BIBLIOTECA NAZ.
Vittorio Emanuele III
LI
E
33
NAPOLI

LI.
E.
33.

BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE III
NAPOLI

dulcedine cantus
Trahitur
C. Jul. Cæſaris
quæ exſtant

C. JULII CÆSARIS

QUÆ EXSTANT,

INTERPRETATIONE ET NOTIS

ILLUSTRAVIT

JOANNES GODUINUS *Profeſſor Regius*

JUSSU

CHRISTIANISSIMI REGIS

IN USUM

SERENISSIMI DELPHINI.

Ex numismate Argenteo quod Aſseruatur in Bibliotheca Regia

LUTETIÆ PARISIORUM,

Typis PETRI LE PETIT, Regii Typographi : via Jacobæa, ſub ſigno Crucis aureæ.

M. DC. LXXVIII.

CUM PRIVILEGIO REGIÆ MAJESTATIS.

BIBLIOTECA NAZIONALE "VITTORIO EMANUELE III" NAPOLI

SERENISSIMO
DELPHINO.

ACHILLEM *ferunt iſta ætate quum eſſet qua nunc es, materno dolo & præcepto ſub virginea veſte apud Lycomedem Regem in Scyro latentem hac arte ab Vlyſſe fuiſſe agnitum. Tympana, vittas gemmatas aliaque id genus ad puellares ornatus pertinentia, juxtaque arma omnis generis dux callidus expoſuit. Puellis*

mundum muliebrem mirantibus & ſibi aptantibus, ferox adoleſcentulus vt clypeum pugnis cælatum & forte belli maculis rubentem haſtaſque conſpexit, bellica inſtrumenta neglectis virgineis tanto cum fremitu & commotæ mentis ardore arripuit, vt jam prælia meditanti toto in pectore Troja eſſe videretur. Tanta vis martiæ naturæ, quæ propoſitis armis derepente ante tempus ad eos impetus inardeſcebat, ad quos ab ipſa fuerat origine comparata. Non dubito, SERENISSIME DELPHINE, Francicæ gentis tam certa ſpes quam præſens eſt invictus parens præſidium, quin ad hoc exemplum lectis oblati tibi Cæſaris Commentariis, tamquam armorum illecebroſo ſpe-

ctaculo excitatus jam mente bellum depoſcas. Nec enim tantum bonus, aut bonis prognatus es, ſed & is nunc tibi bellicæ virtutis & artis Magiſter diſcendus & imitandus proponitur, qui maximus Imperator, omnium ſeculorum judicio fuit comprobatus. Is, teſte Plutarcho, nulli ſummorum Ducum fuit inferior. Sed ſive cum illo Fabios, Scipiones, Metellos coævoſque ejus aut paulo ſuperiores Syllam & Marium vel ipſum etiam Pompeium conferas, nemo eorum in locis aſperioribus bellum geſſit, nemo provincias imperio adjunxit ampliores, nemo plures & bellicoſiores, nemo feritate & immanitate magis barbaras gentes domuit, nemo clementia &

manſuetudine in devictos inſigniore vſus eſt, omnes verò prœliorum & hoſtium interfectorum numero ſuperavit. Eſt igitur quod mihi gratuler, quod ex cætero autorum numero qui doctiſſimorum hominum cura, diligentia, labore & induſtria tibi explanantur, hunc potiſſimum delegerim quem tibi adornarem, qui tuis rationibus eſſet omnium accommodatiſſimus & omnium rei militaris doctorum maximus. Eſt & alia gloria quam Cæſar nec in expeditionibus bellicis à ſe alienam duxit, quæ ſcilicet à litteris petitur & cui iſta ætas à tuo magno parente deputatur. Scripſit enim ad Ciceronem de Grammatica libros in tranſitu Alpium dum ad exercitum in Gal-

liam properaret, quorum & in hac editione extant aliquot fragmenta. Vtinam libros ipſos haberemus auctori ſuperſtites. Haberes forte in vno, qui in pluribus jam requiritur, dicendi faciendique magiſtrum. Sed fallor. In his enim Commentariis, quibus nihil fieri poteſt elegantius, non tantum faciendi ſed & dicendi ex æquo præcepta hauriuntur. Hac altera Cæſaris laude, quæ tota à Muſis quæritur, licet interim inclareſcas, dum in illam majorem adoleſcis. Ad hanc per ſtudiorum viam enitere, hanc prima iſta ætas concupiſcat. Sed quia Muſarum diſciplinæ variæ ſunt & multiplices, has tibi delige potiſſimum, vnde fias & ad exercitus

ducendos & ad populorum regimen inſtructior.

Tu regere imperio populos DELPHINE memento:
Hæ tibi erunt artes, pacique imponere morem,
Parcere ſubjectis & debellare ſuperbos.

PRÆFATIO.

QVICVMQVE Romanorum ſuam memoriam litteris æternam facere ſuſcepit, intelligi ſua ſcripta poſteris omnibus aut pleriſque voluit, non quaſi ænigmata ſapientiſſimo cuique eſſe cognita, vulgo autem incognita neſciri. Septentrionalium nationum Romano ſe poſtmodum imperio ſuperfundentium & latinitatem ſua barbarie fœdantium concurſu, factum eſt vt veterum Autorum monumenta tamquam cæca nube inducta jam agnoſci deſierint. Cum enim non magis Romanorum potentiam illi Gothi, Franci, Vandali quam ſermonem immixta ſua lingua profligaſſent, & Gothice, Francice, Vandalice Romanum imperium incolentibus loquendum fuiſſet, novæ linguæ victoris populi vſus, deſuetudinem veteris importavit, deſuetudo ignorationem, ignoratio diſcendi neceſſitatem fecit. Inde tot extiterunt Commentarii qui novas veterum ſcriptorum tenebras diſcuterent. Sed Commentariorum Autores partim non ſatis perviderunt quæ intus quaſi ſub denſa caligine latebant, vnde errandi oborta neceſſitas, partim (quod fere ſcribentibus eſt propoſitum) magis ſuæ famæ conſuluerunt, dum docti

é

videri volunt, quam publicæ vtilitati, quæ tota in obſcurorum locorum illuſtratione fuerat poſita. Itaq; tot Commentarii nati pleni rerum alienarum à re propoſita, vacui propriarum & ad locorum cognitionẽ facientium, qui adeomagnam in molem excreverunt, nec illa mole lectoribus profuerunt, ſed potius obfuerunt, dum tempus breve & irreparabile quod ſingulis eſt, & bonis in Autoribus antiquis legendis ponendum fuerat, in novatorum aſſutis ad vetera monumenta laciniis evolvendis infelici ſucceſſu male teritur. Cui malo occurrere in gratiam nobiliſſimi ſui alumni aggreſſus præclarus Carolus de Sancta Maura Dux Montauſerius, Ludovici Delphini nutritius, brevem interpretationem curavit fieri locorum, quorum aut voces obſcuræ eſſent aut contextus, & earum rerum annotationem, quæ illuſtrarent partes vel rerum geſtarum vetuſtate, vel horum morum ab antiquis diſſimilitudine ignotas vel dubias. In hoc Autore interpretationum minus poſitum eſt, quia in eo, quod de Ariſtotele dicit Cicero, flumen orationis aureum, notarum certe plus, quia rerum in multis nonnulla eſt obſcuritas. Hoc ſi præſtimus, quod & noſtrum conſilium fuit & præſtantiſſimi Ducis Montauſerii, eſt quod illi debeas, quod te ejus fructus voluerit eſſe participem quem Sereniſſimi Principis proprium eſſe oportuerat; ratus Principes in bonum publicum natos ſua omnia commoda in id liberaliter con-

ferre debere, quæ etiam illorum propria & velut domeſtica videntur. Non parum etiam debes Sereniſſimi Delphini Præceptori digniſſimo Jacobo Benigno Boſſuetio Condomenſi quondam Epiſcopo, qui in excolendo tanti diſcipuli ingenio diligentem operam ſedulus impendit; nec parum etiam omni eruditionis genere clariſſimo Petro Danieli Huetio, qui huic ſuccenturiatus, nos in hoc opere verſatos ſua ſapientia rexit, face prætenta iter oſtendit, errantes aliquando, vt fit, in viam reduxit; cui, quicquid hîc eſt optimum, acceptum referimus; ſi quid enim minus bonum, hoc totum noſtrum eſſe fateor. Sed, CANDIDE LECTOR, Optimo Regi Ludovico XIV. Ludovici Sereniſſimi Delphini parenti bene precare, qui nos honeſtis propoſitis præmiis ad hoc quantumcumque eſt opus peragendum excitavit, & omnibus artibus Gallorum ſuorum poſteris Regem providet quam ſapientiſſimum, quam eruditiſſimum, quam maximum, ſe denique quam digniſſimum & hac providentia filios & nepotes noſtros, vt nos præſente beat regimine, de quo quam de quoquam numquam verius dictum:

Et ſpes & ratio ſtudiorum in Cæſare tantum. Juvenal
Solus enim triſtes hac tempeſtate Camœnas Satyr. 7.
Reſpexit.

Id imprimis volui, CANDIDE LECTOR, neſcius ne eſſes. tum de Autore etiam horum Commentariorum velim te fieri certiorem.

Suetonius libri de vita Cæſaris cap. LVI. Plinius epiſt. XVIII. Strabo lib. IV. Plutarchus in Cæſare, ſed & Cicero & Hirtius ſcripſerunt Cæſarem reliquiſſe rerum ſuarum Commentarios. Quod & Syllam feciſſe & Cæſaris ſucceſſorem Auguſtum memoriæ prodidit Plutarchus. Commentarios autem quia ſibi quiſque ſcribit, non populo aut poſteris, negligentius ſcribit. Hinc eſt quod non vſquequaque adeo perfecti ſunt, vt nihil deſideretur. Adde quod eſt ab Hirtio in Præfatione lib. VIII. commemoratum, facile & celeriter eos confeciſſe, in ipſis expeditionibus nempe & ſingulis diebus, ut fiunt ephemerides, quo nomine donantur à Plutarcho, quaſi dicas diaria, nec illi recognoſcere poſtea vacaviſſe properantius editos, ut patet cum ex multis tum quod in laudibus T. Labieni ibidem immodicus, quas poſtea in libris de bello civili inimicus factus more ſuo ſupprimit aut extenuat. Hos Commentarios, quia paulo minus diligenter conſcripti videntur, abjudicant Cæſari quidam, vt Franciſcus Floridus Sabinus & Ludovicus Carrio, & de horum librorum Autore ſcrupulum nobis injiciunt, quorum alter libros tres de bello civili Cæſaris eſſe negat, alter Commentarios de bello Gallico, Iulio Celſo cuidam aſcribendos putat. Imo & Lipſius nonnihil dubitat, ſtyli, ut videtur, invenuſtate permotus ſimul & autoritate virorum aliquot doctorum, ut erat ca-

ptus eorum qui ante ducentos & amplius annos vivebant, nempe Joannis Saliſberienſis, Vincentii autoris ſpeculi, Roderici Sanctii & Margaritæ cujuſdam Poëticæ, quæ farrago eſt ſententiarum ex Poëtis aliiſque collectarum, à quibus quædam de Cæſare referuntur tamquam Iulii Celſi autoris. Verùm hunc ſcrupulum eximit Gerardus Joannes Voſſius qui Celſi Commentarios δὶς διὰ πασῶν differre à Commentariis Cæſaris prodit, *vt ſciunt*, inquit, *ſi qui cum Cæſare contulerint editionem Celſi anni* CIϽ CCCC LXXIII. cujus nullam à Geſnero aut Simlero mentionem factam miratur, cujus & particulam eſſe ſcribit fragmentum illud Petavianum, à quibuſdam Petrarchæ aſſignatum de bello Hiſpanienſi, quod nos in hac editione libro de bello Hiſpanienſi ſubdidimus. Addit: *Interim fatemur Celſum non tantum Cæſaris geſta conſcripſiſſe, ſed & Commentarios Cæſaris ſive recenſuiſſe ſive corrupiſſe. Certe in M S. meo Cæſare Hirtioque ter Julius Conſtantinus V C. legitur.* Ego verò fateor me ejuſmodi Celſi editionem an. CIϽCCCCLXXIII. factam, quamvis ſedulo in celeberrimis Bibliothecis perquiſitam non inveniſſe; me tamen præter autoritatem doctiſſimi viri quæ merito magni ab omnibus facienda eſt, in eam opinionem adduci venuſtate ſtyli vt credam, hos quos in manibus habemus, genuinos eſſe Cæſaris Commentarios, de quibus tum Cicero, tum Hirtius

tam luculenta edunt teſtimonia. Nihil enim illis terſius, nihil mundius, nihil Latinum magis, ut, ſi nulli fuiſſet etiam paginæ præſcriptum Cæſaris nomen, tamen à Latinæ linguæ ſcientibus illos Cæſaris eſſe nullatenus dubitari poſſet. In errorem homines induxerunt MSS. quidam tituli quos indicare non pigebit, ut ferat eruditus ipſe Lector judicium. MSR. cod. cujus prima pagina Claudii Puteani ipſâ, ut videtur, ipſius manu inſcripta eſt nomine, hunc habet titulum rubris litteris adſcriptum, *Julii Cæſaris Commentariorum belli Gallici liber primus incipit, Julius Celſus Conſtantinus Vir Clariſſimus emendavit.* Alter MSR. codex qui libros tantum de bello Gallico habet ſeptem, ſic in fine habet eadem rubrica ſcriptum, *Julius Celſus Conſtantinus V C. legi Commentarios G. Julii Cæſaris belli Gallici lib. VII. explic. Abhinc Hirtii Panſæ incip. Præfacio libri.* Et poſt librum VIII. iiſdem rubris litteris ſcriptum legitur, *Julius Celſus Conſtantinus V C. legi tantum feliciter. G. Julii Pontificis maximi Ephemeris rerum geſtarum belli Gallici liber VIII. explicit feliciter.* MS. codex Thuanus ſic habet in margine libri II. de bello Gallico, in principio, *Julius Celſus Conſtantinus V C. legi Caii Cæſaris Commentarios feliciter*; in margine vero libri III. de bello Gallico ſic eſt ſcriptum, in principio, *Julius Celſus Conſtantinus V C. legi. Flavius*

Licerius Firminus Lupicinus legi libri belli Gallici liber II. explicit, incipit liber III. His & talibus titulis qui paſſim extant in MSSCC. in dubium & in errorem ſimul conjecti ſunt quicumque de horum librorum Autore dubitarunt, & Celſo quam Cæſari adjudicare maluerunt; cum tamen non magis eſſe Celſi quam illius Flavii Licerii Firmini Lupicini, quiſquis ille fuerit, judicare debuiſſent. Eodem fato damnatus eſt elegans ille liber Cornelii Nepotis de vita excellentium Imperatorum qui Æmilio Probo exſcriptori potius quam Autori ab imperitis adſcriptus eſt, cum Probus Theodoſii ætate, qua bona Latinitas exoleverat, Cornelius Nepos Ciceronis ætate vixerit. Ita Probo coævum hunc Julium Celſum Conſtantinum, qui in quodam Levini Torrentii MSC. Conſtantinopolitanus eſſe ſcribitur; fuiſſe credo, & ejuſmodi clariſſimorum Virorum lectionis teſtimonium libris adſcribi ſolitum, vt fides lectoribus fieret, non mendoſum eſſe codicem qui à tanto viro fuiſſet perlectus. Quod ideo fiebat, quia Librarii ignari erant, & quia ignari, ideo mendoſi nullaque fide digni, quorum ſcriptioni niſi magni & docti viri tamquam tabellionis officio functi acceſſiſſet autoritas, nullo in pretio fuit codex futurus. Ita ſuperiore ſeculo cum inventa fuiſſet ars Typographica, doctiſſimis viris fuit commiſſa, vt Judoco Badio Aſcenſio, Stephanis atque etiam

Profeſſoribus Regiis quibuſdam, ut Adriano Turnebo & Federico Morello, qui viciſſim illis artibus Clariſſimi viri nomini ſuo æternitatem parabant. Ac certe Typographorum nomina in futura ſecula ſua arte propagari experimur, cum interim principum in Republ. virorum nomina cum ipſorum vita, nulla eorum ſuperſtite memoria, ſæpe tollantur.

Extrait du Privilege du Roy.

PAR Grace & Privilege de ſa Majeſté, en date du 23. jour de Ianvier 1678. ſigné, DESVIEUX; Il eſt permis à Pierre le Petit, Imprimeur & Libraire ordinaire de ſadite Majeſté, d'imprimer, faire imprimer, vendre & debiter, *Les Commentaires de Ceſar en latin, avec l'interpretation & les notes du ſieur Goduin Profeſſeur du Roy*, en telle marge, caractere, & autant de fois que bon luy ſemblera, pendant le temps & eſpace de dix années. Et défenſes ſont faites à tous Libraires, Imprimeurs, & autres, d'imprimer, faire imprimer, vendre & diſtribuer *leſdits Commentaires de Ceſar en latin, &c.* ſous pretexte d'augmentation, correction, changement de titre, fauſſe marque, &c. ſans le conſentement dudit expoſant, ou de ceux qui auront droit de luy, ſur peine de confiſcation des exemplaires contrefaits, trois mille livres d'amende, & de tous dépens, dommages & intereſts; comme il eſt plus au long porté par ledit Privilege.

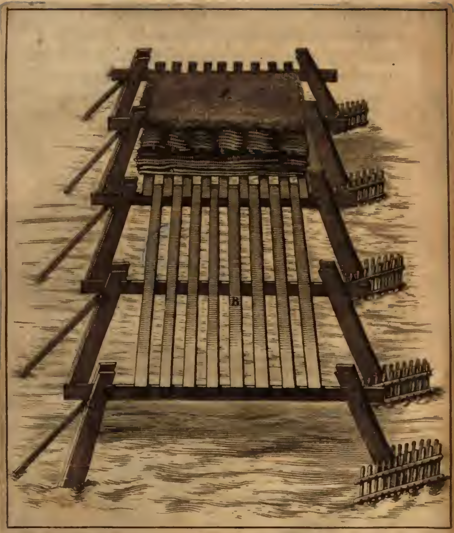
Regiſtré ſur le livre de la Communauté des Libraires & Imprimeurs de Paris, le 3. *Fevrier* 1678. *Signé*, COUTEROT, Syndic.

Achevé d'mprimer pour la premiere fois le 12. Fevrier 1678.

C. IVLII

BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE III
NAPOLI

B

BIBLIOTECA NAZIONALE "VITTORIO EMANUELE III"
NAPOLI

OCCIDENS
Curiosolites
Veneti
Diablintes
Andes
Nannetes
Pictones
Limonum
OCEANUS
Santones
Petrocorij
GALLIÆ Deſcriptio
ex Iulij Cæſaris
Commentarijs
Cadurci
Nitiobriges
Elusates
Sotiates
Ausci
Tarbelli
Bigerriones
Garumni
SPANIA
Liebaux ſculp.

CELTICA
Mandubij
Alesia
Sequani
Rauraci
Turones
Bituriges
Nouiodunum Æduorum
Decetia
Æduj
Cabillonum
Boij
Lemouices
Matiscone
Segusiani
Geneua
Heluetij
Lemanus Lacus
Lepontij
Rhetj
Veragri
Octodurus
Centrones
Alpes M.
ITALIA
Arueini
Gergouia
Vienna
Allobroges
Garocelj
Ocelum
Cadurci
Vxellodunum
Gabalj
Velauni
Vocontij
Padus fl.
GALLIA CITERIOR
Nitiobriges
Rutheni
Cebenna M.
Caturiges
RUM
ROMANO
Heluij
Rhodanus
Volcæ Tectosages
Tolosa
PROVINCIA
GALLIA
Albici
VLTERIOR
Volcæ Arecomici
Arelate
Massilia
Carcaſso
Narbo
Tauroentum
M. Pyrenæus
ORIENS
DIES

BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE III
NAPOLI

C. IVLII CÆSARIS COMMENTARIORVM DE BELLO GALLICO

LIBER I.

Argvmentvm Libri primi.

CÆſar bella quæ in Gallia geſſit narraturus hoc primum libro Galliam deſcribit, duo ſecunda adverſus Helvetios prælia commemorat & vnum adverſus Germanos.

1 GAllia eſt omnis diviſa in partes tres: quarum vnam incolunt Belgæ,

In C. Ivlii Cæsaris *rerum a ſe geſtarum Commentarios* Interpretationes & Notæ.

1. COmmentarius, quem ſibi quiſque ſcribit, non populo Plutarchus commentarios ἐφημερίδας appellat, Strabo ὑπομνήματα, & melius quidem. Sic enim Cicero ſui Conſulatus Commentarium paulo poſt ὑπόμνημα dicit. Poſtea vero invaluit, vt quivis liber, Commentarius diceretur, quaſi ab initio ad id eſſent libri comparati, vt domi ſervarentur nec in vulgus ederentur.

Gallia quidem à Cæſare fuit perdomita, vt his Commentariis expoſitum eſt, ſed ſuperioribus temporibus a Romanis non tentata modo, ſed delibata fuerat. M. Plautio Hypſæo & M. Fulvio Coſſ. anno ab vrbe condita ıↄcxxıx. primum a Romanis trans Alpes dimicatum fuerat. Autores belli Salyes, cum de incurſionibus eorum fidiſſima atque amiciſſima civitas Maſſilia quereretur. Allobroges deinde & Arverni bello tentati, cum adverſus eos ſimiles Æduorum querelæ opem & auxilium Romanorum flagitarent, imo & domiti. Ejuſmodi bellum a principe populo Allobrogicum eſt dictum, & annorum quatuor ſpatio fuit confectum. Quam varii fuerint ejus belli eventus, teſtatur Velleius Paterculus his verbis: *Gallias primum Domitio & Fabio nepoti Pauli qui Allobrogicus appellatus eſt, intratas cum exercitu magna mox clade noſtra ſæpe & affectavimus & amiſimus. C. Pomtinius Allobroges iterum tumultuantes compeſcuit, deque iis triumphavit paulo ante bellum hoc quod eſt a Cæſare geſtum.* Hæc breviter recenſet Ammianus Marcellinus lib. xv. *Ha regiones præcipue quæ confines Italicis, paulatim levius odere ſub imperium venire Romanum: primo tentata per Fulvium, deinde præliis parvis, quaſſata per Sextium, ad ultimum per Fabium Maximum domita: cui negotii plenus effectus, aſperiore Allobrogum gente devicta, hoc indidit cognomentum.* Tandem hanc provinciam C. Iulius Cæſar cum exercitu intravit Lucio Piſone & Aulo Gabinio Coſſ. quod bellum ix. annis geſtum hic ipſe deſcribit.

2. *Eſt omnis diviſa in partes tres*] Hæc diviſio a Cæſare inſtituta non totam Galliam Tranſalpinam complectitur, quæ quinque velut metis finitur, Rheno, Alpibus, mari Mediterraneo, Pyrenæis montibus & Oceano, ſed eam ſolum partem comprehendit quæ fuit ab ipſo armis domita, & excludit provinciam Gallicam, quæ pridem adjuncta Romanorum imperio a Geneva ad Pyrenæos montes pertinebat. Imo & ante Cæſarem alia fuit ejus partitio, cum, nondum acciſis finibus, longius latiuſque patens Gallia aliter a Romanis dividebatur. Galli enim, quia hominum copia laborantes ſuperatis Alpibus mediam prope Italiam occupaverant, duplicem ſtatuerant Romani Galliam, Ciſalpinam, ſeu Citeriorem, cui ſe Galli circa tem,

[1] Belgæ, aliam [2] Aquitani, tertiam qui ipſorum lingua [3] Celtæ, noſtra Galli

Notæ.

pora Tarquinii Priſci ſuperfuderant, & Tranſalpinam ſeu Vlteriorem, e qua in Citeriorem commigraverant. Hanc Braccatam a braccis quibus vtebantur illi populi; illam Togatam a togis quarum ibidem vigebat vſus, appellabant. Hæc vero quæ dividitur a Cæſare in partes tres, Comata dicebatur. Poſt Iulium autem Cæſarem Auguſtus rerum potitus aliam dividendæ Galliæ rationem iniit. Aquitaniam a Pyrenæis montibus ad Ligerim flumen promovit, Celtis Helvetios & Sequanos ademit, Belgis attribuit, Celtarum regionem Lugdunenſem a Lugduno Romanorum Colonia appellavit, tribus illis partibus, Narbonenſem quæ Romanorum antiquitus erat provincia, addidit. Vnde quadripertita extitit ejus tempore diviſio. Poſtea Celtica, ſive alio nomine Lugdunenſis, in duas diviſa eſt; quo ab Imperatore, neſcitur: non certe ab vllo qui Severum anteceſſerit. Nam apud Spartianum legimus eum Lugdunenſem provinciam Legatum accepiſſe. Certe Rufus Feſtus in breviario rerum geſtarum P. R. quod Valentiniano & Valenti Imperatoribus ſcripſit, provincias Lugdunenſes duas enumerat. Item ejus æqualis Ammian. Marcellinus *Lugdunenſem primam in qua Lugdunus & Senones, Lugdunenſem ſecundam in qua Rotomagus & Turoni*, commemorat. Tandem eadem Celtica ſive Lugdunenſis quæ bifariam fuerat ante partita, in partes quatuor eſt diviſa. Quæ vltima diviſio cum pleriſque Galliarum & Imperii Romani notitiis continetur, tum ea maxime provinciarum & civitatum Galliæ quæ eſt ab Honorii principatu condita, & a Sirmondo Cheſnioque vulgata, & ſic habet: *In provinciis Gallicanis provincia Lugdunenſis prima, provincia Lugdunenſis ſecunda, provincia Lugdunenſis tertia, provincia Lugdunenſis Senonia alias Lugdunenſis quarta, provincia Belgica prima, provincia Belgica ſecunda, in qua eſt tranſitus in Britanniam, provincia Germania prima, provincia Germania ſecunda, provincia maxima Sequanorum, provincia Alpium Grajarum & Seninarum. Item in provinciis ſeptem provincia Viennenſis, provincia Aquitanica prima, provincia Aquitanica ſecunda, provincia Novempopulana, provincia Narbonenſis prima, provincia Narbonenſis ſecunda, provincia Alpium maritimarum. In provinciis ſeptendecim civitates* C X I V, *caſtra* VI *aut* VII. Quibus porro temporibus hæc ſit facta diviſio, perincertum eſt. Non videtur eſſe facta a Theodoſio qui IV. tantum menſibus Occidentis & Galliarum regimen obtinuit: non ab Honorio, cui non licuit id dividere quod ab Alanis, Gothis, Suevis, Vandalis & Francis vaſtabatur: fortaſſe à Valentiniano profecta eſt. Quarum diviſionum aliqua veſtigia hactenus in Diœceſeon Eccleſiaſticarum diſtributione retinentur, earum ſcilicet quæ non ſunt a recentioribus Pontificibus Romanis conſtitutæ. Plures tamen circa Cæſaris tempora gentes ab aliis autoribus numerantur. Tacitus lib. III. Annal. quatuor & ſexaginta Galliarum civitates, i. gentes enumerat, Strabo ſexaginta. ſed forte exciderit quaternarius numerus. Appianus in Celtico plures item commemorat, nempe gentes CCCC, vrbes vero ſupra IↃCCC. Ioſephus vero lib. II. de bello Iudaico c. XVI Gallicas gentes numerat CCCXV. Nempe alii majores tantum, alii minores etiam numerant, quæ magis proprio nomine pagi appellantur.

1. *Belgæ.*] Horum populi fuere ſedecim tempore Cæſaris, qui ſecundo horum Commentariorum commemorantur. Sed vt eſt in Africa pars quædam Africa proprie dicta in qua erat Carthago, ſic Belgium a noſtro Cæſare dicitur quædam Belgarum portio, in qua fuiſſe Bellovacos & Atrebates conſtat ex eodem Cæſare horum item Commentariorum lib. V. & inter hos populos revera Lucanus lib. primo de bello civili nominat Belgas,

Et docilis rector monſtrati Belga covini.

Vbi legendum *roſtrati*.

2. *Aquitani.*] Plin. lib. IV. c. XVII. Aquitaniam ante dictam Armoricam ſcripſit Gallico nomine, quæ poſtea a Romanis Latino nomine Aquitania ab aquis Tarbellicis dicta ſit. Hujus populi numerantur XII in libro horum Commentariorum tertio, qui poſtea in novem fuere contracti. Vnde nomen ſortita eſt Aquitania Novempopulaniæ. Tandem a Vaſconibus Pyrenæi jugi populis qui victi primum a Pipino, deinde ab ejus nepote Ludovico Caroli Magni filio in eam regionem poſtea deducti ſunt, nomen Vaſconiæ accepit.

3. *Celtæ.*] Dion lib. XXXIX. ſcripſit nationes quæ cis tranſque Rhenum incolunt, antiquitus & longe ante Cæſaris tempora appellatas

Galli appellantur. [1] Hi omnes lingua, inſtitutis, legibus inter ſe differunt. Gallos ab Aquitanis [2] Garumna flumen, a Belgis [3] Matrona, & Sequana

NOTÆ.

eſſe Celtas. Diodorus vero lib. v. rerum antiquarum c. IX. teſtatur ævo ſuo. J. Iulii Cæſaris omnes eas gentes quæ juxta Pyrenæos montes & Alpes, ac deinceps ad Scythiam vſque habitant, communi nomine Gallos nominatos. Vnde & Plutarchus tradit Gallos Celtici generis fuiſſe. Imo & ex Strabone intelligere licet longius olim patuiſſe, vbi ex quarta parte orbis terrarum exiſtimanda eſſe terra Celtarum dicitur; nempe vt Hebræis vel Paulo teſte in epiſtola ad Rom. gentes omnes, Græcorum nomine cenſebantur, & nunc Occidentales, Franci ab Orientalibus appellantur, ita tunc a Græcis Galli Germanique Celtarum nomine inſigniebantur, nec non maxima pars Hiſpaniæ Polybio teſte lib. III. Certe nulla fere pars Europæ videtur Celtis vacare. Inveniuntur enim in Hiſpania Celtiberi, & nominantur Celti apud Strabonem Hiſpaniæ populi circa Bætim fluvium, & in Celtis Iſtrum oriri memorat Herodotus, & Celtoſcythæ recenſentur Straboni & Plutarcho Septentrionales apud Oceanum. Sed, vt modo dixi, quemadmodum erat Africa proprie dicta in qua Carthago fuit, ſic inter Celtas ſeu Gallos fuit proprie dicta Celtica quam Cæſar nominat. Cum vero Celtæ Straboni dicantur a Κέλης Κέλητος, idque apud Homerum & Pindarum equitem ſonet, ſeque ipſi Celtas Celtæ dixerint, id ea lege credendum eſt, vt idem Gallice eadem vox ſignificaverit. vocem enim Gallicam fuiſſe perquam veriſimile eſt. Certe omnium ſcriptorum teſtimonio Celtas equitatu valuiſſe certum eſt.

1. *Hi omnes lingua, &c.*] His ſimilia refert Strabo, Aquitanos a Gallica natione & cultu & lingua differre, ſimileſque eſſe Hiſpanis. Treviros vero Germanica lingua vſos, in præfatione Hieronymi in Pauli Apoſtoli epiſtolam ad Galatas cognoſcitur, quod ſcilicet Gallica minime eſſent origine, ſed Germanica, qua & gloriabantur teſte Tacito in lib. de moribus Germanorum, tamquam per hanc gloriam ſanguinis a ſimilitudine & inertia Gallorum ſepararentur. Quæ porro fuerint Gallorum linguæ nemini notum arbitror. Neque enim vna fuit, vt perhibet Cæſar. Veriſimile tamen eſt vnam fuiſſe quæ aliis patuit latius. Nec Gallica lingua fuit, quæ nunc Germanica eſt, vt videtur Goropio & aliis nonnullis. Siquidem habet Tacitus: *Gothinos Gallica, Oſos Pannonica lingua coarguit non eſſe Germanos.* Cum vero Hieronymus in Commentario Pauli epiſtolæ ad Galatas teſtetur Galatas in Aſia ſuo tempore bilingues fuiſſe, & præter Græcum ſermonem quem totus Oriens tunc habebat, propriam quamdam linguam eamdem cum Treviris habuiſſe. (quod & ipſi compertum eſſe potuit qui tamdiu Treviris cum divo Hilario vixit, vt ei ingens Synodorum volumen ſua manu deſcripſerit) cumque Gallogræci ſeu Galatæ non e Belgio, ſed e Toloſanorum & Volcarum finibus in Aſiam commigraverint, exiſtimarim a Rheno ad quem Treviri pertinebant ad Garumnam vſque eamdem viguiſſe ſermonem, atque adeo hanc ſermonis differentiam quam Cæſar obſervat, a Dialectorum ſolummodo varietate eſſe petendam. Quæcumque tamen lingua fuerit, mihi ſi licet conjecturam meam interponere, Britannicam illam linguam, quæ nunc in Armorica viget, fuiſſe maximæ parti Galliæ vernaculam ſuſpicor. Græcam enim non fuiſſe in vſu, quod aliquot doctis placuiſſe video, tam certum eſt, quam nunc non eſſe, tametſi Græcis litteris vſi fuerint, quas a Maſſilienſibus acceperant. Porro ex Severo Sulpitio in Dialogis de vita ſancti Martini, & Sidonio Apollinari in epiſtola ad Syagrium, intelligitur hanc linguam Celticam ad eorum vſque tempora viguiſſe. Dicuntur autem differre non tantum lingua, ſed & inſtitutis, non quod nullam linguam, aut nullum inſtitutum, aut nullam legem inter ſe communem habuerint, ſed quod aliquam partem legum, aut aliqua inſtituta, aut aliquas leges habuerint ſingularum civitatum non omnium communes, vt etiam nunc apud Gallos & Helvetios videre eſt.

2. *Garumna*] Fluvius e Pyrenæis montibus delapſus, curſum habet CLX. leucarum, Toloſamque & Burdegalam alluit.

3. *Matrona*] Fluvius in Lingonum finibus ortus, Sequanam influit apud Confluentem paulo ſupra Lutetiam. Hæc porro diviſio non eſt uſque adeo accurata, quin vltra citraque illos fluvios, aliqua horum populorum pars

[1] Sequana dividit. [2] Horum omnium fortiſſimi ſunt Belgæ: [3] propterea quod a cultu atque humanitate [4] Provinciæ longiſſime abſunt, minimeque ad eos mercatores ſæpe commeant, [5] atque ea, quæ ad effeminandos animos pertinent, important. [6] proximi ſunt Germanis, qui [7] trans Rhenum incolunt, quibuſcum continenter bellum gerunt. qua de cauſa [8] Helvetii quoque reliquos Gallos virtute præcedunt, quod fere quotidianis præliis cum Germanis contendunt, quum aut ſuis finibus eos prohibent, aut ipſi in eorum finibus bellum gerunt. [9] Eorum vna pars, quam Gallos obtinere dictum eſt, initium capit a flumine [1] Rhodano:

Notæ.

conſtiterit. Cujus rei argumento eſt quod in Rotomagi, Lutetiæ, Meldarumque finibus eſſe deprehenditur, quorum oppidorum cives Celtæ ſunt.

1. *Sequana*] in Burgundionum finibus naſcitur, Lutetiamque Pariſiorum totius Galliæ caput interfluit. Porro a Garumna ad Rhodanum vſque Celtarum regionem finiebat Provincia Gallica ſeu Narbonenſis, cujus fines, quia noti Romanis erant, qui illam jampridem poſſidebant, ab ipſo non deſcribuntur.

2. *Horum omnium fortiſſimi ſunt Belgæ.*] Ad animam refertur fortitudo, ad corpus vires & robur, ad inanima fere firmitas. Ad hanc porro Cæſaris ſententiam accedit Tacitus lib. IV. *Quicquid roboris apud Gallos ſit, Belgas eſſe.*

3. *Propterea quod a cultu.*] Cultus ad corporis ornatum, humanitas ad animum fere refertur.

4. *Provinciæ.*] Provinciam Galliæ Narbonenſis intelligit, cujus nomen adhuc retinet aliqua pars, *Provence.* Porro vere dicit cultum & humanitatem a Provincia in Galliam fuiſſe invectam. Nam a Maſſilienſibus Galli & vſum vitæ cultioris depoſita barbaria, & vrbes mœnibus cingere didicerunt. Tunc & legibus vivere, non armis, tunc & vitem putare, tunc olivam ſerere conſueverunt.

5. *Atq; ea quæ ad effeminandos animos.*] Cum multa tum præcipue vinum intelligit, quo ſcribit lib. IV. horum Comment. Suevos arbitrari ad laborem ferendum remolleſcere homines atq; effeminari. Diodorus vero ſuppar ætate Cæſari, negat ſua tempeſtate naſci quicquam vini in Gallia, ſed Gallos ſupra modum eo delectatos, quod a mercatoribus merum bibentes, in ſomnum aut inſaniam incidere.

6. *Proximi ſunt Germanis*] Qui a Romanis Germani dicti ſunt, hi olim Teutones & adhuc ſua lingua vocantur. Sic forte a Romanis dicti, quod mutuis auxiliis ſe juvarent, & communi quodam fœdere eſſent conjuncti.

7. *Trans Rhenum*] de quo ſic Tacitus. *Rhenus Rheticarum Alpium inacceſſo ac præcipiti vertice ortus, modico flexu occidentem verſus ſeptentrionali Oceano miſcetur.* Ejus curſus & origo a Cæſare lib. IV. horum Commentariorum ſuſe deſcribitur.

8. *Helvetii*] tunc Gallis accenſebantur, nunc Germanis, qui eam regionem, expulſis Helvetiis, occupaverunt: quo tempore non plane ſcitur. Sic Gregorius Turonenſis ſcripſit *Iuræ deſerta inter Burgundiam & Alamanniam ſita Aventico adjacere;* qua in Alamannia Romanus, Lupicinuſque fratres monaſteria ſtatuerunt. Alamanni igitur pagum Tigurinum, qui in Gallia inter Vrſam Rhenumque fluvios poſitus eſt, atq; alias partes Helvetici agri ceperunt, atq; ibi conſederunt Walafridus Strabo Tigurinum pagum in Alemannia ſtatuit. Scriptor vero vitæ ſancti Deicolæ Abbatis Lutrenſis, de ſancto Gallo, qui in Helvetiorum regione vitam degebat, ſic memoriæ prodidit: *Et quia barbaricæ linguæ facundiam habebat non minimam, Alemannorum, Sueverumque cervicoſitatis præpotens Archiater a Domino eſt deſtinatus.* Et paulo poſt, *ejus inclyta merita non ſolum apud Alemannos quibus a Deo delegatus eſt patronus, laudabiliter vigent.* Is porro ſanctus Gallus tempore Sigeberti, Theodoricique regum Franciæ & Brunechildis vivebat. Vnde veriſimile fit ejuſmodi regionem eodem fere tempore eſſe ab Alemannis occupatam, quo Gallia a Francis poſſideri cœpit. Helvetios vero cum ſcribitur reliquis Gallis præſtare, intellige Celtis, qui proprie Galli. Nam paulo ſupra Belgas omnium fortiſſimos dixit duplici nomine, & quod abeſſent a Provincia longius, & quod continenter cum Gallis bellum gererent.

9. *Eorum vna pars*] Ejus Galliæ pars vna quam ſcripſimus Gallos habitare.

[1] Rhodano : continetur Garumna flumine, Oceano, finibus Belgarum [2] attingit etiam a Sequanis & Helvetiis flumen Rhenum : vergit ad [3] Septemtriones. [a][4] Belgæ ab extremis Galliæ finibus oriuntur : [5] pertinent ad inferiorem partem fluminis Rheni ; ſpectant in Septemtriones, & orientem ſolem. [6] Aquitania a Garumna flumine ad [7] Pyrenæos montes, & eam partem Oceani, quæ ad Hiſpaniam pertinet, ſpectat inter occaſum Solis & Septemtriones. Apud Helvetios longe nobiliſſimus & ditiſſimus fuit Orgetorix. [8] Is M. Meſſala & M. Piſone Coss. regni cupiditate inductus, conjurationem nobilitatis fecit; & [9] civitati perſuaſit, vt

INTERPRETATIO.

[a] *Belgæ incipiunt ab extremis Galliæ limitibus.*

NOTÆ.

1. *Rhodano.*] Hieronymus hunc fluvium ſic deſcribit : *Adeo magni curſus eſt, vt vix adverſa navigari poſſit aqua. Ferunt hunc amnem ex Alpibus oriri, non longe a Rheni, Danubiique fontibus : fertur per Lemanum lacum, & verſus occidentem per Galliam fluens, tardum Ararim, & Iſaram, & Druentiam ſuſcipiens, apud Heracleam vno oſtio, & paulo vlterius duobus aliis in mare Tyrrhenum irrumpit.* Vibius vero Sequeſter ſic habet de ipſo in libello de fluminibus : *Lugdunum & Avenionem decurrens, atq; Arelatem, mari Tyrrheno miſcetur.*

2. *Attingit etiam a Sequanis.*] poſtea ſunt Belgis ab Auguſto contributi, vt patet ex Plinio & Ptolemæo.

3. *Vergit ad Septentriones.*] Septentriones ſunt ſtellæ ſeptem, ex quibus quaſi juncti triones figurantur. Dicuntur autem triones apud Varronem boves. Inde tota illa pars nomen invenit quæ eſt meridiei oppoſita.

4. *Belgæ ab extremis Galliæ finibus oriuntur*] Romæ & id quoq; reſpectu, a Cæſare ſcribitur.

5. *Pertinent ad inferiorem partem fluminis Rheni*] Plinius alios limites aſſignat, *a Scalde ad Sequanam Belgica.* Cum ſcilicet ei jam Auguſtus partes illas detraxiſſet, quas Germaniæ addiderat.

6. *Aquitania*] quæ hoc libro tertia pars Galliæ eſſe dicitur, in tertio libro pariter ſcribitur & regionum latitudine & multitudine hominum ex tertia parte Galliæ æſtimanda; tamen vtroque loco deceptus videtur Cæſar a P. Craſſo legato, cui cum pars maxima ſe, abſente Cæſare, dedidiſſet, obſideſque bis victa dediſſet, bellicam ſuam gloriam mendaciis augere contendit. Illa enim provincia Aquitania, quæ poſtea Novempopulania ac demum Vaſconia eſt appellata, Pyrenæoque & Garumna continetur, non amplius quam millia paſſuum centum patet in longitudinem. Quem errorem poſtmodum agnitum Auguſtus vt aliquo pacto emendaret, Aquitaniam a Pyrenæo monte ad Ligerim flumen produxit, XIV. gentibus, quæ Garumnam & Ligerim inter habitant, ei attributis, nempe Biturigibus Cubis, Arvernis, Rhutenis, Albienſibus, Cadurcis, Lemovicibus, Gabalis, Vellavis, Biturigibus Vibiſcis ſive Burdegalenſibus, Nitiobrigibus ſive Aginnenſibus, Ecoliſmenſibus, Santonibus, Pictonibus & Petrocoriis, quot ſunt populi primæ Aquitaniæ Nihilo ſecius Pomponius Mela Iulium Cæſarem ſecutus, ſcribit Aquitaniam a Pyrenæo monte ad Garumnam pertinere. Minus ſibi conſtat Plinius, qui vtrique aſtipulatur diviſioni, & Iulii Cæſaris, & Auguſti.

7. *Pyrenæi montes.*] notus limes Galliæ & Hiſpaniæ.

8. *Is M. Meſſala &c*] Fuit hic annus ab vrbe condita IↃCXCIII. De hoc Piſone ſic habet Aſconius Pedianus, *Vixit Piſo iiſdem temporibus quibus Cicero, ſed tanta ætate major, vt adoleſcentulum Ciceronem pater ad eum deduceret : quod in eo & antiquæ vitæ ſimilitudo & multæ erant litteræ : orator quoque melior quam frequentior habitus eſt, biennio tamen ſerius quam Cicero Conſul fuit.*

9. *Civitati perſuaſit.*] Civitates ſunt, vt teſtatur Cicero lib. de ſomno Scipionis, *concilia cætuſq; hominum jure ſociati.* Aulus vero Gellius lib. XVIII. c. VII. tamquam ex Verrio Flacco citat civitatem, & pro loco, & pro oppido, & pro jure quoque omnium, & pro hominum multitudine; quo vltimo ſenſu hic dicitur Orgetorix civitati perſuaſiſſe.

Vt de finibus ſuis cum omnibus copiis exirent. Hoc ideo ab illis eſt factum, teſte Dione, ne partis populi diſceſſu, altera quæ in patria remaneret, eorum auxilio qui profecti fuiſſent deſtituta, injuriæ pateret finitimorum, qui ab ipſis fuerant bello vexati.

vt de finibus ſuis cum omnibus copiis exirent: perfacile eſſe, quum virtute omnibus præſtarent, totius Galliæ imperio potiri. id hoc facilius eis perſuaſit, quod undique loci natura Helvetii continentur; vna ex parte, flumine Rheno latiſſimo atque altiſſimo, qui agrum Helvetium a Germanis dividit; altera ex parte, monte [1] Iura altiſſimo, qui eſt inter [2] Sequanos & Helvetios; tertia, lacu [3] Lemano, & flumine Rhodano, qui provinciam noſtram ab Helvetiis dividit. his rebus fiebat, vt & minus late vagarentur, & minus facile finitimis bellum inferre poſſent. qua de cauſſa homines bellandi cupidi magno dolore affieiebantur. pro multitudine autem hominum, & pro gloria belli atque fortitudinis, anguſtos ſe fines habere arbitrabantur: qui [4] in longitudine millia paſſuum CCXL, in latitudinem CLXXX patebant. His rebus adducti, & auctoritate Orgerorigis permori, conſtituerunt ea, quæ ad proficiſcendum pertinerent, comparare, jumentorum, & carrorum quammaximum numerum coëmere, ſementes quammaximas facere, ut in itinere copia frumenti ſuppeteret, cum proximis civitatibus pacem & amicitiam confirmare. ad eas res conficiendas biennium ſibi ſatis eſſe duxerunt; in tertium annum profectionem lege confirmant. ad eas res conficiendas Orgetorix

INTERPRETATIO.

[a] *Sanciunt lege, eſſe proficiſcendum tertio poſt anno.*

NOTÆ.

1. *Iura*] Mons dividit Sequanos ab Helvetiis, *Mons S. Claude.* Varia tamen ſortitur pro locorum varietate nomina, & in Baſilienſium initium habet finibus.

2. *Sequani.* ab oriente, Iura monte, ab occidente, Arare flumine terminantur. Sed præter Burgundiæ Comitatum, quem Helvetiis, Æduis & Lingonibus finitimi incolebant, latius etiam patebant. partem enim Alſatiæ obtinebant, Rhenoq; a Germanis diſterminabantur.

3. *Lacus Lemanus.*] in quem influit Rhodanus, hodie *Lac de Geneve.*

4. *In longitudine millia paſſuum* CCXL *in latitudinem* CLXXX *patebant.*] Legitur in manuſcriptis libris & Gryphiano, *in longitudinem*, nec certe potior eſt ratio. Cluverius vero obſervat demendum vnum C vt ſint tantum CXL, & pro CLXXX ponendum LXXX dempto C. Sed neque ſic conſtabit quæ vera ſit menſura Helveticorum finium. & quoniam multa mentio paſſuum occurret his in libris, quia paſſibus Romani locorum ſpatia metiebantur, vt Græci ſtadiis, & nos leucis; hoc in loco nonnihil eſſe ſcribendum videtur quod cæteris ſufficiat. Sunt veteres verſus juvandæ memoriæ gratia in hanc rem facti.

Quatuor ex granis digitus componitur unus,
Eſt quater in pedibus digitus, quater in pede palmus:
Quinque pedes paſſum faciunt, paſſus quoque centum
Viginti quinque ſtadium dant; ſed miliare
Octo dabunt ſtadia: duplicatum dat tibi leucam.

Quibus verſibus ſi fides adhibebitur, leuca noſtra erit duorum millium paſſuum. Sed neceſſitate cogimur in multis locis hunc numerum duplicare, vt ſcilicet ſit IV millium paſſuum. Multa in hanc rem poſſunt adduci, ſed quia compendio ſtudemus, vnus Strabonis locus omnium inſtar erit. Sic enim ille lib. IV. *Ab Iſara ad Viennam Allobrogum metropolim ſitam ad Rhodanum ſtadia ſunt trecenta & viginti. Prope vero & ſupra Viennam eſt Lugdunum, ubi commiſcentur inter ſe Arar & Rhodanus. Stadia vero ibi ſunt circiter ducenta pedeſtri itinere per Allobrogum terram euntibus, adverſo vero flumine navigantibus paulo plus.* Hodie quinque tantum leucarum ſpatium inter Lugdunum & Viennam eſſe cognitum eſt. Sed neq; hic, neq; aliis multis in locis conſtabit numerorum ratio, etſi quatuor paſſuum millia leucæ aſſignaverimus, vt tandem fatendum neceſſe ſit totam illam numerorum rationem cum apud Græcos tum apud Latinos turpibus erroribus ſcatere.

Orgetorix deligitur. is ſibi legationem ad civitates ſuſcepit. In eo itinere perſuadet Caſtico Catamantaledis filio, Sequano, [1] cujus pater regnum in Sequanis multos annos obtinuerat, & [2] à S.P.Q R. amicus appellatus erat, ut regnum in civitate ſua occuparet, quod pater ante habuerat: [3] itemque Dumnorigi Æduo, fratri Divitiaci, qui eo tempore principatum in civitate ſua obtinebat, ac maxime plebi acceptus erat, ut idem conaretur, perſuadet; eique filiam ſuam in matrimonium dat. [a] perfacile factu eſſe illis probat, [4] conata perficere; propterea quod ipſe ſuæ civitatis imperium obtenturus eſſet: non eſſe dubium, quin totius Galliæ plurimum Helvetii poſſent: ſe ſuis copiis ſuoque exercitu, illis regna conciliaturum confirmat. Hac oratione adducti, [b] inter ſe fidem & jusjurandum dant, &, regno occupato, [5] per tres potentiſſimos ac firmiſſimos populos totius Galliæ ſeſe potiri poſſe ſperant. Ea res, vt eſt Helvetiis per indicium enuntiata, [6] moribus ſuis Orgetorigem ex vinculis cauſſam dicere coëgerunt. [7] damnatum pœnam ſequi oportebat,

INTERPRETATIO.

[a] *Demonſtrat illis eſſe facillimum exequi incepta.*

[b] *Mutuo dant fidem & jusjurandum.*

NOTÆ.

1. *Cujus pater regnum, &c.*] Ex hoc loco & pluribus aliis patet regna iſta in Gallia non fuiſſe hæreditaria, quibus tamen filii ſe privari graviter ferebant. a populo dabantur, vt fit veriſimile, propter juſtitiæ & fortitudinis opinionem.

2. *A S. P. Q. R amicus appellatus fuerat.*] Quia Romani erant potentes, præſidio & honori ducebatur maximo, ſi quis, eorum amicus dicebatur. Hoc videre inde licet, quod Ptolemæum Auletem regno pulſum reducendum in regnum cenſuerunt, quia paulo ante a Romanis amicus erat appellatus.

3. *Idemque Dumnorigi Æduo, fratri Divitiaci.*] Ædui nobiliſſima & opulentiſſima Galliæ civitas, quæ totius Galliæ capiendæ occaſionem Romanis præbuit. De Belgis & Celtis res eſt clara & perſpicua, remque illam fatetur Eumenius in panegyrico, hoc modo: *Princeps Æduus* [Divitiacus is noſter eſt] *Romam ad Senatum venit, ſcuto innixus peroravit, impetrataque ope Romanum exercitum Cæſaremque cis Rhodanum primus induxit: ſed enim Ædui totum iſtud quod Rheno, Oceano, Pyrenæis montibus, cunctis Alpibus continetur Romano imperio tradiderunt, habentes liberaliter præbitis, ſuppeditatis largiter commeatibus, armis fabricandis, pedeſtribus equitumque copiis auxiliaribus: ita in unam partem ſociatis omnibus Celtarum Belgarúmque populis, eripuere Barbaris quicquid junxere Romanis.* Nec per illos ſolum Celtæ Belgæque Romanis acceſſerunt, ſed & ipſa Narbonenſis Gallia: ſiquidem verum eſt quod Florus ſcriptum reliquit, Allobroges & Arvernos bello tentatos & mox domitos, cum adverſus eos Æduorum querelæ auxilium & opem Romanorum flagitarent. Vnde factum vt ſoli Gallorum, nomen fraternitatis cum Pop. Romano vſurpaverint teſte Tacito lib. annal. XI. Inde eodem teſte, *primi Ædui Senatorum in urbe jus adepti ſunt, datum id fœderi antiquo.* Inde facti reliquis opulentiores, ſolique ipſis prælati Lugdunenſes, quia erant Romanorum colonia.

4 *Conata*] Hic paſſive ſcribitur quod rarius.

5. *Per tres potentiſſimos populos,*] Sequanos, Helvetios & Æduos. Indicium eſt detectio alicujus ſceleris vel accuſatio. Eſt porro ea res enunciata, quod regnum affectaret; quod tyrannicum in civitate libera.

6. *Moribus ſuis*] qui vigent apud nos, vt capitis poſtulatis non niſi in carcere ſe purgare liceat. Cauſam autem dicere, eſt ſubire judicium, & rei cujus ſis poſtulatus reddere rationem.

7. *Damnatum pœnam ſequi oportebat, vt igni &c.*] Vſitatum hoc erat apud Barbaros ſupplicium, vt paſſim ex his libris cognoſcitur. Sic in hoc libro Valerius Procillus nihil propius factum eſt, quam vt igni a Germanis necaretur. Sed & antiquiſſimum ſupplicium

tebat, vt igni cremaretur. Die conſtituta cauſſæ dictionis, [a] Orgetorix ad judicium omnem ſuam familiam, ad hominum millia decem, vndiq; coëgit; & omnes clientes [1] obæratoſq; ſuos, quorum magnum numerum habebat, eodem conduxit: per eos, ne cauſſam diceret, ſe eripuit. [b] Quum civitas, ob eam rem incitata, armis jus ſuum exequi conaretur, multitudinemque hominum ex agris magiſtratus cogerent, Orgetorix mortuus eſt: neque abeſt ſuſpicio, vt Helvetii arbitrantur, quin ipſe ſibi mortem conſciverit. Poſt ejus mortem nihilo minus Helvetii id, quod conſtituerant, facere conantur, ut e finibus ſuis exeant. ubi jam ſe ad eam rem paratos eſſe arbitrati ſunt, [2] oppida ſua omnia, numero ad duodecim, vicos ad quadringentos, reliqua privata ædificia incendunt: frumentum omne, præter quod ſecum portaturi erant, comburunt; vt, domum reditionis ſpe ſublata, paratiores ad omnia pericula ſubeunda eſſent: trium menſium molita cibaria ſibi quemque domo afferre jubent. perſuadent [3] Rauracis, & [4] Tulingis, & [5] Latobrigis finitimis, vti eodem vſi conſilio, oppidis ſuis vicisque exuſtis, [6] una cum iis proficiſcantur: [7] Boioſque, qui trans Rhenum incoluerant, & in agrum

[1] Noricum

INTERPRETATIO.

[a] *Orgetorix congregavit vndique omne famulitium ſuum quod erat decem millium hominum in locum, in quo judicium illud exercebatur, juſſitque omnes clientes debitoreſque ſuos, quorum magna illi erat copia, in eundem locum convenire.*

[b] *Cum civitas permota ob id factum, pararet perſequi jus ſuum bello.*

NOTÆ.

fuit apud Orientales. Ita ob ſcortationem igni Thamar addicitur in lib. Geneſeos, & apud Ieremiam tale ſupplicium ſumptum iri de falſis prophetis prædicitur, & apud Danielem pueri a Chaldæorum rege in fornacem conjiciuntur.

1. *Obæratoſque ſuos.*] Obærati erant qui ære alieno obligati erant, vt aliquid operarentur, iique, vt Varro ſcribit, vindemias & fœniſecia exercebant modico ære conducti, quia magno erant obligati, *faiſeurs de corvées.*

2. *Oppida ſua omnia &c.*] Durum eum ſit telum neceſſitas, hoc ſæpe duces vſi ſunt exemplo, vt Guillelmus ille Normannorum dux, qui cum expeditionem in Anglos ſuſcepit, proprias naves exuſſit, vt milites domum reditionis ſpe ſublata fortius pugnarent.

3. *Rauracis.*] Horum caput erat Auguſta, qua diruta, ſedes Epiſcopatus ejus in proximam vrbem Sequanorum Baſiliam translatum eſt haud multo ante annum Chriſti DCCC. Ipſa nunc eſt tenuis vicus. Rauraci a Sequanis diſterminantur amne Byrſa qui haud amplius quatuor millibus paſſuum a Baſilea, idque paulo ſupra in Rhenum influit.

4. *Tulingis.*] Nonnulli exiſtimant Tulingos eſſe qui Lotharingi dicuntur. ſed Glareanus Helvetius conjectat eſſe *Stu'ingen* qui ad ſeptentrionem ſunt Helvetiis ſupra Rauracos. Adde quod ii infecta re in ſuas ſedes remigrare a Cæſare juſſi ſunt.

5. *Latobrigis.*] Latobrigi ignorantur.

6. *Vna cum iis.*] Vna ſecum poſſet dici. ſed modo abſit ambiguum, nihil refert.

7. *Boioſque.*] Erant hi Gallicæ originis, teſte Tacito, qui, de Helvetiis quibuſdam qui in Germaniam penetrarant, & de Boiis ſic ſcribit lib. de morib. Germanorum: *Inter Hercinium ſylvam Rhenumque & Mænum amnes, Helvetii, vlteriora Boii, Gallica vtraque gens tenuere.* Nec tantum in Germaniam illi penetrarant, ſed &, teſte Livio, circiter annum vrbis conditæ CL. Tarquinio Priſco Romanorum rege, trans Alpes profecti ſunt, ibique, teſte Plinio, Laudem Pompeiam *Lodi* condiderunt, in Hetruriam pervenerunt, vnde incolas expulerunt. Præcipua tamen

[1] Noricum

[1] Noricum tranſierant, Noricamque oppugnarant, receptos ad ſe ſocios ſibi adſciſcunt. [2] Erant omnino itinera duo, quibus itineribus domo exire poſſent: vnum per Sequanos anguſtum & difficile, inter montem Iuram, & flumen Rhodanum, quo vix ſinguli carri ducerentur; mons autem altiſſimus impendebat, vt facile perpauci prohibere poſſent: alterum per provinciam noſtram multo facilius atque expeditius, propterea quod Helvetiorum inter fines, & [3] Allobrogum, qui nuper pacati erant, Rhodanus fluit, iſque nonnullis locis vado tranſitur. Extremum oppidum Allobrogum eſt, proximumque Helvetiorum finibus, [4] Geneva: ex eo oppido pons ad Helvetios pertinet. Allobrogibus ſeſe vel perſuaſuros, quod nondum bono animo in populum Romanum viderentur, exiſtimabant; vel vi coacturos, vt per ſuos fines eos ire paterentur. Omnibus rebus ad profectionem comparatis, diem dicunt, qua die ad ripam Rhodani omnes conveniant. Is dies erat [5] a. d. v. kal. Apr. [6] L. Piſone, A. Gabinio Conſulibus. Cæſari quum id nuntiatum eſſet, eos [7] per provinciam noſtram iter facere conari, [8] maturat ab vrbe proficiſci, & [9] quammaximis itineribus

NOTÆ.

eorum ſedes intra Apenninum fuit. An iidem ex Gallia in Germaniam recta, an ex Italia expulſi eo tranſierint, & Noricum agrum occupaverint, incertum eſt; item quam terram in Gallia ante omnes illas expeditiones obtinuerint. Plinius certe Lugdunenſi Galliæ Boios aſſignat, ſed illos qui ſua tempeſtate vivebant, qui conceſſu Æduorum, Cæſariſque permiſſu in eam partem migraverant, quæ nunc dicitur, *Bourbonnois*.

1. *Agrum Noricum.*] Ager Noricus oritur ab Oeno flumine, Germanice *Inn*, ad ortum, vſque ad Pannoniam protenditur ſuperiorem, a meridie, monte Carvanca terminatur & Alpibus ad Italiam vſque, a ſeptemtrionibus, Danubio. Ex Sexti Rufi Breviario cognoſcitur eſſe diviſum in mediterraneum & ripenſem, qui ad ripas Danubii. Qui igitur Norimbergam interpretantur, non minus errant, quam qui Sequanos a Sequana flumine dictos putant.

2. *Erant omnino itinera duo.*] Rhellicanus Helvetius has anguſtias a Gallis & Germanis Cluſas appellari ſcripſit. Glareanus vero Helvetius & ipſe negat eſſe ea tantum itinera, & multos patere exitus ſcribit. Itaque hanc regionem auditu tantum fuiſſe notam Cæſari, quam ipſe non viderit.

3. *Allobrogum.*] Allobroges erant partim qui nunc dicuntur Sabaudi, partim Delphinates qui hodie diœceſibus continentur Viennæ, Gratianopolis & Genevæ. Horum metropolis erat Vienna. Nuper pacati dicuntur, quia biennio ante fuerant domiti a C. Pomptino, qui alias Pomptinius & Pontinus dicitur.

4. *Geneva.*] nunc ad ripam Helvetiorum tranſlata eſt.

5. *A. d. v. kal. Apr.*] XXVIII. Martii. Nolim tamen negare propter corruptum Kalendarium, alium diem fuiſſe.

6. *L. Piſone, A. Gabinio Coſſ.*] Qui Iulio Cæſari & M. Bibulo in conſulatum ſucceſſerant, ann. ab vrbe condita IↃCXCVI.

7. *Per provinciam.*] Ea erat provincia Galliæ Narbonenſis, quæ jampridem erat in Romanorum poteſtate, & a Geneva Narbonem vſque pertinebat, Pyrenæiſque montibus claudebatur.

8. *Maturat ab vrbe proficiſci.*] Proficiſcitur, quia Gallia provincia cum Illyrico erat ei attributa.

9. *Quammaximis itineribus.*] Plutarchus in Cæſare ſcripſit octo dierum ſpatio tantum ipſi confectum. CC leucæ ſunt ad Genevam ab vrbe Roma. Itaque ſi quatuor millia paſſuum leucam efficiunt, vt ſupra docuimus, confecit ſingulis diebus XXV leucas. Quod ipſum teſtatur Suetonius in Cæſare: *Longiſſimas vias incredibili celeritate confecit expeditus, meritoria rheda centena millia paſſuum in ſingulos dies.* Porro Gallia vlterior alio nomine Tranſalpina dicitur, quæ Romanis in Italia poſitis, trans Alpes eſt.

ribus poteſt, in Galliam vlteriorem contendit, & ad Genevam pervenit: [1] provinciæ toti quammaximum militum numerum imperat. Erat omnino in Gallia vlteriore [2] legio vna. Pontem qui erat ad Genevam jubet reſcindi. Vbi de ejus adventu Helvetii certiores facti ſunt, legatos ad eum mittunt nobiliſſimos civitatis; cujus legationis Numeius & Verodoctius principem locum obtinebant: [3] qui dicerent ſibi eſſe in animo, ſine vllo maleficio iter per provinciam facere, propterea quod aliud iter haberent nullum: rogare, vt ejus voluntate id ſibi facere liceat. Cæſar, quod memoria tenebat [4] L. Caſſium Conſulem occiſum, exercitumque ejus ab Helvetiis pulſum & [5] ſub jugum miſſum, concedendum non putabat; neque homines inimico animo, data facultate per provinciam itineris faciundi, temperaturos ab injuria & maleficio exiſtimabat: tamen vt ſpatium intercedere poſſet, dum milites quos imperaverat, convenirent, legatis reſpondit, diem ſe ad deliberandum ſumpturum: ſi quid vellent, ad Idus Aprilis reverterentur. Interea ea legione quam ſecum habebat, militibuſque

NOTÆ.

1. *Provinciæ toti quammaximum, &c.*] Non tam Galliam Romani, quam Galli ipſi ceperunt: cum enim tantum quatuor legiones a Republica accepiſſet, ſex Gallico delectu ab ipſo Cæſare conſcriptæ ſunt. Equitatus ejus totus erat Gallicus. Itaque Alaudam illam genere & nomine Gallicam totam poſtea civitate donavit.

2. *Legio.*] a legendo dicta, quod legantur milites in delectu, teſte Varrone lib. IV. de lingua Latina, cujus varius fuit pro temporum varietate numerus. Prima legio ſub Romulo fuit trium millium peditum & trecentorum equitum: mille enim homines ex ſingulis tribubus legebat, quæ tribus, tres tantum erant eo tempore. Cum vero a Floro Tullus Hoſtilius omnis militaris diſciplinæ, artiſque bellandi conditor eſſe ſcribatur, ſtatimque a Regibus ejectis apud Dionyſium Halicarnaſſeum a P. Valerio Publicola ſcripta prodatur quatuor millium, conjectura eſt non levis ab illo Rege auctam in hunc numerum excreviſſe. Livius lib. XLII. ſic ſcribit: *Id præcipui provinciæ Macedoniæ datum, quod cum alterius Conſulis legionibus quina millia & ducenı equites ex veteri inſtituto darentur in legiones ſingulas, in Macedoniam ſena millia peditum ſcribi juſſa, equites treceni æqualiter in ſingulas*; lib. vero VI. ait IV. millium & ducentorum peditum fuiſſe; & lib. VIII. ait quinis millibus peditum, & trecenis equitibus conſtitiſſe. Polybius vero numerum facit ampliorem. Videtur tempore Cæſaris fuiſſe non magna.

3. *Qui dicerent ſibi eſſe in animo.*] Moyſes hoc ipſum Idumæis promiſit, cum neceſſario per illorum fines ſibi eſſet transeundum. Hoc idem Dercyllidas Lacedemonius per fines amicorum fecit, teſte Xenophonte, hoc Agis Lacedæmonius Peloponneſiis præſtitit, non ſine admiratione vrbium, vt narrat Plutarchus, exemplaque ejus rei quamvis pauca, nonnulla tamen extant. Moyſi promittenti credendum fuit, quia ſanctus vir; non barbaris quos nullus rex, nulla continebat diſciplina; quique antiquitus prætera inimico erant in Romanos animo. Eventus conſilium Cæſaris probavit: nec enim aut Æduis aut eorum clientibus pepercerunt.

4. *L. Caſſium Conſulem.*] De L. Caſſio extat hiſtoria in Appiano & apud Oroſium lib. VI. c. XVII. Florus in epitome LXV. Livii ſcribit, milites, qui ex ea clade ſuperfuerant, obſidibus & dimidia rerum omnium parte, vt incolumes dimitterentur, cum hoſtibus pactos eſſe. Porro ille Conſul fuerat anno vrbis conditæ IↃCXLVII.

5. *Sub jugum miſſum.*] Hoc modo ſub jugum mittebantur. Fixis in terram haſtis duabus, ſuper eas tertia ligabatur: tunc victi hoſtes diſcingebantur, & ſub illa diſcincti, inermeſque tranſire cogebantur. Vnde ſubjugare dictum pro debellare. Hunc morem deſcribit T. Livius lib. III. vbi de Æquis loquitur.

ſitibuſque qui ex provincia convenerant, a lacu Lemano, quem flumen Rhodanum influit, ad montem [1] Iuram qui fines Sequanorum ab Helvetiis dividit, millia paſſuum decem novem murum in altitudinem pedum ſexdecim, foſſamque perducit. Eo opere perfecto, præſidia diſponit, caſtella communit, quo facilius, ſi ſe invito tranſire conarentur, prohiberi poſſent. Vbi ea dies quam conſtituerat cum legatis, venit, & legati ad eum reverterunt; negat ſe more & exemplo populi Romani poſſe iter vlli per provinciam dare: & ſi vim facere conentur, prohibiturum oſtendit. Helvetii ea ſpe dejecti, navibus junctis, [2] ratibuſque compluribus factis alii, alii vadis Rhodani qua minima altitudo fluminis erat, nonnunquam interdiu, ſæpius noctu, ſi perrumpere poſſent, conati, operis munitione, & militum concurſu, & telis repulſi, hoc conatu deſtiterunt. Relinquebatur vna per Sequanos via, qua Sequanis invitis propter anguſtias ire non poterant. Iis quum ſua ſponte perſuadere non poſſent, legatos ad Dumnorigem Æduum mittunt, vt eo deprecatore à Sequanis hoc impetrarent. Dumnorix gratia & largitione apud Sequanos plurimum poterat, & Helvetiis erat amicus, quod ex ea civitate Orgetorigis filiam in matrimonium duxerat; & cupiditate regni adductus, novis rebus ſtudebat, & quamplurimas civitates ſuo ſibi beneficio habere obſtrictas volebat. Itaque rem ſuſcipit, & a Sequanis impetrat vt per fines ſuos Helvetios ire patiantur; obſideſque vti inter ſeſe dent, perficit: Sequani, ne itinere Helvetios prohibeant: Helvetii, vt ſine maleficio & injuria tranſeant. Cæſari nuntiatur, Helvetiis eſſe in animo per agrum Sequanorum & [3] Æduorum iter in [4] Santonum fines facere, qui non longe a [5] Toloſatium finibus abſunt, quæ civitas eſt in provincia. Id ſi fieret, intelligebat magno cum provinciæ periculo futurum, vt homines bellicoſos, populi Romani inimicos, locis patentibus, maximeque frumentariis finitimos haberet. Ob eas cauſſas ei munitioni, quam fecerat, [6] T. Labienum Legatum præfecit: ipſe in Italiam

NOTÆ.

1. *Montem Iuram.*] De Iura monte ſupra dictum eſt. Fruſtra quærunt docti reliquias, quaſi non hæ ſtudioſe tamquam impedimenta viarum dirutæ ſint.

2. *Ratibuſque compluribus factis.*] Rates, *radeaux & trains de bois*, quod primum navigii genus fuit, antequam eſſent naves inventæ, teſte Plinio lib. VII. & Diodoro lib. V. Bibliothecæ.

3. *Æduorum.*] De Æduis ſupra, quorum nunc vrbs Auguſtodunum, *Autun*.

4. *Santonum*] Santones, *Saintonge*, quorum vrbs Mediolanum Santonum, *Saintes*.

5. *Toloſatium.*] Toloſates, Plinio Toloſani, colonia Galliæ Narbonenſis Tectoſagum fuit, exinde regni Gothorum caput, nunc Parlamento nobilitata, *Toulouſe*.

6. *T. Labienum Legatum præfecit.*] Legatus a legando dictus, quod olim a Senatu legaretur ad ducem conſulendi potius quam imperandi gratia. Erat autem Imperatoris vicarius. Magna legati poteſtas erat, quamdiu aberat Imperator, Imperatori vero præſenti obnoxia. Vt plurimum tot erant legati quot legiones, quibus ſinguli attribuebantur, aliquando tamen plures aut pauciores. Si quid ab ipſis, abſente Imperatore, gereretur, Imperatori aſcribebatur, vt pote geſtum ejus auſpiciis. Itaque cædem Tigurini Helvetiorum pagi, ſibi adſcribit Cæſar, tametſi illum cecidiſſet Labienus legatus. Hic porro Labienus, orto civili bello, Pompeii partes amplexus eſt, factuſque eſt Cæſari infenſiſſimus.

liam magnis itineribus contendit, duaſque ibi legiones conſcribit; & tres, quæ circum [1] Aquileam hiemabant, ex hibernis educit: & qua proximum iter in vlteriorem Galliam per Alpes erat, cum his quinque legionibus ire contendit. Ibi [2] Centrones, & [3] Garoceli, & [4] Caturiges locis ſuperioribus occupatis, itinere exercitum prohibere conantur. Compluribus his præliis pulſis, ab [5] Ocelo, quod eſt [6] citerioris provinciæ extremum, in fines [7] Vocontiorum [8] vlterioris provinciæ, die ſeptimo pervenit: inde in Allobrogum fines, ab Allobrogibus in [9] Seguſianos exercitum ducit. Hi ſunt extra provinciam trans Rhodanum primi. Helvetii jam per anguſtias & fines Sequanorum ſuas copias tranſduxerant, & in Æduorum fines pervenerant, eorumque agros populabantur. Ædui quum ſe ſuaque ab his defendere non poſſent, legatos ad Cæſarem mittunt rogatum auxilium: ita ſe omni tempore de populo Romano meritos eſſe, vt pene in conſpectu exercitus noſtri, agri vaſtari, liberi eorum in ſervitutem abduci, oppida expugnari non debuerint. [10] Eodem tempore quo Ædui, [11] Ambarri quoque [12] neceſſarii & conſanguinei Æduorum, Cæſarem certiorem faciunt, ſeſe depopulatis agris non facile ab oppidis vim hoſtium prohibere. Item Allobroges, qui trans Rhodanum vicos poſſeſſioneſque habebant, fuga ſe ad Cæſarem recipiunt, & demonſtrant ſibi præter agri ſolum nihil eſſe reliqui. Quibus rebus adductus Cæſar, non exſpectandum ſibi ſtatuit, dum omnibus fortunis ſociorum conſumptis, in Santones

NOTÆ.

1. *Aquileiam.*] Aquileia prope Venetias; nunc eſt diruta, quam calamitatem videtur illi attuliſſe Attila, ea poſt triennem obſidionem potitus.

2. *Centrones.*] in Alpibus Graiis, vt placet Ptolemæo. Eorum vrbs Axima & Forum Claudii. Axima nunc pagus, *Eſmes*, aut *Asme*. Forum Claudii poſtea cauſa neſcio qua Darentaſia dicta. Vnde & regio. Quæ vrbs poſtea facta metropolis, habet ſub ſe Sedunum & Auguſtam. Nunc a veteri aliquo monaſterio, *Monſtiers en Tarentaiſe.*

3. *Garoceli.*] ſunt Mauriennenſes, *Val de Morienne.*

4. *Caturiges.*] Sunt in Alpibus Cotiis, non Graiis, vt cenſet Ptolemæus, vt vero legitur apud Livium, non ita. Eorum caput Ebredunum, *Embrun*. Eſt & Brigantio & Caturigomagus, jam inde à Plinii tempore in Alpibus Cotiis. Poſtea ſunt vrbes illæ cum Rame Alpibus maritimis adſcriptæ. Caturigæ, nunc *Chorges.*

5. *Ocelo.*] Ocelus eſt, *Oux*, alio nomine *Exilles.*

6. *Citerioris provinciæ.*] Galliam intelligit quæ cis Alpes Romanis erat poſita, ideoq; Ciſalpina alio nomine dicebatur.

7. *Vocontiorum.*] Vocontii ſunt poſiti vbi Dea Vocontiorum, *Die*, & Vaſio, *Voiſon*, in ea parte Galliæ quæ nunc dicitur, *Provence*, inter Iſaram & Rhodanum, Ptolemæo.

8. *Vlterioris provinciæ*] Erat Gallia vltra Alpes Romanis poſita, ideoque Tranſalpina alio nomine dicta. Vtraque & citerior & vlterior erat Cæſari a populo Romano attributa.

9. *Seguſianos.*] Seguſiani ſunt vbi poſtmodum poſitum fuit Lugdunum, teſte Plinio. De Allobrogibus dictum ſuperius.

10. *Eodem tempore quo Ædui.*] Nullum exemplar vetus hanc lectionem habet. Videndum ne, *quod Ædui*, ſit aliquod interpretamentum, quod in textum irrepſerit. Iam id Ciacconio annotatum.

11. *Ambarri.*] Ignorantur. Inter Æduos & Allobroges ſiti videntur.

12. *Neceſſarii.*] Neceſſarii dicuntur, in quos neceſſaria officia conferuntur, ſive propter affinitatem, ſive cognationem, ſive amicitiam, ſive hoſpitium, ſive ſuperiora accepta beneficia.

tones Helvetii pervenirent. [1] Flumen eſt Arar, quod per fines Æduorum & Sequanorum in Rhodanum influit incredibili lenitate, ita vt oculis, in vtram partem fluat, judicari non poſſit. Id Helvetii ratibus ac [2] lintribus junctis tranſibant. Vbi per exploratores Cæſar certior factus eſt, tres jam copiarum partes Helvetios id flumen traduxiſſe, quartam vero partem citra flumen Ararim reliquam eſſe; [3] de tertia vigilia cum legionibus tribus e caſtris profectus ad eam partem pervenit, quæ nondum flumen tranſierat: [4] eos impeditos & inopinantes aggreſſus, [5] magnam partem eorum concidit; reliqui ſeſe fugæ mandarunt, atque in proximas ſilvas abdiderunt. [6] Is pagus appellabatur Tigurinus: nam omnis civitas Helvetia [7] in quatuor pagos diviſa eſt. Hic pagus vnus quum domo exiſſet, patrum noſtrorum memoria L. Caſſium Conſulem interfecerat, & ejus exercitum ſub jugum miſerat. ita ſive caſu, ſive conſilio deorum immortalium, quæ pars civitatis Helvetiæ inſignem calamitatem populo Romano intulerat, [a] ea princeps pœnas perſolvit. Qua in re Cæſar non ſolum publicas, ſed etiam privatas injurias vltus eſt, [8] quod ejus ſoceri L. Piſonis avum, L. Piſonem

INTERPRETATIO.

[a] *Ea prima dedit pœnas.*

NOTÆ.

1. *Flumen eſt Arar.*] Primus omnium Ammianus Marcellinus, qui circa annum Chriſti CCCLXXX. vivebat, Saconam vocat. Iure per Sequanorum & Æduorum fines fluere dicitur quos dividit, *la Saone.*

2. *Lintribus.*] Lintres ex cava arbore fiunt. Vnde Virg. 1. Georg.

——————— *cavat arbore lintres.*

monoxyli nomine græco dicuntur: quam rem hoc modo deſcribit Veget. lib. III. c. VII. *Commodum repertum eſt, vt monoxylos, hoc eſt paulo latiores ſcaphulas ex ſingulis trabibus excavatas, pro genere ligni & ſubtilitate leviſſima carpentos, ſecum portet exercitus.* Monoxylis etiam lintribus Plinius lib. VI. dicit vehi piper Becaren, qui portus eſt Indiæ. Livius dec. III. lib. 1. *Novaſque alias primum Galli inchoantes cavabant ex ſingulis arboribus.*

3. *De tertia vigilia.*] Media nocte. Nox enim in partes quatuor dividebatur, quæ dicebantur vigiliæ: & Polyænus quidem hanc pugnam νυκτομαχίαν appellat. Tertia autem vigilia dicitur media nox. Prima vigilia ab occaſu ſolis, vſque ad id ſpatium quod medium eſt inter occaſum ſolis & mediam noctem; Secunda vigilia erat ab eo tempore vſque ad mediam noctem; Tertia vigilia, a media nocte vſque ad id ſpatium quod medium eſt inter mediam noctem & ſolis exortum. Inde quartæ vigiliæ erat initium, & ad ortum vſque ſolis producebatur. Clepſydris autem illa ſpatia a Primipilo diſcernebantur, quæ vaſcula erant, menſuræque ex aqua, quarum artificium pete ex Vitruvio. Earum vigiliarum ſignum tuba dabatur. De quibus vide plura apud Veget.

4. *Eos impeditos & inopinantes aggreſſus.*] Vegetius lib. III. c VII. *Inſtantes adverſarii ad tranſitus fluminum inſidias vel ſuperventus facere conſueverunt.*

5. *Magnam partem eorum concidit.*] Non ipſe quidem, ſed Labienus, vt prodidit memoriæ Plutarchus. Verum quia a legato ſuo & auſpiciis ſuis res geſta, eam ſibi more Romanorum adſcribit.

6. *Is pagus.*] Hoc vicus & pagus intereſt, quod vicus ſit villarum ſeu ædium ruſticarum abſque mœnibus conjunctio; pagus vero villarum ſocietas, ditio, ager, qui multis vicis conſtat. Feſtus dicit, ἀπὸ τῆς πηγῆς, dici, quod ejuſdem fontis aqua vterentur. Hic autem pagus videtur eſſe, *Zurik*, non conſtat tamen.

7. *In quatuor pagos.*] Id eſt, in quatuor partes. Plutarchus in Numa, Εἰς μέρη τὴν χώραν διεῖλε, ἃ πάγους προσηγόρευσε, *In partes regionem diviſit, quas pagos appellavit.*

8. *Quod ejus ſoceri L. Piſonis, &c.*] Cæſar enim Calpurniam, L. Piſonis ſibi in conſulatu ſucceſſuri filiam, vxorem duxerat.

Piſonem Legatum, Tigurini eodem prælio, quo Caſſium, interfecerant. Hoc prælio facto, reliquas copias Helvetiorum vt conſequi poſſet, pontem in Arare faciendum curat, atque ita exercitum tranſducit. Helvetii repentino ejus adventu commoti, quum id quod ipſi diebus xx ægerrime confecerant, vt flumen tranſirent, illum vno die feciſſe intelligerent, legatos ad eum mittunt: cujus legationis Divico Princeps fuit, [1] qui bello Caſſiano dux Helvetiorum fuerat. Is ita cum Cæſare egit: ſi pacem populus R. cum Helvetiis faceret, in eam partem ituros, atque ibi futuros Helvetios, vbi Cæſar conſtituiſſet, atque eſſe voluiſſet. Sin bello perſequi perſeveraret, reminiſceretur & veteris incommodi populi R. & priſtinæ virtutis Helvetiorum: [2] quod improviſo vnum pagum adortus eſſet, quum ii qui flumen tranſiſſent, ſuis auxilium ferre non poſſent, ne ob eam rem aut ſuæ magnopere virtuti tribueret, aut ipſos deſpiceret. Se ita a patribus majoribuſque ſuis didiciſſe, [3] vt magis virtute, quam dolo contenderent, aut inſidiis niterentur. Quare ne committeret, vt is locus vbi conſtitiſſent, ex calamitate populi R. & internecione exercitus nomen caperet, [4] ac memoriam proderet. His Cæſar ita reſpondit: [5] Eo ſibi minus dubitationis dari, quod eas res quas legati Helvetii commemoraſſent, memoria teneret: atque eo gravius ferre, quo minus merito populi R. accidiſſet; qui ſi alicujus injuriæ ſibi conſcius fuiſſet, non fuiſſe difficile cavere: ſed eo deceptum, quod neque commiſſum a ſe intelligeret, quare timeret, neque ſine cauſa timendum putaret. [6] Quod ſi veteris contumeliæ oblivisci vellet; num etiam recentium injuriarum, quod eo invito iter per provinciam per vim tentaſſent, quod Æduos, quod Ambarros, quod Allobroges vexaſſent, memoriam deponere poſſet? Quod ſua victoria tam inſolenter gloriarentur, quodque tam diu ſe impune tuliſſe injurias admirarentur,

NOTÆ.

1. *Qui bello Caſſiano.*] Bellum Caſſianum eſt bellum Helveticum, quo victus eſt Caſſius; more Romanorum ſcilicet, qui bellum victi nomine appellant, puta Iugurthinum, &c.

2. *Quod improviſo vnum pagum adortus eſſet.*] Deſideratur viciſſet; ſed *εὐφημίας χάριν*, & cunctatus cladem fateri, maluit ſic loqui.

3. *Vt magis virtute.*] Hirtius in lib. de Bello Afric. *Galli homines aperti, minimeque inſidioſi, qui per virtutem, non per dolum dimicare conſueverunt.*

Quare ne committeret. Et hoc eſt quod Diodorus de Gallis prodidit, plurima jactanter in ſuam laudem & exterorum contemptum dicere, minaceſque eſſe & detractores, ſuique opinione inflatos.

4 *Ac memoriam proderet.*] Sic Cic. in Verre, *Imagines ad memoriam prodendam.* Sic Cannæ, ſic Thraſymenus lacus cladem Romanorum prodiderunt. Optime græcus Interpres: *Μήπως οὗτος ἐν ᾧ ἑσμὲν τόπος πανωλεθρίας μνημεῖον εἰς τὸν αἰεὶ ἔπειτα χρόνον ὑπολειφθῇ.*

5. *Eo ſibi minus dubitationis dari.*] Hoc principium orationis ſive reſponſionis Cæſaris, illi parti legati Helvetii reſpondet in qua habetur: *Sin bello perſequi perſeveraret, reminiſceretur veteris incommodi populi R.* quaſi diceret non dubitaturum ſe Helvetios bello perſequi, aut deſiturum, propter memoriam illius cladis, quia illa memoria revocabat in animum cæſos fuiſſe Romanos, non quia magis imbelles Helvetiis, ſed quia minus cauti. Optime græcus Interpres: *Τὰ ὑπὲρ ὧν ῥηθέντα διὰ μνήμης ἔχοντες ἧττον ἀπορούμεν, minus ſumus ſolliciti quod meminerimus.*

6. *Quod ſi veteris contumeliæ oblivisci vellet.*] Videndus Appianus, epitome Liviana & Oroſius.

rarentur, eodem pertinere. [1] Conſueſſe enim deos immortales, quo gravius homines ex commutatione rerum doleant, quos pro ſcelere eorum vlciſci velint, his ſecundiores interdum res, & diuturniorem impunitatem concedere. Cum ea ita ſint, tamen ſi obſides ab iis ſibi dentur, [2] vti ea quæ polliceantur, factūros intelligat; & ſi Æduis de injuriis quas ipſis ſociiſque eorum intulerint, item ſi Allobrogibus ſatisfaciant, ſeſe cum iis pacem eſſe facturum. Divico reſpondit: Ita Helvetios a majoribus ſuis inſtitutos eſſe, vti obſides accipere, non dare conſueverint: ejus rei populum R. eſſe teſtem. Hoc reſponſo dato, diſceſſit. Poſtero die caſtra ex eo loco movent. Idem Cæſar facit, [3] equitatumque omnem ad numerum quatuor millium, quem ex omni provincia, & Æduis, atque eorum ſociis coactum habebat, præmittit, qui videant quas in partes hoſtes iter faciant: qui cupidius noviſſimum agmen inſecuti, [a] alieno loco cum equitatu Helvetiorum prælium committunt, & pauci de noſtris cadunt. Quo prælio ſublati Helvetii, quod quingentis equitibus tantam multitudinem equitum propulerant, audacius ſubſiſtere, nonnunquam ex noviſſimo agmine prælio noſtros laceſſere cœperunt. Cæſar ſuos a prælio continebat, ac ſatis habebat in præſentia hoſtem rapinis, pabulationibus, populationibuſque prohibere. Ita dies circiter quindecim iter fecerunt, vti inter noviſſimum hoſtium agmen, & noſtrum primum, non amplius quinis aut ſenis millibus paſſuum intereſſet. [4] Interim quotidie Cæſar Æduos frumentum, quod eſſent publice polliciti, flagitare. Nam propter frigora, quod Gallia ſub Septentrionibus, vt ante dictum eſt, poſita eſt, non modo frumenta in agris matura non erant, ſed ne pabuli quidem ſatis magna copia ſuppetebat. Eo autem frumento quod flumine Arare navibus ſubvexerat, propterea minus vti poterat, quod iter ab Arare Helvetii averterant, a quibus diſcedere nolebat. Diem ex die ducere Ædui, conferri, comportari, adeſſe dicere. Vbi ſe diutius duci intellexit, & diem inſtare, [5] quo die frumentum militibus metiri oporteret: convocatis eorum principibus, quorum magnam copiam in caſtris habebat, in his Divitiaco & Liſco,

INTERPRETATIO.

[a] *Ineunt certamen cum equitibus Helvetiorum iniquo loco.*

NOTÆ.

1. *Conſueſſe enim Deos immortales.*] Valer. Max. lib. I. c. II. *Lento enim gradu ad vindictam ſui divina procedit ira, tarditatemque ſupplicii gravitate compenſat.*

2. *Vti ea quæ polliceantur.*] Nempe ſe fore in ea parte, vbi Cæſar conſtituerit.

3. *Equitatumque omnem.*] Romanorum enim copiæ erant pedeſtres, nec equitatu valebant. Ea porro provincia quam commemorat, eſt provincia Galliæ Narbonenſis.

4. *Interim quotidie Cæſar, &c.*] Vegetius lib. III. c. III. *Vt pabula, frumentum, cæteraque annonaria ſpecies, quas a provincialibus conſuetudo depoſcit, maturius exigantur.*

5. *Quo die frumentum, &c.*] Non enim militibus Romanis panis coctus, ſed frumentum dabatur, ipſi milites ſuum panem coquebant. Qui mos poſtea cum diſciplina militari pariter exolevit, vt patet cum ex multis, tum ex Salluſtio.

Liſco, qui ſummo magiſtratu præerat, (quem [1] Vergobretum appellant Ædui, qui creatur annuus, & vitæ neciſque in ſuos habet poteſtatem) graviter eos accuſat, quod, quum neque emi, neque ex agris ſumi poſſet, tam neceſſario tempore, tam propinquis hoſtibus, ab iis non ſublevetur: præſertim cum magna ex parte, eorum precibus adductus bellum ſuſceperit: multo etiam gravius, quod ſit deſtitutus, queritur. Tum demum Liſcus oratione Cæſaris adductus, quod antea tacuerat, proponit, eſſe nonnullos, quorum auctoritas apud plebem plurimum valeat, qui privati plus poſſint, quam ipſi magiſtratus: hos ſeditioſa atque improba oratione multitudinem deterrere ne frumentum conferant, quod præſtare dicant, ſi jam principatum Galliæ obtinere non poſſint, Gallorum quam Romanorum imperia perferre: neque dubitare debeant, quin ſi Helvetios ſuperaverint Romani, vna cum reliqua Gallia Æduis libertatem ſint erepturi: ab iiſdem noſtra conſilia, quæque in caſtris gerantur, hoſtibus enuntiari: hos a ſe coërceri non poſſe: quin etiam quod neceſſario rem Cæſari enuntiarit, intelligere ſeſe quanto id cum periculo fecerit; & ob eam cauſſam quamdiu potuerit, tacuiſſe. Cæſar hac oratione Liſci Dumnorigem Divitiaci fratrem deſignari ſentiebat: ſed quod pluribus præſentibus eas res jactari nolebat, celeriter concilium dimittit, Liſcum retinet; quærit ex ſolo ea, quæ in conventu dixerat. Dicit liberius, atque audacius. Eadem ſecreto ab aliis reperit eſſe vera: ipſum eſſe Dumnorigem ſumma audacia, magna apud plebem propter liberalitatem gratia, cupidum rerum novarum, complures annos [2] portoria, reliquaque omnia Æduorum vectigalia parvo pretio redempta habere; propterea quod [3] illo licente, contra liceri audeat nemo: his rebus & ſuam rem familiarem auxiſſe, & facultates ad largiendum magnas comparaſſe: magnum numerum equitatus ſuo ſumptu ſemper alere, & circum ſe habere: [a] neque ſolum domi, ſed etiam apud finitimas civitates largiter poſſe: atque hujus potentiæ cauſſa, matrem in [4] Biturigibus homini illic nobiliſſimo ac potentiſſimo [5] collocaſſe: ipſum ex

Helvetiis

INTERPRETATIO.

[a] *Et eum eſſe potentiſſimum, non tantum apud ſuos, ſed etiam in civitatibus proximis.*

NOTÆ.

1. *Vergobretum.*] Hodie Magiſtratus Auguſtoduni quod Heduorum eſt caput & in biennium eligitur, *Vierg* dicitur; quo nomine in tota Gallia nullus alius inſignitur, vt antiqui nominis media pars remanſiſſe videatur.

2. *Portoria*] Portorium eſt proprie merces quæ dabatur portitoribus: portitor autem eſt is qui homines de citeriore ripa in vlteriorem traducit. *Secundo.* Portorium dicitur vectigal, quia in tranſitu fluminis pendebatur.

3. *Illo licente.*] Liceri eſt pretium pro ea re offerre quam velis emere. Duas ob cauſas Gallorum principes viri, munia publicanorum exercebant, quia, cum potentiores aliis eſſent, facile ad ſe quod quæſtuoſiſſimum erat traducebant, & populus illis libentius adjudicabat, quia ſecurius vectigalibus cavebatur, dum erant illi copioſi, qui damnum, ſi quod eſſet, præſtare poterant.

4. *In Biturigibus.*] Cubis ſcilicet, *Berry*, vt videtur; alii enim Bituriges Vibiſci, *Bourdeaux.*

5. *Collocaſſe*] Sic Scævola *in lege* XLI. *Pater virginem filiam nuptum collocavit.* Sic alii Iuriſconſ. Papinianus & Paulus.

Helvetiis

Helvetiis vxorem habere: ſororem ex matre, & propinquas ſuas nuptum in alias civitates collocaſſe: [a] ſavere & cupere Helvetiis, propter eam affinitatem: odiſſe etiam ſuo nomine Cæſarem & Romanos, quod eorum adventu potentia ejus diminuta, & Divitiacus frater in antiquum locum gratiæ atque honoris ſit reſtitutus. Si quid accidat Romanis, ſummam in ſpem regni per Helvetios obtinendi venire: [b] imperio populi R. non modo de regno, ſed etiam de ea, quam habeat, gratia deſperare. Reperiebat etiam Cæſar inquirendo, quod prælium equeſtre adverſum paucis ante diebus eſſet factum; initium ejus fugæ a Dumnorige, atque ejus equitibus factum eſſe; ([1] nam equitatu, quem auxilio Cæſari Ædui miſerant, Dumnorix præerat) eorumque fuga reliquum eſſe equitatum perterritum. Quibus rebus cognitis, quum ad has ſuſpiciones certiſſimæ res accederent: XIX.
quod per fines Sequanorum Helvetios traduxiſſet: quod obſides inter eos dandos curaſſet: quod ea omnia non modo injuſſu ſuo & civitatis, ſed etiam inſcientibus ipſis feciſſet: quod a magiſtratu Æduorum accuſaretur: ſatis eſſe cauſſæ arbitrabatur, quare in eum aut ipſe animadverteret, aut civitatem animadvertere juberet. His omnibus vnum repugnabat, quod Divitiaci fratris ſummum in populum R. ſtudium, ſummam in ſe voluntatem, egregiam fidem, juſtitiam, temperantiam cognoverat. Nam ne ejus ſupplicio, Divitiaci animum offenderet, verebatur. Itaque prius quam quidquam conaretur, Divitiacum ad ſe vocari jubet, & quotidianis interpretibus remotis, per C. Valerium Procillum, principem Galliæ provinciæ, familiarem ſuum, cui ſummam rerum omnium fidem habebat, cum eo colloquitur: ſimul commonefacit, quæ ipſo præſente in concilio Gallorum de Dumnorige ſint dicta, quæ ſeparatim quiſque de eo apud ſe dixerit: petit atque hortatur, vt ſine ejus offenſione animi, vel ipſe de eo cauſſa cognita ſtatuat, vel civitatem ſtatuere jubeat. Divitiacus multis cum XX.
lacrimis Cæſarem complexus obſecrare cœpit, ne quid gravius in fratrem ſtatueret: ſcire ſe illa eſſe vera, nec quenquam ex eo plus quam ſe doloris capere; [c] propterea quod quum ipſe gratia plurimum domi, atque in reliqua Gallia, ille minimum propter adoleſcentiam poſſet, per ſe creviſſet: [2] quibus opibus ac nervis, non ſolum ad minuendam gratiam, ſed pene ad

INTERPRETATIO.

[a] *Studere & bene velle Helvetiis ob eam affinitatem*

[b] *Populo Romano rerum potiente, non ſolum deſperare de regno, verum de illa quoque autoritate qua valeat.*

[c] *Quia ille auctus eſſet ſua opera, cum ipſe haberet magnam autoritatem in ſua civitate atq; in cætera Gallia, ille vero nullam ob ſuam juventutem.*

NOTÆ.

1. *Nam equitatu, &c.*] Gellius: *Bene legunt equitatu & volunt illud i ſuperfluum in dandi caſu Sic Cæſar in Anticatone, unius ſuperbia dominatuque, & Virg.*
——teque aſpectu ne ſubſtrahe noſtro.

2. *Quibus opibus ac nervis.*] Sic dicuntur vires, comparatione ducta ab animalium corporibus, quorum vires in nervis conſiſtunt.

montem a ſuis teneri, & hoſtes caſtra moviſſe, & Conſidium timore perterritum, quod non vidiſſet, pro viſo ſibi renuntiaſſe. Eo die quo conſuerat intervallo, hoſtes ſequitur, & millia paſſuum tria ab eorum caſtris caſtra ponit. Poſtridie ejuſdiei, quod omnino biduum ſupererat, quum XXIII. exercitu frumentum metiri oporteret, & quod a [1] Bibracte oppido Æduorum longe maximo ac copioſiſſimo, non amplius millibus paſſuum XVIII aberat, rei frumentariæ proſpiciendum exiſtimavit: & iter ab Helvetiis avertit, ac Bibracte ire contendit. Ea res per fugitivos [2] L. Æmilii Decurionis equitum Gallorum, hoſtibus nuntiatur. Helvetii, ſeu quod timore perterritos Romanos diſcedere exiſtimarent, eo magis, quod pridie ſuperioribus locis occupatis, prælium non commiſiſſent, ſive quod re frumentaria intercludi poſſe confiderent, commutato conſilio, atque itinere converſo, noſtros a noviſſimo agmine inſequi ac laceſſere cœperunt. Poſtquam XXIV. id animadvertit, copias ſuas Cæſar in proximum collem ſubducit, equitatumque, qui ſuſtineret hoſtium impetum, miſit. Ipſe interim in colle medio triplicem aciem inſtruxit legionum quatuor veteranarum, ita vti ſupra ſe in ſummo jugo duas legiones, quas in Gallia citeriore proxime conſcripſerat, & omnia auxilia collocaret, ac totum montem hominibus compleret. Interea ſarcinas in vnum locum conferri, & eum, ab iis qui in ſuperiore acie conſtiterant, muniri juſſit. Helvetii cum omnibus ſuis carris ſecuti, impedimenta in vnum locum contulerunt: ipſi confertiſſima acie rejecto noſtro equitatu, [3] phalange facta [a] ſub primam noſtram aciem ſucceſſerunt. [4] Cæſar primum ſuo, deinde omnium [e conſpectu] remotis XXV. equis,

INTERPRETATIO.

[a] *Progreſſi ſunt ad noſtram primam aciem.*

NOTÆ.

1. *Bibracte*] Æduorum oppidum longe maximum atque copioſiſſimum, nunc in vici formam redactum, haud longe ab Auguſtoduno. Nunc dicitur, *Beuray*.

2. *L. Æmilii Decurionis.*] Decuriones & Centuriones, vt Nonio Marcello videtur, a numero militum cui præerant dicebantur. Cum enim ab initio Romulus tria millia peditum, equites trecentos habuiſſet, in tres tribus totum illum numerum diſtribuit; quarum tribuum vnam quamque in decem curias partitus eſt. Curia autem centum habebat pedites, decemque equites; quibus equitibus decem qui præerat, Decurio dicebatur. Poſtea vero creſcente numero, mutata eſt etiam ratio; & pro decuria facta eſt turma, quæ, teſte Vegetio lib. II. cap. XIV. equites habet XXXII. quibus qui præeſt vocatur Decurio, qualis hic erat turmæ præfectus L. Æmilius.

3. *Phalange facta.*] Non hic intelligit phalangem qualem deſcribit Ælianus c. VII. quæ eſt coagmentata ex pluribus decuriis, ſed potius quam appellat συνασπισμός, cum in longitudine & latitudine ſecundum paraſtatam atque epiſtatam ita contrahitur, vt propter contiguitatem nec dextrorſum nec ſiniſtrorſum inclinationem exercitus admittat, quam aciei diſpoſitionem ſuſtinendo hoſtium impetui aptiorem quam inferendo dicit, & probat ipſe hujus pugnæ eventus; cum enim invadentes Helvetii junctis clypeis pugnarent, magno fuit ipſis impedimento quod pluribus eorum ſcutis vno ictu pilorum tranſfixis colligatiſque, commode pugnandi facultas eſſet erepta.

4. *Cæſar primum ſuo, &c.*] Suetonius: *Ancipiti prælio equos dimittebat, & in primis ſuum, quo major permanendi neceſſitas imponeretur auxilio fugæ erepto.* Plutarchus vero nar-

equis, vt æquato periculo ſpem fugæ tolleret, [1] cohortatus ſuos, prælium commiſit. Milites e loco ſuperiore [2] pilis miſſis facile hoſtium phalangem perfregerunt: ea disjecta, gladiis diſtrictis in eos impetum fecerunt. Gallis magno ad pugnam erat impedimento, quod pluribus eorum [3] ſcutis vno ictu pilorum transfixis [4] & colligatis, cum ferrum ſe inflexiſſet, neque evellere, neque ſiniſtra impedita, ſatis commode pugnare poterant: multi vt diu jactato brachio, præoptarent ſcutum manu emittere, & [5] nudo corpore pugnare. Tandem vulneribus defeſſi, & pedem referre, & quod mons ſuberat circiter ∞ paſſuum, eo ſe recipere cœperunt. Capto monte, & ſuccedentibus noſtris, Boii & Tulingi, qui hominum millibus circiter xv agmen noſtrum claudebant, & noviſſimis præſidio erant, ex itinere noſtros latere aperto aggreſſi, circumvenire: & id conſpicati Helvetii, qui in montem ſeſe receperant, rurſus inſtare, & prælium redintegrare cœperunt. [6] Romani converſa ſigna tripartito intulerunt: prima ac ſecunda acies, vt victis ac ſubmotis reſiſteret; tertia, vt venientes exciperet. Ita [7] ancipiti
XXVI. prælio diu atque acriter pugnatum eſt. Diutius quum noſtrorum impetum ſuſtinere non poſſent, alteri ſe, vt cœperant, in montem receperunt, alteri ad impedimenta & carros ſuos ſe contulerunt. Nam hoc toto prælio quum [8] ab hora ſeptima ad veſperam pugnatum ſit, adverſum hoſtem videre nemo potuit. [9] Ad multam noctem etiam ad impedimenta pugnatum eſt, propterea quod pro vallo carros objecerant, [10] & e loco ſuperiore in noſtros venientes tela conjiciebant, & nonnulli inter carros rotaſque, [1] mataras

NOTÆ.

rat, ipſi cum adductus eſſet equus, recuſaſſe his verbis vſum: Hoc vtar poſt victoriam ad perſequendos, nunc eamus contra hoſtes, atque ſic peditem excurriſſe. Idem feciſſe apud Mundam narrat Frontinus lib. II. c. VIII.

1. *Cohortatus ſuos.*] Numquam ſine cohortatione ad prælium ſuos mittebat.

2. *Pilis miſſis.*] Pilum fuit telum Romanum, cujus haſtile pedum quinque & ſemis, ferrum triangulum vnciarum novem, quod arte & virtute directum, & ſcutatos pedites, & loricatos equites ſæpe tranſverberabat.

3. *Scutis.*] Scutum differt a clypeo rotundo, quia oblongum eſt, & hoc notat *συνασπισμὸν*, quod ſcuta Gallorum ſic pilis fuerint veluti conſuta.

4. *Et colligatis, cum ferrum, &c.*] Hoc ideo fiebat, quia tale erat ferrum pili & tam tenue, vt ſe infixum inflecteret, ideo autem tenue & hebetabile, vt ne hoſtibus vſui eſſe poſſet, & rejici.

5. *Nudo corpore*] Non inſolitum Gallis, quos Livius ait nudos pugnaſſe, ideoque eminus Romanorum pilis confixos occubuiſſe.

6. *Romani converſa ſigna, &c.*] Converſio ſignorum eſt motio militum ſingulorum cum in haſtam, id eſt, dextrorſum, ſe convertunt, vel in ſcutum, id eſt, ſiniſtrorſum. Romanorum vero manipulorum ſigna erant diverſa, modo Deorum imagines, modo Imperatorum; ſed legionis ſignum erat, Aquila, nec plus vna erat in vna legione.

7. *Ancipiti prælio*] Hic anceps prælium dicitur, quia duobus in locis pugnatur.

8. *Ab hora ſeptima.*] Ab hora prima pomeridiana vel circiter, horas enim ab ortu ſolis numerabant, eratque ſexta quæ nunc dicitur meridiana.

9. *Ad multam noctem.*] Plutarchus habet: *Εἰς μέσας νύκτας*, ſive apud Cæſarem *mediam* pro *multam* legerit, ſive alibi.

10. *Et e loco ſuperiore.*] Veget. lib. III. c. XIII. *In ſubjectos enim vehementius tela deſcendunt, & majore impetu obnitentes pars altior pellit; qui adverſo nititur clivo duplex ſubit & cum loco & cum hoſte certamen.*

[1] mataras ac tragulas ſubjiciebant, noſtroſque vulnerabant. Diu quum eſſet
pugnatum, [2] impedimentis caſtriſque noſtri potiti ſunt. Ibi Orgetorigis
filia, atque vnus e filiis captus eſt. [3] Ex eo prælio circiter millia hominum
cxxx ſuperfuerunt, eaque tota nocte continenter ierunt, nullam partem
noctis itinere intermiſſo, [4] in fines Lingonum die IV pervenerunt, quum
& propter vulnera militum, & [5] propter ſepulturam occiſorum noſtri triduum
morati, eos ſequi non potuiſſent. Cæſar ad Lingones litteras nuntioſque
miſit, ne eos frumento, neve alia re juvarent: qui ſi juviſſent,
ſe eodem loco illos, quo Helvetios, habiturum. Ipſe triduo intermiſſo,
cum omnibus copiis eos ſequi cœpit. Helvetii omnium rerum inopia ad- XXVII.
ducti, legatos de deditione ad eum miſerunt: qui quum eum in itinere
conveniſſent, ſeque ad pedes projeciſſent, ſuppliciterque locuti, flentes
pacem petiſſent, atque eos in eo loco, quo tum eſſent, ſuum adventum
exſpectare juſſiſſet, paruerunt. Eo poſtquam Cæſar pervenit, obſides,
arma, [6] ſervos qui ad eos perfugiſſent, popoſcit. Dum ea conquiruntur,
& conferuntur, nocte intermiſſa, circiter hominum millia VI ejus pagi,
qui [7] Verbigenus appellatur, ſive timore perterriti, ne armis traditis ſupplicio

NOTÆ.

1. *Mataras ac tragulas.*] Telorum genera. Matara erat Gallica. Siſenna lib. III. hiſt apud Nonium in voce, lancea: *Galli materibus, Suevi lanceis configunt.* Autor libri ad Heren. *Vt ſi quis Macedones appellaret hoc modo: Non tam cito Sariſſæ Græcia potitæ ſunt; aut idem Gallos ſignificans dicat: Nec tam facile ex Italia materis tranſalpina depulſa eſt.* Galli appellant *matras* jaculum pennatum, quod ex arcu baliſta mittitur. Tragula a trahendo, quod ſcutis trahatur, genus pili erat quod amentum habebat, vt patet ex v. lib. Cæſaris de bello Gall.

2. *Impedimentis caſtriſque noſtri potiti ſunt.*] Suetonius ait: Nullum vnquam eum hoſtem viciſſe, quin caſtris exuerit: ſed Gallis erant pro caſtris objecti carri.

3. *Ex eo prælio circiter, &c.*] Variant in eo numero ſcriptores Strabo & Plutarchus, ſed major fides Cæſari debetur, non tantum quia teſtis oculatus, ſed quia majorem ſuperſtitum hoſtium numerum tradidit, quem non temere videtur fuiſſe amplificaturus. Sed vt ſemel dicam quod ſentio, parva fides eſt numeris, in quibus ſemper fuit facilis librariorum lapſus, non ſolum apud Cæſarem, ſed vbique.

4. *In fines Lingonum.*] Frontino dicitur Lingonum opulentiſſima civitas quæ LXX. millia hominum Domitiano tradidit. Accenſi ſunt Belgis a Plinio & Ptolemæo; ſed poſtea Celtis ſunt attributi. Nec mirum, cum enim Matrona fluvius ſit notus Belgarum & Celtarum limes, oriaturque in Lingonum finibus, vtris accenſendi ſint ſatis incertum eſt. Eorum metropolis eſt Andomatunum. Moſam in finibus Lingonum oriri dicit Cæſar lib. IV. Itaq; eorum fines noti, qui accuratius ex Lingonum eccleſiaſtica diœceſi poſſunt cognoſci.

5. *Propter ſepulturam.*] Quæ ſepultura apud antiquos plus temporis & impenſæ poſtulabat: erant enim cædenda & congerenda ligna ad cadaverum vſtionem, & aperienda terra ad reliquiarum defoſſionem. Porro tantam ſepulturæ rationem habebant, vt de donativo certam pecuniam tota legio conferret ad ſepulturam, ſi quis contubernalium defeciſſet, teſte Vegetio lib. II. c. XX.

6. *Servos qui ad eos profugiſſent.*] Quia ſervi a dominis duriter habebantur, vel quod natura homines libertatem amant, ſimul vbi ſervi in conſpectu hoſtilis erant exercitus, ad illum confugiebant. Ita ſuperius per fugitivos L. Æmilii Decurionis equitum Gallorum, quod Bibracte Cæſar ire contendiſſet, continuo fuit Helvetiis nunciatum. Atque hæc fortaſſe cauſa fuit cur gregariis militibus ſervos habere raro liceret.

7. *Verbigenus.*] Verbigenus pagus ignoratur, cum tota ipſa natio perierit.

plicio afficerentur : ſive ſpe ſalutis inducti , quod in tanta multitudine [1] dedititiorum , ſuam fugam aut occultari , aut omnino ignorari poſſe exiſtimarent , prima noctis vigilia , ex caſtris Helvetiorum egreſſi , ad Rhe-
XXVIII. num fineſque Germanorum contenderunt. Quod vbi Cæſar reſcivit , quorum per fines ierant , his vti conquirerent , & reducerent , ſi ſibi purgati eſſe vellent , imperavit. [2] Reductos in hoſtium numero habuit : reliquos omnes , obſidibus , armis , perfugis traditis , in deditionem accepit. Helvetios , Tulingos , Latobrigos , in fines ſuos vnde erant profecti , reverti juſſit : & quod omnibus frugibus amiſſis , domi nihil erat quo famem tolerarent , Allobrogibus imperavit vt his frumenti copiam facerent : ipſos , oppida , vicoſque quos incenderant , reſtituere juſſit. Id ea maxime ratione fecit , quod noluit eum locum vnde Helvetii diſceſſerant , vacare : ne propter bonitatem agrorum , Germani qui trans Rhenum incolunt , e ſuis finibus in Helvetiorum fines tranſirent , & finitimi Galliæ provinciæ Allobrogibuſque eſſent. [3] Boios petentibus Æduis , quod egregia virtute erant , vt in finibus ſuis collocarent , conceſſit : quibus illi agros dederunt , quoſque poſtea in
XXIX. parem juris libertatiſque conditionem atque ipſi erant , receperunt. In caſtris Helvetiorum tabulæ repertæ ſunt [4] litteris Græcis confectæ , & ad Cæſarem perlatæ ; quibus in tabulis nominatim ratio confecta erat , qui numerus domo exiſſet eorum , qui arma ferre poſſent , & item ſeparatim pueri , ſenes , mulieresque , [5] quarum omnium rerum ſumma erat , capitum Helvetiorum millia CCLXIII. Tulingorum millia XXXVI. Latobrigorum XIV. Rauracorum XXII. Boiorum XXXII. Ex his qui arma ferre poſſent , ad millia XCII. Summa omnium fuerant ad millia CCCLXVIII. Eorum qui domum redierunt , [6] cenſu habito , vt Cæſar imperaverat , repertus eſt numerus

N o t æ.

1. *Dedititiorum.*] Dedititii qui victi armis , in fidem ſe tradiderant , ea lege vt ne mancipia fierent.

2. *Reductos in hoſtium numero habuit.*] Id eſt , aut necavit , aut ſub corona vendidit , quæ fortuna vi captorum hoſtium erat.

3. *Boios petentibus Æduis.*] Id ea maxime ratione videntur feciſſe Ædui , quod Boii Gallica eſſent origine , imo & Galli qui in Germaniam ſuperiori tempore tranſierant. Nunc *Bourbonnois.*

4. *Litteris Græcis confecta.*] Cum litteræ ſint orientalium hominum commentum , vix potuerunt illud ab aliis quam a Maſſilienſibus , vt pote finitimis , accepiſſe , qui cum ab oriente veniſſent , & Græca eſſent origine , ſuas illis Græcas litteras tradiderunt : ſed orationem fuiſſe Gallicam exiſtimo , etſi litteræ Græcæ fuerint. Fateor aliter nonnullis doctis videri , nempe & litteras fuiſſe Græcas & ſermonem Græcum , citareque in hanc ſententiam ex v. lib. horum Commentariorum : *Hanc Græcis conſcriptam litteris , &c.* ſed quod ibidem ſubjungit Cæſar : *Ne intercepta epiſtola , noſtra ab hoſtibus conſilia cognoſcantur* , manifeſte probat nullum fuiſſe Gallis linguæ Græcæ vſum.

5. *Quarum omnium rerum ſumma , &c.*] Mirum quantum in his numeris & a Cæſare & inter ſe etiam diſcrepent Strabo , Plutarchus , Eutropius , & Oroſius , cujus varietatis cauſa petenda ex ſcribarum erroribus qui facile in numerorum notas invaſerunt. Caſaubonus in Polyænum fatetur , Cæſaris , Strabonis & Plutarchi , ipſiuſque Polyæni eſſe corruptos textus in eo loco.

6. *Cenſu habito*] Cenſus hic eſt tantummodo capitum enumeratio. Romæ vero cenſus præter hanc capitum enumerationem , facultatum etiam æſtimationem , populique certas in claſſes diſtributionem complectebatur.

numerus millium c & x. Bello Helvetiorum confecto, [1] totius fere Galliæ XXX.
legati principes civitatum ad Cæſarem gratulatum convenerunt: [a] intelligere
ſeſe, tametſi pro veteribus Helvetiorum injuriis populus R. ab iis pœnas
bello repetiſſet, tamen eam rem non minus ex vſu terræ Galliæ, quam
populi R. accidiſſe: propterea quod eo conſilio florentiſſimis rebus domos
ſuas Helvetii reliquiſſent, vti toti Galliæ bellum inferrent, imperioque
potirentur, locumque domicilio ex magna copia deligerent, quem ex omni
Gallia opportuniſſimum ac fructuoſiſſimum judicaſſent, reliquaſque civi-
tates [2] ſtipendiarias haberent. Petierunt vti ſibi concilium totius Galliæ in
diem certam indicere, idque Cæſaris voluntate facere liceret. Seſe habere
quaſdam res, quas e communi conſenſu ab eo petere vellent. Ea re per-
miſſa, diem concilio conſtituerunt, & jurejurando ne quis enuntiaret,
niſi quibus communi conſilio mandatum eſſet, inter ſe ſanxerunt. Eo XXXI.
concilio dimiſſo, iidem principes civitatum qui ante fuerant, ad Cæſarem
reverterunt, petieruntque vti ſibi ſecreto de ſua omniumque ſalute cum
eo agere liceret. Ea re impetrata, ſeſe omnes flentes Cæſari ad pedes pro-
jecerunt: [b] non minus ſe id contendere & laborare, ne ea quæ dixiſſent,
enuntiarentur, quam vti ea quæ vellent, impetrarent: propterea quod ſi
enuntiatum eſſet, ſummum in cruciatum ſe venturos viderent. Locutus
eſt pro his Divitiacus Æduus: Galliæ totius [3] factiones eſſe duas: harum
alterius principatum tenere Æduos, alterius [4] Arvernos. Hi quum tanto-
pere de potentatu inter ſe multos annos contenderent, factum eſſe vti ab
Arvernis Sequaniſque Germani mercede acceſſerentur. Horum primo cir-
citer millia xv Rhenum tranſiſſe: poſteaquam agros & cultum & [5] copias
Gallorum homines feri ac barbari adamaſſent, tranſductos plures: nunc
eſſe in Gallia ad c & xx millium numerum. Cum his Æduos eorumque
clientes ſemel atque iterum armis contendiſſe, magnam calamitatem pulſos
accepiſſe, omnem nobilitatem, omnem Senatum, omnem equitatum amiſiſſe.
Quibus

INTERPRETATIO.

[a] Dicentes *ſcire ſe, quamvis populus R. cepiſſet ſupplicium de illis propter antiquas injurias ab Helvetiis acceptas, nihilominus id eveniſſe non minus in commodum Galliæ quam populi Romani.*

[b] Dicentes *non minus ſe id petere & eniti, ne efferrentur ea quæ locuti eſſent, quam vt conſequerentur ea quæ cuperent.*

NOTÆ.

1. *Totius fere Galliæ legati.*] Celticæ ſcilicet, neque enim Belgicæ videtur quæ bellum parabat.

2. *Stipendiarias.*] A ſtipendio ſtipendiarius, id eſt vectigalis, quia ſtipendia pendebat. Stipendium autem dictum eſt, quod per ſtipes, id eſt, modica æra colligatur.

3. *Factiones eſſe duas.*] Factionis primùm honeſtum vocabulum fuit autore Feſto. Vnde factiones quadrigariorum atque hiſtrionum. Tandem pro ſeditioſa civium in certas partes diviſione acceptum eſt.

4. *Arvernos.*] Notus Galliæ populus qui adhuc nomen retinet, *Auvergne*, continetur q; diœceſibus eccleſiaſticis Clarimontis & ſancti Flori, tantæ olim autoritatis, vt, teſte Strabone, ad Narbonenſium Maſſilienſiumq; fines, Pyrenæos montes, Oceanumq; & Rhenum pertineret. Hoc & teſtantur bella quæ contra Romanos, Bituito duce, geſſerunt.

5. *Copias Gallorum.*] Copiæ hic non pro hominum multitudine, ſed pro opibus & abundantia accipiuntur; cujus ſignificationis rariora ſunt apud hiſtoricos exempla.

Quibus prælìis calamitatibuſque fractos, qui & ſua virtute, [1] & populi R. hoſpitio atque amicitia plurimum ante in Gallia potuiſſent, coactos eſſe Sequanis obſides dare nobiliſſimos civitatis, & jurejurando civitatem obſtringere, ſeſe neque obſides repetituros, neque auxilium a populo R. imploraturos, neque recuſaturos, quo minus perpetuo ſub illorum ditione atque imperio eſſent. Vnum ſe eſſe ex omni civitate Æduorum, qui adduci non potuerit vt juraret, aut ſuos liberos obſides daret: ob eam rem ſe ex civitate profugiſſe, & Romam ad Senatum veniſſe auxilium poſtulatum, quod ſolus neque jurejurando, neque obſidibus teneretur. Sed pejus victoribus Sequanis, quam Æduis victis accidiſſe: propterea quod Arioviſtus rex Germanorum in eorum finibus conſediſſet, tertiamque partem agri Sequani, qui eſſet optimus totius Galliæ, occupaviſſet, & nunc de altera parte tertia Sequanos decedere juberet; propterea quod paucis menſibus ante, [2] Harudum millia hominum XXIV ad eum veniſſent, quibus locus ac ſedes pararentur: futurum eſſe paucis annis, vti omnes e Galliæ finibus pellerentur, atque omnes Germani Rhenum tranſirent. Neque enim conferendum eſſe Gallicum cum Germanorum agro, neque hanc conſuetudinem victus cum illa comparandam. Arioviſtum autem, vt ſemel Gallorum copias prælio vicerit, quod prælium factum ſit [3] Amagetobriæ, ſuperbe & crudeliter imperare, obſides nobiliſſimi cujuſque liberos poſcere, & in eos [4] omnia exempla cruciatus edere, ſi qua res non ad nutum aut ad voluntatem ejus facta ſit: hominem eſſe barbarum, iracundum, temerarium: non poſſe ejus imperia diutius ſuſtineri. Niſi quid in Cæſare populoque R. ſit auxilii, omnibus Gallis idem eſſe faciendum, quod Helvetii fecerunt, vt domo emigrent, aliud domicilium, alias ſedes remotas a Germanis petant, fortunamque, quæcumque accidat, experiantur. Hæc ſi enuntiata Arioviſto ſint, non dubitare, quin de omnibus obſidibus qui apud eum ſint, graviſſimum ſupplicium ſumat. Cæſarem vel auctoritate ſua atque exercitus, vel recenti victoria, vel nomine populi R. deterrere poſſe, ne major multitudo Germanorum Rhenum tranſducatur, Gal-

liamque

NOTÆ.

1. *Et populi R hoſpitio.*] Publico ſcilicet. Aliud enim privatum, aliud publicum; ſed primum fuit privatum a quo publicum fluxit. De privato infra dicetur, vbi ejus comparebit exemplum. Hoc publicum qui eſſet adeptus, huic peregre advenienti dabatur locus & lautia, vt patet ex Liv. III. dec. lib. VIII. *Locus inde lautiaque legatis* Saguntinorum *praberi juſſa.* De lautiis autem ſic teſtatur Feſtus in voce, Dacrimas: *Item dautia quæ & lautia dicimus & dantur legatis hoſpitii gratia.* Et alibi: *Lautia epularum magnificentia.*

2. *Harudum*] Gens Germanica quæ ignoratur. Quorumdam Charudum mentionem facit Ptolemæus, quos in Cimbrica Cherſoneſo conſtituit; qui, ſi ſunt, videntur eſſe horum reliquiæ, quæ procul a Romanis in vltimas terras conceſſerint.

3. *Amagetobriæ.*] Amagetobriæ locus ignoratur. Conjicitur tamen eſſe Bingam ex his verſibus Auſonianis.

Tranſieram celerem nebuloſo flumine Navam,
Addita miratus veteri nova mœnia vico,
Æquarunt Latias vbi quondam Gallia Cannas.

Vbi enim ille fluvius in Rhenum influit, Binga poſita eſt.

4. *Omnia exempla cruciatus edere.*] Terent. in Eunucho: *Quæ futura eſſe exempla dicunt in eum indigna*, nempe quia pœnæ non tantum ad vindictam, ſed potius ad exempla.

liamque

liamque omnem ab Arioviſti injuria poſſe defendere. Hac oratione a Divi- XXXII.
tiaco habita, omnes qui aderant, magno fletu auxilium a Cæſare petere
cœperunt. Animadvertit Cæſar vnos ex omnibus Sequanos nihil earum
rerum facere, quas cæteri facerent, ſed triſtes, capite demiſſo, terram in-
tueri. Ejus rei quæ cauſſa eſſet, miratus, ex ipſis quæſivit. Nihil Sequani
reſpondere; ſed in eadem triſtitia taciti permanere. Quum ab iis ſæpius
quæreret, neque vllam omnino vocem exprimere poſſet: idem Divitiacus
Æduus reſpondit, hoc eſſe miſeriorem gravioremque fortunam Sequa-
norum, quam reliquorum, quod ſoli nec in occulto quidem queri, nec
auxilium implorare auderent, abſentiſque Arioviſti crudelitatem, velut
ſi coram adeſſet, horrerent; propterea quod reliquis tamen fugæ facul-
tas daretur: Sequanis vero, qui intra fines ſuos Arioviſtum recepiſſent,
[1] quorum oppida omnia in poteſtate ejus eſſent, omnes cruciatus eſſent
perferendi. His rebus cognitis Cæſar Gallorum animos verbis confirmavit, XXXIII.
pollicituſque eſt ſibi eam rem curæ futuram, magnam ſe habere ſpem,
& beneficio ſuo & auctoritate adductum Arioviſtum, finem injuriis factu-
rum. Hac oratione habita, concilium dimiſit. Et ſecundum ea multæ res
eum hortabantur, quare ſibi eam rem cogitandam & ſuſcipiendam putaret:
imprimis quod Æduos, fratres conſanguineoſque ſæpenumero ab Senatu
appellatos, in ſervitute atque in ditione videbat Germanorum teneri, eo-
rumque obſides eſſe apud Arioviſtum ac Sequanos intelligebat: [a] quod
in tanto imperio populi R. turpiſſimum ſibi & Reipub. eſſe arbitrabatur.
Paullatim autem Germanos conſueſcere Rhenum tranſire, & in Galliam
magnam eorum multitudinem venire, [2] populo R. periculoſum videbat:
neque ſibi homines feros ac barbaros temperaturos exiſtimabat, quin quum
omnem Galliam occupaſſent, vt ante [3] Cimbri Teutonique feciſſent, in
provinciam exirent, atque inde in Italiam contenderent, præſertim quum
Sequanos a provincia noſtra Rhodanus divideret. Quibus rebus quamma-
turrime occurrendum putabat. Ipſe autem Arioviſtus tantos ſibi ſpiritus,
tantam arrogantiam ſumpſerat, vt ferendus non videretur. Quamobrem XXXIV.
placuit ei, vt ad Arioviſtum legatos mitteret, qui ab eo poſtularent, vt

aliquem

INTERPRETATIO.

[a] *Quod exiſtimabat eſſe probroſiſſimum ſibi & Reipubl. re Romana tantopere florente.*

NOTÆ.

1. *Quorum oppida omnia.*] Hoc eſt, quod Arioviſtus infra dicit ſe *ſedes habere in Gallia ab ipſis* Gallis *conceſſas*; quæ oppida primum videtur ſui muniendi cauſa accepiſſe, deinde Galliæ impugnandæ cauſa retinuiſſe.

2. *Populo R. periculoſum videbat*] Si ſecuris temporibus Valens Imperator Cæſaris exemplum & conſilium ſecutus fuiſſet, in bella, quibus tandem oppreſſus fuit, non incidiſſet. Gothi enim cum ab ipſo petiiſſent, vt voluntate ejus Danubium tranſire liceret, Thraciæque partem colere, conceſſit incautus; ſed quaſi aliis popularibus illi viam & aditum in Romanorum terras patefeciſſent, tanta ſecuta eſt illius gentis colluvies, vt nullis poſtea viribus ab Imperatoris & Romanorum pernicie potuerint retardari.

3. *Cimbri Teutonique.*] Germanicæ gentes, quas C. Marius Italiæ & Provinciæ Gallicæ ſe ſuperfundentes, internecione delevit. Cimbri nunc Dani, Germani vero ſe ſua lingua etiam nunc Teutonos dicunt.

D

aliquem locum [1] medium vtriuſque colloquio deligeret: velle ſeſe de Rep. & ſummis vtriuſque rebus cum eo agere. [2] Ei legationi Arioviſtus reſpondit: Si quid ipſi a Cæſare opus eſſet, ſeſe ad eum venturum fuiſſe: ſi quid ille ſe velit, illum ad ſe venire oportere. Præterea ſe neque ſine exercitu in eas partes Galliæ venire audere, quas Cæſar poſſideret, neque exercitum ſine magno commeatu atque [3] molimento in vnum locum contrahere poſſe. Sibi autem mirum videri, quid in ſua Gallia, quam bello
XXXV. viciſſet, aut Cæſari, aut omnino populo R. negotii eſſet. His reſponſis ad Cæſarem relatis, iterum ad eum Cæſar legatos cum his mandatis mittit: [4] Quoniam tanto ſuo populique R. beneficio affectus, quum in conſulatu ſuo rex atque amicus a Senatu appellatus eſſet, hanc ſibi populoque R. gratiam referret, vt in colloquium venire invitatus gravaretur, neque de communi re dicendum ſibi & cognoſcendum putaret, hæc eſſe quæ ab eo poſtularet: Primum, [5] ne quam multitudinem hominum amplius trans Rhenum in Galliam tranſduceret: deinde obſides quos haberet ab Æduis, redderet: Sequaniſque permitteret, vt quos illi haberent, voluntate ejus reddere illis liceret: neve Æduos injuria laceſſeret: neve his ſociiſve eorum bellum inferret. Si id feciſſet, ſibi populoque R. perpetuam gratiam atque amicitiam cum eo futuram: ſi non impetraret, quoniam M. Meſſala, M. Piſone Coſs. Senatus cenſuiſſet, vti quicumque Galliam provinciam obtineret, [6] quod commodo Reip. facere poſſet, Æduos cæteroſque amicos populi

NOTÆ.

1. *Medium vtriuſque colloquio.*] Colloquium eſſe videtur prima & certiſſima ratio, humanitatique maxime conſentanea, qua vitari poteſt ne controverſia in bellum erumpat. Cicero lib. 1. de officiis: *Cum duo ſint genera diſceptandi, vnum per diſceptationem, alterum per vim, cum illud primum ſit hominis, hoc belluarum, confugiendum eſt ad poſterius, ſi vti non licet priore.* Tum ſic longe facilius & certius quam per legatos & nuncios res geritur.

2. *Ei legationi Arioviſtus reſpondit*] Sic de Arioviſti reſponſo Florus: *Quis eſt autem Cæſar? &, ſi vult, veniat, inquit. Et quid ad illum, quid agat noſtra Germania. Num ego me interpono Romanis?*

3. *Molimento.*] Sic legendum, non emolumento. Neque enim emolumentum Latine aliud ſignificat quam quæſtum. Hanc vero vocem, *molimenti* ſcilicet, vſurpavit Siſenna lib IV hiſt. apud Nonium: *Contra magno cum molimento ac perpetuo ſonu procedunt.* Item Livius lib. V. *Motam certe ſede ſua parvi molimenti adminiculis, ſequentis modo, accepimus levem ac facilem tranſlatu fuiſſe* De ſtatua Iunonis.

4. *Quoniam tanto ſuo populique R. beneficio affectus.*] Hoc a Cæſare factum fuerat, vt amicos ſuæ tyrannidi pararet, quam jam tum animo meditabatur: ſed ſua cauſa quod fuerat a ſe factum, hic ſibi gratiæ ab Arioviſto poſtulat apponi. Porro magno honori eſſe ſolebat, ſocietatem & amicitiam populi R. adipiſci.

5. *Ne quam multitudinem hominum*] Quamquam multis hujus ſæculi viſum eſt materiam bellorum a Cæſare levi de cauſa fuiſſe quæſitam, tamen æqua ſunt illa poſtulata, quæ ferri curavit Arioviſto. Eventus enim poſtea docuit, cavendum fuiſſe Romanis ab illis ſeptentrionalibus populis, vnde tandem Romano imperio fuit orta pernicies; de quibus Cerealis apud Tacit. lib. XX. hiſt. *Germanos ſæpe in Galliam tranſcendiſſe, neque aliam tranſeundi cauſam eis quam libidinem, avaritiam, & mutandæ ſedis amorem, vt, relictis paludibus & ſolitudinibus, fœcundiſſimum Galliæ ſolum vna cum Gallis poſſiderent.* Prævidebat quidem Cæſar illum ſuis poſtulatis exaſperatum iri; ſed inde belli cauſæ, quas Cæſar non recuſabat, imo, autore Dione, quærebat.

6. *Quod commodo Reip*] Solennis hæc in publica re mandata, nec omittenda exceptio, ne, temporibus mutatis, quod a populo in

populi R. defenderet, ſe Æduorum injurias non neglecturum. Ad hæc XXXVI.
Arioviſtus reſpondit: Ius eſſe belli, vt qui viciſſent, iis quos viciſſent,
quemadmodum vellent, imperarent: itidem populum R. victis non ad
alterius præſcriptum, ſed ad ſuum arbitrium imperare conſueſſe: ſi ipſe
populo R. non præſcriberet quemadmodum ſuo jure vteretur, non oportere
ſe a populo R. in ſuo jure impediri: Æduos ſibi, quoniam belli fortunam
tentaſſent, & armis congreſſi ac ſuperati eſſent, ſtipendiarios eſſe
factos: magnam Cæſarem injuriam facere, qui ſuo adventu [1] vectigalia ſibi
deteriora faceret: Æduis ſe obſides redditurum non eſſe: neque iis neque
eorum ſociis injuria bellum illaturum, ſi in eo manerent quod conveniſſet,
ſtipendiumque quotannis penderent: ſi id non feciſſent, [2] longe ab his
fraternum nomen populi R. abfuturum: quod ſibi Cæſar denuntiaret, ſe
Æduorum injurias non neglecturum, neminem ſecum ſine ſua pernicie
contendiſſe: quum vellet, congrederetur: intellecturum quid invicti Germani,
[3] exercitatiſſimi in armis, qui intra annos XIV tectum non ſubiſſent,
virtute poſſent. Hæc eodem tempore Cæſari mandata referebantur, & XXXVII.
legati ab Æduis & [4] Treviris veniebant: Ædui, queſtum, quod Harudes,
qui nuper in Galliam tranſportati eſſent, fines eorum popularentur: ſeſe
ne obſidibus quidem datis pacem Arioviſti redimere potuiſſe: Treviri autem,
[5] pagos centum Suevorum ad ripam Rheni conſediſſe, qui Rhenum
tranſire conarentur: iis præeſſe Naſuam & Cimberium fratres. Quibus rebus
Cæſar vehementer commotus, maturandum ſibi exiſtimavit, ne ſi
nova manus Suevorum cum veteribus copiis Arioviſti ſeſe conjunxiſſet,
minus facile reſiſti poſſet. Itaque re frumentaria, quam celerrime potuit,
comparata, magnis itineribus ad Arioviſtum contendit. Quum tridui viam XXXVIII.
proceſſiſſet, nuntiatum eſt ei, Arioviſtum cum ſuis omnibus copiis ad occupandum
[6] Veſontionem, quod eſt oppidum maximum Sequanorum, contendere,

NOTÆ.

publicum commodum præceptum fuerat, in perniciem verteretur. Atque hoc mandato quod Senatus cenſuiſſet, nixus, bellum indixit. Grotius tamen lib. *de Iure belli & pacis*, exiſtimat denunciatione nova a populo R. fuiſſe opus, quod Arioviſtus novo bello Æduos non laceſſeret, atque adeo Cæſaris bellum fuiſſe injuſtum, contendit. Sed certe male cœptum bene ceſſit.

1. *Vectigalia ſibi deteriora facere.*] Cum obſidibus ab Æduis Arioviſto datis cautum eſſet vectigalibus quæ ab ipſis accipiebat, redditis iiſdem Cæſaris cauſa obſidibus, tollebatur cautio, atq; adeo deteriora fiebant vectigalia.

2. *Longe ab his, &c.*] Elegans locutio, quia quæ ſunt longinqua non ſolent prodeſſe; cujus non deeſt exemplum apud Virg.
Longe illi Dea mater erit.
& apud Florum: *Longe illi triplex murus totidemque arces*, de Syracuſis.

3. *Exercitatiſſimi in armis.*] In his enim potius quam in terræ cultura occupantur. Tacit. de moribus Germanorum: *Nec arare terram, aut expectare annum tam facile perſuaſeris, quam vocare hoſtes & vulnera mereri. Pigrum quinimmo & iners videtur ſudore acquirere, quod poſſis ſanguine parare.*

4. *Treviris.*] Populus vel ſolo nomine notus prope Rhenum inter Belgas, *Treves*.

5. *Pagos centum Suevorum*] Cum horum Comment. lib. IV Suevi pagos centum habuiſſe dicantur, totam gentem ad Rheni ripam conveniſſe oportuit. Qui ſint pagi ſupra dictum eſt.

6. *Veſontionem.*] Veſontio Sequanorum metropolis, *Bezançon*.

tendere, triduique viam a ſuis finibus proceſſiſſe. Id ne accideret, magnopere præcavendum ſibi Cæſar exiſtimabat. Namque omnium rerum quæ ad bellum vſui erant, ſumma erat in eo oppido facultas: idque natura loci ſic muniebatur, vt magnam ad ducendum bellum daret facultatem; propterea quod flumen [1] Dubis, vt circino circumductum, pene totum oppidum cingit: reliquum ſpatium, quod non eſt amplius pedum DC qua flumen intermittit, mons continet magna altitudine, ita vt radices ejus montis ex vtraque parte ripæ fluminis contingant. [2] Hunc murus circumdatus arcem efficit, & cum oppido conjungit. Huc Cæſar magnis diurnis nocturniſque itineribus contendit: occupatoque oppido, [3] ibi præſidium collocat.

XXXIX. Dum paucos dies ad Veſontionem rei frumentariæ commeatuſque cauſſa moratur, ex percunctatione noſtrorum vocibuſque Gallorum, ac mercatorum, [4] qui ingenti magnitudine corporum Germanos, incredibili virtute atque exercitatione in armis eſſe prædicabant, ſæpenumero ſeſe cum iis congreſſos, ne vultum quidem atque aciem oculorum ferre potuiſſe: tantus ſubito timor omnem exercitum occupavit, vt non mediocriter omnium mentes animoſque perturbaret. Hic primum ortus eſt a [5] tribunis militum, ac [6] præfectis, reliquiſque [7] qui ex vrbe amicitiæ cauſſa Cæſarem ſecuti, magnum periculum miſerabantur, quod non magnum in re militari vſum habebant: quorum alius alia cauſſa illata, quam ſibi ad proficiſcendum neceſſariam eſſe diceret, petebat vt ejus voluntate diſcedere liceret. Nonnulli pudore adducti, vt timoris ſuſpicionem vitarent, remanebant. Hi neque vultum fingere neque interdum lacrimas tenere poterant: abditi in tabernaculis aut ſuum fatum querebantur, aut cum familiaribus ſuis commune periculum miſerabantur: vulgo totis caſtris teſtamenta obſignabantur: horum vocibus ac timore paulatim etiam ii qui

magnum

N o t æ.

1. *Dubis.*] Sic dicendus, non *Addua* *ſdubis* vrbemque interſecat, *le Doux*.

2. *Hunc murus circumdatus arcem efficit.*] Ibidem arx eſt poſita, & muri illius nonnullæ etiamnum reliquiæ viſuntur.

3. *Ibi præſidium collocat.*] *Præſidium dictum eſt, quod præſidebant aliquo in loco extra caſtra, quo tutior eſſet regio.* Varro.

4. *Qui ingenti magnitudine.*] Idem dicit libro VI. Idem Pomponius Mela. Idem Tacit. lib. de moribus Germanorum.

5. *Tribunis militum*] Tribuni militum dicti, autore Varrone, quaſi terni, quod tres primis temporibus eſſent in legione, cum legio trium millium eſſet. Imperabant peditibus, non etiam equitibus. Tribuni autem illo tempore non ſolum erant comitiati, id eſt, a populo in comitiis delecti, ſed rufuli, vt ait Aſconius, id eſt, in exercitu ab imperatore facti, qui hæc munia ſuis amicis & gratiæ, non virtuti concedebat. In quo peccaſſe videtur Cæſar, magnam inde terroris & ſeditionis exercitus cauſam nactus. Sed neque hoc poſtea Romanos imperatores, quominus idem facerent, deterruit. Siquidem Vegetius tribunorum duo genera dicit: *Eſt major qui per epiſtolam ſacram imperatoris judicio deſtinatur, & minor qui ex labore provenit.*

6. *Præfectis.*] Præfecti quidem varii erant. Hic tamen præfectos legionis innuere videtur, quorum ſumma erat abſente legato autoritas.

7. *Qui ex vrbe amicitiæ cauſſa*] Plutarchus ſcribit hos ad delicias & quæſtum abuſuros expeditione Cæſaris ad hoc bellum veniſſe. Quod & exemplo Trebatii conſtat, quem aliquando Cæſar joco ſcribit Ciceroni, ſe regem Galliæ facturum.

magnum in caſtris vſum habebant, milites, centurioneſque, quique equitatui præerant, perturbabantur. Qui ſe ex his minus timidos exiſtimari volebant, non ſe hoſtem vereri, ſed anguſtias itineris, & magnitudinem ſilvarum quæ inter eos atque Arioviſtum intercederent, aut rem frumentariam, vt ſatis commode ſupportari poſſet, timere dicebant. Nonnulli etiam Cæſari renuntiabant, cum caſtra moveri ac ſigna ferri juſſiſſet, [1] non fore dicto audientes milites, neque propter timorem ſigna laturos. Hæc quum XL.
animadvertiſſet Cæſar, [2] convocato concilio, omniumque ordinum ad id concilium adhibitis centurionibus, vehementer eos incuſavit: primum, quod aut quam in partem, aut quo conſilio ducerentur, ſibi quærendum aut cogitandum putarent. Arioviſtum, ſe conſule, cupidiſſime populi R. amicitiam appetiſſe: cur hunc tam temere quiſquam ab officio diſceſſurum judicaret? Sibi quidem perſuaderi, cognitis ſuis poſtulatis, atque æquitate conditionum perſpecta, eum neque ſuam, neque pop. R. gratiam repudiaturum. Quod ſi furore atque amentia impulſus bellum intuliſſet, quid tandem vererentur? aut [3] cur de ſua virtute, [4] aut de ipſius diligentia deſperarent? [5] Factum ejus hoſtis periculum patrum noſtrorum memoria, quum Cimbris & Teutonis a C. Mario pulſis, non minorem laudem exercitus, quam ipſe imperator meritus videbatur: [6] factum etiam nuper in Italia, [7] ſervili tumultu, quos tamen aliquis vſus ac diſciplina, quam a nobis accepiſſent, ſublevaret. Ex quo judicari poſſet, quantum haberet in ſe boni conſtantia: propterea quod quos aliquandiu [8] inermes ſine cauſſa timuiſſent, hos poſtea armatos ac victores ſuperaſſent. Denique hos eſſe Germanos, quibuſcum ſæpenumero Helvetii congreſſi non ſolum in ſuis, ſed etiam in illorum finibus, plerumque ſuperaſſent, qui tamen pares eſſe noſtro

NOTÆ.

1. *Non fore dicto audientes milites.*] Dio ſcribit in vulgus hoc emanaſſe, quod bellum injuſtum, injuſſu populi R. & propter ambitionem ſuſciperent.

2. *Convocato concilio, omniumque ordinum, &c.*] Concilium erat extraordinarium. Nam vulgo primi tantum vocabantur centuriones. Duo autem erant in manipulo centuriones, cumque eſſent XXX in legione manipuli, erant omnino in legione LX centuriones.

3. *Cur de ſua virtute.*] Militum.

4. *Aut de ipſius diligentia.*] Cæſaris. Modo orationis tollatur ambiguitas, an *ſua*, an *ipſius* dicatur, nihil refert, neque perpetuæ ſunt de ea re Grammaticorum leges.

5. *Factum ejus hoſtis periculum.*] Ante annos XLV aut XLIV. Anno enim IↃCL Marius Teutones devicit: anno autem DCXCIV hæc a Cæſare gerebantur.

6. *Factum etiam nuper in Italia*] Vegetius lib. III. cap. XII. *Inimici ſi ante a nobis ſuperati ſunt, commemorandum.* Illud autem periculum factum fuerat ante annos quatuordecim, cum in ſervili bello Germanicas cohortes, ſtulta ſeceſſione a reliquis Spartaci copiis divulſas, Conſul Gellius, autore Plutarcho, repentino impetu oppreſſit. Quæ adeo clades minus eorum ignaviæ quam arrogantiæ fuit tribuenda. Sed hoc confirmandorum ſuorum cauſa reticet Cæſar.

7. *Servili tumultu.*] Quid ſit tumultus indicat Cicero VIII. Philippica: *Quid eſt enim tumultus niſi perturbatio tanta, ut major timor oriatur? Unde etiam nomen ductum eſt tumultus. Itaque majores noſtri tumultum Italicum, quod domeſticus, tumultum alterum Gallicum, quod erat Italiæ finitimus; præterea nullum tumultum nominabant.*

8. *Inermes.*] Primitus enim ſine armis erant. Poſtea vero ex ferro ergaſtulorum fabricatis enſibus & telis, ſe armaverunt illi ſervi.

noſtro exercitui non potuerint. Si quos adverſum prælium & fuga Gallorum commoveret, hos, ſi quærerent, reperire poſſe, diuturnitate belli defatigatis Gallis, Arioviſtum, quum multos menſes caſtris ac paludibus ſe continuiſſet, neque ſui poteſtatem feciſſet, deſperantes jam de pugna & diſperſos ſubito adortum, magis ratione ac conſilio quam virtute viciſſe. [a] Cui rationi contra homines barbaros atque imperitos locus fuiſſet, hac ne ipſum quidem ſperare noſtros exercitus capi poſſe. Qui ſuum timorem in rei frumentariæ ſimulationem, anguſtiaſque itinerum conferrent, facere arroganter, quum aut de officio Imperatoris deſperare, aut ei præſcribere viderentur. Hæc ſibi eſſe curæ: frumentum Sequanos, [1] Leucos, Lingones ſubminiſtrare, jamque eſſe in agris frumenta matura. De itinere ipſos brevi tempore judicaturos. Quod non fore dicto audientes, neque ſigna laturi dicantur, nihil ſe ea re commoveri: ſcire enim quibuſcumque exercitus dicto audiens non fuerit, aut male re geſta fortunam defuiſſe, aut aliquo facinore comperto avaritiam eſſe convictam: ſuam innocentiam perpetua vita [2] felicitatem Helvetiorum bello eſſe perſpectam. Itaque ſe, quod in longiorem diem collaturus eſſet, [3] repræſentaturum, & proxima nocte de quarta vigilia caſtra moturum, vt quamprimum intelligere poſſet, vtrum apud eos pudor atque officium, an timor, plus valeret. Quod ſi præterea nemo ſequatur, tamen ſe cum ſola [4] decima legione iturum, de qua non dubitaret, ſibique eam [5] Prætoriam cohortem futuram. Huic legioni Cæſar

&

INTERPRETATIO.

[a] *Ne ipſum quidem* Arioviſtum *ſperare noſtros exercitus poſſe circumveniri illa arte qua prævaluiſſet adverſus homines barbaros & rudes* rei militaris.

NOTÆ.

1. *Leucos.*] Leuci ſunt Tulleuſes; quod probatur ex Itinerario Antonini. *Tullo id eſt, Leucorum*, ex aliis item locis plurimis. Ipſe Ptolemæus ponit vrbes Leucorum Tullam & Naſium.

2. *Felicitatem.*] Hæc eſt quæ niſi virtuti bellicæ juncta fuerit, nihil ſit bello, quam Cicero in orat. pro M. Marcello ſcribit maximam partem quaſi ſuo jure ſibi vindicare; & quicquid eſt proſpere geſtum, id pene omne ducere ſuum, quam propter Maximo, Marcello, Scipioni, Mario & cæteris magnis imperatoribus ſæpius imperia mandata atque exercitus eſſe commiſſos, cui etiam vbique ipſe Cæſar tantum tribuit.

3. *Repræſentaturum.*] Se facturum in præſentia quod in alium diem cæteroqui fuiſſet dilaturus. Repræſentare enim verbum eſt juris pro ante diem præſtare aut ſolvere. Ita Cic. lib. v. epiſt. ad Famil. *Neque expectare temporis medicinam, quam repræſentare ratione poſſimus.* Et lib. XVI. ad Tironem: *Conſerva te mihi: dies promiſſorum adeſt, quam etiam repræſentabo, ſi adveneris.* Item Philipp. II. *Quam etiam corpus libenter obtulerim, ſi repræſentari morte mea libertas civitatis poteſt.*

4. *Decima legione.*] Sic dicta ab ordine delectus. Quæ porro cauſa ſit cur tantopere illi cohorti, ſeu potius legioni, quam pro cohorte prætoria fuerit habiturus, confideret, quærunt nonnulli, quod nihil admodum antea Cæſar geſſerit, neque hæc legio geſſiſſe ſcribatur aut majora fuiſſe in bello Helvetico auſa, fruſtra: nam vel illa legio conſtabat ex amicis Cæſaris, vel tribuni Centurioneſque erant ejus amici, vel prælio contra Helvetios inſignis fuerat ejus opera, vel aliquo alio bello.

5. *Prætoriam cohortem*] Prætoria cohors dicebatur, quod a Prætore non diſcederet, vt affirmat Feſtus. Sed non omnes Imperatores talem habuerunt, vt patet vel ex eo loco: Si enim Cæſar habuiſſet, non ſine magna cohortis illius prætoriæ ignominia dicturus fuit

& indulſerat præcipue, & propter virtutem confidebat maxime. Hac oratione habita, mirum in modum [1] converſæ ſunt omnium mentes, ſummaque alacritas & cupiditas belli gerendi innata eſt: princepſque decima legio per tribunos militum ei gratias egit, quod de ſe optimum judicium feciſſet, ſeque eſſe ad bellum gerendum paratiſſimam confirmavit. Inde reliquæ legiones per tribunos militum & [2] primorum ordinum centuriones egerunt vti Cæſari ſatisfacerent, ſe neque vmquam dubitaſſe, neque timuiſſe, neque de ſumma belli ſuum judicium, ſed Imperatoris eſſe, exiſtimaviſſe. Eorum ſatisfactione accepta, & itinere exquiſito per Divitiacum, quod ex aliis Gallis ei maximam fidem habebat, vt millium amplius quadraginta circuitu locis apertis exercitum duceret, de quarta vigilia, vti dixerat, profectus eſt. Septimo die, quum iter non intermitteret, ab exploratoribus certior factus eſt Arioviſti copias a noſtris [3] millibus paſſuum IV & XX abeſſe. XLI.

XLII. Cognito Cæſaris adventu Arioviſtus legatos ad eum mittit, quod antea de colloquio poſtulaſſet, id per ſe fieri licere, quoniam propius acceſſiſſet, ſeq; id ſine periculo facere poſſe exiſtimaret. Non reſpuit conditionem Cæſar: jamque eum ad ſanitatem reverti arbitrabatur, quum id quod antea petenti denegaſſet, vltro polliceretur: magnamque in ſpem veniebat, pro ſuis tantis populique R. in eum beneficiis, cognitis ſuis poſtulatis, fore vti pertinacia deſiſteret. Dies colloquio dictus eſt ex eo die quintus. Interim quum ſæpe vltro citroque legati inter eos mitterentur, Arioviſtus poſtulavit ne quem peditem ad colloquium Cæſar adduceret: vereri ſe ne per inſidias ab eo circumveniretur: vterque cum equitatu veniret: alia ratione ſe non eſſe venturum. Cæſar quod nec colloquium interpoſita cauſſa tolli volebat, neque ſalutem ſuam Gallorum [4] equitatu committere audebat: commodiſſimum eſſe ſtatuit, omnibus equis Gallis equitibus detractis, legionarios eo milites legionis decimæ, cui quammaxime confidebat, imponere, vt præſidium quam amiciſſimum, ſi quid opus facto eſſet, haberet. Quod quum fieret, non irridicule quidam ex militibus decimæ legionis dixit: Plus, quam pollicitus eſſet, Cæſarem facere: pollicitum in

NOTÆ.

illam decimam legionem cohortis prætoriæ loco futuram. Cujus autor fuiſſe videtur Scipio Africanus, qui fortiſſimum quemque delegit qui a bello non abeſſet, cæteris militiæ muneribus vacaret. Talis autem cohors videtur ſic dicta, non conſularis aut imperatoria, quod veteres omnes magiſtratum cui pareret exercitus, prætorem appellarent. Plures poſtea cohortes prætorias habuerunt Imperatores, primo quidem firmamentum imperii, deinde perniciem. Cohors Prætoria ſimilis regiorum cuſtodum cohorti, *Regiment des Gardes*.

1. *Converſa ſunt omnium mentes.*] Dio aſſerit adeo contradicere auſum eſſe neminem, vt qui in ſuſpicionem Cæſari venerant, quaſi rumorum illorum autores, in primis aſſentirentur.

2. *Primorum ordinum centuriones*] Ii ſunt, centurio primipili, primus principum centurio, primus haſtatorum.

3. *Millibus paſſuum* IV *&* XX *abeſſe.*] Sex leucas vel circiter.

4. *Equitatu.*] Sic ſolet Cæſar pro *equitatui* in dandi caſu, vt ſupra cognitum eſt ex A. Gellio, & ab ipſo confirmatum fuit, non tantum noſtri Cæſaris, ſed etiam Virgilii teſtimonio.

in cohortis prætoriæ loco decimam legionem habiturum, [a][1] ad equum reſcribere.

XLIII. Planities erat magna, & in ea tumulus terreus ſatis grandis. Hic locus æquo fere ſpatio ab caſtris vtriſque aberat: eo, vt erat dictum, ad colloquium venerunt. Legionem Cæſar, quam equis devexerat, paſſibus cc ab eo tumulo conſtituit: itemque equites Arioviſti pari intervallo conſtiterunt. Arioviſtus, vt ex equis colloquerentur, & præter ſe, denos vt ad colloquium adducerent, poſtulavit. Vbi eo ventum eſt, Cæſar initio orationis ſua Senatuſque in eum beneficia commemoravit: [2] quod rex appellatus eſſet a Senatu, quod amicus, [3] quod munera ampliſſima miſſa: quam rem & paucis contigiſſe, & a Romanis pro maximis hominum officiis conſueviſſe tribui docebat: illum, quum neque aditum, neque cauſſam poſtulandi juſtam haberet, beneficio ac liberalitate ſua ac Senatus ea præmia conſecutum. Docebat etiam, quam veteres, quamque juſtæ cauſſæ neceſſitudinis ipſis cum Æduis intercederent: quæ Senatuſconſulta, quoties, quamque honorifica in eos facta eſſent: vt omni tempore totius Galliæ principatum Ædui tenuiſſent, prius etiam quam noſtram amicitiam appetiſſent: populi R. hanc eſſe conſuetudinem, vt ſocios atque amicos non modo ſui nihil deperdere, ſed gratia, dignitate, honore auctos velit eſſe: [b] quod vero ad amicitiam populi R. attuliſſent, id iis eripi, quis pati poſſet? Poſtulavit deinde eadem quæ legatis in mandatis dederat, ne aut Æduis, aut eorum ſociis bellum inferret: obſides redderet: ſi nullam partem Germanorum domum remittere poſſet, at ne quos amplius Rhenum tranſire pateretur.

XLIV. Arioviſtus ad poſtulata Cæſaris pauca reſpondit: de ſuis virtutibus multa prædicavit: tranſiſſe Rhenum ſeſe non ſua ſponte, ſed rogatum & acceſitum a Gallis: non ſine magna ſpe magniſque præmiis domum propinquoſque reliquiſſe: ſedes habere in Gallia ab ipſis conceſſas: obſides

INTERPRETATIO.

a *Allegere inter equites*

b *At quis poſſet ferre illud ipſis tolli quod jam habuiſſent, etiam* antequam *facti fuiſſent amici populi Romani?*

NOTÆ.

1. *Ad equum reſcribere.*] Vocabulum militare, cum de peditibus fiebant equites, imo & reſcribi dicebatur, cum de legionibus profligatis aliæ fiebant legiones. Sic Livius lib. IX. *Delectus prope omnium voluntariorum fuit, reſcriptæ ex eodem milite novæ legiones.*

2. *Quod rex appellatus eſſet, &c.*] T. Livius III v. Decade, ſcribit neminem ſolitum eſſe *regem* & *amicum* a Senatu populoque R. appellari, niſi qui optime de Republ. meritus eſſet. Et lib. I. de bello civili, Cæſar reprehendit Lentulum, quod regum appellandorum largitionibus moveretur: nec enim gratis ille regibus honor tribuebatur.

3. *Quod munera ampliſſima miſſa*] Cum multis locis habentur illorum publicorum munerum ſpecimina, tum apud Tacitum lib. IV. Annal. *Cognitis debinc Ptolemæi per id bellum ſtudiis, repetitus ex vetuſto mos, miſſuſque e ſenatoribus qui ſcipionem eburneum, togam pictam, antiqua patrum munera daret, regemque & ſocium atque amicum appellaret.* Sed non intra hæc munera conſtitit liberalitas Cæſaris, ſi fides eſt Suetonio, qui autor eſt eum magno ſtudio reges atque provincias per orbem terrarum illexiſſe, aliis millia captivorum dono offerentem, aliis extra Senatus populique autoritatem quo vellent & quoties vellent auxilia ſubmittentem. Sed hic Cæſar gratiæ ſibi apponi poſtulat, vt ſupra dictum eſt, quod fortunæ & dignitatis ſuæ amplificandæ cauſa fecerat.

obſides

obſides eorum voluntate datos: ſtipendium capere jure belli, quod victores victis imponere conſueverint: non ſeſe Gallis, ſed Gallos ſibi bellum intuliſſe: [1] omnes Galliæ civitates ad ſe oppugnandum veniſſe, ac contra ſe caſtra habuiſſe: eas omnes copias vno abs ſe prælio fuſas ac ſuperatas eſſe: ſi iterum experiri velint, paratum ſe decertare: ſin pace vti malint, iniquum eſſe de ſtipendio recuſare, quod ſua voluntate ad id tempus pependerint: amicitiam populi R. ſibi ornamento & præſidio, non detrimento eſſe oportere: [2] idque ſe ea ſpe petiſſe: ſi per populum R. ſtipendium remittatur, & dedititi ſubtrahantur, non minus libenter ſeſe recuſaturum pop. R. amicitiam, quam appetierit: quod multitudinem Germanorum in Galliam tranſducat, id ſe ſui muniendi, non Galliæ impugnandæ cauſſa facere: ejus rei teſtimonium eſſe, quod niſi rogatus non venerit, & quod bellum non intulerit, ſed defenderit: [3] ſe prius in Galliam veniſſe, quam populum R. nunquam ante hoc tempus exercitum populi R. Galliæ provinciæ fines egreſſum: quid ſibi vellet? cur in ſuas poſſeſſiones veniret? [4] provinciam ſuam eſſe hanc Galliam, ſicuti illam noſtram: vt ſibi concedi non oporteret, ſi in noſtros fines impetum faceret, ſic iterum nos eſſe iniquos, quod in ſuo jure ſe interpellaremus: quod ex SC. Æduos appellatos amicos diceret, non ſe tam barbarum, neque tam imperitum eſſe rerum, vt non ſciret, [5] neque bello Allobrogum proximo, Æduos Romanis auxilium tuliſſe, neque ipſos in his contentionibus, quas Ædui ſecum & cum Sequanis habuiſſent, auxilio populi R. vſos eſſe: debere ſe ſuſpicari, ſimulata Cæſarem amicitia, quod exercitum in Gallia habeat, ſui opprimendi cauſſa habere: quod niſi decedat, aut exercitum deducat ex his regionibus, ſeſe illum non pro amico, ſed pro hoſte habiturum: quod ſi eum interfecerit, multis ſeſe nobilibus, principibuſque populi Romani gratum eſſe facturum: id ſe ab ipſis per eorum nuncios compertum habere, quorum omnium gratiam atque amicitiam ejus morte redimere poſſet: quod ſi diſceſſiſſet, ac liberam ſibi poſſeſſionem Galliæ tradidiſſet, magno ſe illum præmio remuneraturum, & quæcumque bella geri vellet, ſine vllo ejus labore & periculo confecturum.

XLV. Multa a Cæſare in eam ſententiam

NOTÆ.

1. *Omnes Galliæ civitates.*] Iactanter, non vere dixit; ſoli enim Ædui & eorum ſocii cum eo congreſſi ſunt.

2. *Idque ſe ea ſpe petiſſe.*] Eam nempe amicitiam.

3. *Se prius in Galliam veniſſe.*] Et id mendaciter ab Arioviſto dictum. Domitius enim longe ante Arvernos bello fregerat.

4. *Provinciam ſuam eſſe hanc Galliam.*] Erat enim provincia Galliæ Narbonenſis in poteſtate Romanorum jam inde a ſuperioribus temporibus, quo pacto Sequanorum & Æduorum regionem ſuam provinciam eſſe judicabat Arioviſtus.

5. *Neque bello Allobrogum proximo*] Mirum id quidem, cum, teſte Floro, Æduorum querelis opem & auxilium Romanorum flagitantibus, hoc bellum Allobrogicum fuerit ſuſceptum. Hujus enim belli cauſa fuit, quod Salyorum regem elapſum e pugna Allobroges ſuſcepiſſent, Æduorumque agros vaſtaſſent. Fortaſſe acciſæ Æduorum opes non patiebantur ſe huic bello interponere, quamvis ſua cauſa ſuſcepto, aut erant ab eodem hoſte, aut ab alio eorum fines defendendi.

E

tentiam dicta ſunt, quare negotio deſiſtere non poſſet, & neque ſuam neque populi R. conſuetudinem pati, vt optime meritos ſocios deſereret: neque ſe judicare Galliam potius eſſe Arioviſti, quam populi R. Bello ſuperatos eſſe Arvernos & Rutenos a Q. Fabio Maximo, [1] quibus populus R. ignoviſſet, [2] neque in provinciam redegiſſet, neque [3] ſtipendium impoſuiſſet: quod ſi antiquiſſimum quodque tempus ſpectari oporteret, populi R. juſtiſſimum eſſe in Gallia imperium: ſi judicium Senatus ſervari oporteret, [4] liberam debere eſſe Galliam, [5] quam bello victam, ſuis
XLVI. legibus vti voluiſſet. Dum hæc in colloquio geruntur, Cæſari nunciatum eſt, equites Arioviſti propius tumulum accedere, & noſtros adequitare, lapides telaque in noſtros conjicere. Cæſar loquendi finem fecit, ſeque ad ſuos recepit, ſuiſque imperavit, ne quod omnino telum in hoſtes rejicerent: nam, etſi ſine vllo periculo legionis delectæ cum equitatu prælium fore videbat; tamen committendum non putabat, vt pulſis hoſtibus dici poſſet, eos a ſe per fidem in colloquio circumventos. Poſteaquam in vulgus militum elatum eſt, qua arrogantia in colloquio Arioviſtus vſus, omni Gallia Romanis interdixiſſet, impetumque in noſtros ejus equites feciſſent, eaque res colloquium diremiſſet; multo major alacritas ſtudium-
XLVII. que pugnandi majus exercitui injectum eſt. Biduo poſt Arioviſtus legatos ad Cæſarem mittit, velle ſe de his rebus quæ inter eos agi cœptæ, neque perfectæ eſſent, agere cum eo: vti aut iterum colloquio diem conſtitueret: aut, ſi id minus vellet, ex ſuis legatis aliquem ad ſe mitteret. Colloquendi Cæſari cauſſa viſa non eſt, & eo magis, quod pridie ejus diei Germani retineri non potuerant, quin in noſtros tela conjicerent. Legatum ex ſuis ſeſe magno cum periculo ad eum miſſurum, & hominibus feris objecturum exiſtimabat. Commodiſſimum viſum eſt, Caium Valerium Procillum Caii Valerii Caburi filium, ſumma virtute & humanitate adoleſcentem,

NOTÆ.

1. *Quibus populus R. ignoviſſet.*] Ignoviſſe dicebatur populus R. cum populos liberos relinquebat, ſuiſque vti legibus & ſuos magiſtratus patrio more creare permittebat. Mirum tamen quod præter conſuetudinem Romani ignoverint: certe illam veniam magna ignominia commutaverunt, cum Domitius Ænobarbus & Fabius Maximus iis quibus dimicaverant in locis ſaxeas turres exſtruxere, & deſuper exornata armis hoſtilibus trophæa fixere. Autor Florus.

2. *Neque in provinciam redegiſſet.*] Tum in provinciam redigebant, cum ademptis legibus, & Romano magiſtratui & vectigalibus ſubjiciebantur populi.

3. *Stipendium*] A ſtipe pendenda dictum. Aut certum, cum certa pecunia imperabatur, aut incertum, quod in portubus, paſcuis & agris exigebatur. Dicuntur etiam ſed alio ſenſu ſtipendia quæ accipiunt milites, atque etiam anni militiæ; vt habere duo vel tria ſtipendia, eſt duos vel tres annos militaſſe.

4. *Liberam debere eſſe Galliam.*] Arvernos & Rutenos intelligit, qui ante aliquot annos a Romanis victi fuerant, & poſtea cum Sequanis conjuncti, cum Germanos accerſiviſſent, eorumdem graviſſimum jugum experiebantur.

5. *Quam bello victam ſuis legibus vti voluiſſet.*] Id eſt, ſuis propriis quibus antea vtebatur, non autem Romanis quæ ipſi alienæ erant, quibus tamen neceſſe erat eos populos vti, quos Romani in provinciam redegiſſent.

leſcentem, ([1] cujus pater a Caio Valerio Flacco civitate donatus erat) & [2] propter linguæ Gallicæ ſcientiam, [a] qua multa jam Arioviſtus longinqua conſuetudine vtebatur, & quod in eo peccandi Germanis cauſſa non eſſet, ad eum mittere: & M. Mettium, [3] qui hoſpitio Arioviſti vſus erat. His mandavit, vt quæ diceret Arioviſtus, cognoſcerent, & ad ſe referrent. Quos quum apud ſe in caſtris Arioviſtus conſpexiſſet, exercitu ſuo præſente, clamavit: Quid ad ſe venirent? an ſpeculandi cauſſa? Conantes dicere prohibuit, & in catenas conjecit. Eodem die caſtra promovit, & millibus XLVIII. paſſuum VI a Cæſaris caſtris ſub monte conſedit. Poſtridie ejus diei præter caſtra Cæſaris ſuas copias tranſduxit, & millibus paſſuum II vltra eum caſtra fecit, eo conſilio, vti frumento commeatuque qui ex Sequanis & Æduis ſupportaretur, Cæſarem intercluderet. Ex eo die dies continuos V [4] Cæſar pro caſtris ſuas copias produxit, & aciem inſtructam habuit, vt ſi vellet Arioviſtus prælio contendere, ei poteſtas non deeſſet. Arioviſtus his omnibus diebus exercitum caſtris continuit, equeſtri prælio quotidie contendit. [5] Genus hoc erat pugnæ, quo ſe Germani exercuerant.

Equitum

INTERPRETATIO.

[a] *Qua Arioviſtus jam vtebatur plurimum ex longo vſu.*

NOTÆ.

1. *Cujus pater a C Valerio Flacco civitate donatus erat.*] Apud gentes quæ in Romanorum erant imperio, magni privilegii loco erat, jus civium Romanorum obtinere. Propterea C. Valerius Procillus dicebatur, quia Pater ejus a C. Valerio Flacco civitate fuerat donatus. Solebant enim illi novi Romani cives, ſuorum patronorum nomina aſſumere.

2. *Propter linguæ Gallicæ ſcientiam.*] Et hoc argumento eſſe poteſt, quod non eadem lingua Gallica erat cum Germanica. Siquidem conſuetudini longinquæ quam Arioviſtus cum Gallis habuerat, tribuitur ejus Gallici ſermonis cognitio.

3. *Qui hoſpitio.*] Privatum hoc erat hoſpitium quod Græce dicitur, *ἰδιοξενία*. Inde autem nata hoſpitia, quod apud antiquos nullus diverſoriorum erat vſus. Itaque ſingulæ paulo clariores familiæ cum exteris jus hoſpitii contrahebant, quod poſteritati hæreditarium relinquebant. Apud Homerum Glaucus & Diomedes hoſpites ſe eſſe agnoſcunt: *Μοὶ ξεῖνος πατρώϊος ἐσσὶ παλαιός. Mihi hoſpes paternus es antiquus*: cujus hoſpitii vis tanta fuit, vt media in acie, fervente pugna, alter ab altero manus abſtinuerit, atque etiam arma inter ſe permutaverint, tamquam mutuis muneribus inter ſe certantes, tametſi alter horum ænea pro aureis acceperit. Sed Arioviſtus barbarus jura hoſpitii nihil dubitavit violare, haud veritus Iovem ejus juris vindicem, vt putabant,

Iuppiter, hoſpitibus nam te dare jura loquuntur.

Ad hoſpitii porro agnitionem abaculis fortuito ruptis vtebantur, quorum ſibi quiſque partem retinebat.

4. *Cæſar pro caſtris, &c.*] Veget. lib. III. cap. XVIII. *Semper ſtudere debes vt prior inſtruas aciem, quia ex arbitrio tuo potes facere quod tibi vtile judicas, cum nullus obſiſtit: deinde tuis auges confidentiam, & adverſariis fiduciam minuis, quia fortiores videntur qui provocare non dubitant; inimici autem incipiunt formidare, qui vident contra ſe acies ordinari.*

5. *Genus hoc erat pugnæ*] Idem nec ſemel fecerunt Romani & ante & poſt. Ipſe Cæſar lib. III. de bello civ. Adoleſcentes expeditos, electos ad pernicitatem, armis inter equites præliari jubebat. Lib VII. horum Comment. *Cum equitatu expeditiſque qui inter pedites præliari conſueſſent.* Item ibid. *Trans Rhenum in Germaniam mittit, equiteſque ab iis arceſſit & levis armaturæ pedites, qui inter eos præliari conſueverant.* Tacitus idem habet in lib. de morib. Germ. Item Ammianus lib. XV. Veget. lib. III. cap. XVI. Oroſius lib. IV. cap. XVIII. Itemque Pauſanias in Phocicis.

Equitum millia erant VI, totidem numero pedites velociſſimi ac fortiſſimi, quos ex omni copia ſinguli ſingulos ſuæ ſalutis cauſſa delegerant. Cum his in præliis verſabantur: ad hos ſe equites recipiebant: hi, ſi quid erat durius, concurrebant: ſi qui graviore vulnere accepto, equo deciderant, circumſiſtebant: ſi quo erat longius prodeundum, aut celerius recipiendum, tanta erat horum exercitatione celeritas, vt iubis equorum ſuble-
XLIX. vati curſum adæquarent. Vbi eum caſtris ſeſe tenere Cæſar intellexit, ne diutius commeatu prohiberetur, vltra eum locum, quo in loco Germani conſederant, circiter paſſus DC ab his caſtris idoneum locum delegit, acieque triplici inſtructa, ad eum locum venit. [1] Primam & ſecundam aciem in armis eſſe, tertiam caſtra munire juſſit. Hic locus ab hoſte circiter paſſus DC, vti dictum eſt, aberat: eo circiter hominum numerum [2] XVI millia expedita cum omni equitatu Arioviſtus miſit, quæ copiæ noſtros perterrerent, & munitione prohiberent. Nihilo ſecius Cæſar, vt ante conſtituerat, duas acies hoſtem pulſare, tertiam opus perficere juſſit. Munitis caſtris, duas ibi legiones reliquit, & [3] partem auxiliorum: quatuor reliquas
L. in caſtra majora reduxit. Proximo die, inſtituto ſuo Cæſar ex caſtris vtriſque copias ſuas eduxit: paullulumque a majoribus progreſſus aciem inſtruxit, hoſtibuſque pugnandi poteſtatem fecit. Vbi ne tum quidem eos prodire intellexit, circiter meridiem exercitum in caſtra reduxit. Tum demum Arioviſtus partem ſuarum copiarum, quæ caſtra minora oppugnaret, miſit: [4] acriter vtrimque vſque ad veſperum pugnatum eſt. Solis occaſu ſuas copias Arioviſtus, multis & illatis & acceptis vulneribus, in caſtra reduxit. Quum ex captivis quæreret Cæſar, quamobrem Arioviſtus prælio non decertaret, hanc reperiebat cauſſam: Quod apud Germanos ea conſuetudo eſſet, vt [5] matres familias eorum ſortibus & vaticinationibus declararent, vtrum prælium committi ex vſu eſſet, nec ne: eas ita dicere,

[1] Non

NOTÆ.

1. *Primam & ſecundam, &c*] Veget. lib. I. cap. XXV. *Si hoſtis incumbat, tunc omnes equites & media pars peditum ad pulſandum impetum ordinantur, reliqui poſt ipſos ductis foſſis muniunt caſtra.*

2. *XVI. millia expedita*] Vacua impedimentis, vel leviter armata.

3. *Partem auxiliorum*] Quæ ſint auxilia ſic Vegetius explicat lib. II. cap. I. *Ipſi pedites in duas diviſi ſunt partes, hoc eſt in auxilia & legiones; ſed auxilia a ſociis vel fœderatis gentibus mittebantur. In auxiliis minor, in legionibus longe amplior conſuevit militum numerus aſcribi.* Item: *Legionibus ſemper auxilia, tamquam levis armatura, in acie jungebantur, ut in his præliandi magis adminiculum eſſet, quam principale ſubſidium.*

4. *Acriter vtrimque pugnatum eſt.*] Dio lib. XXXVIII. refert Arioviſtum propemodum caſtris Romanorum eſſe potitum; quo ſucceſſu elatum, ſpretis mulierum vaticinarionibus, prælium ſequenti die non detrectaſſe.

5. *Matres familias.*] Tacit. lib. de moribus Germ. ſcripſit, eos feminis ineſſe etiam ſanctum aliquid & providum putare, nec aut earum conſilia aſpernari, aut reſponſa negligere. Plutarchus autem memoriæ prodidit ſacras mulieres, inſpectis fluviorum vorticibus, fluentorumque gyris & murmuribus, futura prædicere conſueſſe. Tacitus vero II. annal. meminit Velledæ virginis, quæ late imperitabat, vetere apud Germanos more, quo pleraſque feminarum fatidicas, &, augeſcente ſuperſtitione, arbitrentur Deas.

[1] Non eſſe fas Germanos ſuperare, ſi ante novam lunam prælio conten-
diſſent. Poſtridie ejus diei Cæſar præſidio vtriſque caſtris, quod ſatis eſſe LI.
viſum eſt, relicto, [2] omnes alarios in conſpectu hoſtium pro caſtris minori-
bus conſtituit, quod minus multitudine militum legionariorum pro hoſtium
numero valebat, vt ad ſpeciem alariis vteretur. Ipſe triplici inſtructa acie
vſque ad caſtra hoſtium acceſſit. Tum demum neceſſario Germani ſuas
copias e caſtris eduxerunt, generatimque conſtituerunt paribuſque intervallis
[3] Harudes, Marcomanos, Triboccos, Vangiones, Nemetes, Seduſios,
Suevos; omnemque aciem ſuam [4] rhedis & carris circumdederunt, ne qua
ſpes in fuga relinqueretur. Eo mulieres impoſuerunt, quæ in prælium
proficiſcentes milites, paſſis crinibus flentes implorabant, ne ſe in ſervitutem
Romanis traderent. Cæſar ſingulis legionibus ſingulos legatos & [5] quæſto- LII.
rem præfecit, vti eos teſtes ſuæ quiſque virtutis haberet. Ipſe a dextro cornu,
quod eam partem minime firmam hoſtium eſſe animadverteret, prælium
commiſit. Ita noſtri acriter in hoſtes ſigno dato impetum fecerunt; itaque
hoſtes repente celeriterque procurrerunt, vt ſpatium pila in hoſtes con-
jiciendi non daretur. Rejectis pilis cominus gladiis pugnatum eſt. At Ger-
mani celeriter ex conſuetudine ſua [6] phalange facta, impetus gladiorum
exceperunt.

NOTÆ.

1. *Non eſſe fas Germanos ſuperare, &c.*] Fas eſt jus divinum, vnde Virgilius diſcrimen ſtatuit inter fas & jus lib. Georg.

Quin etiam feſtis quædam exercere diebus
Fas & jura ſinunt. ———

Si vero quid nolit Deus fieri, id certe videtur ἀδύνατον, impoſſibile. Sic item de Germanis habet Tacitus: *Coeunt, niſi quid fortuitum & ſubitum inciderit, certis diebus, cum aut inchoatur luna aut impletur: nam agendis rebus hoc auſpicatiſſimum initium credunt.* Cujus ſuperſtitionis ipſi Græci immunes non fuerunt: ſiquidem erat in Lycurgi legibus, ne ante plenilunium cum exercitu exirent. Propterea autem properavit pugnare Cæſar, vt notat Frontinus, vt acie commiſſa, religione hoſtes impediret. Sic Veſpaſianus ſabbathorum die Iudæos vicit.

2. *Omnes alarios.*] Per alarios intelligit auxiliares, qui in hoc bello maximam partem erant equites & Galli, quibus ideo ad ſpeciem vſus eſt, quia paucas habebat legiones, ſed quia alariis, qui maximam partem Galli erant, parum fidebat, noluit habere legionariis immixtos, ſed proximos. Dicti ſunt alarii, quod acies iis hinc & inde equitibus protegeretur, vt alis aves.

3. *Harudes, &c.*] De gentibus illis nihil certi habetur, niſi Vangiones vbi nunc eſt Vormatia, Nemetes vero, vbi eſt Spira, tandem conſediſſe. Notitia imperii R. occidentalis, ſeu potius provinciarum Romanarum imperii occidentalis cujus autor exiſtimatur Marianus Scotus ſic habet: *Civitas Vangionum: hæc eſt Vormatia.* Ptolemæus habet *Vangiones: Borbetomagus*, id eſt, *Worms.* Fruſtra vero eſt Cluverius qui bene magna de antiquis Germanorum populis volumina conſcripſerit, quod nec amplius ſylvæ ſint quas integras dicuntur incoluiſſe, neque ipſi ſedibus ſuis ſatis conſtiterint. Strabo vero hoc enumerat ordine Rheni accolas, Helvetios, Sequanos, Mediomatrices, quorum in locum Tribocchi natione Germani, relictis ſedibus trajectoque Rheno venerint. Hi videntur eſſe Alſati.

4. *Rhedis & carris circumdederunt.*] Quintilianus: *Rheda vocabulum Gallicum, quo tamen Cicero vtitur. Carra autem neutrius generis eſſe conſuetudine perſuaſum eſt. Siſenna, Cæſar maſculino genere efferunt.*

5. *Quæſtorem præfecit.*] Quæſtores a quærendo dicti, quod pecunias publicas quærerent & reconderent. Vt plurimum habebat Conſul vel Proconſul Quæſtorem vnum.

6. *Phalange facta, &c.*] Oroſius ſcripſit Germanos coacto in vnum agmine, ſcutiſq; ſupra caput contextis ad irrumpendam Ro-

exceperunt. Reperti ſunt complures noſtri milites qui in phalanges inſilirent, & ſcuta manibus revellerent, & deſuper vulnerarent. Quum hoſtium acies a ſiniſtro cornu pulſa, atque in fugam converſa eſſet, a dextro cornu vehementer multitudine ſuorum noſtram aciem premebant. Id quum animadvertiſſet [1] P. Craſſus adoleſcens, qui equitatu præerat, quod expeditior erat, quam hi qui inter aciem verſabantur, tertiam aciem laborantibus noſtris ſubſidio miſit. LIII. Ita prælium reſtitutum eſt, atque omnes hoſtes terga verterunt, neque prius fugere deſtiterunt, quam ad flumen Rhenum [2] millia paſſuum ex eo loco circiter quinquaginta pervenerunt. Ibi perpauci aut viribus confiſi tranſnatare contenderunt, aut lintribus inventis, ſalutem ſibi petierunt. In his fuit Arioviſtus, qui naviculam deligatam ad ripam nactus ea profugit: reliquos omnes equites conſecuti noſtri interfecerunt. [3] Duæ fuerunt Arioviſti vxores, vna Sueva natione, quam domo ſecum adduxerat: altera [4] Norica, regis Vocionis ſoror, quam in Gallia duxerat a fratre miſſam: vtraque in ea fuga periit: duæ filiæ harum, altera occiſa, altera capta eſt. C. Valerius Procillus, quum a cuſtodibus in fuga trinis catenis vinctus traheretur, in ipſum Cæſarem hoſtium equitatum

NOTÆ.

manorum aciem totos vndique perſtrinxiſſe; ſed poſtquam aliqui Romanorum militum ſuper obductam ſaliere teſtudinem, ſcutis ſigillatim velut ſquammis revulſis, deſuper nudos deprehenſorum humeros perfodiſſe. Ibidem Florus ſic habet: *Qui calor in præliando fuerit, nullo magis exprimi poteſt quam quod elatis ſuper caput ſcutis, cum ſe velut teſtudine Barbarus tegeret, ſuper ipſa Romani ſcuta ſalierunt, & inde in jugulos gladio deſcendebant.* Quæ Oroſii & Flori verba tenebras Cæſaris textui pro luce offuderunt. Fatentur enim ſe neſcire interpretes, quomodo id fieret. At Dio quæ ſit illa teſtudo ſatis planis verbis declarat, quidque barbaris plurimum nocuerit, exponit, nempe quod duraverunt magis Romani, labore vero barbari paulo vehementiore fracti ſunt, neque tamen in fugam ſe dederunt, non quod nollent, ſed quod non poſſent propter laſſitudinem. Conglobati igitur treceni plus minus, & vndique ſe ſcutis protegentes rectique ſtantes, ægre moveri poterant ob denſationem, vulneribus eo modo neque illatis neque acceptis. Hoc eſt, quod a Cæſare *phalanx*, ab aliis *teſtudo* dicitur. Romani primum pila rejecere, vt nulli jam vſui futura, gladiis vero neque cominus dimicare poterant neque capita hoſtium aſſequi, qua tamen parte facilius vulnerari poterant, vt pote nuda. Complures itaque mortui ſunt antequam caderent propter denſationem aciei, mortuique nihilominus ſtabant a commilitonibus ſuſtentati.

1. *P. Craſſus adoleſcens.*] Is M. Craſſi filius magnas res in bello Gallico geſſit, quæ totis his Commentariis commemorantur, & a Cæſare ad patrem in Parthos proficiſcentem cum mille delectis equitibus venit, belloque Parthico fortiter pugnans, occubuit.

2. *Millia paſſuum ex eo loco circiter quinquaginta*] Alii codices habent quinque millia paſſuum, Plutarch. XXXVI millia paſſuum, Eutropius L millia. Hoc ideo fit quia facilis in numeris lapſus, vt & in numero cæſorum qui a Plutarcho & Appiano LXXX millium fuiſſe perhibetur.

3. *Duæ fuerunt Arioviſti vxores.*] Græcis & Romanis non licuit plures vxores ſimul ducere aut habere, cæteris fere gentibus etiam ſanctiſſimis licuit. Quin, Valentinianus Romanus Imperator chriſtianus, cum Severam in ſuo matrimonio haberet, ex qua Gratianum Imperatorem filium ſuſceperat, Iuſtinam vxorem Severæ ſuperinduxit, quæ ipſi Valentinianum II. peperit, lege prius tamen facta, vt liceret duas vxores legitimo in matrimonio habere. De Germanis nihilominus ſic proditum a Tacito: *Prope ſoli barbarorum ſingulis vxoribus contenti ſunt, exceptis admodum paucis, qui non libidine, ſed ob nobilitatem plurimis nuptiis ambiuntur.*

4. *Norica.*] De Norico ſupra dictum.

equitatum perſequentem incidit: quæ quidem res Cæſari non minorem, quam ipſa victoria, voluptatem attulit, quod hominem honeſtiſſimum provinciæ Galliæ, ſuum familiarem & hoſpitem, ereptum e manibus hoſtium, ſibi reſtitutum videbat; neque ejus calamitate de tanta voluptate & gratulatione quidquam fortuna diminuerat. Is, ſe præſente, [1] de ſe ter ſortibus conſultum dicebat, vtrum igni ſtatim necaretur, an in aliud tempus reſervaretur: ſortium beneficio ſe eſſe incolumem. Item M. LIV.
Mettius repertus, & ad eum reductus eſt. Hoc prælio trans Rhenum nuntiato, Suevi, qui ad ripas Rheni venerant, domum reverti cœperunt: quos [2] Vbii, qui proxime Rhenum incolunt, perterritos inſecuti, magnum ex his numerum occiderunt. Cæſar vna æſtate, duobus maximis bellis confectis, maturius paullo, quam tempus anni poſtulabat, [3] in hiberna in Sequanos exercitum deduxit: hibernis Labienum præpoſuit: ipſe in citeriorem Galliam [4] ad conventus agendos profectus eſt.

LIBER

NOTÆ.

1. *De ſe ter ſortibus conſultum dicebat.*] Quod quomodo fieret, ſic Tacitus explicat lib. de morib. Germ. *Auſpicia ſorteſque, vt qui maxime, obſervant. Sortium conſuetudo ſimplex: virgam frugiferæ arbori deciſam in ſurculos amputant, eoſque notis quibuſdam diſcretos ſuper candidam veſtem temere ac fortuito ſpargunt. Mox ſi publice conſulatur, ſacerdos civitatis; ſi privatim, ipſe paterfamilias precatus Deos cœlumque ſuſpiciens ter ſingulos tollit, ſublatos ſecundum impreſſam ante notam interpretatur, ſi prohibuerunt, nulla de eadem re in eundem diem conſultatio.*

2. *Vbii*] Qui erant tempore Cæſaris tranſrhenani, Auguſti poſtea tempeſtate eorum voluntate ab Agrippa in ſiniſtram Rheni ripam quæ Gallica eſt, ſunt tranſlati. Poſtea in eorum oppidum Agrippina Claudii conjux, filia Germanici, mater Neronis, in quo ſcilicet genita erat, Veteranos coloniamque deduci imperavit: cui nomen inditum ex vocabulo ipſius, *Colonia Agrippina, Cologne.*

3. *In hiberna.*] Hiberna ſunt vbi hiemant milites, quæ vel vrbes ſunt vel caſtra accuratius inſtructa, in quo a ſtativis differunt, in quibus ſub pellibus degebatur, quod ad breve tempus ibi maneretur.

4. *Ad conventus agendos ipſe profectus eſt.*] Feſtus Pompeius: *Conventus quatuor modis intelligitur; vno, cum quemlibet hominem ab aliquo conventum eſſe dicimus; altero, cum ſignificatur multitudo ex compluribus generibus hominum contracta in vnum locum. Tertio, cum a magiſtratu populus judicii cauſa congregatur. Quarto, cum in aliquem locum frequentia hominum ſupplicationis aut gratulationis cauſa colligitur.* Tertio modo intelligendum eſt. Cum enim Cæſar Galliam vtramq; tranſalpinam citerioremq; obtineret, in hac quæ pacata erat, nihil aliud agendum quam juriſdictionem habuit, quod fiebat in conventibus. Plutarchus vero ſcribit ibi eum hominum animos captaſſe, quos aut muneribus aut ſpe plenos a ſe dimittebat, nil denegantem quod peteretur, ſic clam Pompeio capientem cives pecunia hoſtium quos armis civium ceperat.

LIBER II.

ARGVMENTVM.

Liber ſecundus expeditiones bellicas quatuor continet; nempe bellum contra Belgas: contra Nervios: contra Atuaticos: contra Armoricos, quos poſtremos ſub ejus auſpiciis debellavit P. Craſſus ejus legatus. Geſta ſunt hæc anno ab vrbe condita IↃCXCVII.

I. QVVM eſſet Cæſar in citeriore Gallia in hibernis, ita vti ſupra demonſtravimus, crebri ad eum rumores afferebantur, litteriſque item Labieni certior fiebat, omnes Belgas, quam tertiam eſſe Galliæ partem dixeramus, contra populum R. conjurare, obſideſque inter ſe dare. Conjurandi has eſſe cauſſas: Primum, quod vererentur, ne, omni pacata Gallia, ad eos exercitus noſter adduceretur: deinde quod ab nonnullis Gallis ſollicitarentur, partim qui Germanos diutius in Gallia verſari noſlent, ita populi R. exercitum hiemare atque inveteraſcere in Gallia moleſte ferebant, partim qui mobilitate & levitate animi novis imperiis ſtudebant: ab nonnullis etiam, quod in Gallia a potentioribus, atque iis qui ad conducendos homines facultates habebant, vulgo regna occupa-
II. bantur: qui minus facile eam rem imperio noſtro conſequi poterant. Iis nuntiis litteriſque commotus Cæſar, duas legiones in citeriore Gallia novas conſcripſit, & inita æſtate in interiorem Galliam qui deduceret, [1] Q. Pedium legatum miſit. Ipſe, quum primum pabuli copia eſſe inciperet, ad exercitum venit. [2] Dat negotium Senonibus, reliquiſque Gallis qui finitimi Belgis erant, vti ea quæ ad eos gerantur, cognoſcant, ſeque de his rebus certiorem faciant. Hi conſtanter omnes nuntiaverunt manus cogi, exercitum in unum locum conduci. Tum vero dubitandum non exiſtimavit, quin ad eos duodecimo die proficiſceretur. Re frumentaria proviſa, caſtra
III. movet, diebuſque circiter XV ad fines Belgarum pervenit. Eo quum de improviſo, celeriuſque omnium opinione veniſſet, [3] Rhemi, qui proximi Galliæ ex Belgis ſunt, ad eum legatos Iccium & Antebrogium primos civitatis.

NOTÆ.

1. *Q. Pedium legatum.*] Q. Pedius Iuliæ ſororis Cæſaris nepos erat, & ab eo poſtea ſcriptus eſt hæres ex quadrante cum L. Pinario, teſte Sueton. Poſt aliquot annos conſulatum cum Cæſare Octav. geſſit, quo in honore deceſſit vir triumphalis. Hujus lege damnati ſunt percuſſores Cæſaris.

2. *Dat negotium Senonibus.*] Senones populus notus, cujus fines qui noſſe voluerit, diœceſeos eccleſiaſticæ Senonenſis Antiſſiodorenſiſque fines norit, quos duplex illa diœceſis comprehendebat, *Sens.*

3. *Rhemi.*] Pariter noti de nomine. Caput eorum Durocortorum, *Rhems.*

vitatis.

vitatis ſuæ miſerunt, qui dicerent, ſe ſuaque omnia in fidem atque poteſtatem populi R. permittere, neque ſe cum Belgis conſenſiſſe, neque contra populum Rom. omnino conjuraſſe, paratoſque eſſe & obſides dare, & imperata facere, & oppidis recipere, & frumento cæteriſque rebus juvare: reliquos omnes Belgas in armis eſſe: [1] Germanoſq; qui cis Rhenum incolunt, ſeſe cum his conjunxiſſe: tantumque eſſe eorum omnium furorem, vt ne [2] Sueſſones quidem fratres conſanguineoſque ſuos, qui eodem jure, iiſdem legibus vtantur, vnum imperium, vnumque magiſtratum cum ipſis habeant, deterrere potuerint, quin cum his conſentirent.

IV. Quum ab his quæreret, quæ civitates, quantæque in armis eſſent, & quid in bello poſſent, ſic reperiebat: pleroſque Belgas eſſe ortos a Germanis, Rhenumque antiquitus tranſductos, propter loci fertilitatem ibi conſediſſe, Galloſque qui ea loca incolerent, expuliſſe: ſoloſque eſſe, qui patrum noſtrorum memoria omni Gallia vexata, Teutonos, Cimbroſque intra fines ſuos ingredi prohibuerint. Qua ex re fieri, vti earum rerum memoria magnam ſibi auctoritatem, magnoſque ſpiritus in re militari ſumerent. De numero eorum omnia ſe habere explorata Rhemi dicebant, propterea quod propinquitatibus affinitatibuſque conjuncti, quantam quiſque multitudinem in communi Belgarum concilio ad id bellum pollicitus ſit, cognoverint. Plurimum inter eos [3] Bellovacos, & virtute, & auctoritate, & hominum numero valere: hos poſſe conficere armata millia centum: pollicitos ex eo numero lecta millia LX, totiuſque belli imperium ſibi poſtulare. Sueſſones ſuos eſſe finitimos: latiſſimos, feraciſſimoſque agros poſſidere. Apud eos fuiſſe regem noſtra etiam memoria Divitiacum totius Galliæ potentiſſimum, qui quum magnæ partis harum regionum, tum etiam Britanniæ, imperium obtinuerit: nunc eſſe [5] regem Galbam: ad hunc propter juſtitiam prudentiamque, ſummam totius belli, omnium voluntate, deferri: oppida habere numero XII: polliceri millia armata quinquaginta: [6] totidem Nervios, qui maxime feri inter ipſos habeantur, longiſſimeque abſint: XV millia [7] Atrebates: [8] Ambianos X millia: [9] Morinos XXV millia: [1] Menapios

N O T Æ.

1. *Germanoſq; qui cis Rhenum incolunt.*] Ii poſtea nominantur Condruſi, Eburones, Cæræſi, Pæmani.

2. *Sueſſones.*] Populus vel ſolo nomine notus, *ceux de Soiſſons.*

3. *Bellovacos*] Bellovaci, *ceux de Beauvais.*

4. *Divitiacum.*] Is non ſolum Sueſſones, ſed & Ambianos in ſua poteſtate habuerit, a quibus in Britanniam trajecerit. Sunt enim inter Sueſſones & mare Ambiani.

5. *Regem Galbam.*] Dio vocat eum Adram. Vter codex fallax, non poteſt ſtatui. Græci enim in exterorum nominibus ſæpe falluntur; certe Galba nomen Romanum eſt.

6. *Totidem Nervios, &c.*] Hic commemorantur populi quindecim Belgarum, quibus addendi ſunt Rhemi, vt ſint omnino populi ſexdecim. Nervii cum a Cæſare finitimi dicantur eſſe Ambianorum, Atrebatium & Veromanduorum, videntur eſſe Cameracenſes, *ceux de Cambray.*

7. *Atrebates.*] Quorum vrbs dicitur a Ptolemæo Origiacum, *Arras, ceux d'Artois*, vel potius qui nunc Atrebatenſi diœceſi continentur. Nam Audomaropolis, *S. Omer*, quæ nunc eſt in comitatu Arteſiæ, Morinorum eſt.

8. *Ambianos.*] Quorum vrbs dicitur Samarobriva ad Sumenam fluvium, *Amiens.*

9. *Morinos.*] Quorum vrbs primaria fuit Taruana, *Terouane*, & Geſſoriacum, *Boulo-*

[1] Menapios IX millia: [2] Caletes X millia: [3] Velocaſſes & [4] Veromanduos totidem: [5] Aduaticos XXIX millia: [6] Condruſos, [7] Eburones, [8] Cæræſos, Pæmanos, [9] qui vno nomine Germani appellantur, arbitrari ad XL
V. millia. Cæſar Rhemos cohortatus, [a] liberaliterque oratione proſecutus, omnem ſenatum ad ſe convenire, principumque liberos obſides ad ſe adduci juſſit. Quæ omnia ab his diligenter ad diem facta ſunt. Ipſe Divitiacum Æduum magnopere cohortatus, docet quantopere Reipubl. communiſque ſalutis interſit, manus hoſtium diſtineri, ne cum tanta multitudine vno tempore confligendum ſit: id fieri poſſe, ſi ſuas copias Ædui in fines Bellovacorum introduxerint, & eorum agros populari cœperint. His mandatis eum ab ſe dimittit. [b] Poſtquam omnes Belgarum copias in vnum locum coactas ad ſe venire, neque jam longe abeſſe ab his, quos miſerat, exploratoribus, & ab Rhemis cognovit: flumen [10] Axonam, quod eſt in extremis Rhemorum finibus, exercitum tranſducere maturavit, [11] atque ibi caſtra poſuit. Quæ res & latus vnum caſtrorum ripis fluminis muniebat, & poſt ea quæ erant, tuta ab hoſtibus reddebat, & commeatus ab Rhemis reliquiſque civitatibus, vt ſine periculo ad eum portari poſſet, efficiebat.

INTERPRETATIO.

a *Et allocutus eos benignis verbis*

b *Vbi audivit ab illis ſpeculatoribus quos miſerat, & ab Rhemis exercitum Belgarum congregatum in eundem locum, ad ſe tendere, nec jam procul diſtare.*

NOTÆ.

gue. Ii ſunt qui diœceſibus continentur Bononiæ, ſancti Audomari & Ipræ, in quas poſtremas duas diviſus eſt epiſcopatus Taruanæ jam dirutæ. Hos Virgilius extremos hominum appellat.

Extremiq; hominum Morini, Rhenuſq; bicornis

1. *Menapios.*] Menapii eum ſint confines Morinis, Morinique ſint qui epiſcopatibus tribus continentur, Bononienſi, Audomaropolitano & Iprenſi, cognoſcitur eſſe Gandavenſes, Antuerpienſes, Brabantios finitimoſque eorum. Quod autem Morinis Menapii confines ſint, patet ex Dione lib. LIX.

2. *Caletes.*] Vltra Rhotomagum ſunt. Strabo ſcribit eſſe oſtio Sequanæ conterminos, *ceux de Caux.*

3. *Velocaſſes.*] *Vexin*, ad Eſiam vſque flumen pertinent. Hodie dividuntur in Normannos & Francos. Iis aſcribitur Rhotomagus a Ptolemæo.

4. *Veromanduos.*] Veromandui vel ſolo nomine noti, quorum caput Auguſta Veromanduorum, nunc Fanum ſancti Quintini, *S. Quentin.*

5. *Aduaticos.*] Vix ſciri poteſt vbi poſiti Aduatici; alii Antuerpienſes, alii Hannoios, alii putant eſſe Namurcenſes. Gryphianus liber habet, Catuacos.

6. *Condruſos.*] Condruſi nunc contribuuntur Leodicenſibus, ſuntque prope Vrtam fluvium, nomenque retinet, *Condreux*, vel *Condrotz.*

7. *Eburones*] Putantur eſſe Leodicenſes. Tantum illus nominis fuit odium Romanis propter cladem quam ab iis acceperant, vt in Tungrorum nomen ejus gentis reliquiæ conceſſerint.

8. *Cæræſos, Pæmanos*] Cæræſi & Pæmani penitus ignorantur.

9. *Qui vno nomine Germani appellantur.*] Sic dicti forte, quia cum olim eſſent e Germania in Galliam profecti, ſic a Gallis appellabantur. Venerunt & alii poſtmodum e Germania, vt Treviri, Menapii, Bataviquе. Nihilominus antiquis illis populis id nominis perſeveravit.

10. *Axonam.*] Axona fluvius Auguſtam Sueſſonum alluit, & apud Compendium in Eſiam influit. *Aiſne.*

11. *Atque ibi caſtra poſuit.*] Quam ſapienter atque ex præceptis Vegetii, vide ibidem, vbi præcipit: *Ne ſalubris aqua ſit longius.*

efficiebat. In eo flumine pons erat: ibi præſidium ponit: & in altera parte
fluminis Q. Titurium Sabinum legatum cum VI cohortibus reliquit: ca-
ſtra in altitudinem pedum XII vallo foſſaque duodeviginti pedum munire
jubet. Ab ipſis caſtris oppidum Rhemorum nomine [1] Bibrax aberat VI.
millia paſſuum VIII: id ex itinere magno impetu Belgæ oppugnare cœ-
perunt: [2] ægre eo die ſuſtentatum eſt. [3] Gallorum eadem atque Belgarum
oppugnatio eſt. Hi, vbi circumjecta multitudine hominum totis mœni-
bus, vndique in murum lapides jaci cœpti ſunt, muruſque defenſoribus
nudatus eſt: [4] teſtudine facta, portis ſuccedunt, murumque ſubruunt.
Quod tum facile fiebat: nam tanta multitudo lapides ac tela conjiciebant,
vt in muro conſiſtendi poteſtas eſſet nulli. Quum finem oppugnandi nox
feciſſet, Iccius Rhemus, ſumma nobilitate & gratia inter ſuos, qui tum
oppido præerat, vnus ex iis qui legati de pace ad Cæſarem venerant, nun-
tios ad eum mittit: Niſi ſubſidium ſibi mittatur, ſe diutius ſuſtinere non
poſſe. Eo de media nocte Cæſar, iiſdem ducibus vſus, qui nuntii ab VII.
Iccio venerant, [5] Numidas & [6] Cretas ſagittarios, & [7] funditores Baleares
ſubſidio oppidanis mittit. Quorum adventu, & Rhemis cum ſpe defen-
ſionis ſtudium propugnandi acceſſit, & hoſtibus eadem de cauſſa ſpes po-
tiundi

NOTÆ.

1. *Bibrax.*] Nonnullis dicitur, *Braſne*, aliis, *Bray*, nam ſunt ejuſmodi in eadem regione oppidorum nomina.

2. *Ægre eo die ſuſtentatum eſt*] Id eſt, res ſuſtentatæ & defenſum oppidum: Sic apud Virg.

——————*Totis*

Vſque adeo turbatur agris.———

id eſt, res turbantur.

3. *Gallorum eadem atque Belgarum oppugnatio eſt.*] Imo & Romanorum aliquando, vt ex Ioſepho patet, Iotapatæ in Iudæa expugnationem deſcribente. Quod genus oppugnationis ex corona dicitur: ſed rarius Romani qui machinas adhibebant, ea oppugnatione vtebantur; numquam non Galli qui machinarum erant expertes. Vtrumque modum oppugnationis, corona nempe & operibus, notat Livius lib. XXXVII. *Prima luce mœnia corona eſt aggreſſus. Deinde oppugnare Amphiſſam ſtatuit, & cum ad mœnia caſtra poſuiſſet, non corona, ſicut Lamiam, ſed operibus oppugnare urbem eſt adortus*

4. *Teſtudine facta.*] Illud genus teſtudinis ſic deſcribit Livius lib. XLIV. *Quadrato agmine facto, ſcutis ſuper capita denſatis, ſtantibus primis, ſecundis ſummiſſioribus, tertiis magis & quartis, poſtremis etiam genu nixis, faſtigiatam ſicut tecta ædificiorum ſunt, teſtudinem faciebant, &c. Huic teſtudini ſimillima parti muri admota, cum armati ſuperſtantes ſubiiſſent, &c.* Hanc teſtudinem, cum opus erat, geminabant, ita vt altera teſtudo alteri ſuperincumberet: ejuſmodi Tacitus iteratam teſtudinem vocat lib. XIX *ſuper iteratam teſtudinem ſcandentes.*

5. *Numidas.*] Numidæ ex provincia Africæ Numidia quæ tunc Romanis parebat, a Sylla domita. Νομάδες Græce, quia paſtoritiam vitam degebant, eukum manſuetiorem docti a Maſiniſſa rege, deinde in priſtinam feritatem relapſi.

6. *Cretas ſagittarios.*] Creta inſula Iovis clara natalibus, *Hecatompolis* olim dicta, quia vt Virgilius refert:

Centum urbes habitant magnas.———

Candie, cujus incolæ ſunt *Cretes*, qui & Cretenſes.

7. *Funditores Baleares.*] Ex Balearibus inſulis quæ juxta Ptolemæum, duæ ſunt, Gymneſiæ Grece dictæ, forte ab exercitatione incolarum, qui funditores erant periti ſſimi, ab ineunte ætate hoc pugnæ genere exerciti. *Certos eſſe quis miretur ictus*, inquit Florus, *quum hæc ſola genti arma ſint, id unum ab infantia ſtudium. Cibum puer a matre non accipit, niſi quem ipſa monſtrante percuſſit.* Idem teſtatur Vegetius lib. I. cap XVI. Idem Diodorus. Ii porro Baleares erant paulo ante a Metello imperio populi R. ſubditi, vt teſtantur Strabo & Oroſius.

tiundi oppidi diſceſſit. Itaque pauliſper apud oppidum morati, agroſque Rhemorum depopulati, omnibus vicis ædificiiſque, quo adire poterant, incenſis, ad caſtra Cæſaris omnibus copiis contenderunt, & a millibus paſſuum minus II, caſtra poſuerunt: quæ caſtra, vt fumo atque ignibus ſignificabatur, amplius millibus paſſuum VIII in latitudinem pate-

VIII. bant. [1] Cæſar primo, & propter multitudinem hoſtium, & propter eximiam opinionem virtutis, prælio ſuperſedere ſtatuit: [2] quotidie tamen equeſtribus præliis, quid hoſtis virtute poſſet, & quid noſtri auderent, periclitabatur. Vbi noſtros non eſſe inferiores intellexit, loco pro caſtris ad aciem inſtruendam natura opportuno atque idoneo; quod is collis vbi caſtra poſita erant, paullulum ex planitie editus, tantum adverſus in latitudinem patebat, quantum loci acies inſtructa occupare poterat, [a] atque ex vtraque parte lateris dejectus habebat, [b] & in fronte leviter faſtigiatus, paullatim ad planitiem redibat: ab vtroque latere ejus collis tranſverſam foſſam obduxit circiter paſſuum CD; & ad extremas foſſas caſtella conſtituit, ibique tormenta collocavit: ne quum aciem inſtruxiſſet, hoſtes (quod tantum multitudine poterant) a lateribus ſuos pugnantes circumvenire poſſent. Hoc facto, duabus legionibus quas proxime conſcripſerat, in caſtris relictis, vt, ſi quid opus eſſet, ſubſidio duci poſſent, reliquas ſex legiones pro caſtris in acie conſtituit: hoſtes item ſuas copias ex caſtris

IX. eductas inſtruxerant. Palus erat non magna inter noſtrum atque hoſtium exercitum: hanc ſi noſtri tranſirent, hoſtes exſpectabant: noſtri autem, ſi ab illis initium tranſeundi fieret, vt impeditos aggrederentur, parati in armis erant: interim prælio equeſtri inter duas acies contendebant. Vbi neutri tranſeundi initium faciunt, ſecundiore equitum noſtrorum prælio, Cæſar ſuos in caſtra reduxit. Hoſtes protinus ex eo loco ad flumen Axonam contenderunt, quod eſſe poſt noſtra caſtra demonſtratum eſt: ibi vadis repertis, partem ſuarum copiarum tranſducere conati ſunt, eo conſilio, ſi poſſent, caſtellum cui præerat Q. Titurius legatus, expugnarent, pontemque interſcinderent: ſin minus, agros Rhemorum popularentur, qui magno nobis vſui ad bellum gerendum erant, commeatuſque noſtros

X. ſuſtinebant. Cæſar certior factus a Titurio omnem equitatum, & levis armaturæ Numidas, funditores, ſagittarioſque pontem tranſducit, atque ad

INTERPRETATIO.

[a] *Erat præruptus ab vtroque latere.* | [b] *Et molliter declivis antrorſum.*

NOTÆ.

1. *Cæſar primo, &c.*] Hoc ſemper a Cæſare diligenter eſt proviſum, vt pares hoſtium exercitui copias haberet, quas vbi intellexit non ſibi adeſſe, pugna abſtinuit. Sic cum Vercingentorigem prævalere equitatu cognoviſſet, vt lib. VII. legitur, miſit in Germaniam, equiteſque inde acceſſivit, tot quidem quot ad victoriam ſatis. Neque cum Pompeio poſtea confligere voluit quin omnes ſuas copias tranſportaſſet.

2. *Quotidie tamen equeſtribus, &c.*] Veger. lib. III. cap. XXVI. *Nunquam miles in aciem producendus eſt, cujus antea experimenta non ceperis.*

ad eos contendit: acriter in eo loco pugnatum eſt: [1] hoſtes impeditos noſtri in flumine aggreſſi magnum eorum numerum occiderunt: [2] per eorum corpora reliquos audaciſſime tranſire conantes, multitudine telorum repulerunt: primos, qui tranſierant, equitatu circumventos interfecerunt. Hoſtes, vbi & de expugnando oppido, & de flumine tranſeundo ſpem ſe ſefelliſſe intellexerunt, neque noſtros in locum iniquiorem progredi pugnandi cauſſa viderunt, atque eos res frumentaria deficere cœpit: concilio convocato, conſtituerunt optimum eſſe domum ſuam quemque reverti: & quorum in fines primum Romani exercitum introduxiſſent, ad eos defendendos vndique convenire: vt potius in ſuis quam alienis finibus decertarent, [a] & domeſticis copiis rei frumentariæ vterentur. Ad eam ſententiam, cum reliquis cauſſis, hæc quoque ratio eos deduxit, quod Divitiacum atque Æduos finibus Bellovacorum appropinquare cognoverant: his perſuaderi vt diutius morarentur, ne ſuis auxilium ferrent, non poterat.

XI. Ea re conſtituta, ſecunda vigilia magno cum ſtrepitu ac tumultu caſtris egreſſi, nullo certo ordine, neque imperio, quum ſibi quiſque primum itineris locum peteret, & domum pervenire properaret, fecerunt vt conſimilis fugæ profectio videretur. Hac re ſtatim Cæſar per ſpeculatores cognita, inſidias veritus, quod qua de cauſſa diſcederent, nondum perſpexerat: exercitum equitatumque caſtris continuit. Prima luce, confirmata re ab exploratoribus, omnem equitatum, qui noviſſimum agmen moraretur, præmiſit, eique [1] Q. Pedium, & L. Aurunculeium Cottam legatos præfecit. T. Labienum legatum cum legionibus tribus ſubſequi juſſit. Hi noviſſimos adorti, & multa millia paſſuum proſecuti, magnam multitudinem eorum fugientium conciderunt, quum ab extremo agmine hi ad quos ventum erat, conſiſterent, fortiterque impetum noſtrorum militum ſuſtinerent. Priores, quod abeſſe a periculo viderentur, neque vlla neceſſitate, neque imperio continerentur, exaudito clamore, perturbatis ordinibus, omnes in fuga ſibi ſubſidium poſuerunt. Ita ſine vllo periculo tantam eorum multitudinem noſtri interfecerunt, quantum fuit diei ſpatium: ſub occaſumque ſolis ſequi deſtiterunt, ſeque in caſtra, vti erat imperatum, receperunt.

XII. Poſtridie ejus diei Cæſar, prius quam ſe hoſtes ex terrore ac fuga reciperent, in fines Sueſſonum, qui proximi Rhemis erant,

INTERPRETATIO.

[a] *Et alerentur frumento quod habebant domi.*

NOTÆ.

1. *Hoſtes impeditos noſtri in flumine aggreſſi.*] Pari calliditate potius quam virtute Helvetios in trajiciendo Arare occupatos atque impeditos fuerat aggreſſus.

2. *Per eorum corpora.*] Plutarchus ſcribit Romanis aditum fuiſſe per Belgarum corpora: ſed diſſenſit a Cæſare propter Latini ſermonis ignorantiam, vt arbitror, quod, hic quid eſſet ſcriptum, vnde materiam ſibi ſcribendi ſumpſit, non intellexerit. Tanti eſt ſcire linguas vnde petuntur diſciplinæ.

3. *Q. Pedium, & L. Aurunculeium Cottam.*] De Pedio ſupra. Cotta vero ex gente Aurunculeia Plebeia fuit. Poſtea cum multis cohortibus ab Ambiorige Eburonum rege in hibernis cæſus, vt videbitur.

erant, exercitum duxit: & magno itinere confecto [1] ad oppidum Noviodunum contendit. Id ex itinere oppugnare conatus, quod vacuum ab defenſoribus eſſe audiebat, propter latitudinem foſſæ murique altitudinem, paucis defendentibus, expugnare non potuit. [2] Caſtris munitis vineas agere, quæque ad oppugnandum vſui erant, comparare cœpit. Interim omnis ex fuga Sueſſonum multitudo in oppidum proxima nocte convenit. Celeriter vineis ad oppidum actis, [3] aggere jacto, turribuſque conſtitutis, magnitudine operum, quæ neque viderant ante Galli, neque audierant, & celeritate Romanorum permoti, legatos ad Cæſarem de deditione mit-
XIII. tunt: & petentibus Rhemis vt conſervarentur, impetrant. Cæſar obſidibus acceptis primis civitatis, atque ipſius Galbæ regis duobus filiis, armiſque omnibus ex oppido tranſditis, in deditionem Sueſſones accepit, exercitumque in Bellovacos duxit: qui quum ſe ſuaque omnia in oppidum [4] Bratuſpantium contuliſſent, atque ab eo oppido Cæſar cum exercitu circiter millia paſſuum v abeſſet, omnes majores natu ex oppido egreſſi, manus ad Cæſarem tendere, & voce ſignificare cœperunt, ſeſe in ejus fidem ac poteſtatem venire, neque contra populum R. armis contendere: item quum ad oppidum acceſſiſſet, caſtraque ibi poneret, pueri mulieresque ex muro paſſis manibus, ſuo more, pacem a Romanis petierunt.
XIV. Pro his Divitiacus (nam poſt diſceſſum Belgarum, dimiſſis Æduorum copiis, ad eum reverterat) facit verba: Bellovacos omni tempore in fide atque amicitia civitatis Æduæ fuiſſe: impulſos a ſuis principibus, qui dicerent Æduos a Cæſare in ſervitutem redactos, omnes indignitates contumeliaſque perferre, & ab Æduis defeciſſe, & populo R. bellum intuliſſe. Qui hujus conſilii principes fuiſſent, quod intelligerent, quantam calamitatem civitati intuliſſent, [5] in Britanniam profugiſſe. Petere non ſolum Bellovacos, ſed etiam pro his Æduos, vt ſua clementia ac manſuetudine in eos vtatur: Quod ſi fecerit, Æduorum auctoritatem apud omnes Belgas amplificaturum, quorum auxiliis atque opibus, ſi qua bella inci-
XV. derint, [6] ſuſtentare conſueverint. Cæſar honoris Divitiaci atque Æduorum

N o t æ.

1. *Ad oppidum Noviodunum.*] Noviodunum videtur eſſe quæ poſtmodo Auguſta dicta eſt Populi caput, *Soiſſons.*

2. *Caſtris munitis vineas agere.*] *Vinea*, vt ſcripſit Vegetius, *e levioribus lignis machina, alta pedibus octo, lata ſeptem, longa ſexdecim; hujus tectum duplici munitione tabulatis cratibuſque contexitur*: latera quoque vimine ſepiuntur, ne ſaxorum telorumque impetu penetrentur. Extrinſecus autem ne immiſſo concremetur incendio, crudis ac recentibus coriis vel centonibus operitur. Iſtæ cum plures factæ fuerint, junguntur in ordinem; ſub quibus ſubſidentes tuti, ad ſubruenda murorum penetrant fundamenta.

3. *Aggere jacto.*] Agger ex terra, lapidibus, lignoque conſtabat, & contra murum extollebatur, de quo tela jactarent. Turres aggeri ſuperſtruebantur, vt pinnas murorum vrbis, atque etiam turres lapideas æquarent. His plures rotæ mechanica arte ſubdebantur; ſed interiores latenteſque, quarum lapſu volubili magnitudo tam ampla movebatur. Earum ſubſtructionem vide apud Vegetium lib. IV. cap. XVII.

4. *Bratuſpantium.*] Populi caput, nunc *Beauvais.*

5. *In Britanniam.*] Quæ nunc Anglia & magna Britannia dicitur.

6 *Suſtentare.*] Ea nempe bella.

rum cauſſa, ſeſe eos in fidem recepturum & conſervaturum, dixit: & quod erat civitas magna, & inter Belgas auctoritate ac hominum multitudine præſtabat, DC obſides popoſcit: his traditis, omnibuſque armis ex oppido collatis, ab eo loco in fines Ambianorum pervenit; qui ſe ſuaque omnia, ſine mora, dediderunt. Eorum fines Nervii attingebant: quorum de natura moribuſque Cæſar quum quæreret, ſic reperiebat: Nullum aditum eſſe ad eos mercatoribus: [1] nihil pati vini, reliquarumque rerum ad luxuriam pertinentium, inferri: quod his rebus relangueſcere animos, eorumque remitti virtutem exiſtimarent: eſſe homines feros, magnæque virtutis: increpitare atque accuſare reliquos Belgas, qui ſe populo R. dedidiſſent, & patriam virtutem projeciſſent: confirmare ſe neque legatos miſſuros, neque vllam conditionem pacis accepturos.

XVI. Quum per eorum fines triduo iter feciſſet, inveniebat ex captivis, [2] Sabin flumen ab caſtris ſuis non amplius millia paſſuum x abeſſe: trans id flumen omnes Nervios conſediſſe, adventumque ibi Romanorum exſpectare vna cum Atrebatibus & Veromanduis finitimis ſuis: nam his vtriſque perſuaſerant, vt eamdem belli fortunam experirentur: expectari etiam ab his Atuaticorum copias, atque eſſe in itinere: mulieres, quique per ætatem ad pugnam inutiles viderentur, in eum locum conjeciſſe, quo propter paludes exercitui aditus non eſſet.

XVII. Cæſar, his rebus cognitis, exploratores centurioneſque præmittit, qui [3] locum caſtris idoneum deligant: quumque ex deditiis Belgis, reliquiſque Gallis complures Cæſarem ſecuti vna iter facerent: quidam ex his, vt poſtea ex captivis cognitum eſt, eorum dierum conſuetudine itineris noſtri exercitus perſpecta, nocte ad Nervios pervenerunt; atque his demonſtraverunt, inter ſingulas legiones impedimentorum magnum numerum intercedere: neque eſſe quidquam negotii, cum prima legio in caſtris veniſſet, reliquæque legiones magnum ſpatium abeſſent, [4] hanc ſub ſarcinis adoriri: qua pulſa, impedimentiſque direptis, futurum, vt reliquæ contra conſiſtere non auderent. Adjuvabat etiam

NOTÆ.

1. *Nihil pati vini.*] Nam apud alios Gallos, teſte Athenæo, a divitibus quidem vinum bibitur ex Italia vel Maſſilienſi regione advectum, idque merum, cui quandoque paululum aquæ admiſcetur. Gallia vero Narbonenſis vini ferax eſt, vt habet Plinius lib. XIV. cap. XXIII. Imo & Celticæ nunc maxima pars, vt videmus.

2. *Sabin.*] Sabis, *la Sambre*

3. *Locum caſtris idoneum.*] Nempe frumentationi, pabulationi, aquationi, militum valetudini, ſed præcipue victoriæ aptum.

4. *Hanc ſub ſarcinis adoriri.*] Quod maximum incommodum erat. Itaque legitur lib. I. de bello civili: *Verits ne noctu impediti, ſub onere confligere cogerentur.* Et lib. de bello Africo: *Milites ſub onere ac ſub ſarcinis defatigatos pugnare non poſſe.* Romani enim in itinere vallum ferebant & alias ſarcinas, quibus erant gravati. Egregius eſt Ciceronis in hanc rem locus Tuſcul. II. *Ferre plus dimidiato menſis cibaria, ferre ſi quid in vſum velint, ferre vallum: nam ſcutum, gladium, galeam non plus numerant quam humeros, lacertos, manus, quæ quidem ita geruntur apte, vt, ſi vſus ferat, abjectis oneribus, expeditis armis, vt membris pugnare poſſint.* Imo aliquando menſtruum cibum ferebant, vt Livius docet lib. XLIV. *Conſul menſtruum juſſo milite ſecum ferre, profectus decimo poſt die.*

etiam eorum conſilium qui rem deferebant, quod Nervii antiquitus, quum equitatu nihil poſſent (neque enim ad hoc tempus ei rei ſtudent), ſed, quidquid poſſunt, pedeſtribus valent copiis, quo facilius finitimorum equitatum, ſi prædandi cauſſa ad eos veniſſet, impedirent, teneris arboribus inciſis, atque inflexis, crebriſque in latitudinem ramis [enatis] & rubis ſentibuſque interjectis effecerant, vt, inſtar muri, hæ ſepes munimenta præberent, quo non modo non intrari, ſed ne perſpici quidem poſſet. Iis rebus quum iter agminis noſtri impediretur, non omittendum ſibi con-
XVIII. ſilium Nervii exiſtimaverunt. Loci natura erat hæc, quem noſtri caſtris delegerant: [1] Collis ab ſummo æqualiter declivis ad flumen Sabin, quod ſupra nominavimus, vergebat: ab eo flumine pari acclivitate collis naſcebatur adverſus huic, & contrarius, [a] paſſus circiter CC, infimus apertus, ab ſuperiore parte ſilveſtris, vt non facile introrſus perſpici poſſet. Intra eas ſilvas hoſtes in occulto ſeſe continebant. In aperto loco, ſecundum flumen, paucæ ſtationes equitum videbantur. Fluminis erat altitudo cir-
XIX. citer pedum III. Cæſar, equitatu præmiſſo, ſubſequebatur omnibus copiis. Sed ratio ordoque agminis aliter ſe habebat, ac Belgæ ad Nervios detulerant. Nam, quod hoſtis appropinquabat, conſuetudine ſua Cæſar VI legiones expeditas ducebat: [2] poſt eas totius exercitus impedimenta collocabat: inde duæ legiones, quæ proxime conſcriptæ erant, totum agmen claudebant, præſidioque impedimentis erant. Equites noſtri cum funditoribus ſagittariiſque flumen tranſgreſſi, cum hoſtium equitatu prælium committunt. quum ſe illi identidem in ſilvas ad ſuos reciperent, ac rurſus e ſilva in noſtros impetum facerent, neque noſtri longius, quam quem ad finem [3] porrecta ac loca aperta pertinebant, cedentes inſequi auderent: interim legiones ſex, quæ primæ venerant, opere dimenſo, caſtra munire cœperunt. Vbi prima impedimenta noſtri exercitus ab iis qui in ſilvis abditi latebant, viſa ſunt, quod tempus inter eos committendi prælium convenerat, ita vt intra ſilvam aciem ordineſque conſtituerant, atque ipſi ſeſe confirmaverant, ſubito omnibus copiis provolaverunt, im-
petumque

INTERPRETATIO.

[a] *Nudatus ab inferiore parte ducentis circiter paſſibus.*

NOTÆ.

1. *Collis ab ſummo.*] Cæſar fere caſtris colles deligebat. Caſtra per certum legionariorum numerum fiebant, ſarcinis gravioribuſque armis depoſitis, dum reliqua pars exercitus cum levi armatura ſtaret in armis, ſi quid forte interveniret propulſandum.

2. *Poſt eas totius exercitus, &c.*] Si enim ad hoſtem iretur, ſubſequi impedimenta jubebat, ſi hoſtis a tergo relinqueretur, præmittebat. Sic, cum a Pompeio receſſit, in lib. III. de bello civili, impedimenta præmiſit Apolloniam, hiſque legionem quæ præſidio eſſet, addidit. Sic Vegetius lib. III. cap. VI. *Primus equites iter arripiant, inde pedites, impedimenta, calones, vehiculaque in medio collocentur, ita vt expedita pars peditum & equitum ſubſequatur.*

3. *Porrecta*] Porrecta loca ſunt plana. Horatius:

Non eſt aptus equis Ithaca locus, vt neque planis
Porrectus ſpatiis & multæ prodigus herbæ.

Minutius Felix: *Porrecta camporum.*

petumque

petumque in noſtros equites fecerunt. His facile pulſis, ac proturbatis, incredibili celeritate ad flumen decucurrerunt, vt pene vno tempore & ad ſilvas, & in flumine, & jam [1] in manibus noſtris hoſtes viderentur. Eadem autem celeritate adverſo colle ad noſtra caſtra, atque eos qui in opere occupati erant, contenderunt. Cæſari omnia vno tempore erant agenda: XX.
[2] vexillum proponendum, quod erat inſigne, quum ad arma concurri oporteret: [3] ſignum tuba dandum: ab opere revocandi milites: qui paullo longius, [4] aggeris petendi cauſſa, proceſſerant, accerſendi: acies inſtruenda: milites cohortandi: ſignum dandum. Quarum rerum magnam partem temporis brevitas, & ſucceſſus & incurſus hoſtium impediebat. Iis difficultatibus duæ res erant ſubſidio: ſcientia atque vſus militum, quod ſuperioribus prælijs exercitati, quid fieri oporteret, non minus commode ipſi ſibi præſcribere quam ab aliis doceri, poterant: & quod ab opere ſinguliſque legionibus ſingulos legatos Cæſar diſcedere, niſi munitis caſtris, vetuerat.
Hi, propter celeritatem & propinquitatem hoſtium, nihil jam Cæſaris XXI.
imperium ſpectabant; ſed per ſe, quæ videbantur, adminiſtrabant. Cæſar, neceſſariis rebus imperatis, ad cohortandos milites, quam in partem ſors obtulit, decucurrit: & ad legionem decimam devenit. Milites non longiore oratione eſt cohortatus, quam vti ſuæ priſtinæ virtutis memoriam retinerent, neu perturbarentur animo, hoſtiumque impetum fortiter ſuſtinerent, &, quod non longius hoſtes aberant, quam quo telum adjici poſſet, prælii committendi ſignum dedit: atque item in alteram partem cohortandi cauſſa profectus, pugnantibus occurrit. Temporis tanta fuit exiguitas, hoſtiumque tam paratus ad dimicandum animus, vt, non modo [5] ad inſignia accommodanda, ſed etiam ad galeas induendas, [6] ſcutiſque tegmenta detrahenda, tempus defuerit. Quam quiſque in partem ab opere caſu devenit, quæque prima ſigna conſpexit, ad hæc conſtitit, ne, in quærendo ſuos, pugnandi tempus dimitteret. Inſtructo exercitu, magis XXII.
vt loci natura, [a] dejectuſque collis, & neceſſitas temporis, quam vt rei militaris ratio atque ordo poſtulabat; quum diverſis locis legiones aliæ alia in

INTERPRETATIO.

[a] *Declivitas collis.*

NOTÆ.

1. *In manibus noſtris viderentur.*] Virgil. *In manibus Mars ipſe, viri.*———

2. *Vexillum erat proponendum.*] Erat tunica coccinea ſupra prætorium.

3. *Signum tuba dandum.* Claſſicum fuit quod ad pugnam adhortatur.

4. *Aggeris petendi cauſſa.*] Hic agger eſt materia qua munitio extruitur, quæ materia triplex: trabes, frondes, & ceſpites. Agger vero præterea ſignificat, *rempars*, item, *cavaliers* ou *plates-formes*, *chemin relevé* ou *pavé*, item, *digues.*

5. *Ad inſignia accommodanda.*] Alia erant ſigna, alia inſignia. Signa erant vexilla militaria: inſignia vero v. g. galeæ vrſinis pellibus tectæ, & cætera id genus. Polybius lib. VI. ſcribit pilanos galeas ſuas lupinis exuviis exornaſſe. Erant item inſignia veſtium, non tantum capitis, vt videre licet ex lib. VII. horum Comment.

6. *Scutiſque tegmenta detrahenda*] Romani erant elegantiæ ſuorum ſcutorum ſtudioſi, in quibus nomina ſua, vel Imperatoris, vel centuriæ veris coloribus inſcribebant.

in parte hoſtibus reſiſterent, ſepibuſque denſiſſimis, vt ante demonſtravimus, interjectis, proſpectus impediretur: neque certa ſubſidia collocari, neque quid in quaque parte opus eſſet, provideri, neque ab vno omnia imperia adminiſtrari poterant. Itaque in tanta rerum iniquitate, fortunæ
XXIII. quoque eventus varii ſequebantur. Legionis nonæ & decimæ milites, vt in ſiniſtra parte aciei conſtiterant, pilis emiſſis, curſu ac laſſitudine exanimatos, vulneribuſque confectos Atrebates (nam his ea pars obvenerat) celeriter ex loco ſuperiore in flumen compulerunt: & tranſire conantes inſecuti gladiis, magnam partem eorum impeditam interfecerunt. Ipſi tranſire flumen non dubitaverunt: & in locum iniquum progreſſi, rurſus regreſſos ac reſiſtentes hoſtes, redintegrato prælio, in fugam dederunt. Item alia in parte diverſæ duæ legiones, vndecima & octava, profligatis Veromanduis, quibuſcum erant congreſſi, ex loco ſuperiore in ipſis fluminis ripis præliabantur. Ac totis fere a fronte & a ſiniſtra parte nudatis caſtris, cum in dextro cornu legio duodecima, & non magno ab ea intervallo ſeptima conſtitiſſet, omnes Nervii confertiſſimo agmine, duce Boduognato, qui ſummam imperii tenebat, ad eum locum contenderunt: quorum pars aperto latere legiones circumvenire, pars ſummum locum
XXIV. caſtrorum petere cœpit. Eodem tempore equites noſtri, [1] leviſque armaturæ pedites, qui cum his vna fuerant, quos primo hoſtium impetu pulſos dixeram, cum ſe in caſtra reciperent, adverſis hoſtibus occurrebant, ac rurſus aliam in partem fugam petebant. Et [2] calones, qui [3] Decumana porta, a ſummo jugo collis noſtros victores flumen tranſire conſpexerant, prædandi cauſſa egreſſi, quum reſpexiſſent, & hoſtes in noſtris caſtris verſari vidiſſent, præcipites ſeſe fugæ mandabant: ſimul eorum qui cum impedimentis veniebant, clamor fremituſque oriebatur: aliique aliam in partem perterriti ferebantur. Quibus omnibus rebus permoti equites Treviri, quorum inter Gallos virtutis opinio eſt ſingularis, qui, auxilii cauſſa a civitate miſſi, ad Cæſarem venerant, quum multitudine hoſtium caſtra noſtra compleri, legiones premi, & pene circumventas teneri, calones, equites, funditores, Numidas, diverſos diſſipatoſque in omnes partes, fugere vidiſſent, deſperatis noſtris rebus, domum contenderunt: Romanos

nos

NOTÆ.

1. *Levis armaturæ pedites.*] Ii fuerunt velites, quorum vſum a Gallis & Germanis acceperunt Romani, quorum loco poſtea funditores & ſagittarios ex Balearibus habuerunt, & Numidis & Cretenſibus, aliiſque nationibus quas ſuo imperio adjunxerant. Veget. lib. III. *Levis armatura ex ſcutatis expeditiſſimis, & ſagittariis, junioribuſque conſtabat. Item de his qui acriter verutis vel martiobarbulis, quas plumbatas vocant, dimicabant.*

2. *Calones.*] Calones erant militum ſervi. Quodnam vero hominum genus eſſet, diſcitur ex Ioſepho, qui ſcribit illos vſu peritiaque militari, vix infra dominos eſſe ponendos: nam & in pace aſſidue exercitiis eorum intereſſe, & in bello cum iis verſari & periclitari, adeo vt nec peritia nec robore a quoquam, niſi a ſolis dominis, vincantur. In quo admirandam eſſe Romanorum prudentiam, qui famulos ita aſſuefaciunt & inſtruunt, vt non ſolum ad vitæ officia, ſed & ad belli munia ſint apti.

3. *Decumana porta.*] Decumana porta erat a tergo caſtrorum ampla & patens.

nos pulſos ſuperatoſque, caſtris impedimentiſque eorum hoſtes potitos, civitati renuntiaverunt.

XXV. [1] Cæſar ab decimæ legionis cohortatione ad dextrum cornu profectus, vbi ſuos vrgeri, ſigniſque in vnum locum collatis duodecimæ legionis milites confertos ſibi ipſis ad pugnam eſſe impedimento, [2] quartæ cohortis omnibus centurionibus occiſis, ſigniferoque interfecto, ſigno amiſſo, reliquarum cohortium omnibus fere centurionibus aut vulneratis, aut occiſis, [3] in his Primopilo P. Sextio Baculo, fortiſſimo viro, multis gravibuſque vulneribus confecto, vt jam ſe ſuſtinere non poſſet, reliquos eſſe tardiores, & nonnullos a noviſſimis deſertos prælio excedere, ac tela vitare: [4] hoſtes neque a fronte ex inferiore loco ſubeuntes intermittere, & ab vtroque latere inſtare, & rem eſſe in anguſto vidit, neque vllum eſſe ſubſidium quod ſubmitti poſſet: [5] ſcuto ab noviſſimis vni militi detracto (quod ipſe eo ſine ſcuto venerat), in primam aciem proceſſit: centurionibuſque nominatim appellatis, reliquos cohortatus milites ſigna inferre, & [6] manipulos laxare juſſit, quo facilius gladiis vti poſſent. Hujus adventu ſpe illata militibus, ac redintegrato animo, quum pro ſe quiſque in conſpectu imperatoris etiam in extremis ſuis rebus operam navare cuperet, paullum hoſtium impetus tardatus eſt.

XXVI. Cæſar quum ſeptimam legionem, quæ juxta conſtiterat, item vrgeri ab hoſte vidiſſet, tribunos militum monuit, vt paullatim ſeſe legiones conjungerent, & [7] converſa ſigna in hoſtes inferrent. Quo facto, quum aliis alii ſubſidium ferrent, neque timerent ne averſi ab hoſte circumvenirentur, audacius reſiſtere, ac fortius pugnare cœperunt. Interim milites legionum duarum, quæ in noviſſimo agmine præſidio impedimentis fuerant, prælio nuntiato, curſu incitato, in ſummo colle ab hoſtibus conſpiciebantur. Et T. Labienus

NOTÆ.

1. *Cæſar ab decimæ legionis cohortatione.*] Lipſius legit: *Cum decimæ legionis cohorte.*

2. *Quartæ cohortis omnibus centurionibus occiſis.*] Plutarchus in Cæſare ſcribit, a Nerviis fuſum eſſe ejus equitatum, & legionis decimæ & ſeptimæ omnes centuriones interfectos. Appianus vero, & ipſum fuiſſe ab iis in colle obſeſſum quo confugerat; ipſos vero a decima legione ſuperveniente, a tergo fuiſſe cæſos.

3. *In his Primopilo P. Sextio.*] Qui primus triariorum centurio, ſive triariorum prima in cohorte manipulo præerat, & reliquos centuriones dignitate anteibat, imo & ductor eorum erat. Primipilus & Primopilus primus centurio dicitur, teſte Livio lib. VII. ad finem.

4. *Hoſtes neque a fronte, &c.*] Hic vero eſt, vbi Cæſar maximum adiit periculum, nec minus quam cum ad Mundam pugnavit.

5. *Scuto ab noviſſimis vni militi detracto*] Illum cui ſcutum detraxit Cæſar, Florus fugientem dicit.

6. *Manipulos laxare juſſit.*] Vegetius lib. I. cap. XXVI. *Nihil magis prodeſſe conſtat in pugna, quam vt continuo exercitio in acie diſpoſitos ordines ſervent, necubi contra quam expedit aut conglobent agmen, aut laxent. Nam vt conſtipati perdunt ſpatia pugnandi, & ſibi invicem impedimento ſunt: ita rariores atque interlucentes, aditum perrumpendi hoſtibus præſtant.* Manipulus porro erat hominum centum, vt Plutarchus teſtatur in Romulo; vt putat Ovidius, a manipulo fœni in pertica pendente, qui olim pro vexillo erat.

Pertica ſuſpenſos portabat longa maniplos,
Vnde maniplaris nomina miles habet.

Vt vero Vegetius putat lib. II. cap. XIII. *Contubernium manipulus vocabatur, ab eo quod conjunctis manibus dimicabant.*

7. *Converſa ſigna.*] Eſt collatis ordinibus conjunctiſque viribus in hoſtem ire.

nus caſtris hoſtium potitus, & ex loco ſuperiore, quæ res in noſtris caſtris gererentur, conſpicatus, decimam legionem ſubſidio noſtris miſit; qui quum ex equitum & calonum fuga, quo in loco res eſſet, quantoque in periculo & caſtra, & legiones, & Imperator verſaretur, cognoviſſent, [a] nihil ad celeritatem ſibi reliqui fecerunt.

XXVII. Horum adventu tanta rerum commutatio eſt facta, vt noſtri etiam qui vulneribus confecti procubuiſſent, ſcutis innixi, prælium redintegrarent. Tum calones, perterritos hoſtes conſpicati, etiam inermes armatis occurrerent: equites vero, vt turpitudinem fugæ virtute delerent, omnibus in locis pugnabant, [b] quo ſe legionariis militibus præferrent. At hoſtes, etiam in extrema ſpe ſalutis tantam virtutem præſtiterunt, vt quum primi eorum cecidiſſent, proximi jacentibus inſiſterent, atque ex eorum corporibus pugnarent: his dejectis, & coacervatis cadaveribus, qui ſupereſſent, vt ex tumulo tela in noſtros conjicerent, pilaque intercepta remitterent: [1] vt non nequidquam tantæ virtutis homines judicari deberet auſos eſſe tranſire latiſſimum flumen, adſcendere altiſſimas ripas, ſubire iniquiſſimum locum: [c] quæ facilia ex difficillimis animi magnitudo redegerat.

XXVIII. Hoc prælio facto, & prope ad internecionem gente ac nomine Nerviorum redacto, majores natu, quos vna cum pueris mulieribuſque [2] in æſtuaria ac paludes collectos dixeramus, hac pugna nuntiata, quum victoribus nihil impeditum, victis nihil tutum arbitrarentur: omnium qui ſupererant conſenſu legatos ad Cæſarem miſerunt, ſeque ei dediderunt: & in commemoranda civitatis calamitate, [3] ex DC ad III ſenatores: ex hominum millibus LX, vix ad D qui arma ferre poſſent, ſeſe redactos eſſe dixerunt: quos Cæſar, vt in miſeros ac ſupplices vſus miſericordia videretur, diligentiſſime conſervavit, ſuiſque finibus atque oppidis vti juſſit: & finitimis imperavit, vt ab injuria & maleficio ſe ſuoſque prohiberent.

XXIX. Aduatici, de quibus ſupra ſcripſimus, quum omnibus copiis auxilio Nerviis venirent, hac pugna nuntiata, ex itinere domum reverterunt: cunctis oppidis caſtelliſque deſertis, ſua omnia [4] in vnum oppidum egregie natura munitum contulerunt: quod quum ex omnibus in circuitu partibus altiſſimas rupes deſpectuſque haberet, vna ex parte leniter acclivis aditus, in latitudinem non amplius CC pedum relinque-

INTERPRETATIO.

[a] *Nihil omiſerunt ad feſtinationem.*

[b] *Vt ſuperarent legionarios* fortitudine.

[c] *Quæ fortitudo reddiderat facilia ex difficillimis.*

NOTÆ.

1. *Vt non nequidquam.*] Plutarchus etiam negat hoſtem in fugam conjectum, ſed cæſum eſſe memorat, cum repugnandi finem non faceret.

2. *In æſtuaria.*] Æſtuaria ſunt depreſſa loca, in quibus reſidet aqua ex inundationibus diffuſa.

3. *Ex* DC *ad* III *ſenatores.*] Hic variant Plutarchus & abbreviator Livii, ſed cum vbique ſit facilis lapſus in numeris, difficile eſt quicquam certi hic ſtatuere.

4. *In vnum oppidum*] Oppida foſſa, vallo, mœnibuſque munita Aquitanis, Celtis, citerioribuſque Belgis erant; vlterioribus vero Belgis, vt Morinis, Menapiis, Aduaticis minime erant, vtpote Germanis origine. Nam vrbs ipſa Aduaticorum vna tantum parte muro circumdata hic legitur.

linquebatur : quem locum duplici altiſſimo muro munierant : tum magni
ponderis ſaxa , & præacutas trabes in muro collocarant : ipſi erant ex
[1] Cimbris Teutoniſque prognati : qui, quum iter in provinciam noſtram
atque Italiam facerent, his impedimentis, quæ ſecum agere ac portare non
poterant , citra flumen Rhenum depoſitis , cuſtodiæ ex ſuis ac præſidio
VI millia hominum una reliquerunt. Hi, poſt eorum obitum, multos
annos exagitati, [a] quum alias bellum inferrent, alias illatum defenderent, XXX.
conſenſu omnium pace facta, hunc ſibi domicilio locum delegerunt. Ac
primo adventu exercitus noſtri, crebras ex oppido excurſiones faciebant,
parvuliſque prœliis cum noſtris contendebant. Poſtea vallo pedum XII, [2] in
circuitu XV millium, crebriſque caſtellis circummuniti, oppido ſeſe con-
tinebant. Ubi vineis actis, aggere exſtructo, [3] turrim conſtitui procul vi-
derunt, primum irridere ex muro, atque increpitare vocibus, [b] quo tanta
machinatio ab tanto ſpatio inſtitueretur? quibuſnam manibus, aut qui-
bus viribus, præſertim homines tantulæ ſtaturæ, (nam [4] pleriſque homi-
nibus Gallis, præ magnitudine corporum ſuorum, brevitas noſtra con-
temptui eſt) tanti oneris turrim in muros ſeſe collocare confiderent? XXXI.
Ubi vero moveri, & appropinquare mœnibus viderunt, nova atque inuſi-
tata ſpecie commoti, legatos ad Cæſarem de pace miſerunt, qui ad hunc
modum locuti : Non ſe exiſtimare, Romanos ſine ope Deorum bellum
gerere, qui tantæ altitudinis machinationes tanta celeritate promovere, &
ex propinquitate pugnare poſſent : ſe ſuaque omnia eorum poteſtati per-
mittere dixerunt : unum petere ac deprecari, ſi forte pro ſua clementia ac
manſuetudine, quam ipſi ab aliis audiſſent, ſtatuiſſet, Aduaticos eſſe con-
ſervandos, ne ſe armis deſpoliaret : ſibi omnes fere finitimos eſſe inimi-
cos, ac ſuæ virtuti invidere, a quibus ſe defendere, traditis armis, non
poſſent : ſibi præſtare, ſi in eum caſum deducerentur, quamvis fortu-
nam a populo R. pati, quam ab his per cruciatum interfici, inter quos do- XXXII.
minari conſueſſent. Ad hæc Cæſar reſpondit : Se magis conſuetudine
ſua, quam merito eorum, civitatem conſervaturum, [5] ſi prius quam aries
murum

INTERPRETATIO.

[a] *Cum modo inferrent bellum, modo repellerent* ſibi *illatum.*

[b] *Cui uſui tam vaſta machina a tam longinquo loco pararetur.*

NOTÆ.

1. *Cimbris Teutoniſque.*] De quibus ſupra.

2. *In circuitu XV millium.*] Fruſtra aliqui intelligunt *paſſuum*, quod ſpatium IV fere leucas efficeret ; longius quidem mea ſententia, cum non multo longius a mœnibus fieret vallum, quam quo telum poſſit adjici. Refertur ergo ad *pedum*, non *paſſuum* intelligitur.

3. *Turrim conſtitui procul viderunt.*] De qua ſupra. Ejus tamen vide ſtructuram apud Vegetium lib. IV. cap. XVII.

4. *Pleriſque hominibus Gallis, &c.*] Diodoro Galli dicuntur corpore prælongi, carne humidi & candidi ; Ammiano vero lib. XV. *Celſioris ſtaturæ & candidi pene Galli ſunt omnes.*

5. *Si prius quam aries murum attigiſſet.*] Sic illa machina a Ioſepho deſcribitur lib. III. de bello Iudaico cap. IX. Ἔστιν ὑπερμεγέθης δοκὸς ἱστῷ νεὼς παραπλήσιος. ἐστόμωται δὲ παχεῖ σιδήρῳ κατ' ἄκρον εἰς κριοῦ προτομὴν, ἀφ' οὗ καὶ καλεῖται τετυπωμένῳ. καταιωρεῖται δὲ κάλοις μέσος, ὥσπερ ἀπὸ πλάστιγγος ἑτέρας δοκοῦ. σταυροῖς ἑκατέρωθεν ἑδραίοις ὑπεστηριγμένης.

murum attigiſſet, ſe dedidiſſent; ſed deditionis nullam eſſe conditionem; niſi armis traditis: ſe id quod in Nervios feciſſet, facturum; finitimiſque imperaturum, ne quam dedititiis populi R. injuriam inferrent. Re nuntiata ad ſuos, illi ſe, quæ imperarentur, facere dixerunt. Armorum magna multitudine de muro in foſſam, quæ erat ante oppidum, jacta, [1] ſic vt prope ſummam muri aggeriſque altitudinem acervi armorum adæquarent: & tamen circiter parte tertia (vt poſtea perſpectum eſt) celata, atque in oppido retenta, portis patefactis, eo die pace ſunt vſi.

XXXIII. Sub veſperum Cæſar portas claudi, militeſque ex oppido exire juſſit, ne quam noctu oppidani a militibus injuriam acciperent. Illi, ante inito (vt intellectum eſt) conſilio, quod, deditione facta, noſtros præſidia deducturos, aut denique indiligentius ſervaturos crediderant: partim cum his quæ retinuerant & celaverant armis, partim ſcutis ex cortice factis, aut viminibus intextis. quæ ſubito (vt temporis exiguitas poſtulabat) pellibus induxerant, tertia vigilia, qua minime arduus ad noſtras munitiones adſcenſus videbatur, omnibus copiis repente ex oppido eruptionem fecerunt. Celeriter, vt ante Cæſar imperaverat, ignibus ſignificatione facta, ex proximis caſtellis eo concurſum eſt: pugnatumque ab hoſtibus ita acriter, vt a viris fortibus in extrema ſpe ſalutis, iniquo loco contra eos qui ex vallo turribuſque tela jacerent, pugnari debuit, quum vna in virtute omnis ſpes ſalutis conſiſteret. [2] Occiſis ad hominum millibus IV, reliqui in oppidum rejecti ſunt. Poſtridie ejus diei, refractis portis, quum jam defenderet nemo, atque intromiſſis militibus noſtris, [3] ſectionem ejus oppidi vniverſam

NOTÆ.

ἀνωθούμενος δὲ ὑπὸ πλήθους ἀνδρῶν εἰς τὸ κατόπιν, τῶν αὐτῶν ἀθρόως πάλιν εἰς τοὔμπροσθεν ἐπιβρισάντων, τύπτει τὰ τείχη τῷ προανέχοντι σιδήρῳ. Eſt immenſa trabs, malo navis adſimilis, cujus ſummum gravi ferro ſolidatum eſt, in arietis effigiem fabricato, unde etiam nomen accepit: dependet autem funibus medius ex trabe alia, velut ex trutina, palis vtrinq; fultus bene fundatis; retrorſum autem magna virorum multitudine repulſus, iiſdemq; ſimul rurſus impellentibus miſſus, in fronte prominente ferro, mœnia percutit. Illa vero machina, vt ex Ammiano Marcellino intelligitur, diſſolvebatur, vt facilius in expeditionibus militaribus poſſet circumferri. Porro fere ſolebant Romani parcere antequam murum aries percuſſiſſet, quod nunc fit in infirmis munitionibus, ſi prius quam tormenta explodantur, in munitionibus autem, ſi prius quam ſcalis admotis fiat aſſultus, ſe dediderint. Sed æquior Cicero, qui lib. 1. Offic. ſic habet: *Ii qui armis poſitis ad Imperatorum fidem confugiunt, quamvis murum aries percuſſerit, recipiendi.*

1. *Sic vt prope ſummam, &c.*] Erat enim e regione murorum excitatus agger a Romanis, par ipſis muris altitudine, inter aque aggerem & murum arma projecta fuerant.

2. *Occiſis ad hominum millibus* IV.] *Ad* hic ſumitur pro *circiter*, & adverbialiter ponitur. Veneticus codex habet: *Occiſis ad hominum millia* IV.

3. *Sectionem ejus oppidi vniverſam, &c.*] Sectio dicebatur bona quæ ſub haſta vendebantur, a ſectoribus dicta. Vt autem Aſconius refert in Verr. III. Sectores dicti ſunt qui ſpem lucri ſecuti, bona condemnatorum ſimul auctionabantur, proque iis pecunias penſitabant, poſtea pro compendio ſuo ſingula quæque populo vendituri. Sic Cicero Philipp. II. M. Antonium bonorum Pompeii ſectorem appellat: in orat. pro Roſcio Amerino, dicit eoſdem fuiſſe ſectores collorum & bonorum. Atque hæc quidem ſectio illos tantum complexa eſt qui in vrbem ſe receperant, non totam gentem, cujus vnum oppidum minime capax fuit. Quæ quidem Aduaticorum gens ſe poſtea cum Ambiorige & Eburonibus ad oppugnanda Q. Ciceronis ca-

verſam Cæſar vendidit. Ab his, qui emerant, capitum numerus ad eum
relatus eſt millium LIII. Eodem tempore a P. Craſſo, quem cum XXXIV.
legione vna miſerat ad [1] Venetos, Vnellos, Oſiſmios, [2] Curioſolitas,
[3] Seſuvios, [4] Aulercos, [5] Rhedones, quæ ſunt maritimæ civitates, Oceanumque attingunt, certior factus eſt, omnes eas civitates in ditionem
poteſtatemque populi R. eſſe redactas. His rebus geſtis, omni Gallia XXXV.
pacata, tanta hujus belli ad Barbaros opinio perlata eſt, vt ab nationibus quæ trans Rhenum incolerent, mitterentur legati ad Cæſarem, quæ ſe obſides daturas, imperata facturas, pollicerentur: quas legationes Cæſar, quod in Italiam [6] Illyricumque properabat, inita proxima æſtate ad ſe reverti juſſit. Ipſe in [7] Carnutes, [8] Andes, [9] Turones, quæ civitates propinquæ his locis erant, vbi bellum geſſerat, legionibus in hiberna deductis, [10] in Italiam profectus eſt. Ob eas res, ex litteris Cæſaris, [11] dies XV ſupplicatio decreta eſt: quod ante id tempus acciderat nulli.

LIBER

NOTÆ.

ſtra conjunxit. Vbi poſiti Aduatici, nemini liquet. Veriſimile eſt fuiſſe Brabantios. Certe Eburonibus finitimi fuere.

1. *Venetos, Vnellos, &c.*] Veneti, *ceux de Vannes* Vnelli, ignoti. Oſiſmios ſcribit Pomponius Mela, contra inſulam Britanniam eſſe poſitos, *Leon & Treguier*. De his Ptolemæus: *Τελευταῖοι οἱ μέχρι τοῦ Γοβαίου ἀκρωτηρίου Ὀσίσμιοι*, *Extremi vſque ad Gobæum promontorium Oſiſmii.*

2. *Curioſolitas*] Coriſopitenſes poſtea dicti, vt probant notitiæ veteres, nunc autem, *Cornoüailles*. Quo nomine tota olim peninſula dicta, Cornugalliæ. Aimoinus lib. de miraculis ſancti Benedicti: *Oſam inſulam a continenti Armoricanæ regionis, quam Cornugalliæ vocant.*

3. *Seſuvios.*] Seſuvii ita ignorantur, vt peccatum etiam eſſe in ea voce judicetur: altum enim apud omnes Geographos de iis ſilentium.

4. *Aulercos.*] Hi ſunt Diablintres, qui finitimi ſunt ad occidentem Venetis, de quibus Ptolemæus: *Ἐν δὲ τῇ μεσογείᾳ τῶν Οὐενετῶν δυσμικώτεροι Αὐλίρκιοι Διαυλῖται*. In Palatino codice eſt, *Ἀνατολικώτεροι*, *magis orientales*, quod reddit omnia perincerta.

5. *Rhedones*] Rhedones, *Ceux de Rennes.*

6. *Illyricumque properabat.*] Illyricum pars erat provinciæ Cæſaris.

7. *Carnutes.*] *Les Chartrains.*

8. *Andes.*] *Ceux d'Anjou*, qui Plinio Andecavi, vel Andegavi.

9. *Turones*] *Ceux de Touraine.*

10. *In Italiam profectus eſt.*] Ibi, teſte Plutarcho, cum ad ipſum Lucam Pompeius, Craſſus & Senatores amplius CC conveniſſent, conſtitutum eſt vt provincia quam habebat Cæſar, in quinquennium ei prorogaretur, ſtipendiumque daretur: quo decreto mirum in modum opes ejus increvere.

11. *Dies XV ſupplicatio decreta eſt.*] Hic honos habitus fuit victori, cum Senatus populo templa Deorum aperiri, & gratias Diis agi Imperatoris nomine, jubebat. Lectiſternia ibidem fiebant, pulcherrimiſque in lectis Deorum effigies collocabantur, ſuis inſtructæ cervicalibus & pulvinaribus, quaſi Deos epulis accepiſſent. Senatus ipſe ibat ritu ſolenni ſacrificatum epulumque dabat, populo interim dies feſtos agente. Erat porro ſupplicatio, triumphi futuri quaſi pignus. Hannibale ex Italia ad auxilium Carthaginis egreſſo, quinque tantum dierum ſupplicatio decreta fuerat. Sed hic propter inveteratam formidinem Gallorum XV ſtatuerunt. Suetonius: *Plurium quam quiſquam vnquam dierum ſupplicationes impetravit.* Poſtea vero Hirtio & Panſæ, Octavianoque Cæſari dierum L ſupplicatio decreta, qua in decernenda ſupplicatione ratio habebatur, & magnitudinis victoriæ, & dignitatis Imperatoris, vt hic teſtatur Cicero factum fuiſſe. Lege lib. de provinciis Conſularibus.

LIBER III.

ARGVMENTVM.

QVinque bella adverſus varias Galliæ gentes geſta hoc libro deſcribuntur: Primum adverſus Veragros & Sedunos, quod ipſo quidem abſente, ſed ejus auſpiciis a legato Galba fuit geſtum: Secundum, quod ipſe contra Venetos prælio navali confecit: Tertium, quod a legato Titurio Sabino contra Vnellos, Aulercos, Eburovices, & Lexovios: Quartum, quo debellati ſunt a P. Craſſo Sontiates, & cæteri Aquitani: Quintum, adverſus Morinos & Menapios, quod, propter anni tempus, infectum relinquere coactus eſt. Quæ omnia tertio Gallici belli anno ſunt peracta, qui fuit ab vrbe condita IↃCXCVIII, *Cneio Lentulo Marcellino, L. Marcello Philippo Conſulibus.*

I. QVVM in Italiam proficiſceretur Cæſar, [1] Ser. Galbam cum legione duodecima & parte equitatus, in [2] Nantuates, [3] Veragros, [4] Sedunoſque miſit, qui a finibus Allobrogum & lacu Lemano, & flumine Rhodano ad ſummas Alpes pertinent. Cauſſa mitendi fuit, [5] quod iter per Alpes, quo magno cum periculo, magniſque portoriis mercatores ire conſueverant, patefieri volebat. Huic permiſit, ſi opus eſſe arbitraretur, vti in iis locis legionem hiemandi cauſſa, collocaret. Galba, ſecundis aliquot præliis factis, caſtelliſque compluribus eorum expugnatis, miſſis ad eum vndique legatis, obſidibuſque datis, & pace facta, conſtituit cohortes duas in Nantuatibus collocare, ipſe cum reliquis ejus legionis cohortibus in vico Veragrorum, qui appellatur [6] Octodorus, hiemare: qui vicus

NOTÆ.

1. *Ser. Galbam.*] Sergius Galba, teſte Suetonio, fuit Imperatoris Sergii Galbæ proavus, ob repulſam conſulatus infenſus Iulio Cæſari, cum Bruto & Caſſio conſpiravit: propter quod lege Pedia damnatus.

2. *Nantuates.*] Ignoranur. Opinantur tamen eſſe partem *Foſſigny & Chablais.*

3. *Veragros*] Veragri habent caput gentis Agaunum, *S. Maurice.*

4. *Sedunos.*] Seduni, *Sion* eſt eorum vrbs, habitant *le haut Valais*, Veragri vero, *le bas Valais*, ſuntque cum Helvetiis fœdere conjuncti. Plinius & Strabo Varagros appellant.

5. *Quod iter per Alpes.*] Grave erat Cæſari caras eſſe merces in ſuis exercitibus, quæ ex Gallia ciſalpina magno cum periculo & ſumptu devehebantur. Gentes porro illæ magnum quæſtum facere inde volebant, vt Turcæ qui magna portoria ex Indicis mercibus per ſuam regionem tranſvectis capiebant, antequam iter maritimum eſſet per promontorium bonæ ſpei patefactum.

6. *Octodorus*] Gallice, *Martiny*, Germanice, *Martenach*, vt ſuſpicatur beatus Renanus. Nec falſa conjectura; ſiquidem autor vitæ ſancti Mauritii mentionem facit, non procul a Rhodano, vbi is ſe in Lemanum lacum evolvit. Notitia provinciarum Rovicus

vicus poſitus in valle, non magna adjecta planitie, altiſſimis montibus
vndique continetur. Quum hic in duas partes flumine divideretur, II.
alteram partem ejus vici Gallis conceſſit, alteram vacuam ab illis relictam,
cohortibus ad hiemandum attribuit: eum locum vallo foſſaque munivit.
Quum dies hibernorum complures tranſiſſent, frumentumque eo com-
portari juſſiſſet, ſubito per exploratores certior factus eſt, ex ea parte vici
quam Gallis conceſſerat, omnes noctu diſceſſiſſe, monteſque qui impen-
derent, a maxima multitudine Sedunorum & Veragrorum teneri. Id ali-
quot de cauſſis acciderat, vt ſubito Galli belli renovandi, legioniſque op-
primendæ conſilium caperent. Primum, quod legionem, [1] neque eam
pleniſſimam, detractis cohortibus duabus, & compluribus ſigillatim,
qui, commeatus petendi cauſſa miſſi erant, abſentibus, propter paucita-
tem deſpiciebant: tum etiam, quod propter iniquitatem loci, quum ipſi
ex montibus in vallem decurrerent, & tela conjicerent, ne primum qui-
dem poſſe impetum ſuſtineri exiſtimabant. Accedebat, quod ſuos ab ſe
liberos abſtractos obſidum nomine dolebant, & Romanos, non ſolum
itinerum cauſſa, ſed etiam perpetuæ poſſeſſionis, culmina Alpium occu-
pare conari, & ea loca finitimæ provinciæ adjungere, ſibi perſuaſum ha-
bebant. His nuntiis acceptis Galba, quum neque opus hibernorum, III.
munitioneſque plene eſſent perfectæ, neque de frumento, reliquoque
commeatu ſatis eſſet proviſum, quod deditione facta, obſidibuſque acce-
ptis, nihil de bello timendum exiſtimaverat: concilio celeriter convocato,
ſententias exquirere cœpit. Quo in concilio quum tantum repentini pe-
riculi præter opinionem accidiſſet, ac jam omnia fere ſuperiora loca mul-
titudine armatorum completa conſpicerentur, neque ſubſidio veniri, ne-
que commeatus ſupportari, intercluſis itineribus, poſſent: prope jam deſ-
perata ſalute, nonnullæ hujuſmodi ſententiæ dicebantur, vt, impedimen-
tis relictis, eruptione facta, iiſdem itineribus quibus eo perveniſſent, ad
ſalutem contenderent. Majori tamen parti placuit, hoc reſervato ad ex-
tremum conſilio, interim rei eventum experiri, & caſtra defendere. Brevi IV.
ſpatio interjecto, vix vt his rebus quas conſtituiſſent, collocandis atque
adminiſtrandis tempus daretur, hoſtes ex omnibus partibus, ſigno dato,
decurrere, lapides, [2] gæſaque in vallum conjicere. Noſtri, primo inte-
gris

NOTÆ.

manarum imperii occidentalis, cujus autor exiſtimatur Marianus Scotus ſic habet: *Octodorus civitas Vallenſium.* In Octoduro porro fuit epiſcopatus, qui, quia vrbs aquis fuit inundata, Sedunum eſt tranſlatus.

1. *Neque eam pleniſſimam.*] Pleniſſima dicitur legio, quæ pleniſſimum & legitimum militum, tribunorum, centurionumque numerum habet; eſtque, vt dicitur, completa & abſoluta, ita vt deſit nemo. Cicero lib. III. epiſt. VI. ad Appium Pulchrum: *Illud me movet in tanta militum paucitate, abeſſe tres cohortes quæ ſint pleniſſimæ.*

2. *Gæſaque.*] Teli genus Gallici, quod ideo Virgilius Alpinum appellat:

——— *duo quiſque Alpina coruſcat*
Tela manu. ———

Feſtus, grave jaculum dicit eſſe; Livius, agreſte telum; Suidas, telum vel contum longe ferientem, quo vſi tamen ſunt Afri & Macedones, vt diſcimus ex Statio & Silio Italico. Imo & Romani ipſi, vt ſcripſit Liv. lib. VIII.

gris viribus fortiter repugnare, neque vllum fruſtra telum ex loco ſupe-
riore mittere: vt quæque pars caſtrorum nudata defenſoribus premi vide-
batur, eo occurrere, & auxilium ferre: ſed hoc ſuperari, quod diutur-
nitate pugnæ hoſtes defeſſi prælio excedebant, alii integris viribus ſucce-
debant: quarum rerum a noſtris propter paucitatem fieri nihil poterat,
ac non modo defeſſo ex pugna excedendi, ſed ne ſaucio quidem ejus loci,
V. vbi conſtiterat, relinquendi, ac ſui recipiendi facultas dabatur. Quum
jam amplius horis VI continenter pugnaretur, ac non ſolum vires, ſed
etiam tela noſtris deficerent, atque hoſtes acrius inſtarent, languidiori-
buſque noſtris vallum ſcindere, & foſſas complere cœpiſſent, reſque eſſet
jam ad extremum deducta caſum, [1] P. Sextius Baculus, primipili centu-
rio, quem Nervico prælio compluribus confectum vulneribus diximus,
& item C. Voluſenus tribunus militum, vir & conſilii magni & virtutis,
ad Galbam accurrunt, atque vnam eſſe ſpem ſalutis docent, ſi eruptione
facta extremum auxilium experirentur. Itaque convocatis centurionibus,
celeriter milites certiores facit, pauliſper intermitterent prælium, ac tan-
tummodo tela miſſa exciperent, ſeque ex labore reficerent, poſt ſigno
dato e caſtris erumperent, atque omnem ſpem ſalutis in virtute ponerent.
VI. Quod juſſi ſunt, faciunt: ac ſubito omnibus [2] portis eruptione facta,
neque cognoſcendi quid fieret, neque ſui colligendi hoſtibus facultatem
relinquunt. Ita commutata fortuna, eos, qui in ſpem potiundorum ca-
ſtrorum venerant, vndique circumventos, interficiunt, & ex hominum
millibus amplius XXX, quem numerum barbarorum ad caſtra veniſſe con-
ſtabat, plus tertia parte interfecta, reliquos perterritos in fugam conji-
ciunt, ac ne in locis quidem ſuperioribus conſiſtere patiuntur. Sic om-
nibus hoſtium copiis fuſis, armiſque exſutis, ſe in caſtra munitioneſque
ſuas recipiunt. Quo prælio facto, quod ſæpius fortunam tentare Galba
nolebat, atque alio ſeſe in hiberna conſilio veniſſe meminerat, aliis occur-
riſſe rebus videbat, maxime frumenti commeatuſque inopia permotus,
poſtero die omnibus ejus vici ædificiis incenſis, in provinciam reverti con-
tendit: ac nullo hoſte prohibente, aut iter demorante, incolumem legio-
VII. nem in Nantuates, inde in Allobrogas perduxit, ibique hiemavit. His
rebus geſtis, quum omnibus de cauſſis Cæſar pacatam Galliam exiſtima-
ret, ſuperatis Belgis, expulſis Germanis, victis in Alpibus Sedunis, atque
ita inita hieme [3] in Illyricum profectus eſſet, quod eas quoque nationes
adire,

NOTÆ.

1. *P. Sextius Baculus.*] Hic ab Eutropio Pacuvius dicitur.

2. *Portis eruptione facta.*] Portæ caſtrorum quatuor erant. Prima appellabatur Prætoria, proxima Prætorio, & aut orientem ſpectans, aut hoſtem, aut illam partem ad quam hoſtis eſt iturus. Secunda Decumana huic oppoſita, atque adeo ab hoſte remotior. Duæ laterales, quæ principales dicebantur, quod in eo loco eſſent, in quo principes ordines tendebant, vt ait Feſtus. Harum altera dextra erat, altera ſiniſtra.

3. *In Illyricum.*] Illyrici pars, Cæſaris etiam erat provincia. Longe lateque olim patebat. Vt vero a Plinio deſcribitur, poſſet dici, *Sclavonia.*

adire, & regiones cognoſcere volebat: ſubitum bellum in Gallia coortum eſt. Ejus belli hæc fuit cauſſa. P. Craſſus adoleſcens cum legione VII [1] proximus mare Oceanum Andibus hiemabat. Is, quod in his locis inopia frumenti erat, [2] præfectos, tribunoſque militum complures in finitimas civitates, frumenti commeatuſque petendi cauſſa, dimiſit: quo in numero erat T. Terraſidius miſſus in [3] Euſubios; M. Trebius Gallus, in [4] Curioſolitas; Q. Velanius cum T. Silio, [5] in Venetos. Hujus civitatis VIII.
eſt longe ampliſſima auctoritas omnis oræ maritimæ regionum earum, quod & naves habent Veneti plurimas, quibus in Britanniam navigare conſueverunt, & ſcientia atque vſu nauticarum rerum cæteros antecedunt, [6] & in magno impetu maris, atque aperto, paucis portubus interjectis, quos tenent ipſi, omnes fere qui eodem mari vti conſueverunt, habent vectigales. Ab iis fuit initium retinendi Silii atque Velanii, quod per eos ſuos ſe obſides, quos Craſſo dediſſent, recuperaturos exiſtimabant. Horum auctoritate finitimi adducti (vt ſunt Gallorum ſubita & repentina conſilia) eadem de cauſſa Trebium Terraſidiumque retinent: & celeriter miſſis legatis, per ſuos principes inter ſe conjurant, nihil, niſi communi conſilio, acturos, eundemque omnis fortunæ exitum eſſe laturos; reliquaſque civitates ſollicitant, vt in ea libertate, quam a majoribus acceperant, permanere, quam Romanorum ſervitutem perferre, mallent. Omni ora maritima celeriter ad ſuam ſententiam perducta, communem legationem ad P. Craſſum mittunt: Si velit ſuos recipere, obſides ſibi remittat. Quibus de rebus Cæſar a Craſſo certior factus, quod ipſe aberat IX.
longius: [7] naves interim longas ædificari [8] in flumine Ligeri, quod influit Oceanum, remiges ex provincia inſtitui, nautas gubernatoreſque comparari jubet. His rebus celeriter adminiſtratis, ipſe quam primum per anni tempus potuit, ad exercitum contendit. Veneti reliquæque item civitates, cognito Cæſaris adventu, ſimul quod, quantum in ſe facinus admiſiſſent, intelligebant, [9] legatos, quod nomen ad omnes nationes ſanctum

NOTÆ.

1. *Proximus mare Oceanum*] Gryphianus codex habet, *proximus mari Oceano*

2. *Præfectos tribunoſque militum.*] Erant in exercitu Romano plura Præfectorum genera, caſtrorum nempe, fabrûm, equitum, ſociorum, qui paſſim apud autores commemorantur.

3. *Euſubios.*] Euſubii inter Celtas ignorantur. Varia eſt hic lectio: nam quidam legunt, *Seſuvios*, alii, *Lexovios*, alii, *Vnellos*.

4. *Curioſolitas.*] De quibus ſupra.

5. *In Venetos.*] Ab iis Venetis Venetos in Italia oriundos eſſe, autor eſt Strabo lib. v.

6. *Et in magno impetu maris atque aperto.*] Amplum atque latum ſpatium maris intelligit, quaſi in Oceano qui apertior eſt, majores etiam jactationum impetus fieri neceſſe ſit.

7. *Naves interim longas.*] Multa ſunt navium & nomina & genera. Verum naves longæ hæ dicuntur, quæ remis aguntur; quales ſunt hodie quæ nobis dicuntur, *Galeres*, & ſunt ad prælia idoneæ. Erant aliæ minus ad pugnas, ſed magis ad onera portanda comparatæ, vnde onerariæ dictæ.

8. *In flumine Ligeri.*] Ligeris vel potius Liger, ortus in monte Cebenna, in Oceanum inter Pictones & Nannetes influit, *Loire*.

9. *Legatos, quod nomen ad, &c.*] Cicero Verr. 1. *Legati nomen ejuſmodi eſſe debet quod non modo inter ſociorum jura, ſed etiam inter hoſtium tela incolume verſatur.*

ctum inviolatumque ſemper fuiſſet, retentos ab ſe, & in vincula conjectos: pro magnitudine periculi bellum parare, & maxime ea quæ ad vſum navium pertinerent, providere inſtituunt, hoc majore ſpe, quod multum natura loci confidebant: pedeſtria eſſe itinera conciſa [1] æſtuariis, navigationem impeditam propter inſcientiam locorum, paucitatemque portuum ſciebant: neque noſtros exercitus, propter frumenti inopiam, diutius apud ſe morari poſſe confidebant. [a] Ac jam vt omnia contra opinionem acciderent, tamen ſe plurimum navibus poſſe: Romanos neque vllam facultatem habere navium, neque eorum locorum vbi bellum geſturi eſſent, vada, portus, inſulaſque noviſſe: ac longe aliam eſſe navigationem [2] in concluſo mari, atque in vaſtiſſimo atque apertiſſimo Oceano perſpiciebant. His initis conſiliis, oppida muniunt, frumenta ex agris in oppida comportant: naves in Venetiam, vbi Cæſarem primum bellum geſturum conſtabat, quamplurimas poſſunt, cogunt. Socios ſibi ad id bellum Oſiſmios, [3] Lexobios, [4] Nannetes, [5] Ambialites, Morinos, [6] Diablintes, Menapios adſciſcunt. Auxilia ex Britannia, quæ contra eas regiones poſita eſt, ac-
X. cerſunt. Erant hæ difficultates belli gerendi, quas ſupra oſtendimus: ſed tamen multa Cæſarem ad id bellum incitabant: injuriæ retentorum equitum Romanorum: [7] rebellio facta poſt deditionem: defectio datis obſidibus: tot civitatum conjuratio: in primis, ne, hac parte neglecta, reliquæ nationes idem ſibi licere arbitrarentur. Itaque quum intelligeret omnes fere Gallos novis rebus ſtudere, & ad bellum mobiliter celeriterque excitari, omnes autem homines libertati ſtudere, & conditionem ſervitutis odiſſe: prius quam plures civitates conſpirarent, partiendum ſibi, ac
XI. latius diſtribuendum exercitum putavit. Itaque T. Labienum legatum in Treviros, qui proximi Rheno flumini ſunt, cum equitatu mittit. Huic mandat, Rhemos, reliquoſque Belgas adeat, atque in officio contineat: Germanoſque, qui auxilio a Belgis accerſiti dicebantur, ſi per vim navibus flumen tranſire conentur, prohibeat. P. Craſſum cum [8] cohortibus legionariis

INTERPRETATIO.

[a] *Et certe quamvis cuncta evenirent adverſus ſpem.*

NOTÆ.

1. *Æſtuariis*] Æſtuaria ſunt loca, in quibus poſt æſtus maris receſſum, aqua ſtagnans remanet.

2. *In concluſo mari*] In mari Mediterraneo, quod ſolum Romani norant.

3. *Lexobios.*] Lexobii qui & Lexovii dicuntur, quorum vrbs Noviomagus, *Liſieux*

4. *Nannetes.*] Solo nomine noti, *Ceux de Nantes.*

5. *Ambialites.*] Ambibariti dicuntur Eutropio, *Ceux de Lamballe.*

6. *Diablintes*] Sunt confines Venetis, de quibus ſupra. Cæteri qui ſint, eſt ſupra dictum.

7. *Rebellio*] Aliud eſt rebellio, aliud defectio. Deficit, qui imperium detrectat; rebellat, qui bellum confectum reſtaurat. Poteſt eſſe defectio ſine rebellione, rebellio ſine defectione eſſe non poteſt.

8. *Cohortibus legionariis* XII.] Cohortes decem habebat legio. Itaque plus quam legio miſſa: ſed cohortes legionariæ dicebantur, quæ ex civibus Romanis conſtabant, & legionis partes erant, non de auxiliis deſumptæ fuerant.

legionariis XII, & magno numero equitatus in Aquitaniam proficiſci jubet, ne ex his nationibus auxilia [1] in Galliam mittantur, ac tantæ nationes conjungantur. Q. Titurium Sabinum legatum cum legionibus III [2] in Vnellos, Curioſolitas, Lexobioſque mittit, [a] qui eam manum diſtinendam curet. D. Brutum adoleſcentem claſſi, Gallicíſque navibus, quas ex Pictonibus & Santonis, reliquiſque pacatis regionibus convenire juſſerat, præfecit: & quum primum poſſet, in Venetos proficiſci jubet. Ipſe eo pedeſtribus copiis contendit.

XII. Erant ejuſmodi fere ſitus oppidorum, [3] vt poſita in extremis linguis promontoriiſque, neque pedibus aditum haberent, quum ex alto ſe æſtus incitaviſſet, quod bis ſemper accidit horarum XII ſpatio: neque navibus, quod rurſus [4] minuente æſtu, naves in vadis afflictarentur. Ita vtraque re oppidorum oppugnatio impediebatur. Ac, ſi quando magnitudine operis forte ſuperati, extruſo mari aggere ac molibus, [5] atque his ferme [6] mœnibus adæquatis, ſuis fortunis deſperare cœperant, magno numero navium appulſo, cujus rei ſummam facultatem habebant, ſua omnia deportabant, ſeque in proxima oppida recipiebant: ibi ſe rurſus iiſdem opportunitatibus loci defendebant. Hæc eo facilius magnam partem æſtatis faciebant, quod noſtræ naves tempeſtatibus detinebantur: ſummaque erat vaſto atque aperto mari, magnis æſtibus, raris ac prope nullis portubus, difficultas navigandi.

XIII. Namque ipſorum naves ad hunc modum factæ, armatæque erant: carinæ aliquanto planiores, quam noſtrarum navium, quo facilius vada ac deceſſum æſtus excipere poſſent: proræ admodum erectæ, atque item puppes, ad magnitudinem fluctuum tempeſtatumque accommodatæ. Naves totæ factæ ex robore, [7] ad quamvis vim & contumeliam perferendam: [8] tranſtra ex pedalibus in latitudinem trabibus confixa clavis ferreis, digiti pollicis craſſitudine: anchoræ pro funibus ferreis catenis revinctæ: pelles pro velis, [9] alutæque tenuiter confectæ, ſive propter lini inopiam, atque ejus vſus inſcientiam, ſive, quod eſt magis veriſimile, quod tantas tempeſtates Oceani,

INTERPRETATIO.

[a] *Qui retineat eam partem* hoſtium.

NOTÆ.

1. *In Galliam mittantur.*] Celtarum Galliam proprie dictam intelligit, in qua poſiti Veneti. Sic ab initio libri: *Gallos ab Aquitanis Garumna flumen, a Belgis Matrona & Sequana dividit.* Et eodem initio libri: *Incolunt tertiam partem, qui ipſorum lingua Celtæ, Romanorum lingua Galli appellantur.*

2. *In Vnellos, Curioſolitas, Lexobios.*] De quibus ſupra.

3. *Vt poſita in extremis linguis.*] Sextus Pompeius Feſtus: *Lingua promontorii genus eſt non excellentis, ſed molliter in planum devexi. Id promontorium,* teſte Pacuvio apud Gellium, *cujus lingua in altum proficit.* Porro ſitus ejuſmodi hodie in oppidis Armoricis non amplius invenitur.

4. *Minuente æſtu.*] Nota *minuente* paſſive ſumptum, id eſt dum minuitur.

5. *Atque his.*] Nempe aggere & molibus.

6. *Mœnibus.*] Oppidorum ſuorum.

7. *Ad quamvis vim & contumeliam perferendam.*] Obſerva contumeliam non hic eſſe injuriam cum probro conjunctam.

8. *Tranſtra.*] Sedilia remigum quæ conſtabant ex trabibus, quarum erat longitudo pedis vnius.

9. *Alutæque.*] Pellis eſt mollior atque tenuior.

ni , tantoſque impetus ventorum ſuſtineri , ac tanta onera navium regi velis non ſatis commode arbitrabantur. Cum his navibus noſtræ claſſi ejuſmodi congreſſus erat , vt vna celeritate & pulſu remorum præſtarent: reliqua pro loci natura , pro vi tempeſtatum , illis eſſent aptiora & accommodatiora : neque enim his noſtræ roſtro nocere poterant : tanta in his erat firmitudo : neque propter altitudinem , facile telum adjiciebatur : & eadem de cauſſa minus incommode ſcopulis continebantur. Accedebat , vt quum ſævire ventus cœpiſſet , & ſe vento dediſſent , & tempeſtatem ferrent facilius , & in vadis conſiſterent tutius , & ab æſtu derelictæ nihil ſaxa & cautes timerent : quarum rerum omnium noſtris navibus caſus erant extimeſcendi.

XIV. Compluribus expugnatis oppidis Cæſar , vbi intellexit fruſtra tantum laborem ſumi , neque hoſtium fugam captis oppidis reprimi, neque his noceri poſſe, ſtatuit exſpectandam claſſem. Quæ vbi convenit, ac primum ab hoſtibus viſa eſt : circiter CCXX naves eorum paratiſſimæ atque omni genere armorum ornatiſſimæ e portu profectæ, noſtris adverſæ conſtiterunt. [1] Neque ſatis Bruto, qui claſſi præerat, neque tribunis militum centurionibuſque, quibus ſingulæ naves erant attributæ, conſtabat quid agerent, [a] aut quam rationem pugnæ inſiſterent : roſtro enim noceri non poſſe cognoverant : turribus autem excitatis, tamen has altitudo puppium ex barbaris navibus ſuperabat : vt neque ex inferiore loco ſatis commode tela adjici poſſent , & miſſa a Gallis gravius acciderent. Vna erat magno vſui res præparata a noſtris, [2] falces præacutæ, inſertæ affixæque longuriis , [3] non abſimili forma muralium falcium : his quum funes qui antennas ad malos deſtinabant, comprehenſi adductique erant, navigio remis incitato prærumpebantur : quibus abſciſis, antennæ neceſſario concidebant : vt quum omnis Gallicis navibus ſpes [4] in velis armamentiſque conſiſteret, his ereptis, omnis vſus navium vno tempore eriperetur :

INTERPRETATIO.

[a] *Aut quem modum certaminis tenerent.*

NOTÆ.

1\. *Neque ſatis Bruto.*] Is eſt qui Decimus vocatur , & cum M. Bruto & Caſſio in Cæſaris necem conſpiravit , etſi fuiſſet ejus legatus, magniſque ab eo beneficiis affectus, & in hæredibus ab eo teſtamento ſcriptus ; nec manus quidem cædi accommodavit , ſed M. Antonium illi fidum longiore ſermone de induſtria injecto extra curiam diſtinuit , a quo poſtea Mutinæ obſeſſus , ab Octavianoque liberatus , tandem in Macedoniam proficiſcens , in M. Antonii milites incidit , a quibus fuit interfectus.

2\. *Falces præacutæ*] De quibus Vegetius lib. vltimo : *Falx dicitur acutiſſimum ferrum curvatum ad ſimilitudinem falcis , quod contis longioribus inditum , collatorios funes , quibus antenna ſuſpenditur , repente præcidit , collapſiſque velis , Liburnam pigriorem & inutilem reddit.*

3\. *Non abſimili forma muralium falcium.*] Indidem nempe ex Vegetio lib. IV. cap. XIV. cognoſcitur quæ ſit forma muralium falcium: *De materia & tabulatis teſtudo contexitur , quæ ne exuratur incendio , coriis , vel ciliciis , centonibuſque veſtitur. Hæc intrinſecus accipit trabem , quæ adunco præfigitur ferro , quod falx vocatur , ab eo quod incurvata eſt , ut de muro extrahat lapides.* A Livio etiam deſcribuntur falces murales lib. XXXVIII.

4\. *In velis armamentiſque.*] Armamenta dicuntur antennæ, vela, aliaque navis inſtrumenta ab armando dicta, Gallice, *équipage.*

tur : reliquum erat certamen poſitum in virtute : qua noſtri milites fa-
cile ſuperabant, atque eo magis, quod in conſpectu Cæſaris, atque om-
nis exercitus res gerebatur, vt nullum paullo fortius factum latere poſſet:
omnes enim colles, & loca ſuperiora, vnde erat propinquus deſpectus in
mare, ab exercitu tenebantur. Disjectis, vt diximus, antennis, quum XV.
ſingulas binæ aut ternæ naves circumſiſterent, milites ſumma vi deſcen-
dere in hoſtium naves contendebant. Quod poſtquam barbari fieri ani-
madverterunt, expugnatis compluribus navibus, quum ei rei nullum re-
periretur auxilinm, fuga ſalutem petere contenderunt : ac jam converſis
in eam partem navibus quo ventus ferebat, [1] tanta ſubito malacia ac tran-
quillitas exſtitit, vt ſe loco movere non poſſent: quæ quidem res ad ne-
gotium conficiendum maxime fuit opportuna. Nam ſingulas noſtri con-
ſectati expugnaverunt, vt perpaucæ ex omni numero, noctis interventu,
ad terram pervenerint, quum ab hora fere IV vſque ad ſolis occaſum,
pugnaretur. Quo prælio bellum Venetorum, totiuſque oræ maritimæ XVI.
confectum eſt. Nam quum omnis juventus, omnes etiam gravioris ætatis,
in quibus aliquid conſilii aut dignitatis fuit, eo convenerant: tum navium
quod vbique fuerat, vnum in locum coëgerant: quibus amiſſis, reliqui
neque quo ſe reciperent, neque quemadmodum oppida defenderent, ha-
bebant. Itaque ſe, ſuaque omnia Cæſari dediderunt: in quos eo gravius
Cæſar vindicandum ſtatuit, quo diligentius in reliquum tempus a barbaris
jus legatorum conſervaretur. Itaque omni ſenatu necato, [2] reliquos ſub
corona vendidit. Dum hæc in Venetis geruntur, Q. Titurius Sabinus XVII.
cum his copiis quas a Cæſare acceperat, in fines Vnellorum pervenit. His
præerat Viridovix, ac ſummam imperii tenebat earum omnium civitatum
quæ defecerant, ex quibus exercitum, magnaſque copias coëgerat. Atque
his paucis diebus [3] Aulerci Eburovices, [4] Lexoviique, ſenatu ſuo interfe-
cto, quod auctores belli eſſe nolebant, portas clauſerunt, ſeque cum Vi-
ridovice conjunxerunt : magnaque præterea multitudo vndique ex Gallia
perditorum hominum latronumque convenerat, quos ſpes prædandi, ſtu-
diumque bellandi ab agricultura, & quotidiano labore revocabat. Sabinus
idoneo omnibus rebus loco caſtris ſeſe tenebat: cum Viridovix contra eum
duûm millium ſpatio conſediſſet, quotidieque productis copiis pugnandi
pote-

NOTÆ.

1. *Tanta ſubito malacia*] Seneca lib. IX. Epiſt. *Sed in otio inconcuſſo jacere non eſt tranquillitas, malacia eſt.* Græcum eſt nomen, quod apud Latinos, vt multa alia, in vſu eſt. Hic porro obſervanda Cæſaris felicitas; niſi enim illa repentina malacia fugam Gallis eripuiſſet, bellum non eſſet confectum.

2. *Reliquos ſub corona vendidit.*] Sub corona vendere quid fuerit, non plane liquet. Alii enim putant eſſe vendere in orbem diſpoſitos, quo facilius ab emptoribus poſſint conſiderari. Aulus vero Gellius lib. VII. cap. IV. ait : *Eſſe veriſimilius coronatos vaniiſſe ſervos, juxta dictum Catonis, vt populus ſua opera potius ob rem bene geſtam coronatus ſupplicatum eat, quam re male geſta coronatus veneat.*

3. *Aulerci Eburovices.*] *Ceux d'Evreux.* In aliis codicibus fruſtra erat virgula interpoſita. Eburovicum vrbs Mediolanum, *Evreux.*

4 *Lexovii*] *Ceux de Liſieux*, dequibus ſupra.

poteſtatem faceret, vt jam non ſolum hoſtibus in contemptionem Sabinus veniret, ſed etiam noſtrorum militum vocibus nonnihil carperetur: tantamque opinionem timoris præbuit, vt jam ad vallum caſtrorum hoſtes accedere auderent: id ea cauſſa faciebat, quod cum tanta multitudine hoſtium, præſertim eo abſente, qui ſummam imperii teneret, niſi æquo loco, aut opportunitate aliqua data, legato dimicandum non exiſtimabat.

XVIII. Hac confirmata opinione timoris, idoneum quemdam hominem & callidum delegit Gallum, ex iis quos auxilii cauſſa ſecum habebat: huic magnis præmiis pollicitationibuſque perſuadet, vti ad hoſtes tranſeat: quid fieri velit, edocet: qui vbi pro perfuga ad eos venit, timorem Romanorum proponit: quibus anguſtiis ipſe Cæſar a Venetis prematur, docet: neque longius abeſſe, quin proxima nocte Sabinus clam ex caſtris exercitum educat, & ad Cæſarem, auxilii ferendi cauſſa, proficiſcatur. Quod vbi auditum eſt, conclamant omnes, occaſionem negotii bene gerendi amittendam non eſſe: ad caſtra iri oportere. Multæ res ad hoc conſilium Gallos hortabantur: ſuperiorum dierum Sabini cunctatio: perfugæ confirmatio: [1] inopia cibariorum, cui rei parum diligenter ab his erat proviſum: ſpes Venetici belli: & quod fere libenter homines, id quod volunt, credunt. Iis rebus adducti non prius Viridovicem, reliquoſque duces ex concilio dimittunt, quam ab his ſit conceſſum, arma vti capiant, & ad caſtra contendant. Qua re conceſſa, læti, velut explorata victoria, ſarmentis virgultiſque collectis, quibus foſſas Romanorum compleant, ad caſtra pergunt.

XIX. Locus erat caſtrorum editus, & paullatim ab imo acclivis; circiter paſſus CIↃ, huc magno curſu contenderunt, vt quam minimum ſpatii ad ſe colligendos armandoſque Romanis daretur, exanimatique pervenerunt. Sabinus ſuos hortatus cupientibus ſignum dat: impeditis hoſtibus, propter ea quæ ferebant onera, ſubito duabus portis eruptionem fieri jubet. Factum eſt opportunitate loci, [2] hoſtium inſcitia ac defatigatione, virtute militum, ac ſuperiorum pugnarum exercitatione, [3] vt ne vnum quidem noſtrorum impetum ferrent, ac ſtatim terga verterent: quos impeditos, integris viribus milites noſtri conſecuti, magnum numerum eorum occiderunt: reliquos, equites conſectati, paucos qui ex fuga evaſerant, reliquerunt. Sic vno tempore, & de navali pugna Sabinus, & de Sabini victoria Cæſar certior factus eſt: civitateſque omnes ſe ſtatim Titurio dediderunt. Nam vt ad bella ſuſcipienda Gallorum alacer & promptus eſt animus, ſic mollis ac minime reſiſtens

NOTÆ.

1. *Inopia cibariorum.*] *Si Barbarorum eſt in diem vivere, noſtra conſilia ſempiternum ſpectare debent*, ait Cicero. Iam bis Galli ad mala conſilia deſcenderunt, non bene proviſa re frumentaria: Primum bello Belgico, iterum hoc loco. Cæſar e contrario quicquid agit, ſemper agit proviſa re frumentaria.

2. *Hoſtium inſcitia ac defatigatione*] Quod jam ante a Nerviis factum erat, hoc ab his rurſus factum, Sabinum juvit.

3. *Vt ne vnum quidem, &c.*] Forte *primum* melius, & fuerit ſcriptum 1. per notam.

ſiſtens ad calamitates perferendas mens eorum eſt. Eodem fere tem- XX.
pore P. Craſſus, quum in Aquitaniam perveniſſet, [1] quæ pars, vt ante
dictum eſt, & regionum latitudine, & multitudine hominum, ex tertia
parte Galliæ eſt æſtimanda, quum intelligeret in illis locis ſibi bellum
gerendum, [2] vbi paucis ante annis L. Valerius Præconinus legatus, exercitu
pulſo, interfectus eſſet, atque vnde L. Manilius Proconſul impedimentis
amiſſis, profugiſſet, non mediocrem ſibi diligentiam adhibendam intelli-
gebat: itaque re frumentaria proviſa, auxiliis, equitatuque comparato,
multis præterea viris fortibus [3] Toloſa, [4] Carcaſone & [5] Narbone, quæ
ſunt civitates Galliæ provinciæ finitimæ, ex his regionibus nominatim
evocatis, [6] in Sotiatium fines exercitum introduxit: cujus adventu cognito
Sotiates magnis copiis coactis equitatuque, quo plurimum valebant, in
itinere agmen noſtrum adorti, primum equeſtre prælium commiſerunt:
deinde equitatu ſuo pulſo, atque inſequentibus noſtris, ſubito pedeſtres
copias, quas in convalle in inſidiis collocaverant, oſtenderunt: hi noſtros
disjectos adorti, prælium renovaverunt. Pugnatum eſt diu atque acri- XXI.
ter, quum Sotiates ſuperioribus victoriis freti in ſua virtute totius Aqui-
taniæ ſalutem poſitam putarent: noſtri autem quid ſine Imperatore, &
ſine reliquis legionibus, adoleſcentulo duce, efficere poſſent, perſpici cu-
perent: tandem tamen confecti vulneribus hoſtes terga vertere: quorum
magno numero interfecto, Craſſus ex itinere oppidum Sotiatium oppu-
gnare cœpit; quibus fortiter reſiſtentibus, vineas turreſque egit. Illi alias
eruptione tentata, alias [7] cuniculis ad aggerem vineaſque actis, cujus rei
ſunt

NOTÆ.

1. *Quæ pars, &c. ex tertia parte Galliæ eſt æſtimanda.*] Iam id falſum eſſe comperitur. Itaque facile credo Cæſarem, qui in Aquitaniam non iverit, a Craſſo fuiſſe deceptum, vt majores res videretur feciſſe, quas etiam auget commemoratione cladium ſuperioribus aliquot ducibus Romanis ibidem illatarum. Et hoc eſt quod Aſinius Pollio, teſte Suetonio, parum diligenter parumque integra fide compoſitos putat, cum Cæſar pleraque & quæ per alios erant geſta, temere crediderit. Quamquam autem ſequenti tempore in Aquitaniam ipſe profectus fuerit, non illi tamen, quod ſuperiori tempore a ſe ſcriptum fuerat, vmquam licuit emendare.

2. *Vbi paucis ante annis L. Valerius Præconinus, &c.*] Res videtur geſta bello Sertoriano, cum paucis ante annis id eveniſſe Cæſar ſcripſerit. Nam Aquitanos Sertorio faviſſe, patet ex Ciceronis oratione pro lege Manilia: *Teſtis eſt Gallia, per quam legionibus noſtris in Hiſpaniam iter, Gallorum internecione patefactum eſt.*

3. *Toloſa.*] De Toloſa ſupra dictum.

4. *Carcaſone.*] Carcaſo, Carcaſſum Plinio. Hodie nomen retinet, eſtque vrbs Languedoki, vt vocant.

5. *Narbone.*] Narbo Martius prima Romanorum in Galliam deducta colonia a Porcio Martioque Coſſ. triennio poſtquam Carthaginem deducta fuerat colonia, nomen Provinciæ Gallicæ dedit, quæ ab ea Narbonenſis dicta eſt. Ad Atacem poſita eſt fluvium, quo deducti ſunt & milites decimæ legionis Iulii Cæſaris, autore Suetonio. Vnde dicta Narbo Decumanorum. Vide deſcriptionem ejus apud Sidonium Apollinarem.

6. *In Sotiatium fines.*] Ignorantur Sotiates. Videntur tamen eſſe, *Ceux d'Aire.* Nam apud Plinium poſt Eluſates nominantur lib. IV. cap. XIX. Ortelius vocat, *Sots.*

7. *Cuniculis.*] Cuniculi, *mines*, ab animali dicti, quod egeſta terra latere ſolet. Non vltra hunc vſum proficiebant, quam vt ſubruerentur aggeres & vineæ, aut certe vrerentur. Nondum enim pulveris pyrii commen-

ſunt longe peritiſſimi Aquitani, propterea quod multis locis apud eos [1] ærariæ ſtructuræ ſunt: vbi diligentia noſtrorum, nihil his rebus profici poſſe intellexerunt, legatos ad Craſſum mittunt, ſeque in deditionem vt reci-

XXII. piat, petunt: qua re impetrata, arma tradere juſſi, faciunt. Atque in ea re omnium noſtrorum intentis animis, alia ex parte oppidi Adcantuannus, qui ſummam imperii tenebat, [2] cum DC devotis, quos illi Soldurios appellant, quorum hæc eſt conditio: vt omnibus in vita commodis vna cum his fruantur, quorum ſe amicitiæ dediderint: ſi quid iis per vim accidat, aut eundem caſum vna ferant, aut ſibi mortem conſciſcant: neque adhuc hominum memoria repertus eſt quiſquam, qui eo interfecto cujus ſe amicitiæ devoviſſet, mori recuſaret. Cum his Adcantuannus eruptionem facere conatus, clamore ab ea parte munitionis ſublato, quum ad arma milites concurriſſent, vehementerque ibi pugnatum eſſet, repulſus in oppidum eſt: vti tamen etiam deditionis conditione vteretur, a Craſſo im-

XXIII. petravit. Armis obſidibuſque acceptis, Craſſus [3] in fines Vocatium, & Taruſatium profectus eſt. Tum vero barbari commoti, quod oppidum & natura loci, & manu munitum, paucis diebus quibus eo ventum erat, expugnatum cognoverant, legatos quoquoverſus dimittere, conjurare, obſides inter ſe dare, copias parare cœperunt. Mittuntur etiam ad eas civitates legati, quæ ſunt [4] citerioris Hiſpaniæ, finitimæ Aquitaniæ: inde auxilia duceſque accerſuntur; quorum adventu magna cum auctoritate, & magna cum hominum multitudine bellum gerere conantur. Duces vero ii deliguntur, qui vna [5] cum Q. Sertorio omnes annos fuerant, ſummamque ſcientiam rei militaris habere exiſtimabantur. [6] Ii coſuetudine populi R.

NOTÆ.

tum erat. Cuniculorum autem totam rationem in obſidione Rhodi a mechanico quodam fuiſſe inventam narrat Vegetius lib. IV.

1. *Ærariæ ſtructuræ ſunt.*] Alii *ſtructuræ*, alii *ſectura* legunt. Sed Ciacconius delendum putat, hac conjectura ductus, quod, vt Cæſar lib. VII. *apud eos magnæ ſunt ferrariæ*, ſcripſit, ita hic *æraria*. Scaliger porro adverſus Cardanum, ſcribit æris cyprii in Pyrenæis montibus ac Cebenna fodinas eſſe, ac in aliquot Aquitaniæ locis chalybem effodi.

2. *Cum* DC *devotis*] Devoti dicuntur, qui ſe morti devoverunt, ita vt non ſpe victoriæ, ſed mortis hoſtibus inferendæ, neglecta propria ſalute in mortem proſiliant. Id de Celtiberis habet Valerius Maximus lib II. cap. VI. *Celtiberi nefas eſſe ducebant prælio ſuperſſe, cum is occidiſſet, pro cujus ſalute ſpiritum devoverant*. Aliquid erat ſimile in cohorte ſacra Thebanorum CCC. Ἐραστῶν ϗ ἐρωμένων, qui videntur eſſe συναποθνήσκοντες, *commorientes*. Suos Turcarum Satrapis fuiſſe ſoldurios narrat Guillelmus Tyrius lib. II. cap. XXIII. Quantumvis autem vox ſolduriorum adblandiatur ſua ſimilitudine, non inde cenſeam ſumpſiſſe originem noſtrorum *ſoldatorum* vocabulum, ſed a ſolidis, quibus ſtipendio donati ſunt quaſi dicas, *ſolidatos*.

3. *In fines Vocatium, & Taruſatium.*] Vocates & Taruſates ignorantur.

4. *Citerioris Hiſpaniæ.*] Romani devictam a ſe Hiſpaniam in Citeriorem & Vlteriorem diviſerant.

5. *Cum Q. Sertorio.*] Q. Sertorius bellum civile multos annos in Hiſpania geſſerat, eique bellum gerenti hæc Aquitaniæ pars, vt prædictum eſt, faverat: quod bellum ægre a Cn. Pompeio & Metello fuit confectum. Sertorius dicitur a Floro: *Vir ſummæ quidem, ſed calamitoſæ virtutis*. De eo lege apud Plutarchum, qui ejus vitam ſcripſit, & Appianum lib. I. de bellis civilibus.

6. *Ii conſuetudine populi R.*] Diverſa erant Romanorum & Barbarorum inſtituta. Bar-

R. loca capere, castra munire, commeatibus noſtros intercludere inſti-
tuunt. Quod vbi Craſſus animadvertit, ſuas copias propter exiguitatem
non facile diduci, hoſtem & vagari, & vias obſidere, & caſtris ſatis præſidii
relinquere, ob eam cauſſam minus commode frumentum, commeatumque
ſibi ſupportari, in dies hoſtium numerum augeri: non cunctandum exi-
ſtimavit quin pugna decertaret. Hac re ad concilium delata, vbi omnes
idem ſentire intellexit, poſterum diem pugnæ conſtituit. Prima luce XXIV.
productis omnibus copiis, duplici acie inſtituta, [5] auxiliis in mediam aciem
conjectis, quid hoſtes conſilii caperent, exſpectabat. Illi etſi propter
multitudinem, & veterem belli gloriam, paucitatemque noſtrorum, ſe
tuto dimicaturos exiſtimabant: tamen tutius eſſe arbitrabantur, obſeſſis
viis, commeatu intercluſo, ſine vllo vulnere victoria potiri: & ſi propter
inopiam rei frumentariæ Romani ſeſe recipere cœpiſſent, impeditos agmine
& ſub ſarcinis inferiores animo adoriri cogitabant. Hoc conſilio probato
ab ducibus, productis Romanorum copiis, ſeſe caſtris tenebant. Hac re
perſpecta Craſſus, quum ſua cunctatione atque opinione, timidiores hoſtes,
noſtros milites alacriores ad pugnandum effeciſſet, atque omnium voces
audirentur, exſpectari diutius non oportere, quin ad caſtra iretur: cohor-
tatus ſuos, omnibus cupientibus ad hoſtium caſtra contendit. Ibi quum XXV.
alii foſſas complerent, alii multis telis conjectis, defenſores vallo munitio-
nibuſque depellerent, auxiliareſque, quibus ad pugnam non multum Craſ-
ſus confidebat, lapidibus teliſque ſubminiſtrandis, & ad aggerem ceſpi-
tibus comportandis, ſpeciem atque opinionem pugnantium præberent:
quum item ab hoſtibus conſtanter ac non timide, pugnaretur, [a] telaque
ex loco ſuperiore miſſa non fruſtra acciderent, equites, circuitis hoſtium
caſtris, Craſſo renuntiaverunt, non eadem eſſe diligentia ab Decumana
porta caſtra munita, facilemque aditum habere. Craſſus equitum præ- XXVI.
fectos cohortatus, vt magnis præmiis pollicitationibuſque ſuos excitarent,
quid fieri velit, oſtendit. Illi, vt erat imperatum, eductis quatuor co-
hortibus, quæ præſidio caſtris relictæ, integræ ab labore erant, & lon-
giore itinere circumductis, ne ex hoſtium caſtris conſpici poſſent, om-
nium oculis mentibuſque ad pugnam intentis celeriter ad eas quas dixi-
mus munitiones pervenerunt: atque his prorutis, prius in hoſtium caſtris
conſti-

INTERPRETATIO.

[a] *Et tela deſuper jacta non caderent incaſſum.*

NOTÆ.

bari enim in virtute omnia poſita arbitrari, laboriſq; impatientes, non caſtra muniebant, ſed e veſtigio, ſi copia eſſet, manus conſerebant. Romani vero, tametſi copiis abundarent, loca idonea caſtris deligebant, in iis caſtra poſita muniebant, iiſq; ſatis magno præſidio impoſito, equites quoquoverſum dimittebant, qui hoſtes commeatu prohiberent.

5. *Auxiliis in mediam aciem conjectis.*] Auxilia hic contra morem ſolitum in media acie locat, quo eos, *quibus*, vt infra videbitur, *ad pugnam non multum confidebat*, in fide contineret, alias ejuſmodi auxilia in alis collocari ſolebant.

conſtiterunt, quam plane ab his videri, aut quid rei gereretur, cognoſci
poſſet. Tum vero, clamore ab ea parte audito, noſtri redintegratis viri-
bus, quod plerumque in ſpe victoriæ accidere conſuevit, acrius impugnare
cœperunt. Hoſtes vndique cirumveniri, deſperatis omnibus rebus, ſe per
munitiones dejicere, & fuga ſalutem petere contenderunt. Quos equita-
tus apertiſſimis campis conſectatus, ex millium L numero, quæ ex Aqui-
tania [1] Cantabriſque veniſſe conſtabat, vix quarta parte relicta, multa nocte
XXVII. ſe in caſtra recipit. Hac audita pugna, maxima pars Aquitaniæ ſeſe
Craſſo dedidit, obſideſque vltro miſit: quo in numero fuerunt [2] Tarbelli,
[3] Bigerriones, [4] Preciani, Vocates, Taruſates, [5] Eluſates, [6] Garites, [7] Auſci,
[8] Garumni, [9] Sibutzates, Cocoſateſque. Paucæ vltimæ nationes anni tem-
XXVIII. pore confiſæ, quod hiems ſuberat, id facere neglexerunt. Eodem fere
tempore Cæſar, etſi prope exacta jam æſtas erat, tamen quod omni Gallia
pacata, Morini Menapiique ſupererant qui in armis eſſent, neque ad eum
vmquam legatos de pace miſiſſent: arbitratus id bellum celeriter confici
poſſe, eo exercitum adduxit: qui longe alia ratione ac reliqui Galli bellum
gerere inſtituerunt: nam quod intelligebant maximas nationes, quæ prælio
contendiſſent, pulſas ſuperataſque eſſe, continenteſque ſilvas ac paludes
habebant, eo ſe ſuaque omnia contulerunt. Ad quarum initium ſilvarum
quum perveniſſet Cæſar, caſtraque munire inſtituiſſet, neque hoſtis inte-
rim viſus eſſet, diſperſis in opere noſtris, ſubito ex omnibus partibus ſilvæ
evolaverunt, & in noſtros impetum fecerunt: noſtri celeriter arma ceperunt,
eoſque in ſilvas repulerunt: & compluribus interfectis, longius impeditio-
XXIX. ribus locis ſecuti, paucos ex ſuis deperdiderunt. Reliquis deinceps die-
bus Cæſar ſilvas cædere inſtituit: & ne quis inermibus imprudentibuſque
militibus ab latere impetus fieri poſſet, omnem eam materiam quæ erat
cæſa

N o t æ.

1. *Cantabriſque.*] Cantabri a Pyrenæis montibus ad Nerium promontorium pertinent, ſoli, tota devicta a Romanis Hiſpania liberi atque invicti vſque ad Auguſtum, qui eos domuit. Secutis etiam temporibus, Saracenis totam Hiſpaniam longe lateque pervagatis & ditione tenentibus, invicti & intacti permanſerunt, montium quos habitant præſidio tuti. Porro cum Eutropius & Oroſius XXXVIII millia Aquitanorum & Cantabrorum in eo prælio cæſa fuiſſe ſcripſerint, cum Cæſare conſentire plane videntur.

2. *Tarbelli*] Tarbelli Ptolemæo dicuntur quicquid inter Garumnam & Pyrenen continetur. Horum vrbs Aquæ Auguſtæ, *Dax.* Strabo autem Tarbellos ſinum Aquitanicum cum Santonibus incolere teſtatur.

3. *Bigerriones.*] *Ceux de Bigorre.*

4. *Preciani*, *Vocates*, *Taruſates.*] Ignorantur.

5. *Eluſates.*] Quorum Eluſa olim erat metropolis, quæ ſequentibus temporibus in humile oppidum fuit redacta, *Eauſe*, conceſſa metropolis dignitate Auguſtæ Auſcorum.

6. *Garites.*] Si qua fides ſimilitudini vocum, quam fateor eſſe ſæpe fallacem, videntur eſſe, *le Comté de Gavre*, inter Eluſates & Auſcos.

7. *Auſci.*] *Ceux d'Auſch.*

8. *Garumni.*] Sunt ad fontem Garumnæ poſiti, quorum regio in convenarum finibus, inter oppida ſancti Bertranni & ſancti Gaudentii, ad vtramque Garumnæ ripam, inde riparia dicta, *Riviere*, in ſuperioremque & inferiorem diviſa. Vrbes ejus regionis inſigniores Valentia & Mons regalis, *Montregeau.*

9. *Sibutzates*, *Cocoſateſque.*] Ignorantur.

cæſa, converſam ad hoſtem collocabat, & pro vallo ad vtrumque latus exſtruebat. Incredibili celeritate magno ſpatio paucis diebus confecto, quum jam pecus atque extrema impedimenta ab noſtris tenerentur, ipſi denſiores ſilvas peterent, ejuſmodi tempeſtates ſunt conſecutæ, vti opus neceſſario intermitteretur, & continuatione imbrium, diutius ſub pellibus milites contineri non poſſent. Itaque vaſtatis omnibus eorum agris, vicis ædificiiſque incenſis, Cæſar exercitum reduxit, & in Aulercis, Lexoviiſque, reliquis item civitatibus, quæ proxime bellum fecerant, in hibernis collocavit.

LIBER IV.

ARGVMENTVM.

HOc libro continetur bellum contra Vſipetes & Tenchtheros, atque obiter mores Suevorum Germanorumque generatim deſcribuntur: deinde trajectus Rheni, vt in Germaniam tranſiret: & trajectus in Britanniam; quem vtrumque ante illum nemo Romanus auſus fuerat.

I. EA, quæ ſecuta eſt, hieme, qui fuit annus [1] Cneio Pompeio, M. Craſſo Coſs. [2] Vſipetes Germani, & item Tenchtheri, magna cum multitudine hominum flumen Rhenum tranſierunt, non longe a mari, quo Rhenus influit. Cauſſa tranſeundi fuit, [3] quod ab Suevis complures annos

NOTÆ.

1. *Cneio Pompeio, M. Craſſo Coſſ.*] Hic conſulatus in annum ab V. C. IƆCXCIX incidit, & eſt eorum ſecundus, quum XV ante annis primum geſſiſſent.

2. *Vſipetes Germani & item Tenchteri.*] Vſipetes & Tenchtheri, gentes ignotæ, propterea quod ſæpe ſedes mutarint. Dion lib. LIV. narrat ab illis ortum fuiſſe bellum Auguſto tantum, vt ab vrbe proficiſci ad illos neceſſe habuerit. Primum quidem odio Romanorum, memores, vt ſit veriſimile, cladium quas a noſtro Iulio acceperant, quoſdam eorum in ſua regione cruci ſuffixerunt: deinde trajecto Rheno Germaniam ciſrhenanam & Galliam depopulati, Lollium devicerunt. Sed cum accepiſſent Auguſtum relicta vrbe proficiſci, obſidibus datis pacem fecerunt. Ejuſdem belli paciſque participes fuere Sicambri. Iidem Vſipetes eſſe, qui Vſipii dicuntur Tacito, videntur, & dicuntur quoque equitatu valere. Variis modis hæc populorum nomina ab auctoribus ſcripta leguntur, Græcis præſertim; quod factum eſt cum errore ſcribentium, tum eorum qui hiſtorias exſcripſerunt, quibus hæ gentes erant ignotæ. Sic de iis Tacitus lib. de moribus Germ. *Proximi Cattis certum jam alveo Rhenum, quique terminus eſſe ſufficiat, Vſipii ac Tenchtheri colunt.* Vnde liquet vagatos eſſe illos populos, & ſæpe mutaſſe ſedes. Siquidem Taciti ætate ſupra Baſileam poſiti erant.

3. *Quod ab Suevis,*] Suevorum nomen in aliqua Germaniæ parte remanet, *Suaube.* Sed longius olim natio patebat. Nam & apud Tacitum lib. de moribus Germanorum, mare dicitur aliquod Suevicum. Lucanus vero:

Fundit ab extremo flavos Aquilone Suevos
Albis.——

Tacito vero in lib. de vita Agricolæ: Cohors quædam Vſipiorum amiſſis per inſcitiam regendi navibus pro prædonibus primum a Suevis, mox a Friſiis fuiſſe intercepta dicitur. Sed & idem Tacit. Suevorum non vnam eſſe gentem dicit, vt nihil mirum ſit tam varias regiones illis paſſim ab auctoribus aſſignari; majorem enim Germaniæ partem obtinere diſcretos, quamquam in commune Suevi vocentur, eorumque multas gentes nominat, Semnones, Langobardos, Anglos, &c. Plinius lib. IV. cap. XIV. accenſet illos Hermionibus. Strabo lib. VII. ſcribit illos a Rheno ad Albim vſque pertinere, illiſque accenſet Hermonduros, Langoſargos, forte *Langobardos* Sed illorum omnium ſedes quærere dehortatur, quod ſic de illis ſcriptum ipſe reliquit: Κοινὸς δ' ἐστι ἅπασι τοῖς ταύτῃ τὸ περὶ τὰς μεταναστάσεις εὐμαρὲς διὰ τὴν λιτότητα τοῦ βίου καὶ διὰ τὸ μὴ γεωργεῖν, μηδὲ θησαυρίζειν, ἀλλ' ἐν καλυβίοις οἰκεῖν, ἐφήμερον ἔχουσι παρασκευήν. τροφὴ δ' ἀπὸ τῶν θρεμ-

annos exagitati, bello premebantur, & agricultura prohibebantur. Suevorum gens eſt longe maxima & bellicoſiſſima Germanorum omnium. [1] Ii centum pagos habere dicuntur: ex quibus quotannis ſingula millia armatorum, bellandi cauſſa, ſuis ex finibus educunt. Reliqui domi manent: pro ſe atque illis colunt. Hi rurſus invicem anno poſt in armis ſunt: illi domi remanent. Sic neque agricultura, neque ratio, neque vſus belli intermittitur: [2] ſed privati ac ſeparati agri apud eos nihil eſt: neque longius anno remanere vno in loco, incolendi cauſſa, licet: neque multum frumento, ſed [3] maximam partem lacte atque pecore vivunt, multumque ſunt in venationibus. Quæ res & cibi genere, & quotidiana exercitatione, & libertate vitæ (quod a pueris nullo officio, aut diſciplina aſſuefacti, nihil omnino contra voluntatem faciant) & vires alit, & immani corporum magnitudine efficit: atque in eam ſe conſuetudinem adduxerunt, vt locis frigidiſſimis neque veſtitus, præter pelles, habeant quidquam, quarum propter exiguitatem, magna eſt corporis pars aperta, & [4] laventur in fluminibus. Mercatoribus eſt ad eos aditus, eo magis vt quæ bello II.
ceperint, quibus vendant, habeant, quam quo vllam rem ad ſe importari deſiderent. Quin etiam [5] jumentis, quibus maxime Gallia delectatur, quæque impenſo parat pretio, Germani importatis non vtuntur: ſed quæ ſunt apud eos nata prava atque deformia, hæc quotidiana exercitatione, ſummi vt ſint laboris, efficiunt. Equeſtribus prælüs ſæpe ex equis deſiliunt, ac pedibus præliantur, equoſque eodem remanere veſtigio aſſuefaciunt, ad quos ſe celeriter, quum vſus poſcit, recipiunt: neque eorum moribus turpius quidquam, aut inertius habetur quam ephippiis vti: itaque ad quemvis numerum ephippiatorum equitum quamvis pauci adire audent:

[1] vinum

NOTÆ.

μάτων ἡ πλείστη καθάπερ τοῖς νομάσιν, ὥστ᾽ ἐκείνους μιμούμενοι τὰ οἰκεῖα ταῖς ἁρμαμάξαις ἐπάραντες ὅποι ἂν δόξοι τρέπονται μετὰ τῶν βοσκημάτων. Commune eſt omnium qui illas regiones incolunt, facile commutare locum, propterea quod tenui victu contenti agrorum cultum negligunt & quod neſciunt divitias condere; ſed in tuguriis habitant, & in diem vivunt. Maximam partem pecore victitant, vt Nomades, quos imitati impoſitis in vehicula quæ habent, quo viſum eſt, cum pecoribus commigrant. Tandem Alemanni vocati ſunt, & ſuperiorem Germaniam incoluerunt, vt ſcribit Agathias lib. 1. de bello Gothico, qui hos ſuperiorem, Francos vero, inferiorem Germaniam habitaſſe ait, citatque Aſinam Quadratum Italum qui de rebus Germanicis ſcripſerat. Paulus item Diaconus in vita Imperatoris Mauritii de Docirupho duce Longobardorum, ait illum oriundum a Suevis, id eſt Alemannis. Strabo lib. IV. Suevos dicit, viribus & multitudine præcedere omnes Germanos. Plutarchus vero Suevos: *Τοῦ Γερμανικοῦ ἡγεμονικωτάτους* dicit, *Germanicarum nationum* principes eſſe.

1. *Ii centum pagos.*] Id eſt, partes: ſic enim Plutarchus in Numa vocat.

2. *Sed privati, &c.*] Tacitus idem fere habet: *Arva per annos mutant, & ſupereſt ager.* Et ſupra: *Agri pro numero cultorum ab univerſis per vices occupantur, quos mox inter ſe ſecundum dignationem partiuntur: facilitatem partiendi camporum ſpatia præſtant.*

3. *Maximam partem.*] Helleniſmus eſt, intelligiturque *κατά*, quæ præpoſitio accuſandi caſum apud Græcos regit.

4 *Laventur in fluminibus.*] Idem habet Mela Cæſarem *κατὰ πόδα* ſecutus.

5. *Jumentis quibus maxime Gallia delectatur.*] Varro lib. II. de re ruſtica cap. X. *Non omnis apta natio ad pecuariam: Galli appoſitiſſimi, maxime ad jumenta.*

[1] vinum ad ſe omnino importari non ſinunt, quod ea re ad laborem fe-
III. rendum remolleſcere homines, atque effeminari arbitrantur. Publice maximam putant eſſe laudem, quam latiſſime a ſuis finibus vacare agros: hac re ſignificari, magnum numerum civitatum ſuam vim ſuſtinere non potuiſſe. Itaque vna ex parte a Suevis circiter [2] millia paſſuum DC agri vacare dicuntur. Ad alteram partem ſuccedunt [3] Vbii, quorum fuit civitas ampla atque florens, vt eſt captus Germanorum, & paullo, qui ſunt ejuſdem generis, etiam cæteris humaniores, propterea quod Rhenum attingunt, multique ad eos mercatores ventitant, & ipſi propter propinquitatem Gallicis ſunt moribus aſſuefacti. Hos quum Suevi, multis ſæpe bellis experti, propter amplitudinem gravitatemque civitatis, finibus expellere non potuiſſent, tamen vectigales ſibi fecerunt, ac multo humi-
IV. liores infirmioreſque reddiderunt. In eadem cauſſa fuerunt Vſipetes, & Tenchtheri, quos ſupra diximus: qui complures annos Suevorum vim ſuſtinuerunt, ad extremum tamen agris expulſi, & multis locis Germaniæ triennium vagati, ad Rhenum pervenerunt: quas regiones Menapii incolebant, & ad vtramque ripam fluminis agros, ædificia, vicoſque habebant: ſed tantæ multitudinis adventu perterriti, ex his ædificiis, quæ trans flumen habuerant, demigraverunt: & cis Rhenum diſpoſitis præſidiis Germanos tranſire prohibebant. Illi omnia experti, quum neque vi contendere, propter inopiam navium, neque clam tranſire, propter cuſtodias Menapiorum poſſent: [4] reverti ſe in ſuas ſedes regioneſque ſimulaverunt: & tridui viam progreſſi rurſus reverterunt, atque omni hoc itinere vna nocte, equitatu confecto, inſcios inopinanteſque Menapios oppreſſerunt: qui de Germanorum diſceſſu per exploratores certiores facti, ſine metu trans Rhenum in ſuos vicos remigraverant. His interfectis, navibuſque eorum occupatis, priuſquam ea pars Menapiorum, quæ citra Rhenum erat, certior fieret, flumen tranſierunt, atque omnibus eorum ædificiis
V. occupatis, [a] reliquam partem hiemis ſe eorum copiis aluerunt. His de rebus

INTERPRETATIO.

[a] *Victitaverunt eorum cibariis per reliquum hiemis.*

NOTÆ.

1. *Vinum ad ſe, &c.*] Et in hoc non barbari; nihil enim verius hac ſententia. Quin & tantam labem vinum affert hominibus, nihil vt jam paulo laborioſius facere liceat iis qui aſſueverint, niſi vino ſe ante proluerint. Hanc legem ſi ſervaſſent eorum poſteri, ſuo generi melius conſuluiſſent: ſed jam tempore Taciti hiſtorici corrupti erant, qui quidem poſtquam ſcripſit potui illis eſſe humorem ex ordeo & frumento in quamdam ſimilitudinem vini corruptum, proximos vero ripæ vinum mercari, eoſque ſine blandimentis expellere famem, addit, *eos adverſus ſitim non eandem eſſe temperantiam.* Et poſtea quaſi vaticinatus: *Si indulſeris*, inquit, *ebrietati ſuggerendo quantum concupiſcant, haud minus facile vitiis quam armis capientur.*

2. *Millia paſſuum* DC.] Cum in numeris facilis ſit lapſus propter notas, veriſimile eſt hic vehementer erratum. Quis enim credat CL leucas cultoribus vacuas fuiſſe Suevorum cauſa? Forte LX.

3. *Vbii.*] De quibus ſupra.

4. *Reverti ſe in ſuas ſedes regioneſque ſimulaverunt.*] Eodem ſtratagemate Græci vſi apud Trojam, ſi Virgil. credimus, redire ſe

rebus

rebus Cæſar certior factus, & infirmitatem Gallorum veritus, quod [1] ſunt in conſiliis capiendis mobiles, & novis plerumque rebus ſtudent, nihil his committendum exiſtimavit. Eſt autem hoc Gallicæ conſuetudinis, vt & viatores etiam invitos conſiſtere cogant: & quod quiſque eorum de quaque re audierit aut cognoverit, quærant, & mercatores in oppidis vulgus circumſiſtat, quibus ex regionibus veniant, quaſque res ibi cognoverint, pronuntiare cogant: his rumoribus atque auditionibus permoti de ſummis ſæpe rebus conſilia ineunt: quorum eos e veſtigio pœnitere neceſſe eſt, [a] quum incertis rumoribus ſerviant, & plerique ad voluntatem eorum ficta reſpondeant.

VI. Qua conſuetudine cognita Cæſar, ne graviori bello occurreret, maturius quam conſueverat, ad exercitum proficiſcitur. Eo quum veniſſet, ea quæ fieri ſuſpicatus erat, facta cognovit: miſſas legationes a nonnullis civitatibus ad Germanos, invitatoſque eos vti ab Rheno diſcederent, omniaque quæ poſtulaſſent, ab ſe fore parata. Qua ſpe adducti Germani latius jam vagabantur, & [2] in fines Eburonum & Condruſorum, qui ſunt Trevirorum clientes, pervenerant. Principibus Galliæ evocatis Cæſar, ea quæ cognoverat, diſſimulanda ſibi exiſtimavit: eorumque animis permulſis & confirmatis, equitatuque imperato, bellum cum Germanis gerere conſtituit.

VII. Re frumentaria comparata, equitibuſque delectis, iter in ea loca facere cœpit, quibus in locis Germanos eſſe audiebat: a quibus quum paucorum dierum iter abeſſet, legati ab iis venerunt, quorum hæc fuit oratio: Germanos neque priores populo R. bellum inferre, neque tamen recuſare, ſi laceſſantur, quin armis contendant: quod Germanorum conſuetudo hæc ſit a majoribus tradita, quicumque bellum inferant, reſiſtere, neque deprecari: hoc tamen dicere, veniſſe invitos, ejectos domo: ſi ſuam gratiam Romani velint, poſſe eis vtiles eſſe amicos: vel ſibi agros attribuant, vel patiantur eos tenere, quos armis poſſederint: ſeſe vnis Suevis concedere, [3] quibus ne dii quidem immortales pares eſſe poſſint: reliquum quidem in terris eſſe neminem, quem non ſuperare poſſint.

VIII. Ad hæc Cæſar, quæ viſum eſt, reſpondit; ſed exitus fuit orationis: Sibi nullam cum his amicitiam eſſe poſſe, ſi in Gallia remanerent: neque verum eſſe, qui ſuos fines tueri non potuerint, alienos occupare: neque vllos in Gallia vacare agros, qui dari tantæ præſertim

INTERPRETATIO.

[a] *Cum ſint creduli rumoribus dubiis.*

NOTÆ.

domum ſimulaverunt, voto etiam pro reditu ſimulato, deinde inſcios incautoſque Trojanos oppreſſerunt.

1. *Sunt in conſiliis capiendis mobiles.*] Trebellius Pollio in Gallienis: *Gallis inſitum eſt eſſe leves.* Vopiſcus vero in Saturnino, gentem eſſe inquietiſſimam ait.

2. *In fines Eburonum & Condruſorum.*] De Eburonibus & Condruſis dictum ſupra. Hoc de Condruſis addam, in Leodicenſis vrbis Eccleſia eſſe Archidiaconum de Condruſio.

3. *Quibus ne dii quidem, &c.*] Hanc de ſe male ſentientium injuriam numen per Cæſarem vltum eſt.

ſertim multitudini ſine injuria poſſint : ſed licere, ſi velint, in Vbiorum
finibus conſidere, quorum ſint legati apud ſe, & de Suevorum injuriis que-
IX. rantur, & a ſe auxilium petant : hoc ſe ab Vbiis impetraturum. Legati
hæc ſe ad ſuos relaturos dixerunt, & re deliberata, poſt diem tertium ad
Cæſarem reverſuros : interea, ne propius ſe caſtra moveret, petierunt. Ne
id quidem Cæſar ab ſe impetrari poſſe dixit. Cognoverat enim magnam
partem equitatus ab iis aliquot diebus ante prædandi, frumentandique
cauſſa [1] ad Ambivaritos trans Moſam miſſam : hos expectari equites, atque
X. ejus rei cauſſa moram interponi arbitrabatur. Moſa profluit [2] ex mon-
te Vogeſo, qui eſt [3] in finibus Lingonum & parte quadam Rheni rece-
pta, quæ appellatur Walis, [4] inſulam efficit Batavorum, [5] neque lon-
gius ab eo millibus paſſuum LXXX in Oceanum tranſit. Rhenus autem
oritur [6] ex Lepontiis, qui Alpes incolunt, & longo ſpatio per fines
[7] Nantuatium, [8] Helvetiorum, Sequanorum, Mediomatricorum, [9] Tri-
bocorum, Trevirorum citatus fertur : & vbi Oceano appropinquavit,
in plures diffluit partes, [10] multis ingentibuſque inſulis effectis, quarum
pars magna a feris barbariſque nationibus incolitur : [11] ex quibus ſunt,
qui piſcibus, atque ovis avium vivere exiſtimantur : multiſque capitibus
in

NOTÆ.

1. *Ad Ambivaritos.*] Ambivariti ignorantur; videntur tamen eſſe, *Breda*, *Bolduc*.

2. *Ex monte Vogeſo.*] Vogeſus mons, *Mont de Voge*.

3. *In finibus Lingonum.*] De Lingonibus ſupra dictum, quorum fines ampli, vt ex eccleſiaſticæ diœceſeos finibus hodie cognoſcitur.

4. *Inſulam efficit Batavorum.*] Inſula Batavorum, *Betau*, ducatus Gueldrenſis, magnam partem & meridianæ Hollandiæ complectitur. Antiquiſſimum hoc eſt monumentum Batavorum gentis.

5. *Neque longius ab eo millibus paſſuum* LXXX.] Quibuſdam non tantum eſſe videtur intervallum a Moſæ Rheniq; conjunctione ad Oceanum : ſed ſi quis exundationes maris recogitet, quod poſtea in terras prorupit, facile Cæſarem excuſabit. Præterea quid ſi peccatum eſt in numeris, quod factum eſt a ſcribis vbique largiter.

6 *Ex Lepontiis.*] Qui ſint Lepontii, ſatis origo Rheni indicat. Plinius lib. III. cap. XX. *Rhetorum Vennones Sarunteſque ortus Rheni amnis accolunt, Lepontiorum qui Viberi vocantur, fontem Rhodani eodem Alpium tractu.* Nonnihil diſſentit a Cæſare. Videre tamen licet Rhetos & Lepontios ea gente nunc contineri quæ dicitur, *les Griſons*. Nonnihil item Tacitus, qui Rhenum Rheticarum Alpium inacceſſo & præcipiti vertice ortum, ſcribit. Sed duo fontes Rheni ſunt in Lepontiis, tertius in Rhetis.

7. *Nantuatium.*] Nantuates ignorantur.

8. *Helvetiorum, &c.*] De Helvetiis jam ſatis dictum ſupra. Sequanos alluere Rhenus dicitur. Baſilea enim erat Sequanorum. Strabo Cæſarem ſecutus idem ſcripſit. Sed cum Plinius Nemetes & Vangiones accolas dicat eſſe Rheni, non Mediomatricas; Cæſar vero indictis Nemetibus & Vangionibus, Mediomatricas Rhenum accolere memoriæ prodiderit, neceſſe eſt a Nemetibus & Vangionibus Germaniæ populis, Mediomatricas, qui & Metenſes, ab vrbe ſua *Metis*, olim *Divoduro*, dicuntur, ſuis eſſe finibus expulſos. Sic enim habet itinerarium Antonini : *Civitas Mediomatricum*, id eſt *Mettis*. Item Notitiæ. Ptolemæus Mediomatricas & Leucos magis meridionales dicit eſſe Treviris.

9. *Tribocorum.*] Triboci videntur eſſe Alſatii, Nemetes, Spirenſes : Vangiones autem Wormatienſes, vt ſupra dictum.

10. *Multis ingentibuſq; inſulis effectis, &c.*] Innuit Zelandiam quæ in plures inſulas dividitur.

11. *Ex quibus ſunt, qui piſcibus, atque ovis avium vivere exiſtimantur.*] Idipſum ibidem a ſe viſum teſtatur Plinius lib. XVI. cap. I. *Illic miſera gens tumulos obtinet altos, aut tribuna-*

in Oceanum influit. Cæſar, quum ab hoſte non amplius paſſuum XII millibus abeſſet, vt erat conſtitutum, ad eum legati revertuntur: qui in itinere congreſſi, magnopere ne longius progrederetur, orabant. Quum id non impetraſſent, petebant, vti ad eos equites, qui agmen anteceſſiſſent, præmitteret, eoſque pugna prohiberet: ſibique vti poteſtatem faceret in Vbios legatos mittendi: quorum ſi principes ac ſenatus ſibi jurejurando fidem feciſſent, ea conditione, quæ a Cæſare ferretur, ſe vſuros oſtendebant. Ad has res conficiendas ſibi tridui ſpatium daret. Hæc omnia Cæſar eodem illo pertinere arbitrabatur, vt, tridui mora interpoſita, equites eorum qui abeſſent, reverterentur: tamen ſeſe non longius millibus paſſuum IV aquationis cauſſa proceſſurum eo die dixit: huc poſtero die quam frequentiſſimi convenirent, vt de eorum poſtulatis cognoſceret. Interim ad præfectos, qui cum omni equitatu anteceſſerant, mittit qui nuntiarent, ne hoſtes prælio laceſſerent: & ſi ipſi laceſſerentur, ſuſtinerent, quoad ipſe cum exercitu propius acceſſiſſet. XI.

At hoſtes, vbi primum noſtros equites conſpexerunt, quorum erat V millium numerus, quum ipſi non amplius DCCC equites haberent, quod ii, qui frumentandi cauſſa ierant trans Moſam, nondum redierant: nihil noſtris timentibus, [1] quod legati eorum paullo ante a Cæſare diſceſſerant, [2] atque is dies induciis erat ab iis petitus, impetu facto, celeriter noſtros perturbaverunt: rurſus reſiſtentibus noſtris, conſuetudine ſua, ad pedes deſilierunt, ſuffoſſiſque equis, compluribuſque noſtris dejectis, reliquos in fugam conjecerunt: atque ita perterritos egerunt, vt non prius fuga deſiſterent, quam in conſpectum agminis noſtri veniſſent. In eo prælio ex equitibus noſtris interficiuntur IV & LXX: in his vir fortiſſimus Piſo Aquitanus, ampliſſimo genere natus, cujus avus in civitate ſua regnum obtinuerat, amicus ab XII.

N O T Æ.

lis ſtructis manibus ad experimenta altiſſimi æſtus, caſis ita impoſitis: navigantibus ſimiles, cum integant aquæ circumdata, naufragis vero, cum receſſerint, fugienteſq; cum mari piſces circa tuguria venantur Non pecudem his habere, non lacte ali, vt finitimis, ne cum feris quidem dimicare contingit, omni procul abacto frutice. Viva & paluſtri junco funes nectunt ad prætexenda piſcibus retia. Aves vero hic intelligit Cæſar non domeſticas, puta gallinas, quas nutrire non poterant, ſed peregrinas & prætervolantes, vt fulicas & cæteras id genus, quarum nidos obſervabant. Narrat idem Plinius eſſe quaſdam inſulas in Ponto Oonæ voce Græca ab ovis dictas, *in quibus ovis avium, & avenis incolæ vivant* Quod niſi aſſiduis laboribus & aggeribus molibuſque objectis aquam a ſe arcerent hodie Batavi, tam dura lege quam majoribus ſuis eſſet illis neceſſario vivendum, quos induſtria ſua felices facit.

1. *Quod eorum legati, &c.*] Et hoc fortaſſe fuit, quod ille Tenchtherorum equitatus, quid a ſuis legatis cum Cæſare fuiſſet geſtum, ignarus, prælium iniit, quamvis IↃCCC tantum conſtaret, & V millium Romanus eſſet equitatus. Certe grave quid a Cæſare accidiſſe oportet, quem ob violatum jus gentium hoſtibus eſſe dedendum cenſuit Cato.

2. *Atque is dies induciis.*] Aulus Gellius ſic de induciis lib. I. cap. XXV. *Pactum induciarum ejuſmodi eſt, vt in diem certum non pugnetur, nihilque incommodi detur, ſed ex eo die poſtea vti jam omnia belli jure agantur.* Græci ceſſationem iſtam pugnæ pactitiam *ἐκεχειρίαν* dixere, quod eo tempore non pugnetur & manus cohibeantur.

ab ſenatu noſtro appellatus. Hic quum fratri intercluſo ab hoſtibus auxi-
lium ferret, illum periculo eripuit: ipſe equo vulnerato dejectus, quoad
potuit, fortiſſime reſtitit: quum circumventus, multis vulneribus acce-
ptis, cecidiſſet, atque id frater, qui jam prælio exceſſerat, procul ani-
madvertiſſet, incitato equo, ſeſe hoſtibus obtulit, atque interfectus eſt.
XIII. Hoc facto prælio, Cæſar neque jam ſibi legatos audiendos, neque con-
ditiones accipiendas arbitrabatur ab iis, qui per dolum atque inſidias, pe-
tita pace, vltro bellum intuliſſent: expectare vero dum hoſtium copiæ
augerentur, equitatuſque reverteretur, ſummæ dementiæ eſſe judicabat:
& [1] cognita Gallorum infirmitate, quantum jam apud eos hoſtes vno
prælio auctoritatis eſſent conſecuti, ſentiebat; quibus ad conſilia capienda
nihil ſpatii dandum exiſtimabat. His conſtitutis rebus, & conſilio cum
legatis & quæſtore communicato, ne quem diem pugnæ prætermitteret,
opportuniſſima res accidit, quod poſtridie ejus diei mane eadem & per-
fidia & ſimulatione vſi [Germani] [2] frequentes, omnibus principibus,
majoribuſque natu adhibitis, ad eum in caſtra venerunt: ſimul, vt dice-
batur, ſui purgandi cauſſa, quod contra atque eſſet dictum, & ipſi petiſ-
ſent, prælium pridie commiſiſſent: ſimul, vt ſi quid poſſent, de induciis
fallendo impetrarent: [3] quos ſibi Cæſar oblatos gaviſus retineri juſſit:
ipſe omnes copias caſtris eduxit, equitatum, quod recenti prælio perter-
XIV. ritum eſſe exiſtimabat, agmen ſubſequi juſſit. Acie triplici inſtituta,
& celeriter VIII millium itinere confecto, prius ad hoſtium caſtra per-
venit, quam, quid ageretur, Germani ſentire poſſent: qui omnibus re-
bus ſubito perterriti, & celeritate adventus noſtri, & diſceſſu ſuorum,
neque conſilii habendi, neque arma capiendi ſpatio dato, perturbantur,
copiaſne adverſus hoſtem educere, [4] an caſtra defendere, an fuga ſalutem
petere, præſtaret: quorum timor quum fremitu & concurſu ſignificare-
tur, milites noſtri [5] priſtini diei perfidia incitati, in caſtra irruperunt,
quorum

NOTÆ.

1. *Cognita Gallorum infirmitate.*] Infirmitas quaſi inconſtantia, quæ non poſſit ſtare in eo quod ſemel ſuſceptum eſt.

2. *Frequentes omnibus principibus, &c.*] Temere id quidem, ſi quid a ſe peccatum ſuſpicabantur. Et hoc eſt quod nos dehortatur Cæſari credere rem ita ſe habuiſſe vt fuit ab illo narrata: ſi enim injuriæ ſibi conſcii fuiſſent, ſedulo caviſſent, neque ſe in irati hoſtis manus tradidiſſent. Sed eo decepti videntur quod nihil a ſe commiſſum intelligerent quare timerent.

3. *Quos ſibi Cæſar oblatos gaviſus.*] Hoc quidem ſic eſt a Cæſare narratum: an vero ita ſe res habuerit, valde dubitandum: ſiquidem refert Plutarchus ex Canuſio quodam, cum Senatus Cæſari ſupplicationes decerneret, quoniam vicerat, Catonem, quo non ſanctior alter apud Romanos, pro ſententia dixiſſe: Hoſtibus eſſe dedendum Cæſarem ad expiandam a jure gentium violato civitatem, quæ Imperatoris ſcelere fuerat obligata.

4. *Caſtra defendere.*] Ex hoc loco & inde quod lib. I. legitur caſtra feciſſe Germanos, hunc morem muniendorum caſtrorum cum Romanis habuiſſe communem, cognoſcimus, a quo alienos fuiſſe Gallos ex multis locis compertum habemus, metu ſcilicet laboris & ſtulta confidentia ſeu contemptu ſuorum hoſtium.

5. *Priſtini diei perfidia incitati.*] *Pridiana perfidia*, vt dictum ſequenti ætate. Sed cum tam facile in Germanorum caſtra Romani irruperint, minus bene munita fuiſſe cognoſ-

quorum qui celeriter arma capere potuerunt, paulliſper noſtris reſtiterunt, atque inter carros impedimentaque prælium commiſerunt. At reliqua multitudo puerorum mulierumque (nam cum omnibus ſuis domo exceſſerant, Rhenumque tranſierant) paſſim fugere cœpit: ad quos conſectandos Cæſar equitatum miſit.

XV. Germani poſt tergum clamore audito, quum ſuos interfici viderent, armis abjectis, ſigniſque militaribus relictis, ſe ex caſtris ejecerunt: & quum ad confluentem Moſæ & Rheni perveniſſent, reliqua fuga deſperata, magno numero interfecto, reliqui ſe in flumen præcipitaverunt, atque ibi timore, laſſitudine, & vi fluminis oppreſſi, perierunt. Noſtri ad vnum omnes incolumes, perpaucis vulneratis, ex tanti belli timore, cum hoſtium numerus capitum [1] CCCCXXX millium fuiſſet, ſe in caſtra receperunt. Cæſar iis quos in caſtris retinuerat, diſcedendi poteſtatem fecit. Illi ſupplicia cruciatuſque Gallorum veriti, quorum agros vexaverant, remanere ſe apud eum velle dixerunt. Iis Cæſar libertatem conceſſit.

XVI. Germanico bello confecto, multis de cauſſis Cæſar ſtatuit ſibi Rhenum eſſe tranſeundum, quarum illa fuit juſtiſſima: quod quum videret Germanos tam facile impelli vt in Galliam venirent, ſuis quoque rebus eos timere voluit, quum intelligerent, & poſſe, & audere populi R. exercitum Rhenum tranſire. [2] Acceſſit etiam quod illa pars equitatus Vſipetum & Tenchtherorum, quam ſupra commemoravi prædandi frumentandique cauſſa Moſam tranſiſſe, neque prælio interfuiſſe, poſt fugam ſuorum ſe trans Rhenum in fines [3] Sicambrorum receperat, ſeque cum iis conjunxerat. Ad quos quum Cæſar nuntios miſiſſet, qui poſtularent eos qui ſibi Galliæque bellum intuliſſent, vti ſibi dederent, reſponderunt: populi R. imperium Rhenum finire: ſi ſe invito, Germanos in Galliam tranſire non æquum exiſtimaret, cur ſui quidquam eſſe imperii aut poteſtatis trans Rhenum poſtularet? Vbii autem qui vni ex tranſrhenanis ad Cæſarem legatos miſerant, amicitiam fecerant, obſides dederant, magnopere orabant vt ſibi auxilium ferret, quod graviter ab Suevis premerentur: vel ſi id facere occupationibus Reip. prohiberetur, exercitum modo Rhenum tranſportaret, id ſibi ad auxilium, ſpemque reliqui temporis ſatis futurum: tantum eſſe nomen apud eos, atque opinionem exercitus Romani, Arioviſto pulſo, & hoc noviſſimo prælio facto, etiam

NOTÆ.

citur, quam Romanorum, in quibus diu reſiſtebatur, vt in duobus Ciceronis caſtris multiſque aliis fuit cognitum.

1. CCCCXXX *millium*] Oroſius lib. VI. habet CCCCXL. Plutarch. in Cæſare affirmat periiſſe CCCC. In Craſſo autem CCC, tam parva fides numerorum notis.

2. *Acceſſit etiam quod illa pars.*] Atque hæ ſunt reliquiæ gentis, quæ poſtea injuriæ Romanorum memores, grave bellum Auguſto Iulii Cæſaris ſucceſſori moverunt, de quo Dio lib. LIV.

3. *Sicambrorum.*] Sicambrorum poſteri fuerunt ſequenti ævo Franci. Ab oriente quidem Turingia & Saxonia, a meridie Alemannia & amne Lona continebantur. Tacitus & Suetonius exciſos & in Galliam tranſlatos eſſe dicit. Dio vero exercitus Romanos fudiſſe, tantumque terroris injeciſſe, vt Auguſtus ex vrbe profectus in eos expeditionem ſuſceperit, ſed rem compoſitam datis ab ipſis Auguſto obſidibus.

etiam ad vltimas Germanorum nationes, vti opinione & amicitia populi Rom. tuti eſſe poſſint. Navium magnam copiam ad tranſportandum exercitum pollicebantur.

XVII. Cæſar his de cauſſis quas commemoravi, Rhenum tranſire decreverat: ſed [1] navibus tranſire neque ſatis tutum eſſe arbitrabatur, neque ſuæ, neque populi R. dignitatis eſſe ſtatuebat: itaque etſi ſumma difficultas faciundi pontis proponebatur, propter latitudinem, rapiditatem, altitudinemque fluminis; tamen id ſibi contendendum, aut aliter non tranſducendum exercitum exiſtimabat. Rationem igitur pontis hanc inſtituit. Tigna bina [2] ſeſquipedalia paullum ab imo præacuta, [3] dimenſa ad altitudinem fluminis, intervallo pedum duorum inter ſe jungebat: hæc cum machinationibus demiſſa in flumen defixerat, [4] fiſtucisque adegerat, non [5] ſublicæ modo directa ad perpendiculum, ſed prona ac faſtigiata, vt ſecundum naturam fluminis procumberent: his item contraria duo ad eundem modum juncta, intervallo pedum quadragenum ab inferiore parte contra vim atque impetum converſa ſtatuebat: hæc vtraque bipedalibus trabibus immiſſis, [6] quantum eorum tignorum junctura diſtabat, [7] binis vtrimque fibulis ab extrema parte diſtinebantur: quibus diſcluſis, atque in contrariam partem revinctis, tanta erat operis firmitudo, atque ea rerum natura, vt quo major vis aquæ ſe incitaviſſet, hoc arctius illigata tenerentur: [8] hæc directa materia injecta contexebantur, ac [9] longuriis cratibuſque conſternebantur: [10] ac nihilo ſecius ſublicæ ad inferiorem partem fluminis obliquæ adigebantur, quæ pro pariete ſubjectæ, & cum omni opere conjunctæ, vim fluminis exciperent: & alia item ſupra pontem mediocri ſpatio, vt ſi arborum trunci ſive naves, dejiciendi operis cauſſa, eſſent a barbaris miſſæ, his [11] defenſoribus earum rerum

rum

NOTÆ.

1. *Navibus.*] Si enim ſingulis navibus in alteram ripam milites expoſuiſſet, facile ab vniverſis & conglobatis hoſtibus eſſent repulſi.

2. *Seſquipedalia.*] Intellige parte ab omni, vt pedum ſex eſſet ambitus tigni totius.

3. *Dimenſa ad altitudinem fluminis*] Cum flumen alibi eſſet altius, alibi humilius, variam etiam eſſe oportuit tignorum longitudinem, & breviora quidem tigna eſſe oportuit, vbi aquæ minus fuit, longiora vero, vbi flumen altius. Extitiſſe vero e ſumma aqua non dubitandum; nulli alioquin vſui futura, ſi amnis excreviſſet.

4. *Fiſtucisque adegerat.*] Fiſtuca inſtrumentum eſt trabale, vel trabs brevior præferrata, quæ a multis hominibus in ſublime multis item funibus attollitur; deinde laxatis funibus demittitur in tignum, quod in terram illa vi defigitur. Eſt & minor fiſtuca ſtipes vtrimque anſatus: hoc vulgo vtuntur noſtri pavitores, Gallice *hie*, ou *demoiſelle*.

5. *Sublicæ.*] Sublica eſt palus vel trabs.

6. *Quantum eorum tignorum junctura diſtabat.*] Spa ium enim duorum pedum inter tigna illa intercedebat.

7. *Binis vtrimque fibulis.*] Ferreis, vt arbitror.

8. *Hæc directa materia.*] Non ſtante, ſed pontis longitudini accommodata, cui materiæ ligna ſuperponebantur, forſan vimina, crateſque, forte & terra & ceſpes.

9. *Longuriis cratibuſque.*] Longurii ſunt longa materia, vt perticæ. Crates vero implicata materia tenuior, vt virgultorum.

10. *Ac nihilo ſecius ſublicæ*] Duæ enim erant vnicuique tigno incumbentes ad ejus ſuſtentationem, alii legunt ariete pro pariete, quæ lectio ferri poteſt. Vtrumque autem nihil aliud eſt quam quod dicimus, *arcboutant*.

11. *Defenſoribus.*] Quod in fœminino genere apud Iuriſconſultos legitur.

rum vis minueretur, neu ponti nocerent. [1] Diebus x, quibus materia XVIII.
cœpta erat comportari, omni opere effecto, exercitus tranſducitur. Cæſar
ad vtramque partem pontis firmo præſidio relicto, [2] in fines Sicambro-
rum contendit. Interim a compluribus civitatibus ad eum legati veniunt,
quibus pacem atque amicitiam petentibus, liberaliter reſpondit, obſideſque
ad ſe adduci jubet. Sicambri ex eo tempore quo pons inſtitui cœptus eſt,
fuga comparata, hortantibus iis quos ex Tenchtheris atque Vſipetibus
apud ſe habebant, finibus ſuis exceſſerant, ſuaque omnia exportaverant,
ſeque in ſolitudinem ac ſilvas abdiderant. Cæſar paucos dies in eorum XIX.
finibus moratus, omnibus vicis ædificiiſque incenſis, frumentiſque ſucci-
ſis, ſe in fines Vbiorum recepit, atque his auxilium ſuum pollicitus, ſi a
Suevis premerentur, hæc ab iis cognovit: Suevos, poſtquam per explo-
ratores pontem fieri comperiſſent, more ſuo concilio habito, nuntios in
omnes partes dimiſiſſe, vti de oppidis demigrarent, liberos, vxores, ſuaque
omnia in ſilvas deponerent, atque omnes qui arma ferre poſſent, vnum in
locum convenirent: hunc eſſe delectum medium fere regionum earum,
quas Suevi obtinerent: ibi Romanorum adventum expectare, atque ibi de-
certare conſtituiſſe. [3] Quod vbi Cæſar comperit, omnibus his rebus confe-
ctis, quarum rerum cauſſa exercitum tranſducere conſtituerat, vt Germa-
nis metum injiceret, vt Sicambros vlciſceretur, vt Vbios obſidione libera-
ret: diebus omnino XVIII trans Rhenum conſumptis, ſatis & ad laudem,
& ad vtilitatem profectum arbitratus, ſe in Galliam recepit, pontemque
reſcidit. Exigua parte æſtatis reliqua, Cæſar, etſi in his locis, quod om- XX.
nis Gallia ad ſeptentrionem vergit, maturæ ſunt hiemes, tamen in Britan-
niam proficiſci contendit, [4] quod omnibus fere Gallicis bellis, hoſtibus no-

NOTÆ.

1. *Diebus* x] Materia proprie lignum. Vnde dicitur materio, qui nobis carpentarius. Mira porro celeritas, quam effecit artificum numerus & tempus æſtivum, quo eſt minima altitudo fluvii.

2. *In fines Sicambrorum.*] Qui Sicambrorum fines fuerint ſatis incertum. Sed eorum poſteros Francos eſſe dictos patet, vel ex Gregorio Turonenſi, qui Remigium Rhemenſem Epiſcopum ſic ſcribit Clodovæo regi locutum ad baptiſmum venienti: *Mitis depone colla Sicamber, &c.* Sunt qui putant non Sicambrum fuiſſe Clodovæum, ſed ſic appellatum quod horum Sicambrorum fines poſſideret, vt Francorum reges, nunc Galli reges dicuntur, quod Galliam obtineant; quod credunt inducti loco illo Suetonii tit. XXI. *Suevos & Sicambros dedentes ſe traduxit in Galliam, & in proximis Rheno agris collocavit.* Verum vt Suevi fuerunt in Germania ſuperſtites, ita & Sicambri eſſe potuerunt, vnde Clodovæus oriundus eſſe potuit, & tota illa Francorum gens, quæ Romanis imperium Galliæ ademit. Sed tandem illam injuriam Sicambri vlti ſunt cum Lollium fuderunt, Auguſtumque ex vrbe exire coëgerunt.

3. *Quod vbi Cæſar comperit, &c.*] Non fit veriſimile eum pontem tanto molimine a Cæſare fuiſſe perfectum, vt ſtatim in Galliam reverteretur. Sed noluit fortunam tentare, præſertim cum eſſet cum illis confligendum, qui præter arma & ſolum nihil haberent reliqui. Quod innuit Dio qui ſcribit lib. XXXIX. cum accepit Sicambros in ſolitudines ſeceſſiſſe, Suevos vero venire auxilio, in Galliam rediviſſe, non amplius XX dies moratum. Lucanus certe libro II inducit Pompeium dicentem, Cæſarem ab Rheno fugiſſe.

4. *Quod omnibus fere Gallicis bellis.*] Longe alia affertur a Suetonio cauſa, quod nempe

ſtris inde ſubminiſtrata auxilia intelligebat: & ſi tempus anni ad bellum gerendum deficeret; tamen magno ſibi vſui fore arbitrabatur ſi modo inſulam adiſſet, genus hominum perſpexiſſet, loca, portus, aditus cognoviſſet: quæ omnia fere Gallis erant incognita. Neque enim temere præter mercatores illo adit quiſquam; neque iis ipſis quidquam, præter oram maritimam, atque eas regiones quæ ſunt contra Galliam, notum eſt. Itaque convocatis ad ſe vndique mercatoribus, neque quanta eſſet inſulæ magnitudo, neque quæ, aut quantæ nationes incolerent, neque quem vſum belli haberent, aut quibus inſtitutis vterentur, neque qui eſſent ad majorum navium multitudinem idonei portus, reperire poterat.

XXI. Ad hæc cognoſcenda, prius quam periculum faceret, idoneum eſſe arbitratus [1] C. Voluſenum, cum navi longa præmittit. Huic mandat vt, exploratis omnibus rebus, ad ſe quamprimum revertatur. Ipſe cum omnibus copiis in Morinos proficiſcitur, quod inde erat breviſſimus in Britanniam trajectus. Huc naves vndique ex finitimis regionibus, &, quam ſuperiore æſtate ad Veneticum bellum fecerat claſſem, jubet convenire. Interim conſilio ejus cognito, & per mercatores perlato ad Britannos, a compluribus ejus inſulæ civitatibus ad eum legati veniunt, qui polliceantur obſides dare, atque imperio populi Rom. obtemperare. Quibus auditis, liberaliter pollicitus, hortatuſque vt in ea ſententia permanerent, eos domum remiſit: [2] & cum his vna Comium, quem ipſe, Atrebatibus ſuperatis, regem ibi conſtituerat, cujus & virtutem & conſilium probabat, & quem ſibi fidelem arbitrabatur, cujuſque auctoritas in his regionibus magna habebatur, mittit: huic imperat, quas poſſit, adeat civitates, horteturque vt populi R. fidem ſequantur, ſeque celeriter eo venturum nuntiet. Voluſenus perſpectis regionibus, quantum ei facultatis dari potuit, qui navi egredi, ac ſe barbaris committere non auderet, v die ad Cæſarem revertitur, quæque ibi perſpexiſſet, renuntiat.

XXII. Dum in his locis Cæſar navium parandarum cauſſa moratur, ex magna parte Morinorum ad eum legati venerunt, qui

ſe

NOTÆ

Britanniam ſpe margaritarum petierit, quarum amplitudinem conferentem, interdum ſua manu exegiſſe pondus. Sed illum ſpes videtur fefelliſſe. Nam, vt ſcribit Plinius lib. IX. cap. XXXV. *In Britannia parvas ac decolores naſci certum eſt.* Tacitus in vita Agricolæ: *Fert Britannia aurum & argentum & alia metalla pretium victoriæ; gignit & oceanus margarita, ſed ſubfuſca & liventia.* Nec vero nunc niſi in Scotiæ & Orchadum littore reperiuntur, ſed parvæ atque lividæ ſunt illæ margaritæ.

1. C *Voluſenum, &c*] Suetonius tit. LVIII. *Neque in Britanniam transmeavit, niſi ante per ſe portus & navigationem & acceſſum ad inſulam exploraſſet.* Ergo non per Voluſenum, ſed aut Voluſeno non ſatis credens, aut non ſatis multa doctus, ipſe ire contendit. Navis porro longa eſt ad navalia prælia idonea.

2. *Et cum his vna Comium.*] Hunc cum multis de cauſis, tum ob hanc potiſſimum delegit, quod eadem lingua Britanni qua Galli vterentur. Hunc eadem de cauſa cum legatis in Britanniam remittit, vt ſit veriſimile. Ipſe quidem Cæſar magnam Britanniæ partem a Belgis habitatam fuiſſe ſcribit, eam potiſſimum quæ mari proxima eſſet. Quod infra lib. VII. legitur: Immunitatem datam Atrebatibus, nihil contrarium eſt quod hic dicitur apud eos rex eſſe factus Comius Immunitas enim illa fuit a tributis pop. R. pendendis, non a dominatu regio.

ſe

ſe de ſuperioris temporis conſilio excuſarent, quod homines barbari, & noſtræ conſuetudinis imperiti, bellum populo R. feciſſent, ſeque ea quæ imperaſſet facturos pollicerentur. Hoc ſibi ſatis opportune Cæſar accidiſſe arbitratus, quod neque poſt tergum hoſtem relinquere volebat, neque belli gerendi propter anni tempus facultatem habebat, neque has tantularum rerum occupationes ſibi Britanniæ anteponendas judicabat: magnum his numerum obſidum imperat. Quibus adductis eos in fidem recepit, [1] navibus circiter LXXX onerariis coactis contractiſque, quod ſatis eſſe ad duas legiones tranſportandas exiſtimabat: quidquid præterea navium longarum habebat, quæſtori, legatis, præfectiſque diſtribuit: huc accedebant XVIII onerariæ naves, quæ ex eo loco millibus paſſuum VIII vento tenebantur, quo minus in eundem portum pervenire poſſent: has equitibus diſtribuit, reliquum exercitum Q. Titurio Sabino, & L. Aurunculeio Cottæ, legatis, in Menapios, atque [2] in eos pagos Morinorum, ab quibus ad eum legati non venerant, deducendum dedit: P. Sulpitium Rufum legatum cum eo præſidio, quod ſatis eſſe arbitrabatur, portum tenere juſſit.

XXIII. His conſtitutis rebus, nactus idoneam ad navigandum tempeſtatem, tertia fere vigilia ſolvit, equiteſque [3] in vlteriorem portum progredi, & naves conſcendere ac ſe ſequi juſſit: ab quibus quum paullo tardius eſſet adminiſtratum, ipſe hora circiter diei IV cum primis navibus Britanniam attigit: atque ibi in omnibus collibus expoſitas hoſtium copias [4] firmatas conſpexit. Cujus loci hæc erat natura: adeo montibus anguſtis mare continebatur, vt ex locis ſuperioribus in littus telum adjici poſſet. Hunc ad egrediendum nequaquam idoneum arbitratus locum, dum reliquæ naves eo convenirent, ad horam IX in anchoris exſpectavit. Interim legatis, tribuniſque militum convocatis, & quæ ex Voluſeno cognoviſſet, & quæ fieri vellet, oſtendit; monuitque, vt rei militaris ratio, maxime vt res maritimæ poſtularent, (vt quæ celerem atque inſtabilem motum haberent,) ad nutum & ad tempus omnes res ab iis adminiſtrarentur. His dimiſſis, & ventum, & æſtum vno tempore nactus ſecundum, dato ſigno, & ſublatis anchoris, circiter millia paſſuum VIII ab eo loco

progreſſus,

NOTÆ.

1. *Navibus circiter* LXXX *onerariis.*] Manifeſtum eſt hic diſcrimen inter onerarias naves & longas: hæ vtiles bello, paſſim erant biremes vel triremes, aut pluribus etiam ordinibus remorum inſtructæ, atque adeo celeritate præſtabant, quæ in omnibus præliis admodum juvat: illæ capaces tantum erant mercium, atque adeo ſine remigibus, quorum ordines in binis, ternis & aliquando pluribus tabulatis conſiſtentes, ſpatium navium implere ſolebant: fuiſſe autem onerarias remorum expertes innuit Livius decadis III. lib. VII. *Naves quas Livius, &c.*

2. *In eos pagos Morinorum.*] Magna libertas Gallorum magnam diſſenſionem & varietatem ſententiarum fecit; diſſenſio autem ſervitutem accerſivit, cum non ſolum populi a populis, in Gallia, ſed pagi a pagis diſſentirent, vt hinc patet, quorum quidem ſinguli a ſingulis diviſum conſilium ſibi capiebant.

3. *In vlteriorem portum, &c.*] Cum in illa ora anguſti eſſent portus, & plurium navium minime capaces, illas in plures portus diſtribuere neceſſe fuit, vnde etiam ſuos equites ſolvere juſſit. Facile adducor vt hunc vlteriorem portum Geſſoriacum eſſe credam.

4. *Firmatas.*] Alii habent *armatas*; vtra melior lectio videris lector.

XXIV. progreſſus, aperto ac plano littore naves conſtituit. At barbari, conſilio
Romanorum cognito, præmiſſo equitatu, & [1] eſſedariis, quo plerumque genere in præliis vti conſuerunt, reliquis copiis ſubſecuti, noſtros navibus egredi prohibebant. Erat ob has cauſſas ſumma difficultas, quod naves propter magnitudinem, niſi in alto conſtitui non poterant: militibus autem, ignotis locis, impeditis manibus, magno & gravi onere armorum preſſis, ſimul & navibus deſiliendum, & fluctibus conſiſtendum, & cum hoſtibus erat pugnandum; quum illi aut ex arido, aut paullulum in aquam progreſſi, omnibus membris expediti, notiſſimis locis, audacter tela conjicerent, & equos inſuefactos incitarent. Quibus rebus noſtri perterriti, atque hujus omnino generis pugnæ imperiti, non omnes eadem alacritate
XXV. ac ſtudio quo in pedeſtribus vti præliis conſueverant, vtebantur. Quod
vbi Cæſar animadvertit, [2] naves longas, quarum & ſpecies erat barbaris inuſitatior, & motus ad vſum expeditior, paullulum removeri ab onerariis navibus, & remis incitari, & ad latus apertum hoſtium conſtitui, atque inde fundis, tormentis, ſagittis, hoſtes propelli, ac ſubmoveri juſſit: quæ res magno vſui noſtris fuit. Nam & navium figura, & remorum motu, & inuſitato genere tormentorum permoti barbari, conſtiterunt, ac paullum modo pedem retulerunt. At, noſtris militibus cunctantibus, maxime propter altitudinem maris, [3] qui x legionis aquilam ferebat, conteſtatus deos, vt ea res legioni feliciter eveniret: Deſilite, inquit, milites, niſi vultis aquilam hoſtibus prodere. Ego certe meum Reip. atque Imperatori officium præſtitero. Hoc quum magna voce dixiſſet, ſe ex navi projecit, [4] atque in hoſtes aquilam ferre cœpit. Tum noſtri cohortati inter ſe, ne tantum dedecus admitteretur, vniverſi ex navi deſilierunt. Hos item alii ex proximis navibus quum conſpexiſſent, ſubſecuti, hoſtibus
XXVI. appropinquarunt. Pugnatum eſt ab vtriſque acriter. Noſtri tamen,
quod neque ordines ſervare, neque firmiter inſiſtere, neque ſigna ſubſequi poterant, atque alius alia ex navi, quibuſcumque ſignis occurrerat, ſe aggregabat,

NOTÆ.

1. *Eſſedariis*] Sunt qui de eſſedo pugnant, quos poſtea accuratius deſcribit: Eſſedum vero eſt genus currus, quo Galli ad bella vtuntur.

2. *Naves longas, quarum, &c.*] Quam ſeriſſime ad barbaros inventa quæ ſunt recentius perveniunt. Priores autem in vſu fuere onerariæ ad merces ferendas comparatæ, vt prius navigari cœptum ad commercia inſtituenda, quam ad longinqua bella inferenda. Quod autem poſterius navium longarum ſit inventum, teſtatur Herodot. in Clio, vbi ſcribit Phocenſes primos Græcorum longis navibus vſos fuiſſe.

3. *Qui x legionis aquilam ferebat.*] Aquila ſignum erat legionis, nec ſociis qui in cæteris erant pares committebatur. Legionariis illam ferre licebat paſſis pennis ſummæ haſtæ inſiſtebat ex auro vel argento. Sæpe fulmen tenebat.

4. *Atque in hoſtes aquilam ferre cœpit.*] Apud Livium: *Conſul ſignum in caſtra hoſtium injicit, quo acrius ſubeant milites.* Mira hic fuit M. Lælii Scevæ fortitudo, quam commemorat Valerius Max. lib. III. cap. II. ſed facta privatorum non ſolet perſequi Cæſar memor ſui inſtituti, quo facta ſua referre ſuſcepit; de Aquilifero nihil ſcripturus, niſi per illum factum fuiſſet vt inſula teneretur. Summum erat dedecus aquilam perdere; ſed numquam ita in diſcrimen conjiciebatur, niſi ancipitibus dubiiſque præliis.

gregabat, magnopere perturbabantur. Hoſtes vero, notis omnibus vadis,
vbi ex littore aliquos ſingulares ex navi egredientes conſpexerant, incitatis
equis, impeditos adoriebantur. Plures paucos circumſiſtebant: alii ab latere
aperto in vniverſos tela conjiciebant. Quod quum animadvertiſſet Cæſar,
[1] ſcaphas longarum navium, item ſpeculatoria navigia militibus compleri
juſſit: & quos laborantes conſpexerat, iis ſubſidia ſubmittebat. Noſtri
ſimul atque in arido conſtiterunt, ſuis omnibus conſecutis, in hoſtes im-
petum fecerunt, atque eos in fugam dederunt: neque longius proſequi
potuerunt, quod equites curſum tenere, atque inſulam capere non po-
tuerant. Hoc vnum ad priſtinam fortunam Cæſari defuit. Hoſtes prælio XXVII.
ſuperati, ſimul atque ſe ex fuga receperunt, ſtatim ad Cæſarem legatos
de pace miſerunt: obſides daturos, quæque imperaſſet, ſeſe facturos pol-
liciti ſunt. Vna cum his legatis Comius Atrebas venit, quem ſupra de-
monſtraveram à Cæſare in Britanniam præmiſſum. Hunc illi e navi egreſ-
ſum, quum ad eos Imperatoris mandata perferret, comprehenderant, at-
que in vincula conjecerant. Tunc facto prælio remiſerunt, & in petenda
pace ejus rei culpam in multitudinem contulerunt, & propter impruden-
tiam, vt ignoſceretur, petiverunt. Cæſar queſtus, quod quum vltro in
continentem legatis miſſis pacem a ſe petiſſent, bellum ſine cauſſa intuliſſent,
ignoſcere imprudentiæ dixit, obſideſque imperavit: quorum illi partem
ſtatim dederunt: partem ex longinquioribus locis accerſitam paucis diebus
ſeſe daturos dixerunt. Interea ſuos remigrare in agros juſſerunt: principeſq;
vndique convenere, & ſe civitateſque ſuas Cæſari commendarunt. His XXVIII.
rebus pace firmata, poſt diem IV quam eſt in Britanniam ventum, naves
XVIII, de quibus ſupra demonſtratum eſt, quæ equites ſuſtulerant, ex
ſuperiore portu leni vento ſolverunt. Quæ quum appropinquarent Bri-
tanniæ, & ex caſtris viderentur, tanta tempeſtas ſubito coorta eſt, vt nulla
earum curſum tenere poſſet, ſed aliæ eodem, vnde erant profectæ, refer-
rentur: aliæ ad inferiorem partem inſulæ, quæ eſt propius ſolis occaſum,
magno ſui cum periculo dejicerentur. Quæ tamen anchoris jactis, cum
fluctibus complerentur, neceſſario adverſa nocte in altum provectæ, con-
tinentem petiverunt. [2] Eadem nocte accidit vt eſſet luna plena, quæ XXIX.
dies maritimos æſtus maximos in Oceano efficere conſuevit: noſtriſque id
erat incognitum. Ita vno tempore & longas naves, quibus Cæſar exer-
citum

NOTÆ.

1. *Scaphas longarum navium*] Naviculæ ſunt quæ majores naves, vt miniſtræ, conſequuntur, Gallice *eſquif*, atque tamquam navis ipſius inſtrumentum. Itaque ſecundum Labeonem tractatu de fundo inſtructo: Si quis navem cum inſtrumento emerit, ei ſcapha debet quoque præſtari. Exploratoria vero navigia quæ celeritate pollent: *Quæ*, vt ait Vegetius, *ne candore prodantur, colore veneto tinguntur, & funes etiam cera qua inungi ſolent naves, inficiuntur. Nautæ quoque vel milites venetam veſtem induunt, vt non ſolum per noctem, ſed etiam per diem facilius lateant exploratores.*

2. *Eadem nocte accidit, &c.* Veget. lib. V. cap. XII. *Hic reciprocantis meatus ambiguitas curſum navium ſecunda adjuvat, retardat adverſa. Quæ dimicaturo magna ſunt cautione vi-*

citum tranſportandum curaverat, quaſque in aridum ſubduxerat, æſtus
complebat: & onerarias, quæ ad anchoras erant deligatæ, tempeſtas affli-
ctabat: neque vlla noſtris facultas aut adminiſtrandi, aut auxiliandi da-
batur. Compluribus navibus fractis, reliquæ quum eſſent funibus, an-
choris, reliquiſque armamentis amiſſis, ad navigandum inutiles, magna,
id quod neceſſe erat accidere, totius exercitus perturbatio facta eſt. Neque
enim naves erant aliæ quibus reportari poſſent, & omnia deerant quæ ad
reficiendas vſui ſunt: & quod omnibus conſtabat hiemare in Gallia opor-
XXX. tere, frumentum his in locis in hiemem proviſum non erat. Quibus
rebus cognitis, principes Britanniæ, qui poſt prælium ad ea, quæ juſſerat
Cæſar, facienda convenerant, inter ſe collocuti, quum equites, & naves,
& frumentum Romanis deeſſe intelligerent, & paucitatem militum ex ca-
ſtrorum exiguitate cognoſcerent: quæ hoc erant etiam anguſtiora, quod
ſine impedimentis Cæſar legiones tranſportaverat: optimum factu eſſe
duxerunt, rebellione facta, frumento, commeatuque noſtros prohibere,
& rem in hiemem producere: quod his ſuperatis, aut reditu interclusis,
neminem poſtea belli inferendi cauſſa in Britanniam tranſiturum confide-
bant. Itaque rurſus conjuratione facta, paulatim ex caſtris diſcedere, ac
XXXI. ſuos clam ex agris deducere cœperunt. At Cæſar, etſi nondum eorum
conſilia cognoverat, tamen & ex eventu navium ſuarum, & ex eo quod
obſides dare intermiſerant, fore id quod accidit, ſuſpicabatur. Itaque ad
omnes caſus ſubſidia comparabat. Nam & frumentum ex agris in caſtra
quotidie conferebat, & quæ graviſſime afflictæ erant naves, earum materia
atque ære ad reliquas reficiendas vtebatur: & quæ ad eas res erant vſui,
ex continenti comportari jubebat. Itaque quum id ſummo ſtudio a mili-
tibus adminiſtraretur XII navibus amiſſis, reliquis vt navigari commode
XXXII. poſſet, effecit. Dum ea geruntur, legione, ex conſuetudine, vna fru-
mentatum miſſa, quæ appellabatur VII, neque vlla ad id tempus belli
ſuſpicione interpoſita, quum pars hominum in agris remaneret, pars etiam
in caſtra ventitaret: [1] ii qui pro portis caſtrorum in ſtatione erant, Cæſari
renuntiaverunt, pulverem majorem quam conſuetudo ferret, in ea parte
videri, quam in partem legio iter feciſſet. Cæſar id quod erat, ſuſpicatus,
aliquid novi a barbaris initum conſilii: cohortes quæ in ſtationibus erant,
ſecum in eam partem proficiſci, duas in ſtationem ſuccedere, reliquas
armari,

NOTÆ.

tanda: neque enim auxilio remorum rheumatis impetus vincitur, cui interdum cedit & ventus. Et quoniam diverſis regionibus diverſo lunæ creſcentis minuentiſque ſtatu certis horis iſta variantur, ideo prælium navale geſturus conſuetudinem pelagi vel loci ante congreſſum debet agnoſcere. Sed Romanis cum eſſent infenſi Galli qui id cognoſcebant, ab eorum nemine docebantur quid eſſet vitandum, quibus ſi amici illi fuiſſent, facile erat his incommodis occurrere.

1. *Ii qui pro portis, &c.*] Stationes vocabant a ſtando, quia cohortes ante portas caſtra cuſtodiebant, non vnus, vt nunc, miles. Nec enim tutum eſſe putabant vni ſalutem exercitus credere. Cohors autem & turma equitum ſervabant. Statio autem eſt certus propriuſque locus.

armari, & confeſtim ſe ſubſequi juſſit. Quum paullo longius a caſtris
proceſſiſſet: ſuos ab hoſtibus premi, atque ægre ſuſtinere, & conferta le-
gione ex omnibus partibus tela conjici animadvertit. Nam quod omni ex
reliquis partibus demeſſo frumento, vna pars erat reliqua, ſuſpicati hoſtes
huc noſtros eſſe venturos, noctu in ſilvis delituerant. Tum diſperſos, de-
poſitis armis, in metendo occupatos ſubito adorti, paucis interfectis, re-
liquos incertis ordinibus perturbaverant: ſimul equitatu, atque eſſedis
circumdederant. Genus hoc eſt ex eſſedis pugnæ: primo per omnes XXXIII.
partes perequitant, & tela conjiciunt: atque ipſo terrore equorum, &
ſtrepitu rotarum ordines plerumque perturbant: & quum ſe inter equi-
tum turmas inſinuavere, ex eſſedis deſiliunt, & pedibus præliantur. Aurigæ
interim paullum e prælio excedunt, atque ita ſe collocant, vt ſi illi a
multitudine hoſtium premantur, expeditum ad ſuos receptum habeant.
Ita mobilitatem equitum, ſtabilitatem peditum in præliis præſtant: ac
tantum vſu quotidiano & exercitatione efficiunt, vt in declivi ac præci-
piti loco incitatos equos ſuſtinere, & brevi moderari ac flectere, & per
temonem percurrere, & in jugo inſiſtere, & inde ſe in currus citiſſime
recipere conſueverint. [1] Quibus rebus perturbatis noſtris novitate pu- XXXIV.
gnæ, tempore opportuniſſimo Cæſar auxilium tulit: namque ejus adventu
hoſtes conſtiterunt, noſtri ex timore ſe receperunt. Quo facto ad laceſ-
ſendum hoſtem, & committendum prælium, alienum eſſe tempus arbi-
tratus, ſuo ſe loco continuit, & brevi tempore intermiſſo, in caſtra legio-
nes reduxit. Dum hæc geruntur, noſtris omnibus occupatis, qui erant
in agris reliqui, diſceſſerunt. Secutæ ſunt continuos dies complures tem-
peſtates, quæ & noſtros in caſtris continerent, & hoſtem a pugna prohi-
berent. Interim barbari nuntios in omnes partes dimiſerunt, paucitatemq;
noſtrorum militum ſuis prædicaverunt: & quanta prædæ faciendæ, atque
in perpetuum ſui liberandi facultas daretur, ſi Romanos caſtris expuliſſent,
demonſtraverunt. His rebus celeriter magna multitudine peditatus equi-
tatuſque coacta, ad caſtra venerunt. Cæſar etſi idem quod ſuperioribus XXXV.
diebus acciderat, fore videbat, vt ſi eſſent hoſtes pulſi, celeritate pericu-
lum effugerent: tamen nactus equites circiter xxx, quos Comius Atrebas,
de quo ante dictum eſt, ſecum tranſportaverat, legiones in acie pro caſtris
conſtituit. Commiſſo prælio, diutius noſtrorum militum impetum hoſtes
ferre non potuerunt, ac terga verterunt: quos tanto ſpatio ſecuti, quan-
tum curſu & viribus efficere potuerunt, complures ex iis occiderunt: deinde
omnibus longe lateque ædificiis incenſis, ſe in caſtra receperunt. Eodem XXXVI.
die legati ab hoſtibus miſſi ad Cæſarem de pace venerunt. His Cæſar nu-
merum obſidum quem antea imperaverat, duplicavit, eoſque in conti-
nentem

NOTÆ.

1. *Quibus rebus perturbatis noſtris.*] Lucanus lib. II. inducit Pompeium dicentem vt Cæſar:
Territa quæſitis oſtendit terga Britannis.

nentem adduci juſſit: quod [1] propinqua die æquinoctii, infirmis navibus
hiemi navigationem ſubjiciendam non exiſtimabat: ipſe idoneam tem-
peſtatem nactus, paullo poſt mediam noctem naves ſolvit. Quæ omnes
incolumes ad continentem pervenerunt: ex his onerariæ II [a] eoſdem portus
XXXVII. capere non potuerunt, ſed paullo infra delatæ ſunt. Quibus ex navi-
bus, quum eſſent expoſiti milites circiter CCC, atque in caſtra conten-
derent; Morini, quos Cæſar in Britanniam proficiſcens pacatos reliquerat,
ſpe prædæ adducti, primo non ita magno ſuorum numero circumſtete-
runt, ac, ſi ſeſe interfici nollent, arma ponere juſſerunt: [2] quum illi orbe
facto ſeſe defenderent, celeriter ad clamorem hominum circiter millia VI
convenerunt. Qua re nuntiata, Cæſar omnem ex caſtris equitatum ſuis
auxilio miſit. Interim noſtri milites impetum hoſtium ſuſtinuerunt, atque
amplius horis fortiſſime IV pugnaverunt, & paucis vulneribus acceptis,
complures ex iis occiderunt. Poſtea vero quam equitatus noſter in con-
ſpectum venit, hoſtes abjectis armis, terga verterunt, magnuſque eorum
XXXVIII. numerus eſt occiſus. Cæſar poſtero die T. Labienum legatum cum iis
legionibus quas ex Britannia reduxerat, in Morinos qui rebellionem fece-
rant, miſit. Qui quum propter ſiccitates paludum, quo ſe reciperent,
non haberent; quo perfugio ſuperiore anno fuerant vſi, omnes fere in
poteſtatem Labieni venerunt. At Q. Titurius & L. Cotta legati, qui in
Menapiorum fines legiones duxerant, omnibus eorum agris vaſtatis, fru-
mentis ſuccisis, ædificiiſque incenſis; quod Menapii omnes ſe in denſiſ-
ſimas ſilvas abdiderant, ad Cæſarem ſe receperunt. Cæſar in Belgis om-
nium legionum hiberna conſtituit. Eo duæ omnino civitates ex Britannia
obſides miſerunt: [3] reliquæ neglexerunt. His rebus geſtis, ex litteris Cæ-
ſaris dierum XX ſupplicatio a ſenatu decreta eſt.

LIBER

INTERPRETATIO.

[a] *Ad eoſdem portus non potuerunt appellere.*

NOTÆ.

1. *Propinqua die æquinoctii.*] Cum ſupra dixerit: *Exigua æſtatis parte reliqua*, æquinoctium autumnale intelligit, quod in menſem Septembrem incidit.

2. *Quum illi orbe facto ſe defenderent.*] Quod fiebat reſiſtendi cauſa, non oppugnandi.

3. *Reliquæ neglexerunt.*] Et hanc ſumpſit cauſam revertendi in Britanniam Cæſar, vt poſtea legetur.

LIBER V.

ARGVMENTVM.

HIc liber continet aliquos Piruſtarum motus a Cæſare coercitos : item Trevirorum de principatu inter ſe contendentium diſſidia : tranſitum in Britanniam : bellum Ambiorigis : Induciomari mortem.

[1] LVcio Domitio, Ap. Claudio Coss. diſcedens ab hibernis Cæſar in Italiam, vt quotannis facere inſtituerat, legatis imperat, quos legionibus præfecerat, vti quamplurimas poſſent, hieme naves ædificandas, vetereſque reficiendas curarent. Earum modum formamque demonſtrat: [a] ad celeritatem onerandi, ſubductioneſque paullo facit humiliores, quam quibus [2] noſtro mari vti conſuevimus: atque id eo magis, quod propter crebras commutationes æſtuum, minus magnos ibi fluctus fieri cognoverat: ad onera, & ad multitudinem jumentorum tranſportandam, paullo latiores, quam quibus in reliquis vtimur maribus. [3] Has omnes actuarias imperat fieri: quam ad rem humilitas multum adjuvat. Ea quæ ſunt vſui ad armandas naves, ex Hiſpania apportari jubet. Ipſe conventibus Galliæ citerioris peractis, in Illyricum proficiſcitur, quod [4] a Piruſtis finitimam partem provinciæ incurſionibus vaſtari audiebat. Eo quum veniſſet, civitatibus I.

INTERPRETATIO.

[a] *Quo celerius onerarentur, ſubducerenturque* in terram.

NOTÆ.

1. *Lucio Domitio, Ap. Claudio Coſſ.*] Is Conſulatus incidit in annum ab vrbe condita DCC. Hic eſt Domitius qui ad Corfinium captus, deinde remiſſus eſt a Cæſare: homo leviſſimus, multis horum Commentariorum locis de bello civili commemoratus, quique tandem acie Pharſalica periit. Appius vero Pulcher hic eſt P. Clodii qui a Milone fuit occiſus, frater. Extant Ciceronis ad illum Epiſt. lib. III. ad Famil. Ante pugnam Pharſalicam in Græcia deceſſit, morbo implicitus.

2. *Noſtro mari*] Mediterraneum intelligit, quod eo nomine a Pompeio Mela appellatur lib. I. cap. I. *Id omne qua venit quaque diſpergitur, uno vocabulo noſtrum mare dicitur.*

3. *Has omnes actuarias*] Actuariæ naves non velis tantum agebantur, ſed & remis, atq; adeo aliis erant celeriores. Hoc differebant ab onerariis, quod onerariæ expertes erant remigii, mercibus tantum aptæ tranſportandis, a longis vero navibus, quod minus altæ, neque tot remigum ordines habebant, hominibus jumentiſque ferendis vehendiſque comparatæ. Livius lib. XXXVIII. *Tradito & naves armamentaque earum, neve plures quam decem naves actuarias, nulla quarum plusquam triginta remis agatur.*

4. *A Piruſtis.*] Piruſtæ, gens Dalmatica Ptolemæo, cui Piruſæ dicuntur, & prope Macedoniam collocantur. Strabo Pannonios eos appellat lib. VII. Certe Illyrico ſunt pro-

tatibus milites imperat, certumque in locum convenire jubet. Qua re nuntiata, Piruſtæ legatos ad eum mittunt, qui doceant nihil earum rerum publico factum conſilio, ſeſeque paratos eſſe demonſtrant, omnibus rationibus de injuriis ſatisfacere. Accepta oratione eorum, Cæſar obſides imperat, eoſque ad certam diem adduci jubet: niſi ita fecerint, ſeſe bello civitatem perſecuturum demonſtrat. Iis ad diem adductis, vt imperaverat, arbitros inter civitates dat, [1] qui litem æſtiment, pœnamque conſti-

II. tuant. His confectis rebus, [2] conventibuſque peractis, [3] in citeriorem Galliam revertitur, atque inde ad exercitum proficiſcitur. Eo quum veniſſet, circuitis omnibus hibernis, ſingulari militum ſtudio, in ſumma rerum omnium inopia, [4] circiter DC ejus generis, cujus ſupra demonſtravimus, naves, & longas XXIIX invenit conſtructas, [a] neque multum abeſſe [ab eo] quin paucis diebus [5] deduci poſſent. Collaudatis militibus, atque iis qui negotio præfuerant, quid fieri velit oſtendit: atque omnes [6] ad portum Itium convenire jubet: quo ex portu commodiſſimum in Britanniam transjectum eſſe cognoverat, circiter millium paſſuum XXX a continenti. Huic rei quod ſatis eſſe viſum eſt militum, relinquit: ipſe [7] cum legionibus expeditis IV, & equitibus DCCC in fines Trevirorum proficiſcitur: quod hi neque ad concilia veniebant, neque imperio pare-

III. bant, Germanoſque tranſrhenanos ſollicitare dicebantur. Hæc civitas longe plurimum totius Galliæ equitatu valet, magnaſque habet copias peditum, Rhenumque, vt ſupra demonſtravimus, tangit. In ea civitate duo de principatu inter ſe contendebant, Indutiomarus & Cingetorix: ex quibus

INTERPRETATIO.

[a] *In mare.*

NOTÆ.

ximi. Ii videntur eſſe qui Plinio lib. IV. cap. XXII. dicuntur Pyræi prope Taulantios. Illyricum porro erat etiam provincia Cæſaris, cujus partem ſibi finitimam illi Piruſtæ vexabant, ampla, longe lateque patens regio maritima, hodie *Eſclavonie*, multis præliis multiſque a ducibus Romanis perdomita, in eorum poteſtatem pervenit.

1. *Litem æſtiment.*] Id eſt, in pretium redigant omnes rapinas.

2. *Conventibus peractis.*] Conventus peragere, eſt juriſdictionem in oppidis ad id deſtinatis, ſtatis temporibus abſolvere.

3. *In citeriorem Galliam.*] Quæ alio nomine ciſalpina, hoc eſt, cis Alpes poſita reſpectu Romæ, eratque Cæſaris provincia, nunc *Lombardia* dicitur.

4. *Circiter* DC (naves) *ejus generis.*] Lipſio videtur incredibile noſtris moribus. Sed hoc in vſu Romanis militibus erat. Siquidem Frontino teſte lib. IV. *P. Naſica in hibernis, quamvis claſſis vſus non eſſet neceſſarius, ne tamen deſidia miles corrumperetur, aut per otii licentiam ſociis injuriam inferret, naves ædificare inſtituit.*

5. *Deduci*] In mare naves inferri. Virgil.

Deducunt ſocii naves & littora complent.

cui contrarium eſt *ſubducere*, in terram trahere. Virg. lib. I. Æneid.

Vrbem quam ſtatuo veſtra eſt, ſubducite naves.

6. *Ad portum Itium.*] Ptolemæus Itium ſtatuit inter Frudis ſive Suminæ oſtium & Geſſoriacum navale Morinorum, *Bologne.* Atqui non portum ſed promontorium appellat, portumque ibi eſſe cognominem nemo dubitare poteſt. Sed cum in Caletibus planum ſit littus, non poteſt eſſe *Calais.* Portus aliquis forte ſit obſtructus.

7. *Cum legionibus expeditis* IV.] Quæ non ducebant impedimenta, quorumque milites vallum non ferebant.

quibus

quibus alter, ſimul atque de Cæſaris legionumque adventu cognitum eſt,
ad eum venit: ſe ſuoſque omnes in officio futuros, neque ab amicitia po-
puli R. defecturos, confirmavit: quæque in Treviris gererentur, oſten-
dit. At Indutiomarus equitatum peditatumque cogere, iiſque qui per
ætatem in armis eſſe non poterant, [1]in ſilvam Arduennam abditis, quæ
ingenti magnitudine per medios fines Trevirorum a flumine Rheno ad
initium Rhemorum pertinet, bellum parare inſtituit. Sed poſtea quam
nonnulli principes ex ea civitate, & familiaritate Cingetorigis adducti, &
adventu noſtri exercitus perterriti ad Cæſarem venerunt, & de ſuis pri-
vatim rebus ab eo petere cœperunt, quoniam civitati conſulere non poſſent:
veritus ne ab omnibus dèſereretur [Indutiomarus] legatos ad Cæſarem
mittit, ſeſe idcirco a ſuis diſcedere, atque ad eum venire noluiſſe, quo
facilius civitatem in officio contineret, ne omnis nobilitatis diſceſſu, plebs
propter imprudentiam laberetur; Itaque civitatem in ſua poteſtate eſſe,
ſeque, ſi Cæſar permitteret, ad eum in caſtra venturum, & ſuas civita-
tiſque fortunas ejus fidei permiſſurum. Cæſar, etſi intelligebat qua de IV.
cauſſa ea dicerentur, quæque eum res ab inſtituto conſilio deterreret, ta-
men ne æſtatem in Treviris conſumere cogeretur, omnibus rebus ad Britan-
nicum bellum comparatis, Indutiomarum ad ſe cum CC obſidibus venire
juſſit. His adductis, & in iis filio, propinquiſque ejus omnibus, quos nomina-
tim evocaverat, conſolatus Indutiomarum, hortatuſque eſt vti in officio
permaneret. Nihilo tamen ſecius principibus Trevirorum ad ſe convocatis,
eos ſigillatim Cingetorigi conciliavit. Quod quum merito ejus a ſe fieri
intelligebat, tum magni intereſſe arbitrabatur, ejus auctoritatem inter ſuos
quamplurimum valere, cujus tam egregiam in ſe voluntatem perſpexiſſet.
Id factum graviter tulit Indutiomarus, ſuam gratiam inter ſuos minui:
& qui jam ante inimico in nos animo fuiſſet, multo gravius hoc dolore
exarſit. Iis rebus conſtitutis, Cæſar ad portum Itium cum legionibus V.
pervenit: ibi cognoſcit XL naves, quæ [2]in Meldis factæ erant, tempe-
ſtate rejectas curſum tenere non potuiſſe, atque eodem, vnde erant pro-
fectæ, relatas: reliquas paratas ad navigandum, atque omnibus rebus in-
ſtructas invenit. Eodem equitatus totius Galliæ convenit, numero mil-
lium IV, principeſque ex omnibus civitatibus: ex quibus perpaucos, quo-
rum in ſe fidem perſpexerat, relinquere in Gallia, reliquos obſidum loco
ſecum ducere decreverat: quod, quum ipſe abeſſet, motum Galliæ vere-
batur. Erat vna cum cæteris Dumnorix Æduus, de quo a nobis antea VI.
dictum

NOTÆ.

1. *In ſilvam Arduennam.*] Arduenna ſilva ingens olim erat, nunc maximam partem a cultoribus exciſa. per Treviros erat diſperſa, & ad Atrebates vſque pertinebat. Nunc ſunt tantum ejus reliquiæ circa Moſam.

2. *In Meldis.*] Non certe ii ſunt qui Pariſiis ſunt finitimi, *Meaux*, ſed qui ſint ignorantur. Libri nonnulli habent *Belgis*, ſicque Beroaldus legit, Strabonis auctoritate motus, qui eos Lexobiis finitimos & maritimos facit. Facile crediderо eſſe eos qui peninſulam vel oram maritimam incolunt vbi eſt *Cherbourg*. Non tantum mare accolunt, ſed & montes; nam inter montes eos conſtituit Ptolemæus.

dictum eſt. Hunc ſecum ducere in primis conſtituerat, quod eum cupidum rerum novarum, cupidum imperii, magni animi, magnæ inter Gallos auctoritatis, cognoverat. Accedebat huc, quod jam in concilio Æduorum Dumnorix dixerat, Sibi a Cæſare regnum civitatis deſerri: quod dictum Ædui graviter ferebant, neque recuſandi, neque [1] deprecandi cauſſa legatos ad Cæſarem mittere audebant. Id factum [2] ex ſuis hoſpitibus Cæſar cognoverat. Ille primo omnibus precibus petere contendit, vt in Gallia relinqueretur, partim quod inſuetus navigandi mare timeret, partim [3] quod religionibus ſeſe diceret impediri. Poſteaquam id obſtinate ſibi negari vidit, omni ſpe impetrandi adempta, principes Galliæ ſollicitare, ſevocare ſingulos, hortarique cœpit, vt in continenti remanerent, metu territare, non ſine cauſſa fieri, vt Gallia omni nobilitate ſpoliaretur. Id eſſe conſilium Cæſaris, vt, quos in conſpectu Galliæ interficere vereretur, hos omnes in Britanniam tranſductos necaret: fidem reliquis interponere, jusjurandum poſcere, vt quod eſſe ex vſu Galliæ intellexiſſent, communi

VII. conſilio adminiſtrarent. Hæc a compluribus ad Cæſarem deferebantur. Qua re cognita, Cæſar, [4] quod tantum civitati Æduæ dignitatis tribuebat, coërcendum atque deterrendum quibuſcumque rebus poſſet, Dumnorigem ſtatuebat: quod longius ejus amentiam progredi videbat, proſpiciendum ne quid ſibi ac Reip. nocere poſſet. Itaque dies circiter XXV in eo loco commoratus, [5] quod Corus ventus navigationem impediebat, qui magnam partem omnis temporis in his locis flare conſuevit: dabat operam, vt Dumnorigem in officio contineret, nihilo tamen ſecius omnia ejus conſilia cognoſceret. Tandem idoneam tempeſtatem nactus, milites equiteſque conſcendere naves jubet. At impeditis omnium animis, Dumnorix cum equitibus Æduorum a caſtris, inſciente Cæſare, domum diſcedere cœpit. Qua re nuntiata, Cæſar, intermiſſa profectione atque omnibus rebus poſtpoſitis, magnam partem equitatus ad eum inſequendum mittit, retrahique imperat: ſi vim faciat, neque pareat, interfici jubet: nihil hunc ſe abſente pro ſano facturum arbitratus, qui præſentis imperium neglexiſſet. Ille enim revocatus reſiſtere, ac ſe manu defendere, ſuorumque fidem implorare cœpit, ſæpe clamitans, Liberum ſe, liberæque civitatis eſſe. Illi, vt erat imperatum, circumſiſtunt, hominemque inter-

VIII. ficiunt. At Ædui equites ad Cæſarem omnes revertuntur. His rebus geſtis,

N O T Æ.

1. *Deprecandi cauſſa.*] Deprecari apud Autores bonæ latinitatis, eſt *precari ne quid fiat.*

2. *Ex ſuis hoſpitibus*] De quibus ſupra lib. 1.

3. *Quod religionibus, &c*] Sic Cicero in L. Piſonem: *Pontanus ſuſceptis religionibus impeditur* Sæpe enim vel auguriis, vel alio modo objecta religione & deterrebantur ne facerent quod vellent, & cogebantur facere quod nollent.

4. *Quod tantum civitati Æduæ dignitati tribuebat.*] Ciacconius exiſtimat reponendum permutatis caſibus: *Quod tantum civitatis Æduæ dignitati tribuebat*, quod ſatis placet.

5. *Quod Corus ventus*] Corus quem Zephyrum & Argeſten vocant, flat ab occaſu ſolſtitiali, Libonotus Vegetio.

geſtis, Labieno in continente cum III legionibus, & equitum millibus II relicto, vt portus tueretur, & rei frumentariæ provideret, quæque in Gallia gererentur, cognoſceret, & conſilium pro tempore & pro re caperet: ipſe cum legionibus V, & pari numero equitum, quem in continente reliquerat, ad ſolis occaſum naves ſolvit, [1] & leni Africo profectus, media circiter nocte vento intermiſſo, curſum non tenuit: & longius delatus æſtu, orta luce, ſub ſiniſtra [2] Britanniam relictam conſpexit. Tum rurſus æſtus commutationem ſecutus, remis contendit [a] vt eam partem inſulæ caperet, qua optimum eſſe egreſſum ſuperiore æſtate cognoverat. Qua in re admodum fuit militum virtus laudanda, qui vectoriis gravibuſque navigiis, non intermiſſo remigandi labore, longarum navium curſum adæquaverunt. Acceſſum eſt ad Britanniam omnibus navibus meridiano fere tempore: neque in eo loco hoſtis eſt viſus. Sed vt poſtea Cæſar ex captivis comperit, quum magnæ manus eo conveniſſent, multitudine navium perterritæ, quæ cum [3] annotinis privatiſque, quas ſui quiſque commodi cauſſa fecerat, amplius DCCC vna erant viſæ, timore a littore diſceſſerant, ac ſe in ſuperiora loca abdiderant. Cæſar expoſito IX.
exercitu, ac loco caſtris idoneo capto, vbi ex captivis cognovit, quo in loco hoſtium copiæ conſediſſent, [4] cohortibus X ad mare relictis, & equitibus CCC, qui præſidio navibus eſſent, de III vigilia ad hoſtes contendit, eo minus veritus navibus, quod in littore molli atque aperto deligatas ad anchoras relinquebat: & præſidio navibus Q. Atrium præfecit. Ipſe noctu progreſſus millia paſſuum circiter XII hoſtium copias conſpicatus eſt. Illi equitatu atque eſſedis ad flumen progreſſi, ex loco ſuperiore noſtros prohibere, & prælium committere cœperunt. Repulſi ab equitatu ſe in ſilvas abdiderunt, locum nacti, egregie & natura & opere munitum, quem domeſtici belli, vt videbatur, cauſſa jam ante preparaverant. Nam crebris [5] arboribus ſuccìſis omnes introitus erant præcluſi. Ipſi ex ſilvis rari pro-

INTERPRETATIO.

[a] *Quo appelleret ad eam partem inſulæ.*

NOTÆ.

1. *Et leni Africo profectus.*] Africus ab occaſu brumali ſpirat, Græcis Libonotus.

2. *Britanniam.*] Britannia hodie eſt duplex, tranſmarina & ciſmarina. De tranſmarina hic agit Cæſar. Ciſmarina vero illa tempeſtate dicebatur Armorica. Poſteaquam autem ab Anglis, qui Germanicus erat populus, Britanni ejecti ſunt circa annum Chriſti CCCCXLI, a Britannia tranſmarina, pars illorum Britannorum in ciſmarinam tranſiit quæ ab ipſis nomen accepit Britanniæ.

3. *Annotinis*] Annotinæ ſunt naves quæ annonam ferunt, ab annona dictæ, ſicut a ſero, ſerotinus. Et hæ quidem ſunt inter onerarias, quarum ſcilicet ſunt multa genera. ſunt enim frumentariæ & vinariæ & lignariæ, quarum omnium extant apud Autores exempla, imo ſunt & palearum naves apud Ciceronem.

4. *Cohortibus* X,] Cohors erat vt plurimum CCCCXX hominum: ſi legio plenior eſſet, erat etiam plenior cohors, militum nempe IↃ & IↃC. Cohortes decem numerum legionis efficiebant, quas tamen legionem hic non appellat, quia forte erant ex pluribus legionibus delectæ.

5. *Arboribus ſuccìſis.*] Concædes appellat Tacitus. Item Gregorius Turonenſis.

propugnabant, noſtroſque intra munitiones ingredi prohibebant. At milites legionis VII, [1] teſtudine facta, & aggere ad munitiones adjecto, locum ceperunt, eoſque ex ſilvis expulerunt, paucis vulneribus acceptis. Sed eos fugientes longius Cæſar perſequi vetuit, & quod loci naturam ignorabat, & quod magna parte diei conſumpta, munitioni caſtrorum tempus relinqui volebat.

X. Poſtridie ejus diei mane, tripartito milites equiteſque in expeditionem miſit, vt eos qui ſugerant, perſequerentur. Iis aliquantum itineris progreſſis, quum jam extremi eſſent in proſpectu, equites a Q. Atrio ad Cæſarem venerunt, qui nuntiarent, ſuperiori nocte maxima coorta tempeſtate, prope omnes naves afflictas, atque in littore ejectas eſſe, quod neque anchoræ funeſque ſubſiſterent, neque nautæ gubernatoreſque vim tempeſtatis pati poſſent. Itaque ex eo concurſu navium magnum eſſe incommodum acceptum.

XI. His rebus cognitis, Cæſar legiones equitatumque revocari atque itinere deſiſtere jubet. Ipſe ad naves revertitur: eadem fere quæ ex nuntiis litteriſque cognoverat, coram perſpicit, ſic vt amiſſis circiter XL navibus, reliquæ tamen refici poſſe magno negotio viderentur. Itaque ex legionibus [2] fabros deligit, & ex continenti alios accerſiri jubet; Labieno ſcribit, vt quam plurimas poſſet, iis legionibus quæ ſunt apud eum, naves inſtituat. Ipſe, etſi res erat multæ operæ ac laboris, tamen commodiſſimum eſſe ſtatuit omnes naves ſubduci, & cum caſtris vna munitione conjungi. In his rebus circiter dies X conſumit, ne nocturnis quidem temporibus ad laborem militum intermiſſis. Subductis navibus, caſtriſque egregie munitis, eaſdem copias, quas ante præſidio navibus relinquit: ipſe eodem, vnde redierat, proficiſcitur. Eo quum veniſſet, majores vndique in eum locum copiæ Britannorum convenerant. Summa imperii bellique adminiſtrandi, communi conſilio, permiſſa eſt Caſſivellauno, cujus fines a maritimis civitatibus flumen dividit quod appellatur [3] Tameſis, a mari circiter millia paſſuum LXXX. Huic ſuperiori tempore cum reliquis civitatibus continentia bella interceſſerant, ſed noſtro adventu permoti Britanni, hunc toti bello imperioque præfecerant.

NOTÆ.

1. *Teſtudine facta.*] Hæc eſt teſtudo quæ a Dione deſcribitur lib. XLIII. cujus verba Græca his Latinis reddita efferre non pigebit: *Teſtudo talis eſt & hoc modo fit: Impedimentis & levis armatura, & equitibus in medium acceptis, gravis armaturæ pedites qui oblongis & cavis, & dimidiati tubi ſimilibus clypeis vtuntur, in extremis partibus tanquam in lateritio opere circumponuntur, & alios ipſi extra ſpectantes ambiunt. Cæteri qui planos habent clypeos, in medio denſi collocantur, illeſque tum ſuper ſe tum ſuper alios attollunt, ita vt per univerſam phalangem nihil præter clypeos cernatur, & a telorum jactu tutos denſitate inſtructionis efficiant. Sic enim firmant, vt & ſuper eam homines aliquot ingredi poſſint, & præterea equi & currus, ſi quando in cavo & anguſto loco verſantur. Hæc eſt ejus inſtructionis forma, & nomen a teſtudine cepit, & ob firmitatem, & quia tegit optime. Vſus autem eſt duplex: nam & in oppugnanda munitione aliqua ſubeunt, & ſæpe in ipſum murum quoſdam attollunt, &c.* Idem fere habet Oppianus lib 1. Cynegeticon.

2. *Fabros delegit.*] Quia teſte Livio lib. 1. Servius duas centurias inſtituerat, quæ ſine armis ſtipendia facerent, datumque eſt munus, vt machinas in bello ferrent, quorum præfectus dicebatur, *Præfectus fabrûm.*

3. *Tameſis.*] Gallice, *Thamiſe.* Anglice, *le Thems*, Londinum præterfluit.

rant. Britanniæ pars interior ab iis incolitur, quos natos in inſula ipſa XII. memoria proditum dicunt: maritima pars ab iis, qui prædæ ac belli inferendi cauſſa [1] ex Belgio tranſierant: qui omnes fere iis nominibus civitatum appellantur, quibus orti ex civitatibus eo pervenerunt, & [2] bello illato ibi remanſerunt, atque agros colere cœperunt. Hominum eſt infinita multitudo, creberrimaque ædificia fere Gallicis conſimilia: pecoris magnus numerus: [3] vtuntur aut æreo, aut taleis ferreis ad certum pondus examinatis pro nummo. [4] Naſcitur ibi plumbum album in mediterraneis regionibus: in maritimis ferrum, ſed ejus exigua eſt copia: ære vtuntur importato. Materia cujuſque generis, vt in Gallia eſt, præter fagum atque abietem. Leporem & gallinam, & anſerem guſtare, fas non putant. Hæc tamen alunt animi voluptatiſque cauſſa. Loca ſunt temperatiora quam in Gallia, [5] remiſſioribus frigoribus. [6] Inſula natura triquetra, cujus vnum XIII. latus eſt contra Galliam: hujus lateris alter angulus, qui eſt ad [7] Cantium, quo fere ex Gallia naves appelluntur, ad orientem ſolem, inferior ad meridiem ſpectat. [8] Hoc latus tenet circiter millia paſſuum D: alterum vergit ad Hiſpaniam, atque occidentem ſolem, qua ex parte eſt [9] Hibernia, dimidio minor, vt exiſtimatur, quam Britannia; ſed pari ſpatio tranſmiſſus, atque ex Gallia eſt in Britanniam. In hoc medio curſu eſt inſula quæ appellatur

NOTÆ.

1. *Ex Belgio.*] Belgium videtur hic eſſe dictum pars Galliæ, quæ a Belgis in vniverſum incolitur, non parva alia, quæ ab ipſis Bellovacis, Ambianiſque incolitur. Belgium a Belgis, vt a Samnitibus Samnium dicitur.

2. *Bello illato.*] Non illato ſolum, ſed & confecto.

3. *Vtuntur aut æreo, &c*] Antiqui codices habent: *Vtuntur nummo ære aut laminis ferreis.* Certe pecunias quæ Toloſæ a Romanis inventæ ſunt nequaquam ſignatas, ſed argentum aurumque infectum fuiſſe diſertis verbis obſervat Strabo.

4. *Naſcitur ibi plumbum, &c.*] Itidem ſe res habet & nunc. Eſt enim in Wallia plumbum, eſt & ferrum, ſed paucum. Æs vero illis vt & nobis e Germania petitur. De auro autem ſic Cicero lib. IV. ad Atticum epiſt. XVI. *Etiam illud jam cognitum eſt, neque argenti ſcrupulum eſſe vllum in illa inſula, neque vllam ſpem prædæ niſi ex mancipiis.* Tacitus tamen, Solinus, Beda dicunt inventa metalla eſſe.

5. *Remiſſioribus frigoribus.*] Tacitus ſcribit: Cælum Britannicum crebris imbribus fœdum, aſperitatem frigorum abeſſe.

6. *Inſula natura triquetra.*] Tacitus tradit formam ejus a Livio & Fabio Ruſtico oblongæ ſcutulæ vel bipenni aſſimilari, immenſum tamen & enorme ſpatium procurrentium extremo jam littore terrarum velut in cuneum tenuari: quorum Autorum tempore primum Romana claſſis eſt inſulam Britanniam circumvecta. Quæ quidem Taciti ſeu Livii deſcriptio quam Cæſariana diligentior videtur. nec enim triquetra eſt, vt Sicilia. Sed ſi quia Italiam hederæ folio aſſimilatam dixit Plinius, tantopere in ſua regione erravit, ignoſcendum eſt Cæſari erranti in aliena. Porro *natura triquetra* dixit Cæſar, pro *figura triquetra.*

7. *Cantium.*] Nomen retinet *Kent.*

8. *Hoc latus tenet.*] Haud multum abeſt a vero, ſi præſertim ſinuum habatur ratio. Sed nec inſulam eſſe plane compertum eſt, niſi Severo principe, vt Dio teſtatur.

9. *Hibernia.*] Hibernia quoque nomen retinet, & verum nunc eſſe comperitur quod de ejus menſura fuit a Cæſare proditum. Minus diligenter Mela, qui de ea ſic habet lib. III. cap. VI. *Super Britanniam Iuverna eſt pene par ſpatio, ſed vtrinque æqualis.* De ea quoque ſic Tacitus: *Spatium ejus ſi Britanniæ comparetur anguſtius, noſtri maris inſulas ſuperat*, id eſt, Sardiniam, Siciliam, Cretam.

tur [1] Mona. Complures præterea minores objectæ inſulæ exiſtimantur [2] de quibus inſulis nonnulli ſcripſerunt, dies continuos XXX ſub bruma eſſe noctem. Nos nihil de eo percunctationibus reperiebamus, niſi [3] certis ex aqua menſuris, breviores eſſe noctes, quam in continente, videbamus. Hujus eſt longitudo lateris, vt fert illorum opinio, DCC millium paſſuum. Tertium eſt contra ſeptemtrionem: cui parti nulla eſt objecta terra, ſed ejus angulus lateris maxime ad Germaniam ſpectat. Huic millia paſſuum DCCC in longitudinem eſſe exiſtimatur. Ita omnis inſula eſt in circuitu vicies centena millia paſſuum.

XIV. Ex his omnibus longe ſunt humaniſſimi qui Cantium incolunt: quæ regio eſt maritima omnis, neque multum a Gallica differunt conſuetudine. Interiores plerique frumenta non ſerunt, ſed lacte & carne vivunt, pellibuſque ſunt veſtiti. [4] Omnes vero ſe Britanni vitro inficiunt, quod cæruleum efficit colorem: atque hoc hor-

NOTÆ.

1. *Mona*] Nunc dicitur *Man.*

2. *De quibus inſulis, &c.*] De quibus ſic Plinius lib. II. cap. LXXV. *Solſtitialibus diebus accedente ſole propius verticem mundi anguſto lucis ambitu ſubjectæ terræ, continuos dies habere ſenis menſibus, noctesque e diverſo ad brumam remoto. Quod fieri in inſula Thule Pytheas Maſſilienſis ſcripſit, ſex dierum navigatione in ſeptemtrionem a Britannia diſtante; quidam vero & in Mona quæ diſtat a Camaloduno Britanniæ oppido circiter ducentis millibus affirmant.* De Mona & inſulis illis propinquis falſum eſſe compertum eſt, de remotioribus non tantum fama, ſed ratio certiſſima confirmat.

3. *Certis ex aqua menſuris.*] Clepſydras intelligit, horologia ex aquis conſtantia, quorum formam vſumque apud Vitruvium videre licet lib. IX. Breviores autem eſſe noctes intellige æſtivas: æſtate enim ſuas expeditiones faciebat Cæſar. De qua noctium Britannicarum brevitate ſic memoriæ prodidit Tacitus idoneus autor, vt pote Iulii Agricolæ gener Britanniæ domitoris: *Dierum ſpatia ultra noſtri orbis menſuram, & nox clara & extrema Britanniæ parte brevis, ut finem atque initium lucis exiguo diſcrimine internoſcas. Quod ſi nubes non officiant, adſpici per noctem ſolis fulgorem, nec occidere & exſurgere, ſed tranſire affirmant* Ac revera notum eſt ſole cis lineam æquinoctialem verſante, eo longiores dies brevioreſque noctes effici, quo terra aliqua vicinior polo eſt. Sic Gallia longiores æſtate noctes habet quam Anglia. Porro ſerus fuit apud Romanos clepſydrarum vſus. Plinius enim lib. VII. cap. LX. ſic habet: *Tunc Scipio Naſica collega Lænatis, primus aqua diviſit horas æque noctium ac dierum.*

4. *Omnes vero ſe Britanni vitro inficiunt*] Mira hic eſt lectionis varietas, quæ ex ſcriptorum videtur orta fuiſſe ignorantia Cum enim in antiquis codicibus viderent eſſe *vitro*, neque ſibi in animum inducere poſſent vitro tingi poſſe, alii ſcripſerunt, *nitro*, alii *luteo*, alii *glauco*, alii *ultro*, alii *glaſto*. Interim certum eſt herbam eſſe quæ vitrum a Latinis ideo dicitur quod vitreo colore tingat, de qua Vitruvius lib. VII. cap. XIV. ſic habet: *ijdem propter inopiam coloris. Indici Cretam ſelinuſiam aut anulariam vitro quod Græci Iſatin appellant inficientes, imitationem faciunt coloris Indici* Oribaſius ſcribit Iſatim infectores vitrum appellare. Mela Cæſari conſentiens lib. III. cap. VI. de Britannis ſic habet: *Incertum ob decorem an quid aliud, vitro corpora infíciunt.* Vbi nonnulli codices fruſtra habent *ultro*. Vitrum illud Glaſtum eſt, Gallice, *Gueſde.* Herba eſt, quæ in pulverem redacta cæruleum colorem efficit, qui aliis coloribus pro firmamento eſt, quo lanæ ad alios colores prætinguntur atque præparantur. Atque hujus Britannorum moris glaſto ſe pingendj meminit Plinius lib. XXII. cap. I. *Simile plantagini glaſtum in Gallia vocatur, quo Britannorum conjuges nuruſque toto corpore oblitæ, quibuſdam in ſacris & nudæ incedunt, Æthiopum colorem imitantes.* Nec mos ille corpus pingendi depoſitus tempore Severi Imperatoris, ſiquidem Herodianus ita de his perhibet: *Quin ipſa notant corpora pictura varia, & omnifariam formis animalium, quocirca ne induuntur quidem, videlicet picturam corporis ne adoperiant* Ita Politianus Herodiani optimus interpres.

horribiliore ſunt in pugna adſpectu: capilloque ſunt [1] promiſſo, atque omni parte corporis raſa, præter caput & labrum ſuperius. Vxores habent deni duodenique inter ſe communes, & maxime fratres cum fratribus, & parentes cum liberis. Sed ſi qui ſunt ex his nati, eorum habentur liberi, a quibus primum virgines quæque ductæ ſunt. Equites hoſtium eſſedariique acriter prælio cum equitatu noſtro in itinere conflixerunt, ita tamen, vt noſtri omnibus partibus ſuperiores fuerint, atque eos in ſilvas colleſque compulerint. Sed, compluribus interfectis, cupidius inſecuti, nonnullos ex ſuis amiſerunt. At illi intermiſſo ſpatio, imprudentibus noſtris atque occupatis in munitione caſtrorum, ſubito ſe ex ſilvis ejecerunt; impetuque in eos facto qui erant in ſtatione pro caſtris collocati, acriter pugnaverunt: duabuſque miſſis ſubſidio cohortibus a Cæſare, [2] atque his primis legionum duarum, quum hæ, intermiſſo perexiguo loci ſpatio, inter ſe conſtitiſſent, novo genere pugnæ perterritis noſtris, per medios audaciſſime proruperunt, ſeque inde incolumes receperunt. Eo die Q. Laberius Durus tribunus mil. interficitur: illi pluribus ſubmiſſis cohortibus, repelluntur. Toto hoc in genere pugnæ quum ſub oculis omnium ac pro caſtris dimicaretur, intellectum eſt, noſtros propter gravitatem armorum, quod neque inſequi cedentes poſſent, neque ab ſignis diſcedere auderent, minus aptos eſſe ad hujus generis hoſtem: equites autem magno cum periculo dimicare, propterea quod illi etiam conſulto plerumque cederent, & quum paullulum ab legionibus noſtros removiſſent, ex eſſedis deſilirent, & pedibus diſpari prælio contenderent. [3] Equeſtris autem prælii ratio, & cedentibus & inſequentibus, par atque idem periculum inferebat. Accedebat huc, vt numquam conferti, ſed rari, magniſque intervallis præliarentur, ſtationeſque diſpoſitas haberent, atque alios alii deinceps exciperent, integrique & recentes defatigatis ſuccederent. Poſtero die procul a caſtris hoſtes in collibus conſtiterunt, rarique ſe oſtendere, & lentius quam pridie noſtros equites laceſſere cœperunt. Sed meridie, quum Cæſar pabulandi cauſſa III legiones atque omnem equitatum cum [4] C. Trebonio legato miſiſſet, repente ex omnibus partibus ad pabulatores advolaverunt, ſic vti ab ſignis legionibuſque non abſiſterent. Noſtri acriter in eos impetu facto, repulerunt, neque ſi nem inſe-

XV. (at "Equites hoſtium") — XVI. (at "Toto hoc in genere pugnæ") — XVII. (at "Poſtero die")

NOTÆ.

1. *Promiſſo*] Id eſt, longo, quaſi *porro*, id eſt, longe *miſſo*.

2. *Atque his primis legionum duarum.*] Ex Modeſto enim prima cohors legionis erat mille & centum quinque peditum & CXXXII equitum loricatorum, cum legio erat VI millium & quinque peditum & IↃCCXXVI equitum, quæ quamvis ætate Cæſaris minus eſſet numeroſa, tamen cohors prima reliquis erat cohortibus numeroſior.

3. *Equeſtris autem prælii ratio.*] Neſcio de vtris dicat Romanis an Gallis, an de vtriſque, tamen de Romanis intelligit: ſed paulo obſcurior oratio. Fortaſſe aliquid mutilatum eſt a Librariis.

4. *Trebonio.*] Is amicus Cæſaris & legatus, Conſul poſtea trimeſtris cum Fabio, beneficio Cæſaris fuit; vnus tamen fuit de ejus percuſſoribus, eodemque anno quo cæſus eſt ab eo Cæſar, Smyrnæ vbi degebat, interfectus fuit a Dolabella qui tunc Conſul erat in Cæſaris occiſi locum ſuffectus.

inſequendi fecerunt, quoad ſubſidio confiſi equites, quum poſt ſe legiones viderent, præcipites hoſtes egerunt: magnoque eorum numero interfecto, neque ſui colligendi, neque conſiſtendi, aut ex eſſedis deſiliendi facultatem dederunt. Ex hac fuga protinus, quæ vndique convenerant, auxilia diſceſſerunt: neque poſt id tempus vmquam ſummis nobiſcum

XVIII. copiis hoſtes contenderunt. Cæſar cognito conſilio eorum, ad flumen Tameſim in fines Caſſivellauni exercitum duxit: quod flumen vno omnino loco pedibus, atque hoc ægre, tranſiri poteſt. Eo quum veniſſet, animadvertit ad alteram fluminis ripam magnas eſſe copias hoſtium inſtructas. [1] Ripa autem erat acutis ſudibus præfixis munita: ejuſdemque generis ſub aqua defixæ ſudes flumine tegebantur. Iis rebus cognitis a captivis perfugiſque, Cæſar, præmiſſo equitatu, confeſtim legiones ſubſequi juſſit. [2] Sed ea celeritate atque impetu milites ierunt, quum capite ſolo ex aqua exſtarent, vt hoſtes impetum legionum atque equitum ſuſti-

XIX. nere non poſſent, ripaſque dimitterent, ac ſe fugæ mandarent. Caſſivellaunus, vt ſupra demonſtravimus, omni ſpe depoſita contentionis, dimiſſis amplioribus copiis, millibus circiter IV eſſedariorum retentis, itinera noſtra ſervabat, paullulumque ex via excedebat, lociſque impeditis atque ſilveſtribus ſeſe occultabat, atque iis regionibus, quibus nos iter facturos cognoverat, pecora atque homines ex agris in ſilvas compellebat: & quum equitatus noſter liberius, vaſtandi prædandique cauſſa ſe in agros effunderet, omnibus viis notis ſemitiſque eſſedarios ex ſilvis emittebat, & magno cum periculo noſtrorum equitum, cum iis confligebat: atque hoc metu latius vagari prohibebat. Relinquebatur, vt neque longius ab agmine legionum diſcedi Cæſar pateretur, & tantum in agris vaſtandis incendiiſque

NOTÆ.

1. *Ripa autem erat acutis ſudibus;* &c.] Beda qui anno Chriſti IↃCC vixit, harum ſudium veſtigia ſua ætate ſuperfuiſſe ſcribit, quæ erant ſingulæ femoris craſſitudine & plumbo circumfuſæ.

2. *Sed ea celeritate*] Solet Cæſar ſua ſtrategemata diſſimulare, vt videatur vi, non dolo omnia conſecutus. Certe Polyenus lib. VIII. memoriæ prodidit, Cæſarem hunc tranſitum elephanto debuiſſe: *Καῖσαρ ἐν Βρεττανίᾳ ποταμὸν μέγαν ἐπεχείρει περαιοῦσθαι. βασιλεὺς Βρεττανῶν Κασόλαυλος ἀντεῖχε μετὰ πολλῶν ἱππέων καὶ ἁρμάτων. Καίσαρι μέγας ἐλέφας εἵπετο, ζῷον Βρεττανοῖς οὐχ ἑωραμένον. τοῦτο σιδηραῖς φολίσιν ὀχυρώσας καὶ τοξότας καὶ σφενδονήτας ἐπιστήσας, ἐκέλευσεν εἰς τὸ ῥεῦμα ἐμβαίνειν, Βρεττανοὶ δὲ ἐξεπλάγησαν, ἀόρατον καὶ ὑπερφυὲς θηρίον ἰδόντες. περὶ γὰρ τῶν ἵππων τί χρὴ καὶ γράφειν, ὅπου καὶ παρὰ Ἕλλησιν, ἣν καὶ γυμνὸν ἐλέφαντα ἴδωσιν ἵπποι φεύγουσιν. πυργοφόρον δὲ καὶ ὡπλισμένον, βέλη καὶ σφενδόνας ἐξαφιέντα, οὐδ᾽ ἰδεῖν τὴν ὄψιν ὑπέμειναν. Βρεττανοὶ μὲν δὴ αὐτοῖς ἵπποις καὶ ἅρμασιν ἔφυγον, Ῥωμαῖοι δὲ ἀκινδύνως τὸν ποταμὸν διέβησαν, ἑνὶ ζῴῳ τοὺς πολεμίους φοβήσαντες.* Cæſar, inquit, *magnum flumen conabatur tranſire in Britannia. Rex Britannorum Caſolaulus prohibebat* (ſic vocat eum qui Caſſivellaunus in his Commentariis dicitur) *cum multis equitibus & eſſedis tranſitu Cæſarem prohibebat, quem maximus elephas ſequebatur, animal hactenus Britannis inviſum. Eum ferreis ſquammis munitum inſuper & ſagittariis & funditoribus impoſitis ingredi in alveum fluminis juſſit. Britanni perterrebantur inviſum & grande ſupra modum animal conſpicati, turrigerum vero armatumque & tela lapideſque fundis conjicientem aſpicere non ſuſtinuere. Itaque Britanni cum equis & curribus fugerunt. Romani vero ſine periculo flumen tranſmiſerunt, per vnam beſtiam metu hoſtibus facto.*

diiſque

diiſque faciendis hoſtibus noceretur, quantum labore atque itinere legio-
narii milites efficere poterant. Interim Trinobantes, prope firmiſſima XX.
earum regionum civitas, ex qua Mandubratius adoleſcens Cæſaris fidem
ſecutus, ad eum in continentem [Galliam] venerat, cujus pater Imanuen-
tius in ea civitate regnum obtinuerat, interfectuſque erat a Caſſivellauno,
ipſe fuga mortem vitaverat, legatos ad Cæſarem mittunt, pollicenturque
ſeſe ei dedituros, & imperata facturos: petunt, vt Mandubratium ab
injuria Caſſivellauni defendat, atque in civitatem mittat, qui præſit, im-
periumque obtineat. His Cæſar imperat obſides XL, frumentumque exer-
citui; Mandubratiumque ad eos mittit. Illi imperata celeriter fecerunt:
obſides ad numerum, frumentumque miſerunt. [1] Trinobantibus de- XXI.
fenſis, atque ab omni militum injuria prohibitis, Cenimagni, Segontiaci,
Ancalites, Bibroci, Caſſi, legationibus miſſis ſeſe Cæſari dediderunt. Ab
his cognoſcit, non longe ex loco oppidum Caſſivellauni abeſſe, ſilvis palu-
dibuſque munitum, quo ſatis magnus hominum pecoriſque numerus con-
venerit. [2] Oppidum autem Britanni vocant, quum ſilvas impeditas vallo
atque foſſa munierunt, quo, incurſionis hoſtium vitandæ cauſſa, convenire
conſueverunt. Eo proficiſcitur cum legionibus: locum reperit egregie natu-
ra atque opere munitum: tamen hunc duabus ex partibus oppugnare con-
tendit. Hoſtes paulliſper morati militum noſtrorum impetum non tule-
runt, ſeſeque ex alia parte oppidi ejecerunt. Magnus ibi numerus pecoris
repertus, multique in fuga ſunt comprehenſi atque interfecti. Dum XXII.
hæc in his locis geruntur, Caſſivellaunus ad Cantium, quod eſſe ad mare
ſupra demonſtravimus, quibus regionibus IV reges præerant, Cingetorix,
Carnilius, Taximagulus, Segonax, nuntios mittit, atque his imperat, vt
coactis omnibus copiis caſtra navalia de improviſo adoriantur, atque op-
pugnent. Hi quum ad caſtra veniſſent, noſtri, eruptione facta, multis
eorum interfectis, capto etiam nobili duce Lugotorige, ſuos incolumes
reduxerunt. Caſſivellaunus, hoc prælio nuntiato, tot detrimentis acce-
ptis, vaſtatis finibus, maxime etiam permotus defectione civitatum, le-
gatos [3] per Atrebatem Comium de deditione ad Cæſarem mittit. Cæſar,
quum ſtatuiſſet hiemem in continente propter repentinos Galliæ motus
agere,

NOTÆ.

1. *Trinobantibus defenſis.*] Hi populi aliter a Glareano, aliter a Cambdeno appellantur. Si qua tamen fides Cambdeno Anglo deberi videtur; ſed certe parva fides licet Anglo & docto debetur. Cum enim illa tempeſtate non eſſent in Britannia vrbes teſte Cæſare, non eſt adjutus illis præſidiis nominum vrbium, quæ nobis Gallis in antiqua Gallia illuſtranda profuerunt. Idem eſto dictum de omnibus Britanniæ populis.

2. *Oppidum autem Britanni vocant.*] Idem fere habet Strabo: Πόλεις δ' αὐτῶν εἰσιν οἱ δρυμοί. περιφράξαντες γὰρ δένδρεσι καταβεβλημένοις, εὐρυχωρῆ κύκλον ἐκεῖ καὶ αὐτοὶ ἐνταῦθα καλυβοποιοῦνται, καὶ τὰ βοσκήματα κατασταθμεύουσιν, οὐ πρὸς πολὺν χρόνον. *Vrbium loco ſunt ipſis nemora. Arboribus enim dejectis vbi magnum circulum ſepſerunt, ſibi caſas ibidem ponunt, & pecori ſtabula condunt ad vſum quidem non longi temporis.* Idem fere habet Herodianus de Germanis.

3. *Per Atrebatem Comium.*] Ergo redierat in Britanniam, vel a Cæſare miſſus, vel ab ipſis Britannis evocatus.

agere, neque multum æſtatis ſupereſſet, atque id facile extrahi poſſe intelligeret, obſides imperat: & quid in annos ſingulos [1] vectigalis populo R. Britannia penderet, conſtituit. Interdicit atque imperat Caſſivellauno, ne

XXIII. Mandubratio, neu Trinobantibus noceat. Obſidibus acceptis, exercitum reducit ad mare, naves invenit refectas. [2] His deductis, quod & captivorum magnum numerum habebat, & nonnullæ tempeſtate deperierant naves, duobus commeatibus exercitum reportare conſtituit. Ac ſic accidit, vt ex tanto navium numero, tot navigationibus, neque hoc, neque ſuperiore anno vlla omnino navis, quæ milites portaret, deſideraretur: at ex iis, quæ inanes ex continente ad eum remitterentur, & prioris commeatus expoſitis militibus, & quas poſtea Labienus faciendas curaverat numero LX, [a] perpaucæ locum caperent, reliquæ fere omnes rejicerentur. Quas quum aliquandiu Cæſar fruſtra exſpectaſſet, [3] ne anni tempore navigatione excluderetur, [b] quod æquinoctium ſuberat, neceſſario anguſtius milites collocavit: ac ſummam tranquillitatem conſecutus, ſecunda inita quum ſolviſſet vigilia, prima luce terram attigit, [4] omneſque incolumes naves

XXIV. perduxit. Subductis navibus, concilioque Gallorum [5] Samarobrivæ peracto, quod eo anno frumentum in Gallia, propter ſiccitates, anguſtius provenerat, coactus eſt aliter ac ſuperioribus annis, exercitum in hibernis collocare, legioneſque in plures civitates diſtribuere: ex quibus vnam [6] in Morinos ducendam [7] C. Fabio legato dedit, alteram in Nervios,

Q.

INTERPRETATIO.

[a] *Pauciſſimæ appellerent in inſulam.* | [b] *Qua æquinoctium imminebat.*

NOTÆ.

1. *Vectigalis.*] Dio negat quicquam fructus retuliſſe Cæſarem de victa Britannia, niſi quod ibi bellaſſe magnæ ſibi laudi eſſe ducebat. Plutarchus vero ſcripſit non qualem voluerat exitum hujus belli habuiſſe, & plus mali hoſtibus attuliſſe quam boni adeptum eſſe, nihil enim fuiſſe quod pauperibus eripi potuerit. Vectigalis porro Britannia Romanorum fuit CCCCLXXVI annos. Poſtea a Pictis Scotiſque vexata belloque impar ad ſtipendia Anglo-Saxones e Germania evocavit qui repreſſis Pictis & Scotis, ipſos Britannos ex inſula ejecerunt.

2. *His deductis.*] In mare. Prius enim dixit *ſubductis navibus*, nempe in terram, vt reficerentur.

3. *Ne anni tempore navigatione excluderetur.*] Vegetius lib. V. cap. IX. *Poſt ortum Pleiadum a die VI. kalendarum Iuniarum vſque ad Arcturi ortum, id eſt in diem octavum decimum kalendarum Octobrium, vt ſecura navigatio creditur, quia æſtatis beneficio ventorum acerbitas mitigatur, ita poſt hoc tempus vſque in tertium idus Novembres, incerta navigatio eſt & diſcrimini propior; propterea quia poſt idus Septembris oritur Arcturus vehementiſſimum ſidus, & octavo kalendas Octobris evenit acerba tempeſtas.*

4. *Omneſque incolumes naves perduxit*] Hic eſt, cum in continente litteras invenit quibus nuntiabatur mors Iuliæ filiæ, vxoris Pompeii, quæ initam cum illo ſocietatem diſſolvit.

5. *Samarobrivæ.*] Samarobriva Ambianorum caput, quaſi Samaræ pons, quia Gallorum lingua *brive* pons eſt. Samarum autem vel Samara dicebatur fluvius, qui a poſteris dictus eſt Sumina vel Sumena, poſtea corrupta lingua Somona, *la Some*. Hæc vrbs, vt Rorico prodidit, fuit poſtea Merovæi, & qui ipſum anteceſſit, Clodionis Regum Francorum regia.

6. *In Morinos, &c*] De Morinis, Nerviis & Rhemis ſupra dictum eſt.

7. *C. Fabio.*] Hic Fabius ex clariſſima Fabiorum gente, is eſt qui a Cæſare Maſſiliæ oppugnatione occupato, in Hiſpaniam præmiſſus, præſidia Afranii e Pyrenæo ſaltu dejecit.

[1] Q. Ciceroni, tertiam in [2] Eſſuos [3] L. Roſcio, quartam in Rhemis cum T. Labieno in confinio Trevirorum hiemare juſſit: tres in [4] Belgio collocavit: his M. Craſſum quæſtorem, & L. [5] Munatium Plancum, & C. Trebonium legatos præfecit. Vnam legionem, quam proxime trans [6] Padum conſcripſerat, & cohortes v in Eburones, quorum pars maxima eſt inter Moſam & Rhenum, qui ſub imperio Ambiorigis & Cativulci erant, miſit. His militibus Q. Titurium Sabinum, & L. Aurunculeium Cottam legatos præeſſe juſſit. Ad hunc modum diſtributis legionibus, facillime inopiæ frumentariæ ſeſe mederi poſſe exiſtimavit: atque harum tamen omnium legionum hiberna (præter eam quam L. Roſcio in pacatiſſimam & quietiſſimam partem ducendam dederat) [7] millibus paſſuum c continebantur. Ipſe interea, quoad legiones collocaſſet, munitaque hiberna cognoviſſet,
in Gallia morari conſtituit. Erat in Carnutibus ſummo loco natus Taſ- XXV.
getius, cujus majores in ſua civitate regnum obtinuerant. Huic Cæſar, pro ejus virtute, atque in ſe benevolentia, quod in omnibus bellis ſingulari ejus opera fuerat vſus, majorum locum reſtituerat. Tertium jam hunc annum regnantem inimici palam, multis etiam ex civitate auctoribus, interfecerunt. Defertur ea res ad Cæſarem. Ille veritus, quod ad plures res pertinebat, ne civitas eorum impulſu deficeret, L. Plancum cum legione ex Belgio celeriter in Carnutes proficiſci jubet, ibique hiemare: quorumque opera cognoverit Taſgetium interfectum, hos comprehenſos ad ſe mittere. Interim ab omnibus legatis quæſtoribuſque, quibus legiones tranſdiderat, certior factus eſt, in hiberna perventum, locumque hibernis eſſe munitum.
Diebus circiter xv, quibus in hiberna ventum XXVI.
eſt, initium repentini tumultus ac defectionis ortum eſt ab [8] Ambiorige & Cativulco: qui, cum ad fines regni ſui Sabino Cottæque præſto fuiſſent,

NOTÆ

1. *Q. Ciceroni.*] Marci Tullii Ciceronis Oratoris frater fuit, qui poſtea a M. Antonio proſcriptus, eodem quo Marcus frater caſu periit. Ad eum extant multæ fratris epiſtolæ.

2. *Eſſuos.*] Ignorari item ſupra dictum. Hoc addam, finitimos eſſe Armoricis.

3. *L. Roſcio.*] Roſcius is eſt, qui poſtea a Pompeio ad Cæſarem miſſus eſt, vt pacem certis conditionibus componeret. Vide lib. 1. de bello civili.

4. *Belgio.*] Belgium proprie dictum fuiſſe Bellovacos ſic conjici poteſt. Hoc loco dicitur tres legiones in Belgio collocaſſe. His M. Craſſum Quæſtorem, L. Munatium Plancum, & C. Trebonium legatos præfeciſſe: poſtea Eburonibus Ciceronem oppugnantibus, Cæſarem ſtatim nuntium in Bellovacos ad M. Craſſum miſiſſe. Ergo Bellovaci ſunt in Belgio proprie dicto. M. vero Craſſus hic eſt filius M. Craſſi divitis, qui apud Parthos periit.

5. *Munatius Plancus.*] Munatius Plancus is eſt qui coloniam Lugdunum deduxit.

6. *Padum.*] Padus in Veſulo inter Alpium cacumina eminentiſſimo ortus, a piceæ arboris copia dictus quæ ciſalpinorum Gallorum lingua padus dicitur; per fines Salaſſorum modico primum fluento, mox auctus Doriis & Morgo fluviis per Taurinos, inde per Mediolanenſem ducatum & Ferrarienſem labitur, diſcurſuque in ramos & diverſa capita in mare Adriaticum facto Delta, influit. Eridanus Græcis dicitur. Virgilio *fluviorum rex*, nempe Italicorum. Nilus enim & Danubius majores. Nunc *le Pò*.

7. *Millibus paſſuum* c.] Non convenit numerus, ſed nihil facilius lapſu in numeris, vt prædictum.

8. *Ambiorige & Cativulco.*] Erant ambo reges Eburonum, vt ſupra dictum eſt.

ſent, frumentumque in hiberna comportaviſſent, Indutiomari Treviri nuntiis impulſi, ſuos concitaverunt, ſubitoque oppreſſis lignatoribus, magna manu caſtra oppugnatum venerunt. Quum celeriter noſtri arma cepiſſent, vallumque adſcendiſſent, atque vna ex parte Hiſpanis equitibus emiſſis, equeſtri prælio ſuperiores fuiſſent: deſperata re, hoſtes ſuos ab oppugnatione reduxerunt. Tum ſuo more conclamaverunt, vti aliqui ex noſtris ad colloquium prodirent: habere ſeſe quæ de re communi dicere

XXVII. vellent, quibus controverſias minui poſſe ſperarent. Mittitur ad eos colloquendi cauſſa C. Arpinius, eques Romanus, familiaris Q. Titurii, & Q. Iunius ex Hiſpania quidam, qui jam ante miſſu Cæſaris ad Ambiorigem ventitare conſueverat: apud quos Ambiorix in hunc modum locutus eſt. Seſe pro Cæſaris in ſe beneficiis, plurimum ei confiteri debere, quod ejus opera ſtipendio liberatus eſſet, quod Atuaticis finitimis ſuis pendere conſueſſet: quodque ei & filius, & fratris filius ab Cæſare remiſſi eſſent, quos Atuatici obſidum numero miſſos, apud ſe in ſervitute & catenis tenuiſſent: neque id quod fecerat de oppugnatione caſtrorum, aut judicio, aut voluntate ſua feciſſe, ſed coactu civitatis: [1] ſuaque eſſe ejuſmodi imperia, vt non minus haberet in ſe juris multitudo, quam ipſe in multitudinem. Civitati porro hanc fuiſſe belli cauſſam, quod repentinæ Gallorum conjurationi reſiſtere non potuerit: id ſe facile ex humilitate ſua probare poſſe, quod non adeo ſit imperitus rerum, vt ſuis copiis populum R. ſe ſuperare poſſe confidat: ſed eſſe Galliæ commune conſilium, omnibus hibernis Cæſaris oppugnandis hunc eſſe dictum diem, ne qua legio alteri legioni ſubſidio venire poſſet: non facile Gallos Gallis negare potuiſſe, præſertim cum de recuperanda communi libertate conſilium initum videretur; [2] quibus, quoniam pro pietate ſatisfecerit, habere ſe nunc rationem officii: pro beneficiis Cæſarem monere, orare Titurium pro hoſpitio, vt ſuæ ac militum ſaluti conſulat: magnam manum Germanorum conductam Rhenum tranſiſſe, hanc affore biduo: ipſorum eſſe conſilium, velint-ne prius quam finitimi ſentiant, eductos ex hibernis milites aut ad Ciceronem, aut ad Labienum deducere, quorum alter millia paſſuum circiter L, alter paullo amplius abſit: illud ſe polliceri, & jurejurando confirmare, tutum ſe iter per fines ſuos daturum: quod cum faciat, & civitati ſeſe conſulere, quod hibernis levetur, & Cæſari pro ejus meritis

XXVIII. gratiam referre. Hac oratione habita, diſcedit Ambiorix. C. Arpinius & Iunius quæ audierant ad legatos deferunt. Illi repentina re perturbati, etſi ab hoſte ea dicebantur, non tamen negligenda exiſtimabant: maximeque hac re permovebantur, quod civitatem ignobilem atque humilem Eburonum ſua ſponte populo R. bellum facere auſam vix erat credendum.

Itaque

N o t æ.

1. *Suaque eſſe ejuſmodi imperia.*] Erant reges vt ariſtocratici Magiſtratus, quibus etiam a populo regnum dabatur.

2. *Quibus, quoniam pro pietate ſatisfecerit.*] Pietas enim erga Deum, parentes, & patriam eſt.

Itaque ad concilium rem deferunt, magnaque inter eos exiſtit controverſia. L. Aurunculeius, complureſque tribuni mil. & [1] primorum ordinum centuriones, nihil temere agendum, neque ex hibernis injuſſu Cæſaris diſcedendum exiſtimabant: quantaſvis magnas copias etiam Germanorum ſuſtineri poſſe, munitis hibernis, docebant: rem eſſe teſtimonio, quod primum hoſtium impetum, multis vltro vulneribus illatis, fortiſſime ſuſtinuerint: re frumentaria non premi: interea & ex proximis hibernis, & a Cæſare conventura ſubſidia: poſtremo quid eſſe levius aut turpius, quam auctore hoſte de ſummis rebus capere conſilium?

XXIX. Contra ea Titurius ſero facturos clamitabat, quum majores manus hoſtium, adjunctis Germanis, conveniſſent, aut cum aliquid calamitatis in proximis hibernis eſſet acceptum: brevem conſulendi eſſe occaſionem: Cæſarem arbitrari profectum in Italiam; nec aliter Carnutes interficiendi Taſgetii conſilium fuiſſe capturos: neque Eburones, [2] ſi ille adeſſet, tanta cum contemptione noſtri ad caſtra venturos eſſe: non hoſtem auctorem, ſed rem ſpectare: [a] ſubeſſe Rhenum: magno eſſe Germanis dolori [3] Arioviſti mortem, & ſuperiores noſtras victorias: ardere Galliam tot contumeliis acceptis ſub populi R. imperium redactam, ſuperiore gloria rei militaris extincta: poſtremo quis hoc ſibi perſuaderet, [b] ſine certa re, Ambiorigem ad ejuſmodi conſilium deſcendiſſe? ſuam ſententiam in vtramque partem eſſe tutam: ſi nil ſit durius, nullo cum periculo ad proximam legionem perventuros: ſi Gallia omnis cum Germanis conſentiat, vnam eſſe in celeritate poſitam ſalutem: Cottæ quidem, atque eorum, qui diſſentirent, conſilium quem haberet exitum? in quo ſi non præſens periculum, at certe longa obſidione fames eſſet pertimeſcenda.

XXX. Hac in vtramque partem habita diſputatione, quum a Cotta primiſque ordinibus acriter reſiſteretur, [4] Vincite, inquit, ſi ita vultis, Sabinus, & id clariore voce, vt magna pars militum exaudiret: neque is ſum, inquit, qui graviſſime ex vobis mortis periculo terrear: [5] hi ſapient: & ſi gravius quid acciderit, abs te rationem repoſcent: qui, ſi per te liceat, perendino die cum proximis hibernis conjuncti, communem cum reliquis caſum ſuſtineant, nec rejecti, & relegati longe ab cæteris, aut ferro aut fame intereant. Conſurgitur ex concilio: comprehendunt

INTERPRETATIO.

[a] *Rhenum propinquum eſſe.*

[b] *Niſi res vera fuiſſet.*

NOTÆ.

1. *Primorum ordinum centuriones.*] Ii ſunt primipili, primi haſtati, primi principes, primi haſtatorum, primi principum centuriones.

2. *Si ille adeſſet.*] Cæſar.

3. *Arioviſti mortem*] Cæſar horum Commentariorum lib. 1. Arioviſtum navicula e prælio profugiſſe docet. Forte dolore cladis ſuæ domi perierit, aut aliqua Romanorum arte.

4. *Vincite.*] Id eſt, veſtra ſententia meæ præfetatur. Modus eſt loquendi familiaris iratis, cum concedunt quod dari nollent. Sic Claudius Marcellus Conſul apud Appianum lib. 11. de bellis civilibus: *Vincite*, inquit, *qui Cæſarem dominum appetitis.*

5. *Hi ſapient: & ſi gravius quid acciderit*] Alii legunt: Hi ſapienter ſi quid erit gravius. &c.

hendunt vtrumque, & orant, ne ſua diſſenſione & pertinacia rem in ſum-
mum periculum deducant: facilem eſſe rem, ſeu maneant, ſeu proficiſ-
cantur, ſi modo vnum omnes ſentiant, ac probent: contra in diſſenſione
nullam ſe ſalutem perſpicere. Res diſputatione ad mediam noctem perdu-
XXXI. citur. Tandem [1] dat Cotta permotus manus; ſuperat ſententia Sabini:
pronuntiatur prima luce ituros: conſumitur vigiliis reliqua pars noctis,
quum ſua quiſque miles circumſpiceret, quid ſecum portare poſſet, quid
ex inſtrumento hibernorum relinquere cogeretur. Omnia excogitantur,
quare nec ſine periculo maneatur, & languore militum & vigiliis pericu-
lum augeatur. Prima luce ſic ex caſtris proficiſcuntur, vt quibus eſſet per-
ſuaſum, non ab hoſte, ſed ab homine amiciſſimo Ambiorige conſilium
XXXII. datum, longiſſimo agmine, magniſq; impedimentis. At hoſtes, poſtea
quam ex nocturno fremitu vigiliiſque de profectione eorum ſenſerunt,
collocatis inſidiis bipartito in ſilvis, opportuno atque occulto loco, a mil-
libus paſſuum circiter II Romanorum adventum exſpectabant: &, quum
ſe major pars agminis in magnam convallem demiſiſſet, ex vtraque parte
ejus vallis ſubito ſeſe oſtenderunt, noviſſimoſque premere, & primos pro-
hibere adſcenſu, atque iniquiſſimo noſtris loco prælium committere cœpe-
XXXIII. runt. Tum demum Titurius, vti qui nihil ante providiſſet, trepidare
& concurſare, cohorteſq; diſponere: hæc tamen ipſa timide, atque vt eum
omnia deficere viderentur: quod plerumque iis accidere conſuevit, qui in
ipſo negotio conſilium capere coguntur. At Cotta, qui cogitaſſet hæc
poſſe in itinere accidere, atque ob eam cauſſam profectionis auctor non
fuiſſet, nulla in re communi ſaluti deerat: & in appellandis cohortandiſq;
militibus, imperatoris, & in pugna, militis officia præſtabat. Quumque
propter longitudinem agminis minus facile per ſe omnia obire, & quid
quoque loco faciendum eſſet, providere poſſent: juſſerunt pronuntiari,
vt impedimenta relinquerent, atque [2] in orbem conſiſterent: quod con-
ſilium etſi in ejuſmodi caſu reprehendendum non eſt, tamen incommode
accidit: nam & noſtris militibus ſpem minuit, & hoſtes ad pugnandum
alacriores effecit; quod non ſine ſummo timore & deſperatione id factum
videbatur. Præterea accidit, quod fieri neceſſe erat, vt vulgo milites ab
ſignis diſcederent, quæque quiſque eorum cariſſima haberet, ab impedi-
mentis petere atque arripere properaret, & clamore ac fletu omnia com-
XXXIV. plerentur. At barbaris conſilium non defuit. Nam duces eorum tota
acie pronuntiari juſſerunt, ne quis ab loco diſcederet: illorum eſſe præ-
dam, atque illis reſervari quæcumque Romani reliquiſſent: proinde om-
nia in victoria poſita exiſtimarent. Erant & virtute & numero pugnando
pares

NOTÆ.

1. *Dat Cotta permotus manus.*] Tranſlata oratio ab his qui victi ſe dedunt.

2. *In orbem conſiſterent*] In orbem conſiſti ſolitum ab iis qui non hoſtem adoriendi cauſa, ſed ſui tantum conſilio defendendi pugnant. Virgil.

——— *cuncti ſe quiſque coactis*
Agglomerant. ———

pares noſtri: tametſi [1] a duce & a fortuna deſerebantur: tamen omnem ſpem ſalutis in virtute ponebant: & quoties quæque cohors procurrerat, ab ea parte magnus hoſtium numerus cadebat. Qua re animadverſa, Ambiorix pronuntiari jubet, vt procul tela conjiciant, neu propius accedant: & quam in partem Romani impetum fecerint, cedant: levitate armorum, & quotidiana exercitatione nihil iis noceri poſſe: rurſus ſe ad ſigna recipientes inſequantur. Quo præcepto ab iis diligentiſſime obſervato, quum XXXV. quæpiam cohors ex orbe exceſſerat, atque impetum fecerat, hoſtes velociſſime refugiebant: interim ea parte nudari neceſſe erat, & ab latere aperto tela recipi. Rurſus quum in eum locum vnde erant egreſſi, reverti cœperant: & ab iis qui ceſſerant, & ab iis qui proximi ſteterant, circumveniebantur: ſin autem locum tenere vellent, neque virtuti locus relinquebatur, neque a tanta multitudine conjecta tela conferti vitare poterant: tamen tam multis incommodis conflictati, multis vulneribus acceptis, reſiſtebant: & magna parte diei conſumpta, quum a prima luce ad horam VIII pugnaretur, nihil quod ipſis eſſet indignum, committebant. Tum T. Balventio, qui ſuperiore anno [2] primum pilum duxerat, viro forti & magnæ auctoritatis, vtrumque femur tragula transjicitur. Q. Lucanius ejuſdem ordinis fortiſſime pugnans, dum circumvento filio ſubvenit, interficitur. L. Cotta legatus omnes cohortes ordineſque adhortans in adverſum os funda vulneratur. His rebus permotus Q. Titurius, quum XXXVI. procul Ambiorigem ſuos cohortantem conſpexiſſet, interpretem ſuum Cn. Pompeium ad eum mittit, rogatum, vt ſibi militibuſque parcat. Ille appellatus reſpondit: ſi velit ſecum colloqui, licere: ſperare a multitudine impetrari poſſe quod ad militum ſalutem pertineat: ipſi vero nihil nocitum iri: inque eam rem ſe ſuam fidem interponere. Ille cum Cotta ſaucio communicat, ſi videatur, pugna vt excedant, & cum Ambiorige vna colloquantur: ſperare ſe ab eo de ſua ac militum ſalute impetrari poſſe. Cotta ſe ad armatum hoſtem iturum negat, atque in eo perſeverat. Sabinus, quos in præſentia [3] tribunos mil. circum ſe habebat, & primorum ordinum centuriones, ſe ſequi jubet: & cum propius Ambiorigem acceſſiſſet, juſſus arma abjicere, imperatum facit, ſuiſque vt idem faciant, imperat. Interim dum de conditionibus inter ſe agunt, longiorque conſulto ab Ambiorige inſtituitur ſermo, paullatim circumventus [4] interficitur. Tum vero ſuo more victoriam conclamant, atque [5] vlulatum tollunt: impetuque

NOTÆ.

1. *A duce & a fortuna deſerebantur.*] Sunt enim quatuor quæ victoriam pariunt; numerus, fortitudo militum, ductus Imperatoris, fortuna.

2. *Primum pilum duxerat.*] Primus Centurio fuerat.

3. *Tribunos mil.*] Tribunus cohorti præerat; quotque erant cohortes, tot erant tribuni.

4. *Interficitur.*] Ab Ambiorige tali voce vtente: *Quomodo tales cum ſitis, nobis talibus imperare poſtulatis?* Dio.

5. *Vlulatum tollunt.*] Cum multis in locis T. Livius tumultum prælantium Gallorum deſcribit, tum præcipue lib. v. *Galli truci cantu, clamoribuſque variis, horrendo cuncta compleverant ſono.*

impetuque in noſtros facto, ordines perturbant. Ibi L. Cotta pugnans interficitur cum maxima parte militum : reliqui ſe in caſtra recipiunt, vnde erant egreſſi : ex quibus L. Petroſidius [1] aquilifer, quum magna multitudine hoſtium premeretur, aquilam intra vallum projecit, ipſe pro caſtris fortiſſime pugnans occiditur. Alii ægre ad noctem oppugnationem ſuſtinent : noctu ad vnum omnes, deſperata ſalute, ſe ipſi interficiunt. Pauci ex prælio elapſi, incertis itineribus per ſilvas ad T. Labienum legatum in
XXXVII. hiberna perveniunt, atque eum de rebus geſtis certiorem faciunt. Hac victoria ſublatus Ambiorix, ſtatim cum equitatu in Atuaticos, qui erant ejus regno finitimi, proficiſcitur : neque diem neque noctem intermittit, peditatumque ſe ſubſequi jubet. Re demonſtrata, Atuaticiſque concitatis, poſtero die in Nervios pervenit, hortaturque ne ſui in perpetuum liberandi, atque vlciſcendi Romanos pro iis quas acceperint injuriis, occaſionem dimittant : interfectos eſſe legatos duos, magnamque partem exercitus interiiſſe demonſtrat : nihil eſſe negotii, ſubito oppreſſam legionem, quæ cum
XXXVIII. Cicerone hiemet, interfici : ſe ad eam rem profitetur adjutorem. Facile hac oratione Nerviis perſuadet. Itaque confeſtim dimiſſis nuntiis ad [2] Centrones, Grudios, Levacos, Pleumoſios, Gordunos, qui omnes ſub eorum imperio ſunt, quam maximas manus poſſunt, cogunt : & de improviſo ad Ciceronis hiberna advolant, nondum ad eum fama de Titurii morte perlata. Huic quoque accidit, quod fuit neceſſe, vt nonnulli milites, qui lignationis munitioniſque cauſſa in ſilvas diſceſſiſſent, repentino equitum adventu interciperentur. His circumventis, magna manu Eburones, Atuatici, Nervii, atque horum omnium ſocii & clientes legionem oppugnare incipiunt. Noſtri celeriter ad arma concurrunt, vallum conſcendunt. [a] Ægre is dies ſuſtentatur, quod omnem ſpem hoſtes in celeritate ponebant, atque hanc adepti victoriam in perpetuum ſe fore victores confidebant.
XXXIX. Mittuntur ad Cæſarem confeſtim a Cicerone litteræ, magnis propoſitis præmiis, ſi pertuliſſent. Obſeſſis omnibus viis, miſſi intercipiuntur. Noctu ex ea materia, quam munitionis cauſſa comportaverant, turres CXX excitantur incredibili celeritate. Quæ deeſſe operi videbantur, perficiuntur. Hoſtes poſtero die multo majoribus copiis coactis caſtra oppugnant, foſſam complent. A noſtris eadem ratione, qua pridie, reſiſtitur : hoc idem deinceps reliquis fit diebus. Nulla pars nocturni temporis ad laborem intermittitur : non ægris, non vulneratis facultas quietis datur : quæcumque ad
proximi

INTERPRETATIO.

[a] *Ægre ſuſtentatum eſt eo die.*

NOTÆ.

1. *Aquilifer.*] Qui aureum aquilæ ſimulacrum haſtæ præpilatæ ſuffixum præferebat, aquilifer dicebatur, eratque in vnaquaque legione vnus.

2. *Centrones, Grudios, &c.*] Hi omnes populi tutius ignorantur, quam ex aliqua nominis ſimilitudine pueriliter judicantur. Alii ſunt certe ab iis, qui ſunt Alpibus finitimi, & dicuntur, *Tarentaiſe.*

proximi

proximi diei oppugnationem opus ſunt, noctu comparantur. Multæ præ-
uſtæ ſudes, magnus muralium pilorum numerus inſtituitur: turres con-
tabulantur: [1] pinnæ loricæque ex cratibus attexuntur. Ipſe Cicero, quum
tenuiſſima valetudine eſſet, ne nocturnum quidem ſibi tempus ad quietem
relinquebat, vt vltro, militum concurſu ac vocibus ſibi parcere cogeretur.
Tunc duces principeſque Nerviorum, qui aliquem ſermonis aditum, XL.
cauſſamque amicitiæ cum Cicerone habebant, colloqui ſeſe velle dicunt.
Facta poteſtate, eadem quæ Ambiorix cum Titurio egerat, commemorant:
omnem eſſe in armis Galliam: Germanos Rhenum tranſiſſe: Cæſaris reli-
quorumque hiberna oppugnari. Addunt etiam de Sabini morte: Ambiori-
gem oſtentant, fidei faciundæ cauſſa. Errare eos dicunt, ſi quidquam ab iis
præſidii ſperent, qui ſuis rebus diffidant: ſeſe tamen hoc eſſe in Ciceronem
populumque R. animo, vt nihil niſi hiberna recuſent, atque hanc invete-
raſcere conſuetudinem nolint: licere illis incolumibus per ſe ex hibernis diſ-
cedere, & in quaſcumq; partes velint ſine metu proficiſci. [2] Cicero ad hæc
vnum modo reſpondit: Non eſſe conſuetudinem pop. R. vllam accipere ab
hoſte armato conditionem: ſi ab armis diſcedere velint, ſe adjutore vtantur,
legatoſque ad Cæſarem mittant: ſperare ſe, pro ejus juſtitia, quæ petie-
rint, impetraturos. Ab hac ſpe repulſi Nervii, vallo pedum XI, & foſſa XLI.
pedum XV hiberna cingunt. Hæc ſuperiorum annorum conſuetudine a no-
ſtris cognoverant, & quoſdam de exercitu nacti captivos, ab his doceban-
tur. Sed nulla his ferramentorum copia, quæ eſſet ad hunc vſum idonea,
gladiis ceſpitem circumcidere, manibus ſaguliſque terram exhaurire coge-
bantur. Qua quidem ex re hominum multitudo cognoſci potuit. Nam
minus horis tribus, millium paſſuum XV in circuitu munitionem perfece-
runt: reliquiſque diebus turres ad altitudinem valli, falces, teſtudineſque,
quas iidem captivi docuerant, parare ac facere cœperunt. Septimo op- XLII.
pugnationis die, maximo coorto vento, ferventes [3] fuſili ex argilla glandes
fundis, & fervefacta jacula in caſas, quæ [4] more Gallico ſtramentis erant
tectæ, jacere cœperunt. Hæ celeriter ignem comprehenderunt, & venti
magnitudine in omnem caſtrorum locum diſtulerunt. Hoſtes maximo cla-
more inſecuti, quaſi parta jam atque explorata victoria, turres, teſtudi-
neſque agere, & ſcalis vallum adſcendere cœperunt. At tanta militum vir-
tus,

NOTÆ.

1. *Pinnæ, loricæque.*] Fiebant ex cratibus, vulgo *parapets*. Voce Italica, *parapetto*, a defendendo pectore dictæ, ex quacumque materia ſive e terra, ſive tabulis, ſive cratibus.

2. *Cicero ad hæc vnum modo reſpondit, &c.*] Non difficile fuit Ciceroni docto per Verticonem perfugam, qui infra dicitur a prima obſidione ad Ciceronem profugiſſe.

3. *Fuſili ex argilla.*] Qualis eſt vaſum teſtaceorum, quæ fervefacta conceptum ignem diutius ſervant, imo teſtas ipſas plenas materiæ, vt picis, ſevi, &c. Fuſile enim nihil aliud eſt niſi quod fuſum eſt, aut fundi poteſt, quale eſt ſal, quod aqua diſſolvitur, & aurum, de quo Ovid.

Fuſile per rictus aurum fluitare videres.

lenta autem argilla diffunditur.

4. *More Gallico.*] Diodorus ait habere Gallos domos amplas e pluteis & cratibus, rotunda figura, teſtudinum inſtar, multiplici calamo tectas.

tus, atque ea præſentia animi fuit, vt quum vndique flamma torrerentur, maximaque telorum multitudine premerentur, ſuaque omnia impedimenta atque omnes fortunas conflagrare intelligerent: non modo demigrandi cauſſa de vallo decederet nemo, ſed pene ne reſpiceret quidem quiſquam, ac tum omnes acerrime fortiſſimeque pugnarent. Hic dies noſtris longe graviſſimus fuit: ſed tamen hunc habuit eventum, vt eo die maximus numerus hoſtium vulneraretur, atque interficeretur, vt ſe ſub ipſo vallo conſtipaverant, receſſumque primis vltimi non dabant. Paullum quidem intermiſſa flamma, & quodam loco turri adacta, & contingente vallum, tertiæ cohortis centuriones ex eo, quo ſtabant, loco receſſerunt, ſuoſque omnes removerunt: nutu vocibuſque hoſtes, ſi introire vellent, vocare cœperunt: quorum progredi auſus eſt nemo. Tum ex omni parte lapidibus
XLIII. conjectis deturbati, turriſque ſuccenſa eſt. Erant in ea legione fortiſſimi viri centuriones, qui jam [1] primis ordinibus appropinquarent, [2] T. Pulfio, & L. Varenus. Hi perpetuas controverſias inter ſe habebant, vter alteri anteferretur, omnibuſque annis de loco ſummis ſimultatibus contendebant. Ex iis Pulfio, quum acerrime ad munitiones pugnaretur: Quid dubitas, inquit, Varene? aut quem locum probandæ virtutis tuæ exſpectas? hic dies, hic dies de noſtris controverſiis judicabit. Hæc quum dixiſſet, procedit extra munitiones, &, quæ pars hoſtium confertiſſima viſa eſt, in eam irrumpit. Ne Varenus quidem tum vallo ſeſe continet, ſed omnium veritus exiſtimationem, ſubſequitur, mediocri ſpatio relicto. Pulfio pilum in hoſtes mittit, atque vnum ex multitudine procurrentem transjicit: quo percuſſo, & exanimato, hunc ſcutis protegunt hoſtes, & in illum vniverſi tela conjiciunt, neque dant regrediendi facultatem: transfigitur ſcutum Pulfioni, & [3] verutum in balteo defigitur. Avertit hic caſus vaginam, & gladium educere conantis dextram moratur manum, impeditumque hoſtes circumſiſtunt. Succurrit inimicus illi Varenus, & laboranti ſubvenit. Ad hunc ſe confeſtim a Pulfione omnis multitudo convertit. Illum veruto transfixum arbitrantur. Illic vero occurſat ocius gladio, cominuſque rem gerit Varenus; atque vno interfecto, reliquos paullum propellit. Dum cupidius inſtat, in locum inferiorem dejectus concidit. Huic rurſus circumvento

NOTÆ.

1. *Primis ordinibus, &c.*] Nec enim ſaltu ſed ordine promovebantur. Ii ergo in ſecundo principe aut pilo erant, vnde ad primum pilum erant promovendi, & ſuperioribus temporibus eum in parem ordinem, pari ordine & virtute ſemper aſcendiſſent, erant æquales, nec ſatis dijudicari poterat vter vtro prior.

2. *T. Pulfio.*] Is eſt, cujus ſecuti partes Pompeianas, opera, exercitus cui C. Antonius præerat, proditus eſt; atque adeo vel Commentarios ſuos relegere Cæſari non vacavit, vt nomen & forte factum inimici deleret, aut delere non potuit, cum hi libri ante bellum civile fuerint editi, aut fide egregia fuit, qui fortitudinem etiam inimicorum memoriæ commendatam eſſe voluerit. Quod poſtremum tamen mihi videtur minus credibile.

3 *Verutum in balteo defigitur.*] Eſt telum miſſile minus, ferro vnciarum quinque, haſtili trium pedum ſemis, autore Modeſto, libello de vocabulis militaribus. *Balteus*, vt placet Varroni: *Dicitur non ſolum quo cingitur, ſed etiam quo arma dependent.*

cumvento fert ſubſidium Pulfio: atque ambo incolumes, compluribus
interfectis, ſumma cum laude ſeſe intra munitiones recipiunt. Sic fortuna
in contentione, & certamen vtrumque verſavit, vt alter alteri inimicus
auxilio ſalutique eſſet, neque dijudicari poſſet, vter vtri virtute antefe-
rendus videretur. Quanto erat in dies gravior atque aſperior oppugna- XLIV.
tio, & maxime quod magna parte militum confecta vulneribus, res ad
paucitatem defenſorum pervenerat: tanto crebriores litteræ nuntiique ad
Cæſarem mittebantur, quorum pars deprehenſa in conſpectu noſtrorum
[militum] cum cruciatu necabatur. Erat vnus intus Nervius nomine
[1] Vertico, loco natus honeſto, qui a prima obſidione ad Ciceronem pro-
fugerat, ſuamque ei fidem præſtiterat. Hic ſervo ſpe libertatis, magniſque
perſuadet præmiis, vt litteras ad Cæſarem deferat. Has ille in jaculo illi-
gatas affert, & Gallus inter Gallos ſine vlla ſuſpicione verſatus, ad Cæſa-
rem pervenit: ab eo de periculo Ciceronis legioniſque cognoſcit. Cæſar XLV.
acceptis litteris circiter hora XI diei, ſtatim [2] nuntium in Bellovacos ad
M. Craſſum quæſtorem mittit, cujus hiberna aberant ab eo millia paſſuum
XXV. [3] Iubet media nocte legionem proficiſci, celeriterque ad ſe venire.
Exiit cum nuntio Craſſus: alterum ad C. Fabium legatum mittit, vt in
Atrebatium fines legionem adducat, qua ſibi iter faciendum ſciebat. Scribit
Labieno, ſi Reip. commodo facere poſſet, cum legione ad fines Nervio-
rum veniat. Reliquam partem exercitus, quod paullo aberat longius, non
putat expectandam: equites circiter CD ex proximis hibernis cogit. Hora
circiter III ab antecurſoribus de Craſſi adventu certior eſt factus: eo die
millia paſſuum XX progreditur. Craſſum [4] Samarobrivæ præficit, legio-
nemque ei attribuit, quod ibi impedimenta exercitus, obſides civitatum,
litteras publicas, frumentumque omne quod eo tolerandæ hiemis cauſſa de-
vexerat, relinquebat. Fabius, vt imperatum erat, non ita multum mo-
ratus, in itinere cum legione occurrit. Labienus interitu Sabini, & cæde
cohortium cognita, quum omnes ad eum Trevirorum copiæ veniſſent,
veritus, ſi ex hibernis fugæ ſimilem profectionem feciſſet, vt hoſtium im-
petum ſuſtinere non poſſet, præſertim quos recenti victoria efferri ſciret,
litteras Cæſari dimittit, quanto cum periculo legionem ex hibernis edu-
cturus eſſet: [5] rem geſtam in Eburonibus perſcribit: docet omnes pedi-
tatus

NOTÆ.

1. *Vertico.*] Nihil itaque mirum, ſi Cicero tam ferociter Gallis reſponderat, eaſdem ad ipſum capiendum artes adhibentibus, quibus apud Titurium Sabinum vſi fuerant. Idem enim perfuga docere eum potuerat de omnibus quæ apud Sabini Cottæque caſtra geſta fuerant.

2. *Nuntium in Bellovacos.*] Hinc intelligitur in Bellovacis fuiſſe poſitum Belgium proprie dictum. Siquidem Cæſar ſcripſit ſe legionem M. Craſſi in Belgio collocaſſe. Quis fuerit ille M. Craſſus ſupra dictum eſt.

3. *Iubet media nocte legionem proficiſci.*] Quamquam enim Craſſus tres habebat legiones, duas tamen in Bellovacis relinquendas putavit, ne hoc veluti fræno ſoluti rebellarent.

4. *Samarobrivæ.*] De Samarobriva ſupra dictum.

5. *Rem geſtam in Eburonibus perſcribit.*] Verebatur enim ne Cæſar ignoraret. Nec enim Labieno quicquam aliud Cæſar ſcripſerat, niſi

tatus equitatuſque copias Trevirorum III millia paſſuum longe ab ſuis
XLVI. caſtris conſediſſe. Cæſar conſilio ejus probato, [1] etſi, opinione III legionum dejectus, ad II redierat, tamen vnum communis ſalutis auxilium in celeritate ponebat. Venit magnis itineribus in Nerviorum fines. Ibi ex captivis cognoſcit quæ apud Ciceronem gerantur, quantoque in periculo res ſit. Tum cuidam ex equitibus Gallis magnis præmiis perſuadet, vti ad Ciceronem epiſtolam deferat. [2] Hanc Græcis conſcriptam litteris mittit, ne intercepta epiſtola, noſtra ab hoſtibus conſilia cognoſcantur. Si adire non poſſit, monet vt tragulam cum epiſtola ad [3] amentum deligata, intra munitiones caſtrorum abjiciat. In litteris ſcribit, ſe cum legionibus profectum celeriter affore: hortatur vt priſtinam virtutem retineat. Gallus periculum veritus, vt erat præceptum, tragulam mittit. [4] Hæc caſu ad turrim adhæſit, neque ab noſtris biduo animadverſa, tertio die a quodam milite conſpicitur, dempta ad Ciceronem defertur. Ille perlectam in [5] conventu militum recitat, maximaque omnes lætitia afficit. [6] Tum fumi incendiorum procul videbantur, quæ res omnem dubitationem adventus
XLVII. legionum expulit. Galli, re cognita per exploratores, obſidionem relinquunt, ad Cæſarem omnibus copiis contendunt. Eæ erant armatorum circiter millia LX. Cicero, data facultate, Gallum ab eodem Verticone, quem ſupra demonſtravimus, repetit, qui litteras ad Cæſarem deferat: hunc admonet, iter caute diligenterque faciat: perſcribit in litteris, hoſtes ab ſe diſceſſiſſe, omnemque ad eum multitudinem convertiſſe. Quibus litteris circiter media nocte, Cæſar, allatis, ſuos facit certiores, eoſque ad dimicandum animo confirmat. Poſtero die luce prima movet caſtra, & circiter millia paſſuum IV progreſſus, trans vallem magnam & rivum hoſtium multitudinem conſpicatur. Erat magni periculi res, cum tantis cō-

piis

NOTÆ.

vt in Nervios veniret, calamitatem acceptam diſſimularat, vel properans tacuerat. Solebat enim perbreves litteras ſcribere.

1. *Etſi, opinione III legionum, &c*] Plutarchus ſcribit contraxiſſe omnino VII millia militum.

2. *Hanc Græcis conſcriptam litteris.*] Hoc eſt verbis Græcis. Litteras enim Græcas habebant & Galli, vt eſt ex lib. I. cognitum, quo fere modo omnes Europæi jam Latinis litteris ſermonem ſuum conſcribunt. Hanc epiſtolam perbrevem refert Polyænus αὐτολεξεὶ, ſeu ipſis verbis lib. VIII. Καῖσαρ Κικέρωνι. Προσδέχου βοήθειαν. *Cæſar Ciceroni. Expecta auxilium.*

3. *Amentum*] Eſt lorum quo revincitur jaculum, vt fortius mittatur & feriat. Hinc illud Silii Italici:

——— *haſta juvatur amento.*

4. *Hæc caſu*] Conſilio non caſu adjecta fuit, ſi Dioni fides. Sed Græci facile in errorem lapſi ſunt, ignorantia Latini ſermonis, Polyænus vero lib. VIII noctu id factum dicit. Quod & perquam veriſimile.

5. *In conventu* Conventus, concilium, & concio diverſa ſunt. Ad concionem omnes, ad conventum proximus quiſque, ad concilium, legati, tribuni, primorumque ordinum principes vocabantur. Hoc porro loco non eſt epiſtola in concione lecta, quia non omnes Græce ſciebant, ſed in conventu delectorum aliquot qui Græce ſciebant, & cæteris rem erant narraturi.

6. *Tum fumi incendiorum*] Nota Cæſaris conſuetudinem hoſtilia ædificia incendendi, quæ etiam cognoſcitur lib. VIII. *Namque etiam illud vulgare incurſionis ſignum hoſtium quod incendiis ædificiorum intelligi conſuevit, Cæſaris id erat interdicto ſublatum.*

piis iniquo loco dimicare. Tamen quoniam liberatum obſidione Ciceronem ſciebat, eoque omnino remittendum de celeritate exiſtimabat, conſedit, & quam æquiſſimo loco poteſt, caſtra communit: atque hæc, etſi erant exigua per ſe, vix hominum millium VII, præſertim nullis cum impedimentis: tamen anguſtiis viarum, quam maxime poteſt, contrahit, eo conſilio, [1] vt in ſummam contemptionem hoſtibus veniat. Interim ſpeculatoribus in omnes partes dimiſſis, explorat quo commodiſſime itinere vallem tranſire poſſet.

XLVIII. Eo die parvulis equeſtribus prælijs ad aquam factis, vtrique ſeſe ſuo loco continent: Galli, quod ampliores copias, quæ nondum convenerant, exſpectabant: Cæſar, ſi forte timoris ſimulatione hoſtes in ſuum locum elicere poſſet citra vallem, vt pro caſtris prælio contenderet: ſi id efficere non poſſet, vt exploratis itineribus, minore cum periculo vallem rivumque tranſiret. Prima luce hoſtium equitatus ad caſtra accedit, præliumque cum noſtris equitibus committit. Cæſar conſulto equites cedere, ſeque in caſtra recipere jubet: ſimul ex omnibus partibus caſtra altiore vallo muniri, portaſque obſtrui, atque in iis adminiſtrandis rebus quam maxime concurſari, & cum ſimulatione agi timoris jubet.

XLIX. Quibus omnibus rebus hoſtes invitati [2] copias tranſducunt, aciemque iniquo loco conſtituunt: noſtris vero etiam de vallo deductis, propius accedunt, & tela intra munitionem ex omnibus partibus conjiciunt: præconibuſque circummiſſis, pronuntiari jubent, ſeu quis Gallus, ſeu Romanus velit ante horam tertiam ad ſe tranſire, ſine periculo licere: poſt id tempus non fore poteſtatem: ac ſic noſtros contempſerunt, vt [3] obſtructis in ſpeciem portis ſingulis ordinibus ceſpitum, [4] quod ea non poſſe introrumpere videbantur, alii vallum manu ſcandere, alii foſſas complere inciperent. Tunc Cæſar omnibus portis eruptione facta, equitatuque emiſſo, celeriter hoſtes dat in fugam, ſic vt omnino pugnandi cauſſa reſiſteret nemo: magnumque ex his numerum occidit, atque omnes armis exuit.

L. Longius proſequi veritus, quod ſilvæ paludeſque intercedebant; [a] neque etiam parvulo detrimento illorum, locum relinqui videbat, omnibus ſuis incolumibus

INTERPRETATIO.

[a] *Et* quia *videbat ſe inde diſcedere non ſine magno damno ipſis* illato.

NOTÆ.

1. *Vt in ſummam contemptionem veniat.*] Stratagematis hujus meminit Frontinus lib. III. cap. VII.

2. *Copias tranſducunt.*] Nempe trans fluvium & vallum.

3 *Obſtructis in ſpeciem portis ſingulis ordinibus ceſpitum.*] Neque enim vere erant obſtructæ; non pluribus, vt oportuit, ordinibus ceſpitum vt vere obſtruerentur, ſed ſingulis, vt primo impetu erumpentium e caſtris Romanorum dejicerentur, quod & factum eſt. Legitur enim paulo inferius, *omnibus portis eruptione facta.* Videbantur autem obſtructæ portæ metu nimio Romanorum rebus ſuis diffidentium, quaſi eas defendere non poſſent.

4. *Quod ea non poſſe introrumpere videbantur.*] Adverbialiter ſumendum, niſi forte mendum eſt. Codices enim aliqui habent *eas*, quod tutius videtur. Nec enim vllibi apud Autores *ea* legitur. Hic Eutropius narrat Cæſarem, cum vidiſſet vnum de ſuis militibus ſegnius prælientem, ſcutum ejus rapuiſſe & ruiſſe in adverſos, quo facto erubuiſſe exercitum verſoſque in fugam Gallos confeciſſe.

lumibus copiis eodem die ad Ciceronem pervenit. Inſtitutas turres, teſtudines, munitioneſque hoſtium admiratur. Legione producta, cognoſcit non decimum quemque eſſe relictum militem ſine vulnere. Ex his omnibus judicat rebus quanto cum periculo, & quanta virtute ſint res adminiſtratæ. Ciceronem pro ejus merito legionemque collaudat: centuriones ſigillatim tribunoſque militum appellat, quorum egregiam fuiſſe virtutem, teſtimonio Ciceronis cognoverat. [1] De caſu Sabini & Cottæ certius ex captivis cognovit. Poſtero die concione habita rem geſtam proponit, milites conſolatur & confirmat: quod detrimentum culpa & temeritate legati ſit acceptum, hoc æquiore animo ferendum docet, quod beneficio deorum immortalium & virtute eorum expiato incommodo, neque hoſtibus diutina lætatio, neque ipſis longior dolor relinquatur.

LI. Interim ad Labienum per Rhemos incredibili celeritate de victoria Cæſaris fama perfertur, vt quum ab hibernis Ciceronis millia paſſuum L. abeſſet, eoque poſt horam IX diei Cæſar perveniſſet, ante mediam noctem ad portas caſtrorum clamor oriretur; quo clamore ſignificatio victoriæ, gratulatioque ab Rhemis Labieno fieret. Hac fama ad Treviros perlata, Indutiomarus, qui poſtero die caſtra Labieni oppugnare decreverat, noctu profugit, copiaſque omnes in Treviros reducit. Cæſar Fabium cum legione in ſua remittit hiberna: ipſe cum III legionibus circum Samarobrivam trinis hibernis hiemare conſtituit: & quod tanti motus Galliæ exſtiterant, totam hiemem ipſe ad exercitum manere decrevit. Nam illo incommodo de Sabini morte perlato, omnes fere Galliæ civitates de bello conſultabant, nuntios legationeſque in omnes partes dimittebant; & quid reliqui conſilii caperent, atque vnde initium belli fieret, explorabant: nocturnaque in locis deſertis conſilia habebant: neque vllum totius hiemis tempus interceſſit ſine ſollicitudine Cæſaris, quin aliquem de conciliis & motu Gallorum nuntium acciperet. In his ab L. Roſcio legato, quem legioni XIII præfecerat, certior eſt factus, magnas Gallorum copias earum civitatum, quæ [2] Armoricæ appellantur, oppugnandi ſui cauſſa conveniſſe; neque longius millia paſſuum VIII ab hibernis ſuis abfuiſſe: ſed nuntio allato de victoria Cæſaris, diſceſſiſſe, adeo vt fugæ ſimilis diſceſſus videretur.

LII. At Cæſar principibus cujuſque civitatis ad ſe vocatis, alias territando, quum ſe ſcire quæ fierent denuntiaret; alias cohortando, magnam partem Galliæ in officio tenuit. Tamen Senones, quæ eſt civitas in primis firma, & magnæ inter Gallos auctoritatis, Cavarinum, quem Cæſar apud eos regem conſtituerat,

NOTÆ.

1. *De caſu Sabini & Cottæ.*] De quo ſic Suetonius: *Diligebat quoque* [*milites*] *ut audita clade Tituriana, barbam capillumque ſummiſerit, nec ante dempſerit quam vindicaſſet. Quibus rebus & devotiſſimos ſibi & fortiſſimos reddidit.*

2. *Armoricæ.*] Quæ ad mare; *Ar mor* enim veteribus Gallis nihil aliud quam *ad mare.* Quo nomine non tantum ea peninſula appellatur, quæ nunc Britannia dicitur, ſed &, Auſonii teſtimonio, Bajocaſſes, *Bayeux.* Imo Plinii teſtimonio lib. IV. cap. XVII. tota Aquitania Armorica olim dicta fuit, quod ſcilicet ad mare eſſet poſita.

rat, cujus frater Moritaſgus, adventu in Galliam Cæſaris, cujuſque ma-
jores regnum obtinuerant, interficere publico conſilio conati, quum ille
præſenſiſſet, ac profugiſſet, vſque ad fines inſecuti, regno, domoque
expulerunt: & miſſis ad Cæſarem ſatisfaciundi cauſſa legatis, quum is om-
nem ad ſe ſenatum venire juſſiſſet, dicto audientes non fuerunt: tantum
apud homines barbaros valuit, eſſe repertos aliquos principes belli infe-
rendi, tantamque omnium voluntatis commutationem attulit, vt præter
Æduos & Rhemos, quos præcipuo ſemper honore Cæſar habuit, alteros
pro vetere ac perpetua erga populum R. fide; alteros pro recentibus belli
Gallici officiis, nulla fere fuerit civitas non ſuſpecta nobis: idque adeo
haud ſcio mirandumne ſit, quum compluribus aliis de cauſis, tum maxime
quod qui virtute belli omnibus gentibus præferebantur, tantum ſe ejus
opinionis deperdidiſſe, vt populi R. imperia perferrent, graviſſime dole-
bant. [1] Treviri vero atque Indutiomarus totius hiemis nullum tempus LIII.
intermiſerunt, quin trans Rhenum legatos mitterent, civitates ſollicita-
rent, pecunias pollicerentur, magna parte exercitus noſtri interfecta, multo
minorem ſupereſſe dicerent partem: neque tamen vlli civitati Germano-
rum perſuaderi potuit vt Rhenum tranſiret, quum ſe bis expertos dice-
rent, Arioviſti bello, & Tenehtherorum tranſitu; non eſſe fortunam am-
plius tentaturos. Hac ſpe lapſus Indutiomarus nihilominus copias cogere,
exigere a finitimis, equos parare, exules damnatoſque Gallia magnis præ-
miis ad ſe allicere cœpit: ac tantam ſibi jam iis rebus in Gallia auctori-
tatem comparaverat, vt vndique ad eum legationes concurrerent, gratiam
atque amicitiam publice privatimque peterent. Vbi intellexit vltro ad LIV.
ſe veniri, altera ex parte Senones Carnuteſque [2] conſcientia facinoris inſti-
gari; altera Nervios Atuaticoſque bellum Romanis parare, neque ſibi
voluntariorum copias defore, ſi ex finibus ſuis progredi cœpiſſet: [3] arma-
tum concilium indicit. Hoc more Gallorum eſt initium belli, quo lege
communi

NOTÆ.

1. *Treviri vero atque Indutiomarus.*] Dion ait conſilia ejuſmodi Trevirorum fuiſſe, quod ſigillatim Cæſar ad ſe quos vellet Gallorum evocaret, & ſupplicio afficeret.

2. *Conſcientia facinoris inſtigari.*] Senones conſcientia ejecti Cavarini regis ſui, Camutes vero interfecti Taſgetii.

3. *Armatum concilium, &c.*] Quo nihil alienius a moribus Romanorum melius ſentientium. Sæpe enim hoc modo, vt ait Enn.

Pellitur e medio ſapientia, vi geritur res.

Nec gravius quicquam de ſui exilii loco habet conqueri Ovidius quam quod:

Dantur & in medio vulnera ſæpe foro.

Et Charondas Thurius ad vim & cruorem v que ſeditioſas civium conciones aliter pacari non poſſe judicavit, quam lege cavendo, vt ſi quis eas cum ferro intraſſet, continuo interficeretur. Interjecto deinde tempore, e longinquo rure gladio cinctus domum repetens, ſubito indicta concione, ſicut erat, in eam proceſſit, ab eoque qui proximus conſtiterat, ſolutæ a ſe ſuæ legis monitus, proximus ferro quod habebat diſtricto incubuit, teſte Val. Max. lib. VI. cap. V. Concilium porro Gallorum illud erat extraordinarium, quo, more gruum, immaniter vltimus qui venerat necabatur. Idem habet de Germanis Tacitus. Quare intelligitur eundem morem amborum populorum fuiſſe. Nicolaus vero apud Stobæum lib. XIII. *Κελτοὶ σιδηροφοροῦντες τὰ κατὰ πόλιν πάντα πράττουσι.* Celtæ

communi omnes puberes armati convenire coguntur; & qui ex iis noviſſimus venit, in conſpectu multitudinis omnibus cruciatibus affectus necatur. In eo concilio Cingetorigem alterius principem factionis, generum ſuum, quem ſupra demonſtravimus Cæſaris ſecutum fidem ab eo non diſceſſiſſe, hoſtem judicandum curat, bonaque ejus publicat. His rebus confectis, in concilio pronuntiat, accerſitum ſe a Senonibus & Carnutibus, aliiſque compluribus Galliæ civitatibus: Huc iter facturum per fines Rhemorum, eorumque agros populaturum: ac prius quam id faciat, caſtra Labieni
LV. oppugnaturum: quæque fieri velit, præcipit. Labienus quum & loci natura, & manu munitiſſimis caſtris ſeſe contineret, de ſuo ac legionis periculo nihil timebat: ſed ne quam occaſionem rei bene gerendæ dimitteret, cogitabat. Itaque a Cingetorige atque ejus propinquis oratione Indutiomari cognita quam in concilio habuerat, nuntios mittit ad finitimas civitates, equiteſque vndique convocat. Iis certam diem conveniendi dicit. Interim prope quotidie cum omni equitatu Indutiomarus ſub caſtris ejus vagabatur, alias vt ſitum caſtrorum cognoſceret, alias colloquendi aut territandi cauſſa: equites plerumque omnes tela intra vallum conjiciebant. Labienus ſuos intra munitiones continebat, timoriſque opinionem quibuſ-
LVI. cumque poterat rebus augebat. Quum majore in dies contemptione Indutiomarus ad caſtra accederet: nocte vna intromiſſis equitibus omnium finitimarum civitatum quos accerſendos curaverat, tanta diligentia omnes ſuos cuſtodiis intra caſtra continuit, vt nulla ratione ea res enuntiari, aut ad Treviros perferri poſſet. Interim ex conſuetudine quotidiana Indutiomarus ad caſtra accedit, atque ibi magnam partem diei conſumit. Equites tela conjiciunt, & magna contumelia verborum noſtros ad pugnam evocant. Nullo a noſtris dato reſponſo, vbi viſum eſt, ſub veſperum, diſperſi ac diſſipati diſcedunt. Subito Labienus duabus portis omnem equitatum emittit: præcipit atque interdicit, perterritis hoſtibus atque in fugam conjectis, quod fore, ſicut accidit, videbat, omnes vnum peterent Indutiomarum, neu quis quemquam prius vulneraret, quam illum interfectum videret: quod mora reliquorum illum ſpatium nactum effugere nolebat: magna proponit iis qui occiderint præmia: ſummittit cohortes equitibus ſubſidio. Comprobat hominis conſilium fortuna: & quum vnum omnes peterent, in ipſo fluminis vado deprehenſus Indutiomarus interficitur, caputque ejus refertur in caſtra. Redeuntes equites, quos poſſunt, conſectantur atque occidunt. Hac re cognita, omnes Eburonum & Nerviorum quæ convenerant copiæ, diſcedunt: paulloque habuit poſt id factum Cæſar quietiorem Galliam.

LIBER

NOTÆ.

ferro accincti omnes publicas res agunt. Livius vero lib. XXXI. *Nova terribiliſque facies viſa eſt, quod armati, ita mos gentis erat, in concilium venerunt.* De Gallis.

1. *Huc iter facturum.*] Pro *illuc*, vel *illo*, & *hic* pro *illic* paſſim non ſolum apud Cæſarem, ſed apud omnes Autores legitur. Virgil.

——— ——— *hic illius arma,*
Hic currus fuit, &c. ——— ———

LIBER

LIBER VI.

ARGVMENTVM.

HIc liber habet bellum quod ipſe contra Senones & Carnutes : alterum quod Labienus legatus ejus adverſus Treviros geſſit : tum vt Rhenum & quibus de cauſis tranſiit : & occaſione ſumpta Gallorum Germanorumque mores deſcribit : vt Sicambri Eburonum caſtra direptum venientes, caſtra Ciceronis oppugnarunt : denique vt Ambiorix perpetua ſe fuga eripuit.

MVltis de cauſſis Cæſar majorem Galliæ motum expectans, [1] per M. I.
Silanum, C. Antiſtium Rheginum, T. Sextium legatos, delectum habere inſtituit. Simul [2] ab Cn. Pompeio proconſule petit, quoniam ipſe ad vrbem cum imperio Reipubl. cauſſa maneret, quos [3] ex Ciſalpina Gallia [4] conſulis ſacramento rogaviſſet, ad ſigna convenire, & ad ſe proficiſci juberet : magni intereſſe etiam in reliquum tempus, ad opinionem Galliæ exiſtimans, tantas videri Italiæ facultates, vt ſi quid eſſet in bello detrimenti acceptum, non modo id brevi tempore ſarciri, ſed etiam majoribus

NOTÆ.

1. *Per M. Silanum, C. Antiſtium, &c.*] Hi legati ſic operam ſuo Imperatori dabant, vt ſuis tamen conquiſitoribus non carerent, qui ad ſe adducebant juventutem ſacramentis militaribus implicandam.

2. *A Cn. Pompeio proconſule.*] Pompeius enim cum M. Craſſo anno ſuperiore conſul fuerat, eique cum provincia Hiſpaniæ obveniſſet conſularis, propter novos quoſdam illius provinciæ motus, lege latum eſt, vt illam per quinquennium obtineret, delectumque tam in vrbe quam in tota Italia haberet, quem revera habuit, dimiſſis cum per alias Italiæ partes, tum per Galliam ciſalpinam legatis, vbi rogati ſunt ſacramento milites. Nihilo ſecius cum mitiores eſſent allati ex Hiſpania nuntii, ad vrbem ſequenti anno proconſul manſit, ſuſcepta rei frumentariæ cura, non in vrbe, quia quicumque provinciam obtinebat, illi erat extra vrbem degendum, neque licebat ipſi in vrbem intrare, niſi triumpharet aut imperium deponeret. Atque hæc quidem rei frumentariæ cura palam oſtendebatur. Sed aliam refert Plutarchus in ejus vita, quod ſcilicet vxorem Iuliam vel amaret, vel amantem relinquere non ſuſtineret. Rogaverat ergo ſacramento milites anno ſuperiore cum eſſet conſul, eo vero anno quo milites ab eo petiit Cæſar, erat ad vrbem proconſul, jam expleto conſulatu.

3. *Ex ciſalpina Gallia.*] Sic dicta quod ſit reſpectu Romæ cis Alpes poſita; alio nomine citerior dicitur. Dividebatur in tranſpadanam & ciſpadanam. Hodie *Lombardia.*

4. *Conſulis ſacramento.*] Ejus formulam refert Livius lib. XXII. Milites juſſu conſulum conventuros, neque injuſſu abituros : item fugæ atque formidinis ergo non abituros, neque ex ordine receſſuros, niſi teli ſumendi, aut petendi, aut hoſtis feriendi, aut civis ſervandi cauſa. Aliam formulam refert Vegetius, quæ viguit tempore Chriſtianorum Imperatorum, nempe, *per Deum & per Chriſtum, & per Spiritum ſanctum, & per majeſtatem Imperatoris.*

bus adaugeri copiis poſſet. Quod quum Pompeius & Reipubl. & amicitiæ tribuiſſet: celeriter confecto per ſuos delectu, tribus ante exactam hiemem & conſtitutis & adductis legionibus, [1] duplicatoque earum cohortium numero, quas cum Q. Titurio amiſerat: & celeritate & copiis docuit quid

II. populi Rom. diſciplina atque opes poſſent. Interfecto Indutiomaro, vt docuimus, ad ejus propinquos a Treviris imperium defertur. Illi finitimos Germanos ſollicitare, & pecuniam polliceri non deſiſtunt. Quum ab proximis impetrare non poſſent, vlteriores tentant. Inventis nonnullis, civitates jurejurando inter ſe confirmant, [2] obſidibuſque de pecunia cavent, Ambiorigem ſibi ſocietate & fœdere adjungunt. Quibus rebus cognitis, Cæſar, quum vndique bellum parari videret, Nervios, Atuaticos, ac Menapios, [3] adjunctis ciſrhenanis omnibus Germanis, eſſe in armis, Senones ad imperatum non venire, & cum Carnutibus finitimiſque civitatibus conſilia communicare, a Treviris Germanos crebris legationibus

III. ſollicitari, maturius ſibi de bello cogitandum putavit. Itaque nondum hieme confecta, proximis IV legionibus coactis, de improviſo in fines Nerviorum contendit, & prius quam illi aut convenire, aut profugere poſſent, magno pecoris atque hominum numero capto, atque ea præda militibus conceſſa, vaſtatiſque agris, in deditionem venire, atque obſides ſibi dare coëgit. Eo celeriter confecto negotio, rurſus legiones in hiberna reduxit. Concilio Galliæ primo vere, vt inſtituerat, indicto, quum reliqui præter [4] Senones, Carnutes, Treviroſque veniſſent: initium belli ac defectionis hoc eſſe arbitratus, vt omnia poſtponere videretur, concilium [5] Lutetiam Pariſiorum transfert. Confines erant hi Senonibus, civitatemque patrum memoria conjunxerant: ſed ab hoc concilio abfuiſſe exiſtimabantur. [6] Hac re pro ſuggeſtu pronuntiata, eodem die cum legionibus in Senones proficiſ-

IV. citur, magniſque itineribus eo pervenit. Cognito ejus adventu, Acco, qui princeps ejus conſilii fuerat, jubet in oppida multitudinem convenire. Conantibus, prius quam id effici poſſet, adeſſe Romanos nuntiatur. Neceſſario ſententia deſiſtunt, legatoſque [7] deprecandi cauſſa ad Cæſarem mittunt. Adeunt per Æduos, [8] quorum antiquitus erat in fide civitas.

Libenter

N o t æ.

1. *Duplicatoque earum cohortium numero*] Tres legiones intellige; ſiquidem ille vnam legionem & quinque cohortes amiſerat.

2. *Obſidibuſque de pecunia cavent.*] Cautum enim intelligitur, ſive perſonis ſive rebus cautum ſit, vt in lib. de verborum ſignificatione legitur.

3. *Adjunctis ciſrhenanis omnibus Germanis.*] Hi ſunt, vt a Plinio recenſentur, Nemetes, Tribocchi, Vbii, Batavi.

4. *Senones, &c.*] De quibus ſupra.

5. *Lutetiam Pariſiorum.*] Lutetia vrbs nobilis Galliæ metropolis quam Sequana interluit.

6. *Hac re pro ſuggeſtu pronuntiata.*] Locus eſt excelſior, vnde oratio habebatur ad populum, ſic dictus, quod ſuggererentur ligna.

7. *Deprecandi cauſſa.*] Periculi ſcilicet. Eſt enim deprecari Latine precari ne quid mali accidat, vt jam monuimus.

8. *Quorum antiquitus erat in fide civitas.*] Quorum partes civitas Senonum ab antiquo ſequebatur. Patrocinia clientelaſque privatas imitabantur hæ publicæ clientelæ & erant in fide, non in ditione.

Libenter Cæſar, petentibus Æduis, dat veniam, excuſationemque accipit, quod æſtivum tempus inſtantis belli, non quæſtionis eſſe arbitrabatur. Obſidibus imperatis centum, hos Æduis cuſtodiendos tradit. Eodem Carnutes legatos obſideſque mittunt, vſi deprecatoribus Rhemis, quorum erant in clientela: eadem ferunt reſponſa. Peragit concilium Cæſar, equiteſque imperat civitatibus.

V. Hac parte Galliæ pacata, totus & mente & animo in bellum Trevirorum & Ambiorigis inſiſtit. Cavarinum cum equitatu Senonum ſecum proficiſci jubet, ne quis aut ex hujus iracundia, aut ex eo quod meruerat, odio civitatis motus exiſtat. His rebus conſtitutis, quod pro explorato habebat Ambiorigem prælio non eſſe certaturum, reliqua ejus conſilia animo circumſpiciebat. Erant Menapii propinqui Eburonum finibus, perpetuis paludibus ſilviſque muniti, qui vni ex Gallia de pace ad Cæſarem legatos numquam miſerant: cum iis eſſe hoſpitium Ambiorigi ſciebat. Item per Treviros veniſſe Germanis in amicitiam cognoverat. Hæc prius illi detrahenda auxilia exiſtimabat, quam ipſum bello laceſſendum: ne deſperata ſalute, aut ſe in Menapios abderet, aut cum tranſrhenanis congredi cogeretur. Hoc inito conſilio, totius exercitus impedimenta ad Labienum in Treviros mittit, duaſque legiones ad eum proficiſci jubet. Ipſe cum [1] legionibus expeditis v in Menapios proficiſcitur. Illi, nulla coacta manu, loci præſidio freti, in ſilvas paludeſque confugiunt, ſuaque eodem conferunt.

VI. Cæſar partitis copiis cum C. Fabio legato, & M. Craſſo quæſtore, celeriterque effectis pontibus, [a] adiit tripartito: [2] ædificia vicoſque incendit, magno pecoris atque hominum numero potitur. Quibus rebus coacti Menapii, legatos ad eum pacis petendæ cauſſa mittunt. Ille obſidibus acceptis, hoſtium ſe habiturum numero confirmat, ſi aut Ambiorigem, aut ejus legatos finibus ſuis recepiſſent. His confirmatis rebus, Comium Atrebatem cum equitatu cuſtodis loco in Menapiis relinquit: ipſe in Treviros proficiſcitur. Dum hæc a Cæſare geruntur, Treviri, magnis coactis peditatus equitatuſque copiis, Labienum cum vna legione, quæ in eorum finibus hiemaverat, adoriri parabant. Iamque ab eo non longius bidui via aberant, quum duas veniſſe legiones miſſu Cæſaris cognoſcunt. Poſitis caſtris a millibus paſſuum

INTERPRETATIO.

[a] *Copiis in tres partes diviſis, per tria loca irrupit.*

NOTÆ.

1. *Legionibus expeditis.*] Expeditæ dicuntur legiones, quarum milites neque vallum neque cibaria ſecum ferebant.

2. *Ædificia vicoſque incendit.*] Hoc Cæſari ſolenne, præſertim vbi nihil aliud quod faciat, nempe vt inopia hoſtem ad petendam pacem adigat: vt enim ait Onoſander, damnum pecuniæ & fructuum inopia bellum minuit, quod auget copia. Cæterum niſi magna vtilitas ſuadeat, aut cogat neceſſitas, & ſtultum & inhumanum eſt id ſinere vt fiat, quod non ſine graviſſimo multorum innocentium malo fieri poteſt. Itaque ſi res ita ſe habent, vt hoſtibus non poſſint eſſe communes, aut e contrario nobis poſſint cum hoſtibus eſſe communes, aut ſi magna ſpes ſit victoriæ, aut ſi aliunde habet hoſtis, quo bellum toleret, aut ornamentorum potius quam neceſſariarum rerum loco ſint, incendiis abſtinendum.

paſſuum XV, auxilia Germanorum exſpectare conſtituunt. Labienus, hoſtium cognito conſilio, ſperans temeritate eorum fore aliquam dimicandi facultatem, V cohortium præſidio impedimentis relicto, cum XXV cohortibus magnoque equitatu contra hoſtem proficiſcitur, & ∞ paſſuum intermiſſo ſpatio, caſtra communit. [1] Erat inter Labienum atque hoſtem difficili tranſitu flumen, ripiſque præruptis. Hoc neque ipſe tranſire habebat in animo, neque hoſtes tranſituros exiſtimabat. Augebatur auxiliorum quotidie ſpes. Loquitur in concilio palam, quoniam Germani appropinquare dicuntur, [a] ſeſe ſuas exercituſque fortunas in dubium non devocaturum, & poſtero die prima luce caſtra moturum. Celeriter hæc ad hoſtes deferuntur, vt ex magno Gallorum equitatus numero nonnullos Gallicis rebus favere natura cogebat. Labienus, noctu tribunis milit. [2] primiſque ordinibus convocatis, quid ſui conſilii ſit, proponit: & quo facilius hoſtibus timoris det ſuſpicionem, majore ſtrepitu & tumultu quam populi Rom. fert conſuetudo, caſtra moveri jubet. His rebus fugæ ſimilem profectionem efficit. Hæc quoque per exploratores ante lucem, in

VII. tanta propinquitate caſtrorum, ad hoſtes deferuntur. Vix agmen noviſſimum extra munitiones proceſſerat, quum Galli cohortati inter ſe, ne ſperatam prædam ex manibus dimitterent: longum eſſe, perterritis Romanis, Germanorum auxilium exſpectare: neque ſuam pati dignitatem, vt tantis copiis tam exiguam manum, præſertim fugientem atque impeditam adoriri non audeant: flumen tranſire, & iniquo loco prælium committere non dubitant. Quæ fore ſuſpicatus Labienus, vt omnes citra flumen eliceret, eadem vſus ſimulatione itineris, placide progrediebatur. Tum præmiſſis paullum impedimentis, atque in tumulo quodam collocatis; Habetis, inquit, milites, quam petiſtis facultatem: hoſtem impedito atque iniquo loco tenetis: præſtate eandem nobis ducibus virtutem, quam ſæpenumero Imperatori præſtitiſtis: eum adeſſe, & hæc coram cernere, exiſtimate. Simul ſigna ad hoſtem converti, aciemque dirigi jubet: & [3] paucis turmis præſidio ad impedimenta dimiſſis, reliquos equites ad latera diſponit. Celeriter noſtri clamore ſublato, pila in hoſtes jaciunt. Illi vbi præter ſpem quos fugere credebant, infeſtis ſignis ad ſe ire viderunt, impetum modo ferre non potuerunt: ac primo concurſu in fugam conjecti, proximas ſilvas petiverunt: quos Labienus equitatu conſectatus, magno numero interfecto, compluribus captis, paucis poſt diebus civitatem

INTERPRETATIO.

[a] *Se non deducturum ſe ſuamque ſortem & exercitus in diſcrimen.*

NOTÆ.

1. *Erat inter Labienum atque hoſtem*] Frontinus lib. II. ſtratagem. hoc Labieni factum commemorat.

2. *Primiſque ordinibus convocatis.*] Centurionibus primorum ordinum. Sic enim Cæſar appellat lib. I. de bello Gallico, & V. & I. de bello civili.

3. *Paucis turmis præſidio, &c.*] Turma erat XXXII equitum, turmæ autem in legione erant decem.

tatem recipit. Nam Germani, qui auxilio veniebant, percepta Trevirorum
rum fuga, ſeſe domum contulerunt. Cum iis propinqui Indutiomari,
qui defectionis autores fuerant, comitati eos, ex civitate exceſſere. Cin-
getorigi, quem ab initio permanſiſſe in officio demonſtravimus, princi-
patus atque imperium eſt traditum. Cæſar, poſtquam ex Menapiis in VIII.
Treviros venit, duabus de cauſſis Rhenum tranſire conſtituit: quarum
erat altera, quod auxilia contra ſe Treviris miſerant: altera, ne Ambio-
rix receptum ad eos haberet. His conſtitutis rebus, paullum ſupra eum
locum, quo antea exercitum tranſduxerat, facere pontem inſtituit. Nota
atque inſtituta ratione, magno militum ſtudio, paucis diebus opus effi-
citur. Firmo in Treviris præſidio ad pontem relicto, ne quis ab iis ſu-
bito motus oriretur, reliquas copias equitatumque tranſducit. Vbii, qui
ante obſides dederant, atque in deditionem venerant, purgandi ſui cauſſa
ad eum legatos mittunt, qui doceant neque ex ſua civitate auxilia in Tre-
viros miſſa, neque ab ſe fidem læſam: petunt atque orant vt ſibi parcat,
ne communi odio Germanorum innocentes pro nocentibus pœnas pen-
dant: ſi amplius obſidum velit, dare pollicentur. Cognita Cæſar cauſſa,
reperit, ab Suevis auxilia miſſa eſſe; Vbiorum ſatisfactionem accepit, adi-
tus viaſque in Suevos perquirit. Interim paucis poſt diebus fit ab Vbiis IX.
certior, Suevos omnes in vnum locum copias cogere, atque iis nationi-
bus quæ ſub eorum ſunt imperio, denuntiare vt auxilia peditatus equita-
tuſque mittant. His cognitis rebus, rem frumentariam providet, caſtris
idoneum locum deligit: Vbiis imperat, vt pecora deducant, ſuaque om-
nia ex agris in oppida conferant, ſperans barbaros atque imperitos homi-
nes inopia cibariorum adductos, ad iniquam pugnandi conditionem poſſe
deduci. Mandat vt crebros exploratores in Suevos mittant, quæque apud
eos gerantur, cognoſcant. Illi imperata faciunt, & paucis diebus inter-
miſſis, referunt, Suevos omnes, poſteaquam certiores nuntii de exercitu
Romanorum venerant, cum omnibus ſuis ſociorumque copiis quas coë-
giſſent, penitus ad extremos fines ſeſe recepiſſe. Silvam eſſe ibi infinitæ
magnitudinis, quæ appellatur [1] Bacenis: [a] hanc longe introrſus pertine-
re, & pro nativo muro objectam, Cheruſcos a Suevis, Suevoſque a Che-
ruſcis injuriis incurſionibuſque prohibere: ad ejus initium ſilvæ Suevos
adventum Romanorum exſpectare conſtituiſſe. Quoniam ad hunc lo- X.
cum perventum eſt, non alienum eſſe videtur de Galliæ Germaniæque
moribus, & quo differant eæ nationes inter ſeſe, proponere. [2] In Gallia
non

Interpretatio.

[a] *Hanc longe intro patere.*

Notæ.

1. *Bacenis.*] Pars eſt Herciniæ ſilvæ, *Schwartzwald*, vel potius ipſa Hercinia.

2. *In Gallia non ſolum in omnibus civitatibus, &c.*] Quæ Cæſari civitates dicantur ſupra fuit explicatum, quid item pagi. Partes vero hic dicuntur, quæ & civitatibus & pagis ſunt minores, quales poſſunt eſſe quæ Gallice dicuntur, *villages & hameaux*, quæ pagis ſunt

non ſolum in omnibus civitatibus, atque pagis partibuſque, ſed pene etiam in ſingulis domibus factiones ſunt: [1] earumque factionum ſunt principes, qui ſummam auctoritatem eorum judicio habere exiſtimantur: quorum ad arbitrium judiciumque ſumma omnium rerum conſiliorumque redeat. [2] Idque ejus rei cauſſa antiquitus inſtitutum videtur, ne quis ex plebe contra potentiorem auxilii egeret. Suos enim opprimi quiſque & circumveniri non patitur: neque, aliter ſi faciat, vllam inter ſuos habeat auctoritatem. Hæc eadem ratio eſt in ſumma totius Galliæ.

XI. Namque omnes civitates in duas partes diviſæ ſunt. Quum Cæſar in Galliam venit, alterius factionis principes erant Ædui, alterius Sequani. Ii quum per ſe minus valerent, [3] quod ſumma auctoritas antiquitus erat in Æduis, magnæque eorum erant clientelæ, Germanos atque Arioviſtum ſibi adjunxerant, eoſque ad ſe magnis jacturis pollicitationibuſque perduxerant. Prælis vero compluribus factis ſecundis, atque omni nobilitate Æduorum interfecta, tantum potentia anteceſſerant, vt magnam partem clientium ab Æduis ad ſe tranſducerent, obſideſque ab iis principum filios acciperent, & publice jurare cogerent, nihil ſe contra Sequanos conſilii inituros: & partem finitimi agri per vim occupatam poſſiderent, Galliæque totius principatum obtinerent. Qua neceſſitate adductus Divi-

Notæ

infrequentiores. Tandem ſcribit *domibus*, quæ partibus ſunt adhuc minores, vt nihil expers factionum videatur. Quæ res Galliam evertit, & in Cæſaris poteſtatem redegit. Quod teſtatur Tacitus in vita Iulii Agricolæ: *Nunc per principes factionibus & ſtudiis trahuntur. Nec aliud adverſus validiſſimas gentes pro nobis vtilius, quam quod in commune non conſulunt. Rarus duabus aut tribus ad propulſandum commune periculum conventus. Ita dum ſinguli pugnant, vniverſi vincuntur.*

1. *Earumque factionum ſunt principes.*] Inde intelligere licet quis Reipublicæ Gallicæ ſtatus fuerit. Erat enim regium quiddam in annuo aut longiori magiſtratu legitimo, erat Ariſtocratia in ſenatu, erat Democratia in ſumma populi auctoritate, vnde & ſenatores & magiſtratus exiſterent, cujus populi judicio illi ſummam auctoritatem haberent. Nec certe fuiſſent factiones, niſi fuiſſet libertas. Idipſum habet Strabo lib. IV. de Gallis: Ἀριςοκρατικαὶ δ' ἦσαν αἱ πλείους τῶν πολιτειῶν. ἕνα δ' ἡγεμόνα ᾑροῦντο κατ' ἐνιαυτὸν τὸ παλαιόν. *Ariſtocraticæ pleræque erant politiæ. Vnum Principem quotannis eligebant.* Sicut & ad bellum dux vnus a populo creabatur. Quod declaratur in Vercingetorigis electione, & Coti atque Convictolitanis controverſia de ſummo magiſtratu Æduorum.

2. *Idque ejus rei cauſſa, &c.*] Non longe abit illa conſuetudo a Romano patronatu & clientela, quæ legibus etiam erat firmata. Hæc enim eſt lex Romulea: *Plebeii quem ſibi ex patritiis patronum volunt, deligunto.* Eſt & alia: *Si patronus fraudem clienti fecerit, ſacer eſto.* Vnde a Virgilio inter magna piacula numeratur:

——— *& fraus innexa clienti.*

Nec non erat Athenienſium ille mos, apud quos, teſte Ariſtot. lib. III. Rhetoricorum: ſervi, cum manumittebantur, patronum ſibi adſciſcebant, in cujus eſſent clientela. Quod præconis voce fiebat.

3. *Quod ſumma auctoritas antiquitus erat in Æduis.*] Propterea magna eorum erat clientela, quod olim amici & fratres populi Romani vocarentur, vt poſtea Sequanorum clientelæ, ob Arioviſti Germanorumque amicitiam, plures factæ ſunt. Hoc porro Ædui ſuæ operæ Romanis datæ præmium tulerunt, quod primi Gallorum ſenatorium jus Romæ fuerunt adepti, teſte Eumenio in panegyrico; ſolique, vt eſt apud eundem, fraternitatis illud nomen retinuerunt, quod, Cicerone teſtante, jampridem habuerant.

Divitiacus, [1] auxilii petendi cauſſa Romam ad Senatum profectus, infecta re redierat. Adventu Cæſaris facta commutatione rerum, obſidibus Æduis redditis, veteribus clientelis reſtitutis, novis per Cæſarem comparatis, quod ii qui ſe ad eorum amicitiam aggregaverant, meliore conditione atque imperio æquiore ſe vti videbant: reliquis rebus eorum gratia dignitateque amplificata, Sequani principatum dimiſerant. [2] In eorum locum Rhemi ſucceſſerant: quos quod adæquare apud Cæſarem gratia intelligebatur, ii qui propter veteres inimicitias nullo modo cum Æduis conjungi poterant, ſe Rhemis in clientelam dicabant. Hos illi diligenter tuebantur. Ita & novam & repente collectam auctoritatem tenebant. Eo tum ſtatu res erat, vt longe principes haberentur Ædui, ſecundum locum dignitatis Rhemi obtinerent.

In omni Gallia eorum hominum, [3] qui aliquo ſunt numero XII.
atque honore, genera ſunt duo. [4] Nam plebs pene ſervorum habetur loco, quæ per ſe nihil audet, & nulli adhibetur conſilio. [5] Plerique quum aut ære alieno, aut magnitudine tributorum, aut injuria potentiorum premuntur, ſeſe in ſervitutem dicant nobilibus. In hos eadem omnia ſunt jura quæ dominis in ſervos. Sed de his duobus generibus [6] alterum eſt Druidum,

NOTÆ.

1. *Auxilii petendi cauſſa Romam, &c.*] Socii enim & amici populi Romani, ſi quando opprimerentur, petebant a Senatu auxilium, vt petivit Ptolemæus Auletes regno ejectus, qui paucis ante annis amicus populi Rom. erat appellatus, & ob eam cauſam impetravit. Romæ Divitiacum vidit & novit Cicero, qui de eo ſic habet lib. I. de Divinatione: *Si quidem & in Gallia Druidæ ſunt, e quibus ipſe Divitiacum Æduum, hoſpitem tuum laudatoremque cognovi, qui & naturæ rationem, quam Græci Phyſiologiam appellant, notam eſſe ſibi profitebatur, & partim auguriis, partim conjecturis, quæ erant futura, dicebat.*

2. *In eorum locum Rhemi ſucceſſerant.*] Neque poſtea defeciſſe teſtatur Strabo lib. IV. dicit enim Rhemos ſolitos præfectis hoſpitium præbere, quod eorum gratiæ non exiguum eſt argumentum apud Cæſarem collectæ, & apud reliquos Romanos retentæ.

3. *Qui aliquo ſunt numero atque honore*] Digni habiti qui recenſeantur & numerentur, quaſi ſpectati homines. *Eſſe* vero *numerum*, eſt contrarium, vt apud Horat.

Nos numerus ſumus & fruges conſumere nati.

Id eſt, non ſumus ſpectabiles.

4. *Nam plebs pene ſervorum habetur loco*] Neque id libertati adverſatur, ſed dignitati; explicatque ipſe Cæſar quod dixerat, cum addit, *per ſe nihil audet, nulli adhibetur conſilio*: eligit tamen principes, juſque habet cum Druidibus equitibuſque commune in principibus eligendis. Non ſervi, ſed pene ſervi: Αὐτόδουλοι, qua voce vtitur Æſchylus, θεράποντες ἐλεύθεροι, Diod. lib. V. *ſervi liberi.* Et hoc Ariſtocraticas fuiſſe pleraſque civitates probat, vt dictum.

5. *Plerique quum aut ære alieno, &c.*] Ne quis credat eandem fuiſſe ſævitiam quæ Romanis inerat, conſulatur Diodorus qui ſic habet: *Cuſtodes corporis ex liberis hominibus pauperes eligunt.*

6. *Alterum eſt Druidum.*] Varia eſt doctorum de illo Druidum nomine opinio. Plinius dictos a quercu ſuſpicatur, quod magnis quercus condecorarent cæremoniis. Δρῦς enim Græce *quercus* dicitur. Pſeudoberoſus, a Druyo IV. Gallorum rege, cenſet appellatos. Ioannes Goropius Becanus, a voce Britannica *tru* & *wis*, quaſi viri ſapientes. Perincerta eſt illa Etymologia, verique ſit ſimile Gallos illis Gallicum nomen impoſuiſſe, non peregrinum. Druys dicitur & Druida, vt ab hebdomade hebdomada, & a caſſide caſſida in recto caſu dicitur. Sed quicquid de illa voce cenſeamus, ſignificat Gallorum Philoſophos, quos etiam Philoſophis Græcis priores exiſtimant nonnulli Græci ſcriptores, vt Ariſtoteles apud Diogenem Laërtium, qui non a Græcis ad Gallos Philoſophiam deveniſſe, ſed a Gallis ad Græcos prodiiſſe, ſcriptum reliquit.

Druidum, alterum Equitum. [1] Illi rebus divinis interſunt, ſacrificia publica ac privata procurant, religiones interpretantur. [2] Ad hos magnus adoleſcentium numerus diſciplinæ cauſſa concurrit, magnoque ii ſunt apud eos honore. Nam fere de omnibus controverſiis publicis privatiſque conſtituunt: & ſi quod eſt admiſſum facinus, [3] ſi cædes facta, ſi de hæreditate, de finibus controverſia eſt, iidem decernunt, præmia pœnaſque conſtituunt. [4] Si quis aut privatus aut publicus eorum decreto non ſtetit, ſacrificiis interdicunt. Hæc pœna apud eos eſt graviſſima. Quibus ita eſt interdictum, ii numero impiorum ac ſceleratorum habentur: [5] iis omnes decedunt, aditum eorum ſermonemque defugiunt, ne quid ex contagione in

N O T Æ.

1. *Illi rebus divinis interſunt, ſacrificia publica ac privata procurant*] Ita Strabo lib. IV. notavit ſine Druidis nulla ſacra in Gallia fieri ſolita: Ἔθυον δὲ οὐκ ἄνευ Δρυϊδῶν. *Non ſine Druidibus ſacrificabant.* Itaque apud Diogenem Laertium in librorum ejus principio, Σεμνόθεοι dicuntur, id eſt, *Dei cultores.* Idem habet Diodorus Siculus, cujus verba Latine compendii cauſa ſic expreſſi: *Moris eſt apud eos nullum abſque Philoſopho ſacrificium facere. Exiſtimant enim per divinæ naturæ conſcios ſacra fieri oportere, tanquam Diis propinquiores. Horum interceſſione bona a Diis cenſent petenda, quorum conſilio & pace & bello utuntur.*

2. *Ad hos magnus adoleſcentium numerus, &c.*] Druides tres maximas Reipublicæ partes gerebant, dum artes profitebantur, lites dirimebant, ſacra interpretabantur procurabantque, profeſſores, judices & Theologi. Nec aliunde Cæſar cauſam petit honoris Druidum, quam quod controverſias diſceptarent. Homines enim magnifaciunt eos quorum in poteſtate bonorum ſuorum cognoverint eſſe arbitria. Quod ſi ætati illi tantum erudiendæ quæ deſpicatui habetur præfecti fuiſſent, ſimul cum ſuis diſcipulis, imo & a ſuis diſcipulis contemni potuiſſent. Dio vero Chryſoſtomus orat. XLIX. longe majorem etiam Druidibus auctoritatem tribuit, de quibus ſic tradit: Κελτοὶ δὲ [ἐπιστάτας τοῖς βασιλεῦσι καὶ ἄρχοντας τούτους ἀπέδειξαν] οὓς ὀνομάζουσι Δρυΐδας, καὶ τούτους περὶ μαντικὴν ὄντας καὶ τὴν ἄλλην σοφίαν, ὧν ἄνευ τοῖς βασιλεῦσιν οὐδὲν ἐξῆν πράττειν, οὐδὲ βουλεύεσθαι. ὥστε, τὸ μὲν ἀληθὲς, ἐκείνους ἄρχειν· τοὺς δὲ βασιλέας αὐτῶν ὑπηρέτας καὶ διακόνους γίγνεσθαι τῆς γνώμης ἐν θρόνοις χρυσοῖς καθημένους καὶ οἰκίας μεγάλας οἰκοῦντας, καὶ πολυτίμως εὐωχουμένους. *Celtæ vero* [*præfectos regibus & imperantes hos eſſe voluerunt*] *quos nominant Druidas, & hos circa divinationem verſantes & reliquam ſapientiam, ſine quibus nihil eſt licitum regibus facere aut conſulere; ita ut reipſa illi regnent: reges autem ſententiæ ſint adminiſtri & ſervi, quamvis in thronis aureis ſedeant, in magnis ædibus habitent, & ſumptuoſa convivia agitent.*

3. *Si cædes facta.*] Non tantum de civilibus, ſed & capitalibus cauſis cognoſcebant. Vnde etiam magna dignitatis acceſſio.

4. *Si quis aut privatus aut publicus, &c.*] Vt religio ſummum bonum, ita ſacris excludi maximum malum ſemper habitum eſt. Itaque hæc pœna Moſis legibus graviſſima fuit, & privari Synagogæ ingreſſu tanti eſſe viſum eſt, vt Chriſti tempore multi doctrinæ ejus ſtudioſi, ſtudium ſuum tacita mente celarent, ne ἀποσυνάγωγοι fierent. Qui mos a Synagoga ad Eccleſiam pervenit, a qua poſtquam propter flagitia quoſdam arcuit Paulus Apoſtolus, nihil videtur habere gravius quod vltra faciat. Inde noſtræ excommunicationes in Conciliis eccleſiaſticis pœnæ maximæ non parentibus decreto propoſitæ, qui exinde in impiorum numero habentur. *Segreges*, ἀφορισθέντες in Canon. Apoſtolorum. Nec Athenienſibus ignota illa pœna fuit. Lex eſt Draconis quam citat Demoſthenes contra Æſchinem, vt a luſtrationibus, libaminibus crateribus, templis, foro arcerentur homicidæ. Alcibiades hac pœna fuit affectus, quod ſacra Cereris evulgaſſet. Teſtes Plutarchus, Æmilius Probus, ſeu Cornelius Nepos.

5. *Iis omnes decedunt, &c.*] Sic Apoſtolus epiſt. I. ad Corinth. de eo quem excommunicaverat: *Neſcitis quia modicum fermentum totam maſſam corrumpit? Expurgate vetus fer-* in

incommodi accipiant : [1] neque iis petentibus jus redditur, neque honos vllus communicatur. [2] His autem omnibus Druidibus præeſt vnus, qui ſummam inter eos habet auctoritatem. Hoc mortuo, ſi quis ex reliquis excellit dignitate, ſuccedit. At ſi ſunt plures pares, ſuffragio Druidum adlegitur : [3] nonnumquam etiam de principatu armis contendunt. [4] Ii certo anni tempore in finibus Carnutum, quæ regio totius Galliæ media habetur, conſidunt in loco conſecrato. [5] Huc omnes vndique, qui controverſias habent, conveniunt, eorumque judiciis decretiſque parent. [6] Diſciplina in Britannia reperta, atque inde in Galliam tranſlata eſſe exiſtimatur. Et nunc qui diligentius eam rem cognoſcere volunt, plerumq; illo, diſcendi cauſſa, proficiſcuntur. [7] Druides a bello abeſſe XIII.
conſueverunt,

NOTÆ.

mentum, vt ſitis nova conſperſio, ſicut eſtis azymi. Item, *cum ejuſmodi nec cibum ſumere*, item, *auferte malum ex vobis ipſis.* Canon x. Apoſtolorum : *Si quis cum excommunicato, etiamſi in domo, preces conjunxerit, & ille excommunicetur.*

1. *Neque iis petentibus jus redditur.*] Quam interdictionem ſacrorum ſequebatur exilium & amiſſio civitatis, quamquam non nominaretur exilium. Quemadmodum enim apud Romanos qui exilio multabatur, dicebatur aqua & igni interdici, quia vſu aquæ & ignis careri non poteſt, ita quia ſine aliqua parte juſtitiæ, nec ipſi latrones prædoneſque vivere poſſunt, vt ait Cicero, vertendum erat neceſſario ſolum, quibus jus non reddebatur, qui jure carere nullo modo poterant. Ex antiquis Eccleſiæ canonibus ſolennis erat exceptio, *Actorem excommunicatum eſſe*, qua probata, non audiebatur.

2. *His autem omnibus Druidibus præeſt vnus.*] Non multum aberat Romæ pontificatus maximi inſtitutio. Sic inter Epiſcopos, qui metropoli præſidebat, cæteris provinciæ Epiſcopis Prælatus, inter Metropolitas Patriarcha.

3. *Nonnumquam etiam de principatu armis contendunt.*] Et id viſum eſt in pontificatu Iudæorum, vt patet ex Ioſepho.

4. *Ii certo anni tempore in finibus Carnutum, &c.*] Reſpondet hæc juriſdictio antiquis Franciæ Parlamentis, quæ ante Philippum Pulcrum Franciæ regem non erant, vt poſtmodo factum eſt, ſedentaria, ſed certo anni tempore congregabantur, ad quæ conveniebant qui controverſias habebant. Talis item erat celebris ille Delphis media videlicet Græciæ regione Amphictyonum conventus, vt ait Pauſanias in Phocicis. Nec erant olim tam anguſti Carnutum fines quam nunc videntur, ſed Aurelianenſem diœceſin complectebantur & Carnotenſem, quæ nunc fines habet magis ad ſolem occidentem vergentes, quam vt poſſit meditullium Galliæ haberi.

5. *Huc omnes vndique qui controverſias habent, &c.*] Hic magna Druidum, eaque plane regia poteſtas non in privatum ſolum, ſed in vniverſum populum demonſtratur.

6. *Diſciplina in Britannia reperta, &c.*] Diſciplinam hanc aſſentitur Plinius in Britannia fuiſſe repertam his verbis : *Britannia hodieque eam* [magiam] *attonite celebrat tantis cæremoniis, vt eam Perſis dediſſe videri poſſit.* Sed cum omnia Britannia videatur a Gallis accepiſſe, non veriſimile fit in Britannia fuiſſe repertam, ſed in Gallia ; vnde poſtquam tranſierit cum cæteris Gallicis moribus, lingua & cultu, ibi etiam quam in Gallia majoribus aucta incrementis floruerit. Vt nunc videmus Chriſtianæ religionis incunabula Iudæam, illius cultu ab Italia, Gallia, Hiſpania ſuperari, cujus arcana qui penitius explorare voluerit, Romanos & Pariſienſes potius & tutius quam Hieroſolymitanos conſuluerit. Itaque Cæſar non aſſeverat, ſed exiſtimari ſcribit repertam.

7. *Druides a bello abeſſe conſueverunt, &c.*] Hæc erant profeſſionis minervalia, quæ ipſiſſima ſunt Vniverſitatis Pariſienſis privilegia. Et quia florebant honoribus profeſſores, illæ diſciplinæ pariter floruerunt. Sed ſublatis Romano imperio doctrinæ præmiis & honoribus, relanguerunt illa ſtudia, & in ſilvis delituerunt, teſtibus Mela & Lucano :

——————— *nemora alta remotis*
Incolitis lucis ———————

conſueverunt, neque tributa vna cum reliquis pendunt: militiæ vacationem, omniumque rerum habent immunitatem. Tantis excitati præmiis, & ſua ſponte multi in diſciplinam conveniunt, & a propinquis parentibuſque mittuntur. [1] Magnum ibi numerum verſuum ediſcere dicuntur. [2] Itaque nonnulli annos vicenos in diſciplina permanent: [3] neque fas eſſe exiſtimant ea litteris mandare, [4] quum in reliquis fere rebus publicis privatiſque rationibus [Græcis] litteris vtantur. Id mihi duabus de cauſſis inſtituiſſe videntur: [5] quod neque in vulgus diſciplinam efferri velint: [6] neque eos qui diſcunt, litteris confiſos, [a] minus memoriæ ſtudere:

INTERPRETATIO.

[a] *Non ita exercere memoriam.*

NOTÆ.

1. *Magnum ibi numerum verſuum ediſcere dicuntur.*] Cum ob facilitatem diſcendi, tum ob concinnitatem & elegantiam. Ariſtoteles lib. Rhetoricorum III. cap. IX. *Τὰ μέτρα πάντες μνημονεύουσι μᾶλλον τῆς χύδην, ἀριθμὸν γὰρ ἔχει ᾧ μετρεῖται. Metrorum omnes meminerunt magis quam eorum quæ ſoluta ſunt oratione, habent en in numerum quo menſurantur.* Hinc eſt quod Cretenſes ſuos liberos patriæ leges cum concentu docebant, vt ſcripſit Ælianus in varia hiſtoria. Orpheus quoque & Empedocles verſa oratione Philoſophiam ſuam ſcripſerunt. Imo vſque adeo antiqui in ſcribendo verſibus ſunt vſi, vt proſa oratione ante Syrium Pherecydem non ſcripſerint, vt auctor eſt Plinius lib. VII. cap LV. qui Pherecydes tempore Cyri Perſarum regis vivebat.

2. *Itaque nonnulli annos vicenos in diſciplina permanent.*] Idipſum ſcripſit Pomponius Mela lib. III. cap. I. *Docent multa nobiliſſimos gentis clam & diu vicenis annis in ſpecu & abditis ſaltibus.* Clam quidem Claudii Imperatoris tempeſtate, qua Mela vixiſſe dicitur, & diu, quia longiore in diſcendo quam in ſcribendo opus eſt tempore.

3. *Neque fas eſſe exiſtimant ea litteris mandare.*] Quibus de cauſis id fiat, modo dicturus eſt.

4. *Quum in reliquis fere rebus publicis, &c*] Græcis litteris, ſed non Græca oratione vtebantur, vt Targum Syriacum eſt Hebraïcis tamen literis conſcriptum, cum alia tamen eſſe ſoleat forma Syriacarum hodie litterarum; vt eſt oratio Gallica, Hiſpanica, Italica hodie Latinis litteris conſcripta. Et ſatis, vt puto, conſtat. Quia tamen a nonnullis id in dubium vocari video, vel illa Græca epiſtola quam Cæſar ad Q. Ciceronem apud Nervios oppugnatum miſit, ne conſilia ſua a Gallis cognoſcerentur, ſi litteræ in manus hoſtium venirent, ſatis id evincit. Quod ideo fecit, quia plures Galli inveniebantur Latinæ linguæ periti. Præterea vel vno Cicerone teſte, Divitiacus vnus erat de doctiſſimis Galliæ Druidibus, neque tamen Græce ſciebat, qui ſi ſciviſſet, nihil opus fuiſſet Cæſari, rejectis quotidianis interpretibus, Valerium Procillum adhibere: Cæſar enim tam Græce ſciebat, quam qui in ipſa erant Græcia nati. Eadem qua hic ratione tabulæ Græcis litteris confectæ in caſtris Helvetiorum repertæ ſunt, quia tales erant litteræ quibus Galli vtebantur, a Maſſilienſibus, vt arbitror, deductæ. Denique ſi peregrina lingua Druides ſua ſacra tradidiſſent, nihil fuiſſet metuendum illa ſcribentibus.

5. *Quod neque in vulgus, &c.*] Solenne hoc primis & Poetis & Philoſophis. Vnde Horatianum?

Odi profanum vulgus, & arceo.

& illud Orphei, initio carminum:

Δέξομαι, οἷς θέμις ἐστὶ, θύρας δ' ἐπίθεσθε βέβηλοι.

Quos fas, accipiam, ſit janua clauſa profanis.

Et ipſe Chriſtus qui venerat allatum lucem omnibus hominibus, ad quædam arcana diſcipulos ſuos admittebat, populum parabolis vſus alloquebatur. Prophetæ vero Hebræi magna item obſcuritate ſuos ſermones involverunt.

6. *Neque eos qui diſcunt, &c.*] Hæ cauſæ a primis Philoſophis approbatæ. Hæc enim Pythagoræ quondam fuit opinio, hæc etiam Socratis, qui ne litteram quidem vllam ſcriptam reliquerunt. Hujus ſententiam habe-

dere. Quod fere pleriſque accidit, vt præſidio litterarum diligentiam in perdiſcendo, ac memoriam remittant. In primis hoc volunt perſuadere, [1] Non interire animas, ſed ab aliis poſt mortem tranſire ad alios: [2] atque hoc maxime ad virtutem excitari putant, metu mortis neglecto. [3] Multa præterea de ſideribus, atque eorum motu, de mundi ac terrarum magnitudine, de rerum natura, de deorum immortalium vi ac poteſtate diſputant, & juventuti tranſdunt. [4] Alterum genus eſt Equitum. Ii, quum XIV.
eſt

N o t æ.

mus in Phædro Platonis, quæ tamen eſt opinione noſtrorum Druidum paulo mitior atque humanior. Antepomit enim Socrates vivæ vocis ac memoriæ ſcientiam mortuæ ſcripturæ, ſed ſcriptum tamen adverſus oblivionis infirmitatem permittit. De quo ſic Quintilianus lib. xi. *Quamquam invenio apud Platonem obſtare memoriæ uſum litterarum, videlicet quod illa quæ ſcriptis repoſuimus velut cuſtodire deſinimus, & ipſa ſecuritate dimittimus. Nec dubium eſt quin plurimum in hac parte valeat mentis intentio, & velut acies luminum a proſpectu rerum quas intuetur, non averſa.* Sic Lycurgus Rhetras ſuas ſcriptis mandari vetuit, juvenum animis inſerendas arbitratus.

1. *Non interire animas, ſed ab aliis poſt mortem tranſire ad alios.*] Strabo lib. iv. Ἀφθάρτους τὰς ψυχὰς λέγουσι. *Incorruptibiles animas dicunt.* Idem Val. Max. lib. v. cap. Idem Diodorus lib. vi. Lucanus vero:

———— vobis auctoribus umbræ
Non tacitas erebi ſedes, ditiſque profundi
Pallida regna petunt, regit idem ſpiritus artus
Orbe alio longæ, canitis ſi cognita, vitæ.

Sed an Druidæ dogma a Pythagora acceperint, an a Druidibus Pythagoras, in dubio mihi eſt. Lego enim apud Diogenem Laërtium, Pythagoram peregre profectum omnibus myſteriis Græcis & Barbaricis fuiſſe initiatum. Et Alexander quidam apud Clementem Alexandrinum, prodidit, a Pythagora fuiſſe Druidas auditos atque Brachmanas. Dogma illud eſt Μετεμψύχωσις, animæ migratio in corpora ejuſdem ſpeciei, non Μετενσωμάτωσις, in corpora diverſæ ſpeciei, ſi rite diſtinxit Plato lib. x. de legibus. Nec mirum, ſi vel ipſi Iudæi, qui ſacrarum litterarum face colluſtrati erant, idem ſenſerunt, cum Ioannem Baptiſtam in Chriſto reſurrexiſſe putabant; nec non aliqui Chriſtianorum, vt Carpocrates, aliique nonnulli.

2. *Atque hoc maxime ad virtutem excitari putant, metu mortis neglecto.*] Idem habet Pomponius Mela lib. iii. cap. i. *Vnum ex iis quæ præcipiunt in vulgus effluit, videlicet vt forent ad bella meliores, æternas eſſe animas, vitamque alteram ad manes. Itaque cum mortuos cremant ac defodiunt, apta viventibus, olim negotiorum ratio, etiam & exactio crediti deferebatur ad inferos.* Vnde ille feſtivus mos Gallorum pecunias mutuo accipiendi, quæ apud inferos reddantur, de quo Valer. Max. lib. ii. cap. i.

3. *Multa præterea de ſideribus, &c.*] Pomponius Mela Cæſarem ſecutus, ibidem ſcribit: *Druidas terræ mundique magnitudinem & formam, motus cæli ac ſiderum, & quid Dii velint ſcire ſe profiteri.* Quod & innuit Lucanus lib. i. Diogenes vero Laërtius Druidas memorat hoc in præceptis dare: Σέβειν θεοὺς, καὶ μηδὲν κακὸν δρᾶν, καὶ ἀνδρείαν ἀσκεῖν. *Colere Deos, nihil mali facere, fortitudinem exercere.*

Solis noſſe Deos, & cæli numina vobis,
Aut ſolis neſcire datum ————

Ergo Aſtrologiam, Geographiam, Phyſiologiam, Theologiam docebant; item Geometriam & Arithmeticam, ſine quibus Aſtrologia non poteſt eſſe. Nec non augurandi ſcientiam, quod continetur hac voce Melæ, *quid Dii velint*, cujus rei teſtis locuples Cicero lib. i. de Divinatione, qui locus jam ſupra eſt citatus.

4. *Alterum genus eſt Equitum.*] Sic de illis equitibus Gallis Pauſanias in Phocicis ſcribit: Δύο γὰρ εἵπονται περὶ ἕκαστον τῶν ἱππευόντων ἦσαν ἀγαθοὶ καὶ αὐτοὶ τὰ ἱππικά, καὶ ἵππους ὁμοίως ἔχοντες. Γαλατῶν δὲ τοῖς ἱππεύουσι, ἀγῶνος συνεστηκότος, ὑπομένοντες τῆς τάξεως ὄπισθεν οἰκέται τοσάδε ὠφέλιμοι ἐγίνοντο χρήσιμοι. τῷ γὰρ ἱππεῖ συμβὰν, ἢ τῷ ἵππῳ πεσεῖν, τῷ μὲν, ἵππον παρεῖχεν ἀναβῆναι τῷ ἀνδρί. τελευτήσαντος δὲ τοῦ ἀνδρὸς, ὁ δοῦλος ἀντὶ τοῦ δεσπότου τὸν ἵππον ἀνέβαινεν. εἰ δὲ ἀμφοτέρους ἐπιλάβοι τὸ χρεὼν, ἐνταῦθα ἕτοιμος ἦν ἱππεύς. λαμβανόντων δὲ τραύματα,

eſt vſus, atque aliquod bellum incidit (quod ante Cæſaris adventum fere quotannis accidere ſolebat, vti aut ipſi injurias inferrent, aut illatas propulſarent) omnes in bello verſantur, [a] atque eorum, vt quiſque eſt genere, copiiſque ampliſſimus, ita plurimos circum ſe [1] ambactos clienteſque habet.

XV. Hanc vnam gratiam potentiamque noverunt. [2] Natio eſt omnis Gallorum admodum dedita religionibus. Atque ob eam cauſſam, qui ſunt affecti gravioribus morbis, quique in præliis periculiſque verſantur, aut [3] pro victimis homines immolant, aut ſe immolaturos vovent, adminiſtriſque ad ea ſacrificia Druidibus vtuntur: [4] quod pro vita hominis, niſi vita hominis

INTERPRETATIO.

[a] *Quanto quiſque præſtat nobilitate & opibus, tanto plures habet ambactos & clientes.*

NOTÆ.

ὁ μὲν ὑπεξῆγε τῶν δούλων, ἐς τὸ στρατόπεδον τὸν τραυματίαν, ὁ δὲ καθίστατο ἐς τὴν τάξιν ἀντὶ τοῦ ἀπελθόντος. τοῦτο ὀνόμαζον τὸ σύνταγμα τριμαρκισίαν τῇ ἐπιχωρίῳ φωνῇ. καὶ ἵππον τὸ ὄνομα ἴστω τις μάρκαν ὂν ὑπὸ τῶν Κελτῶν. Duo famuli circa vnumquemque equitem erant, ipſi equeſtris rei periti & equitantes. Gallis vero equitibus commiſſo prælio ejuſmodi vſus præſtabant. Si forte enim eques caderet, alium illi equum quem conſcenderet adducebat famulus; ſi dominus interficeretur, in locum ejus ſuccedens, equum ſcandebat. Si vtrumque idem fatum abriperet, præſto erat eques; ſi vulnerabantur, alter famulorum in caſtra ſaucium ſubducebat, alter in acie loco ejus pugnabat. Ejuſmodi ordinem Trimarkiſiam nominabant voce indigena. Et equorum nomen ſciatur eſſe Markam apud Gallos. Vnde perquam eſt probabile illis equitem fuiſſe Marchionem. Et certe *Markſchalk* potens eſt aut peritus equorum. Quo nomine nobis dicuntur & *Polemarchi* & qui ſunt curandorum equorum periti.

1. *Ambactos.*] Ambactus apud Ennium, inquit Feſtus, Gallica lingua ſignificatur ſervus. Quos miniſtros ingenuæ conditionis appellat Diodorus. Gloſſarium, *δοῦλος μισθωτὸς* Flandrice, *Ambachtman*, lucri ac quæſtus cauſa operas locantem ſignificat.

2. *Natio eſt omnis Gallorum admodum dedita religionibus*] Suis videlicet. Nam aliarum contemptrix. Vnde illud Tullii pro Fonteio: *Cæteras gentes pro religionibus ſuis bella ſuſcipere, Gallos contra omnium religiones.*

3. *Pro victimis homines immolant.*] Auctores paſſim hanc feritatem Gallorum commemorant, Servius, Iuſtinus lib. XXVI. Sed omnium inſtar erit Cicero in oratione pro Fonteio: *His*, inquit, [Gallis] *quicquam ſanctum ac religioſum eſſe poteſt, qui etiam ſi quando aliquo metu adducti Deos placandos eſſe arbitrantur, humanis hoſtiis eorum aras ac templa funeſtant. Quis enim ignorat eos vſque ad hanc diem retinere illam immanem ac barbaram conſuetudinem hominum immolandorum?* Sed quæ natio non hoc fecit? Tota vetuſtas plena eſt illis exemplis. Sed quod hic narratur a Cæſare tamquam rarum aliquod exemplum, ab ipſo in die ſui triumphi eſt perpetratum. Nam Dio teſtatur homines illo die, ob cauſam ſibi incognitam fuiſſe tamen immolatos. Quod ne videatur incredibile, operæ pretium eſſe puto ipſa Dionis verba referre quæ ſunt lib. XLIII. vbi poſtquam narravit clarum illum Gallorum ducem Vercingentorigem interfectum fuiſſe ſtatim a triumpho. *Ἄλλοι δὲ δύο ἄνδρες ἐν τρόπῳ τινὶ ἱερουργίας ἐσφάγησαν. καὶ τὸ μὲν αἴτιον οὐκ ἔχω εἰπεῖν. οὔτε γὰρ ἡ Σίβυλλα ἔχρησεν, οὔτ' ἄλλο τι τοιοῦτο λόγιον ἐγένετο. ἐν δ' οὖν τῷ Ἀρείῳ πεδίῳ πρός τε τῶν ποντιφίκων καὶ πρὸς τοῦ ἱερέως τοῦ Ἄρεως ἐθύθησαν. Alii duo viri in quodam modo ſacrificii jugulati ſunt. Cauſam quidem dicere non poſſum. Neque enim Sibylla oraculo juſſerat, neque aliud quoddam tale oraculum intervenerat. In campo igitur Martio & a pontificibus & a Martis ſacerdote mactati ſunt.* Immolari autem proprie dicitur victima, non cum cæditur, ſed cum ſalſam molam accipit. Cato de originib. *Lavini boves immolati priuſquam cæderentur, profugerunt.*

4. *Quod pro vita hominis, &c.*] Nec illa erat Gallorum ſolorum opinio, ſed plerarumque gentium. Sic Iphigenia apud Græcos fuit pro ſalute exercitus immolata. Sic

hominis reddatur, non poſſe aliter deorum immortalium numen placari arbitrantur: publiceque ejuſdem generis habent inſtituta ſacrificia. [1] Alii immani magnitudine ſimulacra habent, quorum contexta viminibus membra vivis hominibus complent, quibus ſuccenſis, circumventi flamma exanimantur homines. [2] Supplicia eorum qui in furto aut latrocinio, aut aliqua noxa ſint comprehenſi, gratiora diis immortalibus

N O T Æ.

Andromeda, monſtro marino devota. Sic Moabitarum rex victus & obſeſſus filium ſuum primogenitum qui regnaturus erat, pro eo obtulit holocauſtum ſuper murum. Lib. Regum IV. cap. III. Sic Menœceus apud Thebas, Codrus apud Athenienſes, Decii, & Curtius apud Romanos. Sic Alceſtis Admetum conjugem Theſſaliæ regem vicaria morte redemit. Lex enim videbatur eſſe, vt melior vel par ſaltem anima pro illa quæ fiebat a periculo immunis, offerretur. Sic apud Virgil. Æneid lib. V.

Hanc tibi Eryx meliorem animam pro morte Daretis
Perſolvo.

Non revera quidem meliorem, nec enim melior bovis anima quæ offerebatur, ſed dicis cauſa, vt multa fiebant in ſacrificiis & ſimulate. Nulla vſus ſimulatione Ovidius in VI. Faſt. dixit:

Hanc animam vobis pro meliore damus.

De porca, quæ pro puero immolatur.

1. *Alii immani magnitudine ſimulacra habent.*] Strabo lib. IV. Καὶ γὰρ κατετόξευόν τινας καὶ ἀνεσταύρουν ἐν τοῖς ἱεροῖς, καὶ κατασκευάσαντες κολοσσὸν χόρτου, καὶ ξύλων ἐμβαλόντες εἰς τοῦτον, βοσκήματα καὶ παντοῖα θηρία καὶ ἀνθρώπους ὡλοκαύτουν. *Quoſdam in ſacris locis pro victima ſagittis configebant, & in crucem agebant, magnam etiam e fœno ſtatuam apparantes, in eamque lignis, pecudibus & omnis generis beſtiis & hominibus conjectis holocauſtum faciebant.* Ejuſmodi tamen feritas non erat Gallorum propria, ſed omnium prope gentium communis, a dæmonibus illis inſpirata quos pro Diis colebant. Exempla paſſim ſunt apud Livium. Sed pro omnibus commemorabitur quod docet Dionyſius Halicarnaſſæus lib. I. antiquit. Rom. Iovem & Apollinem, quoniam decima naſcentium hominum non immolaretur, vniverſæ Italiæ graviſſimas calamitates importaſſe.

2. *Supplicia eorum qui in furto aut latrocinio.*] Intelligit ſacrificia pœnalia, quibus ſcilicet & pœnæ de noxiis ſumebantur, & Diis ſimul ſacrificabatur. Vnde forte apud Latinos ſupplicia dicta. Diodorus idem fere habet lib. V. Ἀκολούθως δὲ τῇ καθ' αὐτοὺς ἀγριότητι, καὶ περὶ τὰς θυσίας ἐκτόπως ἀσεβοῦσι· τοὺς γὰρ κακούργους κατὰ πενταετηρίδα φυλάξαντες, ἀνασκολοπίζουσι τοῖς θεοῖς, καὶ μετ' ἄλλων πολλῶν ἀπαρχῶν καθαγίζουσι, πυρὰς παμμεγέθεις κατασκευάζοντες. *Pari ſuæ feritati impietate in Deorum ſacrificiis abutuntur. Noxios enim quinquennio ſervant, inde in crucem actos Diis ſacrificant, cumque aliis multis primitiis ingentibus pyris factis immolant.* Sed de Gallis ſolis vetat hoc credere Tertull. in Apolog. cap. IX. *Ecce in illa religioſiſſima vrbe Æneadarum piorum eſt Iupiter quidam quem ludis ſuis humano proluunt ſanguine, ſed beſtiariorum, inquitis. Opinor hoc minus quam hominis? An hoc turpius, quod mali hominis?* Minutius item in Octavio: *Hodie ab ipſis Romanis Latiaris Iupiter mali & noxii hominis ſanguine ſatiatur.* Quod & tempore Severi Imperatoris perduraviſſe oſtendunt celeberrima & clariſſima illa acta ſanctæ Perpetuæ ab ipſamet ſcripta, & ante hoc decennium in monaſterii Caſinenſis bibliotheca a docto Luca Holſtenio reperta. Multi Romanorum Imperatores propter illam immanitatem Druidum genus inhumanaque ſacrificia tentaverunt abolere. Suetonius in Claudio: *Druidarum religionem apud Gallos diræ immanitatis & tantum civibus ſub Auguſto interdictam penitus abolevit.* Id Tiberio adſcribitur a Plinio lib. XXX. cap. I. Idem fere habet Strabo qui Tiberii videtur æqualis fuiſſe. Pompeius vero Mela qui Claudii temporibus dicitur vixiſſe ſic habet: *Manent veſtigia feritatis jam abolitæ, atque vt ab vltimis cædibus temperant, ita nihilominus, vbi devotos altaribus admovere, delibant.* Tacitus vero lib. XIV. annalium, vbi Druidum mentio fit in Britannia ait: *Exciſique Luci ſævis ſuperſtitionibus ſacri. Nam cruore captivo adolere aras & hominum fibris conſulere Deos fas habent.* An exciſa illa inſtituta fuerint dubitare poſſumus, certe Druides non ſunt extincti. Lampridius enim meminit in Alexandro, & Flavius Vo-

talibus eſſe arbitrantur. Sed quum ejus generis copia deficit, etiam ad
XVI. innocentium ſupplicia deſcendunt. [1] Deum maxime Mercurium colunt. [2] Hujus ſunt plurima ſimulacra. [3] Hunc omnium artium inventorem ferunt: [4] hunc viarum atque itinerum ducem: [5] hunc ad quæſtus pecuniæ mercaturaſque habere vim maximam arbitrantur. [6] Poſt hunc Apollinem, & [7] Martem, & [8] Iovem, & [9] Minervam. De his eandem

NOTÆ.

piſcus narrat Aurelianum conſuluiſſe Gallicanas Druiadas. Item dicitur Diocletianus mulierem ejuſmodi audiſſe de futuro ſuo principatu vaticinantem. Et apud Auſonium quidam Profeſſor Burdegalenſis, qui Bajocenſis erat, dicitur:

Stirpe Druidarum ſatus. ———

qui quidem originem non procul poterat petere.

1. *Deum maxime Mercurium colunt.*] Qua ratione neſcio, niſi quod ad quæſtus pecuniarum maximam vim habere credebant, vt ipſe refert Cæſar, qua fere mente dicit Hor.

O cives, cives, quærenda pecunia primum eſt.
Virtus poſt nummos. ———

Quo nomine appellarent, neſcio, eodem quo Germani, vt credibile eſt. Siquidem illa tempeſtate, ipſomet teſte Cæſare, Mercurium non noverant, & poſtea a Gallis accepiſſe veriſimile eſt, Wodam appellabant. Paulus enim Diac. eo nomine fuiſſe a Langobardis appellatum ſcribit, cujus rei argumento eſſe poteſt, quod Belgice hactenus Mercurii dies dicitur, *Wonſtag*, id eſt, Mercurii dies.

2. *Hujus ſunt plurima ſimulacra.*] Cornutus lib. de natura Deorum, cubica fuiſſe ſcribit, quia Mercurius veritatis eſt index, quæ ſibi ſemper eſt ſimilis. quocumque vertatur, ſemper eadem apparet, & vt corpus cubicum quocumque jaciatur, ſemper ſtat recta.

3. *Hunc omnium inventorem artium ferunt.*] Hinc manavit conſuetudo, vt in Gymnaſiis litterariis vna cum Pallade Mercurius jungeretur. Vtrique ſimulacro factum nomen Hermathena, de quo Cicero lib. 1. epiſt.

4. *Hunc viarum atque itinerum ducem.*] Hinc Mercurius Ἐνόδιος, id eſt, *vialis*, dicebatur, & in viis ejus ſtatuæ erigebantur cum inſcriptione hac: *Quo hæc ducit via? quo ducit illa?* Quæ ſtatuæ vocabantur a Græcis & Latinis, *Hermæ*. Quas vna nocte dejectas fuiſſe Athenis narrat Plutarchus in Nicia & Alcibiade. Eſt autem, vt hic videtur, nonnihil differentiæ inter viam atque iter. *Via*, vt ait Paulus, *conſtitui vel latior octo pedibus, vel anguſtior poteſt, vt tamen eam latitudinem habeat qua vehiculum ire poteſt; alioquin iter ſit, non via.* Modeſtinus vero dicit eſſe iter, quo quis pedes vel eques commeare poteſt.

5. *Hunc ad quæſtus pecuniæ.*] Hinc κερδῷος dicitur, quaſi lucroſus, lucrifer. Itaque ſic apud Plautum in prologo Amphitruonis populum affatur:

Vt vos in veſtris vultis mercimoniis
Emundis vendundiſque me lætum lucris
Afficere, atque adjuvare in rebus omnibus,
Et vt res rationeſque veſtrorum omnium
Bene expedire vultis, peregreque & domi,
Bonoque atque amplo auctare perpetuo lucro.

& Ovidius:

Te quicumque ſuas profitentur vendere merces,
Thure dato tribuas vt ſibi lucra rogant.

6. *Poſt hunc, Apollinem.*] Balenus dicebatur a Gallis, vt videtur ex Auſonio, carmine 11. de Profeſſoribus Burdegalenſibus, quo nomine etiam eum Norici appellabant, teſte Tertull. Apologet. cap. XXIV. Belis vero ab Aquileienſibus, qui non longe a Noricis erant. Herodianus in Maxim. ex interpretatione Angeli Politiani: *Ferebantur oracula Dei indigenæ, qui victoriam promittebat, Belin iſtum vocant, & mirifice colunt, Apollinem eſſe volentes.*

7. *Martem.*] Heſum appellabant vt videtur ex Lactantio lib. 1. cap. XXI. *Galli Heſum atque Teutatem humano cruore placabant Deos.* Livius vero lib. XXVI. appellatum fuiſſe ab Hiſpanis Mercurium Teutatem dicit, vt jam Heſi nomen Marti relictum videatur.

8. *Iovem.*] Hujus ſimulacrum quale eſſet memorat Max. Tyr. ſerm. XXXVIII. Κελτοὶ σέβουσι μὲν Δία· ἄγαλμα δὲ Διὸς κελτικὸν ὑψηλὴ δρῦς. *Galli colunt quidem Iovem, ſed ſimulacrum Iovis apud Gallos eſt alta quercus.*

9. *Minervam.*] Minerva Græcis Ἀθηνᾶ & Pallas, vt non mirum ſua Gallis fuiſſe Deorum nomina diverſa a Græcis & Latinis, qui inter ſe etiam ejuſmodi nomina diverſa habebant.

dem fere quam reliquæ gentes habent opinionem : [1] Apollinem morbos depellere : [2] Minervam operum atque artificiorum initia tranſdere : [3] Iovem imperium cæleſtium tenere : [4] Martem bella regere. Huic, quum prælio dimicare conſtituerunt, ea quæ bello ceperunt, plerumque devovent : [5] [a] quæ ſuperaverint animalia capta immolant, reliquas res in vnum locum conferunt. Multis in civitatibus harum rerum exſtructos tumulos locis conſecratis conſpicari licet. Neque ſæpe accidit, vt neglecta quiſpiam religione, aut capta apud ſe occultare, aut poſita tollere auderet : graviſſimumque ei rei ſupplicium cum cruciatu conſtitutum eſt. [6] Galli ſe omnes ab Dite patre prognatos prædicant : idque ab Druidibus proditum dicunt. XVII. Ob eam cauſſam ſpatia omnis temporis, [7] non numero dierum, ſed noctium finiunt : & dies natales, & menſium & annorum initia ſic obſervant,

INTERPRETATIO.

[a] *Sacrificant animalia capta quæ ſuperfuerint.*

NOTÆ.

1. *Apollinem morbos depellere*] Ovid. lib. I. Metamorph.

Inventum medicina meum eſt, opiferq; per orbem Dicor, & herbarum ſubjecta potentia nobis.

2. *Minervam operum atq; artificiorum, &c.*] Lanificii præſertim. *Veſtes*, ait Oppianus lib. II. *tenui filo conficere Pallas homines docuit.* Idem legitur fere apud Ovid. Metam. VI. in fabula de Arachne. Homerus Odyſſ. II. narrat Minervam Phæacibus feminis dediſſe pulchrorum operum ſcientiam. Virgil. vero lib. VII. Æneid.

——— *non illa colo calathiſve Minervæ Femineas aſſueta manus.* ———

Item.

Olli ſerva datur operum haud ignara Minervæ.

Et Propertius de Penelope :

Conjugium poterat falſa differre Minerva,

id eſt, lanificio.

Nocturno ſolvens texta diurna dolo.

Iſidorus : *Minervam primam lanificii uſum monſtraſſe, telam ordiſſe & coloraſſe lanas perhibent*

3. *Iovem imperium cæleſtium tenere.*] Propterea ei fulmen fuit attributum, & manet ſub Iove frigido, id eſt, cælo & aëre.

4. *Martem bellum regere*] Sic Virg. XII. Æn.

——— *teque inclyte Mavors Cuncta tuo qui bella pater ſub numine torques.*

5. *Quæ ſuperaverint animalia capta immolant.*] Ab veterum etiam Romanorum more non abludit, qui partem prædæ Diis atque Marti præſertim conſecrabant. Silius Italicus lib. XV.

——— *digeſtaque præda,*

Hoc aurum patribus, bello hæc Martiq; talenta.

Vrbibus enim everſis victores partem prædæ inter milites partiebantur, partem ſub haſta vendebant, partem inutilem cremabant in honorem Martis. Livius vero Gallos cæſorum ſpolia legere, armorumque cumulos, vt mos eis eſt, coacervare ait.

6. *Galli ſe omnes ab Dite patre, &c.*] Cluverii, qui a Grotio appellatur inſignitæ aliquando audaciæ in conjecturis, non frivola tamen eſt hoc in loco conjectura *Theuth* eundem eſſe qui Græcis Θεὸς, *Τεὸς*, Dorice Δεὸς, Latinis *Deus* ſeu *Dius* & *Dis*, vnde Italice *Dio*, Gallice *Dieu*, cum ipſe *Iuppiter* Latine dicatur *Dieſpiter*, quaſi *Dis pater*, vt & *Iuppiter* dicitur quaſi *Iovis pater*. Et *Mars* dicitur *Marſpiter*, quaſi *Mars pater*.

7. *Non numero dierum ſed noctium.* Non id quidem Druidum judicio, ſed ſuo Cæſar dicit. Nec enim ob eam cauſam quam expoſuit Galli diem a nocte exordiebantur. Peræque enim ac Druidæ, Hebræi cenſuerunt dierum naturalium, qui horas XXIV complectuntur, incundam eſſe rationem, vt eorum exordium noctem faciant, tametſi Ditem primum ſuum patrem non agnoverint. Sic Heſiodus ex nocte diem & æthera procreatam refert. Quod aliud nihil declarat niſi noctem eſſe die priorem. Quod conſentaneum eſt narrationi quæ lib. Geneſ. continetur : *Et tenebræ erant ſuper faciem abyſſi.* Orpheuſque, cum noctem matrem omnium appellat, ni-

obſervant, vt noctem dies ſubſequatur. In reliquis vitæ inſtitutis hoc fere ab reliquis differunt, quod ſuos liberos, [1] niſi quum adoleverint, vt munus militiæ ſuſtinere poſſint, palam ad ſe adire non patiantur: filiumque in puerili ætate in publico in conſpectu patris aſſiſtere, turpe ducunt.

XVIII. [2] Viri quantas pecunias ab vxoribus dotis nomine acceperunt, tantas ex ſuis bonis æſtimatione facta cum dotibus communicant: [a] hujus omnis pecuniæ conjunctim ratio habetur, fructuſque ſervantur: vter eorum vita ſuperarit, ad eum pars vtriuſque cum fructibus ſuperiorum temporum pervenit. [3] Viri in vxores, ſicuti in liberos, vitæ neciſque habent poteſtatem. Et quum pater familias illuſtriore loco natus deceſſit, ejus propinqui conveniunt, & de morte, ſi res in ſuſpicionem venit,

¹ de

INTERPRETATIO.

[a] *Tota illa pecunia conjuncta numeratur, & uſuſfructus* inde natus *reſervatur.*

NOTÆ.

hil aliud ſignificat, quam ante omnia tenebras fuiſſe, ſcilicet mundum ex nihilo creatum fuiſſe, vt noctis nomine nihilum intelligatur. Porro a Poëtis Latinis paſſim *Dis* dicitur, qui a Græcis Pluto, Deus inferorum.

1. *Niſi quum adoleverint, &c.*] Ea ætas erat apud Romanos annorum XVII, vt patet ex lege Sempronia, ne minores XVII annis militare cogantur. Apud Iudæos militaris ætas erat XX annorum, vt ex lib. Numer. cap. I. cognoſcitur. Quæ fuerit apud Gallos ignoratur. Quæ vero cauſa fuerit cur a ſe pueros ſegregarent, non video, niſi quod, vt Romani a ſuis conciliis & cœtibus feminas removebant, non tantum ob infirmitatem illarum conſilii; vt enim Ovidius habet alicubi:

Vt corpus teneris, mens ſic infirma puellis.

ſed quia earum conſuetudine remolleſcere veluti audaciam exiſtimabant: ſic cum puerorum infirmitas a muliebri non ſit abſimilis, parum convenire puerili infirmitati cum ſua fortitudine arbitrabantur. Plutarchus in Lycurgo teſtatur apud Lacedemonios ante XX ætatis annum adoleſcentem in forum non admitti.

2. *Viri quantas pecunias ab vxoribus.*] Ea eſt Ἀντιφέρνη, quam inducere voluiſſe videtur Iuſtinianus Novell. XCVII. cum decernit: *Tantam quantitatem conſcribere virum, quantam & mulierem, tantum quoque lucrum ſtipulari, & ex tanta parte ex quanta voluerint, æqualis tamen menſura.* Quod a moribus Romanorum tempore Cæſaris, ſed non a moribus Germanorum alienum videtur, vt eſt apud Tacitum in libro quem de moribus eorum compoſuit: *Dotem non uxor marito, ſed uxori maritus offert.* Iure antiquo Quiritium, ſive lege Decemvirali: *Omnia quæ mulieris fuerunt, viri fiunt dotis nomine*, quia ſcilicet materfamilias erat viro ſuo quaſi filia familias, & fiebat hæres ſuus, ex aſſe quidem, ſi nulli ex matrimonio liberi, aliter autem mater illa liberis conſors ſive cohæres. Poſtea mutato jure dos in mariti bonis fuit, ſed in re, ſive proprietate vxoris. Itaque lege Iulia, cautum ne invita vxore prædium dotale vir alienaret, §. I. Inſtit. quibus alienare licet. Iure tandem Iuſtiniani, dos eſt mulieris magis quam viri. Hodie nec illa æquatio Gallica, neque donatio propter nuptias locum habet, ſed dotalitium, vt Canoniſtæ vocant, *douaire.*

3. *Viri in vxores, ſicut in liberos, vitæ neciſque habent poteſtatem.*] Qualis olim Perſarum erat, vt videtur apud Ariſtotelem lib. VIII. ad Nicomachum cap. XII. vbi eam tyrannicam appellat, cum viri poteſtas in vxorem debeat eſſe velut ariſtocratica; & ad Eudemum lib. VII. cap. IX. Id Romæ concedebat lex Romuli marito, ſi vxor eſſet in adulterio & vini vſu deprehenſa, teſte Dionyſio Halicarnaſſæo. Sed Οἱ συγγενεῖς μετὰ τοῦ ἀνδρὸς ἐδίκαζον. *Cognati cum viro judicabant.* Cognati vxoris videlicet. Quo jure vſus legitur Plautius apud Tacit. lib. XIII. Annal. *Iſque priſco inſtituto propinquis coram de capite famaque conjugis cognovit, & inſontem judicavit.*

¹ de

[1] de vxoribus in ſervilem modum quæſtionem habent: & ſi compertum
eſt, [2] igni atque omnibus tormentis excruciatas interficiunt. [3] Funera ſunt
pro cultu Gallorum magnifica, & ſumptuoſa: omniaque, [4] quæ vivis
cordi fuiſſe arbitrantur, in ignem inferunt, etiam animalia: [5] ac paullo
ſupra hanc memoriam ſervi & clientes quos ab iis dilectos eſſe conſtabat,
[6] juſtis funebribus confectis, vna cremabantur. Quæ civitates commo- XIX.
dius ſuam Rempubl. adminiſtrare exiſtimantur, habent legibus ſanctum,
[7] ſi quis quid de Rep. a finitimis rumore aut fama acceperit, vti ad ma-
giſtratum deferat, neve cum quo alio communicet: quod ſæpe homi-
nes temerarios atque imperitos falſis rumoribus terreri, & ad facinus im-
pelli, & de ſummis rebus conſilium capere cognitum eſt. Magiſtratus quæ
viſa ſunt, occultant: quæque eſſe ex vſu judicaverint, multitudini pro-
dunt. De Rep. niſi per concilium loqui non conceditur. GERMANI XX.
multum ab hac conſuetudine differunt. Nam neque Druides habent, qui
rebus

NOTÆ.

1. *De vxoribus in ſervilem modum quæſtionem habent.*] Nam apud Græcos & Romanos non de liberis, ſed de ſervis verum tormentis exprimebatur.

2. *Igni atque omnibus tormentis.*] Quæ pœna frequens apud Barbaros, apud Romanos rarior.

3. *Funera ſunt pro cultu Gallorum magnifica*] Non magnifica quidem, ſi comparabuntur Romanis, quæ opulentia gentis dominæ magnificentiora fecerat Gallicis; ſed magnifica vt eſt captus Gallorum, & quantum eorum opes patiuntur. Optime Græcus interpres: Ὡς κατ' ἐκείνους γε. *Secundum illos quidem*

4. *Quæ vivis cordi fuiſſe arbitrantur in ignem inferunt*] Puta veſtes, equos, canes. Quod Lucianus ridet in lib. περὶ πένθους. Sic apud Homerum in funere Patrocli, Achilles quatuor procera cervice equos pyræ injecit, quatuorque menſarios canes obtruncatos, quatuorque Trojanorum filios. Mos vetus vrendi corpora apud omnes gentes. Exceptis enim Chaldæis, Hebræis, Ægyptiis & Perſis, corpora mortuorum vbique cremabantur. Qui mos adhuc in India viget. Sic tamen Plinius de Romanorum funere: *Ipſum cremare apud Romanos non fuit veteris inſtituti. Condebantur; & tamen multæ familiæ priſcos ſervavere ritus, ſicut in Cornelia nemo ante Syllam Dictatorem traditur crematus, idque voluiſſe veritum talionem eruto C. Marii cadavere.*

5. *Ac paullo ſupra hanc memoriam.*] An amore, an neceſſitate dubium. Certe P. Catienus Philotimus patronum adeo dilexit, vt hæres ex aſſe inſtitutus in rogum ejus ſe jaceret. Et in funere Othonis Imperatoris, teſte Tacito lib. II. Hiſt. *Quidam militum juxta rogum interfecere ſe, non noxa neque ob metum; ſed æmulatione decoris & charitate principis.* Et Indicæ mulieres, vt habet Cic. lib. v. Tuſcul. Strabo lib. xv. Solinus cap. XIII. Val. Maxim. lib. II. cap. VI. idem propter maritorum amorem fecerunt, quod eleganter Propertius:

Et certamen habent lethi, quæ viva ſequatur
Conjugium, pudor eſt non licuiſſe mori.

Habet enim ſignificationem amoris nolle disjungi vel in ipſa morte. Sic apud Plautum in Aſinaria ſcena, cujus eſt initium: *Cur me complectere? Vtinam ſic efferamur.*

6. *Iuſtis funebribus confectis.*] Theodorus Marcilius ſic emendabat: *Miſtis funeribus conſertis cremantur.* Ex amore ſcilicet, non neceſſitate. Ne vero recedatur a recepta lectione, juſta ſunt quæ Græcis dicebantur, νομιζόμενα, quaſi legitima & conſueta Statio, dicuntur in II. Theb. *juſta exequialia.*

7. *Si quis quid de Republ. a finitimis rumore aut fama acceperit.*] Talem legem habuiſſe videntur Athenienſes, ad quorum Magiſtratus, qui Archontes dicebantur, tonſor quidam de Piræo cladem in Sicilia acceptam mortemque Niciæ cum nemine prius communicatam detulit. Nihiloſecius tamen quia qui dixerat certum autorem rei non poterat proferre, diu tortus eſt, donec certiores nuntii de tota re advenerunt.

R.

rebus divinis præſint: neque ſacrificiis ſtudent. [1] Deorum numero eos ſolos ducunt, quos cernunt, & quorum opibus aperte juvantur, Solem, & Vulcanum, & Lunam: reliquos ne fama quidem acceperunt. [2] Vita omnis in venationibus, [3] atque in ſtudiis rei militaris conſiſtit: ab parvulis labori ac duritiei ſtudent. Qui diutiſſime impuberes permanſerunt, maximam inter ſuos ferunt laudem. Hoc ali ſtaturam, ali vires, nervoſque confirmari putant. [4] Intra annum vero XX feminæ notitiam habuiſſe, in turpiſſimis habent rebus: [5] cujus rei nulla eſt occultatio, quod & promiſcue in fluminibus perluuntur, & [6] pellibus aut parvis renonum tegumentis vtuntur, magna corporis parte nuda.

XXI. Agriculturæ non ſtudent: [7] majorque pars victus eorum lacte, & caſeo, & carne conſiſtit. [8] Neque quiſquam agri modum certum, aut fines proprios habet: ſed magiſtratus, ac principes, in annos ſingulos gentibus, cognationibuſque hominum, qui vna coierunt, quantum eis, & quo loco viſum eſt, attribuunt

NOTÆ.

1. *Deorum numero eos ſolos ducunt.*] Hæc erat tempore Cæſaris Germanorum religio; ſed Taciti ætate, qua jam commercium cum aliis gentibus inſtituerant, alia prorſus fuit, imo eoſdem fere Deos quos Galli ſuſceperunt. Sic igitur ille: *Germani Deorum maxime Mercurium colunt, cui certis diebus, humanis quoque hoſtiis litare fas habent. Herculem & Martem conceſſis hoſtiis placant. Pars Suevorum & Iſidi ſacrificat.* Deinde eſſe advectam religionem docet. Itaque non Deos tantum, ſed & ſacrificia Gallorum habebant; quod hic a Cæſare negatum.

2. *Vita omnis in venationibus, &c.*] Sic quoque de iis Tacit. *Quoties bella non ineunt, multum venationibus, plus per otium tranſigunt.*

3. *Atque in ſtudiis rei militaris conſiſtit.*] Sic de illis Seneca: *Germanis quid eſt animoſius? quid ad incurſum acrius? quid armorum cupidius? quibus innaſcuntur innutriunturque, quorum una illis cura eſt in alia negligentibus*

4. *Intra vero annum XX feminæ notitiam habuiſſe*] Idem Tacitus: *Sera juvenum Venus, eoque inexhauſta pubertas.*

5. *Cujus rei.*] Id eſt, pubertatis, de qua ſupra locutus, neque enim Veneris jam cognitæ vllum in viro veſtigium.

6. *Pellibus aut parvis renonum, &c*] Sic de ipſis Tacitus: *Tegmen omnibus ſagum, fibula, aut ſi deſit ſpina, conſertum, cætera intecti totos dies juxta focum atque ignem agunt Gerunt & ferarum pelles.* Iſidorus ſic renones explicat: *Renones ſunt velamina humerorum & pectoris uſque ad umbilicum, atque intortis villis adeo hiſpida, vt imbres reſpuant.* A quo non abludit Heſychius qui dicit eſſe braccas de caprinis pellibus. Servius vero ad illum verſum Virgilii III. Georgicon.

Et pecudum fulvis velantur corpora ſetis.

Rhenonibus, inquit. Nam vt Salluſtius dicit in hiſtoriis, veſtes de pellibus rhenones vocantur. Varro lib. IV. de lingua Lat. rhenonem eſſe ait vocem Gallicam. Falſus eſt ergo qui corrigit *renum*. Fallitur item Scaliger qui dicit eſſe pelles, cum ſint veſtes de pellibus conſutæ. Falluntur & qui vocem *pellibus* quaſi inutilem delent & otioſam.

7. *Majorque pars victus eorum, &c.*] Sic de iiſdem Tacitus: *Cibi ſimplices, agreſtia poma, recens fera, aut lac concretum, ſine apparatu, ſine blanditiis expellunt famem.* Idem erat olim victus Gallis veteribus, vt ex Strabone patet, ſed commercio mutati mores Gallis, qui integri Germanis remanſerant. Sed iidem pariter commercio Gallorum & Romanorum ſunt immutati.

8. *Neq; quiſquam agri modum certum.*] Phaleas Chalcedonius primus bonorum æquationem in Rempublicam induxit, vt generis humani duæ capitales peſtes e civitate pellerentur paupertas & opulentia. Hoc etiam Platonis votum ad beatæ civitatis conſtitutionem. Idem quod Cæſar, habet Tacitus lib. de morib Germ. *Agri pro numero cultorum ab univerſis per vices occupantur, quos mox inter ſe ſecundum dignationem partiuntur. Facilitatem partiendi camporum ſpatia præſtant. Arva per annos mutant & ſupereſt ager.*

buunt agri, atque anno poſt alio tranſire cogunt. Ejus rei multas afferunt cauſſas: [1] ne aſſidua conſuetudine capti, ſtudium belli gerendi agricultura commutent: ne latos fines parare ſtudeant, potentioreſque humiliores poſſeſſionibus expellant: ne accuratius, ad frigora atque æſtus vitandos ædificent: ne qua oriatur pecuniæ cupiditas, qua ex re factiones diſſenſioneſque naſcuntur: vt animi æquitate plebem contineant, quum ſuas quiſque opes cum potentiſſimis æquari videat. [2] Civitatibus maxima laus eſt, quam latiſſimas circum ſe vaſtatis finibus ſolitudines habere. XXII.
Hoc proprium virtutis exiſtimant, expulſos agris finitimos cedere, neque quemquam prope ſe audere conſiſtere. Simul hoc ſe fore tutiores arbitrantur, repentinæ incurſionis timore ſublato. Quum bellum civitas aut illatum defendit, aut infert, magiſtratus, qui ei bello præſint, vt vitæ neciſque habeant poteſtatem, deliguntur. In pace nullus communis eſt magiſtratus, [3] ſed principes regionum atque pagorum inter ſuos jus dicunt, controverſiaſque minuunt. [4] Latrocinia nullam habent infamiam, quæ extra fines cujuſque civitatis fiunt: atque ea juventutis exercendæ, ac deſidiæ minuendæ cauſſa fieri prædicant. Atque vbi quis ex principibus in concilio ſe dixit ducem fore, vt qui ſequi velint, profiteantur: conſurgunt ii qui & cauſſam & hominem probant, ſuumque auxilium pollicentur, atque ab multitudine collaudantur. Qui [5] ex iis [6] ſecuti non ſunt, in deſertorum ac proditorum numero ducuntur: omniumque rerum iis poſtea fides abrogatur. [7] Hoſpites violare fas non putant: qui quaque

NOTÆ.

1. *Ne aſſidua conſuetudine capti.*] His ſimilia leguntur apud Tacitum eodem lib. de moribus Germanorum: *Nec arare terram aut expectare annum tam facile perſuaſeris quam vocare hoſtes & vulnera mereri: pigrum quinimmo & iners videtur ſudore acquirere quod poſſis ſanguine parare.*

2. *Civitatibus maxima laus eſt.*] Idem habet Tacitus: *Bella cum finitimis gerunt. Cauſas eorum ex libidine accerſunt, neque imperitandi prolatandique quæ poſſident. Nam neque illa enixe colunt, ſed vt quæ circa ipſos ſunt, vaſta ſint.* Ad hunc locum Taciti Lipſius obſervat ex Dionis fragmentis lib. LXX. ob cauſam eandem, vaſta loca ad multa milliaria reliquiſſe.

3. *Sed principes regionum, &c.*] Quos tamen eligi in conciliis ſcribit Tacitus. Idem Beda de Anglo-Saxonibus tradit, qui & ipſi Germanica erant origine lib. v. Eccl. Anglorum gentis.

4. *Latrocinia nullam habent infamiam.*] Sic pueris Lacedæmoniorum edulia furari licebat ad excitandam ſolertiam.

5. *Ex iis.*] Qui ſecuturos ſe profeſſi ſunt & auxilium polliciti.

6. *Secuti non ſunt.*] Cum adhuc de proficiſcendo ſunt appellati.

7. *Hoſpites violare fas non putant.*] Tacit. idem fere habet: *Convictibus & hoſpitiis nulla gens effuſius indulget, quemcunque mortalium arcere tecto nefas habetur. Pro fortuna quiſque epulis excipit.* Nicolaus Damaſcenus apud Stobæum in ſermone de legibus & conſuetudine, de Celtis, quo nomine non tantum Gallos, ſed & Germanos cenſent Græci, dicit apud eos gravius in eum animadverti qui peregrinum quam qui civem occiderit. Huic enim exilium, illi vero mortem pœnam ſtatui. Mela de Germ. lib. III. cap. III. *Tantum hoſpitibus boni.* Diodorus de Gallis idem fere prodidit, *hoſpites* ad epulas vocare, qui ſint, qua cauſa venerint poſt cœnam rogantes. De Gallis quidem Diodorus, non Cæſar; ſed Cæſar ſui ſæculi mores perſequitur, Diodorus qui fuerint olim mores notat, ab antiquis Græcis mutuatus.

que de cauſſa ad eos venerunt, ab injuria prohibent, ſanctoſque habent:
XXIII. iis omnium domus patent, victuſque communicatur. [1] Ac fuit antea
tempus, quum Germanos Galli virtute ſuperarent, & vltro bella inferrent, ac propter hominum multitudinem, agrique inopiam, trans Rhenum
colonias mitterent. Itaque ea, quæ fertiliſſima ſunt, Germaniæ loca circum [2] Hercyniam ſilvam, quam [3] Eratoſtheni, & quibuſdam Græcis fama
notam eſſe video, quam illi Orciniam appellant, [4] Volcæ Tectoſages occuparunt, atque ibi conſederunt. Quæ gens ad hoc tempus iis ſedibus ſe
continet, ſummamque habet juſtitiæ & bellicæ laudis [a] opinionem: nuncque in eadem inopia, egeſtate, patientia, qua Germani, permanent: eodem victu & cultu corporis vtuntur. Gallis autem [b] propinquitas, &
tranſmarinarum rerum notitia, multa ad copiam atque vſus largitur.
Paullatim aſſuefacti ſuperari, multiſque victi præliis, ne ſe quidem ipſi
XXIV. cum illis virtute comparant. Hujus Hercyniæ ſilvæ, quæ ſupra demonſtrata eſt, latitudo IX dierum iter expedito patet. Non enim aliter
finiri poteſt, neque menſuras itinerum noverunt. Oritur ab [5] Helvetiorum & Nemetum & [6] Rauracorum finibus, rectaque fluminis Danubii
regione pertinet ad fines [7] Dacorum & [8] Anartium: hinc ſe flectit ſiniſtrorſus, diverſis a flumine regionibus, multarumque gentium fines propter magnitudinem attingit. [9] Neque quiſquam eſt hujus Germaniæ, qui
ſe

INTERPRETATIO.

a *Famam.*

b *Vicinia maris tum Mediterranei tum Oceani, & commercium cum tranſmarinis regionibus.*

NOTÆ.

1. *Ac fuit antea tempus, &c.*] Idem Tacitus, idem Livius lib. v. narrat: *Qui Ambigatum Biturigum regem in Hercynios ſaltus miſiſſe, cum exonerare prægravante turba regnum cuperet, quod ea gens populis abundabat.*

2. *Hercyniam ſilvam*] Hercynia ſilva celebratiſſima olim, ſed quæ cultu hominum perierit. Nolim negare maximas ſilvas quæ in Germania ſuperſunt ejus eſſe reliquias. De hac ita Plinius lib. VI. cap. II. *In eadem ſeptentrionali plaga Hercyniæ ſilvæ roborum vaſtitas intacta ævis & congenita mundo, prope immortali ſorte miracula excedit. Vt alia omittantur fide caritura, conſtat attolli colles occurſantium, inter ſe radicum repercuſſu. aut vbi ſecuta tellus non ſit, arcus ad ramos vſque, & ipſos inter ſe rixantes, curvari portarum patentium modo, vt turmas equitum tranſmittant.*

3. *Eratoſtheni.*] Eratoſthenes fuit patria Cyrenæus, Ptolemæi Evergetæ Bibliothecæ præfectus, Ariſtonis Chii & Callimachi diſcipulus, multarum rerum ſcientia, ſed præcipue Coſmographiæ inſignis, quem Strabo in ſua Geographia citat & refutat.

4. *Volcæ Tectoſages.*] Populi Galliæ Narbonenſis, qui non ſolum in Germaniam, ſed in Aſiam & Galatiam pervenerunt. Horum vrbs in Gallia, Toloſa; in Galatia vero, Ancyra.

5. *Helvetiorum & Nemetum.*] De quibus ſupra dictum.

6. *Rauracorum.*] Rauraci prope Baſiliam, quorum fuit vrbs Auguſta, quæ cum eſſet diruta, ſedes Epiſcopalis tranſlata eſt Baſileam Sequanorum.

7. *Dacorum.*] Daci a Strabone circa Danubii fontes conſtituti. Virgil. VIII. Æneid. *Daas* vocat:

Indomitiq; Daæ, & pontem indignatus Araxes.

8 *Anartium.*] Anartes ſunt eorum finitimi Anarti Ptolemæo. Veriſimile eſt eos partem Hungariæ occupaviſſe.

9. *Neque quiſquam eſt hujus Germaniæ.*] Regiones illæ facile ſilveſcunt, ſi ab hominum cultura vaſtæ ſiunt, vt noſtra memoria poſt magna ibidem geſta bella cognitum eſt.

ſe adiſſe ad initium ejus ſilvæ dicat, quum dierum iter LX proceſſerit:
aut quo ex loco oriatur, acceperit. Multa in ea genera ferarum naſci
conſtat, quæ reliquis in locis viſa non ſint: ex quibus quæ maxime diffe-
rant ab cæteris, & memoriæ prodenda videantur, hæc ſunt. [1] Eſt bos XXV.
cervi figura, cujus a media fronte inter aures vnum cornu exiſtit excelſius,
magiſque directum his, quæ nobis nota ſunt, cornibus. Ab ejus ſummo
ſicut palmæ, rami quam late diffunduntur. Eadem eſt feminæ mariſque
natura, eadem forma magnitudoque cornuum. [2] Sunt item quæ ap- XXVI.
pellantur Alces. Harum eſt conſimilis capris figura, & varietas pellium,
ſed magnitudine paullo antecedunt, mutilæque ſunt cornibus, & crura
ſine nodis articuliſque habent, neque quietis cauſſa procumbunt, neque
ſi quo afflictæ caſu conciderunt, erigere ſeſe aut ſublevare poſſunt. His
ſunt arbores pro cubilibus: ad eas ſe applicant, atque ita [3] paullum mo-
do reclinatæ quietem capiunt: quarum ex veſtigiis quum eſt animadver-
ſum a venatoribus, quo ſe recipere conſueverint, omnes eo loco, aut
a radicibus ſubruunt, aut accidunt arbores tantum, vt ſumma ſpecies
earum ſtantium relinquatur. Huc quum ſe ex conſuetudine reclinaverint,
infirmas arbores pondere affligunt, atq; vna ipſæ concidunt. [4] Tertium XXVII.
eſt genus eorum qui Vri appellantur. Ii ſunt magnitudine paullo infra
Elephantos, ſpecie & colore & figura tauri. Magna vis eſt eorum, &
magna velocitas: neque homini, neque feræ, quam conſpexerint, par-
cunt: hos ſtudioſe foveis captos interficiunt. Hoc ſe labore durant ado-
leſcentes, atque hoc genere venationis exercent: & qui plurimos ex his
interfecerunt, relatis in publicum cornibus, quæ ſint teſtimonio, ma-
gnam ferunt laudem. Sed aſſueſcere ad homines, & manſuefieri ne par-
vuli quidem excepti poſſunt. Amplitudo cornuum, & figura & ſpecies
multum a noſtrorum boum cornibus differt. [5] Hæc ſtudioſe conquiſita
ab

NOTÆ.

Nihil ergo mirum eſt, ſi, cum eſſent illi Germani ab agricultura alieni, tantas in regionibus ſuis ſilvas haberent.

1. *Eſt bos cervi figura*] Non reperitur amplius in Germania. Igitur aut nulla fides Cæſari, qui quæ non viderit animalia deſcripſerit, aut ſi vidit, quædam animalium genera interire dicendum eſſet; quod non eſt conſentaneum.

2. *Sunt item quæ appellantur Alces.*] Alcem aliter deſcribit Plinius lib. VIII. *Ni proceritas,* inquit, *aurium & cervicis diſtinguat, jumento ſimilem.* Quæ vero capitur ex acciſæ arboris inſidiis, non dicitur Alces, ſed Machlis, Alci quidem haud diſſimilis, neque in Germania eſſe, ſed dicitur in Scandinavia.

3. *Paullum modo reclinatæ quietem capiunt.*] De Alcium natura falſo & fallenti Cæſari ignoſcendum. Siquidem Solinus cap. XXIII. & de Alce & de Elephante tam cognito Romæ, idem ſcripſit, & ipſe falſus, ſcilicet non poſſe ſurgere, ſi quando cecidit.

4. *Tertium eſt genus eorum qui Vri appellantur.*] Vros Plinius lib. VIII. *excellenti vi & velocitate dicit, quibus imperitum vulgus bubalorum nomen imponit, cum id gignat Africa, vituli potius cervive quadam ſimilitudine.* Idem fere de Vris habet Solinus lib. XXII. quem conſulito. Macrobius ſic de illis lib. VI. Saturnal. *Vri Gallica vox eſt, qua feri boves notantur.* Thur vocant hodie Poloni, apud quos ſunt in Maſovia provincia tauris multo majores, toti nigri, tergore tamen alba linea circa ſpinam diſcriminato.

5. *Hæc ſtudioſe conquiſita.*] Eadem habet Plinius lib. XI. *Vrorum cornibus Barbari ſep-*

ab labris argento circumcludunt, atque in ampliſſimis epulis pro poculis

XXVIII. vtuntur. Cæſar poſtquam per Vbios exploratores comperit Suevos ſeſe in ſilvas recepiſſe, inopiam frumenti veritus, quod, vt ſupra demonſtravimus, minime omnes Germani agriculturæ ſtudent, conſtituit non progredi longius: ſed ne omnino metum reditus ſui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, reducto exercitu partem vltimam pontis quæ ripas Vbiorum contingebat, in longitudinem pedum CC, reſcindit, atque in extremo ponte turrim tabulatorum IV conſtituit, præſidiumque cohortium XII pontis tuendi cauſſa ponit, magniſque eum locum munitionibus firmat. Ei loco præſidioque [1] C. Volcatium Tullum adoleſcentem præfecit: ipſe quum matureſcere frumenta inciperent, ad bellum Ambiorigis, [2] per Arduennam ſilvam, quæ eſt totius Galliæ maxima, atque ab ripis Rheni finibuſque Trevirorum ad Nervios pertinet, [3] millibuſque amplius D in longitudinem patet, [4] L. Minutium Baſilum cum omni equitatu præmittit: ſi quid celeritate itineris, atque opportunitate temporis proficere poſſit: monet vt ignes fieri in caſtris prohibeat, ne qua ejus adventus procul ſignificatio fiat: ſeſe confeſtim ſubſequi dicit.

XXIX. Baſilus, vt imperatum eſt, facit: celeriter, contraque omnium opinionem confecto itinere, multos in agris inopinantes deprehendit: eorum indicio ad ipſum Ambiorigem contendit, quo in loco cum paucis equitibus eſſe dicebatur. [5] Multum quum in omnibus rebus, tum in re militari fortuna poteſt. Nam ſicut magno accidit caſu, vt in ipſum incautum atque imparatum incideret, priuſque ejus adventus ab hominibus videretur, quam fama ac nuntiis afferretur: ſic magnæ fuit fortunæ, omni militari inſtrumento, quod circum ſe habebat, erepto, rhedis equiſque comprehenſis, ipſum effugere [mortem.] Sed hoc eo factum eſt, quod ædificio circumdato ſilva (vt ſunt fere domicilia Gallorum, qui, vitandi æſtus cauſſa, plerumque ſilvarum ac fluminum petunt propinquitates)

NOTÆ.

tentrionales potant, vrnaſque binas capitis vnius cornua implent. Vrorum porro, inquit Solinus cap. XXII. *taurina cornua in tantum modum protenduntur, vt dempta ob inſignem capacitatem inter regias menſas potuum gerulæ fiant.* Iis cornibus tempore Vegetii vſi ſunt Romani in bello ad ſigna vocalia, vt tuba, vt buccina.

1. *C. Volcatium Tullum.*] C. Volcatii Tulli pater fuerat conſul triennio antequam fuiſſet Cicero conſul, cujus ipſe meminit Philipp. II.

2. *Per Arduennam ſilvam.*] De Arduenna ita habet Strabo lib. IV. Ὕλη γάρ ἐστιν οὐχ ὑψηλῶν δένδρων, πολλὴ μὲν, οὐ τοσαύτη δὲ, ὅσην οἱ συγγραφεῖς εἰρήκασι τετρακισχιλίων σταδίων· καλοῦσι δ' αὐτὴν Ἀρδουένναν. *Silva eſt procerarum arborum, permagna quidem, verum haud magnitudine tanta quantam ſcriptores rerum tradiderunt, ſtadiis millibus quaternis; eam vero Arduennam vocant.* Fortaſſe ante Strabonis tempora major fuerat. Ea vero nunc a Strabonis tempore longe minor eſt effecta; cultu enim agrorum augeſcente vaſtatur.

3. *Millibuſque amplius D in longitudinem patet.*] Oroſius emendat L; ſed in ſilva quæ cæditur nihil poteſt eſſe certi.

4. *L. Minutium Baſilum*] L. Minutius Baſilus inter conjuratos erat, a quibus Cæſar eſt interfectus. Extat ad eum Ciceronis epiſtola lib. VIII. ad Famil.

5. *Multum quum in omnibus rebus, &c.*] Id eſt quod Cicero or. pro Marcel. *Fortuna maximam partem belli quaſi ſuo jure vindicat.*

tates) comites familiareſque ejus anguſto in loco equitum noſtrorum vim paulliſper ſuſtinuerunt. Iis pugnantibus, illum in equum quidam ex ſuis intulit: fugientem ſilvæ texerunt, ſic ad ſubeundum periculum, & ad vitandum, multum fortuna valuit. Ambiorix copias ſuas judicione **XXX.** non conduxerit, quod prælio dimicandum non exiſtimaverit, an tempore excluſus, & repentino equitum adventu prohibitus fuerit, quum reliquum exercitum ſubſequi crederet, dubium eſt: ſed certe clam dimiſſis per agros nuntiis, ſibi quemque conſulere juſſit: quorum pars in Arduennam ſilvam, pars in continentes paludes profugit. Qui proximi Oceano fuerunt, [1] ii in inſulis ſeſe occultaverunt, quas æſtus efficere conſuerunt. Multi ex ſuis finibus egreſſi, ſe ſuaque omnia alieniſſimis crediderunt. Cativulcus rex dimidiæ partis Eburonum, qui vna cum Ambioringe conſilium inierat, ætate jam confectus, quum laborem aut belli aut fugæ ferre non poſſet, [2] omnibus precibus deteſtatus Ambiorigem, qui ejus conſilii auctor fuiſſet, [3] taxo, cujus magna in Gallia Germaniaque copia eſt, ſe exanimavit. Segni Condruſique ex gente & nu- **XXXI.** mero Germanorum, qui ſunt inter Eburones Treviroſque, legatos ad Cæſarem miſerunt, oratum, ne ſe in hoſtium numero duceret, neve omnium Germanorum, qui eſſent citra Rhenum, cauſſam eſſe vnam judicaret: nihil ſe de bello cogitaſſe, nulla Ambiorigi auxilia miſiſſe. Cæſar explorata re quæſtione captivorum, ſi qui ad eos Eburones ex fuga conveniſſent, ad ſe vt reducerentur, imperavit. Si ita feciſſent, fines eorum ſe violaturum negavit. Tum copiis in tres partes diſtributis, impedimenta omnium legionum [4] Atuaticam contulit. Id caſtelli nomen eſt. Hoc fere

eſt

NOTÆ.

1. *Ii in inſulis ſeſe occultaverunt.*] Sunt Zelandicæ, tempore Cæſaris, non niſi majore æſtu oceani, mari vndique dividebantur. Nec Zelandiæ tantum hoc eveniebat, ſed & Vecti, vt teſtatur Diodorus lib. v. qui Auguſti ævo ſcripſit: Ἴδιον δέ τι συμβαίνει περὶ τὰς πλησίον νήσους, τὰς μεταξὺ κειμένας τῆς τε Εὐρώπης καὶ τῆς Βρεττανικῆς· κατὰ μὲν γὰρ τὰς πλημμυρίδας τοῦ μεταξὺ πόρου πληρουμένου νῆσοι φαίνονται, κατὰ δὲ τὰς ἀμπώτεις ἀπορρεούσης τῆς θαλάσσης, καὶ πολὺν τόπον ἀναξηραινούσης θεωροῦνται χερρόνησοι. *Proprium quod videtur eis inſulis contingere quæ Britanniam Europamque interjacent: acceſſu enim maris inſulæ, receſſu vero, cum interjectus locus plurimus deficitur aquis, videntur peninſulæ.*

2. *Omnibus precibus deteſtatus Ambiorigem.*] Id eſt execrationibus, vt Horatius lib. II. Saty. VI.

——————— *improbus vrget*
Iratis precibus.———————

3. *Taxo.*] In Gallia nunc rara eſt arbor, diciturque *If*; ſed inter Hoium & Namurcum, quæ regio eſt Eburonum, magna adhuc copia eſſe dicitur. Inde, vt ait Plinius lib. XVI. cap. X. *Taxica dicta quæ nunc toxica dicimus, quibus ſagittæ tinguntur.* Virgil.

——————————— *apertos*
Bacchus amat colles, aquilonem & frigora taxi.

De qua arbore habet Dioſcorides cap. LXXV. libri IV. Item lib. V. cap. XII. Plutarchus, cum floreſcit tantum nocere, ſcribit. Plinius vero lib. XVI. cap. X. *Vaſa viatoria ex ea* (taxo) *vinis in Gallia facta mortifera fuiſſe compertum eſt.*

4. *Atuaticam.*] Atuatica ignoratur. Hubertus Thomas Leodienſis ait eſſe legendum Vatucam, & ſe id nomen inveniſſe in manuſcripto vno & impreſſo altero, & vix medio milliari Germanico a Leodico eſſe in ſumma planitie. Fides ſit penes autorem. Certe legitur apud Ptolem. Ἀτουάκουτον Τούγγρων, *Atuacutum Tungrorum.*

eſt [1] in mediis Eburonum finibus, vbi Titurius atque Aurunculeius hiemandi cauſſa conſederant. Hunc quum reliquis rebus locum probabat Cæſar, tum quod ſuperioris anni munitiones integræ manebant, vt militum laborem ſublevaret. Præſidio impedimentis legionem XIV reliquit, vnam ex iis III quas proxime conſcriptas ex Italia tranſduxerat. Ei legioni caſtriſque Q. Tullium Ciceronem præfecit, ducentoſque equites attribuit.

XXXII. Partito exercitu, T. Labienum cum legionibus III ad Oceanum verſus in eas partes quæ Menapios attingunt, proficiſci jubet. C. Trebonium cum pari legionum numero ad eam regionem quæ Atuaticis adjacet, depopulandam mittit. Ipſe cum reliquis tribus ad flumen [2] Scaldim, quod influit in Moſam, extremaſque Arduennæ partes ire conſtituit, quo cum paucis equitibus profectum Ambiorigem audiebat. Diſcedens poſt diem VII ſeſe reverſurum confirmat: quam ad diem ei legioni, quæ in præſidio relinquebatur, deberi frumentum ſciebat. Labienum Treboniumque hortatur, ſi Reip. commodo facere poſſint, ad eam diem revertantur, vt rurſus communicato conſilio, exploratiſque hoſtium rationibus, aliud initium belli capere poſſint.

XXXIII. Erat, vt ſupra demonſtravimus, manus certa nulla, non præſidium, non oppidum, quod ſe armis defenderet, ſed in omnes partes diſperſa multitudo, vbi cuique aut vallis abdita, aut locus ſilveſtris, aut palus impedita ſpem præſidii aut ſalutis aliquam offerebat, conſederat. Hæc loca vicinitatibus erant nota, magnamque res diligentiam requirebat, non in ſumma exercitus tuenda (nullum enim poterat, vniverſis perterritis ac diſperſis, periculum accidere) ſed in ſingulis militibus conſervandis: quæ tamen ex parte res ad ſalutem exercitus pertinebat. Nam & prædæ cupiditas multos longius evocabat, ac ſilvæ incertis occultiſque itineribus, confertos adire prohibebant. Si negotium confici, ſtirpemque hominum ſceleratorum interfici vellet, dimittendæ plures manus, diducendique erant milites, ſi continere ad ſigna manipulos vellet, vt inſtituta ratio & conſuetudo exercitus R. poſtulabat, locus ipſe erat præſidio barbaris: neque ex occulto inſidiandi, & diſperſos circumveniendi ſingulis deerat audacia. At in ejuſmodi difficultatibus, quantum diligentia provideri poterat, providebatur, vt potius in nocendo aliquid omitteretur, etſi omnium animi ad vlciſcendum ardebant, quam cum aliquo detrimento militum noceretur. Cæſar ad finitimas civitates nuntios dimittit: omnes evocat ſpe prædæ ad diripiendos Eburones: vt potius in ſilvis Gallorum vita, quam [3] legionariorum periclitaretur:

N o t æ.

1. *In mediis Eburonum finibus.*] Fines non qui limites dicuntur, ſed regio, *païs*.

2. *Scaldim.*] Scaldis, *L'eſcaut*. Cum non videatur nunc in Moſam Scaldis influere, ſunt qui reponunt Sabim, *la Sambre*. Sed non veriſimile ſit Ambiorigem præſidia verſus Romanorum capturum fugam fuiſſe, & peccaſſe Cæſarem in ea re quam viderit. Sed tunc non erat in medio mari Zelandia, vt nunc eſt, & Diodorum ejus rei teſtem idoneum modo laudavimus.

3. *Legionariorum.*] Legionarii erant Romani, neq enim ex aliis legio conſtabat.

clitaretur: ſimul vt, magna multitudine circumfuſa, pro tali facinore, [1] ſtirps ac nomen civitatis tollatur. Magnus vndique numerus celeriter convenit.

XXXIV. Hæc in omnibus Eburonum partibus gerebantur, dieſq; appetebat VII, quem ad diem Cæſar ad impedimenta legionemque reverti conſtituerat. Hic quantum in bello fortuna poſſit, & quantos afferat caſus, cognoſci potuit. Diſſipatis ac perterritis hoſtibus, vt demonſtravimus, manus erat nulla, quæ parvam modo timoris cauſſam afferret. Trans Rhenum ad Germanos pervenit fama, diripi Eburones, atque vltro omnes ad prædam evocari. Cogunt equitum II millia [2] Sicambri, qui ſunt proximi Rheno, a quibus receptos ex fuga Tenchtheros atque Vſipetes, ſupra docuimus. Tranſeuntes Rhenum navibus ratibuſque, XXX millibus paſſuum infra eum locum, vbi pons erat imperfectus, præſidiumque ab Cæſare relictum, primos Eburonum fines adeunt: multos ex fuga diſperſos excipiunt: magno pecoris numero cujus ſunt cupidiſſimi barbari, potiuntur. Invitati præda longius procedunt. Non hos palus in bello latrociniiſque natos, non ſilvæ morantur. Quibus in locis ſit Cæſar, ex captivis quærunt: profectum longius reperiunt, omnemque exercitum diſceſſiſſe cognoſcunt. Atque vnus ex captivis, Quid vos, inquit, hanc miſeram ac tenuem ſectamini prædam, quibus jam licet eſſe fortunatiſſimis? III horis Atuatucam venire poteſtis: huc omnes ſuas fortunas exercitus Romanorum contulit: præſidii tantum eſt, vt ne murus quidem cingi poſſit, neque quiſquam egredi extra munitiones audeat. Oblata ſpe, Germani quam nacti erant prædam, in occulto relinquunt: ipſi Atuatucam contendunt, vſi eodem duce, cujus hæc indicio cognoverant.

XXXV. Cicero, qui per omnes ſuperiores dies præceptis Cæſaris ſumma diligentia milites in caſtris continuiſſet, ac ne [3] calonem quidem quemquam extra munitionem egredi paſſus eſſet, VII die diffidens Cæſarem de numero dierum fidem ſervaturum, quod longius eum progreſſum audiebat, neque vlla de ejus reditu fama afferebatur; ſimul eorum permotus vocibus, qui illius patientiam pene obſeſſionem appellabant; ſiquidem ex caſtris egredi non liceret: nullum hujuſmodi caſum expectans, quo, IX oppoſitis legionibus, maximoque equitatu, diſperſis ac pene deletis hoſtibus, in millibus paſſuum III offendi poſſet: V cohortes frumentatum in proximas ſegetes miſit, quas inter & caſtra vnus omnino collis intererat. Complures erant in caſtris ex legionibus ægri relicti: ex quibus qui hoc ſpatio dierum convaluerant, circiter CCC ſub vexillo vna mittuntur: magna præterea multitudo calonum, magna vis jumentorum, quæ in caſtris ſubſederat, facta poteſtate, ſequitur.

XXXVI. Hoc ipſo tempore & caſu Germani equites interveniunt,

NOTÆ.

1. *Stirps ac nomen civitatis tollatur.*] Si non ſtirps, at ſaltem nomen ſublatum omnibus in Tungrorum nomen concedentibus. Nec poſtea florentibus Romanorum rebus, quiſquam auſus ſe Eburonem profiteri.

2. *Sicambri.*] De Sicambris ſupra dictum.

3. *Calonem.*] De calonibus item ſupra dictum.

veniunt, protinuſque eodem illo, quo venerant, curſu ab [1] Decumana
porta in caſtra irrumpere conantur: nec prius ſunt viſi, objectis ab ea
parte ſilvis, quam caſtris appropinquarent, vſque eo, [2] vt qui ſub vallo
tenderent mercatores, recipiendi ſui non haberent facultatem. Inopinan-
tes noſtri re nova perturbantur, ac vix primum impetum cohors in ſta-
tione ſuſtinet: circumfunduntur hoſtes ex reliquis partibus, ſi quem
aditum reperire poſſent: [3] ægre noſtri portas tuentur: reliquos aditus
locus ipſe per ſe munitioque defendit: totis trepidatur caſtris, atque alius
ex alio cauſſam tumultus quærit: neque quo ſigna ferantur, neque quam
in partem quiſque conveniat, provident. Alius jam capta caſtra pronun-
tiat: alius, deleto exercitu atque Imperatore, victores barbaros veniſſe
contendit: plerique novas ſibi ex loco religiones fingunt, Cottæque &
Titurii calamitatem, qui in eodem occiderint caſtello, ante oculos po-
nunt. Tali timore omnibus perterritis, confirmatur opinio barbaris, vt
ex captivo audierant, nullum eſſe intus præſidium: perrumpere nituntur,
XXXVII. ſeque ipſi adhortantur, ne tantam fortunam ex manibus dimittant. Erat
æger in præſidio relictus P. Sextius Baculus, [4] qui primum pilum apud
Cæſarem duxerat, cujus mentionem ſuperioribus præliis fecimus: ac diem
jam v cibo caruerat. Hic diffiſus ſuæ ac omnium ſaluti, inermis ex ta-
bernaculo prodit: videt imminere hoſtes, atque in ſummo eſſe rem diſ-
crimine: capit arma a proximis, atque in porta conſiſtit. [5] Sequuntur
hunc centuriones ejus cohortis quæ in ſtatione erat. Paulliſper prælium
vna ſuſtinent: relinquit animus Sextium gravibus acceptis vulneribus:
ægre per manus tractus, ſervatur. Hoc ſpatio interpoſito, reliqui ſeſe
confirmant, tantum vt in munitionibus conſiſtere audeant, ſpeciemque
XXXVIII. defenſorum præbeant. Interim confecta frumentatione, milites noſtri
clamorem exaudiunt, præcurrunt equites, quanto res ſit in periculo, co-
gnoſcunt. Hic vero nulla munitio eſt, quæ perterritos recipiat. Modo
conſcripti, atque vſus militaris imperiti, ad tribunum mil. centurioneſque
ora convertunt: quid ab his præcipiatur, exſpectant. Nemo eſt tam fortis,
quin rei novitate perturbetur. Barbari ſigna procul conſpicati, ab oppu-
gnatione

NOTÆ.

1. *Decumana*] Decumana porta, vt refert Vegetius, ab hoſtibus averſa, portæ Prætoriæ oppoſita, qua milites, ſi qui deliquerant, ad pœnam rapiebantur.

2. *Vt qui ſub vallo tenderent mercatores.*] *Hic Dolopum manus, hic ſævus tendebat Achilles.* Virgil. Æneid. 1. Hinc porro videtur Romanis non fuiſſe permiſtos in caſtris mercatores cum militibus; ſed contra caſtra, vnde receptum in caſtra habebant, ſi quid eſſet novi.

3. *Ægre noſtri portas tuentur.*] Portis enim non erat objecta foſſa, vt locis aliis caſtrorum, ſed planus ad illas erat aditus.

4. *Qui primum pilum*] Qui primus Triariorum Centurio, ſive Triariorum Manipulo in prima cohorte præerat, reliquos omnes Centuriones dignitate præcedebat, conſiliique particeps fiebat, & Primopilus dicebatur.

5. *Sequuntur hunc centuriones ejus cohortis quæ in ſtatione erat.*] Non enim, vt nunc, vigili vni aut alteri extra caſtra conſtituto ſalus vniverſorum credebatur; ſed tota cohors ante portas ſtabat, quæ a ſtando jamjam pugnaturæ ſimilis, in ſtatione eſſe dicebatur.

gnatione deſiſtunt, rediſſe primo legiones credunt, quas longius diſceſſiſſe
ex captivis cognoverant. Poſtea, deſpecta paucitate, ex omnibus partibus
impetum faciunt. Calones in proximum tumulum procurrunt: hinc XXXIX.
celeriter dejecti, ſe in ſigna [1] manipuloſque conjiciunt: eo magis timi-
dos perterrent milites. Alii, [2] cuneo facto vt celeriter perrumpant, cen-
ſent: quoniam tam propinqua ſint caſtra, etſi pars aliqua circumventa
ceciderit, at reliquos ſervari poſſe confidunt. Alii vt in jugo conſiſtant,
atque eundem omnes ferant caſum. Hoc veteres non probant milites,
quos ſub vexillo vna profectos docuimus. Itaque, inter ſe cohortati,
duce C. Trebonio equite Rom. qui eis erat præpoſitus, per medios ho-
ſtes perrumpunt, incolumeſque ad vnum in caſtra perveniunt omnes. Hos
ſubſecuti calones equiteſque, eodem impetu, militum virtute ſervantur.
At ii, qui in jugo conſtiterant, nullo etiam nunc vſu rei militaris [per-
cepto] neque in eo, quod probaverant, conſilio permanere, vt ſe loco
ſuperiore defenderent, neque eam, quam profuiſſe aliis vim, celerita-
temque viderant, imitari potuerunt: ſed ſe in caſtra recipere conati, ini-
quum in locum demiſerunt. Centuriones, quorum nonnulli [1] ex in-
ferioribus ordinibus reliquarum legionum, cauſſa virtutis, in ſuperiores
erant ordines hujus legionis tranſducti, ne ante partam rei militaris lau-
dem amitterent, fortiſſime pugnantes conciderunt: militum pars horum
virtute ſummotis hoſtibus, præter ſpem incolumis in caſtra pervenit: pars
a barbaris circumventa periit. Germani deſperata expugnatione caſtro- XL.
rum, quod noſtros jam conſtitiſſe in munitionibus videbant, cum ea præda
quam in ſilvis depoſuerant, trans Rhenum ſeſe receperunt: ac tantus
fuit etiam poſt diſceſſum hoſtium terror, vt ea nocte, quum C. Volu-
ſenus miſſus, cum equitatu ad caſtra veniſſet, fidem non faceret adeſſe
cum incolumi Cæſarem exercitu. Sic omnium animos timor præoccupa-
verat, vt, pene alienata mente, deletis omnibus copiis, equitatum tan-
tum ſe ex fuga recepiſſe dicerent, neque incolumi exercitu, Germanos
caſtra oppugnaturos fuiſſe contenderent: quem timorem Cæſaris adven-
tus ſuſtulit. Reverſus ille, eventus belli non ignarus, vnum, quod XLI.
cohortes ex ſtatione & præſidio eſſent emiſſæ, queſtus, [4] ne minimo qui-
dem caſu locum relinqui debuiſſe, multum fortunam in repentino ho-
ſtium adventu potuiſſe judicavit: multo etiam amplius, quod pene ab
ipſo

NOTÆ.

1. *Manipuloſque.*] Singuli manipuli binos habebant Centuriones. Itaque manipulus major erat centuria, vt conſtat ex A. Gellio.

2. *Cuneo facto.*] Cuneus dicebatur acies figuram habens cunei, quam Veget. lib. III. cap. XIX. dicit milites appellaſſe caput porcinum. Adverſariorum ordines perrumpebat; nam in vnum locum a pluribus tela conjiciebantur.

3. *Ex inferioribus ordinibus.*] Lente ex inferioribus ordinibus promovebantur ad primos, niſi virtute excellenti, aut forti facto derepente fuiſſent nobilitati.

4. *Ne minimo quidem caſu, &c.*] Vel hic ſolus locos probat Cæſarem dandi caſu vti in o deſinente, quod Gellius lib. IV. cap. XVI. dicit; ſed locus non vnus eſt.

ipſo vallo, portiſque caſtrorum barbaros avertiſſent. Quarum omnium
rerum maxime admirandum videbatur, quod Germani, qui eo conſilio
Rhenum tranſierant, vt Ambiorigis fines depopularentur, ad caſtra Ro-
XLII. manorum delati, optatiſſimum Ambiorigi beneficium obtulerant. Cæſar
ad vexandos rurſus hoſtes profectus, magno coacto numero ex finitimis
civitatibus, in omnes partes dimittit. Omnes vici, atque omnia ædificia
quæ quiſque conſpexerat, incendebantur: præda ex omnibus locis agebatur:
frumenta non ſolum a tanta multitudine jumentorum atque homi-
XI. num conſumebantur, ſed etiam anni tempore atque imbribus procubue-
rant: vt ſi qui etiam in præſentia ſe occultaſſent, tamen iis deducto exer-
citu, rerum omnium inopia pereundum videretur. Ac ſæpe in eum lo-
cum ventum eſt, tanto in omnes partes diviſo equitatu, vt non modo
viſum ab ſe Ambiorigem in fuga captivi, ſed nec plane etiam abiſſe ex
conſpectu contenderent: vt ſpe conſequendi illata, atque infinito labore
ſuſcepto, qui ſe ſummam a Cæſare gratiam inituros putarent, pene na-
turam ſtudio vincerent, ſemperque paullum ad ſummam felicitatem de-
fuiſſe videretur: atque ille latebris ac ſilvis aut ſaltibus ſe eriperet, & noctu
occultatus, alias regiones parteſque peteret, non majore equitum præſi-
XLIII. dio, quam IV, quibus ſolis vitam ſuam committere audebat. Tali mo-
do vaſtatis regionibus, exercitum Cæſar, [1] duarum cohortium damno,
[2] Durocortorum Rhemorum reducit: concilioque in eum locum Galliæ
indicto, de conjuratione Senonum & Carnutum quæſtionem habere inſti-
tuit: & de Accone, qui princeps ejus conſilii fuerat, graviore ſententia
pronuntiata, [3] more majorum ſupplicium ſumpſit. Nonnulli, judicium
veriti, profugerunt: [4] quibus quum aqua atque igni interdixiſſet, II le-
giones ad fines Trevirorum, II in Lingonibus, IV reliquas in Senonum
finibus [5] Agendici in hibernis collocavit: frumentoque exercitui proviſo,
vt inſtituerat, in Italiam ad conventus agendos profectus eſt.

LIBER

Notæ.

1. *Duarum cohortium damno*] Omiſſis duabus cohortibus a Sicambris interfectis.

2. *Durocortorum.*] Rhemorum eſt metropolis, *Rhemus.*

3. *More majorum ſupplicium ſumpſit.*] Dubium an more Gallorum, an Romanorum ſupplicio affecerit. Si Romanorum more; vt Guturvatum puniendum curavit, qui virgis cæſus, deinde ſecuri percuſſus fuit.

4 *Quibus quum aqua atque igni interdixiſſet*] Sine aqua & igne vita coli non poteſt, quia hæ duæ res vitam maxime continent. Aqua igitur & igne interdicere, idem eſt ac ne quis alicubi vivat prohibere; itaque ipſi alio migrandum ſtatuere. Ovidius libro IV. Faſtorum.

An quod in his vitæ cauſa eſt, hæc perdidit exul?

5. *Agendici.*] Agedincum reponendum eſt. Metropolis Senonum ad Icaunam fluvium, *Ione.*

LIBER VII.

ARGVMENTVM.

HOc libro totius fere Galliæ defectio deſcribitur : atque inde bellum contra Vercingetorigem Gallorum regem : quo Vellaunodunum, Noviodunum deditur : Genabum & Avaricum vi expugnatur a Cæſare : fruſtra magnoque Romanorum periculo Gergovia obſidetur : tandem apud Alexiam ſummis viribus pugnatur : qua pugna & oppidum & Vercingetorix capitur.

QVieta Gallia, Cæſar, vt conſtituerat, in Italiam ad [1] conventus agendos proficiſcitur : vbi agnoſcit de [2] P. Clodii cæde : de [3] Senatuſque conſulto certior factus, vt omnes Italiæ juniores [4] conjurarent, delectum tota [5] provincia habere inſtituit. Eæ res in Galliam tranſalpinam celeriter perferuntur. Addunt ipſi & affingunt rumoribus Galli, quod res poſcere videbatur : [6] retineri vrbano motu Cæſarem, neque in tantis diſſenſionibus ad exercitum venire poſſe. Hac impulſi occaſione, qui jam ante ſe populi R. imperio ſubjectos dolerent, liberius atque audacius I.

NOTÆ.

1. *Conventus agendos.*] Conventus agebantur, vt juriſdictioni daretur opera ; quod hieme fiebat, cum militia fuerat æſtas tranſacta. Sed non eo animo Cæſar fuerat in Italiam profectus, verum vt proxime vrbem ſuas res facilius curare poſſet.

2. *P. Clodii.*] Clodius nobiliſſimus idem & audaciſſimus poſt multa in Rep. male geſta, tandem a T. Annio Milone, cum quo longas ſimultates exercuerat, in via Appia interfectus eſt. Inde ingentes in Rep. turbæ, orationemque pro Milone inimici ſui interfectore Cicero habuit, nec minus ob id factum in exilium pulſus eſt Milo.

3. *Senatuſque conſulto.*] Aſconius Pedianus in argumento in orationem Ciceronis pro Milone, hiſtoriam hanc explicat, vbi ſcribit tantum fuiſſe in vrbe tumultum propter Clodii cædem & Milonis factionem, vt Senatuſconſultum factum ſit, vt Interrex & tribuni pleb. & Cn. Pompeius qui pro conſule ad vrbem erat, viderent ne quid Reſp. detrimenti caperet, delectuſque tota Italia haberentur.

4. *Conjurarent.*] Conjuratio dicebatur, cum quia ſingulos interrogare non vacabat, duobus prolatis vexillis, altero roſeo, quo pedites, altero cæruleo, quo equites, dicebatur : Qui vult Remp. ſalvam, me ſequatur. Tum qui convenerant, conjurabant, id eſt, ſimul jurabant. Quare dicebatur iſta militia, conjuratio. Nec fieri licebat niſi in bello Italico, vel Gallico. De ſacramento porro militari eſt ſupradictum.

5. *Delectum tota provincia habere inſtituit*] Nempe Gallia ciſalpina, quæ cum Illyrico adjuncto, per legem Vatiniam fuit ab initio Cæſaris provincia ; poſtea enim per Senatum Galliam comatam obtinuerat.

6. *Retineri urbano motu Cæſarem*] Plutarchus in Cæſare teſtatur, ſi paulo poſt, implicito jam civili bello Cæſare, rem aggreſſus eſſet Vercingentorix ; non minorem fuiſſe futurum in Italia metum, quam in Cimbrorum fuiſſet adventu.

dacius de bello conſilia inire incipiunt. Indictis inter ſe principes Galliæ conciliis, ſilveſtribus ac remotis locis, queruntur de Acconis morte: hunc caſum ad ipſos recidere poſſe demonſtrant: miſerantur communem Galliæ fortunam: omnibus pollicitationibus ac præmiis depoſcunt, qui belli initium faciant, & ſui capitis periculo Galliam in libertatem vindicent. Ejus in primis rationem habendam eſſe dicunt, prius quam eorum clandeſtina conſilia efferantur, vt Cæſar ab exercitu intercludatur. Id eſſe facile, quod neque legiones, abſente Imperatore, audeant ex hibernis egredi, neque Imperator ſine præſidio ad legiones pervenire poſſit. Poſtremo in acie præſtare interfici, quam non veterem belli gloriam, libertatemque,
II. quam a majoribus acceperint, recuperare. His rebus agitatis, profitentur Carnutes, ſe nullum periculum communis ſalutis cauſſa recuſare: principeſque ſe ex omnibus bellum facturos pollicentur: & quoniam in præſentia [1] obſidibus cavere inter ſe non poſſent, ne res efferatur, vt jurejurando ac fide ſanciatur, petunt, collatis militaribus ſignis, quo more eorum graviſſimæ cærimoniæ continentur, ne facto initio belli, a reliquis deſerantur. Tunc collaudatis Carnutibus, dato jurejurando ab omnibus
III. qui aderant, tempore ejus rei conſtituto, ab concilio diſceditur. Vbi ea dies venit, Carnutes, Cotuato & Conetoduno ducibus, deſperatis hominibus, [2] Genabum dato ſigno concurrunt: civeſque Romanos, qui negotiandi cauſſa ibi conſtiterant, in iis C. Fuſium Cottam, honeſtum equitem Romanum, qui rei frumentariæ, juſſu Cæſaris præerat, interficiunt, bonaque eorum diripiunt. Celeriter ad omnes Galliæ civitates fama perfertur. Nam vbi major atque illuſtrior incidit res, [3] clamore per agros regioneſque ſignificant: hunc alii deinceps excipiunt, & proximis tradunt, vt tunc accidit. Nam quæ Genabi oriente Sole geſta eſſent, ante

NOTÆ.

1. *Obſidibus cavere, &c.*] Vtrique enim parti, ab altera ne defereretur, cavendum erat, atque ita ſatisfaciendum ſimul & ſatis accipiendum. Quod obſibibus fuiſſet effectum, niſi metus Romanorum imminentium cervicibus obſtitiſſet.

2. *Genabum.*] Genabum, *Orleans*, teſte Aimoino, qui Roberti regis Francorum tempore floruit. Æthicus in Itinerario ponit Genabum inter Lutetiam & Bribodorum, *Briare*, a Bribodoro diſtans XXXVII millibus paſſuum, a Lutetia XLVIII. Tabula Pentingeriana Genabum inter Cæſarodunum & Brivodurum ſeu Bribodorum ponit, qui ſitus cum menſuris itinerum conjunctus, docet eſſe *Orleans*. Giemacum, *Gien*, non poteſt eſſe; nam ad Senones pertinet, cum ſit Antiſſiodorenſis diœceſis; Aureliani vero, vt videtur, erant Carnutes. A quo nomen, quod habet, invenerit, non ſatis conſtat. Forte ab Aureliano Imperatore reſtitutore. In notitiis veteribus, quarum vetuſtiſſimæ Honorio imperante deſcriptæ, civitas Aurelianorum appellatur.

3. *Clamore per agros.*] Ejuſmodi fere fuerunt apud Perſas, vt ſcripſit Cleomedes, cujus habetur liber Græce Latineque Burdegalæ impreſſus, de circulis cæleſtibus. Ait enim diſpoſitis per ſtationes a Suſis Athenas vſque, cum Perſarum rex bellum inferret Græciæ, & voce per ejuſmodi homines ſuſcepta, tanta celeritate iſtam vocem fuiſſe perlatam, vt horis XLVIII e Græcia in Perſas pervenerit. Idem fere habet Diodorus in rebus geſtis Eumenis, eodem invento quoſdam Perſarum, qui XXX dierum ſpatio abeſſent, eodem die quo res geſta erat, cognoviſſe.

ante primam confectam vigiliam in finibus Arvernorum audita ſunt: [1] quod ſpatium eſt millium paſſuum circiter CLX. Simili ratione ibi Vercingetorix Celtilli filius Arvernus, ſummæ potentiæ adoleſcens, cujus pater principatum Galliæ totius obtinuerat, & ob eam cauſſam quod regnum appetebat, ab civitate erat interfectus, convocatis ſuis clientibus, facile eos incendit. Cognito ejus conſilio, ad arma concurritur. Ab Gabanitione patruo ſuo, reliquiſque principibus, qui hanc tentandam fortunam non exiſtimabant, expellitur ex oppido [2] Gergovia. Non tamen deſiſtit, atque in agris habet delectum egentium ac perditorum. Hac coacta manu, quoſcumque adit ex civitate, in ſuam ſententiam perducit. Hortatur vt communis libertatis cauſſa arma capiant: magniſque coactis copiis, adverſarios ſuos, a quibus paullo ante erat ejectus, expellit ex civitate. Rex ab ſuis appellatur: dimittit quoquoverſus legationes: obteſtatur vt in fide maneant. Celeriter ſibi Senones, Pariſios, Pictones, [3] Cadurcos, Turones, [4] Aulercos, [5] Lemovices, Andes, reliquoſque omnes qui Oceanum attingunt, adjungit. Omnium conſenſu ad eum defertur imperium. Qua oblata poteſtate, omnibus iis civitatibus obſides imperat. Certum numerum militum celeriter ad ſe adduci jubet. Armorum quantum quæque civitas domi, quodque ante tempus efficiat, conſtituit. In primis equitatui ſtudet. Summæ diligentiæ ſummam imperii ſeveritatem addit: magnitudine ſupplicii dubitantes cogit. Nam majore commiſſo delicto, igni atque omnibus tormentis necat: leviore de cauſſa, auribus deſectis, aut [a] ſingulis effoſſis oculis, domum remittit, vt ſint reliquis documento, & magnitudine pœnæ perterreant alios. IV.

V. His ſuppliciis celeriter coacto exercitu, Lucterium Cadurcum ſummæ hominem audaciæ cum parte copiarum in [6] Ruthenos mittit: ipſe in Bituriges proficiſcitur.

INTERPRETATIO.

[a] *Vno oculo effoſſo.*

NOTÆ

1. *Quod ſpatium eſt millium paſſuum circiter* CLX.] Nos ſpatia locorum leucis fere metimur, quæ ſingulæ horæ aſtronomicæ ſpatio circiter confici ſolent. Quæritur quot milliaria antiqua ſive Romana leucam noſtram impleant: & vulgo tria ad noſtram leucam requiruntur. Arbitror errare, quod Italica hujus temporis milliaria eadem eſſe atq; antiqua putant. Antonini habemus Itinerarium, vnde ſatis intelligitur illa milliaria his fuiſſe minora. Accedunt & lapides multis in locis poſiti, vbi ſingula milliaria inſcriptæ columnæ diſtinguunt, quæ qui emenſi ſunt, non dubitant quatuor ejuſmodi milliaribus leucam noſtram conſtare.

2. *Gergovia*] Vrbs, quæ prope Clarummontem, cujus etiam ruinæ viſuntur. Olim erat Arvernorum primaria, nunc nomen retinet, *Gergoie.* Sidonius Arvernus Clarummontem vocat: *Oppidum & municipium Arvernum non procul a veteri Gergovia.*

3. *Cadurcos.*] Cadurci, *Ceux de Quercy.*

4. *Aulercos.*] Aulercorum triplex eſt genus, Cenomani, *ceux du Mans*, Alii Eburovices, *ceux d'Evreux*, Alii Diablintes, ſupra vel infra Venetos.

5. *Lemovices.*] Non ſunt ii qui Cadurcis ſunt finitimi, ſed in Armorica. Lemovices enim ſunt duplices, Armorici & Aquitani. Priores conjectura eſt non levis eſſe, *Leon*; poſteriores, *Limoſins.*

6. *Ruthenos.*] Rutheni, *Roüergue* De cæteris populis ſupra dictum.

ciſcitur. Ejus adventu Bituriges ad Æduos, quorum erant in fide, legatos mittunt ſubſidium rogatum, quo facilius hoſtium copias ſuſtinere poſſint. Ædui de conſilio legatorum, quos Cæſar ad exercitum reliquerat, copias equitatus peditatuſque ſubſidio Biturigibus mittunt : qui quum ad flumen Ligerim veniſſent, quod Bituriges ab Æduis dividit, paucos dies ibi morati, neque flumen tranſire auſi, domum revertunt : legatiſque noſtris renuntiant, ſe Biturigum perfidiam veritos revertiſſe : quibus id conſilii fuiſſe cognoverint, vt ſi flumen tranſiſſent, vna ex parte [a]ipſi, altera Arverni ſe circumſiſterent. Id eane de cauſſa, quam legatis pronuntiarunt, an perfidia adducti fecerint, quod nihil nobis conſtat, non videtur pro certo eſſe ponendum. Bituriges eorum diſceſſu ſtatim ſe cum Arvernis conjungunt.

VI. His rebus in Italiam Cæſari nuntiatis, quum jam ille virtute Cn. Pompeii vrbanas res commodiorem in ſtatum perveniſſe intelligeret, in tranſalpinam Galliam profectus eſt. Eo quum veniſſet, magna difficultate afficiebatur, qua ratione ad exercitum pervenire poſſet. Nam ſi legiones in provinciam accerſeret, ſe abſente in itinere prælio dimicaturas intelligebat : ſi ipſe ad exercitum contenderet, ne iis quidem, qui eo tempore pacati viderentur, ſuam ſalutem recte committi videbat.

VII. Interim Lucterius Cadurcus in Ruthenos miſſus, eam civitatem Arvernis conciliat. Progreſſus in [1] Nitiobriges & [2] Gabalos, ab vtriſque obſides accipit : & magna coacta manu, in provinciam [3] Narbonem verſus, eruptionem facere contendit. Qua re nuntiata, Cæſar omnibus conſiliis antevertendum exiſtimavit, vt Narbonem proficiſceretur. Eo quum veniſſet, timentes confirmat, præſidia in [4] Ruthenis Provincialibus, [5] Volcis Arecomicis, Toloſatibus, circumque Narbonem, quæ loca erant hoſtibus finitima, conſtituit : partem copiarum ex provincia, [6] ſupplementumque quod ex Italia adduxerat, in [7] Helvios, qui fines Arvernorum contin-

gunt,

INTERPRETATIO.

a *Bituriges.*

NOTÆ.

1. *Nitiobriges.*] Quorum caput Ptolemæo Aginnum, *Agen.*

2. *Gabalos*] Gabali, *ceux de Givaudan*, quorum caput Anderitum eſt Ptolemæo.

3. *Narbonem verſus*] De Narbone ſupra. Hic vero notandum, in aureo illo latinitatis puræ ſæculo, numquam aliter dici licuiſſe, quam poſtpoſito *verſus*. Narbonem verſus, non verſus Narbonem. Sequiori ætate aliter viſum.

4. *Ruthenis Provincialibus.*] Deleo virgulam, vt iidem ſint Rutheni qui Provinciales. Erat enim quædam pars Ruthenorum ſub imperio pop. Rom. atque adeo Provincialis, quos Plinius in Gallia Narbonenſi collocat.

5. *Volcis Arecomicis.*] Volcæ Arecomici, *ceux d'Vſez & de Niſmes.* ex Plinio qui Nemauſum vocat Arecomicorum.

6. *Supplementumque quod ex Italia adduxerat.*] Supra enim dixerat : Delectum tota Italia habere inſtituit.

7. *Helvios.*] Helvii, qui ad Scaligerum vſq; pro Albigenſibus habiti ſunt, jam agnoſcuntur eſſe *Vivarais.* Albigenſes enim ad Tarnem fluvium ſunt in Aquitania : Helvii autem ad Rhodanum. Alba Helvorum Plinio dicitur. In notitiis veteribus provinciæ Viennenſis civitatum, civitas Albenſium Vivaris, Concilio Epaonenſi adfuit Epiſcopus civitatis Albenſium Venantius. In codice Pithœano eſt, *ſive Vivarienſis.* Ille ipſe Venantius eſt in Synodo conſenſu Theodeberti regis

gunt,

VIII. gunt, convenire jubet. His rebus comparatis, repreſſo jam Lucterio, & remoto, quod [1] intrare intra præſidia periculoſum putabat, in Helvios proficiſcitur. Etſi mons [2] Cebenna, qui Arvernos ab Helviis diſcludit, duriſſimo tempore anni, altiſſima nive iter impediebat: tamen diſcuſſa nive VI in altitudinem pedum, atque ita viis patefactis, ſummo militum labore ad fines Arvernorum pervenit. Quibus oppreſſis inopinantibus, quod ſe Cebenna, vt muro, munitos exiſtimabant, ac ne ſingulari quidem homini vnquam eo tempore anni ſemitæ patuerant, equitibus imperat, vt, quam latiſſime poſſent, vagentur, & quam maximum hoſtibus terrorem inferant. Celeriter hæc fama ac nuntiis ad Vercingetorigem perferuntur: quem perterriti omnes Arverni circumſiſtunt, atque obſecrant, vt ſuis fortunis conſulat, neu ſe ab hoſtibus diripi patiatur, præſertim quum videat omne ad ſe bellum tranſlatum. Quorum ille precibus permotus, caſtra ex Biturigibus movet, in Arvernos verſus.

IX. At Cæſar biduum in iis locis moratus, quod hæc de Vercingetorige vſu ventura, opinione præceperat, per cauſſam ſupplementi equitatuſque cogendi, ab exercitu diſcedit: Brutum adoleſcentem iis copiis præficit: hunc monet, vt in omnes partes equites quam latiſſime pervagentur: daturum ſe operam, ne longius triduo ab caſtris abſit. His conſtitutis rebus, ſuis inopinantibus, qua maximis poteſt itineribus [3] Viennam pervenit. Ibi nactus recentem equitatum, quem multis ante diebus eo præmiſerat, neque diurno, neque nocturno itinere intermiſſo, per fines Æduorum in Lingones contendit, vbi II legiones hiemabant, vt ſi quid etiam de ſua ſalute ab Æduis iniretur conſilii, celeritate præcurreret. Eo quum perveniſſet, ad reliquas legiones mittit, priuſque in vnum locum omnes cogit, quam de ejus adventu Arvernis nuntiari poſſet. Hac re cognita, Vercingetorix rurſus in Bituriges exercitum reducit, atque inde profectus [Gergoviam] [4] Boiorum oppidum, quos ibi Helvetico prælio victos Cæſar collocaverat, Æduiſque attribuerat, oppugnare inſtituit.

X. Magnam hæc res Cæſari difficultatem ad conſilium capiendum afferebat, ſi reliquam partem hiemis vno in loco legiones contineret, ne, ſtipendiariis Æduorum

NOTÆ.

in vrbe Arverna habita, poſt conſulatum Paulini Iunioris, vbi dicitur Epiſcopus eccleſiæ Vivarienſis. Sed Cæſar non ſcribit illos Helvios extra provinciam eſſe. Nec erant revera, vt viſum eſt Scaligero, qui ea in re erravit deceptus a Strabone, qui XIV gentibus inter Garumnam Ligerimque poſitis, Helvios quoque annumerat lib. IV. Geograph.

1. *Intrare intra præſidia periculoſum putabat.*] Id eſt, in loca irrumpere, quæ præſidiis Romanorum tenebantur, id eſt in Volcas Arecomicos, & Tectoſages, Narbonenſes, &c.

2. *Cebenna*] *Les Cevennes.* Dicendum ſic, non Gebenna, a Rhodano per Vellavos Gabaloſque & Arvernos ad Garumnam vſque promittitur, quos, vt Cadurcos Ruthenoſq; dividit in ſuperiores & inferiores, quæ per Arvernos, dicitur, *Montagnes d'Auvergne.*

3. *Viennam.*] Vienna Metropolis Allobrogum, *Vienne en Dauphiné.*

4. *Boiorum.*] Boii qui fuerint haud facile dictu eſt. Putarim illos eſſe qui Ligerim & Elaver inter ſunt poſiti, vbi eſt vrbs Molinenſis, quæ Æduenſis diœceſeos hodieque eſt.

Æduorum expugnatis, cuncta Gallia deficeret, quod nullum in eo ami-
cis præſidium videretur poſitum eſſe: ſin maturius ex hibernis educeret,
ne ab re frumentaria duris ſubvectionibus laboraret. Præſtare viſum eſt
tamen omnes difficultates perpeti, quam, tanta contumelia accepta, om-
nium ſuorum voluntates alienare. Itaque cohortatus Æduos de ſuppor-
tando commeatu, præmittit ad Boios, qui de ſuo adventu doceant,
hortenturque vt in fide maneant, atque hoſtium impetum magno ani-
mo ſuſtineant. Duabus Agendici legionibus, atque impedimentis to-
XI. tius exercitus relictis, ad Boios proficiſcitur. Altero die quum ad op-
pidum Senonum [1] Vellaunodunum veniſſet, ne quem poſt ſe hoſtem re-
linqueret, quo expeditiore re frumentaria vteretur, oppugnare inſtituit.
Idque biduo circumvallavit: tertio die miſſis ex oppido legatis de dedi-
tione, arma proferri, jumenta produci, DC obſides dari jubet. Ea qui
conficeret, C. Trebonium legatum relinquit. Ipſe, vt quamprimum iter
faceret, Genabum Carnutum proficiſcitur: qui tunc primum, allato nun-
tio de oppugnatione Vellaunoduni, quum longius eam rem ductum iri
exiſtimarent, præſidium Genabi tuendi cauſſa, quod eo mitterent, com-
parabant. Huc biduo Cæſar pervenit: & caſtris ante oppidum poſitis,
diei tempore excluſus, in poſterum oppugnationem differt: quæque ad
eam rem vſui ſint, militibus imperat: & quod oppidum Genabum pons
fluminis Ligeris continebat, veritus ne noctu ex oppido profugerent, II
legiones in armis excubare jubet. Genabenſes paullo ante mediam noctem
ſilentio ex oppido egreſſi, flumen tranſire cœperunt. Qua re per explo-
ratores nuntiata, Cæſar legiones, quas expeditas eſſe juſſerat, [2] portis
incenſis, intromittit, atque oppido potitur, [3] perpaucis ex hoſtium nu-
mero deſideratis, quin cuncti caperentur, quod pontis atque itinerum
anguſtiæ multitudinis fugam intercluſerant. Oppidum diripit, atque in-
cendit: prædam militibus donat: exercitum Ligerim tranſducit, atque
XII. in Biturigum fines pervenit. Vercingetorix vbi de Cæſaris adventu co-
gnovit,

NOTÆ.

1. *Vellaunodunum.*] Alii Caſtrum Nantonis, alii Montargiſium ſuſpicantur. Sed Caſtrum Nantonis, *Chaſteau Landon*, multo propius eſt Agedinco quam Aurelianis. Montargiſium vero eſt novum oppidum, in quo diu verſatus nullum reperi antiquitatis veſtigium quod CCCC annos ſuperet. Eſt in molli clivo Amphitheatrum quod Montargiſio leucis abeſt quatuor, Scenam Veri appellant, *Scenevière*, juxtaque, imo paulo infra, vrbis cujuſdam inventæ reliquiæ, cum nobilis illa foſſa facta eſt, quæ Ligeris fluminis aquam cum Lupia fluvio committit, nempe mœnia inſolitæ latitudinis, non in vno quidem loco, ſed in diverſis poſita, vt ex interpoſito inter illas reliquias ſpatio vrbis magnitudo poſſit conjici. Nec procul inde parietinæ, ſub quibus peramplum hypogæum, vnde eruuntur numiſmata vetera M. Aurelii Veri, & ejus vxoris Fauſtinæ, itemque Gordiani, Conſtantii, & Conſtantini Imperatorum effigiem habentia. Facile ex ſitu adducor vt credam ibi fuiſſe Vellaunodunum; eſt enim locus inter Agedincum Senonum & Genabum Carnutum, ſive Aurelianos.

2. *Portis incenſis.*] Portæ enim illo tempore non habebant objectam foſſam, vt nunc habent, & ad eas erat facilis extrinſecus aditus.

3. *Perpaucis ex hoſtium numero, &c.*] Eutropius elapſos tantum eſſe LXXX narrat.

gnovit, oppugnatione deſiſtit, atque obviam Cæſari proficiſcitur. Ille oppidum Biturigum poſitum in via [1] Noviodunum oppugnare inſtituerat. Quo ex oppido quum legati ad eum veniſſent oratum vt ſibi ignoſceret, ſuæque vitæ conſuleret; vt celeritate reliquas res conficeret, qua pleraque erat conſecutus, arma proferri, equos produci, obſides dari jubet. Parte jam obſidum tranſdita, quum reliqua adminiſtrarentur, centurionibus & paucis militibus intromiſſis, qui arma jumentaque conquirerent, equitatus hoſtium procul viſus eſt, qui agmen Vercingetorigis anteceſſerat: quem ſimul atque oppidani conſpexerunt, atque in ſpem auxilii venerunt, clamore ſublato, arma capere, portas claudere, murum complere cœperunt. Centuriones in oppido, quum ex ſignificatione Gallorum novi aliquid ab iis iniri conſilii intellexiſſent, gladiis diſtrictis portas occupaverunt, ſuoſque omnes incolumes receperunt. Cæſar ex caſtris equitatum educi jubet, XIII.
prælium que equeſtre committit. Laborantibus jam ſuis Germanos equites circiter CD ſubmittit, quos ab initio ſecum habere inſtituerat. Eorum impetum Galli ſuſtinere non potuerunt: atque in fugam conjecti, multis amiſſis, ſeſe ad agmen receperunt. Quibus profligatis, rurſus oppidani perterriti, comprehenſos eos, quorum opera plebem concitatam exiſtimabant, ad Cæſarem perduxerunt, ſeſeque ei dediderunt. Quibus rebus confectis, Cæſar ad oppidum [2] Avaricum, quod erat maximum munitiſſimumque in finibus Biturigum, atque agri fertiliſſima regione, profectus eſt: quod eo oppido recepto, civitatem Biturigum ſe in poteſtatem redacturum confidebat. Vercingetorix tot continuis incommodis XIV.
Vellaunoduni, Genabi, Novioduni acceptis, ſuos ad concilium convocat: docet longe alia ratione eſſe bellum gerendum, atque antea ſit geſtum: [3] omnibus modis huic rei ſtudendum, vt pabulatione & commeatu Romani prohibeantur. Id eſſe facile, quod equitatu ipſi abundent, & [4] quod anni tempore ſubleventur: pabulum ſecari non poſſe: neceſſario diſperſos hoſtes ex ædificiis petere: hos omnes quotidie ab equitibus deleri poſſe. Præterea, ſalutis cauſſa, rei familiaris commoda negligenda: vicos

NOTÆ.

1. *Noviodunum.*] *Neuvy ſur Baranjon*, inter Albiniacum & Virzionem.

2. *Avaricum.*] *Bourges en Berry*, quod indicat Itinerarium Antonini, qui inter Argantomagum, *Argenton*, & Tincontium, *Xancoins*, collocat Avaricum; item quod Avaro nomen eſt fluminis, vnde dictum Avaricum, quod Oroſius, hiſtoriam hanc vbi narrat, Biturigam appellat. Omnes autem propemodum metropoles ſui nomina populi acceperunt. Biturigam item appellant Gregorius Turonenſis & Aimoinus. Denique quod talis adhuc ſitus agnoſcitur, qualis hic a Cæſare deſcribitur.

3. *Omnibus modis huic rei ſtudendum.*] Vt enim monet Veget. lib. III. cap. III. *In omni expeditione vnum & maximum telum, vt tibi ſufficiat victus, hoſtes frangat inopia. Item quicquid in pecore, vel quacumque fruge vinoque hoſtis inferens bellum ad victum ſuum poterit, occupare, non ſolum admonitis per edita poſſeſſoribus, ſed etiam coactis per electos perſcrutatores ad caſtella idonea & armatorum firmata præſidiis, vel ad tutiſſimas conferendum eſt civitates.*

4. *Quod anni tempore ſubleventur.*] Hiberno ſcilicet, cum Galli pabulum conditum in ædificiis habeant, Romani non habeant.

vicos atque ædificia incendi oportere, hoc ſpatio [a Boia] quoquoverſus, quo pabulandi cauſſa adire poſſe videantur. Harum ipſis rerum copiam ſuppetere, quod, quorum in finibus bellum geratur, eorum opibus ſubleventur. Romanos aut inopiam non laturos, aut magno cum periculo longius a caſtris progreſſuros: neque intereſſe, ipſoſne interficiant, impedimentiſve exuant, quibus amiſſis bellum geri non poſſit. Præterea oppida incendi oportere, quæ non munitione & loci natura ab omni ſint periculo tuta, neu ſuis ſint ad detrectandam militiam receptacula, neu Romanis propoſita ad copiam commeatus, prædamque tollendam. Hæc ſi gravia aut acerba videantur, multo illa gravius æſtimari debere, liberos, conjuges in ſervitutem abſtrahi, ipſos interfici, quæ ſit neceſſe accidere victis.

XV. Omnium conſenſu hæc ſententia probata, vno die amplius xx vrbes Biturigum incenduntur. Hoc idem fit in reliquis civitatibus. In omnibus partibus incendia conſpiciuntur: quæ etſi magno cum dolore omnes ferebant, tamen hoc ſibi ſolatii proponebant, quod ſe, prope explorata victoria, celeriter amiſſa recuperaturos confidebant. Deliberatur de Avarico in communi concilio, incendi placeret, an defendi. Procumbunt Gallis omnibus ad pedes Bituriges, ne pulcherrimam prope totius Galliæ vrbem, quæ & præſidio & ornamento ſit civitati, ſuis manibus ſuccendere cogerentur: facile ſe loci natura defenſuros dicunt, quod prope ex omnibus partibus [1] flumine & palude circumdata, vnum habeat & peranguſtum aditum. Datur petentibus venia, diſſuadente primo Vercingetorige, poſt concedente, & precibus ipſorum, & miſericordia vulgi. Defenſores idonei oppido deliguntur.

XVI. Vercingetorix minoribus Cæſarem itineribus ſubſequitur, & locum caſtris deligit, paludibus ſilviſque munitum, ab Avarico longe millia paſſuum xv. Ibi per certos exploratores in ſingula diei tempora quæ ad Avaricum agerentur, cognoſcebat; & quid fieri vellet, imperabat: omnes noſtras pabulationes frumentationeſque obſervabat, diſperſoſque, quum longius neceſſario procederent, adoriebatur, magnoque incommodo afficiebat: etſi quantum ratione provideri poterat, ab noſtris occurrebatur, vt incertis temporibus diverſiſque itineribus iretur.

XVII. Caſtris ad eam partem oppidi poſitis, Cæſar, quæ intermiſſa a flumine & palude aditum, vt ſupra diximus, anguſtum habebat, aggerem apparare, vineas agere, turres duas conſtituere cœpit: nam circumvallare loci natura prohibebat. De re frumentaria Boios atque Æduos adhortari non deſtitit: quorum alteri, quod nullo ſtudio agebant, non multum adjuvabant: alteri non magnis facultatibus, quod civitas erat exigua & infirma, celeriter quod habuerunt, conſumpſerunt. Summa difficultate rei frumentariæ affecto exercitu, tenuitate Boiorum, indiligentia Æduorum, incendiis ædificiorum, vſque eo

NOTÆ.

1. *Flumine & palude circumdata.*] Flumen Avaro eſt, vnde vrbi nomen. Eſt & palus qua parte vetus oppidum eſt.

eo, vt complures dies milites frumento caruerint, & pecore e longinquioribus vicis adacto, extremam famem ſuſtentarent : nulla tamen vox eſt ab iis audita populi Rom. majeſtate & ſuperioribus victoriis indigna. Quin etiam Cæſar, quum in opere ſingulas legiones appellaret, &, ſi acerbius inopiam ferrent, ſe dimiſſurum oppugnationem diceret : vniverſi ab eo, ne id faceret, petebant: ſic ſe complures annos illo imperante meruiſſe, vt nullam ignominiam acciperent, nunquam infecta re diſcederent : hoc ſe ignominiæ laturos loco, ſi inceptam oppugnationem reliquiſſent : præſtare omnes perferre acerbitates, quam non civibus R. qui Genabi perfidia Gallorum interiiſſent, [1] parentarent. Hæc eadem centurionibus tribuniſque milit. mandabant, vt per eos ad Cæſarem deferrentur. Quum XVIII.
jam muro appropinquaſſent turres, ex captivis cognovit, Vercingetorigem conſumpto pabulo caſtra moviſſe propius Avaricum, atque ipſum cum equitatu, expeditiſque qui inter equites præliari conſueſſent, inſidiarum cauſſa eo profectum, quo noſtros poſtero die pabulatum venturos arbitrabatur. Quibus rebus cognitis, media nocte ſilentio profectus, ad hoſtium caſtra mane pervenit. Illi, celeriter per exploratores adventu Cæſaris cognito, carros impedimentaque ſua [a] in arctiores ſilvas abdiderunt, copias omnes in loco edito atque aperto inſtruxerunt. Qua re nuntiata, Cæſar celeriter ſarcinas conferri, arma expediri juſſit. Collis XIX.
erat leniter ab infimo acclivis. Hunc ex omnibus fere partibus palus difficilis atque impedita cingebat, non latior pedibus L. Hoc ſe colle interruptis pontibus, Galli fiducia loci continebant ; generatimque diſtributi in civitates, omnia vada ac ſaltus ejus paludis certis cuſtodiis obtinebant, ſic animo parati, vt, ſi eam paludem Romani perrumpere conarentur, [b] hæſitantes premerent ex loco ſuperiore : vt qui propinquitatem loci viderent, paratos prope æquo Marte ad dimicandum exiſtimarent : qui iniquitatem conditionis perſpicerent, inani ſimulatione ſeſe oſtentare cognoſcerent. Indignantes milites Cæſar, quod conſpectum ſuum hoſtes ferre poſſent, tantulo ſpatio interjecto, & ſignum prælii expoſcentes, edocet, quanto detrimento, & quot virorum fortium morte neceſſe eſſet conſtare victoriam : quos quum ſic animo paratos videret, vt nullum pro ſua laude periculum recuſarent, ſummæ ſe iniquitatis condemnari debere, niſi eorum vitam ſua ſalute habeat cariorem. Sic milites conſolatus eodem die reducit in caſtra; reliquaque quæ ad oppugnationem oppidi pertinebant, adminiſtrare inſtituit. Vercingetorix quum ad ſuos rediſſet pro- XX.
ditionis inſimulatus, quod caſtra propius Romanos moviſſet, quod cum omni

INTERPRETATIO.

[a] *In denſiores ſilvas abſcondiderunt.* | [b] *Hærentes* in luto.

NOTÆ.

1. *Parentarent.*] Eſt defunctis parentibus juſta ſolvere. Et metaphorice, occiſi parentis vel propinqui hominis vltionem perſequi & pœnam repoſcere.

omni equitatu diſceſſiſſet, quod ſine imperio tantas copias reliquiſſet, quod ejus diſceſſu Romani tanta opportunitate & celeritate veniſſent : non hæc omnia fortuito aut ſine conſilio accidere potuiſſe : regnum illum Galliæ malle Cæſaris conceſſu, quam ipſorum habere beneficio. Tali modo accuſatus ad hæc reſpondit : Quod caſtra moviſſet, factum inopia pabuli, etiam ipſis hortantibus : quod propius Romanos acceſſiſſet, perſuaſum loci opportunitate qui ſe ipſum munitione defenderet : equitum vero operam neq; in loco paluſtri deſiderari debuiſſe, & illic fuiſſe vtilem, quo ſint profecti : ſummam imperii ſe conſulto nulli diſcedentem tradidiſſe, ne is multitudinis ſtudio ad dimicandum impelleretur : cui rei propter animi mollitiem ſtudere omnes videret, quod diutius laborem ferre non poſſent : Romani ſi caſu intervenerint, fortunæ : ſi alicujus indicio vocati, huic habendam gratiam, quod & paucitatem eorum ex loco ſuperiore cognoſcere, & [1] virtutem deſpicere potuerint : qui dimicare non auſi, turpiter ſe in caſtra receperint. Imperium ſe a Cæſare per proditionem nullum deſiderare, quod habere victoria poſſet, quæ jam eſſet ac omnibus Gallis explorata : quin etiam ipſis remittere, ſi ſibi magis honorem tribuere, quam ab ſe ſalutem accipere videantur. Quod vt intelligatis, inquit, ſincere a me pronuntiari, audite Romanos milites : producit ſervos quos in pabulatione paucis ante diebus exceperat, & fame vinculiſque excruciaverat. Ii jam ante edocti, quæ interrogati pronuntiarent, milites ſe eſſe legionarios dicunt, fame & inopia adductos, clam ex caſtris exiſſe, ſi quid frumenti aut pecoris in agris reperire poſſent : ſimili omnem exercitum inopia premi, nec jam vires ſufficere cujuſquam, nec ferre operis laborem poſſe. Itaque ſtatuiſſe Imperatorem, ſi nihil in oppugnatione oppidi profeciſſet, triduo exercitum deducere. Hæc a me, inquit Vercingetorix, beneficia habetis, quem proditionis inſimulatis, cujus opera, ſine veſtro ſanguine tantum exercitum victorem fame pene conſumptum videtis : quem turpiter ſe ex hac fuga recipientem, ne qua civitas ſuis

XXI. finibus recipiat, a me proviſum eſt. Conclamat omnis multitudo, & [2] ſuo more armis concrepat, quod facere in eo conſueverunt, cujus orationem approbant : ſummum eſſe Vercingetorigem ducem, nec de ejus fide dubitandum, nec majori ratione bellum adminiſtrari poſſe. Statuunt vt decem millia hominum delecta ex omnibus copiis in oppidum ſubmittantur : nec ſolis Biturigibus communem ſalutem committendam cenſent, quod penes eos, ſi oppidum retinuiſſent, ſummam victoriæ conſtare intelligebant.

Deſunt.

Singulari

NOTÆ.

1. *Virtutem deſpicere.*] Videtur hic ironice accipi pro timiditate.

2. *Suo more armis concrepat.*] Tacitus idem fere habet de Germanis : *Si diſplicuit ſententia, fremitu aſpernantur ; ſin placuit, frameas concutiunt.* A Gallis autem hæc conſuetudo ad Romanos poſterioribus temporibus pervenit, vt videtur apud Ammianum.

Singulari militum noſtrorum virtuti [a] conſilia cujuſque modi Gallorum occurrebant, vt eſt ſummæ genus ſolertiæ, atque ad omnia imitanda atque efficienda quæ ab quoque traduntur, aptiſſimum. [1] Nam & laqueis falces avertebant, quas quum deſtinaverant, tormentis introrſus reducebant, & [2] aggerem cuniculis ſubtrahebant, eo ſcientius, quod [3] apud eos magnæ ſunt ferrariæ, atque omne genus cuniculorum notum atque vſitatum eſt. [4] Totum autem murum ex omni parte turribus contabulaverant, atque has coriis intexerant: tum crebris diurnis nocturniſque eruptionibus, aut aggeri ignem inferebant, aut milites occupatos in opere adoriebantur: & noſtrarum turrium altitudinem, quantum has quotidianus agger expreſſerat, [5] commiſſis ſuarum turrium malis, adæquabant: & [6] apertos cuniculos præuſta & præacuta materia, & pice fervefacta, & maximi ponderis ſaxis morabantur, mœnibuſque appropinquare prohibebant. XXII.

Muris autem omnibus Gallicis hæc fere forma eſt: Trabes directæ perpetuæ in longitudinem, paribus intervallis, diſtantes inter ſe binos pedes, in ſolo collocantur. [7] Eæ revinciuntur introrſus, & multo aggere veſtiuntur. Ea autem, quæ diximus, [8] intervalla grandibus in fronte ſaxis effarciuntur. Iis collocatis & coagmentatis, alius inſuper ordo adjicitur, vt idem illud intervallum ſervetur, neque inter ſe contingant trabes, ſed paribus intermiſſæ ſpatiis, ſingulæ ſingulis ſaxis interjectis, arte con- XXIII.

INTERPRETATIO.

[a] *Omnis genera commentorum ſuccurrebant*, toutes ſortes d'inventions.

NOTÆ.

1. *Nam & laqueis falces avertebant.*] Ex Appiano in Mithridatico patet ſic fieri ſolitum, qui de Cyzicenis ſic habet: Τοὺς μὲν τοὺς κριοὺς λίθοις ἀπεκαύλιζον, ἢ βρόχοις ἀνέκλων. *Arietes*, inquit, *lapidibus decutiebant, aut laqueis deflectebant.* Item e Liv. l. XXXVI. *Ætoli contra armis ſeſe tuebantur. Nam cum ariete quaterentur muri, non laqueis, vt ſolet, exceptos declinabant ictus, ſed armati frequentes.*

2. *Aggerem cuniculis ſubtrahebant.*] Foſſas ſubterraneas ſub mœnibus aperiebant, inde terram vſque ad aggerem Romanorum ſubducebant, vt turris in aggerem promota, ſubverteretur.

3. *Apud eos magnæ ſunt ferrariæ.*] Idem teſtatur Rutilius lib. 1.

Non Biturix largo potior ſtrictura metallo.

4. *Totum autem murum, &c.* Quia ligneæ erant turres, conſtabantque e tabulis dicebantur contabulari.

5. *Commiſſis ſuarum turrium malis.*] Locus difficilis. Aliqui ſcalis reponunt, ſed leve præſidium, vt inſiſtatur. Inſiſtendum enim & ſimul pugnandum, Ciacconius alis, ſublato m. Sed quid eſt alis? Hodie in Italia quem ad vſum neſcio, videntur impoſiti turribus mali. Quod ſi frequentes in Gallicis mœnibus erant turres ejuſmodi malis inſtructæ, malos illos turrium malis alterius turris proximæ poterant committere, quibus poſtea de commiſſuris, tamquam de edito loco pugnare licebat, imo ex æquo cum Romanis. Græcus Interpres habet: Τὸ τῶν πύργων τῶν ῥωμαίων ὕψος ὅσον χώματι καθ' ἑκάστην οἱ ῥωμαῖοι ἠδύναντο ἀνυψοῦν, ταῖς τῶν σφῶν πύργων κορυφαῖς ἀνίσουν. *Turrium Romanorum altitudinem quantum aggere quotidie Romani extollebant, ſuarum turrium cacuminibus adæquabant.*

6. *Apertos cuniculos.*] A Romanis.

7. *Eæ revinciuntur introrſus.*] Revinciri dicit quia tranſverſaria trabs pedes XL longa ſuperponitur, eaq; commiſſuris & fibulis jungitur, *chevilles & mortoiſes*, vt loquuntur noſtri.

8. *Intervalla*] Quæ duorum erant pedum inter trabes ſingulas.

contineantur : ſic deinceps omne opus contexitur, dum juſta muri altitudo expleatur. Hoc quum in ſpeciem varietatemque opus deforme non eſt, [1] alternis trabibus aut ſaxis, quæ rectis lineis ſuos ordines ſervant, tum ad vtilitatem & defenſionem vrbium ſummam habet opportunitatem, quod & ab incendio lapis, & ab ariete materia defendit, quæ [2] perpetuis trabibus pedes quadragenos, plerumque introrſus revincta, neque perrumpi neque diſtrahi poteſt.

XXIV. Iis tot rebus impedita oppugnatione, milites quum toto tempore luto, frigore, & aſſiduis imbribus tardarentur, tamen continenti labore omnia hæc ſuperaverunt, & [3] diebus XXV aggerem latum pedes CCCXXX, altum pedes LXXX, exſtruxerunt, quum is murum hoſtium pene contingeret, & Cæſar ad opus conſuetudine excubaret, militeſque cohortaretur, ne quod omnino tempus ab opere intermitteretur, paullo ante III vigiliam [4] eſt animadverſum fumare aggerem, quem cuniculo hoſtes ſuccenderant. Eodemque tempore toto muro clamore ſublato, duabus portis ab vtroque latere turrium eruptio fiebat. Alii faces atque aridam materiem de muro in aggerem eminus jaciebant: picem alii reliquaſque res, quibus ignis excitari poteſt [5] fundebant: vt, quo primum occurreretur, aut cui rei ferretur auxilium, vix ratio iniri poſſet: tamen quod inſtituto Cæſaris duæ ſemper legiones pro caſtris excubabant, pluresque partitis temporibus in opere erant, celeriter factum eſt vt alii eruptionibus reſiſterent, [6] alii turres reducerent, aggeremque interſcinderent, omnis vero ex caſtris multitudo ad reſtinguendum concurreret.

XXV. Quum in omnibus locis, conſumpta jam reliqua parte noctis, pugnaretur, ſemperque hoſtibus ſpes victoriæ redintegraretur, eo magis [7] quod deuſtos pluteos turrium videbant, nec facile adire apertos ad auxiliandum animadvertebant, ſemperque ipſi recentes defeſſis ſuccederent,

NOTÆ.

1. *Alternis trabibus aut ſaxis.*] Eadem nempe figura & ſpecie qua ſcaccarii ludi, *en eſchiquier.*

2. *Perpetuis trabibus.*] Integris, non interruptis, aut non pluribus trabibus ſeſe excipientibus, ſibi ſuccedentibus & ferreo vinculo connexis, ſed trabibus quarum eſſet longitudo pedum XL, vt ſuperius dixit, quæ ad latitudinem muri conferebat.

3. *Diebus XXV. aggerem.*] Incredibilis hæc videtur Romanorum diligentia, ſi non ſit error in numeris. Latitudo porro hujus aggeris tanta fuit, vt poſſet ſuos Cæſar commode in ſummitate aggeris inſtruere.

4. *Eſt animadverſum fumare aggerem*] Rationes erant omnino duæ deſtruendi aggeris: cuniculi, & incendium. Vtraq; vtuntur Avaricenſes ratione.

5. *Fundebant.*] Nempe vaſis longa manubria habentibus, vt Herodianus prodidit Aquileiæ factum.

6. *Alii turres reducerent.*] Mobiles ſcilicet, ne ejuſmodi pice injecta violarentur. Agebantur enim introrſus quatuor aut octo rotis. Optime Græcus Interpres, *ἀπῆγον*, *abducebant.*

7. *Quod deuſtos pluteos turrium videbant.*] Videntur e cratibus conſtitiſſe, atque etiam aliqua ætate, tabulis; a cratibus tamen & tabulis fuiſſe & a vineis diverſi; de quibus ſic Verrius Flaccus: *Plutei crates corio crudo intextæ, quæ ſolebant opponi militibus opus facientibus, & appellabantur militares. Nunc etiam tabulæ, quibus quid præſepitur, eodem nomine dicuntur.* Ammianus vero lib. XIX. *Inquies Perſa vimineis civitatem pluteis circumdabat.* Vegetius vero ſic deſcribit: *Plutei dicuntur qui ad ſimilitudinem abſidis contexuntur e vimine*

derent,

derent, omnemque Galliæ ſalutem in illo veſtigio temporis poſitam arbitrarentur: accidit inſpectantibus nobis, quod, dignum memoria viſum, prætermittendum non exiſtimavimus. Quidam ante portam oppidi Gallus qui per manus ſevi ac picis transditas glebas in ignem e regione turris projiciebat, [1] ſcorpione ab latere dextro transjectus exanimatuſque concidit: hunc ex proximis vnus jacentem tranſgreſſus, eodem illo munere fungebatur: eadem ratione ictu ſcorpionis exanimato altero, ſucceſſit tertius, & tertio quartus: [2] nec ille prius eſt a propugnatoribus vacuus relictus locus, quam [3] reſtincto aggere, atque omni parte ſubmotis hoſtibus, finis eſt pugnandi factus. Omnia experti Galli, quod res nulla ſucceſſerat, XXVI.
poſtero die conſilium ceperunt ex oppido profugere, hortante & jubente Vercingetorige. [4] Id ſilentio noctis conati, non magna jactura ſuorum ſeſe effecturos ſperabant, propterea quod neque longe ab oppido caſtra Vercingetorigis aberant: & palus, quæ perpetua intercedebat, Romanos ad inſequendum tardabat. Iamque hoc facere noctu apparabant, quum matresfamilias repente in publicum procurrerunt, flenteſque projectæ ad pedes ſuorum, [5] omnibus precibus petierunt, ne ſe & communes liberos hoſtibus ad ſupplicium dederent, quos ad capiendam fugam natura & virium infirmitas impediret. Vbi eos perſtare in ſententia viderunt, quod plerumque in ſummo periculo timor miſericordiam non recipit, conclamare, & ſignificare de fuga Romanis cœperunt: quo timore perterriti Galli, ne ab equitatu Romanorum viæ præoccuparentur, conſilio deſtiterunt. Poſtero die Cæſar promota turri, directiſque operibus quæ facere XXVII.
inſtituerat, magno coorto imbri, non inutilem hanc ad capiendum conſilium tempeſtatem arbitratus eſt, quod paullo incautius cuſtodias in muro diſpoſitas videbat, ſuoſque languidius in opere verſari juſſit, & quid fieri vellet, oſtendit. Legiones intra vineas in occulto expeditas cohortatus, vt aliquando pro tantis laboribus fructum victoriæ perciperent, [6] iis qui primi

NOTÆ.

& ciliciis coriiſve proteguntur, ternisque rotulis, quarum vna in medio, duæ in capitibus apponuntur, in quamcumque partem admoventur more carpenti. Interpres Græcus non male στέγη appellat, quaſi tecta.

1. *Scorpione.*] Scorpio ſic dictus, quod parvis minutiſque ictibus ac ſubtilibus ſpiculis morem inferat, de quo vide Vegetium.

2. *Nec ille prius eſt a propugnatoribus vacuus relictus locus*] Nec illa virtus Gallica ibi ſtetit, ſed ſi fides Iuliano in Encomio Conſtantii Imperatoris, etiam victæ a Romanis genti perduravit vſque ad ejus tempora. Sic enim ille ait: Quod adhuc inauditum ac omnibus hominibus incredibile fuerat, vt Galli ſtationem deſererent, ac hoſtibus terga darent illo Imperatore contigiſſe.

3. *Reſtincto aggere.*] Id eſt, extincto igne qui comprehenderat aggerem. Optime Græcus Interpres, ἀποσβεσθέντος τοῦ πυρός. *Reſtincto igne.*

4. *Id ſilentio noctis.*] Virgilius dicit, *ſilenti nocte*, VII. Æneid. ad quod Servius, id eſt, *per noctis ſilentium cum omnes tacent.* Vnde tacentem noctem Catullus ad Lesbiam dicit:
Aut quam ſidera multa, cum tacet nox.

5. *Omnibus precibus petierunt.*] Sic infra, *omnibus precibus orabant.* Sic Cicero lib. IX. ad Attic. in ea quæ eſt ad Cæſarem: *Quamobrem a te peto, vel potius precibus omnibus oro & obteſtor.*

6. *Iis qui primi murum adſcendiſſent.*] Videtur eſſe muralis corona, de qua Gellius ait fuiſſe pinnis decoratam. Sic autem res fiebat.

V

primi murum adſcendiſſent, præmia propoſuit, militibuſque ſignum dedit. Illi ſubito ex omnibus partibus evolaverunt, murumque celeriter com-
XXVIII. plerunt. Hoſtes re nova perterriti, muro turribuſque dejecti; in foro ac locis patentioribus cuneatim conſtiterunt, hoc animo, vt ſi qua ex parte obviam contra veniretur, acie inſtructa depugnarent. Vbi neminem in æquum locum ſeſe demittere, ſed toto vndique muro circumfundi viderunt, veriti ne omnino ſpes fugæ tolleretur, [a] abjectis armis, vltimas oppidi partes continenti impetu petiverunt: parſque ibi, quum anguſto exitu portarum ſe ipſi premerent, a militibus; pars jam egreſſa portis, ab equitibus eſt interfecta: nec fuit quiſquam qui prædæ ſtuderet. Sic & Genabenſi cæde, & labore operis incitati, [1] non ætate confectis, non mulieribus, non infantibus pepercerunt. Denique ex omni eo numero qui fuit circiter XL millium, vix DCCC, qui primo clamore audito ſe ex oppido ejecerant, incolumes ad Vercingetorigem pervenerunt: quos ille multa jam nocte ſilentio ſic ex fuga excepit ([2] veritus ne qua in caſtris ex eorum concurſu & miſericordia vulgi ſeditio oriretur): vt procul in via diſpoſitis familiaribus ſuis, principibuſque civitatum, [3] diſparandos deducendoſque ad ſuos curaret, quæ cuique civitati pars caſtrorum ab initio
XXIX. obvenerat. Poſtero die concilio convocato, [4] conſolatus cohortatuſque eſt, ne ſe admodum animo demitterent, neve perturbarentur incommodo: non virtute neque acie viciſſe Romanos, ſed artificio quodam & ſcientia

INTERPRETATIO.

[a] *Poſitis armis contenderunt ad extremas partes vrbis, non intermiſſo curſu.*

NOTÆ.

Imperator re divina facta, in concionem omnes copias vocabat, aſtanteſque qui fortiter aliquid fecerant, primum laudibus proſequebatur, tum hoc facto narrato & aliis, ſi quæ eſſent quæ geſſiſſent, coram tota multitudine donabantur.

1. *Non ætate confectis, non mulieribus, non infantibus.*] Vindictæ avidum genus Romanorum, quam tamen Val. Max. lib. IX. cap. I. in infantes & feminas efferatam vocat crudelitatem, & auditu etiam intolerabilem. Statius item:

——— *nullis violabilis armis.*
Turba, ſenes. ———

& Lucanus:

Crimine quo parvi cædem potuere mereri.

Cur enim ad inſontes & innocentes pœna tranſeat, qui peccati fuerant immunes Deus ipſe in Deuteronomio, feminis & infantibus vult parci poſt pacem etiam & oblatam & repudiatam, præter paucas gentes quas ſpeciali jure excepit. Non tamen dixero Romanos feciſſe quod belli jure non liceat, ſed quod crudele. Seneca: *Lex nulla capto parcit aut pœnam impedit.* Ius vero illud impunitatem affert, non factum ab omni culpa liberat. Seneca epiſt. XCVI. *Quæ commiſſa capite luerent, tum, quia paludati fecerunt, laudamus.* Vnde Lucanus lib. I.

Iuſque datum ſceleri canimus. ———

2. *Veritus ne qua in caſtris ex eorum concurſu & miſericordia vulgi ſeditio oriretur.*] Miſericordia enim poterat milites adverſus ducem commovere, quaſi ejus culpa res eſſet male geſta.

3. *Diſparandos, &c.*] Ne numerus animadverteretur, ſi facto agmine in caſtra perveniſſent; ita enim ſupra generatim fuerant in caſtris diſpoſiti.

4. *Conſolatus cohortatuſque eſt, &c*] Ita jubet Vegetius lib. III cap. XXV. *Sed quicumque eventus fuerit, colligendi ſuperſtites, bello erigendi adhortationibus congruis, & armorum inſtauratione refovendi.*

ſcientia oppugnationis, cujus rei fuerint ipſi imperiti: errare, ſi qui in bello omnes ſecundos rerum eventus exſpectent: ſibi nunquam placuiſſe Avaricum defendi, cujus rei teſtes ipſos haberet: ſed factum imprudentia Biturigum, & nimia obſequentia reliquorum, vti hoc incommodum acciperetur, id tamen ſe celeriter majoribus commodis ſanaturum. Nam quæ ab reliquis Gallis civitates diſſentirent, has ſua diligentia adjuncturum, atque vnum conſilium totius Galliæ effecturum, [1] cujus conſenſu ne orbis quidem terrarum poſſit obſiſtere; idque ſe prope jam effectum habere. Interea æquum eſſe ab iis communis ſalutis cauſſa impetrari, vt caſtra munire inſtituerent, quo facilius hoſtium repentinos impetus ſuſtinere poſſent.

XXX. Fuit hæc oratio non ingrata Gallis, maxime, quod ipſe animo non defecerat, tanto accepto incommodo, neq; ſe in occultum abdiderat, neq; conſpectum multitudinis fugerat: pluſque animo providere & præſentire exiſtimabatur, quod re integra primo incendendum Avaricum, poſt deſerendum cenſuerat. Itaque vt reliquorum Imperatorum res adverſæ auctoritatem minuunt; ſic hujus ex contrario dignitas, incommodo accepto, in dies augebatur: ſimul in ſpem veniebant, ejus affirmatione, de reliquis adjungendis civitatibus. [2] Primumque eo tempore Galli caſtra munire inſtituerunt, & ſic ſunt animo conſternati homines inſueti laboris, vt omnia quæ imperarentur, ſibi patienda exiſtimarent.

XXXI. Nec minus quam eſt pollicitus, Vercingetorix animo laborabat, vt reliquas civitates adjungeret, atque earum principes donis pollicitationibuſque alliciebat. Huic rei idoneos homines deligebat, quorum quiſque & oratione ſubdola, aut amicitia facillime capi poſſet. Qui Avarico expugnato refugerant, armandos veſtiendoſque curat. Simul vt deminutæ copiæ redintegrarentur, imperat certum numerum militum civitatibus, quem, & quam ante diem in caſtra adduci velit: ſagittarioſque omnes, quorum erat permagnus numerus in Gallia, conquiri, & ad ſe mitti jubet. His rebus celeriter id, quod Avarici deperierat, expletur. Interim Theutomatus Olloviconis filius rex Nitiobrigum, cujus pater ab Senatu noſtro amicus erat appellatus, cum magno equitum ſuorum numero, & quos ex Aquitania conduxerat, ad eum pervenit.

XXXII. Cæſar Avarici complures dies commoratus, ſummamque ibi copiam frumenti & reliqui commeatus nactus, exercitum ex labore atque inopia reſecit. Iam prope hieme confecta, quum ipſo anni tempore ad gerendum bellum vocaretur, & ad hoſtem proficiſci conſtituiſſet, ſive eum ex paludibus ſilviſque elicere, ſive obſidione

NOTÆ.

1. *Cujus conſenſu ne orbis quidem terrarum poſſit obſiſtere*] Et hoc eſt quod notat Gellius in dandi caſu apud Cæſarem eſſe ſolitum. Et verum quidem hoc eſt quod jactatur hoc loco a Vercingetorige, & parum abeſt quin fiat, cum jam ſub vnius dominatu ſit Gallia, & antiquis jam etiam fere contineatur limitibus.

2. *Primumque eo tempore Galli*] Iam ante quidem Nervii vallum ſibi, ſed in Q. Ciceronis obſidione obduxerant; ſed non, vt hic, paſſim & de more.

obſidione premere poſſet: legati ad eum principes Æduorum veniunt, oratum, vt maxime neceſſario tempore civitati ſubveniat: ſummo eſſe in periculo rem; quod quum ſinguli magiſtratus antiquitus creari, atque regiam poteſtatem annum obtinere conſueſſent, duo magiſtratum gerant, & ſe vterque eorum legibus creatum eſſe dicat. Horum eſſe alterum Convictolitanem, florentem & illuſtrem adoleſcentem; alterum Cotum, antiquiſſima familia natum, atque ipſum hominem ſummæ potentiæ, & magnæ cognationis, cujus frater Vedeliacus proximo anno eundem magiſtratum geſſerit: civitatem omnem eſſe in armis: diviſum Senatum, diviſum populum in ſuas cujuſque eorum clientelas. Quod ſi diutius alatur controverſia, fore vti pars cum civitatis parte confligat: id ne accidat, poſitum in ejus diligentia atque auctoritate.

XXXIII. Cæſar, etſi a bello atque hoſte diſcedere, detrimentoſum eſſe exiſtimabat; tamen non ignorans quanta ex diſſenſionibus incommoda oriri conſueſſent; ne tanta & tam conjuncta populo Rom. civitas, quam ipſe ſemper aluiſſet, omnibuſque rebus ornaſſet, ad vim atque ad arma deſcenderet; atque ea pars, quæ minus ſibi confideret, auxilia a Vercingetorige accerſeret, huic rei prævertendum exiſtimavit: & quod legibus Æduorum, iis qui ſummum magiſtratum obtinerent, excedere ex finibus non liceret; ne quid de jure aut legibus eorum diminuiſſe videretur, ipſe in Æduos proficiſci ſtatuit, ſenatumque omnem, & quos inter controverſia eſſet, [1] Deceтiam ad ſe evocavit. Quum prope omnis civitas eo conveniſſet, docereturque paucis clam vocatis, alio loco, alio tempore atque oportuerit, fratrem a fratre renuntiatum; quum leges duos ex vna familia, vivo vtroque, non ſolum magiſtratus creari vetarent, ſed etiam in ſenatu eſſe prohiberent; Cotum magiſtratum deponere coëgit; Convictolitanem, qui per ſacerdotes more civitatis, [2] intermiſſis magiſtratibus, eſſet creatus, poteſtatem obtinere juſſit.

XXXIV. Hoc decreto interpoſito, cohortatus Æduos vt controverſiarum ac diſſenſionum obliviſcerentur, atque omnibus omiſſis rebus, huic bello ſervirent, eaque, quæ meruiſſent, præmia ab ſe, devicta Gallia, expectarent, equitatumque omnem, & peditum millia x ſibi celeriter mitterent, quæ in præſidiis rei frumentariæ cauſſa diſponeret; exercitum in duas partes diviſit: IV legiones in Senones Pariſioſque Labieno ducendas dedit: VI ipſe in Arvernos, ad oppidum Gergoviam ſecundum flumen [3] Elaver duxit: equitatus partem illi attribuit, partem ſibi reliquit. Qua re cognita, Vercingetorix, omnibus interruptis ejus fluminis pontibus, ab altera Elaveris parte iter facere cœpit.

XXXV. [4] Quum vterque vtrique eſſet exercitus

NOTÆ.

1. *Decetiam*] Decetia vrbs in Ducatu Nivernenſi, olim Æduorum, *Decize*

2. *Intermiſſis magiſtratibus.*] Non continentibus in eadem familia, vt factum fuerat in Coto, qui nullo alio magiſtratu inter ſe & fratrem interpoſito creatus erat magiſtratus.

3. *Elaver.*] Dicitur, *Alier*, miſceturque Ligeri infra Nivernas oppidum.

4 *Quum vterque vtrique eſſet exercitus in conſpectu*] Sic Latini loquuntur. Sic Terent. *Vterque noſtrum vtrique eſt cordi*, quodq; magis mirere.

exercitus in conſpectu, fereque [1] e regione caſtris caſtra poneret, diſpoſitis exploratoribus, necubi effecto ponte Romani copias tranſducerent; erat in magnis Cæſari difficultatibus res, ne majorem æſtatis partem flumine impediretur, quod non fere ante autumnum Elaver vado tranſiri ſoleat. Itaque ne id accideret, ſilveſtri loco caſtris poſitis, e regione vnius eorum pontium, quos Vercingetorix reſcindendos curaverat, poſtero die cum II legionibus in occulto reſtitit: reliquas copias cum omnibus impedimentis, vt conſueverat, miſit, [2] demptis [quartis] quibuſque cohortibus, vti numerus legionum conſtare videretur. Iis quam longiſſime poſſent progredi juſſis, quum jam ex diei tempore conjecturam caperet, in caſtra perventum, iiſdem ſublicis, quarum pars inferior integra remanebat, pontem reficere cœpit. Celeriter effecto opere, legionibuſque tranſductis, & loco caſtris idoneo delecto, reliquas copias revocavit. Vercingetorix re cognita, ne contra ſuam voluntatem dimicare cogeretur, magnis itineribus anteceſſit. [3] Cæſar ex eo loco quintis caſtris Gergoviam XXXVI.
pervenit; equeſtrique prælio eo die levi facto, perſpecto vrbis ſitu, quæ poſita in altiſſimo monte omnes aditus difficiles habebat, de expugnatione deſperavit: de obſeſſione non prius agendum conſtituit, quam rem frumentariam expediſſet. [a] At Vercingetorix caſtris prope oppidum in monte poſitis, mediocribus circum ſe intervallis, ſeparatim ſingularum civitatum copias collocaverat: atque omnibus ejus jugi collibus occupatis, qua deſpici poterat, [4] horribilem ſpeciem præbebat; principeſque earum civitatum, quos ſibi ad conſilium capiendum delegerat, prima luce ad ſe quotidie convenire jubebat, ſeu quid communicandum, ſeu quid adminiſtrandum videretur: neque vllum fere diem intermittebat, quin equeſtri prælio interjectis ſagittariis, quid in quoque eſſet animi ac virtutis ſuorum, periclitaretur. Erat e regione oppidi collis ſub ipſis radicibus montis egregie munitus, atque ex omni parte circumciſus: quem ſi tenerent noſtri, & aquæ magna parte, & pabulatione libera prohibituri hoſtes videbantur. Sed is locus præſidio ab iis non nimis firmo tenebatur: tamen ſilentio noctis Cæſar ex caſtris egreſſus, prius quam ſubſidium ex oppido venire poſſet, dejecto præſidio, potitus loco, duas ibi legiones collocavit, foſſamque duplicem duodenum pedum a majoribus caſtris

INTERPRETATIO.

a *Ante vrbem.*

NOTÆ.

1. *E regione caſtris caſtra poneret.*] Pro *e regione caſtrorum.*

2. *Demptis [quartis] quibuſque cohortibus* Nam ſi de ſex legionibus quæ ſingulæ decem cohortibus conſtabant, quartam quamque cohortem detraxeris, efficitur XV cohortium numerus. Qui quidem XV cohortium numerus duas legiones non efficit. Sed in Sylvoſis locis non tam clare perſpiciebatur, vt laxa præſertim acie inſtructa legionum duarum ſpeciem habere non poſſent.

3. *Cæſar ex eo loco quintis caſtris.*] Cæſar enim caſtra ſingulis diebus movebat.

4. *Horribilem ſpeciem præbebat*] Strabo lib. IV. ſcribit Arvernis in hoc bello fuiſſe hominum XL millia.

caſtris ad minora perduxit, vt tuto ab repentino hoſtium incurſu etiam ſinguli commeare poſſent.

XXXVII. Dum hæc ad Gergoviam geruntur, Convictolitanis Æduus, cui magiſtratum adjudicatum a Cæſare demonſtravimus, ſollicitatus ab Arvernis pecunia, cum quibuſdam adoleſcentibus colloquitur, quorum erat princeps Litavicus, atque ejus fratres, ampliſſima familia nati adoleſcentes. Cum iis præmium communicat, hortaturq; eos, vt ſe liberos, & imperio natos meminerint: vnam eſſe Æduorum civitatem, quæ certiſſimam Galliæ victoriam diſtineat: ejus auctoritate reliquas contineri; qua tranſducta, locum conſiſtendi Romanis in Gallia non fore: eſſe nonnullo ſe Cæſaris beneficio affectum, ſic tamen, vt juſtiſſimam apud eum cauſſam obtinuerit; ſed plus communi libertati tribuere. Cur enim potius Ædui de ſuo jure & de legibus ad Cæſarem diſceptaturi, quam Romani ad Æduos, veniant? Celeriter adoleſcentibus, & ratione magiſtratus & præmio deductis, quum ſe vel principes ejus conſilii fore profiterentur, ratio perficiendi quærebatur, quod civitatem temere ad ſuſcipiendum bellum adduci poſſe non confidebant. Placuit, vt Litavicus decem illis millibus, quæ Cæſari ad bellum mitterentur, præficeretur, atque ea ducenda curaret, fratreſque ejus ad Cæſarem præcurrerent: reliqua, qua ratione agi placeat, conſtituunt.

XXXVIII. Litavicus accepto exercitu, quum millia paſſuum circiter XXX ab Gergovia abeſſet, convocatis ſubito militibus, lacrymans: Quo proficiſcimur, inquit, milites? omnis noſter equitatus, nobilitas omnis interiit; principes civitatis Eporedorix & Virdumarus, inſimulati proditionis ab Romanis, indicta cauſſa, interfecti ſunt. Hæc ab iis cognoſcite, qui ex ipſa cæde fugerunt. Nam ego, fratribus atque omnibus propinquis meis interfectis, dolore prohibeor, quæ geſta ſunt, pronuntiare. Producuntur ii, quos ille edocuerat, quæ dici vellet: atque eadem quæ Litavicus pronuntiaverat, multitudini exponunt: multos equites Æduorum interfectos, quod collocuti cum Arvernis dicerentur: ipſos ſe inter multitudinem militum occultaſſe, atque ex media cæde profugiſſe. Conclamant Ædui, & Litavicum obſecrant vt ſibi conſulat. [a] Quaſi vero, inquit ille, conſilii ſit res, ac non neceſſe ſit nobis Gergoviam contendere, & cum Arvernis noſmet conjungere? An dubitamus, quin, nefario facinore admiſſo, Romani jam ad nos interficiendos concurrant? Proinde, ſi quid in nobis animi eſt, perſequamur eorum mortem qui indigniſſime interierunt, atque hos latrones interficiamus. Oſtendit cives Rom. qui ejus præſidii fiducia vna erant. Continuo magnum numerum frumenti commeatuſque diripit: ipſos crudeliter excruciatos interficit: nuntios tota civitate Æduorum dimittit: eodem mendacio de cæde equitum & principum permovet: hortatur, vt ſimili ratione atque ipſe fecerit, ſuas injurias perſequantur.

XXXIX. Eporedorix Æduus, ſummo loco natus adoleſcens, & ſummæ domi potentiæ, & vna

INTERPRETATIO.

[a] *Quaſi ſit res deliberanda.*

vna Virdumarus, pari ætate & gratia, ſed genere diſpari; quem Cæſar ſibi ab Divitiaco tranſditum ex humili loco ad ſummam dignitatem perduxerat, in equitum numero convenerant, nominatim ab eo evocati. His erat inter ſe de principatu contentio: & in illa magiſtratuum controverſia alter pro Convictolitane, alter pro Coto ſummis opibus pugnaverat. Ex iis Eporedorix, cognito Litavici conſilio, media fere nocte rem ad Cæſarem defert; orat ne patiatur civitatem pravis adoleſcentium conſiliis, ab amicitia populi Romani deficere: quod futurum provideat, ſi ſe tot hominum millia cum hoſtibus conjunxerint, quorum ſalutem neque propinqui negligere, neq; civitas levi momento æſtimare poſſet. **XL.** Magna affectus ſollicitudine hoc nuntio Cæſar, quod ſemper Æduorum civitati præcipue indulſerat, nulla interpoſita dubitatione, [1] legiones expeditas IV, equitatumq; omnem ex caſtris educit. Nec fuit ſpatium tali tempore ad contrahenda caſtra, quod res in celeritate poſita eſſe videbatur. [2] C. Fabium legatum cum legionibus II caſtris præſidio relinquit: fratres Litavici, quum comprehendi juſſiſſet, paullo ante reperit ad hoſtes profugiſſe. Adhortatus milites, ne neceſſario tempore itineris labore permoveantur, cupidiſſimis omnibus, progreſſus millia paſſuum XXV, agmen Æduorum conſpicatus, immiſſo equitatu, iter eorum moratur atque impedit: interdicitque omnibus, ne quemquam interficiant. Eporedorigem & Virdumarum, quos illi interfectos exiſtimabant, inter equites verſari, ſuoſque appellare jubet. Iis cognitis, & Litavici fraude perſpecta, Ædui manus tendere, & deditionem ſignificare, & projectis armis, mortem deprecari incipiunt. Litavicus [3] cum ſuis clientibus, quibus nefas more Gallorum eſt, etiam in extrema fortuna deſerere patronos, Gergoviam profugit. **XLI.** Cæſar nuntiis ad civitatem Æduorum miſſis, qui ſuo beneficio conſervatos docerent, quos jure belli interficere potuiſſet, tribuſque horis noctis exercitui ad quietem datis, caſtra ad Gergoviam movit. Medio fere itinere equites, a Fabio miſſi, quanto res in periculo fuerit, exponunt: ſummis copiis caſtra oppugnata demonſtrant; quum crebro integri defeſſis ſuccederent, noſtroſque aſſiduo labore defatigarent, quibus propter magnitudinem caſtrorum perpetuo eſſet iiſdem in vallo permanendum: multitudine ſagittarum, atque omnis generis telorum multos vulneratos: ad hæc ſuſtinenda magno vſui fuiſſe tormenta: Fabium diſceſſu eorum, duabus relictis portis, obſtruere ceteras, pluteoſque vallo addere, & ſe in poſterum diem ſimilem ad caſum parare. Iis rebus cognitis Cæſar

ſummo

NOTÆ.

1. *Legiones expeditas* IV.] Quorum milites neque vallum neque cibum ferebant pro more.

2. *C. Fabium.*] Is eſt quem Cæſar in Morinos eum vna legione miſit, quique poſtea præmiſſus in Hiſpanias e ſaltu Pyrenæo præſidia L. Afranii dejecit. Erat ex antiquiſſima gente Fabiorum Patritia majorum gentium, a faba, vt opinantur, dicta.

3. *Cum ſuis clientibus.*] Videntur ii fuiſſe ſoldurii, de quibus ſupra dixit lib. III. quorum hæc erat conditio, vt cum patronis ſuis, ſi neceſſe ſit, commorerentur.

XLII. ſummo ſtudio militum ante ortum ſolis in caſtra pervenit. Dum hæc ad Gergoviam geruntur, Ædui primis nuntiis a Litavico acceptis, nullum ſibi ad cognoſcendum ſpatium relinquunt. Impellit alios avaritia, alios iracundia & temeritas, quæ maxime illi hominum generi eſt innata, [1] vt levem auditionem habeat pro re comperta: bona civium Romanorum diripiunt, cædes faciunt, in ſervitutem abſtrahunt. Adjuvat rem proclinatam Convictolitanis, plebemque ad furorem impellit, vt facinore admiſſo, ad ſanitatem reverti pudeat. [2] M. Ariſtium tribunum mil. iter ad legionem facientem, fide data, ex oppido [3] Cabillono educunt: idem facere cogunt eos, qui negotiandi cauſſa ibi conſtiterant. Hos continuo in itinere adorti, omnibus impedimentis exuunt: repugnantes diem noctemque obſident: multis vtrimque interfectis, majorem multi-
XLIII. tudinem ad arma concitant. Interim nuntio allato, omnes eorum milites in poteſtate Cæſaris teneri, concurrunt ad Ariſtium: nihil publico factum conſilio demonſtrant: [4] quæſtionem de bonis direptis decernunt: Litavici fratrumque bona publicant: legatos ad Cæſarem, ſui purgandi gratia, mittunt. Hæc faciunt recuperandorum ſuorum cauſſa. Sed contaminati facinore, & capti compendio ex direptis bonis, quod ea res ad multos pertinebat, & timore pœnæ exterriti, conſilia clam de bello inire incipiunt, civitateſque reliquas legationibus ſollicitant, quæ tametſi Cæſar intelligebat, tamen, quam mitiſſime poteſt, legatos appellat: nihil ſe propter inſcientiam levitatemque vulgi, gravius de civitate judicare, neque de ſua in Æduos benevolentia deminuere. [5] Ipſe majorem Galliæ motum exſpectans, ne ab omnibus civitatibus circumſiſteretur, conſilia inibat, quemadmodum a Gergovia diſcederet, ac rurſus omnem exercitum contraheret, ne profectio nata a timore defectionis, ſimilis fugæ vi-
XLIV. deretur. Hæc cogitanti accidere viſa eſt facultas bene rei gerendæ. Nam quum minora in caſtra, operis perſpiciendi cauſſa, veniſſet, animadvertit collem qui ab hoſtibus tenebatur, nudatum hominibus, qui ſuperioribus diebus vix præ multitudine cerni poterat. Admiratus, quærit ex perfugis cauſſam, quorum magnus ad eum quotidie numerus confluebat. Conſtabat inter omnes, quod jam ipſe Cæſar per exploratores cognoverat, dorſum eſſe ejus jugi prope æquum, ſed ſilveſtre & anguſtum, qua eſſet aditus ad alteram partem oppidi: vehementer huic illos loco timere, nec jam aliter ſentire, vno colle ab Romanis occupato, ſi alterum amiſiſſent,

quin

Notæ.

1. *Vt levem auditionem habeant pro re comperta.*] Sunt enim creduli Galli. Martialis lib. v. epiſt. 1.

Et tumidus Galla credulitate fruar.

2. *Ariſtium.*] M. Ariſtius hic videtur eſſe ad quem ſcribit Cicero lib. XIII. epiſt. quamquam ibi Ariſtus dicitur.

3. *Cabillono.*] Cavillonum ſeu Cabillonum vrbs ad Ararim, *Châlons ſur Saone.*

4. *Quæſtionem de bonis direptis.*] Non tantum judicium, ſed inquiſitionem ſignificat, quam *informationem* dicunt.

5. *Ipſe majorem Galliæ motum exſpectans.*] Argumento hoc eſt, numquam fuiſſe debellandam Galliam, vniverſa ſi adverſus Romanos conſenſiſſet.

quin

quin pene circumvallati, atque omni exitu & pabulatione intercluſi viderentur. Ad hunc muniendum locum omnes a Vercingetorige evocatos. Hac re cognita, Cæſar mittit complures equitum turmas eo de media nocte: iis imperat, vt paullo tumultuoſius omnibus in locis pervagarentur. XLV. Prima luce magnum numerum impedimentorum ex caſtris mulorumque produci, [1] eque iis ſtramenta detrahi, mulioneſque cum caſſidibus, equitum ſpecie ac ſimulatione, collibus circumvehi jubet. His paucos addit equites, qui latius oſtentationis cauſſa vagarentur. Longo circuitu eaſdem omnes jubet petere regiones. Hæc procul ex oppido videbantur, [2] vt erat a Gergovia deſpectus in caſtra: [3] neque tanto ſpatio, certi quid eſſet, explorari poterat. Legionem vnam eodem jugo mittit, & paullum progreſſam inferiore loco conſtituit, ſilviſque occultat. Augetur Gallis ſuſpicio, atque omnes illo munitionum copiæ tranſducuntur. Vacua caſtra hoſtium Cæſar conſpicatus, [4] tectis inſignibus ſuorum, occultatiſque ſignis militaribus, raros milites, ne ex oppido animadverterentur, ex majoribus caſtris in minora tranſducit: legatiſque, quos ſingulis legionibus præfecerat, quid fieri vellet, oſtendit. In primis monet, vt contineant milites, ne ſtudio pugnandi, aut ſpe prædæ longius progrediantur. Quid iniquitas loci habeat incommodi, proponit: hoc una celeritate poſſe vitari: occaſionis eſſe rem, non prælii. His rebus expoſitis, ſignum dat, & ab dextera parte alio adſcenſu eodem tempore Æduos mittit. Oppidi murus XLVI. ab planicie, atque initio adſcenſus, recta regione, ſi nullus anfractus intercederet, ∞ c c paſſus aberat. Quidquid huic circuitus ad molliendum clivum acceſſerat, id ſpatium itineris augebat. A medio fere colle in longitudine, vt natura montis ferebat, ex grandibus ſaxis v i pedum murum, qui noſtrorum impetum tardaret, præduxerant Galli; atque inferiore omni ſpatio vacuo relicto, ſuperiorem partem collis vſque ad murum oppidi denſiſſimis caſtris compleverant. Milites, ſigno dato, celeriter ad munitionem perveniunt, eamque tranſgreſſi trinis caſtris potiuntur. Ac tanta fuit in capiendis caſtris celeritas, vt Theutomatus rex Nitiobrigum ſubito in tabernaculo oppreſſus, vt meridie conquieverat, ſuperiore corporis parte nudata, vulnerato equo, vix ſe ex manibus prædantium militum eriperet. Conſecutus id quod animo propoſuerat Cæſar, receptui XLVII. cani

NOTÆ.

1. *Eque iis ſtramenta detrahi.*] Clitellas quæ mulis inſternuntur intelligit, quæ & ſtramine effarciri ſolent.

2. *Vt erat a Gergovia deſpectus in caſtra.*] A Claromonte diſtant ejus vrbis veſtigia ſemileucæ ſpatio.

3. *Neque tanto ſpatio certi quid eſſet explorare poterat.*] Cum teleſcopii vſus nondum eſſet inventus, hoc ſtratagema fuit vtile, quo nunc fruſtra quis vteretur, cum in tam longinquum ſpatium ars aciem oculorum promovit.

4. *Tectis inſignibus ſuorum.*] Varia erant apud Romanos inſignia, pro varia dignitate militum, vt ſigniferis erant galeæ vrſinis pellibus tectæ; pilanis erant exuviæ lupinæ. Polyænus addit mandaſſe Cæſarem vt brevia jacula & convenientes gladios ſumerent, ne per humiles ſilvas extarent, neu recto corpore, ſed ſummiſſis poplitibus gradetentur.

cani juſſit: legioniſque decimæ, [1]qua cum erat concionatus, ſigna con-
ſtitere: at reliquarum milites legionum, non exaudito tubæ ſono, quod
ſatis magna vallis intercedebat, tamen a tribunis militum, legatiſque, vt
erat a Cæſare præceptum, retinebantur. Sed elati ſpe celeris victoriæ, &
hoſtium fuga, ſuperiorumque temporum ſecundis præliis, nihil adeo ar-
duum ſibi exiſtimabant, quod non virtute conſequi poſſent: neque prius
finem ſequendi fecerunt, quam muro oppidi portiſque appropinquarunt.
Tum vero ex omnibus vrbis partibus orto clamore, qui longius aberant
repentino tumultu perterriti, quum hoſtes intra portas eſſe exiſtimarent,
ſeſe ex oppido ejecerunt. Matresfamilias de muro [2] veſtem argentumque
jactabant, & pectore nudo prominentes, paſſis manibus obteſtabantur
Romanos, vt ſibi parcerent, neu ſicut Avarici feciſſent, ne mulieribus
quidem atque infantibus abſtinerent. Nonnullæ de muris per manus de-
miſſæ, ſeſe militibus tranſdebant. L. Fabius centurio legionis IIX, quem
inter ſuos eo die dixiſſe conſtabat, [a] excitari ſe Avaricenſibus præmiis,
neque commiſſurum vt prius quiſquam murum adſcenderet, tres ſuos
nactus manipulares, atque ab iis ſublevatus, murum adſcendit: eos ipſe
XLVIII. rurſus ſingulos exceptans, in murum extulit. Interim ii, qui ad alte-
ram partem oppidi, vt ſupra demonſtravimus, munitionis cauſſa, conve-
nerant, primo exaudito clamore, inde etiam crebris nuntiis incitati, oppi-
dum ab Romanis teneri, præmiſſis equitibus, magno concurſu eo conten-
derunt. Eorum ut quiſq; primus venerat, ſub muro conſiſtebat, ſuorumq;
pugnantium numerum augebat. Quorum quum magna multitudo conve-
niſſet, matresfamilias, quæ paullo ante Romanis de muro manus tende-
bant, ſuos obteſtari, & more Gallico, paſſum capillum oſtentare, liberoſq;
in conſpectum proferre cœperunt. Erat Romanis nec loco nec numero
æqua contentio: ſimul & curſu & ſpatio pugnæ defatigati non facile re-
XLIX. centes atque integros ſuſtinebant. Cæſar, quum iniquo loco pugnari
hoſtiumque augeri copias videret, præmetuens ſuis, ad T. Sextium lega-
tum, quem minoribus caſtris præſidio reliquerat, mittit, vt cohortes ex
caſtris celeriter educeret, & ſub infimo colle ab dextro latere hoſtium
conſtitueret: vt, ſi noſtros depulſos loco vidiſſet, quo minus libere hoſtes
inſequerentur, terreret. Ipſe paullum ex eo loco cum legione progreſſus,
L. vbi conſtiterat, eventum pugnæ expectabat. Quum acerrime cominus
pugnaretur,

INTERPRETATIO.

[a] *Inflammari ſe præmiis datis Avarici* commilitonibus, *neque paſſurum vt vllus prior ſcanderet mœnia.*

NOTÆ.

1. *Qua cum erat concionatus.*] Suſpicio mendi maxima. Reponendum, *qua tum erat comitatus*; cui emendationi dat locum quod ſupra dixit hanc legionem a ſe prætoriæ cohortis loco habitam.

2. *Veſtem argentumque jactabant.*] Præter veſtimenta veſtibus accenſentur tapetia, culcitræ, pelles, tegmina ſubſelliorum, cervicalia, teſte Vlpiano.

pugnaretur, hoſtes loco & numero, noſtri virtute confiderent; ſubito ſunt Ædui viſi, ab latere noſtris aperto, quos Cæſar ab dextra parte alio adſcenſu, manus diſtinendæ cauſſa, miſerat. Ii ſimilitudine armorum vehementer noſtros perterruerunt: ac tametſi [1] dextris humeris exertis animadvertebantur, quod inſigne pacatis eſſe conſueverat, tamen id ipſum ſui fallendi cauſſa milites ab hoſtibus factum exiſtimabant. Eodem tempore L. Fabius centurio, quique vna murum adſcenderant, circumventi atque interfecti, de muro præcipitantur. M. Petreius ejuſdem legionis centurio, quum portas exſcindere conatus eſſet, a multitudine oppreſſus, ac ſibi deſperans, multis jam vulneribus acceptis, manipularibus ſuis, qui illum ſecuti erant, Quoniam, inquit, me vna vobiſcum ſervare non poſſum, veſtræ quidem certe ſaluti proſpiciam, quos cupiditate gloriæ adductus in periculum deduxi: vos, data facultate, vobis conſulite. Simul irrupit in medios hoſtes, duobuſque interfectis, reliquos a porta paullum ſubmovit. Conantibus auxiliari ſuis, Fruſtra, inquit, meæ vitæ ſubvenire conamini, quem jam ſanguis vireſque deficiunt: proinde hinc abite dum eſt facultas, voſque ad legionem recipite. Ita pugnans poſt paullum concidit, ac ſuis ſaluti fuit.

LI. Noſtri, quum vndique premerentur, XLVI centurionibus amiſſis, dejecti ſunt loco. Sed intolerantius Gallos inſequentes legio X tardavit, quæ pro ſubſidio paullo æquiore loco conſtiterat. Hanc rurſus XIII legionis cohortes exceperunt; quæ ex caſtris minoribus eductæ, cum T. Sextio legato ceperant locum ſuperiorem. Legiones vbi primum planitiem attigerunt, infeſtis contra hoſtes ſignis conſtiterunt. Vercingetorix ab radicibus collis ſuos intra munitiones reduxit. [2] Eo die milites ſunt paullo minus DCC deſiderati.

LII. Poſtero die Cæſar, concione advocata, temeritatem cupiditatemq; militum reprehendit, quod ſibi ipſi judicaviſſent, quo procedendum, aut quid agendum videretur, neque, ſigno recipiendi dato, conſtitiſſent, neque a tribunis mil. legatiſque retineri potuiſſent: expoſuit quid iniquitas loci poſſet, quid ipſe ad Avaricum ſenſiſſet, quum ſine duce & ſine equitatu deprehenſis hoſtibus, exploratam victoriam dimiſiſſet, ne parvum modo detrimentum in contentione propter iniquitatem loci acciperet. Quantopere eorum animi magnitudinem admiraretur, quos non caſtrorum munitiones, non altitudo montis, non murus oppidi tardare potuiſſet: tantopere licentiam arrogantiamque reprehendere, quod plus ſe quam imperatorem, de victoria atque exitu rerum ſentire exiſtimarent: [3] nec minus ſe in milite modeſtiam & continentiam,

NOTÆ.

1. *Dextris humeris exertis.*] De exertis humeris ſatis difficile videtur aliquid ſtatuere, an demiſſo clypeo id fieret, quo dextrum brachium tegebatur de more, niſi cominus & enſe pugnando, an vero rejecto a dextra parte in tergum ſago. Silius:

Ipſe humero exertus gentili more parentum
Difficili gaudebat equo. ——————

2. *Eo die milites ſunt paullo minus* DCC *deſiderati*] Eutropius de hoc loco ſic habet: *Cæſar erumpentibus deſuper hoſtibus preſſus, multa exercitus ſui parte perdita victus aufugit*

3. *Nec minus ſe in milite, &c.*] Clearchi Lacedæmoniorum ducis celebre dictum eſt:

LIII. tiam, quam virtutem, atque animi magnitudinem, deſiderare. Hac habita concione, & ad extremum oratione confirmatis militibus, ne ob hanc cauſſam animo permoverentur, neu, quod iniquitas loci attuliſſet, id virtuti hoſtium tribuerent: eadem de profectione cogitans, quæ ante ſenſerat, legiones ex caſtris eduxit, aciemque idoneo loco conſtituit. Quum Vercingetorix nihilo magis in æquum locum deſcenderet, levi facto equeſtri prælio, atque eo ſecundo, in caſtra exercitum reduxit. Quum hoc idem poſtero die feciſſet, ſatis ad Gallicam oſtentationem minuendam, militumque animos confirmandos factum exiſtimans, in Æduos caſtra movit. Ne tum quidem inſecutis hoſtibus, III die ad flumen Elaver

LIV. pontem refecit, atque exercitum tranſduxit. Ibi a Virdumaro atque Eporedorige Æduis appellatus, diſcit, cum omni equitatu Litavicum ad ſollicitandos Æduos profectum: opus eſſe & ipſos præcedere ad confirmandam civitatem. Etſi multis jam rebus perfidiam Æduorum Cæſar perſpectam habebat, atque horum diſceſſu admaturari defectionem civitatis exiſtimabat; tamen retinendos eos non cenſuit; ne aut inferre injuriam videretur, aut dare timoris aliquam ſuſpicionem. Diſcedentibus his, breviter ſua in Æduos merita expoſuit, quos, & quam humiles accepiſſet: compulſos in oppida, multatos agris, omnibus ereptis copiis, impoſito ſtipendio, obſidibus ſumma cum contumelia extortis, quam in fortunam quamque in amplitudinem deduxiſſet, vt non ſolum in priſtinum ſtatum rediſſent, ſed omnium temporum dignitatem & gratiam anteceſ-

LV. ſiſſe viderentur. His datis mandatis, eos ab ſe dimiſit. [1] Noviodunum erat oppidum Æduorum, ad ripas Ligeris opportuno loco poſitum. Huc Cæſar omnes obſides Galliæ, frumentum, pecuniam publicam, ſuorum atque exercitus impedimentorum magnam partem contulerat. Huc magnum numerum equorum hujus belli cauſſa in Italia atque Hiſpania coëmptorum miſerat. Eo quum Eporedorix Virdumaruſque veniſſent, & de ſtatu civitatis cognoviſſent, Litavicum [2] Bibracte ab Æduis receptum, quod eſt oppidum apud eos maximæ auctoritatis, Convictolitanem magiſtratum magnamque partem ſenatus ad eum conveniſſe, legatos ad Vercingetorigem de pace & amicitia concilianda publice miſſos; non prætermittendum tantum commodum exiſtimaverunt. Itaque, interfectis Noviodunі cuſtodibus, quique eo negotiandi aut itineris cauſſa convenerant, pecuniam atque equos inter ſe partiti ſunt; obſides civitatum Bibracte ad magiſtratum deducendos curaverunt; [3] oppidum, quod ab ſe teneri non

N o t æ.

A militibus Imperatorem potius quam hoſtem metui debere. Val. Max. lib. II. cap. VII.

1. *Noviodunum*] *Nevers*. Aimoinus: *Quam quidem Nivernus eſſe putant*. Hugo vero Floriacenſis Monachus, *Nevedunus quæ & Nivernus*

2. *Bibracte.*] *Bevray*, vt patet ex Eumenii Rhetoris panegyrico, vbi Auguſtodunum a Bibracte diſtinguit. Nunc eſt in vici formam redactum.

3. *Oppidum quod ab ſe teneri non poſſe, &c.*] Monet Vegetius lib. IV. cap VII. *Quæ aſportari nequiverint exurenda, nihilque quod vſui proficiat relinquendum.*

non poſſe judicabant, ne cui eſſet vſui Romanis; incenderunt; frumenti
quod ſubito potuerunt, navibus avexerunt, reliquum flumine atque in-
cendio corruperunt; ipſi ex finitimis regionibus copias cogere, præſidia,
cuſtodiaſque ad ripas Ligeris diſponere, equitatumque omnibus locis inji-
ciendi timoris cauſſa, oſtentare cœperunt; ſi aut re frumentaria Roma-
nos excludere, aut adductos inopia [1] ex Provincia expellere poſſent: quam
ad ſpem multum eos adjuvabat, quod Liger ex nivibus creverat, vt omnino
vado tranſiri non poſſe videretur. Quibus rebus cognitis Cæſar matu- LVI.
randum ſibi cenſuit, [2] ſi eſſet in perficiendis pontibus periclitandum, vt
prius, quam eſſent majores eo copiæ coactæ, dimicaret. Nam vt com-
mutato conſilio iter [3] in Provinciam converteret, id ne tum quidem neceſ-
ſario faciendum exiſtimabat, quum infamia atque indignitas rei, & op-
poſitus mons Cebenna, viarumque difficultas impediebat; tum maxime,
quod adjungi Labieno, atque iis legionibus, quas vna miſerat, vehemen-
ter cupiebat. Itaque admodum magnis diurnis atque nocturnis itineribus
confectis, contra omnium opinionem, ad Ligerim pervenit; vadoque
per equites invento, pro rei neceſſitate, opportuno; vt brachia modo,
atque humeri ad ſuſtinenda arma liberi ab aqua eſſe poſſent, [4] diſpoſito
equitatu, qui vim fluminis refringeret, atque hoſtibus primo adſpectu
perturbatis, incolumem exercitum tranſduxit: frumentumque in agris,
& copiam pecoris nactus, repleto iis rebus exercitu, iter in Senones facere
inſtituit. Dum hæc apud Cæſarem geruntur, Labienus eo ſupplemen- LVII.
to, quod nuper ex Italia venerat, relicto Agendici, vt eſſet impedimen-
tis præſidio, cum IV legionibus Lutetiam proficiſcitur. Id eſt oppidum
Pariſiorum, poſitum in inſula fluminis Sequanæ. Cujus adventu ab ho-
ſtibus cognito, magnæ ex finitimis civitatibus copiæ convenerunt. Sum-
ma imperii tranſditur Camulogeno Aulerco; qui prope confectus ætate,
tamen propter ſingularem ſcientiam rei militaris, ad eum eſt honorem
evocatus. Is quum animadvertiſſet [5] perpetuam eſſe paludem quæ influe-
ret in Sequanam, atque illum omnem locum magnopere impediret, hic
conſedit, noſtroſque tranſitu prohibere inſtituit. Labienus primo vineas LVIII.
agere, cratibus atque aggere paludem explere, atque iter munire cona-
batur. Poſtquam id difficilius confieri animadvertit, ſilentio e caſtris III
vigilia

N o t æ

1. *Ex Provincia.*] Male. Reponendum enim videtur *in Provinciam*, nempe Galliam Narbonenſem.

2. *Si eſſet in perficiendis pontibus periclitandum.*] Solent enim hoſtes in tranſitu fluminum, atque in ipſa pontium fabricatione occupatos aggredi.

3. *In Provinciam.*] Nempe Galliam Narbonenſem, quæ pridem erat in Romanorum poteſtate.

4. *Diſpoſito equitatu, &c.*] Quomodo id fieri poſſet narrat Veget. l. III. *Explorato vado duæ acies equitum ordinantur intervallis competentibus ſeparatæ, vt per medium equites & impedimenta tranſeant. Nam acies ſuperior aquarum impetum frangit, inferior qui rapti ſubmerſive fuerint, colligit atque tranſponit.*

5. *Perpetuam eſſe paludem.*] Quam efficiebat a meridie fluviolus qui nunc dicitur *de Bievre*, & in Sequanam influebat in eo loco qui nunc adhuc ejus nomen retinet, *ruë de Bievre*, quamquam ſit exſiccatus alveus.

vigilia egreſſus, eodem, quo venerat, itinere [1] Metioſedum pervenit. Id eſt oppidum Senonum in inſula Sequanæ poſitum, vt paullo ante Lutetiam diximus. Deprehenſis navibus circiter L, celeriterque conjunctis, atque eo militibus impoſitis, & rei novitate perterritis oppidanis, quorum magna pars erat ad bellum evocata, ſine contentione oppido potitur. Refecto ponte, quem ſuperioribus diebus hoſtes reſciderant, [2] exercitum transducit, & ſecundo flumine ad Lutetiam iter facere cœpit. Hoſtes, re cognita ab iis qui a Metioſedo profugerant, [3] Lutetiam incendi, pontesque ejus oppidi reſcindi jubent; [4] ipſi profecti palude, in ripis Sequanæ,

LIX. e regione Lutetiæ, [5] contra Labieni caſtra conſidunt. Iam Cæſar a Gergovia diſceſſiſſe audiebatur: jam de Æduorum defectione, & [6] ſecundo Galliæ motu rumores afferebantur, Gallique in colloquiis, interclusum itinere & Ligere Cæſarem, inopia frumenti coactum, in Provinciam contendiſſe confirmabant. Bellovaci autem, defectione Æduorum cognita, qui ante erant per ſe infideles, manus cogere, atque aperte bellum parare cœperunt. Tum Labienus, tanta rerum commutatione, longe aliud ſibi capiendum conſilium atque antea ſenſerat, intelligebat. Neque jam vt aliquid acquireret, prælioque hoſtes laceſſeret, ſed vt incolumem exercitum Agendicum reduceret, cogitabat. [7] Namque altera ex parte Bellovaci, quæ civitas in Gallia maximam habet opinionem virtutis, inſtabant: alteram Camulogenus parato atque inſtructo exercitu tenebat. [8] Tum legiones a præſidio atque impedimentis interclusas maximum flumen diſtinebat. Tantis ſubito difficultatibus objectis, ab animi virtute auxilium

LX. petendum videbat. Itaque ſub veſperum concilio convocato, cohortatus, vt ea quæ imperaſſet, diligenter induſtrieque adminiſtrarent, naves, quas a Metioſedo deduxerat, ſingulas equitibus Romanis attribuit, &, prima confecta vigilia, IV millia paſſuum ſecundo flumine progredi ſilentio, ibique ſe exſpectari jubet. V cohortes, quas minime firmas ad dimicandum eſſe exiſtimabat, caſtris præſidio relinquit. [9] V ejuſdem legionis reliquas de media nocte cum omnibus impedimentis adverſo flumine magno.

NOTÆ.

1. *Metioſedum.*] Alibi legitur *Melodunum.* Interpres Græcus habet Μελοδοῦνον. Ex ſitu intelligitur eſſe *Melun* Eſt enim in inſula, & hactenus Senonum eſt diœceſeos.

2. *Exercitum transducit.*] In ſeptentrionalem partem.

3. *Lutetiam incendi.*] Diffidebant enim ſe poſſe ſervare, cum majores eſſent Labieno copiæ.

4. *Ipſi profecti palude, &c.*] Palus enim non multum vltra fluviolum extendebatur.

5. *Contra Labieni caſtra.*] Quæ erant in ſeptentrionali parte Lutetiæ.

6. *Secundo Galliæ motu.*] Nam primi fuerat initium apud Genabum, ſecundus hic erat jam deficientibus Æduis, qui magnam Galliæ ſpem afferebat libertatis recuperandæ.

7. *Namque altera ex parte Bellovaci*] Vel hic locus oſtendit Camulogenum ea in parte caſtra poſuiſſe quæ eſt Bellovacis contraria. Ea porro eſt quæ nunc Vniverſitas dicitur.

8. *Tum legiones a præſidio, &c.*] Sequana nempe fluvius. Nam Agedincum vltra Sequanam poſitum erat, cum eſſent Romani in ſeptentrionali ripa Lutetiæ.

9. *V ejuſdem legionis reliquas, &c.*] Vel hic locus oſtendit legiones X cohortibus conſtitiſſe.

gno tumultu proficiſci imperat. Conquirit etiam lintres: has magno ſonitu remorum incitatas, in eandem partem mittit. Ipſe poſt paullo, ſilentio egreſſus cum III legionibus, eum locum petit, quo naves appelli juſſerat. Eo quum eſſet ventum, exploratores hoſtium, vt omni flu- LXI.
minis parte erant diſpoſiti, inopinantes, quod magna ſubito erat coorta tempeſtas, ab noſtris opprimuntur; exercitus equitatuſque, equitibus Romanis adminiſtrantibus, quos ei negotio præfecerat, celeriter tranſmittitur. Vno fere tempore ſub lucem hoſtibus nuntiatur, in caſtris Romanorum [1] præter conſuetudinem tumultuari, & magnum ire agmen adverſo flumine, ſonitumque remorum in eadem parte exaudiri, & paullo infra milites navibus tranſportari. Quibus rebus auditis, [2] quod exiſtimabant tribus locis tranſire legiones, atque omnes perturbatos defectione Æduorum fugam parare, ſuas quoque copias in tres partes diſtribuerunt. Nam & præſidio e regione caſtrorum relicto, & parva manu Metioſedum verſus miſſa, quæ tantum progrederetur quantum naves proceſſiſſent, reliquas copias contra Labienum duxerunt. Prima luce & noſtri LXII.
omnes erant [3] tranſportati, & hoſtium acies cernebatur. [4] Labienus milites cohortatus, vt ſuæ priſtinæ virtutis, & tot ſecundiſſimorum præliorum memoriam tenerent, atque ipſum Cæſarem, cujus ductu ſæpenumero hoſtes ſuperaſſent, adeſſe exiſtimarent; dat ſignum prælii. Primo concurſu, ab dextro cornu, vbi VII legio conſtiterat, hoſtes pelluntur, atque in fugam conjiciuntur: ab ſiniſtro, quem locum XII legio tenebat, quum primi ordines hoſtium transfixi pilis concidiſſent; tamen acerrime reliqui reſiſtebant, nec dabat ſuſpicionem fugæ quiſquam. Ipſe dux hoſtium Camulogenus ſuis aderat, atque eos cohortabatur. At, incerto etiam nunc exitu victoriæ, quum VII legionis tribunis eſſet nuntiatum, quæ in ſiniſtro cornu gererentur, poſt tergum hoſtium legionem oſtenderunt, ſignaque intulerunt. Ne eo quidem tempore quiſquam loco ceſſit, ſed circumventi omnes interfectique ſunt: eandem fortunam tulit Camulogenus. At ii qui præſidio contra caſtra Labieni erant relicti, quum prælium commiſſum audiſſent, ſubſidio ſuis ierunt, collemque ceperunt, neque noſtrorum militum victorum impetum ſuſtinere potuerunt: ſic, cum ſuis ſugientibus permiſti, quos non ſilvæ monteſque texerunt, ab equitatu ſunt interfecti. Hoc negotio confecto, Labienus revertitur Agendicum, vbi impedimenta totius exercitus relicta erant: inde, cum omnibus

NOTÆ.

1. *Præter conſuetudinem tumultuari.*] Paſſive quidem, quod notandum; rarius enim hoc modo apud Autores invenitur.

2. *Quod exiſtimabant, &c.*] Ituris Agedincum vbi erant Romanorum impedimenta, vel Gergoviam ad Cæſarem, ſi ille Ligerim non tranſiiſſet, & ad Senones non veniſſet, tranſeundus erat fluvius Sequana.

3. *Tranſportati.*] Ex ſeptentrionali, ſeu Belgica ripa, in meridionalem, ſeu Celticam.

4. *Labienus milites cohortatus*] Hoc prælium infra Lutetiam factum eſt, niſi ipſe, qui coram non adfuit Cæſar falſus eſt, vt multis in locis minus accurate ſcripſit aliorum narrationibus deceptus.

LXIII. bus copiis, ad Cæſarem pervenit. Deſectione Æduorum cognita, bellum augetur: legationes in omnes partes circummittuntur: quantum gratia, auctoritate, pecunia valent, ad ſollicitandas civitates nituntur. Nacti obſides, quos Cæſar apud eos depoſuerat, horum ſupplicio dubitantes territant. Petunt a Vercingetorige Ædui, vt ad ſe veniat, rationeſque belli gerendi communicet. Re impetrata contendunt, vt ipſis ſumma imperii transſdatur: &, re in controverſiam deducta, totius Galliæ concilium Bibracte indicitur. Eodem conveniunt vndique frequentes: multitudinis ſuffragiis res permittitur: [1] ad vnum omnes Vercingetorigem probant Imperatorem. [2] Ab hoc concilio Rhemi, Lingones, Treviri abſuerunt: illi, quod amicitiam Romanorum ſequebantur: Treviri, quod aberant longius, & ab Germanis premebantur: quæ fuit cauſſa, quare toto abeſſent bello, & neutris auxilia mitterent. Magno dolore Ædui ferunt ſe dejectos principatu: queruntur fortunæ commutationem; & Cæſaris indulgentiam in ſe requirunt: neque tamen ſuſcepto bello, ſuum conſilium ab reliquis ſeparare audent. Inviti ſummæ ſpei adoleſcentes
LXIV. Eporedorix & Virdumarus, Vercingetorigi parent. Ille imperat reliquis civitatibus obſides. Denique ei rei conſtituit diem, huc omnes equites xv millia numero celeriter convenire jubet. Peditatu, quem ante habuerit, ſe fore contentum dicit; neque fortunam tentaturum, neque acie dimicaturum; ſed, quoniam abundet equitatu, perfacile eſſe factu, frumentationibus pabulationibuſq; Romanos prohibere: æquo modo animo ſua ipſi frumenta corrumpant, ædificiaque incendant; qua rei familiaris jactura, perpetuum imperium libertatemque ſe conſequi videant. His conſtitutis rebus, Æduis, [3] Seguſianiſque qui ſunt finitimi Provinciæ, x millia peditum imperat. Huc addit equites DCCC: his præficit fratrem Eporedorigis, bellumque inferre Allobrogibus jubet. Altera ex parte Gabalos, proximoſque pagos Arvernorum in Helvios, item Ruthenos, Cadurcoſque ad fines Volcarum Arecomicorum depopulandos, mittit. Hic nihilominus clandeſtinis nuntiis legationibuſque Allobroges ſollicitat, [4] quorum mentes nondum a ſuperiore bello reſediſſe ſperabat. Horum principibus
LXV. pecunias, civitati autem imperium totius Provinciæ pollicetur. Ad hos omnes caſus proviſa erant præſidia cohortium duarum & viginti, quæ
ex

NOTÆ.

1. *Ad vnum omnes Vercingetorigem probant Imperatorem*] Qui jam Arvernorum rex, fit Galliæ totius Imperator. Sic apud Livium lib. v. *Priſco Tarquinio Romæ regnante Celtarum, quæ pars Galliæ tertia eſt, penes Bituriges ſumma imperii fuit. Ii regem Celtico dabant Ambigatus is fuit, virtute fortunaque cum ſua tum publica præpollens.*

2. *Ab hoc concilio Rhemi, Lingones, Treviri abſuerunt.*] Numquam ergo vniverſa Gallia adverſus Romanos conſenſit. Rhemi enim & Lingones & Treviri maximi populi erant qui ab hoc bello, reliquis in hoc bellum conſentientibus, abſuerunt.

3. *Seguſianiſque.*] In Seguſianis eſt poſitum Lugdunum.

4 *Quorum mentes nondum a ſuperiore bello reſediſſe ſperabat.*] Novem anni inter illud Allobrogicum bellum & Vercingetorigis ſollicitationem interceſſerant.

ex

ex ipſa coacta Provincia ab [1] L. Cæſare legato ad omnes partes opponebantur. Helvii ſua ſponte cum finitimis prælio congreſſi pelluntur, & C. Valerio Donotauro Caburi filio principe civitatis, compluribuſque aliis interfectis, intra oppida muroſque compelluntur. Allobroges, crebris ad Rhodanum diſpoſitis præſidiis, magna cum cura & diligentia, ſuos fines tuentur. [2] Cæſar, quod hoſtes equitatu ſuperiores eſſe intelligebat, &, interclufis omnibus itineribus, nulla re ex Provincia atque Italia ſublevari poterat, trans Rhenum in Germaniam mittit ad eas civitates, quas ſuperioribus annis pacaverat; [3] equiteſque ab his accerſit, & levis armaturæ pedites qui inter eos præliari conſueverant. Eorum adventu, quod minus idoneis equis vtebantur, a trib. mil. reliquiſque, ſed & equitibus Romanis, atque [4] evocatis, equos ſumit, Germaniſque diſtribuit.

LXVI. Interea dum hæc geruntur, hoſtium copiæ ex Arvernis, equiteſque, qui toti Galliæ erant imperati, conveniunt. Magno horum coacto numero, quum Cæſar in Sequanos per extremos Lingonum fines iter faceret, quo facilius ſubſidium Provinciæ ferri poſſet, circiter millia paſſuum x ab Romanis trinis caſtris Vercingetorix conſedit; convocatiſque ad concilium præfectis equitum, veniſſe tempus victoriæ demonſtrat: fugere in Provinciam Romanos, Galliaque excedere: id ſibi ad præſentem obtinendam libertatem ſatis eſſe: ad reliqui temporis pacem atque otium parum profici. Majoribus enim coactis copiis reverſuros, neque finem bellandi facturos: proinde, agmine impeditos adoriantur: ſi pedites ſuis auxilium ferant, atque in eo morentur, iter confici non poſſe: ſin id quod magis futurum confidat, relictis impedimentis, ſuæ ſaluti conſulant, & vſu rerum neceſſariarum, & dignitate ſpoliatum iri. Nam de equitibus hoſtium, quin nemo eorum progredi modo extra agmen audeat, ne ipſos quidem debere dubitare. Id quo majore faciant animo, copias ſe omnes pro caſtris habiturum, & terrori hoſtibus futurum. Conclamant, equites ſanctiſſimo jurejurando confirmari oportere, ne tecto recipiatur, ne ad liberos, ne ad parentes, ne ad vxorem aditum habeat, qui non bis per hoſtium agmen perequitaſſet.

LXVII. Probata re, atque omnibus ad juſjurandum adactis, poſtero die in tres partes diſtributo equitatu, duæ ſe acies a duobus lateribus oſtendunt: vna a primo agmine iter impedire cœpit.

Notæ.

1. *L. Cæſare*] L. Cæſar cum M. Figulo conſulatum geſſit anno vrbis conditæ IↃCXC poſteaque, orto bello civili, Pompeii partibus ſtuduit; inviſus eo nomine noſtro Cæſari, ſupplex quamvis fuiſſet, ab eo eſt ininteremptus.

2. *Cæſar quod hoſtes equitatu ſuperiores, &c.*] Cæſari ſemper curæ fuit, vt vires haberet tantas, quantæ ſufficiebant ad victoriam, ſaltemque æquales hoſtium viribus. Sic cum videret Belgarum multitudinem, prælio ſuperſedere maluit.

3. *Equiteſque ab his accerſit.*] Ab his poſtea Germanis equitibus ſemper initium vincendi factum in Gallico civilique bello.

4. *Evocatis*] Evocati ſunt qui legitimis ſtipendiis confectis, tamquam exercitatiſſimi in armis ad bellum ab Imperatoribus evocabantur.

cœpit. Qua re nuntiata, Cæſar ſuum quoque equitatum tripartito divi-
ſum ire contra hoſtem jubet. [1] Pugnatur vna omnibus in partibus: con-
ſiſtit agmen: impedimenta inter legiones recipiuntur: ſi qua in parte no-
ſtri laborare, aut gravius premi videbantur, eo ſigna inferri Cæſar aciem-
que converti jubebat: quæ res & hoſtes ad inſequendum tardabat, &
noſtros ſpe auxilii confirmabat. [2] Tandem Germani ab dextro latere,
ſummum jugum nacti, hoſtes loco depellunt: [3] fugientes vſque ad flu-
men, vbi Vercingetorix cum pedeſtribus copiis conſederat, perſequuntur,
compluresque interficiunt. Qua re animadverſa, reliqui, ne circumve-
nirentur veriti, ſe fugæ mandant. Omnibus locis fit cædes. Tres nobiliſ-
ſimi Ædui capti ad Cæſarem perducuntur; Cotus præfectus equitum,
qui controverſiam cum Convictolitane proximis comitiis habuerat; &
Cavarillus, qui poſt defectionem Litavici pedeſtribus copiis præfuerat; &
Eporedorix, quo duce ante adventum Cæſaris Ædui cum Sequanis bello
LXVIII. contenderant. Fugato omni equitatu, Vercingetorix copias ſuas, vt
pro caſtris collocaverat, reduxit; protinuſque [4] Aleſiam, quod eſt oppi-
dum Mandubiorum, iter facere cœpit; celeriterque impedimenta ex ca-
ſtris educi, & ſe ſubſequi juſſit. Cæſar, impedimentis in proximum col-
lem deductis, duabuſque legionibus præſidio relictis, ſequutus, quantum
diei tempus eſt paſſum, circiter III millibus hoſtium ex noviſſimo agmine
interfectis, altero die ad Aleſiam caſtra fecit. Perſpecto vrbis ſitu, per-
territiſque hoſtibus, quod equitatu, qua maxime parte exercitus confi-
debant, erant pulſi; adhortatus ad laborem milites, Aleſiam circumval-
LXIX. lare inſtituit. Ipſum erat oppidum in colle ſummo, admodum edito
loco, vt niſi obſidione expugnari non poſſe videretur. [5] Cujus collis ra-
dices duo duabus ex partibus flumina ſubluebant. [6] Ante oppidum plani-
ties

N o t æ.

1. *Pugnatur vna omnibus in partibus*] Plutarchus ſcribit eo prælio Cæſarem gladium amiſiſſe, quem in templo Arverni ſuſpenderunt, cum poſtea a Cæſare conſpectum cum amici tollere ſuaderent, tolli non paſſum fuiſſe, quaſi ſacer fuiſſet, & riſiſſe.

2. *Tandem Germani.*] Vbique Germani Romanis initium vincendi fecerunt. Dion vero Vercingetorigem in eo falſum eſſe dicit, quod oon cogitabat Germanos cum Romanis eſſe conjunctos, qui aciem ſuam ruperunt. Nimirum inter Romanos ſæpe verſatus non ignorabat quantum ſui Galli Romanis præſtarent. Sed Germani ea tempeſtate Gallis erant fortiores, vt multis locis Cæſar teſtatur.

3. *Fugientes vſque ad flumen*] Dio refert Vercingetorigem Cæſare deſpecto ob detrimenta quæ is acceperat, Allobrogibus bellum inferre ſtatuiſſe, Cæſarem iis auxilio proficiſcentem, in Sequanis deprehenſum circumdediſſe. Verum Vercingetorigi longe ſecus quam inſtituerat accidiſſe: nam non modo cladem oullam Romanis intuliſſe; verum eos deſperatione ſalutis ad fortitudinem impuliſſe, ipſumque temeritate ſua, quia multitudini ſuorum confidebat, ſuccubuiſſe.

4. *Aleſiam.*] Aleſia, *Aliſe*, ſic melius, quamquam Alexia a pleriſque ſcribatur. Velleius Paterculus lib. II. hujus obſidionis meminit his verbis: *Circa Aleſiam tanta res quantas audere vix hominis, perficere pene nullius, niſi Dei fuerit.*

5. *Cujus collis radices, &c.*] Lutoſa & Oſera fluvii.

6. *Ante oppidum, &c.*] Vel hoc ex loco intelligitur leucam noſtram quatuor millibus paſſuum Cæſarianis conſtitiſſe, modo non ſit

ties circiter millia paſſuum III in longitudinem patebat. Reliquis ex omnibus partibus colles, mediocri interjecto ſpatio pari altitudinis faſtigio oppidum cingebant. Sub muro, quæ pars collis ad orientem ſpectabat, hunc omnem locum copiæ Gallorum compleverant; foſſamque, & maceriam ſex in altitudinem pedum præduxerant. Ejus munitionis quæ ab Romanis inſtituebatur, circuitus XI ∞ paſſuum tenebat. Caſtra opportunis locis erant poſita; ibique caſtella XXIII facta, in quibus interdiu ſtationes diſponebantur, ne qua ſubito irruptio fieret. Hæc eadem noctu excubitoribus ac firmis præſidiis tenebantur. Opere inſtituto, fit equeſtre LXX.
prælium in ea planitie, quam intermiſſam collibus III millium paſſuum in longitudinem patere ſupra demonſtravimus. Summa vi ab vtriſque contenditur. Laborantibus noſtris Cæſar Germanos ſubmittit, legioneſque pro caſtris conſtituit, ne qua ſubito irruptio ab hoſtium peditatu fiat. Præſidio legionum addito, noſtris animus augetur: hoſtes in fugam conjecti ſe ipſi multitudine impediunt; [1] atque anguſtioribus portis [relictis] coarctantur. Germani acrius vſque ad munitiones ſequuntur: fit magna cædes: nonnulli, relictis equis, foſſam tranſire, & maceriam tranſcendere conantur. Paullum legiones Cæſar, quas pro vallo conſtituerat, promoveri jubet. Non minus, qui intra munitiones erant, Galli perturbantur. Venire ad ſe confeſtim exiſtimantes, ad arma conclamant. Nonnulli perterriti in oppidum irrumpunt. Vercingetorix jubet portas claudi, ne caſtra nudentur. Multis interfectis, compluribus equis captis, Germani ſeſe recipiunt. Vercingetorix, priuſquam munitiones ab Roma- LXXI.
nis perficiantur, conſilium capit, omnem a ſe equitatum noctu dimittere. Diſcedentibus mandat, vt ſuam quiſque eorum civitatem adeat, omneſque, qui per ætatem arma ferre poſſint, ad bellum cogant. Sua in illos merita proponit, obteſtaturque vt ſuæ ſalutis rationem habeant, neu ſe de communi libertate optime meritum in cruciatum hoſtibus dedant: qui ſi indiligentiores fuerint, millia hominum octoginta delecta ſecum interitura demonſtrat: ratione inita, frumentum ſe exigue dierum triginta habere, ſed paullo etiam longius tolerare poſſe parcendo. His datis mandatis, qua erat noſtrum opus intermiſſum, ſecunda vigilia ſilentio equitatum dimittit; frumentum omne ad ſe ferri jubet: capitis pœnam iis qui non paruerint, conſtituit: pecus, cujus magna erat ab Mandubiis compulſa copia, viritim diſtribuit: frumentum parce & paullatim metiri inſtituit: copias omnes, quas pro oppido collocaverat, in oppidum recipit. His rationibus auxilia Galliæ exſpectare & bellum adminiſtrare parat. Quibus rebus cognitis ex perfugis & capti- LXXII.
vis, Cæſar hæc genera munitionis inſtituit. Foſſam pedum viginti directis

NOTÆ.

error in numeris. Tribus enim hodie in longitudinem leucæ quadrantibus patet, vt loquimur, illa planities.

1. *Atque anguſtioribus portis* [*relictis.*] Vel deleo *relictus*, vel lego *relicti*. Aliter non conſtat ſenſus.

ctis lateribus duxit, vt ejus ſolum tantumdem pateret, quantum ſumma labra diſtabant. reliquas omnes munitiones ab ea foſſa pedibus CD reduxit: id hoc conſilio, quoniam tantum eſſet neceſſario ſpatium complexus, nec facile totum opus militum corona cingeretur; ne de improviſo, aut noctu ad munitiones hoſtium multitudo advolaret, aut interdiu tela in noſtros operi deſtinatos conjicere poſſent. Hoc intermiſſo ſpatio, duas foſſas XV pedes latas, eadem altitudine perduxit: quarum interiorem campeſtribus ac demiſſis locis aqua ex flumine derivata complevit. Poſt eas aggerem, & vallum XII pedum exſtruxit. [1] Huic loricam pinnaſque adjecit, grandibus [2] cervis eminentibus ad commiſſuras pluteorum atque aggeris, qui adſcenſum hoſtium tardarent: & turres toto opere

LXXIII. circumdedit, quæ pedes LXXX inter ſe diſtarent. Erat vno tempore & materiari & frumentari, & tantas munitiones fieri neceſſe, deminutis noſtris copiis, quæ longius ab caſtris progrediebantur: & nonnunquam opera noſtra Galli tentare, atque eruptionem ex oppido pluribus portis facere ſumma vi conabantur. Quare ad hæc rurſus opera addendum Cæſar putavit, quo minore numero militum munitiones defendi poſſent. Itaque truncis arborum, aut admodum firmis ramis abſciſis, atque horum dolabratis atque præacutis cacuminibus, perpetuæ foſſæ quinos pedes altæ, ducebantur. Huc illi ſtipites demiſſi, & ab infimo revincti, ne revelli poſſent, ab ramis eminebant. Quini erant ordines conjuncti inter ſe atque implicati, quo qui intraverant, [3] ſe ipſi acutiſſimis vallis induebant; hos Cippos appellabant. Ante hos, obliquis ordinibus [4] in quincuncem diſpoſitis, ſcrobes trium in altitudinem pedum fodiebantur, [5] paullatim anguſtiore ad ſummum faſtigio. Huc teretes ſtipites feminis craſſitudine, ab

NOTÆ.

1. *Huic loricam, &c.*] Lorica eſt parvus murus poſt quem latent defenſores, pinnas habet, vt per intervalla earum in hoſtes tela mittantur.

2. *Cervis.*] Cervi erant ſtipites cornicula habentes eminentia, quibus ad pluteorum & aggeris commiſſuras vtebantur ad impediendum aſcenſum. Erant autem inter aggerem ipſum atque loricam incerti, Gallice *le Cordon*. Virg. Bucolic.

Atque humiles habitare caſas & figere cervos.

Ad hæc Servius: *Aut furcas dicit quæ figantur ad caſæ ſuſtentationem, quæ dictæ ſunt cervi ad ſimilitudinem cornuum cervorum.* Tibullus ad Meſſalam:

Nam te non alius belli tenet aptius artes,
Qua deceat tutam caſtris præducere foſſam
Qualiter adverſos hoſti defigere cervos.

Hypicus vero: *Cervoli trunci ramoſi. Ad hos decurritur, ſi ſoli natura, nimia teneritate, ceſpes frangeretur.* Idem ſic rurſus nec vallum exſtrui, nec foſſa fieri poteſt, vt non ripæ decidant, quoties cervoli deſunt.

3. *Se ipſi acutiſſimis vallis induebant.*] Virg.

Quadrifidaſque ſudes & acuto robore vallos.

ad quem verſum Servius: *Bis idem dixit: nam valli & ſudes idem.* Cicero Acad. IV. *Philo dum nova quædam conjungit, in idipſum ſe induit, quod timebat.*

4. *In quincuncem diſpoſitis.*] Quid ſit in quincuncem diſponere, intelligitur vel ex hoc loco Quintiliani: *Quid illo quincunce ſpecioſius, qui in quamcunque partem ſpectaveris rectus eſt.*

5. *Paullatim anguſtiore ad ſummum faſtigio.*] Iuſtus Lipſius legit *ad imum*; ſed ſcriptam lectionem retineri poſſe. Vt ſcilicet voluerit ſcrobes illas ad inſtar fovearum quæ lupis capiendis parantur, a ſumma parte fuiſſe quam ab ima anguſtiores, quo nempe qui in eas deciderent, recta in ſuppoſitos ſtipites delaberentur, ſeque inde difficilius extricarent.

ab ſummo præacuti & præuſti, demittebantur; ita vt non amplius IV digitis ex terra eminerent. Simul confirmandi & ſtabiliendi cauſſa [1] ſinguli ab infimo ſolo pedes terra exculcabantur: reliqua pars ſcrobis ad occultandas inſidias viminibus ac virgultis integebatur. Hujus generis octoni ordines ducti, ternos inter ſe pedes diſtabant. Id ex ſimilitudine floris [2] Lilium appellabant. Ante hæc taleæ pedem longæ ferreis hamis infixis totæ in terram infodiebantur; mediocribuſque intermiſſis ſpatiis, omnibus locis diſſerebantur, quos Stimulos nominabant. His rebus perfe- LXXIV.
ctis, regiones ſecutus, quam potuit, æquiſſimas pro loci natura, XIV millia paſſuum complexus, pares ejuſdem generis munitiones diverſas ab his contra exteriorem hoſtem perfecit, vt ne magna quidem multitudine, ſi ita accidat, ejus diſceſſu, munitionum præſidia circumfundi poſſent. Neu cum periculo ex caſtris egredi cogerentur, dierum XXX pabulum frumentumque habere omnes convectum jubet. Dum hæc ad LXXV.
Aleſiam geruntur, Galli, concilio principum indicto, non omnes qui arma ferre poſſent, vt cenſuit Vercingetorix, convocandos ſtatuunt; ſed certum numerum cuique civitati imperandum: ne tanta multitudine confuſa, nec moderari, nec diſcernere ſuos, nec frumentandi rationem habere poſſent. [3] Imperant Æduis atque eorum clientibus, Seguſianis, [4] Ambivaretis, Aulercis Brannovicibus, [Brannoviis] millia XXXV. Parem numerum Arvernis, adjunctis Eleutheris Cadurcis, Gabalis, [5] Velaunis, qui ſub imperio Arvernorum eſſe conſueverunt: Senonibus, Sequanis, Biturigibus, Xantonibus, Ruthenis, Carnutibus XII millia; Bellovacis X. Totidem Lemovicibus; octona Pictonibus, & Turonis, & Pariſiis, & Eleutheris Sueſſionibus; Ambianis, Mediomatricis, [6] Petrocoriis, Nerviis, Morinis, Nitiobrigibus quina millia; Aulercis Cenomanis totidem; Atrebatibus IV millia; [7] Bellocaſſis, Lexoviis, [8] Aulercis Eburonibus terna; Rauracis & Boiis XXX. Vniverſis civitatibus, quæ Oceanum attingunt, quæque eorum conſuetudine Armoricæ appellantur, quo ſunt in numero Curio-

NOTÆ.

1. *Singuli ab infimo ſolo pedes, &c.*] Interpres Græcus aliter legit & forte melius: *Ἅμα δὲ πρὸς τὸ στερεοῦσθαι καὶ βεβαιοῦν ταύτας πρὸς τὸ γήπεδον τρεῖς πόδας γῆς ἐπεχώννυν, Vt firmarentur [ſtipites] tres pedes terræ inculcabat ſolo.*

2. *Lilium.*] Propter expanſam ad hunc modum foveam latiorem ſuperne, inferne vero anguſtiorem. Vnde & ſtylus prodibat, ſimilis eorum qui e lilio prodeunt.

3. *Imperant Æduis, &c.*] In toto illo numero, vt fit, vehementer erratum eſt, cumq; plurimi eorum populorum ſupra jam commemorati ſint, eos tantum attingemus qui videntur indicti.

4. *Ambivaretis, Brannovicibus [Brannoviis,] Eleutheris.*] Ambivareti, Brannovices, Brannovii, Eleutheri ignorantur.

5. *Velaunis.*] Vellauni vel potius Vellavi, *Gens de Vellay.*

6. *Petrocoriis.*] Petrocorii, quorum vrbem Veſunam Ptolemæus, Petrocoricum Aimoinus vocat, *Perigord.* Item Sarlatenſes quorum nempe diœceſis a Petrocoriis deducta.

7. *Bellocaſſis*] Bellocaſſes, qui & Velocaſſes, *Gens du Vexin.*

8. *Aulercis Eburonibus.*] Legit Ciacconius nec immerito, *Eburovicibus, Evreux.* Eburones enim longe diverſi.

Curioſolites, Rhedones, [1] Ambibari, [2] Cadetes, [3] Oſiſmii, [[4] Lemovices] Veneti, Vnelli, ſena. Ex his [5] Bellovaci ſuum numerum non contulerunt; quod ſe ſuo nomine atque arbitrio cum Romanis bellum geſturos dicerent, neque cujuſquam imperio obtemperaturos. Rogati tamen a
LXXVI. Comio, pro ejus hoſpitio II millia miſerunt. Hujus opera Comii, ita vt antea demonſtravimus, fideli utque vtili ſuperioribus annis erat vſus in Britannia Cæſar: pro quibus meritis civitatem ejus [6] immunem eſſe juſſerat; jura legeſque reddiderat; atque ipſi Morinos attribuerat. Tanta tamen vniverſæ Galliæ conſenſio fuit libertatis vindicandæ, & priſtinæ belli laudis recuperandæ, vt neque beneficiis, neque amicitiæ memoria moverentur, omneſque & animo & opibus in id bellum incumberent; coactis equitum IIX millibus, & [7] peditum circiter CCXL. Hæc in Æduorum finibus recenſebantur, numeruſque inibatur: præfecti conſtituebantur: Comio Atrebati, Viridomaro, & Eporedorigi Æduis, Vergaſillauno Arverno, conſobrino Vercingetorigis ſumma imperii tranſditur. Iis delecti ex civitatibus tribuuntur, quorum conſilio bellum adminiſtraretur. Omnes alacres & fiduciæ pleni ad Aleſiam proficiſcuntur. Nec erat omnium quiſquam, qui adſpectum modo tantæ multitudinis ſuſtineri poſſe arbitraretur, præſertim ancipiti prælio; quum ex oppido eruptione pugnaretur,
LXXVII. & foris tantæ copiæ equitatus peditatuſque cernerentur. At ii qui Aleſiæ obſidebantur, præterita die, qua ſuorum auxilium exſpectaverant, conſumpto omni frumento, inſcii, quid in Æduis gereretur, concilio coacto, de exitu fortunarum ſuarum conſultabant. Ac variis dictis ſententiis, quarum pars deditionem, pars, dum vires ſuppeterent, eruptionem cenſebant. Non prætereunda videtur oratio Critognati, propter ejus ſingularem ac nefariam crudelitatem. Hic ſummo in Arvernis natus loco, & magnæ habitus auctoritatis, Nihil, inquit, de eorum ſententia dicturus ſum, qui turpiſſimam ſervitutem deditionis nomine appellant; neque hos habendos civium loco, neque ad concilium adhibendos cenſeo. Cum iis mihi res ſit, qui eruptionem probant: quorum in conſilio omnium veſtrum conſenſu priſtinæ reſidere virtutis memoria videtur. Animi eſt iſta mollities, non virtus, inopiam paulliſper ferre non poſſe. [8] Qui ſe vltro morti

NOTÆ.

1. *Ambibari.*] Ignorantur.

2. *Cadetes.*] Reponendum videtur Caletes, *Ceux de Caux.*

3. *Oſiſmii.*] De quibus ſupra.

4. *Lemovices.*] Hi ſunt alii a Lemovicibus Aquitanis, quorum oppidum eſt Ratiatum, ſed ſunt potius pars non contemnenda Oſiſmiorum.

5. *Bellovaci ſuum numerum non contulerunt.*] Bellum ſeorſim ab aliis adminiſtraverunt, vt in ſequente libro cognoſcetur. Sed iſta Gallorum diſſenſio in bello adminiſtrando, multum Romanos adjuvit.

6. *Immunem eſſe juſſerat.*] A ſtipendio nempe quod victis Cæſar imponere ſolebat, non a dominatu regio Comii. Græcus interpres optime habet, ἀτελῆ.

7. *Peditum circiter* CCXL.] Plutarchus CCC millia habet. Florus vero CCL vero propius ſcilicet.

8. *Qui ſe vltro morti offerant.*] Nabarzanes apud Curtium lib. V. *Sæpe tædio laboris ad vilitatem ſui compelluntur ignavi. At virtus nihil inexpertum relinquit.*

morti offerant facilius reperiuntur, quam qui dolorem patienter ferant. Atque ego hanc ſententiam probarem; nam apud me multum dignitas poteſt; ſi nullam, præterquam vitæ noſtræ, jacturam fieri viderem. Sed in conſilio capiendo omnem Galliam reſpiciamus, quam ad noſtrum auxilium concitavimus. Quid [1] hominum millibus LXXX vno loco interfectis, propinquis conſanguineiſque noſtris, animi fore exiſtimatis, ſi pene in ipſis cadaveribus prælio decertare cogentur? Nolite hos veſtro auxilio ſpoliare, qui veſtræ ſalutis cauſſa ſuum periculum neglexerint, nec ſtultitia ac temeritate veſtra, aut imbecillitate animi omnem Galliam proſternere, ac perpetuæ ſervituti addicere. An quod ad diem non venerint, de eorum fide conſtantiaque dubitatis? Quid ergo? Romanos in illis vlterioribus munitionibus animine cauſſa quotidie exerceri putatis? Si illorum nuntiis confirmari non poteſtis, omni aditu præſepto, iis vtimini teſtibus, appropinquare eorum adventum; cujus rei timore exterriti, diem, noctemque in opere verſantur. Quid ergo mei conſilii eſt facere? Quod noſtri majores nequaquam pari bello Cimbrorum Teutonumq; fecerunt; qui in oppida compulſi, ac ſimili inopia ſubacti, eorum corporibus, qui ætate inutiles ad bellum videbantur, vitam toleraverunt, neque ſe hoſtibus transdiderunt. Cujus rei exemplum ſi non haberemus, tamen libertatis cauſſa inſtitui & poſteris prodi pulcherrimum judicarem. Nam quid huic ſimile bello fuit? Depopulata Gallia, magnaque illata calamitate, Cimbri finibus noſtris aliquando excesſerunt, atque alias terras petierunt: jura, leges, agros, libertatem nobis reliquerunt. Romani vero quid petunt aliud, aut quid volunt, niſi invidia adducti, quos fama nobiles, potenteſque bello cognoverunt, horum in agris civitatibuſque conſidere, atque his æternam injungere ſervitutem? Neque enim vmquam alia conditione bella geſſerunt. Quod ſi ea quæ in longinquis nationibus geruntur, ignoratis, reſpicite finitimam Galliam, quæ in provinciam redacta, jure & legibus commutatis, [2] ſecuribus ſubjecta, perpetua premitur ſervitute.

LXXVIII. Sententiis dictis, conſtituunt, vt, qui valetudine, aut ætate inutiles ſunt bello, oppido excedant, atque omnia prius experiantur, quam ad Critognati ſententiam deſcendant: illo tamen potius vtendum conſilio, ſi res cogat, atque auxilia morentur, quam deditionis aut pacis ſubeundam conditionem. Mandubii qui eos oppido receperant, cum liberis atque vxoribus exire coguntur. Ii, quum ad munitiones Romanorum acceſſiſſent, flentes, omnibus precibus orabant, vt ſe in ſervitutem receptos cibo juvarent. [3] Hos Cæſar, diſpoſitis in vallo cuſtodiis,

NOTÆ.

1. *Hominum millibus* LXXX *vno loco interfectis.*] Suorum numerum Critognato melius ſciebat nemo. At Plutarchus omnia auget, & CLXX millia hominum in vrbe Aleſia fuiſſe prodidit.

2. *Securibus ſubjecta.*] Secures duodecim prælatæ Conſulibus, ſignum erant imperii Romani.

3. *Hos Cæſar, diſpoſitis in vallo cuſtodiis, recipi prohibebat.*] Dio, quod a neutris recipiebantur, ſcribit miſerrima morte periiſſe.

LXXIX. cuſtodiis, recipi prohibebat. Interea Comius, & reliqui duces, quibus ſumma imperii permiſſa erat, [1] cum omnibus copiis ad Aleſiam perveniunt, & colle exteriore occupato, non longius D paſſibus a noſtris munitionibus conſidunt. Poſtero die equitatu ex caſtris educto, omnem eam planitiem, quam in longitudinem III millia paſſuum patere demonſtravimus, complent; pedeſtreſque copias, paullum ab eo loco, abditas in locis ſuperioribus conſtituunt. Erat ex oppido Aleſia deſpectus in campum. Concurritur his auxiliis viſis, fit gratulatio inter eos, atque omnium animi ad lætitiam excitantur. Itaque productis copiis ante oppidum conſidunt, & proximam foſſam cratibus integunt, atque aggere explent,

LXXX. ſeque ad eruptionem atque omnes caſus comparant. Cæſar, omni exercitu ad vtramque partem munitionum diſpoſito, vt, ſi vſus veniat, ſuum quiſque locum teneat & noverit, equitatum ex caſtris educi, & prælium committi jubet. Erat ex omnibus caſtris, quæ ſummum vndique jugum tenebant, deſpectus; atque omnium militum intenti animi pugnæ eventum exſpectabant. Galli inter equites, raros ſagittarios, expeditoſque levis armaturæ interjecerant, qui ſuis cedentibus auxilio ſuccurrerent, & noſtrorum equitum impetum ſuſtinerent. Ab his complures de improviſo vulnerati, prælio excedebant. Quum ſuos pugna ſuperiores eſſe Galli confiderent, & noſtros premi multitudine viderent; ex omnibus partibus, & ii, qui munitionibus continebantur, & ii, qui ad auxilium convenerant, clamore & vlulatu ſuorum animos confirmabant. Quod in conſpectu omnium res gerebatur, neque recte aut turpiter factum celari poterat, vtroſque & laudis cupiditas & timor ignominiæ ad virtutem excitabat. Quum a meridie prope ad ſolis occaſum dubia victoria pugnaretur, [2] Germani vna in parte confertis turmis in hoſtes impetum fecerunt, eoſque propulerunt. Quibus in fugam conjectis, ſagittarii circumventi, interfectique ſunt. Item ex reliquis partibus noſtri cedentes vſque ad caſtra inſecuti, ſui colligendi facultatem non dederunt. At ii, qui ab Aleſia proceſſerant, mœſti, prope victoria deſperata, ſe in oppidum receperunt.

LXXXI. Vno die intermiſſo, Galli, atque hoc ſpatio, magno cratium, ſcalarum, [3] harpagonum numero effecto, media nocte ſilentio ex caſtris egreſſi, ad campeſtres munitiones accedunt. Subito clamore ſublato, qua ſignificatione, qui in oppido obſidebantur, de ſuo adventu cognoſcere poſſent, crates projicere, fundis, ſagittis, lapidibus noſtros de vallo deturbare, reliquaque quæ ad oppugnationem pertinent, adminiſtrare. Eodem tempore, clamore exaudito, dat tuba ſignum ſuis Vercingetorix, atque ex

oppido

NOTÆ.

1. *Cum omnibus copiis ad Aleſiam perveniunt.*] Polyænus CCV millia Gallorum fuiſſe teſtatur.

2. *Germani.*] Hoc in Germanorum laudem eſto ſemel dictum, eos Romanis imperium tradidiſſe Galliæ, eoſdem tandem abſtuliſſe Honorii temporibus, eoſdem bello civili, vt poſtea videbitur, Romanorum quoque imperium ipſi Cæſari dediſſe.

3. *Harpagonum.*] Harpago eſt pertica ferro adunco præpilata.

oppido

oppido educit. Noſtri, vt ſuperioribus diebus ſuus cuique erat locus attribu-
tus, ad munitiones accedunt; [1] fundis librilibus ſudibuſque, quas in opere
diſpoſuerant, ac glandibus Gallos perterrent. proſpectu tenebris adempto,
multa vtrimque vulnera accipiuntur, complura tormentis tela conjiciuntur.
At M. Antonius, & C. Trebonius legati, quibus eæ partes ad defendendum
obvenerant, qua ex parte premi noſtros intellexerant, iis auxilio ex vlte-
rioribus caſtellis deductos ſubmittebant. Dum longius ab munitione abe- LXXXII.
rant Galli, plus multitudine telorum proficiebant: poſtea quam propius
ſucceſſerunt, aut [2] ſe ipſi ſtimulis inopinantes induebant; aut in ſcrobes
delapſi transfodiebantur; aut ex vallo & turribus transjecti pilis murali-
bus interibant. Multis vndique vulneribus acceptis, nulla munitione per-
rupta, quum lux appeteret; veriti, ne ab latere aperto ex ſuperioribus
caſtris eruptione circumvenirentur, ſe ad ſuos receperunt. [3] At interiores,
dum ea, quæ a Vercingetorige ad eruptionem præparata erant, proferunt,
priores foſſas explent: diutius in iis rebus adminiſtrandis morati prius ſuos
diſceſſiſſe cognoverunt, quam munitionibus appropinquarent. Ita re infe-
cta in oppidum reverterunt. Bis magno cum detrimento repulſi Galli LXXXIII.
quid agant, conſulunt. Locorum peritos adhibent. Ab his ſuperiorum
caſtrorum ſitus munitioneſque cognoſcunt. Erat a ſeptemtrionibus collis,
quem quia, propter magnitudinem circuitus, opere circumplecti non po-
tuerant, noſtri neceſſario pene iniquo loco, & leniter declivi, caſtra fe-
cerunt. Hæc C. Antiſtius Rheginus, & C. Caninius Rebilus legati cum
II legionibus obtinebant. Cognitis per exploratores regionibus, duces ho-
ſtium LV millia ex omni numero deligunt earum civitatum, quæ maxi-
mam virtutis opinionem habebant: quid, quoque pacto, agi placeat,
occulte inter ſe conſtituunt. Adeundi tempus definiunt, quum meridies
eſſe videatur. Iis copiis Vergaſillaunum Arvernum, vnum ex IV ducibus,
propinquum Vercingetorigis, præficiunt. Ille ex caſtris prima vigilia egreſ-
ſus, prope confecto ſub lucem itinere, poſt montem ſe occultavit, mili-
teſque ex nocturno labore ſeſe reficere juſſit. Quum jam meridies appro-
pinquare videretur, ad ea caſtra, quæ ſupra demonſtravimus, contendit;
eodemque tempore equitatus ad campeſtres munitiones accedere, & reli-
quæ copiæ ſeſe pro caſtris oſtendere cœperunt. Vercingetorix ex arce LXXXIV.
Aleſiæ ſuos conſpicatus ex oppido egreditur, * e caſtris longurios, [4] muſ-
culos, falces, reliquaque quæ eruptionis cauſſa paraverat, profert. Pu-
gnatur vno tempore omnibus locis, atque omnia tentantur. Quæ minime
viſa pars firma eſſe, huc concurritur. Romanorum manus tantis muni-
tionibus

NOTÆ.

1. *Fundis librilibus.*] Fundæ libriles vel librales quibus libralia ſaxa, id eſt, vnius libræ jactabantur.

2. *Se ipſi ſtimulis inopinantes induebant.*] Sic ſupra, ſic & Virgil. lib. Æneid. x.

Atq; ſeſe mucrone ob tantum dedecus amens
Induat. ———

3. *At interiores.*] Præpoſtera illa rerum adminiſtratio Remp. Gallicam evertit.

4. *Muſculos.*] Muſculi ſunt machinæ quibus tecti milites apportatis lapidibus, lignis & terra foſſas complebant.

tionibus diſtinetur, nec facile pluribus locis occurrit. Multum ad terrendos noſtros valuit clamor, qui poſt tergum pugnantibus exſtitit, quod ſuum periculum in aliena vident virtute conſiſtere. [1] Omnia enim ple-

LXXXV. rumque quæ abſunt, vehementius hominum mentes perturbant. Cæſar idoneum locum nactus, quid quaque in parte geratur, cognoſcit, laborantibus ſubmittit. Vtriſque ad animum occurrit, vnum illud eſſe tempus, quo maxime contendi conveniat. Galli niſi perfregerint munitiones, de omni ſalute deſperant. Romani, ſi rem obtinuerint, finem laborum omnium exſpectant. Maxime ad ſuperiores munitiones laboratur, quo Vergaſillaunum miſſum demonſtravimus. [a] Exiguum loci ad declivitatem faſtigium, magnum habet momentum. Alii tela conjiciunt, [2] alii teſtudine facta ſubeuht, defatigatis invicem integri ſuccedunt. [3] Agger ab vniverſis in munitionem conjectus, & adſcenſum dat Gallis, [4] & quæ in terram occultaverant Romani, contegit. Nec jam arma noſtris, nec vires ſup-

LXXXVI. petunt. His rebus cognitis, Cæſar Labienum cum cohortibus VI ſubſidio laborantibus mittit. Imperat, ſi ſuſtinere non poſſit, [5] deductis cohortibus eruptione pugnaret. Id, niſi neceſſario, non faciat. Ipſe adit reliquos: cohortatur, ne labori ſuccumbant: omnium ſuperiorum dimicationum fructum in eo die atque hora docet conſiſtere. [6] Interiores, deſperatis campeſtribus locis, propter magnitudinem munitionum, loca prærupta ex adſcenſu tentant. Huc ea, quæ paraverant, conferunt: multitudine telorum ex turribus propugnantes deturbant: aggere & cratibus,

LXXXVII. [b] aditus expediunt: falcibus vallum, ac loricam, reſcindunt. Cæſar mittit primo Brutum adoleſcentem cum cohortibus VI poſt cum aliis VII Fabium legatum. Poſtremo ipſe, quum vehementius pugnaretur, integros ſubſidio adducit. reſtituto prælio, ac repulſis hoſtibus, eo, quo Labienum miſerat, contendit. Cohortes IV ex proximo caſtello educit. Equitum ſe partem ſequi, [7] partem circumire exteriores munitiones, & ab tergo hoſtes adoriri jubet. Labienus, poſtquam neque aggeres, neque foſſæ vim hoſtium ſuſtinere poterant, [8] coactis vna de quadraginta cohortibus, quas ex

INTERPRETATIO.

[a] *Parva altitudo loci ad* faciendam *declivitatem multum prodeſt* oppugnantibus.

[b] *Viam aperiunt* ſibi.

NOTÆ.

1. *Omnia enim plerumque, &c.*] Idem dicit lib. II. de bello civili. Item Horat. Epod.
Comes minore ſum futurus in metu,
qui major abſentes habet.

2. *Alii teſtudine facta ſubeunt.*] De teſtudine ſupra dictum.

3. *Agger ab vniverſis in munitionem conjectus.*] Agger conſtabat ex terra & virgultis; munitiones erant foſſæ, vallum, ſcrobes.

4. *Et quæ in terram occultaverant Romani, contegit.*] Stimulos, cippos, lilia, de quibus ſupra.

5. *Deductis cohortibus.*] Ex munitionibus.

6. *Interiores*] Galli qui ab Aleſia eruperant.

7. *Partem circumire exteriores munitiones, &c.*] Polyænus hoc nocte ſuperiore proviſum eſſe meminit, & commemorat vt ſtratagema quod victoriam peperit, cum Galli de fuga deſperaſſent.

8. *Coactis vna de quadraginta, &c.*] Suſpicio eſt mendi, propterea quod major ille ſit numerus, quam vt forte fuiſſe poſſit oblatus.

ex proximis præſidiis deductas ſors obtulit, Cæſarem per nuntios facit cer-
tiorem, quid faciendum exiſtimet. Accelerat Cæſar, vt prælio interſit.
Ejus adventu ex colore veſtitus cognito, quo inſigni in præliis vti conſue- LXXXVIII.
verat, turmiſque equitum & cohortibus viſis, quas ſe ſequi juſſerat, vt
de locis ſuperioribus hæc declivia & devexa cernebantur, hoſtes commit-
tunt prælium. Vtrimque clamore ſublato, excipit rurſus ex vallo atque
omnibus munitionibus clamor. Noſtri emiſſis pilis, gladiis rem gerunt.
repente poſt tergum equitatus cernitur. Cohortes aliæ appropinquant.
Hoſtes terga vertunt, fugientibus equites occurrunt. Fit magna cædes.
Sedulius dux & princeps Lemovicum occiditur: Vergaſillaunus Arvernus
vivus in fuga comprehenditur. Signa militaria LXXIV ad Cæſarem refe-
runtur. Pauci ex tanto numero ſe incolumes in caſtra recipiunt. Con-
ſpicati ex oppido cædem & fugam ſuorum, deſperata ſalute, copias a
munitionibus reducunt. Fit protinus, hac re audita ex caſtris Gallorum
fuga. Quod niſi crebris ſubſidiis ac totius diei labore milites fuiſſent defeſſi,
omnes hoſtium copiæ deleri potuiſſent. De media nocte miſſus equitatus
noviſſimum agmen conſequitur. Magnus numerus capitur, atque interfi-
citur: reliqui ex fuga in civitates diſcedunt. Poſtero die Vercingeto- LXXXIX.
rix, concilio convocato, id ſe bellum ſuſcepiſſe non ſuarum neceſſitatum,
ſed communis libertatis cauſſa demonſtrat; &, quoniam ſit fortunæ ce-
dendum, ad vtramque rem ſe illis offerre, ſeu morte ſua Romanis ſatis-
facere, ſeu vivum tranſdere velint. Mittuntur de his rebus ad Cæſarem
legati. Iubet arma tranſdi, principes produci. Ipſe in munitione pro ca-
ſtris conſedit. Eo principes producuntur. [1] Vercingetorix deditur. Arma
projiciuntur. Reſervatis Æduis, atque Arvernis, [a] ſi per eos civitates recu-
perare poſſet, ex reliquis captivis toto exercitu capita ſingula, prædæ no-
mine, diſtribuit. His rebus confectis in Æduos proficiſcitur; civita- XC.
tem recipit. Eo legati ab Arvernis miſſi, quæ imperaret, ſe facturos
pollicentur. Imperat magnum numerum obſidum. Legiones in hiberna
mittit. Captivorum circiter XX millia Æduis Arverniſque reddit. T.
Labienum cum II legionibus & equitatu in Sequanos proficiſci jubet.
Huic M. Sempronium Rutilum attribuit. C. Fabium, & L. Minucium
Baſilum cum II legionibus in Rhemis collocat, ne quam a finitimis Bel-
lovacis

INTERPRETATIO.

[a] *Vt experiretur an poſſet recipere per eos civitates* alienatas a ſe.

NOTÆ.

1. *Vercingetorix deditur.*] Plutarchus ſcripſit eum ſumptis pulcherrimis armis ad Cæſarem adequitaſſe, deinde equo ſubducto, arma projeciſſe, & ad pedes Cæſaris ſubſediſſe, donec ad triumphum datus eſt cuſtodiendus. Florus enim ait hac vſum oratione Vercingetorigem, *Habes fortem virum, vir fortiſſime, vicisti.* Dion autem de illo Gallorum duee ait, illum ſperaſſe, quia olim amicus Cæſaris fuerat, eum ſibi ignoturum, ſed recordatione amicitiæ exaſperatum Cæſarem, quia major injuria videretur, noluiſſe parcere, & ad triumphum reſervaſſe, poſt quem & necari juſſit. De Aleſia nihil a Cæſare dictum, quam tamen Florus ſolo æquatam ſcripſit.

lovacis calamitatem accipiant. C. Antiſtium Rheginum in [1] Ambivaretos, T. Sextium in Bituriges, C. Caninium Rebilum in Ruthenos cum ſingulis legionibus mittit; Q. Tullium Ciceronem, & P. Sulpicium, Cabiloni & Matiſcone in Æduis ad Ararim, rei frumentariæ cauſſa, collocat. Ipſe Bibracte hiemare conſtituit. His rebus Cæſaris litteris cognitis, [2] Romæ dierum x x ſupplicatio indicitur.

LIBER

N o t æ.

1. *Ambivareti.*] Ambivareti iidem eſſe videntur qui Ambivareti, de quibus dictum ſupra.

2. *Romæ dierum* x x *ſupplicatio indicitur.*] Superius nempe lib. II. legitur fuiſſe decreta ſupplicatio dierum x v, quod ante id tempus acciderat nulli. Illud quidem non tota Gallia debellata, hic vero dierum numerus multiplicatur tota perdomita. Nec temere factum, cum tantum periculi ſemper a Gallis Italiæ impenderit, vt Gallico tumultu nemini a bello vacare liceret, non ſacerdotibus, non aliis denique qui vacationem a bello habere ſolebant. Scitum enim illud eſt quod a Salluſtio lib. de bello Iugurth. ſcriptum, Italiam omnem ab hac gente contremuiſſe, adeo vt cum Gallis non de gloria, ſed de ſalute certari ſolitum ſit. Cicero vero lib. de Provinciis Conſularibus ſic habet: *Nemo ſapienter de Rep. noſtra cogitavit jam inde a principio hujus imperii, quin Galliam maxime timendam huic imperio putaret.*

LIBER VIII.

Scriptore

A. HIRTIO.

ARGVMENTVM.

Hirtius novam Galliæ defectionem deſcribit, ex qua bellum conſecutum: primo contra Bituriges: deinde contra Carnutes: tertio contra Bellovacos: quartum quod a Caninio cum Dumnaco Andium duce: deinde cum Lucterio & Drapete geſtum eſt, vbi & oppugnatio Vxelloduni exponitur: tandem vt exercitu in hiberna dimiſſo, in Italiam Cæſar profectus ſit; qua in profectione docet quæ fuerint belli civilis cauſſæ & ſemina.

COactus aſſiduis tuis vocibus, [2] Balbe, quum quotidiana mea recuſatio non difficultatis excuſationem, ſed inertiæ videretur deprecationem habere, difficillimam rem ſuſcepi. Cæſaris noſtri commentarios [3] rerum geſtarum Galliæ [4] non comparandos ſuperioribus atque inſequentibus ejus ſcriptis, contexui: noviſſimeque imperfecta ab rebus geſtis Alexandriæ confeci, vſque ad exitum non quidem civilis diſſenſionis, [5] cujus finem nullum videmus, ſed vitæ Cæſaris. Quos vtinam qui legent, ſcire poſſent, quam

NOTÆ.

1. *Hirtio.*] Libri hujus Autor incertus. Scripſit Suetonius Hirtium eſſe qui Gallici belli noviſſimum imperfectum librum ſuppleverit, & de hac præfatione verſus aliquot citat tamquam Hirtii. Alii vero Oppio aſcribunt. Fuit autem A. Hirtius amicus Cæſaris & Ciceronis diſcipulus, Conſulque ab ipſo Cæſare deſignatus in annum qui fuit ab ejus cæde proximus. Poſtremo contra Antonium cum collega Panſa miſſus a Cicerone ad Mutinam in ipſo prælio victor occubuit. Sed mala eſt nonnullis in codicibus hujus octavi libri inſcriptio: *Scriptore A. Hirtio Panſa.* Nec enim Hirtius *Panſa* dictus eſt, ſed cum Panſa collega Conſul fuit.

2. *Balbe.*] Is eſt Cornelius Balbus major quem Plinius ſcripſit de Garamantibus vnum externorum triumphaſſe. Erat enim Gadibus natus, quem & Dio homines ſuæ ætatis tantum ſuperaſſe magnificentia prodidit, vt moriens vicenos quinos denarios populo Romano legaverit. Erat Cæſaris amiciſſimus, vt Suetonius ſcripſerit retentum Cæſarem ab eo, cum conaretur aſſurgere ſenatui ad ſe advocato.

3. *Rerum geſtarum Galliæ.*] In Gallia. vt dicitur, *militiæ, domi*, pro *in bello & in vrbe.*

4. *Non comparandos ſuperioribus atque inſequentibus ejus ſcriptis.*] Videtur Cæſar illos feciſſe imitatus Syllam, qui rerum ſuarum commentarios reliquerat, quique tempore Plutarchi extabant, ſed his vſque adeo minores, vt digni non ſint viſi, qui ab elegantis ingenii viris legerentur. Itaque perierunt.

5. *Cujus finem nullum videmus.*] Nam poſt Cæſaris cædem inter Octavium, Antonium, Lepidum, Caſſium & Brutum orta eſt diſſenſio.

quam invitus ſuſceperim ſcribendos, quo facilius caream ſtultitiæ atque arrogantiæ crimine, [1] qui me mediis interpoſuerim Cæſaris ſcriptis. Conſtat enim inter omnes, nihil tam operoſe ab aliis eſſe perfectum, quod non horum elegantia commentariorum ſuperetur: qui ſunt editi, ne ſcientia tantarum rerum ſcriptoribus deeſſet: adeoque probantur omnium judicio, [2] vt prærepta, non præbita facultas ſcriptoribus videatur. Cujus tamen rei major noſtra quam reliquorum eſt admiratio. Ceteri enim quam bene atque emendate; nos etiam quam facile atque celeriter eos confecerit, ſcimus. [3] Erat autem in Cæſare quum facultas, atque elegantia ſumma ſcribendi, tum veriſſima ſuorum ſcientia conſiliorum explicandorum. [4] Mihine illud quidem accidit, vt Alexandrino atque Africano bello intereſſem. Quæ bella quamquam ex parte nobis Cæſaris ſermone ſint nota: tamen aliter audimus ea, quæ rerum novitate, aut admiratione, nos capiunt; aliter, [5] quæ pro teſtimonio ſumus dicturi. Sed ego nimirum, dum omnes excuſationis cauſſas colligo, ne cum Cæſare conferar, hoc ipſum crimen arrogantiæ ſubeo, quod me judicio cujuſquam exiſtimem poſſe cum Cæſare comparari. *Vale.*

I. [6] OMni Gallia devicta, Cæſar quum a ſuperiore æſtate nullum bellandi tempus intermiſiſſet, militeſque hibernorum quiete reficere a tantis laboribus vellet; complures eodem tempore civitates renovare belli conſilia

NOTÆ.

1. *Qui me mediis interpoſuerim Cæſaris ſcriptis.*] Hic enim liber octavus medius eſt inter librum VII. de bello Gallico, & I. de bello civili a Cæſare ſcriptos compoſitus ab Hirtio.

2. *Vt prærepta, non præbita facultas.*] Sic Cicero de eodem Cæſare in Bruto: *Ineptis gratum fortaſſe fecit, qui volunt illa calamiſtris inurere, ſanos quidem homines a ſcribendo deterruit. Nihil enim eſt in hiſtoria, pura & illuſtri brevitate dulcius.*

3. *Erat autem in Cæſare quum facultas atque elegantia ſcribendi.*] Nec ſcribendi tantum, ſed & dicendi, de quo hæc habet Suetonius: *Eloquentia militari, qua re aut æquavit præſtantiſſimorum gloriam, aut exceſſit poſt accuſationem Dolabellæ haud dubie principibus patronis annumeratus eſt. Certe Cicero ad Brutum Oratores enumerans, negat ſe videre cui Cæſar debeat cedere: aitque eum elegantem, ſplendidam quoque, ac etiam magnificam, ac generoſam quodam modo rationem dicendi tenere.* Et ad Cornelium Nepotem de eodem ita ſcripſit: *Quid? Oratorum quem huic antepones eorum, qui nihil aliud egerunt? Quis ſententiis aut acutior, aut crebrior? Quis verbis aut ornatior aut elegantior?* Quintilianus vero de ipſo: *C. vero Cæſar ſi foro tantum vacaſſet, non alius ex noſtris contra Ciceronem nominaretur; tanta in eo vis eſt, id acumen, ea concitatio, ut illum eodem animo dixiſſe quo bellavit appareat. Exornat tamen hæc omnia mira ſermonis, cujus proprie ſtudioſus fuit elegantia.* Plutarchus in eam ſententiam concedens illi ſecundas eloquentiæ partes tribuit.

4. *Mihine illud quidem accidit, &c.*] Bellum Alexandrinum geſtum eſt cum Ptolemæo rege Ægypti; Africanum cum Pompeianis ducibus, Scipione, Catone, Labieno, & aliis.

5. *Quæ pro teſtimonio ſumus dicturi*] Qui enim hiſtoriam ſcribit, quaſi pro teſtimonio dicit quæ narrat, atque adeo quaſi viſa. Γεωρεῖν certe Græce videre eſt. Quid ergo de illis qui quæ auditu acceperunt, ſæpe ab incertis autoribus narrant, & hiſtoricos tamen ſe profitentur?

6. *Omni Gallia devicta, &c.*] Anno vrbis conditæ IOCCIII Servio Sulpicio, Q. F. Rufo, & M. Claudio, M. F. Marcello Conſulibus.

ſilia nuntiabantur, conjurationeſque facere. Cujus rei veriſimilis cauſſa afferebatur, quod Gallis omnibus cognitum eſſet, neque vlla multitudine in vnum locum coacta reſiſti poſſe Romanis; nec, ſi diverſa bella complures eodem tempore intuliſſent civitates, ſatis auxilii, aut ſpatii, aut copiarum habiturum exercitum populi R. ad omnia perſequenda: non eſſe autem alicui civitati ſortem incommodi recuſandam, ſi tali mora reliquæ poſſent ſe vindicare in libertatem. Quæ ne opinio Gallorum con- II. firmaretur, [1] Cæſar M. Antonium quæſtorem ſuis præfecit hibernis: ipſe, equitatus præſidio, pridie kal. Ianuarii ab oppido Bibracte proficiſcitur ad [2] legionem XII quam non longe a finibus Æduorum collocaverat in finibus Biturigum, eique adjungit legionem XI, quæ proxima fuerat. Binis cohortibus ad impedimenta tuenda relictis, reliquum exercitum in copioſiſſimos agros Biturigum inducit: qui quum latos fines, & complura oppida haberent, vnius legionis hibernis non potuerant contineri, quin bellum pararent, conjurationeſque facerent. Repentino adventu Cæſaris III. accidit, quod imparatis disjectiſque fuit neceſſe, vt ſine timore vllo rura colentes prius ab equitatu opprimerentur, [3] quam confugere in oppida poſſent. Namque etiam illud vulgare incurſionis ſignum hoſtium, quod incendiis ædificiorum intelligi conſuevit, Cæſaris id erat interdicto ſublatum: ne aut copia pabuli frumentique, ſi longius progredi vellet, deficeret; aut hoſtes incendiis terrerentur. Multis hominum millibus captis, perterriti Bituriges, qui primum adventum effugere potuerant Romanorum, in finitimas civitates, aut privatis hoſpitiis confiſi, aut ſocietate conſiliorum, confugerant. Fruſtra. Nam Cæſar magnis itineribus omnibus locis occurrit; nec dat vlli civitati ſpatium de aliena potius quam de domeſtica ſalute cogitandi. Qua celeritate, & fideles amicos retinebat, & dubitantes terrore ad conditiones pacis adducebat. Tali conditione propoſita, Bituriges, quum ſibi viderent clementia Cæſaris reditum patere in ejus amicitiam, finitimaſque civitates ſine vlla pœna dediſſe obſides, atque in fidem receptas eſſe, idem fecerunt. Cæſar militibus pro tanto labore ac patien- IV. tia, qui brumalibus diebus, itineribus difficillimis, frigoribus intolerandis, ſtudioſiſſime permanſerant in labore, [4] ducenos ſeſtertios, centurionibus,

NOTÆ.

1. *Cæſar M. Antonium quæſtorem.*] Sic Cicero Philip. II. *Veniſti e Gallia ad Quæſturam petendam.* Quæſtor a quærendo nomen habet, quod pecunias publicas conquireret atque reponeret. Initio duo erant qui publicam pecuniam tractarent & ærario præeſſent. Tum facti alii, qui Conſulibus & Imperatoribus ad belli miniſteria adjungebantur.

2. *Legionem* XII.] Videtur legendum XIII. Multus error in numeris. Sic certe illam paullo poſt nominat.

3. *Quam confugere in oppida poſſent.*] Ergo Galli qui XX Biturigum vrbes incendio deleverant, non omnes incenderant. Siquidem adhuc ſupererant quo confugiſſent, niſi repentino Cæſaris incurſu fuiſſent intercepti.

4. *Ducenos ſeſtertios.*] Quinque nummos argenteos noſtræ monetæ. Quamvis tota illa ratio nummaria obſcuriſſima & impeditiſſima eſt, cum multas ob cauſſas, tum ob errores qui in numerorum notas irrepſerunt.

nibus, [1] II millia nummum prædæ nomine condonanda pollicetur: legionibuſque in hiberna remiſſis, ipſe ſe recepit die XL Bibracte. Ibi quum jus diceret, Bituriges ad eum legatos mittunt, auxilium petitum contra Carnutes, quos intuliſſe bellum ſibi querebantur. Qua re cognita, quum non amplius X & IIX dies in hibernis eſſet commoratus, [2] legiones XIV & VI ex hibernis ab Arare educit: quas ibi collocatas explicandæ rei frumentariæ cauſſa, ſuperiore commentario demonſtratum eſt. Ita cum II legionibus ad perſequendos Carnutes proficiſcitur.

V. Quum fama exercitus ad hoſtes eſſet perlata, calamitate ceterorum ducti Carnutes, deſertis vicis oppidiſque, quæ tolerandæ hiemis cauſſa, conſtitutis repente exiguis ad neceſſitatem ædificiis incolebant (nuper enim devicti complura oppida dimiſerant) diſperſi profugiunt. Cæſar erumpentes eo maxime tempore acerrimas tempeſtates quum ſubire milites nollet, in oppido Carnutum [3] Genabo caſtra ponit, [4] atque in tecta partim Gallorum, partim quæ conjectis celeriter ſtramentis, tentoriorum integendorum gratia erant inædificata, milites contegit. Equites tamen, & [5] auxiliarios pedites in omnes partes mittit, quaſcumque petiſſe dicebanrur hoſtes: nec fruſtra. Nam plerumque magna præda potiti noſtri revertuntur. Oppreſſi Carnutes hiemis difficultate, terrore periculi, quum tectis expulſi nullo loco diutius conſiſtere auderent, nec ſilvarum præſidio tempeſtatibus duriſſimis tegi poſſent: diſperſi, magna parte amiſſa ſuorum, diſſipantur in finitimas civitates.

VI. Cæſar, tempore anni difficillimo, quum ſatis haberet convenientes manus diſſipare, ne quod initium belli naſceretur; [a] quantumque in ratione eſſet, exploratum haberet, ſub tempus æſtivorum nullum ſummum bellum poſſe conflari; C. Trebonium cum II legionibus, quas ſecum habebat, in hibernis Genabi collocavit: ipſe, quum crebris legationibus Rhemorum certior fieret, Bellovacos, qui belli gloria Gallos omnes Belgaſque præſtabant, finitimaſque in civitates, duce Correo Bellovaco, & Comio Atrebate, exercitum comparare, atque in vnum locum cogere, [6] vt omni multitudine in fines Sueſſionum, qui Rhemis erant attributi, facerent impreſſionem; pertinere autem non tantum ad dignitatem, ſed etiam

INTERPRETATIO.

[a] *Quantumque poteſt cognoſci ratione, ſciret nullum maximum bellum poſſe oriri circa tempus æſtatis* proximæ.

NOTÆ.

1. *II millia nummum.*] Quinquaginta nummos noſtræ monetæ.

2. *Legiones XIV & VI ex hibernis ab Arare educit.*] Quas Cabilloni & Matiſcone cum Q. Tullio Cicerone, & Publio Sulpicio, vt patet ex fine lib. VII. collocaverat.

3. *Genabo.*] Genabum, *Orleans*, de quo ſatis multa ſupra. Carnutum erat, quo in populo, quia major erat, duo poſtea ſunt facti Epiſcopi.

4. *Atque in tecta partim Gallorum.*] Oppidum enim ſuperiore anno incenderat: atq; adeo non erat vbi diverſarentur milites.

5. *Auxiliarios pedites.*] Non legionarios milites, ſed Gallos ex civitatibus pacatis.

6. *Vt omni multitudine in fines Sueſſionum, &c.*] Secundo enim in libro Sueſſiones Rhemorum fratres conſanguineique dicuntur, etiam

etiam ad ſalutem ſuam judicaret, nullam calamitatem ſocios optime de republ. meritos accipere: legionem ex hibernis evocat rurſus XI, litteras autem ad C. Fabium mittit, vt in fines Sueſſionum legiones II, quas habebat, adduceret, alteramque ex duabus a T. Labieno accerſit. Ita quantum hibernorum oportunitas bellique ratio poſtulabat, perpetuo ſuo labore, invicem legionibus expeditionum onus injungebat.

VII. His copiis coactis, ad Bellovacos proficiſcitur: caſtriſque in eorum finibus poſitis, equitum turmas dimittit in omnes partes ad aliquos excipiendos, ex quibus hoſtium conſilia cognoſceret. Equites officio functi, renuntiant paucos in ædificiis eſſe inventos; atque hos, non qui agrorum incolendorum cauſſa remanſiſſent (namque eſſe vndique diligenter demigratum), ſed qui ſpeculandi gratia eſſent remiſſi. A quibus quum quæreret Cæſar, quo loco multitudo eſſet Bellovacorum, quodque eſſet conſilium eorum, inveniebat, Bellovacos omnes qui arma ferre poſſent, in vnum locum conveniſſe, itemque Ambianos, [1] Aulercos, Caletes, Vellocaſſes, Atrebates locum caſtris excelſum, impedita circumdatum palude, delegiſſe: omnia impedimenta in vlteriores ſilvas contuliſſe; complures eſſe principes belli auctores, ſed multitudinem maxime Correo obtemperare, quod ei ſummo odio eſſe nomen populi Rom. intellexiſſent. Paucis ante diebus ex his caſtris Comium diſceſſiſſe ad auxilia Germanorum adducenda, quorum & vicinitas propinqua, & multitudo eſſet infinita. Conſtituiſſe autem Bellovacos, omnium principum conſenſu, ſumma plebis cupiditate, ſi, vt diceretur, Cæſar cum III legionibus veniret, offerre ſe ad dimicandum; ne, miſeriore ac duriore poſtea conditione cum toto exercitu decertare cogerentur: ſin majores copias adduceret, in eo loco permanere quem delegiſſent. Pabulatione autem, quæ propter anni tempus quum exigua tum disjecta eſſet, & frumentatione, & reliquo commeatu ex inſidiis prohibere Romanos.

VIII. Quæ Cæſar quum, conſentientibus plurimis, cognoviſſet; atque ea, quæ proponerentur, conſilia plena prudentiæ, longeque a temeritate barbarorum remota eſſe judicaret: omnibus rebus inſerviendum ſtatuit, quo celerius hoſtes, contempta ſuorum paucitate, prodirent in aciem. Singularis enim virtutis veteranas [2] legiones VII, IIX, & IX habebat, ſummæ ſpei, delectæque juventutis XI. Quæ octavo jam ſtipendio functa, tamen, collatione reliquarum, [3] nondum eandem vetuſtatis & virtutis ceperat opinionem. Itaque, concilio advocato, rebus iis,

quæ

NOTÆ.

iiſdem legibus vti, vnum imperium magiſtratumque cum ipſis habere, iiſdem perentibus a Romanis vt conſervarentur Sueſſiones, impetraverant, ex quo tempore fuerunt Rhemis Sueſſiones attributi.

1. *Aulercos.*] Etſi cognomen non addat, veriſimile tamen eſſe Eburovices, atque id propter viciniam, *Evreux.*

2. *Legiones* VII, IIX, & IX *habebat.*] Legiones nomen habebant ab ordine delectuum, vt quæ prima delecta eſſet, prima vocaretur, quæ ſecunda, ſecunda, & ſic deinceps.

3. *Nondum eandem vetuſtatis, &c.*] Quum autem XX annos militaverant, veteranæ cenſebantur & miſſionem obtinebant. Hæc

quæ ad ſe eſſent delatæ, omnibus expoſitis, animos multitudinis confirmat. Si forte hoſtes III legionum numero poſſet elicere ad dimicandum, agminis ordinem ita conſtituit: vt legio VII, IIX, IX ante omnia iret impedimenta; deinde omnium impedimentorum agmen (quod tamen erat mediocre, vt in expeditionibus eſſe conſuevit) cogeret XI, ne majoris multitudinis ſpecies accidere hoſtibus poſſet, quam ipſi depopoſciſſent. Hac ratione pene quadrato agmine inſtructo, in conſpectum hoſtium

IX. celerius opinione eorum exercitum adducit. Quum legiones repente inſtructas velut in acie certo gradu accedere Galli viderent, quorum erant ad Cæſarem plena fiduciæ conſilia perlata: ſive certaminis periculo, ſive ſubito adventu, ſeu exſpectatione noſtri conſilii, copias inſtruunt pro caſtris; nec loco ſuperiore decedunt. Cæſar, etſi dimicare optaverat, tamen admiratus tantam multitudinem hoſtium, valle intermiſſa, magis in altitudinem depreſſa, quam late patente, caſtra caſtris hoſtium confert. Hæc [a] imperat vallo pedum XII muniri, coroniſque pro ratione ejus altitudinis inædificari; foſſam duplicem, pedum quinum denum, lateribus directis, deprimi; turres crebras excitari, in altitudinem III tabulatorum, pontibus transjectis conſtratiſque conjungi; quorum frontes viminea loricula munirentur, vt hoſtis a duplici propugnatorum ordine depelleretur; quorum alter ex pontibus, quo tutior altitudine eſſet, hoc audacius longiuſque tela permitteret; alter, qui propior hoſtem in ipſo vallo collocatus eſſet, [1] ponte ab incidentibus telis tegeretur. Portis fores, altioreſque tur-

X. res impoſuit. Hujus munitionis duplex erat conſilium: Namque & operum magnitudinem, & timorem ſuum ſperabat fiduciam barbaris allaturum; &, quum pabulatum, frumentatumque longius eſſet proficiſcendum, parvis copiis caſtra munitione ipſa videbat poſſe defendi. Interim, crebro paucis vtrimque procurrentibus inter bina caſtra palude interjecta, contendebatur: quam tamen paludem nonnumquam aut noſtra auxilia Gallorum Germanorumque tranſibant, acriuſque hoſtes inſequebantur, aut viciſſim hoſtes eandem tranſgreſſi noſtros longius ſubmovebant. Accidebat autem quotidianis pabulationibus (id quod accidere erat neceſſe, quum raris disjectiſque ex ædificiis pabulum conquireretur), vt impeditis locis diſperſi pabulatores circumvenirentur: quæ res etſi mediocre detrimentum jumentorum ac ſervorum noſtris afferebat, tamen ſtultas cogitationes incitabat barbarorum. Atque eo magis quod Comius, quem profectum ad auxilia Germanorum accerſenda dixeram, cum equitibus venerat:

INTERPRETATIO.

[a] *Loriculis inſtrui pro portione ejus altitudinis, excavari item duas foſſas pedum decem.*

NOTÆ

vero ſi cum reliquis veteranis legionibus conferatur, non æque exercitata in armis exiſtimabatur.

1. *Ponte ab incidentibus telis tegeretur.*] Nempe a ſagittis quæ inter tela numerantur, quæ deſuper cadebant, imbris more, in caput & humeros, ſurſum ab hoſtibus miſſæ.

venerat: qui tametſi numero non amplius erant quingentis; tamen Germanorum adventu barbari inflabantur. Cæſar, quum animadverteret XI. hoſtem complures dies caſtris palude & loci natura munitis ſe tenere; neque oppugnari caſtra eorum ſine dimicatione pernicioſa, nec locum munitionibus claudi niſi a majore exercitu poſſe; litteras ad Trebonium mittit, vt, quam celerrime poſſet, legionem XIII, quæ cum T. Sextio legato in Biturigibus hiemabat, accerſeret, [1] atque ita cum III legionibus magnis itineribus ad ſe veniret: ipſe equites invicem Rhemorum, ac Lingonum, reliquarumque civitatum, quorum magnum numerum evocaverat, præſidio pabulatoribus mittit, qui ſubitas hoſtium incurſiones ſuſtinerent. Quod quum quotidie fieret, ac jam conſuetudine diligen- XII. tia minueretur (quod plerumque accidit diuturnitate), Bellovaci delecta manu peditum, cognitis ſtationibus quotidianis equitum noſtrorum, ſilveſtribus locis inſidias diſponunt; eodemque equites poſtero die mittunt, qui primum elicerent noſtros in inſidias, deinde circumventos aggrederentur. Cujus mali ſors incidit Rhemis, quibus illa dies fungendi muneris obvenerat. Namque ii, quum repente hoſtium equites animadvertiſſent, ac numero ſuperiores paucitatem contempſiſſent, cupidius inſecuti, a peditibus vndique ſunt circumdati. Quo facto perturbati celerius, quam conſuetudo fert equeſtris prælii, ſe receperunt, amiſſo Vertiſco, principe civitatis, præfecto equitum: qui quum vix equo propter ætatem poſſet vti, [2] tamen conſuetudine Gallorum, neque ætatis excuſatione in ſuſcipienda præfectura vſus erat, neque dimicari ſine ſe voluerat. Inflantur atque incitantur hoſtium animi ſecundo prælio, principe & præfecto Rhemorum interfecto. Noſtri detrimento admonentur, diligentius exploratis locis ſtationes diſponere, ac moderatius cedentem inſequi hoſtem. Non in- XIII. termittuntur interim quotidiana prælia in conſpectu vtrorumque caſtrorum, quæ ad vada tranſituſque fiebant paludis. Qua contentione Germani, quos propterea Cæſar tranſduxerat Rhenum, [3] vt equitibus interpoſiti præliarentur, quum conſtantius vniverſi paludem tranſiſſent, paucisque reſiſtentibus interfectis, pertinacius reliquam multitudinem eſſent inſecuti, perterriti non ſolum ii, qui aut cominus opprimebantur, aut eminus vulnerabantur, ſed etiam qui longius ſubſidiari conſueverant, turpiter

NOTÆ.

1. *Atque ita cum III legionibus, &c.*] Quia ipſe apud Carnutes cum duabus legionibus hiemabat.

2. *Tamen conſuetudine Gallorum.*] Ammianus Marcellinus lib. XV. de Gallis: *Ad militandum omnis ætas aptiſſima eſt, & pari pectoris robore ſenex ad procinctum ducitur & adultus, gelu duratis artubus & labore aſſiduo multa contempturus & formidanda. Nec eorum aliquando quiſquam, vt in Italia munus Martium pertimeſcens pollicem ſibi præcidit, quos jocaliter Murcos appellant.* Ita & Camulogenus, vt viſum eſt lib. VII. quamvis ſenex militabat. Itaque de illis longe juſtius quam de vllis aliis dicere licet, quod Virgilius.

Omne ævum ferro teritur. ——

3. *Vt equitibus interpoſiti præliarentur.*] Talem Germani conſuetudinem habebant qui duce Arioviſto contra Cæſarem dimicaverunt. Librum primum vide.

piter fugerunt ; nec prius finem fugæ fecerunt, ſæpe amiſſis ſuperioribus
locis, quam ſe aut in caſtra ſuorum reciperent, aut nonnulli pavore coacti
longius profugerent. Quorum periculo ſic omnes copiæ ſunt perturbatæ,
vt vix judicari poſſet, vtrum ſecundis nimiiſque rebus inſolentiores, an
XIV. adverſis mediocribuſque timidiores eſſent. Complurimis diebus iiſdem
in caſtris conſumptis, quum propius acceſſiſſe legiones, & C. Trebonium
legatum, cognoviſſent ; duces Bellovacorum veriti ſimilem obſeſſionem
Aleſiæ, noctu dimittunt eos, quos aut ætate aut viribus inferiores, aut
inermes habebant, vnaque reliqua impedimenta : quorum perturbatum
& confuſum dum explicant agmen ([1] magna enim multitudo carrorum
etiam expeditos ſequi Gallos conſuevit), oppreſſi luce copias armatorum
pro ſuis inſtruunt caſtris ; ne prius Romani perſequi ſe inciperent, quam
longius agmen impedimentorum ſuorum proceſſiſſet. At Cæſar neque re-
ſiſtentes tanto collis adſcenſu laceſſendos judicabat ; neque non vſque eo
legiones admovendas, vt diſcedere ex eo loco ſine periculo barbari mili-
tibus inſtantibus non poſſent : ita quum paludem impeditam a caſtris
caſtra dividere, quæ tranſeundi difficultas celeritatem inſequendi tardare
poſſet ; atque id jugum, quod trans paludem pene ad hoſtium caſtra
pertineret, mediocri valle a caſtris eorum interciſum animadverteret ; pon-
tibus palude conſtrata, legiones tranſducit, celeriterque in ſummam pla-
nitiem jugi pervenit ; quæ declivi faſtigio duobus ab lateribus munieba-
tur. Ibi legionibus inſtructis ad vltimum jugum pervenit : aciemque eo
loco conſtituit, vnde tormento miſſa tela in hoſtium cuneos conjici poſ-
XV. ſent. Barbari confiſi loci natura, quum dimicare non recuſarent, ſi
forte Romani ſubire collem conarentur, paullatimque copias diſtributas
dimittere non auderent, ne diſperſi perturbarentur, in acie permanſerunt.
Quorum pertinacia cognita, Cæſar xx cohortibus inſtructis, caſtriſque eo
loco [a] metatis, muniri jubet caſtra ; abſolutis operibus, legiones pro vallo
inſtructas collocat : equites frenatis equis in ſtationibus diſponit. Bello-
vaci, quum Romanos ad inſequendum paratos viderent, neque perno-
ctare, neque diutius permanere ſine cibariis eodem loco poſſent, tale con-
ſilium ſui recipiendi inierunt : Faſces, vbi conſederant ([2] nam, in acie
ſedere Gallos conſueſſe, ſuperioribus commentariis declaratum eſt),
ſtramentorum ac virgultorum, quorum ſumma erat in caſtris copia, per
manus

Interpretatio.

[a] *Caſtris ibi poſitis.*

Notæ.

1. *Magna enim multitudo carrorum, &c.*] Expediti dicuntur qui levem armaturam habent, & ſunt impedimentis vacui.

2. *Nam in acie ſedere Gallos conſueſſe.*] *In statio* legit Lipſius. Nec certe in acie ſedere licet, vbi vel ſtandum, vel ambulandum. Sedere autem Galli imo & Germani Hiſpanique ſolebant. Romani vel ambulare, vel jacere. Strabo lib. III. ſcribit : Vectones (gens eſt Hiſpanica) ad Romana caſtra veniſſe, ibique quoſdam centuriones & tribunos vidiſſe per ſpatia ambulantes, ſeſeque

manus inter ſe tranſditos, ante aciem collocaverunt; extremoque tempore diei, ſigno pronuntiato, vno tempore incenderunt. Ita continens flamma copias omnes repente a conſpectu texit Romanorum. Quod vbi accidit, barbari vehementiſſimo curſu fugerunt.

XVI. Cæſar, etſi diſceſſum hoſtium animadvertere non poterat incendiis oppoſitis; tamen id conſilium quum fugæ cauſſa initum ſuſpicaretur, legiones promovet; & turmas mittit ad inſequendum: ipſe veritus inſidias, ne forte in eodem loco ſubſiſtere hoſtis, atque elicere noſtros in locum conaretur iniquum, tardius procedit. Equites, quum intrare fumum & flammam denſiſſimam timerent; ac, ſi qui cupidius intraverant, vix ſuorum ipſi priores partes animadverterent equorum, inſidias veriti, liberam facultatem ſui recipiendi Bellovacis dederunt. Ita, fuga timoris ſimul calliditatiſque plena, ſine vllo detrimento, millia non amplius x progreſſi hoſtes, munitiſſimo loco caſtra poſuerunt. Inde, quum ſæpe in inſidiis equites peditesſque diſponerent, magna detrimenta Romanis pabulationibus inferebant.

XVII. Quod quum crebrius accideret, ex captivo quodam comperit Cæſar, Correum Bellovacorum ducem, fortiſſimorum millia VI peditum delegiſſe, equiteſque ex omni numero ∞, quos in inſidiis eo loco collocaret, quem in locum, propter copiam frumenti ac pabuli, Romanos pabulatum miſſuros ſuſpicaretur. Quo cognito conſilio, Cæſar legiones plures, quam ſolebat, educit; [1] equitatumque, qua conſuetudine pabulatoribus mittere præſidio conſueverat, præmittit. Huic interponit præſidia levis armaturæ: ipſe cum legionibus quam poteſt maxime appropinquat.

XVIII. Hoſtes in inſidiis diſpoſiti quum ſibi delegiſſent campum ad rem gerendam non amplius patentem in omnes partes paſſibus ∞, ſilvis vndique impeditiſſimis, aut altiſſimo flumine, [2] velut indagine munitum, hunc inſidiis circumdederunt noſtri. Explorato hoſtium conſilio, ad præliandum animo atque armis parati, quum, ſubſequentibus legionibus, nullam dimicationem recuſarent, turmatim in eum locum devenerunt. Quorum adventu quum ſibi Correus oblatam occaſionem rei gerendæ exiſtimaret, primum cum paucis ſe oſtendit; atque in proximas turmas impetum facit. Noſtri conſtanter impetum ſuſtinent inſidiatorum; neque plures in vnum locum conveniunt; quod plerumque equeſtribus præliis quum propter aliquem timorem accidit, tum multitudine ipſorum detrimentum accipitur.

XIX. Quum diſpoſitis turmis invicem rari præliarentur; neque ab lateribus circumveniri ſuos paterentur; erumpunt ceteri, Correo præliante, ex ſilvis. Fit

NOTÆ.

identidem vertentes, quos inſanire arbitrati avertere ceperunt, & manibus nutibuſque ad eorum tentoria deduxerunt, quaſi aut otioſe ſedendum eſſet, aut pugnandum. Idem habet Ælianus lib. II. cap. V. Quod autem ſuperioribus declaratum id eſſe commentariis commemoratur, argumento eſt & hanc partem commentariorum, vt & alias temporum injuria intercidiſſe.

1. *Equitatumque qua conſuetudine, &c.*] Nota conſuetudinem Cæſaris.

2. *Velut indagine*] Quemadmodum feræ a venatoribus in ſilvis ſolent.

magna contentione diverſum prælium : quod quum diutius pari Marte iniretur ; paullatim ex ſilvis inſtructa multitudo procedit peditum, quæ noſtros cogit cedere equites :' quibus celeriter ſubveniunt [1] levis armaturæ pedites, quos ante legiones miſſos docui ; turmiſque noſtrorum interpoſiti, conſtanter præliantur. Pugnatur aliquandiu pari contentione : deinde, vt ratio poſtulabat prælii, qui ſuſtinuerant primos impetus inſidiarum, hoc ipſo fiunt ſuperiores, quod nullum ab inſidiantibus imprudentes acceperant detrimentum. Accedunt propius interim legiones ; crebrique eodem tempore & noſtris & hoſtibus nuntii afferuntur, Imperatorem inſtructis copiis adeſſe. Qua re cognita, præſidio cohortium confiſi noſtri, acerrime præliantur : ne, ſi tardius rem geſſiſſent, victoriæ gloriam communicaſſe cum legionibus viderentur. Hoſtes concidunt animis; atque itineribus diverſis fugam quærunt. Nequidquam. Nam quibus difficultatibus locorum Romanos claudere voluerant, iis ipſi tenebantur. Victi tamen, propulſique, majore parte amiſſa, conſternati, quo ſors tulerat, confugiunt : partim ſilvis petitis, partim flumine ; qui tamen in fuga a noſtris acriter inſequentibus conficiuntur. Quum interim nulla calamitate victus Correus excedere prælio, ſilvaſque petere, aut invitantibus noſtris ad deditionem, potuit adduci, quin fortiſſime præliando, compluresſque vulnerando, cogeret elatos iracundia victores in ſe tela conjicere.

XX. Tali modo re geſta, recentibus prælii veſtigiis ingreſſus Cæſar, quum victos tanta calamitate exiſtimaret hoſtes, nuntio accepto, locum caſtrorum relicturos, quæ non longius ab ea cæde abeſſe plus minus VIII millibus paſſuum dicebantur, tametſi flumine impeditum tranſitum videbat ; tamen, exercitu tranſducto, progreditur. At Bellovaci, reliquæque civitates, repente ex fuga paucis, atque his vulneratis, receptis, qui ſilvarum beneficio caſum evitaverant, omnibus adverſis, cognita calamitate, interfecto Correo, amiſſo equitatu, & fortiſſimis peditibus, quum adventare Romanos exiſtimarent, concilio repente [2] cantu tubarum convocato, conclamant, vt legati obſideſque ad Cæſarem mittantur.

XXI. Hoc omnibus probato conſilio, Comius Atrebas ad eos profugit Germanos, a quibus ad id bellum auxilia mutuatus erat. Ceteri e veſtigio mittunt ad Cæſarem legatos ; petuntque, [3] vt ea pœna ſit contentus [hoſtium], quam ſi ſine dimicatione inferre integris poſſet, pro ſua clementia atque humanitate numquam profecto eſſet illaturus : afflictas opes equeſtri prælio Bellovacorum eſſe : delectorum peditum multa millia interiiſſe : vix refugiſſe nuntios cædis. Tamen magnum, vt in tanta calamitate, Bellovacos eo prælio

NOTÆ.

1. *Levis armaturæ pedites, &c.*] Erat levis armatura funditorum & ſagittariorum, qui tantum habebant gladios, haſtas & gæſa, vt Livius oſtendit lib. VIII.

2. *Cantu tubarum.*] *Tuba*, vt ait Vegetius, *directa eſt, buccina in ſemet æreo circulo flectitur.*

3. *Vt ea pœna ſit contentus* [*hoſtium.*] Vltima vox abundare videtur.

prælio commodum eſſe conſecutos; quod Correus auctor belli, concitator multitudinis eſſet interfectus. Numquam enim ſenatum tantum in civitate, illo vivo, quantum imperitam plebem potuiſſe. Hæc orantibus XXII. legatis, commemorat Cæſar, eodem tempore ſuperiore anno Bellovacos ceteraſque Galliæ civitates ſuſcepiſſe bellum: pertinaciſſime hos ex omnibus in ſententia permanſiſſe, neque ad ſanitatem reliquorum deditione eſſe perductos: ſcire atque intelligere ſe, [a] cauſſam peccati facillime mortuis delegari: neminem vero tantum pollere, vt invitis principibus, reſiſtente ſenatu, omnibus bonis repugnantibus, infirma manu plebis bellum concitare & gerere poſſet: ſed tamen ſe contentum fore ea pœna, quam ſibi ipſi contraxiſſent. Nocte inſequenti legati reſponſa ad ſuos refe- XXIII. runt, obſides conficiunt. Concurrunt reliquarum civitatum legati, quæ Bellovacorum ſpeculabantur eventum: obſides dant, imperata faciunt: excepto Comio, quem timor cohibebat, cujuſquam fidei ſuam committere ſalutem. Nam ſuperiore anno T. Labienus, Cæſare in Gallia citeriore jus dicente, quum Comium comperiſſet ſollicitare civitates, & conjurationem contra Cæſarem facere, [1] infidelitatem ejus ſine vlla perfidia judicavit comprimi poſſe: quem quia non arbitrabatur vocatum in caſtra venturum, ne tentando cautionem faceret, [2] C. Voluſenum Quadratum miſit, qui eum, per ſimulationem colloquii, curaret interficiendum. Ad eam rem delectos tranſdidit centuriones. Quum in colloquium ventum eſſet, & vt convenerat, manum Comii Voluſenus arripuiſſet, centurio, velut inſueta re permotus vellet hominem conficere, celeriter a familiaribus prohibitus Comii, non potuit. Graviter tamen primo ictu gladio caput percuſſit. Quum vtrimque gladii diſtricti eſſent, non tam pugnandi quam diffugiendi fuit vtrorumque conſilium; noſtrorum, quod mortifero vulnere Comium credebant affectum; Gallorum, quod, inſidiis cognitis, plura, quam videbant, extimeſcebant. Quo facto ſtatuiſſe Comius dicebatur, numquam in conſpectum cujuſquam Romani venire. Bellicoſiſſimis gentibus devictis, Cæſar, quum videret nullam jam eſſe civi- XXIV. tatem, quæ bellum pararet, quo ſibi reſiſteret; ſed nonnullos ex oppidis demigrare, ex agris effugere, ad præſens imperium evitandum; plures in partes exercitum dimittere conſtituit. M. Antonium quæſtorem, cum legione XI ſibi conjungit: C. Fabium legatum cum cohortibus XXV mittit [3] in diverſiſſimam partem Galliæ, quod ibi quaſdam civitates in armis eſſe

INTERPRETATIO.

[a] *Faciliſſimum eſſe cauſſam delicti transferre in mortuos.*

NOTÆ.

1. *Infidelitatem ejus, &c.*] Labienus vehementer erravit. Perfidia enim fuit, & infra perfidiam Voluſeni appellat ipſe Comius.

2. C *Voluſenum Quadratum.*] C. Voluſenus Quadratus ille eſt qui in lib. IV. de bello Gallico, in Britanniam miſſus legitur, vt portus aditusque inſulæ cognoſceret, de quo etiam mentio fit lib. III. de bello civili.

3. *In diverſiſſimam partem Galliæ.*] In Aquitaniam, quæ Belgio eſt omnino diverſa.

eſſe audiebat : neque C. Caninium Rebilum legatum, qui illis regionibus præerat, ſatis firmas II legiones habere exiſtimabat. T. Labienum ad ſe evocat : legionemque XII, [1] quæ cum eo fuerat in hibernis, [2] in Togatam Galliam mittit, ad [3] colonias civium Romanorum tuendas ; [4] ne quod ſimile incommodum accideret decurſione babarorum, ac ſuperiore æſtate [5] Tergeſtinis accidiſſet ; qui repentino latrocinio, atque impetu eorum erant oppreſſi. Ipſe ad devaſtandos depopulandoſque fines Ambiorigis proficiſcitur : quem perterritum atque fugientem quum redigi poſſe in ſuam poteſtatem deſperaſſet ; proximum [ſuæ dignitati] eſſe ducebat, adeo fines ejus vaſtare civibus, ædificiis, pecore, vt odio ſuorum Ambiorix, ſi quos fortuna feciſſet reliquos, nullum reditum propter tantas
XXV. calamitates haberet in civitatem. Quum in omnes partes finium Ambiorigis aut legiones aut auxilia dimiſiſſet, atque omnia cædibus, incendiis, rapinis vaſtaſſet ; magno numero hominum interfecto aut capto, Labienum cum II legionibus in Treviros mittit ; quorum civitas, propter Germaniæ vicinitatem, quotidianis exercitata bellis, cultu & feritate non multum a Germanis differebat ; neque imperata umquam, niſi exercitu
XXVI. coacta, faciebat. Interim C. Caninius legatus, quum, magnam multitudinem conveniſſe hoſtium in fines Pictonum, litteris nuntiiſque Duracii cognoviſſet, qui perpetuo in amicitia Romanorum permanſerat ; quum pars quædam civitatis ejus defeciſſet, ad oppidum [6] Limonum contendit. Quo quum adventaret, atque ex captivis certius cognoſceret, multis hominum millibus, Dumnaco duce Andium, Duracium clauſum, Limonum oppugnari ; neque infirmas legiones hoſtibus committere auderet ; caſtra munito loco poſuit. Dumnacus, quum appropinquare Caninium cognoviſſet, copiis omnibus ad legiones converſis, caſtra Romanorum oppugnare inſtituit. Quum complures dies in oppugnatione conſumpſiſſet ; &, magno ſuorum detrimento, nullam partem munitionum
XXVII. convellere potuiſſet, rurſus ad obſidendum Limonum redit. Eodem tempore

N o t æ.

1. *Quæ cum eo fuerat in hibernis.*] Apud Sequanos.

2. *In Togatam Galliam.*] Quæ alio nomine Citerior dicitur, quia cis Alpes eſt. Propterea autem Togata dicitur, quia togis more Italorum vtebantur in Italia ipſa Galli conſtituti.

3. *Colonias.*] Coloniæ erant vrbes agriq; in quos ſuos cives populus Rom. miſerat, ſcilicet vt colerent, jureque civitatis Romanæ vterentur. Ii vocabantur coloni, & annuam penſionem populo Rom. pendebant, qui ob eam cauſam eos tuebatur.

4. *Ne quod ſimile incommodum, &c.*] Appianus eos barbaros Dalmatas appellat. Bellum civile impunitatem illis attulit. Sed victori tandem Cæſari pacis conditiones obtulerunt, vectigaleſque facti ſunt. Rurſus, interfecto Cæſare, impoſitum jugum excuſſerunt. Sed Vibio perdomandos Auguſtus tradidit.

5. *Tergeſtinis.*] Tergeſtum oppidum XXIII millibus paſſuum abeſt ab Aquileia. Strabo lib. VII. Carnicorum pagum dicit. Mela in intimo Adriæ ſinu ponit, ac Illyriam finire tradit. *Trieſte* hodie dicitur.

6. *Limonum.*] Ignoratur. Ex itinerario Antonini eſt in Pictonibus, apud quos ſunt duo oppida, Auguſtoritum & Limonum. Si Auguſtoritum eſt, vt quibuſdam videtur, *Poitiers*, erit ignotum Limonum.

tempore

tempore C. Fabius legatus complures civitates in fidem recipit, obſidibus firmat, litteriſque C. Caninii certior fit, quæ in Pictonibus gerantur. Quibus rebus cognitis, proficiſcitur ad auxilium Duracio ferendum. At Dumnacus, adventu Fabii cognito, deſperata ſalute, ſi tempore eodem coactus eſſet & Romanum externum ſuſtinere hoſtem, & reſpicere ac timere oppidanos, repente eo ex loco cum copiis recedit. Nec ſe ſatis tutum fore arbitratur, niſi flumen Ligerim, quod erat ponte propter magnitudinem tranſeundum, copias tranſduxiſſet. Fabius, etſi nondum in conſpectum venerat hoſtibus, neque ſe cum Caninio conjunxerat, tamen doctus ab iis qui locorum noverant naturam, potiſſimum credidit, hoſtes perterritos eum locum quem petebant, petituros. Itaque cum copiis ad eundem pontem contendit, equitatumque tantum procedere ante agmen imperat legionum, quantum quum proceſſiſſet, ſine defatigatione equorum in eadem ſe reciperet caſtra. Conſequuntur equites noſtri, vt erat præceptum, invaduntque Dumnaci agmen: & fugientes perterritoſque [1] ſub ſarcinis in itinere aggreſſi, magna præda, multis interfectis, potiuntur. Itaque re bene geſta, ſe recipiunt in caſtra. Inſe- XXVIII.
quenti nocte Fabius equites præmittit, ſic paratos, vt confligerent, atque omne agmen morarentur, dum conſequeretur ipſe. Cujus præceptis, vt res gereretur, Q. Atius Varus, præfectus equitum, ſingularis & animi & prudentiæ vir, ſuos hortatur, agmenque hoſtium conſecutus, turmas partim idoneis locis diſponit, partim equitum prælium committit. Conſiſtit audacius equitatus hoſtium, ſuccedentibus ſibi peditibus, qui toto agmine ſubſiſtentes equitibus ſuis contra noſtros ferunt auxilium. Fit prælium acri certamine. Namque noſtri, contemptis pridie ſuperatis hoſtibus, quum ſubſequi legiones meminiſſent, & pudore cedendi, & cupiditate celerius per ſe conficiendi prælii, fortiſſime contra pedites præliantur: hoſteſque nihil amplius copiarum acceſſurum credentes, vt pridie cognoverant, delendi equitatus noſtri nacti occaſionem videbantur. Quum aliquandiu XXIX.
ſumma contentione dimicaretur, Dumnacus inſtruit aciem, quæ ſuis eſſet equitibus invicem præſidio. Tum repente confertæ legiones in conſpectum hoſtium veniunt. Quibus viſis perculſæ barbarorum turmæ, ac perterritæ acies hoſtium, perturbato impedimentorum agmine, magno clamore diſcurſuque paſſim fugæ ſe mandant. At noſtri equites, qui paullo ante cum reſiſtentibus fortiſſime conflixerant, lætitia victoriæ elati, magno vndique clamore ſublato, cedentibus circumfuſi, quantum equorum vires ad perſequendum, dextræque ad cædendum valent, tantum eo prælio interficiunt. Itaque amplius millibus XII aut armatorum, aut eorum qui timore arma projecerant, interfectis, omnis multitudo capitur impedimentorum.

NOTÆ.

1. *Sub ſarcinis.*] Sub ſarcinis dicuntur eſſe milites & impediti, cum præter arma adhuc portant onera, expediti autem, qui non vallum, non cibum, nihil denique præter arma ferunt.

XXX. dimentorum. Qua ex ſuga quum conſtaret, Drapetem Senonem (qui,
vt primum defecerat Gallia, collectis vndique perditis hominibus, ſervis
ad libertatem vocatis, exſulibus omnium civitatum accitis, receptis la-
tronibus, impedimenta & commeatus Romanorum interceperat) non
amplius hominum v millibus ex fuga collectis, provinciam petere; vna-
que conſilium cum eo Luterium Cadurcum cepiſſe, [1] quem in ſuperiore
commentario, prima defectione Galliæ facere in Provinciam impetum
voluiſſe, cognitum eſt; Caninius legatus cum legionibus II ad eos per-
ſequendos contendit, [a] ne de timore aut detrimento Provinciæ magna
XXXI. infamia, perditorum hominum latrociniis, caperetur. C. Fabius cum
reliquo exercitu in Carnutes, reliquaſque proficiſcitur civitates, quarum
eo prælio, quod cum Dumnaco fecerat, copias eſſe accitas ſciebat. Non
enim dubitabat, quin recenti calamitate ſubmiſſiores eſſent futuræ; dato
vero ſpatio ac tempore, eodem inſtante Dumnaco, poſſent concitari.
Qua in re ſumma felicitas celeritaſque in recipiendis civitatibus Fabium
conſequitur. Nam Carnutes, qui ſæpe vexati nunquam pacis fecerant
mentionem, datis obſidibus, veniunt in deditionem; ceteræque civitates
poſitæ in vltimis Galliæ finibus, Oceano conjunctæ, [2] quæ Armoricæ
appellantur, auctoritate adductæ Carnutum, adventu Fabii legionumque
imperata ſine mora faciunt. Dumnacus ſuis finibus expulſus, errans, la-
XXXII. titanſque, ſolus extremas Galliæ regiones petere coactus eſt. At Drapes,
vnaque Luterius, quum legiones Caniniumque adeſſe cognoſcerent, nec
ſe ſine certa pernicie, perſequente exercitu, putarent Provinciæ fines in-
trare poſſe; nec jam liberam vagandi latrocinandique facultatem habe-
rent, conſiſtunt in agris Cadurcorum. Ibi quum Luterius apud ſuos cives
quondam, integris rebus, multum potuiſſet, ſemperque auctor novorum
conſiliorum magnam apud barbaros auctoritatem haberet: [3] oppidum
Vxellodunum, quod in clientela fuerat ejus, natura loci egregie muni-
XXXIII. tum, occupat ſuis & Drapetis copiis, oppidanoſque ſibi conjungit. Quo
quum confeſtim C. Caninius veniſſet, animadverteretque omnes oppidi
partes præruptiſſimis ſaxis eſſe munitas, quo, defendente nullo, tamen
armatis adſcendere eſſet difficile; magna autem impedimenta oppidano-
rum videret: quæ ſi clandeſtina fuga ſubtrahere conarentur, effugere non
modo equitatum, ſed ne legiones quidem poſſent: tripartito cohortibus
diviſis,

INTERPRETATIO.

[a] *Ne magnum dedecus redundaret ex metu & damno Provinciæ graſſationibus ſceleratorum hominum.*

NOTÆ.

1. *Quem in ſuperiore commentario.*] Nempe in lib. VII.

2. *Quæ Armoricæ appellantur.*] Quod nomen non ejus tantum peninſulæ, quæ Britannia hodie dicitur, ſed Bajocenſis etiam agri, vt ex Auſonio patere ſupra oſtendimus.

3. *Oppidum Vxellodunum.*] Vxellodunum aiunt eſſe *Le puech d'Vſſelou*, aut *d'Vſſoldun*, apud quod oppidum multa antiquitatis veſti-

diviſis, trina excelſiſſimo loco caſtra fecit, a quibus paullatim, quantum copiæ patiebantur, vallum in oppidi circuitu ducere inſtituit. Quod XXXIV. quum animadverterent oppidani, miſerrimaque Aleſiæ memoria ſolliciti, ſimilem caſum obſeſſionis vererentur, maximeque ex omnibus Luterius, qui fortunæ illius periculum fecerat, moneret rationem frumenti eſſe habendam: conſtituunt omnium conſenſu parte ibi relicta copiarum, ipſi cum expeditis ad importandum frumentum proficiſci. Eo conſilio probato, proxima nocte, II millibus armatorum relictis, reliquos ex oppido Drapes & Luterius educunt: ii, paucos dies morati, ex finibus Cadurcorum, qui partim re frumentaria ſublevare eos cupiebant, partim prohibere, quo minus ſumerent, non poterant; magnum numerum frumenti comparant. Nonnumquam autem expeditionibus nocturnis caſtella noſtrorum adoriuntur. Quam ob cauſſam C. Caninius toto oppido munitiones circumdare moratur; ne aut opus effectum tueri non poſſit, aut plurimis in locis infirma diſponat præſidia. Magna copia frumenti comparata, XXXV. confidunt Drapes & Luterius non longius ab oppido x millibus paſſuum, vnde paullatim frumentum in oppidum ſupportarent. [a] Ipſi inter ſe provincias partiuntur. Drapes caſtris præſidio cum parte copiarum reſtitit: Luterius agmen jumentorum ad oppidum adducit. Diſpoſitis ibi præſidiis, [1] hora noctis circiter x ſilveſtribus anguſtiſque itineribus frumentum importare in oppidum inſtituit. Quorum ſtrepitum vigiles caſtrorum quum ſenſiſſent; exploratoreſque miſſi, quæ agerentur, renuntiaſſent; Caninius celeriter cum cohortibus armatis ex proximis caſtellis, in frumentarios ſub ipſam lucem impetum fecit. Ii, repentino malo perterriti, diffugiunt ad ſua præſidia: quæ noſtri vt viderunt, acrius contra armatos incitati, neminem ex eo numero vivum capi patiuntur. Effugit inde cum paucis Luterius, nec ſe recipit in caſtra. Re bene geſta, Caninius ex captivis XXXVI. comperit, partem copiarum cum Drapete eſſe in caſtris millibus non amplius x. Qua re ex compluribus cognita, quum intelligeret, fugato duce altero, perterritos reliquos facile opprimi poſſe; magnæ felicitatis eſſe arbitrabatur, neminem ex cæde refugiſſe in caſtra, qui de accepta calamitate nuntium Drapeti perferret. Sed, quum in experiundo periculum nullum videret, equitatum omnem, Germanoſque pedites ſummæ velocitatis omnes ad caſtra hoſtium præmittit. Ipſe legionem vnam in trina caſtra

INTERPRETATIO.

[a] *Ipſi dividunt inter ſe adminiſtrationem* rerum.

NOTÆ

gia; quin ibidem & numiſmata Romana effodiuntur. Nec latet ruſticos ipſos indigenas hoc oppidum fuiſſe a Cæſare expugnatum. Alii putant eſſe *Cahors*, Cadurcorum metropolim. Sed Dueona ſive Divona recenſetur ſola vrbs Cadurcorum a Ptolemæo, quæ debuit eſſe metropolis. Non enim minorem aliquam, indicta metropoli, nominaviſſet. Præterea non videtur ſuam metropolim in clientela habiturus fuiſſe Luterius.

1. *Hora noctis circiter* x.] Duabus circiter horis ante ortum ſolis.

caſtra diſtribuit; alteram ſecum expeditam ducit. Quum propius hoſtem acceſſiſſet, ab exploratoribus, quos præmiſerat, cognoſcit, caſtra eorum, vt barbarorum fert conſuetudo, relictis locis ſuperioribus, ad ripas fluminis eſſe demiſſa, at Germanos equites imprudentibus omnibus de improviſo advolaſſe, & prælium commiſiſſe. Qua re cognita, legionem armatam inſtructamq; adducit. Ita, repente omnibus ex partibus ſigno dato, loca ſuperiora capiuntur. Quod vbi accidit, Germani equites, ſignis legionis viſis, vehementiſſime præliantur. Confeſtim omnes cohortes vndique impetum faciunt: omnibus aut interfectis, aut captis, magna
XXXVII. præda potiuntur. Capitur ipſe eo prælio Drapes. Caninius, feliciſſime re geſta ſine vllo pene militis vulnere, ad obſidendos oppidanos revertitur. Externoque hoſte deleto, cujus timore augere præſidia, & munitione oppidanos circumdare prohibitus erat, opera vndique imperat adminiſtrari. Venit eodem cum ſuis copiis poſtero die C. Fabius, partemque
XXXVIII. oppidi ſumit ad obſidendum. Cæſar interim M. Antonium quæſtorem cum cohortibus XV in Bellovacis reliquit; ne qua rurſus novorum conſiliorum capiendorum Belgis facultas daretur. Ipſe reliquas civitates adit: obſides plures imperat: timentes omnium animos conſolatione ſanat. Quum in Carnutes veniſſet, quorum conſilio in civitate, ſuperiore commentario Cæſar expoſuit initium belli eſſe ortum, quod præcipue eos propter conſcientiam facti timere animadvertebat; quo celerius civitatem metu liberaret, principem ſceleris ipſius, & concitatorem belli [1] Guturvatum ad ſupplicium depoſcit. Qui etſi ne civibus quidem ſuis ſe committebat; tamen celeriter, omnium cura quæſitus, in caſtra perducitur. Cogitur in ejus ſupplicium Cæſar contra naturam ſuam, maximo militum concurſu; qui omnia pericula & detrimenta belli a Guturvato accepta referebant; [2] adeo vt verberibus exanimatum corpus ſecuri feriretur.
XXXIX. Ibi crebris litteris Caninii fit certior, quæ de Drapete & Luterio geſta eſſent, quoque in conſilio permanerent oppidani: quorum etſi paucitatem contemnebat, tamen pertinaciam magna pœna eſſe afficiendam judicabat; ne vniverſa Gallia non vires ſibi defuiſſe ad reſiſtendum Romanis, ſed conſtantiam, putaret; neve hoc exemplo ceteræ civitates, locorum opportunitate fretæ, ſe vindicarent in libertatem; quum omnibus Galllis notum eſſe ſciret, [3] reliquam eſſe vnam æſtatem ſuæ provinciæ; quam ſi ſuſtinere potuiſſent, nullum vltra periculum vererentur. Itaque

N O T Æ.

1. *Guturvatum.*] Guturvatus Cotuatus nominatur initio libri VII. Ciacconius hoc loco in veteri codice legi dicit *Gutuatum*. Ergo aut hic *Cotuatum*, aut illic *Gutuato* legendum fuerit.

2. *Adeo vt verberibus exanimatum corpus ſecuri feriretur.*] Cæſar ſuam ſævitiam multo cautius tegit. Nam de Accone Senone, quem eadem fortaſſe pœna affecit, ſolum dicit: *Graviore pronuntiata ſententia, more majorum ſupplicium ſumpſit.*

3. *Reliquam eſſe vnam æſtatem.*] Quum enim IV annis cum dimidio jam præfuiſſet, vna æſtas erat reliqua. Imperium enim illi per quinquennium, vt ex Eutropio cognoſcitur, fuerat prorogatum.

[1] Q. Calenum legatum cum legionibus II relinquit, qui juſtis itineribus ſe ſubſequeretur: ipſe cum omni equitatu, quam poteſt celerrime, ad Caninium contendit.

XL. Quum, contra exſpectationem omnium, Cæſar Vxellodunum veniſſet, oppidumque operibus clauſum animadverteret; neque ab oppugnatione recedi videret vlla conditione poſſe; magna autem copia frumenti abundare oppidanos ex perfugis cognoviſſet: aqua prohibere hoſtem tentare cœpit. [2] Flumen infimam vallem dividebat, quæ pene totum montem cingebat, in quo poſitum erat præruptum vndiq; oppidum Vxellodunum. Hoc avertere loci natura prohibebat. Sic enim imis radicibus montis ferebatur, vt nullam in partem, depreſſis foſſis, derivari poſſet. Erat autem oppidanis difficilis & præruptus eo deſcenſus; vt, prohibentibus noſtris, ſine vulneribus, ac periculo vitæ, neque adire flumen, neque arduo ſe recipere poſſent adſcenſu. Qua difficultate eorum cognita, Cæſar, ſagittariis funditoribuſque diſpoſitis, tormentis etiam quibuſdam locis contra facillimos deſcenſus collocatis, aqua fluminis prohibebat oppidanos: quorum omnis poſtea multitudo aquatum vnum in locum conveniebat.

XLI. Sub ipſius oppidi murum [3] magnus fons prorumpebat ab ea parte, quæ fere pedum CCC intervallo fluminis circuitu vacabat. Hoc fonte prohiberi poſſe oppidanos, quum optarent reliqui; Cæſar vnus videret, non ſine magno periculo; e regione ejus vineas agere adverſus montem, & aggeres ſtruere cœpit, magno cum labore, & continua dimicatione. Oppidani enim loco ſuperiore decurrentes ſine periculo præliabantur, multoſque pertinaciter ſuccedentes vulnerabant, vt tamen non deterrerentur milites noſtri vineas proferre, & labore atque operibus locorum vincere difficultates. Eodem tempore tectos cuniculos, crates & vineas agunt [4] ad caput fontis. Quod genus operis ſine vllo periculo, & ſine ſuſpicione hoſtium facere licebat. Exſtruitur agger in altitudinem pedum LX. Collocatur in eo turris X tabulatorum, non quidem quæ mœnibus æquaretur (id enim nullis operibus effici poterat), ſed quæ ſuperaret fontis faſtigium. Ex ea quum tela tormentis jacerentur ad fontis aditus; nec ſine periculo poſſent adaquari oppidani; non tantum pecora atque jumenta, ſed etiam magna hominum multitudo ſiti conſumebatur.

XLII. Quo malo perterriti oppidani, cupas ſevo, pice, [5] ſcandulis complent: eas ardentes in opera provolvunt. Eodem tempore acerrime præliantur, vt ab incendio reſtinguendo dimicatione & periculo deterreant Romanos. Magna repente in ipſis operibus flamma exſiſtit. Quæcumque enim per

locum

NOTÆ.

1. *Q. Calenum.*] Calenus ille Athenas cepit, conſulque fuit anno prælii Pharſalici.

2. *Flumen infimam vallem dividebat.*] Dordona.

3. *Magnus fons prorumpebat.*] Hunc fontem etiamnum oſtendunt incolæ

4. *Ad caput fontis.*] Sic dicitur ſcaturigo, *la ſource.* Virgil. IV. Georgic.

Triſtis ad extremi ſacrum caput aſtitit amnis.

5. *Scandulis.*] Scandulæ ſunt tabellæ e ligno roboreo vel abiegno in parvas laminas aſſulatim fiſſæ.

locum præcipitem miſſa erant, ea vineis & aggere ſuppreſſa comprehendebant id ipſum quod morabatur. Milites contra noſtri, quamquam periculoſo genere prælii locoque iniquo premebantur, tamen omnia paratiſſimo ſuſtinebant animo. Res enim gerebatur & excelſo loco, & in conſpectu exercitus noſtri: magnuſque vtrimque clamor oriebatur: ita quam quiſque poterat, maxime inſignis, quo notior teſtatiorque virtus
XLIII. ejus eſſet, telis hoſtium flammæque ſe offerebat. Cæſar, quum complures ſuos vulnerari videret, ex omnibus oppidi partibus cohortes montem adſcendere, &, ſimulatione mœnium occupandorum, clamorem vndique jubet tollere. Quo facto perterriti oppidani, quum quid ageretur in locis reliquis, eſſent ignari, revocant ab impugnandis operibus armatos, muriſque diſponunt. Ita noſtri, fine prælii facto, celeriter opera flamma comprehenſa partim reſtinguunt, partim interſcindunt. Quum pertinaciter reſiſterent oppidani, & jam magna parte ſuorum ſiti amiſſa, in ſententia permanerent: ad poſtremum [1] cuniculis venæ fontis interciſæ ſunt, atque averſæ. Quo facto repente fons perennis exhauſtus, tantam attulit oppidanis ſalutis deſperationem, vt id non hominum conſilio, ſed Deorum voluntate factum putarent. Itaque neceſſitate coacti ſe tranſdiderunt.
XLIV. Cæſar, quum ſuam lenitatem cognitam omnibus ſciret, neque vereretur, ne quid crudelitate naturæ videretur aſperius feciſſe, neque exitum conſiliorum ſuorum animadverteret, ſi tali ratione diverſis in locis plures rebellare cœpiſſent; exemplo ſupplicii deterrendos reliquos exiſtimavit. Itaq; omnibus qui arma tulerant, [2] manus præcidit. Vitam conceſſit, quo teſtatior eſſet pœna improborum. Drapes, quem captum eſſe a Caninio docui, ſive indignatione, & dolore vinculorum, ſive timore gravioris ſupplicii, paucis diebus ſeſe cibo abſtinuit; atque ita interiit. Eodem tempore Luterius, quem profugiſſe ex prælio ſcripſi, quum in poteſtatem veniſſet Epaſnacti Arverni (crebro enim mutandis locis, multorum fidei ſe committebat, quod nuſquam diutius ſine periculo commoraturus videbatur,

NOTÆ.

1. *Cuniculis.*] De quibus ſupra.

2. *Manus præcidit.*] Exemplum crudelitatis Cæſaris, qui in omnes ſævit, neminem pœnæ eximit. Sic ante in Venetos ab illo animadverſum, vbi omni ſenatu necato reliquos ſub corona vendidit. Ille tamen affectare paſſim clementiæ famam videtur. Sic de ſe ad Ciceronem ſcribit: *Recte de me augurari, bene enim tibi cognitus ſum; nihil a me abeſſe longius crudelitate.* Velleius lib. II. *Regreſſus, quod humanam excedit fidem, omnibus qui contra ſe arma tulerant, ignovit.* Sed illud conſiderandum eſt, Cæſarem barbarorum opinionem parvi feciſſe, a quibus metui voluit, ſolam, quam apud cives habiturus erat vel gloriam vel infamiam reſpicientem; cujus quidem naturam optime Dio deſcribit, dum prodit eum nihil iracundiæ tribuiſſe, ſed temporibus ſerviiſſe, nec ipſi quæ ante fuiſſent geſta curæ fuiſſe, ſed id vnum ſpectaſſe vt ſe metu expediret. Quocirca multis de ſe peſſime meritis ignoviſſe, quod nihil amplius nocituros credebat, alios vero plus juſto puniviſſe, vt ſecurus vel tutus fieret. Ita factum eſt vt adverſus Vxellodunenſes gravius conſuluerit. Curio Cæſaris naturam vero deſcribebat Ciceroni, cum illi dicebat: *Ipſum non voluntate aut natura non eſſe crudelem, ſed quod putaret popularem eſſe clementiam.*

debatur, quum ſibi conſcius eſſet, quam inimicum deberet Cæſarem ha-
bere), hunc Epaſnactus Arvernus, amiciſſimus populi R. ſine dubitatio-
ne vlla vinctum ad Cæſarem duxit. Labienus interim in Treviris eque- XLV.
ſtre prælium ſecundum facit; compluribuſque Treviris interfectis, & Ger-
manis, qui nulli adverſus Romanos auxilia denegabant, principes eorum
vivos in ſuam redegit poteſtatem, atque in iis Surum Æduum, qui &
virtutis, & generis ſummam nobilitatem habebat, ſoluſque ex Æduis ad
id tempus permanſerat in armis. Ea re cognita, Cæſar quum in om- XLVI.
nibus partibus Galliæ bene res geſtas videret, judicaretque ſuperioribus
æſtivis Galliam devictam & ſubactam eſſe, [1] Aquitaniam nunquam ipſe
adiſſet, ſed per P. Craſſum quadam ex parte deviciſſet; cum II legioni-
bus in eam partem eſt profectus, vbi extremum tempus conſumeret æſti-
vorum. Quam rem, ſicut cetera, celeriter feliciterque confecit. Namq;
omnes Aquitaniæ civitates legatos ad eum miſerunt, obſideſque ei de-
derunt. Quibus rebus geſtis, ipſe cum equitum præſidio Narbonem pro-
fectus eſt: exercitum per legatos in hiberna deduxit: IV legiones in
Belgio collocavit cum M. Antonio, & C. Trebonio, & P. Vatinio, & Q.
Tullio legatis. II in Æduos miſit, quorum in omni Gallia ſummam
eſſe auctoritatem ſciebat: II in Turonis ad fines Carnutum poſuit, quæ
omnem regionem conjunctam Oceano continerent: II reliquas in Le-
movicum fines non longe ab Arvernis, ne qua pars Galliæ vacua ab exer-
citu eſſet. Paucos dies ipſe in Provincia moratus, quum celeriter omnes
conventus percucurriſſet; publicas controverſias cognoviſſet; bene me-
ritis præmia tribuiſſet (cognoſcendi enim maximam facultatem habebat,
quali quiſque animo in Rempublicam fuiſſet totius Galliæ defectione,
quam ſuſtinuerat fidelitate atque auxiliis provinciæ illius.) His rebus XLVII.
confectis, ad legiones in Belgium ſe recipit. Hibernavitque [2] Nemeto-
cennæ. Ibi cognoſcit Comium Atrebatem prælio cum equitatu ſuo con-
tendiſſe. Nam quum Antonius in hiberna veniſſet, civitaſque Atreba-
tum in officio maneret; Comius qui poſt illam vulnerationem, quam
ſupra commemoravimus, ſemper ad omnes motus paratus ſuis civibus eſſe
conſueſſet, ne conſilia belli quærentibus auctor armorum duxque deeſſet,
parente Romanis civitate, cum ſuis equitibus ſe ſuoſque latrociniis alebat,
infeſtiſque itineribus commeatus complures, qui comportabantur in hi-
berna Romanorum, intercipiebat. Erat attributus Antonio præfectus XLVIII.
equitum C. Voluſenus Quadratus, qui cum eo hiemaret. Hunc Anto-
nius

Notæ.

1. *Aquitaniam nunquam ipſe adiſſet.*] Argumentum eſt nunquam vacaſſe Cæſari ſuos commentarios relegere. Aliter enim emendaſſet, quæ de Aquitania ſuperius ſcripſerat, & quæ Auguſtus ipſe poſtea emendavit prolatis Aquitaniæ finibus, cum novam Galliæ diviſionem inſtituit.

2. *Nemetocennæ.*] Nemetocenna nunc eſt locus ſine nomine, in quem tempore in præteritum futuro mutato convenit Virgilianum illud:

Hæc tum nomina erant, nunc ſunt ſine nomine terræ.

nius ad perſequendum equitatum hoſtium mittit. Voluſenus autem ad eam virtutem, quæ ſingularis in eo erat, magnum odium Comii adjungebat, quo libentius id faceret, quod imperabatur. Itaque diſpoſitis inſidiis, ſæpius ejus equites egreſſus, ſecunda prælia faciebat. Noviſſime, quum vehementius contenderetur, ac Voluſenus ipſius intercipiendi Comii cupiditate pertinacius eum cum paucis inſecutus eſſet; ille autem fuga vehementi Voluſenum longius produxiſſet; repente omnium ſuorum invocat fidem atque auxilium, ne ſua vulnera, perfidia interpoſita, paterentur inulta; converſoque equo, ſe a ceteris incautius permittit in præfectum. Faciunt idem omnes ejus equites, paucoſque noſtros convertunt atque inſequuntur. Comius incenſum calcaribus equum jungit equo Quadrati, lanceaque infeſta medium femur ejus magnis viribus transjicit. Præfecto vulnerato, non dubitant noſtri reſiſtere, & converſi hoſtem pellere. Quod vbi accidit, complures hoſtium, magno noſtrorum impetu pulſi, vulnerantur, & partim in fuga proteruntur, partim intercipiuntur. Quod vbi malum dux equi velocitate evitavit; graviter vulneratus præfectus, vt vitæ periculum aditurus videretur, refertur in caſtra. Comius autem ſive expiato ſuo dolore, ſive magna parte amiſſa ſuorum, legatos ad Antonium mittit, ſeque ibi futurum, vbi præſcripſerit, & ea facturum quæ imperaverit, obſidibus datis firmat: vnum illud orat, vt timori ſuo concedatur, ne in conſpectum veniat cujuſquam Romani. Quam poſtulationem Antonius quum judicaret ab juſto naſci timore, veniam petenti dedit; obſides accepit.

[1] SCIO, *Cæſarem ſingulorum annorum ſingulos commentarios confeciſſe: quod ego non exiſtimavi mihi eſſe faciendum: propterea quod inſequens annus L. Paullo, C. Marcello,* COSS. *nullas habet Gallia magnopere res geſtas. Ne quis tamen ignoraret, quibus in locis Cæſar exercituſque eo tempore fuiſſent, pauca ſcribenda conjungendaque huic commentario ſtatui.*

XLIX. CÆSAR, quum in Belgio hiemaret, vnum illud propoſitum habebat, continere in amicitia civitates, nulli ſpem aut cauſſam dare armorum. Nihil enim minus volebat, quam ſub diſceſſum ſuum neceſſitatem ſibi aliquam imponi belli gerendi: ne, quum exercitum deducturus eſſet, bellum aliquod relinqueretur, quod omnis Gallia libenter ſine præſenti periculo ſuſciperet. Itaque, [2] honorifice civitates appellando,

[3] principes

NOTÆ.

1. *Scio Cæſarem.*] Veluti epilogus libri eſt, vbi nempe nonus annus incipit, vel potius hiems noni anni.

2. *Honorifice civitates appellando*] Egregium documentum tradit Cæſar, quibus artibus partæ bello provinciæ retineantur, quæ certe adeo illi ſucceſſerunt, vt ingreſſus bellum civile, copias omnes ex Gallia cum eduxiſſet, nihilominus pacatam retinuerit jam libertatis velut immemorem, quaſi non victa, ſed ſua ſponte ſubdita eſſet. Sic Agrippa apud Ioſephum lib. II. de bello Iudaïco cap. XVI. *Καὶ τοῦτο ὑπομένουσιν, οὐ διὰ φρονημάτων μαλακίας, οὐδὲ δι' ἀγένειαν, οἵγε διήνεγκαν ὀγδοήκοντα ἔτη πόλεμον ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, ἀλλὰ μετὰ τῆς δυνάμεως ῥωμαίων*

[3] principes

[1] principes maximis præmiis afficiendo, [2] nulla onera nova imponendo, defeſſam tot adverſis præliis Galliam, conditione parendi meliore, facile in pace continuit. L. Ipſe, hibernis peractis, [3] contra conſuetudinem in Italiam quam maximis itineribus eſt profectus, vt [4] municipia & colonias appellaret, quibus M. Antonii quæſtoris ſui commendaret [5] ſacerdotii petitionem. Contendebat enim [gratia] quum libenter pro homine ſibi conjunctiſſimo, quem paullo ante præmiſerat ad petitionem; tum acriter [6] contra factionem & potentiam paucorum, qui M. Antonii repulſa, Cæſaris decedentis convellere gratiam cupiebant. [7] Hunc etſi augurem prius factum, quam Italiam attingeret, in itinere audierat, tamen non minus juſtam ſibi cauſſam municipia & colonias adeundi exiſtimavit, vt iis gratias ageret, quod frequentiam atque officium ſuum Antonio præſtitiſſent: ſimulque ſe & honorem ſuum in ſequentis anni commendaret petitione; propterea quod inſolenter adverſarii ſui gloriarentur, L. Lentulum & C. Marcellum [8] Coss. creatos, qui omni honore & dignitate Cæſarem

NOTÆ.

καὶ τὴν τύχην καταπλαγέντες, ἥτις αὐτοῖς κατορθοῖ πλείονα τῶν ὅπλων. Τοιγαροῦν ὑπὸ χιλίοις καὶ διακοσίοις στρατιώταις δουλεύουσιν, οἳ ὀλίγου δεῖν πλείους ἔχουσι πόλεις. Et hoc ſuſtinent [Galli] non propter animorum mollitiem, nec propter ignaviam, qui octoginta annos pro libertate bellum geſſerunt, ſed potentiam Romanorum & fortunam una admirati, quæ fortuna illi plura quam armis obtinent. Quapropter ſub mille & ducentis militibus ſerviunt, quibus pene plures vrbes habent. Deinde ſubdit Galliam Romanos exercitus delere nullo negotio potuiſſe, quippe CCCXV gentibus numeroſam. Sic de eadem re Florus: *Difficilius eſt provincias obtinere quam facere; viribus parantur, jure retinentur.* Livius vero lib. XXXVII. *Facilius parari ſingula quam teneri univerſa.*

1. *Principes maximis præmiis afficiendo.*] Non enim vulgus facile concitatur, niſi ducum auctoritas præeat. Præterea, ſi quid opum eſt, quibus bellum geritur, penes principes eſſe ſolet.

2. *Nulla nova onera imponendo*] Ita autore Tacito, Cappadoces cum in provinciæ formam eſſent redacti, a Tiberio quædam ex regiis tributis deminuta, quo mitius Romanum imperium ſperaretur. Veſpaſianus vero gravi laboravit infamia, quod non contentus omiſſa ſub Galba vectigalia revocaſſe, nova & gravia addiderit & auxerit tributa.

3. *Contra conſuetudinem.*] Non quia non ſolitus ire; ſed quia maturius ire conſueverat. Ante enim ineunte hieme, tunc autem exeunte profectus eſt in Italiam, in Gallia pluſculum moratus, vt extremam veluti manum toti operi imponeret.

4. *Municipia & colonias.*] Municipia a muneribus capiendis dicta, erant oppida jure civium Romanorum donata; coloniæ vero oppida quo populus Rom. cives ſuos ad incolendum deduxit. Quia vero alia ſunt teſte A. Gellio, quæ jus civitatis ſine ſuffragio habebant, alia vero, quæ jus habebant ſuffragii, hæc erant quæ cum ſtuderet Cæſar M. Antonium fieri ſacerdotem, ipſi circumeunda erant, vt municipum gratiam illi conciliaret. Sed non ea contentus prenſatione, in vrbem non deſinebat milites mittere, multoſque e magiſtratibus pecunia redimere, in iis Paulum conſulem, qui talentis mille & quingentis corruptus, ad ejus partes deſcivit, teſte Plutarcho.

5. *Sacerdotii petitionem.*] Multa erant ſacerdotiorum genera, ſed quod petebat Antonius erat ſacerdotium auguratûs.

6. *Contra factionem & potentiam paucorum*] Nempe Pompeii, Catonis, Marcelli, Scipionis, Lentuli.

7. *Hunc etſi augurem.*] Augures ab avibus dicti, quorum ſcientia antiquitus in captanda ex avibus futuri cognitione fuit; ſi enim opportune volaſſent aves, aut idoneas aves accepiſſent, aut rite ediſſent, inde futura prædicere ſolebant augures, qui poſtea magno ſunt in honore habiti.

8. *Conſules creatos.*] Deſignatos.

Cæſarem exſpoliarent: ereptum [1] Ser. Galbæ conſulatum, quum is multo
plus gratia ſuffragiiſque valuiſſet, quod ſibi conjunctus & familiaritate
LI. & neceſſitudine legationis eſſet. Exceptus eſt Cæſaris adventus ab om-
nibus municipiis & coloniis incredibili honore atque amore. Tum primum
enim veniebat ab illo vniverſæ Galliæ bello. Nihil relinquebatur, quod
ad ornatum portarum, itinerum, locorumque omnium, qua Cæſar iturus
erat, excogitari poſſet. Cum liberis omnis multitudo obviam procedebat.
Hoſtiæ omnibus locis immolabantur. [2] Tricliniis ſtratis fora templaque
occupabantur, vt vel exſpectatiſſimi triumphi lætitia præcipi poſſet. Tanta
LII. erat magnificentia apud opulentiores, cupiditas apud humiliores. Quum
omnes regiones [3] Galliæ Togatæ Cæſar percucurriſſet, ſumma celeritate
ad exercitum [4] Nemetocennam rediit; legionibuſque ex omnibus hiber-
nis ad fines Trevirorum evocatis, eo profectus eſt, ibique [5] exercitum lu-
ſtravit. [6] T. Labienum Galliæ Togatæ præfecit, quo majore commen-
datione conciliaretur ad conſulatus petitionem. Ipſe tantum itinerum
faciebat, quantum ſatis eſſe ad mutationem locorum, propter ſalubri-
tatem exiſtimabat. Ibi quanquam crebro audiebat, Labienum ab ini-
micis ſuis ſollicitari; certiorque fiebat, id agi paucorum conſiliis, vt in-
terpoſita ſenatus auctoritate aliqua parte exercitus ſpoliaretur: tamen
neque de Labieno credidit quidquam, neque contra ſenatus auctorita-
tem, vt aliquid faceret, potuit adduci. Iudicabat enim, liberis ſententiis
[7] patrum conſcriptorum cauſſam ſuam facile obtineri. Nam [8] C. Curio,
[1] tribunus

N O T Æ.

1. *Ser. Galbæ.*] Ser. Galba hic eſt qui, vt eſt in lib. III. a Cæſare in Nantuates, Veragros, Seduno ſque miſſus, quique ob conſulatus repulſam, quam Cæſari rerum potienti tribuebat, cum Caſſio & Bruto conjuravit.

2. *Tricliniis.*] Triclinium, autore Iſidoro, eſt cænaculum a tribus lectulis diſcumbentium dictus. Apud veteres enim in loco vbi convivii apparatus exponebantur, tres erant lectuli ſtrati, in quibus diſcumbentes epulabantur. *Κλίνη* enim Græce *lectus* dicitur, vnde factum vt triclinium diceretur. Horat. Sat. IV. lib. I. tres lectos pro triclinio dixit:

Sæpe tribus lectis videas cænare quaternos.

3. *Galliæ Togatæ.*] De Gallia Togata ſupra.

4. *Nemetocennam.*] Ignorari dictum ſupra.

5. *Exercitum luſtravit.*] Exercitum luſtrare eſt expiare ſolemnibus ſacrificiis. Quod fiebat ab Imperatoribus, vel cum ad novum exercitum veniebant, vel cum de provincia decedebant, vel re bene geſta, vel ante prælium. Luſtrationis ejuſmodi exemplam habemus apud lib. X. Decados IV. T. Livii: *Prior hoſtiæ pars dextra, poſterior ad levam viæ ponitur. Inter hanc diviſam hoſtiam copiæ armatæ traducuntur.* Mos denique erat luſtrationis, ſacrificio peracto, decurrere exercitum, & diviſas bifariam acies concurrere ad ſimulachrum pugnæ.

6. *T. Labienum Galliæ Togatæ præfecit, quo, &c.*] Qui Labienus tamen a Cæſare poſtea ad Pompeium defecit.

7. *Patrum conſcriptorum.*] Senatores fuere creati centum a Romulo, qui honoris cauſa patres dicti ſunt, eorumq; ſoboles, patritii. Poſt exactos vero reges, quos ætate graves & pietate cognoverant, elegerunt, quorum in decedentium locum cum litteris alii ſcriberentur, vocaverunt conſcriptos.

8. *C. Curio*] Curionem, teſte Appiano, laudabat populus tamquam vnum omnium qui contra vtrumque, Pompeium & Cæſarem inimicitias cepiſſet, floribuſque deducens aſpergebat, vt athletam magni difficiliſque certaminis. Nihil enim terribilius illo diſſidio videbatur poſſe fieri. De quo Curione vide plura in ſequentis libri principio.

[1] tribunus pl. quum Cæſaris cauſſam dignitatemque defendendam ſuſcepiſſet, ſæpe erat ſenatui pollicitus; ſi quem timor armorum Cæſaris læderet, &, quoniam Pompeii dominatio atque arma non minimum terrorem foro inferrent, diſcederet vterque ab armis, exercituſque dimitteret. Fore eo pacto liberam, & ſui juris civitatem. Neque hoc tantum pollicitus eſt; ſed etiam per ſe ſenatus [2] diſceſſionem facere cœpit. Quod ne fieret, conſules amicique Pompeii interceſſerunt, atque, ita rem moderando, diſceſſerunt. [3] Magnum hoc teſtimonium ſenatus erat vni- LIII.
verſi, convenienſque ſuperiori facto. Nam Marcellus proximo anno, quum impugnaret Cæſaris dignitatem, [4] contra legem Pompeii & Craſſi, [5] retulerat ante tempus ad ſenatum, de Cæſaris provinciis; ſententiiſque dictis, diſceſſionem faciente Marcello, qui ſibi omnem dignitatem ex Cæſaris invidia quærebat, [6] ſenatus frequens in alia omnia tranſiit. Quibus non frangebantur animi inimicorum Cæſaris, ſed admonebantur, quo majores pararent neceſſitudines, quibus cogi poſſet ſenatus id probare,
quod ipſi conſtituiſſent. Fit deinde SC. vt [7] ad bellum Parthicum le- LIV.
gio vna a Cn. Pompeio, altera a C. Cæſare mitterentur. Neque obſcure hæ duæ legiones vni Cæſari detrahuntur. Nam [8] Cn. Pompeius legionem primam, quam ad Cæſarem miſerat, confectam ex delectu provinciæ, Cæſari

NOTÆ.

1. *Tribunus plebis.*] Tribuni plebis magiſtratus erant decem, quorum erant partes plebem tueri, cui ſi quis noceret, jus habebant interceſſionis, quorum creatio facta eſt ann. V. C. CCLX paullo poſt exactos reges. Qua de re vide T. Livium.

2. *Diſceſſionem facere cœpit.*] Diſceſſio erat his verbis concepta: Qui hæc ſentitis, in hanc partem, qui alia omnia, in illam partem ite qua ſentitis, pedibuſque ibatur in ſententiam, ſingulis ſententiam non dicentibus. Hoc porro cum obſcurum ſit, mirifice illuſtratur a Plutarcho in vita Pompeii. Sed aliquantum hic ſcripſit a Plutarcho diſſentit. Diſceſſionem enim eſſe factam Plutarchus & Appianus ſcribunt. Hic vero per Conſules ſtetiſſe, quominus facta ſit. Quod ex eventu ſit credibilius.

3. *Magnum hoc teſtimonium ſenatus erat univerſi.*] Placere vt Pompeius & Cæſar ab armis diſcederent, cum in hanc ſententiam omnes fere diſceſſerunt.

4. *Contra legem Pompeii & Craſſi.*] Quæ lex ab ipſis fuerat in gratiam Cæſaris condita. De qua lege vide infra.

5. *Retulerat ante tempus.*] Vt Conſul. Quia lege lata a Pompeio & Craſſo Coſſ. in alterum quinquennium Galliæ provinciæ prorogatæ fuerant & reſtabant adhuc duo anni de illo quinquennio, quod fieri recuſabat Pompeius dicens: Clarum virum & in multis patriæ vtilem non eſſe injuria afficiendum tantulo ſpatio temporis erepto. Quo tamen innuebat poſt illud tempus imperium tollendum. Cauſæ autem quibus nitebatur Conſul, hæ erant, teſte Suetonio: *Quoniam bello confecto pax eſſet, ac dimitti deberet victor exercitus. Nec contentus Marcellus provincias Cæſari & privilegium eripere, retulit etiam vt colonis quos rogatione Vatinia Novumcomum deduxiſſet, civitas adimeretur, quod per ambitionem & vltra præſcriptum data eſſet.* Cumque ex eorum colonorum numero vnum nactus eſſet, qui magiſtratum apud eos ſuperioribus annis geſſerat, virgis cæſum, quod Romanis civibus fieri non licebat, ire atque vibices ſuas peregrinitatis notas Cæſari oſtendere juſſit.

6. *Senatus frequens in alia omnia tranſiit.*] Negavit ſe velle. Idem certe ſcribit Cœlius ad Ciceronem lib. VIII. epiſt. famil.

7. *Ad bellum Parthicum.*] Supple quod Craſſo interfecto ſimulabatur reſtaurari. Non enim contra Parthos bellatum eſt.

8. *Cn. Pompeius ad legionem primam.*] Pompeius commodaverat antehac Cæſari legio-

Cæſari eam tanquam ex ſuo numero dedit. Cæſar tamen, quum de voluntate adverſariorum nemini dubium eſſet, Cn. Pompeio legionem remiſit, & ex ſuo numero xv, quam in Gallia citeriore habuerat, ex SC. jubet tranſdi. In ejus locum XIII legionem [1] in Italiam mittit, quæ præſidia tueretur, ex quibus præſidiis XV deducebatur: ipſe exercitum diſtribuit per hiberna; C. Trebonium cum legionibus IV in Belgio collocat; C. Fabium cum totidem in Æduos deducit. Sic enim exiſtimabat tutiſſimam fore Galliam, ſi Belgæ, quorum maxima virtus, & Ædui, quorum auctoritas ſumma eſſet, exercitibus continerentur.

LV. Ipſe in Italiam profectus eſt: quo quum veniſſet, cognoſcit per C. Marcellum conſulem legiones II ab ſe remiſſas, quæ ex SC. deberent ad Parthicum bellum duci, Cn. Pompeio tranſditas, atque in Italia retentas eſſe. Hoc facto, quamquam nulli erat dubium, quin arma contra Cæſarem pararentur: tamen Cæſar omnia patienda eſſe ſtatuit, [2] quoad ſibi ſpes aliqua relinqueretur jure potius diſceptandi, quam belli gerendi.

C.

NOTÆ

nem quam ab ipſo repetivit, quaſi eam ad Parthicum bellum ſuo nomine miſſurus. Cæſar porro XV. tradidit. Ita cum unam videretur dare, duas tamen tradidit. Succeſſit huic incommodo injuria; nam ambæ ſunt retentæ. De quibus Cicero ipſe Pompeianus lib. VII. ep. XIII. ad Attic. *Spes omnis in duabus invidioſe retentis, pene alienis legionibus.*

1. *In Italiam mittit.*] In Togatam nempe Galliam, quæ provincia erat Cæſaris. Interim quæ hic legio XV dicitur, ea III appellatur in III. lib. de bello civili; & a Lucano IV. quod magis credibile, quia verſus ratio errorem numerorum non patitur quem paſſus eſt textus Cæſaris.

———— Cornus tibi cura ſiniſtri
Lentule, cum prima, quæ tum fuit optima bello
Et quarta legione datur. ————

2. *Quoad ſibi ſpes aliqua, &c.*] Cicero lib. I. de officiis: *Explicanda magis eſt decernendi ratio, quam decertandi fortitudo.* Et oratione pro A. Cæcinna: *Conſiderati hominis eſſe, qua de re jure decertari oportet, armis non contendere.*

C. IVLII CÆSARIS COMMENTARIORVM DE BELLO CIVILI

LIBER I.

Argvmentvm Libri primi.

Belli civilis cauſæ exponuntur, tum conditiones pacis proponuntur, quibus cum nihil eſſet profectum, Cæſar trajecto Rubicone fluvio, primum Ariminum, deinde alias Italiæ vrbes occupat. Pompeius, vrbe relicta, fugit Brunduſium. Cæſar Romam intrat, omiſſoq; Pompeio redit in Galliam, & per Trebonium legatum Maſſiliam, quæ Pompeianas partes ſuſceperat, oppugnat. Ipſe interim in Hiſpaniam contra Afranium Petreiumq; Pompeii legatos proficiſcitur, bellumque ibi ex animi ſententia conficit.

[1] Litteris [a [2] Fabio C.] Cæſaris conſulibus redditis, ægre ab iis I. impe-

Interpretationes & Notæ.

1. Litteris.] Hunc librum, vt Suetonii, vt Velleii Paterculi, vt alios multos acephalum puto, id eſt, initii ſui expertem. Nihil enim facilius quam injuriam, ſi quæ ſit, in primas libri paginas invadere, vt & in extremas. Propterea & multi libri fine defecti lectitantur. Facile tamen eſt ex Appiano illud principium ſupplere hoc modo: Cum ſenatus in Curionis ſententiam diſceſſiſſet, vt Plutarchus & Appianus teſtantur, aut, vt ſupra legimus apud Hirtium, nihil propius factum eſſet quam vt diſcederet, conſul ſenatum dimittens, exclamavit: Vincite vt Cæſarem dominum habeatis. His dictis ad Pompeium cum collega extra vrbem proceſſit, porrectoque ipſi gladio, Iubemus te, inquit, ambo ire contra Cæſarem, & pro patria pugnare, & ad hoc tibi damus exercitum qui hic eſt aut omnino in Italia, ſimulque delectus arbitrio tuo habendi poteſtatem. Obtemperavit Pompeius, modeſtiæ tamen cauſa & ſpecie tenus ſubjecit; niſi quid melius. Curio deſperans ſe poſſe amplius Cæſarem juvare, exienſque ſenatu & ſibi metuens, ſe ad Cæſarem contulit, qui ſuperatis jam Alpibus cum quinque millibus peditum, trecentiſque equitibus Ravennam petebat, quæ Italiæ confinis, extrema erat ejus provinciæ. Ibi comiter excepit Cæſar Curionem, cumque eo & reliquis amicis de præſentibus rebus deliberabat. Cenſebat Curio educendas eſſe e Gallia copias vniverſas & in vrbem propere deducendas. Cæſari viſum eſt iterum de pace agere, amiciſque mandavit, vt pro ſe paciſcerentur, vt liceret ſibi duas legiones cum ciſalpina Gallia & Illyrio retinere, dum conſul fieret, nec videbatur diſplicere Pompeio. Verum obſtantibus conſulibus, Cæſar per Curionem ad ſenatum ſcripſit litteras, quarum hæc erat ſumma, vt ſibi abſenti alter conſulatus mandaretur. Nam lege Pompeia Licinia latum erat vt ejus abſentis ratio haberetur, id eſt, vt ipſi abſenti liceret petere conſulatum, quod Romanorum legibus non licebat. Suetonius addit petiiſſe vt ne ſibi beneficium pop. R. adimeretur, aut vt cæteri quoque Imperatores ab exercitu diſcederent, confiſus, vt putant, facilius ſe, ad quæ voluiſſet, veteranos convocaturum, quam Pompeium novos milites: alioquin ſe venturum, illataſque injurias tam ſibi quam patriæ vlturum.

2. *Fabio.*] Quem hic Cæſar Fabium videtur appellare, a Dione Curio dicitur. Sed ſi

impetratum eſt, [1] ſumma tribunorum pl. contentione, vt in ſenatu recitarentur. [2] Vt vero ex litteris ad ſenatum referretur, impetrari non potuit. [3] Referunt conſules de rep. ([4] in civitate), [5] L. Lentulus conſul ſenatui reique publ. ſe non defuturum pollicetur, ſi audacter ac fortiter ſententias dicere velint: ſin Cæſarem reſpiciant, atque ejus gratiam ſequantur, vt ſuperioribus fecerint temporibus, ſe ſibi conſilium capturum, neque ſenatus auctoritati obtemperaturum: habere ſe quoque ad Cæſaris gratiam atque amicitiam receptum. In eandem ſententiam loquitur [6] Scipio: Pompeio eſſe in animo, reip. non deeſſe, ſi ſenatus ſequatur: ſin cunctetur atque agat lenius, nequidquam ejus auxilium, ſi poſtea velit,

NOTÆ.

liber fuit acephalus, vt conjecimus, potuit & facillime trunco & mutilo loco error irrepere in vocem *Fabio* Is Curio ſuperiore anno tribunus plebis fuerat. Appianus quoque lib. II. de bello civili, Curionem litterarum latorem nominat, & triduo CIↃCCC ſtadia ab exercitu Cæſaris Romam confeciſſe ſcribit. Hic a Velleio lib. II. deſcribitur, tamquam fax belli civilis: *Non alius majorem flagrantioremque quam C. Curio trib. plebis ſubjecit facem, vir nobilis, eloquens, audax, ſuæ, alienæque & fortunæ & pudicitiæ prodigus, homo ingenioſiſſime nequam: & facundus malo publico.* Plinius lib. XXXVI. ſcribit nihil illum in cenſu habuiſſe præter diſcordiam principum, & profuſiſſimum tamen fuiſſe, miraturque ſummam ejus gentis felicitatem. *Vna*, inquit, *familia Curionum, in qua tres Oratores continua ſerie extiterunt.* Ejus ſunt litteræ ad M. Tullium Ciceronem, & Ciceronis ad illum. Prius inimiciſſimus fuit Cæſaris, ſed delinivit eum M. Antonius ſuis deliciis, & Cæſar ſolvit pro ipſo ingens æs alienum. Is capto Corfinio in Siciliam primum, deinde in Africam tranſiit contra Varum & Iubam, ibique cum ſuo exercitu ab eo cæſus eſt. Lucanus lib. I. *Hos* [tribunos] ait, *audax venali comitatur Curio lingua*

Vox quondam populi libertatemque tueri
Auſus, & armatos plebi miſcere potentes.

1. *Summa tribunorum pl. contentione, &c.*] Plutarchus in Pompeio, item in Cæſare ſcripſit M. Antonium tribunitia poteſtate vſum invito ſenatu Cæſaris litteras ad populum recitaſſe. Hæc autem tribunorum erat poteſtas, vt ſenatuſconſultis plebiſſcitiſque, ſi minus grata ipſis eſſent, intercederent.

2. *Vt vero ex litteris, &c.*] Non potuit quidem impetrare vt res ſenatui proponeretur deliberanda propter pertinax ſcilicet Cæſaris odium. Hæc tamen litterarum recitatio fecit, vt inſtituente Pompeio delectum, alii non reſponderent ad nomina, alii ſegniter & male animati convenirent, alii pacem clamitarent. Itaque Cicero lib. I. ep. XIII. ad Attic. *Delectus adhuc quidem invitorum eſt & a pugnando abhorrentium.*

3. *Referunt conſules de rep.*] L. Lentulus & C. Marcellus, qui illo anno erant conſules, iidemque Cæſaris inimici. Id autem conſules anni principio facere ſolebant, finite aut infinite; finite, id eſt, de ſingulis rebus, ſi quæ graviores incidiſſent; infinite vero, ſi nullum eſſet negotium in præſentia, quod ſingularem patrum curam deſideraret, teſte Varrone apud Gellium lib. XIV. cap. VII.

4. *In civitate.*] Abundat, & ex interpretamento aliquo in textum irrepſit.

5. *L. Lentulus.*] Is porro Lentulus eſt de quo in ſuperiore libro ſcriptum eſt, L. Lentulum & C. Marcellum conſules creatos, qui omnem honorem & dignitatem Cæſaris expoliaverunt, qui tandem in Ægypto poſt Pompeii mortem, a Ptolemæo comprehenſus, in cuſtodia necatus eſt.

6. *Scipio.*] Fuit ille Metellus Scipio, qui triennio ante conſul cum Pompeio fuerat, cujus filiam lectiſſimam feminam Corneliam morte P. Craſſi viduam, vxorem duxerat Pompeius, qui adeo gener ejus exinde fuit. Ideo Metellus eſt dictus, quia a Metello Pio, qui Sertorium in Hiſpania debellaverat, adoptatus fuerat cum eſſet ipſe filius Scipionis Naſicæ. Is tandem dux partium factus poſt Pompeii exitum bellum cum Cæſare in Africa renovavit, quo & periit, cujus mortem vide in libro ſequente de bello Africano.

velit, imploraturum. Hæc Scipionis oratio, [1] quod ſenatus in vrbe habebatur, Pompeiuſque aderat, ex ipſius ore Pompeii mitti videbatur. Dixerat aliquis leniorem ſententiam: vt primo [2] M. Marcellus, ingreſſus in eam orationem, [3] non oportere ante de rep. ad ſenatum referri, quam delectus tota Italia habiti, & exercitus conſcripti eſſent; quo præſidio tuto & libere ſenatus, quæ vellet, decernere auderet: vt [4] M. Calidius, [5] qui cenſebat, vt Pompeius in ſuas provincias proficiſceretur, ne qua eſſet armorum cauſſa: timere Cæſarem, abreptis ab eo II legionibus, ne ad ejus periculum reſervare & retinere eas ad vrbem Pompeius videretur: [6] vt M. Rufus, qui ſententiam Calidii, paucis fere mutatis verbis, ſequebatur. Ii omnes convicio L. Lentuli conſulis correpti exagitabantur. Lentulus ſententiam Calidii pronunciaturum ſe omnino negavit. Marcellus perterritus conviciis, a ſua ſententia diſceſſit. Sic vocibus conſulis, [7] terrore præſentis exercitus, minis amicorum Pompeii, plerique compulſi, inviti & coacti, Scipionis ſententiam ſequuntur; Vti ante certam diem II.

NOTÆ.

1. *Quod ſenatus in vrbe habebatur.*] Pompeio non licebat vt Hiſpaniæ proconſuli in vrbe adeſſe. Sed ei, ſi neceſſe fuiſſet in ſuburbio in æde Bellonæ ſenatus eſſet datus. Sed quia ſenatus in vrbe habebatur, Pompeiuſq; vt ſcripſit Dio lib. XLI. in ſuburbio cum exercitu erat, quicquid ejus ſocer Scipio dixerat, ab ipſo Pompeio, qui in proximo ſuburbio erat, profectum exiſtimabatur. *Pompeius ad vrbem erat*, legitur a Mureto. Sic enim in veteri lib. ſcribebatur, *A V.* pro *ad vrbem*. Vnde factum AVerat quod aberat poſtea ſcriptum. Pedianus lib. II. in Verrem: *Ad vrbem, in vrbe eſſe dici ſolet de iis qui cum poteſtate proconſulari aut nuper e provincia reverſi eſſent, aut nondum in provinciam profecti eſſent.*

2. *M. Marcellus.*] Is eſt cui poſt Pompeianum bellum Cæſar ignovit, quem Romam redeuntem, P. Magius Chilo pugione interfecit, vetus Pompeianæ militiæ comes apud Piræea portum Athenienſium; quod ſibi quidam amicorum fuiſſet prælatus. Erat hic Marcellus de veteri Claudiorum gente.

3. *Non oportere ante de rep. ad ſenatum referre, &c.*] Plena prudentiæ ſententia, cui ſi eſſet obtemperatum, non cecidiſſet reſpublica; nec enim quicquam magis nocuit, quam quod imparatus Pompeius bellum indixit Cæſari, vt cognitum eſt. In eamque rem optime Cicero lib. VII. epiſt. XIII. ad Attic. *Commiſſum quidem a nobis certe eſt, ſive a noſtro duce, vt e portu ſine gubernaculis egreſſi, tempeſtati nos traderemus.*

4. *M. Calidius.*] Hujus mentionem facit Cicero in Bruto, vt præſtantis Oratoris, & eodem teſte, obiit in illo bello civili. Is forte eſt qui a Dione M. Cæcilius dicitur, dum ſic ſcribit lib. XLI. Τὸν μὲν Πομπήϊον οὐδεὶς ἀπαλλαγῆναι ἐκ τῶν ὅπλων ἐψηφίσαντο (ἐν γὰρ τῷ προαστείῳ τὰς δυνάμεις εἶχε) τὸν δὲ δὴ Καίσαρα πάντες πλὴν Μάρκου τέ τινος Καικιλίου καὶ τοῦ Κουρίωνος τοῦ τὰ γράμματα αὐτοῦ κομίσαντος. *Pompeium nemo cenſuit ab armis diſcedere (nam in ſuburbio copias habebat) Cæſarem autem omnes præter Marcum quendam Cæcilium & Curionem, eum qui litteras ejus attulerat.* Sed corruptus locus eſt, & pro Cæcilio, Calidius reponendus.

5. *Qui cenſebat.*] Hæc vox ab iis qui ſententiam dicebant, vſurpabatur, qui vero ſententiam alterius ſequebantur, dicebant *aſſentior*. Pompeii porro provinciæ erant Africa & Hiſpania.

6. *Vt M. Rufus.*] Is eſt M. Cælius Rufus cujus ſunt epiſt. in VIII. lib. Ciceronianarum ad familiares, ex quibus quidem ſtuduiſſe partibus Cæſaris cognoſcitur, pro quo etiam Cicero inſignem orationem habuit quæ extat, de quo multa ſcribit in Bruto, cujus denique extrema geſta fatumque legitur in lib. III. hujus commentarii de bello civili.

7. *Terrore præſentis exercitus.*] Dio & Appianus exercitum quendam Pompeii in ſuburbio ſenatui aſſediſſe narrant.

diem Cæſar exercitum dimittat. [1] Si non faciat, eum adverſus remp. facturum videri. [2] Intercedit [3] M. Antonius, [4] Q. Caſſius, tribuni plebis. Refertur confeſtim de interceſſione tribunorum. Dicuntur ſententiæ graves: vt quiſque acerbiſſime crudeliſſimeque dixit, ita quammaxime ab

III. inimicis Cæſaris collaudatur. Miſſo ad veſperum ſenatu, omnes, qui ſunt ejus ordinis, a Pompeio evocantur. Laudat promptos, atque in poſterum confirmat; ſegniores caſtigat, atque incitat. Multi vndique ex veteribus Pompeii exercitibus, ſpe præmiorum atque ordinum, evocantur. Multi ex duabus legionibus, quæ ſunt traditæ a Cæſare, accerſuntur. [5] Completur vrbs. Ad jus comitiorum tribunos pl. C. Curio evocat. Omnes amici conſulum, neceſſarii Pompeii, atque eorum, qui veteres inimicitias cum Cæſare gerebant, coguntur in ſenatum, quorum vocibus & concurſu terrentur infirmiores, dubii confirmantur, pleriſque vero libere poteſtas decernendi eripitur. Pollicetur [6] L. Piſo Cenſor, ſeſe iturum ad Cæſarem; item [7] L. Roſcius prætor, qui de his rebus eum

doceant.

Notæ.

1. *Si non faciat, eum adverſus remp. facturum videri.*] Eſſe declarandum reip. hoſtem. Atque hæc quidem fuit vis allata ſenatui a Scipione. Poſtulante enim M. Antonio vt diſceſſio fieret, an deponendæ ambobus eſſent provinciæ, in eam omnes pariter conceſſerant. Autor Plutarchus. Eſt autem obſervanda hæc Romanorum vox conſideratiſſima ſimul & modeſtiſſima loquendi formula adverſus remp. facturum videri, qua vtebantur in iis etiam quæ comperta habebant. Vnde & ſenatuſconſulta a Græcis dicuntur, *δόγματα ἀπὸ τοῦ δοκεῖν*, quod eſt videri. Quare ipſi teſtes adhibebant verbum *arbitror*, teſte Cicerone Acad. quæſt. lib. IV.

2. *Intercedit.*] Tribuni plebis habebant jus interceſſionis, ſi qua lex vel ſenatuſconſultum ferretur, quod adverſus plebem eſſe videretur; quæ interceſſio erat inviolabilis, *voye d'oppoſition*, tantæque auctoritatis, vt docet Feneſtella, vt quicquid ſenatus ſtatuiſſet, ita demum firmum haberetur, ſi tribuni approbaſſent.

3. *M. Antonius*] Is eſt de quo in omnibus his libris tam crebra fit mentio, in quem Cicero Philippicas orationes ſcripſit & pronuntiavit, qui tandem remp. invaſit, & Romanum imperium cum Cæſare Octaviano partitus, ad extremum ab eo victus navali prælio apud Actium, necem ſibi conſcivit.

4. *Q. Caſſius.*] Caſſiorum gens, quum in familias duas diviſa eſſet, quarum altera Patritia Vitellianorum erat, altera Plebeia Longinorum. Ipſe Q. Caſſius de Longinorum familia erat, cujus mortem lege in libris ſequentibus.

5. *Completur vrbs.*] Evocatis ſcilicet & iis quos acceſſebat Pompeius, deinde puncto inſerto. Ad jus comitiorum tribunos pl. Curio evocat. Sed hæc verba, *Completur vrbs*, mihi videntur e margine in textum tranſiiſſe. Ad jus autem comitiorum evocat defendendum, quibus comitiis populus juſſerat, vt abſentis Cæſaris ratio haberetur, & in quinquennium illi imperium prorogaretur.

6. *L. Piſo Cenſor.*] L. Piſo ſocer erat Cæſaris conſulque octo ante annos fuerat cum A. Gabinio, vt teſtatur ipſe Cæſar lib. I. de bello Gallico. Tunc autem cenſuram cum Appio Claudio gerebat. Cenſores enim erant duo ſic dicti, quod cenſui præeſſent, hoc eſt, æſtimationi bonorum civium Romanorum, reip. Romanæ propter diſciplinæ obſervationem perutiles, cujus diſciplinæ ſevera cura illis inter cætera ſine provocatione erat tradita. Ille ipſe eſt contra quem extat Ciceronis oratio, cujus filiam vxorem duxerat Cæſar ſucceſſuri ſibi in conſulatu, vt conſulis opibus convaleſceret. Videtur tamen Cæſaris generi conſilium improbaſſe, ad quem ſe iturum pollicebatur. Sic enim de ipſo Cicero lib. ad Attic. epiſt. XIII. *Amo Piſonem, cujus judicium de genero ſuſpicor viſum iri grave.*

7. *L. Roſcius prætor.*] Roſcius is eſt qui anno V. C. IↃCLXXXVII tribunus plebis fuit, ſeque Aulo Gabinio oppoſuit. Is item

doceant.

doceant. VI dies ad eam rem conficiendam ſpatii poſtulant. Dicuntur
etiam a nonnullis ſententiæ, vt legati ad Cæſarem mittantur, qui volun-
tatem ſenatus ei proponant. Omnibus his reſiſtitur, omnibuſque oratio
conſulis, Scipionis, Catonis opponitur. [1] Catonem veteres inimicitiæ IV.
Cæſaris incitant, & dolor repulſæ. Lentulus æris alieni magnitudine, &
ſpe exercitus, ac provinciarum, & [2] regum appellandorum largitionibus
movetur: [3] ſeque alterum fore Syllam, inter ſuos gloriatur, ad quem
ſumma imperii redeat. Scipionem eadem ſpes provinciæ atque exercituum
impellit, quos ſe pro [4] neceſſitudine partiturum cum Pompeio arbitra-
tur: ſimul [5] judiciorum metus, adulatio atque oſtentatio ſui potentium,
qui in republ. judiciiſque tum plurimum pollebant. Ipſe Pompeius ab
inimicis Cæſaris incitatus, & quod [6] neminem dignitate ſecum exæquari
volebat,

NOTÆ.

eſſe videtur, qui lib. v. de bello Gallico Cæſaris erat legatus, cui in Eſſuos tertiam legionem ducendam dedit. Ejus etiam nominis, ſed alius ab hoc fuit inſignis Comœdus, pro quo extat Ciceronis oratio, quem Valer. Maximus appellat: *Scenicæ induſtriæ notiſſimum exemplum, qui nullum vmquam ſpectanti populo geſtum, niſi quem domi meditatus fuerat, ponere auſus eſt.*

1. *Catonem veteres inimicitiæ Cæſaris incitant.*] Erant illæ quidem graviſſimæ veteres inimicitiæ, & quas Cato jam cum Cæſare exercuerat, & quas ipſe Cæſar cum illo geſſerat, quarum quidem initium fuiſſe videtur, cum in ſenatu de Lentuli & Cethegi ſociorum Catilinæ ſupplicio deliberaretur, mitioreque de illis a Cæſare dicta ſententia, Cato graviorem ipſe dixit, Cæſaremque verbis in ſuſpicionem vocavit, quaſi conjurationis illius clam particeps fuiſſet. Auctæ ſunt inimicitiæ, cum a Cæſare conſule Cato ductus eſt in carcerem, ſed non perductus, & deinde a Trebonio Cæſaris amico. Gravem item repulſam, ſed æquiſſimo animo & negligenter tulit, cum Cæſaris Pompeiique opera conſulatu dejectus eſt, vt refert Dio: item cum ſuffragiis pecunia corruptis, prætor eſt creatus pro ipſo Vatinius. Sed ſolo reipub. amore actum eſt quicquid a Catone actum eſt, quo ſanctior nullus in rep. fuit. Qua de cauſa etiam nec ſine jurejurando denunciarat delaturum ſe nomen Cæſaris, ſimul ac primum exercitum dimiſiſſet, autore Suet.

2. *Regum appellandorum largitionibus movetur.*] Vt Cæſare conſule Arioviſtus Germanorum rex, amicus pop. Rom. appellatus fuerat. Magnam enim vim pecuniæ illi reges civibus Romanis primariis dabant, vt amicitiam populi Rom. adipiſcerentur.

3. *Seque alterum fore Syllam.*] L. Cornelius Sylla Dictator rerum potitus fuerat Romæ, Cæſare adhuc adoleſcente. Plutarchus in vita Syllæ, & Appianus lib. II. de bellis civilibus narrant juxta verſus Sibyllinos magna religione Romæ ſervatos, tres rerum dominos fore de gente Cornelia, primum fuiſſe Cinnam, ſecundum Syllam, tertium ſe fore ſperabat, qui a Cicerone in carcere interfectus eſt, conjurationis Catilinariæ convictus; quo mortuo is ſe eum fore dicebat.

4. *Neceſſitudine partiturum.*] Huc pertinet quod lib. III. de bello civili ſcriptum eſt [Pompeius] *ſuum cum Scipione honorem partitur, claſſicumque apud eum cani & alterum illi jubet prætorium tendi.*

5. *Judiciorum metus*] Scipioni ambitus criminis dies dicta fuerat a Memmio lege Pompeia de ambitu damnato, quia lex indicanti alterum impunitatem conceſſerat. Teſtis Appianus lib. II. de bello civili, nec ſolus ipſe metuebat judicia, ſed & Cæſar, quem Cato ſignificabat ſe accuſaturum, ſimul vbi exercitum dimiſiſſet. Vnde coactus fuiſſet adulari Scipioni & potentibus aliis, qui ſuam ei potentiam & operam oſtentaſſent feroces & jactabundi. Sic Cicero in Piſonem dicit ſe vidiſſe illum *judiciorum metu horrentem, trementem, adulantem omnibus.*

6. *Neminem dignitate ſecum exæquari volebat*] Lucanus lib. I.

Nec quemquam jam ferre poteſt, Cæſarve priorem
Pompeiuſve parem.

volebat, totum ſe ab ejus amicitia averterat, & cum communibus inimicis in gratiam redierat; quorum ipſe maximam partem [1] illo affinitatis tempore adjunxerat Cæſari. [2] Simul infamia II legionum permotus, quas ab itinere Aſiæ Syriæque ad ſuam potentiam dominatumque converterat,
V. rem ad arma deduci ſtudebat. His de cauſſis aguntur omnia ruptim atque turbate, [3] neque docendi Cæſaris propinquis ejus ſpatium datur, [4] nec tribunis pl. ſui periculi deprecandi, [5] neque etiam extremi juris interceſſione retinendi, quod L. Sylla reliquerat, facultas tribuitur; [6] ſed de ſua ſalute die VII cogitare coguntur, quod illi turbulentiſſimi ſuperioribus temporibus trib. pl. IIX denique menſe ſuarum actionum reſpicere ac timere conſueverant. [7] Decurritur ad illud extremum atque vltimum SC. quo, niſi pene in ipſo vrbis incendio, atque deſperatione omnium ſalutis, [8] latorum audacia, numquam ante diſceſſum eſt, [9] dent operam conſules, prætores, trib. pl. quique pro conſulibus ſunt ad vrbem, ne

NOTÆ.

De Pompeio ſic Vell. habet lib. II. *Pompeius in quibus rebus primus eſſe debebat, ſo'us eſſe cupiebat, neque eo viro quicquam aut alia omnia minus aut gloriam magis concupiit.*

1. *Illo affinitatis tempore, &c.*] Affines enim fuerant Cæ'ar & Pompeius. Sed affinitas erat dirempta nupera Iuliæ morte Cæſaris filiæ, quam Pompeius in ſuo matrimonio habebat.

2. *Simul infamia II legionum permotus.*] Incitatus mala fama quam collegerat abductis legionibus ab expeditione Parthorum, ad quos per Aſiam & Syriam erant profecturi.

3. *Neque docendi Cæſaris.*] Hi erant Roſcius & Piſo de quibus ſupra.

4. *Nec tribunis pl. ſui periculi deprecandi.*] Erant ii M. Antonius & Q. Caſſius. Tantum quidem fuit periculum vt Antonius, ſumpta ſervili veſte, meritorio latens vehiculo ad Cæſarem evaſerit. Teſtis Plutarchus in Antonio.

5. *Neque etiam extremi juris, &c.*] L. Sylla cum tribunis jus ferendarum legum ademiſſet, & ad alios magiſtratus viam præcluſiſſet, tribunitiam poteſtatem pene deleverat, jus tamen interceſſionis reliquerat. Autores Livius lib. LXXXIX. & Appianus lib. I.

6. *Sed de ſua ſalute die* VII.] Locus obſcurus. Tribuni magiſtratum inibant Nonis Decembribus. Octavo poſt menſe comitia conſularia habebantur. Tum novis conſulibus deſignatis de ſuis ſuperiorum octo menſium actionibus cogitare conſueverant, quomodo nempe actionem inſequentis anni effugerent, & an æqui an iniqui ſibi futuri conſules eſſent. Hic vero pericula tribunorum non in octavum menſem eruperunt, ſed in ſeptimum diem. Fortaſſe ad pericula Gracchorum alludit, qui non niſi poſt menſes octo perierunt, idque ex hiſtoria pendet illius temporis quæ nunc perierit, tunc extabat.

7. *Decurritur ad illud extremum atque vltimum SC.*] Vt in conjuratione Catilinæ, qui vrbis incendium meditatus fuerat.

8. *Latorum audacia.*] Vt oſtendatur numquam carere audacia qui talem legem ferunt, & tam cruentum ſenatuſconſultum faciunt.

9. *Dent operam, &c.*] Solennis erat formula illius ſenatuſconſulti, qua & vſi fuerant adverſus Catilinam. Quamquam enim ſumma reip. penes conſules domi bellique eſſet, erant tamen quæ niſi ſenatuſconſulto aut plebiſſcito non audebant attentare, vt cogere exercitum, bellare, coërcere cives & ſocios, de ærario ſumere pecuniam. Quod ex V. Philippica Cic. videtur: *Conſulibus totam rempubl commendandam cenſeo, iiſque permittendum vt rempubl. defendant, provideantq; ne quid detrimenti reſpubl accipiat.* Idem patet ex Salluſtio: *Ea poteſtas per ſenatum more Romano magiſtratui maxima permittitur, exercitum parare, bellum gerere, coërcere omnibus modis ſocios atque cives, domi militiæque imperium atque judicium ſummum habere, &c.* Quod ideo fiebat, quia longe melius ab vno aut duobus res geritur quam a multis.

ne quid reſpubl. detrimenti capiat. [1] Hæc SC. perſcribuntur a. d. VII Id. Ianuarii. [2] Itaque v primis diebus, quibus haberi ſenatus potuit, qua ex die conſulatum iniit Lentulus, biduo excepto comitiali, [3] & de imperio Cæſaris, & [4] de ampliſſimis viris tribunis pleb. graviſſime acerbiſſimeque decernitur. [5] Profugiunt ſtatim ex vrbe tribuni pleb. ſeſeque ad Cæſarem conferunt. [6] Is eo tempore erat Ravennæ, exſpectabatque [7] ſuis leniſſimis poſtulatis reſponſa: [8] ſi qua hominum æquitate res ad otium deduci poſſet. [9] Proximis diebus habetur ſenatus extra vrbem. Pompeius eadem illa, quæ per Scipionem oſtenderat, agit; ſenatus virtutem conſtantiamque VI.

NOTÆ.

1. *Hæc SC perſcribuntur a d. VII. Id. Ianuarii.*] Erat ſeptimus dies menſis Ianuarii. Inter quæ SC. Pompeii milites & copiæ, Cæſari ſucceſſores decreti ſunt, item vt dimitteret exercitum, aut contra remp. feciſſe videretur, teſte Dione lib XLI.

2. *Itaque v primis diebus.*] Quatuor diebus non quinque, ſenatus haberi potuit, a Kal. Ianuariis ad VII. Idus. Reliqui tres comitiales ſunt, quibus comitialibus non indicebatur ſenatus lege Pupia, ne ſenatores a ſuffragio ferendo avocarentur. Ad comitia enim ſenatores ire neceſſe erat, in quibus creabantur magiſtratus, quo negotio apud Romanos nullum fere erat prius. Conſulendi ſunt in eam rem faſti Romani. Sed fortaſſe, vt facilis eſt in numeris lapſus, ante V erat I, hoc modo IV.

3. *Et de imperio Cæſaris, &c. graviſſime acerbiſſimeque decernitur.*] Veram cauſam tacet Cæſar, quæ optimum quemque civem, vt Catonem, Ciceronem, imo vero & M. Brutum, &c. ad Pompeium patris ſui interfectorem appulit, quod ſcilicet tyrannidem ſemper Cæſarem affectaſſe cognoſcerent, Pompeius vero quam ab ea ſuſcipienda alienus eſſet, documentum dederat maximum, cum mari terraque potentiſſimus, magna ex captivorum infinita multitudine collecta pecunia, Dynaſtarum omnium regumq; amicitia nixus, populorum quibus imperabat benevolentiam adeptus eſſet, Italiam occupare, viresque Romanorum ad ſuas vtilitates adjungere poſſet, volentibus omnibus, aut, ſi qui nollent, reſiſtere non auſis, ipſe noluit tamen id facere, ſed vbi a bello Mithridatico victor regreſſus Brunduſium appulit, omnes exercitus dimiſit, idque ſponte ſua, neque ſenatu, neque populo id conſtituente, metui ſcilicet occurrens, quem de tota ea potentia ſui cives concepiſſent.

4. *De ampliſſimis viris tribunis pl.*] Ideo non habebatur tribunitiæ interceſſionis ratio, quia Philippus vnus de tribunis plebis cæterorum rogationibus refragabatur. Quod ſi vel vnus de decem illis tribunis plebis feciſſet, impedire poterat omnia quæ collegæ facere contendebant. Nominat autem Cicero alios tribunos plebis Pompeianos C. Caſſium, M. Lepidum & L. Torquatum lib. VII. epiſtolarum ad Atticum epiſt. XXI.

5. *Profugiunt ſtatim ex vrbe tribuni pleb.*] Veſte ſervili & rheda meritoria propter periculum. Autor Plutarchus, quo cultu illos exercitui Cæſar oſtendit.

6. *Is eo tempore erat Ravennæ.*] Vrbs Sabinorum juxta Plinium in ora maris Adriatici poſita. Vmbrorum alii eſſe volunt coloniam, olim Piceni caput.

7. *Suis leniſſimis poſtulatis reſponſa*] Tam æqua pleriſque viſa ſunt, vt diſceſſionem faciente Curione, omnes in eam pedibus iverint. Quid enim æquius quam vt metus tollendi gratia vterque ab exercitu diſcederet. Vnde, teſte Plutarcho, floribus, coronis & plauſu a populo fuit exceptus, ſimul ac in publicum prodiit. Sed aliter viſum Ciceroni, qui lib. XVII. epiſt. ad famil. epiſt. X. ſic habet: *Omnino & ipſe Cæſar amicus noſter minaces ad ſenatum & acerbas litteras miſerat.* Vſque adeo variæ ſunt diverſorum, prout ipſis varia expediunt, ſententiæ.

8. *Si qua hominum æquitate res ad otium.*] Otium negotio bellico opponitur. Donatus in Terentium: *Otium pro tranquillitate & quiete, negotium enim ſollicitudo eſt.* Propterea que otium pro pace ſumitur.

9. *Proximis diebus habetur ſenatus extra vrbem.*] Quia Pompeio non licebat eſſe in vrbe, propterea quod obtinebat provinciam Hiſpaniam.

ſtantiamque collaudat. Copias ſuas exponit : [1] legiones habere ſeſe paratas x. [2] Præterea cognitum compertumque ſibi, alieno eſſe animo in Cæſarem milites, neque iis poſſe perſuaderi, vt eum defendant, aut ſequantur. De reliquis rebus ad ſenatum refertur, tota vt Italia delectus habeatur ; [3] Fauſtus Sylla pro præt. in [4] Mauritaniam mittatur ; [5] pecunia vti ex ærario Pompeio detur. Refertur etiam de rege [6] Iuba, vt ſocius ſit atque amicus. Marcellus vero paſſurum ſe in præſentia negat. De Fauſto impedit Philippus trib. pleb. De reliquis rebus SC. perſcribuntur. Provinciæ privatis decernuntur ; [7] duæ conſulares, reliquæ prætoriæ. [8] Scipioni obvenit Syria : L. Domitio Gallia : [9] Philippus & Marcellus privato

NOTÆ.

1. *Legiones habere ſe paratas* x.] Atque hæc ſunt fallacia verba, quibus Pompeius in errorem ſenatores induxit. Bellum enim imparatus capeſſivit. Habebat autem, ſi qua numerorum notis fides XLV cohortes, id eſt, legiones IV cum media, ſed novas omnes præter XIV, quas ex duabus legionibus a Cæſare per fraudem abductis, contraxerat.

2. *Præterea cognitum compertumq; ſibi, &c*] In hoc deceptus Pompeius ab Appio, qui duas legiones a Cæſare ad Pompeium adduxit, alios decepit.

3. *Fauſtus Sylla.*] Hic erat filius L. Cornelii Syllæ, generque Pompeii, qui poſtea in Mauritania captus, juſſu Cæſaris, indicta cauſſa, fuit interfectus, vt legitur in comment. de bel. Afric. Ea de cauſa Cæſar ad ejus cædem videtur incitatus, quod ipſe & Afranius priores rebellarunt, & libertis ſerviſque ejus ferro & igni crudelem in modum enectis ; beſtias quoque ad munus populi comparatas, ipſe trucidaverat. Proprætorum autem erant quatuor genera. Vel enim erant qui prætura functi in vrbe, ſub finem ejus in provincias profecti, iis præerant ; vel qui primo in provincias profecti, atque ibi prætura functi, ibidem prorogato imperio, vltra legitimum tempus remanebant ; vel qui privati mittebantur in provinciam, non recturi, ſed bellum adminiſtraturi ; vel qui Imperatorum Romanorum tempore ab iis in provincias mittebantur quas ſibi reſervabant.

4. *Mauritaniam.*] Mauritania duplex eſt in Africa, vel Cæſarienſis, quæ nunc regnum Tremiſſenum, vel Tingitana, nunc regnum Maroci. Vtramque appellamus Barbariam. Prior mare Mediterraneum, poſterior Oceanum attingit.

5. *Pecunia vti ex ærario Pompeio detur.*] Neq; enim proferri pecunia ex ærario abſq; ſenatus autoritate poterat.

6. *Iuba.*] Iuba erat rex Numidiæ, qui poſtea Curionem vicit, deinde cum Pompeianis reliquiis in Africa ad Thapſum a Cæſare victus, ſibi violentas manus attulit.

7. *Duæ conſulares, reliquæ prætoriæ*] Conſulares provinciæ dicebantur quæ decerni ſolebant futuris conſulibus, vt finito magiſtratu in eas irent. Atque eæ erant Aſia & Africa. Prætoriæ erant reliquæ quæ prætura Romana abeuntibus dabantur. Hic autem privatis & non ex prætura & conſulatu dabantur, vt fieri ſolebat, provinciæ regendæ. Ita Catoni data eſt Sicilia, Tuberoni Africa, M. Cottæ Sardinia, L. Domitio Gallia ciſalpina, Scipioni Syria.

8. *Scipioni obvenit Syria.*] Plutarchus ſcripſit a Pompeio miſſum eſſe ſocerum Scipionem in Syriam, & Cneium filium, qui claſſem pararent.

9. *Philippus & Marcellus privato conſilio prætereuntur.*] Philippus, quia cum Cornelio Lentulo Marcellino fuerat conſul anno V. C. IↃCXCVII ſecundum Faſtos, Marcellus vero cum Paulo conſul fuerat, erant eis tradendæ provinciæ conſulares, ſed ideo prætermittuntur, quia Philippus Atiam Iulia ſorore Cæſaris natam, & Marcellus Octaviam Atiæ filiam habebant in matrimonio affines Cæſaris. In quibuſdam legitur, *Pauli* triennio toto Marcelli fuerant conſules, anno V. C. IↃCCIII M. Marcellus, anno IↃCCIV C. Marcellus, anno IↃCCV. Hic C. Marcellus, qui Marci frater erat, Caii vero qui anno ſuperiore conſul fuerat, patruelis. Priores infenſi Cæſari, hic vero amicus.

vato conſilio prætereuntur, [1] neque eorum ſortes dejiciuntur. In reliquas provincias prætores mittuntur, [2] neque exſpectant, quod ſuperioribus annis acciderat, vt de eorum imperio ad populum referatur, [3] paludatique, [4] votis nuncupatis, exeant conſules. Quod ante id tempus acciderat numquam. Ex vrbe proficiſcuntur: [6] lictoreſque habent in vrbe & Capitolio privati, contra omnia vetuſtatis exempla. [7] Tota Italia delectus habetur, arma imperantur, [8] pecuniæ a municipiis exiguntur, [1] &

NOTÆ.

1. *Neque eorum ſortes dejiciuntur*] Sortes dejici dicuntur, quia illi conſulares, vt controverſiarum tolleretur occaſio, aut ſortiebantur inter ſe provincias, aut inter ipſos conveniebat vtra vtrius eſſet, quod dicebant comparare provincias, vt ex hoc loco T. Livii cognoſcitur: *Principio inſequentis anni cum conſules novi de provinciis retuliſſent, primo quoque tempore, aut comparare inter eos Italiam & Macedoniam, aut ſortiri placuit. Quod ſi nec ſortiri, nec comparare voluiſſent, populus Rom. ſuam autoritatem interponebat.*

2. *Neque exſpectant, &c.*] Quia populus vniverſus favebat Cæſari, atque adeo totam factionem iſtam diſſipaſſet. Imperium autem erat jus adminiſtrandi, ac ſuis auſpiciis belli gerendi, quod dari ſolebat lege curiata, quæ comitiis curiatis ferri conſueverat. Sic Cicero in orat. de Lege agraria: *Conſuli, ſi legem curiatam non habet, attingere rem militarem non licet.* Sic Camillus apud Livium in oratione qua Vejentanam commigrationem diſſuadet: *Comitia centuriata, quibus conſules tribunoſque militum conſulari poteſtate creatis; comitia curiata, quæ militarem rem continent, vbi auſpicato niſi vbi aſſolet, fieri poſſunt?* Et Feſtus ait eum eſſe cum imperio cui nominatim eſt a populo mandatum imperium. Hæc autem vox *Imperium* ſeorſim vſurpata, ſemper pro imperio bellico ſumitur, ſi enim pro civili, adjungi ſolet conſulare, aut prætoris imperium, aut aliquid ſimile.

3. *Paludatique.*] Paludati dicuntur veſtiti paludamento, quæ militaris veſtis erat, qua induti faciebant vota publice Imperatores. Quæ veſtis non tantum erat Imperatorum, ſed centurionum & militum atque etiam lictorum. Sed Imperatorum paludamentum ad prælium proficiſcentium eſſe ſolebat album aut purpureum, vt teſtatur Val. Max. lib. I. cap. VI.

4. *Votis nuncupatis.*] Nuncupari, ſuſcipi, concipi dicebantur vota ab Imperatoribus, quia ante diſceſſum ſacrificia & vota faciebant, ſe, vel ludos vel ædes ſacras facturos, ſi res ſucceſſiſſet, tuncque, vt ait Macrobius, dicebantur voti rei, & cum res ſucceſſerat, damnati voti. Ejuſmodi voti formulam habemus apud Livium lib. XXXVI. *Si duellum, &c. id ex ſententia S P. Q. R. confectum erit, tum tibi Iuppiter P. R. ludos magnos dies X continuos faciet.* Solennis illius votorum nuncupationis & profectionis illuſtre habetur exemplum apud T. Livium in bello contra Perſeum: *Per eos dies P. Licinius conſul votis in Capitolio nuncupatis, paludatus ab vrbe eſt profectus. Semper ea quidem res magna cum dignitate ac majeſtate geritur. Præcipue convertit oculos, cum ad magnum nobilemque aut virtute aut fortuna hoſtem euntem conſulem proſequuntur. Contrahit enim non officii modo cura, ſed etiam ſtudium ſpectaculi, vt videant ducem ſuum, cujus imperio conſilioque ſummam reipubl. tuendam permiſerunt.*

5. *Conſules, quod ante id tempus acciderat numquam.*] Id verum non eſt. Imo Cicero in epiſt. ſic ſcribit: *Conſulibus more majorum conceſſum omnes adire provincias.* Itaque in hoc loco, qui haud dubie corruptus eſt, punctum quod eſt ante *Conſules*, poſtponam ipſi voci *Conſules*, vt ſenſus ſit, conſules antequam exiiſſent in provincias paludati, prætores eſſe miſſos in provincias, quod factum erat numquam, qui prætores etiam ex vrbe proficiſcuntur antequam conſules profecti ſint.

6. *Lictoreſque habent in vrbe & Capitolio privati.*] Non conſularibus aut prætoriis more recepto datæ fuerant provinciæ, ſed privatis, qui lictoribus ſtipati prodierunt e Capitolio.

7. *Tota Italia delectus habetur.*] Formam delectus habendi, lege apud Polybium lib. VI. quæ tamen non fuit ſemper eadem.

8. *Pecuniæ a municipiis exiguntur.*] A. Gellius lib. XVI. cap. XIII. ſic explicat qui ſint

VII. [1] & e fanis tolluntur : omnia divina & humana jura permiſcentur. Quibus rebus cognitis, [2] Cæſar apud milites concionatur : omnium temporum injurias inimicorum in ſe commemorat, a quibus diductum & depravatum Pompeium queritur, invidia atque obtrectatione laudis ſuæ, cujus ipſe honori & dignitati ſemper faverit, adjutorque fuerit. Novum in rep. introductum exemplum queritur, vt tribunitia interceſſio [3] armis notaretur atque opprimeretur, quæ ſuperioribus annis eſſet reſtituta. Syllam, nudata omnibus rebus tribunitia poteſtate, tamen interceſſionem liberam reliquiſſe: [4] Pompeium, qui amiſſam reſtituiſſe videatur, dona etiam, quæ ante habuerat, ademiſſe: quotieſcumque ſit decretum, Darent magiſtratus operam, ne quid reſpublica detrimenti caperet; qua voce, & quo Senatuſconſulto pop. R. ad arma ſit vocatus: [5] factum in pernicioſis legibus,

N o t æ.

municipes : *Municipes ſunt cives Romani ex municipiis ſuo jure & ſuis legibus vtentes, muneris tamen cum pop. Rom. honorarii participes, a quo munere capeſſendo appellati videntur, nullis aliis neceſſitatibus, neque vlla pop. R. lege aſtricti. Primos autem municipes ſine ſuffragii jure, Cærites factos eſſe accepimus.*

1. *Et e fanis tolluntur.*] Fecit religionis amor, vt non tantum pecudes Deo offerrentur, ſed & quæ hominum judicio pretioſiſſima putantur, inter quæ primum eſt aurum. Quod paſſim in templis ea cauſa conſecratum vel commendatum condebatur, quod qui violavit, videtur pœnis ſe magnis feciſſe obnoxium, vt Cambyſes, qui ſpoliato Iovis Ammonis templo, exercitum Libycis obrutum arenis rediens, amiſit. Ipſe vix caſu eo vitato, in Ægyptum reverſus, ſemetipſum imprudens occidit, vt Brennus Gallorum rex, qui, expilato templo Delphico, ſacrilegum exercitum ibidem fulminibus obtritum amiſit, ſeipſumque, eo caſu amens, confodit; vt Q. Cæpio, quem Toloſa expugnata, templiſque ibidem auro ſpoliatis, tantæ calamitates inceſſerunt, & omnes auri illius participes, vt proverbio locum dederit, *aurum Toloſanum*, de re noxia : tantaque reverentia religionis apud Romanos, vt Q. Pleminii legati Scipionis in theſauro Proſerpinæ Locrenſis ſpoliando, ſceleratam avaritiam hac animadverſione vindicaverit: Eum enim vinctum Romam protrahi juſſerunt, cumque is ante cauſæ dictionem in carcere deterrimo genere morbi conſumptus eſſet, pecuniam Dea ſenatus imperio, & quidem ſummam duplicando recuperavit, teſte Val. Max. lib. 1. cap. 11. Atque hæc quidem primis temporibus. Hic enim neglecta eſt religio, ipſeq; Cæſar, qui Pompeianorum factum vituperat, in Gallia, teſte Suetonio, fana templaque Deûm donis referta expilavit, in primoque conſulatu tria millia pondo auri furatus e Capitolio, tantumdem inaurati æris repoſuit.

2. *Cæſar apud milites concionatur.*] Quod, teſte Suetonio, fecit flens & veſte a pectore diſciſſa.

3. *Armis notaretur.*] Vt nota inuratur per vim juri intercedendi, quod habebant tribuni.

4. *Pompeium qui amiſſam reſtituiſſe videatur.*] Plutarchus teſtatur in Pompeio, eum, reddito plebi tribunatu, x. anno poſtquam fuerat a Sylla infirmatus, magnam apud populum autoritatem collegiſſe.

5. *Factum in pernicioſis legibus.*] Quales fuerunt multæ, prima quidem Caſſii, qui, quod hac arte regnum affectaret, interfectus eſt. Erat hæc agraria, ſeu de agris dividendis. Anno vero CCCLXXXV Caſſianam legem, ſed alio modo rogavit Licinius trib. pl. nempe vt nemini liceret plus D jugeribus poſſidere, quicquid ſupereſſet divideretur non habentibus, vt a Lycurgo factum fuerat. Verum ea cauſa decem millibus æris damnatus eſt, quod emancipaſſet filium, vt millia poſſet poſſidere. Eam legem cum moderatione quadam iterum propoſuit trib. Gracchus. De iis enim quæ ſupererant CCL voluit dari liberis, quicquid vero ſupereſſet, dari non habentibus. Sed Tiberius Gracchus item occiſus eſt. Caius frater tribunus plebis de tri-

legibus, [1] in vi tribunitia, in ſeceſſione populi, templis lociſque editioribus occupatis (atque hæc ſuperioris ætatis exempla expiata [2] Saturnini atque Gracchorum caſibus docet): [3] quarum rerum illo tempore nihil ſactum, ne cogitatum quidem; nulla lex promulgata, non cum populo agi cœptum, nulla ſeceſſio facta. Hortatur, cujus Imperatoris ductu IX annis remp. feliciſſime geſſerint, plurimaque prælia ſecunda fecerint, omnem Galliam Germaniamque pacaverint, vt ejus exiſtimationem, dignitatemque ab inimicis defendant. Conclamant legionis XIII, quæ aderat, milites ([4] hanc enim initio tumultus evocaverat: reliquæ nondum convenerant), ſeſe paratos eſſe Imperatoris ſui tribunorumque pleb. injurias defendere.

NOTÆ.

tico vili pretio popul. Rom. dividendo, de agris dividendis deſertarum vrbium, populo qui eo mittebatur legem promulgans, de veſtiendis militibus ſumptu publico, præter ſtipendium, de jure ſuffragii in eligendis magiſtratibus dando Italis omnibus, item occiſus eſt. Tandem L. Apuleius Saturninus trib. pleb. Mario tertium conſule anno vrbis conditæ IↃCL Gracchanas leges renovare, & ad eas ſacramento ſenatum adigere conatus eſt, & ab eo in Capitolio oppreſſus fuit, cum prætore Glaucia, & Sauſeio quæſtore. Nonnihil ſimile tentatum eſt a P. Clodio, ſed morte præventus eſt. Hæc omnia plebis captandæ gratia facta ſunt. Quin & Cæſar, teſte Suetonio: *Campum Stellatem majoribus conſecratum, agrumque campanum ad ſubſidia reipubl. vectigalem redditum diviſit extra ſortem ac XX millibus civium quibus terni pluréſve liberi eſſent.*

1. *In vi Tribunitia, in ſeceſſione populi.*] Cujus paſſim ſunt exempla apud T. Livium. Bis autem omnino ſeceſſit populus a ſenatoribus, primum ann. V. C. CCLIX in ſacrum montem, vt ſe a ſenatorum injuriis vindicaret, nec prius inde potuit revocari, quam debitorum levatio, nexorum ſolutio & tribunatus pl. ad ſui defenſionem oblatus eſt. Secundo cum eſſet Appii Claudii decemviri ſtupro permota, itaque coegit omnes decemviros ſe magiſtratu abdicare.

2. *Saturnini.*] Præponit Cæſar Saturninum Gracchis, qui tamen ipſum præceſſerunt. Tiberius Gracchus triumvir agris plebi dividendis a concitato per Scipionem Naſicam populo, interfectus eſt. Ejus frater Caius ob eandem cauſam eodem caſu per L. Opimium fuit extinctus. Saturninus vero tribunus pl. cum Gracchorum leges aſſereret, compulſus in Capitolium & obſeſſus, atque inde in curiam receptus, a populo ſaxis fuſtibuſque eſt occiſus.

3. *Quarum rerum illo tempore, &c.*] Vel ſubaudiendum *factarum*, aliter enim ſcribendum fuit, *hoc tempore*, cum de ſuo Cæſar intelligat, vel dicendum, narrari quod jam eſt geſtum.

4. *Hanc enim initio tumultus evocaverat.*] Non majorem, Plutarcho & Appiano autoribus, tunc manum militarem habebat in Italia quam V millia peditum, & CCC equites. Aliæ copiæ trans Alpes relictæ. Hinc ſcire licet legiones Cæſaris tempore fuiſſe V millium peditum, & CCC equitum. Habuit enim vnam dumtaxat legionem, quæ tranſierat per Alpes Graias, vt teſtatur Petronius Arbiter:

——— excuſſit omnes
Quippe moras Cæſar, vindictæque actus amore
Gallica projecit, civilia ſuſtulit arma
Alpibus aëriis vbi Graio numine pulſa,
Deſcendunt rupes, & ſe patiuntur adiri.

& evocaverat, vt lib. VIII. belli Gallici legitur, quaſi quæ præſidia tueretur, ex quibus XV legio deducebatur ad Parthos profectura. Quis porro fuerit tumultus, ſatis indicat Cicero Philippica VIII. *Quid eſt enim tumultus niſi perturbatio tanta, vt major timor oriatur? Vnde etiam nomen ductum eſt tumultus. Itaque majores noſtri tumultum Italicum, quod erat domeſticus, tumultum Gallicum, quod erat Italiæ finitimus, præterea nullum tumultum nominabant. Gravius autem tumultum eſſe quam bellum, hinc intelligi licet, quod bello Gallico vacationes valent, tumultu non valent* Idem fere habet Quintilianus lib. VII. cap. IV. Tunc omnia tumultuarie adminiſtrabantur. Servius ad hunc locum Virgil. VIII. Æneid.

VIII. defendere. [1] Cognita militum voluntate, Ariminum cum ea legione proficiſcitur, ibique tribunos pleb. qui ad eum confugerant, convenit: reliquas legiones ex hibernis evocat, & ſubſequi jubet. Eo [2] L. Cæſar adoleſcens venit: cujus pater Cæſaris erat legatus. Is, reliquo ſermone confecto, cujus rei cauſſa venerat, habere ſe a Pompeio ad eum privati officii mandata demonſtrat: velle Pompeium ſe Cæſari purgatum, ne ea, quæ reipub. cauſſa egerit, in ſuam contumeliam vertat: ſemper ſe reip. commoda privatis neceſſitatibus habuiſſe potiora: Cæſarem quoque pro ſua dignitate debere & ſtudium & iracundiam ſuam reip. dimittere, neque adeo graviter iraſci inimicis, ne, quum illis nocere ſe ſperet, reip. noceat. Pauca ejuſdem generis addit cum excuſatione Pompeii conjuncta. Eadem

IX. fere, atque eiſdem de rebus prætor Roſcius agit cum Cæſare, ſibique Pompeium commemoraſſe demonſtrat. Quæ res etſi nihil ad levandas injurias pertinere videbantur: tamen idoneos nactus homines, per quos ea, quæ vellet, ad eum perferrentur, petit ab vtroque, quoniam Pompeii mandata ad ſe detulerint, ne graventur ſua quoque ad eum poſtulata deferre; ſi parvo labore magnas controverſias tollere, atque omnem Italiam metu liberare poſſent. Sibi ſemper reip. primam fuiſſe dignitatem, vitaq; potiorem; [3] doluiſſe ſe, quod populi Rom. beneficium ſibi per contu-

meliam

NOTÆ.

——————ſimul omne tumultu
Conjurat trepido Latium.——————

Tria militiæ genera fuerunt; ſacramentum, quæ legitima erat militia, quum ſinguli milites jurabant; tumultus, bellum Italicum vel Gallicum, in qua ea periculi vicinitate erat timor multus, &c.

1. *Cognita militum voluntate, Ariminum cum ea legione proficiſcitur.*] Celans omnes ſuum conſilium, cum gladiatores toto die exerceri vidiſſet, ſeque e cœna quaſi adverſæ valetudinis cauſa proripuiſſet, jam provecta nocte, cumque in itinere ad Rubiconem amnem perveniſſet, qui terminus erat ſuæ provinciæ, paulum ſubſtitit, deinde illam notam omnibus vocem proferens: *Iacta ſit alea*, flumen ſuperavit. Quo in facto ſenatus deceptus eſt, arbitratus ipſum cum tantulis copiis tantam rem non aggreſſurum, ſed Gallicum exercitum expectaturum. Quare multa confidenter in Cæſarem ſtatuerat. Sed in celeritate Cæſar omnia poſita ratus, omnes fefellit, & prima luce Ariminum extra provinciam ſuam occupavit. Quod ſic ſcribit Lucanus lib. I.

Vicinumque minax invadit Ariminum.

Eſt Flaminiæ oppidum, quod Vmbrorum colonia primum inquilinos Romanos accepit; deinde celebre habuit & famoſum illud Concilium, quo fides Catholicorum fraude Arianorum fuit eluſa. Tandem an. CIↃIↃXV Ludovicus XII. Galliarum rex Venetos cum prælio ſuperaſſet, id Romano Pontifici reſtituit. Itaque nunc eſt ditionis Pontificiæ.

2. *L. Cæſar adoleſcens*] Hunc Cicero lib. VII. epiſt. ad Atticum, non hominem, ſed ſcopas diſſolutas appellat, id eſt, levem, minime gravem, nec ſibi conſtantem, vbi ſic Cæſaris factum interpretatur, quaſi idipſum videatur irridendi cauſa feciſſe, qui tantis de rebus huic mandata dederit. Quia vero Cæſares plures commemorantur, de illis nonnihil dicere operæ pretium eſt. Patritii erant majorum gentium ab Iulo Æneæ filio oriundi. Hos Tullus Hoſtilius ex Alba quam diruit, Romam tranſportavit. Sero ad magiſtratus emerſerunt, nempe anno ab vrbe condita VIIIo & CCC, Cn. Iulio decemviro lecto legibus ſcribendis. Gens illa in aliquot familias diviſa Cæſarum, Mentonum & Libonum, quorum omnium fuerunt conſules. Sed clariſſima fuit Cæſarum familia.

3. *Doluiſſe ſe quod populi Rom. beneficium.*] Hoc fuerat populi beneficium vt abſenti, & quandocumque imperii tempus expleri cœpiſſet, petitio ſecundi conſulatus daretur, ne

meliam

meliam ab inimicis extorqueretur, ereptoque ſemeſtri imperio, in vrbem retraheretur, [1] cujus abſentis rationem haberi proximis comitiis populus juſſiſſet; tamen hanc honoris jacturam ſui reip. cauſſa æquo animo tuliſſe. Quum litteras ad ſenatum miſerit, vt omnes ab exercitibus diſcederent, ne id quidem impetraviſſe. Tota Italia delectus haberi, [2] retineri legiones II, quæ ab ſe ſimulatione Parthici belli ſint abductæ: civitatem eſſe in armis. Quonam hæc omnia, niſi ad ſuam perniciem, pertinere? Sed tamen ad omnia ſe deſcendere paratum, atque omnia pati reip. cauſſa. [3] Proficiſcatur Pompeius in ſuas provincias; ipſi exercitus dimittant: diſcedant in Italia omnes ab armis: metus e civitate tollatur: libera comitia, atq; omnis reſp. ſenatui populoq; R. permittatur. Hæc quo facilius, certiſq; conditionibus fiant, & jurejurando ſanciantur, aut ipſe propius accedat, aut ſe patiatur accedere. Fore, vti per colloquia omnes controverſiæ componantur. Acceptis mandatis Roſcius cum L. Cæſare [4] Capuam X.
pervenit, ibique conſules Pompeiumque invenit. Poſtulata Cæſaris renuntiat. [5] Illi re deliberata reſpondent, ſcriptaque ad eum mandata per eos remittunt:

NOTÆ.

ea cauſa maturius & imperfecto bello decederet. Quod plebiſſcitum poſtea Pompeius imprudens ſuſtulit lata lege de jure magiſtratuum, qua a petitione honorum abſentes ſummovebat, ne Cæſare quidem ſocero ſuo per oblivionem excepto, qua lege fretus conſul Marcellus, omnia Cæſari illa ornamenta, nequicquam refragantibus tribunis plebis pleriſque eripuit.

1. *Cujus abſentis rationem, &c.*] Tanti hoc fecerat, vt obligaret annuos magiſtratus, & e competitoribus non alios adjuvaret, aut ad honorem pateretur pervenire, quam qui ſibi pepigiſſent propugnaturos abſentiam ſuam.

2. *Teneri legiones* II.] Cicero lib. VII. ep. ad Atticum ep. II. *Spes omnis in duabus invidioſe retentis pene alienis legionibus.*

3. *Proficiſcatur Pompeius in ſuas provincias.*] Cum inter Craſſum & Pompeium reconciliata pace per Cæſarem, ipſi inter ſe maximas provincias partiti fuerant, Cæſar quidem duas Gallias cum Illyrico, Craſſus Syriam & bellum Parthicum, Pompeius vtramque Hiſpaniam & Africam ſibi ſumpſerant. Sed iverant & Craſſus & Cæſar in ſuas provincias, Pompeius ad vrbem erat, haſque provincias per legatos ſuos adminiſtrabat, quod terribile videbatur Cæſari, ſi Pompeius & maximas provincias abſens teneret, & Italiam ipſam Romamque præſenti imperio regeret.

4. *Capuam.*] Campaniæ metropolis eſt Capua in Italia, quam Florus caput vrbium nominat, Strabo vero juxta etymologiam nominis dictam contendit. Eo Cæſar primum conſul coloniam deduxit anno ab vrbe condita I Ͻ C X C V. Ejus ruinæ quam olim magna fuerit, indicant. Fuit vrbs deliciis omnibus affluens, quibus, cum ibi pluſculum conſediſſet, fractus eſt Hannibal atque ejus exercitus. Non ibidem eſt, vbi erat ante, ſed duobus infra millibus paſſuum ad Vulturnum amnem in regno Neapolitano. De illa Suetonius lib. I. cap. LXXX. *Paucos ante menſes quam occideretur Cæſar, cum in coloniam Capuam deducti lege Julia coloni ad extruendas villas ſepulchra vetuſtiſſima disjicerent, idcoque eo ſtudioſius facerent quod aliquantum vaſculorum operis antiqui ſcrutantes, reperiebant, tabula ænea in monumento in quo dicebatur Capys conditor Capuæ ſepultus, inventa eſt, conſcripta litteris verbiſque Græcis hac ſententia: Quando oſſa Capys detecta eſſent, fore vt Iulo prognatus manu conſanguineorum necaretur, magniſque mox Italiæ cladibus vindicaretur: cujus rei, ne quis fabuloſam aut commentitiam putet, autor eſt Cornelius Balbus familiariſſimus Cæſaris.*

5. *Illi re deliberata reſpondent.*] Si vtrinq; præſtituta dies eſſet, facta pax eſſet. Sed dum quiſque ſibi nimium, alteri parum cavet, res eſt infecta. Tunc Cicero ad Atticum ſcripſit, epiſt. XIV. lib. VII. *Spero etiam in præſentia pacem nos habere. Nam & illum furoris & hunc noſtrum copiarum ſuppœnitet.*

remittunt : quorum hæc erat ſumma : Cæſar in Galliam reverteretur, Arimino excederet, exercitus dimitteret. Quæ ſi feciſſet, Pompeium in Hiſpanias iturum. Interea, quoad fides eſſet data, Cæſarem facturum quæ polliceretur, non intermiſſuros conſules Pompeiumque delectus.

XI. Erat iniqua conditio, poſtulare, vt Cæſar Arimino excederet, atque in provinciam reverteretur, [1] ipſum & provincias & legiones alienas tenere: exercitum Cæſaris velle dimitti, delectus habere: polliceri, ſe in provinciam iturum; neque, ante quem diem iturus ſit, definire: vt, ſi [2] peracto Cæſaris conſulatu Pompeius profectus non eſſet, nulla tamen mendacii religione obſtrictus videretur. Tempus vero colloquio non dare, neq; acceſſurum polliceri, magnam pacis deſperationem afferebat. Itaq; ab Arimino M. Antonium cum cohortibus v [3] Arretium mittit : ipſe Arimini cum II legionibus ſubſiſtit, ibique delectum habere inſtituit. [4] Piſaurum,

XII. [5] Fanum, [6] Anconam ſingulis cohortibus occupat. Interea certior factus, [7] Iguvium

NOTÆ.

1. *Ipſum & provincias & legiones alienas tenere.*] Tradiderat quidem Cæſar legiones duas, primam & xv. ſed vnam tantum tenebat Pompeius alienam, nempe xv. Nam prima erat Pompeiana, a Pompeio tempore amicitiæ ad Cæſarem in ſubſidium belli Gallici miſſa, cum ipſe in Hiſpania & Africa, ſuis pacatis provinciis non indigeret; quam repetiit ex vi ſenatuſconſulti ad bellum Parthicum mittendam. Factum enim erat S C. vt ad bellum Parthicum legio vna a Cneio Pompeio, altera a Cæſare mitterentur : ſed remiſſas a Cæſare duas legiones, primam & xv. non ad Parthos miſit, ſed retinuit Pompeius, quod hic Cæſar expoſtulat.

2. *Peracto Cæſaris conſulatu.*] Proconſulatum, vt putat Rhellicanus, qui in hos commentarios annotationes ſcripſit : Iam pridem enim Cæſaris conſulatus erat expletus. Eſt autem hic proconſulatus, cum a conſulatu aliquis provinciam aliquam obtinebat & regebat. Ego vero de II. conſulatu quem petebat, intellexiſſe puto. Cicero enim lib. VII. epiſt. XV. ſic habet : *In diſputationibus noſtris ſumma varietas eſt. Plerique negant Cæſarem in conditione manſurum; poſtulataque hæc ab eo interpoſita eſſe quo minus quod opus eſſet ad bellum, a nobis pararetur. Ego autem eum puto facturum, ut præſidia deducat. Vicerit enim, ſi conſul factus erit, & minore ſcelere vicerit, quam quo eſt ingreſſus. Sed accipienda plaga eſt. Sumus enim flagitioſe imparati cum a militibus, tum a pecunia, quam quidem omnem non modo privatam, quæ in vrbe eſt, ſed etiam publicam, quæ in ærario, illi relinquimus.* Alibi vero, nempe in epiſtola ad ipſum Pompeium, quæ eſt in lib. VIII. XV. *Memineram me eſſe unum, qui, ſi offendiſſem ejus animum, cui tum, cum jam in armis eſſemus, conſulatus tamen alter, & triumphus ampliſſimus deferebatur, ſubjicerer eiſdem præliis.* Item epiſtola ſequente : *Neque cum poſt conditiones pacis per L. Cæſarem & Fabium allatas, cavi, ne animum ejus offenderem, cui Pompeius jam armatus armato conſulatumque deferret.*

3. *Arretium.*] Arretium Tuſciæ vrbs, Romanorum colonia, hodie *Arezzo*, colonia ab Auguſto facta, vt ait Frontinus : *Colonia Aretina lege Auguſta cenſita.*

4. *Piſaurum.*] Semnonum vrbs, Plinio eſt in Vmbris. Plutarchus inter prodigia quæ Actiacam pugnam præceſſerunt, memorat Piſaurum, quo Antonius coloniam miſerat, hiatibus terræ fuiſſe hauſtam. Eſt hodie in ducatu Vrbinenſi, *Pezaro.*

5. *Fanum.*] Fanum fortunæ, Semnonum vrbs in Italia. Illius Fani Fortunæ dicuntur adhuc reſtare veſtigia prope Metaurum flumen, hodie *Metro.* Eſt epiſcopatus titulo inſignis prope Piſaurum ad mare Hadriaticum, *Fano.*

6. *Anconam.*] Ancona vrbs Piceni, prius Picena dicta, vt habet Cato, Ancon Ptolemæo. Quod nomen habet a cubiti forma, quam ibi oræ flexus efficit; nam ἀγκὼν Græce *cubitus* eſt. Antiquis illic fuit Gallis & Italis limes, teſte Pomponio Mela, Galli Senones reliqua Alpes verſus tenebant. Hanc

[1] Iguvium Thermum prætorem cohortibus v tenere, oppidum munire, omniumque eſſe Iguvinorum optimam erga ſe voluntatem : Curionem cum III cohortibus, quas Piſauri & Arimini habebat, mittit. Cujus adventu cognito, diffiſus municipii voluntati Thermus cohortes ex vrbe educit, & profugit : milites in itinere ab eo diſcedunt, ac domum revertuntur : Curio, omnium ſumma voluntate, Iguvium recipit. Quibus rebus cognitis, confiſus municipiorum voluntatibus Cæſar, cohortes legionis XIII ex præſidiis deducit, [2] Auximumque proficiſcitur : quod oppidum Attius, cohortibus introductis, tenebat, delectumque toto [3] Piceno, circummiſſis ſenatoribus, habebat.

XIII. Adventu Cæſaris cognito, [4] decuriones Auximi ad [5] Attium Varum frequentes conveniunt : docent ſui judicii rem non eſſe; neque ſe, neq; reliquos municipes pati poſſe, C. Cæſarem imperatorem bene de rep. meritum, tantis rebus geſtis, oppido mœbuſque prohiberi : proinde habeat rationem poſteritatis, & periculi ſui. Quorum oratione permotus Attius Varus, præſidium, quod introduxerat, ex oppido educit, & profugit. Hunc ex primo ordine pauci Cæſaris conſecuti milites, conſiſtere cogunt : commiſſoque prælio deſeritur a ſuis Varus : nonnulla pars militum domum diſcedit : reliqui ad Cæſarem perveniunt : atque vna cum iis deprehenſus L. Pupius primipili centurio adducitur, qui hunc eundem ordinem in exercitu Cn. Pompeii antea duxerat. At Cæſar milites Attianos collaudat, Pupium dimittit, Auximatibus agit gratias, ſeque eorum facti memorem fore pollicetur.

XIV. Quibus rebus Romam nuntiatis, tantus repente terror invaſit, vt cum Lentulus conſul ad aperiendum ærarium veniſſet, ad pecuniam Pompeio ex S C. pro-

NOTÆ

Plinius, Straboque dicunt eſſe a Syracuſanis conditam Dionyſii tyrannidem fugientibus, cui videtur aſtipulari Iuvenalis, qui Doricam nominat. Nunc eſt ditionis Pontificiæ, ex quo, anno Chriſti CIↃIↃXXXII Clemens VII. Papa ejus arcem per Ludovicum Gonzagam, ſuarum copiarum præfectum, occupavit.

1. *Iguvium Thermum.*] Iguvium varie ſcribitur. Ad Apennini radices poſitum eſt oppidum. Interca Libo Pompeianus qui Heturiam tenebat, eam reliquit. Sed quia res ſine ſanguine geſta fuit, eam reticet Cæſar, commemorat Lucanus lib. II.

Gens Hetruſca fuga trepidi nudata Libonis,
Iuſque ſui pulſo jam non habet Vmbria Thermo.

2. *Auximumque proficiſcitur.*] Auximum antiqua vrbs monti impoſita decem millibus ab Ionio mari, proxime Anconam, hodie *Oſmo.*

3. *Piceno.*] Picenum a Longobardis dictum, Marca Anconitana, quinta Italiæ regio Plinio, *Marche d'Ancone.* Habet ab oriente Truentum flumen, a meridie montem Apenninum, ad occaſum Flaminiam, a ſeptentrione mare Hadriaticum.

4. *Decuriones.*] Coloniarum & municipiorum ſenatores erant ideo dicti, quia cum in coloniam mittebantur cives Romani, eorum decima pars honoratiorum eligebatur, ex quibus fieret ſenatus. Autor Pomponius Iuriſconſultus.

5. *Attium Varum.*] Is Attius Varus de quo hic agitur, hic eſt qui in Africa Curionem ſuperavit. Quare hoc modo animati Auximates ex epiſt. Ciceronis ad Attic. XX. lib. VII. perſpici poteſt. *Nihil in Coſſ. nullum vſquam delectum Nec enim conquiſitores* φαινοπροσωπεῖν *audent, cum ille* (Cæſar) *adſit contra, cum noſter dux nuſquam ſit, nihil agat, nec nomina dant. Deficit enim non voluntas, ſed ſpes.*

proferendam, [1] protinus, aperto ſanctiore ærario, ex vrbe profugeret. Cæſar enim adventare, jam jamque adeſſe ejus equites, falſo nuntiabantur. Hunc Marcellus collega, & plerique magiſtratus conſecuti ſunt. [2] Cn. Pompeius pridie ejus diei ex vrbe profectus iter ad legiones habebat, quas a Cæſare acceptas in [3] Apulia hibernorum cauſſa diſpoſuerat. Delectus intra vrbem intermittuntur. [4] Nihil citra Capuam tutum eſſe omnibus videtur. Capuæ primum ſeſe confirmant & colligunt, [5] delectumque colonorum, qui lege Iulia Capuam deducti erant, habere inſtituunt, [6] gladiatoreſque, quos ibi Cæſar in ludo habebat, in forum productos Lentulus libertati confirmat, atque iis equos attribuit, & ſe ſequi juſſit: quos poſtea, monitus a ſuis, [7] quod ea res omnium judicio reprehendebatur,

Notæ.

1. *Protinus aperto ſanctiore ærario profugeret.*] De qua re ſic Cicero lib. VI. epiſt. ad Attic. VII. *Id. Feb. Capuam C. Caſſius trib. pl. venit, attulit mandata ad conſules, vt Romam venirent, pecuniam de ſanctiore ærario proferrent, ſtatim exirent vrbe relicta. Redeant, quo præſidio? Deinde exeant, quis ſinat?* Ærarium porro ab ære dictum eſt. Theſaurus publicus eſt. Ære enim primum mercati ſunt Romani, ſed ſecto & ad certum pondus examinato, vſque ad Servii Tullii regis tempora, qui vt ponderum & bilancium onere populum levaret, laminas æreas rotundas cudi juſſit, ejuſdem ponderis, nempe libræ vnciarum XII, vt habet Dionyſius Halicarnaſſ. lib. I. Vnde æra militum, tribuni ærarii, avarus, quaſi avidus æris, & alia id genus. Ærarium porro populus Romanus in Æde Saturni habuit, vt ſcripſit Feſtus, idque a Valerio Publicola poſt exactos reges conſtitutum, vt ſcripſit Plutarchus in ejus vita, in quod non pecunia tantum, ſed tabulæ publicæ & acta ſenatus relata, imo nec ſenatuſconſulta rata erant, antequam eſſent in ærarium relata. Sanctaq; adeo hæc erat ſanctioris ærarii pecunia, vt capitale eſſet attingi niſi in tumultu, de quo ſupra dictum eſt, vt videtur ex hoc loco T. Livii lib. XXVII. *Expedientibus quæ ad bellum erant opus conſulibus, aurum vicesimarium, quod in ſanctiore ærario ad vltimos caſus ſervaretur promi placuit.* Duplex autem erat: vnum quo ordinaria tributa reip. condebantur, alterum quod ſacrum & ſanctius, quod ad vltimos reip. laborantis caſus munitiore loco reſervabatur.

2. *Cn. Pompeius pridie ejus diei.*] Docti viri aliquot hic mendum ſuſpicantur, ducti epiſtolarum Ciceronis lectione; ſed omnes conjecturæ quæ numerorum notis apud libros nituntur, fluxæ ſunt & caducæ. Mirum enim quantum in illis a librariis fuit peccatum.

3. *Apulia*] Apulia a Frentone fluvio, vulgo nunc *Fortore*, ad fauces vſque maris Hadriatici excurrit. Diffuſa eſt in partes tres. Daunia dicebatur a Frentone vſque ad Aufidum flumen, vulgo *lo Fanto*, inde ad Brinduſium Peucetia. Reliquum quicquid erat ſub forma peninſulæ, habebant Meſſapii.

4. *Nihil citra Capuam, &c*] Illa ora Ciceroni a Pompeianis, vt pote proconſuli fuerat attributa, quam adverſus Cæſarem tueretur.

5. *Delectumque colonorum.*] Coloni illi erant Romani qui ex vrbe Romana Capuam deducti erant ea lege quam Iulius Cæſar rogaſſet, & Capuam incolebant. Coloni autem illi in alias regiones mittebantur, vt ſtirps Romana vbique propagaretur, plebſque vrbana, cujus laborabatur multitudine imminueretur, aliquando vero ob alias cauſas. De hac lege Iulia porro ſupra dictum eſt.

6. *Gladiatoreſque.*] Servi erant qui a nobilibus viris emebantur, vt munera gladiatoria poſtea populo exhiberent, qui illis ſpectaculis mirifice delectabatur, tradebanturque illi ſervi magiſtris gladiatoriam artem docendi, qui magiſtri Laniſtæ dicebantur. Locus porro in quo erudiebantur, ludus dicebatur. His, vt videbatur, promiſſa libertas erat, quam certam fecit Lentulus, e ludis emittendo vbi erant concluſi. Forte *libertate* legendum.

7. *Quod ea res omnium judicio reprehendebatur.*] Ideo Lentulus reprehendebatur, quod ſervos armaverat, quibus militare non licebat. Ne igitur in legionibus Romanis ſervi

hendebatur, circum familiares conventus [1] Campaniæ, cuſtodiæ cauſſa, diſtribuit. Auximo Cæſar progreſſus omnem agrum [2] Picenum percurrit. XV. Cunctæ earum regionum præfecturæ libentiſſimis animis eum recipiunt, exercitumque ejus omnibus rebus juvant. Etiam [3] Cingulo, quod oppidum Labienus conſtituerat, ſuaq; pecunia exædificaverat, ad eum legati veniunt; quæq; imperarit, ſeſe cupidiſſime facturos pollicentur. Milites imperat. Mittunt. Interea legio XII Cæſarem conſequitur. Cum his II [4] Aſculum Picenum proficiſcitur. Id oppidum [5] Lentulus Spinther X cohortibus tenebat: qui Cæſaris adventu cognito profugit ex oppido, cohorteſque ſecum abducere conatus, a magna parte militum deſeritur. Relictus in itinere cum paucis incidit in [6] Vibullium Rufum, miſſum a Pompeio

NOTÆ.

viderentur, maluit circa familias diſtribuere. Familiæ porro erant ſervorum, qui tumultu civili potuiſſent magno dominorum damno ergaſtula refringere, niſi cuſtodiri fuiſſent. Cicero lib. VII. epiſt. ad Attic. epiſt. XIII. *Gladiatores Cæſaris qui Capuæ ſunt, ſane commode Pompeius diſtribuit binos ſingulis patribus familias, ſecutorum in ludo IↃↃ fuerant, eruptionem facturi fuiſſe videbantur.*

1. *Campaniæ.*] Campania dicta vel a metropoli Capua, vel quod ſit campeſtris, de qua tot habentur apud Ciceronem in oratione de Lege agraria, nunc *Terra di Lavoro.*

2. *Picenum*] Italiæ regio, ad mare Hadriaticum, de qua ſupra dictum, vbi & notantur limites quibus omni ex parte circumſcribitur, *Marche d'Ancone.*

3. *Cingulo*] Cingulum Picenorum oppidum, nunc nomen retinet *Cingulo.* Quod magis mirum fuit, quod a Labieno fuiſſent conditi, eſtque ad radices montis Apennini oppidum poſitum, non procul ab Ancona, ſed metus Cæſaris prævaluit. Magna quidem Labienus geſſerat Cæſaris auſpiciis, vt ſuperioribus libris de bello Gallico demonſtratum eſt, atque inde tantas divitias paraverat, vt & oppida conderet & Cæſari ſuo Imperatori magnam invidiam faceret; poſtquam vero ad Pompeium tranſivit, non item clarus fuit. Vnde Lucanus:

——————— Vir fortis in armis
Cæſareis Labienus erat, nunc transfuga vilis
Cum duce prælato terras atque oppida luſtrat.

Nam omnibus bellis contra Cæſarem interfuit: tandem apud Mundam fortiſſime pugnans cecidit. Ille ipſe eſt, qui inductus a Cæſare C. Rabirium Poſthumum perduellionis reum fecit, qui Poſthumus fuit a Cicerone defenſus, ejuſque extat præclara oratio. Labieni filius Q. Labienus poſt mortem Cæſaris ad Brutum & Caſſium ſe applicuit, ab illiſq; eſt ad Orodem Parthorum regem miſſus, vbi, audita clade quam apud Philippos paſſi fuerant, manſit diffiſus rebus ſuis, cum quibus & Pacoro regis filio in Syriam excurrit, multaque ibi vaſtavit, Parthicus etiam inde nominatus; tandem cum illis a L. Ventidio M. Antonii legato cæſus fuit.

4. *Aſculum.*] Piceni caput. Plinius nobiliſſimam Piceni coloniam dicit. Picenum dicitur, vt diſtinguatur ab Aſculo in Apulia, nomen retinet *Aſcoli.*

5. *Lentulus Spinther.*] Hoc cognomen adeptus eſt, quod cum conſul ludis præſideret, inventus ſit Comœdus quidam hoc nomine, ei tam vultu conſimilis, vt omnium ora in ſe converteret, ipſeque ob eam ſimilitudinem dictus ſit Spinther, teſte Val. Max. Item Plinio, qui ejus opum magnificentiæque magna dat teſtimonia, dum lib. IX. cap. XXXIX. dicit dibapha purpura Tyria primum vſum in ædilitate ann. V. C. IↃCC Cicerone conſule, atque eo nomine improbatum, dum carbaſina vela primum in theatro duxiſſe Apollinaribus ludis, dum amphoras ex onyche & vrceos magnitudine cadorum oſtendiſſe ſcribit lib. XXXV. cap. VII. Hic eſt ad quem librum primum epiſt. ad famil. ſcribit Cic. Interfecto Cæſare, quamquam cædis non fuiſſet particeps, ſe addidit interfectoribus, gloriatus ſe fuiſſe participem, quod magno illi ſtetit. Ea enim de cauſa poſtea fuit occiſus, teſte Plutarcho.

6. *Vibullium Rufum.*] Is eſt quem poſtea Cæſar ad Pompeium de pace miſit, ſed fruſtra.

Pompeio in agrum Picenum, confirmandorum hominum cauſſa. A quo factus Vibullius certior, quæ res in Piceno gererentur, milites ab eo accipit, ipſum dimittit. Item ex finitimis regionibus, quas poteſt, contrahit cohortes ex delectibus Pompeianis. In iis [1] Camerino fugientem * Vlcillem Hirum, cum VI cohortibus, quas ibi in præſidio habuerat, excipit. Quibus coactis, XIII efficit. Cum iis ad Domitium Ahenobarbum [2] Corfinium magnis itineribus pervenit; Cæſaremque adeſſe cum legionibus II nuntiat. Domitius per ſe circiter XX cohortes [3] Alba, ex
XVI. Marſis, & Pelignis, & finitimis ab regionibus coëgerat. Recepto Aſculo, expulſoque Lentulo, Cæſar conquiri milites, qui ab eo diſceſſerant, delectumque inſtitui jubet. Ipſe, vnum diem ibi, rei frumentariæ cauſſa, moratus, Corfinium contendit. Eo quum veniſſet, cohortes V præmiſſæ a Domitio ex oppido pontem fluminis interrumpebant, qui erat ab oppido millia paſſuum circiter III. Ibi cum antecurſoribus Cæſaris prælio commiſſo, celeriter Domitiani a ponte repulſi ſe in oppidum receperunt. Cæſar, legionibus tranſductis, ad oppidum conſtitit, juxtaque
XVII. murum caſtra poſuit. Re cognita, Domitius ad Pompeium in Apuliam peritos regionum, magno propoſito præmio, cum litteris mittit; qui petant atque orent, vt ſibi ſubveniat: Cæſarem duobus exercitibus, & locorum anguſtiis facile intercludi poſſe, frumentoque prohiberi. Quod niſi fecerit, ſe, cohorteſque amplius XXX, magnumque numerum ſenatorum atque equitum Romanorum in periculum eſſe venturum. Interim ſuos cohortatus, [4] tormenta in muris diſponit: certaſque cuique partes ad cuſtodiam vrbis attribuit: militibus in concione agros ex ſuis poſſeſſionibus pollicetur, [5] quaterna in ſingulos jugera, & pro
XVIII. rata parte centurionibus, [6] evocatiſque. Interim Cæſari nuntiatur, [1] Sulmonenſes,

NOTÆ.

1. *Camerino*] Camerinum Latii oppidum, quod Feſtus pulchrum eſſe ſcribit, in Apennini jugo ſitum, ſub duce Parmæ: hodie nomen adhuc retinet *Camerino*. Ibi eſt aſteriſcus, qui cum mendo aliquot verſuum defectum notat, ſed qui facile ſupplentur a Lucano. Eodem enim tempore Scipio reliquit Nuceriam, tametſi firmata eſſet illa legione quæ fuerat paulo ante a Cæſare Pompeio reddita cauſanti bellum Parthicum.

Tu quoque commiſſæ nudatam deſeris arcem
Scipio Nuceriæ, quamquam fortiſſima pubes
His ſedeat caſtris, jampridem Cæſaris armis
Parthorum ſeducta metu. ———

Cur autem abducta ſit legio, intelligitur ex epiſtola Pompeii ad Domitium, quæ Ciceronis ineſt epiſtolis ad Atticum, quod nempe militum illorum voluntati non confidat, qui a Cæſare fuerant abducti.

2. *Corfinium.*] Pelignorum caput, a Sulmone diſtans VII millibus paſſuum, nunc, vt aiunt, in vicum redactum, *Sancto Perino*. Bello ſociali arx contra Romanos, quo Itali convenerunt conjuraturi.

3. *Alba.*] Alba ad Fucinum lacum via Valeria, circa Anienis fontes, eſt in Marſis, qui Italiæ populi circa Apuliam, quorum opera bello ſociali magni fuit. Iis Peligni ſunt adjuncti. Alia eſt Alba in Latio longa dicta, ab Aſcanio Æneæ filio condita.

4. *Tormenta in muris diſponit.*] *Artillerie*, nec melior vox occurrit.

5. *Quaterna in ſingulos jugera.*] Cenſetur eſſe jugeri longitudo pedum CCXL, latitudo CXX.

6. *Evocatiſque.*] Evocatorum duo erant genera. Primum eorum qui tumultuarie cogebantur, de quibus Servius: *Evocationem*

Sulmonenſes[1], quod oppidum a Corfinio VII millium intervallo abeſt, cupere ea facere, quæ vellet, ſed a [2] Q. Lucretio ſenatore, & Attio Peligno prohiberi, qui id oppidum VII cohortium præſidio tenebant. Mittit eo M. Antonium cum legionis IIX cohortibus V. Sulmonenſes, ſimul atque noſtra ſigna viderunt, portas aperuerunt; vniverſique & oppidani, & milites, obviam gratulantes Antonio exierunt. Lucretius & Attius de muro ſe dejecerunt. Attius ad Antonium deductus petit, vt ad Cæſarem mitteretur. Antonius cum cohortibus, & Attio, eodem die, quo profectus erat, revertitur. Cæſar eas cohortes cum exercitu ſuo conjunxit, Attiumque incolumem dimiſit. Cæſar tribus primis diebus caſtra magnis operibus munire, & ex finitimis municipiis frumentum comportare, reliquaſque copias exſpectare, inſtituit. Eo triduo legio IIX ad eum venit, cohorteſque ex novis Galliæ delectibus XXII, equiteſque a rege [3] Norico circiter CCC. Quorum adventu altera caſtra ad alteram oppidi partem ponit. Iis caſtris Curionem præfecit: reliquis diebus oppidum vallo caſtelliſque circummœnire inſtituit. Cujus operis maxima parte effecta, eodem fere tempore miſſi ad Pompeium revertuntur.
[4] Litteris perlectis, Domitius diſſimulans, in concilio pronuntiat Pom- XIX.
peium celeriter ſubſidio venturum; hortaturque eos, ne animo deficiant, quæque vſui ad defendendum oppidum ſint, parent. Ipſe arcana cum paucis familiaribus ſuis colloquitur, conſiliumque fugæ capere conſtituit. Quum vultus Domitii cum oratione non conſentiret, atque omnia trepidantius timidiuſque ageret, quam ſuperioribus diebus conſueſſet, multumque cum ſuis conſiliandi cauſſa ſecreto, præter conſuetudinem, colloqueretur; concilia conventuſque hominum fugeret: res diutius tegi diſſimularique non potuit. Pompeius enim reſcripſerat ſeſe rem in ſummum periculum deducturum non eſſe; neque ſuo conſilio aut voluntate

NOTÆ.

vocabant, cum ad diverſa loca diverſi propter cogendos mittebantur exercitus. Alterum veteranorum, qui confectis ſtipendiis honoris cauſa voluntarii ab Imperatore quondam ſuo aut alio evotabantur. Atque ii ſpe rei faciendæ aut militarium munerum, arma reſumebant, de quibus multa in his libris. Porro ex Polybio lib. VI. item ex Livio multis in locis cognitum eſt ſtipendium centurionis duplo majus fuiſſe ſtipendio militis, equitis autem triplo. In donativis eadem ſervabatur proportio.

1. *Sulmonenſes.*] Sulmo Pelignorum Ovidii Poëtæ patria fuit, nunc vrbs eſt populi frequentia & aquarum copia nobilis nomenque retinet.

2. *Q. Lucretio.*] Q. Lucretii ſenatoris ſæpe meminit Cicero in epiſtolis ad Atticum.

3. *Norico.*] Norici regis Vocionis primo lib. de bello Gallico facit Cæſar mentionem, cujus & ſororem ductam eſſe vxorem ab Arioviſto. An is fuerit, propterea quod IX anni interſunt, neſcio.

4. *Litteris perlectis.*] Habetur illa epiſtola lib. VIII. epiſt. Ciceronis ad Attic. ex qua præter alias cauſas alia quædam cognoſcitur, quod eorum militum quos habet voluntati non ſatis confidat. Fuerant enim legiones a Cæſare abductæ. Patet hoc idem ex aliis epiſtolis quæ ibidem ſunt, oratum ab ipſo Domitium vt ad ſe veniret ante adventum Cæſaris. Itaque a Cicerone nemo eſſe dicitur L. Domitio ſtultior. In conſilium porro pauci primarii, vt quæſtor, legati, tribuni, primipili, centuriones vocabantur, in concionem omnes.

tate Domitium ſe in oppidum Corfinium contuliſſe. Proinde, ſi qua facultas fuiſſet, ad ſe cum omnibus copiis veniret. Id ne fieri poſſet, ob-
XX. ſidione, atque oppidi circummunitione fiebat. Divulgato Domitii conſilio, milites qui erant Corfinii, prima veſpera ſeceſſionem faciunt: atq; ita inter ſe per tribunos mil. centurioneſque, atque honeſtiſſimos ſui generis colloquuntur; obſideri ſe a Cæſare; opera, munitioneſque prope eſſe perfectas: ducem ſuum Domitium, cujus ſpe atque fiducia permanſerint, projectis omnibus, fugæ conſilium capere: debere ſe ſuæ ſalutis rationem habere. Ab his primo [1] Marſi diſſentire incipiunt, eamq; oppidi partem, quæ munitiſſima videretur, occupant. Tantaque inter eos diſſenſio exſtitit, vt manum conſerere, atque armis dimicare conarentur. Poſt paullo tamen, internuntiis vltro citroque miſſis, quæ ignorabant, de L. Domitii fuga cognoſcunt. Itaque omnes vno conſilio Domitium productum in publicum circumſiſtunt & cuſtodiunt; legatoſque ex ſuo numero ad Cæſarem mittunt: ſeſe paratos eſſe portas aperire, quæque imperaverit, facere, & L. Domitium vivum in ejus poteſtatem
XXI. tranſdere. Quibus rebus cognitis, Cæſar, etſi magni intereſſe arbitrabatur, quamprimum oppido potiri, cohorteſque ad ſe in caſtra tranſducere, ne qua aut largitionibus, aut animi confirmatione, aut falſis nuntiis commutatio fieret voluntatis, quod ſæpe in bello parvis momentis magni caſus intercederent; tamen veritus, ne militum introitu, & nocturni temporis licentia oppidum diriperetur, eos qui venerant, collaudat, atque in oppidum dimittit; portas muroſque aſſervari jubet. Ipſe iis operibus, quæ facere inſtituerat, milites diſponit, non certis ſpatiis intermiſſis, vt erat ſuperiorum dierum conſuetudo, ſed perpetuis vigiliis, ſtationibuſque, vt contingant inter ſe, atque omnem munitionem expleant: [2] tribunos mil. & præfectos circummittit; atque hortatur, non ſolum ab eruptionibus caveant, ſed etiam ſingulorum hominum occultos exitus aſſervent. Neque vero tam remiſſo ac languido animo quiſquam omnium fuit, qui ea nocte conquieverit. Tanta erat ſumma rerum exſpectatio, vt alius in aliam partem mente atque animo traheretur, quid ipſis Corfinienſibus, quid Domitio, quid Lentulo, quid reliquis
XXII. accideret, qui quoſque eventus exciperet. Quarta vigilia circiter Lentulus Spinther de muro cum vigiliis cuſtodibuſque noſtris colloquitur, velle, ſi ſibi fiat poteſtas, Cæſarem convenire. Facta poteſtate, ex oppido mittitur, neque ab eo prius Domitiani milites diſcedunt, quam in conſpectum Cæſaris deducatur. Cum eo de ſalute ſua agit, atque obſecrat, ſibi vt parcat, veteremque amicitiam commemorat: Cæſariſque in ſe beneficia exponit; quæ erant maxima: [3] quod per eum in collegium pontificum

NOTÆ.

1. *Marſi.*] De Marſis ſupra dictum.

2. *Tribunos mil. & præfectos.*] De tribunis & præfectis ſupra dictum.

3. *Quod per eum in collegium pontificum venerat.*] Illud a Numa primitus inſtitutum ex quatuor tantum conſtabat. Sylla dictatore pontificum

pontificum venerat; quod provinciam Hiſpaniam ex prætura habuerat; quod in petitione conſulatus ab eo erat ſublevatus. Cujus orationem Cæſar interpellat: ſe non maleficii cauſſa ex provincia egreſſum, ſed vti ſe a contumeliis inimicorum defenderet; vt tribunos pleb. ea re ex civitate expulſos, in ſuam dignitatem reſtitueret; vt ſe & populum Rom. paucorum factione oppreſſum in libertatem vindicaret. Cujus oratione confirmatus Lentulus, vt in oppidum reverti liceat, petit. Quod de ſua ſalute impetraverit, fore etiam reliquis ad [1] ſuampſe ſolatio; [2] adeo eſſe perterritos nonnullos, vt ſuæ vitæ durius conſulere cogantur. Facta poteſtate, diſcedit. Cæſar, vbi illuxit, omnes ſenatores, ſenatorumque XXIII. liberos, tribunos mil. equiteſque Romanos ad ſe produci jubet. Erant ſenatorii ordinis L. Domitius, & P. Lentulus Spinther, L. Vibullius Rufus, Sex. Quinctilius Varus quæſtor, L. Rubrius; præterea filius Domitii, aliique complures adoleſcentes, & magnus numerus equitum Romanorum, & decurionum, quos ex municipiis Domitius evocaverat. Hos omnes productos a contumeliis militum conviciiſque prohibet: pauca apud eos loquitur, quod ſibi a parte eorum gratia relata non ſit pro ſuis in eos maximis beneficiis. Dimittit omnes incolumes. [3] Seſtertium ſexagies, quod aurum adduxerat Domitius, atque in publicum depoſuerat, allatum ad ſe ab [4] Duûmviris Corfinienſibus, Domitio reddit: ne continentior in vita hominum, quam in pecunia fuiſſe videatur; etſi eam pecuniam publicam eſſe conſtabat, datamque a Pompeio in ſtipendium. Milites Domitianos ſacramentum apud ſe dicere jubet: [5] atque eo die caſtra movet: [6] juſtumque iter conficit. VII omnino dies ad Corfinium commoratus, & per fines [7] Marrucinorum, Frentanorum, Larinatium in Apuliam

NOTÆ.

exercuit vſque ad XV. Horum munus erat de cauſis ad ſacra pertinentibus judicare, religionibus præeſſe, novas aliquando leges de ſacris condere. Itaque horum erat magna auctoritas, a collegiiſque legebantur. His omnibus præerat Pontifex maximus, cujus munus Cæſar magno ambitu adeptus eſt. Pontificum erat magna dignitas. Erant enim non annui, ſed perpetui, quæ quanta eſſet, vide in orat. Ciceronis de domo ſua ad Pontifices.

1. *Suampſe*] Suam ipſorum componitur ex Accuſativo *ſuam* & *ſyllabica* adjectione.

2. *Adeo eſſe perterritos nonnullos.*] Ipſe Domitius animum adeo deſponderat, vt peteret a ſervo medico venenum, & datum hauriret. Poſtquam autem de Cæſaris adverſus captos lenitate cognovit, levitatem conſilii ſui reprehendit. Sed cum audiiſſet a medico non lethale, ſed ſoporiferum datum eſſe ſibi pharmacum, hilaris ad Cæſarem contendit. Lucanus fortem facit & ejus orationem a Cæſare non aſcriptam memorat.

3. *Seſtertium ſexagies.*] 150000. *écus.*

4. *Duûmviris.*] Duûmviri ii eſſe videntur magiſtratus, qui a nobis Scabini dicuntur, *Eſchevins.* Alii enim videntur eſſe ab his qui Romæ ſacrorum cauſa fuerant creati. Appianus hoc a Cæſare factum ſcribit, ſperante hoc beneficio devinctum ſecum manſurum, quamvis ad hoſtes ire non prohibuerit.

5. *Atque eo die caſtra movet.*] Cicero lib. epiſt. ad Attic. ſcribit Cæſarem Corfinio profectum feralibus quæ incidunt in XII. kal. Martias. Lucan. vero lib. II. dicit eo tempore Pompeium longa oratione tentaſſe ſuorum militum animos, quorum cum pavorem agnoviſſet, conſtituiſſe ire Brundiſium.

6. *Iuſtumque iter conficit.*] Veget. lib. I. cap. IX. *Militari gradu XX. millia paſſuum horis quinque duntaxat æſtivis conficienda ſunt.*

7. *Marrucinorum, Frentanorum, Larinatium.*] In Marrucinis eſt oppidum Theatinorum.

XXIV. Apuliam pervenit. Pompeius iis rebus cognitis, quæ erant ad Corfinium geſtæ, [1] Luceria proficiſcitur [2] Canuſium, atque inde [3] Brundiſium. Copias vndique omnes ex novis delectibus ad ſe cogi jubet. Servos [4] paſtores armat, atque his equos attribuit. Ex iis circiter CCC equites conficit. L. Manlius prætor [5] Alba cum cohortibus VI profugit: [6] Rutilus Lupus prætor [7] Tarracina cum III. Quæ, procul equitatum Cæſaris conſpicatæ, cui præerat [8] Bivius Curius, relicto prætore, ſigna ad Curium transferunt, atque ad eum tranſeunt. Item reliquis itineribus nonnullæ cohortes in agmen Cæſaris, aliæ in equites incidunt. Reducitur ad eum deprehenſus ex itinere [9] Cn. Magius Cremona præfectus fabrûm Cn. Pompeii:

Notæ.

Frentani gens Samnitica in Bruttiis, *l'Abruſſe.* Larinates Apulis accenſentur a Plin. lib. III. cap. XI. Apud eundem, Frentana regio eſt Apuliæ contermina. Sed non minus hodie laboratur a doctis Italis in vrbibus & populis antiquis Italiæ, quam a Gallis eruditis in veteris Galliæ populis recognoſcendis, de quibus fit apud Cæſarem mentio in libro de bello Gallico.

1. *Luceria*] Luceria eſt in Apulia Daunia. Jam a Strabonis tempore erat diruta, reſtituta a Conſtantino II. Orientis Imperatore. Denuo exciſa, iterum reſtaurata, Saracenis eſt a Frederico II. Imperatore conceſſa, ex Africa deductis, qui decennio poſt ſunt a Carolo II. Siciliæ Rege & Comite Provinciæ Gallicæ depulſi. inde tamen dicta *Luceria de i Saraceni*, nomen adhuc retinet.

2. *Canuſium.*] Canuſium eſt in eadem Apuliæ regione ad Aufidum flumen, vrbs Italicarum maxima, vt teſtatur Strabo. Procopius diſtare Cannis XXV ſtadiis refert, nunc *Canoſa.*

3. *Brundiſium.*] Brundiſium oppidum Calabriæ, Salentinorum metropolis, clariſſima portu ſuo omni memoria, atque etiam hodie. Sed portus ejus oneraria nave plena ingentibus lapidibus demerſa obturatus. Hoc factum eſſe fertur a Ioanne Antonino principe Tarentino in bello quod geſtum eſt inter reges Neapolis Venetoſque, ne alteruter potiretur. Conatus eſt Alphonſus effodere, ſed fruſtra.

4. *Paſtores armat.*] Qui paſtores iidem erant ſervi, ad bellum aliis ſervis magis idonei, propterea quod in agris omni cæli inclementiæ aſſueti vitam agunt.

5. *Alba*] Albæ plures ſunt, vt ſupra dictum eſt. Hanc veriſimile eſt Albam Longam eſſe, quæ eſt in Latio ſub Albano monte, vnde Majores Cæſaris olim Romam tranſportati.

6. *Rutilus Lupus*] Rutilorum gens Patritia fuit & Plebeia, diviſa in plures familias, Flavorum, Craſſorum, Calvorum, Ruforum, Cenſorinorum, Luporum, quorum mentionem facit Quintil. lib. IX. c. II.

7. *Tarracina.*] Tarracina Voſcorum lingua *Anxur* dictum, quorum erat caput, vt ſcripſit Plin. lib. IV. Hodie nomen retinet.

8. *Bivius Curius.*] Vocandus eſt Vibius. Is eſt quem aperte Cicero redarguit, multa de annis ætatis ſuæ mentientem, cum illi dixit: *Tum ergo cum vna declamabamus non eras natus*, vt refert Quintilianus. De hac re porro ita Cicero lib. IX. epiſt. ad Attic. epiſt. IV. *Roma ſcripſit Balbus putare jam Lentulum tranſmiſiſſe, nec eum a numero Balbo conventum, quod is hoc jam Canuſii audiiſſet, inde ad ſe eum ſcripſiſſe, cohorteſque ſex quæ Albæ fuiſſent, ad Curium Numicius tranſiiſſe, id Cæſarem ad ſe ſcripſiſſe, & brevi tempore eum ad urbem futurum.*

9. *Cn. Magius Cremona præfectus fabrûm.*] Patriæ nomen aliquando addebatur, vt lib. III. de bello civili, *Caium Felginatem Placentia.* Hic *Cremona*, quæ eſt vrbs ad Padum, nomenque retinet, olim colonia Romana, Mantuæ vicina, de qua ſic Virgil.

Mantua væ miſeræ nimium vicina Cremonæ.

Præfectus vero fabrum dicebatur judex eorum quos habebat legio tignarios, carpentarios, &c. cujus quod fuerit officium, lege apud Vegetium lib. II. cap. XI. Quæſtuoſiſſimum fuiſſe docet illum magiſtratum, quod ſcripſit de Mamurra præfecto fabrûm Cæſaris in Gallia Catullus his verſiculis:

Quis hoc poteſt videre, quis poteſt pati,

peii : [1] quem Cæſar ad eum remittit cum mandatis : quoniam ad id tempus facultas colloquendi non fuerit, atque ad ſe Brundiſium ſit venturus, intereſſe reipubl. & communis ſalutis, ſe cum Pompeio colloqui : neque vero idem perfici longo itineris ſpatio, quum per alios conditiones ferantur, ac ſi coram de omnibus conditionibus diſceptetur. His datis XXV.
mandatis, Brundiſium cum legionibus VI pervenit, veteranis IV : reliquis, quas ex novo delectu confecerat, atque in itinere compleverat. Domitianas enim cohortes protinus a Corfinio in Siciliam miſerat. Reperit conſules [2] Dyrrhachium profectos cum magna parte exercitus, Pompeium remanere Brundiſii cum cohortibus XX. Neque certum inveniri poterat, obtinendi-ne cauſſa Brundiſii ibi remanſiſſet, quo facilius [3] omne Hadriaticum mare, extremis Italiæ partibus regionibuſque Græciæ, [4] in poteſtatem haberet, atque ex vtraque parte bellum adminiſtrare poſſet, an inopia navium ibi reſtitiſſet, veritusque, ne Italiam ille dimittendam non exiſtimaret, exitus, adminiſtrationeſque Brundiſini portus impedire inſtituit : quorum operum hæc erat ratio. [5] Qua fauces erant anguſtiſſimæ portus, molem atque aggerem ab vtraque parte littoris jaciebat, quod his locis erat mare vadoſum. Longius progreſſus, quum agger altiore aqua contineri non poſſet, [6] rates duplices, quoquoverſus pedum XXX e regione molis collocabat. Has quaternis anchoris ex quatuor angulis deſtinabat,

NOTÆ.

Niſi impudicus & vorax & helluo,
Mamurram habere, quod Comata Gallia
Habebat? ——————

Docet idem Plinius lib. XXXVI. cap. VI. hominem Pompeii ſtudioſiſſimum & totum ei addictum fuiſſe, & magni apud eum pretii inde intelligitur, quod conſul ejuſmodi magiſtratum ſibi deligebat, non populus, vt videre eſt ex Plutarcho in vita Ciceronis, vbi ſcribit C. Verginium magnos fructus ex amicitia Ciceronis cepiſſe; nam, illo conſule, factum fuiſſe præfectum fabrûm. Quod cum ita ſit, neminem videtur Cæſar magis idoneum ad reconciliandam pacem deligere potuiſſe quam Cn. Magium.

1. *Quem Cæſar ad eum remittit cum mandatis.*] Quo porro conſilio dimiſerit hominem, patet ex epiſt. VIII lib. IX. ad Atticum, vbi Cæſar ſcribit Oppio : *Si volent grati eſſe, debebunt Pompeium hortari, vt malit mihi eſſe amicus quam iis qui & illi & mihi ſemper fuerunt inimiciſſimi.*

2. *Dyrrhachium.*] Dyrrhachium, ſi Appiano creditur, eſt portus Epidamni, quæ vrbs, teſte Thucydide, colonia Corcyræorum a Phaleo Corinthio deductorum. Abeſt a Brundiſino portu CCXX paſſuum millibus, teſte Plinio.

3. *Omne Hadriaticum mare.*] Hadriaticum mare eſt quicquid maris eſt inter Italiam, Illyricum, Græciam & Siciliam.

4. *In poteſtatem haberet.*] Sic aliquando pro *in poteſtate*, quod & quibuſdam in libris legitur.

5. *Qua fauces erant anguſtiſſimæ portus.*] Idipſum Cæſar Q. Pedio ſcripſit : *Ab vtroq; portus cornu moles jacimus, vt aut illum quamprimum trajicere quod habet copiarum, cogamus, aut exitu prohibeamus.* Nec plura ad Pedium. Hactenus enim putaverat ſe molibus jactis rem effecturum. Sed fruſtra fecit. Itaque Lucanus non ad ratium conjungendarum conſilium ſtatim deſcendiſſe Cæſarem dicit, ſed poſtquam aggerem fluctibus abſorberi intellexiſſet :

Cedit in immenſum caſſus labor, omnia pontus
Haurit ſaxa vorax, monteſque immiſcet arenis.

Deinde,

Ergo vbi nulla vadis tenuit ſua pondera moles,
Tunc placuit caſis innectere vincula ſylvis,
Roboraque immenſis late religare catenis.

6. *Rates duplices.*] De ratibus ſupra dictum, Græce σχεδίαι. Cæſar vero ne exiſtimaretur errare potuiſſe conſilio, ſed potius vi-

nabat, ne fluctibus moverentur. His perfectis, collocatiſque, alias deinceps pari magnitudine rates jungebat. Has terra atque aggere contegebat, ne aditus atque incurſus ad defendendum impediretur : a fronte, atque ab vtroque latere cratibus ac pluteis protegebat. [1] In quarta quaque earum turres binorum tabulatorum excitabat, quo commodius ab impetu

XXVI. navium, incendiiſque defenderet. Contra hæc Pompeius naves magnas onerarias, quas in portu Brundiſino deprehenderat, adornabat. Ibi turres cum ternis tabulatis erigebat, [2] eaſque multis tormentis, & omni genere telorum completas, ad opera Cæſaris appellebat, vt rates perrumperet, atque opera diſturbaret. Sic quotidie vtrimque eminus fundis, ſagittis, reliquiſque telis, pugnabatur. Atque hæc ita Cæſar adminiſtrabat, vt conditiones pacis dimittendas non exiſtimaret. [3] Ac tametſi magnopere admirabatur, Magium, quem ad Pompeium cum mandatis miſerat, ad ſe non remitti ; atque ea res ſæpe tentata, etſi impetus ejus conſiliaque tardabat ; tamen omnibus rebus in eo perſeverandum putabat. Itaque [4] Caninium Rebilum legatum, familiarem neceſſariumque [5] Scribonii Libonis mittit ad eum colloquii cauſſa. Mandat, vt Libonem de concilianda pace hortetur : in primis, vt ipſe cum Pompeio colloqueretur, poſtulat. Magnopere ſeſe confidere demonſtrat, ſi ejus rei ſit poteſtas facta, fore, vt æquis conditionibus ab armis diſcedatur : cujus rei magnam partem laudis atque exiſtimationis ad Libonem perventuram, ſi illo auctore, atque agente, ab armis ſit diſceſſum. Libo a colloquio Caninii digreſſus, ad Pompeium proficiſcitur. Paullo poſt renuntiat, [1] quod

NOTÆ

deatur omnia mente præcepiſſe, rem ita narrat. Porro hoc ipſum conſilium fuit quod ſecutus eſt Ludovicus XIII. Galliæ Rex in obſidenda Rupella, cujus exitus & adminiſtrationes portus mole objecta impedivit.

1. *In quarta quaque earum, &c.*] Hoc eſt quod Lucanus ait:

—— *longæque tremunt ſuper æquora turres.*

Veget. lib. v. cap. XIV. *In majoribus liburnis propugnacula turreſque conſtituunt, ut tamquam de muro, ita de excelſioribus tabulatis facilius vulnerent & perimant inimicos.*

2. *Eaſque multis tormentis.*] Inter illa tormenta erant & quæ ignes ſpargebant. Lucan.

Tortaque per tenebras validis baliſta lacertis
Multifidas jaculata faces. ——

3. *Ac tametſi magnopere admirabatur, &c.*] Cæſar tamen in epiſt. quæ eſt in Ciceronianis ad Atticum, miſſum ſibi ſcribit Magium, & ipſi quæ viſa ſunt reſpondiſſe. Quod diverſis temporibus fieri potuit.

4. *Caninium Rebilum*] Caniniorum gens in quatuor familias diviſa eſt, Rebilorum, Regulorum, Gallorum, & Labeonum. Is porro eſt qui in Gallia Cæſaris erat legatus; poſtea bello civili miſſus eſt in Africam cum Curione, atque inde incolumis e cæde exivit, quique fuit factus a Cæſare in vnum diem conſul, Maximo conſule demortuo; de quo dixit ſalutaturis Cicero: *Maturemus prinſquam ille conſulatu abeat.* Autor Plutarchus. Alibi eum vigilantiſſimum conſulem vocat, qui toto ſui conſulatus tempore ſomnum non viderit.

5. *Scribonii Libonis.*] L. Scribonius Libo dicitur apud Appianum lib. v. fuiſſe ſocer Sexti Pompeii. Is etiam eſt Scribonius, cujus filia nupſit poſtmodum Auguſto Cæſari, de qua affinitate legatur Dio lib. XLVIII. vbi Sexti Pompeii cauſa factam eſſe dicit, quam & dimiſit pertæſus morum perverſitatem, quamquam ex ea Iuliam genuiſſet. Is mihi Pompeianorum videtur fuiſſe feliciſſimus, qui & Pompeii claſſe Dolabellam Cæſarianum e Dalmatia ejecit, & anno ab hac victoria XV cum M. Antonio conſulatum geſſit.

[1] quod conſules abſint, ſine illis de compoſitione agi non poſſe. Ita ſæpius rem fruſtra tentatam Cæſar aliquando dimittendam ſibi judicabat, & [de] bello agendum. Prope dimidia parte operis a Cæſare effecta die- XXVII.
buſque in ea re conſumptis IX, naves a conſulibus Dyrrhachio remiſſæ, quæ priorem partem exercitus eo deportaverant, Brundiſium revertuntur. Pompeius, ſive operibus Cæſaris permotus, ſive etiam quod ab initio Italia excedere conſtituerat, adventu navium [2] profectionem parare incipit: &, quo facilius impetum Cæſaris tardaret, ne ſub ipſa profectione milites oppidum irrumperent, portas obſtruit, [3] vicos plateaſque inædificat, foſſas tranſverſas viis præducit, atque ibi ſudes ſtipiteſque præacutos defigit. Hæc levibus cratibus terraque inæquat. Aditus autem atque itinera duo, quæ extra murum ad portum ferebant, maximis defixis trabibus, atque eis præacutis, præſepit. His paratis rebus, milites ſilentio naves conſcendere jubet; [4] expeditos autem ex evocatis ſagittariis funditoribuſque, raros in muro turribuſque diſponit. Hos certo ſigno revocare conſtituit, quum omnes milites naves conſcendiſſent; atque iis expedito loco [5] actuaria navigia relinquit. Brundiſini Pompeianorum XXVIII.
militum injuriis, atque ipſius Pompeii contumeliis permoti, Cæſaris rebus ſavebant. Itaque, cognita Pompeii profectione, concurſantibus illis, atque in ea re occupatis, vulgo ex tectis ſignificabant: per quos re cognita, Cæſar ſcalas parari, militeſque armari jubet, ne quam rei gerendæ facultatem dimittat. Pompeius ſub noctem naves ſolvit. Qui erant in muro cuſtodiæ cauſſa collocati, eo ſigno, quod convenerat, revocantur, notiſque itineribus ad naves decurrunt. Milites poſitis ſcalis muros aſcendunt. Sed moniti a Brundiſinis, [6] vt vallum cæcum foſſaſque caveant,

NOTÆ.

1. *Quod conſules abſint.*] De qua conſulum profectione Cicero lib. IX. epiſt. ad Att. epiſt. XI. *Animum laudo, conſilium reprehendo: diſceſſu enim illorum actio de pace ſublata eſt, quam quidem ego meditabar.*

2. *Profectionem parare incipit.*] Hoc conſilium multi laudavere, vt refert Plutarchus, ipſe etiam Vegetius probat, & pro primo ſtratagemate habet lib. IV. cap. V. Verum Cæſar admirabatur, quod cum vrbem inſideret firmam & munitam, copiaſque Hiſpanienſes expectaret, mareque in ſua poteſtate haberet, Italiam tamen reliquiſſet. Ipſe certe conſilium Cicero reprehendit quod Themiſtocleum appellat, cum res eſſent diſſimiles: *Nec vero, inquit, ille vrbem reliquit, nec quod eam tueri non poſſet, nec Italiam, quod ea pelleretur. Sed hoc a primo cogitavit, omnes terras, omnia maria movere, Reges barbaros incitare, gentes feras armatas in Italiam adducere, exercitus conficere maximos. Genus illud Sullani regni jampridem appetitur.* Dio lib. XLI. ſic Pompeii rationes explicat, cum ſe videret obſideri, multoſque ad Cæſarem tranſire, deſperare de Italia cœpiſſe, decreviſſeque in Macedoniam, Græciam & Aſiam trajicere, confiſum rerum quas ibi geſſerat fama, & regum amicitia. Erat præterea tota Hiſpania in ejus poteſtate, in quam tamen, Cæſare Gallias tenente, deferri non poterat. Ad hæc, etſi mare trajiceret, neminem inſecuturum, & propter inopiam navium, & propter hiemem.

3. *Vicos plateaſque inædificat.*] Has viarum inædificationes Frontinus ſtratagematibus annumerat lib. I. cap. V.

4. *Expeditos autem, &c.*] Hoc facilius quod noctu & clam diſceſſerit, vt narrat Lucanus lib II. pauloque ante ipſum æquinoctium.

5. *Actuaria navigia.*] De actuariis navigiis ſupra dictum.

6. *Vt vallum cæcum.*] Quod non videtur, vel vbi non videtur, vt & id quod non videt,

veant, ſubſiſtunt, & longo itinere ab iis circumducti ad portum perveniunt, duaſque naves cum militibus, quæ ad moles Cæſaris adhæſerant,
XXIX. ſcaphis lintribuſque deprehendunt; deprehenſas excipiunt. Cæſar etſi ad ſpem conficiendi negotii maxime probabat coactis navibus mare tranſire, & Pompeium ſequi, [1] priuſquam ille ſeſe tranſmarinis auxiliis confirmaret; tamen rei ejus moram, temporiſque longinquitatem timebat: quod, omnibus coactis navibus, Pompeius præſentem facultatem inſequendi ſui ademerat. Relinquebatur, [2] vt ex longinquioribus regionibus Galliæ, Picenique, & a Freto naves eſſent exſpectandæ. Sed id, propter anni tempus, longum atque impeditum videbatur. Interea veterem exercitum, [3] duas Hiſpanias, confirmari; quarum altera erat maximis beneficiis Pompeii devincta; auxilia, equitatum parari: Galliam Italiamque
XXX. tentari, ſe abſente, nolebat. Itaque in præſentia Pompeii inſequendi rationem omittit: in Hiſpaniam proficiſci conſtituit: [4] Duûmviris municipiorum omnium imperat, vt naves conquirant, Brundiſiumque deducendas curent. Mittit [5] in Sardiniam cum legione vna Valerium legatum, in [6] Siciliam Curionem proprætorem cum legionibus III: eundem, quum Siciliam recepiſſet, protinus in Africam tranſducere exercitum jubet. Sardiniam obtinebat [7] M. Cotta, Siciliam [8] M. Cato: Africam ſorte [9] Tubero obtinere debebat. [10] Caralitani, ſimul ad ſe [11] Valerium mitti audierunt,

NOTÆ.

dicitur. Sic cæca nox, cæcæ tenebræ, cæcus locus. Sic porro Feſtus: *Cæcum vallum*, in quo præacuti pali terræ adfixi, herbis vel frondibus occuluntur.

1. *Priuſquam ille ſeſe tranſmarinis, &c.*] Ab Aſia & Græcia vbi multos amicos habebat Pompeius, vt poſtea cognitum eſt.

2. *Vt ex longinquioribus regionibus Galliæ.*] Quibus ſcilicet Venetica bella & Brittannica confecerat, quibus fretum Gaditanum certe ſuperandum, & in mare Mediterraneum trajiciendum.

3. *Duas Hiſpanias*] Citeriorem & vlteriorem. Qua de re Varro: *Cæſar reverſionem fecit, ne poſt occipitium in Hiſpania, exercitus qui erant relinquerent quo ſe conjiceret Pompeius vt ancipiti vrgeretur bello.*

4. *Duûmviris municipiorum.*] Qui in oppidis publicas res gerebant. Vocamus *Eſchevins.*

5. *In Sardiniam.*] Sardinia maris Mediterranei inſula, Græce σαρδώ, inter Italiam & Hiſpaniam fere media, tribus leucis a Corſica diſſita, a Saracenis diu occupata, quos inde ejecit Fredericus Siciliæ Rex anno Chriſti CIↃCCCVI.

6. *Siciliam.*] Siciliæ vide deſcriptionem apud Plin. lib. III. cap. VIII. & Polyb. lib. I.

7. *M. Cotta.*] Cottarum gens in tres familias diviſa, Cottarum, Oreſtium, & Scaurorum. Quis hic fuerit, neſcitur.

8. *M. Cato*] Is eſt M. Cato qui ab Vtica vbi diem obiit ſupremum, Vticenſis eſt dictus, vir ſanctiſſimus, conſtantiſſimus & ſapientiſſimus Romanorum, M. Catonis qui tribunus plebis præturamque petens deceſſit, filius, Catonis majoris Cenſorii nepos digniſſimus. Portia erat de gente, quæ in familias tres erat diviſa, Liciniorum, Leccarum & Catonum. Hujus vita diligenter a Plutarcho eſt conſcripta, vbi ejus geſta vide.

9. *Tubero.*] Is eſt Tubero qui Q. Ligarium accuſavit, quem Tuberonem miris modis exagitat Cicero in oratione pro Ligario. Eſt hic non levis ſuſpicio defectus. Plures enim fuiſſe eodem tempore miſſos narrat Appianus, nempe C. Antonium in Illyricum, Dolabellam & Hortenſium ad tutelam maris Ionii cum duplici claſſe, vt inacceſſibilem redderet Italiam Pompeio. Quo facto in Hiſpaniam tranſivit.

10. *Caralitani.*] Caralis metropolis Sardiniæ, *Cagliari.*

11. *Valerius.*] Is eſt M. Valerius Orca ad quem mittitur liber XIII epiſtolarum Cic.

audierunt, nondum profecto ex Italia, ſua ſponte ex oppido Cottam ejiciunt. Ille perterritus, quod omnem provinciam conſentire intelligeret, ex Sardinia in Africam profugit. Cato in Sicilia naves longas veteres reficiebat: novas civitatibus imperabat: hæc magno ſtudio agebat: in [1] Lucanis, Brutiiſque, per legatos ſuos civium Roman. delectus habebat: equitum peditumque certum numerum a civitatibus Siciliæ exigebat. Quibus rebus pene perfectis, [2] adventu Curionis cognito, queritur in concione, ſeſe projectum ac proditum a Cn. Pompeio: qui, omnibus rebus imparatiſſimus, non neceſſarium bellum ſuſcepiſſet; & ab ſe reliquiſque in ſenatu interrogatus, omnia ſibi eſſe ad bellum apta ac parata confirmaſſet. Hæc in concione queſtus, ex provincia fugit.

XXXI. Nacti vacuas ab imperiis, Sardiniam Valerius, Curio Siciliam, cum exercitibus eo perveniunt. Tubero, quum in Africam veniſſet, invenit in provincia cum imperio [3] Attium Varum; qui ad Auximum, vt ſupra demonſtravimus, amiſſis cohortibus, protinus ex fuga in Africam pervenerat, atque eam ſua ſponte vacuam occupaverat; delectuque habito, II legiones effecerat, hominum & locorum notitia, & vſu ejus provinciæ, nactus aditus ad ea conanda, quod paucis ante annis ex prætura eam provinciam obtinuerat. Hic venientem Vticam cum navibus [4] Tuberonem portu atque oppido prohibet, neque affectum valetudine filium exponere in terram patitur,

N O T Æ.

1. *Lucanis, Brutiiſque.*] Lucania hodie dicitur *Baſilicata*. Brutii vero Calabri inferiores.

2. *Adventu Curionis cognito*] Plutarchus non Curionem ſed Aſinium Pollionem narrat in Siciliam adveniſſe, cujus adventu cognito monuerit Syracuſanos, vt ſaluti ſuæ conſulant, ſe potentiori adjungentes, & nolentem illos bello implicare, ſponte ſua abnavigaſſe, quamquam poſſet in præſentia Aſinium ex inſula ejicere. Præmiſerat ergo Curio Aſinium Pollionem. Idem ſcripſit Appianus, & veriſimile facit quod legitur paſſim in Ciceronis epiſtolis ad Attic. Curionem poſt diſceſſum Cæſaris in Galliam apud Ciceronem in ejus villa manſiſſe, neque ante diem VIII. kal. Maias in Siciliam profectum eſſe, lib. x. epiſt. IV. & aliis. Ideo autem a Cæſare tanta diligentia proviſum eſt, vt occuparetur a ſuis Sicilia, quia frumentaria provincia eſt, vnde frumentum plebi Romanæ dabatur, neque tuto in vrbem ingredi poterat niſi hoc eſſet ante perfectum, vt viſum eſt ſequentibus annis, lapidibus Auguſtum victorem etiam a plebe exceptum eſſe, quia Siciliam a Sexto Pompeio occupari ſiverat. Vt enim inquit Lucanus lib. III.

——— *neſcit plebs jejuna timere.*

Emit itaque frumento metum; metui enim volebat. Atq; hoc intererat inter Pompeium & Cæſarem, quod Pompeius a volentibus & libentibus coli & amari poſtularet, Cæſar vero nihil penſi habebat, modo imperaret invitis licet & odio proſequentibus, quod ipſi tandem perniciem attulit. Ita Dion lib. XLI. Ita Lucanus:

——— *gaudet tamen eſſe timori*
Tam magno populis, & ſe non mallet amari.

Siciliam quæ toto belli civilis tempore quieta fuerat latinitate donavit, vt videtur in epiſt. Ciceronis ad Attic.

3. *Attium Varum.*] De Attio Varo ſic habet Cicero in oratione pro Ligario: *Interim P. Attius Varus, qui prætor Africam obtinuerat, Vticam venit. Statim ad eum concurſum eſt. Atque ille non mediocri cupiditate arripuit imperium, ſi illud imperium eſſe potuit quod ad privatum clamore multitudinis imperitæ nullo publico conſilio deferebatur.*

4. *Tuberonem portu atque oppido prohibet*] Hoc totum habetur in oratione Ciceronis pro Ligario, qui Attii Vari legatus erat: *Tardius pervenit in Africam, cum forte ſua conjecta morbo teneretur.*

XXXII. titur, ſed ſublatis anchoris excedere eo loco cogit. His rebus confectis Cæſar, vt reliquum tempus a labore intermitteretur, milites in proxima municipia deducit. [1] Ipſe ad vrbem proficiſcitur. Coacto ſenatu, injurias inimicorum commemorat: docet, ſe nullum [2] extraordinarium honorem appetiſſe, ſed, [3] exſpectato legitimo tempore [conſulatus] eo fuiſſe contentum, quod omnibus civibus pateret: latum ab x tribunis plebis contradicentibus inimicis, Catone vero acerrime repugnante, & priſtina conſuetudine dicendi [4] mora diem extrahente, [5] vt ſui ratio abſentis haberetur, ipſo conſule Pompeio: qui ſi improbaſſet, cur ferri paſſus eſſet? ſin probaſſet, cur ſe vti populi beneficio prohibuiſſet? Patientiam proponit ſuam, [6] quum de exercitibus dimittendis vltro poſtulaviſſet; in quo jacturam dignitatis atque honoris ipſe facturus eſſet. Acerbitatem inimicorum docet; qui, quod ab altero poſtularent, in ſe recuſarent, atque omnia permiſceri mallent, quam imperium exercituſque dimittere. Injuriam in eripiendis legionibus prædicat; crudelitatem & inſolentiam in [7] circumſcribendis tribunis plebis; conditiones a ſe latas, & [8] expetita colloquia, & denegata, commemorat. Pro quibus rebus orat ac poſtulat, rempubl. ſuſcipiant, atque vna ſecum adminiſtrent. Sin timore deſugiant, illis ſe oneri non futurum, & per ſe rempubl. adminiſtraturum. Legatos ad Pompeium de compoſitione mitti oportere: neque ſe reformidare, quod in ſenatu paullo ante Pompeius dixiſſet, ad quos legati mitte-

NOTÆ.

1. *Ipſe ad vrbem proficiſcitur.*] Metu pavidam.

——— *fuit hæc menſura timoris,*
Velle putant quodcumque poteſt. Lucan.

2. *Extraordinarium honorem appetiſſe.*] Extraordinarius honor is eſt qui contra leges aut morem civitatis alicui confertur quaſi extra ordinem, vt ſi-quis vltra annum conſulatum retineret, qui annuus eſſe deberet magiſtratus, aut ante x. annum illum repeteret magiſtratum.

3. *Exſpectato legitimo tempore.*] Quia decennium erat ab eo tempore quo conſul cum M. Bibulo fuerat vſque ad annum quo ambiebat C. Marcello & L. Lentulo coſſ.

4. *Mora diem extrahente.*] Extrahere, eximere, tollere diem dicitur, quod pulchre notat facere Cato, teſte Cicerone lib. III. de legibus: teſtaturque hoc idem ab eo factum Plutarchus in vita Cæſaris, cum cerneret Cato multos a Cæſare conſulatum ſimul & triumphum ex Hiſpania petente eſſe delinitos, diem dicendo exemiſſe. Hoc idem teſtatur A. Gellius lib. IV. cap. x. Plutarchus vero dicit illi vocem fuiſſe multam & copioſam, tonum vocis infractum, inexhauſtumque, per totum ſæpe diem perpetuo & ſine intermiſſione locutum, & ſine laſſitudine deſiiſſe. Vnde intelligitur quod hic habet Cæſar.

5. *Vt ſui ratio abſentis haberetur.*] Quamquam enim eo capite quo a petitione honorum abſentes ſummovebat, ne Cæſarem quidem exciperet per oblivionem Pompeius, mox tamen lege jam in æs inciſa (vt moris erat) & in ærarium condita correxit errorem. Quod fuit privilegium a Pompeio Cæſari conceſſum. Auctor Suetonius.

6. *Quum de exercitibus dimittendis.*] Volebant enim vt exercitus a Cæſare dimitterentur, ſuos ipſi dimittere nolebant.

7. *Circumſcribendis.*] Circumſcribere nihil aliud eſt quam a foro, curia & rep. removere, teſte Oroſio, vbi de illis ſcribit M. Antonium & Caſſium trib. plebis pro Cæſare intercedentes a Lentulo conſule curia foroque prohibitos, ad Cæſarem profectos eſſe.

8. *Expetita colloquia.*] Expetita colloquia duo fuerunt, vnum per L. Cæſarem & Roſcium, alterum per Cn. Magium, vt demonſtratum eſt.

mitte-

mitterentur, iis auctoritatem attribui; timoremque eorum, qui mitterent, ſignificari: tenuis atque infirmi hæc animi videri: ſe vero, vt opibus anteire ſtuduerit, ſic juſtitia & æquitate velle ſuperare. Probat XXXIII.
rem ſenatus de mittendis legatis: ſed, qui mitterentur, non reperiebantur, [1] maximeque timoris cauſſa pro ſe quiſque id munus legationis recuſabat. Pompeius enim diſcedens ab vrbe in ſenatu dixerat, eodem ſe habiturum loco, qui Romæ remanſiſſent, [2] & qui in caſtris Cæſaris fuiſſent. Sic triduum diſputationibus excuſationibuſque extrahitur. [3] Subjicitur etiam L. Metellus tribunus pleb. ab inimicis Cæſaris, qui hanc rem diſtrahat,

NOTÆ.

1. *Maximeque timoris cauſſa.*] Præter hanc cauſam, aliam affert Plutarchus, quod ſecus Cæſarem ſentire exiſtimarent, & verbis tantum vti ſpecioſis.

2. *Et qui in Cæſaris caſtris fuiſſent.*] Qui enim in caſtris Cæſaris erant, eodem perduellionis crimine cum ipſo reoebantur; atq; adeo oihil erat tuti legatis Cæſaris ad Pompeium proficiſcentibus.

3. *Subjicitur etiam L. Metellus.*] Obiter narrat quid in vrbe egerit, ſed non vt ſacrum ærarium aperuerit. Quæ fuſius a Lucano, Plutarcho, Appiano referuntur, cum ſcilicet Metello intercedenti minatus mortem, dixit ſibi hoc facere quam dixiſſe eſſe facilius. Porro in ſacro illo ærario ea pecunia erat recondita, quæ tumultus tantum Gallici cauſa eſſet depromenda. Itaque optime Florus dixit: *Cenſum & patrimonium populi Rom. ante rapuit quam imperium.* Vnde, teſte Plinio, protulit laterum aureorum XXV millia, & in numerato pondo CCC. Dicebat autem a Gallis nihil eſſe metuendum quos ſuſtuliſſet. Illum Metellum μειράκιον adoleſcentem vocat Plutarchus. Quis vero fuerit neſcitur. Certe de illuſtri Cæciliorum gente & familia Metellorum, quæ omni honorum genere in republ. floruit. Cujus ponderis eſſent illi lateres aurei quia indictum reliquit Plinius, ſcire quoque parum juvat. Alius aliter ſuſpicatur. Tantum conjecturæ ſuſpicionique tribuitur a Budæo, vt aliter legat quam ſcriptum. Nempe protulit laterum aureorum XV millia, argenteorum XXXV millia, & in numero ſeſtertiûm quadringenties. Oroſius ſublatas ſcribit a Cæſare IV mille & centum & triginta libras auri, & nongentas argenti; cui conſentit Eutropius in auri ſumma, in argenti vero numero diſſentit, ſtatuit enim non nongentas libras, ſed nongenta millia. Sed totam rem nummariam ſeu pecuniariam evertit auri argentique copia vel penuria, quæ alia aliis fuit temporibus. Si enim paucum ſit aurum, parvo omnia væneunt, contra magno venduntur, ſi ſit magna eorum metallorum copia. Sic Hiſpanis poſtridie ſecundi prælii quo Atabalipam regem & omnes ejus theſauros ceperunt, emendum fuit par vnum ocrearum coriacearum CD libras tur. quod pridie forte XL aſſibus oostris emptum fuerat. Adde faciles lapſus in notis oumerorum, quibus etiam tota illa ratio depravata eſt. Itaque longe melius eſt totum illud omittere; præſertim cum nec noſtra nec reip. interſit, nec ad mores quicquam pertineat emendandos, quam in vtilitatem omnes convertendi ſunt legentium & lucubrantium labores, ſtudia & vigiliæ. Conſulatur in hanc rem aureus Budæi liber de aſſe, qui quicquid fuit ingenii, quod certe fuit maximum, in hanc rem cognoſcendam impendit, ſi non perutili, at permagno certe conatu. Quicquid autem inde eruerit Cæſar, cito fuiſſe exhauſtum patet ex hoc libro vbi legitur a tribunis mil. centurionibuſque mutuas pecunias ſumpſiſſe, has exercitui diſtribuiſſe. Quo facto duas res conſecutus eſt, quod pignore animos centurionum devinxit, & largitione militum animos redemit. Item ex Suetonio qui cap. LXVIII. narrat ingreſſo civile bellum centuriones, cujuſque legionis ſingulos equites ex ſuo viatico obtuliſſe, & ſine frumento ſtipendioque vniverſi milites gratuitam operam. Porro idem factum a Scipione legimus apud Val. Max. lib. III. *Cum enim ad neceſſarium reipub. vſum pecuniam ex ærario promi opus eſſet, idque quæſtores, quia lex obſtare videretur, aperire non auderent, privatus claves popoſcit; patefactoque ærario legem vtilitati cedere coegit.* Sed hic longe diſpar ratio.

diſtrahat, reliquaſque res, quaſcumque agere inſtituerit, impediat. Cujus
cognito conſilio, Cæſar, fruſtra diebus aliquot conſumptis, ne reliquum
tempus omittat, infectis iis, quæ agere deſtinaverat, [1] ab vrbe proficiſ-
XXXIV. citur, atque in vlteriorem Galliam pervenit. Quo quum veniſſet, co-
gnoſcit miſſum in Hiſpaniam a Pompeio Vibullium Rufum, quem pau-
cis diebus ante Corfinio captum dimiſerat: profectum item Domitium
ad occupandum Maſſiliam navibus actuariis VII, quas [2] Igili & in Coſano
a privatis coactas, ſervis, libertis, [3] colonis ſuis compleverat: præmiſſos
etiam legatos Maſſilienſes domi nobiles adoleſcentes; quos ab vrbe diſce-
dens Pompeius erat adhortatus, ne nova Cæſaris officia veterem ſuorum
beneficiorum in eos memoriam expellerent. Quibus mandatis acceptis,
[4] Maſſilienſes portas Cæſari clauſerant: [5] Albicos, barbaros homines, qui
in eorum fide antiquitus erant, monteſque ſupra Maſſiliam incolebant,
ad ſe vocaverant: frumentum ex finitimis regionibus, atque ex omnibus
caſtellis in vrbem convexerant; [6] armorum officinas in vrbe inſtituerant:
XXXV. muros, claſſem portaſque refecerant. Evocat ad ſe Cæſar Maſſilienſium
[7] XV primos; cum his agit, ne initium inferendi belli a Maſſilienſibus
oriatur: debere eos Italiæ totius auctoritatem ſequi potius, quam vnius
hominis voluntati obtemperare. Reliqua, quæ ad eorum ſanandas mentes
pertinere arbitrabatur, commemorat. Cujus orationem domum legati
referunt; atque ex auctoritate hæc Cæſari renuntiant: Intelligere ſe,
diviſum eſſe pop. R. in partes duas; neque ſui judicii, neque ſuarum eſſe
virium diſcernere, vtra pars juſtiorem habeat cauſſam: [8] principes vero
eſſe

Notæ.

1. *Ab vrbe proficiſcitur.*] Quod antequam fecit, illi M. Lepidum præfecit, M. Antonium Italiæ, relictoque ibi exercitu, Siciliæ Curionem, Sardiniæ Valerium, Illyrico C. Antonium, Licinio Craſſo citeriorem Galliam. Curio apud Ciceronem epiſt. IV. lib. X. ad Attic. dicit Cæſarem, *perturbatum, quod intelligeret ſe apud ipſam plebem offendiſſe de ærario, itaque ei cum certiſſimum fuiſſet concionem habere, auſum non eſſe, vehementerque animo perturbato profectum.*

2. *Igili & in Coſano*] Coſa fuit vrbs oppoſita Igilio. Sic enim ſcribit Plinius: *Item inſulæ Igilium & Dianium quam Artemiſiam dixere, ambæ contra Coſanum littus.*

3. *Colonis.* Colonos dicit Cæſar quibus Domitius agros de ſuis poſſeſſionibus & latifundiis attribuerat.

4. *Maſſilienſes portas, &c.*] Stultitiam Maſſilienſium nemo melius Velleio Paterculo indicat: *Feſtinationem itineris Cæſariani aliquamdiu morata eſt Maſſilia fide melior quam conſilio prudentior, intempeſtive principalium armorum arbitria captans, quibus ii ſe debent interponere, qui non parentem coërcere poſſunt.*

5. *Albicos.*] De Albicis vide infra.

6. *Armorum officinas.*] Hæ ſunt quas ſequentibus temporibus fabricas appellabant, quas habebant, vt ait Veget. lib. II. cap. XI. *Scutarias, loricarias, arcuarias, in quibus ſagittæ, miſſilia, caſſides, omniaque armorum genera formabantur.* Nec alibi quam in illis publicis fabricis & a fabris publicis, id eſt, qui annona publica ſuſtentabantur, fieri licebat arcus, ſagittas, ſpathas, contos, loricas, vt videre eſt ex Novella LXXXV. Iuſtiniani. A privatis autem nihil fabricari aut vendi poterat, niſi cultelli breves, quos nemo ad belli vſum adhiberet.

7. XV *primos*] Proprio nomine τιμούχους vocabant Maſſilienſes, id eſt, *honorem habentes*, teſte Strabone lib. IV.

8. *Principes vero eſſe earum partium, &c.*] Chariſius lib. I. ſcribit Cæſarem lib. de analogia qui periit, cenſere dici oportere *earum partium*, & non *partium*.

eſſe earum partium Cn. Pompeium, & C. Cæſarem, patronos civitatis: quorum alter agros [1] Volcarum Arecomicorum & [2] Helviorum publice iis conceſſerit: [3] alter bello victas Gallias attribuerit, vectigaliaque auxerit. Quare paribus eorum beneficiis parem ſe quoque voluntatem tribuere debere, & neutrum eorum contra alterum juvare, aut vrbe aut portibus recipere.

XXXVI. Hæc dum inter eos aguntur, Domitius navibus [4] Maſſiliam pervenit, atque ab iis receptus, vrbi præficitur. Summa ei belli adminiſtrandi permittitur. Ejus imperio claſſem quoquoverſus dimittunt: onerarias naves, quas vbique poſſunt, deprehendunt, atque in portum deducunt: earum clavis, aut materia, atque [5] armamentis inſtructis ad reliquas armandas reficiendaſque vtuntur: frumenti quod inventum eſt, in publicum conferunt: reliquas merces commeatuſque ad obſidionem vrbis, ſi accidat, reſervant. Quibus injuriis permotus Cæſar, legiones III Maſſiliam adducit: turres, vineaſq; ad oppugnationem vrbis agere, naves longas [6] Arelate numero XII facere inſtituit. Quibus effectis armatiſque diebus XXX, a qua die materia cæſa eſt, adductiſque Maſſiliam, his [7] D. Brutum præfecit: [8] C. Trebonium legatum ad oppugnationem Maſſiliæ relinquit.

XXXVII. Dum hæc parat atque adminiſtrat, C. Fabium legatum cum legionibus III, quas [9] Narbone, circumque ea loca, hiemandi cauſſa diſpoſuerat, in Hiſpaniam præmittit; celeriterque Pyrenæos ſaltus occupari

NOTÆ.

1. *Volcarum Arecomicorum.*] Volcarum Arecomicorum Ptolemæo caput eſt Nemauſum, *Niſmes*.

2. *Helviorum.*] Helvii qui nunc *Vivarais*, caput habent Albam Helviorum, nunc *Viviers*, de qua re ſupra. Strabo Volcas privatam temp. ſuo tempore habuiſſe ſcripſit. Veriſimile eſt hanc noſtri Cæſaris habuiſſe beneficio, qui eos victis Maſſilienſibus ademerit, & libertate donarit.

3. *Alter bello victas Gallias, &c.*] Mendoſus locus, qui niſi reſtituatur, non poteſt intelligi. Lege *victos Salyas*, qui antiqui Maſſilienſium hoſtes domiti, tandem eis fuerant attributi. Qui ſint Salyes, docet Plinius lib. III. cap. IV. *Aquæ Sextiæ Salyorum*, *Aix*. Idem habet Strabo lib. De iis ſupra.

4. *Maſſiliam.*] Maſſilia clariſſima vrbs, vnde tota in Galliam humanitas, litteratura & Philoſophia profluxit, Phocæorum in Aſia colonia Perſicam ſervitutem fugientium, petroſo in loco ſita, vt ait Strabo. Nomen fere retinet, *Marſeille*.

5. *Armamentis.*] Armamenta ſunt mali, antennæ, vela, Gallice, *Equipage*.

6. *Arelate.*] Dicitur & Arelatum & Arelas, vrbs antiqua, in qua poſtea diu Imperatores Rom. ſedem habuerunt. Eſt ad Rhodanum ſita. *Multarum civitatum decus*, Marcellino, *Gallula Roma*, Auſonio dicitur.

7. *D. Brutum.*] Is Decius Brutus peritus rei navalis erat, vt videtur. Iam enim Venetico bello navibus præfectus fuerat, vt legitur lib. IV. de bello Gallico. Ex Iuniorum Plebeia familia, ab Aulo Poſthumio Albino adoptatus, Albini nomen ſumpſerat, inter ſecundos hæredes a Cæſare ſcriptus, & in ſequentem annum conſul deſignatus, tamen cum M. Bruto & Caſſio cædis ejus particeps fuit, tantamque illis operam navavit, vt & ſomniis Calpurniæ vxoris exire cunctantem, domo prodire coëgerit, & M. Antonium qui auxilio eſſe poterat, longioribus conſulto ſermonibus extra curiam, dum cædes patratur, diſtinuerit; poſtea vero ab eodem M. Antonio Mutinæ obſeſſus, effugit, ſed dum in Macedoniam ad M. Brutum contendit, in itinere a quodam Furio juſſu ejuſdem Antonii fuit interfectus.

8. *C. Trebonium.*] De Trebonio ſupra dictum.

9. *Narbone.*] De Narbone item ſupra dictum.

pari jubet; qui eo tempore ab [1] L. Afranio legato præſidiis tenebantur. Legiones reliquas, quæ longius hiemabant, ſubſequi jubet. Fabius, vt erat imperatum, adhibita celeritate, præſidium ex ſaltu dejecit, magniſq; itineribus ad exercitum Afranii contendit.

XXXVIII. Adventu Vibullii Rufi, quem a Pompeio miſſum in Hiſpaniam demonſtratum eſt, Afranius, & Petreius, & [2] Varo legati Pompeii, quorum vnus III legionibus [3] Hiſpaniam citeriorem, alter a ſaltu Caſtulonenſi ad [4] Anam II legionibus, tertius ab Ana [5] Vettonum agrum [6] Luſitaniamque pari numero legionum obtinebat, officia inter ſe partiuntur; vt Petreius ex Luſitania per Vettones cum omnibus copiis ad Afranium proficiſcatur; Varro cum iis, quas habebat,

NOTÆ.

1. *Afranius, & Petreius.*] De Afranio & Petreio, quia eſt in his libris perſcriptum, quid nempe geſſerint, & quo fato perierint, nihil attinet dicere, niſi Afranium Pompeii legatum Phraati Corduenen eripuiſſe, conſulemque fuiſſe cum Metello Celere, anno IↃCXCIV.

2. *Varro.*] De M. Terentio Varrone quia hic pauca, vt de hoſte dicuntur, magnique fuit vir nominis, eſt aliquid dicendum. Is bello Piratico legatus Pompeii fuerat, a quo navali ſive roſtrata corona donatus, teſte Plinio, quæ maxime celebris ea tempeſtate fuit. Inde legatus ejus in Hiſpania, vnde eſt a Cæſare expulſus. Inde totus in litteris occupatus, quibus ſic excelluit, vt ejus operam ipſe Cæſar deſideraverit poſtea atque adhibuerit, cum bibliothecas Græcas & Latinas quam maximas poſſet publicare voluit, quarum curam comparandarum ac dirigendarum illi dedit, teſte Suetonio; neque ſic tamen triumviralem proſcriptionem vitare potuit, ſed amicorum diligenti opera certatim ſervatus & a Caleno, de quo in his libris crebra fit mentio, abditus in villa delituit, donec primus proſcriptionis impetus deferbuit, diuque poſtea vixit. LXXXI enim vitæ annum agens, libros de agricultura quos habemus ſcripſit, teſte Plinio, ſcribendique & vivendi eundem finem fecit, teſte Val. Max. lib. VIII. cap. VII. Lactantius lib. I. Inſtit. ſcribit eo neminem vmquam doctiorem, ne apud Græcos quidem, nedum apud Latinos vixiſſe. Sed nec omittendum Quintiliani de eo judicium: *Terentius Varro vir Romanorum eruditiſſimus, plurimos hic libros & doctiſſimos compoſuit, peritiſſimus linguæ Latinæ, & omnis antiquitatis, & rerum Græcarum noſtrarumque, plus tamen ſcientiæ collaturus quam eloquentiæ.*

3. *Hiſpaniam citeriorem.*] Hiſpaniam Romani vbi obtinuerant a ſe devictam, in partes duas diviſerant, quarum vnam citeriorem, alteram vlteriorem appellaverunt. Primam partem a montibus Pyrenæis ad ſaltum Caſtulonenſem produxerunt, quæ vltra hunc terminum, dicta fuit vlterior. Caſtulo porro vrbs eſt Oretanorum in citeriore Hiſpania ad Anam flumen, ſed ignoratur. Caſtulonenſes, teſte Plinio, dicuntur Cæſari venales, qua de cauſa neſcio. Quibuſdam eſt *Coſlona*, quæ olim habuit epiſcopum, nunc caret.

4. *Anam*] Anas fluvius, nunc dicitur *Guadiana*. Sic de eo Plinius lib. III. cap. I. *Bæticæ latere ſeptentrionali prætenditur Luſitania amne Ana diſcreta. Ortus hic Laminitano agro citerioris Hiſpaniæ, & modo ſe in ſtagna fundens, modo in anguſtias reſorbens, aut in totum cuniculis condens, & ſæpius naſci gaudens, in Atlanticum Oceanum effunditur. Guadiana* ab Arabico vocabulo *guad*, quod amnem ſignificat & *Ana*. Quidam negant id quod ſentit Plinius de Ana niſi opinione vulgi conſtare, cum non eadem erumpat rurſus, ſed alia aqua.

5. *Vettonum agrum.*] Vettones incolebant illam regionem quæ poſtea dicta eſt Legio, *Leon*. Siquidem Plinius ab Aſturibus Durio amne diſterminari ſcribit. Citerioris certe ſunt Hiſpaniæ. Vlterior Hiſpania quæ Varroni erat tradita, item altera quæ Vettonum & Luſitaniæ erat, ſingulæ duabus legionibus contentæ erant, quia remotiores erant a periculo objectu citerioris. Citerior vero quæ propior erat Romanis, tribus legionibus defendebatur.

6. *Luſitaniam.*] Luſitania nunc *Portugal* a Gallis, qui in illos portus appulerunt, regnumque ibi adepti ſunt.

habebat, legionibus omnem vlteriorem Hiſpaniam tueatur. His rebus conſtitutis, equites auxiliaque toti Luſitaniæ a Petreio, [1] Celtiberis, [2] Cantabris, barbariſque omnibus, qui ad Oceanum pertinent, ab Afranio imperantur. Quibus coactis, celeriter Petreius per Vettones ad Afranium pervenit. Conſtituunt communi conſilio, bellum ad [3] Ilerdam, propter ipſius loci opportunitatem, gerere. Erant, vt ſupra demonſtratum eſt, XXXIX. legiones Afranii III, Petreii II. [4] Præterea ſcutati citerioris provinciæ, & cetratæ vlterioris Hiſpaniæ cohortes circiter XXC, equitum vtriuſque provinciæ circiter V millia. [5] Cæſar legiones in Hiſpaniam præmiſerat, ad VI millia auxilia peditum, equitum III millia, quæ omnibus ſuperioribus bellis habuerat, & parem ex Gallia numerum, quem ipſe paraverat, nominatim ex omnibus civitatibus, nobiliſſimo & fortiſſimo quoque evocato. Hinc optimi generis hominum ex Aquitanis [6] montaniſque, qui Galliam provinciam attingunt. Audierat Pompeium per [7] Mauritaniam cum

NOTÆ.

1. *Celtiberis.*] Celtiberos aliqui Caſtellæ veteri, plerique Valentiæ aſſignant, ſed male. Eorum fines ignorantur. Per eorum fines ferri dicuntur Tagus, Anas, Durius. Itaq; fuerint Caſtellani novi. Livius lib. XXVIII. Celtiberiam dicit eſſe inter duo maria mediam. De iis Lucanus:

——— *profugique a gente vetuſta*
Gallorum, Celtæ miſcentes nomen Iberis.

Apud ipſos fuit Numantia.

2. *Cantabris.*] Cantabri qui ſint, docet Plinius lib. II. cap. IV. qui ſcribit Iberum ortum in Cantabris. Præterea Cantabricus dicitur Oceanus qui Gallæciam alluit, junguntur etiam Aſturibus. Cantabria itaque fuerit Gallæcia, Biſcaïa, & aliæ vltimæ provinciæ. Vltimi omnium domiti ſub Auguſto fuere a Romanis Cantabri.

3. *Ilerdam.*] Ilerda vrbs notiſſima, hodie dicitur nonnihil mutato nomine *Lerida.* Iuxta hanc Sicoris fluvius, vt ait Plinius, qui hodie dicitur, *la Segre*, hujus ſitus deſcribitur a Lucano lib. III.

4. *Præterea ſcutati, &c.*] Vlteriores tantum Hiſpani cetra ſunt vſi. Nam vt tradunt Polybius & T. Livius, Hiſpanorum & Gallorum ſcutum erat ſimile. Cetras etiam Britannis tribuit Tacitus. Erant illa ſcuta in cordis humani effigiem aliqua ex parte efformata. Satis dubia nobis ſunt inſtrumenta, quæ ex hominum pendent arbitrio, quæ vidiſſe præſtaret quam legiſſe. Clypeus tamen ex Virgilio rotundus erat, ſcutum vero oblongum. Scutorum vero multiformia fuere genera; ſunt enim quadrata [], ſunt & alia. Certe T. Livius noſtris ſimilia Samnitum deſcribit: *Scuta alterius exercitus auro, alterius argento celaverant, forma erat ſcuti ſummum latius, qua pectus atque humeri teguntur, faſtigio æquali, ad ſummum cuneatior mobi-litatis cauſa.* Cetra vero ſcutum breve, vt ait Nonius. Tamen T. Livius majora fuiſſe ſcribit lib. XXI. *Siquidem Hiſpani ſine vlla mole in vtres veſtimentis conjectis, ipſi cetris ſuperpoſitis incumbentes flumen tranſnatavere.* Quas cetras idem autor cum peltis confundit lib. XXVIII. *Pelta cetræ haud diſſimilis eſt.* Et lib. XXXI. *Cetratos quos peltaſtas vocant.* Virgilius vero lunatam fuiſſe peltam ſcribit:

Ducit Amazonidum lunatis agmina peltis
Pentheſilea furens, &c.

Quid ſi Amazonum tales fuere peltæ, aliorum populorum, Hiſpanorum v. g. non item. Iſta enim omnia arbitrio hominum variantur. Conſentiunt tamen Nonio Iſidorus qui *ſcutum breviſſimum* dicit & Suidas πέλτη μικρά ἀσπίς ἐστιν ἀσπιδίσκη καὶ κουφή. *Parvus clypeolus & levis.*

5. *Cæſar legiones in Hiſpaniam præmiſerat*] Legendum videtur: *Cæſar legiones in Hiſpaniam præmiſerat ad* VI *millia auxilia peditum*, vt ex ſequentibus judicatur.

6. *Montaniſque.*] Qui non alii ſunt quam Cebennæ montis incolæ, ſive Arverni ſint, ſive alii.

7. *Mauritaniam.*] De Mauritania ſupra dictum.

eum legionibus iter in Hiſpaniam facere, confeſtimque eſſe venturum. ſimul a tribunis mil. centurionibuſque mutuas pecunias ſumpſit. Has exercitui diſtribuit. Quo facto, duas res conſecutus eſt, [1] quod pignore animos centurionum devinxit, & largitione redemit militum voluntates.

XL. Fabius finitimarum civitatum animos litteris nuntiiſque tentabat. In Sicore flumine pontes effecerat duos, inter ſe diſtantes millia paſſuum IV. His pontibus pabulatum mittebat: quod ea, quæ citra flumen fuerant, ſuperioribus diebus conſumpſerat. Hoc idem fere atque eadem de cauſſa Pompeiani exercitus duces faciebant; crebroque inter ſe equeſtribus prælliis contendebant. Huc cum quotidiana conſuetudine [congreſſæ] pabulatoribus præſidio [proprio] legiones Fabianæ II flumen tranſiſſent; impedimentaque & omnis equitatus ſequeretur; [2] ſubito, vi jumentorum, & aquæ magnitudine, pons eſt interruptus, & reliqua multitudo equitum interclusa. Quo cognito [a Petreio, & Afranio] [3] ex aggere atque cratibus, quæ flumine ferebantur, celeriter ponte Afranius, quem oppido caſtriſque conjunctum habebat, legiones IV equitatumque omnem transjecit, duabuſque Fabianis occurrit legionibus. Cujus adventu nuntiato, [4] L. Plancus, qui legionibus præerat, neceſſaria re coactus locum capit ſuperiorem; [5] diverſamque aciem in duas partes conſtituit; ne ab equitatu circumveniri poſſet. Ita, [6] congreſſus impari numero, magnos impetus legionum equitatuſque ſuſtinet. Commiſſo ab equitibus prælio, ſigna II legionum procul ab vtriſque conſpiciuntur, quas C. Fabius vlteriore ponte ſubſidio noſtris miſerat, ſuſpicatus fore, id quod accidit, vt duces adverſariorum occaſione & beneficio fortunæ ad noſtros opprimendos

NOTÆ.

1. *Quod pignore animos centurionum devinxit.*] Præclarum ſtratagema. Timebant enim centuriones, ne ſi res male cederent Cæſari, non poſſet æs alienum diſſolvere; itaque toto animo in ejus partes ſuſtentandas & amplificandas incumbebant. Sic Eduardus III. Angliæ Rex, redemptis hoc modo voluntatibus Londinenſium, in vrbem inductus, & Richardum adverſarium ſuum pepulit. Autor Cominius in ſua hiſtoria.

2. *Subito vi jumentorum.*] Oroſius legit, *ſubita vi ventorum*: Et ipſe Cæſar paulo poſt: *Pons qui fuerat tempeſtate interruptus pene erat refectus* Dio item lib. XLI. idem ſcribit.

3. *Ex aggere atque cratibus.*] Agger hic perſpicue ſumitur pro lignis & ſublicis quibus ille pons conſtabat.

4. *L. Plancus, qui legionibus præerat.*] Planci a planitie pedum dicti, vt enim ait Feſtus, Plancæ tabulæ planæ, ob quam cauſam Planci appellantur, qui ſupra modum pedibus plani ſunt. Is eſt de quo Cæſar in V. lib. tamquam de legato mentionem facit, qui, occiſo Cæſare, ſe cum Antonio & Lepido conjunxit, quiq; cum Lepido conſul fuit, quo tempore, ambo de Gallis aliquot rebellibus triumpharunt; quo in triumpho milites inter jocularia carmina, quibus currum triumphalem proſequuntur, hoc pronuntiabant, De Germanis, non de Gallis duo triumphant conſules, quia in triumvirali proſcriptione, vterque proprium fratrem proſcripſerat. Is Lugduni in Gallia conditor fuiſſe perhibetur. Quod credere prohibet vetus quædam inſcriptio Caietæ, quæ teſtatur illum colonias deduxiſſe Lugdunum & Rauricam.

5. *Diverſamque aciem in duas partes conſtituit.*] Fecit aciem ancipitem, ita vt vtrinque eſſet hoſti oppoſita & adverſa.

6. *Congreſſus impari numero, &c.*] Dio teſtatur omnes illos fuiſſe interfectos, cum nemo poſſet eis ſuccurrere.

dos vterentur : quarum adventu prælium dirimitur, ac ſuas vterque legiones reducit in caſtra. Eo biduo Cæſar cum equitibus DCCCC, XLI. quos ibi præſidio reliquerat, in caſtra pervenit. Pons, qui fuerat tempeſtate interruptus, neque erat refectus, hunc noctu perfici juſſit. Ipſe, cognita locorum natura, ponti caſtriſque præſidio VI cohortes reliquit, atque omnia impedimenta : & poſtero die omnibus copiis, triplici inſtructa acie, [1] ad Ilerdam proficiſcitur, & ſub caſtris Afranii conſtitit : & ibi paulliſper ſub armis moratus, facit æquo loco pugnandi poteſtatem. Poteſtate facta, Afranius copias educit, & in medio colle ſub caſtris conſtitit. Cæſar, vbi cognovit per Afranium ſtare, quo minus prælio dimicaretur, ab infimis radicibus montis, intermiſſis circiter paſſibus CD, caſtra facere conſtituit : &, ne in opere faciendo milites repentino hoſtium incurſu exterrerentur, atque opere prohiberentur, vallo muniri vetuit, quod eminere, & procul videri neceſſe erat. Sed a fronte contra hoſtem pedum XV foſſam fieri juſſit. Prima, & ſecunda acies in armis, vt ab initio conſtituta erat, permanebat. Poſt hos opus in occulto acies tertia faciebat. Sic omne prius eſt perfectum, quam intelligeretur ab Afranio caſtra muniri. Sub veſperum Cæſar intra hanc foſſam legiones reducit, atque ibi ſub armis proxima nocte conquieſcit. Poſtero die omnem exercitum intra foſſam continet : &, quod [2] longius erat agger petendus, in præſentia ſimilem rationem operis inſtituit : ſingulaque latera XLII. caſtrorum ſingulis attribuit legionibus munienda : foſſaſque ad eandem magnitudinem perfici jubet. Reliquas legiones in armis expeditas contra hoſtem conſtituit. Afranius Petreiuſque, terrendi cauſſa, atque operis impediendi, copias ſuas ad infimas montis radices producunt, & prælio laceſſunt. Neque idcirco Cæſar opus intermittit, confiſus præſidio legionum III, & munitione foſſæ. Illi non diu commorati, nec longius ab infimo colle progreſſi copias in caſtra reducunt. III die Cæſar vallo caſtra communit : reliquas cohortes, quas in ſuperioribus caſtris reliquerat, impedimentaque ad ſe tranſduci jubet. Erat inter oppidum Iler- XLIII. dam, & proximum collem, vbi caſtra Petreius atque Afranius habebant, [3] planitia circiter paſſuum CCC, atque in hoc fere medio ſpatio tumulus erat paullo editior : quem ſi occupaſſet Cæſar, & communiſſet, ab oppido,

NOTÆ.

1. *Ad Ilerdam proficiſcitur.*] De qua ſupra dictum, cujus ſitum ſic deſcribit Lucanus:

Colle tumet modico, lenique excrevit in altum
Pingue ſolum tumulo, ſuper hunc fundata vetuſta
Surgit Ilerda manu, placidis prælabitur undis
Heſperios inter Sicoris non' ultimus amnes,
Saxeus ingenti quem pons amplectitur arcu,
Hibernas paſſurus aquas. ———

Nunc *Lerida.*

2. *Longius erat agger petendus.*] Aggeris nomine materiam, vimina & faſces intelligit virgultorum.

3. *Planitia.*] Planitia antiquis ſcribebatur pro planities. Ita mollitia pro mollities. Sicque legitur in antiqua interpretatione quæ eſt reperta Romæ in porta Capena : *S. P. Q. R. clivum Martis pecunia publica in planitiam redigendum curavit.*

pido, & ponte, & commeatu omni quem in oppidum contulerant; ſe intercluſurum adverſarios confidebat. Hoc ſperans, legiones III ex caſtris educit: acieque in locis idoneis inſtructa, vnius legionis [1] anteſignanos præcurrere atque occupare eum tumulum jubet. Qua re cognita, celeriter, quæ in ſtatione pro caſtris erant Afranii cohortes, breviore itinere ad eundem occupandum locum mittuntur. Contenditur prælio, &, quod prius in tumulum Afraniani venerant, noſtri repelluntur, atque, aliis ſummiſſis ſubſidiis, terga vertere, ſeque ad ſigna legionum recipere coguntur.

XLIV. Genus erat pugnæ militum illorum, vt magno impetu primo procurrerent, audacter locum caperent, ordines ſuos non magnopere ſervarent, rari diſperſique pugnarent: ſi premerentur, pedem referre, & loco excedere non turpe exiſtimarent, cum Luſitanis, reliquiſque barbaris genere quodam pugnæ aſſueſacti: quod fere fit, quibus quiſque in locis miles inveteraverit, vti multum earum regionum conſuetudine moveatur. Hæc tamen ratio noſtros perturbat inſuetos hujus generis pugnæ. Circumiri enim ſeſe ab aperto latere, procurrentibus ſingulis, arbitrabantur: ipſi autem ſuos ordines ſervare, neque ab ſignis diſcedere, neque ſine gravi cauſſa eum locum, quem ceperant, dimitti cenſuerant oportere. Itaque, perturbatis anteſignanis, legio, quæ in eo cornu conſtiterat, locum non tenuit, atque in proximum collem ſeſe recepit.

XLV. Cæſar pene omni acie perterrita, quod præter opinionem conſuetudinemque acciderat, cohortatus ſuos, legionem IX ſubſidio ducit: hoſtem inſolenter atque acriter noſtros inſequentem ſupprimit, rurſuſque terga vertere, ſeque ad oppidum Ilerdam recipere, & ſub muro conſiſtere cogit. Sed IX legionis milites elati ſtudio, dum ſarcire acceptum detrimentum volunt, temere inſecuti fugientes, in locum iniquum progrediuntur, & ſub montem, in quo erat oppidum poſitum, ſuccedunt. Hinc ſe recipere quum vellent, rurſus illi ex loco ſuperiore noſtros premebant. Præruptus locus erat, vtraque ex parte directus, ac tantum in latitudinem patebat, vt tres inſtructæ cohortes eum locum explerent, & neque ſubſidia a lateribus ſummitti, neque equites laborantibus vſui eſſe poſſent. Ab oppido autem declivis locus tenui faſtigio vergebat in longitudinem paſſuum circiter CD. Hac noſtris erat receptus; quod eo, incitati ſtudio, inconſultius proceſſerant. Hoc pugnabatur loco, & propter anguſtias iniquo, & quod ſub ipſis radicibus montis conſtiterant, vt nullum fruſtra telum in eos mitteretur: tamen virtute & patientia nitebantur, atque omnia vulnera ſuſtinebant. Augebantur illis copiæ; atque ex caſtris cohortes

Notæ.

1. *Anteſignanos.*] Ante ſigna vallum quoddam erat objectum militum, qui anteſignani propterea erant dicti. Modeſtus: *Antę ſigna & circa ſigna, nec non etiam in prima acie dimicantes, principes vocabantur, hoc eſt ordinarii, cæteriqùe principales.* Haſtati vero ſic dicti, quòd ante præcipua ſigna legionis eſſent, nempe ante Aquilam, quæ apud Triarios erat.

cohortes

cohortes per oppidum crebro ſubmittebantur; vt integri defeſſis ſuccederent. Hoc idem Cæſar facere cogebatur: vt ſummiſſis in eundem locum cohortibus defeſſos reciperet. Hoc quum eſſet modo pugnatum XLVI. continenter horis V, noſtrique gravius a multitudine premerentur; conſumptis omnibus telis, gladiis diſtrictis, impetum adverſus montem in cohortes faciunt; paucíſque dejectis, reliquos ſeſe convertere cogunt. Summotis ſub murum cohortibus, ac nonnulla parte propter terrorem in oppidum compulſis, facilis eſt noſtris receptus datus. Equitatus autem noſter ab vtroque latere, etſi dejectis aut inferioribus locis conſtiterat, tamen in ſummum jugum virtute connititur, atque inter duas acies perequitans, commodiorem ac tutiorem noſtris receptum dat. Ita vario certamine pugnatum eſt. Noſtri in primo congreſſu circiter LXX ceciderunt, in his Q. Fulginius [1] ex primo haſtato legionis XIV, qui propter eximiam virtutem, ex inferioribus ordinibus in eum locum pervenerat. Vulnerantur amplius DC. Ex Afranianis interficiuntur T. Cæcilius, primi pili centurio, &, præter eum, centuriones IV, milites amplius CC. Sed XLVII. hæc ejus diei præfertur opinio, vt ſe vtrique ſuperiores diſceſſiſſe exiſtimarent: Afraniani, quod, quum eſſe omnium judicio inferiores viderentur, cominus tam diu ſtetiſſent, & noſtrorum impetum ſuſtinuiſſent, & initio locum tumulumque tenuiſſent, quæ cauſſa pugnandi fuerat; & noſtros primo congreſſu terga vertere coëgiſſent: noſtri autem, quod iniquo loco, atque impari congreſſi numero, V horis prælium ſuſtinuiſſent, quod montem gladiis diſtrictis adſcendiſſent, quod ex loco ſuperiore terga vertere adverſarios coëgiſſent, atque in oppidum compuliſſent. Illi eum tumulum, pro quo pugnatum eſt, magnis operibus munierunt, præſidiumque ibi poſuerunt. Accidit etiam repentinum incommodum XLVIII. biduo, quo hæc geſta ſunt. Tanta enim [2] tempeſtas cooritur, vt numquam illis locis majores aquas fuiſſe conſtaret. Tum autem ex omnibus montibus nives proluit, ac ſummas ripas fluminis ſuperavit; ponteſque ambos, quos C. Fabius fecerat, vno die interrupit. Quæ res magnas difficultates exercitui Cæſaris attulit. [3] Caſtra enim, vt ſupra demonſtratum eſt, quum eſſent inter flumina duo, Sicorim, & Cingam, ſpatio millium XXX,

NOTÆ.

1. *Ex primo haſtato*] Lipſius ſuſpicatur eſſe mendum, & eſſe legendum, *Q. Fulginius centurio primi haſtati*, cauſamque corruptioni dediſſe notam ~ qua vulgo ſcribuntur centuriones, & curvari in modum vitei flagelli. Nam vitis inſigne centurionum. Id in X litteram & præpoſitionem EX tranſiiſſe non novum. Habet de illo Vegetius hæc verba: *Primus haſtatus duas centurias, id eſt, ducentos milites ducebat in acie ſecunda, quem nunc ducenarium vocant.* Haſtati porro dicti, quod primo haſtis pugnarent, ſed mutata pugnandi ratione, manſit nomen. Pilis enim & gladiis pugnabant. Illi haſtati adoleſcentes erant, vt principes, viri, aut viris proximi, triarii vero grandes & maturi, quibus tribus ordinibus conſtabant ſingulæ cohortes.

2. *Tempeſtas.*] Liquatis ſole nivibus.

3. *Caſtra enim, vt ſupra demonſtratum eſt, quum eſſent inter flumina duo Sicorim & Cingam*] Aut Cæſar non meminerit, aut ea pars libri nobis perierit; Cingæ enim fluvii nulla hactenus facta eſt mentio, qui in Iberum influit, dicitur *Cinga*. Sicoris, *la Segre*.

xxx, neutrum horum tranſiri poterat, neceſſarioque omnes his anguſtiis
continebantur, neque civitates, quæ ad Cæſaris amicitiam acceſſerant,
frumentum ſupportare; neque ii, qui pabulatum longius progreſſi erant,
intercluſi fluminibus, reverti; neque maximi comitatus, qui ex Italia
Galliaque veniebant, in caſtra pervenire poterant. Tempus autem erat
anni difficillimum, quo neque frumenta in herbis erant, neque mul-
tum a maturitate aberant: ac civitates exinanitæ, quod Afranius pe-
ne omne frumentum ante Cæſaris adventum Ilerdam convexerat; reli-
qui ſi quid fuerat, Cæſar ſuperioribus diebus conſumpſerat: pecora,
quod ſecundum poterat eſſe inopiæ ſubſidium, propter bellum finitimæ
civitates longius removerant: qui erant pabulandi aut frumentandi cauſſa
progreſſi, hos levis armaturæ Luſitani, peritique earum regionum cetrati
citerioris Hiſpaniæ conſectabantur, quibus erat proclive tranſnare flumen;
quod conſuetudo eorum omnium eſt, [1] vt ſine vtribus ad exercitum non
XLIX. eant. At exercitus Afranii omnium rerum abundabat copia. Multum
erat frumentum proviſum & convectum ſuperioribus temporibus: mul-
tum ex omni provincia comportabatur: magna copia pabuli ſuppetebat.
Harum rerum omnium facultates ſine vllo periculo pons Ilerdæ præbe-
bat, & loca trans flumen integra, quo omnino Cæſar adire non poterat.
L. Eæ permanſerunt aquæ dies complures. Conatus eſt Cæſar reficere pon-
tes. Sed nec magnitudo fluminis permittebat; neque ad ripam diſpoſitæ
cohortes adverſariorum perfici patiebantur: quod illis prohibere erat fa-
cile, tum ipſius fluminis natura, atque aquæ magnitudine, tum quod
ex totis ripis in vnum atque anguſtum locum tela jaciebantur: atque
erat difficile, eodem tempore rapidiſſimo flumine opera perficere, & tela
LI. vitare. Nuntiatur Afranio, magnos comitatus, qui iter habebant ad
Cæſarem, ad flumen conſtitiſſe. Venerant eo ſagittarii ex Ruthenis;
equites ex Gallia cum multis carris magniſque impedimentis, vt fert Gal-
lica conſuetudo. Erant præterea cujuſque generis hominum millia circi-
ter VI, cum ſervis liberiſque. Sed nullus ordo, nullum imperium cer-
tum, quum ſuo quiſque conſilio vteretur, [2] atque omnes ſine timore
iter facerent, vſi ſuperiorum temporum atque itinerum licentia. Erant
complures honeſti adoleſcentes, ſenatorum filii, & equeſtris ordinis:
erant legationes civitatum; erant legati Cæſaris. Hos omnes flumina con-
tinebant. Ad hos opprimendos cum omni equitatu, tribuſque legioni-
bus, Afranius de nocte proficiſcitur, imprudenteſque antemiſſis equiti-
bus

NOTÆ.

1. *Vt ſine vtribus, &c.*] Quamvis eſſet pons, id tamen a Cæſare commemoratur, quia erant hoc modo longe ad ſequendos hoſtes ipſi paratiores, non quæſito ponte per circuitum. Vtres porro illi inflati ſuſtinebant natantium corpora. Livius decad. III. lib. III. *Hiſpani ſine vlla mora in vtres veſtimentis conjectis, ipſi cetris ſuppoſitis incumbentes flumen tranſnatavere.* Item *Hiſpanos inflatos tranſvexerint vtres.*

2. *Atque omnes, &c.*] Cum nondum eſſet hoſtis propinquus, liberiuſque iter facerent.

bus aggreditur. Celeriter tamen ſeſe Galli equites expediunt, prælium; committunt. Hi, dum pari certamine res geri potuit, magnum hoſtium numerum pauci ſuſtinuere; ſed, vbi ſigna legionum appropinquare cœperunt, paucis amiſſis ſeſe in montes proximos conferunt. Hoc ſpugnæ tempus magnum attulit noſtris ad ſalutem momentum. Nacti enim ſpatium, ſe in loca ſuperiora receperunt. Deſiderati ſunt eo die ſagittarii circiter CC, equites pauci. Calonum atq; impedimentorum non magnus
numerus. His tamen omnibus annona crevit; quæ fere res inopia non LII.
ſolum præſentis, ſed etiam futuri temporis timore ingraveſcere conſuevit. [1] Iamque ad denarios L in ſingulos modios annona pervenerat, & militum vires inopia frumenti diminuerat, atque incommoda in dies augebantur: & tam paucis diebus magna erat rerum facta commutatio, ac ſe fortuna inclinaverat, vt noſtri magna inopia neceſſariarum rerum conflictarentur; illi omnibus abundarent rebus, ſuperioreſque haberentur. Cæſar iis civitatibus, quæ ad ejus amicitiam acceſſerant, quo minor erat frumenti copia, pecus imperabat; calones ad longinquiores civitates dimittebat. Ipſe præſentem inopiam, quibus poterat ſubſidiis, tutabatur.
Hæc Afranius Petreiuſque, & eorum amici, pleniora etiam atque vbe- LIII.
riora Romam ad ſuos perſcribebant. Multa rumor fingebat: vt pene bellum confectum videretur. Quibus litteris nuntiiſque Romam perlatis, [2] magni domum concurſus ad Afranium, magnæ gratulationes fiebant, multi ex Italia ad Cn. Pompeium proficiſcebantur; [3] alii, vt principes talem nuntium attuliſſe; alii, ne eventum belli exſpectaſſe, aut ex om-
nibus noviſſimi veniſſe viderentur. Quum in his anguſtiis res eſſet; LIV.
atque omnes viæ ab Afranianis militibus equitibuſque obſiderentur; nec pontes perfici poſſent: [4] imperat militibus Cæſar, vt naves faciant, cujus generis eum ſuperioribus annis vſus Britanniæ docuerat. Carinæ primum ac

NOTÆ.

1. *Iamque ad denarios L in ſingulos modios annona pervenerat.*] Modius quod menſuræ genus fuerit, accurate exacteque ſciri non poteſt. Ad noſtrum tamen *boiſſeau* accedere ex multis fit veriſimile, quorum pauca delibare licet. Columella dicit bobus aratoriis plerumque ſingulis ſufficere ſingulos modios glandis & paleæ ad ſatietatem datæ, qui modus adhuc ſufficere ſolet. Præterea ait Plinius lib. XVIII. cap. VII. *In tranſpadana Italia ſcio vicenas quinas libras modios pendere* Paulo ſupra dicit, farre eſſe ponderoſius triticum. Porro libra Romana XII tantum habebat vncias, non XVI vt noſtra. Itaque non plus ponderet noſter modius quam XX libras, quod pondus ſolet pendere noſter *boiſſeau*. Denarius Romanus valebat denos aſſes, id eſt y ſolidos noſtræ monetæ. Itaque pervenerat ad XV libras turonenſes noſtræ monetæ modius in illa caritate, cum apud Siculos in ſumma vilitate III denariis emeretur.

2. *Magni domum concurſus ad Afranium, &c.*] Ita Terent. in Eunucho: *Eamus ad me.*

3. *Alii, vt principes talem nuntium attuliſſe.*] Nuntius cum pro eo qui nunciat, tum pro ea re quæ nuntiatur, vt docet Feſtus Pompeius, & poſt eum Laurentius Valla.

4. *Imperat militibus Cæſar, vt naves faciant.*] Sic id a Lucano deſcribitur:

Vtque habuit ripas Sicoris, campoſque reliquit,
Primum cana ſalix madefacto vimine parvam
Texitur in puppim, cæſoque induta juvenco
Vectoris patiens, tumidum ſuperemicat amnem.
Sic Venetus ſtagnante pado, fuſoque Britannus
Navigat Oceano, ſic cum tenet omnia Nilus,
Conſeritur bibula Memphitis charta papyro.

ac ſtatumina ex levi materia fiebant : reliquum corpus navium, viminibus contextum, coriis integebatur. Has perfectas carris junctis devehit noctu millia paſſuum a caſtris XXII : militeſque his navibus flumen tranſportat; continentemque ripæ collem improviſo occupat. Hunc celeriter, prius quam ab adverſariis ſentiatur, communit. Huc legionem poſtea tranſducit; atque ex vtraque parte pontem inſtitutum perficit biduo. Ita comitatus, & qui frumenti cauſſa proceſſerant, tuto ad ſe recipit; & rem

LV. frumentariam expedire incipit. Eodem die equitum magnam partem flumen transjecit : qui inopinantes pabulatores, & ſine vllo diſſipatos timore aggreſſi, quam maximum numerum jumentorum, atque hominum intercipiunt : cohortibuſque cetratis ſubſidio miſſis, ſcienter in duas partes ſeſe diſtribuunt ; alii, vt prædæ ſubſidio ſint ; alii, vt venientibus reſiſtant, atque eos propellant : vnamque cohortem, quæ temere ante ceteras extra aciem procurrerat, ſecluſam a reliquis circumveniunt, atque interficiunt ; incolumeſque cum magna præda eodem ponte in caſtra re-

LVI. vertuntur. Dum hæc ad Ilerdam geruntur, Maſſilienſes vſi L. Domitii conſilio, naves longas expediunt numero XVII. [1] Quarum erant XI tectæ. Multa huc minora navigia addunt : vt ipſa multitudine noſtra claſſis terreatur : magnum numerum ſagittariorum, magnum Albicorum, de quibus ſupra demonſtratum eſt, imponunt : atque hos præmiis pollicitationibuſque incitant. Certas ſibi depoſcit naves Domitius, atque has colonis, paſtoribuſque, quos ſecum adduxerat, complet. Sic omnibus rebus inſtructa claſſe, magna fiducia ad noſtras naves procedunt, quibus præerat D. Brutus. [2] Hæ ad inſulam, quæ eſt contra Maſſiliam, ſtatio-

LVII. nes obtinebant. Erat multo inferior numero navium Brutus : ſed delectos ex omnibus legionibus fortiſſimos viros anteſignanos, centuriones Cæſar ei claſſi attribuerat, qui ſibi id muneris depopoſcerant. Ii [3] manus ferreas atque harpagones paraverant ; magnoque numero pilorum, tragularum,

NOTÆ.

Vbi videtur ejus generis navigia a Cæſare apud Britannos viſa fuiſſe ; quamvis ſuperioribus libris, vbi de Britannia ſcripſit, nihil de ipſis commemoravit.

1. *Quarum erant* XI *tectæ.*] Quibus opponuntur apertæ, quæ cataſtromata non habebant, quibus tecti milites pugnarent. T. Livius lib. XXXVI. *Biduum in apparatu moratus, tertio die centum navibus, quarum* LXX *tectæ erant, cetera apertæ Phocæam petiverunt.* Item Hirtius in lib. de bello Alex. *Magnoque impetu quatuor ad eum conſtratæ naves, & complures apertæ contenderunt.* Item Cæſar in principio libri ſequentis : *Naves piſcatorias contexerant, vt eſſent ab ictu telorum remiges tuti.*

2. *Hæ ad inſulam, &c.*] Vnam de iis quæ dicuntur, *les Pomegues.*

3. *Manus ferreas atque harpagones.*] Vnum idemque inſtrumentum cenſet Liv. lib. XXVI. & XXXVII. *Hoc modo ferreæ quoq; manus (harpagones vocant) quas operibus hoſtium injicerent præparabantur.* Item lib. XXX. *Poſtremo aſſeres ferreo vnco præfixi, (harpagones milites vocant) ex Punicis navibus injici in Romanas capti.* Plinius vero diverſa tela eſſe cenſet, qui lib. VII. cap. LVI. Anacharſim harpagones, manus autem ferreas Periclèm inveniſſe memoriæ prodidit. Dion ſcribit harpagones celeriter mitti & retrahi ſolere, manum vero ferream cum pondere decidere, retinereque quodcumque fuerit amplexa. Frontinus lib. II. cap. III. manus ferreas inventas eſſe a Duillio teſtatur, apud Romanos ſcilicet, ſi verum eſt quod Plinius teſtatur, a Pericle

larum, reliquorumque telorum ſe inſtruxerant: ita, cognito hoſtium adventu, ſuas naves ex portu educunt, cum Maſſilienſibus confligunt. Pugnatum vtrinq; eſt fortiſſime, atque acerrime: neque multum [1] Albici noſtris virtute cedebant, [2] homines aſperi, & montani, exercitati in armis: atque ii modo digreſſi a Maſſilienſibus recentem eorum pollicitationem animis continebant; paſtoreſque indomiti, ſpe libertatis excitati, ſub oculis domini ſuam probare operam ſtudebant. Ipſi Maſſilienſes, & LVIII. celeritate navium, & ſcientia gubernatorum confiſi, noſtros eludebant, impetuſque eorum excipiebant: &, quoad licebat latiore ſpatio, producta longius acie, circumvenire noſtros, aut pluribus navibus adoriri ſingulas, aut [3] remos tranſcurrentes detergere, ſi poſſent, contendebant: quum propius erat neceſſario ventum, ab ſcientia gubernatorum atque artificiis, ad virtutem montanorum confugiebant. Noſtri, quod minus exercitatis remigibus, minuſque peritis gubernatoribus vtebantur; qui repente ex onerariis navibus erant producti, neque dum etiam vocabulis armamentorum cognitis; tum etiam gravitate & tarditate navium impediebantur. [4] Factæ enim ſubito ex humida materia, non eundem vſum celeritatis habebant. Itaque dum locus cominus pugnandi daretur, æquo animo ſingulas binis navibus objiciebant. Atque injecta manu ferrea, & retenta vtraque nave, diverſi pugnabant, atque in hoſtium naves tranſcendebant; & magno numero Albicorum & paſtorum interfecto, partem navium deprimunt; nonnullas cum hominibus capiunt, reliquas in portum compellunt. Eo die naves Maſſilienſium, cum iis, quæ ſunt captæ, intereunt IX. Hoc Cæſari ad Ilerdam nuntiato, ſimul perfecto LIX. ponte, celeriter fortuna mutatur. Illi perterriti virtute equitum, minus libere, minus audacter vagabantur: alias non longo ab caſtris progreſſi ſpatio, vt celerem receptum haberent, anguſtius pabulabantur: alias, longiore circuitu, cuſtodias ſtationeſque equitum vitabant; aut aliquo accepto

NOTÆ.

fuiſſe inventas. Harpax vero & harpago, an ſint diverſa inſtrumenta, dubium eſt. Appianus certe harpaga dicit eſſe ab Agrippa excogitatum, cum Plinius inventum harpagonis Anacharſi tribuat.

1. *Albici*] Illi Reii dicti ſunt, & a cultu Apollinis, Apollinares, monteſque Salyorum occupabant incolebantque, quæ a vicinis Maſſiliæ locis ad Cebennam propemodum pertinent. Eorum vrbs dicitur a Plinio, *Alebece*, vel *Albece Reiorum Apollinarium*, aliquando *Reium* & *Regium*, more recepto vrbium, quæ nomen proprium, populi ſui nomine commutavere, Gallice *Riez*.

2. *Homines aſperi & montani.*] Vegetius lib. I. cap. III. *Numquam credo potuiſſe dubitari aptiorem armis ruſticam plebem, quæ ſub dio & labore nutritur, ſolis patiens, vmbræ negligens, balnearum neſcia, deliciarum ignara, ſimplicis animi, parvo contenta, duratis ad omnem laborum tolerantiam membris, cui geſtare ferrum, foſſam ducere, onus ferre conſuetudo de rure eſt*

3. *Remos tranſcurrentes detergere.*] Sic Latini & Livius, *defringere remos.* Polybius ταρσοὺς θραύειν, Appianus συντρίβειν, Diodorus παρασύρειν. Detergere porro vt Gallice dicitur, *nettoyer la tranchée*, id eſt, internecione delere quotquot in foſſis ſub aggeribus deliteſcentes vrbem obſident.

4. *Facta enim ſubito ex humida materia.*] Hoc eſt quod cavendum eſſe monet Vegetius lib. V. cap. VI. *Ne continuo, vt dejecta fuerint trabes, ſecentur, vel ſtatim vt ſecta fuerint,*

accepto detrimento, aut procul equitatu viſo, ex medio itinere, projectis ſarcinis, fugiebant; poſtremo & plures intermittere dies, &, præter conſuetudinem omnium, noctu conſtituerant pabulari.

LX. Interim [1] Oſcenſes & [2] Calagurritani, qui erant cum Oſcenſibus contributi, mittunt ad eum legatos, ſeſeque imperata facturos pollicentur. Hos [3] Tarraconenſes, & [4] Iacetani, & [5] Auſetani, & paucis poſt diebus [6] Illurgavonenſes, qui flumen Iberum attingunt, inſequuntur. Petit ab his omnibus, vt ſe frumento juvent. Pollicentur, atque, omnibus vndique conquiſitis jumentis, in caſtra deportant. Tranſit etiam cohors Illurgavonenſis ad eum, cognito civitatis conſilio; & ſigna ex ſtatione transfert. magna celeriter fit commutatio rerum. Perfecto ponte, magnis v civitatibus ad amicitiam adjunctis, expedita re frumentaria, exſtinctis rumoribus de auxiliis legionum, quæ cum Pompeio per Mauritaniam venire dicebantur, multæ longinquiores civitates ab Afranio deſciſcunt, & Cæſaris amicitiam ſequuntur.

LXI. Quibus rebus perterritis animis adverſariorum, Cæſar, ne ſemper magno circuitu per pontem equitatus eſſet mittendus, nactus idoneum locum, foſſas pedum xxx in altitudinem complures facere inſtituit, quibus partem aliquam Sicoris averteret, vadumq; in eo flumine efficeret. His pene effectis, magnum in timorem Afranius Petreiuſque perveniunt, ne omnino frumento pabuloque intercluderentur; quod multum Cæſar equitatu valebat. Itaque conſtituunt ipſis locis excedere, & in Celtiberiam bellum transferre. Huic conſilio ſuffragabatur etiam illa res, quod ex duobus contrariis generibus, quæ ſuperiore bello [7] cum L. Sertorio ſteterant, civitates victæ nomen atque imperium abſentis timebant: quæ in amicitia manſerant, Pompeii magnis affectæ beneficiis, eum diligebant: Cæſaris autem in barbaris erat nomen obſcurius. Hinc magnos equitatus, magnaque auxilia exſpectabant; & ſuis locis bellum in hiemem ducere cogitabant. Hoc inito conſilio, toto flumine

NOTÆ

mittantur in navem; ſiquidem & adhuc ſolidæ arbores, & jam diviſæ per tabulas, duplices ad majorem ſiccitatem mereantur inductas, nam quæ virides compinguntur, cum nativum humorem exſudaverint, contrahuntur, & rimas faciunt latiores, quo nihil eſt periculoſius navigantibus.

1. *Oſcenſes.*] Oſca duplex, altera in Bætica, altera in Tarraconenſi, de qua nunc agitur, clariſſimorum Chriſtianæ religionis martyrum Laurentii & Vincentii patria, nunc *Hueſca*.

2. *Calagurritani.*] In Hiſpania citeriori, proxima Oſcæ, alio nomine, *Fibularia*, nunc *Calahorra*.

3. *Tarraconenſes.*] Tarraco vrbs nobilis, vnde dicta Hiſpania citerior, Tarraconenſis. Pomponio Melæ dicitur maritimarum opulentiſſima, medio fere itinere inter Iberum fluvium & Barcinonem, quæ nunc vrbs eſt Cathalauniæ caput.

4. *Iacetani.*] Iacetanorum oppidum dicitur *Iaca*.

5. *Auſetani.*] Ab Auſa oppido hodie *Vigue*. Ptolemæo *Ausbetani* dicuntur. *Hæc duo* oppida *Pyrenæi radice recedere dicuntur*, Plinio, quorum Epiſcopus nunc ſubditus Cæſaraugustano Archiepiſcopo.

6. *Illurgavonenſes.*] Plinio dicitur regio Ilergaonum, ſed ignorantur. Certe non longe ab Ibero flumine in citeriore Hiſpania.

7. *Cum L. Sertorio ſteterant.*] Sylla dictatore rerum potito, Sertorius Marianarum partium in Hiſpaniam ſe recepit, ibique Romanos duces a Sylla miſſos magnis cladibus

mine Ibero naves conquirere, & [1] Octogeſam adduci jubent. Id erat op-
pidum poſitum ad Iberum, milliaque paſſuum a caſtris aberat XX. Ad
eum locum fluminis, navibus junctis, pontem imperant fieri: legioneſ-
que II flumen Sicorim tranſducunt: caſtraque muniunt vallo pedum
XII. Qua re per exploratores cognita, [2] ſummo labore militum Cæſar LXII.
continuato diem noctemque opere in flumine avertendo, huc jam rem
deduxerat, vt equites, etſi difficulter atque ægre fiebat, poſſent tamen
atque auderent flumen tranſire; pedites vero tantummodo humeris ac
ſummo pectore exſtare; & cum altitudine aquæ, tum etiam rapiditate
fluminis ad tranſeundum non impedirentur. Sed tamen eodem fere tem-
pore pons in Ibero prope effectus nuntiabatur; & in Sicori vadum repe-
riebatur. Iam vero eo magis illi maturandum iter exiſtimabant. Itaque LXIII.
II auxiliaribus cohortibus Ilerdæ præſidio relictis, omnibus copiis Sico-
rim tranſeunt, & cum II legionibus, quas ſuperioribus diebus tranſdu-
xerant, caſtra conjungunt. Relinquebatur Cæſari nihil, niſi vti equitatu
agmen adverſariorum male haberet & carperet. Pons enim ipſius magnum
circuitum habebat; vt multo breviore itinere illi ad [3] Iberum pervenire
poſſent. Equites ab eo miſſi flumen tranſeunt; & quum de tertia vi-
gilia Petreius atque Afranius caſtra moviſſent, repente ſeſe ad noviſſi-
mum agmen oſtendunt; &, magna multitudine circumfuſa, morari at-
que iter impedire incipiunt. Prima luce ex ſuperioribus locis, quæ Cæ- LXIV.
ſaris caſtris erant conjuncta, cernebatur equitatus noſtri prælio noviſſimos
illorum premi vehementer, ac nonnumquam ſuſtinere extremum agmen,
atque interrumpi: alias inferri ſigna, & vniverſarum cohortium impetu
noſtros propelli, deinde rurſus converſos inſequi: totis vero caſtris mi-
lites circulari, & dolere, hoſtem ex manibus dimitti, bellum neceſſario
longius duci: centuriones tribunoſque militum adire, atque obſecrare,
vt per eos Cæſar certior fieret, ne labori ſuo, nec periculo parceret:
paratos eſſe, ſeſe poſſe & audere ea tranſire flumen, qua tranſductus eſſet
equitatus. Quorum ſtudio & vocibus excitatus Cæſar, etſi timebat tantæ
magni-

NOTÆ.

affecit, tandem per inſidias a Perpenna occiſus eſt, *magna vir, ſed calamitoſa virtutis*, vt ait Florus.

1. *Octogeſam.*] Octogeſa ignoratur, alii dicunt eſſe *Hitma*, alii *Mequinenſe*, alii *Flix*, alii *Satron*.

2. *Summo labore militum, &c.*] Hoc fecit imitatus Cyrum, qui Gyndem fluvium, ſecundæ poſt Euphratem magnitudinis, vt ait Oroſius, dolore amiſſi vnius de equis qui trahere regium currum ſolebant, juravit eo ſe redacturum, vt tranſiri calcariq; a feminis poſſet. Nec requievit donec in trecentos & ſexagintaa rivos diſpergeret, & ſiccum relinqueret, in diverſum fluentibus aquis. Seneca lib. de ira III. Item Herodotus lib. I. Quod nec omiſit Vegetius lib. III cap. VII. *Cum alter fluctus nec equitem nec peditem patitur, ſi per plana decurrat, ductus multifariam ſpargitur foſſis, diviſuſque facile tranſitur.*

3. *Iberum.*] Iberus de quo ſupra & infra commemoratur, eſt nobilis fluvius Hiſpaniæ, de quo ſic Plinius lib. II. *Iberus amnis navigabili commercio dives, ortus in Cantabria haud procul oppido Iuliobrica CDL millia paſſuum fluens, navium per CCLX millia a Varea oppido capax, quem propter vniverſam Hiſpaniam Græci appellavere Iberiam.*

magnitudinis flumini exercitum objicere, conandum tamen atque experiendum judicat. Itaque infirmiores milites [1] ex omnibus centuriis deligi jubet, quorum aut animus aut vires videbantur ſuſtinere non poſſe. Hos cum legione vna præſidio caſtris relinquit, reliquas legiones expeditas educit: [2] magnoque numero jumentorum in flumine ſupra atque infra conſtituto, tranſducit exercitum. Pauci ex his militibus vi fluminis abrepti ab equitatu excipiuntur ac ſublevantur, interiit tamen nemo. Tranſducto incolumi exercitu, copias inſtruit; triplicemque aciem ducere incipit. Ac tantum fuit in militibus ſtudium, vt, millium VI adito circuitu, magnaque ad vadum fluminis mora interpoſita, eos qui de tertia vigilia

LXV. exiſſent, ante horam diei IX conſequerentur. Quos vbi Afranius procul [viſos] cum Petreio conſpexit, nova re perterritus, locis ſuperioribus conſiſtit, aciemque inſtruit. Cæſar in campis exercitum reficit; ne defeſſum prælio objiciat. Rurſus conantes progredi inſequitur & moratur. Illi neceſſario maturius, quam conſtituerant, caſtra ponunt. Suberant enim montes, atque a millibus paſſuum V itinera difficilia atque anguſta excipiebant. Hos intra montes ſe recipiebant, vt equitatum effugerent Cæſaris; præſidiiſque in anguſtiis collocatis, exercitum itinere prohiberent; ipſi ſine periculo ac timore Iberum copias tranſducerent. Quod fuit illis conandum, atque omni ratione efficiendum: ſed totius diei pugna atque itineris labore defeſſi, rem in poſterum diem diſtulerunt.

LXVI. Cæſar quoque in proximo colle caſtra ponit. Media circiter nocte iis, qui adaquandi cauſſa longius a caſtris proceſſerant, ab equitibus correptis, fit ab his certior Cæſar, duces adverſariorum ſilentio copias caſtris educere. Quo cognito, ſignum dari jubet, & [3] vaſa militari more conclamari. Illi exaudito clamore veriti, ne noctu impediti ſub onere confligere cogerentur, aut ne ab equitatu Cæſaris in anguſtiis tenerentur, iter ſupprimunt, copiaſque in caſtris continent. Poſtero die Petreius cum paucis equitibus occulte ad exploranda loca proficiſcitur. Hoc idem fit ex caſtris Cæſaris. [4] Mittitur L. Decidius Saxa cum paucis, qui loci naturam perſpiciat. Vterque idem ſuis renuntiat, V millia paſſuum proxima

ma

Notæ.

1. *Ex omnibus centuriis, &c.*] De centuriis ſic habet Varro: *Centuriæ quæ ſub centurione ſunt, quarum centenarius juſtus numerus.* Feſtus: *Centuria in re militari centum homines.* Quamquam ille numerus ſequentibus temporibus non ſemel mutatus fuiſſe videtur.

2. *Magnoque numero jumentorum in flumine.*] Sic Annibal, teſte Livio, per ſuperiora Padi vada exercitum traducens, elephantorum ordinem oppoſuit ad impetum fluminis ſuſtinendum.

3. *Vaſa militari more conclamari.*] Mos erat, vt caſtra moturi clamore monerentur ſuas ſarcinas colligere, quod vocabant vaſa colligere & vaſa conclamare, & ſimpliciter conclamare. Frontinus porro lib. I. Cæſaris factum ſtratagematis annumerat.

4. *Mittitur L. Decidius Saxa.*] Vt pote qui in Celtiberia natus fuerat. Hic beneficio Cæſaris tribunus pl. factus, & altero bello civili Antonii legatus, in Macedoniam cum Norbano tranſiit, qua occupata apud Philippos caſtra poſuit. De hoc Cicero in XIII. Philippica: item in VIII. *Saxam vero Decidium præterea qui paſſim hominem deductum ex vltimis gentibus, vt eum tribunum pl. videremus,*

ma

ma intercedere itineris campeſtris: inde excipere loca aſpera & montuoſa.
Qui prior has anguſtias occupaverit, ab hoc hoſtem prohiberi nihil eſſe
negotii. Diſputatur in concilio a Petreio & Afranio, & tempus pro- LXVII.
fectionis quæritur. Plerique cenſebant, vt noctu iter facerent: poſſe
prius ad anguſtias veniri, quam ſentirentur. Alii, quod pridie noctu
conclamatum eſſet in caſtris Cæſaris, argumenti ſumebant loco, non
poſſe clam exiri, circumfundi noctu equitatum Cæſaris, atque omnia
loca atque itinera obſideri: nocturnaque prælia eſſe vitanda, quod perterritus miles in civili diſſenſione timori magis quam religioni conſulere
conſueverit: at lucem multum per ſe pudorem omnium oculis, multum
etiam tribunorum mil. & centurionum præſentiam afferre, quibus rebus
coërceri milites, & in officio contineri ſoleant. Quare omni ratione eſſe
interdiu perrumpendum. Etſi aliquo accepto detrimento; tamen, ſumma exercitus ſalva, locum quem petant capi poſſe. Hæc vicit in concilio
ſententia; & prima luce poſtridie conſtituunt proficiſci. Cæſar, explo- LXVIII.
ratis regionibus, [1] albente cælo, omnes copias caſtris educit; magnoque
circuitu, nullo certo itinere exercitum ducit. Namque itinera, quæ ad
Iberum atque Octogeſam pertinebant, caſtris hoſtium oppoſitis tenebantur. Ipſi erant tranſcendendæ valles maximæ ac difficillimæ: ſaxa multis
locis prærupta iter impediebant; vt arma per manus neceſſario tranſderentur, militeſque inermes, ſublevatique alii ab aliis, magnam partem
itineris conficerent. Sed hunc laborem recuſabat nemo, quod eum omnium laborum finem fore exiſtimabant, ſi hoſtem Ibero intercludere, &
frumento prohibere potuiſſent. Ac primo Afraniani milites, viſendi LXIX.
cauſſa, læti ex caſtris procurrebant, contumelioſiſque vocibus proſequebantur, neceſſarii victus inopia coactos fugere, atque ad Ilerdam reverti.
Erat enim iter a propoſito diverſum; contrariamque in partem iri videbatur. Duces vero eorum ſuum conſilium laudibus ferebant, quod ſe
caſtris tenuiſſent: multumque eorum opinionem adjuvabat, quod ſine
jumentis impedimentiſque ad iter profectos videbant; vt non poſſe diutius inopiam ſuſtinere confiderent. Sed, vbi paullatim retorqueri agmen
ad dextram conſpexerunt; jamque primos ſuperare regionem caſtrorum
animadverterunt; nemo erat adeo tardus, aut fugiens laboris, quin ſtatim caſtris exeundum, atque occurrendum putaret. Conclamatur ad arma; atque omnes copiæ, paucis præſidio relictis cohortibus, exeunt,
rectoque ad Iberum itinere contendunt. Erat in celeritate omne poſi- LXX.
tum certamen, vtri prius anguſtias monteſque occuparent; ſed exercitum
Cæſaris viarum difficultates tardabant; Afranii copias equitatus Cæſaris
inſequens morabatur. Res tamen ab Afranianis huc erat neceſſario deducta,

NOTÆ.

quem civem numquam videramus. Extincto enim Cæſare adhæſit Antonio, vt videtur in epitome Livii lib. CXXVII.

1. *Albente cælo.*] Virgil. lib. IV. Æneid.
——— *vt primum albeſcere lucem*
Vidit, ———————

cta, vt, ſi priores, montes quos petebant, attigiſſent, ipſi periculum vitarent, impedimenta totius exercitus, cohorteſque in caſtris relictas ſervare non poſſent, quibus interclusis exercitu Cæſaris, auxilium ferri nulla ratione poterat. Confecit prior iter Cæſar; atque ex magnis rupibus nactus planiciem, in hac contra hoſtem aciem inſtruit. Afranius, quum ab equitatu noviſſimum agmen premeretur, & ante ſe hoſtem videret, collem quemdam nactus, ibi conſtitit. Ex eo loco IV cetratorum cohortes in montem, qui erat in conſpectu omnium excelſiſſimus, mittit. Hunc magno curſu concitatos jubet occupare eo conſilio, vti ipſe eodem omnibus copiis contenderet, &, mutato itinere, jugis Octogeſam perveniret. Hunc quum obliquo itinere cetrati peterent, conſpicatus equitatus Cæſaris, in cohortes impetum facit: nec minimam partem temporis equitum vim cetrati ſuſtinere potuerunt; omneſque ab his circumventi, in conſpectu vtriuſque exercitus interficiuntur.

LXXI. Erat occaſio bene gerendæ rei. Neque vero id Cæſarem fugiebat, tanto ſub oculis accepto detrimento, perterritum exercitum ſuſtinere non poſſe, præſertim circumdatum vndique equitatu, quum in loco æquo atque aperto confligeretur. Idque ex omnibus partibus ab eo flagitabatur. Concurrebant legati, centuriones, tribunique mil. ne dubitaret prælium committere: omnium eſſe militum paratiſſimos animos: Afranianos contra multis rebus ſui timoris ſigna miſiſſe; quod ſuis non ſubveniſſent; quod de colle non decederent; quod vix equitum incurſus ſuſtinerent; collatiſque in vnum locum ſignis, conferti neque ordines neque ſigna ſervarent. Quod ſi iniquitatem loci timeret, datum iri tamen aliquo loco pugnandi facultatem; quod certe inde decedendum eſſet Afranio, nec ſine aqua permanere poſſet.

LXXII. [1] Cæſar in eam ſpem venerat, ſe ſine pugna & ſine vulnere ſuorum rem conficere poſſe; quod re frumentaria adverſarios interclusiſſet. [2] Cur, etiam ſecundo prælio, aliquos ex ſuis amitteret? Cur vulnerari pateretur optime meritos de ſe milites? Cur denique fortunam periclitaretur? Præſertim quum non minus eſſet imperatoris, conſilio ſuperare, quam gladio. Movebatur etiam miſericordia civium, quos interficiendos videbat; quibus ſalvis atque incolumibus rem obtinere malebat. Hoc conſilium Cæſaris a pleriſque non probabatur. Milites vero palam inter ſe loquebantur; quoniam talis occaſio victoriæ dimitteretur, etiam quum vellet Cæſar, ſeſe non eſſe pugnaturos. Ille in ſua ſententia perſeverat; &

NOTÆ.

1. *Cæſar in eam ſpem venerat, &c.*] Cæſar ſolitus erat dicere, vt refert Frontinus lib. IV. ſtratagem. cap. VII. idem eſſe ſibi conſilium adverſus hoſtem quod pleriſque medicis contra vitia corporum, fame potius quam ferro ſuperandi. Sed & idem Frontinus conſilium Cæſaris explicat, quod fame exaſperatos veritus ſit hoſtes ad prælium vocare, cum ipſi eum ad prælium vocarent. Vide ibi.

2. *Cur etiam ſecundo prælio, &c.*] Sic Seneca in epiſt. *Alieno ſanguini tanquam ſuo parcant, ſciantque homini non eſſe homine prodige utendum*, cive præſertim, quem vnum ſervare præſtat, quam mille hoſtes occidere, vt aiebat Antoninus Pius.

& paullum ex eo loco digreditur, vt timorem adverſariis minuat. Petreius atque Afranius, oblata facultate, in caſtra ſeſe referunt. Cæſar præſidiis montibus diſpoſitis, omni ad Iberum intercluſo itinere, quam proxime poteſt hoſtium caſtris caſtra communit. Poſtero die duces LXXIII. adverſariorum perturbati, quod omnem rei frumentariæ fluminiſque Iberi ſpem amiſerant, de reliquis rebus conſultabant. Erat vnum iter, Ilerdam ſi reverti vellent; alterum, ſi Tarraconem peterent. Hæc conſiliantibus eis, nuntiatur, aquatores ab equitatu premi noſtro: qua re cognita, crebras ſtationes diſponunt equitum, & [1] cohortium alariarum; legionariaſque interjiciunt cohortes; vallumque ex caſtris ad aquam ducere incipiunt; vt intra munitionem & ſine timore & ſine ſtationibus aquari poſſent. Id opus inter ſe Petreius atque Afranius partiuntur: ipſique, perficiendi operis cauſſa, longius progrediuntur. [2] Quorum diſceſſu liberam nacti mi- LXXIV. lites colloquiorum facultatem, vulgo procedunt: & quem pleriſque in caſtris notum aut municipem habebat, conquirit, atque vocat. Primum agunt gratias omnes omnibus, quod ſibi perterritis pridie pepercifſent: eorum ſe beneficio vivere: dein de imperatoris fide quærunt, rectene ſe illi ſint commiſſuri; &, quod non ab initio fecerint, [3] armaque cum hominibus neceſſariis & conſanguineis contulerint, conqueruntur. His provocati ſermonibus, fidem ab imperatore de Petreii & Afranii vita petunt; ne quod in ſe ſcelus concepiſſe neu ſuos prodidiſſe videantur. Quibus confirmatis rebus, ſe ſtatim ſigna tranſlaturos confirmant; legatoſque de pace [4] primorum ordinum centuriones ad Cæſarem mittunt. Interim alii ſuos in caſtra, invitandi cauſſa, adducunt; alii ab ſuis abducuntur; adeo, vt vna caſtra jam facta ex binis viderentur. Compluresque tribuni militum, & centuriones ad Cæſarem veniunt, ſeque ei commendant. Hoc idem fit a principibus Hiſpaniæ, quos illi evocaverant, & ſecum in caſtris habebant obſidum loco. Ii ſuos notos hoſpiteſque quærebant, per quem quiſque eorum aditum commendationis haberet ad Cæſarem. Afra-

nii

NOTÆ.

1. *Cohortium alariarum.*] Cum hic opponat alarias cohortes legionariis, veriſimile eſt illas fuiſſe ex auxiliaribus.

2. *Quorum diſceſſu.*] Appianus aliter rem narrat, nempe contendiſſe in vlteriorem Hiſpaniam Afranium & Petreium, præoccupaſſe autem Cæſarem itinera, & quamdam Afranianorum partem ad locum caſtris idoneum capiendum præmiſſam, a Cæſarianis in itinere fuiſſe circumventam, ſublatiſque in capita ſcutis deditionem ſignificaſſe. Sed Cæſari Lucanoque major quam Græco illi ſcriptori fides.

3. *Armaque cum hominibus neceſſariis, &c.*] Quod ſic Lucanus deſcribit lib. VII.

——— ——— videre parentes
Frontibus adverſis, fraternaque cominus arma,
Cognataſque acies. ——— ———

Itaque Dionyſius Halicaru. lib. VI. Πολέμου πολιτικοῦ, ὡς ἅπαντες ἴσασι, κάκιον χρῆμα οὐδὲν, ἐν ᾧ τὰ μὲν κρατηθέντα ἀτυχεῖ, τὰ δὲ κρατήσαντα ἀδικεῖ, καὶ περίεστι τοῖς μὲν ὑπὸ τῶν φιλτάτων ἀπόλλυσθαι, τοῖς δὲ τὰ φίλτατα διολέσαι. *Nihil omnium confeſſione civili bello pejus, in quo victos ſequitur miſeria, victores impietas, & alteri a cariſſimis perimuntur, alteri perdunt cariſſimos.*

4. *Primorum ordinum centuriones*] Hi erant centurio primi pili, primus princeps, primus haſtatus.

nii etiam filius adoleſcens, de ſua & parentis ſui ſalute, cum Cæſare, per [1] Sulpitium legatum, agebat. Erant plena lætitia & gratulatione omnia; eorum, qui tanta pericula vitaſſe, & eorum, qui ſine vulnere tantas res confeciſſe videbantur: magnumque fructum ſuæ priſtinæ lenitatis omnium judicio Cæſar ferebat; conſiliumque ejus a cunctis probabatur.

LXXV. Quibus rebus nuntiatis Afranio, ab inſtituto opere diſcedit, ſeque in caſtra recipit; ſic paratus, vt videbatur, vt, quicumque accidiſſet caſus, hunc quieto & æquo animo ferret. Petreius vero non deſerit ſeſe; [2] armat familiam. Cum hac, & prætoria cohorte cetratorum, barbariſque equitibus paucis, [3] beneficiariis ſuis, quos ſuæ cuſtodiæ cauſſa habere conſueverat, improviſo ad vallum advolat; colloquia militum interrumpit; noſtros repellit ab caſtris: [4] quos deprehendit, interficit. Reliqui coëunt inter ſe; & repentino periculo exterriti [5] ſiniſtras ſagis involvunt, gladioſque diſtringunt; atque ita ſe a cetratis equitibuſque defendunt, caſtrorum propinquitate confiſi, ſeque in caſtra recipiunt; & ab iis cohor-
LXXVI. tibus, quæ erant in ſtatione ad portas, defenduntur. Quibus rebus confectis, flens Petreius manipulos circuit; militeſque appellat; neu ſe, neu Pompeium abſentem Imperatorem ſuum adverſariis ad ſupplicium tranſdant, obſecrat. Fit celeriter concurſus in prætorium. Poſtulat, vt jurent omnes, ſe exercitum duceſque non deſerturos, neque proditsuros, neque ſibi ſeparatim a reliquis conſilium capturos. [6] Princeps in hæc verba jurat. Ipſe idem [7] jusjurandum adigit Afranium. Subſequuntur tribuni militum, centurioneſque. Centuriatim producti milites idem jurant: edicunt, penes quem quiſque ſit miles Cæſaris, vt producatur. Productos palam in prætorio interficiunt. Sed pleroſque ii, quos receperant, celant, noctuque per vallum emittunt. Sic terror oblatus a ducibus, crudelitas in ſupplicio, nova religio jurisjurandi, ſpem præſentis deditionis ſuſtulit, menteſque militum convertit, & rem ad priſtinam belli rationem redegit.

LXXVII. Cæſar, qui milites adverſariorum in caſtra per tempus colloquii venerant, ſumma diligentia conquiri & remitti jubet. Sed ex numero tribunorum militum, centurionumque, nonnulli ſua voluntate apud eum remanſerunt:

N o t æ.

1. *Per Sulpitium legatum.*] Is erat de quo fit mentio libro III, de bello Gallico circa initium, de quo ſupra.

2. *Arma et familiam.*] Cum ſervis arma tractare non liceret, vix poſſum adduci vt credam armatos eſſe famulos. Libertos potius crediderim, qui ſi non famuli, certe familiares erant, quorum magnus erat aliquando civibus R. numerus. Neceſſaria tamen aliquando re permoti, ſi præſertim erant gladiatores, aliquando famulos armabant.

3. *Beneficiariis ſuis.*] Beneficiarii dicti, quod beneficio tribunorum promoverentur, teſte Vegetio lib. II. cap. VII.

4. *Quos deprehendit, interficit*] Addit Appianus eum nec pepercisse vni de ſuis tribunis qui furentem cohibere conabatur.

5. *Siniſtras ſagis involvunt.*] Quia ſcuta non habebant, ad amicos ſe tranſiiſſe rati.

6. *Princeps in hæc verba jurat.*] Sermo eſt militaris Feſtus: *Præjurationes facere dicuntur, qui ante alios conceptis verbis jurant, poſt quos in eadem verba jurantes, tantummodo dicunt, Idem in me.*

7. *Iusjurandum adigit.*] Sic loquuntur Latini pro *agunt ad jusjurandum*, id eſt, cogunt

runt : quos ille poſtea magno honore habuit. Centuriones in ampliores ordines, equites Romanos in tribunitium reſtituit honorem.

LXXVIII. Premebantur Afraniani pabulatione, aquabantur ægre. Frumenti copiam legionarii nonnullam habebant, quod dierum XXII ab Ilerda frumentum juſſi erant efferre : cetrati auxiliareſque nullam ; quorum erant & facultates ad parandum exiguæ, & corpora inſueta ad onera portanda. Itaque magnus eorum quotidie numerus ad Cæſarem perſugiebat. In his erat anguſtiis res : ſed ex propoſitis conſiliis duobus explicitius videbatur Ilerdam reverti : quod ibi paullulum frumenti reliquerant. Ibi ſe reliquum conſilium explicaturos confidebant. Tarraco aberat longius : quo ſpatio plures rem poſſe caſus recipere intelligebant. Hoc probato conſilio, ex caſtris proficiſcuntur. Cæſar equitatu præmiſſo, qui noviſſimum agmen carperet atque impediret, ipſe cum legionibus ſubſequitur. Nullum intercedebat tempus, quin extremi cum equitibus præliarentur.

LXXIX. Genus erat hoc pugnæ : Expeditæ cohortes noviſſimum agmen claudebant : pluriſque in locis campeſtribus ſubſiſtebant. Si mons erat adſcendendus, facile ipſa loci natura periculum repellebat : quod ex locis ſuperioribus, qui anteceſſerant, ſuos adſcendentes protegebant. Quum vallis aut locus declivis ſuberat, neque ii, qui anteceſſerant, morantibus opem ferre poterant ; equites vero ex loco ſuperiore in adverſos tela conjiciebant. Tum magno erat in periculo res ; tum inquirebant, vt, quum ejuſmodi eſſet locis appropinquatum, legionum ſigna conſiſtere juberent, magnoque impetu equitatum repellerent ; eo ſummoto, repente incitato curſu ſeſe in valles vniverſi demittere, atque ita tranſgreſſi rurſus in locis ſuperioribus conſiſtere. Nam tantum ab equitum ſuorum auxiliis aberant, quorum numerum habebant magnum, vt eos, ſuperioribus perterritos præliis, in medium reciperent agmen, vltroque eos tuerentur : quorum nulli ex itinere excedere licebat, quin ab equitatu Cæſaris exciperetur.

LXXX. Tali dum pugnatur modo, lente ac paullatim proceditur, crebroque, vt ſint auxilio ſuis, ſubſiſtunt, vt tum accidit. Millia enim progreſſi IV, vehementiuſque peragitati ab equitatu, montem excelſum capiunt : ibique vna a fronte contra hoſtem caſtra muniunt, neque jumentis onera deponunt. Vbi Cæſaris caſtra poſita, tabernaculaque conſtituta, & dimiſſos equites pabulandi cauſſa animadvertere ; ſeſe ſubito proripiunt hora circiter VI ejuſdem diei ; & ſpem nacti moræ diſceſſu noſtrorum equitum, iter facere incipiunt. Qua re animadverſa, Cæſar eductis legionibus ſubſequitur ; præſidio impedimentis paucas cohortes relinquit : hora X ſubſequi pabulatores, equiteſque revocari jubet. Celeriter equitatus ad quotidianum itineris officium revertitur. Pugnatur acriter ad noviſſimum agmen, adeo,

NOTÆ.

jurare, Gallice, *faire preſter ſerment* Exempla paſſim proſtant. Dicitur & *in jusjurandum adigere*, & *jurejurando adigere*. Livius lib. XLVIII. *Cenſores cauſas ſtipendii miſſorum cognoſcebant, & cujus nondum juſta cauſa miſſionis viſa eſſet, ita jusjurandum adigebant.*

adeo, vt pene terga convertant : compluresque milites, etiam nonnulli centuriones interficiuntur. Inſtabat agmen Cæſaris; atque vniverſum im-

LXXXI. minebat. Tum vero neque ad explorandum idoneum locum caſtris, neque ad progrediendum data facultate, conſiſtunt neceſſario, & procul ab aqua, & natura iniquo loco caſtra ponunt. Sed iiſdem de cauſſis Cæſar, quæ ſupra ſunt demonſtratæ, prælio non laceſſit, & eo die tabernacula ſtatui paſſus non eſt; quo paratiores eſſent ad inſequendum omnes, ſive noctu, ſive interdiu erumperent. Illi animadverſo vitio caſtrorum, tota nocte munitiones proferunt, caſtraque caſtris convertunt. Hoc idem poſtero die a prima luce faciunt, totumque in ea re diem conſumunt. Sed, quantum opere proceſſerant, & caſtra protulerant, tanto aberant ab aqua longius; & præſenti malo aliis malis remedia dabantur. Prima nocte aquandi cauſſa nemo egreditur ex caſtris. Proximo die, præſidio in caſtris relicto, vniverſas ad aquam copias educunt : pabulatum emittitur nemo. His eos ſupplices male haberi Cæſar, & neceſſariam ſubire deditionem, quam prælio decertare, malebat. Conatur tamen eos vallo foſſaque circumvenire; vt quam maxime repentinas eorum eruptiones demoretur : quo neceſſario deſcenſuros exiſtimabat. Ibi & inopia pabuli adducti, & quo eſſent ad iter expeditiores, omnia ſarcinaria jumenta interfici jubent. In his operibus, conſiliiſque, biduum conſumitur.

LXXXII. Tertio die magna jam pars operis Cæſaris proceſſerat. Illi impediendæ rei cauſſa, hora circiter IIX ſigno dato, legiones educunt, aciemque ſub caſtris inſtruunt. Cæſar ab opere legiones revocat, equitatum omnem convenire jubet; aciem inſtruit. Contra opinionem enim militum, famamque omnium, videri prælium diffugiſſe, magnum detrimentum afferebat. [1] Sed eiſdem de cauſſis, quæ ſunt cognitæ, quo minus dimicare vellet, movebatur; atque hoc etiam magis, quod ſpatii brevitas, etiam in fugam conjectis adverſariis, non multum ad ſummam victoriæ juvare poterat. Non enim amplius pedum millibus II ab caſtris caſtra diſtabant. Hinc duas partes acies occupabant. Tertia vacabat, ad incurſum atque impetum militum relicta. Si prælium committeretur, propinquitas caſtrorum celerem ſuperatis ex fuga receptum dabat. Hac de cauſſa conſtituerat ſigna inferentibus reſiſtere, prior prælio non laceſſere.

LXXXIII. [2] Acies erat Afraniana duplex, legio V, & III. In ſubſidiis locum alariæ cohortes obtinebant. Cæſaris triplex : ſed primam aciem quaternæ cohortes

NOTÆ.

1. *Sed eiſdem de cauſis quæ ſunt cognitæ.*] Frontinus lib. II. cap. I. ſcripſit Cæſarem continuiſſe ſuos, arbitratum alienum dimicationis tempus, quod adverſarios ira & deſperatio incenderat. Idem habet Lucanus.

2. *Acies erat Afraniana duplex, &c*] Lipſius legit : *Acies erat Afraniana duplex legionum quinque, & in ſubſidiis locum alariæ cohortes tenebant* Cujus orationis hæc eſt ſententia : Afranius duplicem aciem ſtruxit, prior fuit ex quinque legionibus diſtincta; altera ſubſidiaria e cohortibus alariis, ſeu ſociis Hiſpanis. Magnum enim horum numerum Afranius habebat, ita vt æquaret fere octo legiones, quibus certe alariis pro legionibus vſus eſt. Atque ita legere valde neceſſe. Nam

tes [1] ex v legione tenebant. Has ſubſidiariæ ternæ, & rurſus aliæ totidem,
ſuæ cujuſque legionis, ſubſequebantur. Sagittarii funditoreſque media
continebantur acie. Equitatus latera cingebat. Tali inſtructa acie, tenere
vterque propoſitum videbatur; Cæſar, vt niſi coactus, prælium non
committeret; ille, vt opera Cæſaris impediret. Producitur tamen res,
acieſque ad ſolis occaſum continentur. Inde vtrique in caſtra diſcedunt.
Poſtero die munitiones inſtitutas Cæſar parat perficere. Illi vadum flu-
minis Sicoris tentare, ſi tranſire poſſent. Qua re animadverſa Cæſar Ger-
manos levis armaturæ, equitumque partem flumen transjicit, crebraſque
in ripis cuſtodias diſponit. Tandem, omnibus rebus obſeſſi, quartum LXXXIV.
jam diem ſine pabulo retentis jumentis, aquæ, lignorum, frumenti ino-
pia, colloquium petunt; &, id ſi fieri poſſit, ſemoto a militibus loco.
Vbi id a Cæſare negatum, &, palam ſi colloqui vellent, conceſſum eſt;
datur obſidis loco Cæſari filius Afranii. Venitur in eum locum, quem
Cæſar deligit. Audiente vtroque exercitu, loquitur Afranius: Non eſſe
aut ipſi, aut militibus ſuccenſendum, quod fidem erga Imperatorem ſuum
Cn. Pompeium conſervare voluerint: ſed ſatis jam feciſſe officio, ſatiſq;
ſupplicii tuliſſe perpeſſos omnium rerum inopiam: nunc vero, [2] pene vt
feminas circummunitos, prohiberi aqua, prohiberi ingreſſu: neque cor-
pore dolorem, neque animo ignominiam ferre poſſe: itaque ſe victos
confiteri: orare atque obſecrare, ſi quis locus miſericordiæ relinquatur,
ne ad vltimum ſupplicium progredi neceſſe habeant. Hæc quam poteſt
demiſſiſſime atque ſubjectiſſime exponit. Ad ea Cæſar reſpondit: LXXXV.
Nulli omnium has partes, vel querimoniæ, vel miſerationis, minus con-
veniſſe. Reliquos enim omnes ſuum officium præſtitiſſe; ſe, qui etiam
bona conditione, & loco, & tempore æquo confligere noluerit, [3] vt quam
integerrima eſſent ad pacem omnia; exercitum ſuum, qui injuria etiam
accepta, ſuiſque interfectis, quos in ſua poteſtate habuit, conſervarit,
& texerit; illius denique exercitus milites, qui per ſe de concilianda pace
egerint; qua in re omnium ſuorum vitæ conſulendum putarunt. Sic
omnium ordinum partes in miſericordia conſtitiſſe: ipſos duces a pace
abhorruiſſe: eos neque colloquii neque induciarum jura ſervaſſe; & ho-
mines imperitos & per colloquium deceptos crudeliſſime interfeciſſe. Ac-
cidiſſe

NOTÆ.

quinque ex prioribus Cæſaris ſcriptis leguntur. Imo ſi epitome Livii nihil habet erroris, habebat Afranius ſeptem. Sed omnia ſuſpecta in numeris, & apud Livium & apud Cæſarem, imo & apud omnes omnino autores. Vide Lipſium in hoc loco.

1. *Ex v legione.*] Lipſius item legit: *Ex quinque legionibus.* Ergo in prima acie quinquies quaternæ cohortes, in ſecunda quinquies ternæ, in tertia totidem. Atque addit, *ſuæ cujuſque legionis*, id eſt, vnam quamque legionem, ſic in tres partes diviſam; vt prima acie habuerit quatuor cohortes, ſecunda & tertia ternas.

2. *Pene vt feminas.*] Quia in illis regionibus feminæ domi continentur & egredi prohibentur.

3. *Vt quam integerrima eſſent ad pacem omnia.*] Quæ minus integra & facilia fuiſſent, ſi alter horum ſecundum prælium feciſſet. Nec enim victo, niſi iniquas pacis conditiones obtuliſſet.

cidiſſe igitur his, quod plerumque hominibus nimia pertinacia atque arrogantia accidere ſoleat, vti eo recurrant, & id cupidiſſime petant, quod paullo ante contempſerint: neque nunc ſe illorum humilitate, neque aliqua temporis opportunitate poſtulare, quibus rebus augeantur opes ſuæ, ſed eos exercitus, quos contra ſe multos jam annos aluerint, velle dimitti: neque enim VI legiones alia de cauſſa miſſas in Hiſpaniam, ſeptimamque ibi conſcriptam, neque tot tantaſque claſſes paratas [1] neque ſummiſſos duces, rei militaris peritos. Nihil horum ad pacandas Hiſpanias, nihil ad vſum provinciæ proviſum, quæ propter diuturnitatem pacis, nullum auxilium deſiderarit. Omnia hæc jampridem contra ſe parari: in ſe novi generis imperia conſtitui; vt idem ad portas vrbanis præſideat rebus, & [2] duas bellicoſiſſimas provincias abſens tot annos obtineat: in ſe jura magiſtratuum commutari, ne ex prætura & conſulatu, vt ſemper, ſed per paucos probati & electi in provincias mittantur: [4] in ſe ætatis excuſationem nihil valere, quod ſuperioribus bellis probati ad obtinendos exercitus evocentur: in ſe vno non ſervari, quod ſit omnibus datum ſemper imperatoribus, vt rebus feliciter geſtis aut cum honore aliquo, aut certe ſine ignominia domum revertantur, exercitumque dimittant. Quæ tamen omnia & ſe tuliſſe patienter, & eſſe laturum: neque nunc id agere, vt ab illis abductum exercitum teneat ipſe, quod tamen ſibi difficile non ſit; ſed ne illi habeant, quo contra ſe vti poſſint: proinde, vt eſſet dictum, provinciis excederent, exercitumque dimitterent. Si id ſit factum, nociturum ſe nemini. Hanc vnam atque extremam pacis eſſe conditionem.

LXXXVI. Id vero militibus fuit pergratum, & jucundum, vt ex ipſa ſignificatione potuit cognoſci; vt, qui aliquid victi incommodi exſpectaviſſent, vltro præmium miſſionis ferrent. Nam quum de loco & tempore ejus rei controverſia inferretur, & voce & manibus vniverſi ex vallo, vbi conſtiterant, ſignificare cœperunt, vt ſtatim dimitterentur: neque omni interpoſita fide firmum eſſe poſſe, ſi in aliud tempus differretur. Paucis quum eſſet in vtramque partem verbis diſputatum, res huc deducitur, vt ii, qui habeant domicilium aut poſſeſſiones in Hiſpania, ſtatim; reliqui ad [5] Varum flumen dimittantur. Ne quid eis noceretur, neve quis invitus [6] ſacramento dicere cogeretur, a Cæſare cavetur.

LXXXVII. Cæſar, ex eo tempore, dum ad flumen Varum veniatur, ſe frumentum daturum, pollicetur.

N o t æ.

1. *Neque ſummiſſos duces, rei militaris peritos.*] Dixit tamen Cæſar, cum in Hiſpaniam profectus eſt, ſe venire ad exercitum ſine duce, poſtea ſe iturum ad ducem ſine exercitu.

2. *Duas bellicoſiſſimas provincias.*] Hiſpaniam & Africam.

3. *Ne ex prætura & conſulatu, vt ſemper.*] Ne quis horum eſſet Cæſaris amicus.

4. *In ſe ætatis excuſationem nihil valere.*] Quia emeritos capiebant.

5. *Varum flumen.*] Illa & hac tempeſtate Italiæ & Galliæ limes eſt, ex Alpibus in mare Mediterraneum decurrens, inter Antipolim & Nicæam medius.

Finis & Heſperiæ promoto limite Varus.

6. *Sacramento.*] Aliqui reponunt *ſacramentum.* Quamquam hæc locutio apud au-

licetur.

licetur. Addit etiam, vt, quid quiſque eorum in bello amiſerit, quæ ſint penes milites ſuos, iis, qui amiſerint, reſtituatur: militibus, æqua facta æſtimatione, pecuniam pro iis rebus diſſolvit. Quaſcumque poſtea controverſias inter ſe milites habuerant, ſua ſponte ad Cæſarem [1] intus adierunt. Petreius atque Afranius, quum ſtipendium ab legionibus, pene ſeditione facta, flagitarentur, cujus illi diem nondum veniſſe dicerent, Cæſar vt cognoſceret, poſtulant; eoque vtrique, quod ſtatuit, contenti fuerunt. Parte circiter tertia exercitus eo biduo dimiſſa, II legiones ſuas antecedere, reliquas ſubſequi juſſit; vt non longo inter ſe ſpatio caſtra facerent: eique negotio [2] Q. Fuſium Kalenum legatum præfecit. Hoc ejus præſcripto ex Hiſpania ad Varum flumen eſt iter factum, atque ibi reliqua pars exercitus dimiſſa eſt.

LIBER

NOTÆ.

tores legatur, Liv. lib. IV. *Tribuni auxilio nemo tervitus diceret ſacramento.* Porro Dio ſcribit a Cæſare eximios eſſe dimiſſos, vſum vero aliis ſponte illorum propter honores & quæſtus

1. *Intus adierunt*] Quidam reponunt *in jus.* nec male; dicendum enim eſt *intro*, ex vſu Latini ſermonis.

2. *Q. Fuſium Kalenum*] Fuſiorum familia Plebeia fuit. Is commemoratur & in VII. lib. de bello Gall. Tribunus plebis fuerat, Piſone & Meſſala coſſ. Clodioque ſemper faverat. Acriter in illum Cicero invehitur in VIII. Philippica. Sed facile reſpondet, vt videtur apud Dionis librum XLVI. Tandem exeunte ſecunda dictatura Cæſare, conſul factus eſt.

LIBER II.

Argumentum.

Hic ſecundus liber habet oppugnationem Maßiliæ, ad quam fuerat Trebonius relictus, dum Cæſar totam Hiſpaniam in ſuam redegit poteſtatem, ex ea expulſo Varrone Pompeii legato, ex qua & ipſe reverſus, Maßiliam expugnat. Deinde complectitur bellum in Africa, abſente Cæſare, per Curionem ejus legatum cum Attio Varo Pompeiano & Iuba rege Numidiæ geſtum, quo bello Curio & ejus exercitus periit.

I. DVm hæc in Hiſpania geruntur, C. Trebonius legatus, qui ad oppugnationem Maſſiliæ relictus erat, duabus ex partibus aggerem, vineas, turreſque ad oppidum agere inſtituit. Vna erat proxima portui navalibuſque: altera ad partem, qua eſt aditus [ex Gallia atque Hiſpania ad id mare, [1] quod adigit] ad oſtium Rhodani. Maſſilia enim fere ex III oppidi partibus mari alluitur. Reliqua quarta eſt, quæ aditum habet a terra. Hujus quoque ſpatii pars ea, quæ ad arcem pertinet, loci natura, & valle altiſſima munita longam & difficilem habet oppugnationem. Ad ea perficienda opera C. Trebonius magnam jumentorum atque hominum multitudinem ex omni provincia vocat, vimina materiamque comportari jubet. Quibus comparatis rebus, aggerem in altitudinem pedum LXXX exſtruit.

II. Sed tanti erant antiquitus in oppido omnium rerum ad bellum apparatus, tantaque multitudo tormentorum, vt eorum vim nullæ contextæ viminibus vineæ ſuſtinere poſſent. Aſſeres enim pedum XII cuſpidibus præfixi, atque [2] hi maximis baliſtis miſſi per IV ordines cratium [in terra] defigebantur.

Notæ.

1. *Quod adigit] ad oſtium Rhodani.*] Locus ſcatet mendis. Alii codices habent *quod attingit ad oſtium*, alii *quod attingit oſtium*. De oſtio Rhodani non convenit inter autores. Nunc quinque enumerantur.

2. *Atque hi maximis baliſtis.*] Baliſta vox eſt Græca quæ a *jaciendo* dicitur; βάλλειν enim eſt *jacere*. Majores erant quæ maxima pondera jaciebant, aliquando CCCLX pondo, vt habet Vitruvius lib. x. cap. vltimo. Plura ſunt genera ejuſmodi inſtrumentorum vel tormentorum quæ lapides & tela mittebant, quæ vidiſſe juvaret magis, quam deſcripta legere. Ætate certe Cæſaris non lapides tantum, ſed & ſpicula & aſſeres cuſpidibus præfixi, baliſtis jaciebantur. De his vide Lipſium poliorceticon lib. III. qui varia docet, quia variata ætatibus. Harum machinarum, tum vim tum celeritatem ſic Lucanus deſcribit:

Sed major Graio Romana in corpora ferro
Vis inerat, neque enim ſolis contenta lacertis
Lancea, ſed tenſo baliſtæ turbine rapta,
Haud vnum contenta latus tranſire quieſcit.
Sed pandens perq; arma viam, perq; oſſa relicta
Morte fugit, ſupereſt telo poſt vulnera curſus.

deſigebantur. Itaque pedalibus lignis conjunctis inter ſe [1] porticus integebatur; atque hac agger inter manus proferebatur. [2] Antecedebat teſtudo pedum LX æquandi loci cauſſa [facta; item] [3] ex fortiſſimis lignis, involuta omnibus rebus, quibus ignis jactus & lapides defendi poſſent. Sed magnitudo operum, altitudo muri, atque turrium, multitudo tormentorum omnem adminiſtrationem tardabat. Tum crebræ per Albicos eruptiones fiebant ex oppido, igneſque aggeri & turribus inferebantur. Quæ facile noſtri repellebant milites; magniſque vltro illatis detrimentis, eos, qui eruptionem fecerant, in oppidum rejiciebant.

III. Interim L. Naſidius ab Cn. Pompeio cum claſſe navium XVI, in quibus paucæ erant æratæ, L. Domitio Maſſilienſibuſque ſubſidio miſſus, [4] freto Siciliæ, imprudente atque inopinante [5] Curione, provehitur: appulſiſque [6] Meſſanam navibus, atque inde, propter repentinum terrorem, principum ac ſenatus fuga facta, ex navalibus eorum vnam deducit. Hac adjuncta ad reliquas naves, curſum Maſſiliam verſus perficit; præmiſſaque clam navicula, Domitium Maſſilienſeſque de ſuo adventu certiores facit; eoſque magnopere hortatur, vt rurſus cum Bruti claſſe, additis ſuis auxiliis, confligant.

IV. Maſſilienſes poſt ſuperius incommodum veteres ad eundem numerum ex navalibus productas naves refecerant, ſummaque induſtria armaverant. remigum gubernatorumque magna copia [ſuppetebat.] Piſcatoriaſque adjecerant, atque contexerant, vt eſſent ab ictu telorum remiges tuti; has ſagittariis tormentiſque compleverant. Tali modo inſtructa claſſe, omnium ſeniorum, matrumfamiliæ, virginum precibus & fletu excitati, vt extremo tempore civitati ſubvenirent, non minore animo ac fiducia, quam

NOTÆ.

1. *Porticus.*] Porticus vinearum Cæſaris, qua parte producebant aggerem milites.

2. *Antecedebat teſtudo pedum* LX, *&c.*] Vulgo fiebat ex hominibus ſcutatis, ſcuta ſua capiti prætendentibus, quorum alii erant altiores, alii vero ſeſe inclinabant humiliores, tertii gradatim ſummiſſi, & poplitibus inſidentes, vt formam ædificii fornicati referrent. Hic vero teſtudo alia eſt, ex lignis nempe facta, ſed quæ tamen formam habebat illius militaris teſtudinis, cujus quamquam rarum legatur exemplum apud ſcriptores, Ammianus tamen lib. XXVI. innuit aliquid ſimile, dum deſcripta quadam quæ a tribuno facta fuerat in navigiis teſtudine, addit: *Quod machinæ genus contra murales pugnas ideo figuratur hac ſpecie, vt miſſilium iſtas atque ſaxorum per decurſus cadentes labiles inſtar imbrium evaneſcant.* Idem lib. XXIII. Helepoſim ſeu machinam capiendis vrbibus aptam qua vti ſolebat Demetrius Poliorcetes, teſtudinem vocat: *Teſtudo compaginatur immanis, axibus roborata longiſſimis ferreiſque clavis aptatur, & contegitur coriis bubulis, &c.* Eſt ergo hæc teſtudo Cæſaris machina lignea, quæ Polybio dicitur lib. X. χελώνη, quaſi *aggeſtitia ſexdecim pedum*; an in toto ambitu, an per latera, neſcitur.

3. *Ex fortiſſimis lignis.*] Fortitudo ad animum refertur, tamen aliquando rebus adhibetur corporeis. Cicero diceret *firmiſſimis.*

4. *Freto Siciliæ.*] Quod eſt inter Italiam & Siciliam, vulgo *le Phare de Meſſine*, quia Meſſanam vrbem alluit.

5. *Curione.*] Curio enim Cæſarianus, de quo ſupra, Siciliam obtinebat.

6. *Meſſanam.*] Meſſana vrbs in Sicilia nobilis, ab Italia freto cognomine diſcreta, cujus tota fere meſſis in mororum frondibus poſita, quibus paſcuntur bombyces ſerici artifices, portum habet inſignem, vulgo *Meſſine.*

quam ante dimicaverant, naves conſcendunt. [1] Communi enim fit vitio naturæ, vt inviſis, latitantibus atque incognitis rebus magis confidamus, vehementiuſque exterreamur, vt tum accidit. Adventus enim [2] L. Naſidii ſumma ſpe & voluntate civitatem compleverat. Nacti idoneum ventum ex portu exeunt, & [3] Tauroenta, quod eſt caſtellum Maſſilienſium, ad Naſidium perveniunt; ibique naves expediunt: rurſuſque ſe ad confligendum animo confirmant; & conſilia communicant. Dextra pars Maſſilien-
V. ſibus attribuitur, ſiniſtra Naſidio. Eodem Brutus contendit, aucto navium numero. Nam ad eas, quæ factæ fuerant [4] Arelate per Cæſarem, captivæ Maſſilienſium acceſſerant VI. Has ſuperioribus refecerat diebus, atque omnibus rebus, inſtruxerat. Itaque ſuos cohortatus, [5] quos integros ſuperaviſſent, vt victos contemnerent, [6] plenus ſpei bonæ atque animi adverſus eos proficiſcitur. Facile erat ex caſtris C. Trebonii, atque omnibus ſuperioribus locis proſpicere in vrbem, vt omnis juventus, quæ in oppido remanſerat, omneſque ſuperioris ætatis, cum liberis atque vxoribus, publiciſque cuſtodiis, aut ex muro ad cælum manus tenderent, aut templa Deorum immortalium adirent, & ante ſimulacra projecti victoriam ab Diis expoſcerent. Neque erat quiſquam omnium, qui non in ejus diei caſu ſuarum omnium fortunarum eventum conſiſtere exiſtimaret. Nam & honeſti ex juventute, & cujuſque ætatis ampliſſimi, nominatim evocati atque obſecrati naves conſcenderant; vt, ſi quid adverſi accidiſſet, ne ad conandum quidem ſibi quidquam reliqui fore viderent: ſi ſuperaviſſent vel domeſticis opibus, vel externis auxiliis de ſalute vrbis confiderent.

VI. Commiſſo prælio, Maſſilienſibus res nulla ad virtutem defuit: ſed memores eorum præceptorum, quæ paullo ante ab ſuis acceperant, hoc animo decertabant, vt nullum aliud tempus ad conandum habituri viderentur, &, quibus in pugna vitæ periculum acciderent, non ita multo ſe reliquorum civium fatum antecedere exiſtimarent, quibus vrbe capta eadem eſſet belli fortuna patienda. Deductiſque noſtris paullatim navibus, & artificio gubernatorum mobilitati navium locus dabatur; &, ſi quando noſtri facultatem

NOTÆ.

1. *Communi enim fit vitio naturæ, &c.*] *Omne* enim *ignotum pro magnifico eſt*, vt habet Tacitus in vita Iulii Agricolæ.

2. *L. Naſidii*] Hic Naſidius Cæſari Pompeioque ſuperſtes, ad Brutum & Caſſium ſe applicuit, tandem ad Sextum Pompeium ſe contulit, cujus cum res eſſent deploratæ, tranſivit ad Antonium. Autor eſt Appianus lib. V.

3. *Tauroenta.*] ignoratur. Marcianus Heracleota ſtatuit inter Maſſiliam & Antipolim; qua fortaſſe ratione ductus Cenalis, *Toulon* eſſe putat.

4. *Arelate.*] De Arelate ſupra.

5. *Quos integros ſuperaviſſent, vt victos contemnerent.*] Sic his libris Cæſar paſſim in contemptum adducit hoſtes. Sic Ageſilaus apud Xenophontem lib. III. Græcarum hiſtoriarum, ratus contemptum hoſtium addere alacritatem ad pugnam, juſſit vendi captivos barbaros nudos, vt imbellia, alba & mollia eorum corpora tamquam non laborioſorum cum vidiſſent, vt mulieres contemnerent.

6. *Plenus ſpei bonæ.*] Sic hoc ipſo libro, ſic & Salluſtius lib. Iugurt. hiſt. *Illi pariter læti, ac ſpei bonæ pleni eſſe.* Eodem modo Latine dicitur, *bene ſperare & male timere.*

facultatem nacti ferreis injectis manibus navem religaverant, vndique ſuis laborantibus ſuccurrebant. Neque vero conjuncti Albicis cominus pugnando deficiebant : neque multum cedebant virtute noſtris. Simul ex minoribus navibus magna vis eminus miſſa telorum multa noſtris de improviſo imprudentibus atque impeditis vulnera inferebant ; conſpicatæque naves triremes II navem D. Bruti, [1] quæ ex inſigni facile agnoſci poterat, duabus ex partibus ſeſe in eam incitaverant : ſed tantum re proviſa Brutus celeritate navis eniſus eſt, vt parvo momento antecederet. Illæ adeo graviter inter ſe incitatæ conflixerunt, vt vehementiſſime vtræque ex concurſu laborarent ; altera vero, [2] præfracto roſtro, tota collabefieret. Qua re animadverſa, quæ proximæ ei loco ex Bruti claſſe naves erant, in eas impeditas impetum faciunt, celeriterque ambas deprimunt. VII. Sed [3] Naſidianæ naves nullo vſui fuerunt, celeriterque pugna exceſſerunt. [4] Non enim has aut conſpectus patriæ, aut propinquorum præcepta ad extremum vitæ periculum adire cogebant. Itaque ex eo numero navium nulla deſiderata eſt : ex Maſſilienſium claſſe v ſunt depreſſæ, IV captæ, I cum Naſidianis profugit : quæ omnes citeriorem Hiſpaniam petiverunt. At ex reliquis vna præmiſſa Maſſiliam, hujus nuntii perferendi gratia, quum jam appropinquaret vrbi, omnis ſeſe multitudo ad cognoſcendum effudit : ac, re cognita, tantus luctus excepit, vt vrbs ab hoſtibus capta eodem veſtigio videretur. Maſſilienſes tamen nihilo ſequius ad defenſionem vrbis reliqua apparare cœperunt. VIII. Eſt animadverſum ab legionariis, qui dexteram partem operis adminiſtrabant, ex crebris hoſtium eruptionibus, magno ſibi eſſe præſidio poſſe, ſi pro caſtello ac receptaculo, turrim ex latere ſub muro feciſſent : quam primo ad repentinos incurſus humilem parvamque fecerant. Huc ſe referebant : hinc, ſi qua major oppreſſerat vis, propugnabant : hinc ad repellendum & proſequendum hoſtem procurrebant. Patebat hæc quoquoverſus pedes XXX, ſed parietum craſſitudo pedes V. Poſtea vero, [5] vt eſt rerum omnium magiſter vſus, hominum adhibita ſolertia, inventum eſt, magno eſſe vſui poſſe,

ſi

NOTÆ

1. *Quæ ex inſigni facile agnoſci poterat.*] Quo agnoſcebatur, & vnde forte etiam nomen habebat. Sic apud Virg.

Centauro invehitur magna. ————

id eſt, navi, quæ a picto in puppi vel prora centauro ſic vocabatur. Ita apud Tacitum lib. VI. Annal. *Nec quiſquam ariete ſacrificaverit, credito vexiſſe Phryxum, ſive id animal, ſeu navis inſigne fuit*

2. *Præfracto roſtro*] Cum enim nondum ea tormenta bellica haberent, quæ canones appellantur, roſtris æreis ſuas naves inſtruebant, quæ vento & remis actæ, tanta vi collidebantur mutuorum roſtrorum, vt ſæpe inter ſe cohærentes nulla vi diſſolvi poſſent. Eo autem conſilio roſtris armabantur, vt hoſtium perforarent navigia.

3. *Naſidianæ naves nullo vſui fuerunt.*] Ita dicitur apud Terentium : *Tam nulli conſilii ſum*, apud Ciceronem : *Alia pecudis jecur.*

4. *Non enim has aut conſpectus patriæ.*] De qua Cicero lib. I. de officiis : *Omnes omnium caritates patria vna complexa eſt, pro qua quis bonus dubitet mortem oppetere?*

5. *Vt eſt omnium rerum magiſter vſus.*] Sic Plinius lib. XXXVI. cap. II. Vocat vſum efficaciſſimum rerum omnium magiſtrum.

ſi hæc eſſet in altitudinem turris elata. Id hac ratione perfectum eſt.

IX. Vbi turris altitudo perducta eſt ad contabulationem : eam in parietes inſtruxerunt ita, vt capita tignorum extrema parietum ſtructura tegerentur, ne quid emineret, vbi ignis hoſtium inhæreſceret. Hanc inſuper contignationem, [1] quantum tectum plutei ac vinearum paſſum eſt, laterculo adſtruxerunt : ſupraque eum locum duo tigna tranſverſa injecerunt, non longe ab extremis parietibus, quibus ſuſpenderent eam contignationem, quæ turri tegumento eſſet futura : ſupraque ea tigna directo tranſverſas trabes injecerunt, eaſque axibus religaverunt. Has trabes paullo longiores atque eminentiores, quam extremi parietes erant, effecerunt; vt eſſet, vbi tegumenta præpendere poſſent, ad defendendos ictus ac repellendos, dum inter eam contignationem parietes exſtruerentur : eamque contabulationem ſummam lateribus lutoque conſtraverunt, ne quid ignis hoſtium nocere poſſet : [2] centoneſque inſuper injecerunt ; ne aut tela tormentis miſſa tabulationem perfringerent, [3] aut ſaxa ex catapultis latericium diſcuterent. [4] Storeas autem ex funibus anchorariis tres in longitudinem parietum turris latas IV pedes fecerunt : [5] eaſque ex III partibus, quæ ad hoſtes

NOTÆ.

1. *Quantum tectum plutei ac vinearum paſſum eſt.*] Pluteorum & vinearum vſus fere idem, materia eadem, forma diverſa, quam non ſatis autores deſcribunt, eo ſcilicet tempore quo erat omnium oculis expoſita. Imo nec Cæſar niſi obiter, vt deſcribat quo præſidio inſuetæ quædam & a ſe militibuſque ſuis inventæ machinæ fuerint tuto exædificatæ. Vegetius qui eas machinas, vineas dico & pluteos, videtur data opera, & ex profeſſo, vt aiunt, deſcripſiſſe; ſic tamen id agit, vt quomodo inter ſe differant valde dubium relinquat, nec aliud videatur diverſum, niſi quod in ſimilitudinem abſidis efformatus ſit pluteus, hoc eſt fornicis, ſeu ſemicirculi, terniſque rotulis circumagatur; quarum vna in medio, duæ in capitibus, id eſt in ipſis extremitatibus, ſupponuntur, cum in vineæ deſcriptione, nec rotarum, nec abſidis figuræ vlla fiat mentio. Alii autores pro cratibus vſurpant, alii diſtinguunt pluteos à cratibus. Conſtabant certe ex cratibus, ſed & ex tabulis. Verum apud inferioris ævi ſcriptores varia quoq; videtur forma pluteorum, quos tentoria vocant. Videtur autem tentoriorum forma non eſſe ſemicircularis, aut abſidem referre, hoc eſt, totæ circulum. Sic depinxit & vineam & pluteum Lipſius.

2. *Centoneſque.*] Centones ſunt craſſiora ſtragula villis paſſim pendentibus, quibus pauperum lecti ſternebantur.

3. *Aut ſaxa ex catapultis latericium diſcuterent.*] Catapultæ nervis intorquebantur, vt paſſim apud Vegetium & apud alios ſcriptores legitur. Saxa quidem emittebant, vt hic videtur, & apud Valerium Maximum lib. I. apud Ciceronem lib. II. Tuſculanarum Quæſt. & Nonium Marcellum; quamquam apud Vitruvium ſagittas ſoleant ejicere. Ariſtophanis Scholiaſtes de iis ſic habet: Καταπέλτης εἶδος μηχανῆς, ἀφ' ἧς ἀκόντια καὶ ἄλλα τινὰ πέμπουσι. *Catapulta genus machinæ, e qua jacula & alia quædam mittunt.* Fortaſſe baliſta & catapulta eadem fuit machina, ſed catapultæ nomen abiit, baliſtæ ſucceſſit. Nam in gloſſis quæ ſub Iuſtiniani ævo, ſic explicatur καταπέλτης, *baliſta.* Quæ catapultaria machinatio, teſte Diodoro lib. XIV. temporibus Dionyſii Senioris Syracuſis fuit reperta, cujus telum cum vidiſſet Archidamus Lacedæmonius, tunc primum e Sicilia allatum, cœpit dicere, ὤλετο ἀρετά, *periit virtus*, vt teſtatur Plutarchus. Quid ſi noſtræ ætatis tormenta bellica quæ canones appellantur, vidiſſet, fuit dicturus?

4. *Storeas*]. Storeæ mattarum genera, non e palea, vt videtur, a Græco στορέννυμι, *ſternere* dicta.

5. *Eaſque ex tribus partibus*] Turris illius quadratæ ſcilicet quatuor erant partes, ſed poſterior intecta erat, quia tuta, nec objecta hoſtibus vt aliæ tres.

ſtes vergebant, eminentibus trabibus circum turrem prænpendentes, religaverunt. Quod vnum genus tegumenti aliis locis erant experti nullo telo neque tormento transjici poſſe. Vbi vero ea pars turris, quæ erat perfecta, [1] tecta atque munita eſt ab omni ictu hoſtium; pluteos ad alia opera abduxerunt: [2] turris tectum per ſe ipſum [3] prehenſionibus ex contignatione prima ſuſpendere ac tollere cœperunt; vbi, quantum ſtorearum demiſſio patiebatur, tantum elevabant. Intra hæc tegumenta abditi atque muniti parietes lateribus exſtruebant: rurſuſque alia prehenſione ad ædificandum ſibi locum expediebant. Vbi tempus alterius contabulationis videbatur, tigna item vt primo tecta extremis lateribus exſtruebant, exque ea contignatione rurſus ſummam contabulationem ſtoreaſque elevabant. Ita tuto, ac ſine vllo vulnere ac periculo VI tabulata exſtruxerunt: feneſtraſque, quibus in locis viſum eſt, ad tormenta mittenda in ſtruendo reliquerunt. Vbi ex ea turri, quæ circum eſſent, opera tueri ſe poſſe X.
confiſi ſunt; [4] muſculum pedum LX longum ex materia bipedali, quem a turri latericia ad hoſtium turrem murumque perducerent, facere inſtituerunt: cujus muſculi hæc erat forma. Duæ primum trabes in ſolo æque longæ, diſtantes inter ſe pedes IV collocantur: inque eis columellæ pedum in altitudinem V defiguntur. Has inter ſe capreolis [5] molli faſtigio conjungunt, vbi tigna, quæ muſculi tegendi cauſſa ponant, collocentur. Eo ſuper [6] tigna bipedalia injiciunt: eaque laminis claviſque religant. Ad extremum muſculi tectum, trabeſque extremas, [7] quadratas regulas IV patentes digitos defigunt; [8] quæ lateres, qui ſuper muſculo ſtruantur, contineant. Ita faſtigiato, atque ordinatim ſtructo, vt trabes erant in capreolis collocatæ, lateribus lutoque muſculus, vt ab igne, qui ex muro jaceretur, tutus eſſet, contegitur. Supra lateres coria inducuntur; [9] ne canalibus aqua immiſſa lateres diluere poſſet. Coria autem ne rurſus igni ac

NOTÆ.

1. *Tecta atque munita eſt ab omni ictu hoſtium.*] Quia teli impetum mollius recipiebat.

2. *Turris tectum, &c.*] Nihil obſervatione dignius quam quod tectum cum opere non cohærebat, ſed cochleis ſenſim attollebatur, donec ſexta facta fuerit contabulatio.

3. *Prehenſionibus, &c.*] Alii putant eſſe machinas, quas vulgo appellamus *gruës*, alii cochleam, ſive prœla cochleata, quibus aſſentior.

4. *Muſculum pedum LX longum, &c.*] De pedum numero Lipſius dubitat. Enormis enim ei videtur longitudo, ſi præſertim cum latitudine comparabitur IV pedum difficile mota fuiſſet, paucos texiſſet milites. Deinde cui vſui illa longitudo, cum non in longinquum ſpatium tela illa tempeſtate mitterentur; ſed in notis numerorum nil certi relinquitur.

5. *Molli faſtigio.*] Nonius Marcellus: *Molle, non arduum, nec erectum.* Sic Virgil, in Bucolicis:

——— Qua ſe ſubducere colles
Incipiunt, mollique jugum demittere clivo.

6. *Tigna bipedalia.*] Quia facilius eſt invenire XXX pedum tigna, quam vnum LX pedum.

7. *Quadratas regulas.*] Sunt tenuiora ligna, *latas* hodie dicunt quibus lateres, ſive latericiæ tegulæ ſuperponuntur.

8. *Quæ lateres.*] Propterea lateres erant, ne ignis hoſtium noceret.

9. *Ne canalibus aqua immiſſa lateres diluere poſſet.*] Ergo lateres illi non erant igne excocti, qui ſi igne fuiſſent cocti, non aquæ

ac lapidibus corrumpantur, centonibus conteguntur. Hoc opus omne tectum vineis ad ipſam turrim perficiunt, ſubitoque, inopinantibus hoſtibus, machinatione navali, [1] phalangis ſubjectis, ad turrim hoſtium admovent, vt ædificio jungatur.

XI. Quo malo perterriti ſubito oppidani ſaxa quam maxima poſſunt, vectibus promovent, præcipitataque muro in muſculum devolvunt. Ictum firmitas materiæ ſuſtinet; & quidquid incidit, faſtigio muſculi elabitur. Id vbi vident, mutant conſilium: cupas tæda ac pice refertas incendunt, eaſque de muro in muſculum devolvunt. Involutæ labuntur; delapſæ [2] ab lateribus, longuriis, furciſque ab opere removentur. Interim ſub muſculo milites vectibus infirma ſaxa turris hoſtium, quibus fundamenta continebantur, convellunt. Muſculus ex turri latericia a noſtris telis tormentiſque defenditur: hoſteſque ex muro ac turribus ſubmoventur. Non datur libera muri defendendi facultas. Compluribus jam lapidibus ex ea, quæ ſuberat, turri ſubductis, repentina ruina pars ejus turris concidit, pars reliqua conſequens procumbebat.

XII. Tum hoſtes turris repentina ruina commoti, inopinato malo turbati, Deorum ira perculſi, vrbis direptione perterriti, inermes [3] cum inſulis ſeſe porta foras vniverſi proripiunt; ad legatos atque exercitum ſupplices manus tendunt. Qua nova re oblata, omnis adminiſtratio belli conſiſtit: militeſque averſi a prælio ad ſtudium audiendi & cognoſcendi feruntur. Vbi hoſtes ad legatos, exercitumque pervenerunt, vniverſi ſe ad pedes projiciunt: orant, vt adventus Cæſaris exſpectetur: captam ſuam vrbem videre, opera perfecta, turrem ſubrutam; itaque a defenſione deſiſtere: nullam exoriri moram poſſe, quo minus, quum veniſſet, ſi imperata non facerent, ad nutum e veſtigio diriperentur. Docent, ſi omnino turris concidiſſet, non poſſe milites contineri, quin ſpe prædæ in vrbem irrumperent, vrbemque delerent. Hæc, atque ejuſdem generis complura, [4] vt ab hominibus doctis, magna cum miſericordia fletuque pronuntiantur.

Quibus

NOTÆ.

fuiſſent penetrabiles.

Hac in deſcriptione tigna ſunt ligna quæ dicimus *poutres*, trabes vero quas appellamus *ſolives*. Nec aliam ob cauſam a Cæſare fit hujus machinæ tam accurata diligenſque deſcriptio, quam quia erat inſolita. Nec enim tignis trabibuſve in iſtis vti ſolebant, ſed levioribus lignis, & viminibus, quorum hic nullus vſus videtur.

1. *Phalangis ſubjectis.*] Phalanges & phalangæ dicuntur. Virgilius lapſus vocat:

——————— *pedibuſque rotarum*
Subjiciunt lapſus. ———————

Scutatæ infra dicuntur ab eodem Cæſare, Hebraïca a voce פלך, *Phalec*, vnde Arabica *Phalaca*

2. *Ab lateribus.*] Non lateres intelligit, ſed latera ab vtraque parte muſculi. De muſculo dictum ſupra lib. VII. de bello Gallico.

3. *Cum inſulis.*] Inſula, vt teſtatur Servius lib. X. Æneid. erat faſcia in diadematis morem, de qua, parte ab vtraque pendebant vittæ. Ornamenta erant ſacerdotum, victimarum & ſupplicum, quibus haud abſimiles ſunt vittæ binæ vtrinque ex epiſcoporum noſtrorum mitris dependentes, quæ & hinc forte ſumpſerunt originem.

4. *Vt ab hominibus doctis.*] Tanta erat eorum doctrinæ fama, vt nobiliſſimi Romanorum diſcendi ſtudio pro Athenienſi peregrinatione Maſſilienſem ſuſciperent Strabonis ætate, qui ejus rei autor eſt lib. IV. Item Cicero in oratione pro Flacco. Hotomanus ſumit pro *doctis ad luc.*

Quibus

Quibus rebus commoti legati, milites ex opere deducunt, oppugnatione XIII. deſiſtunt, operibus cuſtodias relinquunt. Induciarum quodam genere miſericordia facto, adventus Cæſaris exſpectatur. Nullum ex muro, nullum a noſtris mittitur telum: vt re confecta, omnes curam & diligentiam remittunt. Cæſar enim per litteras Trebonio magnopere mandaverat, ne per vim oppidum expugnari pateretur; ne gravius permoti milites, & defectionis odio, & contemptione ſui, & diutino labore, omnes puberes interficerent. Quod ſe facturos minabantur. Ægreque tunc ſunt retenti, quin oppidum irrumperent: graviterque eam rem tulerunt, quod ſtetiſſe per Trebonium, quominus oppido potirentur, videbatur. At hoſtes XIV. ſine fide tempus atque occaſionem fraudis ac doli quærunt. [1] Interjectiſque aliquot diebus, [2] noſtris languentibus, atque animo remiſſis, ſubito, meridiano tempore, quum alius diſceſſiſſet, alius ex diutino labore in ipſis operibus quieti ſe dediſſet, arma vero omnia repoſita contectaque eſſent; [3] portis ſe foras erumpunt; ſecundo magnoque vento ignem operibus inferunt. Hunc ſic diſtulit ventus, vti vno tempore agger, plutei, teſtudo, turris, tormentaque flammam conciperent, & prius hæc omnia conſumerentur, quam, quemadmodum accidiſſet, animadverti poſſet. Noſtri repentina fortuna permoti, arma, quæ poſſunt, arripiunt. Alii ex caſtris ſeſe incitant. Fit in hoſtes impetus: ſed e muro, ſagittis, tormentiſque fugientes perſequi prohibentur. Illi ſub murum ſe recipiunt; ibique muſculum turrimque latericiam libere incendunt. Ita multorum menſium labor, hoſtium perfidia, & vi tempeſtatis, [4] puncto temporis interiit. Tentaverunt hoc idem Maſſilienſes poſtero die, eandem nacti tempeſtatem; majori cum fiducia ad alteram turrem, aggeremque, eruptione pugnaverunt; multumque ignem intulerunt. Sed vt ſuperioris temporis contentionem noſtri omnem remiſerant; ita proximi diei caſu admoniti, omnia ad defenſionem paraverant. Itaque multis interfectis, reliquos infecta re in oppidum repulerunt. Trebonius ea, quæ ſunt amiſſa, multo XV. majore ſtudio militum adminiſtrare & reficere inſtituit. Nam vbi tantos ſuos labores & apparatus male cecidiſſe viderunt, induciiſque per ſcelus violatis, ſuam virtutem irriſui fore perdoluerunt; quod, vnde agger omnino comportari poſſet, nihil erat reliquum, omnibus arboribus longe lateque in finibus Maſſilienſium excisis, & convectis, aggerem novi generis atque inauditum, ex latericiis duobus muris, ſenum pedum craſſitudine,

tudine,

NOTÆ.

1. *Interjectis aliquot diebus.*] Vegetius lib. IV. cap. XXVIII. *Cum negligentia intervenerit, paribus inſidiis ſubjacent obſidentes: nam ſive cibo ſive ſomno, &c.*

2. *Noſtris languentibus*] Languere eſt otioſum eſſe & torpere. Cicero: *Cum e via languerem.*

3. *Portis ſe foras erumpunt.*] Quo ſenſu plures autores active accipiunt.

4. *Puncto temporis.*] Id eſt, momento. Ita Terentius in Phormione act. I. ſcen. IV. *Tunc temporis punctum ad hanc rem mihi eſt* Vbi Donat. pro momento & anguſtiſſimo ſpatio. Cicero Philip. II. *Attende enim paulliſper, cogitationemque ſobrii hominis ad punctum temporis ſuſcipe.* Græce στιγμὴ χρόνου.

tudine, atque eorum murorum contignationem facere inſtituerunt, æqua
fere latitudine, atque ille congeſtus ex materia fuerat agger. Vbi autem
ſpatium inter muros, aut imbecillitas materiæ poſtulare videretur, pilæ
interponuntur, tranſverſaria tigna injiciuntur, quæ firmamento eſſe poſſint.
Et quidquid eſt contignatum, cratibus conſternitur, crateſque luto inte-
guntur. Sub tecto miles dextera ac ſiniſtra muro tectus, adverſus plutei
objecta, operi quæcunque vſui ſunt, ſine periculo ſupportat. Celeriter
res adminiſtratur: diuturni laboris detrimentum ſollertia & virtute mi-
litum brevi reconcinnatur. Portæ, quibus locis videtur, eruptionis
XVI. cauſſa, in muro relinquuntur. Quod vbi hoſtes viderunt, ea, quæ
diu longoque ſpatio refici non poſſe ſperaſſent, paucorum dierum opera
& labore ita refecta, vt nullus perfidiæ neque eruptioni locus eſſet; neque
quidquam omnino relinqueretur, quo aut vi militibus, aut igni operibus
noceri poſſet, eodemque exemplo ſentiunt totam vrbem, qua ſit aditus,
ab terra, muro, turribuſque circumiri poſſe, ſic, vt ipſis conſiſtendi in
ſuis munitionibus locus non eſſet; quum pene inædificata in muris ab
exercitu noſtro mœnia viderentur, ac tela manu conjicerentur; [1] ſuo-
rumque tormentorum vſum, quibus ipſi magna ſperaviſſent, ſpatio pro-
pinquitatis interire: parique conditione e muro ac turribus bellandi data,
virtute ſe noſtris adæquare non poſſe intelligunt: ad eaſdem deditionis
XVII. conditiones recurrunt. M. Varro in vlteriore Hiſpania initio cognitis
iis rebus, quæ ſunt in Italia geſtæ, diffidens Pompeianis rebus, amiciſ-
ſime de Cæſare loquebatur. Præoccupatum ſeſe legatione ab Cn. Pom-
peio, teneri obſtrictum fide: neceſſitudinem quidem ſibi nihilo minorem
cum Cæſare intercedere: neque ſe ignorare, quod eſſet officium legati,
[2] qui fiduciariam operam obtineret; quæ vires ſuæ, quæ voluntas erga
Cæſarem totius provinciæ. Hæc omnibus ferebat ſermonibus; neque ſe
in vllam partem movebat. Poſtea vero, quum Cæſarem ad Maſſi-
ſiliam diſtineri cognovit, copias Petreii cum exercitu Afranii eſſe con-
junctas, magna auxilia conveniſſe, magna eſſe in ſpe atque exſpecta-
tione, & conſentire omnem citeriorem Provinciam, quæque poſtea acci-
derant, de anguſtiis ad Ilerdam rei frumentariæ accepit; atque hæc
ad eum latius atque inflatius Afranius perſcribebat: ſe quoque ad mo-
tum

NOTÆ.

1. *Suorumque tormentorum vſum, &c.*] Idipſum ſic Lucanus deſcribit lib III

Quæ prius e longo nocuerunt miſſa receſſu,
Iam poſt terga cadunt. nec Graiis flectere iactum,
Aut facilis labor eſt longinqua ad tela parati
Tormenti mutare modum. ———

Catapultæ enim graves erant machinæ quæ non facile agebantur aut varias in partes movebantur, quomodo nunc & noſtri hodie *ganones* voce vernacula dicti.

2. *Qui fiduciariam operam obtineret*] Non propriam operam, non propriam provinciam regeret, quam ſuo tempore reddere deberet. Sic poſtea lib. de bello Alexand. vocat fiduciarium Arſinoes regnum, quod non erat proprium, ſed fratris Ptolemæi. Sic Livius lib. XXX. *Philippus magis de Argis quam de Corintho ſollicitus, optimum ratus Nabidi eam Lacedæmoniorum tyranno velut fiduciariam dare, ut victori reſtitueret.*

tum fortunæ movere cœpit. Delectum habuit tota provincia; legionibus completis II cohortes circiter XXX alarias addidit, frumenti magnum numerum coëgit, quod Maſſilienſibus, item quod Afranio Petreioque mitteret. Naves longas X [1] Gaditanis, vt facerent, imperavit: complures præterea [2] Hiſpali faciendas curavit: [3] pecuniam omnem omniaque ornamenta ex Fano Herculis in oppidum Gades contulit. Eo VI cohortes, præſidii cauſſa, ex provincia miſit: Caiumque Gallonium, equitem Romanum, familiarem Domitii, qui eo procurandæ hæreditatis cauſſa venerat miſſus a Domitio, oppido Gadibus præfecit: arma omnia privata & publica in domum Gallonii contulit. Ipſe habuit graves in Cæſarem conciones. Sæpe ex tribunali prædicavit adverſa Cæſarem prælia feciſſe, magnum numerum ab eo militum ad Afranium perfugiſſe. Hæc ſe certis nuntiis, certis auctoribus, comperiſſe. Quibus rebus perterritos cives Romanos ejus provinciæ ſibi ad remp. adminiſtrandam [4] H-S. CXC, & argenti pondo XX millia, tritici modios CXX millia polliceri cogit. Quas Cæſari eſſe amicas civitates arbitrabatur, iis graviora onera injungebat: qui verba atque orationem adverſus rempubl. habuiſſent, eorum bona in publicum addicebat; præſidiaque eo deducebat, & [5] judicia in privatos reddebat: [6] provinciam omnem in ſua & Pompeii verba jusjurandum adigebat. Cognitis iis rebus, quæ ſunt geſtæ in citeriore Hiſpania, parabat bellum. Ratio autem hæc erat belli, vt ſe cum II legionibus Gadis conferret, naves, frumentumque omne ibi contineret. Provinciam enim omnem Cæſaris rebus favere cognoverat. [7] In inſula frumento navibuſque XVIII.

NOTÆ.

1. *Gaditanis.*] Gades a Pœnis *Gadir*, quod eorum lingua *ſepem* ſignificat. Olim enim fuerunt duæ inſulæ, vt memorat Strabo, item Plinius. Nunc vna eſt cum vrbe cognomine Auguſta Iulia poſtea dicta, plenaque civibus Romanis qui ad equeſtrem cenſum pervenerant. Erant enim nautici homines & mercimoniis dediti. Nunc dicitur *Cadiz*.

2. *Hiſpali.*] Hiſpalis vrbs antiquiſſima pulcherrimaque, a Pœnis ſic a ſitu dicta. Hebraïce enim dicitur השפל, *Haſpel*, planities aut planum humile. Hebraica autem lingua aut Hebraicæ proxima Phœnices, ipſi Hebræis proximi finitimique ſunt locuti. Plinius lib. III. cap. I. *Quatuor juridici conventus ſunt*, Hiſpaniæ vlterioris, *Gaditanus*, *Cordubenſis*, *Aſtigitanus*, *& Hiſpalenſis*. Hodie *Sevilla*.

3. *Pecuniam omnem, &c.*] Quia ibi condita Herculis oſſa credebantur, magna erat loci religio, magna donorum copia vſque ab antiquis temporibus oblatorum. Illuc Lucullum bonorum ſuorum decimas miſiſſe legimus, illuc profectum Hannibalem, priuſquam in Italiam contenderet, vt vota ſua ſolveret. Quæ quidem, & alia Varro Gâdes transtulit, ne Cæſari in prædam cederent.

4. H-S. CXC.] Hic locus varie a doctis hominibus legitur, quod factum eſt ob facile irrepentes numerorum notis mendas. Eſt autem manifeſtum mendum, cum bis pecuniam videatur non fuiſſe impoſiturus, niſi diverſis temporibus. Cur ſeſtertium & argenti pondo cum idem eſſe videatur. Vnumquodque autem pondo centum drachmas valebat, ex Budæo, quæ drachma nummo valebat.

5. *Iudicia in privatos reddebat*] Qui ſcilicet adverſus rempubl. & Pompeium verba habuerant. Iudicia enim in privatos reddere eum, qui provinciam obtineret, nihil habuit iniquitatis.

6. *Provinciam omnem, &c.*] modus loquendi jam ſupra obſervatus.

7. *In inſula*] Gaditana ſcilicet. Gades enim in inſula ſunt poſitæ.

vibuſque comparatis, bellum duci non difficile exiſtimabat. Cæſar, etſi multis neceſſariiſque rebus in Italiam revocabatur; tamen conſtituerat nullam partem belli in Hiſpaniis relinquere: quod magna eſſe [1] Pompeii

XIX. beneficia & magnas clientelas in citeriore provincia ſciebat. Itaque duabus legionibus miſſis in vlteriorem Hiſpaniam [2] cum Q. Caſſio Tribuno pleb. ipſe cum equitibus DC magnis itineribus progreditur; edictumque præmittit ad quam diem magiſtratus principeſque omnium civitatum ſibi eſſe præſto [3] Cordubæ vellet. Quo edicto tota provincia pervulgato, nulla fuit civitas, quin ad id tempus partem ſenatus Cordubam mitteret; nulluſve civis Romanus paullo notior, quin ad diem conveniret. Simul ipſe Cordubæ conventus per ſe portas Varroni clauſit; cuſtodias vigiliaſque in muro turribuſque diſpoſuit. Cohortes II, quæ [4] Colonicæ appellabantur, quum eo caſu veniſſent tuendi oppidi cauſſa, apud ſe retinuit. Iiſdem diebus [5] Carmonenſes, quæ eſt longe firmiſſima totius provinciæ civitas, deductis III in arcem oppidi cohortibus a Varrone præſidio, per ſe cohortes

XX. ejecit, portaſque præcluſit. Hoc vero magis properare Varro, vt cum legionibus quamprimum Gades contenderet: ne itinere, aut transjectu intercluderetur. Tanta, ac tam ſecunda in Cæſarem voluntate provinciæ progreſſo ei paullo longius litteræ a Gadibus redduntur; ſimul atque cognitum ſit de edicto Cæſaris, conſenſiſſe Gaditanos principes cum tribunis cohortium, quæ eſſent ibi in præſidio, vt Gallonium ex oppido expellerent, vrbem inſulamque Cæſari ſervarent. Hoc inito conſilio, denuntiaviſſe Gallonio, vt ſua ſponte, dum ſine periculo liceret, excederet Gadibus. Si id non feciſſet, ſibi conſilium capturos. Hoc timore adductum Gallonium Gadibus exceſſiſſe. His cognitis rebus, altera ex II legionibus, quæ Vernacula appellabatur, ex caſtris Varronis, adſtante & inſpectante ipſo, ſigna ſuſtulit, ſeſeque Hiſpalim recepit, atque in foro & porticibus ſine maleficio conſedit. Quod factum adeo ejus conventus cives Romani comprobaverunt, vt domum ad ſe quiſque hoſpitio cupidiſſime reciperet. Quibus rebus perterritus Varro, quum itintere converſo, [6] ſeſe Italicam venturum promiſiſſet, certior a ſuis factus eſt, præcluſas eſſe portas. Tum vero, omni intercluſus itinere, ad Cæſarem mittit, paratum ſe

NOTÆ.

1. *Pompeii beneficia.*] Sunt promotiones in altiores gradus, quæ vox eſt plane militaris. Itaque apud Vegetium lib. II. Beneficiarii dicuntur qui a tribuno promoti ſunt. Ita apud Suetonium Claudius appellat: *Beneficii ſui centuriones*, quos e grege militum ad centurionarum perduxerat.

2. *Cum Q. Caſſio*] Is eſt qui tribunus pl. initio belli civilis ad Cæſarem confugit, de quo multa poſtea ſequentibus paginis.

3. *Cordubæ*] Corduba vnus erat de quatuor juridicis Hiſpaniæ vlterioris conventibus, pop. R. colonia, cognomento Patritia, deducta a M. Marcello. Senecarum, Lucanique Poëtæ patria. *Cordouë*.

4. *Colonicæ.*] Sic a colonis dictæ, quod delectus earum in coloniis eſſet habitus.

5. *Carmonenſes.*] Carmona vrbs Andaluſiæ in Bætis, ſiniſtra ripa, non procul ab Hiſpali

6. *Seſe Italicam venturum.*] Alio nomine *Ilipa*, ad Bætis dextram ripam inter Cordubam & Hiſpalim, Imperatorum Rom. Trajani & Theodoſii patria. Hodie *Pens Flor.*

ſe eſſe legionem, cui juſſerit, tranſdere. Ille ad eum [1] Sex. Cæſarem mittit,
atque huic tranſdi jubet. Tranſdita legione, Varro Cordubam ad Cæſa-
rem venit: relatis ad eum publicis rationibus, cum fide, quod penes eum
eſt pecuniæ, tranſdit; &, quod vbique habeat frumenti, ac navium,
oſtendit. Cæſar habita concione Cordubæ, omnibus generatim gratias XXI.
agit; civibus Romanis, quod oppidum in ſua poteſtate ſtuduiſſent ha-
bere; Hiſpanis, quod præſidia expuliſſent; [2] Gaditanis, quod conatus
adverſariorum infregiſſent, ſeſeque in libertatem vindicaſſent; tribunis
mil. centurionibuſque qui eo præſidii cauſſa venerant, quod eorum con-
ſilia ſua virtute confirmaſſent, pecunias, quas erant in publicum Varroni
cives Romani polliciti, remittit; bona reſtituit iis, quos liberius locutos
hanc pœnam tuliſſe cognoverat, tributis quibuſdam publicis privatiſque
præmiis: reliquos in poſterum bona ſpe complet; biduumque Cordubæ
commoratus Gades proficiſcitur: pecunias monumentaque, quæ ex Fano
Herculis collata erant in privatam domum, referri in templum jubet:
provinciæ Q. Caſſium præficit. Huic IV legiones attribuit: ipſe iis na-
vibus, quas M. Varro, quaſque Gaditani juſſu Varronis fecerant, [3] Tar-
raconem paucis diebus pervenit. Ibi totius fere citerioris provinciæ lega-
tiones Cæſaris adventum exſpectabant. Eadem ratione privatim ac publice
quibuſdam civitatibus habiris honoribus, Tarracone diſcedit, pedibuſque
Narbonem, atque inde Maſſiliam pervenit. [4] Ibi legem de dictatore la-
tam, ſeque dictarorem dictum a M. Lepido prætore, cognoſcit. Maſſi- XXII.
lienſes omnibus defeſſi malis, rei frumentariæ ad ſummam inopiam ad-
ducti, bis prælio navali ſuperati, crebris eruptionibus fuſi, gravi etiam
peſti-

NOTÆ.

1. *Sex. Cæſarem mittit.*] Sextus Cæſar erat Cæſaris propinquus, qui ex Ægypto in Syriam ab ipſo miſſus, dum adverſus Pharnacem Ponti regem jamjam eſſet profecturus, Cæcilium Baſſum Scipionis & Catonis rebus ſtudentem prælio fudit, poſtea ab eodem victo occidit, cum ille magnis propoſitis præmiis milites in ſui ducis cædem ſubornaſſet.

2. *Gaditanis quod conatus.*] Non verbo tantum gratias egit, ſed & gratiam retulit. Teſte enim Dione, civitate Romana eos donavit; quam largitionem poſt pop. Rom. ratam eſſe juſſit.

3. *Tarraconem*] De Tarracone ſupra, a qua vrbe tota Hiſpania citerior Tarraconenſis dicta eſt, *la Tarraconeſe*.

4. *Ibi legem de dictatore latam, &c.*] Lepidus ille fuit qui triumvir factus eſt. Dio lib. XLI. ſcribit Lepidum perſuaſiſſe populo vt Cæſarem dictatorem faceret. Plutarchus a ſenatu factum. Appianus lib. II. non a ſenatu, ſed a populo ipſum timente. Quod eſt veriſimilius; Lepidus enim vrbi a Cæſare erat præpoſitus, atque adeo vices conſulis implere poſſe videbatur, ſuadens præſertim rem populo. Dictator enim ſolebat a conſule dici, qui quidem dictator talis erat, vt ceſſantibus omnibus aliis magiſtratibus, præter tribunatum, ipſe penes ſe haberet belli paciſque poteſtatem, negotiorumque omnium, jus quoque vitæ & necis, etiam indicta cauſa, in cives. Ab ipſo ad populum provocatio non erat; vnde dictatoris edictum pro numine obſervatum. Poterat etiam nominare conſules. Quod Cæſar dictator fecit, cum ſe cum Servilio Iſaurico conſulem fecit. Sed obſervandum, vſque adeo formidatam fuiſſe Romanis dictatoris poteſtatem, vt LXX annis ea caruerint, ab illo nempe anno qui Hannibalis exitum ſequutus eſt vſque ad Syllæ dictaturam. Itaque interfecto Cæſare, SC. & res ſublata & nomen.

peſtilentia conflictati, ex diutina concluſione, & mutatione victus ([1] panico enim vetere atque hordeo corrupto omnes alebantur, quod ad hujuſmodi caſus antiquitus paratum in publicum contulerant), dejecta turri, labefacta magna parte muri, auxiliis provinciarum & exercituum deſperatis, quos in Cæſaris poteſtatem veniſſe cognoverant, ſeſe dedere ſine fraude conſtituunt. Sed paucis ante diebus L. Domitius, cognita Maſſilienſium voluntate, navibus III comparatis, ex quibus II familiaribus ſuis attribuerat, vnam ipſe conſcenderat, nactus turbidam tempeſtatem, eſt profectus. Hunc conſpicatæ naves, quæ juſſu Bruti conſuetudine quotidiana ad portum excubabant, ſublatis anchoris ſequi cœperunt. Ex iis vnum ipſius navigium contendit, & ſugere perſeveravit, auxilioque tempeſtatis ex conſpectu abiit; duo perterrita concurſu noſtrarum navium ſeſe in portum receperunt. Maſſilienſes arma tormentaque ex oppido, vt eſt imperatum, proferunt: naves ex portu navalibuſque educunt: pecuniam ex publico tranſdunt. Quibus rebus confectis, [2] Cæſar magis eos pro nomine & vetuſtate, quam pro meritis in ſe civitatis, conſervans, II ibi legiones præſidio relinquit; ceteras in Italiam mittit: ipſe ad vrbem proficiſcitur.

XXIII. Iiſdem temporibus C. Curio, in Africam profectus ex Sicilia, & jam ab initio copias P. Attii Vari deſpiciens, II legiones ex IV, quas a Cæſare acceperat, & D equites tranſportabat: biduoque & noctibus III navigatione conſumptis, appellit ad eum locum, qui appellatur Aquilaria. Hic locus abeſt a [3] Clupeis paſſuum XXII millia, habetque non incommodam [æſtate] ſtationem, & duobus eminentibus promontoriis continetur.

Notæ.

1. *Panico enim vetere.*] Gallice *Panis.* Genus eſt milii, aut certe milio eſt proximum, quo per id tempus Galliæ vtebatur pars aliqua. Ita enim de eo Plinius lib. XVIII. cap. X. *Panico Galliæ quadam, præcipue Aquitania vtitur. Sed & circumpadana Italia addita faba, ſine qua nihil conficiunt Ponticæ gentes, ullum panico præferunt cibum.* Idem deſcribit illud cap. VII.

2. *Cæſar magis pro nomine & vetuſtate, &c.*] Tam laborioſa fuit Maſſiliæ expugnatio, vt eam triumpho dignam judicaverit. In quo tamen reprehenditur a Cicerone lib. II. de officiis: *Portari in triumpho Maſſiliam vidimus, & ex ea vrbe triumphari, ſine qua neque noſtri Imperatores de tranſalpinis bellis triumpharunt.* Strabo vero lib. IV. ſic de Maſſilia habet: Καὶ ὁ Καῖσαρ δὲ καὶ οἱ μετ' ἐκεῖνον ἡγεμόνες πρὸς τὰς ἐν τῷ πολέμῳ γενηθείσας ἁμαρτίας ἐμετρίασαν, μεμνημένοι τῆς φιλίας, καὶ τὴν αὐτονομίαν ἐφύλαξαν, ἣν ἐξ ἀρχῆς εἶχεν ἡ πόλις, ὥστε μὴ ὑπακούειν τῶν εἰς τὴν ἐπαρχίαν πεμπομένων στρατηγῶν, μήτε αὐτὴν, μήτε τοὺς ὑπηκόους. *Cæſar vero & eum conſecuti Imperatores eorum offenſiones in bellis moderate tulerunt, memores amicitiæ, libertatemq; conſervaverunt, quam ab initio civitas habuerat, ita vt non pareret in provinciam miſſis Imperatoribus, neque ſolum ipſa, ſed neque ejus ſubditi.* Videtur tamen Cæſar illis, quicquid potuit, ſalva libertate & fœdere eripuiſſe, vt colonias ſuas Antipolim & Agatham. Nam Plinius *oppidum Latinum* Antipolim appellat & *Agatham quondam Maſſilienſium.*

3. *Clupeis.*] De quibus ſic Strabo lib. VI. Κόσσουρα δὲ πρὸ τοῦ Λιλυβαίου καὶ πρὸ τῆς Ἀσπίδος Καρχηδονιακῆς πόλεως, ἣν κλυπέαν καλοῦσι. *Coſſura in inſula eſt ante Lilybæum ſita, in medio inter id & Aſpidem Carthaginenſium vrbem, quam Clupeam dicunt.* Vtrinq; LXXX ſtadiis diſſita eſt, vt ait Plinius in promontorio Mercurii. Aliud habet nomen *Aſpis* ſcilicet: *clypeus* enim qui Latine dicitur, *Aſpis* eſt Græce:

In clypei ſpeciem curvatis turribus Aſpis.

Silius lib. III. Nunc putant dici *Zaſaram.*

netur. Hujus adventum [1] L. Cæſar filius cum x longis navibus ad Clupeam
præſtolans (quas naves, [2] Vticæ ex prædonum bello ſubductas, P. Attius
reficiendas hujus belli cauſſa curaverat), veritus navium multitudinem,
ex alto refugerat; appulſaque ad proximum litus trireme conſtrata, & in
litore relicta, pedibus [3] Adrumetum profugerat. Id oppidum C. [4] Conſi-
dius Longus vnius legionis præſidio tuebatur. Reliquæ Cæſaris naves
ejus fuga Adrumetum ſe receperunt. Hunc ſecutus M. Rufus quæſtor
navibus XII, quas præſidio onerariis navibus Curio ex Sicilia eduxerat,
poſtquam relictam in litore navem conſpexit, [5] hanc remulco abſtraxit:
ipſe ad Curionem cum claſſe redit. [6] Curio Marcum Vticam navibus XXIV.
præmittit: ipſe eodem cum exercitu proficiſcitur; biduique iter progreſſus,
ad flumen [7] Bagradam pervenit: ibi C. Caninium Rebilum legatum cum
legionibus relinquit: ipſe cum equitatu antecedit ad [8] caſtra exploranda
Corneliana; quod is locus peridoneus caſtris habebatur. Id autem eſt
jugum directum, eminens in mare, vtraque ex parte præruptum atque
aſperum, ſed paullo tamen leniore faſtigio ab ea parte, quæ ad Vticam
vergit. Abeſt directo itinere ab Vtica paullo amplius paſſuum mille. Sed
hoc itinere eſt fons, quo mare ſuccedit. Longe lateque is locus reſtagnat:
quem ſi quis vitare voluerit, VI millium circuitu in oppidum perveniet.
Hoc explorato loco, [9] Curio caſtra Vari conſpicit, muro oppidoque con- XXV.
juncta

NOTÆ.

1. *L. Cæſar.*] Pompeianarum partium erat, de quo ſupra.

2. *Vtica*] Vtica Africanarum omnium a Carthagine fuit ſecunda, imo etiam ipſa Carthagine antiquior, ſi fides Silio lib. III. cui dicitur:

Priſca ſitu, veteriſque ante arces condita Byrſa.

Catonis morte nobilis, in eodem ſinu quo Carthago, ad alterum ex promontoriis quæ ſinum faciunt. Harum ex vrbium alterutra poſſis alteram cernere. Nunc *Portoſarina*

3. *Adrumetum*] Africæ proprie dictæ maxima olim vrbs. Nunc quæ ſit in incerto eſt. Mela Hadrumentum ſcribit, Adrumentum Tacitus & Plinius. Marius Niger appellat *Siſſam*, Alphonſus Adrianus *Toulb*, Mercator *Mahometam*

4. *Conſidius Longus.*] Pompeianus, cujus crudelia facta deſcribuntur in libro de bello Alexandrino, qui etiam ibi legitur a Getulis occiſus ſpe prædæ, cum Tiſdra onuſtus pecunia fugeret.

5. *Hanc remulco abſtraxit.*] Quod ſit, vbi navis ſubmerſa eſt, aut armamentis ſuis defecta, a ῥυμουλκεῖν, quaſi ῥύμασιν ἕλκειν, *rudentibus trahere.* Nec ſcaphæ tantum, ſed quadriremis etiam ſit remis, vt apud T. Livium lib. XXV. *Marcellus nocte navem onerariam cum armatis remulco quadriremis trahi ad Acradinam juſſit* Imo & abſque remis, ſi ſecundus ſit ventus, vt in libro de bello Alex. *Naves onerarias Cæſar victricibus ſuis Alexandriam deduxit.* Inde vox Gallica *remorquer.* Tandem ſumitur pro *rudente.*

6. *Curio Marcum.*] Cœlium Rufum.

7. *Bagradam.*] Bagrada Africæ fluvius, a Polybio dicitur *Macras*, nunc *Megrada*, ad quem fuit ſerpens illa quæ Reguli exercitum tantopere terruit. CXX pedum longitudinis. Val. Max. Plinius autores.

8. *Caſtra exploranda Corneliana.*] Locus natura munitus in Africa, vbi olim fuerant poſita caſtra P. Cornelii Scipionis, haud longe a flumine Bagrada & Vtica vrbe. Caſtra Cornelia dicuntur a Plinio lib. III. cap. IV. Lucanus:

Sed majora dedit cognomina collibus iſtis
Pœnum qui Latiis revocavit ab arcibus hoſtem
Scipio. Nam ſedes Libyca tellure potito
Hæc fuit. En veteris cernis veſtigia valli.
Romana hos primum tenuit victoria campos.

9. *Curio caſtra Vari conſpicit.*] Appianus prodidit ideo ductum exercitum ad Vticam,

junƈta ad portam, quæ appellatur Bellica, admodum munita natura loci: vna ex parte ipſo oppido Vtica, altera theatro, quod eſt ante oppidum, ſubſtruƈtionibus ejus operis maximis, aditu ad caſtra difficili & anguſto. Simul animadvertit multa vndique portari atque agi pleniſſimis viis, quæ repentini tumultus timore ex agris in vrbem conferebantur. Huc equitatum mittit, vt diriperet, atque haberet loco prædæ. Eodemque tempore his rebus ſubſidio DC equites [1] Numidæ ex oppido, pediteſque CD mittuntur a Varo; quos auxilii cauſſa rex [2] Iuba, paucis diebus ante Vticam miſerat. Huic & paternum hoſpitium cum Pompeio, & ſimultas cum Curione intercedebant; quod tribunus pleb. legem promulgaverat, qua lege regnum Iubæ publicaverat. Concurrunt equites inter ſe. Neque vero primum impetum noſtrorum Numidæ ferre potuerunt: ſed interfeƈtis circiter CXX reliqui ſe in caſtra ad oppidum receperunt. Interim adventu longarum navium Curio pronuntiari onerariis navibus jubet, quæ ſtabant ad Vticam numero circiter CC, ſe in hoſtium habiturum loco, qui non e veſtigio ad caſtra Corneliana [3] vela direxiſſet. Qua pronuntiatione facta, temporis punƈto, ſublatis anchoris, omnes Vticam relinquunt, &, quo imperatum eſt, tranſeunt. Quæ res omnium rerum copia complevit exercitum.

XXVI. His rebus geſtis, Curio ſe in caſtra ad Bagradam recepit, atque vniverſi exercitus conclamatione [4] Imperator appellatur. Poſtero die Vticam exercitum ducit, & prope oppidum caſtra ponit. Nondum opere caſtrorum perfeƈto, equites ex ſtatione nuntiant, magna auxilia equitum peditumque [5] ab rege miſſa Vticam venire; eodemque tempore vis magna pulveris cernebatur; & veſtigio temporis primum agmen erat in conſpeƈtu. Novitate rei Curio permotus præmittit equites, qui primum impetum ſuſtineant ac morentur. Ipſe celeriter ab opere deduƈtis legionibus aciem inſtruit. Equites committunt prælium: & prius, quam plane legiones explicari & conſiſtere poſſent, tota auxilia regis impedita ac perturbata, quod nullo ordine & ſine timore iter fecerant, in fugam ſe conjiciunt: equitatuque omni fere incolumi, quod ſe per litora celeriter

N o t æ.

quia ab hoſtibus infeƈtæ veneno aquæ fuerant apud caſtra Corneliana, quæ occupaturum fuiſſe Curionem præviderant.

1. *Numidæ.*] Numidia Africæ regio quæ erat Carthagini proxima.

2. *Iuba.*] Hiempſalis fuit filius, rex Numidiæ, partes Pompeii ſecutus eſt, ex quo Curio tribunus pl. legem promulgarat, qua regnum illius publicaverat, quod defenſum a Pompeio fuerat. Id teſtatur Lucan. lib. IV.

Nec ſolum ſtudiis civilibus arma parabat,
Privatæ ſed bella dabat Iuba concitus iræ.
Hunc quoq; quo ſuperos humanaq; polluit anno,
Lege tribunitia ſolio depellere avorum
Curio tentarat, Libyamque auferre tyranno,
Dum regnum te Roma facit. Memor ille doloris,
Hoc bellum ſceptri fruƈtum putat eſſe retenti.

3. *Vela direxiſſet.*] Dicitur & *vela dare.* Virg. Æneid. I.

Vix e conſpeƈtu Siculæ telluris in altum
Vela dabant læti. ——————

& *vela facere.* Idem Virg. Æneid. V.

Vela facit tamen, & plenis ſubit oſtia velis.

4. *Imperator appellatur.*] Poſt ducis faƈtum militare paulo inſignius hic titulus honoris cauſa ſolebat in ducem conferri, vt paſſim apud Autores legitur.

5. *Ab rege miſſa.*] Iuba.

celeriter

celeriter in oppidum recepit, magnum peditum numerum interficiunt.
Proxima nocte centuriones Marſi II ex caſtris Curionis [1] cum manipu- XXVII.
laribus ſuis XXII ad Attium Varum perfugiunt. Ii, ſeu vere, quam ha-
buerant, opinionem perferunt, ſive etiam auribus Vari ſerviunt (nam
quæ volumus, & credimus libenter, &, quæ ſentimus ipſi, reliquos ſen-
tire ſperamus); confirmant quidem certe totius exercitus animos alienos
eſſe a Curione: maxime opus eſſe in conſpectum exercitum venire, &
colloquendi dare facultatem. Qua opinione adductus Varus poſtero die
mane legiones ex caſtris educit. Facit idem Curio: atque vna valle non
magna interjecta, ſuas vterque copias inſtruit. Erat in exercitu Vari XXVIII.
[2] Sext. Quinctilius Varus, quem fuiſſe Corfinii ſupra demonſtratum eſt.
Hic dimiſſus a Cæſare in Africam venerat: legioneſque eas tranſduxerat
Curio, quas ſuperioribus temporibus Corfinio receperat Cæſar: adeo vt,
paucis mutatis centurionibus, iidem ordines, manipulique conſtarent.
Hanc nactus appellationis cauſſam Quinctilius, circumire aciem Curionis,
atque obſecrare milites cœpit, ne primi ſacramenti, quod apud Domi-
tium, atque apud ſe quæſtorem dixiſſent, memoriam deponerent; neu
contra eos arma ferrent, qui eadem eſſent vſi fortuna, eademque in ob-
ſidione perpeſſi: neu pro iis pugnarent, a quibus contumelia perfugæ
appellarentur. His pauca ad ſpem largitionis addit, quæ ab ſua liberali-
tate, ſi ſe atque Attium ſecuti eſſent, exſpectare deberent. Hac habita
oratione, nullam in partem ab exercitu Curionis fit ſignificatio: atque
ita ſuas vterque copias reducit. At in caſtris Curionis magnus om- XXIX.
nium inceſſit timor. Nam is variis hominum ſermonibus celeriter augetur.
Vnuſquiſque enim opiniones fingebat, & [3] ad id quod ab alio audierat,
ſui aliquid timoris addebat. [4] Hoc vbi vno auctore ad plures permana-
verat, atque alius alii tranſdiderat, plures auctores ejus rei videbantur.
[5] Civile bellum: [6] genus hominum: [7] quod liceret libere facere; & ſequi
quod vellet. Legiones eæ, quæ paullo ante apud adverſarios fuerant (nam
etiam Cæſaris beneficium mutaverat conſuetudo), qua offerrentur muni-
cipia

NOTÆ.

1. *Cum manipularibus ſuis.*] Duo enim centuriones manipulo præerant, qui duabus conſtabat centuriis.

2. *Sext. Quinctilius Varus.*] Is poſt cladem in Philippis acceptam, propria manu periit, cujus filius Quinctilius Varus longo poſt tempore cum tribus legionibus in Germania cæſus eſt, Auguſto imperante.

3. *Ad id quod ab alio audierat, &c.*] Ad id quod audierat dici a milite quodam paulo iniquius & adverſum imperatori ſuo Curioni addebat aliquid aliud præterea de ſuo, quod ipſe auditor formidaret, non dixiſſet ille qui locutus fuerat de Curione.

4. *Hoc vno vbi auctore, &c.*] Atque adeo terrebat magis, quaſi fuiſſet hæc omnium ſententia, quæ perhibebatur a tam multis.

5. *Civile bellum, &c.*] Ab hoc loco vſque ad *Quibus de cauſſis concilio convocato*, omnia ſunt mutila & mendoſa, vnde nihil boni & ſani ſenſus poſſit confici, niſi locus ope cujuſdam exemplaris melioris reſtituatur. *Civile bellum*, in quo nihil ſanctum, nihil turpe.

6. *Genus hominum.*] Quod fidem Pompeii erat ante ſecutum.

7. *Quod liceret libere facere*] Emendo cum Flavio Vrſino: *Quod liberet, licere facere, &c.*

cipia etiam adverſis partibus conjuncta. Neque enim ex Marſis Pelignis que veniebant, vt qui ſuperiore nocte in contuberniis, commilitoneſque nonnulli graviores ſermones militum vulgo durius accipiebant. Nonnulli etiam ab iis, qui diligentiores videri volebant, fingebantur.

XXX. Quibus de cauſſis concilio convocato de ſumma rerum deliberare incipit. Erant ſententiæ, quæ conandum omnibus modis, caſtraque Vari oppugnanda cenſerent; [1] quod hujuſmodi militum conſiliis otium maxime contrarium eſſe arbitrarentur. Poſtremo præſtare dicebant, per virtutem in pugna belli fortunam experiri, quam deſertos, & circumventos a ſuis graviſſimum ſupplicium pati. Porro erant, qui cenſerent de tertia vigilia in caſtra Corneliana recedendum; vt majore ſpatio temporis interjecto militum mentes ſanarentur; ſimul ſi quid gravius accidiſſet, magna multitudine navium & tutius & facilius in Siciliam receptus daretur.

XXXI. Curio vtrumque improbans conſilium, [2] quantum alteri ſententiæ deeſſet animi, [3] tantum alteri ſupereſſe dicebat: hos turpiſſimæ fugæ rationem habere, illos etiam iniquo loco dimicandum putare. Qua enim, inquit, fiducia, & opere, & natura loci munitiſſima caſtra expugnari confidimus? Aut vero quid proficimus, ſi accepto magno detrimento ab oppugnatione caſtrorum diſcedimus? Quaſi non & felicitas rerum geſtarum exercitus benevolentiam imperatoribus, & res adverſæ odia concilient. Caſtrorum autem mutatio quid habet niſi turpem fugam & deſperationem omnium, & alienationem exercitus? Nam neque prudentes ſuſpicari oportet, ſibi parum credi; neque improbos ſcire, ſeſe timeri: quod illis licentiam timor augeat, noſtris ſtudia deminuat. Quod ſi jam, inquit, hæc explorata habemus, quæ de exercitus alienatione dicuntur; quæ quidem ego aut omnino falſa, aut certe minora opinione eſſe confido: quanto hæc diſſimulare, & occultare, quam per nos confirmari, præſtat? An non vti corporis vulnera, ita exercitus incommoda ſunt tegenda, ne ſpem adverſariis augeamus? At etiam, vt media nocte proficiſcamur, addunt: quo majorem, credo, licentiam habeant, qui peccare conentur. Namque hujuſmodi res aut pudore aut metu tenentur; quibus rebus nox maxime adverſaria eſt. Quare neque tanti ſum animi, vt ſine ſpe caſtra oppugnanda

NOTÆ.

ſequi quod vellet, quod ait eſſe in ſuo vetuſtiſſimo codice, quod & adſtruit Lucanus lib. IV.

Hac igitur regis trepidat jam Curio fama,
Et quod Cæſareis nonquam devota juventus
Illa nimis caſtris, nec Rheni miles in undis
Exploratus erat, Corfinii captus in arce,
Infidusque novis ducibus, dubiusque priori
Fas vtrumque putat. ——

1. *Quod hujuſmodi militum conſiliis otium, &c.*] Id eſt, nocet. Si enim ad verbum accipitur, otium favet potius his conſiliis quam contrarium eſt. Lucanus lib. IV.

—— *variam ſemper dant otia mentem.*
Eripe conſilium pugnæ, cum dira voluntas
Enſe ſubit preſſo, galea texere pudorem
Quis conferre duces meminit? Quis pendere cauſas?
Qua ſtetit, inde favet. ——

2. *Quantum alteri ſententiæ deeſſet animi*] Poſteriori.

3. *Tantum alteri, &c.*] Quæ caſtra Vari cenſebat oppugnanda.

gnanda cenſeam ; neque tanti timoris , vt ipſe deficiam : atque omnia prius experienda arbitror : magnaque ex parte jam me vna vobiſcum de re judicium facturum confido. [1] Dimiſſo concilio, concionem advocat militum : commemorat, quo ſit eorum vſus ſtudio ad Corfinium Cæſar ; vt magnam partem Italiæ beneficio atque auctoritate eorum ſuam fecerit. Vos enim, veſtrumque factum, inquit, omnia deinceps municipia ſunt ſecuta, neque ſine cauſſa & Cæſar amiciſſime de vobis, & illi graviſſime judicaverunt. Pompeius enim nullo prælio pulſus, veſtri facti præjudicio demotus Italia exceſſit : Cæſar me, quem ſibi cariſſimum habuit, provinciamque [2] Siciliam atque Africam, ſine quibus vrbem atque Italiam tueri non poteſt, veſtræ fidei commiſit. Adſunt qui vos hortentur, vt a nobis deſciſcatis. Quid enim eſt illis optatius, quam vno tempore & nos circumvenire, & vos nefario ſcelere obſtringere ? Aut quid irati gravius de vobis ſentire poſſunt, quam vt eos prodatis, qui ſe vobis omnia debere judicant ? In eorum poteſtatem veniatis , qui ſe per vos periſſe exiſtimant ? An vero in Hiſpania res geſtas Cæſaris non audiſtis ? Duos pulſos exercitus ? [3] Duos ſuperatos duces ? [4] Duas receptas provincias ? [5] Hæc acta diebus XL, quibus in conſpectu adverſariorum venerit Cæſar. An qui incolumes reſiſtere non potuerunt, perditi reſiſtant ? Vos autem incerta victoria Cæſarem ſecuti, dijudicata jam belli fortuna victum ſequamini, quum veſtri officii præmia percipere debeatis ? Deſertos enim ſe ac proditos a vobis dicunt, & prioris ſacramenti mentionem faciunt. Voſne vero L. Domitium, an vos L. Domitius deſeruit ? Nonne extremam pati fortunam paratos projecit ille ? Non ſibi clam vobis ſalutem fuga petivit ? Non proditi per illum, Cæſaris beneficio eſtis conſervati ? Sacramento quidem vos tenere quî potuit ? Quum projectis faſcibus, & depoſito imperio, privatus & captus ipſe in alienam veniſſet poteſtatem ? Relinquitur nova religio, vt eo neglecto ſacramento, quo nunc tenemini, [6] reſpiciatis illud, quod deditione ducis & capitis deminutione ſublatum eſt. At credo, ſi Cæſarem probatis, in me offenditis, qui de meis in vos meritis prædicaturus non ſum, quæ ſunt adhuc & mea voluntate & veſtra exſpectatione leviora. Sed tamen ſui laboris milites ſemper, eventu belli, præmia petiverunt : qui qualis ſit futurus, ne vos quidem dubitatis. XXXII.

NOTÆ.

1. *Dimiſſo concilio concionem advocat militum.*] Diverſa enim concio a concilio. In concilium pauci conveniunt, in concionem omnes, vt ſupra dictum.

2. *Siciliam atque Africam.*] Quia vtraque fertiliſſima eſt. Conſilium autem Pompeii fuit, iſtis occupatis provinciis Italiam fame conficere.

3. *Duos ſuperatos duces.*] Afranium & Petreium.

4. *Duas receptas provincias.*] Hiſpaniam citeriorem & vlteriorem.

5. *Hæc acta diebus* XL, *quibus, &c.*] Facto numerandi initio ab eo die quo ante exercitum hoſtilem cœpit eſſe. Sic Cicero dicit : *Venit in ſenatu.* Sic Phædrus : *In conſpectu meo audet venire.* Sic Varro, ſic alii. Vbi *in* præpoſitio jungitur cum Ablativo, quamvis motus ſignificetur.

6. *Reſpiciatis illud, quod deditione ducis.*] Milites duo fecerant ſacramenta, vnum apud Domitium, alterum apud Cæſarem.

tatis. Diligentiam quidem noſtram, aut quem ad finem adhuc res proceſſit, fortunamque cur prætercam? An pœnitet vos, quod ſalvum atque incolumem exercitum, nulla omnino nave deſiderata, tranſduxerim? Quod claſſem hoſtium primo impetu adveniens profligaverim? Quod bis per biduum equeſtri prælio ſuperaverim? Quod ex portu, ſinuque adverſariorum, c c naves onerarias adduxerim? Eoque illos compulerim, vt neque pedeſtri itinere, neque navibus commeatu juvari poſſint? Hac vos fortuna, atque his ducibus repudiatis, Corfinienſem ignominiam, [an] Italiæ fugam, [an] Hiſpaniarum deditionem, [an] Africi belli præjudicia ſequimini? Equidem me Cæſaris militem dici volui: vos me Imperatoris nomine appellaviſtis. Cujus ſi vos pœnitet; veſtrum vobis beneficium remitto, mihi meum reſtituite nomen; ne ad contumeliam

XXXIII. honorem dediſſe videamini. Qua ratione permoti milites crebro etiam dicentem interpellabant; vt magno cum dolore infidelitatis ſuſpicionem ſuſtinere viderentur. Diſcedentem vero ex concione vniverſi cohortantur, magno ſit animo, neu dubitet prælium committere, & ſuam fidem virtutemque experiri. Quo facto commutata omnium voluntate, & opinione, conſenſu ſummo conſtituit Curio, quum primum ſit data poteſtas, prælio rem committere. Poſtero die productos loco eodem, quo ſuperioribus diebus conſtiterat, in acie collocat. Ne Varus quidem Attius dubitat copias producere; ſive ſollicitandi milites, ſive æquo loco dimi-

XXXIV. candi detur occaſio, ne facultatem prætermittat. Erat vallis inter duas acies, vt ſupra demonſtratum eſt, non ita magno ac difficili & arduo adſcenſu. Hanc vterque ſi adverſariorum copiæ tranſire conarentur, exſpectabat; quo æquiore loco prælium committeret. Simul a ſiniſtro cornu P. Attii equitatus omnis, & vna levis armaturæ interjecti complures, quum ſe in vallem demitterent, cernebantur. Ad eos Curio equitatum, & duas Marrucinorum cohortes mittit: quorum primum impetum equites hoſtium non tulerunt: ſed admiſſis equis ad ſuos refugerunt: relicti ab iis, qui vna procurrerant, levis armaturæ, circumveniebantur atque interficiebantur ab noſtris. Huc tota Vari converſa acies ſuos fugere & concidi videbat. Tum Rebilus legatus Cæſaris, quem Curio ſecum ex Sicilia duxerat, quod magnum habere vſum in re militari ſciebat; Perterritum, inquit, hoſtem vides, Curio. Quid dubitas vti temporis opportunitate? Ille vnum elocutus, vt memoria tenerent milites ea, quæ pridie

NOTÆ.

Hic quæritur an capto duce ſolvatur prius ſacramentum? Si adverſus hoſtes exteros res gereretur, non ſolveretur ſacramentum. Pugnant enim hoſtes de excidio patriæ tuæ, non vero cives in civili bello de tollenda pugnant, atque adeo non ibi cenſendi deſertores qui a duce ad ducem adverſæ partis tranſeunt, tolliturque facile primum ſacramentum. Ea ſententia eſt Iuriſconſulti Vlpiani. Caput apud Iuriſconſultos ſtatum ſignificat, & capite deminutus dicitur, qui cum ſui juris eſſet, alieno ſubjectus eſſe cœpit. Sed hoc acerbe hic dictum. Non enim ſunt captivitates inter cives pugnantes. Sed illud jus inter hoſtes tantum manet.

pridie ſibi confirmaſſent, ſequi ſeſe jubet, & præcurrit ante omnes: adeo-
que erat impedita vallis, vt in adſcenſu, niſi ſublevati a ſuis, primi non
facile eniterentur. Sed præoccupatus animus Attianorum militum timore
& fuga & cæde ſuorum, nihil de reſiſtendo cogitabat; omneſque jam ſe
ab equitatu circumveniri arbitrabantur. Itaque prius, quam telum adjici
poſſet, aut noſtri propius accederent, omnis Vari acies terga vertit, ſeque
in caſtra recepit. Qua in fuga Fabius Pelignus quidam, ex infimis or- XXXV.
dinibus, de exercitu Curionis, primum agmen fugientium conſecutus,
magna voce Varum nomine appellans requirebat; vti vnus eſſe ex ejus
militibus, & monere aliquid velle ac dicere videretur. Vbi ille ſæpius ap-
pellatus adſpexit ac reſtitit; & quis eſſet, aut quid vellet, quæſivit, hu-
merum apertum gladio appetit; paullumque abſuit, quin Varum inter-
ficeret. Quod ille periculum, ſublato ad ejus conatum ſcuto, vitavit.
Fabius a proximis militibus circumventus interficitur, ac fugientium mul-
titudine ac turba portæ caſtrorum occupantur, atque iter impeditur;
pluresque in eo loco ſine vulnere, quam in prælio aut fuga, intereunt.
Neque multum abſuit, quin etiam caſtris expellerentur; ac nonnulli
protinus eodem curſu in oppidum contenderunt. Sed quum loci natura,
tum munitio caſtrorum aditum prohibebat: quod ad prælium egreſſi
Curionis milites iis rebus indigebant, quæ ad oppugnationem caſtrorum
erant vſui. Itaque Curio exercitum in caſtra reducit, ſuis omnibus præter
Fabium incolumibus, ex numero adverſariorum circiter DC interfectis, ac
∞ vulneratis: qui omnes diſceſſu Curionis, multique præterea, per ſi-
mulationem vulnerum, ex caſtris in oppidum, propter timorem, ſeſe
recipiunt. Qua re animadverſa, Varus, & terrore exercitus cognito,
[1] buccinatore in caſtris, & paucis ad ſpeciem tabernaculis relictis, de tertia
vigilia ſilentio exercitum in oppidum reducit. Poſtero die Curio Vti- XXXVI.
cam obſidere, & vallo circummunire inſtituit. Erat in oppido multitudo
inſolens belli, diuturnitate otii; [2] Vticenſes pro quibuſdam Cæſaris in ſe
beneficiis illi amiciſſimi; conventus, qui ex variis generibus conſtaret;
terror ex ſuperioribus præliis magnus. Itaque de deditione omnes palam
loquebantur, & cum P. Attio agebant, ne ſua pertinacia omnium for-
tunas perturbari vellet. Hæc quum agerentur, nuntii præmiſſi ab rege
Iuba venerunt: qui illum cum magnis copiis adeſſe dicerent, & de cu-
ſtodia ac defenſione vrbis hortarentur: quæ res eorum perterritos ani-
mos confirmavit. Nuntiabantur hæc eadem Curioni, ſed aliquamdiu XXXVII.
fides fieri non poterat. Tantam habebat ſuarum rerum fiduciam. Iamque
Cæſaris in Hiſpania res ſecundæ in Africam nuntiis ac litteris perfereban-
tur. Quibus omnibus rebus ſublatus nihil contra ſe regem niſurum exi-
ſtimabat.

NOTÆ.

1. *Buccinatore.*] Buccinator in caſtris vigiliarum tempora cantu deſignabat, quem hic in caſtris reliquit.

2. *Vticenſes pro quibuſdam, &c.*] Beneficium erat legis Iuliæ, qua ſua illis libertas relinquebatur.

ſtimabat. Sed vbi certis auctoribus comperit, minus v & xx millibus
[longe] ab Vtica ejus copias abeſſe; relictis munitionibus, ſeſe in caſtra
Corneliana recepit. Huc frumentum comportare, caſtra munire, mate-
riam conferre cœpit, ſtatimque in Siciliam miſit, vti II legiones, reli-
quuſque equitatus ad ſe mitteretur. Caſtra erant ad bellum ducendum
aptiſſima, natura, & loci munitione, & maris propinquitate, & aquæ &
ſalis copia: cujus magna vis jam ex proximis erat ſalinis eo congeſta. Non
materia multitudine arborum, non frumentum, cujus erant pleniſſimi
agri, deficere poterat. Itaque ſuorum omnium conſenſu Curio reliquas
XXXVIII. copias expectare, & bellum ducere parabat. His conſtitutis rebus, pro-
batiſque conſiliis, ex perfugis quibuſdam oppidanis audit, [1] Iubam revo-
catum finitimo bello, & controverſiis [2] Leptitanorum reſtitiſſe in regno;
Saburam ejus præfectum cum mediocribus copiis miſſum Vticæ appro-
pinquare. His auctoribus temere credens conſilium commutat, & prælio
rem committere conſtituit. [3] Multum ad hanc rem probandam adjuvat
adoleſcentia, magnitudo animi, ſuperioris temporis proventus, fiducia rei
bene gerendæ. His rebus impulſus equitatum omnem prima nocte ad
caſtra hoſtium mittit, ad flumen Bagradam, quibus præerat Sabura, de
quo ante erat auditum. Sed rex omnibus copiis inſequebatur, & vi
millium paſſuum intervallo a Sabura conſederat. Equites miſſi nocte iter
conficiunt. Imprudentes, atque inopinantes hoſtes aggrediuntur. Nu-
midæ enim quadam barbara conſuetudine nullis ordinibus paſſim conſe-
derant. Hos oppreſſos ſomno & diſperſos adorti, magnum eorum nume-
rum interficiunt. Multi perterriti profugiunt. Quo facto ad Curionem
XXXIX. equites revertuntur, captivoſque ad eum reducunt. Curio cum om-
nibus copiis quarta vigilia exierat, cohortibus v caſtris præſidio relictis.
Progreſſus millia paſſuum vi equites convenit; rem geſtam cognovit; ex
captivis quærit, quis caſtris ad Bagradam præſit. Reſpondent, Saburam.
Reliqua, ſtudio itineris conficiendi, quærere prætermittit; proximaque
reſpiciens ſigna, Videtiſne, inquit, milites, captivorum orationem cum
perfugis convenire? Abeſſe regem; exiguas eſſe copias miſſas, quæ paucis
equitibus pares non eſſe potuerunt. Proinde ad prædam, ad gloriam,
properate; vt jam de præmiis veſtris, & de referenda gratia cogitare incipia-
mus.

NOTÆ.

1. *Iubam revocatum finitimo bello.*] Frontinus ſtratagemati Iubæ aſſignat quod ſit a perfugis Curio deceptus, quos rex miſerit; ſic enim habet lib. II. ſtratagematum: *Iuba rex in Africa bello civili, Curionis animum, ſimulato regreſſu, impulit in vanam alacritatem: cujus rei vanitate deceptus Curio, dum tanquam fugientem Saburam regium præfectum perſequitur, devenit in patentes campos, vbi Numidarum circumventus equitatu, perdito exercitu, cecidit.* Lucanus lib. IV.

Hoc ſolum metuens incautus ab hoſte timeri.

2. *Leptitanorum.*] Lepris vrbs eſt Africæ, imo duæ ſunt ejus nominis; vtra hic dicatur, non facile eſt ſtatuere.

3. *Multum ad hanc rem probandam adjuvat adoleſcentia.*] Temeritatem eſſe florentis ætatis, prudentiam ſenectutis ait Cicero lib. de ſenectute.

mus. Erant per ſe magna, quæ geſſerant equites, præſertim quum eorum exiguus numerus cum tanta multitudine Numidarum conferretur. Hæc tamen ab ipſis inflatius commemorabantur; vt de ſuis homines laudibus libenter prædicant. Multa præterea ſpolia præferebantur. Capti homines, equiteſque producebantur: vt, quidquid intercederet temporis, hoc omne victoriam morari videretur. Ita ſpei Curionis militum ſtudia non deerant. Equites ſequi jubet ſeſe; iterque accelerat, vt quammaxime ex fuga perterritos adoriri poſſet. At illi itinere totius noctis confecti ſubſequi non poterant: atque alii alio loco reſiſtebant. Ne hæc quidem res Curionem ab ſpe morabatur. Iuba certior factus a Sabura de nocturno XL.
prælio II millia Hiſpanorum & Gallorum equitum, quos ſuæ cuſtodiæ cauſſa circum ſe habere conſueverat, & peditum eam partem, cui maxime confidebat, Saburæ ſubmittit, ipſe cum reliquis copiis, elephantiſque XL lentius ſubſequitur; ſuſpicatus, præmiſſis equitibus, ipſum affore Curionem. Sabura copias equitum peditumque inſtruit: atque his imperat, vt ſimulatione timoris paullatim cedant, ac pedem referant: ſeſe quum opus eſſet, ſignum prælii daturum, &, quod rem poſtulare cognoviſſet, imperaturum. Curio ad ſuperiorem ſpem addita præſentis temporis opinione, hoſtes fugere arbitratus, copias ex locis ſuperioribus in campum deducit. Quibus ex locis quum longius eſſet progreſſus, confecto jam labore exercitu XVI millium ſpatio, conſiſtit. Dat ſignum ſuis Sabura, aciem conſtituit, & circuire ordines, atque hortari incipit. Sed peditatu duntaxat procul ad ſpeciem vtitur; equites in aciem mittit. Non deeſt XLI.
negotio Curio; ſuoſque hortatur, vt ſpem omnem in virtute reponant. Nec militibus quidem, vt defeſſis; neque equitibus, vt paucis, & labore confectis, ſtudium ad pugnandum virtuſque deerat, ſed ii erant numero CC. Reliqui in itinere ſubſtiterant. Hi quamcumque in partem impetum fecerant, hoſtes loco cedere cogebant. Sed neque longius fugientes proſequi, nec vehementius equos incitare poterant. At equitatus hoſtium ab vtroque cornu circumire aciem noſtram, & averſos proterere incipit. Quum cohortes ex acie procurriſſent, Numidæ integri celeritate impetum noſtrorum effugiebant; rurſuſque ad ordines ſuos ſe recipientes circumibant; & ab acie excludebant. Sic neque in loco manere, ordineſque ſervare, neque procurrere, & caſum ſubire, tutum videbatur. Hoſtium copiæ ſummiſſis ab rege auxiliis crebro augebantur. Noſtros vires laſſitudine deficiebant. Simul ii, qui vulnera acceperant, neque acie excedere, neque in locum tutum referri poterant; quod tota acies equitatu hoſtium circumdata tenebatur. Hi de ſua ſalute deſperantes, vt extremo vitæ tempore homines facere conſueverunt, aut ſuam mortem miſerabantur, aut parentes ſuos commendabant, ſi quos ex eo periculo fortuna ſervare potuiſſet. Plena erant omnia timoris & luctus. Curio, vbi perterritis om- XLII.
nibus neque cohortationes ſuas, neque preces audiri intelligit, vnam, vt in miſeris rebus, ſpem reliquam ſalutis eſſe arbitratus, proximos colles capere vniverſos, atque eo inferri ſigna jubet. Hos quoque præoccupat

miſſus

miſſus a Sabura equitatus. Tum vero ad ſummam deſperationem noſtri perveniunt : & partim fugientes ab equitatu interficiuntur, partim integri procumbunt. [1] Hortatur Curionem Cn. Domitius præfectus equitum, cum paucis equitibus circumſiſtens, vt fuga ſalutem petat, atque in caſtra contendat : & ſe ab eo non diſceſſurum pollicetur. At Curio, nunquam amiſſo exercitu, quem a Cæſare fidei ſuæ commiſſum acceperit, ſe in ejus conſpectum reverſurum, confirmat ; [2] atque ita prælians interficitur. Equites perpauci ex prælio ſe recipiunt. Sed ii, quos ad noviſſimum agmen, equorum reficiendorum cauſſa, ſubſtitiſſe demonſtratum eſt, fuga totius exercitus procul animadverſa, ſeſe incolumes in caſtra

XLIII. conferunt. Milites ad vnum omnes interficiuntur. His rebus cognitis, M. Rufus quæſtor in caſtris relictus a Curione cohortatur ſuos, ne animo deficiant. Illi orant, atque obſecrant, vt in Siciliam navibus reportentur. Pollicetur : magiſtriſque imperat navium, vt primo veſpere omnes ſcaphas ad litus appulſas habeant. Sed tantus fuit omnium terror, vt alii adeſſe copias Iubæ dicerent, alii cum legionibus inſtare Varum, jamque ſe pulverem venientum cernere ; quarum rerum nihil omnino acciderat ; alii claſſem hoſtium celeriter advolaturam ſuſpicarentur. Itaque perterritis omnibus, ſibi quiſque conſulebat. Qui in claſſe erant, proficiſci properabant. Horum fuga navium onerariarum magiſtros incitabat. Pauci [3] lenunculi ad officium imperiumque conveniebant. Sed tanta erat completis litoribus contentio ; qui potiſſimum ex magno numero conſcenderent ; vt multitudine atque onere nonnulli deprimerentur, reli-

XLIV. qui ob timorem propius adire tardarentur. Quibus rebus accidit, vt pauci milites, patreſque familiæ, qui aut gratia aut miſericordia valerent, aut naves adnare poſſent, recepti in Siciliam incolumes pervenirent. Reliquæ copiæ, miſſis ad Varum noctu legatorum numero centurionibus, ſeſe ei dediderunt. Quorum cohortes militum Iuba poſtero die ante oppidum conſpicatus, ſuam eſſe prædicans prædam, ma-

gnam.

N o t æ.

1. *Hortatur Curionem Cn. Domitius.*] Hic evaſit incolumis : nam ſequenti libro nonnihil egit pro Cæſare, Tiſdræque cum legionibus duabus relictus eſt, vt Conſidium obſideret, vt merito dictum videatur :

Ἀνὴρ δὲ φεύγων καὶ πάλιν μαχήσεται.
Vir fugiens rurſum pugnabit.

2. *Atque ita prælians interficitur*] Caſum Curionis vindictæ Deorum tribuit Lucanus lib. IV.

————hoſtis jugulo ſic arma petentes.
Felix Roma quidem civeſque habitura beatos,
Si libertatis ſuperis tam cura placeret,
Quam vindicta placet, &c.

Deinde ejus addit elogium, quod quia ſingulare, addere operæ pretium eſſe judico :

Haud alium tanta civem tulit indole Roma,
Aut cui plus leges deberent recta ſequenti.
Perdita tunc vrbi nocuerunt ſecula, poſtquam
Ambitus & luxus & opum metuenda facultas
Tranſverſo mentem dubiam torrente tulerunt,
Momentumque fuit mutatus Curio rerum,
Gallorum captus ſpoliis & Cæſaris auro.
Ius licet in jugulos noſtros ſibi fecerit enſe
Sylla potens, Mariuſq; ferox, & Cinna cruentus,
Cæſareæque domus ſeries, cui tanta poteſtas
Conceſſa eſt, emere omnes, hic vendidit vrbem.

3. *Lenunculi.*] Lenunculus genus navigii piſcatorii.

gnam

gnam partem eorum interfici juſſit : paucos electos in regnum remiſit. Cum Varus ſuam fidem ab eo lædi quereretur, neque reſiſtere auderet; ipſe equo in oppidum vectus, proſequentibus compluribus ſenatoribus, quo in numero erat Ser. Sulpicius , & [1] Licinius Damaſippus , paucis diebus

NOTÆ.

1. *Licinius Damaſippus.*] Poſtea in eadem Africa periit cum Scipione, vt videre eſt in libro de bello Africano, quia pertinaciore ſtudio Pompeio adhæſerat. Incolumitatem tamen ejus liberis Cæſar conceſſit. Hæc fuit gens illuſtriſſima quamvis Plebeia, in multas familias diviſa, Calvorum, Craſſorum, Lucullorum & Murenarum.

Ex tertio libro qui proximus eſt, item ex aliquot aliorum ſcriptorum locis, conſtat multa in hoc deſiderari, quæ, quia ad Cæſaris laudem minime pertinent, exiſtimo ab ipſo vel ſuppreſſa, vel adeo tenuiter & leviter delibata vt facile perierint. Solet enim Cæſar vt ſcopulos ea loca declinare, vnde nihil laudis, vel nonnihil dedecoris in ſe redundare præviderit Sic ærarii expilationem Metello trib plebis fortiter reclamante, cui mortem minatus eſt, niſi alii autores ſcripſiſſent, vix cognoviſſemus ex his Commentariis. Hæc porro ſunt quæ vel indicta vel amiſſa ſunt in hoc Commentario, quæ ſic ſupplebimus. Oroſius lib. vi. cap. xv. *At vero Dolabella partium Cæſaris, in Illyrico per Octavium & Libonem victus, copiiſque exutus ad Antonium fugit Baſilus & Salluſtius dividentes ſingulas legiones quibus præerant, ſimiliter & Antonius, Hortenſius quoque ab infimo mari cum claſſe concurrens, omnes pariter adverſus Octavium & Libonem profecti & victi ſunt. Antonius cum ſe Octavio cum xv cohortibus dediſſet, omnes ad Pompeium a Libone deducti ſunt.* Dio lib. xli. Ἐν ᾧ δὲ δὴ ταῦτα ἔν τε τῇ Ῥώμῃ καὶ ἐν τῇ Ἰβηρίᾳ ἐγίγνετο, Μᾶρκος μὲν Ὀκτάουιος καὶ Λούκιος Σκριβώνιος Λίβων Πούπλιον Κορνήλιον Δολοβέλλαν τά τε τοῦ Καίσαρος πράττοντα καὶ ἐν τῇ Δαλματίᾳ ὄντα ἐξήλασαν ἐξ αὐτῆς, τῷ τοῦ Πομπηίου ναυτικῷ χρώμενοι, καὶ μετὰ τοῦτο Γάιον Ἀντώνιον ἐπαμῦναι οἱ ἐθελήσαντα ἔς τε νησίδιόν τι κατέκλεισαν, κἀνταῦθα πρός τε τῶν ἐπιχωρίων ἐγκαταλειφθέντα καὶ λιμῷ πιεσθέντα παρεστήσαντο πλὴν ὀλίγων τινῶν. ἔστι γὰρ τὴν ἤπειρον ἔφθησαν τινὲς αὐτῶν διαφυγόντες, καὶ ἕτεροι ἐν σχεδίαις διαπλέοντες καὶ ἁλισκόμενοι αὐτοὺς ἀπεχρήσαντο. *Dum hæc Romæ & in Hiſpania geruntur, M. Octavius & L. Scribonius Libo P. Cornelium Dolabellam Cæſaris adminiſtrum, ex Dalmatia, in qua tum forte erat, ejecerunt, claſſe Pompeii vſi. Deinde C. Antonium ſubvenire ei volentem in exiguam quandam inſulam concluſerunt, ibique ab incolis deſertum, fameque preſſum, paucis demptis, cum omni manu quam ſecum habuerat, ceperunt. Nonnulli enim in continentem effugerunt, aliique quidam ratibus mare trajicientes, cum interciperentur, mortem ſibi conſciverunt.* Quod a Lucano lib. iv. fuit eleganter deſcriptum, & eſt in epitome Liviana lib. cx. Appianus vero lib. ii. bell. civil. ſic habet: Καὶ τῶν αὐτῶν ἡμερῶν Ἀντώνιός τε περὶ τὴν Ἰλλυρίδα ἡσσᾶτο ὑπὸ Ὀκταουίου Πομπηίῳ στρατηγοῦντος καὶ Δολοβέλλα, καὶ στρατιὰ Καίσαρος ἄλλη περὶ Πλακεντίαν στασιάσασα τῶν ἀρχόντων κατεβόησεν, ὡς ἔν τε τῇ στρατείᾳ βραδύνοντες καὶ τὰς πέντε μνᾶς οὐ λαβόντες, ἣν δωρεὰν αὐτοῖς ὁ Καῖσαρ ἔτι περὶ Βρεντέσιον ὑπέσχετο. ὧν ὁ Καῖσαρ πυθόμενος, ἐκ Μασσαλίας ἐς Πλακεντίαν ἠπείγετο συντόμως. καὶ ἐς ἔτι στασιάζοντας ἐπελθών, ἔλεγεν ὧδε. Τάχει μὲν ὅπως περὶ ἕκαστα χρῶμαι σύνιστέ μοι. βραδύνει δ' ὁ πόλεμος, οὐ δι' ἡμᾶς, ἀλλὰ διὰ τοὺς πολεμίους ὑποφεύγοντας ἡμᾶς. ὑμεῖς δ' ἔν τε Γαλατίᾳ πολλὰ τῆς ἐμῆς ἀρχῆς ὀνάμενοι, καὶ ἐς τόνδε τὸν πόλεμον ὅλον, οὐκ ἐς μέρος αὐτοῦ μοι συνομόσαντες, ἐν μέσοις ἔργοις ἡμᾶς ἀπολείπετε, καὶ τοῖς ἄρχουσιν ἐπανίστασθε, καὶ προστάττειν ἀξιοῦτε, παρ' ὧν χρὴ προστάγματα λαμβάνειν. μαρτυράμενος οὖν ἐμαυτὸν τῆς ἐς ὑμᾶς μέχρι δεῦρο φιλοτιμίας, χρήσομαι τῷ πατρίῳ νόμῳ, καὶ τοῦ ἐνάτου τέλους (ἐπειδὴ μάλιστα τῆς στάσεως κατῆρξε) τὸ δέκατον κληρώσω θανεῖν. Θρήνου δὲ ἀθρόως ἐξ ἅπαντος τοῦ τέλους γενομένου, οἱ μὲν ἄρχοντες αὐτοῦ προσπεσόντες ἱκέτευον. ὁ δὲ Καῖσαρ μόλις τε καὶ κατ' ὀλίγον ἐνδιδούς, ἐς τοσοῦτον ὅμως ὑφῆκεν, ὡς ἑκατὸν καὶ εἴκοσι μόνους (οἳ κατάρξαι μάλιστα ἐδόκουν) διακληρῶσαι, καὶ δυώδεκα αὐτῶν τοὺς λαχόντας ἀνελεῖν. τῶν δὲ δυώδεκα τῶν δὲ ἐφάνη τις οὐδ' ἐπιδημῶν, ὅτε ἡ στάσις ἐγίγνετο. καὶ ὁ Καῖσαρ τὸν ἐμφήναντα λοχαγὸν ἔκτεινεν ἀντ' αὐτοῦ. *Iiſdem fere diebus Antonius circa Illyricum a Dolabella Pompeiano duce ſuperatur, & Cæſaris exercitus alius circa Placentiam ſeditioſe ſuos præfectos reclamabat, bellum eos trahere, nec ſibi quinas mi-*

diebus, quæ fieri vellet, Vticæ conſtituit atque imperavit: diebuſque poſt paucis ſe in regnum cum omnibus copiis recepit.

LIBER

N O T Æ.

nas reddere, quas donativi nomine Cæſar pollicitus eis Brundiſii fuerat. Ille hoc cognito Placentiam advolavit e Maſſilia. Et turbulentos etiam tum repertos ſic allocutus eſt. Nota eſt vobis ſolita mea celeritas. Nos vero in mora non ſumus; ſed hoſtes qui nos fugiunt. Vos qui in Gallia me duce magna percepiſtis commoda, & fidem veſtram non in partem hujus belli, ſed in univerſum mihi obligaſtis, in præfectos inſurgitis, imperare vultis his quorum oportebat imperata facere. Quum igitur meipſum teſtem habeam mea perpetuæ in hanc uſque diem erga vos obſervantiæ, tractabo vos lege Petreia, & nonam legionem decimabo, quandoquidem inde ortum eſt ſeditionis initium. His auditis, in legione ipſa fuit comploratio. Tribuni vero ſupplices rogabant veniam. Cæſar ægre cunctanterque exoratus, hactenus tamen pœnam remiſit, ut ex CXX *ſolis qui præcipui ſeditionis autores videbantur, in duodecim ſorte ductos animadverteret. Ex his duodecim unum compertum eſt abfuiſſe ſeditionis tempore. Pro quo Cæſar centurionem occidit, qui eum detulerat.* Pauloque infra: ἡ μὲν δὴ περὶ Πλακεντίαν ςάσις οὕτως ἐλέλυτο, ὁ δὲ Καῖσαρ ἐς Ῥώμην παρῆλθε. *Hoc modo ſeditione ſopita apud Placentiam, Cæſar in urbem venit.* Suetonius in Iulio cap. XXXVI. *Omnibus civilibus bellis cladem nullam niſi per legatos ſuos paſſus eſt, quorum C. Curio in Africa periit; C. Antonius in Illyrico in adverſariorum devenit poteſtatem: P. Dolabella claſſem in eodem Illyrico, Cn. Domitius Calvinus in Ponto exercitum amiſerunt.* Item cap. LXIX. *Nonam legionem apud Placentiam, quamquam adhuc in armis Pompeius eſſet, totam cum ignominia miſſam fecit, ægreque poſt multas & ſupplices preces, nec niſi exacta de ſontibus pœna, reſtituit.*

LIBER III.

ARGVMENTVM.

HOc libro narrat quæ vires & auxilia ad bellum Pompeio fuerint; pacem item per Vibullium fruſtra oblatam; tum levia aliquot prælia ad Dyrrhachium ſibi infelicia; tandem pugnam Pharſalicam, quam conſecuta eſt mors Cn. Pompeii; tum Alexandrini belli initia.

[1] DIctatore habente comitia Cæſare, conſules creantur [2] [Iulius] Cæſar I. & P. Servilius. [3] Is enim erat annus, quo per leges ei conſulem fieri liceret. His rebus confectis, [4] quum fides tota Italia eſſet anguſtior, neque

NOTÆ.

1. *Dictatore habente comitia Cæſare.*] De dictatura ſatis multa ſupra dicta ſunt, quæ ſemeſtris tantum erat. Fiebat ad eas res, vbi vnius requiritur dominatio juxta Homericum illud:

Οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη, εἷς κοίρανος ἔστω.

Non plures regnare bonum eſt, rex vnicus eſto.

Nempe reip. regendæ, ſedandæ ſeditionis, ſenatuſque legendi cauſa, levioribus etiam aliquando de cauſis, vt ludorum Romanorum cauſa. Quod ea lege XII tabularum continetur, quam refert Cicero lib. de legibus: *Si quando duellum gravius diſcordiæve civium eſcunt, vnus ne amplius ſex menſes, niſi ſenatus creverit, idem juris quod duo conſules, teneto, iſque ave ſiniſtra magiſter populi eſto.* Id eſt, bono omine; nam ſiniſtra fauſta in ſacris. Quique poſtea dictator dictus eſt, magiſter populi dicebatur, a conſule quidem, nec niſi conſularis, nec extra Italiam. Hæc porro prima Cæſaris dictatura fuit dierum XI, altera ſemeſtris, quæ erat ſaltem ſpatio legitima, tertia annua, quarta decennalis, quinta perpetua, ſed brevis. Vita enim & dictatura ſimul fuit privatus.

2. [*Iulius*] *Cæſar & P. Servilius.*] Maluit Cæſar fieri conſul quam diutius vti dictatura, qui magiſtratus propter nimiam poteſtatem erat invidioſus, exemplum ſecutus L. Poſthumii interregis, qui comitia cum haberet, ſe conſulem fecit, item Q. Fabii. Hic porro conſulatus geſtus eſt anno ab vrbe condita IↃCCCVI cum P. Servilſo Iſaurico qui amicus erat Cæſaris. Hoc nomen invenit ejus pater P. Servilius Vatia ab Iſauro præcipuo Cilicum Piratarum oppido quod cepit, de quibus conſul triumphavit. Fuit P. Servilius conſul anno ab vrbe cond. IↃCCXIII; ſed alius ab hoc fortaſſe ejus filius. Interea Pompeiani Theſſalonicæ novos magiſtratus non creaverunt, ſed ſuperiorum nomina mutaverunt, ita vt conſules proconſules dicerentur, prætores proprætores, & ad idem exemplum alii.

3. *Is enim erat annus, quo per leges, &c.*] Non enim licebat illi qui jam conſul fuiſſet, conſulatum ſecundum adipiſci, niſi decimo poſt anno. Livius lib. VII: *Alius plebiſcitis cautum ne quis eundem magiſtratum intra decem annos caperet, neu duos magiſtratus vno anno gereret* Id tamen poſtea non fuiſſe obſervatum arguunt faſti conſulares. Sed veriſimile eſt fuiſſe per populum legibus ſolutos. Sic idem T. Livius, ſeu potius epitome Liv. lib. LVI. *Delatus eſt vltro Scipioni Africano a S. P. Q. R. conſulatus, quem cum ille capere ob legem quæ vetabat quemquam intra decem annos iterum conſulem fieri licere, minime vellet, ſicuti priore conſulatu legibus eſt ſolutus.* Sed tandem teſte Appiano L. Sylla odio C. Marii, qui ſepties conſul fuerat, eam legem revocavit.

4. *Quum fides tota Italia eſſet anguſtior.*] Cicero lib. 1. de officiis, docet quid ſit fides: *Ex quo credamus quod fiat quod dictum eſt appel-*

que creditæ pecuniæ ſolverentur: [1] conſtituit vt arbitri darentur: per eos fierent æſtimationes poſſeſſionum & rerum, [2] quanti quæque earum ante bellum fuiſſent, atque eæ creditoribus tranſderentur. [3] Hoc & ad timorem novarum tabularum tollendum minuendumque, qui fere bella & civiles diſſenſiones ſequi conſuevit, & ad debitorum tuendam exiſtimationem eſſe aptiſſimum exiſtimavit. Item, [4] prætoribus, tribuniſque pl. rogationes ad populum ferentibus, [5] nonnullos ambitus Pompeia lege damnatos, illis temporibus, quibus in vrbe præſidia legionum Pompeius habuerat,

Notæ.

latam eſſe fidem. Et lib. IV. de Rep. citante Nonio: *Fidei nomen ipſum videtur habere, cum fit quod dicitur.* Sed eo ſenſu ſumpſit quo hic ſumptum, in orat. pro Lege Manilia: *Nam tum cum in Aſia res magnas permulti amiſerunt, ſcimus Romæ ſolutione impedita fidem concidiſſe.* Gallice *credit.* Sueton. *labefactatam*, Plaut. *ſubleſtam*, Tacit. *afflictam* appellat. Hic non dicitur labefactata aut afflicta fides, aut concidiſſe, ſed, quod minus eſt, anguſtior, quo modo dicitur *res anguſta domi.*

1. *Conſtituit, vt arbitri darentur.*] Qui tamen ſorte deligerentur, vt ſcribit Dio lib. XLI. Appianus vero lib. II. de bellis civilibus ſcribit iis arbitris hoc datum eſſe negotii, vt æſtimarent poſſeſſiones, creditoreſque cogerent eas in ſolutionem debiti accipere.

2. *Quanti quæque earum rerum ante bellum fuiſſent.*] Nam ſi pretium præſens eſſet conſtitutum, tanta pecuniæ inopia, non ſolviſſent æs ſuum alienum debitores, quamvis poſſeſſionibus ſuis fuiſſent ejecti. Nam vili pretio omnia vendebantur. Addit Suetonius deductam eſſe ſummam æris alieni, ſi quid vſuræ nomine numeratum aut perſcriptum fuiſſet.

3. *Hoc & ad timorem novarum tabularum*] Tabulæ dicebantur omne genus ſcripturarum quibus cauſam ſuam poſſent confirmare, quo nomine cenſebantur omnia inſtrumenta publica contractuum. Tabulæ autem novæ dicebantur, quum tabulis ſuperiorum temporum antiquatis, ſolæ tabulæ novæ quæ in poſterum fierent eſſent valituræ. Quo nomine deſignabant quod Gallice *banqueroute.* Cælius Rhodiginus lib. VII. ſic eas explicat: *Quod cum pecuniæ creditæ obæratis condonantur, novæ mox oriuntur tabulæ, quibus nomina continebantur nova.* Vide Livium lib. VI. Hoc eſt quod Plutarchus ait σεισαχθείᾳ τοὺς χρεωφειλέτας ἐκούφισε, *Sublevavit creditores quadam ſiſactia.* Quam in gratiam pauperum Solon invenit. Talem rem egentibus pollicebatur Catilina, vt legitur apud Salluſtium. Porro rei totius iniquitatem breviter explicat Cicero lib. II. de offic. dum dicit: *Tabulæ novæ quid habent argumenti, niſi vt emas mea pecunia fundum, & cum tu habeas, ego non habeam pecuniam.*

4. *Prætoribus tribuniſque pl. rogationes, &c.*] Rogationes ferri dicebantur, cum rogabat aliquis populum, vt aliquam legem ferret. Rogare itaque legem nihil aliud eſt quam proponere, dicebatque rogator: *Velitis, jubeatis Quirites, &c.* Deinde rogatio pro ipſa lege ſumpta eſt. Hic autem ferebant prætores tribunique pl. rogationes, ſed ad nutum Cæſaris, qui ad populum eos ſummittebat, ne arrogantiæ tribueretur, ſi ipſe per ſe & pro ſua autoritate ageret, præſertim nondum victo Pompeio.

5. *Nonnullos ambitus Pompeia lege damnatos, &c*] Multæ leges de ambitu latæ ſunt. Sed poſtrema fere omnium, quæ Pompeia ab autore legis dicta fuit. Ambitus autem dicebatur, cum petebantur magiſtratus impenſius quam mores legeſve civitatis ferebant, aut pecunia præſertim redimebantur ſuffragia civium; cui ambitui multis, vt prædictum eſt, legibus obviam itum, ſed præſertim hac Pompeia quæ lata eſt anno ab vrbe condita IↃCCI, cum inter conſulatus competitores Scipionem, Hypſæum, & Milonem non pecunia tantum, ſed factionibus & armis res gereretur. Tunc enim per interregem Pompeius ſolus creatus conſul de legibus novis ferendis retulit, duaſque promulgavit, vnam de vi, alteram hanc ſcilicet, de ambitu, pœnam graviorem, & formam judiciorum breviorem conſtituendo. Vno enim atque eodem die ab accuſatore & reo jubebat perorari, duaſque horas accuſatori, tres reo dabat. Teſtis Aſconius. Propterea hic dicitur, *ſingulis diebus perfecta.* Sed ſatis

buerat, [1] quæ judicia, aliis audientibus judicibus, aliis ſententiam ferentibus, ſingulis diebus erant perfecta, in integrum reſtituit, qui ſe illi initio civilis belli obtulerant, ſi ſua opera in bello vti vellet; perinde æſtimans, ac ſi vſus eſſet, quoniam ſui feciſſent poteſtatem. Statuerat enim hos prius judicio populi debere reſtitui, quam ſuo beneficio videri receptos; ne aut ingratus in referenda gratia, aut arrogans in præripiendo populi beneficio videretur.
[2] His rebus, & feriis Latinis, comitiiſque omnibus perficiundis XI dies tribuit, [3] dictaturaque ſe abdicat, & ab vrbe proficiſcitur, Brundiſiumque pervenit. Eo legiones XII, equitatum omnem venire juſſerat. Sed tantum navium reperit, vt anguſte XX millia legionariorum militum, & DC equites tranſportare poſſent. Hoc vnum [[4] inopia navium] Cæſari ad conficiendi belli celeritatem defuit. Atque eæ copiæ ipſæ hoc infrequentiores imponuntur, quod multi Gallicis tot bellis defecerant, longumque iter ex Hiſpania magnum numerum deminuerat, & gravis autumnus [5] in Apulia circumque Brundiſium, ex ſaluberrimis Galliæ & Hiſpaniæ regionibus omnem exercitum valetudine tentaverat. II.
III. Pompeius annuum ſpatium ad comparandas copias nactus, quod vacuum a bello, atque ab hoſte otioſum fuerat,

NOTÆ.

Cæſar ipſe ambitus repreſſit, cum rerum potitus comitia cum populo partitus eſt, vt exceptis conſulatus competitoribus, de cætero numero candidatorum pro parte dimidia quos populus vellet pronuntiarentur, pro parte altera, quos ipſe dediſſet, & edebat per libellos circum tribus miſſos: *Cæſar dictator illi tribui: Commendo vobis illum & illum, vt veſtro ſuffragio ſuam dignitatem teneant.* Acrius etiam ambitum repreſſit Auguſtus, cum ſtatuit, vt in quinquennium a magiſtratibus arceretur qui eſſet damnatus ambitus. Sed acrius omnibus Tiberius, qui ſuffragia a populo ad ſenatum, & a ſenatu ad ſe tranſtulit, atque ita omnem ambitum ſuſtulit. Porro quod hic fit a Cæſare, ſagaciſſime fuerat oriente illo bello a M. Tullio proviſum epiſt. ad Atticum III. libri VII. *Omnes damnatos, omnes ignominia affectos, omnes damnatione ignominiaque dignos illac facere, omnem fere juventutem, omnem illam vrbanam ac perditam plebem, tribunos valentes addito C. Caſſio, omnes qui ære alieno premantur, quos plures eſſe intelligo quam putaram.*

1. *Quæ judicia.*] *Iudicio populi*, qua de cauſa leges illas per tribus rogandas curaverat.

2. *His rebus, & feriis Latinis.*] *Feriarum*, vt docet Cicero lib. II. de legibus, *feſtorumque dierum ratio in liberis requietem habet litium & jurgiorum, in ſervis operum & laborum, quas compoſitio anni conferre debet, & ad perfectionem operum ruſticorum & ad remiſſionem animorum.* Feriæ vero Latinæ a Tarquinio ſuperbo fuerant inſtitutæ, dictæ a Latinis populis, quibus in Albano monte e ſacris carnem petere jus fuit cum Romanis, quarum dies indicebatur a conſule. His autem feriis Latinis operam dare Cæſar in magno negotio habuit, quod conſules non ante paludati exire in provincias ſoliti eſſent, quam in monte Albano iis cum Latinis magiſtratibus operam dediſſent, veriti, ne male res ipſis in expeditionibus ſuccederent, ſi ſecus feciſſent. Porro hæ feriæ Latinæ de numero erant conceptivarum, id eſt, quarum conſul diem condicebat, nec erant annales, id eſt, ſtato anni die faciendæ.

3. *Dictaturaque ſe abdicat.*] In qua nihil aſperum geſſit, imo omnibus exulibus præter Milonem reditum conceſſit, in ſequentem annum magiſtratus conſtituit, Galliſque ciſalpinis jus civitatis Rom. conceſſit.

4. *Inopia navium.*] Videtur e margine in textum irrepſiſſe.

5. *In Apulia.*] Apulia Italiæ regio duplex, altera Daunia, nunc *Puglia Piana*; altera Peucetia, nunc *Terra di Bari.*

fuerat, magnam [1] ex Aſia, [2] Cycladibuſque inſulis, [3] Corcyra, [4] Athenis, [5] Ponto, [6] Bithynia, [7] Syria, [8] Cicilia, [9] Phœnice, & [10] Ægypto claſſem coëgerat, magnam omnibus locis ædificandam curaverat; magnam imperatam Aſiæ, Syriæ, regibuſque omnibus, & [11] dynaſtis, & [12] tetrarchis, & liberis [13] Achaiæ populis pecuniam exegerat, magnam [14] ſocietates earum
IV. provinciarum, quas ipſe obtinebat, ſibi numerare coëgerat. Legiones effecerat civium Romanorum IX. V ex Italia, quas tranſduxerat, vnam ex Sicilia veteranam, quam factam ex duabus gemellam appellabat; vnam ex

Notæ.

1. *Ex Aſia.*] Non tertiam mundi partem intelligit, ſed eam Aſiæ partem, in qua erat Ionia, cujus caput Epheſus, nam nominat multas pinvincias quæ Aſia late ſumpta continentur.

2. *Cycladibuſque.*] Cyclades a promontorin Gereſto circa Delum inſulam, (quæ harum media eſt & clariſſima) in orbem ſitæ; vnde & nomen traxere, vt ait Plin κύκλος enim *circulum* ſignificat. Virgilius vocat:

———— ————*ſparſaſque per æquor Cycladas.*—— ———— ————

3. *Corcyra.*] Inſula maris Ionii, Phæacia Homero dicta, regis Alcinoi regnum, nunc in Venetorum ditione, fruſtra tentata a Solimanno Turcarum Imperatore anno CIↃIↃXXXVII, habet vrbem cognominem *Corfu.*

4. *Athenis*] Athenæ vrbs Græciæ quondam primaria, clara ingeniis & fortibus auſis, caput Atticæ regionis, ſic dicta a Minerva Græce Ἀθηνᾶ, quæ quidem cum contenderet cum Neptuno de imponendo vrbi nomine, conveniſſetque, vt qui vtiliorem humano generi rem procreaſſet, cauſam obtineret; equum Neptunus, oleam vero Minerva creavit, quæ viſa melior.

5. *Ponto.*] Pontus Aſiæ regio, Mithridatis olim, tunc Pharnacis ejus filii regnum Eſt & alius Pontus in Europa circa Danubii oſtia, vbi exulavit Ovidius, de quo nunc non agitur.

6. *Bithynia.*] Aſiæ regio nobiliſſima, in qua Nicæa, Pruſias, Nicomedia claræ vrbes, cujus Nicomedes rex erat.

7. *Syria.*] Syria a Cilicia ad Arabiam vſque pertinens, in Palæſtinam, Phœniciam, Antiochenen, Comagenen, & Cœlen dividitur.

8. *Cilicia.*] Cilicia Taurum inter & mare porrigitur, cujus metropolis erat Tarſus. Nunc dicitur *Caramania.* Ad orientem habet Amanum montem, ad occaſum Pamphyliam, a meridie mare Mediterraneum, a ſeptentrione Cappadociam.

9. *Phœnice.*] Phœnice Syriæ pars eſt in qua jacet Tyrus & Sidon vrbes nobiliſſimæ, Cherſeo & Eleuthero fluminibus terminata. *Ipſa gens Phœnicum in gloria magna litterarum inventionis, & ſyderum navaliumque ac bellicarum artium*, ait Plinius

10. *Ægypto*] Ægyptus Ptolemæorum regnum, interſecatur Nilo flumine, nomenq; adhuc retinet.

11. *Dynaſtis.*] Dynaſta vox Græca quæ poteſtatem ſignificat, tribuiturque regibus exoticis, qui non ſatis amplam terram in ſua poteſtate habent, a qua regium nomen promereantur.

12. *Tetrarchis*] Tetrarchæ qui partem regni alicujus quartam habent, quales erant in Iudæa qui Herodis regnum inter ſe diviſerant, de quibus legitur in Evangelio.

13. *Achaia*] Achaia proprie eſt Peloponneſus, vt ex Homero probat Strabo, poſtea vero totam fere Peloponneſum complexa, e qua tantum excipiebantur Arcadia & Lacedæmonia; ſed & illa olim accenſebatur Achaiæ, imo tandem ſub Philopœmene in Achæorum ſocietatem venit. Achæi poſtremi omnium Græcorum libertatem retinuerunt. Proptersea hic dicuntur liberi Achæorum populi. Achaiam *meram Græciam* vocat Plinius VIII. epiſt. Alia etiam eſt Achaia inter Macedoniam & Peloponneſum.

14. *Societates earum provinciarum,*] Societates ejuſmodi erant publicanorum, qui publica tributa redemerant, nunc Gallice dicuntur *Compagnies* Item corpora & collegia lib. I. Digeſt. quique eis præerant, magiſtri ſocietatum dicebantur lib. IV. Digeſt. de pactis.

ex [1] Creta & [2] Macedonia, ex veteranis militibus, qui dimiſſi a ſuperioribus imperatoribus in iis provinciis conſederant; II ex Aſia, quas Lentulus conſcribendas curaverat. Præterea magnum numerum ex [3] Theſſalia, [4] Bœotia, Achaia, [5] Epiroque, ſupplementi nomine in legiones diſtribuerat. [6] His Antonianos milites admiſcuerat. Præter has exſpectabat cum Scipione ex Syria legiones II: ſagittarios ex Creta, [7] Lacedæmone, Ponto, atque Syria, reliquiſque civitatibus III millia numero habebat: funditorum cohortes VI: mercenarias II: equites VII millia: ex quibus DC [8] Gallos Dejotarus adduxerat, D [9] Ariobarzanes ex [10] Cappadocia: ad eundem

NOTÆ.

1. *Creta.*] Creta olim centum vrbibus & Iovis clara natalibus, propterea dicta hecatompolis, forte pagi illa tempeſtate vrbes dicebantur, quarum primaria eſt Matium, ſecunda Canea, olim Cydon, vnde mala Cydonia. Ida mons eſt in media inſula. Nunc ante aliquot annos in Turcarum poteſtatem redacta, *Candia.*

2. *Macedonia.*] Macedonia olim Alexandri magni regnum, tunc autem in provinciam a Romanis redacta, habet ad ſeptentrionem montes Dalmatiæ, ad meridiem Theſſaliam & Epirum, ad orientem Ægeum, ad occidentem Ionium mare. Græcos ſuperavit, quia ſola Græcorum monarchico vtebatur imperio, quod ad propaganda imperia eſt aptiſſimum, & Græcis potita, facile per eos totum orientem domuit, qui populorum omnium erant primi fortitudine & ſapientia.

3. *Theſſalia.*] Theſſalia, cujus metropolis Lariſſa, habet ab occidente Epirum, ab oriente Thermaicum ſinum, a ſeptentrionibus Macedoniam, a meridie vero Bœotiam.

4. *Bœotia.*] Bœotia, cujus metropolis Thebæ, Locros, Opuntios, Theſſaloſque a ſeptentrione habet, a meridie Atticam, ab occidente Phocidem, ab oriente mare Euboicum, a quo ad Corinthiacum ſinum exporrigitur.

5. *Epiroque.*] Epirus quondam Pyrrhi regnum a ſeptentionibus habet Dardanos & Triballos, ab oriente Macedoniam & Theſſaliam, varias gentes complectitur.

6. *His Antonianos milites.*] C. Antonius Marci frater, T. Pulcionis opera proditus in Pompeii poteſtatem venerat, cujus militum voluntati diffiſus, eos ſuis immiſcuerat, ſuis ne nocere poſſent. Florus lib. IV. cap. II. rem ita narrat: *Quippe cum fauces Adriatici maris juſſi occupare Dolabella & Antonius, ille Illyrico, hic Corcyræo littore caſtra poſuiſſent, jam maria late tenente Pompeio, repente caſtra legatus ejus Octavius & Libo ingentibus copiis claſſicorum vtrumque circumvenit; deditionem fames extorſit Antonio.* Idem habet Suetonius in Cæſare XXVI. Hic Antonius a Bruto poſt mortem Cæſaris cæſus eſt, fueratque humaniter ab eo exceptus, ſed cum ad defectionem ſollicitare ſuos milites comperiſſet, juſſus eſt interfici.

7. *Lacedæmone.*] Lacedæmon totius Peloponneſi clariſſima, Athenis æqualis, qua cum de principatu diu contendit, ad Eurotam fluvium, quæ tandiu floruit, quamdiu legibus Lycurgi vſa fuit. Duos reges habebat, quorum tamen poteſtas autoritate Ephororum frænabatur. In poteſtatem tandem Romanorum cum reliquis Græcis vrbibus devenit, nunc in tenuis vici formam redacta; dicitur *Miſithra.*

8. *Gallos Dejotarus rex, &c.*] Hi ſunt Galatæ vel Gallo-Græci. Galli enim in Aſiam pervaſerant, regnumque ibi condiderant Galatiæ, quia Galli a Græcis Galatæ dicti, quorum erat ea tempeſtate rex Dejotarus.

9. *Ariobarzanes.*] Cappadociæ rex, erat appellatus amicus pop. Rom. de quo multa ſcribuntur a Cicerone in epiſt. ad Famil. vt a ſenatu decretum fuerit vt ejus regis ſalus, incolumitas, regnumque defenderetur; item ejus ſalutem populo ſenatuique Romano magnæ curæ eſſe. Qua ex autoritate ſenatus eum ab inſidiis popularium eripuerit.

10. *Cappadocia.*] Cappadocia habet ab oriente Armeniam, a ſeptentrione Pontum, ab occaſu Paphlagoniam, Galatiam & partem Pamphyliæ, a meridie Ciliciam.

eundem numerum [1] Cotus ex [2] Thracia dederat, & [3] Sadalem filium miſerat. Ex Macedonia c c erant, quibus [4] Raſcipolis præerat, excellenti virtute: D [5] ex Gabinianis [6] Alexandria, Gallos Germanoſque, quos ibi A. Gabinius præſidii cauſſa apud regem Ptolemæum reliquerat, [7] Pompeius filius cum claſſe adduxerat: DCCC, [8] quos ex ſervis ſuis paſtorumque ſuorum coëgerat: c c c [9] Tarcundarius Caſtor, & Donilaus ex Gallogræcia dederant; horum alter vna venerat, alter filium miſerat: c c ex Syria [10] a Comageno Antiocho, cui magna præmia Pompeius tribuit, miſſi erant; in his plerique [11] hippotoxotæ. Huc [12] Dardanos, [13] Beſſos, partim

N o t æ.

1. *Cotus.*] Erat Thraciæ rex, ſtuduitque Pompeii partibus. Erat natura paulo iracundior, vt proditum eſt a Plutarcho. Itaque cum accepiſſet vaſa quædam fictilia inſignis cujuſdam operis, remuneratus prius hoſpitem, vaſa illa omnia propria manu fregit, ne, ſi poſtea a miniſtris frangerentur, in ipſos ſæviendi cauſam haberet. Idem pardalim ſibi danti leonem obtulit, vt accepto datum par eſſet.

2. *Thracia*] Thracia Europæ regio prope Macedoniam, nunc *Romania*; in ea eſt Conſtantinopolis, olim populoſiſſima multitudineque hominum ſoli cedens Galliæ, teſte Pauſania.

3. *Sadalem.*] Dicitur a Dione Sadalus, cui Cæſar poſtea pepercit, quamquam in prælio ipſe adfuerat. Sexennio poſt ſine liberis decedens regionem pop. R. reliquit.

4 *Raſcipolis.*] A Suet. *Traſipolis*, a Tacit. *Rheſcuporis* dicitur; fratres erant Thraces, qui cum Romanos civile bellum in regionem ſuam Thraciam transferre vidiſſent, operas partiti; alter Raſcus Cæſaris partes, alter Raſcupolis Pompeii ſecutus eſt. Idem fecerunt bello quod inter Brutum & Antonium, Octavianumque exarſit. Raſcus enim Octavio, Raſcupolis Bruto ſtuduit. Confecto bello, Raſcus petiit a victoribus vt eſſet frater incolumis, quod facile impetravit; Hanc enim vnam laborum mercedem petierat.

5. *Ex Gabinianis*] Gabinius enim Ptolemæum in ſuum regnum reduxerat, & milites plures regni tuendi cauſa Alexandriæ reliquerat, cum eſſet exilio multatus, fuit a Cæſare reſtitutus & ipſo bello civ. Salonis in Dalmatia morbo implicitus, deceſſit. Ex iis autem intelligere licet, Ptolemæum, a quo fuit poſtea Pompeius interfectus, in Pompeii partibus fuiſſe & ante prælium quidem Pharſalicum Gabinianos milites miſerat. Imo & totus oriens in ejus partibus, quod patet ex Lucan. lib. v. vbi numerat Pompeianos. Hic Gabinius fuit Cæſari addictiſſimus, cui & in conſulatu cum Piſone ſucceſſit.

6. *Alexandria.*] Metropolis Ægypti.

7. *Pompeius filius.*] Cneius Pompeius natu maximus, cum quo Cæſar in Hiſpania poſtea bellavit.

8. *Quos ex ſervis ſuis, &c.*] Mendum ſuſpicatur Lipſius, legitque: *Quos ex ſervitiis paſtoribuſque ſuorum coëgerat.* Ciacconius vero: *Servis paſtoribuſque ſuis*, nec temere. Sic ſupra factum a Domitio. Sic infra Cœlius Milonem ad ſollicitandos paſtores miſit.

9. *Tarcundarius Caſtor.*] Erat nepos Dejotari regis Galatiæ, qui poſtea avum ſuum apud C. Cæſarem accuſavit, vt videtur ex oratione Ciceronis pro Dejotaro. Dio lib. x l i. & Cicero lib. v. epiſtolarum vocant *Tarcondimotum.* Itaque in alterutra lectione mendum fuerit.

10. *A Comageno Antiocho.*] Ab Antiocho rege Comagenes, quæ regio Syriæ eſt ad Euphratem, quo ab Arabia diſterminatur. Caput regni eſt Samoſata.

11. *Hippotoxotæ.*] Hippotoxota vox Græca quæ equites ſagittarios ſignificat.

12. *Dardanos.*] Dardani Illyrica gens. Incolunt Mœſiam mediterraneam, quæ Pannoniæ jungitur ad Pontum vſque decurrens. Incipit a confluente Savi cum Danubio. In ea Dardani, Calegeri, Triballi, Trimachi, Mœſi, Thraces, Pontoque contermini Scythæ. *Boſſine.*

13. *Beſſos.*] Beſſi Thraciæ populus ad Neſſum amnem & ad Hæmum montem. Si qua fides nominum eſſet ſimilitudini, eſſent *Boſſine.* Sed videntur eſſe propiores Danubio, ſi qua fides Ovidio:

Vivere quam miſerum eſt inter Beſſoſq; Getaſq;.

partum

partim mercenarios, partim imperio aut gratia comparatos, item [1] Macedonas, Theſſalos, & reliquarum gentium & civitatum adjecerat; atque eum, quem ſupra demonſtravimus, numerum expleverat. Frumenti V.
vim maximam ex [2] Theſſalia, Aſia, Ægypto, [3] Creta, [4] Cyrenis, reliquiſque regionibus comparaverat. Hiemare [5] Dyrrhachii, [6] Apolloniæ, omnibuſque oppidis maritimis conſtituerat, vt mare Cæſarem tranſire prohiberet. Ejus rei cauſſa omni ora maritima claſſem diſpoſuerat. Præerat Ægyptiis navibus Pompeius filius; Aſiaticis [7] D. Lælius & C. Triarius; Syriacis C. [8] Caſſius; [9] Rhodiis C. Marcellus [10] cum C. Coponio; [11] Liburnicæ atque Achaïcæ claſſi Scribonius [12] Libo & [13] M. Octavius. Toti tamen officio maritimo [14] M. Bibulus præpoſitus cuncta adminiſtrabat. Ad hunc ſumma imperii reſpiciebat. Cæſar, vt Brundiſium venit, concionatus apud VI.
milites, quoniam prope ad finem laborum ac periculorum eſſet perventum, æquo animo mancipia atque impedimenta in Italia relinquerent; ipſi

NOTÆ.

1. *Macedonas.*] De Macedonibus dictum eſt ſupra.

2. *Theſſalia.*] De Theſſalis item.

3. *Creta*] De Creta item.

4. *Cyrenis.*] Cyrene metropolis Cyreniacæ regionis in Africa, a Græcis condita, qui ex inſula Thera maris Ægæi eo fuerant profecti.

Hæc tum nomina erant, nunc ſunt ſine nomine terra

Videtur fuiſſe e regione Peloponneſi. Aliis *Corene*, aliis *Corona*, aliis *Aſſadib*, aliis *Caberoan.* Eadem fuit Pentapolis dicta ab vrbibus quinque, Berenice, Arſinoe, Ptolemaide, & Apollonia.

5. *Dyrrhachii.*] Dyrrhachium portus Epidamni, nunc *Duraz* Brundiſio LXX leucis aut circiter diſtat. Trajectus eſt in Græciam ex Italia. Epidamnus autem inauſpicatum nomen cum haberet, illud Romani mutaverunt, & Dyrrhachium dixerunt.

6. *Apolloniæ.*] Apollonia, teſte Plinio, a mari abeſt VII millibus paſſuum, eſtque in Macedonia A. Marciano Heracleota dicitur fuiſſe per Corinthios & Corcyræos condita. Duorum dierum itinere abeſt ab Epidamno, a mari autem ſtadiis L, vt teſtatur Scylax antiquiſſimus ſcriptor; vt vero Strabo, LX.

7. *D Lælius & C Triarius.*] Hunc Lælium & Triarium Cicero loquentes inducit in lib. de Finibus. Lælius, teſte Appiano lib. IV. triumviratus tempore a militibus Arabionis regis in Africa interfectus eſt. De Triario infra.

8. *Caſſius*] Hic vnus de interfectoribus Cæſaris fuit, & apud Philippos propria manu periit.

9. *Rhodiis.*] Rhodus maris Carpathii clariſſima inſula, a roſis dicta, cujus incolæ viri fuerunt nautici, & rei maritimæ periciſſimi. Equites ſancti Ioannis, poſtquam eam Saracenis ademiſſent, in ea ſedes ſuas poſuerunt, quibus rurſus Solimannus Turcarum Imp. eripuit an. Chriſti CIƆIƆXXII.

10. *Cum C. Coponio*] Fruſtra habent aliqua exemplaria *Pomponio.* Cicero certe lib. I. de Divinatione ſcribit ſibi ad caſtra Pompeii tranſeunti obviam itum eſſe cum navibus Rhodiis a C. Coponio. Is prætor fuerat C. Marcello & Lentulo coſſ. vt patet ex epiſtola Pompeii, quæ habetur lib. VIII. epiſt. XVII. ad Atticum. Is tandem vt Appianus refert lib IV. a triumviris proſcriptus, vxoris opera ſervatus eſt, quæ pudica licet & caſta, Antonio tamen, pudicitia proſtrata, vitam redemit conjugis.

11. *Liburnicæ.*] Liburnia pars eſt Dalmatiæ, in qua genus navis celeris & levis inventum, quæ Liburnicæ dictæ ſunt naves, quarumque vſus invaluit, poſtquam magno in Actiaca pugna vſui fuiſſe cognitum eſt.

12. *Libo.*] De Libone ſupra.

13. *M Octavius.*] Quis fuerit neſcitur. Certe de eo poſthac agetur in lib. de bello Alexandrino, vbi a Vatinio ſuperatus eſt.

14. *M Bibulus.*] Cæſaris in conſulatu collega fuerat anno V. C. IƆCXCV; ſed cum ſe

ipſi expediti naves conſcenderent, quo major numerus militum poſſet imponi; omniaque ex victoria, & ex ſua liberalitate ſperarent; conclamantibus omnibus, Imperaret quod vellet; quodcumque imperaviſſet, ſe æquo animo eſſe facturos; pridie Non. Januar. naves ſolvit, impoſitis, vt ſupra demonſtratum eſt, legionibus VII. Poſtridie terram attigit, [1] Cerauniorum ſaxa inter & alia loca periculoſa quietam nactus ſtationem: & portus omnes timens, quos teneri ab adverſariis arbitrabatur, ad eum locum, qui appellatur [2] Pharſalus, omnibus navibus ad vnam incolumibus, milites expoſuit.

VII. Erat [3] Orici Lucretius Veſpillo, & Minucius Rufus cum Aſiaticis navibus XVIII; quibus juſſu D. Lælii præerant: M. Bibulus cum navibus CX [4] Corcyræ. Sed neque ii ſibi confiſi ex portu prodire ſunt auſi; quum Cæſar omnino XII naves longas præſidio duxiſſet, in quibus erant conſtratæ IV. Bibulus, impeditis navibus, diſperſiſque remigibus, [5] ſatis mature occurrit, quod prius ad continentem viſus eſt Cæſar, quam de ejus adventu fama omnino in eas regiones perferretur.

VIII. Expoſitis militibus, naves eadem nocte Brundiſium a Cæſare remittuntur, vt reliquæ legiones, equitatuſque tranſportari poſſent. Huic officio præpoſitus erat Fuſius Kalenus legatus, qui celeritatem in tranſportandis legionibus adhiberet. Sed ſerius a terra provectæ naves, neque vſæ nocturna aura, in redeundo offenderunt. Bibulus enim Corcyræ certior factus de adventu Cæſaris, ſperans ſe alicui parti onuſtarum navium occurrere poſſe, inanibus occurrit; & nactus circiter XXX in eas indiligentiæ ſuæ ac doloris iracundia erupit, omneſque incendit; eodemque igne nautas dominoſque navium interfecit, magnitudine pœnæ reliquos deterrere ſperans. Hoc confecto negotio, a [6] Salonis ad Orici portum

NOTÆ.

Cæſari legem Agrariam promulganti opponeret, ab eo pene fuit interfectus, totoque conſulatus tempore ſe domi continuit, foroque caruit. Vnde jocus vrbanorum ſcribentium, non *Cæſare & Bibulo*, ſed *Iulio & Cæſare conſulibus*. Vnde & hi verſus:

Non Bibulo quicquam nuper, ſed Cæſare factum eſt,
Nam Bibulo fieri conſule nil memini.

1. *Cerauniorum.*] Ceraunios hos vocat a Ceranniis aut Acroceranniis montibus, qui in illa Epiri parte apparent crebris tempeſtatibus infames. Virg. lib. III. Æneid.

Provehimur pelago vicina Ceraunia juxta

Vbi Servius: *Sunt montes Epiri a crebris fulminibus propter altitudinem nominati; κεραυνὸς enim Græce fulmen* Eſt ibi finis Ionii maris. Quicquid enim inde ad ſeptentriones pertinet, Adria dicitur. Dicuntur vulgo *Chimariquti.*

2. *Pharſalus.*] Non eſt locus ille, in quo poſtea de ſumma rerum dimicatum eſt, qui eſt in Theſſalia. Sed, ſi Lucan. credimus, & quidni credamus, quam cuiquam magis, quandoquidem ratio carminis errorem non admittit, locus ille *Paleſtus* vel *Paleſte* dicebatur:

——— ——— fluctuque ſecundo
Lapſa Paleſtinas uncis confixit arenas.

Eandem lectionem vetuſti comprobant codices. Itaque ſic potius legere certum eſt.

3. *Orici.*] Oricum prima Epiri vrbs. Nunc alii dicunt eſſe *Valonam*, alii *Orcho*, Brundiſino portui oppoſita. Ptolemæus eam in Chaonia ſtatuit. Ex ea ſolebant exercitus Italici traduci. Plinius ſcribit diſtare a Salentino Italiæ promontorio XC mill. paſſ. & a Colchis fuiſſe conditam.

4. *Corcyræ.*] De Corcyra ſupra.

5. *Satis mature*] Videtur mendum, quod emendare tutum. Nam eſt addendum *non*, vt legatur *non ſatis mature.*

6. *Salonis*] Salona vel Salonæ Dalmatiæ metropolis, patria poſtea Diocletiani Impe-

tum ſtationes litoraque omnia longe lateque claſſibus occupavit : cuſtodiiſque diligentius diſpoſitis, ipſe graviſſima hieme in navibus excubabat, neque vllum laborem aut munus deſpiciens, [1] neque ſubſidium exſpectans, ſi in Cæſaris complexum venire poſſet.

IX. [2] Sed poſt diſceſſum Liburnarum, ex [3] Illyrico M. Octavius cum iis, quas habebat, navibus Salonas pervenit : ibique concitatis [4] Dalmatis, reliquiſque barbaris, [5] Iſſam a Cæſaris amicitia avertit : [6] conventum Salonas quum neque pollicitationibus, neque denunciatione periculi permovere poſſet, oppidum oppugnare inſtituit. Eſt autem oppidum & loci natura & colle munitum. Sed celeriter cives Romani, ligneis effectis turribus, iis ſeſe munierunt : &, quum eſſent infirmi ad reſiſtendum, propter paucitatem hominum, crebris confecti vulneribus, ad extremum auxilium deſcenderunt : [7] ſervoſque omnes puberes liberaverunt : &, [8] præſectis omnium mulierum crinibus, tormenta effecerunt. Quorum cognita ſententia, Octavius quinis caſtris oppidum circumdedit, atque vno tempore obſidione & oppugnationibus eos premere cœpit. Illi omnia perpeti parati, maxime a re frumentaria laborabant. Quare miſſis ad Cæſarem legatis, auxilium ab eo petebant : reliqua, vt poterant, per ſe incommoda ſuſtinebant : & longo interpoſito

NOTÆ.

ratoris. Fertur eſſe everſam, prope Spalatro vel Cliſſam. Siquidem Spalatenſis Archiepiſcopus Salonitanum ſe dicit.

1. *Neque ſubſidium exſpectans, ſi in Cæſaris complexum venire poſſet.*] Videtur mendum; ſed emendare non tutum. Forte *congreſſum* eſt reponendum.

2. *Sed poſt diſceſſum Liburnarum.*] Non tantum aliquid deeſt, ſed & temporis ſuperioris hiſtoria narratur, quæ geſta ſit ante Cæſaris adventum.

3. *Illyrico.*] Illyrica regio pars Dalmatiæ quam ſtatuit Strabo circa Corcyram, continet Sclavoniam, Croatiam, Boſniam atque Dalmatiam.

4. *Dalmatis*] Dalmatiam eam partem Pannoniæ, quæ Hadriaticum mare ſpectat, Plinius appellat lib III. cap. XXV.

5. *Iſſam*] Iſſa inſula & vrbs oppoſita Dalmatiæ ipſiſque Salonis. *Liſſa* dicitur Sophiano. De qua ſic Marcianus Heracleota:

Νῆσος κατ' αὐτοὺς δ' ἐστὶν Ἴσσα λεγομένη
Συρακοσίων δ' ἔχουσα τὴν ἀποικίαν.
Inſula juxta hos Iſſa dicta,
Syracuſanorum habens coloniam.

6. *Conventum Salonas.*] Is conventus erat civium Romanorum qui negotiabantur & plurimi erant in provinciis populi Romani. Quod teſtatur Cicero in orat. pro Fonteio: *Referta eſt Gallia negotiatorum, plena civium Romanorum, vnum ex toto negotiatorum, colonorum, publicanorum, aratorum, pecuariorum numero teſtem producant.* Item in epiſtol. ad Quintum fratrem: *Conſtat Aſia primum ex eo genere ſociorum, quod eſt ex omni genere hominum humaniſſimum, deinde ex eo genere civium, qui aut publicani ſunt, aut ita negotiantur, vt locupletes ſint.*

7. *Servoſque omnes puberes liberaverunt.*] Vt nempe militare poſſent. Non enim licebat ſervis militare. Sic Florus ſcribit in bello Punico ſecundo: *Elicit in ſacramentum militia liberata ſervitia.*

8. *Præſectis omnium mulierum crinibus.*] Non quod ex illis tormenta conſtarent, ſed quod baliſtarum funes inde conficerent, ſi cannabe & nervis deficerentur. Porro hoc idem factum a Romanis in capitolio obſeſſis, autor eſt Lactantius lib. II. adverſus gentes; quapropter ædem *Veneri Calvæ* conſecrarunt. Strabo vero in fine lib. XVII. idem factum Carthagine docet. Cteſibius in lib. de machinis bellicis hanc rationem conficiendorum funium ſic explicat, quos Græci tonos appellant: *Τόνοι καὶ ἐκ τριχῶν γίνεται γυναικείων, αὐταὶ γὰρ λεπταί τε οὖσαι καὶ μακραὶ καὶ πολλῷ ἐλαίῳ τραφεῖσαι, ὅταν πλακῶσιν, εὐτονίαν πολλὴν λαμβάνουσιν, ὥστε μὴ ἀπάδειν.*

ſito ſpatio, [1] quum diuturnitas oppugnationis negligentiores Octavianos effeciſſet, nacti occaſionem meridiani temporis, diſceſſu eorum, pueris mulieribuſque in muro diſpoſitis, ne quid quotidianæ conſuetudinis deſideraretur; ipſi, manu facta, cum iis, quos nuper manumiſſos liberaverant, in proxima Octavii caſtra irruperunt. His expugnatis, eodem impetu altera ſunt adorti, inde tertia, & quarta, & deinceps reliqua: omnibuſque eos caſtris expulerunt; &, magno numero interfecto, reliquos atque ipſum Octavium in naves confugere coëgerunt. Hic fuit oppugnationis exitus. [2] Iamque hiems appropinquabat; &, tantis detrimentis acceptis Octavius, deſperata oppugnatione oppidi, Dyrrhachium ſeſe ad

X. Pompeium recepit. Demonſtratum eſt L. [3] Vibullium Ruſum Pompeii præfectum bis in poteſtatem perveniſſe Cæſaris, atque ab eo eſſe dimiſſum, ſemel ad Corfinium, iterum in Hiſpania. Hunc pro ſuis beneficiis Cæſar judicaverat idoneum, quem cum mandatis ad Cn. Pompeium mitteret: eundemque apud Cn. Pompeium auctoritatem habere intelligebat. Erat autem hæc ſumma mandatorum: Debere vtrumque pertinaciæ finem facere, & ab armis diſcedere, neque amplius fortunam periclitari: ſatis eſſe magna vtrimque incommoda accepta; quæ pro diſciplina & præceptis habere poſſent, vt reliquos caſus timerent. Illum ab Italia expulſum, amiſſa Sicilia, & Sardinia, duabuſque Hiſpaniis, & cohortibus in Italia atque Hiſpania civium Romanorum C atque XXX: ſe, morte Curionis, & detrimento Africani exercitus tanto, [4] militumque deditione ad Corcyram. Proinde ſibi ac reipubl. parcerent, quantumque in bello fortuna poſſet, jam ipſi incommodis ſuis ſatis eſſent documento: hoc vnum eſſe tempus

NOTÆ.

τῆς διὰ τῶν νεύρων ἰσχύος. Tenuis & ex capillis ſit muliebribus, illi enim cum ſint tenues & longi, multoque oleo nutriti, cum plectuntur, magnam firmitatem accipiunt, vt non differant a nervorum robore. Vitruvius vero lib. x. cap. XVI. de baliſtis & catapultis, hoc ſolitum oſtendit: *Namque ſiunt in capitibus foramina, per quorum ſpatia contenduntur capillo maxime muliebri vel nervo funes.* Item Iulius Capitolinus in vita Maximi, & Plutarchus in lib. de fœnore.

1. *Quum diuturnitas oppugnationis negligentiores Octavianos effeciſſet*] Hoc vt caveatur præcipit Vegetius lib. IV. cap. XXVIII. *Cum negligentia intervenerit, paribus inſidiis ſubjacent obſidentes. Nam ſive cibo, ſive ſomno fuerint occupati, ſive otio, aut aliqua neceſſitate diſperſi, tunc oppidani repente prorumpunt, ignorantes perimunt, arietes, machinas ipſoſque aggeres ignibus concremant, omniaque in perniciem ſuam fabricata opera ſubvertunt.*

2. *Iamque hiems appropinquabat, &c.*] Cum ſuperius ſit ſcriptum Nonis Ianuariis a Brundiſio fuiſſe diſceſſum, hic autem ſcribatur appropinquare hiemem, Octavii hiſtoriam in ſuperiorem autumnum oportet rejicere, quæ & mutila fuerit, vt ſupra fuit obſervatum.

3. *Vibullium Ruſum.*] Præfectum fabrûm intelligo. Namque Cæſar in epiſtola ad Oppium ſcribit ſe duos præfectos fabrûm Cn. Pompeii deprehendiſſe, amboſque miſſos feciſſe, quorum vnus hic fuit, alter Cn. Magius. Porro Vibullius dicitur nominatim fuiſſe dimiſſus in Hiſpania, non nominatim dicitur captus. Sed cum Afranius & Petreius in poteſtatem Cæſaris venerint, vult intelligi illum in eorum fuiſſe numero.

4. *Militumque deditione ad Corcyram.*] Non tamen omnes ſe dediderunt fame premente. Nam cohors vna Opitergina, id eſt, ex Opitergio Veneti tractus oppido, quam ducebat

tempus de pace agendi, dum ſibi vterque confideret, & pares ambo viderentur: ſi vero alteri paullum modo tribuiſſet fortuna; non eſſe vſurum conditionibus pacis eum, qui ſuperior videretur, neque fore æqua parte contentum, qui ſe omnia habiturum confideret: conditiones pacis, quoniam antea convenire non potuiſſent, Romæ a ſenatu & a populo peti debere: interea & reipubl. & ipſis placere oportere, ſi vterque in concione ſtatim juraviſſet, ſe triduo proximo exercitum dimiſſurum: depoſitis armis auxiliiſque, quibus nunc confiderent, neceſſario populi ſenatuſque judicio fore vtrumque contentum. Hæc quo facilius Pompeio probari poſſent, [1] omnes ſuas terreſtres vrbiumque copias dimiſſurum. Vibullius, his expoſitis a Cæſare, non minus neceſſarium eſſe exiſtimavit, XI. de repentino adventu Cæſaris Pompeium fieri certiorem, vti ad id conſilium capere poſſet, antequam de mandatis agi inciperet: atque ideo, continuato & nocte & die itinere, atque [2] mutatis ad celeritatem jumentis, ad Pompeium contendit; vt adeſſe Cæſarem omnibus copiis nuntiaret. Pompeius erat eo tempore [3] in Candavia, iterque ex Macedonia in hiberna, [4] Apolloniam, [5] Dyrrhachiumque habebat: ſed, re nova perturbatus, majoribus itineribus Apolloniam petere cœpit; ne Cæſar oræ maritimæ civitates occuparet. At ille expoſitis militibus, eodem die [6] Oricum proficiſcitur. Quo quum veniſſet, [7] L. Torquatus, qui juſſu Pompeii oppido præerat, præſidiumque ibi [8] Parthinorum habebat, conatus portis clauſis oppidum defendere, Græcos murum adſcendere atque arma

NOTÆ.

Vulteius tribunus, vbi rate facta, ne velis indicium ſui hoſtibus faceret, effugere conata, id efficere non potuit, & hoſtes magno numero ſibi imminere cognovit, quibus minime par erat, ferox conſilium cepit mutuis vulneribus occumbendi, quod implevit in conſpectu hoſtis. Locum Dionis qui hanc rem narrat citavimus in fine libri II. Rem illam perſtringit Epitome Liviana, fuſe deſcribit Lucanus.

1 *Omnes ſuas terreſtres vrbiumque copias dimiſſurum*] Se Cæſarem miſſos facturum non tantum exercitus ſuos, ſed præſidia quæ habebat in vrbibus.

2. *Mutatis ad celeritatem jumentis*.] Non novum inventum eſt diſpoſitis certas per ſtationes equis vti ad celeritatem.

3. *In Candavia*.] Candavia tractus eſt Macedoniæ prope Heracleam Senticam. Plinius enim lib III. cap. XXIII. *montes Candaviæ* commemorat. Ii ab occidente Macedoniam cingunt.

4. *Apolloniam*.] Apollonia Taulantiorum oppidum, quamquam Plinius illud conſtituat in Macedonia. Sed non ita videtur. Quandoquidem ex Macedonia ad id Pompeius contendit. Sic Plinius *Apollonia quondam Corinthiorum colonia* VII *millibus paſſuum a mari recedit*. Hanc Strabo dicit eſſe præſtantibus legibus inſtructam. Forte ob eam cauſam Auguſtus puer eo miſſus ad diſciplinas parandas. Sophianus dicit nomen retinere. Alii dicunt *Iſſopolim* vocari. Plinius addit eam eſſe e regione Hidrunti.

5. *Dyrrhachiumque*.] Iam de Dyrrhachio.

6. *Oricum*.] De Orico ſupra.

7. *L. Torquatus*] De hoc ſic M. Tullius in Bruto: *Erant in eo plurimæ litteræ, nec eæ vulgares, ſed interiores quædam & reconditæ, divina memoria, ſumma verborum & gravitas & elegantia. Atque hæc omnia vita decorabat gravitas & integritas* Is, teſte Appiano, manſit poſtea cum Cæſare in honore ab illo habitus. Verum poſtea ad Scipionem in Africam tranſiit, ibique cum eo & Damaſippo periit.

8. *Parthinorum*.] Parthenia vrbs Illyrica, cujus cives eo nomine Cæſar appellat. Vide Plinium lib. III. cap. XXIII.

arma capere jubet. [1] Illi autem quum ſe contra imperium populi Rom.
pugnaturos eſſe negarent; oppidani autem ſua ſponte Cæſarem recipere
conarentur; deſperatis omnibus auxiliis, portas aperuit, & ſe atque op-
XII. pidum Cæſari dedit, incolumiſque ab eo conſervatus eſt. Recepto Cæ-
ſar Orico, nulla interpoſita mora, Apolloniam proficiſcitur. Ejus ad-
ventu audito, L. Staberius, qui ibi præerat, aquam comportare in arcem,
atque eam munire, obſideſque ab Apolloniatibus exigere cœpit. Illi vero
daturos ſe negare, neque portas conſuli præcluſuros, neque ſibi judicium
ſumpturos, contra atque omnis Italia populuſque R. judicaviſſet. Quo-
rum cognita voluntate, clam profugit. Apolloniates ad Cæſarem legatos
mittunt, oppidoque recipiunt. Hos ſequuntur [2] Bullidenſes, Amantiani,
& reliquæ finitimæ civitates, totaque Epirus; & legatis ad Cæſarem
XIII. miſſis, quæ imperaret, facturos pollicentur. At Pompeius, cognitis
iis rebus, quæ erant Orici atque Apolloniæ geſtæ, Dyrrhachio timens,
[3] diurnis eo nocturniſque itineribus contendit. Simul ac Cæſar appropin-
quare dicebatur, tantus terror incidit ejus exercitui, quod properans no-
ctem diei conjunxerat, neque iter intermiſerat, vt pene omnes in Epiro
finitimiſque regionibus ſigna relinquerent, complures arma projicerent,
ac fugæ ſimile iter videretur. Sed, quum prope Dyrrhachium Pompeius
conſtitiſſet, caſtraque metari juſſiſſet; perterrito etiam tum exercitu,
[4] princeps Labienus procedit; juratque ſe eum non deſerturum, eun-
demque caſum ſubiturum, quemcunque ei fortuna tribuiſſet. Hoc idem
reliqui jurant legati. Hos tribuni mil. centurioneſque ſequuntur; atque
idem omnis exercitus jurat. [5] Cæſar præoccupato itinere ad Dyrrhachium,
finem properandi facit: caſtraque ad flumen [6] Apſum ponit in finibus
Apolloniatium; [7] vt vigiliis caſtelliſque benemeritæ civitates tutæ eſſent
præſidio

NOTÆ.

1. *Illi autem quum ſe contra imperium pop. Rom. pugnaturos eſſe negarent.*] Quia Cæſar erat conſul, videbantur contra pop. R. imperium pugnaturi, qui illi reſiſterent.

2. *Bullidenſes, Amantiani.*] De iis ita Plinius lib. III. cap. XXIII. *Accolunt barbari Amantes & Buliones.* Quos & ſequenti libro *Amantinos* & *Bullidenſes* appellat. Ptolemæus Elimiotarum ſcribit eſſe *Bullidem*, *Oreſtidis Amantiam*. Scylax vero vetuſtiſſimus ſcriptor, ſic de iis habet: Βουλινοὶ δ' εἰσὶν ἔθνος Ἰλλυρικόν. *Bulini autem ſunt gens Illyrica.*

3. *Diurnis eo nocturniſque itineribus contendit.*] Appianus ſcribit tanta laſſitudine affectos fuiſſe Pompeii milites, vt oneribus ſuis abjectis ſe latenter ſubducerent, præſentem requiem pluris facientes, quam metum ab imminentibus hoſtibus. Ipſe vero Pompeius ad tardandum Cæſaris iter concædes faciebat, pontes fluminum interrumpebat, commeatus incendebat.

4. *Princeps Labienus.*] Is eſt qui legatus ejus fuerat in Gallia, & ab eo cum primis defecerat ad Pompeium.

5. *Cæſar præoccupato, &c.*] A Pompeio qui præcucurrerat.

6 *Apſum.*] Apſus Macedoniæ fluvius dicitur Theuero *Spirnaſſe*, Nigro *Vreum*, vel *Thapſum*. Mihi non videtur inventu difficilis, ſi Apollonia nomen antiquum retinuit. Cum enim Strabo lib. VII. ſcribat Apolloniam eſſe ſitam ad Aoum fluvium, deinde ſinum Hadriaticum verſus ſtatuat Apſum, prætereaque dicat eſſe poſt Dyrrhachium, facile cognoſci poteſt. Ibi tum claſſe miſſā, Oricum recepit Pompeius quod amiſerat, vt teſtatur Appianus.

7. *Vt vigiliis caſtelliſque.*] Latet mendum. Forte pro *vigiliis* eſt reponendum *vicis*.

præſidio : ibique reliquarum ex Italia legionum adventum exſpectare, &
[1] ſub pellibus hiemare conſtituit. Hoc idem Pompeius facit; & trans flu-
men Apſum poſitis caſtris, eo copias omnes auxiliaq; conduxit. Kalenus, XIV.
legionibus equitibuſque Brundiſii in naves poſitis, vt erat præceptum a
Cæſare, quantum navium [facultatem] habebat, naves ſolvit; paullum-
que a portu progreſſus, litteras a Cæſare accipit : quibus eſt certior fa-
ctus, portus litoraque omnia claſſibus adverſariorum teneri. Quo cognito,
ſe in portum recipit, naveſque omnes revocat. Vna ex iis, quæ perſeve-
ravit, neque imperio Kaleni obtemperavit, quod erat ſine militibus,
privatoque conſilio adminiſtrabatur, [2] delata Oricum, atque a Bibulo ex-
pugnata eſt : qui de ſervis liberiſque omnibus ad impuberes ſupplicium
ſumit, & ad vnum interficit. Ita, exiguo tempore, magno caſu totius
exercitus ſalus conſtitit. Bibulus, vt ſupra demonſtratum eſt, erat cum XV.
claſſe ad Oricum : &, ſicut mari portubuſque Cæſarem prohibebat, ita
ipſe omni terra earum regionum prohibebatur. Præſidiis enim diſpoſitis
omnia litora a Cæſare tenebantur; neque lignandi, neque aquandi, ne-
que naves ad terram religandi poteſtas fiebat. Erat res in magna diffi-
cultate : ſummiſque anguſtiis rerum neceſſariarum premebantur; adeo
vt cogerentur, ſicuti reliquum commeatum, ita ligna atque aquam Cor-
cyra navibus onerariis ſupportare : atque vno etiam tempore accidit, vt
difficilioribus vſi tempeſtatibus, ex pellibus, quibus erant tectæ naves,
nocturnum excipere rorem cogerentur : quas tamen difficultates patien-
ter & æquo animo ferebant; neque ſibi nudanda litora & relinquendos
portus exiſtimabant. Sed quum eſſent in quibus demonſtravi anguſtiis;
ac ſe Libo cum Bibulo conjunxiſſet; loquuntur ambo ex navibus cum
[3] M. Acilio & Statio Murco legatis, quorum alter oppidi muris, alter
præſidiis terreſtribus præerat; velle ſe de maximis rebus cum Cæſare lo-
qui, ſi ſibi ejus facultas detur. Huc addunt pauca rei confirmandæ cauſſa,
vt de compoſitione acturi viderentur. Interim poſtulant, vt ſint indu-
ciæ; atque ab iis impetrant. Magnum enim, quod afferebant, videba-
tur; & Cæſarem id ſumme ſciebant cupere; & [4] profectum aliquid Bi-
buli mandatis exiſtimabatur. Cæſar eo tempore cum legione vna pro- XVI.
fectus

Notæ.

1. *Sub pellibus.*] Sub tentoriis quæ ex pellibus fiebant.

2. *Delata Oricum.*] Ergo erat in poteſtate Pompeii, quod, vt Appianus teſtatur, a Cæſare fuerat amiſſum, forteque eo fuerant decepti, quod a Pompeio receptum ignorabant.

3. *M. Acilio & Statio Murco.*] Aciliorum gens Plebeia diviſa fuit in duas familias, Glabrionum & Balborum, multis conſulatibus triumphiſque clara. Statia gens pariter Plebeia fuit. Hic Cæſaris legatus rem fortiſſime feliciſſimeque geſſit. Poſt ejus mortem ad Brutum Caſſiumque tranſivit, illis victis ad Sextum Pompeium cum multis navibus pervenit. Sed Menas & Menecrates qui apud ipſum nihil non poterant, invidia commoti, quod apud ipſum in honore eſſet, curaverunt occidi, vt refert Dio lib. XLVIII. & Velleius lib. II.

4. *Profectum aliquid Bibuli mandatis, &c.*] Latet mendum. Forte, *perfectum vt exiſtimabatur aliquid*, ſi Bibulus inimiciſſimus Cæſaris ad pacem Pompeium hortatus eſſet.

fectus ad recipiendas vlteriores civitates, & rem frumentariam expediendam, qua anguſte vtebatur, erat ad [1] Buthrotum oppoſitum Corcyræ. Ibi ab Acilio certior & Murco per litteras factus de poſtulatis Libonis & Bibuli legionem relinquit; ipſe Oricum revertitur. Eo quum veniſſet, evocantur illi ad colloquium. Prodit Libo, atque excuſat Bibulum, quod is iracundia ſumma erat, inimicitiaſque habebat etiam privatas cum Cæſare [2] ex ædilitate & prætura conceptas: ob eam rem colloquium vitaſſe, ne res maximæ ſpei maximæque vtilitatis ejus iracundia impedirentur. Pompeii ſummam eſſe ac fuiſſe ſemper voluntatem, vt componeretur, atque ab armis diſcederetur: ſed poteſtatem ſe ejus rei nullam habere, propterea quod de conſilii ſententia ſummam belli rerumque omnium Pompeio permiſerint: ſed poſtulatis Cæſaris cognitis, miſſuros ad Pompeium, atque illum reliqua per ſe acturum, hortantibus ipſis: interea manerent induciæ, dum ab illo rediri poſſet; neve alter alteri noceret.

XVII. Huc addit pauca de cauſſa, & de copiis auxiliiſque ſuis. Quibus rebus neque tum reſpondendum Cæſar exiſtimavit, neque nunc, vt memoriæ prodatur, ſatis cauſſæ putamus. [3] Poſtulabat Cæſar, vt legatos ſibi ad Pompeium ſine periculo mittere liceret; idque ipſi fore reciperent, aut acceptos per ſe ad eum perducerent. Quod ad inducias pertineret, ſic belli rationem eſſe diviſam; vt illi claſſe naves auxiliaque ſua impedirent; [4] ipſe vt aqua terraque eos prohiberet: &, ſi hoc ſibi remitti vellent, remitterent ipſi de maritimis cuſtodiis; ſin illud tenerent, ſe quoque id retenturum: nihilominus tamen agi poſſe de compoſitione, vt hæc non remitterentur; neque hanc rem eſſe impedimenti loco. Illi neque legatos Cæſaris recipere, neque periculum [5] præſtare eorum, ſed totam rem ad Pom-

N o t æ.

1. *Buthrotum.*] Oppidum Epiri oppoſitum Corcyræ, a qua 12 millibus paſſuum diſtat, nunc *Butrento*

2. *Ex ædilitate & prætura conceptas*] Imo & ex conſulatu, de quo Cæſar nihil commemorat, ne ſuæ quoque injuriæ meminerit. De prætura nihil vſquam eſt. De ædilitate ſcripſit Suetonius, vſque adeo Cæſarem communium impenſarum gratiam cepiſſe, vt non diſſimularet Bibulus ſibi eveniſſe quod Polluci. Vt enim geminis fratribus ædes in foro conſtituta tantum Caſtoris vocaretur, ita ſuam & Cæſaris munificentiam vnius Cæſaris dici. Interim notetur mos Cæſaris, qui inimicos ſuos impotentes animi videri velit, cujus tamen factum modeſtiſſimum legitur apud Valer. Max. in titulo de moderatione animi lib. IV. cap. I. cum enim duorum ejus egregiæ indolis filiorum interfectores ad eum vinctos regina Cleopatra miſiſſet, *carnifices ſanguinis ſui intactos e veſtigio ad Cleopatram reduci juſſit, dicendo poteſtatem ejus vindictæ, non ſuam, ſed ſenatus eſſe debere.*

3. *Poſtulabat Cæſar, vt legatos ſibi ad Pompeium ſine periculo mittere liceret.*] Quia cum cive & hoſte nullum legationis jus commune patriæ. Hoſti mittere legatos licet, ſed perduelli non licet. Cæſar porro hoſtis patriæ judicatus erat, atque adeo ſuis legatis cavit, ne illo nomine vis iis a Pompeio inferretur, quaſi non legitimis.

4. *Ipſe vt aqua terraque eos prohiberet.*] Aqua dulci, quæ ex terræ fontibus erumpit. Nec enim marina aqua vllo modo potabilis. Id eſt tempus cum aliunde revertens Cæſar ad lævam habens paludem, ad dextram vero mare, vnde Pompeiana claſſis adnavigans jaculis ac telis miſſis vulnera dabat, ipſe juſſit milites a læva ad dextram ſcutum transferre, atque hoc pacto hoſtium impetus evitavit. Auctor Polyænus.

5. *Præſtare.*] Eſt forenſe vocabulum.

Pompeium rejicere : vnum inſtare de induciis, vehementiſſimeque contendere. Quos vbi Cæſar intellexit præſentis periculi atque inopiæ vitandæ cauſſa omnem orationem inſtituiſſe, neque vllam ſpem, aut conditionem pacis afferre ; ad reliquam cogitationem belli ſeſe recepit. Bibulus multos dies terra prohibitus, & graviore morbo ex frigore ac labore implicitus, quum neque curari poſſet, neque ſuſceptum officium deſerere vellet, vim morbi ſuſtinere non potuit. Eo mortuo, ad neminem vnum ſumma imperii redit, ſed ſeparatim ſuam quiſque claſſem ad arbitrium ſuum adminiſtrabat. Vibullius, ſedato tumultu, quem repentinus adventus Cæſaris concitaverat, vbi primum rurſus adhibito Libone, & [1] L. Lucceio, & [2] Theophane, quibus communicare de maximis rebus Pompeius conſueverat, [3] de mandatis Cæſaris agere inſtituit, eum ingreſſum in ſermonem Pompeius interpellavit, & loqui plura prohibuit. Quid mihi, inquit, aut vita aut civitate opus eſt, quam beneficio Cæſaris habere videbor ? Cujus rei opinio tolli non poterit, quum in Italiam, ex qua profectus ſum, reductus exiſtimabor, bello perfecto. Ab iis Cæſar hæc dicta cognovit, qui ſermoni interfuerunt. Conatus tamen nihilo minus eſt aliis rationibus per colloquia de pace agere. Inter bina caſtra Pompeii atque Cæſaris vnum flumen tantum intererat Apſus : crebraque inter ſe colloquia milites habebant : neque vllum interim telum per pactiones colloquentium tranſjiciebatur. Mittit P. Vatinium legatum ad ripam ipſam fluminis, qui ea, quæ maxime ad pacem pertinere viderentur, ageret ; & crebro magna voce pronuntiaret, Liceretne civibus ad cives de pace legatos mittere ? Quod etiam [4] fugitivis ab ſaltu Pyrenæo, prædonibuſque licuiſſet ; præſertim vt id agerent, ne cives cum civibus armis decertarent. Multa ſuppliciter locutus, vt de ſua atque omnium ſalute debebat, ſilentioque ab vtriſque militibus auditus, reſponſum eſt ab altera parte, A. Varronem profiteri ſe altera die ad colloquium venturum ; atque vna etiam vtrimque admodum tuto legati venire, &, quæ vellent,

XVIII. (beside "Bibulus multos dies")

XIX. (beside "Inter bina caſtra")

N o t æ.

1. *L. Lucceio.*] L. Lucceius ſcriptor Romanæ hiſtoriæ, ad quem ſunt epiſtolæ Ciceronis lib. v. ad Famil.

2. *Theophane.*] Theophanes erat Mitylenæus, rerum geſtarum Pompeii ſcriptor, a quo quidem civitate donatus, & multis opibus fuit, de quo Cic. in orat. pro Archia Poëta Inde cognoſcitur quanta eſſet illi Imperatori cura memoriæ ſuæ apud poſteros propagandæ. qui duos haberet ad manum ſcriptores, alterum Latinum, alterum Græcum.

3. *De mandatis Cæſaris agere inſtituit*] Ideo Cæſar de pace agebat, quia nondum Antonium cum ſuis copiis tranſiiſſe mare dolebat, nec ſuperior erat Pompeio, teſte Dione ; ideo & tam ferociter colloquium diſturbatum ad Apſum.

4. *Fugitivis ab ſaltu Pyrenæo.*] Hieronymus lib. II contra Vigilantium qui erat Convena, ſic de ipſo ſcribit : *Nimirum reſpondet generi ſuo, ut qui de latronum & convenarum natus eſt ſemine, quos Cn. Pompeius edomita Hiſpania ad triumphum ire feſtinans de Pyrenæi jugis depoſuit, & in unum oppidum congregavit, unde & Convenarum urbs nomen accepit.* Quæ nunc dicitur *Cominge.* Hic Hieronymi locus docet qui ſint illi de Pyrenæo ſaltu fugitivi, cum quibus Pompeius de pace egit, vt ne gravetur idem cum civibus facere.

vellent, exponere poſſent: certumque ei rei tempus conſtituitur. Quo quum eſſet poſtero die ventum; magna vtrimque multitudo convenit; magnaque erat ejus rei expectatio: atque omnium intenti animi ad pacem eſſe videbantur. Qua ex frequentia T. Labienus prodiit; [1] ſummiſſa oratione loqui de pace, atque altercari cum Vatinio incipit. Quorum mediam orationem interrumpunt vndique ſubito tela immiſſa; quæ ille obtectus armis militum vitavit. Vulnerantur tamen complures: in his Cornelius Balbus, M. Plotius, L. Tiburtius centuriones, militeſque nonnulli. Tum Labienus, Deſinite ergo de compoſitione loqui: nam nobis, niſi Cæſaris capite relato, pax eſſe nulla poteſt.

XX. Iiſdem temporibus Romæ [2] M. Cælius Rufus prætor, cauſſa debitorum ſuſcepta, [3] initio magiſtratus tribunal ſuum juxta C. Trebonii prætoris vrbani ſellam collocavit; &, ſi quis appellaſſet de æſtimatione, & de ſolutionibus quæ per arbitrum fierent, vt Cæſar præſens conſtituerat, fore auxilio pollicebatur. Sed fiebat æquitate decreti, & humanitate Trebonii, qui his temporibus clementer & moderate jus dicendum exiſtimabat, vt reperiri non poſſet, a quibus initium appellandi naſceretur. Nam fortaſſe inopiam excuſare, & calamitatem aut propriam ſuam aut temporum queri, & difficultates auctionandi proponere, etiam mediocris eſt animi: integras vero tenere poſſeſſiones, qui ſe debere fateantur, cujus animi, aut cujus impudentiæ eſt? Itaque, qui hoc poſtularet, reperiebatur nemo. Atque ipſis, ad quorum commodum pertinebat, durior inventus eſt Cælius. Et ab hoc profectus initio, ne fruſtra ingreſſus turpem cauſſam videretur, legem promulgavit, ** vt [4] ſexies ſeni dies ſine vſuris creditæ pecuniæ ſolvantur.

N o t æ.

1. *Summiſſa oratione.*] Erat parvus fluvius. Nec enim fluvii magni ſunt in Græcia, quæ eſt anguſta.

2. *M. Cælius.*] Hic Cælius eſt orator & Ciceronis diſcipulus, cujus & ad quem eſt liber VIII. epiſtolarum Ciceronis ad Famil. qui, vt Aſconius ſcripſit, Milonis ſtudioſiſſimus erat, & tribunus quidem pleb. quo anno ab eo occiſus eſt P. Clodius. Is Curionem quæſtor ſecutus eſt in Africam, vbi & claſſis præfectus fuit, vt libro ſuperiore legimus. Idem prætoriam a Cæſare dignitatem accepit, ſed peregrinam, indignatuſque quod ab eodem Cæſare præturam vrbanam Trebonius accepiſſet, de Cæſare in Macedonia bellum gerente falſos rumores ſparſit, quaſi is mortuus victuſque eſſet, & tandem ea fecit quæ hic leguntur. Quo in tumultu cum ſellam ejus curulem conſul Iſauricus fregiſſet, alteram poſuit loris intentam. Dicebatur autem conſul aliquando a patre cæſus flagris. Quo facto riſus conciliatus interim admiſta gravitate, autor Quintilianus lib. VI. cap. III. Hunc porro Cælianum tumultum ſic deſcribit epitome Liviana: *Cælius Rufus prætor cum ſeditiones in vrbe quammaxime concitaret, novarum tabularum ſpe plebe ſollicitata, abrogato magiſtratu, pulſus vrbe, Miloni exuli qui fugitivorum exercitum contraxerat, ſe conjunxit. Vterque cum bellum molirentur, interempti ſunt.* Eum Cicero non illaudatum præterit in libro de claris oratoribus, & in oratione pro Dejotaro ſcribit Cælium tumultuari cœpiſſe circa initia belli Africani, quod plus vno anno Cæſar anticipat.

3. *Initio magiſtratus tribunal ſuum, &c.*] Eſſe poteſt ſenſus duplex, vel vt M. Cælius prætor fuerit peregrinus, ſeque vrbano prætori æquare voluerit Trebonio, vel quia litibus dirimendis ex æquo vterque datus eſſet, ab alteroque ad alterum appellare liceret.

4. *Sexies ſeni.*] Mendum eſt, quod tamen difficilem habet emendationem. Res omnis tamen aliquam lucem accipit a Livio lib. VI.

vantur. Quum reſiſteret Servilius conſul, reliquique magiſtratus; & XXI.
minus opinione ſua efficeret: ad hominum excitanda ſtudia, ſublata priore lege, duas promulgavit; vnam, qua mercedes habitationum annuas conductoribus donavit; [1] alteram tabularum novarum: impetuque multitudinis in C. Trebonium facto, & nonnullis vulneratis, eum de tribunali deturbavit: de quibus rebus Servilius conſul ad ſenatum retulit: [2] ſenatuſque Cælium ab rep. removendum cenſuit. Hoc decreto eum conſul ſenatu prohibuit, & concionari conantem de [3] roſtris deduxit. Ille ignominia & dolore permotus palam ſe proficiſci ad Cæſarem ſimulavit, clam nuntiis [4] ad Milonem miſſis, qui Clodio interfecto, eo nomine erat damnatus; [5] atque, eo in Italiam evocato, quod [6] magnis muneribus datis gladiatoriæ familiæ reliquias habebat, ſibi conjunxit; atque eum [7] in Turinum ad ſollicitandos paſtores præmiſit. Ipſe quum [8] Caſilinum veniret, vnoque tempore ſigna ejus militaria atque arma [9] Capuæ eſſent comprehenſa, familia [10] Neapoli viſa, atque proditio oppidi appareret; patefactis conſiliis, excluſus Capua, & periculum veritus, quod [11] conventus arma ceperat, atque eum hoſtis loco habendum exiſtimabat, conſilio deſtitit, atque

NOTÆ.

vbi ſic legimus: *Creati tribuni C. Licinius & L. Sextius promulgavere leges omnes adverſus opes Patritiorum & pro commodis plebis, vnam de ære alieno, vt deducto eo de capite quod vſuris pernumeratum eſſet, id quod ſupereſſet triennio æquis portionibus perſolveretur.* Glareanus negat quibuſdam in libris reperiri voces *ſeni dies*, quibus quidem ſublatis hæc erit ſententia, vt creditæ pecuniæ ſex penſionibus ſine vſuris pendantur. Paulus Manutius legit *ſexenni die*, quod Latine dicitur vt *annua die*, *bima*, *trima*, &c. *ſexenni die* ita erit *ſex annis*. *Sexies* & *ſeni dies* idem eſt. Erit alterum horum interpretamentum, quod in textum tranſlatum fuerit.

1. *Alteram tabularum novarum, &c*] De quibus ſupra, vt antiquatis & abrogatis ſuperioribus tabulis, novæ tantum valerent.

2. *Senatuſque Cælium ab rep. removendum cenſuit*] Alio vocabulo circumſcribendum, id eſt, interdicendum curia & foro.

3. *Roſtris.*] Quæ ſint roſtra docet T. Livius lib. VIII. *Domitis Latinis naves Antiatium partim in navalia Romæ ſubductæ, partim incenſæ, roſtriſque earum ſuggeſtum in foro extructum adornari placuit; Roſtraque id templum appellatum*, vbi ſolitæ conciones haberi apud populum.

4. *Ad Milonem.*] Eſt hic pro quo inſignis legitur Ciceronis oratio.

5. *Atque eo in Italiam convocato, &c.*] Maſſilia ſcilicet, vbi propter occiſum Clodium exulabat, eo nomine Cæſari infenſus, quod, cum omnes exules dictator in patriam revocaſſet, ſe ſolum eo numero excepiſſet.

6. *Magnis muneribus datis.*] Sic dicebantur ſpectacula, quibus ambitioſi homines plebem deliniebant, ſui ſtudium conciliantes.

7. *In Turinum*] In agrum oppido Turiorum adjacentem, Dion Cælium in Brutios veniſſe narrat, vbi ſunt Thurii, diverſi quidem illi a Thurinis Apulis, quorum vrbs *Thurium* antea *Sybaris* dicta. Velleius habet *Compſam* in Hirpinis.

8. *Caſilinum.*] Dicitur a Livio ſitum ad oſtium Vulturni fluminis in Campania, quod ⅠↃXL militum Prænestinorum ibi ab Annibale obſeſſorum celebratur patientia, vbi CC drachmis venditus eſt tritici medimnus, quem qui vendidit mortuus eſt, ſalvus vero fuit qui emerat. Sed & pomœrium cum rapis conſererent, miratus eſt Annibal quod ſperarent obſidionem ſuſtinere, donec creviſſet rapum. Extremam etiam famem nucibus ſuſtentabant, quas Gracchus in amnem abjiciebat, ipſi ad ſe delatas cratibus & caniſtris hauriebant. Hodie dicitur *Caſtelluzzo*.

9. *Capuæ*] De Capua ſupra dictum.

10. *Neapoli*] Neapolis nunc regni Neapolitani caput, vrbs etiam nunc totius Italiæ amœniſſima & pulcherrima. Nomen retinet.

11. *Conventus.*] Conventus erat civium R. in vrbibus vbi potiſſimum erant coloniæ.

XXII. atque eo itinere ſeſe avertit. Interim Milo, dimiſſis circum municipia
litteris, ea, quæ faceret, juſſu atque imperio facere Pompeii, quæ man-
data ad ſe per Bibulum delata eſſent: quos ex ære alieno laborare arbi-
trabatur, ſollicitabat. Apud quos quum proficere nihil poſſet, quibuſ-
dam ſolutis [1] ergaſtulis, [2] Coſam in agro Turino oppugnare cœpit. Eo
quum a [3] Q. Pedio prætore cum legione ** [4] lapide ictus eſſet ex muro,
periit: & Cælius profectus, vt dictitabat, ad Cæſarem, pervenit Thurios:
vbi, quum quoſdam ejus municipii ſollicitaret, equitibuſque Cæſaris Gallis
atque Hiſpanis, qui eo præſidii cauſſa miſſi erant, pecuniam polliceretur,
ab iis eſt interfectus. Itaque magnarum initia rerum, quæ occupatione
magiſtratuum & temporum ſollicitam Italiam habebant, celerem & fa-
XXIII. cilem exitum habuerunt. Libo profectus ab Orico cum claſſe, cui
præerat, navium L, Brundiſium venit, inſulamque, quæ contra Brun-
diſinum portum eſt, occupavit, quod præſtare vnum locum arbitrabatur,
qua neceſſarius noſtris erat egreſſus, quam omnium litora ac portus cu-
ſtodia clauſos teneri. Hic repentino adventu naves onerarias quaſdam na-
ctus incendit; & vnam frumento onuſtam abduxit; magnumque noſtris
terrorem injecit, & noctu militibus & ſagittariis in terram expoſitis, præ-
ſidium equitum dejecit; & adeo loci opportunitate profecit, vt ad Pom-
peium litteras mitteret, naves reliquas, ſi vellet, ſubduci & refici juberet;
XXIV. ſua claſſe auxilia ſeſe Cæſaris prohibiturum. Erat eo tempore Antonius
Brundiſii; qui virtuti militum confiſus, ſcaphas navium magnarum cir-
citer IX cratibus pluteiſque contexit; eoque milites delectos impoſuit;
atque eas in litore pluribus locis ſeparatim diſpoſuit; naveſque triremes
II, quas Brundiſii faciendas curaverat, per cauſſam exercendorum remi-
gum ad fauces portus prodire juſſit. Has quum audacius progreſſas Libo
vidiſſet, ſperans intercipi poſſe, quadriremes V ad eas miſit. Quæ quum
navibus noſtris appropinquaſſent, noſtri veterani in portum refugerunt;
illi ſtudio incitati incautius ſequebantur. Iam ex omnibus partibus ſubito
Antonianæ ſcaphæ, ſigno dato, ſe in hoſtes incitaverunt; primoque
impetu vnam ex his quadriremem cum remigibus defenſoribuſque ſuis
ceperunt; reliquas turpiter fugere coëgerunt. Ad hoc detrimentum ac-
ceſſit, vt equitibus per oram maritimam ab Antonio diſpoſitis aquari pro-
hiberentur. Qua neceſſitate & ignominia permotus Libo, diſceſſit a Brun-
XXV. diſio, obſeſſionemque noſtrorum omiſit. Multi jam menſes tranſierant;
&

Notæ.

1. *Ergaſtulis.*] Ergaſtula erant carceres, vbi vincti ſervi opus faciebant. Ergaſtulus dicitur, teſte Nonio, cuſtos hujus loci.

2. *Coſam.*] Coſam Velleius Paterculus in Hirpinis ſtatuit. Stephano eſt OEnotriorum cum duplici *ſſ. Coſſa.* Hodie *Coſano.*

3. *Q. Pedio.*] Pedius hic tum prætor, fuit conſul poſt mortem Iulii Cæſaris, a quo hæres ex quadrante ſcriptus; in conſulatu, legem fecit contra percuſſores Cæſaris. Vnde proſcriptiones poſtea ſecutæ.

4. *Lapide ictus eſſet ex muro, periit.*] Quod præſignificatum prodigio putat Plinius: *Lana pluit circa caſtellum Lariſſanum, juxta quod poſt annum T. Annius Milo occiſus eſt.* Hic eſt lacuna.

& [1] hiems jam præcipitaverat ; neque Brundiſio naves legioneſque ad Cæſarem veniebant ; ac nonnullæ ejus rei prætermiſſæ occaſiones Cæſari videbantur ; quod certe ſæpe flaverant venti, quibus neceſſario [2] committendum exiſtimabat. Quantoque ejus amplius proceſſerat temporis, tanto erant alacriores ad cuſtodias qui claſſibus præerant ; majoremque fiduciam prohibendi habebant : & crebris Pompeii litteris caſtigabantur, quoniam primo venientem Cæſarem non prohibuiſſent, vt reliquos ejus exercitus impedirent : [3] duriuſque quotidie tempus ad tranſportandum lenioribus ventis exſpectabant. [4] Quibus rebus permotus Cæſar, Brundiſium ad ſuos ſeverius ſcripſit, vt nacti idoneum ventum, ne occaſionem navigandi dimitterent, ſi vel ad litora Apolloniatium curſum dirigerent ; [5] quod eo naves ejicere poſſent. Hæc a cuſtodiis claſſium loca maxime vacabant ; quod ſe longius portibus committere non auderent.

XXVI. Illi adhibita audacia & virtute, adminiſtrantibus M. Antonio, & Fuſio Kaleno ; multum ipſis militibus hortantibus, neque vllum periculum pro ſalute Cæſaris recuſantibus, nacti [6] auſtrum, naves ſolvunt ; atque altera die Apolloniam Dyrrhachiumque prætervehuntur, qui cum eſſent ex continenti viſi, [7] Q. Coponius, qui Dyrrhachii claſſi Rhodiæ præerat, naves ex portu educit ; & quum jam noſtri remiſſiore vento appropinquaſſent, idem auſter increbuit, noſtriſque præſidio fuit. Neque vero ille ob eam cauſſam

NOTÆ.

1. *Hiems jam præcipitaverat.*] Vt apud Virgilium :

——————— *& jam nox humida cælo*
Præcipitat, ſuadentq; cadentia ſydera ſomnum.

Ad quos verſus Servius : *Nam ea verba in vicem ponuntur quæ paſſiva & activa eſſe poſſunt*, vt averto & avertor, præcipito & præcipitor. Quod fieri neceſſe fuit, ſi v Ianuarii Brundiſio ſolvit, multique jam menſes ab eo tempore abierant.

2. *Committendum exiſtimabat.*] Imperſonaliter.

3. *Duriuſque quotidie tempus.*] Facilius enim erat vitare cuſtodias ſæva tempeſtate quam molliori, qua pro animi ſui ſententia vtebantur perſequentes.

4. *Quibus rebus permotus Cæſar.*] Tempus illud fuit cum ſervili veſte latens, ingreſſus eſt navigium parvulum, & jam ſæviente fluctu deſpondentique animum gubernatori, ſeſe, quis eſſet, aperuit, & perge, age, inquit, aude & nihil time, Cæſarem vehis, Vnaque Cæſaris fortunam. Quod factum dictumque a Plutarcho, Appiano, Val. Max. Suetonioque narratur. Lucanus lib. v. precibus miniſque a Cæſare evocatum Antonium fuiſſe ſcribit. Appianus vero diffiſum ait jam poſt id factum latere poſſe, Poſthumium in Italiam pro ſe miſiſſe, qui juberet Gabinium e veſtigio ad ſe trajicere exercitum, qui, ſi nollet, eadem imperaret Antonio, tertioque poſt Antonium Caleno. Quod ſi tres cunctarentur, epiſtolam aliam vniverſo exercitui legeret, in qua perſeriptum erat, vt qui ſequi vellet Poſthumium, naves cum ipſo conſcenderet, appelleretque quo poſſet, etiam cum navium periculo, neque enim Cæſari navibus, ſed viris opus eſſe. Cæſar enim nihil jam vſus conſilio, fortunæ omnia permittebat. Ac Poſthumius quidem cum mare tranſiiſſet, mandataque expoſuiſſet, Gabinius qui ſequi ſe voluerunt ad Cæſarem duxit per Illyricum, nullibi moratus, ſed omnes fere milites interfecti ſunt ab Illyricis, nec vlciſci potuit Cæſar. Antonius vero trajecit mare.

5. *Quod eo naves ejicere poſſent.*] Cum navis in importuoſum littus agitur, vbi frangitur, ſalvis tamen & expoſitis in terram militibus.

6. *Auſtrum.*] Auſter ventus meridianum cardinem tenet.

7. *Q. Coponius.*] Caius dicitur a Cicerone lib. 1. de divinatione, qui nonnulla habet eo

cauſſam conatu deſiſtebat, ſed labore & perſeverantia nautarum ſe vim tempeſtatis ſuperare poſſe ſperabat; prætervectoſque Dyrrhachium magna vi venti nihilo ſecius ſequebatur. Noſtri vſi fortunæ beneficio, tamen impetum claſſis timebant, ſi forte ventus remiſiſſet. Nacti portum, qui appellatur [1] Nymphæum, vltra [2] Liſſum millia paſſuum III, eo naves introduxerunt: qui portus ab [3] africo tegebatur, ab auſtro non erat tutus: leviuſque tempeſtatis quam claſſis periculum æſtimaverunt. [4] Quo ſimul atque intus eſt itum, incredibili felicitate auſter, qui per biduum flave-

XXVII. rat, in africum ſe vertit. Hic ſubitam commutationem fortunæ videre licuit. [5] Qui modo ſibi timuerant, hos [6] tutiſſimus portus recipiebat: [7] qui noſtris navibus periculum intulerant, de ſuo timere cogebantur. Itaque tempore commutato tempeſtas & noſtros texit, & naves Rhodias afflixit, ita vt ad vnam conſtratæ omnes numero XVI eliderentur & naufragio interirent; & ex magno remigum propugnatorumque numero pars ad ſcopulos alliſa interficeretur, pars a noſtris diſtraheretur: quos omnes conſervatos Cæſar domum remiſit.

XXVIII. Noſtræ naves II tardius curſu confecto, in noctem conjectæ, quum ignorarent quem locum reliquæ cepiſſent, contra Liſſum in anchoris conſtiterunt. Has ſcaphis minoribuſque navigiis compluribus ſummiſſis, [8] Otacilius Craſſus, qui Liſſi præerat, expugnare parabat: ſimul de deditione eorum agebat, & incolumitatem deditis pollicebatur. Harum altera navis ducentos viginti ex legione tironum ſuſtulerat; altera ex veterana paullo minus ducentis [ſe compleverat.] Hic cognoſci licuit quantum eſſet hominibus præſidii in animi firmitudine. Tirones enim multitudine navium perterriti, & [9] ſalo nauſeaque confecti, jurejurando accepto, nihil iis nocituros hoſtes, ſe Otacilio dediderunt: qui omnes ad eum perducti contra religionem jurisjurandi in ejus conſpectu crudeliſſime interficiuntur. At veteranæ legionis milites item conflictati & tempeſtatis & ſentinæ vitiis, non ex priſtina virtute remittendum aliquid putaverunt; ſed tractandis conditionibus, & ſimulatione deditionis extracto primo noctis tempore, gubernatorem in terram navem ejicere cogunt: ipſi idoneum locum nacti reliquam noctis partem ibi confecerunt, & luce prima, miſſis ad eos ab Otacilio equi-

NOTÆ.

loco huc pertinentia: *C. Copennon ad te veniſſe Dyrrhachio cum prætorio imperio claſſi Rhodiæ præeſſet, cum primis hominem prudentem & doctum, eumque dixiſſe remigem quemdam in quinqueremi Rhodiorum vaticinatum madefactum iri minus* XXX *diebus Græciam ſanguine, &c.*

1. *Nymphæum.*] Plinius Promontorium vocat lib. III. cap. XXII.

2. *Liſſum.*] Liſſus oppidum Illyricum, quod Dyrrhachio diſtat c millibus paſſuum, autore Plinio. Hodie *Aleſſo* Sophiano,

3. *Africo.*] Africus ventus, qui flat ab occaſu hiberno.

4. *Quo ſimul atque intus eſt itum*] *Intro* ſolet dici, vbi motus ſignificari contingit.

5. *Qui modo ſibi timuerant.*] Cæſariani.

6. *Tutiſſimus portus*] Nymphæum.

7. *Qui noſtris navibus periculum intulerant*] Pompeiani.

8. *Otacilius Craſſus.*] Ille victo Scipione fugit ex Africa, vt eſt autor Plutarchus in Catone.

9. *Salo*] Quod poſtea explicat, nempe jactatione.

equitibus, qui eam partem oræ maritimæ aſſervabant, circiter CD, quique eos armati ex præſidio ſecuti ſunt, ſe defenderunt: & nonnullis eorum interfectis, incolumes ad noſtros ſeſe receperunt. XXIX. Quo facto, conventus civium Romanorum qui Liſſum obtinebat, quod oppidum iis antea Cæſar attribuerat, muniendumque curauerat, Antonium recepit, omnibuſque rebus juvit. Otacilius ſibi timens, oppido fugit, & ad Pompeium pervenit. [1] Ex omnibus copiis Antonius, quarum erat ſumma, veteranorum III legionum, vniuſque tironum, & equitum DCCC, pleraſque naves in Italiam remittit, ad reliquos milites equiteſque tranſportandos: [2] pontones, quod eſt genus navium Gallicarum, Liſſi reliquit; hoc conſilio, vt, ſi forte Pompeius vacuam exiſtimans Italiam eo transjeciſſet exercitum, quæ opinio erat edita in vulgus, aliquam Cæſar ad inſequendum facultatem haberet: nuntioſque ad eum celeriter mittit, quibus regionibus exercitum expoſuiſſet, & quid militum tranſvexiſſet. XXX. Hæc eodem fere tempore Cæſar atque Pompeius cognoſcunt. Nam prætervectas Apolloniam Dyrrhachiumque naves viderant: ipſi iter ſecundum eas terra direxerant: ſed quo eſſent eæ delatæ, primis diebus ignorabant: cognitaque re, diverſa ſibi ambo conſilia capiunt; Cæſar, vt quamprimum ſe cum Antonio conjungeret; Pompeius, vt venientibus in itinere ſe opponeret, &, ſi imprudentes ex inſidiis adoriri poſſet. Eodemque die vterque eorum [3] ex caſtris ſtativis a flumine Apſo exercitum educunt: Pompeius clam & noctu, Cæſar palam atque interdiu. Sed Cæſari circuitu majore iter erat longius, adverſo flumine, vt vado tranſire poſſet. Pompeius, quia expedito itinere flumen ei tranſeundum non erat, magnis itineribus ad Antonium contendit; atque, vbi eum appropinquare cognovit, idoneum locum nactus ibi copias collocavit: ſuoſque omnes caſtris continuit, igneſque fieri prohibuit; quo occultior eſſet ejus adventus. Hæc ad Antonium ſtatim per Græcos deferuntur. Ille miſſis ad Cæſarem nuntiis vnum diem ſeſe caſtris tenuit. Altero die ad eum pervenit Cæſar. Cujus adventu cognito Pompeius, ne duobus circumclauderetur exercitibus, ex eo loco diſcedit: omnibuſque copiis ad [4] Aſparagium Dyrrhachinorum pervenit, atque ibi idoneo loco caſtra ponit.

His

NOTÆ.

1. *Ex omnibus copiis, &c.*] Non fruſtra ſollicitabatur Cæſar nondum recepto Antonio. Neque enim ſatis habebat copiarum ad victoriam, quod ipſi ſummæ ſemper curæ eſſe conſueverat; & ſic omnes Pompeiani etiam judicabant. Sed ſua eum & hic fortuna tutata eſt. Sed enim, vt refert Appianus, Pompeius eo tempore non differendum ratus, in eum inſtructam aciem cum duceret, duoque ex ejus militibus prætentarent vadum medio fluminis alveo, Cæſarianorum vnus ambos impetu facto occidit, ipſe, vt omen infauſtum averſatus in ſua caſtra copias reduxit, omnibus amitti occaſionem querentibus.

2. *Pontones.*] Naves trajiciendis equis & vehiculis idoneæ, *bacs*, aut certe ad earum formam accedentes.

3. *Ex caſtris ſtativis.*] Caſtra hiberna diſtant a ſtativis, quod ſtativa ſub pellibus ſunt tumultuario opere facta, hiberna vero in oppidis ſunt, tabernaculis accuratius extructis, vt videtur Livio.

4. *Aſparagum.*] Ignoratur.

XXXI. His temporibus [1] Scipio detrimentis quibuſdam circa montem [2] Amanum acceptis ſeſe Imperatorem appellaverat. Quo facto, civitatibus tyranniſque magnas imperaverat pecunias : item a publicanis ſuæ provinciæ debitam biennii pecuniam exegerat, & ab eiſdem inſequentis anni mutuam præceperat; equiteſque toti provinciæ imperaverat. Quibus coactis, finitimis hoſtibus [3] Parthis poſt ſe relictis, qui paullo ante M. Craſſum imperatorem interfecerant, & [4] M. Bibulum in obſidione habuerant, legiones equiteſque ex [5] Syria deduxerat: ſummaque in ſollicitudine ac timore Parthici belli in provinciam quum veniſſet, ac nonnullæ militum voces audirentur, ſeſe, contra hoſtem ſi ducerentur, ituros; contra civem & conſulem arma non laturos; deductis [6] Pergamum atque in locupletiſſimas

NOTÆ.

1. *Scipio.*] Cui Syriam obveniſſe regendam, ſupra dictum.

2. *Amanum.*] Mons Amanus Ciliciam Syriamque diſterminat; hodie quibuſdam *Montenegro*, aliis *Scanderone*. Sed hoc loco vix poteſt abeſſe mendum. Quomodo enim quis detrimento accepto victoriæ inſignia auſit poſcere, niſi tamen fuerit victoria dubia? Nec certe dubitarem eſſe mendum', niſi hoc anno & hoc bello, quo nunc tota fere ardet Europa, vidiſſemus hoſtes Gallici nominis ſuis cladibus tamquam remedia quædam, epinicia falſa adhibere.

3. *Parthis.*] Quoniam creberrima vbique Parthorum oboritur mentio, operæ pretium eſt aliquid de ea gente dicere. Plinius lib. VI. cap. XXV. tradit Perſidem in Parthorum jampridem tranſlatum nomen, deinde, inquit, *Regna Parthorum duo de viginti ſunt omnia. Ita enim dividunt provincias circa duo maria, Rubrum a meridie, Hyrcanum a ſeptentrione. Ex iis undecim quæ ſuperiora dicuntur, incipiunt a confinio Armeniæ, Caſpiiſque littoribus, pertinent ad Scythas, cum quibus ex æquo degunt. Reliqua ſeptem regna inferiora appellantur. Quod ad Parthos attinet, ſemper fuit Parthia in radicibus montium ſæpius dictorum qui omnes eas prætexunt. Habet ab ortu Arios, a meridie Carmaniam & Arianos, ab occaſu Pratitas, Medos, a ſeptentrione Hyrcanos, undique deſertis cincta.* Eorum imperium ortum habuit circa annum vrb. cond. IↃI V cum ab Antiocho cognomento Theo Aſiæ & Syriæ rege tertio, ab Alexandro, ducem nacti Arſacem defecerunt. Orodes qui Craſſum vicit nonus ab illo fuit, & quamquam de illis L. Ventidius Baſſus triumphaverit, tamen parum abfuit quin Marcum Antonium eodem quo Craſſum modo exceperint. Auguſtus Cæſar Phraatem hoc nomine tertium eorum regem, ſigna capta reddere coegit, pacemque cum iis iniit, quæ vſque ad Imperatorem Caracallam perduravit, quo a Macrino interfecto, iterum coiit, octoque poſt annis Artabano eorum rege interfecto ab Artaxerxe, Parthorum regni finis fuit anno Chriſti CCXXVI. Ibidem regnaverunt Perſæ vſque ad Hormiſdam ejus nominis tertium, quo an. Chriſti IↃCXXXIX. regnante victi ſunt Perſæ a Mahomedis ſucceſſore Omare. Atque hæc de Parthis & eorum ſucceſſoribus Perſis.

4 *M. Bibulum in obſidione habuerant*] Ejus exemplum ſequendum Cicero proponit Cornificio lib. XII. epiſt. ad Famil. *Quod ſi pares copias ad confligendum non habebis, non te fugiet uti conſilio M Bibuli, qui ſe oppido munitiſſimo & copioſiſſimo tandiu tenuit, quamdiu in provincia Parthi fuerunt.*

5. *Syria*] Scipionis erat provincia. Maximæ fuit amplitudinis. A Poſidonio apud Strab. *Aramæa* dicta, quo nomine inſignitur apud ſacras ſcripturas. Euſtathius dividit in quinq; partes, in *Comagenen, Seleucidem, Cæloſyriam, Phœnicen & Iudæam*, ad ortum Euphrati, ad occidentem mari Mediterraneo, a meridie Arabia, a ſeptentrione Cilicia & parte Cappadociæ terminatur, ſub regibus primo, deinde ſub Perſis, ſub Alexandri poſteris Græcis poſtea, tandem a Pompeio Romanis ſubdita, donec a Coſroe Perſarum rege erepta Phocæ Imperatori, recuperata ab Heraclio, haud ita multo poſt a Saracenis capta eſt.

6. *Pergamum.*] Pergamus Galeni medici patria in Myſia, quam Caycus amnis præterfluit, in qua Pergamena membrana inventa eſſe dicitur. Nomen hodie retinet.

mas vrbes in hiberna legionibus, maximas largitiones fecit; & confir-
mandorum militum cauſſa, diripiendas iis civitates dedit. Interim acer- XXXII.
biſſime imperatæ pecuniæ tota provincia exigebantur. Multa præterea
generatim ad avaritiam excogitabantur. In capita ſingula ſervorum ac
liberorum tributum imponebatur. [1] Columnaria, oſtiaria, frumentum,
milites, remiges, arma, tormenta, vecturæ imperabantur. Cujus modo
rei nomen reperiri poterat, hoc ſatis eſſe ad cogendas pecunias videbatur.
Non ſolum vrbibus, ſed pene vicis caſtelliſque ſingulis cum imperio præ-
ficiebantur. Qui horum quid acerbiſſime crudeliſſimeque fecerat, is &
vir, & civis optimus habebatur. Erat plena lictorum & imperiorum pro-
vincia, differta præfectis atque exactoribus: qui, præter imperatas pecu-
nias, ſuo etiam privato compendio ſerviebant. Dictitabant enim, ſe do-
mo patriaque expulſos, omnibus neceſſariis egere rebus, vt honeſta præ-
ſcriptione rem turpiſſimam tegerent. Accedebant ad hæc graviſſimæ vſuræ,
quod in bello plerumque accidere conſuevit, vniverſis imperatis pecuniis:
[2] quibus in rebus prolationem diei donationem eſſe dicebant. Itaque æs
alienum provinciæ eo biennio multiplicatum eſt. Nec minus ob eam
cauſſam civibus Romanis ejus provinciæ, ſed [3] in ſingulos conventus,
ſingulaſque civitates certæ pecuniæ imperabantur: mutuaſque illas ex SC.
exigi dictitabant: publicanis, vti in ſorte fecerant, inſequentis anni ve-
ctigal promutuum. Præterea [4] Epheſi a Fano Dianæ depoſitas antiquitus
pecunias Scipio tolli jubebat, [5] ceteraſque ejus Deæ ſtatuas. Quum in XXXIII.
Fanum ventum eſſet, adhibitis compluribus ſenatorii ordinis, quos advo-
caverat Scipio, litteræ ei redduntur a Pompeio, mare tranſiſſe cum legio-
nibus Cæſarem; properaret ad ſe cum exercitu venire, omniaque poſt-
haberet. His litteris acceptis, quos advocaverat, dimittit: ipſe iter in
Macedoniam parare incipit: paucíſque poſt diebus eſt profectus. Hæc
res Epheſiæ pecuniæ ſalutem attulit. Cæſar Antonii exercitu conjun- XXXIV.
cto, deducta Orico legione, quam tuendæ oræ maritimæ cauſſa poſuerat,
tentandas ſibi provincias, longiuſque procedendum exiſtimabat; &,
quum

NOTÆ.

1. *Columnaria.*] Cicero lib. XIII. ad Att. *Columnarum vide nullum ne debeamus.* Tributum in ſingulas columnas quod ideo inſtitutum erat, vt ab inſanis ædificiorum ſumptibus deterrerent cives.

2. *Quibus in rebus prolationem diei, &c.*] Quia vt plus ille petit qui ante diem petit, ita minus ſolvit, qui tardius & non ad diem ſolvit.

3. *In ſingulos conventus.*] De quibus ſupra.

4. *Epheſi*] Epheſus primaria Ioniæ vrbs, eximio Dianæ templo, quod tota exſtruente Aſia CCCC annis peractum eſt, nobilitata. Nomen nunc retinet, ſed eſt diruta. Porro res cariſſimas in templis antiqui deponebant, tamquam Deorum fidei commendatas. Hæc omnia faciebat Scipio in aliena provincia, ſed vt videtur, munitus ſenatuſconſulto Pompeianorum quale Caſſius apud Ciceronem Philip II. legitur habuiſſe: *Vt quamcumque in provinciam ejus belli gerendi cauſſa advenerit, ibi majus imperium C. Caſſii proconſulis ſit, quam ejus erit qui eam provinciam obtinebit.* Nimirum vt ſupra mutuas pecunias ex ſenatuſconſulto colligi dictitabant.

5. *Ceteraſque ejus Deæ ſtatuas.*] Quippe quæ ex auro, argento & ære erant conflatæ.

quum ad eum legati veniſſent ex [1] Theſſalia, [2] Ætoliaque, qui præſidio miſſo pollicerentur earum gentium civitates imperata facturas, L. Caſſium Longinum cum legione Tironum, quæ appellabatur XXVII, atque equitibus CC in Theſſaliam, [3] C. Calviſium Sabinum cum cohortibus V, pauciſque equitibus in Ætoliam miſit. Maxime eos, quod erant propinquæ regiones, de re frumentaria, vt providerent, hortatus eſt. [4] Cn. Domitium Calvinum cum legionibus II, XI, & XII, & equitibus D, in Macedoniam proficiſci jubet. Cujus provinciæ [5] ab ea parte, quæ Libera appellabatur, Menedemus princeps earum regionum miſſus legatus, omnium
XXXV. ſuorum excellens ſtudium profitebatur. Ex his Calviſius, primo adventu ſumma omnium Ætolorum receptus voluntate, præſidiis adverſariorum [6] Calydone & [7] Naupacto rejectis, omni Ætolia potitus eſt. Caſſius in Theſſaliam cum legione pervenit. Hic quum eſſent factiones duæ, varia voluntate civitatum vtebatur. [8] Egeſaretus veteris homo potentiæ Pompeianis rebus ſtudebat. Petreius ſummæ nobilitatis adoleſcens ſuis ac
XXXVI. ſuorum opibus Cæſarem enixe juvabat. Eodemque tempore Domitius in Macedoniam venit: &, quum ad eum frequentes civitatum legationes convenire cœpiſſent, nuntiatum eſt adeſſe Scipionem cum legionibus magna & opinione & fama omnium. Nam plerumque in novitate fama antecedit. Hic nullo in loco Macedoniæ moratus, magno impetu contendit ad Domitium; &, quum ab eo millia paſſuum XX abfuiſſet, ſubito ſe ad Caſſium Longinum in Theſſaliam convertit. Hoc adeo celeriter fecit, vt ſimul adeſſe, & venire nuntiaretur. Et, quo iter expeditius faceret, M. [9] Favonium ad flumen [10] Haliacmonem, quod Macedoniam

NOTÆ.

1. *Theſſalia.*] Nobilis Græciæ regio, montibus vndique cincta; a ſeptentrione Macedoniam, a meridie Bœotiam, ab oriente mare habet, in quod influit Peneus amnis.

2. *Ætoliaque.*] Ætolia Achaiæ regio, cujus incolæ erant bellicoſiſſimi, qui junctis cum Romanis viribus Philippum Macedoniæ regem fregerunt. Deinde ipſi poſtea a Romanis domiti ſunt, de quibus triumphavit Flavius Nobilior.

3. *C. Calviſium Sabinum.*] Hic Calviſius Sabinus Africam poſtea adminiſtravit, triumviriſque regnantibus conſul factus eſt anno ab vrbe condita IↃCCXV. Huic legionem vnam exceptis IↃCCC hominibus adventu Scipionis fuiſſe conciſam, proditum eſt ab Appiano lib. II.

4. *Cn. Domitium Calvinum.*] Cneius Domitius Calvinus conſulatu jam functus fuerat quarto ante anno quam civile bellum oriretur, & iterum functus eſt triumviris regnantibus.

5. *Ab ea parte quæ Libera appellabatur.*] Strabo lib. VII. Τὰ περὶ Λύγκηστον καὶ Πελαγονίαν κ' Ὀρεστιάδα κ' Ἐλίμιαν τὴν ἄνω Μακεδονίαν ἐκάλουν οἱ δ' ὕστερον κ' ἐλευθέραν. *Superiorem Macedoniam in qua erant Lynceſtus, Pelagonia, Oreſtias & Æmia poſteriores liberam appellarunt.*

6. *Calydone*] Calydon metropolis Ætoliæ, Meleagro heroe & celebri apri Calydonii venatione nobilis, ad Evenum amnem, non procul a mari.

7. *Naupacto.*] Naupactus vel Naupactum vrbs Ætoliæ ad ſinum Corinthiacum, Chriſtianorum adverſus Turcas victoria anno CIↃIↃLXXI inſignis, nunc *Lepanto.*

8 *Egeſaretus.*] Ageſaretus Lariſſæus dicitur Ciceroni lib. XIII. epiſt. ad Famil.

9. *Favonium.*] Favonius erat imitator Catonis, qui poſt mortem Cæſaris atque Bruti periit, ob cædem Cæſaris proſcriptus.

10. *Haliacmonem.*] Aliacmon ſine aſpiratione alibi ſcribitur. *Pelecas* eſt Sophiano, Mercatori *Platamona*, in Thermaïcum ſinum influit.

niam a Theſſalia dividit, cum cohortibus VIII præſidio impedimentis legionum reliquit, caſtellumque ibi muniri juſſit. Eodem tempore equitatus [1] regis Coti ad caſtra Caſſii advolavit, qui circum Theſſaliam eſſe conſueverat. Tum timore perterritus Caſſius, cognito Scipionis adventu, viſiſque equitibus, quos Scipionis eſſe arbitrabatur, [2] ad montes ſe convertit, qui Theſſaliam cingunt; atque ex his locis [3] Ambraciam verſus iter facere cœpit. At Scipionem properantem ſequi litteræ ſunt conſecutæ a M. Favonio, Domitium cum legionibus adeſſe, nec ſe præſidium, vbi conſtitutus eſſet, ſine auxilio Scipionis tenere poſſe. Quibus litteris acceptis, conſilium Scipio iterque commutat; Caſſium ſequi deſiſtit; Favonio auxilium ferre contendit. Itaque die ac nocte continuato itinere ad eum pervenit, tam opportuno tempore, vt ſimul Domitiani exercitus pulvis cerneretur, & primi antecurſores Scipionis viderentur. Ita Caſſio induſtria Domitii, Favonio Scipionis celeritas ſalutem attulit.

Scipio [4] in caſtris ſtativis biduum moratus ad flumen, quod inter eum & XXXVII. Domitii caſtra fluebat, Haliacmonem, tertio die prima luce exercitum vado tranſducit, & caſtris poſitis, poſtero die mane copias ante frontem caſtrorum inſtruit. Domitius tum quoque ſibi dubitandum non putavit, quin productis legionibus prælio decertaret. Sed quum eſſet inter bina caſtra campus circiter millium paſſuum VI, caſtris Scipionis aciem ſuam ſubjecit. Ille a vallo non diſcedere perſeveravit. Attamen ægre retentis Domitianis militibus eſt factum, ne prælio contenderetur; & maxime, quod rivus difficilibus ripis caſtris Scipionis ſubjectus progreſſus noſtrorum impediebat. Quorum ſtudium alacritatemque pugnandi quum cognoviſſet Scipio, ſuſpicatus fore, vt poſtero die aut invitus dimicare cogeretur, aut magna cum infamia caſtris ſe continere, qui magna expectatione veniſſet; temere progreſſus turpem habuit exitum; & noctu, ne conclamatis quidem vaſis, flumen tranſit, atque in eandem partem, ex qua venerat, rediit: ibique prope flumen edito natura loco caſtra poſuit. Paucis diebus interpoſitis, noctu inſidias equitum collocavit: quo in loco ſuperioribus fere diebus noſtri pabulari conſueverant. Et quum quotidiana

NOTÆ.

1. *Regis Coti.*] De quo ſupra.

2. *Ad montes ſe convertit, qui Theſſaliam cingunt.*] Plinius lib. IV. cap. VIII. ſcripſit eſſe in Theſſalia montes XXXIV, omnes theatrali modo inflexos, caveatis ante eos LXXV vrbibus.

3. *Ambraciam*] Ambracia, de qua hic Marcianus Heracleota:

Μετὰ τοὺς Μολοττοὺς δ᾽ Ἀμβρακία Κορινθίων
Ἀποικός ἐστι. ᾤκισεν δ᾽ ὁ Κυψέλου
Αὐτὴν πρότερον παῖς Γοργός.
Poſt Moloſſos autem Ambracia Corinthiorum
Colonia eſt. Habitavit autem Cypſeli
Eam prius filius Gorgus.

regia Pyrrhi quondam regis, vrbs Epiri ad ſinum Ambracium, vnde Græciæ initium ab antiquis Geographis petebatur, proxima Ætolis & Acarnanibus, fluvioque Acheronti, quem Poetæ fabulantur vnum de IV inferorum fluminibus. In ejus vicinia deinde fuit condita Nicopolis ab Auguſto, in memoriam Actiacæ de Antonio victoriæ. Nomen retinet *Ambracia.*

4. *In caſtris ſtativis.*] Vegetius lib. VII. cap. VIII. *Stativa caſtra æſtate vel hieme hoſte vicino majori labore ac cura firmantur.*

diana conſuetudine Q. Varus præfectus equitum Domitii veniſſet; ſubitò
illi ex inſidiis conſurrexerunt. Sed noſtri fortiter eorum impetum tule-
runt, celeriterque ad ſuos quiſque ordines rediit, atque vltro vniverſi in
hoſtes impetum fecerunt. Ex his circiter LXXX interfectis, reliquis in
XXXVIII. fugam conjectis, noſtri duobus amiſſis, in caſtra ſe receperunt. His
rebus geſtis Domitius ſperans Scipionem ad pugnam elici poſſe, ſimu-
lavit ſeſe anguſtiis rei frumentariæ adductum caſtra movere; vaſiſque
militari more conclamatis, progreſſus millia paſſuum III, loco idoneo &
occulto omnem exercitum equitatumque collocavit. Scipio ad ſequendum
paratus equitatum magnamque partem levis armaturæ ad explorandum
iter Domitii, & cognoſcendum præmiſit. Qui quum eſſent progreſſi,
primæque turmæ inſidias intraviſſent, ex fremitu equorum illata ſuſpi-
cione, ad ſuos ſe recipere cœperunt; quique hos ſequebantur, celerem
eorum receptum conſpicati reſtiterunt. [1] Noſtri cognitis hoſtium inſi-
diis, ne fruſtra reliquos exſpectarent, duas nacti hoſtium turmas exce-
perunt. In his fuit M. Opimius præfectus equitum. Reliquos omnes ea-
rum turmarum aut interfecerunt, aut captos ad Domitium deduxerunt.
XXXIX. Deductis oræ maritimæ præſidiis Cæſar, vt ſupra demonſtratum eſt,
[2] III cohortes Orici, oppidi tuendi cauſſa, reliquit, iiſque cuſtodiam
navium longarum tranſdidit, quas ex Italia tranſduxerat. Huic officio
oppidoque præerat Acilius legatus. Is naves noſtras in interiorem partem
poſt oppidum reduxit, & ad terram deligavit, faucibuſque portus navem
onerariam ſubmerſam objecit, & huic alteram conjunxit, ſuper qua tur-
rim effectam ad ipſum introitum portus oppoſuit, & militibus comple-
XL. vit, tuendamque ad omnes repentinos caſus tranſdidit. Quibus cogni-
tis rebus Cn. Pompeius filius, qui claſſi Ægyptiæ præerat, ad Oricum
venit; ſubmerſamque navim [3] remulco, multiſque contendens funibus
abduxit: atque alteram navem, quæ erat ad cuſtodiam ab Acilio poſita,
pluribus aggreſſus navibus, in quibus [4] ad libram fecerat turres, vt ex
ſuperiori pugnans loco, integroſque ſemper defatigatis ſummittens, &
reliquis partibus ſimul ex terra ſcalis, & claſſe mœnia oppidi tentans, vt
adverſariorum manus diduceret, labore, & multitudine telorum noſtros
vicit: dejectiſque defenſoribus, qui omnes ſcaphis excepti refugerunt,
etiam

NOTÆ.

1. *Noſtri cognitis hoſtium inſidiis*] *Hoſti* vt deleatur ὑπὸ, id eſt ab hoſte.

2. III *cohortes Orici tuendi cauſſa, reliquit*] Ergo receptum fuerit quod amiſſum fuerat, aut aliquod ὕστερον πρότερον ineſt.

3. *Remulco.*] In Ablativo tantum caſu, de quo ſupra.

4. *Ad libram fecerat turres.*] Eſt magnitudine ea turres facere, qua ſunt aliæ, cum quibus conferuntur; vnde librare aquam dixere veteres, cum altitudo loci vnde deducebatur, cum eo quo ducebatur quaſi libra imaginaria componebatur. Frontinus lib. de aquæductibus: *Aquæ omnes diverſa in urbem libra proveniunt.* Turres autem in navibus exſtruebant. Vnde Virg.

Tanta mole viri turritis puppibus inſtant.

& alibi:

——— *credas innare revulſas*
Cycladas. ———

etiam navem expugnavit: eodemque tempore [1] ex altera parte molem tenuit naturalem objectam, quæ pene inſulam contra oppidum effecerat: IV biremes ſubjectis [2] ſcutulis impulſas vectibus in interiorem partem tranſduxit. Ita ex vtraque parte naves longas aggreſſus; quæ erant deligatæ ad terram, atque inanes, IV ex his abduxit, reliquas incendit. Hoc confecto negotio, D. Lælium ab Aſiatica claſſe abductum reliquit, qui commeatus [3] Bullide atque Amantia importari in oppidum prohibebat; ipſe Liſſum profectus naves onerarias XXX, a M. Antonio relictas, intra portum aggreſſus; omnes incendit: Liſſum expugnare conatus, defendentibus civibus Romanis, qui ejus erant conventus, militibuſque, quos præſidii cauſſa miſerat Cæſar, triduum moratus, paucis in oppugnatione amiſſis, re infecta, inde diſceſſit. Cæſar, poſtquam Pompeium ad Aſparagium eſſe cognovit, eodem cum exercitu profectus, & expugnato in itinere oppido [4] Parthinorum, in quo Pompeius præſidium habebat, III die in Macedoniam ad Pompeium pervenit, juxtaque eum caſtra poſuit; & poſtridie, eductis omnibus copiis, acie inſtructa, decernendi poteſtatem Pompeio fecit. Vbi eum ſuis locis ſe tenere animadvertit; reducto in caſtra exercitu, aliud ſibi conſilium capiendum exiſtimavit. Itaque poſtero die omnibus copiis, magno circuitu, difficili anguſtoque itinere, Dyrrhachium profectus eſt, ſperans Pompeium aut Dyrrhachium compelli, aut ab eo intercludi poſſe, quod omnem commeatum, totiuſque belli apparatum is eo contuliſſet; vt accidit. Pompeius enim primo ignorans ejus conſilium, quod diverſo ab ea regione itinere profectum videbat, anguſtiis rei frumentariæ compulſum diſceſſiſſe exiſtimabat: poſtea per exploratores certior factus poſtero die caſtra movit; breviore itinere ſe occurrere ei poſſe ſperans. Quod fore ſuſpicatus Cæſar, militeſque adhortatus, vt æquo animo laborem ferrent, parva parte noctis itinere intermiſſo, mane Dyrrhachium venit, quum primum agmen Pompeii procul cerneretur; atque ibi caſtra poſuit. Pompeius interclusus Dyrrhachio, vbi propoſitum tenere non potuit, ſecundo vſus conſilio, edito loco, qui appellatur Petra, aditumque habet navibus mediocrem, atque eas a quibuſdam protegit ventis, caſtra communit. Eo partem navium longarum convenire, frumentum commeatumque ab Aſia atque omnibus regionibus, quas tenebat, comportari imperat. Cæſar longius bellum ductum

XLI. (margin, at "Cæſar, poſtquam Pompeium ad Aſparagium")

XLII. (margin, at "Pompeius interclusus Dyrrhachio")

NOTÆ.

1. *Ex altera parte molem tenuit naturalem objectam*] Quia legitur apud Plinium lib. II. cap. LXXXIX. *Epidaurus & Oricum inſulæ eſſe deſiere* Nonnulli ſuſpicantur mendum eſſe in voce *naturalem*, quod tamen ita verum eſſe poſſet, ſi quotidiano terræ aggeſtu moles illa ſenſim aggeſta ſit & compacta.

2. *Scutulis.*] Scutulæ ſunt cilyndri lignei perforati, quorum in foramina induntur vectes ad movenda prægrandia onera. Alio nomine dicuntur phalangæ, de quibus ſupra.

3. *Bullide atque Amantia*] De his ſupra.

4. *Parthinorum.*] De Parthinis ita Plinius lib. III. cap. XXIII. *A Liſſo Parthini, Macedonia provincia, gentes Parthini, a tergo eorum Daſſaretæ.* Dio vero & Pomponius Mela contra Plinii autoritatem eos populos Illyrico aſſignant.

ctum iri exiſtimans, & de Italicis commeatibus deſperans, quod tanta diligentia omnia litora a Pompeianis tenebantur, claſſeſque ipſius, quas hieme in Sicilia, Gallia, Italia fecerat, morabantur, in Epirum rei frumentariæ cauſſa L. Canuleium legatum miſit: quodque hæ regiones aberant longius, locis certis horrea conſtituit; vecturaſque frumenti finitimis civitatibus deſcripſit. Item Liſſo Parthiniſque, & omnibus caſtellis, quod eſſet frumenti, conquiri juſſit. Id erat perexiguum; quum ipſius agri natura, quod ſunt loca aſpera & montuoſa, ac plerumque vtuntur frumento importato; tum quod Pompeius hæc providerat, & ſuperioribus diebus prædæ loco Parthinos habuerat; frumentumque omne conquiſitum, ſpo-

XLIII. liatis effoſſiſque eorum domibus, per equites comportaverat. Quibus rebus cognitis, Cæſar conſilium capit ex loci natura. Erant enim circum caſtra Pompeii permulti editi atque aſperi colles. Hos primum præſidiis tenuit; caſtellaque ibi communit. Inde, vt loci cujuſque natura ferebat, ex caſtello in caſtellum perducta munitione, circumvallare Pompeium inſtituit: hæc ſpectans, quod anguſta re frumentaria vtebatur; quod Pompeius multitudine equitum valebat, quo minore periculo vndique frumentum commeatumque exercitui ſupportare poſſet: ſimul, vt pabulatione Pompeium prohiberet, equitatumque ejus ad rem gerendam inutilem efficeret: tertio, vt auctoritatem, qua ille maxime apud exteras nationes niti videbatur, minueret; quum fama per orbem terrarum percrebuiſſet, illum a Cæſare obſideri, neque audere prælio dimicare.

XLIV. Pompeius neque a mari Dyrrhachioque diſcedere volebat; quod omnem apparatum belli, tela, arma, tormenta ibi collocaverat, frumentumque exercitui navibus ſupportabat; neque munitiones Cæſaris prohibere poterat, niſi prælio decertare vellet; quod eo tempore ſtatuerat non eſſe faciendum. Relinquebatur, vt extremam rationem belli ſequens quamplurimos colles occuparet, & quam latiſſimas regiones præſidiis teneret, Cæſariſque copias, quammaxime poſſet, diſtineret. Idque accidit. Caſtellis enim XXIV effectis, XV millia paſſuum circuitu amplexus, hoc ſpatio pabulabatur; multaque erant inter eum locum [1] manu ſata, quibus interim jumenta paſceret. Atque vt noſtri, qui perpetuas munitiones habebant, perductas ex caſtellis in proxima caſtella, ne quo loco erumperent Pompeiani, & noſtros poſt tergum adorirentur, timebant: ita illi interiore ſpatio perpetuas munitiones efficiebant; ne quo loco noſtri intrare, atque ipſos a tergo circumvenire, poſſent. Sed illi operibus vincebant; quod & numero militum præſtabant, & interiore ſpatio minorem circuitum habebant. Quæ quum erant loca Cæſari capienda, etſi prohibere Pompeius totis copiis & dimicare non conſtituerat; tamen ſuis locis ſagittarios funditoreſque mittebat, quorum magnum habebat numerum;

NOTÆ.

1. *Manu ſata.*] Videntur eſſe quæ ligonibus, non aratro coluntur. Sic Virgilius Georgicon III. *Sed frumenta manu carpes ſata.*——

rum; multique ex noſtris vulnerabantur: magnuſque inceſſerat timor ſagittarum; atque omnes fere milites [1] aut ex coactis, aut ex centonibus, aut ex coriis tunicas aut tegmenta fecerant, quibus tela vitarent. In occupandis præſidiis magna vi vterque vtebatur.

XLV. Cæſar, vt quam anguſtiſſime Pompeium contineret; Pompeius, vt quamplurimos colles quam maximo circuitu occuparet. Crebraque ob eam cauſſam prælia fiebant. In his quum legio Cæſaris IX præſidium quoddam occupaviſſet, & munire cœpiſſet; huic loco propinquum & contrarium collem Pompeius occupavit, noſtroſque opere prohibere cœpit: & quum vna ex parte prope æquum aditum haberet, primum ſagittariis funditoribuſque circumjectis, poſtea levis armaturæ magna multitudine miſſa, tormentiſque prolatis, munitiones impediebat. Neque erat facile noſtris vno tempore propugnare & munire. Cæſar, quum ſuos ex omnibus partibus vulnerari videret, recipere ſe ſtatuit, & loco excedere. Erat per declive receptus: illi autem hoc acrius inſtabant, neque regredi noſtros patiebantur, quod timore adducti locum relinquere videbantur. Dicitur eo tempore glorians apud ſuos Pompeius dixiſſe; Non recuſare ſe, quin nullius vſus Imperator exiſtimaretur, ſi ſine maximo detrimento legiones Cæſaris ſeſe recepiſſent inde, quo temere eſſent progreſſæ.

XLVI. Cæſar receptui ſuorum timens crates ad extremum tumulum contra hoſtem proferri, & adverſas locari; intra has mediocri latitudine foſſam, tectis militibus, obduci juſſit, locumque in omnes partes quam maxime impediri. Ipſe idoneis locis funditores inſtruxit, vt præſidio noſtris ſe recipientibus eſſent. His rebus completis legiones reduci juſſit. Pompeiani hoc inſolentius atque audacius noſtros premere & inſtare cœperunt; crateſque pro munitione objectas propulerunt, vt foſſas tranſcenderent. Quod quum animadvertiſſet Cæſar; veritus, ne non reducti, ſed rejecti viderentur, majuſque detrimentum caperetur, a medio fere ſpatio ſuos per Antonium, qui ei legioni præerat, cohortatus, tuba ſignum dari, atque in hoſtes impetum fieri juſſit. Milites legionis IX ſubito conſtipati pila conjecerunt; & ex inferiore loco adverſus clivum incitati curſu, præcipites Pompeianos egerunt, & terga vertere coëgerunt. Quibus ad recipiendum crates directæ, longuriique objecti, & inſtitutæ foſſæ magno impedimento fuerunt. Noſtri vero, qui ſatis habebant ſine detrimento diſcedere, compluribus interfectis, V omnino ſuorum amiſſis, quietiſſime ſe receperunt, paulloque citra eum locum, aliis comprehenſis collibus, munitiones perfecerunt.

XLVII. Erat nova & inuſitata belli ratio, quum tot caſtellorum numero, tantoque ſpatio, & tantis munitionibus, & toto obſidionis genere, tum etiam reliquis rebus. Nam, quicumque alterum obſidere conati ſunt, per-

NOTÆ.

1. *Aut ex coactis.*] Coacta Lana, e qua fiunt hodie pilei, *feutre.* Vlpianus *coactilia* vocat. Sic certe Plinius: *Lana per ſe coacta veſtem faciunt, &, ſi addatur acetum, etiam ferro reſiſtunt, imo vero etiam ignibus noviſſimo ſui purgamento.*

perculſos atque infirmos hoſtes adorti, aut prælio ſuperatos, aut aliqua offenſione permotos continuerunt, quum ipſi numero militum equitumque præſtarent. Cauſſa autem obſidionis hæc fere eſſe conſuevit, vt frumento hoſtes prohibeantur. At contra integras atque incolumes copias Cæſar inferiore militum numero continebat; quum illi omnium rerum copia abundarent. Quotidie enim magnus vndique navium numerus conconveniebat, quæ commeatum ſupportarent: neque vllus flare ventus poterat, quin aliqua ex parte ſecundum curſum haberet. Ipſe autem, conſumptis omnibus longe lateque frumentis, ſummis erat in anguſtiis. Sed tamen hæc ſingulari patientia milites ferebant. [1] Recordabantur enim, eadem ſe ſuperiore anno in Hiſpania perpeſſos, labore & patientia maximum bellum confeciſſe. Meminerant, ad Aleſiam, magnam ſe inopiam perpeſſos, multo etiam majorem ad Avaricum, maximarum ſe gentium victores diſceſſiſſe. Non, illis hordeum quum daretur, non legumina recuſabant: pecus vero, cujus rei ſumma erat ex Epiro copia, magno in
XLVIII. honore habebant. [2] Eſt etiam genus radicis inventum ab iis, qui fuerant [3] cum Valerio, quod appellatur Chara: quod admiſtum lacte multum inopiam levabat. Id ad ſimilitudinem panis efficiebant. Ejus erat magna copia. Ex hoc effectos panes, quum in colloquiis Pompeiani famem noſtris objectarent, vulgo in eos jaciebant, vt ſpem eorum minue-
XLIX. rent. Iamque frumenta matureſcere incipiebant; atque ipſa ſpes inopiam ſuſtinebat; quod celeriter ſe habituros copiam confidebant. Crebroque voces militum in vigiliis colloquiiſque audiebantur, prius ſe cortice ex arboribus victuros, quam Pompeium e manibus dimiſſuros. Frequenter etiam ex perfugis cognoſcebant, equos eorum vix tolerari, reliqua vero jumenta interiſſe: vti autem ipſos valetudine non bona, quum anguſtiis loci, & odore tetro, & multitudine cadaverum, & quotidianis laboribus; inſuetos operum, tum aquæ ſumma inopia [affectos:] omnia enim flumina, atque omnes rivos, qui ad mare pertinebant, Cæſar aut averterat, aut magnis operibus obſtruxerat. Atque, vt erant loca montuoſa, & ad ſpecus anguſtiæ vallium, has ſublicis in terram dimiſſis præſepſerat, terramque aggeſſerat; vt aquam continerent. Itaque illi neceſſario loca ſequi demiſſa, ac paluſtria, & puteos fodere, cogebantur: atque hunc laborem ad quotidiana opera addebant: qui tamen fontes a quibuſdam præſidiis aberant longius, & celeriter æſtibus exareſcebant. At Cæſaris

NOTÆ.

1. *Recordabantur, &c.*] Cum caſtra Cæſar inter Sicorim & Cingam poſuiſſet.

2. *Eſt etiam genus radicis, &c.*] Plinius *Lapſanam* videtur appellare: nec velim tamen affirmare. Cum enim hic Cæſar ſcribat milites legumina non recuſaſſe, inter ea legumina poterit eſſe *lapſana* a Plinio commemorata & *chara* fuiſſe aliud genus. Fortaſſe quod a Dioſcoride deſcribitur lib. III. cap. LIX. quod appellat *Caron*. Fortaſſe quod Gallice *Carotes*, ſi ſequi licet in his nominis ſimilitudinem.

3. *Cum Valerio.*] Is eſt qui in Aſia erat bello Mithridatico, quem ducem inſidioſe interficiendum curaverat Fimbria.

Cæſaris exercitus optima valetudine, ſummaque aquæ copia vtebatur; tum commeatus omni genere præter frumentum abundabat: quibus quotidie melius ſuccedere tempus, majoremque ſpem maturitate frumentorum proponi videbant. In novo genere belli novæ ab vtriſque bellandi rationes L. reperiebantur. Illi, quum animadvertiſſent ex ignibus, noctu cohortes noſtras ad munitiones excubare, ſilentio adverſi vniverſas intra multitudinem ſagittas conjiciebant, & ſe confeſtim ad ſuos recipiebant. Quibus rebus noſtri, vſu docti, hæc reperiebant remedia, vt alio loco ignes facerent, alio excubarent.

Deſunt.

[1] Interim certior factus P. Sylla, quem diſcedens caſtris præfecerat Cæſar, LI. auxilio cohorti venit cum legionibus II: cujus adventu facile ſunt repulſi Pompeiani. Neque vero conſpectum aut impetum noſtrorum tulerunt: primiſque dejectis, reliqui ſe verterunt, & loco ceſſerunt. Sed inſequentes noſtros, ne longius proſequerentur, Sylla revocavit. At plerique exiſtimant, ſi acrius inſequi voluiſſet, bellum eo die potuiſſe finiri. Cujus conſilium reprehendendum non videtur. Aliæ enim ſunt legati partes atque Imperatoris. Alter [omnia] agere ad præſcriptum; alter libere ad ſummam rerum conſulere debet. Sylla a Cæſare caſtris relictus, liberatis ſuis, hoc fuit contentus, neque prælio decertare voluit; [a] quæ res tamen fortaſſe aliquem reciperet caſum; ne imperatorias ſibi partes ſumpſiſſe videretur. Pompeianis magnam res ad receptum difficultatem afferebat. Nam ex iniquo progreſſi loco in ſummo conſtiterant. Si per declive ſeſe reciperent, noſtros ex ſuperiore inſequentes loco verebantur. Neque multum ad ſolis occaſum temporis ſupererat. Spe enim conficiendi negotii, prope in noctem rem deduxerant. Ita, neceſſario, atque ex tempore capto conſilio, Pompeius tumulum quendam occupavit: qui tantum aberat a noſtro caſtello, vt telum tormentumve miſſum adjici non poſſet. Hoc conſedit loco, atque eum communit, omneſque ibi copias continuit. Eodem tempore duobus præterea locis pugnatum eſt. Nam plura caſtella LII. Pom-

INTERPRETATIO.

[a] *Quod tamen forte aliquem habuiſſet* bonum *eventum.*

NOTÆ.

1. *Interim certior factus P. Sylla.*] Multa deſunt, quæ facile eſt ſupplere ex Dione lib. XLI qui ſcribit Cæſarem ſpe occupandi per præſidiariorum proditionem Dyrrhachium progreſſum, cum in anguſtias veniſſet, magnum periculum adiiſſe, & complures milites amiſiſſe. Quo etiam referendum eſt Cæſaris ſtratagema, quod a Polyæno refertur, nempe cum Dyrrhachium volens capere parvum equitatum haberet, ſub tribus cohortibus illum occuluit, eique præcepit, aliud nihil quam vt ſumma vi quantum poſſet, pulverem excitaret maximum. Magna vero nubes pulveris excitata cum magni equitatus ſpeciem præberet hoſtibus, ea re perterritos profugiſſe. Ille vero Sylla qui caſtris a Cæſare præfectus erat, propinquus erat dictatoris, cujus meminit Cicero lib. de offic. II. vbi dicit eum haſtam dictatore ſuo propinquo vibraſſe, & trigeſimo ſexto poſt anno a ſceleratiore haſta non receſſiſſe. Nec non lib. IX. epiſt. ad Fam. vbi ſcribit pop. R. ejus morte lætatum. Quo ergo tempore Dyrrhachium erat profectus Cæſar, caſtellum aliquod a

Pompeius pariter, diſtinendæ manus cauſſa tentaverat; ne ex proximis
præſidiis ſuccurri poſſet. Vno loco Volcatius Tullus impetum legionis
ſuſtinuit cohortibus III, atque eam loco depulit. Altero Germani mu-
nitiones noſtras egreſſi, compluribus interfectis, ſeſe ad ſuos incolumes
LIII. receperunt. Ita vno die [1] VI præliis factis, III ad Dyrrhachium, III
ad munitiones, quum horum omnium ratio haberetur, [2] ad duorum mil-
lium numero ex Pompeianis cecidiſſe reperiebamus, evocatos centurioneſ-
que complures. In eo fuit numero Valerius Flaccus L. filius, ejus qui
prætor Aſiam obtinuerat: ſignaque ſunt VI militaria relata. Noſtri non
amplius XX omnibus ſunt præliis deſiderati. Sed in caſtello nemo fuit om-
nino militum, quin vulneraretur; quatuorque ex vna cohorte centurio-
nes oculos amiſerunt. Et quum laboris ſui periculique teſtimonium afferre
vellent, millia ſagittarum circiter XXX in caſtellum conjecta Cæſari renu-
meraverunt: ſcutoque ad eum relato [3] Scævæ centurionis, inventa ſunt
in eo foramina CCXXX. Quem Cæſar, vt erat de ſe meritus, & de Rep.
donatum [4] millibus ducentis [[5] æris] [6] ab octavis ordinibus ad primipilum
ſe transducere pronuntiavit. Ejus enim opera caſtellum conſervatum eſſe
magna ex parte conſtabat: cohortemque [poſtea] [7] duplici ſtipendio,
frumento, * vt [8] ſpeciariis [9] militaribuſque donis ampliſſime donavit.
LIV. Pompeius noctu magnis additis munitionibus, reliquis diebus turres ex-
ſtruxit; & in altitudinem pedum XV effectis operibus, vineis eam par-
tem caſtrorum obtexit; & V intermiſſis diebus, alteram noctem ſubnubi-
lam

NOTÆ.

Pompeio fuit oppugnatum, quod a cohorte defendebatur, cui cohorti auxilio venit Sylla.

1. *VI præliis factis, &c.*] Caſtra enim poſita ad vrbem, munitiones vero longius protendebantur.

2. *Ad duorum millium numero.*] Sic apud Nonium Siſenna: *Ad binûm millium numero ſaucius vtrinque factis.*

3. *Scævæ centurionis.*] Suetonius & Plutarchus dicunt ei præterea excuſſum oculum. Appianus vero lib. II. Minutium præfectum annumerat, cujus ſcutum CXX telis fuerat perforatum, cui etiam oculus excuſſus ſex vulneribus.

4. *Millibus ducentis.*] Intelligitur nummûm vel ſeſtertiûm.

5. *Æris.*] In textum irrepſit.

6. *Ab octavis ordinibus ad primipilum.*] Per ſaltum, vt videtur facta, ſeu virtutis ergo promotio, quæ alias non ſolebat fieri. Si quidem, vt prodidit Vegetius lib. II. cap. XXI. *Vetus conſuetudo tenuit, vt ex primo principe legionis promoveretur centurio primipili.*

7. *Duplici ſtipendio.*] Pedes, ait Polybius, accipiebat duos obolos quotidie, id eſt, XIV denarios turonicos. Duo oboli pars tertia drachmæ. Drachma vero cum denario Romano eadem vel paulo minor. Fortaſſe Cæſaris ætate majus ſtipendium. Ait enim de Cæſare Suetonius: *Stipendium in perpetuum duplicavit, frumentum quoties copia eſſet, etiam ſine modo menſuraque præbuit.*

8. *Speciariis*] Mendum nonnulli ſuſpicantur. Nullibi enim Latinorum autorum legitur illa vox. Aliqui interpretantur *frumentum, lardum, oleum, vinum*, quæ paſſim apud autores, & potiſſimum Iureconſultos *ſpecies* dicuntur. Vegetius lib. III. cap. III. *Vt pabula, frumentum, cæteraque annonariæ ſpecies quas a provincialibus conſuetudo depoſcit, maturius exigantur.*

9. *Militaribuſque donis*] Militaria dona ſunt duplicis generis. Alia mera honoris ſigna, vt palma, corona querna, graminea, & alia id genus, quæ divitioribus civibus Romanis conveniebant, & nullius ſunt pretii; alia vero pecuniaria, vel poſſeſſiones quæ a gregariis militibus magis expetebantur. Atque id ſapientiſſime erat inſtitutum. Præmiis enim & pœnis omnia continentur.

lam nactus, [a] exſtructis omnibus caſtrorum portis, & ad impediendum objectis, tertia inita vigilia, ſilentio exercitum eduxit, [1] & ſe in antiquas munitiones recepit. [2] Ætolia, [3] Acarnania, [4] Amphilochis per Caſſium Longinum & Calviſium Sabinum, vt demonſtravimus, receptis, tentandam ſibi Achaiam, ac paullo longius progrediendum, exiſtimabat Cæſar. Itaque eo Fuſium Kalenum miſit, & Q. Sabinum & Caſſium cum cohortibus adjungit. Quorum cognito adventu, Rutilius Lupus, qui Achaiam miſſus a Pompeio obtinebat, [5] Iſthmum præmunire inſtituit, vt Achaia Fuſium prohiberet. Kalenus [6] Delphos, [7] Thebas, [8] Orchomenum voluntate ipſarum civitatum recepit: nonnullas per vim expugnavit: reliquas civitates, circummiſſis legationibus, amicitiæ Cæſaris conciliare ſtudebat. In his rebus fere erat Fuſius occupatus. Omnibus deinceps diebus Cæſar exercitum in aciem æquum in locum produxit, ſi Pompeius prælio decertare vellet; vt pene caſtris Pompeii legiones ſubjiceret: tantumque a vallo ejus prima acies aberat, vti ne in eam telum tormentumve adjici poſſet. Pompeius autem vt famam & opinionem hominum teneret, [9] ſic pro caſtris exercitum conſtituebat, vt tertia acies vallum contingeret, omniſque ejus inſtructus exercitus telis ex vallo adjectis protegi poſſet. Hæc quum in Achaia atque apud Dyrrhachium gererentur, Scipionemque

LV.

LVI.

LVII.

INTERPRETATIO.

[a] *Obſtructis.*

NOTÆ.

1. *Et ſe in antiquas munitiones recepit.*] Nempe ad editum illum locum qui Petra appellabatur, & habebat aditum navibus mediocrem.

2. *Ætolia.*] De qua ſupra.

3. *Acarnania.*] Acheloo flumine ab Ætolia diremta, teſte Plinio, antea Curetis appellata, Epiri parva regio, ad dextram ingredientibus Ambracium ſinum, quam Ephorus initium dixit eſſe Græciæ ab occidente; de qua ſic Marcianus Heracleota:

Μετὰ τοὺς Ἀκαρνᾶνας μὲν ἐς' Αἰτωλία
Ἐξ Ἤλιδος λαβοῦσα τὴν ἀποικίαν.
Κούρητες αὐτὴν γὰρ κατῴκουν τὸ πρότερον,
Ἀφικόμενος δ' Αἰτωλὸς ἐκ τῆς Ἤλιδος
Αἰτωλίαν ὠνόμασεν αὐτοὺς ἐκβαλών.

Poſt Acarnanes quidem eſt Ætolia
Ex Elide quæ habuit coloniam.
Curetes enim illam incolebant prius.
Profectus autem Ætolus ex Elide
Ætoliam appellavit, illis ejectis.

4. *Amphilochis.*] Amphilochi Ætolicus populus, cujus vrbs memoratur apud Plin. Amphilochicum Argos, ab Amphilocho, teſte Thucyd conditum, qui offenſus Argivis, inde in Ætoliam poſt reditum ex Troja, migravetar. De quo ſic etiam Marcianus idem.

———— Εἶτ' Ἀμφιλοχικὸν
Ἄργος λεγόμενον, τοῦτο δὲ κτίσαι δοκεῖ
Ἀμφίλοχος υἱὸς Ἀμφιαράου μάντεως.

———— Poſt Amphilochicum
Argos. Hoc autem condidiſſe videtur
Amphilochus filius Amphiarai vatis.

5. *Iſthmum præmunire inſtituit*] Colles ſive anguſtiæ quibus continenti jungitur Peloponneſus, quæ munitæ arcent ingreſſu Peloponneſi.

5. *Delphos.*] Delphi vrbs Phocidis Apollinis oraculo clara, quod diu floruit, & tempore Ciceronis conſeneſcebat, vt eſt in libro de divinatione. Locrorum vrbs dicitur apud Plinium lib. IV. cap. III. Hodie *Caſtro.*

7. *Thebas.*] Thebæ vrbs Bœotiæ metropolis, clara Herculis & Bacchi natalibus, ad Iſmenum fluvium.

8. *Orchomenum.*] Orchomenus vrbs Bœotiæ, ab Orchomeno condita Minyæ filio, qui Minyas ditiſſimus primus theſaurum ædificavit.

9. *Sic pro caſtris exercitum conſtituebat, vt tertia, &c.*] Argumentum eſt acies Romanas non fuiſſe profundas, ſed latas tantum.

que in Macedoniam veniſſe conſtaret; [1] non oblitus priſtini inſtituti Cæſar, mittit ad eúm Clodium, ſuum atque illius familiarem, quem ab illo tranſditum initio, & commendatum in ſuorum neceſſariorum numero habere inſtituerat. Huic dat litteras, mandataque ad eum: quorum hæc erat ſumma: Seſe omnia de pace expertum nihil adhuc arbitrari factum, vitio eorum, quos eſſe auctores ejus rei voluiſſet: quod ſua mandata perferre non opportuno tempore ad Pompeium vererentur: Scipionem ea auctoritate eſſe, vt non ſolum libere, quæ probaſſet, exponere; ſed etiam ex magna parte compellere, atque errantem regere poſſet: [2] præeſſe autem ſuo nomine exercitui; vt, præter auctoritatem, vires quoque ad coërcendum haberet: quod ſi feciſſet, quietem Italiæ, pacem provinciarum, ſalutem imperii, vni omnes acceptam relaturos.

LVIII. Hæc ad eum mandata Clodius refert; ac primis diebus, vt videbatur, libenter auditus, reliquis ad colloquium non admittitur, caſtigato Scipione a [3] Favonio, vt poſtea confecto bello reperiebamus: infectaque re, ſeſe ad Cæſarem recepit. Cæſar, quo facilius equitatum Pompeianum ad Dyrrhachium contineret, & pabulatione prohiberet, aditus duos, quos eſſe anguſtos demonſtravimus, magnis operibus præmunivit, caſtellaque his locis poſuit. Pompeius, vbi nihil profici equitatu cognovit: paucis intermiſſis diebus, rurſum eum navibus ad ſe intra munitiones recipit. Erat ſumma inopia pabuli, adeo, vt foliis ex arboribus ſtrictis, & teneris arundinum radicibus contuſis equos alerent. Frumenta enim, quæ fuerant intra munitiones ſata, conſumpſerant; & cogebantur [4] Corcyra atque Acarnania, longo interjecto navigationis ſpatio, pabulum ſupportare; quoque erat ejus rei minor copia, hordeo adaugere, atque his rationibus equitatum tolerare. Sed poſtquam non modo hordeum pabulumque omnibus in locis, herbæque deſectæ, ſed etiam fructus ex arboribus deficiebat, corruptis equis macie, conandum ſibi aliquid Pompeius de eruptione exiſtimavit.

LIX. Erant apud Cæſarem ex equitum numero Allobroges duo fratres, Roſcillus & Ægus, Adbucilli filii, qui principatum in civitate multis annis obtinuerat, ſingulari virtute homines, quorum opera Cæſar omnibus Gallicis bellis optima fortiſſimaque erat vſus. His domi ob has cauſſas ampliſſimos magiſtratus mandaverat; atque eos extra ordinem in ſenatum legendos curaverat: agroſque in Gallia ex hoſtibus captos, præmiaque rei pecuniariæ magna tribuerat; locupleteſque ex egentibus effecerat. Hi propter virtutem non ſolum apud Cæſarem in honore erant, ſed etiam apud exercitum cari habebantur. Sed freti amicitia Cæſaris, & ſtulta ac barbara arrogantia elati deſpiciebant ſuos, ſtipendiumque equitum fraudabant, & prædam omnem domum avertebant. Quibus illi rebus permoti

NOTÆ.

1. *Non oblitus priſtini inſtituti Cæſar.*] Nempe pacem ſuis hoſtibus offerendi.

2. *Præeſſe autem ſuo nomine exercitui*] Quia Imperator apud Amanum ſalutatus fuerat.

3. *Favonio.*] Qui Pompeianus belli erat cupidior, ideoque de pace verba fieri graviter ferebat.

4. *Corcyra atque Acarnania.*] De his ſupra.

moti vniverſi Cæſarem adierunt, palamque de eorum injuriis ſunt queſti; & ad cætera addiderunt, [1] falſum ab his equitum numerum deferri, quorum ſtipendium averterent. Cæſar neque tempus illud animadverſionis LX.
eſſe exiſtimans; & multa virtuti eorum concedens, rem diſtulit totam; illos ſecreto caſtigavit, quod quæſtui equites haberent: monuitque vt ex ſua amicitia omnia exſpectarent, & ex præteritis ſuis officiis [reliqua ſperarent.] Magnam tamen hæc res illis offenſionem, & contemptionem ad omnes attulit. Idque ita eſſe, quum ex aliorum objectationibus, tum etiam ex domeſtico judicio atque animi conſcientia intelligebant. Quo pudore adducti, & fortaſſe ſe non liberari, ſed in aliud tempus reſervari arbitrati, diſcedere a nobis, & novam tentare fortunam, novaſque experiri amicitias conſtituerunt: & cum paucis collocuti clientibus ſuis, quibus tantum facinus committere audebant, primum conati ſunt præfectum equitum C. Voluſenum interficere, vt poſtea, bello confecto, cognitum eſt; vt cum munere aliquo perfugiſſe ad Pompeium viderentur. Poſtquam id difficilius viſum eſt, neque facultas perficiendi dabatur, quam maximas potuerunt pecunias mutuati, perinde ac ſatisfacere, & fraudata reſtituere vellent, multis coëmptis equis, ad Pompeium tranſierunt cum iis quos ſui conſilii participes habebant. Quos Pompeius, quod erant honeſto LXI.
loco nati, & [2] inſtructi liberaliter, magnoque comitatu & multis jumentis venerant, virique fortes habebantur, & in honore apud Cæſarem fuerant, quodque novum & præter conſuetudinem acciderat, omnia ſua præſidia circumduxit, atque oſtentavit. Nam ante id tempus nemo aut miles aut eques a Cæſare ad Pompeium tranſierat; quum pene quotidie a Pompeio ad Cæſarem perſugerent, vulgo vero in Epiro atque Ætolia conſcripti milites, earumque regionum omnium, quæ a Cæſare tenebantur. Sed hi, cognitis omnibus rebus, ſeu quid in munitionibus perfectum non erat, ſeu quid a peritioribus rei militaris deſiderari videbatur, temporibuſque rerum, & ſpatiis locorum, & cuſtodiarum varia diligentia animadverſa, prout cujuſque eorum, qui negotiis præerant, aut natura aut ſtudium ferebat, hæc ad Pompeium omnia detulerunt. Quibus LXII.
ille cognitis, eruptioniſque jam ante capto conſilio, vt demonſtratum eſt, tegmenta galeis milites ex viminibus facere, atque aggerem comportare jubet. His paratis rebus, magnum numerum levis armaturæ & ſagittariorum, aggeremque omnem noctu in ſcaphas, & naves actuarias imponit; & de media nocte cohortes LX ex maximis caſtris præſidiiſque deductas, ad eam partem munitionum ducit, quæ pertinebant ad mare, longiſſimeque a maximis caſtris Cæſaris aberant. Eodem naves, quas demonſtravimus aggere & levis armaturæ militibus completas, quaſque ad Dyrrha-

NOTÆ.

1. *Falſum ab his equitum numerum deferri.*] Quoniam ferro & caſibus multi pereunt, quotidie ad Imperatorem militum numerus deferebatur, vt ſciret quid eſſet ſibi de ſuis viribus ſperandum. Ejuſmodi falſi equites dicuntur, *paſſevolans*.

2. *Inſtructi liberaliter.*] Lauta ſupellectile & viatico.

Dyrrhachium naves longas habebat, mittit; & quid a quoque fieri velit, præcipit. Ad eas munitiones Cæſar [1] Lentulum Marcellinum quæſtorem cum legione IX poſitum habebat. Huic, quod valetudine minus commoda vtebatur, Fulvium Poſthumum adjutorem ſummiſerat.

LXIII. Erat eo loco foſſa pedum XV, & vallus contra hoſtem in altitudinem pedum X: tantundemque ejus valli agger in latitudinem patebat. Ab eo, intermiſſo ſpatio pedum DC, alter converſus in contrariam partem erat vallus, humiliore paullo munitione. Hoc enim ſuperioribus diebus timens Cæſar, ne navibus noſtri circumvenirentur, duplicem eo loco fecerat vallum; vt, ſi ancipiti prælio dimicaretur, poſſet reſiſti. Sed operum magnitudo, & continens omnium dierum labor, quod millia paſſuum in circuitu XVIII munitiones erat complexus, perficiendi ſpatium non dabat. Itaque contra mare tranſverſum vallum, qui has duas munitiones contingeret, nondum perfecerat. Quæ res nota erat Pompeio, delata per Allobroges perfugas; magnumque noſtris attulit incommodum. Nam, vt ad mare noſtræ cohortes IX legionis excubuerant, acceſſere ſubito prima luce Pompeiani [exercitus:] novuſque eorum adventus exſtitit: ſimulque navibus circumvecti milites in anteriorem vallum tela jaciebant: foſſæque aggere complebantur: & legionarii, interioris munitionis defenſores, ſcalis admotis, tormentiſque cujuſque generis, teliſque terrebant, magnaque multitudo ſagittariorum ab vtraque parte circumfundebatur. Multum autem ab ictu lapidum, quod vnum noſtris erat telum, viminea tegumenta galeis impoſita [2] defendebant. Itaque, quum omnibus rebus noſtri premerentur, atque ægre reſiſterent; animadverſum eſt [3] vitium munitionis, quod ſupra demonſtratum eſt: atque inter duos vallos, qua perfectum opus non erat, per mare navibus expoſiti in averſos noſtros impetum fecerunt: atque ex vtraque munitione dejectos terga vertere coëgerunt.

LXIV. Hoc tumultu nuntiato, Marcellinus cohortes ſubſidio noſtris laborantibus ſummiſit; quæ ex caſtris fugientes conſpicatæ neque illos ſuo adventu confirmare potuerunt, neque ipſæ hoſtium impetum tulerunt. Itaque quodcumque addebatur ſubſidio, id corruptum timore fugientium, terrorem & periculum augebat. Hominum enim multitudine receptus impediebatur. In eo prælio, quum gravi vulnere eſſet affectus aquilifer, & viribus deficeretur, conſpicatus equites noſtros; Hanc ego, inquit, & vivus

NOTÆ.

1. *Lentulum Marcellinum.*] Hic nomen patris ſui obtinuit, qui P Marcelli filius de gente Claudia in Lentulorum familiam a Lentulo adoptatus, Lentulus ideo dictus eſt, & Marcellinus, quia filius Marcelli, vt P. Scipio Æmilianus, qui cum eſſet filius Pauli Æmilii, in familiam Scipionum adoptione tranſierat, & Auguſtus dictus eſt Cæſar Octavianus, quia, cum eſſet filius Octavii, a Cæſare fuerat adoptatus. Hunc porro veriſimile eſt Cæſari fuiſſe addictiſſimum qui patrem habebat Pompeio per quam infenſum, vt legimus apud Valer. Maximum lib. VI. cap. II.

2. *Defendebant.*] Pompeianos.

3. *Vitium munitionis.*] Nempe quod vallus tranſverſus contra mare, qui alios duos conjungeret, non eſſet perfectus.

vivus multos per annos magna diligentia defendi, & nunc moriens eadem
fide Cæſari reſtituo. Nolite, obſecro, committere, quod ante in exer-
citu Cæſaris non accidit, vt rei militaris dedecus admittatur; incolumem-
que ad eum referte. [1] Hoc caſu aquila conſervatur, [2] omnibus primæ co-
hortis centurionibus interfectis, præter principem priorem. Iamque LXV.
Pompeiani magna cæde noſtrorum caſtris Marcellini appropinquabant,
non mediocri terrore illato reliquis cohortibus. Et M. Antonius, qui
proximum locum tenebat præſidiorum, ea re nuntiata, cum cohortibus
XII deſcendens ex loco ſuperiore cernebatur. Cujus adventus Pompeia-
nos compreſſit, noſtroſque firmavit, vt ſe ex maximo timore colligerent.
Neque multo poſt Cæſar, ſignificatione per caſtella fumo facta, vt erat
ſuperioris temporis conſuetudo, deductis quibuſdam cohortibus ex præſi-
diis, eodem venit. Qui cognito detrimento, quum animadvertiſſet Pom-
peium extra munitiones egreſſum; caſtra ſecundum mare, vt libere pa-
bulari poſſet, nec minus aditum navibus habere, commutata ratione bel-
li, quoniam propoſitum non tenuerat, juxta Pompeium munire juſſit.
Qua perfecta munitione, animadverſum eſt a ſpeculatoribus Cæſaris, LXVI.
cohortes quaſdam, quod inſtar legionis videretur, eſſe poſt ſilvam, &
in vetera caſtra duci. Caſtrorum hic ſitus erat. Superioribus diebus,
quum ſe IX legio Cæſaris objeciſſet Pompeianis copiis, atque opere, *
vt demonſtravimus, circummuniret, caſtra eo loco poſuit. Hæc ſilvam
quandam contingebant, neque longius a mari paſſibus CD aberant: poſt
mutato conſilio quibuſdam de cauſſis, Cæſar paullo vltra eum locum
caſtra tranſtulit: pauciſque intermiſſis diebus, hæc eadem Pompeius oc-
cupaverat; &, quod eo loco plures erat legiones habiturus, relicto inte-
riore vallo, majorem adjecerat munitionem. Ita minora caſtra incluſa
majoribus caſtelli atque arcis locum obtinebant. Item ab angulo caſtro-
rum ſiniſtro munitionem ad flumen perduxerat, circiter paſſus CD, quo
liberius ac ſine periculo milites aquarentur. Sed is quoque, mutato con-
ſilio quibuſdam de cauſſis, quas commemorari neceſſe non eſt, eo loco
exceſſerat. Ita complures dies manſerant caſtra. Munitiones quidem in-
tegræ omnes erant. Eo ſigno legionis illato, ſpeculatores Cæſari renun- LXVII.
tiarunt. Hoc idem viſum ex ſuperioribus quibuſdam caſtellis confirma-
verant. Is locus aberat a novis Pompeii caſtris circiter paſſus D. Hanc
legionem ſperans Cæſar ſe opprimere poſſe, & cupiens ejus diei detrimen-
tum

NOTÆ.

1. *Hoc caſu Aquila conſervatur.*] Aquila ſignum legionis fuit, quæ vnica in ſingulaquaque erat legione.

2. *Omnibus primæ cohortis centurionibus interfectis, &c.*] Ætate & robore adulti vocabantur in cohorte principes, quorum primus centurio dicebatur prior princeps, centuriamque & ſemis ducebat, teſte Vegetio lib. II. cap. VIII. Princeps autem prior dicebatur ille centurio principum, qui ex duobus creatus erat prior. Nam, vt ait Polybius, duæ fiebant electiones centurionum a tribunis militum. Prima electio erat honoratior, vſque eo, vt conſiliis quæ de bello fiebant intereſſent, hique rurſus alios centuriones ſecundos crearent.

tum ſarcire, reliquit in opere cohortes II, quæ ſpeciem munitionis præberent; ipſe diverſo itinere, quam potuit occultiſſime reliquas cohortes numero XXXIII, in quibus erat legio IX; multis amiſſis centurionibus, diminutoque militum numero, ad legionem Pompeii caſtraque minora duplici acie duxit. Neque eum prima opinio feſellit. Nam & pervenit prius, quam Pompeius ſentire poſſet; &, tametſi erant munitiones caſtrorum magnæ, tamen ſiniſtro cornu, vbi erat ipſe, celeriter aggreſſus, Pompeianos ex vallo deturbavit. [1] Erat objectus portis eritius. Hic paulliſper eſt pugnatum, quum irrumpere noſtri conarentur, illi caſtra defenderent: fortiſſime [2] T. Pulcione, cujus opera proditum exercitum C. Antonii demonſtravimus, e loco propugnante. Sed tamen noſtri virtute vicerunt: exciſoque eritio, primo in majora caſtra, poſt etiam in caſtellum, quod erat incluſum majoribus caſtris, irruperunt, &, quod eo
LXVIII. pulſa legio ſeſe receperat, nonnullos ibi repugnantes interfecerunt. Sed fortuna, quæ plurimum poteſt, quum in reliquis rebus, tum præcipue in bello, parvis momentis magnas rerum commutationes efficit; vt tum accidit. Munitionem, quam pertingere a caſtris ad flumen ſupra demonſtravimus, dextri Cæſaris cornu cohortes ignorantia loci ſunt ſecutæ, quum portam quærerent, caſtrorumque eam munitionem eſſe arbitrarentur. Quod quum eſſet animadverſum, conjunctam eſſe flumini; protinus his munitionibus, defendente nullo, tranſcenderunt: omniſque noſter equi-
LXIX. tatus eas cohortes eſt ſecutus. Interim Pompeius, hac longa ſatis interjecta mora, & re nuntiata, V legionem ab opere deductam ſubſidio ſuis duxit: eodemque tempore equitatus ejus noſtris equitibus appropinquabat, & acies inſtructa a noſtris, qui caſtra occupaverant, cernebatur: omniaque ſunt ſubito mutata. Pompeiana enim legio celeris ſpe ſubſidii confirmata ab Decumana porta reſiſtere conabatur, atque vltro in noſtros impetum faciebat. Equitatus Cæſaris, quod anguſto itinere per aggeres adſcendebat, receptui ſuo timens initium fugæ faciebat. Dextrum cornu, quod erat a ſiniſtro ſecluſum, terrore equitum animadverſo, ne intra munitionem opprimeretur, ex parte, qua proruebat, ſeſe recipiebat: ac plerique ex iis, ne in anguſtias inciderent, X pedum munitionis ſeſe in foſſas præcipitabant: primiſque oppreſſis, reliqui per horum corpora ſalutem ſibi atque exitum pariebant. Siniſtro cornu milites, quum ex vallo Pompeium adeſſe, & ſuos fugere cernerent, veriti, ne anguſtiis interclu-

N O T Æ.

1. *Erat objectus portis eritius*]. Eritius truncus erat ramoſæ arboris, cujus e ramis aculei bipedales, vbi naturales deerant, inſerebantur, vt inſtar echini omni ex parte horreret, eratque vice repaguli ante portas & januæ vice aperiebatur. Salluſtius apud Nonium: *Saxaque ingentia, & axe juncta trabes per pronum incitabantur, axibuſque eminebant in modum eritii militaris veruta binûm pedum.*

2. *T. Pulcione.*] Cum multa tum hic locus demonſtrat eſſe mutilos hos commentarios. Nuſquam enim horum librorum legitur C. Antonii exercitum a T. Pulcione proditum. In dubio eſt verum ille ſit qui Pulſio dicitur lib. V. de bello Gallico.

clu-

cluderentur, quum extra & intus hoſtem haberent, eodem, quo venerant, receptui conſulebant: omniaque erant tumultus, timoris, fugæ plena; adeo, [1] vt, quum Cæſar ſigna fugientium manu prehenderet, & conſiſtere juberet, [2] alii, dimiſſis equis, eundem curſum conficerent; [3] alii ex metu etiam ſigna dimitterent, [4] neque quiſquam omnino conſiſteret. His tantis malis hæc ſubſidia ſuccurrebant, quo minus omnis deleretur LXX. exercitus, quod [5] Pompeius inſidias timens; credo, quod hæc præter ſpem acciderant, ejus, qui paullo ante ex caſtris fugientes ſuos conſpexerat, munitionibus appropinquare aliquandiu non audebat; equiteſque ejus, anguſtiis portiſque a Cæſaris militibus occupatis, ad inſequendum tardabantur. Ita parvæ res magnum in vtramque partem momentum habuerunt. Munitiones enim a caſtris ad flumen perductæ, expugnatis jam caſtris Pompeii, propriam & expeditam Cæſaris victoriam interpellaverunt. Eadem res, celeritate inſequentium tardata, noſtris ſalutem attulit. Duobus his vnius diei præliis [6] Cæſar deſideravit milites DCCCCLX, & LXXI. notos equites Rom. [7] * Felginatem Tuticanum Gallum, ſenatoris filium; C. Felginatem Placentia; A. Gravium [8] Puteolis; M. Sacrativirum Capua; tribunos milit. & centuriones XXX. Sed horum omnium pars magna in foſſis munitionibuſque & fluminis ripis oppreſſa ſuorum terrore ac fuga ſine vllo vulnere interiit, [9] ſignaque ſunt militaria XXXII amiſſa. Pompeius eo prælio Imperator eſt appellatus. Hoc nomen obtinuit, atque ita ſe poſtea ſalutari paſſus eſt. [10] Sed neque in litteris, quas ſcribere eſt ſolitus, neque in faſcibus inſignia laureæ prætulit. At Labienus, quum ab eo impetraviſſet, vt ſibi captivos tranſdi juberet, omnes productos oſtentationis, vt videbatur, cauſſa, quo major perfugæ fides haberetur, com-

NOTÆ.

1. *Vt quum Cæſar ſigna, &c.*] Plutarchus negat id ſine magno periculo Cæſaris fuiſſe, qui prævalidum militem in fugam effuſum ad hoſtem retorquere cum niteretur, ab ipſo pone eſt interfectus, & fuiſſet, niſi Cæſaris armiger præoccupato ictu hominis humerum abſcidiſſet.

2. *Alii, dimiſſis equis*] Vt foſſas tranſilirent, quas aliter nequibant.

3. *Alii ex metu etiam ſigna dimitterent*] Quorum XXXII. amiſſa, ſigniferis vulgo abjicientibus, teſte eodem Plutarcho.

4. *Neque quiſquam omnino conſiſteret.*] Appianus tradit, cum fugientes in ſua caſtra perveniſſent, non ad ſuas ſtationes & valli defenſionem accurriſſe.

5. *Pompeius inſidias timens.*] Hoc eſt prælium, quo Cæſar Pompeium ſcire vincere negavit. Teſtes ſunt Suetonius, Plutarchus & Appianus.

6. *Cæſar deſideravit milites* DCCCCLX.] Eutropius IV millia, centuriones XXII, equites Romanos complures dicit.

7. *Felginatem.*] Reponendum videtur *Fulginatem* Sic enim appellat Plinius lib. III, cap. XIV. a *Fulginio* oppido in Vmbria. Hodie *Foligni*.

8. *Puteolis.*] Id eſt, *Puteolanum*. Sic ſupra legimus: *Cn. Magium Cremona*, id eſt, *Cremonenſem*. Puteoli porro vrbs in Campania, antea Dicæarchia appellata, vt ſcribunt Strabo, Pauſanias, & Stephanus. Hodie *Pozzuoles*, in regno Neapolitano.

9. *Signaque ſunt militaria* XXXII *amiſſa.*] Idipſum habet Plutarchus.

10. *Sed neque in litteris, &c.*] Hunc morem fuiſſe ſexcenti loci declarant. Sed hoc more abſtinuit, quod ob cives victos indignum putaret iis inſignibus gloriari.

commilitones appellans, & magna verborum contumelia interrogans, ſole-
LXXII. rentne veterani milites ſugere, in omnium conſpectu interficit. His rebus tantum fiduciæ ac ſpiritus Pompeianis acceſſit, vt non de ratione belli cogitarent, ſed viciſſe jam ſibi viderentur. Non illi paucitatem noſtrorum militum, non iniquitatem loci, atque anguſtias præoccupatis caſtris, & ancipitem terrorem intra extraque munitiones, non abſciſſum in duas partes exercitum, quum alter alteri auxilium ferre non poſſet, cauſſæ fuiſſe cogitabant. Non ad hæc addebant, non ex concurſu acri facto, non prælio dimicatum; ſibique ipſos multitudine atque anguſtiis majus attuliſſe detrimentum, quam ab hoſte accepiſſent. Non denique communes belli caſus recordabantur, quam parvulæ ſæpe cauſſæ vel falſæ ſuſpicionis vel terroris repentini, vel objectæ religionis, magna detrimenta intuliſſent: quoties vel culpa ducis, vel tribuni vitio in exercitu eſſet offenſum: ſed proinde, ac ſi virtute viciſſent, neque vlla commutatio rerum poſſet accidere, per orbem terrarum, fama ac litteris victoriam ejus diei
LXXIII. concelebrabant. [1] Cæſar a ſuperioribus conſiliis depulſus, omnem ſibi commutandam belli rationem exiſtimavit. Itaque vno tempore, præſidiis omnibus deductis, & oppugnatione dimiſſa, coactoque in vnum locum exercitu, concionem apud milites habuit; hortatuſque eſt, ne ea, quæ accidiſſent, graviter ferrent; neve his rebus terrerentur, multiſque ſecundis præliis vnum adverſum, & id mediocre opponerent: habendam fortunæ gratiam, quod Italiam ſine aliquo vulnere cepiſſent; [2] quod duas Hiſpanias, bellicoſiſſimorum hominum peritiſſimis atque exercitatiſſimis ducibus, pacaviſſent; quod finitimas frumentariaſque provincias in poteſtatem redegiſſent: denique recordari debere, qua facilitate inter medias hoſtium claſſes, oppletis non ſolum portubus, ſed etiam litoribus, omnes incolumes eſſent tranſportati: ſi non omnia caderent ſecunda, fortunam eſſe induſtria ſublevandam: quod eſſet acceptum detrimenti, ejus juri potius, quam ſuæ culpæ debere tribui: locum ſe tum ad dimicandum dediſſe: potitum eſſe hoſtium caſtris, expuliſſe ac ſuperaſſe pugnantes: ſed ſive ipſorum perturbatio, ſive error aliquis, ſive etiam fortuna partam jam præſentemque victoriam interpellaſſent, dandam omnibus operam, vt acceptum incommodum virtute ſarciretur. Quod ſi eſſet factum, detrimentum [3] in bonum verteret, vti ad Gergoviam accidiſſet; atque ii, qui

NOTÆ.

1. *Cæſar a ſuperioribus conſiliis depulſus.*] Videlicet prohibendi pabulatione hoſtilem exercitum. Plutarchus inſequentem noctem narrat graviſſimam fuiſſe Cæſari animum in omnes partes rapienti, & ſeſe tacite accuſanti. Sed vt bona fortuna excæcat, ita mala excitat. Hoc enim detrimento accepto, intellexit quam peccaret largiter qui exercitum majorem, omnium rerum copia propter maris viciniam, abundantem, minore exercitu & inopia conflictato circumvallare inſtituiſſet.

2. *Quod duas Hiſpanias, &c.*] Quod propugnantibus Afranio & Petreio citeriorem & vlteriorem provinciam Hiſpaniæ, & belli cupidiſſimos homines ducentibus, illas tamen provincias arma deponere coegiſſent.

3. *In bonum verteret.* Abſolute pro *verteretur*. Sic apud Terent. in Phorm. *Quæ quidem illi res vertat male.*

qui ante dimicare potuiſſent, vltro ſe prælio offerrent.

LXXIV. Hac habita concione, [1] nonnullos ſigniferos ignominia notavit, ac loco movit. Exercitui quidem omni tantus inceſſit ex incommodo dolor, tantumque ſtudium infamiæ ſarciendæ, vt nemo aut tribuni aut centurionis imperium deſideraret ; & [2] ſibi quiſque etiam pœnæ loco graviores imponeret labores, ſimulque omnes arderent cupiditate pugnandi : quum ſuperioris etiam ordinis nonnulli oratione permoti, manendum eo loco, & rem prælio committendam exiſtimarent. Contra ea Cæſar neque ſatis militibus perterritis confidebat, ſpatiumque interponendum ad recreandos animos putabat ; relictiſque munitionibus magnopere rei frumentariæ timebat.

LXXV. Itaque nulla interpoſita mora, ſauciorum modo & ægrorum habita ratione, impedimenta omnia ſilentio prima nocte ex caſtris Apolloniam præmiſit, ac conquieſcere ante iter confectum vetuit. His vna legio miſſa præſidio eſt. [3] His explicitis rebus, duas in caſtris legiones retinuit, reliquas de IV vigilia compluribus portis eductas eodem itinere præmiſit ; parvoque ſpatio intermiſſo, vt & militare inſtitutum ſervaretur, & quam ſeriſſime ejus profectio cognoſceretur, conclamari juſſit ; [4] ſtatimque egreſſus, & noviſſimum agmen conſecutus, celeriter e conſpectu caſtrorum diſceſſit. Neque vero Pompeius, cognito conſilio ejus, moram vllam ad inſequendum intulit : ſed eadem ſpectans, ſi itinere impeditos & perterritos deprehendere poſſet, exercitum e caſtris eduxit, equitatumque præmiſit ad noviſſimum agmen demorandum : neque conſequi potuit ; quod multum expedito itinere anteceſſerat Cæſar. Sed quum ventum eſſet ad flumen [5] Genuſum, quod ripis erat impeditis, conſecutus equitatus noviſſimos prælio detinebat. Huic ſuos Cæſar equites oppoſuit ; expeditoſque anteſignanos admiſcuit DC, qui tantum profecere, vt, equeſtri prælio commiſſo, pellerent omnes, compluréſque interficerent, ipſi incolumes ſe ad agmen reciperent.

LXXVI. Confecto juſto itinere ejus diei, quod propoſuerat Cæſar, tranſductoque exercitu flumen Genuſum, veteribus ſuis in caſtris contra Aſparagium conſedit, militeſque omnes intra vallum continuit ; equitatumque per cauſſam pabulandi emiſſum confeſtim Decumana porta in caſtra ſe recipere juſſit. Simili ratione Pompeius, confecto ejuſdem dici

NOTÆ.

1. *Nonnullos ſigniferos, &c.*] Eos nempe ignominiæ nota puniendos eſſe cenſuit, qui ſigna ex metu dimiſerant. Qua certe nota ignominiæ omne jus munerum civiliumque donorum adimebatur.

2. *Sibi quiſque etiam pœnæ loco, &c.*] Appianus addit ipſos petiiſſe more patrio decimam ipſorum partem a Cæſare morte mulctari : *Θεοῦ αὐτοὺς ἐπὶ μετάνοιαν ἄγοντος. Deo illos ad pœnitentiam agente.* Quod cum recuſaret, ſaltem vt ſigniferos ſupplicio afficeret. Sed contentus eſt eos loco moviſſe.

3. *His explicitis rebus, &c*] Veget. lib. III. cap. XXII. *Illud vitandum ne hoſtes te recedere ſentiant & ſtatim irruant. Propterea aliquanti exploratis itineribus noctu cum exercitu recedebant vt hoſtes die orto cum intellexiſſent, non poſſent comprehendere præcedentes.*

4. *Statimque egreſſus.*] Primum contulerunt caſtra ad Apſum, deinde Aſparagi, tertio ad Petram, quarto iterum Aſparagi, quinto ad Pharſalum.

5. *Genuſum.*] Flumen inter Apolloniam & Aſparagum.

dici itinere, in ſuis veteribus caſtris ad Aſparagium conſedit, ejuſque milites, quod ab opere, integris munitionibus, vacabant, alii lignandi pabulandique cauſſa longius pregrediebantur; alii, quod ſubito conſilium profectionis ceperant, magna parte impedimentorum & ſarcinarum relicta, ad hæc repetenda invitati propinquitate ſuperiorum caſtrorum, depoſitis in contubernio armis, vallum relinquebant. Quibus ad ſequendum impeditis, Cæſar, quod fore providerat, meridiano fere tempore, ſigno profectionis dato, exercitum educit, duplicatoque ejus diei itinere, VIII millibus paſſuum ex eo loco procedit, [1] quod facere Pompeius diſceſſu militum non potuit.

LXXVII. Poſtero die Cæſar ſimiliter præmiſſis prima nocte impedimentis, de IV vigilia ipſe egreditur; vt, ſi qua impoſita eſſet dimicandi neceſſitas, ſubitum caſum expedito exercitu ſubiret. Hoc idem reliquis fecit diebus. Quibus rebus perfectum eſt, vt altiſſimis fluminibus, atque impeditiſſimis itineribus nullum acciperet incommodum. Pompeius enim, primi diei mora illata, & reliquorum dierum fruſtra labore ſuſcepto, quum ſe magnis itineribus extenderet, & progreſſos conſequi cuperet, IV die finem ſequendi fecit, atque aliud ſibi conſilium capiendum exiſtimavit.

LXXVIII. Cæſari ad ſaucios deponendos, ſtipendium exercitui dandum, ſocios confirmandos, præſidium vrbibus relinquendum, neceſſe erat adire Apolloniam. Sed his rebus tantum temporis tribuit, quantum erat properanti neceſſe: timenſque Domitio, ne adventu Pompeii præoccuparetur, ad eum omni celeritate & ſtudio incitatus ferebatur. Totius autem rei conſilium his rationibus explicabat, vt, ſi Pompeius eodem contenderet, abductum illum a mari, atque ab iis copiis, quas Dyrrhachii comparaverat, frumento ac commeatu abſtractum pari conditione belli ſecum decertare cogeret: ſi in Italiam tranſiret, conjuncto exercitu cum Domitio per Illyricum Italiæ ſubſidio proficiſceretur: ſin Apolloniam Oricumque oppugnare, & ſe omni maritima ora excludere conaretur, obſeſſo tamen Scipione, neceſſario illum ſuis auxilium ferre cogeret. Itaque præmiſſis nuntiis ad Cn. Domitium Cæſar ſcripſit; ecquid fieri vellet, oſtendit: præſidioque Apolloniæ cohortibus IV, Liſſi I, III Orici relictis, quique erant ex vulneribus ægri, depoſitis; per Epirum atque Acarnaniam iter facere cœpit. Pompeius quoque de Cæſaris conſilio conjectura judicans, ad Scipionem properandum ſibi exiſtimabat, ſi Cæſar iter illo haberet, vt ſubſidium Scipioni ferret: ſi ab ora maritima Corcyraque diſcedere nollet, quod legiones equitatumque ex Italia exſpectaret, ipſe vt omnibus copiis Domitium aggrederetur.

LXXIX. Iis de cauſſis vterque eorum celeritati ſtudebat, vt ſuis eſſet auxilio, &, ad opprimendos adverſarios, ne occaſioni temporis deeſſet. Sed Cæſarem Apollonia directo itinere averterat. Pompeius per [2] Candaviam iter in Macedoniam expe-

NOTÆ.

1. *Quod facere Pompeius diſceſſu militum.*] Qui partim lignatum pabulatumque abierant, partim ad relicta caſtra redierant ſarcinas & impedimenta ſua repetitum.

2. *Candaviam.*] De Candavia jam ſupra diximus.

expeditum habebat. Acceſſit etiam improviſo aliud incommodum; quod Domitius, qui dies complures caſtris Scipionis caſtra collata habuiſſet, rei frumentariæ cauſſa ab eo diſceſſerat, & [1] Heracleam Senticam, quæ eſt ſubjecta Candaviæ, iter fecerat; vt ipſa fortuna illum objicere Pompeio videretur. Hæc ad id tempus Cæſar ignorabat. Simul a Pompeio litteris per omnes provincias civitateſque dimiſſis, de prælio ad Dyrrhachium facto elatius inflatiuſque multo, quam res erat geſta, fama percrebuerat, pulſum fugere Cæſarem pene omnibus copiis amiſſis. Hæc itinera infeſta reddiderant: hæc civitates nonnullas ab ejus amicitia averterant. Quibus accidit rebus, vt, pluribus dimiſſi itineribus a Cæſare ad Domitium, & ab Domitio ad Cæſarem, nulla ratione iter conficere poſſent. Sed Allobroges Roſcilli atque Ægi familiares, quos perfugiſſe ad Pompeium demonſtravimus, conſpicati in itinere exploratores Domitii, ſeu priſtina ſua conſuetudine, quod vna in Gallia bella geſſerant; ſeu gloria elati, cuncta, vt erant acta, expoſuerunt, & Cæſaris profectionem, & adventum Pompeii docuerunt. A quibus Domitius certior factus, vix IV horarum ſpatio antecedens, hoſtium beneficio periculum vitavit: & ad [2] Æginium, quod eſt objectum oppoſitumque Theſſaliæ, Cæſari venienti occurrit.

LXXX. Conjuncto exercitu, Cæſar [3] Gomphos pervenit; quod eſt oppidum primum Theſſaliæ venientibus ab Epiro: quæ gens paucis ante menſibus vltro ad Cæſarem legatos miſerat, vt ſuis omnibus facultatibus vteretur, præſidiumque ab eo militum petierat. Sed eo fama jam præcucurrerat, quam ſupra docuimus, de prælio Dyrrhachino, quod multis auxerat partibus. Itaque Androſthenes prætor Theſſaliæ, quum ſe victoriæ Pompeii comitem eſſe mallet, quam ſocium Cæſaris in rebus adverſis, omnem ex agris multitudinem ſervorum ac liberorum in oppidum cogit, portaſque præcludit, & ad Scipionem Pompeiumque nuntios mittit, vt ſibi ſubſidio veniant: ſe confidere munitionibus oppidi, ſi celeriter ſuccurratur: longinquam oppugnationem ſuſtinere non poſſe. Scipio diſceſſu exercituum a Dyrrhachio cognito, [4] Lariſſam legiones adduxerat. Pompeius nondum Theſſaliæ appropinquabat. Cæſar caſtris munitis ſcalas muſculoſque ad repentinam oppugnationem fieri, & crates parari juſſit. Quibus rebus effectis, cohortatus milites, docuit quantum vſum haberet ad ſublevandam omnium rerum inopiam, [5] potiri oppido pleno atque opulento: ſimul reliquis civitatibus vrbis hujus exemplo

NOTÆ.

1. *Heracleam Senticam.*] Hæc Heraclea ad Strymonem fluvium poſita eſt. *Senticam* appellant Livius & Plinius.

2. *Æginium.*] De Æginio facta mentio a Livio qui eam vel modico præſidio tutam ac prope inexpugnabilem eſſe teſtatur. In regione Pieria conſtituit Plinius & Macedoniæ aſcribit, Strabo Tymphæis.

3. *Gomphos.*] Iuxta Gomphos ſcripſit Plinius oriri Peneum amnem clariſſimum.

4. *Lariſſam.*] Lariſſa eſt Theſſaliæ metropolis, Achillis patria. Aliæ ſunt multæ diverſis in regionibus cognomines.

5. *Potiri oppido pleno atque opulento.*] Plutarchus narrat ibi primum milites Cæſaris a prioribus laboribus acquieviſſe, & vino ſe,

plo inferre terrorem ; & id fieri celeriter, priuſquam auxilia concurrerent. Itaque vſus ſingulari militum ſtudio, eodem, quo venerat, die poſt horam IX oppidum altiſſimis mœnibus oppugnare aggreſſus, ante ſolis occaſum expugnavit, & ad diripiendum militibus conceſſit : ſtatimque ab oppido caſtra movit, & [1] Metropolim venit, ſic, vt nuntios ex-

LXXXI. pugnati oppidi, famamque antecederet. Metropolitæ, eodem primum vſi conſilio, iiſdem permoti rumoribus, portas clauſerunt, muroſque armatis compleverunt. Sed poſtea caſu civitatis Gomphenſis ex captivis cognito, quos Cæſar ad murum producendos curaverat, portas aperuerunt. Quibus diligentiſſime conſervatis, collata fortuna Metropolitum cum caſu Gomphenſium, nulla Theſſaliæ fuit civitas præter Lariſſæos, qui magnis exercitibus Scipionis tenebantur, quin Cæſari pareret, atque imperata faceret. Ille ſegetis idoneum locum in agris nactus, quæ prope jam matura erat, ibi adventum exſpectare Pompeii, eoque omnem ra-

LXXXII. tionem belli conferre conſtituit. [2] Pompeius paucis poſt diebus in Theſſaliam pervenit : concionatuſque apud cunctum exercitum ſuis agit gratias ; Scipionis milites cohortatur, vt parta jam victoria prædæ ac præmiorum velint eſſe participes : receptiſque omnibus in vna caſtra legionibus, ſuum cum Scipione honorem partitur ; [3] claſſicumque apud eum cani, & alterum illi jubet prætorium tendi. Auctis copiis Pompeii, duobuſque magnis exercitibus conjunctis, priſtina omnium confirmatur opinio, & ſpes victoriæ augetur adeo, [4] vt, quidquid intercederet temporis, id morari reditum in Italiam videretur ; &, ſi quando quid Pompeius tardius aut conſideratius faceret, vnius eſſe negotium diei, ſed, illum delectari imperio, & conſulares prætorioſque ſervorum habere numero, dicerent. Iamque inter ſe palam de præmiis ac ſacerdotiis contendebant ; in annoſque

NOTÆ.

quod multum invenerant, proluiſſe. Appianus vero Germanos præcipue ebrios magnam riſus cauſam præbuiſſe. Quod ſi intellexiſſet Pompeius & adortus eſſet, magnam calamitatem Cæſari afferri potuiſſe. Pertinaciam vero Gomphenſium vel deſperationem prodit, dum dicit oppido capto inventos eſſe apud medicum XXII de vrbis primoribus, exanimatos, nullo tamen conſpicuo vulnere, tantum calices aſtitiſſe ſingulis, illum vero qui ipſis propinaverat ſimiliter commortuum medicum.

1. *Metropolim.*] Multæ ſunt vrbes multis in locis cognomines. Sed hæc eſt in Theſſalia.

2. *Pompeius paucis poſt diebus in Theſſaliam pervenit.*] Poſt Cæſaris diſceſſum, habito apud Pompeium conſilio, cenſebat Afranius claſſem, qua valebat, eſſe mittendam in Cæſarem vagum & inopem, copias vero terreſtres ab ipſo Pompeio deducendas in Italiam partibus faventem, & hoſtibus vacuam, qua cum Gallia & Hiſpania occupata aggrediendum eſſe Cæſarem. Sed alteri ſententiæ paruit Pompeius dicentium fore vt exercitus Cæſaris ad ſe tranſiret coactus fame, maxime vero gentes orientis veritus & Scipionem cui timebat, ne quam in Macedonia ſolus cladem acciperet.

3. *Claſſicumque apud eum cani.*] Claſſicum quid ſit habet Vegetius lib. II. cap. XXII. quod non niſi præſente Imperatore canebatur. Vnde & imperii eſſe inſigne videbatur.

4. *Vt quidquid intercederet temporis, &c.*] Favonius, referente Plutarcho, jactabat privatum iri ſe eſu Tuſculanarum ficuum. Alii aliis verbis acuebant, Agamemnonem appellantes & imperio delectari dictitantes, ſolo Catone cunctandum cenſente. Itaq; pugnare decrevit.

annoſque conſulatum definiebant. [1] Alii domos bonaque eorum, qui in caſtris erant Cæſaris, petebant; magnaque inter eos in conſilio fuit controverſia, [2] oporteretne, L. Hirri, quod is a Pompeio ad Parthos miſſus eſſet, proximis comitiis prætoriis [3] abſentis rationem haberi: quum ejus neceſſarii fidem implorarent Pompeii, præſtaret, quod proficiſcenti recepiſſet, ne per ejus auctoritatem deceptus videretur; reliqui, in labore pari ac periculo, ne vnus omnes antecederet, recuſarent. [4] Iam de ſacer- LXXXIII.
dotio Cæſaris Domitius, Scipio, Spintherque Lentulus quotidianis contentionibus ad graviſſimas verborum comtumelias palam deſcenderunt: quum Lentulus ætatis honorem oſtentaret; Domitius vrbanam gratiam, dignitatemque jactaret; [5] Scipio affinitate Pompeii confideret. Poſtulavit etiam L. Afranium proditionis exercitus Attius Rufus apud Pompeium, quod geſtum in Hiſpania diceret. Et L. Domitius in conſilio dixit, placere ſibi bello confecto [6] ternas tabellas dari ad judicandum iis, qui ordinis eſſent ſenatorii, belloque vna cum ipſis interfuiſſent, ſententiaſque de ſingulis ferrent, qui Romæ remanſiſſent, quique intra præſidia Pompeii fuiſſent, neque operam in re militari præſtitiſſent. Vnam fore tabellam qui liberandos omni periculo cenſerent; alteram, qui capitis damnarent; tertiam, qui pecunia multarent. Poſtremo omnes aut de honoribus ſuis, aut de præmiis pecuniæ, aut de perſequendis inimicis agebant. Nec quibus rationibus ſuperare poſſent, ſed, quemadmodum vti victoria deberent,

NOTÆ.

1. *Alii domos, &c.*] Idipſum, Pompeianus ipſe cum eſſet, tamen Cicero confirmat lib. 11. epiſt. ad Attic.

2. *Oporteretne, L. Hirri, &c.*] Dio lib. XLI. memoriæ prodidit miſſos eſſe a Pompeio ad Orodem regem Parthorum, qui ejus amicitiam peterent, eum vero poſtulaſſe vt ſibi concederetur Syria, qua negata, pedem domo non moviſſe.

3. *Abſentis rationem haberi.*] Abſentium non habebatur ratio.

4. *Iam de ſacerdotio Cæſaris.*] Non annuus hic erat magiſtratus, ſed perpetuus; propterea maximus habebatur, de quo ſic Feſtus: *Maximus Pontifex dicitur, quod maximus rerum quæ ad ſacra & religionem pertinent, judex ſit vindexque contumeliæ privatorum magiſtratuumque* Etiam Pontificibus permiſſa poteſtas memoriam rerum geſtarum in tabulas conferendi. Macrobius lib. 11. Vnde maximi annales appellabantur, non magnitudine, ſed quod eos Pontifex maximus confeciſſet. Olim a collegio ipſo Pontificum eligebantur, donec Cn. Domitius in tribunatu Pontificibus offenſior, quod alium quam ſe in locum patris ſui cooptaſſent, jus Sacerdotum ſubrogandorum a collegis ad populum tranſtulit, vt teſtatur Sueton. in Nerone cap. 11. Hunc ergo magiſtratum a populo Cæſar impetraverat, non ſine profuſiſſima largitione, vt ait idem Suetonius. Eo mortuo, Lepidus per vim occupavit pontificatum maximum, quem eo mortuo ſuſcepit Auguſtus, nec eum vmquam poſtea ſequentes Imperatores dimiſerunt, vt intelligitur ex eorum numiſmatis, vſque ad Gratianum, qui eam dignitatem oblatam repudiavit, vt alienam ab homine Chriſtiano. Vnde Symmachi prætoris vrbis fertur dictum: *Si Gratianus Pontifex maximus nolit fieri, brevi maximus Pontifex fiet*, de Flavio Clemente Maximo, qui imperii inſignia ſuſceperat, intelligens.

5. *Scipio affinitate Pompeii confideret.*] Erat enim ſocer Pompeii, qui filiam Corneliam in matrimonio habebat.

6. *Ternas tabellas, &c*] Iudicibus in conſilium miſſis tres tabellæ dabantur ceratæ, vna abſolutionis, altera condemnationis, tertia ampliationis. Prima habebat A. ſecunda C, tertia NL, quæ ſignificabat *non liquet*. Teſtis Aſconius. Quod factum fuerat vt populi libertati conſuleretur, qui principum

LXXXIV. rent, cogitabant. Re frumentaria præparata, [1] confirmatiſque militi-
bus & ſatis longo ſpatio temporis a Dyrrhachinis præliis intermiſſo, quum
ſatis perſpectum militum animum habere videretur, tentandum Cæſar
exiſtimavit, quidnam Pompeius propoſiti aut voluntatis ad dimicandum
haberet. Itaque ex caſtris exercitum eduxit, aciemque inſtruxit, primum
[a] ſuis locis, paulloque a caſtris Pompeii longius; continentibus vero die-
bus, vt progrederetur a caſtris ſuis, collibuſque Pompeianis aciem ſubji-
ceret. Quæ res in dies confirmatiorem ejus efficiebat exercitum. [2] Supe-
rius tamen inſtitutum in equitibus, quod demonſtravimus, ſervabat, vt,
quoniam numero multis partibus eſſet inferior, adoleſcentes atque expe-
ditos ex anteſignanis electos milites ad pernicitatem armis inter equites
præliari juberet, qui quotidiana conſuetudine vſum quoque ejus generis
præliorum perciperent. His erat rebus effectum, vt equites ∞ apertio-
ribus etiam locis VII millium Pompeianorum impetum, quum adeſſet
vſus, ſuſtinere auderent, neque magnopere eorum multitudine terreren-
tur. Namque etiam per eos dies prælium ſecundum equeſtre fecit, atque
vnum Allobrogem ex duobus, quos perfugiſſe ad Pompeium ſupra do-
LXXXV. cuimus, cum quibuſdam interfecit. Pompeius, quia caſtra in colle ha-
bebat, ad infimas radices montis aciem inſtruebat; ſemper, vt videbatur,
ſpectans, ſi iniquis locis Cæſar ſe ſubjiceret. [3] Cæſar nulla ratione ad pu-
gnam elici poſſe Pompeium exiſtimans, hanc ſibi commodiſſimam belli ra-
tionem judicavit, vti caſtra ex eo loco moveret, ſemperque eſſet in iti-
neribus: hoc ſperans, vt, movendis caſtris, pluribuſque adeundis locis,
commodiore frumentaria re vteretur; ſimulque, in itinere vt aliquam
occaſionem dimicandi nanciſceretur, & inſolitum ad laborem Pompeii
exercitum quotidianis itineribus defatigaret. His conſtitutis rebus, ſigno
jam profectionis dato, tabernaculiſque detenſis, animadverſum eſt, paullo
ante,.

INTERPRETATIO.

[a] *Opportunis ſibi.*

NOTÆ.

offenſionem veritus, quod facere volebat, non faciebat. Ante enim clara voce ſuffragia dabantur. Sed hic pro ampliationis tabella erat alia quæ multam pecuniariam contineret.

1. *Confirmatiſque militibus.*] Ex adverſa pugna apud Dyrrhachium.

2. *Superius tamen inſtitutum in equitibus.*] Quod ab Arioviſto in Gallia fieri viderat. *Equitum millia erant ſex, totidem numero pedites velociſſimi*, vt habetur in lib. I. de bello Gallico, ipſeque jam fecerat, vt eſt in lib. VII. *Trans Rhenum mittit, equiteſque ab iis accerſit & levis armaturæ pedites qui inter eos præliari conſueverant* Quod tamen non novum, referente Valerio Max. lib. II. cap. III. Ita etiam poſtea bello Hiſpanico, vt ibi videbitur.

3. *Cæſar nulla ratione, &c.*] De hac re Frontinus lib. I. cap. III. ſic commemorat: *G. Cæſar bello civili cum exercitum veteranum haberet, hoſtium autem tyronum eſſe ſciret acie ſemper decertare ſtuduit.* Polyænus vero ſeribit ſtratagema fuiſſe Cæſaris, quod ſimulaverit caſtra movere, quaſi ad rem frumentariam expediendam. Quod metu rati fieri Pompeiani, non potuerunt ſe continere quin confeſtim adirent Pompeium, & cogerent ſe ad prælium ducere. Sed produxit eos in campum Cæſar, vbi claram adeptus eſt victoriam.

ante, extra quotidianam conſuetudinem, longius a vallo eſſe aciem Pompeii progreſſam; vt non iniquo loco poſſe dimicari videretur. Tunc Cæſar apud ſuos, quum jam eſſet agmen in portis, Differendum eſt, inquit, iter in præſentia nobis, & de prælio cogitandum, ſicut ſemper depopoſcimus: animo ſimus ad dimicandum parati: non facile occaſionem poſtea reperiemus. Confeſtimque expeditas copias educit. [1] Pompeius quo- LXXXVI.
que, vt poſtea cognitum eſt, ſuorum omnium hortatu ſtatuerat prælio decertare. Namque etiam in concilio ſuperioribus diebus dixerat, prius, quam concurrerent acies, fore, vt exercitus Cæſaris pelleretur. Id quum eſſent plerique admirati; Scio me, inquit, pene incredibilem rem polliceri: ſed rationem conſilii mei accipite, quo firmiore animo in prælium prodeatis. Perſuaſi equitibus noſtris, idque mihi ſe facturos confirmaverunt, vt, quum propius ſit acceſſum, dextrum Cæſaris cornu [2] ab latere aperto aggrederentur, vt, circumventa ab tergo acie, prius perturbatum exercitum pellerent, quam a nobis telum in hoſtem jaceretur. Ita ſine periculo legionum, & pene ſine vulnere bellum conficiemus. Id autem difficile non eſt, quum tantum equitatu valeamus. Simul denuntiavit, vt eſſent animo parati in poſterum; &, quoniam fieret dimicandi poteſtas, vt ſæpe cogitaviſſent, ne vſu manuque reliquorum opinionem fallerent. Hunc Labienus excepit, vt, quum Cæſaris copias deſpiceret, LXXXVII.
Pompeii conſilium ſummis laudibus efferret. Noli, inquit, exiſtimare, Pompei, hunc eſſe exercitum, qui Galliam Germaniamque devicerit. Omnibus interfui præliis. Neque temere incognitam rem pronuntio. Perexigua pars illius exercitus ſupereſt; magna pars deperiit; quod accidere tot præliis fuit neceſſe. [3] Multos autumni peſtilentia in Italia conſumpſit: multi domum diſceſſerunt: multi ſunt relicti in continenti. [4] An non audiſtis ex iis, qui per cauſſam valetudinis remanſerunt, cohortes eſſe Brundiſii factas? Hæ copiæ, quas videtis, ex delectibus horum annorum in citeriore Gallia ſunt refectæ; & [5] pleræque ſunt ex colonis Tranſpadanis. Attamen, quod fuit roboris, duobus præliis Dyrrhachinis interiit. Hæc quum dixiſſet, juravit, ſe, niſi victorem, in caſtra non reverſurum: reliquoſque vt idem facerent, hortatus eſt. [6] Hoc laudans Pompeius, idem

NOTÆ.

1. *Pompeius quoque, vt poſtea cognitum eſt, ſuorum omnium hortatu, &c.*] Non ſponte ſua, vt Plutarchus refert in ejus vita, ſed ſuorum dicteriis incitatus, ſuum inſtitutum omiſit. Cum enim ſciret Cæſari exercitatiſſimos milites & ſummam annonæ inopiam; ſibi vero inexercitatum exercitum & ſummam rerum omnium copiam, malebat cunctando hoſtem vincere, quam incertam Martis aleam conſerendis manibus experiri.

2. *Ab latere aperto*] Id eſt, a dextro. Siniſtrum enim latus tegebatur clypeo.

3. *Multos autumni peſtilentia.*] Fuiſſe veram orationem Labieni ipſe Cæſar initio hujus libri comprobat.

4. *An non audiſtis ex iis, &c.*] Idipſum in hoc libro paulo infra confirmatur, vbi ab illis militibus qui ex numero ægrorum præſidio navibus relicti erant, Pompeianas quinqueremes duas & triremes totidem eſſe captas commemoratur.

5. *Pleræque ſunt ex colonis Tranſpadanis.*] Ex iis colonis qui ſunt trans Padum flumen.

6. *Hoc laudans Pompeius, idem juravit.*] Primus tamen omnium in caſtra rediit victus.

idem juravit. Nec vero ex reliquis fuit quiſquam, qui jurare dubitaret. Hæc quum facta eſſent in conſilio, magna ſpe & lætitia omnium diſceſſum eſt. [a] Ac jam animo victoriam præcipiebant, quod de re tanta & a tam

LXXXVIII. perito Imperatore nihil fruſtra confirmari videbatur. Cæſar, quum Pompeii caſtris appropinquaſſet, ad hunc modum aciem ejus inſtructam animadvertit. Erant in ſiniſtro cornu legiones duæ, tranſditæ a Cæſare initio diſſenſionis ex S C. quarum vna prima, [1] altera tertia appellabatur. [2] In eo loco ipſe erat Pompeius. Mediam aciem Scipio [3] cum legionibus Syriacis tenebat. Ciliciensis legio conjuncta [4] cum cohortibus Hiſpanis, [5] quas tranſductas ab Afranio docuimus, in dextro cornu erant collocatæ. [6] Has firmiſſimas ſe habere Pompeius exiſtimabat. [7] Reliquas inter aciem mediam cornuaque interjecerat: numeroque cohortes c x expleverat. [8] Hæc erant millia x l v. [9] Evocatorum circiter duæ, quæ ex [10] beneficiariis ſuperiorum exercituum ad eum convenerant: quæ tota acie diſperſæ erant.

INTERPRETATIO.

[a] *Et jam præſumebant ſpe victoriam.*

NOTÆ.

1. *Altera tertia.*] Lucanus tamen appellat quartam, cui mage credendum propter neceſſitatem carminis.

2. *In eo loco ipſe erat Pompeius.*] Diſſentiunt alii autores. Sed in hac re major fides quam cuiquam debetur Cæſari, niſi errorem librariorum dicamus. Sed veriſimilius eſt non ab initio Pompeium cum Afranio caſtra cuſtodiviſſe.

3. *Cum legionibus Syriacis.*] De quibus hoc libro ſupra dictum, *Scipio legiones equiteſque ex Syria deduxerat*, quæ ideo Syriacæ dictæ, non quod ex Syris conſtarent. Erant enim ex Romanis factæ.

4. *Cum cohortibus Hiſpanis.*] Non conſtabant Hiſpanis hæ cohortes, ſed Romanis qui fuerant cum Afranio in Hiſpania: nec enim cum legionibus Romanis exteri vmquam commiſcebantur.

5. *Quas tranſductas ab Afranio docuimus*] Nuſquam id apparet, niſi forte dimiſſas ad Varum flumen cohortes ad Pompeium ſua ſponte aliquas rediiſſe dixerimus.

6. *Has firmiſſimas ſe habere Pompeius exiſtimabat.*] Non ad cohortes tantum, ſed ad legiones prædictas refert.

7. *Reliquas inter aciem mediam cornuaque interjecerat.*] Nempe quinque legiones tironum. Sic enim Frontinus lib. II. de Pompeio: *Et hac acie legiones ſecundum virtutem cujuſque firmiſſimas in cornibus, & in medio collocavit. Spatia his interpoſita tironibus ſupplevit.*

8. *Hæc erant millia* X L V.] Erant tamen legiones X I, ſed eæ non plenæ, quia in his V I veteranæ, quod partim ex Cæſare, partim ex Plutarcho & Appiano cognoſcitur. Appianus quidem X X I millia Cæſari fuiſſe prodidit, ex quibus mille equites. Plutarchus vero XXII millia, Pompeio vero paulo plus altero tanto. Ramus deceptus falſis numerorum notis, legit non X L V, ſed L V, vnde colligit legiones fuiſſe V millium; ſed, vt dixi, hominem fruſtra habuerunt notæ. Fide digniſſimi autores prodiderunt L X X Italorum millia conflixiſſe. Qui pauciores ſcribunt, L X millia numerant. Qui vero multitudinem exaggerant, vt Florus, C C C millia, hinc & illinc tanta eſt de exacta veritate diſſenſio. Cæſar habebat legiones XI, nec plures tamen quam L X X X cohortes, quæ ſi fuiſſent plenæ, effeciſſent V I I I tantum legiones. Adde his omnibus in numerorum notis errores & lapſus Librariorum, qui totam iſtam rationem perturbant.

9. *Evocatorum.*] Evocatos, de quibus ſupra dictum, non certum locum in acie habuiſſe hinc patet, ſed diſperſos per manipulos fuiſſe; vt videtur juxta centuriones, vt cæteris eſſent exemplo.

10. *Beneficiariis.*] Beneficiarii ſunt qui Imperatoris beneficio ad gradus militares promoti, vel agris donati. Feſtus aliter eos de-

erant. Reliquas cohortes VII caſtris, propinquiſque caſtellis præſidio diſ-
poſuerat. [1] Dextrum cornu ejus rivus quidam impeditis ripis muniebat.
Quam ad cauſſam cunctum equitatum, ſagittarios funditoreſque omnes
in ſiniſtro cornu objecerat. Cæſar, ſuperius inſtitutum ſervans, x le- LXXXIX.
gionem in dextro cornu, IX in ſiniſtro collocaverat, tametſi erat Dyr-
rhachinis præliis vehementer attenuata: & huic ſic adjunxit VIII, vt
pene vnam ex duabus efficeret; atque alteram alteri præſidio eſſe juſſe-
rat. Cohortes in acie LXXX conſtitutas habebat. [2] Quæ ſumma erat ∞XXII.
[3] Cohortes II caſtris præſidio reliquerat. Siniſtro cornu Antonium, dex-
tro P. Syllam, media acie Cn. Domitium præpoſuerat. [4] Ipſe contra Pom-
peium conſiſtit. [5] Simul his rebus animadverſis, quas demonſtravimus,
timens, ne a multitudine equitum dextrum cornu circumveniretur,
[6] celeriter ex tertia acie ſingulas cohortes detraxit; atque ex his quartam
inſtituit,

NOTÆ.

ſignat: *Beneficiarii milites dicebantur qui vacabant muneris beneficio, munifici vero vocabantur qui non vacabant, ſed munus reipubl. faciebant.* Auxiliarium hic nulla mentio, non quia non erant, qui initio hujus libri numerati ſunt. Sed adeo diffidebat eis Pompeius, vt ne in acie quidem locum eis aſſignaverit. Solos Græcos Italicæ phalangi appoſuit, cæteros ſeorſim collocavit, vt commiſſo prælio hoſtem circumventum pro viribus profligarent, & caſtra Cæſaris vallo nudata diriperent, quod ipſum non auſi ſunt facere pugnæ ſpectatores inutiles facti.

1. *Dextrum cornu ejus rivus quidam impeditis ripis muniebat.*] Lucanus paſſim eum Enipeum vocat:

Sanguine Romano quam turbidus ibit Enipeus!

Et hoc eſt quod præcipitur a Vegetio lib. III. cap. XX. *Septima depugnatio eſt quæ loci beneficio adjuvat dimicantem. In hac quoque & cum paucioribus & cum minus fortibus poteris adverſarium ſuſtinere, hoc eſt, ſi montem, aut mare, aut flumen, aut lacum, aut civitatem, aut paludes, aut abrupta in vna parte habeas, ex qua hoſtis non poſſit accedere, & reliquum exercitum tuum directa acie ordines.*

2. *Quæ ſumma erat* ∞XXII.] Non immerito Vegetius totum opus ſuum de re militari ab hac ſententia auſpicatus eſt: *In omni prælio non tam multitudo & virtus indocta quam ars & exercitium ſolent præſtare victoriam.* Minor ergo Cæſarianorum quam Pompeianorum erat numerus.

3. *Cohortes II caſtris præſidio reliquerat.*] Appianus & Lucanus ſcribunt a veteranis juſſu Cæſaris fuiſſe caſtrorum munitiones dirutas, vehementer factum admirante Pompeio. Quod omiſſum a Cæſare non minus miror. Illæ ergo duæ cohortes pro munitionibus relictæ fuerint.

4. *Ipſe contra Pompeium conſiſtit.*] Cum Pompeius in ſiniſtro ſuæ aciei cornu eſſet, ſequitur Cæſarem, qui contra Pompeium conſiſtebat, in dextro ſuæ aciei cornu ſtetiſſe, vbi nempe erat decima legio cui tantopere confidebat, vt in 1. lib. de bello Gallico legitur.

5. *Simul his rebus animadverſis, quas demonſtravimus.*] Nempe Pompeium perſuaſiſſe ſuis equitibus, vt cum propius eſſet acceſſum, dextrum Cæſaris cornu aggrederentur. Nempe exploratores habebat in Pompeii exercitu Cæſar, qui Pompeii conſilium ad illum detulerunt.

6. *Celeriter ex tertia acie ſingulas cohortes detraxit*] Legam *ſenas* non *ſingulas*. Sic enim habent Frontinus & Plutarchus. Aliter enim non potuiſſet quartam ex ſingulis aciem inſtituere. Præterea Appianus habet III millia quæ VI cohortes efficiunt. Imo & ipſe Cæſar quartam aciem cum mittit in prælium, ſcribit fuiſſe inſtitutam a ſe ſex cohortium numero. Si legatur *extrema*, haud male videtur Lipſio. Iure mirantur eſſe apud Florum has Germanorum cohortes. Lubens legam *Romanorum*, quos oppoſuit equitibus, qui vt plurimum externi erant. Ipſe Florus ait: *Nuſquam vllo loco tantum virium pop. Rom. tantum dignitatis fortuna vidit. CCC amplius millia hinc & illinc.* Non ita Cæſar, cui major fides debetur. Amat res augere Florus prope poëtice.

inſtituit, equitatuique oppoſuit; &, quid fieri vellet, oſtendit: [1] monuit-
que, ejus diei victoriam in earum cohortium virtute conſtare; ſimul ter-
tiæ aciei, totique exercitui imperavit, ne injuſſu ſuo concurreret: ſe,
XC. quum id fieri vellet, [2] vexillo ſignum daturum. Exercitum quum mi-
litari more ad pugnam cohortaretur, [a] ſuaque in eum perpetui temporis
officia prædicaret, [3] in primis commemoravit, teſtibus ſe militibus vti
poſſe, quanto ſtudio pacem petiſſet; [4] quæ per Vatinium in colloquiis,
[5] quæ per A. Clodium cum Scipione egiſſet; quibus modis ad Oricum
cum Libone de mittendis legatis contendiſſet: neque ſe vnquam abuti
militum ſanguine, neque Rempubl. alterutro exercitu privare voluiſſe.
[6] Hac habita oratione, expoſcentibus militibus, & ſtudio pugnæ ardenti-
XCI. bus, tuba ſignum dedit. Erat Craſtinus evocatus in exercitu Cæſaris,
qui ſuperiore anno apud eum [7] primum pilum in legione x duxerat, vir
ſingulari virtute. Hic, ſigno dato, Sequimini me, inquit, [8] manipulares
mei qui fuiſtis; & veſtro Imperatori, quam conſtituiſtis, operam date.
Vnum hoc prælium ſupereſt: [9] quo confecto, & ille ſuam dignitatem, &
nos noſtram libertatem recuperabimus. Simul reſpiciens Cæſarem, Faciam,
inquit, hodie, Imperator, aut vt vivo mihi, aut mortuo gratias agas.
Hæc quum dixiſſet, primus ex dextro cornu procurrit: atque eum mi-
lites

INTERPRETATIO.

[a] *Et commemoraret ſua merita omnis temporis in eum.*

NOTÆ.

1. *Monuitque, ejus diei victoriam in earum cohortium virtute conſtare.*] Certius monuit eos qui in procinctu jam erant, cum jam ſpeculatoribus per tempus non liceret ad Pompeium rem illam deferre. Pompeius falſo monuerat ſuperioribus diebus ſuos equites quid vellet; cum enim plures dies intercesſiſſent, Cæſar per exploratores certior factus de ejus conſilio, illud intervertit.

2. *Vexillo ſignum daturum.*] Vexillum illud eſſe ſolebat, ſagum purpureum tabernaculo ſuperpoſitum. Sed hic aliud eſſe potuit, cum jam e caſtris omnes erupiſſent.

3. *In primis commemoravit, &c.*] Sic ad hanc rem Vegetius lib. III. cap. XII. *Dicenda quibus militum mentes in odium adverſariorum ira & indignatione moveantur.*

4. *Quæ per Vatinium in colloquiis.*] Ad Apſum flumen.

5. *Quæ per A. Clodium cum Scipione egiſſet.*] In Macedonia.

6. *Hac habita oratione, expoſcentibus militibus, &c.*] Hic vero eſt vbi Appianus, Dio & alii perturbationem animorum magnam in vtroque exercitu fuiſſe demonſtrant, imo & pœnitentiam cœptorum magnam, cum intelligerent non tantum cum civibus, ſed cum amicis & fratribus etiam eſſe pugnandum, cunctabundoſque diu altum ſilentium tenuiſſe, imo & vtrumque ducem illachrymaſſe, tandemque Pompeium, cum auxilia ſua moræ impatientia, tædioque turbare ordines vidiſſet, priorem ſignum cani juſſiſſe. Lucanus lib. VII.

——— ——— *videre parentes*
Frontibus adverſis, fraternaque cominus arma,
Nec libuit mutare locum, tamen omnia torpor
Pectora conſtrinxit, gelidusq; in viſcera ſanguis
Percuſſa pietate coit, totaque cohortes
Pila parata diu tenſis tenuere lacertis.

7. *Primum pilum.*] De primo pilo ſupra dictum.

8. *Manipulares mei qui fuiſtis.*] Quia evocatus, jam non erat eorum centurio.

9. *Quo confecto, & ille ſuam dignitatem, & nos noſtram libertatem recuperabimus.*] Milites genus hominum inconſideratum, cui facile verba dantur. Amiſſa enim illo prælio libertas eſt Romanorum, non recuperata.

lites electi circiter [1] CXX voluntarii ejuſdem centuriæ ſunt profecuti. Inter duas acies tantum erat relictum ſpatii, vt ſatis eſſet ad concurſum XCII. vtriuſque exercitus. Sed Pompeius ſuis prædixerat, vt Cæſaris impetum exciperent, neve ſe loco moverent; [2] aciemque ejus diſtrahi paterentur. [3] Idque admonitu C. Triarii feciſſe dicebatur, vt primus excurſus viſque militum infringeretur; acieſque diſtenderetur; atque ſuis ordinibus diſpoſitis diſperſos adorirentur: levius quoque caſura pila ſperabat, in loco retentis militibus, quam ſi ipſi immiſſis telis occurriſſent. Simul fore, vt, duplicato curſu, Cæſaris milites exanimarentur, & laſſitudine conficerentur. Quod nobis quidem nulla ratione factum a Pompeio videtur: propterea quod eſt quædam animi incitatio atque alacritas naturaliter innata omnibus, quæ ſtudio pugnæ incenditur. Hanc non reprimere, ſed augere Imperatores debent. [4] Neque fruſtra antiquitus inſtitutum eſt, vt ſigna vndique concinerent, clamoremque vniverſi tollerent: quibus rebus & hoſtes terreri, & ſuos incitari exiſtimaverunt. Sed noſtri milites dato XCIII. ſigno, quum [a] infeſtis pilis procucurriſſent, atque animadvertiſſent non concurri a Pompeianis, vſu periti, ac ſuperioribus pugnis exercitati, ſua ſponte curſum repreſſerunt, & ad medium fere ſpatium conſtiterunt, ne conſumptis viribus appropinquarent; parvoque intermiſſo temporis ſpatio, ac rurſus renovato curſu, pila miſerunt; celeriterque, vt erat præceptum a Cæſare, gladios ſtrinxerunt. Neque vero Pompeiani huic rei defuerunt. Nam & tela miſſa exceperunt, & impetum legionum tulerunt, & ordines conſervaverunt; piliſque miſſis ad gladios redierunt. Eodem tempore equites a ſiniſtro Pompeii cornu, vt erat imperatum, vniverſi procucurrerunt: omniſque multitudo ſagittariorum ſe profudit: quorum impetum

INTERPRETATIO.

[a] *Directis* in hoſtem.

NOTÆ.

1. CXX *voluntarii ejuſdem centuriæ ſunt profecuti.*] Quamquam, teſte Varrone atque etiam Vegetio, centuria centum hominum eſſet, tamen diverſis temporibus diverſus in centuria fuit militum numerus, aliquando major, aliquando minor.

2. *Aciemque ejus diſtrahi paterentur.*] Si æquato gradu milites concurrerent, non diſtraheretur acies. Sed vix fieri poteſt. Cum enim plurimorum militum impar ſit velocitas, ſit etiam inæqualis curſus. Vnde diſtractio aciei, quæ locum dat hoſti diſperſos adoriendi ſingulos vel paucos.

3. *Idque admonitu C. Triarii, &c.*] Qui legatus fuerat Luculli in bello Mithridatico & cladem paſſus fuerat, atque adeo natu grandis erat, qui & in hoc bello civili interiit, vt teſtatur Cicero in Bruto, qui etiam hæc habet de illo ibid. *Me quidem admodum delectabat etiam Triarii in illa ætate plena litterata ſenectutis oratio. Quanta ſeveritas in vultu? Quantum pondus in verbis? Quam nihil non conſideratum exibat ex ore.* Pondus quidem magnum fuit in verbis illius, cui tantum a Pompeio in tanta re tributum eſt. Sed non ſatis fuit ibi conſideratum quod ex ore exivit.

4. *Neque fruſtra antiquitus inſtitutum eſt.*] A. Gellius lib. I. noctium Atticarum cap. XI. multa exempla proponit populorum Græcorum idem cum Pompeio in ea re ſentientium, ipſumque Homerum, qui ſilentium Græcis pugnaturis attribuit, clamores vero Trojanis; ſed & morem tamen Romanorum fatebatur eſſe, vt magno ſtrepitu ad pugnam procedant. Quem lege fuſe de ea re diſſerentem.

tum noſter equitatus non tulit, ſed paullum loco motus ceſſit: equiteſque Pompeiani hoc acrius inſtare, & ſe turmatim explicare, aciemque noſtram [1] a latere aperto circuire cœperunt. Quod vbi Cæſar animadvertit, IV aciei, quam inſtituerat ſex cohortium numero, ſignum dedit. Illi celeriter procucurrerunt; infeſtiſque ſignis tanta vi in Pompeii equites impetum fecerunt, vt eorum nemo conſiſteret, [2] omneſque converſi non ſolum loco excederent, ſed protinus incitati, fuga montes altiſſimos peterent. Quibus ſummotis, omnes ſagittarii funditoreſque [3] deſtituti inermes ſine præſidio, interfecti ſunt. Eodem impetu cohortes ſiniſtrum cornu, pugnantibus etiam tum ac reſiſtentibus in acie Pompeianis, circum-

XCIV. ierunt, eoſque a tergo ſunt adorti. Eodem tempore tertiam aciem Cæſar, quæ quieta fuerat, & ſe ad id tempus loco tenuerat, procurrere juſſit. Ita, quum recentes atque integri defeſſis ſucceſſiſſent, alii autem a tergo adorirentur, ſuſtinere Pompeiani non potuerunt, [4] atque vniverſi terga verterunt. Neque vero Cæſarem fefellit, quin ab iis cohortibus, quæ contra equitatum in IV acie collocatæ eſſent, initium victoriæ oriretur, vt ipſe in hortandis militibus pronuntiaverat. Ab his enim primum equitatus eſt pulſus: ab iiſdem facta cædes ſagittariorum atque funditorum: ab iiſdem acies Pompeiana a ſiniſtra parte erat circumventa, atque initium fugæ factum. Sed Pompeius, vt equitatum ſuum pulſum vidit, atque eam partem, cui maxime confidebat, perterritam animadvertit, aliis diffiſus acie exceſſit, protinuſque ſe in caſtra equo contulit, & iis centurionibus, [5] quos in ſtatione ad prætoriam portam poſuerat, clare, vt milites exaudirent, Tueamini, inquit, caſtra, & defendite diligenter, ſi quid durius acciderit. Ego reliquas portas circumeo, & caſtrorum præſidia confirmo. Hæc quum dixiſſet, ſe in prætorium contu-

XCV. lit ſummæ rei diffidens, & tamen eventum exſpectans. Cæſar, Pompeianis ex fuga intra vallum compulſis, nullum ſpatium perterritis dare oportere æſtimans, milites cohortatus eſt, vt beneficio fortunæ vterentur, caſtraque oppugnarent: qui, etſi magno æſtu fatigati (nam ad meridiem res erat perducta), tamen, ad omnem laborem animo parati, imperio paruerunt. Caſtra a cohortibus, quæ ibi præſidio erant relictæ, indu-

NOTÆ.

1. *A latere aperto.*] Quid ſit latus apertum ſupra dictum eſt, nempe dextrum, quod non tegebatur ſcuto.

2. *Omneſque converſi non ſolum loco excederent, &c.*] Lucanus equitatum illum conſtitiſſe dicit ex barbaris gentibus:

Immemores pugnæ nulloque pudore timendi,
Præcipites fecere palam civilia bella,
Non bene barbaricis vmquam commiſſa catervis.

3. *Deſtituti inermes.*] Id eſt, ſine pilis & ſcuto, quæ non ſolebant ferre.

4. *Atque vniverſi terga verterunt*] Plutarchus, Appianus, Florus, Lucanus, Frontinus, Polyænus cauſam fugæ aſcribunt ſtrategemati Cæſaris, qui juſſerat ora Pompeianorum, oculos atque vultus gladiis peti. Quod & hic tacet Cæſar. Vult enim omnia ſuæ virtuti debere, non ſtrategematis.

5. *Quos in ſtatione ad prætoriam portam*] *Prætoria porta*, teſte Vegetio cap. XXIII. *aut orientem ſpectare debet, aut illum locum qui ad hoſtem reſpicit, aut, ſi iter agitur, illam partem debet attendere, ad quam eſt profecturus exercitus.*

induſtrie defendebantur, multo etiam acrius a Thracibus, barbariſque auxiliis. Nam qui acie refugerant milites, & animo perterriti & laſſitudine confecti, miſſis plerique armis, ſigniſque militaribus, magis de reliqua fuga, quam de caſtrorum defenſione cogitabant. Neque vero diutius, qui in vallo conſtiterant, multitudinem telorum ſuſtinere potuerunt; ſed confecti vulneribus locum reliquerunt; protinuſque omnes, ducibus vſi centurionibus, tribuniſque mil. [a] [1] in altiſſimos montes, qui ad caſtra pertinebant, confugerunt. In caſtris Pompeii videre licuit [2] triclinia ſtrata, [3] magnum argenti pondus expoſitum, [4] recentibus ceſpitibus tabernacula conſtrata, L. etiam Lentuli, & nonnullorum tabernacula protecta edera, multaque præterea, quæ nimiam luxuriam, & victoriæ fiduciam deſignarent; vt facile æſtimari poſſet, nihil eos de eventu ejus diei timuiſſe, qui non neceſſarias conquirerent voluptates, atque ii miſerrimo ac patientiſſimo exercitui Cæſaris luxuriam objiciebant, cui ſemper omnia ad neceſſarium vſum defuiſſent. Pompeius jam, quum intra vallum noſtri verſarentur, equum nactus, [5] detractis inſignibus Imperatoris, [6] Decumana porta ſe ex caſtris ejecit; protinuſque equo citato Lariſſam contendit. Neque ibi conſtitit; ſed eadem celeritate [7] paucos ſuorum ex fuga nactus, nocturno itinere non intermiſſo, comitatu equitum xxx ad mare pervenit, navemque frumentariam conſcendit; ſæpe, vt dicebatur, querens, tantum ſe opinionem fefelliſſe, vt a quo genere hominum victoriam ſperaſſet, ab eo initio fugæ facto, pene proditus videretur. XCVI.

[1] Cæſar

INTERPRETATIO.

a *Qui conjuncti erant caſtris.*

NOTÆ.

1. *In altiſſimos montes, qui ad caſtra pertinebant.*] Nec enim illo tempore vitium erat caſtrorum habere propinquos colles, cum non eſſet eorum tormentorum copia, quæ *tamen* dicuntur.

2. *Triclinia ſtrata*] Argumentum luxuriæ, quæ ſuſtulit Hadrianus de caſtris. Autor Spartianus. Idem habet Salluſtius ad Cæſarem de Republica ordinanda: *Neque enim te præterire puto qualis quiſque eorum more aut modeſtia, etiam tunc dubia victoria, ſeſe geſſerit: quoque modo in belli adminiſtratione ſcorta aut convivia exercuerint nonnulli, quorum ætas ne per otium quidem tales voluptates ſine dedecore attigerit* Sic Parthi victo Craſſo, cum Ariſtidis laſcivos libros Mileſiacos inſcriptos in Romanorum impedimentis reperiſſent, multis eos dicteriis pupugerunt, quod nec in bello temperare iis rebus & ſcriptis poſſent, quæ victoriæ tempori magis conveniunt. Autor Plutarch.

3. *Magnum argenti pondus expoſitum*] Crateras intelligit & illa vaſa quæ olim in caſtris eſſe non ſolebant, ibi materia eſt pro inſtrumento.

4 *Recentibus ceſpitibus.*] Non vituperat ceſpites, ſed recentes ceſpites, qui feſtum aliquem apparatum arguebant. Erant enim vt plurimum ceſpitibus ad munditiem inſtrata tabernacula.

5. *Detractis inſignibus Imperatoris.*] Erant illa inſignia purpureum ſagulum. Illo enim veſtitu Scipio Imperator bello Africo vtebatur, antequam Iuba rex veniſſet, quo adveniente Imperatore, purpureo ſagulo depoſito, ad album veſtitum ſe tranſtulit.

6. *Decumana porta ſe ex caſtris ejecit*] Decumana porta ad fugiendum aptiſſima, quia ab hoſte remotiſſima.

7. *Paucos ſuorum ex fuga nactus.*] Velleius IV commemorat, II Lentulos, Favonium & Sextum filium.

XCVII. [1] Cæſar caſtris potitus a militibus contendit, ne in præda occupati reliqui negotii gerendi facultatem dimitterent. Qua re impetrata, montem opere circumvenire inſtituit. Pompeiani, quod is mons erat ſine aqua, diffiſi ei loco, relicto monte, vniverſi [[2]juris ejus] Lariſſam verſus ſe recipere cœperunt. Qua re animadverſa, Cæſar copias ſuas diviſit; partemque legionum in caſtris Pompeii remanere juſſit, partem in ſua caſtra remiſit: IV ſecum legiones duxit; commodioreque itinere Pompeianis occurrere cœpit: & progreſſus millia paſſuum VI aciem inſtruxit. Qua re animadverſa, Pompeiani in quodam monte conſtiterunt. Hunc montem flumen ſubluebat. Cæſar, milites cohortatus, etſi totius diei continenti labore erant confecti, noxque jam ſuberat, tamen munitione flumen a monte ſecluſit, ne noctu Pompeiani aquari poſſent. Quo jam perfecto opere, illi de deditione, miſſis legatis, agere cœperunt. [3] Pauci ordinis ſenatorii, qui ſe cum iis conjunxerant, nocte fuga ſalutem petierunt.

XCVIII. Cæſar prima luce omnes eos, qui in monte conſederant, ex ſuperioribus locis in planitiem deſcendere, atque arma projicere juſſit. Quod vbi ſine recuſatione fecerunt; paſſiſque palmis, projecti ad terram, flentes ab eo petierunt ſalutem: conſolatus conſurgere juſſit; & [4] pauca apud eos de lenitate ſua locutus, quo minore eſſent timore, omnes conſervavit; [5] militibuſque ſuis juſſit, ne qui eorum violarentur, neu quid ſui deſiderarent. Hac adhibita diligentia, ex caſtris ſibi legiones alias occurrere, & eas quas ſecum duxerat, invicem requieſcere, atque in caſtra reverti juſſit: eodemque die Lariſſam pervenit. In eo prælio non amplius CC milites deſideravit, ſed centuriones, fortes viros, circiter XXX amiſit.

XCIX. Interfectus eſt etiam fortiſſime pugnans Craſtinus, cujus mentionem ſupra fecimus, gladio in os adverſum conjecto. Neque id fuit falſum, quod ille in pugnam proficiſcens dixerat. Sic enim Cæſar exiſtimabat,

NOTÆ.

1. *Cæſar caſtris potitus, &c.*] Suetonius de Cæſare ſcribit: *Neminem hoſtem vicit quin eundem caſtris exuerit.* Quo vero modo potitus fuerit, non Cæſar commemorat, ſcribunt Lucanus & Appianus. Cum enim feſſos milites prælio videret, & caſtra tamen capi cuperet, illis diripienda promiſit.

——— *Supereſt pro ſanguine merces,*
Quam monſtrare meum eſt, nec enim donare vocabo,
Quod ſibi quiſque dabit. ———

2. *Iuris ejus.*] Videtur eſſe interpretamentum quod in textum irrepſit.

3. *Pauci ordinis ſenatorii, &c.*] Majus enim a Cæſare eis periculum imminebat, quos ſuo nomine odiſſe poterat ob privatas & publicas injurias inviſos.

4. *Pauca apud eos de lenitate ſua locutus.*] Salluſtius in Catilina Catonem cum Cæſare componens, hunc manſuetudine & miſericordia clarum eſſe factum ſcripſit.

5. *Militibuſque ſuis juſſit, ne qui eorum violarentur.*] Raro apud autores bonæ latinitatis exemplo *jubeo* cum dandi caſu jungitur. Pene ſolus Claudianus Poeta, exoletæ latinitatis tempore videtur ſcripſiſſe. Itaque non dubitaverim ex fide MS. duorum bibliothecæ Thuanæ reponere: *Militibus ſuis commendavit.* Sic hodie cum ex oppido capto hoſtes pacti ſunt excedere, præſidio militum commendantur, ne a quoquam violentur, a quo & deducuntur, donec in ſuam regionem & aliquod ſuorum præſidiorum pervenerint. Quidam vero ignari bonæ latinitatis rati *commendavit* hic poſitum pro *imperavit*, ſibi licere putaverunt reponere *juſſit*.

mabat, eo prælio excellentiſſimam virtutem Craſtini fuiſſe, [1] optimeque eum de ſe meritum judicabat. [2] Ex Pompeiano exercitu circiter millia xv cecidiſſe videbantur: ſed in deditionem venerunt amplius millia XXIV. Namque etiam cohortes, quæ præſidio in caſtellis fuerant, ſeſe Syllæ dediderunt. Multi præterea in finitimas civitates refugerunt. Signaque militaria ex prælio ad Cæſarem ſunt relata CLXXX, & Aquilæ IX. [3] L. Domitius ex caſtris in montem refugiens, quum vires eum laſſitudine deſeciſſent, ab equitibus eſt interfectus. C. [4] Eodem tempore D. Lælius cum claſſe ad Brundiſium venit; eademque ratione qua factum a Libone antea demonſtravimus, inſulam objectam portui Brundiſino tenuit. [5] Similiter Vatinius, qui Brundiſio præerat, tectis inſtratiſque ſcaphis elicuit naves Lælianas; atque ex his longius productam vnam quinqueremem, & minores duas, in anguſtiis portus cepit: itemque per equites diſpoſitos aqua prohibere claſſiarios inſtituit. Sed Lælius tempore anni commodiore vſus ad navigandum, onerariis navibus Corcyra Dyrrhachioque aquam ſuis ſupportabat; neque a propoſito deterrebatur; neque ante prælium in Theſſalia factum cognitum, aut ignominia amiſſarum navium, aut neceſſariarum rerum inopia, ex portu inſulaque expelli potuit. CI. Iiſdem fere temporibus [6] Caſſius cum claſſe Syrorum & Phœnicum & Cilicum in Siciliam venit: & quum eſſet Cæſaris claſſis diviſa in duas partes, & dimidiæ parti præeſſet P. Sulpicius prætor [7] Liboque ad fretum, dimidiæ M. Pom-

NOTÆ.

1. *Optimeque eum de ſe meritum judicabat.*] Appianus inſigne ſepulchrum ait ei eſſe a Cæſare excitatum, quo inferri juſſiſſe munera, quibus ampliſſimis eum donavit.

2. *Ex Pompeiano exercitu, &c.*] Diſſentiunt in cæſorum numero autores. Qui pluримos ſcribunt, ſcribunt XXV millia. Aſinius Pollio, qui interfuit, Cæſarianus, VI millia. Sed, vt ſupra demonſtratum eſt, fallaciſſimæ ſunt apud autores numerorum notæ, vt tota illa diſputatione vel in pecuniæ numero, vel militum in exercitu, vel cæſorum in acie ſuperſedere conſultiſſimum ſit.

3. *L. Domitius ex caſtris refugiens.*] Præter hunc Domitium periere novem ſenatores, equites XL, quod prudens diſſimulat Cæſar. Hunc tantum Domitium infenſiſſimum commemorat, vt pote qui Galliæ provinciæ ſibi erat a Pompeianis ſucceſſor datus. Sed Salluſtius in oratione ad Cæſarem de Rep. ordinanda, de toto illo bello ſic loquitur: *Cum Catone, L. Domitio, cæteriſque ejuſdem factionis quadraginta ſenatores, multi præterea cum ſpe bona adoleſcentes ſicuti hoſtiæ mactati ſunt.*

4. *Eodem tempore D. Lælius, &c.*] Notandum eſt callidius Cæſaris commentum nullum eſſe potuiſſe, quam quod tantum valentem claſſe Pompeium tam procul inde abſtraxerit.

5. *Similiter Vatinius.*] Is eſt qui cum Pompeianis altercatus in colloquio apud Apſum lib. I. de bello civili legitur, qui Ciceronis dignitati ſemper infeſtus, ejus eloquentia tam acriter exagitatus eſt, vt flagitiis ejus detectis, in magnum P. R. odium venerit. Vnde *odium Vatinianum* in proverbium abierit. A Cicerone tamen duobus judiciis publicis defenſus eſt, *Quia*, vt Valerius Max. ſentit, qui rem memoriæ prodidit, *ſpecioſius aliquanto injuriæ beneficiis vincuntur, quam mutui odii pertinacia penſantur.*

6. *Caſſius.*] Tres fuerunt Caſſii, quorum hic Caius & Lucius erant Pompeiani, Quintus vero Cæſarianus.

7. *Liboque ad fretum.*] Multi libri habent *Vibone ad fretum*, vt opinor, melius. Eſt enim vrbs talis nominis, de qua Plinius: *Hippo, quod nunc Vibonem Valentiam vocamus.* Ita eam etiam nominat Ptolemæus, nec longe ſtatuit a Locris in Italia, Libonis Cæſariani nuſquam facta mentio. Adde quod hic locum loco opponit, & Vibonem Meſſanæ.

Pomponius [1] ad Meſſanam, prius Caſſius ad Meſſanam navibus advolavit, quam Pomponius de ejus adventu cognoſceret: perturbatumque eum nactus, nullis cuſtodiis, neque ordinibus certis, magno vento & ſecundo completas onerarias naves tæda & pice & ſtupa reliquiſque rebus, [a] quæ ſunt ad incendia, in Pomponianam claſſem immiſit, atque omnes naves incendit XXXV, in quibus erant XX conſtratæ: tantuſque eo facto timor inceſſit; vt, quum eſſet legio præſidio Meſſanæ, vix oppidum defenderetur: & niſi eo ipſo tempore nuntii de Cæſaris victoria per diſpoſitos equites eſſent allati, exiſtimabant plerique futurum fuiſſe vt amitteretur. Sed opportuniſſime nuntiis allatis oppidum fuit defenſum; Caſſiuſque ad Sulpicianam inde claſſem profectus eſt & Libonem: applicatiſque noſtris ad terram navibus, propter eundem timorem, pari, atque antea, ratione egit. Secundum nactus ventum, onerarias naves circiter XL præparatas ad incendium immiſit: & flamma ab vtroque cornu comprehenſa, naves ſunt combuſtæ V. Quumque ignis magnitudine venti latius ſerperet; milites, qui ex veteribus legionibus erant relicti præſidio navibus, ex numero ægrorum, ignominiam non tulerunt, ſed ſua ſponte naves conſcenderunt, & a terra ſolverunt; impetuque facto in Caſſianam claſſem, quinqueremes II, in quarum altera erat Caſſius, cœperunt. Sed Caſſius exceptus ſcapha refugit. Præterea duæ ſunt deprehenſæ triremes. Neque multo poſt de prælio facto in Theſſalia cognitum eſt; vt ipſis Pompeianis fides fieret. Nam ante id tempus fingi a legatis amiciſque Cæſaris arbitrabantur. Quibus

CII. rebus cognitis, ex iis locis Caſſius cum claſſe diſceſſit. Cæſar omnibus rebus relictis, perſequendum ſibi Pompeium exiſtimavit, quaſcumque in partes ex fuga ſe recepiſſet; ne rurſus copias comparare alias, & bellum renovare poſſet: & quantum itineris equitatu efficere poterat, quotidie progrediebatur: legionemque vnam minoribus itineribus ſubſequi juſſit. Erat edictum Pompeii nomine [2] Amphipoli propoſitum, vti omnes ejus provinciæ juniores, Græci civeſque Rom. jurandi cauſſa convenirent: ſed vtrum avertendæ ſuſpicionis cauſſa Pompeius propoſuiſſet, vt quam diutiſſime longioris fugæ conſilium occultaret, an novis delectibus, ſi nemo premeret, Macedoniam tenere conaretur, exiſtimari non poterat. Ipſe ad anchoram vna nocte conſtitit; & vocatis ad ſe Amphipoli hoſpitibus, & pecunia

INTERPRETATIO.

[a] *Apta.*

NOTÆ.

1. *Ad Meſſanam.*] Meſſana primaria vrbs Siciliæ his temporibus, ad Pelorum promontorium, vbi fretum, nunc *Phare de Meſſine.* Fuit hæc a Meſſeniis Peloponneſiacis condita, qui illi nomen dederunt, de qua ſupra.

2. *Amphipoli.*] Amphipolis vrbs Macedoniæ ad Strymonem fluvium. Herodotus eam in Thracia ſtatuit. Sic dicta, quod Strymone flumine fere vndique circumdata ſit; cujus aſpectus adeo jucundus erat, vt Baſilius in epiſtola ad Gregorium Nazianzenum, fluminis in deſerto ſuo fluentis proſpectum, cujus amœnitatem prædicat, neget minus eſſe gratum quam Strymonis proſpectum Amphipolitanis. Belli cauſa fuit inter Philippum Macedoniæ regem & Athenienſes. Hodie *Chryſopoli* nonnullis, Leunclavio *Empoli.*

nia ad neceſſarios ſumptus [a] corrogata, cognito Cæſaris adventu, ex eo loco diſceſſit, & [1] Mitylenas paucis diebus venit. Biduum tempeſtate retentus, [2] navibuſque aliis additis actuariis, [3] in Ciliciam, atque inde [4] Cyprum pervenit. Ibi cognoſcit, conſenſu omnium Antiochenſium, civiumque Romanorum, qui illic negotiarentur, arcem ante captam eſſe, excludendi ſui cauſſa; nuntioſque dimiſſos ad eos, qui ſe ex fuga in finitimas civitates recepiſſe dicerentur, ne [5] Antiochiam adirent: id ſi feciſſent, magno eorum capitis periculo futurum. Idem hoc L. Lentulo, qui ſuperiore anno conſul fuerat, & [6] P. Lentulo conſulari, ac nonnullis aliis acciderat [7] Rhodi, qui quum ex fuga Pompeium ſequerentur, atque in inſulam veniſſent, oppido ac portu recepti non erant: miſſiſque ad eos nuntiis, vt ex iis locis diſcederent, contra voluntatem ſuam naves ſolverunt. Iamque de Cæſaris adventu fama ad civitates perferebatur.

CIII. Quibus cognitis rebus, Pompeius, depoſito adeundæ Syriæ conſilio, [8] pecunia ſocietatis ſublata, & a quibuſdam privatis ſumpta, & æris magno pondere ad militarem vſum in naves impoſito, duobuſque millibus hominum armatis, partim quos ex familiis ſocietatum delegerat, partim a negotiatoribus coëgerat, quoſque ex ſuis quiſque ad hanc rem idoneos exiſtimabat, [9] Peluſium pervenit. [10] Ibi caſu rex erat Ptolemæus, puer ætate, magnis copiis,

[1] cum.

INTERPRETATIO.

[a] *Corraſa.*

NOTÆ.

1. *Mitylenas.*] Vrbs in Lesbo inſula quæ hodie inſulæ nomen dedit. Eo profectus eſt Pompeius, vt filium & Corneliam vxorem quos illic ſepoſuerat, ſecum inde abduceret. Vrbem non intravit, ſed obviam ſibi egreſſis dixit vt Cæſari bono clementique viro parerent. Fertilis eſt optimique vini ferax.

2. *Navibuſque aliis additis actuariis.*] Quæ ſint actuariæ naves ſupra fuit dictum.

3. *In Ciliciam.*] Ibi Celendris, magna parte coacta ſenatus conſultavit an ad Parthos tranſiret, an ad Ægypti regem. Sed Lentulus cenſuit Ægyptum eſſe petendam, eumque a Parthorum adeundorum conſilio dimovit, quo certe conſilio huc vſque venerat, nec ad validam claſſem, quam Corcyræ habebat, venire noluerat.

4. *Cyprum.*] Cyprus clariſſima inſula inter Ciliciam & Syriam Veneri ſacra, nomen adhuc retinet. Nunc ſub Turcarum eſt poteſtate, qui eam ante annos centum Venetis eripuerunt.

5. *Antiochiam.*] Antiochia Syriæ metropolis ad Orontem fluvium, qui illam dividit, Hebraïce רבלתה, *Reblata*, primum ædificata a Seleuco Nicanore, deinde ab Antiocho rege Syriæ, qui eam non tantum reſtauravit, ſed amplificavit. Hodie viſitur haud minore amplitudine quam Conſtantinopolis, ſed mœnibus longe latioribus inſtructa, capacibus duorum curruum; ſed eſt diruta & paucos habet incolas. Vnum habet ex quatuor Orientis Patriarchis. Sed tranſlata ſedes eſt Alepum propter vaſtitatem. Ibi primum nomen Chriſtianorum cœpit, cum antea diſcipuli appellarentur.

6. *P. Lentulo conſulari.*] Id teſtatur ejus filius lib. epiſt. XII. apud Ciceronem.

7. *Rhodi.*] De Rhodo ſupra dictum.

8. *Pecunia ſocietatis ſublata.*] Pecuniam intelligo quam publicani ex vectigalibus publicis collegerant, quorum potentiſſima vbique erat ſocietas conſtans ex equitibus Romanis.

9. *Peluſium pervenit.*] Vnum de ſeptem oſtiis Nili fluminis cum vrbe cognomine ad orientem, Syriam verſus.

10. *Ibi caſu rex erat Ptolemæus.*] Ptolemæi omnes dicti ſunt reges Ægypti a primo Macedonum qui regnum illud obtinuit, poſt mortem Alexandri, qui totum orientem perdomuerat. Hic de quo agitur patrem habuit

[1] cum ſorore Cleopatra gerens bellum; quam paucis ante menſibus per ſuos propinquos atque amicos regno expulerat: caſtraque Cleopatræ non longo ſpatio ab ejus caſtris diſtabant. Ad eum Pompeius miſit, vt [2] pro hoſpitio atque amicitia patris [3] Alexandria reciperetur, atque illius opibus in calamitate tegeretur. Sed qui ab eo miſſi erant, confecto legationis officio, liberius cum militibus regis colloqui cœperunt, eoſque hortari, vt ſuum officium Pompeio præſtarent, neve ejus fortunam deſpicerent. In hoc erant numero complures Pompeii milites; quos ex ejus exercitu acceptos in Syria Gabinius Alexandriam tranſduxerat, belloque

CIV. confecto apud Ptolemæum patrem pueri reliquerat. His tunc cognitis rebus, amici regis, qui propter ætatem ejus in procuratione erant regni; ſive timore adducti, vt poſtea prædicabant, ne, ſollicitato exercitu regio, Pompeius Alexandriam [4] Ægyptumque occuparet; ſive deſpecta ejus fortuna, vt plerumque in calamitate ex amicis inimici exiſtunt, iis, qui erant ab eo miſſi, [a] palam liberaliter reſponderunt, eumque ad regem venire juſſerunt. Ipſi clam conſilio inito, Achillam præfectum regium, ſingulari hominem audacia, & L. Septimium tribunum milit. ad interficiendum Pompeium miſerunt. Ab his liberaliter ipſe appellatus, & quadam notitia Septimii productus, [5] quod bello prædonum apud eum ordinem duxerat, naviculam parvulam conſcendit [6] cum paucis ſuis; & ibi

[7] ab

INTERPRETATIO.

[a] *Benigne.*

NOTÆ.

Ptolemæum Auletem, ſic dictum a tibiis quibus ſupra modum delectabatur; & fuit rex vltimus Ægypti. Hoc enim bello eum periiſſet, nec ita multo poſt Cleopatra ejus ſoror, Ægyptus io provinciam redacta eſt.

1. *Cum ſorore Cleopatra.*] Cleopatra ea eſt quæ poſtmodum a Cæſare, deinde ab Aotonio amata, poſtea ab Auguſto vna eum Aotonio ad Actium devicta mortem ſibi conſcivit. Hæc tunc de regno contendebat, quia a patre erat vna eum fratre hæres ſcripta. Lucanus:

——— *nullo diſcrimine ſexus*
Reginam ſcit ferre Pharos. ———

Sic Britanni apud Tacitum: *Neque enim ſexum in imperiis diſcernunt.*

2. *Pro hoſpitio atque amicitia patris.*] Pompeius enim patrem ejus per Gabinium in regnum reſtituerat, eique a ſenatu propter juvenilem ætatem tutor erat datus, teſte Eutropio.

3. *Alexandria reciperetur.*] Alexandria Ægypti metropolis ab Alexandro rege Macedonum dicta & condita, cujus deſcriptionem habes in libro proxime ſequenti.

4. *Ægyptumque.*] Ægyptus antiquiſſima, celeberrima, eademque fertiliſſima regio, Herodoto teſte. Olim *Chemia* pro *Chamia*, vt puto a Chamo Noe filio qui illam occupavit. Hebraice מצרים, *Miſraim.* Nunc eſt in Turcarum poteſtate. A Peluſio, quod eſt ab oriente vſque ad Canopum, quo terminatur ab occidente, x 1. leucarum magnitudine porrigitur.

5. *Quod bello prædonum apud eum ordinem duxerat.*] Cum Piratæ totum mare Mediterraneum latrociniis infeſtarent, neque multis miſſis imperatoribus compeſci potuiſſent, ſolus inventus eſt Pompeius qui eos profligaret, & totum illud bellum ſex menſium ſpatio conficeret; quo tempore Septimius, qui jam tribunus militum in exercitu Gabiniano erat, ſub Pompeio ordinem duxerat, id eſt, centurio fuerat. Vtrum autem Plutarchus errore quodam eundem trib. militum Pompeii fuiſſe dicat, an revera exinde fuerit, incertum eſt.

6. *Cum paucis ſuis.*] Plutarchus centuriones duos & Philippum libertum & ſervum nomine Scynem memorat.

[1] ab Achilla & Septimio interficitur. Item [2] L. Lentulus comprehenditur a rege, & in cuſtodia necatur. Cæſar, quum in Aſiam veniſſet, repe- CV.
riebat T. Ampium conatum eſſe tollere pecunias Epheſo ex Fano Dianæ; ejuſque rei cauſſa ſenatores omnes ex provincia vocaſſe, vt iis teſtibus in ſumma pecuniæ vteretur; ſed interpellatum adventu Cæſaris profugiſſe. [3] Ita duobus temporibus Epheſiæ pecuniæ Cæſar auxilium tulit. Item conſtabat, [4] Elide in templo Minervæ, repetitis atque enumeratis diebus, quo die prælium ſecundum feciſſet Cæſar, ſimulacrum Victoriæ, quod ante ipſam Minervam collocatum erat, & ante ad ſimulacrum Minervæ ſpectabat, ad valvas ſe templi limenque convertiſſe. Eodemque die Antiochiæ in Syria bis tantus exercitus clamor & ſignorum ſonus exauditus eſt, [a] [5] vt in muris armata civitas diſcurreret. Hoc idem [6] Ptolemaïde accidit. Pergami in occultis ac remotis templi, quo, præter ſacerdotes, adire fas non eſt, quæ Græci [7] Ἄδυτα appellant, tympana ſonuerunt. Item [8] Trallibus in templo Victoriæ, vbi Cæſaris ſtatuam conſecraverant, palma per eos dies [9] in tecto inter coagmenta lapidum ex pavimento exſtitiſſe

INTERPRETATIO.

[a] *Vt cives in armis curſitarent in mœnibus.*

NOTÆ.

1. *Ab Achilla & Septimio interficitur.*] Anno ætatis LVIII, teſte Velleio Paterculo, pridie natalis ſui; teſte vero Plinio lib. XXXVII. cap. II. ejus natalis pridie kalendas Octobris fuit.

2. *L. Lentulus comprehenditur a rege.*] Lentulus ſequenti die occiſus fuit, vt teſtatur Plutarchus. Oroſius claſſem Pompeii direptam ait, ſecutus neſcio quos autores, omnibus qui in ea fuerant crudeliſſime necatis, occiſo etiam Pompeio Bithynico, quod probabile facit Cicero dicens, eos qui occidi viderunt Pompeium, non prius indulſiſſe dolori, quam Ptolemaidem incolumes pervenerunt, magnitudine ſcilicet periculi ſibi tantum conſulentes. Et certe duo hominum millia, vt ſupra legimus, armaverat. Celebre eſt elogium quod habetur apud Lucanum lib. IX. quo Cato Pompeium, audita ejus morte, condecoravit.

Civis obit, inquit, multo majoribus impar
Noſſe modum juris, ſed in hoc tamen vtilis ævo,
Cui non vlla fuit juſti reverentia, ſalva
Libertate potens, & ſolus plebe parata
Privatus ſervire ſibi, rectorque ſenatus
Sed regnantis erat, nil belli jure popoſcit.
Quodque dari voluit, voluit ſibi poſſe negari.
Immodicas poſſedit opes, ſed plura retentis
Intulit, invaſit ferrum, ſed ponere norat.
Prætulit arma togæ, ſed pacem armatus amavit.
Caſta domus luxuq; carens, corruptaq; nunquam
Fortuna Domini, clarum & venerabile nomen
Gentibus, & multum noſtræ quod proderat vrbi.

3. *Ita duobus temporibus Epheſiæ pecuniæ.*] Primum quidem cum ei immineret Scipio, qui, vbi accepit mare tranſiiſſe Cæſarem, inceptum omiſit, nunc autem cum T. Ampius oppugnaret.

4. *Elide*] Elis vrbs Peloponneſi in Mediterranea parte. Vnde Elea dicitur regio, quæ ab Achæis ad Meſſeniam pertinet. Hæc vrbs poſt Perſica bella condita eſt, & per eam fluebat Minius fluvius juxta ejus Gymnaſium. Erat juxta Piſam, vbi certamina ludicra Olympica fiebant.

5. *Vt in muris armata civitas diſcurreret.*] Vt defenderet mœnia ab illo exercitu qui illam oppugnaturus videbatur.

6. *Ptolemaïde.*] Ptolemaïs vrbs maritima Syriæ, alio nomine *Acon*. Nunc *Acre*, a Ptolemæo Ægypti rege ejus conditore ſic dicta.

7. Ἄδυτα.] Dicunt ex *α* privante & δύμι, *ingredior*, quia eo ingredi non licebat.

8. *Trallibus.*] Trallis vel Tralles in numero plurali, vrbs Lydiæ.

9. *In tecto inter coagmenta lapidum ex pavimento exſtitiſſe.*] Cæterum quod hic *in tecto*

CVI. tiſſe oſtendebatur. Cæſar paucos dies in Aſia moratus, quum audiſſet Pompeium Cypri viſum, conjectans eum in Ægyptum iter habere, [1] propter neceſſitudines regni, reliquaſque ejus loci opportunitates, cum legionibus, vna, quam ex Theſſalia ſe ſequi juſſerat, & altera, quam ex Achaia [2] a Fufio legato evocaverat, equitibuſque DCCC, & navibus longis Rhodiis X, & Aſiaticis paucis, Alexandriam pervenit. [3] In his erant legionibus hominum III millia CC. Reliqui vulneribus ex præliis, & labore, ac magnitudine itineris confecti conſequi non potuerant. [4] Sed Cæſar confiſus fama rerum geſtarum, infirmis auxiliis proficiſci non dubitaverat, atque omnem ſibi locum tutum fore exiſtimabat. Alexandriæ de Pompeii morte cognoſcit: atque ibi primum e navi egrediens clamorem militum audit, quos rex in oppido præſidii cauſſa reliquerat, & [5] concurſum ad ſe fieri videt, quod faſces anteferrentur. In hoc omnis multitudo majeſtatem regiam minui prædicabat. [6] Hoc ſedato tumultu, crebræ continuis diebus ex concurſu multitudinis concitationes fiebant: complu-
CVII. reſque milites hujus vrbis omnibus partibus interficiebantur. Quibus rebus animadverſis, legiones ſibi alias ex Aſia adduci juſſit, quas ex Pompeianis militibus confecerat. [7] Ipſe enim neceſſario eteſiis tenebatur; qui Alexan-

NOTÆ

ex pavimento dicitur *enata palma*, a Plinio lib. VII. dicitur *in baſi*: vtrum melius ſit, judicium eſto lectoris. Tota illa prodigiorum ratio nugatoria eſt, ſub tecto quo nullus imber penetrat enaſci palmam, admirabilitatis habet quidem plurimum. Sed quid vetat illius templi æditnos, vt Cæſaris victoris gratiam promererentur, palmam coagmentis lapidum implantaviſſe, & ſedulo irrigaviſſe, cum præſertim antiquorum templa non quotidie paterent, vt noſtra, ſed magnam partem temporis clauſa eſſent, atq; adeo latenter & clam totum hoc opus exequendi facultatem darent. Non omnia hic videtur Cæſar prodigia perſecutus quæ mutationem iſtam rerum præſignificarunt. Autores paſſim commemorant Cornelium quendam Patavinum, qui eodem puncto temporis quo apud Pharſalum dimicatum eſt, rem totam Patavii procul inde amicis ſuis declaravit.

1. *Propter neceſſitudines regni.*] Quia ſcilicet tutor datus Ptolemæo regi puero Pompeius a ſenatu fuerat. Item quia erat inter eos jus hoſpitii.

2. *A Fufio legato.*] Veriſimile eſt dictum eſſe *Fufium*, non *Fuſium*. Habet enim plane Dionis Græcus textus *Φουφίου καλήνου*, quod Græcum φ nihil commune habet cum ſ vt in Latinis litteris.

3. *In his erant legionibus hominum III millia CC.*] Incertum eſt an tria illa millia cc in ambabus legionibus inventa fuerint, an in ſingulis legionibus, vt in vtraque fuerint ſex millia CCCC.

4. *Sed Cæſar confiſus fama rerum geſtarum, &c.*] Ita, teſte Suetonio: *Poſt aciem Pharſalicam, cum præmiſſis in Aſiam copiis per anguſtias Helleſponti victor navicula trajiceret, L. Caſſium partis adverſæ cum decem roſtratis navibus obvium ſibi, neque refugit, & comminus tendens, vltro ad deditionem hortatus ſupplicem ad ſe recepit.* Sed hic fuit tam infirmis auxiliis munitus, vt cum ad Alexandriam perveniſſet, non auſus ſtatim in terram exire, ad ancoras ſubſtiterit, donec a Ptolemæo ſibi miſſum Pompeii caput vidiſſet, teſte Dione lib. XLI.

5. *Concurſum ad ſe fieri videt.*] Quia conſul erat cum P. Servilio. Lictores enim XII antecedebant conſulem, qui cum virgarum faſcibus ſecurim præferebant.

6. *Hoc ſedato tumultu, &c.*] Tantus hic quidem fuit, vt in regiam confugere neceſſe habuerit. Teſtis Dio lib. XLI.

7. *Ipſe enim neceſſario eteſiis tenebatur.*] Eteſiæ venti ſunt anniverſarii, qui adverſi ſunt Alexandriam proficiſcentibus, ab *ἔτος annus*,

Alexandria navigantibus ſunt adverſiſſimi venti. [1] Interim controverſias regum ad populum Rom. & ad ſe, quod eſſet conſul, pertinere exiſtimans, atq; eo magis officio ſuo convenire, quod ſuperiore conſulatu cum patre Ptolemæo, & lege & SC. ſocietas erat facta; oſtendit ſibi placere, regem Ptolemæum, atque ſororem ejus Cleopatram exercitus, quos haberent, dimittere; & de controverſiis jure apud ſe potius, quam inter ſe armis, diſceptare. Erat in procuratione regni

NOTÆ.

quos Plinius lib. II. cap. XLIX. aquilonares quidem ſeu potius aquilones ipſos ait flare continuis XL diebus biduo poſt canis exortum. A. Gellius dicit eteſias oriri quando canis exoritur. Idem Plinius eodem capite iterum ſic de illis ventis habet: *Eteſiæ noctu deſinunt flare, & a tertia diei hora oriuntur. In Hiſpania & Aſia ab oriente eſt eorum flatus. In Ponto ab aquilone, reliquis in partibus a meridie.* Denique de illis nihil habeo certius dicere quam quod habet Gellius poſt longam diſſertationem: *Quod ſupra dixi eteſias ab alia & alia parte cæli flare, haud ſcio an ſecutus opinionem multorum temere dixerim.* Quare tota illa quæſtione tutius abſtinendum, procul a mari mediterraneo poſitis. Conſtat quidem ex Cicerone, non tam ſtatos eſſe quin aliquando deficiant, denique locum aliis.

1. *Interim controverſias regum, &c.*] Iterum Dio narrat Cæſarem ſublato Pompeio nihil jam belli ſupereſſe ratum, in Ægypto fuiſſe moratum, & ut pecunias colligeret, & ut controverſias regias componeret. Sed interea plures cum Labieno & Afranio qui veniam deſperabant, alter quia ab eo deſecerat, alter quia ab ipſo ſervatus rebellaverat, ad Catonem convenerunt, eoque duce ſumpto bellum renovaverunt. Quod niſi Cleopatræ fuiſſet Cæſar præpoſtero implicitus amore, tanta pericula quæ poſtea adeunda fuerunt & dimicationes ſua celeritate facile prævenifſet. Quomodo autem ejus amore captus fuerit narrat Dion, cujus verba ipſa referenda videntur, quæ ſic habent l. XLII. *Καὶ ἡ μὲν ταῦτα μηχανησαμένη, ἔς τε τὴν πόλιν ἅμα (ἔξω γὰρ καὶ ἐκείνη ἦν) καὶ ἐς τὰ βασίλεια λάθρα τοῦ Πτολεμαίου νυκτὸς ἐσῆλθεν. Ὁ δὲ δὴ Καῖσαρ, ἰδών τε αὐτὴν, καί τι φθεγξαμένης ἀκούσας, οὕτως εὐθὺς ἐδουλώθη, ὥστε αὐτίκα ὑπό τε τὴν ἕω τόν τε Πτολεμαῖον μεταπέμψασθαι, καὶ συναλλάξασθαι σφᾶς ἐπιχειρῆσαι. ὡς γὰρ δικαστὴς πρότερον ἠξιοῦτο εἶναι, τότε ταύτῃ συνεδίκει. ὁ οὖν παῖς, διά τε τοῦτο, καὶ ὅτι τὴν ἀδελφὴν αἰφνιδίως εἶδεν ἔνδον οὖσαν, ὀργῆς τε ἐπληρώθη, καὶ ἐκπηδήσας ἐς τὸ πλῆθος, ἐβόα, λέγων προδίδοσθαι. καὶ τέλος τὸ διάδημα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς περισπάσας ἔρριψε. θορύβου δὲ ἐπὶ τούτῳ μεγάλου συμβάντος, ἐκεῖνον μὲν οἱ Καισάρειοι στρατιῶται συνήρπασαν. τὸ δὲ δὴ Αἰγύπτιον ἐταράσσετο. κἂν κυκλώσαντες τὰ βασίλεια καὶ ἐκ τῆς γῆς καὶ ἐκ τῆς θαλάσσης ἅμα προσβάλλοντες, εἷλον (τοῖς γὰρ Ῥωμαίοις οὐδὲν ἀξιόμαχον, ἅτε καὶ φίλοις σφῶν δοκοῦσιν εἶναι, παρῆν) εἰ μὴ φοβηθεὶς ὁ Καῖσαρ προῆλθέ τε ἐς αὐτοὺς, καὶ ἐν τῷ ἀσφαλεῖ στὰς, πάντα σφίσιν ὅσα ἂν ἐθελήσωσι, πράξειν ὑπέσχετο, καὶ μετὰ τοῦτο ἐς ἐκκλησίαν ἐσελθὼν τόν τε Πτολεμαῖον καὶ τὴν Κλεοπάτραν παρεστήσατο. καὶ τὰς διαθήκας τοῦ πατρὸς αὐτῶν ἀνέγνω, ἐν αἷς ἐκείνους μὲν συνοικῆσαι ἀλλήλοις, κατὰ τὰ τῶν Αἰγυπτίων τὰ πάτρια, καὶ βασιλεύειν, ἀλλὰ τὸν δὲ δὴ τῶν Ῥωμαίων δῆμον τὴν ἐπιτροπείαν σφῶν ἔχειν ἐγέγραπτο. πράξας δὲ τοῦτο, καὶ ἐπειπὼν ὅτι ἑαυτῷ δικτάτωρι ὄντι καὶ πᾶν τὸ τοῦ δήμου κράτος ἔχοντι, τήν τε ἐπιμέλειαν τῶν παίδων ποιεῖσθαι, καὶ τὰ δόξαντα τῷ πατρὶ αὐτῶν ἐπιτελέσαι προσήκει, ἐκείνοις τε τὴν βασιλείαν ἀμφοτέροις ἔδωκε, καὶ τῇ Ἀρσινόῃ τῷ τε Πτολεμαίῳ τῷ νεωτέρῳ, τοῖς ἀδελφοῖς σφῶν, τὴν Κύπρον ἐχαρίσατο. τοσοῦτον γάρ που δέος αὐτὸν εἶχεν ὥστε μὴ μόνον μηδὲν τῶν τῆς Αἰγύπτου προσλαβεῖν, ἀλλὰ καὶ τῶν οἰκείων τι αὐτοῖς προσδοῦναι.* *His adornatis noctu in urbem (degebat enim tum foris) atque in regiam Ptolemæi clam pervenit* (Cleopatra) *Quam ubi Cæſar vidit, loquentemque nonnihil audivit, ita confeſtim mancipium ejus factus eſt, ut ſtatim ſub auroram Ptolemæum accerſierit, pacificationemque tentaverit. Cleopatræ enim, cujus ante judex eſſe voluerat, tunc advocatum agebat. Quæ res, quodque improviſo ſuam ſororem intus eſſe videbat, ita pueri animum ira inflammavit, ut proſiliens ad populum, proditum ſe clamaret, ac denique diadema capite detractum abjiceret. Magno inde tumultu coorto, Ptolemæum Cæſariani milites intro abripuerunt, Ægyptii autem commoti ſunt; ac, niſi Cæſar metu perculſus ad eos prodiiſſet, deque loco tuto omnia ſe quæ vellent facturum promiſiſſet, ipſo primo impetu regiam, quam terra marique jam invadebant, occupaſſent: neq; enim Romanis, qui ſe apud amicos verſari credebant, ulla ad reſiſtendum aderant vires. Poſthæc Cæſar in concionem cum Ptolemæo & Cleopatra progreſſus, patris eorum teſtamentum de ſcripto recitavit, quo præcipiebatur ut more majorum apud*

CVIII. regni propter ætatem pueri[1] nutritius ejus, eunuchus, nomine Pothinus. Is primum inter ſuos queri atque indignari cœpit, regem ad dicendam cauſſam evocari: deinde adjutores quoſdam conſcios ſui nactus ex regiis amicis, exercitum a Peluſio clam Alexandriam evocavit; atque eundem Achillam, cujus ſupra meminimus, omnibus copiis præfecit. Hunc incitatum ſuis, & regis inflatum pollicitationibus, quæ fieri vellet, litteris nuntiiſque edocuit. In teſtamento Ptolemæi patris hæredes erant ſcripti ex duobus filiis major, & ex duabus ea quæ ætate antecedebat. Hæc vti fierent, per omnes deos, perque fœdera, quæ Romæ feciſſet, eodem teſtamento Ptolemæus populum Romanum obteſtabatur. Tabulæ teſtamenti, vnæ per legatos ejus Romam erant allatæ,[2] vt in ærario ponerentur, (eæ, quum propter publicas occupationes poni non potuiſſent, apud Pompeium ſunt depoſitæ:) alteræ, eodem exemplo, relictæ

CIX. atque obſignatæ Alexandriæ proferebantur. De his rebus quum ageretur apud Cæſarem; iſque maxime vellet[3] pro communi amico atque arbitro controverſias regum componere: ſubito exercitus regius equitatuſque omnis venire Alexandriam nuntiatur. Cæſaris copiæ nequaquam erant tantæ, vt eis extra oppidum, ſi eſſet dimicandum, confideret. Relinquebatur, vt ſe ſuis locis oppido teneret, conſiliumque Achillæ cognoſceret. Milites tamen omnes in armis eſſe juſſit: regemque hortatus eſt; vt ex ſuis neceſſariis, quos haberet maximæ auctoritatis, legatos ad Achillam mitteret; & quid eſſet ſuæ voluntatis, oſtenderet. A quo miſſi Dioſcorides & Serapion, qui ambo legati Romæ fuerant, magnamque apud patrem Ptolemæum auctoritatem habuerant, ad Achillam pervenerunt. Quos ille, quum in conſpectum ejus veniſſent, prius, quam audiret, aut, cujus rei cauſſa miſſi eſſent, cognoſceret, corripi ac interfici juſſit. Quorum alter accepto vulnere occupatus, per ſuos pro occiſo ſublatus, alter interfectus eſt. Quo facto, regem vt in ſua poteſtate haberet, Cæſar effecit; magnamque regium

nomen

NOTÆ.

Ægyptios Ptolemæo conjux Cleopatra eſſet, regnumque tenerent: cujuſque teſtamenti procuratio P. R. itidem aſſignabatur. His addens Cæſar, ſuum qui dictaturam gereret, omnemq; populi poteſtatem obtineret, eſſe, vt & liberos curaret, & patris voluntatem exequeretur, Ptolemæo & Cleopatræ regnum dedit: Arſinoæ autem Ptolemæoq; juniori germanis horum Cyprum conceſſit. In eum enim tunc terrorem pervenerat, vt his quoque de ſuo aliquid concederet, nedum ipſe ex rebus Ægypti quicquam adipiſceretur.

1. *Nutritius ejus.*] Non maritus nutricis Regis fuit, cum Eunuchus eſſet: ſed eodem regi fungebatur officio, quo Chiron quondam Achilli qui Statio in Achilleide *Nutritor ingens* Achillis dicitur, quo Eutropius & ipſe Eunuchus poſtea Arcadio functus eſt Romano Imperatori, nutritor pariter Claudiano dictus. Imo & in ſacra ſcriptura, in libro qui Ruth dicitur, de Noemi vetula quæ adeo pueros lactare non poterat, dicitur infanti Obedo fuiſſe in nutricem. Nutritius ſcilicet ille dicebatur, qui corporis & animæ puero præſidia parabat corporis ejus cuſtos & moribus præfectus; quo nomine dicuntur apud Greg. Turon. qui filiorum Chlodomeris Regis pueritiam regebant. Male plures codices habent *Photinus*. Plutarch. enim habet ποθεινὸς, Græce *deſiderabilis*. Quod ſi deduceretur a φωτεινὸς, *lucidus*, primam ſyllabam non breviaſſet Lucanus.

2. *Vt in ærario ponerentur.*] Antiqui enim tabulas publicas in ærario ponebant, eodemque in loco pecunias & tabulas quaſi magni & æqui vtraſque pretii volebant collocari.

3. *Pro communi amico atque arbitro.*] Cum enim Ptolemæus eorum pater eſſet amicus P. R. Cæſarque eſſet conſul populi Rom. neceſſe erat illum vtriuſque eſſe amicum.

nomen

nomen apud ſuos auctoritatem habere exiſtimans, [1] & vt potius privato paucorum & latronum conſilio quam regio ſuſceptum bellum videretur. Erant cum Achilla copiæ, vt neque numero, neque genere hominum, CX. neque vſu rei militaris contemnendæ viderentur. Millia enim xx in armis habebat. Hæ conſtabant ex Gabinianis militibus: qui jam in conſuetudinem Alexandrinæ vitæ atque licentiæ venerant, & nomen diſciplinamque P. R. dedidicerant, [2] vxoreſque duxerant, ex quibus plerique liberos habebant. Huc accedebant collecti ex prædonibus latronibuſque Syriæ, Ciliciæq; provinciæ, finitimarumque regionum. Multi præterea, capitis damnati, exuleſque convenerant: fugitiviſque omnibus noſtris certus erat Alexandriæ receptus, certaque vitæ conditio, vt dato nomine, militum eſſent numero: quorum ſi quis a domino comprehenderetur, concurſu militum eripiebatur, qui vim ſuorum, quod in ſimili culpa verſabantur, ipſi pro ſuo periculo defendebant. Hi regum amicos ad mortem depoſcere; hi bona locupletum diripere ſtipendii augendi cauſſa, regis domum obſidere, regno expellere alios, alios acceſere, vetere quodam Alexandrini exercitus inſtituto conſueverant. Erant præterea equitum millia II, qui inveteraverant compluribus Alexandriæ bellis. Hi Ptolemæum patrem in regnum reduxerant, [3] Bibuli filios duos interfecerant, bella cum Ægyptiis geſſerant. Hunc vſum rei militaris habebant. His copiis fidens Achillas, paucitatemque CXI. militum Cæſaris deſpiciens, occupat Alexandriam: præterea oppidi partem, quam Cæſar cum militibus tenebat. Primo impetu domum ejus irrumpere conatus eſt. Sed Cæſar diſpoſitis per vias cohortibus impetum ejus ſuſtinuit. Eodemque tempore pugnatum eſt ad portum: [a] ac longe maximam ea res attulit dimicationem. Simul enim, diductis copiis, pluribus viis pugnabatur: & magna multitudine naves longas occupare hoſtes conabantur: quarum erant auxilio L miſſæ ad Pompeium: quæ, prælio in Theſſalia facto, domum redierant. Illæ triremes omnes & quinqueremes erant, aptæ inſtructæque omnibus rebus ad navigandum. Præter has, XXII erant, quæ præſidii cauſſa Alexandriæ eſſe conſueverant, conſtratæ omnes. Quas ſi occupaſſent, claſſe Cæſari erepta, portum ac mare totum in ſua poteſtate haberent: commeatu auxiliiſque Cæſarem prohiberent. Itaque tanta eſt contentione actum, quanta agi debuit, quum ille celerem in ea re victoriam, hi ſalutem ſuam conſiſtere viderent. Sed rem obtinuit Cæſar; omneſque eas naves, & reli-

INTERPRETATIO.

[a] *Et id cauſa fuit maximi periculi.*

NOTÆ.

1. *Et vt potius privato paucorum & latronum conſilio quam regio, &c.*] Qui privati bellum gerunt latrones dicuntur, & tale bellum, latrocinium. Rex vero perſona publica jus habet belli faciendi.

2 *Vxoreſque duxerant.*] Non licebat militibus Romanis vxores ducere.

3. *Bibuli duos filios interfecerant.*] Magnum exemplum effrænatæ licentiæ, conſularis viri tantaque dignitate præditi filios occidiſſe, pro quo facinore vincti ad patrem a Cleopatra miſſi fuerunt. Sed inſigni moderationis exemplo Bibulus remiſit, poteſtatem ejus non ſuam ſed ſenatus dicens eſſe debere.

reliquas, quæ erant in navalibus, incendit; quod tam late tueri tam parva manu non poterat; confeſtimque ad [1] Pharum navibus milites expoſuit.

CXII. Pharus eſt in inſula turris, magna altitudine, mirificis operibus exſtructa, quæ nomen ab inſula accepit. Hæc inſula objecta Alexandriæ portum efficit: ſed a ſuperioribus regionibus in longitudinem paſſuum DCCCC in mare jactis molibus, anguſto itinere & ponte cum oppido conjungitur. In hac ſunt inſula domicilia Ægyptiorum, & vicus, oppidi magnitudine: quæque vbique naves imprudentia aut tempeſtate paullulum ſuo curſu deceſſerint, has more prædonum diripere conſueverunt. Iis autem invitis, a quibus Pharus tenetur, non poteſt eſſe, propter anguſtias, navibus introitus in portum. Hoc tum veritus Cæſar, hoſtibus in pugna occupatis, militibuſque expoſitis, Pharum apprehendit, atq; ibi præſidium poſuit. Quibus eſt rebus effectum, vti tuto frumentum, auxiliaque navibus ad eum ſupportari poſſent. Dimiſit enim circum omnes propinquas regiones, atque inde auxilia evocavit: reliquis oppidi partibus ſic eſt pugnatum, vt æquo prælio diſcederetur, & neutri pellerentur (id efficiebant anguſtiæ loci): pauciſque vtrimque interfectis, Cæſar loca maxime neceſſaria complexus, noctu præmunit: hoc tractu oppidi pars erat regiæ exigua, in quam ipſe habitandi cauſſa initio erat inductus, & theatrum conjunctum domui, quod arcis tenebat locum, aditusque habebat ad portum, & ad reliqua navalia. Has munitiones inſequentibus auxit diebus, vt pro muro objectas haberet, neu pugnare invitus cogeretur. [2] Interim filia minor Ptolemæi regis vacuam poſſeſſionem regni ſperans, ad Achillam ſe ex regia transjecit, vnaque bellum adminiſtrare cœpit. Sed celeriter eſt inter eos de principatu controverſia orta, quæ res apud milites largitiones auxit. Magnis enim jacturis ſibi quiſque eorum animos conciliabat. Hæc dum apud hoſtes geruntur, Pothinus, nutritius pueri & [3] procurator regni in parte Cæſaris, quum ad Achillam nuntios mitteret, [4] hortareturque, ne negotio deſiſteret, neve animo deficeret, indicatis deprehenſiſque internuntiis, a Cæſare eſt interfectus. Hæc initia belli Alexandrini fuerunt.

A.

NOTÆ.

1. *Pharum*] De Pharo inſula lege Homerum lib. IV. Odyſſeæ, Strabonem, Lucianum in methodo componendæ hiſtoriæ, Herodianum lib. IV. Ioſephum lib. VI. de bello Iudaïco, Ammianum lib. XXII. Plinium, Solinum qui poſtremus de Pharo ſic habet: *Eſt & Pharos colonia a Cæſare dictatore deducta, ex qua facibus accenſis nocturna arrigitur navigatio. Nam Alexandria inſidioſo acceſſu aditur fallacibus vadis, et mari.* Turris illa ædificata eſt a Soſtrato Cnidio juſſu Ptolemæi Philadelphi, vt refert Plinius lib. XXXVI. cap. XII.

2. *Interim filia minor.*] Arſinoe vacuum regnum fore ſperans, ſi cum Cæſare propugnatore vinceretur ab Achilla Ptolemæus frater.

3. *Procurator regni in parte Cæſaris.*] Regnum enim in duas partes diviſum videbatur inter Ptolemæum Cleopatramque conjuges, pro quibus Cæſar pugnabat, & Arſinoen pro qua pugnabat Achillas.

4. *Hortareturque ne negotio deſiſteret.*] Lucanus habet epiſtolam lib. X. Sed præcipua cauſſa belli, teſte Dione, quod etſi tunc Cæſar vtriſque daturus regnum videretur, tamen aliquo poſt tempore vni Cleopatræ videbatur illud adjudicaturus, intolerabile autem omnibus eſſe videbatur imperium muliebre. Non prius tamen Pothinus fuit a Cæſare occiſus quam Pharo eſt potitus, vt teſtatur Lucanus, quæ inſula & aditum auxiliis præbebat, & mari hoſtes excludebat.

A. [1]HIRTII COMMENTARIORVM DE BELLO ALEXANDRINO LIBER VNVS.

Argvmentvm Libri.

De bello Alexandrino hæc memoria prodidit Suetonius, quæ argumenti vice erunt: Cæſar Pompeium fugientem Alexandriam perſecutus, vt occiſum deprehendit, cum Ptolemæo rege, a quo ſibi quoque inſidias tendi videbat, bellum ſane difficillimum geſſit, neque loco, neque tempore æquo, ſed hyeme anni & intra mœnia copioſiſſimi ac ſolertiſſimi hoſtis, inops ipſe rerum omnium atque imparatus. Regnum Ægypti victor Cleopatræ fratrique ejus juniori permiſit, veritus provinciam facere, ne quando violentiorem præſidem nacta novarum rerum materia eſſet. *Præter hoc tamen bellum, narratur hoc libro Ponticum, quod geſſit cum Pharnace; item res in Hiſpania geſta per Q. Caſſium Longinum legatum.*

Bello Alexandrino conflato, Cæſar [2] Rhodo, atque ex Syria Ciliciaque I.
omnem claſſem accerſit, ex Creta ſagittarios, equites [3] ab rege Nabathæorum Malco evocat; tormenta vndique conquiri & frumentum mitti, auxiliaque adduci jubet. Interim munitiones quotidie operibus augentur: atque omnes oppidi partes, quæ minus firmæ eſſe viderentur, teſtudinibus atque muſculis [4] aptantur: ex ædificiis autem per foramina in proxima ædificia arietes immittuntur; quantumque aut ruinis dejicitur, aut per vim

In hunc librum Interpretationes & Notæ.

1. Hirtii.] Autor qui ſit hujus libri, conſtat ex præfatione libri VIII. de bello Gallico. Fatetur enim Hirtius *Noviſſime imperfecta* [Cæſaris ſcripta] *ab rebus geſtis Alexandriæ confeci vſque ad exitum non quidem civilis diſſenſionis, cujus finem nullum videmus, ſed vitæ Cæſaris.*

2. *Rhodo.*] Rhodus clara maris mediterranei inſula quæ nomen adhuc retinet, de qua ſupra.

3. *Ab rege Nabathæorum Malco.*] Nabathæam Strabo & Plinius Arabiam Petræam vocant. Gentis genus & nomen a *Nabaioth* primogenito Iſmaëlis deductum eſt. Malcus ille eorum rex quod Pachoro Parthorum regi auxilia miſiſſet, grandi pecunia a L. Vendidio poſtea multatus eſt.

4. *Aptantur*] Minus apta vox videtur. Sic tamen Virgilius loquitur Æneidos lib. III.

Interea claſſem velis aptare jubebat
Anchiſes, fieret vento mora ne qua ferenti.

vim recipitur loci, in tantum munitiones proferuntur. Nam incendio fere tuta eſt Alexandria; [1] quod ſine contignatione ac materia ſunt ædificia, & ſtructuris atque fornicibus continentur, tectaque ſunt [2] rudere aut pavimentis. Cæſar ſtudebat maxime, vt, quam anguſtiſſimam [3] partem oppidi palus a meridie interjecta efficiebat, hanc operibus [4] vineiſque agendis, a reliqua parte vrbis excluderet: [5] illud ſperans, primum, vt, quum eſſet in duas partes vrbs diviſa, acies vno conſilio atque imperio adminiſtraretur: deinde, vt laborantibus ſuccurri, atque ex altera oppidi parte auxilium ferri poſſet. In primis vero, vt aqua pabuloque abundaret: quarum alterius rei copiam exiguam, alterius nullam omnino facultatem habebat: quod vtrumque palus large præbere poterat.

II. Neque vero Alexandrinis in gerendis negotiis cunctatio vlla aut mora inferebatur. Nam in omnes partes, per quas fines Ægypti regnumque pertinet, legatos [6] conquiſitoreſque, delectus habendi cauſſa, miſerant; magnumque numerum in oppidum telorum atque tormentorum convexerant, & innumerabilem multitudinem adduxerant. Nec minus in vrbe maximæ armorum erant inſtitutæ officinæ. Servos præterea puberes armaverant: quibus domini locupletiores victum quotidianum ſtipendiumque præbebant. Hac multitudine diſpoſita, munitiones ſemotarum partium tuebantur. Veteranas cohortes [a] vacuas in celeberrimis vrbis locis habebant; vt, quacumque regione pugnaretur, integris viribus ad auxilium ferendum opportunæ eſſent. Omnibus viis atque angiportis triplicem vallum obduxerant. Erat autem quadrato exſtructus ſaxo, nec minus XL pedes altitudinis habebat. Quæque partes vrbis inferiores erant, has altiſſimis turribus denorum tabulatorum munierant. Præterea alias ambulatorias totidem tabulatorum confixerant; ſubjectiſque eas rotis, funibus jumentiſque [objectis,] directis plateis in quamcumque erat viſum partem movebant.

III. Vrbs fertiliſſima & copioſiſſima omnium rerum apparatus ſuggerebat. Ipſi homines ingenioſiſſimi atque acutiſſimi, quæ a nobis fieri viderant, ea ſolertia efficiebant, vt noſtri illorum opera imitari viderentur: & ſua ſponte multa reperiebant, vnoque tempore & noſtras munitiones infeſtabant, & ſuas defendebant. Atque hæc principes in conſiliis concionibuſque agitabant

INTERPRETATIO.

[a] *Otioſas.*

NOTÆ.

1. *Sine contignatione ac materia.*] Materia eſt lignum. Vnde materiari, ire lignatum.

2. *Rudere.*] Rudus eſt materia pavimenti, nempe ſaxa recens contuſa, ſeu teſtæ confractæ cum calce. Vitruvius lib. VII. *Tunc ſuper ſtratum duces rudus*, id eſt, *ſaxa contuſa duabus partibus & vna calcis temperatæ conſtitues.*

3. *Partem oppidi palus, &c.*] Palus eſt Mareotis aqua dulci conſtans, quæ a meridie circumdat Alexandriam; creſcit ex multis Nili foſſis & ſupra & a lateribus influentibus, vt ait Strabo lib. VII.

4. *Vineiſque.*] De vineis ſupra.

5. *Illud ſperans.*] Forte *ſpectans*. Duo enim manuſcripta Thuanæ biblioth. habent *exſpectans*.

6. *Conquiſitoreſque.*] Conquiſitores ante delectum mittebantur, qui deligendos deſignarent milites.

bant, populum Romanum paullatim in conſuetudinem ejus regni venire
occupandi: [1] paucis annis antea Gabinium cum exercitu fuiſſe in Ægypto:
Pompeium ſe ex fuga eodem recepiſſe; ac Cæſarem veniſſe cum copiis:
neque morte Pompeii quidquam profectum, quo minus Cæſar apud ſe
commoraretur: quem ſi non expuliſſent, [2] futuram ex regno provinciam:
idque agendum mature. Namque eum, interclusum tempeſtatibus [3] pro-
pter anni tempus recipere transmarina auxilia non poſſe. Interim, diſ- IV.
ſenſione orta inter Achillam, qui veterano exercitui præerat, & Arſinoen
regis Ptolemæi minorem filiam, vt ſupra demonſtratum eſt, cum vterque
vtrique inſidiaretur, & ſummam imperii ipſe obtinere vellet; præoccupat
Arſinoe per Ganymedem eunuchum nutritium ſuum, atque Achillam
interficit. Hoc occiſo ipſa ſine vllo ſocio & cuſtode omne imperium obti-
nebat. Exercitus Ganymedi tranſditur. Is ſuſcepto officio largitionem in
milites auget, reliqua pari diligentia adminiſtrat. Alexandria eſt fere V.
tota ſuffoſſa, ſpecuſque habet ad [4] Nilum pertinentes, quibus aqua in pri-
vatas domos inducitur, quæ paullatim ſpatio temporis liqueſcit ac ſubſidit.
Hac vti domini ædificiorum atque eorum familia conſueverunt. Nam quæ
flumine Nilo fertur, adeo eſt limoſa atque turbida, vt multos varioſque
morbos efficiat. [5] Sed ea plebes ac multitudo contenta eſt neceſſario, quod
fons vrbe tota nullus eſt. Hoc tamen flumen in ea parte vrbis erat, quæ
ab Alexandrinis tenebatur. Quo facto eſt admonitus Ganymedes poſſe
noſtros aqua intercludi; qui diſtributi munitionum tuendarum cauſſa
vicatim ex privatis ædificiis, ſpecubus & puteis extracta aqua vtebantur.
Hoc probato conſilio, magnum ac difficile opus aggreditur. [a] Interſeptis
enim ſpecubus, atque omnibus vrbis partibus excluſis, quæ ab ipſo tene- VI.
bantur, aquæ magnam vim ex mari rotis ac machinationibus exprimere
contendit. Hanc locis ſuperioribus fundere in partem Cæſaris non inter-
mittebat.

INTERPRETATIO.

[a] *Interſtructis.*

NOTÆ.

1. *Paucis annis antea Gabinium, &c.*] Ptolemæus rex Ægypti, ab Ægyptiis pulſus regno, petiit a Romanis vt per illos in regnum ſuum reſtitueretur. Quod & factum eſt, Berenice & Archelao, qui rerum ibi potiebantur, devictis, anno ab vrbe condita ꟾↃCXCIX, ſeptennio ſcilicet ante hoc Alexandrinum bellum.

2. *Futuram ex regno provinciam.*] Populi Romani ſcilicet. Quod fiebat, cum ademptis legibus, magiſtratus Romanus mittebatur, vectigaliaque imponebantur.

3. *Propter anni tempus.*] Hibernum, quod eſt a Suetonio dictum.

4. *Nilum.*] Nilus fluviorum maximus, qui ſua exundatione totam Ægyptum fœcundat. Nam Ægyptus per tantum ſpatium colitur quantum exundat ille. Cum vero exundat, perque agros feratur ille, non poteſt non turbida ejus aqua fieri. Illius exundationis cauſa diu torſit Philoſophos, latuitque, quamdiu latuit fons Nili, ad quem nemo pervenerat. Sed navigatio cum his temporibus omnia pervia fecerit, cognitum eſt, tandem ſtatis imbribus in Æthiopia, circa ineuntem Maium menſem creſcere fluvium illum, neque niſi medio Iunio propter curſus longitudinem, ejuſmodi incrementa in Ægypto poſſe percipi.

5. *Sed ea plebes.*] Plebs. Sic etiam Salluſtius loquitur.

mittebat. Quamobrem ſalſior paullo præter conſuetudinem aqua trahebatur ex proximis ædificiis, magnamque hominibus admirationem præbebat, quam ob cauſſam id accidiſſet; nec ſatis ſibi ipſi credebant; quum ſe inferiores ejuſdem generis ac ſaporis aqua dicerent vti, atque ante conſueſſent: vulgoque inter ſe conferebant, & deguſtando, quantum inter ſe differrent aquæ, cognoſcebant. Parvo vero temporis ſpatio, hæc propior bibi non poterat omnino, illa inferior corruptior jam ſalſiorque repe-

VII. riebatur. Quo facto dubitatione ſublata, tantus inceſſit timor, vt ad extremum caſum omnes deducti viderentur; atque alii morari Cæſarem dicerent, quin naves conſcendere juberet; alii multo graviorem extimeſcerent caſum; quod neque celari Alexandrinos poſſent in apparanda fuga, quum hi tam parvo ſpatio diſtarent ab ipſis; neque, illis imminentibus atque inſequentibus, vllus in naves receptus daretur. Erat autem magna multitudo oppidanorum in parte Cæſaris, quam domiciliis ipſorum non moverat; quod ea ſe fidelem palam noſtris eſſe ſimulabat, & deſciviſſe a ſuis videbatur: [1] vt, ſi mihi defendendi eſſent Alexandrini, quod neque fallaces eſſent, neque temerarii, multa oratio fruſtra abſumeretur. Quum vero vno tempore & natio eorum & natura cognoſcatur; aptiſſimum eſſe

VIII. hoc genus ad proditionem, nemo dubitare poteſt. Cæſar ſuorum timorem conſolatione & ratione minuebat. Nam puteis foſſis aquam dulcem poſſe reperiri affirmabat. Omnia enim litora naturaliter aquæ dulcis venas habere. Quod ſi alia eſſet litoris Ægyptii natura, atque omnium reliquorum; tamen, quoniam mare libere tenerent, neque hoſtes claſſem haberent, prohiberi ſeſe non poſſe, quo minus quotidie aquam navibus peterent, vel a ſiniſtra parte a [2] Paratonio, vel a dextra [3] ab inſula; quæ diverſæ navigationes nunquam vno tempore adverſis ventis præcluderentur: fugæ vero nullum eſſe conſilium non ſolum iis, [a] qui primam dignitatem haberent, ſed ne iis quidem, qui nihil, præterquam de vita cogitarent: magno negotio impetus hoſtium adverſos ex munitionibus ſuſtineri: quibus relictis, nec loco, nec numero pares eſſe poſſe: magnam autem moram & difficultatem adſcenſum in naves habere, præſertim ex ſcaphis: ſummam eſſe contra in Alexandrinis velocitatem, locorumque & ædificiorum notitiam. Hos præcipue in victoria inſolentes, præcurſuros, & loca excelſiora atque ædificia occupaturos: ita fuga navibuſque noſtros prohibituros. Proinde ejus conſilii obliviſcerentur, atque omni

IX. ratione eſſe vincendum cogitarent. Hac oratione apud ſuos habita, atque

INTERPRETATIO.

[a] *Qui præferrent honorem* omnibus rebus.

NOTÆ.

1. *Vt, ſi mihi eſſent defendendi eſſent Alexandrini.*] Locus ſine dubio corruptus. Variant MS. ſed vix ſani quicquam poteſt ex iis elici.

2. *Paratonio*] Paratonium vrbs Ægypti quæ & portum habet ad oſtium Canopicum. Hodie *Porto Raſſo.*

3. *Ab inſula.*] Hæc inſula eſt Pharos, de qua commemoravis in fine ſuperioris libri.

atque omnium mentibus excitatis, dat centurionibus negotium, vt, reliquis operibus intermiſſis, ad fodiendos puteos animum conferant; neve quam partem nocturni temporis intermittant. Quo ſuſcepto negotio, atque omnium animis ad laborem incitatis, magna vna nocte vis aquæ dulcis inventa eſt. Ita operoſis Alexandrinorum machinationibus maximiſque conatibus, non longi temporis labore occurſum eſt. Eo biduo legio XXXVII ex dedititiis Pompeianis militibus, cum frumento, armis, telis, tormentis impoſita in naves a Domitio Calvino, ad litora Africæ, paullo ſupra Alexandriam, delata eſt. Hæ naves Euro, qui multos dies continenter flabat, portum capere prohibebantur. Sed loca ſunt egregia omni illa regione ad tenendas anchoras. Hi, quum diu retinerentur, atque aquæ inopia premerentur, navigio actuario Cæſarem faciunt certiorem. X.
Cæſar vt per ſe conſilium caperet, quid faciendum videretur, navim conſcendit, atque omnem claſſem ſequi juſſit, nullis noſtris militibus impoſitis; quod, quum longius paullo diſcederet, munitiones nudare nolebat; quumque ad eum locum acceſſiſſet, qui appellatur [1] Cherrhoneſus, aquandique cauſſa remiges in terram expoſuiſſet, nonnulli ex numero, quum longius a navibus prædatum proceſſiſſent, ab equitibus hoſtium ſunt excepti: ex iis cognoverunt, Cæſarem ipſum in claſſe veniſſe, nec vllos milites in navibus habere. Qua re comperta, magnam ſibi facultatem fortunam obtuliſſe bene gerendæ rei crediderunt. Itaque naves omnes, quas paratas habuerant ad navigandum, propugnatoribus inſtruxerunt, Cæſarique redeunti cum claſſe occurrerunt: qui duabus de cauſſis eo die dimicare nolebat; quod & nullos milites in navibus habebat, & poſt horam X diei res agebatur: nox autem allatura videbatur majorem fiduciam illis, qui locorum notitia confidebant: ſibi etiam hortandi ſuos auxilium defuturum; quod nulla ſatis idonea eſſet hortatio, qua neque virtutem poſſet notare, neque inertiam. Quibus de cauſſis naves, quas potuit, Cæſar ad terram detrahit: quem in locum illos ſucceſſuros non XI.
exiſtimabat. Erat vna navis Rhodia in dextro Cæſaris cornu longe ab reliquis collocata. Hanc conſpicati hoſtes non tenuerunt ſeſe: magnoque impetu IV ad eam conſtratæ naves & complures apertæ contenderunt. Cui coactus eſt Cæſar ferre ſubſidium: ne turpiter in conſpectu contumeliam acciperet; quamquam, ſi quid gravius illi accidiſſet, [2] merito caſurum judicabat. Prælium commiſſum eſt magna contentione Rhodiorum: qui quum in omnibus dimicationibus & ſcientia & virtute præſtitiſſent, tum maxime illo tempore totum onus ſuſtinere non recuſabant; ne quod ſuorum culpa detrimentum acceptum videretur. Ita prælium ſecundiſſimum

NOTÆ.

1. *Cherrhoneſus.*] Magnam Cherrhoneſum ſupra Alexandriam occaſum verſus conſtituit Ptolemæus lib. IV. cap. XVIII. VI aut VII leucis abeſt ab Alexandria, vocaturque *Beſire.* Vbi antiqua vrbs Buſiris olim poſita, cujus nunc viſuntur mœnia vacua. Cherrhoneſus porro Græce peninſula eſt, quo nomine multæ terræ deſignantur.

2. *Merito caſurum judicabat.*] Quod ſcilicet ſe a reliquis longius ſegregarat.

mum eſt factum. Capta eſt vna hoſtium quadriremis: depreſſa eſt altera. [1] Deinde omnes epibatis nudatæ: magna præterea multitudo in reliquis navibus propugnatorum eſt interfecta. Quod niſi nox prælium diremiſſet, tota claſſe hoſtium Cæſar potitus eſſet. Hac calamitate perterritis hoſtibus, adverſo vento leniter flante, naves onerarias Cæſar [2] remulco victricibus ſuis Alexandriam deducit.

XII. Eo detrimento adeo ſunt fracti Alexandrini, quum non jam virtute propugnatorum, ſed ſcientia claſſiariorum ſe victos viderent. * [3] Quibus, & ſuperioribus locis ſublevabantur, vt ex ædificiis defendi poſſent: & materiam cunctam objicerent, quod noſtræ claſſis oppugnationem etiam ad terram verebantur. Iidem, poſtea quam Ganymedes in concilio confirmavit, ſeſe & eas, quæ eſſent amiſſæ, reſtituturum, & numerum adaucturum, magna ſpe & fiducia veteres efficere naves, accuratiuſque huic rei ſtudere atque inſervire inſtituerunt: ac, tametſi amplius cx navibus longis in portu navalibuſque amiſerant, non tamen reparandæ claſſis cogitationem depoſuerunt. Videbant enim non auxilia Cæſari, non commeatus ſupportari poſſe, ſi claſſe ipſi valerent. Præterea nautici homines, & vrbis & regionis maritimæ, quotidianoque vſu a pueris exercitati, ad naturale ac domeſticum bonum refugere cupiebant; &, quantum parvulis navigiis profeciſſent, ſentiebant: itaque omni ſtudio ad parandam claſſem incubuerunt.

XIII. Erant [4] omnibus oſtiis Nili cuſtodiæ exigendi portorii cauſſa diſpoſitæ. Naves veteres erant in occultis regiæ navalibus, quibus multis annis ad navigandum non erant vſi. Has reficiebant; illas Alexandriam revocabant. Deerant remi: porticus, gymnaſia, ædificia publica detegebant: aſſeres remorum vſum obtinebant. Aliud naturalis ſollertia, aliud vrbis copia ſubminiſtrabat. Poſtremo non longam navigationem parabant, ſed præſentis temporis neceſſitati ſerviebant, & in ipſo portu confligendum videbant. Itaque paucis diebus, contra omnium opinionem, quadriremes xxII, quinqueremes v confecerunt, ad has minores apertaſque complures adjecerunt: &, in portu periclitati remigio, quid quæque earum efficere poſſet, idoneos milites impoſuerunt, ſeque ad confligendum omnibus rebus paraverunt. Cæſar Rhodias naves IX habebat; (nam, X miſſis, vna in curſu litore Ægyptio defecerat), Ponticas VIII, [5] Lycias v, ex Aſia XII.*

[1] Ex

Notæ.

1. *Deinde omnes epibatis nudatæ.*] Epibatæ vox Græca quæ *aſcenſores* ſignificat. Turnebus legit: *Duæ omnibus epibatis nudatæ*, bene, mea quidem ſententia. Adjuvat hanc conjecturam quod duo M.S. Thuanæ bibliothecæ habent *omnibus* Nihil autem eſt facilius quam ex *duæ* factum eſſe *deinde*.

2. *Remulco.*] De remulco ſupra dictum.

3. *Quibus & ſuperioribus locis.*] Magna lacuna, quæ ſi ope cujuſdam exemplaris hactenus inviſi explenda, qua fortaſſe commemoratum fuerat incendium illud, quo compulſus eſt periculum propulſare, quo incendio magna bibliotheca conflagravit, teſte Plutarcho in Cæſare.

4. *Omnibus oſtiis Nili.*] Sunt ſeptem oſtia Nili.

5. *Lycias.*] Lycia Aſiæ regio in qua ſunt Xanthus & Patara vrbes. Lycios laudat Strabo, quod cum eſſent mari potentes, & XXIII

[1] Ex

[1] Ex his quinqueremes v erant, & quadriremes x. Reliquæ infra hanc magnitudinem, & pleræque apertæ. Tamen virtute militum confiſus, cognitis hoſtium copiis, ſe ad dimicandum parabat. Poſtquam eo ven- XIV.
tum eſt, vt ſibi vterque eorum conſideret; Cæſar Pharon claſſe circumvehitur, adverſaſque naves hoſtibus conſtituit: in dextro cornu Rhodias collocat, in ſiniſtro Ponticas. Inter has ſpatium CD paſſuum relinquit, quod ſatis eſſe ad explicandas naves videbatur. Poſt hunc ordinem reliquas naves ſubſidio diſtribuit: quæ quamque earum ſequatur, & cui ſubveniat, conſtituit atque imperat. Non dubitanter Alexandrini claſſem producunt, atque inſtruunt; in fronte collocant XXII. Reliquas ſubſidiarias in ſecundo ordine conſtituunt. Magnum præterea numerum minorum navigiorum & ſcapharum producunt cum [2] malleolis ignibuſque; ſi quid ipſa multitudo, & clamor, & flamma noſtris terroris afferre poſſent. Erant inter duas claſſes vada tranſitu anguſto, quæ pertinent ad regionem Africæ. [3] Sic enim prædicant, partem eſſe Alexandriæ dimidiam Africæ. Satiſque diu inter ipſos eſt exſpectatum, ab vtris tranſeundi fieret initium: propterea quod, eo qui intraſſent, & ad explicandam claſſem, & ad receptum, ſi durior accidiſſet caſus, impeditiores fore videbantur.

NOTÆ.

vrbes haberent & naves, vicinique eſſent Cilicibus qui piraticam exercebant, nullo tamen turpis lucri amore in maleficium impulſi ſunt. Vnde illis contigerit, Romanorum permiſſu patrias leges & libertatem retinuiſſe, jampridem deletis Cilicibus a Servilio Iſaurico & Pompeio Magno.

1. *Ex his quinqueremes, &c.*] Naves quæ v & IV remorum ordinibus agebantur. Sed quoniam ejuſmodi ordinum non ſemel mentio fiet, ſciendum primas naves vno fuiſſe ordine remorum contentas, deinde hominum induſtria res augente, duos ordines remorum inventos, inde tres ordines, tum quatuor, poſtea quinque. *Dicrotæ* Græco nomine, & *biremes* Latino dictæ ſunt quæ binis ordinibus remorum agebantur, quæ ternis, *triremes*, quæ quaternis, *quadriremes*, quæ quinis, *quinqueremes*, & ſic de aliis. Nam ſenſim res vſque eo increvit, vt naves non jam differrent a domo ſtabili quod ad vſum pertinet. Illi autem ordines erant alii aliis ſuperiores, quod cum ex numiſmatis intelligitur, tum ex aliquot autorum locis. Declarat potiſſimum ille Livii ex III. dec. l. x. *Claſſis Punica ad Viscam ſtationem habebat. Ex ea tres quadriremes, ſeu clam miſſo a Carthagine nuntio vti fieret, ſeu Aſdrubale qui claſſi præerat ſine publica fide auſo facinus, quinqueremem Romanam ſuperantem promontorium ex alto repente aggreſſæ ſunt. Sed neque roſtro ferire celeritate ſubterlabentem poterant, neque tranſilire armati ex humilioribus in altiorem navem, & defendebatur egregie quoad tela ſuppeditarant.* Quo ex loco intelligitur quinqueremes fuiſſe altiores, quia plures erant ordines alii aliis ſuperiores & inferiores, item fuiſſe celeriores quia plures habebant remos.

2. *Malleolis ignibuſque.*] Malleolus ſic ab Ammiano Marcellino deſcribitur lib. IV. cap. XVIII. *Malleoli teli genus figuratur hac ſpecie. Sagitta eſt cannea inter ſpiculum & arundinem multifido ferro coagmentata, quæ in muliebris coli formam quo nentur lintea ſtamina concavatur, ventre ſubtiliter & pluriſariam patens, atque in alveo ipſo ignem cum aliquo ſuſcipit alimento & ſic emiſſa lentius arcu invalido ignitur (ictu enim rapidiore extinguitur) ſi hæſerit vſquam, tenaciter cremat, aquiſque conſperſa acriores excitat æſtus incendiorum, nec remedio vllo quam ſuperpoſito pulvere conſopitur.*

3. *Sic enim prædicant, &c.*] Qui terram in partes tres diviſerant, Europam ab Aſia & Africa mari mediterraneo diſterminarant, Aſiam vero ab Africa flumine Nilo, quod cum plura habeat oſtia, ſitque illud ad occidentem quod Canopicum dicitur, juxta quod eſt Alexandria, jure a Plinio lib. V. cap. X. in parte Africæ dicitur condita.

XV. bantur. Rhodiis navibus præerat Euphranor, animi magnitudine ac virtute magis cum noſtris hominibus, quam cum Græcis, comparandus. Hic ob notiſſimam ſcientiam atque animi magnitudinem delectus eſt ab Rhodiis, qui imperium claſſis obtineret. Qui, vbi Cæſaris animum advertit; Videris mihi, inquit, Cæſar, vereri, ſi hæc vada primus navibus intraveris, ne prius dimicare cogaris quam reliquam claſſem poſſis explicare. Nobis rem committe, nos prælium ſuſtinebimus: neque tuum judicium fallemus; dum reliqui ſubſequantur. Hos quidem diutius in noſtro conſpectu gloriari magno nobis & dedecori & dolori eſt. Cæſar illum adhortatus, atque omnibus laudibus proſecutus, dat ſignum pugnæ. Progreſſas vltra vadum IV Rhodias naves circumſiſtunt Alexandrini, atque in eas impetum faciunt. Suſtinent illi, atque arte ſollertiaque ſe explicant: ac tantum doctrina potuit, vt in diſpari numero nulla tranſverſa hoſti objiceretur, nullius remi detergerentur, ſed ſemper venientibus adverſæ occurrerent. Interim ſunt reliquæ ſubſecutæ. Tum [1] neceſſario diſceſſum ab arte eſt propter anguſtias loci, atque omne certamen in virtute conſtitit. Neque vero Alexandriæ fuit quiſquam aut noſtrorum, aut oppidanorum, qui aut in opere, aut in oppugnatione occupatum animum haberet, quin altiſſima tecta peteret, [a] atque ex omni proſpectu locum ſpectaculo caperet, precibuſque & votis victoriam [2] ſuis ab diis immorta-
XVI. libus expoſceret. Minime autem erat par prælii certamen. [3] Noſtris enim prorſus neque terra neque mari effugium dabatur victis: [4] omniaque victoribus erant futura in incerto. Illi, ſi ſuperaſſent navibus, omnia tenerent; ſi inferiores fuiſſent, reliquam tamen fortunam periclitarentur. Simul illud grave ac miſerum videbatur, perpaucos de ſumma rerum ac de ſalute omnium decertare: quorum ſi quis aut animo aut virtute ceſſiſſet, reliquis etiam eſſet cavendum, quibus pro ſe pugnandi facultas non fuiſſet. Hæc ſuperioribus diebus ſæpenumero Cæſar ſuis expoſuerat, vt hoc majori animo contenderent, quod omnium ſalutem ſibi commendatam viderent. Eadem ſuum quiſque contubernalem, amicum, notum, proſequens erat obteſtatus, ne ſuam atque omnium falleret opinionem, quorum judicio delectus ad pugnam proficiſceretur. Itaque hoc animo eſt decertatum, vt neque [5] maritimis nauticiſque ſollertia atque ars præſidium

INTERPRETATIO.

[a] *Vndecunque poterat proſpici caperet locum ad ſpectandum* prælium.

NOTÆ.

1. *Neceſſario diſceſſum ab arte eſt.*] Regendarum navium.

2. *Suis ab diis immortalibus expoſceret.*] Non vt ſupra de Maſſilienſibus in lib. II. de bello civili, *ab diis expoſceret*, ſed *ab ſuis*. Nam Ægyptiis ſui erant dii, non aliis tantum gentibus communes, ſed aliis etiam gentibus exoſi. Virgil.
Omnigenûmque Deûm monſtra, & latrator Anubis.

3. *Noſtris enim prorſus, &c.*] Quia plures hoſtes quam amici.

4. *Omniaque victoribus erant futura in incerto.*] Quia plura adhuc vincenda pericula.

5. *Maritimis, &c.*] Supple *Alexandrinis*. In hac enim arte ſolertes ſupra dicti ſunt.

ſidium ferret; neque numero navium præſtantibus multitudo prodeſſet, [1] neque flexi ad virtutem ex tanta multitudine viri virtuti noſtrorum poſſent adæquari. Capitur hoc prælio quinqueremis vna, & biremis cum defenſoribus remigibuſque; & deprimuntur tres, noſtris incolumibus omnibus. Reliquæ [2] propinquam fugam ad oppidum capiunt; quas protexerunt ex molibus atque ædificiis imminentibus, & noſtros adire propius prohibuerunt.

XVII. Hoc ne ſibi ſæpius accidere poſſet, omni ratione Cæſar contendendum exiſtimavit, [3] vt inſulam molemque ad inſulam pertinentem in ſuam redigeret poteſtatem. Perfectis enim magna ex parte munitionibus in oppido, & illam, & vrbem vno tempore tentari poſſe confidebat. Quo capto conſilio, cohortes x, & levis armaturæ electos, quos idoneos ex equitibus Gallis arbitrabatur, in navigia minora ſcaphaſque imponit: [4] alteram inſulæ partem diſtinendæ manus cauſſa cum conſtratis navibus aggreditur, præmiis magnis propoſitis, qui primus inſulam cepiſſet. Ac primo impetum noſtrorum pariter ſuſtinuerunt. Vno enim tempore & ex tectis ædificiorum propugnabant, & littora armati defendebant, quo propter aſperitatem loci non facilis noſtris aditus dabatur: & ſcaphis navibuſque longis v [5] mobiliter & ſcienter anguſtias loci tuebantur. Sed vbi locis primum cognitis, vadiſque pertentatis, pauci noſtri in littore conſtiterunt, atque hos ſunt alii ſubſecuti; [6] conſtanterque in eos, qui in littore æquo inſtiterant, impetum fecerunt; omnes Pharitæ terga verterunt. His pulſis, cuſtodia portus relicta, ad littora & vicum applicaverunt; ſeque ex navibus ad tuenda ædificia ejecerunt.

XVIII. Neque vero diutius ipſi [ex] munitione ſe continere potuerunt. Etſi erat non diſſimile, atque Alexandriæ, genus ædificiorum (vt minora majoribus conferantur): [a] turreſque editæ & conjunctæ muri locum obtinebant. Neque noſtri aut ſcalis, aut cratibus, aut reliquis rebus parati venerant ad oppugnandum, ſed terror hominibus mentem conſiliumque eripit, & membra debilitat; vt tunc accidit. Qui ſe in æquo loco ac plano pares eſſe confidebant, iidem perterriti fuga ſuorum, & cæde paucorum, xxx pedum

INTERPRETATIO.

[a] *Et turres altæ & continentes pro muro erant.*

NOTÆ.

1. *Neque flexi ad virtutem, &c.*] MS. Victorinum habet: *Neque flecti ad virtutem ex tanta multitudine hoſtium, neque virtutes noſtrorum poſſent adæquare.*

2. *Propinquam.*] MS. Victorinum vnum, vnum item Thuanum habent *propinquum*, quod melius videtur.

3. *Vt inſulam molemque, &c.*] De quibus ſupra in fine primi libri.

4. *Alteram inſulæ partem, &c.*] Cum in ſuperiore libro Pharon a ſe occupatam Cæſar ſcripſerit, veriſimile eſt non tota inſula fuiſſe potitum, ſed partem aliquam in hoſtium remanſiſſe poteſtate, vt ex iis quæ ſequuntur videre licet.

5. *Mobiliter & ſcienter anguſtias loci tuebantur.*] Has nempe anguſtias quas moles in altum jacta efficiebat, quas ſupra anguſtum iter vocat.

6. *Conſtanterque.*] Statariam pugnam pugnantes, non mobilem & incertam vt in mari.

pedum altitudine in ædificiis conſiſtere auſi non ſunt, ſeque per molem
in mare præcipitaverunt, & DCCC paſſuum intervallum ad oppidum ena-
taverunt. Multi tamen ex iis capti interfectique ſunt, ſed numerus ca-
XIX. ptivorum omnino fuit DC. Cæſar, præda militibus conceſſa, ædificia
diripi juſſit; [1] caſtellumque ad pontem, qui propior erat Pharo, com-
munivit; atque ibi præſidium poſuit. Hunc fuga Pharitæ reliquerant;
fortiorem illum propioremque oppido Alexandrini tuebantur. Sed eum
poſtero die ſimili ratione aggreditur; quod, his obtentis duobus, om-
nem navigiorum excurſum & repentina latrocinia ſublatum iri videbatur.
Iamque eos, qui præſidio eum locum tenebant, tormentis e navibus ſa-
gittiſque depulerat, atque in oppidum redegerat; & cohortium III inſtar
in terram expoſuerat. Non enim plures conſiſtere anguſtiæ loci patie-
bantur. Reliquæ copiæ in navibus ſtationem obtinebant. Quo facto im-
perat pontem adverſus hoſtem prævallari, &, qua exitus navibus erat, for-
nice exſtructo, quo pons ſuſtinebatur, lapidibus oppleri atque obſtrui:
[2] quorum altero opere effecto, nulla omnino ſcapha egredi poſſet: altero
inſtituto, omnes Alexandrinorum copiæ ex oppido ſe ejecere, & contra
munitiones pontis latiore loco conſtiterunt; eodemque tempore, quæ con-
ſueverant navigia per pontes [3] ad incendia onerariarum emittere, ad molem
conſtituerunt. Pugnabatur a noſtris ex ponte, ex mole; ab illis ex area,
XX. quæ erat adverſus pontem, & ex navibus contra molem. In his rebus
occupato Cæſare, militeſque hortante, remigum magnus numerus & claſ-
ſiariorum ex longis navibus noſtris in molem ſe ejecit. Pars eorum ſtudio
ſpectandi ferebatur: pars etiam cupiditate pugnandi. Hi primum navigia
hoſtium lapidibus ac fundis a mole repellebant; ac multum proficere multi-
tudine telorum videbantur. Sed poſtquam vltra eum locum ab latere eo-
rum aperto auſi ſunt egredi ex navibus Alexandrini pauci, vt ſine ſignis
certiſque ordinibus, ſine ratione prodierant, ſic temere in naves refugere
cœperunt. Quorum fuga incitati Alexandrini ex navibus egrediebantur,
noſtroſque acrius perturbatos inſequebantur. [4] Simul qui in navibus lon-
gis remanſerant, [5] ſcalas rapere, naveſque à terra repellere properabant;
ne hoſtes navibus potirentur. Quibus omnibus rebus perturbati milites
noſtri cohortium trium, quæ in ponte, ac prima mole conſtiterant, quum
poſt ſe clamorem exaudirent, fugam ſuorum viderent, magnam vim te-
lorum adverſi ſuſtinerent, veriti ne ab tergo circumvenirentur, & diſ-
ceſſu navium omnino reditu intercluderentur, munitionem in pontem
inſti-

NOTÆ.

1. *Caſtellumque ad pontem, &c.*] Supra dictum eſt a Cæſare Pharum inſulam ponte cum oppido conjungi. Hirtius vero in parte pontis quæ propior erat Pharo, præſidium a Cæſare fuiſſe conſtitutum dicit.

2. *Quorum altero opere effecto.*] Scilicet pontis fornice oppleto.

3. *Ad incendia onerariarum.*] Supple *Romanarum.*

4. *Simul qui in navibus longis remanſerant.*] Romanis.

5. *Scalas rapere.*] Quibus in naves aſcenditur, ne iis vtantur hoſtes ad aſcenſum.

inſtitutam reliquerunt, & magno curſu incitati ad naves contenderunt. Quorum pars proximas nacta naves multitudine hominum atque onere depreſſa eſt: pars reſiſtens & dubitans, quid eſſet capiendum conſilii, ab Alexandrinis interfecta eſt: nonnulli feliciore exitu expeditas ad ancoram naves conſecuti incolumes diſceſſerunt: [1] pauci allevati ſcutis, & animo ad conandum nixi, ad proxima navigia adnatarunt. Cæſar, quoad XXI.
potuit, cohortando ſuos ad pontem & munitiones contendere, eodem in periculo verſatus eſt: poſtquam vniverſos cedere animadvertit, in ſuum navigium ſe recepit. Quo multitudo hominum inſecuta quum irrumperet, neque adminiſtrandi neque repellendi a terra facultas daretur; fore, quod accidit, ſuſpicatus, ſeſe ex navigio ejecit, atque ad eas, quæ longius conſtiterant, [2] naves adnatavit. Hinc ſuis laborantibus ſubſidio ſcaphas mittens, nonnullos conſervavit. Navigium quidem ejus multitudine depreſſum militum, vna cum hominibus interiit. Hoc prælio deſiderati ſunt ex eo numero legionariorum militum circiter CD, & paullo vltra eum numerum claſſiarii & remiges. Alexandrini eo loco caſtellum magnis munitionibus, multiſque tormentis confirmaverunt, atque, [3] egeſtis ex mari lapidibus, libere ſunt vſi poſtea ad mittenda navigia. Hoc de- XXII.
trimento milites noſtri tantum abſuerunt vt perturbarentur, vt incenſi potius atque incitati magnas acceſſiones fecerint in operibus hoſtium expugnandis, in præliis quotidianis, quandocumque fors obtulerat procurrentibus & erumpentibus Alexandrinis [4] * manum comprehendi multum operibus, & ardentibus ſtudiis militum nec divulgata Cæſaris cohortatio ſubſequi legionum aut laborem, aut pugnandi poterat cupiditatem: vt magis deterrendi & continendi a perículoſiſſimis eſſent dimicationibus, quam incitandi ad pugnandum. Alexandrini, quum Romanos & ſe- XXIII.
cundis rebus confirmari, & adverſis incitari viderent, neque vllum belli tertium caſum noſſent, quo poſſent eſſe firmiores; vt conjectura conſequi poſſumus, aut admoniti a regis amicis, qui in Cæſaris erant præſidiis, aut ſuo priore conſilio, per occultos nuntios regi probato; legatos ad Cæſarem miſerunt, vt dimitteret regem, tranſireque ad ſuos pateretur: paratam enim omnem multitudinem eſſe confectam tædio puellæ, [5] fiduciario regno, dominatione crudeliſſima Ganymedis, facere id, quod rex imperaſſet: quo ſi auctore in Cæſaris fidem amicitiamque venturi eſſent, nullius periculi timorem multitudini fore impedimento, quo minus ſe dederent.

NOTÆ.

1. *Pauci allevati ſcutis.*] Ex Polybio enim latitudo ſcuti Romani erat I V pedum cum dimidio, longitudo vero I V pedum.

2. *Naves adnatavit.*] Suetonius tradit per CC paſſus nataſſe elata læva, ne libelli quos tenebat manu madeſierent, item tracto paludamento, ne hoſtis haberet.

3. *Egeſtis ex mari lapidibus.*] Quibus obſtructus erat fornix.

4. *.] Lacuna manifeſta, quam vetuſtas intulit.

5. *Fiduciario regno*] Fiduciarium eſt quod tuæ fidei mandatum eſt ad tempus. Tale enim erat regnum Arſinoes, quod erat reddituta controverſia inter fratrem & Cleopatram ſororem compoſita.

XXIV. dederent. Cæſar, etſi fallacem gentem, ſemperque alia cogitantem, alia ſimulantem, bene cognitam habebat, tamen petentibus dare veniam vtile eſſe ſtatuit: quod ſi quo pacto ſentirent ea, quæ poſtularent, manſurum in fide dimiſſum regem credebat; ſin, id quod magis illorum naturæ conveniebat, ducem ad bellum gerendum regem habere vellent, [1] ſplendidius atque honeſtius ſeſe contra regem, quam contra [2] convenarum ac fugitivorum manum, bellum eſſe geſturum. Itaque regem cohortatus, vt conſuleret regno paterno, parceret præclariſſimæ patriæ, quæ turpiſſimis incendiis & ruinis eſſet deformata, cives ſuos primum ad ſanitatem revocaret, deinde conſervaret, fidem populo Romano ſibique præſtaret; quum ipſe tantum ei crederet, vt ad hoſtes armatos eum mitteret; dextra dextram tenens, dimittere cœpit adulta jam ætate puerum. At regius animus diſciplinis fallaciſſimis eruditus, ne a gentis ſuæ moribus degeneraret, flens orare contra Cæſarem cœpit, ne ſe dimitteret. Non enim regnum ipſum ſibi conſpectu Cæſaris eſſe jucundius. Compreſſis pueri lacrimis, Cæſar ipſe commotus celeriter, ſi illa ſentiret, fore eum ſecum affirmans, ad ſuos dimiſit. Ille [3] vt ex carceribus in liberum curſum emiſſus, adeo contra Cæſarem acriter bellum gerere cœpit, vt lacrimas, quas in colloquio projecerat, gaudio videretur profudiſſe. Acciſſe hoc complures Cæſaris legati, amici, centuriones militeſque lætabantur; quod nimia bonitas ejus fallaciis pueri eluſa eſſet. Quaſi vero id Cæſar bonitate tantum adductus, ac non prudentiſſimo conſilio feciſſet.

XXV. Quum duce aſſumto Alexandrini nihilo ſe firmiores factos, aut languidiores Romanos animadverterent; eludentibuſque militibus regis ætatem atque infirmitatem, magnum dolorem acciperent, neque ſe quidquam proficere viderent; rumoreſque exſiſterent, magna Cæſari præſidia, terreſtri

N O T Æ.

1. *Splendidius atque honeſtius ſeſe contra regem, &c.*] Dio aliam cauſam commemorat his verbis: Ο' οὖν Καῖσαρ ἐνόμισε μὲν ἢ αἰ συληθῶς αὐτοὺς μεταβεβλῆσθαι (ἄλλως τε γὰρ καὶ δειλοὺς καὶ ὀξυῤῥόπους ὄντας ᾔκουε, καὶ τότε πρὸς τὰ πταίσματα καταπεπληγμένους ᾔσθετο) εἰ δ' δὴ καὶ τεχνάζοιτό τι, ἀλλ' ὅπως μὴ διὰ τοῦτ' ἐμποδίζειν τὴν εἰρήνην νομισθῇ, συνεπαινεῖν τε σφίσιν ἔφη, καὶ τὸν Πτολεμαῖον ἔπεμψεν. οὐδὲ γὰρ ἐν ἐκείνῳ τι ἰσχυρὸν ἑώρα τῆς ἡλικίας καὶ ἐκ τῆς ἀπαιδευσίας ἕνεκα ὄν. καὶ τοὺς Αἰγυπτίους ἤτοι συναλλαγήσεσθαι οἷς ἐφ' οἷς ἐβούλετο, ἢ δικαιότερον καὶ καταπολεμηθήσεσθαι καὶ καταστραφήσεσθαι ἤλπισεν, ὥστ' ἀπ' εὐλόγου δή τινος προφάσεως τῇ Κλεοπάτρᾳ παραδοθῆναι. οὐ γὰρ ἡττηθήσεσθαί ποτε ὑπ' αὐτῶν, ἄλλως τε καὶ τῆς δυνάμεως προσεληλυθυίας, προσεδόκησε. *Cæſar revera eos ſententiam mutaſſe (quippe audierat homines eſſe timidos levique momento mutabiles) acceptis cladibus conſternatos, cenſebat. Ac, ſi quid dolo agerent, tamen, ne pacem impedire videretur, illis ſe aſſentiri dixit & Ptolemæum dimiſit; nam in eo nihil eſſe virium tum ob ætatem, tum quia male fuerat inſtitutus videbat, ita vero fore, vt aut ſuis conditionibus quas ferret, Ægyptii facere pacem cogerentur, aut ſe juſtiorem eos debellandi ſubigendiq; nacturum occaſionem. Vnde probabilior eos Cleopatræ tradendi cauſa extaret, non enim ne ab ipſis vinceretur verebatur, præſertim auctus exercitu.*

2. *Convenarum.*] Convenæ ſunt promiſcui populi in vnam vrbem vndique convenientes & ibi coaleſcentes.

3. *Vt ex carceribus, &c.*] Metaphora deducta a ſeptis illis, vnde in ludis equi ad currendum emittebantur. Quæ repagula dicebantur carceres.

reſtri itinere, Syria Ciliciaque adduci, quod nondum Cæſari auditum erat; interea ea commeatum, qui noſtris mari ſupportabatur, intercipere ſtatuerunt. Itaque expeditis navigiis, locis idoneis ad [1] Canopum in ſtatione diſpoſitis navibus, inſidiabantur noſtris commeatibus. Quod vbi Cæſari nuntiatum eſt, claſſem jubet expediri atque inſtrui. [2] Præficitur Tib. Nero. Proficiſcuntur in ea claſſe Rhodiæ naves, atque in his Euphranor, ſine quo nulla vnquam dimicatio maritima, nulla etiam parum feliciter confecta erat. At fortuna, quæ plerumque eos, quos plurimis beneficiis ornavit, ad duriorem caſum reſervat, ſuperiorum temporum diſſimilis, Euphranorem proſequebatur. Nam quum ad Canopum ventum eſſet; inſtructaque vtrimque claſſis conflixiſſet, & ſua conſuetudine Euphranor primus prælium commiſiſſet; & illic triremem hoſtium perforaſſet ac demerſiſſet; proximam longius inſecutus, parum celeriter inſequentibus reliquis, circumventus ab Alexandrinis eſt: cui ſubſidium nemo tulit: ſive quod in ipſo ſatis præſidii pro virtute ac felicitate ejus putarent eſſe; ſive quod ipſi ſibi timebant. Itaque vnus ex omnibus eo prælio bene rem geſſit, ſolus cum ſua quadriremi victrice periit. Sub idem tempus XXVI
[3] Mithridates Pergamenus magnæ nobilitatis domi, ſcientiæque in bello, & virtutis, fidei dignitatiſque in amicitia Cæſaris, miſſus in Syriam Ciliciamque initio belli Alexandrini ad auxilia accerſenda, [4] cum magnis copiis quas celeriter & propenſiſſima civitatum voluntate & ſua diligentia confecerat, itinere pedeſtri, quo conjungitur Ægyptus Syriæ, Peluſium adduxit: idque oppidum firmo præſidio occupatum ab Achilla propter opportunitatem loci, (namque tota Ægyptus maritimo acceſſu Pharo, pedeſtri Peluſio, velut clauſtris, munita exiſtimatur), repente magnis circumdatum copiis, multiplici præſidio pertinaciter propugnantibus, & copiarum magnitudine, quas integras vulneratis defeſſiſque ſubjiciebat, & perſeverantia conſtantiaque oppugnandi, quo die eſt aggreſſus, in ſuam redegit poteſtatem, præſidiumque ibi ſuum collocavit. Inde re bene geſta Ale-

NOTÆ.

1. *Canopum.*] Canopus oppidum ad Heracleoticum Nili oſtium. Nunc prope, nec in eodem loco eſt vrbs a mercatoribus celebrata, *Roſette.*

2. *Præficitur Tiber. Nero.*] Tib. Nero pater eſt Tiberii Imperatoris qui Auguſto in principatu ſucceſſit. Hic non parvam operam in hoc bello præſtitit. Quapropter in Scipionis locum Pontifex ſuffectus eſt, & ad deducendas in Galliam colonias, in queis Narbona & Arelate erant, miſſus eſt.

3. *Mithridates Pergamenus.*] Is, teſte Strabone lib. XIV. Pergami natus eſt matre quæ Galatarum Tetrarchici erat generis, vnde a Mithridate Ponti rege ejus amore capto abductus, ejus ob eam cauſam fuit concubinus. Vnde nomen Mithridatis a familiaribus inditum, quaſi regis filius fuiſſet. Grandior factus, in amicitiam venit Cæſaris, cujus partes in bello civili ſecutus eſt, & militiæ præmium accepit Tetrarchiam Galatiæ, regnumque Boſpori Cimmerii; ſed cum ab Aſandro illud regnum poſſideretur, belloque illud peteret, fuit ab illo, jam Cæſare ſublato, interfectus.

4. *Cum magnis copiis quas celeriter & propenſiſſima civitatum voluntate & ſua diligentia confecerat.*] Ioſephus lib. XIV. hiſt. magnas copias ab Hircano Iudæorum rege miſſas duce Antipatro Herodis regis patre ad Cæſarem ſcribit, quorum magni in hoc bello fuiſſe quoque operam teſtatur.

Alexandriam ad Cæſarem contendit; omneſque eas regiones, per quas iter
faciebat, auctoritate ea, quæ plerumque adeſt victori, pacarat, atque in
XXVII. amicitiam Cæſaris redegerat. Locus eſt fere regionum illarum nobiliſſi-
mus non ita longe ab Alexandria, qui nominatur [1] Delta, quod nomen a
ſimilitudine litteræ cepit. Nam pars quædam fluminis Nili, [mire] deri-
vata inter ſe, duobus itineribus paullatim, medium inter ſe ſpatium relin-
quens, diverſiſſimo ad littus intervallo [a] mari conjungitur. Cui loco quum
appropinquare Mithridatem rex cognoviſſet; & tranſeundum ei flumen
ſciret; magnas adverſus eum copias miſit, quibus vel ſuperari delerique
Mithridatem, vel ſine dubio retineri poſſe credebat. Quemadmodum au-
tem optabat eum vinci; ſic ſatis habebat interclusum a Cæſare a ſe reti-
neri. Quæ primæ copiæ flumen a Delta tranſire, & Mithridati occurrere
potuerunt, prælium commiſerunt, feſtinantes præripere ſubſequentibus
victoriæ ſocietatem. Quorum impetum Mithridates magna cum pruden-
tia, conſuetudine noſtra caſtris vallatis, ſuſtinuit. Quum vero incaute
atque inſolenter ſuccedere eos munitionibus videret; eruptione vndique
facta, [2] magnum numerum eorum interficit, quod niſi locorum notitia
reliqui ſe texiſſent, partimque in naves, quibus flumen tranſierant, rece-
piſſent, funditus deleti eſſent. Qui vt paullulum ab illo timore ſe recrea-
runt, adjunctis iis, qui ſubſequebantur, rurſus Mithridatem oppugnare
XXVIII. cœperunt. Mittitur a Mithridate nuntius Cæſari, qui rem geſtam per-
ferret. [3] Cognoſcit ex ſuis eadem hæc accidiſſe rex. Ita pene ſub idem
tempus & rex ad opprimendum Mithridatem proficiſcitur, & Cæſar ad
recipiendum. Celeriore fluminis Nili navigatione rex eſt vſus, in qua
magnam & paratam claſſem habebat. Cæſar eodem itinere vti noluit; ne
navibus in flumine dimicaret: ſed, circumvectus eo mari, quod Afri-
cæ partis eſſe dicitur, ſicuti ſupra demonſtravimus, prius tamen regis
copiis occurrit, quam is Mithridatem aggredi poſſet, eumque ad ſe vi-
ctorem incolumi exercitu recepit. Conſederat cum copiis rex loco natura
munito, quod erat ipſe excelſior; [4] planitia ex omnibus partibus ſubjecta.
Tribus autem ex lateribus variis genere munitionibus tegebatur. Vnum
latus erat adjectum flumini Nilo; alterum editiſſimo loco ductum, vt
XXIX. partem caſtrorum obtineret; tertium palude cingebatur. Inter caſtra
regis & Cæſaris iter flumen intercedebat anguſtum, altiſſimis ripis; quod
in

NOTÆ.

1. *Delta*] Ideo multi Græcæ litteræ vocabulo Dekam appellavere Ægyptum, vt ait Plinius lib. v. cap. IX. Sed latius patet ad ea quæ poteſt irrigare. Vnde Homerus Ægyptum, Nilum appellat.

2. *Magnum numerum eorum interficit.*] Hoc prælium, ſeu potius hæc prælia (nam duo fuerunt) commemorat Ioſephus lib. XIV. cap. XVI. belli Iud. vbi initium vincendi factum eſſe tradit a Iudæis, quos Antipater Herodis pater ducebat, ab Hyrcano miſſis, & locum quidem etiam ſua tempeſtate *expeditionem Iudæorum* vocari & itinera illis patefacta per Iudæos eum tractum incolentes, quibus oſtenſæ ſunt Hyrcani regis litteræ.

3. *Cognoſcit ex ſuis eadem hæc accidiſſe rex.*] Ptolemæus.

4. *Planitia*] Dicitur planitia & planities, vt ſupra docuimus.

in

in Nilum influebat. Aberat autem ab regis caſtris millia paſſuum circiter VII. Rex, quum hoc itinere venire Cæſarem comperiſſet, equitatum omnem, expeditoſque delectos pedites ad id flumen miſit, qui tranſitu Cæſarem prohiberent, & [1] eminus ex ripis prælium impar inirent. Nullum enim proceſſum virtus habebat, aut periculum ignavia ſubibat. Quæ res incendit dolore milites equiteſque noſtros; quod tam diu pari prælio cum Alexandrinis certaretur. Itaque eodem tempore equites Germani diſperſi vada fluminis quærentes, partim demiſſioribus ripis flumen tranſnarunt; & legionarii, magnis arboribus exciſis, quæ longitudine vtramque ripam contingerent, projectis, repentinoque aggere injecto, flumen tranſierunt. Quorum impetum adeo pertimuerunt hoſtes, vt in fuga ſpem ſalutis collocarent. Sed id fruſtra. Namque ex ea fuga pauci ad regem refugerunt, pene omni reliqua multitudine interfecta. Cæſar, XXX. re præclariſſime geſta, quum ſubitum adventum ſuum judicaret magnum terrorem Alexandrinis injecturum, protinus victor ad regis caſtra pertendit. Hæc quum & opere magno vallata, & loci natura munita adverteret; confertamque armatorum multitudinem collocatam in vallo videret: laſſos itinere, ac præliando milites ad oppugnanda caſtra ſuccedere noluit; itaque, non magno intervallo relicto ab hoſte, caſtra poſuit. Poſtero die caſtellum, quod rex in proximo vico non longe a ſuis caſtris muniverat, brachiiſque cum opere caſtrorum conjunxerat vici obtinendi cauſſa, Cæſar aggreſſus, omnibus copiis expugnat; non quo id minori numero militum conſequi difficile factu putaret; ſed vt ab ea victoria, perterritis Alexandrinis, protinus caſtra regis oppugnaret. Itaque eo curſu, quo refugientes Alexandrinos ex caſtello in caſtra ſunt milites inſecuti, munitionibus ſucceſſerunt, acerrimeque eminus præliari cœperunt. Duabus ex partibus aditus oppugnationis noſtris dabatur; [2] vna, quam liberum acceſſum habere demonſtravi; altera, quæ mediocre intervallum inter caſtra & flumen Nilum habebat. Maxima & electiſſima Alexandrinorum multitudo defendebat eam partem, quæ facillimum aditum habebat. Plurimum autem proficiebant hoſtes in repellendis vulnerandiſque noſtris, qui in regione fluminis Nili propugnabant. Diverſis enim telis noſtri figebantur, adverſi ex vallo caſtrorum, averſi ex flumine, in quo multæ naves inſtructæ funditoribus & ſagittariis, noſtros impugnabant. Cæſar, XXXI. quum videret milites acrius præliari non poſſe, nec tamen multum proficí propter locorum difficultatem; quumque animum adverteret excelſiſſimum locum caſtrorum relictum eſſe ab Alexandrinis; quod & per ſe munitus eſſet, & ſtudio partim pugnandi, partim ſpectandi, decucurriſſent in eum locum, in quo pugnabatur; cohortes illo circuire caſtra, & ſummum locum aggredi, juſſit; hiſque [3] Carſulenum præfecit & animi magni-

NOTÆ.

1. *Eminus ex ripis.*] Quia Ægyptii facile telis prohibebant tranſitu Romanos.

2. *Vna, quam liberum acceſſum habere demonſtravi.*] A planitie ſcilicet:

3. *Carſulenum.*] Hunc Carſulenum commemorat Cæſar lib. I v. de bello Gallico.

magnitudine, & rei militaris ſcientia virum præſtantem. Quo vt ventum eſt, paucis defendentibus munitionem, noſtris contra militibus acerrime pugnantibus, diverſo clamore & prælio perterriti Alexandrini, trepidantes [1] in omnes partes diſcurrere cœperunt. Quorum perturbatione, noſtrorum animi adeo ſunt incitati, vt pene eodem tempore ex omnibus partibus, primi tamen editiſſimum locum caſtrorum caperent: ex quo decurrentes magnam multitudinem hoſtium in caſtris interfecerunt. Quod periculum plerique Alexandrini fugientes, acervatim ſe de vallo præcipitaverunt in eam partem, quæ flumini erat adjuncta. [2] Horum primis in ipſa foſſa munitionis magna vi oppreſſis, ceteri faciliorem fugam habuerunt. Conſtat fugiſſe ex caſtris regem ipſum, receptumque in navem, & multitudine eorum, qui ad proximas naves adnatabant, demerſo navigio periſſe.

XXXII. Re feliciſſime celerrimeque geſta, Cæſar, magnæ victoriæ fiducia proximo terreſtri itinere Alexandriam cum equitibus contendit; atque ea parte oppidi victor introiit, quæ præſidio hoſtium tenebatur. Neque eum conſilium ſuum feſellit, quin hoſtes, eo prælio audito, nihil jam de bello eſſent cogitaturi. Dignum adveniens fructum virtutis & animi magnitudinis tulit. Omnis enim multitudo oppidanorum, armis projectis, munitionibuſque ſuis relictis, veſte ea ſumpta, qua ſupplices dominantes deprecari conſueverunt, [3] ſacriſque omnibus prolatis, quorum religione precari offenſos iratoſque animos regum erant ſoliti, advenienti Cæſari occurrerunt, ſeque ei dediderunt. Cæſar in fidem receptos conſolatus, per hoſtium munitiones in ſuam partem oppidi magna gratulatione venit ſuorum; qui non tantum bellum ipſum ac dimicationem, ſed etiam talem adventum ejus felicem fuiſſe lætabantur.

XXXIII. Cæſar Ægypto atque Alexandria potitus [4] reges conſtituit, quos Ptolemæus teſtamento ſcripſerat, atque obteſtatus erat populum Rom. ne mutarentur. Nam majore ex duobus pueris rege amiſſo, minori tranſdidit regnum, majorique ex duabus filiis Cleopatræ, quæ manſerat in fide præſidiiſque ejus.

NOTÆ.

periit in prælio Mutinenſi, dum pugnat adverſus M. Antonium. Cicero lib. x. epiſt. ad Famil.

1. *In omnes partes diſcurrere cœperunt.*] Manuſcripti codices Regii tres & Victorinus vnus, alter item habent additum *caſtrorum*, nempe *in omnes partes caſtrorum diſcurrere cœperunt*. Quod planius videtur. Nec enim Alexandrini extra caſtra diſcurrebant quibus potius continebantur.

2. *Horum primis in ipſa foſſa munitionis magna vi oppreſſis*] Manuſcripti Regii codices tres, Victorinus vnus pro *vi* habent *ruina*, quod certe melius. Ruina enim caſus eſt, quo caſu inſequentium præcipitatorum primi præcipitati obruebantur.

3. *Sacriſque omnibus prolatis.*] Erant tam apud Græcos quam Ægyptios ſtatuæ deorum. Sed apud Ægyptios peregrinior & occultior religionis cultus.

4. *Reges conſtituit, &c*] Nempe minorem natu filiorum, majoremque natu filiarum Cleopatram, cujus amore captus bellum illud Alexandrinum ſuſceperat ſibi periculoſiſſimum. Quo confecto, adverſo amne cccc navibus totam Ægyptum perluſtravit. Cleopatra Cæſarionem Cæſari peperit, & fratri ſororique ſuperſtes ſola regnavit. Imo etiam ſuperſtite minore fratre propter ejus ætatis infirmitatem ſola regnabat, ſoliuſque nominis regii illa regnante compos minor frater erat.

ejus. [1] Minorem Arſinoën, cujus nomine diu regnaſſe impotenter Ganymeden docuimus, deducere ex regno ſtatuit; ne qua rurſus nova diſſenſio, prius quam diuturnitate confirmarentur regis imperia, per homines ſeditioſos naſceretur. Legione veterana VI ſecum deducta, ceteras ibi relinquit; quo firmius eſſet eorum regum imperium: qui neque amorem ſuorum habere poterant, quod fideliter permanſerant in Cæſaris amicitia; neque vetuſtatis auctoritatem, paucis diebus reges conſtituti. Simul ad imperii noſtri dignitatem utilitatemque publicam pertinere exiſtimabat, ſi permanerent in fide reges, præſidiis eos noſtris eſſe tutos, & hos, ſi eſſent ingrati, poſſe iiſdem præſidiis coërceri. Sic rebus omnibus confectis & collocatis, ipſe itinere terreſtri profectus eſt in Syriam. Dum XXXIV. hæc in Ægypto geruntur, [2] rex Dejotarus ad [3] Domitium Calvinum, cui Cæſar Aſiam, finitimaſque provincias adminiſtrandas tranſdiderat, venit; oratum, ne [4] Armeniam minorem, regnum ſuum, neque [5] Cappadociam, regnum [6] Ariobarzanis, poſſideri vaſtarique pateretur a [7] Pharnace: quo malo niſi liberarentur, imperata ſibi facere, pecuniamque promiſſam Cæſari non poſſe ſe perſolvere. Domitius non tantum ad explicandos ſumtus rei militaris, quum pecuniam neceſſariam eſſe judicaret,

NOTÆ.

1. *Minorem Arſinoen, &c.*] Hanc Arſinoen in triumphum duxit, ſed miſeratum populum & virginis & reginæ cum intellexiſſet, (afflevit enim populus huic ſpectaculo) neque occidit, neque in vincula conjecit, ſed dimiſit. Non tam humaniter illam poſtea ſoror Cleopatra excepit, quæ ut ſola Cyprum quam communem cum Arſinoe ſorore habebat, obtineret, effecit ut Antonius illam in templo Dianæ quo confugerat, curaret occidi.

2. *Rex Dejotarus.*] Dejotarus Galatiæ rex ope Pompeii factus fuerat, pro quo erga ſe merito ejus partes in bello civili contra Cæſarem enixe juvit. Ad Cæſaris clementiam poſt prælium Pharſalicum receptum habuit, a quo regni parte multatus, tandem accuſatus quod Cæſari apud ſe diverſanti eſſet inſidiatus, luculenta illa oratione Ciceronis quæ nunc exſtat, defenſus eſt. Extrema demum ſenectute auxiliis Brutum juvit.

3. *Domitium Calvinum.*] Hunc Domitium Calvinum miſerat Cæſar in Aſiam poſt prælium Pharſalicum, qui eam ſuo nomine jam rerum potiti adminiſtraret.

4. *Armeniam minorem*] Armenia Aſiæ regio, in majorem & minorem dividitur, ut in notitiis imperii Romani perſpicitur. Major ſecunda dicta eſt poſterioribus temporibus, minor vero prima. Hæc minor clauditur Euphrate ab oriente, ab occaſu Scordiſco monte. Dicta eſt etiam *Leucoſyria*. Hodie *Peguen & Beſech*.

5. *Cappadociam.*] Cappadocia Aſiæ minoris regio, a Cappadoce amne. Nam ante aliud nomen habuit. Ad meridiem Tauro monte dividitur a Cilicia, ad orientem Armenia eſt & Colchis, ad occidentem Paphlagonia & Galatia. Dividitur in Provincias minores.

6. *Ariobarzanis.*] Ariobarzanes Cappadociæ rex, amicus populi R. orto bello inter Cæſarem & Pompeium, Pompeianis partibus ſtuduit, pro quo ſtudio videtur aliqua pecunia fuiſſe a Cæſare mulctatus, quam illi neceſſe dependere eſſet.

7. *Pharnace.*] Pharnaces, cæſo Mithridate patre, Boſpori rex factus a victore Pompeio, occaſione belli civilis uſus recuperare regnum paternum tentavit, primumque Colchorum regionem omnem ſuo imperio adjunxit, tum abſente Dejotaro qui in caſtris Pompeii erat, totam Armeniam & Cappadociæ Pontique partes aliquas & Bithynicas quaſdam civitates occupavit. Hæc omnia negligente Cæſare, & in Ægypto bellum gerente, quod ut omnibus aliis præferret fecerat amor Cleopatræ.

ret, ſed etiam turpe populo Rom. & Cæſari victori, ſibique infame eſſe ſtatueret, regna ſociorum atque amicorum ab externo rege occupari, nuntios confeſtim ad Pharnacem miſit, Armenia Cappadociaque decederet, neve occupatione belli civilis, populi Rom. jus majeſtatemque tentaret. Hanc denuntiationem quum majorem vim habituram exiſtimaret, ſi propius eas regiones cum exercitu acceſſiſſet; ad legiones profectus, vnam ex tribus XXXVI ſecum ducit, II in Ægyptum ad Cæſarem mittit, litteris ejus evocatas: [1] quarum altera in bello Alexandrino non occurrit; quod itinere terreſtri per Syriam erat miſſa. Adjungit Cneius Domitius legioni XXXVI [2] duas a Dejotaro, quas ille diſciplina atque armatura noſtra complures annos conſtitutas habebat, equiteſque centum; totidemque ab Ariobarzane ſumit. Mittit P. Sextium ad C. Plætorium quæſtorem, vt legionem adduceret, quæ ex tumultuariis militibus in Ponto confecta erat; Quinctumque Patiſium in Ciliciam ad auxilia accerſenda. Quæ copiæ celeriter omnes juſſu Domitii [3] Comana convenerunt.

XXXV. Interim legati a Pharnace reſponſa referunt, Cappadocia ſe deceſſiſſe, Armeniam minorem recepiſſe, quam paterno nomine jure obtinere deberet; denique ejus regni cauſſa integra Cæſari ſervaretur: paratum enim ſe facere, quod is ſtatuiſſet. Cn. Domitius, quum animadverteret eum Cappadocia deceſſiſſe non voluntate adductum, ſed neceſſitate, quod facilius Armeniam defendere poſſet ſubjectam ſuo regno, quam Cappadociam longius remotam; quodque omnes III legiones adducturum Domitium putaſſet; ex quibus cum II ad Cæſarem miſſas audiſſet, audaciuſque in Armenia ſubſtitiſſet; perſeverare cœpit, vt eo quoque regno decederet: neque enim aliud jus eſſe Cappadociæ atque Armeniæ: nec juſte eum poſtulare, vt in Cæſaris adventum res integra differretur: [4] id enim eſſe integrum, quod ita eſſet, vt fuiſſet. His reſponſis datis, cum iis copiis, quas ſupra ſcripſi, profectus eſt in Armeniam, lociſque ſuperioribus iter facere inſtituit. Nam ex Ponto a Comanis jugum editum ſilveſtre eſt pertinens in Armeniam minorem, quo Cappadocia finitur ab Armenia. [5] Cujus itineris has eſſe [certas] opportunitates, quod in locis ſuperioribus nullus impetus repentinus accidere hoſtium poterat, & quod Cap-

NOTÆ.

1. *Quarum altera in bello Alexandrino non occurrit.*] Quod iter tardius fuit. Manuſcriptus Regius & Victorinus vnus codex omittunt *in*, quod Grammaticorum legibus certe aptius & convenientius.

2. *Duas a Dejotaro*] Acceptas.

3. *Comana.*] Comana vrbs Ponti nobiliſſima. Quidam vocari dicunt *Tabachza*.

4. *Id enim eſſe integrum, quod ita eſſet, vt fuiſſet*] Integrum vocatur quod intactum eſt. Quod ſi Pharnaces nihil novi molitus fuiſſet, res potuiſſent dici integræ, ſed cum multa ille novaſſet, vt res eſſent integræ, reſtituendæ erant in eum locum, in quo prius erant, vnde ipſe eas dimovebat. Integra enim cauſa dicitur, in qua nihil commutatum. Interim notandum quo conſilio ſervari rem integram ad Cæſaris adventum cupiebat, quia ſcilicet Alexandrino bello ſperabat oppreſſum iri, atque adeo ſe quæ paraverat retenturum.

5. *Cujus itineris has eſſe [certas] opportunitates.*] Manuſcripti duo codices Regii & Victorinus impreſſus perveruſtus habent:

Cappadocia his jugis ſubjecta magnam commeatus copiam erat ſubmini-
ſtratura. Complures interim legationes Pharnaces ad Domitium mittit, XXXVI.
quæ de pace agerent, regiaque munera Domitio ferrent. Ea conſtanter
omnia aſpernabatur : nec ſibi quidquam fore antiquius, quam dignita-
tem populi Romani & regna ſociorum recuperare, legatis reſpondebat.
Magnis & continuis itineribus confectis, quum adventaret [1] Nicopolim,
quod oppidum in Armenia minore poſitum eſt, plano ipſum loco, mon-
tibus tamen altis ab duobus lateribus objectis, ſatis magno intervallo ab
oppido remotis, caſtra poſuit longe a Nicopoli circiter millia paſſuum
VII. Quibus ex caſtris, quum locus anguſtus atque impeditus eſſet tranſ-
eundus, Pharnaces in inſidiis delectos pedites omneſque pene diſpoſuit
equites. Magnam autem multitudinem pecoris intra eas fauces diſſipari
juſſit; paganoſque & oppidanos in iis locis obverſari : vt, ſi amicus Do-
mitius eas anguſtias tranſiret, nihil de inſidiis ſuſpicaretur, quum in agris
& pecora & homines animadverteret verſari, tamquam amicorum adven-
tu : ſin vero vt in hoſtium fines veniret, præda diripienda milites diſſi-
parentur, diſperſique cæderentur. Hæc quum adminiſtraret, nunquam XXXVII.
tamen intermittebat legatos de pace atque amicitia mittere ad Domitium:
quum hoc ipſo crederet eum facilius decipi poſſe. At contra ſpes pacis
Domitio in iiſdem caſtris morandi attulit cauſſam. Ita Pharnaces, amiſſa
proximi temporis occaſione, veritus, ne cognoſcerentur inſidiæ, ſuos in
caſtra revocavit. Domitius poſtero die propius Nicopolim acceſſit, [a] ca-
ſtraque oppido contulit. Quæ dum muniunt noſtri, Pharnaces aciem
inſtruxit ſuo more atque inſtituto. In fronte enim, ſimplici directa acie,
cornua trinis firmabantur ſubſidiis. Eadem ratione hæc media colloca-
bantur acie, duobus dextra ſiniſtraque intervallis, ſimplicibus ordinibus
inſtructis. Perfecit incœptum caſtrorum opus Domitius, parte copiarum
pro vallo inſtructa. Proxima nocte Pharnaces, interceptis tabellariis, XXXVIII.
qui de Alexandrinis rebus litteras ad Domitium ferebant, cognoſcit Cæ-
ſarem magno in periculo verſari, flagitarique a Domitio, vt quampri-
mum ſibi ſubſidia mitteret, propiuſque ipſe Alexandriam per Syriam ac-
cederet. Qua cognita re, Pharnaces victoriæ loco ducebat, ſi trahere
tempus

INTERPRETATIO.

[a] *Et caſtra metatus eſt ante urbem.*

NOTÆ.

Cujus itineris hæ erant certæ opportunitates, quæ ſine dubio melior lectio, cum certus in ea ſit orationis ordo, in hac nullus, ſed potius magna inconſequentia.

1. *Nicopolim.*] Hæc Nicopolis condita fuit a Pompeio, teſte Strabone lib. XII. & a Ptolemæo pariter Armeniæ minori attribuitur.

2. *Vt, ſi amicus Domitius eas anguſtias tranſiret.*] Manuſcripti tres codices Regii, Thuani duo, item Victorinus vnus, & impreſſus ibidem pervetuſtus habent : *Vt ſive amicus ſive inimicus Domitius eas anguſtias tranſiret*, quod melius eſt. Tam enim fallebat Domitium ſtratagema, ſi veniret inimicus, quam ſi amicus, quandoquidem inſidiarum illi opinionem minuebat, & male ſecurum faciebat.

tempus poſſet: quum diſcedendum celeriter Domitio putaret. Itaque ab oppido, qua facillimum acceſſum & æquiſſimum ad dimicandum noſtris videbat, foſſas II directas, non ita magno medio intervallo relicto, IV pedum altitudinis in eum locum deduxit, quo longius conſtituerat ſuam non producere aciem. Inter has foſſas aciem ſemper inſtruebat: equitatum autem ab lateribus omnem extra foſſam collocabat: qui neque aliter vtilis
XXXIX. eſſe poterat, & multum numero anteibat noſtrum equitatum. Domitius autem, quum Cæſaris magis periculo, quam ſuo, commoveretur; neque ſe tuto diſceſſurum arbitraretur, ſi conditiones, quas rejecerat, rurſus appeteret, aut ſine cauſſa diſcederet; ex propinquis caſtris in aciem exercitum eduxit. XXXVI legionem in dextro cornu collocavit; Ponticam in ſiniſtro; Dejotari legiones in mediam aciem contulit, quibus tamen anguſtiſſimum frontis reliquit intervallum, reliquis cohortibus in ſubſidiis collocatis. Sic vtrimque acie inſtructa, proceſſum eſt ad dimi-
XL. candum. Signo ſub idem tempus ab vtroque dato, concurritur: acriter varieque pugnatur. Nam XXXVI legio, quum extra foſſam in equitatum regis impetum feciſſet, adeo ſecundum prælium fecit, vt mœnibus oppidi ſuccederet, foſſamque tranſiret, adverſoſque hoſtes aggrederetur. At Pontica ex altera parte legio, quum paullulum averſa hoſtibus ceſſiſſet, foſſam autem circuire [acies] ſecundo conata eſſet, vt aperto latere aggrederetur hoſtem, in ipſo tranſitu foſſæ confixa & oppreſſa eſt. Dejotari vero legiones vix impetum ſuſtinuerunt. Ita victrices reges copiæ cornu ſuo dextro, mediaque acie converterunt ſe ad XXXVI legionem: quæ tamen fortiter vincentium impetum ſuſtinuit; magnis copiis hoſtium circumdata, præſentiſſimo animo [1] pugnans in orbem ſe recepit ad radices montium: quo Pharnaces inſequi, propter iniquitatem loci, noluit. Ita, Pontica legione pene tota amiſſa magna parte Dejotari militum interfecta, XXXVI legio in loca ſe ſuperiora contulit, non amplius CCL deſideratis. Ceciderunt eo prælio ſplendidi ac illuſtres viri nonnulli equites Romani. Quo tamen incommodo Domitius accepto, reliquias exercitus diſſipati collegit, itineribuſque tutis per Cappadociam [2] ſe in
XLI. Aſiam recepit. Pharnaces rebus ſecundis elatus, quum de Cæſare ea, quæ optabat, ſperaret, Pontum omnibus copiis occupavit: [3] ibique & victor, & crudeliſſimus rex, [4] quum ſibi fortunam paternam feliciore eventu

NOTÆ.

1. *Pugnans in orbem ſe recepit.*] Factitatum hoc eſt, vt ſupra diximus, ab iis qui ſuſtinere vim hoſtium, non impetum facere volebant.

2. *Se in Aſiam recepit.*] Proprie dictam Nam alioqui Cappadocia per quam iter faciebat, in Aſia erat. Aſia vero proprie dicta terminatur a ſeptentrione Bithynia, ab occidente reliqua Propontidis parte, Helleſponto, Ægeo, Cario & Myrtoo mari.

3. *Ibique & victor, & crudeliſſimus rex.*] Confirmant id ſecuti ſcriptores. Plutarchus ait victoria immodice vſum, Dion capta direptaque Amiſo puberes omnes interfeciſſe, Appianus pueris quoque manus præcidiſſe.

4. *Quum ſibi fortunam paternam feliciore eventu deſtinaret.*] Hoc eſt, ſecundam, Mithridati enim diu fortuna faverat, ſed tandem malum ſortitus eſt eventum.

eventu deſtinaret, multa oppida expugnavit; bona civium Romanorum Ponticorumque diripuit: [1] ſupplicia conſtituit in eos, qui aliquam formæ atque ætatis commendationem habebant, ea quæ morte eſſent miſeriora; Pontumque nullo defendente, paternum regnum ſe recepiſſe glorians, obtinebat. Sub idem tempus in Illyrico eſt incommodum acceptum, XLII.
quæ provincia ſuperioribus menſibus retenta non tantum ſine ignominia, ſed etiam cum laude erat. Namque eo miſſus æſtate cum II legionibus [2] Q. Cornificius [3] Cæſaris quæſtor pro prætore, quamquam erat provincia minime copioſa ad exercitus alendos, & [4] finitimo bello ac diſſenſionibus vaſtata & confecta, tamen prudentia ac diligentia ſua, quod magnam curam ſuſpiciebat, ne quo temere progrederetur, & recepit, & defendit. Namque & caſtella complura locis editis poſita, quorum opportunitas caſtellanos impellebat ad decurſiones faciendas, & bellum inferendum, expugnavit; eaque præda milites donavit: quæ etſi erat tenuis, tamen in tanta provinciæ deſperatione erat grata, præſertim virtute parta: & quum Octavius ex fuga Pharſalici prælii magna claſſe in illum ſe ſinum contuliſſet, paucis navibus [5] Iadertinorum, [a] quorum ſemper in rempub. ſingulare conſtiterat officium, diſperſis Octavianis navibus erat potitus; vt vel claſſe dimicare poſſet, adjunctis captivis, navibus ſociorum. Et quum diverſiſſima parte orbis terrarum Cn. Pompeium victor Cæſar ſequeretur; complureſque adverſarios in Illyricum, propter Macedoniæ propinquitatem, ſe, reliquis ex fuga collectis, contuliſſe audiret; litteras ad Gabinium mittit, vti cum legionibus tironum, quæ nuper erant conſcriptæ, proficiſceretur in Illyricum, conjunctiſque copiis cum Q. Cornificio, ſi quod periculum provinciæ inferretur, depelleret: ſin ea non magnis copiis tuta eſſe poſſet, in Macedoniam legiones adducerent. Omnem enim illam partem regionemque vivo Cn. Pompeio bellum inſtauraturam eſſe credebat. Gabinius, vt in Illyricum venit, hiberno tem- XLIII.
pore anni, ac difficili; ſive copioſiorem provinciam exiſtimans, ſive multum fortunæ victoris Cæſaris tribuens, ſive virtute & ſcientia ſua confiſus, quam ſæpe in bellis periclitatus magnas res & ſecundas ductu auſuque ſuo

INTERPRETATIO.

[a] *Qui ſoli numquam non præſtiterant officium* ſuum *reipublicæ*.

NOTÆ.

1. *Supplicia conſtituit, &c.*] Exſecabat enim virilia inſignibus forma & ætate florentibus. Quod viro nato morte acerbius eſt.

2. *Q. Cornificius.*] Hic eſt Cornificius ad quem Cicero ſcribit lib. XII. epiſt. ad Famil. periit in Africa poſt cædem Cæſaris, cum ſenatus partes defenderet.

3. *Cæſaris quæſtor pro prætore.*] Cum prætoria poteſtate, quia Illyricum vna de Cæſaris provinciis erat.

4. *Finitimo bello ac diſſenſionibus vaſtata & confecta.*] Civili bello quod in Macedonia gerebatur finitima Illyrico. Diſſenſiones autem erant, quod alii Cæſari, alii Pompeio ſtuderent.

5. *Iadertinorum.*] Iadera vrbs Illyrica maritima, *Zara* hodie dicitur. Hanc Mela ſcribit eſſe vicinam Salonis & Apolloniæ. Nonnullis *Hiadera* ſcribitur.

ſuo geſſerat; neque provinciæ facultatibus ſublevabatur, quæ partim erat exinanita; partim infidelis; neque navibus, intercluſo mari tempeſtatibus, commeatus ſupportari poterat; magniſque difficultatibus coactus non vt volebat, ſed vt neceſſe erat, bellum gerebat. Ita, cum duriſſimis tempeſtatibus, propter inopiam, caſtella aut oppida expugnare cogeretur, crebra incommoda accipiebat: adeoque eſt a barbaris contemptus, vt, Salonam ſe recipiens in oppidum maritimum, quod cives Romani fortiſſimi fideliſſimique incolebant, [1] in agmine dimicare ſit coactus. Quo prælio duobus millibus militum amplius amiſſis, centurionibus XXXVIII, tribunis IV, cum reliquis copiis Salonam ſe recepit; ſummaque ibi difficultate rerum omnium preſſus paucis menſibus morbo periit. Cujus & infelicitas vivi, & ſubita mors in magnam ſpem Octavium adduxit provinciæ potiundæ: quem tamen diutius in rebus ſecundis & fortuna, quæ plurimum in bellis poteſt, diligentiaque Cornificii, & virtus Vatinii verſari paſſa non eſt.

XLIV. Vatinius, Brundiſii quum eſſet, cognitis rebus, quæ geſtæ erant in Illyrico, quum crebris litteris Cornificii ad auxilium provinciæ ferendum evocaretur: & M. Octavium audiret cum barbaris fœdera percuſſiſſe, compluribuſque locis noſtrorum militum oppugnare præſidia, partim claſſe per ſe, partim pedeſtribus copiis per barbaros: etſi gravi valetudine affectus, vix corporis viribus animum ſequebatur; tamen virtute vicit incommodum naturæ, difficultateſque hiemis & ſubitæ præparationis. Nam quum ipſe paucas in portu naves longas haberet, litteras in Achaiam ad Q. Kalenum miſit, vti ſibi claſſem mitteret. Quod quum tardius fieret, quam periculum noſtrorum flagitabat, qui ſuſtinere impetum Octavii non poterant; [2] navibus actuariis, quarum numerus erat ſatis magnus, magnitudine quamquam non ſatis juſta ad præliandum, roſtra impoſuit. [a] His adjunctis navibus longis, & numero claſſis aucto, militibus veteranis impoſitis, quorum magnam copiam habebat, ex omnibus legionibus, qui numero ægrorum relicti erant Brundiſii, quum exercitus in Græciam tranſportaretur, profectus eſt in Illyricum, maritimaſque nonnullas civitates, quæ defecerant, Octavioque ſe tranſdiderant, partim recipiebat, partim remanentes in ſuo conſilio prætervehebatur: nec ſibi vllius rei moram neceſſitatemque injungebat, quin, quam

celerrime

INTERPRETATIO.

[a] *His* actuariis *cum addidiſſet naves longas.*

NOTÆ.

1. *In agmine dimicare ſit coactus.*] Id eſt, tanto cum periculo vt expletis Imperatoris officiis, coactus ſit militis partes ſuſcipere, manu ipſe pugnando; quod alienum ab Imperatore.

2. *Navibus actuariis.*] Naves actuariæ erant aptæ ad vehendos homines, atque adeo capaciores quam longiores. Naves vero bellicæ erant & longæ & roſtris armatæ, vt roſtris hoſtiles naves perforarent. Non enim ea tempeſtate vſus inventus erat tormentorum quæ *cannes* dicontur, & vehementiore impetu certiuſque eminus naves hoſtiles deprimunt.

celerrime

celerrime poſſet, ipſum Octavium perſequeretur. Hunc oppugnantem Epidaurum terra marique, vbi noſtrum erat præſidium, adventu ſuo diſcedere ab oppugnatione coëgit, præſidiumque noſtrum recepit. XLV. Octavius, quum Vatinium claſſem magna ex parte confectam ex naviculis actuariis habere cognoviſſet, confiſus ſua claſſe, ſubſtitit [1] ad inſulam Tauridem; qua regione Vatinius inſequens navigabat; non quod Octavium ibi reſtitiſſe ſciret; ſed quod eum longius progreſſum inſequi decreverat. Quum propius Tauridem acceſſiſſet, diſtenſis ſuis navibus, quod & tempeſtas erat turbulenta, & nulla ſuſpicio hoſtis, repente adverſam ad ſe venientem navem, antennis ad medium malum demiſſis, inſtructam propugnatoribus animadvertit. Quod vbi conſpexit, celeriter vela ſubduci, demittique antennas jubet, & milites armari; & vexillo ſublato, quo pugnandi dabat ſignum, quæ primæ naves ſubſequebantur, idem vt facerent, ſignificabat. Parabant ſe Vatiniani repente oppreſſi: parati deinceps Octaviani ex portu procedebant. Inſtruitur vtrimque acies: ordine diſpoſita magis Octaviana; paratior militum animis Vatiniana. XLVI. Vatinius, quum animadverteret neque navium ſe magnitudine, neque numero parem eſſe futuræ dimicationi, fortunæ rem committere maluit. Itaque primus ſua quinqueremi in quadriremem ipſius Octavii impetum fecit. Celerrime fortiſſimeque contra illo remigante, naves adverſæ roſtris concurrunt adeo vehementer, vt navis Octaviana, roſtro diſcuſſo, ligno contineretur. Committitur acriter reliquis locis prælium, concurriturque ad duces maxime. Nam quum ſuo quiſque auxilium ferret magnum cominus in anguſto mari prælium factum eſt: quantoque conjunctis magis navibus confligendi poteſtas dabatur, tanto ſuperiores erant Vatiniani: qui admiranda virtute ex ſuis navibus in hoſtium naves tranſilire non dubitabant; & dimicatione æquata, longe ſuperiores virtute rem feliciter gerebant. Deprimitur ipſius Octavii quadriremis: multæ præterea capiuntur, aut roſtris perforatæ merguntur: propugnatores Octaviani partim in navibus jugulantur, partim in mare præcipitantur. Ipſe Octavius ſe in ſcapham confert: in quam plures quum confugerent, depreſſa ſcapha, vulneratus tamen adnatat ad ſuum [2] myoparonem. Eo receptus, quum prælium nox dirimeret, [3] tempeſtate magna velis profugit. Sequuntur

NOTÆ.

1. *Ad inſulam Tauridem.*] Inſula ignobilis atque adeo ignota, de harum numero quas in illo commemorabiles eſſe negat Strabo; Vna forte de Liburnidibus, quarum vna ab eo commemoratur Iſſa, quo ſe Octavius recepiſſe credebatur.

2. *Myoparonem*] Myoparo navigii piratici genus. Budæus vocat *Brigantin.* Quod *myoparonem* vocavit Plutarchus in Antonio, ab Appiano *phaſelus* dicitur. Phaſeli autem forma mixta erat ex nave oneraria & longa triremi, quæ & remis vtebatur & velis, vt videre eſt apud Catullum. Difficile eſt ejus vocis originem invenire. Si qua tamen fides eſt Ariſtophanis enarratori ſeu Scholiaſtæ, a Paro inſula. Vnde conjicere licet a forma navium quæ fiebant in Myunte & Paro inſula nomen Myoparonibus eſſe inventum.

3. *Tempeſtate magna velis profugit*] Manuſcriptus Regius vnus codex habet: *Vix*

tur hunc ſuæ naves nonnullæ, quas caſus ab illo periculo vindicarat.

XLVII. At Vatinius re bene geſta receptui cecinit; ſuiſque omnibus incolumibus in eum ſe portum victor recepit, quo ex portu claſſis Octaviana ad dimicandum proceſſerat. Capit ex eo prælio [1] penterem I, triremes II, dicrotas VIII; compluresque remiges Octavianos: poſteroque ibi die fuit, dum ſuas, captivaſque naves reficeret. Poſt diem III contendit [2] in inſulam Iſſam; quod eo ſe recepiſſe ex fuga credebat Octavium. Erat nobiliſſimum regionum earum oppidum, conjunctiſſimumque Octavio. Quo vt pervenit, oppidani ſupplices ſe Vatinio dediderunt: comperitque, ipſum Octavium, parvis pauciſque navigiis vento ſecundo regionem Græciæ petiſſe, inde vt Siciliam, deinde Africam, caperet. Ita brevi ſpatio re præclariſſime geſta, provincia recepta, & Cornificio reddita, claſſe adverſariorum ex illo toto ſinu expulſa, victor ſe Brundiſium, incolumi exercitu & claſſe, recepit.

XLVIII. Iis autem temporibus, quibus Cæſar ad Dyrrhachium Pompeium obſidebat, & [3] Palæpharſali rem feliciter gerebat, Alexandriæque cum periculo magno, tum etiam majore periculi fama dimicabat, [4] Caſſius Longinus in Hiſpania proprætor provinciæ vlterioris obtinendæ cauſſa relictus, ſive conſuetudine naturæ ſuæ, ſive odio, quod in illam provinciam ſuſceperat quæſtor, ex inſidiis ibi vulneratus magnas odii ſui fecerat acceſſiones: quod vel ex conſcientia ſua, quum de ſe mutuo ſentire provinciam crederet, vel multis ſignis, & teſtimoniis eorum, qui difficulter odia diſſimulant, animadvertere poterat; & compenſare offenſionem provinciæ exercitus amore cupiebat. Itaque quum primum in vnum locum exercitum conduxit, [5] H-S centenos militibus eſt pollicitus: nec multo poſt, quum in Luſitania [6] Medobregam oppidum, montemque [7] Herminium, expugnaſſet, quo Medobregenſes con-

NOTÆ.

profugit. Victorinus vnus: *Velis vix profugit*. Quæ poſterior lectio multo optima. Tempeſtatis enim magnitudo fugiendi laborem efficiebat.

1. *Penterem, &c*] *Penteris* Græcum nomen eſt, quæ Latino nomine dicitur *quinqueremis*, de qua, & triremi, & dicrota ſupra dictum. De triremi ſic Virgil. lib. v. Æneid.

—— *triplici pubes quem Dardana verſu*
Impellunt, terno conſurgunt ordine remi.

2. *In inſulam Iſſam.*] Prima & clariſſima inſularum Liburnidum, quæ LX numerantur a Strabone in mari Adriatico. Sophiano dicitur *Liſſa*.

3. *Palæpharſali.*] Strabo duas Pharſalos memorat; veterem vnam, novam alteram, quæ Græce Παλαιφάρσαλος, dicitur. Hic locus ad veterem actum fuiſſe prælium docet.

4. *Caſſius Longinus.*] Caſſius is eſt qui tribunus plebis tantam operam dederat Cæſari cum Antonio, qui cum eo ſe ad Cæſarem contulerat. Cæſar eum legionibus IV Hiſpaniæ præfecerat vlteriori. Sed vt hic legimus & omnia & ſeipſum miſere propter avaritiam perdidit. Atque adeo ejus famæ hic parum parcitur ab Hirtio.

5. H-S *centenos.*] Circiter *ſept livres dix ſols*. Tota illa pecuniæ ratio, iterum moneo, eſt perturbatiſſima. Hæc enim pecunia eſt perexigua nec ſatis digna, qua Romanorum militum voluntates ad ſuos vſus quis ſibi adjungeret. Si legatur vt ante legebatur in neutro genere ſeſtertia, nimia eſt, eſſent enim VII ∞ IↃLX libræ turonenſes.

6. *Medobregam.*] Medobrega ignoratur. Quidam putant dici *Armenam*.

7. *Herminium.*] Herminius mons in Luſitania dicitur *Armano*.

confugerant; ibique Imperator eſſet appellatus; iterum H-S centenis milites donavit. Multa præterea & magna præmia ſingulis concedebat: quæ ſpecioſum reddebant præſentem exercitus amorem, paullatim tamen & occulte militarem diſciplinam ſeveritatemque minuebant. Caſſius legio- XLIX.
nibus in hiberna diſpoſitis ad jus dicendum Cordubam ſe recepit, contractumque in ea æs alienum graviſſimis oneribus provinciæ conſtituit exſolvere; &, vt largitionis poſtulat conſuetudo, per cauſſam liberalitatis ſpecioſam plura largitori quærebantur; pecuniæ locupletibus imperabantur; quas Longinus ſibi [1] expenſas ferri non tantum patiebatur, ſed etiam cogebat: [2] in gregem locupletium ſimultatum tenues conjiciebantur. Neque vllum genus quæſtus, aut magni & evidentis, aut minimi & ſordidi, prætermittebatur, [3] quo domus & tribunal imperatoris vacaret. Nemo erat, qui modo aliquam jacturam facere poſſet, [4] quin aut vadimonio teneretur, aut in reos referretur. Ita etiam magna ſolicitudo periculorum ad jacturas & detrimenta rei familiaris adjungebatur. Quibus de cauſſis L.
accidit, vt, quum Longinus Imperator eadem faceret, quæ fecerat quæſtor, ſimilia rurſus de morte ejus provinciales conſilia inirent. Horum odium confirmabant nonnulli familiares ejus: qui, quum in illa ſocietate verſarentur rapinarum, nihilo minus oderant eum, cujus nomine peccabant: ſibique, quod rapuerant, acceptum ferebant; quod interciderat, aut erat interpellatum, Caſſio aſſignabant. V legionem novam conſcribit. Augetur odium & ex ipſo delectu, & ſumptu additæ legionis. [5] Complentur equitum III millia: maximiſque onerantur impenſis: nec provinciæ datur vlla requies. [6] Interim litteras accepit a Cæſare, vt in LI.
Africam.

NOTÆ.

1. *Expenſas ferri.*] Expenſum ferre eſt ſcribere ſe dediſſe, quod fiebat etſi non darent. Sed hoc facto fatebantur ſe daturos, atque adeo debere. Poſtea vero acceptas referebant, id eſt, ſolvebant.

2. *In gregem locupletium ſimultatum cauſſa tenues conjiciebantur.*] Manuſcriptus Victorinus vnus codex habet *locupletum*, quod melius videtur.

2. *Quo domus & tribunal imperatoris vacaret*] Prætoria enim cognitio vna erat domeſtica, altera publica. Domeſtica intra prætorium cubiculumque querelis audiendis miniſtranteque & admittente cubiculario exercebatur, publica vero in baſilica atque in tribunali, ſcribis, accenſis, præconibus & lictoribus apparentibus

3. *Quin aut vadimonio teneretur, aut in reos referretur.*] Budæus prioribus ſuis in Pandectas annotationibus, ait ſponſionem ſiſtendi ſe in judicio eſſe vadimonium. Teneri autem vadimonio, quid ſit, poſtea declarat. Vadimonio obſtricti hodie dici poſſunt qui ob crimina in judicium a judicibus vocati, vt ſit, impetraverunt, vt aut ſua aut ſponſorum fide dimittantur, ea lege vt in diem certum; aut quandocumque judici viſum fuerit, ad judicium ſiſtantur, quos *elargites* vocant.

5. *Complentur equitum* III *millia: maximiſque impenſis onerantur.*] Manuſcripti Regii codices tres, Thuani duo, Victorinus vnus, perveruſtus item qui in bibliotheca Sancti Victoris eſt impreſſus vnus Romæ apud Petrum de Maximis, ann. 1472. habent, *ornantur*, quod melius eſt. Nam impenſis civium complentur & ornantur equites, non onerantur.

4. *Interim litteras accepit a Cæſare*] De qua re ſic Livius apud Priſcianum lib. VI. *Quo tempore firmandi regni Bogudis cauſa exercitum in Africam trajicere conatus eſt.*

Africam exercitum tranſjiceret, perque [1] Mauritaniam [2] ad fines Numidiæ perveniret: quod magna [3] Cn. Pompeio Iuba rex miſerat auxilia, majoraque miſſurus exiſtimabatur. Quibus litteris acceptis, inſolenti voluptate efferebatur, [4] quod ſibi novarum provinciarum & fertiliſſimi regni tanta oblata eſſet facultas. Itaque ipſe in Luſitaniam proficiſcitur, ad legiones accerſendas, auxiliaque adducenda. Certis hominibus dat negotium, vt frumentum naveſque c præpararentur, pecuniæque deſcriberentur atque imperarentur, ne qua res, quum rediſſet, moraretur. Reditus ejus fuit celerior omnium opinione; non enim labor aut vigilantia cupienti præſertim aliquid Caſſio deerat.

LII. Exercitu coacto in vnum locum, caſtris ad [5] Cordubam poſitis, pro concione militibus exponit, quas res Cæſaris juſſu gerere deberet, pollicetúrque iis, quum in Mauritaniam transjeciſſet, [6] H-S centenos ſe daturum: v fore in Hiſpania legionem. Ex concione ſe Cordubam recepit. Eoque ipſo die, meridiana hora, quum in [7] Baſilicam iret, quidam Minutius Silo cliens L. Racilii libellum, quaſi aliquid ab eo poſtularet, vt miles ei tranſdit: [8] deinde poſt Racilium (nam is latus Caſſii tegebat) quaſi reſponſum ab eo peteret, celeriter dato loco, quum ſe inſinuaſſet, ſiniſtra corripit eum, dextraque bis ferit pugione. Clamore ſublato, fit a conjuratis impetus vniverſis. [9] Munatius Plancus proximum gladio tranſjicit lictorem. Hoc interfecto, [10] Q. Caſſium legatum vulnerat. Ibi T. Vaſius, & L. Mergilio ſimili confidentia [11] Plancum municipem ſuum adjuvant. Erant enim omnes [12] Italicenſes.

Ad

NOTÆ.

1. *Mauritaniam.*] Mauritania duplex, *Tingitana & Cæſarienſis*, vtraque in parte occidua Africæ. Duo ibi reges, quorum alter Iuba Pompeianis ſe adjunxit, alter Bogud Cæſaris amicitiam eſt ſecutus. Is poſt mortem Cæſaris ad Antonium ſe applicuit, atque in eo bello quod ipſi cum Octaviano Cæſare fuit, cum in manus Agrippæ Cæſariani veniſſet, ejus juſſu fuit occiſus.

2. *Ad fines Numidiæ perveniret.*] De Numidia ſupra eſt dictum.

3. *Cn Pompeio.*] Filio.

4. *Quod ſibi novarum provinciarum & fertiliſſimi regni tanta oblata eſſet facultas.*] Diripiendi.

5. *Cordubam.*] De Corduba dictum ſupra.

6. *H-S centenos.*] Seſtertios, *ſept livres dix ſols.*

7. *Baſilicam.*] Baſilica locus amplus in quo exercebantur judicia publica, arbitria, & publica convivia fiebant. Forum enim ſubdialis erat locus, ſive vt Græce dicitur *Hypæthrus.* Chriſtiani pro *delubris* acceperunt, quia Baſilicas ſupra Martyrum ſepulcra extruxerant ad hominum conventus excipiendos.

8. *Deinde poſt Racilium (nam is latus Caſſii tegebat).*] Manuſcriptus Regius vnus codex habet *per Racilium.* Et melius quidem. Nam per illum Racilium cædis participem percuſſori locus dabatur.

9. *Munatius Plancus proximum gladio tranſjicit lictorem:*] Manuſcripti Regii tres, Victorinus vnus, Thuani duo, pervetuſtus ſupra memoratus impreſſus codex, habent: *Munatius Flaccus*, quod veriſimilius fit. Quamquam enim clariſſimus eo nomine fuerit Lugduni in Gallia conditor, hunc tamen fuiſſe vix fides fit.

10. *Q. Caſſium legatum vulnerat.*] Caſſii Longini. Sæpe enim ſibi propinquos legabant, & frater fratrem, patrem filius.

11. *Plancum municipem ſuum adjuvant.*] Qui in eodem municipio ſuo nempe natus erat.

12. *Italicenſes.*] Ex Italica vrbe Hiſpaniæ a Scipione ſic nominata, quæ ſequentibus temporibus Trajani, Adriani & Theodoſii Imperatorum patria fuit, vt ſupra dictum.

Ad ipſum Longinum L. Licinius Squillus involat, jacentemque levibus
ſauciat plagis. Concurritur ad Caſſium defendendum. Semper enim LIII.
[1] Berones compluresque evocatos cum telis ſecum habere conſueverat. A
quibus ceteri intercluduntur, qui ad cædem faciendam ſubſequebantur.
Quo in numero fuit Calpurnius Salvianus, & Manilius Tuſculus. [2] Minu-
tius inter ſaxa, quæ jaciebant in itinere, fugiens opprimitur, & relato
domum Caſſio, ad eum deducitur. Racilius in proximam ſe domum fa-
miliaris ſui confert, dum certum cognoſceret, confectuſne Caſſius eſſet.
L. Laterenſis, quum id non dubitaret, accurrit lætus in caſtra; militibus
vernaculis, & ſecundæ legionis, quibus odio ſciebat præcipue Caſſium
eſſe, gratulatur. Tollitur a multitudine in tribunal: Prætor appellatur:
nemo enim in provincia natus, aut [3] vernaculæ legionis miles, aut diu-
turnitate jam factus provincialis, quo in numero erat II legio, non cum
omni provincia conſenſerat in odio Caſſii. Nam legiones XXX & XXI
paucis menſibus in Italia ſcriptas, Cæſar attribuerat Longino. V legio ibi
nuper erat confecta. Interim nuntiatur Laterenſi vivere Caſſium. Quo LIV.
nuntio, dolore magis permotus, quam animo perturbatus reficit celeriter
ſeſe, & ad Caſſium viſendum proficiſcitur. Re cognita, XXX legio ſigna
Cordubam infert, ad auxilium ferendum imperatori ſuo. Facit hoc idem
XXI. Subſequitur has V. Quum II legiones reliquæ eſſent in caſtris,
ſecundani veriti, ne ſoli relinquerentur, atque ex eo, quid ſenſiſſent,
indicaretur, ſecuti ſunt factum ſuperiorum. Permanſit in ſententia le-
gio vernacula, nec ullo timore de gradu dejecta eſt. Caſſius eos, qui LV.
nominati erant conſcii cædis, jubet comprehendi: legionem V in ca-
ſtra remittit, cohortibus XXX retentis. Indicio Minutii cognoſcit, L.
Racilium, & L. Laterenſem, & [4] Annium Scapulam maximæ dignitatis
& gratiæ provincialem hominem, ſibique tam familiarem, quam Late-
renſem & Racilium, in eadem fuiſſe conjuratione. Nec diu moratur do-
lorem ſuum, quin eos interfici jubeat. Minutium libertis tranſdit excru-
ciandum:

NOTÆ.

1. *Berones.*] Hiſpaniæ Tarraconenſis populos eſſe ait Ptolemæus lib. II. cap. VI. Strabo vero facit Cantabris finitimos ad ſeptentrionem, quorum urbs Varia ad trajectum Iberi, id eſt ubi incipit eſſe navigabilis. Videntur eſſe Navarrenſes. Dicuntur ibidem a Gallis orti.

2. *Minutius inter ſaxa, quæ jaciebant in itinere, fugiens opprimitur.*] Manuſcripti Regii codices duo, Thuani totidem habent: *Inter ſaxa quæ jacebant.* Quæ melior lectio. Lapides enim qui jaciuntur non capiunt, ſed aut occidunt aut vulnerant; qui autem in itinere jacent, fugienti lapſus cauſam afferunt, lapſus autem moram objiciens & retardans fugientem, ut opprimatur a perſequentibus efficit. Sic Pauſanias, interfecto Philippo rege Macedoniæ, fugiens, ad vitis ſtirpem offenſo pede cecidit, & lapſus humi a perſequentibus oppreſſus eſt.

3. *Vernaculæ legionis.*] Vernacula legio antea Pompeio militans, a Varrone ejus legato ad Cæſarem defecerat.

4. *Annium Scapulam.*] Dio lib. XLIII. ſcripſit T. Annium Scapulam virum equeſtrem, poſtea hujus tumultus excitati pœnas a Cæſare metuentem, novum bellum, Hiſpanienſe ſcilicet excitaviſſe. Hujus mors in fine Commentarii de bello Hiſpanico perſcripta eſt.

ciandum : item Calpurnium Salvianum, qui profitetur indicium conjuratorumque numerum auget, vere, vt quidam exiſtimant, vt nonnulli queruntur, coactus. Iiſdem cruciatibus affectus L. Mergilio. Squillus nominat plures: quos Caſſius interfici jubet, exceptis iis, qui ſe pecunia redemerunt. [1] Nam palam H-S X cum Calpurnio paciſcitur, & cum Q. Sextio quinquaginta, qui etſi maxime nocentes ſunt multati, tamen peri-
LVI. culum vitæ, [a] dolorque vulnerum pecunia remiſſus, crudelitatem cum avaritia certaſſe ſignificabat. Aliquot poſt diebus litteras a Cæſare miſſas accipit; quibus cognoſcit Pompeium in acie victum amiſſis copiis fugiſſe. Qua re cognita, [2] miſtam dolori voluptatem capiebat. Victoriæ nuntius lætitiam exprimebat: confectum bellum licentiam temporum intercludebat. Sic erat dubius animi, vtrum nihil timere, an omnia licere mallet. Sanatis vulneribus, accerſit omnes, [3] qui ſibi pecunias expenſas tulerant; acceptaſque eas jubet referri. Quibus parum videbatur impoſuiſſe oneris, ampliorem pecuniam imperat. [4] Æqua autem ratione delectum inſtituit: quos ex omnibus conventibus coloniiſque conſcriptos tranſmarina militia perterritos ad ſacramenti redemptionem vocabat. Magnum hoc fuit vectigal, majus tamen creabat odium. His rebus confectis, [5] totum exercitum luſtrat. Legiones, quas in Africam ducturus erat, & auxilia mittit [6] ad Trajectum: ipſe claſſem quam parabat, vt inſpiceret, [7] Hiſpalim accedit: ibique moratur: propterea quod edictum tota provincia propoſuerat, vt, quibus pecunias imperaſſet, neque contuliſſent, ſe adirent. Quæ

INTERPRETATIO.

[a] *Condonatus* pecuniæ.

NOTÆ.

1. *Nam palam H S X, &c*] Meminit commemorabilis illius avaritiæ Val. Maximus lib. IX. cap. IV non X ſed LX ſcribens ſeſtertiis pactum fuiſſe. Tam incerta eſt tota illa in omnibus libris ratio propter facilem in arithmeticis notis, antiquorum Librariorum lapſum, crebroſque, imo infinitos exſcriptorum errores, vt omittere in vniverſum quam emendare tutius videatur, præſertim vbi noſtra nihil intereſt, nec illa ignoratio quicquam nobis adimit.

2. *Miſtam dolori voluptatem capiebat*] Manuſcripti Regii duo, Victorinus & Thuanus vnus, pervetuſtus impreſſus vnus habent: *Mixtam dolore voluptatem capiebat.*

3. *Qui ſibi pecunias expenſas tulerant; acceptaſque eas jubet referri.*] Acceptum referre & expenſum ferre ſunt vetuſta loquendi genera. Acceptum referre eſt ſcribere ſe accepiſſe, expenſum vero referre eſt ſcribere ſe expendiſſe pecuniam & dediſſe. Gallice, *Il convertiſſoit les preſts en taxe.*

4. *Æqua autem ratione delectum inſtituit*] Corruptus ſine dubio locus. Si enim æqua ratione delectum inſtituiſſet, æquitas delectus non fuiſſet publicum odium promerita, quem locum ſic emendo ex fide MS. Regii vnius codicis qui ſic habet: *Equitum autem Romanorum delectum inſtituit.* Qua lectione nihil planius eſt. Hæc lectio adjuvatur Thuanorum duorum MS. lectionibus, quarum altera eſt: *eque autem rome*: altera, *equt. autem roma*, vel *romi*, (non enim liquet ſatis) ſed vt vt eſt; magnum præbent MS. Regiis atque adeo huic loco adjumentum.

5. *Totum exercitum luſtrat.*] Multæ ſunt luſtrandi ſignificationes. Hic autem nihil aliud ſignificat quam recenſere & recognoſcere ſuas copias. Qua de luſtratione ſupra dictum.

6. *Ad Trajectum.*] Videtur eſſe fretum Herculeum, qua ipſi in Mauritaniam trajiciendum erat.

7. *Hiſpalim accedit.*] De qua vrbe ſupra.

Quæ evocatio vehementer omnes turbavit.

LVII. [1] Interim L. Titius, qui eo tempore tribunus mil. legionis vernaculæ fuerat, nuntiat fama, legionem xxx, quam Q. Caſſius legatus ſimul ducebat, quum [2] Ilurgim ad oppidum caſtra haberet, ſeditione facta, centurionibus aliquot occiſis, qui ſigna tolli non patiebantur, diſceſſiſſe, & ad II legionem contendiſſe, quæ ad fretum alio itinere ducebatur. Cognita re, noctu cum v cohortibus [a] vndeviceſimanorum egreditur. Mane pervenit. Ibi eum diem, vt quid ageretur, perſpiceret, moratus, [3] Carmonam contendit. Hic, quum legio xxx, & xxI, & cohortes IV, & v legio, totuſque conveniſſet equitatus, audit, IV cohortes a vernaculis [b] oppreſſas ad [4] Obuculam, cum his ad ſecundam perveniſſe legionem, omneſque ibi ſe conjunxiſſe, & T. Thorium Italicenſem ducem delegiſſe. Celeriter habito concilio, [5] Marcellum Cordubam, vt eam in poteſtate retineret, Q. Caſſium legatum Hiſpalim mittit. Paucis ei diebus affertur, conventum Cordubenſem ab eo defeciſſe, Marcellumque aut voluntate, aut neceſſitate adductum (namque id varie nuntiabatur) conſentire cum Cordubenſibus: II cohortes legionis v, quæ fuerant Cordubæ in præſidio, idem facere. Caſſius his rebus incenſus movet caſtra, & poſtero die [6] Segoviam ad flumen Silicenſe venit. Ibi habita concione, militum tentat animos: quos cognoſcit non ſua ſed Cæſaris abſentis cauſſa ſibi fidiſſimos eſſe [c] nullumque periculum deprecaturos, dum per eos Cæſari provincia reſtitueretur.

LVIII. Interim Thorius ad Cordubam veteres legiones adducit: ac, ne diſſenſionis initium natum ſeditioſa militum ſuaque videretur natura; ſimul vt contra Q. Caſſium, qui Cæſaris nomine majoribus viribus vti videbatur, æque potentem opponeret dignitatem; [7] Cn. Pompeio ſe provinciam recuperare velle palam dictitabat. Et forſitan etiam hoc fecerit odio Cæſaris, & amore Pompeii: cujus nomen multum poterat apud eas legiones, quas M. Varro obtinuerat: ſed id qua mente commotus fecerit,

INTERPRETATIO.

[a] *Militum decima nonæ legionis.* [b] *Interceptas.*

NOTÆ.

1. *Interim L. Titius, qui eo tempore tribunus mil. legionis vernaculæ fuerat, nuntiat fama, &c.*] Magna ſuſpicio mendi, quod, quia nullius manuſcripti ope emendare licet, ſic explicare lubet: *L. Titius qui eo tempore trib. mil. legionis vernaculæ fuerat nuntiat legionem* xxx *diſceſſiſſe, &c.* Atque id ſe fama accepiſſe, non certo autore.

2. *Ilurgim.*] Ptolemæus meminit, Plinius *Ilіturgim* vocat.

3. *Carmonam.*] Carmona vrbs Hiſpaniæ Bæticæ. *Carmon* dicitur Straboni, hodie *Carmona*, vt eſt ſupra dictum.

4. *Obuculam.*] Obucula ad Singulum amnem poſita eſt, non longe ab illo loco vbi ille Bæti miſcetur. Plinio libro tertio capite primo dicitur Obulco quod Pontificale appellatur.

5. *Marcellum.*] Marcello ſuccenſuit Cæſar, quaſi cujus fidei nihil eſſet credendum, eumque relegavit, ſed poſtea revocavit, magniſque honoribus & beneficiis auxit.

6. *Segoviam ad flumen Silicenſe venit.*] Propterea mentionem facit fluminis, quia duplex eſt Segovia; alia in Hiſpania Tarraconenſi, alia in Bætica, de qua poſtrema hoc loco agitur. Nomen aliud ſervat.

7. *Cn. Pompeio.*] Filio.

fecerit, conjectura ſciri non poteſt. Certe hoc præ ſe Thorius ferebat: milites adeo fatebantur, vt Cn. Pompeii nomen in ſcutis inſcriptum haberent. Frequens legionibus conventus obviam prodit, neque tantum virorum, ſed etiam [1] matrum familias, ac [2] prætextatorum; deprecaturque, ne hoſtili adventu Cordubam diriperent: nam ſe contra Caſſium ſentire cum omnibus; contra Cæſarem ne facere cogerentur, orare.

LIX. Tantæ multitudinis precibus & lacrimis exercitus commotus, quum videret, ad Caſſium perſequendum nihil opus eſſe Cn. Pompeii nomine & memoria, tamque omnibus Cæſarianis, quam Pompeianis Longinum eſſe in odio, neque ſe conventum, neque M. Marcellum contra Cæſaris cauſſam poſſe perducere, nomen Pompeii ex ſcutis detraxerunt; Marcellum, qui ſe Cæſaris cauſſam defenſurum profitebatur, ducem adſciverunt, prætoremque appellarunt; & ſibi conventum adjunxerunt; caſtraque ad Cordubam poſuerunt. Caſſius eo biduo circiter IV millia paſſuum a Corduba, citra flumen [3] Bætim in oppidi conſpectu loco excelſo facit caſtra: litteras ad regem [4] Bogudem in Mauritaniam, & ad M. Lepidum proconſulem in Hiſpaniam citeriorem mittit, ſubſidio ſibi provinciæque Cæſaris cauſſa quamprimum veniret. Ipſe hoſtili modo Cordubenſium agros vaſtat,

LX. ædificia incendit. Cujus rei deformitate atque indignitate legiones, quæ Marcellum ſibi ducem ceperant, ad eum concurrerunt: vt in aciem educerentur, orant, priuſque confligendi ſibi poteſtas fieret, quam cum tanta contumelia nobiliſſimæ cariſſimæque poſſeſſiones Cordubenſium in conſpectu ſuo rapinis, ferro, flammaque conſumerentur. Marcellus, quum confligere miſerrimum putaret, quod & victoris & victi detrimentum, ad eundem Cæſarem eſſet redundaturum, [5] neque ſuæ poteſtatis eſſe, legiones Bætim tranſducit, atque aciem inſtruit. Quum Caſſium contra pro caſtris ſuis aciem inſtruxiſſe loco ſuperiore videret,
cauſſa

NOTÆ.

1. *Matrum familias.*] Vlpianus in digeſtis de verborum ſignificatione, matrem familias opponit concubinæ. Livius vero de Perſeo & Demetrio Philippi filiis dicit lib. XXXIX *Hunc juſta matre familias, illum pellice ortum eſſe.* Aulus Gellius lib. I. cap. VI. irridet Meliſſum quendam qui hoc diſcriminis ſtatuebat matronam inter & matrem familias. quod matrona ſemel peperiſſet, mater familias vero plures liberos ſuſcepiſſet..

2. *Prætextatorum.*] Puerorum aut adoleſcentum, qui prætextam limbo purpureo togam ferebant vſque ad annum ætatis XVII, qua ætate togam puram ſine limbo purpureo ſumebant..

3. *Bætim*] Bætis eſt fluvius Hiſpaniæ qui oritur in Oroſpeda monte, vt teſtatur Strabo, olim *Tarteſſus* Straboni Pauſaniæque. Nunc *Guadalquivir.* Nomen dedit Hiſpaniæ vlteriori, quæ ejus nomine *Bætica* dicitur, quæ conventus habebat quatuor, de quibus crebra fit in his libris mentio.

4. *Bogudem*] Bogud hic rex a Cæſare commilito vocabatur, cujus vxorem Eunoen dilexerat, cui & ipſi plurima & immenſa tribuit, teſte Suetonio cap. LII. Bello poſt mortem Cæſaris inter Antonium & Octavianum Cæſarem orto, ad Antonium tranſiit, & Methonæ tandem ab Agrippa qui illam vrbem ceperat, fuit necatus, vt eſt ſupra dictum.

5. *Neque ſuæ poteſtatis eſſe.*] Manuſcripti Regii tres, Thuani duo codices, Victorinus vnus, omnes denique quos videre licuit habent: *Neque ſuæ poteſtatis eſſet.* Vt vt ſit, vtraque bona lectio, & eadem ſententia.

cauſſa

cauſſa interpoſita, quod is in æquum non deſcenderet, Marcellus militibus perſuadet, vt ſe in caſtra recipiant. Itaque copias reducere cœpit. Caſſius, quo bono valebat, Marcellumque infirmum eſſe ſciebat, aggreſſus equitatu legionarios ſe recipientes, complures noviſſimos in fluminis ripis interficit. Quum hoc detrimento, quid tranſitus fluminis vitii difficultatiſque haberet, cognitum eſſet, Marcellus caſtra Bætim transfert, crebroque vterque legiones in aciem educit; neque tamen confligitur, propter locorum difficultates.

LXI. Erat copiis pedeſtribus multo firmior Marcellus. Habebat enim veteranas legiones, multiſque præliis expertas. Caſſius fidei magis, quam virtuti legionum, confidebat. Itaque quum caſtra caſtris collata eſſent, & Marcellus locum idoneum caſtello cepiſſet, quo prohibere aqua Caſſianos poſſet, Longinus veritus, ne genere quodam obſidionis clauderetur in regionibus alienis ſibique infeſtis, noctu ſilentio ex caſtris proficiſcitur, celerique itinere [1] Vllam contendit; quod ſibi fidele eſſe oppidum credebat. Ibi adeo conjuncta ponit mœnibus caſtra, vt & loci natura (namque Vlla in edito monte poſita eſt) & ipſa munitione vrbis, vndique ab oppugnatione tutus eſſet. Hunc Marcellus inſequitur, & quam proxime poteſt Vllam caſtra caſtris confert: locorumque cognita natura, quo maxime rem deducere volebat, neceſſitate eſt adductus, vt neque confligeret, cujus ſi rei facultas eſſet, reſiſtere incitatis militibus non poterat, neque vagari Caſſium latius pateretur; ne plures civitates ea paterentur, quæ paſſi erant Cordubenſes. [a] Caſtellis idoneis locis collocatis, operibuſque in circuitu oppidi continuatis, Vllam, Caſſiumque munitionibus clauſit: quæ prius quam perficerentur, Longinus omnem ſuum equitatum emiſit: quem magno ſibi vſui fore credebat, ſi pabulari frumentarique Marcellum non pateretur; magno autem impedimento, ſi clauſus obſidione & inutilis neceſſarium conſumeret frumentum.

LXII. Paucis diebus litteris Caſſii acceptis, rex Bogud cum copiis venit; adjungitque ei legionem quam ſecum adduxerat, compluresque cohortes auxiliarias Hiſpanorum. Namque, vt in civilibus diſſenſionibus accidere conſuevit, ita temporibus illis in Hiſpania nonnullæ civitates rebus Caſſii ſtudebant; plures Marcello favebant. [2] Accedit cum copiis Bogud ad exteriores Marcelli munitiones. Pugnatur vtrimque acriter crebroque, vt accidit, fortuna ſæpe ad vtrumque transferente victoriam; nec tamen vmquam ab operibus depellitur Marcellus.

LXIII. [3] Interim Lepidus

INTERPRETATIO.

[a] *Caſtellis poſitis in locis opportunis.*

NOTÆ.

1. *Vllam*] *Vliam* vocat Ptolemæus, itidem Plinius & Dio. Quæ verior videtur lectio.

2. *Accedit cum copiis Bogud*] De qua re ſic Livius apud Priſcianum lib. IX. *Caſtra quoque diverſis partibus Caſſius & Bogud admotis haud multum abfuere quin ea perrumperent.*

3. *Interim Lepidus*] Tantopere favit Lepido Cæſar, vt de tantula re bene geſta triumphum ei conceſſerit. Teſtis Dio.

Lepidus ex citeriore provincia cum cohortibus legionariis XXXV, magnoque numero equitum, & reliquorum auxiliorum, venit ea mente Vllam, vt ſine vllo ſtudio contentiones Caſſii Marcellique componeret. Huic venienti ſine dubitatione Marcellus ſe credit atque offert. Caſſius contra ſuis ſe tenet præſidiis, ſive eo quod plus ſibi juris deberi quam Marcello exiſtimabat, ſive eo quod, ne præoccupatus animus Lepidi eſſet obſequio adverſarii, verebatur. Ponit ad Vllam caſtra Lepidus; neque habet a Marcello quidquam diviſi. Ne pugnetur, interdicit. Ad exeundum Caſſium invitat; fidemque ſuam in re omni interponit. Quum diu dubitaſſet Caſſius, quid ſibi faciendum, quidve Lepido eſſet credendum; neque vllum exitum conſilii ſui reperiret, ſi permaneret in ſententia; poſtulat vti munitiones disjicerentur, ſibique liber exitus daretur. Non tantum induciis factis, ſed prope jam conſtituta opera quum complanarent, cuſtodiæque munitionum eſſent deductæ, auxilia regis in id caſtellum Marcelli, quod proximum erat regiis caſtris, neque opinantibus omnibus, [1] ſi tamen in omnibus fuit Caſſius (nam de hujus conſcientia dubitabatur), impetum fecerunt, compluresque ibi milites oppreſſerunt. Quod niſi celeriter, indignatione & auxilio Lepidi, prælium eſſet diremptum; major calamitas eſſet accepta.

LXIV. Quum iter Caſſio patefactum eſſet; caſtra Marcellus cum Lepido conjungit. Lepidus eodem tempore Marcelluſque Cordubam cum ſuis proficiſcitur, Caſſius Carmonam. [2] Sub idem tempus Trebonius proconſul ad provinciam obtinendam venit. [3] De cujus adventu vt cognovit Caſſius, legiones, quas ſecum habuerat, equitatumque in hiberna diſtribuit: ipſe, omnibus ſuis rebus celeriter correptis, [4] Malacam contendit; ibique adverſo tempore navigandi naves conſcendit, vt ipſe prædicabat, ne ſe Trebonio, & Lepido, & Marcello committeret: vt amici ejus dictitabant, ne per eam provinciam minore cum dignitate iter faceret, cujus magna pars ab eo defecerat: vt cæteri exiſtimabant, ne pecunia illa ex infinitis rapinis confecta in poteſtatem cujuſquam veniret. [5] Progreſſus ſecunda, vt hiberna, tempeſtate, quum in Iberum flumen noctis vitandæ cauſſa ſe contuliſſet, inde paullo vehementiore

NOTÆ.

1. *Si tamen in omnibus fuit Caſſius.*] Quia dixerat, *neque opinantibus omnibus*, excipit ex non opinantium numero Caſſium, nam opinabatur fore quod juſſerat.

2. *Sub idem tempus Trebonius proconſul.*] Quem miſerat Cæſar exoratus Hiſpanorum precibus, qui ad ipſum de alio in locum Q. Caſſii ſubrogando ſcripſerant. Autor eſt Dion.

3. *De cujus adventu vt cognovit, &c.*] Livius apud Priſcianum: *Caſſius geſſiſſet cum Trebonio bellum, ſi Bogudem regem trahere in ſocietatem ſceleris potuiſſet.*

4. *Malacam contendit.*] Nunc dicitur *Malaga*, optimi vini ferax, vnde in alias terras exportatur; adeo munita, vt tamquam propugnaculum aliquod, objecta videatur Africæ.

5. *Progreſſus ſecunda, vt hiberna tempeſtate.*] Id eſt, ſecunda tempeſtate, quantum hiems patiebatur. Sic infra ſimilis eſt locutio. *Ziela eſt oppidum in Ponto, poſitu ipſo, vt in plano loco, ſatis munitum.* Id eſt, quantum planities patitur, ſatis munitum. Nam illo tempore non erat natura munitum oppidum quod erat in plano loco conſtitutum.

mentiore tempeſtate nihilo periculoſius ſe navigaturum credens, profectus, adverſis fluctibus occurrentibus oſtio fluminis, in ipſis faucibus, quum neque flectere navem propter vim fluminis, neque directam tantis fluctibus tenere poſſet, demerſa navi periit.

LXV. Quum in Syriam Cæſar ex Ægypto veniſſet, atque ab iis, qui Roma venerant ad eum, cognoſceret, litteriſque vrbanis animadverteret,[1] multa Romæ male & inutiliter adminiſtrari, neque vllam partem reipublicæ ſatis commode geri; quod & contentionibus tribunitiis pernicioſæ ſeditiones orirentur; & ambitione atque indulgentia tribunorum militum, & qui legionibus præerant, multa contra morem conſuetudinemque militarem fierent,[2] quæ diſſolvendæ diſciplinæ ſeveritatiſque eſſent; eaque omnia flagitare adventum ſuum videret; tamen præferendum exiſtimavit, quas in provincias regioneſque veniſſet, eas ita relinquere conſtitutas, vt domeſticis diſſenſionibus liberarentur, jura legeſque acciperent, & externorum hoſtium metum deponerent.[3] Hæc in Syria, Cilicia, Aſia celeriter ſe confecturum ſperabat; quod hæ provinciæ nullo bello premebantur. In Bithynia[4] ac Ponto plus oneris videbat impendere ſibi. Non enim exceſſiſſe Ponto Pharnacem audierat, neque exceſſurum putabat, quum ſecundo prælio eſſet vehementer inflatus, quod contra Domitium Calvinum fecerat. Commoratus fere in omnibus civitatibus, quæ majore ſunt dignitate, præmia benemeritis & viritim & publice tribuit: de controverſiis veteribus cognoſcit ac ſtatuit. Reges,[5] tyrannos,[6] dynaſtas provinciæ, finitimoſque, qui omnes ad eum concurrerant, receptos in in fidem, conditionibus impoſitis provinciæ tuendæ ac defendendæ dimittit & ſibi & populo Rom. amiciſſimos.

LXVI. Paucis diebus in ea provincia conſumptis, Sex. Cæſarem amicum & neceſſarium ſuum legionibus Syriæque præficit. Ipſe eadem claſſe, qua venerat, proficiſcitur in Ciliciam. Cujus provinciæ civitates omnes evocat Tarſum: quod oppidum fere

NOTÆ.

1. *Multa Romæ male & inutiliter adminiſtrari.*] Cum plurima arguunt multa male Romæ geſta fuiſſe, tum quod Livius ſcribit P. Dolabellam legem de tabulis novis tuliſſe. Vnde exorta ſeditio, quam vt compeſceret, cum in vrbem milites induxiſſet M. Antonius magiſter equitum, periiſſe de plebe ꟾↄcccc. Multa item male gerebant ejus amici, qui illum ſibi eſſe obnoxium propter operam in bello navatam putabant, quorum primi erant Dolabella, Antonius atque Cornificius.

2. *Quæ diſſolvendæ diſciplinæ ſeveritatiſque eſſent.*] Helleniſmus eſt, ſubaudi ἕνεκα, *cauſa.*

3. *Hæc in Syria, Cilicia, Aſia.*] Proprie dicta, de qua ſupra.

4. *Ac Ponto.*] Macedones, debellato Dario, Cappadociam, quam Perſæ duas in Satrapias diviſerant, in totidem regna partiti ſunt. Alteram ad Taurum, Cappadociam, alteram Pontum appellaverunt, quæ Pharnacis erat tempore Cæſaris. Quo Pharnace depulſo, Mithridates Pergamenus eam beneficio Cæſaris habuit.

5. *Tyrannos.*] Parvi reges ſeu regibus minores. Ipſe Æneas apud Virg. VII. Æneid. a Latino rege eo nomine appellatur:

Pars mihi pacis erit dextram tetigiſſe tyranni.

Sed quia parvi illi reges vi & cædibus ſua regna funeſtaverunt, obtinuit, vt qui injuſte dominatur rex, tyrannus dicatur.

6. *Dynaſtas provinciæ.*] De dynaſtis ſupra dictum.

fere totius Ciliciæ nobiliſſimum fortiſſimumque eſt. Ibi, rebus omnibus provinciæ & finitimarum civitatum conſtitutis, cupiditate proficiſcendi ad bellum gerendum non diutius moratur; magniſque itineribus per Cappadociam confectis, biduum [1] Mazacæ commoratus, venit [2] Comana, vetuſtiſſimum & ſanctiſſimum in Cappadocia [3] Bellonæ templum, quod tanta religione colitur, [4] vt ſacerdos ejus deæ majeſtate, imperio & potentia ſecundus a rege conſenſu gentis illius habeatur. Id homini nobiliſſimo Nicomedi Bithynio adjudicavit: qui regio Cappadocum genere ortus, propter adverſam fortunam majorum ſuorum mutationemque generis, jure minime dubio, vetuſtate tamen intermiſſo, ſacerdotium id repetebat. [5] Fratrem autem Ariobarzanis Ariaratem, quum bene meritus vterque eorum de repub. eſſet, ne aut regni hereditas Ariaratem ſollicitaret, aut heres regni terreret, Ariobarzani attribuit, qui ſub ejus imperio ac ditione eſſet: ipſe iter cœptum ſimili velocitate conficere cœpit.

LXVII. Quum propius Pontum fineſque [6] Gallogræciæ acceſſiſſet, Dejotarus tetrarches Gallogræciæ tunc quidem pene totius, quod ei neque legibus, neque moribus conceſſum eſſe ceteri tetrarchæ contendebant, ſine dubio autem [7] rex Armeniæ minoris ab ſenatu appellatus, depoſitis regiis inſignibus, neque tantum privato veſtitu, ſed etiam reorum habitu, ſupplex ad Cæſarem venit oratum, vt ſibi ignoſceret, quod in ea parte poſitus terrarum, quæ nulla præſidia Cæſaris habuiſſet, exercitibus imperiiſque in

N o t æ.

1. *Mazaca.*] Mazaca Cappadociæ metropolis. Poſtea Cæſarea dicta ſub Argeo monte.

2. *Comana.*] Duæ commemorantur a Strabone vrbes eodem nomine, eidem Deæ ſacræ, altera in Ponto, altera in Cappadocia, de qua poſtrema hic agitur.

3. *Bellonæ.*] Bellona belli Dea, quæ Græce Ἐνυὼ dicitur.

4. *Vt ſacerdos ejus deæ.*] Strabo memorat ſua ætate pluſquam ſex mille ſervos ſacros Bellonæ regis quidem Cappadociæ ſubditos, illius ſacerdotis imperio paruiſſe. Quod ſacerdotium abſtulit Cæſar Archelao ob ſtudium Pompeianarum partium, cujus ſtudii illi & Dejotarus & Ariobarzanes ſoli pœnas luerunt.

5. *Fratrem autem Ariobarzanis Ariaratem.*] Hujus meminit Cicero lib. epiſt. xv. dicitque illum Ariaratem fuiſſe a quibuſdam ſollicitatum vt regnare vellet. Quod ne fieret, videtur Cæſar autoritate ſua Ariobarzani regi fratrem Ariaratem ſubjeciſſe.

6. *Gallogræciæ.*] Strabo lib. xii. ſcribit ſua tempeſtate tres fuiſſe reges Galatiæ, deinde duos, deinde vnum Dejotarum, cui ſucceſſerit Amyntas, poſt quem, Gallogræciam in provinciam fuiſſe redactam. Illi porro Gallogræci a Gallis oriundi, habent ad orientem, Cappadociam, ad occidentem, Bithyniam, ad meridiem, Pamphyliam, ad ſeptentrionem, Pontum Euxinum. T. Livius de illis: *Gallogræci bellicoſiſſimi ea tempeſtate erant, Gallicos adhuc, nondum exoleta ſtirpe, ſervantes animos.* Horum in Aſiam commigrationem lege apud T. Livium lib. xviii. qui bellum Macedonicum & Aſiaticum continet.

7. *Rex Armeniæ.*] Armenia habet ad meridiem Taurum montem, quo diſterminatur a Meſopotamia, ad orientem, Mediam, ad ſeptentrionem, Iberas Albanoſque, ad occidentem, Cappadociam. Dividebatur in majorem & minorem. Minoris, de qua hic agitur, vrbes erant primariæ Nicopolis & Sebaſte. Majoris vero Artaxata. Poſterioribus temporibus minor dicta eſt prima, major vero ſecunda, vt patet ex libro notitiarum. Appianus lib. ii bell. civil. Ciſeuphratenos appellat & Tranſeuphratenos, quia Euphrates fluvius Armeniam interſecat. Nomen hodie retinet.

in Cn. Pompeii caſtris fuiſſet : neque enim ſe judicem debuiſſe eſſe con-
troverſiarum populi R. ſed parere præſentibus imperiis. Contra quem LXVIII.
Cæſar, quum plurima ſua commemoraſſet officia, quæ conſul ei decre-
tis publicis tribuiſſet ; quumque defenſionem ejus nullam poſſe excuſa-
tionem ejus imprudentiæ recipere coarguiſſet ; quod homo tantæ pru-
dentiæ ac diligentiæ ſcire potuiſſet, quis vrbem Italiamque teneret ; [1] vbi
ſenatus populuſque Romanus, vbi reſpubl. eſſet, quis deinde poſt L. Len-
tulum, C. Marcellum conſul eſſet : ſed tamen ſe concedere id factum
ſuperioribus ſuis beneficiis, veteri hoſpitio atque amicitiæ, dignitati æta-
tique hominis, precibus eorum, qui frequentes concurriſſent hoſpites
atque amici Dejotari ad deprecandum : de controverſiis tetrarcharum
poſtea ſe cogniturum eſſe dixit : regium veſtitum ei reſtituit. Legionem
autem, quam ex genere civium ſuorum Dejotarus armatura diſciplinaque
noſtra conſtitutam habebat, equitatumque omnem ad bellum gerendum
adducere juſſit. Quum in Pontum veniſſet, copiaſque omnes in vnum LXIX.
locum coëgiſſet ; quæ numero, atque exercitatione bellorum mediocres
erant (excepta enim legione VI, quam ſecum adduxerat Alexandria ve-
teranam, multis laboribus periculiſque functam, multiſque militibus par-
tim difficultate itinerum ac navigationum, partim crebritate bellorum
adeo deminutam, [2] vt minus ∞ hominum in ea eſſet; reliquæ erant III
legiones, vna Dejotari, duæ, quæ in eo prælio, quod Cn. Domitium
feciſſe cum Pharnace ſcripſimus, fuerant) ; legati a Pharnace miſſi Cæſa-
rem adeunt, atque in primis deprecantur, ne ejus adventus hoſtilis eſſet.
Facturum enim omnia Pharnacem quæ imperata eſſent. Maximeque com-
memorabant nulla Pharnacem auxilia contra Cæſarem Pompeio dare vo-
luiſſe ; quum Dejotarus, qui dediſſet, tamen ei ſatis feciſſet. Cæſar LXX.
reſpondit ſe fore æquiſſimum Pharnaci, ſi, quæ polliceretur, repræſen-
taturus eſſet. [3] Monuit autem vt ſolebat, mitibus verbis, legatos, ne aut
Dejotarum ſibi objicerent, aut nimis eo gloriarentur beneficio, quod au-
xilia Pompeio non miſiſſent. Nam ſe neque libentius facere quidquam,
quam ſupplicibus ignoſcere ; neque provinciarum publicas injurias con-
donare iis poſſe, qui non fuiſſent in ſe officioſi : id ipſum, quod com-
memoraſſent, officium vtilius Pharnaci fuiſſe, qui providiſſet ne vince-
retur, quam ſibi, cui dii immortales victoriam tribuiſſent. Itaque ſe ma-
gnas

NOTÆ.

1. *Vbi ſenatus populuſque Romanus.*] Dejotarus reponere poterat illud Lucani:

——— non vnquam perdidit ordo
Mutato ſua jura loco. ———

2. *Vt minus ∞ hominum in ea eſſet.*] Quæ tamen V millium hominum & CCC eſſe debuit, ſi plena fuiſſet & integra.

3. *Monuit autem, vt ſolebat, mitibus verbis.*] Dio ſcripſit illum comiter primos & ſecundos Pharnacis legatos excepiſſe, vt incautio propter ſpem pacis ingrueret, tertiis vero venientibus dixiſſe graviter, Pompeium bene de ſe meritum male dereliquiſſe. Hoc eſt quod Veget. lib. III. cap. III. docet: *Frequentius conventionum paciſque ſimulatio credulis quam arma nocuerunt* Male Eutropius indiligens ſcriptor, tradit cum Pompeio Pharnacem apud Theſſaliam fuiſſe.

gnas & graves injurias civium Romanorum, qui in Ponto negotiati eſſent, quoniam in integrum reſtituere non poſſet, concedere Pharnaci. Nam neque interfectis amiſſam vitam, [1] neque exſectis virilitatem reſtituere poſſe; quod quidem ſupplicium gravius morte cives Romani ſubiſſent: Ponto vero decederet confeſtim; familiaſque publicanorum remitteret; ceteraque reſtitueret ſociis civibuſque Romanis, quæ penes eum eſſent. Si feciſſet, jam tunc ſibi mitteret munera, ac dona, quæ bene rebus geſtis imperatores ab amicis accipere conſueſſent. Miſerat enim Pharnaces

LXXI. coronam auream. His reſponſis datis legatos remiſit. At Pharnaces omnia liberaliter pollicitus; [2] quum feſtinantem ac properantem Cæſarem ſperaret libentius etiam crediturum ſuis promiſſis, quam res pateretur; quo celerius honeſtiuſque ad res magis neceſſarias proficiſceretur (nemini enim erat ignotum, plurimis de cauſſis ad Vrbem Cæſarem revocari), lentius agere, decedendi diem poſtulare longiorem, pactiones interponere, in ſumma fruſtrari cœpit. Cæſar cognita calliditate hominis, quod aliis temporibus natura facere conſueverat, tunc neceſſitate fecit adductus, vt

LXXII. celerius omnium opinione manum confereret. [3] Ziela eſt oppidum in Ponto poſitu ipſo, vt in plano loco, ſatis munitum. Tumulus enim naturalis, velut manu factus, excelſiore vndique faſtigio ſuſtinet murum. Circumpoſiti ſunt huic oppido magni multique interciſi vallibus colles: quorum editiſſimus vnus, qui propter victoriam Mithridatis, & infelicitatem [4] Triarii, detrimentumque exercitus noſtri, ſuperioribus locis atque itineribus pene conjunctus oppido, magnam in illis partibus habet nobilitatem; nec multo longius millibus paſſuum III abeſt ab Ziela. Hunc locum Pharnaces, veteribus paternorum felicium caſtrorum, refectis operibus,

LXXIII. copiis omnibus ſuis occupavit. Cæſar, quum ab hoſte millia paſſuum V caſtra poſuiſſet; videretque eas valles, quibus regia caſtra munirentur, eodem intervallo ſua caſtra munituras; ſi modo ea loca hoſtes priores non cepiſſent, quæ multo erant propiora regis caſtris; aggerem comportari jubet intra munitiones. Quo celeriter collato, proxima nocte, vigilia quarta, legionibus omnibus expeditis, impedimentiſque in caſtris relictis, prima

NOTÆ.

1. *Neque exſectis virilitatem, &c.*] Appianus lib. II. ſcribit Pharnacem, fracto Domitio, captis Amyſenis in Ponto, qui partes tenebant Romanorum, pueris exſecuiſſe virilia, Cæſaris autem adventu cognito miſiſſe, coronam auream & filiæ qui matrimonium offerrent. Reges enim atque civitates mittere ſolebant coronas aureas, gratantes bonos ſucceſſus.

2. *Quum feſtinantem ac properantem Cæſarem ſperaret libentius, &c.*] Cum ignorem quid *feſtinare* & *properare* inter ſe differant, libens accipio lectionem quam ſuppeditant MS. Regii codices tres, Thuani duo, *feſtinantem ac præcurrentem*. Manuſcriptus Victorinus habet *procurrentem*.

3. *Ziela*] Vrbs Cappadociæ.

4. *Triarii.*] Plutarchus teſtatur in vita Luculli Triarium ejus legatum, non expectato ſui imperatoris exercitu, commiſſo prælio, gravem cladem accepiſſe, in qua VII millia perierunt centuriones CL, tribuni militum pluſquam XXIV, eoque prælio eſſe caſtris exutum. Is eſt qui lib. III. de bello civili commemoratur. Ille vero mons ab Appiano Scotius dicitur.

prima luce, neque opinantibus hoſtibus, eum ipſum locum cepit, in quo
Mithridates ſecundum prælium adverſus Triarium fecerat. [1] Huc omnem
comportare aggerem e caſtris ſervitia, quæ ageret, juſſit; ne quis ab opere
miles diſcederet; quum ſpatio non amplius ∞ paſſuum interciſa vallis ca-
ſtra hoſtium divideret ab opere incœpto Cæſaris caſtrorum. Pharnaces, LXXIV.
quum id repente prima luce animadvertiſſet, copias ſuas omnes pro caſtris
inſtruxit; quas, interpoſita tanta locorum iniquitate, conſuetudine magis
pervulgata militari credebat inſtrui Cæſar, vel ad opus ſuum tardandum,
quo plures in armis tenerentur, vel ad oſtentationem regiæ fiduciæ, ne
munitione magis quam manu defendere locum Pharnaces videretur. Itaque
deterritus non eſt, quo minus prima acie pro vallo inſtructa, reliqua pars
exercitus opus faceret. At Pharnaces impulſus ſive loci felicitate, ſive auſpi-
ciis & religionibus inductus, quibus obtemperaſſe eum poſtea audiebamus;
ſive paucitate noſtrorum, qui in armis erant, comperta, quum more
operis quotidiani magnam illam ſervorum multitudinem, quæ aggerem
portabat, militum eſſe credidiſſet; ſive etiam veterani fiducia exercitus ſui,
quem [cum legione] XXII in acie conflixiſſe, & viciſſe, legati ejus gloria-
bantur; ſimul contemptu exercitus noſtri, quem pulſum a ſe, Domitio
duce, ſciebat; inito conſilio dimicandi, deſcendere prærupta valle cœpit.
Cujus aliquandiu Cæſar irridebat inanem oſtentationem, & eo loco militum
coarctationem, quem in locum nemo ſanus hoſtis ſubiturus eſſet: quum
interim Pharnaces eodem gradu, quo præruptam deſcenderat in vallem,
[2] aſcendere adverſus arduum collem inſtructis copiis cœpit. Cæſar in- LXXV.
credibili ejus vel temeritate vel fiducia motus, neque opinans imparatuſque
oppreſſus, eodem tempore milites ab operibus vocat, arma capere jubet,
legiones opponit, aciem inſtruit. Cujus rei ſubita trepidatio [3] magnum ter-
rorem attulit noſtris, nondum ordinibus inſtructis. [4] Falcatæ regiæ qua-
drigæ permiſtos milites perturbant, quæ tamen celeriter multitudine telo-
rum

NOTÆ.

1. *Huc omnem comportare aggerem e caſtris ſervitia, quæ ageret, juſſit.*] Certum eſt mendum. Quamquam enim intelligitur ſententia, male tamen explanatur, nec ſatis juvant in emendando MS. codices. Victorinus vnus habet: *Huc omnem comportari aggerem ſervitiaque agi juſſit.* Vnde ſumendo particulam *que* & e noſtro textu, in voce *ageret* demendo finale *t*, repono: *Huc omnem comportare aggerem ſervitiaque agere juſſit.* Agebant enim ſervitia quod ipſis militibus agendum erat.

2. *Aſcendere adverſus arduum collem, &c.*] Iniquitas loci magnum habet momentum ad victoriam. Numquam Cæſar iniquo loco pugnavit, quamquam omnia reliqua faverent.

3. *Magnum terrorem attulit, &c.*] Numquam fere Cæſar non inſtruxit aciem ante hoſtium adventum.

4 *Falcatæ regiæ quadrigæ.*] Harum formam exprimit Livius lib. XVII. de bello Macedonico: *Armatæ autem in hunc modum erant. Cuſpides circa temonem ab jugo decem cubitos extantes velut cornua habebant, quibus quicquid obvium daretur transfigerent, & in extremis jugis bina circum eminebant falces, altera æquata jugo, altera inferior ad terram devexa, illa ut quicquid ab latere objiceretur, abſcinderet, hæc ut prolapſos procumbenteſque contingeret. Item ab axibus rotarum, utrimque bina eodem modo diverſa deſignabantur falces.* Vegetius vero lib. III. cap. XXIV. remedium illis opponit, quod ibi vide.

rum opprimuntur. Inſequitur has acies hoſtium; & clamore ſublato confli-
gitur, multum adjuvante natura loci, plurimum deorum immortalium
benignitate: qui quum omnibus caſibus belli interſunt, tum præcipue eis,
LXXVI. quibus nihil ratione potuit adminiſtrari. Magno atque acri cominus præ-
lio facto, dextro cornu, quo veterana legio VI erat collocata, initium vi-
ctoriæ natum eſt ab ea parte, quum in proclive detruderentur hoſtes; mul-
to tardius, ſed tamen iiſdem diis adjuvantibus, ſiniſtro cornu, mediaque
acie, totæ profligantur copiæ regis. Quæ quam facile ſubierant iniquum
locum, tam celeriter gradu pulſæ premebantur loci iniquitate. Itaque
multis militibus partim interfectis, partim ſuorum ruina oppreſſis, qui ve-
locitate effugere poterant, armis tamen projectis, vallem tranſgreſſi, nihil
ex loco ſuperiore inermes proficere poterant. At noſtri victoria elati ſubire
iniquum locum, munitioneſque aggredi non dubitarunt. Defendentibus
autem iis cohortibus caſtra, quas Pharnaces præſidio reliquerat, celeriter
caſtris hoſtium ſunt potiti. Interfecta multitudine omni, aut capta ſuorum,
Pharnaces cum paucis equitibus profugit. Cui niſi caſtrorum oppugnatio fa-
cultatem attuliſſet liberius profugiendi, vivus in Cæſaris poteſtatem adductus
LXXVII. eſſet. Tali victoria toties victor Cæſar, [1] incredibili eſt lætitia affectus,
quod maximum bellum tanta celeritate confecerat: eratque ſubiti periculi
recordatione lætior, quod victoria facilis ex difficillimis rebus acciderat.
Ponto recepto, præda omni regia militibus condonata, poſtero die cum ex-
peditis equitibus ipſe proficiſcitur: legionem VI decedere ad præmia atque
honores accipiendos in Italiam jubet: auxilia Dejotari domum remittit: II
LXXVIII. legiones cum Cœlio Vinciano in Ponto reliquit. Ita per Gallogræciam
Bithyniamque in Aſiam iter facit: omniumque earum provinciarum de
controverſiis cognoſcit & ſtatuit: jura in tetrarchas, reges, civitates diſtri-
buit. Mithridatem Pergamenum, a quo rem feliciter celeriterque geſtam
in Ægypto ſupra ſcripſimus, regio genere ortum, diſciplinis etiam regiis
educatum (nam eum Mithridates rex Aſiæ totius propter nobilitatem Per-
gamo parvulum ſecum aſportaverat in caſtra, multoſque tenuerat annos),
regem Boſphori [2] conſtituit, quod ſub imperio Pharnacis fuerat; provin-
ciaſque populi Rom. a barbaris atque inimicis regibus, interpoſito amiciſſi-
mo rege, munivit. Eidem tetrarchiam [legibus] Gallogræcorum, jure
gentis & cognationis adjudicavit, occupatam & poſſeſſam paucis ante an-
nis a Dejotaro. Neque tamen uſquam diutius moratus eſt, quam neceſ-
ſitas urbanarum ſeditionum pati videbatur. Rebus feliciſſime celerrime-
que confectis, in Italiam celerius omnium opinione venit.

A.

N O T Æ.

1. *Incredibili eſt lætitia affectus, &c.*] Suetonius refert intra quintum quam affuerat diem, quatuor vero, quibus in conſpectum venit, horis, una acie profligaſſe Pharnacem, crebro commemorata felicitate Pompeii, cui de tam imbelli genere hoſtium præcipua militiæ laus contigiſſet, datiſque litteris in urbem ſcripſiſſe: *Veni, Vidi, Vici.*

2. *Regem Boſphori conſtituit.*] Non hic intelligitur fretum quod eſt Conſtantinopoli, ſed quod eſt ad paludem Mœotin, cujus regnum Pharnaces amiſerat.

A.

A. HIRTII COMMENTARIORVM DE BELLO AFRICANO LIBER VNVS.

Argvmentvm Libri.

DVm Cæſar fugientem Pompeium perſequitur, ac in Ægyptum delatus cum Alexandrinis & eorum rege Ptolemæo bellum gerit; deinde contra Pharnacem per Syriam in Pontum proficiſcitur, ſuperſtites Pompeii duces & ex clade Pharſalica profugi, nacti tempus & otium certatim in Africam contenderunt, Actii Vari copiis & Iubæ regis opibus confiſi, quorum illuſtriores fuere Q. Metellus Scipio, Pompeii ſocer, Petreius, Afranius, Torquatus, T. Labienus, Fauſtus Sylla, & præcipue M. Cato, cujus laudataque modeſtia fuit, quod ab omnibus belli dux electus, Scipioni Conſulari viro Prætorius ipſe eo munere & honore cedere maluerit. Sed male conſuluit patriæ, dum conſulit famæ. Cum enim vir eſſet & melior & prudentior, bellare cum Cæſare potuit eventu meliore, ſi gradum retinuiſſet. Cæſar interim ex Ponto in Italiam regreſſus, compoſitis tumultibus urbanis, & militum ſeditione miſſionem & præmia flagitantium, ne minus augerentur hoſtium vires metuens, non anni tempore, non religione moveri potuit, quominus mox in Africam trajiceret. Nam & immolanti cum aufugiſſet hoſtia, profectionem non diſtulit, & cum hyems eſſet, monerentque vates & augures, ne ante brumam trajiceret, conſtantiſſime trajecit, ceſſitque ea res feliciſſime. Hoſtes enim quantumlibet animis & armis inſtructos ingenti cæde profligavit, & ad urbem reverſus, non hujus tantum victoriæ, ſed etiam ſuperiorum hucuſq; dilatos quatuor ſimul ſpectatiſſimos triumphos duxit, Gallicum videlicet, Alexandrinum, Ponticum, & Africanum. Hujus libri autor Hirtius putatur ut & ſuperioris, quem tamen incertum ait Suetonius.

CÆſar, [1] itineribus juſtis confectis, nullo die intermiſſo, [2] ad XIV I. Kal. Ian. in [3] Lilybæum pervenit: ſtatimque oſtendit, ſeſe naves velle con-

In hunc librum Interpretationes & Notæ.

1. *ITineribus juſtis confectis.*] A Roma Africam verſus, neque lente, neque celeriter.

2. *Ad XIV kal. Ianuarias.*] XVII Decembris. Erat enim apud Romanos December dierum XXIX & hoc eſt quod Plutarchus ait illum in Siciliam tranſiiſſe, *περὶ τροπὰς χειμερινάς, circa ſolſtitium hibernum.*

3. *Lilybæum*] Promontorium eſt Siciliæ cum urbe cognomine quod ſpectat Africam,

conſcendere; quum non amplius legionem tironum haberet vnam, equiteſque vix DC. Tabernaculum ſecundum littus ipſum conſtituit, vt prope fluctus verberaret. Hoc eo conſilio fecit, ne quis ſibi moræ quidquam fore ſperaret, & vt omnes in dies horaſque parati eſſent. Incidit per id tempus, vt tempeſtates ad navigandum idoneas non haberet. Nihilo tamen minus in navibus remiges militeſque continere, & nullam prætermittere occaſionem profectionis; quum præſertim [1] ab incolis ejus provinciæ nuntiarentur adverſariorum copiæ, equitatus infinitus, [2] legiones regiæ IV, levis armarturæ magna vis, Scipionis legiones X, elephanti CXX, claſſeſque eſſe complures; tamen non deterrebatur, animoque & ſpe confidebat. [3] Interim in dies & naves longæ adaugeri, & onerariæ complures eodem concurrere, & legiones tironum convenire; in his veterana

II. legio V, equitum ad II millia. Legionibus collectis VI, & equitum II millibus, vt quæque prima legio venerat, in naves longas imponebatur, equites autem in onerarias. Ita majorem partem navium antecedere juſſit, & inſulam petere [4] Aponianam, [5] quæ non abeſt a Lilybæo. Ibique commoratus bona paucorum vendit publice: deinde [6] Allieno prætori, qui Siciliam obtinebat, de omnibus rebus præcipit, & [7] de reliquo exercitu celeriter imponendo. Datis mandatis, ipſe navem conſcendit a. d. VI Kal. Ian. & reliquas naves ſtatim eſt conſecutus. Ita vento certo, celerique navigio vectus, [8] poſt diem quartam cum longis paucis navibus in conſpectum Africæ venit. Namque onerariæ reliquæ, præter paucas, vento diſperſæ atque errabundæ diverſa loca petierunt. [9] Clupeam claſſe prætervehitur, inde [10] Neapolim. Complura præterea caſtella & oppida non

NOTÆ.

vnum de tribus illis primariis vnde eſt Trinacria dicta. *Capo Becho.*

1. *Ab incolis ejus provinciæ.*] Dubium an a Siculis apud quos erat Cæſar, an ab Afris, apud quod plures habebat amicos, vt Vticenſes.

2. *Legiones regiæ.*] Iubæ regis Numidiæ.

3. *Interim in dies & naves longæ adaugeri, & onerariæ complures eodem concurrere*] Numero ſupple *cœperunt*, eſtque modi enallage. *Eodem*, id eſt, in Lilybæum.

4. *Aponianam.*] Dum nulla apud Autores Aponianæ fiat mentio, & Paconia commemoretur apud Ptolemæum inſula e regione Lilybæi promontorii Siciliæ Africam verſus, facile crediderim eſſe mendum.

5. *Quæ non abeſt a Lilybæo.*] In manuſcriptis Thuanis duobus legitur *quæ abeſt.* Aliquid ſuſpicor deſiderari, vt CC *paſſibus*, aut aliquid ſimile. Certe mendum ineſt. Quid enim ſibi velit, *non abeſt a Lilybæo?*

6. *Allieno prætori*] Allieno vt proconſuli ſcribit Cicero epiſt. lib. XIII. ſtuduit poſtea Caſſio, cui & legiones tradidit, vt Caſſius ipſe fatetur lib. XII. earumdem epiſtolarum.

7. *De reliquo exercitu imponendo.*] Navibus.

8 *Poſt diem quartam.*] Ex fide duorum M S. bibliothecæ Thuanæ repono *quartam*. Vix enim niſi pro tempore ſumitur, dies feminina in poſitione legitur.

9 *Clupeam.*] Clupea ſive Clypea civitas Africæ proprie dictæ; ſita in promontorio Mercurii, de qua ſupra dictum. Nonnulli vocant *Zapharam*, alii *Quipiam*.

10. *Neapolim.*] Multæ ſunt vbique vrbes hoc nomine. Hæc vero eſt in Africa ad mare Mediterraneum ſita, alio nomine *Leptis parva* inter duas ſyrtes, vbi habitabant Lotophagi, quorum fit apud Homerum mentio.

non longe a mari relinquit. Poſtquam [1] Adrumetum acceſſit, [2] ibi III.
præſidium erat adverſariorum, cui præerat C. Conſidius, & a Clu-
peis ſecundum oram maritimam cum equitatu Adrumeti [3] Cn. Piſo cum
Maurorum circiter III millibus apparuit. Ibi pauliſper Cæſar ante por-
tum commoratus, dum reliquæ naves convenirent, [4] exponit exercitum.
Cujus numerus in præſentia fuit peditum III millium, equitum CL: ca-
ſtriſque ante oppidum poſitis, ſine injuria cujuſquam conſedit; cohibet-
que omnes a præda. Oppidani interim muros armatis complent. Ante
portam frequentes conſidunt ad ſe defendendum. Quorum numerus II
legionum intus erat. Cæſar circum oppidum vectus, natura loci perſpe-
cta, redit in caſtra. Non nemo culpæ ejus imprudentiæque aſſignabat,
quod neque certum locum gubernatoribus præfectiſque, quem peterent,
præceperat: neque, vt mos ipſius conſuetudoque ſuperioribus tempori-
bus fuerat, tabellas ſignatas dederat, vt in tempore iis perlectis, locum
certum peterent vniverſi. Quod minime Cæſarem fefellerat. Namque
nullum portum terræ Africæ, quo claſſes decurrerent, pro certo tutum
ab hoſtium præſidio fore ſuſpicabatur: ſed fortuitu oblatam occaſionem
egreſſus aucupabatur. [5] L. Plancus interim legatus petit a Cæſare, vt IV.
ſibi daret facultatem cum [6] Conſidio agendi, ſi poſſet aliqua ratione per-
duci ad ſanitatem. Itaque data facultate litteras conſcribit, & eas captivo
dat perferendas in oppidum ad Conſidium. Quo ſimul atque captivus
perveniſſet, litteraſque, vt erat mandatum, Conſidio porrigere cœpiſſet,
prius quam acciperet ille; Vnde, inquit, iſtas? [7] Tum captivus, [Venio]
a Cæſare. Tunc Conſidius; Vnus eſt, inquit, Scipio Imperator hoc tem-
pore populi Rom. Deinde in conſpectu ſuo captivum interfici jubet:
litteraſque nondum perlectas, ſicut erant ſignatæ, dat homini certo ad
Scipionem perferendas. Poſtquam vna nocte & die ad oppidum con- V.
ſumpta, neque reſponſum vllum a Conſidio dabatur; [8] neque ei reliquæ
copiæ ſuccurrebant; neque equitatu abundabat; & ad oppidum oppu-
gnandum

NOTÆ.

1. *Adrumetum.*] In Africa proprie dicta, hodie *Machometa*, aliis *Toulb*.

2. *Ibi præſidium erat adverſariorum.*] Ex fide M S. Regiorum trium, Thuanorum duorum, Victorini vnius repono *vbi* pro *ibi*, quod corruptum fuit *v* in *i* perperam commutato.

3. *Cn. Piſo*] Hic Piſo poſtea partes Bruti & Caſſii ſecutus, nihiloſecius conceſſo reditu conſulatum adeptus eſt. Filium habuit eum qui Germanicum Cæſarem creditus eſt veneno ſuſtuliſſe.

4. *Exponit exercitum.*] Ibi cum e navi egrediens Cæſar cecidiſſet, caſumque in omen verterent milites, ipſe in melius vertit dicendo: *Teneo te Africa.* Autores ſunt Suetonius, Frontinus, Dio.

5. *L. Plancus.*] Is eſt ad quem ſcribit Cicero, & de quo toties fit mentio.

6 *Confidio*] Conſidius ille eſſe poteſt, qui dicitur in I. lib. de bello Gallico vano metu perterritus. Sed hic Caius dicitur, cum ille Publius dicatur.

7. *Tum captivus*, [*Venio*] *a Cæſare.*] Ex reſponſo patet addendum eſſe, *Imperatore.* MS. codices duo Thuani habent, non *Venio*, ſed *Imme*, vbi duæ primæ litteræ vocis *Imperatore* reperiuntur.

8. *Neque ei reliquæ copiæ ſuccurrebant.*] Inferius enim dicitur Rabirius Poſtumus in Siciliam miſſus qui ſecundum commeatum accerſeret.

gnandum non ſatis copiarum habebat, & eas tironum: neque primo adventu convulnerari exercitum volebat; & oppidi egregia munitio, difficiliſque ad oppugnandum erat acceſſus; & nuntiabantur auxilia magna equitatus oppidanis [a] ſuppetias venire: non eſt viſa ratio ad oppugnandum oppidum commorandi; ne, dum in ea re Cæſar eſſet occupatus, circum-
VI. ventus a tergo ab equitatu hoſtium laboraret. Itaque caſtra cum movere vellet, [1] ſubito ex oppido erupit multitudo: atque equitatus ſubſidio, vno tempore eis caſu ſuccurrit, qui erat miſſus ab Iuba ad ſtipendium accipiendum: caſtraque, vnde Cæſar egreſſus iter facere cœperat, occupant: & ejus agmen extremum inſequi cœperunt. Quæ res quum animadverſa eſſet, ſubito legionarii conſiſtunt; & equites, quamquam erant pauci, tamen contra tantam multitudinem audaciſſime concurrunt. [2] Accidit res incredibilis, vt equites minus XXX Galli Maurorum equitum II millia loco pellerent, [3] vrgerentque in oppidum. Poſtquam repulſi & conjecti erant intra munitiones, [4] Cæſar iter conſtitutum ire contendit. Quod quum ſæpius facerent; & modo inſequerentur, modo rurſus ab equitibus in oppidum repellerentur: cohortibus paucis ex veteranis, quas ſecum habebat, in extremo agmine collocatis, & parte equitatus, iter leniter cum reliquis facere cœpit. Ita, quanto longius ab oppido diſcedebatur, tanto tardiores ad inſequendum erant Numidæ. Interim in itinere ex oppidis & caſtellis legationes venire, polliceri frumentum, paratoſque eſſe, quæ imperaſſet, facere. Itaque eo die caſtra poſuit.
VII. ad oppidum [5] Ruſpinam Kalendis Ianuar. Inde movit, & pervenit ad oppidum [6] Leptin liberam civitatem & immunem. Legati ex oppido veniunt obviam; libenter ſe omnia facturos, quæ vellet, pollicentur. Itaque, centurionibus ad portas oppidi, & cuſtodiis impoſitis, ne quis miles in oppidum

INTERPRETATIO.

[a] *Auxilio.*

NOTÆ.

1. *Subito ex oppido erupit multitudo.*] Hunc ſibi caſum Cæſar accerſivit ſua fiducia, cum tam paucis copiis in terram deſcendit.

2. *Accidit res incredibilis.*] Gallorum fortitudinis Maurorumque ignaviæ argumentum & egregium monimentum. Sic certe de Gallorum equitatu Strabo, Gallos omnes eſſe pugnaces, meliores tamen equites quam pedites, Plutarchus vero in Marcello teſtatur Gallos optimos equites, eaque re plurimum videri præſtare.

3. *Vrgerentque in oppidum*] Manuſcriptus Regius codex vnus habet, *fugarent*, alter *refugarent*. Alius item Victorinus, Thuanus vnus, *fugerent*, quæ poſteriores lectiones, quamvis mendoſæ, priorem tamen probant & confirmant, vt eſſe debeat *fugarent*.

4. *Cæſar iter conſtitutum ire contendit.*] Latina locutio. Sic Propertius:

Magnum iter ad doctas proficiſci cogor Athenas.

5. *Ruſpinam.*] Ruſpina oppidum Africæ proprie dictæ.

6. *Leptin.*] Leptis duplex, alia magna, alia parva. Hæc parva eſt maritima inter duas ſyrtes conſtituta, eadem cum Neapoli, de qua ſuperius eſt dictum, ſi & hujus libri ſcriptori & Straboni fides. Plinius tamen, Mela & Antoninus in Itinerario duas Leptes agnoſcunt & Neapolim. Ptolemæus vero ſic habet: Νεάπολις ἡ κ̀ Τρίπολις. Palatinus vero ejus codex, ἡ κ̀ Λέπτις μεγάλη. Quod omnia reddit perquam incerta.

oppidum introiret, aut injuriam faceret cuipiam incolæ, non longe ab
oppido ſecundum littus facit caſtra. Eodem naves onerariæ & longæ non-
nullæ caſu advenerunt. Reliquæ, vt eſt ei nuntiatum, incertæ locorum,
[1] Vticam verſus petere viſæ ſunt. Interim Cæſar a mari non digredi, ne-
que mediterranea petere, propter navium errorem; equitatumque in
navibus omnem continere, vt arbitror, ne agri vaſtarentur; aquam in
naves jubet comportari. Remiges interim, qui aquatum e navibus exie-
rant, ſubito equites Mauri, neque opinantibus Cæſarianis, adorti multos
jaculis convulnerarunt, nonnullos interfecerunt. Latent enim in inſidiis
cum equis inter convalles, & ſubito exiſtunt, non vt in campo cominus
depugnent. Cæſar interim in [2] Sardiniam nuntios cum litteris, & in VIII.
reliquas provincias finitimas dimiſit, vt ſibi auxilia, commeatus, frumen-
tum, ſimul atque litteras legiſſent, mittenda curarent: exoneratiſque
partim navibus longis, [3] Rabirium Poſtumum in Siciliam ad ſecundum
commeatum accerſendum mittit. Interim cum x navibus longis ad reli-
quas naves onerarias conquirendas, quæ deerraſſent, & ſimul mare tuen-
dum ab hoſtibus, [4] jubet proficiſci. Item [5] C. Salluſtium Criſpum præ-
torem ad [6] Cercinam inſulam verſus, quam adverſarii tenebant, cum
parte navium ire jubet; quod ibi magnum numerum frumenti eſſe au-
diebat. Hæc ita imperabat, itaque vnicuique præcipiebat, vt, fieri poſſet,
necne, locum nullum excuſatio haberet, nec moram tergiverſatio. Ipſe
interea ex perfugis & incolis, cognitis conditionibus Scipionis, & qui cum
eo contra ſe bellum gerebant, miſerari (regium enim equitatum in provin-
cia Africa Scipio alebat), tanta homines eſſe dementia, vt mallent regis
eſſe vectigales, quam cum civibus in patria in ſuis fortunis eſſe incolumes.
Cæſar ad III Non. Ian. caſtra movet: Leptique VI cohortium præſidio IX.
cum Saſerna relicto, ipſe rurſus, vnde pridie venerat, Ruſpinam cum
reliquis copiis convertit: ibique ſarcinis exercitus relictis, ipſe cum expe-
dita manu proficiſcitur circum villas frumentatum; oppidaniſque imperat,
vt plauſtra jumentaque omnia ſequantur. Itaque magno frumenti invento
numero, Ruſpinam redit. Hoc eum iccirco exiſtimo feciſſe, ne maritima
oppida poſt ſe vacua relinqueret, præſidioque firmata [7] ad claſſim recepta-
cula muniret. Itaque, ibi relicto P. Saſerna, fratre ejus, quem Lepti X.
pro-

N O T Æ.

1. *Vticam.*] Vtica poſt excidium Carthaginis facta primaria Africæ. Hodie *Portoſarina* creditur eſſe.

2. *Sardiniam.*] Sardinia maris Mediterranei inſula inter Italiam & Africam, Hiſpaniam Galliamque fere media, Græce *Σαρδώ*.

3. *Rabirium Poſtumum.*] Rabirius Poſtumus hic eſt pro quo extat oratio Ciceronis.

4. *Iubet proficiſci.*] Milites.

5. *C. Salluſtium Criſpum.*] Is eſt primus Romana ſcriptor in hiſtoria, qui quod ab ab Appio Claudio cenſore Pompeianarum partium fuiſſet ſenatu motus, ad partes acceſſerat Cæſaris. Autor Dio.

6. *Cercinam.*] Cercina inſula teſtibus Plinio & Salluſtio, ad promontorium minoris Syrtis, teſte Mela, perparva, Carthaginem verſus. Nomen adhuc retinet.

7. *Ad claſſim receptacula.*] Manuſcriptus codex Victorinus habet, *ad claſſis receptacula.* Quæ forte melior lectio.

proximo oppido reliquerat cum legione, jubet comportari ligna in oppidum quamplurima: ipſe cum cohortibus VII, quæ ex veteranis legionibus in claſſe cum Sulpicio & [1] Vatinio rem geſſerant, ex oppido Ruſpina egreſſus; proficiſcitur ad portum, qui abeſt ab oppido millia paſſuum II; ibique claſſem ſub veſperum cum ea copia conſcendit. [2] Omnibus in exercitu inſciis, & requirentibus Imperatoris conſilium; magno metu ac triſtitia ſollicitabantur. [3] Parva enim cum copia, [4] & ea tironum, neque omni expoſita, in Africa contra magnas copias, & inſidioſæ nationis, equitatumque innumerabilem, ſe expoſitos videbant: neque quidquam ſolatii in præſentia, neque auxilium in ſuorum conſilio animadvertebant, niſi in ipſius Imperatoris vultu, vigore, mirabilique hilaritate. Animum enim altum & erectum præ ſe gerebat. Huic acquieſcebant homines, & in ejus ſcientia & conſilio omnia ſibi proclivia omnes fore ſperabant.

XI. Cæſar in navibus vna nocte conſumpta, jam cælo albente quum proficiſci conaretur, ſubito navium pars, de qua timebat, ex errore eodem conferebatur. Hac re cognita, Cæſar celeriter de navibus imperat omnes egredi, atque armatos in littore reliquos advenientes milites exſpectare. Itaque ſine mora navibus eis in portum receptis, & advectis militum equitumque copiis, rurſus ad oppidum Ruſpinam redit, atque ibi caſtris conſtitutis, ipſe cum cohortibus expeditis XXX frumentatum eſt profectus. Ex eo eſt cognitum Cæſaris conſilium: illum cum claſſe navibus onerariis, quæ deerraſſent, ſubſidio ire clam hoſtibus voluiſſe; ne caſu imprudentes ſuæ naves in claſſem adverſariorum inciderent: [5] neque eam rem eos voluiſſe ſcire, qui in præſidiis relicti ſui milites fuiſſent; ne illi propter ſuorum paucitatem, & hoſtium multitudinem, metu deficerent.

XII. Interim quum jam Cæſar progreſſus eſſet a caſtris circiter millia paſſuum III, per ſpeculatores & [6] anteceſſores equites nuntiatur ei, copias hoſtium haud longe a ſe viſas. Et hercle cum eo nuntio pulvis ingens conſpici cœptus eſt. Hac re cognita Cæſar celeriter jubet equitatum vniverſum, cujus

NOTÆ.

1. *Vatinio*] De Vatinio ſupra in libro III. de bello civili & de bello Alexandrino.

2. *Omnibus in exercitu inſciis.* Vegetius lib III. cap. VI. ſcribit veteres Minotauri ſignum in legionibus habuiſſe, vt quemadmodum ille in intimo & ſecretiſſimo labyrintho abditus perhibetur, ita ducis conſilium ſemper occultum eſſet.

3. *Parva enim cum copia.*] Raro dictum invenias. Dicitur enim *copiæ*

4. *Et ea tironum*] Hujus libri initio vnam legionem Cæſari apud Lilybæum fuiſſe ſcriptum eſt.

5. *Neque eam rem eos voluiſſe ſcire*] Ne, vt infra dicitur, propter ſuorum paucitatem & hoſtium multitudinem metu deficerent. Tale conſilium Eumenis magnopere eſt laudatum, qui cum ſuos milites contra fortiſſimos hoſtes duceret, deviis itineribus duxit, in quibus vera audire non poſſent & his perſuaſit ſe contra quoſdam barbaros proficiſci, & prius in aciem exercitum eduxit quam milites ſui ſcirent cum quibus arma conferrent. Autores ſunt Cornelius Nepos & Plutarchus.

6 *Anteceſſores equites.*] Anteceſſores ſunt, vt videtur Turnebo, lib. XXIV. adverſariorum cap. XVI. qui ante agmen eunt locaque caſtris metandis idonea deligunt, & vias qua duci exercitus poſſit, vident. Eoſdem homines antecurſores Cæſar dicit lib. I. de bello civili.

cujus copiam habuit in præſentia non magnam, & ſagittarios, quorum
parvus e caſtris exierat numerus, accerſi, atque ordinatim ſigna ſe leniter
conſequi: ipſe antecedere cum paucis armatis. Iamque quum procul ho-
ſtis conſpici poſſet, milites in campo jubet galeari, & ad pugnam parari.
Quorum omino numerus fuit XXX cohortium cum equitibus CD, &
ſagittariis **. Hoſtes interim, quorum dux erat Labienus, & duo Pa- XIII.
cidii, aciem dirigunt mirabili longitudine, non peditum, ſed equitum
confertam: & inter eos levis armaturæ Numidas & ſagittarios pedites
interpoſuerant: & ita condenſaverant, vt procul Cæſariani pedeſtres co-
pias arbitrarentur: & dextrum ac ſiniſtrum cornu magnis equitum copiis
firmaverant. Interim Cæſar aciem dirigit ſimplicem, vt poterat, propter
paucitatem. Sagittarios ante aciem conſtituit: equites dextro ſiniſtroque
cornu opponit: & ita præcipit, vt providerent, ne multitudine equita-
tus hoſtium circumvenirentur. Exiſtimabat enim ſe cum pedeſtribus co-
piis, acie inſtructa, dimicaturum. Quum vtrimque expectatio fieret; XIV.
neque Cæſar ſe moveret: & cum ſuorum paucitate contra magnam vim
hoſtium artificio magis, quam viribus decernendum videret; ſubito ad-
verſariorum equitatus ſeſe extendere, & in latitudinem promovere, col-
leſque complecti, & Cæſaris equitatum extenuare, ſimulque ad circum-
eundum comparare ſe cœperunt. Cæſariani equites eorum multitudinem
ægre ſuſtinebant. Acies interim mediæ quum concurrere conarentur,
ſubito ex condenſis turmis pedites Numidæ levis armaturæ cum equiti-
bus procurrunt; & inter legionarios pedites jacula conjiciunt. Hic quum
Cæſariani in eos impetum feciſſent; illorum equites refugiebant: pedites
interim reſiſtebant, dum equites rurſus, curſu renovato, peditibus ſuis
ſuccurrerent. Cæſar novo genere pugnæ oblato, quum animadverteret XV.
ordines ſuorum in procurrendo turbari (pedites enim, dum equites lon-
gius a ſignis perſequuntur, latere nudato, a proximis Numidis jaculis
vulnerabantur, equites autem hoſtium pilum militis curſu facile vitabant),
edicit per ordines, ne quis miles a ſignis IV pedes longius procederet.
Equitatus interim Labieni ſuorum multitudine confiſus, Cæſaris paucita-
tem circumire conatur. Equites Iuliani pauci, multitudine hoſtium de-
feſſi, equis convulneratis, paullatim cedere: hoſtis magis magiſque in-
ſtare. Ita puncto temporis omnibus legionariis ab hoſtium equitatu cir-
cumventis, Cæſariſque copiis in orbem compulſis, [1] intra cancellos omnes
conjecti pugnare cogebantur. Labienus in equo, capite nudo, verſari XVI.
in prima acie, ſimul ſuos cohortari, nonnumquam legionarios Cæſaris
ita appellare: Quid tu, inquit, miles tiro, tam feroculus es? [2] Vos
quoque iſte verbis infatuavit. In magnum mehercule vos periculum im-
pulit.

NOTÆ.

1. *Intra cancellos.*] Similitudine ducta ab iis qui feris objecti intra ſepta quædam pugnare coguntur.

2. *Vos quoque ipſe verbis infatuavit.*] Cæſar. Quaſi fatuum eſſe neceſſe ſit qui pro Cæſare pugnet.

pulit. Miſereor veſtri. Tum miles: Non ſum, inquit, tiro, Labiene; ſed de legione x veteranus. Tum Labienus: Non agnoſco, inquit, ſigna Decumanorum. Tum miles: Iam me, quis ſim, intelliges. [1] Simul caſſidem de capite dejecit, vt cognoſci ab eo poſſet; atque ita pilum viribus contortum dum in Labienum mittere contendit, equi graviter adverſo pectori affixit, & ait: Labiene, Decumanum militem, qui te petit, ſcito eſſe. Omnium tamen animi in terrorem conjecti, & maxime tironum. Circumſpicere enim Cæſarem, neque amplius facere, niſi hoſtium jacula

XVII. vitare. [2] Cæſar interim, conſilio hoſtium cognito, jubet aciem in longitudinem quammaximam porrigi, & alternis converſis cohortibus, vt vna poſt alteram ante ſigna tenderet. Ita coronam hoſtium dextro ſiniſtroque cornu mediam dividit; & vnam partem ab altera excluſam, equitibus intrinſecus adortus, cum peditatu telis conjectis in fugam vertit: neque longius progreſſus, veritus inſidias, ſe ad ſuos recipit. Idem altera pars equitum peditumque Cæſaris facit. His rebus geſtis, & procul hoſtibus repulſis, convulneratiſque, ad ſua præſidia ſeſe, ſic vt erat inſtru-

XVIII. ctus, recipere cœpit. Interim [3] M. Petreius, & [4] Cn. Piſo cum equitibus Numidis ∞c electis peditatuque ejuſdem generis ſatis grandi, ex itinere recta ſubſidio ſuis occurrunt. At hoſtes, ſuis ex terrore firmatis, rurſuſque renovatis animis, legionarios converſis equitibus ſe recipientes noviſſimos adoriri, & impedire cœperunt, quo minus ſe in caſtra reciperent. Hac re animadverſa, Cæſar jubet ſigna converti, & medio campo redintegrari prælium. Quum ab hoſtibus eodem modo pugnaretur; nec cominus ad manus rediretur; Cæſariſque equites jumenta ex nauſea recenti, ſiti, languore, paucitate, vulneribus defatigata, ad inſequendum hoſtem [5] perſeverandumque curſum tardiora haberent; dieique pars exigua jam reliqua eſſet; cohortibus equitibuſque circumdatis imperat, vt vno ictu contenderent, neque remitterent, donec vltra vltimos colles hoſtes repuliſſent, atque eorum eſſent potiti. Itaque, ſigno dato, quum

jam

NOTÆ.

1. *Simul caſſidem de capite dejecit.*] Hinc intelligitur caſſides illas, noſtrarum ſimiles vultum texiſſe, quas ſenſim tandem ſequentibus temporibus laborem exoſi depoſuerunt, vt queritur Vegetius lib. I. cap. XX. *Qui laborem in portandis veteribus munimentis armorum ferre non poſſunt, detectis corporibus & vulnera ſuſtinere coguntur, & mortes, &, quod eſt gravius & turpius, aut capi, aut certe fuga Rempublicam prodere.*

2. *Cæſar interim, conſilio hoſtium cognito.*] quod ſcilicet in orbem cogi ſuam aciem & circumveniri vellent, ipſe quoque ſuam aciem in longum exporrexit.

3. *M. Petreus.*] De Marco Petreio ſupra dictum.

4. *Cn. Piſo.*] Quis fuerit non facile dictu. Commemoratur vnus eo nomine a Salluſtio, quem ait occiſum fuiſſe in Hiſpania, atque adeo is eſſe non potuit, alter a Val. Maximo, qui non abſurde, quoniam nomen & tempus congruit, hic eſſe putetur, qui Pompeio ſua gratia e judicio Manilium Criſpum eripienti multa & gravia crimina objecit. Interrogatus deinde ab eo cur ſe quoque non accuſaret. Da, inquit, prædes Reip. te, ſi poſtulatus fueris, civile bellum non excitaturum, etiam de tuo prius quam de Manilii capite in conſilium judices mittam.

5. *Perſeverandumque curſum.*] Raro exemplo *perſeverare* active dicitur. Vt plurimum enim neutrali in poſitione dicitur.

jam

jam hoſtes languide negligenterque tela mitterent, ſubito immittit cohortes turmaſque ſuorum: atque puncto temporis, hoſtibus nullo negotio campo pulſis, poſt collemque dejectis, nacti locum, atque ibi paulliſper commorati, [a] ita vt erant inſtructi, leniter ſe ad ſuas recipiunt munitiones. Itemque adverſarii male accepti tum demum ſe ad ſua præſidia contulerunt. [1] Interim ea re geſta, & prælio dirempto, ex adverſariis per- XIX. fugæ plures ex omni hominum genere, & præterea intercepti hoſtium complures equites pediteſque: ex quibus cognitum eſt hoſtium conſilium, eos hac mente & conatu veniſſe, vt novo atque inuſitato genere prælii tirones, legionariique pauci perturbati, Curionis exemplo ab equitatu circumventi opprimerentur: & ita Labienum dixiſſe pro concione; tantam ſeſe multitudinem auxiliorum adverſariis ſubminiſtraturum, vt etiam cædendo in victoria fatigati vincerentur, atque a ſuis ſuperarentur: quippe qui in illorum ſibi confideret multitudine, [2] primum, quod audierat, Romæ legiones veteranas diſſentire, neque in Africam velle tranſire; deinde, quod triennio in Africa ſuos milites conſuetudine retentos fideles jam ſibi effeciſſet; maxima autem auxilia haberet Numidarum equitum leviſque armaturæ. Præterea ex fuga, prælioque Pompeiano, quos ſecum a Brundiſio tranſportaverat, equites Germanos Galloſque, [3] ibique poſtea ex hybridis libertinis ſerviſque conſcripſerat, armaverat, [4] equoque frænato vti condocuerat. Præterea regia auxilia, elephantes CXX, equitatuſque innumerabilis, deinde legiones conſcriptæ ex cujuſque modi generis amplius [5] XII millibus. Hac ſpe atque ea audacia inflammatus Labienus, cum equitibus Gallis Germaniſque ∞DC, Numidarum ſine frenis VIII millibus, præterea Petreiano auxilio adhibito equitibus ∞C, peditum ac levis armaturæ quater tantis, ſagittariis ac funditoribus, [6] hippotoxotiſque compluribus; his copiis [7] pridie Non. Ianuar.

INTERPRETATIO.

[a] *Sicut erant edocti.*

NOTÆ.

1. *Interim ea re geſta & prælio dirempto, &c.*] Aliquod verbum deſideratur, quod hic non apparet. Manuſcriptus Victorinus codex habet, *ſe ad ſuas recipiunt munitiones. Itemque adverſarii fecerunt, & profugæ plures ex omni genere hominum, & præterea intercepti complures equites pediteſque, ex quibus cognitum eſt, &c.* Hic verbum apparet, quod in noſtro textu abeſt, quamquam nonnihil etiam deſideretur.

2. *Primum, quod audierat, Romæ legiones veteranas diſſentire.*] A Cæſare.

3. *Ibique poſtea ex hybridis libertinis.*] Hybridæ mixtum genus, vt canis ex gregario & venatico natus, vt ſus ex fero & domeſtico procreatus; indeque tranſlatione ſumpta homo ex libero & ſervo, vel ex libertino & ſervo natus. Hic intelligit Romano patre & matre peregrina natos.

4. *Equoque frænato vti condocuerat.*] Quia Numidæ in regendo equo frænis non vtuntur. Vnde Virgilio Æneid. IV. dicuntur:

Infræni Numidæ. ———— ————

5. XII *millibus.*] Delendum *millibus* ex fide MS. Regiorum duorum, & Victorini vnius.

6. *Hippotoxotis.*] Equitibus ſagittariis. Vox eſt Græca

7. *Pridie Non. Ianu.*] Quarto die Ianuarii menſis.

Ianuar. poſt diem tertium quam Africam attigit, [1] in campis planiſſimis puriſſimiſque, ab hora diei quinta vſque ad ſolis occaſum eſt decertatum.

XX. In eo prælio Petreius graviter ictus ex acie receſſit. Cæſar interim caſtra munire diligentius, præſidia firmare majoribus copiis, vallumque ab oppido Ruſpina vſque ad mare deducere, & a caſtris alterum eodem; quo tutius vltro citroque commeare, auxiliaque ſine periculo ſibi ſuccurrere poſſent: tela tormentaque ex navibus in caſtra comportare, remigum partem ex claſſe Gallorum Rhodiorumque Epibatarumque armare, & in caſtra evocare; vti, ſi poſſet, eadem ratione, qua adverſarii, levis armatura interjecta inter equites ſuos interponeretur: ſagittariiſque ex omnibus navibus [2] Ityreis, Syriis, & cujuſque generis ductis in caſtra compluribus, frequentabat ſuas copias. Audiebat enim, Scipionem poſt diem tertium ejus diei, quo prælium factum erat, appropinquare, copias ſuas cum Labieno & Petreio conjungere: cujus copiæ legionum VIII, & equitum IV millium eſſe nuntiabantur: [3] officinas ferrarias inſtruere; [4] ſagittaſque & tela vti fierent complura, curare; glandes fundere, ſudes comparare; litteras in Siciliam nuntioſque mittere, vt ſibi crates materiemque congererent, [5] ad arietes, cujus inopia in Africa eſſet: præterea ferrum plumbumque mitteretur, & animum etiam advertebat, frumento ſe in Africa niſi importatitio vti non poſſe. Priore enim anno, propter adverſariorum delectus, quod ſtipendiarii aratores milites eſſent facti, meſſem non eſſe factam: prætera ex omni Africa frumentum adverſarios in pauca oppida & bene munita comportaſſe, omnemque regionem Africæ exinaniſſe frumento: oppida, præter pauca quæ ipſi ſuis præſidiis tueri poterant, reliqua dirui atque deleri, & eorum incolas intra ſua præſidia

XXI. coëgiſſe commigrare, agros deſertos ac vaſtatos eſſe. Hac neceſſitate Cæſar coactus, privatos ambiendo, & blande appellando, aliquantulum frumenti numerum in ſua præſidia congeſſerat: & eo parce vtebatur. Opera interim ipſe quotidie circumire, & [6] alternas cohortes in ſtatione habere propter

NOTÆ.

1. *In campis planiſſimis puriſſimiſque, &c.*] Id eſt, vacuis ab omni pugnæ impedimento, aut inſidiarum ſuſpicione. Sic Livius lib. IV. belli Punici: *Poſtero die ſignis collatis dimicaturum puro ac patenti campo, vbi ſine vllo inſidiarum metu vera virtute res geri poſſet.* Item lib. I. Pomœrium: *Eſt circa murum locus, quem in condendis vrbibus quondam Hetruſci, qua murum ducturi erant, certis circa terminis inaugurato conſecrabant, vt neque interiore parte ædificia mœnibus continuarentur, & extrinſecus puri aliquid ab humano cultu pateret ſoli.*

2. *Ityreis.*] Ituræa ſive Thraconitis regio Palæſtinæ. Ab Hegeſippo dicitur *Peræa*, quam Plinius aſperis diſperſam montibus, & a Iudæis cæteris Iordane amne diſcretam ſcripſit lib. V.

3. *Officinas ferrarias inſtruere.*] Hæc ſequentia ad Cæſarem referuntur.

4. *Sagittaſque & tela vti fierent complura, curare.*] Niſi ad Helleniſmum confugiatur, ſolœciſmus videbitur. MS. Regius, Victorinus & impreſſus pervetuſtus habent *ſagitta*, quod melius.

5. *Ad arietes.*] Eligebantur ad id abietes & orni.

6. *Alternas.*] Lipſio videtur reponendum *alteras*, & ſex perlectis MS. in nullo reperi *alternas*, ſed *alteras*. Neque tamen non retinendam puto receptam lectionem, quæ rationi & vero videtur mihi propior.

propter hoſtium multitudinem. Labienus ſaucios ſuos, quorum numerus maximus fuit, jubet in [1] ploſtris deligatos Adrumetum deportari. Naves interim Cæſaris onerariæ errabundæ male vagabantur, incertæ locorum atque caſtrorum ſuorum: quas ſingulas ſcaphæ adverſariorum complures adortæ incenderant atque expugnaverant. Hac re nuntiata Cæſari, claſſes circum inſulas portuſque diſpoſuit; quo tutius commeatus ſupportari poſſet. M. Cato interim, qui Vticæ præerat, Cn. Pompeium filium XXIII. multis verbis, aſſidueque objurgare non deſiſtebat. [2] Tuus, inquit, pater, iſtuc ætatis quum eſſet, & [3] animadvertiſſet remp. ab audacibus ſceleratiſque civibus oppreſſam, bonoſque aut interfectos, aut exſilio multatos patria civitateque carere; gloria & animi magnitudine elatus, privatus, atque adoleſcentulus, paterni exercitus reliquiis collectis, pene oppreſſam funditus & deletam Italiam, vrbemqne Romanam, in libertatem vindicavit: idemque Siciliam, Africam, Numidiam, Mauritaniam mirabili celeritate armis recepit. Quibus ex rebus ſibi eam dignitatem, quæ eſt per gentes clariſſima notiſſimaque, conciliavit; adoleſcentuluſque, atque eques Romanus triumphavit. Atque ille non ita amplis rebus patris geſtis, neque tam excellenti majorum dignitate [parta,] neque tantis clientelis, nominiſque claritate præditus, in remp. eſt ingreſſus. Tu contra & patris nobilitate & dignitate, & per te ipſe ſatis animi magnitudine diligentiaque præditus nonne eniteris, & proficiſceris ad paternas clientelas, auxilium tibi, reique publicæ, atque optimo cuique efflagitatum? His verbis hominis graviſſimi incitatus adoleſcentulus cum na- XXIIII. viculis cujuſquemodi generis XXX, inibi paucis roſtratis, profectus ab Vtica eſt in Mauritaniam, regnumque Bogudis eſt ingreſſus: expeditoque exercitu, numero ſervorum, liberorum, II millium, cujus partem inermem, partem armatam habuerat, ad oppidum [4] Aſcurum accedere cœpit: in quo oppido præſidium fuit regium. Pompeio adveniente, oppidani vſque eo paſſi propius eum accedere, donec ad ipſas portas ac murum appropinquaret, ſubito eruptione facta proſtratos perterritoſque Pompeianos in mare paſſim naveſque compulerunt. Ita re male geſta Cneius Pompeius filius naves inde avertit, neque poſtea littus attigit; claſſemque [5] ad inſulas Baleares verſus convertit. Scipio interim cum iis copiis, XXIV. quas paullo ante demonſtravimus, Vticæ grandi præſidio relicto, profectus primum Adrumeti caſtra ponit: deinde ibi paucos dies commoratus, noctu

noctu

N o t æ.

1. *Ploſtris.*] *au* in *o* ſæpe convertitur. Sæpius *plauſtris*. Ne invalidi motu ex vehiculo excuterentur.

2. *Tuus, inquit, pater, iſtuc ætatis.*] Teſtantur Velleius Patercul. & Plutarchus tunc fuiſſe natum XXIII annis, cum Carboni obſiſtere cœpit.

3. *Animadvertiſſet Remp.*] Quales erant Cinna, Carbo, de quibus vide Plutarchum in vita Pompeii, item Appianum lib. I.

4. *Aſcurum.*] Africæ vrbs in Mauritania, quæ tunc erat ſub Bogudis imperio.

5. *Ad inſulas Baleares.*]. Baleares duæ numerantur a Ptolemæo, quarum incolæ erant optimi jaculatores, de quibus ſupradictum.

noctu itinere facto, cum Petreii & Labieni copiis ſe conjungit; atque vnis caſtris factis, III millia paſſuum longe conſidunt. Equitatus interim eorum circum Cæſaris munitiones vagari, atque eos, qui pabulandi aut aquandi gratia extra vallum progreſſi eſſent, excipere. Ita omnes adverſarios intra munitiones continere. Qua re Cæſariani gravi annona ſunt conflictati; ideo quod nondum neque ab Sicilia, neque ab Sardinia commeatus ſupportatus erat; [1] neque per anni tempus in mari claſſes ſine periculo vagari poterant; neque amplius millia paſſuum VI terræ Africæ quoquo verſus tenebant, pabulique inopia premebantur. Qua neceſſitate coacti veterani milites, equiteſque, qui multa terra marique bella confeciſſent, & periculis inopiaque tali ſæpe eſſent conflictati, [2] alga e littore collecta, & aqua dulci eluta, & ita jumentis eſurientibus data, vitam eorum producebant.

XXV. [3] Dum hæc ita fierent, rex Iuba, cognitis Cæſaris difficultatibus, copiarumque paucitate, non eſt viſum dari ſpatium convaleſcendi, augendarumque ejus opum. Itaque comparatis equitum magnis peditumque copiis, ſubſidio ſuis, egreſſus e regno, ire contendit. [4] P. Sitius interim, & rex [5] Bogud, conjunctis ſuis copiis, cognito regis Iubæ egreſſu, propius ejus regnum copias ſuas admovere: [6] Cirtamque oppidum ejus regni opulentiſſimum adorti paucis diebus pugnando capiunt; & præterea duo oppida [7] Getulorum. Quibus quum conditionem ferrent, vt oppido excederent, idque ſibi vacuum tranſderent, conditionemque repudiaſſent, poſtea ab eis capti interfectique ſunt omnes. Inde progreſſi agros oppidaque vexare non deſiſtunt. Quibus rebus cognitis Iuba,

N o t æ.

1. *Neque per anni tempus.*] Nam menſe Iauuario ineunte iſta gerebantur.

2. *Alga e littore collecta.*] Plutarchus ſcribit algæ immiſcuiſſe herbæ paululum quam agreſtin appellat, vitem albam Dioſcorides, idque pro condimento.

3. *Dum hæc ita fierent, rex Iuba, cognitis Cæſaris difficultatibus, copiarum paucitate, non eſt viſum, &c.*] Magna videtur eſſe orationis inconſequentia. Deberet enim eſſe *regi Iubæ viſum eſt*. Sed quia *viſum eſt* poſitum eſt pro *credidit*. Rectus caſus eſt præmiſſus, quaſi eſſet *rex Iuba credidit*.

4. *P. Sitius.*] Exulabat ab Italia ob conjurationem, vt puto, Catilinæ. Nam apud Salluſtium Catilina popularibus ſuæ conjurationis dicit in Mauritania eſſe cum exercitu P. Sitium Nucerinum, conſilii ſui participem; nactuſque is exules aliquot, ex Hiſpania in Mauritaniam tranſiit, vbi non ſegnem operam Boccho regi præſtabat, quam tandem Cæſari obtulit, ſed tam opportunam, vt Dio dicat ab aliquo Deo miſſum fuiſſe videri, cum nullum haberet ante a Cæſare beneficium, imo nec eſſet ipſi cognitus, eoque tempore Cæſarem juvit, vt ſalutem attulerit. Is tandem ab Arabione Manaſſis regis filio ſuis interemptus, vt teſtatur Appianus lib. IV.

5. *Bogud.*] Erat Mauritaniæ rex Cæſaris amicus, de quo ſupra.

6. *Cirtamque*] Cirta Numidiæ metropolis, Maſſiniſſæ quondam regia. Plinius & Mela coloniam Sittianorum vocant. Forte ab hoc P. Sitio eſt eo deducta. Conſtantinæ nomen huic inditum, vt ſcribit Aurelius Victor, atque hoc nomen adhuc retinere contendunt. Equitum millia X, peditum XX facile emittebat, teſte Strabone.

7. *Getulorum.*] Getuli parebant regi Iubæ, vt videtur, maxima tamen pars eorum vaga erat; primi, teſte Salluſtio, Africæ populi cum Libybus ex Punicorum annalium fide, aſperi, incultique carne ferina & pabulo, vt pecora, veſcentes; vnde eorum poſteri multa avita adhuc retinebant.

Iuba, quum jam non longe a Scipione atque ejus ducibus abeſſet, capit
conſilium, ſatius eſſe ſibi ſuoque regno ſubſidio ire, quam dum alios adju-
turus proficiſceretur, ipſe ſuo regno expulſus, forſitan vtraque re expelle-
retur. Itaque rurſus ſe recepit, atque auxilia a Scipione etiam abduxit,
ſibi ſuiſque rebus timens: elephantiſque XXX relictis, ſuis finibus oppi-
diſque ſuppetias profectus eſt. Cæſar, quum de ſuo interim adventu XXVI.
dubitatio in provincia eſſet; neque quiſquam crederet ipſum, ſed aliquem
legatum cum copiis in Africam veniſſe; conſcriptis litteris circum provin-
ciam, omnes civitates facit de ſuo adventu certiores. Interim nobiles
homines ex ſuis oppidis profugere, & in caſtra Cæſaris devenire, & de
adverſariorum ejus acerbitate crudelitateque commemorare cœperunt.
Quorum lacrimis querelíſque Cæſar commotus, quum antea conſtitiſſet in
ſtativis caſtris, æſtate inita, cunctis copiis auxiliiſque accitis, bellum cum
adverſariis gerere inſtituit; litteriſque celeriter in Siciliam ad Allienum &
[1]Rabirium Poſtumum conſcriptis, & per [2] cataſcopum miſſis, vt ſine mora,
aut vlla excuſatione hiemis, ventorumque, exercitus ſibi quam celerrime
tranſportaretur: Africam provinciam perire, funditúſque everti a ſuis ini-
micis: quod niſi celeriter ſociis foret ſubventum, præter ipſam Africam
terram nihil, ne tectum quidem, quo ſe reciperent, ab illorum ſcelere in-
ſidiiſque reliquum futurum. Atque ipſe in tanta erat feſtinatione & exſpe-
ctatione, vt poſtero die quam miſiſſet litteras nuntiumque in Siciliam,
claſſem exercitumque morari diceret, noctes dieſque oculos mentemque
ad mare diſpoſitos directoſque haberet. Nec mirum. Animadvertebat enim
villas exuri, agros vaſtari, pecus diripi trucidarique, oppida caſtellaque
dirui deſerique, principeſque civitatum aut interfici, aut in catenis teneri,
liberos eorum obſidum nomine in ſervitutem abripi. Iis ſe in miſeriis,
ſuamque fidem implorantibus auxilio propter copiarum paucitatem eſſe
non poſſe. Milites interim in opere exercere, caſtra munire, turres, ca-
ſtella facere, moleſque jacere in mare non intermittere. [3] Scipio interim XXVII.
elephantes hoc modo condoceſacere inſtituit. II inſtruxit acies: vnam
funditorum contra elephantos, quæ quaſi adverſariorum locum obtine-
ret, & contra eorum frontem adverſam lapillos minutos mitteret: dein-
de in ordinem elephantos conſtituit: poſt illos autem aciem ſuam inſtru-
xit; vt, quum ab adverſariis lapides mitti cœpiſſent, & elephanti perter-
riti ſe ad ſuos convertiſſent, rurſus a ſua acie lapidibus miſſis eos conver-
terent adverſum hoſtem: quod ægre tardeque fiebat: rudes enim ele-
phanti multorum annorum doctrina, vſuque vetuſto vix edocti, [4] tamen
communi periculo in aciem producuntur. Dum hæc ad Ruſpinam ab XXVIII.
vtriſque

NOTÆ.

1. *Rabirium Poſtumum.*] Rabirius de quo ſupra, quem antea in Siciliam miſerat ad ſecundum commeatum tranſportandum.

2. *Cataſcopum.*] Cataſcopus vox Græca, quæ *exploratoriam navem* ſignificat.

3. *Scipio interim elephantes hoc modo condoceſacere inſtituit*] Plinius lib. VIII. cap. VIII. his conſentanea ſcribit.

4. *Tamen communi periculo, &c.*] Communi ſuorum militum & hoſtium.

vtriſque ducibus adminiſtrantur, C. Virgilius Prætorius, qui [1] Thapſo oppido maritimo præerat, quum animadvertiſſet naves ſingulas cum exercitu Cæſaris incertas locorum atque caſtrorum ſuorum vagari, occaſionem nactus, navem, quam ibi habuit actuariam, complet militibus & ſagittariis: eidem ſcaphas de navibus adjungit; ac ſingulas naves Cæſarianas conſectari cœpit: & quum plures adortus, pulſus fugatuſque inde diſceſſiſſet, nec tamen deſiſteret periclitari, forte incidit in navem, in qua erant duo Titi Hiſpani adoleſcentes, tribuni legionis v, quorum patrem Cæſar in ſenatum legerat, & cum his [2] T. Salienus centurio legionis ejuſdem, qui [3] M. Meſſallam legatum obſederat Meſſanæ, & ſeditioſiſſima oratione apud eum eſt vſus: idemque & pecuniam, & ornamenta triumphi Cæſaris retinenda & cuſtodienda curaverat: & ob has cauſſas timebat ſibi. Hic propter conſcientiam peccatorum ſuorum perſuaſit adoleſcentibus ne repugnarent, ſeſeque Virgilio transderent. Itaque deducti a Virgilio ad Scipionem cuſtodibus transditi, & [4] poſt diem III ſunt interfecti. Qui quum ducerentur ad necem, petiſſe dicitur major Titus a centurionibus, vti ſe priorem, quam fratrem, interficerent; idque ab eis facile impetraſſe, atque ita eſſe interfectos.

XXIX. Turmæ interim equitum, quæ pro vallo in ſtationibus eſſe ſolebant, ab vtriſque ducibus quotidie minutis præliis inter ſe pugnare non intermittunt. Nonnunquam etiam Germani Gallique Labieniani cum Cæſaris equitibus, fide data, inter ſe colloquebantur. Labienus interim cum parte equitatus Leptim oppidum, cui præerat [5] Saſerna cum cohortibus III, oppugnare, ac vi irrumpere, conabatur: quod a defenſoribus propter egregiam munitionem oppidi, & tormentorum multitudinem, facile & ſine periculo defendebatur. Quod vbi ejus facere equitatus ſæpius non intermittebat; & quum forte ante portam turma denſa adſtitiſſet; [6] ſcorpione accuratius miſſo, atque eorum decurione percuſſo, & * ad [7] Decumanam defixo, reliqui perterriti, fuga ſe

NOTÆ.

1. *Thapſo.*] Thapſus Africæ proprie dictæ oppidum.

2. *T. Salienus centurio legionis ejuſdem.*] Cæſarianus erat, ſed in ſeditione multa adverſus Cæſarem admiſerat.

3. *M Meſſalam legatum.*] Cæſaris.

4. *Poſt diem III ſunt interfecti.*] Ideo tam crudeles in bello civili, quia, præterquam quod amicorum, poſtquam inimici ſunt facti, quam ignotorum majora ſunt odia, inter cives non dabantur captivitates

5. *Saſerna cum cohortibus III.*] Paullo ſupra ſcriptum hunc Lepti relictum cum cohortibus VI. Sed poterant III aliæ alio eſſe miſſæ, aut inde aliqua de cauſſa deductæ.

6. *Scorpione.*] Vegetius manubaliſtas vocat quæ a viro vno dirigebatur.

7. *Decumanam.*] Decumana eſt ſcutum ampliſſimum, ita dictum quod eſſet vt Decumanus fluctus. Auctor Feſtus lib. de veterum verborum ſignificatione. Cenſeo tamen hic eſſe mendum quod indicat aſteriſcus, atque adeo Decumanæ portæ caſtrorum fieri mentionem, quæ teſte Veget. l. I. cap. XXIII. poſt Prætoriam eſt, vt eſt ſupra dictum. MS. duo Regii & Victorinus vnus codex habent *ad terram*, quæ veriſimilior eſt lectio. Illa porro lacuna potuerit eſſe ſcriptum, quod habet Plutarchus, neque hic legitur, Numidas interveniſſe equitibus Cæſaris, dum commiſiſſent equos ſervis, ſeque ſaltatione & cantu Afri cujuſdam oblectarent, quod niſi Cæſar & Aſinius Pollio ſuccurriſſent, actum erat de ſumma belli.

ſe in caſtra recipiunt. Quo facto poſtea ſunt deterriti oppidum tentare. Scipio interim fere quotidie non longe a ſuis caſtris paſſibus CCC inſtruere XXX. aciem, ac majore diei parte conſumpta, rurſus ſe in caſtra recipere. Quod quum ſæpius fieret, neque ex Cæſaris caſtris quiſquam prodiret, neque propius ejus copias accederet, deſpecta patientia Cæſaris exercituſque ejus, vniverſis copiis productis, elephantiſque turritis XXX ante aciem inſtructis, quam latiſſime potuit, porrecta equitum peditumque multitudine, vno tempore progreſſus, haud ita longe a Cæſaris caſtris conſtitit in campo. Quibus rebus cognitis, Cæſar jubet milites, qui extra munitiones pro- XXXI. ceſſerant, quique pabulandi, aut lignandi, aut etiam muniendi gratia vallum petierant, quæque ad eandem rem opus erant, omnes intra munitiones minutatim modeſteque ſine tumultu aut terrore ſe recipere, atque in opere conſiſtere. Equitibus autem, qui in ſtatione fuerant, præcipit, vt vſque eo locum obtinerent, in quo paullo ante conſtitiſſent, donec ab hoſte miſſum telum ad ſe perveniret: quod ſi propius accederetur, quam honeſtiſſime ſe intra munitiones reciperent. Alii quoque equitatui edicit, vti quiſque ſuo loco paratus armatuſque præſto eſſet. At hæc non ipſe per ſe coram, quum de vallo perſpecularetur, ſed [1] mirabili peritus ſcientia bellandi, in prætorio ſedens, per ſpeculatores & nuntios imperabat, quæ fieri volebat. Animadvertebat enim, quamquam magnis eſſent copiis adverſarii freti, tamen ſæpe a ſe fugatis, pulſis, perterritiſque & [2] conceſſam vitam, & ignota peccata. Quibus rebus numquam tanta ſuppeteret ex ipſorum inertia conſcientiaque animi victoriæ fiducia, vt caſtra ſua adoriri auderent. Præterea ipſius nomen auctoritaſque magna ex parte eorum exercitus minuebat audaciam. Tum egregiæ munitiones caſtrorum, & valli foſſarumque altitudo, [3] & extra vallum ſtyli cæci, mirabilem in modum conſiti, vel ſine defenſoribus aditum adverſariis prohibebant. Scorpionum, [4] catapultarum, ceterorumque telorum, quæ ad defendendum ſolent parari, magnam copiam habebat. Atque hæc

NOTÆ.

1. *Mirabili peritus ſcientia bellandi.*] Reponendum e Lipſio videtur *penitus*. Sed perperam. Nam omnes MS. codices conſtanter habent *peritus*. Tum Latinam eſſe locutionem alia Cæſaris loca docent. Sic lib. III. de bello civili legitur: *Vſu periti ac ſuperioribus pugnis exercitati, ſua ſponte curſum repreſſerunt.*

2. *Conceſſam vitam, & ignota peccata.*] Et ad Maſſiliam, Corfinium, Ilerdam, imo & apud Pharſalum.

3. *Et extra vallum ſtyli cæci.*] Cæcus dicitur qui non videt aut non videtur, quorum ſtylorum modus deſcribitur lib. VII. de bello Gallico. Ferrea acumina erant, in quæ ſe induebant incauti.

4. *Catapultarum.*] Catapulta eadem quæ baliſta, ſed diverſis ætatibus diverſa fuerunt nomina, tela mittit & ligna, necnon lapides. Aliæ erant majores, aliæ minores, quarum deſcriptio legitur apud Ammianum a nobis ſupra commemorata. Hujus tanta vis tormenti erat, teſte Hegeſippo, vt percuſſi hominis occipitium vſque ad tertium ſtadium excuteretur, mulieris quoque gravidæ in vtero percuſſæ, ſupra ſtadii dimidium de intima ſede genitalis ſecreti infans excuteretur. De cujus effigie conſule Vitruvium lib. X. cap. XIX. qui eam fuſe deſcribit.

hæc propter exercitus ſui præſentis paucitatem & tirocinium præparaverat, non hoſtium vi & metu commotus. Patientem ſe, timidumque hoſtium opinioni præbebat. Neque iccirco copias, quamquam erant paucæ, tironumque, non educebat in aciem, quod victoriæ ſuorum diffideret: ſed referre arbitrabatur cujuſmodi victoria eſſet futura. Turpe enim ſibi exiſtimabat, tot rebus geſtis, tantiſque exercitibus devictis, tot tam claris victoriis partis, ab reliquis copiis adverſariorum ſuorum ex fuga collectis, ſe cruentam adeptum exiſtimari victoriam. Itaque conſtituerat gloriam exſultationemque eorum pati, donec ſibi veteranarum legionum pars ali-

XXXII. qua in ſecundo commeatu occurriſſet. Scipio interim paulisper, vt ante dixi, in eo loco commoratus, vt quaſi deſpexiſſe Cæſarem videretur, paullatim reducit ſuas copias in caſtra, & concione advocata, [1] de terrore ſuo, deſperationeque exercitus Cæſaris verba facit; & cohortatus ſuos, [2] victoriam propriam ſe eis brevi daturum pollicetur. Cæſar jubet milites rurſus ad opus redire, & per cauſſam munitionum, tirones in labore defatigare non intermittit. Interim Numidæ Getulique diffugere quotidie ex caſtris Scipionis, & partim in regnum ſe conferre, partim, [3] quod ipſi majoreſque eorum beneficio C. Marii vſi fuiſſent, Cæſaremque ejus affinem eſſe audiebant, in ejus caſtra perfugere catervatim non intermittunt. quorum ex numero electis hominibus, illuſtriores Getulos, litteris ad ſuos cives datis cohortatus, vt manu facta, ſe ſuoſque defenderent, & ne ſuis

XXXIII. inimicis adverſariiſque dicto audientes eſſent, mittit. Dum hæc ad Ruſpinam fiunt, legati ex [4] Acilla civitate libera, etiam vndique ad Cæſarem veniunt; ſeque paratos, quæcumque imperaſſet, & libenti animo facturos pollicentur: tantum orare & petere ab eo, vt ſibi præſidium daret, quo tutius id, & ſine periculo facere poſſent: ſe & frumentum, &, quæcumque res eis ſuppeteret, communis ſalutis gratia ſubminiſtraturos. Quibus rebus facile a Cæſare impetratis, præſidioque dato, [5] C. Meſſium ædilitia functum poteſtate Acillam jubet proficiſci. Quibus rebus cognitis Conſidius

N o t æ.

1. *De terrore ſuo.*] Quem ipſe Cæſarianis incuſſerat.

2. *Victoriam propriam*] Sic apud Virgil. Æneid. VI.

——— *propria hæc ſi dona fuiſſent.*

Quod Servius interpretatur *perpetua*, quæ non cladis alterius ſubſequentis labe corrumpatur, vt aliquando fit. Sic paſſim autores Latini. Hebræi dicunt *in finem* לנצח, *Lanecach.*

3. *Quod ipſi majoreſque eorum beneficio C. Marii vſi fuiſſent.*] Suetonius Plutarchuſque idipſum teſtantur: nempe Iuliam amitam Cæſaris fuiſſe vxorem majoris Marii. Id porro factum eſt, cum Marius conſul Iugurtham Numidiæ regem devicit.

4. *Ex Acilla.*] Quia nullibi tale vrbis nomen apparet, videtur eſſe, quæ a T. Livio & Strabone dicitur *Acolla*, facilis enim eſt permutatio *i* in *o*. Vrbs eſt maritima Africæ proprie dictæ.

5. *C. Meſſium ædilitia functum poteſtate.*] Ejus ædilitatis eſt teſtimonium apud Valer. Maximum lib. II. cap. V. cum ait hoc Meſſio ædili, facienteque ludos florales, populum vt pro more nudarentur mimæ, præſente Catone, flagitare erubuiſſe. Ædilitius porro dicebatur qui ædilis fuerat. Hic magiſtratus ſacrarum privatarumque ædium curam gerebat. Cicero III. de Legibus: *Suntoque ædiles curatores vrbis, annonæ ludorumque ſolemnium, olliſque ad amplioren gradum is primus adſcenſus eſto.*

Conſidius

Conſidius Longus, qui Adrumeti cum II legionibus, & equitibus DCC præerat, celeriter, ibi parte præſidii relicta, cum VIII cohortibus Acillam ire contendit. Meſſius celerius itinere confecto prior Acillam cum cohortibus pervenit. Conſidius interim, quum ad vrbem cum copiis acceſſiſſet, & animadvertiſſet præſidium Cæſaris ibi eſſe, non auſus periculo ſuo rem facere, nulla re geſta pro multitudine hominum, rurſus Adrumetum ſe recepit: deinde paucis poſt diebus, equeſtribus copiis a Labieno adductis, rurſus Acillanos caſtris poſitis obſidere cœpit. Per id tempus C. XXXIV.
Salluſtius Criſpus, quem paucis ante diebus miſſum a Cæſare cum claſſe demonſtravimus, Cercinnam pervenit. Cujus adventu C. Decimius[1] quæſtorius, qui ibi cum grandi familiæ ſuæ præſidio præerat commeatui, parvulum navigium nactus conſcendit, ac ſe fugæ commendat. Salluſtius interim prætor a Cercinnatibus receptus, magno numero frumenti invento, naves onerarias, quarum ibi ſatis magna copia fuit, complet, atque in caſtra ad Cæſarem mittit. [2] Allienus interim proconſul e Lilybæo in naves onerarias imponit legiones XIII, & XLV, & equites Gallos DCCC; funditorum, ſagittariorumque mille, ac ſecundum commeatum in Africam mittit ad Cæſarem: quæ naves, ventum ſecundum nactæ, IV die in portum ad Ruſpinam, vbi Cæſar caſtra habuerat, incolumes pervenerunt. Ita Cæſar duplici lætitia ac voluptate vno tempore auctus, frumento auxiliiſque, tandem ſuis exhilaratis, annonæque levata ſollicitudine, deponit legiones; equiteſque ex navibus egreſſos jubet [3] ex languore nauſeaque reficere; dimiſſos in caſtella munitioneſque diſponit. Quibus rebus XXXV.
Scipio, quique cum eo eſſent comites, mirari, & requirere: C. Cæſarem, qui vltro conſueſſet bellum inferre, ac laceſſere prælio, ſubito commutatum non ſine magno conſilio ſuſpicabantur. Itaque ex ejus patientia in magnum timorem conjecti ex Getulis duos, quos arbitrabantur ſuis rebus amiciſſimos, magnis præmiis pollicitationibuſque propoſitis, pro perfugis ſpeculandi gratia in Cæſaris caſtra mittunt. Qui ſimul ad eum ſunt deducti, petierunt, vt ſibi liceret ſine periculo verba proloqui. Poteſtate facta: Sæpenumero, inquiunt, Imperator, complures Getuli, qui ſumus clientes C. Marii, & propemodum omnes cives Romani, qui ſunt in legione IV & VI, ad te voluimus, in tuaque præſidia confugere; ſed cuſtodiis equitum Numidarum, [a] quo id ſine periculo minus faceremus, impediebamur. Nunc data facultate pro ſpeculatoribus miſſi a Scipione ad te cupidiſſime venimus, vt perſpiceremus, num quæ foſſæ, aut inſidiæ ele-

INTERPRETATIO.

[a] *Quominus id ſine periculo faceremus.*

NOTÆ.

1. *Quæſtorius.*] Qui fuerat quæſtor, atque dignitate ampliore.

2. *Allienus interim proconſul.*] Siciliæ.

3. *Ex languore nauſeaque reficere.*] Nauſea eſt ægritudo quæ navigantibus ex navis jactatione oritur, a nave dicta.

elephantis ante caſtra portaſque valli factæ eſſent; ſimulque conſilia veſtra contra eaſdem beſtias, comparationemque pugnæ cognoſceremus, atque ei renuntiaremus. Qui collaudati a Cæſare, [1] ſtipendioque donati, ad reliquos perfugas deducuntur. Quorum orationem celeriter veritas comprobavit. Namque poſtero die ex legionibus iis, quas Getuli nominaverunt, milites legionarii complures a Scipione in caſtra Cæſaris perfugerunt.

XXXVI. Dum hæc ad Ruſpinam geruntur, [2] M. Cato, qui Vticæ præerat, delectus quotidie [3] libertinorum, Afrorum, ſervorum denique, & cujuſquemodi generis hominum, qui modo per ætatem arma ferre poterant, habere, atque ſub manum Scipionis in caſtra ſubmittere non intermittit. Legati interim ex oppido [4] Tiſdro, [5] in quo tritici modium millia CCC comportata fuerant a negotiatoribus Italicis aratoribuſque ad Cæſarem venere; quantaque copia frumenti apud ſe ſit, docent; ſimulque orant, vt ſibi præſidium mittat, quo facilius & frumentum & copiæ ſuæ conſerventur. Quibus Cæſar in præſentia gratias agit; præſidiumque brevi tempore ſe miſſurum dicit; cohortatuſque ad ſuos cives jubet proficiſci. [6] P. Sitius interim cum copiis Numidiæ fines ingreſſus, caſtello in montis loco munito locato, in quod Iuba belli gerendi gratia & frumentum, & res ceteras, quæ ad bellum vſui ſolent eſſe, comportaverat, vi expugnando, eſt potitus.

XXXVII. Cæſar, poſtquam legionibus veteranis II, equitatu levique armatura copias ſuas ex ſecundo commeatu auxerat, naves VI onerarias ſtatim jubet Lilybæum ad reliquum exercitum transportandum proficiſci: ipſe [7] VI Kal. Febr. circiter vigilia prima imperat ſpeculatores apparitoreſque omnes vt ſibi præſto eſſent. Itaque, omnibus inſciis, neque ſuſpicantibus, vigilia tertia jubet omnes legiones ex caſtris educi, atque ſe conſequi ad oppidum Ruſpinam verſus, in quo ipſe præſidium habuit, & quod primum ad amicitiam ejus acceſſit. Inde parvulam proclivitatem digreſſus, ſiniſtra parte campi propter mare legiones ducit. Hic campus mirabili planitie patet millia paſſuum XV: quem jugum ingens a mari ortum, neque ita præaltum, [8] velut theatri efficit ſpeciem. In

NOTÆ

1. *Stipendioque donati.*] Stipendium aliud nihil eſt quam munera.

2. *M. Cato, qui Vticæ præerat.*] Hoc oppidum, exciſa Carthagine, primarium fuit Africæ, quod propter ejus civium in Cæſarem ſtudium diruere cupiebant Pompeiani, & præcipue Iuba rex: ſed diſſentiente Catone, nihil tutius aut conſultius putaverunt, quam vt ipſi traderetur. Teſtes Livius & Strabo.

3. *Libertinorum.*] Libertini dicebantur qui ex libertis nati erant. Liberti autem erant ſervi libertate donati.

4. *Tiſdro.*] Tiſdrum vocat Plinius Tiſdritanum oppidum.

5. *In quo tritici modium.*] Manuſcripti Regii codices duo, & Thuanus vnus habent *in quod*, qui legitimus eſt ordo. Sin eſt ſcribendum *quo*, delendum erit *in*. De modio ſupra dictum.

6. *P. Sitius.*] De quo ſupra dictum in Iubæ regnum conjunctis cum Bogude copiis impreſſionem feciſſe.

7. *VI. kal. Febr.*] XXVII. die Ianuarii.

8. *Velut theatri efficit ſpeciem*] Cum Vitruvius lib. V. de Architect. cap. VI. & VIII. theatrum referre formam hemicycli ſcripſerit, ſequitur illum campum fuiſſe ſemirotundum.

In hoc jugo colles ſunt excelſi pauci; in quibus ſingulæ turres ſpeculæque ſingulæ perveteres erant collocatæ; quarum apud vltimam præſidium & ſtatio fuit Scipionis. XXXVIII. Poſtquam Cæſar ad jugum, de quo docui, adſcendit, [1] atque in vnumquemque collem turres caſtellaque facere cœpit; atque ea minus ſemihora efficit; & poſtquam non ita longe ab vltimo colle turrique fuit, quæ proxima fuit caſtris adverſariorum, in qua docui eſſe præſidium ſtationemque Numidarum; pauliſper commoratus, perſpectaque natura loci, equitatu in ſtatione diſpoſito, legionibus opus attribuit; brachiumque medio jugo ab eo loco, ad quem pervenerat, vſque ad eum, vnde egreſſus erat, jubet dirigi ac muniri. Quod poſtquam Scipio Labienuſque animadverterunt, equitatu omni ex caſtris educto, acieque equeſtri inſtructa a ſuis munitionibus circiter paſſus ∞ progrediuntur, [2] pedeſtremque copiam in ſecunda acie minus paſſus CD a caſtris ſuis conſtituunt. XXXIX. Cæſar in opere milites adhortari, neque adverſariorum copiis moveri. Iam quum non amplius paſſuum MC inter hoſtium aciem ſuaſque munitiones eſſe animadvertiſſet; intellexiſſetque ad impediendos milites ſuos, & ab opere depellendos hoſtem propius accedere; neceſſeque haberet legiones a munitionibus deducere; imperat turmæ Hiſpanorum, vt ad proximum collem propere accurrerent, præſidiumque inde deturbarent, locumque caperent; eodemque jubet levis armaturæ paucos conſequi ſubſidio. Qui miſſi celeriter, Numidas adorti partim vivos capiunt, nonnullos equites fugientes convulneraverunt, locoque ſunt potiti. Poſtquam id Labienus animadvertit, quo celerius iis auxilium ferret, ex acie inſtructa equitatus ſui prope totum dextrum cornu avertit, atque ſuis fugientibus ſuppetias ire contendit. Quod vbi Cæſar conſpexit, Labienum ab ſuis copiis longius abſceſſiſſe; equitatus ſui alam ſiniſtram ad intercludendos hoſtes immiſit. XL. Erat in eo campo, vbi ea res gerebatur, villa permagna IV turribus exſtructa, quæ Labieni proſpectum impediebat, ne poſſet animadvertere ab equitatu Cæſaris ſe intercludi. Itaque non prius vidit turmas Iulianas, quam ſuos cædi a tergo ſenſit. Ex qua re ſubito in terrorem converſo equitatu Numidarum, recta in caſtra fugere contendit. Galli Germanique, qui reſtiterant, ex ſuperiore loco & poſt tergum circumventi, fortiterque reſiſtentes conciduntur vniverſi. Quod vbi legiones Scipionis, quæ pro caſtris erant inſtructæ, animadverterunt; metu ac terrore obcæcatæ, omnibus portis in ſua caſtra fugere cœperunt. Poſtea Scipione ejuſque copiis campo collibuſque exturbatis, atque in caſtra compulſis, quum receptui Cæſar cani juſſiſſet, equitatumque omnem intra ſuas munitiones recepiſſet, campo-

pur-

NOTÆ.

1. *Atque in vnumquemque collem.*] Sic lego tranſpoſitis virgula punctiſque: *Poſtquam Cæſar ad jugum de quo docui, adſcendit, atque in vnumquemque collem; turres caſtellaque facere cœpit.* Hoc probat id quod ſubſequitur: *Poſtquam non ita longe ab vltimo colle turrique fuit, quæ proxima fuit caſtris adverſariorum*

2. *Pedeſtremque copiam.*] Raro in ſingulari numero.

purgato, animadvertit mirifica corpora Gallorum Germanorumque, qui
partim ejus auctoritatem erant ex Gallia ſecuti, partim pretio pollicita-
tionibuſque adducti ad eum ſe contulerant: nonnulli qui ex Curionis
prælio capti conſervatique, parem gratiam in fide partienda præſtare vo-
luerant. [1] Horum corpora mirifica ſpecie amplitudineque, cæſa toto cam-
XLI. po, ac proſtrata diverſe jacebant. His rebus geſtis, poſtero die Cæſar
ex omnibus præſidiis cohortes deducit, atque omnes ſuas copias in campo
inſtruxit. Scipio, ſuis male acceptis, occiſis vulneratiſque, intra ſuas con-
tinere ſe munitiones cœpit. Cæſar inſtructa acie ſecundum infimas jugi
radices propius munitiones leniter acceſſit. Iamque minus ∞ paſſuum ab
oppido [2] Vzita, quod Scipio tenebat, aberant legiones Iulianæ: quum
Scipio veritus, ne oppidum amitteret, vnde aquari, reliquiſque rebus
ſublevari ejus exercitus conſueverat; eductis omnibus copiis, quadruplici
acie inſtructa, ex inſtituto ſuo, prima equeſtri turmatim directa, ele-
phantiſque turritis interpoſitis, armatiſque, ſuppetias ire contendit. Quod
vbi Cæſar animadvertit, arbitratus Scipionem ad dimicandum paratum
ad ſe certo animo venire, in eo loco, quo paullo ante commemoravi,
ante oppidum conſtitit, ſuamque aciem mediam eo oppido texit. Dex-
trum ſiniſtrumque cornu, vbi elephanti erant, in conſpectu patenti ad-
XLII. verſariorum conſtituit. Quum jam prope ſolis occaſum Cæſar exſpe-
ctaviſſet, neque ex eo loco, quo conſtiterat, Scipionem progredi propius
ſe animadvertiſſet, locoque ſe magis defendere, ſi res coëgiſſet, quam in
campo cominus conſiſtere audere; non eſt viſa ratio propius accedendi eo
die ad oppidum; quoniam ibi præſidium grande Numidarum eſſe cogno-
verat, hoſteſque mediam aciem ſuam oppido texiſſe; ſibique difficile factu
eſſe intellexit, ſimul & oppidum vno tempore oppugnare, & in acie in
cornu dextro, & ſiniſtro, ex iniquiore loco pugnare: præſertim quum
milites a mane diei jejuni ſub armis ſtetiſſent defatigati. Itaque reductis
ſuis copiis in caſtra, poſtero die propius eorum aciem inſtituit exporrigere
XLIII. munitiones. Interim Conſidius, qui Acillam, & VIII cohortes ſtipen-
diarias Numidis Getuliſque obſidebat, vbi C. Meſſius cohortibus præe-
rat, diu multumque expertus, magniſque operibus ſæpe admotis, & iis
ab oppidanis incenſis, quum proficeret nihil, [3] ſubito nuntio de equeſtri
prælio allato commotus, frumento, cujus in caſtris copiam habuerat,
incenſo,

NOTÆ.

1. *Horum corpora mirifica ſpecie, &c.*] De quibus ſic habet Pauſanias in Phocicis: *Εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλως οἱ Κελτοὶ μακρῷ πάντας ὑπερηκότες μήκει τοὺς ἀνθρώπους. Sunt alioqui Galli longe magnitudine ſuperantes cæteros homines.* Gallos corpora pluſquam humana habere memoriæ prodidit Iornandes, celſioris ſtaturæ Ammianus, procera Livius, molles alboque corpore facit Strabo. Sed gentem hanc adulteraverunt ſuis coloniis Romani, nec tantummodo coloniis, ſed matrimoniis, & furtivis aut violentis paſſim concubitibus.

2. *Vzita*] Vzitam Strabo tradit eſſe everſam a Cæſare in bello quod adverſus Scipionem geſſit in Africa.

3. *Subito nuntio de equeſtri prælio allato.*] Quo Scipioniani fuſi erant.

incenſo, vino, oleo, ceteriſque rebus, quæ ad victum parari ſolent, corruptis, Acillam, quam obſidebat, deſeruit; atque itinere per regnum Iubæ facto, copias cum Scipione partitus Adrumetum ſe recipit. XLIV. Interea ex ſecundo commeatu, quem a Sicilia miſerat Allienus, navis vna, in qua fuerat Q. Cominius, & L. Ticida eques Romanus, ab reſidua claſſe quum erraviſſet, delataque eſſet vento ad Thapſum, a Virgilio ſcaphis naviculiſque actuariis excepta eſt, & ad Scipionem deducta. Item altera navis triremis ex eadem claſſe errabunda, ac tempeſtate ad [1] Ægimurum delata a claſſe Vari & M. Octavii eſt capta: in qua milites veterani cum vno centurione, & nonnulli tirones fuerunt: quos Varus aſſervatos ſine contumelia deducendos curavit ad Scipionem. Qui, poſtquam ad eum pervenerunt, & ante ſuggeſtum ejus conſtiterunt. Non veſtra, inquit, ſponte vos, certo ſcio, ſed illius ſcelerati veſtri imperatoris impulſu & imperio coactos, cives & optimum quemque nefarie conſectari. Quos quoniam fortuna in noſtram detulit poteſtatem, ſi, id quod facere debetis, rempublicam cum optimo quoque defenditis, certum eſt vobis vitam & pecuniam donare: quapropter, quid ſentiatis, proloquimini. XLV. Hac habita oratione, Scipio, quum exiſtimaſſet pro ſuo beneficio ſine dubio ab iis gratias ſibi actum iri, poteſtatem iis dicendi fecit. [2] Ex eis centurio legionis XIV, Pro tuo, inquit, ſummo beneficio, Scipio, tibi gratias ago (non enim imperatorem te appello), quod mihi vitam incolumitatemque belli jure capto polliceris: & forſan iſto vterer beneficio, ſi non ei ſummum ſcelus adjungeretur. Egone contra Cæſarem imperatorem meum, apud quem ordinem duxi, ejuſque exercitum, pro cujus dignitate victoriaque [3] amplius XXXVI annis depugnavi, adverſus armatuſque conſiſtam? Neque ego iſtud facturus ſum, & te magnopere, vt de negotio deſiſtas, adhortor. Contra cujus enim copias contendas, ſi minus antea expertus es, licet nunc cognoſcas. Elige [4] ex tuis cohortem vnam, quam putas eſſe firmiſſimam, & conſtitue contra me. Ego autem ex meis commilitonibus, quos nunc in tua tenes poteſtate, non amplius X ſumam. Tunc ex virtute noſtra intelliges, quid ex tuis copiis ſperare debeas. XLVI. Poſtquam hæc centurio præſenti animo adverſus opinionem ejus eſt locutus; ira percitus Scipio, atque animi dolore incenſus annuit centu-

NOTÆ.

1. *Ægimurum*] Ægimurus Africi maris inſula (ſcopulos potius quam inſulam ait eſſe Plinius) haud procul a Coſura inter Siciliam & Africam poſita. De ea ſic iterum Plinius: *Sinum Carthaginis claudit inſula Ægimurus.* Fortaſſe *Goulette.* Quidam *Gaiette.*

2. *Ex eis centurio legionis* XIV.] Hunc Val. Maximus Pontium nominat.

3. *Amplius* XXXVI *annis depugnavi.*] Demendæ numerorum de notis duæ decuſſes, vt ſint XVI anni. Nec enim plures annos Cæſar imperavit. Sed, vt ſæpe admonui, tota numerorum ratio eſt mendoſiſſima. Errorem emendat MS. Victorinus codex qui habet XVI.

4. *Ex tuis cohortem vnam*] Tempore Polybii erant CCCC. Nec id perpetuum. Scribit enim, ſi plures ſint in legione quam millia IV, pro portione diviſionem facere ſolitos Romanos.

centurionibus, quid fieri vellet: atque ante pedes centurionem interfecit, reliquoſque veteranos a tironibus jubet ſecerni. Abducite, inquit, iſtos, nefario ſcelere contaminatos, & cæde civium ſaginatos. [1] Sic extra vallum deducti ſunt, & cruciabiliter interfecti. Tirones autem jubet inter legiones diſpertiri, & Cominium cum Ticida in conſpectum ſuum prohibet adduci. Qua ex re Cæſar commotus, eos, quos in ſtationibus cum longis navibus apud Thapſum cuſtodiæ cauſſa [2] in ſalo eſſe juſſerat, vt ſuis onerariis longiſque navibus præſidio eſſent, ob negligentiam ignominiæ cauſſa dimittendos ab exercitu, graviſſimumque in eos edictum proponendum curavit.

XLVII. Per id tempus fere Cæſaris exercitui res accidit incredibilis auditu. Namque, [3] Virgiliarum ſigno confecto, circiter vigilia ſecunda noctis, nimbus cum ſaxea grandine ſubito eſt exortus ingens. Ad hoc autem incommodum acceſſerat, quod Cæſar, non more ſuperiorum imperatorum, in hibernis exercitum continebat, ſed in tertio quartoque die procedendo, propiuſque hoſtem accedendo, caſtra communiebat; opereque faciendo, [4] milites ſe circumſpiciendi non habebant facultatem. Præterea ita ex Sicilia exercitum tranſportaverat, vt præter ipſum militem & arma, neque vas, neque mancipium, neque vllam rem, quæ vſu militi eſſe conſuevit, in naves imponi pateretur. [5] In Africam autem non modo ſibi

NOTÆ.

1. *Sic extra vallum deducti ſunt.*] Militares animadverſiones extra vallum fiebant. Ita Seneca lib. I. de ira cap. XVI. *Damnatus extra vallum deductus eſt, & jam cervicem porrigebat.*

2. *In ſalo.*] *A la rade.*

3. *Virgiliarum ſigno confecto*] Fruſtra hactenus ab interpretibus in eo loco deſudatum eſt, quem vt pote corruptum ex fide MS. trium, Regiorum duorum & Victorini vnius emendo, *vigiliarum ſigno confecto*, quod quidem buccina quater in nocte, prima, ſecunda, tertia & quarta vigilia dabatur. In tot enim vigilias totum nocturnum tempus dividebatur. Cujus moris cum plura teſtimonia proferre liceat, vno aut altero contenti erimus. Primum e Vegetio petetur lib. III. de re militari cap. VIII. *Et quia impoſſibile videbatur in ſpeculis per totam noctem vigilantes ſingulos permanere, ideo in IV partes ad clepſydram ſunt diviſæ vigiliæ, vt non amplius quam tribus horis nocturnis neceſſe ſit vigilare. A tubicine omnes vigiliæ committuntur. Et finitis horis a cornicine revocantur.* Alterum e Frontino qui lib. I. ſtrategem. de L. Sylla hæc habet: *Hoſtem propter inducias negligentia reſolutum animadvertens, nocte profectus, relicto buccinatore, qui vigilias ad fidem remanentium divideret, & quarta vigilia commiſſa, cum ſequeretur, incolumes ſuos cum omnibus impedimentis tormentiſque in tuta perduxit.* Atteſtabitur & Livius lib. VII. de Decio ſic ſcribens: *Vigiliis deinde diſpoſitis, cæteris omnibus teſſeram dari jubet. Vbi ſecundæ vigiliæ buccina datum ſignum eſſet, armati cum ſilentio ad ſe venirent.* Hic Hirtius auget horrorem rei cum intempeſta nocte eveniſſe ſcribit & vigilia ſecunda, *quod tempus mortales ſomno altiſſimo premit*, vt docet Decius loco Livii citato, & ſigno quidem confecto vigiliarum. Cum enim committebantur vigiliæ (quod ſigno tubæ fiebat) & qui tres jam horas vigilaverant, tentoria ſua repetebant, & qui tres proximas horas vigilaturi erant ad ſtationis locum tendebant. Vnde aliqua in caſtris diſcurſatio, quæ horrorem caſus ſubiti aut eximere aut minuere poterat. Virgiliarum porro commemoratio a facto tota aliena eſt, quod nec poſt ortum nec poſt occaſum earum omnino incidiſſe comperitur.

4. *Milites ſe circumſpiciendi non habebant facultatem.*] Sic apud Terentii Heautont. *Neque te reſpicis.* Quam facultatem milites habuiſſent, ſi ſe præſidiis quibuſdam potuiſſent adverſus ſubitas illas tempeſtates inſtruere.

5. *In Africam autem non modo ſibi quidquam non acquiſierant.*] Mendum eſt, quod ex fide MS. Thuani vnius emendo *in Africa.*

ſibi quidquam non acquiſierant aut paraverant; ſed etiam, propter annonæ caritatem, ante parata conſumpſerant. Quibus rebus attenuati, oppido perquam pauci ſub pellibus acquieſcebant. Reliqui ex veſtimentis tentoriolis factis, atque arundinibus ſcopiſque contextis, permanebant. Itaque, ſubito imbre grandineque conſecuta, gravati pondere, tenebris, aquaque omnes ſubruti disjectique, nocte intempeſta, ignibus exſtinctis, rebuſque ad victum pertinentibus omnibus corruptis, per caſtra paſſim vagabantur, ſcutiſque capita contegebant. Eadem nocte v legionis pilorum cacumina ſua ſponte arſerunt.

XLVIII. Rex interim Iuba de equeſtri prælio Scipionis certior factus, evocatuſque ab eodem litteris, [1] præfecto Sabura cum parte exercitus contra Sitium relicto, vt ſic, quum ipſe aliquid auctoritatis haberet, exercitus Scipionis a terrore Cæſaris liberaretur, cum III legionibus, equitibuſque frænatis DCCC, [2] Numidis ſine frænis, peditibuſque ejus armaturæ grandi numero, elephantiſque XXX, egreſſus e regno ad Scipionem eſt profectus. Poſtquam ad eum pervenit, caſtris regiis ſeorſum poſitis, cum eis copiis, quas commemoravi, haud ita longe a Scipione conſedit. [3] Erat in caſtris Cæſaris ſuperiori tempore magnus terror, & exſpectatione copiarum regiarum, [4] exercitus ejus magis ſuſpenſiore animo ante adventum Iubæ commovebatur. Poſtquam vero caſtra caſtris contulit; deſpectis ejus copiis omnem terrorem deponit. Ita, quam antea abſens habuerat auctoritatem, eam omnem præſens dimiſerat. Quo facto facile fuit intellectu, Scipioni additum animum fiduciamque regis adventu. Nam poſtero die vniverſas ſuas regiſque copias cum elephantis LX productas in aciem, quam ſpecioſiſſime potuit, inſtruxit; ac paullo longius progreſſus a ſuis munitionibus, haud ita diu commoratus, ſe recepit in caſtra.

XLIX. Cæſar poſtquam animadvertit Scipioni auxilia fere, quæ expe-

NOTÆ.

1. *Præfecto Sabura cum parte exercitus contra Sitium relicto.*] Qui regnum ejus cum Bogude invaſerat.

2. *Numidis ſine frænis.*] De quibus ſupra, & de iis Claudianus:

——————*ſonipes ignarus habenæ,*
Virga regit.——————

Silius vero Italicus:

——————*Numida gens inſcia fræni,*
Queis inter geminas, per ludum mobilis, aures
Quadrupedem flectit, non cedens virga lupatis.

Titus vero Livius lib. XXXV. *Nihil primo aſpectu contemptius, equi homineſque paululi & graciles: diſcincti & inermes eques, præter quam quod jacula ſecum portat: equus ſine frænis, deformis ipſe curſus, rigida cervice & extento capite currentium.* Idem fere habet Herodianus lib. VII.

3. *Erat in caſtris Cæſaris ſuperiori tempore magnus terror.*] De quo ſic Suetonius cap. LXVI. *Cum exſpectatio adventus Iubæ terribilis eſſet, convocatis ad concionem militibus, Scitote, inquit, pauciſſimis his diebus regem affuturum cum X legionibus, equitumque XXX levis armaturæ C millibus, elephantis CCC. Proinde deſinant quidam quærere vltra, aut opinari, mihique (qui compertum habeo) credant: aut quidem vetuſtiſſima nave impoſitos quocumque vento, in quaſcumque terras jubebo avehi.*

4. *Exercitus ejus magis ſuſpenſiore animo ante adventum Iubæ commovebatur*] Hoc pleonaſmo paſſim autores vtuntur. Sic Plautus in Sticho: *Imo enim hic magis eſt dulcius.* Val. Maximus: *Magis invidia quam pecunia locupletior.* Fatendum eſt tamen MS. Regios codices aliter habere. Duo quidem habent: *Exercitus ejus magis ſuſpenſione animi ante adventum commovebatur.* Tertius autem: *Exercitus ſuſpenſiore animo ante adventum Iubæ commovebatur*, omiſſa particula *magis*.

expectaſſet, omnia conveniſſe, neque moram pugnandi vllam fore, per jugum ſummum cum copiis progredi cœpit, & brachia protinus ducere, & caſtella munire, propiuſque Scipionem capiendo loca excelſa occupare contendit. Adverſarii magnitudine copiarum confiſi proximum collem occupaverunt, [1] atque ita longius ſibi progrediendi eripuerunt facultatem. Ejuſdem collis occupandi gratia Labienus conſilium ceperat; &, quo propiore loco fuerat, eo celerius occurrerat.

L. Erat convallis ſatis magna latitudine, altitudine prærupta, crebris locis ſpeluncæ in modum ſubrutis: [2] quæ erant tranſgrediendæ Cæſari ante, quam ad eum collem, quem capere volebat, perveniretur: vltraque eam convallem olivetum vetus crebris arboribus condenſum. Hic quum Labienus animadvertiſſet, Cæſarem, ſi vellet eum locum occupare, prius neceſſe eſſe convallem olivetumque tranſgredi, eorum locorum peritus in inſidiis cum parte equitatus, levique armatura conſedit: & præterea poſt montem colleſque, equites in occulto collocaverat; vt, quum ipſe ex improviſo legionarios adortus eſſet, ex colle ſe equitatus oſtenderet, & re duplici perturbatus Cæſar, ejuſque exercitus, neque retro regrediundi, neque vltra procedendi oblata facultate, circumventus concideretur. Cæſar, equitatu ante præmiſſo, inſcius inſidiarum, quum ad eum locum veniſſet, [3] abuſi, ſive obliti præceptorum Labieni, ſive veriti, ne in foſſa ab equitibus opprimerentur, rari, ac ſinguli de rupe prodire, & ſumma petere collis. Quos Cæſaris equites conſecuti partim interfecerunt, partim vivorum ſunt potiti. Deinde protinus collem petere contenderunt, atque eum, decuſſo Labieni præſidio, celeriter occupaverunt. Labienus cum parte equitum vix fuga ſibi peperit ſalutem.

LI. Hac re per equites geſta, Cæſar legionibus opera diſtribuit, atque in eo colle, quo erat potitus, caſtra munivit. Deinde ab ſuis maximis caſtris per medium campum, e regione oppidi [4] Vzitæ, quod inter ſua caſtra, & Scipionis, in planitia poſitum erat, tenebaturque a Scipione, duo brachia inſtituit duci, & ita erigere, vt ad angulum dextrum ſiniſtrumque ejus oppidi convenirent. Id hac ratione opus inſtruebat, vt, quum propius oppidum copias admoviſſet, oppugnareque cœpiſſet, tecta latera ſuis munitionibus haberet, ne ab equitatus multitudine circumventus ab oppugnatione deterreretur: præterea,

quo

NOTÆ.

1. *Atque ita longius ſibi progrediendi eripuerunt facultatem*] Quidam emendare voluerunt *Cæſari* vel *illi* fruſtra. Nam promiſcue *ſibi* & *illi* dicitur, modo nihil dubii relinquatur, falſæque in hoc ſunt leges Grammaticorum. Exempla vbique obvia ſunt.

2. *Quæ erant tranſgrediendæ Cæſari*] MS. Regius codex vnus habet: *Quæ erant tranſgrediunda Cæſari*, quæ emendata eſt lectio. Victorinus vnus & impreſſus pervetuſtus codex habent: *Quæ erant tranſcenda Cæſari*, quod peræque ſe habet. Vel enim referas ad *crebris locis*, & legendum eſt, *quæ erant tranſgredienda*, vel ad *erat convallis* & legendum *erat tranſgredienda*.

3 *Abuſi ſive obliti præceptorum Labieni.*] Arbitror eſſe reponendum *Labienani*.

4. *Vzitæ.*] Strabo Vzitos appellat, apud quos iterum debellatum iterum Scipionem a Cæſare ſcribit, quorum vrbs cum aliis in illo bello vel ſemiruta, vel tota diruta eſt.

quo

quo facilius colloquia fieri poſſent, & ſi qui perſugere vellent, id quod antea ſæpe accidebat magno cum eorum periculo, tum facile & ſine periculo fieret. Voluit etiam experiri, quum propius hoſtem acceſſiſſet, haberetne in animo dimicare. Accedebat etiam ad reliquas cauſſas, quod is locus depreſſus erat, puteique ibi nonnulli fieri poterant. Aquatione enim longa & anguſta vtebatur. Dum hæc opera, quæ ante dixi, fiebant a legionibus, interim pars aciei ante opus inſtructa ſub hoſte ſtabat. Equites barbari leviſque armaturæ, præliis minutis cominus dimicabant. Cæſar ab eo opere quum jam ſub veſperum copias in caſtra reduceret; LII. magno incurſu, cum omni equitatu, levique armatura, Iuba, Scipio, Labienus in legionarios impetum fecerunt. Equites Cæſariani vi vniverſæ ſubitæque hoſtium multitudinis pulſi parumper ceſſerunt. [1] Quæ res aliter adverſariis cecidit. Namque Cæſar, ex medio itinere copiis reductis, equitibus ſuis auxilium tulit. Equites autem, adventu legionum animo addito, converſis equis in Numidas cupide inſequentes diſperſoſque impetum fecerunt, atque eos convulneratos vſque in caſtra regia repulerunt, multoſque ex iis interfecerunt. Quod ni in noctem prælium eſſet conjectum; [2] pulviſque vento flatus omnium proſpectu offeciſſet; [3] Iuba cum Labieno capti in poteſtatem Cæſaris veniſſent; equitatuſque cum levi armatura funditus ad internecionem deletus eſſet. Interim incredibiliter ex legionibus IV & VI Scipionis milites diffugere, partim in caſtra Cæſaris, partim in quas quiſque poterat legiones pervenire. Itemque equites [4] Curiani diffiſi Scipioni ejuſque copiis, complures ſe eodem conferebant. Dum hæc circum Vzitam ab vtriſque ducibus adminiſtran- LIII. tur, legiones duæ, IX & X, ex Sicilia navibus onerariis profectæ, quum jam non longe a portu Ruſpinæ abeſſent, conſpicatæ naves Cæſarianas, quæ in ſtatione apud Thapſum ſtabant, [5] veriti, ne in adverſariorum, vt inſidiandi gratia ibi commorantium, claſſem inciderent, imprudentes vela in altum dederunt; ac diu multumque jactati tandem multis poſt diebus ſiti inopiaque confecti ad Cæſarem pervenerunt. Quibus legionibus ex- LIV. poſitis, memor in Italia priſtinæ licentiæ militaris, ac rapinarum certorum hominum, parvulam modo cauſſulam nactus Cæſar, quod C. Avienus tribunus mil. X legionis navem commeatu, familia ſua atque jumentis occupaviſſet, neque militem vnum ab Sicilia ſuſtuliſſet; poſtero die de ſuggeſtu,

NOTÆ.

1. *Quæ res aliter adverſariis cecidit.*] *Quam putabant*, ſuſpicor addendum.

2. *Pulviſque vento flatus omnium proſpectu offeciſſet.*] MS. Regius codex vnus habet: *Omnium proſpectum abſtuliſſet*, quam etiam lectionem habet pervetuſtus impreſſus codex. Alter MS. Regius codex, & Victorinus habent: *Omnium proſpectum offendiſſet*. Denique tertius MS. Regius: *Omnium proſpectibus offeciſſet*. Quæ optima videtur lectio.

3. *Iuba cum Labieno capti.*] Syllepſis, vt illud Ovidianum:

Ilia cum Lauſo de Numitore ſati.

4. *Curiani.*] Lipſius optime emendat *Curioniani*. Ii ſunt qui paulo ante ſub Curione meruerant, quos Scipio ſuis copiis immiſcuerat poſt ſui imperatoris mortem, quos & Gallos fuiſſe ſupra memorat.

5. *Veriti.*] Syntheſis eſt figura, cum juxta legitimum ordinem deberet eſſe *veritæ*.

ſuggeſtu, convocatis omnium legionum tribunis centurionibuſque: Maxime vellem, inquit, homines ſuæ petulantiæ, nimiæque libertatis, aliquando finem feciſſent, meæque lenitatis, modeſtiæ, patientiæque rationem habuiſſent. Sed quoniam ipſi ſibi neque modum, neque terminum conſtituunt, quo ceteri diſſimiliter ſe gerant; egomet ipſe documentum more militari conſtituam. C. Aviene, [1] quod in Italia milites populi R. contra rempublicam inſtigaſti; rapinaſque per municipia feciſti; quodque mihi reique publicæ inutilis fuiſti; & pro militibus tuam familiam jumentaque in naves impoſuiſti: tuaque opera, militibus tempore neceſſario reſpublica caret: ob eas res, ignominiæ cauſſa, ab exercitu meo te removeo: hodieque ex Africa abeſſe, & quantum poteſt, proficiſci jubeo. Itemque te, A. Fontei, quod tribunus militum ſeditioſus, maluſque civis fuiſti, ab exercitu dimitto. T. Saliene, M. Tiro, C. Cluſinas, quum ordines in meo exercitu beneficio, non virtute conſecuti, ita vos geſſeritis, vt neque bello fortes, neque pace boni aut vtiles fueritis, & magis in ſeditione concitandi milites adverſus veſtrum imperatorem, quam pudoris, modeſtiæque fueritis ſtudioſiores; indignos vos eſſe arbitror, qui in meo exercitu ordines ducatis; [2] miſſoſque facio, &, quantum poteſt, abeſſe ex Africa jubeo. [3] Itaque tranſdidit eos centurionibus; [4] & ſingulis non amplius ſingulis additis, ſervos in navi imponendos ſepa-
LV. ratim curavit. Getuli interim perfugæ, quos cum litteris mandatiſque a Cæſare miſſos ſupra docuimus, ad ſuos cives perveniunt: quorum auctoritate facile adducti, Cæſariſque nomine perſuaſi, a rege Iuba deſciſcunt, celeriterque cuncti arma capiunt; contraque regem facere non dubitant. Quibus rebus cognitis [5] Iuba diſtentus triplici bello, neceſſitate coactus, de ſuis copiis, quas contra Cæſarem adduxerat, VI cohortes in

NOTÆ.

1. *Quod in Italia*] Seditionem intelligit quam factam eſſe, ipſo Alexandriæ & in Ponto bellum gerente, ſupra commemoratum eſt.

2. *Miſſoſque facio.*] Miſſio quadruplex erat, honeſta, cauſaria, gratioſa, & ignominioſa, cujus poſtremæ hoc exemplum eſt luculentum. Atque hoc eſt quod Suetonius tradit cap. LXVII. *Delicta neque obſervabat omnia, neque pro modo exequebatur, ſed deſertorum, ac ſeditioſorum, & inquiſitor, & punitor acerrimus, connivebat in ceteris.* Idipſum habet Polyænus. Hi autem fuerant ſeditioſi, vt patet ex hac publica oratione Cæſaris. Sed animadvertendum eſt ſumpſiſſe tempus, quo & militum ſatis ſe habere putabat, & id feciſſe militum licentiam veritum, quæ in prima victoria erupit, quanta quidem totis his bellis non apparuerat. Invito enim Cæſare multos nobiles occiderunt.

3. *Itaque tranſdidit eos centurionibus.*] *Milites enim*, vt ait idem Suetonius, *tractabat pari ſeveritate atque indulgentia.*

4. *Et ſingulis non amplius ſingulis additis, ſervos in navi imponendos ſeparatim curavit.*] Manuſcripti Regii duo codices ſic habent: *Et ſingulis non amplius ſingulos additos ſervos in navem imponendos ſeparatim curavit.* Cui conſentit perveruſtus impreſſus codex. Manuſcripti tres codices, quorum vnus eſt Regius, alius Victorinus, tertius Thuanus habent: *Et ad ſingulos non amplius ſingulis additis ſervis in navi imponendos ſeparatim curavit.* Facile priorem lectionem & poſteriori & in textu poſitæ prætulerim.

5. *Iuba diſtentus triplici bello.*] Contra P. Sitium, contra Getulos, contra Cæſarem.

in fines regni ſui mittit, quæ eſſent præſidio contra Getulos. LVI. Cæſar brachiis perfectis, promotiſque eo vſque, vt telum ex oppido adjici non poſſet, caſtra munit; balliſtis ſcorpionibuſque crebris ante frontem caſtrorum, contraque oppidum collocatis, defenſores muri deterrere non intermittit: eoque v legiones ex ſuperioribus caſtris deducit. Qua facultate oblata, illuſtriores notiſſimique, conſpectum amicorum propinquorumque efflagitabant, atque inter ſe colloquebantur. Quæ res quid vtilitatis haberet, Cæſarem non fallebat. Namque Getuli ex equitatu regio nobiliores, equitumque præfecti, quorum patres cum Mario ante meruerant, ejuſque beneficio agris finibuſque donati, poſt Syllæ victoriam ſub [1] Hiempſalis regis erant poteſtate dati, occaſione capta, nocte jam luminibus accenſis, cum equis calonibuſque ſuis circiter ∞ perfugiunt in Cæſaris caſtra, quæ erant in campo proxime Vzitæ locata. LVII. Quod poſtquam Scipio, quique cum eo erant, cognoverunt, quum commoti ex tali incommodo eſſent, fere per id tempus M. Aquinium cum C. Saſerna colloquentem viderunt. Scipio mittit ad Aquinium, nil attinere eum cum adverſariis colloqui. [2] Quum nihilo minus ejus ſermonem nuntius ad ſe referret, reſtaretque, vt reliqua, quæ vellet, perageret, viator poſtea ab Iuba ad eum eſt miſſus, qui diceret, audiente Saſerna: Vetat te rex colloqui. Quo nuntio perterritus diſceſſit; & dicto audiens fuit regi. [3] Vſu veniſſe hoc civi Romano miror, & ei, qui a populo Romano honores accepiſſet, incolumi patria, fortuniſque omnibus, Iubæ barbaro potius obedientem fuiſſe, quam aut Scipionis obtemperaſſe nuntio, aut, cæſis ejuſdem partis civibus, incolumem reverti malle. Atque etiam ſuperbius Iubæ factum, non in M. Aquinium hominem novum, parvumque ſenatorem, ſed in Scipionem hominem illa familia, dignitate, honoribuſque præſtantem. Nam quum Scipio ſagulo purpureo ante regis adventum vti ſolitus eſſet, dicitur Iuba cum eo egiſſe, non oportere illum eodem

N o t æ.

1. *Hiempſalis regis.*] Interpretes Cæſaris hic falſi ſunt nominis ſimilitudine, qua adducti crediderunt hunc eſſe Hiempſalem de quo Salluſt. in lib. de bell. Iugurth. memoriæ prodidit, qui multis tamen ante annis fuerat a Iugurtha necatus. Hic Hiempſal fuit Numidiæ rex, quem Pompeius a Numidis ejectum juſſu Syllæ in regnum reſtituit, quam ob cauſam & ejuſdem Syllæ permiſſu triumphavit, cum eſſet annorum tantum xxiv, necdum equeſtri ordine exceſſiſſet. Teſtes ſunt Plutarchus in Pompeio, & Appianus in lib. 1. de bello civili.

2. *Quum nihilo minus ejus ſermonem nuntius ad ſe referret, reſtaretque.*] Aliquid hic deſiderari nemo non videt. Ego perlectis & expenſis manuſcriptis Regiis codicibus tribus, Thuanis duobus, & Victorino vno, ex eorum fide ſic emendo, vocabulum nempe vnum & alterum hinc & inde rapiendo: *Quum nihilominus ejus ſermonem nuntius ad eum* (Scipionem) *referret, ſe reſtare, vt reliqua, quæ vellet, perageret, viator præterea ab Iuba ad eum eſt miſſus, &c.*

3. *Vſu veniſſe hoc civi Romano miror.*] Nil mirum ei qui conditiones ſocietatis Scipionis & Iubæ cogitaverit. Cum enim rex evocatus a Scipione non veniret, totam Africam quæ parebat Romanis ſe ei daturum promiſit. Qua pollicitatione adductus alios Sitio oppoſuit, ipſe ad Cæſarem profectus eſt. Hoc ſciebat Aquinius, & gravius laturum Scipionem, ſi Iubæ parere nollet ipſe, quam ſi ipſi Scipioni.

eodem vti veſtitu, atque ipſe vteretur. Itaque factum eſt, vt Scipio ad album ſeſe veſtitum transferret, & Iubæ homini ſuperbiſſimo inertiſſimoque

LVIII. obtemperaret. Poſtero die vniverſas omnium copias de caſtris omnibus deducunt; [a] & ſupercilium quoddam excelſum nacti non longe a Cæſaris caſtris aciem conſtituunt; atque ibi conſiſtunt. Cæſar item producit copias, celeriterque iis inſtructis, ante ſuas munitiones, quæ erant in campo, conſtitit; ſine dubio exiſtimans, vltro adverſarios, quum tam magnis copiis auxiliiſque regis eſſent præditi, promptiuſque proſiluiſſent, ante ſe concurſuros, propiuſque ſe acceſſuros. Equo circumvectus, legioneſque cohortatus, ſigno dato, acceſſum hoſtium aucupabatur. Ipſe enim a ſuis munitionibus longius non ſine ratione non procedebat; quod in oppido Vzitæ, quod Scipio tenebat, hoſtium erant cohortes armatæ. Eidem autem oppido ad dextrum latus ejus cornu erat oppoſitum. Verebaturque, ne, ſi prætergreſſus eſſet, ex oppido eruptione facta, ab latere eum adorti conciderent. Præterea hæc quoque eum cauſſa tardavit, quod erat locus quidam perimpeditus ante aciem Scipionis, quem ſuis impedimento

LIX. ad vltro occurrendum fore exiſtimabat. Non arbitror eſſe prætermittendum, quemadmodum exercitus vtriuſque fuerunt in aciem inſtructi. Scipio hoc modo aciem direxit. Collocabat in fronte ſuas & Iubæ legiones; poſtea autem Numidas in ſubſidiaria acie ita extenuatos, & in longitudinem directos, vt procul ſimplex eſſe acies media a legionariis militibus videretur; in cornibus autem duplex eſſe exiſtimabatur. Elephantos dextro ſiniſtroque cornu collocaverat, æqualibus inter eos intervallis interjectis. [1] Poſt autem elephantos, armaturas leves, Numidaſque ſubſtituerat auxiliares. Equitatum frænatum vniverſum in ſuo dextro cornu diſpoſuerat. Siniſtrum enim cornu oppido Vzita claudebatur, neque erat ſpatium equitatus explicandi: propterea Numidas, leviſque armaturæ infinitam multitudinem ad dextram partem ſuæ aciei oppoſuerat, fere interjecto non minus ∞ paſſuum ſpatio, & ad collis radices magis appulerat, longiuſque ab adverſariorum, ſuiſque copiis promoverat: id hoc conſilio, vt, quum acies II inter ſe concucurriſſent initio certaminis, paullo longius ejus equitatus circumvectus ex improviſo clauderet multitudine ſua exercitum Cæſaris, atque perturbatum jaculis configeret.

LX. [2] Hæc fuit ratio Scipionis ea die præliandi. Cæſaris autem acies hoc modo fuit collocata, vt ab ſiniſtro ejus cornu ordiar, & ad dextrum per-

INTERPRETATIO.

[a] *Invento vertice quodam alto* collis.

NOTÆ.

1. *Poſt autem elephantos, armaturas leves.*] Eo conſilio, vt ſi illi ab hoſtibus repellerentur, funditores qui inter armaturam levem erant, lapides in ipſos conjicerent, quo in hoſtes retorquerentur.

2. *Hæc fuit ratio Scipionis ea die præliandi.*] Ex fide MS. Regiorum trium, Thuanorum duorum, Victorini vnius codicis emendo, *ea die.* Nam fere apud Latinos Autores *dies* in fœminina poſitione pro tempore invenitur,

perveniam. Habuit in ſiniſtro cornu legionem IX, VII: in dextro cornu
XXX, XXIX: XIII, XIV, XXVIII, XXVI, in media acie: [1] ipſum
autem dextrum cornu, ſecundam aciem fere in earum legionum parte
cohortium collocaverat. Præterea ex tironum legionibus paucas adjecerat.
Tertiam autem aciem in ſiniſtrum ſuum cornu contulerat, & vſque ad
acici ſuæ mediam legionem porrexerat, & ita collocaverat, vti ſiniſtrum
ſuum cornu triplex eſſet. Id eo conſilio fecerat, quod ſuum dextrum
latus munitionibus adjuvabat; ſiniſtrum autem vt equitatus hoſtium mul-
titudini reſiſtere poſſet laborabat. Eodemque ſuum omnem contulerat
equitatum: &, quod ei parum confidebat, præſidio his equitibus legio-
nem V præmiſerat; levemque armaturam inter equites interpoſuerat. Sa-
gittarios varie paſſimque, locis certis, maximeque in cornibus collocave-
rat. Sic vtrorumque exercitus inſtructi non plus paſſuum CCC inter- LXI.
jecto ſpatio, quod forte ante id tempus acciderat numquam quin dimi-
caretur, a mane vſque ad horam X diei perſtiterunt. Iamque Cæſar dum
exercitum reducere intra munitiones ſuas cœpiſſet; ſubito vniverſus equi-
tatus vlterior Numidarum Getulorumque ſine frænis ad dextram partem
ſe movere, propiuſque Cæſaris caſtra, quæ erant in colle, ſe conferre
cœpit; frænatus autem Labieni eques in loco permanere, legioneſque di-
ſtinere: [2] quum ſubito pars equitatus Cæſaris cum levi armatura contra
Getulos injuſſu ac temere longius progreſſi, paludemque tranſgreſſi, mul-
titudinem hoſtium ſuſtinere pauci non potuerunt, levique armatura de-
ſerti, ac pulſi, convulneratique, vno equite amiſſo, multis equis ſauciis,
levis armaturæ XXVI occiſis, ad ſuos refugerunt. Quo ſecundo equeſtri
prælio facto Scipio lætus in caſtra nocte copias reduxit. [Quod] [3] pro-
prium gaudium bellantibus fortuna tribuere non decrevit. [4] Namque po-
ſtero die Cæſar cum parte equitatus ſui Leptim, frumenti gratia, miſit.
In itinere prædatores equites Numidas Getuloſque ex improviſo adorti
circiter centum partim occiderunt, partim vivorum potiti ſunt. Cæſar
interim quotidie legiones in campum deducere, atque opus facere, val-
lumque & foſſam per medium campum ducere, [5] adverſariorumque ex-
curſionibus iter officere non intermittit. Scipio item munitiones contra
facere, & ne jugo a Cæſare excluderetur, approperare. Ita duces vtrique
&

NOTÆ.

1. *Ipſum autem dextrum cornu, ſecundam aciem fere, in earum legionum parte cohortium collocaverat.*] Latet aliquod mendum, quod tollere nullius manuſcripti codicis ope licuit.

2. *Quum ſubito pars equitatus Cæſaris cum levi armatura contra Getulos injuſſu ac temere longius progreſſi.*] Syntheſis eſt figura, ſic Salluſt. Iugurth. *Magna pars vulneribus confecti abeunt.* Sic Livius dec. IV. lib. II. *Pars in fugam effuſi ſunt.*

3. *Proprium gaudium.*] Supra dictum eſt proprium illud dici quod ſequente adverſo eventu non corrumpitur.

4. *Namque poſtero die Cæſar cum parte equitatus, &c.*] Lego *partem*, aliter non conſtaret ſententia, idque ex fide manuſcripti Regii codicis vnius.

5. *Adverſariorumque excurſionibus iter officere non intermittit*] Pro *itineri* Sic Plautus in Truculento: *Iam hercle ego te hic affatim officiam.*

& in operibus occupati erant, & nihilo minus equeſtribus prœliis inter ſe
LXII. quotidie dimicabant. Interim Varus claſſem, quam antea Vticæ hiemis gratia ſubduxerat, cognito [1] legionis VII & VIII ex Sicilia adventu, celeriter deducit; ibique Getulis remigibus epibatiſque complet; inſidiandique gratia progreſſus Adrumetum cum LV navibus pervenit. Cujus adventus inſcius Cæſar L. Ciſpium cum claſſe XXVII navium Thapſum verſus in ſtationem, præſidii gratia commeatus ſui, mittit: itemque Q. Aquilam cum XIII navibus longis Adrumetum eadem de cauſſa præmittit. Ciſpius, quo erat miſſus, celeriter pervenit. Aquila tempeſtate jactatus, promontorium ſuperare non potuit, atque angulum quendam tutum a tempeſtate nactus, cum claſſe ſe longius a proſpectu removit. Reliqua claſſis in ſalo ad Leptim, egreſſis remigibus, paſſimque in littore vagantibus, partim in oppido victus ſui mercandi gratia progreſſis, vacua a defenſoribus ſtabat. Quibus rebus Varus ex perfugis cognitis, occaſionem nactus, vigilia ſecunda Adrumeto ex [2] Cothone egreſſus, primo mane Leptim vniverſa claſſe vectus, naves onerarias, quæ longius a portu in ſalo ſtabant, incendit, & penteres duas, vacuas a defenſoribus, nullo
LXIII. repugnante cepit. Cæſar interim celeriter per nuntios in caſtris, quum opera circuiret, certior factus, quæ aberant a portu millia paſſuum VI, equo admiſſo, omiſſis omnibus rebus, celeriter pervenit Leptim: [3] ibique moratus, omnes vt ſe naves conſequerentur, primum ipſe navigiolum parvum conſcendit; in curſu Aquilam multitudine navigiorum perterritum atque trepidantem nactus, hoſtium claſſem ſequi cœpit. Interim Varus celeritate Cæſaris audaciaque motus, cum vniverſa claſſe, converſis navibus, Adrumetum verſus fugere contendit. Quem Cæſar in millibus paſſuum IV conſecutus, recuperata quinqueremi cum omnibus ſuis epibatis, atque etiam hoſtium cuſtodibus CXXX in ea nave captis, triremem hoſtium proximam, quæ in repugnando erat commorata, onuſtam remigum epibatarumque, cepit. Reliquæ naves hoſtium promontorium ſuperarunt, atque Adrumetum in Cothonem ſe vniverſæ contulerunt. Cæſar eodem vento promontorium ſuperare non potuit; atque in ſalo in anchoris ea nocte commoratus, prima luce Adrumetum accedit; ibique navibvs onerariis, quæ erant extra Cothonem, incenſis, omnibuſque reliquis aliis, aut ſubductis, aut in Cothonem compulſis, paulliſper commoratus,

NOTÆ.

1. *Legionis* VII *&* VIII.] Intellige Cæſarianorum.

2. *Cothone.*] Cothon inſula rotunda ante Carthaginem in ejus portu, teſte Strabone, cujus ore a Romanis munitionibus obſtructo, Carthaginenſes aliud effoderunt. Aliqui portum etiam eſſe dicunt. Verum quia portus & inſula ſimilis ante Adrumetum, eodem etiam nomine dicebatur. Heſychius: *Κώθων μονῶτον ποτήριον κεράμεον εἶδος ποτηρίου.* *Cothon poculum cui una auris eſt, fictile, genus poculi.* Vnde ſic forte dictus Cothon portus, quia illi vaſi figura ſimilis.

3. *Ibique moratus, omnes vt ſe naves conſequerentur, primum ipſe navigiolum parvum conſcendit.*] Manuſcripti Thuani duo habent: *Ibique moratur, omnes vt ſe naves conſequerentur, poſtea ipſe parvulum navigiolum conſcendit.* Quæ commodior videtur mihi lectio.

ratus, ſi forte vellent claſſe dimicare, rurſus ſe recepit in caſtra. In ea LXIV. nave captus eſt P. Veſtrius eques Romanus, & [1] P. Ligarius Afranianus, quem Cæſar in Hiſpania cum reliquis dimiſerat, & poſtea ſe ad Pompeium contulerat; inde ex prælio effugerat, in Africamque ad Varum venerat. [2] Quem ob perjurium perfidiamque Cæſar juſſit necari. P. Veſtrio autem, quod ejus frater Romæ pecuniam imperatam numeraverat, & quod ipſe ſuam cauſſam Cæſari probaverat, ſe Naſidii claſſe captum, quum ad necem duceretur, beneficio Vari eſſe ſervatum, poſtea facultatem ſibi nullam datam tranſeundi, ignovit. [3] Eſt in Africa conſuetudo LXV. incolarum, vt in agris, & in omnibus fere villis, ſub terra ſpecus, condendi frumenti gratia, clam habeant, atque id propter bella maxime, hoſtiumque ſubitum adventum præparent. Qua de re Cæſar certior per indicem factus, tertia vigilia legiones II cum equitatu mittit a caſtris ſuis millia paſſuum X; atque inde magno numero frumenti onuſtos recepit in caſtra. Quibus rebus cognitis Labienus progreſſus a ſuis caſtris millia paſſuum VII, per jugum & collem, per quem Cæſar pridie iter fecerat, ibi caſtra duarum legionum facit; [4] atque ibi ipſe quotidie exiſtimans Cæſarem eadem ſæpe frumentandi gratia commeaturum, cum magno equitatu levique armatura inſidiaturus locis idoneis conſedit. Cæſar interim LXVI. de inſidiis Labieni ex perfugis certior factus, paucos dies ibi commoratus, dum hoſtes quotidiano inſtituto, ſæpe idem faciendo, in negligentiam adducerentur, ſubito mane imperat porta Decumana legiones ſe VIII veteranas cum parte equitatus ſequi: atque, equitibus præmiſſis, neque opinantes inſidiatores ſubito in convallibus latentes levi armatura concidit circiter D. Reliquos in fugam turpiſſimam conjecit. Interim Labienus cum vniverſo equitatu fugientibus ſuis ſuppetias occurrit. Cujus vim multitudinis quum equites pauci Cæſariani jam ſuſtinere non poſſent, Cæſar inſtructas legiones hoſtium copiis oſtendit. Quo facto perterrito Labieno, ac retardato, ſuos equites recepit incolumes. Poſtero die Iuba Numidas eos, qui loco amiſſo fuga ſe receperant in caſtra, in cruce omnes ſuffixit. Cæſar interim, quoniam frumenti inopia premebatur, copias omnes in LXVII. caſtra conducit; atque præſidio Lepti, Ruſpinæ, Acillæ relicto, Ciſpio, Aquilæque claſſe tranſdita, [5] vt alter Adrumetum, alter Thapſum mari obſiderent,

NOTÆ.

1. *P. Ligarius Afranianus.*] Quia ſub Afranio in Hiſpania meruerat.

2. *Quem ob perjurium, &c*] Afraniani enim & Petreiani in Hiſpania ea erant lege dimiſſi, vt poſtea neutrius eſſent partium. Sic Afranio poſtea Cæſar ob eandem cauſam non pepercit.

3. *Eſt in Africa conſuetudo, &c.*] Hoc in calidis regionibus facile factu, in humidis minus facile fit Si tamen arida eſt humus, fieri poteſt. Quod & ſolitum Germanis ſuo tempore teſtatur Tacitus in libro de eorum moribus: *Solent & ſubterraneos ſpecus aperire, eoſque multo inſuper fimo onerant, ſuffugium hiemi, & receptaculum frugibus.*

4. *Atque ibi ipſe quotidie exiſtimans Cæſarem eadem ſæpe frumentandi gratia commeaturum.*] Male poſitum *ibi* videtur, quod manuſcripti Thuani codices duo omittunt.

5. *Vt alter Adrumetum, alter Thapſum mari obſiderint*] Ex fide MS. R. vnius, Victorini & impreſſi pervetuſti codicis repono *obſiderent.*

obſiderent, ipſe caſtris incenſis, IV noctis vigilia, acie inſtructa, impedimentis in ſiniſtra parte collocatis, ex eo loco proficiſcitur, & pervenit ad oppidum [1] Agar, quod a Getulis ſæpe antea oppugnatum, ſummaque vi per ipſos oppidanos erat defenſum. Ibi in campo caſtris unis poſitis, ipſe frumentatum circum villas cum parte exercitus profectus, magno invento hordei, olei, vini, fici numero, pauco tritici, atque recreato exercitu, rediit in caſtra. Scipio interim, cognito Cæſaris diſceſſu, cum vniverſis copiis per jugum Cæſarem ſubſequi cœpit; atque ab ejus caſtris millia paſſuum VI longe trinis caſtris, diſpartitis copiis, conſedit.

LXVIII. Oppidum erat [2] Zetta, quod aberat a Scipione millia paſſuum X, ad ejus regionem, & partem caſtrorum collocatum, a Cæſare autem diverſum ac remotum, quod erat ab eo longe millia paſſuum XVIII. Huc Scipio legiones II frumentandi gratia miſit. Quod poſtquam Cæſar ex perfuga cognovit, caſtris ex campo in collem ac tutiora loca collocatis, atque ibi præſidio relicto, ipſe IV vigilia egreſſus præter hoſtium caſtra proficiſcitur cum copiis, & oppido potitur. Legiones Scipionis comperit longius in agris frumentari: &, quum eo contendere conaretur, animadvertit copias hoſtium iis legionibus occurrere ſuppetias. Quæ res ejus impetum retardavit. Itaque, capto C. Mutio Regino equite Romano, Scipionis familiariſſimo, qui ei oppido præerat, & P. Atrio equite Romano, de conventu Vticenſi, & camelis XXII regis adductis, præſidio ibi cum Oppio legato relicto, ipſe ſe recipere cœpit ad caſtra.

LXIX. Quum jam non longe a caſtris Scipionis abeſſet, quæ eum neceſſe erat prætergredi; Labienus, Afraniuſque cum omni equitatu, levique armatura, ex inſidiis adorti agmini ejus extremo ſe offerunt, atque ex collibus primis exſiſtunt. Quod poſtquam Cæſar animadvertit, equitibus ſuis hoſtium vi oppoſitis, ſarcinas legionarios in acervum jubet comportare, atque celeriter ſigna hoſtibus inferre. Quod poſtquam cœptum eſt fieri; primo impetu legionum equitatus, & levis armatura hoſtium nullo negotio loco pulſa & dejecta eſt de colle. Quum jam Cæſar exiſtimaſſet hoſtes pulſos deterritoſque finem laceſſendi facturos; & iter cœptum pergere cœpiſſet; iterum celeriter ex proximis collibus erumpunt, atque eadem ratione, qua ante dixi, in Cæſaris legionarios impetum faciunt Numidæ, leviſque armaturæ, mirabili velocitate præditi; qui inter equites pugnabant, & vna pariterque cum equitibus accurrere & refugere conſueverant. Quum hoc ſæpius facerent, & Iulianos proficiſcentes inſequerentur, & refugerent inſtantes, propius non accederent, & ſingulari genere pugnæ vterentur; eoſque jaculis convulnerare ſatis eſſe exiſtimarent; Cæſar intellexit nihil aliud illos conari, niſi, vt ſe cogerent caſtra in eo loco ponere, vbi

NOTÆ.

1. *Agar.*] Agar oppidum, quod nunc, vt alia multa, vbi ſit, ignoratur.

2. *Zetta.*] Zettam Strabo videtur appellare Zellam. Eſt vrbs maritima Africæ. Dicunt nunc *Zerbi* vocari. Sed tutius dubitatur quam affirmatur; vſque adeo tota illa regio eſt ab Arabibus vaſtata.

vbi omnino aquæ nihil eſſet; vt exercitus ejus jejunus, qui a quarta vigilia, vſque ad horam x diei, nihil guſtaſſet, ac jumenta ſiti perirent. Quum jam ad ſolis occaſum eſſet, & non totos c paſſus in horam iv LXX. eſſet progreſſus, equitatu ſuo, propter equorum interitum, extremo agmine remoto, legiones invicem ad extremum agmen evocabat. Ita vim hoſtium, placide leniterque procedens, per legionarium militem commodius ſuſtinebat. Interim equitum Numidarum copiæ dextra ſiniſtraque per colles præcurrere, coronæque in modum cingere multitudine ſua Cæſaris copias, pars agmen extremum inſequi. Cæſaris autem non amplius tres aut quatuor milites veterani, ſi ſe convertiſſent, & pila viribus contorta in Numidas infeſtos conjeciſſent, amplius ii millium numero ad vnum terga vertebant; ac rurſus ad aciem paſſim, converſis equis, ſe colligebant, atque in ſpatio conſequebantur, & jacula in legionarios conjiciebant. Ita Cæſar, modo procedendo, modo reſiſtendo, tardius itinere confecto, noctis hora prima omnes ſuos ad vnum in caſtris incolumes, ſauciis x factis, reduxit. Labienus, circiter ccc amiſſis, multis vulneratis, ac defeſſis, inſtando omnibus, ad ſuos ſe recepit. Scipio interim legiones productas cum elephantis, quos ante caſtra in acie, terroris gratia, in conſpectu Cæſaris collocaverat, reducit in caſtra. Cæſar contra ejuſ- LXXI. modi hoſtium genera copias ſuas, non vt Imperator exercitum veteranum, victoremque maximis rebus geſtis, [1] ſed vt laniſta tirones gladiatores condocefacere: quo pede ſe reciperent ab hoſte, & quemadmodum obverſi adverſariis, & in quantulo ſpatio reſiſterent, modo procurrerent, modo recederent, comminarenturque impetum, ac prope quo loco & quemadmodum tela mitterent, præcipit. Mirifice enim hoſtium levis armatura anxium exercitum noſtrum atque ſollicitum habebat: quia & equites deterrebat prælium inire, propter equorum interitum; quod eos jaculis interficiebat; & legionarium militem defatigabat, propter velocitatem.

[2] Gravis

NOTÆ.

1. *Sed vt laniſta tirones.*] Laniſtæ erant qui docebant gladiatores batuendo rudibus artem gladiatoriam. De militum exercitatione lege Vegetium, quam nec ſe indignam Cæſar judicavit. Tirones quidem quotidie & mane & a meridie omnibus armorum generibus exercebantur, veterani vero ſemel. Idem Auguſti atque Adriani conſtitutionibus ait cautum vt ter in menſe tam equites quam pedites ambulatum educerentur. Hoc enim verbo genus hujus exercitationis appellabant. x millia paſſuum armatus gradu illo militari quem diximus ibat redibatque, ſed magnam partem itineris pleniore gradu, maximam curſu perficiebat, neque planis tantum locis hæc itinera fiebant, ſed clivoſis & arduis, vt nulla non proviſa difficultas eſſet. Si ambulatio nulla eſſet, exercitatio tamen non deficiebat. Miles ſylvam cædebat, æſtivis temporibus natabat, ad palum dimicabat, ſaltabat, currebat. Exempla hujus exercitationis crebra ſunt apud Livium. Sic ille de Scipione Africano iii. decad. lib. vi. *Primo die legiones in armis iv millium ſpatio decurrerunt. Secundo die arma curare & tergere ante tentoria juſſit. Tertio die ſudibus inter ſe in modum juſtæ pugnæ concurrerunt præpilatiſque miſſilibus jaculati ſunt. Quarto die quies data. Quinto iterum in armis decurſum eſt.* Quibus porro modis obviam eatur elephantis, lege lib. iii. Vegetii cap. xxiv. quo loco fuſe tota res illa explicatur

[1] Gravis enim armaturæ miles [2] ſimul atque ab his inſectatus conſtiterat, in eoſque impetum fecerat, illi veloci curſu facile periculum vitabant.

LXXII. Quibus ex rebus Cæſar vehementer commovebatur: quia, quodcumque prælium, quoties erat commiſſum, equitatu ſuo, ſine legionario milite, hoſtium equitatui, levique armaturæ eorum, nullo modo par eſſe poterat. Sollicitabatur autem his rebus, quod nondum hoſtium legiones cognoverat, & quonam modo ſuſtinere ſe poſſet ab eorum equitatu, levique armatura, quæ erat mirifica, ſi legiones quoque acceſſiſſent. Accedebat etiam hæc cauſſa, quod elephantorum magnitudo multitudoque militum animos detinebat in terrore. Cui vni rei tamen invenerat remedium. [3] Namque elephantos ex Italia tranſportari juſſerat, quo & miles noſter ſpeciemque & virtutem beſtiæ cognoſceret, & cui parti corporis ejus telum facile adjici poſſet. Ornatuſque ac loricatus elephantus quum eſſet, quæ pars ejus corporis nuda ſine tegmine relinqueretur, vt eo tela conjicerentur. Præterea, vt jumenta beſtiarum odorem, ſtridorem, ſpeciem, conſuetudine captarum non reformidarent. [Quibus ex rebus] largiter erat conſecutus. Nam & milites beſtias manibus pertractabant, earumque tarditatem cognoſcebant: equiteſque in eos [3] pila præpilata conjiciebant, atque in conſuetudinem equos patientia beſtiarum adduxerat.

LXXIII. Ob has cauſſas, quas ſupra commemoravi, ſollicitabatur Cæſar, tardiorque & conſideratior erat factus, & ex priſtina bellandi conſuetudine celeritateque exceſſerat. Nec mirum. Copias enim habebat in Gallia bellare conſuetas locis campeſtribus, & contra Gallos homines apertos minimeque inſidioſos; qui per virtutem, non per dolum, dimicare conſueverunt. Tum autem erat ei laborandum, vt conſuefaceret milites, hoſtium dolos, inſidias, artificia cognoſcere, & quid ſequi, quid vitare conveniret. Itaque quo hæc celerius conciperent, dabat operam, vt legiones non in vno loco contineret, ſed per cauſſam frumentandi, huc atque illuc raptaret: ideo quod hoſtium copias ab ſe, ſuoque veſtigio non diſceſſuras exiſtimabat. Atque poſt diem III productas accuratius ſuas

NOTÆ.

1. *Gravis enim armatura miles.*] Gravis armatura quam πανοπλίαν Græci dicunt gladii majoris & minoris, pili, ſcuti, galeæ loricæ, manicarum ocrearum tribuebatur pedili. Pilorum ligni magnitudo erat tricubitalis, ferrum vero hamatum erat paris magnitudinis.

2. *Simul atque ab his inſectatus conſtiterat*] Sic loquitur Plautus apud captivos: *Iam illic nos inſectabit lapidibus, niſi illum jubes comprehendi*

3. *Namque elephantos ex Italia tranſportari juſſerat, quo & miles noſter ſpeciemque & virtutem beſtiæ cognoſceret.*] Manuſcripti Regii tres codices; Thuani duo, Victorinus vnus, pervetuſtus impreſſus, omnes denique quos videre contigit, ad vnum omnes, inquam, concorditer habent: *Namque elephantos in Italiam tranſportari juſſerat, quos & miles noſter noſceret ſpeciemque & virtutem beſtiæ cognoſceret* Et revera hoc beſtiarum experimentum in ipſa Italia ante ipſam profectionem otioſe fieri potuit, non in Africa, vbi otium non erat Aliquis erratum arbitratus mutavit depravavitque.

4. *Pila præpilata.*] Ea quæ pilæ inſtar obtuſo acumine erant, quibus vtebantur in non veris pugnis.

ſuas copias, ſicut inſtruxerat, propter hoſtium caſtra prætergreſſus, æquo loco invitat ad dimicandum. Poſtquam eos abhorrere videt, reducit ſub veſperum legiones in caſtra.

LXXIV. Legati interim ex oppido [1] Vacca, quod finitimum fuit Zettæ, cujus Cæſarem potitum eſſe demonſtravimus, veniunt. Petunt & obſecrant, vt ſibi præſidium mittat. Se res complures, quæ vtiles bello ſint, adminiſtraturos. [2] Per id tempus de eorum voluntate ſtudioque erga Cæſarem transfuga ſuos cives facit certiores: Iubam regem celeriter cum copiis ſuis, antequam Cæſaris præſidium eo perveniret, ad oppidum adcucurriſſe, atque adveniente multitudine circumdata, eo potitum; omnibuſque ejus oppidi incolis ad vnum interfectis, dediſſe oppidum diripiendum delendumque militibus.

LXXV. Cæſar interim, luſtrato exercitu a. d. XII Kal. Apr. poſtero die productis vniverſis copiis, [3] proceſſus a ſuis caſtris millia paſſuum V, a Scipionis circiter II millium interjecto ſpatio, in acie conſtitit. Poſtquam ſatis diuque adverſarios a ſe ad dimicandum invitatos ſuperſedere pugnæ animadvertit, reducit copias. Poſtero die caſtra movet, atque iter ad oppidum Sarſuram, vbi Scipio Numidarum habuerat præſidium, frumentumque comportaverat, ire contendit. Quod vbi Labienus animadvertit, cum equitatu levique armatura agmen ejus extremum carpere cœpit: atque ita [4] lixarum mercatorumque, qui ploſtris merces portabant, interceptis ſarcinis, addito animo, propius audaciuſque accedit ad legiones, quod exiſtimabat, milites ſub onere ac ſub ſarcinis defatigatos pugnare non poſſe. Quæ res Cæſarem non fefellerat. Namque expeditos ex ſingulis legionibus tricenos milites eſſe juſſerat. Itaque eos in equitatum Labieni immiſſos turmis ſuorum ſuppetias mittit. Tum Labienus, converſis equis, [5] ſignorum conſpectu perterritus, turpiſſime contendit fugere; multis ejus occiſis, compluribus vulneratis. Milites legionarii ad ſua ſe recipiunt ſigna, atque iter

NOTÆ.

1. *Vacca.*] Oppidum Numidarum eſt forumque rerum venalium totius regni, inquit Salluſtius.

2. *Per id tempus de eorum voluntate ſtudioque erga Cæſarem transfuga ſuos cives facit certiores: Iubam regem celeriter cum copiis ſuis, antequam Cæſaris præſidium eo perveniret, ad oppidum adcucurriſſe, atque adveniente multitudine circumdata, eo potitum.*] Turpiſſimo mendo totam orationem obſcuranti medicinam faciunt manuſcripti codices duo Thuani, item Regius vnus ſic habent: *Per id tempus de eorum voluntate ſtudioque erga Cæſarem transfuga ſuos cives facit certiores Iubam regem celeriter cum copiis ſuis, antequam Cæſaris præſidium eo perveniret, ad oppidum adcucurriſſe atque advenientem multitudine circumdata eo potitum.* Revera ſingulari dei benignitate erga Cæſarem factum eſt, vt cognoverit prius oppidum eſſe captum a Iuba, quam præſidium eo miſiſſet, quod ab eo rege per inſidias ſine dubio fuiſſet oppreſſum.

3. *Proceſſus.*] Quia nullum tale eſt exemplum in Latina lingua, malim reponere *progreſſus*, vel *profectus*, quod habet manuſcriptus Regiæ bibliothecæ codex vnus.

4. *Lixarum mercatorumque.*] Ex hoc loco ſatis patet quinam fuerint, qui, vt ſcribit Pompeius, exercitum ſequuntur quæſtus gratia. Item ex illo Livii lib. V: *Minus militum periit, quia præter agros lixarum in modum omnes per agros vicinaſque vrbes negotiabantur.* Gallice *Vivandiers.*

5. *Signorum conſpectu perterritus.*] Expeditorum militum Cæſaris, quorum modo mentio facta fuit.

iter incœptum ire cœperunt. Labienus per jugum ſummum collis dex-
LXXVI. trorſus procul milites ſubſequi non deſiſtit. Poſtquam Cæſar ad oppi-
dum [1] Sarſuram venit, inſpectantibus adverſariis, interfecto præſidio Sci-
pionis, quum ſuis auxilium ferre non auderent, fortiter repugnante P.
Cornelio Scipionis evocato, qui ibi præerat, atque a multitudine circum-
vento interfectoque, oppido potitur; atque ibi frumento exercitui dato,
poſtero die ad oppidum [2] Tiſdram pervenit, in quo Conſidius per id tem-
pus fuerat cum grandi præſidio, cohorteque ſua gladiatorum. Cæſar op-
pidi natura perſpecta, [3] atque inopia ab oppugnatione ejus deterritus,
protinus profectus circiter millia paſſuum IV ad aquam fecit caſtra; atque,
inde IV die egreſſus, redit rurſus ad ea caſtra, quæ ad Agar habuerat.
LXXVII. Idem facit Scipio, atque in antiqua caſtra copias reducit. [4] Thabenen-
ſes interim, qui ſub ditione & poteſtate Iubæ eſſe conſueſſent, in extre-
ma ejus regni regione maritima locati, interfecto regio præſidio, legatos
ad Cæſarem mittunt; rem a ſe geſtam docent. Petunt orantque, vt ſuis
fortunis, de populo Romano quod bene meriti eſſent, auxilium ferret.
Cæſar, eorum conſilio probato, M. Criſpum tribunum cum cohorte, &
ſagittariis, tormentiſque compluribus præſidio Thabenam mittit. Eodem
tempore ex legionibus omnibus milites, qui aut morbo impediti, aut,
[5] commeatu dato, cum ſignis non potuerant ante tranſire in Africam,
ad millia IV, equites CD, funditores ſagittariique ∞, [6] vno commeatu
Cæſari occurrerunt. Itaque tum his copiis, & omnibus legionibus edu-
ctis, ſicut erat inſtructus, VIII millibus paſſuum a ſuis caſtris, ab Sci-
LXXVIII. pionis vero IV millibus paſſuum longe conſtitit in campo. Erat oppi-
dum infra caſtra Scipionis nomine [7] Tegea, vbi præſidium equeſtre cir-
citer CD habere conſueverat. Eo equitatu dextra ſiniſtraque directo ab
oppidi lateribus, ipſe, legionibus ex caſtris eductis, atque in jugo infe-
riore inſtructis, non longius fere ∞ paſſus ab ſuis munitionibus progreſſus,
in acie conſtitit. Poſtquam diutius in vno loco Scipio commorabatur; &
tempus diei in otio conſumebatur; Cæſar equitum turmas ſuorum jubet
in hoſtium equitatum, qui ad oppidum in ſtatione erat, facere impreſ-
ſionem; levemque armaturam, ſagittarios funditoreſque eodem ſubmittit.
Quod vbi cœptum eſt fieri, & equis concitatis Iuliani impetum feciſſent;
Paci-

NOTÆ.

1. *Sarſuram.*] Sarſura oppidum Africæ, forte Saſura Ptolemæi.

2. *Tiſdram.*] De Tiſdra ſupra dictum.

3. *Atque inopia ab oppugnatione ejus deterritus.*] Non cibariorum, aut frumenti quod pridie militibus dederat, ſed rerum ad oppugnationem neceſſariarum.

4. *Thabenenſes.*] Vrbs Africæ proprie dictæ, de qua etiam Poſſidius in vita ſancti Auguſtini.

5. *Commeatu dato.*] Commeatus eſt facultas a militia ad tempus recedendi, quam præbet militi imperator ad præſcriptum diem reverſuro. In ſingulari tantum numero dicitur. *Congé.*

6. *Vno commeatu.*] In vtroque numero dicitur, & aliud ſignificat, nempe tranſitum, *paſſage.*

7. *Tegea.*] Sunt plures vrbes in Græcia ejus nominis, imo & alibi. Sed hæc eſt in Africa, quæ a Ptolemæo alio nomine *Tege* dicitur.

Pacidius ſuos equites exporrigere cœpit in longitudinem, [1] vt haberent facultatem turmas Iulianas circumſundere, & nihilo minus fortiſſime acerrimeque pugnare. Quod vbi Cæſar animadvertit, CCC, quos ex legionibus habere expeditos conſueverat, ex proxima legione, quæ ei prælio in acie [a] conſtiterat, jubet equitatui ſuccurrere. Labienus interim ſuis equitibus auxilia equeſtria ſummittere, ſauciiſque ac defatigatis integros, recentioribuſque viribus equites ſubminiſtrare. Poſtquam equites Iuliani CD vim hoſtium ad IV millia numero ſuſtinere non poterant, & a levi armatura Numidarum vulnerabantur, minutatimque cedebant; Cæſar alteram alam mittit, [b] qui ſatagentibus celeriter occurrerent. Quo facto ſui ſublati vniverſi in hoſtes impreſſione facta, in fugam adverſarios dederunt, multis occiſis, compluribus vulneratis. Inſecuti per III millia paſſuum, vſque in colles hoſtibus adactis, ſe ad ſuos recipiunt. Cæſar in horam X commoratus, ſicut erat inſtructus, ſe ad ſua caſtra recepit, omnibus incolumibus. In quo prælio Pacidius graviter [2] pilo per caſſidem caput ictus, complureſque duces, ac fortiſſimus quiſque interfecti vulneratique ſunt.

LXXIX. Poſtquam nulla conditione cogere adverſarios poterat, vt in æquum locum deſcenderent, legionumque periculum facerent; neque ipſe propius hoſtem caſtra ponere propter aquæ penuriam ſe poſſe animadverteret; [3] adverſarios non eorum virtute confidere, [4] ſed aquarum inopia fretos, deſpicere ſe intellexit: Pridie Non. Apr. tertia vigilia egreſſus, ab Agar XVI millia paſſuum nocte progreſſus, [5] ad Thapſum, vbi Vergilius cum grandi præſidio præerat, caſtra ponit, oppidumque eo die circummunire cœpit, locaque idonea opportunaque complura præſidiis occupare; ne hoſtes intrare ad ſe, [6] ac loca interiora capere poſſent. Scipio interim, cognitis Cæſaris conſiliis, ad neceſſitatem adductus dimicandi, ne per ſummum dedecus fidiſſimos ſuis rebus Thapſitanos & Vergilium amitteret; confeſtim Cæſarem per ſuperiora loca conſecutus, millia paſſuum VIII a Thapſo binis caſtris conſedit.

LXXX. [7] Erat ſtagnum ſalinarum,

INTERPRETATIO.

[a] *Non ceſſerat.* [b] *Qui cito ſubvenirent laborantibus.*

NOTÆ.

1. *Vt haberent facultatem turmas Iulianas circumſundere.*] MS. Regii tres codices, Thuani duo, Victorinus vnus, omnes denique ad vnum quos videre licuit, habent *circumfundi*, quæ melior mihi videtur lectio.

2. *Pilo per caſſidem caput ictus.*] Helleniſmus. Habens caput ictum per caſſidem.

3. *Adverſarios non eorum virtute confidere.*] Obſervanda ſyntaxis, *non eorum virtute*, pro *ſua*.

4. *Sed aquarum inopia fretos deſpicere ſe intellexit.*] Manuſcripti Regii codices tres, Victorinus vnus & pervetuſtus impreſſus codex habent *copia*, quam lectionem ſic probo, vt noſtram non repudiem, modo inopia Cæſaris intelligatur.

5. *Ad Thapſum.*] Dio eo conſilio veniſſe Thapſum dicit, vt aut prælio congrederetur, aut inſpectantibus ipſis vrbem caperet.

6. *Ac loca interiora capere poſſent.*] Ideo interiora dicit, quia Thapſus erat in peninſula poſita vt ſcripſit Dio.

7. *Erat ſtagnum ſalinarum.*] Id eſt foſſarum in quibus ſal fit in maritimis locis.

rum, inter quod, & mare, anguſtiæ quædam non amplius mille & quingentos paſſus intererant : quas Scipio intrare, & Thapſitanis auxilium ferre conabatur : quod futurum Cæſarem non fefellerat. Namque pridie in eo loco caſtello munito, ibique trino præſidio relicto, ipſe cum reliquis copiis lunatis caſtris Thapſum operibus circummunivit. Scipio interim excluſus ab incœpto itinere, ſupra ſtagnum poſtero die & nocte confecta, cælo albente, non longe a caſtris, præſidioque, quod ſupra commemoravimus, ∞ D paſſibus, ad mare verſus conſedit, & caſtra munire cœpit. [1] Quod poſtquam Cæſari nuntiatum eſt, milites ab opere deductos, caſtris præſidio Aſprenate proconſule cum legionibus II relicto, ipſe cum expedita copia in eum locum citatim contendit; claſſiſque parte ad Thapſum relicta, reliquas naves jubet poſt hoſtium tergum quam maxime ad littus appelli, ſignumque ſuum obſervare; quo ſigno dato, ſubito clamore facto, ex improviſo hoſtibus averſis incuterent terro-
LXXXI. rem ;. vt perturbati ac perterriti reſpicere poſt terga cogerentur. Quo poſtquam Cæſar pervenit, & animadvertit aciem pro vallo Scipionis, elephantoſque dextro ſiniſtroque cornu collocatos, & nihilo minus partem militum caſtra non ignaviter munire; ipſe acie triplici collocata, legione X, ſecundaque dextro cornu, VIII, & IX ſiniſtro, oppoſitis V legionibus in quarta acie, ante ipſa cornua quinis cohortibus contra beſtias collocatis, ſagittariis, funditoribus in vtriſque cornibus diſpoſitis, levique armatura inter equites interjecta, ipſe pedibus circum milites concurſans, virtuteſque veteranorum, præliaque ſuperiora commemorans, blandeque appellans, animos eorum excitabat. Tirones autem, qui numquam in acie dimicaſſent, hortabatur, vt veteranorum virtutem æmularentur, eorumque fa-
LXXXII. mam, nomen, locumque, victoria parta, cuperent poſſidere. Itaque in circumeundo exercitum, animadvertit hoſtes circa vallum trepidare, atque vltro citroque pavidos concurſare, & modo ſe intra portas recipere, modo inconſtanter immoderateque prodire. Quumque idem a pluribus animadverti cœptum eſſet; ſubito legati evocatique obſecrare Cæſarem, ne dubitaret ſignum dare : [2] victoriam ſibi propriam a diis immortalibus portendi. Dubitante Cæſare, atque eorum ſtudio cupiditatique reſiſtente, ſibique, eruptione pugnari, non placere clamitante, & etiam atque etiam aciem ſuſtentante, ſubito dextro cornu, injuſſu Cæſaris, [3] tubicen, a militibus coactus, canere cœpit. Quo facto, ab vniverſis cohortibus ſigna

NOTÆ.

1. *Quod poſtquam Cæſari nuntiatum eſt, milites ab opere deductos, caſtris præſidio Aſprenate proconſule cum legionibus II relicto, ipſe cum expedita copia in eum locum citatim contendit*] Mendum non dubium quod ex fide manuſcripti Regii, Victorini vnius codicis, & Thuani ſic emendo : *Milite ab opere deducto*. Aliter magna eſt orationis inconſequentia.

2. *Victoriam ſibi propriam*] Quod tale eſt vt non ſit dubium, aut alia clade delendum, id proprium dicitur Gallice, *final* aut *definitif*.

3. *Tubicen*] Florus idem confirmat, quod negat vmquam accidiſſe vt ante imperium ducis ſignum cecinerit, vt pote contra rei militaris leges.

gna in hoſtem cœpere inferri, quum centuriones pectore adverſo reſi-
ſterent, vique continerent milites, ne injuſſu imperatoris concurrerent,
nec quidquam proficerent. Quod poſtquam Cæſar intellexit, incitatis LXXXIII.
militum animis reſiſti nullo modo poſſe, [1] ſigno felicitatis dato, equo
admiſſo in hoſtem contra principes ire contendit. A dextro interim cor-
nu funditores, ſagittariique concita tela in elephantos frequentes injiciunt.
Quo facto beſtiæ ſtridore fundarum lapidumque perterritæ ſeſe conver-
tere, & ſuos poſt ſe frequentes ſtipatoſque proterere, & in portas valli
ſemifactas ruere contendunt. Item Mauri equites, qui in eodem cornu
cum elephantis erant, præſidio deſerti principes fugiunt. Ita celeriter
beſtiis circuitis, legiones vallo hoſtium ſunt potitæ: & paucis acriter re-
pugnantibus interfectis, reliqui concitati in caſtra, vnde pridie erant
egreſſi, confugiunt. Non videtur eſſe prætermittendum de virtute mi- LXXXIV.
litis veterani v legionis. Nam quum in ſiniſtro cornu elephantus vulnere
ictus & dolore concitatus in lixam inermem impetum feciſſet, eumque
ſub pede ſubditum, deinde genu innixus, pondere ſuo, proboſcide ere-
cta vibrantique, ſtridore maximo premeret atque enecaret, miles hic non
potuit pati, quin ſe armatum beſtiæ offerret: quem poſtquam elephan-
tus ad ſe telo infeſto venire animadvertit, relicto cadavere militem pro-
boſcide circumdat, atque in ſublime extollit armatum. Qui in ejuſmodi
periculo quum conſtanter agendum ſibi videret, gladio proboſcidem, qua
erat circumdatus, cædere, quantum viribus poterat, non deſtitit: quo
dolore adductus elephantus, milite abjecto, maximo cum ſtridore curſu-
que converſus ad reliquas beſtias ſe recepit. Interim Thapſo qui erant LXXXV.
præſidio, ex oppido eruptionem porta maritima faciunt: &, ſive vt ſuis
ſubſidio occurrerent, ſive, vt, oppido deſerto, fuga ſalutem ſibi para-
rent, egrediuntur, [2] atque ita per mare vmbilici fine ingreſſi, terram pe-
tebant: qui a ſervis puerisque, qui in caſtris erant, lapidibus piliſque
prohibiti terram attingere, rurſus ſe in oppidum receperunt. Interim
Scipionis copiis proſtratis, paſſimque toto campo fugientibus, confeſtim
Cæſaris legiones conſequi, ſpatiumque ſe non dare colligendi. Qui poſt-
quam ad ea caſtra, quæ petebant, perfugerunt, vt refectis caſtris rurſus
ſeſe defenderent; ducem aliquem requirunt, quem reſpicerent, cujus
auctoritate imperioque rem gererent. [3] Qui poſtquam adverterunt nemi-
nem ibi eſſe præſidio, [4] protinus armis abjectis in regia caſtra fugere con-
tendunt. Quo poſtquam pervenerunt, eaque ab Iulianis teneri vident,
deſpe-

NOTÆ.

1. *Signo felicitatis dato.*] Teſſera vno alterove verbo dabatur ſub pugnam ab imperatore.

2. *Atque ita per mare vmbilici fine ingreſſi*] Id eſt vſque ad vmbilicum. Sic Salluſt. lib III. hiſtor. dixit: *Fine inguinum ingrediuntur mare.* Vnde Italica vox nata, *fine vſque ad.*

3. *Qui poſtquam adverterunt neminem ibi eſſe præſidio.*] Scipio XII cataphractis navibus per mare fugerat, vt refert Appianus.

4. *Protinus armis abjectis.*] Clypeo ſcilicet qui fugienti magno eſt impedimento. Quod probat ſequens oratio, vbi eſt *armis demiſſis*, quod de aliis armis intelligitur.

deſperata ſalute in quodam colle conſiſtunt; atque [1] armis demiſſis, [2] ſalutationem more militari faciunt. Quibus miſeris ea res parvo præſidio fuit. Namque milites veterani [3] ira & dolore incenſi, non modo vt parcerent hoſti, non poterant adduci, ſed etiam ex ſuo exercitu illuſtres vrbanos, [4] quos auctores appellabant, complures aut vulnerarunt, aut interfecerunt. In quo numero fuit Tullius Rufus quæſtorius: qui pilo transjectus conſulto a milite interiit. Item [5] Pompeius Rufus brachium gladio percuſſus, ni ſi celeriter ad Cæſarem adcucurriſſet, interfectus eſſet. Quo facto complures equites Romani ſenatoreſque perterriti ex prælio ſe receperunt; ne a militibus, [6] qui ex tanta victoria licentiam ſibi aſſumpſiſſent immoderate peccandi, impunitate propter maximas res geſtas, ipſi quoque interficerentur. Itaque ii omnes Scipionis milites, [7] quum fidem Cæſaris implorarent, inſpectante ipſo Cæſare, & a militibus deprecante eis vti parcerent, ad vnum ſunt interfecti.

LXXXVI. Cæſar trinis caſtris potitus, occiſiſque hoſtium x millibus, fugatiſque compluribus, ſe recepit, L militibus amiſſis, paucis ſauciis, in caſtra: [8] ac ſtatim ex itinere ante oppidum Thapſum conſtitit; elephantoſque LXIV ornatos armatoſque cum turribus ornamentiſque capit, captos ante oppidum inſtructos conſtituit: id hoc conſilio, ſi poſſet Vergilius, quique cum eo obſidebantur, rei male geſtæ ſuorum indicio a pertinacia deduci. Deinde ipſe Vergilium appellavit, invitavitque ad deditionem, ſuamque lenitatem & clementiam commemoravit. Quem poſtquam animadvertit reſponſum ſibi non dare, ab oppido receſſit. Poſtero die, divina re facta, concione advocata, in conſpectu oppidanorum milites collaudat: totumque exercitum veteranum donavit. Præmia fortiſſimo cuique, ac bene merenti, [9] pro ſuggeſtu tribuit. Ac ſtatim inde digreſſus, C. Rebello proconſule cum III ad Thapſum legionibus, & Cn. Domitio cum II Tiſdræ, vbi Conſidius præerat, ad obſidendum relictis, M. Meſſalla Vticam ante præmiſſo, cum equitatu ipſe eodem iter

facere

NOTÆ.

1. *Armis demiſſis*] Manuſcripti Regii tres codices, Thuani duo, Victorinus vnus, perveruſtus impreſſus, omnes ad vnum habent *dimiſſis*.

2. *Salutationem more militari faciunt.*] Commonentes nempe viciſſitudinis fortunæ, quæ varia eſt, & modo in hunc, modo in illum inclinat.

3. *Ira & dolore incenſi.*] Quia Scipio ſuos commilitones crudeliter necaverat.

4. *Quos auctores appellabant.*] Quaſi quorum conſilio multa fiebant, quæ militibus diſplicebant. Lipſius tamen reponit *fautores*. Nec forte male, ea enim ſententia invenitur in libro de bello Hiſpanienſi

5. *Pompeius Rufus brachium gladio percuſſus*] Phraſis Græca, cui brachium fuerat gladio percuſſum.

6. *Qui ex tanta victoria licentiam ſibi aſſumpſiſſent immoderate peccandi, impunitate*] Nullus eſt orationis ordo, quem ex fide manuſcriptorum Regiorum trium, Thuanorum duorum & Victorini vnius ſic reſtituo: *Qui ex tanta victoria licentiam ſibi aſſumpſiſſent immoderata peccandi impunitatis.*

7. *Quum fidem Cæſaris implorarent*] Implorare, eſt auxilium cum miſeratione depoſcere.

8. *Ac ſtatim ex itinere ante oppidum Thapſum conſtitit*] Sine machinis, ſolis ſcalis admotis oppugnat.

9. *Pro ſuggeſtu.*] Locus erat editior, vnde oratio habebatur, ideo dictus, quia ſuggerebantur ligna & alia.

facere

facere contendit. Equites interim Scipionis, qui ex prælio fugerant, LXXXVII.
quum Vticam verſus iter facerent, perveniunt ad oppidum [1] Paradam, vbi, quum ab incolis non reciperentur, ideo quod fama de victoria Cæſaris præcucurriſſet; vi oppido potiti, in medio foro lignis coacervatis, omnibuſque rebus eorum congeſtis, ignem ſubjiciunt, atque ejus oppidi incolas cujuſque generis, ætatiſque, vivos, conſtrictoſque in flammam conjiciunt, atque ita acerbiſſimo afficiunt ſupplicio. Deinde protinus Vticam perveniunt. Superiore tempore M. Cato, quod Vticenſibus [2] propter beneficium legis Iuliæ parum in ſuis partibus præſidii eſſe exiſtimaverat, plebem inermem oppido ejecerat, & [3] ante portam Bellicam caſtris foſſaque parvula dumtaxat munierat, ibique, cuſtodiis circumdatis, habitare coëgerat; ſenatum autem oppidi cuſtodia tenebat. Eorum caſtra ii equites adorti expugnare cœperunt, ideo quod eos partibus Cæſaris faviſſe ſciebant, vt, eis interfectis, eorum pernicie dolorem ſuum vlciſcerentur. Vticenſes animo addito ex Cæſaris victoria, lapidibus fuſtibuſque equites repulerunt. Itaque, [4] poſtquam caſtra non potuerant potiri, Vticam ſe in oppidum conjecerunt; atque ibi multos Vticenſes interfecerunt; domoſque eorum expugnaverunt ac diripuerunt. Quibus quum Cato perſuadere nulla ratione quiret, vt ſecum oppidum defenderent, & cæde rapiniſque deſiſterent, &, quid ſibi vellent, ſciret, ſedandæ eorum importunitatis gratia, [5] ſingulis H-S C diviſit. Idem Sylla Fauſtus fecit, ac de ſua pecunia largitus eſt: vnaque cum iis ab Vtica proficiſcitur, atque
in regnum ire contendit. Complures interim ex fuga Vticam perve- LXXXVIII.
niunt. Quos omnes Cato convocatos [6] vna cum CCC, qui pecuniam Scipioni ad bellum faciendum contulerant, hortatur, vt ſervitia manumitterent, oppidumque defenderent. Quorum quum partem aſſentire, partem animum mentemque perterritam, atque in fuga deſtinatam habere intellexiſſet; amplius de ea re agere deſtitit, naveſque iis attribuit, vt, in quas quiſque partes vellet, proficiſceretur. Ipſe omnibus rebus diligentiſſime conſtitutis, liberis ſuis L. Cæſari, qui tum ei pro quæſtore fuerat, commendatis, & ſine ſuſpicione, vultu atque ſermone, quo ſuperiore tempore vſus fuerat, quum dormitum iſſet, ferrum intro clam in

NOTÆ.

1. *Paradam*] Strabo Pharam vocat lib. XVII.

2. *Propter beneficium legis Iuliæ*] Cæſar legem tulerat: qua cavebatur ne populis liberis ſua libertas adimeretur, vetabanturque magiſtratus Romani eam violare, quales erant civitates Achaiæ, Theſſaliæ, & reliquæ Græciæ.

3. *Ante portam Bellicam.*] Eo nomine fuit porta Vticæ.

4. *Poſtquam caſtra non potuerant potiri.*] Manuſcripti Regii codices duo & Victorinus vnus habent *caſtris*. Manuſcriptus Regius vnus codex, *caſtra non potuerant capere*, quod & habet pervetuſtus impreſſus codex.

5. *Singulis* H-S C *diviſit.*] *Sept livres dix sols.* Si enim in neutro genere legatur, nimia ſumma ſit, *deux mille cinq cens livres.* Hæc major quidem ſumma, illa minor.

6. *Vna cum* CCC.] Ex quo ſe Vticam concluſerat Cato, vſus erat conſilio CCC civium Romanorum, qui ibi negotiabantur & fœnus exercebant, ſuaque pecunia rempublicam adjuvabant.

in cubiculum tulit, atque ita ſe transjecit. Qui dum anima nondum exſpirata concidiſſet; & impetu facto in cubiculum ex ſuſpicione, medicus familiareſque continere atque vulnus obligare cœpiſſent, ipſe ſuis manibus vulnus crudeliſſime divellit, atque animo præſenti ſe interemit. Quem Vticenſes quamquam oderant partium gratia, tamen propter ejus ſingularem integritatem, & quod diſſimillimus reliquorum ducum fuerat, quodque Vticam mirificis operibus munierat, turreſque auxerat, ſepultura afficiunt. [1] Quo interfecto, L. Cæſar, vt aliquid ſibi ex ea re auxilii pararet, convocato populo, concione habita, cohortatur omnes, vt portæ aperirentur: ſe in Cæſaris clementia magnam ſpem habere. Iraque, portis patefactis, Vtica egreſſus, Cæſari Imperatori obviam proficiſcitur. Meſſalla, vt erat imperatum, Vticam pervenit, omnibuſque portis cu-

LXXXIX. ſtodias ponit. Cæſar interim a Thapſo progreſſus [2] Vſcetam pervenit, vbi Scipio magnum frumenti numerum, armorum, telorum, ceterarumque rerum cum parvo præſidio habuerat. Id adveniens potitur: deinde Adrumetum pervenit. Quo quum ſine mora introiſſet, armis, frumento pecuniaque conſiderata, Q. Ligario, C. Conſidio filio, qui tum ibi fuerat, vitam conceſſit. Deinde eodem die Adrumeto egreſſus, Livineio Regulo ibi cum legione relicto, Vticam ire contendit: cui in itinere fit obvius L. Cæſar, ſubitoque ſe ad genua projecit, vitamque ſibi, nec amplius quidquam, deprecatur. Cui Cæſar facile, & pro ſua natura & inſtituto, conceſſit. Item Cæcinæ, C. Atcio P. Atrio, L. Cellæ patri & filio, M. Eppio, M. Aquinio, Catonis filio, Damaſippique liberis, ex ſua conſuetudine, tribuit; circiterque noctem luminibus accenſis Vticam

XC. pervenit, atque extra oppidum ea nocte manſit. Poſtero die mane oppidum introiit; concioneque advocata, Vticenſes incolas cohortatus gratias pro eorum ſtudio erga ſe agit; cives autem Romanos negotiatores, & eos, qui inter CCC pecunias contulerant Varo & Scipioni, multis verbis accuſatos, & de eorum ſceleribus longiori habita oratione, ad extremum, vt ſine metu prodirent, edicit: ſe eis dumtaxat vitam conceſſurum; [3] bona quidem eorum ſe venditurum, ita tamen, vt, qui eorum bona ſua

NOTÆ.

1. *Quo interfecto.*] Cæſar Catonis glo iæ ſe invidere dixit, quoniam ipſe ſuæ invidiſſet, liberiſque ejus pa rimonium ſuum ſervavit. Sed quid de Catone Cæſar facturus fuerit, ſi vixiſſet, valde dubium eſt, cum multis de cauſis, tum quod L. Cæſaris Catonis quæſtoris filio, quamquam ſuus propinquus eſſet, & ad ejus genua pater ſupplex accidiſſet, non pepercit. Dio certe teſtatur Cæſarem in vlciſcendis injuriis non ſpectaſſe magis quid eſſet actum, quam vt ipſe ſollicitudine liberaretur; multis ignoviſſe, a quibus graves injurias acceperat, aut parva ſaltem pœna contentum fuiſſe, quod nihil amplius nociturus crederet, in quoſdam artem plus æquo animadvertiſſe, vt ſecuritati ſuæ conſuleret. Quod ſi ita ſit, cum intelligeret Catonem a recto virtutis tramite nullis poſſe privatis beneficiis dimoveri, nihil non acturus fuiſſe videtur, vt ſe tam formidando inimico liberaret.

2. *Vſcetam pervenit.*] Vrbs eſt Africæ mediterranea. Forte ea quæ Ptolemæo *Vzicia* dicitur.

3. *Bona quidem eorum ſe venditurum.*] Ita tamen vt certa pecuniæ ſumma ſua bona ipſis redimere liceret, qua data Cæſari, vita ipſis concederetur.

ſua redemiſſet, ſe bonorum venditionem inducturum, & pecuniam multæ
nomine relaturum, vt incolumitatem retinere poſſent. Quibus metu ex-
ſanguibus, de vitaque ex ſuo promerito deſperantibus, ſubito oblata ſa-
lute, libentes cupidique conditionem acceperunt: petieruntque a Cæſare,
vt vniverſis CCC vno nomine pecuniam imperaret. Itaque bis millies H-S
his impoſito, vt per triennium ſex penſionibus populo Romano ſolve-
rent, nullo eorum recuſante, [1] ac ſe eodem die demum natos prædican-
tes, læti gratias agunt Cæſari. Rex interim Iuba, vt ex prælio fuge- XCI.
rat, vna cum Petreio interdiu in villis latitando, tandem, nocturnis iti-
neribus confectis, in regnum pervenit; atque ad oppidum [2] Zamam, vbi
ipſe domicilium, conjuges, liberoſque habebat, quo ex cuncto regno
omnem pecuniam, cariſſimaſque res comportaverat, quodque inito bello
operibus maximis munierat, accedit. Quem antea oppidani, rumore exo-
ptato de Cæſaris victoria audito, ob has cauſſas oppido prohibuerunt,
quod bello contra populum Romanum ſuſcepto, in oppido Zama lignis
congeſtis, maximam in medio foro pyram conſtruxerat; vt, ſi forte
bello foret ſuperatus, omnibus rebus eo coacervatis, dehinc civibus cun-
ctis interfectis, eodemque projectis, igne ſubjecto, tum demum ſe ipſe
inſuper interficeret, atque vna cum liberis, conjugibus, civibus, cuncta-
que gaza regia cremaretur. Poſtquam Iuba ante portas diu multumque,
primo minis pro imperio egiſſet cum Zamenſibus: deinde quum ſe parum
proficere intellexiſſet, precibus quoque oraſſet, vti ſe ad ſuos deos penates
admitterent: vbi eos in ſententia perſtare animadvertit, nec minis, nec
precibus ſuis moveri quo magis ſe reciperent; tertio petit ab eis, vt ſibi
conjuges liberoſque redderent, vt ſecum eos aſportaret. Poſtquam ſibi
nihil omnino oppidanos reſponſi reddere animadvertit, nulla re ab iis
impetrata, ab Zama diſcedit, atque ad villam ſuam cum M. Petreio,
pauciſque equitibus ſe confert. Zamenſes interim legatos de iis rebus XCII.
ad Cæſarem Vticam mittunt, petuntque ab eo, vti antequam rex ma-
num colligeret, ſeſeque oppugnaret, ſibi auxilium mitteret: ſe tamen
paratos eſſe, ſibi, quoad vita ſuppeteret, oppidum, ſeque ei reſervare.
Legatos collaudatos Cæſar domum jubet antecedere, ac ſuum adventum
prænuntiare. Ipſe poſtero die Vtica egreſſus cum equitatu ire in regnum
contendit. Interim in itinere ex regiis copiis duces complures ad Cæſarem
veniunt, orantque vt ſibi ignoſcat. Quibus ſupplicibus venia data, Za-
mam

NOTÆ.

1. *Ac ſe eodem die demum natos prædicantes.*] Cicero Catil. III. *Non minus nobis jucundi atque illuſtres ſunt ii dies quibus conſervamur, quam illi quibus naſcimur, quod ſalutis certa lætitia eſt, naſcendi incerta conditio, & quod ſine ſenſu naſcimur, cum voluptate conſervamur.* Vnde & natalis reditus ipſi dicitur. Ita Ioannes Chryſoſtomus in Homilia ad Antiochenos, cum eorum vrbs fuiſſet abs Theodoſio conſervata, dicit videri illam eodemum die natam fuiſſe.

2. *Zamam.*] Zama vrbs Africæ, diſtat V dierum ſpatio a Carthagine occidentem verſus, Iubæ regia. Arcem regni [Numidiæ] appellat Salluſtius in libro de bello Iugurthino.

mam perveniunt. Rumore interim perlato de ejus lenitate clementiaque,
propemodum omnes regni equites Zamam perveniunt ad Cæſarem; ab
XCIII. eoque ſunt metu periculoque liberati. Dum hæc vtrobique geruntur,
Conſidius, qui Tiſdræ cum familia ſua gladiatoria manu, Getuliſque
præerat, cognita cæde ſuorum, Domitiique & legionum adventu perter-
ritus, deſperata ſalute, oppidum deſerit, ſeque clam cum paucis barbaris
pecuniæ onuſtus ſubducit, atque in regnum fugere contendit. Quem
Getuli ſui comites in itinere, prædæ cupidi, concidunt; ſeque in quaſ-
cumque potuere partes conferunt. C. interim Vergilius, poſtquam terra
marique clauſus ſe nihil proficere intellexit, ſuoſque interfectos, aut fu-
gatos, M. Catonem Vticæ ſibi ipſum manus intuliſſe, regem vagum a
ſuis deſertum [1] ab omnibus aſpernari; Saburam, ejuſque copias ab Sitio
eſſe deletas; Vticæ Cæſarem ſine mora receptum; de tanto exercitu reli-
quias eſſe nullas, quæ ſibi ſuiſque liberis prodeſſent: a [2] Caninio procon-
ſule, qui eum obſidebat, fide accepta, ſeque & ſua omnia & oppidum
XCIV. proconſuli tranſdit. Rex interim Iuba ab omnibus civitatibus excluſus,
deſperata ſalute, [[3] quum jam conatus eſſet,] cum Petreio, vt per vir-
tutem interfecti eſſe viderentur, ferro inter ſe depugnant: atque firmior
imbecilliorem Iuba Petreium facile ferro conſumpſit. Deinde ipſe ſibi
quum conaretur gladio transjicere pectus, nec poſſet, precibus a ſervo
XCV. ſuo impetravit, vt ſe interficeret; idque obtinuit. P. interim Sitius,
pulſo exercitu Saburæ præfecti Iubæ ipſoque interfecto, quum iter cum
paucis per Mauritaniam ad Cæſarem faceret, forte incidit in Fauſtum,
Afraniumque, qui eam manum habebant, qua Vticam diripuerant, iter-
que in Hiſpaniam tendebant, & erant numero circiter ∞ D. Itaque cele-
riter nocturno tempore, inſidiis diſpoſitis, eos prima luce adortus, præ-
ter paucos equites, qui ex primo agmine fugerant, reliquos aut interficit,
aut in deditionem accipit; Afranium & Fauſtum vivos capit cum con-
juge & liberis. Paucis poſt diebus, diſſenſione in exercitu orta, [4] Fauſtus
& Afranius interficiuntur. Pompeiæ cum Fauſti liberis Cæſar incolumi-
XCVI. tatem, ſuaque omnia conceſſit. Scipio interim cum Damaſippo, &
[5] Torquato, & Plætorio Ruſtiano navibus longis diu multumque jactati,
quum Hiſpaniam peterent, ad [6] Hipponem regium deferuntur, vbi claſſis
P. Sitii per id tempus erat. A qua pauciora ab amplioribus circumventa
navi-

NOTÆ.

1. *Ab omnibus aſpernari.*] Paſſive dictum. Quod novum.

2. *Caninio.*] Rebilo, de quo ſupra.

3. *Quum jam conatus eſſet*] Reponendum *convivatus*. Sic enim habet Florus. Vel, ſi retinenda lectio, intelligendum *ſe interficere.*

4. *Fauſtus & Afranius interficiuntur.*] Fauſtum & Afranium a Cæſare cæſos fatentur Florus & Suetonius. Appianus cum ſcriptore noſtro conſonat.

5. *Torquato.*] Torquatus hic eſt qui præfectus Orico, quem & in bello civili periiſſe teſtatur Cicero in Bruto. Hoc obſervo, non bis pepercisse Cæſarem.

6. *Hipponem regium deferuntur.*] Hippo regius vrbs maritima Africæ in qua poſt multos annos ſedit Epiſcopus Auguſtinus, *Bone.* Plures quidem vrbes fuerunt ejus nominis, ſed duæ in Africa, cum Plinio dicatur vtraque Hippo, altera dicitur Diarrhytus .i. irrigua.

navigia deprimuntur. [1] Ibique Scipio cum iis, quos paullo ante nominavi, interiit. Cæſar interim, Zamæ auctione regia facta, boniſque XCVII.
eorum venditis, qui cives Romani contra populum Rom. arma tulerant, præmiiſque Zamenſibus, qui de rege excludendo conſilium ceperant, tributis, vectigalibuſque regiis abrogatis, ex regnoque provincia facta, atque ibi [2] Criſpo Salluſtio proconſule cum imperio relicto, ipſe Zama egreſſus Vticam ſe recepit. Ibi bonis venditis eorum, qui ſub Iuba Petreioque ordines duxerant, item Thapſitanis H-S XX millia, [3] conventui eorum H-S XXX millia, Adrumetanis H-S XXX, conventui eorum H-S L millia, multæ nomine, imponit. Civitates, bonaque eorum ab omni injuria rapiniſque defendit. Leptitanos, quorum ſuperioribus annis Iuba bona diripuerat, & ad ſenatum queſti per legatos atque arbitris a ſenatu datis, ſua receperant, tricies centenis millibus pondo olei in annos ſingulos multat, ideo quod initio per diſſenſionem principum ſocietatem cum Iuba inierant, eumque armis, militibus, pecunia juverant. Tiſdritanos, propter humilitatem civitatis, certo numero frumenti multat.
His rebus geſtis, Idibus Iun. Vticæ claſſem conſcendit, & poſt diem III XCVIII.
[4] Carales in Sardiniam pervenit. Ibi [5] Sulcitanos quod Naſidium ejuſque claſſem receperant, copiiſque juverant, H-S C millibus multat; & pro decumis octavas pendere jubet: bonaque paucorum vendit: & ante diem III Kal. Quinct. naves conſcendit; & a Caralibus ſecundum terram provectus, duodetrigeſimo die, eo quod tempeſtatibus in portubus cohibebatur, [6] ad vrbem Romam venit.

A.

NOTÆ.

1. *Ibique Scipio, &c.*] T. Livius & Florus tradunt, eum, vbi captam navem ſenſiſſet, gladium in ſua viſcera adegiſſe, quærentibuſque vbi eſſet Imperator, reſpondiſſe: Imperator bene ſe habet.

2. *Criſpo Salluſtio.*] De quo ſupra. Et id quidem teſtatur Dio lib. XLIII. ſed non ſine ejus probro, quod propter viri claritatem aſcribam: Καὶ τοὺς Νομάδας λαβὼν, ἔπι τὸ ὑπήκοον ἐπήγαγε, ϗ τῷ Σαλουςίῳ λόγῳ μὲν ἄρχειν, ἔργῳ δὲ ἄγειν ϗ φέρειν ἐπέτρεψεν. ἀμέλει ϗ ἐδωροδόκησε πολλὰ ϗ ἥρπασεν, ὥςε ϗ κατηγορηθῆναι, αἰσχύνην αἰσχίςην ὀφλῆσαι, ὅτι τοιαῦτα συγγράμματα συγγράψας, ϗ πολλά, ϗ πικρὰ περὶ τῶν ἐκκαρπουμένων τινὰς εἰπὼν, οὐκ ἐμιμήσατο τῷ ἔργῳ τοὺς λόγους, ὅθεν εἰ ϗ μάλιςα ἀφείθη ὑπὸ τοῦ Καίσαρος, ἀλλ' αὐτός γε τῇ γραφῇ ἑαυτὸν ϗ πάνυ ἐςηλοκόπησεν. *Numidas quoque in ſuam poteſtatem accepit, iiſque Salluſtium verbo quidem regendæ regionis, re autem ipſa diripiendæ cauſa præfecit, enimvero Salluſtius & pecunia accepta & compilata provinciæ accuſatus ſummam ignominiam reportavit, quod cum ejuſmodi libros ſcripſiſſet, in quibus multis & acerbis verbis eos qui ex provinciis quæſtum facerent, notaſſet, facto ſermones non eſſet imitatus. Itaque etſi a Cæſare fuit abſolutus, tamen ſuis ipſius verbis proprium crimen abunde quaſi in tabula propoſitum divulgavit.*

3. *Conventus eorum.*] Conventus qui fuerint ſupra dictum, nempe ſocietates equitum Romanorum in provinciis negotiantium.

4. *Carales.*] Caralis metropolis Sardiniæ in promontorio cognomine ſita, Africam verſus. Calarin vocant Plinius & Strabo. Hodie *Cagliari*.

5. *Ibi Sulcitanos.*] Pompeius Mela lib. III. cap. VII. Calaritanos & Sulcitanos populos ejuſdem inſulæ vocat.

6. *Ad vrbem Romam venit.*] Vt de Gallis, Alexandrinis, Pharnace, & Iuba triumpharet.

A. HIRTII
COMMENTARIORVM
DE BELLO HISPANIENSI
LIBER VNVS.

Argvmentvm Libri.

De hujus libri autore valde dubitatur, nec ſine cauſa. Quamquam enim Suetonius in Cęſaris vita, Librorum ſeu Commentariorum belli Alexandrini, Africique, & Hiſpanienſis incertum autorem eſſe ſcripſerit, quem alii Oppium, alii Hirtium putent, tamen tam diverſa ſtyli ratio eſt hujus libri a ſuperioribus qui de bello Alexandrino, Africoque conſcripti ſunt, vt ab vno eodemque homine ſcriptos eſſe credere non liceat. Vixque fides ſit hominem Romanum tam male potuiſſe ſcribere. Nec enim putetur autor Oppius, cujus apud Ciceronem epiſtolę extant aliquot nihil hanc barbariem redolentes, potiuſque exiſtimem peregrinum aliquem centurionem, aut tribunum Cęſarianarum partium eum fuiſſe commentum, (nam Cęſar de omnibus gentibus collectos milites habuit.) Sed ſi conjecturę relinquitur locus, neque Germanus, neque Gallus, ſed aut Syrus, aut Afer, aut de gente aliqua orientalibus accenſenda, cujus dialectus aut Syriaca, aut Syriacę finitima. Preterea ſtigmatias, vbique deformis, nec vllus eſt liber cicatricoſior, quique plura vulnera a vetuſtate acceperit; vt nihil mirer quod a Glandorpio ſcriptum eſt, pleroſque omnes interpretes ejus ſubterfugere ſolere enarrationem.

Hic liber complectitur vltimum Cęſaris bellum, quod ab eo contra Pompeianorum ducum reliquias in Hiſpania geſtum eſt, & ab illa provincia Hiſpanienſe dictum. Quia vero liber & ab initio & a fine mutilus, operę pretium videtur eſſe, vnde bellum illud ortum ſit, explicare. Bellum igitur Hiſpanienſe ex ea ſeditione quam Q. Caſſii concitavit avaritia & rapacitas ortum habuit. Cum enim vererentur civitates ne rerum per tumultum geſtarum victori Cęſari pœnas darent, clam datis ad Scipionem in Africam litteris, ad illus partes ſe adjunxerunt, quibus ille cum quoſdam ex ſuis tum Cn. Pompeium filium miſit, quo duce res gereretur. Verum circa Baleares inſulas paulo diutius morante Pompeio, victoque interea Scipione, cum fama ferret cum claſſe Didium a Cęſare miſſum adventare, T. Scapulam & Q. Aponium equeſtris ambos ordinis duces legerunt, a quibus

illico

illico C Trebonius proconſul Cæſarianus ejectus eſt, totaque vlterior Hiſpania ad defectionem impulſa eſt. Nec multo poſt ſuperveniens Pompeius filius, cum paterni nominis gratia commendaretur, ab omnibus imperator conſtituitur. Accurrunt etiam ex Africa profugi cum claſſe Sextus frater, Labienus & Varus, quorum copiis auctus & vaſtare provinciam, & palam adverſus legatos Cæſaris bellum adminiſtrare cœpit. Q. vero Fabius & Q. Pedius cum ſe impares illi eſſe judicarent, quieſcebant, litteriſque Cæſarem in Hiſpaniam accerſebant. Et a Didio navali pugna victus eſt Varus circa Crantiam; cum vero continens tota Pompeio ſtuderet præter Vllam, illam obſedit. Quo tempore ſumma celeritate v'us Cæſar in Hiſpaniam advenit, & omnes ſui adventus nuntios ſua præſentia prævenit.

[1] PHarnace ſuperato, [2] Africa recepta, qui ex iis præliis [3] cum adoleſ- I.
cente Cn. Pompeio [4] profugiſſent, [5] quum & vlterioris Hiſpaniæ [6] potitus eſſet, dum Cæſar [7] muneribus dandis in Italia detinetur, [8] quo facilius præſidia contra compararet. [9] Pompeius in fidem vniuſcujuſque civitatis confugere cœpit. Ita partim precibus, partim vi, bene magna comparata manu, provinciam vaſtare cœpit. [10] Quibus in rebus nonnullæ civitates ſua ſponte auxilia mittebant. Item nonnullæ portas cludebant. Ex quibus ſi qua oppida vi ceperat, quum aliquis ex ea civitate optime de Cn. Pom-

In hunc librum INTERPRETATIONES & NOTÆ.

1 P*Harnace ſuperato*] Reponendum videtur *Iuba* vel *Scipione*, jampridem enim Pharnaces erat ſuperatus. Sed Scipionis & Iubæ recens erat clades.

2. *Africa recepta.*] Quæ amiſſa fuerat interfecto Curione.

3. *Cum adoleſcente Cn. Pompeio.*] Vix enim natus erat annos XXIV.

4. *Profugiſſent.*] *Profugerant.* Hic enim ſcriptor ſæpe vtitur Subjunctivo modo pro Indicativo.

5. *Quum & vlterioris Hiſpaniæ.*] Hiſpania olim a Græcis Iberia ab Ibero flumine, & Heſperia ab Heſpero, id eſt, ſtella veſpertina dicta, in partes duas olim a Romanis diviſa fuit in Citeriorem & Vlteriorem. Citerior quidem a Pyrenæis montibus ad Caſtulonem; Vlterior vero quæ a Bætica, quia Bæti flumine interſecatur, a Caſtulonenſi ſaltu ad Gades pertinebat. Hanc Vlteriorem poſtea Auguſtus in duas partes diviſit, in Bæticam & Luſitaniam. Romani Hiſpania perdiu ſunt potiti, eiſque illam tandem eripuerunt Gothi, quibus poſtea ademerunt Mauri vel Arabes, qui anno CIↃCCCCXLII in ſuas antiquas ſedes pulſi, in Africam ſcilicet, nuncque tota eſt ſub duorum regum imperio, ſub rege Caſtiliæ, qui a potiori parte dicitur rex Hiſpaniæ, & ſub rege Luſitaniæ.

6. *Potitus eſſet*] Cn. Pompeius adoleſcens.

7. *Muneribus dandis.*] Munera dicebantur illa ſpectacula certaminum quæ dabantur populo a principibus, ejus gratiam captantibus. Multa autem & maxima populo Rom dedit Cæſar, quæ enumerat Suetonius cap. XXXIX, de quibus item Plutarchus in Cæſare. Appianus ſcripſit eum Scipione ſuperato triumphos quatuor egiſſe, de Gallia, de Ægypto, de Pharnace & Iuba.

8. *Quo facilius præſidia contra compararet.*] Intellige *contra ſuos adverſarios Cæſar compararet.* Quo in loco punctum ponatur ante *Pompeius*, & ſic inveni in M S. Thuano codice.

9. *Pompeius in fidem, &c*] Et hoc eſt quod in fine hujus libri Cæſar jam victor Hiſpanis exprobrat magna vehementia, quod eo fugientem ad ſe Pompeium receperint, eoque facto bellum renovaverint.

10. *Quibus in rebus, &c.*] Dio lib XLIII. ſcribit eum vrbes cepiſſe, partim volentes, partim invitas, præter Vllam, quam Vliam appellat.

Pompeio meritus civis eſſet, propter pecuniæ magnitudinem aliqua ei inferebatur cauſſa; vt, eo de medio ſublato, ex ejus pecunia [1] latronum largitio fieret. Ita [2] paucis commodis hoſte hortato, majores augebantur copiæ. [3] Ideoque crebris nuntiis in Italiam miſſis, civitates contrariæ
II. Pompeio auxilia ſibi depoſtulabant. [4] C. Cæſar dictator III, deſignatus IV, multis itineribus ante confectis, [5] quum celeri feſtinatione ad bellum conficiendum in Hiſpaniam [6] conveniſſet, legati Cordubenſes, qui a Cn. Pompeio diſceſſerant, Cæſari obviam veniunt: a quibus nuntiabatur, nocturno tempore oppidum Cordubam capi poſſe, [7] quod nec opinantibus adverſariis ejus provincia potitus eſſet, ſimulque quod tabellarii a Cn. Pompeio diſpoſiti omnibus locis eſſent, qui certiorem Cn. Pompeium de Cæſaris adventu facerent. Multa præterea veriſimilia proponebant. Quibus rebus adductus, quos legatos ante exercitui præfecerat, Q. Pedium, & Q. Fabium Maximum de ſuo adventu facit certiores, vt, quem ſibi equitatum [8] ex provincia feciſſent, præſidio mitterent. Ad quos celerius, quam ipſi opinati ſunt, appropinquavit, atque, vt ipſe voluit,
III. equitatum ſibi præſidio habuit. [9] Erat idem temporis Sex. Pompeius frater, qui cum præſidio Cordubam tenebat, quod ejus provinciæ caput
eſſe

NOTÆ.

1. *Latronum largitio fieret.*] Quorum opera vaſtabat Hiſpaniam. Latrones, teſte Feſto, eos antiqui dicebant qui conducti militabant, ἀπὸ τῆς λατρείας. At nunc viarum obſeſſores dicuntur, quod a latere dicuntur adoriri, vel quod latenter adoriantur. In priore ſignificatu, quo & hic legitur, dixit Plautus in Milite glorioſo:

Nam rex Seleucus me opere oravit maximo
Vt ſibi latrones cogerem & conſcriberem

Poſtea vero apud Romanos dicti ſunt, & aliquo modo hic dicuntur qui ſuis auſpiciis, non publicis, cum ſint ipſi privati homines bellum gerunt, quod non niſi publico conſilio gerendum, vel denique qui bella illegitima faciunt, vt incurſiones, bello non denunciato, vt paſſim vtitur Cicero eo vocabulo & juris autores, vt Pomponius lib. CXXVIII. de verborum ſignificatione, Marcianus lib. XXX ad legem Falcid.

2. *Paucis commodis hoſte hortato*] Non auſim dicere non Latine dici, cum ejuſmodi participia paſſim in paſſiva voce inveniantur. Sed certe rarum eſt.

3. *Ideoque crebris nuntiis*] Imo Q. Fabius & Q. Pedius qui pro Cæſare Hiſpaniam citeriorem regebant, ipſum magno cum ſtudio accerſebant.

4. *C. Cæſar dictator III, deſignatus IV.*] Aſſentiuntur tabulæ Capitolinæ, non Dion qui dictatorem IV vt conſulem IV ſcribit. Forte error eſt in numeris. Plutarchus vero conſulatum tantum IV commemorat, cum in Hiſpaniam contra Pompeii liberos profectus eſt.

5. *Quum celeri feſtinatione.*] Appianus, Strabo & Eutropius tradiderunt Cæſarem a Roma Obulconem XXVII. die perveniſſe in caſtra, quæ eo tempore ibidem erant. Dio vero eum prius eſſe viſum hoſtibus & amicis quam fuerit auditum eum eſſe in Hiſpania.

6. *Conveniſſet*] Cum multi loci in hoc libro, quo nullus mendoſior, mendoſi ſunt, tum hic mendoſiſſimus. MS. codex Victorinus & Thuani duo habent, *cum veniſſet Conveniſſet* autem quod hic habetur, de pluribus hominibus, non de vno dici Latine ſolet.

7. *Quod nec opinantibus adverſariis ejus provincia potitus eſſet.*] Manuſcriptus Thuanus vnus codex habet, *ejus provinciæ potitus eſſet.* Nempe Vlterioris Hiſpaniæ, quæ & Bætica a Bæti amne, vt ſupra dictum.

8. *Ex provincia.*] Citerioris Hiſpaniæ, quæ in fide Cæſaris manſerat.

9. *Erat idem temporis Sex Pompeius frater*] MS. Regii codices tres, Victorinus vnus habent, *Erat per idem tempus*, quæ minus figurata locutio, atque adeo magis hiſtorica.

eſſe

eſſe exiſtimabatur: ipſe autem Cn. Pompeius adoleſcens [1] Vllam oppidum oppugnabat, & fere jam aliquot menſibus ibi detinebatur. Quo ex oppido, cognito Cæſaris adventu, legati [2] clam præſidia Cn. Pompeii, Cæſarem quum adiſſent, petere cœperunt, vt ſibi primo quoque tempore ſubſidium mitteret. Cæſar eam civitatem omni tempore optime de pop. R. meritam eſſe ſciens, XI cohortes ſecunda vigilia jubet proficiſci, parique equites numero: quibus præfecit hominem [3] ejus provinciæ notum, & non parum ſcientem, L. Iulium Patiecum. Qui quum ad Cn. Pompeii præſidia veniſſet, [4] incidit idem temporis, vt tempeſtate adverſa vehementique vento affligaretur. Qua vi tempeſtatis ita obſcurabatur vt vix proximum cognoſcere poſſet. Cujus incommodum ſummam vtilitatem ipſis præbebat. Ita quum ad locum venerunt, jubet binos equites incedere, & recta per adverſariorum præſidia ad oppidum contendere: mediiſque ex præſidiis quum quæreretur, qui eſſent; vnus ex noſtris reſpondit, [5] vt ſileat verbum facere: nam id temporis conari ad murum accedere, vt oppidum capiant; & partim tempeſtate impediti vigiles non poterant diligentiam præſtare, partim illo reſponſo deterrebantur. Quum ad portam appropinquaſſent, ſigno dato, ab oppidanis ſunt recepti; [6] & pedites, equiteſque, clamore facto, diſpoſitis ibi partim, qui remanſere, eruptionem in adverſariorum caſtra fecerunt. Sic illud quum inſcientibus accidiſſet, exiſtimabat magna pars hominum, qui in iis caſtris fuiſſent, ſe prope captos eſſe.

IV. Hoc miſſo ad Vllam præſidio, Cæſar, vt Pompeium

NOTÆ.

1. *Vllam oppidum.*] De qua ſupra. Hanc Pompeius capere non potuit, ſed nec Cæſar Cordubam.

2. *Clam præſidia.*] Beroaldus legit, *clam præter præſidia*, & reponi poteſt ex fide M S. Regiorum codicum duorum, Victorini vnius & impreſſi perveruſti, Latine quidem; ſed ſi reponamus apud hunc ſcriptorem quoties minus Latine quid ſcriptum videbitur, laborem Herculeum ſuſcipiemus. Veriſimile eſt aliam fuiſſe plebis imperitæ orationem loquentis, aliam doctorum virorum ſcribentium. Hoc tum ex multis intelligere licet lapidibus antiquis inſcriptis, tum ex eorum ſcriptis qui aggreſſi ſunt ſcribere, cum id non didiciſſent. Habemus ab annis decem aut duodecim repertum in Caſinenſi monaſterio martyrium ſanctæ Perpetuæ ab ipſa conſcriptum vſque in diem qui mortem ejus anteceſſit. Legimus ibi orationem multis in locis parum Latinam, quamvis ſæculo adhuc elegante, puta ſub Severo, ſed a fœmina & Carthagine perſcriptam. Hic talis aliquis fuerit, nec Romanus, nec ſcribendi peritus. Fatendum eſt tamen apud Plautum idoneum bonæ latinitatis ſcriptorem hanc vocem *clam* cum Accuſativo jungi non vno in loco, vnum tamen commemorabo apud Caſinam: *Bona multa faciam clam hanc meam vxorem.*

3. *Ejus provinciæ notum.*] Invenuſte pro *gnarum*. Quod hic de Vlla & Patieco Cæſariano, narratur a Dione de Attegua atque Munatio Planco Pompeiano.

4. *Incidit idem temporis, vt, &c.*] Sic Cicero dicit epiſt. ad Famil. lib. VI. epiſt. XX. *id ætatis ſumus*, pro *ea ætate* Et Tacitus Annal. lib. XIII. *Mos habebatur principum liberos cum ceteris idem ætatis nobilibus ſedentes veſci*, id eſt, *eadem ætate.*

5. *Vt ſileat verbum facere*] Inſulſe dictum, ſcilicet ne obeſſet vrbis capiendæ conſilio.

6. *Et pedites, equiteſque, clamore facto, diſpoſitis ibi partim, qui remanſere, eruptionem in adverſariorum caſtra fecerunt.*] Mendum multiplex, quod vtrumque MS. Regii vnius codicis ope ſic emendatur: *Sunt recepti pedites. Equites clamore facto diſpoſiti partim ibi remanſerunt, & eruptionem in adverſariorum caſtra fecerunt.*

peium ab ea oppugnatione deduceret, ad [1] Cordubam contendit: ex quo itinere [2] loricatos viros fortes cum equitatu ante præmiſit: [3] qui ſimul in conſpectum oppidi ſe dederunt, in equis recipiuntur. Hoc a Cordubenſibus nequaquam poterat animadverti. Appropinquantibus, ex oppido bene magna multitudo ad equitatum concidendum quum exiſſet; loricati, vt ſupra ſcripſimus, ex equis deſcenderunt, & magnum prælium fecerunt, ſic vt ex infinita hominum multitudine pauci in oppidum ſe reciperent. Hoc timore adductus Sex. Pompeius litteras fratri miſit, vt celeriter ſibi ſubſidio veniret; ne prius Cæſar Cordubam caperet, quam ipſe illo veniſſet. Ita [4] Cn. Pompeius Vlla prope capta, litteris fratris,
V. excitus, cum copiis ad Cordubam iter facere cœpit. Cæſar, quum ad flumen Bætim veniſſet, neque propter altitudinem fluminis tranſire poſſet, lapidibus corbes plenos demiſit. Ita, inſuper ponte facto, copias ad caſtra tripartito tranſduxit. [5] Tenebant adverſus oppidum e regione pontis trabes, vt ſupra ſcripſimus, bipartito. Huc quum Pompeius cum ſuis copiis veniſſet, ex adverſo pari ratione caſtra ponit. Cæſar, vt eum ab oppido commeatuque excluderet, brachium ad pontem ducere cœpit. Pari idem conditione Pompeius. Hic inter duces duos fit contentio, vter prius pontem occuparet. Ex qua contentione quotidiana minuta prælia fiebant, vt modo hi, modo illi ſuperiores diſcederent. Quæ res quum ad majorem contentionem veniſſet, ab vtriſque cominus [6] pugna iniqua, dum cupidius locum ſtudent tenere, propter pontem coanguſtabantur; & fluminis ripis appropinquantes coanguſtati præcipitabantur. Hic alteri alteris non ſolum

NOTÆ.

1. *Cordubam.*] Corduba, de qua ſupra dictum, duorum Senecarum patria atque Lucani, Hiſpaniæ vlterioris ſeu Bæticæ metropolis, hodie *Cordouë*.

2. *Loricatos.*] Majus aliis accipiebant ſtipendium.

3. *Qui ſimul in conſpectum oppidi ſe dederunt, in equis recipiuntur.*] Mendum eſt quod textu ſequente emendare licet. Cum enim infra legamus: *Loricati, vt ſupra ſcripſimus, ex equis deſcenderunt*, non eſt *in equis recipiuntur*, ſed *ex equis* legendum.

4. *Cn. Pompeius Vlla prope capta.*] Hoc eſt ſolum oppidum totius Bæticæ, quod ad ejus partes non acceſſerat, quod nec capere potuit.

5. *Tenebant adverſus oppidum e regione pontis trabes.*] Incerta oratio. Neque enim ſcitur an trabibus caſtra teneantur, an caſtris trabes. Prius enim eſt dictum copias eſſe tripartito ad caſtra tranſductas, ſed nondum erant caſtra facta. Sed eſto ad caſtra quæ facienda erant, nondum erant facta tripartito, id eſt tribus trajectionibus, cum enim exercitus magnus, pons anguſtus eſſet, non vno commeatu res potuerit fieri. Sic in lib. 1. de bello Gallico fluvium Ararim Helvetii non potuerunt vno commeatu trajicere, ſed tranſitum reliqui exercitus in poſterum diem diſtulerunt. Ergo an caſtra tenebantur trabibus, an trabes pontem tenebant, an caſtra pontem attinebant, id eſt, pertinebant. Quod veriſimile. Quomodo enim aliter? Sed obſtat quod ſcriptum eſt poſtea brachium ad pontem ducere cœpiſſe. Fuerit ergo aliqua in hoc loco plaga, quam luculentam fuiſſe declarat adhuc cicatrix. Manuſcriptus codex Thuanus habet: *Tenebat adverſum oppidum e regione pontis trabes, vt ſupra ſcripſimus, bipartito.* Alter item Thuanus itidem habet, niſi quod eſt *tripertito* pro *bipartito.* Manuſcriptus Regius codex omnia iſta omittit, & habet poſt *tranſduxit.* *Huc quum Pompeius*, quod melius eſſe arbitror.

6. *Pugna iniqua.*] Supple *fiebat.*

ſolum mortem morti exaggerabant, ſed tumulos tumulis exæquabant. Ita
diebus compluribus cupiebat Cæſar, ſi qua conditione poſſet, adverſarios
in æquum locum deducere, & primo quoqe tempore de bello decernere.
Quum animadverteret adverſarios minime velle; quos ideo a via retraxe- VI.
rat, vt in æquum deduceret; copiis flumen tranſductis, [1] noctu jubet
ignes fieri magnos. [2] Ita firmiſſimum ejus præſidium Ateguam proficiſcitur.
Id quum Pompeius ex perfugis reſciſſet, ea die per viarum anguſtias;
[3] carra complura, multaſque balliſtas retraxit; & ad Cordubam ſe recepit.
Cæſar munitionibus Ateguam oppugnare, & brachia circumducere cœpit.
Cujus rei Pompeio quum nuntius eſſet allatus, eo die proficiſcitur. Cujus
in adventum, præſidii cauſſa Cæſar complura caſtella occupavit, partim
ſuo equitatu, partim vt pedeſtres copiæ in ſtatione, & in excubitu caſtris
præſidio eſſe poſſent. Hic in adventu Pompeii incidit, vt matutino tem-
pore nebula eſſet craſſiſſima. [4] Itaque in illa obſcuratione cum aliquot
cohortibus, & equitum turmis circumcludunt Cæſaris equites, & conci-
dunt, ſic, vt vix in ea cæde pauci effugerent. Inſequenti nocte caſtra VII.
ſua incendit Pompeius, & trans [5] flumen Salſum per convalles caſtra inter
duo oppida Ateguam & [6] Vcubim in monte conſtituit. Cæſar in muni-
tionibus, ceteriſque, quæ ad oppidum oppugnandum opus fuerunt, ag-
gerem, vineaſque agere inſtituit. Hæc loca ſunt montuoſa, & natura
edita ad rem militarem, quæ planitia dividuntur Salſo flumine; proxime
tamen Ateguam, vt ad flumen ſint circiter paſſuum II millia. Ex ea
regione oppidi in montibus caſtra habuit poſita Pompeius in conſpectu
vtrorumque oppidorum, neque ſuis auſus eſt ſubſidio venire. Aquilas
habuit, & ſigna XIII legionum. Sed, ex quibus aliquid firmamenti ſe
exiſtimabat habere, [7] duæ fuerunt vernaculæ, quæ a Trebonio transfu-
gerant, & vna facta ex coloniis, quæ fuerunt in his regionibus. [8] Quarta
fuit Afraniana ex Africa, quam ſecum adduxerat. Reliquæ ex fugitivis
auxiliares conſiſtebant. Nam de levi armatura, & equitatu, longe & vir-
tute & numero noſtri erant ſuperiores. Accedebat huc, vt longius VIII.
bellum

NOTÆ.

1. *Noctu jubet ignes fieri*] Vt copias adhuc in caſtris eſſe hoſtes putarent, cum tamen eſſent inde profectæ.

2. *Ita firmiſſimum ejus præſidium Ateguam proficiſcitur.*] Ad Pompeii præſidium proficiſcitur Cæſar. *Ategua* porro eſt vrbs Hiſpaniæ Bæticæ.

3. *Carra complura.*] Sic dicitur, & carri, vt ſupra monuimus.

4. *Itaque in illa obſcuratione cum aliquot cohortibus.*] Repono *cum* pro *eum*, quod niſi ſit, ambigua eſt oratio. Neſcitur enim vtrum Cæſariani Pompeianos, an Pompeiani Cæſarianos conciderint.

5. *Flumen Salſum.*] Superiore ſui parte dicitur *Bivoras*, inferiore *Guadajox*.

6. *Vcubim.*] Vcubis vrbs Hiſpaniæ Bæticæ. Navagerius dicit eſſe *Lucubi*.

7. *Duæ fuerunt vernaculæ*] Illæ primum ſub Varrone Pompeii legato militaverant, & ad Cæſarem tranſiverant, vt legitur lib. II. de bello civili; deinde ſub Thorio & Marcello ducibus, poſtea ſub Trebonio Cæſariano, & a Trebonio ad Cn. Pompeium tranſfugerant. Vere ἀλλοπρόσαλλοι.

8. *Quarta fuit Afraniana ex Africa, quam ſecum adduxerat.*] Poſtquam Afranius mortuus fuerat.

bellum ducĕret Pompeius; quod loca ſunt edita, & ad caſtrorum munitiones non parum idonea. Nam fere totius vlterioris Hiſpaniæ regio propter terræ fœcunditatem, inopem difficilemque habet oppugnationem, & non minus copioſam aquationem. Hic etiam propter barbarorum crebras excurſiones, omnia loca, quæ ſunt ab oppidis remota, turribuſque & munitionibus retinentur, ſicut in Africa, [1] rudere, non tegulis, teguntur. Simulque in his habent ſpeculas, &, propter altitudinem, longe lateque proſpiciunt. Item oppidorum magna pars ejus provinciæ montibus fere munita, & natura excellentibus locis eſt conſtituta, vt ſimul aditus adſcenſuſque habeat difficiles. Ita ab oppugnationibus natura loci diſtinentur: vt civitates Hiſpaniæ non facile ab hoſtibus capiantur. Quod in hoc contigit bello. Nam vbi inter Ateguam, & Vcubim, quæ oppida ſupra ſunt ſcripta, Pompeius habuit caſtra conſtituta, in conſpectu duorum oppidorum, ab ſuis caſtris circiter millia paſſuum IV, [2] grumus eſt excellens natura, qui appellatur Caſtra Poſtumiana. Ibi præſidii cauſſa
IX. caſtellum Cæſar habuit conſtitutum. Pompeius, qui eodem jugo tegebatur loci natura, & quod remotum erat a caſtris Cæſaris, animadvertebat loci difficultatem, &, quod [3] flumine Salſo intercludebatur, non eſſe commiſſurum Cæſarem, [4] vt in tanta loci difficultate ad ſubſidium ſubmittendum ſe mitteret. Iſta fretus opinione, tertia vigilia profectus [5] caſtellum oppugnare cœpit, [6] vt laborantibus ſuccurreret. Noſtri, quum appropinquaſſent, clamore repentino, telorumque multitudine jactus facere cœperunt, vti magnam partem hominum vulneribus afficerent. Quo peracto, quum ex caſtello repugnare cœpiſſent, & majoribus caſtris Cæſari nuntius eſſet allatus, cum III legionibus eſt profectus: & quum ad eos appropinquaſſet, fuga perterriti multi ſunt interfecti, complures capti, in quibus multi præterea armis exuti fugerunt; quorum ſcuta ſunt relata
X. LXXX. Inſequenti luce Arguetius ex Italia cum equitatu venit. Is ſigna [7] Saguntinorum retulit V, quæ ab oppidanis cepit. [8] Suo loco præteritus eſt, quod equites [9] ex Italia cum Aſprenate ad Cæſarem veniſſent. Ea nocte

NOTÆ.

1. *Rudere non tegulis, teguntur.*] Vt ſupra dictum & explicatum de Alexandria in lib. de bello Alexand. quia ibi rari ſunt imbres.

2. *Grumus eſt excellens natura.*] Parvus clivus eſt natura aptiſſimus ad caſtra munienda. Nonius: *Agger a congerie dicitur. Accius OEnomao, Quemcumque inſtiterant grumum, aut præciſum jugum.*

3. *Flumine Salſo.*] De flumine Salſo dictum eſt ſupra.

4. *Vt in tanta loci difficultate ad ſubſidium ſubmittendum ſe mitteret.*] Gallica phraſis, pro *ſubſidium mittere inciperet. Qu'il ne ſe mettroit point à envoyer du ſecours.*

5. *Caſtellum oppugnare cœpit.*] Pompeius.

6. *Vt laborantibus ſuccurreret.*] Cæſar.

7. *Saguntinorum.*] Saguntia vel Saguntihus vrbs Hiſpaniæ Bæticæ in Turdetanis. Alia eſt ejus nominis in citeriore Hiſpania, de quorum conſtanti in ſocios Romanos fide, vide T. Livium lib. I. ſecundi belli Punici. Hodie *Morvedre.*

8. *Suo loco præteritus eſt.*] Lego *quo loco perterritus eſt*, ex fide manuſcriptorum codicum Thuanorum duorum.

9. *Ex Italia.*] Legendum *ex Italica*, quæ vrbs eſt Hiſpaniæ vlterioris, de qua ſupra. Morali *Gigonça.*

nocte Pompeius caſtra incendit, & ad Cordubam verſus iter facere cœpit.
[1] Rex nomine Indo, qui cum equitatu ſuas copias adduxerat, dum cupidius agmen adverſariorum inſequitur, a vernaculis legionariis exceptus
eſt, & interfectus. Poſtero die equites noſtri longius ad Cordubam ver- XI.
ſus proſecuti ſunt eos, qui commeatus ad caſtra Pompeii ex oppido portabant: ex iis capti L cum jumentis ad noſtra adducti ſunt caſtra. Eodem die Q. Marcius, tribunus mil. [2] qui fuiſſet Pompeii, ad nos transfugit. Et noctis tertia vigilia [3] in oppido acerrime pugnatum eſt: ignemque multum miſerunt; ſic vt & omne genus, [4] quibus ignis per jactus ſolitus eſt mitti. Hoc præterito tempore, C. Fundanius eques Romanus ex caſtris
adverſariorum ad nos transfugit. Poſtero die ex legione vernacula mili- XII.
tes ſunt capti ab equitibus noſtris duo, qui dixerunt ſe ſervos eſſe. Quum venirent, cogniti ſunt a militibus, [5] qui antea cum Fabio & Pedio fuerant, & a Trebonio transfugerant. Eis ad ignoſcendum nulla eſt data facultas, & a militibus noſtris interfecti ſunt. Eodem tempore capti tabellarii, qui a Corduba ad Pompeium miſſi erant, perperamque ad caſtra noſtra pervenerant, [6] præciſis manibus miſſi ſunt facti. [7] Pari conſuetudine, vigilia ſecunda, ex oppido ignem multum, telorumque multitudinem jactando, bene magnum tempus conſumpſerunt, compluresque vulneribus affecerunt. Præterito noctis tempore, eruptionem in legionem VI fecerunt, quum in opere noſtri diſtenti eſſent, acriterque pugnare cœperunt: quorum vis repreſſa a noſtris, etſi oppidani ſuperiore loco defendebatur. [8] L, quum eruptionem facere cœpiſſent, tamen virtute militum noſtrorum [qui] etſi inferiore loco premebantur, [tamen] repulſi [adverſarii] bene multis vulneribus affecti in oppidum ſe contulerunt.
Poſtero die Pompeius ex caſtris ſuis brachium cœpit ad flumen Salſum XIII.
facere: & quum noſtri equites pauci in ſtatione fuiſſent a pluribus reperti, de ſtatione ſunt dejecti, & occiſi tres. Eo die A. Valgius ſenatoris filius, cujus frater in caſtris Pompeii fuiſſet, omnibus ſuis rebus relictis, equum conſcendit, & fugit. Speculator de legione II Pompeiana captus a militibus, & interfectus eſt. Idem temporis glans miſſa eſt inſcripta; quo die

NOTÆ.

1. *Rex nomine Indo.*] Quis ille fuerit, & an reges fuerint in provincia Romana, vel reguli, juxta cum illo ſcio qui ignorat maxime.

2. *Qui fuiſſet Pompeii.*] *Qui fuerat*, Subjunctivus eſt pro Indicativo, quo legendi genere vti ſolent forenſes ſcribæ.

3. *In oppido acerrime pugnatum eſt.*] Videtur eſſe Ategua ad quam oppugnandam aggeres, vineaſque agere inſtituit.

4. *Quibus ignis per jactus ſolitus eſt mitti.*] Vt cupis pice & ſevo plenis, vt legimus in lib. VIII. de bello Gallico. Eſt porro Figura Syntheſis, *omne genus*, *quibus*, pro *quo*, qua Figura res pluralis pluraliter enuntiatur.

5. *Qui antea cum Fabio & Pedio fuerant, & a Trebonio transfugerant.*] Legatis Cæſaris.

6. *Præciſis manibus.*] Hoc ſupplicio Vxellodunenſes ſunt affecti, vt legimus in lib. VIII. de bello Gallico.

7. *Pari conſuetudine, vigilia ſecunda.*] Revertitur ad Ateguæ oppugnationem.

8. L, *quum eruptionem facere cœpiſſent, &c*] Voces parentheſibus diſtinctæ ex interpretamentis videntur in textum irrepſiſſe, atque adeo tollendæ.

die ad oppidum capiendum accederent, ſeſe ſcutum eſſe poſiturum. Qua ſpe nonnulli, dum ſine periculo murum adſcendere, & oppidum potiri poſſe ſe ſperarent, poſtero die ad murum opus facere cœperunt, & bene magna prioris muri pars dejecta eſt. [1] Quo facto ab oppidanis, acſi ſuarum partium eſſent, conſervati miſſos facere loricatos, quique præſidii cauſſa præpoſiti oppido a Pompeio eſſent, orabant. Quibus reſpondit Cæſar, ſe conditiones dare, non accipere, conſueviſſe. Qui quum in oppidum reverſi eſſent, relato reſponſo, clamore ſublato, omni genere telorum emiſſo, pugnare pro muro toto cœperunt. Propter quod ſere magna pars hominum, qui in caſtris noſtris eſſent, non dubitarunt, quin eruptionem eo die eſſent facturi. Ita, corona circumdata, pugnatum eſt aliquamdiu vehementiſſime, ſimulque balliſta miſſa a noſtris turrem dejecit: qua adverſariorum, qui in ea turre fuerant, v dejecti ſunt, &

XIV. [2] puer, qui balliſtam ſolitus erat obſervare. Eo præterito tempore, Pompeius trans flumen Salſum caſtellum conſtituit: neque a noſtris prohibitus, falſaque illa opinione gloriatus eſt, quod prope in noſtris partibus locum tenuiſſet. Item inſequenti die eadem conſuetudine dum longius proſequitur, quo loco equites noſtri ſtationem habuerant, aliquot turmæ cum levi armatura, impetu facto, loco ſunt dejectæ, &, propter paucitatem noſtrorum equitum, ſimulque levi armatura inter turmas adverſariorum protritæ. Hoc in conſpectu vtrorumque caſtrorum gerebatur: & majore Pompeiani exſultabant gloria, longius quod noſtris cedentibus proſequi cœpiſſent. [3] Qui quum aliquo loco a noſtris recepti eſſent, vt conſueſſent, ex ſimili virtute clamore facto, averſati ſunt prælium facere.

XV. Fere apud exercitus hæc eſt equeſtris prælii conſuetudo, quum eques ad dimicandum, dimiſſo equo, cum pedite progreditur, nequaquam par habetur. Id quod in hoc accidit certamine. Quum pedites ex levi armatura lecti ad pugnam equitibus noſtris nec opinantibus veniſſent; idque in prælio animadverſum eſſet; complures equites deſcenderunt. Ita exiguo tempore eques pedeſtre; pedes equeſtre prælium facere cœpit: vſque eo, vt cædem proxime a vallo fecerint. In quo prælio adverſariorum ceciderunt CXXIII, compluresque armis exuti, multi vulneribus affecti in caſtra ſunt redacti. Noſtri ceciderunt III, ſaucii XII, pedites & equites V. Ejus diei inſequenti tempore priſtina conſuetudine pro muro pugnari cœptum eſt. Quum bene magnam multitudinem telorum, ignemque noſtris defendentibus injeciſſent; nefandum crudeliſſimumque facinus.

NOTÆ.

1. *Quo facto ab oppidanis, &c.*] Corruptiſſimus eſt locus. De quo enim loquatur, neſcitur. Conſervati oppidani orabant Cæſarem vt miſſos faceret loricatos, quaſi & ipſi ſuorum eſſent, atque adeo conſervandi. Suſpicor captos ab oppidanis eſſe nonnullos, quibus data venia. Itaque oraverunt Cæſarem vt viciſſim aliquos dimitteret Pompeianos quos ipſe in ſua habebat poteſtate.

2. *Puer, qui balliſtam ſolitus erat obſervare*] Vt milites moneret cavere ſibi.

3. *Qui quum aliquo loco, &c.*] Qui [hoſtes] cum pariter a noſtris eſſent repulſi pari noſtrorum fortitudine, refugerunt pugnam.

nus ſunt aggreſſi, in conſpectuque noſtro [1] hoſpites, qui in oppido erant, jugulare, & de muro præcipites mitterre cœperunt, ſicut apud barbaros: quod poſt hominum memoriam nunquam eſt factum. Hujus diei ex- XVI. tremo tempore a Pompeianis clam ad noſtros tabellarius eſt miſſus, vt ea nocte, turres aggeremque incenderent, & III vigilia eruptionem facerent. Ita igne, telorumque multitudine jacta, [2] quum bene magnam partem muri conſumpſiſſent, portam, quæ e regione & in conſpectu Pompeii caſtrorum fuerat, aperuerunt, copiæque totæ eruptionem fecerunt, [3] ſecumque extulerunt calcatas ad foſſas complendas, & harpagones ad caſas, quæ ſtramentitiæ ab noſtris hibernorum cauſſa ædificatæ erant, diruendas & incendendas; præterea argentum & veſtimenta; vt, dum noſtri in præda detinerentur, illi cæde facta ad præſidia Pompeii ſe reciperent. Nam, quod exiſtimabat eos poſſe conatum efficere, nocte tota vltra ibat flumen Salſum in acie. Quod factum licet nec opinantibus noſtris eſſet geſtum; tamen virtute freti, repulſos, multiſque vulneribus affectos oppido repreſſerunt, prædaque & armis eorum ſunt potiti, vivoſque aliquos ceperunt, qui poſtero ſunt interfecti die. Eodemque tempore transfuga nuntiavit ex oppido, Iunium, qui in cuniculo fuiſſet, jugulatione oppidanorum facta, [4] clamaſſe, facinus ſe nefandum, & ſcelus feciſſe. [5] Nam eos nihil meruiſſe, quare tali pœna afficerentur, [6] qui eos ad aras & focos ſuos recepiſſent; eoſque hoſpitium ſcelere contaminaſſe: mula præterea dixiſſe: qua oratione deterritos amplius jugulationem non feciſſe. [7] Ita poſtero XVII. die Tullius legatus cum Catone Luſitano venit, & apud Cæſarem verba fecit: Vtinam quidem dii immortales feciſſent, vt tuus potius miles, quam Cn. Pompeii, factus eſſem; & hanc virtutis conſtantiam in tua victoria, non in illius calamitate præſtarem. Cujus funeſtæ laudes quippe ad hanc fortunam reciderunt, vt cives Romani indigentes præſidii, & propter patriæ luctuoſam perniciem dedamur hoſtium numero: qui neque in illius proſpera acie primam fortunam, neque in adverſa ſecundam obtinuimus victoriam: qui legionum tot impetus ſuſtentantes, nocturnis diurniſque operibus gladiorum ictus, telorumque miſſus exſpectantes, victi, & deſerti a Pompeio, tua virtute ſuperati, ſalutem a tua clementia depoſcimus; [8] petimuſque, vt, qualem te gentibus præſtitiſti, ſimilem in civium dedi-

NOTÆ.

1. *Hoſpites.*] Neceſſitudinis erat genus hoſpitium, vt ſupra dictum.

2. *Quum bene magnam partem muri conſumpſiſſent.*] Pompeiani.

3. *Secumque extulerunt calcatas ad foſſas complendas*] *Calcatas* vox ignota. In pleriſque exemplaribus legitur *crates*, quod melius. Manuſcriptus Thuanus codex, & pervetuſtus impreſſus habent *culcatas*. Alius Thuanus codex, *caltatas*. Exiſtimo virgulta eſſe & ſarmenta, quibus foſſæ complentur.

4. *Clamaſſe, facinus ſe nefandum, & ſcelus feciſſe*] Pompeianos.

5. *Nam eos nihil meruiſſe.*] Cordubenſes.

6. *Qui eos ad aras & focos ſuos recepiſſent.*] Pompeianos.

7. *Ita poſtero die Tullius legatus cum Catone Luſitano venit.*] Miſſus a præſidiariis Pompeii qui erant in vrbe.

8. *Petimuſque, vt, qualem te gentibus præſtitiſti, ſimilem in civium deditione præſtes*] Manuſcriptus codex Thuanus habet: *Et*

XVIII. deditione præſtes. Remiſſis legatis, quum ad portam veniſſet Tiber. Tullius, quum eum introeuntem C. Antonius inſecutus non eſſet, reverſus eſt ad portam, & [1] hominem apprehendit. Quod Tiberius quum fieri animadvertit, ſimulque pugionem eduxiſſet, manum ejus incidit. Ita refugerunt ad Cæſarem. Eodemque tempore ſignifer de legione prima transfugit; & nuntiavit, quo die equeſtre prælium factum eſſet, [2] ſuo ſigno periſſe homines XXXV: neque licere caſtris Cn. Pompeii nuntiari, neque dici periſſe quemquam. Servus, cujus dominus in Cæſaris caſtris fuiſſet, vxoremque & filium in oppido reliquerat, dominum jugulavit, & ita clam a Cæſaris præſidiis in Pompeii caſtra diſceſſit, & indicium glande ſcriptum miſit, per quod certior fieret Cæſar, quæ in oppido ad defendendum compararentur. Ita, litteris acceptis, quum in oppidum reverſi eſſent, qui mittere glandem ſcriptam ſolebant, inſequenti tempore duo Luſitani fratres transfugæ nuntiarunt quam Pompeius concionem habuiſſet: quoniam oppido ſubſidio non poſſet venire, [3] noctu ex adverſariorum conſpectu ſe deducerent ad mare verſum. Vnum reſpondiſſe, vt potius ad dimicandum deſcenderent, quam ſignum fugæ oſtenderent: tum, qui ita locutus eſſet, jugulatum. Eodem tempore tabellarii ejus deprehenſi, qui ad oppidum veniebant, [4] quorum litteras Cæſar oppidanis objecit, &, [5] qui vitam ſibi peteret, juſſit turrem ligneam oppidanorum incendere. Id ſi feciſſet, ei ſe promiſit omnia conceſſurum. Quod difficile erat factu, vt eam turrem ſine periculo quis incenderet. [6] Ita * facturus de ligno quum propius acceſſiſſet, ab oppidanis eſt occiſus. Eadem nocte transfuga nuntiavit, Pompeium & Labienum, de jugulatione oppidanorum indignatos eſſe.

XIX. Vigilia ſecunda propter multitudinem telorum turris lignea, quæ noſtra fuiſſet, ab imo vitium fecit, vſque ad tabulatum ſecundum, & tertium. Eodem tempore pro muro pugnatum acerrime; & turrim noſtram, vt ſuperiorem, incenderunt: idcirco, quod ventum oppidani ſecundum habuerunt. Inſequenti luce materfamilias de

muro

NOTÆ.

qualem ait gentibus me præſtiti, ſimilem in civium deditione præſtabo, vt videatur eſſe Cæſaris reſponſum.

1. *Hominem apprehendit*] Aliquid deeſt, nempe C. *Antonium*. Erat ergo Antonius de comitibus Tullii legati, qui in vrbem redire nolebat. Tullius retrahere in vrbem cum vellet & vim inferret, C. Antonius vim vi repulit, ſicque dimiſſus abiit. *Refugerunt*, quia alii cum eo. Forte Cato Luſitanus. Aliqui exiſtimant C. Antonium & Catonem Luſitanum vnum & eundem eſſe hominem, & in alterutra textus parte eſſe mendum. Item pro *refugerunt* reponunt *refugit*.

2. *Suo ſigno periſſe*] Livius ſub vexillo, ſeu ſigno ſcriptum reliquit fuiſſe CLXXX milites, poſterioribus vero temporibus ſuum cuique centuriæ fuit vexillum ſeu ſignum. Idem ergo fuerit dicere *ſuo ſigno* vel *ſua centuria*.

3. *Noctu ex adverſariorum conſpectu, &c*] Ne ſibi dedecori eſſet, ſi, ſe præſente, oppidum a Cæſare caperetur.

4. *Quorum litteras Cæſar oppidanis objecit.*] Quoniam ad deſperationem forte adigebant non ad ſpem erigebant.

5. *Qui vitam ſibi peteret.*] Aliquem ex tabellariis.

6. *Ita * facturus de ligno.*] Lacuna manifeſta. Manuſcripti duo codices Thuani habent: *Ita fune crure de ligno* Ego lego *deligato*. Ne enim in vrbem fugeret longo fune Cæſariani crus vinxerant.

muro

muro ſe dejecit, & ad nos tranſiliit, dixitque ſe cum familia conſtitutum habuiſſe, vt vna transfugerent ad Cæſarem; [1] illam oppreſſam & jugulatam. [a] Hoc præterea tempore tabellæ de muro ſunt dejectæ, in quibus ſcriptum eſt inventum: L. Minucius Cæſari: Si mihi vitam tribuis, quoniam a Cn. Pompeio ſum deſertus, qualem me illi præſtiti, tali virtute & conſtantia futurum me in te eſſe præſtabo. Eodem tempore oppidanorum legati, qui antea exierant, Cæſarem adierunt, ſi ſibi vitam concederet, ſeſe inſequenti die oppidum eſſe dedituros. Quibus reſpondit, [2] ſe Cæſarem eſſe, fidemque præſtaturum. Ita ante diem XI Kalend. Martii oppido potitus, Imperator eſt appellatus. Et Pompeius, ex perfugis quum XX.
deditionem oppidi factam eſſe ſciſſet, caſtra movit Vcubim verſus. Sed circum ea loca caſtella diſpoſuit, & munitionibus ſe continere cœpit. Cæſar movit, & propius caſtra caſtris contulit. Eodem tempore mane loricatus vnus ex legione vernacula ad nos transfugit, & nuntiavit Pompeium oppidanos Vcubenſes convocaſſe, iiſque imperaviſſe, vt, diligentia adhibita, perquirerent, qui eſſent ſuarum partium, itemque adverſariorum victoriæ fautores. [3] Hoc præterito tempore, in oppido, quod fuit captum, ſervus eſt prehenſus in cuniculo, quem ſupra demonſtravimus dominum jugulaſſe. Is vivus eſt combuſtus. Eodemque tempore centuriones loricati VIII ad Cæſarem transfugerunt ex legione vernacula, & equites noſtri cum adverſariorum equitibus congreſſi ſunt, & ſaucii aliquot occiderunt ex levi armatura. Ea nocte ſpeculatores prehenſi ſervi III, & vnus ex legione vernacula. [4] Servi ſunt in crucem ſublati, militibus cervices abſciſſæ. Poſtero die equites cum levi armatura ex adverſariorum caſtris XXI.
ad nos transfugerunt. Et eo tempore circiter XI equites ad aquatores noſtros excucurrerunt: nonnullos interfecerunt, item alios vivos abduxerunt. [5] Ex equitibus capti ſunt equites VIII. [6] Inſequenti die Pompeius ſecuri percuſſit homines LXXIV, qui dicebantur eſſe fautores Cæſaris victoriæ. [7] Reliquos in oppidum juſſit deduci; ex quibus effugerunt CXX, & ad Cæſarem venerunt. Hoc præterito tempore, qui in oppido Ate- XXII.
gua [8] Burſavolenſes, capti ſunt: legati profecti ſunt cum noſtris, vti rem geſtam Burſavolenſibus referrent, quid ſperarent de Cn. Pompeio, quum vide-

INTERPRETATIO.

[a] *Inſuper illo tempore litteræ ſunt miſſæ de manibus.*

NOTÆ.

1. *Illam oppreſſam & jugulatam.*] Quia res fuerat ab oppidanis cognita.

2. *Se Cæſarem eſſe, fidemque præſtaturum*] Ergo promiſerat illis ſalutem.

3. *Hoc præterito tempore.*] Reponendum videtur *præterea*.

4. *Servi ſunt in crucem ſublati.*] Crux erat ſervile ſupplicium apud Romanos.

5. *Ex equitibus capti ſunt equites* VIII.] Adverſariorum.

6. *Inſequenti die Pompeius ſecuri percuſſit homines* LXXIV.] Apud Ciceronem lib. epiſt. ad Famil. XV. Caſſius hunc crudelem & ſanguinarium fuiſſe indicat.

7. *Reliquos in oppidum juſſit deduci.*] Vcubim.

8. *Burſavolenſes.*] Ignorantur. Pompeii fidem ſequebantur.

viderent hoſpites jugulari : præterea multa ſcelera ab iis fieri, qui præſidii cauſſa ab his reciperentur. [1] Qui quum ad oppidum veniſſent, noſtri, qui fuiſſent equites Romani & ſenatores, non ſunt auſi introire in oppidum, præterquam qui ejus civitatis fuiſſent. Quorum reſponſis vltro citroque acceptis, & redditis, quum ad noſtros ſe reciperent, qui extra oppidum fuiſſent, illi de præſidio inſecuti, [2] ex averſione legatos jugularunt. Duo reliqui, qui ex eis fugerunt, Cæſari rem geſtam detulerunt, & ſpeculatores ad oppidum Ateguam miſerunt. [3] Qui quum certum comperiſſent, [legatorum reſponſa] ita eſſe geſta, quemadmodum illi retuliſſent, ab oppidanis concurſu facto, eum, qui legatos jugulaſſet, lapidare, & ei manus intentare cœperunt ; [4] illius opera ſe periſſe. Ita vix periculo liberatus petiit ab oppidanis, vt ei liceret legatum ad Cæſarem proficiſci : [5] illi ſe ſatisfacturum. Poteſtate data, quum inde eſſet profectus, præſidio comparato, [6] quum bene magnam manum feciſſet, & nocturno tempore per fallaciam in oppidum eſſet receptus, jugulationem magnam facit. Principibus, qui ſibi contrarii fuiſſent, interfectis, oppidum in ſuam poteſtatem recepit. Hoc præterito tempore, ſervi transfugæ [7] nuntiaverunt, oppidanorum bona vendere, ne cui extra vallum liceret exire, niſi diſcinctum. [8] Iccirco, quod, ex quo die oppidum Ategua eſſet captum, metu conterritos complures profugere in [9] Bethuriam, neque ſibi vllam ſpem victoriæ propoſitam habere, vt ſi quis ex noſtris transfugerit, in levem armaturam conjici, eumque non amplius XVI accipere.

XXIII. Inſequenti tempore Cæſar caſtris caſtra contulit, & brachium ad flumen Salſum ducere cœpit. Hic dum in opere noſtri diſtenti eſſent, complures ex ſuperiore loco adverſariorum decucurrerunt. [10] Nec, detinentibus * noſtris, multis telis injectis, complures vulneribus affecere. Hic tamen, vt ait Ennius, [11] noſtri ceſſere parumper. Itaque, præter conſuetudinem, quum a noſtris animadverſum eſſet cedere, centuriones ex legione V flumen

NOTÆ.

1. *Qui quum ad oppidum veniſſent.*] Burſavolam.

2. *Ex averſione.*] Manuſcripti codices Thuani duo habent: *Ex adverſione.* Exiſtimo eſſe debere, *ex animadverſione.*

3. *Qui quum certum comperiſſent, [legatorum reſponſa.*] Illa poſtrema verba ex interpretamento in textum irrepſerunt.

4. *Illius opera ſe periſſe.*] Dicentes.

5. *Illi ſe ſatisfacturum.*] Pro legatis occiſis, quos occiſos graviter ferebat Cæſar.

6. *Quum bene magnam manum feciſſet.*] Pompeianorum.

7. *Nuntiaverunt, oppidanorum bona vendere.*] Forte legendum, *Nuntiaverunt oppidanorum bona vendi*, ex fide Manuſcripti Regii codicis, a Pompeio ſcilicet, edictumque ne cui niſi diſcincto liceret exire. Diſcinctus eſt qui cingulum militare diſſolvit, vnde pendebat enſis, quaſi inermis.

8. *Iccirco, quod, ex quo die.*] Abundat *quod.*

9. *Bethuriam.*] Bethuriam Strabo & Plinius ſtatuunt inter Bæ:im & Anam fluvios. Plinius vero in duas partes totidemque gentes Bethuriam dividit, Celticos qui Luſitaniam attingunt Hiſpalenſis conventus, & Turdulos qui Luſitaniam & Tarraconenſem accolunt.

10. *Nec, detinentibus * noſtris.*] Manifeſta lacuna.

11. *Noſtri ceſſere parumper.*] Quia Ennius amat illa voce *parumper* vti, ad finem verſus explendum.

men tranſgreſſi duo reſtituerunt aciem ; acriterque eximia virtute plures quum agerent, ex ſuperiore loco multitudine telorum alter eorum concidit. Ita, quum is compar prælium facere cœpiſſet, & quum vndique ſe circumveniri animadvertiſſet, parumper ingreſſus pedem offendit. Hujus concidentis viri caſu paſſim audito, quum complures adverſariorum concurſum facerent, equites noſtri tranſgreſſi interiore loco adverſarios ad vallum agere cœperunt. Ita, dum cupidius intra præſidia illorum ſtudent cædem facere, a turmis & levi armatura ſunt intercluſi. Quorum niſi ſumma virtus fuiſſet, vivi capti eſſent. Nam & munitione præſidii ita coanguſtabantur, vt equites ſpatio intercluſo vix ſe defendere poſſent. Ex his [1] vtroque genere pugnæ complures ſunt vulneribus affecti, in quîs etiam Clodius Aquitius. Inter quos ita cominus eſt pugnatum, vt ex noſtris, præter II centuriones, ſit nemo deſideratus, gloria ſe efferentes.

XXIV. Poſtero die ab [2] Soricaria vtræque convenere copiæ. Noſtri brachia ducere cœperunt. Pompeius, quum animadverteret, caſtello ſe excludi [3] Aſpavia, quod ab Vcubi millia paſſuum V diſtat, hæc res neceſſario vocabat, vt ad dimicandum deſcenderet. Neque tamen æquo loco ſui poteſtatem faciebat, ſed ex grumo excelſum tumulum capiebat, vſque eo, vt neceſſario cogeretur iniquum locum ſubire. Quo facto, quum vtrorumque copiæ tumulum excellentem petiſſent, prohibiti a noſtris ſunt, [4] dejectique planitie. Quæ res ſecundum noſtris efficiebat prælium. Vndique autem cedentibus adverſariis, noſtri magna in cæde verſabantur : [5] quibus mons, non virtus, ſaluti fuit : quo ſubſidio tunc, niſi adveſperaſſet, a paucioribus noſtris omni auxilio privati eſſent. Nam ceciderunt ex levi armatura CCCXXIV : ex legionariis CXXXVIII : præterquam quorum arma & ſpolia ſunt allata. [6] Ita pridie II centurionum interitio hac adverſariorum [7] pœna eſt litata.

XXV. Inſequenti die pari conſuetudine, quum ad eundem locum ejus præſidium veniſſet, priſtino illo ſuo vtebantur inſtituto. Nam præter equites nullo loco æquo ſe committere audebant. Quum noſtri in opere eſſent, equitum copiæ concurſus facere cœperunt. Simulque vociferantibus legionariis, quum locum efflagitarent, vt, conſueti inſequi, exiſtimare poſſent, ſe paratiſſimos eſſe ad dimicandum, noſtri ex humili convalle [8] bene longe ſunt egreſſi, & planitie iniquiore loco conſtiterunt. Illi tamen procul dubio ad congrediendum in æquum locum non ſunt auſi deſcendere, præter vnum Antiſtium Turpionem, qui fidens viribus, ex adverſariis ſibi parem eſſe neminem cogitare cœpit. Hic,

vt

NOTÆ.

1. *Vtroque genere pugnæ.*] Pedeſtri & equeſtri.

2. *Soricaria.*] Ignoratur.

3. *Aſpavia*] Hiſpaniæ oppidum ad Salſum flumen prope Cordubam, nonnullis *Apea*, aliis *Caſtro el rio.*

4. *Dejectique planitie.*] Legendum *in planitiem.*

5. *Quibus mons, &c.*] Lege *hoſtibus* pro *quibus.*

6. *Ita pridie.*] Lego *pridiana* ex fide MS.

7. *Pœna eſt litata.*] *Litare* eſt proprie *ſacrificio Deos placare.*

8. *Bene longe ſunt egreſſi.*] Gallica phraſis.

vt fertur, [1]Achillis [2] Memnoniſque congreſſus. Q. Pompeius Niger eques Rom. Italicenſis ex acie noſtra ad congrediendum progreſſus eſt. Quoniam ferocitas Antiſtii omnium mentes converterat ab opere ad ſpectandum, acies ſunt diſpoſitæ. Nam inter bellatores principes dubia erat poſita victoria, vt prope videretur finem bellandi duorum dirimere pugna. Ita avidi, cupidique ſuarum quiſque partium, * [3] expertorum virorum, fautorumque voluntas habebatur. Quorum virtute alacri quum ad dimicandum in planitiem ſe contuliſſent, ſcutorumque laudis inſignis præfulgens opus cælatum, [4] quorum * pugna eſſet prope profecto dirempta, niſi [5] propter equitum * conceſſum, vt ſupra demonſtravimus, levis armatura præſidii cauſſa non longe ab opere caſtrorum conſtitiſſet. Vt noſtros equites in receptu, dum ad caſtra redeunt, adverſarii cupidius ſunt inſecuti, vniverſi clamore facto impetum dederunt. Ita metu perterriti, quum in fuga eſſent, multis amiſſis, in caſtra ſe recipiunt.

XXVI. Cæſar ob virtutem, turmæ Caſſianæ [6] donavit millia XIII, & [7] præfecto torques aureos II, & levi armaturæ millia X. Hoc die A. Bæbius, & C. Flavius, & A. Trebellius, equites Romani [8] Aſtenſes, argento prope tecti equites, ad Cæſarem transfugerunt; qui nuntiaverunt equites Rom. conjuraſſe omnes, qui in caſtris Pompeii eſſent, vt tranſitionem facerent; ſervi indicio omnes in cuſtodiam eſſe conjectos, e quibus, occaſione capta, ſe transfugiſſe. [9] Item hoc die litteræ ſunt deprehenſæ, quas mittebat [10] Vrſaonem Cn. Pompeius: [11] S. V. G. E. V. Etſi, prout noſtra felicitas, ex ſententia adverſarios adhuc propulſos habemus; tamen, ſi æquo loco ſui pote-

NOTÆ.

1. *Achillis.*] Achilles Pelei & Thetidis filius, Græcorum ducum qui ad Trojam pugnaverunt, fortiſſimus.

2. *Memnoniſque*] Memnon Auroræ Tithonique filius auxilio venit Trojanis, vbi congreſſus cum Achille, ab eo fuit interfectus. Ejus duellum deſcribitur a Quinto Calabro in relictis Iliadis. Regiam ejus in Æthiopia, ſepulcrum apud Ilium eſſe ſcripſit Plinius, qui & lib. X. cap. XXVI. mira tradit de avibus quæ ejus nomine Memnonides dicuntur.

3. *Expertorum.*] Manifeſtiſſima lacuna.

4. *Quorum * pugna.*] Manifeſtiſſima lacuna.

5. *Propter equitum * conceſſum.*] Lacuna manifeſtiſſima.

6. *Donavit millia* XIII.] Intellige nummûm vel ſeſtertiûm.

7. *Præfecto torques aureos.*] Sic armillas donabant Imperatores illi qui hoſtem dejeciſſet aut ſpolia legiſſet, quæ demiſſæ ad pectus pendebant honoris cauſa

8. *Aſtenſes*] Ex Aſta oppido quod adhuc nomen retinet. Pomponius Mela lib. III. Aſtam procul a littore diſſitam coloniam in Hiſpania ſtatuit, quam præter hunc ſcriptorem commemorant Livius, Strabo & Ptolemæus. Eſt vrbs Turdetanorum.

9. *Item hoc die litteræ ſunt deprehenſæ*] Cum de tempore tamquam de præſenti agat hic ſcriptor, videntur actorum loco eſſe habenda quæ ſcribit. Erant enim acta quæ Romam & ipſa Roma mittebantur, de quibus Cicero ſæpe in epiſtolis ſuis mentionem facit, & ad quæ vulgaribus de rebus docendos amicos rejicit, arcanis tantum & reconditis rebus ſuas epiſtolas impleturus.

10. *Vrſaonem.*] Vrſao oppidum Hiſpaniæ Bæticæ. Putatur eſſe *Oſſuna.* Ab Vrſaone Mundam iter eſt vnius diei.

11. *S.V.G.E.V.*] Si valetis, gaudeo, ego valeo. Formula nempe erat quam Imperatores qui præerant provinciis, præfigere ſolebant epiſtolis, quas ad ſenatum mittebant.

poteſtatem facerent, celerius, quam veſtra opinio eſt, bellum confeciſſem. Sed exercitum tironum non audent in campum deducere, [1] noſtriſque adhuc freti præſidiis bellum ducunt. Nam ſingulas civitates circumſident. Inde ſibi commeatus capiunt. Quare & civitates noſtrarum partium conſervabo, & bellum primo quoque tempore conficiam. Cohortes animo habeo ad vos mittere. Profecto noſtro commeatu privati, neceſſario ad dimicandum deſcendent.

XXVII. Inſequenti tempore quum noſtri temere in opere diſtenti eſſent, equites in oliveto, dum lignantur, interfecti ſunt aliquot. Servi transfugerunt, qui nuntiaverunt, a. d. III Nonarum Martii [2] prælio, ad Soritiam quod factum eſt, ex eo tempore metum eſſe magnum, & Attium Varum circum caſtella præeſſe. Eo die Pompeius caſtra movit; & circa Hiſpalim in oliveto conſtitit. Cæſar prius quam eodem eſt profectus, [3] luna hora circiter VI viſa eſt. Ita caſtris motis Vcubim præſidium, quod Pompeius reliquit, juſſit vt incenderent, & deuſto oppido in caſtra majora ſe reciperent. Inſequenti tempore [4] Ventiſponte oppidum quum oppugnare cœpiſſet, deditione facta, iter fecit in [5] Carrucam: contra Pompeium caſtra poſuit. Pompeius oppidum, quod contra ſua præſidia portas clauſiſſet, incendit. [6] Mileſque, qui fratrem ſuum in caſtris jugulaſſet, interceptus eſt a noſtris, & [7] fuſti percuſſus. Hinc itinere facto, in campum [8] Mundenſem qûum eſſet ventum, caſtra contra Pompeium conſtituit.

XXVIII. Sequenti die quum iter facere Cæſar cum copiis vellet, renuntiatum eſt ab ſpeculatoribus, Pompeium de III vigilia in acie ſtetiſſe. [9] Hoc nuntio allato, vexillum propoſuit. Iccirco enim copias eduxerat, quod [10] Verſaonenſium civitati [[11] fuiſſent fautores] antea litteras miſerat, Cæſarem nolle in convallem deſcendere, [12] quod majorem partem exercitum tironem haberet. Hæ litteræ vehementer confirmabant mentes oppidanorum

Notæ.

1. *Noſtriſque adhuc freti præſidiis*] Commeatu ex iis locis petito quæ ſunt intra noſtra præſidia.

2. *Prælio, ad Soritiam quod factum eſt.*] Manuſcriptus Victorinus codex habet: *Prælium offere ad Soritiam quod factum eſt.* Quæ lectio an melior ſit, ignoro. Vſque adeo omnia ſunt corrupta.

3. *Luna hora circiter* VI *viſa eſt.*] Hora meridiana, quod prodigii loco fuit.

4. *Ventiſponte.*] Oppidum, ignoratur.

5. *Carrucam.*] Carruca eſt Hiſpaniæ Bæticæ oppidum, Plinio *Caurafia*, Ptolemæo autem, apud quem, vt pote Græcum, corruptiora ſunt nomina, *Certoſſum.*

6. *Mileſque, qui fratrem ſuum in caſtris jugulaſſet.*] Manuſcripti Regii tres codices habent *jugulaverat*, quæ planior lectio.

7. *Fuſti percuſſus.*] Eſt fuſtuarium ſupplicium militare quod ſic fiebat. Fuſtem capiens tribunus condemnatum leviter tangit & delibat. Quo facto omnes qui in caſtris ſunt, ferientes alius fuſtibus, alius lapidibus pleroſque in ipſis caſtris occidunt.

8. *Mundenſem.*] Munda, vt ait Ioannes Mariana, dicitur *Ronda Veja.*

9. *Hoc nuntio allato, &c.*] Quod ſignum pugnæ erat.

10. *Verſaonenſium*] Civitas quæ hic appellatur, ſuperius *Vrſaonenſis* dicitur.

11. *Fuiſſent fautores*] E margine in textum irrepſit.

12. *Quod majorem partem exercitum tironem haberet.*] Sic Cæſar lib. IV. de bello Gallico: *Maximam partem lacte atque pecore vivunt.*

norum. Ita hac opinione fretus totum ſe facere poſſe exiſtimabat. Etenim & natura loci defendebatur, & ipſius oppidi munitione, vbi caſtra habuit conſtituta. Namque, vt ſuperius demonſtravimus, loca excellentia tumulis contineri; interim nulla planitia dividit. Sed ratione nulla placuit taceri

XXIX. id, quod eo incidit tempore. Planities inter vtraque caſtra intercedebat circiter millia paſſuum V, vt auxilia Pompeii duabus defenderentur rebus, oppidi excelſi, & loci natura. Hinc dirigens proxima planities æquabatur: cujus decurſum antecedebat rivus, qui ad eorum acceſſum ſummam efficiebat loci iniquitatem. Nam paluſtri & voraginoſo ſolo currebat ad dextram partem: & Cæſar, quum aciem directam vidiſſet, non habuit dubium, quin media planitie in æquum ad dimicandum [1] adverſarii procederent. Hoc erat in omnium conſpectu. [a] Huc accedebat, vt locus illa planitie equitatum ornaret, & diei ſoliſque ſerenitas: vt mirificum & optandum tempus prope ab diis immortalibus illud tributum eſſet ad prælium committendum. Noſtri lætari, nonnulli etiam timere, quod in eum locum res fortunæque omnium deducerentur, vt, quidquid poſt horam caſus tribuiſſet, in dubio poneretur. Itaque noſtri ad dimicandum procedunt: id quod adverſarios exiſtimabamus eſſe facturos. Qui tamen a munitione oppidi ∞ paſſibus longius non audebant procedere; in quo ſibi prope murum adverſarii conſtituebant. Itaque noſtri procedunt. Interdum [b] æquitas loci adverſarios efflagitabat, vt tali conditione contenderent ad victoriam. Neque tamen illi a ſua conſuetudine diſcedebant, vt aut ab excelſo loco, aut ab oppido, diſcederent. Noſtri pede preſſo propius rivum quum appropinquaſſent, adverſarii [c] patrocinari loco iniquo

XXX. non deſinunt. [2] Erat acies XIII aquilis conſtituta, quæ lateribus equitatu tegebatur, cum levi armatura millibus VI. Præterea auxiliares accedebant prope alterum tantum. [3] Noſtra præſidia LXXX cohortibus, & VIII millibus equitum. Ita, quum in extrema planitie iniquum in locum noſtri appropinquaſſent, paratus hoſtis erat ſuperior, [4] vt tranſeundi ſuperius iter vehementer eſſet periculoſum. Quod quum a Cæſare eſſet animadverſum, ne quid temere culpa ſua [d] ſequius admitteretur, [5] eum locum definire cœpit. Quod quum hominum auribus eſſet objectum, moleſte

INTERPRETATIO.

[a] *Praterea locus juvabat illa planitie equitatum.*
[b] *Hortabatur.*
[c] *Non ceſſant tueri iniquum locum.*
[d] *Perperam.*

NOTÆ.

1. *Adverſarii*] Adverſariorum nomine hoſtes modeſtius appellat, quia cives Romani.

2. *Erat acies* XIII *aquilis conſtituta.*] Id eſt, totidem legionibus, ſua enim vnicuique legioni erat Aquila.

3. *Noſtra præſidia* LXXX *cohortibus, &* VIII *millibus equitum.*] Conſtabant.

4. *Vt tranſeundi ſuperius iter vehementer eſſet periculoſum.*] Manuſcripti codices Thuani duo habent: *Vt tranſeundum ſuperius iter eſſet periculoſum.*

5. *Eum locum definire cœpit.*] Ne quis vltra pergeret.

moleſte & acerbe accipiebant ſe impediri quo minus prælium conficere poſſent. Hæc mora adverſarios alacriores efficiebat, Cæſaris copias timore impediri ad committendum prælium. Ita ſe efferentes iniquo loco ſui poteſtatem faciebant, vt magno tamen periculo acceſſus eorum haberetur. Hic Decumani [1] ſuum locum cornu dextrum tenebant, ſiniſtrum III & V legio, itemque cetera auxilia, & equitatus.

XXXI. Prælium clamore facto committitur. Hic etſi virtute noſtri antecedebant, adverſarii loco ſuperiore defendebantur acerrime, & vehemens fiebat ab vtriſque clamor, telorumque miſſus, concurſus, ſic, [2] vt prope noſtri diffiderent victoriæ. Congreſſus enim & clamor, quibus rebus maxime hoſtes conterrentur, in collatu pari erant conditione. Itaque ex vtroque genere pugnæ, quum parem virtutem ad bellandum contuliſſent, pilorum miſſu fixa cumulatur, & concidit adverſariorum multitudo. Dextrum demonſtravimus Decumanos cornu tenuiſſe. Qui, etſi erant pauci, tamen, propter virtutem, magno adverſarios timore eorum opera afficiebant, [3] quod ſuo loco hoſtes vehementer premere cœperunt, vt ad ſubſidium, [4] ne ab latere noſtri occuparentur, legio adverſariorum tranſduci cœpta ſit ad dextrum. Quæ ſimul eſt mota, equitatus Cæſaris ſiniſtrum cornu premere cœpit. At ii eximia virtute prælium facere incipiunt, vt locus in acie ad ſubſidium veniendi non daretur. Ita, quum clamori eſſet intermiſtus gemitus, gladiorumque crepitus auribus oblatus, imperitorum mentes timore præpediebat. Hic, vt ait Ennius, *pes pede premitur, armis teruntur arma*, adverſarioſque vehementiſſime pugnantes noſtri agere cœperunt: quibus oppidum fuit ſubſidio. [5] Ita ipſis Liberalibus fuſi fugatique non ſuperfuiſſent, niſi in eum locum confugiſſent, ex quo erant egreſſi. In quo prælio ceciderunt millia hominum circiter XXX, & ſi quid amplius; præterea Labienus, Attius Varus: quibus occiſis vtriſque funus eſt factum: itemque equites Romani partim ex vrbe, partim ex provincia ad millia III. Noſtri deſiderati ad hominum ∞, partim peditum, partim equitum: ſaucii ad D: adverſariorum Aquilæ ſunt ablatæ XIII, & ſigna, & faſces. [6] Præterea duces belli XVII capti ſunt. Hos habuit res exitus.

XXXII. Ex fuga hac

Notæ.

1. *Suum locum cornu dextrum*] Qui tamquam honorificentiori ipſis dari ſolebat.

2. *Vt prope noſtri diffiderent victoriæ.*] Dio propterea fuiſſe prælium ſæviſſimum ait, quia nullam veniam Pompeiani ſperabant, jam cum Afranio capti & rebellantes. Plutarchus vero & Appianus narrant terrorem Cæſaris exercitui incidiſſe tantum, vt incœpta etiam pugna excuti non poſſet, cujus eſſet cauſa deſperatio hoſtis. Cæſar vero poſt pugnam amicis eſt confeſſus ſæpe ſe pro victoria; impræſentia vero primum pro vita dimicaſſe, qua etiam ſuos cædi videns voluit ſe exuere.

3. *Quod ſuo loco hoſtes premere cœperunt.*] Manuſcripti codices Thuani habent, *a ſuo loco*, quæ planior oratio.

4. *Ne ab latere noſtri occuparentur.*] Ex fide M S. duorum codicum Thuanorum reſtituo *occuparent*, quod melius & verius.

5. *Ita ipſis Liberalibus.*] Agebantur Liberalia Romæ XVI kal. Aprilis. Dionyſia Plutarchus appellat, quo tempore & Pompeius Magnus ad bellum profectus fertur fuiſſe.

6. *Præterea duces belli* XVII *capti ſunt*] Manuſcripti duo codices omittunt. Quod melius puto.

hac quum oppidum Mundam ſibi conſtituiſſent præſidium, noſtri cogebantur neceſſario eos circumvallare. Ex hoſtium armis, [1] pro ceſpite cadavera collocabantur, ſcuta & pila pro vallo, * inſuper occiſi, & gladii, & mucrones, & capita hominum ordinata, ad oppidum converſa vniverſa, hoſtium timorem, virtutiſque inſignia * propoſita viderent, & vallo circumcluderentur adverſarii. * Ita Galli tragulis jaculiſque oppidum ex hoſtium cadaveribus ſunt circumplexi, oppugnare cœperunt. Ex hoc prælio Valerius adoleſcens, Cordubam cum paucis equitibus fugiens, Sex. Pompeio, qui Cordubæ fuiſſet, rem geſtam refert. [2] Cognito hoc negotio, quos equites, quod pecuniæ ſecum habuit, eis diſtribuit, & oppidanis dixit, ſe de pace ad Cæſarem proficiſci; & II vigilia ab oppido diſceſſit. Cn. Pompeius autem cum equitibus paucis, nonnulliſque peditibus, ad navale præſidium parte altera contendit [3] Carteiam, quod oppidum abeſt a Corduba millia paſſuum CLXX. Quo quum ad octavum milliarium veniſſet, P. Calvitius, qui caſtris antea Pompeii præpoſitus eſſet, ejus verbis nuntium mittit, quum minus belle haberet, [4] vt mitteret lecticam, qua in oppidum deferri poſſet. Litteris miſſis, Pompeius Carteiam defertur. [5] Qui illarum partium fautores eſſent, conveniunt in domum, quo erat delatus: qui arbitrati ſunt clanculum veniſſe, vt ab eo, quæ vellent, de bello requirerent. Quum frequentia conveniſſet, de lectica Pompeius eorum in fidem confugit.

XXXIII. Cæſar ex prælio [6] munitione circumdata, Cordubam venit: qui ex cæde eo refugerant, pontem occupaverunt. Quum eo eſſet ventum, [7] convitiari cœperunt, nos ex prælio paucos ſupereſſe, quo confugeremus? Ita pugnare cœperunt de ponte. [8] Cæſar flumen transjecit, & caſtra poſuit. [9] Scapula [a] totius ſeditionis familiæ

INTERPRETATIO.

[a] *Qui concitaverat ſervos & libertinos.*

NOTÆ.

1. *Pro ceſpite capita cadavera collocabantur.*] Et hoc apud Valerium Maximum lib. VII. cap. VI. Florum & alios. Quod hic ad Mundam, Appianus dicit factum ad Cordubam. Quod factum eſt propter laſſitudinem militum, qui vſque ad veſperam pugnaverant, nec fodere propterea valebant.

2. *Cognito hoc negotio*] Mira conſtructio pro *militibus* vel *equitibus quod habuit pecuniæ diſtribuit.* Sed eſt mendum, quod ſic eluo ex fide MS. duorum Thuanorum: *Quos equites ſecum habuit, quod pecuniæ ſecum habuit, eis diſtribuit.*

3. *Carteiam.*] Carteia, teſte Livio, in ora oceani ſita eſt, vbi primum e faucibus anguſtis panditur mare, *Tarteſſus* dicitur Græci. Plinius vero *Cartheia Tarteſus a Græcis dicitur*, a flumine cognomine, olim enim qui Bætis nunc, dicebatur Tarteſſus autore Strabone.

4. *Vt mitteret lecticam.*] Non eſt hic Nominativus verbi quod huic ſcriptori ſolitum, pro *mitteretur lectica*, ſubaud. *a Pompeianis qui in vrbe erant.* Sed melius eſt, ſi ex fide MS. Thuani reponatur *mitterent.*

5. *Qui illarum partium fautores eſſent.*] Manuſcripti Regii duo & Victorinus vnus habent *erant*, quæ planior lectio.

6. *Munitione circumdata.*] Supple *Munda.*

7. *Convitiari cœperunt, &c.*] Vt fidem facerent incolis ſe non eſſe victos, ſed victores.

8. *Cæſar flumen transjecit.*] Bætim a quo non eſt diſſita Corduba.

9. *Scapula*] T. Quintii Scapulæ vt totius belli concitatoris meminit Cicero epiſt. lib.

familiæ

familiæ & libertinorum caput, ex prælio Cordubam quum veniſſet, fami-
liam & libertos convocavit. Pyram ſibi exſtruxit, [1] cenam afferri quam
opimam imperavit, item optimis inſternendam veſtimentis. Pecuniam &
argentum in præſentia familiæ donavit. Ipſe de tempore cenavit; [2] reſinam
& nardum identidem ſibi infundit. Ita noviſſimo tempore ſervum juſ-
ſit, & libertum, qui fuiſſet ejus concubinus, alterum ſe jugulare, alterum
pyram incendere. Oppidani autem, ſimul Cæſar caſtra contra oppidum XXXIV.
poſuit, diſcordare cœperunt vſque eo, vt clamor in caſtra noſtra perveniret,
fere inter Cæſarianos, & inter Pompeianos. Erant hic legiones, quæ ex
perfugis conſcriptæ, partim oppidanorum ſervi, qui erant a Sex. Pom-
peio manumiſſi, [a] tunc in Cæſaris adventum deſcendere cœperunt. Legio
XIII oppidum defendere cœpit: nam quum jam repugnarent, turres
ex parte & murum occuparunt. [3] Denuo legatos ad Cæſarem mittunt,
vt ſibi legiones ſubſidio intromitteret. Hoc quum animadverterent homi-
nes fugitivi, oppidum incendere cœperunt: qui ſuperati a noſtris, ſunt
interfecti hominum millia XXII, præterquam extra murum qui perierunt.
Ita Cæſar oppido potitus. Dum hic detinetur, ex prælio, quos circum-
munitos ſuperius demonſtravimus, eruptionem fecerunt, & bene multis
interfectis, in oppidum ſunt redacti. Cæſar Hiſpalim quum conten- XXXV.
diſſet, legati deprecatum venerunt. Ita quum oppidum ſeſe tueri dixiſſet;
Caninium legatum cum præſidio intromittit. Ipſe caſtra ad oppidum po-
nit. [4] Erat bene magnum intra Pompeianas partes præſidium, quod Cæ-
ſaris præſidium receptum indignabatur [5] clam quendam Philonem, illum,
qui Pompeianarum partium fuiſſet defenſor acerrimus. Is tota Luſitania
notiſſimus erat. Hic clam præſidio in Luſitaniam proficiſcitur, & Cæci-
lium Nigrum nomine Barbarum ad [6] Lenium convenit; qui bene ma-
gnam manum Luſitanorum haberet. Rurſus in Hiſpalim oppidum de-
nuo

INTERPRETATIO.

[a] *Tunc venire cœperunt ad Cæſarem advenientem* ſe dedituri.

NOTÆ.

IX. ad Dolabellam, item Dio lib. XLIII. Is videtur eſſe qui contra Caſſium Longinum Hiſpaniæ rectorem conjuraverat, vt patet ex lib. de bello Alexandrino, qui propterea Cæſaris iram veritus, totum hoc bellum excitavit.

1. *Cenam afferri quam opimam imperavit.*] Manuſcripti duo codices Thuani, Victorinus vnus, & pervetuſtus impreſſus habent: *Quam optimam*, quam lectionem meliorem eſſe probat quod ſequitur, *item optimis*.

2. *Reſinam & nardum identidem ſibi infundit.*] Manuſcripti Regii duo codices, Victorinus vnus, & pervetuſtus impreſſus habent pro *reſina*, *vinum*, quod melius. Plinius lib. XIV. refert vina auſteriora in aliqua parte Italiæ mitigata eſſe reſina. Nardo vero vel vinum vel vnguentum medicatum eſſe intelligendum eſt. Horat.

——————*Nardi parvus onyx*
Eliciet cadum.——————

3. *Denuo legatos ad Cæſarem mittunt.*] Oppidani.

4. *Erat bene magnum, &c.*] Hæc locutio noſtro ſcriptori placet. Quod ejus arguit infantiam.

5. *Clam quendam Philonem.*] Supplendum *mittit*.

6. *Lenium.*] Lenius eſt oppidi nomen Hiſpaniæ.

nuo noctu per murum recipitur. Præſidium vigileſque jugulant, portas

XXXVI. præcludunt; de integro pugnare cœperunt. Dum hæc geruntur, legati Carteienſes renuntiarunt, quod Pompeium in poteſtate haberent, quod ante Cæſari portas præcluſiſſent, illo beneficio ſuum maleficium exiſtimabant ſe lucrifacere. [1] Luſitani Hiſpalim oppugnare nullo tempore deſiſtebant. Quod Cæſar quum animadverteret, ſi oppidum capere contenderet, vt homines perditi incenderent, & mœnia delerent. [[2] Ita] conſilio habito noctu, patitur Luſitanos eruptionem facere. Id quod conſulto non exiſtimabant fieri. Ita irrumpendo, naves, quæ ad Bætim flumen fuiſſent, incendunt. Noſtri dum incendio detinentur, illi profugiunt, & ab equitibus conciduntur. Quo facto, oppido recuperato, [3] Aſtam iter facere cœpit. [4] Ex qua civitate legati ad deditionem venerunt, Mundenſeſque, qui ex prælio in oppidum confugerant, quum diutius circumſiderentur, bene multi deditionem faciunt, &, quum eſſent in legionem diſtributi, conjurant inter ſe, vt noctu ſigno dato, qui in oppido fuiſſent, eruptionem facerent, [5] illi cædem in caſtris adminiſtrarent. Hac re cognita, inſequenti nocte, vigilia III, [6] teſſera data, extra

XXXVII. vallum [7] omnes ſunt conciſi Mundenſes duces. Cæſar in itinere reliqua oppida oppugnat: quæ propter Pompeium diſſentire cœperant. Pars erat, quæ legatos ad Cæſarem miſerat; pars, qui Pompeianarum partium eſſent fautores. Seditione concitata portas occupant. Cædes fit magna, ſaucius Pompeius naves XXX occupat longas, & profugit. [8] Didius, qui Gadis claſſi præfuiſſet, ad quem ſimul nuntius allatus eſt, confeſtim ſequi cœpit, partim peditatibus & equitatibus ad perſequendum celeriter iter faciens. Item IV die navigatione confecta, inſequuntur. [9] Qui imparati a Carteia profecti ſine aqua fuiſſent, ad terram applicant. Dum aquantur, Didius claſſe occurrit, naves incendit, nonnullas capit. Pompeius cum

XXXVIII. paucis profugit, & locum quendam munitum natura occupat. Equites & cohortes, quæ ad perſequendum miſſæ eſſent, ſpeculatoribus ante miſſis, certiores fiunt: diem & noctem iter faciunt. Pompeius humero & ſiniſtro

NOTÆ.

1. *Luſitani Hiſpalim oppugnare nullo tempore deſiſtebant.*] Emendandum eſt ex fide Manuſcriptorum duorum Thuanorum codicum, *Hiſpali pugnare.* Quæ genuina eſt lectio. Nec enim illis oppugnanda fuit vrbs quam occupabant.

2. *Ita* | *conſilio habito noctu*] Nonnullius enim res erat conſilii, an vrbs eſſet obſidenda, an ejus obſidio omittenda. Poſt *habito* debet eſſe virgula, non poſt *noctu*.

3. *Aſtam iter facere cœperunt.*] De qua ſupra.

4. *Ex qua civitate legati ad deditionem venerunt.*] Faciendam.

5. *Illi cædem in caſtris adminiſtrarent*] Qui deditionem fecerant, & in legionem erant diſtributi.

6. *Teſſera data.*] qua dignoſceret quiſque ſuos inter cædem illam faciendam.

7. *Omnes ſunt conciſi Mundenſes.*] Manuſcriptus codex Thuanus habet: *Carteienſes duces*, quod melius arbitror.

8. *Didius.*] Didius, teſte Dione, Varum Pompeianum navali prælio ad Crantiam ante Cæſaris adventum ſuperaverat.

9. *Qui imparati a Carteia profecti.*] Pompeiani.

ſtro crure vehementer erat ſaucius. Huc accedebat, vt etiam talum intorſiſſet : quæ res maxime impediebat. [1] Ita, lectica a turre qua eſſet allatus, in ea ferebatur. Luſitanus more militari, quum a Cæſaris præſidio fuiſſet conſpectus, celeriter equitatu cohortibuſque circumcluditur. Erat acceſſus loci difficultas. Nam idcirco, quod propter ſuos a noſtro præſidio fuiſſet conſpectus, celeriter munitum locum natura ceperat ſibi Pompeius, quem vix magna multitudine deducti homines ex ſuperiore loco defendere poſſent. Subeuntes in adventu noſtri depelluntur telis : quibus cedentibus, cupidius inſequebantur adverſarii, & confeſtim tardabant ab acceſſu. Hoc ſæpius facto, animadvertebatur noſtro magno id fieri periculo. [2] Opere circummunire inſtituit, pari autem & celeri feſtinatione circum munitiones in jugo dirigunt, vt æquo pede cum adverſariis congredi poſſent. [3] A quibus quum animadverſum eſſet, fuga ſibi præſidium capiunt. [4] Pompeius, vt ſupra demonſtravimus, ſaucius, & in- XXXIX.
torto talo, idcirco tardabatur ad fugiendum : itemque propter loci difficultatem, neque equo, neque vehiculo ſaluti ſuæ præſidium parare poterat. Cædes a noſtris vndique adminiſtrabatur, excluſa munitione, amiſſiſque auxiliis. Ad convallem autem atque exeſum locum in ſpeluncam Pompeius ſe occultare cœpit, vt a noſtris non facile inveniretur, niſi captivorum indicio. Ita ibi interficitur. Quum Cæſar gradiebatur Hiſpalim, pridie Id. Apr. [5] caput allatum, & populo datum eſt in conſpectum.
Interfecto Cn. Pompeio adoleſcente, Didius, quem ſupra demonſtravi- XL.
mus, illa affectus lætitia, proximo ſe recepit caſtello, nonnullaſque naves ad reficiendum ſubduxit. [6] Luſitani, qui ex pugna ſuperfuerunt, ad ſignum ſe receperunt, & bene magna manu comparata, ad Didium ſe reportant. Huic etſi non aberat diligentia ad naves tuendas, tamen nonnunquam ex caſtello, propter eorum crebras excurſiones, ejiciebatur ; & ſic prope quotidianis pugnis inſidias ponunt, & tripartito ſigna diſtribuunt. Erant parati, qui naves incenderent, incenſiſque qui ſubſidium repeterent. Ii ſic diſpoſiti erant, vt a nullo conſpectu omnium ad pugnam contenderent. Ita, quum ex caſtello Didius ad propellendum proceſſiſſet cum copiis, ſignum a Luſitanis tollitur. Naves incenduntur : ſimulque qui in caſtello ad pugnam proceſſerant, eodem ſigno fugientes latrones dum perſe-

NOTÆ.

1. *Ita, lectica a turre qua eſſet allatus, in ea ferebatur.*] Phraſis Hebraïca, pro *qua lectica erat allatus, ea ferebatur vt Luſitanus.* MS. Regius codex vnus habet : *Qua erat allatus,* quæ lectio planior.

2. *Opere circummunire inſtituit.*] Pro *inſtituitur.* Sic loquitur hic autor ſuo more.

3. *A quibus quum animadverſum eſſet.*] Nempe munitiones in jugo dirigi a Cæſarianis.

4. *Pompeius, vt ſupra demonſtravimus, ſaucius.*] Locum hunc Appianus illuſtrat : *Cum & eos,* inquit, *qui ipſum in lectica portabant deſperantes intueretur, veritus, ne ab illis traderetur hoſtibus, fuga denuo intra ſcapham ingreſſus eſt, pede caſu a funibus implicito, dum funem gladio ſecare nititur, pedis plantam gladio abſcidit.*

5. *Caput allatum.*] Cn. Pompeii, quod Cæſar tandem humandum curavit.

6. *Luſitani, qui ex pugna.*] Supple *tumultuaria ad Hiſpalim commiſſa ſuperfuerunt.*

perſequuntur, a tergo inſidiæ clamore ſublato circumveniunt. [1] Didius magna cum virtute cum compluribus interficitur. Nonnulli ea pugna ſcaphas, quæ ad littus fuerant, occupant. Item quum plures nando, ad naves, quæ in ſalo fuerunt, ſe recipiunt. Anchoris ſublatis, pelagus remis petere cœperunt. Quæ res eorum vitæ ſubſidio fuit. Luſitani præda potiuntur.

XLI. [2] Cæſar Gadibus rurſus ad Hiſpalim recurrit. [3] Fabius Maximus, [4] quem ipſe ad Mundam præſidium oppugnandum reliquerat, operibus aſſiduis, hoſteſque circum ſeſe intercluſi, inter ſe decernere, facta cæde bene magna, [5] * eruptionem faciunt. Noſtri ad oppidum recuperandum occaſionem non prætermittunt, & reliquos vivos capiunt, ac deinde Vrſaonem proficiſcuntur; quod oppidum magna munitione continebatur, ſic, vt ipſe locus non ſolum opere, ſed etiam natura editus, [6] ad oppugnandum hoſtem abverteret. Huc accedebat, quod aqua, præterquam in ipſo oppido, non erat. Nam circumcirca rivus nuſquam reperiebatur propius millia paſſuum VIII. Quæ res magno erat adjumento oppidanis. Tum præterea accedebat, vt agger, materieſque, vnde ſolitæ ſunt turres agi, propius millia paſſuum VI non reperiebantur. Ac Pompeius, vt oppidi oppugnationem tutiorem efficeret, omnem materiem circum oppidum ſuccisam intro congeſſit. Ita neceſſario deducebantur noſtri, vt a Munda, quam proxime ceperant, materiem illo deportarent.

XLII. Dum hæc ad Mundam geruntur & Vrſaonem, Cæſar, quum a Gadibus ad Hiſpalim ſe recepiſſet, inſequenti die, concione advocata, commemorat: [7] Initio quæſturæ ſuæ eam provinciam ex omnibus provinciis [8] peculiarem ſibi conſtituiſſe, &, quæ potuiſſet, eo tempore beneficia largitum eſſe. In ſequenti prætura [9] ampliato honore, vectigalia, quæ Metellus impoſuiſſet, a ſenatu petiſſe, & eis pecuniis provinciam liberaſſe: [10] ſimulque patrocinio ſuſcepto, multis legibus ab ſe in ſenatum inductis, ſimul

publicas

NOTÆ.

1. *Didius magna cum virtute.*] Pugnans.

2. *Cæſar Gadibus.*] Templum Herculis omnibus donariis ſpoliaverat, vt inde pecuniam poſſet conficere.

3. *Fabius Maximus.*] Is eſt qui cum Q. Pedio regebat Hiſpaniam.

4. *Quem ipſe ad Mundam præſidium oppugnandum reliquerat.*] Manifeſtum mendum, quod ex fide MS. Victorini & pervetuſti impreſſi codicis emendo: *Quem ipſe ad præſidium oppugnandum reliquerat.* Nulla facta Mundæ commemoratione.

5. * *Eruptionem faciunt.*] Locus lacunoſus.

6. *Ad oppugnandum hoſtem abverteret.*] Alii codices habent *appeteret.* Vtrique mendoſe, id eſt, *ab oppugnando hoſte averteret.*

7. *Initio quæſturæ ſuæ.*] Suetonius narrat quæſtori vlteriorem Hiſpaniam obveniſſe, vbi jure dicundo circumivit conventus mandato populi Romani. Plutarchus vero in ejus vita, quæſtorem cum Tuberone prætore in Hiſpaniam profectum, ibique poſtea præturam geſſiſſe.

8. *Peculiarem ſibi*] Quam ſibi peculiarem putaret. Quemadmodum Deus in ſacris codicibus dicit gentem Hebraïcam ſibi peculiarem fuiſſe.

9. *Ampliato honore, vectigalia, quæ Metellus impoſuiſſet.*] Eſt hic Q. Metellus Pius bello clarus quod adverſus Sertorium geſſit, cujus cauſa fortaſſe gravia aliquot vectiglia impoſuerat, quæ hic a Cæſare commemorantur. Ampliato autem honore ſuo dicit, cum ex quæſtore factus eſt prætor.

10. *Simulque, patrocinio ſuſcepto.*] Hiſpaniæ provinciæ.

publicas privataſque cauſſas, multorum inimicitiis ſuſceptis, defendiſſe; ſuo item in conſulatu abſentem, quæ potuiſſet, commoda provinciæ tribuiſſe: eorum omnium commodorum eſſe & immemores & ingratos in ſe, & in populum Romanum hoc bello, & in præterito tempore cognoſſe. Vos jure gentium, inquit, & civium Romanorum inſtitutis cognitis, more barbarorum, populi Romani magiſtratibus [1] ſacroſanctis manus ſæpe & ſæpius attuliſtis: [2] luce clara Caſſium in medio foro nefarie interficere voluiſtis. Vos ita pacem ſemper odiſtis, vt nullo tempore legiones deſint populi Romani in hac provincia haberi. Apud vos beneficia pro maleficiis, maleficia pro beneficiis habentur. Ita neque in otio concordiam, neque in bello virtutem vllo tempore retinere potuiſtis. Privatus ex fuga Cn. Pompeius adoleſcens a vobis receptus, faſces imperiumque ſibi arripuit: multis interfectis civibus, auxilia contra populum Rom. comparavit: agros, veſtramque provinciam [3] veſtro impulſu depopulavit. In quos vos victores exiſtimabatis? An me deleto, non animadvertebatis x habere legiones populum Romanum, quæ non ſolum vobis obſiſtere, [4] ſed etiam cælum diruere poſſent? [5] quorum laudibus & virtute.

Deſunt reliqua.

HIS-

N o t æ.

1. *Sacroſanctis.*] Sacroſancti erant, quos ſi quis violaſſet, morte pœnas pendebat, vt tribuni.

2. *Luce clara Caſſium, &c*] Sexta enim hora Caſſius inſidiis fuit appetitus, vt legitur in lib. de bello Alexandrino, cujus tamen ſcriptor Hiſpanos tantum excuſat, quantum hic Cæſar accuſat.

3. *Veſtro impulſu depopulavit.*] Sic Virgil. Æneid. 1.

Non nos aut ferro Libycos populare penates
Venimus, aut raptas ad littora vertere prædas.

Item Georgic. 1.

——populatque ingentem farris acervum
Curculio, atque inopi metuens formica ſenectæ.

4. *Sed etiam cælum diruere poſſent.*] Apud Hiſpanos qui vel jure vel injuria milites glorioſi dicuntur. Aliquid etiam de milite glorioſo referre videtur Cæſar.

5. *Quorum laudibus & virtute.*] Emendandum *quarum* ex fide manuſcriptorum duorum Thuanorum. Liber eſt mutilus in fine, & ἀτελὴς, vt mutilus eſt in principio. Librorum enim primæ & vltimæ partes patere ſolent injuriis. Sed ex Plutarcho ſupplere licet hoc Hiſpanicum bellum vltimum a Cæſare fuiſſe geſtum, & ex Velleio menſe Octobri in vrbem reverriſſe, proximis vero Idibus Martiis occidiſſe. Sic enim ille: *Cæſari peractis victoriis ſuis non plus v menſium principalis quies contigit. Quippe cum menſe Octobri in vrbem revertiſſet, Idibus Martiis interemptus eſt.*

HISTORIÆ IVLII CÆSARIS FRAGMENTVM

EX V. C.

De quo ſcias: reperta fuiſſe iſta in Cujacii codice ſine vllo nomine; in codice autem eadem Petaviano, ſub nomine PETRARCHÆ. Quæ quia videbantur facere ad eum librum vltimum, addere nos hic voluiſſe.

NAM *diuturnitas belli pacem, labor requiem, triumphum victoriæ flagitant: non civiles quidem iſtæ, ſed hoſtiles illæ, de quibus antea dixeramus. Quo modo autem triumpharet, aut qua ratione quieſceret, de quo ſcriptum ſit, nil actum credens cum quid ſupereſſet. Pompeii Magni filii Hiſpanias occuparant (ſequebatur autem illos non quidem patris virtus, ſed hominum favor ingens, & paternum nomen) Cneius & Sextus. Sic pro vno duos ſubſtituerat fortuna Pompeios. Egeratque Cneius major natu, cui plus induſtria inerat atque conſilii, confugiendo in fidem & clientelam omnium Hiſpaniæ civitatum, precandoque, fortunam ſuam miſerando, patriſque memoriam renovando, vt ſibi multum jam licentiæ partum eſſet. Nec precibus tantum, ſed vi etiam congregato exercitu inciperet provinciam vaſtare: ita vt pedetentim qui favorabiles ab initio fuerant, eſſe inciperent odioſi. Hunc ſibi noviſſimum belli actum minime negligendum ratus Cæſar, eo raptim proficiſcitur. Duo in hoc iter vix auditu credibilia inciderunt. Nam etiam ab vrbe Roma in Hiſpaniam vlteriorem immenſum terræ ſpatium emenſus, IV & XX die pervenit: viatori, ne dicam exercitui, celeritas optanda. Magnum: hoc quod ſequitur, majus. Horum ſiquidem tam paucorum ſpatio dierum, tam multas inter curas, Poëma ſcripſit, quod inſcripſit Iter, quod illud ſcilicet in itinere edidiſſet. Sic Pierides armis inſerere, etiam nunquam otioſus eſſe didicerat. Primo Cæſaris in Hiſpaniam adventu civitatum motus ingens fuit, vndique legati ad eum, vndique transfugæ. Iam enim Pompeiani juvenes ſive in odium, ſive in tædium verti cœperant; etiam vt nulla eſſet in eis culpa. Mos eſt tamen antiquus populorum ſemper novos dominos, novas res optare; etiam fama Cæſaris haud immerito ſuper omnes excreverat: vt vniverſi homines ejus ſplendore caperentur, cuperentque coram cernere, quem vſque adeo mirabilem audiebant. In hoc principio ipſo maris in oſtio, vbi Oceanus terris illabitur, etiam Mediterraneum hoc pelagus noſtrum parit, inter legatos invicem partium hinc Didium, illinc Varum, & ambobus cum ipſa tem-*

peſtate

*peſtate creatum eſt. Nec minus a ventis & fluctibus, quam ab hoſtibus, periculi, atque horroris, dum & hinc hoſtes ſævirent, & illinc ſævitiam rabiemque hominum maria coërcerent, vtraque claſſe, bello ſimul & naufragio laborante, duæ partes, duo maria, duplex furor, duæ elementorum atque hominum procellæ. Per hos dies a Cæſarianis duo pedites capti ſunt, qui ſe ſervos dicerent. Non licuit in his Cæſari ſuam conſuetudinem ſervare. Antequam ad eum deducerentur, quod a Cæſariano exercitu transfugiſſent, recogniti etiam a militibus interfecti ſunt. Et tabelliones capti, qui ad Pompeium Corduba mittebantur, etiam præciſis illico manibus ſunt remiſſi. Similiter ſpeculator Pompeianus captus, atque occiſus eſt. Credo ego iratos bello milites, & Imperatoris ſui morum conſcios atque clementia, hoc remedii genus excogitaſſe, ne quis faciem ejus videret, vt ſic nullus evaderet. Cordubam Pompeii tenebant, Cæſar obſidebat. Illis tamen abſentibus, multis ibi etiam magnis præliis decertatum eſt. Cumque die quodam ferro & flammis ſolito etiam gravius pugnaretur, oppidani ira in furorem verſa, hoſpites qui ſecuri ſecum jure veteris hoſpitii morabantur, inſpectante Cæſaris exercitu, jugulatos e muris præcipitare; quaſi crudelitate, non virtute victoria quæreretur, incœperant. Spectaculum miſerum atque horrendum. Qua re ex gemitu morientium audita: vnus qui ad tutelam muri ſub terram in cuniculo erat, exclamavit: Tetrum ſcelus & immane flagitium, nullaque non barbarie deteſtandum commiſiſtis abſque vlla cauſſa. Nihil enim mali merebantur, qui nihil mali fecerant; qui ad vos veſtraſque ſe aras & focos infauſta fiducia contuliſſent. Ius hoſpitii ſanctum gentibus ſoli vos ſpreviſtis, atque vtinam ſpreviſſe ſufficeret. Inhumano illud ſcelere violaſtis. Multa quoque in hanc ſententiam dixit: quorum verecundia repreſſi cives ab hoſpitum cædibus ſe continuerunt. Sic interdum vnius boni viri multos inter malos valuit oratio, etiam inter hoſtes, etiam ſuum honorem virtus invenit. Ea res relatu transfugæ in exercitu primum Cæſaris innotuit. Die proximo Tullius quidam cum Catone quodam Luſitano legatus ex oppido ad Cæſarem venit. Hujus prima pars orationis fuit optare, vt ſuus potius felicitate, quam in illius miſeria præſtitiſſet. Finis autem fuit ſe a Pompeio deſertos, victos a Cæſare, ſeque & oppidum dedere, atque orare vt clementiam quam victis gentibus præbuiſſet, ſuis civibus non negaret. Multa præter hæc locutus eſt, quæ ſcriptorum vitio confuſa vix intelligi poſſunt. Vnum illud intelligitur, quod multis vltro citroque dictis tunc deditio non proceſſit. Creſcebat, vt fit, in dies obſidio, nec Pompeius exſpectatam opem aut ferebat, aut mittebat obſeſſis. Quin etiam pro concione dixiſſe ferebatur; vt quoniam eis auxilio adeſſe non poſſet, ipſi noctu etiam beneficio tenebrarum e conſpectu hoſtium evaderent. Quod cum diceret, vnum ex aſtantibus reſpondiſſe, vt pugnæ potius quam fugæ ſignum daret; eumque qui id dixiſſet, quaſi duci ignaviam exprobraſſet, neci datum. Hæc quoque res ex * profugis agnita, intus quoque in oppido anguſtiæ * ita neceſſe eſt, creſcebant. Matrona e muro deſiliens dixit ſe cum ancilla ſua ſtatuiſſe transfugere: illam, forte*

cognito

cognito propoſito, jugulatam: ſe fuga præcipiti evaſiſſe. Tabellæ quoque e muris projectæ, ſunt inventæ; in quibus ſic ad litteram ſcriptum erat, Lucius Munatius Cæſari. Si mihi vitam tribuis, quoniam a Cn. Pompeio ſum deſertus, qualem me illi præſtiti, tali virtute, etiam conſtantia futurum me in te præſtabo. Simul & legati, qui prius venerant, ad Cæſarem redierunt. Eorum oratio ſimplex fuit & aperta, & brevis. Si eis vitam largiretur, ſe die proximo oppidum dedituros. Quibus Cæſar hoc vnum breve reſpondit; Cæſar ſum, fidem præſtabo. Sic effectum eſt vt ante diem XI *Kalendas Mart. oppido potiretur. Id cum Pompeio notum eſt, depoſita ſpe curaque Cordubæ defendendæ, caſtriſque motis, abſceſſit, ac Vcubim oppidum petiit. Ibique convocatis quos ſibi fidos arbitrabatur, imperavit; vt ſummo ſtudio perquirerent, qui ad eum, quive ad Cæſarem proni eſſent. Quod cum ad ſe relatum eſſet,* LXIV *ex his qui faventes Cæſaris victoriæ dicebantur, quaſi Cæſarem amare ingens crimen eſſet, ſecuri ictos occidit. Reliquos intra oppidum incluſit,* * *equitibus* CXX *recluſis cuſtodiis ad Cæſarem transfugerunt. Multa præterea ab ipſis Pompeianis per eoſdem dies crudeliter geſta ſunt; ceu præſagientibus fati diem ſibi inſtare, & (qui mos ferus eſt quorundam) inferias ſibi præmittere aliena cæde quærentibus. Pompeius hoc tempore magnanimitatem ſuam, etiam metum Cæſaris ſimulabat. Inventæ ſunt litteræ ejus continentes Cæſarem non audere in campum copias educere, ſuis tyronibus diffidentem, qui ſi copiam æquis in locis aliquando faceret, ſe rem omnium opinione celerius confecturum, idque ſe exſpectare, etiam ſperare. Ibat præterea Hiſpanias ambiendo, vt ipſe dicebat, civitates ſuarum partium conſervando. Itaque Hiſpalim venit, contraque vrbem in oliveto caſtra poſuit. Inde alias atque alias adiit. Ad extremum Mundæ ſubſtitit, quam ſupremis cladibus ejus fortuna delegerat. Eo & Cæſar venit, contraque Pompeium caſtra metatus eſt. Pompeius Fauſto ſcripſerat: qui quantum datur intelligi, intra oppidum erat: Cæſarem mediam in vallem nolle deſcendere, quod exercitus ſui magna pars tyronum eſſet. Quæ litteræ miris modis oppidanorum animos attollebant. Cupide enim ſpes arripiunt omnes mortales, etiam ea ſibi fingunt animis, quæ nec eſſe, nec fieri poſſe cognoſcunt. Tam dulce eſt non dicam ſperare, ſed cogitare quæ delectant. Quod enim impoſſibilia ſperentur, non intelligo. Cogitari autem poſſunt omnia. Dum ſe ſic Pompeius, ſic alios ſolaretur, & ingenti, quantum arbitror, ſollicitudine agitatus, magna parte noctis ſtructis inſtaret aciebus; Cæſar, neſcio quonam iter acturus, caſtris egrediebatur. Cui cum ſtatus hoſtium nuntiatus eſſet, conſtitit, conſtituitque aciem. Concurſum eſt magnis hinc inde clamoribus; ſed majoribus animis, ineffabilibus odiis atque immenſis, pugnatumque acriter ac pertinaciter, & (quod pene pudendum dixeris humanæ fragilitatis indicium) nuſquam Cæſari, aut cum hoſtibus, aut cum civibus tam anceps eventus, extremove periculo propius res fuit. Vſque adeo vt (ſicut elegantiſſime ait Florus) plane videretur neſcio quid deliberare fortuna: etiam quid aliud rear, niſi, an amicum ſuum vſque in finem rara etiam ſibi prorſus inſolita*

inſolita fide comitaretur, an eum extremo jam calle deſereret, ad alium tranſiret. Tantaque hac fortunæ deliberatio tam diuturna, vt inter moras prælii, neutram in partem inclinante victoria, cum jam veterana illa militum manus tot probata victoriis (Cæſareis oculis inſuetum dedecus) ſenſim retrofugeret, nec quominus palam fugeret tam virtute, quam pudore teneretur. Quod nunquam ante illum diem fecerat, dubitare Cæſar cæperit atque diffidere, etiam ſolito mæſtior ante aciem ſtare, ita tamen vt nihil idem de ſolita imperatoria virtute remitteret: imo equo deſiliens, & furenti ſimillimus, primam peditum in aciem evolaret, clamans, increpans, obſecrans atque exhortans. Nec tamen voce & oculis, ſed manu & pectore fugam ſiſtens, etiam fugere incipientes in prælium vi retorquens. Tanta denique trepidatio lucis illius fuit, tamque diu ambiguus pugnæ finis, vt cogitaſſe Cæſarem de extremis, ſcriptorum plurimi tradiderint; & eo vultu fuiſſe, quaſi jam mortem ſibi conſciſcere cogitaret. Quamquam apud eos, qui prælio interfuerunt, nulla penitus rei hujus eſt mentio. Et eſt ſane difficile non tantum abſentibus, ſed præſentibus, diffinire quid quiſque ſecum cogitet. Ego autem haud difficile ad credendum ducar: quod, ſi de victoria Cæſar timuit, ſimul & de morte cogitavit. Quando enim, quove animo vni adoleſcenti terga vertiſſet is, qui patrem ejus talem virum, qui tot reges, qui tot duces, qui tot populos, non vrbium modo, ſed regnorum totiens terga ſibi vertere coëgiſſet? Vtique igitur ſi vinci timuit, mori optavit, vincere ſolitus, non vinci. Sed an vinci timuerit, quis novit? Dicunt tamen etiam, quidam etiam pro comperto afferunt. Tandiu hæc rerum ambiguitas duravit, donec quinque cohortes hoſtium a Labieno caſtris laborantibus directa, mediamque per aciem properantes fugæ ſpeciem prætenderunt. O fortuna in omni re, vt creditur, potens, ſed in bello potentiſſima! Siquidem Cæſar ſive illas vere fugere arbitratus, ſive credulitatem ſimulans ducum ſagaciſſimus; veluti in perfugas impetum fecit, animoſque etiam ſuis addidit, vt fugere hoſtes rati ſequerentur; etiam hoſtibus demſit, vt dum ſuos fugere arbitrantur, fugerent. Ita Labienus Cæſaris deſertor ac transfuga, ſuique priſtini ducis hoſtis inexorabilis, cui parare perniciem quærebat, victoriam inſperatam, ſibi vero mortem peperit; eo enim prælio & ipſe concidit, vnaque ſecum Actius Varus, & cum eis XXX *millia hominum cecidere. Cecidiſſent plures niſi tam proximum vrbis profugium fuiſſet. De victoribus ad tria millia hominum cæſi, plures ſaucii equitum ac peditum. Itaque cum Cæſar muris obſidionem admoviſſet, agger flebilis, etiam horrendus de cadaveribus factus eſt, per quem ad oppugnationem vrbis aſcenderetur, quæ telis ac mucronibus velut calce compacta invicem cohærebant; murique cujuſpiam officium miniſtrabant. Ite nunc miſeri, & civilibus bellis incumbite, dumque aliis invidetis, vos ipſos opprimite. Ecce de veſtris cadaveribus ſuperſtites oppugnantur. An aliud petitis, an quidquam furoribus etiam nunc veſtris deeſtur? An vult aliud Labienus tam fervidis inſultator? Et alii cecidere tuis inſtigatibus, Labiene, & tu miſer cum aliis cadaver vnicum jaces:*

quamvis & tibi etiam Varo ſepulcra facta reperiam. Et quoniam tuis in in eo ſtatu vacaſſe non arbitror, æſtimo illa Cæſarea (tibi quod prorſus indebita) fuiſſe clementiæ: ſatiſque auguror, ſi ſic eſt, te obſtinato, vt eras, animo inhumatum abjici maluiſſe. Cneius quidem Pompeius & humero & lævo crure ſaucio inter medias cædes prælio pulſus exceſſit. Hunc in lectica, quod nec equo, nec vehiculo vti poſſet, nemoroſa avia penetrantem fuga humili & occulta, atque in ſpeluncis latitantem, Cæſonius Cæſaris legatus reſiſtentem adhuc, etiam miſeræ ſpei reliquias refoventem, aſſequutus ad Lauronem (id eſt loco nomen) obtruncat; caput ad Cæſarem refertur, talibus aſſuetum muneribus, non gaudentem. Hujus germanum Sextum Pompeium in Celtiberia abſcondiſſe fortunam tradunt, ne quando ſcilicet deeſſent bellis civilibus alimenta. Munda poſt prælium expugnata quidem a Cæſare, ſed ingenti prius ſanguinis perfuſa diluvio. Per eoſdem dies oppugnata rurſus Corduba: quæ qualiter defeciſſet non invenio. Magni ibi motus, ingens in civitate diſſenſio, parte vna ad Cæſarem, altera in contrarium inclinante; cumque eſſet ad arma diſcurſum, vicit pars quæ Cæſarem colebat, ſibique oppidum ceſſit. De parte adverſa duo & viginti millia cecidere, quamvis magnæ vrbi civilibus inſignis ſtrages. Cæſar Hiſpali digreſſus Idibus Aprilis, Gades petiit. Inde rurſum Hiſpalim rediit, vt Hiſpanas res, velut vltima voluntate, diſponeret; quo reverſurus amplius non erat. Ibi vero concione advocata, beneficia ſua in eam vrbem commemoravit & antiqua, etiam nova. In finem eos arguit, tanquam mala pro bonis omni tempore reddidiſſent, in pace ſeditioſi, in bello autem ignavi. Quod Cn. Pompeius adoleſcens, eorum fotus auxilio, cæſis civibus, agros & viciniam vaſtaſſet; etiam illic contra ſe faſces, etiam imperium ſuſcepiſſet: imo vero contra populum Romanum, cujus ipſe regimen teneret. Quid enim? Crederentne forſitan Hiſpalenſes, Romanos vincere, quod eorum provinciam populati eſſent? An extincto Cæſare, qui mortalis eſſet, non ſentirent Romanum populum immortalem, & in præſens decem habere legiones, quæ non tantum Hiſpalenſibus reſiſtere, ſed cælum ipſum diruere ſint potentes? Quo in verbo non ſolum illa ineſt altitudo, quæ omnibus patet; ſed illa etiam occultior, quod in recenſendis viribus Romanis, non omnes, ſed ſuas tantum dinumerat legiones, quaſi reliquas nullius pretii, & ne memoria quidem dignas cenſeat. Multa hic hiſtoriæ in loco ſcripta, ſcriptorum vitio confuſa, prætereo ad finem properans. Hic ergo bellorum civilium finis.

Gerardus Ioannes Voſſius in lib. de Latinis Hiſtoricis hoc Fragmentum de bello Hiſpanienſi Iulio Celſo adjudicat, quod deſumptum ſit ex ejus commentariis de vita Iulii Cæſaris.

C. IVLII CÆSARIS FRAGMENTA.

EX LIBRIS EPISTOLARVM AD M. T. CICERONEM.

Cæſar Imperator S. D. Ciceroni [1] *Imperatori.*

[2] QVum Furnium noſtrum tantum vidiſſem, neque loqui, neque audire me commode potuiſſet, quum properarem, atque eſſem in itinere, [3] præmiſſis jam legionibus; præterire tamen non potui, quin & ſcriberem ad te, & illum mitterem, [4] gratiaſque agerem. Etſi hoc officium & feci ſæpe, & ſæpius mihi facturus videor: [5] ita de me mereris. [6] Imprimis a te peto, quoniam confido me celeriter ad Vrbem venturum,

vt

In CAII IVLII CÆSARIS *Fragmenta* INTERPRETATIONES & NOTÆ.

1 *IMperatori.*] Quod Cæſar tot & tantis rebus in Gallia geſtis ſe Imperatorem adſcribat, nihil mirum, quare ab eodem Imperator ſalutetur Cicero, cujus facta militaria obſcuriora ſunt, non ita ſciunt omnes. Hoc autem cognoſcimus ex lib. v. epiſt. ad Atticum epiſt. xx. vbi ſcribit ſe cæſo magno hôſtium qui latrones Cilices erant apud Amanum montem numero, Imperatorem fuiſſe appellatum. Idem teſtatur Plutarchus in ejus vita. Nec Cæſar tantum Ciceronem Imperatorem appellat, ſed & Pompeius in epiſt. ad Ciceronem quæ xii. habetur libri viii. ad Atticum.

2. *Quum Furnium noſtrum, &c.*] Noſter dicitur, quia communis vtriuſque amicus erat. Ex Ciceronis ad Atticum epiſtolis Cæſarianas partes orto civili bello ſecutus videtur. Poſt Cæſaris necem, Planci fuit legatus, quem Plancum per eum reipublicæ ſtudioſum efficere conatus eſt Cicero.

3. *Præmiſſis jam legionibus.*] Brundiſium verſus, quo tendebat Pompeius, vel vbi jam erat, quem fugientem Cæſar perſequebatur.

4. *Gratiaſque agerem.*] Quod in Italia remaneas.

5. *Ita de me mereris.*] Remanens in Italia ſcilicet; quod mihi pergratum.

6. *Imprimis a te peto.*] Magnum enim pondus ad ejus partes allaturus videbatur Cicero conſularis, magnæ prudentiæ & Ingenii vir, qui rempublicam conſul a nefaria Catilinæ conjuratione defenderat, & qui e Cilicia Imperator reverſus triumphum petebat, præſertim magnis Pompeii obſtrictus beneficiis, de quibus ſic ipſe Cicero in epiſt. ad Appium, quæ x. eſt lib. viii. ad famil. *Etenim ſi merita valent: patriam, liberos, ſalutem, dignitatem, memetipſum mihi per illum reſtitutum puto.* Sed nec contendebat minus Pompeius Ciceronem ad ſuas partes adjungere, vt cognoſcitur ex epiſt. i. lib. vii. ad Attic. his verbis: *Me vterque numerat ſuum, niſi forte ſimulat alter* (Cæſar); *nam Pompeius non dubitat* (*vere enim judicat*) *ea quæ de republica nunc ſentias mihi valde probari. Vtriuſque autem accepi ejuſmodi litteras eodem tempore quo tuas, vt neuter quemquam omnium pluris facere quam me videretur.* Has autem ille Cicero litteras innuit.

vt te ibi videam; [1] vt tuo conſilio, gratia, dignitate, ope omnium rerum vti poſſim. Ad propoſitum revertar: feſtinationi meæ brevitatique litterarum ignoſces. Reliqua ex Furnio cognoſces. Vale. *Ex Cic. lib. 9. Epiſt. ad Attic. Epiſt. 5.*

Cæſar Imp. Ciceroni Imp. S.

[2] Recte augurαris de me (bene enim tibi cognitus ſum) nihil a me abeſſe

N o t æ.

1. *Vt tuo conſilio, gratia, dignitate, ope omnium rerum vti poſſim.*] Nemo Cicerone melius hunc locum interpretetur, qui ſic habet in epiſt. XI. lib. IX. ad Attic. *Iſte omnium turpiſſimus & ſordidiſſimus qui conſularia comitia a prætore ait haberi poſſe, eſt idem, qui ſemper in republica fuit. Itaque mirum hoc illud. quod Cæſar ſcribit in ea epiſtola, cujus exemplum ad te miſi, ſe velle uti conſilio meo: age eſto hoc commune.* Gratia: *ineptum id quidem; ſed puto hoc ſimulat ad quaſdam ſenatorum ſententias.* Dignitate, *fortaſſe ſententia conſularis. Illud extremum eſt* Ope omnium rerum: *Id ego ſuſpicari cœpi tum ex tuis litteris, aut hoc ipſum eſſe, aut non multo ſecus: nam permagni ejus intereſt rem ad interregnum non venire. Id aſſequitur ſi per prætores conſules creantur. Nos autem in libris habemus: Non modo conſules a prætoribus, ſed ne prætores quidem creari jus eſſe, idque factum eſſe nunquam! conſules eo non eſſe jus, quod majus imperium a minore rogari non ſit jus. Prætores autem, cum ita rogentur, vt collegæ conſulum ſint, quorum eſt majus imperium. Aberit non longe quin hoc a me decerni velit, neque ſit contentus Galba, Scævola, Caſſio, Antonio.* Τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών. Sed & Ciceronis interpretatio, quia miſſa ad Atticum omnium illius temporis negotiorum pergnarum nobis obſcurior eſt,

Ad quos vix tenuis famæ perlabitur aura.

noſtra breviter interpretatione illuſtrabitur. *Iſte omnium turpiſſimus & ſordidiſſimus.* Lepidus intelligitur non conſularis ille, ſed prætor, qui, vt Cæſari aſſentaretur, licere prætori dicebat habere comitia conſularia. Cum enim non mediocriter contenderet Cæſar vt crearentur conſules ſecum facientes, & magnam ſenatus partem cum conſulibus mare tranſiſſe intelligeret, creari conſules Romæ cujus potiebatur quoquo modo volebat, & inſolitum extraordinariumque factum quam digniſſimorum hominum in Italia remanentium autoritate comprobari, quos inter erat Lepidus prætor, quos inter & Cicero, cujus quidem conſilio vti dicit ipſe Cicero commune eſſe cum aliis. Potuit enim vti Cæſar Ciceronis conſilio & aliorum in Italia remanentium. Mea gratia, inquit Cicero, vti ineptum eſt, quæ nunc perexigua eſt, cum Cæſar vnus nunc gratia polleat. Dignitate vti poteſt mea, cum ſim vir conſularis. Sed ope omnium rerum vti cum vult, ſuſpicor aut eſſe hanc aut non multo diverſam ſententiam, vt idem ſentiam quod Lepidus, & concedam fieri poſſe conſules in iis comitiis, vbi ſit tantum prætor. Vehementer enim pertimeſcit, ne res ad interregnum veniat, quod fieri ordinariis magiſtratibus abſentibus ſolet. Tunc enim ab interrege conſul fiebat, qui forte conſul fuiſſet factus ipſi iniquior. Nos autem in libris auguralibus ſcriptum legimus non id licere fieri. Quod ſi vult tamen fieri Cæſar, forte a me qui ſum augur, voluerit creari conſulem, vt non ſit contentus Galba, qui eo tempore erat ejus legatus, vt legitur in lib. III. de bello Gallico, neque Scævola, neque Q. Caſſio & M. Antonio tribunis, qui ſe totos illius libidini addixerant. Tunc præoptem ima dehiſcat terra mihi. Et revera Cæſar dictator a M. Lepido dictus eſt prætore, vt in lib. II. de bello civili legimus; quo facto, interregno obviam itum fuit. Cicero tamen contra animi ſui ſententiam ſic reſcribit ad Cæſarem in epiſt. XIX. lib. IX. ad Attic. *Vt legi tuas litteras quas ab Furnio noſtro acceperam, quibus mecum agebas vt ad vrbem eſſem, te velle uti conſilio & dignitate mea, minus ſum admiratus: de gratia & de ope quid ſignificares, mecum ipſe quærebam: ſpe tamen deducebar ad eam cogitationem, vt te pro tua admirabili ac ſingulari ſapientia de otio, de pace, de concordia civium agi velle arbitrarer, & ad eam rationem exiſtimabam ſatis aptam eſſe & naturam & perſonam meam.*

2. *Recte augurαris, &c.*] Hanc Cæſaris epiſtolam Ciceroni ipſi acceptam referimus qui eam ad ſe a Cæſare miſſam, ipſe rurſus

abeſſe longius crudelitate. Atque ego quum ex ipſa re magnam capio voluptatem, tum meum factum probari abs te, triumpho & gaudeo. Neque illud me movet, quod ii, qui a me dimiſſi ſunt, diſceſſiſſe dicuntur, [1] vt mihi rurſus bellum inferrent: nihil enim malo, quam & me [2] mei ſimilem eſſe, & [3] illos ſui. Tu velim mihi ad Vrbem præſto ſis, vt tuis conſiliis atque opibus, vt conſuevi, in omnibus rebus vtar. Dolabella tuo nihil mihi ſcito eſſe jucundius. [4] Hanc adeo habebo gratiam illi. [5] Neque enim aliter facere potuit: tanta ejus humanitas, is ſenſus, ea in me eſt benevolentia. Vale. *Ex Cicer. lib. 10. Epiſt ad Attic. Epiſt. 9.*

Cæſar Imp. Ciceroni Imp. S.

Etſi te nihil temere, nihil imprudenter facturum judicarem, tamen [6] permotus hominum fama, ſcribendum ad te exiſtimavi, [7] & pro noſtra benevolentia petendum, ne quo progredereris [8] inclinata jam re, [9] qua integra etiam progrediendum tibi [10] non exiſtimaſſes. [11] Namque & amicitiæ graviorem injuriam feceris, [12] & tibi minus commode conſulueris, [13] ſi non fortunæ obſecutus videbere (omnia enim [14] ſecundiſſima nobis, [15] adverſiſſima illis accidiſſe videntur), nec cauſſam ſecutus (eadem enim tum

NOTÆ.

Attico miſſam his verbis proſequitur: *Cum quid ſcriberem ad te nihil haberem, tamen ne quem diem intermitterem has dedi litteras. Ad* VII *Kalend. Cæſarem Sinueſſæ manſurum nuntiabant. Ab eo mihi litteræ redditæ ſunt, quibus jam opes meas, non vt in ſuperioribus litteris, opem exſpectat, cum ejus clementiam Corfinienſem collaudaviſſem, reſcripſit hoc exemplo.* Clementiam Corfinienſem appellat, qua apud Corfinium Italiæ oppidum erga Domitium, Vibullium & alios vſus fuerat, vt in libro 1. de bello civili legitur.

1. *Vt mihi rurſus bellum inferrent.*] Quod fecerunt Domitius Maſſiliæ & in Theſſalia, Vibullius in Hiſpania.

2. *Mei ſimilem.*] Clementem.

3. *Illos ſui.*] Similes, nempe pertinaces & ingratos.

4. *Hanc adeo habebo gratiam.*] Dolabellæ tuo genero, quod tu mihi ad vrbem præſto fueris, ejus conſilio vſus.

5. *Neque enim aliter facere poterit.*] Quin tibi id ſuadeat. Et hoc eſt quod alibi commemorat Cicero Cæſarem ſimulare.

6. *Permotus hominum fama.*] Quæ percrebreſcit, te ad Pompeium tranſire velle.

7. *Et pro noſtra benevolentia petendum.*] Erant enim inter ſe amici, ipſeque Quintus hujus frater legatus fuerat Cæſaris in Gallia.

8. *Inclinata jam re.*] Expulſo nempe ex Italia Pompeio, ſic epiſt. XVI lib. II. ad Famil. ſcribit Cœlio: *Illud miror adduci potuiſſe te, qui me penitus noſſe deberes, vt me exiſtimares tam improvidum qui ab excitata fortuna* (Cæſaris) *ad inclinatam, & prope jacentem deſciſcerem* (Pompeii). Nec fruſtra Cæſar & Cœlius de Cicerone crediderunt, & hominem penitus noverant; deſcivit enim.

9. *Qua integra.*] Ante incommodum Corfinii & Brundiſii acceptum.

10. *Non exiſtimaſſes.*] Cum nullam partem belli ſuſceperis.

11. *Namque & amicitiæ graviorem injuriam feceris.*] Si ad meos inimicos conceſſeris.

12. *Et tibi minus commode conſulueris.*] Si me diſceſſu tuo irritaveris.

13. *Si non fortunæ obſecutus videbere*] Remanens in Italia, Pompeio mare tranſeunte.

14. *Secundiſſima nobis.*] Nam & Pompeium ex Italia expulimus, quam totam tenemus.

15. *Adverſiſſima illis.*] Pompeianis qui a me pulſi ſunt.

tum fuit, [1] quum ab eorum conſiliis abeſſe judicaſti), [2] ſed meum aliquod factum condemnaſſe: quo mihi gravius abs te nihil accidere poteſt: quod ne facias, pro jure noſtræ amicitiæ a te peto. Poſtremo, quid viro bono, & quieto, & bono civi magis convenit, quam abeſſe a civilibus controverſiis? Quod nonnulli quum probarent, [3] periculi cauſſa ſequi non potuerunt, tu, explorato & vitæ meæ teſtimonio, & amicitiæ judicio, neque tutius neque honeſtius reperies quidquam, quam ab omni contentione abeſſe. xv Kal. Mai. [4] ex itinere. Vale. *Ex Cic. lib.* 10. *Epiſt. ad Attic. Epiſt.* 9.

[5] M. Furium quem mihi commendas, vel regem Galliæ faciam, vel Leptæ legatum: ſi vis tu, ad me alium mitte, quem ornem. *Ex Cic. lib.* 7. *Epiſt. ad Famil. Epiſt.* 5. *ad Cæſ.*

[6] Neque pro cauto ac diligente ſe caſtris continuit. *Ex Chariſ. lib.* 1.

[7] Quid quæris quid Cæſar ad me ſcripſerit? Quod ſæpe; gratiſſimum ſibi

NOTÆ.

1. *Quum ab eorum conſiliis abeſſe judicaſti.*] Nec enim niſi amiſſo Corfinio Pompeius Ciceronem ſui conſilii certiorem fecit, vt legimus in epiſt. 11. lib. IX. ad Attic.

2. *Sed meum aliquod factum condemnaſſe.*] Vehementer quidem condemuat iu epiſt. x lib. VII. ad Attic. his verbis: O *hominem amentem & miſerum* (Cæſarem) *qui ne umbram quidem umquam τοῦ καλοῦ viderit. Atque hæc ait omnia facere ſe dignitatis cauſa. Vbi eſt autem dignitas, niſi vbi eſt honeſtas? Num igitur honeſtum habere exercitum nullo publico conſilio? occupare vrbes civium, quo facilior ſit aditus ad patriam* Et paulo infra: *Malim mori millies, quam ſemel iſtiuſmodi quicquam cogitare. Quid, ſi tu velis, inquis? Age quis eſt cui velle non liceat. Sed ego hoc ipſum velle miſerius eſſe duco quam in crucem tolli. Vna res eſt ea miſerior, adipiſci quod ita volueris.*

3. *Periculi cauſſa ſequi non potuerunt.*] Sic Cicero in epiſt. XXIII. lib. VIII. ait: *Periculum in vtriuſque iracundia poſitum eſt.*

4. *Ex itinere.*] In Hiſpaniam.

5. *M. Furium quem mihi commendas, vel regem Galliæ faciam, vel Leptæ legatum, &c.*] Totus hic locus, quia depravatus, obſcurior eſt. Alii legunt *Orfium*, alii *Rufum*, *Irtium*, *Leſinium*, *Ithium*, *Vſicum*, *Vrſivium*, *Curtium.* Sed parvus eſt, ſi hic tantum ſit, error. Lepta amicus erat Ciceronis, qui ejus in Cilicia bellum facientis præfectus fabrûm fuit, vt cognoſcimus ex epiſt. VII. lib. III. ad Famil. cujuſque adeo opera vſus eſt multis in graviſſimis rebus. Mittebat enim eum aliquando ad Pompeium. Sed non is erat, qui legatos habere poſſet. Nec enim erat Imperator, nec de eorum numero, quibus legati attribuebantur. Alii ergo, vt Gruterus, legunt: *Vel hunc Leptæ delega.* Iocus porro eſt Cæſaris qui Ciceroni promittit ſe ad maxima exercitus munera evecturum quoſcumque ſibi commendaſſet. Nihil vero majus quam ſi devictæ a ſe Galliæ regem illum ſireffecturus, quem ſibi recenter commendaverat. Petrus Victorius ſuſpicatur omnem loci obſcuritatem naſci ex rei ipſius ignoratione; quod ſi hiſtoriam illius negotii teneremus, omnia plana fore, & in verbis nullam maculam eſſe intellectum iri. Sebaſtianus Corradus ſcribit quicumque epiſtolas ad Quintum Fratrem viderit, collecturum eſſe legendum *Curtium.* Paulus vero Manutius legendum eſſe credit *leg.* 3ᵃ *legatum.* Fortaſſe enim librarium ſcripſiſſe *leg.* 3ᵃ pro *legatus tertia*, quod deinde is qui legebat, cum non intelligeret, ex duabus dictionibus vnam feciſſe & ſcripſiſſe *Leptæ*, quod nomen paſſim in epiſtolis Ciceronis legitur.

6. *Neque pro cauto ac diligente ſe caſtris continuit.*] Vt cautum ac diligentem decuit. Sic lib v. de bello Gallico, de Dumnorige: *Nihil hunc ſe abſente pro ſano facturum arbitratus.*

7. *Quid quæris quid Cæſar ad me ſcripſerit? Quod ſæpe*] Id quod ſæpe ſcripſit. Laborabat enim, veritus ne Cicero faceret quod placere ipſi ſciebat. Libido enim adverſus Cæſarem, metus pro Cæſare ſuadebat.

ſibi eſſe, quod quierim: oratque in eo vt perſeverem. *Ex Cic. lib. 8. Epiſt. ad Attic. Epiſt. 11.*

[1] De tribunatu quod ſcribis, ego vero nominatim petivi Curtio, & mihi ipſe Cæſar nominatim Curtio paratum eſſe reſcripſit. *Ex Cicer. lib. 3. Epiſt. ad Quintum Fratrem, Epiſt. 1.*

[2] Quod quidem propemodum videor, ex Cæſaris litteris, ipſius voluntate facere poſſe: qui negat neque honeſtius, neque tutius mihi quidquam eſſe, quam ab omni contentione abeſſe. *Ex Cic. lib. 10. ad Attic. Epiſt. 10.*

[3] Cæſar mihi ignoſcit per litteras, quod non venerim; ſeſeque in optimam partem id accipere dicit. Facile patior quod ſcribit, ſecum Tullum & Seruium queſtos eſſe, [4] quia non idem ſibi quod mihi remiſiſſet, &c. ſed tamen exemplum miſi ad te Cæſaris litterarum. *Ex Cicer. lib. 10. Epiſt. ad Attic. Epiſt. 3.*

[5] Sextius apud me fuit, [6] & Theopompus pridie veniſſe a Cæſare narrabat litteras: [7] hoc ſcribere, ſibi certum eſſe Romæ manere; cauſſamque eam adſcribere, quæ erat in epiſtola noſtra, ne ſe abſente [8] leges ſuæ negligerentur [9] ſicut eſſet neglecta Sumptuaria. *Ex Cic. lib. 13. Epiſt. ad Attic. Epiſt. 7.*

[1] Sed

NOTÆ.

1. *De tribunatu quod ſcribis, &c.*] Is eſt quem Sebaſtianus Corradus pro M. Furio legit in epiſt. v. lib. VII. ad Famil. Galliæ regem a Cæſare faciendum, vel Lepræ legatum, cui Cæſar paratum eſſe tribunatum propter Ciceronis commendationem reſcribit. Eo enim tempore non a populo Rom. ſed ab Imperatore tribunatus dabantur.

2. *Quod quidem propemodum videor, &c.*] De petenda Melita ſcribit, dum quid in Hiſpania futurum ſit, ſciatur. Sed non expectato belli Hiſpanici eventu, ſtatim atque Cæſar eſt in Hiſpaniam profectus, in Græciam ad Pompeium tranſiit.

3. *Cæſar mihi ignoſcit per litteras, quod non venerim*] In vrbem. Quod volebat.

4. *Quia non idem ſibi quod mihi remiſiſſet.*] Vt deliberarent. Quod non remittebat, quia quod conſilium caperent, vt viliores & minus ad ſuas partes momentum allaturi, laborabat minus. Itaque Tullus non dubitavit in ſenatum venire obſecutus Cæſari, vt teſtatur in epiſtolis ad Attic. Cicero.

5. *Sextius apud me fuit.*] Is eſt pro quo Ciceronis extat oratio.

6. *Et Theopompus pridie veniſſe a Cæſare narrabat litteras.*] Erat, vt videtur, Cæſaris familiaris, ad quem de tantis rebus ſcribebat litteras, & Ciceronis amicus, ad quem Cæſaris conſilia deferebat. Is mihi videtur eſſe qui fabulas collegerat, cujus gratia Cnidiis Cæſar immunitatem dedit, teſte Plutarcho in ejus vita.

7. *Hoc ſcribere.*] Cæſarem.

8. *Leges ſuæ.*] Quas paulo ante tulerat quam in Hiſpania contra filios Pompeii proficiſceretur.

9. *Sicut eſſet neglecta Sumptuaria*] Quæ ſumptus civium moderabatur. De qua ſic Suetonius in Cæſare cap. XLIII. *Legem præcipue Sumptuariam exercuit, diſpoſitis circa Macellum cuſtodibus, qui obſonia contra vetitum retinerent, deportarentque ad ſe ſubmiſſis nonnunquam lictoribus atque militibus, qui ſi qua cuſtodes fefelliſſent, jam appoſita a triclinio auferrent.* Atque vt intelligatur, abſente Cæſare, ejus Sumptuariam legem negligi ſolitam, Cicero epiſt. ad Famil. XV. lib IX. ſic ſcribit. *Quamdiu hic erit hic noſter præfectus moribus* (Cæſar) *parebo auctoritati tuæ, cum vero abierit, ad fungos me tuos conferam.* Legis enim Sumptuariæ inter capita forte ſcriptum erat, ne quis veſceretur fungis. Lege Macrobium de Lege Sumptuaria, lib. III. Saturnalium, & Dionem lib. XLIII. qui dicit Cæſarem fuiſſe præfectum moribus, non cenſorem, antequam contra filios Pompeii in Hiſpaniam proficiſceretur.

[1] Sed heus tu, celari videor a te. Quomodonam, mi Frater, de noſtris verſibus Cæſar ? Nam primum librum ſe legiſſe ſcripſit ad me ante: & prima, ſic, vt neget ſe ne Græca quidem meliora legiſſe. Reliqua ad quendam locum ῥαθυμότερα. Hoc enim vtitur verbo, &c. *Ex Cic. lib. 2. Epiſt. ad Quintum Fratrem, Epiſt.* 15.

Ex Britannia Cæſar ad me Kalend. Septemb. dedit litteras, quas ego accepi [2] A. D. IV Kal. Octob. ſatis commodas de Britannicis rebus : quibus, ne admirer, quod a te nullas acceperim, ſcribit ſe ſine te fuiſſe cum ad mare acceſſerit, &c. *Ex Cic. lib. 3. Epiſt. ad Quintum Fratrem. Epiſt.* 1.

Quum hanc jam epiſtolam complicarem, tabellarii a vobis venerunt A. D. XI kal. Septemb. [3] viceſimo die. O me ſollicitum ! quantum ego dolui in Cæſaris ſuaviſſimis litteris. Sed quo erant ſuaviores, [4] eo majorem dolorem illius ille caſus afferebat. *Ex Cic. lib. 3. Epiſt. ad Quintum Fratrem, Epiſt.* 1.

Cæſar [5] Oppio & Cornelio S.

Gaudeo mehercule vos ſignificare litteris, quam valde probetis ea, [6] quæ apud Corſinium ſunt geſta. Conſilio veſtro vtar libenter, & hoc libentius, quod mea ſponte facere conſtitueram, vt quam leniſſimum me præberem, & Pompeium darem operam vt reconciliarem. Tentemus hoc modo, ſi poſſumus, omnium voluntates recuperare, & diuturna victoria vti : [7] quoniam reliqui diuturnitate odium effugere non potuerunt, neque victoriam diutius tenere [8] præter vnum L. Syllam, quem imitaturus non ſum. Hæc nova ſit ratio vincendi ; vt miſericordia, & liberalitate nos muniamus. Id quemadmodum fieri poſſit, nonnulla mihi in mentem veniunt, & multa reperiri poſſunt. [9] De his rebus, rogo vos, vt cogitationem ſuſcipiatis.

NOTÆ.

1. *Sed heus tu, celari videor, &c.*] Quibus de verſibus verba faciat, incertum eſt. Sed ii videntur eſſe qui ex Græco quodam poëmate in Latinam orationem converſi ſunt, qualia ſunt Arati Phænomena quæ in manibus habemus a Cicerone condita.

2. *A. D IV Kal. Octob.*] Id eſt, XXVIII Septembris.

3. *Viceſimo die.*] Poſtquam ſe viæ mandaverant.

4. *Eo majorem dolorem illius ille caſus afferebat.*] Caſum illum arbitror fuiſſe deceſſum filiæ Iuliæ, de quo ex Britannia reverſus nuntium accepit, quoque rerum Romanarum fuit immutata facies.

5. *Oppio & Cornelio.*] Oppius erat amicus Cæſaris, cui & VIII. liber de bello Gallico & cæteri qui negantur eſſe Cæſaris, aſſignantur. Cornelius vero is eſt Balbus Gaditanus, de quo ſupra. Ambo res ejus curabant, vt intelligitur ex A. Gellio lib. XVII. cap. IX.

6. *Quæ apud Corſinium ſunt geſta*] Clementer. Vide lib. I. de bello civili. Balbus ipſe Ciceroni in eandem ſententiam ſcribit his verbis : *Factum Cæſaris de Corſinio totum me probaturum ſcito, & quomodo in hujuſmodi re commodius cadere non potuit quam vt res ſine ſanguine conficeret*

7. *Quoniam reliqui diuturnitate odium effugere non potuerunt*] Vt Cinna & Marius.

8. *Præter vnum L. Syllam, quem imitaturus non ſum.*] Nolebat imitari, quia oderat, ejus ſævitiam expertus.

9 *De his rebus, rogo vos, vt cogitationem ſuſcipiatis*] Reperiendis quæ nondum quiſquam repererat.

piatis.

piatis. [1] Cn. Magium, Pompeii præfectum, deprehendi : ſcilicet meo inſtituto vſus ſum, & eum ſtatim miſſum feci. [2] Iam duo præfecti fabrûm Pompeii in meam poteſtatem venerunt, & a me miſſi ſunt. Si volent grati eſſe, debebunt Pompeium hortari, vt malit mihi eſſe amicus, [3] quam iis, qui & illi & mihi ſemper fuerunt inimiciſſimi : quorum artificiis [4] effectum eſt, vt reſp. in hunc ſtatum perveniret. *Ex Cic. lib. 9. Ep. ad Att. Ep. 8.*

Cæſar Oppio & Cornelio S.

[5] A. D. VII Id. Mart. Brundiſium veni : ad murum caſtra poſui. Pompeius eſt Brundiſii : [6] miſit ad me Cn. Magium de pace. Quæ viſa ſunt reſpondi. Hoc vos ſtatim ſcire volui. Quum in ſpem venero, de compoſitione aliquid me conficere, ſtatim vos certiores faciam. Valete. *Ex Cic. lib. 9. Epiſt. ad Attic Epiſt. 16.*

De Cæſare [a] fugerat me ad te ſcribere. Video enim quas tu litteras exſpectaris. Sed ille ſcripſit ad Balbum, faſciculum illum epiſtolarum, in quo fuerat & mea, & Balbi, [7] totum ſibi aqua madidum redditum eſſe : [8] vt ne illud quidem ſciat, meam fuiſſe aliquam epiſtolam. Sed ex Balbi epiſtola pauca verba intellexerat. Ad quæ reſcripſit his verbis : De Cicerone video te quiddam ſcripſiſſe, quod ego non intellexi : quantum autem conjectura conſequebar, id erat hujuſmodi, vt magis optandum quam ſperandum putarem. Itaque poſtea miſi ad Cæſarem eodem illo exemplo litteras. Iocum autem illius de ſua egeſtate ne ſis aſpernatus, &c. *Ex Cic. lib. 2. Epiſt. ad Quintum Fratrem, Epiſt. 11.*

[9] Libri ſunt epiſtolarum C. Cæſaris ad C. Oppium & Balbum Cornelium, qui res ejus abſentis curabant. In his epiſtolis quibuſdam in locis inve-

INTERPRETATIO.

[a] *Oblitus eram ad te ſcribere.*

NOTÆ.

1. *Cn. Magium, Pompeii præfectum, deprehendi*] Intellige *fabrûm*. Sic enim appellat lib. I. de bello civili.

2. *Iam duo præfecti fabrûm Pompeii in meam poteſtatem venerunt.*] Cn. Magius & L. Vibullius Rufus qui lib. III. de bello civili dicitur præfectus Pompeii, tametſi *fabrûm* non addiderit; vt neque hic Cn. Magium præfectum fabrûm dicit, ſed præfectum tantum.

3. *Quam iis.*] Marcellis & eorum ſimilibus.

4 *Effectum eſt.*] Ab iis enim depravatus eſt Pompeius, & abalienatus a Cæſare.

5. *A D. VII Id. Mart.*] VII Februarii.

6. *Miſit ad me Cn Magium de pace. Quæ viſa ſunt reſpondi.*] Scribit tamen idem Cæſar lib. I. de bello civili, a ſe quidem miſſum, ſed a Pompeio non remiſſum. Verumque tamen factum hoc modo poteſt conciliari. Miſit primum Pompeius Cn. Magium ad Cæſarem. Cæſar quæ ſunt viſa reſpondit, miſitque ad Pompeium qui reſponſa ferret eundem Magium, quem & reverſurum eſſe expectabat. Sed Pompeius, quia Cæſaris reſponſa non placebant, Cn. Magium ad Cæſarem non remiſit.

7. *Totum ſibi aqua madidum redditum eſſe.*] Vel imbris vel fluminis in quod tabellarius fortuito deciderit.

8. *Vt ne illud quidem ſciat, meam fuiſſe aliquam epiſtolam.*]. Oblitterata enim madore fuerat.

9. *Libri ſunt epiſtolarum C. Cæſaris, &c.*] Et epiſtolæ Cæſaris & Probi Grammatici commentarii vno fato perierunt..

inveniuntur litteræ ſingulariæ, ſine coagmentis ſyllabarum, quas tu putes poſitas incondite. Nam verba ex his litteris confici nulla poſſunt. Erat autem conventum inter eos clandeſtinum, de commutando ſitu litterarum, vt inſcriptio quidem alia aliæ locum & nomen teneret: ſed in legendo locus cuique ſuus & poteſtas reſtitueretur, &c. Eſt adeo Probi Grammatici commentarius ſatis curioſe factus, de occulta litterarum ſignificatione epiſtolarum C. Cæſaris ſcriptarum. *Ex A. Gell. lib. 17. cap. 9.*

Cæſar Q. Pedio S.

[1] Pompeius ſe oppido tenet: nos ad portas caſtra habemus: [2] conamur opus magnum, & multorum dierum, propter altitudinem maris: ſed tamen nihil eſt, quod potius faciamus. Ab vtroque portus cornu moles jacimus, vt aut illum quam primum transjicere, quod habet Brundiſii copiarum, cogamus, aut exitu prohibeamus. *Ex Cic. lib. 9. Ep. ad Att.*

[3] Locellum tibi ſignatum remiſi. *Ex Char. lib. 1.*

Nam ad me miſit Antonius exemplum Cæſaris ad ſe litterarum, in quibus erat, [4] ſe audiviſſe, Cæſarem, & L. Metellum, in Italiam veniſſe, Romæ vt eſſent palam: id ſibi non placere; ne qui motus ex eo fierent: prohiberique omnes Italia, niſi quorum ipſe cauſſam cognoviſſet, deque eo vehementius erat ſcriptum. *Ex Cic. ad Attic. lib. 11.*

[5] P. Servilius pater ex litteris quas ſibi a Cæſare miſſas eſſe dicebat, ſignificat valde te ſibi gratum feciſſe, quod de ſua voluntate erga Cæſarem humaniſſime diligentiſſimeque locutus eſſes. *Ex Cic. lib. 3. Epiſt. ad Quintum Fratrem, Epiſt. 1.*

DE C. IVL. CÆSARIS EPISTOLIS TESTIMONIA.

Epiſtolæ quoque ejus ad ſenatum extant: [6] quas primus videtur ad paginas,

NOTÆ.

1. *Pompeius ſe oppido tenet.*] Brundiſio.

2. *Conamur opus magnum, & multorum dierum, propter altitudinem maris*] Hoc eſt quod ait Lucanus:

Cedit in immenſum caſſus labor, omnia pontus
Haurit ſaxa vorax, monteſque immiſcet arenis

3. *Locellum tibi ſignatum remiſi.*] Diminutivum nomen a loculo quo conditur pecunia. Hujus materia erat vel lignum vel ebur, vel aliud quidpiam. Obſignabantur autem omnia vaſa quibus pretioſæ res continebantur, vt dolia, arcæ, &c. ne paterent hominum præſertim ſervorum inſidiis.

4. *Se audiviſſe Cæſarem, & L. Metellum in Italiam veniſſe.*] Noſtra exemplaria habent Catonem & melius quidem, qui quantum diſpliceret Cæſari omnibus eſt notum. L. Metellus is eſt tribunus pleb. qui lib. 1. de bello civili legitur reſtitiſſe Cæſari ærarium aperire volenti, quem & occidi voluit, vt patet ex epiſt. IV. lib. X. ad Attic. tametſi non mandaverit. De quo ſupra in annot. ad lib. 1. de bello civili.

5. *P. Servilius pater.*] Is eſt de quo ſupra diximus ad initium lib. III. de bello civili, qui Cæſaris in ſecundo conſulatu fuit collega, quique adeo, vt hic cognoſcimus, ejus gratiam multo ante tempore ambiebat; nam hæc epiſtola ſcripta fuit, cum in Britannia Cæſar eſſet.

6. *Quas primus videtur ad paginas, & formam memorialis libelli convertiſſe.*] Memorialis libellus eſt Eraſmo ſcriptum memoriæ cauſa paratum. Ejuſmodi autem ſcriptum non vnica pagina, ſed pluribus conſtare ſolet, quia plura ſunt quæ memoriæ commen-

paginas, & formam memorialis libelli convertiſſe : [1] cum antea conſules & duces non niſi tranſverſa charta mitterent ſcriptas. Extant & ad Ciceronem; item ad familiares domeſticis de rebus. In quibus ſi qua occultius perferenda erant, per notas ſcripſit, id eſt, ſic ſtructo litterarum ordine, vt nullum verbum effici poſſet. Quæ ſi quis inveſtigare & perſequi vellet, quartam elementorum litteram, id eſt, O pro A, & perinde reliquas commutet. *Ex Suet. in Cæſ.* * *Harum mentio apud Cic. in Epiſt.* 11. *lib.* 16. *ad Famil.* Omnino & ipſe Cæſar, amicus noſter, minaces ad ſenatum & acerbas litteras miſerat, &c.

Scribere, & legere ſimul, dictare & audire ſolitum accepimus. Epiſtolas vero tantarum rerum quaternas pariter librariis dictare, [2] aut ſi nihil ageret, ſeptenas. *Ex Plin. lib.* 7. *cap.* 15.

Ἐν ἐκείνῃ δὲ τῇ στρατείᾳ προσεξήσκησεν ἱππαζόμενος τὰς ἐπιστολὰς ὑπαγορεύειν, καὶ δυσὶν ὁμοῦ γράφουσιν ἐξαρκεῖν. ὡς δὲ Ὄππιός φησι, καὶ πλείοσι. λέγεται δὲ καὶ τὸ, διὰ γραμμάτων τοῖς φίλοις ὁμιλεῖν, Καίσαρα πρῶτον μηχανήσασθαι. Ex Plut. in Cæſ.

At ille in bello inſuper meditatus fuerat epiſtolas inter equitandum dictare duobuſque ſimul ſcribentibus ſufficere, vt vero ait Oppius, etiam pluribus. Memorant eum præterea rationem cum amicis per litteras agendi principem extitiſſe.

[3] Quæſtor Iuliam amitam, vxoremque Corneliam, defunctas laudavit [4] e more pro roſtris. Sed in amitæ quidem laudatione, de ejus ac patris ſui origine ſic refert : Amitæ meæ Iuliæ maternum genus ab regibus ortum, paternum cum diis immortalibus conjunctum eſt. [5] Nam ab Anco Martio ſunt Martii reges : [6] quo nomine fuit mater. [7] A Venere Iulii, cujus gentis familia eſt noſtra. Eſt ergo in genere & ſanctitas regum, qui plurimum

NOTÆ.

damus, quæ adeo non vnica pagina poſſent contineri. Cæſar vero cum longiores epiſtolas ſcribere inſtituiſſet, ejuſmodi ſcripſit epiſtolas quæ plures paginas implerent.

1. *Cum antea conſules & duces non niſi tranſverſa charta mitterent ſcriptas.*] Hoc eſt more noſtro ſcriberent, non prorſus, id eſt ante, ſed rurſus vel retro, vt dicitur. Sic Plautus in Pſeudolo:

Non prorſus, verum ex tranſverſo cedit, quaſi cancer ſolet.

Et *tranſverſus agi* dicitur Latine qui vi & impetu quodam ab inſtituto deflectitur. Ductum apparet, inquit Eraſmus, a navigantibus, qui ſecundo vento, recto curſu feruntur, flatu adverſo tranſverſi aguntur.

2. *Aut ſi nihil ageret, ſeptenas.*] Id eſt, ſi neque legeret, neque dictaret, neque audiret.

3. *Quæſtor Iuliam amitam*] Hæc erat C. Marii vxor, ex qua natus C. Marius Iunior. Vnde illi ſtudium Marianarum partium.

4. *E more.*] Is mos, teſte Livio, inde ortus, quod cum aurum in publico deeſſet, vnde Gallis Romanam arcem oppugnantibus ſumma pactæ mercedis conficeret, idque eſſet a matronis collatum, inſtitutum eſt vt earum, ſicut virorum ſolennis eſſet laudatio.

5. *Nam ab Anco Martio ſunt Marcii reges.*] Quo nomine & qua gente erat Q. Martius rex, qui v ante Ciceronem anno conſul factus eſt cum L. Metello, & contra Manlium Catilinarium ducem miſſus eſt a ſenatu in Hetruriam, vt Autor eſt Salluſtius, a quo & dicta aqua Martia, cujus meminit Plinius lib. XXXVI.

6. *Quo nomine fuit mater.*] Iuliæ, Cæſaris amitæ quæ laudatur.

7. *A Venere Iulii*] Venus enim ex Anchiſa Æneam peperit Iulii Aſcanii patrem, a quo gens Iulia deducebatur.

mum inter homines [a] pollent, & cærimonia deorum, [1] quorum ipſi in poteſtate ſunt reges. *Ex Suet. in Cæſare.*

Ὅτι τῆς Μαρίου γυναικὸς ἀποθανούσης, ἀδελφιδοῦς ὢν αὐτῆς ἐγκώμιόν τι λαμπρὸν ἐν ἀγορᾷ διῆλθε, καὶ περὶ τὴν ἐκφορὰν ἐτόλμησεν εἰκόνας Μαρίου προθεῖναι. Ex Plut. in Cæſare.

Quum Marii vxorem Iuliam amitam ſuam defunctam eximie laudavit in foro atque in funere auſus eſt Marii imagines præferre.

[2] C. Cæſar Pont. Max. in oratione, quam pro Bithynis dixit, hoc principio vſus eſt. [3] Vel pro Hoſpitio regis Nicomedis, vel pro horum neceſſitate, quorum res agitur, refugere hoc munus M. * Vinici, non potui. Nam neque hominum morte memoria deleri debet, quin a proximis retineatur; neque clientes ſine ſumma infamia deſeri poſſunt, [4] quibus etiam a propinquis noſtris opem ferre inſtituimus. *Ex A. Gel. lib.* 5. *cap.* 13. * *Ita Fulvius Vrſinus ex libri manuſcripti corrupta ſcriptura.*

[5] Quid ergo? ſyngraphæ non ſunt, ſed res aliena eſt. *Ex Iulio Rufiniano de Figuris.*

[6] Reperi tamen in oratione C. Cæſaris, qua Plautiam rogationem ſuaſit; [7] neceſſitatem dictam pro neceſſitudine, id eſt jure Adfinitatis. Verba hæc ſunt: Equidem mihi videor pro noſtra neceſſitate, non labore, non opera, non induſtria defuiſſe. *Ex A. Gel. lib.* 13. *cap.* 3. *& Nonio in voce* Neceſſitas.

[8] Cæſar in Dolabellam Actionis III. Ibi iſti, quorum in ædibus fanisque

INTERPRETATIO.

a *Poſſunt.*

NOTÆ.

1. *Quorum ipſi in poteſtate ſunt reges.*] Sic Horatius:

Regum timendorum in proprios greges
Reges in ipſos imperium eſt Iovis.

2. *C Cæſar Pont. Max. in oratione quam pro Bithynis dixit.*] Erat Pontifex Maximus, quum illam orationem dixit.

3. *Vel pro hoſpitio regis Nicomedis, vel pro horum neceſſitate*] Cum a Sylla ad necem inquireretur, mari ad regem Bithyniæ Nicomedem confugit. Vnde illi cum Bithynis neceſſitudo intercedebat, quam hoc loco neceſſitatem appellat.

4. *Quibus etiam a propinquis noſtris opem ferre inſtituimus.*] Secundo loco a propinquis.

5. *Quid ergo? ſyngraphæ non ſunt, ſed res aliena eſt.*] Iulius Rufinianus executus apophaſim venuſtum ſchema, ſeu alio nomine ætiologiam, ejus addit cum exempla nonnulla, tum hoc ex oratione Cæſaris pro Bithynis, quod propter brevitatem inſignem non explicare licet. Rei enim tota cognitio in facto poſita eſt.

6. *Reperi tamen in oratione C. Cæſaris, qua Plautiam rogationem ſuaſit.*] Lex hæc lata eſt anno vrb. cond. IƆCLXXV P. Lutatio Catulo, M. Æmilio Lepido coſſ. a M. Plautio Syllano trib. pleb. cujus hæc videntur fuiſſe capita. Is cujus hæc quæſtio erit, de ejus capite quærito, qui adverſus rempublicam conjuraverit, inſidias ſenatui fecerit, magiſtratibus vim attulerit, qui cum telo in publico fuerit, aut ſeditionis cauſa loca ſuperiora occuparit, qui poſſeſſorem e fundo hominibus armatis dejecerit dolo malo, aut armatis objectis, vt inde profugeret cauſam attulerit, prohibetoque ne prædium, vnde dejectus poſſeſſor ſit, vſu capiatur. Eis damnatis aqua & igni interdicito. Qua lege Salluſtius dicit Catilinam interrogatum a L. Paulo, multos item a Cicerone.

7. *Neceſſitatem*] De qua voce diximus.

8. *Cæſar in Dolabellam.*] Suetonius & Plutarchus hunc docent conſularem & triumpha-

que poſita, & honori erant, & ornatu. In libris quoque Analogicis omnia iſtiuſmodi ſine I littera dicenda cenſet. *Ex A. Gel. lib. 4. cap. 16.*

Nono decimo ætatis anno [1] L. Craſſus [2] C. Carbonem, vno & vigeſimo Cæſar Dolabellam, altero & trigeſimo [3] Aſinius Pollio Catonem, non multo ætatem antecedens [4] Calvus Vatinium, iis orationibus inſecuti ſunt, quas hodieque cum admiratione legimus. [5] *Ex autore Dialogi de oratoribus.*

[6] Cæterum compoſita ſeditione civili, Cornelium Dolabellam conſularem & triumphalem virum repetundarum poſtulavit, abſolutoque Rhodum ſecedere ſtatuit. *Ex Suet. in Caſare.*

[1] Divus

NOTÆ.

lem virum a Cæſare accuſatum repetundarum, ſed abſolutum. Videtur tameo Aſconius Pediaous damuatum exiſtimare. Sic enim iu divioationem, in illum locum Ciceronis: *Videt etiam ſi a pueris nobilibus. Significat & Caſarem adoleſcentem in Dolabella reo ex Sicilia, qui quidem damnatus eſt quantum potuit per Hortenſis gratiam. Nam ſi non damnatus eſt Dolabella, quomodo poſtea dicit Tullius: Iamjam Dolabella neque me tui, neque tuorum liberûm miſeret quos tu miſeros in egeſtate ac ſolitudine reliquiſti?* Geſſerat ille Dolabella conſulatum cum M. Tullio anno vrbis coud. IↃCLXXIII.

1. *L. Craſſus.*] De hoc ſic Cicero in Bruto: *Craſſo nihil ſtatuo fieri potuiſſe perfectius. Erat, &c.* Et paulo infra, quod ad hunc locum facit, ſcribit: *Mature in locum principum oratorum venit. Accuſavit C. Carbonem eloquentiſſimum hominem admodum adoleſcens, ſummam ingenii non laudem modo, ſed admirationem eſt conſecutus.* Conſul taudem factus cum Q. Mutio Scævola aono V. C. IↃCLIX.

2. *C. Carbonem*] Is eſt qui tec conſul fuit, vt teſtatur Plutarchus, qui cum Sylla bellavit, qui a Cn. Pompeio fuit ioterfectus, qui & in præclarorum oratorum numerum a Cicerone refertur io Bruto, vbi ſic ipſum laudat: *Vtinam in Tib Graccho & C. Carbone talis mens ad rempubl. bene gerendam, quale ingenium ad bene dicendum fuit. Profecto nemo his viris gloria praſtitiſſet.* Et paulo poſt: *Carbo, quoad vita ſuppeditavit, eſt in multis judiciis cauſiſque verſatus.*

3. *Aſinius Pollio Catonem.*] Ex Senecæ controverſia XIX lib. III intelligitur Catonem eſſe ab Aſinio Pollione accuſatum. Ex Ciceronis epiſt. XV. lib. IV. ad Attic. abſolutum fuiſſe patet Lege Licinia. Quis fuerit Cato, ſupra dictum. Aſinius Pollio inſignis fuit orator qui V a morte C. Cæſaris anno cum Cn. Domitio conſul fuit, cujus io gratiam Virgilius illam Eclogam ſcripſit cujus eſt initium:

Sicelides Muſa.

Idem ſemper Ciceroni infenſus.

4. *Calvus.*] Præclarus oratoc, de quo Ciceronis vide judicium in Bruto & epiſt. vltima lib. XV. ad Famil. de quo ſic Quintilianus lib. X. cap. 1. *Inveni qui Calvum praferrent omnibus, inveni qui Ciceroni crederent eum nimia contra ſe calumnia verum ſanguinem perdidiſſe Sed eſt & ſancta & gravis oratio, & caſtigata & frequenter vehemens quoque. Imitator eſt autem Atticorum, fecitque illi properata mors injuriam, ſi quid adjecturus, non ſi quid detracturus fuit.* Porro quod hic habetur ſcribit idipſum Quintiliaous lib. XII. cap. VI. *Agendi initium ſine dubio ſecundum vires cujuſque ſumendum eſt: neque ego annos definiam, cum Demoſthenem puerum admodum actiones pupillares habuiſſe manifeſtum ſit. Calvus, Caſar, Pollio multum ante quaſtoriam omnes atatem graviſſima judicia ſuſceperunt.*

5. *Ex autore Dialogi de oratoribus*] Hic Dialogus adſcribitur Tacito, quamquam Fabii Quintiliaoi eſſe videatur Argumentum ejus eſt: An ſui ſæculi oratores antiquis & quare concedant, & cum multas cauſas affert, tum hanc imprimis, quod juvenes non in ſcholas olim deducerentur, ſed ad eum oratorem qui principem locum io civitate teneret, ſic apud eum in prælio puguare didiciſſe, oon io vmbra, inde factum vt adoleſcentuli accuſationes aut defenſiones ſuſceperint. Itaque nono decimo ætatis auno.

6. *Caterum compoſita ſeditione civili.*] Quæ per M. Lepidum movebatur, cujus ſpe ex Aſia Romam propere Cæſar redierat Cum enim is Lepidus conſul acta Syllæ reſcindere

[1] Divus quoque Iulius, [2] quam cæleſtis numinis, tam etiam humani ingenii perfectiſſimum columen, vim facundiæ propriæ expreſſit, dicendo in accuſatione Cn. Dolabellæ, quem reum agit, extorqueri ſibi cauſſam optimam [3] L. Cottæ patrocinio. *Ex Valer. Max. lib. 8. cap. 9.*

C. Cæſar Cn. Dolabellam accuſavit, nec damnavit. *Ex Pediano in orat. pro Marco Scauro.*

Significat & Cæſarem, item adoleſcentem in Dolabella reo ex Sicilia, qui quidem damnatus eſt quantum oportuit per Hortenſium, &c. *Ex Pediano in Divin.*

Ἐπανελθὼν δ᾽ εἰς Ῥώμην, Δολαβέλλαν ἔκρινε κακώσεως ἐπαρχίας, καὶ πολλαὶ ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος τῶν πόλεων μαρτυρίας αὐτῷ παρέσχον. ὁ μὲν οὖν Δολαβέλλας ἀπέφυγε τὴν δίκην. Ex Plut. in Cæſare.

Ad vrbem vero reverſus poſtulavit Dolabellam repetundarum civitateſque Graciæ frequentes ei teſtimonium dixere, verum abſolutus Dolabella eſt.

[4] Fama vero hoſtilium copiarum perterritos, non negando minuendove, ſed inſuper amplificando, ementiendoque confirmabat. Itaque cum expectatio adventus Iubæ terribilis eſſet, convocatis ad concionem militibus; Scitote, inquit, pauciſſimis his diebus regem affuturum cum x legionibus, equitum xxx, levis armaturæ c millibus, elephantiſque ccc. Proinde deſinant quidam quærere vltra, aut opinari: mihique, qui compertum habeo, credant: aut quidem vetuſtiſſima nave impoſitos quocumque vento in quaſcumque terras jubebo avehi. *Ex Suet. in Cæſare.*

C. Cæſar apud milites de * incommodis eorum; Non fruſtrabo vos, milites. *Ex Diomede lib.* 1. * *Alias*, commodis.

[5] Niſi forte quiſquam aut Cæſaris pro Decio Samnite, [6] aut Bruti pro Dejotaro rege, cæteroſque [7] cujuſdam lenti luminis ac temporis libros legit, &c. *Ex autore Dialogi de oratoribus.*

[8] Catonem

NOTÆ.

vellet, a Q. Catulo collega ex Italia pulſus eſt, de quo Lucanus:

——————— *flerunt profecto,*

Vt Catulo jacuit Lepidus. ———

& morbo in Sardinia periit, quem mœror ex adulterio vxoris cognito conceptus attulerat. Teſte Plutarcho in Pompeio.

1. *Divus quoque Iulius.*] Quia in deorum numerum relatus eſt, non ore modo decernentium, ſed & perſuaſione vulgi, vt teſtatur Suetonius in ejus vita.

2. *Quam cæleſtis numinis, tam etiam humani ingenii perfectiſſimum columen*] Quantus deus, tantus homo, vt ſummus deus, ita ſummus homo, cui nihil defuit ad divinitatis perfectionem, princeps deorum atque hominum. Columen enim ſeu columna, ea re cujus eſt columen validius ac firmius ſit neceſſe eſt.

3. *L. Cottæ patrocinio.*] De hoc Cicero in Bruto dicit: *Ex his Cotta & Sulpitius cum meo judicio tum omnium facile primas tulerunt.*

4. *Fama vero hoſtilium, &c.*] Vide lib. de bello Africano.

5. *Niſi forte quiſquam aut Cæſaris pro Decio Samnite.*] Nullam vſquam legi ejus Decii Samnitis commemorationem.

6. *Aut Bruti pro Dejotaro rege, &c.*] Orationes veriſimile eſt Brutum, qui Cæſaris amicitia florebat Dejotari a Caſtore nepote apud Cæſarem accuſati, patrocinium vt Ciceronem ipſum ſuſcepiſſe.

7. *Cujuſdam lenti luminis ac temporis libros legit.*] Negat enim eos eſſe acres oratores.

[1] Catonem primum putat de animadverſione dixiſſe, quam omnes ante dixerant præter Cæſarem. Et cum ipſius Cæſaris tam ſevera fuerit, [2] qui tum prætorio loco dixerit, &c. *Ex Cic. ad Attic. lib.* 12.

[3] Sed Cæſar, vbi ad eum perventum eſt, rogatus ſententiam a conſule, hujuſcemodi verba locutus eſt : Omnes homines, &c. *Ex Salluſt. in Conjur.*

Ὁ δὲ Καῖσαρ ἀναστὰς, λόγον διῆλθε πεφροντισμένον, ὡς ἀποκτεῖναι μὲν ἀκρίτους ἄνδρας ἀξιώματι καὶ γένει λαμπρούς, οὐ δοκεῖ πάτριον οὐδὲ δίκαιον εἶναι, μὴ μετὰ τῆς ἐσχάτης ἀνάγκης. εἰ δὲ φρουροῖντο δεθέντες ἐν πόλεσι τῆς Ἰταλίας, ἃς ἂν αὐτὸς ἕληται Κικέρων, μέχρι οὗ καταπολεμηθῇ Κατιλίνας, ὕστερον ἐν εἰρήνῃ καὶ καθ᾽ ἡσυχίαν περὶ ἑκάστου τῇ βουλῇ γνῶναι παρέξει. οὕτω δὲ τῆς γνώμης φιλανθρώπου φανείσης, καὶ τοῦ λόγου δυνατῶς ἐπ᾽ αὐτῇ ῥηθέντος, οὐ μόνον οἱ μετὰ τοῦτον ἀνιστάμενοι προσετίθεντο, πολλοὶ δὲ καὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ τὰς εἰρημένας γνώμας ἀπειπάμενοι πρὸς τὴν ἐκείνου κατέστησαν, ἕως ἐπὶ Κάτωνα τὸ πρᾶγμα καὶ Κάτουλον περιῆλθον. Ex Plutarch. in Cæſare.

At Caſar ſurgens orationem habuit accurate meditatam, retulitque viros dignitate & genere illuſtres indicta cauſa necare, non videri ſibi nec vſitatum nec legitimum niſi vltima vrgente neceſſitate. Quod ſi vincti in municipiis per Italiam quæ ipſe eligeret Cicero quoad debellatus foret Catilina, cuſtodirentur, tunc parta pace otioſe ſenatum de vnoquoque cognitarum. Ita ſententia levis quum eſſet viſa, & magna cum contentione oratio dicta, non ſolum qui poſt illum dicturi ſurrexerunt, aſſenſi ſunt, ſed multi eorum qui ante eum dixerant diſcedentes a ſua ſententia, in illius tranſiere ſententiam, donec ad Catonem & Catulum ventum eſt.

Sic fac exiſtimes : poſt has miſerias, id eſt poſtquam armis diſceptari cœptum eſt de jure publico, nihil eſſe actum aliud cum dignitate. [4] Nam & ipſe Cæſar accuſata acerbitate Marcelli (ſic enim appellabat) [5] laudataque honorificentiſſime & æquitate tua & prudentia, repente præter ſpem dixit,

NOTÆ.

1. *Catonem primum putat de animadverſione dixiſſe, &c.*] Brutus ad Atticum epiſtolam miſerat, in qua quid de manifeſtis ſociis Catilinæ, Lentulo, Cethego & aliis ſtatutum in ſenatu fuiſſet. Illam epiſtolam ad Ciceronem Atticus miſerat. Verum Cicero qui in re præſenti fuerat, a Bruto cenſet ignoratum fuiſſe quod geſtum eſſet, & quæ falſa ſciebat eſſe reprehendit. At prima pars non omnino falſa fuit, ſiquidem, vt ait Suetonius, Decium Syllanum conſulem deſignatum non piguit ſententiam ſuam, quia mutare turpe erat, interpretatione Lenire, velut gravius, atque ipſe ſenſiſſet, exceptam.

2. *Qui tum prætorio loco dixerit.*] Id Suetonius docet Cæſarem eo tempore fuiſſe prætorem creatum. Qui autem creati erant magiſtratus priores ſententiam rogabantur a conſule, quod prærogari appellabant.

3. *Sed Cæſar, vbi ad eum perventum eſt, &c.*] Vide rem totam fuſe narratam apud Salluſtium in bello Catilinario.

4. *Nam & ipſe Cæſar accuſata acerbitate Marcelli (ſic enim appellabat), &c.*] Quia ipſum Marcellus conſul erat perſecutus. Retulerat enim ad ſenatum ei vt ante tempus ſuccederetur, & ne abſentis ratio in comitiis haberetur, & vt colonis quos Cæſar Novocomum deduxiſſet, civitas adimeretur, in omnibus eum latronem appellans.

5. *Laudataque honorificentiſſime & æquitate tua & prudentia.*] Servius enim Sulpitius ad quem epiſtola ſcribitur, qui alter illo anno conſul erat, æquior Cæſari fuerat, adeo vt per illum, teſte Suetonio, Cæſar Marcello reſiſteret.

dixit, ſe ſenatui roganti de Marcello, [1] ne * hominis (L. ominis) quidem cauſa negaturum. *Ex Cic. lib. 4. Epiſt. ad Fam. Epiſt. 4. ad Ser. Sulpic.*

Quæſtor Iuliam amitam, vxoremque Corneliam defunctas laudavit e more pro roſtris. *Ex Suet. in Cæſare.*

Τὸ μὲν οὖν ἐπὶ γυναιξὶ πρεσβυτέραις λόγους ἐπιταφίους διεξιέναι πάτριον ἦν Ῥωμαίοις, νέαις δ᾽ ἐκ ἦν ἐν ἔθει. πρῶτος εἶπε Καῖσαρ ἐπὶ τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς ἀποθανούσης. Ex Plutarch. in Cæſare.

In honorem quidem magnarum natu fœminarum orationes funebres habere, id moris erat Romani, in adoleſcentiorum vero funeribus cum moris non eſſet, Cæſar primus vxorem ſuam defunctam laudavit.

DE C. IVLII CÆSARIS ORATIONIBVS TESTIMONIA.

Tum Brutus: Orationes quidem ejus mihi vehementer probantur, [2] complures autem legi, &c. *Ex Cic. in Bruto.*

[3] Orationes aliquas reliquit, inter quas temere quædam feruntur. Pro Q. Metello, quam non immerito Auguſtus exiſtimat magis [4] ab actuariis exceptam, male ſubſequentibus verba dicentis, quam ab ipſo editam. Nam in quibuſdam exemplaribus invenio ne inſcriptam quidem pro Metello, ſed quam ſcripſit Metello, cum ex perſona Cæſaris ſermo ſit, Metellum ſeque adverſus communium obtrectatorum criminationes, purgantis. Apud milites quoque in Hiſpania idem Auguſtus orationem eſſe vix ejus putat. Quæ tamen duplex fertur, [5] vna quaſi priore habita prælio, altera poſteriore, quo Aſinius Pollio ne tempus quidem concionandi habuiſſe eum dicit, ſubita hoſtium incurſione. *Ex Suet. in Cæſare.*

[3] Reliquit

NOTÆ.

1. *Ne * hominis (L. ominis) quidem cauſa negaturum.*] Id eſt, Marcelli ipſius, etſi non interveniret ſenatus deprecatio, cui Marcello vel ſoli perlibenter parceret. Nempe vt Marcello gratam faceret reſtitutionem, cum non ſenatus tantum deprecantis, ſed ſui etiam rationem habitam eſſe a Cæſare videret.

2. *Complures autem legi*] Hoc iterum Cicero confirmat in oratione pro Dejotaro, vbi ſic alloquitur Cæſarem: *Quæ quoniam anguſtiora parietes faciunt, tuum eſt, Cæſar, qui pro multis ſæpe dixiſti, quid nunc mihi animi ſit, ad te ipſum referre.*

3. *Orationes aliquas reliquit, inter quas temere quædam feruntur. Pro Q. Metello.*] Metellus trib. plebis legem promulgavit qua Pompeio demandandum cenſebat vt videret ne quid reſpublica detrimenti caperet propter periculum quod a Catilina imminebat, ipſeque vt in Italiam ſuas copias tranſportaret, & vrbem a Catilina defenderet. Sed ſpecie Catilinæ repellendi id agebatur, vt reſpubl. Pompeio traderetur. Qua in lege ferenda multum Cæſaris prætoris opibus adjuvabatur Metellus. Reſtitit Cato incitatæ per tribunum multitudini, ſuoque conſilio & conſtantia ne lex ferretur impedivit, vt pote quæ ſeditionem Romæ & bellum civile excitaret. Rem totam fuſe apud Plutarchum enarratam vide in Catone.

4. *Ab actuariis exceptam.*] Actuarii ſunt qui acta excipiunt, & veloci ſtylo ſcribunt. Quod ſignificare videtur Seneca ep. XXXIII. *Multum viva vox facit, non quidem hæc quæ alienis verbis commodatur & actuarii vice fungitur.*

5. *Vna quaſi priore habita prælio, altera poſteriore*] Cæſar duo prælia adverſus Pompeii filios in Hiſpania fecit, alterum apud Cordubam, alterum apud Mundam; quo in poſtremo militibus ſuis elamitabat, vt ſcribit Appianus: Si nihil pudoris ſupereſt, corripite me & in puerorum manus tradite. Ita ſuis rebus diffidebat, ſeu potius deſperabat.

[1] Reliquit

[1] Reliquit & de Analogia duos libros,. [2] & Anticatones totidem. *Suet. in Cæſare.*

Cæſar in Anticatone priore : [3] Vno enim excepto , quem aliuſmodi atque omnis natura finxit , ſuos quiſque habet caros. *Priſcianus bis lib. 6. & lib. 7. & lib. 13.*

[4] Erunt officia antelucana , in quæ incidere impune ne Catoni quidem licuit. Quem tamen Caius Cæſar ita reprehendit , vt laudet. Deſcribit enim eos , quibus obvius fuerit , cum caput ebrii retexiſſent , erubuiſſe. Deinde adjicit : Putares non ab illis Catonem , ſed illōs a Catone deprehenſos. Potuitne plus autoritatis tribui Catoni , quam ſi ebrius tam venerabilis erat ? Noſtræ tamen cœnæ vt apparatus & impendii ſic temporis modus conſtet. Neque enim hi ſumus , quos vituperare ne inimici quidem poſſunt , niſi vt ſimul laudent. *Ex Plin. lib. 3. Epiſt. ad Attil. Sever.*

C. etiam Cæſar, gravis autor linguæ Latinæ , in Anticatone : Vnius, inquit , arrogantiæ , ſuperbiæque , [5] dominatuque. *Ex A. Gell. lib. 4. cap. 16.*

DE C. IVLII CÆSARIS IN CATONEM SCRIPTIS TESTIMONIA.

[6] Qualis futura ſit Cæſaris vituperatio contra laudationem meam , perſpexi ex eo libro , quem Hirtius ad me miſit , in quo colligit vitia Catonis, ſed

NOTÆ.

1. *Reliquit & de Analogia duos libros.*] Græci ἀναλογίας vocant quam Latini proportionem dicunt. Ea autem proportio verborum eſt , atque adeo tota eſt Grammatica tractatio. Pro analogia & contra analogiam Varro ſubtiliſſime diſſeruit. Crates item contra analogiam adverſus Ariſtarchum qui illius vim probabat , omnes ingenii nervos contendit. Hanc tractationem licet Grammaticam non a ſe alienam aut ſe indignam judicavit Cæſar. Itaque Quintilianus lib. 1. *An vim Cæſaris fregerunt editi de Analogia libri?* Hos libros ad M. Ciceronem ſcripſiſſe teſtis eſt locuples A. Gellius lib. XIX. cap VIII.

2. *Et Anticatones totidem.*] Id eſt libros contra Catonem jam mortuum , quibus reſponderet laudationi Catoni , quam M. Tullius Cicero confecerat.

3. *Vno enim excepto , quem aliuſmodi atque omnis natura finxit , ſuos quiſque habet caros.*] Verum illud quidem eſt quod a Cicerone ſcriptum legimus lib. 1. de offic. *Principio generi animantium omni eſt a natura tributum , ut ſe , vitam corpuſque tueatur , &c. Commune item animantium omnium eſt conjunctionis appetitus procreandi cauſa , & cura quædam eorum quæ procreata ſunt* Verum Catonem non talem finxerat natura , ſed philoſophia quæ juſti & æqui , non conſanguinitatis rationem habere ſuaſit.

4. *Erunt officia antelucana , &c.*] Plinius ſecundus amico ſuo ad cœnam vocanti promittit ſe venturum , ſed certis conditionibus , *Vt cœna ſit expedita , ſit parva , Socraticis tantum* (id eſt philoſophicis) *ſermonibus abundet , in his quoque teneat modum. Erunt officia antelucana.* Nam ſi ejuſmodi confabulationibus in multam noctem cœna prorogetur, venient ad ſalutationis officium ante lucem clientes , qui ſi madidos vino offenderint , nobis paratum eſt dedecus , quod vitare non potuit etiam decorus vir Cato. Veriſimile eſt autem hæc petita ex Anticatone , quod Cicero lib. XII. epiſt. ad Attic. collecta Catonis eſſe a Cæſare vitia ſcribit.

5. *Dominatuque.*] Supra dictum ſolitos eſſe dandi caſus in *u* non in *ui* finiri.

6. *Qualis futura ſit Cæſaris vituperatio contra laudationem meam.*] Magnum volumen Catonis laudibus impleverat Cicero. Has laudes cum ſuo probro putavit Cæſar eſſe

ſed cum maximis laudibus meis : itaque miſi librum [1] ad Muſcam, vt tuis librariis daret. Volo enim eum divulgari. *Ex Cic. ad Att. lib.* 12.

Hirtii epiſtolam ſi legeris, quæ mihi quaſi προπλασμα videtur ejus vituperationis, quam Cæſar ſcripſit de Catone. *Ex lib.* 12. *ad Attic.*

Cum mihi Balbus nuper in [2] Lanuvino dixiſſet, ſe & Oppium ſcripſiſſe ad Cæſarem, me legiſſe libros contra Catonem, [3] & vehementer probaſſe. *Ex lib.* 13. *ad Attic.*

[4] Quibus omnibus generibus vſus eſt nimis impudenter Cæſar [5] contra Catonem meum. *Ex Cic. in Topic.*

M. Ciceronis libro, quo Catonem cælo æquavit, quid aliud dictator Cæſar, quam reſcripta oratione velut apud judices reſpondit? *Ex Tacit. lib.* 4.

[6] Hiſque vſum C. Cæſarem in vituperando Catone notaverit * Cicero. *Ex Quintil. lib.* 3. (* *in Topicis.*)

Vt Catonem Tullius laudans: & duobus voluminibus Cæſar accuſans. *Ex Mart. Capell. lib.* 5.

Atque vtinam ritus veteres, & publica ſaltem
His intacta malis agerentur ſacra. Sed omnes
Noverunt Mauri, atque Indi, quæ pſaltria penem
[7] *Majorem, quam ſint duo Cæſaris Anticatones,*
Illuc, &c. *Ex Iuven. Sat.* VI. *verſ.* 333.

Πυθόδωρος

NOTÆ.

conjunctas, quod perpetuo ab illo fuerat abalienatus diſſidio. Itaque Catonis ipſe vituperationem ſcripſit, cujus non tantum copiam Ciceroni fecit Hirtius, ſed etiam προπλάσματος, id eſt, ſpeciminis, quod antequam ipſum opus aggrederetur, Cæſar adumbraverat. Tanta autem ſolertia fuit opus a Cæſare compoſitum, vt eum in Catonem mortuum totum dirigeretur, Ciceroni tamen laudatori parceret, imo & hominem laudaret. Nam Ciceronis orationem ibidem laudavit Cæſar vt ſimilem Periclis & Theramenis ſermoni. Autor Plutarchus in Cicerone.

1 *Ad Muſcam.*] Quidam Sempronius Muſca apud Val. Maximum commemoratur; ſed an is ſit non ſatis ſcio.

2. *In Lanuvino*] Prædio prope Lanuvium oppidum, quod nunc *Indovino* dicitur. Sic a Tuſculo oppido ſit Tuſculanum.

3. *Et vehementer probaſſe.*] Non tantum contra Ciceronem ſcripſit Cæſar non ſine laudibus Ciceronis, ſed ſcriptum Cæſaris Cicero ſuo calculo comprobavit. Vtinam quicumque de argumentis ſacris vel profanis controverſias inter ſe vel ſtylo vel voce chriſtiani homines agitant, chriſtiano hoc exemplo etiam non chriſtianis vſitato mallent quam contumeliis rem gerere.

4. *Quibus omnibus generibus vſus eſt nimis imprudenter Cæſar.*] Hæc genera ſunt quæ ipſe ibidem poſuit: *Aut negari poteſt id factum eſſe quod laudatur, aut non eo nomine aſſcienatum quo laudator affecerit, aut omnino non eſſe laudabile, quod non recte, non jure factum ſit*

5. *Contra Catonem meum.*] Laudationem meam Catonis.

6. *Hiſque vſum C. Cæſarem.*] Cum Fabius in hujus libri III. VI. cap. dixerit eſſe ſtatus cauſæ tres: An ſit, Quid ſit & Quale ſit, hicq; poſtremus ſtatus qualitatis ſtatus appelletur, hoc cap. VII. quod totum eſt de genere demonſtrativo, id eſt, de laude & vituperatione, ait tres ſtatus cadere in hoc opus poſſe, hiſque vſum Cæſarem in vituperando Catone a Cicerone fuiſſe notatum. Quod in ſuperiore Fragmento legimus.

7. *Majorem, quam ſint duo Cæſaris Anticatones.*] Longos illos oportet libros fuiſſe, quorum de magnitudine magnis rebus petatur comparatio, quamvis ſatyrico more a Iuvenale Poëta.

Πυθόμενος δὲ ὡς ἑαυτὸν ὁ ἀνὴρ διεργάσαιτο, δῆλος μὲν ἦν δηχθεὶς, ἐφ' ᾧ δὲ, ἄδηλον· εἶπε δ' οὖν· ὦ Κάτων φθονῶ σοι τοῦ θανάτου, καὶ γὰρ σύ μοι τῆς σωτηρίας ἐφθόνησας· ὁ μὲν οὖν μετὰ ταῦτα γραφεὶς ὑπ' αὐτοῦ πρὸς Κάτωνα τεθνεῶτα λόγος οὐ δοκεῖ πράως ἔχοντος οὐδ' εὐδιαλλάκτως σημεῖον εἶναι. πῶς γὰρ ἐφείσατο ζῶντος, εἰς ἀναίσθητον ἐκχέας ὀργὴν τοσαύτην. Paulo poſt: Καὶ τὸν λόγον ἐκεῖνον οὐκ ἐξ ἀπεχθείας ἀλλὰ φιλοτιμίας πολιτικῆς συντετάχθαι διὰ τοιαύτην αἰτίαν· ἔγραψε Κικέρων ἐγκώμιον Κάτωνος, ὄνομα τῷ λόγῳ θέμενος Κάτωνα. καὶ πολλοῖς ὁ λόγος ἦν διὰ σπουδῆς, ὡς εἰκὸς, ὑπὸ τοῦ δεινοτάτου τῶν ῥητόρων εἰς τὴν καλλίστην πεποιημένος ὑπόθεσιν. τοῦτο ἠνία Καίσαρα, κατηγορίαν αὑτοῦ νομίζοντα τὸν τοῦ τεθνεῶτος δι' αὐτὸν ἔπαινον. ἔγραψεν οὖν πολλάς τινας κατὰ τοῦ Κάτωνος αἰτίας συναγαγών. τὸ δὲ βιβλίον Ἀντικάτων ἐπιγέγραπται. καὶ σπουδαστὰς ἔχει τῶν λόγων ἑκάτερος διὰ Καίσαρα καὶ Κάτωνα πολλούς. Ex Plut. in Cæſ.

Vbi vero ad eum allatum eſt manus ſibi Catonem violentas attuliſſe, oſtendit ea re ſe morderi Cæſar. Qua vero de cauſa obſcurum eſt. Ait autem: Invideo tibi Cato, hoc lethum, ſiquidem mihi tuam ſalutem invidiſti. Enimvero quam poſtea in Catonem defunctum orationem ſcripſit, non apparet benigni vel placabilis in eum animi habere ſignificationem. Qui enim peperciſſes vivo, in quem exanimem tantam bilem effuderit? Paulo poſt nec conjectant hunc librum odio, ſed civili adductum ambitione commentatum fuiſſe ex ejuſmodi cauſa. Scripſit Cicero Catonis laudationem, cui libro Catonem nomen indidit, is nimirum omnium manibus terebatur, vt ab Oratore eloquentiſſimo in argumento factus præſtantiſſimo. Pupugit id Cæſarem ſuum eſſe crimen arbitratum ejus qui ſui cauſa mortuus eſſet laudationem. Scripſit igitur ejus criminationem, multis in eum collectis criminibus, librum Anticatonem inſcripſit. Habet autem vterque liber æmulos Cæſaris & Catonis cauſa multos.

Αὐτὸς δ' οὖν ὕστερον, ἐν τῇ πρὸς Κικέρωνα περὶ Κάτωνος ἀντιγραφῇ, παραιτεῖται, μὴ στρατιωτικοῦ λόγον ἀνδρὸς ἀντεξετάζειν πρὸς δεινότητα ῥήτορος εὐφυοῦς, καὶ σχολὴν ἐπὶ τοῦτο πολλὴν ἄγοντος. Ex Plut. in Cæſ.

At poſtmodum in oratione qua Ciceronis Catoni reſpondet, deprecatur ne quis hominis miliuaris dictionem, cum oratoris ſolertis quique multum in ea re otii poſuerit, eloquentia conferat.

Ἐκ δὲ τούτου διετέλει τιμῶν καὶ φιλοφρονούμενος, ὥστε καὶ γράψαντι λόγον ἐγκώμιον Κάτωνος ἀντιγράφων τόν τε λόγον αὐτοῦ καὶ τὸν βίον, ὡς μάλιστα τῷ Περικλέους ἐοικότα καὶ Θηραμένους ἐπαινεῖν. ὁ μὲν οὖν Κικέρωνος λόγος Κάτων, ὁ δὲ Καίσαρος, Ἀντικάτων ἐπιγέγραπται. Ex Plut. in Cic.

Ex eo autem eum & perpetuo coluit & humanitate ſua complexus eſt, vt quum ſcripſit in laudem Catonis Cicero orationem, ipſe ex adverſo ſcribens, dictionem ejus & vitam ſicut maxime germanam Periclis Therameniſque extolleret.

EX LIBRIS DE ANALOGIA AD M. T. CICERONEM.

Reliquit & de Analogia duos libros, &c. *Ex Suet. in Cæſare.*

Ex Libro I.

[1] Quin etiam ex maximis occupationibus cum ad te ipſum, [2] inquit, [3] in me intuens, de ratione Latine loquendi [4] accuratiſſime ſcripſerit, [5] primoque in libro dixerit verborum delectum originem eſſe eloquentiæ: tribueritque, mi Brute, [6] huic noſtro, [7] qui me de illo maluit [8] quam ſe dicere, laudem ſingularem (nam ſcripſit his verbis [9] cum hunc nomine eſſet affatus): ac ſi cogitata præclare eloqui poſſent, nonnulli ſtudio & vſu laboraverunt ([10] cujus te pene principem copiæ, atque inventorem, bene de nomine ac dignitate populi Romani meritum eſſe exiſtimare debemus.) Hunc facilem & quotidianum noluiſſe ſermonem, nunc pro relicto eſt habendum. Tum Brutus, amice hercule, inquit, & magnifice te laudatum puto, quem non ſolum principem atque inventorem copiæ dixerit, quæ erat magna laus, ſed etiam bene meritum de populi Rom. nomine & dignitate. *Ex Cic. in Bruto.*

C. Cæſar ille perpetuus dictator, Cn. Pompeii ſocer, a quo familia & appellatio Cæſarum deinceps propagata eſt, vir ingenii præcellentis, ſermonis præter alios ſuæ ætatis caſtiſſimi, in libris quos ad M. Ciceronem de Analogia ſcripſit, *arenas* vitioſe dici exiſtimabat, quod *arena* numquam multitudinis numero appellanda ſit, ſicuti neque *cœlum*, neque *triticum*. Contra autem *quadrigas*, etiamſi currus vnus equorum quatuor junctorum vnum ſit, plurativo ſemper numero dicendas putat, ſicut *arma*, & *mœnia*, & *comitia*, & *inimicitias*, &c. *Paulo poſt:* Tunc prolato libro de Analogia prima verba hæc ex eo pauca memoriæ mandavi: nam quum prædixiſſet, neque *cœlum*, *triticum*ve, neque *arenam* multitudine ſignificationem pati: Num tu, inquit, harum rerum natura accidere arbitraris, quod *vnam terram*, & *plures terras*, & *vrbem*, & *vrbes*, & *imperium*, & *imperia* dicamus? Neque *quadrigas* in vnam nominis figuram redigere, neque *arenam* in multitudinis appellationem convertere poſſimus? *Ex A. Gell. lib.* 19. *cap.* 8.

Atque id quod a Cæſare excellentis ingenii ac prudentiæ (*ita A. Gellius*, *Macrobius* providentiæ) viro in primo de Analogia libro ſcriptum eſt, habe ſemper in memoria atque in pectore, vt tanquam ſcopulum ſic fugias inauditum atque inſolens verbum. *Ex A. Gell. lib.* 1. *cap.* 10. *& Macrob. lib.* 1. *Saturn. cap.* 5.

Notæ.

1. *Quin etiam in maximis occupationibus, &c.*] In tranſitu Alpium, cum ex citeriore Gallia conventibus peractis, ad exercitum rediit in Galliam vlteriorem, ſcripſit libros de Analogia ad Ciceronem, vt teſtatur Suet. in Cæſare cap. LVI.

2. *Inquit.*] Atticus.

3. *In me.*] Ciceronem.

4. *Accuratiſſime ſcripſerit.*] In libris de Analogia duobus quos ad te ſcripſit.

5. *Primoque in libro.*] Analogiæ.

6. *Huic noſtro* Delectui.

7. *Qui me de illo maluit*] Me Atticum de illo Cæſare.

8 *Quam ſe.*] Cæſarem.

9. *Cum hunc nomine eſſet affatus.*] Ciceronem.

10. *Cujus te pene principem.*] Ciceronem.

Ex Libro II.

C. Cæſar in libro de Analogia ſecundo, [1] *hujus die*, & *hujus ſpecie* dicendum putat. *Ex A. Gell. lib. 9. cap. 14.*

Panium Cæſar de Analogia libro ſecundo dici debere ait, ſed Verrius contra. Nam *i* detracta *panum* ait dici debere. *Ex Chariſ. lib. 1.*

. Cæſar de Analogia ſecundo, *fagos, populos, vlmos*. *Ex Chariſ. lib. 1.*

Cæſar de Analogia ſecundo *turbonem* non *turbinem* etiam in tempeſtate dici debere ait, vt *Cato, Catonis*, non vt *homo, hominis*. *Ex Chariſ. lib. 1.*

Lacer an *Laceris*, &c. Cæſar de Analogia ſecundo, [2] nec non Valgius de rebus per epiſtolam quæſitis. *Ex Chariſ. lib 1.*

Is homo, *idem* compoſitum facit, niſi quia Cæſar libro ſecundo (*de Analogia videlicet*) ſingulariter *idem*, [3] pluraliter *iidem* dicendum affirmat. Sed conſuetudo hoc non ſervat. *Ex Chariſ. lib. 1.*

EX IISDEM, NON DISTINCTO LIBRO.

C. Cæſar gravis autor linguæ Latinæ in libris Analogicis omnia iſtiuſmodi (*puta ſenatu, victu, aſpectu, &c.*) ſine *i* littera dicenda cenſet. *Ex A. Gell. lib. 4. cap. 16.*

Hic & *hac ſamnis, hujus ſamnitis.* Sic Cæſar de Analogia. *Ex Priſc. lib. 6.*

[4] *Partum.* Cæſar de Analogicis *harum partium*. *Ex Chariſ. lib. 1.*

EX IISDEM, VTI VEROSIMILE EST, NON ADSCRIPTO TAMEN VBI LAVDANTVR LIBRO.

Mihi autem placet Latinam rationem ſequi quouſque patitur decor. [5] Neque enim jam *Calypſonem* dixerim, vt *Iunonem*: quamquam ſecutus antiquos C. Cæſar vtitur hac ratione declinandi. *Quintil. lib. 5. cap. 5.*

M. Tullius & C. Cæſar, *mordeo memordi; pango pepigi; ſpondeo ſpepondi* dixerunt. *A. Gell. lib. 7. cap. 9.*

C.

NOTÆ.

1. *Hujus die*] Sic Virgilius lib. 1. Georgicon:

Libra die ſomnique pares vbi fecerit horas.

vt agnoſcit Servius, quamquam nonnulli legant *dies*, quod A. Gellius autoritate Salluſtii in Iugurtha probat, *vix decima parte die reliqua.*

2. *Nec non Valgius.*] C. Valgius, vt teſtatur Quintilianus lib. III. cap. 1. diſcipulus fuit Apollodori Pergameni Rhetoris, qui fuerat Apolloniæ præceptor Auguſti Cæſaris. Hujus *Apollodori præcepta*, inquit idem Quintilianus, *magis ex diſcipulis cognoſcas, quorum diligentiſſimus in tradendo Latine fuit C. Valgius Nam ipſius ſola videtur ars edita ad Matium, quia cæteras miſſa ad Domitium epiſtola non agnoſcit* Quæ epiſtola videtur hic a Chariſio laudata.

3. *Pluraliter iidem dicendum affirmat. Sed conſuetudo hoc non ſervat*] Ergo Chariſii tempore non ſervabatur, quod nunc Cæſaris ad ſententiam rediit.

4. *Partum. Cæſar de Analogicis harum partium.*] Ergo ad vſum Cæſaris reditum eſt. Dicimus enim *partium* non *partum*.

5. *Neque enim jam Calypſonem dixerim, vt Iunonem.*] Antiquitus Latini ignari Græcæ linguæ, ſi quæ nomina Græca pronuntiabant, latino more vtebantur in declinando, tandem vero illius linguæ majorem adepti

C. Cæſar ait, *l* littera nominativo ſingulari neutra finita nomina eandem definitionem capere, quam capiant *e* littera terminata: *huic animali*, & *ab hoc animali : huic puteali*, & *ab hoc puteali*. *Chariſ. lib.* 1.

[1] *Apluſtre*. Omnium nominum quæ ſunt neutri generis & in *e* terminantur, ait Plinius, [a] Cæſarem ſciſſe eoſdem eſſe ablativos, quales ſunt dativi ſingulares. *Chariſ. lib.* 1.

AR litteris nomina neutralia terminata, ait Cæſar, quod dativo & ablativo pari jure funguntur, vt idem Plinius ſcribit. *Chariſ. lib.* 1.

Iubar. Plinius ait inter cætera etiam iſtud Cæſarem dediſſe præceptum; quod neutra nomina *ar* nominativo clauſa, per *i* dativum ablativumque ſingulares oſtendant: *jubar* tamen & *far* ab hac regula diſſidere. Nam *huic jubari* dicimus, *ab hoc jubare*, & *huic farri*, *ab hoc farre*. *Chariſ. lib.* 1.

Ac ne illa ratio recepta eſt quam Cæſar ponit in femininis, vt *puppim*, *reſtim*, *pulvim*. Hoc enim modo & *ab hoc cani*, & *ab hoc cane*. *Char. lib.* 1.

[2] Tribus *iii* junctis qualis poſſet ſyllaba pronuntiari? nam poſtremum *i* pro vocali accipiendum, quod Cæſari artis Grammaticæ doctiſſimo placitum fuiſſe a Victore quoque in arte Grammatica de ſyllabis comprobatur. *Priſc. lib.* 1.

V, loco conſonantis poſita, eandem prorſus in omnibus vim habuit apud Latinos quam apud Æoles digamma F. pro quo Cæſar hanc figuram Ⅎ ſcribere voluit. Quod quamvis illi recte viſum eſt, tamen conſuetudo antiqua ſuperavit. *Priſc. lib* 1.

Hæc pollis, *pollinis*. Sic Chariſius. Probus autem & Cæſar, *hoc pollen*, *pollinis* declinaverunt. *Priſc. lib.* 6.

Præterea Cæſar declinat, *pubis puberis :* Probus, *pubes puberis :* quidam, *puber puberis*. *Priſc. lib.* 6.

[3] Quamvis Cæſar non incongrue protulit *ens* a verbo *ſum*, *es*, *eſt*. *Priſc. lib.* 18.

Hoc lutum atque *macellum* ſingulari exire memento, licet Ennius, *iſta macella*, dicatque & Cæſar, *luta*. *Ex Capro.*

Lacrumæ an *lacrimæ*, *maxumus* an *maximus*, & ſi quæ ſimilia ſunt, ſcribi debeant, quæſitum. Terentius Varro tradidit Cæſarem per *i* ejuſmodi

INTERPRETATIO.

[a] *Sanxiſſe.*

NOTÆ.

cognitionem, more Græco declinare cœperunt, & tunc non *Calypſonem* vt prius, ſed Græcum Accuſativum ſecuti, dicere cœperunt *Calypſo*, cujus eſt nomen paſſim in Odyſſea Homeri. Erat enim Nympha vna de Atlantis filiabus, quæ in Ogygia inſula regnabat, & ibi Vlyſſem per ſex aut ſeptem annos detinuit, illius conjugii cupida. Rem totam vide in Odyſſea.

1. *Apluſtre.*] Sunt navium ornamenta.

2. *Tribus* iii *junctis*, &c. Quia genitivum *Pompeii* Antiqui per tria *iii* ſcribebant, quorum duo ſuperiora loco conſonantium accipiebant.

3. *Quamvis Cæſar non incongrue protulit ens a verbo ſum, es, eſt*] Quod vulgus Philoſophorum cupide noſtra tempeſtate arripuit.

modi verba ſolitum eſſe enuntiare & ſcribere : inde propter autoritatem tanti viri conſuetudinem factam. Sed ego in antiquiorum, &c. *Caſſiodorus ex Annao Cornuto de Orthographia.*

Varie etiam ſcriptitatum eſt, *mancupium, aucupium, manubia*. Siquidem C. Cæſar per *i* ſcripſit, vt apparet ex titulis ipſius. *Ex Velio de Orthographia.*

An ideo minor eſt M. Tullius orator, quod idem artis hujus (*Grammatica*) diligentiſſimus fuit, & in filio, vt in Epiſtolis apparet, recte loquendi vſquequaque aſper quoque exactor? Aut vim C. Cæſaris fregerunt editi de Analogia libri? *Quintil. lib. 1. cap. 7.*

APOPHTHEGMATA.

Sed tamen ipſe Cæſar habet peracre judicium: &, [1] vt Servius frater tuus, quem litteratiſſimum fuiſſe judico, facile diceret, hic verſus Plauti non eſt, hic eſt, quod tritas haberet aures notandis generibus Poëtarum & conſuetudine legendi: ſic audio Cæſarem, quum volumina jam confecerit [2] Ἀποφθεγμάτων, ſi quid afferatur ad eum pro meo, quod meum non ſit, rejicere ſolere. Quod eo nunc magis facit, quia vivunt mecum fere quotidie illius familiares. Incidunt autem in ſermone vario multa, quæ fortaſſe, illis quum dixi, nec illiterata, nec inſulſa eſſe videantur. Hæc ad illum cum reliquis actis perferuntur. Ita enim ipſe mandavit. [3] Sic fit vt, ſi quid præterea de me audiat, non audiendum putet. *Cic. lib. 9. Epiſt. ad Famil. Epiſt. 16. ad Pap. Patum.*

DICTA COLLECTANEA.

Feruntur & a puero & ab adoleſcentulo quædam ſcripta, &c. Item dicta collectanea. [4] Quos omnes libellos vetuit Auguſtus publicari. *Suet. in Cæſare.*

EPHEMERIDES.

C. Iulius Cæſar quum dimicaret in Gallia, & ab hoſte raptus equo ejus portaretur armatus, occurrit quidam ex hoſtibus qui eum noſſet; & inſultans ait * [5] Cecos Cæſar, quod Gallorum lingua, Dimitte, ſignificat: & ita factum eſt, vt dimitteretur. Hoc autem ipſe Cæſar in Ephemeride

NOTÆ.

1. *Vt Servius frater tuus.*] Is eſt Servius Claudius qui, Metello & Afranio coſſ. diem obiit ſupremum, cujuſque mortui libros Petus frater Ciceroni tradidit.

2. Ἀποφθεγμάτων.] Acute graviterve dictorum.

3. *Sic fit vt, ſi quid praterea de me audiat, &c.*] Præter audita de me ex ſuis familiaribus.

4. *Quos omnes libellos vetuit Auguſtus publicari.*] Vix ac ne vix quidem matura fieri poteſt lucubratio nondum maturi hominis. Quod ſi intelligere volumus, videamus quæ Virgilius puer ſcripſiſſe dicitur; mirum quantum a Virgilio diſcrepant, vt Virgilium in ipſo Virgilio requiras. Itaque nihil conſultius, quam ejuſmodi omnia juvenilia æternis tenebris damnare.

5. *Cecos Cæſar.*] Aliquod hic eſt mendum, ſed propter codicum penuriam inemen-

meride ſua dicit, vbi propriam commemorat felicitatem. *Servius in lib.* II. *Æneid. Virgil.*

* *Alias*, Cetos Cæſar. *Servius P. Danielis*, Cæſar Cæſar. *Quod quid velit, docti examinent.*

LIBRI AVSPICIORVM.

Sed contra Iulius Cæſar XVI Auſpiciorum libro [1] negat nundinis concionem advocari poſſe, id eſt cum populo agi, ideoque nundinis Romanorum haberi comitia non poſſe. *Macrob. lib.* I. *Saturn. cap.* 16.

AVGVRALIA.

Cæſar in Auguralibus: Si ſincera pecus erat. *Priſcianus lib.* 6.

DE DIVINATIONE.

Genus eloquentiæ duntaxat adoleſcens adhuc Strabonis Cæſar ſecutus videtur: cujus etiam ex Oratione, quæ inſcribitur Pro Sardis, ad verbum nonnulla tranſtulit in divinationem ſuam *Suetonius in Cæſare. Erunt forte qui hoc ad Orationum Fragmenta pertinere exiſtimabunt, me non multum repugnante.*

ASTRONOMICA.

Nam Iulius Cæſar vt ſiderum motus, de quibus non indoctos libros reliquit, ab Ægyptiis diſciplinis hauſit: ita hoc quoque ex eadem inſtitutione mutuatus eſt [2] vt ad ſolis curſum finiendi anni tempus extenderet. *Macrob. lib.* I. *Saturn. cap.* 26.

Tres

NOTÆ.

dabile. Non hoc quidem in Commentariis Cæſaris quos in manibus habemus, reperitur. Verum multa in his deſiderari quæ aliunde ſupplere non liceret, ibidem diximus.

1. *Negat nundinis concionem advocari poſſe.*] Feriæ ſunt quibus facere non licet. Nundinæ an feriæ eſſent dubitatum eſt. Nonnulli nundinas inter ferias non referebant. Sed contra, illas Iulius Cæſar qui plures de auſpiciis libros coniſcripſit, ait eſſe ferias, quibus nempe comitia non poterant haberi. Granius Licinianus porro, vt refert Macrobius, nodum ſolvit difficultatis. *Ait enim nundinas Iovis ferias eſſe. Siquidem flaminica omnibus nundinis in regia Iovi arietem ſolet immolare. Sed Lege Hortenſia effectum ut faſtæ eſſent, uti ruſtici qui nundinandi cauſſa in urbem veniebant, lites componerent. Nefaſto enim die prætori fari non licebat. Ergo qui ferias dicunt, a mendacio vindicantur patrocinio vetuſtatis, qui contra ſentiunt, æſtimatu ætatis quæ Legem ſecuta eſt, vera depromunt.*

2. *Vt ad ſolis curſum finiendi anni tempus extenderet.*] Cum Cæſar Aſtrologiæ peritiſſimus eſſet, annum, vt inquit Appianus, quem ad lunæ prius motum metiri ſoliti erant Romani, ad ſolis curſum direxit; vnde magna confuſio orta fuerat. Rem totam ipſius Ammiani Marcellini verbis, quia plana ſunt & aperta placet explicare quæ habentur lib. XXVI. *Spatium anni vertentis id eſſe, periti mundani motus & ſiderum definiunt veteres, inter quos Meton, & Euctemon, & Hipparchus, & Archimedes excellunt, cum ſol perennis rerum ſublimium lege polo percurſo ſignifero quem Zodiacum ſermo Græcus appellat, trecentis & ſexaginta quinque diebus emenſis & noctibus ad eundem redierit cardinem, ut verbi cauſa, ſi a ſecunda particula elatus arietis, ad eam dimenſione redierit terminata. Sed anni intervallum veriſſimum memoratis diebus & horis ſex adusque meridiem concluditur plenum, annique*

Tres

Tres autem ſuere ſectæ, Chaldæa, Ægyptia, Græca : his addit apud nos quartam Cæſar dictator, annos ad ſolis curſum redigens ſingulos, qui prius antecedebat. *Ex Plin. lib. 18. cap. 25.*

[1] A Bruma [2] in Favonium [3] Cæſari [4] nobilia ſidera ſignificant : [5] III kal. Ianuarii [6] matutino [7] Canis occidens. *Paulo poſt :* [8] Pridie Nonas Ianuarii Cæſari [9] Delphinus matutino exoritur, & poſtero die [10] Fidicula, [11] quo Ægypto [12] Sagitta veſperi occidit. *Paulo poſt :* [13] A Favonio in æquinoctium vernum Cæſari ſignificat [14] XVII kal. Martii [15] triduum varie, & [16] VIII kal. [17] Hirundinis viſu, & poſtero die [18] Arcturi exortu veſpertino.

NOTÆ.

ſequentis erit poſt horam ſextam initium porrectum ad veſperam. Tertius a prima vigilia ſumens exordium, ad horam noctis extenditur ſextam. Quartus a media noctis vſque ad claram trahitur lucem. Ne igitur hæc computatio variantibus annorum principiis, & quodam poſt horam ſextam diei, alio poſt ſextam excurſo nocturnam, ſcientiam omnem ſqualida diviſione confundat, & Autumnalis menſis inveniatur quandoque Vernalis, placuit ſenas illas horas, quæ quadriennio viginti colliguntur atque quatuor, in vnius diei noctiſque adjecta tranſire menſuram. Hæc nondum extentis fuſius regnis diu ignoravere Romani, perque ſæcula multa obſcuris difficultatibus implicati, tunc magis errorum profunda caligine fluctuabat, cum in ſacerdotes poteſtatem tranſtuliſſent intercalandi, qui libenter gratificantes publicanorum vel litigantium commodis, ad arbitrium ſuum detrahebant tempora vel augebant. Placuit igitur Cæſari, teſte Macrobio, vt quarto quoque anno ſacerdotes diem vnum intercalarent, idque Biſſextum vocaverunt, quia duobus diebus continuis dicimus Biſſexto Kal. Martias, duos videlicet dies pro vno computantes. Inde anni dicti ſunt Iuliani, vt ait Cenſorinus.

1. *A bruma.*] Proprie eſt dies hiberni ſolſtitii, qui fere eſt VIII Kal. Ianuar.

2. *In Favonium*] Favonius eſt ventus occidentalis, Euro oppoſitus, a favendo dictus, qui oriri exiſtimatur XLV a bruma die, id eſt VII Februarii menſis. Itaque a bruma in Favonium, eſt ad VII illius menſis diem.

3. *Cæſari*] Quia Plinius omiſſis tribus ſectis aſtronomicis, de quibus modo dixit, Cæſaris aſtronomicam rationem ſe ſequi profitetur, vt pote quæ Italiæ convenientior, in qua & cui ſcribebat.

4. *Nobilia ſidera.*] Ea ſunt, quorum ortus vel occaſus, ortu vel occaſu ignobilium efficacior novas tempeſtates inducit, quæque cælo adhærent.

5. *III kal. Ianuarii.*] XXX die Decembris.

6. *Matutino*] Tempore.

7. *Canis occidens.*] Occaſus eſt matutinus ſigni cæleſtis, quod Canis dicitur.

8. *Pridie Nonas Ian.*] IV die illius menſis.

9. *Delphinus.*] Delphinus non longe eſt a Capricorno, vt ait Aratus in Aſtronomicis, inter ſidera relatus a Neptuno ob ipſi conciliatam Amphitriten, vel a Iove ob ſervatum Arionem, vt teſtatur Ovidius in Faſt.

Dii pia facta vident, aſtris Delphina recepit
Iuppiter, & ſtellas juſſit habere novem.

10. *Fidicula.*] Quæ Columellæ fides, alio nomine *Cithara* dicitur, eſtq; ſignum cæleſte.

11. *Quo Ægypto Sagitta veſperi occidit.*] Ita enim comparatus eſt ortus occaſuſque ſiderum propter orbis terrarum convexitatem vt diverſo tempore diverſis in locis oriri occidereque ſidera videantur.

12. *Sagitta.*] Quæ alibi *Sagittarius* dicitur, ſignum cæleſte.

13. *A Favonio in æquinoctium.*] Id eſt a VII die Februarii, quo die flare ſolet Favonius.

14. XVII *kal. Martii.*] Quod ſit anno Biſſextili, quia etſi bis dicatur ſexto kal. Mart. tamen pro vno eodemque die habetur, ita vt nihil referat, qui natus eſt Biſſexto kal. Mart. an poſteriore die natus ſit, cum illud biduum pro vno tantum die habeatur.

15. *Triduum varie.*] Quia varius eſt numerus hujus menſis dierum.

16. VIII *kal.*] Martii ſcilicet, XXII Februarii.

17. *Hirundinis viſu.*] Exiſtimant enim ver hujus avis adventu ſignari.

18. *Arcturi*] Arcturus ſtella in cauda Vrſæ poſita, Græco nomine dicta *ἀπὸ τῆς ἄρκτου οὐρᾶς*, cujus ortus & occaſus graviſſimas tempeſtates excitat.

tino. Item [1] III Nonas Martii Cæſar [2] Cancri exortu id fieri obſervavit. *Paulo poſt:* [3] Cæſar & Idus Martias ferales ſibi annotavit [4] Scorpionis occaſu. *Paulo poſt:* [5] III Nonas Aprilis in Attica [6] Vergiliæ veſperi occultantur. [7] Eædem poſtridie in Bœotia; Cæſari autem & Chaldæis, Nonis. *Paulo poſt:* [8] Cæſari VI Idus ſignificatur imber [9] Libræ occaſu. [10] XIV kal. Maii Ægypto [11] Suculæ occidunt veſperi, ſidus vehemens, & terra marique turbidum, [12] XVI Atticæ, [13] XV Cæſari, continuoque triduo ſignificat. *Paulo poſt:* [14] VI Nonas Maii Cæſari Suculæ matutino exoriuntur, & [15] VIII Idus [16] Capella pluvialis. *Ex Plin. lib.* 18. *cap.* 26.

A Vergiliarum exortu ſignificant Cæſari poſtridie Arcturi occaſus matutini. *Paulo poſt:* [17] XI kal. Cæſari Orionis gladius occidere incipit. [18] III Non. Iunii Cæſari, & [19] Aſſyriæ [20] Aquila veſperi oritur, &c. [21] XI kal. ejuſdem Orionis gladius Cæſari occidere incipit. *Ex Plin. lib.* 18. *cap.* 27.

A Solſtitio ad Fidiculæ occaſum [22] VI kal. Iunii (*alias* Iulii) Cæſari Orion exoritur. *Paulo poſt:* [23] XVIII kal. Auguſti, Ægypto Aquila occidit

NOTÆ.

1. III *Nonas Martii.*] V die Martii.

2. *Cancri exortu.*] Cancer item ſignum cæleſte.

3. *Cæſar & Idus Martias ferales ſibi annotavit.*] Quia in illis eſt interfectus.

4. *Scorpionis occaſu.*] Qui & ſignum cæleſte.

5. III *Nonas Aprilis.*] Qui tertius eſt dies menſis.

6. *Vergiliæ.*] Ideo dictæ, quia earum exortus Veris habet ſignificationem. Græce Pleiades, quod primæ navigationis tempus oſtendant.

7. *Eædem poſtridie in Bœotia.*] Quæ regio Græciæ eſt ſeptentrionalis Atticæ regioni. Ejus caput Thebæ.

8. *Cæſari* VI *Idus.*] Nempe Aprilis. Id eſt, VIII die illius menſis.

9. *Libræ.*] Signum cæleſte, ad quod cum ſol pervenit, autumnale eſt æquinoctium.

10. XIV *kal. Maii.*] Nempe XIX illius menſis.

11. *Suculæ*] Græce Hyades, ἀπὸ τοῦ ὕειν *pluere*, quod pluvias excitent. *Noſtri imperite Suculas, quaſi a ſuibus eſſent, non ab imbribus nominatæ*, inquit Cicero lib. de Nat. Deorum.

12. XVI *Atticæ.*] Oriuntur illi regioni, cujus caput Athenæ, XVII Maii.

13. XV.] XVIII Maii.

14. VI *Nonas Maii.*] II ejus menſis die.

15. VIII *Idus.*] Nempe VIII die ejus menſis.

16. *Capella.*] Sidus cæleſte.

17. XI *kal. Cæſari Orionis gladius.*] Nempe Iulii qui XXI dies eſt Iunii. Orion Neptuni filius cum Dianæ vim inferre vellet, immiſſo ab ea Scorpio occiſus eſt, cujus poſtea miſericordia & ipſe & Scorpius inter ſidera relati fuerunt. Orionis ſidus ventos, pluvias & tonitrua excitat. Vnde grave ſidus vocatur, & ita formatum eſt, ut ſtricto gladio in Taurum inſurgat, propinquaſque Pleiadas inſequatur.

18. III *Nonas Iunii.*] III Iunii die.

19. *Aſſyriæ.*] Quam Adiabenen appellat Plinius, cujus hic potiſſimum fit mentio, quia ejus incolæ in aſtronomicis clari extiterunt; de quibus ita Cicero lib. de Divinat. VII. *Propter planitiem, magnitudinemque regionum quas incolebant, quum cælum ex omni parte patens, atque apertum intuerentur, trajectiones motuſque ſtellarum obſervaverunt. Quibus notatis, quid cuique ſignificaretur, memoriæ prodiderunt.* Chaldæi ſunt iſti qui unam de tribus ſectis aſtronomicis efficiunt, a quibus ait Plinius Babyloniam & Aſſyriam demonſtratum iri.

20. *Aquila veſperi oritur.*] Inter ſidera relatus eſt, qui dicitur in cælum perveniſſe quod Iovem parvulum in antro deliteſcentem nectare paverit, ut Maro in verſibus teſtatur.

21. XI *kal. ejuſdem.*] Iulii, qui XXI eſt Iunii.

22. VI *kal. Iunii.*] Qui dies Maii eſt vigeſimus ſeptimus.

23. XVIII *kal. Auguſti.*] Error videtur in numeris, cum in illum diem incidant Idus. Repono igitur XVII.

cidit matutino, [a] [1] Eteſiarumque prodromi flatus incipiunt, quod Cæſar [2] x kal. ſentire Italiam exiſtimavit. *Paulo poſt :* Aquila Atticæ matutino occidit : III kal. [b] regia [3] in pectore Leonis ſtella matutino Cæſari immergitur. *Ex Plin. lib.* 18. *cap.* 28.

DE SIDERIBVS.

Etiam aliquid Poëticum edidit.

Sed nec aliquis pene Latinorum de hac arte Inſtitutionis libros ſcripſit, niſi paucos verſus Iulius Cæſar, & ipſos tamen de alieno opere mutuatus. *Iul. Firmicus Matheſ. lib.* 2. *initio.*

Exſecutus eſt etiam horum Siderum numerum Græce [4] Aratus, Poëta diſertiſſimus : [5] Latine vero Cæſar, [6] & decus eloquentiæ Tullius. Sed hi tantum nomina ipſorum & ortus, non autem apoteleſmatum autoritatem ediderunt : ita vt mihi videantur non aliqua Aſtrologiæ ſcientia, ſed Poëtica potius elati licentia, docilis ſermonis ſtudia protuliſſe. *Iul. Firmicus Matheſ. lib.* 8. *cap.* 5.

POEMATA.

Reliquit & de Analogia libros duos, & Anticatones totidem, ac præterea Poëma quod inſcribitur Iter. Quorum librorum primos, in tranſitu Alpium, quum ex citeriore Gallia, conventibus peractis, ad exercitum rediret : ſequentes, ſub tempus Mundenſis prælii fecit : noviſſimum, dum ab Vrbe in Hiſpaniam vlteriorem * IV & XX die pervenit. *Suet. in Cæſ.*

* VII & XX *legit ex Strabone & Appiano Caſaubonus.*

Feruntur & a puero & ab adoleſcentulo quædam ſcripta : vt laudes Herculis, tragœdia OEdipus, &c. quos omnes libellos vetuit Auguſtus publicari. *Suetonius in Cæſare.*

Olus-

INTERPRETATIO.

a *Qui ſolent præcurrere anniverſarios ventos.* b *Præcipua.*

NOTÆ.

1. *Eteſiarum prodromi flatus incipiunt*] De Eteſiis ſupra dictum in fine lib. III. de bello civili cap CVII.

2. X *kal*] Qui dies eſt Iulii XXX.

3. *In pectore Leonis.*] Leo ſignum cæleſte, qui Nemeæ creditus eſt, & ab Hercule ibid. domitus.

4. *Aratus, Poëta diſertiſſimus*] Solis in Cilicia natus, cujus Phænomena habemus, de quo Ovidius:

Cum ſole & luna ſemper Aratus erit.

5. *Latine vero Cæſar*] Noſter non hic quidem, ſed nec Germanicus, qui ab Auguſto adoptandus Tiberio datus eſt, vt pleriquc exiſtimant, titulo decepti, ſed Domitianus Imperator, qui & Germanicus dictus, vt in primo poëmate videre eſt apud Statium, cujus eſt initium :

Quæ ſuper impoſito moles geminata coloſſo, &c. Vbi ſic Domitianus compellatur.

An te Palladiæ talem Germanice nobis
Effinxere manus, &c.

qui & eo nomine dicitur apud Quintilian. lib. X. cap. I. *Hos nominavimus quia Germanicum Auguſtum ab inſtitutis ſtudiis deflexit cura terrarum, parumque Diis viſum eſt eſſe eum maximum Poetarum.*

6 *Et decus eloquentiæ Tullius.*] Habemus apud Ciceronem hæc Aratea carmina, ſeu potius Fragmenta.

Olus quoque ſilveſtre eſt trium foliorum, D. Iulii carminibus præcipue jociſque militaribus celebratum. Alternis quippe verſibus exprobravere [1] lapſana ſe vixiſſe apud Dyrrhachium, [2] præmiorum parſimoniam cavillantes. Eſt autem id cyma ſilveſtris. *Plin. 19. cap.* 8.

Donatus, ſeu potius Suetonius, in vita Terentii hos ſub C. Iulii Cæſaris nomine verſus producit.

Tu quoque tu in ſummis, ô [3] dimidiate Menander,
Poneris, & merito, puri ſermonis amator.
Lenibus atque utinam ſcriptis adjuncta foret vis
Comica, vt æquato virtus polleret honore,
Cum Græcis neque in hac deſpectus parte jaceres.
Vnum hoc maceror, & doleo tibi deeſſe, Terenti.

Sequens etiam Epigramma C. Iulio Cæſari quidam inſcribunt, alii [4] Germanico.

Thrax puer aſtricto glacie dum ludit in Hebro,
Pondere concretas frigore rupit aquas.
Dumque imæ partes rapido traherentur ab amne,
Abſcidit tenerum lubrica teſta caput.
Orba quod inventum mater dum conderet vrna,
Hoc peperi flammis, cætera, dixit, aquis.

INCERTA.

Vnguenta dicuntur a locis, vt Telinum, cujus Iulius Cæſar meminit, dicens: Corpuſque ſuavi Telino vnguimur. Hoc conficiebatur in inſula Telo, quæ eſt vna ex Cycladibus, &c. *Iſidorus lib.* 4. *Origin. cap.* 12.

Apud Cæſarem & Catulum & Calvum lectum eſt: Quum jam fulva cinis fueris. *Nonius in voce* Cinis.

[5] Salve primus omnium parens Patriæ appellate, [6] primus in toga triumphum linguæque lauream merite, & facundiæ, Latinarumque litterarum parens:

NOTÆ.

1. *Lapſana ſe vixiſſe apud Dyrrhachium.*] Vide XLVII. caput lib. III. de bello civili.

2. *Præmiorum parſimoniam cavillantes.*] Magnitudine ſcilicet præteritorum laborum, præſentium præmiorum parvitati comparata.

3. *Dimidiate Menander.*] Ideo dimidiatus dicitur, quia mediam tantum partem dotum Menandri habet, nempe lenitatem, non vim qua caret. Eſt enim, teſte Quintiliano, Menander, *omnibus rebus, perſonis, affectibus accommodatus.*

4. *Germanico.*] Non illi qui a Tiberio Auguſti juſſu fuit adoptatus, ſed Imperatori Domitiano, de quo ſupra diximus.

5. *Salve primus omnium parens Patriæ appellate.*] Plinius hoc loco Ciceronem compellat hoc nomine. Teſtatur idem Plutarchus & datum hoc illi fuiſſe nomen *patris Patriæ*, cum Cato ita eum in concione nominaſſet.

6. *Primus in toga triumphum linguæque lauream merite.*] Meritum dicit, obtinuiſſe non dicit. Nec enim de civibus triumphabatur, cujuſmodi meritum ſatis declaratum cum per forum domum reverſus a ſupplicio Len-

parens : atque (vt dictator Cæſar hoſtis quondam tuus de te ſcripſit) omnium triumphorum lauream adepte majorem, quanto plus eſt ingenii Romani terminos in tantum promoviſſe, quam Imperii. *Plin. lib. 7. cap. 30. in fine, vbi de Cic.*

Cicero cauſarum XIII : Re vendita iterum empta. Vnde manifeſtum ſit *venita* non dici, ſed aut *venundata*, aut *vendita*, vt Cicero. C. Cæſar : Poſſeſſiones redimi, eas poſtea pluris venditas. *Diomedes lib. 1.*

Eſſeda, vehiculi vel currus genus, quo ſoliti ſunt pugnare Galli. Cæſar teſtis eſt libro ad Ciceronem III. Multa millia equitum atque eſſedariorum habet. Hinc & gladiatores eſſedarii dicuntur, qui curru certant. *Iunius Philargyrus in 3. Georgic. Virgil.*

Auguſtus quoque in Epiſtolis ad C. Cæſarem ſcriptis emendat, quod is *calidum* dicere quam *caldum* (*in libris forte de Analogia*) malit : non quia illud non ſit Latinum, ſed quia ſit odioſum, &, vt ipſe Græco verbo ſignificavit, περίεργον. *Quintil. lib. 1.*

C. IVLII CÆSARIS DICTA.

Tu, quæſo, quidquid novi (multa autem exſpecto) ſcribere ne pigrere. [1] In his, de Sexto ſatiſne certum : maxime autem [2] de Bruto noſtro : [3] de quo quidem ille, ad quem diverti, Cæſarem ſolitum dicere : [4] Magni refert, hic quid velit : ſed quidquid vult, valde vult. (V. C. quidquid volet, valde volet) idque eum animadvertiſſe [5] quum pro Dejotaro Nicææ dixerit, valde vehementer eum viſum & libere dicere. *Cic. lib. 14. Ep. ad Atticum, Epiſt. 1.*

[6] Proxime [7] quum Sextii rogatu apud eum fuiſſem, exſpectaremque ſedens, [8] quoad vocarer, [9] dixiſſe eum : Ego dubitem, quin ſummo in odio ſim, quum M. Cicero ſedeat, nec ſuo commodo me convenire poſſit? Atqui,

NOTÆ.

tali & Cethegi Catilinæ ſociorum, triumphales viri homine præſenti clare teſtarentur ſibi pop. R. acceptam referre debere potentiam & pecunias, Ciceroni vero ſecuritatem & ſalutem. Reverſo tamen e Cilicia, vbi rem bene geſſerat contra Cilices cum ſenatus triumphum decrevit, ait ſe Cæſaris ad bellum civile ruentis, concordia facta, malle ſequi currum. Laurea hic pro triumpho accipitur, quia lauream tenere ſolebat qui triumphabat. Hic porro notanda Græca phraſis, *omnium triumphorum lauream adepte majorem*, pro *omnibus triumphis* : apud Græcos enim comparativum nomen regit Genitivum caſum.

1. *In his, de Sexto.*] Pompeii Magni minore ſuperſtite filio, qui bellum in Sicilia parabat.

2. *De Bruto noſtro*] Cæſaris interfectore.

3. *De quo quidem ille.*] Matius Cæſarianus.

4. *Magni refert, hic quid velit.*] Non enim parva mente conſilia agitabat hic Brutus.

5. *Quum pro Dejotaro Nicæa dixerit.*] De quo ſic Cicero in Bruto : *Erat a me mentio facta cauſam Dejotari fideliſſimi atque optimi regis ornatiſſime & copioſiſſime a Bruto me audiſſe eſſe defenſam.*

6. *Proxime.*] Ante Cæſaris necem.

7. *Cum Sextii rogatu.*] Is eſt pro quo extat oratio ejuſdem Ciceronis.

8. *Quoad vocarer.*] Admiſſus ad ipſum Cæſarem.

9. *Dixiſſe eum.*] Cæſarem Matius ille aiebat.

Atqui, [1] ſi quiſquam eſt facilis, [2] hic eſt. Tamen non dubito, quin me male oderit. *Cicero lib.* 14. *Epiſt. ad Attic Epiſt.* 1.

Aiebat, Cæſarem ſecum, quo tempore Sextii rogatu veni ad eum, quum exſpectarem ſedens, dixiſſe: [3] Ego nunc tam ſim ſtultus, [4] vt hunc ipſum, facilem hominem, putem mihi eſſe amicum, quum tamdiu ſedens meum commodum exſpectet? *Cic. lib.* 14. *Epiſt. ad Attic. Epiſt.* 2. *Idem cum eo quod ſupra ex Epiſtola* 1. *attulimus.*

[5] Quo gaudio elatus, non temperavit quin paucos poſt dies frequenti curia jactaret, invitis & gementibus adverſariis adeptum ſe quæ concupiſſet: proinde ex eo inſultaturum omnium capitibus: [6] ac, negante quodam per contumeliam, [7] Facile hoc vlli feminæ fore, reſponderit quaſi alludens: In Aſſyria quoque regnaſſe Semiramin; magnamque Aſiæ partem Amazonas tenuiſſe quondam. *Suet. in Cæſare.*

Pharſalica acie cæſos profligatoſque adverſarios proſpicientem, hæc eum ad verbum dixiſſe refert Aſinius Pollio: [8] Hoc voluernnt. [9] Tantis rebus geſtis C. Cæſar condemnatus eſſem, niſi ab exercitu auxilium petiiſſem. *Suetonius in Cæſare.*

Conſecutuſque cohortes [10] ad Rubiconem flumen, qui provinciæ ejus finis erat, paululum conſtitit, ac reputans quantum moliretur, converſus ad proximos, Et etiamnunc, inquit, regredi poſſumus. Quod ſi ponticulum tranſierimus, omnia armis agenda erunt. *Suet. in Cæſare.*

Cunctanti oſtentum tale factum eſt. [11] Quidam eximia magnitudine & forma, &c. Tunc Cæſar, Eatur, inquit, quo deorum oſtenta, & inimicorum iniquitas vocat. Iacta alea eſt, inquit. *Suet. in Cæſare.*

Romam iter convertit: appellatiſque de republ. Patribus, validiſſimas Pompeii copias, quæ ſub tribus legatis, M. Petreio, & L. Afranio, & M. Varrone in Hiſpania erant, invaſit; profeſſus ante inter ſuos, Ire ſe ad exercitum ſine duce, & inde reverſurum ad ducem ſine exercitu. *Suet. in Cæſare.*

Prolapſus in egreſſu navis, verſo ad melius omine, Teneo te, inquit, Africa. *Suet. in Cæſ.*

[1] Quum

NOTÆ.

1. *Si quiſquam eſt facilis*] In ferendis incommodis ab hominibus acceptis.

2. *Hic eſt.*] Cicero.

3. *Ego nunc tam ſim ſtultus*] Cæſar.

4. *Vt hunc ipſum facilem hominem.*] Ciceronem vt ſupra dictum eſt.

5. *Quo gaudio elatus*] Decretæ ſibi provinciæ Galliæ.

6. *Ac, negante quodam per contumeliam.*] Illud facere ſe poſſe.

7. *Facile hoc vlli feminæ fore.*] Tam facile eſſe vt femina id facere poſſet, ſi in ſuo loco eſſet conſtituta, nedum vir natus.

8. *Hoc voluerunt.*] Sibi.

9. *Tantis rebus geſtis Cæſar condemnatus eſſem.*] Nempe ob multas res contra leges geſtas.

10. *Ad Rubiconem flumen*] De quo ſic Lucanus:

——————— *qui Gallica certus*
Limes ab Auſoniis diſterminat arva colonis.

11 *Quidam eximia magnitudine & forma*] Nolim dejerare illum hominem a Cæſare non fuiſſe ſubornatum, qui hoc bellum a ſe ſuſceptum non ſine Deorum nutu credi volebat.

[1] Quum exſpectatio adventus Iubæ terribilis eſſet, convocatis ad concionem militibus, Scitote, inquit, pauciſſimis his diebus regem affuturum cum x legionibus, equitum xxx, levis armaturæ c millibus, elephantis ccc. Proinde deſinant quidam quærere vltra, aut opinari; mihique qui compertum habeo, credant: aut quidem vetuſtiſſima nave impoſitos quocunque vento in quaſcunque terras jubebo avehi. *Suetonius in Cæſare.*

Iactare ſolitus, Milites ſuos etiam vnguentatos bene pugnare poſſe: nec Milites eos pro concione, ſed blandiori nomine commilitones appellabat (*etiam* Quirites). *Suet. in Cæſare.*

[2] Famem & cæteras neceſſitates, &c. tantopere tolerabant, vt Dyrrhachina munitione Pompeius viſo genere panis ex herba, quo ſuſtinebantur, cum feris ſibi rem eſſe dixerit, &c. *Suet. in Cæſare.*

Quoſdam infimi generis ad ampliſſimos honores provexit. Quum ob id culparetur, profeſſus eſt palam, Si graſſatorum & ſicariorum ope in tuenda ſua dignitate vſus eſſet, talibus quoque ſe parem gratiam relaturum. *Suet. in Cæſare.*

Interrogatus cur repudiaſſet vxorem, Quoniam, inquit, meos tam ſuſpicione, quam crimine judico carere oportere. *Suet. in Cæſare.*

Acie Pharſalica proclamavit, Vt civibus parceretur. *Suet. in Cæſare.*

Nec minoris impotentiæ voces propalam edebat, [3] vt T. Ampius ſcribit: Nihil eſſe rempublicam. Appellationem modo, ſine corpore ac ſpecie. Syllam neſciſſe litteras, qui dictaturam depoſuerit. Debere homines conſideratius jam loqui ſecum, ac pro legibus habere quæ dicat. *Suetonius in Cæſare.*

Eoque arrogantiæ progreſſus eſt, vt, haruſpice triſtia, & ſine corde exta ſacro quodam nuntiante, Futura diceret lætiora quum vellet: nec pro oſtento ducendum ſi pecudi cor defuiſſet. *Suet. in Cæſare.*

Triumphanti & ſubſellia tribunitia prætervehenti ſibi [4] vnum e collegio Pontium Aquilam non aſſurrexiſſe, adeo indignatus, vt proclamaverit: Repete ergo a me Aquila rempublicam tribunus. Nec deſtiterit per continuos dies quidquam cuiquam, niſi ſub exceptione, polliceri, Si tamen per Pontium Aquilam licuerit. *Suet. in Cæſare.*

Plebei regem ſe ſalutanti, Cæſarem ſe, non regem eſſe reſpondit. *Suet. in Cæſare.*

De quo genere optime C. Cæſarem prætextatum adhuc accepimus dixiſſe, Si cantas, male cantas; ſi legis, cantas. *Quintil. lib.* I.

Elevandi

NOTÆ.

1. *Quum exſpectatio adventus Iubæ terribilis eſſet.*] Vide lib. de bello Africano caput XLVIII.

2. *Famem & cæteras neceſſitates, &c. tantopere tolerabant, &c.*] Vide item lib. I. de bello civili caput XLVII.

3. *Vt T. Ampius ſcribit.*] Is eſt ad quem Cicero ſcribit lib. VI. Epiſt. ad Famil. quem Cæſariani, vt ibidem ait, appellabant tubam belli civilis, cui reditum a Cæſare conceſſum gratulatur.

4. *Vnum e collegio.*] Tribunorum.

Elevandi ratio eſt duplex, vt aut veniam quis, aut jactantiam minuat: quemadmodum C. Cæſar Pomponio oſtendenti vulnus ore exceptum [1] in ſeditione Sulpitiana, quod ipſe ſe paſſum pro Cæſare pugnantem gloriabatur, Nunquam fugiens reſpexeris, inquit. Aut crimen objectum, vt Cicero, &c. *Quintil. lib. 6.*

Eſt & illa ex ironia fictio, qua vſus eſt C. Cæſar. Nam cum teſtis diceret, a reo femina ſua ferro petita, & eſſet facilis reprehenſio, cur illam potiſſimum partem corporis vulnerare voluiſſet: Quid enim faceres, inquit. Quum tu galeam & loricam haberes? *Quintil. lib. 6.*

Sic fac exiſtimes, poſt has miſerias, id eſt, poſtquam armis diſceptari cœptum eſt de jure publico, nihil eſſe actum aliud cum dignitate. Nam & ipſe Cæſar, accuſata acerbitate Marcelli (ſic enim appellabat) laudataque honorificentiſſime & æquitate tua, & prudentia, repente præter ſpem dixit, ſe ſenatui roganti de Marcello, ne *hominis quidem cauſſa negaturum. (* *Sic Victorius edidit, eumque ſecutus Lambinus, cui tamen* ominis *legendum videtur. Ipſum vide.*) *Cic. lib. 4. Epiſt. ad Famil. Ep. 4. ad Ser Sulpicium.*

Demetrio Megæ Siculo Dolabella rogatu meo civitatem a Cæſare impetravit: qua in re ego interfui. Itaque nunc P. Cornelius vocatur. Quumque propter quoſdam ſordidos, qui Cæſaris beneficia vendebant, tabulam in qua nomina civitate donatorum inciſa eſſent, revelli juſſiſſet, eidem Dolabellæ, me audiente, Cæſar dixit, Nihil eſſe, quod de Mega vereretur; [2] beneficium ſuum in eo manere. *Cic. lib. 13. ad Famil. Ep. 36. ad Acilium.*

DE C. IVLIO CÆSARE.

Sed tamen, Brute, inquit Atticus, de Cæſare & ipſe ita judico, & de hoc hujus generis acerrimo æſtimatore ſæpiſſime audio, illum fere omnium Oratorum Latine loqui elegantiſſime, nec id ſolum domeſtica conſuetudine, vt dudum de Læliorum & Domitiorum familiis audiebamus, ſed, quamquam id quoque credo fuiſſe, tamen vt eſſet perfecta illa bene loquendi laus, multis litteris, & iis quidem reconditis & exquiſitis, eſt conſecutus, &c. *Ex Cic. in Bruto.*

Sed perge Pomponi de Cæſare, & redde quæ reſtant. Solum quidem, inquit ille, & quaſi fundamentum Oratoris, &c. Cæſar autem rationem adhibens, conſuetudinem vitioſam & corruptam, pura & incorrupta conſuetudine emendat. Itaque quum ad hanc elegantiam verborum Latinorum,

NOTÆ.

1. *In ſeditione Sulpitiana*] Quæ fuerit illa ſeditio neſcio. Video a Sulpitio interrege vnicum conſulem eſſe creatum Pompeium. Quod cum adverſus Cæſarem fieret, potuit fieri ſeditio, & ejus nomine appellari. Video etiam per Sulpitium alterum conſulem Marcello, quantum potuit, reſtitiſſe Cæſarem. Quod etiam forte ſine ſeditione fieri non potuit.

2. *Beneficium ſuum in eo manere.*] Id eſt, nolle mutare aut revocare beneficium quod dederat.

rum, quæ etiam ſi Orator non ſis, & ſis ingenuus civis Romanus, tamen neceſſaria eſt, adjungit illi oratoria ornamenta dicendi: tum videtur tamquam tabulas bene pictas collocare in bono lumine. Hanc quum habeat præcipuam laudem in communibus, non video cui debeat cedere: ſplendidam quamdam minimeque veteratoriam rationem dicendi tenet, voce, motu, forma etiam magnifica, & generoſa quodammodo. Tum Brutus: Orationes quidem ejus, &c. Atque etiamCommentarios quoſdam ſcripſit rerum ſuarum, valde quidem, inquam, probandos: nudi enim ſunt, recti, & venuſti, omni ornatu orationis tamquam veſte detracta. Sed dum voluit alios habere parata vnde ſumerent, qui vellent ſcribere hiſtoriam, ineptis gratum fortaſſe fecit, qui volunt illa calamiſtris inurere, ſanos quidem homines a ſcribendo deterruit, &c. *Ex Cic. in Bruto.*

Quid Oratorum? Quem huic antepones eorum, qui nihil aliud egerunt? Quis ſententiis aut acutior, aut crebrior? Quis verbis aut ornatior, aut elegantior? *Ex Cicer. ad Cornelium Nepot. apud Sueton. in Cæſ.*

[1] Sed bene loquendi de Catulis opinio non minor; [2] ſale vero (mero) conditus, & facetiis Cæſar. *Ex Cic. lib.* 1. *de Offic.*

Reliquit & rerum ſuarum Commentarios, Gallici, civiliſque belli Pompeiani. Nam Alexandrini, Africique & Hiſpanienſis incertus autor eſt. Alii enim Oppium putant, alii Hirtium: quin etiam Gallici belli noviſſimum, imperfectumque librum ſuppleverit. *Paulo poſt:* Pollio Aſinius parum diligenter, parumque integra veritate compoſitos putat; quum Cæſar pleraque & quæ per alios erant geſta, temere crediderit: & quæ per ſe, vel conſulto, vel etiam memoria lapſus, perperam ediderit: exiſtimatque reſcripturum, & correcturum fuiſſe. *Ex Suet. in Cæſare.*

C. vero Cæſar ſi tantum foro vacaſſet, non alius ex noſtris contra Ciceronem nominaretur; tanta in eo vis eſt, id acumen, ea concitatio, vt illum eodem animo dixiſſe, quo bellavit, appareat: exornat tamen hæc omnia mira ſermonis, cujus proprie ſtudioſus fuit, elegantia. *Ex Quintiliano lib.* 10.

Quid tantum noceret vim Cæſaris, [3] aſperitatem Cœlii, diligentiam Pollionis, judicium Calvi, quibuſdam in locis aſſumere? *Ex Quintil. lib.* 10.

Hinc

NOTÆ.

1. *Sed bene loquendi de Catulis opinio non minor.*] Duo erant Catuli, pater & filius. Sed hic de patre potiſſimum dicitur. Filius enim, quamquam bene loqueretur, Orator non fuit habitus.

2. *Sale vero (mero) conditus, & facetiis Cæſar.*] Ille Cæſar non noſter eſt, ſed alius ab illo, Caius itidem, vt noſter, & Lucii filius, de quo Cicero in Bruto dicit Oratorem non fuiſſe vehementem, & eſſe ejus aliquot orationes, ex quibus ſicut ex tragœdiis lenitas ejus ſine nervis perſpici poteſt. Vis autem ex ſequentibus ex Quintiliano petitis maxime noſtro tribuitur Cæſari.

3. *Aſperitatem Cœlii, diligentiam Pollionis, judicium Calvi, &c.*] Hæc ſunt Oratorum nomina, quorum orationum nihil ad noſtram ætatem pervenit, de quibus ſupra ſuo loco diximus. Vide de his Ciceronem in Bruto.

Hinc vim Cæſaris, indolem Cœlii, ſubtilitatem Calidii, gravitatem Bruti, acumen Sulpitii, acerbitatem Caſſii, diligentiam Pollionis, dignitatem Meſſallæ, ſanctitatem Calvi reperiemus. *Ex Quintil. lib.* 12.

At triſtior Calvus, numeroſior Aſinius, ſplendidior Cæſar, amarior Cœlius, gravior Brutus, vehementior & plenior & valentior Cicero. *Ex Autore Dialogi de Orator.*

Λέγεται δὲ καὶ φῦναι πρὸς λόγους πολιτικοὺς ὁ Καῖσαρ ἄριστα, καὶ διαπονῆσαι φιλοτιμότατα τὴν φύσιν, ὡς τὰ δευτερεῖα μὲν ἀδηρίτως ἔχειν, &c. Ex Plut. in Cæſ.

Dicitur autem & ad vrbanam facundiam a natura maxime fuiſſe comparatus, ingeniumque ſuum ſedulo exercuiſſe, ſecundas vt citra controverſiam ferret.

Ἐν δὲ Ῥώμῃ πολλὴ μὲν ἐπὶ τῷ λόγῳ περὶ τὰς συνηγορίας αὐτοῦ χάρις ἐξέλαμπεν. Ex Plutarch. in Cæſare.

Romæ vero multa ejus orationis in defenſionibus effulſit venuſtas.

[1] Ac mihi ex Græcis orationes [2] Lyſiæ oſtentat; ex noſtris [3] Gracchorum, [4] Catoniſque: quorum ſane plurimæ ſunt circumciſæ & breves. Ego Lyſiæ, [5] Demoſthenem, [6] Æſchinem, [7] Hyperidem, multoſque præterea; Gracchis, & Catoni Pollionem, Cæſarem, Cœlium, imprimis M. Tullium oppono, cujus oratio optima fertur eſſe, quæ maxima. *Ex Plin. lib.* 1. *Epiſt.*

Sed ego verear ne me non ſatis deceat, quod decuit M. Tullium, C. Calvum, Aſinium Pollionem, M. Meſſallam, &c. Divum Iulium, Divum Auguſtum, Divum Nervam, Tib. Cæſarem, &c. *Ex Plin. lib.* 5. *Epiſt.*

INDEX

Notæ.

1. *Ac mihi ex Græcis, &c.*] Comparat Oratores, quorum brevis eſt dictio, longioribus in dicendo.

2. *Lyſiæ.*] Lyſias Athenienſis quidem, ſed Syracuſanus genere, vnus de x Græcis Oratoribus. De quo Ciceronis vide judicium in Bruto.

3. *Gracchorum.*] Gracchi ambo, qui fratres erant, inter Oratores habiti. Eorum vitam vide apud Plutarchum.

4. *Catoniſque.*] Cato etiam inter Oratores, Vticenſis nempe, cujus & vitam apud eundem Plutarchum lege.

4. *Demoſthenem.*] Demoſthenes Athenienſis Græcorum Oratorum princeps, cujus item vita apud eundem Plutarchum legitur.

6. *Æſchinem*] Demoſthenis æmulus Æſchines fuit, cujus adhuc habentur aliquot orationes.

7. *Hyperidem.*] Hyperides vnus etiam e x Græcis Oratoribus Athenis, qui æmulus aliquando fuit Demoſthenis ab ipſo ſcilicet peculatus accuſatus, ſed tandem amiſſa Republica ab Antipatro Macedone exciſa lingua necatus eſt.

PARISIIS,
Typis Petri le Petit, Regii Typographi.
M. DC. LXXVII.

INDEX VOCABULORUM OMNIUM, QUÆ IN CÆSARE LEGUNTUR.

Prior numerus paginam, alter verò, vel alii ad proximam uſque lineolam, paginæ lineam vel lineas ſignificant.

A.

A. 3:2 | 4:2,9 | 5:2,5 | 6:4 | 7:3 | 9:14 | 11:1,15,20, 24 | 14:13,21 | 15:7,17,27, | 16:35 | 17:9,15 | 18:2,4,5, 22,25,26,28 | 19:1,5, 23 | 24:4,25 | 25:1,2, 28 | 26:3,11 | 27:6 | 28:1,18 | 29:18,21 | 31:13 | 32:9,10,25 | 33:31 | 34:4,15 | 35:1,9 | 36:18 | 37:13 | 38:3 *bis*, 13, 14 | 40:14 | 41:11 | 44:3,17 | 45:27 | 46:19,22,23 | 50:14 *bis*, 23, 29 | 51:9, 10 | 53:26,28 | 54:10, 28 | 55:2 | 56:3 | 57:8 | 58:5 | 59:19,23 | 60:28 | 62:21,22 | 63:21, 24 | 64:11 | 66:14 | 70:3 | 71:11 | 72:3,5 | 73:13,21,24 | 74:3,17 | 75:7,19 | 78:25 | 79:4,11 | 80:17 | 83:14,19 | 84:25, 33 | 85:1,12,25 | 86:26 | 87:12 | 88:16 | 89:6,12,23,36 | 90:4,16,26 | 91:16 | 92:8,27,28 | 94:11 | 95:5,12,28 | 96:11 | 97:5 | 101:7,26 | 102:14 | 103:1 *bis*, 13, 15, 24 | 104:28,33 | 105:20 | 106:29 | 107:10 | 108:23 | 112:6,12,26 | 114:6,14 | 115:29,32 | 117:32 *bis* | 121:11 | 122:3 | 129:8 | 132:19 | 133:5, 15,16,27 | 137:10 | 138:21 | 139:22 | 140:8, 15 | 142:11,16 | 143:12 | 148:1,5,31 | 150:25,19,26,30 | 153:8 | 154:9 | 156:12,17, 23 | 157:33 | 158:3 | 159:29 | 160:2,25,26 | 161:2,10,24 | 162:[illegible],4 | 163:9,14,28 | 164:11 | 166:8,10,22,23, 26 | 168:5,31 | 169:11, 33 *bis* | 171:24 | 174:4 | 176:3,25 | 177:14, 19 | 179:13,33 | 182:18,19 | 183:10 | 185:4,12,30 | 186:19 | 187:5-18 | 188:16,19, 21 | 189:3 | 190:17, 31 | 191:23 | 192:17 | 195:1 | 196:26 | 198:24 | 200:9 | 203:17 *bis* | 205:1 | 207:13 | 208:6,9 | 209:2 | 214:3 | 216:5 | 218:5 | 219:17 | 220:5,11 | 221:10, 11 | 222:1,13,15 | 223:1,2,13 | 224:6 | 225:4,16,17,22 | 227:8 | 228:3,22 | 229:3,4,25 | 230:9 | 231:6,8 | 232:2,6 | 234:5,8,17 | 235:16 | 236:5,7 | 237:2 | 238:2, 14 | 239:14 | 240:31 | 241:4 | 242:7 | 244:3,14 | 245:5 | 247:2 | 248:16,23 | 249:3, 27 | 250:33 | 251:27 | 252:5,14,21,26 | 253:31 | 254:10 | 255:12,13,31, 256:33 | 258:6 | 263:16 | 264:12,20,23 | 265:4 | 267:9 | 268:15,19,31 | 269:22 | 270:20,22 | 272:8 | 273:7,12,19 | 274:9 | 275:12,22 | 276:25 | 277:2,14 | 278:20 | 279:10 | 280:1,6,12 | 285:18 | 287:1 | 288:8 | 290:16,19,25 | 291:7,16 | 293:5,11 *bis* | 295:4,6 *bis*, 10, 16 | 298:17 | 300:6,34 | 301:12 | 302:15 | 303:21 | 304:3 | 305:21,24 | 307:1,8,21 | 309:8, 32 | 310:1,22,23,36: 311:28 | 312:34 | 313:19,27 | 315:3,8 | 316:14 | 317:11,24,25, 26,28,38 | 318:1 | 319:17,22,34 | 320:17, 25,30 | 321:10 | 322:16 | 324:24 | 325:5, 10,16,30 | 327:3 | 328:2,6,7 | 329:1, 15 | 330:3,6 | 331:12 | 333:10,17,21,24 | 334:3,11,13,19,32 | 335:1,21 | 336:1,11 | 337:9,16 | 338:18,22 | 339:15,17 | 341:2 | 342:5 | 344:4,23 | 345:12 | 346:5,9,29 | 348:5,6,29 | 350:16,

25 *ter* | 351: 8, 18 | 352: 18 | 356: 20, 25, 31 | 357: 10, 25, 29 | 358: 13 | 360: 4. 7, 11, 12, 21 | 361: 20 | 363: 15 | 364: 10, 16, 29 | 365: 9, 30 | 368: 6 | 371: 24 | 372: 19 | 373: 3, 17 | 374: 8 | 375: 10 | 376: 14 | 378: 8 | 380: 7 | 381: 22 | 383: 18 | 384: 27, 32, 35 | 386: 16 | 387: 1, 2, 8, 18, 24, 28 | 388: 6 | 389: 4 | 390: 26, 28 | 391: 28 *bis*, 30 | 393: 13, 19 | 394: 5 | 397: 1, 4, 17, 35 | 398: 14, 16, 24 | 399: 2, 8, 21 | 400: 28 | 401: 7, 9, 13, 35 | 402: 3, 6, 12, 30 | 403: 13, 14, 19, 31 | 404: 28 | 405: 4, 6, 9 | 406: 2 | 407: 12, 17, 25 | 408: 29 | 409: 7, 26 | 410: 22, 23 | 411: 21 | 412: 4, 10, 21 | 413: 15, 33 | 414: 11 *bis*, 14, 16, 17, 19 | 415: 13, 14, 15 | 416: 3, 10, 11, 23 | 417: 1 | 419: 13 *bis*, 15 | 420: 5, 15, 23 | 421: 9, 29 | 422: 7, 29, 31. 34 | 423: 5, 28 | 424: 7, 10, 13, 20 | 426: 13 | 427: 4 | 428: 11, 14, 20, 34 | 429: 12, 21 | 432: 8 *bis*, 11 | 434: 3 | 435: 4, 26 | 436: 17 | 437: 3, 13, 14, 15, 16, 22, 27, 30 | 438: 6, 12, 15, 23, 31 | 439: 4, 31 *bis* | 440: 10 | 441: 5 | 442: 28 | 443: 8, 20, 23 | 445: 20 | 446: 19, 22, 30 | 448: 14 | 449: 10, 15 | 450: 25 | 451: 2, 3, 5, 13, 17, 19, 30, 32 | 452: 1, 20, 21, 26 | 453: 12 | 459: 6 | 460: 4 | 461: 3 | 462: 3, 4 | 465: 3 | 467: 24 | 468: 11, 13 |

Ab. 3: 2 | 5: 3 | 6: 7 | 9: 16 | 10: 9, 12 | 11: 2 | 12: 6, 8, 12, 17 | 15: 4, 26 | 16: 4, 14, 21 | 18: 12, 13, 22, 26 | 19: 3, 7, 19 | 20: 19 | 23: 3, 11 | 25: 1, 6, 19, 31 | 26: 13, 15 | 27: 11, 17 | 29: 12 | 31: 12, 23 | 32: 5, 26 | 33: 27 | 36: 9 | 40: 14 | 41: 9 | 42: 6, 11, 12, 13, 16 *bis* | 43: 4, 15 | 44: 14, 23 | 45: 21, 25 | 46: 2, 14, 24 | 47: 4, 14, 17 | 48: 10, 11, 13, 27 | 49: 7, 13 *bis*, 26 | 50: 3, 15 | 51: 2, 11, 12, 19, 22, 25 | 52: 26 | 53: 14, 24, 28 | 54: 15, 18 | 55: 1, 7 | 57: 3, 15 | 59: 13 | 60: 1 | 62: 9, 14 | 63: 5, 14, 31 | 64: 17, 20, 24 | 66: 12 | 67: 15, 24, 26, 30 | 68: 1, 2, 26 | 69: 3 | 73: 13, 14, 21 | 74: 3, 6, 7, 12 | 75: 1, 20 | 76: 1 *bis*, 7 | 77: 29 | 78: 9, 17 | 79: 12 | 81: 15, 19, 29, 31 | 82: 14, 27 | 83: 3 | 85: 2, 38 | 87: 1 | 88: 13 | 89: 2, 10, 11, 17 | 93: 1, 2 | 95: 20, 22, 32 | 96: 24 | 97: 7, 11, 13 | 99: 22, 25 | 100: 5, 14, 37 | 101: 31 | 102: 11 *bis*, 22, 32, 33, 36 | 103: 3, 7, 9, 11 *bis*, 28, 34 | 105: 11, 16, 17, 19, 21 | 107: 14, 16, 23 | 108: 1, 8, 13, 19, 22 | 110: 14, 16, 28, 31 | 111: 21 | 112: 4 | 113: 3 | 114: 7, 25 | 115: 31 | 117: 4, 11, 15, 18, 19 | 118: 16 | 123: 3 | 127: 10 *bis* | 128: 2, 5 | 129: 5, 14 | 130: 4 | 131: 20 | 132: 1, 16 | 133: 4, 6 | 134: 1, 13, 23 | 137: 12 | 138: 1, 2, 30, 31 | 139: 34 | 140: 13 | 142: 7, 17, 18 | 143: 5, 6, 13 | 144: 5, 20 | 145: 3, 12, 16, 19, 24 | 146: 3 | 147: 11, 15, 29 | 148: 7, 26, 31 | 149: 3, 5, 21 | 150: 18 | 151: 3 | 152: 5 *bis*, 12, 15 | 153: 5, 13, 22 | 154: 10, 18 | 155: 6, 9, 30 | 156: 30, 36 | | 157: 30 | 158: 1, 4, 20, 23, 24 | 159: 2, 3, 7 | 160: 24, 29, 35 | 161: 20, 22 | 162: 17, 21, 31 | 163: 2 *bis*, 6, 24 | 164: 23. 29, 36 | 165: 18, 25 | 166: 8 | 167: 6, 21, 22, 33 | 168: 10, 12, 16 | 169: 1, 9, 16 | 170: 6 | 171: 5, 11, 13, 23, 35 | 172: 2, 14, 20, 21 | 173: 3, 10 | 176: 6, 18, 29 | 177: 7, 12, 18 | 178: 12, 28 | 179: 28 | 181: 5 | 182: 3 | 183: 9, 17 | 184: 6 | 186: 22 | 188: 21 | 189: 35 | 190: 7, 23 | 193: 10 | 195: 16 | 196: 2 | 197: 5, 17, 35 | 198: 11 | 199: 21 *bis* | 200: 22 | 202: 3, 5, 17 | 203: 4 | 204: 11 | 205: 1 | 207: 8 | 208: 4 | 209: 11 | 210: 1, 4 | 215: 8 | 216: 15 | 217: 1, 4, 6, 10 | 218: 11 | 219: 5 | 222: 2, 9, 10, 14 | 224: 9, 28, 36 | 225: 2, 20 | 227: 17 | 228: 4, 5, 20, 22 | 229: 6 | 230: 1 | 231: 9, 11 | 232: 13 | 233: 6, 9 | 234: 3, 9 | 235: 7 | 236: 1, 8 | 237: 3 | 238: 19, 21, 22 | 239: 11, 16, 17, 27, 33 | 240: 16, 17, 32 | 241: 9 | 243: 25 | 244: 5 | 245: 12, 26 | 246: 11, 14 | 247: 18 | 248: 7, 23, 24, 27 | 249: 2, 21, 39 | 250: 6, 13, 18 | 251: 8, 18, 20 | 252: 6, 12, 15 | 253: 4, 25, 28, 31 | 254: 5, 12, 23, 29 | 256: 20 | 257: 5 | 259: 10, 21 | 260: 17, 25 | 261: 20, 22 | 262: 7 | 263: 4, 25 | 264: 9 *bis*, 28 | 266: 15, 16, 23 | 267: 12 | 270: 19 | 271: 16, 17 | 272: 23, 26 | 273: 20, 22, 25 | 274: 4, 18 | 276: 30, 31 | 277: 5, 33 | 278: 2 | 279: 3, 10, 30, 33, 35 | 280: 2, 5 | 281: 2 | 285: 9, 18 | 290: 7 | 291: 17 | 292: 12, 17, 19 | 294: 4, 7 | 295: 30 | 296: 3, 10, 14 | 297: 16, 24, 27, 28 | 298: 23 | 299: 7 | 300: 10, 12, 33 | 302: 6 *bis*, 32 | 304: 4 | 306: 8, 21 | 308: 28 | 309: 6, 21, 23, 33 | 312: 16 | 313: 4 | 314: 16 | 316: 2, 4 | 317: 2 | 318: 6, 21, 22 | 319: 27 | 320: 23, 27 | 321: 24 | 322: 10 | 324: 2, 24, 35 | 325: 3, 9, 11, 20, 22 | 326: 5 | 329: 13, 14 | 330: 10 | 334: 15, 17, 18, 19 | 335: 22 | 336: 17 | 337: 8 | 338: 14 | 340: 3, 5, 15, 18 | 341: 1 | 346: 4 | 347: 2 | 349: 21, 25 | 350: 12, 25 | 351: 18, 30 | 353: 16 | 354: 3, 16, 20 | 356: 20, 26, 35 | 357: 3 | 359: 14, 23 | 360: 4, 19 | 361: 1, 19, 23, 37 | 364: 2, 12, 30 | 365: 8 *bis* | 366: 1, 6, 15 | 369: 3 |

370: 1 | 372: 16, 27 | 375: 15, 17 | 377: 35 | 378: 28 | 379: 5 | 380: 18 | 382: 8, 24, 26 | 383: 3, 5, 25 | 384: 6 | 386: 7 | 387: 17 | 388: 6, 8, 17, 19 | 389: 1, 17 | 390: 4 | 391: 34 | 392: 4, 12, 23 | 393: 10 | 394: 2, 4 | 395: 9, 21 | 396: 6 *bis*, 22 | 397: 19, 34, 38 | 398: 17, 19 | 399: 15 | 400: 7, 25 | 403: 6, 10, 18, 27, 30 | 404: 10, 33 | 405: 5, 19 | 406: 9 | 407: 12 | 408: 20, 27, 32, 33 | 409: 9, 24, 34 | 410: 10, 13 | 411: 19 | 412: 14, 30, 35 | 416: 8, 12 | 417: 22 | 418: 1, 7, 29 | 420: 9, 23, 26, 28 | 421: 22 | 422: 6, 9, 35 | 423: 36 | 424: 22 | 425: 3, 22 | 427: 24, 26, 27, 29 | 428: 2, 12 *bis*, 16, 34 | 429: 10 | 433: 18 | 434: 1, 16, 21 | 436: 5, 10, 11, 14, 29 | 437: 12 | 438: 4 | 439: 10 | 440: 23, 26 | 442: 1, 2, 10, 12 | 443: 14, 16 | 444: 3, 11 | 445: 23 | 446: 14, 23 *bis* | 447: 8, 16 | 448: 11, 19 | 450: 11 | 451: 9 | 452: 27 | 462: 1, 7 | 466: 10 | 467: 22, 23 | 484: 13 |
abderet. 115: 16 |
abdicat. 285: 8 |
abdiderant. 79: 9 | 86: 23 | 91: 17 |
abdiderat. 155: 12 |
abdiderunt. 13: 9 | 91: 26 | 149: 18 |
abdita. 136: 20 |
abditas. 176: 6 |
abditi. 28: 24 | 48: 28 | 263: 7 |
abditis. 89: 5 |
abducere. 221: 10 |
abduci. 12: 15 |
Abducilli. 316: 30 |
abducite. 406: 2 |
abductæ ſint. 217: 6 |
abductum. 256: 20 | 309: 6 | 324: 24 |
abducuntur. 251: 24 |
abduxerunt. 263: 5 | 441: 26 |
abduxit. 300: 17 | 308: 28 | 309: 5 | 397: 4 |
aberant. 49: 21 | 107: 16 | 115: 31 | 153: 14 | 162: 8 | 168: 12 | 177: 7 | 242: 7 | 253: 25 | 254: 12 | 310: 4 | 312: 35 | 317: 38 | 319: 22 | 404: 11 | 414: 19 |
aberat. 19: 7 | 32: 3 | 36: 12 | 43: 4 | 59: 23 | 107: 21 | 161: 23 | 247: 2 | 253: 10 | 313: 27 | 315: 15 | 319: 34 | 361: 1 | 416: 10 | 451: 26 |
abeſſe. 31: 14 | 42: 12 | 45: 27 | 47: 14 | 64: 12 | 88: 12 | 97: 14 | 121: 11 | 190: 23 | 278: 2, 31 | 410: 11, 19 | 461: 1 | 462: 1, 4, 8 |
abeſſent. 47: 28 | 75: 10 | 168: 13 | 409: 26 |
abeſſet. 18: 23 | 46: 15 | 73: 21 | 75: 2 | 89: 35 | 110: 14 | 158: 20 | 397: 1 | 416: 23 |
abeſt. 8: 7 | 223: 11 | 270: 22 | 271: 17 | 382: 24 | 386: 16 | 390: 4 | 448: 13 |
abfuerunt. 168: 11 | 357: 19 |
abfuiſſe. 110: 31 | 114: 25 |
abfuiſſet. 306: 21 |
abfuit. 277: 12, 17 |
abfuturum. 27: 12 |
abhorrere. 419: 2 |
abhorruiſſe. 255: 32 |
abjectis. 77: 6 | 86: 15 | 154: 7 | 423: 35 |
abjecto. 423: 23 |
abjecerem. 93: 11 |
abjicere. 103: 32 |
abjiciat. 108: 10 |
abiit. 270: 12 |
abiiſſe. 140: 13 |
abite. 163: 16 |
ablatæ ſunt. 447: 30 |
abrepti. 248: 6 |
abreptis. 207: 8 |
abripi. 397: 26 |
abrogatis. 429: 5 |
abrogatur. 131: 22 |
abs. 33: 4 | 101: 29 | 461: 2 | 462: 2 |
abſceſſiſſe. 403: 27 |
abſcidit. 484: 14 |
abſciſis. 62: 25 | 172: 18 |
abſciſſæ. 441: 24 |
abſciſſum. 322: 6 |
abſens. 256: 12 | 407: 21 |
abſente. 64: 5 | 90: 30 | 142: 8 | 144: 16 | 230: 13 |
abſentem. 252: 18 | 453: 2 |
abſentibus. 57: 12 |
abſentis. 217: 2 | 232: 8 | 246: 25 | 327: 4 | 375: 20 |
abſimili. 62: 23 |
abſint. 41: 29 | 229: 1 |
abſiſterent. 95: 33 |
abſit. 100: 32 | 145: 19 |
abſolutis. 188: 28 |
abſtinebat. 18: 31 |
abſtinerent. 162: 13 |
abſtinuit. 198: 26 |
abſtractos. 57: 16 |
abſtractum. 324: 25 |
abſtrahi. 148: 11 |
abſtrahunt. 160: 6 |
abſtraxit. 271: 9 |
abſumeretur. 350: 17 |
abſunt. 4: 2 | 11: 24 | 178: 4 |
abverteret. 452: 13 |
abundabat. 242: 15 | 313: 2 | 387: 29 |
abundare. 197: 6 |
abundarent. 243: 14 | 312: 6 |
abundaret. 348: 9 |
abundent. 147: 27 |
abundet. 168: 21 |
abuſi. 408: 19 |
abuti. 332: 9 |
ac. 7: 6, 13 | 13: 3 | 14: 17 | 15: 18 | 16: 29 | 17: 32 | 18: 8 | 19: 6, 8, 13, 18 | 20: 14, 15 | 21: 1 | 23: 8, 25 | 24: 15 | 25: 21, 25 | 27: 7 | 28: 13, 18, 26 | 29: 6, 20, 23 | 30: 3, 5 | 32: 12 *bis* | 33: 3, 4, 29 | 36: 1 | 43: 10, 45: 15, 33 | 46: 17, 27 | 47: 2 | 48: 23, 25 | 49: 1 | 50: 6, 11, 14, 22 | 51: 10, 16, 23 | 52: 18, 19, 24 | 53: 4, 5, 8, 23 *bis*, 26 | 57: 24 | 58: 6, 7, 8, 16, 19, 25, 31 | 60: 7, 10, 24 | 61: 2, 12, 13, 20, 22 | 62: 1, 14 | 63: 9, 10, 25 | 64: 29 *bis*, 31, 36 | 67: 24 | 68: 16, 18 | 71: 7, 22 | 72: 12 | 75: 6 | 78: 13, 21 *bis* | 79: 9 | 80: 26 | 81: 19 | 82: 1, 12, 16, 18 | 84: 18 | 85: 14, 15, 16, 35 | 86: 9 | 90: 20, 25, 35 | 91: 17, 18 | 92: 19 | 93: 2 | 95: 18 | 96: 15 | 98: 7, 15 | 99: 25 | 100: 28 | 102: 3, 34 | 103: 28 | 105: 5, 27, 33 | 106: 5 | 109: 23 | 111: 3, 9, 22 | 112: 8,

10, 27| 114: 12, 22| 116: 35| 120: 2, 9| 123: 2, 5, 6| 129: 4| 130: 5, 13| 131: 17, 21| 132: 2, 4| 134: 24, 28| 136: 23, 26| 137: 2, 6, 18, 26, 32| 138: 5, 18, 19| 139: 24| 140: 11, 17| 142: 2, 4, 15| 143: 9| 145: 7| 149: 24| 150: 16| 153: 4| 154: 4| 156: 29| 157: 26| 158: 31| 160: 25| 161: 7, 29| 163: 4, 9, 18| 171: 9| 172: 8| 173: 4| 174: 23, 26| 175: 9, 10, 17| 177: 3| 178: 23, 26| 179: 15| 183: 30| 185: 24| 186: 34| 187: 8, 11, 18, 26| 188: 34| 189: 9, 19| 192: 5| 193: 5, 32| 194: 14| 197: 12| 200: 5| 206: 4| 209: 6| 210: 11| 219: 5| 224: 29| 227: 5| 228: 4, 12| 231: 8, 10| 232: 17| 239: 1| 240: 29| 241: 7, 11, 29| 242: 7| 243: 12| 244: 1| 247: 8, 23| 248: 7, 8, 19| 249: 19, 24| 253: 29| 259: 13, 24| 261: 20, 24| 262: 5, 11| 263: 6, 12 *bis*| 264: 1, 8| 265: 11| 266: 6, 17, 29| 268: 18| 269: 4, 19| 272: 26, 29| 275: 22| 276: 23| 277: 10, 11, 14, 15, 17, 22, 35, 38| 279: 16| 285: 4| 289: 13| 290: 23| 292: 23| 294: 15, 19| 295: 25| 296: 9| 297: 5| 300: 15| 301: 2| 304: 8, 9| 305: 4| 306: 15| 307: 11| 310: 8| 312: 33| 315: 5| 316: 13, 37| 317: 17| 319: 29| 320: 32| 321: 19| 322: 3, 14, 15, 30| 323: 2, 12| 324: 25| 325: 26| 326: 17, 26| 327: 7| 330: 3| 333: 17, 20| 334: 10| 335: 14| 339: 9, 11| 341: 13| 342: 8| 344: 27| 345: 24, 31| 348: 2| 349: 3, 16, 19, 24, 26| 350: 4| 352: 14, 18| 354: 1, 13, 25 *bis*| 355: 15, 29| 356: 25 *bis*, 33| 358: 7, 22| 350: 12, 15| 360: 11| 361: 18| 362: 24| 366: 29| 367: 9, 10, 29| 375: 22| 376: 4| 379: 17, 22, 24| 380: 24| 381: 6, 19| 382: 7, 10| 390: 7| 391: 10| 393: 26 *bis*| 394: 26| 395: 29| 398: 5, 23| 399: 3| 401: 12, 17, 20, 25| 403: 11, 36| 404: 6| 405: 8| 407: 24| 408: 21| 409: 29, 31| 413: 21, 23| 415: 29| 416: 11, 14| 417: 2, 12, 17, 24| 418: 13| 419: 22| 421: 6, 16, 25| 422: 15| 424: 16, 25 *bis*| 425: 18, 21| 427: 7, 32| 438: 4| 452: 10, 17| 462: 11|

Acarnania. 315: 3| 316: 23|
Acarnaniam. 324: 33|
accedant. 103: 4|
accedat. 217: 12|
accedebant. 81: 11| 305: 14| 345: 8| 446: 26|
accedebat. 57: 15| [illegible]2: 7| 90: 3| 95: 25| 409: 4| 418: 8| 435: 30| 446: 12| 451: 1| 452: 13, 16|
accedendi. 404: 23|
accedendo. 406: 15|
accedere. 34: 10| 64: 4| 177: 32| 186: 9| 217: 13| 395: 27, 29| 403: 18| 433: 16|
accederent. 17: 12| 277: 6| 416: 37| 438: 1|
accederet. 112: 20| 365: 31| 399: 5|
accederetur. 399: 15|
accedit. 109: 13| 112: 24| 374: 20| 377: 12| 414: 32| 419: 21| 427: 13|
accedunt. 109: 19| 176: 33| 177: 2| 190: 8|
accelerat. 179: 2| 279: 7|
accenſis. 411: 12| 426: 24|
acceperant. 59: 19| 190: 8| 260: 25| 279: 36|
acceperat. 63: 24| 270: 20|
acceperint. 104: 13| 142: 11|
acceperit. 129: 8| 133: 2| 280: 6|
acceperunt. 128: 5| 130: 3| 427: 4|
accepiſſe. 23: 28|
accepiſſent. 29: 21| 322: 10|
accepiſſet. 164: 18| 411: 22|
accepit. 22: 7| 46: 12| 117: 18| 200: 23| 266: 32| 346: 4| 371: 24|
accepta. 31: 9| 88: 4| 146: 4| 195: 31| 196: 26| 255: 28| 428: 15|
accepta eſſe. 292: 18|
accepta eſſet. 378: 19|
acceptam. 316: 12|
acceptas. 220: 5| 374: 14|
accepti. 393: 5|
acceptis. 36: 23| 46: 11| 57: 19, 21| 66: 15| 76: 3| 86: 13| 92: 3| 97: 29| 98: 4| 101: 17| 103: 14| 107: 15| 115: 25| 138: 23| 147: 24| 160: 2| 163: 10| 177: 11| 217: 14| 234: 11| 292: 10| 304: 2| 305: 26| 307: 10| 372: 3| 377: 28| 404: 8| 440: 12| 442: 5|
accepto. 36: 4| 155: 12, 17| 158: 20| 190: 22| 246: 1| 249: 13| 250: 15| 274: 18| 302: 25| 344: 27| 366: 30|
acceptos. 296: 19| 340: 9|
acceptum. 92: 13| 240: 25| 322: 31| 351: 38| 371: 20|
acceptum eſſet. 101: 12| 113: 8| 322: 28|
acceptum eſt. 367: 5|
acceptum ſit. 110: 10|
accepturos. 47: 12|
acceptus. 7: 6|
accerſenda. 186: 36| 359: 20| 367: 14|
accerſendas. 372: 6|
accerſendi. 49: 8|
accerſendos. 112: 21|
accerſendum. 389: 15|
accerſere. 345: 16|
accerſerentur. 23: 23|
accerſeret. 144: 16| 156: 17| 187: 7|
accerſi. 391: 2|
accerſiri. 92: 17|
accerſit. 169: 9| 185: 4| 347: 2| 374: 13|
accerſitam. 83: 21|
accerſiti. 60: 28|
accerſitum. 32: 25| 112: 6|
accerſunt. 60: 16|
accerſuntur. 66: 21| 208: 9|
acceſſerant. 242: 2| 243: 15| 260: 10|
acceſſerat. 161: 24| 406: 23|

acceſſere. 318: 16 |
acceſſiones. 357: 20 | 370: 20 |
acceſſiſſe. 188: 6 |
acceſſiſſent. 175: 36 | 418: 8 |
acceſſiſſet. 31: 15 | 46: 18 | 75: 15 | 103: 31 | 150: 6 | 196: 2 | 351: 16 | 364: 6 | 369: 8 | 380: 15 | 401: 4 | 409. 3 | 440: 23 |
acceſſit. 37: 6 | 43: 18 | 77: 19 | 300: 32 | 322: 3 | 325: 1 | 365: 22 | 387: 2 | 402: 27 | 404: 10 |
acceſſu. 359: 24 | 451: 10 |
acceſſum. 361: 27 | 366: 2 | 412: 10 | 446: 8 |
acceſſum eſt. 91: 12 |
acceſſum ſit. 329: 13 |
acceſſuros. 412: 9 |
acceſſurum. 193: 28 | 218: 11 |
acceſſus. 388: 3 | 447: 4 | 451: 5 |
accidat. 17: 5 | 24: 26 | 66: 8 | 156: 11 | 173: 12 | 235: 13 |
accidebat. 156: 31 | 409: 2 |
acciderant. 266: 31 | 321: 8 |
acciderat. 55: 14 | 57: 9 | 85: 31 | 213: 3, 5 | 240: 22 | 280: 17 | 317: 22 | 339: 9 | 384: 20 | 413: 14 |
accidere. 68: 3 | 84: 6 | 102: 21, 23 | 124: 2 | 136: 23 | 148: 11 | 150: 3 | 160: 27 | 186: 6, 31 | 256: 2 | 305: 15 | 322: 15 | 329: 24 | 355: 7 | 364: 32 | 377: 31 | 462: 2 |
acciderent. 60: 7 | 62: 21 | 67: 25 |
accideret. 28: 1 | 157: 5 | 189: 16 | 192: 5 | 224: 33 | 260: 27 |
acciderit. 101: 29 | 334: 25 |
accidiſſe. 23: 5 | 24: 10 | 81: 3 | 255: 33 | 358: 19 | 360: 22 | 461: 16 |
accidiſſent. 322: 20 |
accidiſſet. 14: 19 | 18: 2 | 57: 24 | 192: 6 | 252: 7 | 260: 21 | 265: 18 | 274: 12 | 322: 34 | 350: 3 | 351: 34 | 353: 18 | 433: 21 |
accidit. 61: 10 | 76: 14 | 83: 32 | 84: 21 | 98: 7 | 102: 30, 32 | 104: 21 | 112: 29 | 123: 1 | 127: 7 | 134: 22 | 142: 26 | 153: 2 | 182: 11 | 183: 16 | 187: 12, 189: 3, 34 | 196. 7 | 200: 14 | 238: 23 | 241: 26 | 253: 30 | 260: 3 | 280: 24 | 295: 20 | 309: 22 | 310: 29 | 319: 3 | 320: 17 | 325: 10 | 341: 13 | 355: 29 | 357: 11 | 371: 16 | 377: 34 | 388: 13 | 406: 10 | 438: 27 |
accidunt. 133: 6 |
accipere. 11: 8 | 105: 16 | 150: 18 | 185: 2 | 382: 8 | 438: 7 | 442: 22 |
acciperent. 54: 10 | 118: 17 | 149: 7 | 358: 25 | 379: 14 |
acciperet. 110: 27 | 163: 32 | 324: 14 | 351: 34 | 387: 23 |
acciperetur. 155: 5 |
accipiant. 121: 1 | 180: 1 |
accipiebant. 274: 3 | 447: 1 |
accipiebat. 368: 6 |
accipiendas. 76: 7 |
accipiendos. 384: 23 |
accipiendum. 388: 9 |
accipit. 125: 1 | 144: 21 | 222: 2 | 295: 6 | 374: 9 | 428: 28 |
accipite. 329: 11 |
accipitur. 189: 34 |
accipiuntur. 177: 4 |
accitas eſſe. 194: 12 |
accitis. 194: 3 | 397: 13 |
acclivis. 52: 32 | 64: 24 | 149: 21 |
acclivitate. 48: 11 |
Acco. 114: 27 |
accommodanda. 49: 25 |
accommodatæ. 61: 24 |
accommodatiora. 62: 4 |
Accone. 140: 23 |
Acconis. 142: 2 |
accuratius. 131: 4 | 352: 13 | 398: 27 | 418: 30 |
accurrere. 416: 35 |
accurrerent. 403: 20 |
accurrit. 18: 25 | 373: 9 |
accurrunt. 58: 14 |
accuſare. 47: 10 |
accuſaretur. 17: 15 |
accuſat. 16: 3 |
accuſatos. 426: 29 |
accuſatus. 150: 4 |
acerba. 148: 10 |
acerbè. 447: 1 |
acerbiſſime. *adv.* 208: 4 | 211: 4 | 305: 2, 9 |
acerbiſſimo. 425: 7 |
acerbitate. 397: 11 |
acerbitatem 332: 12 |
acerbitates. 149: 9 |
acerbius. 149: 4 |
acerrimas. 184: 33 |
acerrime, *adv.* 106: 5, 17 | 162: 34 | 167: 23 | 190: 11 | 197: 34 | 232: 7 | 245: 3 | 361: 26 | 362: 2 | 421: 3 | 437: 8 | 440: 27 | 447: 8 |
acerrimus. 449: 24 |
acervatim. 362: 8 |
acervi 54: 6 |
acervum. 416: 27 |
Achaia. 287: 4 | 325: 9, 19 | 342: 5 |
Achaiæ. 286: 5 |
Achaiam. 325: 5, 7, 8 | 368: 23 |
Achaicæ. 289: 10 |
Achilla. 341: 11 | 345: 3 | 359: 23 |
Achillæ. 344: 20 |
Achillam. 340: 16 | 344: 5, 22, 25 | 346: 23, 27 | 349: 8, 11 |
Achillas. 345: 20 |
Achillis. 444: 1 |
acie. 19: 20: 21 | 36: 9 | 37: 5 | 44: 20 | 67: 8 | 76: 21 | 85: 33 | 102: 36 | 142: 10 | 154: 5, 21 | 168: 20 | 186: 9 | 188: 26, 32 | 239: 7 | 240: 3, 21 | 245: 10 | 255: 3 *bis* | 276: 20 | 279: 31, 33, 36 | 309: 16 | 320: 5 | 329: 14 | 330: 14 | 331: 8, 10, 13 | 334: 10, 16, 22 | 335: 2 | 365: 24, 26 | 366: 14, 23 | 374: 9 | 383: 11, 17 | 384: 8 | 391: 15, 37 | 394: 3 | 397: 35 | 403: 13, 14, 25 | 404: 9, 14, 26 | 412: 20 | 413: 2 | 416: 1 | 417: 18 | 419: 14 | 420: 29 | 421: 5 | 422: 18, 20, 24 | 439: 14, 29 | 444: 2 | 445: 23 | 447: 19 |
aciei. 50: 6 | 332: 3 | 334: 4 | 409: 7 | 412: 28 | 413: 6 |
aciem. 18: 27 | 19: 16, 22 | 28: 15 | 35: 13 | 36: 10, 18 | 37: 9 | 38: 4, 6 *bis* | 44: 10, 16 | 48: 29 | 51: 13 | 67: 8 | 109: 18 | 116: 29 | 164: 5 | 170: 4 | 185: 32 | 188: 22 | 189: 1 | 193: 30 | 238: 19 | 244: 14 | 248: 8, 13 | 250: 5 | 254: 22, 24, 35 | 272: 27 | 273: 15 | 279: 22, 23, 30 | 307: 20 | 315: 13 | 328: 5, 7,

19 | 329 : 1 | 330 : 5, 8, 11 | 333 : 4 | 334 : 2, 11 | 336 : 8 | 365 : 23 | 366 : 5 *bis* 10, 12 | 376 : 21, 26, 27 | 372 : 7 | 383 26 | 391 : 7, 11, 12 | 392 : 9 | 397 : 33, 38 399 : 3, 6 | 400 : 4 | 403 : 17 | 404 : 18, 25, 29 | 407 : 24 | 412 : 5, 16, 18, 19 | 413 : 3, 5 | 417 : 11 | 422 : 16, 34 | 443 : 1 | 446 : 10 |
acies. 29 : 14 | 36 : 15 | 38 : 3 | 44 : 4, 12 | 49 : 8 | 167 : 17 | 169 : 33 | 193 : 33 | 239 : 15, 16 | 241 : 10 | 254 : 30, 34 | 255 : 6 | 276 : 23, 31 | 277 : 6 | 279 : 37 | 315 : 15, 17 | 320 : 25 | 329 : 9 | 333 : 2, 6 | 334 : 19 | 348 : 7 | 366 : 20 | 369 : 15 | 384 : 1 | 391 : 21 | 397 : 30 | 412 : 11, 31 : 34 | 444 : 4 | 446 : 25 |
Acilio. 295 : 26 | 296 : 3 | 308 : 28 |
Acilius. 308 : 21 |
Acilla. 400 : 23 |
Acillæ. 415 : 322 |
Acillam. 400 : 29 | 401 : 2, 3 | 404 : 30 | 405 : 2 |
Acillanos. 401 : 8 |
acquieſcebant. 390 : 12 | 407 : 3 |
acquieſceret. 166 : 18 |
acquiſierant. 407 : 1 |
acri. 193 : 25 | 322 : 8 | 384 : 4 |
acriter. 20 : 16 | 36 : 22 | 37 : 15 | 45 : 1 | 54 : 18 | 65 : 16 | 82 : 27 | 95 : 6, 12, 33 | 101 : 26 | 190 : 17 | 201 : 7 | 240 : 23 | 253 : 39 | 358 : 18 | 366 : 15 | 369 : 22 | 377 : 33 | 423 : 11 | 437 : 21 | 443 : 1 |
acrius, *adv.* 58 : 9 | 68 : 3 | 171 : 16 | 186 : 29 | 195 : 25 | 311 : 15 | 313 : 16 | 334 : 2 | 335 : 1 | 356 : 10 | 361 : 35 |
acta. 275 : 18 |
acta erant. 325 : 15 |
actionum. 210 : 10 |
actis. 46 : 7 | 53 : 11 | 65 : 13 |
actuaria. 219 : 17 |
actuariam. 398 : 4 |
actuarias. 87 : 9 | 317 : 35 |
actuariis. 234 : 7 | 339 : 3 | 368 : 25 | 369 : 5 | 405 : 7 |
actuario. 351 : 12 |
actum eſt. 345 : 33 |
actum iri. 405 : 19 |
actuſi. 295 : 29 |
acturos. 59 : 18 |
acturum. 296 : 13 |
acutis. 96 : 10 |
acutiſſimi. 348 : 29 |
acutiſſimis. 172 : 22 |
acutos. 219 : 11 |
ad. 4 : 3 *bis* | 5 : 2, 4, 5, 6 | 6 : 13, 17, 18 | 7 : 1 | 8 : 2 *bis*, 9, 10, 11. 12 | 9 : 1, 10, 12, 13 : 14 | 10 : 1, 3, 4, 14 *bis* | 11 : 2, 6, 14 | 12 : 12, 19 | 13 : 7 | 14 : 6 | 15 : 10 | 16 : 23 | 17 : 12, 21, 28, 32 | 18 : 1, 8, 19, 25 | 20 : 4, 18, 19, 20 *bis* | 21 : 7, 11, 12, 15 | 22 : 3, 18, 23, 24 | 23 : 2, 14, 16, 22, 26 | 24 : 8. 14, 21, 22 | 25 : 31 | 26 : 3, 4, 8, 9 | 27 : 1, 3, 4, 20, 25, 26 | 28 : 3, 4, 11, 21 | 29 : 8 | 31 : 5, 14, 17, 22 | 32 : 1, 3 *bis*, 6, 19, 23 | 33 : 3, 6 | 34 : 12. 20, 22, 25 | 35 : 3. 5, 7 | 36 : 8, 10 : 11, 22 | 37 : 5, 6 | 38 : 8, 12 | 39 : 8, 9, 14 | 40 : 2, 10, 19, 24, 25, 27 | 41 : 19, 26 | 42 : 3, 5 *bis*, 6, 12, 17 | 43 : 13, 14 | 44 : 3, 10, 14, 15, 26, 31, 32 | 45 : 1, 9. 11, 26 | 46 : 1, 5, 7, 9, 16, 18, 21 | 47 : 7, 8, 19, 24 | 48 : 2, 4, 10, 17, 23, 25 | 49 : 2 *bis*, 4, 6, 17, 18, 24, 25 *bis*, 27, 30 | 50 : 17, 29 | 51 : 2, 4 | 52 : 5, 17, 21, 23 *bis* | 53 : 19 *bis*, 29 | 54 : 4, 21 | 55 : 1, 3, 7, 8, 10 | 56 : 4, 8 | 57 : 4, 28, 29 | 58 : 11, 14, 23 | 59 : 21, 22, 27, 29 | 60 : 2, 14, 18, 22 | 61 : 21, 23, 25 | 62 : 24 | 63 : 11, 14 *bis* | 64 : 3, 9, 10, 13, 15 *bis*, 21, 23, 25, 35 | 65 : 1, 23 | 66 : 3, 11, 19 | 67 : 6, 17, 18, 19, 21, 22, 32 *bis* | 68 : 14, 19 | 69 : 1 *bis* | 71 : 16, 17, 23, 25 | 72 : 1 *bis*, 6, 9, 15, 16, 17 | 73 : 9, 11, 13, 30 | 74 : 4 *bis*, 8 | 75 : 2, 4, 8, 13, 21 | 76 : 11, 16, 22 | 77 : 4, 7, 10, 23, 28, 31 | 78 : 1, 2, 10, 12, 14, 15, 22 | 79 : 3, 4, 6, 21 22, 24 | 80 : 1, 7, 9, 10, 13, 15, 17, 18, 27, 29 | 81 : 9, 15, 17, 24, 25, 29 *bis* | 82 : 14, 15 | 83 : 10, 11, 15, 29 | 84 : 2, 5, 7, 10, 21, 24 *bis*, 28 | 85 : 2, 13, 30, 38 | 86 : 4, 10, 25 | 87 : 5, 8 *bis*, 10, 11 | 88 : 2, 5, 6, 9, 15, 19 | 89 : 2, 6, 9, 11, 12, 15, 18, 19, 22, 28, 31 | 90 : 6, 16, 28, 34 | 91 : 5, 12, 19, 20, 22, 24, 25 | 92 : 2, 9, 14, 22 | 93 : 7, 14, 15 *bis*, 17 | 94 : 7 | 95 : 20, 32 | 96 : 6, 9 | 97 : 4, 6, 10, 11, 13 *bis*, 27, 32 | 98 : 5, 10 | 99 : 8, 18 *bis*, 22, 26 | 100 : 7, 8, 10, 30, 31, 36 | 101 : 1, 15, 19, 21 | 102 : 4 | 103 : 6, 15, 23, 25, 29 | 104 : 5, 6, 7, 16, 17, 19, 20, 25, 28, 34, 35 | 105 : 4, 15, 18, 22, 26 | 106 : 17, 29 | 107 : 6, 7, 10, 12, 13, 15, 17, 18, 20, 29 | 108 : 3, 7, 9, 12, 14, 18, 20, 22, 23 | 109 : 3, 8, 13, 22 | 110 : 1, 12, 15, 17, 22, 33 | 111 : 3, 4, 5, 22, 23, 24 | 112 : 13, 20. 23, 24, 25 | 113 : 4, 5 *bis*, 6 | 114 : 6, 13, 30 | 115 : 13, 18, 19 : 24 | 116 : 11, 17, 29, 30 *bis*, 32 | 117 : 8, 11, 14, 25, 30, 33, 34 | 118 : 4 : 13, 16 | 119 : 1, 4 | 120 : 2 | 123 : 3, 4 | 124 : 9 | 126. 1 : 4 | 128 : 3, 8, 129 : 8, 10 | 131 : 4 | 132 : 1, 8, 12, 18 | 133 : 1, 13, 25 | 134 : 11, 13, 20 | 135 : 3 *bis*, 17, 21, 22 | 136 : 7, 9, 10, 13. 15, 24, 28, 33, 34, 35 | 137 : 4, *bis*, 7, 8 | 138 : 29 | 139 : 11, 26 | 140 : 3, 5, 16, 16, 29 | 141 : 1. 7 | 142 : 3, 9, 23 | 143 : 6, 16, 18 | 144 : 1, 3, 5, 15, 17 | 145 : 6, 10, 13. 25. 30 | 146 : 6, 9 *bis*, 19 | 147 : 3, 17, 19. 20, 24 | 148 : 8, 9, 18, 27, 32 | 149 : 11, 17, 27, 35, 36 | 150 : 5, 10 | 151 : 2 | 152 : 4, 11, 21, 26 | 153 : 15, 16, 18 *bis*, 24 | 154 : 14. 18 | 155 : 28, 32, 35 *bis* | 156 : 1, 16 *bis*, 21. 34 | 157 : 23. *bis* | 158 : 1, 2, 12, 13, 16 : 17, 18, 33 | 159 : 2, 6, 14, 16, 26, 28 *bis*, 34, 36 | 160 : 2, 3, 7, 8, 9, 13, 14, 16, 18, 31, 34 | 161 : 2, 23 | 162 : 18, 29 | 163 : 17, 29 | 164 : 2, 8, 10, 12, 13, 24, 31 *bis*, 36 | 165 : 4, 7. 15, 16, 18, 28 | 166 : 5, 7 | 168 : 1, 3, 5,

3, 5, 9, 29, 32 | 169: 1,
4, 8, 17, 19, 20, 30 *ter*,
31 | 170: 5, 7, 11, 21, 23 |
171: 3, 16, 20 *bis*, 26,
33 | 172: 5, 10, 16, 25 |
173: 1. 3, 14 | 174: 17,
29 | 175: 4. 10. 18, 32,
35 | 176: 2, 9, 11, 12,
21, 24, 25, 32, 36 | 177:
2: 5, 13: 14, 31, 32 |
178: 1, 6, 9, 10 | 179: 11,
21, 22 | 180: 4 | 181 6 |
183: 5, 9, 12, 27 | 184,
3. 8, 9, 11, 31 | 185: 1, 3,
8, 11, 20, 23 | 186: 1,
2, 10, 36 | 187: 5, 8,
188: 18, 22, 30 | 189: 6,
24, 27 | 190: 19, 30, 31,
32 *bis* | 191: 6, 11, 20,
32 | 192: 2, 4, 7, 21, 26,
29 | 193: 3, 12, 37 *bis* |
194: 3, 8 | 195: 7, 19,
24, 34 | 196: 3, 11, 15,
23, 31 | 197: 2, 26, 30 |
198: 15 | 199: 3, 7, 14,
19, 27, 31 | 200: 1 *bis*, 18 |
201: 7 | 202: 6, 12, 13,
15, 16 | 203: 11, 16, 19 |
204: 11 | 206: 2, 7 | 207:
4, 8, 9 | 208: 10: 15 |
209: 1, 2, 7 | 210: 4, 5,
11, 14 | 211: 1, 5, 7 | 212:
4 | 213: 3 | 214: 12 |
216: 2, 5, 13, 15, 16 *bis* |
217. 4, 7, 8, 16 | 219:
11, 18. 24 *bis* | 220: 4 |
221: 5 | 222: 6 | 16, 17,
24 | 223: 7 *bis*, 12, 14,
17, 20 | 224: 2. 15, 18 |
225: 8 | 11, 20, 24 | 226:
1, 3, 7, 8, 9 | 227: 1 *bis*,
2 | 228: 3, 9, 13, 14, 17,
21, 23 | 229: 12, 24 | 230:
1, 2, 4, 20 | 231: 10,
14, 17 | 232: 3, 20, 21 |
234: 11, 14, 16, 19 |
235: 10, 12, 14, 17 | 236:
4, 7. 10 | 237: 3: 4, 5,
9 | 238: 24 | 239: 7, 22,
25, 30 | 240: 6, 8, 24 |
242: 2, 14. 21, 26, 27,
35 | 243: 5, 10, 15, 16,
19, 21, 22 | 244: 7, 16,
23, 24 | 245: 13, 24 |
246: 5, 10, 12 | 247: 2
bis. 10, 17, 19 | 248:
10. 29 | 249: 5, 17, 26,
30, 32, 34, 36 | 251: 3,
23, 20 | 252: 11, 16, 18,
28 | 253: 6 *bis*, 7, 38, 39 |
254: 3, 4, 7, 14, 19,
28, 30 | 255: 6, 22, 23,
27 | 256: 8, 9, 11, 15,
32, 34 | 257: 4, 11 | 258:
1, 3, 4. 5, 7 *bis*, 12 | 259:
14: 18 | 260: 5, 6, 9,
16, 21, 24, 26 | 261: 14,
19, 21, 25, 27 | 262: 2,
11, 17 | 263: 4, 8, 13,
16, 21 | 264: 2, 3, 18,
20, 21 *bis*, 25 | 265: 27,
28 | 266: 20, 28, 32. 33
bis | 267: 12, 14 | 268: 9,
10, 29, 32 | 269: 1, 2,
3, 23 | 270: 2. 10. 17,
21 | 271: 1, 4, 10, 12,
13, 16 | 272: 1, 3, 13,
15, 16, 19 | 273: 3, 20,
25: 26 | 275: 4 | 276:
1, 27, 29 | 277: 13, 19,
20, 26 | 278: 5 *bis*, 15,
17, 18, 24, 25. 28, 32
bis | 279: 18, 23, 26, 32 |
280: 1, 8, 11, 15, 21,
27 | 284: 3, 5, 7 | 285:
12, 17 | 287: 9 | 289: 11,
13 | 290: 7, 8, 14, 25 |
291: 11, 12, 17 | 292: 10,
13, 24, 22 | 293: 12, 14,
15 | 294: 10, 12, 24, 25 |
295: 11, 12, 14, 17 |
296: 1, 2, 5, 12, 17, 19
25 | 297: 4, 7, 8, 21,
22, 23, 28 | 298: 3, 22 |
299: 2. 6, 9, 10, 13 |
300: 3, 7, 19, 26, 27,
32 | 301: 1, 5, 8, 9, 11 |
302: 13. 15, 32 | 303:
3, 6, 9, 12, 13, 15, 23,
29 *bis*, 31 | 305: 4,
14, 25 | 306: 1, 17, 21,
22, 24 | 307: 3, 5, 12,
15 | 308: 3, 6, 9, 10,
13. 17, 22, 24, 25, 26,
28, 29 | 309: 5, 12, 15 |
310: 19 | 311: 20, 32 |
312: 12. 13. 18. 29. 31,
34 | 313: 7. 18 *bis*, 22.
25 | 314: 4, 5, 6 *bis*, 14.
16 | 315: 1 | 316: 2. 7. 12,
14. 15. 16. 20 | 317:
2, 7. 15. 18. 24. 25.
31. 37 *bis*, 39 | 318: 2, 15 |
319. 4. 28 | 320: 4. 17 |
321: 10, 12 | 322: 8. 29.
34 | 323: 9. 19, 21. 23.
27 | 324: 1. 5. 6, 18. 22.
30, 34. 38 | 325: 5, 6.
11 *bis*, 13. 18, 21. 27. 32.
34 | 326: 4, 9 | 327: 3,
9. 14 | 328: 4. 11. 17.
19. 20. 25 | 329: 5 | 330:
5. 14 | 331: 3 | 332: 5.
8 | 333: 2. 18. 23 | 334,
12, 23, 30, 31 | 335: 7,
20 | 336: 17 | 337: 6, 9,
15, 21 | 338: 1 *bis*, 5, 10,
12, 13, 32, 33 | 339: 1,
6, 11, 13, 15, 18 | 340:
3, 15, 17 | 341: 9, 10 |
342: 13 | 343: 2 *bis* | 344:
3, 22, 25 | 345: 14, 24,
25, 29 | 346: 2, 13, 20
bis, 22, 27 | 348: 21 |
349: 15 | 350: 8 | 351: 2,
4, 8, 11, 16, 22, 29,
32 | 352: 10, 18, 20,
22, 29, 31 | 353: 3, 7,
14, 17, 18 | 354: 32 | 355:
2, 5, 8, 22, 23, 28 | 356:
2, 5, 19 *bis* | 357: 1, 4, 6
bis, 7, 11, 18, 26, 30,
31 | 358: 5, 9, 11, 19 |
359: 3, 9, 10, 20 | 360:
1, 7, 23 *bis*, 28 | 361: 3,
12, 15, 18 | 362: 12 |
363: 8, 12, 17 | 364:
6, 7, 12, 14, 23 | 365:
2, 18, 29 | 366: 2, 14,
23, 26 | 367: 9, 13, 23 |
368: 16, 23, 26 | 369: 5,
9, 10, 23, 32 | 370: 3,
15 | 371: 5, 15 | 372: 1, 5,
11 | 373: 1, 2, 4, 7, 18,
29 | 374: 17, 20 | 375:
3, 5, 6, 10, 11, 19, 22 |
376. 8, 13, 16 *bis*, 20,
25 | 377: 33, 34 | 378: 7,
8, 22 | 379: 6, 23 | 380:
3, 20 | 381: 11, 14 | 382:
11, 13 | 383: 8, 9 | 384: 22 |
385: 1 | 386: 5, 13, 19 |
387: 9, 20, 21, 26, 27,
29 | 388: 3, 4, 8, 20, 23
bis, 26 | 389: 14, 15, 18,
26, 32 | 390: 4, 19 | 391:
4, 19 | 392: 14, 16, 24,
25 | 393: 4, 5 | 394: 2,
5. 18 | 395: 21, 27, 29,
33 | 397: 14, 23, 28, 35,
38 | 398: 15, 16 | 399: 11,
15, 29 | 400: 15, 20, 22,
23 | 401: 4, 15. 18, 19,
29, 33, 36 | 402: 3, 7,
12, 16, 19, 22, 26, 27 |
403: 3, 10, 11, 17, 20,
28 | 404: 3, 16, 17, 24 |
405: 1, 6, 7, 8, 11 *bis* |
406: 12 | 407: 7, 15 *bis* |
408: 9, 19. 29 | 409:
4, 20, 30 | 410: 22 | 411:
16, 17, 19 | 412: 13, 17,
28, 29, 35 | 413: 5, 15,
17, 24 | 414: 12 | 415:
3, 4, 8 | 416: 3, 10,
22 | 417: 2, 3, 5, 11, 12,
15, 17 | 419: 2, 9, 10,
12, 15, 16, 21, 27 | 420:
2, 7, 10, 11 *bis*, 15, 21,
31 | 421: 8, 13, 14, 22,
25, 26 | 422: 8, 12, 13 |
423: 19. 24, 32 | 424:
8: 14, 21, 26, 27 | 425:
2, 20, 25 | 426: 29 | 427:
10, 22, 27, 29, 34 | 428:
2, 23. 33 | 429: 12, 23 |
432: 6, 15 | 433: 8, 12,
13, 15, 18, 22 | 434. 1,

5, 11 *bis*, 13, 17. 20 | 435: 8, 19. 21, 22 | 436: 1, 19, 25, 30 | 437: 1. 4. 5, 6, 7. 11, 14, 16, 26 | 438: 1, 3, 25, 28 | 439: 4. 9 *bis*, 12, 20, 26 | 440: 2. 3, 5, 11, 16. 17, 19. 26 | 441: 1, 2. 20, 25 *bis*. 30 | 442: 2. 5, 8, 12. 23 | 443, 6: 17. 28, 32, 34 | 444: 2, 3, 7, 12, 18 | 445: 6 *bis*. 10 *bis* | 446: 8. 9, 11, 14, 17, 22 | 447: 3, 12, 16, 17, 19 *bis*. 28, 29. 30 | 448: 4. 11, 12. 14 | 449: 13, 21. 26 | 450: 9. 12, 20. 23. 24, 26. 29, | 451: 15. 18. 24 *bis*, 25. 26. 30, 31, 33 | 452: 3 *bis*. 6. 7, 9. 13. 21. 22 | 459: 4, 6 | 460: 2 | 461: 5, 11 | 462: 10 | 464: 21 | 465: 7 *bis*, 8 | 466: 8 |
ad, *pro* apud. 40: 21 |
adacta. 106: 9 |
adactis. 169: 32 | 421: 13 |
adacto. 149: 2 |
adæquabant. 151: 11 |
adæquare. 119: 7 | 266: 20 |
adæquarent. 36: 7 | 54: 6 |
adæquatis. 61: 14 |
adæquaverunt. 91: 12 |
adamaſſent. 23: 25 |
adaquandi. 248: 23 |
adaquari. 197: 31 |
adauctarum. 351: 12 |
adaugere. 316: 25 |
adaugeri. 114: 1 | 386: 11 |
Adcantuannus. 66: 5, 11 |
adcucurriſſe. 419: 9 |
adcucurriſſet. 424: 8 |
addebant. 312: 34 | 322: 8 |
addebat. 273 26 |
addebatur. 318: 31 |
addendum. 172: 16 |
addere. 159: 35 |
addicebat. 267: 17 |
addicere. 175: 10 |
addiderunt. 317: 2 |
addidit. 267: 2 |
addit. 143: 21 | 161: 7 | 168: 26 | 216: 11 | 257: 1 | 273: 20 | 296: 15 |
addita. 279: 18 |
additæ. 371: 22 |
additis. 259: 17 | 314: 20 | 339: 3 |
addito. 171: 14 | 409: 15 | 419: 20 | 425: 15 |
additum. 407: 22 |
adducat. 107: 19 |
adducebat. 183: 27 |
adducenda. 185: 20 | 372: 6 |
adducere. 381: 15 |
adducerent. 32: 7 | 367: 26 |
adducerentur. 415: 22 |
adduceret. 31: 22 | 185: 4, 25 | 364: 13 |
adduceretur. 40: 10 |
adduci. 24: 6 | 42: 5 | 79: 6 | 86: 1 | 88: 5 | 143: 18 | 153: 27 | 158: 16 | 190: 19 | 202: 21 | 247: 1 | 342: 17 | 347: 4 | 359: 1 | 406: 6 | 424: 4 |
adducit. 178: 26 | 186: 8 | 195: 19 | 196: 6 | 235: 14 | 375: 22 |
adducitur. 219: 20 |
adductæ. 194: 19 |
adducti. 6: 12 | 7: 31 | 21: 10 | 28: 22 | 59: 15 | 73: 15 | 64: 19 | 86. 8 | 89: 8 | 144: 10 | 165: 24 | 254: 19 | 269: 23 | 311: 16 | 317: 10 | 340: 12 | 404: 3 | 410: 23 |
adducti erant. 62: 25 |
adducti ſunt. 437: 6 |
adductis. 81: 7 | 88: 6 | 89: 20 | 114: 3 | 235: 16 | 401: 7 | 416: 21 |
adductos. 117: 25 | 150, 22 | 165: 6 |
adductum. 25: 16 | 268: 25 | 308: 7 | 364: 20 | 375: 16 |
adducturum. 364: 22 |
adductus. 11: 18 | 12: 20 | 16: 5, 7 | 118: 19 | 163: 12 | 273: 8 | 358: 22 | 382: 16 | 421: 26 | 423: 23 |
adductus eſſet. 384: 17 |
adductus eſt. 377: 20 |
adducunt. 251: 24 |
adduxit. 105: 10 | 141: 15 | 244: 18 | 274: 29 | 295: 28 |
adduxerant. 348: 16 |
adduxerat. 38: 14 | 144: 27 | 225: 19 | 244. 22 | 287: 9 | 288: 5 | 325: 31 | 377: 29 | 381: 17 | 410: 26 | 418: 19 | 435: 28 | 437: 2 |
adduxerim. 276: 6 |
adduxerunt. 71: 13 |
adduxit. 68: 16 | 359: 23 | 368: 12 |
adeat. 60: 27 | 80: 24 | 174: 25 |
adegerat. 78: 12 |
ademerat. 230: 8 |
ademiſſe. 214: 10 |
adempta. 90: 10 |
adempto. 177: 3 |
adeo, *adv.* 81: 22 | 100: 21 | 110: 32 | 111: 10 | 162: 5 | 182: 5 | 192: 10 | 196: 27 | 216: 10 | 225: 8 | 249: 33 | 251: 24 | 254: 1 | 261: 8 | 268: 28 | 273: 13 | 277: 1 | 295: 18 | 300: 19 | 306: 22 | 316: 21 | 321: 3 | 326: 22 | 349: 18 | 352: 6 | 358: 18 *bis*, 361: 11 | 362: 2 | 366: 17 | 368: 6 | 369: 21 | 376: 2 | 377: 15 | 382: 20 | 461: 7 |
adepti. 104: 27 |
adeptum. 400: 8 |
adequitate. 34: 10 |
aderant. 25: 2 | 142: 18 |
aderat. 167: 25 | 207: 2 | 215: 8 |
adeſſe. 15: 28 | 114: 29 | 116: 28 | 139: 26 | 167: 20 | 190: 10 | 194: 22 | 220: 2 | 222: 7 | 277: 34, 280: 16 | 293: 31 | 306: 18, 23 | 307: 8 | 320: 35 |
adeſſet. 25: 11 | 101: 14 | 328: 14 |
adeſt. 360: 2 |
adeundæ. 339: 14 |
adeundi. 177: 26 | 208: 11 |
adeundis. 328: 23 |
adeunt. 114: 31 | 137: 13 | 381: 23 |
adhæſerant. 230: 2 |
adhæſit. 108: 13 |
adhibendam. 65: 7 |
adhibendos. 174: 29 |
adhibent. 177: 18 |
adhiberet. 290: 19 |
adhibet. 18: 8 |
adhibetur. 119: 14 |
adhibita. 236: 3 | 301: 13 | 316: 21 | 361: 30 | 441: 15 |
adhibitis. 29: 9 | 76: 16 | 305: 23 |
adhibito. 297: 10 | 393: 25 |
adhortans. 103: 20 |
adhortantur. 138: 16 |
adhortari. 148: 36 | 403: 15 |
adhortatus. 159: 17 | 170: 23 | 309: 26 | 354: 10 |
adhortatus erat. 234: 10 |
adhortor. 405: 27 |
adhuc. 66: 10 | 275: 31 | 276: 1 | 316: 5 | 444: 23 | 445: 3 |
adjacet. 136: 10 |
adjecerant. 259: 21 |
adjecerat. 289: 2 | 319: 26 | 413: 4 |
adjecerunt. 353: 9 |

adjecit. 172 : 10 |
adjecta. 57 : 1 |
adjectis. 315 : 18 |
adjecto. 92 : 2 |
adjectum erat. 360 : 32 |
adjecerunt. 257 : 5 | 317 : 1 |. 441 : 7 |
adigebantur. 78 : 22 |
adigebat. 267 : 20 |
adigit. 252 : 22 | 258 : 5 |.
adjici. 49 : 21 | 62 : 21 | 81 : 23 | 277 : 5 | 313 : 28 | 315 : 16 | 411 : 2 | 418 : 13 |
adjiciebatur. 62 : 6 |
adjicitur. 151 : 18 |
adire. 44 : 2 | 59 : 1 | 71 : 25 | 108 : 8 | 115 : 23 | 128 : 3 | 136 : 26 | 148 : 2 | 152 : 25 | 197 : 12 | 242 : 19 | 247 : 27 | 261 : 15 | 280 : 24 | 324 : 19 | 341 : 14 | 355 : 6 |
adirent. 260 : 37 | 339 : 7 | 374 : 22 |
adiiſſe. 133 : 1 |
adiiſſent. 433 : 4 |
adiiſſet. 80 : 3 | 199 : 11 |
adiit. 80 : 5 | 143 : 10 | 178 : 17 : 196 : 17 |
adito. 248 : 9 |
aditu. 175 : 13 | 272 : 3 |
aditum. 32 : 11 | 47 : 7 | 61 : 9 | 67 : 27 | 105 : 6 | 120 : 20 | 138 : 7 | 148 : 22, 33 | 169 : 30 | 251 : 29 | 258 : 6 | 277 : 19 | 309 : 30, 31 | 311 : 10 | 319 : 15 | 361 : 30 | 399 : 27 |
aditurus. 200 : 17 |
aditus. 52 : 32 | 71 : 16 | 80 : 3 | 117 : 18 | 138 : 7 | 157 : 17 | 178 : 23 | 197 : 31 | 228 : 3 | 229 : 11 | 231 : 17 | 258 : 4 | 266 : 14 | 316 : 27 | 346 : 19 | 355 : 27 | 361 : 27 | 436 : 10 |
adjudicatum. 158 : 3 |
adjudicavit. 380 : 8 | 384 : 34 |
adjumento. 452 : 15 |
adjuncta. 259 : 14 | 484 : 7 |
adjuncta erat. 362 : 9 |
adjunctis. 101 : 10 | 114 : 12 | 173 : 21 | 246 : 12 | 360 : 20 | 367 : 19 | 368 : 27 |
adjuncturum. 155 : 6 |
adjungebat. 200 : 2 |
adjungebatur. 371 : 15 |
adjungendis. 155 : 18 |
adjungere. 57 : 18 |
adjungeret. 155 : 22 |
adjungi. 165 : 14 |
adjungit. 143 : 16 | 183 : 11 | 163 : 14 | 315 : 7 | 364 : 377 : 29 | 398 : 5 |
adjungeretur. 405 : 23 |
adjungunt. 114 : 10 |
adjunxerant. 118 : 13 |
adjunxerat. 210 : 3 |
adjunxerunt. 376 : 13 |
adjunxit. 331 : 6 |
adjutor. 214 : 5 |
adjutore. 105 : 17 |
adjutorem. 104 : 16 | 318 : 4 |
adjutores. 344 : 4 |
adjuturus. 397 : 2 |
adjuvabant. 148 : 37 |
adjuvabat. 165 : 7 | 249 : 29 | 413 : 8 |
adjuvant. 372 : 22 |
adjuvante. 384 : 2 |
adjuvantibus. 384 : 7 |
adjuvat. 87 : 10 | 160 : 6 |
adlegitur. 321 : 5 |
admaturari. 164 : 15 |
adminiſtrabant. 261 : 23 |
adminiſtrabat. 228 : 11 | 289 : 11 | 297 : 9 |
adminiſtrabatur. 295 : 10 | 451 : 17 |
adminiſtrandam. 267 : 14 |
adminiſtrandas. 363 : 13 |
adminiſtrandi. 84 : 3 | 92 : 26 | 235 : 7 | 357 : 20 |
adminiſtrandis. 57 : 31 | 109 : 16 | 177 : 15 |
adminiſtrandum. 157 : 24 |
adminiſtrantibus. 167 : 7 | 301 : 14 |
adminiſtrantur. 398 : 1 | 409 : 24 |
adminiſtrare. 129 : 7 | 149 : 36 | 171 : 38 | 176 : 36 | 227 : 13 | 265 : 30 | 346 : 23 |
adminiſtrarent. 90 : 16 | 166 : 2 | 450 : 16 |
adminiſtrarentur. 81 : 29 |. 147 : 6 |
adminiſtraret. 365 : 17 |
adminiſtraretur. 84 : 26 | 174 : 16 | 348 : 7 |
adminiſtrari. 50 : 4 | 150 : 33 | 196 : 13 | 379 : 7 | 384 : 4 |
adminiſtrat. 235 : 18 | 349 : 14 |
adminiſtratæ. 110 : 4 |
adminiſtratio. 264 : 19 |
adminiſtrationem. 259 : 6 |
adminiſtrationes. 227 : 15 |
adminiſtratis. 59 | 26 |
adminiſtratum eſſet. 81 : 20 |
adminiſtratur. 266 : 8 |
adminiſtraturos. 419 : 6 |
adminiſtraturum. 232 : 19 |
adminiſtrent. 232 : 18 |
adminiſtris. 124 : 8 |
admirabatur. 228 : 13 |
admiranda. 369 : 26 |
admirandum. 140 : 2 |
admirarentur. 14 : 26 |
admiraretur. 163 : 33 |
admirati eſſent. 329 : 10 |
admiratio. 182 : 7 |
admiratione. 182 : 13 |
admirationem. 350 : 2 |
admiratur : 110 : 2 |
admiratus. 160 : 30 | 186 : 12 |
admiſcuerat : 287 : 5 |
admiſcuit. 323 : 26 |
admiſiſſent. 59 : 29 |
admiſſis. 276 : 27 |
admiſſo. 18 : 25 | 158 : 33 | 160 : 8 | 414 : 20 | 423 : 5 |
admiſſum eſt. 120 : 5 |
admiſtum. 312 : 17
admittatur. 319 : 3 |
admitterent. 427 : 23 |
admitteretur. 82 : 25 | 446 : 32 |
admittitur. 316 : 14 |
admodum. 61 : 23 | 91 : 10 | 124 : 6 | 154 : 20 | 165 : 15 | 170 : 24 | 172 : 18 | 272 : 1 | 297 : 29 |
admonebantur. 203 : 14 |
admonet. 108 : 21 |
admoniti. 265 : 27 | 357 : 29 |
admonitus eſt. 349 : 21 |
admotis. 318 : 19 | 404 : 32 |
admovendas. 188 : 15 |
admovent. 264 : 3 |
admoventur. 187 : 25 |
admovere. 396 : 18 |
admoviſſet. 408 : 31 |
adnare. 280 : 26 |
adnatabant. 362 : 12 |
adnatarunt. 357 : 6 |
adnatat. 369 : 32 |
adnatavit. 357 : 12 |
adoleſcens. 38 : 5 | 59 : 2 | 97 : 3 | 143 : 3 | 158 : 41 | 216 : 4 | 252 : 1 | 306 : 15 | 433 : 1 | 448 : 8 | 453 : 12 |
adoleſcente. 431 : 1 | 451 : 22 |
adoleſcentem. 34 : 27 | 61 : 5 | 134 : 10 | 145 : 17 | 156 : 6 | 178 : 24 |
adoleſcentes. 133 : 22 | 158 : 6 | 168 : 16 | 225 : 14 : 234 : 9 | 242 : 33 | 328 | 10 | 398 : 8 |
adoleſcentia. 278 : 16 |
adoleſcentiam. 17 : 31 |
adoleſcentibus. 158 : 4, 23 | 398 : 13 |
adoleſcentium. 120 : 3 | 359 : 7 |
adoleſcentulo. 65 : 9 |
adoleſcentulus. 39 : 12 | 395 : 16, 23 |

adoleverint. 128: 2|
adortantur. 97: 26 | 169: 22 |
adoriebantur. 83: 3 | 151: 10 |
adoriebatur. 148: 30 |
adorirentur. 310: 34 | 333: 7 | 334: 14 |
adoriri. 47: 28 | 67: 14 | 115: 31 | 116: 22 | 178: 29 | 245: 10 | 279: 8 | 303: 20 | 392: 21 | 399: 24 |
adoriuntur. 195: 13 |
adornabat. 228: 7 |
adortæ. 395: 5 |
adorti. 45: 24 | 65: 13, 26 | 85: 6 | 160: 11 | 278: 23 | 312: 1 | 389: 8 | 396: 19 | 403: 22 | 412: 15 | 413: 28 | 425: 13 | 416: 25 |
adorti ſunt. 292: 6 | 334: 11 |
adortum. 30: 5 |
adortus. 392: 13 | 398: 6 | 428: 26 |
adortus eſſet. 14: 11 | 408: 16 |
Adrumetanis. 429: 9 |
Adrumeti. 387: 3 | 395: 35 | 401: 1 | 414: 15 |
Adrumeto. 426: 18 |
Adrumetum. 271: 5, 7 | 287: 1 | 395: 2 | 401: 6 | 405: 3 | 414: 5, 8, 25, 30, 32 | 415: 33 | 426: 16 |
adſcendebat. 320: 29 |
adſcendendus erat. 253: 16 |
adſcendentes. 253: 18 |
adſcendere. 52: 15 | 105: 33 | 194: 32 | 198: 9 | 293: 22 | 383: 23 | 438: 2 |
adſcenderant. 163: 7 |
adſcenderet. 162 16 |
adſcendiſſent. 100: 4 | 154: 3 | 241: 23 |
adſcendit. 162: 17 | 403: 4 |
adſcendunt. 229: 25 |
adſcenſu. 102, 18 | 161: 21 | 163: 2 | 178: 21 | 188: 14 | 107: 13 | 276: 24 | 277: 2 |
adſcenſum. 272: 11 | 178: 13 | 350: 31 |
adſcenſus. 18: 14 | 54: 25 | 161: 22 | 436: 10 |
adſciſcunt. 9: 2 | 60: 16 |
adſciverunt. 376: 12 |
adſpectu. 95: 1 | 165: 19 |
adſpectum. 154: 18 |
adſpexit. 277: 11 |
adſtante. 268: 26 |
adſtitiſſet. 398: 27 |
adſtruxerunt. 262: 6 |
adſunt. 275: 11 |
Aduatici. 52: 27
Aduaticos. 42: 2 | 53: 24 |
advectis. 390: 18 |
advenerunt. 389: 3 |
adveniens. 276: 4 | 362: 17 | 426: 15 |
adveniente. 395: 28 | 419: 9 |
advenientes. 390: 17:
advenienti. 362: 21 |
adventare. 190: 28 | 220: 2 |
adventaret. 192: 22 | 365: 6 |
adventu. 10: 4 | 17: 4 | 27: 8 | 31: 14 | 43: 17 | 51: 16 | 52: 5 | 53: 9 | 59: 28 | 65: 7 | 66: 21 | 72: 18 | 76: 24 | 85: 19 | 89: 1, 9 | 92: 30 | 104: 23 | 107: 23 | 111: 2 | 114: 27 | 119: 2 | 135: 6 | 139: 34 | 144: 1 | 245: 26 | 146: 6, 29 | 149: 17 | 165: 26 | 169: 10 | 176: 34 | 179: 3 | 183: 15 | 186: 11 | 187: 2 | 189: 29 | 193: 4 | 194: 19 | 219: 4, 10 | 221: 9 | 223: 14 | 229: 7 | 231: 7 | 236: 4 | 238: 17 | 239: 1 | 245: 2 | 259: 16 | 278: 14 | 290: 15, 21 | 293: 12 | 294: 5 | 300: 16 | 303: 30 | 306: 20 | 307: 4 | 313: 12 | 315: 7 | 318: 29 | 324: 21 | 338: 2 | 339: 1, 13 | 341: 5 | 365: 15 | 369: 2 | 376: 5 | 378: 23 | 388: 9 | 397: 6, 9 | 401: 10 | 407: 23 | 409: 14 | 414: 3 | 428: 5 | 432: 12, 14 | 433: 3 | 435: 13 | 451: 8 |
adventum. 21: 13 | 47: 15 | 79: 17 | 102: 15 | 117: 34 | 124: 1 | 170: 14 | 275: 14 | 183: 22 | 242: 8 | 269: 19 | 271: 1 | 295: 1 | 325: 16 | 326: 14 | 361: 14 | 362: 25 | 364: 26 | 379: 12 | 407: 19 | 411: 18 | 415: 12 | 427: 32 | 435: 11 | 449: 11 |
adventus. 108: 26 | 134: 17, 23 | 139: 30 | 202: 3 | 260: 3 | 264: 22 | 297: 9 | 303: 28 | 318: 17 | 329: 9 | 365: 3 | 381: 23 | 414: 6 |
adverſa. 83: 32 | 267: 11 | 431: 9 | 439: 29 |
adverſæ. 62: 35 | 155: 26 | 274: 20 | 354: 14 | 369: 20 |
adverſam. 369: 9 | 380: 9 | 397: 32 |
adverſaria. 274: 32 |
adverſarii. 201: 14 | 378: 7 | 389: 18 | 393: 5 | 394: 9 | 399: 21 | 408: 4 | 437: 25 | 444: 12 | 446: 21, 20, 24 | 447: 7 | 448: 6 | 451: 9 |
adverſariis. 244: 5 | 251: 1 | 252: 18 | 254: 28 | 274: 28 | 290: 7 | 393: 6, 12 | 397: 14, 34 | 399: 27 | 400: 22 | 409: 13 | 411: 17 | 417: 23 | 420: 3 | 432: 10 | 443: 22, 36 | 451: 12 |
adverſariorum. 204: 2 | 238: 24 | 242: 22 | 246: 15 | 247: 16 | 248: 24 | 251: 5 | 252: 29 | 269: 8 | 275: 18 | 276: 5, 24 | 277: 22 | 295: 7 | 306: 11 | 308: 32 | 370: 13 | 386: 8 | 387: 2 | 390: 23 | 391: 18 | 394: 21 | 395: 4 | 397: 11, 31 | 400: 7 | 403: 7, 15 | 404: 19 | 409: 27 | 412: 30 | 413: 31 | 433: 25, 20 | 437: 3, 11 | 438: 13, 20, 31 | 440: 15 | 441: 16, 21, 24 | 442: 25 | 443: 5, 27 | 447: 13, 16, 30 |
adverſarios. 143: 12 | 240: 2 | 241: 24 | 250: 27 | 273: 19 | 324: 39 | 367: 21 | 394: 22 | 396: 4 | 412: 7 | 419: 14 | 421: 11, 17, 20 | 435: 2, 4 | 443: 6 | 444: 23 | 446: 18, 21 | 447: 2, 15, 23 |
adverſas. 311: 20 | 353: 5 |
adverſi. 260: 21 | 313: 6 | 356: 35 | 361: 33 |
adverſis. 50: 21 | 188: 5 | 190: 27 | 201: 2 | 274: 1 | 325: 26 | 350: 26 | 357: 27 | 370: 2 |
adverſiſſima. 461: 16 |
adverſiſſimi. 343: 1 |
adverſo. 40: 4 | 166: 30 | 167: 9 | 303: 23 | 352: 5 | 378: 25 | 392: 5 | 423: 1 | 434: 16 |
adverſos. 253: 20 | 350: 39 | 366: 18 |
adverſum, *nom.* 17: 8 | 50: 1 | 103: 20 | 322: 21 | 336: 26 |
adversùm, *prep.* 397: 36 |

adverſus, *nom.* 44: 7 | 48: 12 |
adverſùs, *prep.* 76: 26 | 197: 20 | 199: 5 | 208: 1 | 241: 5 | 260: 13 | 266: 6 | 267: 17 | 311: 31 | 356: 14, 21 | 360: 9 | 383: 2, 23 | 405: 32 | 410: 16 | 434: 14 |
advertebat. 394: 19 |
adverteret. 361: 16, 36 |
adverterunt. 423: 34 |
advertit. 435: 4 |
adveſperaſſet. 443: 23 |
adulatio. 209: 10 |
adulta. 358: 12 |
advocat. 275: 3 |
advocata. 163: 25 | 400: 12 | 424: 23 | 426: 26 | 452: 22 |
advocato. 185: 35 |
advocaverat. 305: 23, 26 |
advolant. 104: 20 |
advolaret. 172: 5 |
advolaſſe. 196: 5 |
advolat. 252: 11 |
advolaturam. 280: 18 |
advolaverunt. 95: 32 |
advolavit. 307: 3 | 338: 1 |
ἀδυτα. 341: 14 |
ædificandam. 286: 3 |
ædificandas. 87: 3 |
ædificandum. 263: 8 |
ædificari. 59: 24 |
ædificatæ erant. 439: 10 |
ædificent. 131: 5 |
ædificia. 8: 11 | 72: 17 | 93: 6 | 115: 23 | 140: 6 | 148: 1 | 168: 23 | 347: 7 | 348: 2 | 350: 34 | 352: 24 | 355: 23 | 356: 4 | 376: 19 |
ædificiis. 44: 2 | 58: 30 | 69: 7 | 72: 18, 28 | 79: 10 | 85: 37 | 86: 22 | 147: 29 | 184: 11 | 185: 10 | 186: 32 | 192: 10 | 347: 6 | 349: 23 | 350: 2 | 352: 9 | 355: 6 | 356: 1 |
ædificio. 134: 27 | 264: 4 |
ædificiorum. 148: 40 | 183: 19 | 349: 17 | 350: 33 | 355: 16, 25 |
Ædilitate. 296: 7 |
Ædilitiâ. 400: 28 |
Æduæ. 46: 22 | 90: 17 |
Ædui. 12: 11, 16 | 15: 27 | 16: 2 | 17: 10 | 27: 17 | 32: 16 | 33: 21 | 42: 9 | 90: 5, 34 | 118: 10 | 119: 11 | 144: 3 | 158: 12, 30 | 159: 22 | 160: 2 | 163: 2 | 168: 5, 13 | 170: 11, 14 | 204: 8 |
Æduis. 15: 5, 11 | 16: 13 | 22: 15 | 24: 10 | 26: 15 | 27: 9, 17 | 32: 14, 20 | 35: 12 | 46: 24 | 115: 1, 3 | 118: 12, 16 | 119: 2, 8 | 144: 5 | 145: 29 | 158: 3 | 164: 12, 29 | 168: 25 | 173: 19 | 174: 14, 22 | 179: 25, 30 | 180: 4 | 199: 7 |
Æduo. 7: 5 |
Æduorum. 11: 23 | 12: 11, 16 | 13: 1 | 16: 23 | 17: 15 | 19: 5 | 24: 6 | 27: 1, 13 | 46: 20, 28, 30 | 90: 3, 26 | 118: 15 | 145: 22 | 146: 1 | 148: 40 | 156: 1, 18 | 158: 7, 28, 38 | 159: 11, 19, 26 | 164: 14, 24 | 166: 11, 14 | 167: 13 | 168: 1 | 174: 12 | 183: 10 |
Æduos. 14: 24 | 15: 21 | 23: 21, 26 | 25: 19 | 26: 17, 21 | 27: 6 | 33: 18, 20 | 45: 13 | 46: 23, 27 | 111: 8 | 114: 31 | 144: 1 | 146: 5 | 148: 36 | 156: 20, 28 | 158: 23 | 160: 23 | 161: 21 | 164: 9, 13, 18 | 179: 27 | 199: 18 | 204: 7 |
Æduum. 11: 15 | 42: 7 | 200: 6 |
Æduus. 23: 20 | 25: 8 | 89: 36 | 158: 41 |
æger. 138: 17 |
ægerrime. 14: 4 |
Ægi. 325: 12 |
Ægimurum. 405: 8 |
Æginium. 325: 18 |
ægrè. 43: 6 | 85: 2 | 96: 8 | 104: 5, 26 | 138: 7, 24 | 205: 1 | 247: 7 | 253: 3 | 265: 8 | 307: 21 | 318: 24 | 391: 21 | 397: 36 |
ægri. 137: 35 | 324: 32 |
ægris. 104: 35 |
ægrorum. 323: 11 | 338: 16 | 368: 29 |
Ægus. 316: 30 |
Ægyptiæ. 308: 26 |
Ægyptii. 348: 13 | 350: 22 |
Ægyptiis. 289: 7 | 345: 19 |
Ægyptio. 352: 33 |
Ægyptiorum. 346: 7 |
Ægypto. 286: 2 | 289: 4 | 349: 2 | 362: 25 | 363: 12 | 369: 5 | 384: 23 |
Ægyptum. 340: 13 | 342: 2 | 364: 7 |
Ægyptus. 350: 22, 24 |
Æmilii. 19: 8 |
æmularentur. 422: 25 |
æqua. 237: 2 | 266, 1 | 293: 3 | 374: 15 |
æquabatur. 446: 7 |
æqualibus. 412: 23 |
æqualiter. 48: 10 |
æquandi. 259: 3 |
æquaretur. 197: 29 |
æquari. 131: 7 |
æquata. 369: 27 |
æquato. 20: 1 | 484: 8 |
æque. 263: 18 | 375: 25 |
æquinoctii. 86: 1 |
æquinoctium. 98: 14 |
æquiore. 110: 10 | 129: 5 | 163: 20 | 276: 25 |
æquis. 228: 20 |
æquiſſimas. 173: 9 |
æquiſſimo. 109: 3 |
æquiſſimum. 366: 2 | 381: 27 |
æquitas. 446: 21 |
æquitate. 29: 14 | 131: 6 | 211: 7 | 233: 3 | 298: 15 |
æquo. 32: 3 | 64: 5 | 149: 27 | 168: 22 | 217: 3 | 239: 8 | 245: 18 | 250: 17 | 252: 8 | 255: 26 | 276: 21 | 289: 14 | 290: 4 | 295: 23 | 309: 27 | 346: 15 | 355: 29 | 419: 1 | 443: 17, 29 | 444: 23 | 451: 12 |
æquum. 77: 26 | 154: 6 | 155: 9 | 160: 33 | 164: 6 | 311: 10 | 315: 13 | 377: 1 | 421: 18 | 435: 3, 5 | 443: 34 | 446: 11 |
ærariæ. 61: 1 |
ærario. 212: 6 | 220: 1 | 344: 12 |
ærarium. 219: 24 |
æratæ. 259: 10 |
ære. 84: 24 | 93: 9 | 119: 15 | 300: 3 |
æreo. 93: 7 |
æris. 209: 5 | 314: 16 | 339: 15 |
æs. 305: 16 | 371: 6 |
æſtas. 68: 13 |
æſtate. 39: 7 | 40: 1 | 55: 10 | 80: 15 | 91: 9 | 182: 18 | 192: 6 | 270: 23 | 367: 7 | 397: 13 |
æſtatem. 106: 34 |
æſtatis. 61: 18 | 79: 23 | 98: 1 | 157: 3 |
æſtibus. 61: 19 | 312: 35 |
æſtimanda eſt. 65: 4 |
æſtimans. 285: 4 | 334: 29 |
æſtimare. 159: 10 |
æſtimari. 148: 10 | 335:

12 |
æſtimatione. 128: 6 | 257: 3 | 208: 13 |
æſtimationes. 284: 2 |
æſtimaverunt. 302: 7 |
æſtimentur. 88: 7 |
æſtivis. 199: 10 |
æſtivorum. 184: 24 | 199: 12 |
æſtivum. 115: 2 |
æſtu. 61: 11 | 62: 9 | 91: 7 | 334: 30 |
æſtuaria. 52: 19 |
æſtuariis. 60: 4 |
æſtum. 81: 30 |
æſtus. 61: 10, 22 | 83: 33 | 84: 1 | 91: 8 | 131: 4 | 134: 28 | 135: 10 |
æſtuum. 87: 7 |
ætate. 128: 4 | 135: 13 | 154: 11 | 119: 1 | 165: 27 | 175: 18, 31 | 188: 8 | 339: 19 | 344: 9 | 358: 12 |
ætatem. 47: 18 | 89: 5, 18 | 175: 26 | 187: 21 | 140: 21 | 344: 1 | 358: 24 | 408: 9 |
ætati. 381: 9 |
ætatis. 63: 16 | 187: 22 | 215: 2 | 256: 14 | 260: 15, 20 | 327: 10 | 367: 3 | 395: 9 | 425: 6 |
æternam. 175: 26 |
Ætolia. 306: 1 | 306: 12 | 315: 3 | 317: 25 |
Ætoliam. 306: 5 |
Ætolorum. 306: 11 |
affecere. 442: 26 |
affecerunt. 437: 20 |
affectæ. 246: 25 |
affecti. 437: 25 | 438: 32 |
affecti ſunt. 124: 6 | 443: 11 |
affecto. 148: 39 |
affectos. 312: 28 | 439: 15 |
affectum. 158: 10 | 191: 27 | 231: 20 |
affectus. 26: 10 | 112: 2 | 159: 11 | 368: 20 | 374: 3 | 451: 23 |
affectus eſſet. 318: 33 |
affectus eſt. 384: 18 |
afferat. 137: 5 |
afferebantur. 40: 12 | 166: 12 |
afferebat. 145: 30 | 313: 22 | 186: 34 | 218: 11 | 254: 26 |
afferebatur. 137: 29 | 183: 2 |
afferre. 8: 14 | 247: 4 | 249: 11 | 297: 4 | 314: 12 | 353: 13 |
afferret. 137: 7 |
afferretur. 134: 24 |
afferri. 449: 2 |
affert. 107: 13 |
affertur. 375: 14 |
afferunt. 131: 1 |
afferuntur. 190: 9 |
afficerent. 436: 23 |
afficerentur. 22: 1 | 439: 20 |
afficiebant. 447: 15 |
afficiebantur. 6: 9 |
afficiebat. 248: 30 |
afficiebatur. 144: 15 |
afficiendam eſſe. 196: 30 |
afficiendo. 201: 1 |
afficit. 108: 15 |
afficiunt. 425: 7 | 426: 8 |
affinem. 400: 18 |
affingunt. 141: 5 |
affinitate. 327: 11 |
affinitatem. 17: 2 |
affinitatibus. 41: 18 |
affinitatis. 210: 2 |
affirmabat. 350: 21 |
affirmans. 358: 17 |
affirmatione. 155: 17 |
affixæ. 62: 23 |
affixit. 392: 6 |
afflictabat. 84: 2 |
afflictæ. 133: 12 |
afflictæ erant. 84: 23 |
afflictarentur. 61: 12 |
afflictaretur. 433: 10 |
afflictas. 92: 10 |
afflictas eſſe. 190: 35 |
affligunt. 133: 18 |
affixit. 302: 13 |
affore. 100: 29 | 108: 12 | 270: 14 |
affuturum. 470: 17 |.
Afraniana. 254: 14 |
Afranianæ. 435: 28 |
Afraniani. 240: 7 | 241: 28 | 249: 24 | 253: 3 |
Afranianis. 241: 15 | 243: 25 | 249: 39 |
Afranianos. 250: 20 |
Afranianus. 415: 2 |
Afranii. 236: 4 | 237: 7 | 239: 7 | 240: 5 | 242: 15 | 249: 38 | 252: 20, 29 | 255: 14 | 266: 29 |
Afranio. 236: 1 | 237: 3 | 239: 17 | 242: 26 | 246: 14 | 249: 3 | 250: 25 | 252: 6 | 267: 3 | 330: 10 |
Afranium. 236: 10 | 237: 4 | 239: 10 | 243: 21 | 252: 22 | 267: 12 | 327: 12 | 428: 24, 28 |
Afranius. 236: 5 | 238: 15 | 239: 9, 24, 31 | 242: 7, 36 | 243: 18 | 246: 10 | 247: 19 | 248: 11 | 250: 5 | 251: 2, 12 | 255: 15 | 257: 5 | 266: 33 | 416: 24 | 428: 30 |
Africa. 389: 24 | 390: 8 | 393: 16 | 394: 22 | 410: 11, 19 | 415: 9 | 431: 1 | 435: 28 | 436: 6 |
Africæ. 351: 8 | 353: 15, 16 | 360: 26 | 386: 22 | 387: 16 | 394: 20, 23 | 396: 8 |
Africam. 230: 18, 19 | 231: 3, 23, 25 | 273: 12 | 275: 10 | 277: 38 | 279: 18 | 370: 11 | 374: 19 | 393: 15 | 394: 1 | 395: 14 | 397: 8, 17, 18 | 401: 17 | 406: 19 | 415: 4 | 420: 20 |
Africani. 292: 22 | 372: 2 |
Africano. 182: 11 |
Africi. 276: 9 |
Africo. 302: 6 |
Africo, *vento*. 91: 5 |
Africum. 302: 9 |
Afrorum. 402: 8 |
agant. 177: 18 |
Agar. 416: 3 | 421: 25 |
agas. 332: 18 |
agat. 18: 12 | 206: 10 |
agebant. 148: 37 | 277: 32 | 327: 20 |
agebat. 231: 4 | 252: 2 | 302: 20 |
agebatur. 140: 7 | 351: 25 |
agenda erant. 49: 5 |
agendi. 293: 1 | 387: 19 |
Agendici. 140: 27 | 146: 8 | 165: 23 |
Agendicum. 166: 19 | 167: 34 |
agendis. 348: 5 |
agendos. 39: 14 | 140: 27 | 141: 2 |
agendum. 101: 3 | 157: 18 | 163: 27 | 229: 3 | 349: 6 | 423: 21 |
agente. 228: 22 |
agere. 23: 16 | 26: 2 | 34: 21 | 46: 4 | 53: 4 | 98: 1 | 105: 33 | 148: 34 | 165: 32 | 197: 20 | 234: 1, 3 | 235: 14 | 256: 19 | 258: 3 | 297: 12, 18 | 313: 18 | 336: 13 | 382: 14 | 425: 28 | 435: 20 | 443: 7 | 447: 23 |
agerem. 459: 4 |
agerent. 148: 27 | 195: 22 | 277: 33 |
agerentur. 62: 18 | 297: 25 | 365: 3 | 443: 2 |

ageret. 205 : 12 | 223 : 23 | 297: 23 | 383 : 3 |
ageretur. 76 : 23 | 198 : 10 | 344: 15 | 375: 8 |
agger. 152: 11 | 178: 12 | 197: 27 | 227 : 18 | 239 : 20 | 259 : 2 | 265 : 16, 32 | 266 : 2 | 318: 6 | 452: 16 |
aggere. 46 : 7 | 53 : 12 | 61 : 13 | 92 : 2 | 151: 16 | 153 : 9 | 165 : 32 | 176 : 10 | 178: 22 | 198: 1 | 228: 2 | 238: 14 | 317: 39 | 318: 18 | 361: 10 |
aggerem. 65 : 23 | 67 : 22 | 151: 5 | 152: 10, 13, 16, 21 | 172 : 9 | 227 : 17 | 258: 2, 11 | 265 : 25, 34 | 317 : 33, 35 | 382 : 29 | 383 : 3, 15 | 435:19 | 439: 5 | 448: 34 |
aggeres. 178 : 29 | 197 : 21 | 320 : 28 |
aggeri, *nom.* 151 : 9 |
aggeri. *verb.* 259: 7 |
aggeris, *nom.* 49: 8 | 54 : 6 | 172 : 11 |
aggeſſerat. 312 : 32 |
aggrederentur. 44 : 23 | 187: 15 | 329 : 14 |
aggrederetur. 366 : 18, 21 | 373 : 24 |
aggredi. 360: 28 | 361 : 40 | 384: 13 |
aggreditur. 243: 1 | 349:24 | 355: 14 | 356 : 8 |
aggrediuntur. 278 : 21 |
aggregabat. 82 : 29 |
aggregaverant. 119 : 4 |
aggreſſi. 20 : 12 | 45 : 2 | 193: 16 | 244 : 10 |
aggreſſi ſunt. 439 : 1 |
aggreſſus. 13 : 8 | 308: 29 | 309 : 4, 9 | 320: 7 | 326 : 3 | 359: 28 | 361 : 22 | 377 : 3 |
agi. 34 : 20 | 109: 17 | 158: 19 | 177 : 25 | 202: 18 | 215: 4 | 229 : 1 | 234: 17 | 272 : 4 | 293 : 13 | 296 : 23 | 345: 33 | 452 : 17 |
agit. 211 : 9 | 216: 12 | 219: 22 | 224 : 37 | 269: 6 | 326: 16 | 402: 15 | 426: 27 |
agitabant. 348 : 32 |
agitatis. 142 : 11 |
agitur. 468 : 10 |
agmen. 15 : 13, 20 | 20: 10 | 48 : 21 | 65 : 13 | 75 : 4 | 76 : 21 | 116 : 17 | 147 : 8, 17 | 159 : 18 | 167 : 9 | 169 : 26, 31 | 170: 3 | 179: 17 | 186 : 4 | 188 : 10, 13 | 193: 13, 15, 19, 21 | 195: 19 | 226: 9 | 245 : 21 | 247 : 16, 20, 23 | 249: 31 | 250 : 6 | 253 : 12, 15, 27 | 254 : 2 | 272: 25 | 277 : 8 | 280: 9 | 309 : 28 | 323 : 18, 22, 28 | 329 : 3 | 353: 39 | 388: 10 | 417: 9 | 419 : 19 | 437: 3 |
agmine. 15 : 17 | 19: 13 | 45 : 25 | 50 : 16 | 51: 24 | 67: 13 | 75 : 24 | 96: 24 | 102 : 12 | 169 : 22, 33 | 170: 20 | 186: 7 | 193: 23, 33 | 368 : 8 | 388 : 18 | 416 : 25 | 417 : 4 | 428: 27 |
agminis. 48 : 8, 17 | 102: 16, 26 | 186 : 3 |
agnoſci. 261 : 6 |
agnoſcit. 141 : 2 |
agnoſco. 392 : 2 |
ago. 405: 21 |
agri. 11 : 14, 20 | 24: 11 | 71 : 6, 7 | 72 : 5 | 118 : 18 | 130 : 12 | 131 : 1 | 132 : 4 | 147: 21 | 191 : 32 | 278 : 9 | 310 : 7 | 389 : 6 |
agricultura. 63 : 31 | 71 : 1 | 131: 2 |
agriculturæ. 130 : 10 | 134 : 4 |
agris. 8 : 6 | 12 : 17 | 15 : 24 | 16 : 3 | 24 : 1 | 30: 11 | 60: 12 | 69: 6 | 72 : 15 | 84: 19, 22, 29 | 85 : 24 | 86 : 21 | 96: 20, 25 | 114: 19 | 117 : 24 | 131 : 9 | 134 : 19 | 143 : 9 | 150 : 23 | 164 : 19 | 165 : 20 | 175 : 25 | 194 : 25 | 272 : 5 | 325 : 26 | 326 : 13 | 361 : 14 | 411 :10 | 415: 10 | 416: 17 |
agro. 300 : 5 |
agrorum. 22 : 13 | 185 : 10 |
agros. 12 : 11 | 22 : 16 | 23: 24 | 41 : 23 | 42 : 10 | 44 : 1, 30 | 72 : 3, 17 | 73 : 27, 33 | 77 : 14 | 83 : 22 | 93 : 5 | 96: 21 | 112 : 8 | 135 : 8 | 142 : 25 | 175 : 23 | 183 : 13 | 222 : 24 | 235 : 2 | 316 : 34 | 394 : 26 | 396 : 23 | 397: 24 | 453 : 14 |
agrum. 6: 4 | 8 : 17 | 11 : 23 | 222: 1 | 231: 2 | 236: 8 |
agunt. 103: 33 | 197: 26 | 251: 16 | 427: 8 |
aguntur. 210: 5 | 235: 6 |
Ahenobarbum. 222: 6 |
ait. 392: 6 | 442 : 27 | 447: 22 |
alacer. 64 : 36 |
alacres. 174 : 17 |
alacri. 444 : 7 |
alacriores. 67: 17 | 102 : 31 | 301: 5 | 447 : 2 |
alacritas. 31: 3 | 34 . 18 | 333: 11 |
alacritate. 82 : 11 |
alacritatem. 307: 24 |
alam. 403 : 27 | 423 : 10 |
alariæ. 254 : 34 |
alariarum. 251 : 9 |
alarias. 267 : 2 |
alariis. 37 : 5 |
alarios. 37 : 3 |
alatur. 156 : 10 |
alba. 226 : 5 |
albente. 249 : 16 | 390: 14 | 422: 7 |
Albici. 245 : 3 |
Albicis. 261 : 2 |
Albicorum. 244: 19 | 245: 21 |
Albicos. 234 : 12 | 259: 6 |
album. 93 : 8 | 412 : 2 |
Alces. 133: 9 |
alebantur. 270: 2 |
alebat. 199 : 33 | 389 : 24 |
alendos. 307: 9 |
alere. 16 : 27 |
alerent. 316 : 22 |
Aleſia. 176 : 7, 29 |
Aleſiæ. 174 : 20 | 177 : 34 | 188: 8 | 195: 3 |
Aleſiam. 170 : 16, 21, 23 | 173: 15 | 174: 17 | 176 : 2 | 312: 12 |
Alexandria. 288 : 13 | 340 : 4 | 343 : 1 | 348 : 2 | 349: 14 | 360: 4 | 362: 26 | 381: 17 |
Alexandriæ. 181 : 5 | 342 : 10 | 344 : 14 | 345 : 18, 30 | 346 : 4 | 353 : 15 | 354 : 17 | 355 : 23 | 370: 16 |
Alexandriam. 340 : 9, 13 | 342 : 6 | 344 : 5, 17 | 345 : 26 | 350: 9 | 352 : 6, 23 | 360 : 1 | 362 : 14 | 365: 31 |
Alexandrinæ. 345: 6 |
Alexandrini. 345 : 16 | 346: 29 | 350 : 16 | 352 : 7 | 353 : 9 | 354 : 11 | 356 : 7, 27, 29 | 357: 16, 28 | 358: 23 | 359: 20 | 362: 3, 8 |
Alexandrinis. 348: 11 | 349: 21 | 350 : 32 | 357 : 4, 22 | 359 : 14 | 361 : 7, 15, 24, 37 | 365 : 29 |
Alexandrino. 182: 11 | 347

1| 364: 8|
Alexandrinorum. 351 : 5| 356: 17| 361: 29|
Alexandrinos. 350: 11 | 361: 25 |
alga. 396: 11|
ali. 130 : 6|
alia. 21 : 8 | 28 : 20 | 31: 24| 49 : 30 | 50: 12 | 66: 5| 68 : 16 | 78 : 23 | 82 : 29| 84 : 7 | 97 : 21 | 147: 25| 175: 27| 203: 13 | 256 : 6| 263. 4, 8| 290: 6| 350: 22| 358 : 1, 2|
aliæ. 49 : 30 | 83: 26 , 29| 179: 8 | 226 : 9 | 255 : 1 | 313 : 17 |
aliam. 2 : 1 | 50: 22, 26| 60: 10| 224: 31 |
alias, *s. nom.* 17 : 2 | 24 : 25 | 110 : 33 , 34 | 140: 18| 228: 1 | 336: 21 | 338: 25| 342: 17| 348 : 25|
alias, *adv.* 53 : 7 *bis*| 65 : 22, 23 | 112 : 16 *bis* | 175 : 22| 245: 26, 27 | 247 : 24|
alicui. 183: 6| 290 : 21|
alicujus. 14 : 20 | 150 : 12 |
alienâ. 178: 3| 183: 25| 468: 15 |
alienam. 275 : 27|
alienare. 146 : 5 |
alienas. 218 : 6|
alienatâ. 139 : 28|
alienatione. 274 : 25|
alienationem. 274 : 22|
alieni. 209 : 5 |
alienis. 45: 10 | 377 : 13 |
alieniſſimis. 135 : 10|
alieno. 15 : 13 | 119: 15 | 212: 2 | 300 : 3 | 386: 17 |
alienos. 73: 33 | 273 : 6|
alienum. 85: 21| 117: 35| 305: 17| 371 : 6|
alii. 11 : 9, 10 | 50 : 26 | 51 : 21 | 58 : 4 | 67 : 20| 82 : 26 | 83 : 3 | 95 : 27 | 104 : 5 | 109: 25 *bis*| 125 : 3 | 139 : 5, 7 | 142: 25 | 152 : 16, 17, 21 *bis* | 178 : 11 *bis* | 225 : 14 | 243 : 22, 23 | 244 : 12 *bis* | 249 : 5, 21 | 251: 23, 24 | 265 : 19 | 273: 27 | 279 : 9 | 280 : 16 *bis*, 18 | 321 : 4 *bis* | 324 : 2, 3 | 327 : 1 | 334 : 13| 350: 9, 10| 355: 20 | 399: 16 |
aliis. 16 : 21 | 31 : 10 | 49: 13 | 51 : 21 | 53 : 24 | 58: 28| 111 : 11 | 112 : 6 | 123 : 3 | 139 : 15 | 169 : 3| 178 : 24 | 182 : 3 | 240 : 7 | 249 : 21 | 254 : 12 | 263 : 2 | 285 : 1 *bis* | 297: 18 | 311 : 36 | 334 : 22 | 339: 3, 9| 382 : 15 | 414 : 34 |
alio. 58: 28 | 129 : 9 | 131: 1 | 138 : 9 | 156 : 23 *bis* | 161 : 21 | 163 : 2 | 273: 25| 279 : 9 | 313: 8, 9 | 375 : 6 |
aliorum. 317: 8|
alios. 92 : 17 | 95 : 27 | 123: 3 | 143 : 24 | 160 : 3, 4| 227. 4 | 345 : 16 *bis* | 397: 2| 441: 26|
aliqua. 64: 6 | 125 : 6 | 139: 6 | 202: 19 | 204 : 14 | 256 : 3 | 312: 18| 387 : 19| 400: 9| 432: 1|
aliquam. 116 : 2 | 136: 21| 164 : 17 | 200 : 33 | 246: 18 | 303: 12| 328: 24| 367: 2| 371 : 13 |
aliquamdiù. 29: 22| 98 : 13| 190 : 5 | 193: 29 | 277: 36| 321: 9| 383 : 20 | 438: 12 |
aliquando. 153: 28 | 175 : 22| 229 : 2 | 410 : 2|
aliquantò. 61: 21|
aliquantulum. 394: 27|
aliquantùm. 92 : 7 |
aliquem. 26 : 1 | 34 : 22 | 105 : 6 | 110 : 27 | 189: 33 | 313 : 21 | 397: 7| 423: 33 |
aliqui. 100: 6|
aliquid. 63 : 17 | 83 : 33 | 101 : 11 | 136 : 33 | 147: 11 | 169 : 18 | 202 : 21 | 256 : 25 | 273 : 26 | 277: 10 | 295: 31 | 302: 29 | 316 : 28 | 372 : 10, 16 | 407: 11| 426: 8| 435: 25| 465 : 10|
aliquis. 29: 20| 207 : 3| 321: 31| 431 : 8 |
aliquo. 30 : 14 | 119: 12 | 136 : 34 | 245: 28 | 249: 13 | 250 : 24 | 256 : 17 | 317 : 15 | 322 : 22 | 438: 23|
aliquod. 124 : 1 | 200 : 34| 462 : 1 |
aliquos. 83: 2 | 111 : 6 | 185: 8 | 250 : 28| 439: 16 |
aliquot. 56 : 7 | 57 : 8| 74: 7 | 234 : 2 | 265: 12| 374: 8 | 375 : 4 | 433 : 2 | 435: 14 | 438 : 18| 441: 21| 445: 9|
alit. 71 : 12 |
aliter. 48 : 17 | 78 : 8 | 98 : 19 | 101 : 13 | 118: 7| 125: 1 | 131 : 15 | 160: 35| 182: 13, 14 | 166: 6 | 409: 12 | 461 : 8|
aliud. 10 : 7 | 24 : 25 | 39 : 9 | 136 : 17| 166 : 16 | 175 : 24 | 256 : 29| 260: 26 | 309 : 18 | 317: 10 | 324 : 17 | 325 : 1 | 352 : 25 *bis* | 364 : 25 | 416: 39 |
alium. 462 : 10 |
alius. 28: 20| 82: 29| 138: 8, 10, 11 | 151: 18| 224: 31 | 265 : 13 *bis* | 273: 27 |
aliuſmodi. 473 : 2 |
allata ſunt. 443 : 26 |
allatæ erant. 344 : 12|
allati eſſent. 338 : 9|
allatis. 108 : 23 | 338 : 10|
allato. 110 : 31 | 146 : 15 | 160: 13 | 404: 34| 445: 24 |
allatum. 225 : 20 | 451 : 21 |
allatura. 351 : 25|
allaturum. 186: 24|
allatus eſſet. 435: 10 | 436: 25 | 451 : 2 |
allatus eſt. 450: 23|
allevati. 357: 5|
allicere. 111 : 22 |
alliciebat. 155 : 22|
Allienum. 397: 14|
Allienus. 401 : 15| 405 : 4 |
allita. 302 : 15|
Allobrogas. 58 : 32|
Allobroges. 12: 18 | 14: 24| 168: 39 | 169 : 4 | 316: 29 | 318: 14 | 325: 12|
Allobrogibus. 9 : 10 | 12 : 8| 15 : 6 | 22: 10, 14| 168: 27 |
Allobrogum. 9 : 7, 8| 12: 8| 33 : 20 | 56 : 3 | 328 : 17 |
alluitur. 258 : 6|
Alpes. 12: 3| 56: 4, 5 | 74 : 13|
Alpibus. 58 : 34 |
Alpium. 57: 17|
altæ. 172: 19|
alter. 89 : 1 | 93 : 14 | 100: 31, 32 | 107 : 3 | 159: 5 *bis*| 186 : 20, 21 | 235 : 23 | 236 : 7 | 288 : 7 *bis* | 295: 26 *bis*| 296 : 14 | 313 : 18 *bis*| 318 : 7 | 322: 7 | 344: 27, 28| 415 : 33 *bis* | 448: 2 |
altera. 6 : 5 | 24 : 12 | 38 : 14, 16 *bis* | 43 : 1 | 111 : 25, 26 | 117 : 7 *bis* | 144: 8 | 156 : 37 | 166 : 19 | 168: 27| 205: 17| 223: 14| 230 : 11| 258: 4| 261 : 10| 268: 25|

268: 25 | 272: 2 | 292: 6 | 297: 28 *bis* | 301: 16 | 302: 21, 22 | 309: 1 | 330: 7 | 338: 19 | 342: 4 | 348: 8 | 352: 1 | 361: 28 | 364: 8 | 366: 19. 392: 12, 14 | 405: 7. 448: 13 |
alteræ. 344: 14 |
alteram. 40: 22 | 72: 6 | 96: 9 | 98: 21 | 160: 34 | 161: 18 | 166: 21 | 185: 4 | 196: 2 | 223: 14 | 265: 25 | 299: 4 | 308: 23, 28 | 314: 22, *bis* | 327: 18 | 331: 7 | 355: 13 | 357: 3 | 392: 11 | 421: 10 |
altercari. 298: 5 |
alteri. 20: 17 *bis* | 100: 24 | 106: 16 | 107: 3 | 148: 36, 37 | 274: 14, 15 | 293: 2 | 296: 14 | 322: 7: 331: 7 | 434: 23 |
alteris. 434: 23 |
alterius. 23: 21 *bis* | 27: 4 | 112. 3 | 118: 10 *bis* | 263: 9 | 348: 10 *bis* |
alternas. 394: 29 |
alternis. 152: 3 | 392: 10 |
altero. 146: 9 | 153: 7 | 170: 21 | 195: 30 | 232: 13 | 303: 29 | 314: 3 | 356: 16 *bis* |
alteros. 111: 8, 9 |
alterum. 9: 5 | 57: 3 | 93: 16 | 107: 18 | 119: 17 | 120: 1 | 123: 7 | 156: 5, 6 | 160: 35 | 209: 7 | 235: 5 | 251: 7 | 311: 39 | 316: 20 | 360: 32 | 394: 5 | 446: 27 | 449: 6 *bis* |
alterutro, 332: 10 |
altiore. 109: 16 | 227: 18 |
altiores. 186: 22 |
altis. 365: 8 |
altiſſima. 145: 4 | 258: 8 | 354: 19 |
altiſſimas. 52: 16, 31 |
altiſſimis. 57: 1 | 324: 13 | 326: 3 | 348: 24 | 360: 34 |
altiſſimo. 6: 4, 5 | 53: 1 | 157: 17 | 189: 26 |
altiſſimos. 334: 7 | 335: 7 |
altiſſimus. 9: 5 |
altitudine. 28: 7 | 172: 7 | 186: 20 | 247: 9 | 346: 3 | 356: 1 | 408: 8 |
altitudinem. 11: 3 | 43: 3 | 46: 3 | 54: 6 | 62: 6 | 78: 7, 10 | 82: 20 | 105: 26 | 145: 5 | 151: 10 | 171: 5 | 172: 24 | 186: 13, 17 | 197: 27 | 246: 17 | 258: 11 | 262: 1 | 263: 29 | 314: 22 *bis* | 318: 5 | 434: 12 | 436: 7 | 466: 9 |
altitudinis. 53: 21 | 171: 2 | 186: 15 | 348: 23 | 366: 4 |
altitudo. 11: 10 | 48: 15 | 62: 19 | 152: 1 | 163: 33 | 259: 5 | 262: 2 | 399: 26 |
alto. 61: 10 | 82: 5 | 271: 4 |
altum. 53: 31 | 152: 10 | 390: 12 | 409: 29 |
aluerint. 256: 5 |
aluerunt. 72: 29 |
aluiſſet. 156: 15 |
alunt. 93: 12 |
alutæ. 61: 28 |
Amagetobriæ. 24: 19 |
Amantia. 309: 7 |
Amantiam. 294: 11 |
Amanum. 304: 1 |
amator. 184: 6 |
ambactos. 124: 4 |
Ambarri. 12: 26 |
Ambarros. 14: 24 |
ambas. 262: 12 |
Ambialites. 60: 15 |
Ambianis. 173: 25 |
Ambianorum. 47: 4 |
Ambianos. 41: 30 | 185: 15 |
Ambibari. 174: 2 |
ambiendo. 394: 27 |
Ambiorige. 99: 25 | 102: 11 | 103: 27, 34 | 135: 12 |
Ambiorigem. 100: 10 | 101: 19 | 103: 22, 31 | 105: 10 | 114: 10 | 115. 10, 26 | 134: 20 | 135: 14 | 136: 12 | 140: 13 |
Ambiorigi. 115: 14 | 133: 20 | 140: 4 |
Ambiorigis. 99: 6 | 115: 7 | 134: 12 | 140: 3 | 192: 7, 12 |
Ambiorix. 10: 11 | 100: 35 | 103: 3 | 104: 9 | 105: 8 | 117: 7 | 135: 4 | 192: 10 |
ambitione. 379: 9 |
ambitus. 284: 7 |
Ambivaretis. 173: 19 |
Ambivaretos. 180: 1 |
Ambivaritos. 74: 8 |
ambo 107: 1 | 293: 1 | 295: 25 | 303: 18 | 344: 23 |
ambos. 241: 29 |
Ambraciam. 307: 6 |
ambulatorias. 348: 25 |
amentia. 29: 15 |
amentum. 108: 9 |
amicas. 267: 16 |
amici. 203: 7 | 208: 11 | 243: 18 | 340: 11 | 358: 20 | 378: 28 | 381: 11 |
amicis. 146: 1 | 338: 22 | 340: 14 | 344: 24 | 357: 29 | 382: 8 |
amiciſſime. 266: 22 | 275: 7 |
amiciſſimi. 277: 30 |
amiciſſimo. 102: 11 | 384: 32 |
amiciſſimos. 379: 25 | 401: 28 |
amiciſſimum. 31: 28 |
amiciſſimus. 109: 2 |
amicitia. 24: 2 | 33: 23 | 46: 22 | 78: 1 | 89: 2 | 155: 24 | 159: 8 | 164: 32 | 192: 20 | 200: 31 | 210: 1 | 246: 25 | 291: 7 | 316. 37 | 317: 6 | 325: 9 | 340: 4 | 359: 19 | 363: 7 | 365: 18 |
amicitiæ. 18: 3 | 28: 18 | 66: 8, 11 | 105: 7 | 114: 1 | 174: 10 | 315: 11 | 381: 9 | 461: 13 | 462: 3, 6 |
amicitiam. 6: 16 | 26: 19 | 29: 12 | 32: 16, 19 | 33: 7, 10, 18 | 73: 31 | 77: 28 | 79: 5 | 90: 19 | 111: 24 | 115: 14 | 119: 4 | 168: 11 | 183: 28 | 206: 8 | 224: 38 | 242: 2 | 243: 15 | 246: 12, 15 | 337: 34 | 360: 3 | 402: 27 |
amicitias. 317: 11 |
amico. 33: 25 | 344: 16 |
amicorum. 207: 14 | 364: 2 | 365: 15 | 411: 6 |
amicos. 26: 21 | 32: 17 | 33: 17 | 73: 27 | 183: 26: 340: 2 | 345: 14 |
amicum. 354: 30 | 379: 26 |
amicus. 7: 3 | 11: 17 | 26: 11 | 32: 9 | 75: 26 | 155: 31 | 212: 7 | 365: 13 | 465: 4 |
amiſerant. 251: 6 | 352: 14 |
amiſerat. 114: 4 |
amiſerint. 257: 2 |
amiſerit. 257: 1 |
amiſerunt. 95: 9 | 314: 12 |
amiſiſſe. 23: 28 |
amiſiſſent. 160: 35 |
amiſit. 336: 25 |
amiſſa. 190: 15 | 198: 14 | 184: 21 | 200: 18 | 292: 20. 365: 20 |
amiſſa eſt. 366: 27 |
amiſſa ſunt. 265: 29 | 328: 20 |
amiſſæ. 148: 16 |
amiſſæ eſſent. 352: 11 |
amiſſam. 214: 9 | 382: 3 |
amiſſarum. 190: 28 | 337: 27 |

280 : 6 | 413 : 23 | 415 : 30 |
amiſſis. 22 : 9 | 63 : 18 | 65 : 7 | 84 : 5, 26 | 92 : 16 | 147 : 17 | 148 : 6 | 163 : 19 | 188 : 1 | 231 : 15 | 243 : 4 | 308 : 5 | 309 : 12 | 311 : 35 | 320 : 3 | 325 : 8 | 368 : 9 | 374 : 9 | 417 : 16 | 424 : 15 | 444 : 14 | 451 : 17 |
amiſſo. 51 : 6 | 187 : 20 | 362 : 28 |
amiſſae. 467 : 22 |
amittendam eſſe. 64 : 25 |
amitterent. 139 : 20 |
amitteret. 250 : 28 | 404 : 32 | 421 : 28 |
amitteretur. 338 : 9 |
amne. 484 : 13 |
amore. 18 : 1 | 202 : 4 | 370 : 23 | 375 : 27 |
amorem. 363 : 5 | 371 : 3 |
Amphilochis. 315 : 3 |
Amphipoli. 338 : 28, 33 |
Ampium. 341 : 3 |
ampla. 72 : 7 |
amplexus. 310 : 30 |
ampliato. 452 : 25 |
amplificata. 119 : 6 |
amplificaturum. 46 : 29 |
ampliorem. 374 : 25 |
ampliores. 109 : 9 | 353 : 1 |
amplioribus. 96 : 17 | 428 : 34 |
amplis. 395 : 27 |
ampliſſima. 32 : 9 | 59 : 8 | 158 : 5 |
ampliſſimè. 314 : 19 |
ampliſſimi. 260 : 20 |
ampliſſimis. 134 : 1 | 211 : 4 |
ampliſſimo. 75 : 25 |
ampliſſimos. 316 : 33 |
ampliſſimus. 134 : 4 |
amplitudine. 404 : 5 |
amplitudinem. 72 : 21 | 164 : 21 |
amplitudo. 133 : 26 |
amplius. 25 : 20 | 19 : 6 | 26 : 14 | 28 : 6 | 31 : 10 | 32 : 22 | 44 : 5 | 47 : 14 | 52 : 32 | 58 : 1, 8, 23 | 75 : 1, 17 | 86 : 13 | 91 : 16 | 100 : 32 | 111 : 19 | 117 : 17 | 134 : 14 | 139 : 34 | 148 : 32 | 173 : 1 | 184 : 5 | 187 : 1 | 189 : 13, 24 | 193 : 28, 38 | 194 : 5 | 195 : 28 | 222 : 21 | 241 : 15, 16 | 254 : 29 | 271 : 17 | 292 : 17 | 301 : 3 | 314 : 10 | 336 : 23 | 337 : 3 | 352 : 14 | 366 : 28 | 368 : 9 | 383 : 4 | 386 : 1 | 392 : 8 | 393 : 23 | 396 : 8 | 403 : 16 | 405 : 25, 30 | 410 : 20 | 417 : 9, 11 | 422 : 1 | 425 : 28 | 426 : 20 | 439 : 22 | 442 : 22 | 447 : 26 |
an. 30 : 19 | 35 : 7 | 39 : 6 | 76 : 26 *bis* | 135 : 5 | 144 : 20 | 148 : 17 | 158 : 33 | 175 : 10 | 188 : 4 | 227 : 33 | 274 : 27 | 275 : 16, 19, 23 | 276 : 2, 9 *ter* | 329 : 26 | 338 : 31 | 374 : 12 | 453 : 15 |
Ana. 236 : 8 |
Anam. 236 : 7 |
Anartium. 132 : 18 |
Ancalites. 97 : 13 |
anchoræ. 61 : 27 | 92 : 11 |
anchoram. 338 : 32 | 357 : 4 |
anchorariis. 262 : 16 |
anchoras. 84 : 2 | 91 : 22 | 351 : 31 |
anchoris. 81 : 25, 31 | 83 : 30 | 84 : 4 | 227 : 20 | 232 : 1 | 270 : 10 | 272 : 17 | 302 : 18 | 414 : 32 | 452 : 4 |
ancipitem. 322 : 6 |
ancipiti. 20 : 15 | 174 : 19 | 318 : 10 |
Anco. 467 : 23 |
Anconem. 218 : 14 |
Andes. 55 : 11 | 143 : 35 |
Andibus. 59 : 3 |
Andium. 192 : 23 |
Androſthenes. 325 : 24 |
anfractus. 161 : 22 |
angiportis. 348 : 22 |
angulis. 227 : 20 |
angulo. 319 : 27 |
angulum. 408 : 30 | 414 : 10 |
angulus. 93 : 14 | 94 : 7 |
anguſta. 248 : 16 | 310 : 26 | 409 : 6 |
anguſte. 285 : 10 | 296 : 2 |
anguſtiæ. 34 : 27 | 312 : 31 | 346 : 16 | 356 : 32 | 422 : 1 |
anguſtias. 11 : 13 | 22 : 10 | 29 : 3 | 30 : 8 | 240 : 34 | 249 : 2, 5, 37 | 312 : 25 | 346 : 10 | 354 : 16 | 355 : 18 | 365 : 14 | 435 : 7 |
anguſtiis. 64 : 11 | 109 : 5 | 222 : 20 | 242 : 1 | 243 : 24 | 248 : 18, 27 | 253 : 7 | 266 : 32 | 295 : 18, 24 | 308 : 7 | 309 : 24 | 312 : 9, 26 | 320 : 35 | 321 : 30 | 312 : 9 | 337 : 13 |
anguſtior. 283 : 3 |
anguſtiora. 84 : 13 |
anguſtiore. 172 : 25 |
anguſtioribus. 171 : 25 |
anguſtis. 81 : 23 | 195 : 20 |
anguſtiſſimam. 348 : 4 |
anguſtiſſime. 227 : 16 | 311 : 5 |
anguſtiſſimum. 366 : 13 |
anguſtius. 98 : 14, 18 | 245 : 27 |
anguſto. 51 : 21 | 135 : 1 | 154 : 8 | 272 : 3 | 309 : 19 | 320 : 28 | 346 : 6 | 353 : 14 | 369 : 24 |
anguſtos. 6 : 10 | 316 : 17 |
anguſtum. 9 : 3 | 148 : 34 | 160 : 33 | 242 : 24 | 360 : 34 |
anguſtus. 365 : 10 |
anima. 426 : 1 |
animadverſa. 103 : 3 | 108 : 23 | 170 : 9 | 253 : 36 | 255 : 8 | 261 : 11 | 277 : 25 | 280 : 10 | 317 : 30 | 336 : 5, 9 | 388 : 11 | 392 : 22 |
animadverſionis. 317 : 3 |
animadverſis. 331 : 11 | 342 : 17 |
animadverſo. 254 : 8 | 310 : 30 |
animadverſum eſſet. 320 : 20 | 438 : 29 | 442 : 28 | 446 : 31 | 451 : 13 |
animadverſum eſt. 133 : 14 | 152 : 13 | 261 : 22 | 318 : 24 | 319 : 17 | 328 : 27 |
animadvertebant. 152 : 26 | 309 : 10 |
animadvertebantur. 163 : 4 |
animadvertebat. 196 : 21 | 397 : 23 | 399 : 20 | 436 : 17 |
animadvertebatur. 451 : 10 | 453 : 15 |
animadvertere. 17 : 17 | 189 : 5 | 253 : 34 | 370 : 22 | 403 : 30 |
animadverterent. 189 : 10 | 195 : 3 | 358 : 24 | 449 : 14 |
animadverterentur. 161 : 15 |
animadverteret. 17 : 16 | 37 : 14 | 187 : 2 | 188 : 19 | 194 : 30 | 197 : 4 | 198 : 21 | 364 : 19 | 365 : 15 | 369 : 17 | 379 : 6 | 391 : 26 | 421 : 20 | 435 : 4 | 443 : 15 | 450 : 6 |
animadverterunt. 63 : 7 | 249 : 33 | 403 : 12, 36 |
animadverti. 265 : 18 | 422 : 20 | 434 : 4 |
animadvertiſſent. 187 : 17 | 313 : 5 | 333 : 16 |

animadvertiſſet. 29 : 8 | 38 : 5 | 76 : 4 | 83 : 4 | 165 : 29 | 311 : 26 | 319 : 13 | 383 : 6 | 395 : 9 | 398 : 2 | 401 : 5 | 403 : 17 | 404 . 22 | 408 : 11 | 443 : 4 |

animadvertit. 19 : 14 | 25 : 3 | 67 : 2 | 82 : 13 | 85 : 3 | 96 : 9 | 160 : 28 | 165 : 33 | 272 : 4 | 309 : 17 | 330 : 6 | 334 : 3, 21 | 357 : 8 | 369 : 11 | 403 : 24 | 404 : 1, 16 | 407 : 26 | 416 : 17, 26 | 419 : 15, 18 | 421 : 3 | 422 : 16, 27 | 423 : 19 | 424 : 22 | 427 : 23, 26 | 440 : 4 |

animalia. 127 : 5 | 129 : 4 |

animas. 123 : 3 |

animi. 17 : 26 | 18 : 4 | 40 : 13 | 52 : 17 | 90 : 2 | 93 : 12 | 106 : 1 | 131 : 6 | 136 : 33 | 150 : 10 | 157 : 26 | 158 : 34 | 163 : 12 | 164 : 1 | 166 : 25 | 174 : 31 | 175 : 6, 9, 12 | 176 . 9, 15 | 187 : 24 | 193 : 20 | 203 : 14 | 224 : 19 | 233 : 2 | 260 : 12 | 274 : 14, 32 | 278 . 16 | 298 : 3, 19, 20 | 302 : 24 | 317 : 9 | 333 : 11 | 354 : 1, 3 | 361 : 40 | 362 : 5, 18 | 374 : 12 | 392 : 7 | 395 : 11, 20 | 399 : 23 | 405 . 33 |

animis. 66, 5 | 73 : 18 | 90 : 25 | 190 : 12 | 221 : 3 | 245 : 6 | 246 : 15 | 351 : 4 | 369 : 16 | 392 : 20 | 423 : 4 |

animo. 9 : 11 | 10 : 6, 11 | 11 : 23 | 49 : 20 | 51 : 16 | 67 : 14 | 89 : 27 | 105 : 13 | 108 : 24 | 110 : 10 | 115 : 7, 11 | 116 : 7 | 146 : 7 | 149 : 25, 32 | 154 : 4, 20 | 155 : 12, 13 : 19, 21 | 161 : 33 | 164 : 3 | 168 : 22 | 169 : 27 | 174 : 11 | 189 : 27 | 198 : 4 | 199 : 25 | 206 : 9 | 212 : 2 | 217 : 3 | 223 : 19 | 224 : 29, 31 | 245 : 19 | 252 : 8 | 255 : 20 | 259 : 24 | 260 : 7, 25 | 265 : 12 | 276 : 16 | 280 : 12, 14 | 290 | 4 | 295 : 23 | 309 : 27 | 329 : 5, 11, 18 | 330 : 3 | 334 : 31 | 336 : 2 | 346 : 28 | 354 : 26, 29, 32 | 357 : 5 | 366 : 25 | 373 : 17 | 386 : 10 | 400 : 24 | 404 : 17 : 405 : 32 | 407 . 19 | 409 : 4, 14 | 419 : 21 | 425 : 15 | 426 : 4 | 445 : 5 |

animos. 4 : 4 | 25 : 14 | 28 : 13 | 47 : 9 | 139 : 27 | 164 : 9 | 176 : 22 | 186 : 1 | 196 : 18 | 238 : 4, 5 | 250 : 20 | 273 : 6 | 276 : 35 | 323 : 9 | 346 : 25 | 362 : 21 | 375 : 19 | 418 : 10 | 422 : 24 |

animum. 17 : 20 | 178 : 6 | 328 : 3 | 351 : 2 | 354 : 4 18 | 361 : 36 | 368 : 20 | 390 : 12 | 394 : 19 | 407 : 22 | 425 : 27 |

animus. 49 : 24 | 64 : 36 | 138 : 23 | 171 : 14 | 248 : 3 | 277 : 3 | 318 : 13 | 378 : 6 |

anni. 39 : 12 | 59 : 27 | 68 : 11 | 80 : 1 | 81 : 5 | 98 : 13 | 121 : 6 | 136 : 3 | 140 : 9 | 145 : 4, 8 | 147 : 28 | 155 : 35 | 184 : 22 | 185 : 26 | 201 : 13 | 230 : 10 | 242 . 6 | 304 : 4 | 305 : 20 | 337 : 14 | 349 : 7 | 367 : 29 | 396 : 7 |

annis. 24 : 15 | 98 : 19 | 106 : 16 | 169 : 9 | 174 : 6 | 213 : 3 | 214 : 7 | 215 : 5 | 231 : 18 | 243 : 27 | 316 : 30 | 349 : 2 | 352 : 22 | 373 : 26 | 384 : 34 | 405 : 25 | 429 : 11 |

anno. 71 : 5, 8 | 86 : 39 | 98 : 9, 18 | 103 : 17 | 131 : 1 | 156 : 8 | 191 : 4, 15 | 203 : 9 | 312 : 11 | 332 : 13 | 339 : 9 | 394 : 20 |

annona. 243 : 8, 10 | 396 : 5 |

annonæ. 401 : 21 | 407 : 1 |

annorum. 105 : 20 | 127 : 12 | 200 : 24 | 329 : 28 | 397 : 37 |

annos. 7 : 3 | 16 : 23 | 23 : 22 | 27 : 15 | 53 : 7 | 66 : 23 | 71 : 1 | 72 : 14 | 98 : 2 | 122 : 5 | 130 : 13 | 149 : 6 | 256 : 5, 12 | 310 : 1 | 327 : 1 | 364 : 11 | 384 : 30 | 429 : 13 |

annotinis. 91 : 15 |

annuas. 299 : 3 |

annuis. 405 : 33 |

annua. 70 : 1 | 200 : 26 | 283 : 2 |

annuum. 6 : 18 | 99 : 17 | 130 : 7 | 156 : 4 | 285 : 17 |

annuus. 16 : 2, 12 |

anferem. 93 : 11 |

ante, *præpoſ.* 33 : 14 | 37 : 1 | 54 : 5, 10 | 55 : 14 | 74 : 7 | 75 : 10 | 92 . 23 | 109 . 21 | 110 : 15 | 114 : 2 | 116 : 16 | 124 : 1 | 138 : 13 | 143 : 1, 39 | 146 : 18, 22 | 152 : 13 | 153 : 3 | 155 : 27 | 157 : 4 | 160 : 1 | 170 : 14 : 26 | 172 : 23 | 173 : 6 | 176 : 9 | 184 : 1 | 186 . 3 | 190 : 4 | 203 : 11 | 207 : 15 | 213 : 4 | 218 : 8 | 242 : 8 | 244 : 13 | 248 : 11 | 250 . 6 | 260 : 17 | 272 : 2 | 277 : 1 | 280 : 29 | 284 : 2 | 307 : 17 | 317 : 23 | 323 : 13 | 326 : 3 | 337 : 16 | 338 : 22 | 341 : 9 | 387 : 4, 7, 8 | 391 : 2 | 392 : 11 | 398 : 26 | 399 : 6 | 402 : 1 | 404 : 18 | 405 : 12 | 406 : 1 | 407 : 19 | 409 : 7 | 411 : 3, 27 | 412 : 6, 8, 16 | 413 : 14 | 417 : 18 | 422 : 20 | 424 : 16, 18 | 425 : 10 | 427 : 20 | 429 : 20 | 441 : 9 |

ante, *adverb.* 7 : 4 | 15 : 23 | 17 : 8 | 18 : 19 | 23 : 14 | 24 : 2, 14 | 25 : 26 | 36 : 14 | 46 : 8 | 50 : 1 | 54 : 10, 17 | 65 : 2, 5 | 74 : 5 | 75 : 19 | 85 : 33 | 89 : 27 | 91 : 27 | 92 : 23 | 100 : 10 | 102 : 19 | 117 : 13 | 139 : 19 | 141 . 8 | 143 : 12 | 145 : 21 | 150 : 20, 21 | 159 : 16 | 162 : 24 | 164 : 4 | 166 : 2, 15 | 168 : 19 | 185 : 19 | 193 : 13, 35 | 201 : 7 | 207 : 4 | 210 : 13 | 214 : 10 | 231 : 18 | 232 : 21 | 234 : 6 | 256 : 3 | 260 : 1, 25 | 270 : 6 | 272 : 8 | 273 : 29 | 278 : 19 | 304 : 6 | 317 : 32 | 319 : 2 | 321 : 8 | 323 : 1 | 325 : 21 | 329 : 1 | 339 : 5 | 340 : 1 | 341 : 9 | 350 : 4 | 384 : 34 | 395 : 34 | 399 : 14 | 400 : 10 | 401 : 9 : 404 : 17 | 407 : 2 | 408 : 9 . 18 | 409 : 6 | 411 : 9 | 416 : 33 | 419 : 8 | 420 : 20 | 424 : 28 | 427 : 29 | 429 : 1 | 432 : 6, 13 | 434 : 2 | 450 : 4, 29 |

antea. 16 : 7 | 31 : 15, 18 | 85 : 39 | 89 : 36 | 117 : 9 | 132 : 2 | 147 : 25 | 166 : 17 | 174 : 6 | 219 : 20 | 293 : 5 | 303 : 5 | 337 : 9 | 338 : 12 | 349 . 2 | 397 : 12 | 405 : 28 | 407 : 21 | 409 : 2 | 414 : 2 | 416 : 3 | 427 : 13 | 437 : 13 | 441 : 7 | 445 : 25 | 448 : 15 |

Antebrotium. 40 : 27 |

antecedebant. 44 : 7 |

antecedebat. 259 : 2 | 344 : 9 | 446 : 8 |

antecedens. 325 : 17 |

antecedere. 257 : 9 | 260 : 28 |

386: 15 | 391: 3 | 447: 32 |
antecederet. 261: 8 | 326: 6 | 327: 7 |
antecedit. 271: 13 | 306: 20 |
antecedunt. 59: 10 | 133: 10 |
anteceſſerant. 73: 13 | 118: 15 | 253. 18, 19 |
anteceſſerat. 147: 8 | 323: 23 |
anteceſſiſſe. 164: 23 |
anteceſſiſſent. 75: 4 |
anteceſſit. 157: 15 |
anteceſſores. 390: 27 |
antecurſores. 307: 13 |
antecurſoribus. 107: 23 |
anteferendus. 107: 4 |
anteferrentur. 342: 13 |
anteferretur. 106: 16 |
anteibat. 366: 7 |
anteire. 233: 3 |
antemiſit. 242: 36 |
antennæ 62, 25 |
antennas. 62: 24 | 369: 12 |
antennis. 63: 5 | 369: 10 |
anteponendas: 81: 6 |
antequam. 293: 13 |
anteriorem. 318: 18 |
anteſignanis. 24: 19 | 328: 11 |
anteſignanos. 234: 26 | 243: 3 | 323: 25 |
antevertendum. 144: 22 |
Antiochenſium. 339: 4 |
Antiochiæ. 341: 10 |
Antiochiam. 339: 7 |
Antiocho. 288: 8 |
antiqua. 420: 12 |
antiquas. 315: 2 |
antiquiſſime. 156: 6 |
antiquiſſimum. 34: 6 |
antiquitus. 41: 12 | 48: 1 | 114: 31 | 118: 5, 11 | 156: 3 | 234: 13 | 258: 12 | 270: 3 | 305: 21 | 333: 13 |
antiquius. 365: 4 |
antiquum. 17: 4 |
Antiſtii. 444: 3 |
Antiſtium. 113: 2 | 189: 1 | 443: 35 |
Antiſtius. 177: 22 |
Antonianæ. 300: 30 |
Antonianos. 287: 5 |
Antonii. 201: 5, 8 | 305: 28 | 320: 11 |
Antonio. 199: 17, 35 | 201: 12 | 223: 6 | 300: 33 | 301: 14 | 303: 10 | 309: 8 |
Antonium. 183: 8 | 191: 33 | 196. 15 | 200: 18 | 218: 32 | 223: 4, 7 | 303: 5, 25, 28 | 311: 28 | 331: 9 |
Antonius. 177: 5 | 199: 29, 36 | 200: 22 | 208: 2 | 223: 8 | 300: 21 | 303: 7 | 319: 7 | 440: 2 |
anxium. 417: 26 |
apertendum. 319: 24 |
aperire. 224: 15 |
aperirentur. 426: 10 |
aperta. 48: 25 | 71: 15
apertæ. 351: 32 | 353: 2 |
apertas. 352: 29 |
aperte. 130: 2 | 166: 15 |
apertioribus. 328: 13 |
apertis. 31: 11 |
apertiſſimis. 68: 6 |
apertiſſimo. 60: 11 |
aperto. 20: 12 | 48: 14 | 50: 18 | 59: 11 | 61: 10 | 82: 1 | 83: 4 | 91: 21 | 103: 9 | 149: 19 | 163: 2 | 177: 12 | 220: 1 | 240: 16 | 250: 17 | 329. 14 | 334: 3 | 336: 27 | 366: 20 |
apertos. 151: 12 | 152: 25 | 418: 23 |
apertum. 82: 15 | 217: 12 |
apertus. 48: 12 |
aperuerunt. 223: 5 | 326: 9 | 439: 8 |
aperuit. 294: 3 |
Apollinem. 126: 6 | 127:
Apollonia. 324: 39 |
Apolloniæ. 289: 5 | 324: 31 |
Apolloniam. 293: 17, 18 | 294: 5 | 301: 17 | 303: 16 | 323: 12 | 324: 19, 27 |
Apolloniates. 294: 10: 14 |
Apolloniatibus. 294: 7 |
Apolloniatium. 294: 26 | 301: 11 |
Aponianam. 386: 16 |
apparabant. 153: 15 |
apparanda. 350: 11 |
apparare. 148: 34 | 261: 22 |
apparatum. 309: 22 | 310: 24 |
apparatus. 258: 12 | 265: 31 | 348: 28 |
appareret. 299: 15 |
apparitores. 402: 24 |
apparuit. 387: 4 |
appellabant. 137: 30 | 173: 6 | 424: 5 |
appellabantur. 268: 12 |
appellabat. 286. 8 |
appellabatur. 13: 10 | 84: 28 | 268: 26 | 306: 3, 8 | 330: 7 |
appallandi. 298: 17 |
appellandis. 102: 24 |
appellando. 200: 35 | 394: 27 |
appellandorum. 209: 6 |
appellans. 277: 9 | 312: 1: 422: 23 |
appellant. 16: 1 | 66: 7 | 132: 7 | 134: 28 | 341: 14 |
appellantur. 3: 1 | 42: 3 | 93: 4 | 110: 30 | 133: 8, 19 | 178: 29 | 194: 19 |
appellare. 159: 22 | 391: 38 |
appellarentur. 273: 20 |
appellaret. 149: 4 | 201: 5 |
appellarunt. 376: 13 |
appellaſſet. 298: 13 |
appellat. 110: 6 | 160: 21 | 252: 17 |
appellationis. 273: 15 |
appellatis. 51: 14 |
appellator. 25: 20 | 53: 18 |
appellatur. 21: 17 | 56: 11 | 74: 11 | 92: 27 | 93: 19 | 117: 31 | 143: 13 | 270: 21 | 272: 1, 20 | 290: 8 | 302: 5 | 309: 31 | 312: 17 | 351: 16 | 373: 11 | 436: 15 |
appellatus. 76: 1 | 103: 24 | 164: 12 | 277: 11 | 340: 18 | 380: 15 |
appellatus erat. 7: 3 | 155: 31 |
appellatus eſſet. 26: 11 | 32: 8 | 371: 1 |
appellatus eſt. 321: 21 | 441: 10 |
appellaverat. 304: 2 |
appellaviſtis. 276: 11 |
appellavit. 424: 20 |
appellebat. 228: 9 |
appelli. 167: 3 | 422: 13 |
appellit. 270: 21 |
appello. 405: 21 |
appelluntur. 93: 15 |
appetebat. 137: 3 | 143: 5 |
appeteret. 177: 12 | 366 10 |
appetierit. 33: 10 |
appetiſſe. 29: 12 | 232: 5 |
appetiſſent. 32: 16 |
appetiti. 277: 12 |
Appio. 87: 1 |
applicant. 133: 13 | 450: 26 |
applicatis. 338: 11 |
applicaverunt. 355: 23 |
apportari. 87: 11 |
apprehendit. 346: 12 | 440: 3 |
approbant. 150: 32 |
approperare. 413: 33 |
appropinquabant. 319: 6 |
appropinquabat. 48: 18 | 292: 9 | 320: 24 | 325:

31 |
appropinquant. 179 : 8 |
appropinquantes. 434 : 23 |
appropinquantibus. 434 : 4 |
appropinquare. 25 : 30 | 45 : 13 | 53 : 18 | 116 : 9 | 151 : 13 | 175 : 14 | 177 : 30 | 192 : 25 | 243 : 3 | 278 : 13 | 294 : 15 | 321 : 9 | 360 : 8 | 394 : 13 |
appropinquarent. 83 : 26 | 106 : 14 | 138 : 3 | 177 : 16 | 333 : 19 |
appropinquaret. 261 : 19 | 395 : 30 |
appropinquarunt. 82 : 27 | 162 : 7 |
apppopinquaſſent. 149 : 12 | 300 : 28 | 301 : 19 | 433 : 18 | 436 : 22 | 446 : 24, 29 |
appropinquaſſet. 330 : 5 | 436 : 26 |
appropinquat. 189 : 23 |
appropinquatum eſſet. 253 : 22 |
appropinquavit. 74 : 15 | 432 : 26 |
appulerat. 412 : 29 |
appulſa. 271 : 4 |
appulſas. 280 : 15 |
appulſis. 259 : 12 |
appulſo. 61 : 15 |
Aprilis. 419 : 12 |
Apriles. 421 : 21 | 451 : 21 |
Aprilis. 9 : 14 | 10 : 15 |
Apſo. 303 : 21 |
Apſum. 294 : 25 | 295 : 3 |
Apſus. 297 : 19 |
apta. 231 : 10 |
aptæ. 345 : 28 |
aptantur. 347 : 6 |
aptiora. 62 : 4 |
aptiſſima. 278 : 6 |
aptiſſimum. 151 : 3 | 284 : 6 | 350 : 18 |
aptos. 95 : 20 |
apud. 5 : 7 | 11 : 16 | 16 : 8, 22, 27 | 17 : 25 | 18 : 3, 6 | 24 : 28 | 25 : 21 | 30 : 19 | 35 : 6 | 36 : 25 | 41 : 23 | 44 : 1 | 46 : 28 | 60 : 6 | 66 : 1 | 71 : 7, 20 | 74 : 2 | 76 . 10 | 77 : 14, 32 | 79 : 8 | 92 : 19 | 100 : 11, 15 | 108 : 5 | 110 : 36 | 111 : 6 | 117 : 26 | 119 : 7 | 120 : 3, 8 | 127 : 8 | 138 : 17 | 151 : 5 | 158 : 11 | 164 : 30 | 165 : 22 | 168 : 4 | 175 : 2 | 194 : 25, 27 | 202 : 10 *bis* | 214 : 2 | 225 : 17, 23 | 252 : 31 | 268 : 13 | 273 : 16, 17, 29 | 288 : 4 | 289 : 12 | 292 : 35 | 300 : 4 | 307 : 6 | 310 : 20 | 311 : 17 | 315 : 19 | 316 : 29, 36, 37 | 317, 21 | 322 : 19 | 326 : 16, 19 | 327 : 12 | 329 : 3 | 332 : 13 | 336 : 18 | 340 : 10, 19 | 343 : 6 | 344 : 13, 15, 24 | 345 : 1 | 346 : 24. 26 | 349 : 4 | 350 : 36 | 375 : 27 | 398 : 11 | 402 : 13 | 403 : 2 | 405 : 24 | 406 : 7 | 409 : 27 | 438 : 25 | 439 : 2, 23 | 453 : 9 | 464 : 14 |
Apulia. 220 : 5 | 285 : 15 |
Apuliam. 222, 17 | 226 : 1 |
aqua. 94 : 4 | 96 : 11, 14 | 140 : 25 || 162 : 27 | 165 : 18 | 172 : 8 | 197 : 6, 15 | 227 : 18 | 250 : 25 | 254 : 5, 12 | 255 : 19 | 263 : 27 | 296 : 21 | 336 : 3 | 337 : 13 : 348 : 9 | 349 : 15, 22, 23 | 350 : 4 | 377 : 12 | 396 : 12 | 407 : 6 | 450 : 26 | 452 : 12 |
aquabantur. 253 : 3 |
aquæ. 78 : 19 | 157 : 29 | 241 : 20, 23 | 247 : 9 | 255 : 11 | 278 : 6 | 312 : 28 | 313 : 1 | 349 : 26 | 350 : 6, 21 | 351 : 4, 12 | 417 : 1 | 421 : 19 |
aquam. 82 : 8 | 109 : 8 | 251 : 10 | 254 : 14 | 294 : 6 | 295 : 19 | 312 : 32 | 337 : 15 | 350 : 20, 24 | 389 : 6 | 420 : 10 |
aquandi. 254 : 13 | 295 : 16 | 351 : 17 | 396 : 4 |
aquantur. 450 : 26 |
aquarentur. 319 : 29 |
aquari. 251 : 11 | 300 : 33 | 336 : 12 | 404 : 12 |
aquarum. 421 : 20 |
aquas. 241 : 28 | 484 : 12 |
aquatione. 409 : 5 |
aquationem. 436 : 4 |
aquationis. 75 : 11 |
aquatores. 251 : 8 | 441 : 25 |
aquatum. 197 : 16 | 389 : 7 |
aquila. 319 : 4 | 414 : 9 |
aquilæ. 337 : 6 | 415 : 33 | 447 : 30 |
aquilam. 82 : 20, 22, 24 | 104 : 4 | 414 : 8, 22 |
Aquilaria. 370 : 21 |
aquilas. 435 : 24 |
Aquileiam. 12 : 2 |
Aquilifer. 104 : 3 | 318 : 33 |
aquilis. 446 : 25 |
Aquinio. 426 : 23 |
Aquinium. 411 : 15, 16, 23 |
aquis. 484 : 16 |
Aquitani. 2 . 1 | 66 : 1 |
Aquitania. 5 : 5 | 68 : 6 | 155 : 52 |
Aquitaniæ. 65 : 17 | 66 : 20 | 68 : 8 | 199 : 14 |
Aquitaniam. 61 : 1 | 65 : 2 | 199 : 10 |
Aquitanis. 3 : 2 | 237 : 13 |
Aquitanus. 75 : 25 |
Aquitius. 443 : 12 |
Arar. 13 : 1 |
Arare. 14 : 3 | 15 : 25 | 184 : 6 |
Ararim. 13 : 6 | 108 : 4 |
aras. 439 : 20 |
aratores. 394 : 21 |
aratoribus. 402 : 12 |
arbitrabantur. 6 : 11 | 62 : 2 | 67 : 11 | 240 : 16 | 277 : 5 | 338 : 22 | 401 : 27 |
arbitrabatur. 17 : 16 | 25 : 22 | 31 : 17 | 74 : 9 | 75 : 9 | 76 : 7 | 78 : 4 | 80 : 2, 23 | 81 : 16 | 84 : 24 | 115 : 2 | 149 : 16 | 191 : 18 | 195 : 30 | 224 : 17 | 234 : 20 | 267 : 16 | 290 : 7 | 300 : 3, 14 | 307 : 5 | 355 : 12 | 400 : 5 |
arbitrantur. 8 : 7 | 72 : 2 | 106 : 30 | 125 : 2 | 126 : 3, 5 | 129 : 4 | 131 : 10 |
arbitrarentur. 52 : 21 | 60 : 21 | 153 : 1 | 274 : 8 | 320 : 19 | 391 : 10 |
arbitraretur. 56 : 6 | 174 : 18 | 366 : 9 |
arbitrari. 42 : 5 | 101 : 12 | 316 : 5 |
arbitrati. 317 : 10 |
arbitrati ſunt. 8 : 10 | 448 : 19 |
arbitratur. 193 : 7 | 209 : 9 |
arbitratus. 68 : 15 | 79 : 22 | 80 : 11 | 81 : 4, 24 | 85 : 21 | 90 : 30 | 114 : 23 | 153 : 25 | 279 : 19, 43 | 404 : 16 |
arbitri. 284 : 1 |
arbitrio. 174 : 3 |
arbitris. 429 : 12 |
arbitrium. 27 : 4 | 118 : 4 | 297 : 8 |
arbitro. 344 : 16 |
arbitror. 275 : 2 | 389 : 6 | 410 : 17 | 412 : 17 |
arbitros. 88 : 7 |
arbitrum. 298 : 14 |
arbores. 133 : 13, 16, 18 |
arboribus. 48 : 4 | 91 : 28 | 265 : 33 | 312 : 24 | 316 : 21, 27 | 361 : 9 | 408 : 11 |
arborum. 78 : 24 | 172 : 18 | 278 : 8 |
arcana. 223 : 20 |

arce. 177 : 33 |
arcem 28 : 9 | 258 : 7 | 268 : 15 | 294 : 6 | 339 : 5 |
arcis. 319 : 27 | 346 : 19 |
arctiores. 149 : 18 |
arctius. 78 : 20 |
ardebant. 136 : 33 |
ardentes. 197 : 34 |
ardentibus. 332 : 11 | 357 : 23 |
ardere. 101 : 17 |
arderent. 323 : 6 |
Arduennæ. 136 : 11 |
Arduennam. 89 : 5 | 103 : 4 , 12 | 135 8 |
arduo. 107 : 13 | 276 : 23 |
arduum. 162 : 5 , 383 : 23 |
arduus. 54 : 15 |
area. 356 : 20 |
Arecomicis. 144 : 24 |
Arecomicorum. 163 : 29 | 235 : 2 |
Arelate. 235 : 15 | 260 : 9 |
argenti. 267 : 15 | 335 : 9 |
argento. 134 : 1 | 444 : 17 |
argentum. 162 : 10 | 439 : 11 | 449 : 4 |
argilla. 105 : 28 |
Arguetius. 436 : 28 |
argumenti. 249 : 6 |
Ariaratem. 384 : 11 , 12 |
aridam 152 : 16 |
arido. 82 : 8 | 83 : 7 |
aridum. 84 : 1 |
aries. 53 : 30 |
ariete. 152 : 5 |
arietes. 347 : 7 |
Arimini. 218 : 12 | 219 : 3 |
Arimino. 218 : 2 , 5 , 12 |
Ariminum. 216 : 1 |
Ariobarzane. 364 : 12 |
Ariobarzanes. 287 : 9 |
Ariobarzani. 180 : 13 |
Ariobarzanis. 363 : 15 | 380 : 11 |
Arioviſti. 25 : 1 , 10 | 27 : 19 , 23 | 31 : 13 | 32 : 5 | 34 : 3 , 10 | 35 : 4 | 38 : 13 | 101 : 16 | 111 : 19 |
Arioviſto. 24 : 27 | 77 : 33 |
Arioviſtum. 24 : 18 | 25 : 12 , 16 | 21 : 31 | 27 : 25 , 26 | 29 : 4 , 11 | 30 : 3 | 118 : 12 |
Arioviſtus. 24 : 10 | 25 : 29 | 26 : 2 | 27 : 2 | 31 : 14 , 21 | 32 : 6 , 23 | 34 : 16 , 19 | 35 : 2 , 5 , 6 , 14 *bis* : 36 : 13 | 36 : 21 , 23 , 24 | 38 : 11 |
Anſtium. 160 : 8 , 14 |
arma. 21 : 15 | 22 : 20 , 23 | 49 : 6 | 52 : 23 | 49 : 6 | 52 : 23 | 64 : 20 | 66 : 4 , 12 | 68 : 22 | 76 : 25 | 77 : 1 | 79 : 15 | 86 : 9 | 100 : 3 | 103 : 32 | 104 : 25 | 138 : 21 | 143 : 6 , 11 | 146 : 13 | 147 : 5 , 7 , 10 | 149 : 20 | 156 : 16 | 160 : 13 | 165 : 18 | 171 : 20 , 26 | 173 : 15 | 178 : 14 | 179 : 23 , 24 | 185 : 14 | 193 : 39 | 198 : 23 | 203 : 3 | 204 : 13 | 210 : 5 | 213 : 7 | 214 : 12 249 : 20 , 34 | 251 : 18 | 265 : 14 , 19 | 267 : 9 | 270 : 13 | 273 : 18 | 294 : 1 , 18 | 299 : 14 , 16 | 304 : 11 | 305 : 6 | 310 : 24 | 336 : 16 | 383 : 25 | 402 : 9 | 406 ; 18 | 410 : 24 | 429 : 3 | 443 : 26 | 447 : 22 |
armamentis. 62 : 26 | 84 : 5 | 235 : 10 |
armamentorum. 245 : 16 |
armandas. 87 : 11 | 235 : 11 |
armandos. 64 : 25 | 155 : 25 |
armare. 394 : 8 |
armari. 85 . 1 | 229 : 21 | 369 : 12 |
armari. 226 : 4 | 252 : 8 |
armata. 41 : 21 , 28 | 341 : 12 |
armatæ. 61 : 21 | 412 : 12 |
armatam. 196 : 5 | 395 : 27 |
armati. 112 : 1 | 303 : 2 | 355 : 16 |
armatis. 52 : 8 | 194 : 32 | 195 : 23 | 235 : 15 | 326 : 8 | 339 : 16 | 387 : 8 | 393 : 5 | 404 : 15 |
armato. 105 : 17 |
armatorum. 57 : 25 | 71 : 3 | 108 : 8 | 118 : 11 | 193 : 38 | 195 : 8 | 361 : 17 |
armatos. 29 : 23 | 395 : 25 | 198 : 11 | 358 : 11 | 390 : 17 | 424 : 17 |
armarum. 103 : 29 | 111 : 27 | 423 : 18 , 20 |
armatura. 362 : 10 | 381 : 13 | 394 : 9 | 402 : 21 | 408 : 14 | 409 : 10 , 20 | 413 : 20 , 22 | 415 : 19 , 24 | 416 : 24 , 29 | 417 : 25 | 418 : 8 | 419 : 19 | 421 : 9 | 422 : 21 | 435 : 29 | 438 : 19 , 20 , 27 | 441 : 22 , 24 | 443 : 8 , 25 | 444 : 10 | 446 : 26 |
armaturæ. 44 : 33 | 50 : 19 | 169 : 9 | 176 : 17 | 189 : 22 | 190 : 5 | 242 : 12 255 : 9 | 276 : 26 , 30 | 308 : 10 | 311 : 15 | 317 : 34 , 39 | 355 : 11 | 386 : 9 | 391 : 8 , 22 | 393 : 18 , 26 | 403 : 21 | 407 : 14 | 409 : 8 | 412 : 27 | 413 : 24 | 416 : 34 | 418 : 1 , 5 | 444 : 16 | 470 : 18 |
armaturam. 413 : 11 | 420 : 32 | 442 : 22 |
armaturas. 412 : 24 |
armatus. 399 : 17 | 405 : 17 | 25 |
armavetant. 259 : 19 | 348 :
armaverat. 393 : 21 |
Armenta. 364 : 3 , 24 , 31 | 365 : 7 |
Armeniæ. 364 : 25 | 380 : 18 |
Armeniam. 363 : 14 | 364 : 17 , 21 , 28 , 30 |
armis. 8 : 5 | 18 : 26 | 21 : 17 | 22 : 7 | 23 : 27 | 27 : 7 , 15 | 28 : 14 | 36 : 11 | 41 : 5 , 10 | 44 : 24 | 46 : 11 , 17 | 47 : 3 | 53 : 25 , 26 | 54 : 2 , 13 | 58 : 26 | 65 : 5 | 66 : 15 | 68 : 14 | 71 : 5 | 73 : 23 , 28 | 77 : 6 | 85 : 6 | 86 : 15 | 89 : 5 | 105 : 9 , 17 | 109 : 28 | 114 : 12 | 121 : 5 | 136 : 19 | 146 : 22 | 150 : 31 | 154 : 7 | 156 : 9 | 159 : 23 | 189 : 27 | 191 : 35 | 199 : 8 | 203 : 4 | 214 : 6 | 217 : 7 , 10 | 214 . 11 | 228 : 20 , 22 | 239 : 8 , 15 , 19 , 23 | 245 : 4 | 292 : 17 | 293 : 8 | 296 : 10 | 297 : 26 | 298 . 7 | 324 : 6 | 328 : 11 | 335 : 3 | 344 : 1 , 20 | 345 : 4 | 351 : 7 | 362 : 19 | 383 : 9 , 14 | 384 : 11 | 395 : 15 | 404 : 28 | 423 : 35 | 424 : 1 | 426 : 16 | 429 : 15 | 436 : 27 | 438 : 32 | 439 : 16 447 : 22 | 448 : 2 |
Armoricæ. 110 : 29 | 173 : 29 | 194 : 18 |
armorum. 54 : 4 , 6 | 62 : 15 | 82 : 6 | 95 : 19 | 103 : 5 | 143 : 18 | 163 : 3 | 199 : 32 | 200 : 31 | 203 : 2 | 207 : 7 | 234 : 15 | 343 : 16 | 426 : 14 |
Arpinaus. 109 : 9 , 35 |
Arretium. 218 : 12 |
arripere. 102 : 34 |
arripiunt. 265 : 19 |
arripuiſſet. 191 : 22 |
arripuit. 453 : 13 |
arrogans. 285 : 6 |
arroganter. 30 : 8 |
arrogantia. 34 : 16 | 256 : 1 | 316 : 38 |
arrogantiæ. 182 : 2 , 16 | 473 : 13 |

arrogantiam. 25 : 30 | 363: 34 |
ars. 354: 33 |
arſerunt. 407 : 9 |
Arſinoe. 349 : 11 |
Arſinoën. 349 : 8 | 363: 1 |
arte. 151 : 20 | 354 : 12, 16 |
articulis. 133 : 13 |
artificia. 418 : 26 |
artificiis. 245 : 13 | 465: 5 |
artificio. 154: 21 | 260, 29 | 391: 17 |
artificiorum. 127 : 2 |
artium. 126: 3 |
Arverni. 144 : 9 | 145 : 12 | 198 : 28 |
Arvernis. 23 : 23 | 144 : 11, 19 | 145: 26 | 158: 4, 29, 32 | 169: 13 | 173: 21 | 174: 26 | 179 : 25, 28, 30 | 199 : 21 |
Arverno. 174: 15 |
Arvernorum. 143 : 2 | 144: 27 | 145: 6 | 168: 28 | 173: 22 |
Arvernos. 23 : 21 | 34 : 4 | 145: 3, 14 | 156 : 34 | 177: 27 |
Arvernus. 143: 5 | 179 : 10 | 199 : 2 |
arundinibus. 407: 4 |
arundinum. 316 : 21 |
Aſculum. 221 : 8 |
Aſcuium. 395: 27 |
Aſia. 286 : 1 | 287 : 2 | 289: 4 | 309: 33 | 342 : 1, 17 | 352: 33, 379. 15 |
Aſiæ. 210: 4 | 286: 4 | 384: 29 |
Aſiam. 314: 9 | 341: 2 | 363: 13 | 366 : 32 | 384 : 25 |
Aſiatica. 309 : 6 |
Aſiaticis. 289 : 8 | 290 : 10 | 342 : 6 |
Aſparagium. 303 : 31 | 309: 13 | 324 : 1 | 323 : 30 |
Aſpavia, 443: 15 |
aſpera. 249 : 1 | 310 : 8 |
aſperi. 245 : 4 | 310 : 13 |
aſperior. 107 : 5 |
aſperitatem. 355 : 17 |
aſperius. 198 : 20 |
aſpernabantur. 365: 4 |
aſpernari. 428: 12 |
aſperum. 271: 16 |
aſportaret. 427 : 25 |
aſportaverat. 384 : 30 |
Aſpenate. 422 : 10 | 436 : 30 |
aſſentire. 425: 26 |
aſſerebant. 295 : 30 |
aſſeres. nom. 258: 14 | 352 : 24 |
aſſervabant. 303 : 1 |
aſſervari. 224: 23 |
aſſervatos. 405 : 10 |
aſſervent. 224: 29 |
aſſidua. 131 : 2 |
aſſidue. 395: 8 |
aſſiduis. 152: 8 | 181: 1 | 452: 8 |
aſſiduo. 159 : 31 |
aſſignabant. 371 : 21 |
aſſignabat. 387: 11 |
aſſiſtere. 128: 4 |
aſſuefaciunt. 71 : 22 |
aſſuefacti. 71 : 11 | 72: 10 | 132 : 13 | 290 : 13 |
aſſueſcere. 133: 25 |
aſſumpſiſſent. 424 : 10 |
aſſumpto. 358: 23 |
Aſtam. 450: 12 |
Aſtenſes. 444: 17 |
aſtricto. 484 : 11 |
at. 32 : 22 | 37 : 17 | 52 : 10 | 75: 15 | 77: 2 | 82 : 1, 19 | 84 : 19 | 86. 20 | 89: 4 | 90: 34 | 92 : 1 | 95 : 9 | 98 : 9 | 101 : 24 | 102: 12, 35 | 110 : 32 | 121 : 4 | 136 : 31 | 139 : 7, 13 | 145 : 14 | 157 : 19 | 162: 2 | 167, 25, 30 | 174 : 20 | 176 : 29 | 177: 5, 13 | 188 : 13 | 190 : 25 | 193: 3, 34 | 194 : 21 | 196 : 4 | 219 : 21 | 242: 15 | 249: 10 | 261 : 17 | 265 : 10 | 273 : 23 | 274 : 29 | 275: 30 | 279: 8, 29 | 280 : 5 | 293: 19 | 294 : 13 | 302 : 27 | 307: 7 | 312 : 4, 35 | 313 : 15 | 321 : 23 | 358 : 12 | 359: 8 | 365: 19 | 366: 19 | 370 : 2 | 382: 9 | 383: 12 | 384 : 12 | 392: 19 | 399 : 17 |
Ategua. 441 : 30 | 442: 19 |
Ateguam. 435: 6, 9, 18, 22 | 436: 12 | 442 : 8 |
Athenis. 286 : 1 |
atque. 4 : 2, 3 | 6 : 4, 10 | 9: 6 | 13: 9 | 14 : 3, 8, 9 19 | 15 : 11 | 16 : 9, 20, 28 | 17 : 5, 9, 26, 30 | 18 . 26 | 19 : 12 | 20: 16 | 21 : 3, 13 | 22: 17 | 23: 27 | 24 : 2, 5, 16, 20 | 25 : 20, 27 | 26: 6, 11, 19 | 28 : 14, 15 | 29: 4, 13, 15 | 30 : 6, 19 | 32 : 17 | 33: 28 | 38: 5, 7 | 40: 12, 14 | 41 : 1 | 42: 14 | 43: 6 | 44: 4, 10, 12, 21, 33 | 45 : 17, 13 | 46 : 11, 14, 22, 29, 30 | 47 : 10, 18, 25 | 48: 5, 30 | 49 : 4, 11, 22 | 52: 12, 26 | 53 : 4, 13, 18 | 54 : 7, 23 | 57 : 31 | 58: 9, 14, 18, 28, 34 | 59: 10, 11, 13 | 60: 11 *bis*, 27 | 61: 14, 19, 23, 28 | 62 : 15 | 63 : 2 *bis*, 26 | 65: 6, 14, 16 | 66 : 4 | 67 : 16, 17, 23, 33 | 69 : 3 | 71 : 5, 9, 13, 20 | 72 : 2, 7, 23, 28 | 73 : 7 | 74 : 8, 18 | 75: 19, 23 | 76 : 4, 5, 7, 17 | 77 : 2, 9, 32 | 78: 15, 18, 19 | 79 : 5, 7, 11, 15, 17 | 80: 6, 18 | 81: 14, 21, 28 | 82 : 11, 15, 22, 24, 29 | 83 : 7, 8, 9, 11, 15 | 84 : 24 | 85 : 2, 7, 9, 12, 27 | 86: 6, 12 | 87: 6 | 88: 9, 14 *bis* | 89 : 1, 12, 30, 31 | 90 : 18, 27 | 91: 21, 24 | 92: 10, 14 | 93: 5, 10, 17, 19 | 94 : 13 | 95: 1, 7, 10, 13, 24, 27, 30 | 96 : 8, 13, 14, 18, 19, 20, 23 | 97 : 1, 8, 12, 17, 19, 22, 25, 26 | 98 . 1, 3 | 99 : 9, 15 | 100 : 4, 38 | 101 : 23 | 102: 14, 18, 20, 23, 28, 34, 37 | 103 : 8, 29, 35 | 104: 8, 13, 24, 27 | 105 : 13, 32 | 106 : 1, 3, 7, 23, 31 | 107 : 1, 5 | 109 : 16, 28 | 110 : 24 | 111: 14, 24 | 112 : 12, 24, 28 *bis*, 36 | 114 : 5, 18 *bis*, 19 | 115 : 23 | 116 : 5, 21, 25, 26 | 117 : 5, 10, 13, 15, 20, 24 | 118: 1, 12, 14 | 119: 4, 13 | 121 : 9 | 123 : 3, 5 | 124 : 1, 3, 6 | 126 : 4 | 127 : 2 | 129 : 2, 10 | 130: 4 | 131 : 1, 4, 14, 16, 17, 20 | 132 : 8 12 | 133: 13, 18, 23 | 134 : 1, 5, 7, 13, 15, 23 | 136 : 1 | 137: 8, 10, 18 | 138 : 8, 11, 20, 21, 29 | 139: 8 | 140: 6, 8, 9, 14, 17, 25 | 141 : 8 | 142 : 24 | 143: 9, 32 | 145 : 5, 11, 27 | 146 . 7, 8, 25, 26, 27, 28 | 147: 1, 9 *bis*, 16, 21, 25 | 148 : 1, 36 | 149 : 13, 19, 22 | 151: 2 *bis*, 6 *bis*, 8 | 152 : 16 | 153 : 9 | 155 : 7, 22, 34 | 156 : 3, 7, 12, 13, 16 *bis*, 23, 29 | 157 : 21, 28 | 158: 5, 18, 25, 27, 29, 35, 40 | 159: 19, 33 | 161 : 1, 13, 22, 26, 27, 28 | 162:

13, 17, 28 | 163: 7, 35 | 164: 1, 7, 11 *bis*, 15, 26, 27, 35 | 165: 2, 12, 14, 18, 19, 30, 32 *bis* | 166: 4, 15, 17, 21, 22, 28 | 167: 12, 10, 22, 25 | 169: 7, 12, 20, 23, 31 | 171: 15 | 172: 11, 15, 18, 19, 21 | 173: 19 | 174: 3, 8 | 175: 2, 22, 26, 31, 33, 35 | 176: 8, 10, 11, 15, 31, 37 | 177: 36 | 178: 19 | 179: 6, 17, 25 | 181: 4 | 182: 1, 8 *bis*, 9, 11 | 183. 29 | 184: 14, 29 | 185: 10, 29 | 186: 35 | 187: 7, 23 | 188: 18 | 189: 8, 27, 31 | 190: 13, 26, 34 | 191. 7 | 192: 6, 8, 13, 22 | 193: 18 | 197: 24, 32 | 198: 16, 26 | 199: 6, 26 | 200: 8, 11 | 201: 12 | 202: 4 | 203: 3, 7 | 204: 12 | 206: 5, 8, 10 | 208: 6, 7, 8, 21 | 209: 8, 10 | 210 6, 11, 12 | 212: 7 | 214: 4, 7 | 215: 2 *bis* | 216: 12, 17 | 217: 11 | 218: 5 | 219: 19 | 220: 10 | 222: 19, 22 | 223: 5, 22 | 224: 3, 4, 5, 7, 11, 23, 26, 27, 31, 35 | 225: 19, 23 | 226: 2, 4, 8 | 227: 2, 7, 13, 17 | 228. 2, 3 *bis*, 20, 11, 21, 22 | 229: 10, 11, 13, 16, 18, 20 | 230: 10 | 231: 15, 19 | 232: 12, 13, 18 | 233: 2 | 234: 4, 14, 21 | 235: 7, 9, 10, 18 | 238: 8, 13, 14 | 239: 6, 13, 19, 24, 31, 32 | 240: 4, 7, 20, 23, 37 *bis* | 241: 10, 22, 24 | 242: 23, 24 *bis*, 31, 32 | 243: 7, 11, 18, 25 | 244: 6, 10, 13, 14, 20, 21, 28 | 245: 3, 5, 12, 19, 20 | 246: 8, 24 | 247: 7, 8, 19, 20, 24, 27 | 248: 1, 5: 16 *bis*, 20, 21 | 249: 7, 8, 18, 26. 34, 35 | 250: 4, 17, 32 | 251: 2, 12, 15 | 252: 14 | 253: 13, 24 | 254: 2, 27, 31 | 255: 21, 23 | 256: 1, 23 | 257: 5, 11 | 258: 4, 9, 15 | 259: 2. 5, 12, 13. 21 | 260: 2, 11, 12, 13, 15, 21 | 261: 5 | 262. 10 | 263: 4, 7, 24 | 264: 18, 27 | 265: 11, 12, 35 | 266: 1, 2, 30, 32, 33 | 267: 17 | 268: 19, 27 | 269: 2, 21 | 270: 2 | 271: 15 | 272: 4, 20, 26 | 273: 9, 16, 17, 21, 22, 27 | 275: 1, 5, 10 *bis* | 276: 2, 8, 30 | 277: 15 | 278: 21 | 279: 9, 15, 22, 44 | 280: 4, 7, 13, 23 | 282: 1 | 284: 3 | 285: 13, 18 | 287: 7 | 289: 2, 9, 14 | 291: 15 | 292: 8, 12, 21 *bis* | 293: 13, 14, 22 | 294: 3, 7, 9, 14, 23 | 295: 10, 19, 20, 30 | 296: 5, 10, 13 | 297: 2, 19, 26, 29 | 298: 3, 5, 21 | 299: 11, 12, 14, 25, 17 | 300: 1, 2, 9, 24 | 301: 16 | 302: 8 | 303: 5, 15, 22, 25, 32 | 304: 11 | 305: 11 | 306: 3 | 307: 28 | 308: 3, 28 | 309: 5, 7, 29, 31, 33 | 310: 13, 32, 36 | 311: 2, 24, 29 | 312: 1, 4, 21, 29, 30, 33 | 313: 18, 26, 29 | 314. 3 | 315: 19 | 316: 2, 9, 23, 33 | 317: 9, 23, 25, 33 | 318: 24, 25, 27 | 319: 20, 27 | 320: 27, 34 | 321: 21 | 322: 5, 9, 23, 34 | 324: 13, 17, 24, 32 | 325: 12, 35 | 326: 12 | 328: 10, 16 | 331: 7, 13 | 332: 19 | 333: 6, 11, 16 | 334: 13, 14, 18, 19, 21 | 335: 13 | 336: 16, 22 | 337: 12 | 338: 5, 12 | 339: 3, 10 | 340: 2, 4 *bis* | 341: 7 | 342: 10, 11 | 343: 5 | 344: 3, 5, 14, 16 | 345: 6 | 346: 12, 14 | 347: 2, 5, 6 | 348: 3, 7, 8, 15, 22, 29, 32 | 349: 11, 17, 28, 25 | 350: 4, 9, 13, 19, 22, 34, 35 | 351: 1, 4, 11, 14 | 352. 13 | 353: 9, 10 | 354: 3, 10, 11, 12, 16, 19, 31, 33 | 355: 6, 20. 25 | 356: 6, 11, 15 | 357: 2, 11, 17, 20 | 358: 6, 25 | 359: 5, 6 | 360: 2, 16 | 362: 15, 26, 27 | 364: 2, 10, 25 | 365: 10, 18, 24 | 367: 3 | 372: 8 | 373: 21 | 376: 19, 26 | 378: 4 | 379: 5, 9 | 381: 9, 11, 16, 23 | 382: 22 | 384: 4, 22, 32 | 386: 23 | 387: 21 | 388: 7 | 389: 13 | 390: 17, 19 | 391: 2 | 392: 4, 29 | 393: 2, 3, 9, 13, 23 | 394: 25 | 395: 4, 5, 12, 17, 22 | 396: 1, 3 | 397: 1, 4, 20 | 398: 3, 18 | 399: 12, 20 | 401: 14 | 402: 2, 10, 26 | 403: 4, 6, 26, 38 | 404: 7 | 405: 33 | 406: 1 | 407: 4 | 408: 5, 23, 26 | 409: 16, 33 | 411: 7, 14 | 412: 1, 5, 33 | 413: 30 | 414: 10, 23, 27, 30, 31 | 415: 12, 14, 17, 23, 32 | 416: 6, 8, 14, 25, 27, 32 | 417: 13, 26 | 418: 1, 19, 29, 30 | 419: 9, 16, 19, 27 | 420: 5, 6, 9, 10, 11, 12, 27 | 422: 28, 32, 33 | 423: 17, 20, 27 | 424: 1 | 425: 5, 7, 17, 22, 27, 31 | 426: 1, 3, 4, 25 | 427: 10, 19, 27 | 428: 7, 18 | 429: 6, 12 | 432: 16 | 451: 18 | 459: 2 | 461: 1, 6 | 473: 3 | 484: 7 |

Atrebas. 83: 13 | 85: 32 | 109: 31 |

Atrebate. 184: 29 |

Atrebatem. 97: 31 | 113: 27 | 199: 28 |

Atrebates. 41: 30 | 50: 7 | 185: 15 |

Atrebati. 174: 14 |

Atrebatibus. 47: 16 | 80: 21 | 173. 26 |

Atrebatium. 107: 19 | 109: 29 |

Atrio. 92: 9 | 416: 20 | 416: 22 *bis* |

Atrium. 91: 22 |

attamen. 307: 21 | 319: 30 |

attenuata erat. 331: 6 |

attenuati. 407: 2 |

attexuntur. 105: 3 |

attigerunt. 263: 23 |

attigiſſent. 250: 1 |

attigiſſet. 54: 1 |

attigit. 81. 21 | 98: 16 | 290: 5 | 394: 1 | 395: 32 |

attinere. 411: 16 |

attingebant. 47: 5 |

attingere. 423: 29 |

attingeret. 201: 10 |

attingit. 5: 2 | 131: 20 |

attingunt. 55: 5 | 72: 9 | 136: 8 | 143: 16 | 173: 28 | 237: 14 | 246: 7 |

Attianorum. 277: 3 |

Attianos. 219: 21 |

Attii. 270: 19 | 276: 26 |

Attio. 213: 2, 8 | 277: 32 |

Attium. 219: 11 | 223: 10 | 231: 14 | 273: 3, 21 | 445: 11 |

Attius. 193: 20 | 219: 9, 15 | 223: 6, 7 | 271: 2 | 276: 20 |

20 | 327 : 12 | 447 : 27 |
attribuant. 73 : 27 |
attribuerat. 145 : 29 | 174: 8 | 244: 27 | 270: 7 | 303: 5 | 373 : 15 |
attribuerit. 235 : 3 |
attribui. 233 : 1 |
attribuit. 57 : 4 | 107: 25 | 136 : 7 | 156: 35 | 166 : 26 | 179: 32 | 220: 10 | 222: 24 | 226 : 4 | 239: 22 | 369: 16 | 380 : 13 | 403 : 10 | 425 : 28 |
attribuitur. 260 : 8 |
attributæ erant. 62 : 17 |
attributi erant. 184 : 3 |
attributus. 177 : 1 |
attributus erat. 199: 35 |
attribuunt. 230: 14 |
attuliſſe. 243 : 23 | 322 : 10 |
attuliſſent. 32 : 19 |
attuliſſet. 164 ; 3 | 384: 17
attuliſtis. 453: 7 |
attulit. 39 : 2 | 111 : 7 | 198: 16 | 241 : 31 | 243 : 5 | 305 : 28 | 307 : 14 | 317: 8 | 318 : 15 | 321 : 14 | 345 : 25 | 365 : 20 | 383: 27 |
Atuaticam, 135: 24 | 137: 20, 23 |
Atuatici. 100 : 15 | 104 : 23 |
Atuaticis. 100: 13 | 104 : 11 | 136 : 9 |
Atuaticorum. 47 : 18 |
Atuaticos. 104: 9 | 111 : 26 | 114 : 11 |
Avaricenſibus. 162: 15 |
Avarici. 155 : 29, 32 | 162: 12 |
Avariço. 148 : 17, 26 | 155: 24 |
Avaricum. 147 : 20 | 148: 27 | 149: 13 | 155 : 3, 14 | 163: 29 | 312: 13 |
avaritia. 160 : 3 | 373 : 8 |
avaritiam. 30 : 15 | 305 : 4 |
auctionandi. 298 : 19 |
auctione. 429 : 2 |
auctia. 326: 20 |
aucto. 260 : 8 | 368: 27 |
auctor. 102 : 23 | 135 : 15 | 191 : 2 | 194: 26 | 199 : 32 |
auctore. 101 : 9 | 228: 22 | 273: 26 | 357 : 34 |
auctorem. 101: 15 |
auctores. 63 : 28 | 117 : 3 | 185: 18 | 273: 27 | 316 : 6 | 424 : 5 |
auctoribus. 99: 17 | 267: 13 | 278: 1, 14 |
auctoritas. 16: 8 | 59. 8 | 80: 23 | 118: 11 | 204 : 9 | 399: 24 |
auctoritate. 6 : 12 | 24 : 28 | 25 : 16 | 41 : 20 | 47: 2 | 66 . 21 | 156 : 12 | 158 : 8 | 159 : 15 | 168: 3 | 194 : 19 | 202 : 19 | 234: 21 | 275: 5 | 316: 8 | 360 : 2 | 410. 22 423 : 34 |
auctoritatem. 41 : 16 | 46: 28 | 89 : 24 | 111 ; 22 | 118 : 3, 8 | 119 : 10 | 121: 3 | 155 : 16 | 194 : 27 | 199: 19 | 202 : 20 | 233: 1 | 234 : 18 | 292 : 15 | 310 : 20 | 316 : 10 | 327: 6 | 344 : 24 | 345 : 1 | 365: 7 | 404 : 2 | 407 : 21 |
auctoritati. 206 : 7 |
auctoritatis. 76 : 11 | 90: 3 | 103 : 18 | 110 : 36 | 164: 30 | 174 : 27 | 344 : 22 | 407 : 11 |
auctos eſſe. 32: 18 |
auctus. 401 : 20 |
aucupabatur. 387: 18 | 412 : 10 |
audacia. 16 : 21 | 136 : 31 | 210 : 13 | 301 : 14 | 340: 17 | 393 : 23 | 414 : 24 |
audaciæ. 143 : 25 |
audaciam. 399: 25 |
audacibus. 395 : 9 |
audaciſsime. 45: 3 | 95 : 15 | 388 ; 12 |
audacius *adv.* 15: 16 | 16: 20 | 51: 22 | 141 : 8 | 186 : 20 | 103: 23 | 300: 26 | 311: 25 | 364 : 23 | 419: 21 |
audacter. 82 : 9 | 206 : 4 | 240: 10 | 245 : 26 |
audeant. 116 : 22 | 138 : 25 | 142 : 8 |
audeat. 16: 25 | 137: 22 |
audebant. 90 : 6 | 317 : 13 | 443: 29 | 446:19 |
audebat. 31 : 26 | 140 : 19 | 321 : 9 |
audens. 71 : 25 | 445 : 2 |
audere. 26 : 5 | 77 : 18 | 131: 10 | 247: 29 | 310 : 22 | 404: 23 |
auderent. 25 : 10 | 44 : 8 | 47 : 29 | 48 : 26 | 64 : 4 | 95: 20 | 184 : 20 | 188: 26 | 247: 8 | 301 : 13 | 328 ; 15 | 399 : 24 | 420: 4 |
auderet. 80 : 27 | 127 : 8 | 192 : 24 | 207 : 6 | 281 : 2 |
audet. 119 : 14 |
audiebamus. 383 : 13 |
audiebant. 400 : 19 |
audiebantur. 312: 23 |
audiebat. 46 : 3 | 73 : 20 | 87 : 13 | 136 : 12 | 137: 18 | 192: 1 | 202: 17 | 389 : 19 | 394: 18 |
audiebatur. 166: 11 |
audiendi, 264 : 20 |
audiendos. 76 : 6 |
audiens. 30 : 14 | 411 : 20 |
audiente. 255 : 15 | 411 : 19 |
audientes. 29 : 7 | 30 : 12 | 111: 5 | 400 : 22 |
audientibus. 285 : 1 |
audierant. 46. 8 | 100 : 36 | 138 : 15 |
audierat. 201 : 10 | 273 : 25 | 379: 18 | 393 : 15 |
audierit. 73: 5 |
audierunt. 231 : 1 |
audimus. 182 : 13 |
audire. 459: 2 |
audirentur. 67 : 18 | 304: 10 |
audiret. 344: 26 | 367 : 22 | 368: 17 |
audiri. 279: 42 |
audiſſent. 53 : 24 | 167 : 31 |
audiſſet. 342 : 1 | 364 : 23 |
audiſtis. 275 : 16 | 329 : 26 |
audit. 278. 11 | 342: 12 | 375 : 10 |
audita. 68: 8 | 179 : 14 |
audita eſt. 149 : 3 |
audita ſunt. 143: 1 |
audite. 150: 19 |
auditionem. 160: 5 |
auditionibus. 73. 7 |
auditus 80: 19 | 167: 11 |
audito. 68 : 2 | 77 : 5 | 154 : 13 | 294 : 6 | 362: 16 | 427: 14 | 443 : 5 |
auditu. 406: 11 |
auditum erat. 278 : 19 | 359: 1 |
auditum eſt. 64: 14 |
auditus. 297: 27 | 316: 13 |
avehi. 470 : 21 |
averſa. 198 : 16 | 366: 19 |
averſati ſunt. 438 : 24 |
averſi. 51 : 22 | 264: 20 | 361: 33 |
averſione. 442 : 6 |
averſis. 422: 14 |
averſos. 279 : 30 | 318 : 26 |
averſum. 20 : 19 |
avertebant. 151 : 4 | 316 : 39 |
avertendæ. 337: 30 |
avertendo. 347: 6 |

averterant. 15 : 26 | 325 : 9 |
averterat. 210 : 1 | 312 : 30 | 324 : 40 |
avertere. 197 : 9 |
averterent. 317: 3|
averterentur. 18: 4|
averteret. 246 : 18|
avertiſſent. 140 : 1|
avertit. 19 : 8 | 106 : 26| 291 : 7 | 300: 1 | 395 : 32| 403 : 26|
avexerunt. 165: 2|
augeamus. 274: 29|
augeantur. 256: 4|
augeat. 274 : 24|
augeatur. 102: 10|
augebantur. 240 : 37 | 243 : 11 | 279 : 35 | 432: 3 |
augebat. 112 : 19 | 161: 24| 162: 23| 398: 32|
augebatur. 116 : 7 | 155 : 17 |
augendarum. 396: 15|
augendi. 345 : 15|
augentur. 347: 4|
augere. 196: 12| 333: 12|
augerentur. 76: 9|
augeri. 67: 5| 162: 29|
auget. 349 : 14 | 374 : 2 |
augetur. 161 : 12 | 168 : 2| 171 : 14| 273 : 24 | 326 : 22 | 371 : 22|
auguratis. 460: 4|
augurem. 201 : 9|
avidi. 444 : 6|
Aviene. 410 : 6 |
Avienus. 409 : 32|
avium. 74: 18|
aule. 410: 12 |
Aulerci. 63: 27|
Aulercis. 69: 7| 173: 20, 26, 27 |
Aulerco. 165 : 27 |
Aulercos. 55 : 4 | 143 : 15 | 185 : 15 |
Aulum. 297 : 28 | 321 : 17 | 332 : 8 |
Aulus. 288 : 4 | 437 : 28 | 444: 16, 17 |
aura. 290: 20|
auream. 389 : 9|
aureos. 444: 16|
aures. 133 : 5 |
auribus. 143 : 23 | 273 : 4 | 446: 32| 447: 23|
aurigæ. 85: 11|
aurum. 225: 19|
Aurunculeio. 81 : 13|
Aurunculeium. 45. 22| 99: 7 |
Aurunculeius. 201: 2 | 136 : 1 |
auſam. 100: 39|
Auſci. 68: 10 |
Auſetani. 246 : 6|
auſi. 144: 6| 150 : 14 |
auſi ſunt. 290 : 12 | 356 : 13, 27| 442: 3| 443: 35|
auſos eſſe. 152: 15|
auſpiciis. 383 : 12|
auſter. 301: 20| 302 : 8 |
auſtru. 302 : 6 |
auſtrum. 301 : 16 |
auſu. 367 : 31|
auſus. 401: 5|
auſus eſt. 106 : 12 | 435 : 24 |
aut. 4: 7, 8 | 14 : 13 *bis*, 15 | 15 : 20 | 17 : 16 *bis* | 18 : 24 *bis* | 22: 2 *bis* | 24: 7, 21 | 26. 8 *bis* | 28: 24 *bis* | 29 : 4, 10, 11, 16 *bis* | 30 : 9 *bis*, 14 *bis* | 32 : 20, 21 | 33: 24 | 34 : 21, 22| 36 : 5 | 38 : 10 *bis* | 51 : 7 *bis* | 53: 14 | 54: 11, 13| 58: 31 | 62 : 18| 63 : 6, 17 | 64 : 6 | 66 : 9 *bis* | 68 : 1 | 71 : 11, 24| 73: 5| 77: 27| 78 : 7| 80: 8, 9 | 82 : 8 *bis* | 84 : 3 *bis*, 16 | 93: 7 *bis* | 96 : 3 | 100: 16, 17, 30. 31 | 101 : 8, 11, 32 *bis* | 106: 18 | 112 : 16, 22 | 114: 17 *bis* | 115 : 8, 9, 16, 17, 26 *bis* | 119: 14, 15 *bis* | 120 : 7 *bis* | 124 : 2 *bis*, 7, 8 | 125 : 6 *bis* | 127 : 8 *bis* | 129 : 8 | 130 : 9, 12 | 131: 11, 12 | 133: 2, 12, 15, 16 | 135 : 13, 14 | 136: 19, 20 *ter* | 140: 17 | 143. 23 | 148: 4, *bis*, 10 | 150 : 3, 23 | 151: 9 *bis* | 152 : 3, 18 | 155 : 24 | 156: 20 | 161: 18 | 163: 27 | 164 : 16, 17, 34 | 165 : 5, 6 | 170: 4 | 172: 5 *bis*, 18 | 175 : 9, 24, 31, 34 | 176: 23 | 177 : 9 *bis*, 10 | 182: 13 | 183: 4 *bis*, 20, 21, 23 *bis* | 186: 28, 30 | 187: 32 *bis* | 188 : 2 *bis*, 8 *ter* | 189: 25 | 190: 18 | 192 : 13 *bis*, 14 | 193 : 38 *bis* | 194: 9 | 195 : 14 *bis* | 196 : 9 *bis* | 200: 31 | 212: 3 | 217 : 12, 13 | 223 : 27 | 224 : 19 *ter* | 235 : 5 *bis*, 10 | 241 : 9 | 242 : 11 | 243: 23 | 245 : 10, 13, 28 | 246 : 1 | 248 : 3 *bis*, 27 | 249 : 33 | 251 : 15 | 253: 18 | 255: 16 *bis* | 256: 17 *bis*, 31 | 260 : 16 *bis* | 261 : 14 *bis* | 262 : 14, 15 | 264 : 12 | 266 : 3, 13 *bis* 268: 17 | 274 : 17, 26 *bis*, 31 *bis* | 275: 13 | 276: 1 | 277: 6, 11, 16 | 279: 19 *bis* | 280: 25 *bis*, 26 | 285 : 6 *bis* | 289 : 1 | 291: 3 | 296 : 18 | 297 : 3 . 14 *bis* | 298 : 18 *bis*, 20 | 307 : 25, 26 | 308 : 17 *bis* | 309 : 20, 21 | 311: 2 *bis*, 3 *bis* | 312 : 1 *bis*, 29, 30 | 313: 13 | 317 : 23, 24, 30, 31 | 323 : 4 *bis* | 326 : 24 | 327 : 19, 20 *bis* | 328 : 4 | 332 : 18 *bis* | 337 : 17 *bis* | 344 : 26 | 346 : 8 | 347 : 7 *bis* | 348 : 4, 12 | 354 : 17 *bis*, 18 *bis*, 26 *bis* | 355 : 27 *ter* | 357 : 24 *bis*, 29, 30 | 358 : 23 | 361: 5 | 366: 10 | 368: 5 | 369 : 29 | 371 : 11 *bis*, 13, 14, 21 | 372 : 9 | 373 : 12 *bis* | 375 : 15 *bis* | 380: 12, 13 | 381: 28, 29 | 384 : 15 | 389: 1 | 395 : 10 *bis* | 396 : 3 | 397: 16 . 25 *bis* | 399: 10 *bis*, 12 | 401 : 36 | 407 : 1 | 410: 15 | 411 : 23 *bis* | 414 : 34 *bis* | 417 : 10 | 420: 19 *bis* | 424 : 5 *bis* | 428 10 *bis*, 27, 28 | 446 : 23 *bis* | 466: 11, 12 | 470: 19, 20 |
autem. 9: 4 | 15 : 25 | 24: 18 | 25 : 23, 29 | 26: 7 | 27: 19 | 44 : 2 | 49 : 3 | 60: 23 | 62 : 19 | 65: 18 | 73: 3 | 74 : 12 | 77: 27 | 82: 5 | 95: 21, 24 | 96: 10 | 97 : 16 | 103: 12 | 121 : 2 | 132: 11 | 151 : 7, 14, 17 | 166 : 14 | 168 : 32 | 182 : 9 | 183 . 6 | 184: 31 | 185 : 3, 21, 26 | 186: 31 | 194 : 32 | 195 : 12 | 197: 5, 11 | 200: 1, 6, 17 | 229: 11, 14 | 240: 17, 32 | 241: 8, 21, 28 | 242: 5 | 246: 26 | 262: 16 | 263 : 27 | 266: 2 | 267: 21 | 271 : 14 | 274 : 21 | 275: 20 | 291 : 9 | 292 : 16 | 294: 1, 2 | 311 : 35 | 312: 3, 8, 26 | 315 : 16 | 316: 10 | 318: 21 | 324 : 22 | 329: 17 | 334 : 13 | 346 : 9 | 347 : 6 | 348 : 23 | 350: 13, 31 | 351: 25 | 354 : 21 | 360. 10. 31 | 361 : 1, 31 | 365 : 12 | 366 : 6, 8, 20 | 370 : 14 | 374. 15 | 377: 26 | 380 : 11, 18 | 381 : 13, 28 | 384 : 14 | 386: 15 | 391: 29 | 393 : 17 | 397:

33 | 399: 13 | 405 : 29 | 406: 4, 13, 19 | 409: 14 | 412: 13, 20, 22, 24, 34 | 413: 3, 5, 8, 19 | 415: 6 | 416 : 11 | 417: 9 | 418: 6, 25 | 422: 24 | 425: 12 | 423 : 1 | 426 : 27 | 443: 21 | 448: 12 | 449: 7 | 451 : 11, 18 | 465 : 17 |
autumni. 329 : 25 |
autumnum. 157 : 4 |
autumnos. 285 : 15 |
avum. 13 : 16 |
avus. 75 : 26 |
auxerat. 352 : 24 | 402: 21 | 426 : 7 |
auxerit. 235 : 3 |
auxilia. 9 : 18 | 60 : 16 | 61: 2 | 66 : 21 | 80 : 1 | 96 : 5 | 115 : 15 | 116 : 1 | 117 : 7, 14, 18, 21 | 134 : 6 | 135: 20 | 156 : 17 | 168 : 13 | 171 : 37 | 175 : 33 | 185: 20 | 186 : 29, 36 | 190: 32 | 192 : 13 | 199 : 5 | 230 : 32 | 237 : 10 *bis* | 246: 27 | 266 : 30 | 272 : 23, 28 | 295 : 3 | 296 : 20 | 300 : 21 | 326 : 1 | 346 : 13, 14 | 347: 4 | 349 : 7 | 352 : 16 | 359 : 20 | 364 : 14 | 372 : 6 *bis* | 374 : 19 | 378: 14 | 381 : 25, 29 | 384 : 23 | 388 : 3 | 389 : 12 | 393: 17, 21 | 394 : 6 | 397 : 4 | 407 : 26 | 421 : 6 | 431 : 7 | 432: 5 | 446: 6 | 447: 6 | 453 : 13 |
auxiliandi. 84 : 3 |
auxiliandam. 152 : 26 |
auxiliares. 67 : 21 | 253 : 5 | 412 : 25 | 435 : 29 | 446: 26 |
auxiliari. 163: 15 |
auxillarias. 377 : 30 |
auxiliaribus. 247 : 13 |
auxiliarios. 184 : 16 |
auxilii. 24 : 24 | 50 : 28 | 64 : 8, 13 | 118 : 6 | 119: 1 | 147: 9 | 170: 6 | 183 : 4 | 272 : 8 | 426 : 8 |
auxilio. 46: 29 | 65 : 8 | 67 : 8 | 176 : 8 | 199 : 26 | 230 : 5 | 246: 13 | 253: 25 | 259: 17 | 260: 23 | 270: 4 | 279 : 35 | 293 : 8 | 294 : 3 | 296 : 15 | 335 : 2 | 342: 9 | 345 : 32 | 397: 13 | 401 : 20 | 412 : 8 | 451 : 18 |
auxilio. 17 : 10 | 33 : 22 | 52 | 28 | 60 : 28 | 86: 12 | 107: 4 | 117 : 1 | 175 : 8 | 176 : 17 | 177 : 6 | 253 : 29 | 270 : 11 | 298 : 14 | 307 : 9 | 313 : 12 | 324: 38 | 345: 27 | 378 : 18 | 393 : 25 | 377 : 27 | 443 : 24 |
auxiliorum. 36 : 16 | 116: 7 | 378 : 2 | 393 : 12 |
auxilium. 12 : 13 | 14 : 12 | 24 : 4, 8 | 25 : 2, 10 | 33: 20 | 45 : 14 | 58 : 3, 15 | 63 : 9 | 74 : 3 | 76: 1 | 77: 29, 31 | 79: 11 | 85 : 19 | 108: 3 | 116 : 20 | 131: 19 | 152: 18 | 166 : 23 | 169 : 22 | 174 : 21 | 175 : 4 | 176 : 21 | 184 : 3 | 193 : 3, 24 | 200: 8 | 206 : 10 | 250 : 3 | 256: 10 | 291: 12, 17 | 307 : 11 | 312: 7 | 324: 29 | 341 : 6 | 348 : 9, 21 | 351 : 27 | 368: 16 | 369 : 23 | 373 : 19 | 390 : 10 | 395 : 22 | 403 : 24 | 409: 34 | 420 : 4, 16 | 422 : 2 | 427 : 30 |
Auximatibus. 219 : 21 |
Auximi. 219 : 11 |
Auximo. 221 : 2 |
Auximum. 219 : 8 | 231 : 14 |
auxiſſe. 16 : 25 |
auxit. 346 : 20, 25 |
axibus. 262 : 9 |
Axonam. 42 : 13 | 44: 26 |

B.

BAcenis. 117 : 31 |
Baculo. 51 : 7 |
Baculus. 58 : 11 | 138: 17 |
Barbius. 444 : 16 |
Bætim. 376 : 15, 16 | 377: 6 | 434: 12 | 450 : 9 |
Bagradam 271 : 12 | 272 : 19 | 278 : 18, 28 |
Balbe. 181 : 1 |
Balbus. 298: 8 |
baleares. 43 : 16 | 105 : 33 |
baliſta. 438 : 12 |
balliſtam. 438 : 14 |
balliſtas. 435 : 8 |
balliſtis. 258 : 15 | 411 : 3 |
balteo. 106 : 26 |
barbara. 278 : 22 | 316 : 38 |
barbari. 23 : 25 | 63 : 7 | 66 : 16 | 81 : 1 | 82 : 1, 18 | 85 : 26 | 137 : 14 | 138 : 31 | 187 : 2 | 188 : 15, 24 | 189 : 4, 8 |
barbaris. 62 : 20 | 63 : 21 | 74 : 17 | 78: 25 | 80 : 26 | 82 : 13 | 84 : 33 | 102 : 35 | 134 : 5 | 136 : 30 | 138: 14 | 139 : 22 | 186 : 24 | 237 : 3 | 240: 12 | 246 : 26 | 252 : 9 | 291 : 6 | 335 : 1 | 368 : 6, 17 | 384 : 32 | 418 : 6 |
barbaro. 412 : 22 |
barbarorum. 58 : 23 | 185 : 30 | 186 : 35 | 192 : 5 | 193: 32 | 196: 3 | 436: 4 | 453: 6 |
barbaros. 25 : 25 | 30 : 6 | 55 : 7 | 111 : 6 | 117: 24 | 138 : 11 | 140 : 1 | 194: 27 | 234 : 12 | 368 : 19 | 439 : 2 |
barbarum. 24 : 21 | 33 : 19 | 449 : 16 |
baſilicam. 372 : 15 |
Baſilum. 134 : 14 | 179: 33 |
Baſilus. 134 : 18 |
Batavorum. 74 : 11 |
Belgæ. 2 : 1 | 4 : 1 | 5: 3 | 43 : 5 | 48 : 17 | 204 : 8 |
Belgarum. 5 : 1 | 40: 21 | 41: 19 | 42 : 11 | 43 : 6 | 46: 20 |
Belgis. 40 : 13 | 41 : 5, 11 | 46 : 29 | 47 : 2, 10 | 60: 27 | 184 : 25 |
Belgio. 93 : 3 | 99: 2, 17, 20, 27 | 100: 30 | 204 : 6 |
Belgis. 3 : 2 | 40 : 17, 23 | 41 : 2 | 47 : 22 | 58 : 34 : 60 : 28 | 86 : 23 | 196 : 17 |
bella. 33 : 30 | 46 : 29 | 64: 35 | 92 : 29 | 127 : 3 | 132 : 3 | 175 : 27 | 182 : 12 | 183: 3 | 284: 4 | 325: 14 | 345: 19 | 396 : 10 | 415 : 11 |
bellandi. 6 : 9 | 63: 31 | 71: 4 | 169: 21 | 182: 18 | 266: 19 | 313: 4 | 399: 19 | 418: 21 | 444 : 5 |
bellandum. 447 : 12 |
bellantibus. 413: 26 |
bellare. 418 : 23 |
bellatores. 44 : 4 |
belle. 48 : 16 |
belli. 6 : 10 | 27 : 2, 6 | 30: 2 | 31 : 3, 8 | 33 : 1 | 41 : 22, 27 | 47: 17 | 55 : 7 | 57 : 9 | 59 : 2 | 60 : 17 | 63 : 28 | 64 : 18 | 67: 10 | 71 : 6 | 77 : 11 | 80 : 8 | 81: 5 | 84 : 28 | 91 : 27 | 92 : 26 | 93 : 2 | 110 : 25 | 111 : 6, 9, 12, 28 | 114: 22 | 115: 2 | 131: 2 | 135: 23 | 136: 17 | 139 : 31 | 142 : 4, 10, 16 | 159: 27 | 164: 27 | 168: 6 | 174 : 10 | 182 : 20 | 184 : 23, 27 | 185 : 5, 18 | 191 : 1 | 196 : 20, 22, 26 | 199:

32 | 200: 33 | 204: 35 | 217: 6 | 234: 17 | 235: 7 | 243: 23 | 252: 28 | 260: 29 | 264: 19 | 267: 21 | 268: 3 | 271: 3 | 274: 9 | 275: 20, 33 | 276: 9 | 277: 29 | 285: 3, 12 | 296: 11, 20 | 297: 4 | 304: 9 | 309: 22 | 310: 24, 27 | 311: 37 | 313: 4 | 319: 15 | 322: 4, 11 17 | 324: 25 | 326: 15 | 328: 21 | 346: 29 | 357: 27 | 359: 20 | 364: 4 | 384: 3 | 402: 18 | 405: 22 | 447: 31 |
bellica. 272: 1 |
bellicæ. 132: 9 |
bellicam. 425: 10 |
bellicoſiſſima. 71: 2 |
bellicoſiſſimas. 256: 12 |
bellicoſiſſimis. 191: 30 |
bellicoſiſſimorum. 322: 23 |
bellicoſos. 11: 26 |
bellis. 39: 11 | 72: 11 | 79: 25 | 99: 15 | 192: 16 | 237: 11 | 256: 15 | 285: 14 | 316: 32 | 345: 18 | 367: 11 | 368: 14 |
bello. 14: 6, 9 | 23: 1, 4 | 26: 7 | 30: 16 | 33: 20 | 34: 3, 8 | 41: 10 | 57: 22 | 71: 1, 16 | 73: 10 | 77: 15 | 88: 5 | 92: 30 | 93: 4 | 110: 23 | 111: 19 | 113: 7 | 114: 15 | 115: 16 | 121: 11 | 124: 3 | 127: 4 | 131: 12 | 135: 20 | 137: 5, 15 | 142: 1 | 155: 2 | 156: 12, 30 | 160: 19 | 168: 13, 15, 31 | 170: 14 | 175: 16, 21, 25, 31 | 182: 11 | 202: 5 | 224: 20 | 229: 3 | 235: 3 | 246: 24 | 257: 1 | 271: 2 | 285: 3, 18 | 292: 23 | 297: 16 | 305: 15 | 316: 15 | 317: 14 | 320: 16 | 327: 14, 15 | 340: 9, 19 | 347: 1 | 359: 18 | 362: 17 | 364: 8 | 367: 9 | 379: 16 | 410: 15, 25 | 419: 6 | 427: 12, 15, 17 | 435: 3 | 436: 12 | 448: 20 | 453: 4, 13 |
Bellocaſſis. 173: 27 |
Bellonæ. 380: 5 |
bellorum. 381: 16, 19 |
Bellovaci. 166: 14, 19 | 174: 2 | 187: 12 | 188: 29 | 190: 25 |
Bellovacis. 173: 23 | 179: 33 | 189: 11 | 196: 16 |
Bellovaco. 184: 28 |
Bellovacorum. 42: 10 | 45: 13 | 185: 13 | 188: 7 | 189: 16 | 190: 35 | 191: 13 |
Bellovacos. 41: 20 | 46: 13, 21, 27 | 107: 15 | 184: 27 | 185: 7, 14, 22 | 190: 37 | 191: 4 |
bellum. 4: 5, 8 | 6: 8 | 16: 5 | 23: 6 | 26: 18 | 27: 10 | 28: 3, 4 | 29: 15 | 31: 5 | 32: 21 | 33: 2, 12 | 41: 19 | 44: 31 | 46: 24 | 53: 7, 20 | 55: 12 | 59: 1 | 60: 2, 9, 13, 14, 18, 22 | 63: 15 | 65: 4 | 66: 22 | 68: 15, 16 | 69: 8 | 73: 18, 23, 25 | 76: 8 | 77: 24 | 80: 13, 16 | 81: 2 | 83: 19 | 89: 7, 19 | 100: 39 | 111: 26 | 114: 11 | 115: 7 | 124: 1 | 131: 11 | 134: 11 | 142: 13 | 147: 25 | 148: 3, 6 | 150: 33 | 155: 35 | 158: 16, 17 | 166: 5, 15 | 168: 1, 27 | 171: 26, 38 | 174: 3, 11, 16 | 175: 18 | 179: 19 | 183: 14 | 184: 4, 25 | 190: 32 | 191: 5, 9, 31 | 200: 34 | 203: 16 | 204: 11 | 227: 13 | 231: 9, 10 | 237: 5 | 242: 10 | 243: 20 | 246: 22: 28 | 247: 26 | 258: 12 | 267: 21 | 268: 1 | 273: 28 | 278: 5, 10, 12 | 284: 3, 309: 34 | 312: 12 | 313: 16 | 329: 16 | 338: 25 | 340: 1 | 345: 2 | 346: 23 | 358: 5, 7, 18 | 362: 24 | 367: 13, 27 | 368: 4 | 374: 11 | 380: 3 | 381: 14 | 384: 19 | 389: 23 | 397: 13 | 401: 25: 402: 19 | 425: 25 | 432: 7 | 436: 1 | 445: 1, 3, 5 | 461: 4 |
bene. 64: 14 | 112: 11 | 160: 27 | 182: 8 | 193: 17 | 195: 27 | 199: 9, 23 | 219: 13 | 250: 14 | 278: 17, 351: 21 | 358: 2 | 359: 16, 29 | 370: 2 | 380: 11 | 382: 7 | 394: 23 | 420: 16 | 424: 25 | 431: 5 | 434. 5 | 437: 19, 25 | 438. 3, 35 | 439: 6 | 442: 14 | 443: 33 | 449: 18, 22, 26 | 450: 14 | 451: 25 | 452: 9 | 460: 4 |
beneficia. 32: 8 | 150: 27 | 224: 39 | 268: 4 | 452: 24 | 453: 9 |
beneficiariis. 252: 10 | 330: 13 |
beneficiis. 31: 19 | 100: 12, 27 | 174: 10 | 225: 18: 230: 11 | 235: 4 | 246: 26 | 277: 30 | 292: 13 | 359: 8 | 381: 9 | 453: 10 |
beneficio. 11: 19 | 25: 16 | 26: 10 | 32: 12 | 39: 7 | 110: 10 | 150: 4 | 158: 10 | 159: 26 | 190: 27 | 232: 10 | 238: 24 | 251: 17 | 275: 5, 25 | 285: 5, 7 | 297: 14 | 302: 3 | 325: 17 | 354: 29 | 381: 29 | 400. 18 | 405: 18, 20, 22 | 410: 14 | 411: 10 | 415. 8 | 450: 4 |
beneficiorum. 234: 11 |
beneficium. 140: 4 | 216: 19 | 273: 30 | 276: 11 | 425: 9 |
benemeritæ. 294: 26 |
bene meritis. 379: 21 |
benevolentia. 99: 15 | 160: 23 | 461: 9, 12 |
benevolentiam. 274: 20 |
benignitate. 384: 3 |
Berones. 373: 3 |
Beſſos. 288: 9 |
beſtiæ. 418: 12 | 423: 7, 18 |
beſtiarum. 418: 15, 19 |
beſtias. 402: 2 | 418: 27 | 422: 20 | 423: 24 |
beſtiis. 423: 11 |
Bethuriam. 442: 20 |
bibi. 350: 7 |
Bibracte. 19: 5, 8 | 164: 29, 35 | 168: 8 | 180: 5 | 183: 9 | 184: 2 |
Bibrax. 45: 4 |
Bibroci. 97: 13 |
Bibuli. 295: 31 | 296: 4 | 345: 19 |
Bibulo. 295: 10, 25 |
Bibulum. 296: 5 | 300: 3 | 304: 7 |
Bibulus. 289: 11 | 290: 11, 13, 20 | 295: 13 | 297: 4 |
bidui. 115: 31 | 271: 11 |
biduo. 34: 19 | 100: 29 | 108: 13 | 146: 12, 18 | 211: 3 | 239: 2 | 241: 27 | 244: 6 | 257: 8 | 270: 20 | 351: 6 | 376: 14 |
biduum. 19: 4 | 145: 15 | 254: 20 | 169: 13 | 276: 5 | 302: 8 | 307: 15 | 339: 2 | 380 4 |
biennii. 304: 4 |
biennio. 305: 17 |
biennium. 6: 17 |
Bigerriones. 68: 10 |
bina. 78: 9 | 186: 27 | 297: 18 | 307: 19 |
binæ. 63: 6 |
binis. 78: 17 | 183: 11 | 245: 19 | 351: 25 | 421: 29 |
binorum. 228: 5 |
binos. 151: 15 | 433: 12 |

bipartito. 434 : 15 |
bipedali. 263 : 15 |
bipedalia. 263 : 21 |
bipedalibus. 78 : 16 |
biremes. 309 : 3 |
biremis. 335 : 3 |
bis. 61. 10 | 111 : 18 | 169 : 30 | 177 : 17 | 269 : 24 | 276 : 4 | 292 : 12 | 341 : 11 | 372 : 18 | 417 : 5 |
Bithynia. 286 : 2 | 379 : 17 |
Bithyniam. 384 : 25 |
Bithynio. 380 : 8 |
Bituriges. 143 : 26 | 144 : 1, 5, 11 | 145 : 27 | 148 : 18 | 180 : 2 | 183 : 22, 27 | 184 : 3 |
Biturigibus. 16 : 29 | 144 : 4 | 145 : 14 | 150 : 35 | 173 : 23 | 187 : 7 |
Biturigum. 144 : 7 | 146 : 29 | 147 : 2, 21, 22 | 148 : 13 | 155 : 4 | 183 : 11 13 |
Bivium. 226 : 7 |
blande. 394 . 27 | 422 : 23 |
Boduognato. 50 : 16 |
Bœotia. 287 : 4 |
Bogud. 377 : 28, 33 | 396 17 |
Bogudem. 376 : 16 |
Bogudis 395 : 25 |
Boia. 148 : 1 |
Boii. 20 : 10 |
Boiis. 173 : 28 |
Boiorum. 22 : 23 | 145 : 28 | 148 : 40 |
Boios. 8 : 17 | 22 : 15 | 146 : 9, 6 | 148 : 36 |
bona. 112 : 5 | 142 : 23 | 163 : 5 | 255 : 26 | 267 : 18 | 269 : 11, 13 | 312 : 26 | 327 : 1 | 345 : 14 | 367 : 1 | 386 : 17 | 426 : 31 bis | 429 : 10, 12, 20 | 442 : 18 |
bonæ. 260 : 12 |
boni. 29 : 22 | 410 : 15 |
bonis. 128 : 6 | 160 : 15, 18 | 191 : 9 | 429 : 2, 7 |
bonitas. 358 : 21 |
bonitate. 358 : 22 |
bonitatem. 22 : 12 |
bono. 9 : 11 | 377 : 3 | 462 : 4 bis |
bonorum. 427 : 1 |
bonos. 395 : 10 |
bonum. 322 : 34 | 352 : 18 |
bos. 133 : 4 |
Boſphori. 384 : 31 |
boum. 133 : 27 |
brachia. 165 : 17 | 408 : 2, 29 | 435 : 9 | 443 : 14 |
brachiis. 361 : 21 | 411 : 2 |
brachio. 265 : 7 |
brachium. 403 : 9 | 424 : 7 | 434 : 17 | 437 : 26 | 442 : 23 |
Brannovicibus. 173 : 20 |
Brannovius. 173 : 20 |
Bratuſpantium. 46 : 14 |
brevem. 101 : 12 |
brevi. 30 : 11 | 57 : 30 | 85 : 16, 22 | 113 : 8 | 266 : 9 | 370 : 12 | 400 : 14 402 : 16 |
breviore. 240 : 3 | 247 : 17 | 309 : 25 |
breviores. 94 : 4 |
breviſſimus. 80 : 14 |
brevitas. 49 : 10 | 53 : 16 | 254 . 27 |
brevitati 460 : 2 |
breviter. 164 : 18 |
Britanni. 92 : 30 | 94 : 13 | 97 : 16 |
Britannia. 60 : 16 | 86 : 17, 24 | 93 : 18 | 98 : 3 | 121 : 9 | 174 : 7 |
Britanniæ. 41 : 25 | 81 : 6 | 83 : 26 | 84 : 10 | 93 : 1 | 243 : 27 |
Britanniam. 46 : 26 | 59 : 9 | 79 : 24 | 80 : 14 | 81 : 21 | 83 : 14, 24 | 84 : 17 | 86 : 7 | 88 : 16 | 90 : 14 | 91 : 7, 12 | 93 : 19 |
Britannicum. 89 : 18 |
Britannorum. 92 : 25 |
Britannos. 80 : 17 |
bruma. 94 : 2 |
brumalibus. 183 : 31 |
Brundiſii. 227 : 10, 11 | 295 : 4 | 300 : 22, 25 | 329 : 27 | 368 : 15, 29 | 465 : 8 | 466 : 11 |
Brundiſio. 300 : 34 | 301 : 1 | 337 : 11 | 393 : 19 |
Brundiſini. 227 : 15 | 229 : 17 |
Brundiſinis. 229 : 25 |
Brundiſino. 228 : 7 | 337 : 10 |
Brundiſinum. 300 : 13 |
Brundiſium. 226 : 2 | 227 : 2 : 6 | 229 : 5 | 230 : 15 | 285 : 9, 16 | 289 : 12 | 290 : 16 | 300 : 13 | 301 : 9 | 337 : 9 | 370 : 13 | 465 : 7 |
Bruti. 259 : 17 | 261 : 6, 11 | 270 : 9 |
Brutiis. 231 : 5 |
Bruto. 62 : 16 |
Brutum. 61 : 5 | 145 : 17 | 178 : 24 | 235 : 17 |
Brutus. 244 : 24, 25 | 260 : 8 | 261 : 7 |
buccinatore. 277 : 26 |
Bullide. 309 : 7 |
Bullidenſes. 294 : 11 |
Burſavolenſes. 441 . 31 |
Burſavolenſibus. 441 : 32 |
Buthrotum. 296 . 2 |

C.

CAbilloni. 180 : 3 |
Cabillono. 160 : 9 |
Cabuti. 34 : 27 | 169 : 3 |
cacumina. 407 : 9 |
cacuminibus. 172 : 19 |
cadavera. 442 : 2 |
cadavere. 413 : 19 |
cadaveribus. 52 : 13 | 175 : 7 | 448 : 7 |
cadaverum. 312 : 27 |
cadebat. 103 : 3 |
caderent. 322 : 27 |
Cadetes. 174 : 1 |
cadunt. 15 : 14 |
Cadurcis. 173 : 21 |
Cadurcorum. 194 : 25 | 195 : 9 |
Cadurcos. 143 : 15 | 168 : 28 |
Cadurcum. 143 : 25 | 194 : 6 |
Cadurcus. 144 : 19 |
cæci. 309 : 27 |
Cæcilium. 449 : 25 |
Cæcinæ. 426 : 22 |
cæde. 107 : 28 | 141 : 2 | 154 : 11 | 158 : 24, 30, 39 | 190 : 23 | 195 : 31 | 277 : 4 | 355 : 30 | 406 : 3 | 425 : 19 | 428 : 5 | 435 : 16 | 439 : 12 | 448 : 23 | 452 : 9 |
cædem. 159 : 13 | 373 : 4 | 438 : 31 | 443 : 8 | 450 : 16 |
cædendo. 393 : 13 |
cædendum. 193 : 37 |
cædere. 68 : 25 | 423 : 22 |
cæderentur. 365 : 17 |
cædes. 120 : 5 | 160 : 6 | 170 : 10 | 171 : 17 | 179 : 9 | 334 : 18 | 450 : 21 | 451 : 17 |
cædi. 403 : 30 |
cædibus. 192 : 13 |
cædis. 190 : 37 | 373 : 24 |
cæſarum. 444 : 9 |
cæleſtium. 127 : 3 |
Cælium. 299 : 7 |
Cælius. 241 : 15 | 298 : 11 | 22 | 300 : 7 |
cælo. 422 : 7 |
cælum. 260 : 36 | 453 : 17 |
Ceraſos. 42 : 2 |
cærimonia. 468 : 1 |

cæremoniæ. 142 : 16 |
cæruleum. 94 : 13 |
cæſa. 69 : 1 | 404 : 5 |
cæſa eſt. 235 : 16 |
Cæſar. 10 : 8 | 12 : 20 | 13 : 4, 15 | 14 : 9, 17 | 15 : 10, 17, 21 | 16 : 17 | 17 : 8 | 18 : 5, 27 | 19 : 14, 23 | 21 : 7, 14 | 22 : 4, 25 | 25 : 3, 14 | 26 : 5, 9 | 27 : 12, 22 | 28 : 2, 9 | 29 : 8 | 30 : 21 | 31 : 17, 22, 24 | 32 : 4, 7 | 34 : 11 | 35 : 13 | 36 : 7, 14, 17, 24 | 37 : 2, 12 | 39 : 11 | 40 : 1, 13 | 42 : 4 | 43 : 15 | 44 : 6, 26, 32 | 45 : 18, 32 | 46 : 10, 14, 30 | 47 : 6, 20 | 48 : 16, 18 | 49 : 14, 16 | 51 : 2, 18 | 52 : 24 | 53 : 29 | 54 : 9, 17 | 55 : 1, 9 | 56 : 1 | 58 : 33 | 59 : 23 | 62 : 11 | 63 : 21 | 64 : 11, 34 | 68 : 13, 20, 25 | 69 : 7 | 73 : 1, 10, 17, 30 | 74 : 6 | 75 : 1, 9 | 76 : 6, 19 | 77 : 5, 12, 14, 15, 23 | 78 : 3 | 79 : 2, 9, 18, 23 | 80 : 28 | 81 : 3 | 82 : 13 | 83 : 4, 18, 34 | 84 : 11, 14, 16, 32 | 85 : 19, 30, 38 | 86 : 7, 11, 16, 23 | 87 : 1 | 88 : 4 | 89 : 15, 16, 28 | 90 : 7, 17, 27 | 91 : 13, 17 | 92 : 4, 13 | 95 : 30 | 96 : 6, 12, 25 | 97 : 9, 31 | 98 : 13 | 99 : 14 | 107 : 14 | 108 : 2 : 23 | 109 : 10, 14, 26 | 110 : 15, 19, 32, 36 | 111 : 8 | 112 : 38 | 113 : 1 | 114 : 11 | 115 : 1, 5, 21 | 117 : 5, 17 | 118 : 9 | 134 : 2 | 135 : 20 | 136 : 3, 34 | 137 : 4, 16 | 140 : 4, 20 | 141 : 1 | 142 : 7 | 144 : 3. 22 | 145 : 14, 28 | 146 : 18, 24 | 147 : 13, 20 | 148 : 33 | 149 : 4, 20, 29 | 152 : 11 | 153 : 23 | 155 : 32 | 156 : 12 | 157 : 15, 21 | 159 : 1, 11, 26, 36 | 160 : 20, 32 | 161 : 3, 14, 33 | 162 : 28 | 163 : 2, 25 | 164 : 14, 25 | 165 : 8 | 166 : 10 | 168 : 4 | 169 : 6, 15 | 170 : 1, 4, 18 | 171 : 12, 18, 39 | 172 : 16 | 174 : 7 | 175 : 37 | 176 : 11 | 178 : 4, 15, 23 | 179 : 2 | 182 : 18 | 183 : 8, 24, 30 | 184 : 12, 22 | 185 : 12, 23, 28 | 186 12 | 187 : 2, 29 | 188 : 13, 27 | 189 : 4, 16, 20 | 190 : 21 | 191 : 4, 30 | 196 : 15, 20, 25 | 197 : 3, 19 | 198 : 7, 9 | 199 : 8 | 200 : 27, 30 | 202 : 6, 11 | 204 : 1, 14 | 208 : 1 | 214 : 2 | 216 : 3 | 218 : 1, 5 | 219 : 7, 21 | 220 : 2, 9 | 221 : 2 | 222 : 10, 16 | 223 : 9, 10 | 224 : 17 | 225 : 2, 10 | 226 : 1 | 228 : 11 | 229 : 2, 21 | 230 : 3 | 232 : 2 | 234 : 2, 16 | 235 : 13 | 237 : 9 | 239 : 2, 10. 18, 26, 28, 33 | 240 : 21 | 241 : 2 | 242 : 9, 19. 20 | 243 : 15, 26 | 244 : 27 | 246 : 16, 21 | 247 : 5, 28, 30 | 248 : 13, 22, 24 | 249 : 15 | 250 : 4, 26. 35 | 251 : 2 | 252 : 5, 29 | 253 : 12, 36 | 254 : 5, 15, 23 | 255 : 4, 7, 8, 15, 23 | 256 : 33 | 257 : 7 | 265 : 5 | 268 : 1 | 269 : 5 | 270 : 15 | 271 : 1 | 273 : 13 | 275 : 4, 17, 9, 19 | 283 : 1 | 289 : 12 | 290 : 12, 15 | 292 : 13 | 293 : 18 | 294 : 4, 15, 24 | 295 : 32 | 296 : 16, 17 | 297 : 2, 14, 16 | 298 : 14 | 301 : 9 | 302 : 16 | 303 : 5, 12, 15, 18, 22, 30 | 305 : 28 | 308 : 18 | 309 : 11, 12, 26, 34 | 310 : 12 | 311 : 4, 13, 19, 27 | 312 : 5, 29 | 313 : 11 | 314 : 15 | 315 : 5, 13 | 316 : 1, 16, 31 | 317 : 3 | 318 : 2, 8 | 319 : 11, 23, 35 | 321 : 3, 15 | 322 : 16 | 323 : 8, 23, 25, 29 | 324 : 7, 10, 30, 34 | 325 : 5, 19, 31 | 326 : 9 | 328 : 3, 20 *bis* | 329 : 2 | 330 : 4 | 331 : 4 | 334 : 3, 11, 27 | 336 : 1, 5. 10, 15, 27 | 338 : 23 | 341 : 2, 6, 8 | 342 : 1, 9 | 344 : 20 | 345 : 22, 23, 34 | 346 : 11, 17 | 347 : 1 | 348 : 4 | 349 : 4 | 350 : 19 | 351 : 13, 29, 33 | 352 : 4, 5, 32 | 353 : 4 | 354 : 5, 9, 28 | 355 : 8 | 356 : 4 | 357 : 6 | 358 : 1, 16, 22 | 360 : 23, 25 | 361 : 13, 21, 34 | 362 : 13, 22, 25 | 363 : 13 | 367 : 20 | 370 : 14 | 373 : 15 | 379 : 5 | 381 : 3, 26 | 382 : 15, 26 | 383 : 8, 20, 23, 18 | 385 : 1 | 387 : 4, 10 | 384 : 388 : 5, 9, 15 | 389 : 4, 11, 26 | 390 : 14, 16 *bis*, 29 | 391 : 11, 16, 26 | 392 : 9, 22 | 394 : 3, 27 | 397 : 6, 12 | 398 : 9 | 399 : 9 | 400 : 14 | 401 : 19, 20 | 402 : 15, 20 | 403 : 3, 14, 25, 37 | 404 : 6, 9, 16, 20 | 406 : 6, 13 | 407 : 26 | 408 : 17, 18, 25 | 409 : 9, 13, 32 | 411 : 1 | 412 : 5 | 413 : 15, 27, 29 | 414 : 6, 18, 25, 30 | 415 : 3, 5, 12, 16, 19, 27, 31 | 416 : 13, 26, 30, 38 | 417 : 14, 19 | 418 : 3, 20 | 419 : 11 | 420 : 2, 8, 17, 30 | 421 : 3, 10, 13 | 422 : 16 | 423 : 3 | 424 : 14 | 426 : 8, 13, 20, 21 | 427 : 32 | 428 : 30 | 429 : 2 | 431 : 3 | 432 : 5 | 433 : 5, 22 | 434 : 9, 11, 16 | 435 : 2, 9, 11, 18 | 436 : 16 | 438 : 7 | 440 : 11, 19 | 441 : 12 | 442 : 23 | 444 : 14 | 445 : 13, 22 | 446 : 10 | 448 : 21, 25 | 449 : 7, 17, 19 | 450 : 6, 18 | 451 : 20 | 452 : 6, 21 |
Cæſare. 14 : 7 | 18 : 2, 5, 28 | 24 : 23 | 25 : 2 | 26 : 3 | 33 : 31 | 46 : 23 | 63 : 24 | 75 : 7, 19 | 83 : 14 | 90 : 4, 26 | 95 : 13 | 100 : 14 | 101 : 8 | 115 : 29 | 137 : 12 | 140 : 15 | 150 : 13 | 158 : 3 | 162 : 4 | 169 : 1 | 182 : 9, 15, 17 | 191 : 15 | 203 : 17 | 208 : 9, 12 | 216 : 12 | 217 : 14 | 220 : 5 | 224 : 6 | 229 : 3 | 252 : 1 | 255 : 13 | 256 : 33 | 266 : 23, 25 | 270 : 20 | 275 : 12 | 280 : 6 | 283 : 1 | 290 : 16 | 293 : 11 | 295 : 5, 6, 16. 27 | 296 : 6 | 310 : 22 | 313 : 19 | 317 : 24, 26 | 325 : 10 | 330 : 6 | 333 : 21 | 346 : 20 : 356 : 22 | 360 : 11 | 366 : 32 | 371 : 24 | 374 : 8 | 387 : 18, 24 | 400 : 28 | 401 : 9 | 402 : 3 | 410 : 22 | 413 : 33 | 416 : 11 | 422 : 32 | 424 : 13 | 427 : 4 | 446 : 30 |
Cæſarem. 12 : 12, 17, 19 | 17 : 3. 28 | 22 : 18 | 23 : 2, 14 | 24 : 28 | 26 : 9 | 27 : 8 | 28 : 19 | 31 : 30 | 33 : 23 | 34 : 20 | 35. 12 | 38 : 17 | 43 : 13 | 46 : 9. 16 | 47 : 22 | 50 : 29 | 52 : 21 | 53 : 19 | 55 : 8 | 60 : 13, 18 | 64 : 13 | 74 : 5 | 77 : 28 | 80 : 27 | 83 : 11 | 85 : 38 | 86 : 23 | 89 : 9, 11 | 90 : 6, 16, 34 | 92 : 9 | 97 : 6, 31 | 99 : 18 | 100 : 27 | 101 : 12 | 104 : 28 | 105 : 18 | 107 : 8, 12, 13 | 108 : 18, 20 | 111 : 4 | 114 : 30 | 115 : 13 | 119 : 3, 7 | 124 : 1 | 135 : 17 | 137 : 27 | 138 : 18 | 139 : 27 | 141 : 6 | 147 : 19 | 148 : 25 | 149 : 11 | 158 : 18 | 159 : 6 | 160 : 16 | 165 : 22 | 166 : 13 | 167 : 19 | 168 : 1 | 179 : 1, 11, 22 | 186 : 10 | 190 : 30, 32 | 191 : 17 | 199 : 1, 3 | 200 : 24 | 202 : 1 | 203 : 19 | 204 : 13 | 206 : 5 | 207 : 8 |

208: 15 | 209: 2 | 211: 5 | 212: 2 | 216: 8 | 218: 3 | 219: 12, 18 | 221: 7 | 212: 7, 19 | 223: 7 | 224: 15, 35 | 235: 1 | 242: 27 | 250: 15 | 251: 23, 26, 29 | 253: 7 | 257: 4 | 258: 12 | 260: 9 | 266: 27, 28 | 267: 11 *bis* | 268: 18, 32 | 269: 1, 2 | 270: 11 | 275: 20, 30 | 289: 6 | 291: 17 | 293. 15 | 294: 2, 10, 12 | 295: 14, 31 | 299: 9 | 300: 7 | 301: 2, 7 | 303: 29 | 305: 25 | 306: 16 | 316: 15, 29. 36 | 317: 1, 21, 25 | 324: 39 | 325: 8, 11, 21 | 332: 17 | 334: 15 | 337: 6 | 344: 15 | 345: 32 | 349: 3 | 350: 9 | 351: 12, 19 | 357: 31 | 358: 14, 18 | 360: 1, 34 | 361: 2, 4 | 364: 7, 23 | 365: 29 | 376: 6, 25 | 379: 26 | 380: 20 | 381: 22, 25 | 382: 10, 13 | 387: 15 | 392: 8 | 400: 11, 18, 23 | 401: 15, 18, 24 | 402: 12 | 405: 23 | 408: 12 | 409: 30 | 410: 26 | 411: 8 | 415: 17 | 416: 8 | 419: 4, 7, 22 | 420: 15 | 421: 28 | 422: 3, 30 | 424: 8 | 427: 29, 34 | 428: 2, 13, 23 | 433: 3 | 436: 19, 30 | 439: 23 | 440: 5 | 441: 2, 7, 8, 20, 30 | 442: 12 | 444: 18 | 445: 25 | 448: 11 | 449: 13 | 450: 20 |

Cæſari. 9: 15 | 11: 22 | 16: 15 | 17: 10 | 23: 16 | 26: 8 | 27: 16 | 29: 6 | 31: 7 | 34: 9, 23 | 39: 1 | 49: 5 | 63: 20 | 83: 10, 23 | 84: 30 | 97: 13 | 100: 34 | 107: 32 | 144: 12 | 145: 30 | 147: 1 | 157: 3 | 158: 17 | 203: 18 | 204: 1 | 210: 3 | 216: 6 | 222: 26 | 234: 12, 21 | 245: 24 | 247: 15 | 255: 14 | 267: 16 | 268: 22 | 285: 12 | 294: 4 | 301: 2 | 303: 23 | 310: 38 | 314: 13 | 319: 2, 32 | 324: 18 | 325: 19 | 326: 12 | 345: 31 | 351: 23 | 352: 16 | 358: 26 | 359: 1, 5 | 360: 21 | 362: 22 | 363: 17 | 364: 1, 18 | 375: 21 | 408: 9 | 415: 7 | 420: 22 | 422: 9 | 425: 30 | 426: 11 | 427: 8 | 432: 8 | 436: 24 441: 4 | 442: 7 | 450: 4 |

Cæſarianæ. 398: 5 | 409: 26 |

Cæſariani. 391: 9, 20, 24 | 396: 5 | 409: 11 | 415: 27 |

Cæſarianis. 376: 9 | 389: 8 |

Cæſarianos. 449: 6 |

Cæſaris. 16: 7 | 23: 10 | 31: 14 | 32: 23 | 35: 9, 10 | 44: 3 | 49: 15 | 55: 13 | 59: 28 | 63: 2 | 86: 25 | 89: 1 | 90: 13 | 97: 3 | 100: 10, 12, 23 | 101: 3 | 105: 9 | 110: 13, 27, 31 | 111: 1 | 112: 4 | 115: 32 | 119: 2 | 137: 25 | 139: 30 | 142: 22 | 146: 29 | 149: 18 | 150: 4 | 152: 19 | 158: 10 | 160: 14 | 168: 15 | 170: 14 | 180: 5 | 181: 3, 7 | 182: 2, 12 | 183: 15, 19, 28 | 201: 9 | 202: 3 | 203: 1. 2, 10, 11, 12, 14 | 205: 1 | 206: 8 | 208: 5 | 209: 5, 12 | 210: 6 | 211: 4 | 216: 4 | 217: 15 | 218: 7, 9 | 219: 10, 16 | 221: 9 | 222: 14 | 224: 37, 38 | 226: 6, 9 | 228: 9 | 229: 6. 8, 18 | 230: 2 | 233: 7, 9 | 234: 10 | 241: 31, 34 | 242: 2. 8 | 246: 14, 26 | 247: 21 | 248: 18, 27, 30 | 249: 6, 7, 38 *bis* | 250: 3, 11, 33 | 252: 24 | 253: 28, 33 | 254: 2. 21, 35 | 255: 5 | 264: 22 | 265: 3 | 267: 23 | 268: 20 | 269: 19 | 270: 5 | 271: 6 | 273: 30 | 275: 16. 25 | 276: 10, 32 | 277: 29, 38 | 290: 21 | 291: 4, 7 | 292: 12 | 293: 12 | 296: 12, 25 | 297: 10, 12, 14, 19 | 298: 10 | 300: 8, 21 | 301: 15 | 310: 25, 29 | 311: 7, 18 | 313: 1 | 315: 11 | 316: 37 | 317: 38 | 319: 3. 17, 20 | 320: 18, 28 | 321: 10, 13 | 324: 33 | 325: 15, 25 | 327: 2. 8 | 329: 9, 13, 20 | 332: 12 | 333: 3, 9 | 335: 14 | 337: 20 | 338: 8, 22 | 339: 1, 13 | 341: 5, 15 | 344: 18 | 345: 21 | 346: 27 | 349: 27 | 350: 14 | 351: 30 | 354: 4 | 357: 23, 29, 34 | 358: 15, 20 | 359: 19 | 360: 3, 34 | 363: 6 | 364: 26 | 366: 8 | 367: 8, 30 | 372: 12 | 375: 20, 24, 27 | 376: 10, 12, 17 | 380: 21 | 383: 5 | 384: 17 | 390: 21 | 391: 19, 31, 35, 37 | 392: 15. 24 | 395: 3, 5 | 396: 3, 13 | 397: 20 | 398: 3, 12, 21 | 399: 4, 5, 8 | 400: 13 | 401: 5, 29 | 402: 6 | 403: 29 | 406: 10 | 407: 12, 17 | 408: 22 | 409: 19, 22 | 410: 23 | 411: 13 | 412: 4, 33, 34 | 413: 18, 20 | 414: 24 | 416: 7, 33 | 417: 9 *bis*, 19 | 419: 8 | 431: 26 | 422: 34 | 423: 31 | 424: 12 | 425: 3, 13, 15 | 426: 10 | 427: 14 | 432: 12 | 433: 3 | 435: 15 | 436: 17 | 440: 8. 10 | 441: 28 | 447: 2, 18 | 449: 11, 32 | 451: 3 |

cæſis. 411: 24 |

cætera. 317: 2 |

cæteræ. 194: 17 | 396: 32 |

cæteris. 41: 4 | 72: 8 | 89: 36 | 101: 32 | 133: 4 |

cæteros. 26: 21 | 59: 10 |

Cai. 410: 6, 13 |

Caii. 34: 27 | 193: 2 | 260: 13 | 298: 12 | 320: 10 | 333: 5 | 400: 18 | 401: 32 |

Caio. 29: 18 | 35: 1 | 95: 31 | 98: 21 | 115: 22 | 139: 10 | 169: 2 | 199: 17 | 200: 26 | 203: 17 | 205: 1 | 289: 9 | 411: 15 | 416: 19 | 424: 26 | 426: 17, 22 |

Caium. 17: 22 | 34: 26 | 80: 11 | 99. 3 | 107: 18 | 113: 2 | 134: 10 | 136: 8 | 142: 21 | 146: 14 | 159: 14 | 179: 32 | 180: 1, 2 | 184: 25 | 185: 3 | 188: 6 | 191: 19, 34 | 192: 1 | 201: 15 | 204: 6, 7, 10 | 219: 12 | 235: 1, 17, 18 | 267: 7 | 281: 12 | 299: 5 | 306: 4 | 317: 14 | 321: 17 | 364: 12 | 381: 8 | 389: 17 | 400: 28 | 401: 24 |

Caius. 38: 16 | 58: 13 | 100: 9, 35 | 139: 25 | 177: 5, 22 *bis* | 192: 18 | 193: 1 | 194: 10, 30 | 195: 13 | 196: 14 | 199: 36 | 202: 22 | 208: 10 | 238: 22 | 241: 30 | 258: 9 | 270: 18 | 271: 5 | 289: 8 *bis*, 9 | 387: 2 | 398: 1 | 401: 8, 10 | 404: 31 | 409: 32 | 428: 9 | 432: 5 | 437: 10 | 440: 2 | 444: 16 |

Calagurritani. 246: 4 |

calamitas. 378: 19 |

calamitate. 14: 16 | 39: 4 | 52: 22 | 175: 22 | 184: 9 | 190: 17, 22, 27, 37 | 194: 13 | 195: 31 | 340: 5, 14 | 352: 4 | 439: 26 |

calamitatem. 13: 14 | 23:

27| 46: 26| 138: 13| 180: 1| 185: 1| 298: 18|
calamitates. 65: 1| 192: 12|
calamitatibus. 24: 1| 101: 11|
calcaribus. 200: 11|
calcaras. 439: 9|
Calenum. 197: 1|
Caletes. 42: 1| 185: 15|
Calidis. 207: 10, 12|
calidius. 207: 6|
calliditate. 385: 15|
calliditatis. 189: 12|
callidum. 64: 7|
calonem. 137: 26|
calones. 50: 22, 30| 52: 7| 139: 3, 12| 243: 16|
calonibus. 411: 12|
calonum. 52: 3| 137: 37| 243: 7|
Calpurnio. 374: 5|
Calpurnium. 374: 1|
Calpurnius. 373: 5|
Calvino. 351: 8|
Calvinum. 306: 6| 363: 12| 379: 20|
Calviſium. 306: 4| 315: 4|
Calviſius. 306: 10|
Calvitius. 448: 15|
Calydone. 306: 12|
Camelis. 416: 21|
Camerino. 222: 4|
Campaniæ. 221: 1|
campeſtres. 176: 33| 177: 32|
campeſtribus. 172: 8| 178: 20| 253: 16| 418: 23|
campeſtris. 249: 1|
campi. 402: 28|
campis. 68: 6| 248: 13| 394: 1|
campo. 389: 10| 391: 4| 392: 22| 393: 3| 399. 8| 403: 27, 36, 38| 404: 5, 7, 23| 411: 13| 412: 6| 416: 4, 14| 420: 24| 423: 30|
campum. 176: 7| 189: 24| 279: 19| 408: 27| 413: 30, 31| 445: 20 *bis*|
campus. 307: 20| 402: 29|
Camulogeno. 165: 27|
Camulogenus. 166: 21| 167: 25, 29|
canal bus. 263: 27|
can llos. 391: 35|
Can avia. 293. 16|
Candaviæ. 325: 4|
Candaviam. 324: 40|
canere. 422: 35|
cani. 162: 1| 326: 20| 403: 37|
Caninii. 193: 2| 196: 28| 228: 23|
Caninio. 193: 9| 198: 24| 428: 14|
Caninium. 180: 2| 192: 1, 25| 194: 22| 197: 3| 228: 16| 271: 22| 449: 21|
Caninius. 177: 22| 192: 18| 194: 8, 30| 195: 13, 22, 27| 196: 10|
Canopum. 359: 3, 10|
Cantabris. 68: 7| 237: 2|
Cantium. 93: 14| 94: 20| 97: 23|
cantu. 190: 29|
Canuleium. 310: 4|
Canuſium. 226: 2|
capere. 17: 30| 33: 1| 67: 1| 77: 1| 83: 9| 86: 5| 101: 9| 102: 22| 129: 11| 136: 17| 147: 10| 223: 21| 224: 8| 279: 44| 293: 13| 294: 1| 351: 10| 353: 25| 408: 10| 421: 25| 450: 6|
caperent. 57: 10| 67: 9| 98: 12| 110: 24| 240: 10| 362: 6| 403: 20|
caperentur. 146: 26|
caperet. 14: 16| 91: 3, 9| 157: 10| 214: 11| 351: 13| 354: 20| 370: 11| 434: 9|
caperetur. 194: 10| 311: 28|
capi. 30: 7| 155: 24| 195: 26| 249: 14| 432: 9|
capiant. 64: 20| 143: 11| 433: 16|
capiantur. 436: 11|
capiat. 211: 1|
capiebat. 374: 10| 443: 18|
capienda. 76: 11|
capienda erant. 310: 38|
capiendam. 153: 18|
capiendi. 76: 25|
capiendis. 73: 2| 161: 30|
capiendo. 175: 4| 408: 3|
capiendorum. 196: 17|
capiendum. 145: 30| 153: 24| 157: 23| 166: 17| 309: 18| 324: 17| 357: 3| 438: 1|
capillo. 95: 1|
capillum. 162: 25|
capio. 461: 1|
capit. 4: 9| 138: 21| 171: 24| 238: 18| 310: 12| 370: 4| 397: 1| 424: 18| 428: 28| 450: 27|
capita. 179: 26| 262: 9| 305: 4| 407: 8| 448: 4|
capite, *nom.* 25: 4| 96: 13| 298: 10| 391: 36| 392: 4|
capitibus. 74: 18|
capitis. 142: 5| 271: 34| 275: 29| 327: 18| 339: 8| 345: 9|
Capitolio 213: 6|
capitum. 22: 21| 55: 1| 77: 11|
capitur. 179: 17| 193: 39| 196: 10| 355: 3|
capiunt. 133: 14| 182: 14| 245: 22 253: 31| 303: 18| 355: 5| 396: 19| 403: 22| 410: 24| 445: 4| 451: 14| 452: 10|
capiuntur. 196: 7| 369: 28|
Cappadocia. 287: 9| 364: 3, 16, 20, 30| 365: 1| 380: 5|
Cappadociæ. 364: 25|
Cappadociam. 363: 14| 364: 21| 366: 31| 380: 3|
Cappadocum. 380: 8|
capreolis. 263: 19, 25|
capris. 133: 9|
capta. 127: 5, 8| 138: 10| 260: 28| 261: 20| 384: 15| 411: 11| 434: 10| 444: 20|
capta eſt. 38: 16| 352: 2| 405: 9|
captæ. 261: 16|
captæ ſunt. 245: 23|
captam. 264: 22|
captam eſſe. 339: 5|
captarum. 418: 16|
capti. 131: 2| 160: 18| 170: 11| 279: 4| 356: 3| 396: 22| 404: 4| 409: 19| 436: 26| 437: 6, 15| 441: 31|
capti eſſent. 443: 9|
capti ſunt. 437: 12| 441: 27| 447: 31|
captis. 62: 12| 116: 35| 171: 22| 183: 21| 196: 9| 414: 27|
captivæ. 260: 10|
captivas. 370: 6|
captivi. 105: 27| 140: 13|
captivis. 18: 23| 36: 24| 47: 13, 23| 91: 14, 18| 96: 11| 108: 5| 110: 7| 137: 16, 18| 139: 2| 149: 12| 171: 38| 179: 26| 192: 22| 195: 27| 278: 28| 326: 8| 367: 19|
captivo. 138: 15| 189: 16|

387: 20|
captivorum. 98: 5 | 135 : 21| 179: 30| 278 : 30 | 356 : 3| 451 : 19 |
captivos. 105 : 21 | 278 : 25 | 321 : 24 |
captivum. 387: 25 |
captivas. 387. 21, 23|
capto. 20 : 9 | 91 : 18 | 97: 28| 114 : 18| 192 : 14| 313. 26| 317: 32 | 355: 11| 405 : 22| 416: 19|
captos. 133: 22| 308: 17| 316: 34 | 424: 18|
captos eſſe. 433 : 22|
captum. 234. 6 | 415: 7|
captum eſſe. 198 : 24 |
captum eſſet. 442 : 19|
captum fuit. 441: 17|
capturos. 252 : 21 | 268 : 24 |
capturos fuiſſe. 101: 14|
capturum. 206: 6|
captus. 72: 7| 275: 27 | 437: 30 |
captus eſt. 21 : 3 | 415: 2 |
Capua. 299 : 16 | 321: 17|
Capuæ. 200: 7, 299 : 14|
Capuam. 217 : 14 | 220: 6, 8 |
caput. 95 : 2 | 112 : 34 | 191: 25 | 177. 26 | 421: 16| 432 : 18 | 449 : 1 | 451 : 21 | 484 : 14 |
Carales. 429: 18|
Caralibus. 429 : 21|
Caralitani. 230 20|
Carcaſone. 65 : 9 |
carceribus. 358: 17|
caream. 182 : 1 |
carere. 395 : 11
caret. 410 : 10|
cari. 316 37|
carinæ. 61 : 21| 243 : 27|
cariorem. 149: 34|
cariſſima. 102: 33|
cariſſimæ. 376: 22|
cariſſimas. 427: 12|
cariſſimum. 275 : 9|
caritatem. 407 : 9|
Carmonam. 375: 8 | 378 : 21 |
Carmonenſes. 268 : 14|
carne. 94. 12 | 130. 11 |
Carnutes. 55: 11 | 99 : 20 | 101 : 13 | 111: 25 | 114: 22 | 115: 4 | 142 : 12, 19 | 184 : 4, 8, 9, 18| 194. 11, 16| 196: 19|
Carnutibus. 99 : 13 | 112: 6 | 114 : 13 | 142: 17| 173: 23 |
Carnutum. 121: 6| 140: 22| 146: 15 | 184 : 13| 194: 19| 199: 19|
caros. 473 : 3 |
carpere. 419 : 19|
carperet. 247: 16 | 253: 13 |
carperetur. 64: 2|
carra. 435: 8|
carri. 9: 4 |
carris. 19: 20 | 37: 9 | 242: 28 | 244 : 2|
carrorum. 6: 14| 188: 10|
carros. 20: 18, 21, 22| 77: 2| 149 : 18|
Carrucam. 445: 17|
Carſulenorum. 361 : 40|
Carteia. 450: 26|
Carteiam. 448: 13, 17|
Carteienſes. 450 : 3|
caruerat. 138: 19|
caruerint. 149: 1|
Carvilius. 97 : 25|
caſas. 430: 9| 105 : 29 |
caſeo. 130: 11|
caſibus. 215: 3| 384 : 3|
Caſilinum. 299 : 13|
Caſſi. 97: 13|
Caſſianæ. 444 : 15|
Caſſianam. 338 : 18|
Caſſiano. 14: 7|
Caſſianos. 377 : 12|
caſſidem. 392 : 3| 421 : 15|
caſſidibus. 161. 6|
Caſſii. 307 : 3 | 372: 17 | 373: 14 | 377 : 28, 32 | 378: 3 |
Caſſio. 268: 5 | 307: 14 | 371 : 21 | 372: 10| 373 : 7 | 378 : 19|
Caſſivellauni. 96 : 7 | 97 : 8, 14 |
Caſsivellauno. 92 : 27 | 97: 5| 98. 3|
Caſsivellaunus. 96. 15| 97: 23, 29 |
Caſsium. 10 : 9| 13: 12 | 14 : 1| 269: 16 | 306: 2, 22 | 307: 10 | 315 : 3, 6| 372 : 20 | 373: 2, 10, 16, 18| 375. 14, 24 | 376: 3, 8, 27 | 377: 21, 24 | 378: 9 | 453 : 7 |
Caſsius. 208: 2 | 289: 9 | 306 : 12 | 307 : 4 | 337: 19 | 338 : 1, 10, 19 *bis*, 23 | 370 : 17 | 371 : 4 | 373 : 8, 23 | 374. 4 | 375 : 3, 18| 376: 14 | 377: 3, 10 | 378: 4, 10, 16, 21, 23|
caſtella. 11 : 4 | 44: 15 | 171 7 | 195. 12 | 310: 14, 33 | 313: 30 | 316: 18 | 319 11 | 367 : 12 | 368. 5 | 388: 24 | 397 : 24, 29 | 401 : 23 | 403: 4 | 408: 3 | 435: 31 | 441 : 12 | 445 : 12 |
caſtellanos. 367 : 13 |
caſtelli. 135: 24 | 319: 27|
caſtellis. 50 8 | 52 : 29 | 53 : 11 | 54 : 18| 177: 7| 195 : 23 | 223 | 16 | 234 : 15| 294 : 26 | 305 8 | 310. 6, 29, 33 | 319 : 33| 331: 1 | 337. 4, 22 | 388: 21 |
caſtello. 138 : 13 | 178 : 27: 261: 24 | 310 : 15 | 313: 28 | 314 : 10 | 361 : 25 | 377 : 11 | 402 : 17 | 422| 4 | 436 : 24 | 443 : 15| 451: 23, 27, 31, 33|
caſtellorum. 311: 37|
caſtellum. 44 : 29| 260 : 5| 307 : 2 | 310 : 15 | 314 : 13, 17 | 320 : 32 | 356 : 5| 357: 16 | 361 : 20 | 378 : 14 | 436 : 16, 21| 438 : 15 |
Caſtico. 7 : 2|
caſtigabantur. 301: 6|
caſtigari. 208: 7|
caſtigato. 316: 14|
caſtigavit. 317 : 5|
Caſtor. 288 : 6|
caſtra. 15: 9 | 18 : 29 | 19 : 14 | 29 : 6 | 30 : 18 | 33: 4 | 35 : 8, 10, 11 | 36: 11, 17, 20, 21, 24 | 37: 6 | 40 : 20| 42 : 15 | 43: 2 | 44 : 3, 4 *bis*, 11, 26, 27 | 45 : 31 | 46 : 18 | 47: 27 | 48 : 9, 27 | 49 : 4| 50 : 21, 29 | 52: 4 | 58: 23, 26| 64 : 15, 21, 23 | 67: 1, 18, 19, 27 | 68: 8, 20| 74 : 5 | 76 : 16, 22, 26, 28 | 77 : 12 | 84 : 22, 30| 85 : 22, 30, 37 | 86 : 6 | 89 : 15 | 97 : 26, 27| 100: 3 | 101 : 15 | 104 : 2, 32| 108 : 24 | 109 : 3, 13, 15 *bis* | 110 : 18 | 112 : 8, 20, 22, 24, 35| 116: 5, 10, 15| 137 : 34 | 138 : 2, 10| 139: 6, 11, 16, 21, 26, 30| 140: 3 | 145: 14 | 149: 13, 17, 37 | 150 : 5, 15| 153: 13 | 155 : 10, 19, 27 | 157 : 1, 11 | 159 : 14, 28, 30 | 160: 1, 28 | 161: 10, 12 | 164 : 7, 9 | 166: 10| 167: 30 | 170 : 21 | 171: 6, 22 | 176 : 28 | 177: 21, 31 | 179: 12 | 184 : 14 | 186: 14, 26, 27| 187 : 4| 188: 2, 17, 18, 28| 191: 18 | 192 : 25, 26| 193 : 14, 17 | 195 : 1, 31, 34| 196: 1, 2, 24 | 200 : 17| 222: 17 | 223 : 10, 14 | 224 : 18 | 225 : 24 | 239 : 2, 3, 12, 18, 28 *bis*, 31 | 241: 31|

242: 5 | 244: 15 | 246: 9 | 247: 4, 15, 19 | 248: 15, 22 | 251: 2, 4, 24, 25 | 252: 6, 29 | 253: 32, 33 | 254: 5, 9, 11, 30 | 255: 6 | 257: 9 | 271: 13, 20 | 272: 3, 13, 16, 19, 21 | 274: 6, 10, 17, 32 | 277: 7, 21 | 278: 2, 3, 5, 18 | 280: 4, 10 | 289: 13 | 292: 5 | 294: 20, 25 | 297: 18 | 303: 32 | 307: 3, 16, 20, 29 | 308: 5, 7 | 309: 15, 18, 25, 29, 32 | 310: 33 | 319: 14, 19, 21, 24, 26, 31 | 320: 4, 9, 12, 25 | 323: 32 | 325: 2 | 326: 5, 18 | 328: 18, 22 | 330: 31 | 334: 22, 24, 30, 32 | 335: 7 | 336: 6, 22 | 340: 2 | 360: 33 | 361: 15, 18, 19, 24, 25, 28, 39 | 365: 9, 22 *bis* | 373: 9, 24 | 375: 4, 18 | 376: 13, 15 | 377: 6, 11, 16, 18, 22 | 378: 7, 20 | 382: 27 *bis*, 28 | 383: 4 | 384: 14, 30 | 387: 11 | 388: 6, 9, 22 | 389: 2, 26 | 392: 21 | 394: 3, 7, 9, 11 | 395: 35 | 397: 10, 28 | 399: 1, 3, 24 | 400: 12, 19 | 401: 15, 19, 29 | 402: 1, 6, 10 | 403: 32, 36, 37 | 404: 29 | 406: 15 | 407: 7, 19 | 408: 26, 29 | 409: 9, 16, 21 | 411: 3, 13 | 413: 18, 25 | 415: 1, 15, 17, 30, 32 | 416: 7, 15, 22, 39 | 417: 18, 19 | 419: 1, 3, 16 | 420: 10, 11, 12, 25 | 421: 14, 19, 23 | 422: 8, 18 | 423: 12, 32, 35 | 424: 16 | 425: 12, 16 | 433: 20 | 434: 13, 16 | 435: 16, 17, 23 | 436: 13, 15 | 437: 1, 5, 6, 16 | 438: 33 | 440: 10 | 441: 11, 13 | 442: 23 | 444: 12, 14 | 445: 12, 15, 18, 21 | 446: 2, 5 | 448: 25 | 449: 7, 8, 21 | 465: 7 | 466: 8 |

Caſtris. 13: 7 | 15: 30 | 16: 14 | 18: 14, 22 | 19: 3 | 21: 2 | 22: 3, 17 | 28: 5 | 29: 1 | 30: 3 | 32: 3 | 35: 6, 9, 13, 15 | 36: 7, 9, 16, 17 | 37: 2, 3, 7 | 43: 4 | 44: 9, 19, 20 *bis* | 45: 16, 20 | 46: 4 | 47: 14, 21 | 49: 14 | 50: 15, 24 | 51: 1 | 52: 1 | 57: 30 | 58: 18 | 63: 32 | 64: 12 | 67: 3, 15, 26, 30, 31, 33 | 76: 20 | 77: 7, 12 | 83: 27 | 84: 18 | 85: 1, 25, 28, 33 | 86: 11 | 90: 26 | 91: 18 | 92: 20, 23 | 95: 11, 18, 28 | 102: 10 | 104: 4 | 108: 2 | 109: 11 | 112: 10, 15 | 115: 32 | 117: 22 | 134: 16 | 136: 6 | 137: 25, 30, 35, 37 | 138: 3, 8 | 145: 19 | 146: 18 | 147: 13 | 148: 5, 25, 32 | 149: 35 | 150: 22 | 152: 20, 22 | 154: 15 | 157: 1, 5, 13, 15, 19, 31 | 158: 1 | 159: 13, 15 | 161: 5, 15, 28, 29, 30 | 162: 30, 31 | 163: 21 | 164: 5 | 165: 33 | 166: 29 | 167: 8 | 169: 17, 28 | 170: 16, 17 | 171: 13 | 172: 14 | 173: 13 | 176: 4, 13, 14, 32 | 177: 13, 17, 28, 33, 34 | 179: 14, 23 | 185: 7, 16, 20 | 186: 11, 14 | 187: 3 | 188: 6, 12, 16, 19, 27, 34 | 195: 18, 27, 28 | 223: 15 | 233: 7 | 238: 16 | 239: 5, 7, 9, 20 | 240: 25, 37 | 244: 3 | 245: 26 | 247: 2, 22, 25 | 248: 4, 23, 24, 28, 30 | 249: 6, 16, 18, 25, 29, 34 | 250: 2 | 251: 4, 10, 15, 27 | 252: 12, 15 | 253: 11 | 254: 3, 9, 13, 14, 23, 29 | 260: 13 | 265: 19 | 268: 26 | 271: 14 | 273: 2, 9, 23 | 277: 24, 26 | 278: 26, 28 | 280: 12 | 291: 14 | 292: 7 | 295: 3 | 303: 21, 27, 29 | 307: 15, 17, 20, 23, 26 | 313: 11, 19 | 315: 14, 17 | 317: 36, 38 | 318: 29 | 319: 6, 34 | 320: 13, 17 | 321: 8, 12, 13 | 322: 6, 30 | 323: 12, 14, 21, 29 | 324: 1 | 325: 2, 31 | 327: 1 | 328: 5, 6, 7, 23 | 330: 5 | 331: 1, 9 | 335: 8, 17 | 336: 1, 6, 21 | 337: 7 | 340: 3 | 360: 15 | 361: 1, 20 | 362: 7, 12 | 365: 10, 20 | 366: 10 | 372: 11 | 373: 20 | 376: 27 | 377: 11, 14, 18 | 378: 15 | 381: 1 | 382: 29, 31 | 383: 36 | 384: 15 | 387: 6 | 390: 19, 26 | 391: 2 | 394: 5 | 396: 4 | 397: 13 | 399: 2, 4, 8 | 400: 17 | 401: 8 | 402: 25 | 403: 6, 11, 14, 34 | 404: 34 | 407: 15, 17, 20, 26 | 408: 2 | 411: 5 | 412: 3, 5 | 414: 18 | 415: 13, 15 | 416: 1, 4, 9 *bis*, 14, 23 | 417: 15 | 419: 13 | 420: 23, 27 | 421: 29 | 422: 5, 7, 10 | 423: 28, 32 | 424: 14 | 425: 10 | 433: 21 | 435: 12 | 436: 14, 17, 24 | 437: 10, 26, 29 | 438: 10 | 440: 7, 8 | 441: 13, 24 | 442: 23 | 444: 19 | 445: 14, 19 | 448: 15 | 450: 16 | 462: 11 |

caſtrorum. 42: 15 | 50: 19 | 58: 2, 21 | 64: 3, 23 | 84: 12, 30 | 92: 5 | 95: 10 | 100: 16 | 105: 31 | 108: 10 | 110: 15 | 112: 16 | 116: 17 | 139: 22 | 140: 1 | 154: 18 | 159: 32 | 163: 33 | 167: 14 | 177: 19 | 187: 27 | 190: 23 | 195: 21 | 239: 22 | 249: 32 | 252: 14 | 254: 8, 32 | 272: 22 | 274: 19, 20 | 277: 15, 19, 20 | 307: 18 | 314: 22 | 315: 1 | 319: 19, 27 | 320: 7, 19 | 323: 18 | 324: 5 | 334: 25 | 335: 4 | 360: 33 | 361: 21, 33, 37 | 302: 6 | 365: 27 | 382: 25 | 383: 5 | 384: 16 | 395: 4 | 398: 3 | 399: 26 | 411: 3 | 416: 11 | 436: 1 | 438: 21 | 439: 8 | 444: 11 |

Caſtulonenſi. 236: 7 |

caſu. 13: 13 | 49: 27 | 102: 29 | 108: 12 | 110: 7 | 133: 12 | 134: 22 | 137: 38 | 139: 33 | 150: 12 | 260: 19 | 265: 27 | 268: 13 | 295: 12 | 319: 4 | 326: 8, 11 | 339: 19 | 388: 8 | 389: 3 | 390: 22 | 443: 5 |

caſum. 53: 27 | 58: 11 | 66: 9 | 101: 31 | 137: 31 | 139: 8 | 142: 3 | 159: 36 | 190: 27 | 195: 4 | 279: 34 | 294: 22 | 333: 21 | 324: 12 | 350: 9, 11 | 357: 28 | 359: 9 |

caſura. 333: 7 |

caſurum. 351: 34 |

caſus. 62: 10 | 84: 22 | 106: 26 | 137: 5 | 168: 33 | 176: 11 | 224: 21 | 252: 7 | 253: 11 | 258: 1 | 270: 3 | 292: 19 | 308: 25 | 322: 11 | 353: 18 | 370: 1 | 446: 17 |

Catamantaledis. 7: 2 |

catapultarum. 399: 28 |

catapultis. 262: 15 |

cataſcopum. 397: 15 |

catenas. 35: 8 |

catenis. 38: 17 | 61: 27 | 100: 15 | 397: 25 |

catervatim. 400: 19 |

Cativulci. 99: 6 |

Cativulco. 99: 26 |

Cativulcus. 135: 12 |

Cato. 230: 19 | 231: 3 | 395: 7 | 402: 7 | 425: 8 *bis*, 24 |

Catone. 232: 7 | 439: 23 |

Catonem. 209: 4 | 428: 11 |

Catonis. 209: 4| 416: 23|
Caturiges. 12: 4|
Cavarillus. 170: 13|
Cavarinum. 110: 36| 115: 7|
caveant. 224: 28| 229: 29|
cavendum eſſet. 354: 27|
cavent. 114: 9|
cavere. 14: 20| 142: 14|
cavetur. 256: 33|
cauſſa. 4: 6| 6: 9| 14: 22| 16: 28| 17: 27| 25: 5| 28: 12, 19, 20| 29: 22| 31: 25| 33: 24| 34: 23| 35: 3, 7| 36: 2| 39: 11| 43. 18| 45: 7, 19| 47: 1| 49: 8, 23| 50: 24, 28| 56: 4, 7| 57: 12, 17| 59: 2, 5, 16| 62: 7| 64: 4, 8, 13| 70: 4| 71 4, 8| 72: 13| 74: 8, 9| 75: 11, 18| 76: 17| 77: 21| 78: 25| 79: 19| 80: 29| 83: 19| 84: 17| 89: 17| 90: 6, 12| 91: 16, 27| 93: 3, 12| 95: 30| 96: 21| 97: 17| 100: 9| 104: 22, 30| 105: 11| 106: 4| 107: 26| 109: 27| 110: 30| 111: 4| 112: 17| 113: 4| 114: 30| 115: 25| 117: 13, 17| 118: 5| 119: 1| 120: 3| 121: 11| 131: 17| 132: 1| 133: 11| 134: 9, 28| 136: 2| 139: 18| 142 12, 21| 143: 11 22| 144: 9| 146: 17| 147 30| 148: 2| 149: 15| 155 9| 156: 32| 158: 24| 160: 10, 17, 28| 161 8| 162: 19| 163: 3, 6| 164. 27, 34| 165: 5| 168: 12| 173: 2| 175: 8, 12, 20| 177: 35| 179: 20| 180: 4| 183: 1| 184: 7, 10| 185: 11| 189: 6| 207: 8| 216: 5, 7| 217: 3, 8| 220: 5| 221: 1| 222: 1, 12| 223: 24| 225: 3| 226: 11| 228: 17| 229: 23| 233: 5| 235: 19| 238: 8| 239: 24| 240: 18| 241: 20| 242. 11| 244: 7| 248: 23| 249: 25| 251: 13, 24| 252: 10| 253: 34| 254: 13, 22, 33| 256: 6| 259: 3| 263: 20| 266: 10| 267: 7, 9| 268: 13| 269: 9| 271: 3| 272: 8| 275: 7| 279: 12| 280: 9| 288: 4| 289 7| 295: 28| 296: 15| 297: 3| 298: 11| 300: 9| 305: 2, 29| 308: 29| 309: 11| 310: 4| 312: 3| 314: 1| 321 25| 324. 3| 325: 3| 338: 29, 30| 339: 6| 341: 4| 342: 12| 344 26| 345. 15, 30| 346: 18| 348 14| 349: 22| 351: 17| 352: 21| 355: 13| 361: 21| 364: 18| 366: 10| 370: 18| 375: 20| 376: 18| 377: 1| 378: 31| 406: 7, 9| 410: 10| 412: 15| 414: 8| 418: 9| 432. 2| 435: 11| 436: 15| 438: 6| 439: 10| 442: 2| 444: 11|
cauſſæ. 8: 1| 17: 16| 32: 13| 296: 17| 322: 8, 11|
cauſſam. 7: 15| 8 4| 16: 16| 32. 11| 36: 25| 48: 4| 67: 4| 100: 19| 102: 23| 105: 7| 124: 6| 127: 11| 131: 19| 135: 19| 137: 7| 138: 9| 143: 4| 145: 16| 158: 11| 160: 31| 164: 3| 191: 7| 195: 13| 200: 31| 201: 11| 202: 22| 203: 1| 234: 23| 273: 15| 298: 23| 300. 25| 302 1| 305: 18| 311: 6| 323: 31| 329. 27| 331: 3| 344: 3| 350: 3| 365: 20| 371: 7| 376: 10, 12| 400: 15| 415: 7| 418: 28|
cauſſas. 11: 27| 40: 5| 82: 4| 131: 2| 182: 15| 316: 32| 398: 12| 409: 4| 418: 20| 427: 14| 453: 1|
cauſſis. 45: 12| 57: 9| 58: 33| 77: 15| 78 3| 111: 11| 113: 1| 117: 6| 122: 8| 210: 5| 254. 5, 26| 274: 5| 319: 23, 30| 324: 37| 351: 23, 28| 371: 15| 381: 13| 409: 32| 461: 16|
caute. 108: 21|
cautes. 62: 10|
cautiorem. 191: 19|
cauto. 461: 11|
Cebenna. 145: 3, 7| 165: 13|
ceciderit. 139: 7|
ceciderunt. 241: 12| 366: 29| 438: 32, 33| 443: 24| 447: 26|
cecidiſſe. 265: 31| 314: 7| 337. 3|
cecidiſſent. 52: 11|
cecidiſſet. 76: 4|
cecidit. 400: 13|
cecinit. 370.: 1|
cedant. 103: 5| 179: 16|
cedebant. 261: 3| 245: 4| 421: 9|
cedendi. 193: 26|
cedendum ſit. 179: 20|
cedentem. 176: 28|
cedentes. 48: 25| 95: 19|
cedentibus. 95: 24| 176: 17| 193: 36| 438: 22| 443: 22| 451: 9|
cedere. 109: 15| 131: 9| 190: 3| 277: 28| 357: 8| 391: 33| 442: 28|
cederent. 95: 22|
celant. 252. 25|
celari. 176: 23| 350: 11|
celata. 54: 7|
celaverant. 54: 13|
celeberrimis. 348: 20|
celerem. 81: 28| 245: 27| 254: 32| 300: 11| 308: 13| 345. 33|
celeri. 377: 14| 386: 21| 432: 6| 451: 11|
celerior. 372: 9|
celeriore. 360: 24|
celeris. 162: 4| 320: 26|
celeritas. 36: 6| 161: 30| 194: 15| 307: 14|
celeritate. 46. 9| 49: 2, 4| 53: 21| 62: 3| 69: 2| 76: 24| 85: 31| 96: 13| 101: 22| 104: 26, 31| 108: 4| 109: 2| 110: 13| 114: 4| 134: 15| 145: 24| 147: 4| 150: 2| 159: 14| 161: 19| 183: 26| 102: 11| 236: 3| 245: 8| 249: 36| 261: 8| 279: 31| 321: 14| 324: 22| 335: 18| 384: 19| 395: 15| 414: 24| 418: 22|
celeritatem. 49: 15| 52: 5| 87 5| 139: 15| 188: 17| 285: 12| 290: 18| 293: 14|
celeritati. 324: 38|
celeritatis. 245: 18|
celeriter. 16: 19| 37: 16, 18| 46: 7| 50: 8| 54 10| 57: 22| 58: 16| 59: 16, 21, 26| 60: 22| 67: 32| 68: 15, 21| 71. 23| 75: 20| 76: 22| 77: 1| 80: 25| 83: 29| 86: 10| 97. 10| 100: 3| 104: 25| 105: 30| 107: 17| 108: 11| 109: 26| 114: 2, 20| 115: 22| 116: 10, 31| 134: 18| 137 2| 139: 4, 5| 141: 5| 142: 23| 143: 14, 18, 25| 145: 10| 148: 16, 38| 140: 17, 20| 152: 20| 154: 2| 155: 5, 20| 156: 31| 157: 12| 158: 13| 161: 28| 162. 31| 166: 3| 167: 7| 168: 19| 170: 27| 182: 8| 184: 15|

188: 20 | 190: 3 | 191: 23 | 195: 23 | 196. 24 | 198: 12 | 199: 13, 22 | 212: 15 | 223: 19 | 235: 20 | 237: 4 | 238. 15 | 240: 4 | 243: 1 244. 4 | 245: 25 | 246: 11 | 252: 19 | 255: 38 | 261: 12, 13 | 266: 7 272. 26 | 273: 1, 24 | 280: 18 | 291: 10 | 303. 13 | 306: 22 | 308: 3 | 312: 22, 35 | 320: 7 | 323: 18 | 325: 29 | 326. 1 | 331: 13 | 333: 20 | 334: 5 | 346: 23 | 358: 16 | 359: 13, 21 | 364: 15 | 366: 1 | 369: 11 | 372: 17 373: 17 | 375: 12 | 378: 18, 24 | 379: 15 | 382: 30 | 383: 28 | 384: 9, 14, 27 | 386: 19 | 390: 16, 29 | 397: 14, 18 | 401: 2 | 402: 4 | 403: 21 | 408: 24 | 410. 24 | 412: 6 | 414: 4, 9, 18, 20 | 416: 27, 32 | 419. 8 | 421: 10 | 423: 10 | 424: 8 | 428: 25 | 434: 9 | 450: 24 | 452: 4, 6 | 459: 6 |
celerius. 36: 5 | 40: 22 | 185: 31 | 186: 8 | 187: 19 | 193: 26 | 196: 21 | 382: 12, 17 | 384: 37 | 401: 3 | 403: 23 | 408: 7 | 418: 27 | 432: 16, 445: 1 |
celerrimè. 29: 24 | 187: 6 | 197: 2 | 362: 13 | 369: 1, 20 | 384: 36 | 397: 16 |
cellæ. 426: 22 |
Celtæ. 2: 1 |
Celtiberiam. 246: 22 |
Celtiberis. 237. 2 |
Celtilli. 143: 3 |
cenam. 449: 2 |
cenavit. 449: 4 |
Cenimagni. 97: 12 |
Cenomanis. 173: 26 |
cenſeam. 275: 1 |
cenſebant. 174: 25 | 249: 4 |
cenſebat. 207: 7 |
cenſent. 150: 35 | 139. 5 |
cenſeo. 174: 29 |
cenſerent. 274. 7, 10 | 327: 13 |
cenſor. 208: 14 |
cenſu. 22: 25 |
cenſuiſſet. 26: 20 |
cenſuit. 164: 16 | 165: 9 | 173: 16 | 299: 7 |
centena. 94: 9 |
centenis. 371: 1 | 429: 13 |
centenos. 370: 24 | 372: 13 |
centonibus. 311. 2 |
centones. 262: 14 |
Centrones. 12: 4 | 104: 17 |
centum. 6: 12 | 21: 4 | 23: 1, 26 | 27: 20 | 41: 21 | 71: 3 | 99: 11 104: 30 | 115: 3 | 143. 2 | 267: 14, 15 | 272. 13 290. 11 | 292: 21 | 330: 12 | 333: 1 | 337: 6 | 352: 14 353: 6 | 364: 11 | 372: 7, 386: 9 | 387: 6, 12 | 392: 18 | 393: 22, 26 | 403: 15 | 405. 10 | 413: 29 | 414: 27 | 417. 3 | 429: 19 | 438: 32 | 441: 29 | 443: 25 | 448: 14 | 470: 18 |
centuriæ. 333: 1 |
centuriatim. 252: 23 |
centuriis. 248: 2 |
Centurio. 58: 11 | 162: 14 | 163: 7, 8 | 191: 22 | 219: 19 | 241: 16 | 398: 9 | 405: 20, 32 | 425: 21 |
Centurionem. 406: 1 |
Centuriones. 29: 1 | 31: 6 | 47. 21 | 101: 2 | 103: 31 | 106: 10, 14 | 110: 5 | 138: 22, 29 | 139: 17 | 147: 11 | 191: 21 | 224: 5 | 241: 16 | 244: 26 | 247. 27 | 250: 18 | 251: 23, 26 | 252: 23 | 253. 1 | 254: 2 | 273: 2 | 294: 23 | 208: 8 | 314: 7, 11 | 321: 18 | 336: 24 | 358: 20 | 423: 1 | 441: 19 | 442: 28 | 443: 13 |
Centurionibus. 29: 9 | 51: 5, 6, 14 | 58: 15 | 62: 17 | 147: 6 | 149: 10 | 163: 19 | 183: 32 | 222: 26 | 238: 2 | 264: 1 | 269: 9 | 273. 14 | 280: 27 | 319: 5 | 320: 3 | 334: 23 | 335: 7 | 351: 1 | 368: 9 | 375: 4 | 388: 26 | 398: 16 | 406: 1 | 410: 1, 19 |
Centurionis. 314. 14 | 323: 4 |
Centurionum. 238: 4 | 249: 11 | 252: 31 | 443: 26 |
ceperant. 163: 22 | 240: 18 | 324: 4 | 376: 20 | 429: 4 | 452: 20 |
ceperat. 185: 35 | 299: 19 | 408: 6 | 431: 8 | 451: 6 |
ceperint. 71. 17 |
ceperunt. 68: 22 | 62: 3 | 127: 4 | 153. 11 | 167: 31 | 400: 32 | 439: 16 |
cepiſſe. 194: 6 |
cepiſſent. 100: 3 | 302: 18 | 322: 22 | 382: 29 |
cepiſſet. 355: 15 | 377: 11 |
cepit. 337: 13 | 360: 5 | 383: 1 | 414: 18, 29 | 436: 29 |
Cerauniorum. 290. 6 |
Cercinam. 389. 18 |
Cercinnam. 401. 10 |
Cercinnatibus. 401: 13 |
cernebantur. 179: 5 | 276: 27 |
cernebatur. 167: 17 | 247: 22 | 272: 24 | 319: 9 | 320: 25 |
cernere. 116: 28 | 280: 17 |
cernerent. 320: 35 |
cernerentur. 174: 20 |
cerneretur. 307: 13 | 309: 29 |
cerni. 160: 30 |
cernitur. 179: 8 |
cernunt. 130: 2 |
certa. 50: 2 | 101. 19 | 136: 18 | 104: 23 | 345: 11 |
certæ. 305: 19 |
certam. 23: 10 | 88: 5 | 112: 14 |
certamen. 63: 1 | 107: 3 | 249: 37 | 354: 16, 21 |
certamine. 193: 25 | 241: 11 | 243: 2 | 438: 27 |
certaminis. 186: 10 | 412: 31 |
certaretur. 361: 7 |
certas. 222: 23 | 244: 21 | 364: 31 |
certaſſe. 374: 8 |
certaturum eſſe. 115: 10 |
certè. 82: 22 | 101: 24 | 137: 7 | 163: 12 | 250. 25 | 256: 17 | 273: 6 | 274. 26 | 376: 1 |
certi. 161: 10 |
certior. 13: 4 | 38: 13 | 31: 13 | 40. 3 | 44: 32 | 55. 5 | 57: 6 | 59: 23 | 64: 34 | 72: 28 | 73: 1 | 90: 23 | 107. 23 | 110: 28 | 117: 20 | 141: 3 | 184: 27 | 193: 21 | 196: 28 | 202: 18 | 218: 14 | 222: 2 | 247: 28 | 248: 24 | 268. 31 | 279: 10 | 290: 21 | 295: 6 | 296: 3 | 309: 25 | 323: 11 | 325: 16 | 407: 10 | 414: 19 | 415: 12, 20 | 440: 11.
certiorem. 12: 17 | 40: 18 | 104: 8 | 179: 1 | 203: 12 | 351: 12 | 432: 11 |
certiores. 10: 4 | 58: 16 | 72: 25 | 108: 23 | 117: 28 | 259: 16 | 397: 9 | 419: 7 | 432: 14 | 450: 30 | 465: 10 |

certis. 94 : 3 | 149 : 24 | 217 : 11 | 224 : 24 | 267 : 13 bis | 278 : 1 | 310 : 5 | 338 : 3 | 356 : 28 | 372 : 6 | 413 . 12 |
certiſſimæ. 17 : 12 |
certiſſimam. 158 : 8 |
certiùs. 110 : 7 | 192 : 22 |
certo. 45 : 16 | 121 : 6 | 144 : 21 | 186 : 9 | 229 : 15 | 249 : 17 | 386 . 20 | 387 : 16 bis | 404 : 17 | 429 : 16 |
certo, adv. 405 : 13 |
certorum. 409 : 31 |
certos. 148 : 26 |
certum. 88 : 1 | 93 : 7 | 130 : 22 | 143 : 18 | 155 : 26 | 173 : 17 | 207 : 15 | 226 : 10 | 231 : 6 | 242 : 30 | 298 : 1 | 387 : 25 | 405 : 16 | 442 . 8 |
certus. 345 : 10 |
cervi. 133 : 5 |
cervices. 441 : 23 |
cervis. 172 : 10 |
ceſpite. 448 : 2 |
ceſpitem. 105 : 23 |
ceſpitibus. 67 : 22 | 335 : 9 |
ceſpitum. 109 : 24 |
ceſſerant. 103 : 11 |
ceſſere. 442 : 27 |
ceſſerunt. 313 : 14 | 409 : 12 |
ceſſiſſet. 354 : 26 | 366 : 20 |
ceſſit. 167 : 28 | 334 : 1 |
cetera. 103 : 13 | 382 : 6 | 447 : 6 | 484 : 10 |
ceterarum. 426 : 14 |
ceteras. 159 : 35 | 191 : 5 | 244 : 14 | 270 : 17 | 305 : 22 | 363 : 14 | 402 : 19 |
ceteri. 25 : 4 | 182 : 7 | 189 : 36 | 190 . 32 | 362 : 10 | 373 : 4 | 378 : 28 | 380 : 17 | 410 : 5 |
ceteris. 200 : 9 | 405 : 1 | 435 : 19 |
ceterorum. 184 : 9 | 399 : 28 |
cetratæ. 237 : 8 |
cetrati. 242 : 12 | 250 : 11, 13 | 253 : 5 |
cetratis. 244 : 11 | 252 : 14 |
cetratorum. 250 : 7 | 252 : 9 |
Chæra. 312 : 17 |
Cherſoneſus. 351 : 16 |
Cheruſcis. 117 : 32 |
Cheruſcos. 117 : 32 |
cibaria. 14 : 8 |
cibariis. 188 : 31 |
cibariorum. 64 : 17 | 117 : 1, 25 |
cibi. 71 . 10 |
cibo. 138 : 19 | 175 : 37 | 198 : 26 |
Cicero. 105 : 3, 15 | 108 : 19 | 137 . 24 |
Cicerone. 104 . 16, 28 | 105 : 7 | 465 : 16 |
Ciceronem. 100 : 31 | 105 : 12 | 107 : 10 | 108 : 5, 7, 14 | 109 : 2 | 110 : 1, 5 | 136 : 6 | 180 : 3 |
Ciceroni. 99 : 1 |
Ciceronis. 104 : 20 | 107 : 14 | 110 : 7, 14 |
Cilicia. 286 : 2 | 347 : 1 | 359 : 2 | 379 : 15 |
Ciliciæ. 343 : 8 | 380 : 1 |
Ciliciam. 339 : 3 | 359 : 19 | 364 : 14 | 379 : 27 |
Cilicienſis. 330 : 9 |
Ciliciani. 337 : 19 |
Cimberium. 27 : 21 |
Cimbri. 25 . 26 | 175 : 22 |
Cimbris. 29 : 18 | 53 : 3 |
Cimbrorum. 175 : 16 |
Cimbros. 41 : 14 |
Cingam. 241 : 32 |
cingebant. 171 : 3 |
cingebat. 149 : 22 | 197 : 8 | 255 . 3 |
cingebatur. 360 : 33 |
cingere. 417 : 8 |
cingeretur. 172 : 4 |
Cingetorige. 112 : 12 |
Cingetorigem. 112 : 3 |
Cingetorigi. 89 : 23 | 117 : 3 |
Cingetorigis. 80 : 8 |
Cingetorix. 88 : 23 | 97 : 24 |
cingi. 137 : 21 |
cingit. 28 : 6 |
Cingulo. 221 : 4 |
cingunt. 105 : 20 | 307 : 6 |
cippos. 172 : 23 |
circa. 304 : 1 | 311 : 36 | 422 : 27 | 445 : 12 |
circino. 28 : 5 |
circiter. 15 19 | 20 : 9, 10 | 21 : 3, 16 | 23 : 23 | 36 : 9, 11, 12, 20 | 38 : 9 | 40 : 21 | 44 : 15 | 46 : 15 | 48 . 12, 15 | 54 : 7 | 62 : 14 | 64 . 24 | 72 : 5 | 81 : 8, 20, 31 | 85 : 32 | 86 : 6, 10 | 88 : 11, 16 | 90 : 20 | 91 : 6, 23 | 92 : 16, 21, 28 | 93 . 16 | 96 : 17 | 99 : 24 | 100 : 32 | 102 : 15 | 107 : 15, 22, 23 | 108 : 19, 23, 25 | 137 : 36 | 143 : 2 | 147 : 15 | 154 : 13 | 158 : 20 | 166 : 3 | 169 : 16 | 170 : 20 | 171 : 1 | 174 : 12 | 179 : 30 | 195 : 20 | 222 : 8, 14 | 223 : 14 | 224 : 31 | 226 : 4 | 237 : 8, 9 | 239 : 11, 32 | 240 : 33 | 241 : 12 | 242 : 29 | 243 : 7 | 248 : 22 | 253 . 34 | 254 : 22 | 257 : 8 | 267 : 2 | 272 : 13, 15 | 277 : 22 | 290 : 22 | 300 : 22 | 303 : 1 | 307 : 20 | 308 : 4 | 314 : 23 | 319 : 28, 34 | 330 : 13 | 333 : 1 | 336 : 24 | 337 : 2 | 338 . 13 | 357 : 15 | 361 : 1 | 365 : 9 | 376 : 14 | 387 : 4 | 390 : 26 | 402 : 23 | 403 : 12 | 406 : 11 | 411 : 12 | 413 : 29 | 415 : 25 | 417 : 16 | 419 . 13 | 420 : 10, 25 | 426 : 24 | 428 : 25 | 435 : 22 | 436 : 14 | 441 : 25 | 445 : 14 | 446 . 6 | 447 : 26 |
circuire. 279 : 22 | 334 : 3 | 361 : 39 | 366 : 20 |
circuitet. 414 : 19 |
circuit. 252 : 17 |
circuitis. 67 : 25 | 88 : 10 | 423 : 11 |
circuitu 18 : 14 | 31 : 11 | 52 : 32 | 55 : 11 | 94 : 8 | 105 : 25 | 161 : 8 | 195 : 2 | 197 : 18 | 245 : 28 | 246 : 16 | 248 : 9 | 249 : 17 | 271 : 19 | 303 : 23 | 309 : 19 | 310 : 30 | 311 : 6 | 318 : 11 | 377 : 23 |
circuitum. 247 : 17 | 310 : 38 |
circuitus. 161 : 23 | 171 : 6 | 177 : 20 |
circulari. 247 : 26 |
circum. 12 : 2 | 16 : 27 | 103 : 30 | 110 : 20 | 124 : 4 | 131 : 8 | 132 : 5 | 134 : 25 | 144 : 25 | 157 : 20 | 221 : 1 | 235 : 19 | 263 : 1, 14 | 279 . 12 | 285 : 15 | 300 : 1 | 307 : 3 | 310 : 22 | 346 : 14 | 387 : 10 | 389 : 29 | 395 : 6 | 396 : 3 | 397 : 8 | 409 : 24 | 416 : 5 | 422 . 22 | 441 : 12 | 445 : 12 | 451 : 12 | 452 : 8, 18 |
circumcidere. 105 : 23 |
circumcirca. 452 : 14 |
circumciſus. 157 : 28 |
circumclauderetur. 303 : 30 |
circumcluderentur. 448 : 5 |
circumcluditur. 451 : 4 |
circumcludunt. 134 : 11 | 435 : 15 |
circumdare. 195 : 14 | 196 : 23 | 8

circumdat. 413 : 20 |
circumdata. 148 : 21, *bis* | 279: 38 | 366: 25 | 419: 9 | 438 : 11 | 448: 21 |
circumdati ſunt. 187 : 19 |
circumdatis. 292: 27 | 425 : 11 |
circumdato. 134: 27 |
circumdatum. 185 : 16 | 250: 16 | 359 : 26 |
circumdatus. 28: 9 |
circumdatus erat. 423: 22 |
circumdederant. 85 : 8 |
circumdederunt. 37: 9 | 189: 26 |
circumdedit. 172 : 12 | 291 : 15 |
circumducere. 435: 9 |
circumducti. 230 : 1 |
circumductis. 67 : 31 |
circumductum. 28. 5 |
circumduxit. 317 : 23 |
circumeo. 334 : 25 |
circumeundo. 422 : 27 |
circumeundum. 391 : 19 |
circumfundebatur. 318 : 21 |
circumfundere. 421 : 2 |
circumfundi. 154 : 6 | 173: 12 | 249: 7 |
circumfunduntur. 138: 6 |
circumfuſa. 137 : 1 | 247: 20 |
circumfuſi. 193: 36 |
circumibant. 279 : 32 |
circumjecta. 43 : 7 |
circumjectis. 311 : 10 |
circumierunt. 334 : 10 |
circumire. 178 : 28 | 275: 15 | 279 : 30 | 391 : 32 | 394: 29 |
circumiri. 240 : 16 | 266 : 15 |
circummiſſis. 109 : 21 | 219: 10 | 315 : 11 |
circummittit. 224 : 27 |
circummittuntur. 168 : 2 |
circummunire. 223: 16 | 421: 24 | 451 : 11 |
circummuniret. 319: 21 |
circummuniti. 53: 11 |
circummuniti ſunt. 224 : 3 |
circummunitos. 255 : 19 | 449 : 17 |
circummunivit. 422 : 5 |
circumplecti. 177 . 20 |
circumplexi ſunt. 448 : 7 |
circumpoſiti ſunt. 382 : 19 |
circumſcribendis. 231 : 16 |
circumſident. 445 : 3 |
circumſiderentur. 450 : 14 |
circumſiſtat. 73 : 6 |
circumſiſtebant. 36 : 5 | 83: 3 |
circumſiſtens. 280 : 4 |
circumſiſterent. 93: 6 | 144: 9 |
circumſiſteretur. 160: 24 |
circumſiſtunt. 90 : 33 | 106: 28 | 145 : 11 | 224 . 14 | 354: 11 |
circumſpicere. 392: 8 |
circumſpiceret. 102 : 7 |
circumſpiciebat. 115: 11 |
circumſpiciendi. 406 : 11 |
circumſteterunt. 86 : 8 |
circumvallare. 148. 35 | 170: 23 | 310 : 15 | 448 : 2 |
circumvallari. 161 : 1 |
circumvallavit. 146 : 12 |
circumvecti. 318 : 7 |
circumvectus. 360: 26 | 412: 9, 32 |
circumvehi. 161 : 7 |
circumvehitur. 353 : 4 |
circumveniebantur. 103: 11 | 276 : 30 |
circumveniendi. 136 : 31 |
circumvenire. 20 : 12 | 44: 17 | 50 : 18 | 245: 10 | 254: 17 | 275: 13 | 277: 28 | 310: 36 | 336 : 3 |
circumvenirentur. 51 : 22 | 170: 9 | 177 . 13 | 186: 33 | 318 : 9 | 356: 35 | 391: 14 |
circumveniretur. 31 : 23 | 331 : 12 |
circumveniri. 68: 4 | 118: 7 | 189 . 35 | 238 : 20 | 277: 5 | 443 : 4 |
circumveniunt. 244 : 14 | 452 : 1 |
circumventa. 139: 6, 22 | 329: 14 | 428 : 34 |
circumventa erat. 334: 19 |
circumventas. 50 : 30 |
circumventi. 125: 4 | 163: 7 | 167: 29 | 176: 27 | 250: 13 | 303 | 11 | 403 : 33 |
circumventis. 104 : 23 | 291: 35 |
circumvento. 103: 19 | 106: 32 | 420 : 5 |
circumventos. 34 : 15 | 45: 4 | 58 . 2 | 187 : 15 | 274 : 9 |
circumventus. 76 . 3 | 103: 34 | 277 : 14 | 388: 5 : 408 : 18 | 33 |
circumventus eſt. 359 : 14 |
Cirtam. 396 : 18 |
cis. 41 : 5 | 72 : 19 |
ciſalpina. 113 . 4 |
Ciſpio. 415 : 32 |
Ciſpium. 414 : 6 |
Ciſpius. 414 : 9 |
ciſrhenanis. 114: 12 |
citatim. 422 : 11 |
citato. 335 . 17 |
citatus. 74 . 15 |
citeriore. 19 : 17 | 40 : 1, 13 | 191. 15 | 204: 3 | 267. 20 | 268 : 4 | 329 : 29 | 378: 1 |
citeriorem. 39 : 13 | 88 : 8 | 236 : 7 | 261 . 17 | 266 : 31 | 376 : 17 |
citerioris. 12 : 6 | 66: 20 | 87: 12 | 237: 7 | 242: 13 | 269: 18 :
citiſſimè. 85 : 17 |
citra. 13 : 5 | 53 : 5 | 72 : 27 | 109 : 11 | 116: 23 | 135: 19 | 220 : 6 | 238 : 7 | 376 : 15 |
citro. 31 : 21 | 224: 12 | 394: 6 | 422 : 28 | 442 : 5 |
civem. 304 : 10 |
cives. 142 . 20 | 158 : 36 | 194 : 25 | 267 : 14 | 268: 28 | 269 : 11 | 291 : 10 | 297 : 24, 25 | 338 : 29 | 358 : 9 | 368 : 7 | 382 : 4 | 400 : 21 | 401 : 32 | 402: 16 | 405 : 14 | 410 : 22 | 419: 7 | 426: 27 | 429, 3 | 439 : 27 |
civi. 411 . 21 | 462 : 4 |
civibus. 149 : 9 | 192 : 10 | 196 : 33 | 199 : 31 | 232: 6. 269 . 6 | 297 : 23, 25 | 305: 18 | 309 : 10 | 382: 6 | 389 : 25 | 395: 10 | 411: 24 | 427 : 17, 19 | 453 : 13 |
civile. 273 : 28 |
civiles. 284 : 5 |
civili. 249 : 9 |
civilibus. 377: 30 | 462 : 4 |
civilis. 181:6 | 285: 3, 364 4 |
civis. 268 : 10 | 305 . 10 | 410 : 12 | 432 : 1 |
civitas. 8: 5 | 11 : 24 | 13. 10 | 18 : 9 | 47 : 2 | 72 : 6 | 88 : 20 | 97 : 3 | 99 : 19 | 110 : 35 | 111 : 10 | 114 | 31 | 131: 11 | 143: 19 | 148: 38 | 150 : 29 | 156 : 15: 22 | 159 : 10 | 166 : 20 | 192: 15 | 199 : 29 | 268 : 9, 14 | 326 : 11 | 341 : 12 |
civitate. 7: 4, 6 | 11 : 17 | 24 : 6, 7 | 35: 1 | 50: 28 | 75 : 26 | 88 : 22 | 89: 8 | 97 : 5 | 99: 14, 17 | 117 : 14 | 141 : 5, 10, 13 | 158: 38 | 160 : 22 | 191 : 2 | 196 : 19 | 199 : 53 | 206: 3 | 217 : 10 | 225 : 4 | 297: 14 | 316 : 30 | 305 : 11 | 4[illegible] 23 | 431 : 8 | 450 : 12 |
civitatem. 17 : 17, 27 | 24:

3 | 33 : 30 | 88 : 6 | 89 : 13, 14 | 97 : 8 | 100 : 38 | 114 : 24 | 116 : 35 | 144 : 19 | 147 : 22 | 156 : 9 | 158 : 8, 15 | 159 : 7, 26 | 164 : 14 | 171 : 25 | 174 : 7 | 179 : 27 | 191 : 30 | 192 : 12 | 196 : 21 | 203 : 5 | 217 : 6 | 260 : 4 | 388 : 24 | 433 : 5 |
civitates. 7 : 1 | 11 : 19 | 16 : 28 | 17 : 2 | 23 : 8 | 33 : 3 | 41 : 10 | 55 : 4, 5, 11 | 59 : 5, 19, 28 | 60 : 24 | 64 : 35 | 65 : 10 | 66 : 20 | 80 : 24 | 83 : 23 | 86 : 24 | 88 : 7 | 98 : 20 | 110 : 23 | 111 : 25 | 112 : 14 | 114 : 9 | 118 : 9 | 129 : 6 | 136 : 35 | 142 : 23 | 149 : 24 | 155 : 6, 22 | 160 : 20 | 168 : 3 | 169 : 8 | 179 : 18, 25 | 182 : 20 | 183 : 4, 23, 29 | 184 : 21, 28 | 190 : 26 | 191 : 5, 16, 35 | 193 : 1 | 194 : 11, 17 | 196 : 17, 32 | 199 : 14 | 200 : 31, 35 | 242 : 2, 7, 11 | 243 : 16 | 246 : 14, 24 | 267 : 16 | 293 : 19 | 294 : 12, 26 | 296 : 1 | 305 : 2, 19 | 306 : 2 | 315 : 12 | 325 : 6, 9 | 337 : 5 | 339 : 6, 13 | 368 : 31 | 377 : 22, 31 | 379 : 28 | 384 : 26 | 397 : 9 | 429 : 10 | 431 : 7 | 432 : 4 | 436 : 11 | 445 : 3, 4 |
civitati. 5 : 9 | 7 : 9 | 46 : 26 | 51 : 2 | 89 : 10 | 90 : 17 | 100 : 19, 34 | 111 : 17 | 148 : 19 | 154 : 18 | 155 : 18 | 156 : 2 | 159 : 11 | 168 : 32 | 173 : 17 | 183 : 6, 25 | 249 : 24 | 445 : 25 |
civitatibus. 6 : 16 | 42 : 17 | 69 : 8 | 73 : 13 | 79 : 4 | 80 : 18 | 87 : 13 | 89 : 33 | 92 : 27, 29 | 93 : 4 | 112 : 7 | 114 : 13 | 115 : 6 | 118 : 1 | 127 : 6 | 131 : 7 | 140 : 6 | 143 : 17 | 148 : 13 | 155 : 26 | 160 : 24 | 165 : 26 | 168 : 18 | 173 : 28 | 174 : 16 | 175 : 25 | 194 : 15 | 231 : 4, 6 | 237 : 12 | 243 : 15 | 246 : 11 | 269 : 20 | 287 : 7 | 304 : 2 | 310 : 6 | 325 : 35 | 379 : 20 | 428 : 16 |
civitatis. 10 : 5 | 13 : 14 | 17 : 14 | 24 : 3 | 40 : 23 | 46 : 11, 22 | 52 : 22 | 59 : 7 | 72 : 11 | 89 : 15 | 90 : 4, 33 | 100 : 17 | 110 : 33 | 115 : 9 | 131 : 16 | 137 : 8 | 156 : 11, 27 | 158 : 22 | 164 : 15, 29 | 169 : 3 | 187 : 21 | 192 : 21 | 235 : 1 | 246 : 1 | 270 : 16 | 326 : 8 | 429 : 16 | 431 : 5 | 442 : 4 |
civitatum. 23 : 2, 14 | 60 : 20 | 63 : 25 | 72 : 4 | 93 : 3 | 97 : 30 | 107 : 25 | 110 : 29 | 112 : 21 | 117 : 3 | 154 : 17 | 157 : 20, 22 | 164 : 35 | 177 : 24 | 187 : 9 | 191 : 12 | 194 : 3 | 238 : 5 | 242 : 34 | 268 : 7 | 289 : 2 | 306 : 14, 17 | 315 : 10 | 359 : 21 | 380 : 2 | 397 : 25 |
civium. 160 : 5 | 174 : 29 | 192 : 4 | 231 : 5 | 250 : 31 | 260 : 28 | 286 : 7 | 292 : 21 | 303 : 4 | 337 : 4 | 367 : 8 | 381 : 13 | 382 : 1 | 406 : 3 | 439 : 33 | 453 : 5 |
clam. 64 : 12 | 72 : 21 | 84 : 19 | 135 : 7 | 150 : 22 | 156 : 23 | 159 : 15 | 160 : 19 | 240 : 7 | 275 : 24 | 294 : 10 | 299 : 9 | 303 : 22 | 340 : 16 | 344 : 5 | 390 : 22 | 415 : 11 | 425 : 32 | 428 : 6 | 433 : 3 | 439 : 4 | 440 : 10 | 449 : 23, 25 |
clamaſſe. 439 : 19 |
clamavit. 35 : 7 |
clamitabat. 101 : 10 |
clamitans. 90 : 32 |
clamitante. 422 : 33 |
clamor. 50 : 26 | 110 : 16 | 178 : 2 | 179 : 7 | 198 : 5 | 341 : 11 | 353 : 13 | 447 : 8, 10 | 449 : 8 |
clamore. 45 : 28 | 66 : 12 | 68 : 2 | 77 : 5 | 102 : 34 | 105 : 31 | 110 : 16 | 116 : 31 | 142 : 24 | 147 : 9 | 152 : 15 | 154 : 13 | 162 : 8, 20 | 176 : 22, 33, 37 | 179 : 6 | 193 : 33, 36 | 248 : 26 | 362 : 3 | 372 : 19 | 384 : 1 | 422 : 14 | 433 : 19 | 436 : 22 | 438 : 8, 24 | 444 : 13 | 447 : 6 | 452 : 1 |
clamorem. 86 : 10 | 138 : 27 | 198 : 9 | 333 : 14 | 342 : 11 | 356 : 34 |
clamori. 447 : 20 |
clanculum. 448 : 19 |
clandeſtina. 142 : 6 | 194 : 33 |
clandeſtinis. 168 : 30 |
clara. 453 : 7 |
clare. 334 : 23 |
clariore. 101 : 27 |
claris. 400 : 6 |
clariſſima. 395 : 16 |
claritate. 395 : 19 |
claſſe. 244 : 23 | 259 : 10, 17, 22 | 261 : 11, 16 | 271 : 10 | 280 : 19 | 288 : 5 | 295 : 14 | 296 : 20 | 300 : 12, 21 | 308 : 31 | 309 : 6 | 337 : 9, 19 | 338 : 23 | 345 : 31 | 351 : 19, 23 | 352 : 16 | 353 : 4 | 359 : 6 | 367 : 16, 19 | 368 : 19 | 369 : 5 | 370 : 13, 14 | 379 : 27 | 386 : 23 | 390 : 3, 21 | 394 : 8 | 401 : 9 | 405 : 5, 8, 9 | 414 : 6, 11, 16, 24 | 415 : 1, 7, 33 | 450 : 27 |
claſſem. 62 : 13 | 80 : 16 | 234 : 16 | 235 : 8 | 276 : 4 | 280 : 18 | 286 : 2 | 289 : 7 | 297 : 8 | 338 : 5, 11, 18 | 347 : 2 | 350 : 23 | 351, 14 | 352 : 20 | 353 : 9, 17 | 354 : 6 | 359 : 5 | 360 : 25 | 368 : 23 | 369 : 4 | 374 : 20 | 390 : 5, 23 | 395 : 32 | 397 : 22 | 409 : 28 | 414 : 2, 23 | 429 : 17, 10 |
claſſes. 256 : 7 | 310 : 2 | 322 : 26 | 353 : 14 | 356 : 10 | 387 : 16 | 395 : 6 | 396 : 7 |
claſſi. 61 : 5 | 62 : 2, 16 | 244 : 27 | 289 : 10 | 301 : 18 | 308 : 26 | 450 : 23 |
claſſiarii. 377 : 16 |
claſſiariorum. 352 : 7 | 356 : 22 |
claſſiarios. 337 : 14 |
claſſibus. 291 : 1 | 295 : 7 | 301 : 5 |
claſſicum. 326 : 13 |
claſſim. 389 : 32 |
claſſis. 244 : 19 | 302 : 4, 7 | 337 : 20 | 352 : 10, 15 | 354 : 4 | 359 : 11 | 368 : 27 | 370 : 3 | 414 : 12 | 422 : 11 | 428 : 33 |
claſſium. 301 : 12 |
claudebant. 20 : 11 | 48 : 21 | 253 : 15 |
claudebatur. 412 : 26 |
claudere. 147 : 10 | 190 : 14 |
clauderet. 412 : 32 |
clauderetur. 377 : 13 |
claudi. 54 : 9 | 171 : 21 | 187 : 5 |
Claudio. 87 : 3 |
clavis. 61 : 26 | 235 : 10 | 263 : 21 |
clauſerant. 234 : 12 |
clauſerunt. 63 : 28 | 326 : 7 |
clauſis. 293 : 22 |
clauſiſſet. 445 : 19 |
clauſit. 268 : 11 | 377 : 24 |

clauſos. 300:16 |
clauſtris. 359:25 |
clauſum. 192:23 | 197:4 |
clauſus. 377:27 | 428:10 |
clementer. 298:16 |
clementiæ. 46:27 | 53.23 | 183:28 | 190:34 | 426:10 | 428:1 | 439:32 |
clementiam. 424:21 |
Cleopatra. 340:1 |
Cleopatræ. 340:2 | 362:29 |
Cleopatram. 343:5 |
cliens. 372:15 |
clientela. 115:5 | 194:28 |
clientelæ. 128:12 |
clientelam. 119.9 |
clientelas. 156:10 | 268:4 | 395.22 |
clientelis. 119:3 | 395:19 |
clientes. 8.3 | 23:27 | 73:16 | 104.24 | 124:4 | 129:5 | 401:32 | 468:12 |
clientibus. 143:5 | 159:24 | 173:19 | 317:12 |
clientium. 118:16 |
clivum. 161:24 | 311:31 |
Clodii. 141:2 |
Clodio. 299.10 |
Clodium. 316:2 | 332:8 |
Clodius: 316:13 | 443:12 |
cludebant. 431:7 |
Clupeam. 271:1 | 386:23 |
Clupeis. 270:22 | 387:2 |
Cluſinas. 410:13 |
Cneii. 144:13 | 219:20 | 226:10 | 376:2,8 | 381:1 | 433:3,8 | 439:25 | 440:7 |
Cneio. 70:1 | 113:3 | 203:17 | 204:2 | 231:8 | 259:10 | 266.23 | 267:27 | 275:25 | 372:2 | 424:27 | 431:2,8 | 432:8,11 | 441:5,32 | 451:22 |
Cneium. 103:22 | 235:1 | 243:22 | 255:17 | 292:14,15 | 306:6 | 324:30 | 331:10 | 367:20 | 381:21 | 395:7 | 432:11 | 465:1,8 |
Cneius. 203:18 | 220:4 | 226:10 | 280:3 | 308.26 | 313:12 | 364:9,19 | 387:3 | 392:17 | 395:21 | 433:1 | 434:10 | 444:22 | 448:12 | 453:12 |
coacervatis. 52:13 | 425:4 | 427:17 |
coacta. 85:30 | 115:20 | 143:10 | 144:21 | 169.1 | 183:3 | 192.18 |
coactæ eſſent. 165:10 |
coactas. 42:12 | 234.8 |
coacti. 115.24 | 188:2 | 198:198:18 | 207.15 | 396:10 |
coactis. 65:12 | 81:8 | 97:26 | 104.32 | 114:16 | 115:29 | 143:11 | 169:21 | 174:12 | 178:30 | 185:7 | 222.6 | 230:4,7 | 237:4 | 304:5 | 311:2 |
coacto. 140:5 | 143:25 | 169:14 | 174:22 | 232:3 | 322:18 | 372:10 |
coactos. 249:26 | 405:14 |
coactos eſſe. 24:2 |
coactu. 100:17 |
coactum. 15:12 | 166:15 |
coacturos. 9:12 |
coactus. 181:1 | 238:18 | 255:4 | 368:3 | 374:3 | 394:27 | 410:26 | 422:35 |
coactus eſſet. 193:5 |
coactus eſt. 98:19 | 194:21 | 351:33 |
coactus ſit. 368:8 |
coagmenta. 341:16 |
coagmentatis. 151:18 |
coanguſtabantur. 434:22 | 443:10 |
coanguſtati. 434:23 |
coarctantur. 177:16 |
coarctationem. 383:21 |
coarctuiſſet. 381:5 |
Cocoſates. 68:11 |
coegerant. 63:18 |
coegerat. 63.26 | 222:9 | 286:3,6 | 288:6 | 339:17 | 425:12 |
coegerunt. 7.15 | 292.8 | 300:32 | 311:32 | 318:27 |
coegiſſe. 394:26 |
coegiſſent. 117:29 | 241:21,24 |
coegiſſet. 381:16 | 404:22 |
coegit. 8:3 | 114:20 | 156:26 | 267:3 | 369:3 |
Cœlio. 384:24 |
cœlo. 390:14 |
coemere. 6:15 |
coemptis. 317:18 |
coemptorum. 164:27 |
cœperant. 20:17 | 61.14 | 103:10 | 450:19 |
cœperat. 388:9 |
cœpere. 423:1 |
cœperint. 42:10 |
cœperunt. 15:17 | 19:13 | 20:9,13 | 25:3 | 39:9 | 41:5 | 46:16 | 48.27 | 51:13 | 66:19 | 68:4 | 84:19 | 89:10 | 91:25 | 93:5 | 95:29 | 102:18 | 105:27,30,33 | 106:12 | 146:23 | 147:10 | 153.21 | 162:26 | 165:5 | 166:16 | 177:33 | 243:3 | 256:28 | 261:22 | 263:6 | 270:10 | 308:13 | 311:25 | 334:3 | 336:5,13 | 338:19 | 340:6 | 356:29 | 360:21 | 361.26 | 362:4 | 388:10 | 391:20 | 392:21 | 397:11 | 403:36 | 420:1 | 425:13 | 433:4 | 436:23 | 437:22 | 438:3,9 | 439:2 | 442:11 | 443:7,15,30 | 447:16,23 | 448:7,23,24 | 449:8,11,15 | 450:2 | 452:5 |
cœpiſſent. 58:10 | 67:13 | 198:22 | 306:18 | 397:34 | 426:5 | 436:24 | 437:23 | 438:23 |
cœpiſſet. 68:8 | 111:27 | 311:8 | 387:21 | 408.32 | 413:16 | 416:31 | 443:3 | 445:17 |
cœpit. 17:28 | 21:10 | 45:7 | 46:5 | 50:19 | 57:23 | 65:22 | 73:20 | 77:4 | 82:24 | 90:11,27,32 | 111:22 | 148:35 | 156:37 | 157:12 | 166:7 | 170:1,17 | 197:7,21 | 203:6 | 267:1 | 273:16 | 278:4 | 291:16 | 293:18 | 294:7 | 300:5 | 307.7 | 311:9 | 324:33 | 336.8 | 344:3 | 346:23 | 358.12,14,18 | 364:24 | 377:2 | 380:14 | 382:15 | 383:19,23 | 388:19 | 392:17 | 395:27 | 398:6 | 401.8 | 403:4 | 404:9 | 408.2 | 413:19 | 414:23 | 416:8,22 | 419:19 | 421:1,24 | 422:9,35 | 431:5,6 | 434:11,17 | 435:9 | 436:21 | 437:1,26 | 438:30 | 441:12 | 442:24 | 443:36 | 446:32 | 447.18 | 449:12 | 450:12,23 | 451:19 |
cœpta erat. 79:2 |
cœpta ſit. 447:17 |
cœptæ. 34:20 |
cœpti ſunt. 43:8 |
cœptum. 215:4 | 380.14 | 416:31 |
cœptum eſſet. 422:30 |
cœptum eſt. 416:28 | 420:33 | 438:35 |

cœptus eſt. 79 : 6 | 390 : 29 |
coërcendum. 90 : 18 | 316 : 11 |
coërceri. 16 : 15 | 249 : 12 | 363 : 13 |
coeunt. 252 : 12 |
cogamur. 466 : 12 |
cogant. 73 : 4, 7 | 171 : 26 |
cogantur. 255 . 9 |
cogatis. 354 : 6 |
cogat. 175 : 33 |
cogebant. 261 : 15 | 279 : 28 |
cogebantur. 105 : 23 | 302 : 11 | 312 : 13 | 316 : 23 | 391 : 36 | 448 : 1 |
cogebat. 116 : 12 | 371 : 9 |
cogebatur. 241 : 2 |
cogendas. 305 : 7 |
cogendi. 145 : 16 |
cogentur. 175 : 7 |
cogere. 89 : 4 | 111 : 20 | 117 : 20 | 165 : 3 | 166 : 15 | 184 : 29 | 421 : 17 |
cogerent. 8 : 6 | 118 : 17 | 416 : 39 |
cogerentur. 148 : 20 | 173 : 13 | 185 : 25 | 248 : 27 | 295 : 19, 22 | 376 : 6 | 422 : 15 |
cogeret. 186 : 5 | 190 : 20 | 324 : 26, 29 |
cogeretur. 89 : 18 | 102 : 8 | 105 : 5 | 115 : 17 | 157 : 14 | 256 : 33 | 307 : 25 | 346 : 21 | 368 : 5 | 443 : 19 |
cogi. 40 : 18 | 203 : 15 | 226 : 3 |
cogit. 107 : 22 | 143 : 21 | 145 : 25 | 190 : 3 | 232 : 1 | 240 : 24 | 267 : 15 | 325 : 27 |
cogitabant. 67 : 14 | 146 : 28 | 322 : 8 | 328 : 1 | 335 : 4 |
cogitabat. 112 : 12 | 166 : 19 | 277 : 4 |
cogitandam. 25 : 18 |
cogitandi. 183 : 25 :
cogitandum. 29 : 11 | 114 : 15 | 329 : 4 |
cogitans. 164 : 4 |
cogitantem. 358 : 1 |
cogitanti. 160 : 27 |
cogitare. 210 : 9 | 378 : 33 | 443 : 36 |
cogitarent. 322 : 4 | 350 : 28, 36 |
cogitaſſe. 135 : 20 |
cogitaſſet. 102 : 22 |
cogitationem. 297 : 4 | 352 : 15 | 464 : 22 |
cogitationes. 186 : 35 |
cogitatum. 215 : 4 |
cogitaturi eſſent. 362 : 17 |
cogitaviſſent. 329 : 19 |
cogitur. 196 : 25 |
cognationibus. 130 : 13 |
cognationis. 156 : 8 | 384 : 34 |
cognita. 17 : 27 | 45 : 19 | 73 : 10 | 76 : 10 | 90 : 17 | 107 : 29 | 108 : 17 | 112 : 15, 36 | 117 : 17 | 145 : 26 | 156 : 36 | 157 : 14 | 161 . 3 | 166 : 8, 14 | 168 : 1 | 184 : 4 | 188 : 27 | 190 : 10, 27 | 195 : 29 | 196 : 5 | 197 : 13 | 199 : 8 | 216 : 1 | 222 : 17 | 229 : 19, 20 | 239 : 5 | 240 : 4 | 247 : 5 | 251 : 8 | 261 . 20 | 270 : 6 | 291 : 14 | 294 : 10 | 303 : 18 | 365 : 32 | 373 : 18 | 374 : 10 | 375 : 6 | 377 : 19 | 382 : 15 | 390 : 16, 29 | 428 . 5 | 450 : 17 |
cognitæ ſunt. 254 : 26 |
cognitam. 198 : 19 | 358 : 2 |
cogniti ſunt. 437 : 13 |
cognitis. 7 : 12 | 25 : 14 | 29 : 13 | 31 : 19 | 47 : 20 | 84 : 10 | 92 : 13 | 96 : 11 | 114 : 10 | 117 : 22 | 149 : 16 | 159 : 22 : 36 | 165 : 8 | 171 : 38 | 177 : 23 | 178 : 15 | 180 : 5 | 187 : 13 | 191 : 28 | 193 : 3 | 214 : 2 | 219 : 7 | 224 : 17 | 226 : 1 | 245 : 16 | 266 : 21 | 267 : 20 | 268 : 25 | 280 : 11 | 294 : 13 | 296 : 12 | 308 : 14, 25 | 310 : 12 | 317 : 27, 32 | 338 . 23 | 339 : 13 | 340 : 10 | 353 : 3 | 355 : 19 | 368 : 25 | 389 : 22 | 396 : 13, 23 | 399 : 9 | 400 : 29 | 410 : 25 | 414 : 14 | 415 : 15 | 421 : 26 | 453 : 5 |
cognito. 31 : 14 | 59 : 28 | 65 : 11 | 80 : 17 | 82 : 2 | 96 : 6 | 114 : 27 | 116 : 2 | 143 : 6 | 149 : 18 | 159 : 6 | 165 : 26 | 177 : 30 | 189 . 20 | 193 : 4 | 219 : 4, 10 | 221 : 9 | 231 : 7 | 234 : 2 | 238 : 14 | 245 : 1 | 246 : 10 | 248 : 25 | 277 : 25 | 295 : 7 | 303 : 30 | 307 : 4 | 315 . 7 | 319 : 13 | 323 : 19 | 325 : 30 | 326 : 9 | 339 : 1 | 392 : 9 | 396 17 | 414 : 3 | 416 | 7 | 433 : 3 | 448 : 9 |
cognitum. 212 : 2 | 337 : 17 |
cognitum eſſet. 183 : 2 | 377 : 6 |
cognitum eſt. 47 : 23 | 89 : 1 | 129 : 11 | 194 : 8 | 317 : 14 | 329 : 7 | 338 : 21 | 390 : 21 | 393 : 8 |
cognitum fit. 268 : 19 |
cogniturum eſſe. 381 . 12 |
cognitus eſſet. 18 : 24 |
cognitus ſum. 460 : 4 |
cognoſcant. 40 . 17 | 117 : 27 |
cognoſcantur. 108 : 8 |
cognoſcas. 405 : 28 |
cognoſcatur. 350 : 18 |
cognoſcebant. 312 : 25 | 350 : 6 | 418 : 18 |
cognoſcebat. 148 : 27 |
cognoſcenda. 80 : 10 |
cognoſcendi. 58 : 26 | 199 : 24 | 264 : 20 |
cognoſcendum. 26 : 13 | 160 : 3 | 261 : 19 | 308 : 11 |
cognoſcere. 59 : 1 | 121 : 10 | 150 : 13 | 176 : 34 | 418 : 26 | 433 : 11 |
cognoſceremus. 402 : 2 |
cognoſcerent. 18 : 15 | 35 : 5 | 84 : 13 | 149 : 28 | 194 : 22 |
cognoſcerentur. 365 : 21 |
cognoſceret. 75 : 11 | 90 : 24 | 92 : 3 | 112 : 16 | 185 : 9 | 192 : 22 | 257 : 7 | 338 : 2 | 344 : 20, 27 | 373 : 8 | 379 : 6 | 418 : 12 |
cognoſceretur. 323 : 17 |
cognoſces. 460 : 3 |
cognoſci. 68 : 1 | 105 : 24 | 137 : 5 | 256 : 25 | 302 : 23 |
cognoſcit. 89 : 29 | 97 : 24 | 107 : 14 | 108 : 5 | 110 : 2 | 178 : 5 | 196 : 2 | 199 : 28 | 204 : 10 | 234 : 4 | 269 . 22 | 339 : 4 | 342 : 11 | 360 : 22 | 365 : 29 | 373 : 25 | 374 : 9 | 375 : 20 | 379 : 22 | 384 : 26 | 392 : 4 |
cognoſcite. 158 : 24 |
cognoſcunt. 115 : 32 | 137 : 17 | 138 : 27 | 177 : 19 | 224 : 13 | 303 : 15 |
cognoſſe. 453 : 4 |
cognoverant. 18 : 17 | 45 : 13 | 62 : 19 | 66 : 18 | 105 : 21 | 137 : 24 | 139 : 2 | 193 : 28 | 270 : 5 |
cognoverat. 17 : 19 | 73 : 17 | 74 : 6 | 84 : 20 | 87 : 7 | 88 : 16 | 90 : 3, 7 | 91 : 9 | 92 : 15 | 96 : 20 | 110 : 7 | 115 : 15 | 160 : 32 | 267 : 23 | 269 : 12 | 404 : 24 | 418 6 |
cognoverint. 41 : 19 | 73 : 6 | 144 : 8 |
cognoverit. 73 : 5 | 99 : 21 |
cognoverunt. 175 : 25 | 177 : 16 | 351 : 19 | 411 : 4 |
cognoviſſe. 18 · 27 |

cognoviſſent. 52: 4 | 164: 29 | 188: 7 |
cognoviſſet. 80: 3 | 81: 26 | 99: 12 | 185: 29 | 192: 20, 26 | 197: 6 | 199: 23 | 279: 17 | 307: 24 | 360: 8 | 369: 5 |
cognovit. 18: 31 | 42: 15 | 73: 12 | 79: 12 | 91: 18 | 110: 8 | 146: 29 | 149: 12 | 239: 10 | 266: 29 | 278: 27 | 297: 17 | 303: 26 | 309: 13 | 316: 19 | 378: 23 | 416: 14 |
cogunt. 60: 14 | 104: 19 | 112: 1 | 131, 1 | 137: 9 | 160: 10 | 219: 17 | 241: 6 | 302: 31 |
coguntur. 102: 22 | 175: 35 | 208: 12 | 210: 9 | 240: 8 |
cohibebat. 191: 24 |
cohibebatur. 429: 12 |
cohibet. 387: 7 |
cohors. 103: 2, 8 | 138: 5 | 246: 9 |
cohortabatur. 167: 25 |
cohortandi. 49: 9, 23 |
cohortandis. 102: 24 |
cohortando. 110: 34 | 357: 7 |
cohortandos. 49: 17 |
cohortantem. 103: 22 |
cohortantur. 226: 15 |
cohortaretur. 152: 12 | 332: 5 |
cohortari. 391: 37 |
cohortati. 82: 24 | 116: 18 | 139: 9 |
cohortatio. 357: 23 |
cohortatione. 51: 2 |
cohortationes. 279: 42 |
cohortatur. 178: 18 | 280: 12 | 326: 17 | 426: 9 |
cohortatus. 20: 1 | 42: 4, 7 | 51: 14 | 67: 18, 28 | 146: 5 | 153: 27 | 154: 19 | 156: 28 | 166: 24 | 167: 18 | 222: 23 | 240: 22 | 260: 11 | 311: 29 | 325: 33 | 336: 10 | 358: 7 | 400: 13, 21 | 402: 16 | 412: 10 | 426: 26 |
cohortatus eſt. 49: 19 | 334: 19 |
cohorte. 252: 9 | 314: 11 | 420: 8, 17 |
cohortem. 30: 21 | 244: 13 | 314: 18 | 405: 28 |
cohortes. 56. 9 | 84: 33 | 99: 5 | 102: 20 | 103: 20 | 112: 32 | 137: 33 | 139: 32 | 162: 30 | 163: 21 | 166: 28 | 178: 27 | 179: 8 | 196: 8 | 198: 8 | 219: 4, 7 | 221: 10 | 222: 4, 8, 12, 21 | 223: 9, 13 | 224: 18 | 226: 8, 9 | 237: 8 | 239: 5, 20 | 240: 5, 30 | 241: 1, 6 | 242: 22 | 250: 2, 7, 12 | 251: 10 | 253: 15, 37 | 254: 35, 611 | 267. 2, 7 | 268. 12, 15 | 276: 28 | 279: 31 | 280: 28 | 287: 8 | 308: 19 | 313: 5 | 317: 36 | 318: 15, 28 | 319: 18 | 320: 1, 2, 18, 22 | 329: 27 | 330: 12 | 331: 8, 9, 13 | 334: 9 | 337: 4 | 348: 20, 355: 11 | 361: 39 | 375: 9, 10, 17 | 377: 30 | 393: 1 | 394: 20 | 404. 7, 30 | 410: 26 | 412: 12 | 433: 6 | 445: 5 | 450: 29 |
cohorti. 313: 12 |
cohortibus. 43: 2 | 56: 10 | 57: 4, 11 | 60: 29 | 67: 29 | 91: 19 | 95: 12, 17 | 116: 3 | 157: 8 | 178: 15, 16, 24, 30 | 179: 4 | 183: 12 | 188: 27 | 191: 34 | 194: 34 | 195: 23 | 196: 16 | 218: 12, 14 | 219: 1, 3, 9 | 221: 9 | 222: 5 | 223: 4, 8 | 226: 5, 10 | 231: 15 | 241: 3, 7 | 244: 11 | 247: 13 | 249: 35 | 252: 15 | 268: 15 | 278: 26 | 292: 20 | 306: 4 | 307: 1 | 314: 3 | 315: 6 | 319: 7, 8, 12 | 324: 31 | 330: 9 | 334: 15: 32 | 345: 23 | 366: 13 | 373: 25 | 375: 27 | 378: 1 | 384: 14 | 388: 17 | 390: 2, 20 | 392: 10, 27 | 398: 23 | 401: 2, 3 | 404: 31 | 422: 20, 35 | 435: 15 | 446: 27 | 451: 4 |
cohortis. 32: 1, 51: 5 | 106: 10 | 138: 22 | 319: 4 |
cohortium. 51: 6 | 107: 29 | 114: 3 | 116: 3 | 134: 8 | 140: 20 | 168: 33 | 190: 10 | 223: 3 | 247: 24 | 251: 9 | 268: 20 | 332: 2 | 334: 4 | 356: 11, 33 | 389: 26 | 391: 5 | 413: 4 |
coieruot. 130: 14 |
colentes. 183: 17 |
colere. 93: 5 |
colitur. 380: 6 |
collabefieret. 261: 10 |
collata. 325: 2 | 326: 10 |
collata erant. 269: 15 |
collatione. 185: 34 |
collatis. 47: 4 | 51: 3 | 142: 15 | 250: 22 |
collato. 382: 30 |
collatu. 447: 11 |
collaturus eſſet. 30: 17 |
collaudantur. 131: 20 |
collaudat. 110: 5 | 212: 1 | 219: 21 | 224: 22 | 424: 24 |
collaudati. 402: 3 |
collaudatis. 88: 13 | 142: 17 |
collaudator. 427: 32 |
collaudatur. 208: 5 |
colle. 19: 15 | 49. 4 | 51: 25 | 149: 22 | 160: 35 | 161: 24 | 162: 31 | 170: 24 | 176: 3 | 239. 9, 28 | 248: 22 | 250: 21 | 291: 9 | 328: 18 | 403: 6 | 408: 16, 26 | 413: 18 | 416: 30 | 424: 1 |
collecta. 396: 12 |
collectam. 119: 10 |
collecti. 345: 8 |
collectis. 64: 22 | 194: 2, 5 | 367: 22 | 386: 13 | 395: 12 | 400: 7 |
collectos. 52: 19 |
collega. 220: 3 |
collegit. 366: 31 |
collegium. 224: 39 |
collem. 18: 27 | 19: 14 | 160: 29 | 167: 31 | 170: 18 | 188: 25 | 239: 31 | 240: 20 | 244: 4 | 250: 7 | 321: 8 | 383: 23 | 393: 3 | 403: 4, 19 | 408. 4, 9, 23 | 411: 16 | 416: 14 |
colles. 63: 4 | 95. 8 | 171: 2 | 279: 43 | 310: 13, 28 | 311: 5 | 382: 20 | 391: 18 | 392: 18 | 403: 1 | 408: 14 | 417: 8 | 421: 13 |
collibus. 81: 21 | 95: 28 | 157: 21 | 161: 7 | 171: 10 | 311: 36 | 328: 7 | 403: 36 | 456: 25, 32
colligatam. 20: 5 |
colligebant. 417: 13 |
colligendi. 58. 20 | 96: 3 | 176: 29 | 423: 31 |
colligendos. 64: 25 |
colligerent. 319: 10 |
colligeret. 427. 30 |
colligo. 182: 15 |
colligunt. 220: 7 |
collis. 44: 10, 14 | 48: 10, 11 | 49: 29 | 50: 23 | 137: 34 | 149: 20 | 157: 27 | 161: 27 | 163: 24 | 170: 25 | 171: 3 | 177: 19 | 188: 14 | 408: 6, 21 | 412: 29 | 420: 1 |
collocabantur. 365: 25 | 448: 3 |
collocabat. 48: 20 | 69: 1 | 226: 20 | 366: 6 | 412: 19 |
collocandis. 57: 31 |
collocant. 85: 12 | 353: 10 |
collocantur. 151: 16 | 263: 18 |
collocarant. 53: 2 |
collocare. 53: 17 | 56: 10 | 98: 20 |
collocarent. 22: 16 | 361: 12 |

collocaret. 29:18|56:7|189:18|
collocari. 50:2|
collocaſſe. 16:29|17:2|
collocaſſet. 99:12|
collocat. 28:11|179:33|180:4|188:29|204:6|276:20|353:6|
collocata. 422:18|
collocata erat. 351:31|384:5|
collocata eſſent. 377:11|
collocata fuit. 412:35|
collocatæ erant. 263:25|330:10|403:2|
collocatæ eſſent. 334:16|
collocatam. 361:17|
collocatas. 184:6|
collocati erant. 95:12|229:23|
collocatis. 102:14|116:25|151:18|197:15|228:1|248:18|363:11|366:14|377:23|388:18|411:4|416:2,14|422:20|
collocatos. 422:17|
collocatum. 416:11|
collocatum erat. 341:9|
collocatur. 397:28|
collocatus eſſet. 186:21|
collocaverant. 65:15|
collocaverat. 145:29|157:21|170:16|171:36|183:10|310:24|331:5|408:15|423:23|413:4,6,12|417:19|
collocaverunt. 189:1|
collocavit. 44:16|69:9|98:15|99:2|140:27|157:33|184:26|199:17|298:12|303:26|307:30|308:9|359:19|366:11|
collocentur. 263:20|
collocuti. 84:11|158:28|317:12|
colloquantur. 103:28|
colloquebantur. 398:21|411:7|
colloquendi. 34:22|100:9|112:16|226:2|273:8|
colloquentem. 411:16|
colloquentium. 297:21|
colloquerentur. 32:6|
colloqueretur. 223:24|228:18|
colloqui. 103:24|105:7|226:3|255:13|340,6|411:17,20|
colloquia. 217:13|232:16|252:11|297:18,20|409:1|
colloquii 191:10|228:172:29|255:32|
colloquiis. 166:12|312:19,23|332:7|
colloquio. 26:1|31:15,20|34:9,15,16,21|218:10|228:22|358:19|
colloquiorum. 251:14|
colloquitur. 17:24|158:5|223:21|224:34|
colloquium. 26:12|31:22,24|32:4,7|34:18|100:7|191:21|255:12,13|296:5,7|297:28|316:14|
colloquuntur. 224:6|
colonias. 132:5|192:4|201:4,11|
Colonicæ. 268:12|
coloniis. 202:4|374:16|435:27|
colonis. 234:8|244:22|329:29|
colonorum. 220:8|
colore. 133:20|179:3|
colorem. 94:13|
columellæ. 263:18|
columnaria. 305:5|
colunt. 71:5|126:2|
Comageno. 288:8|
Comana. 364:15|380:4|
Comanis. 364:29|
comburant. 8:12|
combuſtæ ſunt. 338:15|
combuſtus eſt. 441:19|
comica. 484:8|
Comii, 174:5|191:22,24|200:25|
Cominium. 406:5|
Comiotus. 405:5|
cominus. 37:17|106:30|162:34|187:32|241:19|245:18|369:23|384:4|389:10|392:24|404:23|409:8|434:21|443:12|
Comio. 174:5,14|184:29|191:14|
comitati. 117:3|
comitatu. 317:20|335:19|
comitatus. 242:4,26|244:7|
comitem. 325:25|
comites. 135:1|401:24|428:8|
comitia. 217:10|283:1|
comitiali. 211:3|
comitiis. 170:12|217:2|285:7|327:4|
comitiorum. 208:10|
Comium. 80:21|97:31|115:27|185:20|191:16,27|199:28|
Comius. 83:13|85:32|176:1|186:35|190:31|191:28|199:30|200:11:7|
commeant. 4:3|
commeare. 158:2|394:6|
commeatibus. 67:1|98:7|310:1|319:4
commeatu. 26:6|35:11|36:8|57:21|67:12|84:15|146:6|147:26|185:27|240:1|276:7|324:25|345:32|400:10|402:21|405:4|409:33|420:20,21|434:17|445:6|
commeatui. 401:11|
commeatum. 67:4|295:19|309:21,33|310:18|312:7|359:2|389:15|401:17|
commeatuum. 415:18|
commeatus. 28:11|42:16|44:31|57:12,26|58:29|59:5|98:10|148:9|155:33|158:37|194:4|199:34|235:12|300:7|313:2|352:16|365:7|368:3|389:12|395:6|306:6|400:11|414:7|437:5|445:4|
commemorabant. 381:24|
commemorabantur, 279:3|
commemoranda. 52:22|
commemorans. 422:23|
commemorant. 105:8|
commemorare. 397:11|
commemorari. 319:30|
commemoraſſe. 216:13|
commemoraſſent. 14:18|381:32|
commemoraſſet. 381:3|
commemorat. 191:4|214:3|224:38|232:4,7|234:20|275:4|452:22|
commemoravi. 77:20|78:3|404:17|407:16|418:20|
commemoravimus. 199:31|[illegible]2:7|
commemoravit. 32:8|332:6|424:21|
commendabant. 279:40|
commendari. 251:26|
commendaret. 201:5,6,13|
commendarunt. 83:23|
commendas. 462:9|
commendat. 401:12|
commendatam. 354:29|
commendatione. 202:14|
commendationem. 367:3|
commendationis. 251:29|

commendatis. 425 : 31|
commendatum. 316: 3|
commentarius. 188. 33|
commentario. 184. 7| 194: 7| 196: 19| 200 : 28| 261: 2|
commentariorum. 182: 4|
commentarios. 181: 3| 200: 24|
commigrare. 394:26|
commilitones. 274 : 2| 322: 1|
commilitonibus. 405 : 30|
comminarentur. 417 : 29|
commiſerunt. 65: 13: 77 : 2| 360 : 13|
commiſiſſe. 196 : 5|
commiſiſſent. 19 : 11| 76: 18|
commiſiſſet. 359: 12|
commiſit. 20: 2| 37: 15| 275: 11|
commiſſis. 151 : 11|
commiſſo. 85 : 34| 143: 22| 219 : 17| 222: 15| 238: 21| 260. 24| 323 :26|
commiſſum. 14 :21| 167: 31| 280 : 6|
commiſſum erat. 418: 4|
commiſſum eſt. 351 : 35|
commiſſuras. 172 : 10|
commiſſuri ſint. 251: 18|
commiſſurum. 162: 16|
commiſſurum eſſe. 436 : 19|
committe. 354 . 7|
committebant. 103: 16|
committebat. 196 : 23| 198: 29|
committendam. 150: 35| 323: 7|
committendi. 48: 28| 49: 22|
committendum. 34: 14| 73: 3| 85: 21| 301: 3| 446: 15| 447 : 3|
committere. 31 : 25| 80: 27| 91 : 25| 102 : 18| 216 : 22| 140: 19| 191 : 14| 192 : 24| 250 : 19| 276: 16, 19| 278: 15| 301: 13| 317 : 13| 319: 2| 369: 18| 443: 29|
committeret. 14 : 15| 18: 28| 255 : 5| 276: 25| 278: 27|
committeretur. 254: 31|
committi. 36: 27| 144 : 18| 176 : 14|
committit. 109 . 14| 147: 14| 193: 22|
committitur. 369: 22| 447: 7|
committunt. 15: 14| 48: 23| 179 : 5| 243: 2| 272 : 27|
commoda. 147: 30| 216 : 8| 318: 3| 453: 2|
commode. 20: 6| 29: 5| 49: 12| 62 : 2, 21| 67 : 4| 84 : 26| 379: 8| 459 : 2| 461 : 14|
commodi. 91: 16|
commodiore. 328: 24| 336: 7| 337: 14|
commodiorem. 144 : 13| 241 : 11|
commodis. 66 : 7| 155: 5| 432: 3|
commodiſſimam. 328: 21|
commodiſſime. 109 : 7|
commodiſſimum. 31: 26| 34: 26| 88: 15| 92: 20|
commodius, *adv.* 129 : 6| 228: 5| 417: 6|
commodo. 26: 21| 107 : 20| 136 : 15|
commodorum. 453 : 3|
commodum. 164: 33| 191:1| 298: 22|
commonefacit. 17 : 24|
commorabatur. 420 : 29|
commorandi. 388 : 5|
commorantium. 409 : 28|
commoraretur. 349 : 5|
commorata erat. 414 : 28|
commorati. 239 : 27| 393 : 4|
commoraturus. 198: 29|
commoratus. 90 : 21| 155 : 33| 225 : 25| 269 : 14| 379 : 20| 380 : 4| 386 : 17| 387 : 5| 395 : 35| 403 : 7| 407: 25| 414: 32, 34| 415 : 20| 421 : 14|
commoratus eſſet. 184: 5|
commoti. 14 : 4| 53 : 19| 66 : 16| 264 : 16| 265 : 1|
commoti eſſent. 411: 14|
commotus. 27: 22| 40 : 11| 358: 16| 375 . 28| 376: 7| 397 : 12| 400 : 2| 404: 34| 406: 6|
commovebatur. 407 : 19| 418: 3|
commoveret. 30: 2|
commoveretur. 366 : 8|
commoveri. 18 : 2| 30: 13|
commune. 28 : 25| 100 : 22|
communem. 59 21| 101: 30| 142: 3| 150: 35|
communes. 95 : 3| 153 : 17| 322: 11|
communi. 23 : 11, 13| 26 : 13| 41 : 19| 59 : 17| 90: 15| 92 : 26| 100: 7, 25| 102 : 24| 112 : 1| 117 : 16| 148 : 17| 158: 11| 171 :28| 237 5| 260: 2| 344: 16| 397 : 38|
communibus. 210 : 1|
communicandum. 157 : 24|
communicant. 128 : 6| 260 : 7|
communicare. 114: 14| 297: 11|
communicaſſe. 190: 12|
communicat. 103 : 27| 158: 6|
communicato. 76: 13| 136: 16|
communicatur. 121 : 2| 132: 2|
communicet. 129 : 9| 168: 6|
communicbat. 406 : 15|
communis. 42 : 7| 108: 3| 131 : 13| 142 : 12| 143: 11| 155: 9| 179. 20| 226: 3| 400 : 27|
communiſſet. 239 : 33|
communit. 11 : 5| 109 : 3| 116 : 5| 239 : 29| 244 : 5| 251 : 4| 309 : 32| 310: 14| 313 : 29|
communivit. 356 : 5|
commutandam. 322: 17|
commutari. 256 : 13|
commutat. 278 : 14| 307 : 10|
commutata. 58: 21| 276: 17| 319: 15|
commutatio. 52: 6| 224:20| 243 : 12| 246 : 11| 322 : 14|
commutatione. 15: 2| 119:2| 166 : 16|
commutationem. 91: 8| 111: 7| 168: 14| 302: 9|
commutationes. 87 : 7| 320: 16|
commutatis. 175 : 29|
commutato. 19: 12| 165: 10| 302: 12|
commutatum. 401 : 25|
commutent. 131. 3|
compar. 443 : 3|
comparabant. 146 : 17|
comparabat. 84: 22|
comparandam. 24: 18|
comparandas. 285: 1|
comparandos. 181: 4|
comparandus. 354: 2|
comparant. 132: 14| 176: 11| 195: 12|
comparantur. 105 : 1|
comparare. 6 : 14| 46 : 5| 184: 29| 338: 25| 391 . 20| 394 : 17|
compararentur. 440 : 12|
compararet. 431 : 4|
comparari. 59 : 25| 182 : 17|
comparaſſe. 26: 26|
comparata. 27 :25| 73 : 10| 79 : 7| 195 : 25| 431 : 6|

451 : 25 |
comparationem. 402 : 2|
comparatis. 9 : 13 | 89 : 19 | 119 : 3 | 145 : 1 | 258 : 11 | 268 : 1 | 270 : 7 | 396 : 15 |
comparato. 65 : 8 | 442 : 14 |
comparatos. 289 : 1 |
comparaverat. 111 : 23 | 289 : 5 | 324 : 24 |
comparavit. 453 : 14 |
compellebat. 96 : 20 |
compellere. 316 : 9 |
compelli. 309 : 20 |
compellunt. 245 : 23 |
compelluntur. 169 : 4 |
compendio. 160 : 18 | 305 : 12 |
compenſare. 370 : 23 |
comperiſſe. 260 : 13 |
comperiſſent. 79 : 13 | 442 : 8 |
comperiſſet. 191 : 16 | 361 : 2 |
comperit. 18 : 24 | 79 : 18 | 91 : 14 | 134 : 2 | 189 : 16 | 195 : 28 | 278 : 1 | 370 : 9 | 416 : 16 |
comperta. 160 : 5 | 351 : 20 | 383 : 14 |
comperto. 30 : 15 |
compertum. 37 : 27 | 112 : 2 | 470 : 19 |
compertum eſt. 129 : 1 |
complanarent. 378 : 13 |
compleant. 64 : 22 |
complebantur. 318 : 19 |
complebat. 84 : 2 |
complecti. 391 : 19 |
complendas. 439 : 9 |
complent. 104 : 33 | 125 : 4 | 176 : 6 | 197 : 33 | 387 : 8 |
complentur. 371 : 22 |
complere. 58 : 10 | 67 : 20 | 109 : 25 | 147 : 10 |
complerentur. 83 : 32 | 102 : 34 |
compleret. 19 : 19 |
compleri. 50 : 30 | 83 : 5 |
complerunt. 154 : 2 |
complet. 244 : 22 | 269 : 13 | 398 : 4 | 401 : 14 | 414 : 4 |
completa. 57 : 25 |
completas. 228 : 9 | 317 : 39 | 338 : 4 |
completis. 267 : 2 | 280 : 22 | 311 : 24 |
completur. 208 : 10 |
compleverant. 161 : 28 | 171 : 4 | 259 : 22 |
compleverat. 226 : 7 | 234 : 8 | 260 : 4 | 302 : 23 |
compleverunt. 326 : 8 |
complevit. 172 : 8 | 272 : 19 | 308 24 |
complexum. 291 : 4 |
complexus. 17 : 28 | 173 : 10 | 346 : 17 |
complexus erat. 318 : 12 |
complexus eſſet. 172 : 3 |
complura. 177 : 4 | 153 : 13 | 184 : 11 | 264 : 27 | 367 : 12 | 386 : 24 | 394 : 16 | 421 : 24 | 435 : 8, 11 |
complures. 16 : 23 | 38 : 1 | 47 : 22 | 57 : 5 | 59 : 4 | 70 : 4 | 72 : 14 | 85 : 24, 36 | 86 : 14 | 94 : 1 | 101 : 2 | 137 : 34 | 149 : 1, 6 | 155 : 32 | 161 : 3 | 170 : 9 | 176 : 18 | 182 : 20 | 183 : 3 | 185 : 17 | 187 : 3 | 190 : 19 | 192 : 27 | 193 : 1 | 198 : 7 | 199 : 34 | 200 : 14 | 225 : 14 | 242 : 20, 33 | 246 : 17 | 251 : 25 | 254 : 1 | 267 : 5 | 276 : 26 | 294 : 18 | 298 : 7 | 314 : 8 | 319 : 31 | 323 : 27 | 325 : 2 | 340 : 8 | 342 : 15 | 351 : 32 | 352 : 29 | 358 : 20 | 364 : 11 | 365 : 2 | 367 : 21 | 370 : 5 | 373 : 3 | 377 : 4, 29 | 378 : 17 | 386 : 10, 11 | 393 : 8 | 395 : 4 | 401 : 31 | 402 : 6 | 409 : 23 | 419 : 5 | 421 : 16 | 424 : 5, 8 | 425 : 23 | 427 : 34 | 436 : 26 | 437 : 19 | 438 : 29, 32 | 442 : 20, 24, 26 | 443 : 5, 11 |
compluribus. 11 : 9 | 12 : 5 | 56 : 8 | 57 : 11 | 58 : 11 | 62 : 11 | 63 : 8 | 68 : 23 | 75 : 22 | 79 : 4 | 80 : 17 | 84 : 4 | 90 : 16 | 95 : 8 | 107 : 1 | 111 : 11 | 112 : 7 | 116 : 35 | 118 : 14 | 169 : 3 | 171 : 22 | 195 : 29 | 199 : 4 | 264 : 13 | 281 : 3 | 302 : 19 | 305 : 23 | 311 : 34 | 314 : 4 | 323 : 15 | 345 : 18 | 368 : 18 | 393 : 27 | 394 : 11 | 419 : 27 | 420 : 18 | 421 : 12 | 424 : 15 | 435 : 2 | 452 : 1 |
complurimis. 188 : 5 |
componantur. 217 : 14 |
componere. 344 : 16 |
componeret. 378 : 3 |
componeretur. 296 : 9 |
comportabantur. 199 : 34 |
comportabatur. 241 : 17 |
comportandis. 67 : 23 |
comportant. 60 : 12 |
comportare. 223 : 11 | 278 : 3 | 294 : 6 | 317 : 33 | 383 : 3 | 394 . 7 | 416 : 27 |
comportari. 15 : 28 | 57 : 5 | 79 : 2 | 84 : 25 | 258 : 10 | 265 : 33 | 309 : 34 | 382 : 29 | 389 : 7 | 390 : 1 |
comportaſſe. 394 : 23 |
comportata fuerant. 402 : 12 |
comportaverant. 104 : 30 |
comportaverat. 310 : 11 | 402 : 19 | 419 : 17 | 427 : 12 |
comportaviſſent. 100 : 1 |
compoſitione. 229 : 1 | 232 : 20 | 295 : 29 | 296 : 23 | 298 : 9 | 465 : 9 |
comprehendebant. 198 : 1 |
comprehenderant. 83 : 15 |
comprehenderetur. 345 : 12 |
comprehenderunt. 105 : 30 |
comprehendi. 159 : 16 | 317 . 22 | 373 : 24 |
comprehenditur. 179 : 11 | 341 : 1 |
comprehendunt. 101 : 32 |
comprehenſa. 198 : 13 | 338 : 14 |
comprehenſa eſſent. 299 : 14 |
comprehenſi. 62 : 24 |
comprehenſi ſint. 125 : 6 |
comprehenſi ſunt. 97 . 22 |
comprehenſis. 134 : 26 | 311 : 36 |
comprehenſos. 99 : 21 | 147 : 18 |
compreſſis. 358 : 15 |
compreſſit. 319 : 10 |
comprimi. 191 : 18 |
comprobat. 112 : 33 |
comprobaverunt. 268 : 29 |
comprobavit. 402 : 4 |
compulerim. 276 . 6 |
compulerint. 95 : 8 |
compulerunt. 50 : 8 | 395 31 |
compuliſſent. 241 : 24 |
compulſa erat. 171 : 35 |
compulſi. 275 : 17 | 207 : 14 |
compulſis. 241 : 8 | 334 : 28 | 391 : 35 | 403 : 7 | 414 : 34 |
compulſos. 164 : 19 |
compulſum. 309 : 24 |
conabantur. 172 : 16 | 345 : 26 |
conabatur. 165 : 32 | 320 : 27 | 398 . 23 | 422 : 3 |
conamini. 163 : 15 |
conamur. 466 : 8 |
conanda. 231 : 18 |
conandum. 248 : 1, 20 | 260 : 22, 26 | 274 : 6 | 316 : 28 | 357 : 6 |
conantem. 299 : 8 |
conantes. 35 : 7 | 45 : 3 | 50 : 8

248 : 14|
conantibus. 114 : 29| 163: 15 |
conantis. 106: 27|
conantur. 8 : 9| 12 : 5| 66: 22 | 138: 2| 171 : 18 |
conarentur. 11 : 5 | 27: 21| 149 : 25 | 188 : 25| 224 : 11| 276: 24| 294: 3| 320: 9| 391: 21|
conaretur. 7: 7| 8: 5| 17: 21 | 189: 8 | 194 : 33 | 324: 28| 338: 32| 390: 15| 416: 17| 428: 20|
conari. 9 : 16 | 57: 18| 416: 39| 433: 15|
conata. 7 : 8|
conata eſſet. 366: 20|
conati. 11 : 11 | 111 : 2 | 139 : 16| 153 : 12 |
conati ſunt. 44: 28| 311:39| 317 : 13|
conatibus. 351 : 6 |
conatu. 11 : 12 | 302: 1| 393: 9 |
conatum. 277 : 13 | 439: 13 |
conatum eſſe. 341: 3|
conatur. 254 : 16 | 391: 32 |
conatus. 46: 2| 66: 12 | 221 : 10 | 269: 7| 293: 21| 309 : 9|
conatus eſſet. 163 : 9| 428: 17 |
conatus eſt. 242 : 20 | 297: 17| 345: 23|
concedatur. 200 : 20|
concedebat. 371 : 2|
concedendum. 10 : 10 |
concedens. 317: 4|
concedente. 148 : 23 |
concedere. 15 : 4 | 73 : 28 | 381: 8| 382 : 2|
concederet. 441: 7|
concedi. 33: 16|
conceditur. 129 : 13|
concelebrabant. 322: 16|
concepiſſe. 251:21|
conceptas. 296 : 7|
conceſſa. 64: 2| 114: 9|356: 4 |
conceſſam. 399 : 22|
conceſſas. 32 : 26|
conceſſerat. 57: 7|
conceſſerit. 235 : 3|
conceſſit. 22:16| 57: 3| 22: 6| 77: 15 | 198 : 23 | 326 : 4| 426 : 18, 22 | 428: 31 |
conceſſu. 150: 4|
conceſſum. 444 : 10 |
conceſſum eſſe. 380 : 17|
conceſſum eſt. 255 : 13 |
conceſſum ſit. 64 : 20|
conceſſurum. 426:30|440: 21|
concidebant. 62 : 26 |
concidendum. 434 : 5|
concidentis. 443: 5|
conciderent. 412 : 15|
concideretur. 408 : 18|
conciderunt. 45: 25| 133: 12| 139 : 20|
concidi. 276 : 32|
concidiſſent. 167: 23|
concidiſſet. 264: 26 | 426: 2 |
concidit. 13 : 9 | 106: 32 | 153 : 5 | 163 : 17 | 264: 15| 415: 24 | 443 : 2 | 447: 13 |
concidunt. 133: 18| 190: 12| 428: 8| 435: 15|
conciduntur. 403 : 33| 450: 11 |
concilia. 88: 19| 223: 25|
conciliabat. 346 : 25 |
concilianda. 164 : 32 | 228: 18 | 255: 29|
conciliare. 315: 11|
conciliaretur. 202 : 15|
conciliat. 144 : 20|
conciliaturum. 7 : 11 |
conciliavit. 89 : 23 | 395 : 16 |
concilient. 274: 20|
conciliis. 110 : 27 | 142 : 2 |
concilio. 17: 24 | 23: 12, 34 | 29: 8 | 41: 19 | 45: 7 | 57 : 22 , 23 | 64: 20 | 79: 13 | 90 : 3 | 98: 17 | 101: 32 | 112 : 3, 6, 13 | 114 : 21, 25 | 116: 8 | 131 : 18 | 140: 21| 142: 18 | 154 : 19 | 166: 24| 168 : 10 | 173: 15 | 174: 22| 179: 19| 185 : 35 | 190: 29 | 223 : 18 | 249 : 3, 14| 274 : 5 | 275: 3| 329: 8| 352 : 11 | 375: 13 | 390: 13 |
concilium. 23: 9| 25: 17| 29: 9 67: 6| 101: 1 | 111: 28 | 114 : 23 | 115: 5 | 129: 13 | 147: 24 | 168: 8| 169 : 17| 174 : 29|
concinerent. 337 : 14|
concionari. 299 : 8|
concionatur. 214 : 2|
concionatus. 289 : 12| 326: 16 |
concionatus erat. 162: 1|
concione. 110 : 8 | 163: 25 | 164 : 2| 222: 24| 231: 7, 11 | 269 : 5 | 276: 15 | 293 : 7 | 323 : 1 | 372: 11, 14 | 375: 19| 393: 11| 400: 12 | 424 : 23 | 426 : 9 . 26 | 452: 22 |
concionem. 275: 3| 322 : 19| 440 : 14 |
conciones. 267: 11|
concionibus. 348 : 32|
conciperent. 265 . 17 | 418: 27 |
conciſa eſſe. 60 : 4|
conciſi ſunt. 450: 18|
concita. 423: 6|
concitandi. 410 : 16 |
concitant. 160:13|
concitare. 191: 10|
concitari. 194: 14|
concitata. 450: 21 |
concitatam. 147: 18|
concitari. 423: 12|
concitationes. 342 : 15 |
concitantis. 104: 11 | 291 : 6| 420 : 33|
concitator. 191: 1|
concitatorem. 196 : 22|
concitatos. 250: 9|
concitatus. 423:15|
concitaverat. 297 : 10 |
concitaverunt. 100 : 2 |
concitavimus. 175 : 5|
conclamant. 64 : 14 | 103: 35| 158. 30 | 169 : 28 | 171: 20 | 190: 30 | 215 : 8|
conclamantibus. 200 : 2|
conclamare. 153 : 20|
conclamari. 248: 25 | 323: 17 |
conclamat. 150 : 30
conclamatione. 272: 20|
conclamatis. 307 : 27 | 308: 8 |
conclamatum eſſet. 249 : 6 |
conclamatur. 249 : 34|
conclamaverunt. 100: 6|
concluſione. 270: 1|
concluſo. 60 : 11 |
concordiam. 415 : 10|
concrepat. 150: 31|
concretas. 484 : 12|
concubinus. 449 : 6|
concucurriſſent. 412: 31|
concurrant. 158 : 34 |
concurrebant. 36 : 4 | 250 : 18 |
concurrerant. 379: 23|
concurrere. 386 : 12 | 391: 21 |
concurrerent. 111: 23| 326: 1| 329. 9| 423 : 2|
concurreret. 352 : 23 | 332: 3 |
concurrerunt. 376 : 20 |
concurri. 49 : 6 | 333: 17 |
concurriſſent. 66 : 13 | 381: 10 |
concurrit. 120: 3|
concurritur. 145: 6| 376

8 | 177 : 37 | 366: 15 | 369: 22 | 373: 2 |
concurrunt. 104 : 25 | 142: 20 | 160: 14 | 191 : 12 | 272: 11 | 369 : 20 | 388 : 12 |
concurſans. 422 : 22 |
concurſantibus. 229: 19 |
concurſare. 102 : 20 | 422: 28 |
concurſati. 109 : 17 |
concurſu. 11 : 12 | 76 : 27 | 92 : 12 | 105 : 5 | 116: 33 | 154 : 26 | 162 : 21 | 167: 21 | 196 : 26 | 208 : 13 | 261 : 9 | 270 : 12 | 322: 8 | 342 : 15 | 345 : 12 | 442: 10 |
concurſum. 333 : 2 | 342: 12 | 443: 5 |
concurſum eſt. 54 : 18 |
concurſuros. 412: 9 |
concurſus. 243: 21 | 252:19 | 443: 30 | 447 : 9 |
condemnari. 149 : 33 |
condemnaſſe. 462 : 2 |
condendi. 415: 10 |
condenſaverant. 391 : 9 |
condenſis. 391 : 22 |
condenſum. 408: 11 |
conderet. 484 : 15 |
conditio. 66: 7 | 218: 5 | 345: 11 |
conditione. 66 : 14 | 75 : 7 | 119 : 4 | 175 : 27 | 183: 27 | 185: 24 | 197 : 5 | 201: 2 | 255 : 26 | 266 : 19 | 324: 25 | 421 : 17 | 434: 18 | 435: 2 | 446: 21 | 447: 11 |
conditionem. 22: 17 | 31 : 26 | 47 : 12 | 54 : 1 | 60: 23 | 105: 17 | 117 : 25 | 175: 34 | 255: 23 | 297 : 3 | 396: 20, 21 | 427: 4 |
conditiones. 76: 6 | 183. 27 | 226 : 14 | 228 : 12 | 232: 16 | 266: 21 | 293: 4 | 366: 9 | 438 : 7 |
conditionibus. 103: 33 | 217: 12 | 226 : 5 | 228: 20 | 293: 3 | 302: 29 | 379: 24 | 389: 22 |
conditionis. 149: 28 |
conditionum. 29: 14 |
condocefacere. 397: 30 | 417: 21 |
condocuerat. 393 : 21 |
condonanda. 184 : 1 |
condonare. 18: 11 | 381 : 31 |
condonata. 384 : 21 |
condonet. 18: 8 |
Condruſi. 135:16 |
Condruſorum. 73: 15 |
Condruſos. 42: 3 |
conducendos. 40: 12 |
conduci. 40 : 19 |
conducit. 415 : 32 |
conductam. 100: 28 |
conductoribus. 299 . 3 |
conduxerat. 155: 32 |
conduxerit. 135: 5 |
conduxit. 8: 4 | 295: 3 | 370: 24 |
conentur. 11: 8 | 60: 29 | 274: 30 |
Conetoduno. 142 : 19 |
confecerant. 14: 5 |
confecerat. 226: 7 | 342 : 18 | 359: 22 | 384 : 19 |
confecerit. 182: 8 |
confecerunt. 302 : 32 | 352 29 |
confecit. 181 : 6 |
confeciſſe. 200: 24 | 252: 4 | 312 : 12 |
confeciſſem. 445: 1 |
confeciſſent. 396: 10 |
confecit. 199: 13 | 250: 4 |
confecta. 85 : 2 | 107 : 6 | 114 : 16 | 138 : 26 | 155 : 34 | 166 : 27 | 265 . 4 | 367 : 10 | 378: 29 | 422. 6 | 450: 25 |
confecta erat. 22: 19 | 354 : 14 | 359: 8 | 373 : 16 |
confecta eſſent. 265 : 14 |
confectæ. 22: 18 | 61: 28 |
confectam. 143 : 1 | 203 : 19 | 357: 32 | 369: 4 |
confecti. 52: 6 | 65 : 20 | 95: 25 | 103: 13 | 279: 8 | 291: 12 | 302: 25 | 335 : 3, 6 | 342: 8 | 409 : 30 |
confecti erant. 336 : 11 |
confectis. 59: 11 | 79 : 18 | 88 : 8 | 112 : 5 | 129 : 6 | 147: 20 | 154: 11 | 165: 16 | 176 : 26 | 179 : 27 | 199: 27 | 232 : 1 | 252 : 16 | 270: 15 | 279 : 26 | 283: 3 | 363: 10 | 365: 6 | 374 : 18 | 380 : 4 | 384 : 37 | 385 : 1 | 427: 10 | 432 : 6 |
confecto. 23 : 1 | 46 : 1 | 51: 8 | 69: 2 | 72 : 24 | 76: 22 | 77 : 15 | 114 : 2, 20 | 134 : 19 | 167: 34 | 177: 29 | 216 : 5 | 279: 20 | 290: 25 | 302 : 17 | 309 : 6 | 316 : 15 | 317 : 14 | 323: 28, 32 | 327 : 14 | 332: 16 | 340: 5, 10 | 401 : 3 | 406: 11 | 417: 15 |
confectos. 50: 7 | 51: 4 | 136: 26 |
confectum. 58: 11 | 243 : 20 | 323. 13 | 374: 11 |
confectum eſt. 63: 16 |
confecturum. 33: 32 | 379: 16 |
confectus. 135 : 13 | 165: 27 |
confectus eſſet. 373 : 8 |
conferant. 16: 10 | 117 . 24 | 351: 2 |
conferantur. 355 : 26 |
conferat. 182 : 15 |
conferebant. 350 : 5 | 409: 23 |
conferebantur. 272: 5 |
conferebat. 84 : 23 |
conferebatur. 300: 16 |
conferendum eſſe. 24: 16 |
conferre. 278 : 4 | 326: 15 | 400: 17 | 413: 18 |
conferrent. 30 : 8 |
conferret. 267: 22 |
conferretur. 279: 2 |
conferri. 15: 27 | 19: 19 | 149: 20 |
confert. 186 : 14 | 369 : 31 | 373: 8 | 377 : 18 | 427: 28 |
confertæ. 193: 31 |
confertam. 361 : 17 | 391: 8 |
conferti. 250 : 23 |
confertiſſima. 19: 21 | 106: 20 |
confertiſſimo. 50 : 16 |
conferunt. 115 : 21 | 127 : 6 | 178 . 21 | 211 : 6 | 235 : 12 | 243: 4 | 280: 11 | 428: 9 |
conferuntur. 21: 16 |
confeſtim. 85 : 1 | 96 : 12 | 104 : 17, 28 | 106 : 29 | 134 : 17 | 171 : 20 | 194: 30 | 196 : 8 | 208 : 3 | 238: 1 | 313 : 7 | 323 : 31 | 329: 6 | 346 : 2 | 364 : 3 | 382 : 5 | 421: 28 | 423: 30 | 450: 23 | 451 : 9 |
conficere. 41 : 21 | 191 : 23 | 250: 27 | 325: 11 | 380 : 14 | 447: 1 | 465: 10 |
conficerent. 249 : 22 | 321 : 4 |
conficerentur. 333: 9 |
conficeret. 146: 14 | 147: 4 |
confici. 68: 15 | 136: 27 | 169: 23 |
conficiam. 445: 5 |
conficiemus. 329: 16 |
conficiendam. 209: 1 |
conficiendas. 6 : 17, 18 | 75: 8 |
conficiendi. 193: 27 | 230: 4 | 278 : 29 | 285 : 12 | 313: 25 |
conficiendum. 63: 12 |
conficit. 225 : 24 | 226 : 4 |
conficiunt. 191 : 12 | 278 : 21 |
conficiuntur. 190 : 19.

confidamus. 260: 2|
confidat. 100: 22 | 169: 24 |
confidebant. 60: 4, 7 | 84: 17| 104: 27 |148: 16| 158: 16| 170: 22| 253: 10 | 312: 22| 351: 26| 355: 30 |
confidebat. 31: 1, 27 | 67: 22| 147 1 23 |240: 2| 279: 13 | 323: 9 | 334: 21| 355: 11| 377: 10| 386: 11| 413: 10 |
confidentia. 372: 27|
confidere. 228: 19 | 325: 28| 421: 20 |
confiderent. 19: 12 | 53: 17| 263: 1| 176: 20| 249: 31| 260: 23| 293: 8|
confideret. 156: 17 | 293: 1, 4 | 327: 11 | 344: 19 | 353: 4| 393: 14|
confidimus. 274: 17 |
confidu. 274: 26 | 275: 3| 459: 6 |
confidunt. 139: 7|
confieri. 165: 33|
configeret. 412: 33|
confines. 114: 24|
confinio. 99: 2|
confirmabant. 166: 14 | 176: 22 | 371: 18 | 445: 27 |
confirmabat. 170: 6|
confirmandæ. 275: 28|
confirmandam. 164: 13|
confirmandi. 173: 2|
confirmandurum. 222: 1| 305: 2 |
confirmandos. 164: 9| 324: 28 |
confirmant. 6: 18 | 114: 9| 138: 25 |220: 7 | 251: 22| 260: 7| 273: 6|
confirmantur. 208: 13 |
confirmare. 6: 16 | 47: 11| 100: 33| 318: 30|
confirmarentur. 363: 3|
confirmaret. 230: 5|
confirmaretur. 183: 7 |
confirmari. 130: 7| 169: 29| 175: 13| 230: 11 | 274: 27 | 330: 4 | 357: 27 |
confirmaſſent. 269: 10| 277: 2 |
confirmaſſet. 231: 10|
confirmat. 7: 11 | 108: 24 | 110: 9| 115: 26 | 136: 13| 144: 24 | 186: 1| 208: 7| 220: 10| 280: 7|
confirmata. 45: 20 | 64: 7| 320: 27|
confirmatiu. 64: 17 |
confirmatione. 224: 19|
confirmatiotem. 328: 8|
confirmatis. 73: 18 | 115: 27 | 164: 2 | 251: 22| 328: 1 |
confirmatur. 138: 14| 326: 21 |
confirmatus. 225: 6|
confirmaverant. 48: 30| 319: 33 |
confirmaverunt. 329: 12| 357: 17 |
confirmavit. 25: 14 | 31: 5 | 89: 3 | 277: 36| 352: 21 |
confirmu. 334: 26 |
confiſæ. 68: 12|
confiſi. 38: 10 | 96: 1 | 183: 23 | 188: 24 | 190: 10 | 245: 8| 252: 15| 263: 15| 290: 11| 408: 4|
confiſos. 122: 9 |
confiſus. 219: 7 | 239: 26 | 300: 21 | 342: 9| 353: 2 | 367: 30 | 369: 5 | 391: 31 |
confiteri. 100: 12 | 255: 21 |
confixa. 61: 26| 366: 21|
confixerant. 148. 26|
conflagrare. 106: 3|
conflari. 184: 25 |
conflatu. 347: 1|
conflictarentur. 243: 13|
conflictari. 103: 14 | 270: 2| 302: 28| 396: 6, 11 | |
confligant. 259: 17|
confligat. 156: 11|
confligebat. 96: 23|
confligendi. 369: 25 | 376: 21 |
confligendum. 42: 9| 260: 6| 352: 27, 31|
confligere. 248: 26| 255: 26| 376: 24|
confligerent. 193: 18|
confligeret. 377: 20|
confligeretur. 250: 17|
confligitur. 377: 7| 384: 2 |
confligunt. 245: 2|
conflixerant. 193: 23 |
conflixerunt. 95: 6| 261: 9 |
conflixiſſe. 381: 17|
conflixiſſet. 359: 12|
confluebat. 360: 31|
confluentem. 77: 7|
confugerant. 183: 23| 216: 2| 371: 1 | 450: 13|
confugere. 183: 17| 292: 8 | 401: 33| 431: 5|
confugeremus. 448: 24 |
confugerent. 369: 31 |
confugerunt. 335: 8|
confugiebant. 245: 13 |
confugiſſent. 447: 25 |
confugit. 448: 21 |
confugiunt. 190: 16 | 215: 21| 423: 13|
confuſa. 173: 17 |
confuſum. 188: 10|
congereretur. 374: 18|
congeſſerat. 374: 28|
congeſſit. 452: 19 |
congeſta erat. 278: 7 |
congeſtis. 425: 5 | 427: 16 |
congeſtus. 266: 2|
congrederetur. 27: 14|
congredi. 115: 17 | 451: 12 |
congrediendum. 443: 34 | 444: 2|
congreſſa. 238: 10|
congreſſi. 27: 7 | 29 1 24| 75: 3 | 169: 2 | 241: 22 |
congeſſierant. 50: 13|
congreſſi ſunt. 441: 21 |
congreſſus. 28: 15|
congreſſu. 241: 12, 21|
congreſſus. 62: 3 | 238: 20 | 444: 1| 447: 10 |
conjecerant. 83: 16|
conjecerunt. 75: 22| 311: 30| 425: 17 |
conjeciſſe. 47: 19|
conjeciſſent. 417: 11|
conjecit. 35: 8 | 415: 25 |
conjecta. 103: 13| 314: 13|
conjectæ. 302: 17|
conjectans. 342: 2|
conjecti. 116: 33 | 147: 16| 171: 14| 301: 36 | 392: 7| 401: 27 |
conjectierant. 388: 15 |
conjectis. 67: 9, 20 | 106: 13 | 112: 28 | 176: 27 | 184: 14| 254: 28| 308: 5| 392: 13|
conjecto. 336: 26|
conjectos. 60: 2 |
conjectos eſſe. 444: 20|
conjectum eſſet. 409: 18|
conjectura. 324: 23| 357: 28| 376: 2| 465: 17 |
conjecturam. 157: 10|
conjectus. 178: 13|
conjicere. 34: 11| 57: 33| 172: 6| 190: 20|
conjicerent. 34: 24| 52: 13| 57: 14| 82: 9|
conjicerentur. 266: 17| 418: 15 |
conjici. 85: 3| 188: 23 | 442: 22|
conjiciant. 103: 4 |
conjiciebant. 20: 22 | 43: 10| 83: 4 | 112: 17 | 253: 20|

20| 333: 7 | 417: 13 | 418: 19|
conjiciebantur. 371: 10|
conjiciendi. 37: 16|
conjiciunt. 37: 16| 58: 24| 85: 9| 106: 25| 109: 20| 112: 25 139: 4| 178: 11| 272: 30| 391: 23| 425: 7|
conjiciuntur. 167: 22| 177: 4|
conjuge. 428: 25|
conjuges. 148: 11| 427: 11, 25|
conjugibus. 427: 19|
conjuncta. 156: 15| 216: 11| 247: 21| 271: 20| 274: 1| 330: 9| 377: 15|
conjunctæ. 78: 23| 194: 18| 355: 26|
conjunctam. 199: 20|
conjunctam eſſe. 320: 20|
conjunctas eſſe. 166: 29|
conjuncti. 41: 18| 101: 30| 261: 2|
conjuncti erant. 172: 21|
conjunctim. 128: 7|
conjunctis. 166: 3| 259: 1| 326: 21| 367: 24| 369: 24| 396: 17|
conjunctiſſimo. 201: 7|
conjunctiſſimum. 370: 8|
conjuncto. 305: 28| 314: 26| 325: 19| 346: 19|
conjunctum. 328: 16|
conjunctum eſt. 467: 23|
conjunctus. 202: 2| 382: 23|
conjungantur. 61: 3|
conjungenda. 200: 28|
conjungere. 158: 22| 394: 14|
conjungerent. 51: 20|
conjungeret. 303: 19|
conjungi. 92: 21| 119: 8| 186: 18|
conjungit. 28: 9| 191: 34| 194: 29| 378: 20| 396: 1|
conjungitur. 346: 6| 359: 22| 360: 7|
conjungunt. 144: 12| 247: 15| 263: 20|
conjunxerant. 114: 25| 336: 14|
conjunxerat. 77: 23| 193: 9| 294: 17| 361: 21|
conjunxerint. 159: 9|
conjunxerunt. 63: 29|
conjunxiſſe. 41: 6| 375: 11|
conjunxiſſet. 27: 23| 295: 25|
conjunxit. 223: 9| 299: 12| 308: 23|
conjurandi. 40: 4|
conjurant. 59: 17| 450: 15|
conjurare. 40: 4| 66: 18|
conjurarent. 141: 3|
conjuraſſe. 41: 3| 444: 18|
conjuratio. 60: 20|
conjuratione. 84: 18| 140: 22| 373: 28|
conjurationem. 5: 9| 191: 16|
conjurationes. 183: 1, 15|
conjurationi. 100: 20|
conjuratis. 372: 19|
conjuratorum. 374: 1|
connititur. 241: 10|
conqueruntur. 251: 19|
conquieſcere. 323: 13|
conquieſcit. 239: 19|
conquieverat. 161: 31|
conquieverint. 214: 30|
conquirant. 230: 15|
conquirendas. 389: 16|
conquirere. 247: 1|
conquireret. 22: 5| 147: 7| 335: 13|
conquireretur. 186: 32|
conquiri. 155: 28| 222: 10| 252: 30| 310: 7| 347: 3|
conquirit. 251: 15| 267: 1|
conquirunt. 21: 15|
conquiſita. 133: 27|
conquiſitis. 246: 8|
conquiſitores. 348: 14|
conquiſitum. 310: 1|
conſanguinei. 12: 16|
conſanguineis. 175: 6| 251: 19|
conſanguineos. 25: 19| 41: 7|
conſcendebant. 260: 21|
conſcenderat. 270: 8|
conſcendere. 81: 19| 90: 25| 229: 14| 350: 10| 386: 1|
conſcenderent. 280: 22| 290: 1|
conſcenderunt. 338: 17|
conſcendiſſent. 229: 16|
conſcendit. 335: 20| 340: 20| 351: 14| 378: 25| 386: 29| 390: 5| 401: 12| 414: 22| 429: 17, 21| 437: 30|
conſcendunt. 104: 25| 260: 1|
conſcientia. 111: 25| 317: 9| 370: 20| 378: 16| 399: 23|
conſcientiam. 196: 23| 398: 13|
conſcii. 373: 24|
conſcios. 344: 4|
conſciſcant. 66: 9|
conſciverit. 8: 8|
conſcius. 14: 20| 199: 1|
conſcribendas. 287: 3|
conſcribit. 12: 1| 391: 21| 387: 20|
conſcripſerat. 19: 18| 44: 18| 99: 5| 393: 20|
conſcripſit. 40: 14|
conſcriptæ. 393: 12| 449: 10|
conſcriptæ erant. 48: 20| 367: 23|
conſcriptam. 108: 7| 256: 7|
conſcriptas. 136: 5| 317: 26|
conſcripti. 138: 29|
conſcripti eſſent. 207: 5|
conſcriptis. 397: 8, 15|
conſcriptorum. 202: 12|
conſcriptos. 374: 16|
conſecrans. 127: 7|
conſecrato. 121: 7|
conſecraverant. 341: 15|
conſectabantur. 242: 13|
conſectandos. 77: 4|
conſectantes. 112: 35|
conſectari. 398: 6| 409: 14|
conſectati. 63: 12| 64: 32|
conſectatus. 68: 6| 116: 34|
conſecuta. 407: 5|
conſecutæ ſunt. 69: 4| 307: 7|
conſecuti. 38: 12| 64: 32| 219: 1| 357: 5| 408: 22| 410: 14|
conſecuti eſſent. 76: 11|
conſecuti ſunt. 220: 3|
conſecutis. 83: 7|
conſecutos eſſe. 191: 1|
conſecutum. 32: 13|
conſecutus. 98: 25| 161: 33| 193: 21| 277: 8| 323: 18, 24| 414: 26| 421: 28|
conſecutus erat. 147: 5| 418: 17|
conſecutus eſt. 238: 3| 386: 20|
conſederant. 36: 9| 136: 2| 188: 32| 278: 22| 287: 2| 336: 15|
conſederat. 136: 21| 170: 8| 178: 2| 360: 19|
conſederunt. 131: 8|
conſediſſe. 18: 13| 27: 10| 41: 12| 47: 15| 108: 2|
conſediſſent. 91: 19|
conſediſſet. 24: 11| 63: 33|

conſedit. 35: 9 | 109: 2 | 165: 31 | 169: 17 | 179: 24 | 268: 8 | 313: 29 | 323: 30 | 324: 1 | 387: 7 | 407: 17 | 408: 14 | 415: 19 | 416: 9 | 421: 29 | 422: 8 |
conſenſerat. 373: 14 |
conſenſio. 174: 9 |
conſenſiſſe. 41: 2 | 268: 20 |
conſenſu. 23: 11 | 52: 21 | 53: 8 | 143: 16 | 148: 16 | 155: 7 | 174: 31 185: 22 | 195: 6 | 276: 18 | 278: 9 | 339: 4 380: 9 |
conſentiat. 101: 22 |
conſentientibus. 185: 28 |
conſentire. 231: 2 | 266: 32 | 375: 16 |
conſentirent. 41: 9 |
conſentiret. 223: 22 |
conſequebantur. 417: 13 |
conſequebar. 465: 17 |
conſequendi. 140: 14 |
conſequens. 264: 15 |
conſequerentur. 248: 11 | 414: 21 |
conſequeretur. 193: 19 |
conſequi. 14: 2 | 40: 12 | 162: 6 | 168: 24 | 323: 22 | 324: 16 | 342: 8 | 357: 28 | 361: 23 | 391: 3 | 402: 26 | 403: 21 | 423: 31 |
conſequitur. 179: 17 | 194: 16. 221: 7 |
conſequuntur. 193: 14 |
conſerere. 224: 11 |
conſereret. 382: 17 |
conſervabo. 445: 5 |
conſervandis. 136: 24 |
conſervandos. 53: 24 |
conſervans. 270: 16 |
conſervare. 255: 17 |
conſervarentur. 46: 10 |
conſervaret. 358: 10 |
conſervaretur. 63: 22 |
conſervari. 255: 28 |
conſervati. 404: 4 | 438: 5 |
conſervati eſtis. 275: 25 |
conſervatis. 326: 10 |
conſervatos. 159: 27 | 302: 16 |
conſervatum eſſe. 314: 17 |
conſervatur. 319: 4 |
conſervatorum. 47: 1 | 53: 30 |
conſervatus eſt. 294: 4 |
conſervaverunt. 333: 23 |
conſervavit. 52: 25 | 336: 19 | 357: 13 |
conſerventur. 402: 15 |
conſiderata. 426: 17 |
conſideratior. 418: 22 |
conſideratius. 326: 24 |
conſidere. 74: 2 | 175: 26 |
Conſidia. 387. 19, 22, 28 | 426: 27 |
Conſidium. 387: 21 |
Conſidius. 18: 19, 24 | 271: 5 | 387: 2, 24 | 401: 1, 4 | 404: 30 | 420: 7 | 424: 27 | 428: 4 |
conſidunt. 121: 7 | 166: 10 | 176: 4, 10 | 195: 16 | 387: 9 | 396. 2 |
conſilia. 16: 14 | 59: 15 | 73: 8 | 76: 11 | 84: 20 | 90: 24 | 108: 8 | 110: 25 | 114: 14 | 115: 11 | 142: 1, 7 | 151: 1 | 160: 19, 24 | 182: 20 | 185: 9, 29 | 186: 10 | 199: 32 | 228: 15 | 260: 7 | 269: 9 | 303: 18 | 371: 17 | 402: 1 |
conſiliandi. 223: 24 |
conſiliantibus. 251: 7 |
conſilii. 18: 18 | 46: 25 | 58: 13 | 60: 12 | 63: 17 | 67: 9 | 76: 25 | 84: 33 | 110: 24 | 114: 28 | 116: 13 | 118: 18 | 135: 15 | 140: 23 | 144: 8 | 145: 24 | 147: 12 | 158. 15 | 175: 15 | 186: 11 | 296: 11 | 317: 19 | 329: 11 | 350: 35 | 357: 3 | 378: 11 |
conſiliis. 73: 2 | 144. 22 | 159: 7 | 202: 18. 253: 8 | 254: 20 | 274: 7 | 278: 11 | 299: 16 | 322: 16 | 348: 32 | 421: 26 | 461: 6 | 462: 1 |
conſilio. 8: 16 | 13: 13 | 19: 12 | 23: 5, 13 | 29: 10 | 30: 5 | 35: 11 | 44: 23 | 54: 11 | 57: 30 | 58: 28 | 59: 18 | 67: 14 | 76: 12 | 80: 16 | 81: 1 | 82: 1 | 88: 3 | 89: 17 | 90: 16 | 92: 26 | 96: 6 | 108: 2 | 109: 6 | 111: 2 | 115: 19 | 116: 2 | 129: 14 | 136: 16 | 139: 14 | 140: 2 | 143. 6 | 144: 3 | 148: 17 | 150: 3 | 153: 22 | 159: 6 | 160: 15 | 165: 11 | 172: 3 | 174: 16, 30 | 175: 4, 33 | 189: 20, 27 | 190: 31 | 195: 7 | 196: 19, 29 | 198: 17 | 213. 1 | 223: 27 | 224: 3, 13 | 234: 2 | 237: 5 | 242: 31 | 244: 17 | 246: 10, 22. 28 | 250: 9, 30 | 253: 11 | 268: 22 | 295: 10 | 299: 17 | 303: 11 | 309: 30 | 313: 27 | 317: 32 | 319: 23, 29 | 323: 19 | 324: 33 |. 326: 7 | 327: 2, 13 | 330: 4 | 339: 14 | 340: 16 | 345: 2 | 348: 7 | 349: 24 | 355: 11 | 357: 30 | 358: 22 | 368: 32 | 383: 19 | 386: 3 | 390: 10 | 392: 9 | 401: 26 | 412: 31 | 413: 7 | 420: 17 | 424: 18 | 450: 8 | 460: 1 | 464: 24 |
conſiliorum. 118. 4 | 182: 10 | 183: 23 | 194: 27 | 196. 16 | 198: 20 |
conſilium. 16: 19 | 48: 1, 8 | 57: 10 | 64: 15 | 80: 22 | 90: 13 | 91: 3 | 100. 22, 25, 29 | 101: 9, 13, 20, 23 | 102: 11, 22, 28, 35 | 112: 33 | 120: 11 | 135: 13 | 145: 30 | 153. 11, 24 | 155: 7 | 157: 23 | 166: 17 | 168: 16 | 171: 24 | 185: 13 |. 186: 23 | 188: 31 | 189: 5 | 191: 26 | 194: 6 | 206. 6 | 223: 21 | 224. 8 | 249: 28 | 250: 32 | 252: 5, 21 | 253: 9 | 264. 7 | 268: 24 | 274: 14 | 278: 14 | 293: 12 | 307: 10 | 309: 18, 23 | 310: 12 | 313: 17 | 324: 3, 17, 23 | 329: 21 | 338: 31 | 344. 20 | 350: 27 | 351: 13 | 355: 28 | 362: 16 | 390: 6, 21 | 393: 8 | 397: 2 | 408: 6 | 439: 4 |
conſimilia. 93: 6 |
conſimilis. 45: 18 | 133: 9 |
conſiſtam. 405: 26 |
conſiſtat. 139: 7 |
conſiſtebant. 435: 29 |
conſiſtebat. 162: 22 |
conſiſtendi. 43: 11 | 96: 3 | 158: 9 | 266. 15 |
conſiſtendum. 82: 7 |
conſiſtere. 47: 29 | 58: 25 | 73: 4 | 131: 10 | 138: 25 | 178: 3, 19 | 184: 20 | 219: 17 | 240. 24 | 253: 22, 25 | 260: 19 | 272: 28 | 321: 4 | 345: 34 | 356: 1, 12 | 399: 13 | 404: 23 |
conſiſterent. 45: 26 | 62: 9 | 102: 28 |
conſiſteret. 54: 21 | 62: 27 | 331: 5 | 334: 6 |
conſiſtit. 130: 4, 11 | 138: 21 | 170: 2 | 193: 22 | 248: 33 | 264: 19 | 279: 21 | 331: 11 |
conſiſtunt. 194: 25 | 254: 4 | 388: 11 | 412: 5 | 424: 1 |
conſtitui. 399: 27 |

conſobrino. 174 : 15 |
conſolatione. 196 : 18 | 350 : 20 |
conſolatur. 110 : 9 |
conſolatus. 18 : 6 | 89 : 21 | 149 : 34 | 154 : 19 | 356 : 18 | 362 : 23 |
conſpectu. 12 : 14 | 19 : 23 | 37 : 3 | 51 : 37 | 63 : 2 | 90 : 37 | 107 : 8 | 112 . 2 | 128 : 4 | 140 : 14 | 157 : 1 | 176 : 22 | 187 : 27 | 189 : 3 | 198 : 5 | 250 : 8, 14 | 270 : 12 | 273 : 25 | 302 : 27 | 322 : 2 | 325 : 18 | 351 : 33 | 354 : 9 | 358 : 15 | 376 : 15, 23 | 387 : 25 | 404 : 19 | 417 : 19 | 419 : 26 | 424 : 23 | 435 : 21 | 436 : 13 | 438 : 21 | 439 : 1, 7 | 440 : 16 | 446 : 12 | 451 : 30 |
conſpectum. 75 : 24 | 86 : 14 | 149 : 29 | 155 : 13 | 162 : 26 | 186 : 7 | 191 : 29 | 193 : 9, 31 | 200 : 21 | 224 , 37 | 273 : 7 | 275 : 18 | 280 : 7 | 313 : 13 | 344 : 25 | 386 : 22 | 406 : 5 | 411 : 6 | 434 : 3 | 451 : 21 |
conſpectus. 251 : 14 |
conſpectus fuiſſet. 451 : 4, 6 |
conſpexerant. 50 : 22 | 83 : 2 |
conſpexerat. 82 : 6 | 140 : 7 | 321 : 8 |
conſpexerint. 133 : 21 |
conſpexerunt. 75 : 16 | 147 : 9 | 240 : 32 |
conſpexiſſent. 82 : 26 |
conſpexiſſet. 35 : 6 | 103 : 22 |
conſpexit. 49 : 27 | 81 : 22 | 91 : 7 | 248 : 12 | 271 : 9 | 369 : 31 | 403 : 26 |
conſpicari. 127 : 7 |
conſpicatæ. 226 : 7 | 261 : 5 | 270 : 9 | 318 : 29 | 409 : 26 |
conſpicati. 20 : 32 | 52 : 8 | 138 : 31 | 179 : 12 | 308 . 14 | 325 : 13 | 351 : 31 |
conſpicatur. 108 : 26 |
conſpicatus. 52 : 2 | 159 : 19 | 161 : 14 | 177 : 34 | 250 : 11 | 280 : 29 | 318 : 34 |
conſpicatus eſt. 91 : 23 |
conſpicerentur. 57 : 25 |
conſpici. 67 : 31 | 390 : 28 | 391 : 4 |
conſpiciebantur. 51 : 25 |
conſpicit. 271 : 20 |
conſpicitur. 108 : 14 |
conſpiciuntur. 148 : 14 | 238 : 22 |
conſpiratores. 60 : 24 |
conſtabant. 345 : 5 |
conſtabat. 58 : 23 | 60 : 13 | 62 : 17 | 68 : 7 | 84 : 8 | 129 : 5 | 160 : 31 | 162 : 15 | 225 : 22 | 314 : 18 | 341 : 6 |
conſtanter. 40 : 18 | 67 : 24 | 189 : 31 | 190 : 5 | 355 : 20, 365 : 3 | 423 : 21 |
conſtantia. 29 : 22 | 175 : 12 | 359 : 28 | 441 : 6 |
conſtantiam. 196 : 32 | 211 : 9 | 439 : 25 |
conſtantius. 177 : 30 |
conſtare. 149 : 31 | 150 : 36 | 157 : 9 | 332 : 2 |
conſtarent. 273 : 14 |
conſtaret. 194 . 1 | 243 : 28 | 277 : 30 | 316 : 1 |
conſtat. 133 : 3 | 144 : 10 | 182 : 2 | 362 : 11 |
conſternati. 155 : 19 |
conſternati ſunt. 190 : 15 |
conſternebantur. 78 : 21 |
conſternitur. 266 . 5 |
conſtipati. 311 : 30 |
conſtipaverant. 106 : 8 |
conſtiterant. 19 : 20 | 50 : 6 | 139 : 13 | 142 : 11 | 160 : 10 | 240 : 35 | 256 . 27 | 313 : 23 | 335 : 5 | 356 : 33 : 357 : 12 |
conſtiterat. 51 : 19 | 58 : 7 | 162 : 34 | 163 : 20 | 167 : 21 | 240 : 10 | 241 : 9 | 276 : 20 | 367 . 18 | 404 : 21 | 418 : 1 | 431 : 5 |
conſtiterunt. 32 : 5 | 62 : 16 | 68 : 1 | 82 : 18 | 83 . 7 | 85 : 20 | 95 : 28 | 154 : 4 | 162 : 1 | 163 : 23 | 302 : 18 | 333 : 28 | 336 : 9 | 355 : 20 | 356 : 18 | 405 : 12 | 443 : 34 |
conſtitiſſe. 139 : 23 | 242 : 27 | 255 : 31 |
conſtitiſſent. 14 : 35 | 95 : 14 | 163 : 28 | 399 : 14 |
conſtitiſſet. 50 : 16 | 294 : 20 | 397 : 12 | 444 : 31 |
conſtitit. 49 : 27 | 222 : 16 | 239 : 7, 9 | 250 : 7 | 295 : 13 | 335 : 18 | 348 : 35 | 354 : 37 | 399 : 8 | 404 : 18 | 412 : 7 | 419 : 14 | 420 : 24, 29 | 424 : 16 | 445 : 33 |
conſtituam. 410 : 6 |
conſtituant. 88 : 7 |
conſtitue. 405 : 29 |
conſtituebant. 446 : 20 |
conſtituebantur. 174 : 13 |
conſtituerant. 8 : 9 | 48 : 29 | 246 : 3 | 248 : 15 | 464 : 15 |
conſtituerat. 31 : 6 | 36 : 14 | 79 : 19 | 80 : 21 | 90 : 1 | 110 : 36 | 137 . 4 | 141 : 1 | 171 : 18 | 221 : 5 | 229 : 7 | 254 . 33 | 268 : 2 | 289 : 6 | 298 : 14 | 310 : 39 | 315 : 17 | 366 : 4 | 400 : 8 |
conſtituere. 148 : 35 |
conſtituere. 34 : 21 | 162 : 32 |
conſtituerunt. 6 : 13 | 23 : 12 | 37 : 7 | 45 : 8 | 137 : 4 | 317 : 12 | 356 : 20 |
conſtitui. 53 : 12 | 82 : 5, 15 | 256 : 11 |
conſtituiſſe. 79 : 18 | 117 : 34 | 185 : 21 | 452 : 24 |
conſtituiſſent. 57 : 31 | 203 : 16 | 448 : 1 |
conſtituiſſet. 14 : 9 | 155 : 36 |
conſtituiſtis. 372 : 35 |
conſtituit. 32 : 5 | 37 : 4 | 44 : 15, 20 | 56 : 9 | 67 . 7 | 73 : 19 | 82 : 1 | 85 . 34 | 86 : 24 | 98 : 3, 7 | 99 : 13 | 110 : 21 | 117 : 6 | 134 : 4, 8 | 136 : 11 | 143 : 19 | 144 : 26 | 157 : 18 | 161 : 12 | 164 : 5 | 168 : 18 | 171 : 13, 34 | 180 : 5 | 186 : 3 | 188 : 23 | 191 : 33 | 223 : 21 | 229 : 16 | 230 : 14 | 238 : 19 | 239 : 12, 24 | 276 : 18 | 278 : 15 | 279 : 22 | 282 : 3 | 284 : 1 | 295 : 2 | 310 : 5 | 326 : 15 | 353 : 5, 9 | 362 : 16 | 367 : 2 | 371 : 6 | 384 : 31 | 386 : 2 | 391 : 12 | 397 : 33 | 404 : 30 | 424 : 18 | 435 : 18 | 436 : 35 | 445 : 21 |
conſtituitur. 298 : 1 |
conſtituta. 8 . 1 | 45 : 15 | 253 : 33 | 378 : 13 | 436 : 13 | 446 : 3, 25 |
conſtituta erat. 239 : 16 |
conſtituta eſt. 436 : 9 |
conſtitutam. 381 . 14 |
conſtitutas. 331 : 8 | 364 : 11 | 379 : 13 |
conſtituti. 363 : 7 |
conſtitutis. 46 : 7 | 76 . 12 | 81 : 17 | 89 . 28 | 114 : 3 | 115 : 9 | 117 : 8 | 145 : 19 | 168 : 24 | 184 : 10 | 237 : 1 | 278 : 10 | 328 : 26 | 380 : 2 | 390 : 19 | 425 : 30 |
conſtituto. 142 : 28 | 248 : 5 |
conſtitutum. 388 : 25 | 436 : 16 | 441 : 1 |
conſtitutum erat. 75 : 2 |
conſtitutum eſt 127 : 9 |
conſtitutus eſſet. 307. 1 |
conſtituunt. 109 . 19 | 116 : 1 | 120 : 4, 7 | 138 : 19 | 175 :

30 | 176 : 7 | 177 : 26 | 195 : 6 | 237 . 5 | 246 : 21 | 249 : 15 | 270 : 6 | 353 : 11 | 403 : 14 | 410 : 5 | 412 : 5 |
conſtrata. 188 : 20 | 271 : 4 | 335 : 10 |
conſtratæ. 302 : 13 | 345 : 30 | 351 : 32 |
conſtratæ erant. 270 : 13 | 338 : 6 |
conſtratis. 186 : 18 | 355 : 13 |
conſtraverunt. 261 : 13 |
conſtrictos. 425 : 6 |
conſtructas. 88 : 12 |
conſtruxerat. 427 : 16 |
conſuefaceret. 418 : 25 |
conſuerant. 240 : 18 |
conſuerat. 19 : 2 |
conſuerunt. 82 . 3 | 135 : 10 |
conſueſcere. 25 : 23 |
conſueſſe. 15 : 2 | 27 : 4 | 188 : 33 |
conſueſſent. 53 : 29 | 149 : 14 | 156 : 4 , 14 | 350 : 4 | 382 : 8 | 420 : 13 | 438 : 24 |
conſueſſet. 100 : 14 | 199 : 32 | 223 : 23 | 401 . 25 | 418 : 23 | 443 : 31 |
conſuetudine. 35 : 3 | 37 : 18 | 47 : 24 | 48 : 18 | 53 : 19 | 66 : 24 | 73 : 10 | 75 : 21 | 84 . 27 | 94 : 11 | 105 : 20 | 112 : 23 | 129 : 14 | 131 : 2 | 133 : 17 | 152 : 11 | 173 : 29 | 187 : 11 , 22 | 189 : 21 | 232 : 8 | 238 : 10 | 240 : 14 | 270 : 9 | 278 : 22 | 308 : 1 | 325 : 14 | 328 : 12 | 359 : 11 | 360 : 15 | 370 : 18 | 383 : 7 | 393 : 16 | 418 : 16 , 21 | 426 : 24 | 435 : 17 | 438 : 17 , 34 | 443 : 27 | 446 : 22 |
conſuetudinem. 24 : 17 | 32 : 17 | 34 : 2 | 71 : 13 | 105 : 14 , 16 | 167 : 9 | 201 : 3 | 223 : 24 | 240 : 21 | 246 : 3 | 317 : 22 | 329 : 1 | 345 : 5 | 349 . 1 | 350 : 1 | 379 : 10 | 418 : 19 | 442 : 27 |
conſuetudinis. 73 : 3 | 81 : 2 | 292 : 3 |
conſuetudo. 56 : 26 | 73 : 24 | 84 : 31 | 116 : 15 | 136 : 29 | 187 : 20 | 196 : 3 | 224 : 25 | 242 : 14 , 29 | 273 : 30 | 319 : 12 | 371 : 7 | 387 : 33 | 415 : 9 | 438 : 25 |
conſueverant. 56 : 6 | 82 : 12 | 169 : 10 | 187 : 33 | 210 : 31 | 307 : 31 | 345 : 17 , 30 | 356 : 18 | 416 : 35 |
conſueverat. 73 : 11 | 100 : 11 | 157 : 8 | 163 : 5 | 179 : 3 | 189 : 22 | 252 : 10 | 277 : 12 | 279 : 12 | 307 : 4 | 373 : 3 | 382 : 16 | 404 : 13 | 420 : 26 | 421 : 4 |
conſueverint. 15 : 8 | 33 : 2 | 46 : 30 | 85 : 18 | 133 : 15 |
conſueveris. 249 : 10 |
conſueverunt. 59 . 9 , 12 | 97 : 18 | 122 : 1 | 150 : 31 | 173 : 22 | 279 : 39 | 346 : 9 | 349 : 17 | 362 : 20 | 418 : 24 |
conſuevi. 461 : 6 |
conſuevimus. 87 : 6 |
conſueviſſe. 32 : 12 | 438 : 7 |
conſuevit. 68 : 3 | 83 : 33 | 90 : 22 | 102 : 21 | 183 : 19 | 186 : 5 | 188 : 11 , 243 : 9 | 284 : 5 | 305 : 15 | 312 : 3 | 377 : 31 | 406 : 19 |
conſul. 206 : 3 | 219 : 24 | 299 : 1 , 6 , 7 | 339 : 9 | 343 : 2 | 381 : 3 , 8 |
conſulatus. 169 : 24 |
conſulares, 212 : 9 | 326 : 25 |
conſulari. 339 : 9 |
conſulat. 100 : 28 | 145 : 12 | 158 : 31 |
conſulatu. 26 . 10 | 218 . 9 | 256 : 13 | 343 . 3 | 453 : 29 |
conſulatum. 202 : 1 | 211 : 3 | 327 : 1 |
conſulatus. 202 : 15 | 225 : 2 | 232 : 5 |
conſule. 29 : 11 | 232 : 9 |
conſulebant. 321 : 2 |
conſulebat. 280 : 19 |
conſulem. 10 : 9 | 13 : 12 | 204 : 10 | 283 : 2 | 304 : 11 |
conſulendi. 101 : 12 |
conſulendum. 255 . 30 |
conſulere. 89 : 10 | 100 : 34 | 135 : 8 | 225 : 9 | 249 . 9 | 313 : 19 |
conſulerent. 251 . 19 |
conſuleret. 147 : 4 | 358 : 8 |
conſoles. 201 : 15 | 203 : 7 | 206 . 3 | 210 : 14 | 213 : 4 | 217 : 15 | 218 : 4 | 226 : 8 | 229 : 1 | 283 : 1 |
conſuli, *nom.* 294 . 8 |
conſulibus. 5 : 8 | 6 : 14 | 26 : 20 | 70 : 2 | 87 : 1 | 200 : 26 | 205 : 1 | 207 : 23 | 210 : 14 | 229 : 4 |
conſulis, *nom.* 113 : 5 | 207 : 11 | 209 : 4 |
conſulite. 163 : 13 |
conſultabant. 110 : 23 | 174 : 23 | 255 : 6 |
conſultò, *adverb.* 95 : 22 | 103 : 33 | 109 : 14 | 141 : 3 | 150 : 9 | 424 : 6 | 450 : 9 |
conſultum. 39 : 6 |
conſulueris. 461 : 14 |
conſulum. 208 : 11 |
conſulunt. 177 : 18 |
conſumebantur. 140 : 9 |
conſumebatur. 197 : 32 | 420 : 30 |
conſumere. 89 : 18 |
conſumerentur. 265 : 17 | 371 : 23 |
conſumeret. 199 : 12 | 377 : 27 |
conſumit. 92 : 21 | 112 : 24 |
conſumitur. 102 : 6 | 254 : 20 |
conſumpſerant. 316 : 23 | 407 : 2 |
conſumpſerat. 238 : 8 | 242 : 9 |
conſumpſerunt. 148 : 39 | 437 : 19 |
conſumpſiſſent. 439 : 7 |
conſumpſiſſet. 192 : 27 |
conſumpſit. 329 : 25 | 428 : 19 |
conſumpta. 92 : 5 | 103 : 15 | 152 : 23 | 387 : 27 | 390 : 14 | 399 : 3 |
conſumptis. 12 . 21 | 79 : 21 | 188 : 6 | 229 : 4 | 234 : 2 | 241 . 4 | 270 : 21 | 312 : 9 | 333 : 29 | 379 : 26 |
conſumpto. 149 : 13 | 174 : 21 |
conſumptum. 150 : 28 |
conſumunt. 254 : 10 |
conſurgere. 336 : 18 |
conſurgeret. 101 . 32 |
conſurgunt. 131 . 19 |
conſurrexerunt. 308 . 2 |
contabulantur. 105 : 2 |
contabulationem. 262 : 21 , 12 | 263 : 11 |
contabulationis. 263 : 9 |
contabulaverant. 251 . 7 |
contagione. 120 : 10 |
contaminaſſe. 439 : 21 |
contaminati. 160 : 17 |
contaminatos. 406 : 3 |
contegebant. 407 : 8 |
contegebat. 228 : 2 |
contegit. 178 : 14 |
contegitur. 263 : 26 |
conteguntur. 264 . 1 |
contemnebat. 106 : 30 |
contemnendæ. 345 . 4 |
contemnerent. 260 . 12 |
contempſerint. 256 : 3 |
contempſerunt. 109 : 23 |
contempſiſſent. 187 : 18 |
contempta. 185 : 31 |
contemptione. 101 : 14 | 112 :

19 | 265 : 7 |
contemptionem. 64 : 5 | 109 : 6 | 317 : 7 |
contemptis. 193 : 25 |
contemptu. 383 : 18 |
contemptum. 53 : 16 |
contemptus eſt. 368 : 6 |
contendant. 64 : 21 | 73 : 23 |
contendas. 405 : 27 |
contendat. 280 : 5 |
contendebant. 44 : 24 | 53 : 10 | 63 : 7 | 88 : 23 | 106 : 16 | 238 : 10 | 245 : 11 | 325 . 26 | 380 : 17 |
contendebat. 201 : 6 |
contendebatur. 186 : 28 |
contendendum. 78 : 7 | 355 : 8 |
contenderant. 170 : 15 |
contendere. 23 : 17 | 27 : 27 | 35 : 14 | 46 : 17 | 72 : 20 | 158 : 32 | 207 : 1 | 357 : 7 | 416 : 17 | 433 : 13 |
contenderent. 14 : 14 | 23 : 22 | 25 : 27 | 57 . 29 | 86 : 6 | 95 : 23 | 139 : 30 | 140 : 14 | 354 : 29 | 392 : 28 | 446 : 21 | 451 : 30 |
contenderet. 109 : 11 | 144 : 17 | 250 : 10 | 268 , 17 | 324 . 23 | 450 6 |
contenderetur. 200 : 5 | 307 : 22 |
contenderunt. 8 : 5 | 22 : 4 | 38 : 10 | 44 3 , 27 | 49 : 5 | 50 : 17 , 32 | 63 : 9 | 64 : 24 96 : 6 | 162 : 21 | 277 : 18 | 351 : 32 | 357 : 1 | 408 : 23 |
contendi. 178 : 7 |
contendiſſe. 23 : 27 | 27 : 14 | 166 , 13 | 199 : 28 | 375 : 5 |
contendiſſent. 37 : 1 | 68 : 18 |
contendiſſet. 332 : 9 | 449 : 19 |
contendit. 10 : 3 | 12 : 1 , 4 | 18 . 19 | 19 : 8 | 27 : 25 | 28 : 20 | 35 : 16 | 45 : 1 | 46 : 2 | 58 : 30 | 59 . 27 | 61 : 8 | 67 : 19 | 79 : 4 , 25 | 90 : 7 | 91 : 8 , 20 | 97 : 19 | 114 : 17 | 134 . 20 | 138 : 12 | 144 : 22 | 145 : 23 | 177 : 31 | 178 . 27 | 192 : 21 | 193 . 12 | 194 : 9 | 197 : 3 | 222 . 12 | 236 : 4 | 260 : 8 | 270 : 11 | 293 : 25 | 294 : 15 | 303 : 25 | 306 : 20 | 307 : 11 | 308 : 27 | 335 : 17 | 336 : 1 | 349 : 27 | 360 5 | 362 : 14 | 370 : 6 | 375 : 8 | 377 : 1 | 378 : 25 | 388 : 15 | 392 : 5 | 396 : 16 | 401 : 3 | 403 : 25 , 32 | 404 : 15 | 408 : 4 | 414 25 | 419 : 18 . 20 | 422 : 11 | 433 : 5 |
425 : 1 , 23 | 426 19 | 427 . 34 | 428 : 7 | 434 : 1 | 448 . 13 |
contendunt. 171 . 12 | 240 : 6 |
contendunt. 4 . 7 | 108 : 18 | 121 : 5 | 137 23 | 168 . 6 | 249 : 36 | 423 : 9 , 35 |
contenta. 349 : 19 |
contenti. 277 : 7 |
contentio. 159 : 4 | 162 : 27 | 280 : 22 | 434 : 18 |
contentione. 107 : 3 | 163 : 31 | 166 : 5 | 187 : 28 | 190 : 1 , 5 | 193 : 30 | 206 : 1 | 345 : 32 | 351 : 35 | 434 : 29 | 462 : 7 |
contentionem. 265 : 27 | 434 : 21 |
contentiones. 378 3 |
contentionibus. 33 : 21 | 327 : 8 | 379 : 8 |
contentionis. 96 . 16 |
contentum. 168 : 20 | 191 : 10 | 232 : 6 | 293 : 4 , 9 |
contentus. 190 : 33 | 313 : 20 |
conterrentur. 447 : 10 |
conterritos. 442 : 20 |
conteſtatus. 82 : 20 |
contexebantur. 78 . 20 |
contexerant. 259 : 21 |
contexit. 300 : 23 |
contexitur. 152 : 1 |
contexta. 125 : 3 |
contextæ. 258 . 13 |
contextis. 407 : 4 |
contextum. 144 : 2 |
contexut. 181 : 5 |
contigiſſe. 32 : 10 |
contigit. 436 : 12 |
contignatione. 263 : 5 , 11 | 348 : 2 |
contignationem. 262 : 5 : 7 , 12 | 266 : 1 |
contignatum eſt. 266 : 5 |
contineant. 131 : 6 | 161 : 17 | 263 . 24 |
contineantur. 152 : 1 |
contineat. 60 : 27 |
continebant. 48 : 14 | 53 : 11 | 149 : 23 | 242 : 34 | 245 : 6 |
continebantur. 62 : 7 | 99 : 11 | 176 : 21 | 242 : 2 | 255 : 3 | 264 : 11 |
continebat. 15 : 17 | 112 : 18 | 146 : 21 | 312 : 5 | 406 : 14 |
continebatur. 81 : 23 | 452 : 11 |
continendi eſſent. 357 : 25 |
continens. 189 : 2 | 318 : 11 |
continent. 109 : 9 | 248 : 28 |
continente. 91 1 , 4 | 94 : 4 | 97 : 32 | 98 10 |
continentem. 83 : 19 , 31 | 85 : 30 | 86 : 4 | 97 : 4 | 244 : 4 | 290 4 |
continenter. 4 5 | 21 : 4 | 58 : 8 | 241 : 4 | 351 : 10 |
continentes. 68 : 18 | 135 : 9 |
continenti. 84 : 25 | 88 : 17 | 90 : 11 | 92 : 17 | 152 : 9 | 154 8 | 301 : 17 | 329 : 26 | 336 : 10 |
continentia. 92 : 29 |
continentiam. 163 : 36 |
continentibus. 328 : 6 |
continentior. 225 : 20 |
continentur. 6 : 3 | 142 : 16 | 255 . 6 | 348 : 3 |
continere. 130 28 | 200 : 31 | 307 26 | 355 . 24 | 386 : 6 | 389 . 6 | 396 . 5 | 404 : 8 | 426 : 3 | 441 : 12 |
continerent. 85 : 25 | 199 : 20 | 312 : 32 | 423 : 2 |
continerentur. 45 : 28 | 204 : 9 |
contineret. 89 : 13 | 90 : 23 | 112 : 10 | 145 | 31 | 267 : 22 | 311 : 5 | 316 : 17 | 418 : 28 |
contineretur. 369 : 22 |
contineri. 69 : 6 | 158 : 9 | 183 : 14 | 226 : 19 | 249 : 12 | 264 : 26 | 446 : 4 |
continet. 28 : 7 | 106 . 21 | 132 : 9 | 239 : 20 |
continetur. 5 . 1 | 57 : 2 | 270 : 23 |
contingant. 28 : 8 | 151 : 19 | 224 : 26 |
contingebant. 319 : 22 |
contingebat. 134 : 7 |
contingente. 106 : 9 |
contingerent. 361 10 |
contingeret. 152 : 11 | 315 : 17 | 318 : 13 |
contingunt. 144 : 27 |
continua. 197 : 21 |
continuatione. 69 : 5 |
continuatis. 377 : 23 |
continuato. 247 : 6 | 293 : 14 | 307 . 11 |
continuerunt. 312 : 2 |
continuis. 147 : 23 | 342 : 15 | 365 6 |
continuiſſet. 30 : 4 | 137 : 26 |
continuit. 35 : 15 | 45 : 20 | 85 : 22 | 112 : 22 | 201 : 3 | 303 : 27 | 313 : 29 | 323 : 30 | 462 . 11 |
continuo , *adv.* 158 : 37 | 160 : 11 |

continuos. 35:12|85:24|94.2|
contorta. 417:11|
contortum. 392:5|
contra, *prep.* 16.24|30:6|33:3|40:4|41:2|46:17|47:29|54:19|60:7,16|63:32|71:22|78:15|80:6|93:14|94.6|101.9|116:4|117:7|118:6,17|134:18|157:14.163.23|165:16|166:10|167:16,30|170:2|173:11|184:3|191.17,193:24|27|195:25|196:25|197:3,15|201:3.8|202:20|203:10|204:13|213:6|228:6|235:5|239:14,23|244:24|250:5|253:32|254:24|256:5,10,21|273:18|277:39|294:1|300:13|302:18,26|304:10 *bis*|309:2|311:20|312:4|318:5.12|323.8,30|331:10|334:36|339:12|352:28|356:17,21|358:6 *bis*,14,18|375:24|376:5,10|379:10,19|381:2,25|388:22|389:23|390:8|391:16|397.31,32|402:2|405:23,27.29|407:11|410:7,24,26|411:1,4|413:20|417:19|418:13|422:20|423:5|427:15|429:3|445:17,18,21|449:7|453:13|
contra, *adv.* 76:17|102:3|154.5|198:2|250:20|294:9|350:32|362:2|365:19|369:20|376:6,27|378:4|395:20|413:32|431:4|
contractis. 81.8|
contractum. 377:5|
contradicentibus. 232:7|
contrahenda. 159:14|
contrahere. 26:6|
contraheret. 160.26|
contrahit. 109:5|222:3|
contraria. 78:14|
contrariis. 432:4|
contrariam. 78:18|249:27|318:7|
contrarii. 442:16|
contrariis. 246:23|
contrario. 155:16|
contrarium. 274.7|311:8|
contrarius. 48:12|
contraxiſſent. 191:11|
contributa erant, 246:4|
controverſia. 101:1|129:6|156:11,21|159:4|256:27|327:2|346:24|
controverſiæ. 217:13|
controverſiam. 168:7|170:12|
controverſiarum. 156:28|381:1|
controverſias. 100:8|106:35|121:8|131:35|199:23|216:17|257:4|343:1|344:16|
controverſiis. 106.19|120:4|278:12|343:6|379:21|381:11|384:26|462:5|
contubernalem. 354:30|
contubernis. 274.2|
contubernio. 324:6|
contulerant. 240:1|270:3|404:3|425:25|426:28|
contulerat. 164:26|413:5,9|415.4|
contulerunt. 19:21|20:18|68:19|52:30|83:17|117:2|174.2|393:5|414:30|437:25|
contuliſſe. 185:17|224:1|367:22|
contuliſſent. 46:14|374:22|444:8|447:12|
contuliſſet. 309:22|367:17|378:31|
contulit. 135:24|137:21|267:6,10|334:22,26|365:23|366:12,28|407:20|441:13|442:23|
contumelia. 112:25|146:4|164:20|273:19|322:1|376:22|405:11|
contumeliæ. 14:22|
contumeliam. 61.25|216:7.19|276:12|351:33|
contumelias. 46.23|327:9|
contumeliis. 101:17|225:4,16|229:18|
contumelioſis. 249:25|
contuſis. 316:22|
convaleſcendi. 396:14|
convalle. 65:15|443:33|
convallem. 102:16|408:10,12|445.26|451:18|
convalles. 389:10|435:17|
convallibus. 415:24|
convallis. 408:7|
convaluerant. 337:35|
convectis. 265:34|
convectum. 173:14|
convectum erat. 242:16|
convellere. 192:29|201:9|
convellunt. 264:11|
convenarum. 358:6|
convenerant. 11:1|63:17|84:12|92:25|96:4|109:10|112:37|159:3|162:19|164:34|176:21|215:9|330:14|345:20|
convenerat. 48:29|63:30|191:22|229:23|
convenere. 83:23|443:14|
convenerit. 97:15|
convenerunt. 23:2|86:11|165:26|364:15|
conveniant. 9:14|
conveniat. 138:10|178:7|
conveniebant. 280:21|
conveniebat. 197:17|312:7|358:5|
conveniendi. 112:14|
conveniens. 203:9|
convenienter. 284:23|
convenire. 43:5|45:10|61:6|80:16|88:1,15|97:17|112:1|113:5|114:17,28|145:1|157:24|168:19|224:35|254:24|278:31|293:5|306:18|309:33|343:8|386:12|
conveniunt. 10:13|75:12|79:16|81:25|338:29|387:3|408:30|
conveniret. 268:10|418:27|
conveniſſe. 110:30|164:31|185:15|192:19|255:24|266:30|408:1|
conveniſſent. 21:12|91:14|101:11|135:21|
conveniſſet. 27:10|156:22|162:23|375:9|432:7|448:20|
convenit. 46:6|62:13|89:32|137:2|216:2|278:27|298:2|449:26|462:4|
conveniunt. 121:8|122:3|128:11|168:8|169:14|189:32|219:11|448:18|
conventibus. 87:11|88:8|374:16|
conventu. 16:20|108:14|416:21|
conventui. 429:8,9|
conventum. 291:7|375:14|376:10,13|
conventura. 101:8|

conventus. 39: 14 | 140: 28 | 141: 1 | 199: 23 | 221: 1 | 223: 25 | 268. 11, 28 | 277: 30 | 299: 16 | 303: 4 | 305: 18 | 309: 10 | 376: 3 |
converſa. 20: 14 | 51: 21 | 78: 15 | 276: 31 | 448: 4 |
converſa eſſet. 38: 3 |
converſæ ſunt. 31: 2 |
converſam. 69: 1 |
converſi. 200: 13 | 334: 6 |
converſis. 63: 9 | 192: 26 | 392: 10, 20 | 409: 15 | 414: 24 | 417: 12 | 419: 25 |
converſo. 19: 12 | 200: 9 | 268: 30 | 403: 31 |
converſos. 247: 25 |
converſus. 423: 24 |
converſus erat. 318: 7 |
convertant. 254: 1 |
converterat. 210: 4 | 444: 3 |
convertere. 241: 6 | 423: 7 |
converterent. 307: 35 |
converteret. 165: 11 |
converterunt. 366: 23 |
converti. 116: 29 | 170: 5 | 392: 22 |
convertiſſe. 108: 22 | 341: 10 |
convertiſſent. 397: 35 | 417: 10 |
convertit. 106: 29 | 252: 28 | 306: 22 | 307: 5 | 389: 28 | 395. 33 |
converunt. 138. 30 | 200: 10 | 254. 9 |
convexerant. 234: 15 | 348: 15 |
convexerat. 242: 8 |
convicus. 207: 13 | 225: 16 |
convicio. 207: 11 |
convictam eſſe. 30: 15 |
Convictolitanc. 159: 5 | 170: 12 |
Convictolitanem. 156: 5, 26 | 164: 30 |
Convictolitanis. 158: 2 | 160: 7 |
convitiari. 448: 23 |
convocandos. 173: 16 |
convocaſſe. 441: 15 |
convocat. 112: 14 | 147: 24 |
convocatis. 15: 29 | 58: 15 | 80: 6 | 81: 26 | 89: 22 | 116: 13 | 143: 5 | 158: 21 | 169: 17 | 410: 1 |
convocato. 29: 8 | 45: 8 | 57: 22 | 154: 29 | 166: 24 | 179: 19 | 190: 29 | 274: 5 | 426: 9 |
convocatos. 425: 24 |
convocavit. 449: 2 |
convulnerate. 416: 38 |
convulnerati. 388: 2 |
convulnerati. 413: 23 |
convulneratis. 391. 33 | 392: 26 |
convulneratos. 409: 16 |
convulneraverunt. 389: 9 | 403: 23 |
cooritur. 241: 27 |
coorta. 92: 10 |
coorta erat. 167: 5 |
coorta eſt. 83: 27 |
coorto. 105: 28 | 153: 24 |
cooritum eſt. 59: 1 |
copia. 6: 11 | 15. 25 | 23: 7 | 36: 2 | 40: 15 | 93: 9 | 105: 22 | 126: 1 | 135: 16 | 171: 35 | 183. 20 | 188: 34 | 195: 15 | 197: 6 | 217: 3 | 242: 15, 17 | 243. 16 | 259: 20 | 272: 18 | 278: 7 | 312: 6, 15, 19 | 313: 1 | 316: 25 | 352: 25 | 390: 5, 7 | 401. 14 | 402: 13 | 422: 11 |
copiæ. 18: 29 | 36: 23 | 76: 8 | 91: 19 | 92: 25 | 107: 29 | 112: 37 | 155: 25 | 161: 13 | 165: 10, 26 | 169: 13 | 171: 4 | 174: 20 | 177: 33 | 179: 16 | 188. 3 | 195: 2 | 240: 37 | 249. 35 | 276: 24 | 279: 35 | 280: 27 | 285: 13 | 329. 28 | 344: 18 | 345: 3 | 356: 13, 17 | 360: 12 | 364: 15 | 366: 22 | 384: 8 | 386: 8 | 387: 29 | 394: 14 | 402: 14 | 417: 7 | 432: 4 | 435: 12 | 439: 8 | 443: 14, 20, 30 |
copiam. 15: 30 | 22: 19 | 78: 2 | 132: 12 | 148: 2, 9 | 155: 33 | 165: 21 | 189: 19 | 253: 3 | 312: 22 | 348: 10 | 365: 1 | 368: 28 | 391: 1 | 399: 29 | 403: 13 | 404: 34 |
copiarum. 13: 5 | 36. 21 | 44: 28 | 143: 26 | 144: 26 | 183: 5 | 193: 28 | 195: 6, 18, 28 | 359: 27 | 365: 27 | 388: 2 | 396: 14 | 397: 27 | 407: 18 | 408: 4 | 466: 12 |
copias. 12: 10 | 14: 2 | 18: 27 | 19. 14 | 23. 24 | 24: 19 | 31: 13 | 33: 4 | 35: 10, 13 | 36: 18, 22 | 37. 7 | 42: 9, 11 | 44: 20 | 47. 18 | 63: 26 | 65: 15 | 66: 19 | 67. 2 | 76: 20, 26 | 81: 22 | 88: 21 | 91: 23 | 92: 23 | 96: 9 | 101. 4 | 108. 1 | 109: 9, 18 | 110: 18, 29 | 111: 20, 17 | 117: 12, 20 | 135. 4 | 144: 2, 4 | 149: 19 | 150: 1 | 157: 2, 7, 13, 21 | 162: 29 | 165: 3 | 167: 13, 16 | 169: 27 | 170: 15 | 171: 36 | 176: 6 | 179. 13 | 185: 25 | 186: 11 | 188: 11, 25 | 189: 3 | 193: 8 | 194: 12 | 212: 1 | 223: 12 | 226. 3 | 239: 9, 25, 28 | 248. 8, 19, 24, 28 | 249: 16, 38 | 254: 14 | 266: 29 | 272: 19 | 273: 10, 23 | 276: 21 | 278: 2, 10, 31 | 279: 15, 19 | 280: 16 | 285. 18 | 293: 10 | 295: 3 | 301: 26 | 307. 17 | 310: 29 | 312: 4 | 313. 29 | 329: 6, 20 | 336: 5 | 338: 25 | 360. 9 | 377: 2 | 381: 15 | 383: 6 | 390: 8, 27 | 391: 9 | 394: 12, 13 | 396: 18 | 399: 5 | 400: 3, 12 | 402: 21 | 404: 7 | 405: 3, 27 | 407: 23 | 408: 31 | 409: 9 | 412: 3, 5 | 413: 25 | 415: 31 | 416: 8, 18 | 417: 9, 20 | 418. 22, 20 | 419: 1, 16 | 420: 12 | 428: 12 | 434: 13 | 437: 2 | 445: 24 | 447: 2 |
copiis. 6: 1 | 7: 10 | 21: 16 | 27: 23, 26 | 44: 3 | 45: 11 | 46. 21 | 48: 1, 17, 38 | 52: 28 | 54: 16 | 58: 26 | 61: 8 | 63: 24, 33 | 65: 12 | 67: 8, 15 | 72: 29 | 80: 13 | 82: 3 | 96: 6, 17 | 97: 26 | 100: 21 | 104: 32 | 108: 18, 26 | 110: 1 | 114: 1, 4 | 115. 21, 30 | 116: 21 | 117: 29 | 124: 4 | 135. 23 | 139: 28 | 143: 12 | 145: 17 | 150: 34 | 159: 30 | 164: 19 | 168: 1 | 169: 21 | 170: 8, 13 | 172: 14 | 176: 2, 9 | 177. 27 | 185: 6 | 186: 26 | 190: 10 | 192: 26 | 193: 6, 12 | 194: 29 | 196: 14 | 224: 2 | 236: 10 | 239: 6 | 247: 13 | 250: 10 | 277: 34 | 278: 13, 19, 26 | 279: 13 | 282: 2 | 293: 15 | 296. 15 | 303: 7, 31 | 309: 16, 19 | 310: 39 | 319: 20 | 324: 24, 37 | 325: 8 | 326: 20 | 339: 19 | 344: 6 | 345: 20, 25 | 349. 3 | 353: 3 | 359. 30,

26 | 360: 28, 29 | 361 : 22 | 364 · 28 | 366 : 24, 33 | 367 . 24, 26 | 368: 10, 19 | 374 : 9 | 377 8, 29, 33 | 382 : 26 | 383 : 23 389 · 28 390: 19 | 391 · 10, 14, 35 393 : 27 394 . 4 | 395 : 33 | 396 . 1 . 16, 17 | 397 : 8, 13 399 6, 21 | 400 : 7 | 401 4, 7 | 402 17 403 15, 26, 36 | 414 13, 29 405: 31 | 407 : 16, 20 | 408: 2 409 · 13, 23 410: 26 | 412 : 8 30 415 : 28 | 416 9, 16 419: 8, 13 420 22 | 422 5 | 423 30 427: 34 429: 19 434 11, 15 435: 5 | 44 22 | 451: 32 |
copioſa. 367: 9 |
copioſum 436. 4 |
copioſiorem. 367 . 29 |
copioſiſſima. 348 . 28 |
copioſiſſimo. 19: 6 |
copioſiſſimos. 183 : 12 |
Coponio. 289: 9 |
Coponius. 301: 18 |
coram. 25 : 11 | 92 : 15 | 116: 28 | 226 · 5 | 309 : 18 |
corbes. 434 · 13 |
Corcyra. 286 · 1 295 : 19 | 416 : 23 | 324: 35 | 337 : 15 |
Corcyræ. 290: 11, 20 | 296: 2 |
Corcyram. 292: 22 |
cordi. 129 : 4 |
Cordoba. 376 . 14 | 437: 16 | 448 . 14 |
Cordubæ. 268 : 8, 11 | 269: 5, 13 | 375 : 17 | 448: 9 |
Cordubam. 268 : 9 | 269 : 2 | 371 : 5 | 372 · 11, 14 | 373 19 | 375 : 13, 22 | 376: 5, 13 | 378 : 21 | 432: 9, 18 | 434 : 1, 9, 11 | 435: 8 | 437 : 1, 4 | 448: 8, 22 | 449 : 1 |
Cordobenſem. 375: 15 |
Cordubenſes. 377: 22 | 432: 7 |
Cordubenſibus. 375:16 | 433: 3 |
Cordubenſium. 376:18, 22 |
Corfinienſem. 376: 8 |
Corfinienſibus. 224:32 | 225: 20 |
Corfinii. 224: 4 | 273 : 11 |
Corfinio. 223: 2 | 226:8 | 234: 6 | 273 3 |
Corfinium. 222: 7, 12 | 224: 1 | 225 : 24 | 226 : 1 | 275: 4 | 292 : 13 | 464: 14 |
coria. 263: 26, 27 |
coriis. 151 : 8 | 244 : 2 | 311: 3 |
Corneliana. 271: 14 | 272:16 | 274: 11 | 278: 3 |
Cornelio. 420: 5 |
Cornelius. 298: 8 |
cornibus. 133. 6, 10, 24, 27 | 412 : 22 | 413: 12 | 422: 21 |
Cornificii. 368 : 14, 16 |
Cornificio. 367 : 24 | 370: 12 |
Cornificius. 367: 8 |
cornu. 37: 13 38 : 3, 4 | 50 . 15 | 51 : 3 | 133 5 | 167 . 21, 27 | 240 . 19 | 276 : 25 | 279 : 30 | 320: 7, 18, 30, 34 | 329 . 13 | 330: 6, 10 331 2, 4, 5, 9, 12 | 332 : 19 | 333: 24 | 334 9 | 338. 14 | 351 . 30 353 : 5 366 . 11, 23 | 384 . 5, 7 | 391 10, 13 | 392 12 | 403 : 24 | 404 19, 2 412 13, 23 25, 26, 35 413 1, 3, 5, 7 | 423 : 17, , 34 | 4 : 5, 9, 14 | 447 . 5, 14, 18 | 466 : 10 |
cornua. 300 : 12 365 25 | 422: 20 |
cornuum. 133. 8, 26 |
corona. 63: 23 | 172. 4 | 438: 11 |
coronæ. 417: 8 |
coronam. 182 : 9 | 392: 11 |
coronis. 186 : 15 |
corpora. 45: 3 | 253: 6 | 320: 33 | 404: 1, 5 |
corpore. 20: 7 | 255 : 19 |
corporibus. 52 : 12 | 175 : 18 |
corporis. 71 : 15 | 95 2 | 130 . 10 | 132 : 11 161: 31 274 · 28 | 368 . 20 418 12, 14 |
corporum. 28: 13 53. 16 71: 12 |
corpus. 196: 27 | 244 : 1 |
Correo. 184 28 185:18 | 189: 36 | 190 28 |
correpti, 207 : 11 |
correptis. 248 · 23 | 378: 24 |
Corſeum. 189: 16 |
Corſeus. 189 : 30 | 190: 18 | 191 : 1 |
corripi. 344 : 27 |
corripit. 372 · 18 |
corrogata. 339 : 1 |
corrumpant. 168 : 23 |
corrumpantur. 264 : 1 |
corruperunt. 165: 3 |
corruptior. 350 . 7 |
corruptis. 316 : 27 | 405 : 1 | 407: 7 |
corrupto. 270 : 2 |
corruptum. 318 : 31 |
cortice. 54 : 13 | 312: 28 |
Corus. 90 : 21 |
Coſam. 300: 5 |
Coſano. 234: 7 |
Cothone. 414. 15 |
Cothonem. 414 : 30, 33, 34 |
Coti 307: 3 |
Coto. 159 : 5 |
Cotta. 86 : 20 101 · 26 | 102 : 5, 22 | 103 . 20, 26, 29 | 104 : 1 | 230: 19 |
Cottæ. 81 14 | 99: 26 | 101: 23 | 110: 7 | 138 · 12 |
Cottam. 45: 22 | 99:7 | 142: 21 |
Cotuato. 142: 19 |
Cotum. 156: 6, 2 |
Cotus. 170: 11 288:1 |
Craſſi. 18 : 21 | 107: 23 | 203: 10 |
craſſiſſima. 435: 14 |
craſſitudine. 61 · 26 | 172: 25 | 265: 35 |
craſſitudo. 261 : 29 |
Craſſo. 55 . 2 | 59 : 14, 23 | 66 : 14 | 67 . 26 | 68: 9 | 70 2 | 115: 22.
Craſſum. 59 22 | 60 : 29 | 66: 3 | 99: 3 | 107 · 16, 24 | 199: 11 304. 6 |
Craſſus. 38: 5 | 59 : 2 | 65: 2, 21 | 66: 15 | 07. 2, 18, 21, 27 | 107 . 18 | 302. 19
Craſtini. 337: 1 |
Craſtinus. 332 : 12 | 336 : 25 |
crates. 176 35 | 197 25 | 266 · 5 | 311 · 20, 25, 35 | 325 · 33 | 334: 17 |
cratibus. 78 : 21 | 105 : 3 | 165 32 | 176 . 10 | 178: 22 | 228 : 4 | 229 : 11 | 238 14 | 266: 5 | 300: 23 | 355. 27 |
cratium. 176: 31 | 258: 23 |
creabat. 374 . 28 |
creantur. 283: 1 |
creari 156 3, 25 |
creatos. 201 · 15 |
creatum eſſe. 156 5 |
creatur. 16 2
creatus eſſet. 156 . 27 |
creberrima. 93: 6 |
crebra. 297 . 19 | 311 6 | 368: 6 |
crebræ. 259 : 6 | 342: 14
crebras 53 9 8 7 186: 17 | 251 8 | 255: 9 | 436: 4 451 : 27 |
crebri 40: 2 | 190 8 |
crebriores. 107 . 7 |
crebris. 48: 5 | 53: 11 | 9 28 | 114.14 |

114: 14 | 151: 8 | 162: 20 | 169: 4 | 179: 15 | 184: 26 | 196: 28 | 261: 23 | 269: 24 | 291: 11 | 301: 6 | 368: 16 | 408: 8, 11 | 411: 3 | 432: 4 |
crebritate. 381: 19 |
crebrius, *adv.* 189: 16 |
crebro, *adv.* 159: 30 | 186: 27 | 198: 28 | 102: 17 | 238: 9 | 241: 1 | 253: 29 | 276: 13 | 279: 35 | 297: 23 | 312: 22 | 377: 7, 34 |
crebros. 117: 26 |
credant. 470: 20 |
credebant. 116: 32 | 191: 27 | 350: 3 |
credebat. 358: 4 | 360: 10 | 367: 28 | 370: 7 | 377: 15, 25 | 383: 8 |
credendum erat. 100: 39 |
credendum eſſet. 378: 10 |
credent. 278: 14 | 379: 1 |
credentes. 193: 28 |
crederet. 135: 7 | 358: 11 | 365: 19 | 370: 21 | 397: 7 |
credi. 274: 23 |
crediderant. 54: 12 |
crediderunt. 135: 11 | 351: 21 |
crediḋiſſet. 383: 16 |
credidit. 193: 10 | 202: 20 |
credimus. 273: 5 |
credit. 378: 4 |
creditæ. 284: 1 | 298: 24 |
creditoribus. 284: 3 |
crediturum. 382: 11 |
credo. 274: 30 | 275: 30 | 321: 7 |
credunt. 64: 19 | 139: 1 |
cremabantur. 129: 6 |
cremaretur. 8: 1 | 427: 20 |
Cremona. 126: 10 |
crepitus. 447: 21 |
Creta. 287: 1, 6 | 289: 4 | 347: 2 |
Cretas 43: 16 |
creverat. 165: 7 |
creviſſet. 17: 31 |
crevit. 243: 8 |
crimen. 182: 16 |
crimine. 182: 2 |
criminibus. 37: 11 | 291: 13 |
Criſpo. 429: 6 |
Criſpum. 389: 17 | 420: 17 |
Criſpus. 401: 9 |
Critognati. 174: 25 | 175: 32 |
cruce. 415: 30 |
crucem. 441: 23 |
cruciabiliter. 406: 4 |
cruciatibus. 112: 2 | 374: 3 |
cruciatu. 107: 9 | 127: 9 |
cruciatum. 23: 19 | 53: 28 | 171: 28 |
cruciatus. 24: 21 | 25: 13 | 77: 13 |
crudeliſſima. 357: 33 |
crudeliſſime. 208: 4 | 255: 33 | 302: 27 | 305: 9 | 426: 4 |
crudeliſſimum. 438: 36 |
crudeliſſimus. 366: 34 |
crudelitas. 252: 26 |
crudelitate. 198: 20 | 397: 11 | 461: 1 |
crudelitatem. 25: 10 | 174: 26 | 232: 15 | 374: 7 |
crudeliter. 24: 20 | 158: 37 |
cruentam. 400: 8 |
crura. 133: 10 |
cruce. 451: 1 |
cubiculum. 426: 1, 2 |
cubilibus. 135: 13 |
cui. 17: 23 | 30: 6 | 31: 27 | 44: 29 | 64: 17 | 94: 6 | 150: 10 | 152: 18 | 158: 3 | 165: 1 | 226: 7 | 269: 1 | 279: 12 | 288: 8 | 300: 12 | 334: 21 | 335: 14 | 351: 32 | 353: 8 | 359: 14 | 360: 7 | 363: 13 | 381: 14 | 384: 16 | 387: 2 | 398: 21 | 418: 10, 12 | 426: 19, 21 | 442: 18 |
cuidam. 108: 6 |
cuipiam. 389: 1 |
cuique. 136: 19 | 154: 18 | 173: 17 | 177: 1 | 122: 24 | 395: 22 | 424: 25 |
cujus. 7: 2 | 10: 5 | 14: 6 | 35: 1 | 61: 15 | 65: 11, 23 | 66: 10 | 75: 26 | 80: 22, 23 | 81: 22 | 88: 11 | 89: 25 | 92: 27 | 93: 13 | 97: 4 | 99: 14 | 107: 16 | 111: 1 *bis* | 130: 8 | 133: 5 | 135: 15 | 137: 14, 24 | 138: 18 | 143: 3 | 150: 27, 31 | 155: 1, 3, 7, 30 | 156: 8 | 165: 25 | 167: 19 | 170: 25 | 171: 34 | 175: 14, 19 | 181: 6 | 182: 6 | 183: 1 | 187: 16 | 193: 19 | 196: 12 | 114: 4 | 215: 5 | 216: 4, 5 | 217: 2 | 219: 3 | 223: 16 | 224: 7 | 225: 2, 6 | 228: 20 | 234: 1, 20 | 238: 17 | 243: 26 | 257: 6 | 263: 17 | 276: 11 | 278: 7, 8 | 297: 15 | 298: 20 *bis* | 303: 30 | 305: 6, 306: 8 | 312: 15 | 313: 16 | 319: 9 | 320: 10 | 336: 25 | 344: 5, 26 | 363: 1 | 364: 31 | 368: 11 | 371: 10 | 375: 27 | 376: 19 | 377: 20 | 378: 23, 28 | 379: 28 | 383: 20, 26 | 387: 6 | 391: 1 | 394: 14, 18 | 395: 26 | 401: 10 | 404: 34 | 405: 24, 27 | 414: 5 | 415: 26 | 419: 4 | 423: 33 | 433: 11 | 435: 10 *bis* | 437: 29 | 439: 26 | 440: 8 | 446: 8 | 467: 24 |
cujuſmodi. 400: 5 |
cujuſquam. 150: 24 | 174: 4 | 182: 16 | 191: 14, 29 | 200: 21 | 378: 30 | 387: 7 |
cujuſque. 24: 20 | 93: 30 | 110: 33 | 131: 16 | 151: 1 | 156: 10 | 242: 29 | 255: 2 | 260: 20 | 310: 14 | 317: 30 | 318: 20 | 393: 23 | 394: 11 | 395: 24 | 425: 6 |
cujuſquemodi. 402: 9 |
culmina. 57: 17 |
culpa. 110: 9 | 322: 13 | 345: 13 | 351: 38 | 446: 31 |
culpæ. 322: 29 | 387: 11 |
culpam. 83: 17 |
culta. 4: 2 | 129: 3 | 132: 11 | 192: 16 |
cultum. 23: 24 |
cum. 4: 7 | 6: 1, 10 | 8: 16 | 11: 6, 25 | 12: 3 | 13: 6 | 14: 7, 8 | 15: 4, 6, 13 | 16: 5, 13, 16 | 17: 23, 27 | 18: 2, 12, 16, 21 | 19: 20 | 20: 5 | 21: 10 | 23: 15, 16 | 24: 17, 18 | 26: 2, 9, 19 | 27: 23, 26 | 28: 9, 15, 25 | 29: 6, 24 | 30: 20 | 31: 23 | 32: 14 | 33: 21 | 34: 13, 21, 25 | 36: 2, 13 | 41: 2, 6, 8, 9 | 42: 8 | 43: 2, 17 | 45: 12, 15, 23 | 46: 14 | 47: 16, 27 | 48: 21, 22 | 50: 13, 15, 20, 21, 25 | 52: 19 | 53: 10 | 54: 12 | 55: 2 | 56: 1, 5, 10 | 59: 2, 7 | 60: 26, 29 | 61: 3 | 62: 2 | 63: 24, 28 | 64: 4 | 66: 6, 8, 11, 21, 22, 23 | 70: 2 | 73: 18, 31 | 75: 13, 15 | 76: 12 | 77: 3, 11, 21 | 78: 11, 23 | 80: 12, 13, 21 | 81: 16, 20 | 82: 7 | 83: 13, 30 *bis* | 86: 16 | 88: 18 | 89: 19, 28, 36 | 90: 26 | 91: 1, 4, 15 | 92: 20, 29 | 95: 3, 4, 6, 21, 31 | 96: 23 *bis* | 97: 18 | 99: 1, 19, 16 | 100: 25, 33 | 101: 11, 14, 21, 22, 30, 31 | 103: 26, 27 | 104: 2, 9, 15 | 105: 7, 8 |

107: 2, 9, 18, 20, 28, 32 | 108: 9, 10, 26 | 109: 4, 12, 14, 17 | 110: 4, 19, 20 | 112: 15 | 113: 4 | 114: 4, 13, 26 | 115: 7, 13, 17, 19, 21, 27, 30 | 116: 3 | 117: 2, 29 | 119: 8 | 122: 1 | 127: 9 | 128: 6, 8 | 129: 9 | 131: 7 | 132: 14 | 134: 14, 20 | 135. 12 | 136: 7, 9, 10, 12, 34 | 139: 23, 26, 27 | 143: 26 | 144: 11 | 148: 4, 14 | 149: 14, 37 | 155: 31 | 156: 11 | 157: 7 *bis* | 158: 4, 6, 28, 32 | 159: 9, 15, 24 | 161: 6 | 162: 1, 33 | 163: 22 | 164: 12, 20 | 165: 24 | 166: 30 | 167: 3, 33, 35 | 169: 2, 5 | 170: 8, 12, 14 | 173: 13 | 174: 3, 29 | 175: 35 | 176: 2 | 177: 17, 22 | 178: 15, 24 *bis* | 179: 31, 33 | 180: 2 | 182: 15, 17 | 184: 7, 25 | 185: 23, 24 | 186: 36 | 187: 6, 7 | 189: 23, 30 | 190: 12 | 191: 33, 34 | 192: 3, 15 | 193: 6, 9, 12, 35 | 194: 6, 8, 10, 12 | 195. 7. 18, 23, 26, 28 | 196: 14, 16 | 197: 1, 2, 21 | 199: 11, 15, 17, 28. 33. 36 | 200: 6 | 202: 7 | 204: 6, 7 | 208: 12 | 209: 9 | 210: 1 | 215: 4 | 216: 2, 11, 12 | 217: 14 | 218: 12, 13 | 219: 3, 19, 23 | 221: 7, 11 | 222: 5, 6, 7, 14. 18 | 223: 4, 8, 9, 20, 22, 24 | 224: 2, 34, 37 | 226: 1, 3, 5, 6 *bis*, 9, 10 | 228: 8, 13. 18 | 230: 2, 16, 17 | 231: 12, 13, 19 | 234: 17 | 235: 19 | 236: 10 *bis* | 238: 1, 10 | 239: 2 | 240: 12 | 242: 28, 30, 35 | 244: 35 | 245: 2, 22, 23. 246: 4, 13, 24 | 247: 14 | 248: 4, 12, 28, 30 | 251: 18 | 252: 1, 9 | 253: 13, 14 | 256: 17 | 259: 10, 17 | 260: 15 | 261: 16 | 264: 17, 28 | 265: 25 | 266: 25, 29 | 267: 21 | 268: 5, 6, 16, 20 | 269: 3 | 271: 1, 10, 11, 12, 13 | 272: 9, 10 | 273: [illegible] | 276: 14 | 277: 32, 34 | 278: 13, 25, 30 | 279: 2, 13 | 280: 4, 16 | 281: 2 | 282: 2 | 287: 5 | 288: 5 | 289: 9 | 290: 10, 11 | 291: 5 | 292: 4, 14 | 295: 13, 25 *bis*, 27, 32 | 296: 6 | 297: 25 | 298: 5 | 300: 6, 12, 31 | 303: 19 | 305: 8, 24, 25 | 306: 3, 4, 7, 13, 18 | 307: 1, 8. 26 | 309: 13 | 312: 17 | 313: 12 | 315: 6 | 317: 12, 15, 18 | 318: 3 | 319: 8 | 324: 26 | 326: 11, 19 | 327: 15 | 328: 18 | 330: 8, 9 | 332: 8, 9 | 336: 14 | 337: 8, 19 | 338. 23 | 340: 1, 6, 21 | 342: 3 | 343: 4 | 345: 3, 19, 22 | 346: 6 | 349: 2. 3 | 351: 7, 21 | 353: 12 | 354: 2 *bis* | 355: 3, 13 | 357: 14 | 359: 17, 20 | 360: 14, 29 | 361: 7, 21 | 362: 14 | 364: 6, 27 | 367: 7 *bis*, 23, 24 | 368: 10, 17 | 370: 16 | 373: 3, 13 | 374: 5, 7 | 375: 6, 11, 16 | 376: 6, 22 | 377: 28, 32 | 378: 1, 20, 21, 28 | 381: 22 | 383: 17 | 384: 16, 21, 24 | 386: 21 | 387: 3 *bis*, 19 | 388: 6, 19 | 389: 10, 11, 15, 18, 22, 25, 27 *bis*, 28 | 390: 1, 2, 3, 5. 7, 20, 21, 28 | 391: 3, 5, 14, 16, 22 | 392: 13, 17 | 393: 24 | 394: 14 | 395: 23, 33 | 396: 1 | 397: 8, 13 | 398: 2, 9, 21, 22, 23 | 401: 1, 2, 3, 4, 9, 11, 24 | 402: 17 | 405: 3, 9, 16 | 406: 5, 6, 12 | 407: 11, 12, 16, 23 | 408: 2, 13, 24 | 409: 2, 10, 19 *bis* | 410: 21 | 411: 9, 12, 14. 15, 16, 28 | 413: 20, 27 | 414: 5, 6, 8, 11, 24, 26 | 415: 3, 13, 18, 23, 26 | 416: 5, 8, 16, 21, 24, 35 | 417: 18 | 419: 8. 18 | 420: 8, 17, 20 | 421: 23 | 422: 4, 10, 11 | 423: 10, 23 | 424: 17, 19, 26. 27, 28 | 425: 22, 24 | 426: 15, 19 | 427: 9, 19, 21, 27. 33 | 428: 4, 6, 17, 22, 28, 30, 31 | 429: 1. 6, 15 | 431. 1 | 432. 18 | 434: 2. 11, 31 | 435: 14 | 436: 25, 28, 30 | 437: 2, 6, 13 | 438: 19, 26 | 439: 23 | 441: 1, 21, 24, 31 | 445: 22 | 446: 26 | 448: 8, 12 | 449: 21 | 450: 27 | 451: 12, 31 | 452: 2 *bis* | 465: 2 | 467: 23 | 470: 17 | 484: 9 |

cum, *conjunct.* 63: 32 | 103: 31 | 247: 9 | 349: 9 | 364: 23 | 368: 4 |

cumulatur. 447: 12 |

cuncta. 146: 1 | 289: 11 | 385: 15 | 427: 19 |

cuncte. 222: 3 |

cunctam. 352: 9 |

cunctandum. 67: 5 |

cunctantibus. 82: 19 |

cunctatio. 64: 16 | 348: 12 |

cunctatione. 67: 16 |

cunctetur. 206. 10 |

cuncti. 146: 26 | 410: 24 |

cunctis. 52: 29 | 252: 5 | 397: 13 | 427: 17 |

cuncto. 427: 11 |

cunctum. 326: 16 | 331: 3 |

cuneatim. 154: 4 |

cuneo. 139: 5 |

cuneos. 188: 23 |

cuniculis. 65: 23 | 151: 5 | 198: 15 |

cuniculo. 152: 14 | 439: 18 | 441: 18 |

cuniculorum. 151: 6 |

cuniculos. 151: 12 | 397: 25 |

cupas. 197: 33 | 264: 7 |

cupere. 17: 3 | 223: 2 | 295: 31 |

cuperent. 65: 19 | 422: 26 |

cuperet. 51: 18 | 324: 16 |

cupide. 409: 15 |

cupidi. 6: 9 | 427: 4 | 418: 8 | 444: 6 |

cupidiſſime. 29: 11 | 221: 6 | 256: 2 | 268: 29 | 421: 36

cupidiſſimi. 137: 14 |

cupidiſſimis. 159: 18 |

cupiditas. 31: 3 | 131: 5 | 136: 25 | 176: 24 | 202: 10 |

cupiditate. 5: 8 | 11: 18 | 163: 12 | 185: 22 | 193: 26 | 200: 6 | 323: 6 | 356: 24 | 380: 2 |

cupiditatem. 163: 26 | 357: 24 |

cupiditati. 412: 32 |

cupidiùs. 15: 13 | 95: 8 | 106: 32 | 187: 18 | 189: 10 | 434: 21 | 437: 2 | 443: 7 | 444: 12 | 451: 9 |

cupidum. 16: 22 | 90: 1, 2 |

cupiebant. 195: 20 | 201: 9 | 352: 19 |

cupiebat. 165: 15 | 370: 23 | 435: 2 |

cupiens. 319: 35 |

cupienti. 372: 10 |

cupientibus. 64: 26 | 67: 19 |

cur. 29: 12, 16 | 33: 35 |

77: 16 | 158: 12 | 232: 9, 10 | 250: 27, 28, 29 | 276: 2 |
cura. 169: 5 | 196: 24 |
curæ. 25: 15 | 30: 10 |
curam. 265: 9 | 367: 11 |
curare. 394: 16
curarent. 87: 4 | 389: 13 |
curaret. 154: 18 | 158: 18 | 191: 20 |
curari. 297: 6 |
curaſſet. 17: 14 |
curat. 14: 3 | 112: 5 | 155: 25 |
curaverat. 84: 1 | 98: 11 | 112: 21 | 157: 6 | 271: 3 | 286: 3 | 287: 3 | 300: 25 | 303: 5 | 316: 24 | 326: 9 | 398: 12 |
curaverunt. 164: 36 |
curavit. 267: 5 | 405: 11 | 406: 10 | 410: 21 |
curent. 230: 16 |
curet. 61: 5 |
Curiani. 409: 23 |
Curio. 202: 22 | 204: 12 | 208: 10 | 219: 6 | 231: 12 | 270: 18 | 271: 8, 10, 20 | 272: 14, 19, 25 | 273: 9, 13 | 274: 13 | 276: 18, 27, 32, 34 | 277: 21, 27 | 278: 9, 25 | 279: 18, 24, 41 | 280: 5 |
Curione. 259: 12 | 272: 10 | 273: 7 | 280: 12 |
Curionem. 219: 2 | 223: 15 | 230: 17 | 271: 10 | 278: 24 | 279: 9, 14 | 280: 3 |
Curioni. 277: 36 |
Curionis. 231: 7 | 273: 2, 15, 22, 23 | 277: 8, 20, 23 | 279: 6 | 292: 21 | 393: 10 | 404: 3 |
Curioſolitas. 59: 3, 7 | 61: 4 |
Curioſolites. 174: 1 |
Curium. 226. 7 |
Curius. 225: 7 |
currebat. 446: 9 |
curſus. 85: 17 |
curſu. 50: 6 | 51: 25 | 64: 24 | 85: 36 | 93: 19 | 138: 1 | 162: 27 | 189: 4 | 250: 9 | 253: 23 | 277: 18 | 302: 16 | 311: 32 | 333: 9, 20 | 346: 8 | 352: 32 | 357: 1 | 361: 24 | 391: 25, 29 | 414: 22 | 418: 2 | 423: 23 |
curſum. 36: 7 | 83: 9, 28 | 89: 30 | 91: 6, 11 | 259: 15 | 301: 11 | 312: 8 | 321: 4 | 333: 18 | 358: 17 | 392: 26 |
cuſpidibus. 258: 14 |
cuſtode. 349: 12 |
cuſtodes. 18: 11 |
cuſtodia. 277: 34 | 300: 15 | 341: 2 | 355: 22 | 425: 12 |
cuſtodiæ. 53: 5 | 221: 1 | 229: 23 | 252: 10 | 279: 11 | 352: 21 | 378: 14 | 406: 7 |
cuſtodiam. 212: 24 | 308: 19, 28 | 444: 20 |
cuſtodiarum. 91: 7, 29 |
cuſtodias. 72: 21 | 153: 25 | 165: 4 | 245: 28 | 255: 10 | 265: 2 | 268: 11 | 301: 5 | 426: 12 |
cuſtodibus. 38: 16 | 164: 34 | 224: 34 | 398: 15 | 414: 27 |
cuſtodienda. 308: 12 |
cuſtodiendos. 115: 3 |
cuſtodiis. 112: 22 | 140: 24 | 176: 1 | 260: 16 | 291: 1 | 296: 22 | 308: 12 | 338: 3 | 388: 26 | 401: 34 | 425: 11 |
cuſtodis. 115: 27 |
cuſtodiunt. 224: 14 |
Cycladibus. 286: 1 |
Cypri. 342: 2 |
Cyprum. 339: 3 |
Cyrenis. 289: 4 |

D.

DAbant. 106: 8 |
dabantur. 254: 12 |
dabat. 90: 22 | 167: 24 | 254: 32 | 318: 12 | 369: 13 | 418: 27 |
dabatur. 58: 7 | 84: 3 | 260: 30 | 317: 16 | 354: 22 | 355: 17 | 361: 27 | 369: 25 | 387: 28 |
Dacorum. 132: 18 |
Dalmatis. 291: 6 |
Damaſippi. 426: 23 |
Damaſippo. 428: 31 |
Damaſippus. 281: 4 |
damnarent. 317: 18 |
damnati. 345: 9 |
damnatos. 111: 21 | 284: 7 |
damnatum. 7: 15 |
damnatus erat. 299: 10 |
damno. 140: 20 |
dandam. 322: 32 |
dandis. 431: 3 |
dandos. 17: 14 |
dandum. 49: 7, 9 | 76: 12 | 324: 18 |
dant. 7: 12 | 106: 25 | 191: 13 |
Danubii. 132: 17 |
Dardanos. 288: 9 |
dare. 11: 8 | 15: 8 | 24: 3 | 40: 4 | 41: 3 | 66: 19 | 80: 18 | 84: 21 | 114: 19 | 117: 17 | 164: 17 | 200: 31 | 218: 10 | 273: 8 | 334: 28 | 358: 2 | 381: 25 | 422: 31 | 423: 31 | 424: 22 | 438: 7 |
darem. 464: 16 |
darent. 214: 10 |
darentur. 284: 1 |
daret. 24: 7 | 28: 4 | 75: 8 | 387: 19 | 400: 25 |
daretur. 25: 12 | 37: 17 | 57: 32 | 64: 26 | 85: 28 | 196: 17 | 245: 18 | 274: 13 | 312: 14 | 350: 13 | 357: 10 | 378: 12 | 447: 20 |
dari. 14: 18 | 73: 33 | 80: 26 | 146: 13 | 147: 5 | 248: 25 | 311: 29 | 327: 14 | 396: 14 |
dat. 7: 8 | 40: 16 | 64: 27 | 88: 7 | 102: 5 | 109: 27 | 115: 1 | 161: 20 | 167: 20 | 176: 37 | 178: 13 | 183: 25 | 241: 15 | 279: 21 | 316: 4 | 351: 1 | 354: 10 | 372: 6 | 387: 21, 26 |
data. 10: 11 | 64: 6 | 108: 19 | 160: 9 | 163: 13 | 218: 3 | 254: 4 | 266: 19 | 276: 18 | 387: 20 | 396: 12 | 398: 21 | 401: 35 | 427: 35 | 437: 14 | 442: 13 | 450: 17 |
datam. 225: 22 | 415: 9 |
date. 332: 15 |
dati erant. 411: 11 |
datis. 27: 19 | 56: 9 | 60: 19 | 159: 28 | 164: 23 | 171: 32 | 194: 17 | 200: 20 | 227: 5 | 299: 11 | 364: 27 | 382: 9 | 386: 19 | 400: 21 | 429: 13 |
dato. 15: 9 | 37: 15 | 57: 32 | 58: 18 | 76: 25 | 81: 31 | 112: 26 | 142: 17, 20 | 161: 28 | 163: 28 | 194: 13 | 196: 6 | 254: 22 | 300: 30 | 324: 8 | 328: 27 | 332: 14 | 333: 15 | 345: 11 | 366: 15 | 372: 18 | 392: 29 | 400: 28 | 412: 10 | 420: 6, 20 | 422: 13 | 423: 4 | 433: 18 | 450: 15 |
datos. 33: 1 |
datum. 102: 12 | 451: 21 |
datum iri. 250: 24 |
datum fit. 256: 16 |
datur. 104: 35 | 148: 22 | 210: 6 | 255: 14 | 264:

13 | 375 : 24 |
daturas. 55 : 9 |
daturos. 83 : 12 , 22 | 194 : 8 |
daturum. 100 : 33 | 145 : 18 | 256 : 34 | 279 : 17 | 332 : 4 | 372 : 13 | 400 : 14 |
datus eſt. 241 : 8 |
de. 4 : 6 | 6 : 1 , 9 | 10 : 4 | 12 : 13 | 13 : 6 | 15 : 5 , 14 | 17 : 7 *bis*, 25 *bis*, 26 | 18 : 15 , 18 | 21 : 11 | 23 : 15 , 22 | 24 : 12 , 27 | 26 : 1 , 11 | 29 : 16 *bis* | 30 : 4 , 9 , 11 , 17 , 20 | 31 : 4 , 8 , 11 , 15 | 32 : 23 | 33 : 6 | 34 : 20 | 39 : 4 , 5 | 40 : 17 , 21 | 41 : 16 | 43 : 13 , 15 , 18 | 45 : 5 *bis*, 19 | 46 : 9 | 47 : 6 | 52 : 27 | 53 : 19 | 54 : 5 | 57 : 9 , 20 , 22 | 58 : 33 | 59 : 16 , 23 | 62 : 7 | 64 : 34 *bis* | 68 : 15 | 72 : 25 , 29 | 73 : 4 , 7 | 74 . 2 | 75 : 12 | 76 : 18 | 77 : 15 | 78 : 3 | 79 : 14 | 81 : 1 | 83 : 12 , 25 | 85 : 33 , 38 | 88 : 4 , 23 | 89 : 1 , 9 , 16 , 36 | 91 : 20 | 94 : 2 , 3 | 97 : 26 , 31 | 100 : 7 , 16 , 25 | 101 : 9 | 102 : 13 | 103 : 28 , 33 | 104 : 8 , 19 , 20 | 105 : 10 , 21 | 106 : 4 , 16 , 19 | 107 : 14 , 23 | 109 : 2 , 19 | 110 : 7 , 13 , 22 , 23 , 31 | 111 : 11 | 112 : 10 | 113 : 1 | 114 : 9 . 15 , 16 | 115 : 13 | 117 : 6 , 28 , 35 | 119 : 17 | 120 : 4 , 5 . 6 | 121 : 5 | 122 : 7 | 123 : 5 *bis*, 6 *bis* | 126 : 6 | 128 : 11 | 129 : 1 , 8 . 11 , 13 | 132 : 1 | 135 : 20 | 137 : 27 , 28 | 140 : 22 , 23 | 141 : 2 *bis* | 142 : 1 , 2 | 143 : 22 | 144 : 3 , 9 | 145 : 15 , 23 , 26 | 146 : 5 . 6 , 12 , 16 , 29 | 148 : 17 , 35 | 150 : 32 | 152 : 16 | 153 : 21 | 155 : 18 | 156 : 19 | 157 : 17 , 18 | 158 : 12 *bis* | 39 | 159 : 4 | 160 : 15 , 19 , 22 , 23 | 161 : 3 | 162 : 10 , 13 , 24 | 163 : 8 . 35 | 164 , 4 , 28 , 33 | 166 : 11 , 30 | 169 : 25 | 171 : 28 | 172 | 4 | 174 : 23 : 27 | 175 : 11 | 176 : 18 , 34 , 35 | 178 : 7 | 30 | 179 : 5 , 16 , 22 | 183 , 25 *bis* | 185 : 1 | 194 : 9 : 195 : 31 | 196 : 4 . 28 | 202 | 20 | 203 : 11 | 204 : 1 | 206 : 3 : 207 : 4 | 208 3 , 15 | 210 | 5 . 8 | 211 : 3 , 4 | 212 : 4 : 6 , 7 , 8 | 213 : 3 | 216 : 12 , 219 : 13 | 223 : 7 | 224 | 33 , 34 , 37 | 225 : 7 | 227 : 5 | 228 : 18 | 229 : 1 : 3 | 232 : 11 , 20 | 233 : 4 | 238 : 8 | 242 : 36 | 244 : 20 | 246 : 13 | 247 : 18 | 248 : 10 | 250 : 21 . 29 | 251 : 6 , 17 , 20 , 22 | 252 : 1 | 254 : 5 , 26 , 32 | 255 : 29 | 256 : 6 , 26 | 259 : 16 | 260 : 23 | 261 : 4 | 264 : 8 | 266 : 23 , 32 | 268 : 20 | 269 : 21 | 274 : 5 *bis*, 10 , 25 | 275 : 2 , 7 , 14 , 30 | 277 : 4 , 8 , 26 , 31 , 34 | 278 : 18 . 33 *bis* | 279 : 3 , 10 , 38 | 290 : 15 , 21 | 293 : 1 , 12 , 13 | 295 : 11 , 27 , 29 | 296 : 3 , 11 , 15 *bis*, 22 , 23 | 297 : 1 , 11 , 12 , 18 , 24 , 26 | 298 : 5 , 9 , 13 *bis* | 299 : 5 , 6 , 8 | 302 : 11 , 20 | 306 : 6 | 310 : 1 | 314 : 15 *bis* | 316 : 5 , 28 | 317 : 1 . 36 | 319 : 23 , 30 | 322 : 3 | 323 : 14 | 324 : 11 , 33 . 37 | 325 : 6 , 23 | 326 : 26 | 327 : 7 , 19 , 20 *bis* | 329 : 4 | 330 : 3 | 332 : 9 | 335 : 3 . 4 . 12 | 336 : 13 , 19 | 337 : 2 | 338 : 2 , 8 , 20 | 339 : 13 | 342 : 11 | 343 : 6 | 344 : 15 | 346 : 24 | 350 : 28 | 351 : 23 . 28 | 354 : 25 , 26 | 362 : 8 , 17 | 365 : 3 , 14 , 18 , 29 | 366 : 32 | 370 : 21 | 371 : 15 , 17 | 373 : 23 | 378 : 16 , 22 | 379 : 21 | 380 : 12 | 381 : 11 | 382 : 13 | 384 : 25 | 386 : 18 *bis* | 390 : 15 , 16 | 392 : 2 , 4 | 397 : 6 , 9 , 10 | 398 : 5 | 399 : 18 | 400 : 12 | 403 : 3 | 404 : 33 | 405 : 27 | 407 : 9 | 408 : 21 | 409 : 34 | 410 : 26 | 412 : 3 | 414 . 8 | 415 : 12 , 20 | 416 : 20 , 30 | 419 : 6 | 420 : 16 | 423 : 13 | 425 : 3 . 21 , 28 | 426 : 29 | 427 : 3 , 14 , 28 | 428 : 1 , 13 | 429 : 4 | 431 : 8 | 432 : 2 , 12 , 14 | 433 : 5 | 435 : 3 , 29 | 437 : 28 , 30 | 439 : 2 | 440 : 5 : 23 , 24 , 29 | 441 : 3 , 32 | 442 : 6 | 445 : 13 | 448 : 11 , 20 *bis*, 24 | 449 : 4 , 450 : 2 | 459 : 5 | 460 : 4 | 464 : 22 | 465 : 8 , 9 , 15 |
deæ. 305 : 22 | 380 : 6 |
dearum. 198 : 17 |
debeant. 16 : 12 |
debeas. 405 : 32 |
debeatis. 275 : 21 |
debebat. 230 : 20 | 297 : 27 |
debebant. 465 : 4 |
debent. 333 : 13 |
debere. 33 : 22 | 34 : 8 | 100 : 12 | 148 : 10 | 149 : 33 | 160 : 27 | 216 : 9 | 224 : 8 | 234 : 18 | 235 : 4 | 275 : 15 | 285 : 5 | 292 : 16 | 293 : 6 | 298 : 20 | 312 : 25 , 29 |
deberent. 204 : 11 | 273 : 21 | 327 : 1 |
deberet. 51 : 15 | 199 : 1 | 364 : 17 | 372 : 12 |
deberi. 136 : 14 | 378 : 5 |
debet. 313 : 19 | 468 : 11 |
debetis. 405 : 15 |
debilitat. 355 : 29 |
debitam. 304 : 3 |
debitorum. 284 : 5 | 298 : 11 |
debuerint. 12 : 15 |
debuiſſe. 139 : 33 | 150 : 8 | 381 : 1 |
debuit. 54 : 20 | 345 : 33 |
decedat. 33 | 24 |
decedendi. 382 : 14 |
decedendum eſſet. 250 : 25 |
decedentis. 201 : 9 |
decedere. 24 : 13 | 384 : 22 |
decederent. 250 : 21 |
decederet. 106 : 4 | 364 : 3 , 25 | 382 : 5 |
decedunt. 120 : 10 | 186 : 12 |
decem. 8 : 2 | 11 : 3 | 23 : 1 | 41 : 30 | 42 : 1 | 47 : 14 | 79 : 1 | 91 : 19 | 92 : 21 | 150 : 34 | 156 : 31 | 158 : 17 | 168 : 25 | 169 : 16 | 173 : 23 | 184 : 5 | 189 . 13 | 195 : 16 , 29 | 197 : 28 | 212 : 2 | 221 : 8 | 231 : 6 | 267 : 4 | 271 : 1 | 290 : 13 | 318 : 5 | 320 : 32 | 330 : 12 | 342 : 6 | 352 : 14 , 32 | 353 : 1 | 355 : 11 | 374 : 5 | 386 : 9 | 389 : 15 | 405 : 31 | 415 : 14 | 416 : 10 | 417 : 16 | 424 : 15 | 444 : 16 | 453 : 16 | 470 : 17 |
deceptos. 255 : 33 |
deceptum. 14 : 21 |
deceptus. 327 : 6 |
decernendi. 208 : 14 | 309 : 16 |
decernendum. 391 : 17 |
decernere. 207 : 6 | 435 : 3 | 412 : 8 |
decernitur. 211 : 5 |
decernunt. 120 : 6 | 160 : 15 |
decernuntur. 212 : 9 |
decertabant. 260 : 26 |
decertare. 33 : 5 | 70 : 17 | 175 : 7 | 185 : 25 | 254

16 | 310: 26 | 313: 20 | 315: 14 | 324: 26 | 329: 8 | 354: 26 |
decertarent. 45 : 30 | 297: 26 |
decertaret. 36 : 25 | 67 : 6 | 307 : 19 |
decertatum eſt. 354 : 33 | 394 : 2 |
deceſſerint. 346 : 8 |
deceſſiſſe. 364 : 16, 20 |
deceſſit. 128 : 10 |
deceſſum. 61 : 22 |
Decetiam. 356: 21 |
deciderant. 36 : 4 |
Decidius. 248: 30 |
Decil. 261 : 6 | 290 : 10 |
decima. 30 : 20 | 31: 3 | 163: 20 | 195:20 | 204:5 | 253: 37 | 332:13 | 392: 2 | 409 : 25 | 422 : 18 | 449 : 12 |
decimæ. 31 : 27, 29 | 50 : 5 | 51 : 2 | 82: 20 | 162 : 1 | 163: 21 | 215 : 8 | 219 : 8 | 241 : 13 | 405 : 20 | 409: 33 |
decimam. 32: 1 | 49 : 18 | 52 : 2 | 184 : 5 | 187 : 6 | 204 : 3, 4 | 331 : 4 | 351 : 25 | 401: 16 *bis* | 413 : 2 *bis*, 15 | 417 : 2 | 421: 14 |
Decimius. 401: 10 |
decimo. 462 : 8 |
decimum. 110 : 3 | 385 : 1 |
decipi. 365 : 19 |
Decium. 61: 5 | 235: 17 | 309: 6 |
Decius. 244 : 24 | 289 : 8 | 337 : 8 |
declararent. 36 : 26 |
declaratum. 188: 33 |
declive. 311 : 14 | 313 : 23 |
declivi. 85 : 15 | 177: 21 | 188: 21 |
declivia. 179 : 5 |
declivis. 48 : 10 | 240 : 32 | 353: 19 |
declivitatem. 178 : 10 |
decreta eſt. 55 : 14 | 86 : 26 |
decreti. 298 : 15 |
decretis. 121 : 8 | 381 : 3 |
decreto. 120 : 7 | 156 : 28 | 299 : 7 |
decretum ſit. 214 : 10 |
decreverat. 78 : 4 | 89 : 35 | 110 : 18 | 369 : 7 |
decrevit. 110 : 22 | 413 : 26 |
decucurrerunt. 49 : 2 | 442: 25 |
decucurriſſent. 361 : 38 |
decucurrit. 49 : 18 |
decumana. 50 : 32 | 67 : 26 | 138 : 1 | 320 : 27 | 323 : 31 | 335 : 16 | 415 : 22 |
decumanam. 398: 28 |
decumani. 447 : 5 |
decumanorum. 392 : 3 |
decumanos. 447 : 13 |
decumanum. 392 : 6 |
decumis. 429: 20 |
decurione. 398: 28 |
decuriones. 219 : 10 |
decurionis. 19 : 8 |
decurionum. 225 : 15 |
decurrentes. 197 : 22 | 362 : 7 |
decurrere. 57 : 33 |
decurrerent. 57 : 14 | 387 : 16 |
decurritur. 210 : 13 |
decurrunt. 229 : 24 |
decurſione. 192 : 5 |
decurſiones. 367 : 13 |
decurſum. 446 : 8 |
decuſſo. 408: 23 |
dedamus. 439 : 28 |
dedant. 171 : 28 |
dedecori. 354 : 9 |
dedecus. 81 : 25 | 319 : 3 | 421 : 27 |
dederant. 77 : 29 | 117 : 33 | 288: 7 |
dederat. 72 : 20 | 99 : 13 | 288 : 1 | 387: 14 |
dedere. 270 : 5 |
dederint. 77 : 24 | 153 : 18 | 358 : 1 |
dederunt. 22 : 16 | 50 : 11 | 83 : 8, 21 | 96 : 4 | 176 : 29 | 189 : 12 | 199: 14 | 409 : 29 | 421 : 12 | 434: 3 | 444 : 13 |
dedideratur. 66 : 8 |
dediderunt. 47 : 5 | 52 : 32 | 63 : 20 | 64 : 25 | 97 : 13 | 147 : 19 | 280: 28 | 302 : 26 | 337: 4 | 362: 22 | 370: 9 |
dedidicerant. 345 : 7 |
dedidiſſent. 47 : 13 | 54 : 1 |
dedidit. 68 : 9 |
dediſſe. 183: 29 | 276 : 13 | 322 : 30 | 419 : 11 |
dediſſent. 59 : 14 | 62 : 8 |
dediſſet. 265 : 14 | 381 : 26 |
dedit. 49 : 22 | 81 : 15 | 98 : 21 | 154 : 1 | 156 : 34 | 200 : 23 | 204 : 1 | 294 : 4 | 305 : 2 | 332 : 12 | 334: 4 |
dedita. 124 : 6 |
deditione. 21 : 11 | 46 : 9 | 54 : 11 | 57 : 21 | 97 : 31 | 146 : 12 | 191 : 6 | 275 : 29 | 277 : 31 | 292 : 22 | 302 : 20 | 336 : 13 | 440 : 1 | 445: 17 |
deditionem. 22 : 7 | 46 : 12 | 60 : 19 | 66 : 3 | 114 : 19 | 117: 13 | 159 : 23 | 174 : 24 | 190 : 19 | 194 : 17 | 254 : 16 | 276 : 9 | 337: 3 | 424 : 21 | 428: 28 | 441: 11 | 450 : 12, 14 |
deditionis. 54 : 1 | 66 : 14 | 174 : 28 | 175 : 33 | 252 : 27 | 266 : 20 | 302 : 30 |
deditis. 302 : 21 |
dedidititi. 33 : 9 |
dedititiis. 47 : 22 | 54 : 3 | 351 : 7 |
dedititiorum. 22 : 2 |
deditur. 179 : 24 |
dedituros. 97 : 7 |
dedituros eſſe. 441 : 8 |
deducant. 102 : 2 | 117: 23 |
deducat. 33 : 24 |
deducatur. 224 : 37 |
deducebantur. 452 : 19 |
deducebat. 267 : 18 |
deducebatur. 204: 5 |
deducendas. 230 : 15 |
deducendos. 154 : 17 | 164: 36 | 405 : 11 |
deducendum. 81 : 15 |
deducere. 84 : 19 | 100 : 31 | 150 : 26 | 363 : 2 | 377 : 19 | 394: 5 | 403: 18 | 413: 30 | 435 : 3 | 445 : 2 |
deducerent. 440 : 16 |
deduceremur. 53: 27 | 446: 16 |
deduceret. 40 : 14 | 434 : 1 | 435 : 5 |
deduci. 88 : 13 | 117 : 26 | 210 : 5 | 211 : 7 : 424: 20 | 441 : 29 |
deducit. 204 : 7 | 219 : 8 | 232 : 3 | 259 : 14 | 279 : 20 | 352: 6 | 404: 7 | 411: 5 | 414 : 4 |
deducitur. 256 : 30 | 373 : 9 |
deducta. 58 : 11 | 168 : 7 | 305 : 29 | 363 : 4 | 405 : 7 |
deducta erat. 249 : 39 |
deductæ eſſent. 378 : 14 |
deductam. 320 : 23 |
deductas. 179 : 1 | 317 : 36 |
deducti. 350 : 9 | 398: 14 | 451 : 7 |
deducti erant. 220 : 8 |
deducti ſunt. 401: 30 | 406: 4 |
deductis. 55 : 12 | 98 : 5 | 109 : 19 | 158: 14 | 170 : 19 | 178 : 16 | 260 : 29 | 268 : 15 | 272 : 26 | 304 : 11 | 308 : 18 | 319 : 12 | 322 :

18 |
deducto. 140 : 10 |
deductos. 177 : 7 | 412 : 9 |
deducturos. 54 : 11 |
deducturum eſſe. 223 : 27 |
deducturus erat. 374 : 19 |
deducturus eſſet. 200 : 33 |
deductus. 223 : 7 |
deducunt. 235 : 9 | 265 : 1 | 412 : 4 |
deducuntur. 402 : 4 |
deduxerant. 313 : 26 |
deduxerat. 166 : 26 | 247 : 7 | 304 : 8 |
deduxerunt. 308 : 17 |
deduxi. 163 : 13 |
deduxiſſet. 164 : 21 |
deduxit. 39 : 13 | 45 : 12 | 199 : 16 | 299 : 8 | 366 : 4 |
deerant. 84 : 7 | 279 : 6 | 352 : 23 |
deerat. 102 : 24 | 136 : 31 | 279 : 26 | 372 : 10 |
deeraſſent. 389 : 16 | 390 : 22 |
deeſſe. 84 : 12 | 104 : 31 | 206 : 9 | 484 : 10 |
deeſſet. 35 : 14 | 182 : 5 | 199 : 32 : 274 : 14 | 324 : 39 |
deeſt. 279 : 23 |
defatigabat. 417 : 28 |
defatigare. 420 : 15 |
defatigarent. 159 : 31 |
defatigaret. 328 : 26 |
defatigata. 392 : 25 |
defatigati. 162 : 27 | 404 : 28 |
defatigatione. 64 : 29 | 193 : 13 |
defatigatis. 30 : 3 | 95 : 27 | 178 : 12 | 308 : 30 | 421 : 6 |
defatigatos. 419 : 22 |
defecerant. 63 : 26 | 285 : 14 | 368 : 31 |
defecerat. 155 : 12 | 194 : 2 | 352 : 33 | 378 : 28 |
defeciſſe. 46 : 24 | 375 : 15 |
defeciſſent. 337 : 7 |
defeciſſet. 192 : 21 |
defectiu. 60 : 19 |
defectione. 97 : 30 | 166 : 11, 14 | 167 : 12 | 168 : 1 | 194 : 7 | 199 : 25 |
defectionem. 164 : 15 | 170 : 13 |
defectionis. 99 : 25 | 114 : 22 | 117 : 3 | 160 : 26 | 265 : 7 |
defecturos. 89 : 3 |
defendant. 212 : 3 | 215 : 8 |
defendat. 97 : 8 |
defendebant. 61 : 17 | 318 : 23 | 345 : 14 | 348 : 32 | 355 : 16 |
defendebantur. 335 : 1 | 437 : 22 | 447 : 8 |
defendebat. 361 : 30 |
defendebatur. 398 : 25 | 446 : 2 |
defendendæ. 379 : 24 |
defendendam. 203 : 1 |
defendendi. 264 : 13 |
defendendi eſſent. 350 : 16 |
defendendos. 45 : 10 | 262 : 11 |
defendendum. 177 : 5 | 223 : 20 | 228 : 3 | 373 : 2 | 387 : 9 | 399 : 29 | 440 : 12 |
defendente, 194 : 31 | 320 : 21 | 367 : 4 |
defendentibus. 46 : 4 | 309 : 9 | 362 : 2 | 384 : 13 | 438 : 36 |
defendere. 12 : 11 | 25 : 1 | 53 : 26 | 57 : 30 | 76 : 26 | 90 : 31 | 216 : 1 | 293 : 22 | 364 : 21 | 383 : 10 | 404 : 22 | 443 : 10 | 449 : 12 | 451 : 8 |
defenderent. 53 : 7 | 63 : 19 | 86 : 10 | 139 : 25 | 320 : 9 | 400 : 21 | 423 : 33 | 425 : 19, 26 |
defenderentur. 446 : 6 |
defenderet. 27 : 1 | 54 : 22 | 136 : 19 | 150 : 7 | 225 : 4 | 228 : 6 |
defenderetur. 338 : 7 |
defenderit. 33 : 13 |
defenderunt. 303 : 2 |
defendi. 148 : 17 | 155 : 3 | 172 : 17 | 186 : 26 | 259 : 4 | 319 : 1 | 352 : 9 |
defendiſſe. 453 : 1 |
defendit. 131 : 12 | 138 : 8 | 152 : 5 | 367 : 12 | 429 : 11 |
defendite. 334 : 24 |
defenditis. 405 : 16 |
defenditur. 264 : 12 |
defendunt. 252 : 14 |
defenduntur. 252 : 16 |
defenſione. 264 : 23 | 277 : 35 | 335 : 4 |
defenſionem. 152 : 4 | 261 : 21 | 265 : 28 | 381 : 4 |
defenſionis. 43 : 17 |
defenſis. 97 : 11 |
defenſor. 449 : 24 |
defenſores. 67 : 20 | 148 : 24 | 318 : 19 | 411 : 4 |
defenſoribus. 41 : 8 | 46 : 3 | 58 : 2 | 78 : 25 | 300 : 31 | 308 : 33 | 355 : 4 | 398 : 24 | 399 : 27 | 414 : 14 : 17 |
defenſorum. 107 : 7 | 138 : 26 |
defenſum erat. 416 : 4 |
defenſum fuit. 338 : 10 |
defenſuros. 148 : 20 |
defenſurum. 376 : 12 |
deferat. 107 : 12 | 108 : 7, 20 | 129 : 9 |
deferebant. 48 : 1 |
deferebantur. 90 : 16 |
deferre. 216 : 16 |
deferrentur. 149 : 11 |
deferri. 41 : 27 | 90 : 4 | 317 : 2 | 448 : 17 |
defert. 159 : 7 |
defertur. 99 : 18 | 108 : 14 | 114 : 6 | 143 : 17 | 448 : 17 |
deferunt. 100 : 36 | 101 : 1 |
deferuntur. 116 : 11, 17 | 303 : 28 | 428 : 33 |
defeſſam. 201 : 2 |
defeſſi. 20 : 8 | 58 : 4 | 179 : 15 | 248 : 21 | 269 : 23 | 391 : 33 |
defeſſis. 152 : 26 | 159 : 31 | 241 : 1 | 279 : 25 | 334 : 13 | 359 : 27 | 417 : 17 |
defeſſo. 58 : 6 |
defeſſos. 241 : 3 |
defeſſum. 248 : 13 |
deficere. 45 : 7 | 102 : 21 | 159 . 8 | 278 : 9 |
deficerent. 58 : 9 | 390 : 25 |
deficeret. 80 : 2 | 99 : 19 | 146 : 1 | 183 : 20 | 346 : 28 |
deficeretur. 318 : 34 |
deficiam. 275 : 1 |
deficiant. 223 : 19 | 280 : 13 |
deficiebant. 261 : 3 | 279 : 36 |
deficiebat. 316 : 27 |
deficit. 126 : 1 |
deficiunt. 163 : 16 |
defigebantur. 259 : 1 |
defigit. 229 : 11 |
defigitur. 106 : 26 |
defigunt. 263 : 23 |
defiguntur. 263 : 19 |
definiebant. 327 : 1 |
definite. 218 : 8 | 446 : 32 |
definiunt. 177 : 26 |
defixæ. 96 : 11 |
defixerat. 78 : 11 |
defixis. 229 : 12 |
defixo. 398 : 28 |
defore. 111 : 27 |
deformata eſſet. 358 : 9 |
deforme. 252 : 2 |
deformia. 71 : 20 |
deformitate. 376 : 19 |
defuerit. 49 : 26 |
defuerunt. 333 : 21 |
defugiant. 252 : 18 |
defugiunt. 120 : 10 |

defuiſſe, 30 : 14 | 140 : 16 | 396 : 31 | 468 : 19 |
defuiſſent. 335 : 15 |
defuit. 183 : 10 | 102 : 35 | 260 : 24 | 285 : 13 |
defuturum. 206 : 4 | 305 : 27 |
degeneraret. 358 : 14 |
deguſtando. 350 : 5 |
dehinc. 427 : 17 |
dejecerunt. 223 : 7 |
dejecti. 236 : 3 | 300 : 19 | 392 : 4 | 438 : 12 | 441 : 1 |
dejecta. 370 : 3 |
dejecta eſt. 373 : 23 | 416 : 30 | 438 : 4 |
dejectæ ſunt. 438 : 19 | 441 : 3 |
dejecti. 11 : 9 | 139 : 4 | 154 : 3 | 443 : 20 |
dejecti ſunt. 163 : 19 | 437 : 28 | 438 : 13 |
dejectis. 52 : 12 | 75 : 22 | 241 : 6, 9 | 308 : 33 | 313 : 14 393 : 3 |
dejecto. 157 : 32 |
dejectos. 168 : 14 | 318 : 27 |
dejectus. 44 : 13 | 49 : 29 | 76 : 2 | 106 : 32 | 108 : 3 |
dejicere. 68 : 5 |
dejicerentur. 83 : 30 |
dejiciendi. 78 : 24 |
dejicitur. 347 : 7 |
dejiciuntur. 213 : 1 |
dein. 251 : 17 |
deinceps. 68 : 24 | 95 : 27 | 104 : 33 | 142 : 25 | 152 : 1 | 228 : 1 | 275 : 6 | 292 : 6 | 315 : 12 | 369 : 14 |
deinde. 19 : 23 | 26 : 15 | 32 : 20 | 40 : 6 | 65 : 14 | 185 : 36 | 186 : 4 | 187 : 15 | 190 : 5 | 203 : 16 | 247 : 25 | 344 : 3 | 348 : 8 | 352 : 2 | 358 : 10 | 370 : 11 | 372 : 16 | 381 : 7 | 386 : 17 | 387 : 25 | 393 : 16, 22 | 395 : 35 | 397 : 32 | 401 : 7 | 408 : 23, 27 | 423 : 16 | 424 : 20 | 425 : 7 | 426 : 15, 18 | 427 : 21 | 428 : 19 | 452 : 11 |
Dejotari. 366 : 12, 28, 27 | 383 : 11, 21 | 384 : 23 |
Dejotaro. 364 : 10 | 384 : 35 |
Dejotarum. 382 : 29 |
Dejotarus. 287 : 9 | 363 : 12 | 380 : 15 | 382 : 15, 26 |
delapſæ. 264 : 9 |
delapſi. 177 : 10 |
delata. 67 : 6 | 295 : 10 | 318 : 14 | 405 : 9 |
delata eſſent. 300 : 3 |
delata eſſet. 405 : 6 |
delata eſt. 358 : 9 |
delatæ eſſent. 186 : 1 | 303 : 17 |
delatæ ſunt. 86 : 5 |
delati. 140 : 4 |
delatus. 91 : 6 |
delatus erat. 448 : 19 |
delecta. 150 : 34 | 171 : 29 | 187 : 12 |
delectæ. 34 : 13 | 185 : 33 |
delectari. 316 : 24 |
delectatur. 71 : 18 |
delecti. 174 : 16 |
delectibus. 222 : 4 | 223 : 13 | 226 : 3 | 329 : 28 | 338 : 31 |
delectis. 73 : 20 |
delecto. 157 : 13 |
delectorum. 190 : 36 |
delectos. 191 : 21 | 244 : 25 | 300 : 23 | 361 : 3 | 305 : 13 |
delectu. 114 : 2 | 203 : 19 | 227 : 7 | 231 : 16 | 371 : 22 |
delectum. 79 : 16 | 113 : 2 | 141 : 4 | 143 : 9 | 218 : 13 | 219 : 9 | 220 : 7 | 222 : 11 | 267 : 1 | 374 : 15 |
delectus. 207 : 4 | 212 : 4 | 213 : 7 | 217 : 5 | 218 : 4, 7 | 220 : 6 | 231 : 5 | 348 : 14 | 354 : 32 | 394 : 21 | 402 : 8 |
delectus eſt. 354 : 3 |
delegati. 191 : 8 |
delegerant. 36 : 2 | 48 : 10 |
delegerat. 157 : 23 | 339 : 17 |
delegerunt. 53 : 8 |
delegiſſe. 185 : 16 | 189 : 17 | 375 : 12 |
delegiſſent. 185 : 26 | 189 : 24 |
delegit. 36 : 9 | 64 : 8 |
delendi. 193 : 28 |
delendum. 419 : 11 |
delerent. 52 : 9 | 264 : 27 | 450 : 7 |
delerentur. 321 : 6 |
deleri. 147 : 29 | 179 : 16 | 360 : 9 | 394 : 25 | 468 : 11 |
deletam. 395 : 13 |
deletas eſſe. 428 : 13 |
deleti eſſent. 360 : 19 |
deletis 137 : 32 | 139 : 28 |
deleto. 138 : 11 | 196 : 12 | 453 : 15 |
deletus eſſet. 409 : 20 |
deliberandum. 19 : 14 |
deliberare. 274 : 3 |
deliberata. 74 : 4 | 217 : 16 |
deliberatur. 548 : 16 |
delicto. 143 : 22 |
deligans. 47 : 21 |
deligata. 108 : 9 |
deligatæ erant. 84 : 8 | 309 : 4 |
deligatam. 38 : 13 |
deligatas. 91 : 21 |
deligatos. 395 : 2 |
deligavit. 308 : 22 |
deligebat. 155 : 23 |
deligerent. 23 : 7 |
deligeret. 26 : 1 |
deligi. 248 : 2 |
deligit. 92 : 17 | 117 : 23 | 148 : 25 | 155 : 15 |
deligitur. 7 : 1 |
deligunt. 177 : 24 |
deliguntur. 66 : 23 | 131 : 13 | 148 : 24 |
delituerant. 85 : 5 |
Delphos. 315 : 9 |
Delta. 360 : 4, 12 |
dementia. 389 : 34 |
dementiæ. 76 : 9 |
demerſa. 379 : 4 |
demerſiſſet. 359 : 12 |
demerſo. 362 : 12 |
demerſo. 85 : 4 |
demigrandi. 106 : 3 |
demigrare. 191 : 32 |
demigrarent. 79 : 14 |
demigratum eſſe. 185 : 11 |
demigraverunt. 72 : 19 |
deminuat. 274 : 24 |
deminuerat. 285 : 15 |
deminuere. 160 : 23 |
deminutæ. 155 : 25 |
deminutam. 381 : 10 |
deminutione. 275 : 29 |
deminutis. 172 : 13 |
demiſerunt. 139 : 17 |
demiſiſſet. 122 : 16 |
demiſit. 434 : 13 |
demiſſa. 78 : 11 | 312 : 33 |
demiſſa eſſe. 196 : 4 |
demiſſæ. 162 : 13 |
demiſſi. 172 : 20 |
demiſſio. 263 : 6 |
demiſſionibus. 361 : 8 |
demiſſis. 172 : 8 | 369 : 10 | 424 : 1 |
demiſſiſſime. 255 : 23 |
demiſſo. 25 : 4 |
demittebantur. 173 : 1 |
demittere. 154 : 6 | 253 : 24 |
demitterent. 154 : 10 | 206 : 27 |
demitti. 369 : 12 |
demonſtrant. 12 . 19 | 88 : 3 | 142 : 3 | 157 : 30 | 160 : 15 |
demonſtrat. 87 : 4 | 88 : 6 | 104 : 15 | 169 : 18 |

171 : 30 | 179 : 20 | 216 : 6, 13 | 228 : 19 |
demonſtrata. 104 : 11 |
demonſtrata eſt 132 : 14 |
demonſtratæ ſunt. 254 : 6 |
demonſtratum eſt. 44 : 27 | 83 : 25 | 184 : 7 | 236 : 5 | 237 : 6 | 241 : 31 | 244 : 20 | 273 : 11 | 276 : 23 | 280 : 9 | 290 : 5 | 292 : 11 | 295 : 13 | 308 : 18 | 317 : 32 | 318 : 25 | 349 : 9 |
demonſtraveram. 83 : 13 |
demonſtraverunt. 47 : 25 | 85 : 29 |
demonſtravi. 295 : 24 | 361 : 28 |
demonſtravimus. 40 : 1 | 50 : 1 | 88 : 11, 22 | 96 : 16 | 97 : 24 | 108 : 20 | 112 : 4 | 117 : 4 | 134 : 3 | 136 : 17 | 137 : 6 | 158 : 3 | 162 : 19 | 171 : 11 | 174 : 6 | 176 : 5 | 177 : 31 | 178 : 10 | 231 : 14 | 289 : 3 | 315 : 4 | 316 : 18 | 317 : 38 | 319 : 21 | 320 : 11, 17 | 325 : 13 | 328 : 9 | 331 : 11 | 337 : 10 | 360 : 27 | 395 : 34 | 401 : 10 | 419 : 4 | 441 : 18 | 444 : 10 | 446 : 3 | 447 : 13 | 449 : 18 | 451 : 14, 22 |
demorandum. 323 : 22 |
demorante. 58 : 31 |
demoretur. 254 : 18 |
demotus. 275 : 9 |
dempta. 508 : 14 |
demptis. 157 : 8 |
demum. 16 : 6 | 36 : 21 | 37 : 6 | 102 : 19 | 393 : 5 | 427 : 7, 18 |
denarior. 243 : 10 |
denegabant. 199 : 5 |
denegaſſet. 31 : 18 |
denegata. 232 : 17 |
deni. 95 : 3 |
denique. 18 : 31 | 29 : 23 | 154 : 12 | 168 : 18 | 210 : 10 | 250 : 29 | 255 : 29 | 322 : 10, 25 | 364 : 18 | 402 : 8 |
denorum. 348 : 25 |
denos. 32 : 6 |
denſa. 398 : 27 |
denſiorer. 69 : 4 |
denſiſſimam. 189 : 9 |
denſiſſimas. 86 : 22 |
denſiſſimis. 50 : 1 | 161 : 28 |
dent. 11 : 21 | 210 : 13 |
dentur. 15 : 4 |
denum. 186 : 16 |
denuntiare. 117 : 21 |
denuntiaret. 27 : 12 | 110 : 34 |
denuntiatione. 291 : 8 |
denuntiationem. 364 : 5 |
denuntiaviſſe. 168 : 22 |
denuntiavit. 329 : 17 |
denuo. 449 : 13, 27 |
deorum. 13 : 13 | 53 : 20 | 110 : 10 | 123 : 6 | 125 : 1 | 130 : 1 | 260 : 17 | 264 : 16 | 384 : 2 | 468 : 1 |
deos. 15 : 1 | 82 : 21 | 344 : 9 | 427 : 22 |
depellendos. 403 : 17 |
depellere. 127 : 2 |
depellerent. 67 : 21 |
depelleret. 367 : 25 |
depelleretur. 186 : 19 |
depellitur. 377 : 35 |
depellunt. 170 : 7 |
depelluntur. 451 : 8 |
deperdere. 32 : 18 |
deperdiderunt. 68 : 24 |
deperdidiſſe. 111 : 13 |
deperierant. 98 : 6 |
deperierat. 155 : 29 |
deperiit. 329 : 24 |
deponendos. 324 : 18 |
deponere. 14 : 25 | 156 : 26 |
deponerent. 79 : 15 | 273 : 17 | 379 : 15 |
deponit. 401 : 21 | 407 : 20 |
deponunt. 253 : 32 |
depopoſcerant. 244 : 27 |
depopoſcimus. 329 : 4 |
depopoſciſſent. 186 : 6 |
depopulandam. 136 : 10 |
depopulandos. 168 : 29 | 192 : 7 |
depopularentur. 140 : 3 |
depopulata. 175 : 21 |
depopulari. 44 : 2 |
depopulatis. 12 : 17 |
depopulavit. 453 : 14 |
deportabant. 61 : 16 |
deportant. 246 : 9 |
deportarent. 452 : 20 |
deportari. 395 : 2 |
deportaverant. 229 : 5 |
depoſcere. 345 : 14 |
depoſcimus. 430 : 32 |
depoſcit. 196 : 23 | 244 : 21 |
depoſcunt. 142 : 4 |
depoſita. 96 : 16 |
depoſitæ ſunt. 344 : 13 |
depoſitas. 305 : 21 |
depoſitis. 53 : 5 | 85 : 5 | 293 : 7 | 324 : 5, 32 | 380 : 18 |
depoſito. 275 : 27 |
depoſtulabant. 432 : 5 |
depoſuerant. 139 : 24 |
depoſuerat. 168 : 4 | 225 : 19 |
depoſuerunt. 352 : 15 |
depravatum. 214 : 3 |
deprecandi. 90 : 5 | 114 : 30 | 210 : 7 |
deprecandum. 381 : 11 |
deprecante. 424 : 13 |
deprecantur. 381 : 23 |
deprecari. 53 : 23 | 73 : 25 | 159 : 23 | 362 : 20 |
deprecationem. 181 : 2 |
deprecatore. 11 : 15 |
deprecatoribus. 115 : 4 |
deprecatum. 449 : 20 |
deprecatur. 376 : 4 | 426 : 21 |
deprecaturos. 375 : 21 |
deprehenderat. 228 : 7 |
deprehendere. 323 : 20 |
deprehendi. 465 : 1 |
deprehendit. 134 : 19 | 252 : 12 |
deprehendunt. 230 : 3 | 235 : 9 |
deprehenſa. 107 : 8 |
deprehenſæ ſunt. 338 : 20 | 444 : 21 |
deprehenſas. 230 : 3 |
deprehenſi 440 : 19 |
deprehenſis. 163 : 30 | 166 : 3 | 346 : 28 |
deprehenſus. 112 : 34 | 219 : 19 | 226 : 10 |
depreſſa. 186 : 14 | 369 : 31 |
depreſſa eſt. 352 : 1 | 357 : 3 |
depreſſæ ſunt. 261 : 16 |
depreſſis. 197 : 10 |
depreſſum. 357 : 14 |
depreſſus erat. 409 : 5 |
deprimerentur. 280 : 23 |
deprimi. 186 : 17 |
deprimitur. 369 : 28 |
deprimunt. 245 : 22 | 269 : 12 |
deprimuntur. 355 : 4 | 429 : 1 |
depugnant. 428 : 18 |
depugnarent. 154 : 5 |
depugnavi. 405 : 25 |
depugnent. 389 : 11 |
depulerat. 356 : 11 |
depulit. 314 : 3 |
depulſos. 162 : 31 |
depulſus. 322 : 16 |
derelictæ. 62 : 9 |
derivari. 197 : 10 |
derivata. 172 : 8 | 360 : 5 |
deſcendant. 175 : 32 |
deſcendens. 319 : 9 |
deſcendent. 445 : 7 |
deſcenderat. 385 : 22 |
deſcendere. 63 : 6 | 217 : 8 | 336 : 16 | 383 : 19 | 443 : 35 | 445 : 26 | 449 : 11 |

deſcenderent. 421:18| 440: 17 |
deſcenderet. 156:16|164: 6| 377:1| 443: 17|
deſcenderunt. 291: 12 | 327: 9|434:6| 438: 29|
deſcendiſſe. 101:20|
deſcendunt. 126: 2|
deſcenſuros. 254:18|
deſcenſus. 197: 11, 15|
deſciſcatis. 275: 12|
deſciſcunt. 246:14 | 410: 23|
deſciviſſe. 350: 15|
deſcriberentur. 372: 7|
deſcripſit. 310: 6|
deſectæ. 316: 27|
deſectis. 143: 23|
deſerantur. 142: 17|
deſerebantur. 103: 1|
deſerendum. 355: 15|
deſerere. 159: 25 | 297: 6|
deſereret. 34: 2|
deſereretur. 89: 11|
deſeri. 397: 25| 468: 12|
deſeris. 252: 8| 428: 6|
deſeritur. 219 : 17 | 221: 10 |
deſerti. 413: 22| 423: 10| 439: 31|
deſertis. 52: 29| 110: 25| 184: 9|
deſerto. 423: 26|
deſertorum. 131: 21|
deſertos. 51: 9| 274: 9| 275: 21| 394: 26|
deſertum. 428: 12|
deſerturos. 252: 20|
deſerturum. 294: 21|
deſertus ſum. 441:5|
deſeruit. 275: 23 | 405: 2 |
deſiderare. 150: 15 | 164: 1 |
deſiderarent. 336: 20|
deſideraret. 323: 4|
deſideraretur. 98: 9 | 292: 3 |
deſiderari. 150: 8 | 317: 28 |
deſiderari. 356: 10|
deſiderata. 276: 3|
deſiderata eſt. 261: 15|
deſiderati. 447: 29|
deſiderati ſunt. 163: 25 | 243: 6| 314: 10| 357: 14|
deſideratis. 146: 26| 366: 29 |
deſideratus ſit. 443: 13|
deſideravit. 321: 15| 336: 14|
deſiderent. 71: 18|
deſidiæ. 131: 17|
deſignarent. 335: 32|
deſignari. 26: 18|
deſignatus. 432: 5|
deſiliendi. 96: 3|
deſiliendum. 82: 7|
deſilierunt. 75: 21 | 82: 25 |
deſilirent. 95: 23 |
deſilire. 82: 21 |
deſiliunt. 71: 22 | 85: 11|
deſinant. 470: 19|
deſinite. 298: 9|
deſint. 453: 9|
deſinunt. 446: 25|
deſiſtas. 405: 27|
deſiſtebant. 450: 5|
deſiſtebat. 302: 1 | 395: 8 |
deſiſtere. 34: 1| 92: 14| 263: 23 |
deſiſterent. 75: 23 | 423: 20|
deſiſteret. 31: 20| 346: 28 | 398: 7 |
deſiſtit. 143: 9| 147: 1 | 307: 30| 420: 2|
deſiſtunt. 114: 7, 30 | 139: 1| 265: 2| 396: 23|
deſpecta. 139: 2| 340: 13| 399: 5|
deſpectis. 407: 20|
deſpectus. 52: 31 | 63: 4| 361: 10 | 176: 7, 15| 484: 9 |
deſperans. 163: 10 | 310: 1 |
deſperant. 178: 8 |
deſperantes. 30: 4 | 279: 38 |
deſperantibus. 427: 3|
deſperare. 17: 7| 30: 9| 61: 14 |
deſperarent. 29: 13|
deſperaret. 192: 9|
deſperata. 57: 26| 77: 8| 100: 5| 104: 6| 115: 16| 139: 22| 176: 30| 179: 13| 193: 4| 292: 10| 424: 1| 428: 6, 17|
deſperatione. 102: 31| 210: 12| 367: 15| 400: 13|
deſperationem. 198: 17| 218: 11| 274: 21| 280: 1|
deſperatis. 50: 32| 68: 4| 142: 19| 178: 20| 270: 4| 394: 3|
deſperavit. 157: 18|
deſpexiſſe. 400: 11|
deſpicere. 150: 14 | 421: 21 |
deſpicerent. 340: 7|
deſpiceret. 14: 13 | 329: 20 |
deſpici. 157: 21|
deſpiciebant. 571 13| 316: 38 |
deſpiciens. 270: 19 | 291: 3| 345: 21|
deſpoliaret. 53: 25|
deſtinabant. 62: 24|
deſtinabat. 227: 20|
deſtinaret. 367: 1|
deſtinaram. 425: 27|
deſtinatos. 172: 6|
deſtinaverant 151: 4|
deſtinaverat. 234: 3|
deſtiterunt. 11: 12| 38: 8| 45: 31| 153: 22|
deſtiti. 148: 36| 209: 17| 423: 22| 425: 28|
deſtituti. 334: 8|
deſtitutus. 16: 6|
deſuper. 32: 2|
det. 116: 14|
detegebant. 352: 24|
detenſis. 318: 27|
detergere. 245: 11|
detergerentur. 354: 14|
deteriora. 27: 9|
deterreant. 197: 35|
deterrebantur. 433: 17|
deterrebat. 417: 27|
deterrebatur. 337: 16| 386: 10 |
deterrendi. 357: 25|
deterrendos. 198: 22|
deterrendum. 90: 18|
deterrere. 16: 10| 24: 29| 41: 9| 290: 25| 411: 4 |
deterrerentur. 197: 24|
deterreret. 89: 17|
deterreretur. 408: 33|
deterriti ſunt. 399: 1|
deterritos. 416: 31| 439: 22 |
deterritus. 410: 9|
deterritus eſt. 383: 11|
deteſtatus. 135: 14|
detinebantur. 61: 18|
detinebat. 323: 25 | 418: 10 |
detinebatur. 433: 2|
detinentibus. 442: 25|
detinentur. 450: 10 |
detinerentur. 439: 12|
detinetur. 431: 3| 449: 17 |
detractis. 31: 26| 57: 11| 335: 16 |
detracto. 51: 13|
detrahenda. 49: 26| 115: 15 |
detrahi. 161: 6|
detrahit. 351: 29|
detrahuntur. 205: 18|
detraxerunt. 376: 11|
detraxit. 331: 13|
detrectandam. 148: 8|
detrimenta. 189: 15| 196: 16| 322: 12| 371: 15|
detrimenti. 113: 7| 211: 3| 214: 11| 322: 28|
detrimentis. 97: 29| 259:

a, 292: 9 | 304: 1|
detrimento. 33: 7 | 109: 30| 136: 34 | 149: 31 | 177: 17 | 187: 25 | 189: 12 | 192: 28 | 194: 9 | 246: 1| 249: 13 | 250: 15 | 274: 18 | 292: 22 | 311: 18, 34 | 319: 13 | 352: 6 | 357: 19 | 377: 5 |
detrimentoſum. 156: 13|
detrimentum. 110: 9 | 163: 31 | 186: 34 | 189: 34 | 190: 8 | 240: 25 | 254: 25 | 266: 8 | 300: 32 | 311: 28 | 319: 35 | 322: 10, 34 | 358: 38 | 376: 25 | 382: 22 |
detruderentur. 384: 6 |
detulerant. 48: 18 |
detulerint. 216: 16 |
detulerunt. 317: 31 | 442: 7 |
detulit. 405: 15 |
detur. 212: 6 | 276: 22 | 395: 28|
deturbant. 178: 22|
deturbare. 176: 35 |
deturbarent. 403: 20|
deturbati. 106: 13|
deturbavit. 299: 6 | 320: 8 |
devaſtandos. 392: 7|
devehit. 244: 2|
devenerunt. 189: 29|
devenire. 397: 10|
devenit. 49: 18, 27|
devexa. 179: 5 |
devexerat. 32: 4 | 107: 26 |
devicerit. 329: 32|
deviciſſet. 199: 11|
devicta. 156: 30 | 182: 18|
devictam. 199: 10 |
devicti. 184: 11 |
devictis. 191: 30 | 400: 6|
devincta erat. 230: 12|
devinxit. 338: 4|
deum. 126: 2|
devocaturum. 116: 10 |
devoluunt. 264: 6, 8|
devotis. 66: 6 |
devovent. 127: 4|
devoviſſet. 66: 11|
deoſto. 445: 15 |
deuſtos. 152: 25 |
dextera. 163: 20 | 266: 6|
dexteram. 18: 6|
dextra. 163: 2 | 260: 7 | 350. 25 | 358: 12 | 365: 26| 372: 18 | 417: 7 | 420: 26 |
dextræ. 193: 37|
dextram. 106: 27 | 249: 32 | 261: 23 | 358: 12 | 412: 28 | 413: 37 | 446: 10 |
dextri. 320: 18 *bis*|
dextris. 163: 4 |
dextro. 37: 13 | 38: 3 | 50: 15 | 153: 5 | 162: 31 | 167: 21 | 170: 6 | 330: 10 | 331: 5, 9 | 332: 19 | 351: 30 | 353: 5 | 366. 11, 23| 384: 5 | 391: 12 | 392: 11 | 404: 27 | 412: 23, 25 | 413: 1, 3 | 422: 17, 19, 34 | 423: 5 |
dextrorſus. 420: 1|
dextrum. 51: 2 | 320: 29 | 329: 13 | 331: 2, 12 | 391: 10 | 403: 24 | 404: 18 | 408: 30 | 412: 13, 35 | 413: 7 | 447: 5, 13, 17 |
Diablintes. 60: 15 |
Dianæ. 305: 21 | 341: 3|
dicabant. 119: 9
dicant. 16: 10 | 119: 16|
dicantur. 30: 13|
dicat. 133: 1 | 156: 5|
dicebant. 29: 5 | 41: 17 | 274: 8 | 305: 16 |
dicebantur. 57: 27 | 60: 28 | 83: 20 | 100: 37 | 184: 17 | 190: 24 | 246: 13 | 441: 28|
dicebat. 39: 6 | 274: 15 |
dicebatur. 76: 16 | 134: 21 | 191: 29 | 294: 16 | 333: 5 | 335: 20 |
dicendam. 344: 3|
dicendi. 232: 8 | 405: 19. |
dicendum. 26: 13 | 298: 16| 371: 5|
dicente. 191: 16|
dicentem. 276: 14 |
dicere. 7: 15 | 15: 28 | 35: 7 | 36: 27 | 73: 25 | 100: 7 | 206: 5 | 225: 23 | 256: 33| 277: 10|
dicerent. 10: 6 | 41: 1 | 46: 22 | 131: 17, 18 | 339: 29 | 174: 4 | 257: 6| 277: 34 | 280: 16 | 326: 25 | 350: 4, 10|
dicerentur. 89: 17 | 158: 29 | 339: 7|
diceret. 8: 4 | 28: 31 | 33: 19 | 35: 5 | 90: 9 | 149: 5 | 184: 3 | 327: 13 | 397: 32 | 413: 19 |
diceretur. 185: 23|
dici. 158: 37 | 276: 10 | 440: 8 |
dicit. 16: 20 | 18: 11, 25 | 112: 14 | 134: 17 | 168: 20 | 402: 16 |
dicitur. 311: 16 | 360: 27| 398: 16 | 411: 28|
dicrotas. 370: 5|
dicta. 297: 17 |
dicta ſint. 17: 25|
dicta ſunt. 34: 1|
dictator. 432: 5 |
dictatore. 269: 21 | 283: 1 |
dictatorem. 269: 22|
dictatura. 285: 8 |
dictionis. 8: 1 |
dictis. 174: 23 | 175: 30 | 203: 12 |
dictitabant. 305: 12, 20 | 378: 27 |
dictitabat. 300: 7 | 375: 26 |
dicto. 29: 7 | 30: 12, 14 | 111: 5 | 400: 22 | 411: 20 |
dictum. 90: 5 | 269. 22|
dictum erat. 32: 3|
dictum eſſe. 100: 23 |
dictum eſſet. 76: 17 | 256: 21 |
dictum eſt. 4: 9 | 15: 23 | 36: 12 | 65: 3 | 85: 33 | 90: 1 |
dicturi ſumus. 182: 14|
dicturus ſum. 174: 27|
dictus eſt. 31: 20 |
dicunt. 9: 13 | 93: 2 | 105: 7, 11 | 127: 11 | 131: 14| 142: 6 | 148: 20 | 150: 22| 275: 22|
dicuntur. 71: 3 | 72: 6 | 116: 9 | 122: 4 | 208: 3 | 209: 1 | 274: 25 | 461: 3 |
didiciſſe. 14: 14|
Didium. 451: 25 |
Didius. 450: 22, 27 | 451: 22, 31 | 452: 1 |
diducendi erant. 136: 28|
diduceret. 308: 32 |
diduci. 67: 3|
diductis. 345: 25|
diductum. 214: 3 |
die. 8: 1 | 9: 13 | 12: 7 | 14: 5 | 15: 9, 27, 29 | 18: 12, 31 | 19: 2 | 21: 5| 31: 12 | 34: 15 | 35: 8, 12| 36: 17 | 40: 20 | 43: 6| 54: 8 | 58: 30 | 75: 11 *bis* | 80: 27 | 85: 38 | 86: 1, 16 | 95: 16, 28 | 101: 30 | 104: 12, 32 | 105: 28 | 106: 6 | 107: 23 | 108: 13, 24 | 109: 8 | 110: 1, 8, 18 | 114: 26 | 116: 10 | 137: 27| 146: 9, 12 | 148: 12 | 149: 15, 35 | 153: 11, 23 | 154: 10 | 157: 6, 16| 162: 15 | 163: 24, 25 | 164: 8, 10 | 169: 32 | 170: 21 | 174: 21 | 176: 4, 31 | 178: 19 | 179: 18 | 184: 2 | 187: 14| 196: 14 | 210: 9 | 211: 3|

223: 8 | 225 : 23 | 235 : 16 | 239 : 6, 19, 28 | 241 : 30 | 243 : 6 | 244 : 8 | 245 : 23 | 248 : 28 | 251 : 4 | 254 : 6, 10, 13, 21 | 255 : 7 | 265 : 24 | 272 : 21 | 273 : 8 | 276 : 19 | 277 : 27 | 280 : 29 | 293 : 14, 19 | 297 : 28 | 298 : 2 | 301 : 16 | 303 : 21, 29 | 307 : 11, 16, 17, 25 | 309 : 15, 19, 25 | 313. 16 | 314 : 5 | 324 : 10, 16 | 326 : 2 | 336 : 23 | 341 : 8, 10 | 351 : 24 | 356 : 8 | 359 : 28 | 361 : 19 | 365 : 22 | 370 : 5 | 372 : 14 | 375 : 18 | 384 : 21 | 385 : 1 | 387 : 27 | 388 : 22 | 397 : 21 | 401 : 18 | 402 : 5 | 404 : 6, 24, 29 | 406 : 15 | 407 : 23 | 409 : 34 | 412 : 3, 34 | 413 : 27 | 415 : 29 | 419 : 12, 16 | 420 : 7, 11 | 421 : 24 | 422 : 6 | 424 : 23 | 426 : 18, 25 | 427 : 7, 33 | 429 : 22 | 435 : 7, 10 | 437 : 4, 7. 11, 26, 28 | 438 : 1, 3, 11, 17 | 439 : 17, 23 | 440 : 6 | 441 : 8, 24, 27 | 442 : 19 | 443 : 14, 27 | 444 : 16, 21 | 445 : 12, 22 | 450 : 25 | 452 : 21 |

diebus. 14 : 4 | 17 : 9 | 31 : 20 | 35 : 15 | 40 : 21 | 63 : 27 | 66 : 17 | 68 : 24 | 69 : 2 | 74 : 7 | 79 : 1, 21 | 83 : 21 | 85 : 31 | 88 : 13 | 99 : 24 | 104 : 34 | 105 : 26 | 116 : 35 | 117 : 10, 19. 27 | 145 : 21 | 150 : 20 | 152 : 9 | 160 : 30 | 166 : 6 | 177 : 1 | 183 : 31 | 185 : 19 | 188 : 5 | 198 : 26 | 211 : 2, 8 | 223 : 10, 15, 23 | 229 : 3 | 234 : 2, 6 | 235 : 16 | 238 : 8 | 242 : 9 | 243 : 12 | 246 : 6 | 247 : 14 | 260 : 10 | 265 : 12 | 268 : 14 | 269 : 18 | 270 : 6 | 272 : 8 | 275 : 18 | 276 : 20 | 282 : 1 *bis* | 285 : 2 | 303 : 17 | 305 : 27 | 307 : 30, 31 | 310 : 9 | 314 : 20, 22 | 315 : 13 | 316 : 13, 20 | 318 : 8 | 319 : 10, 24 | 324 : 13 | 326 : 15 | 328 : 6 | 329 : 8 | 339 : 2 | 341 : 7 | 342 : 15 | 346 : 21 | 352 : 28 | 354 : 28 | 363 : 7 | 374 : 8 | 375 : 14 | 377 : 28 | 379 : 25 | 396 : 19 | 401 : 7, 9 | 409 : 29 | 428 : 29 | 435 : 2 | 470 : 17 |

dici. 19 : 4 | 34 : 23 | 35 : 9 | 37 : 2 | 45 : 30, 32 | 54 : 22 | 79 : 14, 28 | 81 : 20 | 92 : 5, 6 | 103 : 15 | 105 : 1 | 107 : 15 | 110 : 15 | 112 : 24 | 146 : 19 | 148 : 27 : 157 : 10 | 170 : 20 | 179 : 15 | 189 : 2 | 220 : 4 | 241 : 17 | 248 : 11, 20 | 253 : 35 | 260 : 18 | 265 : 27 | 294 : 17 | 305 : 16 | 319. 35 | 321 : 15 | 322 : 15 | 323 : 28 | 324 : 1, 8, 15 | 326 : 24 | 332 : 2 | 335 : 12 | 336 : 10 | 351 : 25 | 392 : 26 | 394 : 2, 13 | 399 : 3 | 404 : 28 | 413 : 15 | 417 : 2 | 420 : 30 | 438 : 34 | 439 : 3 | 446 : 13 |

diem. 9 : 13, 14 | 10 : 14 | 15 : 27, 28 | 23 : 10, 12 | 30 : 17 | 34. 21 | 42 : 6 | 67 : 7 | 74 : 4 | 76 : 13 | 83 : 24 | 88 : 5, 6 | 100 : 23 | 104 : 10 | 112 : 14 | 136 : 13 *bis*, 16 | 137 : 4 | 138 : 18 | 155 : 27 | 157 : 25 | 159 : 36 | 160 : 12 | 168 : 18 | 175 : 10, 15 | 208 : 1 : 211 : 1 | 218 : 8 | 222 : 11 | 232 : 8 | 247 : 6 | 248 : 21 | 254 : 10 | 255 : 11 | 257 : 6 | 268 : 7, 10 | 303 : 29 | 370 : 6 | 375 : 7 | 382 : 14 : 386 : 19, 21 | 394 : 1, 12 | 398 : 15 | 418 : 30, 419 : 12 | 429 : 17, 20 | 441 : 9 | 445 : 10 | 450 : 30 | 465 : 7 |

dierum. 47 : 24 | 64 : 16 | 73 : 21 | 86 : 26 | 127 : 11 | 132 : 15 | 133 : 1 | 137 : 27, 35 | 171 : 30 173. 13 | 180 : 6 | 214 : 25 | 253 : 4 | 266 : 11 | 318 : 11 | 224 : 15 | 496 : 9 |

dies. 9 : 14 | 11 : 6 | 15 : 19 | 28 : 11 | 31 : 20 | 35 : 12 | 55 : 13 | 57 : 5 | 67 : 5 | 75 : 19 | 79 : 9 | 83 : 33 | 85 : 24 | 90 : 10 | 92 : 21 | 94 : 2 | 104 : 26 | 106 : 5, 19 *bis* | 107 : 5 | 112 : 19 | 127 : 12 | 128 : 1 | 137 : 3. 25 | 142 : 19 | 144 : 6 | 149 : 5 | 155 : 17, 32 | 184 : 5 | 187 : 3, 16 | 192 : 27 | 195 : 9 | 197 : 22 | 209 : 1 | 225 : 24 | 242 : 20 | 243 : 11 | 246 : 2 | 2 | 285 : 8 | 297 : 5 | 298 : 24 | 319 : 31 | 325 : 2 | 328 : 8, 16 | 341 : 16 | 342 : 1 | 351 | 9 | 386 : 4, 11 | 395 : 35 : 397 : 22 | 415 : 20 |

differant. 117 : 36 | 133 : 3 |

differebat. 191 : 17 |

differendum eſt. 329 : 3 |

differens. 350 : 6 |

differretur. 256 : 29 | 364 : 26 |

differt. 133 : 27 | 146 : 19 |

differta. 305 : 11 |

differunt. 3 : 1 | 94 : 11 | 128 : 2 | 129 : 14 |

difficile. 9 : 3 | 14 : 20 | 104 : 32 | 242 : 25 | 256 : 20 | 268 : 1 | 329 : 17 | 349 : 24 | 361 : 23 | 440 : 21 |

difficilem. 258 : 8 | 436 : 3 |

difficiles. 157 : 17 | 436 : 10 |

difficili. 116 : 6 | 272 : 3 | 276 : 23 | 309 : 19 | 367 : 29 |

difficilibus. 248 : 16 | 307 : 23 |

difficilioribus. 295 : 21 |

difficilis. 149 : 21 | 197 : 11 | 388 : 2 |

difficilius, *nom.* 317 : 16 |

difficilius, *adv.* 165 : 33 |

difficillime. 349 : 19 |

difficillimam. 181 : 3 |

difficillimis. 52 : 16 | 183 : 32 | 184 : 20 |

difficillimo. 184 : 22 |

difficillimum. 242 : 6 |

difficultas. 61 : 20 | 78 : 6 | 82 : 4 | 165 : 13 | 188 : 17 | 451 : 5 |

difficultate. 144 : 15 | 148 : 39 | 184 : 19 | 197 : 13 | 295 : 17 | 368 : 10 | 381 : 19 | 436 : 19 |

difficultatem. 145 : 30 | 313 : 22 | 350 : 31 | 361 : 36 | 436 : 18 | 451 : 15 |

difficultates. 60 : 17 | 146 : 4 | 197 : 25 | 241 : 30 | 249 : 38 | 295 : 22 | 298 : 19 | 368 : 21 | 377 : 8 |

difficultatibus. 49 : 10 | 136 : 31 | 157 : 3 | 166 : 23 | 190 : 13 | 368 : 3 | 396 : 14 |

difficultatis. 381 : 2 | 377 : 5 |

difficulter. 247 : 7 | 370 : 22 |

diffidant. 105 : 12 |

diffidens. 137 : 27 | 266 : 22 | 334 : 27 |

diffiderent. 447 : 9 |

diffideret. 400 : 4 |

diffiſi. 336 : 3 | 409 : 23 |

diffiſus. 158 : 19 | 219 : 4 | 234 : 22 |

diffluit. 74 : 16 |

diffugere. 400 : 16 | 409 : 21 |

diffugiendi. 195 : 26 |

diffugiſſe. 254 : 25 |

diffugiunt. 195 : 24 |

diffunduntur. 133 : 7 |

digiti. 61 : 26 |
digitis. 178 : 2 |
digitos. 263 : 23 |
dignitas. 155 : 16 | 175 : 2 |
dignitate. 32 : 18 | 119 : 5 | 121 : 4 | 169 : 25 | 201 : 15 | 209 : 12 | 216 : 9 | 378 : 28 | 379 : 21 | 395 : 18, 20 | 405 : 25 | 411 : 26 | 460 : 1 |
dignitatem. 116 : 20 | 159 : 2 | 164 : 22 | 184 : 31 | 203 : 1, 10, 12 | 215 : 7 | 216 : 18 | 225 : 5 | 327 : 11 | 332 | 16 | 350 : 27 | 363 : 8 : 365 : 4 | 375 : 25 | 395 : 15 |
dignitati. 192 : 9 | 214 : 5 | 381 : 9 |
dignitatis. 63 : 17 | 78 : 5 | 90 : 17 | 119 : 11 | 232 : 12 | 359 : 19 | 373 : 26 |
dignum. 153 : 2 | 362 : 13 |
digredi. 389 : 4 |
digreditur. 251 : 1 |
digreſſi. 245 : 7 |
digreſſus. 228 : 23 | 402 : 28 | 424 : 26 |
dii. 73 : 28 | 381 : 34 | 439 : 24 |
diis. 125 : 6 | 260 : 18 | 354 : 20 | 384 : 7 | 422 : 31 | 446 : 14 | 467 : 23 |
dijudicari. 107 : 4 |
dijudicata, 275 : 20 |
dilectos eſſe. 129 : 5 |
diligebant. 246 : 26 |
diligente. 462 : 11 |
diligenter. 42 : 6 | 64 : 17 | 108 : 21 | 119 : 9 | 166 : 25 | 185 : 11 | 334 : 24 |
diligentia. 29 : 16 | 66 : 2 | 67 : 26 | 112 : 21 | 136 : 32 | 137 : 25 | 155 : 6 | 156 : 12 | 169 : 5 | 187 : 11 | 252 : 30 | 310 : 2 | 317 : 29 | 319 : 1 | 336 : 21 | 349 : 14 | 359 : 21 | 367 : 10 | 363 : 14 | 395 : 21 | 441 : 15 | 451 : 26 |
diligentiæ. 143 : 20 | 381 : 6 |
diligentiam. 65 : 7 | 123 : 1 | 136 : 22 | 265 : 4 | 276 : 1 | 433 : 17 |
diligentiores. 274 : 4 |
diligentiſſime. 52 : 25 | 103 : 7 | 326 : 10 | 425 : 29 |
diligentius. 63 : 21 | 121 : 10 | 187 : 25 | 291 : 2 | 394 : 4 |
diluere. 263 : 27 |
dimenſa. 78 : 10 |
dimenſio. 48 : 26 |
dimicabant. 409 : 8 | 414 : 2 |
dimicabat. 370 : 17 |
dimicandi. 116 : 2 | 276 : 21 | 324 : 11 | 328 : 25 | 329 : 18 | 383 : 19 | 421 : 26 |
dimicandum. 49 : 24 | 64 : 6 | 108 : 24 | 135 : 5 | 149 : 27 | 150 : 10 | 166 : 28 | 185 : 23 | 186 : 2 | 274 : 16 | 322 : 29 | 328 : 4 | 329 : 5 | 344 : 18 | 353 : 3 | 366 : 2, 14 | 370 : 4 | 404 : 16 | 419 : 2, 15 | 438 : 26 | 440 : 17 | 443 : 17, 32 | 444 : 7 | 445 : 7 | 446 : 11 : 17 |
dimicare. 95 : 21 | 109 : 1 | 127 : 4 | 150 : 14 | 157 : 14 | 186 : 12 | 188 : 24 | 224 : 11 | 254 : 27 | 307 : 25 | 310 : 22, 39 | 323 : 1 | 351 : 24 | 354 : 6 | 367 : 19 | 368 : 8 | 409 : 4 | 415 : 1 | 418 : 24 |
dimicaret. 165 : 10 | 360 : 26 |
dimicarent. 95 : 18 | 193 : 30 | 239 : 10 | 318 : 10 | 413 : 14 |
dimicari. 187 : 23 | 329 : 2 |
dimicaſſent. 422 : 24 |
dimicatio. 359 : 7 |
dimicatione. 187 : 4 | 190 : 34 | 197 : 21, 35 | 369 : 27 |
dimicationem. 189 : 28 | 345 : 25 | 362 : 24 |
dimicationi. 369 : 18 |
dimicationibus. 351 : 36 | 357 : 25 |
dimicationum. 178 : 18 |
dimicatum. 322 : 9 |
dimicaturas. 144 : 16 |
dimicaturos. 67 : 11 |
dimicaturum. 168 : 20 | 391 : 15 |
dimicaverant. 260 : 1 |
dimidiis. 229 : 3 |
dimidiæ. 135 : 12 | 337 : 20, 21 |
dimidiam. 353 : 15 |
dimidiare, nom. 484 : 5 |
dimidio. 93 : 17 |
diminuerat. 39 : 5 | 243 : 11 |
diminuiſſe. 156 : 20 |
diminuta. 17 : 4 |
diminuto. 320 : 4 |
dimiſerant. 119 : 6 | 184 : 12 |
dimiſerat. 234 : 6 | 407 : 21 | 415 : 3 |
dimiſerunt. 79 : 14 | 85 : 26 |
dimiſiſſet. 163 : 31 | 192 : 13 |
dimiſit. 25 : 17 | 59 : 5 | 164 : 23 | 213 : 10 | 346 : 13 | 358 : 17 | 389 : 12 |
dimiſſa. 257 : 8, 12 | 322 : 18 |
dimiſſi. 287 : 1 | 325 : 10 |
dimiſſi ſunt. 461 : 3 |
dimiſſis. 46 : 20 | 81 : 30 | 96 : 16 | 104 : 17 | 109 : 7 | 116 : 30 | 135 : 7 | 300 : 1 | 312 : 31 | 321 : 4 | 325 : 6 |
dimiſſo. 23 : 14 | 275 : 3 | 438 : 26 |
dimiſſos. 253 : 33 | 339 : 6 : 401 : 23 |
dimiſſum. 358 : 4 |
dimiſſum eſſe. 292 : 12 |
dimiſſuras. 312 : 24 |
dimiſſurum. 149 : 5 | 293 : 7, 10 |
dimiſſus. 273 : 12 |
dimittant. 104 : 23 | 138 : 16 | 217 : 9 | 256 : 18 |
dimittantur. 256 : 32 |
dimittat. 208 : 1 | 229 : 22 |
dimittebant. 110 : 24 |
dimittebat. 243 : 16 |
dimittendæ. 136 : 28 |
dimittendam. 227 : 14 | 229 : 2 |
dimittendas. 228 : 12 |
dimittendis. 232 : 11 |
dimittendos. 406 : 9 |
dimittere. 66 : 18 | 171 : 24 | 188 : 26 | 191 : 33 | 216 : 9 | 232 : 14 | 343 : 6 | 358 : 12 |
dimitterent. 96 : 15 | 116 : 19 | 256 : 22 | 301 : 11 | 321 : 5 | 336 : 2 |
dimitterentur. 256 : 28 |
dimitteret. 49 : 28 | 112 : 2 | 203 : 4 | 218 : 2 | 357 : 31 | 358 : 14 |
dimitteretur. 250 : 34 |
dimitti. 218 : 7 | 240 : 18 | 247 : 26 |
dimittit. 16 : 19 | 42 : 11 | 107 : 32 | 136 : 35 | 140 : 6 | 143 : 13 | 158 : 38 | 171 : 33 | 185 : 8 | 219 : 21 | 222 : 3 | 224 : 23 | 225 : 18 | 256 : 5 | 305 : 26 | 379 : 24 |
dimitto. 410 : 13 |
dimittunt. 64 : 20 | 188 : 8 | 235 : 8 |
Dioſcorides. 344 : 23 |
directa. 78 : 12, 20 | 365 : 24 | 404 : 14 |
directæ. 151 : 14 | 311 : 32 |
directam. 379 : 3 | 446 : 10 |
directas. 366 : 3 |
directis. 153 : 23 | 171 : 39 | 186 : 16 | 348 : 67 |

directo, *nom.* 271 : 17 | 324 : 40 | 420 : 26 |
directo, *adv.* 262 : 8 |
directos. 397 : 23 | 412 : 21 |
directum. 133 : 6 | 371 : 15 |
directus. 240 : 29 |
diremiſſet. 34 : 18 | 352 : 3 |
dirempta eſſet. 444 : 9 |
dirempto. 393 : 6 |
diremptum eſſet. 378 : 18 |
direptione. 264 : 17 |
direptis. 47 : 29 | 160 : 15, 18 |
direxerant. 303 : 17 |
direxiſſet. 272 : 16 |
direxit. 412 : 19 |
dirigens. 446 : 7 |
dirigerent. 301 : 11 |
dirigi. 116 : 29 | 403 : 10 |
dirigit. 391 : 11 |
dirigunt. 391 : 7 | 451 : 12 |
dirimere. 444 : 5 |
dirimeret. 369 : 33 |
dirimitur. 239 : 1 |
diripere. 345 : 15 | 346 : 9 |
diriperent. 376 : 5 |
diriperentur. 264 : 25 |
diriperet. 272 : 6 |
diriperetur. 224 : 22 |
diripi. 137 : 8 | 145 : 12 | 356 : 5 | 397 : 24 |
diripienda. 365 : 16 |
diripiendas. 305 : 2 |
diripiendos. 136 : 35 |
diripiendum. 326 : 4 | 419 : 11 |
diripit. 146 : 27 | 358 : 37 |
diripiunt. 142 : 23 | 160 : 6 |
diripuerant. 428 : 24 |
diripuerat. 429 : 32 |
diripuerunt. 425 : 18 |
diripuit. 367 : 2 |
diruendas. 439 : 10 |
diruere. 453 : 17 |
dirui. 394 : 25 | 397 : 25 |
diſcedant. 217 : 9 |
diſcedatur. 228 : 20 |
diſcedebant. 446 : 22 |
diſcedebatur. 388 : 20 |
diſcedendi. 77 : 13 |
diſcedendum. 101 : 3 | 366 : 1 |
diſcedens. 87 : 1 | 136 : 12 | 233 : 6 | 234 : 9 | 313 : 21 |
diſcedentem. 150 : 9 | 276 : 15 |
diſcedentibus. 164 : 17 | 171 : 25 |
diſcedere. 15 : 27 | 19 : 10 | 28 : 22 | 49 : 14 | 84 : 18 | 89 : 12 | 90 : 26 | 95 : 20 | 105 : 14, 17 | 156 : 13 | 188 : 15 | 240 : 17 | 292 : 17 | 310 : 23 | 311 : 34 | 317 : 11 | 324 : 36 | 369 : 2 |
diſcederent. 45 : 19 | 75 : 14 | 102 : 33 | 149 : 7 | 217 : 4 | 339 : 12 | 434 : 20 | 446 : 23 |
diſcederet. 102 : 36 | 160 : 25 | 203 : 4 | 307 : 21 | 351 : 15 | 366 : 10 | 383 : 4 |
diſcederetur. 296 : 10 | 346 : 15 |
diſcedi. 96 : 25 |
diſcedimus. 274 : 19 |
diſcedit. 100 : 35 | 145 : 17 | 219 : 18 | 225 : 10 | 252 : 6 | 269 : 20 | 303 : 31 | 427 : 27 |
diſceditur. 142 : 18 |
diſcedunt. 112 : 27, 37 | 179 : 18 | 219 : 5 | 224 : 36 | 255 : 6 |
diſcendi. 121 : 11 |
diſceptandi. 204 : 15 |
diſceptare. 344 : 1 |
diſceptaturi. 158 : 13 |
diſceptetur. 227 : 5 |
diſcernere. 173 : 18 | 234 : 23 |
diſceſſerant. 22 : 12 | 75 : 19 | 91 : 17 | 222 : 10 | 432 : 8 |
diſceſſerat. 325 : 3 |
diſceſſerunt. 85 : 24 | 96 : 5 | 203 : 8 | 329 : 26 | 357 : 5 |
diſceſſionem. 203 : 6, 12 |
diſceſſiſſe. 57 : 7 | 108 : 22 | 110 : 32 | 112 : 4 | 137 : 17 | 139 : 1 | 166 : 11 | 177 : 16 | 185 : 20 | 242 : 17 | 309 : 24 | 312 : 14 | 375 : 5 | 461 : 3 |
diſceſſiſſent. 104 : 22 |
diſceſſiſſet. 31 : 29 | 150 : 1 | 265 : 13 | 398 : 7 |
diſceſſit. 15 : 9 | 44 : 1 | 207 : 13 | 300 : 34 | 309 : 12 | 323 : 18 | 338 : 23 | 339 : 2 | 411 : 20 | 440 : 10 | 448 : 11 |
diſceſſu. 72 : 25 | 76 : 24 | 89 : 13 | 144 : 11 | 150 : 2 | 159 : 34 | 164 : 15 | 173 : 12 | 251 : 13 | 253 : 35 | 277 : 23 | 292 : 2 | 324 : 9 | 325 : 30 | 356 : 35 | 416 : 7 |
diſceſſum. 46 : 20 | 139 : 25 | 189 : 4 | 200 : 32 | 291 : 4 |
diſceſſum eſt. 210 : 13 | 330 : 2 | 354 : 15 |
diſceſſum ſit. 228 : 22 |
diſceſſuras. 418 : 30 |
diſceſſurum. 29 : 12 | 280 : 5 | 366 : 9 |
diſceſſus. 110 : 32 |
diſcinctum. 442 : 19 |
diſciplina. 29 : 20 | 71 : 11 | 114 : 5 | 121 : 9 | 122 : 5 | 292 : 18 | 364 : 10 | 381 : 13 |
diſciplinæ. 120 : 3 | 379 : 11 |
diſciplinam. 122 : 3, 8 | 345 : 6 | 371 : 4 |
diſciplinis. 358 : 13 | 384 : 28 |
diſcit. 164 : 12 |
diſcludit. 145 : 30 |
diſcluſis. 78 : 18 |
diſcordare. 449 : 8 |
diſcrimine. 138 : 20 |
diſcunt. 122 : 9 |
diſcurrere. 362 : 4 |
diſcurreret. 341 : 12 |
diſcurſu. 193 : 34 |
diſcuſſa. 145 : 4 |
diſcuſſo. 369 : 21 |
diſcuterent. 262 : 15 |
diſjecta. 20 : 3 | 185 : 27 |
diſjecti. 407 : 6 |
diſjectis. 63 : 5 | 183 : 16 | 186 : 32 |
diſjectos. 65 : 16 |
diſjicerentur. 378 : 12 |
diſparandos. 154 : 17 |
diſpari. 95 : 23 | 159 : 1 | 354 : 13 |
diſpartitis. 416 : 9 |
diſperſa. 136 : 19 |
diſperſæ. 386 : 23 |
diſperſæ erant. 330 : 14 |
diſperſi. 112 : 26 | 184 : 12, 21 | 186 : 33 | 188 : 26 | 240 : 11 | 361 : 8 | 365 : 17 |
diſperſis. 68 : 21 | 136 : 23 | 137 : 32 | 290 : 13 | 367 : 18 |
diſperſos. 30 : 5 | 85 : 5 | 136 : 31 | 137 : 13 | 147 : 29 | 148 : 29 | 278 : 23 | 333 : 7 | 409 : 15 |
diſpertiri. 406 : 5 |
diſponat. 195 : 15 |
diſponebantur. 171 : 8 |
diſponere. 102 : 20 | 165 : 4 | 187 : 26 |
diſponerent. 189 : 14 |
diſponeret. 156 : 32 |
diſponit. 11 : 4 | 116 : 31 | 188 : 29 | 193 : 22 | 222 : 23 | 224 : 24 | 229 : 15 | 255 : 10 | 401 : 23 |
diſponunt. 187 : 14 | 198 : 12 | 251 : 9 |
diſpoſita. 348 : 19 | 369 : 16 |
diſpoſitæ. 242 : 21 |

diſpoſitæ erant. 352 : 11 |
diſpoſitæ ſunt. 444 : 4 |
diſpoſitas. 95 : 26 | 153 : 26 |
diſpoſiti. 189 : 24 |
diſpoſiti erant. 167 : 5 | 451 : 30 |
diſpoſiti eſſent. 432 : 11 |
diſpoſitis. 72 : 19 | 154 : 17 | 157 : 1 | 169 : 5 | 172 : 24 | 175 : 37 | 187 : 35 | 195 : 19 | 197 : 14 | 200 : 3 | 251 : 3 | 291 : 2 | 292 : 3 | 295 : 15 | 300 : 33 | 333 : 6 | 345 : 23 | 359 : 4 | 371 : 5 | 422 : 21 | 428 : 26 : 433 : 19 |
diſpoſito. 165 : 18 | 176 : 12 | 339 : 14 | 403 : 8 |
diſpoſitos. 337 : 13 | 338 : 8 | 397 : 23 |
diſpoſuerant. 177 : 3 |
diſpoſuerat. 220 : 5 | 235 : 20 | 289 : 7 | 331 : 1 | 412 : 26 |
diſpoſuit. 268 : 12 | 300 : 24 | 365 : 11 | 395 : 6 | 441 : 12 |
diſputant. 123 : 6 |
diſputatione. 101 : 25 | 102 : 4 |
diſputationibus. 233 : 8 |
diſputatum eſſet. 256 : 30 |
diſputatur. 249 : 3 |
diſſentio. 224 : 11 | 363 : 2 |
diſſentione. 192 : 1, 3 | 249 : 9 | 349 : 7 | 428 : 29 |
diſſentionem. 429 : 14 |
diſſentiones. 531 : 6 | 284 : 5 |
diſſentionibus. 141 : 7 | 156 : 14 | 367 : 9 | 377 : 30 | 379 : 14 |
diſſentionis. 181 : 6 | 330 : 7 | 375 : 23 |
diſſentionum. 156 : 29 |
diſſentire. 224 : 9 | 393 : 15 | 450 : 19 |
diſſentirent. 101 : 23 | 155 : 6 |
diſſerebantur. 173 : 8 |
diſſimile. 355 : 25 |
diſſimilis. 359 : 9 |
diſſimillimus. 426 : 6 |
diſſimulanda. 73 : 17 |
diſſimulans. 223 : 18 |
diſſimulanti. 370 : 22 |
diſſimulare. 274 : 27 |
diſſimulari. 223 : 26 |
diſſipantur. 184 : 21 |
diſſipare. 184 : 23 |
diſſiparentur. 365 : 16 |
diſſipari. 365 : 12 |
diſſipati. 112 : 27 | 366 : 31 |
diſſipatis. 137 : 6 |
diſſipatos. 50 : 31 | 2 41 9 |
diſſolvendæ. 379 : 11 |
diſſolvit. 257 : 3 |
diſſuadente. 148 : 22 |
diſtabant. 172 : 2 | 173 : 5 | 254 : 30 | 340 : 3 |
diſtabat. 78 : 17 |
diſtantes. 151 : 15 | 238 : 6 | 263 : 18 |
diſtarent. 172 : 12 | 350 : 12 |
diſtat. 443 : 16 |
diſtenderetur. 333 : 6 |
diſtenſis. 369 : 8 |
diſtenti eſſent. 437 : 21 | 442 : 24 | 445 : 8 |
diſtentus. 410 : 25 |
diſtineat. 158 : 8 |
diſtinebantur. 78 : 17 |
diſtinebat. 166 : 22 |
diſtinendæ. 163 : 3 | 314 : 4 | 355 : 13 |
diſtinendam. 61 : 4 |
diſtinentur. 436 : 11 |
diſtinere. 413 : 19 |
diſtineret. 310 : 29 |
diſtineri. 42 : 8 | 266 : 29 |
diſtinetur. 178 : 1 |
diſtrahat. 234 : 1 |
diſtraheretur. 302 : 15 |
diſtrahi. 152 : 7 | 338 : 4 |
diſtribuendum. 60 : 25 |
diſtribuerat. 287 : 4 |
diſtribuere. 98 : 20 |
diſtribuerunt. 167 : 13 |
diſtribuit. 81 : 10, 13 | 169 : 12 | 171 : 35 | 179 : 27 | 196 : 1 | 204 : 5 | 221 : 2 | 238 : 3 | 353 : 8 | 378 : 24 | 384 : 26 | 408 : 26 | 448 : 10 |
diſtributas. 188 : 25 |
diſtributi. 149 : 23 | 349 : 22 |
diſtributi eſſent. 450 : 15 |
diſtributis. 99 : 8 | 135 : 23 |
diſtributo. 169 : 32 |
diſtribuunt. 244 : 12 | 451 | 28
diſtricti eſſent. 391 : 25 |
diſtrictis. 20 : 3 | 147 : 12 | 241 : 5, 23 |
diſtringunt. 252 : 14 |
diſtulerunt. 105 : 31 | 248 : 21 |
diſtulit. 265 : 16 | 317 : 4 |
diſturbaret. 228 : 10 |
Dite. 127 : 10 |
ditione. 24 : 5 | 25 : 20 | 380 : 14 | 420 : 13 |
ditionem. 55 : 5 |
ditiſſimus. 5 : 7 |
diu. 14 : 26 | 20 : 6, 16 | 21 : 1 | 65 : 16 | 139 : 27 | 241 : 19 | 266 : 11 | 351 : 11 | 353 : 16 | 361 : 6 | 363 : 1 | 373 : 28 | 378 : 9 | 404 : 32 | 407 : 25 | 409 : 29 | 419 : 14 | 427 : 20 | 428 : 32 |
divellit. 426 : 4 |
diverſa. 183 : 3 | 303 : 18 | 386 : 23 |
diverſæ. 50 : 12 | 350 : 26 |
diverſam. 238 : 19 |
diverſas. 183 : 10 |
diverſe. 404 : 6 |
diverſi. 545 : 20 |
diverſis. 49 : 30 | 132 : 19 | 548 : 32 | 190 : 13 | 198 : 21 | 361 : 32 |
diverſiſſima. 367 : 20 |
diverſiſſimam. 191 : 35 |
diverſo. 309 : 23 | 320 : 2 | 360 : 7 | 362 : 3 |
diverſos. 50 : 31 |
diverſum. 190 : 1 | 249 : 27 | 416 : 11 |
Divico. 14 : 6 | 15 : 7 |
dividebat. 197 : 7 |
dividere. 188 : 17 |
divideret. 25 : 28 | 383 : 5 |
divideretur 57 : 2 |
dividit. 4 : 1 | 6 : 5, 7 | 12 : 3 | 92 : 27 | 144 : 5 | 307 : 1 | 392 : 12 | 446 : 4 |
dividuntur. 435 : 21 |
divina. 214 : 1 | 424 : 23 |
divinis. 150 : 1 | 130 : 1 |
diviſe. 1 : 1 |
diviſa eſſet. 387 : 20 | 343 : 7 |
diviſa eſt. 13 : 11 |
diviſæ ſunt. 128 : 9 |
diviſam eſſe. 296 : 20 |
diviſi 378 : 8 |
diviſis. 105 : 1 |
diviſit. 156 : 33 | 336 : 5 | 425 : 21 |
diviſo. 140 : 12 |
diviſum. 156 : 9 bis | 170 : 1 |
diviſum eſſe. 234 : 22 |
Diviciaci. 7 : 5 | 16 . 17 | 17 : 18, 20 | 46 : 30 |
Diviciaco. 15 : 30, 18 : 11 | 25 : 1 | 159 : 2 |
Diviciacum. 17 : 21 | 31 : 9 | 41 : 24 | 42 : 6 | 45 : 12 |
Diviciacus. 17 : 4, 27 | 23 : 20 | 25 : 7 | 46 : 20 | 110 : 1 |
diurnis. 28 : 10 | 151 : 8 | 165 : 15 | 294 : 15 | 439 : 30 |
diurno. 145 : 22 |
diutina. 110 : 12 | 270 : 1 |
diutino. 265 : 7, 13 |
diutiſſime. 130 : 5 | 338 : 29 |
diutius. 15 : 28 | 20 : 16 | 24:

23 | 36:8 | 40:7 | 43: 14 | 45:14 | 60:6 | 67: 18 | 69:5 | 85:34 | 150: 11 | 156:10 | 177:15 | 184:19 | 188:31 | 190: 1 | 198:29 | 223:25 | 249:30 | 335:4 | 354 8 | 355:24 | 368:13 |: 380:3 | 384:35 | 410: 29 | 450:14 | 464: 19 |
diuturna. 464:17 |
diuturni. 266:8 |
diuturniorem. 15:3 |
diuturnitas. 292:1 |
diuturnitate. 30:2 | 58:3 | 187:12 | 277:29 | 363: 3 | 373:12 | 464:18 |
diuturnitatem. 256:9 |
divulgata. 357:23 |
divulgato. 224:3 |
dixeram. 50:21 | 186: 36 |
dixeramus. 40:4 | 52: 29 |
dixerat. 16:20 | 31:11 | 90: 4 | 207:2 | 235:6 | 319:8 | 336.27 |
dixerit. 17:25 |
dixerunt. 52:24 | 53:23 | 54:4 | 74:4 | 77:14 | 83:22 | 437:12 |
dixi. 400:11 | 409:6 | 416: 33 |
diximus. 58:12 | 63:5 | 67: 32 | 72:14 | 148:33 | 151: 17 | 166:3 |
dixiſſe. 162:15 | 311:17 | 393: 11 | 439:21 |
dixiſſent. 23:17 | 273: 17 |
dixiſſet. 82:23 | 106:19 | 232:21 | 329:31 | 332: 19 | 334:26 | 449: 20 |
dixit. 31:30 | 47:1 | 74: 6 | 75:11 | 83:20 | 131:18 | 208:4 | 327: 13 | 381:12 | 441:1 | 448:11 | 484:16 |
doceant. 88:2 | 117:14 | 146: 6 | 209:1 |
docebant. 102:5 |
docebantur. 105:21 |
docebat. 32:11, 13 |
docendi. 210:6 |
docent. 58:14 | 219:11 | 264:25 | 402:13 | 420: 15 |
docerent. 159:27 |
doceretur. 156:22 |
doceri. 49:13 |
docet. 42:7 | 64:11 | 107: 33 | 110:10 | 147:25 | 178:19 | 215:3 | 232:4, 13 |
docti. 313:8 |
doctis. 264:28 |
doctrina. 354:13 | 397: 37 |
doctus. 193:10 |
docuerant. 105:27 |
docuerat. 243:27 |
docuerunt. 325:16 |
docui. 190:4 | 198:25 | 403: 3, 7 |
docuimus. 114:6 | 137:10 | 139:9 | 315:23 | 328:17 | 330:10 | 363:2 | 410: 22 |
docuit. 114:4 | 325: 31 |
documento. 143:24 | 292: 24 |
documentum. 410:5 |
Dolabella. 461:7 |
Dolabellis. 172:18 |
doleant. 15:2 |
dolebant. 57:16 | 111: 13 |
doleo. 484:10 |
dolere. 247:26 |
dolerent. 141:8 |
doli. 265:11 |
dolo. 14:14 |
dolor. 110:12 | 209:5 | 323: 3 | 374:7 |
dolore. 6:9 | 89:27 | 148: 15 | 158:25 | 168:13 | 198:25 | 200:18 | 276: 14 | 299:9 | 361:6 | 373: 17 | 405:33 | 423:15, 23 | 424:3 |
dolorem. 18:7 | 175:1 | 255: 20 | 358:25 | 373:28 | 425: 14 |
dolori. 101:16 | 354:9 | 374: 19 |
doloris. 17:29 | 290:23 |
dolos. 418:26 |
doluiſſe. 216:19 |
dolum. 76:7 | 418:24 |
domeſtica. 183:25 |
domeſtici. 91:27 |
domeſticis. 45:11 | 260:23 | 379:14 |
domeſtico. 317:9 |
domeſticum. 352:18 |
domi. 16:27 | 17:30 | 22: 9 | 71:4, 6 | 143:19 | 158:41 | 234:9 | 316:32 | 359:18 |
domibus. 118:2 | 310:11 |
domicilia. 134:27 | 346: 7 |
domiciliis. 350:14 |
domicilio. 23:7 | 53:8 |
domicilium. 24:25 | 256:31 | 427:11 |
dominantes. 362:20 |
dominari. 53:28 |
dominatio. 303:3 |
dominatione. 357:33 |
dominatu. 473:13 |
dominatum. 210:4 |
domini. 245:7 | 348:18 | 349.17 |
dominis. 119.17 |
domino. 345:12 |
dominos. 290:24 |
dominum. 440:9 | 441: 18 |
dominus. 440:8 |
Domitianas. 227:7 |
Domitiani. 212:15 | 224: 36 | 307:12 |
Domitianis. 307:22 |
Domitianos. 225:3 |
Domitii. 223:22 | 224:3, 13 | 225:13 | 244:16 | 267:8 | 307:14, 16 | 308:1, 11 | 325:13 | 364:15 | 428: 5 |
Domitio. 87:1 | 212:10 | 222:13 | 224:32 | 225: 20 | 239:11 | 267:9 | 324:21, 26 | 325:11 | 351:8 | 365:3, 20, 30 | 366:1 | 383:18 | 424: 27 |
Domitium. 222:6 | 224:1, 7, 13, 16 | 234:6 | 259: 15 | 273:16 | 275:23 | 306:6, 21 | 307:8 | 308: 17 | 324:30, 37 | 325:11 | 331:10 | 363:12 | 364:22 | 365:2, 18, 29 | 379:19 | 381:21 |
Domitius. 222:8, 17 | 223: 18 | 225:12, 15, 19 | 235: 6 | 244:21 | 270:6 | 275:23 | 280:3 | 306: 16 | 307:18 | 308:6 | 325:2, 16 | 327:8, 10, 13 | 337:6 | 363:17 | 364:9, 19 | 365:13, 22, 27 | 366:7, 30 |
domo. 8:14 | 9:2 | 13:11 | 22:20 | 24:25 | 38:14 | 73:26 | 77:3 | 111:3 | 305: 12 |
domos. 23:5 | 327:1 | 349: 16 | 425:18 |
domui. 346:19 |
domum. 8:13 | 22:25 | 32 22, 25 | 39:9 | 45:8: 17 | 50:32 | 52:29 | 80: 20 | 97:29 | 117:2 | 143: 23 | 144:6 | 219:5, 18 | 234:20 | 243:21 | 256:18 | 267:10 | 268:29 | 269: 15 | 302.16 | 316:39 | 319:26 | 345:15, 22, 28 | 373:7, 10 | 384:23 | 427: 31 | 448:18 |
domus. 132:2 | 371:12 |
dona. 214:9 | 382:7 |
donare. 405:17 |

donat. 146: 28|
donati. 402: 3| 411: 10|
donationem. 305: 16|
donatum. 314 : 16 |
donatus erat. 35 : 1 |
donavit. 290: 4 | 314: 19| 367 : 14 | 371 : 2 | 424 : 24 | 444: 15 | 449: 4 |
donec. 392: 28| 395: 29| 399: 15| 400 : 9|
Donilaus. 288. 6|
donis. 155: 22| 314 : 19|
Donotauta. 169 : 3|
dormitum. 425 : 32|
do ſum. 160 : 32 |
dotibus. 128: 6|
dotis. 128 : 5|
Drapes. 194 : 21 | 195 : 9, 16 , 18| 196 : 10 | 198: 24 |
Drapete. 195 : 28| 196: 28 |
Drapetem. 194 : 1 |
Drapeti. 195 : 32|
Drapetis 194 : 29|
Druides. 121: 11| 129: 14|
Druidibus. 121 : 2 | 124 : 9| 127: 10|
Druidum. 120: 1 | 121 : 4 |
duabus. 18: 16| 44 : 18| 57 : 11 | 64 : 28 | 95: 12| 97 : 19 | 112 : 27| 117: 6| 122 : 7 | 146 : 8 | 152: 15| 157: 7 | 159 : 15 , 35| 170: 19 , 26 | 177: 23 | 179 : 31, 33 | 184 : 7 , 25 | 185 : 4| 192 : 15 | 194 : 8 | 197 : 1| 199 : 11 | 207: 8 | 208: 9| 218: 13 | 221 : 8 | 222 : 8 | 236: 7| 238 : 17| 247: 13, 14 | 258 : 2 | 261 : 7 | 267 : 2 , 21 | 268: 4, 25| 286: 8| 292: 20 | 306 : 7| 313 : 12 | 331 : 7 | 344 : 9| 351: 23| 361: 26| 362: 29| 367: 7| 401 : 1 | 402 : 20 | 422 : 10 | 424 : 27| 446 : 6|
duae. 38: 13, 15| 48: 20| 49: 11 | 50 : 12| 86 : 4 , 24| 145 : 23 | 152 : 19 | 169 : 32| 203 : 18| 212: 9 | 223: 13| 237 : 7| 238: 11 | 263: 17| 306: 13| 330: 6 , 13| 338: 20 | 345: 29| 373: 20 | 381 : 21| 409: 25 | 412 : 31 | 435: 26|
duarum. 51 : 23| 95 : 13| 140 : 20 | 168 : 33| 210: 3 | 238: 22| 387: 9| 415: 17 |
duas. 12: 1 | 19: 17 | 23: 20 | 36 : 15 , 16 | 40: 13| 44 : 24 | 56 : 10 | 57 : 2 | 81 : 9 | 84 : 34 | 108 : 3 | 115: 18, 32| 118 : 9| 140: 25, 26| 146: 21| 148: 34| 156 : 33 | 157 : 32 | 172: 7| 185: 3 | 192 : 2 | 199 : 18, 19 , 20 | 204: 11 | 217: 6| 230: 2, 11| 231 : 16 | 234: 22 | 238: 3 , 19 | 241 : 10 | 244: 11 | 247 : 4 | 254: 30| 256: 12 | 257 : 8| 261: 6 | 268 : 12 | 270 : 7 . 16 . 19 | 275: 17| 276: 22, 28| 278: 4| 287 : 2, 6, 8| 299 : 3| 300 : 25 | 302: 16| 308: 15| 318: 13| 320: 1| 322 : 7 , 22| 323 : 14 | 331 : 9| 333 : 2| 337: 13, 20| 338: 19| 348 : 7| 353 : 10 , 14| 364 : 7 , 10 , 23| 366. 3| 370: 4 | 375 : 17 | 384 : 23| 397: 30| 414: 17| 415: 13| 416 : 13|
dubia. 176: 26| 444: 4|
dubii. 208 : 13|
dubio. 360 : 10 | 380: 10 , 17| 405: 19 | 412: 7 | 443: 34 | 446 : 17 |
Dubis. 28 : 5|
dubitabant. 369 : 26 |
dubitabat. 194 : 13|
dubitabatur. 378 : 16|
dubitamus. 158 : 33|
dubitandum. 40 : 19 | 150 : 33 | 307: 18|
dubitans. 357 : 3 |
dubitant. 116: 23| 200: 13| 410: 25|
dubitante. 422 : 32|
dubitanter. 353: 9 |
dubitantes, 143: 21| 168: 4| 183 : 26 |
dubitare. 16 : 12 | 24 : 27| 169: 27| 350: 19|
dubitaret. 30 : 21 | 250 : 19| 330 : 1 | 373 : 9 | 422 : 31 |
dubitarunt. 384 : 13 | 438: 10 |
dubitas. 106 : 18| 276 : 34 |
dubitaſſe. 31 : 7 |
dubitaſſet. 378: 9|
dubitat. 276 : 21|
dubitatio. 397 : 7|
dubitationes 159: 12| 199: 2| 350: 8| 378 : 4|
dubitationem. 108 : 16|
dubitationis. 14 : 17 |
dubitatis. 175 : 11 | 275 : 33 |
dubitaverat. 342: 9|
dubitaverunt. 50: 10|
dubitet. 276 : 16 |
dubium. 7 : 9 | 116 : 9 | 135: 7| 204: 2, 13| 446: 11 |
dubius. 374 : 12 |
ducatis. 410 : 18 |
duce. 50 : 16 | 65 : 19 | 97: 28 | 103 : 1 | 137 : 24| 139: 10 | 163: 30 | 170 : 14 | 184 : 28| 192 : 23| 195: 29 | 358: 23 | 385: 19 |
ducebantur. 172 : 20 |
ducebat. 48: 19 | 192 : 9 | 365: 32| 375 : 3 |
ducebatur. 375: 6|
ducem. 126: 4 | 131: 18 | 150| 32 | 189 : 17 | 224 : 7 | 358: 5 | 375: 12 | 376 : 12, 20| 423: 33|
ducenda. 158 : 18|
ducendam. 98 : 21 | 99 : 11 |
ducendas. 156: 33|
ducendum. 28 : 4 | 278 : 5 |
ducenos. 183 : 32 |
ducenta. 6 : 12 | 22 : 22| 314: 15 |
ducentae. 62 : 14| 272: 15 |
ducentas. 276 : 6|
ducenti. 241 : 16 | 243 : 7 | 279 : 27 | 288 : 2 , 7 | 342: 7 |
ducentis. 32 : 5 | 89 : 19 | 302 : 22 | 306: 4| 314: 16| 366 : 29 |
ducentorum. 52: 32 | 134: 7 |
ducentos. 48: 12 | 136 : 6| 161 : 23| 302: 21 | 334: 24 |
ducere. 15: 27 | 89 : 35 | 90 : 1 | 195 : 2 | 246. 28| 248: 8 | 251: 10 | 278: 10 | 408 : 2 | 413: 31 | 434 : 17 | 442: 24| 443: 14 |
ducerentur. 9: 4 | 29 : 10| 304: 10| 398: 16|
duceret. 31: 11| 135: 18| 436: 1 |
duceretur. 415: 8|
duces. 64 : 20 | 66 : 21 , 22| 102: 35 | 105 : 6 | 176 : 1| 177 : 23 | 188: 7 | 238 : 9 . 24 | 248 : 24 | 249 : 28| 251 : 4 | 252 : 20 | 255 : 31| 256 : 8| 275 : 17 | 369: 32| 413: 33| 421 : 16 | 427: 34 | 434 : 18| 447 : 31| 450 : 18|
duci, *verb.* 15 : 28 | 44 : 19 | 204: 12 | 247: 27 | 268 : 1| 319: 19 | 408: 29|
ducibus. 18 : 16 | 43: 15 | 67 : 15 | 116 : 27 | 142: 19| 177 : 27 | 252 : 26 | 276: 8|

322:24 | 335:16 | 397:1 | 398: 1 | 398: 19 | 409: 24 |
ducis, *nom.* 275: 29 | 322: 13 |
duce. 12: 9 | 196: 1 | 240: 22 | 272: 21 | 317: 37 | 364: 7 | 402: 28 |
ductæ ſunt. 95: 5 |
ducti. 173: 5 | 184: 9 |
ductis. 394: 11 |
ductu. 167: 19 | 215: 5 | 367: 31 |
ductum. 360: 32 |
ductum iri. 146: 16 | 309: 34 |
ducum. 426: 6 |
ducunt. 128: 4 | 130: 2 | 445: 3 |
ducuntur. 331: 21 |
dulcem. 350: 20 |
dulci. 396: 12 |
dulcis. 350: 21 | 351: 5 |
dum. 10: 13 | 12: 21 | 21: 15 | 28: 11 | 34: 9 | 63: 23 | 76: 8 | 80: 28 | 81: 25 | 84: 27 | 85: 23 | 97: 22 | 103: 19, 33 | 106: 31 | 115: 28 | 152: 1 | 158: 2 | 160: 1 | 163: 16 | 165: 22 | 169: 13 | 173: 14 | 174: 24 | 177: 7, 14 | 182. 15 | 188: 10 | 193: 19 | 235: 6, 18 | 240: 25 | 243: 2 | 244: 16 | 245: 15, 18 | 253: 28 | 256: 34 | 258: 1 | 262: 12 | 268: 23 | 293: 1 | 296: 14 | 346: 26 | 354: 8 | 363: 11 | 365: 23 | 370: 6 | 373: 8 | 375: 21 | 387: 5 | 388: 5 | 391: 25, 27 | 392: 5 | 396: 13 | 397: 2, 38 | 400: 22 | 402: 7 | 409: 6, 24 | 413: 15 | 415: 21 | 426: 1 | 428: 3 | 431: 3 | 434: 21 | 437: 2 | 438: 2, 17 | 439: 11 | 442: 24 | 443: 7 | 444: 12 | 445: 9 | 449: 17 | 450: 2. 10, 26 | 451: 33 | 452: 21 | 484: 11, 13, 15 |
Dumnaci. 193: 15 |
Dumnaco. 192: 23 | 194: 12, 14 |
Dumnacus. 192: 25 | 193: 4, 30 | 194: 20 |
Dumnorige. 17: 9, 25 |
Dumnorigem. 11: 14 | 16: 17, 21 | 18: 8 | 90: 18, 23 |
Dumnorigi. 7: 5 | 18: 11 |
Dumnorix. 11: 16 | 17: 10 | 89: 36 | 90: 4, 25 |
dumtaxat. 425: 11 | 426: 30 |
duntaxat. 279: 23 |
duo. 9: 2 | 78: 14 | 88: 22 | 119: 13 | 137: 9 | 156: 4 | 170: 26 | 174: 5 | 184: 1 | 229: 12 | 241: 32 | 244: 3 | 262: 6 | 270: 12 | 273: 2 | 279: 11 | 316: 29 | 321: 20 | 345: 17 | 386: 13 | 388: 14 | 390: 5 | 391: 6 | 396: 20 | 398: 8 | 408: 29 | 435: 18, 22 | 437: 12 | 440: 14 | 442: 7 | 443: 1 | 449: 10 | 465: 2 |
duobus. 35: 10 | 39: 11 | 44: 4 | 46: 11 | 91: 2 | 98: 7 | 102: 15 | 119: 17 | 163: 14 | 169: 33, 188: 21 | 195: 8 | 222: 19 | 246: 23 | 253: 8 | 254: 29 | 265: 35 | 270: 23 | 273: 3 | 303: 30 | 308: 5 | 313: 30 | 321: 15 | 326: 20 | 328: 17 | 326: 30 | 339: 16 | 341: 6 | 344: 8 | 356: 8 | 360: 6 | 362: 28 | 365: 8, 26 | 368: 9 | 386: 14 | 416: 21 |
duodecim. 8: 11 | 41: 28 | 43: 3 | 53: 10 | 61: 1, 10 | 75: 1 | 84: 26 | 91. 23 | 134: 9 | 172: 9 | 173: 23 | 186: 15 | 193: 38 | 235: 15 | 247: 5 | 258: 14 | 271: 8 | 285: 9 | 290: 12 | 319: 9 | 352: 33 | 393: 23 | 438: 33 |
duodecima. 50: 15 | 167: 22 | 221: 7 | 306: 7 |
duodecimæ. 51: 4 | 56: 2 |
duodecimam. 183: 10 | 192: 3 |
duodecimo. 40: 20 |
duodecimum. 419: 12 |
duodeni. 95: 3 |
duodenum. 157: 33 |
duodetrigeſimo. 429: 23 |
duodeviginti. 43: 3 |
duorum. 22: 22, 24 | 78: 10 | 253: 4 | 270: 22 | 314: 6 | 331: 8 | 395: 26 | 417: 11 | 419: 13 | 436: 13 | 443: 26 | 444: 5 |
duos. 104: 14 | 156: 24 | 238: 6 | 275: 17 *bis* | 316: 17 | 318: 25 | 345: 19 | 352: 28 | 401: 27 | 434: 18 | 443: 13 | 444: 16 |
duplex. 186: 23 | 254: 34 | 412: 22 |
duplicato. 114: 3 | 324: 8 | 333: 8 |
duplicavit. 85: 39 |
duplicem. 157: 33 | 186: 16 | 318: 9 |
duplices. 227: 19 |
duplici. 53: 1 | 67: 8 | 186: 19 | 314: 18 | 320. 5 | 401: 20 | 408: 16 |
Duracii. 192: 19 | 193: 3 |
Duracium. 192: 23 |
durant. 133: 22 |
durior. 298: 22 | 353: 18 |
duriore. 185: 24 |
duriorem. 359. 9 |
duris. 146: 3 |
durisſimis. 184: 20 | 368: 4 |
durisſimo. 145: 4 |
duritiei. 130: 5 |
durius, *nom.* 36: 4 | 101: 21 | 301: 8 | 334: 25 |
durius, *adv.* 225: 9 | 274: 3 |
Durocortorum. 140: 21 |
durus. 95. 16 |
duûm. 63: 33 |
duumviris. 225: 20 | 230: 14 |
dux. 14: 7 | 167: 24 | 179: 10 | 199: 32 | 200: 16 | 391: 6 |
duxerant. 86: 21 | 345: 7 | 429. 8 |
duxerat. 11: 17 | 38: 15 | 103: 17 | 138: 18 | 219: 20 | 276: 33 | 332: 13 | 336: 22 | 340: 20 |
duxerunt. 6: 17 | 84: 15 | 167: 16 |
duxi. 405: 24 |
duxiſſet. 290. 12 |
duxit. 46: 1, 13 | 96: 7 | 156: 35 | 172: 1 | 199: 3 | 249: 17 | 320: 5, 24 | 336: 7 |
dynaſtas. 379: 22 |
dynaſtis. 286: 4 |
Dyrrachii. 289: 5 | 301: 18 | 324: 24 |
Dyrrachinis. 328: 2 | 329: 30 | 331: 5 |
Dyrrachino. 325: 23 |
Dyrrachinorum. 303: 32 |
Dyrrachio. 229: 4 | 294: 14 | 309: 29 | 310: 23 | 325: 30 | 337: 15 |
Dyrrachium. 227: 9 | 292: 10 | 293: 17 | 294. 19, 24 | 301: 17 | 302: 2 | 303: 10 | 309: 20 *bis*, 28 | 314: 5 | 315: 19 | 316: 16 | 328: 1 | 325: 6 | 370: 15 |

E.

E. 8: 9 | 19: 23 | 20. 2, 21 | 21: 3 | 22: 13 | 23: 11 | 24: 15 | 37: 7 | 39: 3 | 48, 24 | 58: 18 | 62: 15 | 73: 8 | 83: 14 | 85: 12 | 140: 1 | 153: 4 | 157: 1, 5, 27 | 161: 6 | 165. 33 | 166: 10 | 167: 14 | 177: 34 | 190: 32 | 197: 20 | 214: 1 | 217: 10 | 227: 19 | 264: 25 | 265: 20 | 266: 10 | 272: 16 | 312: 24 | 320: 11 | 323: 18, 21 | 342: 11 | 356: 10 | 383: 3 | 389: 7 | 391: 2 | 396: 11, 16 | 404: 15 | 407: 15 | 408: 27 | 434: 14 | 439. 7 | 444: 20 |

ea. 4: 3 | 6: 13 | 7: 13 | 10: 15 | 11: 6, 7, 9 | 13: 15 | 15: 4 bis | 16: 20 | 17: 7, 14 | 19: 8 | 20. 3 | 21 4, 15 | 22: 11 | 23. 11, 16, 17, 18 | 25: 17 | 30: 19 | 32. 2, 12 | 33. 8 | 34: 18 | 36: 26 | 38: 12, 15 | 40: 17 | 41: 13, 16 | 45 15 | 50: 7, 15 | 57: 6, 18 | 59: 19 | 60: 1 | 64: 4, 27 | 66: 5, 12 | 68: 2 | 70: 1 | 72: 1, 27 | 73: 12, 17, 20 | 75: 7 | 78: 19 | 80 20 | 81: 2 | 82: 8, 21 | 84. 10, 27, 31 | 87: 10 | 88: 22 | 89: 8, 17 | 96: 13 | 97: 5 | 99: 18 | 100: 37 | 101: 9 | 103: 3, 9 | 104: 30 | 106: 1, 13 | 109: 24 | 112: 22 | 114: 18 | 122: 6 | 124: 9 | 127: 4 | 131: 16 | 132: 5 | 133: 2 | 138: 2 | 139. 23, 25 | 142: 19 | 144: 9 | 146: 13 | 151: 17 | 156: 10, 30 | 158: 18 | 160: 18 | 166. 25 | 171: 10 | 172: 2 | 175: 27 | 177: 14, 31 | 178: 21 | 182: 13 | 185: 29 | 190: 23. 33 | 191: 10 | 107: 18, 30 | 195: 1 | 199: 8 | 200: 10 | 206: 8 | 216: 1, 6, 14 | 220: 11 | 223: 2 | 224: 30 | 225: 4 | 228: 14 | 229: 4, 20 | 231: 18 | 235: 19 | 238: 7 | 254: 10 | 255: 23 | 258. 7. 8 | 261: 3 | 262: 8 | 263: 3, 11, 14, 21 | 264: 14 | 265: 29 | 266: 10 | 271: 16 | 276: 35 | 297: 22 | 300: 2 | 309: 23 | 316: 8 | 319. 8 | 322: 19 | 323: 8 | 344: 9 | 345: 24, 33 | 348: 29 | 349: 19, 20 | 350: 15 | 358: 3 | 359: 6 | 360: 2 | 361: 12, 23 | 362: 15, 19 | 365: 33 | 366: 32 | 367: 3, 14, 25 | 371: 6 | 377: 22 | 378: 2 | 379: 11, 25 | 380: 20 | 381: 20 | 382: 28 | 384: 6 | 388: 5 | 390: 5, 7 | 403: 6, 23 | 403: 5. 27 | 412: 34 | 414: 27, 32 | 415: 1 | 420: 11 | 423: 32, 36 | 424: 2 | 425: 28 | 426: 8, 25 | 431: 8 | 434: 1 | 435: 7, 16, 22 | 436: 30 | 438: 13 | 439: 4 | 441: 12, 22 | 451: 3 | 452: 2 | 461: 9 | 464: 13 |

ea, *adv.* 247: 29 |

eadem. 16: 20 | 25: 6 | 32: 20 | 43: 6, 18 | 49: 3 | 59: 16 | 62: 7 | 67: 26 | 72: 13 | 76: 14 | 82: 11 | 83: 32 | 92: 14 | 104: 33 | 105: 8 | 115: 5 | 116: 24 | 118: 8 | 119: 16 | 132: 10 | 133: 7, 8 | 149: 10 | 153. 7 | 158: 27 | 164: 4 | 167: 10 | 171: 8 | 172: 7 | 193: 14 | 209: 8 | 211: 8 | 216: 11 | 238. 8 | 260: 28 | 269: 19 | 275: 18 bis | 277: 36 | 290: 16 | 312: 11 | 319: 1, 24 | 321: 14 | 323: 20 | 335: 18 | 337: 9 | 354: 30 | 360: 22 | 365: 25 | 371: 16 | 373: 28 | 379: 27 | 394: 9 | 405: 8 | 407: 8 | 414. 8 | 415: 18 | 416: 32 | 438: 17 | 440: 23 | 461: 16 |

eæ. 108: 13 | 117: 36 | 165: 16 | 177: 5 | 242: 20 | 273: 20 | 284: 34 | 285: 13 | 303: 17 | 344: 12 |

eam. 5: 6 | 8: 5, 10 | 13: 7 | 14: 8, 12 | 16: 16 | 17: 2 | 23: 4 | 24: 7 | 25: 15, 18 | 30: 21 | 33: 31 | 37: 14 | 40: 12 | 45: 11 | 57: 10 | 61: 4 | 63. 10 | 67: 4 | 68: 26 | 71: 13 | 84: 34 | 91: 8 | 99: 10 | 102 23 | 103: 26 | 104: 16 | 106: 21 | 121: 10 | 124: 6 | 127: 11 | 136. 9, 15 | 139: 15 | 143: 4 | 144: 19 | 146: 16, 20 | 148: 32 | 149: 25 | 176: 5 | 191: 21 | 199: 12 | 200: 2 | 204: 1 | 207: 4 | 209: 1 | 224: 9 | 225: 21 | 231: 15, 18 | 250. 26 | 261: 7 | 262: 2, 7, 12 bis | 265: 9 | 279: 12 | 294: 7 | 296: 7 | 301: 20 | 303: 1 | 305: 17 | 312: 9 | 314: 3, 21 | 315: 15 | 317: 37 | 320: 19 | 334: 21 | 351: 32 | 361: 30 | 362: 9 | 375: 13 | 378: 27 | 390: 23 | 395: 15 | 407: 21 | 408: 10 | 428: 24 | 433: 5 | 440: 22 | 452: 23 |

eandem. 47: 17 | 116: 27 | 126: 6 | 167: 2, 29 | 185: 34 | 186: 30 | 206: 8 | 239: 22 | 265: 24 | 307: 28 | 399: 11 |

eam. 242: 15 |

earum. 25: 3 | 41: 15 | 59: 8 | 63: 25 | 78: 19, 25 | 79: 16 | 83: 28 | 84: 23 | 87: 4 | 88: 2 | 97: 3 | 110: 29 | 114: 3 | 118: 2 | 133: 17 | 155: 22 | 157: 22 | 177: 24 | 221: 3 | 228: 4 | 235: 1, 10 | 240: 14 | 242: 12 | 284: 2 | 286: 5 | 295: 15 | 306: 2, 9 | 308: 16 | 317: 26 | 332: 2 | 352: 30 | 353: 8 | 370: 8 | 384: 25 | 413: 3 | 418: 18 |

eas. 6: 17, 18 | 11: 27 | 14: 18 | 16: 18 | 26: 5 | 33: 4 | 36: 27 | 48: 14, 19 | 55: 5, 13 | 58: 35 | 60: 16 | 66: 19 | 67: 32 | 77: 18 | 80: 6 | 84: 24 | 133: 13 | 136: 8 | 169: 8 | 172: 9 | 197: 33 | 207: 9 | 223: 9 | 228: 8 | 260: 9 | 261: 11 | 262: 9, 17 | 264: 8 | 273: 12 | 290: 15, 22 | 300: 24, 27 | 303: 17 | 309: 32 | 318: 2 | 320: 22 | 336: 22 | 345: 34 | 348: 26 | 352: 11 | 354: 12 | 357: 11 | 360: 1 | 364: 6 | 365: 12. 14 | 374: 14 | 375: 28 | 379: 13 | 382: 27 | 387: 20 | 388: 1 | 410: 10 |

easdem. 92: 23 | 161: 8 | 266: 20 | 402: 2 |

Eburonem. 115: 12 |

Eburones. 42: 2 | 99: 5 | 101: 14 | 104: 23 | 135: 17, 21 | 136: 36 | 137: 8 |

Eburonibus. 107: 33 | 173: 27 |

Eburonum. 73: 15 | 100: 39 | 112: 36 | 135: 12 |

336 : 3 | 337 : 3, 33 |
Eburovices. 63 : 27 |
ecquid. 324 : 30 |
edera. 335 : 11 |
edere. 24 : 21 |
edicit. 391 : 30 | 399 : 37 | 426 : 30 |
edicto. 268 . 8, 20 |
edictum. 268 : 6 | 338 : 28 | 374 : 21 | 406 : 9 |
ediſcunt. 252 : 23 |
ediſcere. 122 . 4 |
edita. 435 : 21 | 436 : 1 |
edita erat: 303 : 12 |
editæ. 355 . 26 |
editi. 310 : 13 |
editi ſunt. 182 : 4 |
editior. 239 : 33 |
editioribus. 215 : 1 |
editis. 367: 12 |
editiſſimo. 360 : 32 |
editiſſimam. 362 : 6 |
editiſſimus. 382 : 21 |
edito. 149 : 19 | 170 : 24 | 307 : 29 | 303 : 30 | 377: 16 |
editum. 364 : 29 |
editus. 44 : 11 | 64 : 23 | 452 : 12 |
edocet. 64: 10 | 149: 30 |
edocti. 150 : 21 | 397 : 37 |
edocuerat. 158: 26 |
edocuit. 344 : 7 |
educat. *tertia conjug.* 64: 13 |
educatum. 384 : 29 |
educebat. 400 : 4 |
educere. 76 : 26 | 106 : 27 | 248 : 25 |
educerentur. 376 : 21 |
educeret. 146 : 2 | 162 : 31 |
educi. 147 : 13 | 170 : 18 | 176 : 13 | 402 : 26 |
educit. 12 : 2 | 159 : 13 | 177: 1 | 278 : 27 | 184 : 6 | 189: 20 | 219 : 5 . 16 | 239 : 9 | 240 . 3 | 248 : 4 | 249 : 16 | 273 : 9 | 301: 19 | 324: 8 | 329 : 6 | 377 : 7 |
eductæ. 163 : 22 |
eductas. 44 : 21 | 323 :15 |
eductis. 67 : 29 | 253 : 36 | 309 : 16 | 404 : 13 | 420: 22, 27 |
educto. 176 : 4 | 403 : 11 |
eductos. 100 : 30 |
educturus eſſet. 107 : 32 |
educunt. 71 : 4 | 160 : 9 | 195 : 9 | 245: 2 | 254: 14, 22 | 270 : 14 | 303 : 22 |
eduxerat. 271 : 8 | 445 : 24 |
eduxerunt. 37 : 7 |
eduxiſſet. 440 : 4 |
eduxit. 36 : 18 | 76 : 20 | 164 : 5 | 315 : 2 | 323: 21 |
328 : 5 | 366 : 11 |
effarciuntur. 151 : 18 |
effecerant. 48 : 6 |
effecerat. 231 : 16 | 238 : 6 | 286 : 7 | 309 : 2 | 316 . 35 |
effecerunt. 262 : 10 | 291 : 14 |
effeciſſet. 67 : 17 | 292 : 2 | 393 : 17 |
effecit. 84 : 27 | 102: 31 | 344: 29 |
effecta. 223 : 17 | 229 : 3 |
effectam. 308 : 24 |
effectis. 74 : 16 | 115 : 22 | 235 : 15 | 246 : 19 | 291: 10 | 310 : 30 | 314 : 21 | 325 : 33 |
effecto. 79 : 2 | 157 : 2, 12 | 176 : 32 | 356 : 16 |
effectos. 312 : 19 |
effectum. 155 : 8 | 195 : 14 |
effectum erat. 328 : 13 |
effectum eſt. 346 : 12 | 465: 5 |
effecturos. 153 : 13 |
effecturum. 155 : 7 |
effectus. 247 : 11 |
effeminandos. 4 : 3 |
effeminari. 72 : 2 |
efferantur. 142 : 7 |
efferatur. 142 : 14 |
efferebatur. 372 : 4 |
efferentes. 443 : 13 | 447: 3 |
efferre. 253 : 5 |
efferret. 329 : 21 |
efferri. 107 : 31 | 122 : 8 |
efficere. 65 : 19 | 83 : 33 | 85 : 36 | 97 : 2 | 109 : 12 | 135 : 10 | 338 : 16 | 352: 13, 30 | 439 : 13 |
efficeret. 246 : 19 | 299 : 2 | 310 : 20 | 31 : 7 | 452: 18 |
effici. 114 : 29 | 197 : 29 |
efficiat. 143 : 19 | 349 : 19 |
efficiebant. 310 : 35 | 312: 18 | 346 : 16 | 348 : 30 |
efficiebat. 43 : 1 | 328 : 8 | 348 : 5 | 443 : 21 | 446 : 9 | 447 : 2 |
efficienda. 151 . 3 :
efficiendum. 248 . 20 |
efficit. 28 : 9 | 71 : 13 | 74 : 11 | 94 : 13 | 116 : 16 | 122: 6 | 320: 16 | 346 : 4 | 402: 30 | 403 : 5 |
efficitur. 117 : 10 |
efficiunt. 71 : 21 | 85 : 15 |
efflagitabant. 410 : 7 |
efflagitabat. 446 : 21 |
efflagitarent. 443 : 31 |
efflagitatum. 399 : 22 |
effoſſis. 143 : 23 | 310 : 11 |
effudit. 261 : 19 |
effugerat. 415 : 4 |
effugere. 112 : 31 | 134 : 26 | 183 : 22 | 191 : 32 | 194 : 33 | 394 : 11 | 464 : 18 |
effugerent. 85 : 32 : 248 : 17 | 435 : 16 |
effugerunt. 441 : 20 |
effugiebant. 279 : 32 |
effugit. 195 : 26 |
effugium. 354 . 22 |
effunderet. 96 : 21 |
egentibus. 316 : 35 |
egentium. 143 : 9 |
egerat. 105 : 8 |
egere. 305 : 13 |
egerent. 255 : 30 |
egeret. 118 . 6 |
egerit. 216 : 7 |
egerunt. 31 : 6 | 75 : 23 | 96 : 2 | 312 : 31 |
Egeſarctus. 306 : 14 |
egeſtate. 132 : 10 |
egeſtas. 357 : 17 |
egiſſe. 415 : 28 |
egiſſet. 332 : 8 | 427 : 21 |
egit. 14 : 7 | 31 : 4 | 65 : 22 | 338 : 13 |
ego. 82 : 22 | 158 : 25 | 175 : 2 | 182 : 14 | 200: 35 | 274: 25 | 318 : 34 : 334 : 25 | 405 : 23 , 26 | 405 : 23, 26, 29 | . 444 : 22 | 461 : 1 | 465 : 16 |
egomet. 410 : 5 |
egredi. 80 : 16 | 82 : 4 | 137: 22, 27 , 30 | 142 : 8 | 175: 13 | 356 : 16 , 27 | 390 : 17 |
egrediebantur. 356 : 29 |
egrediendum. 81 : 24 |
egrediens. 342 : 19 |
egredientes. 83 : 2 |
egreditur. 177 : 34 | 254: 13 | 324 : 11 | 375 : 7 |
egrediuntur. 423 : 27 |
egregia. 22 : 15 | 351 : 10 | 388 : 2 |
egregiæ. 399 : 25 |
egregiam. 17 : 19 | 89 : 25 | 110 : 6 | 398 : 24 |
egregie. 52 : 30 | 91 : 26 | 92 : 23 | 97 : 18 | 157: 28 | 194 : 28 |
egreſſa. 154 : 9 |
egreſſi. 22 : 3 | 45 : 16 | 46: 15 | 50 : 24 | 135: 11 | 146: 23 | 176: 32 | 277: 19 | 314: 4 |
egreſſi erant. 103 : 10 | 104: 3 | 423 : 13 | 447 : 25 |
egreſſi ſunt. 443 : 33 |
egreſſis. 414 :12 |
egreſſos. 401: 22 |
egreſſu. 396 : 18 |
egreſſum. 33 : 15 | 83 : 14 | 91 : 9 | 225 : 3 | 319 : 14 |

egreſſus. 157: 31 | 166: 1 | 167: 3 | 177: 28 | 200: 4 | 300: 15 | 325: 17 | 387: 18 | 388: 9 | 390: 4 | 396: 16 | 407. 14 | 414: 15 | 416: 15 | 420: 11 | 421: 22 | 426: 11, 18 | 427: 33 | 429: 7 |
egreſſus eſt. 403: 10 |
ei. 7: 7 | 11. 27 | 18: 2, 28 | 25: 31 | 26. 2 | 27: 26 | 30: 9 | 31: 4, 10 | 35: 14 | 45: 22 | 48: 2 | 52: 22 | 63: 8 | 80: 26 | 97: 7 | 100: 12, 14 | 107: 11, 25 | 127: 9 | 131: 12 | 134: 10 | 136: 13 | 147: 19 | 168: 18 | 183: 11 | 185: 19 | 199: 14 | 209: 3 | 235: 7 | 244: 27 | 251: 26 | 257: 10 | 261: 11 | 268: 19 | 280: 28 | 283: 2 | 294: 22 | 298: 1 | 303: 24 | 305: 24 | 309: 26 | 311: 28 | 336: 4 | 358: 11 | 360. 8 | 362: 22 | 372: 16 | 375: 14 | 377: 29 | 380: 16 | 381: 3, 12, 26 | 387: 28 | 389: 3 | 390: 27 | 402: 3 | 405: 23 | 411: 21 | 413: 10 | 416: 20 | 418: 25 | 421: 4 | 425: 30 | 427: 31 | 432: 1 | 440: 21 | 442: 11, 12 |
eidem. 384: 33 | 398: 5 | 412: 12 |
ejecerant. 154: 14 |
ejecerat. 425: 10 |
ejecere. 356: 17 |
ejecerunt. 77: 7 | 95: 11 | 97: 21 | 162: 10 | 355: 23 |
ejecit. 268: 16 | 335: 17 | 356: 23 | 357: 11 |
ejectas eſſe. 92: 10 |
ejectos. 73: 26 |
ejectus erat. 143: 12 |
ejicere. 301: 12 | 302: 31 |
ejiciebatur. 451: 27 |
ejiciunt. 231: 1 |
eis. 6: 2 | 73: 26 | 130: 14 | 139: 10 | 229: 11 | 251: 7 | 256: 32 | 263: 18 | 344: 18 | 384. 3 | 388: 8 | 390: 18 | 396: 12 | 398: 17 | 400: 14, 27 | 403: 19 | 407: 16 | 424: 13 | 425: 14 | 426: 30 | 427: 24 | 437. 14 | 442: 7 | 448. 10 | 452: 26 |
eiſdem. 216: 12 | 254: 26 | 304: 4 |
ejus. 8: 8 | 10: 4, 8, 9 | 13: 12, 16 | 14: 4 | 15: 8 | 17: 4, 9 *bis*, 20, 26 | 18: 5, 6, 7 | 19: 4 | 21: 16 | 24: 22, 23 | 25: 5, 13 | 26: 16 | 28: 8, 21 | 29: 17 | 33: 12, 28, 31 | 34: 17, 23 | 35: 9 | 37: 2 | 39: 4 | 44: 14 | 45: 32 | 46: 16 | 54: 22, 25 | 56: 10 | 57: 3 | 58: 6, 30 | 59: 2 | 61: 28 | 74: 9 | 76: 14 | 80: 16, 17 | 83: 17 | 85: 19 | 88: 11 | 89: 16, 20, 23, 24 | 90: 19, 23 | 92: 6 | 93: 9 | 94: 7 | 99: 15, 16 | 100: 13, 24 | 102: 17 | 104: 10 | 105: 18 | 108: 2 | 110: 5 | 111: 12 | 112: 5, 12, 15, 35 | 114: 6, 27, 28 | 115: 11, 26 | 117: 33 | 118: 5 | 126: 1 | 128: 11 | 131: 1 | 133: 1, 6 | 134: 17, 23 | 135: 1, 15 | 137: 28 | 138: 22 | 140: 23 | 142: 5, 18 | 143: 6 | 144: 1 | 145: 26 | 149: 24 | 150: 2, 32 | 155: 17 | 156: 12, 36 | 157: 21 | 158: 5, 8, 14, 18, 36 | 160: 33 | 166: 9 | 171: 5 | 172: 1 | 173: 12 | 174: 5, 7, 25 | 179: 3 | 181: 4 | 183: 28 | 186: 15 | 191: 17 | 192: 10, 21 | 194: 28 | 196: 25 | 197: 20 | 198: 7 | 200: 4, 10, 12 | 204: 4 | 206: 5, 10 | 207: 8 | 208: 6 | 210: 1, 6 | 215: 7 | 220: 2, 4 | 221. 4 | 224: 16 | 228: 14, 19 | 230: 6 | 231: 17 | 235: 8 | 241: 17 | 243: 15 | 252: 5 | 256: 26 | 257: 11 | 260: 18 | 264: 15 | 267: 14 | 268: 28 | 271: 7 | 272: 3 | 273: 27 | 277: 9, 13 | 278: 2, 13 | 280: 7 | 289: 7 | 290: 15 | 294: 5, 16 | 296: 8, 10 | 298: 3 | 299: 14 | 300: 4, 8 | 301: 2, 7 | 302: 27 | 303: 27 | 305: 13, 22 | 309. 10, 23 | 310: 14 | 312. 18 | 314: 8, 17 | 315: 15, 18 | 316: 6, 25 | 318: 6 | 319: 35 | 320: 24 | 321: 8, 9 | 322: 15, 28 | 323: 16, 19, 28 | 324: 1, 8 | 325: 9 | 327: 4, 6 | 328: 8, 12 | 330: 5 | 331: 2 | 332: 2 | 333: 4 | 335: 12 | 336: 4 | 338: 2, 28 | 340: 3, 7, 8, 11, 13 | 341: 4 | 342: 1 | 343: 5 | 344: 1, 11, 26 | 345: 22, 23 | 349: 1 | 350: 35 | 357: 13 | 358: 21 | 359: 15 | 362: 25 | 363: 1 | 364: 8, 18 | 371: 17, 18 | 372. 9 | 378. 27 | 380: 6, 13 | 381: 4, 5, 23 | 383: 17, 24 | 386: 7 | 387: 11 | 388: 10 | 389: 33 | 390: 13 | 394: 15 | 396: 15, 18, 19 | 397: 1, 11 | 398: 26 | 399. 5 *bis* | 400: 18, 19 | 401: 26 | 402: 37 | 403: 36 | 404: 2, 13 | 405: 12, 24, 33 | 407: 14, 18, 20 | 408: 17, 30 | 409: 23 | 410: 10, 17 | 412: 13, 32, 35 | 415 | 6 | 416: 8, 10, 18, 25 | 417: 1 | 418: 13, 14 | 419: 10, 19, 26 | 420: 9, 14 | 425: 5 | 426: 5 | 428: 1, 12 | 429: 18 | 432: 2, 10, 18 | 433: 7 | 435: 6 | 436: 8 | 438: 34 | 440: 4, 18 | 442: 4 | 443. 28 | 448: 15 | 449: 6 | 461: 8 |
ejuſdem. 72: 8 | 96: 10 | 103: 19 | 125: 2 | 163: 8 | 166: 29 | 173: 10 | 216: 11 | 253: 35 | 264: 27 | 323: 32 | 333: 1 | 350: 4 | 392: 18 | 398: 10 | 408: 6 | 411: 24 |
ejuſmodi. 61: 8 | 62: 3 | 69: 4 | 100: 17 | 101: 17 | 101: 19 | 102: 29 | 136: 31 | 253: 21 | 417: 19 | 423: 20 |
elabitur. 264: 7 |
elapſi. 104: 7 |
elata eſſet. 262: 1 |
elati. 162. 4 | 193: 35 | 240: 25 | 316: 38 | 325: 15 | 384: 12 |
elatius, *adv.* 325: 7 |
elatos. 190: 20 |
elatum eſt. 44: 16 |
elatus. 366: 32: 395: 21 |
Elaver. 156: 35 | 157: 4 | 164: 10 |
Elaveris. 156: 37 |
electa. 256: 14 | 333: 1 |
electis. 392: 18 | 400: 20 |
electiſſima. 361: 20 |
electos. 221. 1 | 328: 11 | 355: 11 |
elegantia. 182: 4, 9 |
elegantes. 393: 22 | 397: 30 |
elephanti. 386: 9 | 397: 34, 36 | 404. 19 |
elephantis. 279: 13 | 307: 5 | 399: 6 | 402: 1 | 404: 14 | 409: 14, 23 | 417: 18 | 423: 10 | 470: 18 |
elephantorum. 413: 9 |
elephantos. 133: 20 | 397: 31, 33 | 412: 22, 24 | 418: 11 | 422: 16 | 423: 6 | 424: 17 |
elephantus. 418: 13 | 423:

14, 18, 23|
elevabant. 263: 7, 11|
Eleuthe.is. 173: 21, 25|
elicere. 109: 11| 155: 36| 186: 2| 189: 8|
elicerent. 187: 15|
eliceret. 116: 24
elici. 308: 6| 328: 21|
elicuit. 337: 21|
Elide. 341: 7|
eliderentur. 302: 13|
elige. 405: 28|
elocutus. 276: 35|
eludebant. 245: 8|
eludentibus. 358: 24|
elusa esset. 358: 21|
Elusates. 68: 10|
eluta. 396: 12|
emendate, *adv*. 182: 8|
emerant. 55: 1|
emi. 16: 3|
emigrent. 24: 25|
eminebant. 172: 21|
eminens. 271: 15|
eminentibus. 172: 10| 263: 1| 270: 23|
eminentiores. 262: 10|
eminere. 239: 14|
eminerent. 173: 2|
emineret. 262: 4|
eminus. 152: 16| 187: 33| 228: 10| 261: 4| 361: 4, 26|
emisit. 377: 25|
emissa essent. 139: 32|
emissis. 50: 6| 100: 5| 179: 7|
emisso. 109: 26| 438: 9|
emissum. 323: 31|
emissus. 358: 18|
emittebat. 96: 22|
emittere. 20: 7| 356: 19|
emittit. 112: 28|
emittunt. 254: 25|
emittunt. 252: 26|
enavaverunt. 256: 2|
enatis. 48: 5|
enecaret. 423: 17|
enim. 15: 1| 24: 16| 30: 23| 48: 2| 62: 5, 18| 63: 4| 74: 6| 80: 4| 84: 7| 90: 31| 118: 6| 132: 15| 136: 23| 158: 12| 169: 21| 175: 26| 178: 3| 182: 3, 7| 184: 11| 185: 32| 188: 10| 191: 2| 194: 13| 197: 9, 22, 29, 36| 198: 4, 28| 199: 24| 200: 32| 201: 6| 202: 5, 21| 204: 7| 215: 0| 220: 2| 223: 26| 227: 8| 233: 6| 240: 16| 241: 27, 31| 243: 5| 245: 37| 247: 16| 248: 16| 249: 27| 253: 30| 254: 24, 29| 255: 25| 256: 6| 258: 5, 14| 260: 1, 3| 261: 14| 265: 5| 267: 23| 270: 2| 273: 25| 274: 1, 16| 275: 6, 8, 12, 21| 278: 22| 283: 2| 285: 5| 295: 15, 30| 302: 24| 305: 12| 309: 22| 310: 12, 30| 312: 6, 10, 29| 313: 17, 25| 314: 17| 316: 22| 318: 8, 32| 320: 26| 321: 12| 324: 14| 327: 32| 334: 17| 336: 27| 342: 18| 345: 4, 25| 346: 14, 25| 349: 25| 350: 21| 352: 15| 353: 15| 354: 22| 355: 9, 15| 356: 12| 358: 15| 361: 5, 32| 362: 18| 364: 19, 25, 27| 365: 24| 367: 27| 372: 9, 22| 373: 2, 12| 377: 9| 379: 18| 381: 1, 17, 24| 382: 8, 13, 18| 389: 9, 23| 390: 7, 12, 20| 391: 14, 27| 392: 8| 394: 12, 20| 397: 23, 36| 399: 20| 403: 5| 405: 21, 27| 409: 6| 412: 10, 26| 417: 25| 418: 1, 22| 445: 24| 447: 10| 460: 4| 461: 4, 8, 15, 16| 473: 2|
enisus est. 261: 8|
enitterentur. 277: 3|
eniteris. 395: 21|
enixè. 306. 16|
Ennius. 442: 27| 447: 22|
enumeratis. 341: 7|
enunciarentur. 23: 18|
enuntiaret. 23: 12|
enuntiari. 16: 14| 312: 22|
enunciatè. 16: 13|
enuntiata est. 7: 14|
enuntiata sint. 24: 27|
enuntiatum esset. 23: 19|
eo, *pron*. 7: 1, 5| 9: 9| 10: 4| 11: 15| 14: 21, 23| 15: 10, 25| 17: 23, 25, 26, 29| 18: 9| 19: 2| 21: 3, 13| 23: 5, 11, 13, 16| 25: 31| 26: 2, 13, 19| 27: 10| 28: 3| 31: 20, 23| 32: 5| 34: 21| 35: 3, 11, 12| 38: 9| 41: 22| 43: 1, 6| 44: 26, 28| 45: 2| 46: 14| 47: 4| 48: 11| 54: 8| 64: 1| 66: 10| 74: 12| 75: 11, 24| 79: 6| 82: 11, 16, 31| 84: 20| 88: 13| 89: 10| 90: 21| 91: 13| 92: 12| 94: 3| 95: 26| 98: 18| 103: 28, 29| 106: 6, 10| 107: 14, 16, 23| 109: 5, 8| 112: 3, 4| 114: 20| 115: 9, 31| 119: 10| 133: 15| 134: 26| 139: 4, 14| 140: 2| 144: 18| 145: 8| 146: 1| 147: 22| 149: 5| 150: 31| 154: 12| 155: 18| 157: 15, 16| 159: 3| 162: 15, 33| 163: 24| 164: 7| 165: 22| 167: 28| 169: 23| 176: 6| 178: 19| 184: 12| 185: 25| 188: 15, 22, 27| 189: 18| 190: 37| 192: 5| 193: 6, 37| 194: 6, 12| 195: 7, 26| 196: 10| 197: 11, 28| 199: 36| 200: 2, 28| 203: 5| 207: 8| 211: 6| 219: 5| 222: 2, 10| 223: 12| 224: 36, 37| 225: 2, 23| 228: 15| 229: 23| 232: 1, 5| 236: 1| 237: 2| 239: 2| 240: 19| 243: 6| 245: 23| 246: 19| 247: 13| 250: 7, 9, 18| 251: 1| 253: 23| 254: 6| 256: 33| 257: 7, 8| 261: 15| 267: 12| 268: 13| 275: 28| 277: 16| 279: 40| 280: 5| 281: 2| 291: 17| 292: 12| 293: 16| 294: 4| 295: 32| 297: 7| 299: 20, 11| 300: 1, 21| 303: 31| 305: 17| 306: 21| 308: 21| 310: 26| 311: 16| 313: 16| 314: 8, 15| 318: 4, 6, 9, 33| 319: 21, 25, 30| 321: 21, 24| 323: 7| 324: 9| 325: 3, 22| 328: 22| 330: 8| 335: 22| 336: 18, 23| 337: 1| 338: 6, 8| 339: 1| 340: 5, 15| 351: 6, 24| 352: 6| 357: 15, 16| 359: 16| 360: 26| 361: 24| 362: 16| 364: 24| 366: 29| 370: 4| 372: 14, 16, 17| 373: 21| 375: 2, 15| 376: 14| 378: 28| 381: 21, 29| 383: 20| 386: 3| 388: 22| 389: 23| 390: 21, 28| 392: 4| 394: 3, 28| 400: 11, 25| 401: 24| 403: 9, 27| 404: 17, 18, 21, 23| 408: 26| 409: 9| 410: 14| 411: 28| 413: 7| 416: 2, 12, 39| 419: 10| 420: 26| 421: 24| 422: 4| 424: 19| 427: 29| 428: 3| 432: 2| 435: 10| 437: 28| 438: 11, 14| 441: 25|

445: 11, 12 | 446: 5 | 448: 19 | 452: 24 |

eo. 14: 17, 19 | 19: 10 | 20: 9 | 21: 14 | 31: 27 | 32: 3, 7 | 34: 23 | 36: 12 | 37: 10 | 40: 21 | 43: 15 | 51: 13 | 54: 18 | 57: 5, 28 | 58: 3 | 61: 7, 17 | 63: 2, 17, 20 | 66: 17 | 68: 16, 19 | 71: 16 | 73: 11 | 80. 25 | 81: 25 | 86: 24 | 87: 6. 13 | 88: 9 | 91: 14, 21 | 92: 24 | 93: 4 | 96. 8 | 97: 18 | 107: 26 | 109: 2 | 110: 14 | 114: 27 | 138: 3 | 144: 14, 23 | 145: 21, 24 | 146: 17 | 149: 1, 15 | 151: 5 | 152: 24 | 156. 22 | 161: 7 | 162: 21 | 164: 28, 34 | 165: 10 | 166: 4 | 167: 4 | 170: 4 | 178. 26 | 179: 24, 28 | 186: 31 | 188: 14 | 202: 13 | 216: 3 | 222: 12 | 223: 4 | 229: 5 | 231: 12 | 240: 33 | 242: 27 | 247: 12 | 256: 2 | 263: 21 | 267: 6, 8, 18 | 269: 9 | 276: 26 | 278: 7 | 279: 44 | 285: 9 | 204: 15 | 295: 3 | 296: 4 | 300: 5, 9, 23 | 301: 11 | 302: 5 | 303: 11 | 309: 22, 32 | 315: 6 | 319: 32 | 320: 13 | 325: 22 | 326: 14 | 343: 3 | 353: 3, 17 | 367: 7 | 369: 32 | 370: 17 | 378: 5, 6 | 395: 29 | 399: 14 | 408: 7 | 410: 2, 5 | 416: 17 | 418: 14 | 419: 8 | 427: 17 | 429: 22 | 438: 31 | 443. 18 | 448: 22, 23 | 449: 8 |

eodem, *pron.* 8: 16 | 12: 15 | 14: 1 | 18: 12, 18 | 21: 9 | 27: 16 | 35: 8 | 41: 7 | 50: 19 | 55: 2 | 59: 12 | 65. 1 | 68: 12 | 71: 22 | 85: 37 | 108: 19 | 110: 1 | 114. 26 | 132: 10 | 137: 24 | 138: 1, 13 | 139: 12 | 149: 34 | 152: 14 | 153: 6 | 158: 39 | 161: 11, 21 | 163: 6 | 166: 1 | 169: 10 | 176: 36 | 177: 32 | 182: 20 | 183: 4 | 188: 31 | 189: 7 | 190: 9 | 101: 4 | 192: 20 | 193: 4 | 104: 14 | 197: 25, 34 | 108: 26 | 223: 8, 17 | 233: 6 | 242: 25 | 244: 8, 15 | 247: 10 | 261: 20 | 266: 14 | 272: 6, 23 | 276: 19 | 277: 18 | 290: 23 | 292: 5 | 293: 19 | 303: 15, 20 | 306: 26 | 307: 2 | 309: 1 | 323: 30 | 320: 24 | 323: 15 | 326: 2, 6 | 333: 23 | 334: 9, 11 | 336: 23 | 337. 8 | 341: 10 | 344: 10, 14 | 345: 24 | 351: 33 | 356: 18 | 357: 7 | 360: 25 | 361: 7 | 362: 5 | 378: 20 | 382: 28 | 383: 22, 25 | 392: 23 | 407: 10 | 412: 1 | 414: 31 | 420: 18 | 423 9 | 426: 18 | 427: 7 | 436: 16 | 437: 6, 15 | 439: 17 | 440: 5, 18, 27 | 441: 6, 13, 19 |

eodem, *adv.* 8: 4 | 15: 1 | 75: 9 | 83: 28 | 89: 30, 32 | 92: 24 | 115: 3, 23 | 168. 8 | 187: 14 | 196: 14 | 250: 9 | 260: 8 | 271: 11 | 309: 13 | 317: 38 | 319: 13 | 321: 1 | 324: 23 | 349: 3 | 386: 12 | 389: 2 | 390: 15 | 394: 5 | 403: 20 | 409. 23 | 413. 9 | 420: 32 | 424: 28 | 427: 18 | 445: 13 |

eorum. 4: 8 *bis* | 12: 11, 14 | 13: 8 | 15: 2, 6, 11, 29 | 16: 5 | 17: 3, 11, 29 | 19: 3 | 20: 4 | 22: 20, 24 | 23: 26 | 24: 11 | 25: 20, 24 | 26: 11 | 27: 10, 18 | 31: 9 | 32: 21 | 33: 1, 27 | 36: 26 | 41: 6, 17 | 42: 10 | 45: 2 *bis*, 25, 30 | 47: 5, 9, 13, 23 | 48: 1 | 50: 9, 25 | 51: 1 | 52: 11, 12 | 53: 6, 22, 30 | 56: 8 | 60: 9 | 62: 14 | 64: 32 | 65: 1 | 69: 6 | 71: 23 | 72: 27, 28, 29 | 73: 4, 9, 17 | 75: 10, 12, 19 | 78: 16 | 79: 9 | 84: 19 | 86: 15, 21 | 88: 4 | 95: 4 | 96: 2, 6 | 97: 28 | 99: 19 | 101: 23 | 102: 13, 33, 35 | 104: 18 | 110: 11 | 112: 8 | 115: 30 | 116: 2 | 117: 21 | 118: 3, 12 | 119: 4, 5, 6, 12 | 120: 7, 10 | 121: 8 | 123: 5 | 124: 3 | 125: 5 | 128: 7 | 130: 11 | 133: 19, 20 | 134: 6, 19 | 135: 22 | 137: 27 | 142: 6, 16, 23 | 144: 11 | 147: 15 | 148: 3 | 149: 24 | 150: 13 | 154: 16 | 156: 5, 10, 20 | 157: 6 | 158: 35 | 159: 19, 35 | 160: 13 | 162: 22 | 163: 32 | 169: 10. 26 | 171: 25 | 173: 10, 29 | 174: 27 | 175: 11, 14, 17 | 185: 7, 13 | 186: 8 | 187: 4 | 188: 19 | 189: 18 | 193: 38 | 196: 2 | 197: 13 | 199: 5 | 208: 11 | 213: 1, 3 | 219: 22 | 233: 1 | 234: 13, 19 | 235: 4, 5 | 242: 14 | 243: 18 | 245: 5, 9 | 249. 28, 29 | 251: 17, 29 | 252: 3 *bis* | 253: 7 | 254: 17 | 257: 1 | 258: 13 | 259: 34 | 260: 25 | 266: 1 | 207: 17 | 269: 9 | 275: 4, 5, 15 | 277: 35 | 278: 23 | 279: 1 | 281: 1 | 292: 2 | 296: 25 | 302: 20 | 303: 2, 21 | 308: 2, 14 | 210: 11 | 312. 20, 25 | 316: 6 | 317: 1, 4, 30 | 318: 17 | 324: 38 | 327: 1 | 328: 15 | 334: 6 | 336: 20 | 339: 8 | 346: 25 | 349: 17 | 350: 18 | 352: 4 | 356: 23, 26 | 360: 17 | 362: 12 | 363: 5 | 370: 22 | 380: 12 | 381: 10 | 391: 20 | 392: 29 | 394: 25 | 396: 3, 12 | 397 26, 32 | 398: 27 | 399: 25 | 400: 9, 18 | 404: 29 | 408: 13 | 409: 2 | 418: 5, 7 | 419: 6 | 420: 17 | 421: 20 | 422: 24, 25, 32 | 425: 5, 12, 14, 18, 20 | 426: 27. 29, 31 *bis* | 427: 7 | 429: 3, 7, 9 *bis*, 10 | 437: 16 | 443: 2 | 446: 8 | 447: 4, 15 | 448: 21 | 451: 27 | 452: 5 | 453: 3 | 462: 1

eos. 4: 3, 8 | 8: 4 | 9: 12, 15 | 13: 8 | 16: 3 | 17: 13 | 18: 19 | 20: 3 | 21: 7, 8, 10, 13, 15 | 24: 21 | 29: 4, 9 | 30: 19 | 31: 21 | 32: 15 | 34: 15, 20 | 36: 19 | 37: 13 | 40: 6, 17, 20 | 41: 20. 24 | 45: 1, 7, 9, 12 | 46: 28 | 47: 1, 7 | 48: 4, 28 | 49: 4 | 54: 19 | 58: 21 | 59: 13 | 64: 10 | 66: 1 | 68: 23 | 71: 7, 16, 20 | 72: 9 | 73: 8, 13, 27 | 75: 4, 5 | 76: 10 | 77: 24, 32 | 80: 20 | 81: 7, 14 | 83: 8, 15 | 85: 39 | 88: 5 | 89: 23 | 92: 3. 4, 7 | 95: 7, 11, 33 | 97: 10 | 100: 8 | 101: 1 | 105: 11 | 108: 23 | 110: 36 | 117: 3. 8, 27 | 118: 13 | 120: 4, 8 | 121: 3 | 122: 9 | 130: 1 | 131: 1 | 135: 21 | 143: 6 | 147: 18 | 149: 11 | 150: 36 | 151: 5 | 153: 19 | 158: 7 | 160: 10 | 162: 17 | 164: 16, 23, 30 | 165: 7 | 167:

25 | 168: 4 | 169: 10 | 175: 34 | 176: 26 | 179: 25 | 182: 8 | 188: 8 | 190: 31 | 194: 8 | 195. 10 | 196: 20 | 217: 16 | 223: 19 | 224: 11, 22 | 225: 17, 18 | 234: 11, 18, 235: 6 | 240: 36 | 244. 13 | 247: 28 | 248: 10 | 253: 26, 27 | 254: 15, 16 | 255: 32 | 256: 5 | 250: 8, 16 | 260: 13 | 270: 15 | 273: 18 | 275: 14 | 276: 27 | 284: 1 | 291: 16 | 292: 7 | 296: 21 | 302: 32 | 303: 2 | 306: 5 | 312: 20 | 316: 33 | 327: 2 | 328: 16 | 334: 11 | 335: 12 | 336: 15, 18 | 339: 6, 11 | 340: 6 | 341: 16 | 346: 24 | 351: 21 | 356: 10 | 359: 8 | 360: 16 | 363: 9 | 367: 2 | 373: 23, 29 | 375: 21 | 390: 24 | 391: 8, 24 | 393: 9 | 396: 3 | 397: 35 | 406: 6. 9 | 409: 16 | 410: 19 | 412: 23 | 415: 30 | 416: 38 | 417: 27 | 418: 2, 18 | 419: 2, 24 | 425: 13 | 426: 28 | 427: 23, 25 | 428: 26 | 436: 25 | 437: 5 | 439: 13, 19, 20, 21 | 448: 2 |
eoſdem. 86: 4 |
Epaſnacti. 198: 28 |
Epaſnactus. 199: 2 |
Epheſi. 305: 21 |
Epheſiæ. 305: 28 | 341: 6 |
epheſo. 341: 30 |
ephippiato.um. 71: 25 |
ephippiis. 71: 24 |
epibatatum. 394: 8 | 414: 29 |
epibatis. 352: 2 | 414: 4, 26 |
Epidaurum. 369: 2 |
Epiro. 287: 4 | 294: 17 | 312: 15 | 317: 25 | 325: 20 |
Epirum. 310: 3 | 324 1 32 |
Epirus. 294: 12 |
epiſt·la. 108. 8, 9 |
epiſtolam. 108: 7 |
Epored. rige. 164: 12 |
Eporedorigem. 159: 20 |
Eporedorigi. 174: 14 |
Epo edorigis. 168: 26 |
Eporedorix. 158: 23, 40 | 159: 6 | 164: 28 | 168: 17 | 170: 14 |
Eppio. 426: 23 |
epulis. 134: 1 |
eques. 100: 9 | 317: 24 | 395: 17 | 405: 5 | 413: 17 | 415: 2 | 437: 10 | 438: 25, 30 | 444: 1 |
equeſtre. 17. 8 | 65: 13 | 147: 14 | 171: 9 199: 3 | 328: 16. 420: 25 | 438. 30 | 440: 6.
equeſtri. 35: 15 | 44: 24 | 100: 5 | 157: 16, 25 | 164: 6 | 190: 35 | 276 5 | 323: 26 | 403: 12 | 404: 14, 33 | 407: 9 | 413: 24 |
equeſtris. 421: 6 |
equeſtribus. 44: 8 | 109: 8 | 189: 33 | 238: 9 | 401: 7 | 414: 1 |
equeſtris. 95: 24 | 187: 20 | 242: 33 | 438: 25 |
equi. 200: 16 | 392: 5 |
equidem. 27[illegible]30 | 468: 18 |
equis. 20: 1 | 32: 26 | 32: 4, 6 | 71: 21 | 75: 22 | 83: 3 | 124: 25 | 169: 11 | 171: 17, 22 | 138: 29 | 2-6: 29 | 316: 28 | 317: 18 | 321: 4 | 389: 10 | 391: 33 | 409: 15 | 410: 12 | 413: 23 | 417: 12 | 4·9: 25 | 420: 33 | 434: 3, 6 |
equitatibus. 450: 24 |
equitatu. 15: 13 | 17: 10 | 19: 22 | 31: 23, 25 | 34: 13 | 36: 13 | 38. 5 | 45: 4 | 48: 2, 16, 22 | 60: 26 | 65: 8. 12, 14 | 72: 24 | 73: 18 | 75: 13 | 82: 2 | 85 7 | 88: 21 | 91: 24, 25 | 95: 6 | 96: 12 | 104. 9 | 109: 26 | 112: 15 | 115: 8, 27 | 116: 4, 34 | 134: 15 | 137: 32 | 139: 26 | 140: 12 | 145: 16 | 147: 27 | 149: 14 | 150: 1 | 153: 22 | 159: 19 | 163: 30, 164: 12 | 165: 19 | 167: 34 | 168: 21 | 169: 6. 32 | 170: 15, 22 | 176: 4 | 179: 31 | 183: 17 | 190: 28 | 197: 2 | 199: 2? | 238: 19 | 242: 35 | 246: 1, 21 | 247: 15 | 248: 7, 27 | 250: 6, 17 | 251: 8 | 253: 12, 28, 31 | 271: 13 | 272: 30 | 277: 5 | 279: 37 | 280: 2 | 316: 19 | 329: 17 | 338: 26 | 377: 4 | 387: 3, 19 | 388: 6 | 391: 34 | 402: 21 | 403: 8, 11, 29. 31 | 408: 18 | 409: 10 | 410: 8 | 415. 13, 18, 26 | 416: 24 | 417: 4 | 418: 4, 7 | 419: 18 | 420: 26 | 424: 28 | 427: 33 | 434: 2 | 435: 12, 29 | 436: 28 | 437: 2 | 446: 25 | 451: 4 |
equitatui. 29: 2 | 143: 20 | 332: 1 | 399: 17 | 418: 5 | 421: 5 |
equitatum. 15: 10 | 17: 11 | 18: 19 | 19: 14 | 23: 28 | 39: 1 | 44: 32 | 45: 20, 21 | 48. 4 | 76: 20 | 77: 5 | 86: 12 | 89: 4 | 92: 13 | 95: 31 | 112: 27 | 117: 12 | 139: 28 | 145: 21 | 147: 13 | 156: 31 | 159: 13 | 165: 4 | 170: 1 | 171: 24, 33 | 176: 13 | 189: 21 | 193: 12 | 194: 34 | 195: 33 | 200: 1 | 226: 6 | 230: 12 | 238: 16 | 248: 17 | 249: 7 | 253: 23 | 254: 23 | 272: 5 | 276: 27 | 278: 17 | 285: 20 | 308: 9, 10 | 310: 19 | 316: 16, 25 | 323: 24, 31 | 324: 36 | 331: 3 | 334: 16, 20 | 361: 2 | 366: 5. 7, 16 | 377: 25 | 378: 23 | 381: 14 | 389: 5, 23 | 390: 9, 29 | 391: 17 | 403. 33 | 412: 25 | 413: 10 | 419: 24 | 420: 31 | 432: 15, 17 | 434. 5 | 446: 13 |
equitatus. 16: 26 | 56: 2 | 61: 1 | 68: 5 | 74: 7 | 76: 9 | 77: 20 | 85: 29 | 86: 14 | 89: 32 | 90: 28 | 96: 21 | 108: 1 | 109: 13 | 115: 29 | 116: 11 | 117: 21 | 144: 4 | 147: 7 | 156: 35 | 158: 22 | 167: 6 | 174: 20 | 177: 32 | 179. 8, 16 | 183: 9 | 193: 23, 29 | 235: 38 | 238: 12, 21 | 241: 8 | 246: 16. 27 | 247: 22, 30 | 249: 38 | 250: 11 | 255: 3 | 276: 26 | 278 5 | 279: 29 280: 1 | 290: 17 | 307: 2 | 320: 21, 24, 28 | 323: 24 | 334: 1, 17 | 344: 17 | 375: 10 | 386: 8 | 388: 4, 7, 18 | 391: 13, 18, 31 | 393: 10, 22 | 396: 2 | 398: 22, 26 | 403: 24, 26 | 408: 13, 16, 32 | 409: 19 | 412: 27, 32 | 413: 8. 16, 20, 27 | 415: 23 | 416: 29 | 447: 6, 18 |
equite. 139: 10 | 413: 23 | 416: 19, 20 |
equitem. 142: 22 | 267: 3 |
equites. 32: 5 | 34: 10, 27 |

36 : 3 | 38 : 12 | 48 : 21 |
49 : 1 | 50 : 19, 27, 31 |
52 : 8 | 64 : 32 | 67 : 25 |
74 : 8 | 75 : 4, 9, 16,
17 | 81 : 18 | 83 : 9, 25 |
84 : 11 | 85 : 32 | 90 : 24,
34, 92 : 6, 8 | 95 : 5, 21,
29 | 96 : 1 | 107 : 22 | 109:
24 | 112 : 14, 17, 24, 35 |
115 : 6 | 116 : 30 | 136 : 6 |
137 : 38 | 138 : 27 | 139 : 12 |
140 : 5, 18 | 147 : 14 |
149 : 14 | 158 . 28 | 159 :
21, 29 | 161 : 8 | 165 : 17 |
168 : 18, 26 | 169 : 9, 13,
28 | 176 : 16 | 179 : 9 | 184:
26 | 185 : 9 | 187 : 8, 14,
17 | 188 : 29 | 189 : 9, 14,
17 | 190 : 3 | 193 : 14, 18,
34 | 196 : 4, 7 | 200 : 4,
10 | 220 : 2 | 223 : 13 | 225:
11 | 226 : 4, 9 | 237 : 2 |
240 : 31 | 242 : 28 | 243:
1, 7 | 247 : 7, 18 | 253:
2, 20, 33, 38 | 270 :
20 | 272 : 7, 11, 22, 25,
27 | 276 : 28 | 278 : 20, 25,
27 | 279 : 1, 5, 7, 23 | 280:
8 | 285 : 11 | 287 : 8 | 303 :
9 | 304 : 5, 8 | 310 : 11 |
317 : 5 | 318 : 34 | 321 : 9,
16 | 323 : 25 | 328 : 11, 13 |
333 : 24 | 334 : 1, 5 | 337 :
13 | 338 : 9 | 347 : 2 | 361 :
6, 7 | 364 : 11 | 365 : 12 |
366 : 30 | 386 : 1, 15 | 388:
11, 13 | 389 : 8 | 390 : 27 |
391 : 12, 20, 24, 25, 27,
29, 32 | 392 : 24 |
393 : 8, 19 | 394 : 10 | 396 :
10 | 401 : 16, 22 | 403 :
22 | 408 : 15, 22, 25 |
409 : 8, 11, 14, 23 | 413:
11, 28 | 415 : 27, 29 |
416 : 34 | 417 : 26 | 418:
18 | 420 : 21 | 421 : 1, 7
bis | 422 : 22 | 423 : 9 |
424 : 9 | 425 : 1, 13, 16 |
428 : 2, 27 | 433 : 7, 12,
19 | 435 : 15 | 436 : 30 |
437 : 4, 27 | 438 : 18, 29,
33 | 441 : 20, 24, 25 |
27 | 442 : 3 | 443 : 6,
10, 29 | 444 : 12, 17 *bis*,
18 | 445 : 8 | 447 : 28 |
448 : 10 | 450 : 28 |
equitibus. 15 : 15 | 17 : 9 |
31 : 26 | 71 : 21 | 73 : 19 |
75 : 24 | 81 : 13 | 88 : 18 |
90 : 26 | 91 : 19 | 100 : 4 |
108 : 6 | 109 : 14 | 112 : 20,
32 | 134 : 20 | 136 : 12 |
145 : 8 | 147 : 29 | 154 :
30 | 162 : 21 | 166 : 26 |
167 : 6 | 169 : 11, 25 |
186 : 36 | 187 : 29 | 193 :
24, 31 | 199 : 33 | 238 : 21 |
239 : 2 | 242 : 36 | 243 :
25 | 248 : 23, 29 | 252 : 9,
14 | 253 : 14 | 268 : 6 | 278:
32 | 279 : 14, 25 | 280 : 4 |
295 : 4 | 300 : 8, 33 | 303:
1 | 306 : 3, 5, 7 | 307 : 5 |
320 : 24 | 328 : 9 | 339 :
12 | 337 : 8 | 342 : 3 | 351 :
18 | 355 : 12 | 363 : 14 |
384 : 16, 22 | 388 : 17 |
391 : 5, 22 | 392 : 12, 17,
20, 27 | 393 : 24, 36 |
398 : 21 | 399 : 13 | 401 :
1 | 407 : 13 | 408 : 20 |
409 : 14 | 413 : 10 | 415:
23 | 416 : 26, 35 | 421 :
6 | 427 : 28 | 437 : 12 |
438 . 28 | 441 : 21, 27 |
448 : 8 | [illegible] | 450 : 11 |
equitum. 15 : 16 | 19 : 9 |
36 : 1 | 44 : 25 | 48 : 15 |
52 : 3 | 60 : 19 | 67 : 27 |
71 : 25 | 85 : 10, 14 | 91 :
1, 4 | 96 : 14, 23 | 104 :
22 | 120 : 1 | 123 : 7 | 131 :
12 | 135 : 1, 6 | 137 : 9 |
140 : 18 | 150 : 7 | 155 : 31 |
158 : 39 | 159 : 3 | 161 : 3,
6 | 169 : 18 | 170 : 11 | 174 :
12 | 176 . 18 | 178 : 27 | 179:
4 | 185 : 8 | 187 : 13, 21 |
193 : 20, 22 | 199 : 15,
36 | 222 : 22 | 225 : 14 |
231 : 5 | 237 : 8, 10 | 238 :
13 | 244 : 8 | 245 : 25,
28 | 250 : 12, 22 | 251 : 9 |
253 : 25, 35 | 255 : 9 | 272:
23 | 279 : 11, 15 | 280 : 3 |
300 : 19 | 303 : 8 | 307 :
30 | 308 : 1, 16 | 310 : 17 |
312 : 2 | 316 : 29, 38 | 317:
2, 13 | 320 : 30 | 335 : 19 |
345 : 17 | 371 : 23 | 378 :
2 | 386 : 13 *bis* | 387 : 6 |
388 : 13 | 390 : 18 | 391 :
7, 10 | 392 : 15 | 393 : 18 |
394 : 15 | 396 : 15 | 398 :
18 | 399 : 7 | 401 : 34 |
408 : 24 | 410 : 9 | 417 :
7 | 420 : 30 | 435 : 15 |
438 : 20 | 443 : 30 | 444 :
10 | 446 : 28 | 447 : 29 |
450 : 18 |
equo. 18 : 25 | 36 : 4 | 76 :
2 | 161 : 32 | 187 : 21 | 200 :
9, 11 | 281 : 3 | 334 : 22 |
335 : 17 | 391 : 36 | 393 :
21 | 412 : 9 | 414 : 20 |
423 : 4 | 438 : 26 | 451 :
16 |
equorum. 6 : 6 | 38 : 12 | 76 :
5 | 85 : 9 | 164 : 27 | 189:
11 | 193 : 14, 36 | 280 :
9 | 417 : 4, 27 |
equos. 71 : 22 | 82 : 10 | 85 :
16 | 111 : 21 | 147 : 5 | 164:
35 | 169 : 12 | 220 : 10 |
226 : 4 | 279 : 29 | 312 :
25 | 316 : 22 | 418 : 19 |
equum. 32 : 1 | 135 : 2 | 200:
11 | 335 : 16 | 437 : 29 |
erant. 9 : 2 | 15 : 24 | 20 : 11 |
23 : 15, 17 | 28 : 3 | 36 : 1 |
40 : 17 | 41 : 16 | 44 : 24,
31 | 46 : 1, 5 | 48 : 21 |
49 : 11 | 53 : 2 | 55 : 12 |
60 : 17 | 61 : 8, 21 | 67 :
30 | 84 : 7, 13, 24, 30,
33, 85 : 23 | 95 : 11 | 99:
6 | 102 : 38 | 104 : 9 | 106:
13 | 108 : 18 | 109 : 3 | 114:
24 | 115 : 5, 11 | 118 : 10,
12 | 136 : 21 | 137 : 34 |
144 : 1, 23 | 152 : 20 | 158:
36 | 166 : 15 | 171 : 19 |
187 : 1 | 224 : 4, 39 | 225:
11 | 227 : 16 | 234 : 13 |
237 : 6 | 140 : 5 | 242 :
6, 29, 32, 34 *bis* | 252 : 2,
16 | 253 : 5 | 258 : 12 | 259 |
10 | 261 : 11 | 262 : 10 |
274 : 5, 10 | 277 : 21 | 278:
5 : 8 | 279 : 1, 26 : 41 |
280 : 19 | 288 : 2 | 301 : 5 |
306 : 5 | 309 : 10 | 310 :
12, 13, 31 | 312 : 30 | 316:
29, 36 | 319 : 32 | 320 : 6 |
321 : 2 | 324 : 32 | 327 : 2 |
330 : 6, 13 | 340 : 8, 11 |
342 : 6 | 344 . 18 | 345:
3, 17, 28, 29 | 346 : 1 |
348 : 24 | 352 : 21 | 353 :
1, 14 | 357 : 29 | 369 : 25 |
372 : 22 | 381 : 17, 20 |
382 : 29 | 383 : 24 | 388 :
12, 20 | 398 : 8 | 399 : 11 |
400 : 3 | 404 : 19 | 411:
24 | 412 : 6, 12 | 413 : 18 |
414 : 33 | 423 : 10, 24,
28 | 428 : 25 | 435 : 30 |
439 : 1 | 447 : 11, 14 |
449 : 9 | 451 : 29 |
erat. 9 : 14 | 10 : 2, 3 | 11 :
10, 17 | 12 : 3 | 20 : 4 |
22 : 9, 21 | 28 : 3 | 32 : 1 |
35 : 16 | 36 : 3, 6 | 38 : 6 |
43 : 1 | 44 : 21 | 47 : 2 |
48 : 9, 15 | 49 : 6 | 54 :
5 | 59 : 4, 6 | 61 : 19 | 62 :
3, 6, 22 | 63 : 4 | 64 . 23 |
72 : 28 | 75 : 16 | 78 : 18 |
80 : 14 | 81 : 22 | 82 : 4,
13 | 84 : 6, 32 | 85 : 4 |
89 : 36 | 92 : 19 | 99 : 13 |
102 : 32 | 103 : 9 | 107 :
5, 9 | 108 : 26 | 114 : 31 |
116 : 5 | 117 : 7 | 118 : 11 |
119 : 10 | 136 : 17, 30 |
137 : 6 | 138 : 22 | 147 :
20 | 148 : 38 | 149 : 21 |
155 : 28 | 157 : 3, 27 |
158 : 5 |

158 : 5 | 159 : 4 | 161 : 9 | 162 : 26 | 164 : 24 | 170 : 24 | 172 : 12 | 174 : 17 | 176 : 7, 14 | 177 : 19 | 182 : 9 | 186 : 5, 23, 31 | 188 : 34 | 197 : 11 | 200 : 2 | 202 : 10 | 203 : 8 | 204 : 13 | 211 : 6 | 216 : 4 | 218 : 1, 5 | 222 : 14 | 224 : 25, 30 | 227 : 16, 18 | 239 : 14, 30, 33 | 240 : 9, 33 | 242 : 5, 13, 22, 25 | 243 : 15 | 244 : 25 | 246 : 26 | 249 : 27, 33 | 250 : 8, 14 | 251 : 6 | 253 : 7, 15, 21 | 254 : 34 | 258 : 3 | 260 : 13, 18 | 263 : 17 | 265 : 33 | 267 : 21 | 272 : 25 | 273 : 10 | 276 : 22 | 277 : 28 | 280 : 21 | 281 : 4 | 290 : 9 | 292 : 35 | 293 : 16 | 295 : 9, 13, 17 | 296 : 2, 6 | 298 : 3 | 300 : 15, 21 | 302 : 6 | 303 : 7, 23 | 305 : 10 | 310 : 7 | 311 : 12, 14, 17 | 312 : 9, 15, 18 | 316 : 5, 20, 24 | 318 : 4, 22 | 319 : 11, 19 | 320 : 3, 7 | 323 : 24 | 324 : 19, 20 | 326 : 14 | 330 : 8 | 331 : 8 | 336 : 3 | 338 : 19 | 339 : 19 | 344 : 1 | 345 : 30 | 346 : 18 | 348 : 23 | 349 : 20 | 350 : 13 | 354 : 21 | 355 : 24 | 356 : 5, 14, 21 | 360 : 30 | 367 : 8, 14, 15 | 368 : 4, 26 | 369 : 2, 9 | 370 : 8 | 371 : 13 | 373 : 13 | 374 : 12 | 377 : 8 | 378 : 15 | 384 : 19 | 387 : 2, 10 | 388 : 3 | 391 : 6 | 397 : 20 | 403 : 27 | 407 : 17 | 408 : 7 | 412 : 15, 26 | 416 : 10, 12, 23 | 418 : 8 | 420 : 24, 31 | 421 : 29 | 428 : 34 | 432 : 17 | 440 : 22 | 446 : 12, 29 | 449 : 22, 25 | 450 : 19 | 451 : 1, 4 | 452 : 14, 15 | 465 : 17 | 480 : 6 |
Eratoſtheni. 132 : 6 |
erecta. 423 : 16 |
erectæ. 61 : 23 |
erectum. 390 : 12 |
erepta. 345 : 31 |
ereptas. 62 : 27 | 164 : 19 |
erepto. 134 : 25 | 217 : 5 |
ereptum. 39 : 3 | 202 : 1 |
erepturi fine, 16 : 13 |
erga. 111 : 9 | 219 : 2 | 255 : 16 | 266 : 26 | 419 : 7 | 426 : 27 |
ergaſtulis. 300 : 5 |
ergo. 175 : 11, 15 | 298 : 9 | 467 : 25 | 468 : 15 |
erigebat. 228 : 8 |
erigere. 133 : 12 | 408 : 29 |
eriperet. 140 : 17 | 161 : 33 |
eriperetur. 62 : 27 |
eripi. 32 : 19 |
eripiebatur. 345 : 13 |
eripiendis. 232 : 15 |
eripit. 355 : 28 |
eripitur. 208 : 14 |
eripuerunt. 408 : 5 |
eripuit. 8 : 4 | 76 : 2 |
ernuo. 320 : 12 |
ernuuz. 320 : 8 |
errabunda. 405 : 8 |
errabundæ. 386 : 23 | 395 : 3 |
errans. 194 : 20 |
errantem. 316 : 9 |
errare. 105 : 11 | 155 : 1 |
erravisset. 405 : 6 |
error. 322 : 31 |
errore. 390 : 15 |
errorem. 389 : 5 |
eruditus. 358 : 13 |
erumpentes. 184 : 12 |
erumpentibus. 357 : 22 |
erumperent. 58 : 18 | 254 : 8 | 310 : 33 |
erumpunt. 189 : 36 | 265 : 12 | 416 : 32 |
erupit. 290 : 23 | 388 : 7 |
eruptio. 152 : 15 |
eruptione. 57 : 28 | 58 : 14, 19 | 65 : 23 | 97 : 27 | 109 : 26 | 174 : 19 | 177 : 13 | 178 : 17 | 265 : 25 | 316 : 28 | 360 : 16 | 395 : 30 | 412 : 14 | 482 : 33 |
eruptionem. 54 : 16 | 64 : 28 | 66 : 11 | 144 : 21 | 172 : 15 | 174 : 24, 30 | 176 : 31 | 177 : 14 | 159 : 9 | 423 : 25 | 433 : 20 | 437 : 20, 23 | 438 : 11 | 439 : 5, 8 | 449 : 18 | 450 : 8, 16 | 452 : 9 |
eruptiones. 254 : 17 | 259 : 6 |
eruptioni. 266 : 12 |
eruptionibus. 151 : 8 | 152 : 21 | 224 : 28 | 261 : 23 | 269 : 24 |
eruptionis. 177 : 35 | 266 : 9 | 317 : 32 |
es. 391 : 38 |
eſſe. 6 : 1, 17 | 7 : 8, 9 | 8 : 10 | 10 : 6 | 11 : 23 | 12 : 20 | 13 : 6 | 14 : 9 | 15 : 9 | 16 : 7, 21 *bis* | 17 : 16, 29 | 18 : 7, 15 | 23 : 20, 26 | 24 : 6, 22 | 25 : 8, 21, 22 | 26 : 13 | 27 : 2 | 28 : 14, 21 | 29 : 23, 25 | 30 : 10, 11 | 31 : 5, 8, 26 | 32 : 17 | 33 : 6, 8, 12, 16, 17, 19 | 34 : 3, 7, 8 | 36 : 11 | 37 : 1, 12, 14 | 39 : 7 | 40 : 3, 5, 15 | 41 : 3, 5, 6, 13, 23, 26 | 44 : 9, 27 | 45, 8 | 46 : 3 | 47 : 7, 9, 18, 26 | 51 : 4, 9, 11, 12 : 53 : 25 | 54 : 1 | 56 : 6 | 58 : 14 | 60 : 4, 10 | 63 : 28 | 67 : 11, 26 | 72 : 3 | 73 : 20, 27, 29 *bis*, 31, 32 | 76 : 9 | 77 : 26, 32 | 78 : 4, 5 | 79 : 16 | 80 : 11 | 81 : 9, 16 | 84 : 14 | 85 : 21 | 88. 3, 16, 17 | 89 : 5, 14 | 90 : 13, 15, 33 | 91 : 9 | 92 : 10 | 94 : 3, 4, 8 | 95 : 20 | 97 : 23 | 100 : 17, 22, 29 | 101 : 8, 12, 16 | 102 : 2, 30 | 104 : 15 | 105 : 9, 12, 16 | 114 : 12, 23 | 115 : 2, 13 | 116 : 19 | 117 : 30, 35 | 122 : 6 | 126 : 1 | 129 : 12 | 132 : 7 | 134 : 21 | 135 : 19 | 137 : 19 | 138 : 15, 20 | 142 : 7 | 146 : 24 | 147 : 27 | 150 : 22, 32 | 155 : 9 | 156 : 2, 5, 9, 13, 25 | 158 : 7 | 160 : 33 | 161 : 20 | 162 : 9 | 163 : 5 | 164 : 13 | 165 : 18, 29 | 166 : 29 | 168 : 21 | 169 : 6, 20 | 173 : 22 | 174 : 7 | 176 : 19 | 177 : 27, 37 | 178 : 6 | 185 : 17, 19 | 186 : 5 | 191 : 30 | 192 : 1, 9 | 195 : 28, 30 | 196 : 34 *bis* | 199 : 19, 31 | 202 : 16 | 206 : 9 | 212 : 2 | 215 : 10 | 217 : 6 | 219 : 2, 12 | 220 : 6 | 224 : 15 | 225 : 22 | 231 : 10 | 234 : 22 | 235 : 1 | 240 : 31 | 241 : 18 | 242 : 10 | 247 : 29 | 249 : 2 | 250 : 19 | 256 : 23, 29 | 261 : 24, 30 | 266 : 4, 30 | 267 : 16 | 268 : 3, 8 | 273 : 7 *bis* | 274 : 8, 26 | 277 : 9 | 278 : 32 | 279 : 43 | 280 : 29 | 284 : 6 | 288 : 22 | 292 : 24 | 295 : 11 | 296 : 9, 24 | 298 : 4, 10 | 305 : 7, 16 | 307 : 3, 5 | 309 : 13 | 312 : 3 | 316 : 6, 8, 17 | 317 : 4, 8 | 319 : 18 | 320 : 19 | 325 : 25 | 326 : 18, 24 | 329 : 22 | 331 : 7 | 344 : 20 | 345 : 30 | 346 : 10 | 347 : 5 | 350 : 15, 18, 27, 30, 32 | 353 : 7, 15 | 355 : 30 | 357 : 28 | 358 : 3, 15 | 359 : 15 | 360 : 27 | 363 : 9, 18 | 364 : 1, 25, 27, 31 | 366 : 7 | 367 : 26 | 369 : 18 | 373 : 11 | 375 : 20 | 376 : 8, 9, 26 | 377 : 3, 15 | 381 : 2 | 383 : 16 | 386 : 10 | 389 : 19, 24, 25 *bis* | 392 : 7 | 394 : 15 | 397 : 2, 27 | 398 : 19 | 400 : 19 | 401 : 5 | 402 : 19 | 403 : 7, 16 | 404 : 24, 26 | 405 : 29 | 406 : 7, 19 | 408 : 12 | 410 : 17 |

412 : 21 , 22 | 416 : 38 | 418 : 5 | 419 : 24 | 420 : 23 | 423 : 35 | 425 : 9 , 427 : 31 | 428 : 14 | 433 : 1 | 435 : 13 | 437 : 12 | 441 : 9 , 28 | 443 : 32 , 36 | 445 : 11 | 453 : 3 | 461 : 5 , 7 | 465 : 4 *bis* |

eſſedarii. 95 : 6 |

eſſedarius. 82 : 2 |

eſſedariorum. 96 : 17 |

eſſedarios. 96 : 22 |

eſſedis. 85 : 7 , 8 , 11 | 91 : 24 | 95 : 23 | 96 : 3 |

eſſem. 459 : 2 |

eſſent. 8 : 14 | 21 : 13 | 22 : 15 | 24 : 6 | 25 : 13 | 41 : 10 | 62 : 4 | 68 : 14 | 80 : 9 | 84 : 4 | 91 : 20 | 92 : 8 | 135 : 19 | 188 : 5 | 174 : 23 | 198 : 11 | 241 : 32 | 254 : 7 , 19 | 255 : 27 | 263 : 14 | 268 : 21 | 291 : 11 | 292 : 24 | 295 : 24 | 306 : 13 | 311 : 23 | 327 : 15 | 329 : 38 | 336 : 19 | 345 : 11 | 348 : 22 | 350 : 17 | 363 : 30 | 367 : 3 | 373 : 20 | 379 : 21 | 382 : 6 | 386 : 4 | 400 : 22 | 401 : 24 | 402 : 24 | 406 : 8 | 410 : 1 | 412 : 8 | 433 : 14 | 438 : 5 , 10 | 441 : 16 | 443 : 30 | 444 : 14 , 19 | 448 : 18 | 450 : 20 |

eſſet. 18 : 14 | 24 : 12 | 25 : 5 | 26 : 3 , 8 | 31 : 28 | 35 : 3 | 36 : 26 , 27 | 40 : 1 | 43 : 11 | 44 : 19 | 47 : 20 | 50 : 3 | 52 : 3 | 80 : 7 | 83 : 32 | 103 : 16 | 105 : 4 , 22 | 107 : 4 | 149 : 37 | 156 : 21 , 37 | 157 : 26 | 160 : 33 | 161 : 10 | 165 : 1 , 23 | 184 : 24 | 185 : 13 *bis* , 21 | 186 : 20 | 193 : 30 | 194 : 32 | 198 : 7 , 24 | 199 : 1 , 22 | 202 : 3 | 204 : 2 , 9 | 207 : 7 | 243 : 24 | 250 : 30 | 262 : 10 | 263 : 36 | 266 : 12 , 16 , 25 | 277 : 33 | 279 : 17 | 283 : 3 | 302 : 23 | 303 : 27 | 307 : 19 | 310 : 7 | 324 : 38 | 328 : 10 , 22 | 329 : 3 | 333 : 2 | 338 : 7 | 343 : 2 | 344 : 22 | 350 : 22 | 351 : 27 | 363 : 5 | 364 : 27 | 368 : 15 | 377 : 17 , 20 | 378 : 6 | 380 : 14 | 381 : 7 , 8 , 20 , 23 | 392 : 27 | 394 : 18 | 395 : 9 | 397 : 7 | 399 : 27 | 413 : 7 | 417 : 1 , 3 | 418 : 14 | 435 : 14 | 446 : 30 |

Eſſuos. 99 : 1 |

eſt. 6 : 5 | 9 : 9 | 11 : 25 | 12 : 6 | 13 : 1 | 27 : 27 | 28 : 6 | 41 : 13 | 43 : 7 | 50 : 23 | 53 : 17 | 59 : 8 | 61 : 29 | 64 : 36 | 65 : 1 | 66 : 7 | 71 : 2 , 7 , 16 | 72 : 7 | 73 : 3 , 8 | 74 : 10 | 83 : 29 | 85 : 8 | 93 : 5 , 9 , 10 , 14 *bis* , 17 , 19 *bis* | 94 : 5 , 6 , 8 , 10 | 99 : 5 | 110 : 35 | 111 : 28 | 118 : 8 | 119 : 17 | 120 : 6 , 8 | 123 : 7 | 124 : 1 , 3 , 5 | 130 : 8 | 131 : 8 , 13 | 132 : 20 | 133 : 4 , 7 , 9 , 19 , 20 | 134 : 12 | 135 : 7 , 16 , 24 | 136 : 1 | 137 : 21 | 138 : 28 , 30 | 143 : 2 | 151 : 2 , 14 | 152 : 3 | 158 : 34 | 159 : 25 | 160 : 4 | 163 : 17 | 164 : 30 | 165 : 24 | 166 : 2 | 170 : 16 | 174 : 31 | 175 : 15 | 182 : 7 | 242 : 14 | 244 : 24 | 258 : 4 , 6 | 260 : 5 | 261 : 29 | 268 : 14 | 269 : 4 | 271 : 14 , 18 | 272 : 2 | 274 : 32 | 275 : 12 | 297 : 14 | 298 : 19 , 21 | 300 : 14 | 303 : 10 | 319 : 30 | 325 : 20 | 329 : 17 | 333 : 11 | 341 : 14 | 346 : 3 | 348 : 2 | 349 : 18 , 19 , 20 | 354 : 9 | 360 : 3 | 364 : 30 | 380 : 1 | 382 : 37 | 387 : 24 | 395 : 16 | 405 : 16 | 415 : 9 | 436 : 14 | 438 : 25 | 445 : 1 | 461 : 9 | 465 : 8 | 466 : 10 | 467 : 25 *bis* | 468 : 15 |

eſurientibus. 396 : 12 |

&. 3 : 2 | 5 : 2 , 4 , 6 , 7 *bis* , 8 , 9 | 6 : 6 *bis* , 7 , 8 , 10 , 12 , 14 , 16 | 7 : 3 , 12 *bis* | 8 : 3 , 15 *bis* , 17 | 9 : 3 , 4 , 7 , 16 | 10 : 1 , 5 , 10 , 12 | 11 : 6 , 7 , 8 , 12 *bis* , 16 *bis* , 18 *bis* , 20 , 22 , 23 | 12 : 1 , 4 *bis* , 10 *bis* , 16 , 19 , 21 | 13 : 2 , 8 , 12 | 14 : 10 *bis* , 16 | 15 : 3 , 5 , 11 , 14 , 20 , 28 , 30 | 16 : 2 , 16 , 25 *bis* , 27 | 17 : 1 , 2 , 3 , 4 , 14 , 21 | 18 : 1 *bis* , 7 *bis* , 14 , 16 , 20 *bis* , 23 , 31 *bis* | 19 : 1 *bis* , 3 , 5 , 7 , 18 , 19 | 20 : 5 , 7 , 8 *bis* , 9 , 10 , 11 , 12 , 13 , 18 , 21 , 22 | 21 : 6 *bis* , 16 | 22 : 5 , 9 , 14 , 18 , 20 | 23 : 1 , 12 , 17 , 24 *bis* , 26 | 24 : 1 *bis* , 3 , 8 , 12 , 20 , 21 | 25 : 16 *bis* , 17 , 18 , 22 , 23 | 26 : 2 , 13 | 27 : 7 , 16 , 17 , 21 | 28 : 9 | 29 : 13 , 18 | 30 : 1 , 4 , 17 | 31 : 1 *bis* , 3 , 6 , 9 , 13 | 32 : 2 , 6 , 10 *bis* , 25 | 33 : 7 , 9 , 18 , 21 , 30 , 31 | 34 : 1 , 4 , 10 , 23 , 25 , 27 | 35 : 1 , 3 , 4 , 5 , 8 *bis* , 10 , 11 , 13 | 36 : 10 , 14 , 16 , 23 *bis* , 26 | 37 : 9 , 12 | 38 : 2 *bis* | 39 : 3 , 5 , 8 | 40 : 9 , 14 , 23 | 41 : 3 *bis* , 4 *bis* , 10 , 13 , 15 , 16 *bis* , 20 *ter* | 42 : 1 , 10 | 43 : 1 , 12 , 16 *bis* , 17 , 18 | 44 : 3 , 6 *bis* , 8 , 13 , 15 , 32 | 45 : 5 *bis* , 9 , 11 , 17 , 22 , 24 | 46 : 1 , 9 , 10 , 16 , 24 *bis* | 47 : 1 *bis* , 2 , 11 , 16 | 48 : 5 , 12 | 49 : 2 , 5 *bis* , 10 *bis* , 13 , 15 , 18 , 21 , 29 | 50 : 5 , 8 , 10 , 12 , 14 , 15 , 22 , 24 , 30 | 51 : 9 , 11 *bis* , 15 , 20 , 25 | 52 : 1 , 3 , 4 *ter* , 12 , 27 , 22 , 26 *bis* | 53 : 2 , 18 , 21 | 54 : 7 , 13 | 56 : 2 , 5 *bis* , 5 , 9 | 57 : 8 , 11 , 14 , 16 , 18 , 30 | 58 : 3 , 10 , 13 *ter* , 22 | 59 : 1 , 9 , 10 , 15 , 16 | 60 : 1 , 2 , 22 , 23 | 61 : 1 , 6 , 7 , 25 | 62 : 3 , 4 , 6 , 8 *bis* , 9 *bis* , 10 , 21 | 63 : 4 , 31 | 64 : 7 , 13 , 18 , 21 , 23 *bis* , 34 , 36 | 65 : 3 *bis* , 9 , 18 | 66 : 15 , 17 *bis* , 22 | 67 : 3 *ter* , 10 , 12 , 14 , 22 , 30 | 68 : 5 , 22 , 23 , 25 | 69 : 1 , 5 , 7 | 70 : 1 , 3 *bis* | 71 : 2 , 10 *bis* , 11 , 12 *bis* , 15 | 72 : 7 , 9 , 13 , 15 , 17 , 19 , 23 | 73 : 1 , 2 , 3 , 4 , 5 , 9 , 15 *bis* , 18 | 74 : 2 , 3 , 4 , 10 , 13 , 15 | 75 : 14 , 25 | 76 : 10 , 12 , 13 , 14 , 15 , 17 , 22 , 24 , 27 | 77 : 7 *bis* , 9 , 18 *bis* , 20 , 33 | 78 : 1 , 23 *bis* | 79 : 21 , 22 | 80 : 1 , 15 , 17 , 20 , 22 *ter* | 81 : 1 , 13 , 19 , 26 , 27 , 29 , 30 *bis* , 31 | 82 : 2 , 6 , 7 *ter* , 10 , 13 , 14 , 15 *bis* , 17 *bis* , 18 | 83 : 6 , 16 , 17 , 23 , 27 , 34 | 84 : 2 , 7 , 8 , 11 , 12 *bis* , 16 , 20 *bis* , 22 , 23 , 24 | 85 : 1 , 2 , 9 *bis* , 10 , 11 , 15 , 16 *bis* , 17 *bis* , 21 , 23 , 25 *bis* , 27 , 36 | 86 : 13 , 20 | 87 : 8 | 88 : 12 , 18 , 23 | 89 : 8 *bis* , 9 , 15 , 20 , 27 | 91 : 1 , 2 , 3 *bis* , 4 , 5 , 6 , 19 , 22 , 25 , 26 *bis* | 92 : 3 , 4 , 5 , 17 , 20 | 93 : 4 , 11 *bis* | 94 : 12 | 95 : 2 , 3 , 4 , 22 , 23 , 24 *bis* , 27 , 29 | 96 : 20 , 22 , 25 | 97 : 7 | 98 : 2 , 5 , 6 , 10 , 11 | 99 : 3 *bis* , 5 , 6 *bis* , 7 , 10 , 26 | 100 : 10 , 14 *bis* , 15 , 32 , 33 , 34 , 36 | 101 : 2 , 7 *bis* , 16 , 27 , 29 , 31 | 102 : 1 *bis* , 9

bis, 15, 17, 20, 24, 25, 26, 30 bis, 31, 34, 38 bis | 103: 1, 2, 5, 6, 9, 11 bis, 15, 17, 27, 30, 31, 104: 19, 24 | 105: 15, 19, 21, 29, 30, 33 | 106: 9 bis, 15, 20, 24 bis, 26 bis, 28 | 107: 3, 6, 13, 28 | 108: 24, 25 | 109: 3, 17, 19 | 110: 4, 7, 9 bis, 11, 21, 24, 27, 35 | 111: 4, 8, 19 | 112: 1, 6, 9, 10, 25, 33, 36 | 113: 5 | 114: 1 bis, 3 bis, 4 bis, 7, 10, 13, 17 | 115: 6, 7 bis, 22 | 116: 4, 10, 13, 14, 22, 28, 29 | 117: 27, 32, 36 | 118: 7, 17, 18 | 119: 9, 10, 14 | 120: 5 | 121: 10 | 122: 3 bis | 123: 7 | 126: 6 ter | 127: 12 ter | 128: 10, 11 | 129: 1, 3, 5, 10, 11 | 130: 2, 3 bis, 9 bis, 11 bis, 14 | 131: 19 bis | 132: 3, 6, 9, 11 bis, 17 bis, 18 | 133: 4, 9, 10, 20 ter, 23, 25, 26 bis | 135: 3, 6, 16 | 136: 5, 25, 29, 30 | 137: 5, 34, 38 | 138: 12 | 139: 32 | 140: 17, 22, 23 | 141: 5 bis | 142: 13, 19, 25 | 143: 4, 24 | 144: 20, 21 | 145: 2, 9 | 146: 18, 20 | 147: 6, 26, 27 | 148: 7, 19 bis, 21, 22, 23 bis, 25, 28, 33, 38 | 149: 1, 3, 4, 30, 31 | 150: 2, 8, 13, 14, 20, 22, 30 | 151: 3, 5, 10, 12 quater, 16, 18 | 152: 4, 5 bis, 8, 9, 11 | 153: 8, 11, 14, 17, 18, 21, 26 | 154: 10, 11, 16, 21 | 155: 4, 14, 19, 23, 26, 28, 31, 33, 35 | 156: 5, 6, 7, 14, 18, 21, 31 | 157: 13, 29 bis | 158: 7, 12, 14 bis, 23, 30, 32, 39, 41 bis | 159: 1, 4, 21, 22, 23 bis, 36 | 160: 4, 19, 33 | 161: 1, 11, 20 | 162: 4, 11, 25, 27 bis, 31 | 163: 1, 30, 36 | 164: 2, 13, 18, 22, 28, 32 | 165: 12, 21 | 166: 4, 7, 11, 13, 26 | 167: 7, 9, 10, 14 bis, 16, 17, 18 | 168: 7, 12, 13, 14, 17, 33 | 160: 2, 5, 6, 9, 11, 24, 25, 28 | 170: 5 bis, 12, 13, 18 | 171: 4, 17, 36, 37, 38 | 172: 9, 11, 12, 13 bis, 14, 20 | 173: 1, 2, 24 ter, 28 | 174: 9, 11 bis, 12, 14,

17, 20, 26 | 175: 20, 29 | 176: 1, 3, 8, 13 bis, 17, 20, 21 bis, 22, 24 bis | 177: 5, 10, 21, 22, 32 | 178: 13 bis, 22, 28 | 179: 4, 5, 10, 13, 20, 31, 32 | 180: 3, 4 | 183: 13, 26 bis | 184: 5, 6, 16, 29 | 185: 21 bis, 27 bis, 33, 35 | 186: 23, 24, 25 | 187: 3, 24 | 188: 6, 10 | 189: 6, 9 | 190: 9 bis, 28 | 191: 10, 16, 22 | 192: 16, 28 | 193: 5 bis, 15, 20 bis, 26 bis | 194: 1, 4, 29 | 195: 9, 16 | 196: 5, 12, 22, 26, 28, 19 | 197: 11, 21 bis, 24, 25, 26, 35 | 198: 1, 4 bis, 9, 14, 25 | 199: 4, 6, 7, 10, 17 ter | 200: 13, 15, 19 | 201: 4, 8, 11, 13, 15 bis | 202: 2, 3, 4 | 203: 3, 5, 10 | 204: 3, 8 | 207: 5, 6, 9, 15 | 208: 13 | 209: 5 bis, 6, 12 | 210: 1 | 211: 3, 4 | 212: 10 | 213: 6 | 214: 1 bis, 3, 5, 11 | 216: 3, 9 bis | 217: 12 | 218: 6 bis | 219: 3, 5, 14, 16 | 220: 3, 7, 10 | 221: 9 bis, 19, 25 | 223: 2, 3, 6 bis, 8, 11 | 224: 14, 16, 21, 27 | 225: 5, 12, 14, 15, 17, 25 | 227: 3 | 228: 8 | 229: 2, 8 | 230: 1, 5, 9 | 231: 9, 17 bis | 232: 7, 15, 16, 17, 19 | 233: 3, 7 | 234: 7 | 235: 1, 2, 5 | 236: 5, 6 | 237: 8, 11, 12 | 238: 4, 12, 13 bis, 14, 24 | 239: 6, 7 bis, 9, 12, 14, 15, 20, 25, 27, 31, 33 | 240: 1 bis, 6, 11, 24, 27, 30, 34, 35, 36 | 241: 16, 19 bis, 20, 32 | 242: 16, 19, 25, 33 | 243: 10, 12, 18 | 244: 7 bis, 9 | 245: 4, 7, 8, 9, 16, 19, 21 bis | 246: 2 bis, 4, 6 ter, 10, 14, 22, 27 | 247: 1, 9, 11, 14, 16, 18, 20, 24, 26, 29, 30 | 248: 14, 25 | 249: 1, 3 bis, 11, 12, 15, 23 | 250: 6, 10, 26 | 251: 1, 9, 11 bis, 14, 18, 19, 20, 26, 27 | 252: 1, 2, 3, 8, 9, 13, 15, 28, 30 | 253: 5, 6, 33, 35 | 254: 4, 5, 6 | 11, 12, 15, 18, 19, 34, 255: 1, 12, 13, 26 bis, 29, 32, 33 | 256: 2, 11, 13, 14, 10 bis, 24, 26, 27 bis | 258: 7, 8 | 259: 4, 7, 23 | 260: 4, 5, 7, 17, 19, 20, 27, 29, 30 |

261: 27 | 264: 6, 20 | 265: 4, 6, 7 bis, 17, 23, 30, 31, 34 | 266: 5, 8, 12, 31 | 267: 10, 15, 18, 19 | 268: 4, 26, 27 | 269: 4 | 270: 1, 4, 11, 16, 19, 20 bis, 23 | 271: 4 | 272: 3, 9 bis, 18, 21, 24, 27, 28, 29 | 273: 5 bis, 7, 25, 28 | 274: 9, 13 bis, 17 bis, 19, 20, 21, 22, 27 | 275: 7 bis, 13 bis, 22, 26, 27, 29, 31 bis | 276: 16, 17, 23, 26, 28, 31 | 277: 1, 4 bis, 10, 11, 25, 26, 28, 32, 34 | 278: 1, 6 quater, 10, 12, 14, 19, 23, 33 | 270: 11, 12, 17, 22, 25, 30, 33, 34, 41 | 280: 2, 5 | 281: 4 | 283: 2 | 384: 2, 3 bis, 4, 5 | 285: 7, 9, 11, 15, 16 | 286: 2, 4 bis, 5 | 287: 1 | 288: 1, 6 | 289: 2 bis, 8, 10 | 290: 2, 6, 7, 7, 22 | 291: 9 bis, 10, 13, 15, 18 | 292: 6 bis, 7, 9, 17, 18, 20 bis, 22 | 293: 1, 5, 6 bis, 14 bis | 294: 3, 12 bis | 295: 1, 2, 12, 14, 23 bis, 26, 31 bis | 296: 1, 3 bis, 7, 15, 21 | 297: 5, 10, 11, 13, 23, 29 | 298: 13 bis, 15, 16, 18 bis, 22 | 299: 1, 5, 8, 9, 16 | 300: 7, 11 bis, 17, 18 bis, 19, 20, 34 | 301: 1, 6, 14 bis, 19 | 302: 1, 12 bis, 13, 14, 20, 24, 28 bis, 30, 32 | 303: 2, 6, 8, 14, 20, 22 | 304: 4, 7, 10 | 305: 1, 9, 10 bis, 30 | 306: 7 bis, 12, 17, 19 bis, 21, 23 bis | 307: 13, 15, 17, 22, 27, 31 | 308: 8, 11, 21, 23, 24, 30, 31, 32 | 309: 13, 16 | 310: 1, 6, 8, 9, 28, 34, 37 bis, 39 | 311: 8 bis, 9, 13, 14, 20, 25, 30, 32, 33, 37, 38 bis | 312: 11, 27 ter, 31, 33, 35 | 313: 7, 14 | 314: 12, 15, 21, 22 | 315: 1, 2, 4, 6 bis, 16 | 316: 3, 17, 21, 23, 30, 37, 39 | 317: 2, 4, 6, 7, 10, 11, 12, 17, 20 bis, 21, 22, 29 bis, 34, 35, 36, 39 | 318: 1, 5, 11, 19, 21, 32, 33, 34 | 310: 1, 7, 18, 25, 35 | 320: 5, 6, 13, 23, 25, 35 | 321: 1, 3, 13, 15, 18, 19 | 322: 1, 6, 18, 21 | 323: 5, 7, 11, 16 bis, 17, 20 | 324: 4, 15, 16, 22, 28, 38 | 325: 3, 11, 15,

16, 18, 27, 32 | 326: 1, 4, 5, 20, 22, 23, 25 | 327: 13 | 328: 2, 25 | 329: 4, 16, 18, 29 | 330: 3, 3 | 331: 6 | 332: 1, 11, 15, 16 *bis* | 333: 9, 14, 15, 18, 22 *ter* | 334: 2, 12, 22, 24, 25, 27 | 335: 2 *bis*, 10, 11 | 336: 8, 18, 22 | 337: 6, 12, 19 *bis*, 20 *bis* | 338: 3, 4 *bis*, 8, 11, 14, 17, 25, 26, 33 *bis* | 339: 2, 9, 15 *bis* | 340: 17, 18, 20 | 341: 1, 3, 9, 11 | 342: 4, 5, 6, 7, 12 | 343: 2, 4 *bis*, 6 | 344: 6, 9, 22, 23 | 345: 1, 2, 6, 26, 28, 34 | 346: 6, 7, 15, 19, 20, 26 | 347: 3 | 348: 3, 15, 28, 30, 31 *bis* | 349: 8, 10, 12, 23 | 350: 5, 15, 18 *bis*, 20, 31, 33, 34 | 351: 24 *bis*, 32, 36 *bis* | 352: 8, 9 *bis*, 11, 12 *bis*, 17 *bis*, 19, 27, 29 | 353: 1, 2, 8, 12, 13 *bis*, 17, 18 | 354: 9 *bis*, 20 | 355: 3, 4, 6, 10 *bis*, 11, 16 *bis*, 18 *bis*, 22, 26, 29, 30 | 356: 2, 9, 11, 14, 17, 21, 22, 35 | 357: 1, 4, 5, 7, 15, 16, 22, 23, 25, 26, 27 | 358: 9 | 359: 11, 12, 19, 21 *bis*, 26, 27 | 360: 12, 23 *bis*, 25, 34 | 361: 4, 9, 16 *bis*, 29 *bis*, 33, 34, 37, 38, 39, 40 | 362: 1, 3, 12, 18 | 363: 9, 11 | 364: 1, 32 | 365: 5, 6, 13, 15 *bis* | 366: 2, 7, 21, 33, 34 | 367: 9, 10, 11 *bis*, 12, 13, 16, 19, 30, 31 | 368: 11, 12, 13, 14, 17, 21, 27 | 369: 8, 9, 12 *bis*, 27 | 370: 12, 14, 15, 21, 23 | 371: 2, 3, 7, 11 *bis*, 12, 15, 22 *bis* | 372: 4, 21 | 373: 5, 6, 10, 14, 18, 26 *bis*, 27, 28 | 374: 5, 19 | 375: 5, 9 *ter*, 12, 18, 26, 27 | 376: 7, 8, 13, 16, 24 *bis* | 377: 11, 16 *bis*, 18, 27 | 378: 2, 18, 26 *bis* | 379: 7, 8, 9, 10, 14, 21 *bis*, 25 *bis*, 26 | 380: 2, 5, 6 | 382: 1, 21 | 383: 13, 17, 20 | 384: 1, 26, 34 *bis* | 386: 4, 6, 10, 11 *bis* 12, 13, 16, 18, 20, 24 | 387: 2, 20, 27, 29 | 388: 1, 2, 3, 10, 11, 15, 16, 18, 21, 23, 24, 26 | 389: 2, 10, 11, 16, 22 *bis* | 390: 3, 6, 7, 8, 12, 13 *bis*, 18, 25, 27, 28 | 391: 1, 4, 5, 6, 8 *bis*, 9, 10, 13, 16, 18, 19, 23 | 392: 6, 7, 10, 12, 15, 17, 21, 22 | 393: 6, 7, 9, 11 | 394: 5, 8, 11, 14 *bis*, 16, 19, 23, 25, 27, 28, 29 | 395: 9, 11, 13, 20 *ter*, 21 | 396: 1, 11, 12 *bis*, 17, 30 *bis* | 397: 10 *bis*, 14, 15, 32, 34 | 398: 4, 6, 9, 10, 31 *bis*, 12 *bis*, 15, 24, 25, 26, 28 | 399: 19, 22 *bis*, 26 *bis* | 400: 1, 2, 12, 13, 15, 17, 21, 24, 25, 26 *ter* | 401: 1, 5, 16 *bis*, 24, 32, 33 | 402: 8, 14 *bis*, 18, 19, 27 | 403: 3, 5, 17, 37 | 404: 26 *bis*, 27 *bis*, 30, 32 | 405: 5, 7, 9, 10, 12, 13, 14, 17, 22, 26, 29 | 406: 3, 4, 5, 18 | 407: 18 | 408: 2, 3, 6, 14, 16, 21, 28, 29 | 409: 1, 2, 6, 21, 25 | 410: 8, 11, 15, 18, 19, 20 | 411: 21 | 412: 2, 4, 19, 20, 29, 35 | 413: 5, 6, 10, 31, 33 | 414: 1 *bis*, 3, 17 | 415: 2, 3, 7, 10, 16 | 416: 2, 11, 16, 17, 20, 21, 29, 30, 31, 34, 35, 36 *bis*, 37 | 417: 3, 10, 13, 22, 23, 24, 26, 28 | 418: 7, 11, 12 *bis*, 17, 21 *bis*, 23, 26 | 419: 5 | 420: 13, 17, 22, 29, 33 | 421: 2, 8, 27 | 422: 1 *bis*, 2, 6, 8, 16, 17, 19, 28, 33 | 423: 8 *bis*, 11, 15, 25 | 424: 3, 13, 21, 27 | 425: 10, 19, 20, 31 | 426: 2, 6, 21 *bis*, 22, 27, 28, 29 | 427: 1 | 428: 5, 15 *bis*, 25, 28, 29, 30, 31, 32 | 429: 12, 17, 19, 20, 21 | 431: 2 | 432: 14 | 433: 2, 7, 13, 16, 18 | 434: 4, 6, 22 | 435: 3, 8, 9, 12, 15 *bis*, 17, 18, 20, 25, 27, 29 *bis*, 30 | 436: 1, 4, 6, 7, 9, 12, 17, 18, 24, 25 | 437: 1, 4, 8, 9, 13, 14, 15, 27, 28, 30, 31 | 438: 2, 3, 13, 19, 22, 33 | 439: 2, 5, 7, 9, 11 *bis*, 16, 19, 20, 23, 25, 27, 31 | 440: 3, 6, 9, 10 *bis*, 20, 23, 27, 28 | 441: 1, 2, 5, 10, 12, 13, 14, 20, 21, 22, 25, 30 | 442: 3, 5, 8, 11, 14, 23 | 443: 3, 8, 9, 26, 33 | 444: 15, 16 *bis*, 17 | 445: 4, 5, 11, 12, 15, 22 | 446: 2 *bis*, 7, 9, 10, 13, 14, 27 | 447: 1, 6 *bis*, 8, 10, 13, 26, 30 *bis* | 448: 3 *bis*, 4 *bis*, 5, 10, 11, 25 | 449: 1, 2, 3, 5, 6, 9, 13, 18, 25 | 450: 7, 11, 14, 22, 24, 28, 29, 30 *bis* | 451: 9, 11, 14, 21, 25, 27, 28 | 452: 10, 21, 24, 26 | 453: 3 *bis*, 4 *bis*, 5, 7, 17 | 459: 3, 4, 5 *bis* | 461: 2, 4, 5, 11, 13, 14 | 462: 4 *bis*, 6 *bis* | 464: 14, 16, 17, 20, 21 | 465: 2, 3, 5 *bis* | 466: 9 | 467: 25 | 468: 1 | 484: 6, 10 |

etenim. 446: 1 |

Etesiis. 342: 18 |

etiam. 5: 2 | 13: 16 | 14: 23 | 16: 6, 15, 27 | 17: 3, 7, 8, 15 | 20: 20 | 28: 26 | 29: 5, 19, 25 | 32: 13, 16 | 40: 10 | 41: 24, 25 | 46: 27 | 47: 17 | 48: 1 | 49: 25 | 51: 17 | 52: 6, 10 | 53: 8 | 57: 13, 17 | 58: 9 | 63: 16 | 64: 2 | 66: 14, 19 | 71: 18 | 72: 8 | 73: 4 | 77: 19 | 78: 1 | 84: 13, 29 | 95: 21 | 97: 28, 30 | 99: 17 | 101: 4 | 105: 10 | 109: 19, 29 | 113: 6, 8 | 118: 2 | 121: 5 | 126: 1 | 129: 4 | 139: 13, 25, 34 | 140: 9, 10, 13 | 145: 23 | 149: 4 | 150: 5, 17 | 156: 25 | 158: 1 | 159: 25 | 162: 20 | 167: 1, 26 | 171: 31 | 182: 8 | 183: 18 | 185: 1 | 187: 33 | 188: 11 | 197: 14, 32 | 203: 6 | 209: 2 | 210: 7 | 212: 6 | 214: 9 | 221: 4 | 224: 28 | 225: 8 | 229: 6 | 233: 9 | 234: 9 | 241: 26 | 243: 9, 18 | 245: 15, 16 | 246: 9, 23 | 247: 9 | 249: 11 | 250: 28, 31, 34 | 252: 1 | 254: 1, 27, 28 | 255: 25, 27 | 257: 1 | 269: 24 | 273: 4, 30 | 274: 1, 4, 16, 29 | 276: 13 | 277: 17 | 294: 20 | 295: 20 | 296: 6 | 297: 24, 29 | 298: 19 | 305: 12 | 309: 1 | 311: 39 | 312: 13, 16, 25 | 316: 9, 27, 36 | 317: 8 | 320: 12 | 321: 5 | 322: 26, 31 | 323: 5, 6 | 325: 1 | 327: 12 | 328: 14, 16 | 329: 8 | 334: 10 | 335: 1, 10 | 336: 25 | 337: 4 | 351: 26 | 352: 10 | 354: 27 | 356: 24 | 359: 7 | 362: 25 | 364: 1 | 367: 7 | 370: 16 | 371: 9, 14 | 375: 26 | 376: 4 | 380: 19 | 382: 11 | 383: 16 | 384: 28 | 393: 13 | 394: 19 | 397: 4 | 398: 29 | 399: 10 | 400: 23 | 407: 1 | 409: 3, 4 | 411: 24 | 414: 27 | 418: 9 | 422: 33 *bis* | 424: 4 | 436: 4 | 443: 12 | 446: 15 | 451: 1 | 452: 12 | 453: 17 | 465:

23| 468:23|
etsi. 34:13|67:9| 68:23| 78:5|79:23| 84:19| 85:30|89:16|92:19| 100:37|102:29| 108:2| 109:3|136:33|139:6| 145:3|148:14, 30| 156:12|164:14|186:12, 33|189:4|193:8| 196:23|201:9|210:23| 224:17|225:21| 228:14| 230:3|241:9| 247:7, 30| 249:13| 268:1|310:38|334:30| 336:10| 355:24| 358:1| 367:14| 368:19| 374:6| 437:22, 24| 444:22| 447:7, 14| 451:26|459:4|461:10|
evaserant. 64:33|
evellere. 20:5|
eveniret. 82:21|
eventu. 84:20| 275:32| 335:12| 367:1|
eventum. 57:30|106:6| 162:34| 176:15| 191:13| 243:23| 260:19| 334:27|
eventus. 50:5| 139:31| 155:2| 124:33|
everti. 397:17|
evidentis. 371:11|
evitandum. 191:32|
evitaverant. 190:27|
evitavit. 200:16|
eum 10:4|11:6|14:6| 17:16|18:5 bis, 25|19:19| 21:11 bis| 22:12| 24:14, 28| 25:18| 26:3, 9|29:14| 31:14, 17, 19| 32:8| 33:26| 34:25| 35:4, 10| 36:7, 8, 10| 39:8|40:2, 23| 41:17| 42:11|43:14|46:21| 47:19| 50:17| 53:27|55:1| 56:9|57:4|63:32| 68:14| 75:2| 76:16|77:14| 79:4|80:18, 29| 81:15| 88:2| 89:2, 12, 15, 17|90:1, 28| 92:19, 25| 97:4|98:10|102:20| 103:10, 23|104:8, 20| 107:29| 108:22|111:23| 115:19, 24|116:28| 117:8, 14| 128:8| 134:9| 137:12, 28| 140:11, 21| 143:16| 147:3| 155:32, 36| 156:1| 158:11| 160:31| 164:31| 165:28| 167:3| 184:3| 189:29| 191:20| 193:11| 199:14|200:6| 208:3, 15| 212:3| 216:2, 5, 15, 16| 217:16| 221:3, 5| 233:13|224:39| 226:8, 9| 227:1| 228.17| 240:4, 18, 30| 241:14, 16, 25| 243.27| 246:5, 10, 26|247:3| 249:22| 252:31| 255:14| 262:6| 266:33| 269:1, 3 bis| 270:21|278:25| 289:3| 290:7| 293:3| 294:21| 296:19| 297:12| 299:5, 7, 12, 17| 302:26| 303:13, 25, 29| 306:1, 17| 307:11, 15| 309:15, 17| 310:31| 311:36| 313:29| 314:14| 316 2.4, 12, 20| 319:4, 23| 320:5| 324:22| 326:19| 330:14| 332:5, 13, 29| 337:2, 7| 338:2| 340:3, 15, 19| 342:2| 346:13| 349:6| 351.16| 356:7, 10, 26| 357:16| 358:11, 16| 360:9, 11, 28| 361:39| 362:16| 364:20, 26| 365:19| 366:4| 369:7| 370:3| 371:19| 372:18| 373:7| 375:7| 376:20| 379:6, 23| 382:6| 383:1, 13| 384:29| 389:31| 395:29| 398:11| 401:29| 403:10| 404:3| 405:11| 407:15| 408:9. 12, 19, 23| 410:16, 19| 412:14, 15| 416:23| 422:11| 423:15| 428:15| 429:15| 434:16| 440:2| 442:10, 22| 446:16, 31| 447:25|
eundem. 59:18|66:9| 78:14|81:12| 139:8| 156:8| 193:12| 219:20| 230:37| 240:6| 241:2| 245:17| 259:18| 288:1| 292:15| 294:21| 321:4| 338:12| 344:5| 376:25| 443:28|
Eunuchum. 349:11|
Eunuchus. 344:2|
evocabat. 136:25| 417:5|
evocant. 111:25|
evocantur. 208:6, 8|296:5|
evocare. 394:9|
evocaretur. 368:17|
evocari. 137:9|344:3|
evocat. 136:35|185:2| 192:3| 208:11| 216:3| 234:16| 347:3|379:28|
evocata erat. 166.5|
evocatas. 364:8|
evocati. 159:3|260:20| 421:30|
evocatio. 375:1|
evocatis. 65:11| 73:17| 169:12| 202:13| 222:26| 229:14|
evocatio. 237:12| 299:11| 420:5|
evocatorum. 330:13|
evocatos. 161:2|314:7| 373:3|
evocatus. 407:10|
evocatus erat. 332:12|
evocatus est. 165:29|
evocaverant. 251:27|
evocaverat. 89:21| 187:9| 215:9| 225:15| 342:5|
evocavit. 156:22|344:5| 346:14|
evocentur. 256:16|
evolaverunt. 68:22| 154:2|
Euphranor. 354:1| 359:6, 11|
Euphranorem. 359:10|
Euro. 351:9|
Eusabios. 59:6|
ex. 6:3, 5|7:15|8:6|9:9| 11:1, 17| 12:2|14:16| 15:2, 9, 11, 16, 27| 16:3, 5, 19, 29| 17:1| 18:4, 23| 20:13| 21:3| 22:3, 23| 23:4, 7 bis| 24:6, 7| 25:3, 5| 28:8, 12, 18| 29:2, 21| 31:10, 20, 20| 32:6| 33:18, 24| 34:22, 25| 35:11, 12| 36:2, 17, 24, 27| 37:18| 38:9| 39:10|40:23| 41:15, 21| 43:5, 13| 44:21, 13, 20, 26| 45:33| 46:2, 6, 12, 15, 19| 47:4. 13, 22, 23 bis| 50:8, 13| 51:10| 52:1, 3, 12, 13, 16, 22, 23, 28, 31, 32| 53:2, 5, 9, 13, 22| 54:9, 13, 16, 17, 19| 55:13| 57:6, 14, 32| 58:1, 6, 17, 22|59:25| 60:12, 16|61:2, 5, 10, 24, 25| 62:20 bis| 63:13, 26, 29| 64:8, 12, 20, 33| 65:3, 10, 21| 66:5| 67:25, 31| 68:6 bis, 21, 24| 71:3, 4, 21| 72:5, 18| 73:6| 74:9, 13, 17| 75:24| 77:7, 11, 27|79:6, 7|80:15, 29| 81:11, 23, 26|82:23, 25, 26, 29| 83:2 bis, 12, 21, 25, 17| 84:12, 18, 10, 20 bis, 21, 25, 27| 85:3 bis, 8, 11, 20, 36| 86:4. 5, 11, 14, 17, 24, 25| 87:11| 88:15, 23| 89:8, 33 bis| 90:6, 15| 91:14, 18, 24, 28| 92:3, 12, 15, 17 bis| 93:3, 4, 15, 17, 19| 94:4, 9|95:4, 9, 10, 23, 31|96:3, 4, 14, 18, 20, 22| 97:3, 14, 19, 21| 98:8, 10 bis, 20| 99:17, 20| 100:4. 6, 10, 20, 30| 101:3. 7, 28. 32| 102:8, 10, 13, 16| 103. 8|

104: 3, 7, 29| 105: 3, 14, 24, 28| 106: 10, 12, 17, 23| 107: 22, 30, 32| 108: 4, 6| 109: 15, 20, 28| 110: 3, 7| 111: 25, 27| 112: 5, 23| 113: 4| 115: 8, 9, 12| 116: 11, 19| 117: 3, 5, 14, 24| 118: 6| 120: 10| 125: 3| 128: 5| 129: 12| 131: 5, 17, 20| 133: 2, 3, 14, 17, 23| 135: 2, 11, 16, 21| 136: 5 *bis*, 24, 30| 137: 10, 13, 16, 18, 30, 35 *bis*| 138: 6, 9, 12, 15, 16, 19| 139: 2 *bis*, 17, 29, 32| 140: 5, 7, 13| 141: 4| 142: 3, 13| 143: 8, 10, 12| 144: 8, 26, 27| 145: 14| 146: 2, 12, 21, 23, 25| 147: 3, 11, 13, 29| 148: 21| 149: 12, 21, 26| 150: 13, 22, 29, 34| 151: 7| 152: 22| 153: 6, 21| 154: 2, 4, 11, 13, 15 *bis*| 155: 16, 31, 34, 36| 156: 14, 19, 24| 157: 10, 15, 28, 31, 32| 158: 24, 30| 159: 2, 5, 13| 160: 9, 18, 30| 161: 5, 9, 15 *bis*, 25, 32| 162: 8, 10, 33| 163: 21| 164: 5| 165: 3, 6, 7, 23, 26| 166: 19| 168: 27| 169: 1, 7, 13| 170: 17, 20, 26| 171: 1, 38| 172: 8, 15| 173: 2, 5, 13| 174: 2, 16, 19| 176: 4, 7, 13, 14, 20, 28, 32, 37| 177: 6 *bis*, 10, 12, 24, 27, 28, 30, 33, 34| 178: 21, 22, 27| 179: 1, 3, 6, 12, 13, 14, 18, 26| 182: 12| 184: 6| 185: 2, 4, 8, 20, 27| 186: 20, 32| 188: 15| 189: 16, 18, 36| 190: 2, 26| 191: 5, 31, 32| 192: 22| 193: 6| 194: 5| 195: 4, 8, 9, 23, 26, 27, 29, 31| 196: 6| 197: 6, 30| 198: 8, 27| 199: 7, 11| 202: 12| 203: 12, 19| 204: 1, 3 *bis*, 5, 11| 206: 2| 207: 2| 208: 8, 9| 211: 2, 5| 212: 6| 213: 5| 216: 3| 219: 4, 8, 16 *bis*, 24| 220: 1, 4| 221: 9| 222: 3, 4, 8, 13, 25| 223: 11, 13| 224: 15, 35| 225: 1, 3, 4, 15| 226: 3, 4, 10| 227: 7, 13, 20| 229: 14, 20| 230: 8| 231: 1 *bis*, 3, 11, 15, 18| 234: 14 *bis* 21| 236: 3, 9| 237: 11, 12, 13| 238: 14| 240: 2, 28, 29, 37| 241: 13, 14, 15, 23, 28| 242: 4, 17, 24, 27, 28| 243: 22, 23| 244: 1, 6, 26| 245: 2, 15, 17| 246: 1, 10, 23| 247: 21, 26| 248: 2, 6, 30| 249: 25| 250: 4, 7, 18, 28| 251: 1, 10, 25| 252: 30| 253: 8, 13, 17, 20, 27| 254: 13, 32| 255: 1| 256: 13, 24, 27, 33| 257: 11| 258: 2, 4, 5, 10| 259: 3, 7, 14, 18| 260: 5, 13, 16, 20| 261: 6, 7, 9, 11, 15, 16, 17, 23, 25| 262: 15, 16, 17| 263: 5, 10, 14, 15, 25| 264: 11, 12, 14| 265: 1, 3, 13, 19, 35| 266: 2| 267: 6, 7, 11| 268: 21, 25, 26| 269: 14| 270: 1, 7, 10, 12, 13, 14, 15, 18, 19| 271: 2, 4, 8, 15| 272: 2, 5, 7, 22| 273: 2, 9| 274: 1| 275: 2| 276: 5, 15, 32| 277: 7, 9, 22, 24, 30, 31| 278: 7, 11, 27| 279: 7, 19, 20, 31, 40| 280: 8, 22| 283: 2| 285: 14, 16| 286: 1, 7, 8 *bis*| 287: 1 *bis*, 2, 3, 6 *bis*, 8, 9| 288: 1, 2, 3, 5, 6, 7| 289: 4| 290: 2 *bis*, 11| 291: 5| 293: 16| 295: 1, 8, 21, 25| 296: 7| 297: 5, 15| 298: 4| 300: 3, 6, 29, 31| 301: 17, 19| 302: 14, 21, 22, 23| 303: 2, 7, 20, 21, 31| 304: 8| 305: 19| 306: 1, 10| 307: 6, 28| 308: 2, 4, 12, 20, 29, 31| 309: 1, 4, 5| 310: 12, 15, 33| 311: 1, 2 *bis*, 3, 9, 13, 30| 312: 8, 15, 19, 24, 25| 313: 5, 23, 24, 16| 314: 1, 7, 11, 18| 315: 18| 316: 9, 21, 27, 29, 34, 35| 317: 5, 6, 8, 9, 33, 36| 318: 27, 29| 319: 9, 10, 12, 33| 320: 8, 31, 32, 34| 321: 5, 8| 322: 8| 323: 3, 12| 324: 9, 32, 36| 325: 26| 326: 8| 328: 5, 11, 17, 22| 329: 27, 28, 29| 330: 1, 7, 13| 331: 7, 13 *bis*| 332: 19| 334: 28| 335: 17, 18| 336: 15, 21| 337: 2, 6, 7, 12, 18| 338: 16 *bis*, 23, 25| 339: 1, 6, 10, 12, 17, 18| 340: 8, 14| 341: 3, 4, 16| 342: 4 *bis*, 7, 15, 17 *bis*| 344: 4, 8, 9, 21| 345: 5, 7, 8| 346: 23| 347: 1, 2, 6| 348: 8| 349: 3, 5, 23, 26| 350: 2, 29, 31| 351: 7, 17, 19| 352: 33| 353: 1| 354: 19| 355: 2, 6, 9, 12, 16, 23, 24| 356: 3, 17, 20 *ter*, 21, 23, 27, 29| 357: 11, 15, 18| 358: 17| 359: 16| 360: 22, 30, 31| 361: 4, 12, 25, 26, 33| 362: 5, 6, 11, 28, 29| 363: 2| 364: 7, 13, 23, 29| 365: 10| 366: 10, 19| 367: 16, 22| 368: 28| 369: 4 *bis*, 15, 26| 370: 3, 4, 7, 13, 19, 20| 371: 22| 372: 14| 373: 21| 374: 16| 376: 11| 377: 14| 378: 1, 29| 379: 5| 381: 13| 384: 12, 20| 388: 7, 17, 21, 24| 389: 22| 390: 2, 3, 15, 21| 391: 12| 392: 18, 19, 24| 393: 6, 7, 8, 18, 20, 23| 394: 3, 7, 8, 10, 22| 395: 15| 397: 10| 399: 4, 23, 25| 400: 7, 17, 20, 23| 401: 22 *bis*, 26, 27| 402: 5, 11, 21, 25| 403: 11, 24, 31, 32| 404: 2, 3, 7, 14, 21| 405: 4, 8, 19, 28, 30, 31 *bis*| 406: 6, 17| 407: 3| 408: 15, 16| 409: 13, 17, 21, 25| 410: 2, 5, 8, 11, 14, 19| 41[illegible]: 14, 32| 413: 4, 28| 414: 3, 14, 15| 415: 4, 20| 416: 2, 13, 14, 24, 25, 32| 418: 3, 11, 16, 21| 419: 3, 23| 420: 19, 27| 421: 3, 4| 422: 14| 423: 25| 424: 4, 9, 10, 16| 425: 1, 15, 23| 426: 2, 8, 23| 427: 3, 8, 11, 34| 428: 27| 429: 5| 431: 1 *bis*, 8| 432: 2, 15| 433: 2, 14 *bis*| 434: 1, 6, 7, 16, 19| 435: 7, 22, 25, 27, 28 *bis*| 436: 24, 28, 30| 437: 5, 6, 10, 11, 18, 26| 438: 24, 27| 439: 17| 440: 15| 441: 10, 14, 20, 22, 23, 24, 27, 29| 442: 6, 7, 19, 21, 25, 28| 443: 2, 11, 12, 18, 24, 25, 33, 36| 444: 2, 21| 445: 11| 447: 11, 25, 28 *bis*, 31| 448: 2, 6, 7, 21, 22, 23| 449: 1, 9, 13, 17| 450: 12, 13| 451: 7, 24, 27, 31| 452: 23| 453: 12| 460: 3| 461: 1| 462: 8|

exacta erat. 68: 13|
exactam. 114: 2|
exactoribus. 305: 11|
exædificaverat. 221: 5|
exæquabunt. 435: 1|
exæquari. 209: 12|
exaggerabant. 435: 1|
exagitabantur. 207: 11|
exagitari. 53: 7| 71: 1|
examinatis. 93: 8|
examinantur. 125: 5|
exanimarentur. 333: 9|
exanimati. 64: 26|
exanimato. 106: 24| 153: 7|
exanimatos. 50: 7|

exanimatum. 196: 27 |
exanimatus. 153: 5 |
exanimavit. 135: 16 |
exareſcebant. 312: 35 |
exarſit. 89: 28 |
exaudient. 334 : 24 | 356 : 34 |
exaudiret. 101: 27 |
exaudiri. 167: 10 |
exaudito. 45: 28 | 162: 2, 20 | 176: 37 | 248: 26 |
exauditus eſt. 342 : 11 |
exaudiunt. 138: 27 |
excedant. 103: 27 | 175 : 32 |
excedebant. 58: 4 | 176: 19 |
excedebat. 96: 18 |
excedendi. 58 : 6 |
excedere. 51:10 | 156:19 | 169: 19 | 190: 18 | 222: 1 | 229: 7 | 240: 12 | 246 : 22 | 253: 28 | 279: 36 | 311: 14 |
excederent. 256: 22 | 334: 7 | 396: 21 |
excederet. 218 : 2, 5 | 268 : 23 |
excedunt. 85: 12 |
excellens. 306 : 10 | 436 : 35 |
excellentem. 443 : 20 |
excellenti. 285: 2 | 395: 18 |
excellentia. 446 : 3 |
excellentibus. 436: 9 |
excellentiſſimam. 337: 6 |
excellit. 121: 4 |
excelſa. 408: 3 |
excelſi. 409 : 1 | 446: 7 |
excelſior. 300: 30 |
excelſiora. 350: 34 |
excelſitate. 382: 10 |
excelſiſſimo. 195: 1 |
excelſiſſimum. 361 : 36 |
excelſiſſimuſ. 350: 8 |
excelſius. 133: 5 |
excelſo. 198: 4 | 376 : 15 | 446: 23 |
excelſum. 185 : 16 | 253 : 31 | 412: 4 | 443: 18 |
exceperat. 150: 20 |
exceperunt. 38: 1 | 163 : 21 | 308: 15 | 333 : 22 |
excepit. 164 : 15 | 261 : 20 | 329: 20 |
excepta. 381: 17 |
excepta eſt. 405: 7 |
excipeans. 162: 18 |
excepti. 133: 26 | 308: 33 |
excepti ſunt. 351: 19 |
exceptis. 374 : 4 |
excepto. 191: 14 | 211 : 3 | 473: 2 |
exceptus. 338: 10 |
exceptus eſt. 202 : 3 | 437 : 3 |
exceſſerant. 77 : 4 | 79: 8 |
exceſſerat. 76 : 4 | 103: 8 | 319: 31 | 418: 22 |
exceſſere. 117: 3 |
exceſſerunt. 175 : 22 | 261 : 23 |
exceſſiſſe. 268 : 25 | 379 : 18 |
exceſſit. 275 : 9 | 334: 22 |
exceſſurum. 379: 18 |
excipere. 61: 22 | 249: 1 | 295: 22 | 396: 4 |
exciperent. 58 : 17 | 78 : 23 | 95: 27 | 333: 4 |
exciperet. 20 : 15 | 224 : 33 |
exciperetur. 253 : 28 |
excipiebant. 245 : 9 | 248: 17 |
excipiendos. 185 : 8 |
excipit. 179 : 6 | 222: 6 |
excipiunt. 137 : 13 | 142 : 25 | 210: 3 |
excipiuntur. 248 : 7 |
excirus. 265 : 34 | 361 : 9 |
exciſa. 350 : 12 |
excitabat. 176 : 24 | 228: 5 | 422 : 24 |
excitanda. 299 : 2 |
excitantur. 104 : 30 | 176: 9 |
excitarent. 67 : 28 |
excitari. 60: 23 | 123 : 4 | 152 : 17 | 162: 15 | 186: 17 |
excitati. 122: 2 | 245: 6 | 259: 23 |
excitatis. 62: 19 | 351 : 1 |
excitatus, 247 : 30 |
excitus. 474 : 11 |
excludebant. 279: 33 |
excludendi. 339 : 5 |
excludendo. 429 : 4 |
excludere. 165 : 6 | 324 : 28 |
excluderet. 348 : 6 | 434 : 17 |
excluderetur. 98: 14 | 413: 33 |
excludi. 443 : 15 |
excluſa. 451 : 17 |
excluſam. 392 : 12 |
excluſis. 349 : 25 |
excluſus. 135 : 6 | 146 : 19 | 299 : 16 | 422 : 6 | 428: 16 |
excogitabantur. 305 : 4 |
excogitatur. 102 : 8 |
excogitari. 202 . 7 |
excruciandum. 173 : 29 |
excruciatas. 129 : 2 |
excruciatos. 158: 38 |
excruciaverat. 150: 20 |
excubabant. 152: 20 | 270 : 10 |
excubabat. 291 : 2 |
excubare. 146 : 22 | 313 : 6 |
excubarent. 313 : 9 |
excubaret. 152 : 11 |
excubitoribus. 171: 9 |
excubitu. 435 : 12 |
excubuerant. 318 : 16 |
excucurrerunt. 441 : 26 |
exculcabantur. 173 : 3 |
excurſiones. 53: 9 | 436 : 5 | 451 : 27 |
excurſionibus. 413 : 31 |
excurſum. 356 : 9 |
excurſus. 333 : 5 |
excuſare. 298 : 18 |
excuſarent. 81 : 1 |
excuſat. 296 : 5 |
excuſatio. 389 : 21 |
excuſatione. 187 : 22 | 316 : 11 | 397 : 16 |
excuſationem. 115: 1 | 181 : 2 | 256 : 14 | 381 : 4 |
excuſationibus. 233 : 8 |
excuſationis. 182 : 15 |
exeant. 8: 19 | 413 : 4 |
exegerat. 286 : 5 | 304 : 4 |
exempla. 24 : 21 | 213 : 6 | 215 : 2 |
exemplo. 11 : 7 | 196 : 32 | 198 : 22 | 266 : 14 | 325 : 35 | 344 : 14 | 393 : 10 |
exemplum. 175: 19 | 214: 6 |
exequi, 8: 5 |
exercendæ. 131 : 16 |
exercendorum. 300 : 25 |
exercent. 133 : 23 |
exercere. 347 : 28 |
exerceri. 175 : 12 |
exercitata. 192 : 16 |
exercitati. 49 : 12 | 245: 4 | 333 : 17 | 352 : 18 |
exercitatione. 28 : 14 | 36 : 6 | 64 : 30 | 71 : 10, 20 | 85 : 15 | 103 : 6 | 381 : 16 |
exercitatis. 245 : 14 |
exercitatiſſimi. 27 : 15 |
exercitatiſſimis. 322: 23 |
exercitibus. 204 : 9 | 208 : 8 | 217 : 4 | 222 : 19 | 231 : 12 | 232 : 11 | 303 : 31 | 326: 12 . 21 | 380 : 21 | 400 : 6 |
exercitu. 7 : 10 | 18 : 20 | 19: 5 | 26 : 4 | 35 : 6 | 46: 14 | 49 . 28 | 63: 5 | 65 : 5 | 75 : 15 | 91 : 18 | 105 : 21 | 127: 28 | 134 : 6 | 136 : 7 | 138: 11 | 139: 27, 29 | 140: 10 | 142 : 7 | 143 : 25 | 145 : 17 | 148 : 19 | 158: 20 | 165: 21 | 166 : 21 | 176 : 11 | 179 : 26 | 185 : 24 | 187 : 5 | 190: 25 | 192 : 17 | 194 : 11, 23 | 199 : 21 | 219. 20 | 223 : 9 | 248: 8 | 250 : 3 | 255 : 15 | 266: 17, 29 | 271 : 11 | 273 : 10, 22 | 277 : 8 | 279: 21 | 280 : 6 | 294 : 20 | 305 : 25, 28: 309 : 13, 18 | 319 : 2 | 322:

33, 19 | 323: 29 | 324: 12, 26 | 325: 19 | 332: 10, 11 | 337: 2 | 340: 9, 12 | 349: 2 | 360: 29 | 364: 6 | 370: 14 | 372: 10 | 386: 18 | 390: 6 | 395: 26 | 398: 2 | 406: 9 | 410: 10, 13, 14, 18 | 416: 7 | 419: 12 | 414: 4 | 428: 13, 22, 29 |
exercitui. 30: 1 | 34: 19 | 47: 20 | 97: 9 | 140: 27 | 159: 28 | 238: 3 | 241: 31 | 294: 16 | 310: 18, 25 | 316: 10 | 323: 2: 324: 18 | 332: 3 | 335: 14 | 349: 8 | 406: 10 | 420: 6 | 432: 13 |
exercitium. 10: 9 | 12: 5, 8 | 13: 12 | 14: 3 | 26: 5 | 28: 16 | 31: 11 | 33: 14, 23 | 35: 15 | 36: 20 | 39: 13 | 40: 8, 15, 18 | 41: 14 | 44: 22 | 45: 9, 20 | 46: 1, 13 | 48: 19 | 59: 27 | 60: 25 | 63: 26 | 64: 12 | 65: 11 | 68: 16 | 69: 7 | 73: 13 | 77: 19, 31 | 78: 2, 8 | 79: 19 | 81: 13 | 83: 34 | 88: 9 | 96: 7 | 98: 4, 7, 19 | 110: 22 | 117: 9 | 135: 7 | 137: 17 | 140: 20 | 141: 7 | 144: 3, 15, 17 | 145: 27 | 146: 28 | 150: 23, 26, 28 | 155: 34 | 156: 32 | 160: 25 | 164: 7, 11 | 165: 20 | 166: 6, 18 | 183: 5. 12 | 184: 29 | 186: 8 | 191: 33 | 199: 18 | 200: 33 | 202: 12, 13 | 204: 5 | 208: 1 | 218: 7 | 221: 4 | 230: 10, 18 | 236: 4 | 239: 20 | 242: 14 | 248: 1, 6, 13. 18 | 249: 17, 37 | 250: 16 | 252: 20 | 255: 27 | 256: 18, 20, 22 | 264: 18, 21 | 272: 19, 21 | 273: 7 | 276: 3 | 277: 21, 27 | 285: 17 | 293: 7 | 303: 12, 14, 21 | 307: 16 | 308: 9 | 315: 2, 13, 17 | 316: 37 | 320: 10 | 322: 7 | 323: 21 | 324: 8 | 326: 16 | 328: 5, 8, 26 | 329: 15, 22 | 332: 4 | 344: 4 | 366: 11 | 370: 24 | 372: 1 | 374: 18 | 387: 5 | 388: 2 | 397: 22 | 402: 22 | 405: 24 | 406: 14, 17 | 412: 33 | 413: 16 | 417: 20, 26 | 422: 27 | 424: 24 | 445: 1, 26 |
exercitus. 12: 14 | 14: 16 | 24: 20 | 29: 19 | 30: 7, 13 | 40: 6 | 47: 24 | 48: 27 | 53: 9 | 60: 6 | 63: 3 | 77: 33 | 79: 2 | 84: 6 | 89: 9 | 104: 14 | 107: 25, 25 | 111: 16 | 115: 18 | 116: 9 | 136: 22. 25, 29 | 137: 20 | 146: 9 | 157: 1 | 164: 26 | 167: 6, 35 | 170: 22 | 184: 8 | 198: 5 | 200: 27 | 202: 19 | 203: 4 | 207: 5, 14 | 209: 6 | 217: 9 | 218: 2 | 227: 9 | 229: 5 | 232: 14 | 238: 9 | 142: 15 | 249: 14 | 250: 2, 14 | 255: 29 | 256: 5, 15 | 257: 12 | 272: 20 | 273: 6 | 274: 19, 22, 25, 28 | 275: 17 | 277: 25 | 280: 10 | 292: 22 | 294: 24 | 295: 13 | 301: 7 | 307: 13 | 313: 1 | 315: 18 | 318: 17 | 321: 7 | 327: 12 | 329: 9, 24 | 333: 3 | 341: 15 | 343: 5 | 344: 17 | 345: 16 | 349: 13 | 366: 31 | 367: 9 | 368: 30 | 370: 21 | 371: 3 | 376: 7 | 382: 22 | 383: 12, 16, 18 | 389: 28 | 395: 12 | 397: 16 | 399: 5, 25 | 400: 1, 13 | 404: 13 | 407. 11, 12, 18 | 408. 17 | 412: 18 | 413: 13 | 416: 5 | 417: 1 | 438: 25 |
exercituum 209: 8 | 270: 4 | 325: 30 | 330: 14 |
exercuerant. 35: 16 |
exeſis. 163: 4 |
exeſum. 451: 18 |
exeundum. 249: 34 | 378: 8 |
exeunt. 249: 35 | 260: 5 |
exhaurire. 105: 29 |
exhauſtus. 198: 16 |
exhilaratis. 403: 21 |
exierant. 389: 7 | 441: 7 |
exierat. 278: 26 | 391: 2 |
exierunt. 223: 6 |
exigebantur. 305: 3 |
exigebat. 231: 6 |
exigendi. 352: 21 |
exigere. 115: 21 | 294: 7 |
exigi. 305: 20 |
exigua. 79: 23 | 93: 9 | 109: 4 | 148: 38 | 185: 27 | 346: 18 | 392: 26 |
exiguæ. 253: 6 |
exiguam. 116: 25 | 348: 10 |
exiguas. 278: 31 |
exiguè. 171: 30 |
exiguis. 184: 10 |
exiguitas. 49: 24 | 54: 14 |
exiguitate. 84: 13 |
exiguitatem. 67: 2 | 71: 15 |
exiguntur. 213: 7 |
exiguo. 295: 12 | 438: 29 |
exiguum. 178: 10 |
exiguus. 279: 25 |
exiit. 107: 18 |
eximia. 443: 1 | 447: 59 |
eximiam. 44: 7 | 241: 13 |
exinaniſſe. 394: 24 |
exinanita erat. 368: 2 |
exinanitæ. 242: 7 |
exire. 9: 2 | 54: 9 | 175: 35 | 442: 18 |
exirent. 6: 1 | 25: 27 |
exiri. 249: 7 |
exiſſe. 150: 22 |
exiſſent. 248: 11 |
exiſtet. 13: 11 | 22: 20 | 434: 5 |
exiſtat. 115: 9 |
exiſtimabamus. 446: 18 |
exiſtimabant. 9: 11 | 57: 15 | 59: 14 | 67: 11 | 100: 37 | 101: 4 | 143: 8 | 145: 7 | 147. 18 | 159: 21 | 162: 6 | 163: 6 | 167: 11 | 247: 12 | 249: 23 | 278: 29 | 295: 24 | 358: 9 | 450: 4. 9 |
exiſtimabantur. 66: 24 | 114: 25 |
exiſtimabat. 10: 12 | 25: 25 | 28: 2 | 34: 26 | 64: 6 | 76: 12. 21 | 78: 8 | 81: 9 | 86: 21 | 109: 2 | 115: 15 | 116: 7 | 156: 13 | 164: 16 | 165: 12 | 166: 29 | 192: 2 | 202: 17 | 204: 7 | 254: 18 | 268: 1 | 277: 39 | 298: 16 | 290: 17 | 300: 4 | 305: 30 | 309: 24 | 315: 5 | 324: 34 | 330: 11 | 336: 27 | 339. 18 | 342: 10 | 351: 30 | 363: 8 | 378: 6 | 391: 14 | 400: 5 | 412: 17 | 418: 30 | 419: 21 | 433. 21 | 435: 26 | 439: 13 | 446: 1 |
exiſtimabatis. 453: 15 |
exiſtimabatur. 155: 14 | 295: 32 | 372: 3 | 412: 22 | 433: 1 |
exiſtimabor. 297: 16 |
exiſtimans. 113: 7 | 164: 9 | 303: 11 | 310: 1 | 317: 4 | 328: 21 | 343: 3 | 345: 1 | 367: 29 | 412: 7 | 415: 17 |
exiſtimant. 122: 6 | 131: 9 | 275: 16 | 313: 15 | 374: 2 |
exiſtimantes. 171: 20 |
exiſtimantur. 74: 18 | 94: 1 | 118: 3 | 129: 7 |
exiſtimare. 53: 20 | 329: 21 | 400: 8 | 445: 32 |
exiſtimarent. 19: 10 | 22: 2 | 47: 9 | 102: 38 | 146: 17 | 149: 27 | 155: 20 | 162: 9 | 163: 36 | 167: 20 | 190: 29 | 240: 12 | 241: 17 | 260: 28 | 323: 8 | 416: 38 |
exiſtimaret. 31: 16 | 58: 33 | 77: 26 | 189: 30 | 190: 22 | 227: 15 | 228: 12 | 260: 19 | 364: 5 |

exiſtimaretur.

exiſtimaretur. 315: 18|
exiſtimari. 29: 2| 338: 32|
exiſtimaſſes. 461: 13|
exiſtimaſſet. 405: 18| 416: 30|
exiſtimare. 116: 29|
exiſtimatione. 18. 1|
exiſtimationem. 106: 12| 215: 7| 284: 5|
exiſtimationis. 228: 21|
exiſtimatis. 175: 6|
exiſtimator. 93: 18| 94: 8| 121: 10| 359: 25|
exiſtimaturum. 18: 3|
exiſtimaverat. 57: 22| 425: 9|
exiſtimaverit. 135: 5|
exiſtimaverunt. 48: 9| 164: 33| 333: 15|
exiſtimavi. 200: 25| 461: 11|
exiſtimavimus. 153: 3|
exiſtimaviſſe. 31: 8|
exiſtimavit. 19: 7| 27: 22| 40: 19| 67: 5| 73: 3. 17| 99: 9| 144: 23| 156: 18| 198: 22| 201: 11| 284: 6| 293: 11| 296: 16| 309: 18| 316: 28| 322: 17| 324: 17| 328: 4| 338: 24| 355: 8| 379: 12|
exiſtimem. 182: 16|
exiſtimet. 179: 2|
exiſtimo. 380: 31|
exiſtit. 102: 1| 133: 5|
exiſtunt. 340: 14| 389: 10|
exitu. 154: 9| 161: 1| 163: 35| 167: 26| 174: 23| 357: 4| 466: 12|
exitum. 59: 18| 101: 24| 181: 6| 198: 20| 300: 12| 307: 27| 320: 34| 378: 11|
exitus. 73: 31| 224: 29| 227: 15| 292: 9| 356: 14| 378: 12| 447: 31|
exoneratus. 389: 13|
exoptato. 427: 13|
exoriri. 264: 24|
exortus eſt. 406: 12|
expectabant. 44: 22| 102: 15| 109: 20| 176: 16| 246: 27| 269: 19| 301: 9|
expectabat. 18: 30| 67: 9| 162: 34| 211: 6| 276: 24| 287: 5|
expectandæ eſſent. 230: 9|
expectandam. 62: 13| 107: 22|
expectandum. 12: 20|
expectans. 113: 1| 137: 31| 160: 24| 291: 3| 334: 27|
expectant. 138: 30| 173: 9| 213: 2|
expectantes. 430: 31|
expectare. 21: 14| 47: 15| 76: 8| 79: 17| 116: 1, 20| 117: 34| 171: 37| 223: 12| 273: 21| 278: 10| 295: 1| 326: 14| 390: 17|
expectarent. 156: 31| 308: 15| 317: 6|
expectaret. 324: 36|
expectari. 47: 17| 67: 18| 74: 8| 166: 28|
expectas. 106: 18|
expectaſſe. 243: 23|
expectaſſet. 98. 13| 408: 1|
expectatio. 224: 31| 298: 3| 391: 15|
expectatione. 186: 11| 266: 30| 277: 32| 307: 26| 397: 20| 407: 18|
expectationem. 197: 3|
expectatiſſimi. 202: 9|
expectatum eſt. 353: 16|
expectatur. 265: 3|
expectaverant. 174: 21|
expectaviſſent. 256: 25|
expectaviſſet. 404: 20|
expectavit. 81: 25|
expectent. 155: 2|
expectetur. 264: 22|
expediebant. 263: 9|
expediendam. 296: 1|
expedire. 244: 8|
expediri. 33: 5| 149: 20| 359: 5|
expediſſet. 157: 19|
expedita. 36: 13| 232: 16| 246: 12| 389: 28| 412: 11|
expeditæ. 253: 15|
expeditam. 196: 1| 321: 13|
expeditas. 48: 19| 146: 24| 153: 27| 159: 12| 239: 23| 248: 4| 329: 6| 357: 4|
expediti. 82: 9| 290: 1|
expeditionem. 92: 7|
expeditionibus. 186: 5| 195: 12|
expeditionum. 185: 6|
expeditior. 38: 5| 92: 14|
expeditiore. 146: 11|
expeditiores. 254: 19|
expeditis. 88: 18| 115: 19| 149: 14| 195: 7| 359: 3| 382: 31| 384: 21| 390: 20|
expeditius, *nom.* 9: 6|
expeditius. 306 23|
expedito. 132: 15| 229: 17| 303: 24| 323: 23| 324: 12| 395: 25|
expeditos. 176: 16| 188: 11| 229: 14| 232: 5| 323: 25| 328: 10| 361: 3| 419: 23| 421: 4|
expeditum. 85: 13| 225: 1|
expediunt. 178: 23| 243: 1| 244: 17| 260: 6|
expellant. 131: 4|
expellere. 72: 22| 165: 6| 345: 16|
expellerent. 134: 11| 268: 21|
expellerentur. 277: 17|
expelleretur. 397: 3|
expelli. 337: 18|
expellit. 143: 12|
expellitur. 143: 8|
expenſas. 371: 9| 374: 13|
experiantur. 24: 26| 175: 32|
experienda. 275: 22|
experiendum. 248: 1|
experirentur. 47: 17| 58: 15|
experiri. 57: 30| 274: 9| 276: 17| 317: 11| 409: 3|
experiundo. 195: 32|
expertas. 377: 9|
experti. 72: 11, 20| 153: 10|
experti erant. 263: 2|
expertorum. 444: 6|
expertos. 111: 18|
expertum. 316: 5|
expertus. 404: 32|
expertus eſt. 405: 28|
expiata. 215: 2|
expiato. 110: 11| 200: 18|
expleant. 224: 26|
expleatur. 152: 2|
explent. 176: 10| 177: 15|
explere. 165: 32|
explerent. 240: 30|
expletur. 155: 29|
expleverat. 289: 3| 330: 12|
explicabat. 314: 23|
explicandæ. 184: 6|
explicandam. 353: 17|
explicandas. 353: 7|
explicandi. 412: 27|
explicandorum. 182: 10|
explicandos. 363: 17|
explicant. 188: 10| 354: 12|
explicare. 334: 2| 354: 6|
explicari. 272: 28|
explicaturos. 253: 10|
explicitia. 323: 14|
explicitius. 253: 8|
explorabant. 110: 25|
exploranda. 248: 29| 271: 13|
explorandum. 254: 3| 308: 10|
explorari. 161: 10|
explorat. 109: 7| 115: 10|
explorata. 41: 17| 64: 21| 105: 32| 135: 21| 148: 16| 274: 24|
explorata eſſet. 150: 17|
exploratam. 163: 30|
exploratis. 80: 12| 109: 12| 136: 16| 187: 25| 249: 15|

exploratio. 189: 27 | 271: 20 | 462: 6 |
exploratores. 13: 4 | 18: 31 | 47: 20 | 57: 6 | 72: 25 | 79: 12 | 108: 17 | 116: 16 | 117: 26 | 134: 2 | 146: 29 | 148: 29 | 149: 17 | 160: 32 | 167: 4 | 177: 23 | 195: 22 | 247: 5 | 309: 25 | 325: 13 |
exploratoribus. 18: 12, 21 | 35: 12 | 41: 13 | 45: 21 | 157: 2 | 196: 2 |
exploratum. 184: 24 |
exponere. 231: 20 | 298: 1 | 316: 8 |
exponit. 212: 1 | 224: 39 | 255: 23 | 372: 11 | 387: 5 |
exponunt. 158: 28 | 159: 29 |
exporrigere. 404: 29 | 421: 1 |
exportaverant. 79: 8 |
expoſcentes. 149: 30 |
expoſcentibus. 332: 11 |
expoſcerent. 260: 18 |
expoſceret. 354: 21 |
expoſita. 390: 8 |
expoſitas. 81: 21 |
expoſiti. 318: 26 |
expoſiti eſſent. 86: 6 |
expoſitis. 98: 11 | 161: 20 | 186: 1 | 290: 16 | 293: 11, 19 | 300: 18 | 346: 11 | 409: 30 |
expoſito. 91: 17 |
expoſitos. 390: 9 |
expoſitum. 335: 9 |
expoſuerat. 354: 28 | 356: 12 |
expoſuerunt. 325: 15 |
expoſuiſſet. 303: 14 | 351: 17 |
expoſuit. 163: 29 | 164: 18 | 196: 20 | 290: 9 | 346: 2 |
expreſſerat. 151: 11 |
exprimebat. 374: 12 |
exprimere. 25: 7 | 349: 26 |
expugnandis. 357: 20 |
expugnando. 45: 2 | 402: 20 |
expugnare. 46: 4 | 302: 20 | 309: 9 | 368: 5 | 425: 13 |
expugnarent. 44: 24 |
expugnari. 12: 15 | 170: 25 | 265: 6 | 274: 17 |
expugnaſſet. 370: 26 |
expugnat. 361: 22 |
expugnata eſt. 295: 10 |
expugnati. 326: 5 |
expugnatione. 139: 22 | 157: 17 |
expugnatis. 56: 8 | 62: 11 | 63: 8 | 146: 1 | 292: 5 | 321: 12 |
expugnato. 155: 24 | 309: 13 |
expugnatum. 66: 18 |
expugnaverant. 395: 5 |
expugnaverunt. 63: 13 | 425: 18 |
expugnavit. 309: 1 | 315: 10 | 326: 4 | 367: 1, 14 |
expulerat. 340: 2 |
expulerunt. 92: 3 | 111: 4 | 201: 7 |
expuliſſe. 41: 13 | 322: 30 |
expuliſſent. 85: 28 | 269: 7 | 349: 5 |
expulit. 108: 17 |
expulſa. 370: 13 |
expulſi. 72: 15 | 184: 19 |
expulſis. 58: 34 |
expulſo. 222: 10 |
expulſos. 131: 9 | 225: 5 | 305: 13 |
expulſum. 292: 19 |
expulſus. 194: 20 | 397: 3 |
exquirere. 57: 23 |
exquiſito. 31: 9 |
exſanguibus. 427: 2 |
exſcindere. 163: 9 |
exſectis. 382: 3 |
exſilio. 395: 10 |
exſiſterent. 358: 26 |
exſiſtit. 197: 36 |
exſiſtunt. 416: 25 |
exſolvere. 371: 6 |
exſpirata. 426: 1 |
exſpoliarent. 202: 1 |
exſtare. 247: 9 |
exſtarent. 96: 14 |
exſtiterant. 110: 21 |
exſtitiſſe. 341: 16 |
exſtitit. 63: 11 | 178: 2 | 224: 11 | 318: 17 |
exſtructa. 346: 3 | 403: 28 |
exſtructis. 315: 1 |
exſtructo. 53: 12 | 356: 15 |
exſtructos. 127: 6 |
exſtructus. 348: 23 |
exſtruebant. 263: 8, 10 |
exſtruebat. 69: 2 |
exſtruerentur. 262: 12 |
exſtruit. 258: 11 |
exſtruitur. 197: 27 |
exſtruxerunt. 152: 10 | 263: 12 |
exſtruxit. 372: 9 | 314: 20 | 449: 2 |
exſulibus. 194: 3 |
exſulabant. 438: 22 |
extendere. 391: 18 |
extenderet. 324: 16 |
extenuare. 391: 19 |
extenuatos. 412: 20 |
exteras. 310: 20 |
exteriore. 176: 3 |
exteriorem. 173: 11 |
exteriores. 178: 28 | 377: 33 |
externis. 260: 23 |
externo. 196: 12 | 364: 2 |
externorum. 379: 14 |
externum. 193: 5 |
exterreamur. 260: 3 |
exterrerentur. 239: 13 |
exterriti. 160: 19 | 175: 14 | 252: 13 |
extimeſcebant. 191: 28 |
extimeſcendi erant. 62: 11 |
extimeſcerent. 350: 10 |
extincta. 101: 18 |
extinctis. 246: 12 | 407: 6 |
extollit. 423: 20 |
extorqueretur. 217: 1 |
extortis. 164: 20 |
extra. 12: 9 | 106: 20 | 116: 18 | 131: 16 | 137: 22, 26 | 160: 26 | 211: 8 | 229: 12 | 244: 14 | 316: 33 | 319: 14 | 321: 1 | 322: 6 | 329: 1 | 344: 18 | 366: 6, 16 | 396: 4 | 399: 9, 26 | 406: 3 | 414: 33 | 426: 25 | 442: 5, 18 | 449: 16 | 450: 17 |
extracta. 349: 23 |
extracto. 302: 30 |
extrahente. 232: 8 |
extrahi. 98: 1 |
extrahitur. 233: 8 |
extraordinarium. 232: 4 |
extrema. 52: 10 | 54: 19 | 69: 3 | 78: 17 | 159: 25 | 262: 3 | 420: 13 | 446: 28 |
extremam. 149: 2 | 256: 23 | 261: 14 | 275: 23 | 310: 27 |
extremas. 44: 15 | 136: 11 | 194: 21 | 263: 22 |
extremi. 92: 8 | 210: 7 | 253: 14 | 262: 10 |
extremis. 5: 3 | 41: 14 | 51: 17 | 61: 9 | 227: 12 | 262: 7 | 263: 10 |
extremo. 45: 25 | 134: 8 | 189: 1 | 259: 24 | 279: 38 | 388: 18 | 416: 25 | 417: 4 | 439: 3 |
extremos. 117: 30 | 169: 15 |
extremum. 9: 8 | 12: 6 | 57: 29 | 58: 11, 15 | 72: 15 | 164: 2 | 199: 12 | 210: 11 | 247: 23 | 263: 22 | 291: 12 | 311: 20 | 350: 9 | 388: 10 | 417: 5, 9 | 419: 19 | 426: 29 |
extruſo. 61: 13 |
extulerunt. 439: 9 |
extulit. 162: 18 |
exturbatis. 403: 37 |
exuant. 148: 6 |
exuit. 109: 28 |
exules. 111: 21 | 345: 10 |

exukationem. 400 : 9 |
exuri. 397. 24 |
exuſtis. 8: 16 |
exui 436: 27 | 438: 32 |
exutis. 58 : 16 |
exuunt. 163. 21 |

F.

FAbianæ. 238: 11 |
Fabianis. 238:17 |
Fabii. 193: 4 | 194: 19 |
Fabio. 34: 4 | 98: 21 | 115 : 22 | 159: 29 | 205: 1 | 437: 13 |
Fabium. 107 : 18 | 110 : 19 | 159: 15, 34 | 178: 25 | 179: 32 | 185: 3 | 191 34 | 194 : 15 | 204 : 7 | 235: 18 | 277 : 22 | 432: 14 |
Fabius. 107 : 27 | 162 : 14 | 163: 7 | 193: 1, 8, 18 | 194: 10 | 196: 14 | 236: 2 | 238 : 5, 22 | 241 : 30 | 277 : 7, 14 | 452: 6 |
fabros. 92: 17 |
fabulam. 226: 10 | 465: 2 |
facere. 6 : 15 | 8 : 9 | 9 : 16 | 10: 7, 8 | 11 : 8, 24 | 23 : 10 | 25: 4 | 26: 2 | 27: 8 | 30: 8 | 31: 16, 30 | 33: 11 | 41: 4 | 54: 4 | 66 : 12 | 68 : 12 | 73: 20 | 77: 30 | 87: 2 | 100 : 39 | 105: 27 | 107. 20 | 117 : 9 | 136: 15 | 144: 22 | 150 : 31 | 153 : 15, 23 | 156 : 37 | 160: 10 | 165 : 21 | 166: 7 | 170: 17 | 172: 15 | 175: 16 | 183: 1 | 191: 17 | 194 : 7 | 197: 27 | 203: 6 | 223: 2 | 224: 16, 24 | 235 : 15 | 238: 1 | 239 : 12 | 241 : 2 | 246: 18 | 253: 35 | 263: 16 | 266: 11 | 273: 28 | 279 : 39 | 292: 17 | 300: 2 | 307: 7 | 317: 33 | 324: 9, 33 | 357: 33 | 363: 16 | 364: 19, 29 | 371: 15 | 375: 18 | 376: 6 | 381 : 30 | 382 : 16 | 388 : 9, 19, 22 | 392: 8 | 397 : 29 | 398 : 26 | 400: 26 | 401: 6 | 403 : 4 | 405: 15 | 410 : 24 | 413: 30, 33 | 420: 31 | 425 : 1 | 433: 15 | 434: 11 | 436 : 22 | 437: 1, 23, 27 | 438 : 3, 5, 24, 30 | 443: 3, 8, 30 | 445 : 22 | 446 : 1 | 447 : 19 | 450 : 8, 12 | 461: 8 | 464 : 15 |
faceremus. 401 : 34 |
facerent. 22 : 10 | 25: 4 | 47: 23 | 48: 24 | 53: 4 | 183 : 15 | 184: 31 | 242: 32 | 249: 4 | 257: 10 | 264: 25 | 267: 4 | 313: 8 | 329: 12 | 369 : 13 | 388: 16 | 416: 36 | 421: 18 | 425: 2 | 432: 12 | 439: 5 | 443: 6 | 444 : 19 | 445: 1 | 450: 16 |
faceret. 14. 8 | 27. 9 | 33: 17 | 64: 1 | 75: 5 | 80: 11 | 139: 26 | 146. 15 | 149: 6 | 169: 15 | 191 : 19 | 200 : 3 | 202: 21 | 300 : 2 | 306 : 24 | 326 : 13, 24 | 371 : 16 | 378: 28 | 383: 12 | 389: 1 | 428: 23 |
faces. 152 : 16 |
faciam. 332 : 17 | 462: 9 | 465: 10 |
faciamus. 466: 10 |
faciant. 15 : 13 | 40: 18 | 71 : 12 | 103: 32 | 142: 5 | 169 : 27 | 243 : 26 | 354 : 12 |
facias. 462 : 3 |
faciat. 18 : 6 | 90: 29 | 100 : 33 | 108: 21 | 112: 8 | 118: 7 | 178: 17 | 208 : 1 |
faciebant. 53: 9 | 61: 18 | 238: 9 | 447: 4 |
faciebat. 64 : 4 | 192 : 18 | 200: 4 | 202 : 16 | 239 : 17 | 320: 28, 29 | 360 : 2 | 443: 17 |
facienda. 84 : 11 |
faciendæ. 85: 27 |
faciendam. 273 : 4 |
faciendas. 98 : 11 | 267 : 7 | 300 : 25 | 367: 13 |
faciendis. 97 : 1 |
faciendo. 406 : 16 |
faciendum. 107: 19 | 165: 12 | 179 : 2 | 239. 12 | 351: 13 | 378 : 10 | 415 : 21 | 425 : 25 |
faciendum eſſe. 24:24 | 200: 25 | 310: 27 |
faciendum eſſet. 102 : 27 |
faciens. 450: 24 |
faciente. 203: 12 |
facientem. 160 : 9 |
facile, nom. 142 : 7 | 147 : 27 | 242 : 22 | 260 : 13 | 311: 12 | 407: 22 |
facile. 6 : 8 | 9 : 5 | 12: 17 | 20: 2 | 27 : 24 | 40 : 12 | 43 : 10 | 48 : 14 | 49: 1 | 62: 6 | 63 : 1 | 67 : 3 | 77 : 17 | 98 : 1 | 100 : 20, 24 | 102: 26 | 104 : 16 | 143: 6 | 148 : 20 | 152: 25 | 162 : 27 | 172: 4 | 178: 1 | 182 : 8 | 195 : 30 | 201 : 2 | 202: 22 | 222 : 20 | 253: 27 | 259 : 8 | 261 : 6 | 277 : 8 | 313 : 12 | 329 : 5 | 335 : 12 | 384: 8 | 391 : 29 | 398: 17, 25 | 400 : 28 | 409 : 2 | 410 : 23 | 418 : 2, 13 | 426 | 21 | 428 : 19 | 436: 11 | 451 : 19 |
facilem. 18 : 15 | 67 : 27 | 102 : 2 | 300 : 11 |
facilia. 52 : 16 |
faciliorem. 362 : 10 |
facilis. 241 : 8 | 322 : 25 | 355 : 17 | 384 : 20 |
facilius, nom. 9 : 6 |
facilius. 6 : 2 | 11 : 5 | 48 : 3 | 51 : 15 | 61 : 17, 22 | 62 : 9 | 89 : 13 | 116 : 14 | 144 : 2 | 155 : 10 | 169 : 15 | 175 : 1 | 182 : 1 | 217 : 11 | 227 : 11 | 229 : 8 | 274: 13 | 293 : 9 | 316 : 16 | 364: 21 | 365 : 19 | 402 : 14 | 409 : 1 | 431 : 4 |
facillime. 99 : 8 | 155 : 24 | 191 : 7 |
facillimos. 197 : 15 |
facillimum. 361 : 30 | 366 : 2 |
facinore, 30 : 15 | 137 : 1 | 158 : 33 | 760 : 8, 18 |
facinoris. 111 : 25 |
facinus. 59 : 28 | 120 : 5 | 320 : 10 | 317: 13 | 410 : 18 | 438 : 36 | 439 : 19 |
facit. 15 : 10 | 46 : 21 | 58 : 16 | 87 : 5 | 103 : 32 | 108: 23 | 134 : 18 | 179: 1 | 189: 31 | 199 : 4 | 239 : 8 | 250 : 12 | 259: 16 | 273: 9 | 294 : 25 | 295 : 2 | 373: 19 | 376: 15 | 384 : 25 | 389 : 2 | 392 | 25 | 397 : 9 | 400 : 13 | 415 : 17 | 419 : 7 | 420 : 12 | 432 : 14 | 442 : 16 |
faciundæ. 105: 11 |
faciundi. 10 : 11 | 78 : 6 |
faciundum. 14 : 3 |
faciunt. 12: 17 | 44 : 25 | 58 : 19 | 66 : 4 | 104 : 8 | 117 : 27 | 139 : 3 | 160 : 6, 17 | 191 : 13 | 194 : 20 | 196 : 9 | 200: 10 | 224 : 4 | 241 : 6 | 254 : 10 | 261 : 12 | 275 : 22 | 351 : 12 | 416 : 33 | 423 : 25 | 424 : 2 | 450 : 14, 30 | 452 : 9 |
facta. 19 : 22 | 37 : 18 | 43 : 9 | 53 : 8 | 54 : 11, 17 | 56: 9 | 57 : 21, 28 | 58: 15, 19 | 60: 19 | 73 : 12 | 84 : 15, 18 | 92 : 2 | 97 : 27 | 105 : 8 | 109: 26 | 119 : 2 | 120 : 5 | 128 : 6 | 137 : 37 | 171 : 7 | 178 : 12 | 215 : 5 | 224 : 35 | 239 : 9 | 251 : 25 | 257 :

3, 6 | 259: 3, 14 | 272: 17 | 292: 4 | 319: 11 | 334: 18 | 360: 17 | 375: 4 | 395: 30 | 400: 21 | 401: 31 | 412: 14 | 421: 11 | 424: 23 | 429: 2, 5 | 435: 27 | 439: 12, 18 | 445: 17 | 452: 8 |
facta erat. 243: 12 | 343: 4 |
facta eſſent. 32: 15 | 330: 2 |
facta eſt. 52: 6 | 84: 6 |
facta fuerant. 260: 9 |
facta ſit. 24: 22 : 228: 20 |
facta ſunt. 42: 6 |
factæ. 61: 21, 24 | 245: 17 |
factæ erant. 89: 29 |
factæ eſſent. 402: 1 |
factam. 286: 8 |
factam eſſe. 394: 22 | 441: 11 |
factas eſſe. 329: 28 |
facti. 72: 25 | 196: 21 | 219: 22 | 275: 8 |
facti eſſent. 394: 21 |
facti ſunt. 10: 4 | 437: 17 |
factione. 225: 6 |
factionem. 201: 8 |
factiones. 23: 20 | 118: 2 | 131: 5 | 306: 13 |
factionis. 112: 3 | 118: 10 |
factionum. 118: 2 |
factis. 11: 9 | 54: 13 | 56: 8 | 109: 8 | 118: 14 | 314: 5 | 378: 13 | 396: 2 | 407: 4 | 417: 16 |
facto. 14: 2 | 31: 28 | 44: 18 | 51: 21 | 52: 17 | 58: 27 | 75: 10 | 76: 6 | 77: 33 | 83: 16 | 85: 20 | 86: 10 | 95: 11, 33 | 104: 1 | 139: 5 | 142. 16 | 157: 16 | 164: 6 | 187: 19 | 191: 28 | 198: 10, 12, 16 | 203: 9 | 204: 12 | 225: 9 | 238: 3 | 265: 3 | 276: 17 | 278: 24 | 299: 5 | 303: 3 | 304: 2 | 322: 9 | 325: 7 | 335: 22 | 338: 6, 18, 21 | 344: 28 | 345: 27 | 349: 21 | 350: 8 | 356: 13 | 384: 5 | 396: 1 | 399: 1 | 405: 3 | 407: 22 | 413: 25 | 415: 28 | 421: 11 | 422: 14, 35 | 423: 7 | 424: 8 | 426: 2 | 433: 19 | 434: 13 | 438: 4, 19, 24 | 442: 10 | 443: 19 | 444: 13 | 445: 20 | 447: 6 | 450: 11 | 451: 10 |
factos. 358: 23 |
factos eſſe. 27: 8 |
factu. 7: 8 | 84: 14 | 168: 21 | 361: 13 | 403: 25 | 440: 22 |
factum. 18: 4 | 29: 17, 19 | 63: 3 | 88: 3 | 89: 26 | 90: 6 | 102: 31 | 1[illegible] 37 | 150: 5 | 155: 3 | 160: 15 | 161: 6 | 164: 9 | 176: 23 | 198: 18 | 201: 10 | 214: 12 | 215: 3 | 268: 23 | 275: 6 | 316: 5 | 333: 10 | 334: 20 | 337: 9, 17 | 373: 22 | 381: 8 | 411: 25 | 439: 14 | 461: 2 | 462: 2 |
factum erat. 394: 13 |
factum eſſe. 17: 10 | 23: 22 |
factum eſſet. 17: 9 | 322: 33 | 440: 6 |
factum eſt. 64: 28 | 134: 26 | 152: 21 | 257: 11 | 307: 22 | 352: 1 | 369: 24 | 412: 1 | 439: 3 | 445: 11 | 447: 27 |
factum ſit. 24: 19 | 256: 22 |
facturas. 306: 2 |
facturi eſſent. 438: 11 |
facturos. 15: 5 | 81: 3 | 83: 12 | 96: 19 | 97: 7 | 101: 10 | 142: 13 | 169: 21 | 179: 28 | 221: 6 | 246: 5 | 265: 8 | 294: 13 | 329: 12 | 388: 25 | 400: 25 | 416: 31 |
facturos eſſe. 290: 4 | 446: 18 |
facturum. 25: 16 | 54: 2 | 90: 30 | 112 17 | 200: 19 | 208: 1 | 218: 3 | 275: 3 | 381: 24 | 461: 10 |
facturum eſſe. 15: 7 | 33: 27 |
facturus. 55: 9 | 440: 22 | 459: 5 |
facturus. eſſet. 232: 12 |
facturus ſum. 405: 26 |
factus. 18: 13 | 44: 32 | 59: 23 | 73: 1 | 141: 3 | 218: 14 | 222: 2 | 278: 10 | 290: 21 | 296: 3 | 309: 25 | 313: 11 | 325: 16 | 373: 13 | 382: 19 | 407: 10 | 414: 19 | 415: 13, 20 |
factus erat. 418: 21 |
factus eſſem. 439: 25 |
factus eſt. 13: 4 | 30: 13 | 55: 5 | 57: 6 | 64: 34 | 99: 23 | 107: 23 | 110: 29 | 153: 10 | 268: 31 | 295: 6 |
facultas. 25: 11 | 28: 3 | 58: 7 | 80: 26 | 85: 28 | 104: 35 | 160: 27 | 163: 17 | 182: 6, 9 | 196: 17 | 210: 8 | 224: 1 | 227: 2 | 264: 13 | 273: 5 | 295: 28 | 317: 16 | 354: 27 | 357: 10: 377: 20 | 437: 15 |
facultate. 10: 11 | 108: 19 | 163: 19 | 251: 2 | 254: 4 | 387: 20 | 401: 35 | 408: 18 | 411: 5 |
facultatem. 28: 4 | 58: 20 | 60: 8 | 61: 15 | 81: 5 | 96: 4 | 106: 25 | 116: 3, 26 | 138: 4 | 176: 29 | 189: 11 | 194: 24 | 199: 24 | 229: 22 | 230: 7 | 250: 24 | 251: 14 | 261: 1 | 273: 8 | 276: 22 | 295: 5 | 303: 13 | 336: 2 | 348: 10 | 351: 20 | 384: 16 | 387: 19 | 406: 16 | 408: 5 | 415: 8 | 421: 2 |
facultates. 16: 25 | 40: 11 | 113: 7 | 242: 18 | 253: 5 |
facultatibus. 148: 37 | 325: 22 | 368: 1 |
fagum. 93: 10 |
falcatæ. 383: 27 |
falces. 62. 22 | 105: 26 | 151: 4 | 177: 35 |
falcibus. 178: 23 |
falcium. 62: 23 |
fallacem. 358: 1 |
fallaces. 350: 17 |
fallaciam. 442: 15 |
fallaciis. 358: 21 |
fallaciſſimis. 358: 13 |
fallebat. 411: 8 |
fallemus. 354: 8 |
fallendi. 163: 6 |
fallendo. 76: 19 |
fallerent. 329: 20 |
falleret. 354: 31 |
falſa. 274: 26 | 438: 16 |
falſæ. 322: 11 |
falſis. 129: 10 | 224: 19 |
falſo 220: 2 |
falſum. 317: 2 | 336: 27 |
fama. 104: 20 | 110: 13, 17 | 129: 8 | 130: 3 | 132: 6 | 134: 24 | 137: 8, 29 | 142: 24 | 145: 10 | 175: 24 | 184: 8 | 290: 15 | 306: 19 *bis* | 310: 21 | 322: 15 | 325: 7, 23 | 339: 13 | 342: 9 | 370: 17 | 375: 12 | 425: 3 | 461: 11 |
famam. 254: 25 | 315: 16 | 326: 6 | 422: 25 |
fame. 101: 32 | 150: 20, 22, 28 |
famem. 22: 9 | 149: 2 | 312: 19 :
fames. 101: 25 |
familia. 156: 7, 24 | 158: 6 | 299: 15 | 349: 17 | 409: 33 | 411: 26 | 428: 4 | 441: 1 | 467: 25 |
familiæ. 280: 25 | 299: 12 | . 401: 11 | 449: 1, 4 |
familiam. 8: 2 | 252: 9 | 410: 8 | 449: 8 |

familiarem. 16 : 25 | 17 : 23 | 39 : 3 | 228 : 16 | 267 : 8 | 316 : 2 | 373 : 27 |
familiares. 135 : 1 | 221 : 1 | 325 : 12 | 371 : 18 | 426 : 3 |
familiaribus. 28 : 25 | 154 : 17 | 191 : 23 | 223 : 21 | 270 : 7 |
familiaris. 100 : 9 | 147 : 30 | 168 : 23 | 371 : 15 | 373 : 7 |
familiariſſimo. 416 : 20 |
familiaritate. 89 : 8 | 202 : 2 |
familias. 382 : 5 |
familiis. 339 : 17 |
fanis. 214 : 1 |
fano. 267 : 6 | 269 : 14 | 305 : 21 | 341 : 3 |
fatuum. 218 : 14 | 305 : 23 |
fas. 37 : 1 | 93. 11 | 122 : 6 | 131 : 22 | 341 : 14 |
faſces. 188 : 32 | 342 : 13 | 447 : 30 | 453 : 12 |
faſcibus. 175 : 26 | 321 : 23 |
faſtigiata. 78 : 13 |
faſtigiato. 263 : 24 |
faſtigiatus. 44 : 13 |
faſtigio. 171 : 2 | 172 : 25 | 188 : 21 | 240 : 32 | 263 : 19 | 264 : 7 | 271 : 16 | 382 : 19 |
faſtigium. 178 : 10 | 197 : 30 |
fateantur. 298 : 20 |
fatebantur. 376 : 2 |
fatigati. 334 : 30 | 393 : 13 |
fatum. 28 : 24 | 260 : 28 |
fauces. 227 : 16 | 300 : 26 | 365 : 12 |
faucibus. 308 : 22 | 379 : 9 |
favebant. 229 : 19 | 377 : 32 |
favere. 17 : 2 | 116 : 12 | 267 : 23 |
faveri. 214 : 5 |
faviſſe. 425 : 13 |
Favonio. 307 : 8, 11, 14 | 316 : 14 |
Favonium. 306 : 24 |
Fauſti. 428 : 30 |
Fauſto. 212 : 7 |
Fauſtum. 428 : 23, 28 |
Fauſtus. 212 : 5 | 425 : 21 | 428 : 29 |
fautores. 441 : 17, 28 | 445 : 25 | 448 : 18 | 450 : 21 |
fautorum. 444 : 7 |
Februarias. 402 : 23 |
fecerant. 69 : 8 | 77 : 23 | 86 : 17 | 194 : 16 | 259 : 9 | 261 : 26 | 269 : 17 | 272 : 29 | 279 : 28 | 305 : 20 | 311 : 3 |
fecerat. 11 : 25 | 80 : 16 | 91 : 16 | 100 : 16 | 103 : 8 | 194 : 12 | 195 : 5 | 241 : 30 | 305 : 9 | 308 : 29 | 310 : 1 | 318 : 9 | 325 : 4 | 370 : 20 | 371 : 16 | 379 : 20 | 383 : 2 | 413 : 7 | 415 : 16 | 418 : 2 |
fecerint. 88 : 5 | 103 : 5 | 144 : 10 | 206 : 6 | 215 : 6 | 251 : 15 | 357 : 10 | 438 : 31 |
feceris. 461 : 14 |
fecerit. 16 : 16 | 46 : 28 | 158 : 40 | 222 : 21 | 275 : 6 | 375 : 26 | 376 : 1 |
fecerunt. 15 : 19 | 20 : 3 | 24 : 25 | 37 : 15 | 45 : 17 | 49 : 1 | 52 : 5 | 54 : 16 | 68 : 22 | 72 : 12 | 83 : 8 | 96 : 1 | 97 : 10 | 162 : 7 | 175 : 17 | 176 . 26 | 177 : 21 | 183 : 30 | 188 : 1 | 262 : 17 | 308 : 4 | 318 . 26 | 334 : 6 | 336 : 17 | 355 : 21 | 378 : 17 | 409 : 11, 16 | 433 : 20 | 436 : 7 | 437 : 21 | 439 : 8 | 449 : 18 |
feci. 459 : 5 | 465 : 2 |
fecimus. 138 : 18 | 335 : 22 |
feciſſe. 14 : 5 | 100 : 17 | 198 : 20 | 255 : 17 | 267 : 12 | 333 : 5 | 381 : 22 | 389 : 31 | 439 : 19, 22 |
feciſſent. 25 : 26 | 27 : 11 | 34 : 18 | 75 : 7 | 81 : 2 | 135 : 22 | 162 : 12 | 261 : 25 | 285 : 4 | 339 : 7 | 391 : 24 | 410 : 3 | 420 : 33 | 432 : 15 | 439 : 24 |
feciſſet. 17 : 15 | 26 : 18 | 30 : 4 | 31 : 4 | 43 : 12 | 47 : 13 | 54 : 2 | 84 : 32 | 107 : 30 | 164 : 8 | 192 : 11 | 218 : 2 | 268 : 24 | 316 : 11 | 341 : 8 | 344 : 10 | 358 : 22 | 366 : 17 | 381 : 26 | 382 : 7 | 423 . 15 | 440 : 21 | 442 : 14 |
feciſti. 419 : 7 |
fecit. 5 : 9 | 28 : 11 | 34 : 11 | 35 : 11 | 36 : 19 | 77 : 13 | 170 : 21 | 195 : 1, 24 | 305 : 1 | 306 : 23 | 309 : 17 | 324 : 13, 17 | 328 : 16 | 366 : 17 | 369 : 19 | 382 . 16 | 386 : 3 | 405 : 19 | 420 : 10 | 425 : 21 | 439 : 24 | 440 : 26 | 445 : 17 |
fefellerat. 387 : 15 | 419 : 23 | 422 : 3 |
fefelliſſe. 45 : 6 | 335 : 21 |
fefellit. 320 : 5 | 334 : 15 | 362 : 16 |
Felginatem. 321 : 16, 17 |
felicem. 362 : 25 |
feliciore. 357 : 4 | 366 : 34 |
feliciſſimè. 196 : 10 | 215 : 6 | 362 : 13 | 384 : 36 |
felicitas. 194 : 13 | 274 : 19 | 444 : 22 |
felicitate. 302 : 8 | 359 : 15 | 383 : 12 |
felicitatem. 30 : 16 | 140 : 16 |
felicitatis. 195 : 30 | 423 : 4 |
feliciter. 82 : 21 | 199 : 13 | 256 : 17 | 359 : 7 | 369 : 27 | 370 : 15 | 384 : 27 |
felicium. 382 : 25 |
feminæ. 130 : 7 | 133 : 7 |
feminas. 255 : 19 |
feminis, *pro femoris*. 171 : 25 |
femur. 103 : 18 | 200 : 12 |
feneſtras. 263 : 12 |
feraciſſimos. 41 : 23 |
feræ. 133 : 21 |
ferant. 66 : 9 | 139 : 8 | 169 : 23 | 175 : 1 |
ferantur. 138 : 9 | 227 : 5 |
ferarum. 133 : 2 |
fere. 4 : 7 | 23 : 1 | 32 : 3 | 50 : 14 | 51 : 6 | 53 : 25 | 57 : 24 | 59 : 12 | 60 : 22 | 61 : 8 | 63 : 14 | 64 : 18 | 65 : 1 | 68 : 12 | 79 : 16, 25 | 80 : 4 | 81 : 18 | 86 : 19 | 91 : 13 | 92 : 15 | 93 : 3, 6, 35 | 98 : 12 | 110 : 23 | 111 : 10 | 120 : 4 | 122 : 6 | 123 : 1 | 124 : 1 | 127 : 1 | 128 : 2 | 134 : 27 | 135 : 24 | 149 : 21 | 151 : 14 | 157 : 1, 4, 25 | 159 : 6, 29 | 161 : 24 | 167 : 8 | 197 : 18 | 207 : 10 | 216 : 12 | 223 : 17 | 238 : 8 | 239 : 32 | 240 : 13 | 243 : 8 | 247 : 10 | 258 : 5 | 266 : 2 | 269 : 18 | 272 : 30 | 284 : 4 | 303 : 15 | 307 : 31 | 311 : 2, 28 | 312 : 3 | 315 : 12 | 324 : 7 | 333 : 18 | 337 : 18 | 348 : 2 | 349 : 14 | 357 : 4 | 360 : 3 | 366 : 34 | 379 : 20 | 380 : 1 | 399 : 2 | 406 : 10 | 407 : 16 | 411 : 15 | 412 : 28 | 413 : 3 | 415 : 10 | 420 : 28 | 433 : 2 | 436 : 2, 9 | 438 : 9, 25 | 449 : 9 |
ferebant. 40 : 9 | 64 : 27 | 90 : 5 | 148 : 15 | 229 : 12 | 249 : 28 | 295 . 23 | 312 : 10 | 355 : 29 | 371 : 20 |
ferebat. 63 : 10 | 82 : 20 | 165 : 25 | 252 : 5 | 266 . 27 | 310 : 14 | 317 : 31 | 376 : 1 |
ferebatur. 107 : 10 | 324 : 23 |

356: 24| 451: 3|
ferendi. 64: 13|
ferendum. 72: 2|110: 10| 193: 3| 348: 21|368: 17| 373: 19|
ferendus. 25: 30|
ferentibus. 284: 7| 285: 1|
feri. 23: 25| 41: 29|
feriis. 285: 7|
ferint. 372: 18|
ferietur. 196: 27|
feris. 34. 25| 74: 17|
feritate. 192: 16|
fermè. 61: 14|
ferocitas. 444: 5|
feroculus. 391: 38|
feros. 25: 25| 47: 9|
ferramentorum. 105: 22|
ferrariæ. 151: 6|
ferrarias. 194: 15|
ferre. 14: 12, 19| 22: 20, 23| 28: 16| 52: 23| 58: 3| 79: 15| 82: 24| 85: 35| 116: 33| 135: 14| 149: 29| 150: 11, 24| 171: 26| 173: 16| 174: 32| 185: 24| 253: 19| 255: 20| 272: 12| 307: 11| 322: 7| 324: 29| 351: 33| 402: 9| 420: 4| 422: 3| 468: 13|
ferrea. 245: 19|
ferreas. 244: 28|
ferreis. 61: 26, 27| 93: 7| 175: 6| 261: 1|
ferrent. 45: 14| 51: 22| 62: 8| 64: 30| 149: 5| 256: 26| 273: 18| 309: 27| 322: 20| 327: 16| 365: 3| 396: 21|
ferret. 76: 2| 77: 29| 84: 31| 252: 8| 324: 35| 355: 2| 369: 23| 403: 24| 420: 16|
ferretur. 75: 7| 152: 18|
ferri, *verb.* 29: 6| 169: 16| 171: 33| 232: 9| 250: 3| 348: 9| 371: 9|
ferro. 101: 32| 376: 23| 428: 18, 19|
ferrum. 20: 5| 93: 9| 394: 19| 425: 32|
fert. 94: 5| 107: 2| 116: 25| 187: 20| 196: 3| 242: 28|
fertiliſſima. 132: 5| 147: 21| 348: 25|
fertiliſſimi. 372: 4|
fertilitatem. 40: 12|
fertur. 74: 15| 349: 18| 444: 1|
fervefacta. 105: 29| 151: 12|
ferventes. 105: 28|
ferunt. 115: 5| 126: 4| 130: 6| 133: 25| 168: 14| 193: 24|
feruntur. 264: 20|
feſtinantem. 282: 10|
feſtinantes. 360: 13|
feſtinatione. 397: 20| 432: 6| 451: 11|
feſtivationi. 460: 2|
fiant. 217: 12|
fiat. 134: 17| 171: 13| 224: 35|
fibulis. 78: 15|
fici. 416: 6|
ficta. 73: 9|
fide. 46: 21| 111: 9| 114: 31| 142: 15| 143: 14| 144: 2| 146: 7| 150: 33| 160: 9| 175: 11| 234: 13| 251: 37| 256: 29| 265: 11| 266: 24| 269: 3| 319: 2| 358: 4| 362: 29| 363: 9| 398: 21| 403: 4| 428: 15|
fidei. 89: 16| 105: 11| 191: 14| 198: 28| 275: 11| 280: 6| 359: 19| 377: 10|
fidem. 7: 12| 17: 19, 23| 31: 10| 34: 15| 41: 1| 46: 16| 47: 1| 75: 7| 80: 24| 81: 7| 89: 34| 90: 14, 32| 97: 3| 103: 26| 107: 11| 112: 4| 117: 15| 137: 27| 139: 26| 183: 29| 193: 1| 200: 8| 251: 20| 255: 16| 276: 16| 281: 2| 327: 5| 357: 34| 358: 10| 362: 22| 378: 9| 379: 24| 397: 27| 424: 12| 431: 4| 441: 9| 448: 21|
fidele. 377: 15|
fidelem. 80: 22| 350: 15|
fideles. 183: 26| 394: 17|
fideli. 174: 6|
fideliſſimi. 368: 8|
fidelitate. 199: 26|
fideliter. 363: 6|
fidens. 345: 20| 443: 36|
fides. 131: 22| 218: 3| 277: 37| 283: 3| 321: 25| 338: 21|
fidiſſimos. 375: 20| 421: 27|
fiducia. 149: 23| 158: 36| 224: 7| 244: 23| 259: 24| 265: 25| 274: 16| 278: 16| 352: 12| 362: 14| 383: 16, 24| 399: 23|
fiduciæ. 174: 17| 186: 10| 322: 3| 383: 9|
fiduciam. 186: 24| 277: 37| 301: 5| 335: 11| 351: 26| 407: 22|
fiduciariam. 266: 26|
fiduciario. 357: 32|
fiebant. 187: 28| 243: 21| 244: 1| 259: 7| 311: 6| 342: 15| 409: 6| 434: 19|
fiebat. 6: 7| 40: 3| 43: 10| 152: 16| 202: 18| 224: 3| 247: 7| 295: 17| 298: 15| 397: 36| 447: 8|
fierent. 110: 34| 284: 2| 298: 14| 344: 9| 379: 11| 394: 16| 396: 13|
fieret. 11: 25| 18: 30| 31: 29| 44: 23| 58: 20| 72: 28| 110: 17, 25| 271: 8| 184: 27| 187: 11| 203: 7| 224: 20| 247: 28| 329: 18| 338: 21| 353: 17| 368: 24| 376: 21| 391: 15| 399: 4| 409: 3| 432: 3| 440: 11|
fieri. 31: 15| 41: 15| 42: 9| 49: 12| 58: 5| 63: 7| 64: 10, 28| 67: 29| 68: 26| 73: 12| 79: 13| 81: 27| 87: 7, 10| 88: 14| 89: 23| 90: 12| 102: 32| 112: 9| 131: 17| 134: 16| 148: 28| 153: 26| 161: 17| 172: 13| 175: 3| 224: 2| 239: 15| 247: 3| 255: 12| 277: 37| 282: 1| 283: 2| 293: 12| 303: 27| 311: 30| 318: 1| 324: 30| 325: 32| 326: 1| 332: 1, 4| 342: 13| 344: 7| 348: 29| 389: 20| 399: 20| 406: 1| 409: 1, 5| 416: 28| 420: 33| 435: 6| 440: 4| 442. 1| 410: 19| 451: 10| 464: 21|
figebantur. 361: 32|
figura. 82: 17| 133: 5, 9, 20, 26|
filia. 21: 3| 346: 22|
filiæ. 38: 15|
filiam. 7: 7| 11: 17| 349: 9|
filii. 31: 3| 242: 33| 316: 30|
filiis. 46: 11| 344: 8| 362: 29|
filio. 7: 2| 89: 20| 103: 19| 169: 3| 426: 17, 28 *bis*|
filios. 118: 17| 345: 19|
filium. 34: 27| 128: 3| 231: 20| 288: 1, 7| 321: 16| 395: 7| 440: 9|
filius. 100: 14 *bis*| 143: 3| 155: 30| 225: 13| 252: 1| 255: 14| 271: 1| 288: 5|

289: 8| 308: 26| 314: 8| 395: 32| 437: 28|
fine. 198: 12| 423: 27|
finem. 18: 6| 25: 16| 34: 11| 43: 11| 48: 25| 95: 33| 162: 7| 169: 21| 178: 8| 181: 6| 188: 1| 249: 23| 276: 1| 289: 13| 292: 16| 294: 25| 324: 17| 410: 3| 416: 31| 444: 5|
fines. 6: 11| 9: 7, 9, 12| 11: 2, 20, 24| 12: 7, 8, 20, 21| 13: 1| 17: 13| 21: 5| 22: 4, 5, 8, 14| 25: 12| 27: 18| 33: 15, 17| 40: 21| 41: 14| 42: 9| 45: 9, 33| 47: 4, 5, 13| 63: 24| 65: 11| 66: 15| 73: 15, 32| 74: 13| 77: 22| 79: 3, 11| 86: 21| 88: 18| 89: 6| 92: 27| 96: 7| 99: 26| 100: 33| 107: 19, 20| 108: 4| 111: 3| 112: 7| 114: 16| 117: 30| 130: 12| 131: 3, 16| 132: 18, 19| 135: 22| 137: 13| 140: 3, 26| 144: 27| 145: 6, 22| 146: 29| 168: 29| 169: 5, 15| 183: 13| 184: 30| 185: 3| 192: 7, 10, 19| 194: 23| 199: 19, 21| 202: 13| 225: 25| 348: 13| 365: 16| 372: 2| 381: 15| 402: 11| 411: 1|
fingebantur. 274: 4|
fingebat. 243: 19| 273: 25|
fingere. 28: 23|
fingi. 338: 22|
fingunt. 138: 12|
finibus. 4: 7, 8| 5: 1, 3| 6: 1| 8: 9| 11: 24| 22: 33, 15| 24: 11, 15| 28: 1| 29: 25| 42: 14| 45: 10, 13| 52: 25| 56: 3| 71: 4| 72: 3, 11| 74: 2, 10| 79: 8, 10| 97: 30| 111: 27| 115: 12, 26, 30| 120: 6| 121: 6| 131: 8| 132: 17| 134: 13| 135: 11| 136: 1| 140: 27| 143: 5| 147: 21| 148: 3| 150: 30| 156: 19| 174: 13| 175: 22| 183: 10 *bis*| 185: 7| 194: 18, 20| 195: 9| 265: 34| 294: 25| 397: 5| 411: 10|
finire. 77: 25
finiri. 132: 16| 313: 16|
finis. 153: 9|
finitima. 144: 25|
finitimæ. 57: 18| 65: 10| 66: 20| 242: 10| 294: 12|
finitimam. 87: 12| 175: 28|
finitimarum. 112: 21| 238: 5| 345: 9| 380: 2|
finitimas. 16: 28| 59: 4| 112: 13| 136: 34| 183: 22, 29| 184: 21, 28| 322: 24| 337: 5| 339: 6| 363: 13| 389: 12|
finitimi. 22: 14| 40: 16| 59: 15| 100: 30| 104: 10| 118: 18| 168: 25|
finitimis. 6: 8| 8: 15| 47: 16| 52: 26| 54: 2| 80: 15| 100: 13| 111: 21| 114: 13| 129: 8| 140: 5| 165: 3, 26| 169: 2| 179: 33| 222: 3, 9| 223: 11| 234: 14| 294: 18| 304: 5| 310: 5|
finitimo. 278: 12| 367: 9|
finitimorum. 48: 3|
finitimos. 11: 27| 41: 23| 53: 25| 114: 6| 131: 9| 379: 23|
finitimum. 419: 4|
finitui. 364: 30|
finium. 192: 12|
finiunt. 127: 12|
finxit. 473: 3|
firma. 110. 35| 177: 37|
firmabantur. 365: 25|
firmæ. 347: 5|
firmam. 37: 14|
firmamenti. 435: 25|
firmamento. 266: 4|
firmare. 394: 4|
firmas. 166: 28| 192: 2|
firmat. 134: 10| 193: 2| 200: 20|
firmata. 83: 24| 389: 32|
firmatas. 81: 22|
firmatis. 392: 19|
firmaverant. 391: 18|
firmavit. 319: 10|
firmior. 377: 8| 428: 18|
firmiore. 329: 11|
firmiores. 357: 28| 358: 23|
firmis. 171: 9| 172: 18|
firmiſſima. 95: 2| 268: 24|
firmiſſimam. 405: 29|
firmiſſimas. 330: 11|
firmiſſimos. 7: 13|
firmiſſimum. 435. 6|
firmitas. 264: 6|
firmiter. 82. 28|
firmitudine. 372: 24|
firmitudo. 62: 6| 78: 19|
firmitas, *nom.* 363: 5|
firmo. 79: 3| 117: 11| 357: 30| 359: 23|
firmum. 256: 29|
fiſtucis. 78: 11|
fit. 104: 34| 117: 19| 148: 13| 170: 10| 171: 9, 16| 176: 8| 179. 9, 14| 189: 36| 193: 2, 24| 196: 28| 203: 16| 240: 13| 246: 11| 248: 24, 29| 251: 27| 252: 19| 260: 1| 265: 20| 273: 22| 372: 19| 426: 19| 434: 18| 450: 21|
fiunt. 131: 16| 190: 7| 400: 23| 450: 30|
fixa. 447: 12|
flabat. 351: 10|
Flaccus. 314: 8|
flagitabat. 368: 24|
flagitabatur. 250: 18|
flagitare. 15: 22| 379: 12|
flagitarentur. 257: 6|
flagitari. 365: 30|
flamma. 106: 1, 9| 125: 5| 189: 2| 197: 36| 198: 12| 338: 14| 353: 13| 376: 23|
flammæ. 198: 7|
flammam. 189: 9| 265: 17| 425: 6|
flammis. 484: 16|
flante. 352: 3|
flare. 90: 22| 312: 7|
flatus. 409: 18|
flaverant. 301: 3|
flaverat. 302: 8|
Flavius. 444: 16|
flavo. 35: 1|
flectere. 85: 16| 379: 3|
flectit. 132: 18|
flent. 18: 5| 252: 17| 358: 14|
flentes. 21: 12| 23: 16| 372: 11| 153: 16| 175: 36| 336: 17|
fletu. 25: 2| 102: 34| 259: 23| 264: 28|
flexi. 355: 2|
florens. 72: 7|
florentem. 156: 6|
florentiſſimus. 23: 5|
floris. 173: 5|
fluat. 13: 3|
fluctibus. 82: 7| 83: 31| 228: 1| 379: 2, 3|
fluctus. 87: 7| 386: 3|
fluctuum. 61: 24|
fluebat. 307: 16|
fluit. 9: 8|
flumen. 3: 2| 5: 2| 6: 4| 9: 4| 11: 1| 13: 1, 5, 6, 7| 14: 5, 12| 28: 5, 7| 38: 8| 42: 13| 44: 26| 47: 13, 14| 48: 10, 15, 22| 49: 2| 50: 8, 10, 23| 52: 15| 53: 5| 60: 29| 70: 3| 72: 19, 28| 77: 9| 78: 11| 91: 24| 92: 27| 96: 6, 7| 116: 6, 23,

23 | 136: 10 | 144: 5, 6, 8 | 146: 23 | 156: 34 | 164: 10 | 166. 22 | 170: 7 | 193: 7 | 197: 7, 12 | 238: 7, 11 | 242: 13, 19, 27 | 244: 3, 9 | 246: 7 | 247: 4, 8, 18, 29 | 255: 9 | 256: 32, 34 | 257: 11 | 271: 12 | 278: 18 | 294: 25 | 295: 2 | 297: 19 | 303: 24 | 306: 24 | 307: 15, 28, 29 | 319: 28 | 320: 17 | 321: 12 | 323: 23, 29 | 336: 10, 11 | 349: 20 | 360: 8, 12, 18, 34 | 361: 5, 8, 11, 29 | 375: 19 | 376: 15 | 378: 31 | 434: 12 | 435: 5, 17, 22 | 437: 26 | 438: 15 | 439: 13 | 442: 23, 28 | 448: 25 | 450: 10 |
flumina. 170: 26 | 241: 32 | 242: 34 | 312: 29 |
flumine. 4: 9 | 5: 1, 5 | 6: 6 | 25: 25 | 43: 1 | 45: 2, 5 | 48: 11 | 49: 3 | 56: 3 | 57: 2 | 59: 24 | 89: 6 | 96: 11 | 132: 19 | 148: 21, 35 | 157: 3 | 165: 2 | 166: 7, 27, 30 | 167. 10 | 172: 8 | 189: 26 | 190: 16, 24 | 238: 6, 15 | 242: 25 | 246: 19, 28 | 247: 6 | 248: 5 | 303: 21, 23 | 349: 18 | 360: 26 | 361: 33 | 435: 21 | 436: 18 |
flumini. 60: 26 | 248: 1 | 320: 20 | 360: 32 | 362: 9 |
fluminibus. 71: 16 | 130: 9 | 242: 4 | 324: 13 |
fluminis. 5: 4 | 11: 10 | 18: 8 | 42: 15 | 43: 2 | 48: 15 | 50: 13 | 72: 17 | 77: 9 | 78: 7, 10, 13, 22, 23 | 96: 9 | 112: 34 | 132: 17 | 146: 21 | 156: 36 | 165: 19, 25 | 167: 4 | 196: 5 | 197: 15, 18 | 222: 13 | 241: 29 | 242: 21, 23 | 247: 3, 10 | 248: 6, 10 | 251: 5 | 255: 7 | 297: 22 | 321: 19 | 360: 5, 24 | 361: 8, 32 | 377: 4, 5 | 379: 2, 5 | 434: 12, 22 |
fluminum. 134: 28 |
focos. 439: 20 |
fodere. 312: 33 |
fodiebantur. 172: 24 |
fodiendos. 351: 2 |
fœcunditatem. 436: 3 |
fœdera. 344: 10 | 368: 17 |
fœdere. 114: 10 |
foliis. 316: 21 |
fons. 197: 17 | 198: 16 | 271: 18 | 349: 20 |
fonte. 197: 19 |
Fontei. 410: 12 |
fontes. 312: 34 |
fontis. 197: 26, 30 *bis* | 198: 15 |
fora. 202: 8 |
foramina. 314: 15 | 346: 6 |
foras. 264: 18 | 265: 15 |
fore. 29: 6 | 30: 12 | 31: 20 | 34: 14 | 73: 14 | 80: 2 | 84: 21 | 85: 31 | 104: 27 | 109: 23 | 112: 29 | 116: 2, 23 | 131: 10, 18 | 156: 11 | 158: 10, 15 | 168: 20 | 175: 6 | 191: 10 | 193: 7 | 203: 5 | 204: 8 | 209: 7 | 217: 13 | 219: 22 | 225: 8 | 228: 20 | 238: 23 | 249: 23 | 260: 22 | 265: 32 | 293: 3, 9 | 296: 18 | 298: 14 | 305: 25 | 309: 26 | 324: 7 | 327: 17 | 329: 9 | 333: 8 | 342: 10 | 355: 18 | 357: 10, 35 | 358: 16 | 363: 4 | 372: 13 | 377: 25 | 381: 27 | 386: 4 | 387: 17 | 390: 13 | 408: 1 | 412: 17 |
fores. 186: 22 |
foret. 427: 17 | 484: 7 |
foris. 174: 20 |
forma. 62: 23 | 133: 8 | 151: 14 | 263: 17 |
formæ. 367: 2 |
formam. 87: 4 |
fornice. 356: 14 |
fornicibus. 348: 3 |
foro. 154: 3 | 203: 4 | 268: 27 | 425: 4 | 427: 16 | 453: 7 |
fors. 357: 21 |
forſan. 405: 28 |
forſitan. 375: 26 | 397: 3 |
fortaſſe. 298: 17 | 313: 21 | 317: 10 |
forte, *adv.* 53: 23 | 61: 13 | 186: 2 | 188: 25 | 189: 7 | 302: 4 | 303: 11 | 398: 7, 26 | 413: 14 | 415: 1 | 427: 16 | 428: 23 |
fortes. 314: 21 | 336: 24 | 410: 15 | 434: 2 |
forti. 103: 17 |
fortibus. 54: 19 | 65: 9 |
fortiorem. 356: 7 |
fortis. 138: 30 |
fortiſſima. 316: 32 |
fortiſſimè. 76: 5 | 86: 13 | 101: 6 | 103: 19 | 104: 5 | 106: 5 | 139: 20 | 190: 19 | 193: 27, 35 | 245: 3 | 320: 10 | 336: 25 | 369: 20 | 421: 2 |
fortiſſimi. 4: 1 | 36: 1 | 106: 13 | 368: 7 |
fortiſſimis. 190: 28 | 259: 3 |
fortiſſimo. 31: 7 | 247: 12 | 424: 25 |
fortiſſimorum. 189: 17 |
fortiſſimos. 244: 26 |
fortiſſimum. 380: 1 |
fortiſſimus. 75: 25 | 421: 16 |
fortiter. 45: 26 | 49: 20 | 58: 1 | 65: 22 | 206: 4 | 308: 2 | 366: 24 | 403: 33 | 420: 4 |
fortitudinis. 6: 10 |
fortium. 149: 31 |
fortius, *nom.* 63: 3 |
fortuitus. 51: 23 |
fortuito, *adv.* 150: 3 |
fortuita. 387: 17 |
fortuna. 39: 5 | 58: 21 | 103: 1 | 107: 2 | 112: 33 | 134: 22 | 135: 4 | 137: 5 | 159: 25 | 192: 11 | 243: 13 | 245: 25 | 260: 29 | 265: 19 | 273: 18 | 275: 20 | 276: 8 | 279: 40 | 282. 23 | 293: 2 | 294: 22 | 320: 15 | 322: 31 | 325: 4 | 326: 10 | 340: 14 | 359: 8 | 368: 13 | 377: 34 | 405. 15 | 413: 26 |
fortunæ. 50: 4 | 59: 18 | 134: 24 | 150: 12 | 168: 34 | 179: 20 | 195: 5 | 233: 24 | 267: 1 | 302: 35, 9 | 312: 21 | 334: 29 | 367: 30 | 369: 18 | 446: 16 | 461: 15 |
fortunam. 24: 26 | 25: 8 | 27: 6 | 30: 14 | 47: 17 | 53: 27 | 58: 27 | 83: 10 | 111: 19 | 138: 16 | 139: 33 | 142: 4 | 143: 7 | 164. 20 | 167: 29 | 168: 20 | 250: 29 | 274: 9 | 275: 24 | 276: 2 | 292: 17 | 317: 11 | 322: 27 | 340: 7 | 351: 21 | 354: 24 | 366: 34 | 380: 9 | 439: 27, 29 |
fortunarum. 174: 23 | 260: 19 |
fortunas. 89: 16 | 106: 3 | 116: 9 | 137: 20 | 277: 32 |
fortunatiſſimis. 137: 19 |
fortunis. 12: 21 | 61: 14 | 145: 18 | 389: 25 | 411: 22 | 420: 16 |
forum. 220: 9 |
foſſa. 43: 3 | 57: 4 | 97: 17 | 105: 19 | 172: 2 | 254: 17 | 318: 5 | 362: 10 | 408: 20 | 425: 22 |

foſſæ,

foſſæ. 46: 3 | 172: 19 | 178: 29 | 239: 27 | 311. 33 | 318: 18 | 366: 21 | 401: 36 |
foſſam. 11: 4 | 44: 15 | 54: 5 | 104: 32 | 157: 33 | 171: 4, 17, 39 | 176: 10 | 186: 16 | 239: 15, 18, 20 | 311: 21 | 366: 6, 16, 18, 20 | 413: 31 |
foſſarum. 399: 26 |
foſſas. 44. 15 | 58: 10 | 64: 22 | 67: 20 | 109: 25 | 172: 7 | 177: 15 | 229: 10, 25 | 239: 22 | 246: 17 | 311: 26 | 320: 33 | 366: 3, 5 | 439: 9 |
foſſis. 197: 10 | 321: 19 | 350: 20 |
foveis. 133: 22 |
fracti ſunt. 352: 6 |
fractis. 84: 4 |
fractos. 24: 1 |
frænatis. 188: 29 | 407: 13 |
frænato. 393: 21 |
frænatum. 412: 25 |
frænatus. 419: 19 |
frænis. 393: 25 | 407: 13 | 413: 17 |
frangebantur. 203: 14 |
frater. 17: 4 | 76: 4 | 111: 1 | 156: 8 | 415: 6 | 432: 18 | 437: 29 |
fraterno. 18: 1 |
fraternum. 27: 12 |
fratre. 38: 15 | 156: 23 | 389: 33 |
fratrem. 16: 18 | 17: 28 | 18: 8 | 156: 23 | 168: 26 | 380: 11 | 398: 17 | 445: 19 |
fratres. 25: 10 | 27: 21 | 41: 7 | 95: 3 | 158: 5, 18 | 159: 15 | 316: 29 | 440: 14 |
fratri. 7: 5 | 18: 11 | 76: 1 | 434: 8 |
fratribus. 95: 3 | 158: 25 |
fratris. 17: 18 | 100: 14 | 434: 10 |
fratrum. 160. 16 |
fraudabant. 316: 39 |
fraudata. 317: 17 |
fraude. 159: 22 | 270: 5 |
fraudis. 265: 11 |
fremitu. 50: 26 | 76: 27 | 102: 13 | 308: 12 |
Frentanorum. 225: 25 |
frequens. 203: 13 | 376: 3
frequentabat. 394: 12 |
frequenter. 312: 24 |
frequentes. 76: 15 | 168: 8 | 219: 11 | 306: 17 | 381: 10 | 387: 9 | 423: 6, 8 |
frequentia. 298: 4 | 448: 20 |
frequentiam. 201: 12 |
frequentiſſimi. 75: 12 |
ſtc æ. 196: 33 |
freti, *particip.* 65: 17 | 115: 20 | 316: 37 | 439: 15 | 445: 3 |
freti eſſent. 395: 21 |
freto, *pro loco anguſto in mari.* 230: 9 | 259: 11 |
fretos. 421: 21 |
fretum, *locus anguſtus in mari.* 337: 21 | 375: 6 |
fretus. 436: 20 | 446: 1 |
frigidiſſimis. 71: 14 |
frigora. 15: 22 | 131: 4 |
frigore. 152: 8 | 297: 5 | 484: 12 |
frigoribus. 93: 13 | 283: 31 |
fronte. 44: 13 | 50: 14 | 51: 10 | 133: 5 | 151: 17 | 228: 3 | 239: 14 | 253: 32 | 353: 10 | 365: 24 | 412: 19 |
frontem. 307: 17 | 397: 32 | 411: 3 |
frontes. 186: 18 |
frontis. 366: 13 |
fruantur. 66: 8 |
fructibus. 128: 8 |
fructum. 153: 28 | 178: 19 | 252: 4 | 362: 17 |
fructuoſiſſimum. 23: 8 |
fructus. 128: 7 316: 27 |
frugibus. 22: 9 |
frumenta. 15: 24 | 30: 11 | 60: 12 | 94: 11 | 134: 11 | 140: 8 | 168: 23 | 242: 6 | 312: 21 | 316: 22 |
frumentandi. 74: 7 | 75: 17 | 77: 21 | 173: 18 | 242: 11 | 415: 18 | 416: 13 | 418: 28 |
frumentari. 172: 13 | 377: 26 | 416: 17 |
frumentaria. 19: 11 | 27: 24 | 40: 20 | 45: 7 | 65: 8 | 73: 19 | 101: 7 | 146: 3, 21 | 148: 35 | 165: 5 | 195: 10 | 246. 12 | 250: 27 | 291: 16 | 306: 6 | 310: 16 | 328: 1, 24 |
frumentariæ. 19: 7 | 28: 11 | 30: 8 | 45: 11 | 67: 13 | 91: 2 | 99: 9 | 142: 22 | 148: 39 | 156: 32 | 180: 4 | 184: 6 | 222: 11 | 252: 5 | 266: 32 | 269: 13 | 308: 7 | 309: 24 | 310: 3 | 323: 10 | 325: 3 |
frumentariam. 29: 4 | 117: 22 | 157: 18 | 244: 8 | 296: 1 | 335: 20 |
frumentarias. 322: 24 |
frumentariis. 11: 27 |
frumentarios. 195: 23 |
frumentatione. 138: 26 | 185: 27 |
frumentationes. 148: 29 |
frumentationibus. 168: 21 |
frumentatum. 84: 27 | 137: 33 | 186: 25 | 389: 29 | 390: 20 | 416: 5 |
frumenti. 6: 16 | 22: 10 | 58: 29 | 59: 4, 5 | 60: 6 | 134: 3 | 150: 23 | 155: 33 | 158: 37 | 165: 1 | 166: 13 | 183: 20 | 189: 19 | 195: 5, 11, 15 | 197: 6 | 235: 11 | 243: 11, 16 | 244: 7 | 253: 3, 9 | 255: 11 | 267: 2 | 269: 4 | 289: 3 | 310: 5, 7 | 389: 19, 30 | 394: 28 | 401: 13 | 402: 13 | 413: 27 | 415: 11, 14, 31 | 426: 14 | 429: 16 |
frumentis. 79: 10 | 86: 21 | 312: 9 |
frumento. 15: 25 | 21: 8 | 35: 11 | 41: 4 | 57: 20 | 71: 9 | 84: 15 | 85: 4 | 140: 27 | 149: 1 | 174: 22 | 222: 20 | 246: 8, 20 | 249: 24 | 267: 23 | 300: 17 | 310: 8 | 312: 34 | 314: 19 | 324: 25 | 351: 7 | 394: 24 | 401: 20 | 403: 34 | 420: 6 | 426: 16 |
frumentorum. 323: 3 |
frumentum. 8: 12 | 15: 21, 29 | 16: 10 | 19: 5 | 30: 10 | 57: 9 | 67: 4 | 84: 9, 9, 12, 22 | 97: 9, 11 | 98: 18 | 100: 1 | 107: 26 | 136: 14 | 164: 25 | 165: 20 | 171: 30, 33, 35 | 173: 14 | 175: 7, 17, 20 | 223: 11 | 234: 14 | 242: 3, 8, 16 | 253. 4 | 256: 34 | 267: 22 | 272: 7 | 278: 3, 8 | 305: 5 | 309: 33 | 310: 10, 18, 24 | 323: 2 | 345: 11 | 347: 3 | 377: 18 | 388: 21 | 380: 12 | 394: 19, 22 | 400: 26 | 402: 14, 18 | 419: 17 |
fruſtra. 58: 1 | 62: 12 | 67: 25 | 98: 13 | 163: 25 | 183: 24 | 184: 17 | 229: 2 | 234: 2 | 240: 36 | 298: 23 | 308: 15 | 324: 15 | 330: 4 | 333: 13 |

350:17 | 361:12 |
fruſtrabo. 470:22 |
fruſtrari. 382:15 |
fuerant. 22:24 | 23:14 | 59:20 | 51:24 | 66:23 | 117:3 | 238:7 | 273:29 | 312:16 | 317:21 | 337:4 | 344:24 | 375:17 | 381:22 | 399:13 | 437:13 | 438:13 | 452:3 |
fuerat. 14:7 | 18:21 | 63:18 | 114:28 | 142:23 | 183:11 | 192:3 | 194:28 | 241:20 | 242:9 | 266:2 | 286:1 | 334:12 | 339:9 | 375:2 | 384:31 | 387:14 | 405:5 | 408:7 | 420:8 | 425:31 | 426:6, 17 | 439:8 |
fuerint. 95:7 | 155:1 | 171:29 |
fuerit. 30:14 | 111:10 | 159:29 | 214:5 | 227:2 |
fueritis. 410:15, 17 |
fuerunt. 38:13 | 68:9 | 72:13 | 111:5 | 135:10 | 257:8 | 261:13 | 311:33 | 346:29 | 405:10 | 435:19, 26. 27 | 452:4 | 465:5 |
Fufio. 342:5 |
fuga. 12:19 | 17:11 | 36:1 | 37:10 | 38:15, 17 | 45:29, 33 | 46:6 | 52:3 | 63:9 | 64:33 | 68:5 | 75:23 | 76:26 | 77:8 | 79:7 | 83:11 | 96:4 | 97:6, 22 | 117:2 | 135:21 | 137:10, 13 | 139:29 | 140:13 | 150:29 | 153:21 | 154:15 | 162:5 | 179:11, 15, 18 | 189:12 | 190:17, 26 | 194:1, 5, 33 | 200:6, 15 | 224:13 | 251:15 | 254:32 | 259:13 | 271:7 | 275:25 | 277:4, 7, 16 | 278:8 | 280:4, 10, 20 | 321:19 | 334:7, 28 | 335:4, 19 | 336:14 | 338:25 | 339:6, 10 | 349:3 | 350:11, 34 | 355:30 | 356.6:29 | 361:12 bis | 367:16, 22 | 370:7 | 393:18 | 398:28 | 400:7 | 408:25 | 415:30 | 423:26 | 425:23, 27 | 436:26 | 444:14 | 447:31 | 451:13 | 453:12 |
fugæ. 13:9 | 17:9 | 20:1 | 25:11 | 45:18 | 50:25 | 52:9 | 96:15 | 107:30 | 110:32 | 116:15 | 135:34 | 154:7 | 160:26 | 167:24 | 170:10 | 188:1 | 189:6 | 193:34 | 223:21 | 224:8 | 274:15 | 294:19 | 320:29 | 321:2 | 334:20 | 335:22 | 338:31 | 350.27 | 401:12 | 440:17 |
fugam. 22:2 | 38:3 | 50:11, 22 | 58:24 | 62:12 | 75:22 | 77:22 | 83:8 | 109:27 | 112:28 | 116:33 | 146:27 | 147:16 | 153:18 | 167:13, 22 | 171:14 | 176:27 | 179:13 | 190:13 | 254:28 | 272:33 | 274:21 | 276:9 | 308:5 | 355:5 | 356:34 | 362:10 | 392:13 | 415:25 | 421:11 | 447:24 |
fugatis. 399:21 | 424:15 |
fugato. 170:15 | 195:29 |
fugatos. 428:10 |
fugatus. 398:6 |
fugerant. 92:7 | 425:1 | 428:27 |
fugerat. 355:13 | 427:8 |
fugere. 38:8 | 50:32 | 77:4 | 116:32 | 169:18 | 249:26 | 270:11 | 276:31 | 279:19 | 300:32 | 320:35 | 321:2 | 325:8 | 403:32, 36 | 414:25 | 419:26 | 423:35 | 428:7 |
fugeret. 223:25 |
fugerunt. 158:24 | 188:1 | 189:4 | 436:27 | 442:7 |
fugiebant. 246:2 |
fugiebat. 250:15 |
fugiendum. 451:15 |
fugiens. 249:33 | 373:6 | 448:8 |
fugientem. 116:21 | 135:3 | 192:8 | 222:4 |
fugientes. 92:4 | 170:7 | 193:15 | 247:26 | 265:21 | 279:28 | 280:2 | 318:29 | 321:8 | 362:8 | 403:22 | 451:33 |
fugientibus. 167:33 | 179:9 | 403:25 | 415:26 | 423:30 |
fugientium. 45:25 | 277:8, 14 | 318:31 | 321:3 |
fugiſſe. 362:11 | 374:9 |
fugit. 231:11 | 303:6 | 437:30 |
fugitivi. 449:15 |
fugitivis. 297:24 | 345:10 | 435:18 |
fugitivorum. 358:7 |
fugitivos. 19:8 |
fugiunt. 423:10 |
fuiſſe. 14:20 | 41:24 | 46:22 | 100:19 | 119:6 | 129:4 | 144:8 | 150:8 | 159:34 | 216:18 | 225:21 | 232:5 | 241:28 | 273:11 | 296:9 | 322:8 | 337:1 | 338:9 | 349:2 | 362:25 | 373:28 | 381:33 | 411:23 |
fuiſſent. 46:25 | 99:26 | 100:5 | 179:15 | 200:28 | 232:7 | 284:3 | 327:16 | 354:24 | 381:32 | 433:21 | 442:3, 4, 6, 16 | 445:25 | 450:10, 16 |
fuiſſet. 14:20 | 30:8 | 60:1 | 77:32 | 89:27 | 102:24 | 135:15 | 199:25 | 224:2 | 354:28 | 364:27 | 381:1 | 437:7, 29 | 439:18 | 440:9, 26 | 443:9 | 448:9 | 449:6, 24 |
fuiſti. 410:8, 13 |
fuiſtis. 332:15 |
fuit. 5:8 | 14:6 | 38:11 | 45:30 | 49:23 | 56:4 | 59:2, 13 | 63:17 | 70:1, 4 | 72:6 | 73:22, 31 | 77:16 | 82:17 | 104:21 | 106:3, 6 | 132:2 | 134:24 | 139:25 | 154:10. 13 | 155:11 | 159:13 | 161:30 | 163:18 | 168:12 | 174:9 | 175:21 | 183:16 | 191:26 | 224:30 | 248:9, 20 | 256:24 | 268:9 | 280:15 | 292:8 | 301:20 | 308:16 | 313:20 | 314:8, 10 | 326:11 | 327:2 | 329:25, 30 | 330:1, 26 | 354:17 | 356:4 | 370:6 | 372:9 | 373:5 | 374:17 | 378:16 | 387:6 | 391:5 | 395, 2, 28 | 401:14 | 403:3, 6 bis | 407:22 | 411:20 | 412:34 | 419:4 | 424:2. 6 | 435:28 | 443:23 | 447:24 | 452:5 | 465:3 | 467:24 |
Fulginius. 241:33 |
Fulvium. 318:4 |
fumare. 152:13 |
fumi. 108:15 |
fumo. 44:4 | 319:31 |
fumum. 189:9 |
functa. 185:34 |
functam. 381:18 |
functi. 185:9 |

functum. 400 : 29 |
funda. 103 : 21 |
fundamenta. 264 : 11 |
Fundanius. 437 : 10 |
fundatum. 423 : 7 |
fundebant. 152 : 17 |
fundere. 349 : 27 | 374 : 16 |
fundis, nom. 82 : 16 | 105 : 29 | 176 : 35 | 177 : 2 | 228 : 10 | 356 : 25 |
funditus. 360 : 19 | 395 : 13 | 397 : 17 | 409 : 20 |
funditores. 43 : 16 | 44 : 33 | 50 : 31 | 255 : 2 | 310 : 40 | 311 : 23 | 331 : 3 | 334 : 8 | 420 : 21, 32 | 423 : 6 |
funditoribus. 48 : 22 | 197 : 14 | 229 : 15 | 311 : 10 | 361 : 34 | 393 : 27 | 422 : 21 |
funditorum. 287 : 7 | 334 : 18 | 397 : 31 | 401 : 17 |
funebribus. 129 : 6 |
funera. 129 : 2 |
funes. 62 : 24 | 92 : 11 |
funeſtæ. 439 : 26 |
fungebatur. 153 : 6 |
fungendi. 187 : 16 |
funibus. 61 : 27 | 84 : 4 | 262 : 16 | 308 : 27 | 348 : 26 |
funus. 445 : 27 |
furcis. 264 : 9 |
Furium. 462 : 9 |
Furnio. 460 : 3 |
Furnium. 459 : 1 |
furore. 29 : 15 |
furorem. 41 : 6 | 160 : 7 |
furto. 125 : 5 |
fuſas. 33 : 4 |
fuſi. 269 : 24 | 447 : 24 |
Fuſili. 105 : 28 |
fuſis. 58 : 26 |
Fuſio. 301 : 14 |
Fuſium. 142 : 21 | 257 : 10 | 315 : 6, 9 |
Fuſius. 290 : 18 | 315 : 12 |
fuſti. 445 : 20 |
fuſtibus. 425 : 15 |
futura erant. 354 : 23 |
futura eſſet. 262 : 8 | 400 : 5 |
futuræ. 194 : 15 | 369 : 18 |
futuram. 25 : 35 | 26 : 19 | 30 : 21 | 349 : 5 |
futuri. 243 : 9 |
futuros. 14 : 8 | 89 : 2 |
futurum. 11 : 26 | 18 : 4 | 47 : 29 | 77 : 32 | 159 : 8 | 169 : 24, 28 | 200 : 19 | 232 : 19 | 338 : 9 | 339 : 8, 397 : 20 | 422 : 3 |
futurum eſſe. 24 : 15 | 441 : 6 |
futurus ſit. 275 : 33 |

G.

GAbalis. 173 : 21 |
Gabalos. 144 : 20 | 168 : 27 |
Gabinianis. 288 : 3 | 345 : 5 |
Gabinio. 9 : 14 |
Gabinium. 349 : 2 | 367 : 23 |
Gabinius. 288 : 4 | 340 : 9 | 367 : 28 |
Gades. 267 : 6 | 268 : 17 | 269 : 14 |
Gadibus. 267 : 9 | 268 : 19, 24, 25 | 452 : 6, 21 |
Gadis. 267 : 22 | 450 : 22 |
Gaditani. 269 : 17 |
Gaditanis. 267 : 4 | 269 : 7 |
Gaditanos. 268 : 20 |
gæſa. 57 : 33 |
Galba. 56 : 7 | 57 : 19 | 58 : 27 |
Galbæ. 46 : 11 | 202 : 1 |
Galbam. 41 : 26 | 56 : 1 | 58 : 14 |
galeari. 391 : 4 |
galeas. 49 : 25 |
galeis. 317 : 33 | 318 : 23 |
Galli. 3 : 1 | 46 : 8 | 57 : 9 | 68 : 16 | 108 : 17 | 109 : 9 | 116 : 18 | 127 : 9 | 132 : 3 | 141 : 5 | 147 : 16 | 149 : 23 | 153 : 10, 22 | 155 : 18 | 161 : 26 | 166 : 12 | 171 : 19 | 172 : 15 | 173 : 15 | 176 : 16, 19, 31 | 177 : 8, 17 | 178 : 7 | 186 : 9 | 245 : 1 | 388 : 13 | 398 : 21 | 405 : 32 | 448 : 6 |
Gallia. 1 : 1 | 10 : 3 | 15 : 23 | 16 : 13 | 17 : 31 | 19 : 17 | 23 : 8, 26 | 24 : 2 | 26 : 7 | 32 : 26 | 33 : 23 | 34 : 7, 17 | 37 : 15 | 38 : 15 | 40 : 1, 6, 7, 10, 13 | 41 : 14 | 55 : 6 | 59 : 1 | 63 : 29 | 68 : 13 | 71 : 18 | 73 : 32, 33 | 79 : 24 | 84 : 8 | 89 : 34 | 90 : 8, 12 | 91 : 3 | 93 : 10, 13, 15, 19 | 95 : 18 | 99 : 13 | 101 : 22 | 111 : 21, 22 | 113 : 4 | 115 : 13 | 117 : 36 | 119 : 12 | 135 : 15 | 141 : 1 | 146 : 1 | 155 : 28 | 156 : 30 | 158 : 9 | 166 : 20 | 169 : 19 | 175 : 21 | 191 : 15 | 194 : 2 | 196 : 31 | 199 : 18 | 200 : 34 | 204 : 3 | 212 : 10 | 237 : 11 | 242 : 5, 18 | 258 : 4 | 310 : 3 | 316 : 34 | 325 : 14 | 329 : 29 | 404 : 2 | 418 : 22 |
Galliæ. 5 : 3 | 6 : 2 | 7 : 10, 13 | 16 : 11 | 17 : 22 | 18 : 4 | 22 : 14 | 23 : 1, 4, 6, 9, 20 | 24 : 12, 15 | 26 : 5 | 32 : 15 | 33 : 3, 11, 14, 14, 29 | 39 : 3 | 40 : 3 : 23 | 41 : 24 | 65 : 4, 10 | 73 : 16 | 77 : 24 | 87 : 11 | 88 : 21 | 89 : 32 : 35 | 90 : 10, 13, 15 | 97 : 32 | 100 : 22 | 110 : 21, 23, 24 | 112 : 7 | 113 : 1, 6 | 114 : 21 | 115 : 6 | 117 : 35 | 118 : 8, 19 | 121 : 6 | 134 : 12 | 140 : 21 | 142 : 1, 3, 23 | 143 : 4 | 148 : 19 | 150 : 3 | 153 : 1 | 155 : 7 | 158 : 8 | 160 : 23 | 164 : 25 | 166 : 12 | 168 : 7 | 169 : 13 | 171 : 37 | 174 : 9 | 181 : 4 | 182 : 18 | 191 : 5, 35 | 194 : 7, 18, 21 | 199 : 9, 21, 25 | 200 : 26 | 202 : 5, 11, 14 | 223 : 13 | 230 : 9 | 285 : 16 | 462 : 9 |
Galliam. 10 : 1 | 12 : 5 | 24 : 30 | 25 : 23, 26 | 26 : 15, 20 | 27 : 18 | 33 : 11, 13, 16 | 34 : 3, 8 | 39 : 14 | 40 : 14 | 58 : 33 | 61 : 2 | 77 : 17, 26 | 79 : 22 | 80 : 6 | 88 : 9 | 93 : 14 | 97 : 4 | 101 : 17 | 105 : 9 | 111 : 1 | 112 : 38 | 118 : 20 | 121 : 9 | 141 : 4 | 142 : 5 | 144 : 14 | 175 : 4, 9, 28 | 192 : 4 | 199 : 10 | 201 : 2 | 204 : 8 | 215 : 7 | 218 : 1 | 230 : 12 | 234 : 4 | 237 : 14 | 329 : 22 |
Gallias. 235 : 3 |
Gallica. 94 : 11 | 242 : 28 |
Gallicæ. 35 : 2 | 73 : 3 |
Gallicam. 164 : 8 |
Gallicarum. 303 : 10 |
Gallicis. 18 : 26 | 61 : 5 | 62 : 26 | 72 : 10 | 79 : 25 | 93 : 6 | 111 : 10 | 116 : 12 | 151 : 14 | 205 : 14 | 316 : 31 |
Gallico. 105 : 29 | 162 : 25 |
Gallicum. 24 : 17 |
Gallis. 20 : 3 | 24 : 24 | 30 : 3 | 31 : 10, 26 | 32 : 25 | 33 : 2 | 40 : 7, 16 | 47 : 22 | 53 : 16 | 57 : 3, 7 | 62 : 21 | 80 : 4 | 100 : 24 | 108 : 6 | 132 : 11 | 148 : 18 | 150 : 16 | 155 : 6, 11 | 161 : 12 | 178 : 13 | 183 : 2 | 193 : 34 | 300 : 8 | 355 : 12 | 393 : 24 |
Gallogræcia. 288 : 6 |
Gallogræciæ 380 : 15, 16 |
Gallogræciam. 384 : 24 |
Gallogræcorum. 384 : 33 |

Gallonii. 267:10 |
Gallonio. 268:23 |
Gallonium. 267:7 | 268:25, 25 |
Gallorum. 16:11 | 17:24 | 19:9 | 23:25 | 24:18 | 25:14 | 28:12 | 30:1 | 31:25 | 43:6 | 59:15 | 64:36 | 73:1 | 76:10 | 77:13 | 98:17 | 100:20, 27, 29 | 111:28 | 116:11 | 124:5 | 129:3 | 134:27 | 136:36 | 147:11 | 149:10 | 151:1 | 159:25 | 171:4 | 179:14 | 183:7 | 184:14 | 186:29 | 187:22 | 191:27 | 279:11 | 394:8 | 404:1 |
Gallos. 3:2 | 4:6, 9 | 33:8 | 41:12 | 50:28 | 60:22 | 64:16 | 90:2 | 100:24 | 107:13 | 110:36 | 163:19 | 177:3 | 184:27 | 188:11, 35 | 287:9 | 288:5 | 393:20 | 401:16 | 418:23 |
Gallum. 64:8 | 108:19: 321:16 |
Gallus, *nomen proprium viri*. 59:6 |
Gallus. 107:13 | 108:11 | 109:21 | 153:3 |
Ganymedem. 349:11 | 363:1 |
Ganymedes. 349:21 | 352:11 |
Ganymedi. 349:13 |
Ganymedis. 357:33 |
Garites. 68:10 |
Garoceli. 12:4 |
Garumna. 3:2 | 5:1, 5 |
Garumni. 68:11 |
gaudeo. 444:22 | 461:3 | 464:13 |
gaudio. 358:19 |
gaudium. 413:26 |
gaviſus. 76:19:
gaza. 427:20 |
gemellam. 286:8 |
gemitus. 447:20 |
Genabenſes. 146:22 |
Genabenſi. 154:11 |
Genabi. 142:26 | 146:17 | 147:24 | 149:9 | 184:26 |
Genabo. 184:14 |
Genabum. 142:20 | 146:15, 20 |
genera. 119:13 | 133:2 | 171:39 | 417:20 |
generatim. 37:7 | 149:23 | 269:5 | 305:4 |
genere. 62:15 | 71:10 | 75:26 | 82:3, 18 | 95:14, 17 | 124:3 | 133:23 | 159:2 | 198:3 | 228:9 | 240:13 | 265:2 | 311:38 | 313:2, 4 | 335:21 | 345:3 | 360:31 | 377:12 | 380:8 | 381:13 | 384:28 | 391:26 | 393:7, 9 | 416:37 | 438:8 | 443:11 | 447:11 | 467:25 |
generi. 160:4 |
generibus. 119:17 | 246:23 | 277:30 |
generis. 72:8 | 82:11 | 88:11 | 93:10 | 95:20 | 96:10 | 125:2 | 126:1 | 159:33 | 173:4, 10 | 199:7 | 216:11 | 224:5 | 237:13 | 240:15 | 242:29 | 243:27 | 256:11 | 264:27 | 265:34 | 318:20 | 328:12 | 350:4 | 380:9 | 392:18 | 393:23 | 394:11 | 395:24 | 402:9 | 425:6 |
generum. *pro marito filiæ*. 132:3 |
Geneva. 9:9 |
Genevam. 10:1, 3 |
gens. 71:2 | 132:8 | 325:21 |
gente. 52:18 | 135:16 |
gentem. 358:1 |
gentes. 127:1 | 395:16 |
gentibus. 111:12 | 130:13 | 191:30 | 358:13 | 439:33 |
gentis. 380:7 | 384:34 | 467:25 |
gentium. 132:19 | 289:2 | 306:2 | 312:13 | 453:5 |
genu. 423:16 |
genua. 426:20 |
genus. 35:16 | 80:3 | 85:8 | 123:7 | 133:19 | 151:2, 6 | 197:26 | 240:9 | 253:14 | 263:2 | 273:28 | 303:10 | 312:16 | 350:19 | 355:25 | 371:11 | 437:9 | 467:22 |
Genuſum. 323:24, 29 |
gerant. 156:4 | 410:5 |
gerantur. 16:14 | 40:17 | 108:5 | 117:27 | 193:2 |
geratur. 148:3 | 178:5 |
gerebant. 208:12 | 369:28 | 389:23 |
gerebantur. 137:3 |
gerebat. 368:4 | 370:16 | 390:12 |
gerebatur. 63:3 | 176:23 | 198:4 | 403:28 | 438:21 |
gerendæ. 112:11 | 160:27 | 189:30 | 229:21 | 250:14 | 278:17 | 351:21 |
gerendam. 189:24 | 310:9 |
gerendi. 31:3 | 60:17 | 64:14 | 81:5 | 131:2 | 168:6 | 200:33 | 204:15 | 336:2 | 402:18 |
gerendis. 348:12 |
gerendum. 31:5 | 44:35 | 65:5 | 80:1 | 151:35 | 358:5 | 380:3 | 381:54 |
gerendum eſſe. 147:25 |
gerens. 340:1 |
gerere. 53:21 | 66:22 | 68:17 | 73:19 | 191:10 | 237:6 | 358:18 | 372:12 | 397:14 |
gererent. 423:34 |
gererentur. 52:2 | 89:3 | 91:3 | 167:27 | 222:2 | 315:19 |
gereretur. 68:5 | 174:22 | 193:20 |
Gergovia. 143:8 | 158:20 | 160:25 | 161:10 | 166:11 |
Gergoviam. 145:28 | 156:34 | 157:15 | 158:12, 32 | 159:25, 28 | 160:2 | 322:34 |
geri. 33:30 | 148:6 | 243:2 | 379:8 |
geris. 106:31 |
Germani. 22:13 | 23:23 | 24:16 | 27:14 | 34:23 | 35:16 | 36:8 | 37:6, 17 | 42:3 | 70:2 | 71:19 | 73:15 | 76:15, 23 | 77:5 | 116:8 | 117:1, 129:13 | 132:10 | 134:4 | 137:22, 38 | 139:22 | 140:2 | 170:6 | 171:16, 22 | 176:26 | 187:28 | 196:7 | 314:3 | 361:7 | 398:20 | 403:32 |
Germania. 135:15 |
Germaniæ. 72:15 | 117:35 | 132:5, 20 | 192:16 |
Germaniam. 94:7 | 169:8 | 215:7 | 327:22 |
Germanico. 77:15 |
Germanis. 4:4, 7 | 6:4 | 24:26 | 35:3 | 41:11 | 58:34 | 73:19 | 79:19 | 101:10, 16, 22 | 114:12 | 115:14 | 168:12 | 169:12 | 192:17 | 199:4 | 393:24 |
Germanorum. 22:4 | 24:11, 17, 30 | 25:20 | 32, 21 | 33:10 | 71:2 | 72:7, 25 | 73:24 | 78:1 | 100:28 | 101:4 | 111:17 | 116:1, 20 | 117:16 | 135:17, 19 | 185:20 | 186:29, 36 | 187:1 | 404:1 |
Germanos. 25:23 | 28:13 | 29:24 | 36:25 | 37:1 | 40:7 | 41:5 | 60:28 |

72:20 | 73: 13, 20, 22 | 77:17, 25 | 88:20 | 105: 9 | 114. 7, 14 | 118:12 | 132: 3 | 137 : 8 | 139: 29 | 147:14 | 171 : 12 | 190: 31 | 195: 33 | 196: 4 | 255:8 | 288: 3 | 393: 19 |
gerunt. 4: 5, 8 | 179: 7 |
geruntur. 34:9 | 63:23 | 84:27 | 85:23 | 97:23 | 115:29 | 158:2 | 160 : 2 | 165 : 22 | 169: 13 | 173 : 15 | 175 : 28 | 244: 16 | 258: 1 | 346 : 26 | 363: 12 | 402: 7 | 428: 3 | 450 : 2 | 452: 21 |
geſſerant. 279: 1 | 325: 14 | 345: 19 | 390: 3 |
geſſerat. 55 : 12 | 368: 1 |
geſſerint. 215: 6 |
geſſerit, 156 : 9 |
geſſeritis. 410: 14 |
geſſerunt. 175 : 27 |
geſſiſſent. 190 : 11 |
geſſit. 359 : 17 |
geſta. 32 : 14 | 190 : 21 | 193: 17 | 195 : 27 | 196: 21 | 359 : 29 | 361 : 14 | 362: 13 | 370 : 2, 12 | 393: 6 | 395: 31 | 401: 6 | 408: 25 |
geſta erat. 325 : 7 |
geſta eſſe. 442 : 9 |
geſta eſſent. 142 : 26 | 196 : 28 |
geſta ſunt. 158 : 26 | 241: 27 | 464 : 14 |
geſtæ. 424 : 19 |
geſtæ erant. 226 : 2 | 294: 14 | 368: 16 |
geſtæ ſunt. 266 : 22 | 267: 20 |
geſtam. 107: 33 | 110 : 8 | 278 : 27 | 360 : 21 | 384: 27 | 420 : 15 | 441 : 32 | 442: 7 | 448: 9 |
geſtarum. 181 : 4 | 274 : 19 | 342: 9 |
geſtas. 199: 9 | 200 : 27 | 275 : 16 | 424 : 11 |
geſtis. 55 : 6 | 58 : 33 | 86: 25 | 91 : 1 | 104 : 8 | 181 : 5 | 199 : 15 | 219: 13 | 256: 17 | 272 : 19 | 308: 6 | 382 : 7 | 392 : 15 | 395: 18 | 400 : 6 | 404 : 6 | 417: 21 | 429 : 17 |
geſtum. 327 : 13 |
geſtum eſſet. 439 : 14 |
geſtum fit. 147 : 25 |
geſturi eſſent. 60: 9 |
geſturos. 174 : 3 |
geſturum. 60 : 13 |
geſturum eſſe. 358 : 7 |
Getuli. 400 : 16 | 401 : 31 | 402 : 5 | 410 : 21 | 411 : 8 | 428 : 8 |
Getulia. 401 : 27 | 404 : 31 | 414 : 4 | 416 : 3 | 428 : 4 |
Getulorum. 396 : 20 | 413 : 17 |
Getulos 400 : 20 | 412: 1 | 413 : 21, 28 |
glacie. 484 : 11 |
gladiatores. 220 : 9 | 417 : 21 |
gladiatoria. 428 : 4 |
gladiatoriæ. 299 : 12 |
gladiatorum. 420: 8 |
gladii. 191 : 25 | 448 : 3 |
gladiis. 20 : 3 | 37 : 17 | 50: 9 | 51 : 15 | 105 : 23 | 147: 12 | 179 : 7 | 241 : 5, 23 |
gladio. 106 : 30 | 191 : 24 | 250 : 31 | 277: 12 | 336: 20 | 372 : 20 | 423: 21 | 424: 7 | 428 : 20 |
gladiorum. 37 : 18 | 439: 31 | 447: 21 |
gladios. 252 : 13 | 333 : 21, 23 |
gladium. 106 : 27 |
glande. 440 : 11 |
glandem. 440 : 13 |
glandes. 105 : 28 | 394: 16 |
glandibus. 177: 3 |
glans. 437 : 31 |
glebas. 153 : 4 |
gloria. 6 : 10 | 101: 18 | 184: 27 | 325 : 15 | 395 : 11 | 438: 22 | 443 : 13 |
gloriabamur. 383 : 17 |
gloriæ. 163 : 12 |
gloriam. 67: 10 | 142 : 10 | 190 : 11 | 278: 32 | 400 : 8 |
glorians. 311 : 17 | 367: 4 |
gloriarentur. 14 : 26 | 203 | 14 | 381 : 29 |
gloriari. 354 : 9 |
gloriatur. 209 : 7 |
gloriatus eſt. 438: 16 |
Gobanitione. 143. 6 |
Gomphenſis. 326 : 8 |
Gomphenſium. 326 : 11 |
Gomphos. 325: 19 |
Gordunos. 104 : 18 |
Gracchorum. 215 : 3 |
gradiebatur. 451 : 20 |
gradu. 186 : 9 | 373 : 23 | 383 : 22 | 384 : 9 |
Græci. 338 : 29 | 341 : 14 |
Græciæ. 227 : 12 | 370: 31 |
Græciam. 368 : 30 |
Græcis. 22 : 18 | 108: 7 | 122: 7 | 132 : 6 | 354 : 2 | 484: 9 |
Græcos. 293 : 22 | 303 : 28 |
grande. 404 : 24 |
grandi. 392 : 18 | 395 : 34 | 401 : 11 | 407 : 14 | 420: 8 | 421 : 23 |
grandibus. 151 : 17 | 161: 25 | 172 : 10 |
grandine. 406 : 12 | 407 : 5 |
grandis. 32 : 2 |
grata. 367 : 15 |
grati. 465 : 3 |
gratia. 11 : 16 | 16 : 22 | 17: 7, 30 | 32 : 18 | 43 : 12 | 119 : 5, 7 | 159 : 1 | 160 : 17 | 168 : 3 | 184 : 15 | 185: 12 | 201 : 6 | 202 : 2 | 225 : 17 | 261 : 18 | 278: 33 | 280: 25 | 285 : 6 | 289 : 1 | 396: 4 | 399 : 10 | 400 : 27 | 401 : 29 | 402 : 18 | 408: 6 | 409 : 28 | 413 : 27 | 414 : 3, 5, 7, 13 | 415 : 11, 18 | 416 : 13 | 417: 18 | 425 : 21 | 426 : 5 | 460 : 1 |
gratiæ. 17 : 5 | 373 : 27 |
gratiam. 17 : 33 | 18 : 7 | 26 : 12, 18 | 29 : 12, 18 | 29 : 14 | 33 : 28 | 73: 26 | 89 : 26 | 100 : 35 | 111 : 23 | 124 : 5 | 140: 15 | 150 : 13 | 164 : 22 | 201 : 9 | 206 : 5, 8 | 210 : 2 | 322: 22 | 327 : 10 | 404 : 14 | 461 : 7 |
gratias. 31 : 4 | 201 : 12 | 219: 22 | 251: 16 | 269 : 5 | 326: 16 | 332 : 18 | 402 : 15 | 405 : 19, 21 | 426 : 26 | 427 : 8 | 459 : 4 |
gratiora. 125 : 6 |
gratulantes. 223 : 6 |
gratulatio. 110 : 16 | 176 : 8 |
gratulatione. 39 : 5 | 252 : 2 | 362 : 23 |
gratulationes. 243 : 21 |
gratulatum. 23 : 2 |
gratulatur. 373 : 11 |
gratum. 33 : 27 |
gravaretur. 26 : 12 |
gravari. 407 : 5 |
grave, 354 : 25 |
graventur. 216 : 16 |
graves. 208 : 3 | 267 : 10 | 382 : 1 |
gravi. 82 : 6 | 240 : 18 | 268: 24 | 318 : 33 | 368 : 20 | 396 : 5 |
gravia. 148 : 10 |
gravibus. 51 : 8 | 91 : 10 | 138 : 23 |
gravior. 107 : 5 |
graviora. 267 : 16 |

graviore. 36:4 | 140:23 | 297:5 |
graviorem. 25:8 | 350:10 | 461:14 |
graviores. 274:3 | 323:5 |
graviori. 73:10 |
gravioribus. 124:7 |
gravioris. 63:16 | 198:25 |
gravis. 285:15 | 418:1 |
graviſſima. 120:8 | 291:2 |
graviſſimæ. 142:16 | 305:14 |
graviſſimas. 327:9 |
graviſſime. 84:23 | 101:28 | 111:13 | 211:4 | 275:8 |
graviſſimi. 395:23 |
graviſſimis. 371:6 |
graviſſimum. 24:28 | 127:8 | 274:9 | 406:9 |
graviſſimus. 106:6 |
gravitate. 245:16 |
gravitatem. 72:11 | 95:19 |
graviter. 16:3 | 77:29 | 89:26 | 90:5 | 191:24 | 200:16 | 216:10 | 261:9 | 265:9 | 322:20 | 392:5 | 394:3 | 421:15 |
gravium. 321:17 |
gravius, *nom.* 17:28 | 18:2 | 101:29 | 160:22 | 274:12 | 275:14 | 351:34 | 462:2 |
gravius, *adv.* 14:19 | 15:1 | 16:6 | 62:21 | 63:20 | 89:27 | 148:10 | 170:4 | 241:4 | 265:6 | 382:4 |
gregem. 371:10 |
Grudios. 104:18 |
grumo. 443:18 |
grumus. 436:14 |
gubernatorem. 301:30 |
gubernatores. 59:25 | 92:11 |
gubernatoribus. 245:14 | 387:12 |
gubernatorum. 245:8, 12 | 259:20 | 260:30 |
guſtare. 93:11 |
guſtaſſet. 417:2 |
Gututvato. 196:26 |
Gutuivarum. 196:22 |
gymnaſia. 352:24 |

H.

HAbeant. 41:8 | 71:14, 17 | 85:13 | 131:13 | 171:27 | 255:22 | 256:21, 31 | 274:30 | 280:15 | 415:11 |
habeantur. 41:29 |
habeat. 17:7 | 33:23 | 118:8 | 148:22 | 149:34 | 160:5 | 161:19 | 169:30 | 219:14 | 234:23 | 269:4 | 436:10 |
habeatur. 212:14 | 380:7 |
habebant. 12:19 | 28:20 | 29:1 | 40:11 | 57:18 | 61:15 | 63:10 | 68:19 | 72:17 | 79:8 | 105:7 | 106:15 | 110:26 | 177:25 | 188:9 | 239:31 | 242:26 | 245:18 | 251:28 | 253:4, 26 | 297:20 | 300:11 | 301:6 | 310:33, 38 | 311:34 | 312:16 | 317:19 | 345:7, 20 | 348:20 | 351:22 | 367:3 | 406:16 | 428:24 |
habebantur. 316:37 | 317:21 |
habebat. 8:4 | 10:15 | 15:12, 18, 30 | 17:23 | 31:10 | 44:13 | 48:17 | 64:8 | 81:5, 10 | 98:6 | 103:30 | 115:10 | 116:6 | 134:25 | 148:34 | 157:17 | 164:15 | 184:26 | 185:4, 33 | 199:7, 24 | 200:30 | 219:5, 10 | 220:4, 9 | 231:5 | 237:1 | 238:16 | 247:17 | 251:15 | 277:37 | 287:7 | 291:5 | 293:17, 21 | 295:5 | 296:6 | 299:12 | 309:14 | 310:40 | 318:1, 3 | 325:1 | 328:18 | 331:8 | 345:5, 346:19 | 348:10, 24 | 351:24 | 352:32 | 358:2 | 360:11, 25 | 361:5, 29, 30 | 364:11 | 368:28 | 377:9 | 381:14 | 388:1, 18 | 399:29 | 417:16 | 418:22 | 427:11 |
habebatur. 18:20 | 80:23 | 207:1 | 271:14 | 305:10 | 444:7 |
habebo. 461:7 |
habemus. 274:25 | 444:23 | 466:8 |
habendam. 142:6 | 150:13 | 322:21 |
habendam eſſe. 195:5 |
habendi. 76:25 | 348:14 |
habendos. 174:29 |
habendum. 299:17 |
habent. 59:9, 12 | 95:21 | 121:8 | 122:2 | 125:20, 3 | 127:1 | 128:9 | 129:1, 7, 14 | 130:8 | 131:15 | 132:1 | 133:11 | 235:5 | 436:7 |
habente. 283:1 |
habentur. 95:4 | 120:9 | 453:10 |
habeo. 445:6 | 470:20 |
habere. 6:11 | 11:19 | 16:24, 27 | 17:1 | 23:10 | 25:15 | 32:26 | 33:24, 27 | 41:17, 28 | 60:9 | 66:24 | 67:27 | 71:3 | 100:7, 26 | 113:3 | 118:3 | 126:5 | 131:8 | 140:22 | 141:4 | 147:15 | 150:4, 16 | 155:9 | 171:31 | 173:14, 18 | 181:3 | 192:2 | 199:1 | 206:7 | 212:[illegible] | 216:5 | 218:7, 13 | 220:8 | 224:9 | 252:10 | 269:6 | 274:15 | 276:33 | 279:12 | 292:15, 19 | 296:10 | 297:14 | 316:4 | 319:15 | 326:25 | 328:3 | 330:11 | 342:2 | 345:1 | 350:22, 31 | 351:20 | 358:5 | 361:28 | 363:6 | 369:5 | 373:3 | 394:29 | 402:10 | 420:26 | 421:4 | 425:27 | 426:10 | 435:26 | 442:21 | 453:16 |
haberemus. 175:19 |
haberent. 10:7 | 23:9 | 26:16 | 61:9 | 75:17 | 80:8 | 81:29 | 86:19 | 95:26 | 138:4 | 183:14 | 194:24 | 245:27 | 317:5 | 321:1 | 343:6 | 345:31 | 350:24, 28 | 376:2 | 392:26 | 421:1 | 450:3 |
haberentur. 119:11 | 243:14 |
haberet. 11:27 | 26:15 | 29:21 | 31:29 | 32:12 | 37:13 | 52:31 | 100:18 | 101:24 | 102:33 | 117:8 | 155:3 | 184:22, 24 | 192:12 | 194:27 | 227:13 | 247:16 | 251:29 | 272:6 | 303:13 | 311:10 | 352:8 | 316:11 | 364:

35| 325: 34| 328: 5| 344: 21, 20| 346: 21| 354: 19| 368: 22| 375: 4| 377: 6| 386: 1, 5| 389: 21| 393: 17| 397: 23| 403: 18| 407: 12| 408: 32| 409: 4| 411: 8| 445: 27| 448: 16| 449 27|
haberetur. 292: 8| 314: 6| 321: 25| 447: 4|
haberi. 211: 2| 217: 2, 5| 254: 15| 327: 4| 458: 9|
habet. 16: 2| 88: 21| 121: 3| 124: 4| 130: 12| 132: 9| 143: 9| 152: 4| 166: 20| 178. 11| 200: 26| 258: 6, 8| 270: 22| 274: 21| 309: 31| 349: 35| 378: 7| 382: 23| 436: 3| 466: 11| 473: 3|
habetis. 116: 26| 150: 27|
habetur. 71: 24| 119: 13| 121: 7| 128: 7| 211: 8| 213: 7| 438: 27|
habita. 25: 2, 17| 31: 2| 100: 35| 102: 25| 110: 8| 164: 2| 269: 5| 273: 21| 323: 1, 11| 332: 11| 350: 36| 375: 19| 405: 18| 426: 5, 29|
habitandi. 346: 18|
habitare. 425: 11|
habitationum. 299: 3|
habiti. 207: 5|
habitis. 269: 20|
habito. 22: 25| 79: 13| 231: 16| 375: 12| 450: 8|
habitu. 380: 19|
habituram. 364: 5|
habituri. 260: 26|
habituros. 312: 22|
habiturum. 21: 9| 92: 1| 33: 25| 115: 25| 169: 28| 183: 5| 233: 7| 272: 35| 293: 4|
habiturus erat. 319: 25|
habitus. 174: 27|
habuerant. 72: 19| 257: 4| 271: 3| 304: 7| 344: 24| 438: 18|
habuerat. 7: 4| 112: 13| 170: 12| 204: 3| 214: 10| 222: 5| 225: 1| 237: 11| 284: 8| 310: 10| 378: 23| 395: 27| 401: 19| 404: 14| 407: 23| 419: 37| 420: 21| 426: 15|
habuerit. 168: 19|
habuerunt. 148: 38| 300: 32| 321: 11| 362: 10| 440: 29|
habuisse. 33: 4| 130: 8| 236: 8| 441: 2|
habuissent. 93: 22| 267: 17| 410: 4|
habuisset. 325: 2| 380: 21| 440: 14|
habuit. 22: 6| 35: 13| 106: 6| 111: 8| 112: 37| 213: 1| 255: 28| 267: 1, 10| 275: 9| 307: 27| 322: 19| 391: 1| 398: 4| 402: 27| 413: 1| 432: 17| 435: 23, 25| 436: 13, 16| 446: 2, 10| 447: 31| 448: 10|
hac, *pron.* 7: 11| 26: 17| 25: 1, 17| 30: 8| 31: 1| 45: 18| 52: 20, 28| 60: 20| 64: 7| 67: 6, 15| 68: 8| 72: 4| 96: 4| 100: 35, 38| 101: 25| 104: 8, 19| 110: 17| 112: 36| 114: 25| 115: 6| 129: 14| 141: 9| 143: 9| 145: 26| 150: 29| 161: 3| 164: 1| 179: 14| 186: 7| 250: 5| 252: 9| 254: 32| 259: 14| 262: 1| 273: 21| 276: 7| 320: 22| 323: 1| 332: 11| 336: 21| 346: 6| 348: 19| 349: 17| 350: 36| 352: 4| 390: 16, 29| 392: 22| 393: 9, 23| 394: 26| 395: 5| 405: 18| 443: 26| 446: 1| 448: 1| 450: 17| 453: 9| 484: 9|
hac, *adv.* 240: 33| 259: 2|
Hadriaticum. 227: 11|
hæ. 48: 6| 60: 17| 95: 13| 105: 30| 203: 18, 244: 24| 310: 4| 329: 28| 345: 5| 351: 9| 379: 16| 445: 27|
hæc. 18: 5| 24: 26| 26: 13| 27: 1, 16| 29: 7| 30: 10| 34: 9| 45: 12| 48: 9| 49: 27| 53: 29| 59: 2| 61: 17| 63: 23| 66: 7| 71: 20| 73: 12, 24, 30| 74: 4| 75: 8| 78: 11, 16, 20| 79: 12| 80: 10| 81: 22| 85: 23| 88: 20| 90: 16| 93: 11| 07: 23| 102: 20, 22| 105: 15, 19, 20| 106: 19| 108: 12| 109: 3| 111: 20| 115: 15, 29| 116: 10, 16, 28| 118: 8| 120: 8| 133: 4, 27| 136: 21| 137: 3, 24| 145: 30, 15, 30| 148: 9, 12| 149: 10| 150: 2, 5, 26| 151: 14| 152: 9| 155: 13| 158: 2, 24| 159: 34| 160: 1, 17, 27| 161: 9| 165: 22| 169: 13| 171: 8, 39| 172: 16| 173: 6, 14| 174: 12| 177: 22| 179: 5| 186: 14| 191: 3| 207: 1| 211: 1| 215: 2| 217: 7, 11| 218: 1| 227: 16| 228: 6, 11| 229: 11| 231: 4, 11| 233: 2| 234: 21| 235: 6, 18| 240: 15| 241: 17, 27| 243: 18| 244: 16| 249: 14| 251: 7| 252: 21| 255: 22| 256: 10| 258: 1| 261: 28| 262: 1| 263: 7, 17| 264: 27| 265: 17| 266: 27, 32| 267: 12, 21| 274: 24, 26| 275: 18| 277: 33, 36| 279: 2, 9| 292: 16| 293: 9| 296: 23| 297: 17| 301: 12| 303: 15, 28| 305: 14, 27| 310: 9, 16| 312: 3, 10| 313: 8| 315: 19| 316: 4, 12| 317: 7, 31| 319: 21, 24| 321: 6, 7| 322: 8| 324: 5| 325: 5, 8, 9| 329: 30| 330: 2, 13| 332: 19| 334: 26| 344: 9| 346: 4, 26, 29| 348| 32| 350: 6| 354: 5, 28| 360: 22| 361: 16| 363: 12| 365: 17, 25| 379: 15| 389: 20| 396: 13| 397: 38| 399: 18| 400: 1, 22| 402: 7| 405: 32| 408: 25, 30| 409: 6, 24| 412: 15, 34| 418: 9, 27| 428: 3| 435: 20| 438: 25| 443: 16| 447: 2| 450: 2| 452: 21| 464: 19|
hæredes. 344: 8|
hæreditas. 380: 12|
hæreditate. 120: 5|
hæreditatis. 267: 8|
hæres. 380: 13|
hæsitantes. 149: 26|
Haliacmonem. 306: 24| 307: 16|
hamis. 173: 6|
hanc. 24: 17| 26: 11| 32: 17| 33: 16| 36: 25| 44: 22| 47: 28| 78: 9| 100: 19, 29| 104: 27| 105: 13| 108: 7| 117: 31| 124: 5| 129: 5| 137: 18| 143: 7| 153: 24| 163: 21| 164: 3| 175: 2| 215: 9| 217: 3| 233: 9| 239: 18| 256: 23| 262: 4| 269: 12| 271: 9| 276: 24| 278: 35| 296: 24| 318: 34| 319: 34| 325: 21|

333 : 12 | 339 : 18 | 348 : 5 | 349 : 27 | 351 : 31 | 353 : 1 | 364 : 5 | 439 : 25, 26 | 461 : 7 |
harpagones. 244 : 28 | 439 : 9 |
harpagonum. 176 : 32 |
Harudes. 27 : 17 | 37 : 8 |
Harudum. 24 : 14 |
harum. 23 : 20 | 38 : 16 | 41 : 25 | 99 : 9 | 127 : 6 | 133 : 9 | 148 : 2 | 242 : 18 | 302 : 21 |
has. 17 : 12 | 40 : 5 | 62 : 10 | 75 : 8 | 81 : 5, 12 | 82 : 4 | 87 : 9 | 107 : 12 | 151 : 8, 10 | 155 : 6 | 167 : 1 | 227 : 20 | 228 : 2 | 238 : 2 | 244 : 2, 21 | 249 : 2 | 255 : 1, 24 | 259 : 22 | 260 : 10 | 261 : 14 | 262 : 9 | 263 : 19 | 287 : 5 | 300 : 26 | 302 : 18 | 311 : 21 | 312 : 31 | 316 : 32 | 318 : 13 | 330 : 11 | 345 : 29 | 346 : 8, 20 | 348 : 24 | 352 : 23, 29 | 353 : 6 | 364 : 31 | 366 : 5 | 373 : 20 | 384 : 1 | 398 : 12 | 418 : 20 | 427 : 14 |
hastato. 241 : 13 |
haud. 111 : 11 | 390 : 28 | 399 : 8 | 407 : 16, 25 |
Hebro. 484 : 11 |
Helvetia. 13 : 10 |
Helvetiæ. 13 : 14 |
Helvetico. 145 : 28 |
Helvetii. 4 : 6 | 6 : 3 | 7 : 10 | 8 : 7, 8 | 10 : 4 | 11 : 8, 22 | 12 : 9 | 13 : 1, 3 | 14 : 3, 18 | 15 : 15, 26 | 19 : 9, 20 | 20 : 12 | 21 : 10 | 22 : 12 | 23 : 6 | 24 : 24 | 29 : 24 |
Helvetiis. 5 : 2 | 6 : 7 | 7 : 14 | 10 : 10 | 11 : 2, 16, 22 | 14 : 8 | 17 : 1, 2 | 19 : 7 |
Helvetiorum. 9 : 6, 9 | 14 : 2, 7, 11 | 15 : 14 | 22 : 3, 14, 18, 21 | 23 : 1, 3 | 30 : 16 | 74 : 14 | 132 : 16 |
Helvetios. 5 : 7 | 6 : 6 | 9 : 10 | 11 : 20, 21 | 13 : 5 | 14 : 8 | 15 : 7 | 16 : 12 | 17 : 6, 13 | 21 : 9 | 22 : 7 |
Helvetium. 6 : 4 |
Helvii. 169 : 2 |
Helviis. 145 : 3 |
Helviorum. 235 : 2 |
Helvios 144 : 27 | 145 : 2 | 168 : 28 |
Heracleam. 325 : 3 |
herbæ. 316 : 27 |
herbis. 242 : 6 |
hercle. 390 : 28 |
Herculis. 267 : 6 | 269 : 15 |
Hercyniæ. 132 : 14 |
Hercyniam. 132 : 6 |
Herminium. 370 : 26 |
hi. 3 : 1 | 12 : 9 | 13 : 21 | 28 : 23 | 36 : 3 | 38 : 6 | 40 : 18 | 43 : 7 | 45 : 24, 26 | 49 : 15 | 53 : 6 | 65 : 15 | 71 : 5 | 88 : 19 | 97 : 27 | 101 : 29 | 106 : 15 | 114 : 24 | 243 : 2 | 258 : 15 | 279 : 27, 38 | 316 : 35 | 317 : 27 | 345 : 14 *bis*, 18, 33 | 350 : 12 | 351 : 11 | 356 : 24 | 434 : 20 |
hiberna. 39 : 12 | 55 : 12 | 58 : 28 | 86 : 24 | 99 : 10, 12, 23, 24 | 100 : 1 | 104 : 8, 20 | 105 : 10, 13, 20 | 107 : 16 | 110 : 19 | 114 : 20 | 179 : 29 | 184 : 2 | 199 : 16, 29, 34 | 204 : 6 | 293 : 17 | 305 : 1 | 371 : 5 | 378 : 24, 30 |
hibernavit. 199 : 27 |
Hibernia. 93 : 17 |
hibernis. 12 : 2 | 39 : 13 | 40 : 1 | 69 : 8 | 87 : 1 | 88 : 10 | 98 : 20 | 99 : 23 | 100 : 23, 30, 34 | 101 : 3, 5, 7, 11, 30 | 105 : 14 | 107 : 22, 30, 32 | 110 : 14, 20, 31 | 140 : 27 | 142 : 8 | 146 : 2 | 183 : 8, 14 | 184 : 5, 6, 26 | 185 : 2 | 192 : 3 | 201 : 3 | 202 : 12 | 216 : 3 | 406 : 14 |
hiberno. 367 : 28 |
hibernorum. 57 : 5, 14 | 102 : 8 | 182 : 19 | 185 : 5 | 220 : 5 | 439 : 10 |
hic, *pronom.* 13 : 11 | 32 : 2 | 36 : 11 | 57 : 2 | 76 : 1 | 106 : 5, 19 *bis*, 26 | 107 : 11 | 138 : 19 | 174 : 26 | 231 : 19 | 270 : 22 | 273 : 12 | 292 : 8 | 302 : 9 | 306 : 13, 20 | 319 : 19 | 332 : 14 | 354 : 3 | 375 : 8 | 398 : 13 | 402 : 29 | 423 : 17 | 449 : 25 |
hic, *adv.* 137 : 5 | 138 : 28 | 165 : 30 | 168 : 29 | 300 : 16 | 302 : 23 | 320 : 8 | 391 : 23 | 408 : 11 | 434 : 18, 23 | 435 : 13 | 436 : 4 | 442 : 24, 26 | 443 : 36 | 447 : 5, 7, 22 | 449 : 9, 17 |
hiemabant. 12 : 2 | 145 : 23 | 236 : 2 |
hiemabat. 50 : 3 | 187 : 7 |
hiemandi. 56 : 7 | 136 : 1 | 235 : 19 |
hiemandum. 57 : 4 |
hiemare. 40 : 8 | 56 : 11 | 84 : 8 | 99 : 12, 20 | 110 : 20 | 180 : 5 | 289 : 5 | 295 : 2 |
hiemaret. 199 : 36 | 200 : 30 |
hiemaverat. 115 : 30 |
hiemavit. 58 : 32 |
hieme. 58 : 35 | 70 : 1 | 87 : 3 | 114 : 16 | 155 : 34 | 291 : 2 | 301 : 1 | 310 : 3 |
hiemem. 84 : 9, 16 | 97 : 32 | 110 : 21 | 114 : 2 | 246 : 28 |
hiemes. 79 : 24 |
hiemet. 104 : 16 |
hiemi. 86 : 2 |
hiemis. 72 : 29 | 107 : 26 | 110 : 26 | 111 : 14 | 145 : 31 | 184 : 10, 18 | 368 : 21 | 397 : 16 | 414 : 2 |
Hiempsalis. 411 : 11 |
hiems. 68 : 12 | 292 : 9 |
hilaritate. 390 : 11 |
hinc. 132 : 18 | 139 : 3 | 165 : 16 | 237 : 13 | 240 : 27 | 246 : 27 | 254 : 30 | 261 : 26, 27 | 357 : 12 | 445 : 20 | 446 : 7 |
Hipponem. 428 : 33 |
hippotoxotæ. 288 : 9 |
hippotoxotis. 393 : 27 |
Hirri. 327 : 3 |
Hirrum. 222 : 5 |
his. 6 : 7, 12 | 12 : 3, 6, 12 | 14 : 17 | 15 : 3 | 16 : 25 | 17 : 17 | 22 : 5, 10, 23 | 23 : 20, 26 | 25 : 14 | 26 : 8, 9, 17 | 27 : 11 | 28 : 17 | 29 : 2 | 30 : 15 | 33 : 21, 24 | 34 : 20 | 35 : 15 | 36 : 3, 9 | 38 : 11 | 39 : 11 | 40 : 17 | 41 : 6, 9 *bis* | 42 : 6, 10, 12 | 45 : 14 | 46 : 20, 27 | 47 : 3, 8, 16, 17, 20, 23, 25 | 49 : 1 | 50 : 7, 20 | 51 : 7 | 52 : 12 | 53 : 4, 28 | 54 : 12 | 55 : 1, 6, 12 | 57 : 19, 31 | 58 : 32 | 59 : 3, 26 | 60 : 12 | 61 : 2, 14 | 62 : 2, 5 *bis*, 15, 23, 27 | 63 : 24 *bis*, 27 | 64 : 17, 20 | 65 : 10 | 66 : 2, 8, 11 | 67 : 33 | 68 : 1 | 72 : 18, 26, 29 | 73 : 2, 7, 31 | 75 : 25 | 76 : 12 | 78 : 3, 13, 25 | 79 : 11, 18, 23 | 80 : 21, 23, 28 | 81 : 7, 17, 30 | 83 : 13, 23 | 84 : 9, 16 | 85 : 29, 38 | 86 : 4, 25 | 88 : 8 | 89 : 20 | 90 : 22, 34 | 92 : 13, 21 | 94 : 9 | 95 : 4, 13 | 97 : 9, 14, 23, 25 | 98 : 5 | 99 : 3, 7 |

3, 7 | 103 : 21 | 104 : 23 | 105 : 21 . 22 | 109 : 28 | 110 : 3, 23 | 112 : 5 | 115 : 9, 27 | 116 : 15 | 117 : 8, 22 | 119 : 17 | 121 : 2 | 126 : 6 | 133 : 6 . 12 , 23 | 138 : 30 | 142 : 11 | 143 : 24 | 144 : 12 | 145 : 1, 17 | 155 : 28 | 159 : 3 | 161 : 7 , 20 | 164 : 17, 23 | 168 : 24, 26 | 169 : 9 | 171 : 32, 37 | 173 : 8, 11 | 174 : 2 | 175 : 26 | 176 : 8, 18 | 177 : 18 | 178 : 15 | 179 : 22, 27 | 180 : 5 | 185 : 6, 20 | 190 : 26 | 199 : 26 | 208 : 15 | 209 : 3 | 210 : 5 | 223 : 7 | 224 : 9 | 226 : 4 | 227 : 5, 18 | 228 : 1 | 229 : 13 | 232 : 1 | 234 : 17 | 235 : 17 | 237 : 1 | 238 : 7 | 241 : 13 | 242 : 1 | 243 : 8 . 24 | 244 : 3 | 246 : 7 , 19 | 248 : 6, 24 | 250 : 13 | 251 : 19 | 253 : 7 | 254 : 15, 20 | 256 : 1 | 268 : 25 | 272 : 7 , 19 | 273 : 20 | 276 : 8 | 278 : 10, 14, 17 | 279 : 15 | 280 : 11 | 283 : 3 | 285 : 7 | 287 : 5 | 288 : 9 | 292 : 5 | 293 : 11 | 298 : 7, 15 | 300 : 31 | 304 : 1 | 305 : 26 | 306 : 10 | 307 : 6 | 308 : 4 . 5, 16 , 20 | 309 : 5 | 311 : 7, 23 | 315 : 12 | 316 : 18, 25. 32 | 317 : 2, 34 | 320 : 20 | 321 : 6, 15 | 322 : 2, 20 | 323 : 13, 14 | 324 : 20, 23 | 328 : 13 , 26 | 331 : 11, 13 | 334 : 17 | 337 : 11 | 340 : 10 . 18 | 342 : 6 | 344 : 15 | 345 : 20 | 353 : 1 | 355 : 22 | 356 : 8 , 21 | 359 : 6 | 361 : 40 | 364 : 27 | 365 : 1 | 368 : 27 | 374 : 18 | 375 : 11, 18 | 382 : 9 | 386 : 12 | 392 : 15 | 393 : 27 | 395 : 23 | 398 : 9 | 404 : 6 | 413 : 10 | 418 : 1, 6 | 420 : 22 | 427 : 6 | 429 : 17 | 435 : 27 | 436 : 7 | 442 : 2 | 443 : 11 | 464 : 22 | 470 : 17 |

Hiſpali. 267 : 5 |

Hiſpalim. 268 : 27 | 374 : 20 | 375 : 14 | 445 : 12 | 449 : 19, 27 | 450 : 5 | 451 : 20 | 452 : 6, 22 |

Hiſpani. 398 : 8 |

Hiſpania. 87 : 11 | 100 : 15 | 164 : 27 | 166 : 21 | 256 : 31 | 257 : 11 | 258 : 1, 4 | 267 : 20 | 275 : 16 | 277 : 38 | 285 : 14 | 291 : 33, 21 | 312 : 11 | 327 : 13 | 370 : 17 | 372 : 13 | 377 : 31 | 415 : 3 |

Hiſpaniæ. 66 : 20 | 237 : 8 | 242 : 13 | 251 : 27 | 285 : 16 | 431 : 2 | 436 : 2, 11 |

Hiſpaniam. 5 : 6 | 93 : 17 | 225 : 1 | 230 : 14 | 234 : 5 | 235 : 20 | 236 : 5, 6 | 237 : 1, 9 | 238 : 1 | 256 : 6 | 261 : 17 | 268 : 5 | 376 : 37 | 428 : 25, 33 | 432 : 7 |

Hiſpaniarum. 276 : 9 |

Hiſpanias. 218 : 3 | 230 : 11 | 256. 8 | 322 : 23 |

Hiſpaniis. 268 : 3 | 292 : 20 |

Hiſpanis. 100 : 4 | 269 : 7 | 300 : 9 | 330 : 9 |

Hiſpanorum. 279 : 11 | 377 : 30 | 403 : 19 |

hoc, *pron.* 11 : 12, 15 | 14 : 2 | 15 : 9 | 20 : 18 | 33 : 14 | 35 : 16 | 39 : 8 | 44 : 18 | 48 : 2 | 52 : 17 | 57 : 29 | 58 : 3 | 64 : 15 | 67 : 14 | 72 : 23 | 73 : 3, 25 | 74 : 3 | 76 : 6 | 78 : 20 | 81 : 3 | 82 : 23 | 83 : 10 | 84 : 13 | 85 : 8 | 89 : 27 | 93 : 16, 19 | 94 : 13 | 95 : 17 | 96 : 8 , 23 | 97 : 29 | 98 : 8 | 101 : 19 | 104 : 33 | 105 : 12 | 110 : 10 | 111 : 28 | 114 : 23, 25 | 115 : 17 | 116 : 6 | 121 : 3 | 123 : 2, 4 | 128 : 1 | 130 : 6 | 131 : 9, 10 | 132 . 8 | 133 : 22, 23 | 134 : 26 | 135 : 24 | 137 : 35 . 38 | 138 : 24 | 139 : 8 | 148 : 1, 13, 15 | 149 : 7, 22 | 152 : 2 | 153 : 15 | 154 : 4 | 155 : 4 | 156 : 28 | 159 : 11 | 161 : 19 | 164 : 7 | 167 : 34 | 168 : 10 | 172 : 3, 6 | 176 : 31 | 182 : 15 | 186 : 20 | 190 : 7, 30 | 196 : 32 | 197 : 9, 18 | 203 : 5, 8 | 204 : 12 | 238 : 8 | 239 : 32 | 240 : 2, 34 | 241 : 2, 3 | 243 : 4 | 245 : 24 | 246 : 28 | 248 : 29 | 249 . 2 | 250 : 32 | 251 : 26 | 253 : 11, 15 | 254 : 9 | 257 : 10 | 260 : 25 | 264 : 1 | 265 : 24 | 268 : 22, 24 | 271 : 18, 20 | 273 : 26 | 279 : 5 | 284 : 3 | 285 : 12 | 290 : 25 | 292 : 24 | 294 : 22 | 295 : 2 | 296 : 21 | 298 : 21 . 23 | 299 : 7 | 300 : 32 | 303 : 11 | 305 : 2 | 306 : 22 | 309 : 5 | 310 : 30 | 312 : 19 | 313 : 20, 28 | 318 : 8, 28 | 319 : 4, 33 | 321 : 21 | 324 : 12 | 328 : 23 | 329 : 32 | 332 : 16 | 339 : 8 | 340 : 8 | 341 : 18 | 342 : 13. 14 | 346 : 11, 17 | 349 : 12, 20, 24 | 350 : 19 | 354 : 32 | 355 : 7 | 357 : 14, 18 | 358 : 20 | 361 : 2 | 365 : 29 | 372 : 20 | 373 : 19 | 374 : 17 | 375 : 26 | 376 : 1 | 377 : 5 | 386 : 3 | 387 : 24 | 389 : 31 | 397 : 30 | 403 : 11 | 406 : 13 | 411 : 21 | 412 : 19, 30, 34 | 416 : 36 | 424 : 18 | 433 : 22 | 434 : 3, 8 | 436 : 12 | 437 : 10 | 438 : 21, 27 | 441 : 3, 17, 30 | 442 : 17 | 444 : 16, 21 | 445 : 23 | 446 : 12 | 448 : 7, 9 | 449 : 14 | 451 : 10 | 453 : 4 | 459 : 4 | 464 : 14, 16 | 465 : 9 | 468 : 10 | 484 : 10, 16 |

hoc, *adv.* 6 : 2 | 25 : 8 | 60 : 3 | 254 : 27 | 268 : 16 | 285 : 13 | 311 : 15, 24 | 334 : 2 | 354 : 29 |

hodie. 332 : 18 | 410 : 11 |

homine. 102 : 11 | 201 : 6 |

hominem. 24 : 22 | 39 : 2 | 64 : 7 | 90 : 33 | 131 : 19 | 143 : 25 | 156 : 7 | 191 : 23 | 340 : 17 | 373 : 27 | 411 : 25, 26 | 433 : 7 | 440 : 3 |

homines. 6 : 9 | 10 : 11 | 11 : 26 | 15 : 2 | 23 : 25 | 25 : 25 | 30 : 6 | 40 : 11 | 47 : 9 | 52 : 15 | 53 : 15 | 60 : 23 | 64 : 18 | 72 : 2 | 81 : 1 | 96 : 20 | 111 : 6 | 117 : 24 | 124 : 8 | 125 : 5 | 129 : 9 | 133 : 25 | 155 : 19, 23 | 216 : 14 | 234 : 12, 19 | 245 : 4 | 255 : 32 | 270 : 3, 4, 39 | 316 : 31 | 348 : 29 | 352 : 17 | 363 : 3 | 365 : 15 | 389 : 24 | 390 : 12 | 397 : 10 | 410 : 2 | 418 : 23 | 440 : 7 | 441 : 28 | 449 : 14 | 450 : 7 | 451 : 7 | 468 : 1 |

homini. 16 : 29 | 133 : 21 | 145 : 8 | 380 : 7 | 387 : 26 | 412 : 2 |

hominibus. 19 : 18 | 34 : 25 | 53 : 15 | 125 : 4 | 134 : 23 | 142 : 19 | 160 : 29 | 194 : 2 | 245 : 22 | 251 : 18 | 256 : 1 | 264 : 28 | 302 : 23 | 350 : 2 | 354 : 6, 8 | 355 : 28 | 357 : 14 |

372: 6| 400: 20|
hominis. 112: 33| 124: 9| 125: 1| 381: 10| 382: 15| 395: 23|
hominum. 6: 10| 8: 2, 6| 20: 10| 21: 3, 16| 24: 14| 26: 14| 32: 10| 36: 12| 41: 20| 43: 7| 47: 2| 52: 23| 53: 6| 54: 21| 58: 22| 63: 30| 65: 3| 66: 10, 22| 70: 3| 80: 3| 84: 29| 86: 10| 93: 5| 97: 15| 105: 24| 109: 4| 114: 18| 115: 23| 119: 12| 130: 14| 132: 4| 136: 27| 140: 8| 150: 34| 159: 9| 171: 29| 175: 5| 178: 4| 183: 21| 192: 14, 23| 104: 5, 10| 197: 32| 198: 1| 211: 7| 222: 1| 223: 25| 224: 28| 225: 21| 231: 17| 237. 13| 242: 29| 244: 10| 258: 9| 261: 30| 273: 24, 28| 201: 11| 299: 2| 315: 16| 318. 32| 322: 23| 335: 21| 339: 16| 342: 7| 345: 3| 357: 2, 9| 381: 20| 393: 7| 401: 6| 402: 9| 409: 32| 433: 21| 434: 7| 436: 23| 438: 10| 439: 3| 446: 32| 447: 26, 29| 443: 43| 449: 16| 461: 11| 468: 11|
homo. 306: 14| 381: 5|
honeſta. 305: 13|
honeſti. 242: 33| 260: 20|
honeſtiſſimè. 399: 16|
honeſtiſſimos. 224. 5|
honeſtiſſimum. 39: 2|
honeſtus, *nom.* 462: 7|
honeſtius, *adv.* 358: 6| 382: 12|
honeſto. 107: 10| 317: 19|
honeſtum. 142: 21|
honore. 32: 18| 111: 8| 119: 13| 120: 4| 201: 15| 202: 4| 253: 1| 256: 17| 312: 16| 316: 36| 317. 21| 452: 25| 484. 8|
honorem. 150: 17| 165: 28| 201: 13| 232: 4| 253: 2| 276: 13| 326: 19| 327: 10|
honores. 384: 23| 411: 21|
honori. 214: 5|
honoribus. 269: 20| 327: 39| 411: 26|
honorificè. 32: 15| 200: 35|
honoris. 17: 5| 46: 30| 217: 3| 232: 12|
honos. 121: 1|
hora. 20: 19| 63: 14| 81: 20| 107: 15, 22| 178: 19| 195: 20| 253: 34, 37| 254: 22| 372: 14| 394: 2| 417: 15| 445: 14|
horam. 81: 25| 103: 15| 109: 22| 110: 15| 248: 11| 326: 3| 351: 25| 413: 15| 417: 2. 3| 421: 14| 446: 17|
horarum. 61: 10| 325: 17|
horas. 386: 4|
hordei. 416: 6|
hordeo. 270: 2| 316: 25|
hordeum. 312: 14| 316: 26|
horis. 58: 8| 86: 13| 105: 25| 137: 20| 159: 28| 241: 4, 22|
horrea. 310: 5|
horrerent. 25: 11|
horribilem. 157: 22|
horribiliore. 95: 1|
hortabantur. 25: 18| 64: 16|
hortabatur. 422: 25|
hortandi. 351: 26|
hortante. 153: 11| 356: 22|
hortantibus. 79: 7| 150: 6| 296: 13| 301: 15| 334: 37|
hortarentur. 277: 35|
hortaretur. 346: 27|
hortari. 90: 11| 279: 12| 340: 6| 465: 4|
hortatio. 351: 27|
hortato. 432: 3|
hortatu. 329: 7|
hortatur. 17: 26| 104: 12| 108: 11| 136: 15| 143: 11| 158: 6, 39| 193: 21| 215: 5| 223: 19| 224: 27| 259: 17| 279: 34| 280: 3| 425: 25|
hortatus. 64: 26| 80: 20| 300: 27|
hortatus eſt. 89: 21| 306: 6| 322: 19| 329: 32| 344: 21|
hortentur. 146: 7| 275: 11|
hortetur. 80: 24| 228: 18|
hortus. 4: 1| 23: 23| 28: 26| 36: 6| 52: 5| 59: 14| 104: 24| 139: 20| 156: 5| 164: 15| 168: 4, 31| 169: 14| 172: 18| 175: 25| 182: 4| 242: 1| 256: 8| 280: 20| 288: 7| 305: 9| 314: 6|
320: 33| 321: 18| 329: 29| 362: 9| 371: 17| 404: 5| 468. 9|
hos. 16: 9, 15| 29: 23| 30: 2| 36: 3| 39: 23| 41: 21| 72: 10| 74: 8| 82: 26| 90: 14| 99: 21| 115: 3| 119: 9, 16| 120: 2| 133: 22| 137: 15| 139: 11| 147. 20| 158: 35| 160: 10| 168: 32| 172: 23 *bis*| 174: 28| 175: 7, 37| 185: 10| 191: 5| 225: 15| 229: 15| 239: 16| 242: 12, 34, 35| 244: 20| 246: 5| 248: 3, 17| 274: 15| 278: 23| 279: 44| 285: 5| 294: 11, 23| 302: 10| 308: 13| 310: 13| 350. 33| 354. 8| 355: 20| 363: 9| 447: 31|
hoſpitem. 39: 3|
hoſpites. 131: 22| 251: 28| 381: 10| 439: 1| 442: 1|
hoſpitibus. 90: 6| 338: 33|
hoſpitiis. 183: 23|
hoſpitio. 24: 2| 35: 4| 100: 27| 174: 5| 268: 29| 340: 4| 381: 9| 468: 9|
hoſpitium. 115: 13| 272: 9| 439: 21|
hoſte. 33: 25| 36: 11| 51: 19, 22| 58: 31| 75: 1| 100: 37| 101: 9| 102: 11| 105: 17| 156: 13| 196: 12| 285: 18| 322: 10| 361: 19| 382: 26| 399: 15| 409: 7| 417: 22| 432: 3|
hoſtem. 15: 18| 20: 19| 29: 3| 34: 14| 36: 15| 67: 3| 69: 1| 76: 26| 81: 4| 85: 21, 25| 95: 20| 101: 15| 103: 29| 112: 5| 116: 4, 5, 26, 29| 146: 10| 155: 35| 170: 2| 173: 31| 186: 21| 187: 3, 26| 193: 5| 196: 1| 200: 13| 239: 15, 24| 240: 22| 247: 26| 249: 2. 23| 250: 5, 6| 253: 32| 261: 28| 276. 34| 304: 10| 311: 20| 318: 5| 321: 1| 329: 13| 356: 14| 366: 21| 392: 26| 397: 36| 403: 17| 406: 15| 409: 3| 421: 19| 423: 1, 5| 452: 13|
hoſtes. 15: 12| 18: 13, 18, 30| 19: 1, 3| 34: 12| 37: 15, 16 *bis*| 38: 8| 44: 16. 20, 22, 26| 45: 1, 5, 32|

48:14 | 49:3,21 | 50:11,24 | 51:1,10,21 | 52:7,10 | 57:32 | 58:4,9 | 64:3,9 | 65:20 | 67:9,16 | 68:4 | 75:14,15 | 76:10 | 82:16,24 | 83:1,7,10 | 85:4,20,31,34 | 86:15 | 91:20 | 95:28 | 96:2,6,14 | 97:20 | 100:5 | 102:12,30 | 103:8 | 104:26,31 | 105:31 | 106:11,23,24,27 | 108:21 | 109:10,18,26 | 116:7,12,17,31 | 138:6,20 | 139:10 | 140:5 | 147:29 | 149:29 | 152:14 | 154:3 | 157:30 | 159:16 | 162:9 | 32 | 163:1,14,23 | 166:6,7,18 | 167:20,21 | 169:6 | 170:5,7 | 171:14 | 176:26 | 178:29 | 179:5,9 | 183:21 | 184:9,17 | 185:31 | 186:2,29,30 | 189:13,23 | 190:12,22 | 193:11,27 | 262:17 | 264:12,16,21 | 265:10,20 | 266:10 | 278:21 | 279:19,28 | 300:30 | 302:25 | 308:4 | 311:29 | 312:1,4 | 333:15 | 345:26 | 346:26 | 350:23 | 351:31 | 356:32 | 358:11 | 362:21,31 | 362:16 | 366:18 | 382:28 | 384:6 | 391:6 | 392:19,28 | 393:1 | 403:27 | 404:25 | 415:21 | 416:30 | 421:11,25 | 422:27 | 447:10,25 | 452:8 |
hoſti. 354:14 | 424:14 |
hoſtiæ. 202:8 |
hoſtibus. 16:4,14 | 18:26 | 19:9 | 36:19 | 42:16 | 43:18 | 50:1,21 | 51:25 | 54:18 | 58:20 | 61:14 | 64:12,27 | 67:24 | 76:1,5 | 79:25 | 82:8,22,26 | 85:2,38 | 97:1 | 108:8 | 109:6 | 110:11 | 112:28 | 116:14 | 137:6,32 | 139:21 | 144:25 | 145:9,12 | 152:24 | 153:9,18 | 159:9 | 160:29 | 163:6,30 | 164:10 | 165:19,25 | 167:8 | 169:28 | 170:22 | 171:28 | 175:19 | 178:26 | 186:6 | 190:9 | 192:24 | 193:9,25 | 261:20 | 264:2 | 304:6 | 316:34 | 346:11 | 352:5 | 353:5 | 366:19 | 383:1 | 389:17 | 390:22 | 392:15,23 | 393:2 | 436:28 | 421:13 | 432:14 | 436:11 |
hoſtili. 376:5,18 |
hoſtilis. 381.23 |
hoſtis. 29:17 | 44:8 | 48:18 | 68:20 | 91:13 | 186:19 | 189:7 | 299:17 | 369:9 | 383:21 | 391:3,33 | 446:29 |
hoſtium. 12:18 | 15:20 | 18:22,29 | 19:15 | 20:2 | 22:6 | 37:3,4,6,14 | 38:2,17 | 39:3 | 42:8 | 44:6,21 | 48:22 | 49:10,15,20,24 | 50:20,29 | 51:18 | 52:1 | 58:26 | 62:12 | 63:7 | 64:5,29 | 67:5,19,25,31,33 | 76:8,22 | 77:11 | 81:21 | 82:15 | 85:13 | 86:12 | 91:19,23 | 95:5 | 96:9 | 97:17 | 101:6,10 | 103:3 | 104:4 | 106:7,20 | 107:30 | 108:25 | 109:13 | 110:2 | 115:25 | 116:1 | 135:18 | 136:16 | 139:25,33 | 144:2 | 146:7,25 | 147.8 | 149:17 | 152:31 | 155:10 | 158:1 | 161:13 | 162:5,29,31 | 164:4 | 167:4,17,23,25,27 | 169:13,25,31 | 170:20 | 171:13 | 172:5,21 | 177:23 | 178:30 | 179:16 | 183:18 | 185:9 | 186:7,13,14 | 187:10,17,24 | 188:18,23 | 189:4,27 | 190:33 | 192:19 | 193:21,23,32,33 | 195:34 | 197:27 | 198:7 | 200:1,14 | 239:12 | 243:2 | 245:1,20 | 249:18 | 251:4 | 261:23 | 262:4,13 | 263:4,16 | 264:3,10 | 265:23 | 272:15 | 276:4,29 | 278:18 | 279:29,34,37 | 280:18 | 308:14,15 | 318:30 | 322:26,30 | 325:17 | 350:29 | 351:18 | 352:1,4 | 353:3 | 356:25 | 357:20 | 359:12 | 362:7,15,23 | 364:32 | 365:16 | 366:25 | 369:26 | 379:15 | 383:5 | 384:1,15 | 387:17 | 388:6 | 390:25,27 | 391:14,17,29,32,34 | 392:8,9,21 | 393:7,8 | 395:1 | 400:26,11 | 403:25 | 409:12 | 412:10,12 | 413:8,22 | 414:23,27,28,29 | 415:12,28 | 416:15,18,26,29 | 417:6,20,25 | 418:5,6,25,29 | 419:1 | 420:9 | 421:8 | 422:12 | 423:11 | 424:14 | 439:28 | 448:2,5,6 |
huc. 28:9 | 64:24 | 75:11 | 80:14 | 81:10 | 85:5 | 90:3 | 95:25 | 112:7 | 121:7 | 133:17 | 137:20 | 146:18 | 164:24,26 | 168:18,26 | 172:20,25 | 177:37 | 178:21 | 238:10 | 244:5,18 | 247:6 | 249:30 | 256:30 | 261:26 | 272:5 | 276:31 | 278:3 | 288:9 | 295:28 | 296:15 | 345:8 | 383:2 | 416:12 | 418:28 | 434:15 | 435:30 | 446:12 | 451:1 | 452:13 |
huic. 30:21 | 48:12 | 56:6 | 60:26 | 64:8 | 80:12,24 | 88:17 | 92:28 | 94:7 | 99:14 | 104:21 | 106:32 | 127:3 | 147:26 | 150:12 | 155:23 | 156:17,29 | 160:34 | 162:23 | 172:9 | 175:21 | 179:32 | 189:21 | 200:28 | 246:22 | 269:2,16 | 272:9 | 290:17 | 308:23 | 311:8 | 316:4 | 318:3 | 323:25 | 331:6 | 333:21 | 352:13 | 378:3 | 382:20 | 390:12 | 451:26 |
hujus. 16:28 | 46:25 | 51:16 | 55:7 | 59:7 | 82:11 | 93:14 | 94:5 | 95:20 | 125:8 | 126:3 | 128:6 | 132:14,20 | 139:19 | 155:16 | 164:27 | 173:4 | 174:5 | 186:23 | 240:15 | 258:7 | 261:18 | 271:1,3 | 325:35 | 342:16 | 378:16 | 439:3 | 443:4 |
hujuſmodi. 57:27 | 237:32 | 270:2 | 274:7,31 | 465:17 |
humana. 224:2 |
humaniores. 72:8 |
humaniſſimi. 94:9 |
humanitas. 461:8 |
humanitate, 4:2 | 34:27 | 190:34 | 298:15 |
humeri. 165:18 |
humeris. 163:14 | 247:8 |
humero. 450:30 |
humerum. 277:11 |
humida. 245:17 |
humilem. 100:38 | 261:26 |
humiles. 264:18 |
humili. 159:2 | 443:33 |
humiliore. 318:7 |
humiliores. 72:12 | 87:5 | 131:3 | 202:10 |
humilitas. 87:10 |

humilitate. 26 : 3 | 100: 20 |
humilitatem. 429 : 16 |
hunc. 28 : 8 | 29 : 12 | 41 : 26 | 53 : 8, 19 | 61 : 21 | 79 : 16 | 81 : 24 | 83 : 14 | 90 : 2, 30 | 92 : 30 | 97 : 19 | 99 : 8, 16 | 100 : 11, 23 | 105 : 22 | 106 : 6, 24, 29 | 108 : 21 | 117 : 34 | 126 : 3, 4 *bis*, 5 | 136 : 2 | 138 : 22 | 142 : 2, 25 | 145 : 17 | 149 : 21 | 153 : 6 | 161 : 2 | 171 : 4 | 189 : 26 | 199 : 2, 36 | 201 : 9 | 219 : 16, 20 | 220 : 3 | 239 : 4 | 244 : 4 | 249 : 22 | 250 : 8, 11 | 252 : 8 | 265 : 16 | 270 : 9 | 271 : 7 | 273 : 25 | 289 : 11 | 292 : 13 | 312 : 34 | 329 : 20, 22 | 330 : 5 | 336 : 9 | 344 : 6 | 345 : 19 | 353 : 7 | 356 : 6 | 369 : 1 | 370 : 1 | 377 : 17 | 382 : 24 | 465 : 6 |
hybridis. 393 : 20 |

I.

JAcebant. 404 : 6 |
jacentem. 153 : 6 | 373 : 2 |
jacentibus. 52 : 11 |
jacere. 105 : 30 | 397 : 29 |
jacerent. 54 : 20 |
jacêres. 484 : 9 |
jaceretur. 197 : 30 | 263 : 26 | 329 : 15 |
Jacetani. 244 : 6 |
jaci. 43 : 8 |
jaciebant. 152 : 17 | 312 : 20 | 318 : 18 | 373 : 6 |
jaciebantur. 242 : 24 |
jaciebat. 227 : 17 |
jacimus. 466 : 11 |
jaciunt. 116 : 31 |
jacta. 54 : 5 | 439 : 6 |
jactabant. 162 : 11 |
jactando. 437 : 19 |
jactaret. 327 : 11 |
jactari. 16 : 19 |
jactati. 409 : 29 | 428 : 32 |
jactato. 20 : 6 |
jactatus. 414 : 9 |
jactis. 83 : 30 | 346 : 5 |
jacto. 46 : 7 |
jactura. 153 : 12 | 168 : 23 |
jacturam. 175 : 3 | 217 : 3 | 232 : 12 | 371 : 13 |
jacturas. 301 : 15 |
jacturis. 118 : 13 | 346 : 25 |
jactus. 259 : 4 | 436 : 22 | 437 : 9 |
jacula. 105 : 29 | 391 : 23 | 392 : 8 | 417 : 13
jaculis. 389 : 9 | 391 : 28 | 412 : 33 | 416 : 38 | 417 : 27 | 448 : 6 |
jaculo. 107 : 12 |
Jadertinorum. 367 : 17 |
jam. 8 : 9 | 12 : 10 | 13 : 4 | 16 : 11 | 30 : 4, 11 | 31 : 17 | 35 : 2 | 42 : 12 | 49 : 3, 15 | 51 : 8 | 54 : 22 | 57 : 24, 26 | 58 : 8, 11 | 60 : 7 | 63 : 9 | 64 : 1, 3 | 68 : 13 | 69 : 3 | 73 : 15 | 76 : 4, 6, 10 | 89 : 27 | 90 : 3 | 91 : 27 | 92 : 8 | 99 : 16 | 100 : 10 | 105 : 32 | 106 : 24 | 111 : 22 | 115 : 31 | 135 : 13 | 137 : 19 | 138 : 10, 19 | 139 : 23 | 141 : 8 | 144 : 12 | 145 : 1 | 147 : 6, 14 | 149 : 12 | 150 : 16, 21, 24 | 152 : 23 | 153 : 15 | 154 : 9, 15 | 155 : 8, 34 | 157 : 10 | 158 : 33 | 160 : 32, 35 | 163 : 10, 16 | 164 : 14 | 166 : 10, 11, 17 | 177 : 30 | 178 : 14 | 185 : 33 | 187 : 11 | 191 : 30 | 194 : 24 | 198 : 14 | 220 : 2 *bis* | 243 : 10 | 247 : 6, 12 | 249 : 32 | 251 : 25 | 254 : 21 | 255 : 11, 17 | 256 : 5 | 261 : 19 | 264 : 14 | 270 : 19 | 274 : 24 | 275 : 2, 20 | 277 : 4, 37 | 278 : 7, 33 | 279 : 20 | 280 : 16 | 292 : 9, 24 | 300 : 29, 35 | 301 : 2, 19 | 312 : 21 | 317 : 32 | 319 : 5 | 321 : 12 | 322 : 4, 32 | 325 : 23 | 326 : 14, 17, 26 | 327 : 7 | 328 : 27 | 329 : 3 | 330 : 3 | 335 : 25 | 336 : 11, 12 | 339 : 12 | 345 : 5 | 350 : 7 | 352 : 7 | 356 : 10 | 358 : 12 | 362 : 17 | 368 : 20 | 373 : 13 | 378 : 13 | 382 : 7 | 390 : 14, 26 | 391 : 3 | 392 : 3, 27 | 393 : 1, 17 | 397 : 1 | 403 : 15 | 404 : 10, 20 | 409 : 9, 26 | 411 : 11 | 413 : 13, 415 : 27 | 416 : 22, 30 | 417 : 3 | 428 : 17 | 433 : 2 | 449 : 12 | 459 : 3 | 461 : 12 | 465 : 2 |
jampridem. 256 : 10 |
Januarias. 290 : 4 | 385 : 2 | 386 : 20 | 389 : 26 | 394 : 1 |
Januarii. 183 : 9 | 211 : 2 |
Januariis. 388 : 23 |
ibat. 439 : 13 |
Iberi. 251 : 5 |
ibero. 247 : 1, 11 | 249 : 23 |
Iberam. 246 : 7 | 247 : 2, 17 | 248 : 19 | 249 : 18, 36 | 251 : 3 | 378 : 31 |
ibi. 12 : 1, 4 | 14 : 8 | 21 : 12 | 28 : 10 | 36 : 16 | 38 : 10 | 41 : 12 | 42 : 15 | 43 : 1 | 44 : 16, 27 | 46 : 18 | 47 : 15 | 58 : 32 | 61 : 17 | 66 : 13 | 67 : 19 | 73 : 6 | 77 : 9 | 79 : 17 *bis* | 80 : 21, 27 | 81 : 21 | 87 : 7 | 89 : 29 | 93 : 5, 8 | 97 : 21 | 99 : 20 | 104 : 1 | 107 : 25 | 108 : 4 | 112 : 24 | 117 : 30 | 122 : 4 | 132 : 8 | 142 : 21 | 143 : 2 | 144 : 6 | 145 : 20, 28 | 148 : 26 | 154 : 8 | 155 : 33 | 157 : 32 | 160 : 10 | 164 : 11 | 166 : 28 | 171 : 7 | 184 : 2, 6 | 188 : 22 | 191 : 35 | 194 : 25 | 195 : 6, 19 | 196 : 28 | 199 : 28 | 200 : 19 | 202 : 13, 17 | 216 : 2 | 217 : 15 | 218 : 13 | 220 : 9, 222 : 5, 11, 14 | 227 : 11, 14 | 228 : 7 | 229 : 10 | 239 : 3, 8, 19 | 241 : 26 | 250 : 7 | 253 : 9 *bis*, 31 | 254 : 18 | 256 : 7 | 257 : 11 | 260 : 6 | 265 : 21 | 267 : 22 | 268 : 21 | 269 : 18, 21 | 270 : 16 | 271 : 12 | 288 : 3 | 291 : 6 | 293 : 21 | 294 : 6 | 295 : 1 | 290 : 3 | 302 : 32 | 303 : 26, 32 | 307 : 2, 29 | 309 : 27 | 310 : 14, 24 | 313 : 20 | 320 : 14 | 326 : 14 | 334 : 32 | 335 : 18 | 339 : 4, 19 | 340 : 20 | 342 : 11 | 346 : 12 | 356 : 6 | 359 : 29 | 363 : 4 | 366 : 33 | 369 : 7 | 370 : 5, 19 | 371 : 1 | 372 : 21 | 373 : 15 | 374 : 21 | 375 : 7, 11, 19 | 377 : 15 | 378 : 17, 25 | 380 : 1 | 386 : 16 | 387 : 1, 4 | 389 : 19, 28, 33 | 390 : 5, 19 | 393 : 3, 20 | 395 : 35 | 398 : 4 | 401 : 2, 5, 11, 14 | 404 : 24 | 409 : 5, 28 | 412 : 5 | 414 : 4, 20, 32 | 415 : 17 *bis*, 20 | 416 : 4, 14, 21 | 420 : 5, 6 | 422 : 4 | 423 : 35 | 425 : 11, 17 | 426 : 17, 19 | 429 : 1, 6, 7, 18 | 433 : 2, 19 | 436 : 15 | 451 : 20 | 460 : 1 |
Iccio. 43 : 16 |
iccirco. 89 : 12 | 239 : 26 | 389 : 31 | 400 : 3 | 440 : 28 | 442 : 19 | 445 : 24 | 451 : 5, 15 |
Iccium. 40 : 23 |
Iccius. 43 : 12 |
ictu. 10 : 4 | 153 : 7 | 191 : 24 | 259 : 21 | 263 : 4 | 318 : 22 | 392 : 28 |
ictum. 264 : 6 |
ictus. 262 : 12 | 394 : 3 | 421 :

26 | 423 : 15 | 439 : 31 |
ictus eſſet. 300 : 6 |
id. 6 : 2 | 8 : 8 | 9 : 15 | 10 : 8 | 11 : 25 | 13 : 3, 5 | 14 : 4 | 16 : 16 | 18 : 26 | 19 : 14 | 20 : 12 | 22 : 11 | 23 : 10, 17 | 26 : 18 | 27 : 17 | 28 : 1, 3 | 29 : 8 | 31 : 15, 16, 17 | 32 : 19 | 33 : 6, 8, 11, 27 | 34 : 22 | 38 : 4 | 41 : 29 | 42 : 9 | 43 : 5 | 46 : 2 | 47 : 14 | 54 : 2 | 55 : 14 | 57 : 8 | 60 : 14, 18 | 64 : 4, 18 | 68 : 12, 15 | 74 : 6 | 75 : 4 | 76 : 4 | 77 : 30, 31 | 78 : 7 | 83 : 33 | 84 : 6, 21, 25, 28, 32 | 87 : 6 | 89 : 26 | 90 : 6, 9, 12 | 96 : 5 | 98 : 1 | 100 : 16, 20 | 101 : 27 | 102 : 31 | 109 : 12, 22 | 111 : 10 | 112 : 8, 37 | 113 : 8 | 114 : 29 | 118 : 5 | 122 : 7 | 127 : 10 | 135 : 24 | 142 : 7 | 144 : 7, 9 | 146 : 18 | 147 : 27 | 149 : 6 | 153 : 12 | 155 : 5, 8, 29 | 156 : 11 | 157 : 5 | 161 : 24, 33 | 163 : 5 | 164 : 4 | 165 : 11, 24, 33 | 166 : 1 | 169 : 19, 23, 27 | 172 : 3 | 173 : 5 | 174 : 11 | 178 : 27 | 179 : 19 | 183 : 19 | 186 : 31 | 188 : 18 | 189 : 5 | 190 : 32 | 197 : 29 | 198 : 2, 17 | 199 : 8 | 200 : 3 | 202 : 18, 203 : 15 | 213 : 4 | 217 : 5 | 221 : 8 | 223 : 3 | 224 : 2 | 227 : 1 | 230 : 9 | 233 : 5 | 238 : 23, 244 : 27 | 247 : 1 | 250 : 18 | 251 : 11 | 255 : 12, 13 | 256 : 2, 19, 22, 24 | 258 : 5 | 262 : 1 | 264 : 7 | 268 : 9, 24 | 271 : 5, 14 | 273 : 25 | 293 : 12 | 295 : 31 | 296 : 18, 22 | 297 : 25 | 310 : 7, 29 | 312 : 18 | 317 : 8, 15, 23 | 318 : 31 | 322 : 21 | 325 : 5 | 326 : 1, 22 | 329 : 9, 11, 16 | 332 : 4 | 333 : 5 | 334 : 12 | 336 : 26 | 338 : 22 | 339 : 7 | 346 : 16 | 349 : 6 | 350 : 3 | 357 : 33 | 358 : 21 | 359 : 23 | 361 : 3, 12, 22 | 364 : 26 | 373 : 9 | 375 : 16, 28 | 378 : 14 | 380 : 7, 10 | 381 : 8, 32 | 383 : 6 | 386 : 4 | 396 : 21 | 398 : 17 | 400 : 26 | 401 : 8, 34 | 403 : 23 | 405 : 15 | 406 : 20 | 408 : 30 | 409 : 1 | 411 : 25 | 412 : 30 | 413 : 7, 14 | 419 : 6 | 420 : 7 | 424 : 18 | 426 : 15 | 428 : 21, 34 | 433 : 15 | 435 : 7 | 438 : 27, 28 | 440 : 21 | 446 : 5, 18 | 450 : 8 | 451 : 10 | 465 : 17 |
idem. 7 : 3 | 15 : 10 | 24 : 24 | 25 : 7 | 60 : 21 | 67 : 7 | 85 : 10 | 95 : 25 | 103 : 32 | 104 : 33 | 143 : 13 | 151 : 19 | 160 : 10 | 164 : 8 | 183 : 30 | 200 : 10 | 227 : 4 | 238 : 8 | 241 : 2 | 248 | 29 . 31 | 251 : 27 | 252 : 12, 23 | 254 : 10 | 256 : 11 | 265 : 24 | 273 : 9 | 294 : 22, 24 | 295 : 2 | 301 : 20 | 319 : 33 | 324 : 12 | 329 : 32 ; 330 : 1, 339 : 8 | 341 : 11 | 359 : 17 | 360 : 22 | 366 : 15 | 367 : 5 | 369 : 13 | 373 : 19 | 375 : 17 | 378 : 22 | 392 : 14 | 395 : 14 | 398 : 11 | 415 : 21 | 420 : 12 | 422 : 29 | 425 : 21 | 432 : 17 | 433 : 9 | 434 : 17 | 437 : 31 |
identidem. 48 : 23 | 449 : 5 |
ideo. 293 : 13 | 396 : 6 | 418 : 29 | 425 : 3, 13 | 429 : 14 | 432 : 4 | 435 : 4 |
idibus. 429 : 17 |
idonea. 105 : 22 | 351 : 27 | 421 : 24 | 436 : 2 |
idoneam. 81 : 17 | 86 : 2 | 90 : 24 |
idoneas. 386 : 5 |
idonei. 80 : 10 | 148 : 24 |
idoneis. 169 : 11 | 193 : 22 | 240 : 3 | 311 : 22 | 359 : 3 | 377 : 23 | 415 : 19 |
idoneo. 44 : 10 | 63 : 32 | 91 : 18 | 157 : 13 | 164 : 5 | 303 : 32 | 308 : 8 |
idoneos. 155 : 23 | 216 : 14 | 339 : 18 | 352 : 30 | 355 : 12 |
idoneum. 36 : 9 | 47 : 21 | 64 : 7 | 80 : 11 | 81 : 24 | 117 : 23 | 178 : 5 | 246 : 17 | 254 : 3 | 260 : 4 | 292 : 14 | 301 : 10 | 302 : 31 | 303 : 26 | 326 : 13 | 377 : 11 |
idus. 10 : 15 | 221 : 1 | 451 : 21 | 465 : 7 |
jejuni. 404 : 28 |
jejunus. 417 : 1 |
ierant. 18 : 19 | 22 : 5 | 75 : 28 |
ierunt. 21 : 4 | 96 : 13 | 167 : 31 |
Igili. 234 : 7 |
igitur. 78 : 8 | 256 : 2 |
ignari. 198 : 11 |
ignarus. 139 : 31 |
ignavia. 361 : 5 |
ignaviter. 422 : 18 |
igne. 263 : 25 | 290 : 24 | 427 : 18 | 439 : 6 |
ignem, 105 : 30 | 129 : 4 | 151 : 9 | 153 : 4 | 265 : 15, 26 | 425 : 5 | 437 : 8, 18 | 438 : 35 |
ignes. 134 : 16 | 259 : 7 | 303 : 27 | 435 : 6 |
igni. 8 : 1 | 39 : 6 | 129 : 2 | 140 : 25 | 143 : 21 | 263 : 27 | 260 : 15 |
ignibus. 44 : 4 | 54 : 17 | 313 : 9 | 353 : 12 | 407 : 6 |
ignis. 152 : 17 | 259 : 4 | 262 : 4, 13 | 338 : 15 | 437 : 9 |
ignobilem. 100 : 38 |
ignominia. 256 : 18 | 299 : 8 | 300 : 34 | 323 : 2 | 337 : 17 | 367 : 6 |
ignominiæ. 149 : 8 | 176 : 24 | 406 : 8 | 410 : 10 |
ignominiam. 149 : 7 | 255 : 20 | 276 : 8 | 338 : 17 |
ignorabant. 224 : 12 | 303 : 17 |
ignorabat. 92 : 4 | 325 : 5 |
ignorans. 156 : 13 | 309 : 22 |
ignorantia. 320 : 18 |
ignorare. 266 : 25 |
ignorarent. 302 : 17 |
ignoraret. 200 : 27 |
ignorat. 22 : 2 |
ignoratis. 175 : 28 |
ignoſcat. 427 : 35 |
ignoſcendum. 437 : 14 |
ignoſcere. 83 : 20 | 381 : 31 |
ignoſceret. 147 : 3 | 380 : 20 |
ignoſceretur. 83 : 18 |
ignoſces. 460 : 3 |
ignota. 399 : 22 |
ignotis. 82 : 6 |
ignotum erat. 382 : 13 |
ignoviſſet. 34 : 5 |
ignovit. 415 : 9 |
Iguvinorum. 219 : 2
Iguvium. 219 : 1, 6
ii, 28 : 26 | 66 : 23, 24 | 71 : 2 | 75 : 17 | 84 : 30 | 118 : 11 | 119 : 4, 7 | 120 : 3, 9 | 121 : 5 | 123 : 7 | 131 : 19 | 133 : 19 | 135 : 10 | 139 : 13 | 150 : 21 | 158 : 26 | 162 : 18 | 163 : 3 | 167 : 30 | 174 : 20 | 176 : 21, 29 | 187 : 17, 32 | 195 : 9, 24 | 207 : 11 | 242 : 3 | 244 : 27 | 245 : 5 | 251 : 28 | 252 : 25 | 253 : 19 | 273 : 3 | 275 : 35 | 279 : 26, 36 | 280 : 8 | 290 : 11 | 322 : 34 | 424 : 32 | 425 : 13 | 447 : 19 | 451 : 30 | 461 : 3 |
iidem. 23 : 14 | 105 : 27 | 120 : 6 | 273 : 14 | 352 : 10 | 355 : 30 |
iis. 8 : 16 | 11 : 14 | 15 : 4, 7 | 16 : 4 | 19 : 19 | 23 : 3 | 25 : 6 | 27 : 2, 9, 21 | 28 : 15 | 32 : 19 | 40 : 10, 12 | 43 : 13 | 48 : 8, 27 | 49 : 10 |

56 : 7 | 59 : 13 | 64: 8, 19 | 66 : 8 | 73: 21 | 74 : 7 | 75 : 20 | 76 : 7. | 77 : 12, 14, 23 | 79 : 7, 12 | 80 : 5 | 81 : 29 | 83 : 6 | 85 : 36 | 86: 14, 16 | 88: 6, 14 | 89 : 4, 20, 28 | 92: 7, 18 | 93 : 1, 2, 3 | 96: 11, 19, 23 | 98: 10 | 102: 21 | 103: 6, 7, 11 *bis* | 104 : 13 | 105: 11 | 106: 17 | 109: 16 | 111 : 22 | 112 : 1, 14, 32 | 115 : 13 | 117: 2, 11, 20 | 118 : 16 | 120: 9 | 121: 1 | 129: 5 | 131: 20, 22 | 132 : 2, 8 | 135: 2 | 136: 5 | 140: 10 | 142: 21 | 143 : 17 | 144 : 17 | 145: 15, 17 | 147 : 12 | 149: 3 | 151: 18 | 152 : 7 | 153 : 28 | 155: 9 | 156: 18 | 157: 9, 30 | 158 : 6, 24 | 159: 6, 22, 36 | 161: 4, 6 | 162 : 17 | 165: 14, 21 | 166: 8 | 171: 34 | 174: 15 : 29 | 175: 13 | 177 : 6, 15, 27 | 185 : 35 | 190: 14 | 193: 10 | 199: 6 | 201 : 12 | 205: 1 | 212 : 3 | 219: 19 | 222 : 4, 6 | 223: 15 | 214: 24 | 216: 1, 4 | 229 : 16 | 230 : 1 | 233: 1 | 234 : 3 | 235: 2. 7 | 236: 10 | 243: 15 | 245: 23 | 248: 22 | 252 : 15 | 257 : 2, 3 | 266: 22 | 267: 16. 20 | 269: 11, 16 | 270: 10 | 273: 19 | 274 : 4 | 276: 30 | 277: 18 | 287 : 2 | 291 : 5, 10 | 292: 4 | 294: 14 | 205: 8, 30 | 297: 16 | 300: 10 | 302: 25 | 303 : 4 | 305 : 2 | 308 : 19 | 312: 16 | 317: 18 | 320: 32 | 324 : 24, 37 | 327: 14 | 329: 27 | 334: 15, 22 | 335 : 13 | 336: 14 | 338: 23 | 339: 12 | 340: 14 | 341: 4 | 346: 9 | 350 . 27, 28 | 351: 19 | 356: 3 | 360: 20 | 364: 28 | 365: 13 | 370: 14 | 372: 12 | 374: 4 | 379 : 5 | 381 : 32 | 384: 14 | 387: 14 | 395: 33 | 397: 26 | 402 : 5 | 403 : 23 | 404 : 32 | 405 : 19 *bis* | 409: 17 | 412: 6 | 416 | 18 | 425: 28, 32 | 427: 26, 28 | 429: 1 | 431 : 1 | 433: 21 | 437: 6 | 441 : 15 | 442 : 1 | 465 : 4 |

iidem. 16 : 14 | 18: 16 | 41 : 7 | 43 : 15 | 57: 28 | 61: 17 | 157 : 11 | 159: 32 | 188 : 5 | 254 : 5 | 268 : 13 | 270 : 18 | 298: 10 | 326: 7 | 334: 18, 19 | 337 : 18 | 363: 10 | 365: 20 | 374 : 3 | 384 : 7 |

Ilerda. 253 : 4 |

Ilerdæ. 242 : 18 | 247 : 13 |

Ilerdam. 237 : 5 | 239 : 7, 30 | 240 : 24 | 242 : 8 | 244 : 16 | 245 : 24 | 249 : 26 | 251: 6 | 253: 8 | 266: 32 |

illa.° 17 : 29 | 24 : 18 | 77: 16, 19 | 148: 10 | 159: 4 | 187: 16 | 211 : 9 | 246: 23 | 350 : 7 | 351 : 11 | 358: 16 | 371 : 18 | 378: 29 | 411 : 26 | 435 : 14 | 438: 16 | 446 : 13 | 451: 23 |

illæ. 261 : 8 | 345 : 28 |

illam. 33 : 16 | 199: 30 | 355 : 10 | 367: 27 | 370: 19 | 383 : 15 | 441 : 2 |

illarum. 360 : 3 | 448: 18 |

illas. 305 : 19 | 352 : 23 |

illata. 28: 20 | 51 : 16 | 140: 14 | 175 : 21 | 308 : 12 | 324 : 15 |

illatas. 124 : 2 |

illatu. 36 : 23 | 101 : 6 | 259: 8 |

illato. 93 : 5 | 319 : 7, 32 |

illatum. 53 : 7 | 131 : 12 |

illaturum. 27 : 10 |

illaturus eſſet. 190 : 35 |

ille. 17 : 31 | 26 : 4 | 90 : 7, 31 | 90 : 18 | 101 : 14 | 103 : 23, 26 | 107 : 12 | 108: 14 | 111: 2 | 115 : 25 | 140 : 17 | 144 : 12 | 145: 13 | 147 : 1 | 153 : 8 | 154 : 14 | 158 : 26 . 31 | 168: 17 | 177 : 28 | 200 : 6 | 227 : 14 | 230 : 5 | 231 : 2 | 250 : 35 | 253 : 1 | 255 : 5 | 266 : 2 | 269 : 1 | 275 : 24 | 276 : 35 | 277 : 10, 13 | 293: 19 | 298 : 6 | 299 : 8 | 301 : 20 | 303: 28 | 307: 21 | 310 : 20 | 317 : 32 | 326 : 13 | 332 : 16 | 336: 27 | 344 : 25 | 345 : 33 | 358 : 17 | 364 : 10 | 387: 23 | 395 : 17 |

illi. 22 : 16 | 26 : 16 | 48: 23 | 54 : 4, 10 | 65 : 22 | 66 : 6 | 67 : 9, 29 | 71 : 6 | 71 : 20 | 77: 13 | 82 : 8 | 83 : 14, 20 | 85 : 12 | 86 : 9 | 90 : 33 | 91 : 24 | 95 : 9, 16, 21 | 97 : 10 | 100 : 36 | 106 : 28 | 114 : 6 . 17 | 115 : 15, 20 | 116 : 31 | 117 : 27 | 119 : 9 | 120 : 1 | 132 : 7 | 149 : 17 | 154 : 2 | 156 : 35 | 159 : 21 | 160 : 4 | 168 : 11 | 172 : 20 | 210 : 9 | 217 : 16 | 239 : 27 | 240 : 28 | 241 : 25 | 243 : 14 | 245 : 25 | 247 : 12, 17 | 248 : 15, 26 | 251 : 18, 27 | 254 : 8, 21 | 255 : 7 | 256 : 21 | 257 : 6 | 165 : 21 | 275 : 7 | 277 : 30 | 279 : 8 | 280 : 13 | 285 : 2 | 291 : 16 | 294 : 1, 7 | 296 : 5, 20, 24 | 300 : 29 | 301 : 13 | 308 : 2 | 310 : 34, 36 | 311 : 15 | 312 : 5, 32 | 313 : 5 | 316 : 39 | 320 : 9 | 322 : 4 | 326 : 20 | 334 : 5 | 336 : 13 | 351 : 34 | 354 : 12, 23 | 390 : 24 | 418 : 2 | 434 : 20 | 439 : 12 | 441 : 5 | 442 : 6, 9, 13 | 443 : 34 | 446 : 22 | 450 : 10, 16 | 461 : 8 | 465 : 5 |

illic. 106 : 30 | 150 : 8 | 339 : 5 | 359 : 12 |

illigata. 78 : 20 |

illigatas. 107 : 12 |

illis. 7 : 8, 11 | 16 : 29 | 26 : 17 | 44 : 23 | 57 : 3 | 62 : 4 | 65 : 4 | 71 : 5 | 102 : 37 | 105 : 14 | 132 : 14 | 158 : 17 | 175 : 12 | 179 : 21 | 192 : 1 | 216 : 10 | 229 : 1, 19 | 232 : 19 | 240 : 37 | 241 : 28 | 242 : 22 | 248 : 20 | 256 : 20 | 274 : 23 | 275 : 12 | 284 : 8 | 312 : 14 | 317 : 7 | 350 : 12 | 351 : 26 | 356 : 20 | 377 : 31 | 382 : 23 | 461 : 16 |

illius. 137 : 29 | 195 : 5 | 199 : 26 | 255 : 20 | 316 : 2 | 329 : 24 | 340 : 4 | 380 : 7 | 405 : 13 | 439 : 26 . 28 | 442 : 11 |

illo, 16 : 24 | 110 : 22 | 138 : 1 | 149 : 6 | 153 : 1. 6 | 175 : 32 | 191 : 3 | 202 : 5 | 210 : 3 | 215 : 3 | 228 : 22 | 296 : 14 | 316 : 2 | 351 : 37 | 360 : 19 | 369 : 20 | 370 : 1, 13 | 433 : 17 | 443 : 28 | 450 : 4 |

illo, *adv.* 75 : 9 | 80 : 5 | 131 :

11 | 161 : 13 | 324 : 35 | 361 : 39 | 434 : 10 | 452 : 20 |
illorum. 24 : 5 | 29 : 25 | 94 : 5 | 102 : 36 | 109 : 30 | 175 : 13 | 240 : 9 | 247 : 23 | 348 : 30 | 356 : 3 | 358 : 4 | 391 : 24 | 393 : 14 | 397 : 39 | 443 : 7 |
illos. 21 : 9 | 160 : 34 | 178 : 27 | 274 : 16 | 276 : 6 | 317 : 5 | 318 : 29 | 351 : 29 | 397 : 33 | 416 : 39 |
illuc. 418 : 29 | 461 : 5 |
illud. 100 : 32 | 151 : 19 | 178 : 6 | 182 : 11 | 183 : 18 | 200 : 20, 30 | 210 : 11 | 275 : 29 | 296 : 22 | 317 : 3 | 348 : 6 | 354 : 25 | 433 : 20 | 446 : 14 | 461 : 3 |
illum. 14 : 5 | 26 : 4 | 32 : 11 | 33 : 25, 30 | 76 : 2 | 106 : 24, 29 | 112 : 30, 31 | 135 : 2 | 139 : 31 | 150 : 3 | 163 : 10 | 165 : 30 | 275 : 25 | 277 : 34 | 292 : 19 | 296 : 13 | 310 : 22 | 324 : 24, 29 | 325 : 4 | 326 : 24 | 354 : 10 | 356 : 7 | 367 : 16 | 390 : 21 | 411 : 28 | 449 : 23 | 459 : 4 | 466 : 11 |
Illurgavonenſes. 246 : 6 |
Illurgavonenſis. 246 : 9 |
illuſtrem. 156 : 6 |
illuſtres. 366 : 29 | 424 : 4 |
illuſtrior. 142 : 24 |
illuſtriore. 128 : 10 |
illuſtriores. 400 : 20 | 411 : 6 |
illuxit. 225 : 10 |
Illyrico. 291 : 5 | 367 : 5 | 368 : 16 |
Illyricum. 55 : 10 | 58 : 35 | 87 : 12 | 324 : 27 | 367 : 21, 24, 28 | 368 : 30 |
Ilurgim. 375 : 3 |
imæ. 484 : 13 |
Imanventius. 97 : 4 |
imbecilliorem. 428 : 19 |
imbecillitas. 266 : 3 |
imbecillitate. 175 : 9 |
imbre. 407 : 5 |
imbri. 153 : 24 |
imbribus. 140 : 9 | 152 : 8 |
imbrium. 69 : 5 |
imis. 197 : 9 |
imitanda. 151 : 2 |
imitari. 139 : 16 | 348 : 30 |
imitaturus ſum. 464 : 19 |
immani. 71 : 12 | 125 : 3 |
immemores. 453 : 3 |
imminebat. 254 : 2 |
imminentibus. 350 : 12 | 355 : 6 |
imminere. 138 : 20 |
immiſit. 338 : 5, 14 | 403 : 27 |
immiſſa. 263 : 27 | 298 : 6 |
immiſſis. 78 : 16 | 333 : 8 |
immiſſo. 159 : 19 |
immiſſos. 419 : 24 |
immittit. 393 : 1 |
immittuntur. 347 : 7 |
immoderatè. 422. 29 | 424 : 10 |
immolabantur. 202 : 8 |
immolant. 124 : 8 | 127 : 5 |
immolaturas. 124 : 8 |
immortales 15 : 1 | 73 : 28 | 381 : 34 | 439 : 34 |
immortalibus. 125 : 6 | 354 : 20 | 422 : 31 | 446 : 14 | 467 : 23 |
immortalium. 13 : 13 | 110 : 11 | 123 : 6 | 125 : 1 | 260 : 17 | 384 : 2 |
immunem. 174 : 7 | 388 : 24 |
immunitatem. 122 : 2 |
imo. 64 : 24 | 78 : 9 | 440 : 26 |
impar. 361 : 4 |
impari. 450 : 25 |
imparatis. 183 : 16 |
imparatiſſimus. 231 : 8 |
imparatum. 134 : 23 |
imparatus. 383 : 24 |
impari. 238 : 20 | 241 : 22 |
impediat. 234 : 1 |
impediebamus. 401 : 35 |
impediebant. 249 : 20 |
impediebantur. 245 : 16 |
impediebat. 49 : 10 | 90 : 21 | 145 : 4 | 165 : 13 | 307 : 24 | 311 : 12 | 403 : 29 | 451 : 3 |
impediebatur. 61 : 12 | 318 : 32 |
impediendæ. 254 : 21 |
impediendi. 239 : 25 |
impediendos. 403 : 17 |
impediendum. 315 : 1 |
impedimenta. 19 : 21 | 20 : 18, 20 | 48 : 19, 27 | 69 : 3 | 77 : 2 | 102 : 28 | 106 : 2 | 107 : 25 | 115 : 18 | 116 : 30 | 135 : 23 | 137 : 4 | 149 : 18 | 167 : 35 | 170 : 3, 17 | 183 : 12 | 185 : 17 | 186 : 4 | 188 : 9 | 194 : 4, 32 | 238 : 11 | 239 : 6, 30 | 250 : 2 | 289 : 14 | 323 : 11 |
impedimenti. 296 : 24 |
impedimentis. 21 : 2 | 47 : 28 | 48 : 21 | 50 : 26 | 51 : 1, 24 | 53 : 4 | 57 : 27 | 65 : 6 | 84 : 14 | 102 : 12, 33 | 109 : 4 | 116 : 3, 25 | 136 : 4 | 146 : 8 | 148 : 5 | 157 : 7 | 160 : 11 | 165 : 23 | 166 : 22, 30 | 169 : 24 | 170 : 18 | 242 : 28 | 249 : 30 | 253 : 37 | 307 : 1 | 324 : 10 | 382 : 31 | 416 : 1 |
impedimento. 20 : 4 | 51 : 4 | 311 : 33 | 357 : 35 | 377 : 27 | 412 : 16 |
impedimentorum. 47 : 25 | 161 : 5 | 164 : 26 | 186. 4 | 188 : 13 | 193 : 33, 39 | 243 : 7 | 324. 4 |
impedire. 169 : 33 | 227 : 15 | 247 : 21 | 311 : 22 | 392 : 21 |
impedirent. 48 : 4 | 296 : 20 | 301 : 8 |
impedirentur. 247 : 10 : 296 : 8 |
impediret. 153 : 19 | 165 : 30 | 253 : 13 | 255 : 5 |
impediretur. 48 : 8 | 50 : 2 | 157 : 4 | 228 : 3 |
impediri. 27 : 6 | 90 : 9 | 447 : 1, 3 |
impedit. 159 : 19 | 212 : 8 |
impedita. 20 : 6 | 136 : 20 | 149 : 22 | 152 : 7 | 185 : 16 | 272 : 28 |
impedita erat. 277 : 2 |
impeditam. 50 : 9 | 60 : 5 | 116 : 21 | 188 : 16 |
Impeditas. 97 : 16 | 261 : 12 |
impediti. 248 : 26 | 420 : 19 | 433 : 16 |
impeditiores. 353 : 18 |
impeditioribus. 68 : 23 |
impeditis. 64 : 27 | 82 : 6 | 90 : 25 | 96 : 18 | 186 : 33 | 261 : 5 | 290 : 13 | 323 : 24 | 324 : 6 | 331 : 2 |
impeditiſſimis. 189 : 25 | 324 : 14 |
Impedito. 116 : 26 |
impeditos 13 : 8 | 44 : 23 | 45 : 1 | 64 : 31 | 67 : 13 | 83 : 3 | 169 : 22 | 323 : 20 |
impeditum. 52 : 20 | 106 : 27 | 230 : 10 |
impeditur. 277 : 15 |
impeditus eſſet. 365 : 10 |
impediunt. 171 : 15 |
impellebat. 367 : 13 |
impelleretur. 150 : 10 |

impelli. 77 : 17 | 120 : 10|
impellit. 160 : 3, 7 | 209: 9 |
impendebat. 9: 5|
impendere. 379 : 17|
impenderent. 57 : 7|
impenſis. 371: 23|
impenſo. 71 : 19 |
imperabuntur. 305 : 6, 29| 371: 8|
imperabat. 148: 28| 231: 4| 243: 16| 389: 20| 399: 20 |
imperabatur. 200 : 5|
imperandum. 173: 17|
imperant. 173: 19 | 247: 3 |
imperante. 149: 6|
imperantur. 213 : 7 | 277 : 4 |
imperare. 24 : 20 | 27: 4 |
imperarent. 27: 3|
imperarentur. 54 : 4 | 155: 20 |
imperaret. 179: 28 | 290: 3| 294 : 13 | 372 : 8 | 427 : 5 |
imperarit. 221 : 6|
imperaſſet. 31 : 3 | 83: 12| 166 : 25| 357 : 34 | 374: 22 | 388 : 22 | 400 : 24 |
imperat. 10 : 2 | 80 : 24| 81 : 7 | 87 : 2, 10| 88: 1| 5| 90: 29| 97 : 9, 25 98 : 2, 3 | 103: 32 | 115: 6| 117: 23| 143 : 18 | 145 : 8| 146 : 20| 155: 26| 161: 4| 167 : 1 | 168 : 17. 26 178: 26| 179 : 20 | 186 : 15 | 193: 13 | 196 : 13, 18| 221 : 7| 230: 15 | 243 : 26| 279 : 15| 280: 14| 309: 34| 353 : 9 356 : 13| 374: 15| 389 : 29| 390: 16| 392:27| 402:23| 403: 18| 415 : 22|
imperata. 41: 3 | 55: 9| 97: 7, 10 | 117: 27| 191: 13| 192: 17| 194 : 20| 246: 5| 264: 24| 306: 2| 326: 13| 363: 16|
imperata eſſent. 381: 24|
imperatæ. 305 : 3|
imperatam. 386 : 3 | 415: 6 |
imperatas. 305: 11|
imperati erant. 169 : 14 |
imperatis. 49: 27 | 115 : 3| 305: 15|
imperato. 73: 18|
imperator. 29 : 19| 52 : 4| 142: 9| 272: 20| 311: 18| 321: 21| 332 : 18| 375: 1, 16| 387: 24 | 408: 31| 441 : 10|
imperatore. 65 : 18| 138 : 11 | 142 : 8| 251 : 20| 330: 4|
imperatorem. 150: 25| 163: 35| 168: 10 | 190 : 9 | 219: 13| 252: 18| 295: 16| 304: 2, 6| 405: 21, 23| 410: 16| 417: 20|
imperatores. 333: 13 | 382: 8 |
imperatori. 82 : 22 | 116 : 28, 332: 15 | 373. 19| 426: 11 |
imperatorias. 313 : 21|
imperatoribus. 256: 17| 274: 20| 287 : 2|
imperatoris. 30 : 9 | 31 : 8| 51 : 17 | 83 : 15 | 102 : 25| 215 : 5, 10 | 250: 30| 251: 17 | 276: 10| 313 : 18 | 335: 16 | 371 : 12 | 390 : 6, 11| 405: 13| 425: 2|
imperatorum. 155: 15| 406: 14 |
imperatum. 103 : 32 | 114: 13 |
imperatum erat. 45: 32| 67: 29| 90 : 33 | 107 : 27 | 236: 3| 339: 24 | 426 : 12|
imperatum eſt. 134: 18| 270: 14| 271: 18|
imperaturum. 54 : 3 | 279 : 18|
imperaverat. 10: 13| 22: 25| 52: 26| 54: 17| 85 : 39| 88: 6| 304. 3, 5|
imperaviſſe. 441 : 15|
imperaviſſet. 290 : 3|
imperaverit. 200: 20| 224: 16|
imperavit. 22. 6, 10 | 31: 12 | 85: 20 | 135: 21| 267: 4 | 282 : 1 | 332 : 3| 449: 3 |
imperfecta. 181: 5|
imperfectus erat. 137 : 12|
imperia. 16 : 12| 24 : 25| 50 : 4 | 100 : 18 | 111 : 13| 256: 11| 363 : 3|
imperii. 50 : 17 | 63: 25| 64: 5 | 66 : 6 | 77 : 27| 90 : 2| 91: 26| 143: 20 | 150 : 9| 165: 27 | 168: 7| 174 : 15 | 176: 2 | 209 : 8| 289: 12 | 297 : 8 | 316. 12| 349: 10| 363: 8|
imperiis. 40: 9| 231: 11| 380: 21| 381 . 2|
imperio. 6 : 2 | 17 : 6| 23: 6| 24 : 6 | 25: 22 | 40: 12| 45: 16, 28| 80: 19| 88: 19| 92: 30 | 99 : 6| 104 : 19 | 113 : 4 | 117 : 21 | 119: 4| 141 : 8| 150. 1| 158 : 7| 173: 22 | 174 : 4 | 211 : 3| 213: 3 | 217: 1 | 231 : 13| 235 : 8 | 275 : 27 | 189 : 1 | 295 : 9 | 300: 2 | 305 : 8 | 326 : 25 | 334 : 31| 348: 7| 380 : 6, 13 | 384 : 31 | 405 : 14 | 423 : 34| 417: 21 | 429 : 6 |
imperiorum. 305 : 10|
imperitam. 191: 3|
imperiti. 81. 2| 82 : 11| 138: 29 | 155: 1|
imperitorum. 447 : 21|
imperitos. 30 : 6 | 117 : 24 | 129: 10 | 255 : 33 |
imperitum. 33 : 10|
imperitus. 100 : 21 |
imperium. 7: 9 | 34: 7| 41: 8, 22, 26 | 49: 16| 77: 25| 90: 30 | 97 : 8| 101 : 19| 114 : 6 | 117: 5 | 127: 3| 143 : 17 | 150 : 15 | 168: 24, 32| 191: 32 | 232: 14| 242: 30 | 246 : 24| 280: 21 | 294 : 1 | 323: 4| 349: 12| 354: 4| 363 : 5 | 453: 12 |
impetrandi. 90 : 10|
impetrant. 46: 10 | 295: 30 |
impetrare. 114 : 8|
impetrarent. 11: 15 | 23 : 18| 76 : 19 |
impetraret. 26: 10|
impetrari. 74 : 6 | 103 : 25, 28 | 155: 9| 206 : 2|
impetraſſe. 398 : 17|
impetraſſent. 75 : 4|
impetrat. 11 : 20 |
impetrata. 23: 16 | 66: 4| 168 : 6| 336: 2| 427: 27 |
impetratis. 400 : 28|
impetratum eſt. 206 : 1|
impetraturos. 105: 10|
impetraturum. 74 : 3 |
impetraverit. 225 : 8 |
impetraviſſe. 217: 5|
impetraviſſet. 321 : 24 |
impetravit. 66: 14 | [illegible] 21 |
impetu. 43: 5 | 50 : 20 | 59 : 11 | 75 : 20 | 95 : 11, 31 | 96 : 13 | 104: 1 | 139: 12 | 154 : 8 | 192: 6 | 200: 14| 218. 5| 240 : 9| 247: 24| 253: 23| 276 : 4 | 292: 5| 299: 4| 300 : 31 | 306: 20| 334 : 9 | 338: 18| 345: 22 | 351 : 32 | 416 : 29| 426 : 2 | 438 : 19 |
impetum. 19: 15 | 20 : 3. 16| 33 : 27 | 34 : 17 | 37 : 15 | 45: 26| 48 : 24. 30 | 49: 20| 57: 15| 64: 30 | 68: 22| 78. 15| 83: 7| 85: 34 | 86: 12 | 96 : 14| 97: 20| 101: 6|

6 | 103: 5, 8 | 107: 30 | 116: 33 | 138: 5 | 139: 3 | 146: 7 | 147: 16 | 161: 26 | 167: 32 | 176: 18, 26 | 189: 31, 32 | 190: 24 | 194: 7 | 195: 24 | 196: 9 | 229: 8 | 241: 5, 19 | 250: 12 | 254: 31 | 261: 12 | 272: 12, 26 | 276: 28 | 279: 27, 31 | 302: 4 | 308: 2, 4 | 311: 29 | 313: 13 | 314: 2 | 318: 26, 30 | 320: 28 | 328: 14 | 333: 3, 22, 25 | 334: 6 | 345: 23 | 314: 12 | 355: 15, 21 | 360: 14 | 361: 11 | 366: 17, 22, 24 | 368: 25 | 369: 19 | 378: 17 | 391: 24 | 409: 11, 15 | 416: 18, 33 | 417: 24 | 418: 2 | 420: 33 | 423: 15 | 444: 13 |
impetus. 18: 30 | 37: 18 | 51: 18 | 62: 1 | 68: 26 | 155: 10 | 190: 6 | 228: 14 | 238: 20 | 245: 9 | 265: 20 | 350: 29 | 364: 32 | 372. 16 | 439: 30 |
impiorum. 120: 9 |
implicati. 171: 22 |
implicitus. 297: 5 |
implorabant. 37: 11 |
implorantibus. 397: 27 |
implorare. 25: 10 | 90: 32 |
implorarent. 327: 5 | 424: 12 |
imploraturos. 24: 4 |
imploraturum. 207: 1 |
imponebatur. 305: 5 | 386: 14 |
imponendo. 201: 1 | 386: 19 |
imponendos. 410: 20 |
imponere. 31: 28 | 33: 2 |
imponeret. 323: 5 |
imponi. 200: 33 | 290: 2 | 406: 19 |
imponit. 317: 35 | 355: 13 | 401: 16 | 429: 10 |
imponunt. 244: 20 |
imponuntur. 285: 13 |
importandum. 195: 7 |
important. 4: 4 |
importare. 195: 20 |
importati. 71: 17 | 72: 1 | 309: 7 |
importatis. 71: 19 |
importatitio. 394: 20 |
importato. 93: 10 | 310: 9 |
importunitatis. 425: 20 |
impoſita. 318: 23 | 351: 8 |
impoſita eſſet. 324: 11 |
impoſitis. 166: 4 | 290: 4 |
351: 14 | 368: 28 | 379: 24 | 388: 26 |
impoſito. 164: 19 | 339: 16 | 427: 6 |
impoſitos. 470: 20 |
impoſuerant. 37: 10 | 352: 31 |
impoſuiſſe. 374: 14 |
impoſuiſſet. 34: 6 | 452: 26 |
impoſuiſti. 410: 9 |
impoſuit. 186: 23 | 300: 23 | 368: 27 |
impotenter. 363: 1 |
impreſſione. 421: 11 |
impreſſionem. 184: 31 | 420: 31 |
imprimis. 25: 19 | 459: 6 |
improba. 16: 9 |
improbant. 274: 14 |
improbaſſet. 232: 9 |
improborum. 198: 24 |
improbos. 274: 23 |
improviſo. 40: 22 | 97: 26 | 104: 19 | 114: 16 | 172: 4 | 176: 18 | 196: 4 | 261: 5 | 408: 15 | 412: 32 | 418: 28 | 422: 14 |
improviſo, *adv.* 14: 11 | 244: 4 | 252: 11 | 325: 1 |
imprudente 259: 11 |
imprudenter. 461: 10 |
imprudentes. 190: 7 | 242: 36 | 278: 21 | 303: 20 | 390: 22 | 409: 28 |
imprudentia. 155: 3 | 461: 8 |
imprudentiæ. 83: 20 | 381: 5 | 387: 11 |
imprudentiam. 83: 17 | 89: 14 |
imprudentibus. 68: 27 | 95: 9 | 196: 4 | 261: 5 |
impuberes. 130: 5 | 295: 11 |
impudentiæ. 298: 21 |
impugnabant. 361: 34 |
impugnandæ. 33: 11 |
impugnandis. 198: 11 |
impugnare. 68: 3 |
impugnaret. 203: 10 |
impulit. 391: 39 |
impulſas. 309: 3 |
impulſi. 100: 2 | 141: 7 |
impulſos. 46: 22 |
impulſu. 199: 19 | 405: 13 | 453: 14 |
impulſus. 29: 15 | 278: 17 | 383: 12 |
impune. 14: 26 |
impunitate. 424: 11 |
impunitatem. 15: 3 |
in. 1: 1 | 4: 8 | 5: 4 | 6: 11, 12, 15, 17 | 7: 1, 3, 4, 6, 7 | 8: 17 | 9: 11 | 10: 1, 3, 6 | 11: 3, 17, 23 *bis*, 25, 28 | 12: 3, 7, 8 *bis*, 10, 14 *bis*, 21 | 13: 2 *bis*, 9, 10, 15 | 14: 3, 8 | 15: 12, 18, 24, 30 *bis* | 16: 2, 14, 20, 28 | 17: 2, 4, 5, 16, 18 *bis*, 24, 28, 30 | 18: 9, 10, 14, 20, 21, 27, 30 | 19: 14, 15, 17 *bis*, 19 *bis*, 21 | 20: 3, 12, 17, 22 | 21: 5, 11, 13 | 22: 1, 6, 7, 8, 13, 15, 16, 17, 18, 19 | 23: 9, 19, 26 | 24: 2, 11, 21, 23 | 25: 6, 9, 13, 20 *bis*, 22, 23, 26, 27 | 26: 5, 6, 7, 10, 12, 15 | 27: 6, 10, 15, 18 | 28: 3, 14, 20, 24 | 29: 1, 10, 20, 22, 24, 25 | 30: 7, 11, 16 | 31: 1, 18, 19 | 32: 1, 2, 8, 15, 20, 26 | 33: 10, 13, 15, 17, 18, 21, 23, 31 | 34: 5, 7, 9, 11, 12, 15 *bis*, 16, 17, 24 | 35: 3, 6, 8 | 36: 3, 8, 11, 17, 20, 23 | 37: 3, 10 *bis*, 11, 15, 16 | 38: 1, 3, 11, 15 *bis*, 17 *bis* | 39: 6, 12 *bis*, 13 | 40: 1 *bis*, 7, 8, 10, 13, 14, 19 | 41: 1, 5, 10 *bis*, 16, 19 | 42: 9, 11, 13 | 43: 1 *bis*, 3, 8, 11 | 44: 5, 11, 13, 18, 20, 23, 26 | 45: 1, 2, 6, 9, 10, 29, 31, 33 | 46: 6, 12, 13 *bis*, 16, 21, 23, 26, 28 | 47: 1, 4, 18, 19, 27 | 48: 5, 14 *bis*, 23, 24, 28 | 49: 1, 3 *bis*, 4, 17, 22, 26, 27 | 50: 1, 3, 4, 6, 8, 10, 11, 12, 13, 15, 21, 22, 24, 26, 31 | 51: 3, 7, 11, 13, 17 *bis*, 21, 24, 25 | 52: 1, 3 *bis*, 9, 10, 13, 19, 21, 24, 30, 31, 32 | 53: 2, 3, 10, 17, 27 | 54: 2, 5, 8, 19, 20, 21 | 55: 5, 10, 11, 12, 23 | 56: 1, 2, 7, 10, 11 | 57: 1, 2, 14, 23, 33 | 58: 18, 21, 24, 25, 26, 28, 30, 32 *bis*, 34, 35 | 59: 1, 3, 4, 5, 6 *bis*, 7, 9, 11, 19, 24, 28 | 60: 1, 10, 11, 12, 13, 26, 27 | 61: 1, 2, 3, 7, 9, 11, 16, 26 | 62: 5, 9, 26 | 63: 1, 2, 4, 7, 10, 17, 18, 20, 21, 23, 24 | 64: 1 | 65: 2, 4, 11, 12, 15 *bis*, 17 | 66: 3, 4, 7, 13, 15 | 67: 5, 8, 33 | 68: 3, 8, 9, 14, 21, 22, 23 | 69: 7, 8 | 71: 5, 8, 10, 13, 16 | 72: 13, 22, 26 | 73: 2, 5, 15, 20 *bis*, 29, 31, 33 | 74: 1, 10, 12, 16 | 75: 1, 3, 6, 22, 24 *bis*, 25, 26 | 76: 16, 28 | 77: 8, 12 *bis*, 17, 22, 26 | 78: 11, 13 | 79: 3, 9 *bis*, 11, 13, 15 *bis*, 22, 23, 24 | 80: 13, 14, 20, 23, 28 | 81: 7, 12, 14 *bis*, 18, 21, 23, 25 | 82: 3, 5,

8, 12, 24 | 83: 4, 7 *bis*, 8, 16 *bis*, 17, 18, 22, 24, 31, 33 | 84: 1, 8, 9 *bis*, 16, 17, 22, 29, 30 *bis*, 31, 32, 33, 34 *bis* | 85: 5, 6, 14, 15, 17 *bis*, 22, 24, 25, 26, 28, 33, 37, 39 | 86: 6, 7, 14, 17, 19, 20, 22, 23 | 87: 1, 9, 12 | 88: 1, 8, 10, 15, 18, 22 | 89: 2, 3, 5 *bis*, 13, 14, 15, 18, 20, 21, 25, 27, 29, 34 *bis* | 90: 1, 3, 8, 11, 13, 14, 20, 22, 23 | 91: 1, 2, 4, 10, 13, 17, 18, 21, 26 | 92: 7, 8, 10, 21, 25 | 93: 1, 8, 9, 10, 12, 19 *bis* | 94: 4, 8 *bis* | 95: 1, 6, 8, 10, 11 *bis*, 17, 28, 33 | 96: 7, 20, 21, 25 | 97: 4, 5, 8, 22, 23, 32 | 98: 2, 18, 19, 20, 21 *bis* | 99: 1 *bis*, 2 *bis*, 5, 10, 13 *bis*, 14, 15 *bis*, 20, 23, 24 | 100: 1, 11, 12, 15, 18 *bis* | 101: 11, 13, 20, 22, 24, 25 | 102: 1, 3, 14, 16, 21, 23, 24 *bis*, 25, 28, 29, 38 | 103: 2, 5, 10, 20, 26, 29, 30 | 104: 1, 2, 7, 9, 12 *bis*, 22, 26, 27 | 105: 9, 12, 15, 25, 29, 31 | 106: 13, 20, 23, 24, 26, 32 | 107: 3, 5, 8, 12, 15, 18, 28, 33 | 108: 4 *bis*, 5, 10, 14, 21 | 109: 6, 7, 11, 15, 16, 23, 27 | 110: 19 *bis*, 24, 25, 28, 34, 35 | 111: 1, 22 | 112: 2, 3, 6, 13, 19, 28, 34, 35 | 113: 6, 7 | 114: 12, 16, 19, 20, 26, 28, 31 | 115: 5, 7, 14, 16, 18, 19, 20, 28 *bis*, 30 | 116: 7, 8, 9, 16, 25, 31, 33 | 117: 4, 5, 11, 13, 14, 19, 20, 24, 26, 36 | 118: 1, 2, 8, 9 *bis*, 12 | 119: 6, 9, 12, 16 *bis*, 17 | 121: 6, 7, 9 *bis* | 122: 3, 5, 6, 8 | 123: 1, 2 | 124: 3, 7 | 125: 5 | 127: 5, 6 | 128: 1, 4 *ter*, 9 *bis*, 11 | 129: 1, 4 | 130: 4 *bis*, 8, 9, 15 | 131: 13, 18, 21 | 132: 10 | 133: 2, 3, 24 | 134: 1, 3, 7, 8, 14, 16, 19, 20, 21 *bis*, 22 | 135: 1, 2, 8, 9, 10, 15, 18, 23 | 136: 1, 8, 11, 14, 19, 22, 24, 31, 32, 36 | 137: 3, 5, 15, 16, 23, 25, 32, 33, 35, 37 | 138: 2, 5, 10, 13, 17, 20, 21, 22, 25, 27 | 139: 3, 4, 7, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 21, 23, 24, 33 | 140: 6, 10, 11, 12, 13, 21, 26 *bis*, 27, 28 | 141: 1, 4, 6 | 142: 5, 6, 9, 13, 21 | 143: 1, 9, 10, 14, 20, 26 *bis* | 144: 1, 12, 13, 14, 16 *bis*, 19, 20, 21, 24, 27 | 145: 2, 5, 14, 15, 18, 22, 25, 27, 31 | 146: 1, 7, 19, 22, 29 | 147: 2, 9, 11, 16, 21, 22 | 148: 3, 11, 13, 14, 17, 27 | 149: 4, 18, 19, 24, 35 | 150: 8, 15, 20, 23, 25, 31, 34 | 151: 9, 15, 16, 17 | 152: 2, 16, 20, 23 | 153: 1, 4, 16, 19, 20, 25, 26, 27 | 154: 3, 6, 15, 16 | 155: 1, 12, 17 *bis*, 27, 28 | 156: 3, 9, 10, 12, 20, 25, 32 *bis*, 33, 34 | 157: 1, 3, 7, 11, 17, 19, 26 | 158: 9, 34 | 159: 3, 4, 14, 25, 29, 32, 36 | 160: 1, 6, 11, 14, 23, 28 | 161: 4, 10, 16, 17, 24, 30, 31 | 162: 18, 26 | 163: 12, 13, 31, 36 | 164: 6, 7, 9, 18, 19, 20, 21 *bis*, 27 | 165: 9, 11, 20, 21, 25, 30 | 166: 2, 9, 12, 13, 20 | 167: 2, 8, 10, 13, 22, 27 | 168: 2, 15, 28 | 169: 8, 15, 18, 23, 32 | 170: 2, 3, 18, 24 | 171: 3, 5, 7, 10, 11, 14, 21, 26, 28, 37 | 172: 6, 23, 24 | 173: 7, 29 | 174: 7, 11, 12, 22, 26, 30 | 175: 4, 7, 11, 15, 17, 25, 27, 28, 37 *bis* | 176: 5, 7 *bis*, 22, 26 *bis*, 27, 30, 34 | 177: 2, 9, 15, 17 | 178: 3, 5, 13 *bis*, 19 | 179: 3, 11, 12, 18, 23, 27, 29, 31, 33 | 180: 1, 2 *bis*, 4 | 182: 9 | 183: 3, 7, 10, 12, 17, 22, 28, 29, 32 | 184: 2, 5, 13, 14, 16, 21, 24, 26, 28, 29, 30 | 185: 3, 7, 8, 10, 14, 17, 25, 32 | 186: 5, 7, 9, 13, 17, 21 | 187: 7, 15, 22, 27 | 188: 2, 6, 20, 23, 26, 29, 32, 34 | 189: 7, 8, 14, 18 *bis*, 23, 25, 29, 31, 32 | 190: 16, 20, 37 | 191: 2, 6, 15, 18, 21, 29, 32, 35 *bis* | 192: 3 *bis*, 9, 12 *bis*, 15, 19, 20, 27 | 193: 1, 2, 9, 14, 16, 17, 31 | 194: 6, 7, 11, 15 *bis*, 17, 18, 25, 28 | 195: 2, 15, 17, 21, 23, 27, 28, 31, 32, 34 | 196: 16, 19 *bis*, 24, 25, 29, 33 | 197: 8, 10, 16, 27, 28, 34, 36 | 198: 4, 11, 14, 21, 27 | 199: 3, 6 *bis*, 8 *bis*, 12, 16 *bis*, 18 *bis*, 19, 20, 22, 25, 27, 29, 30, 34 | 200: 3, 9, 15, 17, 21, 27, 30, 31 | 202: 3 *bis*, 10, 13 | 203: 13 | 204: 3, 4 *bis*, 6, 7, 9, 12 | 206: 1, 3, 8, 9 | 207: 1, 3, 7 | 208: 6, 12 | 209: 11 | 210: 2, 12 | 212: 2, 5, 7 | 213: 1, 5 | 214: 3, 5, 22 | 215: 8 *bis* | 216: 7 | 217: 1, 7, 9, 10 | 218: 1, 2, 5, 7 | 219: 5, 20 | 220: 5, 9 *bis* | 221: 11 *bis* | 222: 1, 2, 4, 5, 15, 17, 22, 23, 24, 25 | 223: 18, 26 | 224: 1, 14, 16, 18, 20, 23, 31, 36, 38, 39 | 225: 2, 5, 6, 7, 18, 19, 21 *bis*, 22, 25 | 226: 9 *bis* | 227: 7, 8, 12 | 228: 4, 7, 15, 18 | 229: 4, 15, 20, 23 | 230: 13, 14, 16, 17, 18 | 231: 3 *bis*, 4, 7, 9, 11, 13 *bis*, 15, 20 | 232: 2, 11, 13, 15 *bis*, 21 | 233: 6, 7 | 234: 4, 5, 7, 11, 13, 15 *bis*, 22 | 235: 9, 12, 20 | 236: 5 | 237: 9 | 238: 1, 5, 19 | 239: 2, 3, 9, 12, 15, 16, 21, 23, 28, 29, 32 | 240: 1, 3, 5, 7, 14, 19, 20, 26, 27, 29, 32, 36 | 241: 2, 5, 7, 10, 12, 13, 14, 24 | 242: 5, 6, 24 | 243: 4, 6, 10, 11, 24 | 244: 11, 15 | 245: 4, 20, 22 | 246: 9, 17, 19 *bis*, 22, 25, 26, 28. 247: 6, 11 *bis* | 248. 5, 9, 13, 18, 21, 22, 27, 28 | 249: 3, 6, 9, 12, 14, 27, 36 | 250: 2, 5, 8 *bis*, 12, 13, 17, 22, 26, 35 | 251: 2, 14, 21, 24, 27 | 252: 6, 15, 16, 19, 21, 24, 26, 29 | 253: 1, 2, 7, 16, 20, 21, 24 *bis*, 27 | 254: 10, 14, 20, 28, 34 | 255: 6, 10, 14, 28, 30, 31 | 256: 6, 10, 12, 14 *bis*, 16, 29, 30, 31 | 257: 1 | 258: 1, 13, 15 | 259: 9, 10 | 260: 14 *bis*, 18, 27 | 261: 7, 11 | 262: 1, 2, 16 | 263: 13 *bis*, 17, 18, 19, 24 | 264: 6, 8, 26 | 265: 13, 20, 29, 34 | 266: 10, 15, 16, 21, 22, 28, 30 | 267: 6, 10 *bis*, 18 *bis*, 19, 20, 23 | 268: 2, 3, 4, 5, 12, 15, 18, 21, 27 | 269: 6, 8, 10, 13, 15 *bis* | 270: 3, 5, 13, 16, 17, 18 | 271: 4, 9, 15, 19 | 272: 5, 13, 15, 19, 25, 29 | 273: 1, 7, 10, 12, 18, 22, 23 | 274: 2, 8, 10, 13 | 275: 15, 16, 18, 27, 30 *bis* | 276: 20, 27, 33 | 277: 2, 7 *bis*, 16 *bis*, 18, 21, 24, 26, 27, 28, 29,

98 bis | 278: 2, 4, 12 | 279: 19, 23, 24, 27 bis, 33, 37, 43 | 280: 4, 7, 10, 12, 13, 19, 26 | 281: 1, 3, 4, | 282: 2, 284: 8 | 285: 2, 3, 6 bis, 15 | 287: 2, 4 | 288: 9 | 289: 14, 290: 13, 15, 18, 20, 22 | 291: 2, 4 | 292: 3, 5, 8, 12, 13, 20, 23 | 293. 6, 16, 17 | 294: 6, 17, 25 | 295: 4, 8, 17, 24 | 297: 13, 15 | 298: 7 | 299: 5, 11, 12 | 300: 5, 18, 24, 28, 30 | 302: 9, 17, 18, 23, 27, 31 | 303: 9, 12, 19 | 304: 7, 8, 9, 11 | 305: 1, 4, 15, 16, 18, 20, 22, 26 | 306: 4, 5, 7, 13, 17, 19, 20, 22 | 307: 15, 28, 30 | 308: 3, 4, 5, 16, 21, 29 | 309: 3, 7, 11, 13, 14, 15, 18 | 310: 3 bis, 15, 33 | 311: 4, 7, 22, 29 | 312. 9, 11, 15, 19, 20, 23, 31 | 313: 4, 23, 26 | 314: 8, 10, 13, 15, 21 | 315: 2, 12, 13 bis, 15, 19 | 316: 1, 3, 26, 30, 33, 34, 36 | 317: 10, 21, 25, 27, 35 | 318: 5, 6, 7, 11, 18, 26, 33 | 319: 2, 19 | 320: 1, 3, 12 bis, 15, 16, 27, 32, 33 | 321: 11, 18, 22, 23 | 322: 2, 7, 13, 18, 24, 34 | 323: 14, 29, 32 | 324: 1, 5, 26, 40 | 325: 13, 14, 25, 26 | 326: 13, 15, 18, 23, 26 | 327: 1, 2, 6, 13 bis, 17 | 328: 8, 9, 18. 22, 24 | 329: 3, 4, 8, 11, 15, 18, 25, 26, 28, 31 | 330: 2, 6, 8, 10 | 331: 4, 5 bis, 8 | 332: 2, 5, 6. 7, 12, 13 | 333: 7 | 334: 5, 10, 16, 17, 22, 23, 26 | 335: 5, 7, 8 | 336: 1, 6 bis | 9. 15, 16, 22, 23, 26, 27 | 337: 3. 4, 5, 7, 13, 16, 19, 20 | 338: 5, 6, 18, 19, 21, 24 | 339: 3, 6, 10, 16 | 340: 5, 8, 9, 11, 14 | 341: 2 bis, 4, 7, 11, 12, 13, 15, 16 | 342: 1, 2, 6, 12, 13 | 344: 1, 7, 12, 20, 25, 29 | 345: 4, 5, 13, 18, 27, 31, 33 | 346: 1, 3, 5 bis, 6, 10, 11, 18, 27 | 347: 6 | 348: 1, 7, 9, 12, 13, 15, 16, 20, 27, 32 | 349: 1, 2, 13, 15, 20, 27 | 350: 11, 13, 14, 31, 32, 33 | 351: 8, 27. 19, 20, 24, 29, 30, 33, 36 | 352: 2, 11, 14, 22, 27, 29. 32 | 353: 5, 6, 10, 11 | 354: 8, 12, 13, 16. 18 bis, 23 | 355: 9, 10, 12, 19, 20, 21, 29 | 356: 1, 2, 11, 12, 13, 21, 23, 28, 30, 33, 36 | 357: 7, 8, 20, 21, 29, 34 | 358: 4, 17, 19 | 359: 3, 6 bis, 15, 18, 19 bis, 28 | 360: 2, 18, 24, 26 | 361: 1, 11, 17, 20, 25, 31: 32, 33, 39 bis | 362: 4, 7, 9 bis, 11, 22, 23, 29 | 363: 6, 9, 11, 12 | 364: 7, 8, 13, 14, 24, 26, 28, 30, 31 | 365: 7, 11, 13, 14, 16, 20. 21, 24, 30 | 366: 4, 10, 11, 12 bis, 13, 16, 21, 25, 28: 31 | 367: 2, 5, 15, 16, 17, 21. 24, 26, 28, 31 | 368: 7, 8, 12, 13, 14, 16, 22, 23, 30 bis, 32 | 369: 19, 24, 26, 30 bis, 31 bis | 370: 3, 7, 17, 19, 24, 25 | 371: 5, 6, 10, 14, 18, 24 | 372: 5, 10, 12, 13. 15 | 373: 5, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 20, 22, 24, 28 | 374: 9, 19 | 375: 13, 17 | 376: 2, 10, 15, 16, 17, 20, 23 | 377: 1, 2, 4, 7, 13, 16, 23, 30, 31 | 378: 9, 11, 14, 16, 24, 29, 31 | 379: 2, 5, 13, 15, 17, 20, 23, 24, 25, 27 | 380: 5, 20 | 381: 1, 15 bis, 20, 21, 23, 32 | 382: 1, 2, 15, 17, 18, 23, 31 | 383: 1, 9, 14, 17, 21, 22 | 384: 6, 17, 23, 24, 25, 26, 28, 30, 37 | 385: 2 | 386: 4. 6, 11, 12, 14, 15. 22 | 387: 6, 11, 14, 21, 25 | 388: 5, 14, 17, 18, 21, 26 | 389: 5, 6, 9, 10, 11 bis, 14, 23, 25 bis | 390: 1, 3, 6, 8, 10 bis, 11, 13, 14, 17, 18, 23, 24 | 391: 1, 4, 18, 24, 27, 35, 36, 37, 39 | 392: 5, 7, 9, 13, 21 | 393: 13, 14, 15, 16 | 394: 1, 3, 7, 8, 11, 17, 18, 20, 22, 28, 29 | 395: 2, 13, 19, 25, 28, 31 | 396: 7 | 397: 7, 8, 10, 12, 14, 20, 21, 25. 26 bis, 28, 29, 33, 38 | 398: 7 bis, 9, 19 | 399: 1. 3, 8, 13 bis, 14, 19, 27 | 400: 4, 10, 11, 12, 15, 17 19 | 401: 15 bis, 17, 18, 23, 27, 29, 33 bis | 402: 6, 10, 11, 15, 17, 18, 26 | 403: 1 bis, 4, 6, 8, 13, 14. 27, 31, 32, 36, 37 | 404: 4, 7. 17, 19, 22, 26 bis, 29, 34 | 405: 4, 9, 15, 30 | 406: 5, 6, 7, 9, 14 bis, 19 bis | 407: 17, 24, 26 | 408: 8, 13, 15, 20, 26, 28 | 409: 4, 9, 11, 15, 16, 17, 19. 21, 22, 27 bis, 29, 31 | 410: 6, 9, 14, 16, 18, 20 | 411: 1, 12, 13, 25, 26 | 412: 6, 11, 18, 19, 20 bis, 22, 25 | 413: 1 bis, 2, 3, 5, 12, 18, 19, 25, 28, 30 | 414: 1, 7, 12 bis, 13, 17, 18, 22, 25. 27, 28, 30, 31 bis, 34 | 415: 1 bis, 3, 4, 9, 10 bis, 14, 21, 24, 25, 30 bis, 31 | 416: 2, 4, 7, 14, 17, 27. 33, 39 | 417: 3, 8, 21. 13 bis, 15, 18, 19 bis, 23 | 418: 2, 10, 18, 19, 22, 28 | 419: 3, 14, 24 | 420: 7, 12, 13, 20, 24, 27, 29 bis, 30, 31 bis | 421: 1, 5, 11 bis, 13, 14, 15, 18 | 422: 4, 11, 19, 21, 24, 27 | 423: 1. 5, 6, 8, 9, 12, 14, 15, 20 bis, 28. 29, 35 | 424: 1. 6. 16, 23 | 425: 4. 6, 9, 17, 23, 27, 29 | 426: 1, 2, 10, 19 | 427: 9, 10, 15. 16. 23, 33, 34 | 428: 7, 8 bis, 23, 25, 28, 29 | 429: 13. 18, 22 | 431: 3, 4. 6 | 432: 4, 7 | 433: 20, 21 | 434: 2, 3, 7 | 435: 3, 5, 11, 12 bis, 13, 14, 16, 18 bis, 23 bis, 27 | 436: 6, 7, 12, 13, 19, 26 | 437: 8, 20, 21, 25, 27, 29 | 438: 7, 10, 13, 16. 21, 27, 29, 31, 33 | 439: 1 bis, 7, 11, 14, 18, 25, 26. 28, 29, 33 | 440: 8, 9, 10, 11, 12 | 441: 3, 6, 17, 18, 23, 29, 30 | 442: 3, 15, 16, 20, 21. 24 | 443: 11, 22, 30, 34 | 444: 8, 12, 14 bis, 19, 20 | 445: 2, 8, 9, 13, 15, 17, 19. 20, 23, 26 | 446: 11. 12, 15, 17, 19, 28 bis | 447: 11, 19, 25 bis | 448: 17, 18, 21 | 449: 4, 8, 11, 19, 25, 27 | 450: 3, 13, 15 bis, 16, 18 | 451: 3, 8, 12, 18, 21, 33 | 452: 4, 14, 25. 27 | 453: 2, 3. 4 bis, 7, 9, 10, 11, 15 | 459: 2 | 461: 6, 9 | 464: 21 | 465: 3, 6, 9 | 467: 25 | 468: 1 | 470: 21 | 484: 5, 9, 11 |

inædificari. 186: 16 |

inædificat. 229: 9 |

inædificata. 184: 15 | 266: 16 |

inæquat. 229: 11 |

Inanem. 383: 20 |

inanes. 98: 10 | 309: 5 |

inani. 149 : 28 |
inanibus. 290 : 22 |
inauditum. 265 : 35 |
incante. 360 : 15 |
incautius, *adv.* 153 : 25 | 200 . 9 | 300 : 29 |
incautum. 134 : 22 |
incedere. 433 : 12 |
incendant. 168 : 23 |
incendebantur. 140 : 7 |
incendendas. 439 : 11 |
incendendum. 155 : 14 |
incenderant. 22 : 11 | 395 : 5 |
incendere. 440 : 21 | 449 : 7 , 15 |
incenderent. 439 : 5 | 445 : 15 | 450 : 7 | 451 : 29 |
incenderet. 440 : 22 |
incenderunt. 165 : 1 | 189 : 2 | 440 : 28 |
incendi. 148 : 1 , 7 , 17 | 166 : 8 |
incendia. 148 : 14 | 338 : 5 | 356 : 19 |
incendiis. 96 : 25 | 148 : 40 | 183 : 19 , 21 | 189 : 5 | 192 : 13 | 228 : 6 | 358 : 9 |
incendio. 152 : 5 | 165 : 2 | 197 : 35 | 210 : 12 | 348 : 1 | 450 : 10 |
incendiorum. 108 : 15 |
incendii. 115 : 23 | 143 : 6 | 146 : 27 | 290 : 23 | 300 : 17 | 309 : 5 , 9 | 338 : 6 | 346 : 1 | 361 : 6 | 376 : 19 | 414 : 17 | 435 : 17 | 437 : 1 | 445 : 19 | 450 : 27 |
incenditur. 333 : 12 |
incendium. 338 : 14 |
incendunt. 8 : 11 | 264 : 8 | 265 : 22 | 450 : 10 |
incenduntur. 148 : 13 | 451 : 32 |
incenſi. 357 : 19 | 424 : 3 |
incenſis. 44 : 3 | 58 : 30 | 69 : 7 | 79 : 10 | 85 : 37 | 86 : 22 | 146 : 25 | 404 : 33 | 414 : 33 | 416 : 1 | 451 : 29 |
incenſo. 405 : 1 |
incenſum. 200 : 11 |
incenſus. 375 : 18 | 405 : 33 |
inceptam. 149 : 8 |
incerta 275 : 20 |
incertæ. 389 : 3 | 395 : 3 | 398 : 3 |
incertis. 73 : 9 | 85 : 7 | 104 : 7 | 136 : 26 | 148 : 31 |
incerto. 167 : 25 | 354 : 23 |
inceſſerat. 311 : 1 |
inceſſit. 273 : 24 | 323 : 3 | 338 : 7 | 350 : 8 |
incidentibus. 186 : 22 |
inciderent. 46 : 29 | 320 : 32 | 390 : 23 | 409 : 26 |
incideret. 134 : 23 |
incidit. 39 : 1 | 124 : 1 | 142 : 24 | 187 : 16 | 221 : 11 | 264 : 7 | 294 : 16 | 386 : 4 | 398 : 7 | 428 : 23 : 433 : 9 | 435 : 13 | 440 : 4 | 446 : 5 |
incidunt. 226 : 9 |
inciperent. 109 : 25 | 134 : 11 | 188 : 12 |
inciperet. 40 : 15 | 293 : 13 |
incipiamus. 278 : 33 |
incipiebant. 312 : 21 |
incipit. 229 : 7 | 244 : 8 | 248 : 8 | 274 : 5 | 279 : 22 , 30 | 298 : 5 | 305 : 27 |
incipiunt. 104 : 25 | 142 : 1 | 159 : 24 | 160 : 20 | 224 : 9 | 247 : 21 | 251 : 10 | 253 : 36 | 447 : 19 |
inciſis. 48 : 5 |
incitabant. 60 : 18 |
incitabat. 186 : 35 | 280 : 20 |
incitandi. 357 : 26 |
incitant. 209 : 5 | 244 : 21 | 265 : 20 |
incitantur. 187 : 23 |
incitare. 279 : 29 |
incitarent. 82 : 10 |
incitari. 82 : 15 | 333 : 15 | 357 : 27 |
incitat. 208 : 7 |
incitata. 8 : 5 |
incitatæ. 261 : 9 |
incitatas. 167 : 2 |
incitati. 76 : 28 | 154 : 31 | 162 : 20 | 195 : 25 | 240 : 33 | 300 : 29 | 311 : 32 | 334 : 7 | 356 : 29 | 357 : 1 , 20 |
incitati ſunt. 362 : 5 |
incitatio. 333 : 11 |
incitatis. 83 : 2 | 351 : 4 | 377 : 21 | 423 : 3 |
incitato. 51 : 25 | 62 : 25 | 76 : 5 | 253 : 23 |
incitatos. 85 : 16 |
incitatum. 344 : 6 |
incitatus. 209 : 12 | 324 : 22 | 395 : 23 |
incitaverant. 261 : 7 |
incitaverunt. 300 : 30 |
incitaviſſet. 61 : 10 | 78 : 19 |
inclinata. 461 : 12 |
inclinaverat. 24[illegible]3 |
incluſa. 319 : 26 |
incluſum erat. 320 : 13 |
incœpto. 383 : 5 | 422 : 6 |
incœptum. 365 : 27 | 420 : 1 |
incognita erant. 80 : 4 |
incognitam. 329 : 23 |
incognitus. 260 : 2 |
incognitum erat. 83 : 34 |
incolæ. 389 : 1 |
incolarum. 415 : 10 |
incolas. 394 : 25 | 425 : 6 | 426 : 26 |
incolebant. 72 : 16 | 184 : 31 | 234 : 13 | 368 : 8 |
incolendi. 71 : 8 |
incolendorum. 185 : 10 |
incolerent. 41 : 13 | 55 : 8 | 80 : 8 |
incolis. 386 : 7 | 389 : 22 | 419 : 10 | 425 : 3 |
incolitur. 74 : 17 | 93 : 1 |
incolumem. 8 : 17 | 39 : 7 | 58 : 31 | 165 : 20 | 166 : 18 | 223 : 10 | 276 : 3 | 319 : 3 | 411 : 24 |
incolumes. 77 : 10 | 86 : 4 | 95 : 15 | 97 : 28 | 98 : 16 | 107 : 1 | 139 : 11 | 147 : 13 | 154 : 14 | 179 : 12 | 225 : 18 | 244 : 15 | 275 : 19 | 280 : 10 , 26 | 303 : 3 | 312 : 4 | 314 | 4 | 322 : 27 | 329 : 27 | 357 : 5 | 389 : 25 | 401 : 19 | 415 : 29 | 417 : 15 |
incolumi. 139 : 27 , 29 | 248 : 8 | 272 : 30 | 360 : 29 | 370 : 14 | 411 : 22 |
incolumibus. 105 : 14 | 109 : 30 | 250 : 32 | 277 : 22 | 290 : 18 | 355 | 4 | 370 : 2 | 421 : 15 |
incolumis. 139 : 21 | 294 : 4 |
incolumitatem. 302 : 20 | 405 : 21 | 427 : 2 | 428 : 30
incolunt. 1 : 1 | 4 : 5 | 22 : 13 | 39 : 10 | 411 5 | 74 : 13 | 94 : 10 |
incommoda. 62 : 7 | 156 : 14 | 243 : 11 | 274 : 28 | 291 : 18 | 292 : 18 | 365 : 6 |
incommodam. 270 : 22 |
incommodè. 102 : 29 |
incommodi. 14 : 10 | 121 : 3 | 161 : 19 | 183 : 6 | 256 : 25 |
incommodis. 103 : 14 | 147 : 23 | 292 : 24 |
incommodo. 110 : 11 , 22 | 148 : 30 | 154 : 20 | 155 : 12 , 16 | 323 : 3 | 366 : 30 | 411 : 15 |
incommodum. 92 : 13 | 155 : 4 | 192 : 5 | 241 : 26 | 259 : 18 | 318 : 15 | 322 : 33 | 324 : 14 | 325 : 1 | 367 : 5 | 368 : 21 | 406 : 13 | 433 : 11 |
inconſtanter. 422 : 29 |
inconſultius, *adv.* 240 : 34 |
increbuit. 301 : 20 |
incredibilem. 329 : 10 |
incredibili. 13 : 2 | 28 : 14 | 40 : 1 | 69 : 2 | 104 : 31 | 110 : 13 | 202 : 4 | 302 : 8 |

383: 24 | 384: 18 |
incredibilis. 388: 13 | 406: 10 |
incredibiliter. 409: 20 |
increpitare. 47: 10 | 53: 13 |
incubuerunt. 352: 30 |
incomberent. 174. 1 |
incurſiones. 187: 10 |
incurſionibus. 117: 33 |
incurſionis. 97: 17 | 131: 11 | 183: 18 |
incurſu. 158: 1 | 239: 13 | 409: 10 |
incurſum. 254: 31 |
incurſus. 49: 10 | 228: 3 | 250: 22 | 261: 25 |
incuſavit. 29: 9 |
incurerent. 422: 14 |
indagine. 189: 26 |
inde. 12: 8 | 25: 27 | 31: 5 | 48: 20 | 58: 32 | 66: 20 | 80: 1, 14 | 82: 16 | 85: 17 | 88: 9 | 95: 15 | 121: 9 | 145: 57 | 162 20 | 167: 35 | 189: 14 | 195: 26 | 226: 2 | 249: 1 | 250: 25 | 255: 6 | 259: 13 | 269: 21 | 295: 6 | 309: 15 | 310: 14 | 311: 19 | 338: 11 | 339: 3 | 346: 14 | 359: 29 | 370: 11 | 378: 31 | 386: 24 | 388: 23 | 395: 32 | 396: 22 | 398: 6 | 402: 27 | 403: 20 | 415: 4, 14 | 420: 11 | 424: 26 | 442: 13 | 445: 4 |
indicaretur. 373: 22 |
indicaris. 346: 28 |
indicem. 415: 13 |
indicere. 23: 10 |
indicio. 134: 20 | 137: 24 | 150: 12 | 373: 25 | 424: 20 | 444: 19 | 451: 20 |
indicis. 111: 28 |
indicitur. 168: 8 | 180: 6 |
indicium. 7: 14 | 374: 1 | 440: 10 |
indicta. 158: 23 |
indictis. 142: 1 |
indicto. 114: 21 | 140: 22 | 173: 15 |
indigebant. 277: 20 |
indigentes. 439: 27 |
indigna. 149: 3 |
indignabatur. 449: 23 |
indignantes. 149: 29 |
indignari. 344: 3 |
indignatione. 298: 25 | 378: 18 |
indignatos eſſe. 440: 25 |
indigniſſime. 158: 35 |
indignitas. 165: 12 |
indignitate. 376: 19 |
indignitates. 46: 23 |
indignos. 410: 17 |
indignum. 103: 16 |
indiligentia. 148: 40 |
indiligentiæ. 290: 53 |
indiligentiores. 171: 29 |
indiligentius, *adv.* 54: 12 |
Indo. 437: 2 |
indomiti. 245: 6 |
induciæ. 295: 29 | 296: 14 |
induciarum. 255: 32 | 265: 2 |
inducias. 296: 19 |
induciis. 75: 19 | 76: 18 | 265: 31 | 297: 1 | 378: 13 |
inducit. 183: 13 |
inducitur. 349: 16 |
inducti. 25: 1 |
inductis. 452: 27 |
inducturum. 427: 12 |
inductus. 5: 9 | 383: 13 |
inductus erat. 346: 18 |
inducuntur. 263: 26 |
inducebant. 172: 25 | 177: 9 |
induendas. 49: 25 |
indulgentia. 379: 9 |
indulgentiam. 168: 15 |
indulſerat. 31: 1 | 159: 12 |
induſtria. 259: 19 | 307: 14 | 322: 58 | 468: 19 |
induſtriæ. 166: 25 | 335: 1 |
Induciomari. 100: 1 | 112: 12 | 117: 2 |
Indutiomaro. 114: 5 |
Indutiomarum. 89: 19, 21 | 112: 29 |
Indutiomarus. 88: 23 | 89: 4, 11, 26 | 110: 17 | 111: 14, 20 | 112: 15, 19, 23, 54 |
induxerant. 54: 14 |
inermem. 395: 26 | 423: 15 | 425: 10 |
inermes. 29: 22 | 52: 8 | 188: 9 | 249: 21 | 264: 17 | 334: 8 | 384: 12 |
inermibus. 68: 25 |
inermis. 138: 19 |
inertia. 339: 23 |
inertiæ. 181: 5 |
inertiam. 351: 28 |
inertiſſimo. 412: 2 |
inertius, *nom.* 71: 24 |
ineunt. 73: 8 |
infame. 364: 1 |
infamia. 165: 12 | 194: 10 | 210: 3 | 307: 26 | 463: 12 |
infamiæ. 323: 4 |
infamiam. 131: 15 |
infantibus. 154: 12 | 162: 13 |
infatuavit. 391: 39 |
infecta. 119: 1 | 149: 7 | 177: 16 | 265: 28 | 309: 12 | 316: 15 |
infectis. 234: 3 |
infelicitas. 368: 12 |
infelicitatem. 382: 21 |
inferant. 73: 25 | 145: 10 |
inferebant. 151: 9 | 189: 15 | 261: 5 |
inferebantur. 259: 7 |
inferebat. 95: 25 |
inferebatur. 348. 12 | 432: 1 |
inferendi. 84: 17 | 93: 2 | 211: 6 | 234: 17 |
inferendum. 367: 13 |
inferentibus. 254: 33 |
inferior. 93: 15 | 157: 11 | 244: 25 | 328: 10 | 350: 7 |
inferiore. 51: 10 | 65: 20 | 78: 15 | 161: 12, 26 | 311: 31 | 312: 5 | 420: 27 | 437: 24 |
inferiorem. 5: 4 | 78: 22 | 83: 29 | 106: 32 |
inferiores. 44: 9 | 67: 14 | 188: 8 | 341: 18 | 348: 24 | 350: 4 | 354: 24 |
inferioribus. 139: 17 | 241: 9, 14 |
inferre. 6: 8 | 73: 23 | 164: 16 | 168: 27 | 190. 34 | 356: 1 | 401: 25 | 416: 28 |
inferrem. 23: 6 |
inferrent. 51: 21 | 53: 7 | 54: 3 | 124: 5 | 132: 3 | 203: 4 | 461: 4 |
inferret. 26: 18 | 32: 51 |
inferretur. 256: 27 | 367: 25 |
inferri. 47: 8 | 170: 4 | 247: 24 | 279: 44 | 423: 1 |
infert. 131: 12 | 373: 19 |
inferunt. 129: 4 | 265: 15 |
infeſta. 200: 12 | 325: 9 |
infeſtabant. 348: 31 |
infeſtis. 116: 32 | 163: 23 | 199: 34 | 333: 16 | 334: 5 | 377: 13 |
infeſto. 423: 19 |
infeſtos. 417: 11 |
inficiunt. 94: 13 |
infideles. 166: 15 |
infidelis. 368: 2 |
infidelitatem. 191: 17 |
infidelitatis. 276: 14 |
infimam. 107: 7 |
infimas. 139: 25 | 328: 19 | 404: 9 |
infimis. 239: 11 | 277: 7 |
infimo. 149: 21 | 162: 31 |

172: 20 | 173 : 3 | 239: 28 |
infimus. 48: 12 |
infinita. 93 : 5 | 185 : 21 | 434 . 7 |
infinitæ. 117 : 30 |
infinitam. 412 : 28 |
infinitis. 378 : 29 |
infinito. 140 : 14 |
infinitus. 386 : 8 |
infirma. 148: 38 | 191 : 9 | 197 : 15 | 264 : 10 |
infirmas. 133 : 18 | 192: 24 |
infirmi. 233 : 2 | 291 : 11 |
infirmiores. 72 : 13 | 208: 13 | 248 : 2 |
infirmis. 86 : 1 | 342 : 9 |
infirmitas. 153 : 19 |
infirmitate. 76 : 10 |
infirmitatem. 73 : 1 | 358: 25 |
infirmos. 312 : 1 |
infirmum. 377: 3 |
infitiis. 173 : 6 |
inflabantur. 187 : 2 |
inflammatus. 393 : 24 |
inflantur. 187 : 23 |
inflatius, *adv*. 266: 33 | 279 : 3 | 325 : 7 |
inflatum. 344 : 7 |
inflatus eſſet. 379 : 19 |
inflexis. 48 : 5 |
inflixiſſet. 20 : 5 |
influebat. 361 : 1 |
influeret. 165 : 29 |
influit 11 : 2 | 13 : 2 | 59 : 24 | 70 : 4 | 75 : 1 | 136: 11 |
infodiebantur. 173 : 7 |
infra. 86 : 5 | 133: 19 | 137: 11 | 167: 11 | 248 : 5 | 353 : 1 | 420 : 25 |
infregiſſent. 269 : 8 |
infrequentior. 285 : 13 |
infringeretur. 333: 6 |
infulis. 264 : 17 |
infundit. 449 : 5 |
ingenioſiſſimi. 348 : 29 |
ingens. 390 : 28 | 402 : 30 | 406: 12 |
ingenti. 28 : 13 | 89 : 6 |
ingentibus. 74 : 16 |
ingrata. 155 : 11 |
ingrati. 363 : 10 |
ingratos. 453: 3 |
ingratus. 285 : 6 |
ingraveſcere. 243 : 9 |
ingredi. 41 : 14 | 92 : 1 |
ingreſſi. 423 : 21 |
ingreſſu. 255 : 19 |
ingreſſum. 297 : 12 |
ingreſſus. 190 : 21 | 207 : 3 | 298: 23 | 402 : 17 | 443, 4 |
ingreſſus eſt. 395 : 19 . 25 |
inhæreſceret. 262: 4 |
inibat. 160 : 25 |
inibatur. 374 : 13 |
inibi. 397 : 24 |
injecerunt. 262 : 6, 9, 14 |
injeciſſent. 438 : 36 |
injecit. 300: 18 |
injecta. 78 : 20 | 245 : 10 |
injectis. 261 : 1 | 442 : 26 |
injecto. 361 : 10 |
injectum eſt. 34 : 19 |
injectarum. 361 : 15 |
inierant. 429 : 15 |
inierat. 135 : 13 |
inierunt. 188 : 32 |
injiceret. 79 : 20 |
injiciendi. 165: 4 |
injiciunt. 263 : 21 | 423 : 6 |
injiciuntur. 266 : 4 |
inini. 211: 3 |
inimici. 99: 17 | 340:14 |
inimicis. 202:17 | 208:5 | 209: 12 | 210: 1 | 215: 8 | 216: 10 | 217 : 1 | 232: 7 | 233: 9 | 327: 20 | 384: 32 | 397: 17 | 400: 22 |
inimiciſſimi. 465: 5 |
inimicitiæ. 209 : 4 |
inimicitias. 119: 8 | 208: 12 | 296: 6 |
inimicitiis. 453: 1 |
inimico. 10: 11 | 89: 27 |
inimicorum. 203: 14 | 214 : 3 | 225: 4 | 232 : 4 . 12 |
inimicos. 11: 26 | 53 : 25 |
inimicum. 199: 1 |
inimicus. 206 : 28 | 107 : 3 |
iniqua. 218: 5 | 434 : 21 |
iniquam. 117: 25 |
iniquiore. 404 : 27 | 443 : 33 |
iniquiorem. 45: 6 |
iniquis. 328: 20 |
iniquiſſimo. 52 : 16 | 102: 18 |
iniquitas. 161: 18 | 163 : 29 | 164: 3 |
iniquitate. 50: 4 | 383: 7 | 384: 5 |
iniquitatem. 57: 13 | 149: 27 | 163: 32 | 250: 23 | 322: 5 | 366: 26 | 446: 9 |
iniquitatis. 149: 33 |
iniquo. 54: 19 | 109 : 1, 18 | 116 : 22, 27 | 162: 28 | 177: 21 | 198: 3 | 240: 35 | 241: 22 | 254: 5 | 274: 16, 313: 23 | 329 : 2 | 446 : 24 | 447: 3 |
iniquos. 33: 17 |
iniquum. 33: 6 | 50: 10 | 139: 16 | 189: 8 | 240: 26 | 384: 8, 23 | 443 : 19 | 446 : 28 |
inire. 142: 1 | 160 : 19 | 417 : 27 |
inirent. 361: 4 | 371: 17 |
iniretur. 145 : 24 | 190 : 2 |
initi. 147: 12 | 152 : 19 |
inita. 40 : 18 | 55 : 10 | 58 : 35 | 60 : 12 | 98: 15 | 171 : 30 | 315 : 2 | 397: 13 |
initia. 127 : 2, 12 | 300 : 10 | 346 : 29 |
initio. 32: 7 | 117 : 4 | 142 : 16 | 147: 15 | 154: 18 | 161: 22 | 215 : 9 | 229 : 6 | 239 : 16 | 241: 20 | 251: 18 | 266: 21 | 270: 19 | 285. 3 | 298 : 11, 23 | 316: 3 | 330: 7 | 335: 22 | 346: 18 | 359: 20 | 412 : 31 | 429: 14 | 452: 23 |
initium. 4: 9 | 17: 9 | 44 : 23, 25 | 59: 13 | 68: 19 | 89: 7 | 99 : 25 | 110 : 25 | 111 : 28 | 114: 22 | 117: 33 | 118 : 18 | 133: 1 | 136: 17 | 142, 4 | 184: 23 | 196: 20 | 234: 17 | 298: 17 | 320: 29 | 334: 16. 19 | 353: 17 | 375 : 23 | 384: 5 |
inito. 54: 10 | 115: 17 | 246: 28 | 268: 22 | 340: 16 | 383: 19 | 427: 12 |
initum. 84 : 33 | 100 : 25 | 180. 6 |
inituros. 140: 15 |
injungebat. 185: 6 | 267: 16 | 368 : 33 |
injungere. 175: 26 |
injuria. 10: 11 | 11: 22 | 25: 1 | 26: 17 | 27. 10 | 52: 26 | 74: 1 | 97: 8, 12 | 119: 15 | 132: 2 | 255: 27 | 387: 7 | 429 : 11 |
injuriæ. 12: 20 | 60 : 18 |
injuriam. 18: 7 | 27: 8 | 54 : 3, 10 | 164: 16 | 232 : 14 | 389: 1 | 461 : 14 |
injuriarum. 14: 23 |
injurias. 13: 16 | 14: 26 | 27 : 1, 13 | 124 : 2 | 158 : 40 | 214: 3 | 215: 10 | 216: 14 | 232: 3 | 381: 31 | 382: 1 |
injuriis. 15. 5 | 25: 3 | 25: 16 | 74: 2 | 88 : 4 | 104 : 13 | 117: 33 | 229 : 18 | 235: 13 | 317: 1 |
injuſſu. 17: 14 | 101 : 3 | 332 : 3 | 413 : 21 | 422 : 34 | 423 : [illegible]
innata. 333 : 11 |
innata eſt. 31: 3 | 160: 4 |
innixi. 52: 7 |
innixus. 423 : 16 |
innocentes. 117: 16 |
innocentiam. 30: 15 |
innocentium. 126 : 2 |
innumerabilem. 348 : 15 | 390 : 9 |
innumerabilis. 393 : 22 |
inopem. 436 : 3 |

inopia. 21:10| 58: 29| 59: 8| 64: 17| 88: 11| 127: 25| 132: 10| 140: 11| 150: 5, 22, 24| 155: 34| 165: 6| 166: 13| 175: 27| 227: 14| 243: 8, 11, 13| 249: 26| 254: 18| 255: 11| 285: 12| 312: 28| 316: 21| 337: 18| 351: 12| 394: 18| 396: 9, 11| 409: 30| 415: 31| 420: 9| 421: 21|
inopiæ. 99: 8| 242: 10| 297: 2|
inopiam. 60: 6| 61: 28| 67: 13| 72: 21| 132: 4| 134: 3| 148: 4| 149: 5| 174: 32| 243: 17| 249: 31| 255: 18| 269: 23| 298: 17| 312: 12, 18, 21| 325: 34| 368: 5|
inopinante. 259: 12|
inopinantes. 13: 8| 72: 24| 134: 19| 138: 4| 167: 1| 177: 9| 244: 9| 278: 21|
inopinantibus. 145: 6, 19| 264: 2|
inopinato, *nom.* 264: 16|
inquitebant. 253: 21|
inquirendo. 17: 8|
inquit. 82: 21| 101: 26, 28| 106: 18| 116: 26| 137: 18| 150: 18, 26| 158: 21, 31| 163: 11, 15| 174: 27| 274: 16, 24| 275: 6| 276: 14| 278: 30| 297: 14| 318: 34| 320: 3, 10, 21| 332: 14, 18| 334: 24| 354: 5| 387: 23, 24| 391: 38| 392: 1, 2| 395: 8| 405: 12, 20| 406: 2| 410: 2| 453: 5|
inquiunt. 401: 31|
inſciente. 90. 26|
inſcientiam. 60: 5| 61: 29| 160: 22|
inſcientibus. 17: 15| 433: 29|
inſcii. 174: 22|
inſciis. 390: 6| 402: 25|
inſcios. 72: 24|
inſcitia. 64: 29|
inſcius. 408: 19| 414: 6|
inſcripta. 437: 31|
inſcriptum. 376: 2|
inſectatus. 418: 1|
inſecuta. 357: 9|
inſecuti. 25: 13| 39: 10| 50: 9| 95: 8| 105: 32| 111: 3| 176: 29| 187: 18| 240: 26| 421: 12| 442: 6|
inſecuti eſſent. 187: 32|
inſecuti ſunt. 361: 25| 444: 12|
inſecutis. 164: 10|
inſecutus. 359: 13|
inſecutus eſſet. 200: 6| 440: 2|
inſequantur. 103: 7|
inſequebantur. 186: 29| 356: 30| 451: 9|
inſequebatur. 278: 19|
inſequendi. 96: 1| 188: 17| 230: 7, 13|
inſequendum. 90: 28| 153: 15| 170: 5| 188: 30| 189: 7| 254: 7| 303: 13| 321: 10| 323: 19| 388: 20| 392: 25|
inſequens. 200: 25| 249: 19| 369: 6|
inſequentem. 240: 23|
inſequentes. 163: 19| 313: 14, 24| 409: 25|
inſequenti. 191: 11| 193: 17| 435: 16| 436: 28| 438: 17, 34| 440: 13, 29| 441: 8, 27| 442: 22| 443: 27| 445: 8, 16| 450: 17| 452: 22|
inſequentibus. 65: 24| 95: 24| 185: 4| 190: 17| 346: 20| 350: 13| 359: 23|
inſequentis. 304: 4| 305: 20|
inſequentium. 321: 14|
inſequerentur. 162: 23| 388: 16| 416: 36|
inſequi. 19: 13| 48: 25| 95: 19| 187: 26| 247: 25| 313: 16| 366: 26| 369: 7| 388: 10| 417: 9| 443: 32|
inſequitur. 248: 14| 377: 18| 384: 1| 437: 3|
inſequuntur. 200: 11| 246: 7| 450: 25|
inſertæ. 62: 22|
inſerviendum. 185: 30|
inſervite. 352: 13|
inſidiabantur. 359: 4|
inſidiæ. 365: 21| 401: 36| 452: 1|
inſidiandi. 136: 30| 409: 28| 414: 4|
inſidiantibus. 190: 7|
inſidiaretur. 349: 10|
inſidiarum. 149: 14| 190: 6| 408. 19|
inſidias. 31: 23| 45: 19| 76: 7| 173: 4| 187: 14, 15| 189: 7, 11| 307: 30| 308: 12| 321: 7| 392: 14| 418: 26| 451: 28|
inſidiatores. 455: 24|
inſidiatorum. 189: 38|
inſidiaturus. 415: 19|
inſidiis. 14: 15| 65: 15| 102: 14| 185: 27| 189: 14, 18, 23, 26| 191: 27| 200: 3| 303: 20| 308: 2, 14| 365: 11, 14| 370: 19| 389: 9| 397: 19| 408: 13| 415: 20| 416: 24| 428: 26|
inſidioſe. 390 8|
inſidioſos. 418: 24|
inſigne. 48. 6| 163: 5|
inſignem. 13: 14|
inſigni. 179: 3| 261: 6|
inſignia. 49: 25| 321: 23| 448: 5|
inſignibus. 18: 26| 161: 14| 335: 16| 380: 28|
inſignis. 198: 6| 444: 8|
inſilirent. 38: 2|
inſimulari. 158: 23|
inſimularis. 150: 27|
inſimulatus. 149: 37|
inſinuaſſet. 372: 28|
inſinuavere. 85: 11|
inſiſtere. 82: 28| 85: 27|
inſiſterent. 52: 12| 62: 18|
inſiſtit. 115: 7|
inſolens. 277: 29|
inſolenter. 14: 25| 201: 14| 240: 23| 360: 16|
inſolentes. 350: 33|
inſolenti. 372: 3|
inſolentiam. 232: 15|
inſolentiates. 188: 4|
inſolentius, *adv.* 311: 24|
inſolitum. 328: 25|
inſpectante. 268: 27| 424: 23|
inſpectantibus. 153: 2| 420: 3|
inſpiceret. 374: 20|
inſtabant. 166. 20| 311: 15|
inſtabat. 254: 2|
inſtabilem. 81: 28|
inſtando. 417: 17|
inſtante. 194: 14|
inſtantes. 416: 37|
inſtantibus. 188: 16|
inſtantia. 115: 2|
inſtat. 48. 6| 319: 18| 356: 11|
inſtare. 15: 28| 20: 23| 51: 11| 280: 16| 311: 25| 334: 2| 391: 33|
inſtarent. 531 9|
inſtat. 106: 32|
inſtauraturam eſſe. 367: 27|
inſternendam. 449: 3|
inſtigari. 113: 25|
inſtigaſti. 410: 7|
inſtiterant. 355: 21|
inſtituit. 92: 19|
inſtituebatur. 171: 6|
inſtituerant. 234: 15|

inſtituerat. 87: 2 | 114: 21 | 140: 28 | 147: 2, 15 | 153: 24 | 224: 24 | 316: 4 | 334: 4 |
inſtituerent. 155: 10 |
inſtituerentur. 53: 14 |
inſtituerunt. 68: 17 | 151: 19 | 234: 1 | 263: 16 | 266: 1 | 352: 13 |
inſtitui. 59: 25 | 79: 6 | 175: 20 | 222: 11 |
inſtituimus. 468: 13 |
inſtituiſſe. 122: 8 | 297: 3 |
inſtituiſſet. 68: 20 |
inſtituit. 68: 25 | 78: 9 | 89: 7 | 113: 3 | 117: 9 | 140: 22 | 141: 4 | 145: 29 | 146: 11 | 149: 36 | 165: 22, 31 | 170: 24 | 171: 36, 39 | 192: 27 | 195: 2, 21 | 218: 13 | 223: 12, 16 | 227: 15 | 235: 15 | 239: 21 | 246: 18 | 258: 3 | 265: 30 | 277: 28 | 291: 9 | 297: 12 | 310: 16 | 315: 8 | 332: 1 | 336: 3 | 337: 14 | 364: 29 | 374: 15 | 397: 14, 30 | 404: 29 | 408: 29 | 435: 20 | 451: 11 |
inſtituitur. 103: 34 | 105: 2 |
inſtituta. 67: 8 | 76: 21 | 117: 10 | 125: 2 | 136: 29 |
inſtitutæ. 311: 33 |
inſtitutæ erant. 348: 17 |
inſtitutam. 357: 1 |
inſtitutas. 110: 1 | 255: 7 |
inſtituti. 316: 1 |
inſtitutis, 3: 1 | 80: 9 | 128: 1 | 413: 3 |
inſtituto. 36: 17 | 89: 17 | 152: 19 | 171: 9 | 252: 6 | 345: 16 | 356: 17 | 365: 24 | 404: 14 | 415: 21 | 426: 21 | 443: 29 | 465: 2 |
inſtitutos eſſe. 15: 8 |
inſtitutum. 118: 5 | 244: 6 | 323: 16 | 328: 9 | 331: 4 |
inſtitutum eſt. 333. 13 |
inſtituunt. 60: 3 | 67: 1 | 220: 8 |
inſtratis. 337: 11 |
inſtructa. 36: 10 | 37: 5 | 44: 12 | 154: 5 | 190: 2 | 239: 6 | 240: 3 | 244: 23 | 255: 3 | 250: 22 | 309: 16 | 320: 25 | 359: 11 | 365: 28 | 366: 14 | 383: 11 | 391: 15 | 403: 12, 24 | 404: 9, 14 | 409: 7 | 416: 1 |
inſtructæ. 240: 30 | 345: 28 | 361: 34 |
inſtructæ erant. 403: 34 |
inſtructam. 35: 13 | 196: 6 | 330: 5 | 369: 10 |
inſtructas. 89: 31 | 186: 9 | 188: 29 | 415: 28 |
inſtructas eſſe. 96: 9 |
inſtructi. 317: 20 | 413: 3 |
inſtructi erant. 393: 4 |
inſtructi fuerunt. 412: 18 |
inſtructis. 188: 22, 27 | 190: 10 | 235: 10 | 365: 27 | 383: 23, 27 | 399: 6 | 412: 6 | 420: 28 |
inſtructo. 49: 28 | 166: 21 | 186: 7 |
inſtructor. 424: 18 |
inſtructus. 315: 18 |
inſtructus erat. 392: 16 | 420: 23 | 421: 14 |
inſtruebat. 328: 19 | 366: 5 | 408: 31 |
inſtruenda. 49: 8 |
inſtruendam. 44: 10 |
inſtruere. 394: 15 | 399: 2 |
inſtrumento. 102: 8 | 134: 25 |
inſtrui. 359: 5 | 383: 8 |
inſtruit. 18: 27 | 193: 30 | 248: 8, 13 | 250: 5 | 254: 34 | 272: 27 | 273: 10 | 276: 26 | 279: 15 | 307: 18 | 383: 26 |
inſtruitur. 369: 15 |
inſtruunt. 186: 11 | 188: 18 | 254: 23 | 353: 10 |
inſtruxerant. 44: 21 | 245: 1 |
inſtruxerat. 260: 11 | 419: 1 |
inſtruxerunt. 149: 19 | 262: 2 | 351: 22 |
inſtruxiſſe. 376: 27 |
inſtruxiſſet. 44: 16 |
inſtruxit. 19: 16 | 36: 19 | 311: 23 | 328: 5 | 336: 8 | 365: 24 | 383: 7 | 397: 30, 33 | 404: 8 | 407: 24 |
inſuefactos. 82: 10 |
inſueta. 191: 23 | 253: 6 |
inſueti. 155: 19 |
inſuetos. 240: 15 | 312: 28 |
inſuetus. 90: 8 |
inſula. 93: 1, 13, 19 | 94: 8 | 165: 25 | 166: 2 | 267: 23 | 337: 18 | 346: 3, 4 *bis*, 7 | 350: 25 |
inſulæ. 80: 7, 17 | 83: 29 | 91: 8 | 94: 1 | 355: 13 |
inſulam. 74: 11 | 80: 2 | 83: 9 | 244: 24 | 263: 22 | 300: 13 | 309: 2 | 337: 10 | 339: 10 | 355: 8 *bis*, 14 | 369: 5 | 370: 7 | 386: 16 | 389: 18 |
inſulas. 60: 10 | 395: 6, 33 |
inſulis. 74: 16 | 94: 2 | 135: 10 |
inſuper. 151: 18 | 262: 4, 14 | 427: 19 | 434: 13 | 448: 3 |
integebatur. 173: 4 | 244: 2 | 254: 1 |
integendorum. 184: 15 |
integerrima. 255: 27 |
integunt. 176: 10 |
teguntur. 266: 5 |
integra. 155: 14 | 157: 11 | 242: 19 | 364: 18, 26 | 461: 13 |
integræ. 67: 30 | 136: 3 | 319: 31 |
integras. 298: 19 | 312: 4 | 359: 27 |
integri. 95: 27 | 159: 30 | 178: 12 | 241: 1 | 279: 31 | 280: 2 | 334: 13 |
integris. 57: 33 | 58: 4 | 64: 31 | 190: 34 | 194: 26 | 324: 2 | 348: 21 |
integritatem. 426: 6 |
integro. 450: 2 |
integros. 162: 28 | 178: 25 | 260: 11 | 308: 30 | 421: 6 |
integrum. 285: 2 | 364: 27 | 382: 2 |
intellectu. 407: 22 |
intellectum eſt. 54: 10 | 95: 18 |
intellectutum. 27: 14 |
intellexerant. 177: 6 |
intellexerunt. 45: 6 | 66: 3 |
intellexi. 465: 16 |
intellexiſſent. 90: 15 | 147: 12 | 185: 19 |
intellexiſſet. 403: 16 | 425: 28 | 427: 22 |
intellexit. 15: 28 | 36: 7, 20 | 44: 9 | 62: 11 | 67: 7 | 111: 24 | 297: 2 | 404: 26 | 416: 38 | 421: 21 | 423: 3 | 428: 10 |
intelligat. 15: 5 | 18: 9 |
intelligatis. 150: 18 |
intelligebant. 59: 29 | 68: 17 | 150: 37 | 253: 11 | 317: 9 |
intelligebat. 11: 25 | 25: 21 | 65: 7 | 80: 1 | 89: 16, 24 | 144: 17 | 160: 21 | 166: 17 | 169: 6 | 292: 15 |
intelligebatur. 119: 7 |
intelligere. 16: 16 | 23: 2 | 30: 18 | 191: 7 | 234: 21 |

intelligerent

intelligerent. 14: 5| 46: 25| 77: 18| 84: 12 | 106: 3 |
intelligeret. 14: 21| 60: 21| 65: 4 | 98: 1 | 144: 13| 195: 29| 231: 2|
intelligeretur. 239: 17|
intelliges. 392: 3 | 405: 31 |
intelligi. 183: 19 | 279: 42 |
intelligant. 266: 20|
intempeſta. 407: 6|
intentare. 442: 11|
intentis. 176 : 15 | 298: 31 |
intentis. 66: 5| 67: 32|
inter. 3: 1| 5: 6| 6: 5| 7: 11| 9: 3, 7| 11: 21| 15: 19| 17: 13| 20: 22| 23: 13, 22| 29: 4| 31: 21| 34: 20| 38: 6| 40: 4| 41: 20, 29| 43: 12| 44: 21, 24| 47: 2, 25| 48: 28| 50: 28| 53: 28| 59: 17| 66: 19| 77: 2| 78: 10| 82: 25| 84: 11| 85: 10| 88: 7, 23| 89: 24, 26| 90: 2| 95: 3, 14| 99: 5| 101: 1| 103: 33| 106: 35| 107: 13| 110: 35| 114: 9| 116: 5. 18| 117: 36| 118: 7| 121: 3| 130: 6| 131: 14| 133: 5| 135: 17| 137: 34| 139: 9| 142: 1, 14| 149: 14| 151: 15, 19| 156: 21| 158: 29| 159: 4, 21| 160: 32| 162: 15| 164: 35| 169: 10| 170: 3| 172: 12, 21| 173: 5| 176: 8, 26| 177: 26| 182: 3| 186: 27| 189: 1| 195: 17| 209: 7| 224: 5, 10, 26| 235: 6| 236: 9| 238: 6. 9| 239: 30| 241: 10, 32| 250: 33| 251: 12| 252: 13| 257: 4, 9| 259: 1, 2| 261: 9| 262: 12| 263: 18, 19| 266: 3| 272: 11| 276: 22| 290: 6| 297: 18. 20| 307: 15, 19| 310: 31| 318: 25| 322: 25| 326: 26| 327: 2| 328: 11| 330: 11| 333: 2| 341: 16| 344: 1, 2| 346: 24| 349: 8| 350: 5 *bis*| 353: 6, 14, 16| 360: 6 *bis*, 33| 361: 28| 366: 5| 373: 6| 389: 10| 391: 8, 23| 394: 10| 398: 20, 21| 403: 15| 406: 4| 408: 28| 411: 7| 412: 23, 31| 413: 11| 414: 1| 416: 34| 422: 1, 22| 426: 28| 428: 18| 434: 18| 435: 17| 436: 12| 438: 20| 443: 12| 444: 4| 446: 5| 449: 9 *bis*| 450: 15| 452: 8| 468: 1|
intercedebant. 109: 29| 272: 10 |
intercedebat. 153: 14| 162: 3| 253: 34| 360: 34| 446: 5 |
intercedere. 10: 13| 47: 26| 249: 1| 266: 25|
intercederent. 29: 4| 32: 14| 224: 21|
intercederet. 161: 22| 279: 5| 316: 22|
intercedit. 208: 2|
interceperat. 194: 4|
intercepta. 52: 14 | 108: 8 |
intercepti. 393: 7|
interceptis. 365: 28| 419: 20 |
interceptus eſt. 445: 20|
interceſſerant. 92: 29|
interceſſerunt. 203: 7|
interceſſio. 214: 6|
interceſſione. 208: 3| 210: 8 |
interceſſionem. 214: 8|
interceſſit. 110: 26 |
interciderat. 371: 20 |
intercipere. 359: 2 |
interciperentur. 104: 23 |
intercipi. 300: 27|
intercipiebat. 199: 35|
intercipiendi. 200: 5|
intercipiunt. 244: 11|
intercipiuntur. 104: 29 | 200: 15|
interciſa. 383: 4 |
interciſæ ſunt. 198: 15|
interciſi. 382: 20 |
interciſum. 188: 19|
intercludatur. 142. 7|
intercludebat. 374: 11 |
intercludebatur. 436: 18|
intercludendos. 403: 27|
intercludere. 67: 1| 249: 23 |
intercluderentur. 246: 20| 320: 35 | 356: 36|
intercluderet. 35: 12 |
intercluderetur. 268: 18|
intercludi. 19: 12| 222: 20| 309: 21 | 349: 22 | 403: 29 |
intercludantur. 373: 4|
intercluſa. 238: 14|
intercluſas. 166: 22|
intercluſerant. 146: 27|
intercluſi. 161: 3 | 242: 4| 452: 8|
intercluſi ſunt. 443: 8|
intercluſis. 57: 26| 84: 16| 169: 6| 250: 3|
intercluſiſſet. 250: 27|
in[illegible]cluſo. 67: 12| 76: 1| 251: 3 | 368: 2 | 443: 10 |
intercluſum. 166: 32 | 349: 6| 360: 11|
intercluſurum. 340: 2|
intercluſus. 268: 32 | 309: 24 |
interdicit. 98: 3 | 112: 28| 159: 20| 378: 8|
interdicto 183: 19|
interdictum eſt. 120: 9 |
interdicunt. 120: 8|
interdiu. 11: 16| 171: 7| 172: 5| 249: 13| 254: 8| 303: 22| 427: 9|
interdixiſſet. 34: 17| 140: 25 |
interdum. 15: 3| 28: 23| 446: 20|
interea. 10: 15| 19: 19| 74: 5| 83: 22| 99: 12| 101: 7| 169: 12| 176: 1| 218: 3. 34| 221: 7| 230: 10| 293: 6| 296: 13| 359: 2| 389: 22| 405: 3|
intereant. 101: 32|
interemit. 426: 4|
intererant. 412: 2 |
intererat. 137: 34 | 297: 19 |
intereſſe. 89: 24| 113: 6| 148: 5| 224: 17| 227: 3 |
intereſſem. 182: 11|
intereſſet. 15: 21|
intereunt. 245: 24 | 277: 16 |
interfecerant. 14: 1| 304: 7| 345: 19 |
interfecerat. 13: 12|
interfecerit. 33: 26 |
interfecerunt. 38: 13 | 45: 4, 30| 50: 9| 99: 18| 137: 24| 308: 17| 320: 14| 362: 7| 389: 9| 408: 22| 409: 17| 424: 5| 425: 17| 441: 26 |
interfeciſſe. 255. 33|
interfecit. 290: 24| 328: 18| 406. 1|
interfecta. 58: 24 | 111: 16| 118: 15| 361: 13 | 366: 28| 384: 15 |
interfecta eſt. 154: 10 | 352: 3| 357: 4|
interfecti. 97: 22 | 163: 8| 167: 29| 176: 27| 406: 4| 421: 16|
interfecti eſſe. 428: 18 |
interfecti ſunt. 158: 24 | 167: 34 | 334: 9| 356: 3 | 396: 22 | 398: 15 | 424: 14| 436: 26| 437: 15| 439: 17 | 445: 9| 449: 16 |
interfectis. 68: 23 | 72: 26|

85: 6| 95: 8| 97: 28| 107: 2| 158: 25| 160: 12| 163: 14| 164: 35| 169: 4| 170: 21| 171: 22| 175: 5| 187: 31| 193: 16, 39| 196: 9| 199: 4| 255: 28| 265: 28| 272: 12| 277: 22| 303: 3| 308: 4| 311: 35| 314: 4| 319: 5| 346: 16| 382: 3| 384: 10| 419: 10| 423: 12| 425: 14| 427: 18| 442: 16| 449: 19| 453. 13|
interfecto. 51: 5| 63: 27| 65: 21| 66: 10| 77: 8| 96: 2| 106: 31| 114: 5| 116: 35| 187: 25| 190: 28| 192: 14| 245: 21| 292: 7| 299. 10| 372: 20| 420: 3, 6, 14| 426: 8| 428: 10, 22| 451: 22|
interfectos. 158: 28| 159: 21| 395: 10|
interfectos eſſe. 104: 14| 398: 18|
interfectum. 99: 21| 112: 30|
interfectus. 437: 4|
interfectus erat. 97: 5| 143: 5|
interfectus eſſet. 65: 6| 191: 2| 424: 8|
interfectus eſt. 76: 5| 300: 10| 336: 25| 337: 8| 344: 28| 346: 29| 437: 31|
interficere. 90: 13| 111: 2| 159: 27| 317: 14| 453: 8|
interficerent. 265: 8| 323: 27| 398: 17|
interficerentur. 424: 11|
interficeret. 277: 12| 427: 10| 428: 21|
interficeretur. 106: 7| 302: 15|
interfici. 53: 28| 77: 6| 86: 9| 90: 29| 104: 16| 136: 27| 142: 10| 148: 11| 254: 20| 281: 1| 344: 27| 373: 29| 374: 4| 387: 25| 397: 25|
interficiamus. 158: 36|
interficiant. 148: 5| 159: 20|
interficiebantur. 276: 31| 342: 16|
interficiebat. 417: 28|
interficiendi. 101: 13|
interficiendos. 158: 34| 250: 31|
interficiendum. 191: 20| 340: 17|
interficit. 158: 38| 252: 12| 295: 12| 322: 2| 349: 12| 360: 17| 377: 5| 428: 27|
interficitur. 95: 16| 103: 19, 34| 104: 2| 112: 34| 179: 17| 277: 14| 280: 7| 341: 1| 451: 20| 452: 2|
interficiunt. 58: 22| 90: 33| 104: 6| 129: 2| 133: 22| 142: 22| 170: 9| 193: 38| 244: 5| 252: 25| 273: 1| 278: 24|
interficiuntur. 75: 25| 241: 15| 250: 14| 254: 2| 280: 2, 11| 302: 27| 428: 30|
interfuerunt. 297: 17|
interfui. 329: 23|
interfuiſſe. 77: 21|
interfuiſſent. 327: 15|
interibant. 177: 11|
interjecerant. 176: 17|
interjecerat. 330: 12|
interjecta. 186: 27| 273: 10| 320: 22| 348: 5| 394: 10| 422: 22|
interjecti. 276: 26|
interjectis. 48: 6| 50: 2| 59: 11| 151: 20| 157: 26| 265: 11| 412: 24|
interjecto. 57: 31| 149: 30| 171: 2| 274: 11| 316: 24| 412: 29| 413: 13| 419: 14|
interierunt. 158: 35|
interjiciunt. 231: 10|
interiiſſe. 104: 14| 190: 36|
interiiſſent. 149: 10|
interiit. 158: 22| 198: 26| 248: 7| 265: 23| 321: 20| 329: 30| 357: 14| 424: 7| 429: 2|
interim. 15: 21| 19: 15| 31: 21| 44: 24| 46: 5| 48: 26| 51: 23| 57: 30| 59: 24| 68: 20| 75: 12| 79: 4| 80: 16| 81: 26| 85: 12, 26| 86: 12| 97: 2| 99: 22| 103: 9, 33| 109: 6| 110: 12| 112: 15, 23| 117: 19| 133: 26| 144: 19| 155: 29| 160: 13| 162: 18| 186: 26| 187: 27| 190: 8, 17| 192: 18| 196: 15| 199: 3| 222: 23, 26| 246: 3| 251: 23| 259: 9| 264: 10| 272: 13| 295: 29| 297: 20| 300: 1| 305: 2| 310: 32| 313: 11| 320: 22| 343: 1| 346: 21| 347: 4| 349: 7| 354: 15| 364: 16| 365: 8| 371: 24| 373: 16| 375: 1, 22| 377: 35| 383: 22| 386: 11| 387: 8, 18| 388: 20| 389: 4, 17, 11, 15| 390: 26| 391: 6, 11, 21, 25, 31| 392: 9, 17| 393. 6| 394: 3, 29| 395: 3, 7, 33| 396: 2, 17| 397: 6, 9, 28, 29| 398: 18, 22| 399: 2| 400: 10, 16| 401: 4, 13, 15| 402: 11, 17| 404: 30| 407: 9| 409: 7, 20| 410: 21| 413: 30| 414: 2, 18, 23| 415: 19, 25, 31| 416: 7| 417: 4, 7, 17| 419: 3, 11| 420: 13| 421: 5, 26| 422: 5| 423: 5, 24, 29| 425: 1, 23| 426: 13| 427: 8, 28, 34| 428: 1, 3, 16, 21, 31| 429: 2| 446: 4|
interior. 93: 1|
interiora. 421: 25|
interiore. 310: 35, 37| 319: 25| 443: 6|
interiorem. 40: 14| 172: 7| 308: 21| 309: 3|
interiores. 94: 11| 177: 13| 178: 19|
interioris. 318: 19|
interire. 123: 3| 266: 19|
interirent. 302: 14|
interiiſſe. 312: 26|
interitio. 443: 26|
interitu. 107: 28|
interitum. 417: 27|
interitura. 171: 30|
intermiſerant. 84: 21|
intermiſerat. 294: 17|
intermiſerunt. 111: 15|
intermiſiſſet. 182: 19|
intermiſſa. 21: 26| 90: 27| 106: 9| 148: 33| 186: 13|
intermiſſæ. 151: 20|
intermiſſam. 171: 10|
intermiſſis. 92: 22| 117: 27| 156: 27| 173 27| 224: 25| 239: 11| 314: 22| 316: 19| 319: 24| 351: 2|
intermiſſo. 21: 5, 9| 85: 22| 91: 6, 11| 95: 9, 13| 116: 4| 145: 22| 172: 6| 176: 31| 309: 27| 318: 6| 324: 16| 328: 2| 333: 19| 335: 19| 380: 10| 385: 1|
intermiſſum erat. 171: 32|
intermiſſuros 218: 4|
intermiſſus eſſet. 447: 20|
intermittant. 351: 3|
intermittebat. 157: 25| 349: 27| 365: 18| 398: 26|
intermittere. 51: 11| 246: 2| 397: 29|

intermitterent. 58 : 16 |
intermitteret. 31 : 18 |
intermitterentur. 69 : 5 | 152: 12 | 232 : 2 |
intermittit. 28 : 7 | 104 : 10 | 239: 26 | 400 : 16 | 402: 10 | 411: 5 | 413: 32 |
intermittitur. 71 : 7 | 104: 34 |
intermittunt. 398: 20 | 400: 19 |
intermittuntur. 187:26 | 200: 6 |
internecione. 14: 16 |
internecionem. 52: 17 | 409: 20 |
internunciis. 224 : 12 | 346: 29 |
interpellabant. 276 : 14 |
interpellaremus. 33 : 18 |
interpellaſſent. 322 : 32 |
interpellat. 225: 3 |
interpellatum. 341: 5 |
interpellatum erat. 371 : 21 |
interpellaverunt. 321 : 13 |
interpellavit. 297: 13 |
interponendum. 323 : 9 |
interponere. 90 : 14 | 103: 26 | 382: 14 |
interponeretur. 394 : 10 |
interponi. 74 : 9 |
interponit. 189 : 22 | 378 : 9 |
interponuntur. 266 : 4 |
interpoſita. 31 : 24 | 75 : 9 | 84 : 29 | 159 : 12 | 200 : 8 | 202 : 18 | 248 : 10 | 256: 28 | 294 : 5 | 323 : 11 | 377 : 1 | 381 : 7 |
interpoſiti. 187: 29 | 190: 4 |
interpoſitis. 307 : 30 | 404: 15 |
interpoſitu. 138. 24 | 256:28 | 291: 18 | 384 : 32 |
interpoſuerant. 391: 9 |
interpoſueras. 413 : 11 |
interpoſuerim. 182: 2 |
interpretantur. 120: 2 |
interpretem. 103 : 22 |
interpretibus. 17 : 21 |
interrogans. 322 : 2 |
interrogati. 150 : 21 |
interrogatus. 231: 10 |
interrumpebant. 222: 33 |
interrumpi. 247: 24 |
interrumpit. 252: 11 |
interrumpunt. 298 : 6 |
interrupit. 241 : 30 |
interruptis. 149: 22 | 156: 36 |
interruptus eſt. 238 : 13 |
interruptus fuerat. 239 : 4 |
interſcinderent. 44:30 | 152: 22 |
interſcindunt. 198: 13 |
interſepta. 349 : 24 |
interſit. 42: 8 | 179 : 2 |
interſunt. 120 : 1 | 384 : 3 |
intervalla. 151 : 17 |
intervallis. 37 : 7 | 95 : 26 | 151: 15 | 157: 20 | 365 : 26 | 412 : 23 |
intervallo. 19 : 3 | 32 : 5 | 50 : 15 | 78 : 10, 14 | 197 : 18 | 223 : 1 | 278: 20 | 360 : 7 | 361 : 19 | 365: 8 | 366 : 3 | 382 : 28 |
intervallum. 151 : 19 | 356 : 2 | 361 : 28 | 366 : 13 |
intervenerint. 150: 12 |
interveniunt. 137 : 38 |
interventu. 63: 13 |
intexerant. 151 : 8 |
intextus. 54 : 14 |
intolerandis. 183: 31 |
intolerantius, *adv.* 163 : 19 |
intorſiſſet. 451 : 1 |
intorto. 451 : 4 |
intra. 25: 12 | 27 : 35 | 41 : 14 | 48: 13, 29 | 92 : 1 | 104 : 4 | 107 : 2 | 108: 9 | 109 : 20 | 112: 17, 18, 22 | 130 : 7 | 145: 2 | 153 : 27 | 162 : 9 | 163: 24 | 169: 4 | 171 : 19 | 220: 6 | 239: 18, 20 | 248: 17 | 251 : 11 | 262 : 7 | 309: 8 | 311 : 21 | 313 : 6 | 316: 20, 22 | 320 : 31 | 322 : 6 | 323: 30 | 327 : 16 | 334 : 28 | 335 : 15 | 365: 12 | 382 : 30 | 388 : 15 | 391 : 35 | 394 : 25 | 396 : 5 | 399 : 11, 16 | 403 : 38 | 404 : 8 | 413 : 16 | 422: 28 | 443 : 7 | 449 : 21 |
intrare. 145 : 2 | 189 : 9 | 194. 23 | 310: 36 | 421: 25 | 422: 2 |
intrari. 48 : 7 |
intraſſent. 353 : 17 |
intraverant. 172 : 22 | 189 : 10 |
intraveris. 354 : 6 |
intraviſſent. 308 : 12 |
intrinſecus. 392: 13 |
intrò. 425 : 32 | 452 : 19 |
introductis. 219 : 9 |
introductum. 214 : 6 |
introduxerat. 219: 15 |
introduxerint. 42 : 10 |
introduxerunt. 302 . 6 |
introduxiſſent. 45: 9 |
introduxit. 65 : 11 |
introeuntem. 440: 2 |
introiit. 362: 15 | 426: 26 |
introire. 106 : 11 | 442 : 3 |
introiret. 389 : 2 |
introiſſet. 426 : 16 |
introitu. 224 : 21 |
introitum. 308 : 24 |
introitus. 91 : 28 | 340 : 10 |
intromiſſis. 54 : 23 | 112: 20 | 147: 7 |
intromitteret. 449: 14 |
intromittit. 146 : 25 | 449 : 21 |
introrſus. 48 : 13 | 117 : 31 | 151 : 4, 16 | 152: 6 |
introſumpere. 109 : 24 |
inaudiri. 25 : 4 |
intulerant. 302: 11 |
intulerat. 13: 14 |
intulerint. 15 : 6 |
intuleris. 33 : 13 |
intulerunt. 20: 14 | 167 : 28 | 265: 26 |
intuliſſe. 23 : 3 | 46 : 24 | 184 : 4 | 428 : 11 |
intuliſſent. 46 : 26 | 76: 8 | 77 : 24 | 83 : 19 | 183 : 4 | 322 : 13 |
intuliſſet. 29 : 15 |
intulit. 135: 3 | 323 : 20 |
intus. 107 : 9 | 138 : 15 | 257 : 4 | 302 : 8 | 321 : 1 | 387: 10 |
invadunt. 193 : 15 |
invaſit. 219 : 23 |
invenerat. 418 · 10 |
inveniebat. 47 : 13 | 185 : 14 |
invenirentur. 451 : 19 |
inveniri. 227 : 10 |
inventa. 88 : 12 | 89 : 32 | 98 : 5 | 217 : 15 | 231 : 13 |
inventa eſt. 351: 5 |
inventa ſunt. 314 : 14 |
inventis. 38 : 10 | 114 : 8 |
invento. 165 : 17 | 389 : 30 | 401 : 13 | 416 : 6 |
inventorem. 126 : 3 |
inventos. 185· 10 |
inventum. 484 . 15 |
inventum eſt. 235 : 11 | 261 : 30 | 312 : 16 | 441: 4 |
inventus eſt. 208 : 22 |
inveteraſcere. 40 : 8 | 105 : 13 |
inveteraverant. 345: 17 |
inveteraveris. 240 : 14 |
invicem. 71 : 5 | 178 : 12 | 185 : 6 | 187 : 8 | 189 31 | 193: 31 | 336: 22 | 417: 5 |
invicti. 27 : 14 |

invidere. 53: 26 |
invidia. 175: 24 | 203: 13 | 214: 4 |
inviolatum: 60: 1 |
inviſis. 260: 2 |
invitandi. 251: 24 |
invitantibus. 190: 18 |
invitat. 358: 9 | 419: 2 |
invitati. 109: 18 | 137: 25 | 324: 5 |
invitatos. 73: 13 | 419: 15 |
invitatus. 26: 18 |
invitavit. 424: 20 |
inviti. 168: 16 | 207: 15 |
invitis. 11: 13 | 191: 8 | 346: 9 |
invito. 11: 5 | 14: 23 | 77: 25 |
invitos. 73: 4, 16 |
invitus. 182: 1 | 256: 33 | 307: 25 | 346: 21 |
iuncta. 200: 9 |
invocat. 200: 7 |
involat. 373: 1 |
involuta. 259: 3 |
involutæ. 264: 9 |
involvunt. 252: 13 |
inuſitata. 53: 18 | 311: 37 |
inuſitatior. 82: 14 |
inuſitato. 82: 18 | 393: 9 |
inutilem. 153: 24 | 310: 19 |
inutiles. 47: 19 | 84: 5 | 175: 18, 31 |
inutilis. 377: 27 | 410: 8 |
inutiliter. 379: 7 |
Jovem. 126: 6 | 127: 3 |
ipſa. 39: 2 | 93: 1 | 102: 20 | 158: 24 | 169: 1 | 186: 26 | 229: 8 | 244: 18 | 253: 17 | 256: 24 | 312: 21 | 325: 4 | 349. 12 | 353: 13 | 362: 10 | 377: 16 | 422: 20 | 461: 1 |
ipſæ. 133: 18 | 285: 13 | 318: 30 |
ipſam. 195: 24 | 264: 2 | 297: 22 | 341: 9 | 397: 18 |
ipſarum. 315: 10 |
ipſas. 397: 29 |
ipſe. 7: 9 | 8: 7 | 11: 28 | 17: 16, 26, 30 | 18: 2, 9, 18, 22 | 19: 15 | 21: 9 | 25: 29 | 27: 4 | 29: 19 | 37: 5, 13 | 39: 13 | 40: 15 | 42: 6 | 51: 13 | 55: 11 | 56: 10 | 59: 23, 26 | 61: 7 | 64: 11 | 75: 15 | 76: 2, 20 | 80: 13, 21 | 81: 20 | 86: 2 | 87: 11 | 88: 17 | 89: 35 | 91: 4, 22 | 92: 14, 19, 24 | 97: 6 | 99: 12 | 100: 18 | 104: 4 | 105: 3 | 110: 20, 22 | 113: 3 | 115: 19, 28 | 116: 6 | 136: 10, 30 | 138: 8 | 143: 26 | 146: 14 | 155: 11 | 156: 15, 20, 34 | 158: 40 | 160: 23, 32 | 162: 17, 33 | 165: 29 | 167: 2, 24 | 178: 17, 25 | 179: 23 | 180: 5 | 183: 8 | 184: 2, 26 | 187: 8 | 189: 7, 22 | 192: 7 | 193: 19 | 195: 34 | 196: 10, 17 | 197: 2 | 199: 10, 15, 22 | 201: 3 | 202: 15 | 204: 5, 9 | 209: 11 | 210: 2 | 214: 5 | 217: 12 | 218: 12 | 222: 11 | 223: 20 | 224: 23 | 228: 18 | 232: 9, 12 | 237: 11 | 239: 4 | 243: 17 | 250: 9 | 252: 22 | 253: 13 | 256: 20 | 267. 10 | 268: 6, 10 | 269: 16 | 270: 8, 17 | 271: 10, 11, 13 | 272: 26 | 275: 1, 27 | 279: 13 | 281: 3 | 286: 6 | 291: 2 | 295: 15 | 296: 4, 21 | 209: 13 | 305: 26 | 309: 8 | 311: 22 | 312: 8 | 320: 2, 7 | 324: 11, 37 | 330: 8 | 331: 10 | 334: 17 | 338: 32 | 340: 18 | 342: 18 | 346: 18 | 349: 10 | 358: 11, 16 | 360: 30 | 363: 11 | 368: 22 | 369: 30 | 372: 5 | 374: 20 | 376: 18 | 378: 24, 26 | 379: 27 | 380: 14 | 384: 28 | 386: 19 | 389: 21, 27, 28 | 390: 2, 20 | 391: 3 | 394: 29 | 395: 20 | 397: 3, 20 | 399: 18 | 402: 23, 26 | 407: 11 | 408: 15 | 410: 5 | 412: 1, 10 | 414: 21 | 415: 7, 17 | 416: 1, 5, 15, 22 | 420: 27 | 421: 19 | 412: 4, 11, 18, 22 | 414: 20, 28 | 425: 29 | 416: 3 | 427: 11, 18, 33 | 428: 19 | 429: 6 | 432: 16 | 433: 1 | 434: 10 | 449: 4, 21 | 452: 7, 12 |
ipſi. 4: 8 | 14: 4 | 16: 9 | 19: 21 | 22: 17 | 26: 3 | 48: 30 | 49: 12 | 53: 2, 24 | 57: 13 | 59: 12 | 69: 3 | 72: 9 | 75: 14, 17 | 76: 17 | 91: 28 | 103: 25 | 104: 6 | 124: 2 | 131: 13 | 134: 11 | 137: 23 | 138: 16 | 141: 5 | 144: 8 | 147: 27 | 152: 26 | 154: 9 | 155: 1 | 163: 26 | 165: 3 | 166: 9 | 168: 22 | 171: 15 | 172: 22 | 174: 8 | 177: 9 | 186: 6 | 189: 10 | 190: 14 | 191: 11 | 195: 6, 17 | 205: 16 | 217: 9 | 240: 17 | 245: 7 | 248: 19 | 249: 19 | 251: 12 | 255: 16 | 266: 18 | 273: 5 | 290: 1 | 292: 4, 24 | 196: 18, 22 | 302: 31 | 305: 16 | 312: 2 | 323: 27 | 333: 8 | 340: 16 | 345: 13 | 348: 28 | 350: 3 | 352: 16 | 355: 24 | 359: 16 | 394: 24 | 400: 17 | 410: 4 | 424: 11 | 432: 16 | 468: 3 |
ipſis. 15: 5 | 17: 15 | 25: 5 | 32: 14, 26 | 33: 27 | 41: 8 | 43: 4 | 50. 9, 13 | 51: 4 | 80: 5 | 103: 16 | 110: 12 | 148: 2 | 150: 6. 17 | 157: 27 | 168: 6 | 175: 7 | 197: 36 | 224: 32 | 240: 35 | 246: 21 | 265: 13 | 266: 15 | 279: 3 | 293: 6 | 296: 13 | 298: 22 | 301: 15 | 327: 15 | 338: 21 | 350: 32 | 379: 2 | 433: 12 | 447: 24 |
ipſius. 18: 13, 24, 29 | 20: 16 | 46: 11 | 196: 22 | 197: 17 | 200: 5 | 207: 2 | 229: 18 | 237: 6 | 242: 23 | 247: 16 | 270: 11 | 310: 2, 7 | 369: 19, 28 | 387: 13 | 390: 11 | 399: 24 | 446: 2 |
ipſo. 17: 24 | 85: 9 | 102: 22 | 106: 7 | 112: 34 | 137: 38 | 140: 1 | 155: 35 | 186: 21 | 190: 7 | 210: 12 | 232: 9 | 268: 27 | 272: 2 | 338: 8 | 349: 25 | 352: 27 | 359: 15 | 365: 19, 31 | 366: 21 | 371: 22 | 372: 14 | 382: 18 | 424: 13 | 428: 22 | 452: 14 |
ipſorum. 3: 1 | 61: 20 | 100: 29 | 148: 23 | 150: 4 | 189: 34 | 322: 31 | 350: 14 | 399: 23 |
ipſos. 14: 13 | 22: 10 | 30: 11 | 33: 21 | 41: 29 | 142: 3 | 148: 5, 11 | 155: 3 | 158: 29, 37 | 164: 13 | 169: 26 | 255: 31 | 310: 36 | 312: 26 | 322: 9 | 353: 16 | 416: 4 |
ipſum. 16: 21, 29 | 30: 7 | 38: 17 | 115: 16 | 134: 20, 22, 26 | 149: 13 | 150: 7 | 156: 7 | 163: 5 | 167: 19 | 170: 24 | 182: 16 | 198: 2 | 218: 6 | 222: 3 | 263: 5 | 279: 14 | 292: 8 | 308: 24 | 351: 19 | 358: 15 | 362: 11, 24 | 365: 7 | 369: 1 | 370: 10 | 373: 1 | 381: 32 | 383: 1 | 386: 2 | 397: 7 | 406: 17 | 413: 2 | 428: 11 |
ira. 264: 17 | 405: 33 | 424: 3 |
iracundia. 115: 8 | 160: 4 | 190: 20 | 296: 6, 8, 23 |
iracundiam. 216: 9 |
iracundum. 24: 22 |
iraſci. 216: 10 |
irati. 277: 14 |
iratos. 362: 21 |
ire. 9: 12 | 11: 13, 20 | 12: 4 | 19: 8 | 56: 5 | 116: 32 | 136: 11 | 167: 9 | 388: 15 | 389: 19 | 390: 22 | 396: 16 | 397: 2 | 401: 3 | 403: 25 | 404: 15 | 419. 18 | 420: 1 | 423: 5 | 425: 23 | 426: 19 | 427: 33 |

iret. 186: 3 | 372: 15 |

iretur. 67: 18 | 148: 32 |

iri. 64: 15 | 249: 27 |

irridebat. 383: 20 |

irrideret. 53: 13 |

irridiculè. 31: 29 |

irriſui. 265: 32 |

irrumpendo. 450: 9 |

irrumpere. 138: 2 | 320: 9 | 345: 22 | 398: 23 |

irrumperent. 229: 9 | 264: 26 | 265: 9 |

irrumperet. 357: 9 |

irrumpit. 106: 21 |

irrumpunt. 171: 21 |

irruperunt. 76: 28 | 291: 5 | 320: 13 |

irrupit. 163: 13 |

irruptio. 171: 8, 13 |

is. 5: 8 | 7: 1 | 9: 8, 14 | 13: 10 | 14: 7, 12, 15 | 39: 5 | 44: 10 | 59: 3 | 75: 19 | 101: 28 | 104: 26 | 111: 4 | 150: 9 | 152: 11 | 157: 30 | 165: 29 | 170: 2 | 202: 1 | 211: 6 | 216: 4 | 271: 14, 18 | 273: 24 | 283: 2 | 296: 6 | 305: 9 | 308: 21 | 309: 22 | 319: 29, 34 | 327: 3 | 336: 3 | 344: 2, 15 | 349: 13 | 360: 28 | 364: 19 | 372: 17 | 377: 1 | 409: 5 | 436: 28 | 441: 19 | 443: 3 | 449: 24 | 461: 8 |

Iſtam. 291: 6 | 370: 7 |

iſtec. 425: 32 |

iſta. 174: 31 | 436: 20 |

iſtas. 387: 23 |

iſte. 391: 39 |

iſthmum. 315: 8 |

iſto. 405: 22 |

iſtos. 406: 2 |

iſtuc. 395: 9 |

iſtud. 405: 26 |

ita. 12: 13 | 13: 2, 13 | 14: 3, 7, 13, 17 | 15: 4, 7, 19 | 19: 16 | 20: 15 | 28: 7 | 36: 27 | 37: 15 | 38: 7 | 40: 1 | 45: 20 | 48: 29 | 54: 18 | 58: 21, 35 | 61: 12 | 75: 23 | 83: 34 | 85: 12, 14 | 86: 8 | 88: 5 | 94: 8 | 95: 7 | 101: 27 | 107: 27 | 119: 9 | 120: 8 | 124: 4 | 133: 13 | 135: 22 | 145: 5 | 163: 17 | 173: 1, 12 | 174: 5 | 177: 16 | 184: 7 | 185: 4 | 186: 3 | 187: 7 | 188: 16 | 189: 2, 12 | 196: 6 | 198: 5, 12, 26 | 203: 7 | 208: 4 | 224: 5 | 228: 11 | 229: 1 | 238: 20 | 241: 11 | 244: 6 | 245: 1 | 252: 14 | 253: 24 | 260: 27 | 262: 3 | 263: 12, 24 | 265: 22, 27 | 266: 12 | 273: 23 | 274: 28 | 276. 23 | 279: 6 | 280: 7 | 295: 12, 14, 19 | 302: 13 | 307: 14 | 309: 4 | 310: 34 | 313: 26 | 314: 3 | 317: 8 | 319: 26, 31 | 321: 11, 22 | 329: 16 | 334: 13 | 341: 6 | 350: 34 | 351: 5, 38 | 360: 4, 22 | 364: 27 | 365: 20 | 366: 3, 22, 27 | 368: 4 | 370: 11 | 371: 14 | 377: 31 | 379: 13 | 384: 24 | 386: 15, 20 | 388: 19 | 389: 20 | 391: 9, 13, 34, 38 | 392: 4, 11 | 393: 4, 11 | 395: 17, 31 | 396: 4, 12, 13 | 398: 18 | 399: 8 | 401: 20 | 402: 30 | 403: 5 | 406: 17 | 407: 16, 20, 25 | 408: 5, 29 | 410: 14 | 412: 20 | 413: 6, 33 | 417: 5, 14 | 419: 19 | 423: 10, 27 | 425: 7 | 426: 1, 31 | 431: 5 | 432: 3 | 433: 10, 12 | 434: 10, 13 | 435: 1, 6 | 436: 10 | 438: 11, 29 | 439: 6, 22 | 440: 5, 10, 12, 18, 22 | 441: 9 | 442: 9, 11 | 443: 3, 7, 10, 12, 26 | 444: 6, 13 | 445: 14 | 446: 1, 23 | 447: 3, 20, 24 | 448: 6, 24 | 449: 5, 17, 20 | 450: 7, 9 | 451: 2, 20, 31 | 452: 19 | 453: 8, 10 | 459: 5 |

Italia. 29: 20 | 136: 5 | 144: 27 | 164: 27 | 165: 23 | 169. 7 | 204: 12 | 207: 5 | 212: 4 | 213: 6 | 217: 5, 10 | 229: 7 | 231: 1 | 242: 4 | 243: 22 | 266: 22 | 275: 9 | 283: 3 | 286: 7 | 289: 14 | 292: 19, 20 | 294: 9 | 295: 1 | 308: 20 | 310: 3 | 314: 36 | 329: 25 | 373: 15 | 409: 31 | 410: 6 | 418: 11 | 431: 3 | 436: 28, 30 |

Italiæ. 113: 7 | 141: 3 | 227: 12 | 234: 18 | 275: 5 | 276: 9 | 316: 11 | 324: 27 |

Italiam. 11: 28 | 25: 27 | 53: 4 | 55: 10, 13 | 56. 1 | 87: 2 | 101: 12 | 140: 28 | 141: 1 | 144: 12 | 201: 4, 10 | 204: 4, 9 | 216: 17 | 227: 14 | 230: 12 | 268: 2 | 270: 17 | 275: 11 | 297: 15 | 299: 11 | 300: 11 | 303: 9, 11 | 322: 22 | 324: 26 | 326: 23 | 381: 6 | 384: 23, 37 | 395: 13 | 432: 4 |

Italicam. 268: 31 |

Italicenſem. 375: 12 |

Italicenſes. 372: 22 |

Italicenſis. 44: 2 |

Italicis. 310: 1 | 402: 12 |

itaque. 11: 19 | 17: 20 | 27: 24 | 30: 16 | 37: 15 | 44: 1 | 50: 4 | 58: 15 | 60: 21, 25 | 63: 20, 22 | 65. 8 | 69: 6 | 71: 24 | 72: 5 | 78: 5 | 80: 6 | 84: 18. 21. 25 | 89: 14 | 90: 20 | 92: 12, 17 | 101: 1 | 104: 17 | 112: 12 | 114: 15 | 122: 5 | 132: 5 | 139: 9 | 146: 5 | 150: 25 | 155: 15 | 157: 5 | 164: 33 | 165: 15 | 166: 24 | 172: 17 | 176: 9 | 185: 35 | 193: 11, 17, 38 | 196: 35 | 198: 18, 22 | 200: 3, 35 | 211: 2 | 218. 11 | 224: 13 | 228: 16 | 229: 19 | 230: 13 | 240: 19 | 245: 18 | 246: 21 | 247: 12 | 248: 2 | 253: 6 | 255: 20 | 259: 1 | 260: 11 | 261: 15 | 264: 23 | 265: 28 | 268: 4 | 277: 5, 21, 31 | 278: 9 | 280: 18 | 298: 21 | 300: 10 | 302: 12 | 305: 16 | 307: 11 | 309: 18 | 312: 32 | 315: 6 | 318: 12, 23, 30 | 322: 17 | 323: 10 | 324: 29 | 325: 24 | 326: 2 | 328: 5 | 345: 31 | 351: 21 | 353: 20, 27 | 354: 32 | 358: 7 | 359: 3, 16 | 361: 7, 19, 24 | 366: 1 | 369: 18 | 370: 23 | 372: 5 | 377: 2, 10 | 381: 34 | 383: 10 | 384: 9 | 387: 20 | 388: 6, 22, 25 | 389: 20, 30, 33 | 390: 18 | 392: 29 | 396: 15 | 397: 4 | 398: 14 | 400: 8 | 401: 26 | 402: 24 | 403: 30 | 404: 28 | 407: 5 | 410: 19 | 412: 1 | 416: 19 | 418: 27 | 419: 24 | 420. 22 | 422: 26 | 424: 12 | 425: 16 | 426: 10 | 427: 5 | 428: 25 | 435: 14 | 442: 27 | 446: 17, 20 | 447: 11 |

Item. 7: 5 | 12: 18 | 15: 6 | 22: 20 | 32: 5 | 39: 7 | 40: 2 | 44: 20 | 46: 18 | 49: 22 | 50: 12 | 51: 19 | 58: 21 | 59: 27 | 61: 23 | 67: 24 | 69: 8 | 70: 2 | 78: 14, 24 | 82: 26 | 83: 5 | 115: 14 | 133: 8 | 168: 28 | 176: 28 | 185: 15 | 208: 15 | 222: 3 | 226: 8 | 234: 6 | 259: 3 | 263: 10 | 267: 3 | 284: 6 | 289: 1 | 302: 28 | 304: 3 | 310: 6 | 319: 27 | 337: 13 | 341: 1, 6, 15 | 374: 1 | 389: 17 | 393: 5 | 405: 7 | 409: 22 | 410: 12 | 412: 5 | 413: 32 | 414: 7 | 423. 9 | 424: 7 | 426: 22 | 429. 8 | 431: 7 | 436: 8 | 438: 17 | 441: 16, 26 | 444: 21 | 447: 6, 27 | 449: 3 | 450: 25 | 451: 15 | 452: 3 | 453: 2 |

iter. 9:56 | 10: 7 *bis* | 11: 7, 22 | 12: 3 | 14: 23 | 15: 12, 19, 26 | 18: 17, 19: 7 | 31: 12 | 47: 13, 23 | 48: 8 | 53: 3 | 56: 4 | 58: 31 | 73: 21 | 84: 31 | 96: 19 | 100: 33 | 107: 19 | 108: 21 | 112: 7 | 132: 15 | 133: 1 | 145: 4 | 146: 14 | 156: 37 | 159: 19 | 160: 9 | 165: 11, 21, 32 | 166: 7 | 169: 15, 23, 33 | 170: 17 | 220: 4 | 225: 24 | 238: 1 | 242: 26, 32 | 247: 12, 21 | 248: 28 | 249: 4, 20, 27, 30 | 250: 4 | 251: 6 | 253: 35 | 254: 19 | 257: 11 | 271: 11 | 272: 29 | 277: 15 | 278: 20 | 279: 7 | 285: 14 | 293: 16 | 294: 17, 19 | 303: 16, 23 | 305: 26 | 306: 23 | 307: 7, 10 | 308: 11 | 323: 13 | 324: 33, 35, 40 | 315: 4, 11 | 329: 4 | 342: 2 | 360: 1, 34 | 364: 29 | 378: 10, 28 | 380: 14 | 384: 25 | 388: 9, 15, 19 | 415: 16 | 416: 31 | 419: 16 | 420: 1 | 424: 28 | 425, 2 | 428: 22, 24 | 434: 11 | 437: 1 | 445: 17, 22 | 446: 30 | 450: 12, 24, 30 |
iterum. 23: 27 | 26: 9 | 33: 5, 17 | 34: 21 | 292: 13 | 378: 2 | 416: 32 |
itidem. 27: 3 |
itinera. 9: 2 | 60: 4 | 96: 27 | 229: 12 | 248: 16 | 249: 8, 17 | 325: 9 |
itinere. 6: 15 | 7: 1 | 11: 21 | 12: 5 | 18: 18 | 19: 12 | 20: 11 | 21: 5, 11 | 30: 11 | 31: 9 | 43: 5 | 46: 1, 2 | 47: 18 | 52: 29 | 65: 13, 21 | 67: 31 | 72: 23 | 73: 20 | 75: 3 | 76: 22 | 92: 14 | 95: 6 | 97: 1 | 102: 23 | 107: 28 | 109: 7 | 134: 19 | 144: 16 | 145: 22 | 159: 29 | 160: 11 | 166: 1, 13 | 177: 29 | 193: 16 | 201: 15 | 210: 4 | 219: 5 | 221: 12 | 226 | 10 | 227: 7 | 230: 1 | 240: 5 | 246: 1 | 247: 17 | 248: 18 | 249: 17, 36 | 250. 10, 11 | 251: 3 | 253: 28 | 268: 17, 30, 32 | 271: 17, 18 | 276. 7 | 279: 8, 27 | 293: 14 | 294: 24 | 300: 1 | 303: 20 | 24 | 307: 12 | 309: 14, 19, 23, 25, 27 | 320: 2, 28 | 323: 15, 20, 23, 28 | 324: 1, 8, 40 | 325: 13 | 328: 24 | 335: 19 | 336: 7 | 346. 6 | 359: 1, 22 | 360: 25 | 361: 2, 18 | 362: 14 | 363: 11 | 364: 9 | 373: 6 | 375: 6 | 177: 14 | 388: 21 | 392: 29 | 396: 1 | 401: 3 | 405: 2 | 409: 13 | 413: 28 | 417: 14 | 422: 6 | 424: 16 | 426: 19 | 427: 34 | 428: 8 | 434: 2 | 445: 20 | 450: 18 | 459: 3 | 462: 8 |
itineribus. 9: 2, 16 | 12: 1 | 27: 25 | 28: 10 | 57: 26, 28 | 104: 7 | 108: 4 | 109: 12 | 114. 27 | 136: 26 | 145: 20 | 148: 25, 32 | 157: 15 | 165: 15 | 169: 7 | 183: 24, 31 | 187: 8 | 190: 13 | 195: 20 | 197: 1 | 199: 34 | 201: 4 | 222: 7 | 226: 8 | 229: 24 | 236: 4 | 268: 6 | 293: 18 | 294: 15 | 303: 25 | 324: 14, 16 | 325: 10 | 328 22, 16 | 338: 27 | 360: 6 | 365: 6 | 366: 31 | 380: 3 | 382: 22 | 385: 1 | 427: 10 | 432. 6 |
itineris. 10: 11 | 29: 3 | 45: 27 | 47: 24 | 92: 8 | 116: 24 | 134: 15 | 159: 17 | 161: 24 | 164: 34 | 227: 4 | 248: 21 | 249: 1, 22 | 253: 39 | 278: 29 | 338: 26 | 342: 8 | 364: 31 |
itinerum. 30: 8 | 57: 17 | 126: 4 | 132: 16 | 146: 26 | 202: 6, 15 | 242. 32 | 381: 19 |
Itium. 88: 15 | 89: 28 |
itum est. 302: 8 |
ituros. 14: 8 | 102: 6 | 304: 10 |
iturum. 30: 20 | 103: 29 | 208: 15 | 218: 3, 8 |
iturus erat. 202: 6 |
iturus sit. 218: 8 |
Ityreis. 394: 11 |
Juba. 212: 6 | 272: 8 | 277: 34 | 279: 10 | 280: 28 | 372: 2 | 388: 8 | 396: 13 | 397: 1 | 402: 18 | 407: 9 | 409: 20, 18 | 410: 23, 25 | 411: 19, 28 | 415: 29 | 427: 8, 20 | 428: 16, 19 | 429: 7, 11, 15 |
Jubæ. 272: 11 | 280 16 | 296: 18 | 405: 3 | 407: 19 | 411: 22, 25 | 412: 2, 19 | 420: 13 | 428: 22 |
Jubam. 278: 11 | 419: 8 |
jubeat. 17: 27 | 373: 29 |
jubebat. 84: 25 | 157: 24 | 170: 5 | 305: 22 |
jubebo. 470: 21 |
jubens. 8: 14 | 109: 21 | 166: 9 | 247: 1 | 254: 29 |
jubente. 153: 11 |
jubeo. 410: 11, 19 |
juberent. 253: 22 |
juberet. 17: 17 | 24: 13 | 113: 6 | 303: 20 | 321: 4, 24 | 328: 12 | 350: 10 |
jubet. 10: 3 | 17: 21 | 18: 17 | 36: 6 | 43: 4 | 59: 26 | 61: 1, 7 | 64: 28 | 79: 6, 80: 16 | 87: 11 | 88: 1, 5, 15 | 90: 25, 29 | 92: 24, 18 | 99: 20 | 103: 4, 31 | 104: 11 | 107: 17 | 109: 15, 17 | 114: 28 | 115: 8, 19 | 116: 15, 29 | 136: 8 | 143: 18 | 145: 1 | 146: 13, 12 | 147: 5, 13 | 155: 28 | 159: 22 | 161: 7, 9 | 166: 23 | 168: 19, 27 | 170: 2 | 171: 19, 21, 33 | 173: 14 | 176: 24 | 178: 29 | 179: 23, 31 | 188: 28 | 198: 10 | 204: 4 | 216: 3 | 222: 11 | 224: 23 | 225: 11, 23 | 226: 3 | 229: 14, 21 | 230: 18 | 236: 1, 2 | 239: 23, 30 | 240: 4 | 248: 3, 25 | 250: 9 | 252: 30 | 253: 38 | 254: 24 | 258: 10 | 269: 2, 15 | 272: 14 | 277: 1 | 279: 7, 44 | 294: 29 | 306: 8 | 317: 34 | 326: 20 | 347: 4 | 359: 5 | 369: 12 | 373: 24 | 374: 4, 14 | 382: 30 | 383: 25 | 384: 21 | 387: 25 | 389: 7, 27, 39 | 390: 1, 29 | 391: 4 | 392: 9, 22 | 395: 2 | 399: 9 | 400: 14, 29 | 401: 22 | 402: 16, 22, 25 | 403: 10, 20 | 406: 2, 4 | 416: 27 | 420: 30 | 421: 5 | 422: 12 | 427. 32 | 429: 20 | 433: 6, 12 | 435: 5 |
jucundius, *nom.* 378: 15 | 461: 7 |
jucundum. 256: 24 |
judicabant. 165: 1 |
judicabat. 76: 9 | 81: 6 | 188: 14 | 196: 30 | 202: 25 | 229: 2 | 337: 2 | 351: 35 |
judicabit. 106: 19 |
judicandum. 112: 5 | 327: 14 |
judicans. 324: 34 |
judicant. 275: 15 |
judicare. 34: 3 | 160: 22 |
judicarem. 175: 20 | 461: 10 |
judicaret. 20: 13 | 135: 19 | 185: 1, 30 | 199: 9 | 200: 22 | 361: 14 | 363: 18 |
judicari. 13: 3 | 29: 21 | 52: 25 | 188: 4 |
judicassent. 13: 8 |
judicasti. 462: 1 |
judicat. 110: 4 | 248: 2 |

judicaturos. 30 : 12 |
judicaverat. 292 : 14 |
judicaverint. 129 : 12 |
judicaverunt. 275 : 8 |
judicaviſſent. 163 : 26 |
judicaviſſet. 294 : 9 |
judicavit. 139 : 34 | 191 : 18 | 328 : 22 |
judicem. 381 : 1 |
judicia. 267 : 18 | 285 : 1 |
judicibus. 285 : 1 |
judicii. 219 : 12 | 234 : 22 |
judiciis. 121 : 8 | 209 : 11 |
judicio. 100 : 17 | 118 : 3 | 135 : 4 | 182. 6, 16 | 220 : 21 | 241 : 18 | 252 : 5 | 285 : 5 | 293 : 9 | 317 : 9 | 354 : 32 | 462 : 6 |
judiciorum. 209 : 10 |
judicium. 8 : 2 | 31 : 4, 8 | 34 : 7 | 118 : 4 | 140 : 24 | 275 : 3 | 294 : 8 | 354 : 8 |
jugera. 222 : 25 |
jugi. 157 : 21 | 160 : 33 | 188 : 21 | 404 : 9 |
jugis. 250 : 10 | 365 : 11 |
jugo. 19 : 17 | 50 : 23 | 85 : 17 | 139 : 7, 13 | 161 : 11 | 403 : 1, 9 | 413 : 33 | 420 : 27 | 436 : 16 | 451 : 12 |
jugulant. 450 : 1 |
jugulantur. 369 : 30 |
jugulare. 439 : 2 | 449 : 6 |
jugulari. 442 : 1 |
jugularunt. 442 : 6 |
jugulaſſe. 441 : 19 |
jugulaſſet. 442 : 10 | 445 : 19 |
jugulatam. 441 : 2 |
jugulatione. 439 : 13 | 440 : 24 |
jugulationem. 439 : 22 | 441 : 15 |
jugulatum. 440 : 18 |
jugulavit. 440 : 9 |
jugum. 10 : 10 | 13 : 13 | 18 : 17 | 170 : 7 | 176 : 14 | 188 : 18, 22 | 241 : 10 | 271 : 15 | 364 : 29 | 402 : 29 | 403 : 3 | 408 : 2 | 415 : 16 | 416 : 8 | 420 : 1 |
Julia. 210 : 8 |
Juliæ. 425 : 9 | 467 : 22 |
Julianæ. 404 : 11 |
Julianas 421 : 2 |
Juliani. 391 : 32 | 420 : 33 | 421 : 8 |
Julianis. 423 : 36 |
Julianos. 416 : 36 |
Julii. 457 : 24 |
Julium. 433 : 8 |
Julius. 283 : 1 |
jumenta. 146 : 13 | 147 : 7 | 197 : 32 | 254 : 19 | 310 : 32 | 312 : 26 | 289 : 30 | 392 : 24 | 410 : 8 | 417 : 2 | 418 : 25 |
jumentis. 71 : 18 | 246 : 9 | 249 : 30 | 253 : 32 | 255 : 21 | 293 : 14 | 317 : 20 | 348 : 26 | 396 : 12 | 400 : 33 | 437 : 6 |
jumentorum. 6 : 14 | 87 : 8 | 137 : 37 | 140 : 8 | 186 : 34 | 195 : 19 | 238 : 12 | 244 : 10 | 248 : 5 | 258 : 9 |
juncta. 78 : 14 |
junctis. 11 : 9 | 13 : 4 | 244 : 2 | 247 : 3 |
junctura. 78 : 17 |
jungatur. 264 : 4 |
jungebat. 78 : 11 | 228 : 2 |
jungit. 200 : 11 |
Junii. 429 : 17 |
juniores. 141 : 3 | 338 : 29 |
Junium. 439 : 18 |
Junius. 100 : 10, 36 |
Jura, *mons*. 6 : 5 |
jura. 119 : 17 | 174 : 8 | 175 : 23 | 214 : 1 | 255 : 32 | 256 : 12 | 379 : 14 | 384 : 26 |
Juram, *montem*. 9 : 3 | 11 : 2 |
jurandi. 338 : 29 |
jurant. 252 : 23 | 294 : 23 |
jurare. 118 : 17 | 330 : 1 |
juraret. 24 : 7 |
jurat. 252 : 21 | 294 : 21, 24 |
juraviſſet. 293 : 7 |
juravit. 329 : 31 | 330 : 1 |
jure. 27 : 5, 6 | 33 : 1, 18 | 41 : 7 | 156 : 19 | 158 : 12 | 159 : 27 | 175 : 29 | 204 : 15 | 343 : 6 | 364 : 17 | 380 : 10 | 384 : 33 | 405 : 22 | 453 : 5 | 462 : 3 |
jurejurando. 23 : 12 | 24 : 3, 9 | 75 : 6 | 100 : 32 | 114 : 9 | 142 : 14, 17 | 169 : 29 | 217 : 12 | 302 : 25 |
jurent. 252 : 19 |
juri. 322 : 28 |
juris. 22 : 17 | 100 : 18 | 203 : 5 | 210 : 7 | 336 : 4 | 378 : 5 |
jurisjurandi. 252 : 27 | 302 : 26 |
jus. 8 : 5 | 27 : 2 | 63 : 22 | 121 : 1 | 131 : 14 | 184 : 31 | 191 : 16 | 208. 10 | 298 : 16 | 364 : 4, 25 | 371 : 5 |
jusjurandum. 7 : 13 | 90 : 15 | 169 : 31 | 252. 22 | 267 : 19 |
juſſerat. 61 : 6 | 84 : 10 | 146 : 24 | 167 : 4 | 174 : 8 | 179 : 4 | 285 : 10 | 311 : 7 | 342 : 4 | 406 : 7 | 418 : 11 | 419 : 14 |
juſſerit. 269 : 1 |
juſſerunt. 83 : 22 | 86 : 9 | 102 : 27, 36 | 340 : 16 |
juſſi. 66 : 4 |
juſſi erant. 253 : 4 |
juſſi ſunt. 58 : 19 |
juſſis. 157 : 10 |
juſſiſſet. 21 : 14 | 29 : 6 | 57 : 6 | 111 : 5 | 159 : 16 | 217 : 3 | 294 : 20 | 403 : 38 |
juſſit. 19 : 20 | 22 : 8, 11 | 36 : 11, 15 | 42 : 6 | 45 : 24 | 51 : 15 | 52 : 26 | 54 : 9 | 55 : 11 | 76 : 19, 21 | 81 : 17, 19 | 82 : 16 | 83 : 6 | 85 : 1 | 86 : 1 | 89 : 20 | 96 : 13 | 99 : 2, 8 | 135 : 8 | 149 : 20 | 153 : 26 | 156 : 18 | 162 : 1 | 170 : 18 | 177 : 30 | 220 : 11 | 239 : 4, 15 | 257 : 9 | 281 : 1 | 300 : 26 | 307 : 2 | 310 : 7 | 311 : 22, 24, 30 | 319. 16 | 323 : 17, 32 | 325 : 33 | 334 : 12 | 336 : 6, 16, 18, 20, 23 | 338 : 27 | 342 : 17 | 344 : 21, 27 | 351 : 14 | 356 : 5 | 361 : 40 | 365 : 13 | 381 : 15 | 383 : 3 | 386 : 16 | 415 : 5 | 440 : 20 | 441 : 29 | 445 : 15 | 449 : 5 |
juſſu. 142 : 22 | 269 : 17 | 270 : 9 | 290 : 10 | 295 : 20 | 300 : 2 | 364 : 15 | 372 : 12 |
juſſus. 103 : 32 |
juſta. 152 : 1 | 368 : 26 |
juſtæ. 32 : 13 |
juſtam. 32 : 12 | 201 : 11 |
juſte. 364 : 26 |
juſtiorem. 234 : 13 |
juſtis. 129 : 6 | 197 : 1 | 385 : 1 |
juſtiſſima. 77 : 16 |
juſtiſſimam. 158 : 11 |
juſtiſſimum. 34. 7 |
juſtitia. 105 : 18 | 233 : 3 |
juſtitiæ. 132 : 9 |
juſtitiam. 17 : 19 | 41 : 26 |
juſto. 200 : 22 | 323 : 28 |
juſtum. 225 : 24 |

juvabat. 306 : 16|
juvant. 221 : 4 |
juvantur. 130 : 2|
juvare. 41: 4| 235: 5 | 254: 29 |
juvarent. 21 : 8 | 175 : 37 |
juvati. 276 : 7 |
juvent. 246 : 8 |
juventus. 63 : 16 | 260 : 14 |
juventute. 260: 20|
juventuti. 123 : 7 |
juventutis. 131 : 16 | 185 : 33 |
juvarant. 429: 15, 19 |
juvissent. 21 : 8 |
juvit. 303 : 6 |
juxta. 51: 19| 222: 16 | 298: 12|.309: 15| 319 : 16 |

K.

KAlendas. 9 : 14 | 183 : 9 | 385 : 2 | 386: 20 | 402: 23 | 419 : 12 | 429: 21 | 441 : 9 |462: 8 |
Kalendis. 388: 23|
Kaleni. 295 : 9|
Kaleno. 301 : 14 |
Kalenum. 257 : 10 | 315: 6 | 368 : 23 |
Kalenus. 290 : 18 | 295 : 3 | 315 : 9 |

L.

LAbefacta. 270 : 3 |
labere. 33 : 31 |
laberetur. 89: 14 |
Laberius. 95: 16 |
Labiene. 392 : 1, 6|
Labieni. 18: 24 | 40 : 3 | 86 : 20 | 110 : 18 | 112 : 8| 166 : 10 | 167: 30 | 391: 31 | 396: 1 | 403 : 28 | 408: 20 , 24 | 413 : 19 | 415: 20 | 419 : 24|
Labieniani. 398 : 21 |
Labieno. 18: 22, 25| 91: 1| 92 : 18 | 99 : 9 | 107: 20| 110: 17 | 156 : 33 | 165 : 14 | 185 : 4 | 202: 20 | 394 : 14 | 401 : 7| 409: 19| 415: 28|
Labienum. 11 : 28 | 18: 15| 39: 13| 45 : 23 | 60: 25| 86 : 16| 100: 31 | 104 : 7| 110 : 12 | 115: 18, 30| 116 : 5 | 136 : 7 , 14| 167: 16 | 178 : 15 , 26 | 179 : 31 | 192 : 2, 15 | 202: 14, 17 | 392: 5| 393 : 11 | 403: 26| 440 : 24 |
Labienus. 18: 28| 51 : 25 | 98 : 11 | 107 : 28| 112 : 9, 18 , 27 | 116 : 1 , 12, 23, 34 | 165 : 22 , 31 | 166 : 36 | 167 : 17, 34 | 178 : 29 | 193 : 15 | 199 : 3| 221: 5 | 294 : 21 | 298: 4 , 9 | 321 : 23 | 329: 20| 391 : 6 , 36 | 392 : 2 | 393: 24 | 395 : 1 | 398: 22 | 403 : 11 , 23 | 408 : 6, 11 . 24 | 409 : 11 | 415 : 15, 25| 416: 23| 417 : 16| 419: 18, 25| 420 : 1| 421: 5| 447. 27|
labor. 265: 23| 318 : 11 | 372: 9 |
laborabant. 291 : 17|
laborabat. 155: 21 | 413: 9 |
laborandum erat. 418: 25|
laborantes. 83 : 6|
laboranti. 106 : 28 |
laborantibus. 38 : 6 | 147: 14 | 171 : 12 | 178 : 5 . 16| 240: 31 | 261 : 2 | 318: 28 | 348: 8| 357 : 12 | 436 : 21|
laborare. 23 : 17 | 170: 4 | 300 : 3|
laborarent. 261 : 10 |
laboraret. 146 : 3 | 388 : 6 |
laboratur. 178 : 9|
labore. 58 : 17 | 63: 31 | 67: 30 | 91 : 11 | 97 : 1 | 133 : 22 | 140 : 14 | 145: 6 | 152 : 9 | 154 : 11 | 155: 34| 159 : 17 , 31 | 177 : 30| 179 : 15 | 183: 30 , 32 | 185: 6 | 197: 21 , 24 | 316: 17 | 232 : 2 | 247: 5 | 248: 21 | 265 7, 13| 266: 12 | 279: 21 , 25| 297 : 5 | 302 : 1| 308: 32 | 312: 11 | 324: 15| 327 : 6 | 336 : 11 | 342 : 8 | 351 : 6 | 400: 15| 468: 18 |
laborem. 62: 12| 72: 1 | 92: 21 | 104 : 34 | 135: 13 | 136 : 4 | 150 : 11, 25| 170: 23 | 249: 22| 291: 3 | 309: 27 | 312 : 34 | 328: 25 | 334 : 31 | 351 : 4 | 357 : 24 |
labores. 265 : 31 | 323 : 5|
labori. 130: 5| 178: 18| 247: 28 |
laboribus. 155: 28| 182: 20| 312: 27| 381: 18|
laboris. 71 : 21 | 92 : 19 | 155 : 20 | 249: 33| 266: 8| 275: 32| 314 : 12|
laborum. 178: 8 | 249 : 23| 289 : 13|
labra. 172 : 2 |
labris. 134 : 1 |
labrum. 95 : 2 |
labuntur. 264 : 9|
Lacedæmone. 287 : 6|
laceſſantur. 73: 23|
laceſſendi. 416 : 31|
laceſſendos. 188 : 14 |
laceſſendum. 85 : 20 | 115 : 16 |
laceſſere. 15 : 17 | 19 : 13 | 95 : 29 | 254 : 33| 401: 25 |
laceſſerent. 75 : 14 |
laceſſerentur. 75 : 14 |
laceſſeret. 26 : 17 | 166 : 18 |
laceſſit. 254: 6|
laceſſunt. 239: 26|
lacrymans. 158: 21|
lacrymas. 28: 23 | 358 : 18 |
lacrymis. 17: 28| 358: 16| 376: 3| 397 : 12|
lacte. 71: 9| 94: 12| 130 : 11| 312 : 17 |
lacu. 6: 6 | 11 : 1 | 56 : 5 |
læderet. 203 : 2 |
lædi. 281 : 2 |
Lælianas. 337 : 12 |
Lælii. 290 : 10 |
Lælium. 309 : 6 |
Lælius. 289 : 8 | 337 : 8, 14 |
læſam. 117 : 15|
lætabantur. 358 : 20 | 362 : 25 |
lætari. 446: 15|
lætatio. 110 . 12|
læti. 64 : 21| 249: 25 | 427: 8 |
lætior. 384 : 20 |
lætitia. 108 : 15 | 193 : 35 | 202 : 9 | 252 : 2 | 330 : 2| 384: 18| 401 : 20 | 451: 23 |
lætitiam. 176 : 9 | 374 : 11 |
lætus. 373 : 9 | 413 : 25|
laminis. 263 : 21|
lancea. 200: 12|
languentibus. 265: 12|
languide 393 : 1|
languidiores. 358 : 23 |
languidioribus. 58: 9|
languidius, *adv.* 153: 26|
languido. 224 : 29 |
languore. 102 : 9 | 392 : 25| 401 : 22|

laniſta

laniſta. 417: 21|
lapidare. 442: 10|
lapide. 300: 6|
lapides. 33: 11| 43: 8, 10| 57: 33| 259: 4| 397: 34|
lapidibus. 67: 22| 106: 12| 176: 35| 264: 1, 14| 356: 15, 25| 357: 18| 397: 35| 423: 28| 425: 15| 434: 13|
lapidum. 318: 22| 341: 16| 423: 7|
lapillos. 397: 32|
lapis. 152: 5|
lapſus. 112: 20|
laqueis. 151: 3|
large. 348. 11|
largiendum. 16: 26|
largiret. 16: 28| 418: 17|
largitio. 432: 3|
largitione. 11: 16| 238: 4|
largitionem. 349: 13|
largitiones. 305: 1| 346: 24|
largitionibus. 209: 6| 224: 19|
largitionis. 278: 20| 371: 7|
largitori. 378: 8|
largitum eſſe. 452: 24|
largitur. 132: 12|
largitus eſt. 425: 22|
Larinatium. 225: 25|
Lariſſaeos. 325: 11|
Lariſſam. 325: 30| 335: 27| 336: 4, 23|
laſſitudine. 77: 9| 279: 35| 333: 9| 335: 2| 337: 7|
laſſos. 361: 18|
latam. 269: 21|
latas. 172: 7| 232: 16| 262: 17|
late. 6: 8| 85: 37| 133: 7| 186: 14| 265: 34| 271: 18| 291: 1| 312: 9| 346: 3| 436: 8|
latebant. 48: 28|
latebris. 140: 17|
latent. 389: 9|
latentes. 415: 24|
latera. 116: 30| 239: 21| 255: 3| 408: 32|
laterculo. 262: 5|
latere, *nom.* 20: 11| 44: 14| 50: 18| 51: 11| 68: 26| 83: 31| 103: 9| 152: 15| 153: 5| 162: 31| 163: 2| 170: 6| 177: 18| 228: 4| 240: 16| 241: 9| 261: 25| 320: 15| 334: 3| 356: 26| 366: 21| 391: 28| 412: 14| 447: 16|
latere, *verb.* 63: 3|
Laterenſem. 373: 26, 27|
Laterenſi. 373: 16|
Laterenſis. 373: 9|
lateres, *nom.* 263: 23, 26, 27|
lateribus. 44: 17| 169: 33| 173: 1| 186: 16| 188: 21| 189: 35| 240: 31| 262: 13| 263: 8, 10, 25| 264: 9| 360: 31| 365: 8| 366: 6| 420: 27| 446: 25|
latericia. 263: 16| 264: 12|
latericiam. 265: 22|
latericiis. 265: 35|
latericium. 262: 15|
lateris. 44: 13| 93: 14| 94: 5, 7|
Latinis. 284: 7|
latitando. 427. 9|.
latitans. 194: 20|
latitantibus. 260: 2|
latior. 149: 22|
latiore. 245: 9| 356: 18|
latiores. 87: 9|
latiſſimas. 131: 8| 310: 28|
latiſſime. 72: 3| 145: 9, 18| 399: 7|
latiſſimo. 6: 4|
latiſſimos. 41: 23|
latiſſimum. 52: 15|
latitudine. 50: 6| 65: 3| 266: 2| 311: 21| 408: 8|
latitudinem. 6: 12| 44: 5, 11| 46: 3| 48: 5| 52: 32| 61: 26| 78: 6| 240: 29| 318: 6| 391: 18|
latitudo. 132: 15|
latius. 60: 25| 73: 15| 96: 24| 161: 8| 266: 33| 338: 15| 377: 21|.
Latobrigis. 8: 15|
Latobrigorum. 22: 22|
Latobrigos. 22: 8|
latorum. 210: 13|
latos. 131: 3| 183: 13|
latrocinii modo. 194: 24|
latrocinia. 131: 15| 356: 9|
latrociniis. 137: 15| 194: 10| 199: 33|
latrocinio. 125: 6| 192: 6|
latrones. 158: 35| 451: 33
latronibus. 194: 3| 345: 8|
latronum. 63: 30| 345: 2| 432: 2|.
latum. 152: 10| 272: 6|
laturi. 30: 12|
laturos. 29: 7| 148: 4| 149: 8| 304: 11|
laturos eſſe. 59: 18|
laturum eſſe. 256: 19|
latus, *nom.* 42: 15| 69: 1| 82: 15| 93: 14, 16| 360: 32| 372: 17| 412: 13| 413: 8|
laudanda fuit. 91: 10|
laudans. 329: 32|
laudat. 208: 6|
laude. 107: 2| 149: 32| 367: 7|
laudem. 29: 18| 72: 3| 79: 21| 130: 6| 133: 25| 139: 19|
laudes. 439: 26|
laudibus. 249: 28| 270: 3| 329: 21| 354: 10| 455: 17|
laudis. 132: 9| 174: 10| 176: 24| 214: 4| 228: 21| 444: 8|
laverent. 71: 15|
lautere. 321: 23|
laus. 153: 8|
laxaret. 51: 5|
lecta. 41: 22|
lecti. 438: 28|
lectica. 448: 20| 451: 2|
lecticam. 448: 16|
legati. 11: 6| 14: 18| 23: 2| 27: 17| 31: 21| 43: 13| 55: 8| 66: 20| 73: 21| 74: 2, 3| 75: 2, 19| 79: 4| 80: 18, 29| 81: 15| 85: 38| 86: 20| 110: 9| 147: 3| 156: 1| 177: 5, 22| 179: 23, 28| 190: 30| 191: 11, 12| 209. 2| 221: 5| 232: 21| 234: 10| 236: 6| 242: 34| 250: 18| 265: 1| 266: 25| 294: 23| 297: 29| 306: 1| 313: 17| 344: 23| 358: 20| 364: 16| 381: 22| 382: 17| 388: 24| 400: 23| 402: 11| 419: 3| 422: 30| 432: 7| 433: 3| 441: 7, 31| 449: 20| 450: 2, 12|
legatione. 266: 25|
legationem. 7: 1| 59: 21|
legationes. 55: 9| 73: 22| 110: 23| 111: 23| 143: 13| 168: 2| 242: 34| 269: 18| 306: 17| 365: 2| 388: 21|
legationi. 26: 2|
legationibus. 97: 13| 114:

14| 160:20| 168: 30|184: 26| 515: 11|
legationis. 10: 5| 14: 6| 202: 3| 233: 5| 340: 5|
legatis. 10: 13| 11. 6| 32: 20| 33: 22| 56. 9| 59: 17| 76: 13| 81. 10, 14, 26| 83: 13, 19| 87: 2| 99: 22| 111: 4| 144: 6, 9| 146: 12| 161: 16| 162: 3| 163: 28| 191: 4| 199: 18| 233: 4| 291: 17| 294: 12| 295: 26| 332: 9| 336: 13| 338: 22| 365: 5| 440: 1|
legato. 64: 6| 95: 31| 98: 21| 110: 28| 115: 22| 163: 22| 169: 1| 187: 7| 236: 1| 342: 5| 416: 22|
legatorum. 63: 22| 144: 3| 280: 27| 442: 9|
legatos. 10: 4| 11: 14| 12: 12| 14: 5| 21: 11| 25: 31| 26: 9| 31: 14| 33: 9, 19| 37: 12| 40: 23| 45: 23| 46. 9| 47: 12| 49: 14| 52: 21| 53: 19| 59: 29| 66: 3, 18| 68: 15| 75: 6| 76: 6| 77: 28| 83: 11| 88: 2| 89: 11| 90: 6| 97: 6. 30| 99: 4, 7| 100: 36| 104. 14| 105: 18| 111: 15| 113: 2| 114: 30| 115: 4, 13, 24, 26| 117: 14| 135: 17| 144: 1| 160: 16| 164: 31| 184: 3| 190: 33| 199: 14, 16| 200: 18| 224: 14| 231: 5| 232: 20| 234: 9| 246: 5| 251: 22| 264: 18. 21| 294: 10| 296: 24| 297: 24| 325: 21| 344: 11, 22| 348: 13| 357: 30| 365: 18| 381: 28| 382: 9| 420: 14| 427: 28. 32| 429: 12| 432: 13| 442: 6, 10| 449: 13| 450: 20|
legatum. 11: 28| 14: 1| 18: 16| 33: 24| 40: 35| 43: 2| 45: 23| 60: 25| 61: 3| 81: 16| 86: 16| 104: 7| 107: 18| 146: 14| 159: 15| 162: 29| 178: 25| 188: 7| 191: 34| 192: 1| 207: 1| 228. 16| 230: 16| 235: 17, 18| 252: 2| 257: 10| 271: 12| 297: 21| 310: 4| 372: 21| 375: 14| 397: 8| 398: 10| 448: 12| 449: 21| 462: 10|
legatus. 44: 29| 65: 5| 103: 20| 192: 18| 193: 1| 194: 8| 216: 4| 258: 1| 276: 32| 290: 18| 306: 9| 308: 21| 375: 3| 387: 18| 439: 23|
lege. 6: 18| 111: 28| 220: 8| 272: 11| 284. 7| 299: 3| 343: 4|
legem. 203: 10| 269: 21| 272: 10| 298. 24|
legendos. 316: 34|
legent. 181: 7|
legerat. 398: 9|
leges. 156: 24| 174: 8| 175: 23| 283: 2| 379: 14|
legibus. 3: 1| 41: 8| 129: 7| 156: 5, 18, 20| 158: 12| 175: 29| 215: 1| 380: 16| 384: 33| 452: 27|
legio. 10: 4| 31: 3| 47: 25| 50: 15| 84: 32| 100: 23| 163: 20| 167: 21, 22| 186: 3| 203. 16| 221: 7| 223: 12| 240: 19| 254: 34| 311: 7| 319: 20| 320: 3. 14, 26| 323: 13| 330: 9| 338: 7| 351: 7| 366: 16, 19, 28| 373: 13, 15, 18, 22| 375: 9 *bis*| 384: 5| 386. 13, 14| 447: 6, 17| 449: 11|
legionarias. 251: 9|
legionarii. 97: 1| 253: 3| 318: 19| 361: 9| 388: 11| 393: 10| 419: 27|
legionariis. 52: 9| 61: 1| 261: 22| 378: 1| 391: 34| 402: 6| 412: 21| 437: 3| 443: 25, 31|
legionario. 418: 4|
legionariorum. 37: 4| 136: 36| 285: 11| 357: 15|
legionarios. 31: 27| 150: 22| 377: 4| 391: 23, 37| 392: 20| 408: 15| 409: 11| 416: 27, 33| 417: 13|
legionarium. 417: 6, 18|
legione. 11: 15| 30: 20| 55: 3| 56: 1| 59: 2| 84: 27| 85: 2| 99: 19| 106: 13| 107: 20, 28| 110: 2, 19| 115: 30| 162: 33| 191: 33| 216: 1| 230: 16| 248: 4| 255: 1| 269: 2| 295: 32| 300: 6| 302. 21| 305: 29| 306: 3, 13| 318: 3| 332: 13| 363: 4| 366: 27| 381. 17| 382: 17| 390: 1| 392: 2| 401: 33|
411: 4| 422: 18| 426: 19| 437. 11| 440: 5| 441: 14, 20, 23| 442: 28|
legionem. 32: 1, 4| 40: 18| 51: 19| 52. 2| 56: 7| 57: 10| 58: 31| 99: 4| 101: 21| 104: 15, 24| 107: 17, 19, 24, 32| 110: 5| 136: 4| 137: 4| 160: 9| 161: 11| 163: 17| 167: 27| 183: 10, 11| 185: 2| 187: 6| 192: 3| 195: 34| 196: 5| 203: 18| 204: 2, 4| 240: 22| 244: 5| 269: 1| 296: 4| 319: 35| 320: 4, 23| 331: 4| 338: 27| 364: 13| 366: 11, 23| 371: 21| 372: 13| 373. 24| 375: 2, 5, 11| 377. 19| 381: 12| 384: 22| 386: 1| 413: 1, 6, 10| 437: 20| 450: 15|
legiones. 12: 1| 19: 17| 31: 6| 36: 16| 40: 13| 44: 20| 47: 25 *bis*| 48: 19, 20, 26| 49: 37| 50: 12, 18, 30| 51: 20| 52: 4| 81: 9| 84: 14| 85: 22, 33| 86: 21| 92: 13| 95: 30| 96: 1, 12| 98: 20| 99: 12, 22| 114: 20| 115: 18, 32| 139: 1| 140: 25| 142: 8, 9| 144: 16| 145: 23, 25, 31| 146: 22, 24| 149: 4| 152: 19| 153: 27| 156: 33| 157: 33| 159: 12| 163: 22| 164: 5| 166: 22| 167: 12| 170: 3| 171: 12, 18| 179: 29| 184: 5| 185: 3, 32| 186: 8| 188: 6, 15, 20, 28| 189: 6, 20| 190: 4, 8| 192: 2, 13, 24, 26| 193: 26, 31| 194: 22, 34| 199: 16, 27| 203: 18| 204: 11| 212: 1| 216: 3| 217. 5| 218: 6| 220: 4| 231: 16| 235: 13| 236: 2| 237: 9| 238: 11, 16| 239: 1, 18, 23| 240: 2| 247: 3| 248: 4| 254: 22, 23| 256: 6| 257: 8| 269: 16| 270, 16, 19| 272: 28| 273: 9, 12, 29| 278: 4| 285: 9| 286: 6| 287: 4, 6| 290: 17| 301: 1| 304: 7| 311: 18, 24| 315: 14| 310: 25| 323: 14| 324: 36| 325: 30| 330: 6| 336: 7, 21| 342: 17| 364: 6, 22| 366: 12, 21| 367: 26|

372: 6 | 373: 14, 20 | 374: 19 | 375: 22, 28 | 376: 19, 26 | 377: 7, 9 | 378: 23 | 381: 25 | 382: 26 | 384: 24 | 386: 8, 9, 12 | 393: 15, 22 | 401: 16, 22 | 402: 25, 28 | 403: 18, 34 | 404: 11 | 406: 4 | 409. 22, 25 | 411: 5 | 412: 9, 19 | 413: 19, 30 | 415: 13, 22, 28 | 416: 13, 16 | 417: 5, 17 | 418: 8, 27 | 419: 3, 21 | 423: 11, 31 | 449. 9, 14 | 453: 8, 16 |
legioni. 82: 21 | 100: 24 | 110: 28 | 136: 5, 13 | 311: 29 | 364: 10 |
legionibus. 12: 3 | 13: 6 | 18: 16 | 37: 2 | 44: 18 | 45: 23 | 49: 14 | 55: 12 | 61. 3 | 65: 19 | 86: 17 | 87: 2 | 88: 18 | 89: 28 | 91: 1, 4 | 92: 17, 18 | 95: 22, 32 | 97: 18 | 99: 8 | 108: 10 | 110: 20 | 114: 3, 16, 26 | 115: 19 | 136: 7 | 137: 31, 35 | 146: 8 | 157: 7, 12 | 159: 15 | 161: 16 | 165: 14, 24 | 167: 3 | 170: 19 | 177: 23 | 179: 31, 33 | 180: 3 | 184: 1, 8, 25 | 185: 6, 23 | 187: 7 | 188: 22 | 189: 23, 28 | 190: 12 | 192: 15 | 194: 8 | 197: 5 | 199: 11 | 202: 12 | 204: 6 | 207: 8 | 208: 9 | 218: 13 | 222: 8, 16 | 224. 6 | 230: 17 | 232: 15 | 235: 19 | 236: 6, 7 | 237: 1 | 238: 1, 17, 18 | 239: 22 | 242: 35 | 244. 26 | 247: 14 | 253: 13, 36 | 257: 5 | 267: 1, 21 | 268: 5, 17, 26 | 271: 13 | 272: 27 | 280: 16 | 290: 5, 19 | 295: 4 | 305: 1, 24 | 306: 7, 18 | 307: 8, 19 | 313: 12 | 325: 18 | 330: 8 | 338: 16 | 342: 3, 7 | 367: 7, 23 | 368: 29 | 371: 4 | 376: 3 | 370: 10. 26 | 382: 31 | 386: 13 | 390: 2 | 398. 8 | 401: 1 | 402. 5, 20 | 403: 8 | 407: 13 | 408: 25 | 409: 7, 21, 30 | 413: 4 | 416: 18 | 419: 23 | 420: 19, 22, 27 | 421: 4 | 422: 10, 19 | 424: 26 | 436: 25 | 459: 3 | 470: 17 |
legionis. 30: 21 | 31: 27, 10 | 33: 13 | 50: 5 | 52: 2, 4 | 56: 10 | 57: 9 | 82: 20 | 92. 2 | 107: 14 | 112: 10 | 139: 19 | 162: 1, 14 | 163: 8, 21 | 166: 29 | 167: 26 | 183: 14 | 196: 7 | 215: 8 | 219: 7 | 223: 4 | 240: 3, 25 | 241: 13 | 255: 2 | 271: 6 | 302: 27 | 311: 30 | 318: 16 | 319: 18, 32 | 371: 22 | 373: 10, 12 | 375: 2, 17 | 398: 9 | 405: 20 | 407: 8 | 409: 33 | 414: 3 | 423: 14 |
legionum. 19: 16 | 51: 23 | 86: 24 | 89: 1 | 95: 13 | 96: 14, 25 | 99: 10 | 108: 2, 17 | 135: 24 | 136: 9 | 139: 18 | 157: 9 | 162: 2 | 171: 14 | 186: 2 | 193: 13 | 194: 19 | 210: 3 | 236: 8 | 238: 21, 22 | 239: 26 | 240: 8 | 243: 3 | 246: 13 | 253: 22 | 284: 8 | 295: 1 | 303: 8 | 307: 1 | 314: 2 | 329: 16 | 333: 22 | 336: 6 | 357: 24 | 377: 10 | 387: 10 | 394: 14 | 400: 9 | 409: 14 | 410: 1 | 413: 3 | 415: 17 | 416: 29 | 421: 18 | 428: 5 | 435: 25 | 438: 30 |
legis. 425: 9 |
legiſſent. 389: 13 |
legitimo. 332: 25 |
legumina. 312: 14 |
Lemano. 6: 6 | 11: 1 | 56: 3 |
Lemovices. 143: 15 | 174: 1 |
Lemovicibus. 173: 24 |
Lemovicum. 179: 10 | 199: 20 |
leni. 83: 26 | 91: 5 |
lenibus. 484: 7 |
leniore. 271: 16 |
leniorem. 207: 5 |
lenioribus. 301: 8 |
leniſſimus. 211: 6 |
leniſſimum. 464: 15 |
lenitate. 13: 2 | 336: 19 | 428: 1 |
lenitatem. 198: 19 | 424: 21 |
lenitatis. 252: 4 | 410: 3 |
leniter. 149: 21 | 177: 21 | 352: 5 | 358: 19 | 391: 2 | 393: 4 | 404: 10 | 417: 6 |
lenium. 449: 26 |
lenius, *adv.* 206: 10 |
lente. 253: 29 |
lentius, *adv*, 95: 29 | 279: 24 | 382: 14 |
Lentuli. 207: 11 | 335: 10 |
Lentulo. 222: 10 | 224: 32 | 230: 8, 9 |
Lentulum. 201: 14 | 318: 2 | 381: 7 |
Lentulus. 206: 3 | 207: 11 | 209: 5 | 211: 3 | 219: 23 | 220: 10 | 221: 8 | 224: 33 | 225: 7, 12 | 287: 2 | 327. 8, 10 | 341: 1 |
lenunculi. 280: 21 |
Lepidi, *nom. propr.* viri. 378: 6, 18 |
Lepido, *nom. propr.* 269: 22 | 378: 10, 20, 26 |
Lepidum, *nom pr.* 376: 16 |
Lepidus, *nom. pr.* 378: 1, 7, 20 |
Lepontiis. 74: 13 |
leporem. 93: 11 |
Leptæ 462: 10 |
Lepti. 389: 26, 33 | 415: 32 |
Leptim. 388: 24 | 398: 22 | 413: 27 | 414: 12, 16, 20 |
Leptitanorum. 278: 12 |
Leptitanos. 429: 11 |
levabat. 312: 18 |
Levacos. 104: 18 |
levandas. 216: 13 |
levata. 401: 21 |
Leucos. 30: 10 |
levem. 160: 5 | 413: 11 | 420: 32 | 442: 22 |
leves. 412: 24 |
levetur. 100: 34 |
levi. 157: 16 | 159: 10 | 164: 6 | 244: 1 | 402: 21 | 408: 14 | 409: 10, 20 | 413: 20, 22 | 415: 19, 24 | 416: 24 | 418: 5, 7 | 419: 19 | 421: 9 | 422: 21 | 435: 29 | 438: 19, 20, 27 | 441: 22. 24 | 443: 8, 24 | 444: 16 | 446. 26 |
levibus. 229: 11 | 373: 1 |
leviora, 275: 32 |
leviore. 143: 22 |
levis. 44: 32 | 50: 19 | 169: 9 | 176: 16 | 189: 22 | 190: 3 | 242: 12 | 255: 9 | 276: 26. 30 | 308: 10 | 311: 11 | 317: 34, 39 | 355: 11 | 386: 0 | 391: 8, 22 | 393: 18, 26 | 394. 9 | 403: 20 | 409: 8 | 412: 27 | 413: 24 | 416: 29, 33 | 417: 25 | 444: 10 | 470: 18 |

levitate. 40 : 9 | 103 : 5 |
levitatem. 160: 22|
leviter. 44 : 13|
levius, *nom.* 101: 8 | 302 : 7 |
levius, *adv.* 333: 7|
lex. 215 : 4 |
Lexobios. 60 : 15| 61 : 4 |
Lexovii. 63 : 27 |
Lexoviis. 69 : 7 | 173 : 27 |
libellum. 372: 15|
libenter. 33 . 9 | 64 : 18| 215: 1 | 200 : 34 | 201: 6 | 273 : 5 | 279 : 4 | 316 : 23 |388 : 25 | 464 : 34 |
libentes. 427: 4 |
libenti. 400: 24|
libentissimis. 223: 9|
libentius. 200 : 3 | 381 : 30| 382: 11| 464 : 14 |
liber, *adj.* 378 : 12|
libera. 157 : 29 | 207 : 10| 264: 13 | 306 : 8 | 400: 23 |
liberæ. 90 : 32 |
liberalibus. 447: 24|
liberalitate. 32 : 12 | 275: 20| 290: 2| 464. 20|
liberalitatem. 16 : 22|
liberalitatis. 371 : 7 |
liberaliter. 42 : 4 | 79 : 5| 80 : 19| 317: 20| 340: 15, 28 | 382: 10|
liberam. 33 : 8 , 29 | 189. 11| 194: 24| 205: 5 | 214 : 8| 251: 13| 388: 24|
liberandi. 85 : 28 | 104 : 12 |
liberandos. 327 : 18 |
liberare. 216 : 18|
liberarentur. 363 : 16 | 379: 24 |
liberaret. 79 : 20 | 196: 22|
liberaretur. 407 : 12 |
liberari. 317: 20|
liberaſſe. 452 : 26 |
liberati ſunt. 428 : 3|
liberatis. 313 : 19|
liberatum. 109: 3|
liberatus. 442: 12|
liberatus eſſet. 100 : 13|
liberaverant. 292 : 4|
liberaverunt. 291 : 13|
libere. 33 : 15 | 162 : 32 | 207 : 6 | 245 : 26 | 265: 23 | 273 : 18 | 288 : 14| 313 : 18| 316: 8 | 319: 24| 350 : 23 | 357 : 18 |
liberi, *filii.* 12 : 14 | 95: 5 |
liberi, *adj.* 165: 18|
liberis, *filiis.* 95 : 4 | 173: 35| 202: 7| 242 : 30 | 260: 15| 295: 11| 325 : 30 | 426 : 23 | 427: 19 | 428: 14, 29, 30|
liberis, *adj.* 202 : 21 | 286: 5 |
liberius. 16 : 20 | 96: 21 | 141: 8| 269: 11 | 319: 29| 340: 6| 384: 17|
liberorum, *filiorum.* 305 : 5| 325: 26| 395: 26|
liberos, *filios.* 24 : 7 , 20 | 42 : 5 | 57 : 16 | 79 : 14 | 128: 2 , 9 | 148: 10 | 153 : 17 | 162: 25 | 169 : 30 | 225: 11| 345: 7| 397: 26| 427 : 11, 25|
liberos, *adj.* 158: 7|
libertate. 59: 19| 71:13| 100: 25| 171: 28|
libertatem. 16 : 13 | 77 : 25 | 142: 5 , 10 | 168: 24 | 169 : 20| 175 : 23| 183 : 7 | 194 : 8 | 196: 37| 225: 6 | 269 : 8 | 332 : 17 | 395: 13|
libertati. 60 : 23 | 158 : 11 | 220 : 10 |
libertatis. 22 : 19 | 107 : 11| 143 : 11| 174: 9 | 175 : 20| 279: 20| 245: 6| 373: 29| 410 : 2|
libertinis. 393 : 20|
libertinorum. 402: 8| 449: 1 |
libertis. 234 : 8 |
libertos. 449 : 2 |
libertum. 449: 6|
liberum. 90: 32| 358:17| 361: 27 |
Libo. 228 : 22| 289: 10| 295: 25 | 296 : 5 | 300 : 12, 26, 34| 337 : 21|
Libone. 297: 10| 332: 9| 337: 9 |
Libonem. 228: 27, 21| 338: 11 |
Libonis. 228 : 17 | 296 : 3 |
libram. 308 : 29 |
libritibus. 177 : 2|
Liburnarum. 291: 4|
Liburnicæ. 289 : 9|
liceat. 10 : 8| 101: 30 | 225 : 7 |
licebat. 197: 27| 345:9| 355: 28 |
licente. 16: 24|
licentia. 224 : 22| 242: 32 |
licentiæ. 345 : 6 | 409: 31 |
licentiam. 163 : 34 | 274: 23 , 30 | 374 : 11 | 434 : 10 |
licere. 60: 21 | 74 : 1 | 103: 24 | 105 : 14 | 109 : 22 | 374 : 12| 440 : 7|
liceret. 23 : 10 | 25 . 16 | 27 : 17 | 28 : 22 | 137: 30| 156 : 19 | 268 : 23 | 273: 28 | 283 : 3 | 296 : 18 | 297 : 23 | 401: 30| 442: 12, 18|
liceri. 16 : 24 |
licet, *verb.* 71: 8| 127: 7| 137: 19|
licet, *conj.* 405 : 28 | 439: 24 |
Licinius. 281 : 4 | 373 : 1 |
lictorem. 372 : 20 |
lictores. 213 : 5|
lictorum. 305 : 10|
licuiſſet. 297 : 25|
licuit. 302 : 10 , 23 | 335 : 8 |
Ligario. 426 : 17 |
Ligarius. 425 : 2|
Liger. 165 : 7 |
Ligere. 166 : 13|
Ligeri. 59 : 24 |
Ligerim. 144 : 5 | 146: 28| 165: 16| 193: 7|
Ligeris. 146: 21| 164 : 24| 165 : 4 |
ligna. 295 : 19| 390: 1|
lignandi. 295 : 26 | 324 : 2| 390: 10 |
lignarentur. 445: 9|
lignationis. 104 : 22 |
lignatoribus. 100: 2|
lignea. 440: 26|
ligneam. 440 : 20 |
ligneis. 291 : 10 |
lignis. 259 : 1, 3| 425 : 4 | 427 : 15|
ligno. 369 : 21 | 440 : 23 |
lignorum. 255: 11|
lilium. 273 : 6 |
Lilybæo. 386 : 16 | 401 : 15 |
Lilybæum. 385 : 2 | 402 : 22 |
limen. 341: 10|
Limonum. 192 : 21 , 24, 29 |
limoſa. 349 : 18 |
lineis. 152: 3|
Lingones. 21: 7| 30: 10| 145: 22| 168 : 10 |
Lingonibus. 140: 26|
Lingonum. 21 : 5 | 74 : 10| 169: 15| 187: 9|
lingua. 2 : 1 | 3 : 1 | 35 : 2 |
linguis. 61: 9|
lini. 61 : 28 |
linter. 52 : 32 |
lintres. 167: 1|

limitibus. 13: 3 | 38 : 10 | 230 : 3 |
liqueſcit. 349 : 16 |
Liſci. 16 : 17 |
Liſco. 16 : 1 |
Liſcum. 16 : 19 |
Liſcus. 16 : 7 |
Liſſi. 302: 19 | 303: 10 | 324: 31 |
Liſſo. 310 : 6 |
Liſſum. 302 : 5, 18 | 303: 4 | 309 : 8, 9 |
litata eſt. 443: 27 |
Litavici. 159: 6, 15, 22 | 160: 16 | 170 : 13 |
Litavico. 160 : 2 |
Litavicum. 158 : 30 | 164 : 12, 29 |
Litavicus. 158: 5, 17, 19, 27 | 159: 24 |
litem. 88 : 7 |
litibus. 11 : 1 |
litteræ. 104: 28 | 107: 7 | 268 : 19 | 305 : 24 | 307 : 7 | 360: 5 | 444 : 21 | 445 : 27 |
litterarum. 113 : 1 | 460: 2 |
litteras. 21: 7 | 107: 12, 26, 32 | 108 : 20 | 185 : 2 | 187: 5 | 217 : 4 | 265 : 5 | 295 : 6 | 296 : 3 | 300: 20 | 316 : 4 | 365 : 29 | 367 : 22 | 368 : 22 | 371 : 24 | 374 : 8 | 376: 15 | 387: 20, 22, 26 | 389: 13 | 394: 17 | 397: 21 | 434 : 8 | 440: 19 | 445 : 25 |
litteris. 22 : 18 | 40: 2, 13 | 55: 13 | 86: 25 | 92 : 15 | 107: 15 | 108 : 7, 10, 21, 23 | 122 : 6, 7, 9 | 180: 5 | 192 : 19 | 193 : 2 | 196: 28 | 205: 1 | 206 : 2 | 222: 18 | 223 : 18 | 238 : 5 | 243: 20 | 277 : 38 | 300: 2 | 301: 6 | 305 : 26 | 307: 10 | 321: 22 | 322 : 15 | 325: 6 | 344: 7 | 364 : 8 | 368: 16 | 372: 5 | 377: 28 | 379 : 6 | 389 : 11 | 397 : 8, 14 | 400 : 20 | 407: 10 | 410 : 21 | 434 : 10 | 440: 22 | 448: 17 | 464 : 13 |
littora. 272 : 30 | 291: 1 | 295: 7, 16, 23 | 300 : 15 | 301 : 11 | 310 : 2 | 350 : 21 | 351 : 8 | 355 : 16, 22 |
littore. 82 : 1 | 83: 2 | 91: 17, 21 | 92 : 10 | 271 : 5, 9 | 300 : 24 | 352 : 13 | 355: 20, 21 | 390 : 17 | 396: 15 | 414 : 12 |
littoribus. 280 : 22 | 322 : 26 |
littoris. 227 : 17 | 350 : 22 |
littus. 81 : 23 | 271 : 4 | 280: 15 | 360 : 7 | 386 : 2 | 389 : 2 | 395: 32 | 422: 13 | 452: 3 |
Livinlio. 426 : 18 |
lixam. 423 : 15 |
lixarum. 419 : 19 |
loca. 41: 13 | 48: 25 | 57: 18, 24 | 63 : 4 | 67 : 1 | 73: 20 | 80 : 3 | 91 : 17 | 93 : 12 | 131 : 5 | 136 : 21 | 144: 25 | 178 : 20 | 196: 7 | 235: 19 | 242: 1, 9 | 243. 6 | 248: 29 | 249: 1, 8 | 290: 6 | 301 : 12 | 310: 8, 38 | 312 : 30, 33 | 346 : 17 | 350 : 34 | 351: 10 | 366: 28 | 381 : 28 | 386 : 23 | 408: 3 | 416 : 14 | 421: 24, 25, 28 | 435 : 20 | 436: 1, 5 | 441: 12 | 446: 3 |
locari. 311 : 21 |
locata erant. 418 : 13 |
locari. 420 : 14 |
locato. 402 : 18 |
locellum. 466 : 13 |
loci. 6 : 3 | 28 : 4 | 36: 8 | 41: 12 | 44 : 12 | 48: 9 | 49 : 29 | 57 : 13 | 58 : 6 | 60 : 4 | 61 : 17 | 62: 4 | 64 : 28 | 66 : 17 | 81 : 22 | 92: 4 | 95 : 14 | 112: 9 | 115 : 20 | 148: 7, 20, 35 | 149 : 23, 26 | 150 : 6 | 161 : 19 | 163: 29, 32 | 164: 3 | 173 : 9 | 178 : 10 | 187 : 3 | 188 : 24 | 194 : 28 | 197 : 9 | 237 : 6 | 250 : 24 | 253: 17 | 258 : 7 | 259: 3 | 272 : 1 | 274 : 17 | 277: 18 | 278 : 6 | 292 : 9 | 300: 19 | 310: 12, 14 | 312 : 27 | 320: 18 | 322: 5 | 342 : 3 | 346: 16 | 348 : 1 | 354 : 16 | 355 : 17, 18 | 356: 12 | 359: 24 | 361: 16 | 366 : 26 | 377 : 16 | 383 : 12 | 384: 2, 9 | 387: 10 | 403 : 8 | 436: 10, 17, 18, 19 | 446 : 2, 7, 9, 21 | 451 : 5, 15 |
locis. 9 : 8 | 11: 26 | 12 : 4 | 19 : 11 | 31 : 11 | 49 : 30 | 52 : 9 | 55 : 12 | 56 : 7 | 58: 25 | 59 : 3 | 65 : 4 | 66: 1 | 68: 24 | 71, 14 | 72: 15 | 73: 20 | 79: 23 | 80: 28 | 81: 23 | 82 : 6, 9 | 83: 21 | 84: 9 | 90: 22 | 96. 18 | 97 : 23 | 100 : 25 | 127 : 7 | 133 : 3 | 137: 16 | 140 : 7 | 142 : 2 | 145 : 15 | 152: 13 | 154 : 4 | 161 : 4 | 165 : 4 | 167: 12 | 170: 10 | 171: 7 | 172: 8 | 173 : 8 | 176 : 7 | 177 : 36 | 178 : 1, 20 | 179 : 5 | 183: 24 | 186. 33 | 187: 14, 25 | 188 : 2 | 193 : 22 | 195: 15 | 196 : 3 | 197 : 15 | 198: 11, 21, 28 | 200 : 27 | 202: 8 | 215: 1 | 227 : 18 | 240 : 5, 14 | 241 : 9, 28 | 246 : 21, 28 | 247: 21 | 248 : 12, 30 | 249 : 20 | 253 : 16, 17, 22, 24, 25 | 260 : 14 | 263: 2, 19 | 266 : 9 | 279 . 19, 20 | 286: 5 | 300: 24 | 307: 6 | 309 : 17 | 310 : 5, 40 | 311: 23 | 313: 30 | 316 : 18, 26 | 323: 6 | 328 : 14, 20, 23 | 336 : 16 | 338 : 23 | 339: 12 | 344: 19 | 348: 20 | 349: 27 | 352: 8 | 355: 19 | 359 : 5 | 364 : 28, 31 | 365 : 13 | 367. 12 | 368: 12 | 369: 22 | 377: 23 | 382 : 22 | 408: 8 | 413: 12 | 415 : 19 | 418 : 23 | 432: 11 | 436 : 9 |
loco. 15: 10, 13 | 20 : 2, 21 | 21 : 9, 13 | 32: 1 | 38 : 9 | 44: 9, 26 | 45: 5 | 47: 4 | 48: 14 | 50: 8, 13 | 51: 10 | 52: 1, 5 | 54 : 19 | 58 : 1 | 62: 20 | 63: 11, 32 | 64: 6 | 67. 25 | 71 : 8 | 81 : 11, 31 | 85: 16, 22 | 89: 34 | 90: 21 | 91: 13, 18, 19, 24 | 96: 8 | 97. 14 | 99: 13 | 102: 14, 18, 27, 36 | 106: 9, 10, 16 | 107: 10 | 109: 1, 3, 9, 18 | 115: 28 | 116: 22, 27 | 119: 13 | 121: 7 | 128: 10 | 130 : 14 | 133 . 2, 15 | 134 . 10, 20 | 135: 1 | 138 : 12 | 139: 14 | 145: 31 | 149: 8, 19, 26 | 150 : 8, 13 | 156 : 23 | 157: 5, 13, 15, 32 | 158: 41 | 159: 2 | 160: 34 | 161: 12 | 162: 26, 28, 32, 33 | 163 : 1, 19, 20 | 164: 5, 24 | 167: 28 | 170: 7, 25 | 174: 26, 29 | 175: 5 | 176 : 6 | 177: 21 | 184: 19 | 185 : 13, 25 | 186: 12 | 188: 15, 23, 28, 31 | 189 : 7, 13, 18 | 192: 25 | 193 : 6 | 195 : 1 | 197 : 22 | 198 : 3, 4 | 229 : 17 | 232: 1 | 233: 7 | 239: 8 | 240: 12, 28, 34 | 241 : 22, 23 | 249: 6 | 250: 7, 17, 24 | 251: 1, 28 | 253: 20 | 254 : 5 | 255: 12, 14, 26 | 256 : 26 | 261: 11 | 271: 20 | 272: 6, 15 | 274: 16 | 276 : 19, 21, 25 | 277: 16 | 279 : 9, 28, 33 | 296: 24 | 299: 17 | 303: 31, 32 | 306: 20 | 307: 29, 30 | 308: 8, 30 | 309 : 31 | 310: 10, 11, 35 | 311 :

5, 14, 31 | 313 : 8, 14, 23, 24, 29 | 314: 2, 3 | 317: 20 | 318: 5, 9 | 319 : 9, 21, 25, 30 | 320: 11 | 323: 2, 5, 7 | 324: 9 | 328: 22 | 329 : 2 | 330: 8 | 333: 4, 7 | 334: 1, 7, 12 | 336: 4 | 339: 1 | 350: 30 | 355 : 29 | 356 : 18 | 357 : 16 | 360 : 7, 29, 32 | 365: 7, 32 | 372 : 18 | 376: 15, 27 | 382: 18, 20 | 384 : 12 | 388 : 14 | 399: 17 | 400: 11 | 402 : 18 | 403 : 9, 22, 33 | 404 : 17, 21, 22, 27 | 408: 7 | 413 : 19 | 415: 30 | 416: 2, 29, 39 | 417: 24 | 418: 28 | 419 : 2 | 420: 29 | 422: 1 | 436: 29 | 437 : 22, 24 | 438: 18, 19, 23 | 442 : 25 | 443: 2, 6, 17, 29, 33 | 444: 23 | 446: 23, 24 | 447 : 3, 7, 15 | 451: 7 |
locorum. 60 : 5, 9 | 177: 18 | 190: 14 | 193: 10 | 196: 33 | 197: 24 | 201: 6, 16 | 222 : 20 | 231: 17 | 239 : 5 | 317 : 29 | 350: 32 | 351: 26 | 360: 17 | 361: 36 | 377: 8, 18 | 383 : 7 | 389: 3 | 395: 3 | 398: 3 | 408: 13 |
locum. 10: 6 | 17: 4 | 18 : 3 | 19: 19, 21 | 22 : 12 | 23 : 7 | 26: 1, 6 | 36: 8, 9, 10 | 40: 19 | 42 : 12 | 45 : 6, 17 | 47: 19, 21 | 50: 10, 17, 18 | 51 : 2 | 52 : 16 | 53 : 1, 8 | 57: 4 | 63 : 18 | 79 : 16 | 81: 24 | 88: 1 | 91: 26 | 92: 2, 25 | 97: 18 | 98: 12 | 99: 16, 23 | 103: 10, 12 | 105 : 31 | 106 : 18, 32 | 109: 11, 30 | 117: 9, 20, 23, 34 | 119 : 6, 11 | 127 : 6 | 134 : 9 | 136 : 2 | 137 : 12 | 139: 17, 33 | 140: 11, 21 | 145 : 25 | 148: 25 | 154 : 6 | 158: 9 | 161: 2 | 163 : 22 | 164 : 6 | 165: 30 | 167: 3, 22 | 171: 4 | 176: 13 | 178: 5 | 183: 3 | 184: 29 | 185 : 14, 16 | 187: 4 | 189: 8, 18, 29, 32 | 190: 22 | 193: 11 | 197: 16 | 198: 1 | 204: 4 | 238: 18 | 240: 6, 9, 18, 20, 26, 30 | 241: 2, 14, 20 | 242: 24 | 246: 17 | 247 : 3 | 249. 14 | 250: 22 | 254: 3, 34 | 255 : 14 | 262: 6 | 263: 9 | 270: 21 | 279. 37 | 290: 8 | 300: 14 | 302: 17, 31 | 303: 26 | 310: 31 | 311: 16, 22, 36 | 315: 13 | 319: 8, 23, 27 | 322: 18, 29 | 326: 13 | 335. 6 | 342: 10 | 346: 19 | 351: 16, 29 | 354: 29 | 355: 26 | 356: 10, 26 |
361: 37, 39, 40 | 362: 6 | 365: 4 | 370: 24 | 372: 10 | 377: 11 | 381: 16, 24 | 382: 21 | 383: 1, 10 | 384 : 9 : 13 | 387: 12, 14 | 389 : 21 | 393 : 3 | 397 : 31 | 399: 14 | 403 : 20 | 408: 12, 19 | 421 : 18 | 422 : 11, 26 | 433 : 12 | 434 : 22 | 435 : 3 | 438: 17 | 443: 19, 28, 31, 34 | 446: 16, 28, 32 | 447 : 5, 25 | 450 : 28 | 451: 6, 18 |
locupletes. 316 : 35 |
locupletibus. 371: 8 |
locupletiores. 348: 18 |
locupletiſſimas. 304: 11 |
locupletium. 371: 10 |
locupletum. 345 : 14 |
locus. 14: 15 | 24 : 14 | 30 : 6 | 32 : 3 | 36: 11 | 64: 23 | 103: 12 | 136: 20, 30 | 138: 8 | 153 : 9 | 157 : 30 | 177: 1 | 240: 29, 32 | 245: 18 | 253 : 18 | 255: 21 | 260: 30 | 266: 12, 16 | 270: 22 | 271: 14, 18 | 319: 34 | 360 : 3 | 365 : 10 | 409 : 5 | 412 : 16 | 446: 12 | 447 : 19 | 452 : 12 |
locuti. 21 : 12 | 53 : 20 |
locutos. 269: 11 |
locutus. 297 : 26 | 336 : 19 |
locutos eſſet. 440: 18 |
locutus eſt. 23 : 19 | 100: 11 | 405: 33 |
longa. 80: 12 | 101: 24 | 320: 22 | 409: 6
longæ. 173: 6 | 263: 18 | 386: 11 | 389: 2 |
longam. 258: 8 | 352 : 26 |
longarum. 81 : 10 | 83 : 5 | 91: 11 | 272: 14 | 308 : 20 | 309: 33 |
longas. 59: 24 | 82 : 13 | 83 : 34 | 88: 12 | 231 : 3 | 235 : 15 | 244 : 17 | 267. 4 | 290: 12 | 309 : 4 | 318: 1 | 345 : 26 | 368 : 22 | 386 : 14 | 450 : 22 |
longe. 5: 7 | 11: 24 | 19: 6 | 27: 11 | 42: 12 | 59. 8 | 60: 10 | 66: 1 | 68 16 | 70: 3 | 71: 2 | 85: 35 | 88 : 21 | 94: 9 | 97 : 14 | 101 : 31 | 106 : 5 | 108: 1 | 117: 31 | 119: 11 | 147: 25 | 148 : 26 | 153: 13 | 166 : 16 | 183: 10 | 185: 29 | 199 : 21 | 262: 7 | 265: 33 | 268: 14 | 271: 18 | 278: 2 | 291: 1 | 312: 9 | 345: 24 | 351: 30 | 360: 4 | 361: 20 | 365: 9 | 369 : 27 | 387 : 1 | 389: 1 | 390: 28 | 396 : 2 | 397: 1 | 399 : 2, 8 | 403: 5 | 407: 16 | 409 : 26 |
412: 4 | 416 : 9, 12, 25 | 420: 24 | 422 : 7 | 435 : 29 | 436 : 7 | 443 : 33 | 444 : 11 |
longi. 351: 6 |
Longino. 373: 15 |
longinqua. 35: 2 |
longinquam. 325 : 29 |
longinquiores. 243 : 16 | 246: 14 |
longinquioribus. 83 : 23 | 149: 1 | 230: 8 |
longinquis. 175 : 27 |
longinquitatem. 230: 6 |
Longinum. 306: 3, 22 | 315 : 4 | 373: 1 | 376: 9 |
Longinus. 370 : 17 | 371: 9, 16 | 377 : 12, 24 |
longior. 103 : 33 | 110 : 12 |
longiore. 49: 18 | 67: 30 | 245 : 28 |
longiorem. 30 : 17 | 382 : 14 |
longiores. 262 : 9 |
longiori. 426 : 29 |
longioris. 338 : 31 |
longis. 271 : 1 | 342: 5 | 352: 14 | 355: 18 | 356 : 23, 30 | 368: 27 | 386: 21 | 389: 14, 15 | 406 : 6, 8 | 414 : 8 | 428 : 32 |
longiſſime. 4, 2 | 41 : 29 | 157 : 9 | 317 : 38 |
longiſſimo. 102 : 12 |
longitudine. 6. 11 | 161: 24 | 361 : 9 | 391 : 7 |
longitudinem. 94 : 8 | 102 : 26 | 134 : 7, 14 | 151: 15 | 171 : 1, 11 | 176 : 5 | 240: 32 | 262 : 16 | 346 : 5 | 302 : 9 | 412 : 20 | 421: 3 |
longitudo. 94 : 5 |
longius, *nom.* 303 : 13 |
longius, *adv.* 18 : 22 | 36: 5 | 48 : 24 | 49 . 8, 21 | 59 : 24 | 64 : 12 | 68 : 23 | 71 : 7 | 74 : 11 | 75 : 3, 10 | 83 : 8 | 85 : 1 | 90 : 19 | 91 : 6 | 92: 4 | 96: 24 | 107 : 21 | 109 : 28 | 110 : 30 | 115: 31 | 134 : 5 | 136 : 25 | 137 : 15, 17, 28 | 139. 1 | 145 : 19 | 146 | 16 | 148: 5, 29 | 161 : 18 | 162 : 8 | 168 : 12 | 171 : 31 | 172: 14 | 176: 3 | 177 : 7 | 183: 20 | 186: 20, 25, 30 | 187: 33 | 188: 3, 13 | 190 : 23 | 195 : 16 | 200 : 7 | 227 : 18 | 236 : 2 | 239 : 20, 27 | 242 : 3, 11 | 245 : 10 | 248 : 23 | 251 13 | 253: 10 | 254 : 12 | 268: 19 | 279 : 20, 28 | 301 : 13 | 305 : 30 | 309 : 34 | 310:

5 | 312 : 35 | 313 : 15 | 315 : 5 | 319 : 22 | 324 : 3 | 328 : 6 | 329 : 1 | 337 : 12 | 351 : 15, 18 | 357 : 11 | 359 : 13 | 364 : 22 | 369 : 7 | 381 : 24 | 388 : 19 | 391 : 27, 30 | 392 : 14 | 403 : 26 | 407 : 25 | 408 : 5 | 412 : 11, 30, 32 | 413 : 21 | 414 : 11, 16 | 416 : 16 | 420 : 28 | 435 : 30 | 437 : 4 | 438 : 17, 22 | 446 : 19 | 461 : 1 |
longo. 74 : 13 | 161 : 8 | 227 : 4 | 230 : 1 | 245 : 26 | 257 : 9 | 266 : 11 | 291 : 18 | 316 : 24 | 328 : 2 | 340 : 3 |
longum. 116 : 19 | 230 : 10 | 263 : 15 | 285 : 14 |
longurii. 311 : 33 |
longuriis. 62 : 23 | 78 : 21 | 264 : 9 |
longurios. 177 : 34 |
longus. 271 : 6 | 401 : 1 |
loquatur. 18 : 12 |
loquebantur. 250 : 34 | 277 : 32 |
loquebatur. 266 : 23 |
loquendi. 33 : 11 |
loqui. 129 : 13 | 295 : 27 | 297 : 13 | 298 : 5, 9 | 459 : 1 |
loquitur. 116 : 8 | 206 : 8 | 225 : 17 | 255 : 15 |
loquuntur. 295 : 25 |
loricæ. 105 : 3 |
loricam. 172 : 9 | 178 : 23 |
loricati. 434 : 5 | 441 : 19 |
loricatos. 434 : 2 | 438 : 5 |
loricatus. 418 : 13 | 441 : 13 |
loricula. 186 : 18 |
lubrica. 484 : 14 |
Lucanis. 231 : 4 |
Lucanius. 103 . 18 |
Lucceio. 297 : 11 |
luce. 18 : 21 | 45 : 20 | 67 : 7 | 91 : 7 | 98 : 16 | 102 : 6, 10 | 103 : 15 | 108 : 24 | 109 : 13 | 116 : 10 | 157 : 23 | 161 : 5 | 167 : 16 | 188 : 11 | 247 : 21 | 249 : 15 | 254 : 10 | 302 : 32 | 307 : 16 | 318 : 16 | 336 : 15 | 383 : 1, 6 | 414 : 22 | 428 : 26 | 436 : 28 | 440 : 29 | 453 : 7 |
lucem. 116 : 16 | 167 : 8 | 177 : 29 | 195 : 24 | 249 : 10 |
Luceria. 226 : 2 |
Luceri. 13 : 16 | 18 : 20 | 19 : 8 | 207 : 11 | 223 : 13 | 244 : 16 | 260 : 3 | 327 : 3 | 335 : 10 | 372 : 15 |
Lucio. 9 : 14 | 81 : 13 | 87 : 1 | 99 : 1, 10 | 110 : 28 | 169 : 1 | 200 : 26 | 212 : 10 | 217 : 14 | 236 : 1 | 246 : 24 | 259 : 11 | 297 : 10 | 339 : 8 | 425 : 30 | 426 : 22 |
Lucium. 10 : 9 | 13 : 12, 16 | 45 : 22 | 99 : 3, 7, 19 | 134 : 14 | 179 : 32 | 201 : 14 | 224 : 16 | 275 : 23 | 292 : 11 | 306 : 2 | 310 : 4 | 327 : 12 | 340 : 17 | 373 : 25, 26 | 381 : 7 | 414 : 6 | 433 : 8 | 464 : 19 |
Lucius. 65 : 5, 6 | 86 : 20 | 101 : 2 | 103 : 20 | 104 : 1, 3 | 106 : 15 | 162 : 14 | 163 : 7 | 206 : 3 | 208 : 14, 15 | 210 : 8 | 216 : 3 | 219 : 19 | 225 : 12 *bis*, 13 | 226 : 5 | 233 : 9 | 238 : 18 | 248 . 30 | 259 : 9 | 270 : 6 | 271 : 1 | 275 : 23 | 292 : 20 | 293 : 20 | 294 : 6 | 298 : 8 | 314 : 8 | 327 | 13 | 337 : 6 | 341 : 1 | 372 : 21 | 373 : 1, 9 | 374 : 3 | 375 : 1 | 387 : 18 | 405 : 5 | 426 : 8, 20 | 441 : 4 |
Lucretio. 123 : 2 |
Lucretius. 223 : 6 | 290 : 9 |
lucrifacere. 450 : 5 |
Lucterio. 145 : 1 |
Lucterium. 143 : 25 |
Lucterius. 144 : 19 |
luctuoſam. 439 : 28 |
luctus. 261 : 20 | 279 : 41 |
ludit. 484 : 11 |
ludo, *nom.* 220 : 9 |
Lugotorige. 97 : 28 |
luminibus. 411 : 12 | 426 : 24 |
Luna. 83 : 32 | 445 : 13 |
Lunam. 37 : 1 | 130 : 3 |
Lunaris. 422 : 5 |
Lupus, *nom. propr. viri.* 226 : 6 | 315 : 7 |
Luſitani. 242 : 12 | 440 : 14 | 450 : 5 | 451 : 24 | 452 : 5 |
Luſitania. 236 : 9 | 370 : 25 | 449 : 24 |
Luſitaniæ. 237 : 2 |
Luſitaniam. 236 : 8 | 372 : 5 | 449 : 25 |
Luſitanis. 240 : 12 | 451 : 32 |
Luſitano. 439 : 23 |
Luſitanorum 449 : 27 |
Luſitanos. 450 : 8 |
Luſitanus. 451 : 3 |
luſtrat. 374 : 19 |
luſtrato. 419 : 12 |
luſtravit. 202 : 13 |
Luterio. 196 : 28 |
Luterium. 194 : 6 |
Luterius. 194 : 22, 25 | 195 : 4, 9. 16, 18, 26 | 198 : 27 |
Lutetiæ. 166 : 10 |
Lutetiam. 114 : 23 | 165 : 24 | 166 : 2, 7, 8 |
luto. 152 : 8 | 262 : 13 | 263 : 25 | 266 : 5 |
lux. 177 : 12 |
luxuriam. 47 : 8 | 335 : 11, 14 |
Lycias. 352 : 33 |

M.

MAcedonas. 289 : 1 |
Macedonia. 287 : 1 | 288 . 2 | 293 : 16 |
Macedoniæ. 306 : 20 | 367 : 21 |
Macedoniam. 305 : 27 | 306 : 7, 17 . 24 | 309 : 15 | 316 : 1 | 324 : 40 | 338 : 32 | 367 : 26 |
maceriam. 171 : 4, 17 |
maceror 484 : 10 |
machinatio. 53 : 14 |
machinatione. 264 : 3 |
machinationes. 53 : 21 |
machinationibus. 78 : 11 | 349 : 26 | 351 : 5 |
mac e. 316 : 28 |
magis. 14 : 14 | 19 : 10 | 30 : 5 | 34 : 23 | 49 : 28 | 53 : 29 | 61 : 29 | 63 : 2 | 71 : 16 | 87 : 6 | 133 : 6 | 139 : 4 | 150 : 17 | 152 : 25 | 164 : 6 | 169 : 23 | 186 : 13, 35 | 247 : 12 | 249 : 9 | 260 : 2 | 268 : 16 | 270 : 15 | 335 : 3 | 343 : 3 | 354 : 2, 27 | 357 : 25 | 358 : 4 | 366 : 8 | 369 : 16, 24 | 373 : 17 | 377 : 1 | 382 : 12 | 383 : 7, 10 | 391 : 17, 33 *bis* | 404 : 22 | 407 : 18 | 410 : 15 | 412 : 29 | 427 : 24 | 462 : 4 | 465 : 17 |
magiſter. 261 : 19 |
magiſtratibus. 156 : 27 | 453 : 6 |
magiſtratu. 16 : 1 | 17 : 15 |

magiſtratum. 43: 8 | 129: 8 | 156: 4, 8, 19, 26 | 158: 3 | 164: 30, 36 |
magiſtratus. 8: 6 | 16: 9 | 129: 11 | 130: 13 | 131: 12, 14 | 156: 3, 25 | 158: 14 | 214: 10 | 220: 3 | 268: 7 | 298: 12 | 299: 1 | 316: 33 |
magiſtratuum. 159: 4 | 256: 12 | 300: 11 |
magiſtris. 280: 14 |
magiſtros. 280: 20 |
Magium. 228: 13 | 465: 1, 8 |
Magius. 226: 10 |
magna. 15: 24 | 16: 5, 22 | 23: 7 | 28: 7 | 32: 2, 25 | 44: 21 | 47: 2 | 54: 4 | 57: 1 | 63: 29 | 66. 21, 22 | 70: 2 | 71: 15 | 74: 17 | 80: 23, 29 | 82: 23 | 84: 5 | 85: 29 | 92: 5 | 100: 2 | 101: 1, 27 | 103: 15 | 104: 3, 23 | 107: 6 | 111: 16 | 112: 25, 32 | 130: 10 | 133: 20, 21 | 135: 15 | 137: 1, 36, 37 | 144: 14, 21 | 153: 12 | 157: 29 | 159: 10 | 162: 3, 23 | 166: 5 | 167: 5 | 169: 5 | 171: 16, 34 | 173: 11 | 175: 21 | 179: 9 | 184: 18, 21 | 188: 10 | 189: 15 | 190: 1 | 193: 16 | 194: 9, 32 | 195: 15 | 196: 9, 30 | 197: 5, 32, 36 | 198: 14 | 200: 18 | 227: 9 | 242: 17 | 243: 12, 13 | 244. 15, 23 | 246: 11, 27 | 247: 20 | 248: 9 | 254: 21 | 259: 20 | 261: 4 | 264: 28 | 266: 18, 30 bis | 268: 3 | 270: 4 | 272: 22, 24 | 273: 10 | 274: 12 | 275: 2 | 277: 9 | 278: 7 | 279: 1 | 288: 8 | 292: 18 | 295: 17 | 297: 23 | 298: 2, 3 | 302: 2 | 306: 19 | 307: 27 bis | 311: 4, 11 | 312: 19 | 314: 18 | 316: 9, 35 | 318: 20 | 319: 1, 6 | 321: 18 | 322: 1, 12 | 324: 4 | 327: 2 | 329: 24 | 330: 2 | 345: 26 | 346: 3 | 350: 13 | 351: 4, 35 | 352: 2, 12 | 355: 9 | 358: 26 | 360: 14 | 362: 10, 23 | 366: 27 | 367: 16 | 369: 4, 33 | 371: 2, 14 | 372: 2 | 378: 28 | 386: 9 | 388: 3 | 399: 24 | 401: 14 | 408: 8 | 431: 5 | 433: 21 | 434: 5 | 436: 8 | 438: 4, 10 | 443: 22 | 450: 21 | 451: 7, 25 | 452: 2, 9, 11 |
magnæ. 41: 25 | 47: 10 | 90: 2 | 91: 14 | 103: 18 | 110: 35 | 118: 12 | 134: 24 | 151: 6 | 156: 8 | 165: 26 | 174: 2 | 195: 30 | 221: 10 | 243: 21 | 320: 7 | 359: 18 | 362: 13 |
magnam. 13: 8 | 15: 30 | 23: 27 | 25: 15, 24 | 27: 8 | 28: 4 | 31: 18 | 41: 15 | 45: 24 | 49: 9 | 50: 9 | 61: 18 | 74: 6 | 78: 2 | 90: 22, 28 | 100: 28 | 102: 16 | 104: 14 | 108: 25 | 110: 34 | 112: 24 | 118: 15 | 133: 24 | 136: 22 | 145: 29 | 164: 26, 31 | 192: 18 | 194: 27 | 218: 11 | 228: 21 | 244: 8 | 249: 21 | 258: 9 | 275: 5 | 280: 29 | 286: 1, 3 bis, 5 | 308: 10 | 312: 12 | 313: 22 | 317: 7 | 344: 24, 29 | 349. 26 | 350: 2, 30 | 351: 20 | 356: 34 | 360: 25 | 362: 7 | 365: 1, 12 | 367: 10 | 368: 12, 28 | 382: 23 | 383: 15 | 391: 1, 16 | 399: 29 | 426: 10 | 436: 23 | 438: 35 | 439: 6 | 442: 14, 15 | 449: 26 | 461: 2 |
magnarum. 300: 10, 12 |
magnas. 16: 26 | 63: 26 | 88: 21 | 96: 9 | 101: 4 | 110: 29 | 216: 17 | 228: 6 | 241: 30 | 268: 4 | 304: 3 | 320: 16 | 357: 20 | 360: 9 | 367: 31 | 370: 20 | 381: 34 | 390: 8 |
magni. 53: 1 | 58: 13 | 89: 24 | 90: 2 | 108: 26 | 113: 6 | 224: 17, 21 | 243: 21 | 371: 11 | 382: 20 |
magnifica. 129: 3 |
magnificentia. 202: 10 |
magnis. 12: 1 | 27: 25 | 28: 9 | 32: 25 | 56: 5 | 61: 19 | 64: 8 | 65: 12 | 67: 28 | 95: 26 | 102: 12 | 104: 28 | 107: 11 | 108: 4, 6 | 111: 21 | 114: 27 | 115: 27 | 118: 13 | 134: 9 | 143: 11 | 148: 37 | 157: 3, 15 | 165: 15 | 183: 24 | 187: 8 | 200: 12 | 222: 7 | 223: 11 | 236: 3 | 241: 25 | 242: 28 | 246: 11, 25 | 250: 4 | 259: 8 | 268: 6 | 277: 34 | 290: 11 | 303: 35 | 312: 30 | 314: 10 | 316: 18 | 324: 16 | 326: 12, 21 | 339: 19 | 346: 25 | 355: 14 | 357: 16 | 359: 20, 25 | 361: 9 | 365: 6 | 366: 24 | 367: 26 | 368: 3 | 389: 3 | 391: 10 | 396: 15 | 399: 20 | 401: 28 | 404: 32 | 412: 7 |
magnitudine. 28: 13 | 46: 8 | 53: 16 | 60: 2 | 61: 15 | 71: 13 | 89: 6 | 105: 31 | 119: 15 | 123: 5 | 125: 3 | 133: 10, 19 | 143: 21, 24 | 209: 5 | 228: 2 | 238: 13 | 242: 23 | 290: 24 | 338. 15 | 342: 8 | 346: 7 | 354: 1 | 359: 27 | 362: 1 | 368: 26 | 369: 17 | 395: 11, 20 | 408: 4 |
magnitudinem. 29: 3 | 61: 23 | 82: 5 | 132: 20 | 159: 32 | 163: 32 | 164: 1 | 177: 20 | 178: 20 | 186: 24 | 193: 7 | 239: 23 | 353: 2 | 354: 3 | 432: 1 |
magnitudinis. 117: 31 | 248: 1 | 362: 18 |
magnitudo. 52: 17 | 80: 7 | 133: 8 | 242: 21 | 259: 5 | 278: 16 | 318: 10 | 418: 9 |
magno. 6: 9 | 11: 25 | 20: 4 | 25: 2 | 26: 6 | 33: 30 | 34: 25 | 43: 5 | 44: 31 | 45: 15 | 46: 1 | 50: 25 | 56: 5 | 59: 11 | 61: 1, 15 | 62: 22 | 64: 24 | 65: 21 | 69: 2 | 77: 8 | 80: 2 | 82: 6, 17 | 83: 30 | 86: 8 | 92: 16 | 95: 21 | 96: 2, 22 | 101: 16 | 114: 18 | 115. 23 | 116: 4, 11, 35 | 117: 10 | 120: 3 | 134: 23 | 137: 14 | 140: 5 | 146: 7 | 148: 4, 14, 30 | 153: 24 | 155: 31 | 159: 34 | 162: 21 | 166: 30 | 167: 1 | 168: 13 | 169: 14 | 176: 31 | 177: 17 | 192: 14, 28 | 193: 33, 35 | 197: 20, 21 | 200: 14 | 222: 18 | 231: 4 | 240: 9 | 244: 28 | 245: 21 | 246: 16 | 248: 2, 5 | 249: 16 | 250: 9 | 253: 1, 21, 22 | 261: 24, 30 | 265: 15 | 274: 18 | 276: 14, 16, 23 | 280: 22 | 292: 7 | 295: 12 | 302: 14 | 306: 20 | 309: 19 | 311: 33 | 312: 15 | 317: 20 | 334: 30 | 338: 3 | 339: 7, 15 | 350: 29 | 351: 31 | 354: 9 | 357: 1 | 360: 19 | 361: 16 | 365: 8, 30 | 366: 3 | 370: 16 |

16 | 377 : 25, 26 | 378: 1 | 384 : 4 | 389 : 30 | 390: 6 | 401 : 13, 26 | 409: 2, 10 | 415: 14, 18 | 416: 5 | 447: 4, 15 | 451 : 10 | 452 : 15 |
maguopere. 14 : 13 | 28 : 3 | 42 : 7 | 75 : 3 | 77 : 29 | 83 : 1 | 165 : 30 | 200: 26 | 228: 12. 19 | 240: 10 | 259: 16 | 265: 5 | 323 : 10 | 328: 15 | 405: 26 |
magnos. 41 : 16 | 87: 7 | 238: 20 | 242 : 26 | 246 : 27 | 435: 6 |
magnum. 8: 3 | 16: 26 | 28: 19, 20 | 29: 1 | 38: 10 | 45: 2 | 47: 26, 27 | 64: 32 | 72: 4 | 81: 6 | 92 : 12 | 98: 6 | 109 : 27 | 122 : 4 | 158: 37 | 161 : 5 | 164: 16 | 167: 9 | 178 : 11 | 179: 29 | 187 : 9 | 190: 37 | 195: 11 | 200: 2 | 203: 8 | 222: 31 | 243: 2, 5 | 244 : 19 *bis* | 246: 19 | 247: 16 | 252 : 4 | 253: 26 | 254: 25 | 267: 2, 12 | 273 : 1 | 276: 33 | 278: 23 | 285: 15 | 287 : 3 | 295 : 30 | 300: 17 | 310: 40 | 317: 34 | 318. 15 | 321 : 11 | 335: 9 | 348: 14 | 349: 24 | 353 : 11 | 358: 25 | 360 : 17 | 361: 14 | 369 : 23 | 374: 17 | 383 : 26 | 389: 19 | 391: 39 | 401 : 27 | 426: 14 | 434 : 6 | 437 : 15 | 445: 11 | 449: 22 | 466: 9 |
magnus. 86 : 15 | 93: 7 | 97: 15, 21 | 103: 31 | 105: 2 | 120 : 2 | 137 : 2 | 160: 31 | 179 : 17 | 197 : 17 | 198: 5 | 225 : 14 | 243: 7 | 253 : 6 | 273: 23 | 277: 31 | 311 : 1 | 312 : 6 | 356: 22 | 368: 26 | 407: 17 |
majeſtate. 149: 3 | 389: 6 |
majeſtatem. 342 : 14 | 364: 4 |
Mai. 462: 8 |
major. 24 : 30 | 34: 18 | 78: 19 | 102 : 16 | 130 : 11 | 142: 24 | 182 : 7 | 261 : 26 | 290: 1 | 331: 25 | 344: 8 | 378: 19 | 398: 16 |
majora. 36: 17 | 320: 12 | 372: 2 | 445: 15 |
majore. 60 : 3 | 112: 19 | 116: 14 | 140: 18 | 143: 21 | 209: 27 | 187: 5 | 290: 15 | 202: 14 | 265: 30 | 274: 11 | 303: 23 | 362 : 28 | 370: 16 | 379 : 20 | 399: 3 | 438 : 22 |
majorem. 84 : 31 | 113 : 1 | 157: 3 | 160: 12, 23 | 274: 30 | 301: 5 | 312 : 13 | 313 : 3 | 319 : 26 | 351: 25 | 364: 5 | 386: 15 | 434: 20 | 445: 26 |
majores. 46 : 15 | 52: 18 | 92 : 25 | 99: 14 | 101: 10 | 111 : 1 | 165: 10 | 175: 16 | 185: 25 | 203: 15 | 241 : 28 | 400: 18 | 432 : 3 |
majori. 57 : 29 | 150: 33 | 265: 25 | 354 : 29 | 362: 29 |
majoribus. 14 : 14 | 15 : 7 | 36: 18 | 59 : 19 | 73: 24 | 76: 16 | 104 : 32 | 113: 8 | 142: 11 | 155: 5 | 157: 33 | 161: 15 | 169: 21 | 293 : 18 | 319 : 27 | 320 : 13 | 355: 25 | 375: 24 | 394 : 4 | 436: 24 |
majoris. 186 : 5 |
majorum. 80: 9 | 99 : 16 | 140 : 24 | 380 : 9 | 395: 18 |
malus. 34: 19 | 311 : 27 | 322: 10 | 374 : 18 |
Malacam. 378: 25 |
malacia. 63 : 10 |
Malco. 347: 3 |
male. 30: 14 | 247:16 | 254: 15 | 265: 31 | 379: 7 | 393: 5 | 395: 3, 31 | 404: 8 | 424: 19 |
malebat. 250 : 32 | 254: 16 |
maleficia. 453: 10 |
malefici. 225 : 3 |
maleficus. 453: 10 |
maleficio. 10 : 7 | 11: 12, 22 | 52: 26 | 268: 28 |
maleficium. 450 : 4 |
mali. 151: 11 |
malint. 33: 5 |
malis. 151: 11 | 254: 12 | 269: 23 | 321: 6 |
malit. 465: 4 |
malle. 150: 4 | 411: 24 |
mallent. 59 : 30 | 232: 14 | 389: 24 |
malleolis. 353: 12 |
mallet. 325 : 25 | 374: 12 |
malo. 195 : 24 | 197 : 33 | 254: 12 | 264: 4, 16 | 363: 16 |
malo, *verb.* 461: 4 |
malos. 62 : 24 |
maluit. 369 : 18 |
malum, *arbor navis.* 369: 10 |
malum. 200 : 16 |
malus. 410: 12 |
mancipia. 289: 14 |
mancipium. 406: 18 |
mandabant. 50: 25 | 149: 31 |
mandant. 170 : 12 | 193: 34 |
mandare. 122: 6 |
mandarunt. 13: 9 |
mandat. 60 : 27 | 80: 12 | 117 : 26 | 171: 25 | 228: 27 |
mandata. 27 : 16 | 83: 15 | 216 : 6, 16 | 217 : 16 | 300: 2 | 316: 4, 6, 13 |
mandatis. 26 : 9 | 32: 20 | 42: 10 | 164 : 23 | 171: 32 | 217 : 14 | 227: 1, 6 | 228: 15 | 234 : 11 | 292: 14 | 293 : 13 | 295: 32 | 297 : 12 | 386 : 19 | 410: 21 |
mandatorum. 292: 16 |
mandatum erat. 387: 22 |
mandatum eſſet. 23: 13 |
mandaverat. 263 : 5 | 316: 33 |
mandavit. 35 : 4 |
Mandubii. 175 : 34 |
Mandubiis. 171 : 35 |
Mandubiorum. 170: 17 |
Mandubratio. 98 : 4 |
Mandubratium. 97: 7, 10 |
Mandubratius. 97: 3 |
mane. 76 : 14 | 92 : 6 | 249: 17 | 273: 9 | 307: 17 | 309 : 28 | 375: 7 | 404: 28 | 413: 15 | 414: 15 | 415: 22 | 426: 25 | 441 : 13 |
maneant. 102: 2 | 143: 14 | 146 : 7 |
maneatur. 102: 9 |
manebant. 136: 3 |
manendum. 323: 7 |
manent. 71 : 4 |
manere. 110: 22 | 279: 33 |
manerent. 27: 10 | 296: 14 |
maneret. 213: 4 | 209: 30 |
manibus. 38: 2 | 39: 3 | 46: 19 | 49: 3 | 53: 14 | 82: 6 | 105 : 23 | 116 : 19 | 138: 16 | 148: 20 | 161: 32 | 162: 11 | 247: 26 | 256: 27 | 261 : 1 | 312 : 24 | 418 : 17 | 426: 3 | 437: 37 |

Manilius. 65 : 6 | 373 : 5 |
manipulares. 162: 17 | 332: 14 |
manipularibus. 163: 10 | 273: 2 |
manipuli. 273 : 14 |
manipulos. 51 : 15 | 136: 29 | 139: 4 | 252: 17 |
Manlius. 226 : 5 |
manſerant. 246 : 25 | 319 : 31 |
manſerat. 362: 29 |
manſit. 426 : 25 |
manſueſieri. 133: 25 |
manſuetudine. 46 : 27 | 53: 24 |
manſurum. 358: 3 |
manu. 20 : 7 | 46 : 16 | 66: 17 | 90 : 31 | 100 : 3 | 104: 23 | 109 : 25 | 112 : 10 | 115 : 20 | 143 : 10 | 144: 21 | 167: 14 | 187: 13 | 191 : 9 | 245 : 19 | 266: 17 | 292: 4 | 310 : 31 | 321 : 3 | 329: 19 | 346 : 2 | 382 : 19 | 383: 10 | 389: 29 | 400: 21 | 428: 4 | 431 : 6 | 451 : 25 |
manum. 61 : 4 | 100: 28 | 106 : 27 | 116 : 21 | 191 : 22 | 224: 11 | 357 : 22 | 358: 7 | 332: 17 | 402 : 10 | 427 : 29 | 428 : 24 | 440: 4 | 442: 14 | 449: 27 |
manumiſſi erant. 449 : 11 |
manumiſſos. 292 : 4 |
manumitterent. 425 : 25 |
manus. 27 : 23 | 40 : 18 | 42 : 8 | 91: 14 | 101 : 10 | 102 : 5 | 104: 19 | 136 : 18, 28 | 137: 6 | 138 : 24 | 153 : 4 | 159 : 23 | 162: 13, 24 | 163: 3 | 166 : 15 | 177 : 37 | 184 : 21 | 189 : 1 | 198 : 23 | 233 : 5 | 244: 27 | 249 : 20 | 259 : 2 | 260: 16 | 264: 18 | 308 : 32 | 314 : 1 | 355 : 17 | 392: 24 | 428: 11 | 442 : 11 | 453: 6 |
Marce. 410 : 13 | 468 : 10 |
Marcelli. 377 : 33 | 378 : 3, 15 |
Marcellini. 319 : 6 |
Marcellinum. 318 : 4 |
Marcellinus. 318: 28 |
Marcello. 200 : 26 | 203 : 12 | 377: 32 | 378: 5, 8, 26 |
Marcellum. 201 : 15 | 204 : 10 | 375 : 13, 15 | 376: 10, 11, 20 | 377: 3, 26 | 381 : 8 |
Marcellus. 203: 9 | 207 : 3, 12 | 212 : 7, 10 | 220: 3 | 289: 9 | 376: 23 | 377: 1, 6, 9, 11, 17, 35 | 378: 4, 20, 21 |
Marci. 18 : 21 | 201 : 5. 8 | 405 : 9 |
Marcius. 437: 7 |
Marco. 5 : 8 | 26 : 19, 20 | 70: 1 | 115 : 22 | 199 : 17 | 269: 22 | 295 : 26 | 301 : 14 | 307: 8 | 309 : 8 | 424 : 28 | 426 : 23 *bis* | 427 : 27 |
Marcomanos. 37: 8 |
Marcum. 35 : 4 | 99 : 3 | 107 : 16 | 113 : 1 | 160 : 8 | 179 : 32 | 183 : 8 | 191: 33 | 196 : 15 | 218 : 12 | 223 : 4 | 271 : 10 | 304 : 6. 7 | 306 : 24 | 321 : 17 | 368 : 17 | 376 : 10, 16 | 398: 30 | 411 : 15, 25 | 420 : 17 | 428 : 11 | 462: 9 |
Marcus. 38 : 7 | 59 : 6 | 163: 8 | 177 : 5 | 207 : 3, 6, 10 | 208 : 2 | 230 : 19 *bis* | 266: 21 | 269: 17 | 271 : 7 | 280: 12 | 289: 10, 11 | 290 : 11 | 291 : 5 | 298: 8, 11 | 308: 16 | 319: 7 | 337 : 21 | 375: 28 | 392: 17 | 395: 7 | 402: 7 | 425: 8 |
mare. 59 : 3 | 63 : 5 | 81 : 23 | 90 : 8 | 91: 19 | 97: 23 | 98 : 5 | 227: 12, 18 | 230 : 4 | 258: 5 | 271 : 15, 18 | 289 : 6 | 305: 24 | 312: 29 | 317: 37 | 318: 13, 15, 26 | 319: 14 | 335: 20 | 345: 31 | 346 : 5 | 350 : 23 | 356: 2 | 369: 30 | 389: 16 | 394 : 5 | 395 : 31 | 397 : 23, 29 | 402 : 28 | 422: 1, 8 | 423: 27 | 440: 16 |
mari. 59: 12 | 60: 11 | 61 : 13, 19 | 70 : 3 | 87 : 6 | 92: 28 | 258: 6 | 295: 14 | 310 : 23 | 319 : 22 | 324 : 24 | 349: 26 | 254 : 22 | 357 : 18 | 359: 2 | 360 : 7, 26 | 368: 2 | 369 : 2, 24 | 387 : 1 | 389 : 4 | 396 : 7, 10 | 402 : 30 | 435 : 33 | 428: 10 |
maribus. 87 : 9 |
Marii. 400 : 18 | 401 : 32 |
Mario. 5 : 8 | 29 : 18 | 411 : 9 |
maris. 59: 11 | 82 : 20 | 133 : 7 | 178 : 6 | 466: 9 |
maritima. 59 : 21 | 93 : 2 | 94 : 10 | 289: 7 | 324 : 28. 35 | 359: 7 | 339 : 31 | 420 : 14 | 423 : 25 |
maritimæ. 55 : 4 | 59 : 8 | 63 : 15 | 81 : 28 | 293 : 19 | 303 : 1 | 305 : 29 | 308: 18 | 352: 17 |
maritimam. 80: 5 | 300: 33 | 387 : 3 |
maritimas. 368 : 30 |
maritimis. 92 : 27 | 93 : 9 | 289: 6 | 296 : 22 | 354 : 33 |
maritimo. 289: 11 | 359. 24 | 398 : 2 |
maritimos. 83: 33 |
maritimum. 368 : 7 |
Marrucinorum. 225 : 25 | 276: 28 |
Marſi. 224 : 9 | 273: 2 |
Marſis. 222: 9 | 274 : 1 |
Marte. 149 : 27 | 190 : 1 |
Martem. 126 : 6 | 127 : 3 |
Martias. 465 : 7 |
Martii. 441 : 9 | 445: 10 | 467: 24 |
Martio. 467 : 23 |
Maſſilia. 258: 5 |
Maſſiliæ. 235 : 17 | 258 : 2 |
Maſſiliam. 234 : 7, 13 | 235: 6, 14, 16 | 244: 24 | 259: 15 | 261: 18 | 266: 28 | 269: 21 |
Maſſilienſes. 234 : 9, 12 | 244 : 16 | 245 : 7 | 259: 16, 18 | 261: 21 | 265 : 24 | 269 : 22 | 270 : 13 |
Maſſilienſibus. 234 : 17 | 245: 25 | 259: 11 | 260 : 7, 24 | 267: 3 |
Maſſilienſium. 234 : 16 | 245 : 23 | 260: 5, 10 | 261: 16 | 265 : 34 | 270: 6 |
matarias. 21 : 1 |
mater. 467 : 24 | 484: 15 |
materfamilias. 440 : 29 |
materia. 78: 20 | 79 : 1 | 84: 23 | 93 : 10 | 104 : 30 | 151 : 12 | 152 : 5 | 235 : 10, 16 | 244 : 1 | 245 : 17 | 263 : 15 | 266: 2 | 278: 8 | 348: 2 |
materiæ. 264 : 6 | 266 : 3 |
materiam. 68 : 26 | 258: 10 | 278: 3 | 352 : 9 |
materiari. 172: 13 |
materiem. 152: 16 | 394: 17 | 452 : 18, 20 |

materies. 452: 16|
maternum. 467: 22|
Matiſcone. 180: 4|
matre. 17: 1|
matrem. 16: 28|
matresfamilias. 36: 26| 153: 16| 162: 10, 24|
matrimonium. 7: 7| 11: 17|
Matrona, *fluvius*. 3: 2|
matrumfamiliæ. 259: 23|
matrom'amilias. 376: 4|
matura. 15: 24| 30: 11| 326: 14|
maturæ. 79: 24|
maturandum. 27: 22| 165: 8| 247: 12|
maturat. 9: 16|
maturavit. 42: 14|
maturè. 290: 14| 349: 6|
matureſcere. 134: 11| 312: 21|
maturitate. 242: 7| 313: 3|
maturius, *adv.* 38: 12| 73: 11| 114: 15| 146: 2| 248: 15|
maturrimè. 25: 28|
matu ino. 435: 13|
Mauri. 389: 8| 423: 9|
Mauritaniam. 212: 5| 237: 14| 246: 13| 372: 1, 12| 376: 16| 395: 14, 25| 428: 23|
Maurorum. 387: 4| 388: 13|
maxima. 57: 8| 68: 8| 71: 2| 92: 9| 99: 5| 104: 2| 106: 2| 208: 15| 131: 7| 134: 12| 204: 8| 223: 16| 224: 39| 361: 29| 364: 5| 393: 17|
maximæ. 164: 30| 249: 19| 296: 8 *bis*| 344: 21| 348: 16| 373: 26|
maximam. 31: 10| 71: 9| 72: 3| 126: 5| 130: 6| 166: 20| 177: 24| 199: 24| 210: 2| 289: 4| 345: 24| 427: 16|
maximarum. 312: 13|
maximas. 6: 15| 68: 17| 104: 19| 305: 1| 317: 16| 424: 11|
maximè. 7: 6| 11: 27| 22: 11| 31: 1| 41: 29| 58: 20| 60: 2| 63: 12| 71: 18| 81: 28| 82: 19| 94: 7| 95: 3| 97: 30| 100: 37| 107: 6| 109: 5. 17| 111: 11| 123: 4| 126: 2| 133: 3| 140: 2| 155: 11| 156: 2| 160: 4| 165: 13| 170: 22| 178: 7. 9| 184: 12| 185: 18| 189: 23| 195: 4| 198: 6| 230: 4| 233: 5| 254: 17| 273: 7| 274: 7, 31| 279: 12| 291: 16| 297: 22| 301: 12| 306: 5| 307: 22| 310: 20| 311: 22| 334: 21| 346: 17| 348: 4| 351: 37| 369: 23| 374: 6| 377: 19| 381: 24| 384: 15| 392: 7| 410: 1| 413: 12| 415: 11| 422: 13| 447: 10| 451: 2|
maximi. 151: 13| 242: 4|
maximis. 9: 16| 38: 11| 145: 20| 201: 1, 4| 225: 18| 229: 12| 230: 11| 258: 15| 272: 3| 295: 27| 297: 11| 317: 36, 38| 351: 5| 371: 23| 408: 27| 417: 21| 427: 13|
maximo. 19: 6| 34: 4| 105: 28, 31| 137: 32| 196: 25| 311: 6, 18| 319: 10| 423: 17, 23|
maximos. 83: 33|
maximum. 6: 14| 10: 2| 27: 27| 145: 9| 147: 20| 166: 22| 244: 10| 312: 11| 384: 19| 432: 14|
maximus. 32: 10| 106: 6| 395: 2| 452: 6|
Mazacæ. 389: 4|
me. 150: 19, 26, 30| 163: 11| 175: 2| 182: 2, 16| 275: 2, 9, 30| 276: 10 *bis*| 329: 10| 332: 14| 392: 3| 405: 29| 441: 5, 6| 453: 15| 459: 2, 5, 6| 460: 4 *bis*| 461: 3 *bis*, 5, 9| 462: 10| 464: 15| 465: 3, 8, 10|
mea. 181: 1| 275: 31| 464: 15|
meæ. 163: 15| 410: 3| 469: 2| 462: 6| 467: 22|
meam. 465: 3|
mederi. 99: 9|
media. 43: 15| 91: 6| 107: 17| 108: 23| 121: 6| 133: 5| 140: 16| 158: 30| 159: 6| 161: 3| 166: 30| 176: 32| 179: 16| 248: 22| 255: 2| 274: 29| 317: 36| 331: 10| 365: 25| 366: 23| 384: 7| 412: 21| 413: 2| 446: 11|
mediæ. 391: 21|
mediam. 67: 8| 86: 3| 102: 4| 110: 15| 146: 22| 298: 6| 330: 8, 12| 366: 12| 392: 12| 404: 25| 413: 6|
medias. 322: 25|
medicus. 426: 2|
mediis. 136: 1| 182: 2| 433: 13|
medio. 19: 16| 93: 19| 159: 28| 161: 24| 239: 9. 33| 246: 1| 311: 28| 366: 1| 392: 22| 403: 10| 409: 13| 425: 4| 427: 16| 432: 2| 453: 7|
mediocre. 186: 5, 33| 322: 21| 361: 28|
mediocrem. 65: 7| 309: 31|
mediocres. 381: 16|
mediocri. 78: 24| 106: 22| 171: 2| 188: 19| 311: 21| 319: 7|
mediocribus. 157: 20| 173: 7| 188: 5| 278: 13|
medio.tis. 298: 19|
mediocriter. 28: 17|
Mediomatricis. 173: 25|
Mediomatricorum. 74: 14|
medios. 89: 6| 95: 15| 139: 10| 163: 14|
mediterranea. 389: 5|
mediterraneis. 93: 8|
medium. 26: 1| 79: 16| 200: 12| 253: 27| 333: 18| 360: 6| 369. 10| 408: 27| 413: 31|
Medobregam. 370: 25|
Medobregenſes. 370: 26|
mehercule. 391: 39| 464: 13|
mei. 175: 15| 329: 11| 332: 15| 461: 5|
meis. 158: 25| 275: 30| 405: 30|
Meldis. 89: 29|
meliore. 119: 4| 201: 2|
melius, *nom.* 313: 3|
membra. 125: 4| 355: 29|
membris. 82: 9|
meminerant. 312: 12|
meminerat. 58: 28|
meminerint. 158: 7|
meminimus. 344: 6|
meminiſſent. 193: 26|
Memnonis. 444: [illegible]|
memor. 409: 31|
memorem. 219: 22|
memores. 260: 24|
memoria. 10: 8| 13: 12| 14: 18| 29: 17| 41: 14, 15, 24| 66: 10| 93: 2| 114: 25| 153: 2|

174 : 10 , 31 | 195: 3| 276: 35 | 376 : 9 | 468 : 11 |
memoriæ. 122: 9 | 133 : 4 | 290 : 16 |
memoriam. 14 : 17 , 25 | 49 : 19 | 123 : 2 | 129 : 5 | 167 : 19 | 234 : 11 | 273: 17 | 439 : 3 |
Menander. 484 : 5 |
Menapii. 68: 14 | 72 : 16 | 86 : 22 | 115 : 11 , 24 |
Menapiis. 115 : 28 | 117 : 5 |
Menapiorum. 72: 22, 27 | 86 : 21 |
Menapios. 42 : 1 | 60 : 15 | 72 : 24 | 81 : 14 | 114 : 12 | 115: 16, 19 | 136 : 8 |
mendacii. 218 : 10 |
mendacio. 158 : 39 |
Menedemus. 306 : 9 |
mens. 65 : 1 |
menſe. 210 : 10 |
menſes. 30 : 3 | 300 : 35 |
menſibus. 24 : 13 | 325 : 21 | 340 : 1 | 367 : 6 | 368. 11 | 373 : 15 | 433 : 2 |
menſium. 8 : 14 | 127 : 12 | 265 : 22 |
menſuras. 132 : 16 |
menſuris. 94 : 4 |
mente. 115 : 6 | 139: 28 | 224 31 | 375 : 28 | 378 : 2 | 393 9 |
mentem. 355: 28 | 397 : 22 | 425 : 27 | 464 : 21 |
mentes. 28 : 17 | 31 : 2 | 168: 31 | 178 : 4 | 234 : 19 | 252 : 27 | 274 : 12 | 444 3 | 445 : 27 | 447 : 21 |
mentibus. 67 : 32 | 351 : 1 |
mentionem. 138 : 18 | 194 : 17 | 275 : 22 | 336 : 25 |
meo. 410 : 10 , 14 , 18 | 465 : 1 |
mereandi. 414 : 13 |
mercatores. 4 : 3 | 56 : 5 | 72: 9 | 73 : 5 | 80 : 4 , 17 | 138 : 4 |
mercatoribus. 47 : 7 | 71 : 16 | 80: 7 |
mercatorum. 28 : 13 | 419 : 20 |
mercaturas. 126: 5 |
mercede. 23 : 23 |
mercedes. 299 : 13 |
mercenariis. 257 : 8 |
mercenarios. 289 : 1 |
merces. 255 : 12 | 439 : 20 |
Mercurium. 126: 2 |
merenti. 424 : 25 |
mereris. 459 : 5 |
Mergilio. 372 : 28 | 374 : 3 |
merguntur. 369: 20 |
meridianæ. 372 : 14 |
meridiani. 292 : 2 |
meridiano. 91 : 12 | 265: 12 | 324 : 7 |
meridie, 95 : 30 | 161 : 31 | 176 : 25 | 348: 5 |
meridiem. 36 : 20 | 93 : 15 | 334 : 31 |
meridies. 177 : 26 , 30 |
merita. 164 : 18 | 171 : 27 |
meritam eſſe. 433 : 6 |
meriti eſſent. 420 : 16 |
meritis. 100 : 34 | 174 : 7 | 199 : 23 | 270 : 16 | 275 : 31 |
merito , *nom.* 14 : 19 | 53 : 30 | 110 : 5 |
merito , *adv.* 89 : 13 | 352 : 34 | 484 : 6 |
meritos. 34 : 2 | 185 : 2 | 250: 29 |
meritos eſſe. 12: 13 |
meritum , *particip.* 171 : 28 | 219 : 13 | 337 : 2 |
meritus. 29 : 19 |
meritus erat. 314 : 15 |
meritus eſſet. 380 : 11 | 432 : 1 |
meruerant. 411 : 9 |
meruerat. 115 : 9 |
meruiſſe. 149 : 6 | 439 : 19 |
meruiſſent. 156 : 30 |
Meſſalla. 5 : 8 | 26 : 19 | 424 : 28 | 426 : 12 |
Meſſallam. 398 : 10 |
Meſſanæ. 338 : 7 | 398 : 10 |
Meſſanam. 259 : 12 | 338 : 5 *bis* |
meſſem. 394 : 21 |
Meſſium. 400 : 28 |
Meſſius. 401 : 3 | 404 : 31 |
metari. 294 : 20 |
metatis. 188 : 28 |
Metellus. 233 : 9 | 452 : 25 |
metendo. 85 : 6 |
Metioſedo. 166 : 8 , 26 |
Metioſedum. 166 : 1 | 167 : 14 |
metiri. 15 : 29 | 19 : 5 | 171 : 36 |
Metropolim. 326 : 5 |
Metropolitæ. 326 : 6 |
Metropolitum. 326 : 10 |
Mettium. 435 : 4 |
Mettius. 38 : 8 |
metu. 72 : 25 | 90 : 11 | 96 : 24 | 105 : 15 | 123 : 4 | 196 : 22 | 216 : 18 | 274 : 31 | 321 : 5 | 390 : 7 , 25 | 400 : 2 | 403 : 36 | 426: 30 | 427 : 2 | 428 : 3 | 442 : 20 | 444 : 13 |
metum. 79 : 20 | 134 : 5 | 379: 15 | 445 : 11 |
metus. 209 : 10 | 217 : 10 |
meum. 82 : 22 | 276 : 12 | 405 : 24 | 461 : 2 | 462 : 1 |
mihi. 122 : 7 | 174 : 30 | 182: 11 *bis* | 200 : 21 | 276 : 12 | 297 : 14 | 329 : 12 | 332 : 18 | 350 : 26 | 354 : 5 | 405: 21 | 410 : 8 | 441: 4 | 459 : 5 | 461 : 4 , 5 , 7 | 462 : 2 , 9 | 464 : 21 | 465 : 4 , 5 | 468 : 13 | 470 : 19 |
miles. 102 : 7 | 240 : 14 | 249 : 9 | 252 : 24 | 266 : 6 | 317 : 24 | 372 : 16 | 373: 12 | 383 : 4 | 388 : 26 | 391: 30 , 38 | 392 : 1 , 3 | 418 : 1 , 11 | 423 : 17 | 439 : 24 | 445 : 19 |
militare , *nom.* 323 : 16 |
militarem. 339 : 15 | 371 : 4 | 379 : 10 | 435 : 21 |
militari. 28 : 20 | 41 : 16 | 134 : 21 , 25 | 248 : 25 | 276 : 33 | 308: 8 | 327: 17 | 332 : 4 | 383 : 8 | 410: 6 | 424 : 2 | 451: 3 |
militaria. 179 : 11 | 299: 14 | 314 : 9 | 321 : 20 | 337 : 5 |
militaribus. 77 : 6 | 142: 15 | 161 : 14 | 314: 19 | 335 : 3 |
militaris. 18 : 20 | 49 : 30 | 66 : 24 | 81 : 27 | 101 : 18 | 130 : 4 | 138: 29 | 139: 13 , 19 | 165 : 28 | 256 : 8 | 317 : 28 | 319 : 3 | 345 : 4 , 20 | 362: 1 | 363: 18 | 409 : 31 |
milite. 108: 14 | 163: 36 | 418 : 4 | 423 : 23 | 424 : 7 |
militem. 110 : 3 | 276 : 10 | 392 : 6 | 406 : 17 | 409 : 34 | 417 : 6 , 28 | 423 : 19 |
milites. 10 : 13 | 20 : 2 | 29 : 1 , 7 | 31 : 27 | 37 : 11 | 38 : 1 | 49 : 7 , 9 , 17 , 18 | 50: 5 | 51 : 4 , 14 , 23 | 54 : 9 | 58 : 16 | 63 : 1 , 6 | 64: 31 | 66 : 13 | 67 : 17 | 69 : 6 | 76 : 28 | 82 : 21 | 86 : 6 , 12 | 88 : 1 | 90 : 24 | 92 : 1 , 6 | 96 : 13 | 97 : 2 | 98 : 9 , 14 | 100 : 30 | 102: 32 | 104 : 21 | 110: 8 | 116: 26 | 136 : 28 | 137 : 25 | 138 : 26 | 139 : 5 , 8 | 149 : 1 , 29 , 34 | 150 : 19 , 21 | 151: 9 | 152 : 8 , 12 | 158 : 21 | 159 : 17 | 160 : 13 | 161 : 15 , 17 , 28 | 162 : 2 | 163 : 6 , 24 | 167 : 11 | 170 : 23 | 177 : 29 | 179 :

35 | 182: 19 | 184: 13, 16 | 197: 24 | 198: 2 | 212: 3 | 214: 2 | 215: 8 | 219: 5, 17, 21 | 221: 6 | 222: 2, 10 | 223: 6 | 224: 4, 24, 36 | 225: 23 | 229: 9, 13, 16, 21, 24 | 232: 2 | 239: 12 | 240: 25 | 241: 16 | 244: 3 | 247: 25 | 248: 2 | 249: 12, 21, 24 | 250: 29, 33 | 251: 13 | 252: 17, 23, 29 | 254: 1 | 255: 29 | 257: 2, 4 | 259: 8 | 264: 10, 20, 26 | 265: 1, 6 | 273: 16 | 275: 32 | 276: 13, 21, 35 | 277: 20 | 278: 30 | 280: 11, 25 | 287: 5 | 289: 13 | 290: 9 | 297: 20 | 298: 8 | 300: 24 | 302: 28 | 303: 9 | 305: 6 | 309: 26 | 311: 2, 30 | 312: 10 | 317: 26, 33 | 318: 18 | 319: 29 | 320: 34 | 321: 15 | 322: 2, 19 | 323: 30 | 324: 1 | 325: 33 | 326: 17 | 328: 11 | 330: 15, 24 | 332: 19 | 333: 9, 15 | 334: 24, 29 | 335: 2 | 342: 16 | 344: 20 | 346: 2, 24 | 349: 14 | 351: 20, 24 | 352: 31 | 356: 22, 32 | 357: 19 | 358: 20 | 361: 6, 18, 25, 35 | 365: 16 | 366: 10 | 367: 14 | 369: 12 | 371: 1 | 376: 2 | 378: 17 | 383: 25, 28 | 386: 6 | 390: 17, 24 | 391: 4 | 393: 16 | 394: 21 | 396: 10 | 397: 28 | 399: 9 | 400: 14 | 402: 6 | 403: 15, 18 | 404: 28 | 405: 9 | 406: 16 | 409: 21 | 410: 6, 16 | 417: 10 | 418: 17, 25 | 419: 21, 24, 27 | 420: 2, 19 | 422: 9, 22 | 423: 2 | 424: 3, 12, 24 | 437: 11 | 472: 25 |

militi. 51: 13 | 406: 18 |

militia. 374: 16 |

militiæ. 122: 1 | 128: 3 |

militiam. 148: 8 |

militibus. 10: 15 | 15: 29 | 31: 29 | 51: 16 | 52: 10 | 54: 20, 23 | 68: 26 | 82: 5, 19 | 83: 5 | 84: 25. | 88: 13 | 98: 11 | 99: 7 | 102: 25, 30 | 103: 23 | 114: 18 | 136: 24 | 146: 20, 28 | 147: 7 | 154: 1, 9 | 158: 21 | 162: 14 | 164: 2 | 166: 4 | 183: 30 | 188: 15 | 222: 24 | 230: 2 | 243: 25, 26 | 248: 6, 9 | 255: 12, 16 | 256: 24 | 257: 2 | 266: 13 | 277: 10, 14 | 279: 25 | 287: 1 | 290: 16 | 293: 19 | 295: 9 | 297: 27 | 300: 18 | 301: 15 | 307: 22 | 308: 24 | 309: 10 | 311: 21 | 317: 39 | 321: 10 | 323: 8 | 326: 4 | 328: 1 | 332: 6, 11 | 333: 8 | 334: 17 | 336: 1 | 340: 6 | 342: 18 | 345: 5, 22 | 346: 11 | 351: 7, 14 | 356: 4 | 358: 24 | 362: 2 | 364: 13 | 366: 20 | 368: 28 | 370: 24 | 372: 11 | 373: 9 | 377: 1, 21 | 381: 18 | 384: 10, 21 | 398: 34 | 410: 8, 9 | 412: 21 | 419: 11 | 422: 25 | 424: 10, 13, 15 | 429: 15 | 437: 13, 15, 30 | 448: 23 |

militis. 102: 25 | 196: 11 | 391: 29 | 423: 13 |

militum. 10: 2 | 11: 12 | 21: 6 | 28: 18 | 31: 4, 6 | 34: 16 | 37: 4 | 45: 27 | 49: 11 | 51: 20 | 58: 13 | 59: 4 | 62: 17 | 64: 2, 29 | 81: 26 | 84: 12 | 85: 27, 34 | 88: 10, 17 | 91: 10 | 92: 22 | 95: 16 | 97: 12, 20 | 100: 28 | 101: 2, 27 | 102: 9 | 103: 25, 28, 30 | 104: 2 | 105: 5, 33 | 107: 6, 9 | 108: 15 | 110: 6 | 116: 12 | 117: 10 | 136: 3, 34 | 138: 29 | 139: 12, 20 | 143: 18 | 145: 5 | 149: 11 | 151: 1 | 155: 26 | 158: 29 | 160: 1, 9 | 161: 32 | 162: 3 | 163: 26, 28 | 164: 9 | 167: 17, 32 | 169: 11 | 172: 4, 17 | 176: 15 | 196: 25 | 216: 1 | 219: 18 | 221: 10 | 224: 5, 21, 27 | 225: 11, 16 | 229: 18 | 238: 2, 4 | 240: 9 | 243: 10 | 247: 5, 27 | 249: 11 | 250: 19, 20 | 251: 25 | 252: 11, 22, 28, 31 | 254: 24, 31 | 265: 30 | 266: 8 | 267: 12 | 269: 4 | 274: 3, 7, 11 | 275: 4 | 277: 3 | 279: 6 | 280: 28 | 285: 11 | 290: 1 | 292: 22 | 294: 23 | 298: 7 | 300: 22 | 303: 14 | 304: 9 | 305: 2 | 310: 37 | 312: 2, 5, 23 | 314: 11 | 320: 4 | 321: 18 | 322: 5 | 324: 9 | 325: 22 | 326: 2 | 328: 3 | 332: 10 | 333: 6 | 335: 7 | 340: 8, 17 | 342: 12 | 345: 11, 12, 21 | 353: 2 | 357: 14, 15, 23 | 361: 22 | 366: 27 | 368: 9, 18 | 369: 16 | 375: 19, 23 | 379: 9 | 383: 16, 20 | 390: 18 | 409: 31 | 410: 12 | 418: 10 | 422: 18 | 423: 4 | 437: 7, 23 |

Milo. 300: 1 |

Milonem. 299: 10 |

mille. 18: 23 | 20: 9 | 64: 24 | 110: 14 | 116: 4 | 161: 23 | 171: 6 | 189: 18, 25 | 271: 17 | 277: 23 | 328: 13 | 331: 8 | 381: 20 | 383: 4 | 392: 18 | 393: 24, 26 | 401: 17 | 403: 13, 16 | 404: 10 | 411: 12 | 412: 29 | 420: 21, 28 | 422: 1, 8 | 428: 25 | 446: 19 | 447: 29 |

millia. 6: 11 | 8: 2 | 11: 3 | 18: 13 | 19: 3 | 21: 3, 16 | 22: 22 *bis*, 24 *bis* | 23: 24 | 24: 14 | 36: 1, 12 | 38: 9 | 41: 21, 23, 28, 30 *ter* | 42: 1 *bis*, 2, 4 | 43: 5 | 45: 24 | 46: 15 | 47: 14 | 53: 6 | 71: 3 | 72: 5 | 81: 31 | 86: 10 | 91: 23 | 92: 28 | 93: 16 | 94: 7, 9 | 100: 31 | 107: 16, 24 | 108: 1, 19, 25 | 110: 30 | 137: 9 | 148: 26 | 150: 34 | 156: 31 | 158: 20 | 159: 9, 18 | 166: 27 | 168: 19, 25 | 169: 16 | 171: 1, 29 | 173: 10, 20, 23, 26, 27 | 174: 5 | 176: 5 | 177: 24 | 179: 30 | 184: 1 | 189: 13, 17 | 190: 36 | 222: 14 | 237: 9, 10 *bis* | 238: 6 | 242: 29 | 244: 3 | 247: 2 | 248: 31 | 253: 30 | 267: 15 *bis* | 270: 22 | 278: 27 | 279: 31 | 285: 11 | 287: 7, 8 | 302: 5 | 306: 21 | 308: 8 | 310: 30 | 314: 13 | 318: 11 | 330: 13 | 336: 8 | 337: 2, 3 | 342: 7 | 345: 4, 17 | 361: 1 | 365: 9 | 371: 23 | 376: 14 | 382: 26 | 386: 13 | 388: 14 | 390: 4, 26 | 396: 2, 8 | 402: 11, 29 | 414: 19 | 415: 14, 15 | 416: 9, 10, 22 | 419: 13 | 420: 10, 21 | 421: 8, 12, 22, 28 | 429: 8, 9, 10 | 435: 22 | 436: 14 | 443: 16 | 444: 15, 16 | 446: 6 | 447: 26, 28 | 448: 14 | 449: 16 | 452: 15, 17 |

milliarium. 448: 14 |

millibus. 15: 21 | 19: 6 | 20: 10 | 31: 13 | 35: 8, 10 | 44: 3, 5 | 52: 23 | 54: 21 | 58: 23 | 74: 13 | 75: 2, 10 | 81: 11 | 91: 1 | 96: 17 | 99: 11 | 102: 14 | 115: 32 | 134: 13 | 137: 11, 31 | 158: 17 | 170: 20 | 174: 12 | 175: 5 | 181: 21 | 190:

24 | 192 : 23 | 193 : 38 | 194 : 5 | 195 : 8, 16, 28 | 248 : 16 | 254 : 29 | 278 | 1 | 314 : 16 | 324 : 8 | 339 : 16 | 368 : 9 | 382 . 24 | 386 : 14 | 387 : 4 | 393 : 23, 25 | 414 : 25 | 420 : 23, 24 | 424 : 15 | 429 : 13, 19 | 446 : 26, 28 | 470 : 18 |
millies. 427 : 5 |
millium. 15 : 11 | 23 : 1 | 31 : 10 | 53 : 11 | 55 : 2 | 63 : 33 | 68 : 6 | 75 : 16 | 76 : 22 | 77 : 11 | 88 : 16 | 89 : 32 | 94 : 5 | 105 : 25 | 109 : 4 | 143 : 2 | 154 : 13 | 171 : 19 | 223 : 1 | 241 : 32 | 248 : 9 | 271 : 19 | 278 : 20 | 279 : 21 | 307 : 20 | 314 : 6 | 328 : 14 | 387 : 6 | 394 : 15 | 395 : 26 | 417 : 11 | 419 : 14
minabantur. 265 : 8 |
Minervæ. 341 : 7, 9 |
Minervam. 126 : 6 | 127 : 2 | 341 : 9 |
minima. 11 : 10 |
minimam. 250 : 12 |
minimè. 4 : 2 | 27 : 14 | 54 : 15 | 64 : 36 | 134 : 4 | 166 : 28 | 177 : 36 | 354 : 21 | 367 : 9 | 380 : 10 | 387 : 15 | 418 : 24 | 435 : 4 |
minimi. 371 : 11 |
minimo. 139 : 32 |
minimum. 17 : 31 | 64 : 25 | 203 : 3 |
minis. 207 : 14 | 427 : 21, 23 |
minor. 93 : 18 | 243 : 15 | 316 : 25 | 346 : 22 |
minora. 36 : 21 | 158 : 1 | 160 : 28 | 161 : 16 | 244 : 18 | 274 : 26 | 319 : 26 | 320 : 4 | 355 : 12, 25 |
minore. 109 : 12 | 172 : 17 | 259 : 24 | 310 : 17 | 365 : 7 | 366 : 19 | 378 : 27 |
minorem. 29 : 18 | 39 : 1 | 111 : 17 | 266 : 24 | 310 : 37 | 349 : 9 | 363 : 1, 14 | 364 : 17, 30 |
minores. 94 : 1 | 337 : 12 | 352 : 29 |
minori. 361 : 22 | 362 : 28 |
minoribus. 37 : 3 | 148 : 24 | 162 : 30 | 163 : 21 | 261 : 4 | 302 : 18 | 338 : 27 |
minoris. 380 : 18 |
minorum. 353 : 11 |
minuat. 251 : 1 |
Minucium. 179 : 32 |
Minucius. 290 : 9 | 441 : 4 |
minuebant. 371 : 4 |
minuebat. 350 : 20 | 399 : 25 |
minuendè. 131 : 17 |
minuendam. 17 : 32 | 164 : 8 |
minuendum. 284 : 4 |
minuente. 61 : 11 |
minuerent. 312 : 20 |
minueret. 310 : 21 |
minueretur. 79 : 1 | 187 : 12 |
minui. 89 : 26 | 100 : 8 | 342 : 14 |
minuit. 102 : 30 |
minus, *adv.* 6 : 7, 8 | 14 : 17 | 15 : 26 | 23 : 4, 17 | 24 : 5 | 27 : 24 | 29 : 2 | 33 : 9 | 34 : 22 | 37 : 4 | 40 : 12 | 44 : 4, 30 | 49 : 12 | 62 : 7 | 67 : 4 | 81 : 12 | 87 : 7 | 91 : 21 | 95 : 27 | 100 : 18 | 102 : 26 | 105 : 25 | 118 : 11 | 122 : 9 | 155 : 21 | 156 : 17 | 162 : 32 | 163 : 25, 36 | 169 : 10 | 171 : 19 | 190 : 23 | 195 : 11 | 200 : 32 | 201 : 11 | 239 : 10 | 245 : 13, 14, 25, 26 | 250 : 30 | 254 : 26 | 255 : 24 | 264 : 24 | 278 : 1 | 293 : 11 | 299 : 2 | 302 : 22 | 305 : 17 | 318 : 3 | 319 : 15 | 321 : 6 | 347 : 5 | 348 : 16, 23 | 349 : 4 | 350 : 24 | 357 : 35 | 381 : 20 | 383 : 11 | 386 : 6 | 388 : 13 | 392 : 21 | 397 : 32 | 401 : 34 | 403 : 6, 14 | 404 : 10 | 405 : 28 | 412 : 29 | 436 : 4 | 447 : 1 | 448 : 16 | 461 : 14 |
minuta. 434 : 19 |
minutatim. 399 : 12 | 421 : 9 |
Minutii. 373 : 25 |
minutis. 398 : 19 | 409 : 8 |
Minutium. 134 : 14 | 373 : 29 |
Minutius. 372 : 15 | 373 : 5 |
minuunt. 131 : 15 | 153 : 16 |
mirabilem. 399 : 27 |
mirabili. 390 : 11 | 391 : 7 | 395 : 14 | 399 : 18 | 402 : 29 | 416 : 34 |
mirandum. 111 : 11 |
mirari. 401 : 24 |
miratus. 25 : 5 |
mirè. 360 : 5 |
mirifica. 404 : 1, 5 | 418 : 8 |
mirificè. 417 : 25 |
mirificis. 346 : 3 | 426 : 7 |
mirificum. 446 : 13 |
miror. 411 : 21 |
mirum. 26 : 7 | 31 : 2 | 397 : 23 | 418 : 22 |
miſerabantur. 28 : 19, 25 | 279 : 39 |
miſeram. 137 : 18 |
miſerant. 17 : 10 | 77 : 28 | 115 : 13 | 117 : 7 | 348 : 14 |
miſerantur. 142 : 3 |
miſerari. 389 : 23 |
miſerat 13. : 13 | 42 : 11 | 55 : 3 | 163 : 3 | 164 : 28 | 165 : 14 | 178 : 27 | 203 : 19 | 227 : 8 | 228 : 13 | 238 : 23 | 272 : 9 | 288 : 1, 7 | 309 : 11 | 325 : 21 | 372 : 2 | 382 : 8 | 405 : 4 | 445 : 25 | 450 : 20 |
miſerationis. 255 : 24 |
miſereor. 392 : 1 |
miſericordia. 52 : 25 | 148 : 23 | 154 : 16 | 250 : 31 | 255 : 31 | 264 : 28 | 265 : 3 | 280 : 25 | 464 : 20 |
miſericordiæ. 255 : 21 |
miſericordiam. 153 : 20 |
miſeritis. 397 : 26 |
miſeriora. 367 : 3 |
miſeriore. 135 : 24 |
miſeriorem. 25 : 8 |
miſeris. 279 : 43 | 424 : 2 |
miſerit. 217 : 4 |
miſeros. 52 : 24 |
miſerrima. 195 : 3 |
miſerrimo. 335 : 13 |
miſerrimum. 376 : 24 |
miſerum. 354 : 25 |
miſerunt. 21 : 11 | 41 : 1 | 52 : 21 | 53 : 19 | 83 : 12 | 86 : 25 | 97 : 11 | 135 : 18 | 174 : 5 | 199 : 14 | 333 : 20 | 340 : 18 | 357 : 31 | 437 : 9 | 442 : 8 |
miſiſſe. 135 : 20 | 250 : 21 |
miſiſſent. 68 : 15 | 381 : 30 |
miſiſſet. 77 : 23 | 95 : 31 | 397 : 21 |
miſit. 18 : 15 | 19 : 15 | 21 : 8 | 36 : 13, 2 | 38 : 7 | 40 : 15 | 52 : 2 | 56 : 3 | 68 : 9 | 77 : 5 | 86 : 12, 18 | 92 : 7 | 99 : 6 | 137 : 34 | 157 : 8 | 191 : 20 | 199 : 18 | 267 : 7 | 278 : 4 | 300 : 27 | 306 : 5 | 310 : 4 | 315 : 6 | 340 : 3 | 360 : 9 | 361 : 3 | 364 : 3 | 368 : 23 | 413 : 27 | 416 : 13 | 434 : 8 | 440 : 11 | 465 : 8 |
miſſa. 32 : 9 | 58 : 17 | 62 : 21 | 67 : 25 | 84 : 28 | 117 : 15 | 167 : 15 | 188 : 23 | 261 : 4 | 262 : 15 | 272 : 23 | 311 : 11 | 333 : 22 | 438 : 12 |
miſſa erant. 198 : 1 |
miſſa erat. 364 : 9 |
miſſa eſſe. 117 : 18 |

miſſa eſt. 323: 13 | 437: 31 |
miſſæ erant. 345: 27 |
miſſæ eſſent. 78: 25 | 450: 29 |
miſſam. 38: 15 | 74: 8 |
miſſas. 73: 12 | 256: 6 | 364: 30 | 374: 8 |
miſſas eſſe. 278: 31 |
miſſi. 50: 29 | 85: 38 | 104: 29 | 159: 29 | 179: 28 | 195: 22 | 223: 17 | 247: 18 | 258: 15 | 278: 22 | 344: 23 | 381: 22 | 401: 35 | 403: 22 | 437: 17 |
miſſi erant. 57: 12 | 288: 9 | 300. 9 | 340: 5, 15 | 437: 16 |
miſſi eſſent. 344: 26 |
miſſi ſunt. 465: 3 |
miſſionis. 256: 26 |
miſſis. 20: 2 | 56: 8 | 59: 17 | 83: 19 | 95: 12 | 97: 13 | 111: 4 | 146: 12 | 159: 26 | 224: 12 | 244: 11 | 268: 5 | 280: 27 | 291: 17 | 294: 13 | 299: 10 | 302: 32 | 303: 28 | 333: 23 | 335: 3 | 339: 11 | 352: 32 | 366: 13 | 397: 15, 35 | 432: 4 | 448: 17 | 450: 29 |
miſſo. 208: 5 | 306: 2 | 398: 27 | 433: 22 |
miſſos. 100: 35 | 164: 32 | 290: 4 | 410: 28, 22 | 438: 5 |
miſſu. 100: 10 | 115: 32 | 447: 12 |
miſſum. 10: 10 | 178: 10 | 221: 11 | 234: 5 | 236: 5 | 278: 13 | 323: 28 | 399: 15 | 401: 9 | 465: 2 |
miſſuros. 47: 12 | 189: 19 | 296: 12 |
miſſurum. 34: 25 | 402: 16 |
miſſurus. 372: 3 |
miſſus, *nom.* 439: 31 | 447: 9 |
miſſus, *particip.* 59: 6 | 130: 26 | 144: 19 | 179: 16 | 259: 11 | 267: 9 | 280: 1 | 306: 9 | 315: 8 | 359: 19 | 267: 7 |
miſſus erat. 388: 8 | 414: 9 |
miſſus eſſet. 327: 3 |
miſſus eſt. 411: 19 | 439: 4 |
miſtam. 374: 10 |
Mithridate. 360: 21 |
Mithridatem. 360: 8, 10, 20, 23, 28 | 384: 27 |
Mithridates. 359: 18 | 360: 14 | 383: 2 | 384: 29 |
Mithridati. 360: 12 |
Mithridatis. 382: 21 |
mitibus. 381: 28 |
mitiſſimè. 160: 21 |
mittant. 105: 18 | 117: 22, 26 |
mittantur. 61: 2 | 190: 30 | 209: 2 | 256: 14 |
mittat. 97: 8 | 402: 14 | 419: 5 |
mittatur. 43: 14 | 212: 5 |
mitte. 462: 10 |
mittebant. 431: 7 |
mittebantur. 107: 8 |
mittebat. 238: 7 | 310: 40 | 444: 21 |
mittenda. 263: 13 | 357: 18 | 389: 13 |
mittendi. 56: 4 | 75: 6 |
mittendis. 233: 4 | 332: 9 |
mittendus eſſet. 246: 16 |
mittens. 357: 13 |
mittere. 35: 4 | 58: 2 | 90: 6 | 99: 22 | 189: 21 | 296: 18 | 297: 24 | 365: 18 | 392: 5 | 394: 17 | 439: 2 | 440: 13 | 445: 6 | 459: 4 |
mitterent. 111: 15 | 132: 5 | 146: 17 | 156: 31 | 168: 13 | 233: 1 | 393: 8 | 417: 25 | 432: 15 |
mitterentur. 31: 21 | 55: 8 | 158: 17 | 203: 17 | 233: 1, 4 |
mitteret. 25: 31 | 34: 22 | 266: 4 | 268: 9 | 292: 14 | 300: 20 | 344: 22 | 346: 27 | 358: 11 | 365: 31 | 368: 23 | 382: 7 | 397: 32 | 427: 30 | 433: 5 | 436: 20 | 448: 16 |
mitteretur. 223: 8 | 240: 36 | 278: 5 | 394: 19 |
mitti. 155: 28 | 207: 2 | 230: 20 | 232: 20 | 347: 3 | 397: 34 | 437: 10 |
mittit. 18: 19 | 26: 9 | 31: 14 | 34: 20 | 43: 14, 17 | 60: 26 | 61: 4 | 75: 13 | 80: 23 | 89: 12 | 90: 29 | 97: 10, 25, 31 | 103: 23 | 106: 23 | 107: 16, 18 | 108: 7, 12 | 112: 13 | 115: 18 | 136: 10 | 143: 16 | 145: 25 | 161: 3, 11, 21 | 162: 30 | 167: 2 | 168: 29 | 169: 8 | 178: 16, 24 | 179: 30 | 180: 3 | 184: 17 | 185: 3 | 187: 5, 30 | 189: 6 | 191: 34 | 192: 4, 15 | 200: 1, 19 | 204: 4 | 218: 22 | 219: 3 | 222: 18 | 223: 3 | 228: 17 | 230: 16 | 250: 8 | 268: 32 | 269: 1 | 270: 17 | 272: 6 | 276: 28 | 278: 18 | 279: 23 | 297: 41 | 303: 13 | 316: 2 | 318: 1 | 325: 28 | 364: 7, 12 | 365: 2 | 367: 23 | 374: 19 | 375: 14 | 376: 17 | 389: 15 | 400: 22 | 401: 15, 18 | 411: 1, 16 | 414: 7 | 415: 13 | 419: 25 | 420: 18 | 421: 10 | 448: 16 |
mittitur. 100: 8 | 224: 36 | 248: 30 | 265: 4 | 360: 21 |
mittunt. 10: 5 | 11: 15 | 12: 12 | 14: 6 | 46: 9 | 59: 22 | 66: 3 | 88: 2 | 97: 6 | 114: 31 | 115: 4, 25 | 117: 14 | 144: 2, 4 | 160: 17 | 184: 3 | 187: 14 | 190: 32 | 221: 7 | 224: 15 | 246: 4 | 251: 23 | 294: 11 | 401: 29 | 420: 15 | 427: 29 | 449: 13 |
mittuntur. 66: 19 | 104: 28 | 122: 4 | 137: 36 | 179: 22 | 213: 2 | 240: 6 | 272: 8 |
Mitylenas. 339: 2 |
mobiles. 73: 2 |
mobilitate. 40: 9 |
mobilitatem. 85: 14 |
mobilitati. 260: 30 |
mobiliter. 60: 22 | 355: 18 |
moderando. 203: 7 |
moderari. 85: 16 | 173: 18 |
moderatè. 298: 16 |
moderatius, *adv.* 187: 26 |
modeſte. 399: 12 |
modeſtiæ. 410: 3, 17 |
modeſtiam. 163: 36 |
modi. 151: 1 | 393: 23 | 395: 24 |
modios. 243: 10 | 267: 15 |
modis. 147: 36 | 274: 6 | 332: 8 |
modium. 402: 11 |
modo, *nom.* 78: 12 | 119: 8 | 140: 19 | 150: 4 | 190: 21 | 241: 3 | 253: 29 | 259: 22 | 376: 18 | 392: 23 | 397: 30 | 412: 19, 35 | 418: 5, 7 | 423: 4 | 464: 16 |
modo, *adv.* 15: 23 | 17: 6, 14 | 32: 18 | 48: 7 | 49: 24 | 58: 6 | 77: 31 | 80: 2 | 83: 19 | 102: 3 | 105: 16 | 106: 3 | 113: 8 | 116: 33 | 133: 13 | 137: 7 | 138: 28 | 140: 12 | 163: 31 | 165: 17 | 168: 22 | 169: 26 | 174: 18 | 194: 34 | 203: 2 | 302: 10 | 305: 6 |

316:26 | 323:11 | 371: 13 | 382:28 | 388: 16 *bis* | 402:9 | 406:19 | 409: 32 | 417:14 *bis*, 23 *bis* | 422:28,29 | 424:3 | 434: 20 *bis* |
modo. *conj* 245:5 |
modum. 31:3 | 53:20 | 61: 21 | 78:14 | 87:4 | 99:8 | 100:11 129:1 | 130:12 | 330:5 | 399:27 | 408:8 | 410:4 | 417:8 |
mœnia. 266:17 | 308:31 | 450:7 |
mœnibus. 43:7 | 53:18 | 61:14 | 151:13 | 197:29 | 219:13 | 326:3 | 366:17 | 377:15 |
mœnium. 198:9 |
mœſti. 176:30 |
mole. 356:20, 25, 33 |
molem. 227:17 | 309:1 | 355:8 | 356:1, 19, 21, 23 |
moles. 230:2 | 397:29 | 466: 10 |
moleſtè. 40:8 | 447:1 |
molibus. 61:13 | 346:6 | 355:6 |
molimento. 26:6 |
molis. 227:20 |
molita. 8:14 |
molli. 93:21 | 263:19 |
molliendum. 161:23 |
mollis. 64:36 |
mollitiem. 150:10 |
mollities. 174:32 |
momentis. 224:20 | 320: 16 |
momento. 159:10 | 261: 8 |
momentum. 178:11 | 243:5 | 331:11 |
Mona. 94:1 |
monere. 100:27 | 277: 10 |
moneret. 195:5 |
monet. 18:10 | 108:9 | 134:16 | 145:17 | 161: 17 |
moniti. 229:25 |
monitus. 220:11 |
mons. 9:4 | 18:22 | 20: 8 | 28:7 | 145:3 | 165: 13 | 253:16 | 336:3 | 443: 23 |
montani. 245:4 |
montanis. 237:13 |
montanorum. 245:13 |
monte. 6:5 | 18:30 | 20: 9 | 35:9 | 74:9 | 157: 17, 19 | 336:4, 9 | 366:12, 15 | 377:16 | 435: 18 |
montem. 9:3 | 11:2 | 18: 13, 25 | 19:1, 18 | 20: 12, 17 | 177:29 | 197:8, 22 | 198:8 | 240:27 | 241:5, 23 | 250:8 | 253:31 | 304:1 | 336: 2 | 337:7 | 366:9 | 370:26 | 408:14 |
montes. 5:5 | 18: 14 | 57: 7 | 167:33 | 197:10 | 234: 13 | 243:4 | 248: 16, 17 | 249:37 | 250:1 | 307:5 | 334: 7 | 335: 7 |
montibus. 57:1, 14 | 81:22 | 241:28 | 251:3 | 365:7 | 435:23 | 436:8 |
montis. 18:17 | 28:8 | 157: 28 | 161:25 | 163:33 | 239: 11, 25 | 240:35 | 328:19 | 402:18 |
montium. 366:26 |
montuoſa. 249:1 | 310:8 | 312:30 | 435:20 |
monuit. 51:20 | 81: 27 | 317:5 | 332:1 | 381: 28 |
monumenta. 269:14 |
mora. 47:5 | 75:9 | 112: 31 | 183:6 | 194:20 | 232:8 | 248:11 | 294: 5 | 310:23 | 323:11 | 324: 15 | 348:12 | 390:18 | 397:15 | 416:16 | 428:13 | 447:2 |
morabantur. 151:13 | 310: 3 |
morabatur. 198:2 | 249:39 | 279:10 |
moræ. 253:35 | 386:3 |
moram. 74:9 | 230:6 | 264:24 | 323:19 | 350: 31 | 368:33 | 389:2 | 408: 1 |
morandi. 365:20 |
morantibus. 253:19 |
morantur. 137:16 |
morarentur. 45:14 | 193: 19 |
moraretur. 45:22 | 372: 8 |
morari. 60:7 | 99:13 | 247:20 | 279:6 | 326: 23 | 350:9 | 397:22 |
morati. 21:7 | 44:1 | 97:20 | 144:6 | 177:15 | 195:9 |
moratur. 28:12 | 80:29 | 106:27 | 159:19 | 195:14 | 248:14 | 373:28 | 374:21 | 389:3 |
moratus. 79:10 | 107:27 | 145:15 | 199:22 | 222: 32 | 239:8 | 306:20 | 307:15 | 309:11 | 342: 1 | 375:8 | 414:21 |
moratus eſt. 384:35 |
morbi. 297:7 |
morbis. 124:7 |
morbo. 297:5 | 368:11 | 420: 19 |
morbos. 127:1 | 349:19 |
more. 11:7 | 46:19 | 79: 13 | 100:6 | 103:35 | 105:29 | 111:28 | 140: 24 | 142:15 | 150:31 | 156:27 | 159:24 | 162: 25 | 248:25 | 308:8 | 332:5 | 346:9 | 365: 24 | 383:14 | 406:13 | 410:6 | 424:2 | 451:3 | 453:6 |
morem. 379:30 |
morentur. 169:23 | 175:33 | 272:26 |
mori. 66:11 |
moribus. 7:14 | 47:6 | 71:24 | 72:10 | 117:36 | 358:13 | 380:17 |
moriens. 319:1 |
Morini. 68:14 | 86:7 |
Morinis. 173:26 |
Morinorum. 81:14 |
Morinos. 41:30 | 60:15 | 80:13 | 86:17 | 98:21 | 174:8 |
Moritaſgus. 111:1 |
mors. 368:12 |
morte. 33:28 | 104:20 | 105:10 | 110:22 | 128: 11 | 142:2 | 149:31 | 179:21 | 293:21 | 342: 11 | 349:4 | 367:3 | 371:17 | 382:4 | 468: 11 |
mortem. 8, 8 *bis* | 66:9 | 97:6 | 101:16 | 123:3 | 134:26 | 158:35 | 159: 23 | 279:39 | 345:14 | 435:1 |
morti. 175:1 | 435:1 |
mortifero. 191:26 |
mortis. 101:28 | 123:4 |
mortuis. 191:7 |
mortuo. 121:3 | 297:7 | 338: 18 |
mortuus eſt. 8:7 |
mos. 387:13 |
Moſa. 74:9 |
Moſæ. 77:7 |
Moſam. 74:8 | 75:18 | 77: 21 | 99:6 | 136:11 |
mora eſt. 447:18 |
motis. 445:14 |
motu. 82:17 | 110:27 | 123:5 | 141:6 | 166: 12 |
motum. 81:29 | 89:35 | 113:1 | 160:24 | 166: 33 |
moturum. 30:18 | 116: 10 |
motus. 82:14 | 97:33 |

mo:

110 : 28 | 115 : 9 | 117: 12 | 199: 31 | 334 : 1 | 383: 24| 414 : 24 |
moveatur. 240 : 15 |
movebant. 348: 27|
movebat. 266 : 28 |
movebatur. 250 : 31 | 254: 27 |
movendis. 328 : 23|
movent. 15 : 10
moverat. 350 : 15|
movere. 63 : 11 | 267 : 1| 308 : 7 | 388 : 6 | 413: 18 |
moverent. 333: 4|
moverentur. 174 : 11 | 228: 1|
moveret. 74: 5| 328:22| 391: 16 |
moveri. 29 : 6 | 53: 18 | 116 : 15 | 403 : 16 | 427: 24 |
movet. 40 : 21 | 108: 24| 145: 14 | 225: 24 | 375: 18| 389 : 26 | 419 : 16 | 461: 3 |
movetur. 209 : 7 |
movisse. 19 : 1 | 149 : 23 |
movissent. 247 : 19 |
movisset. 149 : 37| 150 : 5 |
movit. 159 : 28 | 164 : 10| 309: 25 | 323 : 2 | 326: 5| 388 : 23 | 441: 11, 13 | 445 : 12|
mucrones. 448: 4|
mulieres. 22. 21| 37: 10| 46: 18 | 47 : 18 |
mulieribus. 52: 19 | 154 : 11| 162: 12| 272 : 3 |
mulierum. 77 : 3 | 291 : 13 |
muliones. 161: 6 |
mulorum. 161: 5|
multa, *nom. adj.* 32 : 24 | 33 : 31 | 35 : 2 | 45 : 24| 60 : 18 | 68 : 7 | 123 : 4| 132 : 12 | 133 : 2 | 154 : 15| 177: 4 | 190 : 36 | 243: 19 | 244 : 18 | 261 : 4 | 272 : 4 | 279: 4 | 297: 26| 305 : 3 | 310: 31 | 317: 4 | 335 : 11 | 348 : 31 | 350 : 17 | 367 : 7 | 371 : 2 | 379: 6 , 10 | 396: 10 | 432 : 12 | 439: 21 | 442 : 1| 464: 22|
multæ, *nom. subst.* 427 : 1| 429 : 10|
multæ, *nom. adj.* 25 : 17 | 64: 15| 92: 19 | 105 : 1 | 246 : 14 | 361 : 33 | 369: 28 |
multam, *nom. adj.* 20: 20|
multarent. 327: 19|
multarum, *nom. adj.* 132 : 19 |
multas, *nom. adj.* 131 : 1 | 435: 8|
multat. 429. 14, 16, 19|
multati sunt. 374 : 6|
multatos. 164 : 19 | 395: 10 |
multi. 20 : 6 | 72 : 9 | 97 : 22 | 122 : 3 | 135 : 11 | 208 : 7, 9 | 243: 22 | 277 : 23 | 278 : 24 | 285: 14 | 300 : 35 | 311 : 1 | 329 : 26 *bis* | 337 : 5 | 345: 9 | 356 : 3 | 382 : 20| 436: 26,27| 438: 32|450: 14 |
multiplicatum est. 305: 17|
multiplicat. 359 : 26|
multis, *nom. adj.* 17 : 27| 33: 26 | 36 : 23 | 51 : 8 | 65 : 9 | 66 : 1 | 67: 20 | 72 : 10 . 15 | 74 : 16, 18 | 76: 3 | 77 : 15 | 97: 27 | 99: 17 | 101 : 6 | 103: 14 *bis* | 113 : 1 | 127 : 6 | 132: 13| 145 : 21 | 147 : 16 | 160 : 12 | 163 : 10 | 164 : 14 | 171 : 22 | 177 : 11 | 183: 21| 192: 23| 193: 16 | 228: 8 | 242 : 28 | 249 : 19| 250 : 20 | 265 : 28 | 268: 2 | 308: 27 | 316: 30 | 317 : 18, 20 | 320 : 3| 322 : 20 | 325 : 24 | 328: 10 | 352 : 22 | 357: 17 | 370: 21 | 377 : 9 | 381 : 18 *bis* | 384: 10 | 395 : 8 | 409: 29 | 413: 23 | 417: 16 | 419: 26 | 421: 12 | 426: 28 | 432: 6| 437 : 25 | 439: 15 | 442: 26 | 444 : 14 | 449 : 18| 452: 27| 453: 13|
multitudine. 6 : 9 | 22 : 1| 37 : 4 | 38 : 4 | 42 : 8 | 43 : 7 | 44 : 17 | 45 : 3| 47 : 2 | 50 : 29 | 54 : 5 | 57 : 8, 24 | 64 : 4 | 65: 3 | 66 : 22 | 70 : 3 | 85 : 13. 29| 91 : 14 | 103 : 13 , 24| 104 : 3 | 106 : 2, 23| 131: 20| 137 : 1 | 140 : 8 | 159 : 33 | 160 : 30 | 163: 9 | 171 : 15 | 173 : 11, 17| 176 : 20 | 177: 8 178 : 21| 183 : 2 | 184 : 30 | 189: 34 | 241 : 4 | 244 : 18| 247: 20 | 274 : 12 | 277 : 14 | 278 : 8 | 279 : 2 | 280 : 23 | 302 : 24 | 308: 32 | 310 : 17 | 311 : 11 | 312 : 27 | 318 : 32 | 322: 9| 328 : 15 | 331 : 12 | 345 : 26 | 348 : 19 | 355 : 2 | 356 : 25 | 357 : 2 , 13 | 361 : 13 | 362 : 12 | 373: 11 | 383 : 28 | 384 : 15| 391: 13 , 31 , 32 | 393: 14| 399 : 7 | 401 : 6 | 408: 33 | 412 . 32 | 414: 22 417 : 8| 410 : 9 | 420 : 5 | 434 : 7 | 436 : 22 | 439 : 6 | 443: 2 | 451: 7 |
multitudinem. 8 : 6 | 15 : 15 | 16 : 9 | 25 : 24 | 26, 14 | 33 : 10 | 41 : 18 | 44 : 6 | 45 : 25 , 30 | 67: 10 | 80 : 10 | 83 : 17 | 87 . 8 | 100 : 19 | 108: 22, 26 | 114 : 28 | 132: 4| 158 : 29 | 160 : 12 | 185 : 18 | 186 : 13 | 187: 31 | 192: 18| 258 : 9 | 271 : 3 | 313 : 6 | 325 : 26 | 335 : 5 | 348: 16 357 : 32 | 361 : 17 | 362: 7 | 365 : 12 | 383 : 15 | 388 : 12 | 390 : 25 | 391 : 20 | 393 : 12 | 395 : 1 | 398: 25 | 412: 28 | 413: 21| 437: 18| 438 : 35 | 440: 25 |
multitudini. 74 : 1 | 129: 12| 158 : 27 | 357 : 35 | 413: 8 |
multitudinis. 72: 18| 112 : 2| 146 : 27 | 150 : 9 | 155: 13| 168 : 9 | 174 . 18 | 186 : 1 , 6 | 191 : 2 | 299 : 4 | 342: 15 | 376: 7| 409: 12| 415 : 26 |
multitudo. 24 : 30 | 43 : 10 | 46 : 6 | 63: 29 | 77: 3| 93 : 6 | 100 : 18 | 105 : 24 | 106 : 29 | 136 : 19| 137 : 36 | 150 : 30 | 152 : 22 | 162 : 23 | 172 : 5 | 185 : 13 . 21 | 188 : 10 | 190 : 2 | 193 : 39 | 197 : 16 , 32 | 202 : 7 | 238: 13| 258 : 13 | 259 : 5 | 261 : 39 | 277 : 28 | 298 : 2 | 318 : 21 | 333 : 25 | 342 : 13 | 349 : 19 | 350 : 14| 352 : 2 | 353 : 13 | 355: 1| 357 : 9 | 361 : 29 | 362: 18| 358 : 7 | 418 : 9 | 434: 5| 447 : 13|
multo, *nom.* 18 : 31 | 151 : 16 |
multo, *adv.* 9 : 6 | 16 : 6| 34 : 18 | 72 : 12 | 89 : 27| 104 : 32 | 111 : 16 | 139: 34 | 148 : 10 | 202 : 1 | 244: 25 | 247 : 17 | 260: 27 | 265 : 29 | 312 : 13 | 319 : 11 | 325 : 7 | 335: 1| 338 : 20| 350: 10| 370: 25| 377: 8| 382: 24, 29 | 384: 6 |
multorum. 198 : 28 | 265:

22| 297: 37| 455: 1| 466: 9 |
multos. 7: 3 | 23: 22 | 30: 3 | 53: 6 | 134: 19 | 136: 25 | 137: 13 | 158: 28 | 159: 33 | 160: 19 | 197: 23 | 256: 5 | 297: 4 | 319: 1 | 329: 25 | 349: 28 | 351: 9 384: 30 | 389: 8 | 409: 17 | 425: 17 |
multum, *nom.* 242: 15, 16| 249: 10| 265: 26| 437: 8, 18 |
multum, *adv.* 60: 3| 67: 21| 71: 8, 9 | 87: 10 | 88: 12| 94: 10| 98: 1| 107: 27| 129: 14 | 133: 27 | 134: 21 | 135: 4 | 139: 33 | 148: 37 | 165: 7 | 175: 2| 178: 1 | 192: 17 | 194: 26 | 223: 23 | 240: 14| 242: 6, 245: 3| 246: 21| 249: 10, 29 | 254: 28| 261: 3 | 277: 17 | 278: 15 | 301: 14 | 312: 17 | 313: 24 | 318. 21 | 323: 22| 356: 25| 357: 22 | 361: 35 | 366: 7 | 367: 29 | 375: 27 | 384: 2 | 404. 3 | 409: 29| 427: 20 | 428: 32 |
Munatium. 99: 3|
Munatius. 372: 19 |
Munda. 452: 20|
Mundam. 448: 1 | 452: 7, 21 |
Mundenſem. 445: 21|
Mundenſes. 450: 13, 18|
mundi. 123: 5|
munera. 32: 9 | 365: 3| 382: 7 |
munere. 153: 6 | 317: 15 |
muneribus. 431: 3 |
muneris. 187: 16 | 244: 27 |
muniamus. 464: 20|
municipem. 251: 15 | 372: 22 |
municipes. 229: 12|
municipia. 201: 4, 11| 232: 3| 273: 30| 275: 6| 300: 1| 410: 7|
municipii. 210: 4 | 300: 8 |
municipiis. 202: 4 | 213: 7 | 223: 11 | 225: 15 |
municipiorum. 219: 7| 230: 14 |
muniebat. 42: 15 | 331: 2 |
muniebatur. 28: 4 | 188: 21 |
munienda. 239: 22 |
muniendi. 33: 11 | 399: 10|
muniendum. 161: 2| 303: 5 |
munierant. 53: 1 | 348: 25 |
munierat. 425: 11| 426: 7| 427: 13|
munierunt. 97: 17| 241: 25| 291: 10|
munimenta. 48. 6|
munire. 36: 11 | 43: 3| 48: 27| 67: 1| 68: 20| 155: 10, 14 | 165: 32 | 219: 1| 223: 11 | 278: 3| 294: 7| 311: 8, 13 | 319: 16 | 394: 4| 397: 28| 408. 3| 422: 8. 18|
munirentur. 186: 19 | 382: 27 |
muniret. 389: 33|
muniri. 19: 20 | 109: 16 | 186: 15 | 188: 28 | 239. 13, 18 | 307: 2 | 403: 11 |
munit. 411: 3 |
munita. 67: 27 | 99: 12 | 258: 8 | 272: 1 | 359: 25| 301: 16 | 394: 23| 436: 9 |
munita erat. 96: 30|
munita eſt 263: 4 |
munitas eſſe. 194: 31|
muniti. 125: 12| 263: 8|
munitio. 138: 8, 28| 277: 19| 388: 2|
munitione. 11: 11 | 36: 14| 92: 21 | 95: 10 | 148: 7, 150: 7 | 177: 7, 11 | 179: 23 | 186: 26 | 196: 12 | 239: 27 | 278: 6 | 310: 15 | 312: 25 | 318: 8, 27| 319: 17 | 355: 24 | 366: 11| 377: 17| 383: 10| 443: 9| 446: 2, 19| 448: 21| 451: 17| 452: 11|
munitionem. 105: 25| 109: 20| 137: 26| 161: 29 | 178: 13| 224: 26| 251: 11| 319: 26. 28 | 320: 17, 19, 31 | 356: 36| 362: 2| 378: 24| 400: 15|
munitiones. 54: 15 | 57: 20| 58: 26 | 67: 33| 68: 5 | 92: 1, 2 | 106: 17, 20| 107: 2 | 108: 10 | 110: 2 | 112: 18 | 116: 1 | 136: 3 | 157: 22 | 163: 24, 33| 171: 16, 19, 23| 172: 2, 5, 13, 17 | 173: 10 | 175: 35| 176: 33 | 177: 2, 19. 32| 178: 7, 9, 28 | 195: 13 | 214: 6 | 254: 9 | 255: 7 | 310: 25, 32. 35| 311: 12, 36| 313: 6 | 314: 36| 315: 3| 316: 20, 22 | 318: 12, 13 | 319: 14, 31 | 320: 6 | 321: 12 | 322: 6 | 346: 20 | 347: 4 | 348: 1, 19, 31 351: 15| 356: 18 | 357: 7 | 362: 23 | 377: 33 | 378: 12 | 382: 30 | 384: 13 | 388: 15 | 393: 4 | 396: 3, 5| 399: 9, 11, 16, 25 | 401: 23 | 403: 17, 39 | 404: 9, 10, 30 | 412: 6 | 413: 16, 32| 436. 1| 451: 12 |
munitioni. 11: 28 | 92: 5|
munitionibus. 67: 20 | 134: 9 | 138: 25 | 139: 23| 175: 12 | 176: 3, 21| 177: 16, 37 | 179: 7. 14 | 187: 4 | 266: 16 | 278: 2 | 311: 38 | 314: 20 | 317: 27 | 320: 21 | 321: 9, 19| 323: 10 | 324: 2 | 325: 28| 350: 29 355: 10| 357: 17 | 360: 16, 31 | 361: 25 | 362: 19 | 377: 24 | 403: 13, 19 | 407: 25 | 408: 32 | 412: 11 | 413: 8| 420: 28 | 435: 9, 18| 436: 6| 441: 12 |
munitionis. 66: 12 | 104: 22, 30| 162: 19 | 171: 5, 39| 186: 23| 318: 19, 24| 320: 1, 32| 362: 10|
munitionum. 161: 13 | 173: 12 | 176: 12 | 178: 20 | 192: 28| 317: 37| 349: 22| 378: 14|
munitis. 36: 15| 46: 4| 49: 14| 92: 23| 101: 5| 187: 3| 325: 32 |
munitiſſima. 224: 10| 274: 17 |
munitiſſimis. 112: 10|
munitiſſimo. 189: 13|
munitiſſimum. 147: 20|
munito. 192: 25 | 360: 30| 402: 18| 422: 4 |
munitos. 145: 7|
munitum. 52: 30 | 66: 17 | 91: 26 | 97: 15, 19 | 99: 24 | 148: 26 | 180: 26 | 194: 28 | 382: 18 | 450: 28| 451: 6|
munitum eſt. 291: 9|
munituras. 382: 28|
munitus. 157: 28 |
munitus eſſet. 361: 38|
muniverat. 360: 20 |
munivit. 57: 4 | 384: 33| 408: 26 |
muniunt. 60: 12 | 247: 4 | 253: 32 | 365: 23 |
munus. 128: 3| 391: 3| 468: 10 |
muralibus. 177: 10 |

mutilum. 62 : 23 | 105 : 2 |
Murco. 295: 26 | 296 : 3 |
muri. 46 : 3 | 48 : 6 | 54 : 6 | 152 : 1 | 255 : 26 | 259: 5 | 264: 13 | 270: 4 | 411: 4 | 438: 4 | 439: 7 |
muris. 151. 14 | 162 : 13 | 198 : 12 | 222 : 23 | 265 : 35 | 266: 15 | 295: 26 | 341: 12 |
muro. 43 : 11 | 46 : 29 | 53: 1. 2. 13 | 54 : 5 | 117: 32 | 145: 7 | 149 : 12 | 152: 15, 16 | 153. 25 | 154 : 3, 6 | 162 : 7. 10. 22, 24 | 163: 8 | 171 : 3 | 223 : 7 | 224 : 34 | 229 : 15, 23 | 240 : 24 | 260: 16 | 261: 25 | 263 : 25 *bis* | 264 : 5, 8, 12 | 265 : 3, 20 | 266: 6, 10, 15, 19 | 268 : 12 | 271 : 20 | 292 : 3 | 300: 6 | 346 : 21 | 438: 9. 34 | 439: 2 | 440 : 27 | 441: 1, 3 |
murorum. 266: 1 |
muros. 53 : 17 | 169: 4 | 224 : 23 | 229: 24 | 234: 16 | 266 : 3 | 326 : 7 | 387: 8 |
murum. 11 : 3 | 43 : 8, 9 | 54 : 1 | 147 : 10 | 151 : 7 | 152 : 11 | 154 : 1, 2 | 161: 25, 27 | 162 : 16, 17, 18 | 163 : 7 | 197 : 17 | 222: 17 | 229 : 12 | 241 : 7 | 263: 16 | 265 : 21 | 293 : 22 | 326 : 9 | 382 : 19 | 395 : 29 | 433: 15 | 438: 2, 3 | 446 : 20 | 449 : 13, 16 | 450: 1 | 465: 7 |
murus. 28: 8 | 43: 8 | 137: 21 | 161: 21 | 163 : 34 |
mu'culi. 263 : 17, 20, 22 | 264 : 7 |
muſculis. 147 : 6 |
muſculo. 263 : 23 | 264 : 10 |
muſculos. 177 : 34 | 325: 32 |
muſculum. 263: 15 | 264: 6, 8 | 265 : 21 |
muſculus. 263 . 25 | 264: 11 |
mutandis. 198 : 28 |
mutant. 264 : 7 |
mutarentur. 362 : 27 |
mutata ſunt. 320: 26 |
mutatio, 274: 21 |
mutatione. 270 : 1 |
mutationem. 202 : 16 | 380: 9 |
mutatis. 207 : 10 | 273: 14 | 293 : 14 |
mutato. 165 : 11 | 259 : 10 | 319: 23, 29 |
mutatur. 245: 25 |
mutaverat. 273 : 30 |
mutilæ. 133: 10 |
Mutio. 416 : 19 |
mutuam. 304: 4 |
mutuas. 238: 2 | 305 : 19 |
mutuati. 317 : 17 |
mutuatus erat. 190: 32 |
mutuo, *adv.* 370: 21 |
myoparonem. 369 : 32 |

N.

NAbathæorum. 347 : 2 |
nacta. 357 : 2 |
nactæ. 401 : 18 |
nacti. 91 : 26 | 105 : 21 | 168: 4 | 170 : 7 | 193 : 29 | 231: 11 | 243: 5 | 251 : 13 | 253 : 35 | 260: 4 | 261 : 1, 265 : 24 | 292 : 2 | 301 : 10, 16 | 302: 4. 31 | 308: 15 | 393: 3 | 412: 4 |
nacti erant. 137 : 23 |
nactum. 112 : 31 |
nactus. 38 : 12 | 81 : 17. 30 | 85 : 32 | 86 : 3 | 90: 24 | 145: 20 | 155: 33 | 162: 17 | 165: 21 | 178 : 5 | 216 : 14 | 231: 17 | 246: 17 | 250 : 5, 7 | 270: 8 | 293 : 15 | 285: 18 | 290 : 6, 22 | 300: 16 | 303 : 26 | 315: 1 | 326: 13 | 335 : 16, 19 | 338: 3, 13 | 344 : 4 | 398: 4 | 401 : 12 | 409: 32 | 414: 11, 15, 23 |
nam. 13 : 10 | 15: 22 | 17: 10, 19 | 20 : 18 | 34 : 13 | 43: 10 | 46 : 20 | 47: 16 | 48: 18 | 50 : 7 | 53: 15 | 63: 12, 16 | 64: 35 | 68: 17 | 77: 3 | 82: 17 | 84: 22 | 85 : 3 | 91 : 27 | 102. 30, 35 | 105: 24 | 110: 22 | 119: 13 | 120: 4 | 134 : 22 | 136: 25 | 142 : 24 26 | 143: 21 | 144 : 16 | 148: 35 | 151: 3 | 155 : 5 | 158 : 25 | 160: 27 | 165: 10 | 167 : 34 | 169: 25 | 175 : 2, 21 | 183: 24 | 184: 27 | 188: 32 | 190: 13 | 191: 35 | 194: 36 | 190: 29 | 202: 22 | 203 : 9, 18 | 253 : 25 | 256: 26 | 260 : 9, 19 | 265: 30 | 273: 4, 24, 29 | 274: 22 | 298 : 9, 17 | 303 : 15 | 306: 19 | 311: 39 | 313 : 23, 30 | 317 : 23 | 319: 35 | 320: 5 | 333: 22 | 334: 30 | 335: 2 | 338: 22 | 348 : 1, 12 | 340: 17 | 350 : 20 | 352 : 32 | 359 : 10 | 360: 5 | 362: 28 | 364: 29 | 366: 16 | 368 : 22 | 369: 23 | 372 : 17 | 373 : 14 | 374 : 5 | 376 : 5 | 378 : 16 | 381: 30 | 382 : 2 | 384: 29 | 407: 23 | 411 : 27 | 418 : 17 | 423: 14 | 433: 15 | 435: 29 | 436: 2, 12 | 439: 12, 19 | 443: 9, 24, 29 | 444 : 4 | 445: 3 | 446: 9 | 449. 12 | 451 : 5 | 452: 14 | 467 : 23 | 468: 11 |
namque. 28: 2 | 85 : 19 | 118: 9 | 166: 19 | 183: 18 | 185: 11 | 186 : 23 | 187: 17 | 193: 25 | 199 : 13 | 240: 17 | 274 : 30 | 328: 16 | 329 : 8 | 336 : 4 | 349: 6 | 359 : 24 | 361 : 12 | 367 : 7, 12 | 375 : 16 | 377 : 16, 30 | 386 : 22 | 387: 15 | 402 : 5 | 406: 11 | 409 : 13 | 411 : 8 | 413: 16 | 418 : 11 | 419: 23 | 422: 3 | 424: 3 | 446: 3 | 461 : 13 |
nanciſceretur. 328: 25 |
nando. 462: 3 |
Namnetes. 60: 15 |
Nantuates. 56 : 2 | 58 : 32 |
Nantuatibus. 56: 10 |
Nantuatium. 74 : 14 |
Narbone. 65 : 9 | 235 : 19 |
Narbonem. 144 : 21, 23, 25 | 190: 15 | 269 : 21 |
nardum. 449 : 5 |
naſcebatur. 48 : 11 |
naſceretur. 184: 23 | 298 : 17 | 363 : 4 |
naſci. 133: 2 | 200: 22 |
naſcitur. 93: 8 |
naſcuntur 131: 6 |
Naſidianæ. 161: 12 |
Naſidianis. 261 : 17 |
Naſidii. 260 : 3 | 415 : 7 |
Naſidio. 260 : 8 |
Naſidium. 260 : 6 | 429 : 18 |
Naſidius 259 : 9 |
Naſuam. 27 : 21 |
nata 160 : 26 |
nata ſunt. 71 : 20 |
natales. 127 : 12 |
nati. 158 : 6 | 317 : 20 |
nati ſunt. 95 : 4 |
natio. 124 : 5 | 350: 18 |
natione. 38 : 13 |

nationes. 58 : 35 | 59 : 29 | 60 : 21 | 61 : 2 | 68 : 11, 17 | 78 : 1 | 80 : 8 | 117 : 36 | 310 : 21 |
nationibus. 55 : 7 | 61 : 2 | 74 : 17 | 117 : 20 | 375 : 27 |
nationis. 310 : 8 |
nativo. 117 : 32 |
natos. 93 : 1 | 137 : 16 | 158 : 7 | 427 : 7 |
natu. 46 : 15 | 52 : 18 | 76 : 16 |
natum. 156 : 7 | 375 : 23 |
natum est. 384 : 6 |
natura. 6 : 3 | 18 : 14 | 28 : 3 | 44 : 10 | 47 : 6 | 48 : 9 | 49 : 29 | 52 : 30 | 60 : 4 | 62 : 4 | 66 : 17 | 78 : 19 | 81 : 22 | 91 : 26 | 93 : 13 | 97 : 18 | 112 : 10 | 116 : 12 | 123 : 6 | 133 : 8 | 148 : 7, 20, 35 | 153 : 18 | 161 : 25 | 173 : 9 | 187 : 3 | 188 : 24 | 194 : 28 | 197 : 9 | 230 : 5 | 242 : 23 | 253 : 17 | 254 : 5 | 258 : 7 | 272 : 1 | 274 : 17 | 277 : 18 | 278 : 6 | 291 : 9 | 307 : 29 | 310 : 7, 12, 14 | 317 : 30 | 350 : 18, 22 | 360 : 29 | 361 : 16 | 375 : 23 | 377 : 16, 19 | 382 : 16 | 384 : 2 | 387 : 10 | 403 : 9 | 420 : 9 | 426 : 21 | 435 : 20 | 436. 9, 10, 15, 17 | 446 : 2, 7 | 450 : 28 | 451 : 6 | 452 : 12 | 473 : 3 |
naturæ. 198 : 20 | 260 : 2 | 358 : 5 | 368 : 21 | 370 : 18 |
naturale. 352 : 18 |
naturalem. 309 : 2 |
naturalis. 352 : 25 | 382 : 18 |
naturaliter. 333 : 11 | 350 : 21 |
naturam. 78 : 13 | 92 : 4 | 140 : 15 | 193 : 10 | 196 : 25 | 248 : 30 |
natus. 75 : 26 | 99 : 13 | 107 : 10 | 128 : 10 | 158 : 41 | 174 : 26 | 373 : 12 |
navale. 448 : 13 |
navali. 64 : 34 | 264 : 3 | 269 : 24 |
navalia. 97 : 26 | 346 : 20 |
navalibus. 258 : 3 | 259 : 14, 19 | 270 : 14 | 346 : 1 | 352 : 14 *bis*, 22 |
navare. 51 : 18 |
nave. 245 : 20 | 276 : 3 | 414 : 27 | 415 : 2 | 470 : 20 |
navem. 261 : 1, 6 | 271 : 9 | 302 : 31 | 308 : 22, 28 | 309 : 1 | 335 : 20 | 362 : 13 | 369 : 10 | 379 : 3 | 386 : 19 | 398 : 4, 7 | 409 : 33 |
naves. 59 : 9, 24 | 60 : 13 | 61 : 11, 18, 20, 24 | 62 : 14, 17 | 63 : 6, 7 | 78 : 24 | 80 : 15 | 81 : 11, 19, 25 | 82 : 1, 4, 13 | 83 : 24, 34 | 84 : 7, 11, 23 | 86 : 3 | 87 : 3, 11 | 88 : 12 | 89 : 29 | 90 : 25 | 91 : 5 | 92 : 10, 14, 19, 20 | 93 : 15 | 98 : 5, 7, 16 | 166 : 25 | 167 : 3, 15 | 228, 6 | 229 : 4, 14, 16, 22, 24 | 230 : 2, 9, 15 | 231 : 3 | 235 : 9, 14 | 243 : 26 | 244 : 17, 21, 23 | 245 : 2, 20, 23 | 247 : 1 | 259 : 14, 19 | 260 : 1, 6, 21 | 261 : 6, 11, 13 | 267 : 4, 22 | 270 : 9, 14 | 271 : 2, 6 | 276 : 6 | 280 : 26 | 290 : 1, 4, 12, 16, 19 | 292 : 8 | 295 : 4, 5, 8, 17, 21 | 296 : 20 | 300 : 16, 20, 24 | 301 : 1, 12, 16, 18 | 302 : 5, 12, 16 | 303 : 9, 16 | 308 : 21 | 309 : 4, 8 | 317 : 35, 38 | 318 : 1 | 336 : 11 | 338 : 4, 5, 13, 14, 17 | 339 : 12, 16 | 345 : 26, 34 | 346 : 8 | 350 : 10, 13, 31 | 351 : 8, 9, 21, 28, 32 | 352 : 5, 13, 21, 32 | 353 : 5, 7, 8 | 354 : 11 | 356 : 28, 31 | 357 : 1, 2, 5, 12 | 359 : 6 | 360 : 18 | 361 : 34 | 362 : 13 | 368 : 22 | 369 : 13, 20, 26 | 370 : 1, 6 | 372 : 7 | 378 : 25 | 385 : 2 | 386 : 11, 14, 20 | 387 : 5 | 389 : 2, 7, 16 | 390 : 23 | 395 : 2, 31, 32 | 398 : 2, 5 | 401 : 14, 16, 18 | 402 : 22 | 406 : 19 | 409 : 26 | 410 : 9 | 414 : 16, 21, 29 | 422 : 12 | 425 : 28 | 429 : 21 | 450 : 9, 22, 27 | 451 : 23, 26, 29, 32 | 452 : 3 |
naufragio. 302 : 13 |
navi. 80 : 12, 26 | 82 : 23, 25, 29 | 83 : 2, 14 | 342 : 11 | 379 : 4 | 410 : 20 |
navibus. 11 : 9 | 15 : 25 | 60 : 8, 28 | 61 : 5, 11 | 62 : 2, 10, 20, 26 | 63 : 8, 10 | 72 : 26 | 78 : 4 | 81 : 8, 21 | 82 : 3, 7, 15, 26 | 84 : 4, 26 | 86 : 1, 5 | 91 : 12, 20, 21, 22 | 92 : 16, 23, 24 | 98 : 17 | 137 : 11 | 165 : 2 | 166 : 3 | 167 : 11 | 230 : 4, 7 | 231 : 19 | 234 : 7 | 235 : 6 | 244 : 3 | 245 : 10, 15, 19 | 247 : 3 | 250 : 12 | 260 : 29 | 261 : 4 | 267 : 23 | 269 : 16 | 270 : 7 | 271 : 1, 8 *bis*, 10 | 272 : 14 | 276 : 7 | 280 : 13 | 289 : 8 | 290 : 8, 10, 11, 13 | 291 : 2, 5 | 293 : 20, 25 | 300 : 28 | 302 : 11 | 308 : 29 | 309 : 31 | 310 : 25 | 316 : 20 | 318 : 9, 17, 26 | 319 : 15 | 337. 15 | 338 : 1, 12, 16 | 339 : 3 | 342 : 5 | 346. 2, 10, 13 | 350 : 24, 34 | 351 : 18, 20, 24 | 352 : 3, 14 | 354 : 1, 5, 23 | 355 : 14, 18, 23 | 356 : 10, 13, 14, 21, 23, 27, 29, 30, 32 | 359 : 3, 4 | 360 : 26 | 367 : 17, 18, 19 | 368 : 2, 25, 27 | 369 : 8, 25, 26, 30 | 386 : 6, 23 | 389 : 6, 7, 14, 15 | 390 : 14, 16, 18, 21 | 394 : 7, 11 | 398 : 5 | 401 : 22 | 406 : 7, 8 | 409 : 25 | 414 : 5, 8, 25, 33 | 428 : 32 |
navicula. 259 : 15 |
naviculam. 38 : 11 | 340 : 20 |
naviculis. 395 : 24 | 405 : 7 |
navigandi. 61 : 20 | 90 : 8 | 301 : 10 | 378 : 25 |
navigandum. 81 : 17 | 84 : 5 | 89 : 31 | 337 : 15 | 345 : 20 | 351 : 22 | 352 : 22 | 386 : 5 |
navigantibus. 343 : 1 |
navigare. 59 : 9 |
navigari. 84 : 26 |
navigatione. 98 : 13 | 270 : 21 | 360 : 24 | 450 : 25 |
navigationem. 60 : 4, 10 | 86 : 2 | 90 : 21 | 352 : 26 |
navigationes. 350 : 26 |
navigationibus. 98 : 8 |
navigationis. 316 : 24 |
navigationum. 381 : 19 |
navigaturum. 379 : 1 |
navigia. 83 : 5 | 229 : 17 | 244 : 18 | 355. 12 | 356 : 19, 24 | 357 : 6, 18 | 429 : 1 |
navigiis. 91 : 11 | 302 : 19 | 352 : 19 | 370 : 10 |
navigio. 62 : 25 | 351 : 12 | 357 : 11 | 362 : 12 | 386 : 21 |
navigiolum. 414 : 21 |
navigiorum. 353 : 12 | 359 : 9 | 414 : 22 |
navigium. 270 : 11 | 357 : 9, 13 | 401 : 12 |
navim. 308 : 27 |
navis. 98 : 9 | 261 : 8 | 302 : 21 | 351 : 30 | 369 : 21 |

405: 4, 8 |
navium. 60: 3, 9 | 61: 15, 22 | 62: 1, 27 | 63: 17 | 72: 21 | 78: 2 | 80: 9, 28 | 81: 9 | 82: 17 | 83: 5 | 84: 20 | 91: 11, 15 | 92: 12 | 98: 8 | 227: 14 | 228: 6 | 229: 7 | 244: 1, 25 | 245: 8, 16, 22 | 259: 10 | 260: 8, 30 | 261: 15 | 269: 4 | 270: 12 | 271: 3 | 272: 14 | 274: 13 | 280: 14, 20 | 285: 10, 12 | 290: 21, 24 | 295: 5 | 300: 13, 22 | 302: 24 | 303: 10 | 308: 20 | 309: 32 | 312: 6 | 337: 17 | 351: 13 | 355: 1 | 356: 36 | 369: 17 | 386: 15 | 389: 5, 19 | 390: 15 | 414: 6 |
Naupacto. 306: 12 |
nauſea. 302: 25 | 392: 24 | 401: 22 |
nauiæ. 92: 11 |
nautarum. 302: 1 |
nautas. 59: 25 | 290: 24 |
nauticarum. 59: 10 |
nautici. 352: 17 |
nauticis. 354: 33 |
ne. 8: 4 | 11: 21 | 14: 12, 15 | 15: 24 | 16: 10 | 17: 19, 28 | 18: 28 | 21: 8 *bis*, 17 | 22: 12 | 23: 12, 17 | 24: 30 | 26: 14, 17 *bis* | 27: 19, 22 | 28: 1, 15 | 30: 6 | 31: 22, 23 | 32: 20, 22 | 34: 12 | 36: 7 *bis*, 19 | 37: 9, 11 | 40: 5 | 41: 6 | 42: 8 | 44: 16 | 45: 14 | 48: 7 | 49: 27 | 51: 22 | 53: 25 | 54: 3, 4 | 57: 14 | 58: 6, 25 | 60: 20 | 61: 2 | 64: 30 | 67: 31 | 68: 25 | 73: 10, 28 | 74: 5 *bis* | 75: 3, 14 | 76: 13, 26 | 82: 25 | 89: 11, 13 | 90: 20 | 92: 21 | 98: 3, 13 | 99: 19 | 100: 23, 30 | 102: 1, 36 | 104: 12 | 105: 4 | 106: 4, 21 | 108: 8 | 111: 11 | 112: 11 | 115: 8, 16 | 116: 18 | 117: 7, 11, 16 | 118: 6 | 120: 10 | 129: 9 | 130: 3 | 131: 2, 3, 4, 5 | 132: 13 | 133: 25 | 134: 5, 16 | 135: 4, 18 *bis* | 137: 21, 26 | 138: 16 | 139: 19, 32 | 142: 14, 16 | 144: 9, 17 | 145: 7, 19, 31 | 146: 3, 10, 21 | 148: 5, 18 | 149: 6 | 150: 9, 29 | 152: 12 | 153: 17, 32 | 154: 7, 15, 20 *bis* | 156: 11, 14, 19 | 157: 3, 5, 14 | 159: 7, 17, 20 | 160: 24, 26 | 161: 15, 17 | 162: 12 | 163: 31 | 164: 2, 10, 16 | 165: 1, 11 | 167: 28 | 169: 26, 29 *bis*, 30 *bis* | 170: 9 | 171: 8, 13, 22 | 172: 4, 20 | 173: 11, 17 | 175: 12 | 177: 12 | 178: 18 | 179: 33 | 182: 4, 15 | 183: 7, 20 | 184: 23 | 185: 24 | 186: 5 | 188: 12, 26 | 189: 7 | 190: 11 | 191: 19 | 192: 4 | 194: 9, 34 | 195: 14 | 196: 16, 23, 31, 32 | 198: 20 | 199: 21, 32 | 200: 8, 21, 27, 33 | 203: 7 | 207: 7, 8 | 211: 1 | 214: 11 | 215: 4 | 216: 6, 10, 16 | 217. 5 | 22: 19 | 224: 2, 19, 21 | 225: 20 | 227: 11, 14 | 228: 1, 3 | 229: 8, 21 | 234: 2, 10, 17 | 238: 19 | 239: 12 | 243: 23 | 246: 16, 20 | 247: 28 | 248: 13, 26, 27 | 250: 19 | 251: 17, 21 | 255: 22 | 256: 13, 21, 32 *bis* | 260: 21 | 262: 4, 13, 14 | 263: 26, 27 | 265: 6 *bis* | 268: 17 | 273: 16 | 274: 28 | 275: 23, 33 | 276: 12, 20, 22 | 277: 32 | 278: 30 | 279: 9 | 280: 12 | 285: 6 | 292: 3 | 293: 18 | 296: 8, 14 | 297: 23, 25 | 298: 23 | 301: 10 | 303: 30 | 307: 22, 27 | 308: 15 | 310: 33, 35 | 311: 27 | 313: 15, 21 | 314: 1 | 315: 15 | 318: 9 | 320: 30, 32, 35 | 322: 2, 19, 20 | 324: 21, 39 | 327: 3, 6, 7 | 329: 19 | 331: 12 | 332: 3 | 333: 4, 18 | 336: 1, 12, 20 | 338: 25 | 339: 7 | 340: 7, 12 | 346: 28 *bis* | 350: 28 | 351: 2, 33, 37 | 354: 6, 31 | 355: 7, 32, 35 | 356: 35 | 358: 13, 14 | 360: 25 | 362: 27 | 363: 2, 14 | 364: 4 | 365: 21 | 367: 11 | 372: 8 | 373: 8, 21 | 375: 23 | 376: 5, 6 | 377: 12, 21 | 378: 6, 8, 26, 27, 29 | 380: 12 | 381: 23, 28, 33 | 383: 3, 9 | 386: 3 | 388: 5, 26 | 389: 6, 31 | 390: 22, 24 | 391: 33 | 397: 19 | 398: 14 | 400: 21 | 403: 30 | 404: 12 | 405: 23 | 408: 20, 32 | 409: 4, 27 | 412: 14 | 413: 33 | 421: 25, 27 | 422: 31 | 423: 2 | 424: 9 | 434: 9 | 442: 18 | 446: 31 | 447: 16 | 461: 12 | 463: 3 |
Neapoli. 299: 15 |
Neapolim. 386: 24 |
nebula. 435: 14 |
nec. 17: 29 | 25: 9 *bis* | 31: 24 | 101: 13, 31 | 102: 9 | 138: 2 | 140: 13 | 150: 24 *bis*, 32, 33, 35 | 152: 25 | 153: 8 | 154: 10 | 155: 20 | 159: 13 | 160: 34 | 162: 26 *bis* | 163: 36 | 167: 24 | 172: 4 | 173: 18 *ter* | 174: 17 | 175: 9 | 178: 1, 14 *bis* | 183: 3, 25 | 184: 17, 20 | 186: 12 | 187: 4 | 188: 1 | 193: 6 | 194: 22, 24 | 195: 27 | 197: 31 | 210: 7 | 239: 27 | 242: 21 | 243: 25 | 247: 28 | 250: 12, 25 | 279: 25, 29 | 305: 17 | 307: 8 | 319: 15 | 326: 20 | 330: 1 | 348: 16, 23 | 350: 3, 30 *bis* | 351: 19 | 357: 23 | 361: 35 | 364: 25 | 365: 4 | 368: 33 | 370: 25 | 371: 23 | 373: 23, 28 | 377: 35 | 382: 24 | 389: 21 | 392: 23 | 397: 23 | 398: 7 | 418: 22 | 423: 3 | 426: 20 | 427: 23 *bis* | 428: 20 | 432: 9 | 438: 28 | 439: 14 | 442: 25 | 461: 16 |
necabatur. 107: 9 |
necaret. 90: 14 |
necaretur. 39: 6 |
necari. 415: 5 |
necat. 143: 22 |
necato. 63: 22 |
necatur. 112: 2 | 341: 2 |
necem. 398: 16 | 415: 8 |
neceſſaria. 238: 18 | 346: 37 |
neceſſariam. 28: 21 | 254: 15 | 363: 18 |
neceſſariarum. 169: 25 | 243: 13 | 295: 18 | 337: 17 |
neceſſariaз. 335: 13 | 382: 12 |
neceſſarii, *cognati aut affines.* 12: 16 | 208: 11 | 327: 4 |
neceſſarii, *nom. adj.* 349: 26 |
neceſſariis, *pro cognatis aut affinibus.* 251: 19 | 344: 21 |
neceſſariis, *nom. adj.* 49: 17 | 268: 2 | 305: 13 |
neceſſario, *nom. adj.* 16: 4 | 156: 2 | 159: 17 | 313: 26 | 410: 9 |
neceſſario, *adv.* 16: 15 | 37: 6 | 62: 25 | 69: 5 | 83: 31 | 98: 14 | 114: 29 | 147: 28 | 148: 29 | 165: 11 | 172: 3 | 177: 21 | 178: 17 |

242 : 1 | 245 : 32 | 247 : 26 | 248 : 15 | 249 : 20, 39 | 254 : 4, 18 | 293 : 8 | 301 : 3 | 312 : 32 | 324 : 29 | 342 : 18 | 349 : 19 | 354 : 15 | 443 . 16, 18 | 445 : 16 | 448 : 2 | 452 : 19 |
neceſſariorum, *pro cognatis aut affinibus*. 316 : 3 |
neceſſarios, *adj*. 339 : 1 |
neceſſarium, *pro cognato aut affine*. 228 : 16 | 379 : 26 |
neceſſarium, *nom. adj*. 231 : 9 | 293 : 11 | 335 : 15 | 377 : 27 |
neceſſarius, *adj* 300 : 15 |
neceſſe. 73 : 8 | 84 : 6 | 102 : 32 | 103 : 9 | 104 : 21 | 143 : 11 | 149 : 31 | 158 : 32 | 172 : 13 | 183 : 16 | 186 : 32 | 255 : 22 | 319 : 30 | 324 : 19, 21 | 329 : 25 | 339 : 14 | 368 : 4 | 403 : 19 | 408 : 12 | 416 : 23 |
neceſſitas. 49 : 29 | 324 : 12 | 384 : 35 |
neceſſitate. 45 : 28 | 118 : 19 | 165 : 17 | 198 : 18 | 300 : 34 | 364 : 20 | 375 : 15 | 377 : 19 | 382 : 16 | 394 : 26 | 396 : 9 | 410 : 25 | 468 : 10, 18 |
neceſſitatem. 184 : 11 | 200 : 32 | 368 : 33 | 421 : 26 |
neceſſitati. 352 : 26 |
neceſſitatibus. 216 : 8 |
neceſſitatum. 179 : 19 |
neceſſitudine. 202 : 3 | 209 : 9 |
neceſſitudinem. 266 : 24 |
neceſſitudines. 203 : 15 | 342 : 3 |
neceſſitudinis. 32 : 13 |
necis. 16 : 2 | 128 : 9 | 131 : 13 |
necne. 36 : 27 | 389 : 21 |
necubi. 157 : 2 |
nefandum. 438 : 26 | 439 : 19 |
nefariam. 174 : 26 |
nefarie. 405 : 14 | 453 : 7 |
nefario. 158 : 33 | 275 : 13 | 406 : 3 |
nefas. 159 : 24 |
negare. 100 : 24 | 294 : 8 |
negarent. 294 : 2 |
negari. 90 : 10 |
negat. 11 : 7 | 103 : 29 | 212 : 7 |
negatum. 255 : 13 |
negavit. 135 : 23 | 207 : 12 |
neglecta. 60 : 20 | 127 : 7 |
neglecto. 123 : 4 | 275 : 28 |
neglecturam. 27 : 1 |
neglecturum. 27 : 13 |
neglexerit. 125 : 8 |
neglexerunt. 68 : 12 | 86 : 25 |
neglexiſſet. 90 : 31 |
negligenda. 100 : 37 | 147 : 30 |
negligenter. 393 : 1 |
negligentiam. 406 : 8 | 415 : 21 |
negligentiores. 292 : 1 |
negligere. 159 : 10 |
negociandi. 142 : 21 | 160 : 10 | 164 : 34 |
negotiarentur. 339 : 5 |
negotiati eſſent. 382 : 1 |
negotiatores. 426 : 27 |
negotiatoribus. 339 : 17 | 402 : 12 |
negotii. 26 : 8 | 47 : 26 | 64 : 14 | 104 : 15 | 230 : 4 | 249 : 3 | 313 : 25 | 336 : 2 |
negotiis. 317 : 30 | 348 : 12 |
negotio. 34 : 1 | 88 : 14 | 92 : 16 | 102 : 22 | 114 : 20 | 167 : 7, 34 | 257 : 10 | 279 : 24 | 290 : 25 | 309 : 6 | 346 : 28 | 350 : 29 | 351 : 3 | 393 : 2 | 405 : 27 | 416 : 29 | 448 : 9 |
negotium. 40 : 16 | 63 : 11 | 136 : 27 | 326 : 24 | 351 : 1 | 372 : 6 |
Nemetes. 37 : 8 |
Nemetocennæ. 199 : 27 |
Nemetocennam. 202 : 12 |
Nemetum. 232 : 17 |
neminem. 18 : 3 | 27 : 13 | 73 : 29 | 84 : 17 | 154 : 5 | 191 : 8 | 195 : 25, 31 | 209 : 12 | 297 : 7 | 433 : 34 | 443 : 36 |
nemini. 204 : 2 | 256 : 23 | 382 : 12 |
nemo. 16 : 25 | 20 : 20 | 30 : 20 | 54 : 23 | 106 : 4, 12 | 109 : 27 | 138 : 30 | 169 : 26 | 248 : 7 | 249 : 22, 33 | 254 : 13, 15 | 298 : 21 | 314 : 10 | 317 : 23 | 323 : 4 | 334 : 6 | 338 : 31 | 350 : 19 | 359 : 14 | 371 : 12 | 373 : 12 | 383 : 21 | 387 : 11 | 443 : 13 |
nequaquam. 81 : 24 | 175 : 16 | 344 : 18 | 434 : 4 | 438 : 26 |
neque. 8 : 7 | 10 : 11 | 14 : 21, 22 | 16 : 3 *bis*, 12, 27 | 18 : 23 | 20 : 5, 6 | 24 : 4 *bis*, 5, 9 *bis*, 16, 17 | 25 : 7, 25 | 26 : 4, 5, 12 | 27 : 9 *bis* | 28 : 23, *bis* | 29 : 7, 14 *bis* | 30 : 4, 12 | 31 : 7 *ter*, 25 | 32 : 11 *bis* | 33 : 19, 20, 21 | 34 : 1, 2, 3, 5 *bis*, 20 | 38 : 8 | 39 : 4 | 41 : 2 *bis* | 42 : 12 | 45 : 6, 16, 27, 28 | 46 : 8 *bis*, 17 | 47 : 11, 12, 26 | 48 : 2, 24 | 50 : 2, 3 *bis* | 51 . 10, 12, 22 | 57 : 10, 19, 20, 25 *bis* | 58 : 1, 20 *bis* | 60 : 6, 8, 9 | 61 : 9, 11, 20 | 62 : 5, 6, 12, 13, 16 *bis*, 20 | 63 : 19 *bis* | 64 : 12 | 66 : 9 | 68 : 14, 20 | 71 : 6 *ter*, 7, 8, 14, 23 | 72 : 20, 21 | 73 : 22, 23, 25, 32, 33 | 74 : 11 | 76 : 6 *bis*, 25 *bis* | 77 : 21 | 78 : 4, 5 *bis* | 80 : 4, 5, 7, 8 *bis*, 9 | 81 : 4 *bis*, 5 | 82 : 28 *ter* | 83 : 4 | 84 : 3, 6, 28 | 85 : 35 | 88 : 12, 19 *bis* | 89 : 2 | 90 : 5 *bis*, 29 | 91 : 13 | 92 : 11 *bis* | 94 : 10 | 95 : 19 *bis*, 33 | 96 : 3 *bis*, 5, 24 | 98 : 1, 8 *bis* | 100 : 16 | 101 : 13, 14, 28 | 103 : 12, 13 | 104 : 10 *bis* | 106 : 25 | 107 : 4 | 108 : 13 | 109 : 29 | 110 : 11, 12, 26, 30 | 111 : 17, 26 | 116 : 6, 7, 20 | 117 : 14, 15 | 118 : 7 | 121 : 1 *ter* | 122 : 5, 8, 9 | 127 : 7 | 129 : 14 | 130 : 1, 12 | 131 : 9 | 132 : 16, 20 | 133 : 11 *bis*, 21 *bis* | 136 : 30 | 137 : 22, 28 | 138 : 9 *bis* | 139 : 14, 15, 29 | 141 : 6 | 142 : 8, 9 | 144 : 6 | 145 : 21, 22 | 148 : 5 | 150 : 7 | 151 : 19 | 152 : 6, 7 | 153 : 13 | 154 : 21 | 155 : 12, 13 | 157 : 25 | 159 : 9, 10 | 160 : 23 | 161 : 10 | 162 : 6, 16 | 163 : 27, 28 | 166 : 17 | 167 : 32 | 168 : 15, 20 *bis* | 169 : 21 | 174 : 4, 10 *bis*, 28, 29 | 175 : 19, 26 | 176 : 23 | 178 : 29 *bis* | 183 : 2 | 187 : 4, 22, 23 | 188 : 13, 14, 30, 31 | 189 : 32, 35 | 191 : 6 | 192 : 1, 17, 24 | 193 : 9 | 197 : 5, 12, 13 | 198 : 19, 20 | 202 : 20 *bis* | 203 : 5, 17 | 206 : 7 | 210 : 6, 7 | 212 : 3 | 213 : 12 | 216 : 9 | 218 : 8, 11 | 219 : 12 *bis* | 223 : 27 | 224 : 29, 36 | 227 : 4, 10 | 231 : 20 | 232 : 20 | 234 : 22 *bis* | 239 : 4, 26 | 240 : 17, 18, 30, 31 | 242 : 2, 3, 4, 6 *bis*, 21 | 245 : 3, 15 | 250 : 15, 23 *bis* | 252 : 20 *bis* | 253 : 19, 32 | 254 : 3, 4 | 255 : 19,

20, 32 *bis* | 256: 3 *bis*, 6, 7 *bis*, 19, 28 | 260: 18 | 261: 2, 3 | 263: 3 | 266: 12 *bis*, 25, 27 | 272: 11 | 274: 1, 22, 23, 32 | 275: 1, 7 | 276: 7 *bis* | 277: 17 | 279: 25, 28, 33, 34, 36, 37, 42 *bis* | 281: 2 | 283: 3 | 290: 11, 19 | 291: 3 *bis*, 7, 8 | 292: 17 | 293: 3 | 294: 8 *bis*, 17 | 295: 9, 16 *ter*, 23 | 296: 16 *bis*, 24 *bis*, 25 | 297: 3, 6 *bis*, 20 | 301: 1, 15, 20 | 310: 22, 23, 25 | 311: 12, 15 | 312: 7 | 313: 13, 20, 24 | 317: 3, 16 | 318: 29, 30 | 319: 11, 22 | 320: 5 | 321: 5, 22, 23 | 322: 14 | 326: 17, 328: 15 | 329: 23 | 332: 9, 10 | 333: 13, 21 | 334: 15 | 335: 4, 18 | 336: 26 | 337: 16 *bis* | 338: 3, 20 | 345: 3 *bis*, 4 | 348: 11 | 349: 4 | 350: 11, 12, 16, 17, 23 | 351: 27, 28 | 354: 7, 17, 22 *bis*, 33 | 355: 1, 2, 23, 24, 27 | 357: 10 *bis*, 27 | 358: 25 | 362: 16 | 363: 5, 7, 14 | 364: 25 | 366: 6, 9 | 368: 1, 2 | 369: 17 *bis* | 371: 10 | 374: 22 | 376: 3, 30 *bis*, 21 | 377: 7, 20, 21 | 378: 7, 11, 15 | 379: 3 *bis*, 7, 18 | 380: 16, 17, 19 | 381: 1, 30, 31 | 382: 3 *bis* | 383: 1, 24 | 384: 35 | 387: 12, 13, 28 *bis*, 29 | 388: 1, 26 | 389: 4, 8 | 390: 8, 9, 10, 23 | 391: 16 | 392: 8, 14, 28 | 393: 15 | 395: 18 *bis*, 32 | 396: 6 *bis*, 7, 8 | 397: 7 | 399: 4 *bis* | 400: 3 | 402: 25, 30 | 403: 15 | 404: 21 | 405: 26 | 406: 18 *ter* | 408: 1, 17 *bis* | 409: 34 | 410: 4 *bis*, 15 *bis* | 412: 26 | 415: 23 | 421: 18 | 434: 12 | 435: 24 | 438: 15 | 439: 28, 29 | 440: 7, 8 | 442: 20 | 443: 17 | 446: 22 | 451: 16 *bis* | 453: 10, 11 | 459: 1 *bis* | 461: 3, 8 | 462: 7 *bis*, 11 | 464: 18 | 468: 11, 12 | 484: 9 |
nequidquam. 52: 14 | 190: 13 | 206: 10 |
Nero. 359: 6 |
Nervico. 58: 12 |
Nervii. 47: 5 | 48: 1, 9 | 50: 16 | 104: 24 | 105: 19 |
Nerviis. 52: 28 | 104: 17 | 173: 25 |
Nerviorum. 52: 18 | 105: 6 | 107: 20 | 108: 4 | 112: 36 | 114: 16 |
Nervios. 41: 29 | 47: 15, 34 | 48: 17 | 54: 2 | 98: 21 | 104. 12 | 111: 26 | 114: 11 | 134: 13 |
nervis. 17: 32 |
Nervius. 107: 9 |
nervos. 130: 7 |
neu. 49: 20 | 79: 1 | 98: 4 | 103: 4 | 112: 30 | 145: 12 | 148: 8 *bis* | 162: 12 | 164: 3 | 171: 28 | 173: 13 | 251: 21 | 252: 17 *bis* | 273: 17, 19 | 276: 16, 336: 20 | 346: 21 |
neutri, 44: 25 | 346: 15 |
neutris. 168: 13 |
neutrum. 235: 5 | 242: 1 |
ni. 409: 17 |
Nicomedi. 380: 8 |
Nicomedis. 468: 9 |
Nicopoli. 365: 9 |
Nicopolim. 365: 6, 22 |
niger. 444: 1 |
nigrum. 449: 26 |
nihil. 12: 20 | 22: 9 | 25: 3, 5 | 30: 13 | 32: 18 | 47: 7 | 48: 2 | 49: 15 | 52: 5, 20 *bis* | 57: 22 | 58: 5 | 59: 17 | 62: 9 | 66: 2 | 71: 7, 12 | 73: 2 | 75: 18 | 76: 12 | 88: 2 | 90: 30 | 94: 3 | 101: 3 | 102: 19 | 103: 6, 16, 25 | 104: 15 | 105: 13 | 112: 11 | 118: 17 | 119: 14 | 135: 20 | 144: 10 | 150: 25 | 160: 14, 21 | 162: 5 | 174: 27 | 182: 3 | 193: 28 | 200: 32 | 202: 5 | 215: 3 | 216: 13 | 220: 6 | 247: 15 | 249: 2 | 256: 8 *bis*, 15 | 265: 33 | 277: 4, 39 | 280: 17 | 300: 4 | 302: 25 | 316: 5, 19 | 330: 4 | 335: 12 | 350: 28 | 362: 17 | 365: 14 | 374: 12 | 376: 8 | 384: 4, 11 | 397: 19 | 404: 33 | 416. 39 | 417: 1, 2 | 427: 26 | 428: 10 | 439: 19 | 460: 4 | 461: 4, 7, 10 *bis* | 462: 2 | 466: 10 |
nihilo. 36: 14 | 78: 21 | 89: 22 | 90: 23 | 164: 6 | 261: 21 | 266: 24 | 302: 3 | 358: 23 | 379: 1 | 386: 5 |
nihilominus. 8: 8 | 111: 20 | 168: 29 | 296: 23 | 297: 17 | 371: 19 | 411: 17 | 414: 1 | 421: 2 | 422: 17 |
nil. 101: 21 | 411: 16 |
Nili. 352: 21 | 360: 5, 24 | 361: 32 |
Nilo. 349: 18 | 360: 32 |
Nilum. 349: 15 | 361: 1, 29 |
nimia. 155: 4 | 256: 1 | 358: 21 |
nimiæ. 410: 3 |
nimiam. 335: 11 |
nimiis. 188: 4 |
nimium. 182: 14 |
nimis. 157: 30 | 385: 29 |
nisi. 18: 29 | 23: 13 | 24: 23 | 33: 12, 24 | 43: 14 | 49: 14 | 54: 2 | 59: 17 | 64: 5 | 82: 5, 22 | 88: 5 | 94: 3 | 105: 13 | 128: 2 | 129: 13 | 149: 33, 170, 25 | 175: 24 | 178: 7, 17 | 179: 15 | 187: 5 | 192: 17 | 193: 7 | 210: 12 | 217: 7 | 222: 21 | 247: 15 | 255: 4 | 274: 21 | 277: 2 | 298: 10 | 310: 26 | 329: 33 | 338: 8 | 352: 3 | 360: 17 | 363: 16 | 378: 18 | 384: 16 | 390: 11 | 392: 8 | 394: 20 | 397: 18 | 416: 39 | 424: 8 | 442: 18 | 443: 9, 23 | 444: 9 | 447: 25 | 451: 19 |
nisurum. 277: 39 |
nitebantur. 240: 36 |
niterentur. 14: 15 |
niti. 310: 2[illegible] |
Nitiobriges. 144: 20 |
Nitiobrigibus. 173: 26 |
Nitiobrigum. 155: 30 | 161: 30 |
nituntur. 138: 15 | 168: 3 |
nive. 145: 4, 5 |
nives. 241: 29 |
nivibus. 165: 7 | 406: 12 |
nixi. 357: 6 |
nobiles. 175: 25 | 234: 9 | 397: 9 |
nobili. 97: 28 |
nobilibus. 33: 26 | 119: 16 |
nobiliores. 411: 9 |
nobilissimæ. 3-6: 22 |
nobilissimi. 24: 20 | 170: 10 |
nobilissimo. 16: 29 | 237: 12 | 380: 7 |
nobilissimos. 10: 5 | 24: 3 |
nobilissimum. 370: 8 | 380: 1 |
nobilissimus. 5: 1, 7 | 360: 3 |
nobilitas. 158: 22 |
nobilitate. 43: 12 | 90: 12 | 1 118: 14 | 395: 20 |

nobilitatem. 23: 28| 199: 7| 382: 23| 384: 29|
nobilitatis. 5: 9| 89: 13| 306: 15| 359: 18|
nobis. 29: 21| 44: 31| 89: 36| 111: 10| 116: 27| 133: 6| 144: 10| 153: 2| 158: 32, 34| 175: 23| 182: 12| 275: 12| 298: 9| 317: 11| 329: 4, 15| 333: 10| 348: 29| 354: 7, 9| 461: 15|
nobiſcum. 96: 5|
noceat. 98: 4| 216: 10|
nocendo. 136: 33|
nocentes. 374: 6|
nocentibus. 117: 16|
nocere. 62: 5| 90: 20| 216: 10| 362: 14|
nocerent. 79: 1|
noceret. 296: 14|
noceretur. 97: 1| 136: 34| 256: 32|
noceri. 62: 13, 19| 103: 6| 266: 14|
nociturum iri. 103: 25|
nocituros. 302: 25|
nociturum. 256: 23|
nocte. 21: 4, 16| 30: 17| 43: 15| 46: 6| 47: 24| 64: 12| 68: 7| 72: 24| 83: 31, 32| 91: 6| 92: 2| 107: 17| 108: 23| 112: 20| 139: 25| 149: 16| 154: 15| 159: 6| 161: 3| 166: 30| 176: 32| 179: 16| 191: 11| 193: 18| 195: 8| 224: 30| 239: 19| 242: 36| 248: 22| 254: 9, 13| 273: 2| 274: 2, 29| 278: 17, 20| 290: 16| 293: 14| 307: 11| 317: 36| 323: 12| 324: 10| 336: 14| 338: 33| 351: 4| 365: 28| 382: 30| 387: 27| 390: 14| 407: 6, 8| 411: 11| 413: 35| 414: 32| 421: 22| 422: 6| 426: 25| 435: 16| 437. 1| 439: 5, 13| 440: 24| 441: 22| 450: 17|
noctem. 20: 20| 86: 3| 94: 3| 102: 4| 104: 5, 10| 110: 15| 128: 1| 146: 22| 160: 12| 175: 15| 229: 22| 247: 6| 294: 16| 302: 17| 313: 26| 314: 22| 409: 17| 426: 24| 450: 30|
noctes. 94: 4| 397: 22|
noctibus. 270: 20|
noctis. 21: 5| 22: 3| 63: 13| 102: 6| 152: 24| 153: 12| 157: 31| 159: 28| 195: 20| 279: 8| 302: 30, 31| 309: 27| 378: 31| 406: 12| 416: 1| 417: 15| 437: 8, 20|
noctium. 127: 12|
noctu. 11: 11| 54: 9| 57: 7| 85: 5| 91: 23| 104. 6, 29| 105: 1| 110: 18| 116: 12| 140: 17| 146: 21| 153: 15| 171: 8, 24| 172: 5| 188: 8| 239: 4| 244: 3| 246: 3| 248: 26| 240: 4, 5, 7| 252: 25| 254: 8| 280: 27| 300: 18| 303: 22| 307: 27, 30| 313: 5| 314: 20| 317: 35| 336: 12| 346: 17| 375: 6, 377: 13| 396: 1| 435: 5| 440: 15| 450: 1, 8, 15|
nocturna. 110: 25| 249: 8| 290: 20|
nocturni. 104: 34| 224: 22|
nocturnis. 28: 10| 92: 22| 151: 8| 165: 15| 195: 12| 294: 15| 427: 9| 439: 30|
nocturno. 102: 13| 145: 22| 177: 30| 279: 10| 335: 19| 428: 26| 432: 9| 442: 14|
nocturnum. 105: 4| 295: 22|
nodis. 133: 11|
nolebant. 63: 28|
nolebat. 15: 27| 16: 19| 58: 28| 112: 31| 230: 13| 351: 15, 24|
noli. 329: 21|
nolint. 105: 14|
nolite. 175: 7| 319: 2|
nolle. 445: 26|
nollent. 40: 7| 86: 9|
nollet. 184: 13| 324: 36|
noluerit. 355: 26|
noluiſſe. 89: 12|
noluit. 22: 12| 360: 25| 361: 18| 360: 27|
nomen. 14: 16| 59: 29| 77: 32| 135: 24| 137: 2| 185: 19| 246: 24, 26| 276: 12| 305: 7| 321: 21| 345: 1, 6| 346: 4| 360: 4| 375: 27| 376: 2, 11| 399: 24| 422: 26|
nominabant. 173: 8|
nominat. 374: 4|
nominati erant 373: 24|
nominatim. 22: 19| 51: 14| 65: 10| 89: 20| 159: 3| 237: 12| 260: 20|
nominatur. 360: 4|
nominaverunt. 402: 5|
nominavi. 429: 1|
nominavimus. 48: 11|
nomine. 17: 3| 24: 29| 27: 12| 42: 3| 43: 4| 52: 18| 57: 16| 107: 9| 128: 5| 174: 3, 28| 179: 26| 184: 1| 270: 15| 276: 11| 277: 9| 287: 4| 299: 10| 316: 10| 338: 28| 344: 2| 345: 11| 363: 1| 364: 17| 371: 19| 375: 24| 376: 8| 397: 26| 410: 23| 420: 25| 427: 2, 5| 429: 10| 437. 2| 449: 26| 467: 24|
nominibus. 93: 3| 395: 19|
non. 7: 9| 10: 10| 11: 13, 14, 24| 12: 12, 15, 17, 20| 13. 3, 15| 14: 12, 20| 15: 8, 20, 23, 24| 16: 4, 11, 15| 17: 6, 14, 32| 18: 3, 22| 19: 2, 6, 11| 20: 17| 21: 7| 23: 4, 17| 24: 6, 21, 23, 27| 25: 30| 26: 19| 27: 1, 3, 5 *bis*, 9, 11, 13, 15| 28: 6, 16, 19| 29: 3, 6, 18, 24| 30: 1, 12, 14, 20| 31: 12, 16, 24, 29| 32: 17, 24, 25| 33: 2, 7, 9, 11, 12, 13, 16, 19, 20, 25| 34: 1, 14, 23, 24| 35: 3, 14 36: 25| 37: 1, 17| 39: 1| 40: 19| 43: 14| 44: 9, 21| 45: 14| 46: 4, 26| 47: 14, 20, 29| 48: 7 *bis*, 8, 13| 49: 12, 18, 21, 24| 50: 10, 15| 51: 8| 52: 14, 32| 53: 4, 20. 26| 57: 2, 16| 58: 6, 8| 62: 2, 19, 23| 63: 11| 64: 1, 6, 15, 19| 65: 7| 67: 3, 5, 18, 21, 24, 25, 26| 69: 6| 70: 3| 71: 19| 72: 1, 4, 12| 73: 30, 32| 75: 1, 4, 10, 17, 23| 77: 26| 78: 8, 12| 80: 27| 81: 15| 82: 5, 11| 83: 9| 84: 9| 86: 2, 5, 8, 19| 89: 5, 10, 30| 90: 12| 91: 6, 11| 93: 11| 94: 11| 95: 33| 96: 15| 97: 14, 20| 100: 18, 20, 21, 24, 37| 101: 7, 15, 24| 102: 11, 23, 29, 31, 35| 104: 35 *bis*| 105: 16| 106: 3. 8| 107: 21, 27. 31| 108: 9| 109: 12, 22, 24| 110: 3| 111: 5, 10, 19| 112: 4| 113: 8| 114: 7, 8, 13| 115: 2, 10, 31| 116: 9, 22, 23, 33| 117: 1, 35| 118: 1, 7| 120: 7| 123: 3| 125: 1| 127: 11| 128: 3| 129: 13, 14| 130: 10| 131: 20, 22| 132: 15| 133: 3| 134: 4| 135: 5 *bis*, 14| 136: 18 *bis*, 22| 137: 15, 16, 30| 138: 4|

4 | 139: 8, 26, 31 | 140: 8,
12, 18 | 142: 10, 14 | 143:
8 *bis* | 144: 10 | 147:
16, 28 | 148: 4, 6, 7,
36, 37 *bis* | 149: 9, 22 |
150: 2, 11, 14 | 152: 2 |
153: 3, 12, 20, 24 | 154:
11 *bis*, 13, 21 | 155: 11,
12 | 156: 13, 10, 24 | 157:
4, 18, 30 | 158: 16, 31 |
161: 20 | 162: 2, 6, 27 |
163: 11, 33 *ter* | 164: 16,
21, 32 | 165: 1, 8 | 167: 33 |
169: 23, 33 | 170: 25 |
171: 19, 34 | 173: 1, 15 |
174: 2, 25, 32 *bis* | 175: 10,
13, 19 | 176: 3, 29 | 177:
20 | 178: 16, 17 | 179: 19 |
181: 2, 4, 6 | 182: 4, 6 |
183: 5, 10, 14 | 184: 5, 31 |
185: 10 | 187: 1, 26, 32 |
188: 14, 16, 24, 26 | 189:
5, 13, 24 | 190: 23 | 191:
18, 24, 25 | 192: 16 | 194:
4, 12, 33 | 195: 11, 14, 16,
28 | 196: 31 | 197: 20, 23,
28, 31 | 198: 17 | 199: 21 |
200: 13, 25 | 201: 10 |
203: 3, 14 | 206: 2, 4, 9 |
207: 4, 7 | 208: 1 | 215: 4 |
218: 4, 9, 10 | 219: 12 |
223: 22, 26, 27 | 224: 24,
27 | 225: 3, 17 | 227: 2,
14, 19 | 228: 12, 14 |
229: 1 | 231: 9 | 232: 19 |
233: 4 | 239: 27 | 240:
10, 12, 20 | 242: 14, 19 |
243: 7, 8 | 245: 17, 26 |
247: 10 | 248: 3 | 249:
6, 30 | 250: 16, 21 *bis*,
30, 33, 35 | 251: 18 | 252:
8, 20 | 254: 6, 7, 28, 29,
33 | 255: 4, 15 | 256: 16,
20 | 257: 9 | 259: 24 |
260: 18, 27 | 261: 13 | 262:
7 | 264: 13, 25, 26 | 266:
11, 16, 20 | 268: 1, 24 |
270: 22 | 272: 16 | 273: 9 |
274: 19, 29 | 275: 11, 16,
19, 24, 25, 31 | 276: 23,
29 | 277: 2, 37 | 278: 7, 8,
32 | 279: 6, 9, 23 | 280: 5 |
293: 2, 5, 11 | 294: 21 |
296: 23 | 297: 7, 15 | 298:
17 | 301: 7, 13 | 302: 6, 28 |
303: 24 | 304: 11 | 305:
8 | 307: 18, 21 | 309: 30 |
310: 26, 39 | 311: 17, 27 |
312: 14 *bis*, 26 | 313: 17,
28 | 314: 9 | 316: 1, 7,
8, 14, 26, 36 | 317: 10,
28 | 318: 12, 26 | 319: 3, 7,
16, 30 | 321: 9 | 322: 3, 4,
5, 6, 7, 8 *bis*, 9, 10, 26,
27 | 323: 8, 18, 22 | 324:
10 | 325: 29 | 329: 2, 5,
17, 26, 31 | 333: 12, 16 |
334: 1, 7, 14 | 335: 13, 19 |
336: 23 | 338: 17, 32 | 339:
11 | 340: 2 | 341: 14 |
342: 8, 9 | 344: 13 |
346: 2, 10 | 349: 5, 7,
27 | 350: 7, 14, 24, 27 |
351: 6, 29, 31, 37 | 352: 7,
15, 16 *bis*, 22, 26 | 353: 9 |
354: 27 | 355: 17, 24 | 356:
1, 12 | 358: 14, 22 | 360:
4 | 361: 19, 20, 22, 35 |
362: 24 | 363: 17 *bis* |
364: 8, 20 | 366: 3, 5,
28 | 367: 6, 25 | 368: 3,
15, 25, 26 | 369: 6, 26 |
371: 9 | 372: 9 | 373: 9,
13 | 375: 5, 20 | 376: 1 |
377: 1, 21, 26 | 378: 12 |
379: 17 | 380: 3 | 381: 30,
32 | 382: 2, 28 | 383: 4,
11 | 384: 13 | 386: 1, 5,
10, 16 | 387: 1, 11 | 388: 1,
4 | 389: 1, 4, 10 | 391: 1,
7 | 392: 1, 2 | 394: 20, 22 |
395: 8, 17 | 396: 14, 23 |
397: 1, 28, 29 | 398: 20,
26 | 399: 2, 18 | 400: 2,
4, 16, 19 | 401: 5, 26 |
402: 10 | 403: 6, 16, 31 |
404: 23 | 405: 11, 21,
23, 30 | 406: 13, 16, 19 |
407: 1 | 409: 26 | 410:
14, 20, 24 | 411: 2, 4,
8, 25, 28 | 412: 4, 11 *bis*,
17, 29 | 413: 13, 22, 26,
32 | 414: 10, 31 | 415:
27 | 416: 22, 37 | 417: 3,
9, 20 | 418: 16, 24, 28,
30 | 419: 22, 23 | 420:
2, 4, 20, 28 | 421: 8, 20 |
422: 1, 3, 7, 18, 33 | 423:
13, 17, 22, 31 | 424: 3, 4,
22 | 425: 3, 16 | 433: 8,
16 | 434: 23 | 436: 2, 4,
6, 11, 18 | 438: 7, 10 |
439: 22, 26 | 440: 2, 15 |
442: 3, 22 | 443: 23, 35 |
444: 11 | 445: 2 |
446: 10, 19, 25 | 447:
20, 24 | 450: 9 | 451:
19, 26 | 452: 10 *bis*, 12,
14, 17 | 453: 15, 16 |
459: 3 | 461: 13, 25 |
462: 5 | 464: 18, 19 |
465: 16 | 468: 10, 15,
18 *bis*, 19 | 470: 22
nona. 186: 3 | 311: 7 | 318:
3 | 320: 3 | 409: 25 | 422:
19 |
nonæ. 50: 5 | 240: 25 | 311:
30 | 317: 4 | 318: 16 |
nonaginta. 22: 24 | 267:
14 |
nonam. 81: 25 | 110: 15 |
185: 33 | 240: 22 | 248:
11 | 326: 3 | 331: 5 | 413: 1, 2 |
nouas. 290: 4 | 319: 20 |
389: 26 | 393: 27 | 421: 21 |
nondum. 9: 11 | 13: 3 |
45: 19 | 75: 18 | 84: 19 |
104: 20 | 109: 9 | 114:
15 | 168: 31 | 185: 34 |
193: 8 | 215: 9 | 231: 1 |
257: 6 | 272: 22 | 318:
13 | 325: 31 | 359: 1 | 383: 27 |
387: 26 | 396: 6 | 418: 6 |
426: 1 |
nongentis. 239: 2 |
nongentorum. 346: 5 |
nongentos. 321: 15 |
nonne. 275: 23 | 395: 21 |
nonnihil. 64: 2 |
nonnulla. 219: 18 | 241: 7 |
464: 21 |
nonnullæ. 57: 27 | 98: 6 |
162: 13 | 226: 8 | 301: 2 |
304: 9 | 370: 1 | 377: 31 |
389: 2 | 431: 6, 7 |
nonnullam. 253: 4 |
nonnullas. 245: 22 | 315: 20 |
325: 9 | 368: 31 | 450: 27 |
451: 23 |
nonnulli. 20: 22 | 28: 22 |
29: 5 | 89: 8 | 94: 2 | 104: 21 |
122: 5 | 139: 17 | 140: 24 |
171: 17, 20 | 188: 2 | 252:
31 | 254: 1 | 274: 3 *bis* |
277: 17 | 280: 23 | 298:
8 | 323: 7 | 351: 17 | 357:
4 | 366: 29 | 371: 18 | 374:
2 | 404: 3 | 405: 10 |
406: 5 | 438: 2 | 446: 15 |
452: 2 | 462: 5 |
nonnullis. 9: 8 | 40: 6, 10 |
73: 13 | 114: 8 | 209: 2 |
299: 5 | 303: 2 | 339: 9 |
448: 12 |
nonnullo. 158: 10 |
nonnullorum. 335: 10 |
nonnullos. 16: 7 | 51: 9 |
95: 9 | 116: 11 | 191: 31 |
225: 9 | 284: 7 | 320: 14 |
323: 2 | 357: 13 | 389: 9 |
403: 23 | 441: 26 |
nonnumquam. 11: 10 | 15: 16 |
121: 5 | 172: 14 | 186: 28 |
195: 12 | 247: 23 | 391: 37 |
398: 20 | 451: 26 |
Norica. 38: 14 |
Noricam. 9: 1 |
Norico. 223: 14 |
Noricum. 0: 1 |
nos. 33: 17 | 89: 27 | 94: 3 |
96: 10 | 158: 34 | 182:
8, 13 | 274: 27 | 275: 13 |
332: 17 | 354: 7 | 437:
7, 11 | 441: 14, 25 |
448: 21 | 464: 20 | 466: 8 |
noſmet. 158: 32 |
noſſent. 357: 28 |
noſter. 40: 6 | 86: 14 | 96:

21 | 158 : 22 | 241 : 9 | 320 : 21 | 334 : 1 | 418 : 12 |
noſtra. 3 : 1 | 16 : 14 | 25 : 28 | 41 : 24 | 44 : 27 | 49 : 4 | 50 : 30 | 53 : 16 | 96 : 18 | 108 : 8 | 172 : 15 | 182 : 7 | 186 : 28 | 223 : 5 | 244 : 18 | 360 : 15 | 364 : 11 | 381 : 14 | 405 : 31 | 437 : 6, 17 | 440 : 26 | 444 : 2, 22 | 446 : 27 | 449 : 8 | 461 : 11 | 467 : 25 | 468 : 18 |
noſtræ. 61 : 18 | 62 : 2, 5 | 81 : 2 | 135 : 3 | 302 : 16 | 318 : 15 | 352 : 10 | 462 : 3 |
noſtram. 6 : 7 | 9 : 6, 15 | 19 : 22 | 32 : 16 | 33 : 16 | 38 : 4 | 53 : 3 | 276 : 1 | 279 : 30 | 332 : 17 | 334 : 3 | 405 : 15 | 440 : 28 |
noſtrarum. 61 : 22 | 151 : 10 | 270 : 12 | 445 : 4 |
noſtras, 54 : 25 | 101 : 17 | 148 : 28 | 159 : 31 | 165 : 31 | 177 : 6 | 244 : 23 | 308 : 21 | 313 : 6 | 314 : 4 | 348 : 31 |
noſtri. 12 : 14 | 21 : 2, 6 | 37 : 15 | 38 : 1, 13 | 44 : 8, 22 *bis* | 45 : 1, 30 | 47 : 24 | 48 : 8, 9, 21, 24, 27 | 50 : 19 | 52 : 6 | 53 : 9 | 57 : 33 | 63 : 1, 12 | 64 : 31 | 65 : 18 | 68 : 2, 22 | 75 : 24 | 76 : 24, 28 | 77 : 10 | 82 : 10, 24, 27 | 83 : 6 | 85 : 20 | 86 : 12 | 89 : 9 | 95 : 7, 33 | 97 : 27 | 100 : 3 | 101 : 15 | 103 : 1 | 104 : 25 | 111 : 16 | 116 : 31 | 138 : 5, 7, 26 | 157 : 29 | 163 : 1, 18 | 167 : 16 | 170 : 3 | 175 : 16 | 176 : 28 | 177 : 1, 24 | 179 : 7 | 181 : 3 | 184 : 18 | 186 : 11 | 187 : 25 | 189 : 27, 31 | 190 : 13 | 193 : 15, 25, 30, 34 | 195 : 25 | 197 : 24 | 198 : 2, 5, 12 | 200 : 13 | 240 : 7 | 241 : 4, 12, 21 | 243 : 13 | 245 : 13 | 247 : 22 | 259 : 8 | 260 : 30 | 265 : 18, 18, 27 | 277 : 6 | 280 : 1 | 300 : 28 | 301 : 19 | 302 : 3 | 307 : 31 | 308 : 2, 5, 14 | 310 : 32, 35 | 311 : 34 | 313 : 8 | 314 : 9 | 318 : 9, 23 | 320 : 9, 11 | 333 : 35 | 335 : 15 | 348 : 30 | 356 : 19, 27, 33 | 357 : 19 | 361 : 32 | 363 : 8 | 365 : 23 | 382 : 22 | 383 : 28 | 384 : 12 | 435 : 30 | 436 : 21 | 437 : 4, 25, 27 | 438 : 18, 33 | 439 : 12 | 441 : 20 | 442 : 2, 24, 27 | 443 : 6, 14, 22, 30, 32 | 445 : 8 | 446 : 15, 17, 20, 23, 29 | 447 : 7, 9, 16, 23, 29 | 448 : 1 | 450 : 10 | 451 : 8 | 452 : 9 *bis*, 10 |
noſtris. 15 : 14 | 20 : 10 | 38 : 7 | 49 : 3 | 50 : 24, 32 | 52 : 1, 2 | 53 : 10 | 54 : 23 | 58 : 5, 9, 10 | 62 : 10, 15, 22 | 65 : 14 | 68 : 21 | 69 : 3 | 75 : 18, 21, 22, 25 | 77 : 1 | 79 : 25 | 82 : 17, 19 | 83 : 33 | 84 : 3 | 85 : 18, 23 | 95 : 10, 15 | 100 : 7 | 102 : 18, 30 | 104 : 33 | 105 : 20 | 106 : 5, 10 | 108 : 13 | 109 : 14, 19 | 112 : 26 | 144 : 7 | 148 : 31 | 163 : 2 | 167 : 6 | 171 : 12, 14 | 172 : 13 | 175 : 6, 22 | 176 : 3 | 178 : 14 | 186 : 34 | 190 : 9, 17, 19 | 197 : 12 | 224 : 34 | 238 : 23 | 240 : 33 | 241 : 8, 11 | 243 : 5 | 245 : 4 | 260 : 29 | 261 : 3, 4 | 264 : 12, 26 : 4 | 266 : 20 | 274 : 24 | 276 : 31 | 300 : 15, 17, 28 | 301 : 20 | 302 : 11, 15 | 311 : 1, 12, 23 | 312 : 20 | 318 : 15, 22, 28 | 320 : 24, 35 | 321 : 14 | 329 : 12 | 338 : 11 | 345 : 10 | 350 : 15 | 351 : 14 | 353 : 13 | 354 : 2, 21 | 355 : 4, 17 | 356 : 20, 23 | 359 : 2, 4 | 361 : 27, 31 | 362 : 2 | 363 : 9 | 366 : [illegible] 383 : 27 | 433 : 14 | 437 : 12, 15, 22 | 438 : 10, 12, 15, 16, 22, 23, 28, 36 | 439 : 10, 14 | 441 : 31 | 442 : 21, 26, 28 | 443 : 13, 20, 21, 24 | 445 : 2, 20 | 449 : 15 | 451 : 17, 19 | 468 : 13 |
noſtro. 19 : 22 | 30 : 1 | 40 : 12 | 76 : 1 | 87 : 6 | 92 : 30 | 95 : 6 | 155 : 30 | 251 : 8 | 266 : 17 | 313 : 28 | 354 : 9 | 433 : 3 | 445 : 6 | 451 : 5, 10 |
noſtrorum. 13 : 11 | 20 : 10 | 28 : 12 | 29 : 17 | 41 : 13 | 44 : 25 | 45 : 26 | 64 : 2, 30 | 66 : 2, 5 | 67 : 10 | 85 : 27, 34 | 96 : 23 | 97 : 20 | 107 : 8 | 133 : 27 | 135 : 1 | 151 : 11 | 161 : 26 | 167 : 32 | 176 : 38 | 187 : 13 | 190 : 4 | 191 : 26 | 195 : 12 | 203 : 14 | 241 : 19 | 253 : 35 | 272 : 22 | 279 : 32 | 300 : 35 | 307 : 23 | 313 : 13 | 319 : 6 | 322 : 4 | 354 : 17 | 355 : 2, 15 | 362 : 4 | 368 : 18, 24 | 383 : 14 | 437 : 24 | 438 : 20 |
noſtros. 15 : 17 | 18 : 30 | 19 : 13 | 20 : 11, 22 | 21 : 1 | 30 : 7 | 31 : 13 | 33 : 17 | 34 : 10, 11, 17, 24 | 36 : 13 | 44 : 9, 31 | 45 : 6 | 48 : 24 | 49 : 1 | 50 : 23 | 52 : 13 | 54 : 31 | 60 : 6 | 65 : 15 | 67 : 1, 17 | 68 : 22 | 75 : 16, 20 | 82 : 3 | 84 : 15 | 85 : 5, 25 | 91 : 24 | 92 : 1 | 95 : 18, 22, 29 | 104 : 1 | 103 : 23 | 112 : 25 | 139 : 23 | 149 : 15 | 162 : 32 | 163 : 4 | 170 : 6 | 172 : 6 | 176 : 20, 35 | 178 : 2 | 186 : 30 | 187 : 35 | 189 : 8 | 190 : 3 | 193 : 24 | 200 : 10 | 238 : 24 | 240 : 15, 23, 28 | 243 : 31 | 245 : 8, 10 | 247 : 25 | 252 : 12 | 279 : 35 | 302 : 12 | 303 : 3 | 308 : 32 | 310 : 34 | 311 : 9, 15, 25 | 313 : 15, 24 | 318 : 26, 34 | 319 : 10 | 320 : 27 | 340 : 22 | 350 : 36 | 355 : 6 | 356 : 30 | 361 : 6, 34 | 439 : 4 | 441 : 25 | 442 : 5 | 444 : 11 |
noſtrum. 15 : 20 | 20 : 11 | 44 : 21 | 65 : 13 | 171 : 32 | 175 : 4 | 366 : 7 | 417 : 26 | 459 : 1 |
nota, *particip.* 117 : 9 |
nota erant. 136 : 21 |
nota erat. 318 : 14 |
nota ſint. 182 : 12 |
nota ſunt. 133 : 6 |
notam eſſe. 137 : 7 |
notare. 351 : 28 |
notaretur. 214 : 6 |
notavit. 323 : 2 |
notior. 198 : 6 | 268 : 10 |
notis, *particip.* 83 : 1 | 96 : 28 | 229 : 24 |
notiſſima. 395 : 16 |
notiſſimam. 354 : 3 |
notiſſimi. 411 : 6 |
notiſſimis. 82 : 4 |
notiſſimus. 449 : 25 |
notitia. 132 : 12 | 231 : 17 | 340 : 19 | 351 : 26 | 360 : 17 |
notitiam. 330 : 7 | 350 : 13 |
notos. 251 : 28 | 321 : 16 |
notum. 251 : 15 | 354 : 30 | 433 : 7 |
notum eſſe. 196 : 34 |
notum eſt. 80 : 6 | 351 : 6 |

nova. 27:23 | 53:18 | 138:5 | 154:3 | 201:1 | 234.10 | 248:12 | 252:2 | 264:10 | 275:28 | 293:17 | 311:37 | 363.2 | 464:20 |
novam. 37:1 | 119:10 | 317:11 | 371:21 |
novarum. 16:22 | 90:2 | 284.4 | 299:4 | 372:4 | 445:10 |
novas. 40:13 | 138:12 | 231:4 | 317:11 |
novem. 11:3 | 42:1 , 2 | 132:15 | 137:31 | 215:5 | 229:4 | 245.24 | 256:7 | 300:23 | 336:6 | 352:32 |
noverant. 193:10 |
noverit. 376:13 |
noverunt. 124:5 | 132:16 |
novi, *nom.* 84:33 | 147:11 | 256:10 | 265:34
Noviodum. 147:24 | 164:33 |
Noviodunum. 46:1 | 147:2 | 164:23 |
novis. 11:18 | 40:9 | 60:22 | 73:2 | 119:3 | 223:13 | 226:3 | 319:34 | 338:31 |
noviſſe. 60:10 |
noviſſime. 281:5 | 300:4 |
noviſſimi. 243:24 |
noviſſimis. 20:11 | 58:9, 12 |
noviſſimo. 15:16 | 19:13 | 58:24 | 77:33 | 170:20 | 449:5 |
noviſſimos. 45:24 | 102:17 | 247:22 | 323:24 | 377:4 | 392:21 |
noviſſimum. 15:13, 19 | 45:21 | 116:17 | 179:17 | 247:19 | 250:6 | 253:12, 15, 39 | 280:8 | 323:17, 21 |
noviſſimus. 112:1 |
novitate. 85:18 | 138:31 | 166:4 | 182:13 | 272:25 | 306:19 |
novo. 95:14 | 227:7 | 333:4 | 391:26 | 393:9 |
novorum. 194:26 | 196:16 |
novum. 214:5 | 317:22 | 411:25 |
novus. 318:17 |
nox. 43:11 | 274:31 | 336:11 | 351.25 | 352:3 | 369:33 |
noxa. 125:6 |
nuda. 130:10 | 418:14 |
nudanda. 295:23 |
nudare. 351:15 |
nudari. 103:9 |
nudata. 58:2 | 161:32 | 214:8 |
nudatæ. 352:2 |
nudatis. 50:14 |
nudato. 391:29 |
nudatum. 160:29 |
nudatus eſt. 43:9 |
nudentur. 171:22 |
nudo. 20:7 | 162:11 | 391:36 |
nulla. 83:27 | 94:6 | 102:24 | 104:34 | 105:22 | 111:10 | 112:22 | 115:20 | 130:8 | 135.20 | 136:18 | 137:7 | 138:28 | 149:2 | 155:10 | 159:12 | 169:7 | 177:11 | 190:17 | 201:1 | 215:4, 5 | 218:9 | 250:3 | 260:24 | 261:15 | 268:8 | 276:3 | 294:5 | 298:10 | 323:11 | 325:11 | 326:11 | 328:20 | 333:10 | 351:27 | 354:31 | 356:16 | 359:7 *bis* | 369:9 | 380:21 | 381:25 | 401:6 | 421:17 | 425:19 | 427:26 | 437:14 | 446:4 *bis* |
nullæ. 258:13 |
nullam. 21:4 | 32:21 | 54:1 | 73:31 | 102:4 | 131:15 | 149:7 | 175:3 | 185:2 | 189:28 | 191:30 | 192:28 | 197:10 | 253:5 | 264:24 | 268:3 | 275:22 | 296:10 | 348:10 | 381:4 | 386:6 | 415:9 |
nullas. 200:16 | 428:14 |
nulli. 43:11 | 55:14 | 119:14 | 150:9 | 199:5 | 200:31 | 204:13 | 253.27 | 255:24 |
nullis. 61:20 | 109:4 | 197:29 | 278:22 | 338:3 | 351:14 |
nullius. 311:17 | 354:14 | 357:35 |
nullo. 45:16 | 53:31 | 71:11 | 101:21 | 112:26 | 119:8 | 130:13 | 148:37 | 184:19 | 204:31 | 249:17 | 261:13 | 263:2 | 272:29 | 275:8 | 306.20 | 320:21 | 367:4 | 379:16 | 385:1 | 393:2 | 414:17 | 416:20 | 418:5 | 423:4 | 427:7 | 443:29 | 450:5 | 451:30 | 453:8 |
nullos. 351.24 |
nullum. 10:8 | 47:7 | 63:3, 8 | 111:14 | 137:33 | 138:15 | 142:12 | 146:1 | 149:32 | 150:15 | 160:2 | 181:7 | 182:18 | 184:24 | 190:7 | 192:11 | 195:33 | 196:35 | 232:4 | 240:35 | 242:30 | 253:13 | 256:9 | 260:26 | 265:3 *bis* | 324:14 | 334:28 | 350:27 | 361:4 | 375:20 | 387:16 | 389:21 |
nullus. 131:13 | 161:22 | 242:30 | 266:12 | 168:9 | 349:20 | 364:32 |
num. 14:23 | 401:36 |
Numeius. 10:5 |
numen. 125:1 |
numerare. 286:6 |
numeraverat. 415:6 |
numero. 8:10 | 22:6 | 36:1 | 37:5 | 41:16, 21, 22, 28 | 59:6 | 61:1, 15 | 63:13 | 65:24 | 68:6, 9 | 77:8 | 86:8 | 89:32 | 91:4 | 96:2 | 98:8, 11 | 102:38 | 114:3, 18 | 115:24, 26 | 116:11, 35 | 119:12 | 120:9 | 127:11 | 130:1 | 131:21 | 135:16, 18 | 136:9 | 137:14, 27 | 140:5 | 146:25 | 154:12 | 155:31 | 159:3 | 162:26 | 163:1 | 168:19 | 169:14 | 172:17 | 173:29 | 176:32 | 177:24 | 179:12 | 186:2 | 187:1, 18 | 189:18 | 192:14 | 195:26 | 204:1, 3, 15 | 235:15 | 236:8 | 238:20 | 241:22 | 244:17, 25, 28 | 245:21 | 248:5 | 252:30 | 260:9 | 261:15 | 272:15 | 277:22 | 279:26 | 280:22, 27 | 281:4 | 287:7 | 292:7 | 302:13, 14 | 310:37 | 311:37 | 312:2, 5 | 314:7, 8 | 316:3, 29 | 320:3, 4 | 326:25 | 328:10 | 330:12 | 334:4 | 338:16 | 340:8 | 345:3, 12 | 350:30 | 351:17 | 354:31 | 355:1 | 357:15 | 361:22 | 366:7 | 368:27, 20 | 369:17 | 373:5, 13 | 378:2 | 382:16 | 389:31 | 395:26 | 400:20 | 401:13 | 407:14 | 415:14 | 416:6 | 417:15 | 421:8 | 424:6 | 428:25 | 429:16 | 433:7 | 435:30 | 439:28 |
numerum. 6:15 | 8:3 | 10:2 | 15:10 | 16:26 | 23:26 | 36:12 | 38:25 | 39:11 | 45:2 | 47:26 | 64:32 | 67:5 | 71.25 | 72:4 | 81:7 | 85:38 | 97:11 | 98:6 | 100:15 | 109:28 | 122:4 | 143:18 | 155:26 | 158:37 | 161:5 | 162:23 |

164:27 | 173:17, 21 | 174:2 | 179:29 | 187:9 | 195:11 | 222:21 | 231:6 | 237:11 | 243:3 | 244:10, 19 | 253:26 | 259:18 | 267:3, 12 | 273:1 | 278:23 | 285:15 | 287:3 | 288:1 | 289:3 | 310:40 | 317:2, 34 | 348:14 | 352:12 | 353:11 | 357:16 | 360:17 | 374:2 | 389:19 | 394:28 | 426:14 |
numerus. 22:19 | 23:1 | 55:1 | 75:16 | 77:11 | 86:16 | 93:7 | 97:15, 21 | 103:3 | 105:2 | 106:6 | 120:3 | 137:2 | 155:28 | 157:9 | 160:31 | 174:13 | 179:17 | 225:14 | 243:8 | 253:7 | 279:2 | 290:1 | 312:6 | 356:3, 22 | 368:25 | 387:6, 9 | 391:2, 5 | 395:1 |
Numida. 272:7, 12 | 278:21 | 279:31 | 388:20 | 391:22 | 400:16 | 416:33 |
Numidarum. 279:12 | 393:18, 24 | 401:34 | 403:8, 32 | 404:24 | 413:17 | 417:7 | 419:17 | 421:9 |
Numidas. 43:16 | 44:33 | 50:31 | 391:8 | 403:22 | 409:15 | 412:20, 24, 27 | 413:28 | 415:29 | 417:11 |
Numidiæ. 372:1 | 402:17 |
Numidiam. 395:14 |
Numidis. 391:29 | 392:18 | 404:31 | 407:13 |
nummo. 93:8 |
nummûm. 184:1 |
nunc. 23:25 | 24:12 | 41:26 | 100:26 | 121:10 | 132:9 | 139:13 | 167:26 | 255:18 | 256:3, 19 | 275:28 | 293:8 | 296:16 | 319:1 | 401:35 | 405:28, 30 | 449:11 |
nuncupatis. 213:4 |
nunquam. 33:14 | 95:25 | 115:13 | 149:7 | 155:2 | 190:35 | 191:2, 29 | 194:16 | 199:10 | 210:13 | 213:5 | 241:27 | 280:5 | 350:26 | 365:17 | 399:22 | 413:14 | 422:24 | 439:3 |
nunciabantur. 183:1 | 220:2 | 277:36 | 388:3 | 394:15 |
nuntiabatur. 247:11 | 375:16 | 432:8 |
nuntiant. 272:22 |
nuntiarent. 75:13 | 92:19 |
nuntiarentur. 386:8 |
nuntiaret. 393:15 |
nuntiaretur. 306:23 |
nuntiari. 145:26 | 440:7 |
nuntiarunt. 440:14 |
nuntiat. 222:8 | 375:2 |
nuntiata. 52:20, 28 | 54:3 | 86:31 | 88:2 | 90:27 | 144:22 | 146:24 | 149:20 | 170:1 | 319:8 | 320:23 | 395:5 |
nuntiatis. 144:12 | 219:23 | 252:6 |
nuntiato. 39:8 | 51:24 | 97:29 | 238:17 | 245:24 | 318:18 |
nunciatum. 34:9 | 359:5 |
nuntiatum esset. 9:15 | 167:26 |
nuntiatum est. 27:26 | 306:18 | 389:3 | 422:9 |
nuntiatur. 11:22 | 19:9 | 114:29 | 167:8 | 222:26 | 242:26 | 251:8 | 344:17 | 373:16 | 390:27 |
nuntiaverant. 40:18 | 443:17 | 444:18 | 445:10 |
nuntiavit. 439:17 | 440:6, 24 | 441:14 |
nuntiet. 80:25 |
nuntii. 43:15 | 107:7 | 117:28 | 190:9 | 261:18 | 277:33 | 338:8 |
nuntiis. 40:13 | 57:19 | 92:15 | 100:2 | 104:17 | 134:24 | 135:8 | 145:10 | 159:26 | 160:2 | 162:20 | 168:30 | 175:33 | 192:19 | 224:19 | 238:5 | 243:20 | 107:13 | 277:38 | 299:10 | 308:29 | 324:30 | 338:10 | 339:11 | 344:7 | 432:4 |
nuntio. 107:18 | 110:31 | 146:15 | 159:11 | 160:13 | 190:22 | 373:17 | 390:28 | 404:33 | 411:20, 23 | 445:24 |
nuntios. 11:7 | 33:27 | 43:13 | 77:23 | 79:13 | 85:26 | 97:21 | 110:13 | 112:13 | 136:35 | 158:38 | 179:1 | 190:37 | 303:13 | 325:28 | 326:5 | 339:6 | 346:27 | 357:30 | 364:3 | 389:11 | 394:17 | 399:10 | 424:18 |
nuntium. 107:15 | 110:27 | 195:32 | 243:23 | 397:21 | 448:16 |
nuntius. 360:21 | 374:10 | 411:17 | 435:10 | 436:25 | 450:23 |
nuper. 9:17 | 27:18 | 29:19 | 165:23 | 184:12 | 292:4 | 367:23 | 373:16 |
nuptum. 17:1 |
nusquam. 198:29 | 452:14 |
nutricium. 349:11 |
nutritius. 344:2 | 346:26 |
nutu. 106:11 |
nutum. 24:21 | 81:29 | 264:25 |
Nymphæum. 302:5 |

O.

O. 484:5 |
ob. 8:5, 11, 27 | 14:12 | 16:16 | 24:7 | 55:13 | 67:4 | 102:23 | 124:6 | 127:11 | 143:4 | 164:2 | 195:1 | 280:24 | 296:7 | 301:20 | 305:17 | 311:6 | 316:32 | 350:3 | 354:3 | 398:12 | 406:8 | 410:10 | 415:5 | 418:20 | 427:14 | 444:14 |
obæratos. 8:3 |
obcæcatæ. 403:36 |
obduci. 311:21 |
obduxerant. 348:22 |
obduxit. 44:15 |
obedientem. 411:23 |
objecerant. 20:21 |
objecerat. 331:4 |
objecisset. 319:20 |
objecit. 308:23 | 440:20 |
objecta. 266:7 | 346:4 |
objecta est. 94:6 |
objectæ. 94:1 | 322:12 |
objectam. 117:32 | 309:2 | 337:10 |
objectarent. 312:20 |
objectas. 311:26 | 346:21 |
objectationibus. 317:8 |
objecti. 311:31 |
objectis. 138:2 | 166:23 | 315:2 | 348:27 | 365:8 |
objectum esset. 446:32 |
objectum est. 325:18 |
objectorum. 34:26 |
objectus erat. 320:8 |
objicere. 248:1 | 325:4 |
objicerent. 352:9 | 381:29 |
objiceretur. 354:14 |
objiciat. 248:14 |
objiciebant. 245:19 | 335:14 |
obire. 102:26 |

obitum. 55 : 6 |
objurgare. 395 : 8 |
oblata. 137 : 22 | 143 : 17 | 251 : 2 | 264 : 19 | 408 : 18 | 411 : 6 | 427 : 3 |
oblata eſſet. 372 : 5 |
oblatam. 189 : 30 | 387 : 17 |
oblato. 391 : 26 |
oblatos. 76 : 19 |
oblatus. 251 : 26 | 447 : 21 |
obligare. 426 : 3 |
obliquæ. 78 : 22 |
obliquis. 172 : 23 |
obliquo. 250 : 11 |
obliti. 408 : 20 |
oblitus. 316 : 1 |
obliviſce entur. 156 : 29 | 350 : 35 |
obliviſci. 14 : 22 |
obſcurabantur. 433 : 10 |
obſcuratione. 435 : 14 |
obſcure. 203 : 17 |
obſcurius, *nom.* 246 : 26 |
obſecrans. 145 : 11 | 158 : 30 | 419 : 5 |
obſecrare. 17 : 28 | 247 : 27 | 255 : 21 | 273 : 16 | 422 : 30 |
obſecrat. 224 : 37 | 252 : 19 |
obſecrati. 260 : 21 |
obſecro. 319 : 2 |
obſecutus. 461 : 15 |
obſederat. 398 : 10 |
obſequentia. 155 : 4 |
obſequio. 178 : 6 |
obſervabat. 148 : 29 |
obſervant. 128 : 1 |
obſervare. 422 : 13 | 438 : 14 |
obſervari. 365 : 13 |
obſervato. 103 : 7 |
obſeſſi. 255 : 10 |
obſeſſione. 157 : 18 |
obſeſſionem. 137 : 30 | 188 : 7 | 300 : 35 |
obſeſſionis. 195 : 4 |
obſeſſis. 67 : 11 | 104 : 29 |
obſeſſo. 324 : 28 |
obſidebantur. 174 : 21 | 176 : 34 | 424 : 19 |
obſidebat. 370 : 15 | 404 : 35 | 405 : 2 | 428 : 15 |
obſidendos. 196 : 11 |
obſidendum. 192 : 29 | 196 : 15 | 424 : 27 |
obſident. 160 : 12 |
obſidere. 67 : 3 | 277 : 28 | 311 : 39 | 345 : 15 | 401 : 8 |
obſiderent. 416 : 1 |
obſiderentur. 243 : 25 |
obſideri. 224 : 6 | 249 : 8 | 310 : 22 |
obſides. 11 : 20 | 15 : 4, 8 | 17 : 13 | 21 : 14 | 24 : 3, 4, 7, 20 | 25 : 21 | 26 : 15 | 27 : 9 | 32 : 21 | 33 : 1 | 40 : 4 | 41 : 3 | 42 : 5 | 47 : 3 | 55 : 9 | 59 : 14, 22 | 66 : 19 | 68 : 9 | 77 : 28 | 79 : 5 | 80 : 18 | 83 : 12, 20 | 84 : 21 | 86 : 25 | 88 : 4 | 97 : 9, 11 | 98 : 2 | 107 : 25 | 114 : 19 | 115 : 4 | 117 : 13 | 118 : 16 | 143 : 17 | 144 : 20 | 146 : 13 | 147 : 5 | 164 : 25, 35 | 168 : 4, 18 | 183 : 29 | 190 : 30 | 191 : 12, 13 | 196 : 18 | 199 : 14 | 200 : 23 | 204 : 7 |
obſidibus. 22 : 7 | 24 : 9, 27 | 27 : 19 | 46 : 10 | 56 : 9 | 57 : 21 | 60 : 20 | 66 : 15 | 89 : 19 | 98 : 4 | 114 : 9 | 115 : 3, 25 | 119 : 2 | 142 : 14 | 164 : 20 | 193 : 1 | 194 : 27 | 200 : 20 |
obſidione. 79 : 20 | 101 : 24 | 103 : 10 | 109 : 1 | 156 : 1 | 170 : 25 | 224 : 2 | 273 : 19 | 291 : 15 | 304 : 7 | 377 : 27 |
obſidionem. 108 : 17 | 235 : 12 |
obſidionis. 311 : 38 | 312 : 3 | 377 : 13 |
obſidis. 255 : 14 |
obſidum. 57 : 16 | 81 : 7 | 85 : 39 | 89 : 34 | 90 : 15 | 117 : 27 | 147 : 6 | 179 : 29 | 251 : 28 | 397 : 26 |
obſignabantur. 28 : 26 |
obſignatæ. 344 : 14 |
obſiſtere. 355 : 8 | 453 : 16 |
obſtinate. 90 : 9 |
obſtrictas. 11 : 19 |
obſtrictum. 266 : 24 |
obſtrictus. 218 : 10 |
obſtringere. 24 : 3 | 275 : 13 |
obſtructis. 109 : 23 |
obſtruere. 159 : 35 |
obſtrui. 109 : 16 | 356 : 15 |
obſtruit. 229 : 9 |
obſtruxerat. 312 : 30 |
obtectus. 298 : 7 |
obtemperare. 80 : 19 | 185 : 18 | 234 : 19 |
obtemperaret. 412 : 3 |
obtemperaſſe. 383 : 13 | 412 : 23 |
obtemperaturos. 174 : 4 |
obtemperaturum. 206 : 7 |
obtemperavit. 295 : 9 |
obtentis. 356 : 8 |
obtenturus eſſet. 7 : 9 |
obteſtabantur. 162 : 11 |
obteſtabatur. 344 : 11 |
obteſtari. 162 : 25 |
obteſtatur. 143 : 13 | 172 : 27 |
obteſtatus erat. 354 : 35 | 362 : 27 |
obtexit. 314 : 22 |
obtineat. 97 : 9 | 256 : 12 |
obtinebant. 10 : 6 | 149 : 24 | 177 : 23 | 244 : 25 | 254 : 35 | 319 : 27 | 352 : 24 | 355 : 26 | 356 : 13 |
obtinebat. 7 : 6 | 130 : 19 | 236 : 9 | 286 : 6 | 303 : 4 | 315 : 8 | 349 : 12 | 367 : 5 | 386 : 18 |
obtinendæ. 370 : 18 |
obtinendam. 169 : 19 | 378 : 22 |
obtinendi. 17 : 6 | 227 : 12 | 362 : 21 |
obtinendos. 256 : 15 |
obtinere. 4 : 9 | 16 : 13 | 156 : 4, 27 | 230 : 20 | 250 : 32 | 349 : 10 | 364 : 17 |
obtinerent. 79 : 17 | 119 : 12 | 156 : 19 | 399 : 14 |
obtineret. 26 : 21 | 266 : 26 | 354 : 4 | 360 : 38 | 397 : 31 |
obtineri. 202 : 22 |
obtinuerant. 99 : 14 | 111 : 2 |
obtinuerat. 7 : 3 | 75 : 26 | 97 : 5 | 143 : 4 | 231 : 18 | 314 : 9 | 316 : 31 | 375 : 28 |
obtinuerint. 178 : 8 |
obtinuerit. 41 : 26 | 158 : 11 |
obtinuimus. 439 : 20 |
obtinuit. 321 : 21 | 345 : 34 | 428 : 21 |
obtrectatione. 214 : 4 |
obtulerant. 140 : 4 | 287 : 3 |
obtulerat. 357 : 21 |
obtuliſſe. 351 : 21 |
obtulit. 49 : 18 | 76 : 5 | 179 : 1 |
Obuculam. 375 : 10 |
obvenerant. 177 : 6 |
obvenerat. 50 : 7 | 154 : 19 | 187 : 17 |
obvenit. 212 : 10 |
obverſi. 437 : 22 |
obviam, *adv.* 147 : 1 | 154 : 5 | 202 : 7 | 223 : 6 | 376 : 3 | 388 : 25 | 416 : 11 | 432 : 8 |
obvius. 426 : 20 |
occaſio. 250 : 14, 34 | 276 : 22 |
occaſione. 141 : 7 | 234 : 24 | 365 : 21 | 411 : 11 | 444 : 10 |
occaſionem. 64 : 14 | 101 : 12 | 104 : 13 | 112 : 11 | 189 : 30 | 193 : 29 | 265 : 11 | 292 : 2 | 301 : 10 | 328 : 25 | 329 : [illegible] | 386 : 17 | 387 : 17 |

398: 3 | 424: 14 | 452: 10 |
occaſiones. 301: 2 |
occaſioni. 324: 39 |
occaſionis. 161: 19 |
occaſu. 36: 23 |
occaſum. 5: 6 | 45: 31 | 63: 14 | 83: 29 | 91: 5 | 176: 25 | 255: 6 | 313: 25 | 326: 4 | 394: 2 | 404: 20 | 417: 3 |
occidentem. 93: 17 |
occiderent. 112: 32 | 138: 13 |
occiderunt. 39: 11 | 45: 2 | 64: 32 | 85: 36 | 86: 14 | 413: 29 | 441: 21 |
occidit. 109: 28 |
occiditur. 104: 5 | 179: 10 |
occidunt. 112: 36 |
occiſa. 38: 16 |
occiſi. 437: 28 | 448: 3 |
occiſis. 51: 5, 7 | 54: 21 | 375: 4 | 404: 8 | 413: 24 | 419: 26 | 421: 12 | 424: 14 | 447: 27 |
occiſo. 344: 28 | 349: 12 |
occiſorum. 21: 6 |
occiſum. 10: 9 |
occiſus eſt. 86: 16 | 440: 23 |
occultabat. 96: 19 |
occultandas. 173: 3 |
occultant. 129: 12 |
occultare. 127: 8 | 274: 27 | 451: 19 |
occultaret. 338: 31 |
occultari. 22: 2 |
occultaſſe. 158: 29 |
occultaſſent. 140: 10 |
occultat. 161: 12 |
occultatio. 130: 8 |
occultatis. 161: 14 |
occultatus. 140: 18 |
occultaverant. 178: 14 |
occultaverunt. 135: 10 |
occultavit. 177: 29 |
occulte. 177: 26 | 248: 29 | 371: 4 |
occultior. 303: 27 |
occultis. 136: 26 | 341: 13 | 352: 22 |
occultiſſime. 320: 2 |
occulto. 25: 9 | 48: 14 | 102: 14 | 136: 30 | 137: 23 | 153: 27 | 157: 7 | 239: 16 | 308: 9 | 408: 15 |
occultos. 224: 28 | 357: 30 |
occultum. 155: 12 |
occupabant. 254: 30 |
occupabantur. 40: 11 | 202: 9 |
occupandam. 234: 7 |
occupandi. 349: 2 | 408: 6 |
occupandis. 311: 4 |
occupandorum. 198: 9 |
occupandum. 27: 26 | 240: 6 |
occupant. 388: 9 | 450: 21 | 452: 3 |
occupantur. 277: 15 |
occupare. 44: 12 | 57: 17 | 73: 33 | 240: 4 | 250: 9 | 345: 26 | 408: 3, 12 | 421: 25 |
occuparent. 249: 37 |
occuparentur. 447: 17 |
occuparet. 7: 4 | 293: 19 | 310: 28 | 311: 6 | 340: 13 | 434: 19 |
occupari. 18: 25 | 235: 20 | 364: 2 |
occuparit. 224: 10 |
occuparunt. 132: 7 | 449: 13 |
occupaſſent. 251: 26 | 345: 30 |
occupaſſet. 239: 33 |
occupat. 194: 29 | 218: 14 | 244: 4 | 345: 21 | 450: 22, 28 |
occupatam. 118: 18 | 384: 34 |
occupati. 336: 1 |
occupati erant. 49: 4 | 414: 1 |
occupatione. 300: 10 | 364: 4 |
occupationes. 81: 6 | 344: 13 |
occupationibus. 77: 30 |
occupatis. 12: 5 | 19: 11 | 72: 27, 29 | 85: 23 | 95: 10 | 157: 21 | 215: 2 | 229: 20 | 321: 10 | 346: 11 |
occupato. 7: 12 | 18: 30 | 28: 10 | 160: 35 | 176: 3 | 356: 22 |
occupatos. 85: 6 | 151: 9 |
occupatum. 354: 18 | 359: 23 |
occupaturos. 350: 34 |
occupatus. 344: 27 |
occupatus erat. 315: 12 |
occupatus eſſet. 388: 5 |
occupaverant. 320: 25 |
occupaverat. 231: 16 | 319: 24 |
occupaverit. 249: 2 |
occupaverunt. 147: 12 | 408: 5, 24 | 448: 22 |
occupaviſſet. 24: 12 | 311: 7 | 409: 34 |
occupavit. 23: 16 | 291: 1 | 300: 14 | 311: 9 | 313: 27 | 366: 33 | 382: 26 | 435: 11 |
occurrebant. 50: 21 | 151: 2 |
occurrebatur. 148: 31 |
occurrendum. 25: 29 | 249: 34 | 412: 17 |
occurrentibus. 379: 2 |
occurrerat. 82: 29 | 408: 7 |
occurrere. 58: 3 | 309: 26 | 336: 8, 21 | 360: 12 | 390: 22 | 416: 18 |
occurrerent. 52: 8 | 354: 15 | 421: 10 | 423: 26 |
occurreret. 73: 10 |
occurreretur. 152: 18 |
occurrerunt. 351: 23 | 362: 22 | 420: 22 |
occurriſſe. 58: 28 |
occurriſſent. 333: 8 |
occurriſſet. 400: 10 |
occurrit. 49: 23 | 107: 28 | 178: 1, 6 | 183: 24 | 238: 17 | 290: 14, 22 | 325: 19 | 360: 28 | 364: 8 | 415: 26 | 450: 27 |
occurrunt. 179: 9 | 392: 19 |
occurſat. 106: 30 |
occurſum eſt. 351: 6 |
oceani. 5: 6 | 61: 29 |
oceano. 5: 1 | 60: 11 | 74: 15 | 83: 33 | 135: 10 | 194: 18 | 199: 20 |
oceanum. 55: 4 | 59: 3, 25 | 74: 12 | 75: 1 | 136: 7 | 143: 16 | 173: 28 | 237: 3 |
Ocelo. 12: 6 |
ocius. 106: 30 |
octava. 50: 12 | 186: 3 | 223: 12 | 254: 22 | 422: 19 |
octavæ. 162: 14 | 223: 4 | 414: 5 |
octavam. 103: 16 | 185: 32 | 331: 6 | 413: 2 |
octavas. 429: 20 |
Octaviani. 369: 16, 21 | 370: 3 |
Octaviani. 360: 15, 29 |
Octavianis. 367: 18 |
Octavianus. 270: 5 | 292: 1 |
Octavii. 292: 5 | 368: 25 | 369: 19, 28 | 405: 9 |
Octavio. 368: 31 | 370: 8 |
octavis. 314: 16 |
Octavium. 292: 8 | 368: 12, 17 | 369: 1, 6 | 370: 7, 10 |
Octavius. 289: 10 | 291: 5, 14 | 292: 10 | 367: 16 | 369: 3, 30 |
octavo. 135: 33 | 210: 10 |
octavum. 448: 14 |
octingenta. 94: 8 |
octingentæ. 91: 16 |
octingenti. 154: 13 | 303: 8 |
octingentis. 88: 18 | 342: 5 | 407: 13 |
octingentorum. 356: 2 |
octingentos. 75: 17 | 168:

26 | 238 : 5 | 401 | 16 |
octo. 18: 14 | 22: 24 | 43: 5 | 44 : 5 | 76: 22 | 81 : 11, 31 | 88 : 12 | 110: 31 | 174: 12 | 184 : 5 | 190: 23 | 307: 1 | 324 : 8 | 352 : 33 | 368: 9 | 370 : 5 | 393 : 25 | 394: 14 | 401 : 2 | 404 : 30 | 415 : 22 | 420 : 23 | 421 : 29 | 441: 20, 27 | 443: 25 | 446 : 28 | 452 : 15 |
octodecim. 19: 6 | 79 : 21 | 81 : 11 | 83 : 25 | 290 : 10 | 318 : 11 | 416 : 12 |
Octodorus. 56 : 11 |
Octogeſam. 247 : 1 | 249 : 18 | 250: 10 |
octoginta. 74 : 12 | 81 : 8 | 92 . 28 | 152, 10 | 171 : 29 | 172 : 12 | 175: 5 | 237 : 8 | 258: 11 | 308: 4 | 331 : 8 | 337: 6 | 436: 28 | 446: 27 |
octona. 173 : 24 |
octoni. 173 : 4 |
oculis. 13 : 2 | 67 : 32 | 95 : 18 | 143: 23 | 245 : 7 | 249 : 10 | 250: 15 |
oculorum. 28 : 15 |
oculos. 138 : 13 | 314 : 12 | 397 : 22 |
oderant. 371 : 10 | 426 : 5 |
odia. 274 : 20 | 370 : 22 |
odii. 370 ; 20 |
odio. 115 : 9 | 117 : 16 | 185 : 19 | 193 : 10 | 265 : 7 | 370 : 18 | 373 : 10, 14 | 375 : 27 | 376 : 10 |
odiſſe. 17 : 3 | 60 : 24 |
odiſtis. 453 : 8 |
odium. 200 : 2 | 344 : 18 | 371 : 18, 22 | 464 : 28 |
odore. 313 : 27 |
odorem. 418 : 35 |
offeciſſet. 409 : 18 |
offenderunt. 290 : 20 |
offendi. 137 : 33 |
offendæ. 443 : 4 |
offendiſtis. 275 : 30 |
offenſione. 17 : 26 | 312 : 2 |
offenſionem. 317 : 7 | 370 : 23 |
offenſos. 362 : 21 |
offenſum eſſet. 328 : 13 |
offerant. 175 : 1 |
offerebat. 136 : 21 | 198 : 7 |
offerre. 179 : 21 | 185 : 23 |
offerrent. 323 : 1 |
offerrentur. 373 : 30 |
offerret. 423 : 18 |
offert. 378 : 4 |
offerunt. 416 : 25 |
officere. 413 : 32 |
officia. 102 : 25 | 234 : 19 | 236 : 9 | 332 : 6 | 381 : 3 |
officii. 100 : 27 | 216 : 6 | 275 : 21 |
officiis. 32: 10 | 111: 10 | 337: 6 |
officinæ. 348 : 17 |
officinas. 234 : 15 | 394: 15 |
officio. 29: 12 | 36: 9 | 60. 2 | 71: 11 | 89 : 2, 13, 21 | 90 : 23 | 110 : 34 | 117. 4 | 185: 9 | 199: 30 | 249: 22 | 255 : 17 | 289: 10 | 290: 18 | 308: 20 | 340: 6 | 343: 3 | 349: 13 |
officioſi. 381 : 32 |
officium. 30 : 19 | 82 : 23 | 201 : 12 | 253: 39 | 255: 25 | 266 : 25 | 280 : 21 | 297 : 6 | 340 : 7 | 367 : 18 | 381: 33 | 459 : 4 |
olei. 416 : 6 | 429 : 13 |
oleo, *non* 405: 1 |
oliveto. 445 : 9, 13 |
olivetum. 408 : 10, 12 |
Olloviconis. 155 : 30
omiſit. 300 : 35 |
omiſſis. 156 : 29 | 414 : 20 |
omittat. 254 : 3 |
omittendum. 48 : 8 |
omitteretur. 136 : 33 |
omittit. 230 : 14 |
omne. 8: 12 | 107 : 26 | 145 : 13 | 151 : 6 | 152 : 1 | 171 : 33 | 193 : 19 | 227: 11 | 239: 17 | 242: 8 | 249: 36 | 264: 1 | 267 : 22 | 279 : 5 | 310: 10 | 349: 12 | 354 : 16 | 437: 9 |
omnem. 8: 2 | 15: 10 | 18: 19 | 23: 28 | 25: 11, 26 | 28: 16 | 37: 9 | 42: 5 | 44 : 32 | 45 : 21 | 58: 18 | 68: 26 | 86 : 11 | 91: 31 | 103: 1 | 104: 26 | 105: 9, 31 | 108: 16, 22 | 111: 4 | 112: 27 | 137: 17 | 150: 23 | 153 : 1 | 156: 9, 21, 31 | 159 : 13 | 160: 25 | 165: 30 | 171 : 4, 24 | 175 : 4, 9 | 176: 4 | 195: 33 | 199. 20 | 203: 12 | 215: 6 | 216: 17 | 221 : 2 | 224: 26 | 231. 2 | 237 : 1 | 238 : 16 | 239: 19 | 251: 5 | 254 : 23 | 259: 6 | 265: 27 | 266 : 31 | 267: 5, 10, 23 | 278: 17 | 279: 24 | 285: 10, 16 | 295: 3 | 308: 9 | 309: 21 | 310: 23 | 316: 39 | 317: 35 | 322 : 16 | 325: 26 | 326: 14 | 334: 31 | 342: 10 | 347: 2 | 351: 14 | 356: 8 | 357: 36 | 361. 3 | 366: 6 | 367: 26 | 377: 25 | 381 : 14 | 383: 2 | 389: 6 | 394 : 13 | 403: 39 | 407: 30, 31 | 413 : 3 | 427 : 12 | 452 : 18 |
omnes, 3 : 1 | 8: 3 | 9: 13 | 18 : 10 | 22: 7 | 23. 16 | 24: 15, 16 | 25: 2, 13 | 33: 3, 4 | 37 : 9 | 38: 7, 12 | 40: 18 | 41 : 5 | 42 : 11 | 45 : 29 | 46 : 15, 23, 28 | 47: 15 | 50: 16, 31 | 53: 25 | 55 : 5 | 57 : 7 | 59: 12, 29 | 60: 22, 23 | 63 : 4, 16 | 64 : 14, 35 | 66 : 23 | 67: 6 | 76: 20 | 77: 10 | 79: 14, 15 | 81: 29 | 82. 11 | 84: 22 | 85: 8, 26 | 86 : 3, 19. 22 | 87: 9 | 88: 14 | 89: 2 | 90: 14, 34 | 91: 28 | 92: 10, 20 | 93: 3 | 94: 12 | 98: 12, 16 | 102: 3 | 103 : 20 | 104: 6, 18 | 106: 3, 5, 11 | 107: 29, 33 | 108: 15 | 109: 7, 28 | 110: 19, 23, 24 | 112: 1, 17, 21, 29, 33, 36 | 116 : 23 | 117: 20, 28 | 118 : 9 | 120: 9 | 121 : 7 | 124 : 3 | 127: 10 | 133: 15 | 134 : 4 | 136 : 19, 35 | 137 : 8, 20, 25 | 139: 8, 11 | 140: 6 *bis*, 12 | 141: 3 | 142. 23 | 143: 16 | 145: 11, 18, 25 | 146: 4 | 147: 13, 29 | 148 : 15, 28 | 149: 9, 19 | 150 : 11 | 155 : 2, 27 | 157: 17 | 160 : 13, 32 | 161 : 2, 9, 13 | 164: 25 | 167: 12, 17, 29 | 168: 2, 9, 18, 33 | 169 : 1, 27 | 171: 25, 36 | 172: 2 | 173: 14, 15 | 174: 11, 17 | 176 : 11 | 179: 16 | 182: 3, 15 | 184: 16, 27 | 185: 8, 14 | 188: 3 | 189: 3, 25 | 192 : 12 | 194 . 30 | 195: 34 | 196: 8 | 199: 14, 22, 31 | 200 : 10 | 202: 13 | 207: 11 | 208: 5, 11 | 217 : 4, 10, 13 | 224 : 13 | 225: 10, 16, 18 | 226 : 3 | 242: 1, 31, 34 | 243 : 25 | 249: 16, 35 | 250 : 13 | 251 : 16 | 252 : 20 | 254 : 7 | 255. 25 | 260: 15 | 261: 17 | 265 : 4, 7 | 270: 2 | 272 : 17 | 277: 1, 4, 23, 31 | 280: 11, 14 | 290: 7, 23 | 291: 13 | 293 : 20 | 294 : 17 | 295 : 3, 8 | 301: 13, 15, 26 | 303. 27 | 308 : 16, 25, 33 | 309 : 9 | 311: 2, 22 | 312: 29 | 313 : 29 | 316 : 12 | 317 : 8 | 319: 32 | 321 : 24 | 322 : 26 | 323: 6, 27, 30 | 325 : 6 | 327: 7, 19 | 331 : 3 | 334 : 6, 8 | 335: 6 | 336: 15, 19 | 338: 5, 28 | 341 : 4 | 344: 9, 20 | 345: 28, 30, 34 | 346: 14 | 347: 5 | 348. 13 | 350: 9 | 351: 21 | 352: 2 | 355: 21 | 356: 17 | 360 : 1 | 362 : 4 | 364: 15, 23 | 365: 11 | 372 : 22 | 374 : 13 | 375: 1, 11 | 379: 23, 28 | 381 : 35 | 385: 6 | 386 : 4 | 387: 8 | 390: 33, 16 | 391: 35 | 396: 4, 22 |

7: 9| 399: 11| 401: 32| 402: 24, 25| 404: 7| 407: 6| 414: 21| 415: 30, 31| 417: 15| 424: 12| 425: 24| 426: 9| 428: 2| 444: 19, 20| 450: 18|

omni. 12: 13| 15: 11| 25: 7| 24: 6| 32: 15| 34: 17| 36: 2, 13| 40: 5| 41: 14| 46: 21| 55: 6| 59: 20| 62: 15| 63: 13, 22| 68: 13| 72: 25| 75: 13| 78: 23| 79: 2| 85: 3| 90: 10, 12| 95: 2| 96: 16| 97: 12| 106: 22| 112: 15| 118: 14| 119: 22| 134: 15, 25| 148: 7| 150: 2| 151: 7| 153: 9| 154: 12| 157: 28| 161: 1, 27| 164: 12| 167: 4| 170: 15| 174: 22| 175: 13| 176: 11| 177: 24| 178: 8| 182: 18| 184: 30| 189: 18| 197: 2| 199: 18| 201: 15| 228: 8| 240: 1, 21| 242: 17, 35| 243: 20| 249: 12| 251: 3| 256: 28| 258: 10| 263: 4| 268: 32| 272: 30| 289: 7| 295: 15| 306: 12| 313: 2| 323: 3| 324: 22, 28| 327: 18| 350: 35| 351: 11| 352: 20| 354: 19| 355: 7| 361: 13| 373: 14| 378: 9| 384: 15, 21| 390: 8| 393: 7| 394: 22| 403: 12| 409: 10| 416: 24| 429: 10| 433: 5| 438: 8| 443: 24| 462: 7|

omnia. 8: 10, 13| 16: 23| 17: 14| 19: 18| 24: 21| 25: 13| 41: 1, 17| 42: 6| 46: 13| 47: 3| 49: 5| 50: 3| 52: 29| 53: 22| 57: 24| 60: 7| 61: 16| 63: 20| 68: 10| 72: 20| 73: 14| 75: 8| 79: 8, 15| 80: 4| 84: 7| 90: 23| 102: 8, 21, 26, 34, 37| 106: 2| 114: 23| 117: 23| 119: 16| 129: 3| 135: 11| 140: 6| 149: 24| 150: 3| 151: 2| 152: 9| 153: 10| 155: 20| 175: 31| 177: 36| 178: 3| 183: 5| 185: 17| 186: 3| 192: 13| 196: 26| 198: 3| 203: 13| 204: 14| 210: 5| 213: 6| 214: 1| 217: 7, 8 *bis*| 223: 22| 231: 10| 232: 14| 239: 6| 240: 37| 249: 7| 252: 2| 254: 10| 255: 27| 256: 10, 19| 265: 14, 17, 28| 267: 5, 9| 275: 1, 6, 15| 279: 41| 290: 2| 291: 1, 16| 293: 4| 295: 7, 16| 305: 25| 310: 2| 312: 28| 313: 18| 316: 5| 317: 6, 22, 31| 320: 26| 321: 2| 322: 27| 323: 12| 335: 14| 350: 21| 354: 12, 23| 365: 4| 374: 12| 379: 12| 381: 24| 382: 9| 388: 25| 389: 30| 390: 13| 408: 1| 428: 15, 31| 436: 5| 440: 21| 461: 15|

omnibus. 6: 1, 2| 9: 12| 12: 21| 17: 17| 19: 20| 21: 10| 22: 9| 24: 24, 27| 25: 3| 27: 26| 31: 26| 35: 15| 44: 2, 3| 46: 12| 47: 3| 48: 16, 30| 50: 27| 51: 5, 6| 52: 9, 28, 31| 54: 16| 57: 32| 58: 19, 25, 30, 33| 63: 32| 66: 7| 67: 8, 19| 68: 4, 21| 69: 6| 72: 28| 76: 15, 23| 77: 3| 79: 10, 18, 25| 80: 12, 13| 81: 21| 82: 9| 83: 1, 7| 84: 8| 85: 3, 23, 37| 86: 21| 88: 3, 10| 89: 11, 18, 20, 31, 33| 90: 7, 27| 91: 12| 94: 9| 95: 7, 31| 96: 22| 97: 26| 99: 15, 22| 100: 23| 104: 29| 106: 16| 108: 18| 109: 15, 18, 20, 26, 30| 110: 3| 111: 12| 112: 2| 114: 12| 117: 29| 118: 1| 120: 4| 121: 2| 129: 2| 134: 21| 135: 14| 137: 3| 138: 14| 139: 2, 28| 140: 7| 142: 4, 13, 17| 143: 17, 22| 144: 22| 147: 26| 148: 14, 18, 21| 149: 21| 150: 16, 34| 151: 14| 152: 23| 153: 17| 154: 2| 156: 25, 29, 36| 157: 7, 21| 158: 25| 159: 18, 20| 160: 11, 24| 161: 4| 162: 8| 164: 19| 165: 4| 166: 30| 167: 35| 169: 7, 31| 170: 2, 10| 171: 1| 172: 7| 175: 36| 176: 2, 14, 20| 177: 36| 179: 7| 183: 2, 24| 185: 30| 186: 1| 190: 27, 30| 191: 5, 9| 192: 26| 195: 4| 196: 4, 6, 9| 198: 8, 19, 23| 199: 8| 202: 3, 8, 11| 209: 3 *bis*| 214: 8| 220: 7| 221: 4| 224: 2, 8| 227: 5| 228: 15| 230: 7| 231: 8| 232: 6| 234: 14| 236: 10| 237: 3, 10, 12| 239: 6| 241: 5, 28| 243: 8, 14, 23| 244: 21, 36| 246: 7, 8| 247: 13| 248: 2| 250: 9, 18| 251: 16| 255: 10| 256: 16| 259: 4| 260: 11, 13| 265: 33| 260: 27| 269: 5, 23| 274: 6| 277: 21, 39| 278: 19, 25| 279: 41| 280: 19| 282: 2| 285: 8| 286: 3, 4| 289: 5| 290: 3, 8| 292: 6| 293: 15| 294: 3| 295: 11| 300: 29| 303: 6, 7, 31| 305: 13| 309: 10, 19, 33| 310: 6| 311: 13| 312: 9| 314: 10| 315: 1, 12| 316: 26, 31| 317: 27| 318: 23| 319: 4| 322: 18, 32| 324: 37| 325: 8, 21| 326: 18| 329: 23| 333: 11| 338: 23| 342: 16| 344: 6| 345: 10, 29| 348: 22| 349: 25| 351: 36| 352: 20, 31| 354: 10| 355: 5| 359: 16| 360: 30| 361: 22| 362: 5, 20| 363: 10| 366: 33| 368: 28| 370: 2| 374: 16| 376: 6, 9| 378: 15, 16, 24| 379: 20| 380: 1| 382: 26, 31| 384: 3| 386: 18| 390: 5| 391: 34| 394: 10| 402: 24| 403: 36| 404: 7, 13| 407: 7| 411: 22| 412: 3| 414: 20, 26, 33| 415: 10| 417: 17| 419: 10| 420: 13, 21| 421: 15| 425: 5, 29| 426: 12| 427: 17| 428: 12, 16| 432: 11| 437: 29| 452: 23| 461: 6|

omnino. 9: 2| 10: 2| 19: 4| 22: 2| 25: 7| 26: 8| 34: 12| 41: 3| 71: 12| 72: 1| 79: 21| 82: 15| 86: 24| 96: 7| 98: 9| 109: 2, 27| 134: 5| 137: 34| 152: 12| 154: 7| 165: 7| 207: 12| 225: 24| 242: 19| 246: 20| 264: 25| 265: 32| 266: 13| 274: 26| 276: 3| 280: 17| 290: 21, 15| 311: 35| 314: 10| 321: 5| 348: 10| 350: 7| 356: 4, 16, 36| 391: 5| 419: 1| 427: 26|

omnis. 1: 1| 13: 10| 40: 3| 46: 3| 54: 20| 59: 8, 18| 62: 26, 27| 63: 2, 16| 70: 23| 89: 13| 90: 22| 94: 8, 10| 101: 12| 106: 29| 124: 5| 127: 11| 128: 6| 130: 4| 150: 30| 152: 22| 156: 22| 158: 22 *bis*| 159: 33| 193: 39| 197: 16| 200: 34|

202:

202: 7 | 217: 11 | 238: 12 | 260: 14 | 261: 19 | 264: 19 | 276: 26 | 277: 6 | 294: 9, 24 | 315: 18 | 320: 21 | 321: 6 | 33[illegible]: 25 | 342: 13 | 344: 17 | 362: 18 |
omnis, *id eſt omnes.* 473: 3 |
omnium. 4: 1 | 17: 25 | 19: 23 | 21: 10 | 22: 21, 24 | 23: 15 | 28: 2, 17 | 29: 8 | 31: 2 | 33: 28 | 40: 22 | 41: 6, 27 | 52: 21 | 53: 8 | 62: 10 | 63: 25 | 66: 5 | 67: 17, 31 | 71: 2 | 86: 23 | 88: 11 | 90: 25 | 95: 18 | 99: 9 | 104: 24 | 106: 21 | 111: 7 | 112: 20 | 118: 4 | 122: 2 | 126: 3 | 131: 21 | 132: 2 | 134: 18 | 135: 18, 24 | 136: 33 | 138: 19 | 139: 27 | 140: 3, 11 | 143: 16 | 146: 4 | 148: 12 | 164: 22 | 165: 16 | 174: 17, 30 | 176: 8, 15, 23 | 178: 8, 18 | 182: 5 | 185: 22 | 186: 4 | 194: 3 | 195: 6 | 196: 18, 24, 33 | 197: 1 | 200: 7 | 202: 6 | 210: 12 | 214: 2 | 219: 2, 6 | 220: 11 | 224: 30 | 230: 15 | 241: 18 | 242: 14, 15, 18 | 246: 3 | 249: 10, 22 | 250: 8, 19 | 252: 4 | 254: 25 | 255: 18, 24, 30, 31 | 258: 12 | 259: 23 | 260: 18, 10 | 261: 29 | 268: 7 | 272: 18 | 273: 23 | 274: 11 | 276: 17 | 277: 12 | 278: 9 | 280: 15 | 291: 13 | 296: 11 | 297: 26 | 298: 3 | 300: 15 | 306: 9, 11, 19 | 312: 5 | 314: 6 | 317: 26 | 318: 11 | 321: 18 | 322: 2 | 325: 34 | 326: 21 | 329: 7 | 330: 21 | 339: 4 | 348: 28 | 350: 22 | 351: 1, 4 | 352: 28 | 354: 26, 29, 31 | 368: 11 | 372: 9 | 382: 17 | 384: 25, 37 | 392: 7 | 409: 18 | 410: 1 | 412: 3 | 444: 3 | 446: 12, 16 | 451: 30 | 453: 3 | 460: 1 | 464: 37 |
onera. 62: 1 | 64: 27 | 87: 8 | 201: 1 | 253: 6, 32 | 267: 16 |
onerandi. 87: 5 |
onerantur. 371: 23 |
onerariæ. 81: 11 | 86: 4 | 386: 11, 22 | 389: 2 | 395: 3 |
onerariam. 308: 23 |
onerariarum. 280: 20 | 356: 19 |
onerarias. 84: 2 | 228: 7 | 235: 8 | 276: 6 | 300: 16 | 309: 8 | 338: 4, 13 | 352: 5 | 386: 15 | 389: 16 | 401: 14, 16 | 402: 22 | 414: 16 |
onerarii. 82: 14 |
onerariis. 81: 8 | 245: 15 | 271: 8 | 272: 14 | 295: 20 | 337: 15 | 390: 21 | 406: 8 | 409: 25 | 414: 33 |
onere. 82: 6 | 248: 26 | 280: 23 | 357: 2 | 429: 22 |
oneri. 232: 19 |
oneribus. 371: 6 |
oneris. 53: 17 | 374: 14 | 379: 17 |
onus. 185: 6 | 351: 37 |
onuſtam. 300: 17 | 414: 28 |
onuſtatum. 290: 21 |
onuſtos. 415: 14 |
onuſtus. 428: 7 |
ope. 53: 20 | 460: 1 |
opem. 253: 19 | 468: 13 |
opera, *æ.* 99: 16, 21 | 100: 13 | 147: 18 | 150: 27 | 174: 5 | 266: 11 | 285: 3 | 314: 17 | 316: 31 | 320: 20 | 410: 9 | 442: 11 | 468: 19 |
opera, *um.* 172: 14, 16 | 196: 13 | 197: 34 | 198: 12 | 224: 6 | 228: 9, 10 | 242: 25 | 255: 5 | 258: 9 | 263: 4, 14 | 264: 23 | 312: 34 | 348: 30 | 378: 13 | 394: 28 | 408: 26 | 409: 6 | 414: 19 | 447: 15 |
operæ. 92: 19 |
operam. 51: 17 | 90: 22 | 145: 18 | 150: 7 | 210: 13 | 214: 11 | 245: 7 | 266: 26 | 322: 32 | 327: 17 | 332: 15 | 418: 27 | 464: 16 |
opere. 11: 4 | 48: 26 | 49: 7, 13, 26 | 68: 21 | 78: 23 | 79: 2 | 91: 26 | 97: 19 | 149: 4 | 151: 9 | 152: 12, 20 | 153: 26 | 157: 12 | 171: 9 | 172: 11 | 175: 35 | 177: 2, 20. 239: 12, 13 | 247: 6 | 252: 6 | 254: 11, 23 | 264: 9 | 265: 1 | 272: 22, 26 | 274: 17 | 311: 9 | 319: 20 | 320: 1, 23 | 324: 2 | 336: 2, 13 | 354: 18 | 356: 16 | 361: 16, 21 | 383: 3, 5 | 397: 28 | 399: 13 | 403: 15, 18 | 406: 16 | 409: 9 | 422: 9 | 437: 21 | 442: 24 | 443: 30 | 444: 3, 11 | 445: 8 | 451: 11 | 452: 12 |
operi. 104: 31 | 172: 6 | 266: 7 |
operibus. 153: 23 | 188: 28 | 197: 4, 24, 29, 36 | 198: 11 | 213: 11 | 224: 24 | 229: 6 | 241: 25 | 254: 20 | 265: 2, 14, 15 | 266: 13 | 310: 36 | 312: 30 | 314: 21 | 316: 18 | 346: 3 | 347: 4 | 348: 5 | 351: 2 | 357: 20, 23 | 377: 23, 35 | 382: 25 | 383: 25 | 404: 32 | 414: 1 | 425: 5 | 426: 7 | 427: 12 | 439: 32 | 452: 7 |
operis. 11: 12 | 61: 15 | 78: 18, 25 | 150: 24 | 154: 11 | 160: 28 | 197: 26 | 223: 16 | 229: 3 | 239: 21, 24 | 251: 12 | 254: 21 | 261: 23 | 272: 3 | 383: 15 |
operose. 182: 3 |
operoſis. 351: 5 |
operum. 46: 8 | 127: 2 | 186: 24 | 227: 16 | 259: 5 | 312: 28 | 318: 10 |
opes. 114: 5 | 131: 7 | 190: 35 | 256: 4 |
opibus. 17: 32 | 46: 29 | 130: 2 | 148: 3 | 159: 5 | 174: 11 | 233: 3 | 260: 23 | 306: 16 | 340: 4 | 461: 6 |
opimam. 449: 3 |
Opimius. 308: 16 |
opinans. 383: 24 |
opinantes. 415: 24 |
opinantibus. 378: 15 | 383: 2 | 389: 8 | 432: 10 | 438: 28 | 439: 14 |
opinari. 470: 19 |
opinati ſunt. 432: 16 |
opinio. 50: 28 | 55: 7 | 94: 5 | 138: 14 | 183: 7 | 241: 17 | 297: 15 | 303: 12 | 320: 5 | 326: 21 | 445: 1 |
opinione. 40: 22 | 64: 7 | 67: 16 | 78: 1 | 108: 2 | 145: 16 | 186: 8 | 273: 8 | 274: 26 | 276: 17 | 279: 18 | 299: 2 | 306: 10 | 372: 9 | 382: 17 | 384: 37 | 436: 20 | 438: 16 | 446: 1 |
opinionem. 44: 7 | 57: 24 | 60: 17 | 64: 3 | 67: 23 | 77: 32 | 112: 38 | 113: 6 | 127: 1 | 132: 9 | 134: 18 | 165: 16 | 166: 20 | 177: 25 | 185: 35 | 240: 21 | 249: 29 | 254: 24 | 271: 4 | 315: 16 | 320: 19 | 335: 21 | 352: 28 | 354: 31 |

405:32|
opiniones. 373:25|
opinionis. 400:3|
opinantia. 111:13|
oportebat. 7. 15|
oportere. 26:4|27:5|33:8|64:15|67:18|84:8|148:1,7|160:29|207:4|232:20|240:19|293:6|334:29|411:28|
oporteret. 15:29|19:5|33:17|34:6,8|49:6,12|327:3|
oportet. 274:22|
oportuerit. 156:23|
oppida. 8:10|12:15|22:10|25:13|41:28|60:12 *bis*|61:16|63:19|114:28|117:24|143:6|164:19|169:4|175:17|183:23,27|184:11|367:1|368:5|386:24|389:32|394:23,24|396:20,23|397:24|431:8|435:18|436:12|450:10|
oppidani. 54:10|147:9,17|195:3|196:29|197:22,31,33|198:10,14|223:5|264:4|274:2|370:9|387:8|395:28|423:13|437:32|440:29|449:7|
oppidanis. 43:19|166:4|197:11,19|198:17|278:11|388:4|389:29|404:33|433:18|436:29|438:4|440:19,23|442:10,12|448:10|452:16|
oppidanorum. 104:32|350:14|354:17|362:18|424:23|439:18|440:20,24|441:6|442:18|445:27|449:10|
oppidanos. 193:6|194:29|196:11,13|197:6,16|365:13|416:4|427:26|441:15|
oppidi. 44:1|47:4|54:23|66:5|97:21|148:32|149:35|150:26|153:3|154:8|157:27|160:34|161:21,27|162:7,20|163:34|166:9|194:30|195:2|196:25|197:17|198:8|223:15|224:3,10|258:6|268:13,15|292:10|295:26|299:15|308:19,31|325:28|336:6|345:21|346:7,15,27|347:5|348:5,8|362:25,23|366:18|
376:15|377:23|388:2,26|398:24|408:27,30|419:10|420:8,27|425:5|429:12|434:3|435:23|441:11|446:2,7,19|452:18|
oppidis. 8:16|12:17|41:4|52:26,29|62:11,12|73:5|79:14|184:10|191:31|289:6|388:21|397:5,10|436:5|
oppido. 9:9|19:5|28:3,9,10|43:13|45:5|46:12,13,15|53:9,11|54:8,9,16|143:8|146:12,21,23,25|147:3,11,22|148:24|153:11,13|154:23|157:32|160:9|161:9,15|162:10|166:5|171:36|172:25|174:19|175:31,34|176:7,34|177:1,34|179:13|183:9|184:13|195:8,13,16|219:13,16|221:9|222:13,14|224:18,35|231:1,29|238:15|239:33|240:32|258:12|259:7|260:14|265:10|267:9|268:21|270:13|271:20|272:2,7|277:28|293:21|294:31|303:6|308:21|309:14|325:34|326:5|339:11|342:12|344:29|346:6|355:10|356:7,17|365:9,23|366:2|382:20,23|388:7,19,24|389:2|390:1,3,4|394:4|395:28|396:21|398:2|402:31|404:11,18,25|407:2|411:2|412:11,13,14,26|414:13|416:16,20|419:3|420:6|423:25,26|424:22|425:4,10|427:14,15|433:2|434:4,16|437:5,8,18|438:6|439:1,15,17|440:9,11,15|441:9,17,30|445:15|446:23|448:11|449:17|450:11,16|452:14|466:8|
oppidorum. 61:8,12|435:24|436:8,14|
oppidum. 9:8|27:29|28:6|43:4|44:1|46:1,6,7,13,18|52:30|54:5,21|65:21|66:13,16|97:14,36|
136:18|145:23|146:9,18,20,27|147:1,10|150:34,36|156:34|157:19|162:20|164:24,30,36|165:24|166:2|170:16,24,26|173:3,11,37|176:9,30|177:17|192:21|194:27|195:17,19,21|197:4,8|219:1,8|221:5,8|222:15,16|223:1,3,15,20|224:1,22,23|225:7|229:9|239:30|240:1,24,27|241:18,24|247:1|258:3|259:9|265:6,7,29|267:6|269:6|271:5,19|272:2,13,21|273:1|277:18,24,27|280:29|281:3|291:8,9,15|293:22|294:3|303:4|308:22|309:2,7|325:20,27|326:5|338:7,10|344:18|348:15|355:5|356:2,11|359:23|365:7|368:7|370:8,26|375:4|377:15|379:28|382:17|387:7,10,21,27,29|388:5,14,17,23,24|389:1|390:1,19|395:23|396:19|398:22|399:1|402:26|404:12,18,24,26|408:31|411:4|416:3,10|419:9,11,16|420:2,7,24,31|421:23|422:23|424:16,18|425:2,17,19,26|426:25 *bis*|427:10,31|428:6,15|432:9|433:1,13,16|434:7,14|435:19|437:25|438:1,2,8|440:12,19|441:6,8,29|442:2,4,8,15,16,19|445:16,18|447:24|448:1,4,6,13,17|449:7,12,15,19,20,21,29|450:6,13|452:9,11,19|
Oppio. 416:21|
oppleri. 356:15|
oppletis. 322:26|
opponebantur. 169:1|
opponerent. 322:21|
opponeret. 303:20|375:25|
opponit. 383:26|391:13|
opponitur. 209:4|
opportuna. 63:12|421:24|
opportunæ. 348:21|
opportune. 81:3|

opportunis. 171. 6|
opportuniſſima. 76: 14|
opportuniſſime. 338: 10|
opportuniſſimo. 85: 19|
opportuniſſimum. 23: 8|
opportunitas. 185: 5| 367: 12|
opportunitate. 64: 6, 28| 134: 15| 150: 2, 6| 196: 33| 256: 4| 276: 35| 300: 19|
opportunitatem. 152: 4| 237: 6| 359: 24|
opportunitates. 342: 3| 364: 31|
opportunitatibus. 61: 17|
opportuno. 44: 10| 102: 14| 164: 24| 165: 17| 307: 12| 316: 7|
oppoſitis. 137: 31| 189: 5| 249: 18| 416: 27| 422: 19|
oppoſitum. 296: 2| 325: 18|
oppoſitum erat. 412: 13|
oppoſitus. 165: 12|
oppoſuerat. 412: 28|
oppoſuit. 308: 24| 323: 25| 352: 1|
oppreſſa. 321: 19|
oppreſſa eſt. 366: 21|
oppreſſam. 104: 15| 395: 10, 12| 441: 2|
oppreſſas. 375: 10|
oppreſſerat. 261: 27|
oppreſſerunt. 72: 24| 378: 17|
oppreſſi. 77: 9| 184: 18| 188: 11| 369: 14|
oppreſſi erant. 192: 7|
oppreſſis. 100: 2| 145: 6| 320: 33| 362: 10| 384: 10|
oppreſſor. 278: 23|
oppreſſum. 225: 6|
oppreſſus. 161: 32| 163: 9| 383: 25|
opprimebantur. 187: 32|
opprimendæ. 57: 0|
opprimendi. 33: 23|
opprimendos. 238: 24| 242: 35| 324: 38|
opprimendum. 360: 23|
opprimere. 319: 35|
opprimerentur. 183: 17| 393: 11| 408: 20|
opprimeretur. 234: 7| 310: 32|
opprimi. 118: 6| 195: 30|
opprimitur. 373: 6|
opprimuntur. 167: 6| 384: 1|
oppugnabat. 433: 2|
oppugnanda. 274: 6, 32| 361: 18|
oppugnandi. 43: 11| 110: 30| 359: 28|
oppugnandis. 100: 23|
oppugnandum. 33: 3| 46: 5| 355: 28| 387: 29| 388: 3, 4| 435: 19| 452: 7, 13|
oppugnant. 104: 32|
oppugnantem. 369: 1|
oppugnarant. 9: 1|
oppugnare. 43: 5| 46: 2| 65: 21| 97: 19| 104: 24| 110: 18| 145: 29| 146: 11| 147: 2| 192: 27| 291: 8| 300: 5| 324: 28| 326: 3| 360: 20| 368: 18| 398: 23| 404: 26| 408: 31| 435: 9| 436: 21| 445: 16| 448: 7| 450: 5|
oppugnarent. 334: 30|
oppugnaret. 36: 21| 361: 24|
oppugnari. 105: 10| 187: 4| 192: 24|
oppugnat. 450: 19|
oppugnata. 159: 30|
oppugnatio. 43: 7| 61: 22| 107: 5| 384: 16|
oppugnatione. 100: 6, 16| 138: 31| 146: 16| 147: 1| 150: 25| 152: 7| 192: 27| 197: 5| 265: 1| 274: 18| 292: 10| 309: 11| 322: 18| 354: 18| 369: 3| 377: 17| 408: 33| 420: 9| 434: 1|
oppugnationem. 104: 5| 105: 1| 146: 19| 149: 5, 8, 35| 176: 36| 235: 14, 17| 258: 1, 8| 277: 20| 325: 29, 32| 352: 10| 436: 3| 452: 18|
oppugnationibus. 291: 15| 436: 10|
oppugnationis. 105: 27| 155: 1| 292: 1, 8| 362: 27|
oppugnatum. 100: 3| 436: 3|
oppugnaturos fuiſſe. 139: 30|
oppugnaturum. 112: 9|
oppugnent. 97: 26|
optabat. 360: 11| 366: 33|
optandum. 446: 14| 465: 17|
optarent. 197: 19|
optatiſſimum. 140: 4|
optatius, nom. 275: 12|
optaverat. 186: 12|
optima. 313: 1| 316: 32|
optimam. 219: 2|
optime. 34: 2| 171: 28| 185: 1| 250: 29| 337: 3| 431: 8| 433: 5|
optimi. 237: 13|
optimis. 449: 3|
optimo. 395: 22| 405: 16|
optimum. 31: 4| 45: 8| 84: 14| 91: 9| 405: 14|
optimus. 24: 12| 305: 10|
opulentiores. 202: 10|
opulentiſſimum. 396: 19|
opulento. 325: 35|
opum. 396: 15|
opus. 26: 3| 31: 28| 36: 15| 44: 19| 50: 5| 56: 6| 57: 19| 69: 4| 105: 1| 117: 10| 152: 1, 2, 11| 164: 13| 171: 32| 172: 4| 195: 14| 239: 16, 26| 251: 12| 264: 1| 273: 7| 279: 17| 297: 14| 318: 26| 349: 24| 365: 27| 376: 8| 383: 8, 12| 399: 11| 400: 15| 403: 9| 408: 31| 409: 7| 413: 30| 435: 19| 438: 3| 444: 9| 466: 9|
ora. 59: 21| 138: 30| 289: 7| 324: 28. 35|
orabant. 75: 3| 77: 29| 135: 36| 438. 6|
oræ. 59: 8| 63: 23| 293: 19| 303: 1| 305: 29| 308: 18|
oram. 80: 5| 300: 33| 387: 3|
orandi. 28: 6|
orant. 102: 1| 117: 15| 264: 22| 280: 13| 376: 21| 402: 14| 420: 15| 427: 35|
orantibus. 191: 3|
orare. 103: 27| 255: 21| 358: 14| 376: 6| 400: 25|
oraſſet. 427: 22|
orat. 159: 7| 200: 20| 232: 17|
oratio. 73: 22| 155: 11| 174: 25| 207: 1| 209: 3| 350: 17|
oratione. 7: 1| 16: 7, 9, 17| 25: 1, 17| 31: 1| 42: 4| 49: 19| 88: 4| 100: 35| 104: 17| 112: 12| 155: 23| 164: 2| 219: 15| 223: 22| 225: 6| 273: 22| 298: 5, 6| 323: 7| 332: 11| 350: 36| 395: 11| 405: 18| 426: 29| 439: 22|
orationem. 150: 31| 207: 4| 225: 8| 234: 20| 267: 17|

278 : 30 | 297 : 3 | 402 : 4 |
orationis. 32 : 7 | 73 : 31 |
oratum 135 : 18 | 147 : 3 | 156 : 2 | 363 : 14 | 380 : 20 |
orba. 434 : 15 |
orbe. 86 : 9 | 103 : 8 |
orbem. 102 : 28 | 310 : 21 | 322 : 15 | 366 : 25 | 391 : 35 |
orbis. 155 : 8 | 367 : 20 |
Orchomenum. 315 : 9 |
Orciniam. 132 : 7 |
ordiar. 412 : 25 |
ordinata. 448 : 4 |
ordinatum. 263 : 24 | 391 : 2 |
ordine. 45 : 16 | 186 : 19 | 219 : 16 | 272 : 29 | 353 : 11 | 369 : 15 |
ordinem. 186 : 3 | 219 : 20 | 316 : 33 | 340 : 19 | 353 : 7 | 397 : 33 | 405 : 24 |
ordines. 48 : 24 | 82 : 28 | 85 : 10 | 103 : 20 | 104 : 1 | 139 : 19 | 152 : 3 | 167 : 23 | 172 : 21 | 173 : 5 | 240 : 10, 17 | 250 : 23 | 253 : 2 | 258 : 15 | 273 : 14 | 279 : 22, 32, 33 | 308 : 3 | 333 : 22 | 391 : 27, 30 | 410 : 14, 18 | 429 : 8 |
ordinibus. 45 : 29 | 85 : 7 | 101 : 26 | 106 : 14 | 109 : 24 | 116 : 13 | 139 : 18 | 172 : 23 | 241 : 14 | 277 : 7 | 278 : 22 | 314 : 16 | 333 : 6 | 338 : 3 | 356 : 28 | 365 : 26 | 383 : 27 |
ordinis. 103 : 19 | 208 : 6 | 225 : 22 | 242 : 33 | 305 : 23 | 323 : 6 | 327 : 14 | 336 : 13 |
ordinum. 29 : 8 | 31 : 6 | 101 : 2 | 105 : 31 | 208 : 8 | 251 : 23 | 455 : 31 |
ordo. 48 : 17 | 49 : 30 | 151 : 18 | 242 : 30 |
ore. 207 : 2 |
orent. 222 : 19 |
Orgetorigis. 6 : 13 | 11 : 17 | 21 : 2 |
Orgetorix. 5 : 8 | 7 : 1 | 8 : 1, 6 |
oriatur. 131 : 5 | 133 : 2 | 234 : 18 |
Orici. 290 : 9, 25 | 294 : 14 | 308 : 19 | 324 : 31 |
Orico. 294 : 5 | 300 : 12 | 305 : 29 |
Oricum. 293 : 20 | 295 : 10, 14 | 296 : 4 | 308 : 26 | 324 : 27 | 332 : 8 |
oriebatur. 50 : 26 | 198 : 5 |
oriente. 142 : 26 |
orientem. 5 : 5 | 93 : 15 | 171 : 3 |
orirentur. 379 : 9 |
oriretur. 110 : 16 | 117 : 12 | 154 : 16 | 334 : 16 |
oriri. 156 : 14 |
oritur. 74 : 13 | 132 : 16 |
oriuntur. 5 : 3 |
ornamenta. 267 : 6 | 398 : 11 |
ornamentis. 424 : 27 |
ornamento. 33 : 7 | 148 : 19 |
ornaret. 446 : 13 |
ornaſſet. 156 : 16 |
ornatiſſimæ. 62 : 15 |
ornatos. 424 : 17 |
ornatum. 202 : 6 |
ornatus. 418 : 13 |
ornavit. 359 : 9 |
ornem. 462 : 10 |
orta. 91 : 7 | 349 : 8 | 428 : 29 |
orta eſt. 346 : 24 |
orti. 93 : 4 |
orto 162 : 8 |
ortos eſſe. 41 : 11 |
ortum. 160 : 1 | 384 : 28 | 402 : 30 | 467 : 22 |
ortum eſſe. 196 : 20 |
ortum eſt. 99 : 25 |
ortus 380 : 9 |
ortus eſt. 28 : 17 |
os. 103 : 21 | 336 : 26 |
Oſcenſes. 246 : 4 |
Oſcenſibus. 246 : 4 |
Oſiſmii. 174 : 1 |
Oſiſmios. 55 : 3 | 60 : 14 |
oſtendebant. 75 : 8 |
oſtendebatur. 342 : 1 |
oſtenderat. 211 : 9 |
oſtendere. 95 : 29 | 177 : 33 |
oſtenderent. 440 : 17 |
oſtenderet. 17 : 20 | 344 : 23 | 408 : 16 |
oſtenderunt. 65 : 15 | 102 : 17 | 167 : 27 |
oſtendimus. 60 : 17 |
oſtendit. 11 : 8 | 18 : 7, 9, 18 | 67 : 29 | 81 : 27 | 88 : 14 | 89 : 3 | 153 : 27 | 158 : 36 | 161 : 17 | 189 : 31 | 269 : 5 | 324 : 31 | 332 : 11 | 343 : 4 | 385 : 2 | 415 : 28 |
oſtendunt. 169 : 33 | 247 : 20 |
oſtentans. 105 : 11 |
oſtentare. 149 : 28 | 162 : 25 | 165 : 5 |
oſtentaret. 327 : 10 |
oſtentatio. 209 : 10 |
oſtentationem. 164 : 8 | 383 : 9, 20 |
oſtentationis. 161 : 8 | 321 : 25 |
oſtentavit. 317 : 23 |
oſtiaria. 305 : 5 |
oſtiis. 352 : 21 |
oſtio. 379 : 2 |
oſtium. 258 : 5 |
Oracilio. 302 : 26, 32 |
Oracilius. 302 : 19 | 303 : 6 |
otii. 277 : 29 |
otio. 420 : 30 | 453 : 10 |
otioſum. 235 : 18 |
otium. 169 : 20 | 211 : 7 | 274 : 7 |
ovis. 74 : 18 |

P.

PAbulabantur. 245 : 27 |
pabulabatur. 310 : 31 |
pabulandi. 95 : 30 | 148 : 2 | 242 : 11 | 253 : 34 | 323 : 31 | 324 : 2 | 396 : 3 | 399 : 30 |
pabulari. 246 : 3 | 307 : 31 | 319 : 14 | 377 : 26 |
pabulatione. 147 : 26 | 150 : 20 | 157 : 29 | 161 : 1 | 185 : 26 | 253 : 3 | 310 : 18 | 316 : 17 |
pabulationes. 148 : 28 |
pabulationibus. 15 : 18 | 168 : 22 | 186 : 31 | 189 : 15 |
pabulatores. 95 : 32 | 186 : 33 | 244 : 9 | 253 : 38 |
pabulatoribus. 187 : 10 | 189 : 21 | 238 : 10 |
pabulatum. 149 : 15 | 186 : 25 | 189 : 19 | 238 : 7 | 242 : 3 | 254 : 14 |
pabulaturum. 112 : 8 |
pabuli. 15 : 24 | 40 : 15 | 150 : 5 | 183 : 20 | 189 : 19 | 242 : 17 | 254 : 18 | 316 : 21 | 396 : 9 |
pabulo. 149 : 13 | 246 : 20 | 255 : 11 | 348 : 9 |
pabulum. 147 : 28 | 173 : 13 | 186 : 32 | 316 : 24, 26 |
pacandas. 256 : 8 |
pacarat. 360 : 2 |
pacata. 40 : 5 | 55 : 7 | 68 : 14 | 115 : 6 |
pacatam. 58 : 33 |
pacati. 9 : 7 | 144 : 18 |
pacatis. 61 : 6 | 163 : 5 |
pacatiſſimam. 99 : 10 |
pacatos. 86 : 7 |
pacaverat. 169 : 9 |
pacaverint. 215 : 7 |
pacaviſſent. 422 : 24 |
pace. 33 : 5 | 43 : 13 | 53 : 8, 19 | 54 : 8 | 56 : 9 | 68 : 15 | 76 : 8 | 85 : 12, 17 . 24 |

85 : 38 | 115 : 13 | 131 : 13 | 164 : 32 | 201 : 3 | 228 : 18 | 251 : 23 | 255 : 29, 31 | 293 : 1 | 297 : 18, 24 | 298 : 5 | 316. 5 | 365 : 3, 18 | 410 : 15 | 448 : 11 | 465 : 8 |
pacem. 6 : 16 | 14 : 7 | 15 : 7 | 21 : 13 | 27 : 19 | 46 : 19 | 79 : 5 | 83 : 19 | 169 : 20 | 255 : 27 | 297 : 22 | 298 : 3 | 316 : 21 | 332 : 7 | 453 : 8 |
Pacidii. 391 : 6 |
Pacidius. 421 : 15 |
pacis. 47 : 12 | 115 : 25 | 175 : 34 | 183 : 27 | 194 : 16 | 218 : 11 | 228 : 12 | 256. 9, 23 | 293 : 3, 4 | 297 : 4 | 365 : 19 |
paciſcitur. 374 : 5 | .
pactiones. 297 : 20 | 382 : 14 |
pacto, 177 : 25 | 203 : 5 | 358 : 3 |
Padum. 99 : 4 |
Pæmanos. 42 : 3 |
paganos. 365 : 13 |
pagi. 21 : 16 |
pagis. 118 : 1 |
pagorum. 131 : 14 |
pagos. 13 : 11 | 27 : 20 | 71 : 3 | 81 : 14 | 168 : 28 |
pagum. 14 : 11 |
pagus. 13 : 10, 11 |
Palæphatſali. 370 | 15 |
palam, *adv.* 99 : 17 | 116 : 8 | 128 : 3 | 252 : 24 | 255 : 13 | 277 : 31 | 299 : 9 | 303 : 22 | 317 : 1 | 326 : 26 | 327 : 9 | 340 : 15 | 350 : 15, 33 | 374 : 5 | 375 : 26 |
palma. 341 : 16 |
palmæ. 133 : 7 |
palmis. 336 : 17 |
paludari. 213 : 3 |
palude. 148 : 21, 33 | 166 : 9 | 185 : 16 | 186 : 27 | 187 : 3 | 188 : 20 | 360 : 33 |
paludem. 149 : 25 | 165 : 29, 32 | 186 : 28 | 187 : 30 | 188 : 16, 18 | 413 : 21 |
paludes. 47 : 20 | 52 : 19 | 109 : 29 | 115 : 20 | 135 : 9 |
paludibus. 30 : 3 | 97 : 14 | 115 : 12 | 148 : 25 | 155 : 36 |
paludis. 68 : 18 | 149 : 24 | 187 : 28 |
paludum. 86 : 18 |
palus. 44 : 21 | 136 : 20 | 137 : 15 | 149 : 21 | 153 : 14 | 348 : 5, 21 |
paluſtri. 150 : 8 | 446 : 9 |
paluſtria. 312 : 33 |
panes. 312 : 10 |
panico. 270 : 1 |
panis. 312 : 18 |
par. 95 : 24 | 354 : 21 | 418 : 5 | 438 : 26 |
parabant. 115 : 31 | 352 : 26 | 369 : 14 |
parabat 267 : 21 | 278 : 10 | 302 : 20 | 353 : 3 | 374 : 20 |
Paradam. 425 : 2 |
Parætonio. 350 : 25 |
parandam. 352 : 20 |
parandarum. 80 : 28 |
parandum. 253 : 6 |
parare. 60 : 2 | 66 : 19 | 89 : 7 | 105 : 27 | 111 : 21, 26 | 131 : 3 | 159 : 36 | 166 : 15 | 167 : 13 | 229 : 7 | 305 : 27 | 453 : 16 |
pararent. 183 : 15 | 203 : 25 | 423 : 26 |
pararentur. 24 : 15 | 204 : 13 |
pararet. 191 : 31 | 426 : 9 |
parari. 114 : 11 | 229 : 21 | 230 : 12 | 256 : 10 | 325 : 33 | 391 : 4 | 399 : 29 | 405 : 1 |
parat. 71 : 19 | 171 : 38 | 135 : 18 | 255 : 7 |
parata. 73 : 14 | 231 : 10 | 407 : 2 |
paratam. 360 : 25 |
paratam eſſe. 357 : 32 |
paratas. 89 : 31 | 212 : 1 | 256 : 7 | 351 : 22 |
parati. 44 : 23 | 149 : 25 | 189 : 28 | 291 : 16 | 329 : 5, 18 | 334 : 31 | 355 : 27 | 369 : 14 | 386 : 4 | 451 : 29 |
paratior. 369 : 16 |
paratiores. 8 : 13 | 254 : 7 |
paratis. 229 : 13 | 317 : 34 |
paratiſſimæ. 62 : 14 |
paratiſſimam. 31 : 5 |
paratiſſimo. 198 : 3 |
paratiſſimos. 250 : 20 | 443 : 32 |
parato. 166 : 21 |
paratos. 8 : 10 | 41 : 3 | 88 : 3 | 149 : 27, 32 | 188 : 30 | 193 : 18 | 215 : 10 | 224 : 15 | 247 : 29 | 275 : 24 | 388 : 22 | 400 : 24 | 427 : 31 |
paratum. 33 : 5 | 217 : 8 | 270 : 3 | 364 : 18 | 404 : 16 |
paratum eſſe. 268 : 32 |
paratus. 49 : 24 | 199 : 31 | 252 : 7 | 308 : 10 | 399 : 17 | 446 : 29 |
paraverant. 178 : 21 | 244 : 28 | 265 : 28 | 407 : 4 |
paraverat. 177 : 35 | 237 : 11 |
paraverunt. 352 : 31 |
parcat. 103 : 23 | 117 : 15 | 224 : 38 |
parce. 171 : 35 | 394 : 28 |
parcendo. 171 : 31 |
parcere. 105 : 5 |
parcerent. 162 : 12 | 292 : 23 | 424 : 3, 13 |
parceret. 247 : 28 | 358 : 8 | .
parcunt. 133 : 21 |
parcat. 90 : 29 |
parebant. 88 : 19 |
parem. 22 : 17 | 173 : 20 | 235 : 4 | 237 : 11 | 369 : 18 | 404 : 4 | 443 : 36 | 447 : 12 |
parendi. 201 : 2 |
parent. 121 : 8 | 168 : 17 | 223 : 20 |
parentarent. 149 : 10 |
parente, *particip.* 199 : 33 |
parentes. 95 : 4 | 169 : 30 | 279 : 40 |
parentibus. 122 : 3 |
parentis. 252 : 1 |
parére. 381 : 2 |
paréret. 326 : 12 |
pares. 29 : 25 | 73 : 29 | 103 : 1 | 121 : 4 | 173 : 10 | 278 : 32 | 293 : 1 | 350 : 30 | 355 : 29 |
pari. 32 : 5 | 91 : 4 | 93 : 18 | 136 : 9 | 159 : 1 | 171 : 2 | 175 : 16 | 190 : 1, 5 *bis* | 228 : 2 | 236 : 8 | 243 : 2 | 266 : 19 | 324 : 25 | 327 : 6 | 338 : 12 | 349 : 14 | 361 : 6 | 433 : 6 | 434 : 16 | 437 : 17 | 443 : 27 | 447 : 11 | 451 : 11 |
paribus. 37 : 7 | 151 : 15, 20 | 235 : 4 |
paritebant. 320 : 34 |
pariete. 78 : 22 |
parietes. 262 : 2, 10, 12 | 263 : 8 |
parietibus. 262 : 7 |
parietum. 261 : 28 | 262 : 3, 16 |
Pariſiis. 173 : 24 |
Pariſiorum. 114 : 24 | 165 : 25 |
Pariſios. 143 : 14 | 156 : 33 |
pariter. 314 : 1 | 355 : 15 | 416 : 35 |
pars. 4 : 9 | 13 : 14 | 48 : 11 | 50 : 7, 13, 18 | 58 : 2 | 65 : 2 | 68 : 8 | 71 : 15 | 72 : 27 | 74 : 17 | 77 : 19 | 84 : 29 *bis* | 85 : 4 | 93 : 1, 2 | 99 : 5 | 101 : 27 | 102 : 6, 16 | 104 : 34 | 106 : 20 | 107 : 8 | 128 : 8 | 130 : 11 |

135 : 8, 9 | 139: 6, 20, 21 | 154 : 8, 9, 18 | 156 : 11, 16 | 157 : 11 | 166 : 5 | 171 : 3 | 173 : 3 | 174 : 24 | 177 : 37 | 192 : 21 | 199 : 21 | 219 : 18 | 234 : 23 | 254 : 21 | 257 : 12 | 258 : 7 | 260 : 7 | 263 : 3 | 264 : 15 *bis* | 302 : 14, 15 | 321 : 18 | 329 : 24 *bis* | 346 : 18 | 356 : 23, 24 | 357 : 2, 3 | 360 : 5 | 378 : 28 | 383 : 11 | 390 : 15 | 392 : 15, 26 | 400 : 9 | 409 : 7 | 415 : 20 | 417 : 9 | 418 : 14 | 433 : 21 | 436 : 8 | 438 : 4, 50 | 450 : 19, 20 |

parta. 105 : 32 | 326 : 17 | 367 : 15 | 395 : 18 | 422 : 26 |

partam. 139 : 9 | 322 : 31 |

parte. 6, 3, 5 | 16 : 5 | 24 : 13 | 28 : 8 | 43 : 1 | 44 : 13 | 48 : 13 | 50 : 1, 3, 6, 12, 14 | 52 : 32 | 54 : 7 | 56 : 2 | 57 : 6 | 58 : 24 | 60 : 20 | 65 : 4 | 66 : 5, 11 | 68 : 2, 7 | 72 : 5 | 74 : 10 | 78 : 15, 17 | 79 : 23 | 80 : 29 | 84 : 31 | 92 : 5 | 93 : 17 | 95 : 2 | 97 : 21 | 100 : 4 | 102 : 16 | 103 : 9, 15 | 104 : 2 | 106 : 12 | 107 : 6 | 111 : 16, 25 | 115 : 6 | 130 : 10 | 136 : 24 | 138 : 3 | 143 : 26 | 144 : 8 | 147 : 5 | 151 : 7 | 152 : 23 | 153 : 9 | 154, 5 | 156 : 11, 37 | 157 : 28, 29 | 161 : 21, 32 | 163 : 2 | 166 : 19 | 167 : 5, 10 | 168 : 27 | 170 : 3, 22 | 176 : 26 | 177 : 6 | 178 : 5 | 182 : 12 | 184 : 21 | 190 : 15 | 195 : 6, 18 | 197 : 18 | 198 : 14 | 199 : 11 | 200 : 18 | 202 : 19 | 221 : 10 | 222 : 26 | 223 : 17 | 225 : 17 | 227 : 9, 13, 17 | 229 : 3 | 240 : 29 | 241 : 7 | 244 : 6 | 257 : 8 | 270 : 4 | 271 : 15, 16 | 272 : 2 | 275 : 2 | 293 : 4 | 297 : 28 | 306 : 8 | 309 : 3, 4, 27 | 311 : 9 | 312 : 8 | 314 : 18 | 316 : 9 | 318 : 21 | 320 : 31 | 324 : 4 | 334 : 39 | 346 : 27 | 348 : 6, 8 | 349 : 20 | 350 : 14, 25 | 355 : 9 | 362 : 15 | 365 : 27 | 366 : 19, 27 | 367 : 20 | 369 : 4 | 380 : 20 | 384 : 6 | 388 : 18 | 389 : 19 | 398 : 22 | 399 : 3, 25 | 401 : 2 | 402 : 28 | 407 : 11 | 408 : 13, 24 | 413 : 3, 27 | 415 : 23 | 416 : 2, 5 | 422 : 11 | 448 : 13 | 449 : 13 | 484 : 9 |

partem. 5 : 4, 6 | 13 : 3, 5, 7, 8 | 14 : 8 | 21 : 4 | 24 : 11 | 29 : 10 | 32 : 2 | 36 : 16, 21 | 37 : 14 | 40 : 3 | 44 : 28 | 49 : 9, 17, 22, 26 | 50 : 9, 22, 27 | 57 : 3 | 61 : 18 | 63 : 10 | 71 : 9 | 72 : 6, 29 | 74 : 7 | 78 : 18, 22 | 79 : 3 | 83 : 20, 22, 29 | 84 : 32, 34 | 87 : 13 | 90 : 22, 28 | 91 : 8 | 99 : 11 | 101 : 20, 25 | 103 : 3, 5 | 104 : 14 | 107 : 21 | 110 : 34 | 111 : 17 | 112 : 24 | 128 : 16, 18 | 134 : 6 | 138 : 10 | 144 : 26 | 145 : 31 | 148 : 32 | 156 : 35 *bis* | 157 : 3 | 160 : 34 | 161 : 27 | 162 : 19 | 164 : 26 : 31 | 167 : 2 | 176 : 12 | 178 : 28 *bis* | 191 : 35 | 192 : 28 | 195 : 28 | 196 : 14 | 197 : 10 | 199 : 12 | 210 : 2 | 223 : 15 | 224 : 10, 31 | 228 : 21 | 229 : 5 | 244 : 8 | 245 : 21 | 246 : 18 | 249 : 21, 27 | 250 : 12 | 255 : 9 | 256 : 30 | 258 : 4 | 262 : 23 | 266 : 28 | 268 : 3, 9 | 273 : 22 | 275 : 5 | 279 : 12, 27 | 281 : 1 | 302 : 32 | 303 : 1 | 307 : 28 | 308 : 10, 21 | 309 : 3, 32 | 314 : 21 | 317 : 37 | 318 : 7 | 321 : 11 | 334 : 21 | 336 : 5, 6 | 345 : 21 | 348 : 4, 27 | 349 : 27 | 351 : 3 | 353 : 15 | 355 : 13 | 360 : 33 | 361 : 30 | 362 : 9, 23 | 367 : 27 | 379 : 7 | 386 : 15 | 392 : 12 | 394 : 8 | 395 : 26, 27 | 412 : 28 | 413 : 17 | 416 : 11 | 422 : 17 | 425 : 26, 27 | 436 : 23 | 439 : 6 | 445 : 26 | 446 : 10 |

partes. 1 : 1 | 13 : 5 | 15 : 12 | 26 : 5 | 56 : 31 | 57 : 2 | 74 : 16 | 79 : 14 | 85 : 9, 26 | 105 : 15 | 109 : 7 | 110 : 24 | 118 : 9 | 135 : 23 | 136 : 8, 11, 19 | 140 : 6, 12, 18 | 145 : 18 | 154 : 8 | 156 : 33 | 167 : 13 | 168 : 2 | 169 : 1, 32 | 177 : 5 | 184 : 27 | 185 : 8 | 189 : 10, 25 | 191 : 33 | 192 : 12 | 194 : 31 | 221 : 24 | 234 : 22 | 238 : 19 | 244 : 11 | 254 : 30 | 255 : 24, 31 | 311 : 22 | 313 : 17, 21 | 322 : 7 | 337 : 20 | 338 : 25 | 347 : 5 | 348 : 7, 13, 24 | 362 : 4 | 411 : 24 | 425 : 29 | 428 : 9 | 449 : 22 | 484 : 13 |

Parthici. 217 : 6 | 304 : 9 |

Parthicum. 203 : 16 | 204 : 11 |

Parthinis. 310 : 6 |

Parthinorum. 293 : 21 | 309 : 14 |

Parthinos. 310 : 10 |

Parthis. 304 : 6 |

Parthos. 327 : 3 |

parti. 57 : 29 | 94 : 6 | 290 : 21 | 337 : 21 | 418 : 12 |

partibus. 51 : 31 | 57 : 32 | 65 : 21 | 85 : 3, 4 | 95 : 7, 32 | 97 : 19 | 109 : 15, 20 | 118 : 1 | 137 : 3 | 138 : 6 | 139 : 2 | 148 : 14, 21 | 149 : 21 | 154 : 2 | 162 : 8 | 170 : 2, 26 | 171 : 2 | 176 : 20, 23 | 196 : 6 | 198 : 8 | 199 : 9 | 227 : 12 | 250 : 18 | 258 : 2, 6 | 261 : 7 | 262 : 17 | 274 : 1 | 300 : 29 | 308 : 31 | 311 : 13 | 328 : 10 | 342 : 16 | 346 : 15 | 349 : 25 | 360 : 30 | 361 : 27 | 368 : 6 | 382 : 23 | 425 : 9, 13 | 438 : 16 |

participes. 317 : 29 | 326 : 18 |

partienda. 404 : 4 |

partiendum. 60 : 24 |

partim. 40 : 7, 9 | 54 : 2, 13 | 90 : 8, 9 | 184 : 14 *bis* | 190 : 16 *bis* | 193 : 11, 21 | 195 : 10 *bis* | 198 : 13 *bis* | 200 : 15 *bis* | 280 : 2 *bis* | 289 : 1 *bis* | 325 : 24 | 339 : 17 *bis* | 360 : 18 | 361 : 8, 33 *bis* | 368 : 1, 2, 19 *bis*, 32 *bis* | 369 : 29, 30 | 381 : 18, 29 | 384 : 10 *bis* | 389 : 14 | 400 : 19 *bis* | 403 : 21 | 404 : 2 *bis* | 408 : 22 *bis* | 409 : 21, 22 | 413 : 29 *bis* | 414 : 13 | 431 : 5 *bis* | 433 : 16, 17, 19 | 435 : 15, 22 | 447 : 28 *bis*, 29 *bis* | 449 : 10 | 450 : 24 |

partis, *nom. ſubſtant.* 41 : 25 | 135 . 12 | 360 : 27 |

partis, *nom. adj.* 400 : 7 |

partiti ſunt. 164 : 35 |

partitis. 115 : 21 | 152 : 20 |

partito. 136 : 7 |

partitur. 326 : 19 |

partiturum. 209 : 9 |

partitus. 405. 3 |

partium. 235 : 7 | 348 : 19 | 426 . 5 | 438 : 5 | 441 : 16 | 444 : 6 | 445 : 4 | 448 : 8 | 449 : 24 | 450 : 20 |

partiuntur. 195 : 18 | 236 : 9 |

parva. 167 : 14 | 309 : 27 | 346 : 1 | 390 : 7 |

parvæ. 321 : 11 |

parvam. 133 : 7 | 261 : 26 |
paruerint. 171 : 34 |
paruerunt. 21 : 14 | 334 : 32 |
parvis. 130 : 9 | 186 : 26 | 224 : 20 | 320 : 16 | 370 : 10 |
pa um. 64 : 17 | 169 : 20 | 274 : 23 | 359 : 7, 13 | 374 : 14 | 413 : 10 | 425 : 9 | 427 : 21 | 435 : 8 | 436 : 2 |
parumper. 409 : 12 | 442 : 27 | 445 : 4 |
parvo. 16 : 24 | 216 : 17 | 261 : 8 | 323 . 15 | 333 : 19 | 350 : 6, 12 | 424 : 2 | 426 : 15 |
parvula. 425 : 18 |
parvulæ. 328 : 11 |
parvulam. 340 : 10 | 402 : 17 | 409 : 32 |
parvuli. 133 : 25 |
parvulis. 53 : 10 | 109 : 8 | 130 : 5 | 333 : 19 |
parvulo. 109 : 30 |
parvulum. 384 : 30 | 401 : 12 | 414 : 22 |
parvum. 163 : 32 | 411 : 25 |
parvus. 391 : 2 |
paſceret. 310 : 32 |
paſſa eſt. 368 : 25 |
paſſi. 295 : 29 |
paſſi erant. 377 : 22 |
paſſibus. 18 : 23 | 32 : 4 | 176 : 3 | 189 : 25 | 239 : 21 | 319 : 22 | 390 : 2 | 422 : 8 : 446 : 19 |
paſſim. 77 : 4 | 193 : 34 | 378 | 22 | 395 : 31 | 407 : 7 | 413 : 12 | 414 : 12 | 417 : 12 | 413 : 30 | 443 : 5 |
paſſis. 37 : 11 | 46 : 19 | 162 : 11 | 336 : 27 |
paſſum. 162 : 25 |
paſſum eſt. 170 : 20 | 262 : 5 |
paſſurum. 212 : 7 |
paſſus. 36 : 9, 11 | 48 : 12 | 64 : 24 | 161 : 23 | 319 : 28 | 403 : 12, 13 | 417 . 3 | 419 : 34 | 420 : 28 | 422 : 2 |
paſſus eſſet. 137 : 27 | 232 : 9 |
paſſus eſt. 254 : 7 | 321 : 22 |
paſtorum. 6 : 11 | 11 : 3 | 15 : 31 | 18 : 13 | 19 : 3, 6 | 20 : 9 | 31 : 13 | 35 : 9, 10 | 38 : 9 | 43 : 5 | 44 : 4, 5, 15 | 45 : 24 | 46 : 15 | 47 : 14 | 72 : 5 | 74 : 11 | 75 : 1, 11 | 81 : 11, 35 | 88 : 16 | 91 : 23 | 92 : 28 | 93 : 16 | 94 : 5, 7, 9 | 99 : 11 | 100 : 31 | 102 : 15 | 105 : 25 | 107 : 16, 24 | 108 : 1, 21 | 110 : 14, 30 | 116 : 1, 4 | 137 : 11, 32 | 143 : 2 | 148 : 26 | 158 : 20 | 159 : 18 | 166 : 27 | 169 : 16 | 171 : 1, 6, 10 | 175 : 10 | 176 : 5 | 190 : 24 | 195 : 16 | 222 : 14 | 238 : 6 | 239 : 32 | 240 : 35 | 244 : 3 | 247 : 8 | 248 : 16, 31 | 270 : 22 | 271 : 17 | 278 : 20, 27 | 302 : 5 | 306 : 21 | 307 : 20 | 308 : 8 | 310 : 30 | 318 : 11 | 324 : 9 | 336 : 8 | 346 : 5 | 355 : 6 | 356 : 2 | 361 : 1 | 365 : 9 | 376 : 14 | 382 : 24, 26 | 383 : 4 | 390 : 4, 26 | 396 : 2, 8 | 402 : 29 | 403 : 15 | 404 : 10 | 412 : 29 | 413 : 13 | 414 : 19, 26 | 415 : 14, 15 | 416 : 9, 10, 12 | 419 : 13 | 420 : 10, 23, 24 | 421 : 13, 22, 29 | 435 : 22 | 436 . 14 | 443 : 16 | 446 : 6 | 448 : 14 | 452 : 15, 17 |
paſtores. 226 : 3 | 245 : 6 | 199 : 13 |
paſtoribus. 244 : 22 |
paſtorum. 245 : 21 | 288 : 5 |
patebant. 6 : 12 | 44 : 5 |
patebat. 44 : 12 | 171 : 1 | 240 : 30 | 261 : 28 | 318 : 6 |
patefactis. 54 : 8 | 145 : 5 | 299 : 15 | 426 : 11 |
patefactum eſſet. 378 : 29 |
patefieri. 56 : 6 |
patens. 132 : 2 |
patente. 186 : 14 |
patentem. 189 : 25 |
patentes. 263 : 23 |
patenti. 404 : 19 |
patentibus. 11 : 27 |
patentioribus. 154 : 4 |
pater. 7 : 2, 4 | 35 . 1 | 97 : 4 | 143 : 4 | 155 : 30 | 216 : 4 | 395 : 8 |
patere. 171 : 21 | 176 : 5 | 183 : 28 |
paterentur. 9 : 12 | 189 : 36 | 200 : 8 | 333 : 4 | 377 : 22 |
pateret. 172 : 1 | 232 : 6 |
pateretur. 32 : 23 | 96 : 25 | 250 : 28 | 265 : 6 | 357 : 31 | 363 : 15 | 377 : 21, 26 | 382 : 11 | 406 : 19 |
paterfamilias. 128 : 10 |
paternam. 366 : 34 |
paternas. 395 : 21 |
paterni. 395 : 12 |
paterno. 358 : 8 | 364 : 28 |
paternorum. 382 : 25 |
paternum. 272 : 9 | 367 : 4 | 467 : 23 |
patet. 152 : 15 | 234 : 14 | 402 : 29 |
pati. 32 : 19 | 34 : 2 | 47 : 7 | 53 : 28 | 92 : 12 | 116 . 20 | 217 : 8 | 219 : 12 | 274 : 10 | 275 : 24 | 384 : 36 | 400 : 9 | 423 : 18 |
patiantur. 11 : 20 | 73 : 27 | 128 : 3 |
patiatur. 145 : 12 | 159 : 7 | 217 : 13 |
patiebantur. 195 : 2 | 242 : 22 | 263 : 7 | 311 : 15 | 356 : 11 | 371 : 9 | 375 : 5 |
Patiecum. 435 : 8 |
patienda. 155 : 20 |
patienda eſſe. 204 : 14 |
patienda eſſet. 260 : 29 |
patientem. 400 : 2 |
patienter. 175 : 1 | 256 : 19 | 295 : 22 |
patientia. 132 : 10 | 183 : 30 | 240 : 36 | 312 : 10, 11 | 399 : 5 | 401 : 26 | 418 : 19 |
patientiæ. 410 : 3 |
patientiam. 137 : 29 | 232 : 10 |
patientiſſimo. 335 : 14 |
Patiſum. 364 : 14 |
patitur. 118 : 7 | 231 : 20 | 450 : 8 |
patiuntur. 58 : 25 | 195 : 26 |
patre. 127 : 10 | 343 : 4 |
patrem. 340 : 10 | 344 : 24 | 345 : 18 | 398 : 8 |
patres. 280 : 25 | 411 : 9 |
patri. 416 : 22 |
patria. 305 : 13 | 389 . 25 | 395 : 11 | 411 : 22 |
patriæ. 261 : 14 | 358 : 8 | 419 : 27 |
patriam. 47 : 11 |
patribus. 14 : 13 |
patris. 128 : 4 | 340 : 4 | 344 : 8 | 391 : 17, 20 |
patrocinari. 446 : 24 |
patrocinio. 452 : 27 |
patronos. 159 : 25 | 235 : 1 |
patrum. 13 : 11 | 20 : 19 | 41 : 13 | 114 : 24 | 202 : 22 |
patruo. 143 : 7 |
patuerant. 145 : 8 |
pauca. 32 : 23 | 200 : 28 | 216 : 11 | 225 : 16 | 273 : 19 | 295 : 28 | 296 : 15 | 336 : 18 | 394 : 23, 24 |
paucæ. 43 : 15 | 68 : 11 | 250 :

10 | 403 : 3 |
paucas. 253 : 37 | 368 : 22 | 386 : 22 | 413 : 4 |
pauci. 15 : 14 | 71 : 25 | 104 : 6 | 179 : 12 | 219 : 16 | 245 : 3, 7 | 248 : 6 | 250 : 21, 25 | 336 : 13 | 355 : 19 | 356 : 27 | 357 : 5 | 361 . 12 | 386 : 12 | 391 : 32 | 393 : 10 | 403 : 1 | 407 : 3 | 413 : 22 | 415 : 27 | 434 : 7 | 435 : 16 | 437 : 27 | 447 : 14 |
pauciora. 428 : 34 |
paucioribus. 443 : 24 |
paucis. 17 : 8 | 24 : 13, 15 | 32 : 10 | 46 : 4 | 59 : 11 | 63 : 27 | 65 : 5 | 66 : 17 | 69 : 2 | 83 : 21 | 85 : 6 | 86 : 13 | 88 : 13 | 92 : 3 | 116 : 30, 35 | 117 : 10, 19, 27 | 134 : 20 | 136 : 12 | 147 : 7 | 150 : 20 | 156 : 22 | 185 : 19 | 186 : 27 | 187 : 30 | 189 : 30 | 190 : 26 | 195 : 26 | 198 : 26 | 200 : 6 | 207 : 10 | 221 : 11 | 223 : 21 | 231 : 18 | 234 : 5 | 241 : 6 | 243 : 4, 12 | 246 : 6 | 348 : 29, 30 | 249 : 35 | 252 : 10 | 256 : 29 | 269 : 18 | 270 : 6 | 272 : 8 | 273 : 14 | 277 : 26 | 278 : 31 | 279 : 25 | 280 : 4 | 281 : 4 | 282 : 2 | 305 : 27 | 306 : 4 | 307 : 30 | 309 : 11 | 316 . 19 | 317 : 12 | 319 : 24 | 325 : 21 | 326 : 15 | 339 : 2 | 340 : 1, 20 | 342 : 6 | 346 : 16 | 349 : 2 | 352 : 27 | 362 : 2 | 363 : 7 | 367 : 17 | 368 : 11 | 370 : 10 | 373 : 15 | 375 : 14 | 377 : 28 | 379 : 25 | 384 : 16, 34 | 386 : 21 | 388 : 17 | 391 : 3 | 395 : 24 | 396 . 19 | 401 : 7, 9 | 423 : 11 | 424 : 15 | 427 : 28 | 428 : 6, 23, 29 | 432 : 3 | 448 : 8, 12 | 450 : 28 |
pauciſſimis. 470 : 17 |
paucitate. 57 : 12 | 139 : 2 | 185 : 31 | 383 : 14 | 391 : 16 | 392 : 25 | 396 : 14 |
paucitatem. 58 : 5 | 60 : 5 | 67 : 10 | 84 : 12 | 85 : 26 | 107 : 7 | 150 : 13 | 187 : 18 | 196 : 29 | 291 : 11 | 322 : 4 | 345 : 20 | 390 : 25 | 391 : 12, 31 | 397 : 27 | 400 : 1 | 438 : 20 |
pauco. 416 : 6 |
paucorum. 73 : 21 | 201 : 8 | 202 : 18 | 225 : 5 | 266 : 11 | 345 : 2 | 355 : 30 | 386 : 17 |
429 : 20 |
paucos. 28 : 11 | 64 : 33 | 68 : 24 | 79 : 9 | 83 : 3 | 144 : 5 | 161 : 7 | 185 : 9 | 195 : 9 | 199 : 22 | 200 : 10 | 256 : 14 | 281 : 1 | 335 : 18 | 342 : 1 | 395 : 35 | 403 : 21 | 415 : 20 | 428 : 27 | 448 : 24 |
pavidos. 422 : 28 |
pavimentis. 348 : 4 |
pavimento. 341 : 16 |
paullatim. 25 : 23 | 28 : 26 | 44 : 14 | 51 : 20 | 64 : 23 | 84 : 18 | 103 : 34 | 132 : 13 | 171 : 36 | 172 : 24 | 188 : 25 | 190 : 2 | 195 : 1, 17 | 249 : 31 | 253 : 29 | 260 . 29 | 279 : 16 | 349 : 1, 16 | 360 : 6 | 371 : 3 | 391 : 33 | 400 : 12 |
paulliſper 44 : 1 | 58 : 16 | 77 : 1 | 97 : 20 | 135 : 2 | 138 : 22 | 174 : 32 | 229 : 8 | 320 : 8 | 387 : 4 | 393 : 3 | 400 : 10 | 408 : 7 | 414 : 34 |
paullo, *adv.* 39 : 12 | 49 : 7 | 63 : 3 | 72 : 7 | 75 : 19 | 81 : 20 | 85 : 1 | 86 : 3, 5 | 87 : 5, 8 | 100 : 32 | 107 . 21 | 112 : 37 | 129 : 4 | 133 : 10, 19 | 143 : 12 | 146 : 22 | 152 : 13 | 153 : 25 | 159 : 16 | 161 : 4 | 162 : 24 | 163 : 20, 25 | 166 : 2 | 167 : 2, 10 | 171 : 31 | 193 : 34 | 200 : 26 | 201 : 7 | 224 . 12 | 228 : 23 | 232 : 21 | 230 : 33 | 256 : 3 | 260 : 25 | 262 : 9 | 268 : 10, 19 | 271 : 16, 17 | 273 : 29 | 302 : 22 | 304 . 6 | 311 : 35 | 315 : 5 | 318 : 8 | 319 . 23 | 321 : 8 | 328 : 6, 17 | 350 : 1 | 351 : 9, 15 | 357 : 13 | 378 : 31 | 305 : 34 | 399 : 14 | 404 : 17 | 407 : 24 | 412 . 32 | 429 : 1
paullulum, *adv.* 36 : 18 | 44 : 11 | 82 . 8, 14 | 95 : 22 | 96 : 18 | 253 : 9 | 346 : 8 | 360 : 19 | 366 . 19 |
paullum, *adv.* 51 : 18 | 78 : 9 | 82 : 18 | 85 : 12 | 106 : 8, 31 | 116 : 25 | 117 : 8 | 133 : 13 | 140 : 16 | 161 : 11 | 162 : 33 | 163 : 14, 17 | 171 : 18 | 176 : 6 | 277 : 12 | 293 : 2 | 295 : 5 | 334 : 1 |
pavore. 188 : 2 |
pax. 298 : 10 |
peccabant. 371 : 19 |
peccandi. 35 : 3 | 424 : 11 |
peccare. 274 : 3 |
peccata. 399 : 22 |
peccati. 191 : 7 |
peccatorum. 398 : 13 |
pecora. 96 : 20 | 117 : 23 | 197 : 31 | 242 : 9 | 365 : 15 |
pecore. 71 : 9 | 149 : 1 | 192 : 10 |
pecoris. 93 : 6 | 97 : 15, 21 | 114 : 18 | 115 : 23 | 137 : 14 | 150 : 23 | 165 : 21 | 365 : 12 |
pectore. 162 : 11 | 247 : 9 | 392 : 6 | 423 : 1 |
pectus. 428 : 20 |
peculatem. 452 : 23 |
pecunia. 114 : 9 | 158 : 4 | 163 : 3 | 212 : 5 | 221 : 5 | 225 : 21 | 305 : 3 | 327 : 19 | 338 : 33 | 339 : 14 | 374 : 4, 7 | 378 . 29 | 426 : 17 | 429 : 15 | 432 : 2 |
pecuniæ. 126 : 5 | 128 : 7 | 131 : 5 | 213 : 7 | 269 : 4 | 284 : 1 | 298 : 24 | 305 : 19, 28 | 327 : 20 | 341 : 5, 6 | 371 : 8 | 372 : 7 | 425 : 22 | 428 : 7 | 432 : 1 | 448 : 10 |
pecuniam. 114 : 7 | 164 : 25, 35 | 219 : 24 | 225 : 21 | 257 : 3 | 267 . 5 | 270 : 14 | 286 : 5 | 300 : 9 | 304 : 4 | 363 : 16, 18 | 374 : 15 | 398 : 11 | 405 : 17 | 415 : 1, 6 | 425 : 24 | 427 : 5, 12 | 449 : 3 |
pecuniariæ. 316 : 35 |
pecunias. 111 : 16 | 128 : 5 | 168 : 32 | 238 : 2 | 269 : 10, 14 | 304 : 3 | 305 : 7, 11, 22 | 317 : 17 | 341 : 3 | 374 : 13, 22 | 426 : 28 |
pecuniis. 305 : 15 | 452 : 26 |
pecus. 69 : 3 | 171 : 34 | 243 : 16 | 312 : 15 | 397 : 24 | 410 . 6 |
pedalibus. 61 : 26 | 259 : 1 |
pede. 417 : 22 | 423 : 16 | 446 : 23 | 447 : 22 | 451 : 12 |
pedem. 20 : 8 | 82 : 19 | 172 : 6 | 240 : 11 | 299 : 16 | 443 : 4 |
pedes. 23 : 16 | 75 : 21 | 148 : 18 | 151 : 16 | 152 : 6, 10 *bis* | 153 : 17 | 172 : 7, 12, 19 | 173 : 3, 5 | 261 : 23, 29 | 262 . 17 | 263 : 18 | 264 : 21 | 348 : 23 | 391 : 30 | 406 . 1 | 438 : 30 |
pedeſtre. 438 : 30 |
pedeſtrem. 403 : 13 |
pedeſtres. 65 : 14 | 176 : 6 | 391 : 9 | 435 : 12 |

pedeſtri.

pedeſtri. 276 : 7 | 359 : 22, 25 |
pedeſtria. 60 : 4 |
pedeſtribus. 48 : 3 | 61 : 7 | 82 : 12 | 170 : 8, 13 | 368 : 19 | 377 : 8 | 301 : 14 |
pedibus. 61 : 9 | 71 : 22 | 85 : 11 | 95 : 23 | 96 : 8 | 149 : 22 | 172 : 2 | 269 : 20 | 271 : 5 | 422 : 22 |
Pedio. 300 : 6 | 437 : 13 |
peditatibus. 450 : 14 |
peditatu. 168 : 19 | 171 : 13 | 279 : 22 | 392 : 13, 18 |
peditatum. 89 : 4 | 104 : 11 |
peditatus. 85 : 29 | 107 : 33 | 115 : 29 | 117 : 21 | 144 : 4 | 174 : 20 |
pedite. 438 : 26 |
peditem. 31 : 22 |
pedites. 36 : 1 | 50 : 20 | 169 : 9, 22 | 184 : 16 | 189 : 14 | 190 : 4 | 193 : 27 | 195 : 33 | 247 : 8 | 272 : 7 | 361 : 3 | 365 : 11 | 391 : 8, 23, 24, 27 | 393 : 8 | 433 : 19 | 438 : 27, 33 |
peditibus. 187 : 18 | 190 : 28 | 193 : 23 | 391 : 25 | 407 : 14 | 448 : 12 |
peditum. 85 : 14 | 88 : 21 | 156 : 31 | 168 : 25 | 174 : 12 | 187 : 13 | 189 : 17 | 190 : 2, 36 | 231 : 6 | 237 : 10 | 272 : 23 | 273 : 1 | 279 : 12, 15 | 387 : 0 | 391 : 7 | 392 : 15 | 393 : 26 | 396 : 16 | 399 : 7 | 447 : 29 |
Pedium. 40 : 14 | 45 : 22 | 432 : 14 |
pedum. 11 : 3 | 28 : 6 | 43 : 3 bis | 48 : 16 | 52 : 32 | 53 : 10 | 78 : 10, 14 | 105 : 19, 20 | 134 : 7 | 145 : 5 | 157 : 33 | 161 : 25 | 171 : 5, 39 | 172 : 9, 24 | 186 : 15, 16 | 197 : 18, 28 | 227 : 19 | 239 : 15 | 246 : 17 | 247 : 4 | 254 : 29 | 258 : 11, 14 | 259 : 3 | 263 : 15, 19 | 265 : 35 | 314 : 21 | 318 : 5 bis, 7 | 320 : 32 | 356 : 1 | 366 : 4 |
pejus. 24 : 9 |
pelagus. 452 : 4 |
Pelignis. 222 : 9 | 274 : 1 |
Peligno. 223 : 2 |
Pelignus. 277 : 7 |
pellere. 200 : 13 |
pellerent. 323 : 27 | 329 : 15 | 388 : 14 |
pellerentur. 24 : 16 | 346 : 16 |
pelleretur. 329 : 9 |
pelles. 61 : 27 | 78 : 14 |
pellibus. 54 : 14 | 69 : 5 | 94 : 12 | 130 : 9 | 295 : 3, 21 | 407 : 3 |
pellium. 133 : 9 |
pelluntur. 167 : 21 | 169 : 2 |
Peluſio. 344 : 4 | 359 : 25 |
Peluſium. 339 : 18 |
penates. 427 : 22 |
pendant. 117 : 16 |
pendere. 100 : 13 | 429 : 20 |
penderent. 27 : 11 |
penderet. 98 : 3 |
pendunt. 122 : 1 |
pene. 12 : 14 | 17 : 32 | 28 : 5 | 49 : 2 | 50 : 30 | 106 : 4 | 118 : 1 | 119 : 13 | 137 : 30, 32 | 139 : 28, 34 | 140 : 15 | 150 : 28 | 152 : 11 | 161 : 1 | 175 : 7 | 177 : 21 | 186 : 7 | 188 : 18 | 196 : 11 | 197 : 7 | 210 : 12 | 231 : 7 | 240 : 21 | 242 : 7 | 243 : 19 | 246 : 19 | 254 : 1 | 255 : 18 | 257 : 5 | 266 : 16 | 294 : 17 | 305 : 8 | 309 : 2 | 315 : 14 | 317 : 24 | 325 : 8 | 329 : 10, 16 | 331 : 7 | 335 : 22 | 360 : 22 | 362 : 13 | 362 : 5 | 365 : 11 | 366 : 27 | 380 : 16 | 382 : 23 | 395 : 12 |
penes. 150 : 36 | 252 : 23 | 257 : 2 | 269 : 3 | 382 : 6 |
penitus. 117 : 30 |
penſionibus. 427 : 6 |
penterem. 370 : 4 |
penteres. 414 : 17 |
penuriam. 421 : 19 |
pependerint. 33 : 6 |
pepercerunt. 154 : 12 |
peperciſſent. 253 : 16 |
peperi. 484 : 16 |
peperit. 408 : 25 |
per. 7 : 12, 14 | 8 : 4 | 9 : 3, 5, 12, 15 | 10 : 7, 11 | 11 : 7, 13, 20, 23 | 12 : 3, 10 | 13 : 1, 4 | 14 : 23 : 24 | 17 : 6, 13, 22, 31 | 18 : 31 | 19 : 8 | 22 : 5 | 31 : 4, 6, 9, 15, 23 | 33 : 8, 27 | 34 : 15 | 45 : 2, 18 | 47 : 13, 18 | 49 : 16 | 53 : 28 | 56 : 5 | 57 : 6 | 59 : 13, 17, 26 | 60 : 28 | 66 : 8 | 68 : 4 | 72 : 25 | 74 : 13 | 76 : 7 | 79 : 12 | 80 : 17 | 85 : 8, 16 | 89 : 4, 6 | 95 : 15 | 97 : 31 | 100 : 33 | 101 : 30 | 102 : 26 | 104 : 7 | 105 : 14 | 108 : 17 | 109 : 4 | 110 : 13 | 112 : 7 | 113 : 1 | 114 : 2, 31 | 115 : 14 | 116 : 16 | 118 : 11, 18 | 119 : 3, 14 | 129 : 13 | 134 : 2, 12 | 135 : 8 | 137 : 25 | 138 : 8, 24 | 139 : 10 | 142 : 24 | 145 : 16, 22 | 146 : 23 | 148 : 26 | 149 : 11, 17 | 150 : 15 | 153 : 4 | 156 : 26 | 160 : 32 | 162 : 13 | 165 : 17 | 166 : 15 | 169 : 15, 31 | 171 : 26 | 177 : 23 | 179 : 1, 25 | 188 : 34 | 191 : 20 | 193 : 27 | 197 : 36 | 199 : 11, 16 | 203 : 6 | 204 : 6, 10 | 211 : 9 | 216 : 19 | 217 : 13, 16 | 222 : 8 | 224 : 5, 39 | 225 : 25 | 227 : 4 | 229 : 20 | 231 : 5 | 232 : 19 | 236 : 9 | 237 : 4, 14 | 239 : 10 | 241 : 1 | 246 : 13, 16 | 247 : 5, 28 | 249 : 10, 20 | 251 : 28 | 252 : 1, 26, 29 | 255 : 29, 33 | 256 : 13 | 258 : 15 | 259 : 6 | 260 : 9 | 263 : 5 | 265 : 5, 6, 10, 31 | 268 : 11, 15 | 272 : 30 | 274 : 8, 27 | 275 : 15, 25 | 276 : 5 | 277 : 23 | 279 : 1 | 283 : 2 | 284 : 1 | 291 : 18 | 296 : 3, 13, 19 | 297 : 18, 20 | 298 : 14 | 300 : 25, 33 | 302 : 8 | 303 : 28 | 309 : 25 | 310 : 11, 21 | 311 : 14, 28 | 313 : 23 | 315 : 3, 10 | 316 : 14 | 318 : 14, 26 | 319 : 1, 11 | 320 : 28, 33 | 322 : 8, 15 | 323 : 31 | 324 : 27, 32, 40 | 325 : 6 | 327 : 6 | 328 : 16 | 329 : 27 | 332 : 7, 8 | 337 : 13 | 338 : 8 | 340 : 1 | 341 : 16 | 344 : 9, 10, 11, 28 | 345 : 23 | 347 : 6, 7 | 348 : 13 | 349 : 11 | 351 : 13 | 356 : 1, 19 | 357 : 20 | 360 : 1 | 361 : 37 | 362 : 23 | 363 : 3 | 364 : 9 | 365 : 31 | 366 : 31 | 368 : 19 bis | 370 : 7 | 372 : 1 | 375 : 21 | 378 : 27 | 380 : 3 | 384 : 24 | 386 : 4 | 390 : 27 | 391 : 30 | 395 : 16, 20 | 396 : 7 | 397 : 15 | 399 : 18, 19 | 400 : 15 | 401 : 8 | 402 : 9 | 405 : 2 | 406 : 10 | 407 : 7 | 408 : 1, 25, 27 | 410 : 7 | 411 : 15 | 413 : 31 | 414 : 18 | 415 : 12, 16 bis | 416 : 4, 8 | 417 : 6, 8 | 418 : 24 bis, 28 | 419 : 6 | 420 : 1, 7 | 421 : 12, 15, 27, 28 | 423 : 27 | 427 : 6 | 428 : 17, 23, 34 | 429 : 12, 14 | 433 : 13 | 435 : 7, 17 | 437 : 9 | 440 : 11 | 442 : 15 | 450 : 1 |
peractis. 87 : 12 | 88 : 8 | 201 : 3 |
peracto. 98 : 17 | 218 : 9 | 436 : 23 |
perageret. 411 : 18 |
peragit. 115 : 5 |
peragitati. 253 : 31 |

peranguſtum. 148 : 22 |
percepta. 117 : 1 |
percepto. 139 : 13 |
percipere. 275 : 21 |
perciperent. 153 : 28 | 328 : 13 |
percitus. 405 : 33 |
percrebuerat. 325 : 7 |
percrebuiſſet. 310 : 22 |
percucurriſſet. 199 : 23 | 202 : 21 |
perculſæ. 103 : 32 |
perculſi. 264 : 17 |
percunctatione. 28 : 12 |
percunctationibus. 94 : 3 |
percurrere. 85 : 17 |
percurrit. 221 : 2 |
percuſſiſſe. 368 : 18 |
percuſſit. 191 : 25 | 441 : 28 |
percuſſo. 106 : 24 | 398 : 28 |
percuſſos. 312 : 1 |
percuſſus. 424 7 | 445 : 20 |
perdiſcendo. 123 : 2 |
perdidi. 275 : 19 | 450 : 7 |
perditus. 194 : 2 |
perditorum. 63 : 30 | 143 : 9 | 104 : 10 |
perdoluerant. 265 : 32 |
perducere. 376 : 11 |
perducerent. 263 : 5 | 296 : 19 |
perduci. 387 : 19 |
perducit. 11 : 4 | 143 : 10 |
perducitur. 102 : 4 | 196 : 24 |
perducta. 79 : 21 | 310 : 15 |
perducta erat. 334 : 31 |
perducta eſt. 262 . 2 |
perductæ. 321 : 2 |
perductas. 310 : 33 |
perducti, 302 : 26 |
perductos eſſe. 191 : 7 |
perducuntur. 170 : 11 |
perduxerant. 118 : 24 |
perduxerat. 159 : 2 | 319 : 28 |
perduxerunt. 347 : 19 |
perduxit. 58 : 32 | 98 : 17 | 158 : 1 | 172 : 7 |
perendino. 101 : 30 |
perennis. 198 : 16 |
perequitans. 241 : 10 |
perequitant. 85 : 9 |
perequitaſſet. 169 : 31 |
pereundum. 140 : 11 |
perexigua. 329 : 23 |
perexiguo. 95 : 14 |
perexiguum. 310 : 7 |
perfacile . *nom.* 6 : 3 | 7, 8 | 168 : 21 |
perfecerat. 318 : 14 |
perfecerunt. 105 : 25 | 311 : 36 |
perfecit. 173 : 11 | 365 : 27 |
perfecta. 263 : 3 | 264 : 23 | 319 : 17 |
perfectæ erant. 285 : 2 |
perfectæ eſſent. 34 : 21 | 57 : 20 |
perfectas eſſe. 224 : 7 |
perfectis. 173 : 8 | 228 . 1 | 231 : 7 | 355 : 9 | 411 : 2 |
perfecto. 11 : 4 | 245 : 24 | 246 : 11 | 272 : 22 | 297 : 16 | 336 : 12 |
perfectam. 182 : 3 |
perfectum erat . 317 : 27 | 318 : 25 |
perfectum eſt. 239 : 17 | 262 : 1 | 324 : 13 |
perferebantur. 277 : 38 |
perferebatur. 339 : 13 |
perferendam. 61 : 25 |
perferendas. 65 : 1 | 387 : 21, 27 |
perferendi. 261 : 18 |
perferendi eſſent. 25 : 14 |
perferre. 16 : 12 | 46 : 24 | 59 : 20 | 149 : 9 | 316 : 7 |
perferrent. 112 : 13 |
perferrentur. 216 : 15 |
perferret. 83 : 15 | 195 : 32 | 360 : 21 |
perferretur. 290 : 15 |
perferri. 122 : 23 |
perfertur. 110 : 13 | 142 : 24 |
perferunt. 273 : 4 |
perferuntur. 141 : 5 | 145 : 10 |
perficere. 7 : 8 | 36 : 15 | 242 : 25 | 255 : 7 |
perficerentur. 377 . 24 |
perfici. 227 : 4 | 229 : 4, 23 | 242 : 22 | 243 : 26 |
perficiantur. 171 : 24 |
perficienda. 258 . 8 |
perficiendi. 258 : 15 | 251 : 12 | 317 : 16 318 : 12 |
perficiendis. 165 : 9 |
perficit. 11 : 21 | 244 : 6 | 259 : 15 |
perficiundis. 285 : 8 |
perficiunt. 264 . 2 |
perficiuntur. 104 : 31 |
perfidia. 76 : 14, 28 | 144 : 10 | 149 : 9 | 191 : 17 | 200 : 8 265 : 23 |
perfidiæ. 266 : 12 |
perfidiam. 144 : 7 | 164 : 14 | 415 : 5 |
perforaſſet. 359 : 18 |
perforatæ. 369 : 29 |
perfregerint. 178 : 7 |
perfregerunt. 20 : 3 |
perfringerent. 262 : 15 |
perfuga. 64 : 10 | 416 : 23 |
perfugæ. 64 : 16 | 273 : 19 | 321 : 25 | 393 : 6 | 410 : 21 |
perfugas. 318 : 14 | 402 : 4 |
perfugere. 400 : 19 | 409 : 1 |
perfugerent. 317 : 25 |
perfugerunt. 402 : 6 | 423 : 32
perfugiebat. 253 : 7 |
perfugio. 86 : 19 |
perfugis. 22 : 7 | 96 : 12 | 160 : 30 | 171 : 38 | 197 : 6 | 278 : 11, 31 | 312 . 25 | 389 : 22 | 401 : 29 | 414 : 14 | 415 : 20 | 435 : 7 | 441 : 10 | 449 : 10 |
perfugiſſe. 267 : 12 | 317 : 15 | 325 . 12 | 328 : 17 |
perfugiſſent. 21. 15 |
perfugiunt. 273 : 3 | 411 : 12 |
Pergamenum. 384 : 27 |
Pergamenus. 359 : 18 |
Pergami. 341 : 13 |
Pergamo. 384 : 29 |
Pergamum. 304 : 11 |
pergere. 416 : 31 |
pergratum. 256 . 24 |
pergunt. 64 : 23 |
periclitabatur. 44 : 9 |
periclitandum. 165 : 9 |
periclitarentur. 354 : 24 |
periclitaretur. 136 : 36 | 137 : 27 | 250 : 29 |
periclitari. 292 : 17 | 398 : 7 |
periclitati. 352 : 30 |
periclitatus. 367 : 21 |
pericula. 8 : 13 | 196 : 36 | 252 : 3 |
periculi. 57 : 23 | 60 : 2 | 108 : 26 | 184 : 19 210 : 7 | 219 : 14 | 291 : 8 | 297 : 2 314 : 12 | 357 : 35 | 370 : 16 | 384 : 10 | 462 : 5 |
periculis. 124 : 7 | 381 : 18 | 396 : 11 |
periculo. 11 : 25 | 16 : 16 | 20 : 1 | 31 : 16 | 33 : 31 | 34 : 13 . 25 | 42 : 17 | 45 : 27, 29 | 52 : 4 | 56 : 5 | 76 : 2 | 83 : 30 | 95 : 21 | 96 : 23 | 101 : 21, 28 | 102 : 9 | 107 : 14, 32 | 108 : 5 | 109 : 12, 22 | 110 : 4 | 112 : 11 | 138 : 27 | 142 : 5 | 148 : 4, 8 | 153 : 20 | 156 : 3 | 159 : 29 | 173 : 13 | 186 : 10 | 188 : 3, 15 | 197 : 12, 20, 22, 26, 31 . 35 | 198 : 29 | 200 : 35 | 242 : 18 | 247 : 28 | 248 : 10 | 252 . 13 | 253 : 21 | 263 : 12 | 266 : 7 | 268 : 23 | 270 : 40 |

296: 18| 310: 17| 319: 29| 327: 7, 18| 329: 16| 339: 8| 345: 14| 357: 8| 365: 30| 366: 8| 370: 1, 16| 374: 6| 396: 7| 397: 38| 398: 25| 400: 26| 401: 5, 30, 34| 409: 2 *bis*| 425: 21| 428: 3| 438: 2| 440: 22| 442: 12| 447: 4| 451: 10|
periculorum. 289: 13| 371: 14|
periculoſa. 290: 6|
periculoſiſſimus. 357: 25|
periculoſius, *adv.* 379: 1|
periculoſo. 198: 2|
periculoſum. 25: 24| 145: 2| 446: 30|
periculum. 28: 19, 25| 29: 17| 80: 11| 85: 31| 95: 25| 101: 24| 102: 2, 9| 108: 12| 131: 3| 136: 23| 142: 12| 149: 33| 163: 13| 175: 8| 178: 3| 195: 5, 32| 196: 35| 200: 17| 207: 9| 221: 22| 223: 27 *bis*| 250: 1| 255: 17| 260: 27| 261: 15| 277: 13| 296: 25| 299: 16| 301: 25| 302: 7, 11| 318: 32| 325: 17| 361: 5| 362: 8| 367: 25| 368: 24| 374: 6| 375: 21| 391: 39| 418: 2| 421: 18|
peridoneus. 271: 14|
perierunt. 77: 10| 449: 16|
periit. 38: 15| 130: 22| 300: 7| 359: 17| 368: 11| 379: 4|
perimpeditus. 412: 16|
perinde. 285: 3| 317: 17|
perire. 397: 17|
perirent. 417: 2|
periiſſe. 275: 16| 362: 13| 440: 7, 8| 442: 11|
periti. 242: 12| 333: 17|
peritioribus. 317: 28|
peritis. 245: 14|
peritiſſimi. 66: 1|
peritiſſimis. 322: 23|
peritiſſimus. 18: 20|
perito. 330: 4|
peritor. 277: 18| 222: 18| 256: 8|
peritus. 399: 19| 408: 13|
perjurium. 415: 5|
perlata. 104: 20| 110: 17|
perlata erant. 186: 10|
perlata eſſet. 184: 9|
perlata eſt. 55: 7|
perlatæ. 22: 19|
perlatus. 243: 20|
perlato. 80: 17| 110: 23| 428: 1|
perlectam. 108: 14|
perlectas. 387: 26|
perlectis. 223: 18| 387: 14|
perluuntur. 130: 9|
permagna. 403: 28|
permagnus. 155: 28|
permanaverat. 273: 26|
permanebant. 407: 4|
permanebat. 239: 16|
permanendum eſſet. 159: 32|
permanent. 122: 5| 132: 10|
permanere. 25: 6| 59: 20| 139: 14| 185: 25| 188: 31| 250: 25| 413: 19|
permanerent. 80: 20| 196: 29| 198: 15| 363: 9|
permaneret. 89: 22| 378: 11|
permanſerant. 185: 32| 363: 6|
permanſerat. 192: 20| 199: 8|
permanſerint. 224: 7|
permanſerunt. 130: 5| 188: 26| 242: 20|
permanſiſſe. 117: 4|
permanſit. 373: 22|
permiſcentur. 214: 1|
permiſceri 252: 14|
permiſerint. 296: 12|
permiſit. 56: 6|
permiſſa. 23: 11|
permiſſa erat. 176: 2|
permiſſa eſt. 92: 26|
permiſſurum. 89: 16|
permiſti. 167: 33|
permiſtos. 383: 28|
permittatur. 217: 11|
permittebat. 242. 21|
permittere. 41: 2| 53: 22|
permitteret. 26: 16| 89: 15| 186: 21|
permittit. 200: 9|
permittitur. 168: 9| 235: 8|
permoti. 6: 13| 46: 9| 50: 27| 73: 7| 82: 18| 92: 30| 229: 18| 265: 6, 19| 276: 13| 316: 39| 323: 7| 326: 7|
permotos. 312: 2|
permotus. 58: 29| 97: 30| 102: 5| 103: 21| 137: 29| 145: 23| 191: 6, 23| 219: 15| 229: 6| 235: 13| 272: 25| 299: 9| 300: 34| 301: 9| 373: 17| 461: 11|
permoveantur. 159: 17|
permovebantur. 100: 38|
permovere. 291: 8|
permoverentur. 164: 3|
permoveri. 171: 19|
permovet. 158: 39|
permulſis. 73: 18|
permulti. 310: 13|
pernicie. 27: 13| 194: 23| 425: 14|
perniciem. 18: 1| 217: 7| 439: 28|
pernicioſa. 187: 4|
pernicioſe. 379: 8|
pernicioſis. 214: 12|
pernicitatem. 328: 11|
pernoctare. 188: 30|
perpaucæ. 63: 13| 98: 12|
perpauci. 9: 5| 38: 10| 280: 8|
perpaucis. 77: 10| 146: 25|
perpaucos. 89: 33| 354: 25|
perpendiculum. 78: 12|
perperam. 437: 16|
perpeſſi. 273: 19|
perpeſſos. 255: 18| 312: 11, 13|
perpeti. 146: 4| 291: 16|
perpetua. 30: 15| 111: 9| 153: 14| 175: 29|
perpetuæ. 57: 17| 151: 15| 172: 19| 175: 10|
perpetuam. 26: 18| 165: 29|
perpetuas. 106: 15| 310: 32, 35|
perpetui. 332: 5|
perpetuis. 115: 12| 152: 5| 214: 25|
perpetuo, *nom.* 185: 5|
perpetuo, *adv.* 24: 5| 159: 32| 192: 20|
perpetuum. 85: 28| 104: 12, 27| 168: 24|
perquam. 407: 3|
perquirerent. 441: 16|
perquirit. 127: 19|
perrumpant. 139: 5|
perrumpendum eſſe. 249: 13|
perrumpere. 11: 31| 138: 15| 149: 25|
perrumperet. 228: 9|
perrumpi. 152: 17|
perrumpunt. 139: 21|
perrupta. 177: 11|
perſcribebant. 243: 19|
perſcribebat. 366: 33|
perſcribit. 107: 33| 108: 21|
perſcribuntur. 211: 1| 212: 8|
perſecutum. 88: 6|
perſequamur. 158: 34|

perſequantur. 158 : 40 |
perſequenda. 183: 5|
perſequendis. 327: 20|
perſequendos. 184 : 8| 194: 8|
perſequendum. 193 : 37 | 200: 1| 338 : 24 | 376 : 8| 450: 24, 29|
perſequente. 194: 23 |
perſequentem. 39 : 1|
perſequerentur. 92 : 7 |
perſequeretur. 369: 1|
perſequi. 14: 9| 92 : 4| 188: 12| 265: 21|
perſequuntur. 170:8| 391:28| 452 : 1|
perſeverandum. 228:15| 392: 26|
perſeverantia. 302 : 1 | 359: 28 |
perſeverare. 364: 24|
perſeveraret. 24: 9|
perſeverat. 103: 29 | 250: 35 |
perſeveravit. 270: 11 295:8| 307: 20|
perſolvere. 363 : 17|
perſolvit. 13 : 15 |
perſpecta. 29: 14| 47 : 24| 67: 16| 159 : 22 | 387 : 10| 403: 8| 420. 9|
perſpectam. 164 : 15 |
perſpectam eſſe. 30: 16|
perſpectis. 80 : 25 |
perſpecto. 157 ; 16 | 170 : 21 |
perſpectum. 328 : 3 |
perſpectum eſt. 54: 7|
perſpeculaterur. 399: 18|
perſpexerat. 45: 20 | 89: 34 |
perſpexiſſet. 80: 3, 28 | 89: 25 |
perſpicere. 102 : 4 |
perſpiceremus. 401: 36|
perſpicerent. 149: 28|
perſpiceret. 375: 8|
perſpici. 48: 7, 13 | 65 : 19 |
perſpiciat. 248 : 31 |
perſpiciebant. 60 : 11|
perſpicienti. 160: 28|
perſpicit. 92: 15|
perſtare. 153 : 19 | 427 : 23 |
perſtiterunt. 413 : 15 |
perſuadent. 8 : 15|
perſuadere. 11 : 14 | 123 : 2 | 415 : 18|
perſuadere:. 101: 39 | 212: 3 |
perſuaderi. 29: 13 | 45 : 14| 111: 18|
perſuadet. 7 : 2, 7 | 64 : 9| 104: 17| 107: 12| 108 : 6| 377: 2 |
perſuaſerant. 47 : 5|
perſuaſi. 329: 12 | 410 : 23 |
perſuaſit. 5 : 9 | 6 : 3 | 398 : 13 |
perſuaſum. 57: 13 | 150 : 6 |
perſuaſum eſſet. 102: 10|
perſuaſuros. 9 : 10|
pertendit. 362: 15|
pertenuitatis. 355: 19|
pertentare. 143: 24|
perterrent. 137 : 5 |. 177 : 3 |
perterruerunt. 36 : 13|
perterrita. 240: 21 | 270: 12 |
perterritæ. 91: 15| 193: 32| 423 : 7 |
perterritam. 334 : 21 | 425: 27 |
perterriti. 21: 17 | 50 : 27| 72 : 18 | 76 : 24 | 82 : 10| 89: 9 | 145 : 11 | 147 : 18| 153 : 21 | 154 : 3| 162 : 9| 171: 21| 183 : 21 | 187 : 32 | 195: 24| 197: 33| 198 : 10| 245: 25| 264: 4, 17| 278: 24 | 302 : 24 | 335 : 2 | 355: 30 | 362 . 3 | 397 : 34 | 398: 28| 422: 15| 424: 9| 436: 26 | 444: 13 |
perterritis. 95 : 14 | 112: 28| 116 : 19 | 136 : 13 | 137: 6| 138 : 14 | 166 : 4 | 170 : 21 | 246: 15 | 251: 16 | 279 : 41 | 280. 10| 323: 8| 334: 28| 352 : 4 | 361 : 23| 399 : 21|
perterrito. 294: 20| 415: 28 |
perterritos. 19: 10| 39 : 10| 52 : 7 | 58 : 24 | 75 : 23 | 138: 28| 193: 11, 16 | 195 : 30 | 253: 26 | 267 13 | 277: 35 | 279: 8| 323: 20 | 374 : 17 | 395: 30 |
perterritos eſſe. 225 : 9|
perterritum. 19: 1| 192 : 8| 250 : 16 | 276: 33| 414: 22 |
perterritum eſſe. 17: 11 | 76: 20 |
perterritus. 207: 13 | 231 : 2 | 248: 12| 249: 8| 268: 30| 307: 4| 411: 20| 419: 26| 428. 5|
perterruerunt. 163 : 4 |
pertimeſcenda eſſet. 101 : 25 |
pertimuerunt. 361 : 11 |
pertinacia. 31 : 20 | 102: 3| 188: 27 | 256 . 3 | 277 : 32| 424 : 29 |
pertinaciæ. 292 : 16|
pertinaciam. 196 : 30|
pertinaciſſime. 191 : 5|
pertinaciter. 197: 23| 198: 13| 359. 26|
pertinacius, *adv.* 187:31|200: 6 |
pertineat. 103: 25|
pertinebant. 48 : 25 | 149: 35| 249: 18| 312: 29 | 317: 37 | 335 : 8 |
pertinebat. 99 19 | 136 : 25| 160: 19 | 298 : 22|
pertinens. 364: 30|
pertinent. 4 4 | 5 : 3 | 56: 4 | 176 : 36 | 237 : 3 | 353: 14 |
pertinentem. 355: 8|
pertinentes. 349: 15 |
pertinentibus. 407 : 7 |
pertinentium. 47: 8|
pertinere. 15 : 1 | 75 : 9 | 117 : 31 | 184 : 31 | 216: 14 | 217 : 7 | 234 : 20 | 297: 22 | 343 . 2 | 363 : 8 |
pertinerent. 6 : 14 | 60: 3 |
pertineret. 188: 19 | 296: 19 |
pertinet. 5 : 6 | 9 : 10 | 89: 7| 132: 18| 134: 13| 258: 7| 348 : 13 |
pertingere. 320 : 1 |
pertractabant. 418. 17|
pertuliſſent. 104 : 29 |
perturbabantur. 29: 2 | 83: 2 |
perturbant. 85: 10| 104: 3| 178. 4| 383 : 28|
perturbantur. 76: 23 | 138. 5| 171: 19 |
perturbarentur. 40 : 20 | 114 : 20 | 188 . 26 | 357| 10 |
perturbaret. 28 : 17 |
perturbari. 277 : 33 |
perturbat. 240 : 15|
perturbata. 272: 29|
perturbatæ ſunt. 188 : 3|
perturbati. 100. 36| 187: 19| 251: 5| 356 : 32 | 393 : 10 | 422. 5 |
perturbatio. 84 : 6 | 322: 31 |
perturbatione. 362: 4|
perturbatis. 45 : 28 | 85 : 18 | 165: 20 | 340: 19|
perturbato. 193 : 33|
perturbatos. 367 : 12 | 356: 30 |
perturbatum. 188 : 9 | 329 : 14| 338: 2| 412: 33|
perturbatus. 293: 18| 373: 17| 408: 16
perturbaverant. 85: 7|

perturbaverunt. 75 : 20|
perturbetur. 138: 31|
pervagarentur. 161 : 4|
pervagentur. 145: 18|
pervenerant. 12 : 11| 73: 16| 437 : 17|
pervenerat. 107: 7| 231: 15| 241: 14| 243: 10| 403 : 9|
pervenerunt. 21 : 5| 38: 9| 47: 25| 63 : 14| 64: 26| 67: 33| 72: 16| 86: 4| 93: 4| 154 : 14| 264: 21| 344 : 25| 401 : 19| 405: 12| 409: 30| 423: 36|
perveniam. 413 : 1|
perveniet. 271 : 19|
pervenire. 45: 17| 81: 12| 142 : 9| 144 : 15| 242. 5| 247: 17| 409: 22|
pervenirent. 13 : 1| 280 : 26|
perveniret. 250: 10| 372 : 2| 399: 15| 419: 9| 449: 8| 465: 6|
perveniretur. 408: 10|
pervenisse. 144: 13| 292: 12| 375 : 11|
pervenissent. 57: 28| 77 : 7|
pervenisset. 65: 2| 68: 20| 110: 15| 145 : 24| 387: 22|
pervenit. 10: 1| 12 : 7| 13 : 7| 21 . 14| 40: 21| 47 : 4| 63 : 24| 76 : 22| 89 : 29| 104 . 12| 107: 14| 110: 1| 114 : 27| 128: 9| 137 : 8| 139: 11, 21| 145: 6, 20| 146 : 18, 29| 149: 17 155: 32| 157: 16 160: 1| 165 : 16| 166 1| 168 1| 188: 21, 22| 217: 15| 222 : 7| 225: 1| 227: 6| 234 : 4| 235: 7| 237: 5| 239: 3| 269: 18, 21 271: 12| 285 : 9| 291 : 6| 300 : 7| 303 : 7, 10, 32| 306: 13| 307 12| 309: 15| 320: 5| 325: 19| 326: 16| 335 : 20| 336 : 23| 330: 4, 19| 342: 6| 370: 9| 375 : 7| 385 : 2| 388: 23| 401: 4, 10| 407 : 15| 414: 5 . 9, 20| 416: 2| 420: 7| 422: 16 426: 12, 13, 25| 427 : 10| 429: 18|
pervenlunt. 104 : 8| 161: 29| 1-6 : 2| 229 : 19| 230 : 1| 231: 12| 246: 20| 260 : 6| 280: 2| 410 : 22| 425 : 2, 8, 23| 426 : 16| 428: 1, 2|
perventum. 99 : 23| 157: 11|
perventum esset. 289: 13|
perventum est. 117 . 35|
perventuram. 228 : 21|
perventuros. 101 : 21|
perveteres. 403 : 2|
pervulgata. 383 : 8|
pervulgato. 268: 8|
pes. 447: 22|
pestilentia. 270 : 1| 329 : 25|
petant. 24 : 26| 74 : 3| 222 : 19| 249 : 14| 256: 2|
petat. 280 : 4|
petebant. 50 : 22| 75 : 4| 149 : 6| 193: 11| 250 : 1| 291: 17| 327: 2| 423 : 27, 32|
petebat. 28 : 21|
petenda. 83 : 16|
petendæ. 115 : 25|
petendi. 49: 8| 57: 12| 59. 5| 129 : 1|
petendum. 166 : 24| 461: 12|
petendus erat. 239: 20|
petenti. 31 : 18| 200 : 22|
petentibus. 22 : 15| 46: 10| 79: 5| 115: 1| 121: 1| 148: 22| 358: 2|
petere. 23 : 11| 25: 2| 46: 26| 50 : 19| 53 : 23| 63: 9| 68: 5| 76: 27| 89: 10| 90 : 7| 102 : 34| 147: 29| 161. 9| 190: 18| 194 5, 21| 293: 18| 386: 16| 389 : 4, 5| 400: 25| 408 : 21, 23| 433 4| 452: 4|
peterent. 69: 4| 111 : 24| 112 20, 34| 250 : 11| 251 7| 334 : 8| 350: 25| 387: 12, 15| 428: 33|
peteret. 18 : 5| 45: 17| 140: 18| 354. 19| 372: 17| 440: 20|
peti. 203 : 6|
petierant 399: 11|
petierat. 325 : 22|
petierint. 105 : 18|
petierunt 23 : 0, 15| 38: 11| 46 19| 74 : 5| 153: 17| 175 : 23| 336. 24, 18| 386: 23| 401: 30| 427: 4|
petiit. 442 : 12|
petimus. 439 : 33|
petisse. 33 : 8| 184 : 17| 370 : 11| 398: 16| 452: 26|
petissent. 21: 13| 76: 17| 83: 19| 443: 20|
petisset. 332 : 7|
petistis. 116: 26|
petit. 17 26| 113: 3| 167 : 3| 216: 35| 223 : 7| 225 . 7| 246 : 7| 387 : 18| 392: 6| 427: 24|
petita. 76 : 7|
petitione. 201 : 14| 225: 2|
petitionem. 201: 6, 7| 202: 15|
petitis. 190 : 16|
petitum. 184 : 3|
petituros. 193 : 11|
petiverunt. 83 : 18, 32| 116: 34| 154. 8| 261: 17| 275: 33|
petivit. 275: 25|
peto. 459. 6| 462: 3|
petra. 309 : 31|
Petreiano. 393 : 25|
Petreii. 237: 7| 251: 20| 266: 29| 336 : 1|
Petreio. 237: 2| 238 : 14| 248: 12| 249 : 3| 267 : 3| 394 : 14| 427: 9, 27| 428: 17| 429: 7|
Petreium 428 . 19|
Petreius. 163 : 8| 236 : 5, 9| 237: 4| 239: 24, 31| 243: 18| 246 : 20| 247 : 19| 248: 28| 251: 1, 12| 252: 8 17| 257: 5| 306: 15| 392: 17| 394 : 3|
Petrocoriis. 173 : 25|
Petrosidius. 104 : 3|
petulantiæ. 41[illegible]: 2|
petunt. 66 : 4| 97 : 7| 117 : 15| 134 : 28| 142: 15| 168 : 5| 175 : 24| 190: 33| 253 : 20| 255: 12| 419: 5| 420: 15| 427: 29|
phalange. 19 : 22| 37 : 18|
phalangem. 20: 2|
phalanges. 38 : 1|
phalangis. 264: 3|
Pharitæ. 355: 21| 356 : 6|
Pharnace. 363 : 15| 364 : 26| 381 : 22 *bis*| 431 : 1|
Pharnacem. 364: 3| 379: 18| 381: 24, 25|
Pharnaces. 365: 2, 11, 20, 23, 28, 32| 366 : 26, 32| 382: 8. 9, 25| 383 : 5, 10, 12, 22, 384 14, 16|
Pharnaci. 381: 27, 33| 382 2|
Pharnacis. 384 32|
Pharo. 356 5| 370: 24|
Pharsalica. 367 : 16

Pharſalus. 290: 8|
Pharum. 346: 2, 12| 353: 4 |
Pharus. 346: 3, 9|
Philippus. 212: 8, 10|
Philonem. 440 : 23 |
Phœnice. 286 : 2|
Phœnicum. 337: 19|
pice. 151: 12| 197 : 33| 264 : 8| 338: 4 |
picem. 152 : 17 |
Piceni. 230: 9|
Piceno. 219 : 9 | 222 : 2|
Picenum. 221 : 2, 8 | 222 : 1 |
picis. 153 : 4 |
Pictones. 143 : 14|
Pictonibus. 61 : 5| 173 : 24| 193: 2|
Pictonum. 102: 19 |
pietate. 100 : 26 |
pignore. 238 : 3 |
pila. 37 : 16 | 52 : 14 | 116 : 31 | 311 : 30 | 333 : 7, 20| 417 : 10 | 418: 18| 448: 3 |
pilæ. 266 : 3|
pili. 241 : 15 |
pilis. 20 : 2 | 37 : 17 | 50: 6| 167 : 23 | 177 : 10 | 170: 7| 333 : 16, 23 | 413 : 28 |
pilo. 421 : 15 | 424: 6|
pilorum. 20 : 5 | 105 : 2| 244 : 28| 407: 8| 447: 12|
pilum. 103 : 17 | 106 : 22 | 138: 17 | 332. 13 | 391 : 29| 392 : 4 |
pionæ. 105 : 3 |
pinnas. 172 : 10 |
Pituſtæ. 88 : 2 |
Pituſtis. 87 : 12 |
Piſauri. 219 : 3|
Piſaurum. 218: 13 |
piſcatorias. 259 : 20 |
piſcibus. 74 : 18 |
Piſo. 75 : 25| 208 : 14| 387: 3| 392: 17 |
Piſone. 9 : 14 | 26: 20|
Piſonem. 14 : 1 |
Piſonis. 13 : 16 |
placari. 125 : 1 |
placeat. 158 : 19 | 173 : 25 |
Placentia. 321 : 17 |
placere. 293: 6| 327. 13| 343: 5| 422 : 33|
placeret. 148 : 17|
placide. 116 : 24 | 417 : 6 |
placuiſſe. 155 : 2 |
placuit. 25: 31| 57 : 29 | 158: 16| 446: 4 |
Platorio. 428: 32|
Platorium. 364 : 12|
plagis. 373 : 2|
Plancum. 99 : 3, 19 | 372: 22 |
Plancus. 238 : 18 | 372 : 20 | 337 : 17|
plane. 68: 1| 140: 13 | 272 : 28 |
planiores. 61 : 21|
planiſſimis. 394 : 1|
planitia. 239 : 32 | 360 : 30| 408: 28| 435: 21| 446: 4 |
planitie. 44 : 11 | 57 : 1| 161 : 22 | 171 : 10 | 402: 29| 443: 21, 33| 446: 11, 13. 28|
planitiem. 44: 14| 163: 23| 176 : 5 | 188. 20 | 250 : 5 | 336 : 16 | 444 : 8 |
planities. 32 : 1 | 170 : 26 | 446 : 5, 7|
plano. 82: 1| 355: 29| 365: 7| 382: 18 |
plateas. 229 : 9 |
plateis. 348 : 27 |
plauſtra. 389 : 30|
plebe. 118 : 6 |
plebem. 16: 8, 22 | 131 : 6| 147. 18| 160 : 7| 191 : 3| 425: 10|
plebes. 349 : 19 |
plebi. 7 : 6 |
plebis. 185 : 22 | 191 : 9 | 203 : 1 | 206 : 1 | 208 : 2, 10 | 210 : 7, 10, 14 | 211 : 4, 5 | 212 : 8 | 215 : 10 | 216 : 2, 225 : 4 | 232 : 6, 16 | 233 : 9| 268 : 6 | 272 : 10 | 284: 6 |
plebs. 89 : 13 | 119 : 13 |
plena. 83: 32 | 185 : 20 | 186 : 10 | 189 : 12 | 252 : 2| 279: 41| 305 : 10| 321 : 3 |
plene. 57 : 20
pleni. 174 : 17 |
pleniora. 243 : 18|
pleniſſimam. 57 : 12 |
pleniſſimi. 278: 8|
pleniſſimis. 272 : 4|
pleno. 325 : 35 |
plenos. 434 : 13 |
plenus. 260: 12|
pleræque. 329 : 29 | 353 : 2 |
pleraque. 147 : 4|
pleraſque. 303 : 8|
plerique. 73 : 9 | 94 : 11 | 119: 14| 138: 12| 207: 14| 220 : 3 | 249 : 4 | 288: 9| 313: 15| 320 : 32 | 329 : 10| 338: 9| 345 : 7 | 362: 8 |
pleriſque. 53 : 15 | 123 : 1 | 208: 13| 250: 33| 251 : 14| 335: 7|
pleroſque. 41 : 11 | 252 : 25 |
plerumque. 29 : 25 | 52: 6| 68 : 3 | 73 : 2 | 82 : 2 | 85: 10 | 95 : 22 | 102: 21| 112. 17| 121 : 11 | 127 : 4| 134 : 28| 153 : 20 | 178 : 3| 184 : 18 | 187: 12| 189. 33| 256: 1| 305: 15| 306 : 19| 310: 8| 340: 14 | 359 : 8| 360 : 2|
Pleumoſios. 104: 18|
ploſtris. 395 : 2 | 419 : 20 |
Plotius. 298: 8|
plumbum. 93 : 8 | 394 : 19 |
plura. 191: 28| 297: 13 | 313 : 30| 371 · 8|
plures. 23: 25| 60: 24| 74: 16; 83: 3| 98: 20 | 99 : 18 | 121 : 4 | 136 : 28| 152: 20| 189 : 20, 32 | 191: 32| 196 : 18 | 198 : 21 | 246: 2 | 253 : 10| 273: 26, 27| 277: 16| 319: 25| 356: 12| 369: 31| 374: 4| 377: 22, 32| 383 : 9 | 393: 7 | 398 : 6 | 443 : 1 | 452 : 3 |
pluribus. 16 : 18 | 18 : 5 | 20 : 4 | 95 : 17 | 172: 15| 178 : 1 | 245 : 10 | 300 : 24 | 308 : 29 | 325: 10| 328: 23| 345: 25| 422 : 29| 437 : 27|
pluries. 253: 15|
plurima. 126: 3| 215 : 6| 385: 3 |
plurimas. 59 : 9 | 92 : 18 |
plurimis. 185 : 28 | 195 : 14| 359: 8 | 382: 13 |
plurimos. 124 : 4 | 133 : 23|
plurimum, *adv.* 7 : 10 | 11: 16 | 16 : 8 | 17: 30 | 24 : 2| 43 : 20 | 60 : 8 | 65 : 12| 88: 21 | 100 : 12 | 200 : 11 | 320 : 15 | 361 : 30 | 376: 14 | 384 : 2| 467: 25 |
plus, *adv.* 16 : 8 | 17: 29 | 30 : 19 | 31: 30 | 58 : 24 | 155 : 13| 158 : 11 | 163 : 35 | 177 : 8 | 190 : 23| 202 : 2 | 378 : 5 | 379 : 17 | 413: 13 |
plutei. 262: 5| 265 : 16 | 266 : 6 |
pluteis. 228 : 4 | 300 : 23 |
pluteorum. 172 : 10 |
pluteos. 152 : 25 | 259: 35|

263 : 4 |
poculis. 134 : 1 |
pœna. 120 : 8 | 183 : 29 | 190 : 33 | 191 : 10 | 196 : 30 | 198 : 24 | 439 : 20 | 443 : 27 |
pœnæ. 143 : 24 | 160 : 19 | 290 : 24 | 323 : 5 |
pœnam. 7 : 15 | 88 : 7 | 171 : 34 | 269 : 12 |
pœnas, 13 : 15 | 23 : 3 | 117 : 16 | 120 : 6 |
pœnitere. 73 : 8 |
pœnitet. 276 : 2, 11 |
pollebant. 209 : 11 |
pollent. 468 : 1 |
pollere. 191 : 8 |
polleret. 484 : 8 |
polliceantur. 15 : 5 | 80 : 18 |
pollicebantur. 78 : 3 |
pollicebatur. 298 : 14 | 302 : 21 |
pollicentur. 97 : 6 | 117 : 17 | 131 : 20 | 142 : 13 | 179 : 29 | 221 : 0 | 246 : 5, 8 | 294 : 13 | 388 : 25 | 400 : 25 |
pollicerentur. 55 : 9 | 81 : 3 | 111 : 16 | 306 : 2 |
polliceretur. 31 : 18 | 218 : 4 | 300 : 9 | 381 : 27 |
polliceri. 41 : 28 | 100 : 32 | 114 : 7 | 218 : 7, 11 | 267 : 15 | 329 : 10 | 388 : 21 |
pollicens. 405 : 22 |
pollicetur. 168 : 32 | 184 : 1 | 206 : 4 | 208 : 14 | 219 : 22 | 222 : 25 | 256 . 34 | 280 : 5, 14 | 372 : 12 | 400 : 14 |
pollicis. 61 : 26 |
pollicitationem. 245 : 5 |
pollicitationibus. 64 : 9 | 67 : 28 | 118 : 13 | 142 : 4 | 155 : 22 | 244 : 20 | 291 : 7 | 344 . 7 | 401 : 28 | 404 : 2 |
polliciti. 15 : 22 |
polliciti erant, 269 : 11 |
polliciti ſunt. 83 : 12 |
pollicitos. 41 : 21 |
pollicitum. 31 : 30 |
pollicitus. 79 : 11 | 80 : 19 | 382 : 10 |
pollicitus erat. 203 : 2 |
pollicitus eſſet. 31 : 30 |
pollicitus eſt. 25 : 15 | 155 : 21 | 203 : 6 | 370 : 25 |
pollicitus ſit. 41 : 19 |
Pompei. 329 : 22 |
Pompeia. 284 : 7 |
Pompeiæ. 428 : 30 |
Pompeiana. 320 : 26 | 334 : 19 | 437 : 39 |
Pompeianam. 358 : 5 |
Pompeianarum. 449 : 24 | 450 : 20 |
Pompeianas. 449 : 22 |
Pompeiani. 238 : 9 | 310 : 34 | 311 : 24 | 312 : 19 | 313 : 13, 22 | 319 : 6 | 333 : 21 | 334 : 2, 14 | 336 : 3. 9, 12 | 438 : 22 |
Pompeianis. 222 : 4 | 266 : 22 | 306 : 15 | 310 : 2 | 314 : 7 | 318 : 6 | 319 : 20 | 322 : 8 | 328 : 7 | 333 : 17 | 334 : 10, 27 | 336 : 7 | 338 : 21 | 342 : 17 | 351 : 7 | 376 : 9 | 439 : 4 |
Pompeiano. 337 : 2 | 393 : 19 |
Pompeianorum. 229 : 17 | 328 : 14 |
Pompeianos. 311 : 31 | 319 : 9 | 320 : 8 | 449 . 9 |
Pompeianum. 316 : 16 |
Pompeii. 144 : 13 | 203 : 3, 7, 10 | 207 : 2, 14 | 208 : 8, 11 | 216 : 11, 16 | 219 : 20 | 226 : 10 | 229 : 18, 19 | 230 : 12, 13 | 236 : 6 | 246 : 25 | 267 : 19 | 268 : 3 | 292 : 11 | 293 : 21 | 296 : 9 | 297 : 19 | 300 : 2 | 301 : 6 | 309 : 28 | 310 : 13 | 315 : 14 | 319 : 34 | 320 : 4 | 321 : 13 | 324 : 21 | 325 : 16, 25 | 326 : 14, 20 | 327 : 5, 11, 16 | 328 . 6, 25 | 329 : 1, 21 | 330 : 5 | 333 : 24 | 334 : 5 | 335 : 8 | 336 : 6 | 338 : 28 | 340 : 8 | 342 : 11 | 349 : 4 | 375 : 27 | 376 : 2, 8, 11 | 381 : 1 | 433 : 3, 8 | 435 : 13 | 437 : 5, 7, 29 | 439 . 7, 12, 25 | 440 : 7, 10 | 444 : 19 | 446 : 6 | 448 : 15 | 465 : 1, 3 |
Pompeio. 70 : 1 | 113 : 3 | 203 : 17 | 204 : 2, 12 | 206 : 9 | 208 : 6 | 209 : 9 | 212 : 6 | 216 : 5 | 219 : 24 | 222 : 1 | 225 : 22 | 227 : 3 | 228 : 18 | 231 : 8 | 232 : 9 | 234 : 6 | 236 : 5 | 246 : 13 | 250 : 10 | 266 : 23 | 272 : 9 | 293 : 9 | 296 : 12 | 305 : 24 | 309 : 17 | 315 : 8 | 317 : 25 | 318 : 24 | 325 : 4, 5 | 327 : 3 | 333 : 10 | 340 : 7 | 367 : 27 | 372 : 2 | 375 : 25 | 381 : 25, 30 | 395 : 28 | 431 : 2 | 432 : 1, 5, 8, 11 | 435 : 10 | 438 : 6 | 439 : 32 | 441 : 5, 32 | 448 : 8 | 449 : 10 | 451 : 22 |
Pompeium. 203 : 23 | 214 : 4, 9 | 216 : 6, 13 | 217 : 15, 24 | 218 : 2, 4 | 222 : 17 | 223 . 17, 18 | 227 : 9 | 228 : 13, 23 | 230 : 5 | 232 : 20 | 235 : 1 | 237 : 14 | 243 : 22 | 252 : 18 | 255 : 17 | 292 : 11, 14 . 15 | 293 : 12, 15 | 296 : 12, 18 | 297 : 1 | 300 : 19 | 303 : 6 | 309 : 12, 15 . 20 | 310 : 15, 19 | 311 : 5 | 312 : 24 | 316 : 7 | 317 : 15, 18, 31 | 319 : 13, 16 | 320 : 35 | 325 : 13, 25 | 327 : 12 | 328 : 17, 21 | 331 : 10 | 338 : 24 | 339 : 10 | 340 : 18 | 342 : 2 | 344 : 13 | 345 : 27 | 349 : 3 | 367 : 20 | 370 : 15 | 374 : 9 | 395 : 7 | 415 : 4 | 432 : 11 | 433 : 22 | 437 : 16 | 440 : 24 | 441 : 14 | 445 : 17, 21, 23 | 450 : 3, 19 | 464 : 16 | 465 : 4 |
Pompeius. 114 : 1 | 203 : 18 | 207 . 2, 7, 9 | 209 : 11 | 211 : 8 | 217 : 9 | 218 : 9 | 220 : 4 | 222 : 26 | 226 : 1 | 228 : 6 | 229 : 6, 22 | 230 : 7 | 232 : 21 | 233 : 6 | 234 : 10 | 275 : 8 | 284 : 8 | 285 : 17 | 288 : 4, 8 | 289 : 8 | 293 : 16 | 294 : 13, 19 | 295 : 2 | 297 : 11, 13 | 303 : 11, 15, 19, 22. 24, 30 | 308 : 26 | 309 : 14 . 22, 29 | 310 : 9, 17, 23, 39 | 311 : 5, 8, 17 | 313 : 27 | 314 : 1, 20 | 315 : 13, 16 | 316 . 19, 28 | 317 : 19 | 319 : 24 | 320 : 6, 22 | 321 7, 20 | 323 : 19, 32 | 324 : 9, 14 . 23, 33, 40 | 325 : 31 | 326 : 15, 23 | 328 : 4, 18 | 329 : 6, 32 | 330 : 8, 11 | 333 : 9 | 334 : 20 | 335 : 15 | 338 : 30 | 339 : 14 | 340 : 3, 18 | 395 : 32 | 424 : 7 | 431 : 4 | 432 : 17 | 433 : 1 | 434 : 8, 10, 15, 18 | 435 : 7, 17, 23 | 436 : 1, 13, 16 | 437 : 1, 26 | 438 : 15 | 440 : 14 | 441 : 20, 27 | 443 : 15 | 444 : 1, 22 | 445 : 12, 14, 18 | 448 : 12, 17, 21 | 450 : 22, 27, 30 | 451 : 6, 14, 19 | 452 : 17 | 453 : 12 | 465 : 7 | 466 : 8 |
Pomponius. 358 : 1, 2 |
ponant. 263 : 20 |
pondere. 133 : 18 | 339 : 15 |

407: 5 | 423: 16 | 484: 12 |
ponderis. 53: 2 | 151: 13 |
pondo. 267: 15 | 429: 13 |
pondus. 93: 7 | 335: 9 |
ponebant. 103: 2 | 204: 26 |
ponebat. 108: 4 |
ponendum eſſe. 144: 11 |
ponere. 86: 9 | 416: 39 | 421: 19 |
ponerent. 58: 18 |
ponerentur. 344: 12 |
poneret. 46 18 | 157: 1 |
poneretur. 446: 17 |
ponens. 484: 6 |
poni. 344: 13 |
ponit. 18: 11 | 19: 4 | 43: 1 | 134: 9 | 184: 14 | 223: 15 | 248: 21 | 272: 21 | 294: 25 | 303: 32 | 377: 15 | 378: 7 | 395: 35 | 421: 23 | 426: 13 | 434: 16 | 449: 21 |
pons. 9: 10 | 43: 1 | 79: 6 | 137: 12 | 146: 20 | 238: 13 | 239: 3 | 242: 18 | 247: 11, 16 | 356: 15 |
ponte. 134: 8 | 157: 2 | 166: 6 | 186: 22 | 193: 7 | 222: 15 | 238: 15, 23 | 240: 1 | 244: 15 | 245: 25 | 246: 11 | 346: 6 | 356: 20, 33 | 434: 13 | 448: 24 |
pontem. 10: 3 | 14: 2 | 44: 30, 33 | 78: 24 | 79: 13, 22 | 117: 9. 11 | 157: 12 | 164: 11 | 193: 12 | 222: 13 | 244: 6 | 246: 16 | 247: 3 | 356: 5, 14, 21, 36 | 357: 7 | 434: 17, 18, 22 | 448: 22 |
pontes. 166: 8 | 238: 6 | 241: 29 | 242: 20 | 243: 26 | 356: 18, 19 |
ponti. 79. 1 | 139: 5 |
pontibus. 115: 22 | 149: 23 | 156: 36 | 165: 9 | 186: 17, 20 | 188: 19 | 238: 7 |
Pontica. 366. 19, 27 |
Ponticam. 366: 11 |
Ponticas. 353: 6 |
Ponticorum. 367: 2 |
pontificum. 225: 1 |
pontis 78: 6, 8 | 79: 3 | 134: 6, 9 | 146: 26 | 434: 14 |
pontium. 157: 6 |
Ponto. 286: 2 | 287: 6 | 364: 14, 29 | 379: 17, 18 | 382: 1, 5, 18 | 384: 21, 24 |
pontones. 303: 10 |
Pontum. 366: 33 | 367: 4 | 380: 15 | 382: 15 |
ponunt. 138: 13 | 248: 15 | 254: 5 | 451: 28 |
popoſcit. 21: 15 | 47: 3 |
populabantur. 12: 11 |
popularentur. 27: 18 | 44: 30 |
populari. 42: 10 |
populationibus. 15: 18 |
populi. 11. 7, 26 | 14: 10, 16, 19 | 17: 6 | 23: 5 | 24: 1, 29 | 25: 22 | 26: 10 | 27: 1, 12 | 29: 11, 14 | 31: 19 | 32: 17, 19 | 33: 7, 10, 14, 22, 26 | 34: 2, 3, 7 | 40: 8 | 41: 2 | 54: 3 | 55: 6 | 66: 24 | 77: 10, 25 | 78. 1, 5 | 80: 19, 24 | 89: 2 | 101: 18 | 111: 13 | 114: 5 | 116: 15 | 141: 8 | 149: 3 | 159: 3 | 183: 5 | 185: 19 | 199: 1 | 215: 1 | 216: 19 | 232: 10 | 285: 5. 7 | 293: 3 | 294: 1 | 345: 7 | 364: 4 | 365: 5 | 381: 2 | 384: 31 | 387: 25 | 410: 6 | 453: 6. 9 |
populis. 286: 5 |
populo. 7: 3 | 12: 13 | 13: 14 | 24: 4, 23 | 25: 24 | 26: 8, 11, 18 | 27: 5, 6 | 46: 24 | 47: 10 | 53: 28 | 73: 22 | 81: 2 | 98: 2 | 100: 39 | 105: 16 | 156: 15 | 215: 4 | 217: 11 | 293: 5 | 358: 10 | 364: 1 | 379: 25 | 411: 21 | 420: 16 | 426: 9 | 427: 6 | 433. 5 | 451: 21 |
populos. 7: 13 |
populum. 9: 11 | 15: 8 | 17: 18 | 27: 3 | 33: 8, 13 | 40: 4 | 41: 3 | 46: 17 | 100: 21 | 105: 13 | 111: 9 | 156: 10 | 213: 3 | 225: 5 | 234: 22 | 284: 7 | 343: 2 | 344: 10 | 349: 1 | 362: 27 | 427: 15 | 429: 3 | 453: 4, 13, 16 |
populus. 14: 7 | 23: 3 | 34: 4 | 214: 12 | 217: 2 | 294: 9 | 381: 7 |
porrecta. 48: 25 | 399: 7 |
porrexerat. 413: 6 |
porrigere. 387: 22 |
porrigi. 392: 10 |
porro, *conj.* 100: 19 | 274: 10 |
porta. 50: 23 | 67: 27 | 138: 2, 21 | 163: 14 | 264: 18 | 320: 27 | 323: 31 | 335: 17 | 415: 22 | 423: 25 |
portabant. 419: 20 | 437: 5 |
portabat. 383: 16 |
portæ. 266: 9 | 277: 15 | 426: 10 |
portam. 153: 3 | 272: 1 | 320: 19 | 334: 23 | 387: 9 | 398: 27 | 425: 10 | 433: 18 | 439: 7 | 440: 1, 3 |
portanda. 253: 6 |
portare. 53: 4 | 102: 7 |
portaret. 98: 9 |
portari. 42: 17 | 272: 4 |
portarum. 154: 9 | 202: 6 |
portas. 54: 9 | 63: 28 | 109: 16 | 110: 15 | 138: 7 | 147: 10, 12 | 162: 9 | 163: 9 | 171: 21 | 223. 5 | 224: 15, 23 | 229: 9 | 234: 12, 16 | 252: 16 | 256: 11 | 268: 11, 16, 31 | 294: 3, 8 | 325: 27 | 326: 7, 9 | 334: 25 | 385: 26 | 395: 29 | 402: 1 | 412: 28 | 423: 8 | 427: 20 | 431: 7 | 445: 18 | 450: 1. 4, 21 | 466: 8 |
portaturi erant. 8: 12 |
portendi. 422: 31 |
portibus. 235: 5 | 301: 13 |
porticibus. 268: 28 |
porticus. 254: 1 | 352: 23 |
portis. 43: 9 | 54: 8, 22 | 58: 19 | 64: 23 | 84: 30 | 109: 24, 26 | 112: 27 | 140: 1 | 146: 24 | 151: 15 | 154: 9 | 159: 35 | 162: 7 | 171: 15 | 172: 15 | 186: 21 | 265: 15 | 293: 22 | 315: 1 | 320: 8 | 321: 10 | 323: 15 | 329: 3 | 403: 35 | 426: 11, 12 |
portoria. 16: 23 |
portorii. 352: 21 |
portu. 62. 15 | 83: 26 | 88: 15 | 228: 7 | 231: 19 | 245: 2 | 260: 5 | 270: 14 | 290: 11 | 295: 6 | 301: 19 | 337: 18 | 339: 11 | 352: 14, 27, 30 | 308: 22 | 369: 15 | 370: 3 | 376: 5 | 409: 26 | 414: 16, 19 |
portubus. 59. 11 | 61: 20 | 205: 14 | 322: 16 | 429: 22 |
portui. 258: 3 | 337: 10 |
portum. 81: 12, 16, 19 | 88: 15 | 89: 28 | 229: 32 | 230: 1 | 235: 9 | 245: 23 | 270: 10, 13 | 290: 25 | 295: 8 | 300: 24, 28 | 302: 4 | 309: 9 | 345: 24, 31 | 346: 4, 10, 20 | 351: 10 | 370: 3 | 387: 4, 16 | 490: 4, 18 | 401: 29 |
portus. 60: 10 | 80: 3. 10 | 86: 4 | 91: 2 | 227: 17 | 290: 7 | 295: 7, 24 | 300: 15, 26 | 302: 6, 10 | 308: 22, 24 |

22, 24 | 337: 13 | 355: 22 | 466: 10 |
portuum. 60: 5 |
poſcere. 24: 20 | 90: 15 | 141: 6 |
poſcit. 71: 23 |
poſita. 61: 8 | 102: 38 | 127: 8 | 157: 17 | 253: 33 | 367: 12 | 435: 23 |
poſita erant. 44: 11 | 171: 7 |
poſita erat. 308: 28 | 444: 4 |
poſita eſſe. 159: 14 |
poſita eſt. 15: 23 | 60: 16 | 377: 16 |
poſitæ. 194: 18 |
poſitam. 65: 18 | 153: 1 |
poſitam eſſe. 101: 22 |
poſitis. 115: 32 | 146: 18 | 148: 32 | 157: 5, 20 | 185: 7 | 229: 24 | 205: 3, 4 | 307: 17 | 372: 11 | 387: 7 | 401: 8 | 407: 16 | 436: 4 |
poſitos. 51: 1 |
poſitu. 382: 18 |
poſitum. 63: 1 | 146: 2 | 147: 2 | 156: 12 | 164: 24 | 165: 25 | 166: 2 | 318: 3 |
poſitum erat. 197: 8 | 240: 27 | 247: 2 | 249: 36 | 408: 28 |
poſitum eſt. 365, 7 |
poſiturum eſſe. 438: 1 |
poſitus. 57: 1 | 380: 20 |
poſſe. 7: 13 | 11: 7 | 16: 15, 28 | 19: 12 | 22: 2 | 24: 23, 30 | 25: 1 | 26: 7 | 30: 2, 7 | 31: 16 | 41: 21 | 42: 9 | 43: 15 | 57: 15 | 60: 7, 8 | 62: 13, 19 | 66: 2 | 68: 16 | 73: 26, 31 | 74: 6 | 77: 18 | 92: 16 | 98: 1 | 99: 9 | 100: 8, 21, 22 | 101: 5 | 102: 23 | 103: 6, 25, 28 | 109: 24 | 117: 25 | 125: 1 | 139: 7 | 141: 7 | 142: 3 | 147: 28, 30 | 148: 2 | 150: 25, 33 | 161: 19 | 165: 1. 8 | 169: 23 | 170: 25 | 171: 31 | 174: 18, 32 | 182: 17 | 183: 3 | 184: 25 | 186: 26 | 187: 5 | 191: 18 | 194: 24 | 195: 30 | 197: 5, 19 | 212: 3 | 219: 12 | 222: 20 | 229: 1 | 247: 29 | 248: 3 | 249: 4, 7, 14, 30 | 250: 16, 27 | 253: 11 | 255: 20 | 256: 29 | 261: 24, 30 | 263: 3, 14 | 264: 24, 26 | 266: 11, 15, 20 | 290: 22 | 296: 23 | 300: 27 | 302: 2 | 307: 9 | 308: 6 | 309: 21, 26 | 319: 35 | 325: 30 | 328: 21 | 329: 2 | 332: 7 | 349: 7, 21 | 350: 21, 24, 30 | 352: 16 | 355: 10 | 360: 10 | 361: 35 | 363: 10, 17 | 365. 19 | 376: 11 | 381: 4, 32 | 382: 4 | 394: 20 | 397: 28 | 419: 22 | 421: 19 | 423: 4 | 432: 9 | 438: 3 | 439: 13 | 446: 1 |
poſſederint. 73: 28 |
poſſent. 6: 8 | 7: 10 | 9: 3, 5 | 11: 6, 11, 14 | 12: 12 | 14, 12 | 20: 17 | 22: 20, 23 | 27: 16 | 41: 10 | 44: 18, 19, 29 | 48: 2 | 51: 15 | 52: 24 | 53: 22, 27 | 57: 26 | 61: 23 | 62: 21 | 63: 11 | 65: 19 | 67: 31 | 69: 6 | 72: 22 | 76: 18, 23 | 79: 15 | 81: 12 | 84: 7 | 87: 3 | 88: 13 | 89: 10 | 92: 12 | 95: 19 | 96: 15 | 102: 27 | 114: 5, 8, 17 | 138: 7 | 142: 14 | 145: 9 | 149: 30 | 150: 11, 23 | 155: 11 | 157: 10 | 158: 2 | 162: 6 | 165: 6, 18 | 172: 6, 17, 21 | 173: 12, 16, 19 | 176: 34 | 181: 7 | 183: 7, 18 | 184: 21 | 185: 14 | 188: 16, 23, 31 | 194: 14, 34 | 197: 13 31 | 216 | 18 | 240: 31 | 243: 26 | 245: 11 | 247: 7, 18 | 250: 3 | 251: 11 | 255: 8 | 258: 14 | 259: 4 | 262 | 11 | 272: 28 | 280: 26 | 285: 11 | 290: 17 | 292: 19 | 293: 10 | 298: 1 | 301: 12 | 325: 12 | 327: 21 | 336: 12 | 346: 13 | 350: 11 | 352: 9 | 353: 13 | 355: 2 | 357: 28 | 394: 7 | 400: 26 | 409: 1 | 415: 27 | 421: 25 | 427: 2 | 435: 13 | 443: 10, 32 | 447: 2 | 451: 8, 13 | 453: 17 |
poſſeſſam. 384: 34 |
poſſeſſionem. 33: 29 | 346: 22 |
poſſeſſiones. 12: 18 | 33: 15 | 256: 31 | 298: 20 | 376: 22 |
poſſeſſionibus. 131: 4 | 222: 25 |
poſſeſſionis. 57: 17 | 284: 24
poſſet. 10: 13 | 14. 2, 25 | 16: 3 | 17: 31 | 18: 12 | 25: 7 | 26: 21 | 27: 24 | 29: 5, 21 | 30: 18 | 32: 19, 22 | 33: 20 | 34: 15 | 42: 17 | 44: 8 | 48: 7, 13 | 49: 22 | 51: 9, 12 | 61: 7 | 63: 3 | 68: 2, 26 | 81: 24 | 83: 28 | 84. 27 | 90: 18, 20 | 92: 18 | 100: 24 | 102: 7 | 107: 20, 31 | 109: 8, 11, 12 | 112: 23 | 114: 1, 29 | 135: 14 | 137: 33 | 144: 15 | 145: 26 | 150: 16 | 152: 19 | 155: 24 | 156: 1 | 157: 32 | 159: 10 | 163: 29 | 169: 16 | 179: 26 | 186: 2, 6 | 187: 6, 21 | 188: 4, 18 | 190: 34 | 191: 10 | 197: 10 | 202: 7, 9 | 203: 15 | 211: 8 | 224: 2 | 227: 13, 19 | 258: 20 | 250: 25 | 262: 14 | 263: 27 | 265: 18, 33 | 266: 14 | 277: 6 | 279: 8 | 290: 1 | 291: 4, 8 | 292: 24 | 293: 13 | 296: 14 | 297: 6 | 298: 17 | 300: 4 | 303: 20, 24 | 310: 18, 29, 36 | 313: 28 | 314: 2 | 315: 16, 18 | 316: 9 | 318: 10 | 319: 15 | 320: 6 | 322: 7, 15 | 323: 21 | 335: 12 | 338. 26 | 348: 9 | 351: 28 | 352: 30 | 355: 7 | 356: 16 | 360: 28 | 364: 21 | 366: 1 | 367: 19. 26 | 369: 1 | 371: 13 | 377: 12 | 379: 4 | 382: 2 | 387: 19 | 389: 20 | 391: 4 | 392: 4 | 394: 9 | 395: 7 | 403: 29 | 411: 3 | 413: 9 | 418: 7, 13 | 424: 19 | 428: 20 | 433: 11 | 434: 12 | 435: 2 | 440: 15 | 448: 17 |
poſſidere. 41: 23 | 422: 26 |
poſſiderent. 118: 18 |
poſſideret. 26: 5 |
poſſident. 363: 17 |
poſſim. 460: 2 |
poſſint. 16: 9, 11 | 73: 29, 30 | 74: 1 | 78: 2 | 128: 3 | 136: 15, 17 | 144: 3 | 171: 26 | 256: 21 | 206: 4 | 276: 7 |
poſſis. 354: 6 |
poſſit. 13: 3 | 80: 24 | 108: 9 | 134: 16 | 137: 5, 21 | 142: 9 | 148. 6 | 155: 8 | 178: 16 | 195: 14 | 255: 12 | 464: 21 |
poſſum. 163: 11 |
poſſumus. 357: 29 | 464: 17 |
poſſunt. 48: 3 | 60: 14 | 104: 19 | 112: 35 | 133: 12, 26 | 235: 9 | 264: 5 | 265: 19 | 275: 14 | 464: 22 | 468: 12 |
poſt. *prap.* 8: 8 | 42: 36 | 44: 27 | 46: 20 | 48: 19 | 55 |

6 | 60 : 19 | 74 : 4 | 77 : 5, 22 | 81 : 4 | 83 : 24, 84 : 10 | 96 : 1, 5 | 109 : 22 | 110 : 14 | 112 : 37 | 123 : 3 | 126 : 5 | 136 : 13 | 139 : 25 | 146 : 10 | 167 : 27 | 170 : 33 | 172 : 9 | 177 : 29 | 178 : 2 | 179 . 8 | 199 : 30 | 239 : 16 | 259 : 18 | 291 : 4 | 304 : 6 | 308 : 22 | 310 : 34 | 319 : 18 | 326 : 3 | 331 : 25 | 353 : 7 | 356 : 34 | 370 : 6 | 372 : 16 | 381 : 7 | 386 : 21 | 389 : 32 | 392 : 11 | 394 : 1, 12 | 397 : 33 | 398 : 15 | 403 : 33 | 408 : 14 | 411 : 10 | 412 : 24 | 418 : 30 | 422 : 12, 15 | 423 : 8 | 429 : 17 | 439 : 3 | 446 : 27 |
poſt, *adv.* 34 : 19 | 58 : 17 | 71 : 5 | 86 : 3 | 116 : 31 | 117 : 19 | 131 : 1 | 148 : 23 | 155 : 15 | 163 : 17 | 167 : 2 | 178 : 24 | 224 : 12 | 228 : 23 | 246 : 6 | 282 : 21 | 305 : 27 | 319 : 11, 22 | 320 : 12 | 326 : 15 | 338 : 20 | 370 : 25 | 374 : 8 | 393 : 3 | 401 : 7 | 409 : 29 | 428 : 29 |
poſtea. 18 . 20, 23 | 22 : 16 | 23 : 24 | 29 : 23, 34, 15 | 47 : 23 | 53 : 10 | 54 : 7 | 84 : 17 | 86 : 14 | 89 : 7 | 90 : 9 | 91 : 13 | 98 : 11 | 102 : 12 | 117 : 28 | 131 : 22 | 139 : 2 | 177 : 8 | 185 : 24 | 197 : 16 | 206 : 10 | 220 : 11 | 244 : 5 | 253 : 1 | 257 : 3 | 261 : 29 | 266 : 28, 31 | 309 : 34 | 311 : 11 | 314 : 28 | 316 : 15 | 317 : 14 | 321 : 22 | 326 : 8 | 329 : 5, 7 | 340 : 12 | 352 : 10 | 357 . 18 | 381 : 12 | 383 : 13 | 393 : 20 | 395 : 32 | 396 : 22 | 399 : 1 | 403 : 36 | 411 : 18 | 412 : 20 | 415 : 3, 8 |
poſteris. 175 : 20 |
poſteritatis. 219 : 14 |
poſtero. 15 : 9 | 58 : 30 | 75 : 11 | 86 : 16 | 95 : 28 | 104 : 12, 32 | 108 : 24 | 110 : 8, 18 | 116 : 10 | 149 : 15 | 153 : 11, 23 | 154 : 19 | 157 : 6 | 163 : 25 | 164 : 8 | 169 : 32 | 176 : 4 | 179 : 18 | 187 : 14 | 196 : 14 | 239 : 6, 19 | 248 : 28 | 251 : 4 | 254 : 10 | 255 : 9 | 265 : 24 | 272 : 21 | 273 : 8 | 276 : 19 | 277 : 37 | 280 : 28 | 298 : 2 | 303 : 17, 25 | 309 : 30, 25 | 324 : 10 | 356 : 8 | 361 : 19 | 365 : 22 | 370 : 5 | 375 : 18 | 384 : 21 | 397 : 21 | 402 : 5 | 404 : 6, 29 | 407 : 23 | 409 : 34 | 412 : 3, 413 : 27 | 415 : 29 : 419 : 32, 36 | 420 : 7 | 422 : 6 | 424 : 23 | 426 : 25 | 427 : 33 | 437 : 4, 11, 26 | 438 : 3 | 439 : 16, 22 | 441 : 24 | 443 : 14 |
poſterum. 67 : 7 | 146 : 19 | 159 : 36 | 208 : 7 | 248 : 21 | 269 : 13 | 329 : 18 |
poſthaberet. 305 : 25 |
Poſthumiana 436 : 15 |
Poſthumum. 318 : 4 | 389 : 14 | 397 : 15 |
poſtponere. 114 : 23 |
poſtpoſitis. 90 : 38 |
poſtquam. 19 : 13 | 21 : 14 | 42 : 11 | 63 : 7 | 79 : 12 | 117 : 5 | 134 : 2 | 165 : 33 | 178 : 29 | 271 : 9 | 309 : 12 | 316 : 26 | 317 : 15 | 353 : 3 | 356 : 26 | 357 : 8 | 387 : 1, 27 | 388 : 14 | 403 : 20 | 403 : 3, 5, 10, 23 | 405 : 11, 32 | 407 : 15, 19, 26 | 411 : 13 | 416 : 13, 26, 28 | 419 : 2, 14 | 420 . 2, 29 | 421 : 7, 17 | 422 : 9, 16 | 423 : 3, 18, 31, 34, 36 | 424 : 22 | 425 : 16 | 427 : 20, 25 | 428 : 9 |
poſtremo, *adv.* 101 : 8, 18 | 142 : 9 | 178 : 25 | 246 : 2 | 274 : 8 | 327 | 19 | 353 : 25 | 462 : 3 |
poſtremum. 198 : 15 |
poſtridie. 19 : 4 | 35 : 9 | 37 : 2 | 45 : 32 | 54 : 20 | 76 : 14 | 92 : 6 | 249 : 15 | 299 : 5 | 309 : 16 |
poſtulabat. 39 : 12 | 49 : 30 | 54 : 14 | 136 : 29 | 185 : 5 | 190 : 6 | 296 : 17 |
poſtulandi. 32 : 12 |
poſtulant. 209 : 1 | 257 : 7 | 295 . 29 |
poſtulare. 41 : 22 | 218 : 5 | 256 : 4 | 265 : 3 | 279 : 17 | 364 : 26 | 382 : 14 |
poſtularent. 23 : 31 | 77 : 24 | 81 : 28 | 332 : 13 | 338 : 3 |
poſtularet. 36 : 34 | 77 : 27 | 398 : 31 | 378 : 16 |
poſtulaſſent. 73 : 34 |
poſtulaſſet. 33 : 15 |
poſtulat. 228 : 19 | 232 : 37 | 252 . 19 | 371 : 7 | 378 : 12 |
poſtulata. 32 : 23 | 216 : 16 | 237 : 15 |
poſtulatis. 29 : 13 | 31 : 19 | 75 : 12 | 200 : 21 | 211 : 7 | 206 : 3, 12 |
poſtulatum. 24 : 8 |
poſtulaviſſet. 232 : 11 |
poſtulavit. 31 : 22 | 32 : 9, 20 | 327 : 11 |
poſuerat. 305 : 29 | 334 : 23 |
poſuerunt. 44 : 4 | 45 : 29 | 189 : 14 | 241 : 26 | 376 : 14 |
poſui. 465 : 7 |
poſuiſſet. 382 : 27 |
poſuit. 42 : 15 | 192 : 25 | 199 : 19 | 222 : 37 | 307 | 29 | 309 : 15, 29 | 316 : 19 | 319 : 21 | 346 : 12 | 356 : 6 | 361 : 19 | 365 : 9 | 388 : 22 | 445 : 18 | 448 : 25 | 449 : 8 |
potentatu. 23 : 22 |
potentem. 375 : 25 |
potentes. 175 : 25 |
potentia. 17 : 4 | 118 : 15 | 380 : 6 |
potentiæ. 16 : 28 | 145 : 3 | 156 : 7 | 158 : 41 | 306 : 14 |
potentiam. 124 : 3 | 201 : 8 | 210 : 4 |
potentiorem. 118 : 6 |
potentiores. 131 : 3 |
potentioribus. 40 : 10 |
potentiorum. 119 : 35 |
potentiſſime. 16 : 29 |
potentiſſimus. 131 : 7 |
potentiſſimos. 7 : 12 |
potentiſſimum. 41 : 24 |
potentium. 209 : 10 |
poterant. 11 : 14 | 20 : 6 | 28 : 24 | 40 : 12 | 44 : 2, 17 | 49 : 13 | 50 : 4 | 53 : 5 | 62 : 5 | 82 : 5, 29 | 89 : 5 | 97 : 2 | 103 : 23 | 119 : 8 | 178 : 30 | 195 : 11 | 242 : 5 | 253 : 19 | 279 : 9, 29, 37 | 291 : 18 | 363 : 6 | 368 : 25 | 384 : 11, 12 | 394 : 25 | 396 : 8 | 402 : 2 | 409 : 5 | 421 : 8 | 424 : 4 | 435 : 17 |
poterat. 11 : 36 | 25 : 26 | 44 : 12 | 45 : 14 | 58 : 5 | 80 : 10 | 112 : 19 | 136 : 23, 32 | 148 : 31 | 157 : 22 | 160 : 30 | 161 : 31 | 169 : 7 | 176 : 23 | 189 : 5 | 197 : 29 | 198 : 6 | 227 : 10 | 242 : 3, 10, 19 | 243 : 17 | 250 : 4 | 254 : 29 | 261 : 6 | 277 : 37 | 278 : 9 | 305 : 7 | 310 : 25 | 322 : 8 | 338 : 26, 32 | 346 : 2 | 348 : 11 | 350 : 7 | 357 : 24 | 364 : 32 | 366 : 7 | 368 : 3 | 370 : 22 |

375 : 27 | 377 : 21 | 391 : 11 | 409 : 22 | 418 : 5 | 421 : 17 | 423 : 22 | 434 : 4 | 451 : 16 |
poterit. 297 : 15 |
poteſt. 10 : 1 | 96 : 8 | 109 : 3, 5 | 131 : 16 | 134 : 22 | 145 : 20 | 152 : 7, 17 | 160 : 21 | 175 : 3 | 180 : 23 | 197 : 2 | 222 : 3 | 251 : 4 | 255 : 22 | 275 : 11 | 298 : 10 | 320 : 15 | 346 : 10 | 350 : 19 | 368 : 14 | 376 : 1 | 377 : 18 | 410 : 11, 18 | 462 : 2 |
poteſtas. 35 : 14 | 43 : 11 | 208 : 14 | 224 : 35 | 228 : 19 | 276 : 18 | 295 : 17 | 329 : 19 | 369 : 25 | 376 : 21 |
poteſtate. 25 : 13 | 89 : 14 | 105 : 8 | 123 : 6 | 137 : 38 | 143 : 17 | 160 : 14 | 214 : 8 | 224 : 35 | 225 : 9 | 239 : 9 | 255 : 28 | 269 : 6 | 344 : 29 | 345 : 31 | 375 : 13 | 400 : 29 | 401 : 30 | 405 : 30 | 411 : 11 | 420 : 13 | 442 : 13 | 450 : 3 | 468 : 2 |
poteſtatem. 16 : 2 | 30 : 4 | 36 : 19 | 41 : 1 | 46 : 17 | 55 : 6 | 64 : 1 | 75 : 5 | 77 : 13 | 86 : 20 | 109 : 23 | 128 : 10 | 131 : 13 | 147 : 22 | 116 : 4, 27 | 192 : 9 | 198 : 27 | 199 : 6 | 224 : 16 | 227 : 12 | 239 : 8 | 270 : 5 | 275 : 15, 27 | 285 : 4 | 292 : 12 | 296 : 10 | 309 : 16 | 322 : 2 | 355 : 9 | 359 : 29 | 378 : 29 | 384 : 17 | 405 : 15, 19 | 429 : 19 | 442 : 17 | 443 : 17 | 445 : 1 | 447 : 4 | 465 : 3 |
poteſtati. 53 : 22 |
poteſtatis. 77 : 27 | 376 : 26 |
poteſtis. 137 : 20 | 175 : 13 |
Pothinus. 344 : 2 | 346 : 26 |
potiora. 216 : 8 |
potiorem. 216 : 19 |
potirentur. 23 : 7 | 265 : 10 | 356 : 32 |
potiri. 6 : 2 | 7 : 13 | 67 : 12 | 224 : 18 | 325 : 34 | 425 : 16 | 438 : 2 |
potiſſimum. 193 : 10 | 280 : 22 |
potitæ ſunt. 423 : 11 |
potiti. 184 : 18 | 425 : 4 |
potiti eſſent. 392 : 29 |
potiti ſunt. 21 : 2 | 384 : 15 | 403 : 23 | 408 . 22 | 413 : 29 | 439 : 16 |
potitum. 419 : 10 |
potitum eſſe. 322 : 30 | 419 : 4 |
potitur. 115 : 24 | 146 : 25 | 166 : 5 | 416 : 16 | 420 : 6 | 426 : 15 |
potitus. 52 : 1 | 257 : 32 | 336 : 1 | 362 : 26 | 424 : 14 | 441 : 10 | 449 : 17 |
potitus erat. 75 : 5 | 367 : 18 | 408 : 26 |
potitus eſſet. 352 : 4 | 431 : 3 | 432 : 10 |
potitus eſt. 306 : 12 | 402 : 20 |
potiundæ. 368 : 13 |
potiundi. 43 : 18 |
potiundorum. 58 : 25 |
potiuntur. 137 : 14 | 161 : 29 | 193 : 17 | 196 : 10 | 452 : 5 |
potius. 34 : 3 | 45 : 10 | 136 : 32, 36 | 158 : 12 | 175 : 32 | 183 : 25 | 204 : 15 | 234 : 18 | 322 : 29 | 343 : 6 | 345 : 1 | 357 : 20 | 411 : 23 | 439 : 24 | 440 : 17 | 466 : 10 |
poteram. 34 : 24 | 83 : 9 | 177 : 20 | 183 : 14, 22 | 342 : 8 | 420 : 20 | 425 : 16 |
potuere. 428 : 9 |
potuerim. 30 : 1 | 41 : 9 | 73 : 32 | 150 : 14 |
potuerit. 16 : 17 | 24 : 7 | 100 : 20 |
potuerunt. 77 : 1 | 83 : 9 | 85 : 35, 36 | 86, 5 | 116 : 33 | 139 : 16 | 147 : 16 | 165 : 2 | 167 : 32 | 250 : 13 | 272 : 12 | 275 : 19 | 278 : 32 | 317 : 27 | 318 : 30 | 334 : 14 | 335 : 5 | 355 : 24 | 360 : 13 | 413 : 22 | 462 : 6 | 464 : 18 |
potui. 459 : 3 | 468 : 10 |
potuiſſe. 27 : 19 | 28 : 16 | 72 : 5 | 89 : 30 | 100 : 24 | 139 : 34 | 150 : 3 | 191 : 3 | 313 : 16 |
potuiſſent. 21 : 7 | 24 : 2 | 72 : 12 | 163 : 28 | 179 : 16 | 196 : 35 | 249 : 24 | 203 . 5 | 323 : 1 | 344 : 15 |
potuiſſet. 159 : 27 | 162 : 34 | 192 : 29 | 104 : 26 | 279 : 40 | 381 : 6 | 452 . 24 | 453 : 2 | 459 : 2 |
potuiſtis. 453 : 11 |
potuit. 20 : 20 | 27 : 24 | 46 : 4 | 59 : 27 | 76 : 3 | 80 : 26 | 105 : 24 | 111 : 18 | 137 : 6 | 173 : 9 | 190 : 19 | 191 : 24 | 202 : 21 | 206 : 2 | 211 : 2 | 223 : 26 | 243 : 2 | 256 : 25 | 275 | 20 | 297 : 7 | 309 : 30 | 310 : 2 | 323 : 22 | 324 : 10 | 337 : 28 | 351 : 29 | 354 : 13 | 357 : 7 | 384 : 4 | 399 : 7 | 407 : 24 | 414 : 10, 31 | 423 : 18 | 461 : 8 |
præ. 53 : 16 | 160 : 30 | 376 : 1 | 390 : 12 |
præacuta. 78 : 9 | 151 : 12 |
præacutæ. 62 : 22 |
præacutas. 53 . 2 |
præacuti. 173 : 1 |
præacutis. 172 : 19 | 229 : 13 |
præacutos. 229 : 10 |
prælatum. 402 : 20 |
præbeant. 138 : 26 |
præbebant. 348 : 18 |
præbebat. 157 : 22 | 242 : 18 | 350 : 2 | 400 : 3 | 433 : 12 |
præbere. 348 : 11 |
præberem. 464 : 15 |
præberent. 48 : 7 | 67 : 23 | 320 : 2 |
præbita. 182 : 6 |
præbuit. 64 : 3 |
præcavendum. 28 : 2 |
præcedere. 164 : 17 |
præcedunt. 4 : 6 |
præceperat. 145 : 16 | 304 : 5 | 387 : 13 |
præcepta. 261 : 14 |
præceptis. 137 : 25 | 193 : 19 | 292 : 18 |
præcepto. 103 : 7 |
præceptorum. 260 : 25 | 408 : 20 |
præceptum erat. 18 : 28 | 108 : 12 | 162 : 4 | 193 : 15 | 295 : 4 | 335 : 20 |
præcidit. 198 : 23 |
præcipi. 202 : 9 |
præcipiatur. 138 : 30 |
præcipiebant. 330 : 3 | 389 : 20 |
præcipiebat. 389 : 20 |
præcipit. 112 : 9, 28 | 318 : 2 | 386 : 18 | 391 : 13 | 399 : 13 | 417 : 25 |
præcipitabant. 320 : 33 |
præcipitabantur. 434 : 23 |
præcipitantur. 163 : 8 | 369 : 30 |
præcipitata. 264 : 5 |
præcipitaverat. 301 : 1 |
præcipitaverunt. 77 : 9 | 356 : 2 | 362 : 8 |
præcipitem. 198 : 1 |
præcipites 50 : 25 | 96 : 2 | 311 : 31 | 439 : 2 |
præcipiti. 85 : 15 |
præcipue. 31 : 1 | 159 : 12 | 196 : 20 | 320 : 15 | 350 : 33 | 373 : 10 | 384 : 3 |

præcipuo. 111 : 8 |
præciſis. 437 : 17 |
præclariſſimæ. 358 : 8 |
præclariſſime. 361 : 14 | 370 : 12 |
præcluderentur. 350 : 26 |
præcludit. 325 : 27 |
præcludunt. 450 : 2 |
præcluſas eſſe. 268 : 31 |
præcluſi erant. 91 : 28 |
præcluſi eſſent. 450 : 4 |
præcluſit. 268 : 16 |
præcluſuros. 294 : 8 |
præconibus. 109 : 20 |
Præconinus. 65 : 5 |
præcucurrerat. 325 : 23 |
præcucurriſſet. 425 : 4 |
præcurrere. 240 : 4 | 417 : 8 |
præcurrerent. 158 : 18 |
præcurrit. 277 : 1 |
præcurrunt. 138 : 27 |
præcurſuros. 350 : 33 |
præda. 114 : 18 | 137 : 15 | 139 : 23 | 140 : 7 | 184 : 18 | 193 : 16 | 196 : 10 | 244 : 15 | 336 : 1 | 356 : 4 | 365 : 16 | 367 : 14 | 384 : 21 | 387 : 8 | 439 : 11, 16 | 452 . 5 |
prædæ. 85 : 27 | 86 : 8 | 93 : 2 | 136 : 25, 35 | 154 : 10 | 161 : 18 | 179 : 26 | 184 : 1 | 244 : 12 | 264 : 26 | 272 : 6 | 310 : 10 | 326 : 17 | 428 : 8 |
prædam. 102 : 36 | 116 : 19 | 137 : 8, 19 . 23 | 146 : 28 | 148 . 9 | 278 : 32 | 280 : 29 | 316 : 39 |
prædandi. 48 : 4 | 50 : 24 | 63 : 30 | 74 : 7 | 77 : 20 | 96 : 21 |
prædantium. 161 : 32 |
prædatores. 413 : 28 |
prædatum. 351 : 18 |
prædicabant. 28 . 14 | 340 : 12 |
prædicabat. 342 : 14 | 373 : 26 |
prædicans. 280 : 29 |
prædicant. 127 : 10 | 131 : 19 | 270 : 4 | 353 : 15 |
prædicantes. 427 : 7 |
prædicaret. 312 : 6 |
prædicat. 232 : 15 |
prædicaturus ſum. 275 : 31 |
prædicaverunt. : 85 : 27 |
prædicavit. 32 : 24 | 267 : 11 |
præditi. 412 : 8 | 416 : 34 |
præditus. 395 : 19, 21 |
prædixerat 333 : 3 |
prædonibus. 297 : 23 | 345 : 8 |
prædonum. 271 : 2 | 340 : 19 | 346 : 9 |
præducit. 229 : 10 |
præduxerant. 161 : 26 | 171 : 5 |
præerant. 29 : 2 | 97 : 24 | 290 : 10 | 301 : 5 | 317 : 30 | 379 : 10 | 401 : 2 |
præerat. 16 : 1 | 17 : 11 | 38 : 5 | 43 : 13 | 44 : 29 | 62 : 16 | 63 : 25 | 142 : 22 | 192 : 2 | 226 : 7 | 238 : 18 | 244 : 24 | 278 : 18 | 288 : 2 | 289 : 7 | 293 : 21 | 294 : 6 | 295 : 27 | 300 : 13 | 301 : 18 | 302 : 19 | 308 : 21, 26 | 311 : 29 | 337 : 11 | 349 : 8 | 354 : 1 | 387 : 2 | 395 : 7 | 398 : 2, 23 | 401 : 11 | 402 : 7 | 404 : 31 | 416 : 20 | 420 : 5 | 421 : 23 | 424 : 27 | 428 : 5 |
præeſſe. 27 : 21 | 99 : 8 | 316 : 9 | 445 : 12 |
præeſſet. 337 : 21 |
præeſt 121 : 2 |
præfecerant. 91 : 30 |
præfecerat. 87 : 3 | 110 : 28 | 161 : 16 | 167 : 7 | 313 : 11 | 432 . 13 |
præfecit. 11 : 28 | 37 : 13 | 45 : 23 | 61 : 6 | 91 : 22 | 99 : 4 | 134 : 11 | 136 : 6 | 183 : 8 | 223 : 15 | 235 : 17 | 257 : 10 | 267 : 9 | 344 : 6 | 361 : 40 | 433 : 7 |
præfecti. 174 : 13 | 411 : 9 | 428 : 22 | 465 : 2 |
præfectis. 28 : 18 | 81 : 10 | 169 : 17 | 305 : 11 | 387 : 12 |
præfecto. 187 : 21, 24 | 200 : 12 | 407 : 10 | 444 : 15 |
præfectos. 59 : 4 | 67 : 27 | 75 : 13 | 224 : 27 |
præfectum. 200 : 9 | 278 : 13 | 292 : 12 | 317 : 13 | 340 : 16 | 465 : 1 |
præfectura. 187 : 23 |
præfecturæ. 221 : 3 |
præfectus. 190 : 11 | 193 : 20 | 109 : 35 | 200 : 16 | 226 : 10 | 280 : 3 | 308 : 1, 16 |
præfectus eſt. 368 : 30 |
præferebantur. 111 : 12 | 279 : 4 |
præferendum. 370 : 12 |
præferent. 52 : 10 |
præfertur. 241 : 17 |
præferunt. 254 : 9 |
præficerentur. 158 : 18 |
præficiebantur. 305 : 8 |
præficit. 107 : 24 | 145 : 17 | 168 : 26 | 269 : 16 | 379 : 27 |
præficitur. 235 : 7 | 359 : 5 |
præficiunt. 177 : 28 |
præfixi. 258 : 14 |
præfixis. 96 : 10 |
præfracto. 261 : 10 |
præfuerant. 88 : 14 |
præfuerat. 170 : 13 |
præfuiſſet. 450 : 23 |
præfulgens. 444 : 8 |
præjudicia. 276 : 9 |
præjudicio. 275 : 9 |
prælia. 187 : 27 | 200 : 4 | 215 : 6 | 249 : 8 | 267 : 11 | 311 . 6 | 422 : 23 | 434 : 19 |
præliabantur. 50 : 14 | 197 : 22 |
præliandi. 412 : 34 | 8
præliando. 190 : 19 | 361 : 18 |
præliandum. 189 : 27 | 368 : 26 |
prælians. 280 : 7 |
prælia ire. 189 : 36 |
præliantur. 71 : 22 | 85 : 11 | 190 : 5, 11 | 193 : 27 | 196 : 8 | 197 : 34 |
præliarentur. 95 : 26 | 187 : 30 | 189 : 35 | 253 : 14 |
præliari. 149 : 14 | 169 : 10 | 328 : 12 | 361 : 26, 35 |
prælii. 49 : 22 | 95 : 24 | 149 : 30 | 161 : 20 | 167 : 20 | 187 : 20 | 192 : 6, 21 | 193 : 27 | 198 : 3, 12 | 279 : 17 | 354 : 21 | 367 : 16 | 393 : 10 | 438 : 25 |
prælijs. 4 : 7 | 12 : 6 | 24 : 1 | 36 : 3 | 44 : 8 | 49 : 12 | 53 : 10 | 56 : 8 | 71 : 21 | 82 : 3, 12 | 85 : 14 | 109 : 8 | 118 : 14 | 124 : 7 | 132 : 23 | 138 : 18 | 162 : 5 | 179 : 8 | 189 : 33 | 201 : 2 | 238 : 9 | 253 : 26 | 277 : 31 | 314 : 5, 10 | 321 : 15 | 322 : 21 | 328 : 2 | 329 : 23, 25, 30 | 331 : 6 | 342 : 7 | 357 : 21 | 377 : 9 | 398 : 20 | 409 : 8 | 414 : 1 | 431 : 1 |
prælio. 14 : 1, 2 | 15 : 15, 17 *bis* | 18 : 31 | 20 : 16, 18 | 22 : 3 | 24 : 19 | 33 : 4 | 35 : 14, 15 | 36 . 25 | 37 : 1 | 39 : 8 | 44 : 7, 24, 25 | 50 : 11 | 51 : 9, 24 | 52 . 17 | 58 : 4, 12, 27 | 63 : 15 | 68 : 17 | 75 : 14, 24 | 76 : 4, 6, 11, 20 | 77 . 21, 33 | 83 : 10, 16 |.

85: 12, 34 | 95: 6, 23 | 97: 29 | 100: 5 | 104: 7 | 109: 11 | 115: 10 | 127: 4 | 135: 5 | 144: 16 | 145: 28 | 157: 16, 26 | 164: 7 | 166: 18 | 169: 2 | 174: 19 | 175: 7 | 176: 19 | 178: 26 | 179: 2 | 187: 24 | 190: 18, 35 | 191: 1 | 193: 37 | 194: 12 | 196: 10 | 198: 27 | 199: 28 | 219: 17 | 222: 15 | 238: 21 | 239: 10, 25 | 240: 6 | 247: 22 | 248: 14 | 250: 28 | 254: 6, 16, 33 | 260: 24 | 264: 20 | 269: 24 | 275: 8 | 276: 5, 19 | 277: 16 | 278. 14 | 279: 11 | 280: 8 | 307: 19, 22 | 310: 22, 26 | 312: 1 | 313: 20 | 315: 14 | 318: 10, 33 | 321: 21 | 322: 9 | 323: 1, 7. 25, 26 | 325: 6, 23 | 329: 4. 7 | 336: 23 | 337: 1, 6 | 338: 21 | 345. 27 | 346: 15 | 355: 3 | 357: 14 | 359: 16 | 361: 6 | 362: 3. 16 | 366: 29 | 368: 9 | 370: 4 | 379: 19 | 381: 21 | 384: 4 | 393: 6, 18 | 394: 3 | 401: 25 | 404: 4, 34 | 407: 9 | 413: 25 | 421: 5, 15 | 424: 9 | 425: 1 | 427: 8 | 438: 29, 31 | 445: 10 | 447: 26 | 448: 7, 21, 23 | 449: 1, 17 | 450: 13 |
præliorum. 167: 18 | 328: 13 |
prælium. 15: 14 | 17: 8 | 18: 28 | 19: 11 | 20: 1, 13 | 24: 19 | 30: 1 | 34: 13 | 36: 27 | 37: 10, 14 | 38: 7 | 48: 22, 29 | 52: 7 | 58: 16 | 65: 13, 16 | 66: 18 | 77: 2 | 84: 10 | 85: 21 | 91: 25 | 102: 18 | 109: 14 | 116: 22 | 138. 23 | 147: 14 | 167: 30 | 171: 10 | 176: 13 | 179: 6 | 190: 1 | 193: 22, 24 | 196: 5 | 199: 4 | 239: 1 | 241: 22 | 243: 1 | 250: 19 | 254: 25, 31 | 255: 4 | 272: 27 | 276: 16, 25 | 277: 19 | 328: 16 | 329: 11 | 332: 16 | 337: 16 | 341: 8 | 351: 35, 38 | 352: 3 | 354: 7 | 359: 12 | 360: 13 | 361: 4 | 366: 17 | 369: 12, 24, 33 | 378: 18 | 383: 2 | 392: 23 | 394: 13 | 409: 17 | 417: 27 | 418: 4 | 434: 6 | 438: 24, 30 | 440: 6 | 443: 3, 21 | 446: 15 | 447: 1, 3, 6, 19 |
præmetuens. 162: 29 |
præmia. 32: 12 | 112: 32 | 120: 6 | 154: 1 | 156: 30 | 199: 24 | 275: 21, 33 | 288: 8 | 316. 34 | 371: 2 | 379: 21 | 384: 22 | 424: 24 |
præmiis. 32: 25 | 64: 9 | 67: 28 | 104: 28 | 107: 12 | 108: 6 | 111: 21 | 122: 2 | 142: 4 | 162: 15 | 201: 1 | 244: 20 | 269: 13 | 278: 33 | 326: 26 | 327: 20 | 355: 14 | 401: 28 | 429: 4 |
præmio. 33: 30 | 158: 14 | 222: 18 |
præmiorum. 208: 8 | 326: 17 |
præmiſerat. 145: 21 | 196: 3 | 201: 7 | 237: 9 | 413: 11 |
præmiſit. 45: 22 | 299: 13 | 308: 11 | 323: 12, 15, 21 | 434. 2 |
præmiſſa. 259: 15 | 261: 18 |
præmiſſæ. 222: 13 |
præmiſſi. 277: 33 |
præmiſſis. 116: 25 | 162: 11 | 219: 14 | 324: 10, 30 | 415: 23 | 459: 3 |
præmiſſo. 48: 16 | 82: 2 | 96: 12 | 408: 19 | 424: 28 |
præmiſſos. 234: 8 |
præmiſſum. 83: 14 |
præmitteret. 75: 5 |
præmittit. 15: 12 | 47: 21 | 80: 12 | 134: 15 | 146: 6 | 189: 2 | 193: 18 | 195: 34 | 235: 20 | 268: 7 | 271: 11 | 272: 25 | 414: 8 |
præmittitur. 18: 21 |
præmium. 158: 6 | 256: 26 |
præmunire. 315: 8 |
præmunit. 346: 17 |
præmunivit. 316: 18 |
prænuntiare. 427: 33 |
præoccuparentur. 153: 22 |
præoccuparetur 324: 21 |
præoccupat. 279: 44 | 349: 10 |
præoccupatis. 322: 5 |
præoccupato. 294: 24 |
præoccupatum. 266: 23 |
præoccupatus. 277: 3 | 378: 6 |
præoccupaverat. 139: 27 |
præoptarent. 20: 7 |
præpararentur. 372: 7 |
præparata. 62: 22 | 328: 1 |
præparata erant. 177: 14 |
præparatas. 358: 13 |
præparationis. 368: 21 |
præparaverant. 91: 27 |
præparaverat. 400: 1 |
præpararent. 415: 12 |
præpediebat. 447: 21 |
præpendentes. 263: 1 |
præpendere. 262: 11 |
præpilata. 418: 18 |
præpoſiti eſſent. 438: 6 |
præpoſitus. 289: 11 |
præpoſitus erat. 139: 10 | 290: 18 |
præpoſitus eſſet. 448: 15 |
præpoſuerat. 331: 10 |
præpoſuit. 39: 13 |
prærepta. 182: 6 |
præripere. 360: 13 |
præripiendo. 285: 6 |
prærumpebantur. 62: 25 |
prærupta. 178: 21 | 249: 20 | 383: 19 | 408: 8 |
præruptam. 383: 22 |
præruptis. 116: 6 |
præruptiſſimis. 194: 31 |
præruptum. 197: 8 | 271: 15 |
præruptus. 197: 11 |
præruptus erat. 240: 29 |
præſcribere. 30: 9 | 49: 13 |
præſcriberet. 27: 5 |
præſcripſerit. 200: 19 |
præſcriptione. 305: 13 |
præſcripto. 257: 11 |
præſcriptum. 27: 4 | 313: 18 |
præfectis. 291: 13 |
præſens. 101: 24 | 191: 32 | 298: 14 | 407: 21 |
præſenſiſſet. 111: 3 |
præſente. 17: 24 | 35: 6 | 39: 5 |
præſentem. 169: 19 | 230: 7 | 243: 17 | 322: 32 | 371: 3 |
præſenti. 200: 35 | 254: 12 | 405: 32 | 426: 4 |
præſentia. 15: 18 | 103: 30 | 106: 1 | 140: 10 | 142: 13 | 212: 7 | 230: 13 | 239: 21 | 329: 4 | 387: 6 | 390: 10 | 391: 1 | 402: 15 | 449: 4 |
præſentiam. 249: 11 |
præſentibus. 16: 18 | 381: 2 |
præſentire. 155: 14 |
præſentis. 90: 30 | 207: 14 | 243: 9 | 252: 27 | 279: 18 | 297: 2 | 352: 26 | 400: 1 |
præſentiſſimo. 366: 25 |
præſepit. 229: 13 |
præſepſerat. 312: 31 |

10 | 403 : 3 |
paucas. 253 : 37 | 368 : 22 | 386 : 22 | 413 . 4 |
pauci. 15 : 14 | 71 : 25 | 104 : 6 | 179 : 12 | 219 : 16 | 243 : 3, 7 | 248 : 6 | 280 : 21, 25 | 336 : 13 | 355 : 19 | 356 : 27 | 357 : 5 | 361 : 12 | 385 : 12 | 391 : 32 | 393 : 10 | 403 : 1 | 407 : 3 | 413 : 22 | 415 : 27 | 434 : 7 | 435 : 16 | 437 : 27 | 447 : 14 |
pauciora. 428 : 34 |
paucioribus. 443 : 24 |
paucis. 17 : 8 | 24 : 13, 15 | 32 : 10 | 46 : 4 | 59 : 11 | 63 : 27 | 65 : 5 | 66 : 17 | 69 : 2 | 83 : 21 | 85 : 6 | 86 : 13 | 88 : 13 | 92 : 3 | 116 : 30, 35 | 117 : 10, 19, 27 | 134 : 20 | 136 : 12 | 147 : 7 | 150 : 20 | 156 : 22 | 185 : 19 | 186 : 27 | 187 : 30 | 189 : 30 | 190 : 26 | 195 : 26 | 198 : 26 | 200 : 6 | 207 : 10 | 221 : 11 | 223 : 21 | 231 : 18 | 234 : 5 | 241 : 6 | 243 : 4, 12 | 246 : 6 | 348 : 29, 30 | 249 : 35 | 252 : 10 | 256 : 29 | 269 : 18 | 270 : 6 | 272 : 8 | 273 : 14 | 277 : 26 | 278 : 31 | 279 : 25 | 280 : 4 | 281 : 4 | 282 : 2 | 305 : 27 | 306 : 4 | 307 : 30 | 309 : 11 | 316 . 19 | 317 : 12 | 319 : 24 | 325 : 21 | 326 : 15 | 339 : 2 | 340 : 1, 20 | 342 : 6 | 346 : 16 | 349 : 2 | 352 : 27 | 362 : 2 | 363 : 7 | 367 : 17 | 368 : 11 | 370 : 10 | 373 : 15 | 375 : 14 | 377 : 28 | 379 : 25 | 384 : 16, 34 | 386 : 21 | 388 : 17 | 391 : 3 | 395 : 24 | 396 . 19 | 401 : 7, 9 | 423 : 11 | 424 : 15 | 427 : 28 | 428 . 6, 23, 29 | 432 : 3 | 448 : 8, 12 | 450 : 28 |
pauciſſimis. 470 : 37 |
paucitate. 57 : 12 | 139 : 2 | 185 : 31 | 383 : 14 | 391 : 16 | 392 : 25 | 396 : 14 |
paucitatem. 58 : 5 | 60 : 5 | 67 : 10 | 84 : 12 | 85 : 26 | 107 : 7 | 150 : 13 | 187 : 18 | 196 : 29 | 291 : 11 | 322 : 4 | 345 : 20 | 390 : 25 | 391 : 12, 31 | 397 : 27 | 400 : 1 | 438 : 20 |
pauco. 416 : 6 |
paucorum. 73 : 21 | 201 : 8 | 202 : 18 | 225 : 5 | 266 : 11 | 345 : 2 | 355 : 30 | 386 : 17 |
429 : 20 |
paucos. 28 : 11 | 64 : 33 | 68 : 24 | 79 : 9 | 83 : 3 | 144 : 5 | 161 : 7 | 185 : 9 | 195 : 9 | 199 : 22 | 200 : 10 | 256 : 14 | 281 : 1 | 335 : 18 | 342 : 1 | 395 : 35 | 403 : 21 | 415 : 20 | 428 : 27 | 445 : 24 |
pavidos. 422 : 28 |
pavimentis. 348 : 4 |
pavimento. 341 : 16 |
paullatim. 25 : 23 | 28 : 26 | 44 : 14 | 51 : 20 | 64 : 23 | 84 : 18 | 103 : 34 | 132 : 13 | 171 : 36 | 172 : 24 | 188 : 25 | 190 : 2 | 195 : 1, 17 | 249 : 31 | 253 : 29 | 260 . 29 | 279 : 16 | 349 : 1, 16 | 360 : 6 | 371 : 3 | 391 : 33 | 400 : 12 |
paulliſper 44 : 1 | 58 : 16 | 77 : 1 | 97 : 20 | 135 : 2 | 138 : 22 | 174 : 32 | 239 : 8 | 320 : 8 | 387 : 4 | 393 : 3 | 400 : 10 | 403 : 7 | 414 : 34 |
paullo, *adv.* 39 : 12 | 49 : 7 | 63 : 3 | 72 : 7 | 75 : 19 | 81 : 20 | 85 : 1 | 86 : 3, 11 | 87 : 5, 8 | 100 : 32 | 107 : 21 | 112 : 37 | 129 : 4 | 133 : 10, 19 | 143 : 12 | 146 : 22 | 152 : 13 | 153 : 25 | 159 : 16 | 161 : 4 | 162 : 24 | 163 : 20, 25 | 166 : 2 | 167 : 2, 10 | 171 : 31 | 193 : 34 | 200 : 26 | 201 : 7 | 224 . 12 | 228 : 23 | 232 : 21 | 230 : 33 | 256 : 3 | 260 : 25 | 262 : 9 | 268 : 10, 19 | 271 : 16, 17 | 273 : 29 | 302 : 22 | 304 . 6 | 311 : 35 | 315 : 5 | 318 : 8 | 319 . 23 | 321 : 8 | 328 . 6, 27 | 350 : 1 | 351 : 9, 15 | 357 : 13 | 378 : 31 | 305 : 34 | 399 : 14 | 404 : 17 | 407 : 24 | 412 : 32 | 429 : 1
paullulum, *adv.* 36 : 18 | 44 : 11 | 82 8 . 14 | 95 : 22 | 96 : 18 | 253 : 9 | 346 : 8 | 360 : 19 | 366 . 19 |
paullum, *adv.* 51 : 18 | 78 : 9 | 82 : 18 | 85 : 12 | 106 : 8, 31 | 116 : 25 | 117 : 8 | 133 : 13 | 140 : 16 | 161 : 11 | 162 : 33 | 163 : 14, 17 | 171 : 18 | 176 : 6 | 277 : 12 | 293 : 2 | 295 : 5 | 334 : 1 |
pavore. 188 : 2 |
pax. 298 : 10 |
peccabant. 371 : 19 |
peccandi. 35 : 3 | 424 : 11 |
peccare. 274 : 3 |
peccata. 399 : 22 |
peccati. 191 : 7 |
peccatorum. 398 : 13 |
pecora. 96 : 20 | 117 : 23 | 197 : 31 | 242 : 9 | 365 : 15 |
pecore. 71 : 9 | 149 : 1 | 192 : 10 |
pecoris. 93 : 6 | 97 : 15, 21 | 114 : 18, 115 : 23 | 137 : 14 | 150 : 23 | 165 : 21 | 365 : 12 |
pectore. 162 : 11 | 247 : 9 | 392 : 6 | 423 : 1 |
pectus. 428 : 20 |
pecuniatem. 452 : 23 |
pecunia. 114 : 9 | 158 : 4 | 163 : 3 | 212 : 5 | 221 : 5 | 225 : 21 | 305 : 3 | 327 : 19 | 338 : 33 | 339 : 14 | 374 : 4, 7 | 378 . 29 | 426 : 17 | 429 : 15 | 432 : 2 |
pecuniæ. 126 : 5 | 128 : 7 | 131 : 5 | 213 : 7 | 269 : 4 | 284 : 1 | 298 : 24 | 305 : 19, 28 | 327 : 20 | 341 : 5, 6 | 371 : 8 | 372 : 7 | 425 : 22 | 428 . 7 | 432 : 1 | 448 : 10 |
pecuniam. 114 : 7 | 164 : 25, 35 | 219 : 24 | 225 : 21 | 257 : 3 | 267 . 5 | 270 : 14 | 286 : 5 | 300 : 9 | 304 : 4 | 363 : 16, 18 | 374 : 15 | 398 : 11 | 405 : 17 | 415 : 2, 6 | 425 : 24 | 427 : 5, 12 | 449 : 3 |
pecuniariæ. 316 : 35 |
pecunias. 111 : 16 | 128 : 5 | 168 : 32 | 238 : 2 | 269 : 10, 14 | 304 : 3 | 305 : 7, 11, 22 | 317 : 17 | 341 : 3 | 374 : 13, 22 | 426 : 28 |
pecuniis. 305 : 15 | 452 : 26 |
pecus. 69 : 3 | 171 : 34 | 243 : 16 | 312 : 15 | 397 : 24 | 450 . 6 |
pedalibus. 61 : 26 | 259 : 1 |
pede. 417 : 22 | 423 : 16 | 446 : 23 | 447 : 22 | 451 : 12 |
pedem. 20 : 8 | 82 : 19 | 172 : 6 | 240 : 11 | 279 : 16 | 443 : 4 |
pedes. 23 : 16 | 75 : 21 | 148 : 18 | 151 : 16 | 152 : 6, 10 *bis* | 153 : 17 | 172 : 7, 12, 19 | 173 : 3, 5 | 261 : 25, 29 | 262 . 17 | 263 : 18 | 264 : 21 | 348 : 23 | 391 : 30 | 406 . 1 | 438 : 30 |
pedeſtre. 438 : 30 |
pedeſtrem. 403 : 13 |
pedeſtres. 65 : 14 | 176 : 6 | 391 : 9 | 435 : 12 |

pedeſtri.

pedeſtri. 276 : 7 | 359 : 22, 25 |
pedeſtria. 60 : 4 |
pedeſtribus. 48 . 3 | 61 : 7 | 82 : 12 | 170 : 8, 13 | 368 : 19 | 377 : 8 | 301 : 14 |
pedibus. 61 : 9 | 71 : 22 | 85 : 11 | 95 : 23 | 96 : 8 | 149 : 22 | 172 : 2 | 269 : 20 | 271 : 5 | 412 : 22 |
Pedio. 300 : 6 | 437 : 13 |
peditatibus. 450 : 24 |
peditatu. 168 : 19 | 171 : 13 | 279 : 21 | 392 : 13, 18 |
peditatum. 89 : 4 | 104 : 11 |
peditatus. 85 : 29 | 107 : 33 | 115 . 29 | 117 : 21 | 144 : 4 | 174 : 20 |
pedite. 438 : 26 |
peditem. 31 : 22 |
pedites. 36 : 1 | 50 : 20 | 169 : 9, 22 | 184 : 16 | 189 : 14 | 190 : 4 | 193 : 27 | 195 : 31 | 247 : 8 | 272 : 7 | 361 : 3 | 365 : 11 | 391 : 8, 23, 24, 27 | 393 : 8 | 433 : 19 | 438 : 27, 33 |
peditibus. 187 : 18 | 190 : 28 | 193 : 23 | 391 : 25 | 407 : 14 | 448 : 12 |
peditum. 85 : 14 | 88 : 21 | 156 : 31 | 168 : 25 | 174 : 12 | 187 : 13 | 189 : 17 | 190 : 2 . 36 | 231 : 6 | 237 : 10 | 272 : 23 | 278 : 1 | 279 : 12, 25 | 387 : 0 | 391 : 7 | 392 : 15 | 393 : 26 | 396 : 16 | 399 : 7 | 447 : 29 |
Pedium. 40 : 14 | 45 : 22 | 432 : 14 |
pedum. 11 : 3 | 28 : 6 | 43 : 3 *bis* | 48 : 16 | 52 : 32 | 53 : 10 | 78 : 10, 14 | 105 : 19, 20 | 134 : 7 | 145 : 5 | 157 : 33 | 161 : 25 | 171 : 5, 39 | 172 : 9, 24 | 186 : 15, 16 | 197 : 18, 28 | 227 : 19 | 239 : 15 | 246 : 17 | 247 : 4 | 254 : 29 | 258 : 11, 14 | 259 : 3 | 263 : 15, 19 | 265 : 35 | 314 : 21 | 318 : 5 *bis*, 7 | 320 : 32 | 356 : 1 | 366 : 4 |
pejus. 24 : 9 |
pelagus. 452 : 4 |
Peligni[illegible]. 222 : 9 | 274 : 1 |
Peligno. 223 : 2 |
Pelignus. 277 : 7 |
pellere. 200 : 13 |
pellerent. 323 : 27 | 329 : 15 | 388 : 14 |
pellerentur. 24 : 16 | 346 : 16 |
pelleretur. 329 : 9 |
pelles. 61 : 27 | 71 : 14 |
pellibus. 54 : 14 | 69 : 5 | 94 : 12 | 130 : 9 | 295 : 2, 21 | 407 : 3 |
pellium. 133 : 9 |
pelluntur. 167 : 21 | 169 : 2 |
Peluſio. 344 : 4 | 359 : 25 |
Peluſium. 339 : 18 |
penates. 427 : 22 |
pendant. 117 . 16 |
pendere. 100 : 13 | 429 : 20 |
penderent. 27 : 11 |
penderet. 98 : 3 |
pendunt. 122 : 1 |
pene. 12 : 14 | 17 : 32 | 28 : 5 | 49 : 2 | 50 : 30 | 106 : 4 | 118 : 1 | 119 : 13 | 137 : 30, 32 | 139 : 28, 34 | 140 : 15 | 150 : 28 | 152 : 11 | 161 : 1 | 175 : 7 | 177 : 21 | 186 : 7 | 188 : 18 | 196 : 11 | 197 : 7 | 210 : 12 | 231 : 7 | 240 : 21 | 242 : 7 | 243 : 19 | 246 : 19 | 254 : 1 | 255 : 18 | 257 : 5 | 266 : 16 | 294 : 17 | 305 : 8 | 309 : 2 | 315 : 14 | 317 : 24 | 325 : 8 | 329 : 10, 16 | 331 : 7 | 335 : 22 | 360 : 22 | 361 : 13 | 362 : 5 | 365 : 11 | 366 : 27 | 380 : 16 | 382 : 23 | 395 : 12 |
penes. 150 : 36 | 252 : 23 | 257 : 2 | 269 : 3 | 382 : 6 |
penitus. 117 : 30 |
penſionibus. 427 : 6 |
penterem. 370 : 4 |
penteres. 414 : 17 |
penuriam. 421 : 19 |
dependerint. 33 : 6 |
pepercerunt. 154 : 12 |
peperciſſent. 251 : 16 |
peperi. 484 : 16 |
peperit. 408 : 25 |
per. 7 : 12, 14 | 8 : 4 | 9 : 3, 5, 12, 15 | 10 : 7, 11 | 11 : 7, 13, 20, 23 | 12 : 3, 10 | 13 : 1, 4 | 14 : 23 : 24 | 17 : 6, 13, 22, 31 | 18 : 31 | 19 : 8 | 22 : 5 | 31 : 4, 6, 9, 15, 23 | 33 : 8, 27 | 34 : 15 | 45 : 2, 18 | 47 : 13, 18 | 49 : 16 | 53 : 28 | 56 : 5 | 57 : 6, 59 : 13, 17, 26 | 60 : 28 | 66 : 8 | 68 : 4 | 72 : 25 | 74 : 13 | 76 : 7 | 79 : 12 | 80 : 17 | 85 : 8, 16 | 89 : 4, 6 | 95 : 15 | 97 : 31 | 100 : 33 | 101 : 30 | 102 : 26 | 104 : 7 | 105 : 14 | 108 : 17 | 109 : 4 | 110 : 13 | 112 : 7 | 113 : 1 | 114 : 2, 31 | 115 : 14 | 116 : 16 | 118 : 11, 18 | 119 : 3, 14 | 129 : 13 | 134 : 2, 12 | 135 : 8 | 137 : 25 | 138 : 8, 24 | 139 : 10 | 142 : 24 | 145 : 16, 22 | 146 : 23 | 148 : 26 | 149 : 11, 17 | 150 : 15 | 153 : 4 | 156 : 26 | 160 : 32 | 162 : 13 | 165 : 17 | 166 : 15 | 169 : 15, 31 | 171 . 26 | 177 : 23 | 179 : 1, 25 | 188 : 34 | 191 : 20 | 193 : 27 | 197 : 36 | 199 : 11, 16 | 203 : 6 | 204 : 6, 10 | 211 : 9 | 216 : 19 | 217 : 13, 16 | 222 : 8 | 224 : 5, 39 | 225 : 25 | 227 : 4 | 229 : 20 | 231 : 5 | 232 : 19 | 236, 9 | 237 : 4, 14 | 239 : 10 | 241 : 1 | 246 : 13, 16 | 247 : 5, 28 | 249 : 10, 20 | 251 : 28 | 252 : 1, 26, 29 | 255 : 29, 33 | 256 : 13 | 258 : 15 | 259 : 6 | 260 : 9 | 263 : 5 | 265 : 5, 6, 10, 31 | 268 : 11, 15 | 272 : 30 | 274 : 8, 27 | 275 : 15, 25 | 276 : 5 | 277 : 23 | 279 : 1 | 283 : 2 | 284 : 1 | 291 : 18 | 296 : 3, 13, 19 | 297 : 18, 20 | 298 : 14 | 300 : 25, 33 | 302 : 8 | 303 : 28 | 309 : 25 | 310 : 11, 21 | 311 : 14, 28 | 313 : 23 | 315 : 3, 10 | 316 : 14 | 318 : 14, 26 | 319 : 5, 11 | 320 : 28, 33 | 322 : 8, 15 | 323 : 31 | 324 : 27, 32, 40 | 325 : 6 | 327 : 6 | 328 : 16 | 329 : 27 | 332 : 7, 8 | 337 : 13 | 338 : 8 | 340 : 1 | 341 : 16 | 344 : 9, 10, 11, 28 | 345 : 23 | 347 : 6, 7 | 348 : 13 | 349 : 11 | 351 : 13 | 356 : 1, 19 | 357 : 30 | 360 : 1 | 361 : 37 | 362 : 23 | 363 : 3 | 364 : 9 | 365 : 31 | 366 : 31 | 368 : 19 *bis* | 370 : 7 | 372 : 1 | 375 : 21 | 378 : 27 | 380 : 3 | 384 : 24 | 386 : 4 | 390 : 27 | 391 : 30 | 395 : 16, 20 | 396 : 7 | 397 : 15 | 399 : 18, 19 | 400 : 15 | 401 : 8 | 402 : 9 | 405 : 2 | 406 : 10 | 407 : 7 | 408 : 1, 25, 27 | 410 : 7 | 411 : 15 | 413 : 31 | 414 : 18 | 415 : 12, 16 *bis* | 416 : 4, 8 | 417 : 6, 8 | 418 : 24 *bis*, 28 | 419 : 6 | 420 : 1, 7 | 421 : 12, 15, 27, 28 | 423 : 27 | 427, 6 | 428 : 17, 23, 34 | 429 : 12, 14 | 433 : 13 | 435 : 7, 17 | 437 : 9 | 440 : 11 | 442 : 15 | 450 : 1 |
peractis. 87 : 12 | 88 : 8 | 201 : 3 |
peracto. 98 : 17 | 218 : 9 | 436 : 23 |
perageret. 411 : 18 |
peragit. 115 : 5 |
peragitati. 253 : 31 |

perangustum. 148 : 22 |
percepta. 117 : 1 |
percepto. 139 : 13 |
percipere. 275 : 21 |
perciperent. 153 : 28 | 328 : 13 |
percitus. 405 : 33 |
percrebuerat. 325 : 7 |
percrebuiſſet. 310 : 22 |
percunctatiſſet. 199 : 23 | 202 : 31 |
perculſæ. 193 : 32 |
perculſi. 264 : 17 |
percunctatione. 28 : 12 |
percunctationibus. 94 : 31 |
percurrere. 85 : 17 |
percurrit. 221 : 2 |
percuſſiſſe. 368 : 18 |
percuſſit. 191 : 25 | 441 : 28 |
percuſſo. 106 : 24 | 398 : 28 |
percuſſos. 312 : 1 |
percuſſus. 424 : 7 | 445 : 20 |
perdiſcendo. 123 : 2 |
perditi. 275 : 19 | 450 : 7 |
perditis. 194 : 2 |
perditorum. 63 : 30 | 143 : 9 | 194 : 10 |
perdoluerunt. 265 : 32 |
perducere. 376 : 11 |
perducerent. 263 : 5 | 296 : 19 |
perduci. 387 : 19 |
perducit. 11 : 4 | 143 : 10 |
perducitur. 102 : 4 | 196 : 24 |
perducta. 59 : 21 | 310 : 15 |
perducta erat. 334 : 31 |
perducta eſt. 262 : 2 |
perductæ. 321 : 2 |
perductas. 310 : 33 |
perducti. 302 : 26 |
perductos eſſe. 191 : 7 |
perducuntur. 170 : 11 |
perduxerant. 118 : 14 |
perduxerat. 159 : 2 | 319 : 28 |
perduxerunt. 147 : 19 |
perduxit. 58 : 32 | 98 : 17 | 158 : 1 | 172 : 7 |
perendino. 101 : 30 |
perennis. 198 : 16 |
perequitant. 241 : 10 |
perequitant. 85 : 9 |
perequitaſſet. 169 : 33 |
pereundum. 140 : 11 |
perexigua. 319 : 23 |
perexiguo. 95 : 14 |
perexiguum. 310 : 7 |
perfacile, *nom*. 6 : 3 | 7, 8 | 163 : 21 |
perfecerat. 318 : 14 |
perfecerunt. 105 : 25 | 311 : 36 |
perfecit. 173 : 11 | 365 : 27 |
perfecta. 263 : 3 | 264 : 23 | 319 : 17 |
perfecta erant. 285 : 2 |
perfectæ eſſent. 34 : 21 | 57 : 20 |
perfectas eſſe. 224 : 7 |
perfectis. 173 : 8 | 228 : 1 | 231 : 7 | 355 : 9 | 411 : 2 |
perfecto. 11 : 4 | 245 : 24 | 246 : 11 | 272 : 22 | 297 : 16 | 336 : 12 |
perfectum. 182 : 3 |
perfectum erat. 317 : 27 | 318 : 25 |
perfectum eſt. 239 : 27 | 262 : 1 | 324 : 13 |
perferebantur. 277 : 38 |
perferebatur. 339 : 13 |
perferendam. 61 : 25 |
perferendas. 65 : 1 | 387 : 21, 27 |
perferendi. 261 : 18 |
perferendi eſſent. 25 : 14 |
perferre. 16 : 12 | 46 : 24 | 59 : 20 | 149 : 9 | 316 : 7 |
perferrent. 112 : 13 |
perferrentur. 216 : 15 |
perferret. 83 : 15 | 195 : 32 | 360 : 21 |
perferretur. 290 : 15 |
perferri. 112 : 23 |
perfertur. 110 : 13 | 142 : 24 |
perferunt. 273 : 4 |
perferuntur. 141 : 5 | 145 : 10 |
perficere. 7 : 8 | 36 : 15 | 242 : 25 | 255 : 7 |
perficerentur. 377 : 24 |
perfici. 227 : 4 | 219 : 4, 25 | 242 : 22 | 243 : 26 |
perficiantur. 171 : 24 |
perficienda. 253 : 8 |
perficiendi. 158 : 15 | 251 : 12 | 317 : 16 | 318 : 12 |
perficiendis. 165 : 9 |
perficit. 11 : 21 | 244 : 6 | 259 : 15 |
perficiundis. 285 : 8 |
perficiunt. 264 : 2 |
perficiuntur. 104 : 31 |
perfidia. 76 : 14, 28 | 144 : 10 | 149 : 9 | 191 : 17 | 200 : 8 | 265 : 23 |
perfidiæ. 266 : 12 |
perfidiam. 144 : 7 | 164 : 14 | 415 : 5 |
perforaſſet. 359 : 18 |
perforatæ. 369 : 29 |
perfregerint. 198 : 7 |
perfregerunt. 20 : 8 |
perfringerent. 262 : 15 |
perfuga. 64 : 10 | 416 : 23 |
perfugæ. 64 : 16 | 273 : 19 | 321 : 25 | 393 : 6 | 410 : 21 |
perfugas. 318 : 14 | 402 : 4 |
perfugere. 400 : 19 | 409 : 1 |
perfugerent. 317 : 25 |
perfugerunt. 402 : 6 | 423 : 32
perfugiebat. 253 : 7 |
perfugio. 86 : 19 |
perfugis. 22 : 7 | 96 : 12 | 160 : 30 | 171 : 38 | 197 : 6 | 278 : 11, 31 | 312 : 25 | 389 : 22 | 401 : 29 | 414 : 14 | 415 : 20 | 435 : 7 | 441 : 10 | 449 : 10 |
perfugiſſe. 267 : 12 | 317 : 15 | 325 : 12 | 328 : 17 |
perfugiſſent. 21 : 15 |
perfugiunt. 273 : 3 | 411 : 12 |
Pergamenum. 384 : 27 |
Pergamenus. 350 : 18 |
Pergami. 341 : 13 |
Pergamo. 384 : 29 |
Pergamum. 304 : 11 |
pergere. 416 : 31 |
pergratum. 256 : 24 |
pergunt. 64 : 23 |
periclitabantur. 44 : 9 |
periclitandum. 165 : 9 |
periclitarentur. 354 : 24 |
periclitaretur. 136 : 36 | 137 : 27 | 250 : 29 |
periclitari. 292 : 17 | 398 : 7 |
periclitati. 352 : 30 |
periclitatus. 367 : 21 |
pericula. 8 : 13 | 196 : 36 | 252 : 3 |
periculi. 57 : 23 | 60 : 2 | 108 : 26 | 184 : 19 | 210 : 7 | 219 : 14 | 291 : 8 | 297 : 2 | 314 : 12 | 357 : 35 | 370 : 16 | 384 : 19 | 462 : 5 |
periculis. 124 : 7 | 381 : 18 | 396 : 11 |
periculo. 11 : 25 | 16 : 16 | 20 : 1 | 31 : 16 | 33 : 31 | 34 : 13, 25 | 42 : 17 | 45 : 27, 29 | 52 : 4 | 56 : 5 | 76 : 2 | 83 : 30 | 95 : 21 | 96 : 23 | 101 : 21, 28 | 102 : 9 | 107 : 14, 32 | 108 : 5 | 109 : 12, 22 | 110 : 4 | 112 : 11 | 138 : 27 | 142 : 5 | 148 : 4, 8 | 153 : 20 | 156 : 3 | 159 : 20 | 173 : 13 | 186 : 10 | 188 : 3, 15 | 197 : 12, 20, 22, 26, 31, 35 | 198 : 29 | 200 : 35 | 242 : 18 | 247 : 28 | 248 : 10 | 252 : 13 | 253 : 21 | 263 : 12 | 266 : 7 | 268 : 23 | 270 : 40 |

296: 18| 310: 17| 319: 29| 327: 7, 18| 329: 16| 339: 8| 345: 14| 357: 8| 365: 30| 366: 8| 370: 1, 26| 374: 6| 396: 7| 397: 35| 398: 25| 400: 26| 401: 5, 30, 34| 409: 2 *bis*| 423: 21| 428: 3| 438: 2| 440: 22| 442: 12| 447: 4| 451: 10|
periculoſorum. 289: 13| 371: 14|
periculoſa. 290: 6|
periculoſiſſimus. 357: 25|
periculoſius, *adv.* 379: 1|
periculoſo. 198: 2|
periculoſum. 25: 24| 145: 2| 446: 30|
periculum. 28: 19, 25| 29: 17| 80: 11| 85: 31| 95: 25| 101: 24| 102: 2, 9| 108: 12| 131: 3| 136: 23| 142: 12| 149: 33| 163: 33| 171: 8| 178: 3| 195: 5, 32| 196: 35| 200: 17| 207: 9| 222: 22| 225: 27 *bis*| 250: 1| 253: 17| 260: 27| 261: 15| 277: 13| 296: 25| 299: 16| 301: 35| 302: 7, 11| 318: 32| 325: 17| 361: 5| 362: 8| 367: 25| 368: 24| 374: 6| 375: 21| 391: 39| 418: 2| 421: 18|
peridoneus. 271: 14|
perierunt. 77: 10| 449: 16|
periit. 38: 15| 139: 22| 300: 7| 359: 17| 368: 21| 379: 4|
perimpeditus. 412: 16|
perinde. 285: 3| 317: 17|
perire. 397: 17|
perirent. 417: 2|
periiſſe. 275: 16| 362: 13| 440: 7, 8| 442: 11|
periti. 242: 12| 333: 17|
peritioribus. 317: 28|
peritis. 245: 14|
peritiſſimi. 66: 1|
peritiſſimis. 322: 23|
peritiſſimus. 18: 20|
perito. 330: 4|
peritos. 177: 18| 222: 18| 256: 8|
peritus. 399: 19| 408: 13|
perjurium. 415: 5|
perlata. 104: 20| 110: 17|
perlata erant. 286: 10|
perlata eſſet. 184: 9|
perlata eſt. 55: 7|
perlatæ. 22: 19|
perlatus. 143: 20|
perlato. 80: 17| 110: 23| 428: 1|
perlectam. 108: 14|
perlectas. 387: 26|
perlectis. 223: 18| 387: 14|
perluuntur. 130: 9|
permagna. 403: 28|
permagnus. 155: 28|
permanaverat. 273: 26|
permanebant. 407: 4|
permanebat. 239: 16|
permanendum eſſet. 159: 32|
permanent. 122: 5| 132: 10|
permanere. 25: 6| 59: 20| 139: 14| 185: 25| 188: 31| 250: 25| 413: 19|
permanerent. 80: 20| 196: 29| 198: 15| 363: 9|
permaneret. 89: 22| 378: 11|
permanſerant. 183: 32| 363: 6|
permanſerat. 192: 20| 199: 8|
permanſeriat. 224: 7|
permanſerunt. 130: 5| 188: 26| 242: 20|
permanſiſſe. 117: 4|
permanſit. 373: 22|
permiſcentur. 214: 1|
permiſceri 232: 14|
permiſerint. 296: 12|
permiſit. 56: 6|
permiſſa. 23: 11|
permiſſa erat. 176: 2|
permiſſa eſt. 92: 26|
permiſſurum. 89: 16|
permiſti. 167: 33|
permiſtos. 383: 28|
permitteratus. 217: 12|
permittebat. 242. 21|
permittere. 41: 2| 53: 22|
permitteret. 26: 16| 89: 15| 186: 21|
permittit. 200: 9|
permittitur. 168: 9| 235: 8|
permoti. 6: 13| 46: 9| 50: 27| 73: 7| 82: 18| 92: 30| 229: 18| 265: 6, 19| 276: 13| 316: 39| 325: 7| 326: 7|
permotos. 312: 2|
permotus. 58: 29| 97: 30| 102: 5| 103: 21| 137: 29| 145: 13| 192: 6, 23| 219: 15| 229: 6| 235: 13| 272: 25| 299: 9| 300: 34| 301: 9| 373: 17| 461: 11|
permoveantur. 150: 17|
permovebantur. 100: 38|
permovere. 291: 8|
permoverentur. 164: 3|
permoveri. 171: 19|
permovet. 158: 39|
permulſis. 73: 18|
permulti. 310: 13|
pernicie. 27: 13| 194: 23| 425: 14|
perniciem. 18: 1| 217: 7| 439: 28|
pernicioſa. 187: 4|
pernicioſæ. 379: 8|
pernicioſis. 214: 12|
pernicitatem. 328: 11|
pernoctare. 188: 30|
perpaucæ. 63: 13| 98: 12|
perpauci. 9: 5| 38: 10| 280: 8|
perpaucis. 77: 10| 146: 25|
perpaucos. 89: 33| 354: 25|
perpendiculum. 78: 12|
perperam. 437: 16|
perpeſſi. 273: 19|
perpeſſos. 255: 18| 312: 11, 13|
perpeti. 146: 4| 291: 16|
perpetua. 30: 15| 111: 9| 153: 14| 175: 29|
perpetuæ. 57: 17| 151: 15| 172: 19| 175: 10|
perpetuam. 26: 18| 165: 29|
perpetuas. 106: 15| 310: 32, 35|
perpetui. 332: 5|
perpetuis. 115: 12| 152: 5| 214: 25|
perpetuo, *nom.* 185: 5|
perpetuo, *adv.* 24: 5| 159: 32| 192: 20|
perpetuum. 85: 28| 104: 12, 27| 168: 24|
perquam. 407: 3|
perquirerent. 441: 16|
perquirit. 127: 19|
perrumpant. 139: 5|
perrumpendum eſſe. 249: 13|
perrumpere. 11: 33| 138: 15| 149: 25|
perrumperet. 228: 9|
perrumpi. 152: 19|
perrumpunt. 139: 11|
perrupta. 177: 11|
perſcribebant. 243: 19|
perſcribebat. 366: 33|
perſcribit. 107: 33| 108: 21|
perſcribuntur. 211: 1| 212: 8|
perſecutum. 83: 6|
perſequamur. 158: 34|

perſequantur. 158 : 40 |
perſequenda. 183: 5 |
perſequendis. 327: 20 |
perſequendos. 184 : 8 | 194: 8 |
perſequendum. 193 : 37 | 200: 1 | 338. 24 | 376 : 8 | 450: 24, 29 |
perſequente. 194: 23 |
perſequentem. 39 : 1 |
perſequerentur. 92 : 7 |
perſequeretur. 369: 1 |
perſequi. 14: 9 | 92 : 4 | 188: 12 | 265: 21 |
perſequuntur. 170:8 | 391:28 | 452 : 1 |
perſeverandum. 228:15 | 392: 26 |
perſeverantia. 302 : 1 | 359: 28 |
perſeverare. 364: 24 |
perſeveraret. 24: 9 |
perſeverat. 103: 29 | 250: 35 |
perſeveravit. 270: 11 | 295:8 | 307: 20 |
perſolvere. 363 : 17 |
perſolvit. 13 : 15 |
perſpecta. 29: 14 | 47 : 24 | 67: 16 | 159 : 22 | 387 : 10 | 403: 8 | 420: 9 |
perſpectam. 164 : 15 |
perſpectam eſſe. 30 : 16 |
perſpectis. 80 : 25 |
perſpecto. 157 : 16 | 170 : 21 |
perſpectum. 328 : 3 |
perſpectum eſt. 54: 7 |
perſpecularetur. 399: 18 |
perſpexerat. 45 : 20 | 89: 34 |
perſpexiſſet. 80: 3, 28 | 89: 25 |
perſpicere. 102 : 4 |
perſpiceremus. 401: 36 |
perſpicerent. 149: 28 |
perſpiceret. 375: 8 |
perſpici. 48: 7, 13 | 65 : 19 |
perſpicias. 248 : 31 |
perſpiciebant. 60 : 11 |
perſpicienti. 160: 28 |
perſpicit. 92 : 15 |
perſtare. 153 : 19 | 427 : 23 |
perſtiterunt. 413 : 15 |
perſuadent. 8 : 15 |
perſuadere. 11 : 14 | 123 : 2 | 415 : 18 |
perſuaderet. 101 : 39 | 212: 3 |
perſuaderi. 29: 13 | 45 : 14 | 111: 18 |
perſuadet. 7 : 2, 5 | 64 : 9 | 104: 17 | 107: 12 | 108 : 6 | 377: 2 |
perſuaſerant. 47 : 5 |
perſuaſi. 329: 12 | 410 : 23 |
perſuaſit. 5 : 9 | 6 : 3 | 398 : 13 |
perſuaſum. 57: 18 | 150 : 6 |
perſuaſum eſſet. 102: 10 |
perſuaſu os. 9 . 10 |
pertendit. 361: 15 |
pertentatis. 355: 19 |
pertentant. 143: 24 |
perterrent. 139 : 5 | 177 : 3 |
perterrerent. 36 : 13 |
perterrita. 240: 21 | 270: 12 |
perterritæ. 91: 15 | 193: 32 | 423 : 7 |
perterritam. 334 : 21 | 425: 27 |
perterriti. 21 : 17 | 50 : 27 | 72 : 18 | 76 : 24 | 82 : 10 | 89: 9 | 145 : 11 | 147 : 18 | 153 : 21 | 154 . 3 | 162 . 9 | 171: 21 | 183 : 21 | 187 : 32 | 195: 24 | 197: 33 | 198 : 10 | 245: 25 | 264: 4 . 17 | 278: 24 | 302 : 24 | 335 : 2 | 355: 30 | 362 . 3 | 397 : 34 | 398: 28 | 422: 15 | 424: 9 | 436: 26 | 444: 13 |
perterritis. 95 : 14 | 112: 28 | 116 : 19 | 136 : 23 | 137: 6 | 138 : 14 | 166 : 4 | 170 : 21 | 246: 15 | 251: 16 | 279 : 41 | 280. 10 | 323: 8 | 334: 28 | 352 : 4 | 361 : 23 | 399 : 21 |
perterrito. 294 : 20 | 415: 28 |
perterritos. 19: 10 | 39 : 10 | 52 : 7 | 58 : 24 | 75 : 23 | 138 : 28 | 193 : 11, 16 | 195 : 30 | 253: 26 | 267: 13 | 277 : 35 | 279 : 8 | 323 : 20 | 374 : 17 | 395: 30 |
perterritos eſſe. 225 : 0 |
perterritum. 19: 1 | 192 : 8 | 250 : 16 | 276: 33 | 414: 22 |
perterritum eſſe. 17: 11 | 76: 20 |
perterritus. 207: 13 | 231 : 2 | 248: 12 | 249: 8 | 268: 30 | 307: 4 | 411: 20 | 419: 26 | 428. 5 |
pertimuerunt. 163 : 4 |
pertimeſcenda eſſet. 101 : 25 |
pertimuerunt. 361 : 11 |
pertinacia. 31 : 20 | 102: 1 | 188. 27 | 256 . 3 | 277 : 32 | 424 : 29 |
pertinaciæ. 292 : 16 |
pertinaciam. 196 : 30 |
pertinaciſſime. 191 : 5 |
pertinaciter. 197: 23 | 198: 13 | 350. 20 |
pertinacius, *adv.* 187:31 | 200: 6 |
pertineat. 103: 25 |
pertinebant. 48 : 25 | 149: 35 | 249: 18 | 312: 29 | 317: 37 | 335 : 8 |
pertinebat. 99 19 | 136 : 25 | 160 19 | 298 : 22 |
pertinens. 364: 30 |
pertinent. 4 : 4 | 5 : 3 | 56: 4 | 176 : 36 | 237 : 3 | 353: 14 |
pertinentem. 355: 8 |
pertinentes. 349: 15 |
pertinentibus. 407 : 7 |
pertinentium. 47: 8 |
pertinere. 15 : 1 | 75: 9 | 117: 31 | 184 : 31 | 216: 14 | 217 : 7 | 234 : 20 | 297: 22 | 343 . 2 | 363 : 8 |
pertinerent. 6 : 14 | 60: 3 |
pertineret. 188 : 19 | 296: 19 |
pertinet. 5 : 6 | 9 : 10 | 89: 7 | 132: 18 | 134: 13 | 258: 7 | 348 : 13 |
pertingere. 320 : 1 |
pertractabant. 418: 17 |
pertuliſſent. 104 : 29 |
perturbabantur. 29: 2 | 83: 1 |
perturbant. 85: 10 | 104 : 1 | 178. 4 | 383 : 28 |
perturbantur. 76: 25 | 138. 5 | 171: 19 |
perturbarentur. 40 : 20 | 154 : 20 | 188 : 26 | 357 | 19 |
perturbaret. 28 : 17 |
perturbari. 277 : 33 |
perturbat. 240 : 15 |
perturbata. 272: 29 |
perturbatæ ſunt. 188 : 3 |
perturbati. 100. 36 | 187: 19 | 251: 5 | 356 : 32 | 393 : 10 | 422 : 15 |
perturbatis. 84 : 6 | 322: 31 |
perturbatione. 362 : 4 |
perturbatis. 45 : 28 | 85 : 18 | 165 : 20 | 240: 19 |
perturbato. 193: 33 |
perturbatos. 167 : 12 | 356: 30 |
perturbatum. 188 : 9 | 329 : 14 | 338: 2 | 412: 33 |
perturbatus. 293: 18 | 373: 17 | 408: 16
perturbaverant. 85: 7 |

perturbaverant. 75: 20|
perturbetur. 138: 31|
pervagarentur. 161: 4|
pervagentur. 145: 18|
pervenerant. 12: 11| 73: 16| 437: 17|
pervenerat. 107: 7| 231: 15| 241: 14| 243: 10| 403: 9|
pervenerunt. 21: 5| 38: 9| 47: 25| 63: 14| 64: 26| 67: 33| 72: 16| 86: 4| 93: 4| 154: 14| 264: 21| 344: 25| 401: 19| 405: 12, 409: 30| 425: 36|
perveniam. 413: 1|
perveniet. 271: 19|
pervenire. 45: 17| 81: 12| 142: 9| 144: 15| 242: 5| 247: 17| 409: 22|
pervenirent. 13: 1| 280: 26|
perveniret. 250: 10| 372: 2| 399: 15| 419: 9| 449: 8| 465: 6|
perveniretur. 408: 10|
perveniſſe. 144: 13| 292: 12| 375: 11|
perveniſſent. 57: 28| 77: 7|
perveniſſet. 65: 2| 68: 20| 110: 15| 145: 24| 387: 22|
pervenit. 10: 1| 12: 7| 13: 7| 21. 14| 40: 21| 47: 4| 63: 24| 76: 22| 89: 29| 104: 12| 107: 14| 110: 1| 114: 27| 128: 9| 137: 8| 139: 11, 21| 145: 6, 20| 146: 18, 29| 149: 17 155: 32| 157: 16| 160: 1| 165: 16| 166 1| 168: 1| 188: 21, 22| 217: 15| 222: 7| 226: 1| 227: 6| 234: 4| 235: 7| 237: 5| 239: 3| 269: 18, 21| 271. 12| 285: 9| 291: 6| 300: 7| 303: 7, 10, 32| 306: 13| 307: 12| 309: 15| 320: 5| 325: 19| 326: 16| 335: 20| 336: 23| 339: 4, 19| 342: 6| 370: 9| 375: 7| 385: 2| 388: 23| 401: 4, 10| 407: 15| 414: 5, 9, 20| 416: 2| 420: 7| 422: 16| 426: 12, 13, 25| 427: 10| 429: 18|
perveniunt. 104: 8| 161: 29| 176: 2| 229: 19| 230: 1| 231: 12| 246: 20| 260: 6| 280: 2| 410: 22| 425: 2, 8, 23| 426: 16| 428: 1, 2|
perventum. 99: 23| 157: 11|
perventum eſſet. 289: 13|
perventum eſt. 117: 35|
perventuram. 228: 21|
perventuros. 101: 21|
perveteres. 403: 2|
pervulgata. 383: 8|
pervulgato. 268: 8|
pes. 447: 22|
peſtilentia. 270: 1| 329: 25|
petant. 24: 26| 74: 3| 222: 19| 249: 14| 256: 2|
petat. 280: 4|
petebant. 50: 22| 75: 4| 149: 6| 193: 11| 250: 1| 291: 17| 327: 2| 423. 27, 32|
petebat. 28: 21|
petenda. 83: 16|
petendæ. 115: 25|
petendi. 49: 8| 57: 12| 59: 5| 119: 1|
petendum. 166: 24| 461: 12|
petendum erat. 259: 20|
petenti. 31: 18| 200: 22|
petentibus. 22: 15| 46: 10| 79: 5| 115: 1| 121: 1| 148: 22| 358: 2|
petere. 23: 11| 25: 2| 46: 26| 50: 19| 53: 23| 63: 9| 68: 5| 76: 27| 89: 10| 90: 7| 102: 34| 147: 29| 161. 9| 190: 18| 194: 5. 21| 293: 18| 386: 16| 389: 4, 5| 400: 25| 408: 21, 23| 433: 4| 452: 4|
peterent. 69: 4| 111: 24| 112: 29, 34| 250: 11| 251: 7| 334: 8| 350: 25| 387: 12, 15| 428: 33|
peteret. 18: 5| 45: 17| 140: 18| 354. 19| 372: 17| 440: 20|
peti. 293: 6|
petierant. 309: 11|
petierat. 325: 22|
petierint. 105: 18|
petierunt. 23. 9, 15| 38: 11| 46: 19| 74: 5| 153: 17| 175: 23| 376. 14, 18| 386: 23| 401: 30| 427: 4|
petiit. 442: 12|
petimus. 439: 33|
petiiſſe. 33: 8| 184: 17| 370: 11| 398: 16| 452: 26|
petiiſſent. 21: 13| 76: 17| 83: 19| 443: 20|
petiiſſet. 332: 7|
petiſtis. 116: 26|
petit. 17: 26| 113: 3| 167: 3| 216: 15| 223: 7| 225: 7| 246: 7| 387: 18| 392: 6| 427: 24
petita. 76: 7|
petitione. 201: 14| 225: 2|
petitionem. 201: 6, 7| 202: 15|
petitis. 190: 16|
petitum. 184: 3|
petituros. 193: 11|
petiverunt. 83: 18, 32| 116: 34| 154: 8| 261: 17| 275: 33|
petivit. 275: 25|
peto. 459: 6| 462: 3|
petra. 303: 31|
Petreiano. 393: 25|
Petrei. 237: 7| 251: 20| 266: 29| 336: 1|
Petreio. 237: 2| 238: 14| 248: 12| 249: 3| 267: 3| 304: 14| 427: 9, 27| 428: 17| 429: 7|
Petreium 428: 19|
Petreius. 163: 8| 236: 5, 9| 237: 4| 239: 24, 31| 243: 18| 246: 20| 247: 19| 248: 28| 251: 1, 12| 252: 8 17| 257: 5| 306: 15| 392: 17| 394: 3|
Petrocoriis. 173: 25|
Petroſidius. 104: 3|
petulantiæ. 41[illegible]: 2|
petunt. 66: 4| 97: 7| 117: 15| 134: 28| 142: 15| 168: 5| 175: 24| 190: 33| 251: 20| 255: 12| 419: 5| 420: 15| 427: 29|
phalange. 19: 22| 37: 18|
phalangem. 20: 2|
phalanges. 38: 1|
phalangis. 264: 3|
Pharitæ. 355: 21| 356: 6|
Pharnace. 363: 15| 364: 16| 381: 22 *bis*| 431: 1|
Pharnacem. 364: 3| 379: 18| 381: 24, 25|
Pharnaces. 365: 2, 11, 20, 23, 28, 32| 366: 26, 32| 382: 8, 9, 25| 383. 5, 10, 12, 22| 384: 14, 16|
Pharnaci. 381: 27, 33| 382: 2|
Pharnacis. 384: 31|
Pharo. 356: 5| 370: 24|
Pharſalica. 367: 16|

Pharſalus. 290: 8|
Pharum. 346 : 2, 12| 353: 4 |
Pharus. 346: 3, 9|
Philippus. 212: 8, 10|
Philouem. 449 : 23|
Phœnice. 286 : 2|
Phœnicum. 337: 19|
pice. 151: 12| 197 : 33| 264 : 8| 338: 4 |
picem. 152 : 17|
Piceni. 230: 9|
Piceno. 219: 9 | 222 : 2|
Picenum. 221 : 2, 8| 222 : 1 |
picis. 153 : 4|
Pictones. 143 : 14|
Pictonibus. 61 : 5| 173 :24| 193: 2|
Pictonum. 192: 19|
pietate. 100 : 26|
pignore. 238: 3|
pila. 37 : 16 | 52 : 14 | 116 : 31 | 311 : 30 | 333 : 7, 20| 417 : 10 | 418: 18| 448: 3 |
pilæ. 266 : 3|
pili. 241 : 15|
pilis. 20 : 2 | 37 : 17 | 50: 6| 167 : 23 | 177 : 10| 179: 7| 333 : 16, 23 | 423 : 28 |
pilo. 421 : 15 | 424: 6|
pilorum. 20 : 5 | 105 : 2| 244 : 28| 407: 8| 447: 12|
pilum. 103 : 17 | 106 : 22 | 238: 17 | 332 : 13 | 391 : 29| 392 : 4 |
pinnæ. 105 : 3|
pinnas. 172 : 10 |
Piruſtæ. 88 : 2 |
Piruſtis. 87 : 12 |
Piſauri. 219 : 3|
Piſaurum. 218: 13|
piſcatorias. 257: 20|
piſcibus. 74 : 18|
Piſo. 75 : 25| 208: 14| 387: 3| 392: 17|
Piſone. 9 : 14 | 26: 20|
Piſonem. 14 : 1 |
Piſonis. 13: 16|
placari. 125 : 1 |
placeat. 158 : 19 | 177 : 25 |
Placentia. 321 : 17 |
placere. 293: 6| 327.13| 343: 5| 422 : 33|
placeret. 148 : 17|
placidè. 116 : 24 | 417 : 6 |
placuiſſe. 155 : 2|
placuit. 25: 31| 57 : 29 | 158: 16| 446: 4 |
Platorio. 428: 32|
Platorium. 364 : 12|
plagis. 373 : 2|
Plancum. 99 : 31 39| 378: 22|
Plancus. 238 : 18 | 372 : 20 | 337 : 17|
plane. 68: 1| 140: 13| 272 : 28 |
planiores. 61 : 21|
planiſſimis. 394 : 1|
planitia. 239 : 32| 360 : 30| 408: 28| 435: 21| 446: 4 |
planitie. 44 : 11 | 57 : 1| 161 : 22 | 171 : 10 | 402: 29| 443: 21, 33| 446: 11, 13. 28|
planitiem. 44: 14| 163: 23| 176 : 5| 188 : 20 | 250 : 5 | 336 : 16 | 444 : 8 |
planities. 32 : 1| 170 : 26 | 446 : 5, 7|
plano. 82: 1| 355: 29| 365: 7| 382: 18|
plateas. 229 : 9|
plateis. 348 : 27 |
plauſtra. 389 : 30|
plebe. 118 : 6 |
plebem. 16: 8, 22 | 131 : 6| 147. 18| 160 : 7| 191 : 3| 425: 10|
plebes. 349 : 19|
plebi. 7 : 6|
plebis. 185: 22 | 191 : 9| 203 : 1 | 206 : 1 | 208 : 2, 10 | 210 : 7, 10, 14 | 211 : 4, 5 | 212 : 8 | 215 : 10 | 216 : 2 | 225 : 4 | 232 : 6, 16 | 233 : 9| 268 : 6 | 272 : 10 | 284: 6 |
plebs. 89 : 13 | 119 : 13 |
plena. 83: 32 | 185 : 29 | 186 : 10 | 189 : 12 | 252 : 2| 279: 41| 305 : 10| 321 : 3 |
plene. 57 : 20 |
pleni. 174 : 17 |
pleniora. 243 : 18|
pleniſſimam. 57 : 12|
pleniſſimi. 278: 8|
pleniſſimis. 272 : 4|
pleno. 325 : 35 |
plenos. 434 : 13 |
plenus. 260: 12|
pleræque. 329 : 29 | 353 : 2 |
pleraque. 147 : 4|
pleraſque. 303 : 8|
plerique. 73 : 9 | 94 : 11 | 119: 14| 138: 12| 207: 14| 220 : 3 | 249 : 4 | 288: 9| 313: 15| 320 : 32 | 329 : 10| 338: 9| 345 : 7| 362 : 8 |
pleriſque. 53 : 35 | 123 : 1 | 208: 13| 250: 33| 253 : 14| 335: 3|
pleroſque. 41 : 11| 252 : 25 |
plerumque. 29 : 25 | 52: 6| 68 : 3 | 73 : 2 | 82 : 2 | 85 : 10 | 95 : 22 | 102: 21| 112. 17| 121 : 11 | 127 : 4| 134 : 28| 159 : 20 | 178 : 3| 184 : 18 | 187: 12| 189: 33| 256: 1| 305: 15| 306 : 19| 310: 8| 340: 14 | 359 : 8| 360 : 2|
Pleumoſios. 104: 18|
ploſtris. 395 : 2 | 419 : 20 |
Plotius. 298: 8|
plumbum. 93 : 8 | 394 : 19 |
plura. 191: 28| 297: 13 | 313 : 30| 371 : 8 |
plures. 23: 25| 60: 24| 74: 16| 83: 3| 98: 20 | 99 : 18 | 121 : 4 | 136 : 28| 152: 20| 189 : 20, 32 | 191 : 32| 196 : 18 | 198 : 21 | 246: 2 | 253 . 10| 273: 26, 27| 277: 16| 319: 25| 356: 12| 369: 31| 374: 4| 377: 22, 32 | 383 : 9 | 393: 7 | 398 : 6 | 443 : 2 | 452 : 3 |
pluribus. 16 : 18 | 18 : 5 | 20 : 4 | 95 : 17 | 172: 15| 178 : 1 | 245: 10 | 300 : 24 | 308 : 29 | 325 : 10| 328: 23| 345: 25| 422 : 29| 437 : 27|
pluries. 253: 15|
plurima. 126: 3| 215 : 6| 385: 3 |
plurimas. 59 : 9 | 92 : 18 |
plurimis. 185 : 28 | 195 : 14| 359: 8 | 382: 13 |
plurimos. 124 : 4 | 133 : 23|
plurimum, *adv.* 7 : 10 | 11: 36 | 16 : 8 | 17: 30 | 24 : 2| 43 : 20 | 60 : 8 | 65 : 12| 88: 21 | 100 : 12 | 209 : 11 | 320 : 15 | 361 : 30 | 376: 14 | 384 : 2| 467: 25 |
plus, *adv.* 16 : 8| 17: 29| 30 : 19 | 31: 30 | 58 : 24| 155: 13| 158 : 11 | 164 : 35 | 177 : 8 | 190 : 23| 202 : 2 | 378 : 5 | 379 : 17 | 413: 13 |
plutei. 262: 5| 265 : 16 | 266 : 6 |
pluteis. 228 : 4 | 300 : 23 |
pluteorum. 172 : 10 |
pluteos. 152 : 25 | 159 : 35|

263 : 4 |
poculis. 134 : 1 |
pœna. 120 : 8 | 183 : 29 | 190 : 33 | 191 : 10 | 196 : 30 | 198 : 24 | 439 : 20 | 443 : 27 |
pœnæ. 143 : 24 | 160 : 19 | 290 : 24 | 323 : 5 |
pœnam. 7 : 15 | 88 : 7 | 171 : 34 | 269 : 12 |
pœnas, 13 : 15 | 23 : 3 | 117 : 16 | 120 : 6 |
pœnitere. 73 : 8 |
pœnitet. 276 : 2, 11 |
pollebant. 209 : 11 |
pollens. 468 : 1 |
pollere. 191 : 8 |
polleret. 484 : 8 |
pollıceantur. 15 : 5 | 80 : 18 |
pollicebantur. 78 : 3 |
pollıcebatur. 298 : 14 | 302 : 21 |
pollicentur. 97 : 6 | 117 : 17 | 131 : 20 | 142 : 13 | 179 : 29 | 221 : 6 | 246 : 5, 8 | 294 : 13 | 388 : 25 | 400 : 25 |
pollicerentur. 55 : 9 | 81 : 3 | 112 : 16 | 306 : 2 |
pollıceretur. 31 : 18 | 218 : 4 | 300 : 9 | 381 : 27 |
polliceri. 41 : 28 | 100 : 32 | 114 : 7 | 218 : 7, 11 | 267 : 15 | 329 : 10 | 388 : 21 |
pol icens. 405 : 22 |
pollicetur. 168 : 32 | 184 : 1 | 206 : 4 | 208 : 14 | 219 : 22 | 222 : 25 | 256 . 34 | 280 : 5, 14 | 372 : 12 | 400 : 14 |
pollicis. 61 : 26 |
pollicitationem. 245 : 5 |
pollicitationibus. 64 : 9 | 67 : 28 | 118 : 13 | 142 : 4 | 155 : 22 | 244 : 20 | 291 : 7 | 344 : 7 | 401 : 28 | 404 : 2 |
polliciti. 15 : 22 |
polliciti erant, 269 : 11 |
polliciti ſunt. 83 : 12 |
pollicitos. 41 : 21 |
pollicitum. 31 : 30 |
pollicitus. 79 : 11 | 80 : 19 | 382 : 10 |
pollicitus erat. 203 : 2 |
pollicitus eſſet. 31 : 30 |
pollicitus eſt. 25 : 15 | 155 : 21 | 203 : 6 | 370 : 25 |
pollicitus ſit. 41 : 19 |
Pompei. 329 : 22 |
Pompeia. 284 : 7 |
Pompeiæ. 428 : 30 |
Pompeiana. 320 : 26 | 334 : 19 | 437 : 30 |
Pompeianam. 338 : 5 |
Pompeianarum. 449 : 24 | 450 : 20 |
Pompeianas. 449 : 22 |
Pompeiani. 238 : 9 | 310 : 34 | 311 : 24 | 312 : 19 | 313 : 13, 22 | 319 : 6 | 333 : 21 | 334 : 2, 14 | 336 : 3. 9, 12 | 438 . 22 |
Pompeianis. 222 : 4 | 266 : 22 | 306 : 15 | 310 : 2 | 314 : 7 | 318 : 6 | 319 : 20 | 322 : 5 | 328 : 7 | 333 : 17 | 334 : 10, 27 | 336 : 7 | 338 : 21 | 342 : 17 | 351 : 7 | 376 : 9 | 439 : 4 |
Pompeiano. 337 : 2 | 393 : 19 |
Pompeianorum. 229 : 17 | 318 : 14 |
Pompeianos. 311 : 31 | 319 : 9 | 320 : 8 | 449 . 9 |
Pompeianum. 316 : 16 |
Pompeii. 144 : 13 | 203 : 3, 7, 10 | 207 : 2, 14 | 208 : 8, 11 | 216 : 11, 15 | 219 : 20 | 226 : 10 | 229 : 18, 19 | 230 : 12, 13 | 236 : 6 | 246 : 25 | 267 : 19 | 268 : 3 | 292 : 11 | 293 : 21 | 296 : 9 | 297 : 19 | 300 : 2 | 301 : 6 | 309 : 28 | 310 : 13 | 315 : 14 | 319 : 34 | 320 : 4 | 321 : 13 | 324 : 21 | 325 : 16, 25 | 326 : 14, 20 | 327 : 5, 11, 16 | 328 : 6, 25 | 329 : 1, 21 | 330 : 5 | 333 : 24 | 334 : 5 | 335 : 8 | 336 : 6 | 338 : 28 | 340 : 8 | 342 : 11 | 349 : 4 | 375 : 27 | 376 : 2, 8, 11 | 381 : 1 | 433 : 3, 8 | 435 : 13 | 437 : 5, 7, 29 | 439 . 7, 12, 25 | 440 : 7, 10 | 444 : 19 | 446 : 6 | 448 : 15 | 465 : 1, 3 |
Pompeio. 70 : 1 | 113 : 3 | 203 : 17 | 204 : 2, 12 | 206 : 9 | 208 : 6 | 209 : 4 | 212 : 6 | 216 : 5 | 219 : 24 | 222 : 1 | 225 : 22 | 227 : 3 | 228 : 18 | 231 : 8 | 232 : 9 | 234 : 6 | 236 : 5 | 246 : 13 | 250 : 10 | 266 : 23 | 272 : 9 | 293 : 9 | 296 : 12 | 305 : 24 | 309 : 17 | 315 : 8 | 317 : 25 | 318 : 14 | 325 : 4, 5 | 327 : 3 | 333 : 10 | 340 : 7 | 367 : 27 | 372 : 2 | 375 : 25 | 381 : 25, 30 | 395 : 28 | 431 : 2 | 432 : 1, 5, 8, 11 | 435 : 10 | 438 : 6 | 439 : 32 | 441 : 5, 32 | 448 : 8 | 449 : 20 | 451 : 22 |
Pompeium. 203 : 23 | 214 : 4, 9 | 216 : 6, 13 | 217 : 15, 24 | 218 : 2, 4 | 222 : 17 | 223 . 17, 18 | 227 . 9 | 228 : 13, 23 | 230 : 5 | 232 : 20 | 235 : 1 | 237 : 14 | 243 : 22 | 252 : 18 | 255 : 17 | 292 : 11, 14 . 15 | 293 : 12, 15 | 296 : 12, 18 | 297 : 1 | 300 : 19 | 303 : 6 | 309 : 12, 15 . 20 | 310 : 15, 19 | 311 : 3 | 312 : 24 | 316 : 7 | 317 : 15, 18, 31 | 319 : 13, 16 | 320 : 35 | 325 : 13, 25 | 327 : 12 | 328 : 17, 21 | 331 : 10 | 338 : 24 | 339 : 10 | 340 : 18 | 342 : 2 | 344 : 13 | 345 : 27 | 349 : 3 | 367 : 20 | 370 : 15 | 274 : 9 | 395 : 7 | 415 : 4 | 432 : 12 | 433 : 22 | 437 : 16 | 440 : 24 | 441 : 14 | 445 : 17, 21, 23 | 450 : 3, 19 | 464 : 16 | 463 : 4 |
Pompeius. 114 : 1 | 203 : 18 | 207 . 2, 7, 9 | 209 : 11 | 211 : 8 | 217 : 9 | 218 : 9 | 220 : 4 | 222 : 26 | 226 . 1 | 228 : 6 | 229 : 6, 22 | 230 : 7 | 232 : 21 | 233 : 6 | 234 : 10 | 275 : 8 | 284 : 8 | 285 : 17 | 288 : 4, 8 | 289 : 8 | 293 : 16 | 294 : 13, 19 | 295 : 2 | 297 : 11, 13 | 303 : 11, 15, 19, 22 . 24, 30 | 308 : 26 | 309 : 14 . 22, 29 | 310 : 9, 17, 23, 39 | 312 : 5, 8, 17 | 313 : 27 | 314 : 1, 20 | 315 : 13, 16 | 316 . 19, 28 | 317 : 19 | 319 : 24 | 320 : 6, 22 | 321 : 7, 20 | 323 : 19, 32 | 324 : 9, 14 . 23, 33, 40 | 325 : 31 | 326 : 15, 23 | 328 : 4, 18 | 329 : 6, 32 | 330 : 8, 21 | 333 : 3 | 334 : 20 | 335 : 15 | 338 : 30 | 339 : 14 | 340 : 3, 18 | 395 : 32 | 424 : 7 | 431 : 4 | 432 : 17 | 433 : 3 | 434 : 8, 10, 15, 18 | 435 : 7, 17, 23 | 436 : 1, 13, 16 | 437 : 1, 26 | 438 : 15 | 440 : 14 | 441 : 10, 27 | 443 : 15 | 444 : 1, 22 | 445 : 12, 14, 18 | 448 : 12, 17, 21 | 450 : 22, 27, 30 | 451 : 6, 14, 19 | 452 : 17 | 453 : 12 | 465 : 7 | 466 : 8 |
Pomponius. 338 : 1, 2 |
ponant. 263 : 20 |
pondere. 333 : 18 | 339 : 15 |

407 : 5 | 423 : 16 | 484 : 12 |
ponderis. 53 : 2 | 151 : 13 |
pondo. 267 : 15 | 429 : 13 |
pondus. 93 : 7 | 335 : 9 |
ponebant. 103 : 2 | 104 : 26 |
ponebat. 108 : 4 |
ponendum eſſe. 144 : 11 |
ponere. 86 : 9 | 416 : 39 | 421 : 19 |
ponerent. 58 : 18 |
ponerentur. 344 : 12 |
pone ei. 46 : 18 | 157 : 1 |
ponere iuſ. 446 : 17 |
poneris. 484 : 6 |
poni. 344 : 13 |
ponit. 18 : 11 | 19 : 4 | 43 : 1 | 134 : 9 | 184 : 14 | 223 : 15 | 248 : 22 | 272 : 21 | 294 : 25 | 303 : 32 | 377 : 15 | 378 : 7 | 395 : 35 | 421 : 23 | 426 : 13 | 434 : 16 | 449 : 21 |
pons. 9 : 10 | 43 : 1 | 79 : 6 | 137 : 12 | 146 : 20 | 238 : 13 | 239 : 3 | 242 : 18 | 247 : 11, 16 | 356 : 15 |
ponte. 134 : 8 | 157 : 2 | 166 : 6 | 186 : 22 | 193 : 7 | 222 : 15 | 238 : 15, 23 | 240 : 1 | 244 : 15 | 245 : 25 | 246 : 11 | 346 : 6 | 356 : 20, 33 | 434 : 13 | 448 : 24 |
pontem. 10 : 3 | 14 : 2 | 44 : 30, 33 | 78 : 24 | 79 : 13, 22 | 117 : 9. 11 | 157 : 12 | 164 : 11 | 193 : 12 | 222 : 15 | 244 : 6 | 246 : 16 | 247 : 3 | 356 : 5, 14, 21, 36 | 357 : 7 | 434 : 17, 18, 22 | 448 : 22 |
pontes. 166. 8 | 238 : 6 | 241 : 29 | 242 : 20 | 243 : 26 | 356 : 18, 19 |
ponti. 79. 1 | 239 : 5 |
pontibus. 115 : 22 | 140 : 23 | 156 : 36 | 165 : 0 | 186 : 17, 20 | 188 : 19 | 238 : 7 |
Pontica. 366 : 19, 27 |
Ponticam. 366 : 11 |
Ponticas. 353 : 6 |
Ponticorum. 367 : 2 |
pontificum. 225 : 1 |
pontis 78 : 6, 8 | 79 : 3 | 134 : 6, 9 | 146 : 26 | 434 : 14 |
pontium. 157 : 6 |
Ponto. 286 : 2 | 287 : 6 | 364. 14, 29 | 379 : 17, 18 | 382 : 1, 5, 18 | 384 : 21, 24 |
pontones. 303 : 10 |
Pontum. 366 : 33 | 367 : 4 | 380 : 15 | 381 : 15 |
ponunt. 138 : 13 | 248 : 15 | 254 : 5 | 451 : 28 |
popoſcit. 21 : 15 | 47 : 3 |
populabantur. 12 : 11 |
popularentur. 27 : 18 | 44 : 30 |
populari. 42 : 10 |
populationibus. 15 : 18 |
populi. 11. 7, 26 | 14 : 10, 16, 19 | 17 : 6 | 23 : 5 | 24 : 1, 29 | 25 : 22 | 26 : 10 | 27 : 1, 12 | 20 : 11, 14 | 31 : 19 | 32 : 17, 19 | 33 : 7, 10. 14, 22, 26 | 34 : 2, 3, 7 | 40 : 8 | 41 : 2 | 54 : 3 | 55 : 6 | 66 : 24 | 77 : 10, 25 | 78. 1, 5 | 80 : 19, 24 | 89 : 2 | 101 : 18 | 111 : 13 | 114 : 5 | 116 : 15 | 141 : 8 | 149 : 3 | 159 : 8 | 183 : 5 | 185 : 19 | 199 : 2 | 215 : 1 | 216 : 19 | 232 : 10 | 285 : 5. 7 | 293 : 8 | 294 : 1 | 345 : 7 | 364 : 4 | 365 : 5 | 381 : 2 | 384 : 32 | 387 : 25 | 410 : 6 | 453 : 6. 9 |
populis. 286 : 5 |
populo. 7 : 3 | 12 : 13 | 23 : 14 | 24 : 4, 23 | 25 : 24 | 26 : 8, 11, 18 | 27 : 5, 6 | 46 : 24 | 47 : 10 | 53 : 28 | 73 : 22 | 81 : 2 | 98 : 2 | 100 : 39 | 105 : 16 | 156 : 15 | 215 : 4 | 217 : 11 | 293 : 5 | 358 : 10 | 364 : 1 | 379 : 25 | 411 : 21 | 420 : 16 | 426 : 9 | 427 : 6 | 433 : 5 | 451 : 21 |
populos. 7 : 13 |
populum. 9 : 11 | 15 : 8 | 17 : 18 | 27 : 3 | 33 : 8, 13 | 40 : 4 | 41 : 3 | 46 : 17 | 100 : 21 | 105 : 13 | 111 : 9 | 256 : 10 | 213 : 3 | 225 : 5 | 234 : 22 | 284 : 7 | 343 : 2 | 344 : 10 | 349 : 1 | 362 : 27 | 427 : 15 | 429 : 3 | 453 : 4, 13, 16 |
populus. 14 : 7 | 23 : 3 | 34 : 4 | 214 : 12 | 217 : 2 | 294 : 9 | 381. 7 |
porrecta. 48 : 25 | 399 : 7 |
porrexerat. 413 : 6 |
porrigere. 387 : 22 |
porrigi. 392 : 10
porro, *conj.* 100 : 19 | 274 : 10 |
porta. 50 : 23 | 67 : 27 | 138 : 2, 21 | 163 : 14 | 264 : 18 | 320 : 27 | 323 : 31 | 335 : 17 | 415 : 22 | 423 : 25 |
portabant. 419 : 20 | 437 : 5 |
portabat. 383 : 16 |
portæ. 266 : 9 | 277 : 15 | 426 : 10 |
portam. 153 : 3 | 272 : 1 | 320 : 19 | 334 : 23 | 387 : 9 | 398 : 27 | 425 : 10 | 433 : 18 | 439 : 7 | 440 : 1, 3 |
portanda. 253 : 6 |
portare. 53 : 4 | 102 : 7 |
portaret. 98 : 9 |
portari. 42 : 17 | 272 : 4 |
portarum. 154 : 9 | 202 : 6 |
portas. 54 : 9 | 63 : 28 | 109 : 16 | 110 : 15 | 138 : 7 | 147 : 10, 12 | 162 : 9 | 163 : 9 | 171 : 21 | 223. 5 | 224 : 15, 23 | 229 : 9 | 234 : 12, 16 | 252 : 16 | 256 : 11 | 268 : 11, 16. 31 | 294 : 3, 8 | 325 : 27 | 326 : 7, 9 | 334 : 25 | 385 : 26 | 395 : 29 | 402 : 1 | 422 : 28 | 423 : 8 | 427 : 20 | 431 : 7 | 445 : 18 | 450 : 1, 4, 21 | 466 : 8 |
portaturi erant. 8 : 12 |
portendi. 422 : 31 |
portibus. 235 : 5 | 301 : 13 |
porticibus. 268 : 28 |
porticus. 254 : 1 | 352 : 23 |
portis. 43 : 9 | 54 : 8, 22 | 58 : 19 | 64 : 28 | 84 : 30 | 109 : 24, 26 | 112 : 27 | 140 : 1 | 146 : 24 | 152 : 15 | 154 : 9 | 159 : 35 | 162 : 7 | 171 : 15 | 172 : 15 | 186 : 22 | 265 : 15 | 293 : 22 | 315 : 1 | 320 : 8 | 321 : 10 | 323 : 15 | 329 : 3 | 403 : 35 | 426 : 11, 12 |
portoria. 16 : 23 |
portorii. 352 : 21 |
portu. 62 : 15 | 83 : 26 | 88 : 15 | 228 : 7 | 231 : 19 | 245 : 2 | 260 : 5 | 270 : 14 | 290 : 11 | 295 : 6 | 301 : 19 | 337 : 18 | 339 : 11 | 352 : 14, 27, 30 | 368 : 22 | 369 : 15 | 370 : 3 | 376 : 5 | 409 : 26 | 414 : 16, 19 |
portubus. 59 : 11 | 61 : 20 | 295 : 14 | 322 : 26 | 429 : 22 |
portui. 258 : 3 | 337 : 10 |
portum. 81 : 12, 16, 19 | 88 : 15 | 89 : 28 | 229 : 12 | 230 : 1 | 235 : 9 | 245 : 23 | 270 : 10, 13 | 290 : 25 | 293 : 8 | 300 : 24, 28 | 302 : 4 | 309 : 9 | 345 : 24, 31 | 346 : 4, 10, 20 | 351 : 10 | 370 : 3 | 387 : 4, 16 | 490 : 4, 18 | 401 : 20 |
portus. 60 : 10 | 80 : 3. 10 | 86 : 4 | 91 : 2 | 227 : 17 | 290 : 7 | 295 : 7, 24 | 300 : 15, 26 | 302 : 6, 10 | 308 : 22, 24 |

22, 14 | 337 : 13 | 355 : 21 | 466 : 10 |
poſtuum. 60 : 5 |
poſcere. 24 : 20 | 90 : 15 | 141 : 6 |
poſcit. 71 : 23 |
poſita. 61 : 8 | 102 : 38 | 127 : 8 | 157 : 17 | 253 : 33 | 367 : 12 | 435 : 23 |
poſita erant. 44 : 11 | 171 : 7 |
poſita erat. 308 : 28 | 444 : 4 |
poſita eſſe. 159 : 14 |
poſita eſt. 15 : 23 | 60 : 16 | 377 : 16 |
poſitæ. 194 : 18 |
poſitam. 65 : 18 | 153 : 1 |
poſitam eſſe. 101 : 22 |
poſitis. 115 : 32 | 146 : 18 | 148 : 32 | 157 : 5, 20 | 185 : 7 | 229 : 24 | 205 : 3, 4 | 307 : 17 | 372 : 11 | 387 : 7 | 401 : 8 | 407 : 16 | 416 : 4 |
poſitos. 51 : 1 |
poſitu. 382 : 18 |
poſitum. 63 : 1 | 146 : 2 | 147 : 2 | 156 : 12 | 164 : 24 | 165 : 25 | 166 : 2 | 318 : 3 |
poſitum erat. 197 : 8 | 240 : 27 | 247 : 2 | 249 : 36 | 408 : 28 |
poſitum eſt. 365, 7 |
poſiturum eſſe. 438 : 1 |
poſitus. 57 : 1 | 380 : 20 |
poſſe. 7 : 13 | 11 : 17 | 16 : 15, 28 | 19 : 12 | 22 : 2 | 24 : 23, 30 | 25 : 1 | 26 : 7 | 30 : 2, 7 | 31 : 16 | 41 : 21 | 42 : 9 | 43 : 15 | 57 : 15 | 60 : 7, 8 | 62 : 13, 19 | 66 : 2 | 68 : 16 | 73 : 26, 31 | 74 : 6 | 77 : 18 | 92 : 16 | 98 : 1 | 99 : 9 | 100 : 8, 21, 22 | 101 : 5 | 102 : 23 | 103 : 6, 25, 28 | 109 : 24 | 117 : 25 | 125 : 1 | 139 : 7 | 141 : 7 | 142 : 3 | 147 : 28, 30 | 148 : 2 | 150 : 25, 33 | 161 : 19 | 165 : 1, 8 | 169 : 23 | 170 : 25 | 171 : 31 | 174 : 18, 32 | 182 : 17 | 183 : 3 | 184 : 25 | 186 : 26 | 187 : 5 | 191 : 18 | 194 : 24 | 195 : 30 | 197 : 5, 19 | 212 : 3 | 219 : 12 | 222 : 20 | 229 : 1 | 247 : 29 | 248 : 3 | 249 : 4, 7, 14, 30 | 250 : 16, 27 | 253 : 11 | 255 : 20 | 256 : 29 | 261 : 24, 30 | 263 : 3, 14 | 264 : 24, 26 | 266 : 11, 15, 20 | 290 : 22 | 206 : 23 | 300 : 27 | 302 : 2 | 307 : 9 | 308 : 6 | 309 : 21, 26 | 319 : 35 | 325 : 30 | 328 : 21 | 329 : 2 | 332 : 7 | 349 : 7, 21 | 350 : 21, 24, 30 | 352 : 16 | 355 : 10 | 360 : 10 | 361 : 35 | 363 : 10, 17 | 365 : 19 | 376 : 11 | 381 : 4, 32 | 382 : 4 | 394 : 20 | 397 : 28 | 419 : 22 | 421 : 19 | 423 : 4 | 432 : 0 | 438 : 3 | 439 : 13 | 446 : 1 |
poſſederint. 73 : 28 |
poſſent. 6 : 8 | 7 : 10 | 9 : 3, 5 | 11 : 6, 11, 14 | 12 : 12, 14, 12 | 20 : 17 | 22 : 20, 23 | 27 : 16 | 41 : 10 | 44 : 18, 19, 29 | 48 : 2 | 51 : 15 | 52 : 24 | 53 : 21, 27 | 57 : 26 | 61 : 23 | 62 : 21 | 63 : 11 | 65 : 19 | 67 : 31 | 69 : 6 | 72 : 22 | 76 : 18, 23 | 79 : 15 | 81 : 12 | 84 : 7 | 87 : 3 | 88 : 13 | 89 : 10 | 92 : 12 | 95 : 19 | 96 : 15 | 102 : 27 | 114 : 5, 8, 17 | 138 : 7 | 142 : 14 | 145 : 9 | 149 : 30 | 150 : 11, 23 | 155 : 11 | 157 : 10 | 158 : 2 | 162 : 6 | 165 : 6, 18 | 172 : 6, 17, 21 | 173 : 12, 16, 19 | 176 : 34 | 181 : 7 | 183 : 7, 18 | 184 : 21 | 185 : 14 | 188 : 16, 23, 31 | 194 : 14, 34 | 197 : 13, 31 | 216 : 18 | 240 : 31 | 243 : 26 | 245 : 11 | 247 : 7, 18 | 250 : 3 | 251 : 11 | 255 : 8 | 258 : 14 | 259 : 4 | 262 : 11 | 272 : 28 | 280 : 26 | 285 : 11 | 290 : 17 | 292 : 19 | 293 : 10 | 298 : 1 | 301 : 12 | 325 : 12 | 327 : 21 | 336 : 12 | 346 : 13 | 350 : 11 | 352 : 9 | 353 : 13 | 355 : 2 | 357 : 28 | 394 : 7 | 400 : 26 | 409 : 1 | 415 : 27 | 421 : 25 | 427 : 2 | 435 : 13 | 443 : 10, 32 | 447 : 2 | 451 : 8, 13 | 453 : 17 |
poſſeſſam. 384 : 34 |
poſſeſſionem. 33 : 29 | 346 : 22 |
poſſeſſiones. 12 : 18 | 33 : 15 | 256 : 31 | 298 : 20 | 376 : 22 |
poſſeſſionibus. 131 : 4 | 222 : 25 |
poſſeſſionis. 57 : 17 | 284 : 26 |
poſſet. 10 : 13 | 14 : 2, 25 | 16 : 3 | 17 : 31 | 18 : 12 | 25 : 7 | 26 : 21 | 27 : 24 | 29 : 5, 21 | 30 : 18 | 32 : 19, 22 | 33 : 20 | 34 : 15 | 42 : 17 | 44 : 8 | 48 : 7, 13 | 49 : 21 | 51 : 9, 12 | 61 : 7 | 63 : 3 | 68 : 2, 26 | 81 : 24 | 83 : 28 | 84 : 27 | 90 : 18, 20 | 92 : 18 | 100 : 24 | 102 : 7 | 107 : 20, 31 | 109 : 8, 11, 12 | 112 : 23 | 114 : 1, 29 | 135 : 14 | 137 : 33 | 144 : 15 | 145 : 26 | 150 : 16 | 152 : 19 | 155 : 24 | 156 : 1 | 157 : 32 | 159 : 10 | 163 : 27 | 169 : 16 | 179 : 26 | 186 : 2, 6 | 187 : 6, 21 | 188 : 4, 18 | 190 : 34 | 191 : 10 | 197 : 10 | 202 : 7, 9 | 203 : 15 | 211 : 8 | 224 : 2 | 227 : 13, 19 | 238 : 20 | 250 : 25 | 262 : 14 | 263 : 27 | 265 : 18, 33 | 266 : 14 | 277 : 6 | 279 : 8 | 290 : 1 | 291 : 4, 8 | 292 : 24 | 293 : 13 | 296 : 14 | 297 : 6 | 298 : 17 | 300 : 4 | 303 : 20, 24 | 310 : 18, 29, 36 | 313 : 28 | 314 : 2 | 315 : 16, 18 | 316 : 0 | 318 : 10 | 319 : 15 | 320 : 6 | 322 : 7, 15 | 323 : 21 | 335 : 12 | 338 : 26 | 348 : 9 | 351 : 28 | 352 : 30 | 355 : 7 | 356 : 16 | 360 : 28 | 364 : 21 | 366 : 1 | 367 : 19, 26 | 369 : 1 | 371 : 13 | 377 : 12 | 379 : 4 | 382 : 2 | 387 : 19 | 389 : 20 | 391 : 4 | 392 : 4 | 394 : 9 | 395 : 7 | 403 : 29 | 411 : 3 | 413 : 9 | 418 : 7, 13 | 424 : 19 | 428 : 20 | 433 : 11 | 434 : 12 | 435 : 2 | 440 : 15 | 448 : 17 |
poſſidere. 41 : 23 | 422 : 26 |
poſſiderent. 118 : 18 |
poſſideret. 26 : 5 |
poſſident. 363 : 17 |
poſſim. 400 : 2 |
poſſint. 16 : 9, 11 | 73 : 29, 30 | 74 : 1 | 78 : 2 | 128 : 3 | 136 : 15, 17 | 144 : 3 | 171 : 26 | 256 : 21 | 266 : 4 | 276 : 7 |
poſſis. 354 : 6 |
poſſit. 13 : 3 | 80 : 24 | 108 : 9 | 134 : 16 | 137 : 5, 21 | 142 : 9 | 148 : 6 | 155 : 8 | 178 : 16 | 195 : 14 | 255 : 12 | 464 : 21 |
poſſum. 163 : 11 |
poſſumus. 357 : 29 | 464 : 17 |
poſſunt. 48 : 3 | 60 : 14 | 104 : 19 | 112 : 35 | 133 : 12, 26 | 235 : 9 | 264 : 5 | 265 : 19 | 275 : 14 | 464 : 22 | 468 : 12 |
poſt. *prep.* 8 : 8 | 42 : 16 | 44 : 27 | 46 : 20 | 48 : 19 | 53 |

6 | 60:19 | 74:4 | 77:5 22 | 81:4 | 83:24, 84:10 | 96:1, 5 | 109:22 | 110:14 | 112:37 | 121:3 | 126:5 | 136:13 | 139:25 | 146:10 | 167:27 | 170:13 | 172:9 | 177:29 | 178:2 | 179.8 | 199:30 | 239:16 | 259:18 | 291:4 | 304:6 | 308:22 | 310:34 | 319:18 | 326:3 | 351:25 | 353:7 | 356:34 | 370:6 | 372:16 | 381:7 | 386:21 | 389:32 | 392:11 | 394:1, 12 | 397:33 | 398:15 | 403:33 | 408:14 | 411:10 | 412:24 | 418:30 | 422:12, 15 | 423:8 | 429:37 | 439:3 | 446:37 |
post, *adv.* 34:10 | 58:37 | 71:5 | 86:3 | 116:35 | 117:19 | 131:1 | 148:23 | 155:15 | 163:17 | 167:8 | 178:24 | 224:12 | 228:23 | 246:6 | 282:2 | 305:27 | 319:11, 22 | 320:12 | 326:35 | 338:20 | 370:25 | 374:8 | 393:3 | 401:7 | 409:29 | 428:29 |
postea. 18:20, 23 | 22:16 | 23:24 | 29:29 | 34.15 | 47:23 | 53:10 | 54:7 | 84:17 | 86:14 | 89:7 | 90:9 | 91:13 | 98:11 | 102:12 | 117:28 | 131:22 | 139:2 | 177:8 | 185:24 | 197:16 | 206:10 | 220:11 | 244:5 | 253:1 | 257:3 | 261:29 | 266:28, 31 | 309:24 | 311:11 | 314:28 | 316:15 | 317:14 | 321:22, 326:8 | 329:5, 7 | 340:12 | 352:10, 357:18 | 381:12 | 382:13 | 393:20 | 395:32 | 396:22 | 399:1 | 403:36 | 411:18 | 412:20 | 415:3, 8 |
posteris. 175:20 |
posteritatis. 219:14 |
postero. 15:9 | 58:30 | 75:11 | 86:16 | 95:28 | 104:12, 32 | 108:24 | 110:8, 18 | 116:10 | 149:15 | 153:11, 23 | 154:19 | 157:6 | 163:25 | 164:8 | 169:32 | 176:4 | 179:18 | 187:14 | 196:14 | 239:6, 19 | 248:28 | 251:4 | 254:10 | 255:9 | 265:24 | 272:21 | 273:8 | 276:19 | 277:27 | 280:28 | 298:2 | 304:19, 25 | 309:10, 25 | 324:30 | 356:8 | 363:19 | 365:22 | 370:5 | 375:18 | 384:21 | 397:21 | 402:5 | 404:6, 29 | 407:23 | 409:34 | 412:3 | 413:27 | 415:29 | 419:12, 16 | 420:7 | 422:6 | 424:23 | 426:25 | 427:33 | 437:4, 11, 36 | 438:3 | 439:16, 22 | 441:24 | 443:14 |
posterum. 67:7 | 146:19 | 159:36 | 208:7 | 248:21 | 269:13 | 329:18 |
posthaberet. 305:25 |
Posthumiana. 436:25 |
Posthumam. 318:4 | 389:14 | 397:15 |
postponere. 114:23 |
postpositis. 90:28 |
postquam. 19:13 | 21:14 | 42:11 | 63:7 | 79:12 | 117:5 | 134:2 | 165:33 | 178:29 | 271:9 | 309:12 | 316:26 | 317:15 | 353:3 | 356:26 | 357:8 | 387:1, 27 | 388:14 | 402:20 | 403:3, 5, 10, 23 | 405:11, 32 | 407:15, 19, 26 | 411:13 | 416:13, 26, 28 | 419:2, 14 | 420.2, 29 | 421:7, 37 | 422:9, 16 | 423:3, 18, 31, 34, 36 | 424:22 | 425:16 | 427:20, 25 | 428:9 |
postremo, *adv.* 101:8, 18 | 142:9 | 178:25 | 246:2 | 274:8 | 327 | 19 | 352:25 | 462:3 |
postremum. 198:15 |
postridie. 19:4 | 35:9 | 37:2 | 45:32 | 54:20 | 76:14 | 92:6 | 249:15 | 299:5 | 309:16 |
postulabat. 39:12 | 49.30 | 54:14 | 136:29 | 185:5 | 190:6 | 296:17 |
postulandi. 32:12 |
postulant. 209:1 | 257:7 | 295:29 |
postulare. 41:22 | 218:5 | 256:4 | 266:1 | 279:17 | 364:26 | 382:14 |
postularent. 25:31 | 77:24 | 81:25 | 232:13 | 358:5 |
postularet. 26:14 | 79:27 | 398:31 | 372:16 |
postulassent. 73:14 |
postulasset. 31:15 |
postulat. 223:19 | 232:17 | 252:19 | 371:7 | 378:12 |
postulata. 33:23 | 216:16 | 217:15 |
postulatis. 29:13 | 31:19 | 75:12 | 200:21 | 211:7 | 296:3, 12 |
postulatum. 24:8 |
postulavisset. 232:11 |
postulavit. 31:22 | 32:5, 20 | 327:11 |
potuerat. 305:29 | 334:23 |
posuerunt. 44:4 | 45:29 | 189:14 | 241:26 | 376:14 |
posuit. 465:17 |
posuisset. 382:27 |
posuit. 42:15 | 192:25 | 299:19 | 222:17 | 307:29 | 309:15, 29 | 316:19 | 319:21 | 346:12 | 356:6 | 361:19 | 365:0 | 388:22 | 445:18 | 448:25 | 449:8 |
potentatu. 23:22 |
potentem. 375:25 |
potentes. 175:25 |
potentia. 17:4 | 118:15 | 380:6 |
potentiæ. 16:28 | 143:3 | 156:7 | 158:41 | 306:14 |
potentiam. 124:5 | 203:8 | 210:4 |
potentiorem. 118:6 |
potentiores. 131:3 |
potentioribus. 40:10 |
potentiorum. 119:15 |
potentissime. 16:29 |
potentissimis. 131:7 |
potentissimos. 7:12 |
potentissimum. 43:24 |
potentium. 209:10 |
poterant. 11:14 | 20:6 | 28:24 | 40:12 | 44:2, 17 | 49:13 | 50:4 | 53:5 | 62:5 | 82:5, 29 | 89:5 | 97:2 | 103:23 | 119:8 | 178:30 | 195:11 | 242:5 | 253:19 | 279:9, 29, 37 | 291:18 | 363:6 | 368:25 | 384:11, 12 | 394:25 | 396:8 | 402:2 | 409:5 | 421:8 | 424:4 | 433:17 |
poterat. 11:16 | 25:26 | 44:12 | 45:14 | 58:5 | 80:10 | 112:19 | 136:23, 32 | 148:31 | 157:22 | 160:30 | 161:11 | 169:7 | 176:23 | 189:5 | 207:29 | 198:6 | 227:10 | 242:1, 10, 19 | 243:37 | 250:4 | 254:29 | 261:6 | 277:37 | 278:9 | 305:7 | 310:25 | 312:8 | 338:26, 32 | 346:2 | 348:23 | 350:7 | 357:24 | 364:32 | 366:7 | 368:3 | 370:23 |

375 : 27 | 377 : 21 | 391 : 11 | 409 : 22 | 418 : 5 | 421 . 17 | 423 : 22 | 434 : 4 | 451 : 16 |
poterit. 297 : 15 |
poteſt. 10 : 1 | 96 : 8 | 109 : 3, 5 | 131 : 16 | 134 : 22 | 145 : 20 | 152 : 7, 17 | 160 : 21 | 175 : 3 | 180 : 23 | 197 : 2 | 222 : 3 | 251 . 4 | 255 : 22 | 275 : 11 | 298 : 10 | 320 : 15 | 346 : 10 | 350 : 19 | 368 : 14 | 376 : 1 | 377 : 18 | 410 : 11, 18 | 462 : 2 |
poteſtas. 35 : 14 | 43 : 11 | 208 : 14 | 224 : 35 | 228 : 19 | 276 : 18 | 295 : 17 | 329 : 19 | 369 : 25 | 376 : 21 |
poteſtate. 25 : 13 | 89 : 14 | 105 : 8 | 123 : 6 | 137 : 38 | 143 : 17 | 160 : 14 | 214 : 8 | 224 : 35 | 225 : 9 | 239 : 9 | 255 : 28 | 269 : 6 | 344 : 29 | 345 : 31 | 375 : 13 | 400 : 29 | 401 : 30 | 405 : 30 | 411 : 11 | 420 : 13 | 442 : 13 | 450 : 3 | 468 : 2 |
poteſtatem. 16 : 2 | 30 : 4 | 36 : 19 | 41 : 1 | 46 : 17 | 55 : 6 | 64 : 1 | 75 : 5 | 77 : 13 | 86 : 20 | 109 : 23 | 128 : 10 | 131 : 13 | 147 : 22 | 156 : 4, 27 | 192 : 9 | 198 : 27 | 199 : 6 | 224 : 16 | 217 : 22 | 239 : 8 | 270 : 5 | 275 : 15, 27 | 285 : 4 | 292 : 12 | 296 : 10 | 309 : 16 | 322 : 2 | 355 : 9 | 359 : 29 | 378 : 29 | 384 : 17 | 405 : 15, 29 | 429 : 19 | 442 : 17 | 443 : 17 | 445 : 1 | 447 : 4 | 465 : 3 |
poteſtati. 53 : 22 |
poteſtatis. 77 : 27 | 376 : 26 |
poteſtis. 137 : 20 | 175 : 23 |
Pothinus. 344 : 2 | 346 : 26 |
potiora. 216 : 8 |
potiorem. 216 : 19 |
potirentur. 23 : 7 | 265 : 10 | 356 : 32 |
potiri. 6 : 2 | 7 : 13 | 67 : 12 | 224 : 18 | 325 : 34 | 425 : 16 | 438 : 2 |
potiſſimum. 193 : 10 | 280 : 22 |
potitæ ſunt. 423 : 11 |
potiti. 184 : 18 | 425 : 4 |
potiti eſſent. 392 : 29 |
potiti ſunt. 21 : 2 | 384 : 15 | 403 : 23 | 408 : 22 | 413 : 29 | 439 : 16 |
potitum. 419 : 10 |
potitum eſſe. 322 : 30 | 419 : 4 |
potitur. 115 : 24 | 146 : 25 | 166 : 5 | 416 : 16 | 420 : 6 | 426 : 15 |
potitus. 52 : 1 | 157 : 32 | 336 : 1 | 362 : 26 | 424 : 14 | 441 : 10 | 449 : 17 |
potitus erat. 75 : 5 | 367 : 18 | 408 : 26 |
potitus eſſet. 352 : 4 | 431 : 3 | 432 : 10 |
potitus eſt. 306 : 12 | 402 : 20 |
potiundæ. 368 : 13 |
potiundi. 43 : 18 |
potiundorum. 58 : 21 |
potiuntur. 137 : 14 | 161 : 29 | 193 : 17 | 196 : 10 | 452 : 5 |
potius. 34 : 3 | 45 : 10 | 136 : 32, 36 | 158 : 12 | 175 : 32 | 183 : 25 | 204 : 15 | 254 : 18 | 322 : 29 | 343 : 6 | 345 : 1 | 357 : 20 | 411 : 23 | 439 : 24 | 440 : 17 | 466 : 10 |
potuerant. 34 : 24 | 83 : 9 | 277 : 20 | 183 : 14, 22 | 342 : 8 | 420 : 20 | 425 : 16 |
potuere. 438 : 9 |
potuerint. 30 : 1 | 45 : 9 | 73 : 32 | 150 : 14 |
potuerit. 16 : 17 | 24 : 17 | 100 : 20 |
potuerunt. 77 : 1 | 83 : 9 | 85 : 35, 36 | 86 : 5 | 116 : 33 | 139 : 16 | 147 : 16 | 165 : 2 | 167 : 32 | 250 : 13 | 272 : 12 | 275 : 19 | 278 : 32 | 317 : 17 | 318 : 30 | 334 : 14 | 335 : 5 | 355 : 24 | 360 : 13 | 413 : 22 | 462 : 6 | 464 : 18 |
potui. 459 : 3 | 468 : 10 |
potuiſſe. 27 : 19 | 28 : 16 | 72 : 5 | 89 : 30 | 100 : 24 | 139 : 34 | 150 : 3 | 191 : 3 | 313 : 16 |
potuiſſent. 21 : 7 | 24 : 2 | 72 : 12 | 163 : 28 | 179 : 16 | 196 : 35 | 240 : 24 | 293 : 5 | 323 : 1 | 344 : 13 |
potuiſſet. 159 : 27 | 161 : 34 | 192 : 19 | 194 : 26 | 279 : 40 | 381 : 6 | 452 : 24 | 453 : 2 | 459 : 2 |
potuiſtis. 453 : 11 |
potuit. 20 : 30 | 27 : 24 | 46 : 4 | 59 : 27 | 76 : 3 | 80 : 26 | 105 : 24 | 111 : 18 | 137 : 6 | 173 : 9 | 190 : 19 | 191 : 24 | 202 : 21 | 206 : 2 | 211 : 2 | 223 : 26 | 243 : 2 | 256 : 25 | 275 | 26 | 297 : 7 | 309 : 3 | 310 : 2 | 323 : 22 | 324 : 10 | 337 : 18 | 351 : 29 | 354 : 13 | 357 : 7 | 384 : 4 | 399 : 7 | 407 : 24 | 414 : 10, 31 | 423 : 18 | 461 : 8 |
præ. 53 : 16 | 160 : 30 | 376 : 1 | 390 : 12 |
præacuta. 78 : 9 | 151 : 12 |
præacutæ. 62 : 22 |
præacutas. 53 . 2 |
præacuti. 173 : 1 |
præacutis. 172 : 19 | 229 : 13
præacutos. 219 : 10 |
præaltum. 402 : 30 |
præbeant. 138 : 26 |
præbebant. 348 : 18 |
præbebat. 157 : 22 | 242 : 18 | 350 : 2 | 400 : 3 | 433 : 12 |
præbere. 348 : 11 |
præberem. 464 : 15 |
præberent. 48 : 7 | 67 : 23 | 320 : 2 |
præbita. 182 : 6 |
præbuit. 64 : 3 |
præcavendum. 28 : 2 |
præcedere. 164 : 13 |
præcedunt. 4 : 6
præceperat. 145 : 16 | 304 : 5 | 387 : 13 |
præcepta. 261 : 14 |
præceptis. 137 : 25 | 193 : 19 | 292 : 18 |
præcepto. 103 : 7 |
præceptorum. 260 : 25 | 408 : 20 |
præceptum erat. 18 : 28 | 108 : 12 | 162 : 4 | 193 : 15 | 295 : 4 | 335 : 20 |
præcidit. 198 : 23 |
præcipi. 202 : 9 |
præcipiatur. 138 : 30 |
præcipiebant. 330 : 3 | 389 : 20 |
præcipiebat. 389 : 20 |
præcipit. 112 : 9, 28 | 318 : 2 | 386 : 18 | 391 : 13 | 399 : 13 | 417 : 25 |
præcipitabant. 320 : 33 |
præcipitabantur. 434 : 23 |
præcipitantur. 163 : 8 | 369 : 30 |
præcipitata. 264 : 5 |
præcipitaverat. 301 : 1 |
præcipitaverunt. 77 : 9 | 356 : 2 | 362 : 8 |
præcipitem. 198 : 1 |
præcipites. 50 : 25 | 96 : 2 | 311 : 31 | 439 : 2 |
præcipiti. 85 : 15 |
præcipuè. 31 : 1 | 159 : 12 | 196 : 20 | 320 : 15 | 350 : 33 | 373 : 10 | 384 : 3 |

præcipuo. 111 : 8 |
præciſis. 437 : 17 |
præclariſſimæ. 358 : 8 |
præclariſſime. 361 : 14 | 370 : 12 |
præcluderentur. 350 : 26 |
præcludit. 325 : 27 |
præcludunt. 450 : 2 |
præcluſas eſſe. 268 : 31 |
præcluſi erant. 91 : 28 |
præcluſi eſſent. 450 : 4 |
præcluſit. 268 : 16 |
præcluſuros. 294 : 8 |
præconibus. 109 : 20 |
Præconinus. 65 : 5 |
præcucurrerat. 315 : 23 |
præcucurriſſet. 425 : 4 |
præcurrere. 240 : 4 | 417 : 8 |
præcurrerent. 158 : 18 |
præcurrit. 277 : 1 |
præcurrunt. 138 : 27 |
præcurſores. 350 : 33 |
præda. 114 : 18 | 137 : 15 | 139 : 23 | 140 : 7 | 184 : 18 | 193 : 16 | 196 : 10 | 244 : 25 | 336 : 1 | 356 : 4 | 365 : 16 | 367 : 14 | 384 : 21 | 387 : 8 | 439 : 11, 16 | 452 : 5 |
prædæ. 85 : 27 | 86 : 8 | 93 : 2 | 136 : 25, 35 | 154 : 10 | 161 : 18 | 179 : 26 | 184 : 1 | 244 : 12 | 264 : 26 | 272 : 6 | 310 : 10 | 326 : 17 | 428 : 8 |
prædam. 102 : 36 | 116 : 19 | 137 : 8, 19, 23 | 146 : 28 | 148 : 9 | 278 : 32 | 280 : 29 | 316 : 39 |
prædandi. 48 : 4 | 50 : 24 | 63 : 30 | 74 : 7 | 77 : 20 | 96 : 21 |
prædantium. 161 : 32 |
prædatores. 413 : 28 |
prædatum. 351 : 18 |
prædicabant. 28 : 14 | 340 : 12 |
prædicabat. 342 : 14 | 373 : 26 |
prædicans. 280 : 29 |
prædicant. 127 : 10 | 131 : 17 | 270 : 4 | 353 : 15 |
prædicantes. 427 : 7 |
prædicaret. 332 : 6 |
prædicat. 232 : 15 |
prædicaturus ſum. 275 : 31 |
prædicaverunt. 85 : 27 |
prædicavit. 32 : 24 | 267 : 11 |
præditi. 412 : 8 | 416 : 34 |
præditus. 395 : 19, 21 |
prædixerat. 333 : 3 |
prædonibus. 297 : 25 | 345 : 8 |
prædonum. 271 : 2 | 340 : 19 | 346 : 9 |
prǣducit. 229 : 10 |
præduxerant. 161 : 26 | 171 : 5 |
præerant. 29 : 2 | 97 : 24 | 290 : 10 | 301 : 5 | 317 : 30 | 379 : 10 | 401 : 2 |
præerat. 16 : 1 | 17 : 11 | 38 : 5 | 43 : 13 | 44 : 29 | 62 : 16 | 63 : 25 | 142 : 22 | 191 : 2 | 226 : 7 | 238 : 18 | 244 : 24 | 278 : 18 | 288 : 2 | 289 : 7 | 293 : 21 | 294 : 6 | 295 : 27 | 300 : 13 | 301 : 18 | 302 : 19 | 308 : 21, 26 | 311 : 29 | 337 : 11 | 349 : 8 | 354 : 1 | 387 : 2 | 395 : 7 | 398 : 2, 23 | 401 : 11 | 402 : 7 | 404 : 31 | 416 : 20 | 420 : 5 | 421 : 23 | 424 : 27 | 428 : 5 |
præeſſe. 27 : 21 | 99 : 8 | 316 : 9 | 445 : 22 |
præeſſet. 337 : 21 |
præeſt. 121 : 2 |
præfecerant. 91 : 30 |
præfecerat. 87 : 3 | 110 : 28 | 161 : 16 | 167 : 7 | 313 : 11 | 432 : 13 |
præfecit. 11 : 28 | 37 : 13 | 45 : 23 | 61 : 6 | 91 : 22 | 99 : 4 | 134 : 11 | 136 : 6 | 183 : 8 | 213 : 15 | 235 : 17 | 257 : 10 | 267 : 9 | 344 : 6 | 361 : 40 | 433 : 7 |
præfecti. 174 : 13 | 411 : 9 | 418 : 22 | 465 : 2 |
præfectis. 28 : 18 | 81 : 10 | 169 : 17 | 305 : 11 | 387 : 12 |
præfecto. 187 : 21, 24 | 200 : 12 | 407 : 10 | 444 : 15 |
præfectos. 59 : 4 | 67 : 27 | 75 : 13 | 224 : 27 |
præfectum. 200 : 9 | 278 : 13 | 292 : 12 | 317 : 13 | 340 : 16 | 465 : 1 |
præfectura. 187 : 23 |
præfecturæ. 221 : 3 |
præfectus. 170 : 11 | 193 : 20 | 109 : 35 | 200 : 16 | 226 : 10 | 280 : 3 | 308 : 1, 16 |
præfectus eſt. 368 : 30 |
præferebantur. 111 : 12 | 279 : 4 |
præferendum. 379 : 12 |
præferrent. 52 : 10 |
præfertur. 241 : 17 |
præferunt. 254 : 9 |
præficeretur. 158 : 18 |
præficiebantur. 305 : 8 |
præficit. 107 : 24 | 145 : 17 | 168 : 26 | 269 : 16 | 379 : 27 |
præficitur. 235 : 7 | 359 : 5 |
præficiunt. 177 : 28 |
præfixi. 258 : 14 |
præfixis. 96 : 10 |
præfracto. 261 : 10 |
præfuerant. 88 : 14 |
præfuerat. 170 : 13 |
præfuiſſet. 450 : 23 |
præfulgens. 444 : 8 |
præjudicia. 276 : 9 |
præjudicio. 275 : 9 |
prælia. 187 : 27 | 200 : 4 | 215 : 6 | 249 : 8 | 267 : 11 | 311 : 6 | 422 : 23 | 434 : 19 |
prælitabantur. 50 : 14 | 197 : 22 |
præliandi. 412 : 34 |
præliando. 190 : 19 | 361 : 18 |
præliandum. 189 : 27 | 368 : 26 |
prælians. 280 : 7 |
præliante. 189 : 36 |
præliantur. 71 : 22 | 85 : 11 | 190 : 5, 11 | 193 : 27 | 196 : 8 | 197 : 34 |
præliarentur. 95 : 26 | 187 : 30 | 189 : 35 | 253 : 14 |
præliari. 149 : 14 | 169 : 10 | 328 : 12 | 361 : 26, 35 |
prælii. 49 : 22 | 95 : 24 | 149 : 30 | 161 : 29 | 167 : 20 | 187 : 20 | 190 : 6, 21 | 193 : 27 | 198 : 3, 12 | 279 : 17 | 354 : 21 | 367 : 16 | 393 : 10 | 438 : 25 |
prælium. 4 : 7 | 12 : 6 | 24 : 1 | 36 : 3 | 44 : 8 | 49 : 12 | 53 : 10 | 56 : 8 | 71 : 21 | 82 : 3, 12 | 85 : 14 | 109 : 8 | 118 : 14 | 124 : 7 | 132 : 33 | 138 : 18 | 162 : 5 | 179 : 3 | 189 : 33 | 201 : 2 | 238 : 9 | 253 : 26 | 277 : 31 | 314 : 5, 10 | 321 : 15 | 322 : 21 | 328 : 2 | 329 : 23, 25, 30 | 331 : 6 | 342 : 7 | 357 : 21 | 377 : 9 | 398 : 20 | 409 : 8 | 414 : 1 | 431 : 1 |
prælio. 14 : 1, 2 | 15 : 15, 17 *bis* | 18 : 31 | 20 : 16, 18 | 21 : 3 | 24 : 19 | 33 : 4 | 35 : 14, 15 | 36 : 25 | 37 : 1 | 39 : 8 | 44 : 7, 24, 25 | 50 : 11 | 51 : 9, 24 | 52 : 17 | 58 : 4, 12, 27 | 63 : 15 | 68 : 17 | 75 : 14, 24 | 76 : 4, 6, 11, 20 | 77 : 21, 33 | 83 : 10, 16 |

85 : 12, 34 | 95 : 6, 23 | 97 : 29 | 100 : 5 | 104 : 7 | 109 : 11 | 115 : 10 | 127 : 4 | 135 : 5 | 144 : 16 | 145 : 28 | 157 : 16, 26 | 164 : 7 | 166 : 18 | 169 : 2 | 174 : 19 | 175 : 7 | 176 : 19 | 178 : 26 | 179 : 2 | 187 : 24 | 190 : 18, 35 | 191 : 1 | 193 : 37 | 194 : 12 | 196 : 10 | 198 : 27 | 199 : 28 | 219 : 17 | 222 : 15 | 238 : 21 | 239 : 10, 25 | 240 : 6 | 247 : 22 | 248 : 14 | 250 : 28 | 254 : 6, 16, 33 | 260 : 24 | 264 : 20 | 269 : 24 | 275 : 8 | 276 : 5, 19 | 277 : 16 | 278 . 14 | 279 : 11 | 280 : 8 | 307 : 19, 22 | 310 : 22, 26 | 312 : 1 | 313 : 20 | 315 : 14 | 318 : 10, 33 | 321 : 21 | 322 : 9 | 323 : 1, 7, 25, 26 | 325 : 6, 23 | 329 : 4, 7 | 336 : 23 | 337 : 1, 6 | 338 : 21 | 345 : 27 | 346 : 15 | 355 : 3 | 357 : 14 | 359 : 16 | 361 : 6 | 362 : 3, 16 | 366 : 29 | 368 : 9 | 370 : 4 | 379 : 19 | 381 : 21 | 384 : 4 | 393 : 6, 18 | 394 : 3 | 401 : 25 | 404 : 4, 34 | 407 : 9 | 413 : 25 | 421 : 5, 15 | 424 : 9 | 425 : 1 | 427 : 8 | 438 : 29, 31 | 445 : 10 | 447 : 26 | 448 : 7, 21, 23 | 449 : 1, 27 | 450 : 13 |
prælíorum. 167 : 18 | 328 : 13 |
prælium. 15 : 14 | 17 : 8 | 18 : 28 | 19 : 11 | 20 : 1, 13 | 24 : 19 | 30 : 1 | 34 : 13 | 36 : 27 | 37 : 10, 14 | 38 : 7 | 48 : 22, 29 | 52 : 7 | 58 : 16 | 65 : 13, 16 | 66 : 18 | 77 : 2 | 84 : 10 | 85 : 21 | 91 : 25 | 102 : 18 | 109 : 14 | 116 : 22 | 138 . 23 | 147 : 14 | 167 : 30 | 171 : 10 | 176 : 13 | 179 : 6 | 190 : 1 | 193 : 22, 24 | 196 : 5 | 199 : 4 | 239 : 1 | 241 : 22 | 243 : 1 | 250 : 19 | 254 : 25, 32 | 255 : 4 | 272 : 27 | 276 : 16, 25 | 277 : 19 | 328 : 16 | 329 : 11 | 332 : 16 | 337 : 16 | 341 : 8 | 351 : 35, 38 | 352 : 3 | 354 : 7 | 359 : 12 | 360 : 13 | 361 : 4 | 366 : 17 | 369 : 22, 24, 33 | 378 : 18 | 383 : 2 | 392 : 23 | 394 : 13 | 409 : 17 | 417 : 27 | 418 : 4 | 434 : 6 | 438 : 24, 30 | 440 : 6 | 443 : 3, 22 | 446 : 15 |
447 : 1, 3, 6, 19 |
præmetuens. 162 : 29 |
præmia. 32 : 12 | 112 : 32 | 120 : 6 | 154 : 1 | 156 : 30 | 199 : 24 | 275 : 21, 33 | 288 : 8 | 316 . 34 | 371 : 2 | 379 : 21 | 384 : 22 | 424 : 24 |
præmiis. 32 : 25 | 64 : 9 | 67 : 28 | 104 : 28 | 107 : 12 | 108 : 6 | 111 : 21 | 122 : 2 | 142 : 4 | 162 : 15 | 201 : 1 | 244 : 20 | 269 : 13 | 278 : 33 | 326 : 26 | 327 : 20 | 355 : 14 | 401 : 28 | 429 : 4 |
præmio. 33 : 30 | 158 : 14 | 222 : 18 |
præmiorum. 208 : 8 | 326 : 17 |
præmiserat. 145 : 21 | 196 : 2 | 201 : 7 | 237 . 9 | 413 : 11 |
præmiſit. 45 : 22 | 299 : 13 | 308 . 11 | 323 : 12, 15, 21 | 434 . 2 |
præmiſſa. 259 : 15 | 261 : 18 |
præmiſſæ. 222 : 13 |
præmiſſi. 277 : 33 |
præmiſſis. 116 : 25 | 162 : 31 | 2·9 : 14 | 324 : 10, 30 | 415 : 23 | 459 : 3 |
præmiſſo. 48 : 16 | 82 : 2 | 96 : 12 | 408 : 19 | 424 : 28 |
præmiſſos. 234 : 8 |
præmiſſum. 83 : 14 |
præmitteret. 75 : 5 |
præmittit. 15 : 12 | 47 : 21 | 80 : 12 | 134 : 15 | 146 : 6 | 189 : 22 | 193 : 18 | 195 : 34 | 235 : 20 | 268 : 7 | 271 : 11 | 272 : 25 | 414 : 8 |
præmittitur. 18 : 21 |
præmium. 158 : 6 | 256 : 26 |
præmunire. 315 : 8 |
præmunit. 346 : 17 |
præmunivit. 316 : 18 |
prænuntiare. 427 : 33 |
præo cuparentur. 153 : 22 |
præoccuparetur 324 : 21 |
præoccupat. 277 : 44 | 349 : 10 |
præoccupatis. 322 : 5 |
præoccupato. 294 : 24 |
præoccupatum. 266 : 23 |
præoccupatus. 277 : 3 | 378 : 6 |
præoccupaverat. 139 : 27 |
præoptarent. 20 : 7 |
præpararentur. 372 : 9 |
præparata. 62 : 23 | 328 : 1 |
præparata erant. 177 : 14 |
præparatas. 338 : 13 |
præparationis. 368 : 21 |
præparaverant. 91 : 27 |
præparaverat. 400 : 1 |
præparent. 415 : 12 |
præpediebat. 447 : 21 |
præpendentes. 263 : 1 |
præpendere. 262 : 11 |
præpilata. 418 : 18 |
præpoſiti eſſent. 438 : 6 |
præpoſitus. 289 : 11 |
præpoſitus erat. 139 : 10 | 290 : 18 |
præpoſitus eſſet. 448 : 35 |
præpoſuerat. 331 : 10 |
præpoſuit. 39 : 13 |
prærepta. 182 : 6 |
præripere. 360 : 13 |
præripiendo. 285 : 6 |
prærumpebantur. 62 : 25 |
prærupta. 178 : 21 | 249 : 20 | 383 : 19 | 408 : 8 |
præruptam. 383 : 22 |
præruptis. 116 : 6 |
prærupiſſimis. 194 : 31 |
præruptum. 197 : 8 | 271 : 15 |
præruptus. 197 : 11 |
præruptus erat. 240 : 29 |
præſcribere. 30 : 9 | 49 : 13 |
præſcriberet. 27 : 5 |
præſcripſerit. 200 : 19 |
præſcriptione. 305 : 13 |
præſcripto. 257 : 11 |
præſcriptum. 27 : 4 | 313 : 18 |
præſectis. 291 : 13 |
præſens. 101 : 24 | 191 : 32 | 298 : 14 | 407 : 21 |
præſeuſiſſet. 111 : 3 |
præſente. 17 : 24 | 35 : 6 | 39 : 5 |
præſentem. 169 : 19 | 230 : 7 | 243 : 17 | 322 : 32 | 371 : 3 |
præſenti. 200 : 35 | 254 : 12 | 405 : 32 | 426 : 4 |
præſentia. 15 : 18 | 103 : 30 | 106 : 1 | 140 : 10 | 142 : 13 | 212 : 7 | 230 : 13 | 239 : 21 | 329 : 4 | 387 : 6 | 390 : 10 | 391 : 1 | 402 : 15 | 449 : 4 |
præſentiam. 240 : 11 |
præſentibus. 16 : 18 | 381 : 2 |
præſentire. 155 : 14 |
præſentis. 90 : 30 | 207 : 14 | 243 : 9 | 282 : 27 | 279 : 18 | 297 : 2 | 352 : 26 | 400 : 1 |
præſentiſſimo. 366 : 25 |
præſepit. 229 : 13 |
præſepſerat. 312 : 31 |

præſepto. 175 : 13|
præſertim. 16 : 5 | 25 : 27 | 53 : 15 | 64 : 5 | 73 : 33 | 100 : 25 | 107 : 31 | 109 : 4 | 116 : 21 | 145 : 12 | 174 : 19 | 250 : 16, 30 | 279 : 1 | 297 : 25 | 350 : 31 | 367 : 15 | 372 : 10 | 386 : 7 | 404 : 27 |
præſideat. 256 : 11 |
præſidia. 11 : 4 | 54 : 11 | 144 : 24 | 145 : 2 | 165 : 3 | 168 : 33 | 173 : 12 | 189 : 22 | 195 : 15, 25 | 196 : 12 | 204 : 4 | 267 : 18 | 269 : 7 | 284 : 8 | 317 : 23 | 327 : 16 | 334 : 26 | 358 : 26 | 368 : 18 | 380 : 21 | 392 : 16 | 393 : 5 | 394 : 4, 28 | 401 : 33 | 431 : 4 | 433 : 8, 9, 13 | 439 : 12 | 443 : 7 | 445 : 18 | 446 : 27 |
præſidii. 67 : 3 | 105 : 12 | 136 : 20 | 137 : 21 | 158 : 36 | 267 : 7 | 269 : 9 | 288 : 4 | 300 : 9 | 302 : 23 | 309 : 21 | 342 : 12 | 345 : 29 | 359 : 15 | 401 : 2 | 414 : 7 | 425 : 9 | 435 : 11 | 436 : 15 | 438 : 5 | 439 : 27 | 442 : 2 | 443 : 9 | 444 : 11 |
præſidiis. 72 : 19 | 156 : 32 | 169 : 5 | 171 : 9 | 179 : 1 | 195 : 29 | 204 : 5 | 219 : 8 | 236 : 1 | 248 : 18 | 251 : 3 | 295 : 15, 27 | 306 : 11 | 308 : 18 | 310 : 13, 28 | 311 : 4 | 312 : 35 | 314 : 2 | 317 : 36 | 319 : 12 | 322 : 17 | 357 : 29 | 362 : 29 | 363 : 9, 10 | 378 : 5 | 390 : 24 | 394 : 24 | 404 : 7 | 421 : 24 | 433 : 14 | 440 : 10 | 445 : 3 |
præſidio. 20 : 11 | 33 : 7 | 37 : 2 | 48 : 21 | 51 : 24 | 53 : 5 | 67 : 30 | 79 : 3 | 81 : 16 | 91 : 20, 22 | 92 : 23 | 115 : 20 | 116 : 3, 30 | 117 : 11 | 123 : 1 | 134 : 10 | 136 : 4, 14, 30 | 138 : 17 | 139 : 32 | 140 : 18 | 142 : 9 | 148 : 29 | 157 : 30, 32 | 159 : 15 | 162 : 30 | 165 : 24 | 166 : 22, 29 | 167 : 14, 30 | 170 : 19 | 171 : 14 | 183 : 9 | 184 : 20 | 187 : 10 | 189 : 21 | 190 : 10 | 193 : 31 | 195 : 18 | 199 : 15 | 207 : 5 | 222 : 5 | 223 : 3 | 238 : 11 | 239 : 3, 5, 26 | 247 : 13 | 248 : 4 | 249 : 35 | 253 : 37 | 254 : 13 | 261 : 24 | 268 : 15, 21 | 270 : 17 | 271 : 6, 8 | 278 : 26 | 290 : 12 | 295 : 1 | 301 : 20 | 303 : 2 | 306 : 1 | 307 : 1 | 311 : 23 | 323 : 13 | 324 : 31 | 331 : 1, 7, 9 | 334 : 9, 32 | 337 : 4 | 338 : 7, 16 | 356 : 10 | 359 : 23, 26 | 362 : 15 | 375 : 1 | 384 : 14 | 387 : 17 | 389 : 26, 32 | 395 : 34 | 400 : 28 | 401 : 11 | 406 : 8 | 408 : 24 | 411 : 1 | 413 : 10 | 415 : 32 | 416 : 15, 21 | 420 : 3, 8, 14, 18 | 421 : 23 | 422 : 4, 7, 10 | 423 : 10, 25, 35 | 424 : 2 | 426 : 15 | 432 : 15, 27, 18 | 433 : 22 | 435 : 13 | 442 : 6, 14 | 449 : 21, 25 | 451 : 3, 5 |
præſidiorum. 319 : 8 |
præſidium. 28 : 10 | 31 : 28 | 43 : 1 | 134 : 8 | 136 : 18 | 137 : 12 | 138 : 15 | 146 : 2, 17 | 219 : 15 | 236 : 5 | 241 : 26 | 293 : 21 | 300 : 28 | 307 : 8 | 309 : 14 | 311 : 7 | 324 : 19 | 325 : 22 | 346 : 12 | 354 : 32 | 356 : 6 | 359 : 29 | 369 : 2, 3 | 387 : 2 | 395 : 28 | 400 : 25 | 401 : 5 | 402 : 14, 15, 27 | 403 : 2, 7, 19 | 404 : 24 | 419 : 5, 8, 17 | 420 : 25 | 435 : 6 | 443 : 28 | 445 : 14 | 448 : 1, 13 | 449 : 22, 23 | 450 : 1 | 451 : 13, 16 | 452 : 7 |
præſint. 130 : 1 | 131 : 12 |
præſit. 97 : 8 | 278 : 28 |
præſtabant. 184 : 28 | 310 : 37 |
præſtabat. 47 : 3 | 102 : 25 |
præſtabo. 441 : 6 |
præſtant. 85 : 14 |
præſtantem. 362 : 1 | 438 : 27 |
præſtantibus. 355 : 2 |
præſtare. 16 : 10 | 53 : 27 | 142 : 10 | 146 : 3 | 149 : 8 | 274 : 8 | 296 : 25 | 300 : 14 | 404 : 4 | 433 : 17 |
præſtarem. 439 : 26 |
præſtarent. 6 : 2 | 62 : 3 | 312 : 3 | 340 : 7 |
præſtaret. 76 : 27 | 327 : 5 | 358 : 10 |
præſtat. 274 : 27 |
præſtate. 126 : 27 |
præſtaturum. 441 : 9 |
præſtes. 440 : 1 |
præſtiterat. 107 : 11 |
præſtitero. 82 : 23 |
præſtiterunt. 52 : 11 |
præſtiti. 441 : 5 |
præſtitiſſe. 255 : 25 |
præſtitiſſent. 201 : 12 | 327 : 17 | 351 : 36 |
præſtitiſti. 439 : 33 |
præſtitiſtis. 116 : 28 |
præſto, adv. 99 : 26 | 268 : 8 | 399 : 17 | 402 : 24 | 461 : 5 |
præſtolans. 271 : 2 |
præter. 8 : 12 | 12 : 19 | 32 : 6 | 35 : 9 | 57 : 24 | 71 : 14 | 80 : 4, 5 | 93 : 10 | 95 : 2 | 99 : 10 | 111 : 7 | 114 : 21 | 116 : 32 | 159 : 21 | 167 : 9 | 175 : 3 | 223 : 24 | 240 : 21 | 241 : 16 | 246 : 2 | 277 : 31 | 287 : 5 | 305 : 11 | 313 : 2 | 316 : 10 | 317 : 22 | 319 : 5 | 321 : 7 | 326 : 11 | 341 : 13 | 345 : 29 | 350 : 1, 28 | 386 : 22 | 394 : 24 | 397 : 18 | 406 : 17 | 416 : 15 | 428 : 26 | 442 : 4, 27 | 443 : 13, 25, 29, 35 | 449 : 16 | 452 : 23 |
præterea. 26 : 4 | 30 : 19 | 65 : 9 | 81 : 9 | 94 : 1 | 102 : 32 | 123 : 5 | 137 : 36 | 147 : 30 | 148 : 6 | 200 : 25 | 212 : 2 | 225 : 13 | 237 : 7 | 242 : 29 | 267 : 5 | 277 : 23 | 279 : 4 | 287 : 3 | 305 : 3, 21 | 313 : 30 | 335 : 11 | 337 : 5 | 338 : 20 | 345 : 9, 17, 21 | 348 : 27, 35 | 352 : 2, 17 | 353 : 11 | 369 : 28 | 371 : 2 | 386 : 24 | 393 : 7, 18, 21, 25 | 394 : 28, 22 | 396 : 20 | 399 : 24 | 406 : 17 | 408 : 14, 33 | 412 : 15 | 413 : 4 | 418 : 15 | 432 : 12 | 436 : 27 | 439 : 11, 21 | 441 : 3 | 442 : 1 | 446 : 26 | 447 : 26, 31 | 452 : 16 |
prætereant. 276 : 2 |
prætereunda. 174 : 25 |
prætereuntur. 213 : 1 |
prætergredi. 416 : 23 |
prætergreſſus. 419 : 1 |
prætergreſſus eſſet. 412 : 14 |
præterite. 459 : 3 |
præterita. 18 : 11 | 274 : 21 |
præteritis. 317 : 6 |
præterito. 437 : 10, 20 | 438 : 14 | 441 : 17, 30 | 442 : 17 | 453 : 4 |
præteritus eſt. 436 : 29 |
prætermiſſæ. 301 : 2 |
prætermittat. 276 : 22 |

prætermittebatur. 371: 12|
prætermittendum. 153: 3| 164: 32|
prætermittendum eſſe. 412: 17| 423: 13|
prætermittere. 386: 6|
prætermitteret. 76: 13|
prætermittit. 278. 29|
prætermittunt. 452: 10|
prætervectas. 303: 15|
prætervectos. 302. 2|
prætervehebatur. 368: 32|
prætervehitur. 386: 24|
prætervehuntur. 301: 17|
prætextatorum. 376: 4|
prætor. 208: 15| 216: 12| 226: 5, 6| 298: 11| 314: 9| 325: 24| 337: 21| 373: 11| 401: 23|
prætore. 18: 16| 212: 5| 226: 7| 269: 22| 300: 6| 367: 8|
prætorem. 219: 1| 376: 12| 389: 17|
prætores. 210: 14| 213: 2|
prætori. 386: 17|
prætoria. 252: 9|
prætoriæ. 32: 1| 312: 9|
prætoriam. 30: 21| 334: 23|
prætoribus. 284: 6|
prætoriis. 56: 5| 327: 4|
prætorio. 252: 25| 399: 19|
prætorios. 326: 25|
prætoriæ. 298: 12|
prætorium. 252: 19| 326: 20| 334: 26|
prætorius. 398: 1|
prætulit. 321: 23|
prætura. 225: 1| 231: 18| 256: 13| 296: 7| 452: 25|
prævallari. 356: 14|
prævertendum. 156: 18|
præusta. 158: 12|
præustæ. 105: 1|
præusti. 173: 1|
prava. 71: 20|
pravis. 159: 7|
precari. 362: 21|
preces. 279: 42|
Precciani. 63: 10|
precibus. 16: 5| 18: 8| 90: 7| 135: 14| 145: 13| 148: 23| 153: 17| 175: 36| 259: 23| 354: 20| 376: 7| 381: 10| 427: 22, 24| 428: 20| 431: 5|
prehenderet. 321: 3|
prehendit. 18: 6|
prehenſi. 441: 22|
prehenſione. 263: 8|
prehenſionibus. 263: 5|
prehenſus eſt. 441: 18|
premantur. 85: 13|
premarur. 64: 11|
premebant. 38: 4| 240: 28|
premebantur. 71: 1| 168: 12| 198: 3| 253: 2| 295: 18| 379: 16| 384: 9| 396: 9| 437: 24|
premebatur. 415: 31|
premere. 92: 17| 156: 2| 291: 16| 311: 25| 446: 18| 447: 16|
premerent. 149: 26| 154: 9|
premerentur. 77: 30| 79: 12| 106: 2| 163: 18| 240: 11| 241: 4| 318: 23| 351: 12|
premeret. 338: 31| 425: 17|
premeretur. 304: 4| 250: 6|
premi. 50: 30| 58: 2| 85: 2| 101: 7| 150: 24| 170: 4| 176: 20| 177: 6| 247: 23| 251: 8|
premitur. 175: 30| 447: 22|
premuntur. 119: 15|
preſſis. 82: 7|
preſſo. 446: 23|
preſſus. 368: 11|
pretio. 16: 24| 71: 19| 404: 2|
pridie. 19: 10| 34: 23| 76: 18| 95: 29| 104: 31| 183: 9| 193: 25, 28| 220: 4| 249: 5| 251: 16| 277: 1| 290: 4| 389: 27| 393: 27| 415: 16| 421: 21| 422: 3| 423: 12| 443: 26| 451: 21|
prima. 18: 21| 20: 14| 22: 3| 45: 20| 47: 27| 48: 27| 49: 27| 67: 7| 98: 16| 102: 6, 10| 103: 15| 107: 10| 108: 24| 109: 13| 116: 10| 157: 23| 161: 5| 166: 27| 167: 16| 177: 28| 194: 7| 224: 4| 239: 15| 247: 21| 249: 15| 254: 10, 13| 263: 6| 278: 17| 302: 32| 307: 16| 315: 15| 318: 16| 310: 5| 323: 12| 324: 10| 330: 7| 336: 15| 356: 33| 373: 20| 375: 9| 383: 1, 6, 11| 386: 14| 391: 37| 402: 23| 404: 14| 414: 32| 417: 15| 428: 26| 440: 5|
primæ. 48: 46| 308: 32| 319: 4| 360: 12| 369: 13|
primam. 19: 22| 36: 10| 51: 13| 143: 1| 203: 19| 216: 18| 254: 35| 350: 37| 373: 14| 419: 29|
primi. 12: 9| 52: 11| 154: 1| 167: 23| 241: 15| 273: 16| 277: 2| 307: 13| 324: 15| 361: 6|
primipili. 58: 11| 219: 19|
primipilum. 314: 16|
primis. 46: 11| 60: 20| 81: 20| 90: 1| 95: 13| 101: 26| 106: 8, 14| 110: 35| 116: 13| 123: 2| 142: 6| 143: 20| 161: 37| 211: 2| 223: 10| 228: 18| 303: 17| 313: 14| 316: 13| 320: 33| 332: 6| 348: 9| 362: 9| 381: 23| 416: 25|
primo, *nom.* 50: 20| 52: 7| 53: 9| 114: 21| 116: 31| 154: 13| 162: 20| 165: 19| 167: 20| 169: 33| 192: 24| 219: 16| 241: 12, 13, 21| 249. 24| 276: 4| 280: 14| 300: 30| 302: 30| 306: 10| 345: 22| 388: 1| 414: 15| 416: 28| 428: 27| 433: 4| 435: 3| 445: 5|
primo, *adv.* 23: 29| 44: 6| 57: 33| 85: 8| 86: 8| 90: 7| 139: 1| 148: 32| 155: 14| 165: 31| 178: 24| 207: 3| 224: 9| 240: 9| 261: 25| 263: 10| 301: 7| 309: 22| 320: 12| 355: 15| 427: 21|
primorum. 31: 6| 101: 2| 103: 30| 251: 23|
primos. 40: 23| 45: 4| 102: 17| 137: 13| 190: 6| 234: 17| 249: 32|
primum, *nom.* 15: 20| 45: 37| 57: 14| 60: 13| 101: 5| 103: 17| 138: 5, 17| 183: 22| 272: 12, 26| 276: 28| 279: 8| 309: 28| 325: 20| 332: 13| 342: 18| 402: 27| 414: 21|
primum, *adv.* 19: 23| 26: 14| 28: 17| 29: 9| 40: 5, 15| 45: 9| 53: 13| 57: 10| 61: 7| 62: 14| 65: 13| 75: 15| 95: 5| 146: 15| 152: 18| 155: 18| 163: 23| 187: 15| 189: 30| 194: 2| 202: 4| 220: 7| 243: 37| 251:

15| 263: 17| 276: 18| 297: 10| 310: 13| 311: 10| 317: 13| 326: 6| 328: 5| 334: 17| 344: 2| 348: 6| 355: 19| 356: 24| 358: 9| 370: 24| 393: 14| 395: 35|
primus. 160: 2| 162: 22| 332: 19| 333: 5| 354: 5| 355: 14| 359: 12| 369: 19|
princeps. 13: 15| 14: 6| 31: 3| 114: 28| 140: 23| 158: 5| 179: 10| 252: 21| 306: 9|
principatu. 88: 23| 121: 5| 159: 4| 168: 14| 346: 24|
principatum. 7: 6| 16: 11| 23: 21| 32: 16| 118: 19| 119: 6| 143: 4| 316: 30|
principatus. 117: 4|
principe. 169: 3| 180: 7, 20, 24|
principem. 10: 6| 17: 22| 112: 3| 196: 22| 319: 5|
principes. 23: 2, 14| 46: 25| 59: 17| 75: 6| 83: 22| 84: 10| 89: 8, 33| 90: 10| 105: 6| 111: 6| 118: 3, 10| 119: 11| 130: 13| 131: 14| 142: 1, 12| 155: 22| 156: 1| 157: 22| 158: 14, 22| 179: 23, 24| 185: 17| 199: 5| 201: 1| 234: 23| 243: 22| 268: 7, 20| 294: 21| 348: 32| 397: 25| 423: 5, 10| 444: 4|
principibus. 15: 29| 33: 26| 46: 22| 73: 16| 76: 15| 89: 22| 110: 32| 131: 17| 143: 7| 154: 17| 168: 31| 191: 8| 251: 27| 442: 16|
principum. 42: 5| 118: 16| 158: 39| 173: 15| 185: 22| 259: 13| 429: 14|
prior. 249: 2| 250: 4| 254: 33| 401: 3|
priore. 299: 2| 357: 30| 394: 20|
priorem. 229: 5| 319: 5| 398: 17|
priores. 45: 27| 73: 22| 177: 15| 189: 10| 250: 1| 382: 28|
prioris. 98: 10| 275: 22| 438: 4|
priſtina. 232: 7| 302: 28| 325: 14| 326: 21| 418: 21| 438: 34|
priſtinæ. 14: 10| 40: 19| 167: 18| 174: 9, 31| 252: 4| 409: 31|
priſtinam. 83: 10| 108: 11| 252: 28|
priſtini. 76: 28| 316: 1|
priſtino. 443: 28|
priſtinum. 164: 21|
privare. 332: 10|
privata. 8: 11| 120: 2| 267: 10|
privatam. 269: 13|
privatas. 13: 16| 296: 6| 349: 15| 453: 1|
privati. 16: 8| 71: 7| 213: 6| 216: 5| 445: 6|
privati eſſent. 443: 24|
privatim. 89: 9| 111: 24| 269: 19|
privatis. 91: 15| 120: 4| 122: 7| 183: 23| 212: 9| 216: 8| 234: 8| 269: 11| 339: 15| 349: 23|
privato. 212: 10| 295: 10| 305: 12| 345: 1| 380: 19|
privator. 267: 19| 394: 27|
privatus. 20: 7| 275: 27| 395: 11| 453: 11|
prior, *adv.* 17: 20| 32: 16| 33: 13| 38: 8| 45: 32| 53: 30| 60: 24| 64: 19| 67: 33| 72: 27| 75: 23| 76: 22| 80: 11| 100: 30| 112: 8, 20, 30| 114: 15, 17| 134: 23| 138: 2| 142: 6| 145: 25| 153: 8| 157: 18, 31| 162: 6, 16| 165: 10| 171: 23| 175: 31| 177: 15| 183: 17| 188: 12| 201: 10| 224: 36| 230: 5| 239: 17| 240: 7| 244: 5| 249: 5, 37| 265: 17| 272: 27| 275: 2| 277: 5| 285: 5| 290: 14| 312: 23| 320: 6| 326: 1| 329: 8, 14| 338: 1| 344: 26| 354: 6| 360: 27| 363: 3| 376: 21| 377: 24| 387: 23| 403: 30| 408: 12| 434: 9, 18| 445: 13|
pro. 6: 9, 10| 15: 2| 18: 16| 19: 2| 23: 3, 20| 31: 19| 32: 10| 33: 25 *bis*| 37: 3, 4| 44: 9, 20| 46: 20, 27| 51: 17| 53: 23| 60: 2| 61: 27 *bis*| 62: 4 *bis*| 64: 10| 69: 1| 71: 5| 78: 22| 90: 30| 91: 3 *bis*| 93: 8| 99: 15| 100: 12, 26, 27 *bis*, 34| 104: 13| 105: 18| 110: 5| 111: 9 *bis*| 114: 26| 115: 10| 117: 16, 32| 124: 7, 9| 129: 3| 133: 13| 134: 1| 137: 1| 144: 11| 149: 32| 152: 19| 153: 28| 159: 5 *bis*| 160: 5| 163: 20| 165: 17| 173: 9| 174: 5, 7| 182: 14| 183: 30| 186: 15| 190: 34| 201: 6| 209: 9| 210: 14| 212: 5| 216: 8| 222: 25| 225: 17| 232: 17| 233: 5| 257: 3| 270: 15, 16| 273: 19| 277: 29| 292: 13, 18| 301: 15| 340: 3| 344: 16, 28| 345: 13| 354: 27| 359: 15| 367: 8| 372: 11| 376: 27| 387: 16| 393: 11| 401: 6, 28, 35| 405: 18, 20, 24| 410: 8| 424: 25| 425: 30| 428: 21, 27| 427: 21| 429: 19| 443: 2| 453: 10 *bis*| 461: 11| 462: 3, 11| 468: 9 *bis*, 18|
pro, *id eſt ante.* 20: 21| 35: 13| 84: 30| 85: 33| 95: 11, 18| 104: 4| 109: 11| 169: 18| 170: 16| 171: 13, 18, 36| 177: 33| 179: 23| 186: 11| 188: 12, 28| 240: 5| 241: 25| 261: 24| 311: 25| 315: 17| 346: 21| 365: 28| 383: 6, 11| 398: 18| 403: 34| 422: 16| 438: 9, 34| 440: 27| 448: 3|
probabat. 80: 22| 136: 2| 230: 4|
probabatur. 250: 33| 252: 5|
probande. 106: 18|
probandam. 278: 15|
probant. 131: 19| 139: 8| 168: 10| 174: 30|
probantur. 182: 5|
probare. 100: 21| 203: 15| 245: 7|
probarem. 175: 2|
probarent. 462: 5|
probari. 261: 2| 293: 10|
probaſſet. 232: 10| 316: 8|
probat. 7: 8| 223: 3|
probata. 169: 31|
probati. 256: 14, 15|
probatis. 275: 30| 278: 10|
probatio. 67: 14| 108: 2| 148: 12| 190: 31| 195: 7| 253: 11| 349: 24| 357: 30| 420: 17|
probaverant. 139: 14|
probaverat. 415: 7|
probent. 102: 3|
probetis. 464: 13|

proboſcide. 423: 16, 19 |
proboſcidem. 423: 21 |
procedebant. 369: 15 |
procedebat. 202: 7 | 412: 21 |
procedendi. 408: 17 |
procedendo. 406: 15 | 417: 14 |
procedendum. 163: 27 | 305: 30 |
procedens. 417: 6 |
procedere. 193: 12 | 446: 19 |
procederent. 148: 30 | 446: 11 |
procederet. 391: 30 |
procedit. 106: 20 | 189: 8 | 190: 2 | 294: 21 | 324: 9 |
proceditur. 253: 29 |
procedunt. 137: 15 | 244: 23 | 251: 14 | 446: 18, 20 |
proceſſerant. 49: 8 | 176: 30 | 240: 34 | 244: 7 | 248: 23 | 254: 11 | 399: 9 | 451: 33 |
proceſſerat. 116: 18 | 254: 21 | 301: 4 | 370: 4 |
proceſſeris. 133: 1 |
proceſſiſſe. 28: 1 |
proceſſiſſent. 167: 15 | 351: 18 |
proceſſiſſet. 27: 26 | 85: 2 | 188: 13 | 193: 13 | 451: 31 |
proceſſit. 51: 14 | 276: 1 |
proceſſum, *nom.* 361: 5 |
proceſſum eſt. 366: 14 |
proceſſurum. 75: 11 |
Procillum. 17: 22 | 34: 27 |
Procillus. 38: 16 |
proclinatam. 160: 7 |
proclive. 242: 13 | 384: 6 |
proclivia. 390: 13 |
proclivitatem. 402: 28 |
proconſul. 65: 6 | 378: 22 | 401: 15 |
proconſule. 113: 3 | 422: 10 | 424: 26 | 428: 14 | 429: 6 |
proconſulem. 376: 16 |
proconſuli. 428: 16 |
procubuerant. 140: 9 |
procubuiſſent. 52: 6 |
procucurrerunt. 333: 24 | 334: 5 |
procucurriſſent. 333: 16 |
procul. 53: 12 | 76: 4 | 95: 28 | 103: 4, 22 | 108: 16 | 134: 17 | 138: 31 | 147: 8 | 154: 16 | 161: 9 | 226: 6 | 238: 22 | 239: 14 | 246: 1 | 248: 11 | 254: 4 | 279: 23 | 280: 10 | 309: 28 | 391: 3, 9 | 392: 15 | 412: 21 | 420: 2 | 443: 34 |
procumbebat. 264: 15 |
procumberent. 78: 13 |
procumbunt. 133: 11 | 148: 18 | 280: 3 |
procurandæ. 267: 8 |
procurant. 120: 2 |
procuratione. 340: 11 | 344: 1 |
procurator. 346: 26 |
procurrebant. 249: 25 | 261: 28 |
procurrendo. 391: 27 |
procurrentem, 106: 23 |
procurrentibus. 186: 27 | 240: 26 | 357: 21 |
procurrerant. 276: 30 |
procurrerat. 103: 2 | 244: 14 |
procurrere. 279: 34 | 334: 12 |
procurrerent. 240: 10 | 417: 23 |
procurreret. 145: 24 |
procurrerunt. 37: 16 | 153: 16 |
procurriſſent. 279: 31 |
procurrit. 332: 19 |
procurrunt. 139: 3 | 391: 23 |
prodatis. 275: 14 |
prodatur. 296: 17 |
prodeatis. 329: 12 |
prodenda. 133: 4 |
prodere. 82: 22 |
proderet. 14: 17 |
prodeſſent. 428: 14 |
prodeſſet. 355: 1 |
prodeundum erat. 36: 5 |
prodi. 175: 20 |
prodidiſſe. 252: 21 |
prodierant. 356: 28 |
prodiit. 298: 4 |
prodire 36: 20 | 290: 12 | 300: 26 | 408: 21 | 422: 29 |
prodirent. 100: 7 | 185: 32 | 426: 30 |
prodiret. 390: 4 |
prodit. 138: 20 | 296: 5 | 376: 3 |
proditi. 275: 25 |
proditio. 299: 15 |
proditionem. 130: 15 | 350: 10 |
proditionis. 150: 27 | 158: 23 | 327: 12 |
proditorum. 131: 21 |
proditos. 275: 22 |
proditum, *particip.* 93: 2 | 127: 10 | 231: 8 | 320: 10 |
proditurос. 252: 20 |
proditus. 335: 22 |
producatur. 252: 24 |
producebant. 396: 13 |
producebantur. 279: 5 |
producendos. 326: 9 |
producere. 84: 16 | 276: 21 | 366: 5 |
produci. 146: 13 | 147: 5 | 161: 6 | 179: 23 | 225: 11 |
producit. 150: 19 | 412: 5 |
producitur. 255: 5 |
producta. 110: 2 | 245: 9 |
productam. 337: 12 |
productas. 259: 19 | 407: 24 | 417: 18 | 418: 30 |
producti. 252: 23 |
producti erant. 245: 15 |
productis. 63: 33 | 67: 8, 15 | 176: 9 | 307: 19 | 399: 6 | 419: 12 |
productos. 220: 9 | 225: 16 | 252: 24 | 276: 19 | 321: 24 |
productum. 224: 14 |
productus. 340: 19 |
producunt. 239: 25 | 353: 10, 12 |
producuntur. 158: 26 | 179: 24 | 397: 38 |
produnt. 129: 12 |
produxiſſet. 200: 7 |
produxit. 35: 13 | 315: 13 |
profecere. 323: 26 |
profeciſſent. 352: 19 |
profeciſſet. 150: 26 |
profecit. 300: 10 |
profectæ. 62: 15 | 409: 25 |
profectæ erant, 83: 28 | 89: 30 |
profectas. 244: 2 |
profecti. 166: 9 |
profecti erant. 22: 8 |
profecti fuiſſent. 450: 26 |
profecti ſint. 150: 8 |
profecti ſunt. 441: 31 |
profectio. 45: 18 | 160: 26 | 323: 17 |
profectione. 90: 27 | 102: 13 | 164: 4 | 229: 8, 19 |
profectionem. 6: 18 | 9: 13 | 107: 30 | 116: 16 | 229: 7 | 325: 15 |
profectionis. 102: 23 | 249: 3 | 324: 4, 7 | 328: 27 | 386: 7 |
profecto, *particip.* 231: 1 |
profecto, *adv.* 190: 35 | 444: 9 | 445: 6 |
profectos. 139: 9 | 227: 9 | 249: 30 |
profectum. 79: 22 | 101: 32 | 108: 10 | 136: 12 | 137: 17 | 149: 15 | 164: 13 | 186: 36 | 214: 6 | 295: 31 |

309 : 23 | 349 : 4 |
profectus. 13 : 7 | 49 : 23 | 51 : 3 | 91 : 5 | 119 : 1 | 140 : 5 | 145 : 27 | 149 : 16 | 220 : 4 | 270 : 18 | 295 : 32 | 298 : 23 | 300 : 7, 12 | 309 : 8, 13 | 364 : 6 | 379 : 1 | 395 : 34 | 416 : 5 | 420 : 19 | 436 : 20 |
profectus erat. 223 : 9 |
profectus eſſet. 58 : 35 | 218 : 9 | 442 : 13 |
profectus eſt. 31 : 11 | 39 : 14 | 55 : 13 | 66 : 16 | 140 : 23 | 144 : 14 | 147 : 21 | 199 : 12, 15 | 201 : 4 | 202 : 13 | 204 : 10 | 270 : 8 | 305 : 27 | 309 : 20 | 338 : 11 | 363 : 11 | 364 : 28 | 390 : 20 | 395 : 24 | 397 : 6 | 407 : 15 | 436 : 25 | 445 : 13 |
profectus ſum. 297 : 16 |
proferebantur. 344 : 14 |
proferebatur. 259 : 2 |
proferendam. 220 : 1 |
proferre. 162 : 26 | 197 : 24 |
proferri. 146 : 13 | 147 : 5 | 311 : 20 |
profert. 177 : 35 |
proferunt. 177 : 14 | 270 : 14 |
proferuntur. 348 : 1 |
proficere. 134 : 16 | 300 : 4 | 356 : 25 | 358 : 26 | 384 : 12 | 427 : 22 | 428 : 10 |
proficerent. 423 : 3 |
proficeret. 404 : 33 |
profici. 66 : 2 | 169 : 20 | 316 : 19 | 361 : 35 |
proficiebant. 177 : 8 | 361 : 31 |
proficimus. 274 : 18 |
proficiſcamur. 274 : 29 |
proficiſcantur. 8 : 16 | 102 : 2 |
proficiſcatur. 64 : 13 | 217 : 9 | 236 : 10 |
proficiſcebantur. 243 : 22 |
proficiſcendi. 380 : 2 |
proficiſcendum. 6 : 13 | 28 : 21 |
proficiſcendum eſſet. 186 : 25 |
proficiſcens. 36 : 7 | 336 : 27 |
proficiſcentes. 37 : 11 | 416 : 36 |
proficiſcenti. 327 : 5 |
proficiſceretur. 40 : 20 | 56 : 1 | 144 : 23 | 207 : 7 | 324 : 27 | 354 : 32 | 367 : 24 | 382 : 12 | 397 : 3 | 425 : 29 |
proficiſceris. 395 : 21 |
proficiſci. 9 : 16 | 61 : 1, 7 | 79 : 25 | 84 : 34 | 99 : 20 | 105 : 15 | 107 : 17 | 113 : 5 | 115 : 8, 19 | 136 : 8 | 155 : 36 | 156 : 20 | 167 : 1 | 179 : 31 | 195 : 7 | 230 : 14 | 249 : 15 | 280 : 19 | 299 : 9 | 306 : 8 | 342 : 9 | 389 : 17 | 390 : 15 | 400 : 29 | 402 : 16, 23 | 410 : 11 | 433 : 6 | 442 : 13 | 448 : 11 |
proficiſcimur. 158 : 21 |
proficiſcitur. 73 : 11 | 80 : 14 | 87 : 12 | 88 : 9, 19 | 92 : 24 | 97 : 18 | 104 : 10 | 114 : 26 | 115 : 20, 28 | 116 : 4 | 141 : 2 | 143 : 26 | 145 : 3 | 146 : 9, 15 | 147 : 1 | 165 : 24 | 179 : 27 | 183 : 9 | 184 : 8 | 185 : 7 | 192 : 8 | 193 : 3 | 194 : 12 | 216 : 2 | 219 : 8 | 221 : 8 | 226 : 2 | 228 : 23 | 232 : 3 | 234 : 3 | 239 : 7 | 242 : 36 | 248 : 29 | 260 : 13 | 269 : 14 | 270 : 17 | 271 : 11 | 285 : 9 | 293 : 20 | 294 : 5 | 360 : 23 | 372 : 5 | 373 : 18 | 377 : 14 | 378 : 21 | 379 : 27 | 384 : 22 | 389 : 29 | 390 : 4 | 416 : 8, 15 | 425 : 22 | 426 : 11 | 435 : 6, 10 | 449 : 25 |
proficiſcuntur. 102 : 10 | 121 : 11 | 174 : 17 | 213 : 5 | 253 : 12 | 359 : 6 | 452 : 11 |
profiteantur. 131 : 18 |
profitebatur. 306 : 10 | 376 : 12 |
profitentur. 142 : 11 |
profiterentur. 158 : 15 |
profiteri. 297 : 28 |
profitetur. 104 : 16 | 374 : 1 |
profligantur. 384 : 8 |
profligatis. 50 : 12 | 147 : 17 |
profligaverim. 276 : 4 |
profluit. 74 : 9 |
profudiſſe. 358 : 19 |
profudit. 333 : 25 |
profugerant. 166 : 8 |
profugerat. 107 : 10 | 271 : 5 |
profugere. 114 : 17 | 153 : 11 | 397 : 10 | 442 : 20 |
profugerent. 146 : 21 | 188 : 3 |
profugeret. 220 : 1 |
profugerunt. 140 : 25 |
profugiendi. 384 : 17 |
profugiſſe. 24 : 8 | 46 : 26 | 158 : 30 | 159 : 16 | 198 : 27 | 241 : 5 |
profugiſſent. 431 : 2 |
profugiſſet. 65 : 7 | 111 : 3 |
profugit. 38 : 12 | 110 : 18 | 135 : 9 | 159 : 26 | 190 : 31 | 219 : 5, 16 | 221 : 9 | 226 : 5 | 231 : 3 | 261 : 17 | 294 : 10 | 369 : 33 | 384 : 16 | 450 : 22, 28 |
profugiunt. 184 : 12 | 211 : 5 | 278 : 24 | 450 : 10 |
profuiſſe. 139 : 15 |
prognati. 53 : 3.
prognatos. 127 : 10 |
progredereris. 461 : 12 |
progrederetur. 75 : 3 | 167 : 15 | 328 : 7 | 367 : 11 |
progredi. 45 : 6 | 81 : 19 | 90 : 19 | 106 : 12 | 111 : 27 | 134 : 4 | 157 : 10 | 166 : 27 | 169 : 26 | 183 : 20 | 248 : 14 | 255 : 22 | 404 : 21 | 408 : 2 |
progrediantur. 161 : 18 |
progrediebantur. 172 : 14 | 324 : 3 |
progrediebatur. 116 : 24 | 338 : 27 |
progrediendi. 408 : 5 |
progrediendum. 254 : 4 | 315 : 5 | 461 : 13 |
progreditur. 107 : 24 | 190 : 25 | 268 : 6 | 438 : 26 |
progrediuntur. 240 : 26 | 251 : 13 | 403 : 12 |
progreſſæ eſſent. 311 : 19 |
progreſſam. 161 : 31 |
progreſſam eſſe. 329 : 2 |
progreſſas. 300 : 26 | 354 : 11 |
progreſſi. 50 : 10 | 72 : 23 | 82 : 9 | 91 : 24 | 189 : 13 | 239 : 28 | 245 : 26 | 253 : 30 | 313 : 23 | 396 : 23 | 413 : 21 |
progreſſi erant. 243 : 3, 12 |
progreſſi eſſent. 308 : 11 | 396 : 4 |
progreſſis. 92 : 8 | 414 : 13 |
progreſſo. 268 : 19 |
progreſſos. 324 : 16 |
progreſſum, *particip.* 137 : 28 | 369 : 7 |
progreſſuros. 148 : 5 |
progreſſus, *particip.* 36 : 18 | 82 : 1 | 91 : 23 | 108 : 25 | 144 : 20 | 159 : 18 | 162 : 33 | 221 : 2 | 227 : 18 | 271 : 11 | 278 : 27 | 295 : 6 | 307 : 23, 27 | 308 : 8 | 336 : 8 | 378 : 30 | 392 : 14 | 399 : 8 | 407 : 25 | 414 : 5 | 415 : 15 | 419 : 13 | 420 : 28 | 421 : 22 | 426 : 13 |
progreſſus eſſet. 279 : 20 | 390 : 26 | 417 : 4 |
progreſſus eſt. 444 : 2 |
prohibeamur. 468 : 12 |
prohibeant. 11 : 21 |

prohibeantur. 147 : 27 | 312 : 4 |
prohibeat. 60 : 29 | 134 : 16 |
prohibebant. 72 : 20 | 82 : 4 | 92 : 1 | 136 : 26 | 151 : 13 | 399 : 28 |
prohibebantur. 71 : 1 | 351 : 10 |
prohibebat. 96 : 24 | 148 : 35 | 176 : 1 | 197 : 9, 15 | 277 : 19 | 295 : 14 | 309 : 7 |
prohibebatur. 295 : 15 |
prohibendi. 301 : 6 |
prohibent. 4 : 8 | 132 : 1 |
prohibente. 58 : 31 |
prohibentibus. 197 : 11 |
prohibentur. 265 : 21 |
prohibeor. 158 : 25 |
prohibere. 9 : 5 | 12 : 5, 18 | 15 : 19 | 84 : 15 | 91 : 25 | 102 : 17 | 117 : 33 | 165 : 31 | 168 : 22 | 185 : 28 | 195 : 10 | 197 : 6 | 242 : 22 | 249 : 24 | 310 : 25, 39 | 331 : 9 | 337 : 14 | 377 : 32 |
prohiberent. 36 : 14 | 52 : 27 | 85 : 25 | 156 : 25 | 248 : 18 | 345 : 32 | 361 : 4 |
prohiberentur. 239 : 13 | 300 : 34 |
prohiberet. 75 : 5 | 289 : 6 | 296 : 21 | 310 : 19 | 315 : 9 | 316 : 17 |
prohiberetur. 36 : 8 | 77 : 30 |
prohiberi. 11 : 5 | 197 : 19 | 219 : 14 | 222 : 20 | 223 : 3 | 249 : 2 | 255 : 19 *bis* | 350 : 24 |
prohibet. 225 : 16 | 231 : 20 | 406 : 5 |
prohibiti. 423 : 29 |
prohibiti fuit. 443 : 20 |
prohibitis. 97 : 32 |
prohibituri. 157 : 29 |
prohibituros. 350 : 35 |
prohibiturum. 11 : 8 | 300 : 21 |
prohibitus. 191 : 24 | 297 : 5 | 438 : 15 |
prohibitus erat. 196 : 13 |
prohibitus fuerit. 135 : 6 |
prohibuerint. 41 : 15 |
prohibuerunt. 355 : 7 | 427 : 14 |
prohibuiſſent. 301 : 7 |
prohibuiſſet. 232 : 10 |
prohiboit. 35 : 8 | 297 : 13 | 299 : 8 | 303 : 27 |
projecerant. 103 : 39 |
projecerat. 358 : 19 |
projecerunt. 23 : 16 |
projeciſſent. 21 : 12 | 47 : 13 |
projecit. 82 : 24 | 104 : 4 | 275 : 24 | 426 : 20.
projectæ. 153 : 16 |
projecti. 260 : 17 | 336 : 17 |
projectis. 159 : 23 | 224 : 8 | 246 : 1 | 275 : 26 | 361 : 10 | 362 : 19 | 384 : 11 | 427 : 18 |
projectum. 231 : 8 |
projicere. 176 : 35 | 336 : 16 |
projicerent. 294 : 18 |
projiciebat. 153 : 4 |
projiciunt. 264 : 22 |
projiciuntur. 179 : 25 |
prorode. 102 : 37 | 158 : 34 | 163 : 16 | 169 : 22 | 219 : 14 | 224 : 1 | 256 : 21 | 278 : 32 | 292 : 23 | 322 : 14 | 359 : 35 | 470 : 18 |
prolationem. 305 : 16 |
prolatus. 311 : 12 | 362 : 20 |
proloqui. 401 : 30 |
proloquimini. 405 : 17 |
prolusit. 241 : 29 |
promerito. 427 : 3 |
prominentes. 162 : 11 |
promiſcue. 130 : 9 |
promiſiſſet. 268 : 31 |
promiſit. 440 : 21 |
promiſſam. 363 : 17 |
promiſſis. 382 : 11 |
promiſſo. 95 : 1 | 253 : 12 |
promontoriis. 61 : 9 | 270 : 23 |
promontorium. 434 : 10, 29, 31 |
promota. 153 : 23 |
promotis. 411 : 2 |
promovent. 264 : 5 |
promovet. 189 : 6 |
promoverat. 412 : 30 |
promovere. 53 : 21 | 391 : 18 |
promovit. 35 : 8 |
promptius, *adv.* 412 : 8 |
promptos. 208 : 6 |
promptus. 64 : 36 |
promulgata. 215 : 4 |
promulgaverat. 272 : 10 |
promulgavit. 298 : 24 | 299 : 3 |
promutuum. 305 : 21 |
prona. 78 : 13 |
pronuntiantur. 264 : 28 |
pronuntiare. 73 : 7 | 158 : 26 |
pronuntiarent. 250 : 21 |
pronuntiaret. 297 : 23 |
pronuntiari. 102 : 27, 36 | 103 : 4 | 109 : 21 | 150 : 19 | 272 : 14 |
pronuntiarunt. 144 : 9 |
pronuntiat. 112 : 6 | 138 : 10 | 223 : 18 |
pronuntiata. 114 : 26 | 140 : 24 |
pronuntiatione. 272 : 16 |
pronuntiato. 189 : 2 |
pronuntiatur. 102 : 6 |
pronuntiaturum. 207 : 12 |
pronuntiaverat. 158 : 27 | 334 : 17 |
pronuntiavit. 314 : 17 |
pronuntio. 329 : 23 |
prope, *prep.* 18 : 29 | 131 : 10 | 157 : 19 | 272 : 21 | 294 : 19 | 307 : 29 | 403 : 24 | 404 : 20 | 446 : 27 |
prope, *adv.* 52 : 17 | 54 : 6 | 57 : 26 | 61 : 20 | 68 : 13 | 92 : 10 | 97 : 2 | 112 : 15 | 148 : 16, 18, 21 | 149 : 27 | 155 : 8, 34 | 156 : 22 | 160 : 33 | 165 : 27 | 176 : 25, 30 | 177 : 20 | 224 : 6 | 229 : 3 | 247 : 11 | 289 : 13 | 311 : 10 | 313 : 26 | 326 : 13 | 378 : 13 | 386 : 2 | 417 : 24 | 433 : 22 | 434 : 10 | 438 : 16 | 444 : 5, 9, 17 | 446 : 14, 20 | 447 : 9 | 451 : 28 |
propellant. 244 : 13 |
propellendum. 451 : 31 |
propelli. 82 : 16 | 247 : 25 |
propellit. 106 : 31 |
propemodum. 401 : 32 | 428 : 2 |
propenſiſſima. 359 : 21 |
properabant. 280 : 20 | 356 : 31 |
properabat. 55 : 10 |
properandi. 294 : 25 |
properandum. 324 : 34 |
properans. 294 : 16 |
properantem. 307 : 7 | 382 : 10 |
properanti. 324 : 20 |
properare. 268 : 16 |
properarem. 459 : 2 |
properaret. 45 : 17 | 102 : 34 | 305 : 25 |
properate. 278 : 33 |
propere. 403 : 19 |
propinqua. 86 : 1 | 139 : 6 | 185 : 21 |
propinquæ. 55 : 11 | 306 : 5 |
propinquam. 355 : 5 |
propinquas. 17 : 1 | 346 : 14 |
propinquis. 16 : 4 | 89 : 20 | 112 : 12 | 115 : 11 | 117 : 2 | 122 : 3 | 128 : 11 | 158 : 25 | 159 : 10 | 175 : 6 | 210 : 6 | 231 : 1 | 266 : 10 | 468 : 13 |
propinquitas. 152 : 12 | 254 : 32 |

propinquitate. 53 : 22 | 116 : 17 | 252: 15 | 278: 6 | 324 : 5 |
propinquitatem. 49 : 15 | 72: 9 | 149 : 26 | 367 : 22 |
propinquitates. 134 : 28 |
propinquitatibus. 41 : 17 |
propinquitatis. 266 : 18 |
propinquorum. 261 : 14 | 411 . 6 |
propinquos. 32: 26 | 114: 6 | 340 : 2 |
propinquum. 177 : 28 | 311 : 8 |
propinquus. 63 : 4 |
propior. 186 : 21 | 350 : 6 | 356 : 5 |
propiora. 382: 29 |
propiore. 408 : 7 |
propiorem. 356 : 7 |
propius, *prep.* 34 : 10 | 74: 5 | 149 : 13, 37 | 150 : 6 | 364: 6 | 365 : 22, 31 | 369: 8 | 396 : 18 | 413: 18 | 452: 15, 17 |
propius, *adv.* 31: 15 | 75: 15 | 83 : 29 | 103 : 4, 31 | 109: 19 | 177: 8 | 188 : 6 | 190: 8 | 196 : 1 | 217: 12 | 245: 12 | 277 : 6 | 280 : 24 | 329 : 13 | 355 : 6 | 380 : 15 | 395 : 29 | 399: 5, 15 | 403: 17 | 404 : 10, 21, 23, 29 | 406 : 15 | 408 : 3, 31 | 409 : 3 | 412 : 9 | 416: 37 | 419 : 21 | 421 : 19 | 440 : 23 | 441: 13 | 446: 24 |
proponant. 209 : 3 |
proponebant. 148: 15 | 432: 12 |
proponebatur. 78 : 6 |
proponendum. 49: 6 | 406: 9 |
proponere. 117 : 36 | 298 : 19 |
proponerentur. 185: 29 |
proponi. 313 : 3 |
proponit. 16 : 7 | 18 : 10 | 64 : 11 | 110 : 8 | 112 : 32 | 116: 13 | 161 : 19 | 171 : 27 | 232 : 10 |
propoſita. 148 : 9 | 183: 27 | 448 : 5 |
propoſitam. 442 : 21 |
propoſiti. 328: 4 |
propoſitis. 104 : 28 | 253: 8 | 355 : 14 | 401 : 28 |
propoſito. 212 : 18 | 249 : 27 | 337 : 16 |
propoſitum. 200 : 30 | 255 : 4 | 309 : 30 | 319 : 16 | 460 : 2 |
propoſitum erat. 338 : 28 |
propoſuerat. 161: 33 | 323 : 28 | 374 : 21 |
propoſuiſſet. 338: 30 |
propoſuit. 154 : 1 | 445 : 24 |
proprætor. 370 : 17 |
proprætorem. 230 : 17 |
propriam. 298 : 18 | 321 : 13 | 400 : 14 | 422 : 31 |
proprio. 238 : 11 |
proprios. 130 : 12 |
proprium. 131 : 9 | 423 : 25 |
propter. 11 : 13 | 15 : 22 | 16: 22 | 17 : 2, 31 | 21 : 6 *bis* | 22 : 12 | 29 : 7 | 31 : 1 | 35: 2 | 41 : 12, 26 | 44 : 6 *bis* | 46 : 3 | 47 : 19 | 49: 15 | 57 : 12, 13 | 58: 5 | 60: 5, 6 | 61 : 28 | 62 : 6 | 64: 27 | 66 : 1 | 67 : 2, 9, 12 | 71 : 15 | 72 : 9, 11, 21 *bis* | 78 : 6 | 81 : 5 | 82 : 5, 20 | 83 : 17 | 86: 18 | 87 : 6 | 89 : 14 | 95: 19 | 97: 32 | 98 : 18 | 102 : 26 | 119: 8 | 132 : 4, 19 | 150 : 10 | 159 : 32 | 160 : 22 | 163: 31 | 165 : 28 | 174 : 25 | 177 : 20 | 178 : 20 | 185 : 26 | 187 : 21 | 189: 29, 33 | 192 : 11, 15 | 193: 7 | 196: 21 | 202 : 16 | 230. 9 | 237: 5 | 240 : 34 | 241 : 7, 13 | 242: 10 | 256 : 9 | 259 : 13 | 277 : 24 | 291 : 11 | 316 : 36 | 338 : 12 | 340 : 11 | 342 | 2 | 344 : 1, 12 | 346 : 10 | 349 : 6 | 354 . 16 | 355 : 17 | 359 : 23 | 361 : 36 | 366 : 26 | 367 : 21 | 368. 5 | 377 : 8 | 379: 3 | 380 : 9 | 382 : 21 | 384: 29 | 389 : 5 | 390 : 24 | 391 : 11 | 394 : 20 | 395 : 1 | 397 : 27 | 398 : 13, 24 | 400 : 1 | 402 : 28 | 407 : 1 | 415 : 11 | 417 : 4, 27, 28 | 419 : 1 | 421 : 19 | 424: 11 | 425 : 8 | 426 : 5 | 429: 16 | 432 | 1 | 434: 12, 22 | 436 : 2, 4, 7 | 438: 9, 19 | 439 : 27 | 440: 25 | 444: 10 | 447: 14 | 450: 19 | 451 : 5, 15, 27 | 466 : 9 |
propterea. 4 : 1 | 7 : 8 | 9 : 6 | 10 : 7 | 15 : 26 | 16: 24 | 17 : 30 | 20 : 21 | 23: 5, 18 | 24 : 10, 13 | 25 : 11 | 28 : 5 | 29 : 22 | 41 : 17 | 72: 8 | 95 : 21 | 153 : 13 | 187 : 29 | 201: 14 | 206 : 11 | 333: 10 | 353 : 17 | 374 : 21 | 412 : 27 |
propugnabant. 92 : 1 | 261 : 27 | 355 : 16 | 361 : 32 |
propugnandi. 43: 18 |
propugnante. 320 : 21 |
propugnantes. 178 : 22 |
propugnantibus. 359 : 26 |
propugnare. 311 : 13 |
propugnatores. 369 : 29 |
propugnatoribus. 153 : 8 | 351 : 22 | 369 : 10 |
propugnatorum. 186 : 19 | 302 : 14 | 352 : 3, 7 |
propulerant. 15 : 16 |
propulerunt. 176: 27 | 311 : 26 |
propulſarent. 124 : 2 |
propulſi. 190 : 15 |
propulſos. 444 : 23 |
prora. 61 : 23 |
proripiunt. 253: 34 | 264 18 |
prorſus. 354 : 22 |
proruebat. 320 : 31 |
prorumpebat. 193 : 17 |
proruperunt. 95: 15 |
prorutis. 67 : 33 |
proſecuti. 45 : 24 |
proſecuti ſunt. 333 : 1 | 437 : 5 |
proſecutus. 42 : 4 | 354 : 10 |
proſequendum. 261 : 27 |
proſequentibus. 281 : 3 |
proſequebantur. 249 : 25 |
proſequebatur. 359 : 10 |
proſequens. 354 : 31 |
proſequerentur. 313 : 15 |
proſequi. 83 : 8 | 109 : 29 | 279 : 29 | 438 : 23 |
proſequitur. 438: 18 |
proſiluiſſent. 412 : 8 |
proſpectu. 92 : 8 | 177 : 3 | 354 : 19 | 409: 18 | 414: 11 |
proſpectum, *nom.* 403 : 28 |
proſpectus. 50 : 2 |
proſpers. 439 : 29 |
proſpicere. 260 : 14 |
proſpiciam. 163 : 12 |
proſpiciendum. 19 : 7 | 90 : 19 |
proſpiciciunt. 436: 8 |
proſternere. 175 : 10 |
proſtrata. 404: 6 |
proſtratis. 423: 30 |
proſtratos. 305 : 30 |
protecta. 335 : 10 |
protegebant. 253 : 18 |
protegebat. 228: 4 |
protegi. 315 : 18 |
protegit. 309: 32 |
protegunt. 106 : 24 |
protergere. 279 : 30 | 423 : 8 |
protereuntur. 200 : 15 |
protexerunt. 355 : 5 |
protinus. 44 . 26 | 96 : 4 | 138 : 1 | 170 : 16 | 179: 14 | 220 : 5 | 227 : 8 | 230 : 18 | 231: 15 | 277: 18 | 320: 20 |

334 : 7, 22 | 335 : 6, 17 | 361 : 15, 24 | 408 : 2, 13 | 420 : 10 | 423 : 35 | 425 : 7 |
procritæ. 438 : 21 |
protulerant. 254 : 12 |
proturbatus. 49 : 1 |
provectæ. 83 : 31 | 190 : 19 |
provectus. 429 : 21 |
provehitur. 259 : 12 |
provenerat. 98 : 19 |
proventus. 278 : 16 |
provideat. 159 : 8 |
providebatur. 136 : 32 |
providens. 138 : 10 |
providerat. 310 : 9 | 324 : 7 |
providere. 60 : 3 | 102 : 27 | 155 : 13 |
providerent. 306 : 6 | 391 : 13 |
provideret. 91 : 2 |
provideri. 50 : 3 | 136 : 32 | 148 : 31 |
providet. 117 : 22 |
proviſiſſet. 102 : 19 | 381 : 33 |
provincia. 11 : 2, 25 | 15 : 11 | 25 : 28 | 59 : 25 | 141 : 4 | 144 : 26 | 165 : 6 | 169 : 2, 7 | 199 : 22 | 225 : 3 | 231 : 12, 13 | 242 : 17 | 258 : 10 | 267 : 1, 7 | 268 : 4, 8 | 305 : 3, 10 | 341 : 4 | 367 : 6, 8 | 370 : 12 | 373 : 12, 14 | 374 : 21 | 375 : 21 | 378 : 1 | 379 : 25 | 389 : 23 | 397 : 7 | 429 : 5 | 432 : 10, 15 | 447 : 28 | 453 : 9 |
provinciæ. 4 : 2 | 10 : 2 | 11 : 25 | 12 : 6, 7 | 17 : 22 | 32 : 14 | 33 : 14 | 39 : 3 | 57 : 18 | 65 : 10 | 87 : 13 | 168 : 25, 32 | 169 : 16 | 194 : 9, 23 | 196 : 34 | 199 : 26 | 203 : 19 | 209 : 8 | 212 : 8 | 231 : 17 | 237 : 7, 9 | 256 : 9 | 266 : 27 | 267 : 14 | 268 : 14, 18 | 269 : 16, 18 | 304 : 3, 5 | 305 : 17, 18 | 306 : 8 | 338 : 29 | 345 : 9 | 367 : 15, 25 | 368 : 1, 12, 16 | 370 : 17, 23 | 371 : 6, 23 | 376 : 17 | 379 : 16, 23, 24, 28 | 380 : 2 | 386 : 7 | 432 : 18 | 433 : 7 | 436 : 8 | 453 : 2 |
provincialem. 373 : 27 |
provinciales. 371 : 17 |
provincialibus. 144 : 24 |
provincialis. 373 : 13 |
provinciam. 6 : 7 | 9 : 6, 15 | 10 : 7, 11 | 11 : 8 | 12 : 9 | 14 : 23 | 25 : 27 | 26 : 20 | 33 : 15 | 34 : 15 | 53 : 3 | 58 : 30 | 144 : 16, 22 | 165 : 11 | 160 : 13 | 169 : 18 | 175 : 28 | 194 : 5, 7 | 218 : 6, 7 | 225 : 1 | 231 : 2, 18 | 237 : 14 | 266 : 31 | 267 : 19, 22 | 275 : 10 | 304 : 9 | 349 : 5 | 367 : 29 | 370 : 19, 21 | 375 : 25 | 378 : 22, 27 | 397 : 8, 17 | 431 : 6 | 452 : 23, 26 | 453 : 14 |
provinciarum. 269 : 6 | 270 : 4 | 286 : 6 | 316 : 11 | 372 : 4 | 385 : 32 | 384 : 25 |
provincias. 195 : 17 | 207 : 7 | 213 : 2 | 217 : 9 | 218 : 6 | 256 : 12, 14 | 275 : 17 | 305 : 30 | 322 : 14 | 325 : 6 | 363 : 13 | 379 : 13 | 384 : 31 | 389 : 22 |
provinciis. 203 : 11 | 256 : 12 | 287 : 2 | 452 : 23 |
proviſa. 40 : 20 | 65 : 8 | 168 : 33 | 261 : 7 |
proviſo. 140 : 27 |
proviſum. 256 : 9 |
proviſum erat. 64 : 17 | 84 : 9 | 242 : 16 |
proviſum eſſet. 57 : 21 |
proviſum eſt. 150 : 30 |
provocati. 251 : 19 |
provolaverunt. 48 : 30 |
provolvuntur. 197 : 34 |
prout. 317 : 30 | 444 : 22 |
proxima. 30 : 17 | 46 : 6 | 55 : 20 | 61 : 16 | 64 : 12 | 183 : 11 | 232 : 2 | 239 : 19 | 248 : 31 | 258 : 3 | 273 : 2 | 278 : 29 | 292 : 5 | 310 : 33 | 347 : 6 | 357 : 6 | 365 : 28 | 382 : 30 | 403 : 6 | 421 : 4 | 446 : 7 |
proximæ. 261 : 11 |
proximam. 101 : 21 | 176 : 20 | 359 : 13 | 373 : 7 | 424 : 28 |
proximas. 13 : 9 | 116 : 34 | 137 : 33 | 189 : 32 | 357 : 2 | 362 : 12 |
proximè. 19 : 17 | 39 : 10 | 44 : 18 | 48 : 20 | 69 : 8 | 99 : 4 | 136 : 5 | 251 : 4 | 377 : 18 | 411 : 13 | 435 : 21 | 438 : 31 | 452 : 20 |
proximi. 4 : 4 | 40 : 22 | 45 : 33 | 52 : 11 | 60 : 26 | 103 : 11 | 105 : 1 | 135 : 9 | 137 : 9 | 265 : 27 | 365 : 21 |
proximis. 6 : 16 | 54 : 17 | 82 : 26 | 101 : 7, 11, 30 | 107 : 22 | 114 : 8, 16 | 138 : 21 | 142 : 25 | 153 : 6 | 170 : 12 | 179 : 1 | 195 : 23 | 211 : 8 | 217 : 2 | 277 : 14 | 278 : 7 | 324 : 1 | 327 : 4 | 350 : 2 | 391 : 18 | 416 : 32 | 468 : 11 |
proximo. 33 : 20 | 36 : 17 | 156 : 8 | 178 : 27 | 203 : 9 | 248 : 22 | 254 : 13 | 293 : 7 | 361 : 20 | 362 : 14 | 390 : 1 | 451 : 23 |
proximos. 168 : 28 | 243 : 4 | 279 : 43 |
proximum. 9 : 9 | 12 : 2 | 18 : 27 | 19 : 14 | 139 : 3 | 170 : 18 | 192 : 9 | 239 : 31 | 240 : 20 | 271 : 4 | 319 : 8 | 372 : 20 | 378 : 15 | 403 : 19 | 408 : 4 | 433 : 11 |
proximus. 59 : 3 |
prudentes. 274 : 22 |
prudentia. 360 : 14 | 367 : 10 |
prudentiæ. 185 : 29 | 193 : 21 | 381 : 5 |
prudentiam. 41 : 27 |
prudentiſſimo. 358 : 22 |
Ptolemæi. 344 : 8 | 346 : 22 | 349 : 9 |
Ptolemæo. 343 : 4 |
Ptolemæum. 188 : 4 | 340 : 10 | 343 : 5 | 344 : 24 | 345 : 18 |
Ptolemæus. 339 : 19 | 344 : 10 | 362 : 26 |
Ptolemaide. 341 : 12 |
puberes. 112 : 1 | 265 : 7 | 291 : 13 | 348 : 17 |
publica. 110 : 1 | 267 : 10 | 352 : 24 |
publicæ. 206 : 4 |
publicam. 164 : 25 | 225 : 22 | 363 : 8 |
publicanis. 304 : 3 | 405 : 20 |
publicanorum. 382 : 5 |
publicant. 160 : 16 |
publicas. 13 : 15 | 107 : 26 | 199 : 23 | 344 : 12 | 381 : 32 | 453 : 1 |
publicat. 112 : 5 |
publicaverat. 272 : 19 |
publicè. 15 : 22 | 72 : 2 | 111 : 24 | 118 : 17 | 125 : 2 | 164 : 32 | 235 : 2 | 269 : 19 | 379 : 21 | 386 : 17 |
publicis. 110 : 4 | 122 : 6 | 260 : 16 | 269 : 5, 12 | 381 : 4 |
publico. 88 : 3 | 111 : 2 | 128 : 4 | 160 : 14 | 270 : 15 |
publicum. 133 : 24 | 153 : 16 | 224 : 14 | 225 : 10 | 235 : 12 | 267 : 18 | 269 : 10 | 270 : 3 |
publicus. 120 : 7 |
Publii. 141 : 2 | 270 : 19 | 276 : 16 | 428 : 34 |
Publio. 51 : 7 | 55 : 2 | 199 : 17 | 277 : 32 | 339 : 9 |

339: 33| 415: 5| 416: 20| 420: 4| 426: 22|
Publium. 59: 22| 60: 29| 81: 15| 180: 3| 199: 11| 297: 21 | 331: 10| 364: 32 |
Publius. 18: 19| 38: 5 | 58: 11| 59: 2| 65: 2| 138: 17 | 225: 12 | 271: 2 | 283: 2| 313: 11 | 337: 21| 396: 17 | 402: 17| 415: 2 *bis*| |428: 21| 448: 35 |
pudeat. 160: 8 |
pudor. 30: 19|
pudore. 28: 22| 193: 36|274: 31 | 317: 9 |
pudurem. 249: 10|
pudoris. 410: 16|
puellæ. 357: 32|
puer. 339: 19 | 438: 14| 484: 11 |
pueri. 22: 20| 46: 18| 340: 10| 344: 2| 346: 26| 358: 16, 21|
puerili. 128: 4 |
pueris. 52: 19 | 71: 11 | 292: 2 | 352: 18| 362: 28| 423: 28 |
puerorum. 77: 3|
puerum. 358: 12|
pugione. 372: 19|
pugionem. 440: 4|
pugna. 30: 4| 52: 20, 28 | 58: 6 | 64: 34 | 67: 6| 68: 8| 75: 5 | 85: 25 | 95: 2 | 102: 25 | 103: 27| 176: 19 | 248: 20| 250: 26 | 260: 27 | 261: 13 | 274: 8| 146: 13| 434: 21| 444: 5, 9| 451: 24| 452: 2 |
pugnabant. 52: 9 | 245: 20| 416: 34|
pugnabatur. 228: 11| 240: 34| 345: 25| 356: 20|361: 30 |
pugnæ. 35: 16| 58: 4| 62: 28| 67: 7 | 76: 13 | 82: 31 | 85: 8, 18 | 95: 14, 17| 162: 27, 34| 176: 35 | 240: 9, 13, 15 | 243: 4 | 253: 15 | 332: 31 | 333: 12 | 354: 10| 391: 26 | 402: 2| 416: 37 | 419: 15 | 443: 11| 447: 11|
pugnam. 20: 4 | 47: 19| 51: 4 | 67: 21, 32 | 112: 25| 308: 6| 328: 20 | 332: 5 | 336: 27 | 354: 32 | 391: 4| 438: 28| 451: 30, 33 |
pugnandi. 34: 19 | 36: 19| 45: 6| 49: 28 | 63: 33| 109: 27 | 117: 25 | 153: 30| 161: 18| 191: 25| 239: 8| 241: 20 | 245: 18| 250: 24 | 307: 24| 323: 6| 354: 27| 356: 24| 357: 24| 361: 38| 369: 13| 408: 1 |
pugnando. 102: 38| 261: 2| 396: 19 |
pugnandum. *67: 17| 82: 8| 102. 30| 279: 26| 357: 26 |
pugnans. 103: 19 | 104: 1, 5| 163: 17| 308: 30| 336: 25| 366: 35|
pugnantes. 44: 17| 139: 20| 322: 30| 447: 23|
pugnantibus. 49: 23 | 135: 2 | 178: 2| 334: 10| 362: 3 |
pugnantium. 67: 23 | 162: 23 |
pugnare. 20: 6, 7 | 51: 23 | 53: 23| 346: 21 | 395: 36| 398: 20 | 404: 27| 419: 22 | 421: 3 | 437: 21| 438: 9| 448: 24| 450: 2|
pugnarent. 52: 12| 106: 5| 240: 11 |273: 19|
pugnaret. 178: 17 |
pugnaretur. 58: 8| 63: 15| 67: 24| 103: 16 | 106: 17| 152: 24 | 163: 1 | 174: 19| 176: 25| 178: 26| 348: 21 | 392: 23|
pugnari. 54: 20 | 362: 28| 422: 33| 438: 34|
pugnarum. 64: 20|
pugnatum. 54: 18| 440: 27 |
pugnatum esset. 21: 2| 66: 13| 241: 3|
pugnatum est. 20: 16, 20| 36: 22| 37: 17| 45: 1 | 65: 16 | 82: 27 | 241: 12, 25| 245: 3| 313: 30| 320: 9| 346: 15| 349: 24 | 437: 8| 438: 11 | 443: 12 |
pugnatum fit. 20: 10|
pugnatur. 170: 2| 177: 35| 190: 5| 253: 29, 39 | 366: 26| 377: 33|
pugnaturos esse. 250: 35 | 204: 2 |
pugnaverat. 159: 5|
pugnaverunt. 86: 13 | 95: 12| 165: 25 |
pugnetur. 378: 8|
pugnis. 333: 17 | 451: 28 |
pulcherrimam. 148: 18 |
pulcherrimum. 175: 20|
Pulcione. 320: 10|
Pulſio. 106: 15, 17: 22| 107: 1 |
Pulſione. 106: 19|
Pulſioni. 106: 26|
pullos. 50: 21 |
pulſa. 38: 3 | 47: 28 | 320: 14| 416: 30|
pulſæ. 384: 9|
pulſare. 36: 17|
pulſas. 68: 18|
pulſi. 85: 31 | 200: 14 | 409: 12| 413: 23|
pulſi erant. 170: 23|
pulſis. 12: 6| 29: 18| 34: 14| 49: 1 | 355: 22 | 393: 3 | 399: 21|
pulſo. 65: 6, 14 | 77: 33 | 428: 22 |
pulſos. 23: 27| 51: 1| 275: 17| 416: 30|
pulſu. 62: 3|
pulſum. 10: 10 | 325: 8 | 334: 20 | 383: 18|
pulſus. 275: 8 | 398: 6 |
pulſus eſt. 334: 18|
pulverem. 84: 31 | 280: 17 |
pulveris. 272: 24|
pulvis. 307: 13 | 390: 28| 409: 18|
puncto. 265: 23 | 272: 17 | 391: 34| 393: 2|
Pupium. 219: 21|
Pupius. 219: 19|
puppes. 61: 23|
puppium. 62: 20|
purgandi. 76: 17 | 117: 13| 160: 16|
purgari eſſe. 22: 5|
purgato. 404: 1|
purgatum. 216: 6|
puri. 484: 6|
puriſſimis. 394: 2 |
purpureo. 411: 27 |
putabat. 10: 10| 25: 29| 34: 14| 145: 2| 228: 15| 323: 9| 379: 18|
putamus. 296: 17|
putant. 72: 3 | 93: 11 | 123: 4 | 130: 7 | 131: 22 |
putare. 274: 16 |
putarem. 465: 18|
putarent. 29: 31 | 65: 18 | 140: 15| 194: 23| 198: 18| 359: 35|
putaret. 14: 22 | 25: 18| 26: 33 | 196: 32 | 249: 34| 361: 23 | 366: 1 | 376: 24 |
putarunt. 255: 30|
putas. 405: 29|
putaſſet. 364: 23 |
putat. 107: 22 |
putatis. 175: 12|
putaverunt. 302: 29 |
putavit. 60: 25 | 114: 15 |

272: 16| 307. 18|
putei. 409: 5|
puteis. 349: 23 | 350: 20 |
Puteolis. 321: 17 |
puteos. 312: 33 | 351: 2 |
pyram. 427: 16| 449: 2, 7 |
Pyrenæo. 297: 24 |
Pyrenæos. 5: 5 | 235: 20 |

Q.

QUa, *pron.* 4: 6 | 6: 8| 9: 13 | 13: 15 | 18: 4 | 24: 21 | 30: 20| 34: 16 | 35: 2 | 37: 9 | 41: 15 | 45: 19| 46: 29| 47: 28| 50: 3| 63: 1 | 64: 21 | 66: 4 | 73: 10, 14| 86: 11| 88: 1| 89: 16 | 90: 17, 27| 91: 10| 93: 17 | 97: 3 | 100: 23 | 103: 3| 104: 33| 105: 24 | 118: 19 | 131: 5, 21| 132: 10 | 134: 17 | 143: 17 | 144: 15, 22 | 146: 23 | 147: 4 | 149: 19| 150. 29| 154: 4, 15| 156: 37| 158: 9, 19| 162: 1 | 168: 23 | 170: 1, 3, 9, 22| 171: 8, 13| 174: 21 | 176: 33| 177: 6 | 178: 5 | 183: 26| 184: 4| 187: 28 | 189: 21 | 190: 10 | 194: 1, 15, 26| 195: 29 | 196: 5| 197: 13 | 199: 21 | 207: 7 | 211: 2, 7| 214: 11 | 224: 1, 19| 235: 16| 240: 4 | 247: 5| 251: 8 | 253: 36| 255: 8, 30| 258: 4 | 261: 10, 26| 264: 19| 272: 11, 16| 273: 8, 30| 274: 16 | 276: 33 | 277: 7, 25 | 296: 2| 297: 16| 298: 4 | 299: 3 | 300: 34| 307: 28 | 308: 23 | 310: 20| 319: 17| 320: 31 | 322: 25 | 324: 11 | 336: 2, 5, 8| 337: 9| 351: 20, 27| 356: 14 | 360: 24| 362: 19 | 363: 2 | 365: 32| 369: 6 | 372: 8| 374: 10| 375: 28 | 379: 27| 390: 15 | 394: 9| 396: 5, 9 | 398: 8| 403: 6, 31| 405: 5, 9 | 406: 6| 411: 5 | 415: 12 | 416: 33| 423: 21 | 428: 24, 34 | 431: 3| 433: 10| 434: 19| 435: 2| 438: 1, 13| 439: 22| 448: 27| 450: 12| 451: 2| 461: 12 |
qua, *adv.* 11: 10, 13 | 12: 2| 28: 7 | 54: 15 | 91: 9| 107: 19| 145: 20 | 157: 23 | 160: 33 | 171: 32 | 202: 6 | 227: 16| 247: 29 | 266: 14| 300: 15| 318: 25| 306: 2|
quacumque. 348: 20 |
quadam. 74: 10 | 199: 11 | 278: 22| 340: 18|
quadragenum. 78: 14|
quadragenos. 152: 6|
quadrageſimo. 184: 2 |
quadraginta. 6: 12| 31: 10| 42: 3 | 89: 29 | 92: 16| 97: 9 | 154: 13 | 163: 18 | 174: 12 | 178: 30 | 275: 18 | 279: 14 | 330: 13 | 338: 13 | 348: 23 |
quadratas. 263: 22|
Quadrati. 200: 11|
quadrato. 186: 7 | 348: 23 |
Quadratum. 191: 19|
Quadratus. 199: 36 |
quadrigæ. 383: 27|
quadrigenti. 272: 7 | 357: 15 | 420: 21 | 421: 8 |
quadringentis. 172: 2| 239: 11 | 303: 1 | 319: 22| 391: 5 |
quadringentorum. 44: 15| 77: 11| 240: 33| 353: 6| 420: 26 |
quadringentos. 8: 11 | 107: 22| 147: 15| 319: 28| 403: 13 |
quadriremem. 300: 31| 369: 19 |
quadriremes. 300: 27 | 352: 28, | 353: 1 |
quadriremi. 359: 17|
quadriremis. 352: 1 | 369: 28 |
quadruplici. 404: 13|
quæ. 4: 3 | 5: 6 | 6: 13 | 11: 24 | 12: 2 | 13: 7, 13 | 15: 5 | 16, 14 | 17: 24, 25 | 18: 9 *ter*, 12| 23: 17, 18 | 25: 5| 26: 13 | 28: 2 | 29: 4 | 32: 14, 20 | 34: 20 | 35: 5 | 36: 13, 21 | 37: 10 | 39: 1| 40: 17 | 41: 10| 42: 6, 15, 16| 44: 4 | 46: 5, 8| 48: 20, 26 | 49: 16, 27| 51: 19, 24| 52: 1, 16 | 53: 4 | 54: 4, 5. 12, 14 | 55: 4, 8 *bis* | 60: 2, 16| 62: 13 | 63: 11, 26 | 64: 27 | 65: 2, 9| 66: 20| 67: 30| 68: 6, 17, 26 | 69: 8 | 70: 1 | 71: 10, 16, 19 *bis* | 72: 18, 27 | 73: 12, 14, 17, 30| 74: 11| 75: 7| 78: 21 | 80: 1, 6, 8, 27| 81: 2, 11, 26, 27, 28| 82: 16 | 83: 12, 25, 26, 29, 30, 32 | 84: 2, 7, 10, 13, 23, 24, 28, 33| 85: 25 | 86: 3 | 87: 10 | 89: 3, 5, 17, 29| 91: 2, 15 | 92: 15, 18 | 93: 19 | 94: 10 | 96: 4 | 98: 9, 10 | 100: 7, 36 | 102: 33 | 104: 15, 31 | 105: 3, 8, 18, 22, 29 | 106: 10 | 108: 5 | 109: 9| 110: 29, 33, 35| 112: 9, 37 | 115: 30 | 116: 23| 117: 21, 26, 31 | 119: 14, 17| 121: 6 | 127: 4, 5 | 129. 3, 6, 11, 12 | 130: 11 | 131: 16| 131: 5, 8, 14 | 133: 3 *bis*, 6, 8. 24 | 134: 6, 12 | 136: 8, 9, 14, 24 | 137: 7, 37| 138: 22, 28 | 140: 7| 141: 26 | 144: 25| 146: 19 | 148: 7, 11, 14. 19, 27, 33| 149: 35 | 150: 16, 21 | 151: 3, 17 | 152: 3, 5| 153: 14, 23| 154: 18 | 155: 6, 20 | 156: 17, 30, 32 | 157: 16 | 158: 8, 17, 26, 27 *bis* | 160: 4, 20 | 162: 24| 163: 20, 21 | 164: 4| 165: 29 | 166: 20, 25 | 167: 15, 27 | 168: 12, 33| 170: 5| 171: 3, 5| 172: 12, 14 | 173: 28, 29 | 175: 27, 28 | 176: 14, 36, 177: 14, 24, 31, 35 | 36 | 178: 4, 13, 21| 179: 28 | 182: 12, 13, 14 | 183: 7, 11 | 184: 10, 14| 185: 26, 28, 29, 33| 186: 1, 33| 187: 6, 28 | 188: 17, 21| 190: 2, 23 | 191: 12, 31| 192: 3 | 193: 2, 30 | 194: 18. 33| 195: 22. 25 | 196: 28 | 197: 7, 18, 28, 29| 199: 19 | 200: 2, 19 | 204: 4, 11| 207: 6| 208: 9 | 211: 9 | 214: 7, 10| 215: 8 | 216: 7, 13, 15 | 217: 6| 218: 2, 4 | 221: 6 | 222: 2 | 223: 2, 20| 224: 10, 12, 16. 24, 39| 226: 1. 6| 229: 15. 11| 230: 2 | 234: 3, 19| 236: 2 | 237: 10| 238: 7, 15| 240: 5, 19 | 241: 20, 30| 242: 2| 243: 8, 15| 244: 13. 24 | 245: 23| 246: 13, 23, 25| 247: 21| 249: 17| 252: 16| 254: 6, 26| 256: 9, 18| 257: 1 | 258: 6, 7|

259: 7| 260: 9, 14, 25| 261: 6, 11, 17| 262: 8, 17| 263: 3, 14, 20, 23| 264: 14| 265: 19, 29| 266: 4, 10, 22, 26 *bis*, 31| 267: 20| 268: 12, 14, 21, 26| 269: 14| 270: 9| 271: 16| 272: 1, 4, 14, 18| 273: 5 *bis*, 20, 29| 274: 6, 25 *bis*| 275: 31| 276: 35| 277: 20, 35| 278: 31| 279: 1| 282: 1| 285: 1| 292: 18| 294: 13, 14| 295: 8| 297: 22, 29| 298: 6, 13| 300: 2 *bis*, 10, 13, 27| 303: 12| 306: 3, 8| 308: 28| 309: 2, 4| 310: 38| 312: 7| 313: 20| 316: 8, 22| 317: 26, 37| 318: 14, 29| 320: 1, 15| 322: 19| 325: 3, 20| 326: 13| 328. 8| 330: 13, 14| 331: 8| 332: 7, 8| 333: 12| 334: 12, 15, 32| 335: 11| 337: 4| 338: 4| 341: 14| 344: 7, 9, 10| 345: 27, 29| 346: 1, 4, 7, 24| 348: 24, 29| 349: 16, 17, 20, 25| 350: 12, 25| 352: 11| 353: 8, 14| 356: 18, 21, 33| 357: 11| 358: 3, 8| 359: 8| 360: 2| 361: 5, 9, 28, 30| 362: 9, 15, 29| 364: 13, 15| 365: 3, 23| 366. 24, 33| 367: 7, 14, 23| 368: 1, 13, 15, 31| 369: 13| 371: 2, 16| 373: 6| 375: 1, 6, 17| 376: 20| 377: 22, 24| 379: 11, 20| 380: 21| 381: 3, 16, 21, 24, 27| 382: 6, 7, 29| 383: 3, 15, 28| 384: 8| 386: 16| 388: 10, 22, 25| 389: 16| 390: 2, 22| 394: 24| 395: 15| 397: 31| 398: 18| 399: 11, 20, 29| 401: 18, 36| 402: 19| 403: 6, 28, 34| 405: 1| 406: 18| 407: 26| 408: 9. 409: 6, 12, 27| 411: 1, 7, 13, 18| 412: 6| 413: 18| 414: 16, 19, 28, 33| 416: 18, 23| 418: 8, 14| 419: 6, 22| 420: 11| 421: 4| 423: 32| 428: 14| 434: 20| 435: 19, 21, 26, 27| 436: 5, 12, 29| 439: 7, 10| 440: 11, 26| 443: 21| 446: 25| 447: 18| 448: 19| 449: 9| 450: 9, 19, 20, 29| 451: 2| 452: 3, 4, 5, 15, 24, 25| 453: 2, 16| 464: 13| 465: 8|

quæcumque. 24: 26| 33: 30| 102: 37| 104: 35| 197: 36| 266: 7| 400: 24, 26|

quædam. 192: 21| 333: 11| 360: 5| 422: 1|

quæpiam. 103: 8|

quæque. 58: 2| 95: 5| 103: 2| 143: 19| 284: 2| 352: 30| 386: 14|

quærant. 73: 5|

quærebant. 251: 28|

quærebantur. 371: 8|

quærebat. 203: 13|

quærebatur. 158: 15|

quærendo. 49: 28|

quærendum. 29: 10|

quærentes. 361: 8|

quærentibus. 199: 32|

quærere. 278: 29| 470: 19|

quærerent. 30: 2| 320: 19|

quæreret. 25: 7| 36: 24| 41: 10| 47: 6| 185: 12|

quæreretur. 433: 14|

quærit. 16: 19| 138: 9| 160: 30| 278: 28|

quæritur. 249: 4|

quærunt. 137: 16| 190: 13| 251: 17| 265: 11|

quæſitus. 196: 24|

quæſivit. 25: 5| 277: 11|

quæſtione. 135: 11|

quæſtionem. 129: 1| 140: 22| 160: 15|

quæſtionis 115: 2|

quæſtor. 225: 13| 271: 7| 280: 12| 367: 8| 370: 19| 371: 16|

quæſtore. 76: 13| 115: 22| 425: 30|

quæſtorem. 37: 12| 99: 3| 107: 16| 183: 8| 191: 33| 196: 15| 273: 17| 318: 2| 364: 13|

quæſtori. 81: 10|

quæſtoribus. 99: 22|

quæſtoris. 201: 5|

quæſtorius. 401: 10| 424: 6

quæſturæ. 452: 23|

quæſtus. 126: 4| 371: 11|

qualem. 439: 33| 441: 5|

quali. 199: 25|

qualis. 18: 14 *bis*| 275: 33|

quam, *pron.* 4: 9| 10: 15| 11: 6, 28| 17: 7| 26: 7, 14| 28: 21| 29: 10, 19, 20| 32: 4, 9| 34: 8| 38: 14 *bis*| 40: 3| 49: 17, 26| 53: 24| 54: 3, 9| 57: 7| 59: 19| 62: 18| 77: 20| 80: 15| 83: 24| 84: 32| 87: 10| 99: 4, 10| 103: 5| 104: 30| 112: 11, 13| 116: 26, 27| 127: 1| 132: 6, 7| 133: 21| 136: 13| 137: 23| 138: 9| 139: 15, 24| 142: 11| 144: 9| 155: 27| 156: 15| 164: 20, 21| 165: 6| 171: 10| 175: 4| 176: 5| 179: 33| 183: 10| 186: 28| 190: 33| 191: 10| 195: 13| 196: 16, 35| 199: 13, 26, 30| 200: 21, 34| 203: 19| 204: 3| 229: 21| 261: 25| 268: 7| 273: 3| 286: 8| 305: 29| 320: 17| 323: 24| 325: 23| 331: 3| 332: 15| 334: 4| 340: 1| 342: 4 *bis*| 345: 22| 346: 18| 348: 4| 350: 3, 14| 351: 3| 353: 8| 361: 27| 364: 17| 367: 31| 369: 31| 374: 20| 375: 3| 377: 29| 381: 13, 17| 389: 18| 394: 4| 405: 2, 29| 407: 20| 414: 2| 435: 28| 440: 14| 452: 20|

quam, *conjunct.* 6: 15| 14: 14| 16: 9, 11| 17: 20, 19| 23: 4, 18, 23, 24| 24: 10| 25: 9, 28| 27: 24| 30: 5| 31: 28, 30| 32: 13, 15, 16| 33: 10, 13| 34: 3, 15| 38: 6, 8| 39: 2, 12| 45: 10, 32| 48: 24| 49: 9, 13, 19, 21, 29| 53: 28, 30| 59: 20| 60: 24| 61: 22| 64: 20, 25| 68: 1| 71: 17, 24| 72: 3, 27| 73: 11| 75: 12, 24| 76: 23| 80: 11| 84: 31| 86: 14| 87: 5, 9| 89: 7| 90: 9| 92: 18| 93: 12, 18| 94: 4| 95: 29| 100: 18, 30| 101: 8| 102: 13| 104: 19| 109: 3, 5, 17| 112: 8, 30| 114: 17, 29| 115: 15| 116: 14| 117: 28| 131: 8| 133: 7| 134: 24| 136: 34, 36| 138: 3 *bis*| 140: 19| 142: 6, 10| 145: 9 *bis*, 18, 26| 146: 4| 150: 4, 18| 153: 9| 155: 21, 26| 157: 9, 18, 31| 158: 13| 160: 21| 162: 7| 163: 35| 164: 1, 18| 165: 10| 171: 23| 173: 9| 175: 1, 3, 32, 33| 177: 8, 16| 182: 17 *bis*| 183: 17, 25| 186: 6, 14| 187: 6, 19| 188: 2|

188: 2 | 189: 20, 23 | 195: 26, 28 | 197: 2 | 198: 6 | 199: 1 | 200: 32 | 201: 4, 30 | 204: 15 | 207: 4 | 224: 36 | 225: 21 | 230: 5 | 232: 14 | 234: 18 | 239: 17 | 244: 5, 10 | 248: 15 | 249: 5, 9 | 250: 30 | 251: 3 | 254: 16, 17 | 255: 22 | 260: 3 | 262: 10 | 264: 5 | 265: 18 | 270: 16 | 272: 28 | 274: 9, 27 | 275: 12, 14 | 277: 5, 16 | 285: 5 | 290: 15 | 297: 14 | 300: 35 | 302: 7 | 310: 28 | 311: 4, 6, 22 | 312: 24 | 317: 16 | 320: 2, 6 | 322: 10, 11, 29 | 323: 16 | 325: 7, 25 | 326: 1 | 329: 9, 15 | 333: 8 | 335: 4 | 338: 2, 30 | 343: 6 | 344: 26 | 345: 2 | 350: 28 | 352: 11 | 354: 2, 6 | 357: 26 | 358: 6 | 360: 28 | 363: 3 | 364: 21 | 365: 4 | 366: 8 | 368: 24, 33 | 373: 17 | 376: 9, 21 | 377: 10, 18, 24 | 378: 5 | 381: 31, 34 | 382: 11 | 383: 10 | 384: 8, 35 | 387: 23 | 389: 25 | 391: 17 | 394: 1 | 397: 2, 16, 21 | 398: 17 | 399: 7, 16 | 403: 30 | 404: 32 | 407: 24 | 408: 9 | 410: 16 | 411: 23 | 419: 8 | 421: 12 | 432: 16 | 434: 9 | 439: 24 | 440: 19 | 442: 4 | 443: 25 | 445: 1, 13 | 449: 2, 16 | 452: 13 | 461: 4 | 462: 4, 7 | 464: 13, 15 | 465: 4, 18 |
quamcumque. 279: 27 | 348: 27 |
quamdiu. 16: 17 |
quammaximam. 392: 10 |
quammaximè. 31: 27 | 208: 4 | 279: 7 | 310: 29 |
quammaximi. 9: 16 |
quammaximum. 6: 14 | 10: 2 |
quamobrem. 25: 30 | 36: 24 | 350: 1 |
quamplorima. 390: 2 |
quamplurimas. 11: 18 | 60: 14 | 87: 3 |
quamplurimos. 310: 27 | 311: 5 |
quamplurimùm. 89: 25 |
quamprimùm. 30: 18 | 59: 26 | 80: 13 | 146: 14 | 224: 18 | 268: 17 | 303: 19 | 365: 30 | 376: 18 | 466: 11 |
quamquam. 182: 12 | 198: 2 | 202: 17 | 204: 13 | 351: 34 | 367: 8 | 368: 36 | 388: 11 | 399: 20 | 400: 3 | 425: 5 |
quamvis, *pron.* 52: 27 | 61: 25 |
quamvis, *conj.* 71: 25 |
quandam. 319: 22 |
quando. 61: 13 | 260: 30 | 326: 23 |
quandocumque. 357: 21 |
quanta. 80: 7 | 85: 27 | 110: 4 | 156: 14 | 345: 33 | 402: 13 |
quantæ. 41: 10 | 80: 8 |
quantam. 41: 18 | 46: 25 |
quantas. 128: 5 |
quantalvis. 101: 4 |
quanti, *adv.* 284: 2 |
quanto, *nom.* 16: 16 | 52: 3 | 107: 32 | 108: 5 | 110: 4 | 138: 27 | 140: 11 | 159: 29 | 332: 7 |
quanto, *adv.* 107: 5 | 274: 26 | 301: 4 | 369: 24 | 388: 19 |
quantopere. 42: 7 | 163: 32 |
quantos. 137: 5 |
quantulo. 417: 23 |
quantum, *nom.* 45: 30 | 59: 28 | 325. 33 |
quantum, *adv.* 29: 21 | 44: 12 | 76: 10 | 78: 16 | 80: 26 | 85: 35 | 97: 1 | 130: 14 | 136: 32 | 137: 5 | 143: 19 | 148: 30 | 151: 10 | 167: 15 | 168: 2 | 170: 19 | 172: 1 | 184: 23 | 185: 5 | 192: 3 | 193: 13, 36 | 195: 1 | 202: 16 | 254: 11 | 262: 5 | 263: 6 | 274: 14 | 292: 23 | 295: 5 | 302: 23 | 324: 20 | 338: 26 | 347: 7 | 350: 5 | 352: 19 | 410: 18 | 411: 11 | 423: 22 | 465: 16 |
quapropter. 405: 17 |
quaque. 73: 4 | 228: 4 |
quare. 14: 15, 22 | 17: 16 | 25: 18 | 34: 1 | 102: 9 | 168: 13 | 172: 16 | 235: 4 | 249: 12 | 274: 32 | 291: 17 | 439: 20 | 445: 4 |
quarta. 18: 18 | 30: 18 | 31: 11 | 63: 14 | 68: 7 | 81: 20 | 224: 23 | 228: 4 | 258: 6 | 278: 26 | 292: 6 | 323: 14 | 324: 11 | 334: 16 | 382: 31 | 401: 33 | 409: 21 | 413: 2 | 416: 1, 15 | 417: 1 | 422: 20 | 435: 27 |
quartæ. 51: 5 | 241: 13 | 334: 4 | 405: 20 |
quartam. 13: 5 | 99: 1 | 136: 4 | 184: 5 | 331: 13 | 386: 21 | 401: 16 | 417: 3 |
quartis. 157: 8 |
quarto, *nom.* 21: 5 | 324: 16 | 401: 18 | 406: 14 | 420: 11 | 450: 25 |
quarto, *adv.* 432: 6 |
quartum, *nom.* 83: 24 | 255: 10 | 385: 1 |
quartus. 153: 8 |
quarum. 1: 1 | 22: 21 | 49: 9 | 58: 5 | 62: 10 | 68: 19 | 71: 15 | 74: 16 | 77: 16 | 79: 19 | 82: 13 | 117: 6 | 133: 14 | 140: 1 | 157: 11 | 172: 7 | 174: 24 | 194: 11 | 215: 3 | 230: 25 | 239: 1 | 244: 17 | 280: 17 | 303: 7 | 330: 7 | 338: 19 | 345: 26 | 348: 9 | 364: 8 | 368: 25 | 401: 14 | 403: 2 |
quas. 14: 18 | 15: 5, 12 | 19: 17 | 23: 11 | 26: 5 | 33: 21 | 44: 18 | 55: 9 | 57: 31 | 60: 17 | 61: 5 | 63: 24 | 65: 15 | 67: 32 | 72: 16 | 73: 6 | 78: 3 | 79: 17 | 80: 24 | 84: 1 | 86: 17 | 91: 15 | 92: 23 | 98: 11, 12 | 104: 13 | 105: 27 | 114: 4 | 117: 29 | 135: 10 | 136: 5 | 137: 34 | 139: 1 | 146: 24 | 151: 4 | 165: 14 | 166: 26, 28 | 169: 8 | 171: 18, 36 | 177: 2 | 178: 30 | 179: 4 | 184: 6, 25 | 185: 3 | 210: 3 | 219: 3 | 220: 5 | 222: 3, 5 | 227: 7 | 228: 7 | 234: 7 | 235: 9, 10 | 236: 10 | 238: 22 | 239: 29 | 247: 14 | 267: 16 | 269: 10, 17 *bis* | 270: 19 | 271: 1, 8 | 273: 13 | 286: 6, 7 | 287: 2 | 291: 5 | 295: 22 | 300: 25 | 308: 20 | 309: 34 | 310: 2 | 317: 38, 39 | 319: 30 | 321: 22 | 324: 24 | 329: 28 | 330: 10 | 332: 11 | 336: 22 | 342: 17 | 345: 30 | 348: 13 | 351: 22, 28 | 355: 5 | 358: 19, 21 | 359: 21, 27 | 360: 1 | 364: 10, 28 | 366: 9 | 370: 1 | 371: 9 | 372: 11 | 374: 19 | 375: 28 | 378: 23 | 379: 13 | 383: 7 | 384: 14 | 388: 18 | 395: 4, 34 | 400:

11 | 402: 5 | 407: 16 | 409: 22 | 410: 26 | 418: 20 | 422: 2 | 425: 29 | 444: 21 |

quaſcumque. 105: 15 | 184: 17 | 234: 1 | 257: 3 | 338: 24 | 428: 8 | 470: 21 |

quaſdam. 23: 11 | 191: 35 | 300: 16 | 319: 18 |

quaſi. 105: 32 | 158: 31 | 274: 19 | 372: 16, 17 | 397: 31 |

quater. 393: 26 |

quaterna. 222: 25 |

quaternæ. 254: 35 |

quaternis. 227: 10 |

quatuor. 13: 10 | 15: 11 | 19: 16 | 24: 14 | 31: 13 | 36: 16 | 54: 21 | 67: 20 | 75: 11, 25 | 86: 13 | 88: 18 | 89: 33 | 96: 17 | 97: 24 | 108: 25 | 114: 16 | 134: 8 | 140: 19, 26 | 156: 33 | 165: 24 | 166: 27 | 175: 8, 27 | 177: 27 | 178: 27 | 179: 21 | 199: 16 | 204: 6 | 227: 6, 20 | 238: 6, 16 | 241: 16 | 250: 7 | 253: 30 | 258: 15 | 261: 16 | 262: 17 | 263: 18, 22 | 269: 16 | 270: 19 | 290: 13 | 309: 3, 5 | 310: 30 | 314: 11 | 324: 31 | 325: 17 | 336: 7 | 337: 4 | 351: 32 | 354: 12 | 366: 3 | 368: 10 | 375: 9 | 376: 14 | 386: 9 | 391: 30 | 394: 15 | 403: 28 | 414: 26 | 417: 10 | 420: 10, 21, 24 | 421: 8 | 424: 17 | 436: 14 | 441: 28 | 443: 25 |

quatuordecim. 22: 22 | 27: 15 | 173: 9 |

que, *conjunct.* 7: 3, 5 | 8: 3, 6 | 10: 9 | 11: 1, 4, 9, 20, 27 | 12: 1, 11, 12, 19 | 14: 14, 26 | 15: 6, 10, 18 | 16: 2, 14, 23, 26 | 17: 11 | 18: 19, 31 | 19: 15 | 20: 22 | 21: 1, 4, 8, 12 *bis* | 22: 4, 11, 14, 16, 17, 21 | 23: 6, 7, 8, 15 *bis*, 23, 26 | 24: 1, 11, 24, 26 | 25: 1, 8, 10, 11, 15, 19, 21, 26 | 26: 10, 11, 16, 18, 21 | 28: 1, 3, 10 *bis*, 12 *bis*, 17, 18 | 29: 1 *bis*, 8 | 30: 8, 11, 21 | 31: 2, 3, 5, 16, 17, 18, 19, 21 | 32: 5, 8, 13, 15, 25, 26 | 33: 8, 26 | 34: 6, 11 *bis*, 12, 17, 18, 19 | 35: 11 | 36: 10, 18, 19 | 37: 7 *bis*, 9, 15, 36 | 40: 2, 4, 16, 17 *bis*, 21, 28 | 41: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 22, 23, 27, 29 | 42: 4, 5, 8, 17 | 43: 3, 8, 9 | 44: 1, 2, 16, 30, 31, 33 | 45: 20, 22, 26, 31 *bis* | 46: 3, 5, 7, 12, 13 *bis*, 18, 19, 24 | 47: 3, 5, 6, 7, 9, 10, 15, 18, 21, 27, 28 | 48: 5, 6, 17, 21, 22, 29 | 49: 11, 13, 20, 24, 25, 27, 29 | 50: 1, 3, 7, 19, 26 *bis*, 31 | 51: 1 *bis*, 3, 5, 8, 14 | 52: 3, 14, 19, 22, 25, 27, 29, 31 | 53: 3, 10, 11, 23 | 54: 2, 6, 9, 18, 20 | 55: 5, 6, 10, 11 | 56: 3, 5, 8, 9 | 57: 4, 5, 7, 9, 20 *bis*, 21, 33 | 58: 10 *bis*, 17, 26 *bis*, 29, 32 | 59: 4, 5, 16, 18, 19, 25, 27 | 60: 1, 5, 10, 22, 27, 28 | 61: 4, 5, 6, 9, 16, 19, 21, 22, 28 | 62: 1, 17, 23, 24, 27 | 63: 15, 20, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 33 | 64: 3, 9, 19, 22, 25, 26, 35 | 65: 8, 12, 22, 23 | 66: 5, 13, 15, 21, 24 | 67: 4, 10, 21 *bis*, 22, 24, 27, 28, 32 | 68: 7, 9, 11, 14, 18 *bis*, 19, 20, 23, 25 | 69: 7, 8 | 71: 9, 19, 22 | 72: 9, 11, 13, 17, 22, 24, 26 | 73: 6, 13, 14, 18 *bis*, 29 | 74: 7, 16, 17, 18 | 75: 5 *bis*, 28 *bis* | 76: 9, 16 | 77: 2, 3, 4, 6, 12, 21, 23, 24, 30 | 78: 7, 12, 20 | 79: 5, 8, 9, 10 *bis*, 14, 22 | 80: 20, 23, 24, 25, 27 | 81: 2, 8, 10, 18, 26, 27 | 83: 12, 20, 22, 23, 33 | 84: 1, 5, 15 | 85: 26, 30, 37, 39 | 86: 15, 22 | 87: 4 *bis*, 5 | 88: 1, 3, 5, 7, 8, 20, 21, 22 | 89: 1, 2, 3, 4 *bis*, 15, 16, 17, 20, 21, 33 | 90: 11, 25, 29, 32 *bis*, 33 | 91: 2, 11, 15 | 92: 1, 3, 6, 11 *bis*, 14, 15, 23, 26, 27, 30 | 93: 6, 12 | 94: 12 | 95: 1, 3, 6, 8, 11, 12, 26 *bis*, 27, 29, 32 | 96: 2, 10, 12, 15, 18 *bis*, 21, 22 | 97: 1, 5, 6, 9 *bis*, 10, 11, 15 *bis*, 21, 22 | 98: 16, 17, 20 | 99: 12, 20, 21, 22, 23, 26 | 100: 1, 2, 4, 14, 17, 38 | 101: 1, 2, 26 | 102: 12, 13, 17, 20, 24, 25, 27, 33 | 103: 20, 23, 26, 32, 33 | 104: 1, 11 *bis*, 12, 14, 22 | 105: 6, 7, 10, 13, 23, 26 *bis*, 33 | 106: 2 *bis*, 5, 8, 10, 11, 13, 16, 27, 30 | 107: 4, 7, 11 *bis*, 14, 17, 25, 26 | 108: 1, 5, 15, 16, 21, 22, 23 | 109: 2, 13, 14, 15, 16, 18, 20, 26, 28, 29 | 110: 2, 5, 6, 14, 16, 18, 24, 25 | 111: 1, 3, 7, 10, 21, 24, 25, 26 | 112: 5, 6, 8, 9, 14, 18, 35, 37 | 114: 3, 9, 13, 19, 22, 24, 27, 30 | 115: 1, 4, 6, 12, 18, 21 *bis*, 22, 23, 29, 31 | 116: 4, 6, 9, 13, 20 | 117: 12, 19, 22, 23, 26, 29, 32, 33, 35 | 118: 1, 2, 4, 5 *bis*, 12, 13 *bis*, 16, 19 | 119: 5 | 120: 3, 4, 6, 10 | 121: 8 | 122: 2, 4, 7 | 124: 4 *bis*, 5, 7 *bis*, 8 | 125: 2 | 126: 5 | 127: 9, 10 | 128: 4, 7, 9 | 129: 3, 12 | 130: 7, 13 | 131: 3, 6, 13, 15, 19, 21 | 132: 1 *bis*, 2, 4, 9, 10, 13, 17, 19 | 133: 6, 7, 8, 10, 11 | 134: 8, 9, 10, 13, 14, 15, 18, 23, 26 | 135: 1, 11, 16 *bis*, 17 | 136: 6 *bis*, 11, 15, 16, 22, 26, 27, 28 | 137: 3, 4, 11, 12, 15, 17, 32 | 138: 1, 8, 12, 16, 25, 29 | 139: 4, 11, 12, 16 | 140: 1, 15, 18, 21, 27 | 141: 3 *bis* | 142: 10, 13, 20, 23, 25 | 143: 7, 11, 15, 19 | 144: 4, 6, 25, 26 | 145: 16, 25, 29 | 146: 7, 19 | 147: 4, 7, 12, 14, 19, 21 | 148: 9, 26, 29 *bis*, 30, 32 | 149: 11, 14, 18, 23, 35 | 150: 20 | 151: 8, 13 | 152: 2, 12, 14, 17, 20, 22, 24, 26 | 153: 1, 5, 15, 16, 23, 26 | 154: 1, 2, 3, 8, 17, 18, 19 | 155: 13, 18, 22, 25, 27, 32, 36 | 156: 16, 21, 22, 30, 31, 33 | 157: 12, 16, 22, 26, 33 | 158: 6, 18, 37 | 159: 13, 20, 22, 27, 31, 35 | 160: 7, 12, 16, 20, 22 | 161: 5, 6, 12, 14, 16, 29 | 162: 1, 3, 5, 7, 10, 22, 25, 29 | 163: 7, 14, 16, 17, 26, 28, 34 | 164: 5, 9, 21, 28, 31, 34 | 165: 4 *bis*, 13, 16, 20, 31 | 166: 3, 9, 18, 25, 28 | 167: 6, 10, 28, 29, 31, 33 | 168: 6, 22, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 30 | 169: 3, 4, 9, 11, 12, 13, 17, 19 | 170: 5, 9, 16, 17, 19, 22 | 171: 4, 7, 12, 26, 27 | 172: 7, 10 | 173: 14, 29 | 174: 8, 11, 13, 20 | 175: 6, 12, 15, 17, 21, 25, 27 | 176: 6, 11, 16, 27, 36 | 177: 2, 19, 25, 30,

32, 35 | 178: 5 | 179: 4, 21,
30 | 181: 5 | 182: 5, 19 |
183: 1, 11, 15, 16, 20, 29 | 184:
2, 10, 23, 28 bis | 185: 4,
5, 7, 13, 15, 30, 33 | 186:
15. 18, 21, 22, 25, 29 bis,
32 | 187: 9, 14, 28, 30 |
188: 4, 5, 9, 20, 22, 25,
27 | 189: 1, 12, 14, 17,
21, 33 | 190: 4, 9, 15, 18,
20, 25, 30, 33 | 191: 5 |
192: 3, 7: 19 | 193: 2,
12, 15, 16, 21, 27, 34,
37 | 194: 6, 11, 15, 17,
29, 22, 24, 29, 30 |
195: 3, 4, 20, 22, 33 |
196: 6, 12, 14, 29 | 197:
4, 14, 23 | 198: 3, 5, 6,
7 | 199: 4, 7, 9, 13,
14, 27, 29, 32, 33,
34 | 200: 9, 10, 12,
19, 28 bis | 201: 13 |
202: 2, 6, 8, 12, 13, 18 |
203: 1, 4. 7, 9, 11 | 206:
4 | 207: 2 | 208: 4 | 209:
3, 7, 11 | 210: 4 bis, 14 |
211: 4, 5, 6 | 212: 1, 2 |
213: 4, 5 | 214: 5 | 215:
1, 6, 7, 8, 10 | 216: 2,
12, 18 | 217: 1, 11, bis 15
bis, 16 | 218: 4, 13 | 219:
2, 8, 9, 14, 17, 22 | 220:
2, 8, 9 | 221: 4, 5, 6, 10 |
222: 7, 10, 11, 16, 20,
21 bis, 23, 26 | 223: 5,
10, 12, 13 bis, 16, 19,
20, 21, 23, 24, 25, 26 |
224: 5, 6, 9, 10, 12 bis,
14, 16, 18, 23, 26, 33,
34, 36, 38 bis | 225: 10,
11, 14, 16, 22, 24 | 227:
12, 14, 15 | 228: 1. 6, 8,
11, 15, 16 | 229: 4, 9,
10, 11, 15 bis, 21, 24.
25 | 230: 2, 3, 6, 9, 12,
15 | 231: 5, 6, 9, 16 |
232: 14 | 233: 1, 5, 8 |
234: 1, 13, 16 | 235: 3,
11, 12, 14, 15,
16, 19, 20 | 236: 3, 8 |
237: 2, 3, 13 | 238: 1, 2,
5, 9, 12, 16 bis, 17, 19,
21 | 239: 5, 21, 22, 24,
30 | 240: 3, 8, 11, 12,
22, 23, 24 | 241: 4, 6,
20, 26, 29 | 242: 1, 5,
12, 28, 30, 35, 36 | 243:
1, 10, 14, 18, 20, 25 |
244: 3, 4, 11, 13, 15,
21, 22 | 245: 1, 6. 9,
14, 28 | 246: 5, 18, 20
bis, 27 | 247: 2, 4 bis,
6. 27 | 248: 5, 8, 10,
13, 18, 28 | 249: 8, 16,
21 bis, 25, 27, 29, 30,
32, 36, 37 | 250: 2, 13,
18, 19, 21 | 251: 5, 9, 10,
12, 18, 22, 25, 26, 28 |
252: 5, 6, 9, 14 bis. 15,
17, 20, 21, 26, 28, 31 |
253: 5, 16, 22, 27. 29,
31 bis, 33 | 254: 1. 9, 10,
17, 20, 22, 25 | 255: 2,
6, 9 bis, 17, 28 | 256: 6,
7, 18 bis, 22 | 257: 7, 10 |
258: 3, 4. 10, 13 | 259:
7, 8, 11, 12, 15, 16 bis,
19, 20 bis, 22 | 260: 3,
6 bis, 15, 16, 29 | 261:
5, 12, 13, 26 | 262: 6, 8,
9. 12. 13, 14 | 263: 8,
10, 11, 13, 16, 18, 21
bis, 22, 25 | 264: 2, 5,
8, 9, 12 bis, 20, 21, 27,
28 | 265: 8, 9, 11, 14,
15, 17, 20, 21, 22, 25,
26, 31, 34 | 266: 5, 11,
14, 15, 18, 19, 31 | 267:
2. 4, 6, 7, 13, 17, 18 |
268: 1, 2. 6, 7, 11, 12,
16, 22, 27 | 269: 8, 9,
12, 13, 14, 17, 20. 22 | 270: 11,
13, 14, 20, 22 | 271: 4, 11, 18,
20 | 272. 6, 7, 12, 23 bis, 30 |
273: 14: 18 | 274: 2 bis 6 |
275: 2, 6, 10 | 276: 2, 5, 6,
17 | 277: 2, 4, 6, 12, 16,
23, 37 | 278: 4, 5, 11,
24, 25, 29 | 279: 5, 7,
13, 15, 26, 32, 33 | 280:
14, 17, 21, 25 | 282: 1 |
284: 4, 6 | 285: 8 bis. 9,
14, 16 | 286: 1, 4 | 287:
4, 7 | 288: 3, 5 | 289: 5.
6 | 290: 2, 14, 17, 23,
24 bis | 291: 1 bis, 2, 6
bis, 12 | 292: 3. 7. 9, 15,
20, 22, 23 | 293: 8, 9,
10, 16, 17, 21 | 294: 4,
7, 9. 11. 12, 18, 20, 21,
22. 23, 25, 26 | 295: 1.
3. 4. 6, 7, 8, 10, 11,
14, 18 | 296: 6, 8. 11,
15, 18, 20, 21 | 297: 1,
19, 27 | 298: 1, 3, 8 | 299:
1, 4, 7, 14 | 300: 8, 13.
17, 23 bis. 24, 30, 31, 35 |
301: 1, 4, 5, 8, 17. 20 |
302: 2, 7. 14, 19, 25 |
303: 2, 5, 6. 8, 9 | 304:
3, 5, 8 bis | 305: 8, 9,
13, 19 bis, 22, 25, 27.
30 | 306: 1. 5, 16 | 307:
2, 5, 10, 24, 29 | 308:
3, 7, 9, 10, 12, 13, 19,
21, 22. 25, 27 bis, 30.
33 | 309: 1, 10, 15, 19.
21, 26, 31. 33 | 310: 2,
4, 5, 6. 10, 11, 14. 18,
19, 23. 24, 29, 31, 40 |
311: 1 bis, 6, 9, 10, 11,
22, 25, 27, 33, 36, 38 |
312: 5, 9, 21, 23, 32 |
313: 5 | 3, 14, 29 | 314,
8, 9, 11. 12, 14, 18, 19 |
315: 15, 18 | 316: 1, 4,
15, 18, 24, 26, 27. 30,
34 bis, 35, 38 | 317: 1, 5,
8. 11, 20, 21, 22, 26,
29, 32, 35, 36, 38, 39 |
318: 6, 15. 17 bis, 18, 20
bis | 319, 4, 5, 10, 24 |
320: 4 bis, 12, 19, 21,
26, 33 | 321: 2, 9, 10,
19, 20 | 322: 6, 9, 18,
19, 20, 24, 32 | 323: 3,
6, 9, 10. 15, 17, 21, 25,
27, 29, 30, 31 | 324: 1,
3, 8, 21, 28, 31. 32, 36
bis | 325: 6. 7, 18, 22,
27 bis, 32 | 326: 5, 6, 7,
14, 16, 18, 19, 21, 25,
26 | 327: 1 bis 2, 8, 11,
12 bis, 16 | 328: 1, 5, 6,
7, 22, 23, 24, 27 | 329:
6, 12, 19, 22, 32 | 330:
12 bis | 331: 1, 3 | 332: 1,
2, 3, 5 | 333: 4, 5 bis, 6,
14, 19, 20, 23, 25 | 334:
2 bis, 5, 6, 8, 11, 22,
30 | 335: 1, 3, 6, 7, 11,
17, 20 | 336: 5, 7, 11, 17,
20, 23 | 337: 1, 5, 9, 11,
13. 15, 18, 21 | 338: 2, 4,
6, 10, 11, 15, 18, 21, 27,
29 | 339: 3, 4, 6, 11,
12, 16, 18 | 340: 2, 6,
9, 13, 15 | 341: 4, 10
bis | 342: 3, 5, 16 | 344:
7, 10, 25, 17, 20, 21,
24, 28, 29 | 345: 6. 7,
8, 9, bis, 10 bis, 11. 20,
24. 32, 34 | 346: 2, 7, 11,
13, 16, 19. 23, 28 bis | 347:
1, 4, 7 | 348: 3, 5. 9, 13,
14 bis, 18, 24. 26 bis, 31,
32 | 349: 6, 15, 18 | 350: 2,
5, 7, 32, 34 | 351: 16, 17,
23. 31 | 352: 13, 14, 29, 31 |
353: 5, 8, 12, 16 | 354: 12,
20, 22, 33 | 355: 4, 8, 13,
18, 19, 20, 23, 26, 28 | 356:
1, 3, 5, 7. 10, 11, 18, 22,
28, 30, 31 | 357: 17, 31, 34 |
358: 1, 10, 20, 24, 26 |
359: 1, 11, 18, 19, 20, 23,
27, 28, 29 | 360: 1, 9, 18,
28 | 361: 3, 6, 10, 17, 21,
26, 31, 36, 40 | 362: 11,
17. 19, 20, 21, 22, 29 bis |
363: 8, 13, 15, 16 | 364:
1, 3, 4, 11, 12, 14, 22,
24, 28 | 365: 3, 11, 15, 17,
23, 26, 30, 31 | 366: 16, 18
bis, 23, 31, 33 | 367: 2, 4,
6, 14, 21, 24, 27, 31 | 368:
3, 6, 8, 10, 14, 18, 21, 38
bis, 33 | 369: 2. 3, 12, 20,

22, 24 | 370: 2, 5 *bis*, 6, 8, 10 *bis*, 16, 26 | 371: 1, 4, 6, 20, 23 | 372: 1, 3, 6, 7 *bis*, 12, 14, 18 | 373: 1, 3, 27 *bis* | 374: 2, 7, 14, 16, 21 | 375: 9, 11, 15, 21, 23 | 376: 5, 9, 13 *bis*, 17, 21, 22, 23 | 377: 3, 6, 7, 9, 13, 14, 19, 23, 24, 26, 29, 30, 34 | 378: 2, 3, 9, 12, 14, 17, 21, 24, 25 | 379: 6, 10, 11 *bis*, 13, 14, 23, 37 | 380: 1, 3, 9, 15, 21 | 381: 4, 6, 7, 10, 13, 14, 15, 18 *bis*, 24 | 382: 5, 6 *bis*, 18, 20, 22, 27, 31 | 383: 24 | 384: 7, 13, 19, 25 *bis*, 27, 30, 32, 37 | 385: 2 | 386: 2, 4, 6, 10 *bis*, 16, 21 | 387: 7, 8, 11, 12, 14, 22, 26 | 388: 3, 9, 14, 22 | 389: 5, 13, 26, 28, 29, 30, 32 | 390: 5, 9, 11, 19 | 391: 3, 12, 19 *bis*, 33, 35 | 392: 12, 15, 16, 18, 20, 24, 26 *bis*, 27 | 393: 1, 2, 3, 5, 8, 10, 18, 20, *ter*, 21, 22, 24, 27 | 394: 2, 4, 6 *bis*, 7, 8 *bis*, 10, 16, 17, 18, 19, 23 | 395: 6, 8, 10 *bis*, 11, 13, 14, 16 *bis*, 19, 21, 22, 25 *bis*, 30, 31, 32 | 396: 10 *bis*, 11, 14, 15, 16, 18, 21, 22 *bis*, 23 | 397: 1, 2, 5 *bis*, 6, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 20, 21, 22 *ter*, 23, 24 *bis*, 25 *bis*, 27, 29, 36, 37 | 398: 6, 11, 14, 17, 21 | 399: 5, 6, 7, 10, 11, 12, 17, 22, 23, 24, 26, 28 | 400: 2, 4, 6, 9, 13, 16, 18 *bis*, 21, 22, 24, 28 | 401: 17, 21 *bis*, 22 *bis*, 23, 24, 28, 33 | 402: 1 *bis*, 2, 3, 12, 13 *bis*, 15, 16, 21, 24 | 403: 2, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 16 *bis*, 18, 19, 20 *bis*, 22, 32, 33, 36, 37, 38 | 404: 1, 3, 4, 5, 8, 10, 12, 15 *bis*, 18, 19, 22, 25 *bis*, 31, 32 *bis* | 405: 1, 6, 7, 22, 24, 25, 26 | 406: 2, 8, 9, 14, 15, 16 | 407: 4, 5, 6 *bis*, 7, 8, 10, 13, 14 *bis*, 22, 23 | 408: 3, 10, 13, 14 *bis*, 17, 29, 30, 32 | 409: 5, 8, 10, 12, 15, 17, 18, 19, 22, 23, 29, 30 | 410: 1, 2, 3 *bis*, 7 *bis*, 8, 9 *bis*, 11, 12, 17, 18, 21, 23, 24 *bis* | 411: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10 *bis*, 12 *bis*, 14, 18, 22, 26, 27 | 412: 2, 6, 8 *bis*, 9 *bis*, 14, 23, 24, 27, 30 *bis* | 413: 9, 11, 12 *bis*, 15, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 28, 31 *bis* | 414: 4 *bis*, 7, 12, 20, 24, 29, 32, 33 | 415: 5, 12, 19, 33 | 416: 4, 24 *bis*, 31, 33, 35, 38 | 417: 6, 8 *bis*, 21, 24 | 418: 2, 5, 8, 9, 12, 13, 18 *bis*, 21, 22, 24, 29 | 419: 7, 10, 11, 14, 17, 19, 20, 21 | 420: 6, 8, 15, 18, 21, 26, 32 *bis* | 421: 3, 6, 7, 9, 10, 17, 18, 23, 24 *bis* | 422: 4, 7, 11, 13, 17 *bis*, 19, 21 *bis*, 22, 23 *bis*, 25, 26, 28, 29 *bis*, 30, 31, 33 | 423: 2, 6, 7, 8, 15, 17, 24, 28 *bis*, 30, 31, 34, 36 | 424: 9, 14, 15, 17 *bis*, 18, 19, 21 *bis*, 24 | 425: 5, 6 *bis*, 11 *bis*, 15, 18, 20, 22, 26, 27, 28 | 426: 3, 7 *bis*, 12, 15, 17, 20 *bis*, 23, 24, 26 | 427: 3, 4 *bis*, 11, 12 *bis*, 18, 20 *bis*, 25, 28, 29, 30, 31, 35 | 428: 1, 3 *bis*, 4, 5, 6, 8, 10 *bis*, 12, 14, 15, 21, 22, 24, 25, 31, 32 | 429: 1, 2, 4, 5 *bis*, 8, 10, 11, 15, 18, 19, 20 | 432: 4, 10 | 433: 6, 10, 14, 19 | 434: 17 | 435: 8, 19, 20 | 436: 3, 5, 7, 8, 10, 22 | 437: 8, 16, 18, 19, 21 | 438: 5, 12, 16, 20, 32, 36 *bis* | 439: 1, 5, 6, 8, 9, 15, 16 *bis*, 17, 21, 30, 31, 33 | 440: 4, 5, 9 | 441: 3, 9, 15, 16, 19 | 442: 5, 22 | 443: 1, 21, 31 | 444: 1, 6, 7, 8 | 445: 3, 19 | 446: 13, 16 | 447: 6, 9, 21, 23, 24, 27 | 448: 5, 6, 12 | 450: 1, 13 | 451: 4, 15, 18, 23, 29, 32 | 452: 8, 16, 27 | 453: 1, 12, 14 | 459: 4 | 460: 2 | 470: 18, 19 | 473: 13 *bis* | 484: 13 |

quem. 7: 10 | 11: 1 | 15: 11 | 16: 1 | 18: 25 | 29: 7 | 31: 22 | 48: 9, 25 | 53: 1 | 55: 2 | 58: 12, 23 | 73: 30 | 76: 13 | 80: 8, 21, 22 | 83: 13 | 85: 39 | 91: 4, 27 | 101: 23 | 106: 18 | 108: 20 | 110: 28, 36 | 112: 4 | 117: 4 | 137: 4 | 138: 6 | 139: 30 | 145: 11, 21 | 146: 10 | 147: 8 | 150: 27, 29 | 152: 14 | 155: 26 | 157: 28 | 159: 1 | 162: 14, 30 | 163: 16 | 166: 6 | 167: 32 | 168: 19 | 177: 20 | 185: 26 | 186: 35 | 189: 18 | 191: 14, 28 | 192: 8 | 193: 11 | 194: 6 | 198: 34, 37 | 201: 7 | 203: 2 | 209: 7 | 218: 8 | 227: 3 | 228: 13 | 234: 5 | 236: 4 | 237: 11 | 238: 15 | 239: 33 | 240: 1, 18 | 249: 14 | 251: 14, 29 | 252: 24 | 255: 14 | 263: 15 | 271: 19 | 273: 11 | 275: 9 | 276: 1, 32 | 280: 6 | 289: 3 | 292: 14 | 297: 9 | 302: 17 | 313: 11 | 314: 15 | 316: 2 | 349: 5 | 351: 29 | 368: 13 | 377: 25 | 381: 2 | 383: 17, 18, 21 | 387: 12 | 389: 13 | 401: 9 | 402: 29 | 403: 9 | 405: 4, 24 | 408: 10 | 412: 16 | 414: 25 | 415: 3, 5, 16 | 423: 18, 33 | 424: 22 | 426: 4 | 427: 13 | 428: 7 | 432: 15 | 441: 18 | 450: 23 | 451: 7, 22 | 452: 7 | 462: 9, 10 | 464: 19 | 473: 2 |

quemadmodum. 27: 3, 5 | 63: 19 | 160: 25 | 265: 18 | 327: 21 | 359: 10 | 412: 18 | 417: 22, 24 | 442: 9 | 464: 21 |

quemcumque. 294: 22 |

quemdam. 64: 7 | 250: 7 | 313: 27 | 414: 10 | 449: 23 | 450: 28 |

quemquam. 17: 29 | 112: 30 | 131: 10 | 137: 26 | 159: 20 | 440: 8 |

quemque. 8: 14 | 45: 8 | 110: 3 | 135: 8 | 405: 14 |

quemvis. 71: 25 |

querantur. 74: 2 |

queratur. 18: 9 |

querebantur. 28: 24 | 184: 4 |

querelis. 397: 12 |

querens. 335: 21 |

quereretur. 281: 2 |

queri. 25: 9 | 298: 18 | 344: 3 |

querimoniæ. 255: 24 |

queritur. 16: 6 | 214: 4, 6 | 231: 7 |

queruntur. 142: 2 | 368: 14 | 374: 3 |

queſti. 429: 12 |

queſti ſunt. 317: 1 |

queſtui. 317: 5 |

queſtum. 27: 17 |

queſtus. 83: 18 | 139: 32 | 231: 11 |

qui. 2: 1 | 4: 5 | 6: 4, 5, 7, 11 | 7: 5 | 8: 17 | 9: 7 | 10: 3, 6 | 11: 1, 2, 24 | 12: 18 | 14: 6, 12, 20 | 15: 12, 13 | 16: 1, 2, 8, 13, 14, 17, 20 | 19: 25,

19 | 20: 10, 32 | 21: 8, 15,
15, 17 | 22: 13, 19, 20,
23, 24 | 23: 14 | 24: 1,
6, 12, 27 | 25: 2, 12, 31 |
27: 2, 8, 15, 18, 20 | 28:
13, 18, 26 | 29: 1, 2, 25 |
30: 7 | 35: 4, 11 | 36: 4 |
37: 13 | 38: 1, 5, 6, 11 |
39: 9, 10 | 40: 9, 12
bis, 14, 16 *bis*, 22 | 41,
1, 5, 7, 13 *bis*, 25, 29 |
42: 3 | 43: 12, 13, 15 |
44: 31 | 45: 4, 21, 33 |
46: 13, 22, 25 | 47: 4,
10, 18, 21 | 48: 1, 28 |
49: 7 | 50: 17, 20, 22,
25, 28 | 52: 2, 6, 13, 22,
23 | 53: 3, 19, 21 | 54: 19 |
55: 1 | 56: 3, 11 *bis*, 57:
7, 12 | 58: 21 | 59: 12 |
60: 26, 28 | 61: 4 | 62:
16, 24 | 64: 5, 10, 33 |
66: 6, 10, 23 | 68: 14,
16 | 70: 1 | 72: 7, 14,
25 | 73: 16, 32, 33 |
74: 10, 13, 18 | 75:
2, 4, 10, 13 *bis*,
17 | 76: 4, 7, 23 | 77: 1,
23, 24, 27 | 79: 15 | 80:
9, 18, 26, 29 | 82: 20 |
84: 10, 30 | 85: 23 | 86:
17, 18, 20 | 88: 2, 7, 14 |
89: 4, 27 | 90: 21, 30 |
91: 10, 20 | 92: 7, 9 |
93: 2, 3, 14 | 94: 10 |
95: 4, 11 | 97: 8 | 99: 6,
26 | 100: 10 | 101: 23, 28,
30 | 102: 19, 21, 22 | 103:
11 *bis*, 17 | 104: 9, 18,
21 | 105: 6, 12 | 106: 14 |
107: 10 | 108: 20 | 110:
17 | 111: 22 | 112: 1, 32 |
114: 28 | 115: 12 | 117:
1, 3, 12, 14 | 118: 3 |
119: 4, 8, 12 | 121: 2, 7,
10 | 122: 9 | 124: 6, 7 |
125: 5 | 129: 14 | 130: 5,
14 | 131: 12, 18, 19, 20,
22 | 132: 20 | 133: 19, 23 |
134: 27 | 135: 9, 12, 15,
17, 19, 21 | 137: 9, 24,
29, 35 | 138: 13, 17 | 139:
10, 13 | 140: 2, 10, 15,
23 | 141: 8 | 142: 4, 18,
20, 22 | 143: 7, 16 | 144:
4, 18, 27 | 145: 3 | 146:
6, 13, 15 | 147: 7, 8 |
149: 9, 14, 26, 27 | 150:
7, 14 | 153: 4, 28 | 154:
10, 12, 13 | 155: 1, 24 |
156: 18, 26 | 158: 24,
35, 36 | 159: 26 | 160: 10,
29 *bis* | 161: 8, 26 | 162:
8, 18 | 163: 7, 10 | 164:
34 | 165: 29, 27 | 166: 8,
25 | 167: 30 | 168: 25 |
169: 10, 13, 30 | 170:
12, 13 | 171: 19, 26, 29,
34 | 172: 11, 22 | 173: 15,
22 | 174: 18, 20, 28, 30,
32 | 175: 1, 8, 17, 18, 30,
34 | 176: 17, 21 *bis*, 28,
29, 34 | 178: 2 | 181: 7
bis | 182: 2, 4 | 183: 13,
22, 31 | 184: 27, 30 | 185:
10, 12, 14 | 186: 21 |
187: 1, 10, 15, 21, 32,
33 | 189: 10 | 190: 6, 16,
26 | 191: 20 | 192: 1, 6,
20 | 193: 10, 23, 34, 39 |
194: 1, 16, 21, 22 | 195:
5, 10, 31 | 196: 23, 26 |
197: 1 | 198: 23 | 199: 5,
6, 30, 34, 36 | 201: 8,
15 | 203: 12 | 207: 6, 10 |
208: 5, 11, 15 | 209: 2,
11 | 210: 14 | 214: 9 | 216:
2 | 219: 20 | 220: 8 | 221:
9 | 222: 10, 13, 18 | 223:
3 | 224: 4, 22, 30, 33 |
229: 20, 22 | 231: 8, 14 |
232: 9, 13 | 233: 1, 4,
7 *bis*, 9 | 234: 12 | 236:
1 | 237: 3, 13 | 238: 18 |
239: 3 | 241: 13 | 242: 3,
4, 11, 26 | 244: 7, 9,
27 | 245: 14 | 246: 4,
7 | 248: 10, 23, 30 | 249:
2 | 250: 8 | 252: 3 *bis*, 29 |
253: 12, 18, 19, 38 | 255:
21, 25, 27, 29 | 256: 25,
31 | 257: 2 | 258: 1 | 259:
9 | 260: 18 | 261: 23 | 263:
23, 25 | 266: 20 | 267: 8,
17 | 269: 9 | 270: 21 | 272:
16, 26 | 273: 18 | 274: 2,
4, 10, 30 | 275: 11, 14,
15, 19, 30, 33 | 276: 30 |
277: 23, 30, 34 | 279:
36 | 280: 19, 22, 25 |
284: 4 | 285: 2 | 287: 1 |
290: 8, 18 | 293: 3, 4,
20 | 294: 6, 15 | 295: 11 |
297: 17, 22 | 298: 15, 20,
21 | 300: 9, 22 | 301: 5,
17, 18 | 302: 4, 6, 8,
10, 11, 19, 26 | 303: 1
bis, 4 | 304: 6 | 305: 9,
11 | 306: 1 | 307: 3, 6,
26 | 308: 11: 13, 26: 33 |
309: 6, 10, 31 | 310: 32 |
311: 28, 34 | 312: 16, 29,
34 | 313: 27 | 314: 8 |
315: 7 | 316: 30 | 317: 30 |
318: 13 | 319: 7, 13 | 320:
25 | 321: 8 | 323: 1, 26 | 324:
32 | 325: 2 | 326: 27 | 327: 1,
14, 16 *bis*, 17, 18, 19 |
328: 12 | 329: 22, 27 | 330:
1 | 332: 13, 15 | 334: 30 |
335: 2, 5, 7, 13 | 336: 14,
25, 20 | 337: 21 | 338: 16 |
339: 5, 6, 8, 10 | 340:
5, 11, 14 | 342: 18 | 344:
23 | 345: 5, 13, 17 | 349:
8, 22 | 350: 27, 28 | 351:
9, 16, 23, 26, 35 | 352:
18 | 353: 17 | 354:
4 *bis*, 18 | 355: 14, 21,
29 | 356: 5, 10, 30 | 357:
29 | 359: 2 | 360: 4, 19,
20, 21 | 361: 3, 31 | 362:
12, 24 | 363: 5 | 365: 29 |
366: 6 | 367: 2 | 368: 24,
29 | 369: 26 | 370: 22 |
371: 13, 18 | 373: 4, 23 | 374:
1, 4, 6, 13 | 375: 1, 5,
24 | 376: 11 | 379: 5, 10,
23 | 380: 8, 13 | 381: 10,
26, 32, 33 | 382: 1, 21 |
383: 14 | 384: 3, 10 | 386:
15 | 388: 8 | 389: 7, 22 |
390: 4, 24 | 392: 3, 6 |
393: 14 | 395: 7 | 396:
3, 10 | 398: 1, 10, 16 |
399: 9, 10, 13 | 400: 19 |
401: 1, 11, 24, 25, 29, 31,
32 | 402: 3, 7, 9 | 403: 21,
32 | 404: 1, 3, 30 | 405:
31 | 409: 1 | 410: 17 |
411: 14, 19, 21 | 415:
30 | 416: 20, 34 | 417:
1 | 418, 24 | 419: 20 |
420: 5, 13, 19, 31 | 421:
10 | 422: 24 | 423: 9,
20, 24, 28 *bis*, 31, 34 |
424: 6, 10, 19 | 425: 1,
24, 30 | 416: 1, 17, 28,
31 | 428: 4, 15, 24, 27 |
429: 3, 4, 7 | 431: 1 |
432: 7, 11, 18 | 433: 8,
14, 19, 21 | 434: 2 | 436:
15, 16 | 437: 2, 5, 7, 12,
13, 16, 24 | 438: 5,
7, 10, 13, 14, 23 | 439:
1, 16, 18, 20, 28, 30 |
440: 13, 18, 19, 20 |
441: 7, 16, 28, 30 |
442: 1, 2, 3, 4, 5, 7,
8, 10, 16 | 443: 31 |
444: 18, 19 | 445: 10,
19 | 446: 8, 18 | 447:
14 | 448: 9, 15, 18, 19,
22 | 449: 6, 10, 15, 16,
24, 26 | 450: 13, 15,
20, 22, 25 | 451: 24, 29
bis, 32 | 461: 3 | 465: 5 |
467: 25 | 470: 19 |
qui, *adv.* 275: 26 |
quia. 177: 20 | 191: 18 |
303: 24 | 328: 18 | 417:
26 | 418: 3 |
quibus. 9: 2 | 12: 20 | 15:
27 | 17: 11, 32 | 22: 16,
19 | 23: 13 | 24: 1, 14 |
25: 28 | 27: 21 | 34: 4 | 50:
27 | 52: 27 | 53: 14, 26 | 57:
28 | 59: 9, 23 | 62: 17, 25 |

63: 17, 18, 26 | 64: 11, 22 | 65: 22 | 66: 17 | 67: 21 | 71: 3, 17, 18 | 73: 6, 20, 21, 28 | 74: 17 | 76: 11 | 78: 18 | 79: 1, 5 | 80: 9, 19 | 81: 7, 15, 19 | 82: 10 | 83: 25, 34 | 84: 7, 9 | 85: 18 | 86: 5 | 87: 6, 9 | 89: 1, 33 | 93: 4 | 94: 2 | 95: 5 | 96: 19 | 97: 24 | 98: 20 | 99: 22, 24 | 100: 8, 26 | 102: 20 | 104: 3 | 108: 22 | 109: 17 | 114: 10 | 115: 24 | 120: 8 | 125: 4 | 133: 3 | 137: 10, 16, 19, 35 | 140: 19, 25 | 143: 12 | 144: 7 | 145: 6 | 147: 17, 19 | 148: 6 | 149: 16 | 152: 17 | 159: 24, 31 | 165: 8 | 167: 11 | 171: 7, 38 | 174: 7 | 176: 1, 27 | 177: 5 | 185: 8, 12 | 187: 16 | 190: 3, 13, 31 | 193: 3, 32 | 195: 1 | 199: 15 | 200: 27 | 201: 5 *bis* | 203: 13, 15 | 204: 5 | 211: 2 | 214: 1, 3 | 219: 6, 22 | 222: 6 | 224: 17 | 231: 6 | 232: 17 | 234: 11 | 235: 13, 15 | 237: 4 | 240: 13 | 242: 13 | 243: 17, 20 | 244: 20, 23 | 246: 15, 18 | 249: 11 | 250: 3, 32 | 251: 21 | 252: 6, 16 | 256: 4 | 258: 11 | 259: 4, 10 | 260: 27, 28 | 262: 7 | 263: 13 | 264: 21 | 265: 1 | 266: 9, 18 | 267: 13 | 268: 30 | 270: 7, 15 | 273: 19 | 274: 4, 31 | 275: 10, 18 | 277: 39 | 278: 18 | 279: 20 | 280: 24 | 284: 8 | 287: 8 | 288: 2 | 290: 10, 13 | 293: 8 | 295: 6, 21, 24 | 296: 15 | 297: 11 | 298: 17 | 299: 6 | 301: 3, 9 | 303: 24 | 304: 5 | 305: 16 | 307: 9 | 308: 25, 29 | 310: 11, 31 | 311: 3, 32 | 313: 2, 7 | 316: 39 | 317: 22, 33 | 320: 3 | 324: 6, 13 | 325: 10, 16, 33 | 326: 10 | 327: 2 | 332: 8 | 333: 14 | 334: 8 | 338: 6, 22 | 339: 13 | 342: 16 | 345: 7 | 346: 9, 12 | 348: 17 | 349: 25 | 350: 30 | 351: 28 | 352: 8, 22 | 354: 27 | 356: 32 | 360: 9, 18 | 364: 23 | 365: 10 | 366: 12 | 370: 14 | 372: 15 | 378: 3 | 373: 4, 10 | 374: 9 | 14, 22 | 382: 27 | 383: 13 | 384: 4 | 393: 8 | 395: 15 | 396: 20, 23 | 399: 9, 22 | 400: 27 | 401: 23 | 402: 15 | 403: 1 | 407: 2 | 409: 30 | 410: 25 | 414: 14 | 415: 15 | 418: 3, 16 | 424: 2 | 425: 18 | 427: 2, 35 | 431: 6, 8 | 432: 8, 13 | 433: 27 | 435: 25 | 436: 27 | 437: 9 | 438: 6 | 441: 3, 8, 29 | 443: 21 | 444: 20 | 447: 10, 23, 27 | 451: 8, 13 | 468: 22 |

quibuſcum. 4: 5 | 18: 12 | 29: 24 | 50: 13 |

quibuſcumque. 30: 13 | 82: 29 | 90: 18 | 112: 18 |

quibuſdam. 132: 6 | 158: 4 | 197: 14 | 269: 12, 20 | 277: 29 | 278: 11 | 300: 4 | 304: 1 | 309: 32 | 312: 34 | 319: 12, 23, 30, 33 | 328: 19 | 339: 15 |

quibuſnam. 53: 14 |

quibuſque. 157: 8 |

quicquam. 17: 21 |

quicumque. 26: 20 | 73: 24 | 252: 7 | 311: 39 |

quid. 10: 14 | 17: 5, 28 | 18: 2, 17 | 24: 23 | 26: 3, 4, 7 | 27: 14 | 29: 16 | 31: 28 | 33: 15 | 35: 7 | 36: 3 | 41: 10 | 44: 8 *bis*, 19 | 49: 12 | 50: 3 | 58: 20 | 61: 18 | 64: 9 | 65: 18 | 66: 8 | 67: 9, 29 | 68: 1 | 76: 18, 23 | 88: 14 | 90: 20 | 98: 2 | 101: 8, 29 | 102: 7 *bis*, 26 | 106: 17 | 110: 24 | 113: 7 | 114: 4 | 116: 13 | 120: 10 | 129: 8 | 137: 18 | 138: 30 | 145: 23 | 148: 28 | 150: 23 | 153: 26 | 156: 19 | 157: 24 *bis*, 26 | 158: 34 | 161: 10, 17, 18 | 163: 27, 29 *bis* | 174: 22 | 175: 3, 11, 15, 21, 24 *bis* | 177: 18, 25 | 178: 5 | 179: 2 | 198: 10, 20 | 212: 1 | 214: 11 | 224: 32 *quater* | 242: 9 | 256: 32 | 257: 1 | 260: 21 | 262: 4, 13 | 274: 12, 18, 21 | 275: 12, 13 | 276: 34 | 277: 11 | 292: 3 | 297: 13 | 303: 14 | 305: 9 | 317: 27, 28 | 318: 1 | 326: 23 | 332: 1 | 334: 25 | 336: 20 | 344: 22 | 351: 13, 34 | 352: 30 | 353: 13 | 359: 3 | 373: 21 | 375: 8 | 377: 5 | 378: 10 *bis* | 391: 38 | 405: 17, 31 | 406: 1 | 411: 7 | 418: 26 *bis* | 435: 20 | 441: 32 | 446: 31 | 447: 26 | 462: 3 | 468: 25 |

quidam. 31: 29 | 47: 23 | 100: 10 | 135: 2 | 153: 3 | 277: 7 | 331: 2 | 372: 15 | 374: 2 | 412: 16 | 470: 10 |

quiddam. 465: 16 |

quidem. 15: 24 | 25: 9 | 27: 19 | 28: 15 | 29: 13 | 30: 3 | 36: 19 | 39: 1 | 41: 7 | 48: 7 | 57: 14 | 58: 6, 25 | 63: 11 | 64: 30 | 73: 28, 29 | 74: 6 | 92: 22 | 101: 23 | 103: 4, 24 | 106: 4, 8, 21 | 130: 3 | 132: 13 | 133: 26 | 137: 21, 26 | 139: 32 | 144: 17 | 145: 7 | 155: 8 | 162: 13 | 163: 12 | 164: 10 | 165: 11 | 167: 28 | 169: 27 | 173: 11 | 181: 6 | 182: 21 | 194: 34 | 196: 23 | 197: 28 | 215: 4 | 217: 5 | 260: 22 | 266: 24 | 273: 6 | 274: 25 | 275: 26, 33 | 276: 1, 20 | 279: 9, 25 | 307: 28 | 319: 33 | 323: 3 | 333: 10 | 350: 28 | 354: 8 | 357: 13 | 380: 16 | 382: 4 | 397: 19 | 426: 31 | 439: 24 | 470: 20 |

quidnam. 328: 4 |

quidquam. 39: 5 | 47: 26 | 71: 14 | 77: 26 | 105: 21 | 202: 20 | 260: 22 | 266: 13 | 349: 4 | 358: 25 | 365: 4 | 378: 8 | 381: 30 | 386: 3 | 390: 9 | 407: 1 | 423: 3 | 426: 21 | 462: 7 |

quidquid. 48: 3 | 81: 9 | 161: 23 | 264: 6 | 266: 3 | 279: 5 | 326: 22 | 446: 16 |

quieta. 141: 1 | 334: 12 |

quietam. 290: 6 |

quiete. 182: 19 |

quietem. 105: 4 | 133: 14 | 159: 28 | 316: 11 |

quieti. 265: 14 |

quietiorem. 112: 38 |

quietis. 104: 35 | 135: 21 |

quietiſſimam. 99: 10 |

quietiſſime. 331: 35 |

quieto. 252: 8 | 462: 4 |

quin. 7: 9 | 8: 3 | 16: 11,

15 | 24: 27| 25: 25| 34: 24| 40: 10| 41: 9| 64: 12| 67: 6, 18| 71: 18| 73: 23| 80: 5| 88: 13| 110: 27| 111: 15| 138: 31| 146: 26| 149: 3| 150: 17| 157: 25| 158: 33| 161: 1| 169: 26| 183: 14| 190: 19| 194: 13| 204: 13| 249: 33| 253: 14, 28| 264: 26| 265: 9| 268: 9, 10| 277: 12, 17| 307: 19| 311: 17| 312: 8| 314: 11| 326: 12| 334: 15| 350: 10| 354: 19| 362: 16| 368: 33| 371: 13| 373: 20| 413: 14| 423: 18| 438: 10| 446: 11| 459: 3| 468: 11|

quina. 173: 26|

quincuncem. 172: 23|

Quinctiles. 429: 21|

Quinctilius. 225: 13| 273: 11, 15|

quindecim. 15: 19| 20: 10| 23: 24| 40: 21| 41: 30| 53: 11| 55: 13| 99: 24| 105: 20. 25| 116: 1| 148: 26| 168: 19| 172: 7| 196: 16| 234: 17| 239: 15| 310: 30| 314: 21| 318: 5| 337: 3| 402: 29|

quingenta. 93: 16|

quingenti. 428: 25|

quingentis. 15: 15| 18: 23| 134: 14| 176: 3| 187: 1| 306: 7| 422: 8|

quingentos. 52: 23| 270: 20| 287: 9| 288: 3| 319: 34| 415: 25| 422. 1| 447: 30|

quini. 172: 21|

quinis. 15: 20| 291: 14|

quinos. 172: 19| 186: 16|

quinquaginta. 38: 9| 41: 28| 55: 2| 68: 6| 100: 32| 110: 14| 149: 28| 166: 3| 177: 24| 243: 10| 300: 13| 345: 27| 366: 29| 374: 6| 387: 6| 424: 5, 15| 429: 10| 437: 6, 23|

quinque. 12: 3| 35: 13| 41: 30| 46: 15| 75: 16| 90: 20| 91: 4| 99: 5| 107: 17| 115: 19| 116: 3 bis| 137: 33| 152: 9| 159: 18| 166: 28, 29| 173: 20| 177: 24| 191: 34| 194: 5| 211: 2| 218: 12| 219: 1| 222: 12| 223: 4| 237: 9| 241: 4, 22| 246: 21| 248: 16, 31| 261: 16, 29| 263: 19| 278: 1, 26| 286: 7| 300: 27| 306: 4| 311: 35| 314: 22| 330: 13| 338: 6, 15| 352: 29, 33| 353: 1| 355: 18| 375: 6| 378: 1| 382: 27| 411: 5| 414: 5| 419: 13| 422: 19| 436: 29| 438: 13, 34| 440: 7| 443: 16| 446: 6|

quinqueremem. 337: 12|

quinqueremes. 338: 18| 345: 28| 352: 28| 353: 1|

quinqueremi. 369: 19| 434: 26|

quinqueremis. 355: 3|

quinta. 204: 5| 254: 34| 255: 1| 373: 15, 20| 375: 9| 386: 13| 394: 2| 442: 28| 447: 6|

quintæ. 375: 17| 398: 8| 407: 8| 423: 14|

quintam. 204: 3| 320: 23| 371: 21| 372: 13| 373: 24| 413: 11|

Quinti. 100: 9|

quintis. 157: 15|

Quinto. 66: 23| 81: 13| 92: 9| 99: 1| 114: 4| 199: 17| 223: 2| 268: 5| 300: 6| 367: 24| 374: 5| 426: 17|

quinto. 34: 4| 80: 27| 462: 8|

Quintum. 40: 14| 43: 3| 45: 22| 61: 3| 91: 22| 99: 7| 136: 6| 180: 3| 197: 1| 257: 10| 269: 16| 315. 6| 364: 14| 368: 23| 372: 20| 375: 13, 24| 414: 7| 431: 14 bis|

quintum. 9: 14| 138: 10|

Quintus. 44: 29| 59: 7| 63: 23| 95: 26| 100: 10| 103: 18, 21| 193: 20| 205: 2| 241: 13| 301: 18| 308: 1| 367: 8| 375: 3| 386: 20| 405: 5| 437: 3| 444: 1|

quintus. 31: 20|

quippe. 393: 14| 439: 26|

quietæ. 425: 19|

quis. 23: 12| 32: 19| 68: 25| 101: 19| 102: 36| 109. 21| 112: 30| 115: 8| 117: 11| 118: 6| 120: 7| 121: 3| 129: 8| 131: 17| 200: 27| 256: 32| 271: 19| 277: 21| 278: 28| 298: 23| 345: 32| 354: 26| 381: 6, 7| 383: 31| 386: 3| 388: 26| 391: 30| 440: 22| 442: 21|

quis, *pro quibus*. 443: 11|

quispiam. 127: 7|

quisquam. 29: 12| 66: 10| 80: 5| 106: 4| 130: 12| 132: 20| 137: 22| 154: 10| 162: 16| 167: 24, 28| 174: 18| 224: 29| 260: 18| 321: 5| 330: 1| 354: 17| 397: 7| 399: 4|

quisque. 17: 25| 37: 13| 41: 18| 45: 16| 49: 26| 51: 17| 73: 4| 91: 15| 102: 7, 33| 118: 7| 124: 3| 131: 7| 138: 10| 140: 7| 155: 23| 162: 22| 171: 25| 176: 13| 198: 6| 199: 25| 208: 4| 233: 5| 240: 13| 242: 31| 251: 29| 252: 24| 257: 1| 268: 29| 280: 19| 297: 8| 303: 3| 323: 5| 339: 18| 346: 25| 354: 30| 369: 23| 399. 17| 407: 22| 421: 16| 415: 29| 444: 6| 473: 3|

quo, *pron.* 12: 16| 14: 1| 15: 14, 29| 18: 18| 19: 2| 21: 9, 13| 22: 9| 29: 10, 21| 35: 16| 36: 8| 51: 21| 52: 3| 57: 23| 58: 27| 59: 5| 63: 15| 65: 12| 68: 9| 70: 4| 79: 6| 82: 2, 12| 85: 20, 33| 86: 19| 88: 15| 89: 36| 91: 18| 101: 24| 102: 27| 103: 7| 106: 10, 23| 109: 7| 110: 16| 117: 36| 129: 9| 130: 14| 133: 2, 12| 134: 20| 137: 31| 138: 1| 142: 15| 147: 3| 153: 21| 157: 26| 170: 14| 173: 29| 177: 25| 178: 7| 179: 3| 185: 13| 187: 19| 189: 20| 191: 28, 31| 196: 29| 197: 8, 33| 198: 10, 16| 207: 5| 210: 12| 214: 12| 222: 1| 223: 8| 232: 11| 238: 3, 14| 239: 10| 240: 27| 241: 25, 27| 242: 6| 243: 35| 253: 10| 256: 21| 264: 4| 266: 13| 268: 8| 271: 18| 275: 4, 25| 276: 17, 19| 278: 19, 24| 281: 4| 283: 2| 295: 7| 303: 3| 304: 2| 307: 30| 309: 14| 310: 33, 35| 317: 9| 321: 1| 326: 32| 332: 16| 335: 21|

336: 11 | 345: 28 | 344: 23, 28 | 346: 21 | 350: 8 | 351: 3 | 355: 11 | 356: 13, 35 | 357: 28, 34 | 358: 8 | 359: 7, 28 | 361: 24, 33, 39 | 363: 16 | 364: 30 | 366: 30 | 368: 8 | 369: 12 | 370: 3 | 371: 12 | 373: 5, 13, 16 | 377: 3, 12 | 382: 30 | 383: 1. 22 | 384: 5, 27 | 394: 13 | 395: 28 | 399: 1, 14 | 402: 11, 26 | 403: 3 | 404: 17, 21 | 407: 21 | 408: 26 | 410: 5 | 411: 20 | 413: 24 | 415: 28 | 417: 23, 24 | 420: 7 | 421: 10, 15 | 412: 13, 35 | 423: 7, 22 | 424: 6, 8 | 425: 31 | 426: 8 | 427: 11 | 433: 2 | 434: 1 | 436: 23 | 437: 31 | 438: 4, 18. 31 | 440: 3, 6 | 442: 19 | 443: 19, 23 | 446: 19 | 447: 25 *bis* | 450: 11 | 462: 2 | 467: 24 |

quo, *adverb.* 9: 4 | 36: 5 | 44: 2 | 47: 19 | 48: 7 | 49: 21 | 53: 13 | 56: 5 | 63: 10, 19 | 86: 18 | 93: 15 | 97: 15, 17 | 111: 28 | 117: 9 | 133: 35 | 136: 12 | 138: 9 | 148: 2 | 140: 15 | 150: 8 | 152: 18 | 158: 21 | 163: 27 | 166: 1 | 167: 3 | 172: 22 | 178: 9, 26 | 190: 15 | 192: 22, 25 | 194: 29, 31 | 204: 10 | 234: 4 | 242: 19 | 254, 18 | 272: 18 | 293: 20 | 298: 1 | 302: 7 | 303: 17 | 311: 19 | 341: 13 | 355: 17 | 357: 9 | 359: 22 | 362: 1 | 366: 4, 26 | 367: 11 | 370: 9, 26 | 377: 19 | 387: 16, 21 | 397: 19 | 400: 26 | 403: 23 | 414: 9 | 422: 15 | 423: 36 | 426: 16 | 448: 14, 19, 24 | 461: 12 |

quo, *conjunct.* 11: 5 | 14: 10 | 15: 1 | 24: 5 | 48: 3 | 51: 15 | 52: 9 | 61: 22 | 63: 21 | 71: 17 | 78: 19 | 81: 12 | 89: 12 | 116: 13 | 144: 2 | 146: 11 | 155: 10 | 162: 32 | 169: 15, 27 | 172: 19 | 182: 1 | 185: 31 | 186: 20 | 105: 11 | 196: 23 | 198: 6, 23 | 200: 3 | 202: 14 | 203: 14 | 217: 11 | 227: 11 | 228: 5 | 229: 8 | 243: 15 | 254: 7, 19, 26 | 264: 24 | 274: 30 | 276: 25 | 290: 1 | 293: 9 | 303: 27 | 306: 23 | 310: 17 | 316: 16, 24 | 319: 28 | 321: 6, 25 | 339: 11 | 336: 19 | 349: 4 | 350: 24 | 357: 35 | 361: 22 | 363: 5 | 382: 12 | 383: 9, 11 | 392: 21 | 394: 5 | 395: 6 | 401: 34 | 402: 14 | 408: 7 | 409: 1 | 418: 11, 27 | 427: 24 | 431: 3 | 447: 1 |

quoad. 75: 15 | 76: 2 | 96: 1 | 99: 12 | 204: 14 | 218: 3 | 245: 9 | 357: 6 | 427: 31 |

quocumque, *pron.* 470: 20 |

quod, *pron.* 7: 4 | 8: 8, 12 | 12: 6 | 13: 1 | 15: 22, 25 | 16: 7 | 19: 2 | 24: 19, 14 | 26: 21 | 27: 10, 27 | 28: 6 | 30: 16 | 31: 17, 29 | 32: 19 | 33: 1, 6 | 34: 12 | 37: 2 | 42: 13 | 43: 10 | 44: 27 | 46: 28 | 48: 10 | 49: 6 | 51: 12 | 52: 30 | 54: 2 | 55: 14 | 58: 3, 19 | 59: 24, 29 | 61: 10, 29 | 63: 7, 18 | 64: 13, 18 | 67: 2 | 68: 3 | 73: 4 | 79: 18 | 81: 8, 16 | 82: 12 | 83: 4 | 84: 6, 21, 32 | 85: 30 | 88: 17 | 89: 23 | 90: 15 | 94: 13 | 96: 7 | 97: 23 | 100: 13, 16, 33 | 102: 21, 28, 32 | 103: 16, 25 | 104: 33 | 107: 26 | 112: 29 | 115: 19 | 120: 5 | 123: 1 | 124: 1 | 134: 25 | 136: 11, 18 | 139: 14 | 141: 6 | 143: 2, 4, 19 | 144: 5, 10, 27 | 146: 17 | 147: 20 | 148: 38 | 150: 16, 18, 31 | 152: 12 | 153: 2 | 155: 14, 29 | 159: 8 | 161: 33 | 162: 6 | 163: 5 | 164: 3, 20, 36 | 165: 2, 23 | 169: 23 | 175: 16 | 184: 23 | 185: 13 | 186: 4, 31 | 187: 11, 12 | 188: 18 | 189: 3, 15, 33 | 190: 1 | 192: 5 | 193: 17 | 194: 12, 28 | 195: 2 | 106: 7 | 197: 26 | 198: 2 | 200: 3, 14, 15, 25 | 202: 2, 5 | 203: 6, 16 | 210: 8, 9 | 213: 2, 4 | 210: 8, 15 | 221: 4 | 222: 20 | 223: 1 | 224: 20 | 225: 17, 19 | 229: 23 | 232: 6, 13, 21 | 235: 11 | 238: 23 | 240: 13, 21 | 242: 10, 23 | 248: 19 | 251: 21 | 254: 27 | 256: 12, 16, 20 | 257: 7 | 258: 5 | 260: 5 | 263: 2 | 265: 8 | 266: 10, 25 | 267: 3 *bis* | 268: 28 | 269: 3, 4 | 270: 2 | 272: 1 | 273: 16, 25, 29 | 275: 29 | 277: 13 | 279: 17 | 290: 3 | 295: 30 | 297: 24 | 299: 16 | 303: 4, 10 | 305: 15 | 306: 24 | 307: 15 | 309: 26 | 310: 6, 26 | 311: 26 | 312: 17 *bis* | 318: 25 | 319: 2 | 320: 13, 20, 30 | 322: 28 | 323: 28 | 324: 7, 9 | 325: 18, 20, 24 | 327: 1 | 328: 9 | 329: 24, 30 | 333: 10 | 334: 3 | 336: 16, 27 | 341: 8 | 346: 19 | 348: 11 | 351: 37 | 353: 7 | 357: 11, 33 | 358: 4 | 359: 1, 4 | 360: 4, 26, 34 | 361: 20 | 362: 6, 7 | 364: 19, 27 | 365: 7 | 367: 25 | 368: 7, 23 | 369: 11 | 370: 20 | 371: 20 *bis* | 377: 14 | 378: 15, 18 | 379: 19, 28 | 380: 5, 16, 20 | 381: 21, 32 | 382: 4, 15 | 384: 31 | 387: 15 | 397: 36 | 398: 24, 25 | 399: 3 | 402: 18, 27 | 403: 10, 25, 34 | 404: 11, 15 | 405: 15 | 408: 28 | 409: 1 | 411: 13 | 412: 12 | 413: 14 | 416: 3, 10, 12, 13, 26, 28 | 419: 3, 18 | 420: 33 | 421: 3 | 422: 1, 3, 7, 8 | 423: 3 | 427: 12 | 436: 11 | 438: 9, 27 | 439: 3, 14 | 440: 11, 21 | 441: 17 | 443: 16 | 445: 11, 14 | 446: 5, 18, 30, 32 | 448: 10, 13 | 449: 22 | 450: 6, 8 | 452: 11 | 462: 3, 5 | 465: 16 | 466: 10, 11 | 484: 15 |

quod, *conjunct.* 4: 2, 6 | 6: 3 | 7: 9 | 9: 6, 10 | 10: 7, 8 | 11: 17 | 13: 16 | 14: 4, 11, 18, 21, 22, 23, 24 *ter*, 25, 26 | 15: 15, 23, 26 | 16: 3, 6, 10, 15, 18, 24 | 17: 3, 8, 13 *bis*, 14, 15, 17, 30 | 18: 2 |

18:2 | 19:4, 5, 9, 10 | 20:4, 8, 21 | 22:1, 4, 9, 12, 15 | 23:5, 18, 24 | 24:8, 10, 13 | 25:9, 11, 19, 21 | 27:12, 17 | 28:5, 19 | 29:10, 15, 22 | 30:12, 19 | 31:4, 9, 14, 24 | 32:8, 9 *bis* | 33:10, 12 *bis*, 18 *bis*, 23, 24, 25, 29 | 34:6 *bis*, 23 | 35:3 | 36:25 | 37:4, 14 | 38:5 | 39:2 | 40:5, 6, 10 | 41:17 | 44:10, 16 | 45:12, 19, 27 | 46:2, 25 | 47:2, 8 | 48:1, 18, 28 | 49:21, 13, 21 | 51:13 | 54:11 | 55:10 | 56:4 | 57:10, 13, 15, 21 | 58:27, 35 | 59:3, 8, 13, 23, 28 | 60:3 | 61:11, 18, 20 | 63:2, 28 | 64:4, 18 | 66:1, 16 | 68:12, 13, 17 | 70:4 | 71:11 | 72:1, 8 | 73:1, 24 | 75:17, 19 | 76:14, 17, 20 | 77:16, 19, 29 | 79:23, 25 | 80:14 | 81:1, 4 | 82:4, 12, 28 | 83:9, 18 | 84:8, 13, 16, 20 | 85:3 | 86:1, 22 | 87:6, 12 | 88:19 | 89:35 | 90:1, 3, 4, 8, 9, 17, 19, 21 | 91:21 | 92:4, 5, 11 | 95:19, 21 | 98:5, 14, 18 | 99:15, 28 | 100:13, 14, 19, 21, 34, 38 | 101:5 | 102:31 | 104:26 | 105:28 | 107:6, 21, 25 | 109:9, 24, 29 | 110:9, 10, 21 | 111:12 | 112:31 | 114:5 | 115:2, 10 | 117:7 | 118:11 | 119:3, 7 | 122:8 | 124:9 | 128:2 | 129:9 | 130:8 | 134:3, 27 | 135:5 | 136:3 | 137:28 | 139:23, 31, 34 | 140:2 | 142:8 | 145:2, 7, 15 | 146:1, 20, 26 | 147:22, 27, 28 | 148:3, 15, 21, 36, 38 | 149:29, 37 *bis* | 150:1 *bis*, 5, 6, 11, 13, 36 | 152:5 | 153:5, 19, 25 | 153:10, 13, 19, 25 | 155:11 | 156:3, 10, 18 | 157:4 | 158:15, 28 | 159:11, 14 | 160:18, 32 | 162:2 | 163:26, 35 | 165:7, 14 | 167:5, 11 | 168:11, 12 | 169:6, 10 | 170:22 | 174:3 | 175:10 | 176:22 | 178:2 | 179:15 | 182:13, 16 | 183:2, 16, 28 | 185:18 | 186:35 | 190:7 | 191:1, 26, 27, 35 | 196:20 | 198:29 | 200:25 | 201:12, 14 | 207:1 | 209:11 | 216:19 | 220:11 | 224:39 | 225:1, 2, 7 | 227:17 | 229:2, 6 | 230:7 | 231:2, 18 | 238:3, 7 | 239:14, 20 | 240:6, 33, 35 | 241:18, 21, 23 *bis* | 242:7, 14, 23 | 245:13 | 246:21, 23 | 249:5, 8, 22, 28, 29 | 250:21 *bis*, 22, 23, 24, 27 | 251:5, 16, 18 | 253:4, 9, 17 | 255:16 | 256:15 | 265:9, 32 | 268:3 | 269:6, 7 *bis*, 9 | 271:14 | 272:10, 29, 30 | 273:28 | 274:7, 13, 24 | 276:2, 4 *bis*, 5, 33 | 277:19 | 279:37 | 285:14, 18 | 290:14 | 294:16 | 295:9 | 296:5, 11, 19 | 299:11 | 300:14 | 301:3, 11, 13 | 306:5 | 307:23 | 309:21, 23 | 310:1, 4, 8, 9, 16 *bis*, 23, 37 | 311:16 | 312:22 | 316:6, 11 | 317:5, 19, 22 | 318:3, 11, 22 | 319:18, 25 | 320:13, 28 | 321:7 *bis* | 322:22, 24, 33 | 323:22 | 324:2, 3, 36 | 325:1, 14 | 327:3, 13 | 330:3 | 333:10, 11 | 336:3 | 340:19 | 342:13 | 343:2, 3 | 345:13 | 346:1 | 348:2 | 349:19 | 350:11, 15, 16, 22 | 351:15, 24, 27 | 352:3, 9 | 353:17 | 354:29 | 356:8 | 358:3, 21 | 359:15, 16 | 360:17, 30 | 361:6, 37 | 363:6 | 364:9, 20, 22, 31, 32 | 367:10 | 369:6, 7, 8 | 370:7, 10 | 372:2, 4 | 374:21 | 376:24 | 377:1 | 378:5, 6 | 379:8, 16 | 381:5, 29 | 384:19, 20 | 387:12 | 388:16 | 389:19 | 393:15, 16 | 394:21 | 396:6 | 397:18 | 399:15 | 400:4, 17 | 405:21 | 406:13 | 409:4, 17, 32 | 410:6, 7, 12 | 412:11, 15 | 413:7, 10, 25 | 415:6, 7 | 417:27 | 418:6, 9, 29 | 419:21 | 420:16 | 425:3, 8, 13 | 426:6, 7 | 427:25 | 429:14, 18, 22 | 432:9, 10, 18 | 436:1, 17, 18, 30 | 438:16, 22 | 439:12 | 440:28 | 442:19 | 445:18, 24, 26 | 446:15 | 447:15 | 450:3 *bis* | 451:5 | 452:13 | 461:3 | 464:15 |

quodam. 106:9 | 108:13 | 116:25 | 154:21 | 180:16 | 240:13 | 265:2 | 311:7 | 336:9 | 345:16 | 377:12 | 424:1 |

quodcumque. 290:3 | 318:31 | 418:3 |

quoddam. 412:4 |

quominus. 265:10 |

quonam, *pron.* 418:7 |

quonam, *adv.* 217:7 |

quondam. 194:26 |

quoniam. 26:10, 19 | 27:6 | 31:15 | 89:10 | 100:26 | 109:1 | 113:3 | 116:8 | 117:34 | 139:6 | 142:13 | 163:11 | 168:21 | 172:3 | 179:20 | 203:3 | 216:15 | 227:1 | 250:34 | 285:4 | 289:13 | 293:5 | 301:6 | 319:16 | 329:18 | 350:23 | 382:2 | 388:10 | 404:24 | 405:15 | 410:4 | 415:31 | 440:15 | 441:4 | 444:2 | 459:6 | 464:17 |

quoque, *pron.* 405:16 |

quoque, *conjunct.* 4:6 | 12:16 | 45:12 | 50:5 | 58:35 | 77:28 | 104:21 | 116:16 | 151:3 | 167:13 | 170:1 | 206:7 | 216:8, 16 | 235:4 | 237:12 | 248:22 | 258:7 | 266:33 | 279:44 | 296:22 | 307:18 | 316:10 | 318:1 | 319:29 | 324:33 | 328:12 | 329:6 | 333:7 | 364:24 | 391:39 | 399:16 | 412:15 | 418:8 | 424:11 | 427:22 | 433:4 | 435:4 | 445:5 | 484:5 |

qui quo. 396:9 |

quoquoverſus. 66:18 | 143:13 | 148:1 | 227:19 | 235:8 | 261:28 |

quorum. 8:3 | 15:30 | 16:8 | 22:5 | 25:13 | 28:20 | 33:28 | 43:17 | 45:9 | 46:29 | 47:6 | 50:18, 28 | 65:20 | 66:7, 8, 21 | 72:6 | 73:8, 22 | 74:2 | 75:6, 16 | 76:27 | 77:1, 14 | 83:20 | 89:33 | 99:5, 21 | 100:31 | 166:

11|107:8|110:6|114:
31|115:4|118:4|125:
3|130:2|135:8|139:17|
144:1|145:13|147:
18|148:3,36|155:23,
27|158:5|159:9|160:
31|162:23|166:4|
168:30|174:16,30|
185:20|186:9,18,19|
187:9|188:3,9,27,
34|189:29|192:15|
195:21|196:19,29|
197:16|199:18|204:
8 [illegible]|208:12|218:1|
219:15|220:2|223:
14|227:16|235:2|
236:6|247:30|248:
3|251:13|253:5,25,
27|276:28|280:28|
291:14|294:9|295:
26|298:5,22|307:
24|310:40|315:7|
316:4,31|317:2|333:
25|344:27|345:22|
354:26,32|356:16,
29|357:2|360:14|361:
11|362:4,21|367:
12,17|368:28|382:20|
387:9|391:1,5,6|395:
1|397:12|398:8|400:
20|402:4|410:22|
411:9|425:26|429:
11|436:27|437:22|
440.19|442:4|443:
8,25|444:7,9|453:
17|465:5|468:1,10|
quos. 10:13|15:2|22:11,16|
26:15,16|27:2|29:
20,22|30:1|32:22|
35:5|36:2|39:9|42:
12|45:26|50:20|52:
18,24|53:28|59:11,
14|63:20,30|64:8,
31|66:6|68:5|71:23|
72:14|73:27|76:19|
77:4 12,23|79:7|
83:6|85:32,35|86:
7|87:2|89:20|90:
13|93:1|100:11,15|
103:30|107:31|111:8|
112:21,35|113:4|116:
32,34|119:7|129:5|
130:2|139:9|144:3|
145:28|147:15|149:
32|150:19|153:18|154:
14|155:31|156:21|157:
6,23|158:26|159:21,
27|161:16|163:2,12,
33|164:18|167:7,33|
168:4|173:8|175.24|
181:7|184:4|187:29|
188:8|189:18|190:4|
192:11|196:2|209:9|
216:14|220:9,11|224:
33|225:15|229:20|232:
31 234:9|239:3|241|
30|244:22|248:11|
250:1,31|251:27|252:
10,12,25|253:1|255:
28|256:5|260:11|269:
11|270:5|272:8|279:
11,40|280:8|288:3,
5|290:7|292:4|297:
2|300:3,4|302:15|
305|23,26|307:5|
309:10|316:6,17|317:
18,19|320:24|325:12|
326:9|328:17|334:23|
339:17,18|340:8|
342:12|343:6|344:
21,25|355:12|359:8|
362:26|374:4,16|
375:20|393:19|401:
27|405:10,14,30|
406:6|408:21|410:
21|417:18|421:3|424:
5|425:24|429:1|
432:13,15|435:4|
443:12|448:10|449:
17|453:15|
quoſcumque. 143:10|
quoſdam. 105:21|300:8|
344:4|
quot. 149:31|
quotannis. 27:11|71:3|
87:2|124:2|
quotidiana. 71:10,20|103:
6|112:23|181:1|187:
27|238:10|270:9|307:
31|312:34|328:12|434:
19|
quotidianæ. 292:3|
quotidianam. 329:1|
quotidiani. 383:15|
quotidianis. 4:7|17:21|
186:31|187:13|192:
16|312:27|327:8|328:
26|357:21|451:28|
quotidiano. 63:31|85:15|
352:17|415:21|
quotidianum. 253:38|348:
18|
quotidianus. 151:10|
quotidie. 15:21|35:15|
44:7|63:33|84:23|
112:15|116:8|147:29|
157:23|160:31|175:
12|187:11|228:10|
253:7|301:8|312:
6|313:2|317:24|338:
26|347:4|350:24|
394:29|398:19|399:
2|400:16|402:8|
413:30|414:2|415:
17|
quoties. 32:14|103:2|
322:13|418:4|
quotieſcumque. 214:10|
quum. 4:7|6:1|8:5|
9:15|11:14|12:12|
13:11|14:4,11|16:3|
17:12,30|18:5,21|19.
4|20:16,19|21:1,5,
11|23:21|25:6,25,27|
26:10|27:14,25|29:
7,18|30:3,9|31:12,
17,21,29|32:11|35:
6|36:24|38:2,4,
16|40:1,15,21|41:
9,25|43:11|44:16|
45:16,25|46:13,18|
47:6.12,21|48:1,
8.23|49:6,30|50:
24,29|51:16,18,21|
52:3,11,20,28,30|
53:3,7|54:20,22|56:
1|57:2,5,13,19,23|
58:7,33|60:21|61:
7,10|62:8,23,26|63:
5,8,14,16|65:2,4,
17|66:12|67:16,19,
24|68:20|69,3|71:
23|72:10,20|73:9,
12,21|75:1,3,16|76:
1,3,3,27|77:6,7,17,
18,23|81:19|82:8,
23,26|83:4,15,18,
26|84:4,11,25,29|
85:1,30|86:6,9,18|
87:13|88:9|89:23,
35|91:14|92:8,24|
95:13,18,22,30|96:
1,8 13,20|97:16,27,
32|98:13,15|100:3|
101:10,26|102.7,15.25|
103:7,10,15,21|104.3|105:
3|106:1,17,19|107:29|
110:14.33|111:8,4,11,
18|112:9,19,33|114:
1,7,11,21|115:31|116:
18|118.9,11|119:14|
122.6 123:7|126:1|
127:3|128:2,10|131:
6,11|132:3|133.1,14,
17|134:11,21|135:6,
13|136:2|139:25|140:
25|144:4,12,14,23|
145:13,24|146:9,
16|147:3,6,11|148:
29|149:4,11,32,36|
151:4|152:2.8,10,
23|153:15|154:8|155:
35|156:3,22,24,37|
157:10|158:14,20|
159:16,30|160:28|
162:9.23,28,34|163:
9,18,30|164:5,7,
28|165:12,29|167:4,
23,26,30|169:14|
174:19|175:35|176:
25|177:12.26,30|178:
25|181:1|182:9,18|
183:13,28|184:2,4,
13,19,22,26|185:12,
26,28|186:8,25,32|
187:2,11,17,21,30|
188:6,16,24,30|189:
5,9.14,15,24,28,

19, 33, 34 | 190 : 1, 17, 22, 28 | 191 : 16, 21, 25, 30 | 192 : 8, 12, 18, 21, 22, 27 | 193 : 13, 25, 29 | 194 : 1, 22, 25, 30 | 195 : 3, 21, 29, 32 | 196 : 1, 19, 33 | 197 : 3, 19, 30 | 198 : 7, 10, 13, 19, 27 | 199 : 1, 8, 22, 29 | 200 : 5, 22, 30, 33 | 201 : 6 | 202 : 1, 10 | 203 : 1, 10 | 204 : 1, 10 | 216 : 10 | 217 : 4 | 222 : 12 | 223 : 22 | 227 : 4, 18 | 229 : 16 | 230 : 18 | 231 : 13 | 232 : 11 | 234 : 4 | 240 : 28 | 241 : 3, 18, 32 | 242 : 31 | 243 : 24 | 245 : 12 | 247 : 18 | 250 : 5, 11, 17, 30, 34 | 253 : 18, 21 | 256 : 26 | 30 | 257 : 5 | 261 : 18 | 264 : 24 | 265 : 13 | 266 : 16, 28 | 268 : 13, 30 | 275 : 21, 26 | 276 : 18, 27 | 277 : 18, 33 | 279 : 1, 16, 20, 31 | 283 : 3 | 290 : 12 | 291 : 7, 11 | 292 : 1 | 293 : 20 | 294 : 1, 19 | 295 : 24 | 296 : 4 | 297 : 6, 15 | 298 : 2 | 299 : 1, 13 | 300 : 4, 6, 8, 26, 27 | 301 : 19 | 302 : 17 | 304 : 9 | 305 : 22 | 306 : 1, 13, 17, 21 | 307 : 19, 24, 31 | 308 : 11 | 309 : 28 | 310 : 7, 25, 38 | 311 : 7, 9, 13, 26, 37 | 312 : 2, 5, 14, 19, 26 | 313 : 5 | 314 : 6, 12 | 315 : 19 | 317 : 18, 24 | 318 : 23, 33 | 319 : 13, 20 | 320 : 9, 15, 18, 20, 34 | 321 : 1, 3, 23 | 322 : 7 | 323 : 6, 23 | 324 : 15 | 325 : 25 | 327 : 4, 10 | 328 : 2, 14 | 329 : 3, 9, 13, 17, 20, 31 | 330 : 2, 4 | 332 : 4 *bis*, 19 | 333 : 16 | 334 : 13, 26 | 335 : 15 | 337 : 7, 20 | 338 : 7, 15 | 339 : 10 | 341 : 2 | 342 : 1 | 344 : 12, 15, 25 | 345 : 33 | 346 : 27 | 348 : 6 | 350 : 3, 12, 17 | 351 : 11, 15, 16, 18, 36 | 352 : 7 | 356 : 33 | 357 : 9, 26 | 358 : 11, 23 | 359 : 10 | 360 : 7, 15 | 361 : 2, 14, 16, 35, 36 | 363 : 18 | 364 : 5, 19 | 365 : 6, 10, 14, 17, 19 | 366 : 1, 8, 16, 19, 32, 34 | 367 : 16, 20 | 368 : 15, 16, 22, 24, 29 | 369 : 4, 8, 17, 23, 31, 33 | 370 : 20, 24, 25 | 371 : 16, 18 | 372 : 8, 12, 25, 18 | 373 : 9, 20 | 375 : 3, 9 | 376 : 7, 24, 26 | 377 : 5, 10 | 378 : 9, 13, 19, 30 | 379 : 2, 5, 19 | 380 : 11, 15 | 381 : 3, 4, 15, 26 | 382 : 10, 26 | 383 : 4, 6, 14, 21 | 384 : 3, 6 | 386 : 1, 7 | 388 : 10, 16 | 390 : 14, 26 | 391 : 15, 21, 23, 26 | 392 : 23, 29 | 395 : 9 | 396 : 20 | 397 : 1, 6, 12, 34 | 398 : 2, 6, 16, 26 | 399 : 4, 18 | 401 : 4 | 403 : 15, 37 | 404 : 11, 20, 27, 33 | 405 : 6, 18 | 407 : 11 | 408 : 11, 15, 19, 31 | 409 : 3, 9, 25 | 410 : 13 | 411 : 14, 17, 27 | 412 : 7, 31 | 413 : 20 | 414 : 18 | 415 : 8, 27 | 416 : 17, 22, 30, 35 | 417 : 3 | 418 : 13 | 420 : 4 | 422 : 29 | 423 : 1, 14, 21 | 424 : 12 | 425 : 2, 13, 18, 28, 32 | 426 : 16 | 427 : 21 | 428 : 17, 20, 22, 33 | 431 : 2, 8 | 432 : 6 | 433 : 4, 8, 12, 14, 17, 20 | 434 : 5, 11, 15, 20 | 435 : 4, 7, 10 | 436 : 21, 24, 25 | 437 : 12, 21, 23, 27 | 438 : 7, 23, 25, 27, 35 | 439 : 6 | 440 : 1, 2, 3, 12, 23 | 441 : 10, 32 | 442 : 2, 5, 8, 13, 14, 28 | 443 : 2, 3 *bis*, 5, 15, 19, 27, 30, 31 | 444 : 7, 14 | 445 : 8, 16, 21, 22 | 446 : 10, 24, 28, 30, 32 | 447 : 11, 20 | 448 : 1, 14, 20, 23 | 449 : 1, 12, 14, 17, 20 | 450 : 6, 13, 14 | 451 : 3, 13, 20, 31 | 452 : 3, 21 | 459 : 1, 2 | 461 : 1 | 462 : 1, 5 | 465 : 9 |

R.

Rabirium. 389 : 14 | 397 : 15 |
Racilii. 372 : 15 |
Racilium. 372 : 16 | 373 : 26, 28 |
Racilius. 373 : 7 |
radices. 28 : 7 | 170 : 25 | 328 : 19 | 339 : 25 | 366 : 26 | 404 : 10 | 412 : 29 |
radicibus. 133 : 16 | 157 : 27 | 163 : 24 | 197 : 9 | 239 : 11 | 240 : 35 | 316 : 22 |
radicit. 312 : 16 |
rami. 133 : 7 |
ramis. 48 : 5 | 372 : 18, 21 |
rapere. 356 : 31 |
rapidiſſimo. 242 : 25 |
rapiditate. 247 : 9 |
rapiditatem. 78 : 6 |
rapido. 484 : 13 |
rapinarum. 371 : 19 | 409 : 31 |
rapinas. 410 : 7 |
rapinis. 15 : 18 | 192 : 14 | 376 : 23 | 378 : 29 | 425 : 19 | 429 : 11 |
rapiaret. 418 : 29 |
rapuerant. 371 : 20 |
rari. 91 : 28 | 95 : 26, 29 | 189 : 35 | 240 : 11 | 408 : 21 |
raris. 61 : 19 | 186 : 32 |
raros. 161 : 15 | 176 : 16 | 229 : 15 |
raſa. 95 : 2 |
Raſcipolis. 288 : 2 |
rata. 222 : 26 |
rates. 227 : 19 | 228 : 2, 9 |
ratibus. 11 : 9 | 13 : 3 | 137 : 11 |
ratio. 22 : 19 | 45 : 12 | 48 : 17 | 49 : 30 | 71 : 6 | 81 : 27 | 95 : 24 | 118 : 8 | 128 : 7 | 136 : 29 | 152 : 19 | 158 : 15 | 185 : 5 | 190 : 6 | 227 : 16 | 232 : 8 | 240 : 15 | 267 : 21 | 316 : 37 | 314 : 6 | 388 : 4 | 404 : 23 | 412 : 34 | 464 : 20 |
ratione. 22 : 11 | 30 : 5 | 31 : 24 | 68 : 16 | 104 : 33 | 112 : 22 | 117 : 10 | 143 : 2 | 144 : 15 | 147 : 25 | 148 : 31 | 150 : 33 | 153 : 7 | 158 : 14, 19, 40 | 171 : 30 | 184 : 24 | 186 : 7, 15 | 198 : 21 | 248 : 20 | 249 : 12 | 250 : 4 | 262 : 1 | 269 : 19 | 276 : 13 | 319 : 15 | 322 : 3 | 323 : 11, 32 | 325 : 11 | 328 : 20 | 333 : 10 | 337 : 9 | 338 : 12 | 350 : 20, 36 | 355 : 7 | 356 : 8, 28 | 365 : 25 | 374 : 15 | 384 : 4 | 387 : 19 | 394 : 9 | 408 : 30 | 412 : 11 | 416 : 32 | 425 : 19 | 434 : 16 | 446 : 4 |
rationem. 62 : 18 | 78 : 8 | 100 : 26 | 101 : 29 | 142 : 6 | 171 : 27 | 173 : 18 | 195 : 5 | 217 : 2 | 219 : 14 | 224 : 9 | 230 : 14 | 239 : 21 | 252 : 28 | 274 : 15 | 296 : 20 | 310 : 27 | 322 : 17 | 326 : 14 | 327 : 4 | 328 : 21 | 320 : 31 | 410 : 3 |
rationes. 168 : 5 | 313 : 4 |
rationi. 30 : 6 |

rationibus. 88: 4 | 122: 7 | 136: 17 | 171: 37 | 269: 3 | 297: 18 | 316: 25 | 324: 23 | 327: 21 |
Ravennæ. 211: 6 |
Rauracis. 8: 15 | 173: 28 |
Rauracorum. 22: 23 | 132: 17 |
re. 13: 15 | 18: 4 | 19: 11 | 21: 8 | 23: 11, 16 | 26: 13 | 27: 24 | 28: 20 | 30: 13, 14 | 40: 20 | 41: 15, 16 | 45: 15, 18, 21 | 54: 3 | 61: 12 | 64. 21 | 65: 8 | 66: 4, 5 | 67: 6, 15 | 72: 1, 4 | 73: 5, 19 | 74: 4 | 86: 11 | 88: 1 | 90: 17, 27 | 91: 3, 10 | 100: 5, 7, 36, 38 | 101: 7, 19 | 102: 24 | 103: 3 | 104: 11 | 105: 24 | 108: 17 | 112: 36 | 114: 26 | 119: 2 | 131: 5 | 134: 21 | 135: 21 | 138: 5 | 144: 22 | 145: 26 | 146: 3, 11, 23 | 148: 31 | 149: 7, 14 | 154: 3 | 155: 14 | 156: 36 | 157: 14 | 160: 5 | 161: 3 | 165: 5 | 166: 7 | 168: 6, 7 | 169: 7, 31 | 170: 1, 9 | 177: 16 | 173: 14 | 184: 4 | 190: 10, 21 | 191: 23 | 193: 17 | 194: 15 | 195: 10, 27, 29 | 196: 5, 11 | 199: 8 | 217: 16 | 222: 17 | 225: 4 | 229: 4, 20 *bis* | 238: 18 | 240: 4 | 246: 11 | 147: 5 | 248: 12 | 250: 27 | 251: 8 | 253: 36 | 254: 10 | 255: 8, 30 | 261: 7, 11, 20 | 264: 19 | 265: 4, 29 | 275. 3 | 276: 23 | 277: 25 | 291: 16: 293: 17 | 303: 18 | 306: 6 | 309: 12 | 310: 16 | 316: 15 | 319: 8 | 320: 23 | 327 | 17 | 328: 1, 24 | 330: 3: 336: 2, 5, 8 | 345: 33 | 351: 20 | 359: 29 | 361: 14 | 362: 13 | 365: 32 | 370: 2, 12 | 373: 18 | 374: 10 | 375: 6 | 378: 9 | 388: 5 | 390: 16, 29 | 393: 6 | 395: 5, 31 | 396: 5, 22 | 397: 3 | 401: 6 | 403: 31 | 406: 6 | 408: 16, 25 | 415: 12 | 424: 23 | 425: 28 | 426: 8 | 427: 16 | 450: 17 | 461: 1. 12 |
rebellare. 198: 21 |
rebellio. 60: 19 |
rebellione. 84: 15 |
rebellionem. 86: 17 |
Rebello. 424: 26 |
Rebilum. 180: 2 | 192: 1 | 228: 16 | 371: 12 |
Rebilus. 177: 22 | 276: 32 |
rebus. 6: 7, 12 | 9: 12 | 11: 18 | 12: 20 | 16: 25 | 17: 12 | 23: 5 | 25: 14, 28 | 26: 2 | 27: 21 | 34: 20 | 40: 17 | 41: 4 | 47: 8, 20 | 48: 8 | 49: 17 | 50: 27, 32 | 51: 17 | 55: 6 | 57: 31 | 58: 29, 33 | 59: 23, 26 | 60: 22 | 63: 32 | 64: 19 | 66: 2 | 68: 4 | 73: 1, 2, 8 | 76: 12, 23 | 77: 18 | 79: 18 | 80: 13 | 81: 17 | 82: 10 | 83: 24 | 84: 10 | 85: 18, 29 | 86: 25 | 88: 8 | 89: 10, 18, 28, 31 | 90: 18, 28, 34 | 92: 13, 21 | 96: 11 | 101: 9 | 103: 21 | 104: 8 | 105: 12 | 109: 16, 18 | 110: 4 | 111: 22 | 112: 5, 19 | 114: 10 | 115: 9, 24, 27 | 116: 12, 15 | 117: 8, 22 | 119: 5 | 120: 1 | 122: 6 | 129: 11 | 130: 1, 8 | 134: 21 | 136: 2 | 142: 11 | 144: 12 | 145: 1, 19 | 147: 19 | 149: 16 | 152: 7 | 155: 29 | 156: 16, 29 | 159: 36 | 161: 20 | 164: 14 | 165: 8, 21 | 167: 11 | 168: 25 | 171: 38 | 173: 8 | 177: 15 | 178: 15 | 179: 22, 27 | 180: 5 | 181: 5 | 185: 30, 35 | 183: 4 | 193: 3 | 194: 26 | 199: 15, 26 | 208: 15 | 212: 4, 8 | 214: 2, 8, 216: 12 | 219: 7, 13, 23 | 221: 4: 224: 17 | 226: 1 | 228: 15 | 229: 13, 18 | 231: 6, 8 | 232: 1, 17 | 237: 1 | 243: 14 | 244: 23 | 246: 11 | 249: 11 | 250: 20 | 251: 6, 22 | 252: 6, 16 | 255: 10 | 256: 4, 11, 17 | 257: 3 | 258: 11 | 259: 4 | 260: 2, 11 | 265: 1 | 266: 22 *bis* | 267: 13, 20, 23 | 268: 2, 25, 30 | 270: 15 | 272: 7, 19 | 274: 31 | 277: 20, 39 | 278: 10, 17 | 279: 43 | 280: 11, 24 | 283: 3 | 285: 7 | 294: 14 | 295: 27 | 296: 15 | 297: 15 | 299: 6 | 301: 9 | 303: 6 | 305: 13, 16 | 306: 15 | 308: 6, 26 | 310: 12 | 311: 24, 39 | 313: 8 | 315: 12 | 316: 39 | 317: 27, 34 | 318: 23 | 320: 15 | 322: 3, 20 | 323: 14 | 324: 13, 20 | 325: 10, 26, 33 | 328: 13. 26 | 331: 13 | 333: 14 | 338: 4. 23, 24 | 339: 13 | 340: 11 | 342: 17 | 344: 15 | 345: 29 | 346: 12 | 352: 31 | 355: 27 | 356: 21, 32 | 357: 27 | 363: 10 | 365: 29 | 366: 32 | 368: 13, 15 | 374: 18 | 375: 18 | 377: 32 | 378: 24 | 380: 1 | 382: 7 | 384: 20, 36 | 386: 18 | 392: 15 | 395: 15, 17 | 396: 23 | 397: 5 | 399: 9, 22 | 400: 6, 28, 29 | 401: 23, 28 | 404: 6, 12 | 405: 1 | 407: 2, 7 | 410: 25 | 414: 14, 20 | 415: 15 | 417: 21 | 418: 1. 6, 16. 27 | 425: 5, 29 | 427: 17, 28 | 429: 17 | 431: 6 | 432: 13 | 437: 29 | 446: 6 | 447: 10 | 461: 6 | 464: 22 |
recedendum. 274: 11 |
recederent. 417: 24 |
recedi. 197: 5 |
recedit. 193: 6 |
recenſebantur, 174: 13 |
recentem. 145: 21 | 245: 5 |
recentes. 95: 27 | 152: 26 | 162: 27 | 334: 13 |
recenti. 24: 29 | 76: 20 | 107: 31 | 194: 13 | 392: 24 |
recentibus. 111: 9 | 190: 21 | 335: 9 |
recentioribus. 421: 7 |
recentium. 14: 23 |
receperant. 20: 13 | 175: 35 | 252. 25 | 415: 30 | 429: 13, 19 |
receperat. 77: 22 | 273: 13 | 320: 14 |
receperint. 150: 15 |
receperunt. 20: 17 | 22: 17 | 45: 22 | 77: 12 | 83: 11 | 85: 20, 37 | 86: 23 | 95: 16 | 139: 24 | 147: 13, 17 | 176: 30 | 177: 13 | 187: 20 | 222: 15 | 243: 6 | 270: 13 | 271: 7 | 272: 13 | 303: 3 | 308: 5 | 311: 35 | 314: 5 | 423: 29 | 424: 9 | 451: 25 |
recepiſſe. 117: 30 | 134: 3 | 139: 29 | 239: 7 | 349: 3 | 364: 17 | 367: 4 | 370: 7 |
recepiſſent. 25: 12 | 115: 27 | 311: 19 | 360: 18 | 439: 20 |
recepiſſet. 230: 18 | 327: 5 | 338: 25 | 403: 38 | 412: 22 |
recepit. 79: 11, 22 | 81: 7 | 184: 2 | 240: 20 | 268: 27 | 272: 20 | 273: 1 | 277: 7 | 278: 3 | 282: 2 | 292: 11 | 297: 4 | 303: 5 | 315: 9. 10 | 316: 16 | 357: 9 | 360: 29 | 366: 25, 32 | 367: 11 | 368: 15 | 369: 3 | 370: 3, 14 | 371: 5 |

372: 14 | 395: 15 | 397: 4 | 401: 7 | 407: 25 | 415: 1, 14, 29 | 417: 17 | 421: 14 | 423: 24 | 424: 15 | 429: 7 | 435: 8 | 442: 17 | 451: 23 |
recepta. 74 : 10 | 370 : 12 | 431: 1 |
receptacula. 148 : 8 | 389 : 32 |
receptaculo. 261: 24 |
receptas. 275: 17 |
receptas eſſe. 183: 29 |
recepti. 280 : 26 |
recepti erant. 339 : 11 |
recepti eſſent. 438 : 23 |
recepti ſunt. 433: 18 |
receptis. 190 : 26 | 194 : 3 | 315: 4 | 326: 18 | 390: 18 |
recepto. 147: 22 | 222: 9 | 294: 4 | 384 : 21 |
receptos. 9: 1 | 137: 10 | 175: 37 | 285: 6 | 362: 22 | 379: 23 |
receptu. 444: 12 |
receptui. 161 : 33 | 311 : 19 | 320: 29 | 321: 2 | 370: 2 | 403: 37 |
receptum. 85: 13 | 117: 8 | 164: 29 | 206: 8 | 241: 11 | 245 : 27 | 254: 32 | 308: 14 | 313: 22 | 353: 18 | 362: 11 | 428 : 13 | 449: 23 |
recepturum 47: 1 |
receptus 235: 7 | 240 : 33 | 241: 8 | 274: 13 | 306: 11 | 311: 14 | 318: 32 | 345: 11 | 350: 13 | 369 : 32 | 401: 13 | 453 : 12 |
receptus eſſet. 442 : 15 |
receſſerunt. 106 : 10 |
receſſit. 394 : 3 | 424 : 22 |
receſſum. 106 : 8 |
recidere. 142 : 3 |
reciderunt. 439: 27 |
recipere. 20 : 9 | 41 : 4 | 59: 22 | 67 : 13 | 85 : 18 | 109 : 15 | 133: 15 | 139 : 16 | 197: 13 | 235: 6 | 240: 8, 24, 28 | 253: 11 | 294 : 2 | 296: 25 | 308 : 13 | 311 : 14 | 324: 32 | 336: 4 | 349: 7 | 381 : 5 | 392 : 17 | 399: 3, 12 | 416: 22 | 422: 28 |
reciperent. 45 : 33 | 48 : 23 | 50 : 21 | 63: 19 | 86 : 18: 188 : 2 | 253: 27 | 296: 18 | 313: 24 | 324 : 28 | 392: 21 | 397 : 19 | 399 : 16 | 417: 22 | 427: 24 | 434: 8 | 439: 12 | 442: 5 | 445: 16 |
reciperentur. 425 : 3 | 442: 2 |
reciperet. 193 : 14 | 241 : 3 | 268 : 30 | 319: 21 |
reciperetur. 340: 4 |
recipi. 103 : 10 | 176: 1 |
recipiant. 377: 2 |
recipiat. 66 : 3 | 138 : 28 | 150: 30 |
recipiatur. 169 : 29 |
recipiebant. 36 : 3 | 61: 16 | 248 : 17 | 313 : 7 |
recipiebat. 302 : 10 | 310 : 31 | 368: 32 |
recipiendas. 296 : 1 |
recipiendi. 58: 7 | 138 : 4 | 163 : 28 | 188: 32 | 189: 11 |
recipiendis. 194 : 15 |
recipiendum. 36 : 5 | 311: 32 | 360: 24 |
recipiens. 308 : 7 |
recipientem. 150: 29 |
recipientes. 103: 6 | 279: 32 | 377 : 4 | 392 : 20 |
recipientibus. 311 : 23 |
recipit. 68: 8 | 117 : 1 | 153: 20 | 171 : 37 | 179 : 28 | 193: 1 | 195 : 27 | 199: 27 | 219 : 6 | 244 : 7 | 252: 7 | 295 : 8 | 316: 10 | 392: 14 | 405 : 3 |
recipite. 163 : 17 |
recipitur. 348 : 1 | 450 : 1 |
recipiunt. 12: 19 | 58 : 27 | 71 : 23 | 104 : 2 | 107 : 2 | 171: 23 | 179 : 12 | 193 : 17 | 221 : 3 | 252 : 15 | 265: 21 | 277 : 25 | 280: 8 | 294: 11 | 393 : 4 | 399. 1 | 419: 27 | 421: 13 | 444 . 14 | 452 : 4 |
recipiuntur. 170 : 3 | 434 : 3 |
recitarentur. 206 : 1 |
recitat. 108 : 15 |
reclinatæ. 123; 14 |
reclinaverint. 133 : 17 |
reconciliarem. 464 : 16 |
reconcinnatur. 266 : 9 |
recordabantur. 312 : 10 | 322: 11 |
recordari. 322 : 25 |
recordatione. 384 : 20 |
recreandos. 323 : 9 |
recrearunt. 360 : 19 |
recreato. 416 : 7 |
recta, *nom.* 132 : 17 | 161 : 22 |
recta, *adv.* 292 : 19 | 403 : 32 | 433 : 13 |
recte. 144 : 18 | 176 : 23 | 251: 17 | 460 : 4 |
rectis. 152 : 3 |
recto. 249 : 36 |
recuperabimus. 332 : 17 |
recuperanda. 100 : 25 |
recuperandæ. 174 : 10 |
recuperandorum. 160 : 17 |
recuperandum. 412: 9 |
recuperare. 142 : 11 | 179 : 25 | 365: 5 | 375: 26 | 464: 17 |
recuperata. 414: 26 |
recuperato. 450 : 11 |
recuperaturos. 59: 14 | 148: 16 |
recurrant. 256 : 2 |
recurrit. 452 : 6 |
recurrunt. 266 : 21 |
recuſabant. 312 : 15 | 351 : 37 |
recuſabat. 233 : 5 | 249 : 22 |
recuſandam. 183 : 6 |
recuſandi. 90: 5 |
recuſante. 427 : 7 |
recuſantibus. 301: 16 |
recuſare. 33 : 6 | 73: 23 | 142: 12 | 311: 17 |
recuſarent. 149: 33 | 188: 24 | 189: 28 | 232 : 13 | 327: 7 |
recuſaret. 66 : 11 |
recuſatio. 181 : 1 |
recuſatione. 336 : 17 |
recuſaturos. 24 : 5 |
recuſaturum. 33 : 9 |
recuſent. 105 : 13 |
redacta. 175 : 29 |
redactam. 101 : 18 |
redactas eſſe. 55 : 2 |
redacti ſunt. 438: 33 | 449: 19 |
redacto. 52 : 18 |
redactos. 46 : 23 |
redactos eſſe. 52 : 24 |
redacturum. 147 : 23 |
reddant. 125 : 1 |
reddebant. 371 : 3 |
reddebat. 42 : 16 | 267 : 19 |
reddere. 26: 17 | 427 : 26 |
redderent. 427 : 25 |
redderet. 26 : 16 | 32 : 21 |
reddiderant. 325 : 9 |
reddiderat. 174 : 8 |
reddiderunt. 72: 13 |
reddit. 179 : 30 | 225 : 20 |
reddita. 370 : 12 |
redditis. 119 : 3 | 205, 1 | 442 : 5 |
redditur. 121 : 1 |
reddituram eſſe. 27 : 9 |
redduntur. 268 : 19 | 305: 24 |
redeat. 118 : 5 | 209: 8 |
redegerat. 52 : 17 | 356 : 11 | 360 : 3 |
redegiſſent. 322 : 25 |
redegiſſet. 34 : 5 |
redegit. 199 : 6 | 252 : 28 | 359 : 29 |
redemerunt. 374 : 5 |
redemiſſet. 427 : 1 |
redemit. 238: 4 |
redempta. 26 . 24 |
redemptione. 374 : 17 |

redeundo. 290 : 20 |
redeunt. 444: 12|
redeuntes. 112: 35|
redeunti. 351 : 23|
redibat. 44 : 14|
redierant. 75 : 18 | 345 : 28 |
redierat. 92: 24 | 108 : 3| 119: 2| 210: 2 |
redierunt. 23 : 25| 333 : 23 |
redigeret. 355 : 9|
redigi. 192: 8|
redire. 202: 12| 307: 29|308: 3| 416 : 7|
redimere. 27 : 19 | 33 : 28 |
redintegrare. 20: 13|
redintegrarent. 52: 7|
redintegrarentur. 155 : 25|
redintegraretur. 152 : 24 |
redintegrari. 302 : 23|
redintegratis. 63: 2|
redintegrato. 50: 11 | 51: 16 |
redire. 400 : 15|
rediretur. 392: 24|
rediri. 296: 14|
rediſſe. 139 . 1|
rediſſent. 164 : 22|
rediſſet. 149 : 36 | 372 : 8 |
redit. 192 : 29 | 271: 10 | 297: 8| 387: 11 | 389 : 31| 390: 19| 420: 11|
reditionis. 8 : 13|
reditu. 84: 16| 137: 29| 356: 36|
reditum. 183: 28 | 192 : 11 | 326 : 23 |
reditus. 134 : 5 | 372 : 8 |
reducebant. 151 : 4 |
reducere. 377 : 2 | 413 : 6 |
reducerent. 22 : 5| 152: 21 |
reducerentur. 135: 22|
reduceret. 166 : 19 | 409: 9 |
reduci. 311: 24|
reducit. 98 : 5 | 110 : 19 | 140 : 21 | 145 : 27| 149: 35 | 239 : 2 , 18 | 273: 23| 277: 21 , 27 | 400: 12| 417: 19| 419: 2, 15| 420: 12 |
reducitur. 226 : 9|
reducti. 311: 27|
reductis. 404 : 28| 409: 13 |
reducto. 134: 6 | 309: 17 |
reductos. 22: 6 |
reductus. 297: 16|
reductus eſt. 39 : 8|
reducunt. 179: 14| 239 : 28| 278: 25|
redundaturum eſſet. 376 : 25 |
reduxerant. 345: 18|
reduxerat. 86: 17|
reduxerunt. 97: 29| 100 : 6 |
reduxit. 36 : 17, 20, 24 | 44 : 26| 69: 7| 85 : 23| 114 : 20 | 163 : 24| 164: 7 | 170 : 16 | 172: 3 | 308: 22| 413: 25| 417: 16 |
refecerant. 234 : 16 | 259 : 19 |
refecerat. 260: 10|
refecit. 155 : 34 | 164 : 11 |
refecta. 266 : 12 |
refectæ ſunt. 329 : 29|
refectas. 98: 5|
refectis. 382 : 25 | 423: 32 |
refecto. 166 : 6 |
refectus. 239: 4|
referant. 279 : 16|
referatur. 213: 3|
referebant. 196 : 27| 261: 26 |
referebantur. 27: 16|
referenda. 278 : 33 | 285 : 6 |
referre. 20: 8| 100: 35| 240: 11| 400: 5|
referrent. 35 : 5 | 441 : 32 |
referrentur. 83: 28|
referret. 26 : 12 | 411 : 18 |
referretur. 206 : 2 | 371 : 14 |
referri. 207: 4 | 269 : 15| 279: 37| 374 : 14|
refert. 316 : 13 | 448 : 9 |
refertas. 264 : 8|
referre. 319 : 4|
refertur. 112: 35 | 200: 17| 208: 3| 212: 4 , 6 |
referunt. 117 : 28 | 191 : 11| 206. 3| 234: 21 | 251 : 2| 364 : 16 |
referuntur. 179: 11|
reficere. 157 : 12 | 177: 30| 182: 19| 242: 20| 265: 30| 401: 23|
reficerent. 58 : 17|
reficeret. 370 : 6|
refici. 92: 16| 266: 1 | 300 : 20 |
reficiebant. 352 : 23 |
reficiebat. 231 : 3|
reficiendas. 84 : 8 , 24 | 87 : 4 | 235 : 11 | 271 : 3 |
reficiendorum. 280: 9|
reficiendum. 451: 24|
reficit. 248 : 13 | 373 : 17 |
reformidare. 232 : 20|
reformidarent. 418: 16|
refractis. 54 : 22|
refringeret. 165 : 19 |
refugerant. 155 : 24 | 300: 28 | 335 : 2 | 448 : 22 |
refugerat. 271 : 4 |
refugere. 352: 18 | 356: 28| 416: 35 | 468 : 10 |
refugerent. 416: 36 |
refugerunt. 276 : 29 | 308 : 33 | 337 : 5 | 361 : 13| 413: 24 | 440: 5|
refugiebant. 103: 9 | 391 : 24 |
refugiens. 337 : 7|
refugientes. 361: 25|
refugiſſe. 190 : 36 | 195 : 31 |
refugit. 338: 20 |
rege. 212 : 6 | 223 : 14 | 241: 2 | 272: 23| 277: 33 | 279: 35 | 347 : 2 | 362: 28 | 364 : 2 | 380: 7 | 384: 33| 410: 23| 429: 4 |
regem. 41 : 24, 26| 80: 21| 110 : 36 | 277: 39 | 278: 31 | 288: 4 | 340: 15 | 343 : 5 | 344 : 3. 21 , 29| 357 : 31 | 358 : 4 , 5 , 6 , 7 | 361 : 13 | 362: 11| 376 : 16 | 384 : 31 | 410: 24 | 419: 8| 428: 11| 462: 4| 470 : 17|
regere. 127 : 3 | 316 : 9 |
reges. 97: 24| 362: 26| 363: 7 , 9 | 366: 22| 379: 22| 384: 26| 467 : 24| 468 : 2 |
regi. 62: 1| 357: 30 | 411: 20 |
regia. 346: 23 | 365 : 3 | 382 : 27 | 384: 21 | 393: 21 | 409 : 16 | 423 : 35 | 4-7: 20| 4:9: 2|
regiæ. 346: 18| 352 : 22| 383: 9, 27 | 386 : 9|
regiam. 156 : 4 | 342 : 14 |
regiarum. 407 : 18|
regibus. 286: 4 | 384 : 32 | 467 : 22 |
regiis. 344 : 4 | 378 : 15| 380 : 18 | 384 : 28 | 407: 16 | 427: 34 | 429 : 5 |
Regino. 416 : 19|
regio, *nis.* 94 : 10 | 121 : 6| 436 : 2 |
regio, *nom, adject.* 340: 12|

345: 2| 380 : 8| 384: 28| 411: 8| 420: 14|
regione. 132: 18| 147: 21| 153: 4| 157: 1, 5, 27| 161: 22| 166 :10| 167: 14| 197: 20| 227: 19| 309: 23| 348: 21| 351: 11| 361: 32| 369 : 6| 408 : 27| 420 : 14| 434: 14| 435 : 23| 439: 7|
regionem. 136 : 9| 199: 20| 249: 32| 353: 15| 367: 27| 370: 10| 394 : 23| 416: 11|
regiones. 59 : 1| 60 : 16| 72 : 16, 22| 80: 6| 140: 18| 142: 25| 161: 9| 173: 9| 194 : 21| 202: 11| 290: 15, 306: 6| 310: 4, 28| 346: 14| 360 : 1| 364 : 6| 379: 13|
regionibus. 33 : 25| 61 : 6| 65: 10| 73 : 6| 80 : 15, 23, 26| 93: 9| 96: 19| 97: 14| 132: 19| 140: 20| 165 : 3| 177 : 23| 192: 1| 222: 3, 9| 227: 12| 230 : 8| 234 : 14| 249 : 16| 285 : 16| 289: 5| 294: 18| 303: 14| 309: 34| 346 : 3| 377 : 13| 435: 27|
regionis. 352: 17|
regionum. 41 : 25| 59: 8| 65 : 3| 79 : 16| 97: 3| 131: 14| 221: 3| 222: 18| 240: 14| 242 : 32| 295: 15| 306: 9| 317: 26| 345: 9| 360: 3| 370 : 8|
regis. 38: 14| 46 : 11| 272: 28| 307: 3| 340 : 6, 11| 344 : 6| 345: 15| 346: 22| 349: 9| 357: 29| 358: 24| 360: 27, 34| 361: 1, 15, 24| 363 : 3| 366: 17| 378: 14| 382: 29| 384: 8| 389: 24| 396: 17| 407: 22, 23| 411: 11, 27| 412: 8| 416: 21| 468: 9|
regium. 340: 16| 381 : 12| 389: 23| 395: 28| 428: 33|
regius. 344 : 17| 358 : 13|
regna. 7: 11| 40: 11| 364: 8| 365: 5|
regnantem. 99: 17|
regnaſſe. 363 : 1|
regni. 5 : 8| 11 : 18| 17: 6| 99 : 26| 240: 11| 342: 3| 344 : 2| 346 : 22, 27| 349: 1| 364 : 18| 372: 4| 380: 22, 23| 396: 19| 411: 1| 420 : 14| 428: 2|
regno. 7: 12| 17 : 7| 104: 10| 111: 3| 278: 12| 340: 2| 345: 15| 349: 5| 357: 33| 358: 8| 363 : 2| 364 : 11, 24| 396: 16| 397 : 2, 3| 407: 15| 427: 11| 429: 5|
regnum. 7 : 2, 4| 75: 26| 90: 4| 97: 5| 99: 14| 111 : 2| 143: 4| 150: 3| 272: 11| 281 : 1| 282: 2| 344: 29| 345: 18| 348: 13| 358 : 15| 362: 28| 363: 14, 15| 367: 4| 395: 25| 396: 18| 400: 17| 405: 2| 425: 23| 427 : 10, 33| 428 : 7|
regredi. 311 : 15|
regrediendi. 106: 25|
regrediundi. 408 : 17|
regreſſos. 50 : 11|
regulas. 263 : 22|
Regulo. 426: 19|
regum. 209 : 6| 343 : 2| 344 : 16| 345 : 14| 362: 21| 363: 5| 467: 23|
rei. 15 : 8| 18 : 20| 19: 7| 25: 5| 30 : 7| 33 : 12| 45: 11| 48: 2| 49: 29| 57: 30| 61: 15| 63: 8| 64: 17| 65: 23| 66 : 24| 67 : 13| 68 : 1| 74: 9| 81 : 27| 83: 17| 88: 17| 91: 2| 101 : 18| 112: 31| 118: 5| 127: 9| 130: 4, 8| 131 : 1| 138 : 31| 139: 13, 19| 142: 18, 22| 147: 26, 30| 148: 39| 150: 10| 152: 18| 155: 1, 3, 23| 156: 17, 32| 160 : 27| 165: 12, 17, 28| 166: 4| 168: 18, 23| 175: 14, 19| 180: 4| 182: 7| 183: 1| 184: 6| 189: 30| 206: 4| 216: 5| 222: 11| 228 : 19, 20| 229: 21| 230: 6| 250: 15| 251: 5| 254: 22| 256: 8, 27| 266: 32| 269: 23| 272: 25| 273: 27| 278: 16| 289: 7| 295: 28| 296: 10| 297: 15| 298: 1, 3| 301: 2| 302: 1| 305: 7| 308: 7| 309 : 24| 310: 3| 312: 15| 316: 6, 25, 35| 317: 28| 319: 3| 323: 10| 324: 23| 325: 3| 333: 21| 334: 27| 341: 4| 344: 26| 345: 4, 20| 348: 10| 351: 21| 352: 13| 363: 18| 368: 33| 371: 15| 376: 19| 377: 20| 383: 26| 410: 8| 418: 10| 424: 19| 435: 10|
rejecerat. 366 : 9|
rejectas. 89 : 30|
rejecti. 101 : 31| 311: 27|
rejecti ſunt. 54 : 22|
rejectis. 37: 17| 306 : 12|
rejecto. 19 : 22|
rejicere. 297: 1|
rejicerent. 34 : 12|
rejicerentur. 98 : 12|
rejiciebant. 259: 9|
reipublicæ. 18 : 7| 25 : 22| 26: 21| 42: 7| 77: 30| 82: 22| 90: 20| 107: 20| 113: 4| 114: 1| 136: 15| 206: 9| 216: 7 *bis*, 9, 10, 18| 217: 3, 8| 227: 3| 292: 23| 293: 6| 379: 7| 395: 22|
relangueſcere. 47: 8|
relata ſit. 225: 17|
relata ſunt. 314 : 9| 337: 6| 436: 27|
relatas. 89 : 31|
relatis. 26: 9| 133: 24| 269: 3|
relato. 298: 10| 314: 14| 378: 6| 438: 8|
relativos. 74 : 4| 316 : 12
relativum. 427: 2|
relatus eſt. 55 : 2|
relegari. 101 : 31|
relicta. 68 : 7| 195 : 6| 254 : 31| 271: 5| 324: 4| 355: 32| 401: 2| 422: 12|
relicta erant. 167 : 35|
relictæ. 67 : 30| 344: 14|
relictæ erant. 334 : 32|
relictam. 57: 3| 91 : 7| 271 : 9|
relictas. 250 : 25
relicti. 276 : 29| 390 : 24|
relicti erant. 137 : 35| 167: 30| 338: 16| 368 : 29|
relicti ſunt. 329: 26|
relictis. 44 : 19| 57: 28| 77 : 6| 91 : 19| 146 : 9| 159: 35| 169: 24| 170: 19| 171 : 15, 17| 183 : 12| 195: 8| 196: 3| 247: 13| 249: 35| 277: 26| 278 : 2, 26| 304 : 6| 323: 10| 324: 31| 338: 24| 350: 30| 362: 19| 382 : 31| 389: 28| 397: 5| 424: 28| 437: 29|
relicto. 37: 3| 79 : 3| 91: 2| 106 : 22| 116 : 3| 117: 11| 161: 27| 165: 23| 167: 14| 226: 7| 254: 14| 319: 25| 336: 4| 361:

29 | 366: 8 | 384: 29, 33 | 395. 34 | 407: 11 | 415: 32 | 416: 15, 22 | 420: 4, 10 | 423: 19 | 426: 29 | 429: 6 |
relictum. 137: 12 |
relictum erat. 333: 2 |
relictum esse. 110: 3 | 361: 37 |
relicturos. 190: 23 |
relictus. 138: 17 | 153: 8 | 221: 11 | 280: 12 | 309: 8 | 313: 19 | 370: 18 |
relictus erat. 258: 2 |
religandi. 295: 17 |
religant. 263: 21 |
religaverant. 261: 1 |
religaverunt. 262: 9 | 263: 1 |
religio. 252: 27 | 275: 28 |
religione. 127: 8 | 218: 10 | 312: 26 | 380: 6 |
religionem. 302: 26 |
religiones. 120: 2 | 138: 12 |
religioni. 249: 9 |
religionibus. 90: 9 | 124: 6 | 383: 13 |
religionis. 322: 12 |
relinquatur. 110: 12 | 133: 17 | 255: 21 |
relinquebant. 324: 6 |
relinquebat. 91: 22 | 105: 5 | 107: 27 |
relinquebatur. 11: 12 | 52: 32 | 96: 24 | 103: 12 | 136: 14 | 202: 5 | 230: 8 | 247: 15 | 310: 27 | 344: 19 |
relinquendi. 58: 7 |
relinquendos. 295: 23 |
relinquendum. 324: 19 |
relinquens. 360: 6 |
relinquere. 67: 4 | 81: 4 | 89: 34 | 102: 8 | 268: 3 | 311: 16 | 379: 13 |
relinquerent. 102: 28 | 289: 14 | 294: 18 |
relinquerentur. 373: 21 |
relinqueret. 146: 10 | 389: 32 |
relinqueretur. 37: 10 | 90: 8 | 200: 34 | 204: 15 | 266: 13 | 418: 14 |
relinqui. 92: 6 | 109: 30 | 139: 33 |
relinquit. 88: 17 | 92: 24 | 115: 28 | 138: 23 | 146: 34 | 159: 15 | 166: 29 | 197: 1 | 229: 17 | 235: 18 | 248: 4 | 253: 37 | 270: 37 | 271: 13 | 275: 28 | 296: 4 | 353: 6 | 363: 5 | 387: 1 |
relinquunt. 58: 21 | 108: 17 | 157: 33 | 160: 3 | 265: 2 | 272: 17 |
relinquuntur. 266: 10 |
reliqua. 8: 11 | 16: 13, 23 | 17: 31 | 62: 4 | 77: 3, 8 | 79: 23 | 85: 4 | 102: 6 | 115: 11 | 147: 6 | 149: 35 | 152: 23 | 158: 19 | 173: 3 | 176: 36 | 177: 35 | 188: 9 | 234: 19 | 238: 13 | 257: 12 | 258: 6 | 261: 22 | 264: 15 | 278. 29 | 291: 18 | 292: 6 | 296: 13 | 312: 25 | 317: 6 | 335: 3 | 346: 20 | 348: 6 | 349: 14 | 361: 15 | 383: 11 | 392: 27 | 394: 25 | 411: 18 | 414: 12 | 450: 18 | 460: 3 |
reliquae. 31: 5 | 47: 27, 29 | 59: 27 | 60: 21 | 81: 25 | 84: 4 | 86: 25 | 92: 16 | 98: 12 | 127: 1 | 177: 32 | 183: 6 | 190: 25 | 212: 9 | 215: 9 | 271: 6 | 280: 27 | 290: 17 | 294: 12 | 302: 17 | 353: 1 | 354: 15 | 355: 5 | 356: 13 | 373: 20 | 381: 20 | 386: 22 | 387: 5, 28 | 389: 3 | 414: 29 | 435: 28 |
reliquam. 13: 6 | 72: 29 | 107: 21 | 145: 30 | 187: 31 | 196: 34 | 279: 43 | 297: 4 | 302: 32 | 354: 6, 24 |
reliquarum. 47: 7 | 51: 6 | 139: 18 | 162: 2 | 185: 34 | 187: 9 | 191: 12 | 289: 2 | 295: 1 |
reliquas. 14: 2 | 23: 8 | 36: 16 | 44: 19 | 59: 33 | 84: 24, 34 | 89: 31 | 117: 12 | 127: 5 | 140: 26 | 145: 25 | 147: 4 | 152: 17 | 155: 21 | 157: 7, 13 | 158: 9 | 160: 20 | 166: 30 | 167: 16 | 172: 2 | 194: 11 | 196: 17 | 199: 20 | 213: 1 | 216: 3 | 223: 12 | 234: 1 | 235: 10, 12 | 236: 2 | 239: 23, 29 | 245: 22 | 248: 4 | 257: 9 | 259: 14 | 278: 9 | 300: 20, 32 | 309: 5 | 315: 10 | 320: 2 | 323: 14 | 330: 11 | 331: 1 | 334: 25 | 342: 3 | 346: 1 | 353: 7, 10 | 386: 20 | 380: 12, 13 | 409: 4 | 422: 12 | 423: 24 |
reliquerant. 253: 9 | 356: 6 |
reliquerat. 86: 7 | 91: 5 | 144: 3 | 162: 30 | 210: 8 | 239: 3, 29 | 288: 4 | 331: 9 | 340: 10 | 342: 16 | 384: 24 | 390: 1 | 440: 9 | 452: 7 |
reliquerunt. 53: 6 | 64: 33 | 175: 23 | 263: 24 | 335: 6 | 357: 1 |
reliqui. 12: 20 | 13: 9 | 52: 5 | 54: 21 | 63: 18 | 68: 16 | 71: 4 | 77: 8, 32 | 85: 24 | 104: 2 | 110: 24 | 114: 21 | 138. 24 | 155: 33. 167: 24 | 169: 20 | 170: 9 | 176: 1 | 179: 18 | 197: 19 | 219: 18 | 242: 8 | 252: 12 | 256: 31 | 260: 22 | 272: 13 | 279: 27 | 280: 23 | 294: 23 | 299: 1 | 313: 14 | 320: 33 | 327: 6 | 336: 1 | 342: 7 | 354: 8 | 300: 18 | 398: 28 | 407: 3 | 423: 12 | 442: 7 | 464: 18 |
reliquias. 299: 12 | 366: 30 | 428: 13 |
reliquiae. 395: 12 |
reliquis. 28: 18 | 40: 16 | 42: 17 | 45: 12 | 47: 22 | 56: 10 | 61: 6 | 65: 19 | 68: 24 | 69: 8 | 82: 3 | 84: 5, 26 | 85: 4 | 87: 9 | 90. 14 | 92: 29 | 101: 31 | 104: 34 | 105: 26 | 119: 5 | 121: 3 | 122: 1, 6 | 128: 1, 2 | 133: 3 | 136: 2, 10 | 138: 6 | 142: 16 | 143: 7, 23 | 148: 13 | 155: 6, 18 | 168: 16, 17 | 169: 11 | 171: 1 | 176: 28 | 179: 26 | 198: 11 | 212: 4, 8 | 223: 15 | 224: 32 | 225: 8 | 226: 8 | 227: 6 | 228: 11 | 231: 9 | 240: 12 | 244: 14 | 251: 6 | 252: 21 | 261: 18 | 279: 13 | 287: 7 | 289: 4 | 291: 6 | 308: 4, 31 | 311: 39 | 314: 20 | 316: 14 | 319: 7 | 320: 15 | 324: 12 | 325: 35 | 330: 1 | 338: 4 | 346: 14 | 351: 1, 31 | 352: 2 | 354: 27 | 355: 27 | 359: 14 | 366. 13 | 367: 22 | 368: 10 | 369: 22 | 388: 19 | 389: 28 | 400: 7 | 404: 12 | 414: 33 | 415: 3 | 422: 4 |
reliquisse. 32: 26 |
reliquissent. 23: 6 | 102: 37 | 149: 8 |
reliquisset. 150: 1 |
reliquum. 36: 16 | 43: 2 | 136: 4 | 156: 35 | 196: 26 | 239: 5 | 303: 10 | 307: 2 | 308: 19 | 309: 6 | 320: 1 | 366: 13 | 384: 24 | 445: 25 |

reliquo,

reliquo. 57 : 20 | 185 : 27 | 194 : 21 | 216 : 4 | 386: 18 |
reliquorum. 25 : 9 | 105 : 9 | 112 : 31 | 155 : 4, 15 | 182: 7 | 191 : 6 | 145 : 1 | 260 : 27 | 324 : 15 | 329. 19 | 350: 23 | 378 : 2 | 426 : 6 |
reliquos. 4 : 6 | 22 : 6 | 38: 12 | 41 : 5 | 45 : 3 | 47: 10 | 51 : 9, 14 | 58: 24 | 60 : 27 | 63 : 22 | 64: 19, 32 | 75: 22 | 84 : 6 | 89 : 34 | 106: 31 | 116 : 30 | 130 : 3 | 138: 7 | 139: 7 | 143: 15 | 163 : 14 | 178: 18 | 192 : 21 | 195: 8, 30 | 198: 22 | 219: 12 | 241 : 6 | 255 : 25 | 265 : 28 | 269: 13 | 273: 5 | 290: 24 | 292: 7, 19 | 301 : 7 | 303 : 9 | 308: 15, 16 | 329 : 32 | 390 : 17 | 402: 4 | 406 : 2 | 415 : 25 | 428: 27 | 441 : 29 | 452: 10 |
reliquum. 17 : 11 | 18 : 10 | 28 : 6 | 63 : 1, 21 | 73 : 29 | 81 : 13 | 113: 6 | 135: 6 | 165 : 2 | 183: 12 | 232: 2 | 234 : 2 | 244 : 1 | 253 : 9 | 265 : 33 | 295: 19 | 397 : 20 | 402: 22 |
reliquus. 278 : 4 |
rem. 8 : 5, 10 | 11 : 19 | 14 : 12 | 16 : 15, 25 | 23: 4 | 24 17 | 25 : 11, 15, 18 | 29 : 4 | 32: 10 | 40: 12 | 48 : 1 | 51 : 11 | 71 : 17 | 84 : 16 | 87 : 10 | 101 : 2, 5, 15 | 102 : 1, 2 | 103 : 26 | 104 : 16 | 106 : 30 | 107 : 33 | 110 : 8 | 117 : 22 | 121 : 10 | 138 : 20 | 146 : 16, 20 | 156 : 3 | 157 : 18 | 159 : 6 | 160 : 7 | 161 : 20 | 178. 8 | 179: 7, 21 | 181: 3 | 189 : 24 | 190 : 11 | 191 : 21 | 199 : 13 | 203 : 7 | 209 : 1 | 210: 5 | 219: 12 | 223 : 26 | 229 : 2 | 233: 4, 9 | 244: 7 | 247: 6 | 248 : 21 | 250: 26, 32 | 252 : 28 | 253 : 11 | 265 : 9 | 276 : 19 | 278 : 15 bis, 27 | 279 : 17 | 296 : 1, 7, 24, 25 | 305 : 14 | 310 : 19 | 313 : 26 | 317 : 4 | 325 : 7 | 329 : 10, 23 | 339 : 18 | 345 : 34 | 354: 7 | 359 : 16 | 360 : 21 | 369 : 18, 27 | 370: 15 | 377: 19 | 384 : 27 | 390 : 3, 23 | 399 : 11 | 401 : 5 | 406: 18 | 420 : 15 | 423 : 34 | 435: 21 | 441: 31 | 442: 7 | 448: 9 |
remanebant. 28 : 23 |
remanebat. 157 : 11 |
remanent. 71 : 6 |
remanentes. 368 : 32 |
remanere. 71: 8, 22 | 77: 14 | 227: 10 | 336: 6 |
remanerent. 73 : 32 | 90: 11 |
remaneret. 84 : 29 |
remanſerant. 356 : 31 |
remanſerat. 260: 15 |
remanſere. 433 : 19 |
remanſerunt. 93: 5 | 252: 31 | 329 : 27 |
remanſiſſent. 185: 11 | 233 : 7 | 325 : 16 |
remanſiſſet. 227 : 11 |
remedia. 254 : 12 | 313 : 8 |
remedium. 418. 10 |
remi. 352 : 23 | 354: 14 |
remigandi. 91 : 11 |
remigante. 369: 20 |
remiges. 59 : 25 | 259 : 21 | 305: 6 | 351 : 17 | 357: 16 | 370 : 5 | 386 : 6 | 389 : 7 |
remigibus. 245 : 14 | 290: 14 | 300: 31 | 355:4 | 414: 4, 12 |
remigio. 352 : 30 |
remigrare. 83 : 22 |
remigraverant. 72: 26 |
remigum. 259: 20 | 300: 25 | 302: 14 | 356: 22 | 394: 7 | 414 : 28 |
reminiſceretur. 14 : 10 |
remis. 62. 25 | 82: 15 | 91 : 8 | 452 : 4 |
remiſerant. 265 : 27 |
remiſerunt. 83 : 16 |
remiſi. 466: 13 |
remiſiſſet. 302: 4 |
remiſit. 80 : 20 | 204 : 2 | 281: 1 | 302 : 16 | 336 : 6 | 382 : 9 |
remiſſæ. 229 : 4 |
remiſſas. 204 : 11 |
remiſſi. 185 : 12 |
remiſſi eſſent. 100 : 14 |
remiſſiore. 301 : 19 |
remiſſioribus. 91 : 13 |
remiſſis. 184 : 2 | 265 : 12 | 440 : 1 |
remiſſo. 224 : 29 |
remiſſus. 374: 7 |
remittant. 123 : 2 |
remittat. 59 : 22 |
remittatur. 33 : 8 |
remittendum. 109 : 2 | 302: 29 |
remittere. 32 : 22 | 150 : 17 |
remitterent. 52: 14 | 296: 22 | 392: 28 |
remitterentur. 98: 10 | 296: 24 |
remitteret. 382 : 5 |
remitti. 47 : 9 | 228 : 14 | 252: 30 | 296 : 21 |
remittit. 110 : 19 | 143: 23 | 227: 1 | 269 : 11 | 303 : 9 | 373: 25 | 384 : 23 |
remitto. 276 : 12 |
remittunt. 218 : 1 | 265 : 5 |
remittuntur. 290 : 17 |
remolleſcere. 72: 2 |
remorum. 62 : 3 | 82 : 17 | 167: 2, 10 | 352 : 24 |
remos. 245 : 11 |
remota eſſe. 185: 30 |
remota ſunt. 436 : 5 |
remotam. 364: 22 |
remotas. 24 : 25 |
remotis. 17 : 22 | 19 : 23 | 142 : 2 | 341: 13 | 365: 9 |
remoto. 145 : 2 | 417: 5 |
remotum. 416 : 12 |
remotum erat. 436 : 17 |
removendum. 299: 7 |
removentur. 264 : 10 |
removeo. 410: 10 |
removerant. 242: 11 |
removeri. 82 : 14 |
removerunt. 106 : 11 |
removiſſent. 95. 23 |
removit. 414: 11 |
rempublicam. 129 : 7 | 199: 25 | 208: 1 | 215: 6 | 232: 18, 19 | 267: 14, 17 | 332: 10 | 367: 17 | 395: 9, 29 | 405: 16 | 410: 7 |
remulco. 271 : 9 | 308 : 27 | 352 : 5 |
renunciatorum. 33 : 30 |
renovum. 130 : 9 |
renovandi. 57 : 9 |
renovare. 182 : 20 | 338: 26 |
renovatis. 392: 20 |
renovato. 333: 20 | 391: 25 |
renovaverunt. 63: 16 |
renumeraverunt. 314: 13 |
renunciabant. 29: 6 |
renunciant. 144: 7 | 185 : 9 | 234 : 21 |
renuntiaremus. 402 : 3 |
renuntiarunt. 319: 32 | 450: 3 |
renuntiaſſe. 19 : 2 |
renuntiaſſent. 105 : 22 |
renuntiat. 80 : 28 | 217: 15 | 228: 23 | 248: 31 |
renuntiatum. 156: 24 |

renuntiatum eſt. 18: 15 | 445: 22 |
renuntiaverunt, 51: 2 | 67: 26 | 84: 31 |
reorum. 380: 19 |
reos. 371: 14 |
reparandæ. 352: 15 |
repellebant. 259: 8 | 356: 25 |
repellebat. 253: 17 |
repellendi. 357: 10 |
repellendis. 361: 31 |
repellendos. 262: 11 |
repellendum. 261: 27 |
repellere. 356: 31 |
repellerent. 253: 23 |
repellerentur. 388: 17 |
repellit. 252: 12 |
repelluntur. 95: 17 | 240: 7 |
repente. 37: 16 | 54: 16 | 95: 31 | 119: 10 | 153: 16 | 179: 8 | 184: 10 | 186: 8 | 187: 17 | 189: 3 | 190: 26, 29 | 193: 6, 31 | 196: 6 | 197: 36 | 198: 16 | 200: 7 | 210: 23 | 245: 15 | 247: 19 | 253: 23 | 259: 25 | 269: 9, 14 | 383: 6 |
repentina. 59: 15 | 100: 36 | 264: 14, 16 | 265: 19 | 356: 9 |
repentinam. 100: 19 | 131: 11 |
repentinarum. 325: 32 |
repentinas. 254: 17 |
repentini. 14: 4 | 57: 23 | 99: 25 | 272: 5 | 322: 12 |
repentino. 104: 22 | 135: 6 | 139: 33 | 158: 1 | 162: 9 | 183: 15 | 192: 6 | 195: 24 | 239: 12 | 252: 13 | 293: 12 | 300: 16 | 361: 10 | 436: 22 |
repentinos. 97: 32 | 155: 10 | 261: 25 | 308: 25 |
repentinum. 241: 26 | 259: 13 |
repentinus. 297: 9 | 364: 32 |
reperiebamus. 94: 3 | 314: 7 | 316: 13 |
reperiebant. 313: 8 | 348: 31 |
reperiebantur. 233: 4 | 313: 5 | 452: 17 |
reperiebat. 17: 7 | 36: 25 | 41: 11 | 47: 6 | 341: 2 |
reperiebatur. 247: 11 | 298: 23 | 350: 7 | 452: 14 |
reperiemus. 329: 6 |
reperies. 462: 7 |
reperire, 30: 2 | 80: 10 |
138: 7 | 150: 23 |
reperiret. 378: 11 |
reperiretur. 63: 8 |
reperiri. 298: 16 | 305: 7 | 350: 21 | 464: 22 |
reperit. 16: 21 | 97: 18 | 117: 18 | 159: 16 | 227: 8 | 285: 10 |
reperiunt. 137: 17 |
reperiuntur. 175: 1 |
reperta. 121: 9 |
repertæ ſunt. 22: 18 |
reperti in ſlenis. 437: 27 |
reperti ſunt. 38: 1 |
repertis. 44: 22 |
repertos eſſe. 111: 6 |
repertus. 39: 8 | 97: 22 |
repertus eſt. 22: 25 | 66: 10 |
repetebat. 380: 11 |
repetenda. 324: 5 |
repeterent. 451: 29 |
repetiſſet. 23: 4 |
repetit. 108: 20 |
repetitis. 341: 7 |
repetituros. 24: 4 |
repleto, 165: 21 |
reponant. 279: 24 |
reportant. 451: 25 |
reportare. 98: 7 |
reportat. 84: 7 |
reportetur. 280: 13 |
repoſcent. 101: 29 |
repoſita. 265: 14 |
repræſentaturum. 30: 17 |
repræſentaturus eſſet. 381: 27 |
reprehendat. 18: 9 |
reprehendebatur. 220: 11 |
reprehendendum. 313: 17 |
reprehendendum eſt. 102: 29 |
reprehendere. 163: 34 |
reprehendit. 163: 26 |
repreſſa. 437: 22 |
repreſſerunt. 333: 18 | 439: 15 |
repreſſo. 145: 1 |
reprimere. 333: 12 |
reprimit. 62: 12 |
republica. 26: 1 | 129: 8, 13 | 185: 2 | 206: 3 | 207: 4 | 209: 13 | 214: 5 | 219: 13 | 299: 7 | 314: 15 | 380: 12 |
repudiaſſent. 396: 22 |
repudiatis. 276: 8 |
repudiaturum. 29: 15 |
repugnabat. 17: 17 |
repugnando. 414: 28 |
repugnante. 232: 7 | 414: 18 | 420: 4 |
repugnantes. 160: 11 | 320: 14 |
repugnantibus. 191: 9 | 423: 11 |
repugnare. 58: 1 | 436: 24 |
repugnarent. 398: 14 | 449: 12 |
repulerunt. 45: 4 | 68: 23 | 95: 33 | 265: 29 | 409: 16 | 425: 16 |
repuliſſent. 392: 29 |
repulſa. 201: 8 |
repulſæ. 209: 5 |
repulſi. 11: 12 | 91: 25 | 105: 19 | 177: 17 | 222: 15 | 388: 14 | 437: 24 |
repulſi ſunt. 313: 12 |
repulſis. 178: 26 | 392: 16 |
repulſos. 439: 15 |
repulſus eſt. 66: 13 |
requies. 371: 24 |
requieſcere. 336: 22 |
requirebat. 136: 22 | 277: 9 |
requirentibus. 390: 6 |
requirere. 401: 24 |
requirerent. 448: 20 |
requirunt. 164: 15 | 423: 33 |
rerum. 15: 2 | 16: 22 | 17: 23 | 21: 10 | 22: 21 | 25: 4 | 28: 2 | 33: 19 | 41: 15 | 47: 8 | 49: 9 | 50: 4 | 52: 5 | 58: 5 | 59: 10 | 62: 19 | 78: 19, 25 | 79: 19 | 81: 6 | 88: 2, 11, 22 | 90: 2 | 100: 21 | 118: 4 | 119: 2 | 122: 2 | 123: 6 | 127: 6 | 131: 21 | 132: 12 | 140: 2, 11 | 148: 2 | 155: 2 | 163: 35 | 166: 16 | 169: 25 | 181: 3 | 182: 5, 13 | 215: 8 | 224: 30 | 242: 15 | 243: 12, 13 | 246: 11 | 255: 18 | 258: 12 | 261: 29 | 272: 18 | 274: 5, 19 | 277: 37 | 280: 17 | 284: 2 | 295: 18 | 296: 11 | 300: 10 | 312: 5 | 313: 19 | 317: 29 | 320: 16 | 322: 14 | 325: 34 | 337: 18 | 342: 9 | 348: 28 | 354: 25 | 368: 11 | 426: 15 | 460: 1 |
res. 6: 17, 18 | 7: 14 | 14: 18 | 15: 3 | 16: 18 | 17: 12 | 19: 8 | 23: 11 | 24: 21 | 25: 17 | 28: 13 | 34: 18 | 39: 1 | 42: 15 | 45: 7 | 49: 11 | 52: 1, 3 | 55: 13 | 58: 10 | 62: 22 | 63: 3, 11 | 64: 15 | 71: 10 | 73: 6 | 75: 8 | 76: 14 | 81: 28, 29 | 82: 17, 21 | 84: 24 | 89: 17 | 92: 19 | 99: 18, 19 | 102: 4 |

107: 6| 108: 6, 16, 26| 110: 4| 112: 22| 119: 10| 127: 5| 128: 11| 136: 22, 24| 138: 27| 141: 4, 6| 142: 14, 24| 144: 13| 145: 30| 147: 4| 152: 17| 153: 10| 155: 15| 157: 3| 158: 31| 159: 14, 29| 160: 18| 168: 9| 170: 5| 174: 30| 175: 33| 176: 23| 186: 33| 193: 20| 198: 4| 199: 9| 200: 27| 211: 7| 216: 13| 220: 11| 222: 2| 223: 25| 228: 14| 234: 1| 238: 3| 241: 30| 243: 2, 8, 24| 246: 23| 249: 39| 252: 3| 253: 8, 21| 255: 5| 256: 30| 260: 24| 266: 8| 272: 18| 274: 20, 31| 275: 16| 276: 1| 277: 35, 38| 279: 9| 295: 17| 296: 8| 305: 28| 313: 20, 22| 317: 9| 318: 14| 321: 11, 14| 325: 7| 328: 8| 334: 31| 345: 24| 346: 24| 351: 25| 361: 6| 364: 26| 367: 31| 372: 8, 12| 382: 11, 12| 388: 10, 13| 400: 27| 402: 19| 403: 28| 404: 22| 406: 10| 409: 12| 410: 10| 411: 7| 416: 18| 419: 5, 22| 424: 2, 11| 437: 12| 434: 20| 443: 16, 21| 446: 16| 447: 31| 451: 2| 452: 5, 15| 468: 10, 15|
reſciderant. 166: 6|
reſcidit. 79: 23|
reſcindendos. 157: 6|
reſcindi, 10: 3| 166: 9|
reſcindit. 134: 7|
reſcindunt. 178: 23|
reſciſſet. 435: 7|
reſcivit. 82: 4|
reſcribere. 32: 1|
reſcripſerat. 229: 26|
reſediſſe. 168: 31|
reſervant. 235: 13|
reſervare. 207: 9| 427: 31|
reſervaretur. 39: 7|
reſervari. 102: 37| 317: 10|
reſervat. 359: 9|
reſervatis. 179: 25|
reſervato. 57: 29|
reſidere. 174: 31|
reſidua. 405: 5|
reſinam. 449: 4|
reſiſtant. 244: 13| 275: 19|
reſiſtebant. 103: 14| 167: 24| 279: 9| 291: 25|
reſiſtendo. 277: 4| 417: 14|
reſiſtendum. 196: 31| 291: 11|
reſiſtens. 64: 36| 357: 3|
reſiſtente. 191: 8| 422: 32|
reſiſtentes. 50: 11| 188: 13| 403: 33|
reſiſtentibus. 65: 22| 75: 21| 187: 31| 193: 35| 334: 10|
reſiſtere. 51: 23| 73: 25| 90: 3| 100: 20| 200: 13| 254: 33| 275: 19| 281: 2| 320: 27| 377: 20| 413: 9
reſiſterent. 50: 1| 152: 21| 198: 14| 318: 24| 417: 23| 423: 1|
reſiſteret. 20: 15| 109: 27| 191: 31| 299: 1|
reſiſteretur. 101: 26|
reſiſti. 27. 24| 183: 3| 318: 10| 433: 4|
reſiſtitur. 104: 33| 209: 3|
reſpexiſſent. 50: 24|
reſpicere. 193: 5| 210: 10| 422: 15|
reſpicerent. 423: 33|
reſpiceret. 106. 4|
reſpiciamus. 175: 4|
reſpiciant. 206: 5|
reſpiciatis. 275: 29|
reſpiciebat. 289: 12|
reſpiciens. 278: 30| 332: 17|
reſpicite. 175: 28|
reſpondeant. 73: 10|
reſpondebat. 365: 5|
reſpondendum. 296: 16|
reſpondent. 217: 16| 278: 28|
reſpondere. 25: 6|
reſponderunt. 77: 25| 340: 15|
reſpondi. 465: 9|
reſpondiſſe. 440: 16|
reſpondit. 10: 14| 14: 17| 15: 7| 25: 8| 26: 2| 27: 2| 32: 23| 53: 29| 73: 30| 79: 5| 103: 24| 105: 16| 150: 5| 255: 23| 381: 27| 433: 14| 438: 6| 441: 8|
reſponſa. 115: 5| 191: 11| 211: 7| 364: 16| 442: 9|
reſponſis. 26: 8| 364: 27| 382: 9| 427: 26| 442: 4|
reſponſo. 15: 9| 112: 26| 433: 17| 438: 8|
reſponſum. 297: 27| 372: 17| 387: 28| 424: 22|
reſpublica. 211: 18| 214: 13| 217: 11| 381: 7| 410: 10| 465: 6|
reſpuit. 31: 16|
reſtagnat. 271: 18|
reſtaret. 411: 18|
reſtincto. 153: 9|
reſtinguendo. 197: 35|
reſtinguendum. 152: 22|
reſtinguunt. 198: 13|
reſtiterant. 403: 32|
reſtiterunt. 77: 1| 308: 14|
reſtitiſſe. 278: 12| 369: 7|
reſtitiſſet. 227: 14|
reſtitit. 76: 3| 157: 7| 195: 18| 277: 11|
reſtituatur. 257: 2|
reſtituerat. 99: 16|
reſtituere. 223: 11| 317: 17| 382: 2, 3|
reſtitueret. 225: 5| 382: 6|
reſtitueretur. 375: 21|
reſtituerunt. 443: 1|
reſtitui. 285: 1|
reſtituiſſe. 214: 9|
reſtituit. 253: 2| 269: 13| 285: 2| 381: 12|
reſtituite. 276: 12|
reſtituo. 319: 2|
reſtituta eſſet. 214: 7|
reſtitutis. 119: 3|
reſtituto. 178: 26|
reſtitutum. 33: 4|
reſtituturum eſt. 38: 7|
reſtituturum. 352: 12|
reſtitutus ſit. 17: 5|
retardato. 415: 20|
retardavit. 416: 19|
retenta. 54: 8| 245: 20|
retenta erat. 367: 6|
retentas eſſe. 204: 12|
retenti ſunt. 265: 8|
retentis. 96: 17| 255: 11| 307: 21| 333: 7| 373: 25|
retentorum. 60: 18|
retentos. 60: 1| 393: 17|
retenturum. 296: 23|
retentus. 339: 2|
retineat. 108: 11|
retinearur. 468: 11|
retinebantur. 62: 4|
retinebat. 183: 16|
retinenda. 398: 12|
retinendi. 59: 13| 210: 8|
retinendos. 164: 16|
retinent. 59: 16|
retinentur. 436: 6|
retinere. 207: 9| 427: 2|

453 : 11 |
retinerent. 49: 20|
retinerentur. 351:11|
retineret. 375: 13 |
retineri. 34: 24| 76:10| 141: 6| 163: 28| 217. 5| 360: 11, 20|
retinet. 16 : 19|
retinuerant. 54: 11|
retinuerat. 77: 12|
retinuiſſent. 150 : 36|
retinuit. 268 : 13 | 323 : 14 |
retorqueri. 249 : 31 |
retraheretur. 217. 2|
retrahi. 90 : 29|
retraxerat. 435 4|
retraxit. 435 : 8|
retro. 408: 17|
retulerat. 203 : 11 |
retulerunt. 82: 19|
retuliſſent. 442 : 9|
retulit. 299 : 6 | 436 : 29 |
revellerent. 38 : 2 |
revelli. 172 : 20 |
reverſi eſſent. 438: 8 440: 13 |
reverſuros. 74 : 5 | 169 : 21 |
reverſurum. 136: 13| 280: 7| 329: 31|
reverſus. 139 : 31|
reverſus eſt. 440: 2|
revertantur. 136: 16| 256: 18 |
revertar. 460 : 2|
revertatur. 80:13|
reverterat. 46: 21|
reverterentur. 10 : 15 | 75: 10 |
reverteretur. 76 : 9 | 218: 1, 6|
reverterunt. 11: 7| 23 : 15| 52: 29 | 72: 23| 177: 17 |
reverti. 22 : 8 | 31 : 17 | 39: 9 | 45: 8| 55 : 11| 58: 30| 72 : 22 | 103 : 10 | 137: 4 | 160 : 8 | 225: 7| 242 : 4| 249: 26| 251 : 7 | 253 : 9| 336: 23| 411: 24|
revertiſſe. 144: 7|
revertitur. 80: 27| 88: 9| 92: 14 | 167: 34| 196 : 11| 223: 9 | 253: 39| 296 : 4 |
revertunt. 144: 6|
revertuntur. 85: 2 | 90: 34| 184 : 18| 219 : 5 | 223: 17| 229: 5 | 244 : 35| 278: 25 |
revinciuntur. 151: 16|
revincta. 152: 6|
revinctæ. 61 : 27|
revincti. 172 : 20|
revinctis. 78 : 18|
revocabant. 352: 23|
revocabat. 63. 31|
revocabatur. 268 : 2|
revocandi. 49: 7|
revocant. 198: 11|
revocantur. 229 : 23 |
revocare. 229: 16|
revocaret. 358 : 10|
revocari. 92 : 14 | 253 : 38| 382 : 13|
revocat. 254 : 23 | 295 : 8 |
revocatum. 278 : 11 |
revocatus. 90: 31|
revocavit. 157: 13| 313 : 15| 365 : 22 |
rex. 24: 10| 26. 11| 32: 8| 135 : 12 | 143: 12, 155: 30| 161 : 30| 272 : 8 | 278: 19| 339 : 10 | 342: 12| 357 : 33 | 360 : 8, 22, 23, 24, 29| 361: 2, 20 | 363: 12| 306 : 34 | 372 : 2 | 377 : 28, 33 | 380 : 18 | 384 : 19 | 396: 13 , 17| 407 : 9| 411: 19| 427: 8, 29 | 428: 16 | 437: 2 |
rhedis. 37: 9| 134: 15|
Rhedones. 55 : 4 | 174: 1 |
Rheginum. 113 : 2 | 180 : 1 |
Rheginus. 177: 22|
Rhemi. 40: 22| 41: 17| 119: 6, 11| 168: 10|
Rhemis. 42 : 13 , 17 | 43: 17 | 45: 33 | 46: 10 | 99: 1 | 110 : 17 | 115: 4| 119: 9| 179: 33 | 184 : 30 | 127: 16 |
Rhemorum. 42: 14| 43: 4| 44 : 2 , 30 | 89: 7| 112: 7| 140: 21| 184 : 27 | 187: 8, 24 |
Rhemos. 42 : 4| 60 : 27| 110: 13| 111. 8|
Rhemus. 43: 12|
Rheni. 5 : 4 | 27 : 20 | 39: 9| 74 : 10| 77 : 7 | 134: 13 |
Rheno. 6 : 4 | 60 : 26 | 73 : 13 | 89 : 6| 137 : 9 |
Rhenum. 4 : 5 | 5: 2 | 8: 17| 21: 3, 13| 23: 24 | 24 : 16, 30| 25: 23 | 26 : 15| 27 : 20 | 32 : 22 . 24| 38 : 9 | 39 : 8, 10 | 41: 5, 11 | 53: 5 | 55 : 8| 70: 3| 72 : 8, 16, 19, 26, 27 | 77 : 4, 16, 19, 22, 25. 27, 31 | 78: 3 | 79 : 21 | 88: 22 | 99: 6| 100 : 29 | 101 : 16| 105 : 9 | 111 : 15, 18 | 117 : 6 | 132 : 4| 135 : 19 | 137: 7, 11| 139: 24 | 140: 3| 169 . 8 | 187: 29 |
Rhenus. 70: 4| 74: 12|
Rhodani. 9. 13| 11: 10| 258: 5 |
Rhodano. 5 : 1 | 6 : 6 | 56: 4 |
Rhodanum. 9: 4 | 11 : 2| 12 : 8, 18 | 13 : 2 | 169 : 5 |
Rhodanus. 9 : 7 | 25 : 28 |
Rhodi. 339 : 10 |
Rhodia. 351 : 30|
Rhodiæ. 301 : 18 | 359: 6 |
Rhodias. 352 : 32 | 353 : 5| 354 : 11 |
Rhodiis. 289 : 9| 342: 6| 354: 1, 4|
Rhodiorum. 351 : 35| 394: 8 |
Rhodius. 302 : 12 |
Rhodo. 347: 1|
ripa. 96 : 10|
ripæ. 28: 8| 244: 4|
ripam. 9 : 13| 27 : 10 | 38: 12 | 72 : 17 | 56 : 9 | 242 : 21 | 297 : 22 | 361: 10 |
ripas. 39: 9| 52: 16| 96: 15 | 134: 7| 164: 24 | 165: 4 | 196: 3| 241 : 29 |
ripis. 42 : 15 | 50: 14 | 116: 6 | 134: 13| 166 : 9 | 242: 24| 255: 10| 307: 23 | 321 . 19 | 323 : 24 | 331 : 2| 360 : 34 | 361: 4, 8| 377 : 5 | 434 : 23 |
rivos. 312 : 29|
rivum. 108: 25 | 109 : 13| 446 : 24|
rivus. 307: 23| 331 : 2 | 446: 8| 452 : 14 |
robore. 61 : 25 |
roboris. 329 : 30|
rogare. 10 : 8|
rogat. 18 : 6 |
rogari. 174: 4|
rogationes. 284 : 7|
rogatum. 12: 13| 32: 24| 103: 27| 144 : 2 |
rogatus. 33 : 12|
rogaviſſet. 113 : 5 |
rogo, *verb.* 464 : 22|
Roma. 379 : 5|
Romæ. 180 : 5 | 233 . 7 | 293: 5| 298: 11| 327: 16| 344: 10, 24| 379: 7| 393: 11| 415 : 6|
Romam. 119 : 1 | 219 : 23|

243: 19, 20 | 344: 12 | 429: 23 |
Romanam. 395: 13 |
Romani. 11: 7, 26 | 14: 10, 16, 19 | 16: 13 | 17: 6 | 20: 14 | 23: 5 | 24: 1, 8, 29 | 25: 22 | 26: 10 | 27: 1, 12 | 29: 12, 14 | 31: 19 | 32: 17, 19 | 33: 7, 10, 14, 22, 26 | 34: 2, 3, 7 | 40: 8 | 41: 2 | 45: 9 | 54: 3 | 55: 6 | 67: 1, 13 | 73: 26 | 77: 19, 25, 33 | 78: 2, 5 | 80: 19, 24 | 89: 3 | 101: 18 | 102: 37 | 103: 5 | 111: 13 | 114: 5 | 116: 15 | 136: 29 | 141: 8 | 147: 27 | 149: 3, 25 | 150: 2, 12 | 157: 2, 8 | 158: 13, 33 | 175: 23 | 177: 8 | 178: 14 | 183: 5 | 185: 19 | 188: 12, 25 | 191: 29 | 199: 2 | 200: 21 | 216: 19 | 268: 29 | 269: 11 | 291: 10 | 294: 1 | 338: 29 | 345: 7 | 364: 4 | 365: 5 | 366: 30 | 368: 7 | 381: 2 | 382: 4 | 384: 32 | 387: 25 | 401: 32 | 410: 6 | 424: 9 | 429: 3 | 439: 27 | 442: 3 | 444: 17 | 447: 28 | 453: 6, 9 |
Romanus. 17: 5 | 32: 10 | 33: 20 | 34: 17 | 37: 12 | 46: 19 | 64: 25 | 84: 12 | 111: 26 | 116: 19 | 148: 9 | 149: 9 | 153: 21 | 158: 9, 23 | 160: 35 | 162: 21, 24, 26 | 165: 1 | 166: 26 | 167: 7 | 169: 11, 16 | 171: 6, 23 | 174: 3 | 179: 21 | 183: 3 | 189: 15 | 196: 31 | 199: 33 | 269: 6 | 305: 18 | 309: 10 | 382: 6 |
Romano. 7: 3 | 12: 13 | 13: 14 | 24: 4, 24 | 25: 24 | 26: 8, 11, 18 | 27: 5, 6 | 47: 11 | 53: 28 | 73: 22 | 81: 2 | 98: 2 | 100: 39 | 105: 16 | 139: 10 | 156: 15 | 217: 11 | 358: 10 | 364: 1 | 379: 25 | 411: 21 *bis* | 416: 19, 20 | 420: 16 | 427: 6 | 433: 6 |
Romanorum. 16: 11 | 46: 9 | 47: 15 | 59: 20 | 60: 19 | 64: 10, 22 | 67: 15 | 79: 17 | 82: 2 | 102: 15 | 117: 29, 34 | 137: 20 | 140: 3 | 153: 22 | 160: 5 | 167: 8 | 168: 11 | 175: 36 | 177: 37 | 183: 22 | 189: 3 | 192: 4, 20, 26 | 194: 4 | 199: 35 | 222: 22 | 225: 14 | 231: 5 | 286: 7 | 292: 21 | 303: 4 | 339: 5 | 367: 1 | 382: 1 | 453: 5 |
Romanos. 17: 3 | 19: 10 | 50: 32 | 53: 20 | 57: 16 | 60: 8 | 85: 28 | 104: 13 | 114: 29 | 142: 20 | 148: 4 | 149: 37 | 150: 6, 19 | 153: 14 | 154: 21 | 158: 36 | 162: 12 | 165: 5 | 168: 22 | 169: 19 | 175: 11 | 185: 28 | 188: 30 | 189: 19 | 190: 14, 29 | 197: 35 | 199: 5 | 225: 11 | 253: 2 | 267: 14 | 321: 16 | 357: 26 | 358: 24 | 426: 27 | 444: 18 |
Romanum. 9: 11 | 15: 9 | 17: 18 | 27: 3 | 33: 8, 14 | 40: 4 | 41: 3 | 46: 17 | 100: 22 | 105: 13 | 111: 9 | 142: 22 | 193: 5 | 225: 5 | 234: 22 | 267: 8 | 343: 2 | 344: 11 | 349: 1 | 362: 27 | 427: 15 | 429: 3 | 453: 4, 13, 16 |
Romanus. 14: 8 | 23: 3 | 34: 5 | 46: 24 | 100: 9 | 109: 21 | 214: 12 | 268: 10 | 294: 9 | 381: 7 | 395: 17 | 405: 5 | 415: 2 | 437: 10 | 444: 2 |
rorem. 295: 22 |
Roſcilli. 325: 12 |
Roſcillus. 316: 29 |
Roſcio. 99: 1, 10 | 110: 28 |
Roſcius. 208: 15 | 216: 12 | 217: 14 |
roſtra. 368: 27 |
roſtratis. 395: 24 |
roſtris. 299: 8 | 369: 20, 29 |
roſtro. 62: 5, 18 | 261: 10 | 369: 21 |
rotarum. 85: 10 |
rotas. 20: 22 |
rotis. 348: 26 | 349: 26 |
rubis. 48: 6 |
Rubrius. 225: 13 |
rudere. 348: 3 | 436: 6 |
rudes. 397: 36 |
ruere. 423: 9 |
Rufi. 236: 4 |
Rufum. 81: 16 | 221: 11 | 234: 5 | 292: 13 |
Rufus. 207: 10 | 225: 18 | 271: 7 | 280: 12 | 290: 10 | 298: 11 | 337: 12 | 424: 6, 7 |
ruina. 264: 15, 16 | 384: 10 |
ruinis. 347: 7 | 358: 9 |
rumor. 243: 10 |
rumore. 129: 8 | 427: 13 | 428: 1 |
rumores. 40: 2 | 166: 32 | 358: 26 |
rumoribus. 73: 7, 9 | 129: 10 | 141: 5 | 246: 12 | 316: 7 |
rupe. 408: 21 |
rupes. 52: 31 |
rupibus 250: 4 |
rupic. 434: 12 |
rupem. 210: 5 |
rura. 183: 16 |
rurſum. 316: 20 |
rurſus. 20: 13 | 48: 24 | 50: 10, 22 | 61: 11, 17 | 71: 5 | 72: 23 | 75: 21 | 84: 18 | 91: 8 | 103: 6 | 106: 32 | 114: 20 | 136: 16 | 140: 5 | 145: 27 | 147: 17 | 160: 25 | 162: 18 | 163: 21 | 172: 16 | 179: 6 | 185: 2 | 192: 29 | 196: 16 | 240: 23, 28 | 247: 25 | 248: 14 | 253: 34 | 255: 1 | 259: 17 | 260: 6 | 263: 8, 11, 27 | 279: 32 | 297: 10 | 333: 20 | 338: 25 | 360: 20 | 363: 2 | 366: 10 | 371: 17 | 388: 16 | 389: 27 | 390: 19 | 391: 25 | 392: 20 | 397: 4, 35 | 399: 3 | 400: 15 | 401: 6, 8 | 415: 1 | 417: 12 | 420: 11 | 423: 29, 32 | 449: 27 | 452: 6 | 461: 4 |
Ruſpina. 390: 3 | 394: 5 |
Ruſpinæ. 409: 26 | 415: 32 |
Ruſpinam. 388: 23 | 389: 27, 31 | 390: 19 | 397: 38 | 400: 23 | 401: 19 | 402: 7, 26 |
Ruſtiano. 428: 32 |
Ruthenis. 144: 24 | 173: 23 | 242: 27 |
Ruthenos. 34: 4 | 143: 26 | 144: 19 | 168: 28 | 180: 2 |
Rutilius. 315: 7 |
Rutilum. 179: 32 |
Rutilus. 226: 5 |

S.

SAbin. 48: 10 |
Sabini. 47: 13 | 64: 16, 34 | 102: 5 | 105: 10 | 107: 28 | 110: 7, 22 |
Sabino. 81: 13 | 99: 26 |
Sabinum. 43: 2 | 61: 3 | 99: 7 | 306: 4 | 315: 4, 6 |
Sabinus. 63: 23, 31 | 64:

1, 12, 26, 34 | 101 : 27 | 103 : 29 |
Sabura. 278 : 18, 20 | 279 : 10, 15, 21 | 280 : 1 | 407 : 10 |
Sabu æ. 279 : 13 | 428 : 22 |
Saburam. 278 : 13, 28 | 428 : 12 |
ſacerdos. 380 : 6 |
ſacerdotes. 156 : 26 | 341 : 13 |
ſacerdotii. 201 : 5 |
ſacerdotiis. 326 : 26 |
ſacerdotio. 327 : 7 |
ſacerdotium. 380 : 10 |
ſacramenti. 273 : 16 | 275 : 22 | 374 : 17 |
ſacramento. 113 : 5 | 256 : 33 | 275 : 26, 28 |
ſacramentum. 225 : 23 |
Sacrativirum. 321 : 17 |
ſacrificia. 120 : 1 | 124 : 9 | 125 : 2 |
ſacrificiis. 110 : 8 | 130 : 1 |
ſacris. 362 : 20 |
ſacroſanctis. 453 : 6 |
Sadalem. 288 : 1 |
ſæpe 4 : 3 | 31 : 21 | 71 : 21 | 72 : 11 | 73 : 8 | 90 : 32 | 127 : 7 | 129 : 9 | 140 : 11 | 188 : 1 | 189 : 14 | 194 : 16 | 203 : 2 | 214 : 20 | 228 : 14 | 267 : 31 | 301 : 3 | 322 : 11 | 329 : 19 | 335 : 20 | 367 : 31 | 377 : 34 | 396 : 11 | 399 : 21 | 404 : 32 | 409 : 2 | 415 : 18, 21 | 416 : 3 | 453 : 7 | 459 : 5 |
ſæpenumero. 25 : 19 | 28 : 14 | 29 : 24 | 116 : 28 | 167 : 19 | 354 : 28 | 401 : 31 |
ſæpius. 11 : 11 | 25 : 6 | 58 : 27 | 200 : 4 | 229 : 1 | 277 : 10 | 355 : 7 | 388 : 16 | 398 : 26 | 399 : 4 | 416 : 36 | 451 : 10 | 453 : 7 | 459 : 5 |
ſævire. 621 : 8 |
ſaginatos. 406 : 3 |
ſagis. 252 : 13 |
ſagittarii. 48 : 22 | 176 : 27 | 243 : 6 | 255 : 2 | 334 : 8 | 420 : 21 | 433 : 6 |
ſagittarius. 157 : 26 | 197 : 14 | 229 : 14 | 259 : 22 | 300 : 18 | 311 : 10 | 361 : 34 | 391 : 6 | 393 : 26 | 394 : 10 | 398 : 5 | 420 : 18 | 422 : 21 |
ſagittariorum. 244 : 19 | 317 : 34 | 318 : 21 | 333 : 25 | 334 : 18 | 401 : 17 |
ſagittarios. 43 : 16 | 44 : 33 | 255 : 27 | 176 : 16 | 287 : 6 | 310 : 4 | 331 : 3 | 347 : 2 | 391 : 1, 8, 12 | 413 : 11 | 420 : 32 |
ſagittarum. 159 : 33 | 311 : 2 | 314 : 13 |
ſagittas. 313 : 7 | 394 : 15 |
ſagittis. 82 : 16 | 176 : 35 | 228 : 11 | 265 : 20 | 356 : 10 |
ſagulis. 105 : 23 |
ſagulo. 411 : 27 |
Saguntinorum. 436 : 29 |
Saliene. 410 : 13 |
Salienus. 398 : 9 |
ſalinarum. 421 : 29 |
ſalinis. 278 : 7 |
ſalis. 278 : 7 |
Salluſtio. 429 : 6 |
Salluſtium. 389 : 17 |
Salluſtius. 401 : 9, 12 |
ſalo. 302 : 24 | 406 : 7 | 414 : 12, 17, 31 | 452 : 4 |
Salonam. 768 : 7, 10 |
Salonas. 291 : 5, 7 |
Salonis. 290 : 25 |
ſalſior. 350 : 1, 7 |
ſalſo. 435 : 21 | 436 : 18 |
ſalſum. 435 : 17 | 437 : 26 | 438 : 15 | 439 : 13 | 442 : 23 |
ſaltibus. 140 : 17 |
ſaltu. 236 : 3, 7 | 297 : 24 |
ſaltus. 149 : 24 | 235 : 20 |
ſalva. 249 : 14 |
ſaluberrimis. 289 : 16 |
ſalubritatem. 202 : 16 |
Salvianum. 374 : 1 |
Salvianus. 373 : 5 |
ſalvis. 250 : 32 |
ſalus. 295 : 13 |
ſalutari. 321 : 22 |
ſalutationem. 424 : 1 |
ſalute. 23 : 15 | 57 : 27 | 103 : 28 | 104 : 6 | 115 : 16 | 145 : 23 | 149 : 34 | 178 : 8 | 179 : 13 | 183 : 25 | 193 : 4 | 210 : 9 | 224 : 37 | 225 : 8 | 252 : 1 | 260 : 23 | 279 : 38 | 297 : 27 | 301 : 15 | 354 : 26 | 424 : 1 | 427 : 3 | 428 : 6, 17 |
ſalutem. 31 : 25 | 38 : 11 | 57 : 29 | 63 : 9 | 65 : 18 | 68 : 5 | 76 : 16 | 101 : 23 | 102 : 4 | 103 : 25 | 136 : 25 | 144 : 18 | 150 : 18, 35 | 153 : 1 | 159 : 9 | 185 : 1 | 191 : 15 | 243 : 5 | 275 : 24 | 280 : 4 | 305 : 28 | 307 : 14 | 316 : 11 | 320 : 34 | 321 : 14 | 336 : 14, 18 | 345 : 33 | 354 : 29 | 408 : 25 | 423 : 26 | 439 : 32 |
ſaluti. 100 : 28 | 102 : 24 | 107 : 4 | 138 : 19 | 163 : 13, 18 | 169 : 24 | 443 : 23 | 451 : 16 |
ſalutis. 22 : 1 | 36 : 2 | 42 : 8 | 52 : 10 | 54 : 19, 21 | 58 : 14, 18 | 103 : 2 | 108 : 3 | 136 : 21 | 142 : 12 | 147 : 30 | 155 : 9 | 171 : 27 | 175 : 8 | 198 : 17 | 210 : 13 | 224 : 9 | 227 : 3 | 279 : 43 | 300 : 5 | 361 : 12 | 400 : 27 |
ſalvum. 276 : 2 |
Samarobrivæ. 98 : 17 | 107 : 24 |
Samarobrivam. 110 : 20 |
ſanandas. 234 : 19 |
ſanarentur. 274 : 12 |
ſanat. 196 : 18 |
ſanatis. 374 : 13 |
ſanaturum. 155 : 5 |
ſanciantur. 217 : 12 |
ſanciatur. 142 : 15 |
ſanctiore. 220 : 1 |
ſanctiſſimo. 169 : 29 |
ſanctiſſimum. 380 : 5 |
ſanctitas. 467 : 25 |
ſanctos. 132 : 1 |
ſanctum. 59 : 29 | 129 : 7 |
ſanguine. 150 : 23 | 332 : 10 |
ſanguis. 163 : 16 |
ſanitatem. 31 : 17 | 160 : 8 | 191 : 6 | 358 : 9 | 387 : 20 |
ſano. 90 : 30 |
Santones. 12 : 21 |
Santonis. 161 : 6 |
Santonum. 11 : 23 |
ſanus. 383 : 21 |
ſanxerunt. 23 : 13 |
ſapient. 101 : 29 |
ſaporis. 350 : 4 |
ſarciendæ. 323 : 4 |
ſarcinaria. 254 : 19 |
ſarcinarum. 324 : 4 |
ſarcinas. 19 : 19 | 149 : 20 | 416 : 27 |
ſarcinis. 47 : 28 | 67 : 14 | 193 : 16 | 246 : 2 | 389 : 28 | 419 | 20, 21 |
ſarcire. 240 : 25 | 320 : 1 |
ſarciretur. 322 : 33 |
ſarciri. 113 : 8 |
Sardinia. 231 : 3 | 292 : 20 | 396 : 6 |
Sardiniam. 230 : 16, 19 | 231 : 12 | 389 : 11 | 429 : 18 |
ſarmentis. 64 : 22 |
Sarſuram. 419 : 16 | 420 : 3 |
Saſerna. 389 : 27, 33 | 398 : 23 | 411 : 15 : 19 |
ſata erant. 310 : 31 |
ſata fuerant. 316 : 23 |
ſatagentibus. 421 : 10 |
ſatis. 6 : 17 | 15 : 18, 24 | 17 : 16 | 20 : 6 | 19 : 15 | 32 : 2 | 37 : 2 | 57 : 21 | 62 : 2, 16, 21 | 67 : 3 | 77 : 32 | 78 :

4 | 79 : 21 | 81 : 3, 8 : 16 | 88 : 17 | 97 : 15 | 162 : 3 | 164 : 8 | 169 : 20 | 183 : 4 | 184 : 22 | 192 : 2 | 193 : 6 | 202 : 16 | 255 : 17 *bis* | 290 : 14 | 292 : 17, 24 | 296 : 17 | 305 : 7 | 311 : 34 | 320 : 22 | 323 : 8 | 328 : 2, 3 | 333 : 2 | 350 : 3 | 351 : 27 | 353 : 7, 16 | 359 : 15 | 360 : 11 | 365 : 8 | 368 : 26 *bis* | 370 : 8 | 381 : 26 | 382 : 18 | 388 : 1 | 392 : 18 | 395 : 20 | 401 : 14 | 408 : 7 | 416 : 38 | 419 : 14 |
ſatisfacere. 88 : 4 | 179 : 21 | 317 : 17 |
ſatisfacerent. 31 : 7 |
ſatisfaciant. 15 : 6 |
ſatisfaciundi. 111 : 4 |
ſatisfactione. 31 : 9 |
ſatisfactionem. 117 : 18 |
ſatisfacturum. 442 : 13 |
ſatisfecerit. 100 : 26 |
ſatius. 397 : 2 |
Saturnini. 215 : 2 |
ſauciat. 373 : 2 |
ſaucii. 438 : 33 | 441 : 21 | 447 : 30 |
ſaucius. 413 : 23 | 417 : 16 | 421 : 6 | 424 : 16.
ſaucio. 58 : 6 | 103 : 27 |
ſauciorum. 323 : 11 |
ſaucios. 324 : 18 | 395 : 1 |
ſaucius. 450 : 21 | 451 : 1, 14 |
ſaxa. 53 : 2 | 62 : 10 | 248 : 30 | 249 : 19 | 262 : 15 | 264 : 5, 10 | 273 : 6 | 290 : 6 |
ſaxea. 406 : 12 |
ſaxis. 151 : 13, 18, 20 | 152 : 3 | 161 : 25 | 194 : 31 |
ſaxo. 348 : 23 |
Scævæ. 314 : 14 |
ſcalarum. 176 : 31 |
ſcalas. 229 : 21 | 325 : 32 | 356 : 31 |
Scaldim. 136 : 10 |
ſcalis. 105 : 33 | 229 : 24, 308 : 32 | 318 : 19 | 355 : 27 |
ſcandere. 109 : 25 |
ſcandulis. 197 : 33 |
ſcapha. 338 : 19 | 356 : 16 | 369 : 31 |
ſcaphæ. 300 : 30 | 395 : 4 |
ſcapham. 369 : 31 |
ſcapharum. 353 : 12 |
ſcaphas. 83 : 5 | 280 : 15 | 300 : 22 | 317 : 35 | 355 : 12 | 357 : 12 | 398 : 5 | 452 : 2 |
ſcaphis. 230 : 3 | 302 : 18 | 308 : 33 | 337 : 11 | 350 : 32 | 355 : 18 | 405 : 6 |
Scapula. 448 : 25 |
Scapulam. 373 : 26 |
ſcelera. 442 : 1 |
ſcelerati. 405 : 13 |
ſceleratus. 395 : 9 |
ſceleratorum. 120 : 9 | 136 : 27 |
ſcelere. 15 : 2 | 275 : 13 | 397 : 19 | 406 : 3 | 439 : 21 |
ſceleribus. 426 : 29 |
ſceleris. 196 : 22 |
ſcelus. 251 : 21 | 265 : 31 | 405 : 23 | 439 : 19 |
ſcias. 18. 27 |
ſciebant. 60 : 6 | 295 : 31 | 425 : 14 |
ſciebat. 107 : 19 | 109 : 2 | 115 : 14 | 136 : 14 | 194 : 12 | 199 : 19, 268 : 4 | 276 : 33 | 373 : 10 | 377 : 3 | 383 : 19 |
ſciens. 433 : 6 |
ſcientem. 433 : 8 |
ſcientes. 244 : 11 | 355 : 18 |
ſcientia. 49 : 11 | 59 : 10 | 155 : 1 | 182 : 5, 10 | 245 : 8, 12 | 251 : 36 | 352 : 7 | 362 : 1 | 367 : 30 | 390 : 13 | 399 : 19 |
ſcientiæ. 359 : 18 |
ſcientiam. 35 : 2 | 66 : 24 | 165 : 28 | 354 : 3 |
ſcienetius. 151 : 5 |
ſcilicet. 465 : 1 |
ſcimus. 182 : 9 |
ſcindere. 58 : 10 |
ſcio. 111 : 11 | 200 : 24 | 405 : 13 |
Scipio. 206 : 9 | 304 : 1 | 305 : 22, 24 | 307 : 12, 15, 25 | 308. 9 | 325 : 30 | 327. 8, 11 | 330 : 8 | 387 : 24 | 389 : 24 | 395 : 33 | 397 : 29 | 399 : 2 | 400 : 10 | 401 : 24 | 403 : 12 | 404 : 8, 11, 12 | 405 : 18, 20, 33 | 409. 10 | 411 : 14, 16. 27 | 412 : 1, 12, 19 | 413 : 25, 32 | 416 : 7, 12 | 417 : 17 | 419 : 27 | 420 : 12, 29 | 421 : 26 | 422 : 2, 5 | 426 : 14 | 428 : 31 | 429 : 1 |
Scipione. 287 : 6 | 316 : 14 | 324 : 29 | 326 : 19 | 332 : 8 | 397 : 1, 4 | 401 : 35 | 402 : 6 | 403 : 37 | 405 : 3 | 407 : 17 | 408 : 29 | 416 : 10 |
Scipionem. 209 : 8 | 211 : 9 | 306 : 18 | 307 : 7 | 308 : 6 | 315 : 19 | 316 : 7 | 324 : 34 | 325 : 27 | 387 : 27 | 394 : 12 | 398 : 15 | 404 : 16, 21 | 405 : 7, 11 | 407 : 15 | 408 : 3 | 411 : 26 |
Scipioni. 212 : 9 | 324 : 35 | 407 : 22, 26 | 409 : 23 | 425 : 25 | 426 : 28 |
Scipionis. 207 : 1, 15 | 209 : 4 | 307 : 4, 5, 9. 13. 14, 20, 23 | 325 : 2 | 326 : 12, 17 | 386 : 9 | 389 : 22 | 400 : 17 | 402 : 10 | 403 : 3, 35 | 407 : 10, 12 | 408 : 28 | 409 : 21 | 411 : 23 | 412 : 16, 34 | 416 : 16, 19, 23 | 419 : 13 | 420 : 3, 5, 23, 25 | 422 : 16 | 423 : 30 | 424 : 12 | 425 : 1 |
ſcire. 17. 29 | 18 : 12 | 30 : 13 | 110 : 33 | 181 : 7 | 191 : 7 | 274 : 23 | 381 : 6 | 390 : 24 | 465 : 9 |
ſciret. 33 : 20 | 107 : 31 | 196 : 34 | 198 : 19 | 360 : 9 | 369 : 7 | 425 : 20 |
ſciri. 376 : 1 |
ſciſſet. 441 : 11 |
ſcito. 392 : 6 | 461 : 7 |
ſcitote. 470 : 17 |
ſcopis. 407 : 4 |
ſcopulis. 62 : 7 |
ſcopulos. 302 : 15 |
ſcorpione. 153 : 5 | 398 : 27 |
ſcorpionibus. 411 : 3 |
ſcorpionis. 153 : 7 |
ſcorpionum. 399 : 28 |
ſcribenda. 200 : 28 |
ſcribendi. 182 : 10 |
ſcribendos. 182 : 1 |
ſcribendum. 461 : 11 |
ſcribere. 321 : 22 |
ſcriberem. 459 : 4 |
ſcribit. 92 : 18 | 107 : 19 | 108 : 10 |
Scribonii. 228 : 17 |
Scribonius. 289 : 10 |
ſcripſerat. 362 : 27 |
ſcripſerunt. 94 : 2 |
ſcripſi. 198 : 27 | 364 : 28 |
ſcripſimus. 52 : 27 | 381 : 22 | 384 : 28 | 434 : 6, 15 |
ſcripſiſſe. 465 : 16 |
ſcripſit. 301 : 10 | 324 : 30 |
ſcripta. 217 : 16 |
ſcripta ſunt. 436 : 13 |
ſcriptam. 440 : 13 |
ſcriptas. 373 : 15 |
ſcripta erant. 344 : 8 |
ſcriptis. 181 : 5 | 182 : 2 | 484 : 7 |
ſcriptoribus. 182 : 5, 6 |
ſcriptum. 440 : 11 | 441 : 4 |
ſcrobes. 172 : 24 | 177 : 9 |
ſcrobis. 173 : 3 |
ſcuta. 38 : 2 | 436 : 27 | 448 : 3 |
ſcutati. 237 : 7 |
ſcutis. 20 : 4 | 49 : 25 | 52 :

7 | 54 : 13 | 106 : 24 | 357: 5 | 376 : 2, 11 | 407: 8 |

ſcuto. 51 : 12, 13 | 277 : 13 | 314 : 14 |

ſcutorum. 444 : 8 |

ſcutulis. 309 : 3 |

ſcutum. 20 : 7 | 106 : 25 | 438 : 1 |

e. 3 : 1 | 6 : 11 | 7 : 10, 12 | 8: 4, 9 | 9: 1 | 10 : 14 | 11 : 5, 7 | 12: 12, 13, 19 | 14 : 13. 21. 26 | 15. 28, 16 : 15, 27 | 17: 18, 21, 25, 29 *bis*, 31 | 18 : 4, 7, 8, 11, 26 | 19: 17 | 20: 5, 9, 17. 18 | 21 : 9, 12 | 13 : 13, 17, 19, 22 | 24: 6, 7 | 25 : 15 | 26 : 4 *ter* | 27: 1, 6, 9, 12 | 29: 2, 3, 11, 22 | 30. 3. 13, 16, 20, 31: 4, 5, 7, 15, 16, 23, 24 | 32. 6 | 33: 3. 4 *bis*, 5, 8, 11, 13, 18, 19, 22, 27, 30 | 34: 3, 11, 15, 20, 22 | 35 : 5, 6, 7, 16 | 36 : 3 | 37 : 1, 21 | 39 : 5 *bis*, 7 | 40 : 4, 27 | 41: 1, 2, 7 | 42 : 5 *bis*, 11, 12 | 43: 14 | 45: 5, 31, 32 | 46: 13 | 47 : 4, 10, 11 | 48: 17, 23 | 49 : 16 | 50: 21 | 51 : 8, 17 | 52: 9, 22, 27 | 53: 20, 22, 25, 26, 29 | 54: 1, 2. 4 | 55: 8, 18 | 57: 15 | 58: 17, 26 | 59: 14, 17, 28 | 60: 1, 7, 8 | 61: 10, 16, 17 | 62: 8 | 63: 11, 19, 20, 28 | 64 : 25 . 35 | 66: 3, 8, 10, 19 | 67 : 10 | 68 : 4. 8, 19 | 71: 5, 13, 17, 23 | 72: 1, 22, 29 | 73: 14 | 74: 2, 3 *bis*, 4, 5, 6 | 75 : 7 | 77: 7, 8, 12, 14, 22, 23, 25 | 78: 10, 19 | 79: 6, 8, 9, 11, 22 | 80: 7, 13, 25, 27 | 81: 1, 2, 19 | 82: 23, 25, 29 | 83: 13, 19, 23 | 84: 11 | 85: 1, 10, 12, 17, 20, 22, 37 | 86: 18, 22, 23 | 88. 23 | 89: 2, 15, 19, 22, 23, 25, 34 | 90: 30, 31, 32 | 91: 17, 26 | 94: 13 | 95: 3, 10, 14. 15, 29 | 96: 1, 15, 21 | 99: 15, 22 | 100: 12, 15, 18, 20, 22, 26, 32, 33 | 102: 4, 16. 26 | 103 : 6, 26, 28, 29, 30, 31, 33 | 104: 2, 6, 11, 16, 27 | 105: 14, 17. 18 | 106 : 7, 15, 29 | 107 : 17 | 108 : 10, 22 | 109: 4, 15, 22 | 110: 33 *bis* | 111 : 5, 12, 18, 22, 25 | 112 : 6 | 113: 5 | 114 : 9 | 115 : 16, 25 | 116 : 18, 32 | 117: 7, 15 | 118: 11, 13, 26, 27 | 119 : 4, 5, 9, 14 | 124: 4, 8 | 127: 8, 9 | 128: 3 | 131: 8, 10 *bis*, 18 | 132: 8, 13, 18 | 133: 1, 13, 15, 17, 22 | 134: 25 | 135 : 11, 16, 18, 20, 22, 23 | 136 : 18 | 138: 8, 16 | 139: 4, 9, 14, 16, 24, 29 | 140: 10, 13. 15, 17 | 141: 8 | 142: 1, 12, 13, 14 | 143: 18 | 144: 7, 9, 11, 16 | 145: 7, 12, 13, 18 | 146: 10 | 147: 22 | 148: 15, 20 | 149: 5, 6. 8, 22, 33 | 150: 7, 9, 15 *bis*, 18, 21, 29 | 151: 15, 19 | 153 : 17 | 154 : 9, 13, 20 | 155 : 5, 8, 12, 28 | 156 : 5, 21, 30 | 157 : 20, 23 | 158: 7, 10, 14. 29 | 159: 4, 8, 36 | 160 : 22 | 161 : 32 | 162 : 15 | 163 : 35, 36 | 164: 23, 35, 36 | 166 : 15, 28 | 168 : 5, 14, 15, 20, 24 | 169: 27, 32 | 170: 10 . 18 | 171 : 15 . 20. 24, 28, 30, 33 | 172. 12, 21, 22 | 173: 5 | 174 : 3, 32 | 175 : 19, 37 | 176 : 11, 30 | 177 : 9, 13, 26, 29 | 178 : 28 | 179 : 4, 12, 19, 21, 28 | 183 : 7 | 184 : 2 | 185 : 23 | 186 : 1 | 187 : 3, 8, 20, 23 | 188 : 2 . 12 | 189: 1, 31 | 190: 20 | 191: 7, 10 | 192 : 3 | 193 : 6, 9, 14, 17, 27, 34 | 194 : 23 | 195 : 17, 27 | 196. 23, 33 | 197 : 2, 13 | 198: 7, 28, 29 | 199: 27, 33 | 200: 9, 19 | 201 . 13 | 203 : 6 | 204 : 11 | 206: 4, 6, 7 | 207: 12 | 209 : 7, 9 | 210: 1 | 212 : 7 | 214 : 3 | 216 : 5, 6, 7, 10, 16, 19 | 217: 6, 8, 13 | 218 : 7 | 219: 2, 12, 22 | 220: 10 | 222 : 8, 15, 21 | 223 : 7 | 224: 1, 2, 6, 8, 18, 26 . 39 | 225 : 3 *bis*, 5, 11, 20, 23 | 226: 3 | 227: 2, 3 | 228: 14 | 230 : 13, 20 | 231 : 9 | 232: 4, 10, 13. 16, 19 *bis*, 20 | 233: 2, 5, 6 | 234: 14, 16, 21 | 235 : 4 | 236 . 7 | 238 : 6, 9 | 239: 30 | 240: 1, 8, 24, 28 | 241: 17 | 243: 6. 13 | 244 : 7 | 245 : 1 | 246 : 8 | 248: 17 | 249 : 10, 28 | 250 : 6, 26, 29, 33 | 251: 12, 17 *bis*, 21, 22, 26 | 252 : 6, 13, 14 . 15, 17, 20 | 253 : 9 . 34 | 255: 20, 25, 29 | 256 : 3, 5, 10 *bis*, 12, 14, 16, 19, 21, 23, 34 | 257 : 4, 9 | 259: 1 | 260: 6 . 27 | 261 : 9. 26 | 263: 5, 14, 18, 19 | 264 : 21 | 265: 8, 14, 15, 21 | 266 : 20, 25, 27, 33 | 267 : 13, 21 | 268 : 11, 13, 15, 29 | 269 : 1, 22 | 270: 16 | 271 : 7 | 272 : 11 . 13, 15. 19, 30 *bis* | 273 : 17 21 | 275 : 14, 15, 22 | 276: 27 | 277 : 4, 6, 29, 39 | 278 : 5 | 279 : 1, 12, 32 | 280 : 5, 7, 8, 17 | 282 : 2 | 285 : 2 . 8 | 290 : 3, 21 | 291: 18 | 292 : 21 | 293: 4, 7 | 294 : 1, 3, 8, 21 | 295: 8, 25, 27 | 296 : 10, 13, 19, 22 | 297: 20, 28 | 208: 20 | 299 : 9 | 300 : 3, 30 | 301 : 13 | 302: 1, 9, 22, 25 | 303: 2, 19, 20 | 304: 6 | 305 : 12, 25 | 306 : 21 | 307 : 5, 8, 26 | 308: 5, 13 | 309 : 17, 26 | 311: 14, 17, 23, 35 | 312: 11, 12, 13, 22, 23 | 313 : 7, 14 | 314: 25. 27 | 315 : 2 | 316 : 20 | 317 : 10 | 319 : 10, 20, 35 | 321 : 22 | 322: 27, 29 | 323: 1, 27, 32 | 324 : 16, 28 | 325 : 25, 28 | 326 : 26 | 328: 20 | 329 : 12, 31 | 330: 11 | 332 : 3, 6, 9 | 333 : 4, 25 | 334 : 2, 12, 22, 26 | 335 : 17, 21 | 336: 4, 14 | 337: 2 | 338: 25, 33 | 339 : 6 | 341 : 10 | 342 : 4, 13 | 343 : 2, 6 | 344: 1, 19 | 346 : 23 | 349: 3, 4 | 350: 4, 5, 6, 15 | 351 : 13 | 352: 8, 31 | 353 : 3 | 354 : 12, 27 | 355 : 23, 24, 29 | 356: 1, 17, 23, 34 | 357: 9, 35 | 358 : 14, 23, 25 | 360 : 6 *bis*, 11, 18, 19, 28 | 361 : 37 | 362: 8, 22 | 363 : 27 | 364 : 16, 19 | 366 : 9 *bis*, 23, 25. 28, 31 | 367: 4. 16, 22 | 368 : 7, 10, 19, 31 | 369. 9, 14, 17, 31 | 370: 3, 7, 9, 13, 21 | 371 : 5 | 372: 13, 14, 18 | 373 : 7 | 374 : 4, 22 | 375 : 11, 25 | 376 : 1 . 5, 10, 12 | 377 : 2, 4 | 378 : 4 . 5, 26, 31 | 379 : 1 | 381 : 1, 8, 12, 27, 30, 32, 34 | 383: 18, 387: 9 | 388 : 25 | 389 : 23, 32 | 390 : 9, 12, 28 | 391 : 2, 14 . 16, 20 | 392 : 24, 20, 21 | 393 : 4, 5 | 394 : 20 | 396 : 1 | 397 : 4 . 19. 26, 35 | 398 : 17, 20, 22 | 399: 1, 3, 12, 15, 16, 18, 21 | 400 : 2, 8, 14, 17, 21, 24, 26 | 401: 6. 12 | 402: 13, 16, 26 | 403: 30 | 404: 3, 9, 17 | 22 *bis* | 405 : 3 | 406 : 16 | 407: 25 : 408: 16 | 409 : 1, 23 | 410: 5 | 411 : 7, 17 | 412 : 9 *bis*, 31 | 413: 18 *bis* | 414 : 1, 12, 21, 30 |

21, 30 | 415: 1, 3, 7, 22, 30 | 416: 22, 25, 39 | 417: 10, 12, 17, 22 | 418: 7. 29 | 419: 5, 15, 27 | 420: 15 | 421: 13, 14, 19, 21, 25 | 422: 28 | 423: 8, 18, 19, 24, 29, 31 | 424: 9, 15 | 425: 17 | 426: 1, 4, 10, 20, 27, 30, 31 | 427: 1, 7. 18, 21, 22, 24, 28, 30, 31 | 428: 6, 8, 10, 15. 18, 21 | 429: 7 | 433: 22 | 434: 3. 7 | 435: 8, 25 | 436. 20 | 437: 12, 25 | 438: 3, 7 | 439: 12, 19 | 440: 1, 21 | 441: 1 *bis*, 8, 12 | 442: 5, 11, 13 | 443: 3, 10, 13, 15, 29, 32 | 444: 8, 14. 20 | 445: 16 | 446: 1 | 447: 1, 3 | 448: 11 | 449: 6 | 450: 3, 15 | 451: 19, 25, 26 *bis* | 452: 4, 8, 22, 27 | 453: 4 | 462: 11 | 466: 8 |
ſecare. 147: 28 |
ſecerni. 406: 2 |
ſeceſſio. 215: 5 |
ſeceſſione. 215: 1 |
ſeceſſionem. 224: 4 |
ſecius. 36: 14 | 78: 21 | 89: 22 | 90: 23 | 395: 3 |
ſecluſam. 244: 14 |
ſecluſit. 336: 12 |
ſecluſum erat. 320: 30 |
ſectamini. 137: 19 |
ſectionem. 54: 23 |
ſecreto, *adv.* 16: 21 | 23: 15 | 223: 24 | 317: 5 |
ſecum. 8: 12 | 10: 15 | 27: 13 | 33: 21 | 38: 14 | 53: 4 | 64: 8 | 84: 34 | 85: 33 | 89: 35 | 90: 1 | 102: 7 | 103: 24 | 115: 8 | 147: 15 | 171: 30 | 184: 25 | 196: 1 | 209: 12 | 221: 10 | 232: 18 | 244: 22 | 251: 27 | 276: 32 | 324: 25 | 336: 7, 22 | 358: 17 | 363: 4 | 364: 7 | 373: 3 | 377: 29 | 378: 23 | 381: 17 | 384: 10 | 385: 18 | 393: 19 | 425: 19 | 427: 25 | 435: 28 | 439: 8 | 448: 10 |
ſecunda. 20: 14 | 45: 15 | 98: 15 | 171: 32 | 200: 4 | 215: 6 | 239: 15 | 268: 18 | 306: 7 | 322: 27 | 373: 13 | 378: 30 | 383: 17 | 403: 14 | 406: 12 | 414: 11 | 422: 19 | 433: 6 | 437. 18, 30 | 440: 25 | 448: 11 |
ſecundæ. 277: 38 | 373: 10 |
ſecundam. 36: 10 | 373: 21 | 375: 5, 11 | 413: 3 | 439: 29 |
ſecundas. 367: 31 |
ſecundiore. 44: 25 |
ſecundiores. 15: 3 |
ſecundis. 56: 7 | 118: 14 | 162: 5 | 188: 4 | 322: 20 | 357: 26 | 366: 32 | 368: 13 |
ſecundiſſima. 461: 15 |
ſecundiſſimorum. 167: 18 |
ſecundiſſimum. 351: 38 |
ſecundo, *nom.* 164: 7 | 166: 7, 11, 27 | 250: 28 | 265: 15 | 338: 3 | 353: 11 | 370: 10 | 379: 19 | 400. 10 | 402: 21 | 405: 4 | 413: 24 |
ſecundo, *adv.* 187: 24 | 309: 30 | 366: 20 |
ſecundos. 155: 2 |
ſecundum, *nom.* 81: 30 | 119: 11 | 199: 4 | 242: 10 | 312: 8 | 328: 16 | 338: 13 | 341: 8 | 366: 17 | 383: 2 | 389: 14 | 401: 17, 18 | 440: 27, 29 | 443: 21 |
ſecundum, *prep.* 25: 17 | 48: 14 | 75: 13 | 156: 34 | 303: 16 | 319: 14 | 386: 2 | 387: 3 | 389: 2 | 404: 19 | 429: 21 |
ſecundus. 380: 7 |
ſecuri, *nom. ſubſt.* 196: 27 | 441: 28 |
ſecuribus. 175: 29 |
ſecuta eſt. 70: 1 |
ſecuta ſunt. 275: 7 |
ſecutæ ſunt. 85: 24 | 320: 18 |
ſecuti. 19: 21 | 28: 19 | 47: 22 | 68: 24 | 85: 35 | 275: 20 | 360: 27 |
ſecuti erant. 163: 11 | 404: 2 |
ſecuti eſſent. 273: 21 |
ſecuti ſunt. 131: 20 | 303: 2 | 373: 22 |
ſecutum. 112: 4 |
ſecutus. 91: 8 | 97: 4 | 173: 9 | 277: 7 | 461: 16 |
ſecutus eſt. 323: 22 |
ſed. 13: 15 | 14: 20 | 15: 24 | 16: 18, 27 | 17: 7, 14, 32 | 24: 9 | 25: 4, 6 | 27: 4 | 29: 3, 25 | 31: 8 | 32: 18, 24 | 33: 2, 13, 25 | 46: 27 | 48: 2, 7, 17 | 49: 16, 25 | 54: 1 | 57: 17 | 58: 3, 6, 8 | 60: 18 | 64: 2 | 71: 7, 9, 19 | 72: 18 | 73: 31 | 74: 1 | 78: 4, 12 | 83: 28 | 86: 5 | 89: 7 | 91: 13 | 92: 3, 29 | 93: 9, 18 | 94: 6, 12 | 95: 4, 8. 25, 30 | 96: 13 | 100: 17, 22 | 101, 15 | 102: 11 | 105: 22 | 106: 4, 6, 21 | 110: 31 | 112: 11 | 113: 8 | 114: 25 | 118: 1 | 119: 17 | 123: 3 | 126: 1 | 127: 12 | 130: 11 | 131: 14 | 133: 10. 25 | 134: 5, 26 | 135: 7 | 136: 19, 24 | 139: 16 | 140: 9, 13, 151: 20 | 154: 6, 21 | 155: 3 | 156: 26 | 157: 30 | 158: 11 | 159: 1 | 160: 17, 33 | 162: 4 | 163: 19 | 164. 22 | 165: 9 | 166: 18 | 167: 29 | 168: 21 | 169: 11 | 171: 31 | 173: 16 | 175: 3 | 179: 20 | 181: 2. 7 | 182: 14 | 184: 31 | 185: 11, 18 | 187: 33 | 191: 10, 31 | 194: 34 | 195: 32 | 196: 32 | 197: 29, 32 | 198: 17 | 199: 11 | 203: 6, 14 | 210: 8 | 217: 7 | 223: 2 | 224: 25, 28 | 225: 3 | 229: 25 | 230: 9 | 232: 1, 5 | 233: 4 | 239: 14 | 240: 25 | 241: 16 | 242: 21. 30 | 243: 3, 9 | 244: 25 | 247: 10 | 248: 20 | 249: 22, 31, 37 | 252: 25, 30 | 253: 8 | 254. 5, 11, 26, 35 | 255: 27 | 256: 5, 13, 21 | 258: 12 | 259: 4 | 260: 24 | 261: 7, 12. 28 | 265: 20, 26 | 270: 6 | 271: 16, 17 | 272: 12 | 275: 32 | 276: 29 | 277: 3, 18, 36 | 278: 1. 19 | 279: 22, 26, 28 | 280: 8, 15, 21 | 285: 10 | 290: 1, 19 | 291: 4, 9 | 293: 17 | 294: 19 | 295: 24 | 296: 10, 12, 25 | 297: 8 | 298: 15 | 302: 1, 29 | 303: 17. 22 | 305: 8, 18 | 307: 19 | 308: 2 | 310: 36 | 311: 27 | 312: 10 | 313: 14 | 314: 10 | 316: 8, 26, 27. 36, 37 | 317: 10, 27 | 318: 10 | 319: 29 | 320: 11. 14 | 321: 18, 22 | 322: 4, 14, 26, 31 | 323: 20, 23 | 324: 20, 39 | 325: 12, 22 | 326: 8, 24 | 327: 21 | 329: 11 | 333: 3, 12, 15 | 334: 1. 7, 20 | 335: 6, 18 | 336: 24 | 337: 3, 14 | 338: 10, 17, 19, 29 | 340: 5 | 341: 5 | 342: 8 | 345: 23, 34 | 346: 5, 23 | 349: 19 | 350: 28 | 351: 10 | 352: 7, 26 | 354: 14 | 355: 19, 28 | 356: 3, 7, 26 | 360: 26 | 361: 12, 23 | 362: 25 | 364: 1, 20 | 367: 7 | 368: 4 | 369: 7 | 372: 9 |

375: 20, 28 | 376: 4 | 378: 13 | 380: 19 | 381: 2, 8 | 384: 7 | 387: 17 | 391: 7 | 392: 2 | 397: 7 | 399: 18 | 400: 4 | 401: 33 | 405: 13 | 406. 14 | 407: 1 | 410. 4 | 411: 26 | 417: 21 | 418: 28 | 421: 20 | 424: 4 | 435: 1, 25 | 441: 11 | 443: 18 | 445: 2 | 446: 4 | 452: 12 | 453: 17 | 462: 1 | 466: 9 | 468: 15 |
ſedandæ. 425: 20 |
ſedato. 297: 9 | 342: 14 |
ſedens. 390: 19 |
ſedere. 188: 33 |
ſedes. 24: 15, 25 | 32: 26 | 72: 22 |
ſedibus. 132: 8 |
ſeditio. 154: 16 |
ſeditione. 257: 6 | 375: 4 | 410: 16 | 450: 21 |
ſeditiones. 379: 8 |
ſeditionis. 448: 25 |
ſeditionum. 384: 36 |
ſeditioſa. 16: 9 | 372: 23 |
ſeditioſiſſima. 398: 10 |
ſeditioſos. 363: 4 |
ſeditioſus. 410: 11 |
Sedulius. 179: 10 |
Sedunis. 58: 34 |
Sedunorum. 57: 8 |
Sedunos. 56: 2 |
Seduſios. 37: 8 |
ſegetes. 137: 33 |
ſegetis. 326: 13 |
ſegni. 135: 16 |
ſegniores. 208: 7 |
Segonax. 97: 25 |
Segontiaci. 97: 12 |
Segoviam. 375: 18 |
Seguſianus. 168: 25 | 173: 19 |
Seguſianos. 12: 8 |
ſellam. 298: 12 |
ſemel. 23. 27 | 24: 18 | 292: 13 |
ſementes. 6: 15 |
ſemeſtri. 217: 1 |
ſemifactas. 423: 9 |
ſemihora. 403: 6 |
ſemiſſe. 145: 8 |
ſemis s. 96: 22 |
ſemotarum. 348: 19 |
ſemoto. 255: 12 |
ſemper. 16: 27 | 60: 1 | 61: 10 | 111: 8 | 140: 16 | 152: 19, 24, 26 | 156: 15 | 159: 11 | 194: 26 | 199: 31 | 214: 5 | 216: 7, 18 | 246: 16 | 256: 13, 16 | 275: 32 | 296: 9 | 308: 30 | 328: 19, 22 | 329: 4 | 338: 14 | 354: 14 | 358: 1 | 366: 5 | 367: 17 | 373: 2 | 453: 8 | 465: 5 |
Sempronium. 179: 32 |
ſena. 174: 2 |
ſenatore. 223: 2 |
ſenatorem. 411: 26 |
ſenatores. 52: 23 | 225: 10 | 341: 4 | 424: 9 | 442: 3 |
ſenatoribus. 219: 10 | 281: 3 |
ſenatorii. 305: 23 | 325: 12 | 317: 15 | 336: 14 |
ſenatoriis. 321: 16 | 437: 28 |
ſenatorum. 222: 22 | 225: 10 | 242: 33 |
ſenatu. 7: 3 | 25: 19 | 26: 11 | 32: 9 | 63: 22, 27 | 76: 1 | 86: 26 | 155: 30 | 156: 26 | 191: 9 | 206: 1 | 208: 5 | 231: 10 | 232: 3, 21 | 233: 6 | 293: 5 | 299: 8 | 380: 18 | 429: 12 | 452: 26 |
ſenatui. 203: 2 | 206: 4 | 217: 11 |
ſenatum. 23: 28 | 24: 8 | 42: 5 | 111: 5 | 119: 1 | 156: 9, 21 | 191: 2 | 203: 11 | 206: 2 | 207: 4 | 208: 12 | 212: 4 | 217: 4 | 299: 6 | 316: 33 | 398: 9 | 425: 12 | 429: 12 | 452: 27 |
ſenatus. 26: 20 | 32: 8, 12 | 34: 7 | 75: 6 | 141: 2 | 164: 31 | 202: 19, 20 | 203: 6, 8, 13, 15 | 206: 7, 9 | 207: 1, 6 | 209: 3, 211: 2, 8, 9 | 233: 4 | 259: 13 | 268: 9 | 293: 8 | 299: 6 | 381: 7 |
ſenatuſconſulta. 32: 14 | 211: 1 | 212: 8 |
ſenatuſconſulto. 33: 18 | 204: 3, 11 | 214: 12 | 219: 24 | 305: 19 | 330: 17 | 343: 4 |
ſenatuſconſultum. 203: 16 | 210: 12 |
ſenes. 22: 21 |
ſeni, *nom. adject.* 298: 24 |
ſeniorum. 259: 23 |
ſenis, *adj.* 15: 21 |
Senonem. 194: 1 |
Senones. 110: 35 | 111: 25 | 114: 13, 22, 26 | 143: 14 | 156: 33 | 165: 21 |
Senonibus. 40: 16 | 112: 6 | 114. 24 | 173: 22 |
Senonum. 115: 8 | 140: 22, 26 | 146: 10 | 166: 2 |
ſenſerat. 164: 5 | 166: 17 |
ſenſerunt. 102: 13 |
ſenſiſſent. 195: 21 | 373: 21 |
ſenſiſſet. 163: 29 |
ſenſit. 403: 32 |
ſenſus. 461: 9 |
ſententia. 80: 20 | 102: 5 | 114: 30 | 140: 23 | 148: 12 | 153: 19 | 174: 27 | 191: 6 | 198: 15 | 207: 13 | 249: 15 | 250: 35 | 291: 14 | 296: 11 | 373: 22 | 378: 11 | 427: 23 | 444: 23 |
ſententiæ. 57: 27 | 208: 3 | 209: 2 | 274: 6, 14 |
ſententiam. 33: 31 | 45: 11 | 59: 21 | 101: 20 | 143: 10 | 175: 2. 32 | 206: 8 | 207: 9, 10, 12, 15 | 285: 1 |
ſententias. 57: 23 | 206: 5 | 327: 15 |
ſententiis. 174: 23 | 175: 30 | 202: 21 | 203: 11 |
ſentiant. 100: 30 | 108: 3 |
ſentiatis. 405: 17 |
ſentiatur. 244: 5 |
ſentibus. 48: 6 |
Senticam. 325: 3 |
ſentiebant. 352: 19 |
ſentiebat. 16: 18 | 76: 11 |
ſentimus. 273: 5 |
ſentinæ. 302: 28 |
ſentire. 67: 7 | 76: 23 | 160: 35 | 163: 36 | 273: 5 | 275: 14 | 320: 6 | 370: 21 | 376: 6 |
ſentirent. 358: 3 |
ſentirentur. 249: 5 |
ſentiret. 358: 16 |
ſentiunt. 266: 14 |
ſenûm, *nom. adject.* 265: 35 |
ſeorſum. 407: 16 |
ſeparare. 168: 16 |
ſeparati. 71: 7 |
ſeparatim. 17: 25 | 22: 20 | 157: 20 | 252: 21 | 297: 8 | 300: 24 | 410: 20 |
ſepes. 48: 6 |
ſepibus. 50: 1 |
ſeptem. 109: 4 | 178: 24 | 223: 1, 3 | 225: 24 | 234: 7 | 287: 8 | 290: 5 | 328: 14 | 331: 1 | 361: 2 | 365: 10 | 390: 2 | 414: 6 | 415: 16 |
ſeptemdecim. 244: 17 | 447: 31 |
ſeptemtrionem. 79: 24 | 94: 6 |
ſeptemtriones. 5: 3, 4, 7 |

ſeptemtrionibus. 15: 23| 177: 19 |
ſeptima. 20 : 19 | 50 : 16 | a 59 : 2 | 84 : 28 | 167 : 21 | 186: 3| 210: 9| 306: 3| 351: 7 |
ſeptimæ. 92: 2| 167: 26| 414: 7 |
ſeptimam. 51: 19| 185: 32| 256: 6| 413 : 2 |
Septimii. 340: 19|
Septimio. 341: 1|
Septimium. 340 : 17 |
ſeptimo. 12 : 7 | 31: 12| 105: 27| 137 : 27|
ſeptimum. 136 : 23 | 211 : 1| 465: 7|
ſeptimus. 137: 4|
ſeptingenti. 163 : 25|
ſeptingentis. 401: 1|
ſeptingentorum. 94 : 5 |
ſeptuaginta. 75 : 25 | 179: 11| 241: 12| 441: 28 | 448: 14 |
ſepultura. 426: 7|
ſepulturam. 21 : 6|
ſequamini. 275: 21|
Sequana. 4: 1|
Sequanæ. 165 : 25 | 166 : 2, 9 |
Sequanam. 165: 30|
Sequani. 11 : 21 | 24 : 11 | 25 : 5 | 118: 10 | 119: 6 |
Sequanis. 5 : 2 | 7 : 3 | 11 : 13, 15, 20 | 23 : 23 | 24 : 2, 10 | 25: 12| 26 : 16 | 33: 22| 35: 12 | 170 : 14 | 173: 22 |
Sequano. 7 : 2 |
Sequanorum. 11 : 2, 23 | 12: 10 | 13 : 2 | 17 : 13| 25: 8 | 27 : 27 | 74 : 14 |
Sequanos. 6 : 6 | 9 : 3| 11: 13, 16 | 24 : 13 | 25: 7, 21, 28 | 30 : 10 | 39 : 13 | 118: 17| 169 : 25 | 179: 31 |
ſequantur. 80 : 25 | 206 : 5| 212: 3| 389: 30|
ſequatur. 30: 20| 206: 9| 353 : 8 |
ſequebantur. 50: 5 | 168: 11| 300: 29 | 308 : 13|
ſequebatur. 207: 10| 302: 3| 368 : 20 |
ſequendi. 162: 7 | 324 : 27 |
ſequendum. 308: 9 | 324: 6 |
ſequens. 310 : 27 |
ſequenti. 445 : 22 | 452: 25 |
ſequentis. 201 : 13|
ſequerentur. 339: 10|
ſequeretur. 238: 12 | 367 : 21 |
ſequi. 7 : 15 | 21 : 7, 10 | 45: 31 | 81 : 19 | 103 : 31 | 131 : 18 | 178 : 28 | 179: 4| 188: 11 | 220 : 10 | 230: 5| 234: 18 | 270: 10| 273: 28| 277: 1 | 279 : 7 | 284: 5| 307: 7, 10 | 312 : 33| 342: 4| 351 : 14 | 414 : 23 | 415: 23| 418: 26| 450: 23| 462: 5 |
ſequimini. 276 : 10 | 332: 14 |
ſequitur. 19 : 3 | 137 : 38 |
ſequius. 261 : 21 | 446: 31 |
ſequuntur. 138 : 21 | 171 : 16| 207 : 15 | 246 : 15 | 294: 11, 23| 369 : 33|
ſequutus. 170: 19|
Serapion. 344 : 23|
ſerenitas. 446 : 13|
Sergio. 202 : 1 |
Sergium. 56: 1|
ſerius. 290: 19|
ſermo. 103: 34|
ſermone. 182 : 12 | 216 : 4| 425: 31|
ſermonem. 120: 10| 297: 13| 411: 17 |
ſermones. 274: 3|
ſermoni. 297 : 17|
ſermonibus. 251: 20| 266: 27| 273 : 24|
ſermonis. 105 : 6 | 484 : 6 |
ſeriſſimè. 323: 16|
ſero, adv. 101: 10|
ſerperet. 338: 15|
Sertorio. 66 : 23 | 246: 24 |
ſervabat. 96 : 18 | 328: 9 |
ſervans. 331 : 4 |
ſervant. 152 : 3 |
ſervantur. 128 : 7| 139: 12 |
ſervare. 82 : 28 | 163: 11| 240: 17| 250: 2 | 279: 34, 40 |
ſervarent. 240: 10| 250 : 23| 268: 22|
ſervaretur. 323 : 16 | 364 : 18 |
ſervari. 34: 7| 139 : 7 | 256: 16 |
ſervaſſe. 255 : 32 |
ſervatum eſſe. 415 : 8|
ſervatur. 138 : 24|
ſervaturos. 54: 12|
ſervaturum. 137 : 28 |
ſervetur. 151 : 19|
ſervi. 129: 5| 441 : 22, 23, 442: 27| 444: 19| 445: 9| 449 : 10|
ſerviant. 73: 9|
ſerviebant. 305 : 12| 352 : 27 |
ſervilem. 129: 1 |
ſervili. 29 : 20 |
Servilius. 283: 2 | 299 : 3, 6 |
ſervirent. 156 : 30 |
ſervis. 104: 2| 234: 8| 242: 30 | 288 : 5 | 295: 11 | 393: 20| 423 : 28|
ſervitia. 383 : 3 | 425 : 25 |
ſervitute. 25: 20 | 100: 15| 175: 30 |
ſervitutem. 12: 15 | 37: 11| 46 : 23 | 59 : 20 | 119: 16, 148: 11 | 160 : 6 | 174: 28| 175: 26. 37 | 397: 26 |
ſervituti. 175: 10|
ſervitutis. 60 : 23 |
ſerviunt. 273 : 4|
Servius. 281 : 4 |
ſerunt. 94 : 12|
ſervo. 107 : 11 | 418 20|
ſervorum. 119 : 13| 186 : 34| 305 : 4 | 325 : 26| 326: 25| 383: 15| 395: 20 | 402: 8 |
ſervos. 21 : 15 | 119: 17 | 150 : 19| 226: 3| 291 : 12| 348: 17| 410 : 20 | 437: 12 |
ſervum. 449 : 5|
ſervus. 440 : 8 | 441: 18 |
ſeſe. 7: 13 | 9 : 10 | 11 : 21| 12 : 17 | 13 : 9 | 15: 6| 16: 16 | 18 : 1 | 20 : 12 | 23: 3| 10, 16 | 24: 4| 26: 1 , 3 | 27 : 18, 23| 28. 15| 32: 24| 33: 2, 9, 25, 26 34: 25, 36: 7| 41 : 6 | 40: 16| 47: 1| 48: 14, 30 | 50: 25| 51 : 20 | 52: 24 | 55: 11, 17 | 58: 28 | 63: 32 | 67: 13, 15 | 68: 8 | 73 : 28 | 75 : 10 | 76 : 5 | 83: 12, 22| 86 : 9, 10 | 88: 3, 5 | 89 : 12 | 90: 9| 96 : 19 | 97 : 7, 13, 21 | 99 : 9 | 100 : 7, 12, 34 | 102 : 17| 105: 7, 12| 106: 21| 107: 2 | 109: 9| 112 : 10 | 116: 9 | 117 : 2, 30, 36 | 119 : 16 | 133: 12 | 134 : 2 v 17| 135 : 10 | 136: 13 | 138 : 24 | 147 : 7, 19 | 140: 28 | 153 : 13 | 154 : 6 | 162 : 10, 14 | 171 : 23 | 177 : 30, 33 | 198: 26 | 208: 14 | 211: 5 | 212: 1 | 215 : 10 | 220: 7 | 221 : 6 | 223 : 26 | 224:

15 | 128 : 19 | 230 : 5 |
231 : 8 | 240 : 16, 20 |
241 : 6 | 243 : 1, 4 |
244 : 12 | 246 : 5 | 247 :
19, 29 | 250 : 33 | 251 :
2 | 252 : 8 | 253 : 23 | 261 :
7, 19 | 264 : 17 | 265 : 20 |
266 : 23 | 268 : 27, 30 |
269 : 8 | 270 : 5, 12 | 274 :
23 | 277 : 1, 24 | 278 : 2 |
279 : 7, 16 | 280 : 10, 28 |
291 : 10 | 292 : 10 | 297 :
4 | 300 : 1, 21 | 303 : 3, 29 |
304 : 2, 10 | 308 : 7 |
311 : 18 | 313 : 23 | 314 :
4 | 316 : 5, 25 | 320 : 14,
31, 33 | 337 : 4 | 350 : 24 |
351 : 31 | 352 : 11 | 357 : 11 |
358 : 6 | 373 : 18 | 384 :
2 | 391 : 18 | 392 : 16 |
393 : 12 | 398 : 14 | 412 :
2 | 423 : 7, 33 | 427 : 30 |
438 : 1 | 441 : 8 : 449 : 20 |
452 : 8 |

Seſquipedalia. 78 : 9 |

ſeſtertiis. 371 : 1 | 374 :
5 |

ſeſtertiorum. 8 : 9 *ter*, 19 |

ſeſtertios. 183 : 32 | 370 : 24 |
372 : 13 | 425 : 21 |

ſeſtertiûm. 225 : 18 | 167 : 14 |
425 : 5 |

Seſuvios. 55 : 4 |

ſeu. 19 : 9 | 102 : 2 *bis* | 109 :
21 *bis* | 157 : 24 *bis* |
179 : 21, 22 | 186 : 11 |
273 : 3 | 317 : 27, 28 | 325 :
14 *bis* |

ſeveritatem. 143 : 21 | 378 :
4 |

ſeveritatis. 379 : 11 |

ſeveriùs. 301 : 10 |

ſevi. 153 : 4 |

ſevo. 197 : 33 |

ſevocare. 90 : 11 |

ſex. 21 : 16 | 22 : 22 | 35 : 9 |
36 : 2 | 43 : 2 | 44 : 19 | 48 :
19, 26 | 53 : 6 | 58 : 7 |
86 : 10 | 145 : 5 | 156 : 34 |
161 : 25 | 163 : 18 | 171 : 5 |
178 : 15, 24 | 189 : 17 | 209 :
1 | 222 : 5 | 226 : 5 | 227 : 6 |
237 : 10 | 239 : 5 | 242 :
30 | 248 : 9 | 256 : 6 |
260 : 10 | 263 : 12 | 267 : 6 |
271 : 19 | 278 : 19, 27 |
287 : 8 | 307 : 20 | 314 : 5,
9 | 334 : 4 | 336 : 8 | 386 :
13 | 389 : 26 | 396 : 8 | 402 :
22 | 405 : 25 | 410 : 26 |
413 : 24 | 414 : 19 | 416 :
9 | 427 : 6 | 446 : 26 | 452 :
17 |

ſexagies. 225 : 18 |

ſexaginta. 22 : 22, 24 | 41 :
22 | 52 : 23 | 93 : 12 | 108 :
19 | 133 : 1 | 143 : 2 | 197 :
28 | 259 : 3 | 263 : 15 | 317 :
36 | 325 : 15 | 407 : 24 |
424 : 17 |

ſexcenta. 88 : 11 |

ſexcenti. 241 : 15 | 272 :
7 |

ſexcentis. 52 : 23 | 66 : 6
268 : 6 | 277 : 22 | 393 :
24 |

ſexcentorum. 28 : 7 | 72 : 5 |
318 : 7 | 356 : 4 |

ſexcentos. 36 : 9, 12 | 47 : 3 |
146 : 13 | 285 : 11 | 287 :
9 | 323 : 26 | 386 : 2 |

ſexdecim. 11 : 4 | 36 : 12 |
259 : 10 | 279 : 21 | 302 :
13 | 421 : 22 | 442 :
22 |

ſexies. 298 : 24 |

ſexta. 253 : 34 | 363 : 4 |
366 : 16, 28 | 381 : 27 | 384 :
5 | 401 : 33 | 409 : 21 | 445 :
14 |

ſextæ. 364 : 10 |

ſextam. 184 : 6 | 364 : 7 |
366 : 11, 23 | 384 : 22 | 413 :
2 | 437 : 21 |

Sextio. 50 : 7 | 163 : 22 | 187 : 6 |
374 : 6 |

Sextium. 113 : 2 | 138 : 23 | 162 :
29 | 180 : 2 | 364 : 12 | 379 :
26 |

Sextius. 58 : 11 | 138 : 27 |

ſexto. 402 : 23 | 448 : 8 |
449 : 10 |

ſextum. 269 : 1 | 386 : 20 |

ſextus. 225 : 13 | 273 : 11 |
432 : 17 | 434 : 8 |

ſi. 10 : 14 | 11 : 5, 8, 11, 25 |
14 : 7, 20, 22 | 15 : 4, 5, 6 |
16 : 10, 12, 17, 5 | 18 : 2 |
21 : 8 | 22 : 5 | 23 : 18 | 24 :
21, 27 | 25 : 11 | 26 : 3 *bis*,
18, 19 | 27 : 4, 10, 11, 22 |
29 : 15 | 30 : 1, 2, 19 | 31 : 28 |
32 : 21 | 33 : 5, 8, 17, 26,
29 | 34 : 6, 7, 22 | 35 : 14 |
36 : 3, 4, 5 | 42 : 9 |
44 : 19, 22 *bis*, 29 | 46 :
28, 29 | 48 : 4 | 53 : 23,
27, 30 | 56 : 6 | 58 : 14 |
59 : 22 | 60 : 28 | 61 : 13 |
66 : 8 | 67 : 12 | 73 : 23,
26, 31 | 74 : 1 | 75 : 6, 14 |
76 : 18 | 77 : 25, 30 | 78 : 24 |
79 : 11 | 80 : 1, 2 | 85 :
28, 31 | 86 : 9 | 89 : 15 |
90 : 29 | 95 : 4 | 101 : 14,
21, 22, 24, 27, 29, 30 |
102 : 3 | 103 : 24, 27 | 104 :
29 | 105 : 11, 17 | 106 : 11 |
107 : 20, 30 | 108 : 8 | 109 :
10, 12 | 111 : 27 | 113 : 7 |
115 : 26 | 117 : 17 | 118 : 7 |
120 : 5 *ter*, 7 | 121 : 3, 4 |
128 : 11 | 129 : 1, 8 | 133 :
12 | 134 : 15 | 135 : 21, 22 |
136 : 15, 27, 28 | 138 : 6 |
140 : 10 | 144 : 8, 16,
17 | 145 : 23, 30 | 148 :
10 | 149 : 4, 8, 25 |
150 : 12 *bis*, 17, 23, 25,
36 | 154 : 4 | 155 : 1 |
156 : 10 | 157 : 28 | 158 :
34 | 159 : 8 | 160 : 35 | 161 :
22 | 162 : 32 | 165 : 5, 9 |
169 : 22 | 170 : 3 | 171 : 29 |
173 : 12 | 175 : 3, 6, 13,
19, 27 | 176 : 12 | 178 : 8,
16 | 179 : 25 | 183 : 3, 6, 21,
23 | 186 : 2 | 188 : 24 |
189, 10 | 190 : 11, 33 |
191 : 11 | 192 : 11 | 193 :
4 | 194 : 33 | 196 : 35 |
198 : 21 | 203 : 2 | 204 :
8 | 206 : 4, 9, 10 | 208 :
1 | 211 : 9 | 216 : 17 | 218 :
28 | 224 : 1, 35 | 227 : 5 |
228 : 19, 22 | 232 : 9 | 235 :
13 | 239 : 33 | 240 : 11 |
242 : 9 | 245 : 11 | 249 :
23 | 250 : 1, 23 | 251 : 7
bis | 253 : 16 | 254 : 31 |
255 : 8, 12, 13, 21 | 256 :
22, 29 | 260 : 21, 22, 30 |
261 : 24, 26 | 262 : 1 |
264 : 24, 25 | 268 : 24 |
271 : 19 | 273 : 21 | 274 :
12, 18, 24 | 275 : 30 |
276 : 11, 24 | 279 : 40 |
285 : 3, 4 | 291 : 4 | 293 :
2, 6 | 295 : 28 | 296 : 21 |
298 : 13 | 300 : 20 | 301 :
11 | 302 : 4 | 303 : 10, 11,
20 | 304 : 10 | 311 : 18 | 313 :
16, 23 | 315 : 13 | 316 : 11 | 318 :
10 | 322 : 14, 33 | 323 : 20 |
324 : 11, 23, 26, 34, 35 |
325 : 29 | 326 : 23 | 328 : 20 |
333 : 8 | 334 : 25 | 338 : 31 |
339 : 7 | 344 : 18 | 345 : 12,
30 | 349 : 5 | 350 : 16, 22 |
351 : 26, 34 | 352 : 16 | 353 :
13, 18 | 354 : 5, 23, 24, 26 |
357 : 34 | 358 : 3, 16 | 363 :
9 | 364 : 6 | 365 : 32 | 367 :
25 | 377 : 20, 26, 27 | 378 :
11, 16 | 381 : 27 | 382 : 7, 28 |
387 : 19 | 394 : 9 | 399 : 15 |
404 : 22 | 405 : 15, 23,
27 | 408. 12 | 412 : 14 |
415 : 1 | 417 : 10 | 418 : 8 |
424 : 19 | 427 : 16 | 431 :
8 | 435 : 2 | 438 : 4 |
440 : 21 | 441 : 4, 7 |
442 : 21 | 444 : 22, 23 |
447 : 26 | 450 : 6 | 461 :
15 | 462 : 10 | 464 : 16 |
465 : 3 | 480 : 6 |

ſibi. 6 : 17 | 7 : 1 | 8 : 7, 14 |
9 : 2 | 10 : 6, 8 | 11 : 19 |

12:19, 21 | 14: 17, 20 | 15: 4 | 19: 2 | 22: 15 | 23: 9, 15 | 25: 15, 18, 22, 25, 29 | 26: 7, 11, 13, 18 | 27: 6, 8, 12, 22 | 28: 2, 21 | 29: 10, 13 | 30: 10, 21 | 33: 2, 7, 15, 16, 29 | 38: 11 | 39: 4 | 41: 16, 22 | 43: 14 | 45: 16, 29 | 48: 8 | 49: 12 | 51: 4 | 52: 5 | 53: 8, 25, 27 | 57: 18 | 59: 22 | 60: 14, 21, 24 | 65: 4, 7 | 66: 9 | 67: 5 | 72: 12 | 73: 17, 27, 31 | 75: 5, 6, 8 | 76: 6, 19 | 77: 16, 24 *bis*, 29, 31 | 78: 7 | 80: 2, 22 | 81: 3, 6 | 85: 12 | 90: 4, 10, 20 | 101: 19 | 103: 23 | 105: 4, 5 | 107: 19 | 111: 22, 26 | 114: 10, 15, 19 | 117: 15 | 118: 13 | 135: 8 | 138: 12 | 143: 14 | 147: 3 | 148: 15 | 150 | 17 | 155: 2, 20 | 156: 17, 31, 35 | 157: 23 | 158: 31 | 159: 2 | 160: 3 | 162: 6, 12 | 163: 9, 26 | 165: 9 | 166: 17 | 169: 19 | 175: 33 | 183: 28 | 184: 4 | 189: 24, 29 | 191: 31, 34 | 193: 23 | 194: 29 | 196: 31 | 199: 1 200: 33 | 201: 6, 11 | 202: 2 | 203: 12 | 204: 14 | 206: 6 | 212: 2 | 216: 12, 18, 19 | 222: 19 | 224: 35, 38 | 225: 17 | 229: 2 | 231: 10 | 244: 21, 27 | 251: 16 | 252: 21 | 256: 20 | 260: 22 | 261: 24 | 263: 9 | 266: 24 | 267: 14 | 268: 7, 24 | 274: 22 | 275: 9, 24 | 277: 1 | 280: 19 | 286: 6 | 290: 11 | 292: 23 | 293: 1 | 294: 8 | 295: 23, 28 | 296: 21 | 298: 17 | 299: 12 | 302: 10 | 303: 6, 18 | 305: 30 | 307: 18 | 309: 18 | 313: 21 | 315: 5 | 316: 28 | 320: 34 | 321: 24 | 322: 4, 9, 16 | 323: 5 | 324: 17, 34 | 325: 28 | 327: 14 | 328: 21 | 336: 21 | 338: 24 | 342: 10, 17 | 343: 4 | 346: 25 | 350: 3 | 351: 20 | 353: 4 | 354: 29 | 355: 7 | 358: 10, 15 | 359: 16 | 363: 16 | 364: 1 | 365: 4 | 366: 34 | 368: 23, 33 | 371: 9, 20 | 372: 4 | 373: 27 | 374: 13 | 375: 20 | 376: 13, 17, 20, 21 | 377: 13, 15, 25 | 378: 5, 10, 12 | 379: 17, 25 | 380: 20 | 381: 29, 34 | 382: 17 | 386: 3 | 387: 19 | 389: 12 | 390: 13 | 393: 14, 17 | 394: 6, 37 | 395: 15, 31 | 396: 21 | 397: 2, 5, 16 | 398: 13 | 400: 5, 9, 25 | 401: 30 | 402: 14, 24 | 404: 25 | 405: 19 | 407: 1 | 408: 5, 25 | 410: 4 | 415: 9 | 419: 5 | 422: 31, 33 | 423: 21, 26 | 424: 10, 22 | 425: 20 | 426: 8, 20 | 427: 24, 25, 30, 31, 35 | 428: 11, 14, 19 | 432: 5, 15, 27 | 433: 4 | 434: 9 | 440: 20 | 441: 7 | 441: 16, 20 | 443: 36 | 445: 4 | 446: 20 | 448: 1 | 449. 2, 5, 14 | 451: 6, 13 | 452: 24 | 453: 13 |

Sibutaaies. 68: 11 |

ſic. 28: 4 | 33: 17 | 41: 11 | 47: 6 | 54: 5 | 58: 25 | 64: 33, 36 | 71: 6 | 92: 15 | 95: 32 | 98: 7 | 102: 10 | 107: 2 | 109: 23, 27 | 127: 12 | 134: 24 | 135: 3 | 139: 27 | 149: 6, 25, 32, 34 | 152: 1 | 154: 10, 15 | 155: 16, 19 | 158: 10 | 167: 32 | 188: 3 | 193: 18 | 197: 9 | 204: 7 | 207: 13 | 228: 10 | 233: 3, 8 | 239: 17 | 244: 22 | 252: 7, 26 | 255: 30 | 265: 16 | 266: 15 | 279: 33 | 296: 19 | 315: 17 | 326: 5 | 331: 6 | 336: 27 | 346: 15 | 353: 15 | 356: 28 | 360: 11 | 363: 10 | 366: 14 | 374: 12 | 392: 16 | 406: 3 | 407: 11 | 413: 13 | 433: 20 | 434: 7 | 435: 16 | 437: 9 | 447: 9 | 451: 27, 30 | 452: 12 |

Sicambri. 79: 6 | 137: 9 |

Sicambrorum. 77: 23 | 79: 3 | 134: 22 |

Sicambros. 79: 20 |

ſiccitates. 86: 18 | 98: 18 |

Sicilia. 231: 3 | 270: 18 | 271: 8 | 276: 33 | 286: 8 | 292: 20 | 310: 3 | 396: 6 | 405: 4 | 406: 17 | 409: 25, 34 | 414: 3 |

Siciliæ. 231: 6 | 259: 11 |

Siciliam. 227: 8 | 230: 17, 18, 19 | 231: 12 | 274: 13 | 275: 10 | 278: 4 | 280: 13, 26 | 337: 19 | 370: 11 | 386: 18 | 389: 14 | 394: 17 | 395: 14 | 397: 14, 21 |

Sicore. 238: 5 |

Sicori. 247: 11 |

Sicorim. 241: 32 | 247: 4, 13 |

Sicoris. 246: 18 | 255: 8 |

ſicut. 112: 29 | 133: 7 | 162: 12 | 199: 13 | 295: 14 | 329: 4 | 387: 26 | 419: 1 | 420: 23 | 421: 14 | 436: 6 | 439: 2 |

ſi.uti. 33: 16 | 128: 9 | 295: 19 |

ſideribus. 123: 5 |

ſigillatim. 57: 11 | 89: 23 | 110: 6 |

ſigna. 20: 14 | 29: 6, 7 | 30: 12 | 49: 27 | 51: 15, 21 | 82: 28 | 103: 6 | 113: 5 | 116: 29 | 136: 28 | 138: 9, 31 | 139: 4 | 162: 1 | 167. 28 | 170: 4 | 179: 11 | 223: 5 | 226: 7 | 238: 22 | 240: 8 | 243: 3 | 246: 10 | 247: 24 | 250: 21, 23 | 251: 22 | 253: 22 | 254: 33 | 268: 27 | 278: 30 | 279: 44 | 294: 18 | 299: 14 | 314: 9 | 321: 3, 5, 20 | 333: 13 | 337: 5 | 373: 18 | 375: 5 | 391: 2 | 392: 2, 13, 22 | 416: 28 | 419: 27 | 422: 35 | 435: 25 | 436: 28 | 447: 30 | 451: 28 |

ſignatæ erant. 387: 26 |

ſignatas. 387: 14 |

ſignatum. 466: 13 |

ſigniter. 440: 5 |

ſignifero. 51: 5 |

ſigniferos. 323: 2 |

ſignificabant. 229: 20 |

ſignificabat. 374: 8 | 379: 14 |

ſignificabatur. 44: 5 |

ſignificant. 142: 25 |

ſignificare. 46: 16 | 153: 21 | 159: 23 | 256: 28 | 464: 13 |

ſignificaretur. 76: 27 |

ſignificari. 72: 4 | 233: 2 |

ſignificatio. 110: 16 | 134: 17 | 273: 22 |

ſignificatione. 54: 17 | 147: 11 | 176: 33 | 256: 24 | 319: 11 |

ſignis. 51: 3 | 77: 6 | 82: 29 | 95: 20, 32 | 102: 33 | 116: 32 | 142: 15 | 161: 14 | 163: 23 | 196: 7 | 240: 17 | 250: 22 | 334: 5 | 335: 3 | 356: 27 | 370: 21 | 391: 28, 30 | 420: 20 |

ſigno. 37: 15 | 51: 6 | 57: 32 | 58. 17 | 81: 33 | 142: 20 | 161: 28 | 163: 27 | 189: 2 | 196: 6 | 229: 15, 23 | 254: 22 | 300: 30 | 319: 32 | 324: 7 | 328: 26 | 332: 14 | 333: 16 | 366: 15 | 392: 29 | 406: 11 | 412: 10 | 422: 13 | 423: 4 | 433: 18 | 440: 7 | 450: 15 |

451: 33 |
ſignorum. 341: 11 | 419: 25. |
ſignum. 49: 7, 9, 22 | 64: 27 | 149: 30 | 154: 1 | 161: 20 | 167: 20 | 176: 37 | 183: 18 | 248: 25 | 279: 17, 21 | 311: 29 | 332: 4, 12 | 334: 4 | 354: 10 | 369: 13 | 422: 13, 31 | 440: 17 | 451: 24, 32 |
Silanum. 113: 2 |
ſileat. 431: 15 |
ſilentio. 146: 23 | 149: 16 | 153: 12 | 154: 15 | 157: 31 | 165: 33 | 166: 27 | 167: 2 | 171: 33 | 176: 32 | 229: 14 | 248: 24 | 277: 27 | 297: 27 | 313: 6 | 323: 12 | 377: 14 |
Silicenſe. 375: 19 |
Silii. 59: 13 |
Silio. 59: 7 |
Silo. 372: 15 |
ſilva. 48: 24 | 134: 27 |
ſilvæ. 68: 21 | 109: 29 | 117: 33 | 132, 134 | 133: 1 | 135: 5 | 136: 26 | 137: 16 | 167: 33 |
ſilvam. 48: 29 | 89: 5 | 132: 6 | 134: 12 | 135: 9 | 319: 18, 21 |
ſilvarum. 29: 3 | 68: 19 | 134: 28 | 184: 20 | 190: 26 |
ſilvas. 13: 9 | 48: 14, 23 | 49: 2 | 68: 18, 23, 25 | 69: 4 | 79: 9, 15 | 86: 23 | 91: 26 | 95: 8 | 96: 20 | 97: 16 | 104: 7, 22 | 115: 20 | 116: 34 | 134: 3 | 149: 18 | 185: 17 | 190: 18 |
ſilveſtre. 160: 33 | 364: 30 |
ſilveſtri. 157: 5 |
ſilveſtribus. 96: 19 | 142: 2 | 157: 13 | 195: 20 |
ſilveſtris. 48: 13 | 136: 20 |
ſilvis. 48: 28 | 85: 5 | 91: 28 | 92: 3 | 95: 10 | 96: 22 | 97: 14 | 102: 14 | 115: 12 | 117: 30 | 136: 36 | 138: 3 | 129: 24 | 140: 17 | 148: 26 | 155: 36 | 161: 12 | 189: 25, 36 | 190: 2, 16 |
ſim. 392: 3 |
ſimile. 175: 21 | 192: 5 | 294: 19 |
ſimilem. 107: 30 | 116: 15 | 159: 36 | 188: 7 | 195: 4 | 239: 21 | 439: 33 | 461: 5 |
ſimili. 143: 2 | 150: 23 | 158: 40 | 175: 17 | 323: 32 | 345: 13 | 356: 8 | 372: 21 | 380: 14 | 438: 24 |
ſimilia. 370: 17 |
ſimilis. 110: 32 | 160: 26 |
ſimiliter. 324: 10 | 357: 10 |
ſimilitudine. 163: 3 | 173: 5 | 360: 5 |
ſimilitudinem. 312: 18 |
ſimplex, 412: 2 |
ſimplicem. 391: 11 |
ſimplici. 365: 24 |
ſimplicibus, 365: 26 |
ſimul. 17: 24 | 50: 25 | 59: 28 | 76: 16, 18 | 82: 7 | 83: 7, 11 | 85: 7 | 89: 1 | 109: 15 | 113: 3 | 116: 29 | 131: 10 | 137: 1, 29 | 147: 9 | 155: 17, 25 | 162: 27 | 163: 13 | 173: 2 | 189: 12 | 201: 13 | 209: 10 | 210: 3 | 223: 4 | 230: 20 | 238: 2 | 245: 24 | 261: 3 | 268: 10, 19 | 272: 4 | 274: 12 | 276: 25 | 279: 36 | 294: 15 | 302: 7, 20 | 306: 23 | 307: 12 | 308: 31 | 310: 18 | 318: 17 | 323: 6 | 325: 5, 35 | 328: 24 | 329: 17 | 331: 11 | 332: 2, 17 | 333: 8 | 345: 25 | 354: 25 | 356: 30 | 363: 8 | 375: 3, 24 | 383: 18 | 387: 21 | 389: 13, 16 | 391: 19, 37 | 392: 3 | 401: 29 | 402: 1, 13 | 404: 26 | 418: 1 | 432: 10 | 434: 2 | 436: 7, 9 | 438: 12, 20 | 440: 4 | 443: 31 | 447: 18 | 449: 7 | 450: 23 | 451: 32 | 452: 26, 27 |
ſimulabat. 350: 15 |
ſimulacra. 125: 3 | 126: 3 | 260: 17 |
ſimulacrum. 341: 8, 9 |
ſimulantem. 358: 2 |
ſimulata. 33: 22 |
ſimulatione. 76: 15 | 109: 10, 17 | 116: 24 | 149: 28 | 161: 7 | 198: 9 | 217: 6 | 279: 16 | 302: 30 |
ſimulationem. 30: 8 | 191: 20 | 277: 23 |
ſimulaverunt. 72: 21 |
ſimulavit. 299: 9 | 308: 6 |
ſimultas. 272: 9 |
ſimultatibus. 106: 16 |
ſimultatum. 371: 10 |
ſincera. 480: 6 |
ſincere. 150: 19 |
ſin. 14: 9 | 33: 5 | 44: 30 | 103: 12 | 146: 2 | 169: 23 | 185: 25 | 206: 5, 20 | 232: 10, 18 | 296: 22 | 324: 27 | 358: 4 | 365: 16 | 367: 25 |
ſine, *prep.* 10: 6 | 11: 22 | 14: 22 | 17: 26 | 26: 4, 6 | 27: 13 | 29: 22 | 31: 16 | 32: 25 | 33: 31 | 34: 15 | 42: 17 | 45: 29 | 47: 5 | 51: 13 | 53: 20 | 65: 18, 19 | 67: 12 | 72: 25 | 74: 1 | 83: 19 | 84: 14 | 90: 12 | 101: 19 | 102: 9, 31 | 105: 15 | 107: 13 | 109: 22 | 110: 3, 26 | 135: 11 | 142: 9 | 150: 1, 3, 23 | 163: 30 *bis* | 166: 5 | 183: 16, 29 | 187: 4, 23 | 188: 15, 31 | 189: 12 | 190: 34 | 191: 17 | 193: 13 | 194: 20, 23 | 196: 11 | 197: 12, 20, 22, 26, 27, 31 | 198: 29 | 199: 2 | 200: 18 *bis*, 34 | 229: 1 | 240: 18 | 242: 14, 18, 31 | 244: 9 | 248: 19 | 249: 29 | 250: 25, 26 *bis* | 251: 11 *bis* | 252: 3 | 255: 11 | 256: 18 | 263: 12 | 265: 11 | 266: 7 | 268: 23, 28 | 270: 5 | 272: 29 | 274: 32 | 275: 7, 10 | 277: 16 | 295: 9 | 296: 18 | 298: 24 | 307: 9 | 311: 13, 34 | 319: 29 | 321: 20 | 322: 22 | 329: 16 *bis* | 333: 9 | 336: 3, 16 | 348: 2 | 349: 12 | 356: 27, 28 | 359: 7 | 360: 10 | 366: 10 | 367: 6 | 378: 3, 4 | 380: 17 | 387: 7 | 390: 18 | 393: 25 | 394: 6 | 396: 7 | 397: 15 | 398: 25 | 399: 12, 27 | 400: 26 | 401: 26, 30, 34 | 405: 10, 18 | 407: 13 | 409: 2 | 412: 7, 11 | 413: 17 | 418: 4, 14 | 425: 31 | 426: 16, 30 | 428: 13 | 438: 2 | 440: 22 | 450: 26 | 468: 12 |
ſingula. 71: 3 | 148: 27 | 179: 26 | 239: 21 | 305: 4 |
ſingulæ. 62: 17 | 151: 20 | 403: 1, 2 |
ſingulare. 367: 18 |
ſingularem. 165: 28 | 174: 25 | 426. 5 |
ſingulares. 83: 2 |
ſingulari. 88: 10 | 99: 15 | 145: 7 | 151: 1 | 312: 10 | 316: 31 | 326: 2 | 332: 14 | 340: 17 | 416: 37 |
ſingularis. 50: 28 | 185: 32 | 193: 20 | 200: 2 |
ſingularum. 157: 20 |
ſingulas. 47: 25 | 63: 6, 12 | 149: 4 | 166: 26 | 245: 10, 19 | 305: 19 | 331: 13 | 395: 4 | 398: 2, 5 | 445: 3 |

ſinguli. 9 : 4 | 36 : 2 | 156 : 5 | 158 : 2 | 273 : 2 | 408 : 21 |
ſingulis. 37 : 22 | 49 : 13 | 109 : 24 | 118 : 2 | 136 : 24, 31 | 143 : 23 | 151 : 20 | 161 : 16 | 180 : 2 | 218 : 14 | 239 : 22 | 240 : 16 | 285 : 2 | 305 : 8 | 327 : 15 | 371 : 2 | 410 : 20 *bis* | 419 : 23 | 425 : 21 |
ſingulorum. 200 : 24 | 224 : 28 |
ſingulos. 36 : 2 | 37 : 12 | 49 : 14 | 90 : 11 | 98 : 2 | 130 : 13 | 162 : 18 | 200 : 24 | 222 : 25 | 243 : 10 | 305 : 18 | 429 : 13 |
ſiniſtra. 20 : 6 | 50 : 6, 14 | 91 : 7 | 260 : 8 | 266 : 6 | 334 : 19 | 350 : 25 | 365 : 26 | 372 : 18 | 402 : 28 | 416 : 2 | 417 : 7 | 420 : 26 |
ſiniſtram. 403 : 28 |
ſiniſtras. 252 : 13 |
ſiniſtro. 38 : 3 | 167 : 22, 27 | 276 : 25 | 319 : 28 | 320 : 7, 30, 34 | 330 : 6 | 332 : 4, 5, 9 | 333 : 24 | 353 : 6 | 366 : 12 | 384 : 7 | 391 : 12 | 392 : 11 | 404 : 27 | 412 : 23, 35 | 413 : 1 | 422 : 17, 19 | 423 : 14 | 450 : 30 |
ſiniſtrorſus. 132 : 18 |
ſiniſtrum. 334 : 9 | 391 : 10 | 404 : 19 | 408 : 30 | 412 : 26 | 413 : 5, 6, 8 | 447 : 5, 18 |
ſine. 15 : 4 | 24 : 28 | 71 : 21 | 74 : 2 | 133 : 24 | 139 : 6 | 143 : 23 | 146 : 20 | 148 : 7, 8 | 182 : 12 | 223 : 20 | 244 : 12 | 253 : 29 | 257 : 2 | 295 : 29 | 419 : 6 | 435 : 22 |
ſinu. 276 : 5 | 370 : 13 |
ſinum. 367 : 16 |
ſinunt. 72 : 1 |
ſinus. 329 : 5 |
ſiquidem. 137 : 30 |
ſis. 461 : 6 |
ſit. 16 : 6 | 18 : 18 | 24 : 24 | 100 : 21 | 101 : 21 | 108 : 6 | 116 : 13 | 137 : 16 | 138 : 27 | 147 : 25 | 148 : 11, 29 | 158 : 31, 32 | 174 : 30 | 190 : 33 | 212 : 6 | 252 : 24 | 256 : 21 | 266 : 14 | 276 : 16 | 402 : 13 | 464 : 20 |
ſiti. 107 : 32 | 198 : 14 | 392 : 25 | 409 : 30 | 417 : 2 |
Sitii. 428 : 34 |
Sitio. 428 : 12 |
Sitium. 407 : 11 |
Sitius. 396 : 17 | 402 : 17 | 428 : 21 |
ſitu. 157 : 16 | 170 : 21 |
ſitum. 112 : 16 |
ſitus. 61 : 8 | 77 : 19 | 319 : 19 |
ſive. 13 : 13 *bis* | 19 : 11 | 21 : 17 | 22 : 1 | 61 : 28, 29 | 78 : 24 | 155 : 36 *bis* | 186 : 10 *bis* | 198 : 25 *bis* | 229 : 6 *bis* | 254 : 8 *bis* | 273 : 4 | 276 : 21 *bis* | 307 : 29 *bis* | 322 : 31 *ter* | 340 : 12, 13 | 359 : 15, 16 | 360 : 10 | 367 : 29 *bis*, 30 | 370 : 18 *bis* | 378 : 5, 6 | 383 : 12 *bis*, 14, 16 | 408 : 19, 20 | 423 : 25, 26 |
ſoceri. 13, 16 |
ſocietas. 343 : 4 |
ſocietate. 114 : 10 | 183 : 23 | 371 : 18 |
ſocietatem. 360 : 14 | 429 : 14 |
ſocietates. 286 : 5 |
ſocietatis. 339 : 14 |
ſocietatum. 339 : 17 |
ſocii. 104 : 24 |
ſociis. 15 : 6, 11 | 26 : 17 | 27 : 10 | 32 : 21 | 382 : 6 | 397 : 18 |
ſocio. 349 : 12 |
ſociorum. 12 : 21 | 117 : 29 | 364 : 2 | 365 : 5 | 367 : 19 |
ſocios. 9 : 1 | 32 : 17 | 34 : 2 | 60 : 14 | 185 : 1 | 324 : 18 |
ſocium. 325 : 25 |
ſocius. 212 : 6 |
ſola. 30 : 20 |
ſolatii. 148 : 15 | 390 : 10 |
ſolatio. 225 : 8 |
ſoldurios. 66 : 6 |
ſole. 5 : 5 | 142 : 26 |
ſoleant. 249 : 12 |
ſoleat. 157 : 5 | 256 : 2 |
ſolebant. 398 : 19 | 440 : 13 |
ſolebat. 124 : 2 | 189 : 20 | 381 : 28 |
ſolem. 93 : 15, 17 | 130 : 2 |
ſolent. 399 : 29 | 402 : 19 | 405 : 1 |
ſolerent. 322 : 1 |
ſolertia. 261 : 30 | 266 : 8 | 348 : 30 | 352 : 25 | 354 : 12, 33 |
ſolertiæ. 151 : 2 |
ſoli, *nom. adj.* 25 : 9 | 373 : 21 |
ſolis, *à Sol.* 5 : 7 | 36 : 22 | 45 : 31 | 63 : 14 | 83 : 29 | 91 : 5 | 160 : 1 | 176 : 25 | 255 : 6 | 323 : 25 | 326 : 4 | 394 : 2 | 404 : 20 | 417 : 3 | 446 : 13 |
ſolis, *nom. adj.* 140 : 19 | 150 : 35 |
ſolitæ ſunt. 452 : 16 |
ſoliti erant. 362 : 21 |
ſolitudinem. 79 : 9 |
ſolitudines. 131 : 8 |
ſolitus erat. 438 : 14 |
ſolitus eſſet. 411 : 28 |
ſolitus eſt. 321 : 23 | 437 : 9 |
ſollicitabantur. 390 : 7 |
ſollicitabat. 300 : 4 |
ſollicitabatur. 418 : 6, 20 |
ſollicitam. 300 : 11 |
ſollicitandæ. 168 : 3 |
ſollicitandi. 276 : 21 |
ſollicitandos. 164 : 13 | 299 : 13 |
ſollicitant. 59 : 19 | 160 : 20 |
ſollicitare. 88 : 20 | 90 : 10 | 114 : 7 | 191 : 16 |
ſollicitarent. 111 : 15 |
ſollicitarentur. 40 : 7 |
ſollicitaret. 300 : 8 | 380 : 12 |
ſollicitati. 114 : 15 | 202 : 18 |
ſollicitat, 168 30 |
ſollicitato. 340 : 12 |
ſollicitatus. 158 : 4 |
ſollicitudine. 110 : 26 | 159 : 11 | 195 : 3 | 304 : 8 | 401 : 21 |
ſollicitudo. 372 : 14 |
ſollicitum. 417 : 26 |
ſolo, *ſubſt.* 151 : 16 | 173 : 3 | 263 : 17 | 446 : 9 |
ſolo, *adj.* 16 : 20 | 96 : 14 |
ſolos. 91 : 13 | 130 : 2 |
ſolvantur. 298 : 24 |
ſolverent. 427 : 6 |
ſolverentur. 284 : 17 |
ſolverunt. 83 : 26 | 338 : 18 | 339 : 12 |
ſolviſſet. 98 : 16 |
ſolvit. 81 : 18 | 86 : 3 | 91 : 9 | 229 : 22 | 290 : 4 | 295 : 5 |
ſolum, *nom. ſubſt.* 12 : 20 | 172 : 1 |
ſolum, *adv.* 13 : 15 | 16 : 27 | 17 : 32 | 29 : 24 | 46 : 27 | 57 : 16 | 58 : 8 | 64 : 1 | 118 : 1 | 140 : 8 | 156 : 24 | 164 : 21 | 187 : 32 | 224 : 28 | 243 : 9 | 305 : 8 | 316 : 8, 36 | 322 : 26 | 334 : 7 | 350 : 27 | 435 : 1 | 452 : 12 | 453 : 16 |
ſolus. 24 : 9 | 194 : 21 | 199 : 7 | 359 : 27 |
ſolutionibus. 298 : 13 |
ſolvunt. 301 : 16 |
ſomno. 278 : 23 |
ſonitu. 167 : 1 |
ſonitum, *nom.* 167 : 10 |

ſono, *nom.* 162: 2|
ſonuerunt. 341: 14|
ſonus. 341: 11|
ſordidi. 371: 11|
Soricaria. 443: 14|
Soritiam. 445: 10|
ſoror. 38: 14|
ſorore. 340: 1|
ſororem. 17: 1| 343: 5|
ſors. 49: 18| 179: 1| 187: 16| 190: 15|
ſorte. 230: 19| 305: 20|
ſortem. 183: 6|
ſortes. 213: 1|
ſortibus. 36: 26| 37: 6|
ſortium. 39: 16|
Sotiares. 65: 12, 17|
Sotiatium. 65: 11, 21|
ſpatia. 127: 11|
ſpatii. 64: 25| 76: 12| 183: 4| 209: 1| 254: 27| 258: 7| 333: 2|
ſpatiis. 151: 20| 173: 7| 224: 24| 317: 29|
ſpatio. 32: 3| 53: 14| 57: 31| 61: 11| 63: 33| 69: 2| 74: 13| 76: 25| 78: 24| 85: 35| 93: 18| 95: 9, 14| 106: 22| 116: 5| 137: 35| 138: 24| 148: 1| 149: 30| 161: 10, 27| 162: 27| 171: 2| 172: 6| 176: 31| 194: 14| 227: 4| 239: 32| 241: 32| 245: 9, 27| 253: 10| 257: 9| 266: 11, 18| 274: 11| 279: 21| 292: 1| 310: 31, 35, 37| 311: 28, 38| 316: 24| 318: 7| 323: 15| 325: 27| 328: 2| 333: 19| 340: 3| 349: 16| 350: 6. 12| 370: 12| 383: 4| 412: 29| 413: 14| 417: 13, 23| 419: 14| 443: 10|
ſpatium. 10: 12| 28: 6| 37: 16| 45: 30| 47: 28| 75: 8| 112: 31| 143: 2| 159: 13| 160: 3| 161: 24| 172: 3| 183: 25| 210: 6| 243: 5| 266: 3| 285: 17| 318: 12| 323: 9| 333: 18| 334: 28| 353: 6| 360: 6| 396: 14| 412: 27| 423: 31|
ſpe. 8: 13| 11: 9| 22: 1| 32: 25| 33: 8| 43: 17| 51: 16| 52: 10| 54: 19| 60: 3| 68: 3| 73: 14| 86: 8| 90: 10| 96: 16| 105: 19| 107: 11| 111: 20| 136: 35| 137: 22| 140: 14| 161: 18| 162: 4| 170: 6| 208: 8| 209: 6| 224: 7| 245: 6| 260: 4| 264: 26| 266: 30| 269: 13| 274: 32| 279: 10| 313: 25| 320: 26| 330: 2| 352: 12| 386: 10| 393. 23| 438: 2|
ſpeciariis. 314: 19|
ſpecie. 53: 19| 133: 20| 161: 7| 404: 5|
ſpeciem. 37: 5| 67: 23| 109: 23| 138: 25| 152: 2| 157: 22| 277: 26| 279: 23| 320: 1| 402: 30| 418: 12, 15|
ſpecies. 82: 13| 133: 16, 26| 186: 6|
ſpecioſam. 371: 7|
ſpecioſiſſime. 407: 24|
ſpecioſum. 371: 3|
ſpectabant. 49: 16|
ſpectabat. 171: 3| 341: 10|
ſpectaculo. 354: 20|
ſpectandi. 356: 24| 361: 38|
ſpectandum. 444: 3|
ſpectans. 310: 16| 323: 20| 328: 20|
ſpect.nt. 5: 4|
ſpectare. 101: 15|
ſpectari. 34: 6|
ſpectat. 5: 6, 93: 16| 94: 7|
ſpecubus. 349: 23, 25|
ſpeculabantur. 191: 13|
ſpeculæ. 403: 1|
ſpeculandi. 35: 7| 185: 12| 401: 29|
ſpeculas. 436: 7|
ſpeculator. 437: 30|
ſpeculatores. 45: 18| 319: 32| 390: 27| 399: 19| 441: 22| 442: 8|
ſpeculatoria. 83: 5|
ſpeculatoribus. 109: 6| 319: 17| 401: 35| 445: 23| 450: 29|
ſpecus. 312: 31| 349: 15| 415: 10|
ſpei. 168: 16| 185: 35| 260: 12| 279: 6| 296: 8|
ſpeluncæ. 408: 8|
ſpeluncam. 451: 18|
ſpem. 17: 6| 25: 15| 26: 1| 31: 18| 45: 5| 58: 14, 18. 21| 77: 31| 102: 30| 103: 2| 104: 26| 116: 32| 136: 20| 139: 21| 147: 9| 155: 17| 165: 7| 200: 31| 230: 4| 250: 26| 251: 6| 252: 27| 253: 35| 274: 28| 275: 20| 279: 18, 24, 43| 297: 3| 312: 20| 313: 3| 321: 7| 361: 12| 368: 12| 426: 10| 442: 21| 465: 9|
ſperabant. 153: 15| 390: 13|
ſperabat. 168: 31| 186: 24| 302: 2| 333: 7| 379: 16|
ſperamus. 273: 6|
ſperandum. 465: 18|
ſperans. 116: 2| 117: 24| 240: 2| 290: 21, 25| 300: 27| 308: 6| 309: 20, 26| 319. 31| 328: 23| 346: 22| 348: 6|
ſperant. 7: 13|
ſperare. 30: 7| 103: 24. 28| 105: 18| 405: 31|
ſperarent. 100: 8| 290: 2| 317: 6| 438: 3| 442: 32|
ſperaret. 366: 33| 382: 11| 386: 4|
ſperaſſent. 266: 11|
ſperaſſet. 335: 22|
ſperatam. 116: 19|
ſperaviſſent. 266: 18|
ſperent. 105: 12|
ſperet. 216: 10|
ſpes. 37: 10| 43: 18| 54: 21| 62: 26| 63: 30| 64: 18| 116: 8| 152: 24| 154: 7| 204: 14| 209: 8| 312: 21| 326: 22| 365: 19|
Spinther. 221: 8| 224: 34| 225: 12| 327: 8|
ſpiritus. 25: 29| 41: 16| 322: 5|
ſplendidi. 366: 29|
ſplendidius, *adv.* 358: 6|
ſpolia. 279: 4| 443: 26|
ſpoliare. 175: 8|
ſpoliaretur. 90: 12| 202: 19|
ſpoliaris. 310: 10|
ſpoliatum iri. 169: 25|
ſponte. 11: 14| 32: 24| 100: 39| 122: 3| 169: 2| 231: 1, 16| 257: 4| 268: 23| 294: 2| 333: 18| 338: 17| 348: 30| 405: 13| 407: 9| 431: 7| 464: 15|
Squillus. 373: 1| 374: 3|
ſtabant. 106: 10| 272: 15| 409: 27| 414: 17|
ſtabat. 409: 7| 414: 14|
Staberius. 294: 6|
ſtabiliendi. 5-3: 2|
ſtabilitatem. 85: 14|
ſtagnum. 411: 29| 422: 6|
ſtantium. 133: 17|
ſtare. 239: 10|

ſtatim

ſtatim. 39:6 | 45:18 | 64:31, 35 | 83:11, 21 | 104:9 | 107:15 | 144:11 | 211:5 | 249:33 | 251:22 | 256:28, 31 | 278:4 | 293:7 | 303:28 | 323:17 | 326:4 | 384:2 | 386:20 | 402:22 | 424:16, 25 | 465:2, 9, 10 |
ſtatio. 295:26 | 403:3 |
ſtatione. 84:30 | 95:11 | 138:5, 22 | 139:32 | 240:5 | 246:10 | 252:16 | 272:22 | 334:23 | 359:3 | 394:29 | 399:13 | 403:9 | 409:27 | 420:31 | 435:12 | 437:27, 28 |
ſtationem. 84:34 | 270:23 | 290:6 | 356:13 | 403:8 | 414:7 | 438:18 |
ſtationes. 48:15 | 95:26 | 171:8 | 187:26 | 244:24 | 245:28 | 251:9 | 291:1 |
ſtationibus. 84:33 | 187:13 | 188:29 | 224:26 | 251:11 | 398:19 | 406:6 |
ſtatiuis. 303:21 | 307:15 | 397:13 |
ſtatu. 119:10 | 164:29 |
ſtatuam. 341:15 |
ſtatuas. 305:22 |
ſtatuat. 17:27 |
ſtatuebat. 78:5, 15 | 90:19 |
ſtatuerat. 285:4 | 310:26 | 329:7 |
ſtatuere. 17:27 |
ſtatueret. 17:29 | 364:2 |
ſtatuerunt. 359:3 |
ſtatui. 200:29 | 254:7 |
ſtatuiſſe. 150:25 | 191:28 |
ſtatuiſſet. 53:24 | 97:32 | 364:19 |
ſtatuit. 12:21 | 31:26 | 44:7 | 62:13 | 63:21 | 77:16 | 92:20 | 156:20 | 185:31 | 204:14 | 257:7 | 311:14 | 358:3 | 363:2 | 379:22 | 384:26 |
ſtatum. 144:13 | 164:22 | 465:6 |
ſtatumina. 244:1 |
ſtaturæ. 53:25 |
ſtaturam. 130:6 |
ſtatuunt. 150:33 | 173:16 |
ſteterant. 103:11 | 246:24 |
ſteriſſe. 265:9 | 445:23 |
ſteriſſent. 241:19 | 404:28 |
ſtetit. 120:7 |
ſtimulis. 177:9 |
ſtimulos. 173:8 |
ſtipatos. 423:8 |
ſtipendiarias. 23:9 | 404:30 |
ſtipendiarii. 394:21 |
ſtipendiariis. 145:31 |
ſtipendiarios. 27:7 |
ſtipendii. 345:15 |
ſtipendio. 33:6 | 100:13 | 164:20 | 185:34 | 314:18 | 402:3 |
ſtipendium. 27:11 | 33:1, 8 | 34:5 | 225:22 | 257:5 | 316:38 | 317:3 | 324:18 | 348:18 | 388:8 |
ſtipites. 172:20, 25 | 229:10 |
ſtirpem. 136:27 |
ſtirps. 137:2 |
ſtorearum. 263:6 |
ſtoreas. 262:16 | 263:11 |
ſtramenta. 161:6 |
ſtramentis. 105:29 | 184:15 |
ſtramentitiæ. 439:10 |
ſtramentorum. 188:34 |
ſtrata. 335:9 |
ſtratis. 202:8 |
ſtrepitu. 45:15 | 85:10 | 116:14 |
ſtrepitum. 195:21 |
ſtrictis. 316:21 |
ſtridore. 423:7, 17, 23 |
ſtridorem. 418:15 |
ſtrinxerunt. 333:21 |
ſtruantur. 263:23 |
ſtructo. 263:24 |
ſtructura. 262:3 |
ſtructuræ. 66:2 |
ſtructuris. 348:3 |
ſtruendo. 263:13 |
ſtruere. 197:21 |
ſtudeant. 131:3 |
ſtudebant. 40:9 | 245:7 | 377:32 |
ſtudebat. 11:18 | 210:5 | 306:15 | 315:12 | 324:38 | 348:4 |
ſtudendum. 147:26 |
ſtudens. 48:2 | 73:2 | 130:1, 5, 11 | 134:4 | 434:22 | 44[illegible] |
ſtudere. 60:22, 23 | 122:9 | 150:11 | 352:13 |
ſtuderet. 154:10 |
ſtudet. 143:20 |
ſtudia. 274:24 | 279:6 | 299:2 |
ſtudiis. 130:4 | 357:23 |
ſtudio. 82:12 | 84:25 | 88:10 | 117:10 | 140:16 | 148:37 | 150:10 | 160:2 | 161:18 | 231:4 | 240:25, 33 | 247:30 | 265:30 | 275:4 | 278:29 | 300:29 | 324:22 | 326:2 | 332:7, 11 | 333:12 | 352:20 | 356:23 | 361:38 | 378:3 | 419:7 | 421:32 | 426:27 |
ſtudioſè. 133:22, 27 |
ſtudioſiores. 410:17 |
ſtudioſiſſimè. 183:32 |
ſtudium. 17:18 | 34:18 | 43:18 | 63:30 | 131:2 | 216:9 | 248:9 | 264:20 | 279:20 | 306:10 | 307:24 | 317:31 | 323:3 |
ſtuduerit. 233:3 |
ſtuduiſſent. 209:6 |
ſtulta. 316:37 |
ſtultas. 186:34 |
ſtultitia. 375:9 |
ſtultitiæ. 182:1 |
ſtupa. 338:4 |
ſtyli. 399:26 |
ſua. 7:4, 6 | 8:10 | 11:14 | 12:12 | 14:25 | 23:15 | 24:1, 29 | 26:7 | 27:13 | 29:16 | 32:8, 12, 24 | 33:6 | 37:18 | 41:1 | 46:13, 27 | 47:4 | 48:18 | 52:29 | 53:22, 23, 30 | 61:16 | 63:20 | 65:17 | 67:16 | 68:19 | 75:21, 26 | 79:8, 14 | 89:14 | 99:14 | 100:17 *bis*, 21, 39 | 102:1, 7 | 103:28 | 106:2 | 110:19 | 115:21 | 117:14, 23 | 122:3 | 135:11 | 145:23 | 149:18, 32, 34 | 155:6 | 160:23 | 164:18 | 168:22 | 169:2 | 171:26 | 179:21 | 190:34 | 195:25 | 200:8 | 207:13 | 210:9 | 216:9, 16 | 221:5 | 224:37 | 225:7 | 231:1, 16 | 250:35 | 252:1, 31 | 255:28 | 257:4 | 267:19 | 268:23 | 269:6, 10 | 273:20 | 277:32 | 279:38 | 285:3 | 290:2 | 294:2 | 296:20 | 297:26 | 209:2 | 300:21 | 316:6 | 317:6, 22 | 325:14 | 332:5 | 333:17 | 336:6, 19 | 338:17 | 344:29 | 345:31 | 348:30 | 359:11, 17, 21 | 367:10, 30 |

369: 5, 19 | 370: 20 | 375: 20, 23 | 381: 3 | 382: 23 | 392: 16 | 393: 5 | 394: 25, 28 | 397: 35 | 399: 24 | 403: 37 | 407: 9 | 408: 28 | 409: 33 | 412: 33 | 417: 8 | 419: 27 | 420: 8 | 421: 14 | 425: 22 | 426: 21, 24 | 427: 1 | 428: 4, 15, 31 | 429: 13 | 431: 7 | 435: 17 | 445: 18 | 446: 22. 31 |
ſuæ. 7: 9 | 14: 13 | 18: 3 | 36: 2 | 37: 13 | 41: 1 | 49: 19 | 53: 26 | 78: 5 | 102: 28 | 138: 19 | 147: 4 | 167: 18 | 169: 24 | 171: 27 | 192: 9 | 196: 34 | 214: 4 | 224: 8 | 225: 9 | 252: 4. 10 | 255: 2 | 256: 4 | 266: 26 | 279: 11 | 280: 6 | 290: 23 | 304: 3 | 322: 27 | 344: 22 | 358: 13 | 370: 1, 18 | 376: 25 | 390: 23 | 401: 11 | 402: 15 | 410: 2 | 412: 28 | 413: 6 | 451: 16 | 452: 23 |
ſuam. 7: 7 | 8: 2 | 16: 25 | 18: 1 | 22: 2 | 29: 14 | 30: 15 | 31: 25 | 33: 16 | 34: 1 | 37: 9 | 45: 8 | 59: 21 | 72: 4 | 73: 26 | 89: 26 | 101: 20 | 103: 26 | 107: 11 | 116: 20 | 129: 7 | 140: 19 | 143: 10 | 144: 18 | 157: 14 | 171: 25 | 185: 1 | 191: 14 | 192: 9 | 196: 25 | 198: 19 | 199: 6 | 202: 22 | 210: 4 | 216: 7, 9 | 217: 7 | 225: 5 | 232: 11 | 245: 7 | 264: 22 | 265: 32 | 275: 5 | 276: 16 | 279: 39 | 280: 29 | 281: 2 | 297: 8 | 298: 18 | 307: 20 | 332: 16 | 339: 12 | 345: 34 | 354: 31 | 355: 9 | 359: 28 | 362: 23 | 366: 4 | 378: 9 | 397: 27, 33 | 404: 18, 25 | 415: 7 | 424: 21 | 427: 27 442: 16 |
ſuampſe. 225: 8 |
ſuarum. 36: 21 | 44: 23 | 84: 20 | 151: 11 | 174: 23 | 179: 19 | 210: 10 | 234: 22 | 260: 19 | 277: 37 | 438: 4 | 441: 16 | 444: 6 |
ſuas. 12: 10 | 17: 1 | 19: 14 | 23: 6 | 33: 15 | 35: 10, 13 | 36: 18, 23 | 37: 6 | 42: 9 | 44: 20 | 58: 27 | 67: 2 | 72: 22 | 83: 23 | 89: 15 | 116: 9 |
131: 7 | 135: 4 | 137: 20 | 156: 10 | 158: 40 | 167: 13 | 170: 15 | 207: 7 | 212: 1 | 217: 9 | 239: 1, 25 | 245: 2 | 257: 8 | 273: 10, 23 | 279: 42 | 293: 10 | 336: 5 | 348: 32 | 370: 6 | 383: 6 | 390: 18 | 393: 4 | 394: 12, 13 | 400: 12 | 402: 21 | 403: 17, 39 | 404: 7, 8 | 407: 23 | 412: 6 | 413: 16 | 417: 20 | 419: 1, 19 | 437: 2 |
ſub. 10: 10 | 13: 12 | 15: 23 | 18. 13 | 19: 22 | 24: 5 | 35: 9 | 45: 32 | 47: 28 | 54: 8 | 63: 22 | 67: 14 | 69: 5 | 91: 7 | 94: 2 | 95: 18 | 96: 11 | 99: 6 | 101: 17 | 104: 18 | 106: 7 | 112: 15, 26 | 117: 21 | 137: 36 | 138: 3 | 139: 9 | 157: 27 | 162: 22, 31 | 166: 24 | 167: 8 | 171: 3 | 173: 22 | 177: 29 | 184: 24 | 193: 16 | 195: 23 | 197: 17 | 200: 32 | 229: 8. 22 | 239: 7, 8, 9, 18, 19 | 240: 24, 27. 31 | 241: 7 | 245: 6 | 248: 26 | 250: 15 | 254: 23 | 261: 25 | 264: 10 | 265: 21 | 266: 6 | 295: 2 | 359: 17 | 360: 22 | 366: 15 | 367: 5 | 378: 21 | 380: 13 | 384: 31 | 390: 5 | 402: 10 | 404: 28 | 407: 3 | 409: 7, 9 | 411: 11 | 415: 10 | 419: 2, 22 *bis* | 420: 13 | 423: 16 | 429: 7 |
ſubactam eſſe. 199: 10 |
ſubacti. 175: 17 |
ſubditum. 423: 16 |
ſubdola. 155: 24 |
ſubduci. 92: 20 | 300: 20 | 369: 11 |
ſubducit. 18: 27 | 19: 14 | 428: 7 |
ſubductas. 271: 2 |
ſubductiones. 87: 5 |
ſubductis. 92: 22 | 98: 17 | 264: 14 | 414: 34 |
ſubduxerat. 84: 1 | 414: 3 |
ſubduxit. 451: 24 |
ſubeo. 182: 16 |
ſuberant. 248: 15 |
ſuberat. 20: 8 | 68: 11 | 98: 14 | 253: 19 | 264: 14 | 336: 11 |
ſubeſſe. 101: 16 |
ſubeunda. 8: 13 |
ſubeundam. 175: 34 |
ſubeundum. 135: 3 |
ſubeunt. 178: 12 |
ſubeuntes. 51: 10 | 451: 8 |
ſubibat. 361: 5 |
ſubjecit. 307: 21 |
ſubjecta. 175: 29 | 360: 30 | 365: 1 |
ſubjecta eſt. 325: 4 |
ſubjectæ. 78: 22 |
ſubjectam. 364: 21 |
ſubjectis. 264: 3 | 309: 3 | 348: 26 |
ſubjectiſſime. 255: 23 |
ſubjecto. 427: 18 |
ſubjectos. 141: 8 |
ſubjectus. 307: 23 |
ſubjerant. 384: 8 |
ſubjiceret. 315: 14 | 328: 7. 20 |
ſubjiciebant. 21: 1 |
ſubjiciebat. 359: 27 |
ſubjiciendam. 86: 2 |
ſubjicitur. 233: 8 |
ſubjiciunt. 425: 5 |
ſubire. 52: 16 | 184: 13 | 188: 25 | 254. 16 | 279: 34 | 384: 12 | 443: 19 |
ſubiret. 324: 12 |
ſubiſſent. 27: 15 | 382: 4 |
ſubita. 59: 15 | 368: 12 | 383: 26 |
ſubitæ. 368: 21 | 409: 12 |
ſubitam. 302: 9 |
ſubitas. 187: 10 |
ſubiti. 384: 19 |
ſubito, *nom.* 176: 33 | 407: 5 | 415: 22 | 422: 14 |
ſubito, *adv.* 28: 16 | 30: 5 | 48: 30 | 54: 14 | 57: 6, 9 | 58: 19 | 63: 10 | 64: 27 | 65: 14 | 68: 21 | 76: 24 | 83: 27 | 85: 6 | 95: 10 | 100: 2 | 102: 17 | 104: 15 | 112: 27 | 117: 11 | 154: 2 | 158: 21 | 161: 31 | 163: 1 | 165: 2 | 166: 23 | 167: 5 | 171: 8, 13 | 186: 10 | 238: 12 | 245: 17 | 253: 34 | 264: 2, 4 | 265: 12 | 298: 6 | 300: 29 | 306: 21 | 308: 1 | 311: 30 | 318: 16 | 320: 26 | 324: 3 | 344: 16 | 388: 7, 11 | 389: 8, 10 | 390: 15 | 391: 17, 22 | 393: 1 | 395: 30 | 401: 25 | 403: 32 | 404: 33 | 406: 12 | 413: 16, 20 | 415: 24 | 422: 30, 34 | 426: 30 | 427: 3 |
ſubitum. 59: 1 | 324: 12 | 368: 14 | 415: 12 |
ſubiturum. 294: 22 |
ſubiturus eſſet. 383: 22 |

ſublata. 8: 13 | 299: 2 | 339: 14 | 350: 8 |
ſublati. 15: 15 | 421: 11 |
ſublati ſunt. 441: 23 |
ſublatis. 81: 31 | 232: 1 | 270: 10 | 272: 17 | 452: 4 |
ſublato. 66: 12 | 116: 31 | 131: 11 | 147: 10 | 152: 15 | 176: 33 | 179: 6 | 193: 36 | 277: 13 | 369: 12 | 372: 19 | 384: 1 | 432: 2 | 438: 8 | 452: 1 |
ſublatum. 183: 19 |
ſublatum eſt. 275: 29 |
ſublatum iri. 356: 9 |
ſublatus. 104: 9 | 277: 39 | 344: 28 |
ſublevabantur. 352: 8 |
ſublevabatur. 368: 1 |
ſublevandam. 325: 34 |
ſublevandam eſſe. 322: 28 |
ſublevantur. 248: 7 |
ſublevare. 133: 12 | 195: 10 |
ſublevaret. 29: 21 | 136: 4 |
ſublevari. 169: 7 | 404: 13 |
ſublevat. 36: 6 | 249: 21 | 277: 2 |
ſublevatus. 162: 17 |
ſublevatus erat. 225: 2 |
ſubleventur. 147: 28 | 148: 3 |
ſublevetur. 16: 4 |
ſublicæ. 78: 12, 21 |
ſublicis. 157: 11 | 312: 31 |
ſublime. 423: 20 |
ſubluebant. 270: 26 | 336: 10 |
ſubmerſam. 308: 23, 27 |
ſubministrabat. 352: 25 |
ſubministrandis. 67: 22 |
ſubministrare. 30: 11 | 421: 7 |
ſubministrata. 80: 1 |
ſubministratura erat. 365: 1 |
ſubministraturos. 400: 27 |
ſubministraturum. 303: 12 |
ſubmiſſiones. 194: 13 |
ſubmiſſis. 95: 17 |
ſubmittantur. 150: 34 |
ſubmittebant. 177: 7 |
ſubmittebat. 83: 6 |
ſubmittendum. 436: 20 |
ſubmittere. 402: 10 |
ſubmitti. 51: 12 |
ſubmittit. 147: 15 | 171: 12 | 178: 6 | 279: 13 | 420: 32 |
ſubmotis. 20: 5 | 153: 9 |
ſubmovebant. 186: 30 |
ſubmoventur. 264: 13 |
ſubmoveri. 82: 16 |
ſubmovit. 163: 14 |
ſubnubilam. 314: 22 |
ſubrutam. 264: 23 |
ſubruti. 407: 6 |
ſubrutis. 408: 9 |
ſubruunt. 43: 9 | 133: 16 |
ſubſecutæ ſunt. 354: 15 |
ſubſecuti. 82: 3, 26 | 139: 12 |
ſubſecuti ſunt. 355: 20 |
ſubſederat. 137: 37 |
ſubſequantur. 354: 8 |
ſubſequatur. 128: 1 |
ſubſequebantur. 255: 2 | 360: 20 | 369: 13 | 373: 4 |
ſubſequebatur. 48: 16 |
ſubſequentibus. 189: 28 | 360: 13 |
ſubſequeretur. 197: 2 |
ſubſequi. 45: 23 | 76: 21 | 82: 28 | 85: 1 | 96: 12 | 104: 11 | 134: 17 | 135: 7 | 170: 18 | 193: 26 | 216: 3 | 236: 2 | 253: 37 | 257: 9 | 279: 8 | 338: 27 | 357: 24 | 416: 8 | 420: 2 |
ſubſequitur. 106: 22 | 148: 25 | 253: 13, 36 | 279: 14 | 373: 20 |
ſubſequuntur. 252: 22 |
ſubſidia. 50: 2 | 83: 6 | 84: 22 | 101: 8 | 240: 30 | 321: 6 | 365: 31 |
ſubſidiari. 187: 33 |
ſubſidiaria. 412: 20 |
ſubſidiariæ. 255: 1 |
ſubſidiarias. 353: 10 |
ſubſidii. 320: 26 |
ſubſidiis. 179: 15 | 240: 8 | 243: 17 | 254: 34 | 365: 25 | 366: 14 |
ſubſidio. 38: 7 | 43: 17 | 44: 19 | 49: 11 | 52: 2 | 57: 25 | 95: 12 | 96: 1 | 100: 24 | 112: 33 | 144: 4 | 163: 20 | 167: 31 | 178: 15, 26 | 223: 19 | 228: 23 | 240: 22 | 244: 11, 12 | 259: 11 | 272: 7 | 318: 28, 31 | 320: 23 | 324: 27 | 325: 28 | 353: 8 | 357: 12 | 376: 17 | 388: 7 | 390: 22 | 392: 19 | 396: 16 | 397: 2 | 403: 22 | 423: 26 | 434: 9 | 435: 24 | 440: 15 | 443: 23 | 447: 24 | 449: 14 | 452: 5 |
ſubſidiis. 349: 16 |
ſubſidium. 43: 14 | 45: 29 | 51: 12, 21 | 107: 1 | 144: 2 | 157: 31 | 169: 16 | 242: 10 | 291: 3 | 324: 35 | 351: 33 | 359: 14 | 433: 5 | 436: 19 | 447: 16, 19 | 451: 29 |
ſubſiſtebant. 253: 16 |
ſubſiſtentes. 193: 24 |
ſubſiſtere. 13: 16 | 189: 7 |
ſubſiſterent. 92: 11 |
ſubſiſtit. 218: 13 |
ſubſiſtunt. 230: 1 | 253: 36 |
ſubſtiterant. 279: 27 |
ſubſtitiſſe. 280: 9 |
ſubſtitiſſet. 364. 24 |
ſubſtitit. 369: 5 |
ſubſtituerat. 412: 24 |
ſubſtructionibus. 272: 3 |
ſubtrahantur. 33: 9 |
ſubtrahebant. 151: 5 |
ſubtrahere. 194: 33 |
ſubvectionibus. 146: 3 |
ſubveniat. 156: 2 | 222: 19 | 353. 9 |
ſubveniſſe. 163: 35 |
ſubvenirent. 259: 24 |
ſubveniſſent. 250: 21 |
ſubvenit. 103: 19 | 106: 28 |
ſubveniunt. 190: 3 |
ſubventum. 397: 18 |
ſubvexerat. 15: 25 |
ſuccedebant. 58: 4 |
ſuccedentes. 197: 23 |
ſuccedentibus. 201: 9 | 193: 23 |
ſuccedere. 84: 34 | 313: 3 | 360: 16 | 361: 18 |
ſuccederent. 95: 27 | 152: 26 | 159: 31 | 241: 1 |
ſuccederet. 366: 18 |
ſuccedit. 121: 4 | 271: 18 |
ſuccedunt. 43: 9 | 72: 6 | 178: 12 | 290: 27 |
ſuccenderant. 152: 14 |
ſuccendere. 148: 20 |
ſuccenſa eſt. 106: 13 |
ſuccenſendum eſſe. 255: 16 |
ſuccenſis. 125: 4 |
ſucceſſerant. 119: 7 |
ſucceſſerat. 153: 10 |
ſucceſſerunt. 19: 22 | 177: 9 | 361: 26 |
ſucceſſiſſent. 334: 13 |
ſucceſſit. 153: 7 |
ſucceſſuros. 351: 29 |
ſucceſſus. 49: 10 |
ſuccilam. 452: 19 |
ſuccifis. 79: 10 | 86: 22 | 91: 28 |
ſuccumbant. 178: 18 |
ſuccurratur. 325: 29 |
ſuccurrebant. 261: 2 | 321: 6 | 387: 29 |
ſuccurrere. 394: 6 | 421: 5 |
ſuccurrerent. 176: 17 | 392: 26 |

ſuccurreret. 436: 21 |
ſuccurri. 314: 2 | 348: 8 |
ſuccurrit. 106: 28 | 388: 8 |
ſudes. 96: 11 | 105: 2 | 229: 10 | 394: 16 |
ſudibus. 96: 10 | 177: 2 |
Sueſſionibus. 173: 25 |
Sueſſionum. 184: 30 | 185: 3 |
Sueſſones. 41: 7, 22 | 46: 12 |
Sueſſonum. 45: 33 | 46: 6 |
Sueva. 38: 13 |
Suevi. 39: 9 | 72: 10 | 79: 27 |
Suevis. 70: 4 | 72: 5 | 73: 28 | 77: 30 | 79: 22 | 117: 18, 32 |
Suevorum. 27: 20, 23 | 71: 1 | 72: 14 | 74: 2 |
Suevos. 37: 9 | 79: 12 | 117: 19, 20, 26, 28, 32, 33 | 134: 2 |
ſufficere. 150: 24 |
ſuffixit. 415: 10 |
ſuffoſſa eſt. 349: 15 |
ſuffoſſis, 75: 21 |
ſuffragabatur. 246: 22 |
ſuffragiis. 168: 9 | 202: 2 |
ſuffragio. 121: 4 |
ſuggerebat. 348: 28 |
ſuggeſtu. 114: 26 | 410: 1 | 424: 25 |
ſuggeſtum. 405: 12 |
ſui. 18: 18 | 30: 4 | 32: 18 | 33: 11, 23 | 58: 7 | 76: 17 | 77: 26 | 83: 30 | 85: 28 | 91: 15 | 96: 3 | 99: 26 | 104: 12 | 110: 30 | 116: 13 | 117: 13 | 134: 5 | 138: 4 | 142: 5 | 160: 16 | 163: 5 | 176: 29 | 188: 32 | 189: 11 | 201: 5, 14 | 203: 5 | 209: 10 | 210: 7 | 215: 10 | 217: 3 | 219: 11, 14 | 224: 5 | 230: 8 | 232: 8 | 234: 22 | 250: 20 | 252: 1 | 265: 9 | 273: 26 | 275: 32 | 285: 4 | 314: 12 | 317: 19 | 336: 20 | 339: 6 | 344: 4 | 370: 20 | 375: 8 | 378: 11 | 383: 16 | 390: 24 | 400: 1 | 403: 25, 27 | 411: 1 | 413: 27 | 414: 7, 13 | 428: 8 | 443: 17 | 444: 23 | 447: 3 | 461: 5 |
ſuis. 4: 7 | 6: 1 | 7: 10, 14 | 8: 9, 26 | 14: 12, 14 | 15: 7 | 19: 1, 20 | 22: 13, 16 | 27: 26 | 28: 1, 25 | 29: 13, 24 | 31: 19 *bis* | 32: 23 | 34: 8, 12, 22, 25 | 45: 10, 14 | 46: 22 | 47: 14, 16 | 51: 17 | 52: 25 | 53: 5 | 58: 20 | 61: 24 | 68: 24 | 71: 4 | 72: 3 | 77: 3, 17 | 79: 8 | 83: 7 | 85: 27 | 86: 11 | 89: 9, 22 | 90: 6 | 95: 9 | 100: 13, 21 | 103: 32 | 105: 12 | 108: 1 | 109: 30 | 110: 31 | 111: 27 | 115: 26 | 117: 29 | 128: 6 | 135: 2, 11 | 143: 5, 13 | 145: 12, 19 | 147: 14 | 148: 8, 29 | 150: 29 | 154: 17 | 159: 24 | 162: 29 | 163: 10, 15, 18 | 167: 25, 31, 33 | 169: 22 | 176: 17, 37 | 183: 8 | 188: 12 | 193: 24, 30 | 194: 20, 29 | 196: 14, 23 | 199: 31, 33 | 202: 18 | 211: 6 | 219: 18 | 220: 11 | 222: 25 | 223: 21, 24 | 225: 17 | 234: 8 | 246: 27 | 248: 31 | 250: 21, 28 | 251: 24 | 252: 10 | 253: 30 | 255: 28 | 259: 17 | 260: 25 | 261: 1 | 266: 16 | 268: 31 | 270: 7 | 273: 3 | 274: 9 | 277: 2, 21 | 279: 3, 21 | 288: 5 | 292: 13, 24 | 296: 15 | 300: 31 | 306: 15 | 309: 17 | 310: 39 | 313: 20 | 317: 6, 12 | 320: 23 | 323: 29 | 324: 1, 29, 38 | 325: 21 | 326: 16 | 327: 19 | 328: 6, 7 | 333: 3, 6 | 336: 20 | 337: 15 | 339: 18 | 340: 20 | 344: 6, 19, 21 | 350: 26 | 352: 6 | 354: 20, 28 | 357: 12 | 360: 22 | 361: 20 | 362: 19 | 369: 8, 26 | 370: 2 | 376: 27 | 378: 5, 21, 24 | 381: 9 | 382: 11, 26 | 389: 25 | 391: 25 | 392: 19 *bis* | 393: 13 | 394: 24 | 396: 16, 17 | 397: 5 *bis*, 10, 17 | 399: 2 | 400: 21 | 402: 21, 27 | 403: 13, 15, 26, 27 | 404: 8, 29 | 406: 7 | 407: 25 | 408: 27, 32 | 409: 14 | 410: 26 | 411: 22 | 412: 10, 16, 30 | 414: 26 | 415: 13, 15, 26 | 416: 26 | 419: 8, 13 | 420: 4, 15, 23, 28 | 421: 6, 21, 27 | 423: 25 | 425: 9, 30 | 426: 3 | 427: 24 | 428: 12, 14 | 434: 15 | 435: 24 | 436: 14 | 437: 26, 29 |
Sulcitanos. 429: 18 |
Sulmonenſes. 223: 1, 4 |
Sulpitianam. 338: 11 |
Sulpitio. 390: 3 |
Sulpitium. 81: 15 | 180: 3 | 252: 2 |
Sulpitius. 281: 4 | 337: 21 |
ſum. 102: 28 | 274: 32 | 392: 1 |
ſumâm. 405: 31 |
ſumat. 24: 28 |
ſumebant. 249: 6 |
ſumerent. 41: 16 | 195: 31 |
ſumi. 16: 3 | 62: 12 |
ſumit. 169: 12 | 196: 15 | 295: 12 | 264: 12 |
ſumma, *ſubſt.* 118: 4 | 136: 22 | 165: 26 | 168: 6 | 174: 15 | 176: 2 | 218: 1 | 235: 7 | 249: 13 | 274: 5 | 289: 21 | 292: 16 | 297: 8 | 303: 7 | 316: 5 | 331: 8 | 341: 5 | 354: 25 | 408: 21 |
ſumma, *adj.* 16: 21 | 22: 21, 24 | 28: 3 | 31: 2, 8 | 34: 27 | 43: 12 | 61: 19 | 63: 6 | 78: 6 | 82: 4 | 88: 10 | 92: 26 | 107: 2 | 118: 8, 21 | 133: 16 | 137: 25 | 148: 39 | 164: 20 | 171: 11 | 172: 1, 16 | 182: 9 | 185: 22 | 188: 34 | 193: 30 | 194: 15 | 202: 11 | 204: 9 | 206: 1 | 209: 8 | 219: 6 | 224: 30 | 252: 30 | 259, 19 | 260: 4 | 296: 6 | 304: 8 | 306: 11 | 312: 15, 28 | 313: 1 | 316: 20 | 368: 10 | 382: 15 | 416: 3 | 443: 9 | 468: 12 |
ſummæ, *adj.* 76: 9 | 143: 3, 20, 25 | 149: 33 | 151: 2 | 156: 7 | 158: 41 | 163: 16 | 185: 33 | 195: 33 | 306: 15 | 334: 27 |
ſummam, *ſubſt.* 64: 5 | 150: 36 | 254: 28 | 296: 31 | 313: 19 |
ſummam, *adj.* 17: 5, 18, 23 | 41: 27 | 50: 17 | 54: 6 | 61: 15 | 63: 25 | 66: 6, 23 | 98: 15 | 109: 6 | 118: 3 | 121: 3 | 132: 9 | 140: 15, 16 | 143: 20 | 150: 9 | 152: 4 | 155: 33 | 159: 2 | 188: 20 | 199: 7, 18 | 262: 13 | 263: 11 | 269: 23 | 280: 1 | 296: 9 | 349: 10 | 350: 32 | 433: 13 | 446: 8 |
ſummas, *adj.* 56: 4 | 241: 29 |
ſommè. 295: 31 |
ſummi. 71: 21 |
ſummis. 26: 2 | 73: 7 | 96: 5 | 101: 9 | 106: 16 | 120: 11 | 159: 5, 30 | 295: 18 | 28 | 312: 9 | 329: 21 | 484: 5 |
ſummiſerat. 318: 4 |
ſummiſit. 318: 29 |
ſammiſſa, 298: 4 |
ſummiſſis. 240: 8 | 241: 2 | 279: 35 | 302: 19 |

ſummiſſos. 256 : 7 |
ſummittebantur. 241 : 1 |
ſummittens. 308 : 30 |
ſummittere. 421 : 6 |
ſummitti. 240 : 31 |
ſummittit. 112 : 32 |
ſummo, *ſubſt.* 48 : 10 | 173 : 1 |
ſummo, *adj.* 16 : 1 | 19 : 17 | 50 : 23 | 51 : 25 | 84 : 25 | 99 : 13 | 102 : 31 | 133 : 6 | 138 : 20 | 145 : 5 | 153 : 20 | 156 : 2 | 158 : 41 | 160 : 1 | 170 : 24 | 174 : 26 | 185 : 19 | 247 : 5, 9 | 276 : 18 | 313 : 23 | 405 : 20 |
ſummotis. 139 : 21 | 241 : 7 | 334 : 8 |
ſummotu. 253 : 23 |
ſummum, *ſubſt.* 172 : 25 |
ſummum, *adj.* 17 : 18 | 18 : 17 | 23 : 19 | 50 : 18 | 102 : 3 | 150 : 32 | 156 : 18 | 170 : 7 | 176 : 14 | 184 : 24 | 223 : 26 | 241 : 10 | 361 : 40 | 405 : 23 | 408 : 2 | 420 : 1 | 421 : 27 |
ſummus. 18 : 22 |
ſumpſerat. 25 : 30 |
ſumpſiſſe. 313 : 21 |
ſumpſit. 140 : 24 | 238 : 2 |
ſumpta. 339 : 15 | 362 : 19 |
ſumptu. 16 : 26 | 371 : 22 |
ſumptuoſa. 129 : 3 |
ſumpturos. 204 : 9 |
ſumptuum. 10 : 14 |
ſumptus. 339 : 1 | 363 : 18 |
ſumus. 182 : 14 | 401 : 32 |
ſunt. 4 : 1, 4 | 12 : 9 | 40 : 23 | 55 : 4 | 59 : 15 | 60 : 26 | 65 : 10 | 66 : 1, 2, 20 | 71 : 5, 10 | 72 : 8 | 73 : 1, 16 | 74 : 17 | 79 : 24 | 80 : 6 | 84 : 8 | 87 : 10 | 92 : 19 | 93 : 12 | 94 : 9 | 95 : 1 *bis* | 104 : 19 | 105 : 1 | 117 : 21 | 118 : 2 *bis* | 119 : 12, 13, 16 | 120 : 3 | 121 : 4 | 126 : 3 | 129 : 2 | 132 : 5 | 133 : 4, 8, 10, 13, 19 | 134 : 27 | 135 : 17 | 137 : 9, 14 | 151 : 6 | 155 : 19 | 168 : 25 | 173 : 29 | 175 : 31 | 208 : 6 | 210 : 14 | 266 : 7 | 275 : 31 | 310 : 8 | 313 : 17 | 329 : 29 | 338 : 5 | 343 : 1 | 346 : 6 | 348 : 2 | 351 : 10 | 379 : 21 | 401 : 32 | 403 : 1 | 435 : 20 | 467 : 24 | 468 : 2, 15 |
ſuo. 7 : 10 | 11 : 19 | 16 : 26 | 17 : 3, 14 | 19 : 23 | 25 : 26 | 26 : 10, 11 | 27 : 5, 6, 8 | 33 : 18 | 35 : 6 | 36 : 17 | 46 : 19 | 63 : 27 | 65 : 14 | 79 : 13 | 85 : 22 | 100 : 6 | 103 : 35 | 109 : 9 | 112 : 10 | 143 : 7 | 146 : 6 | 150 : 31 | 153 : 12 | 159 : 26 | 174 : 3 | 176 : 34 | 185 : 5 | 199 : 28 | 200 : 18, 20 | 204 : 2, 3 | 223 : 9, 27 | 224 : 15 | 242 : 31 | 247 : 28 | 259 : 16 | 285 : 5 | 302 : 11 | 305 : 12 | 316 : 10 | 318 : 29 | 320 : 29 | 329 : 10 | 332 : 3 | 343 : 3 | 345 : 13 | 346 : 8 | 357 : 30 | 364 : 21 | 365 : 24 | 366 : 8, 23 | 368 : 1, 32 | 369 : 2, 23 | 373 : 19 | 376 : 23 | 387 : 25 | 397 : 2, 3, 6, 9 | 399 : 17 | 400 : 13 | 401 : 5 | 404 : 14 | 405 : 18 | 412 : 25 | 417 : 4 | 418 : 4, 29 | 423 : 16 | 424 : 4 | 427 : 3 | 428 : 21 | 432 : 14 | 435 : 12 | 436 : 29 | 440 : 6 | 443 : 28 | 447 : 15 | 453 : 2 |
ſuorum. 38 : 4 | 53 : 16 | 76 : 24 | 77 : 22 | 86 : 8 | 90 : 31 | 146 : 5 | 153 : 12, 17 | 155 : 31 | 157 : 27 | 160 : 17 | 161 : 14 | 162 : 22 | 164 : 25 | 174 : 21 | 176 : 22 | 179 : 13 | 182 : 10 | 184 : 21 | 185 : 31 | 188 : 2, 13 | 189 : 10 | 192 : 10, 28 | 198 : 14, 21 | 200 : 7, 18 | 234 : 10 | 250 : 26 | 253 : 25 | 255 : 30 | 266 : 17 | 277 : 4 | 278 : 9 | 288 : 6 | 306 : 10, 16 | 311 : 19, 35 | 316 : 3 | 321 : 19 | 329 : 7 | 335 : 18 | 345 : 13 | 350 : 19 | 351 : 38 | 355 : 30 | 356 : 34 | 362 : 24 | 363 : 6 | 380 : 9 | 381 : 13 | 384 : 10, 15 | 390 : 10, 25 | 391 : 16, 27, 31 | 393 : 2 | 395 : 4 | 398 : 3, 13 | 400 : 4, 7 | 419 : 25 | 420 : 30 | 424 : 19 | 428 : 5 |
ſuos. 8 : 3 | 9 : 12 | 11 : 20 | 15 : 17 | 16 : 2 | 20 : 1, 18 | 22 : 8 | 24 : 7 | 25 : 12 | 34 : 12 | 41 : 7, 14, 23 | 43 : 12 | 44 : 17, 26 | 48 : 23 | 49 : 28 | 51 : 5 | 52 : 27 | 54 : 4 | 57 : 15 | 59 : 13, 17, 22 | 64 : 26 | 67 : 19, 28 | 72 : 26 | 73 : 32 | 74 : 4 | 77 : 6 | 83 : 22 | 84 : 19 | 85 : 2, 13 | 89 : 2, 24, 26 | 97 : 28 | 100 : 2, 5, 33 | 103 : 22 | 106 : 10 | 108 : 23 | 112 : 18, 22 | 114 : 2 | 118 : 6, 8 | 128 : 2 | 130 : 6 | 131 : 14 | 143 : 12 | 147 : 12, 24 | 149 : 36 | 153 : 26 | 154 : 18 | 159 : 22 | 162 : 15, 16, 25 | 163 : 24 | 169 : 5 | 173 : 18 | 176 : 19 | 177 : 13, 15, 34 | 189 : 36 | 191 : 11 | 193 : 21 | 194 : 25 | 198 : 8 | 199 : 33 | 200 : 7 | 222 : 23 | 231 : 5 | 240 : 10, 17, 22 | 243 : 19 | 251 : 21, 28 | 253 : 18 | 257 : 2 | 260 : 11 | 265 : 31 | 276 : 29, 31 | 279 : 24, 32, 40 | 280 : 12 | 301 : 10 | 303 : 26 | 308 : 3, 13 | 311 : 13, 17, 28 | 313 : 7 | 314 : 4 | 316 : 38 | 320 : 35 | 321 : 8 | 323 : 25 | 329 : 3 | 333 : 15 | 340 : 2 | 344 : 2, 28 | 345 : 1 | 350 : 36 | 351 : 26 | 357 : 7, 31 | 358 : 9, 17 | 365 : 21 | 391 : 37 | 392 : 14 | 393 : 16 | 394 : 10 | 395 : 1 | 397 : 35 | 400 : 13, 20, 21 | 402 : 16 | 403 : 18, 31 | 410 : 28 | 413 : 24 | 415 : 29 | 417 : 15, 17 | 419 : 7 | 421 : 1, 13 | 423 : 8 | 427 : 22 | 428 : 10 | 439 : 20 | 451 : 5 | 473 : 3 |
ſuper. 263 : 21, 23 | 308 : 23 |
ſuperabant. 63 : 2 |
ſuperabat. 02 : 20 |
ſuperare. 37 : 1 | 73 : 30 | 100 : 22 | 233 : 3 | 249 : 32 | 250 : 30 | 302 : 2 | 327 : 21 | 414 : 10, 31 |
ſuperarent. 132 : 3 |
ſuperarentur. 393 : 13 |
ſuperaret. 197 : 29 |
ſuperari. 58 : 3 | 132 : 13 | 360 : 9 |
ſuperarit. 128 : 8 |
ſuperarunt. 414 : 29 |
ſuperaſſe. 322 : 30 |
ſuperaſſent. 29 : 23, 25 | 167 : 20 | 354 : 23 |
ſuperat. 102 : 5 :
ſuperatas eſſe. 33 : 4 | 68 : 18 |
ſuperati. 61 : 13 | 83 : 11 | 269 : 24 | 439 : 32 | 449 . 25 |
ſuperati eſſent. 27 . 7 |
ſuperatis. 58 : 34 | 80 : 21 | 84 : 16 | 193 : 25 | 254 : 32 |
ſuperato. 431 : 1 |
ſuperatos. 51 : 1 | 275 : 17 | 312 : 1 |
ſuperatos eſſe. 34 : 4 |
ſuperatus. 427 : 17 |
ſuperaverim. 276 : 5 |
ſuperaverint 16 : 12 | 127 : 5 |
ſuperaverunt. 152 : 9 |
ſuperaviſſent. 260 : 12, 22 |
ſuperavit. 241 : 29 |
ſuperbè. 24 : 19 |
ſuperbiæ. 473 : 13 |

ſuperbiſſimo. 412 : 2 |
ſuperbias, *nom.* 411 : 25 |
ſupercilium, *ſummum jugum montis*. 412 : 4 |
ſupererant. 52 : 21 | 68 : 14 |
ſupererat. 19 : 4 | 313 : 25 |
ſupereſſe. 111 : 17 : 274 . 15 | . 448 : 24 |
ſupereſſent. 52 : 13 |
ſopereſſet. 98 : 1 |
ſupereſt. 329 : 24 | 332 : 16 |
ſuperetur. 182 : 4 |
ſuperfuerunt. 21 : 4 | 451 : 24 |
ſuperfuiſſent. 447 : 24 |
ſuperior. 203 : 3 | 446 : 29 |
ſuperiora. 57 : 24 | 63 : 4 | 91 : 17 | 196 : 7 | 243 : 6 | 366 : 28 | 421 : 28 | 422 : 23 |
ſuperiore. 19 : 20 | 20 : 2, 21 | 48 : 13 | 50 : 8, 13 | 52 : 1 | 58 : 1 | 67 : 25 | 80 : 15 | 83 : 26 | 86 : 19 | 91 : 9, 24 | 98 : 9 | 101 : 18 | 103 : 17 | 139 : 15 | 149 : 26 | 150 : 13 | 161 : 31 | 168 : 31 | 182 : 18 | 184 : 7 | 186 : 12 | 191 : 4, 15 | 192 : 5 | 194 : 6 | 196 : 19 | 197 : 22 | 240 : 28 | 241 : 23 | 246 : 23 | 253 : 20 | 274 : 2 | 312 : 11 | 313 : 24 | 319 : 9 | 332 : 13 | 339 : 8 | 343 : 3 | 376 : 27 | 384 : 12 | 403 . 34 | 425 : 8, 31 | 437 : 22 | 442 : 25 | 443 : 2 | 447 : 7 | 451 : 7 |
ſuperiorem. 161 : 27 | 163 : 22 | 238 : 19 | 279 : 18 | 440 : 28 |
ſuperiores. 95 : 7 | 100 : 5 | 101 : 17 | 137 : 25 | 139 : 18 | 169 : 6 | 176 : 19 | 178 : 9 | 187 : 18 | 190 : 7 | 241 : 17 | 243 : 14 | 369 : 25, 27 | 434 : 20 | 435 : 30 |
ſuperiori. 92 : 9, 28 | 203 : 9 | 308 : 30 | 407 : 17 |
ſuperioribus. 12 : 5 | 19 : 10 | 49 : 11 | 58 : 25 | 65 : 17 | 81 : 23 | 85 : 30 | 98 : 19 | 138 : 18 | 149 : 3 | 160 : 29 | 166 : 6 | 169 : 8 | 174 : 6 | 176 : 7 | 177 : 1, 12 | 179 : 5 | 181 : 4 | 188 : 1, 33 | 196 : 3 | 199 : 9 | 206 : 6 | 210 : 9 | 213 : 2 | 214 : 7 | 233 : 23 | 237 : 10 | 238 : 8 | 239 : 29 | 242 : 9, 16 | 243 : 27 | 247 : 14, 21 | 248 : 12 | 253 : 17, 24, 26 | 256 : 15 | 260 : 10, 14 | 273 : 23 | 276 : 20 | 277 : 31 | 279 : 19 | 287 : 1 | 307 : 31 | 310 : 9 | 318 : 8 | 319 : 19, 33 | 322 : 16 | 329 : 8 | 333 : 17 | 336 : 15 | 346 : 5 | 349 : 27 | 352 : 8 | 354 : 28 | 364 : 28, 32 | 367 : 6 | 381 : 9 | 382 : 22 | 387 : 13 | 411 : 5 | 429 : 11 |
ſuperioris. 81 : 1 | 136 : 3 | 215 : 2 | 260 : 15 | 265 : 26 | 278 : 16 | 319 : 12 | 323 : 6 |
ſuperiorum. 64 : 16, 29 | 105 : 20 | 128 : 8 | 162 : 5 | 177 : 18 | 178 : 18 | 224 : 25 | 242 : 32 | 324 : 5 | 330 : 14 | 359 : 9 | 373 : 22 | 406 : 13 |
ſuperius, *nom.* 95 : 2 | 259 : 18 | 328 : 8 | 331 : 4 | 446 : 30 |
ſuperius, *adv.* 446 : 3 | 449 : 18 |
ſuperſedere. 44 : 7 | 419 : 15 |
ſuppetebat. 15 : 25 | 242 : 17 | 259 : 20 |
ſuppetere. 148 : 3 |
ſuppeterent. 174 : 24 |
ſuppeteret. 6 : 16 | 339 : 23 | 400 : 27 | 427 : 31 |
ſuppetias. 388 : 4 | 397 : 6 | 403 : 26 | 404 : 15 | 415 : 26 | 416 : 18 | 419 : 25 |
ſuppetunt. 178 : 14 |
ſupplementi. 145 : 16 | 287 : 4 |
ſupplemento. 165 : 22 |
ſupplementum. 144 : 26 |
ſupplex. 380 : 19 |
ſupplicatio. 55 : 14 | 86 : 26 | 180 : 6 |
ſupplices. 52 : 24 | 254 : 15 | 264 : 18 | 362 : 19 | 370 : 9 |
ſopplicia. 77 : 13 | 125 : 5 | 126 : 2 | 367 : 2 |
ſupplicibus. 381 : 31 | 427 : 35 |
ſupplicii. 143 : 21 | 198 : 22, 25 | 255 : 18 |
ſupplicius. 143 : 24 |
ſupplicio. 17 : 20 | 21 : 17 | 168 : 4 | 252 : 26 | 425 : 7 |
ſuppliciter. 21 : 12 | 297 : 26 |
ſupplicium. 24 : 28 | 127 : 9 | 140 : 24 | 153 : 18 | 196 : 23, 25 | 252 : 18 | 255 : 22 | 274 : 10 | 295 : 11 | 382 : 4 |
ſupportabat. 310 : 25 | 337 : 16 |
ſupportabatur. 359 : 2 |
ſupportando. 146 : 5 |
ſupportare. 242 : 3 | 295 : 20 | 310 : 18 | 316 : 24 |
ſupportarent. 195 : 17 | 312 : 7 |
ſupportaretur. 35 : 12 |
ſupportari. 29 : 5 | 57 : 26 | 67 : 5 | 346 : 13 | 352 : 16 | 368 : 3 | 395 : 6 |
ſupportat. 266 : 7 |
ſupportatus erat. 376 : 7 |
ſuppreſſa. 198 : 1 |
ſupprimit. 240 : 23 |
ſupprimunt. 248 : 28 |
ſupra. 19 : 17 | 40 : 1 | 48 : 11 | 52 : 27 | 60 : 17 | 72 : 14 | 77 : 20 | 78 : 24 | 83 : 13, 25 | 88 : 11, 22 | 96 : 16 | 97 : 24 | 108 : 20 | 112 : 4 | 117 : 8 | 129 : 5 | 132 : 14 | 134 : 3 | 136 : 17 | 137 : 10 | 148 : 33 | 162 : 19 | 171 : 11 | 177 : 31 | 199 : 31 | 231 : 14 | 234 : 13 | 241 : 31 | 244 : 20 | 248 : 5 | 254 : 6 | 262 : 6, 8 | 263 : 26 | 273 : 11 | 276 : 23 | 289 : 3 | 290 : 5 | 295 : 13 | 308 : 18 | 318 : 25 | 320 : 17 | 325 : 23 | 328 : 17 | 336 : 26 | 344 : 5 | 349 : 7 | 351 : 9 | 360 : 27 | 364 : 28 | 384 : 28 | 410 : 22 | 418 : 20 | 422 : 6, 7 | 434 : 6, 15 | 436 : 13 | 441 : 18 | 444 . 10 | 451 : 14, 22 |
Surum. 199 : 6 |
ſuſceperat. 370 : 19 |
ſuſceperim. 182 : 1 |
ſuſceperit. 16 : 5 |
ſuſcepi. 181 : 3 |
ſuſcepiſſe. 179 : 19 | 191 : 5 |
ſuſcepiſſet. 203 : 1 | 231 : 9 |
ſuſcepit. 7 : 1 |
ſuſcepta. 298 : 15 |
ſuſceptis. 453 : 1 |
ſuſcepto. 140 : 15 | 168 : 15 | 344 : 15 | 349 : 13 | 351 : 3 | 437 : 15 | 452 : 27 |
ſuſceptum. 297 : 6 | 345 : 2 |
ſuſciperet. 200 : 35 |
ſuſcipiant. 232 : 18 |
ſuſcipiatis. 464 : 22 |
ſuſcipiebat. 367 : 11 |
ſuſcipienda. 64 : 35 | 187 : 22 |
ſuſcipiendam. 25 : 18 |
ſuſcipiendum. 158 : 16 |
ſuſcipit. 11 : 19 |
ſuſpecta. 111 : 10 |
ſuſpendere. 263 : 6 |
ſuſpenderent. 262 : 7 |
ſuſpenſiore. 407 : 18 |
ſuſpicabantur. 401 : 26 |
ſuſpicabatur. 84 : 21 | 387 : 37 |

ſuſpicantibus. 402: 25 |
ſuſpicarentur. 280: 18 |
ſuſpicaretur. 189: 6, 19 | 365: 14 |
ſuſpicari. 33: 22 | 274: 22 |
ſuſpicatus. 84: 32 | 116: 23 | 238: 23 | 279: 14 | 307: 25 | 309: 26 | 357: 11 |
ſuſpicatus erat. 73: 12 |
ſuſpicio. 8: 7 | 161: 12 | 369: 9 |
ſuſpicione. 84: 29 | 107: 13 | 197: 27 | 308: 12 | 425: 31 | 426: 2 |
ſuſpicionem. 28: 22 | 116: 14 | 128: 11 | 164: 17 | 167: 24 | 276: 14 |
ſuſpiciones. 17: 12 | 18: 10 |
ſuſpicionis. 322: 12 | 338: 30 |
ſuſtentante. 422: 34 |
ſuſtentantes. 439: 30 |
ſuſtentare. 46: 30 |
ſuſtentarent. 149: 2 |
ſuſtentatum eſt. 43: 6 |
ſuſtentatur. 104: 26 |
ſuſtineant. 101: 31 | 146: 8 | 272: 26 |
ſuſtinebant. 44: 32 | 162: 28 | 198: 4 | 240: 37 | 291: 18 | 391: 21 |
ſuſtinebat. 312: 22 | 417: 7 |
ſuſtinebatur. 356: 15 |
ſuſtinebimus. 354: 7 |
ſuſtinenda. 159: 34 | 165: 18 |
ſuſtinent. 104: 5 | 138: 23 | 189: 32 | 354: 12 |
ſuſtinere. 20: 17 | 43: 14 | 51: 8 | 72: 4 | 85: 2, 16 | 96: 14 | 107: 31 | 128: 3 | 144: 2 | 147: 16 | 155: 10 | 167: 32 | 178: 16, 30 | 193: 5 | 196: 35 | 247: 23 | 248: 3 | 249: 31 | 250: 13, 16 | 258: 14 | 276: 15 | 297: 7 | 325: 29 | 328: 15 | 334: 14 | 335: 5 | 351: 37 | 368: 24 | 413: 22 | 415: 27 | 418: 7 | 421: 8 |
ſuſtinerent. 45: 27 | 49: 20 | 75: 14 | 176: 18 | 187: 11 | 250: 22 | 356: 35 |
ſuſtineret. 19: 15 |
ſuſtineri. 24: 23 | 57: 19 | 62: 1 | 101: 4 | 174: 18 | 350: 29 |
ſuſtinet. 138: 6 | 238: 21 | 264: 6 | 382: 19 |
ſuſtinuerant. 190: 6 |
ſuſtinuerat. 199: 26 |
ſuſtinuere. 243: 3 |
ſuſtinuerint. 101: 6 |
ſuſtinuerunt. 72: 15 | 86: 12 | 135: 2 | 355: 15 | 366: 22 |
ſuſtinuiſſent. 241: 19. 22 |
ſuſtinuit. 314: 3 | 345: 23 | 360: 15 | 366: 24 |
ſuſtulerant. 83: 25 |
ſuſtulerat. 302: 22 |
ſuſtuliſſet. 409: 34 |
ſuſtulit. 139: 31 | 252: 27 | 268: 27 |
ſuum. 8: 5 | 17: 23 | 18: 7 | 21: 13 | 27: 4 | 28: 24 | 30: 7 | 31: 8 | 39: 3 | 79 | 11 | 103: 22 | 109: 11 | 112: 3 | 131: 19 | 149: 29 | 168: 15 | 170: 1 | 174: 2 | 175: 8 | 176: 12 | 178: 3 | 186: 24 | 200: 32 | 201: 12, 13 | 224: 7 | 249: 28 | 252: 18 | 255: 16, 25, 27 | 297: 9 | 298: 12 | 316: 2 | 326: 19 | 334: 20 | 340: 7 | 349: 11 | 354: 30 | 357: 8 | 359: 29 | 361: 14 | 362: 16 | 363: 14 | 369: 32 | 372: 22 | 373: 29 | 377: 25 | 379: 12, 26 | 383: 8 | 406: 5 | 413: 5, 7 *bis*, 9 | 422: 13 | 425: 14 | 427: 32 | 445: 19 | 447: 5 | 450: 4 |
ſuus. 177: 1 |
Sylla. 210: 8 | 212: 5 | 313: 11, 15, 19 | 425: 21 |
Syllæ. 18. 20 | 337: 4 | 411: 10 |
Syllam. 209: 7 | 214: 7 | 331: 10 | 464: 19 |
ſyngraphæ. 468: 15 |
Syria. 212: 10 | 286: 2 | 287: 6, 7 | 288: 8 | 304: 8 | 340: 9 | 341: 11 | 347: 1 | 359: 1 | 379: 15 |
Syriacis. 289: 8 | 330: 9 |
Syriæ. 210: 4 | 286: 4 | 339: 14 | 345: 8 | 359: 22 | 379: 27 |
Syriam. 359: 19 | 363: 11 | 364: 9 | 365: 31 | 379: 5 |
Syriis. 394: 11 |
Syrorum. 337: 19 |

T.

Tabellæ. 441: 3 |
tabellam. 327: 17 |
tabellarii. 432: 10 | 437: 15 | 440: 18 |
tabellariis. 365: 28 |
tabellarius. 439: 4 |
tabellas. 327: 14 | 387: 14 |
tabernacula. 253: 33 | 254: 6 | 335: 9, 10 |
tabernaculis. 28. 24 | 277: 26 | 328: 27 |
tabernaculo. 138: 19 | 161: 31 |
tabernaculum. 386: 2 |
tabulæ. 22: 18 | 344: 11 |
tabularum. 284: 4 | 299: 4 |
tabulata. 263: 12 |
tabulationem. 262: 15 |
tabulatis. 228: 8 |
tabulatorum. 134: 8 | 186: 17 | 197: 28 | 228: 5 | 348: 25, 26 |
tabulatum. 440: 26 |
tabulis. 22: 19 |
taceri. 446: 4 |
taciti. 25. 6 |
tacuerat. 16: 7 |
tacuiſſe. 16: 17 |
tæda. 264: 8 | 338: 4 |
tædio. 357: 31 |
tale. 188: 31 |
taleæ. 173: 6 |
taleis. 93: 7 |
talem. 243: 23 | 362: 25 |
tali. 137: 1 | 138: 14 | 140: 19 | 150: 4 | 159: 13 | 183: 6, 27 | 190: 21 | 198: 21 | 253: 28 | 255: 3 | 259: 22 | 384: 18 | 396: 11 | 411: 15 | 439: 20 | 441: 5 | 446: 21 |
talis. 250: 34 |
talo. 451: 15 |
talum. 451: 1 |
tam. 14: 25, 26 | 16: 4 *bis* | 29: 12 | 33: 19 *bis* | 49 24 | 77: 17 | 89: 25 | 103: 14 | 116: 21 | 138: 30 | 139: 6 | 156: 15 | 182. 3 | 191: 25 | 214: 29 | 241: 19 | 243: 12 | 268: 18 | 307: 12 330: 3 | 346: 1 *bis* | 350: 12 | 361: 6 | 373: 27 | 376: 9 | 384: 9 | 391: 38 | 395: 18 | 400: 6 | 412: 7 |
tamen. 10: 12 | 15: 4 | 18: 1 | 23: 4 | 25: 11 | 29: 20, 25 | 30. 20 | 34: 14 |

44: 7 | 54: 7 | 57: 29 | 60: 8, 18 62: 19 | 65: 20 | 66: 14 | 67: 11 | 68: 13 | 72: 12, 15 | 73: 23, 25 | 75: 10 | 78: 7 | 79: 24 | 80: 2 | 82: 27 | 83: 30 | 84: 20 | 85: 32 | 89: 17, 22 | 90: 23 | 92: 16, 20 | 93: 12 | 95: 7 | 97: 19 | 99: 9 | 100: 37 | 102: 20, 29 | 103: 1, 14 | 105: 12 | 106: 6 | 108: 3 | 109: 1, 5 | 110: 35 | 111: 17 | 136: 24 | 140: 10 | 143: 8 | 145: 4 146: 4 | 148: 15 | 149: 2 | 152: 9, 19 | 155: 5 | 156: 13 | 157: 31 | 158: 10 | 160: 21 | 162: 3 | 163: 5 | 164: 16 | 165: 28 | 167: 23 | 168: 15 | 174: 4, 9 | 175: 20, 32 | 182: 7, 13 | 184: 16 | 185: 34 | 186: 4, 12, 28, 34 | 187: 1, 22 | 189: 5 | 190: 15, 16, 25, 37 | 191: 10, 24 | 193: 30 | 194: 31 | 196: 24, 30 | 197: 23 198: 3 | 200: 37 | 201: 10 | 202: 19 | 204: 1, 14 | 214: 8 | 216: 14 | 217: 3, 8 | 218: 9 | 224: 12, 21 | 228: 15 | 230: 6 | 240: 36 | 241: 10 | 243: 1, 8 | 247: 7, 10 | 248: 1, 7 | 249: 13, 39 | 250: 24 | 254: 16 | 255: 5 | 256: 18, 20 | 261: 21 | 268: 2 | 271: 16 | 275: 32 | 279: 3 | 289: 10 | 295: 22 | 296: 23 | 297: 17 | 298: 7 | 302: 3 | 310: 39 | 312: 10, 34 | 313: 20 | 317: 7 | 320: 7, 11 | 324: 29 | 328: 9 | 334: 27, 31 | 336: 11 | 344: 20 | 349: 20 350: 23 | 352: 15 | 353: 2 | 354: 24 | 356: 3 | 358: 2 | 360: 27 | 361: 35 | 362: 6 | 365: 8, 18 | 366: 12, 24, 30 | 367: 10, 15 | 368: 13, 20 | 369: 32 | 371: 3 | 374: 6, 18 | 377: 7, 35 | 378: 16 | 379: 12 | 380: 10 | 381: 8, 26 | 383: 28 | 384: 7, 11, 35 | 386: 5, 10 | 388: 12 | 392: 7 | 397: 37 | 398: 7 | 399: 21 | 418: 10 | 426: 5, 31 | 427: 30 | 435: 22 | 437: 23, 24 | 439: 14 | 442: 26 | 443: 17, 34 | 444: 23 | 446: 18, 22 | 447: 4, 14 | 451: 26 | 459: 3 | 461: 10 | 466: 10 |

Tameſim. 96: 7 |
Tameſis. 92: 28 |
tametſi. 23: 3 | 103: 1 | 160: 20 | 163: 4 | 187: 2 | 190: 24 | 228: 12 | 320: 6 | 331: 5 | 352: 14 |
tandem. 20: 8 | 29: 16 | 65: 20 | 90: 24 | 102: 5 | 170: 6 | 255: 10 | 401: 21 | 409: 29 | 427: 9 |
tangit. 88: 22 |
tanquam. 204: 1 | 365: 15 |
tanta. 22: 1 | 36: 6 | 38: 4 | 42: 8 | 43: 10 | 49: 23 | 50: 4 | 52: 5 | 53: 13, 21 | 55: 7 | 62: 1, 5 | 63: 10 | 64: 4 | 78: 18 | 83: 27 | 101: 14 | 103: 13 | 105: 33 | 112: 21 | 116: 17 | 140: 8 | 146: 4 | 150: 2 | 156: 14 | 161: 30 | 166: 16 | 173: 17 | 174: 8 | 190: 22, 37 | 202: 9 | 224: 10, 30 | 241: 27 | 252: 3 | 258: 13 | 268: 18 | 279: 2 | 280: 21 | 310: 7 | 330: 3 | 334: 5 | 345: 32 | 355: 2 | 367: 15 | 372: 5 | 376: 22 | 380: 6 | 383: 7 | 384: 19 | 389: 24 | 397: 20 | 399: 23 | 424: 10 | 436: 19 | 461: 8 |
tantæ. 52: 14 | 53: 21 | 61: 2 | 72: 18 | 73: 33 | 174: 18, 20 | 247: 30 | 344: 18 | 376: 7 | 381: 5 |
tantam. 15: 15 | 25: 30 | 45: 30 | 52: 10 | 64: 2 | 111: 7, 22 | 138: 16 | 186: 13 | 198: 16 | 277: 37 | 388: 12 | 393: 12 |
tantarum. 182: 5 |
tantas. 61: 29 | 113: 7 | 128: 5 | 150: 1 | 172: 13 | 192: 11 | 252: 3 | 256: 7 |
tanti, *nom.* 53: 17 | 77: 11 | 110: 21 | 258: 12 | 274: 32 | 275: 1 |
tanti, *adv.* 18: 6 |
tantis. 31: 19 | 108: 26 | 116: 21 | 122: 2 | 141: 7 | 153: 28 | 166: 23 | 177: 37 | 182: 19 | 219: 13 | 292: 9 | 311: 38 | 321: 6 | 379: 3 | 393: 26 | 395: 18 | 400: 6 |
tanto, *nom.* 25: 22 | 26: 10 | 53: 14 | 85: 35 | 98: 8 | 140: 12 | 155: 12 | 161: 10 | 179: 12 | 183: 30 | 188: 14 | 250: 15 | 292: 22 | 311: 37 | 428: 13 |
tanto, *adv.* 107: 7 | 254: 11 | 301: 4 | 369: 25 | 388: 20 |
tantopere. 23: 21 | 163: 34 |
tantos. 25: 29 | 62: 1 | 265: 30 |
tantulæ. 53: 15 |
tantularum. 81: 5 |
tantulo. 149: 30 |
tantum, *nom.* 62: 12 | 77: 32 | 82: 25 | 150: 28 | 164: 33 | 172: 3 | 248: 9 | 317: 12 | 323: 3 |
tantum, *adv.* 41: 6 | 44: 11, 17 | 57: 23 | 85: 15 | 90: 17 | 96: 25 | 111: 5, 12 | 118: 15 | 133: 16 | 137: 21 | 138: 25 | 139: 28 | 167: 15 | 184: 31 | 191: 2, 8 | 193: 12, 37 | 197: 31 | 202: 15 | 203: 5 | 240: 29 | 253: 25 | 261: 7 | 263: 7 | 274: 15 | 285: 10 | 297: 19 | 313: 27 | 315: 14 | 322: 3 | 323: 26 | 324: 20 | 329: 17 | 333: 2 | 335: 21 | 348: 1 | 354: 13 | 357: 19 | 358: 11, 22 | 362: 24 | 363: 17 | 367: 6 | 371: 9 | 376: 3 | 378: 13 | 380: 19 | 400: 25 | 446: 27 | 459: 1 |
tantundem. 172: 1 | 318: 6 |
tantummodo. 58: 16 | 247: 8 |
tantus. 28: 16 | 130: 24 | 219: 23 | 261: 20 | 280: 15 | 294: 16 | 323: 3 | 338: 6 | 341: 11 | 350: 8 |
Tarbelli. 68: 9 |
Tarcundarius. 288: 6 |
tardabant. 249: 38 | 451: 9 |
tardabantur. 321: 10 |
tardabat. 153: 15 | 170: 5 | 228: 15 | 259: 6 |
tardabatur. 451: 15 |
tardandum. 383: 8 |
tardare. 163: 34 | 188: 17 |
tardarent. 172: 11 |
tardarentur. 152: 8 | 280: 24 |
tardaret. 134: 6 | 161: 26 | 229: 8 |
tardata. 321: 14 |
tardatus eſt. 51: 18 |
tardavit. 163: 20 | 412: 15 |
tardè. 397: 36 |
tardior. 418: 21 |
tardiora. 392: 26 |

tardiores. 51: 9 | 388: 20 |
tarditate. 245: 16 |
tarditatem. 418: 18 |
tardius, *adv.* 81: 20 | 189: 8 | 190: 11 | 302: 16 | 326: 23 | 368: 24 | 384: 7 | 417: 14 |
tardus. 249: 33 |
Tarracina. 226. 6 |
Tarraco. 253: 10 |
Tarracone. 269: 10 |
Tarraconem. 252. 7 | 269: 17 |
Tarraconenſes. 146: 5 |
Tarſum. 379: 28 |
Taruſates. 68: 10 |
Taruſatium. 66: 16 |
Taſgetii. 101: 13 |
Taſgetium. 99: 21 |
Taſgetius. 99: 13 |
tauri. 133: 20 |
Tauridem. 369: 5, 8 |
Tauroenta. 260: 5 |
Taximagulus. 97: 25 |
Taxo. 135: 15 |
te. 101: 29, 30 | 392: 6 | 395: 20 | 401: 33. 36 | 405: 21, 26 | 410: 10, 12 | 411: 19 | 439: 33 | 441: 6 | 459: 4, 6 | 460: 1 | 461: 2, 11 | 462: 2, 3 | 465: 16 |
tecta. 184: 14 | 263: 4, 10 | 348: 3 | 354. 19 | 408: 32 |
tectæ erant. 105: 30 | 244: 18 | 295: 21 |
tecti. 444: 17 |
tectis. 161: 14 | 184: 19 | 229: 20 | 311: 21 | 337: 11 | 355: 16 |
tecto. 169: 29 | 266: 6 | 341: 16 |
tectos. 197: 25 |
Tectoſages. 132: 7 |
tectum. 27: 15 | 262: 5 | 263: 5, 22 | 264: 2 | 397: 19 |
tectus. 266: 6 |
Tegea. 420: 25 |
tegebantur. 96: 11 |
tegebat. 372: 17 |
tegebatur. 302: 6 | 360: 31 | 436: 16 | 446: 26 |
tegenda ſunt. 274: 28 |
tegendi. 263: 20 |
tegerent. 305: 14 |
tegerentur. 262: 3 |
tegeretur. 186: 22 | 340: 5 |
tegi. 184: 20 | 223: 25 |
tegmenta. 49: 26 | 311: 3 | 317: 33 |
tegmine. 418: 14 |
tegulis. 436: 6 |
tegumenta. 262: 11 | 263: 7 | 318: 22 |
tegumenti. 263: 2 |
tegumentis. 130: 10 |
tegumento. 262: 8 |
teguntur. 436: 6 |
tela. 20: 22 | 34: 11, 24 | 43: 10 | 51: 10 | 52: 13 | 54: 20 | 57: 14 | 58: 9. 17 | 62: 21 | 67: 24 | 82: 9 | 83: 4 | 85: 3, 9 | 103: 4, 10, 13 | 106: 25 | 109: 20 | 112: 17, 25 | 172: 6 | 177: 4 | 178: 11 | 186: 21 | 188: 23 | 190: 20 | 197: 30 | 242: 24, 25 | 253: 20 | 262: 14 | 266: 17 | 298: 6 | 310: 24 | 311: 3 | 318: 18 | 333: 22 | 393: 1 | 394: 7, 16 | 417: 25 | 418: 14 | 423: 6 |
telis. 11: 12 | 67: 20, 22 | 186: 22 | 198: 7 | 228: 11 | 241: 5 | 264: 12 | 315: 18 | 318: 20 | 333: 8 | 351: 8 | 361: 31 | 373: 3 | 392: 13 | 442: 26 | 451: 8 |
telo. 263: 2 | 423: 19 |
telorum. 45: 3 | 106: 2 | 159: 33 | 177: 8 | 178: 22 | 228: 9 | 245: 1 | 257: 21 | 261: 4 | 308: 32 | 335: 5 | 348: 15 | 356: 26, 34 | 383: 28 | 399: 28 | 426: 14 | 436: 22 | 437: 18 | 438: 9, 35 | 439: 6, 31 | 440: 25 | 443: 2 | 447: 8 |
telum. 34: 12 | 49: 21 | 58: 1 | 62: 6 | 81: 23 | 240: 36 | 265: 4 | 277: 5 | 297: 20 | 313: 28 | 315: 15 | 318: 22 | 329: 15 | 399: 15 | 411: 2 | 418: 13 |
temerarii. 350: 17 |
temerarios. 129: 10 |
temerarium. 24: 22 |
temere. 29: 12 | 80: 4 | 101: 3 | 158: 16 | 240: 26 | 244: 13 | 278: 14 | 307: 27 | 311: 19 | 329: 23 | 356: 28 | 367: 11 | 413: 21 | 445: 8 | 446: 31 | 461: 10 |
temeritas. 160: 4 |
temeritate. 110: 9 | 116: 2 | 175: 9 | 185: 30 | 383: 24 |
temeritatem. 163: 26 |
temonem. 85: 17 |
temperantiam. 17: 19 |
temperatiora. 93: 12 |
temperaturos. 10: 12 | 25: 25 |
tempeſtas. 83: 27 | 84: 2 | 167: 6 | 241: 27 | 302: 12 | 369: 8 |
tempeſtate. 89: 29 | 92: 10 | 98: 6 | 139: 3 | 340: 2 | 346: 8 | 369: 33 | 378: 30 | 379: 1 | 405: 8 | 414: 9, 11 | 433: 9, 16 |
tempeſtatem. 62: 8 | 81: 18 | 86: 2 | 90: 14 | 153: 25 | 265: 24 | 270: 8 |
tempeſtates. 61: 29 | 69: 4 | 85: 24 | 184: 13 | 380: 5 |
tempeſtatibus. 61: 18 | 184: 20 | 195: 21 | 349: 6 | 363: 2, 4 | 429: 12 |
tempeſtatis. 92: 12 | 165: 23 | 270: 11 | 302: 2, 7, 28 | 433: 10 |
tempeſtatum. 61: 24 | 62: 4 |
templa. 202: 8 | 260: 16 |
templi. 341: 10. 13 |
templis. 33: 6 | 34: 6 | 215: 1 |
templo. 341: 7, 15 |
templum. 269: 15 | 380: 5 |
tempora. 148: 27 |
tempore. 7: 5 | 11: 13, 15 | 16: 4 | 18: 30 | 27: 16 | 30: 12 | 32: 15 | 42: 9 | 46: 21 | 49: 2, 5 | 50: 19 | 55: 2 | 62: 27 | 64: 33 | 65: 1 | 68: 11, 13 | 79: 6 | 81: 30 | 83: 34 | 85: 19, 22 | 91: 3. 13 | 92: 29 | 98: 13 | 113: 8 | 121: 6 | 135: 5 | 137: 38 | 140: 9 | 142. 18 | 144: 18 | 145: 4, 8 | 146: 19 | 147: 28 | 152: 8, 14 | 155: 18, 35 | 156: 2, 23 | 157: 10 | 159: 13. 17 | 161: 21 | 163: 6 | 167: 8. 18 | 172: 12 | 176: 36 | 177: 32, 36 | 182: 20 | 183: 4 | 184: 12, 21 | 189: 1, 2 | 190: 9 | 191: 4 | 193. 1, 4 | 194: 14 | 197: 25, 34 | 198: 26 | 200: 28 | 210: 3 | 211: 6 | 215: 3 | 223: 17 | 232: 5 | 236: 1 | 242: 25 | 247: 10 | 255: 26 | 256: 26, 34 | 259: 24 | 265: 13, 16 | 271: 6, 24 | 275: 12 | 279: 38 | 290: 1 | 293: 16 | 295: 11, 20, 32 | 299: 14 | 300: 21 | 302: 12, 30 | 303: 15 | 306: 16 | 307: 2, 11 | 309: 1 | 310: 26 | 311: 12, 16 | 313: 26. 30 | 316: 7 | 320: 24 | 322: 17 | 324: 7 | 333: 23 | 334: 11 | 337: 8, 14 | 338: 8 | 345: 24 | 348: 31 | 350: 18, 26 |

351 : 37 | 355 : 10, 16 | 356 : 18 | 361 : 7 | 362 : 5 | 367 : 28 | 375 : 2 | 378 : 20, 25 | 383 : 25 | 387 : 14, 24 | 388 : 8 | 399 : 8 | 401 : 20 | 402 : 16 | 404 : 26 | 407 : 17 | 410 : 9 | 420 : 19 | 425 : 8, 32 | 428 : 26 | 432 : 9 | 433 : 4, 5 | 435 : 3, 13 | 437 : 10, 15, 20 | 438 : 14, 30, 34 | 439 : 4, 17 | 440 : 5, 13, 18, 27 | 441 : 3, 6, 13, 17, 19, 25, 30 | 442 : 15, 17, 23 | 445 : 5, 8, 11, 16 | 446 : 5 | 449 : 4, 5 | 450 : 5 | 452 : 24 | 453 : 4, 8, 11 |
temporibus. 92 : 22 | 148 : 31 | 152 : 20 | 206 : 6 | 210 : 10 | 242 : 16 | 270 : 18 | 273 : 13 | 284 : 8 | 298 : 10, 16 | 304 : 1 | 317 : 28 | 337 : 19 | 341 : 6 | 370 : 14 | 377 : 31 | 382 : 16 | 387 : 13 |
temporis. 49 : 10, 23, 29 | 54 : 14 | 77 : 32 | 81 : 1 | 90 : 22 | 104 : 34 | 127 : 11 | 134 : 16 | 153 : 1 | 169 : 20 | 224 : 22 | 230 : 6 | 243 : 9 | 250 : 12 | 256 : 4 | 265 : 23, 26 | 272 : 17, 24 | 274 : 11 | 276 : 34 | 278 : 16 | 279 : 5, 18 | 292 : 2 | 301 : 4 | 313 : 25 | 319 : 12 | 324 : 20, 39 | 326 : 28 | 328 : 2 | 332 : 5 | 333 : 19 | 349 : 16 | 350 : 6 | 351 : 3, 6 | 352 : 26 | 365 : 21 | 391 : 34 | 393 : 2 | 432 : 17 | 433 : 9, 15 | 437 : 31 |
temporum. 128 : 8 | 162 : 5 | 164 : 22 | 214 : 2 | 242 : 32 | 298 : 18 | 300 : 11 | 359 : 9 | 374 : 11 |
tempus. 18 : 10 | 33 : 14 | 38 : 7, 12 | 48 : 2, 28 | 49 : 26, 28 | 55 : 14 | 57 : 32 | 59 : 27 | 63 : 21 | 80 : 1 | 81 : 5, 29 | 84 : 28 | 85 : 21 | 92 : 5 | 96 : 5 | 105 : 4 | 109 : 22 | 110 : 26 | 111 : 14 | 113 : 6 | 115 : 2 | 132 : 3, 8 | 143 : 19 | 152 : 12 | 169 : 18 | 170 : 20 | 177 : 26 | 178 : 6 | 182 : 17 | 184 : 24 | 185 : 26 | 199 : 8, 12 | 203 : 11 | 213 : 4 | 218 : 10 | 227 : 1 | 230 : 10 | 232 : 2 | 234 : 3 | 242 : 5 | 243 : 5 | 249 : 3 | 252 : 29 | 253 : 14 | 256 : 29 | 260 : 26 | 263 : 9 | 265 : 11 | 268 : 9 | 293 : 8 | 298 : 1 | 301 : 8 | 313 : 3 | 317 : 3, 10, 23 | 325 : 5 | 334 : 12 | 338 : 22 | 349 : 7 | 359 : 17 | 360 : 23 | 366 : 1, 15 | 367 : 5 | 378 : 22 | 386 : 5 | 396 : 7 | 401 : 8 | 406 : 10 | 411 : 15 | 413 : 14 | 419 : 6 | 420 : 7, 30 | 428 : 34 | 437 : 19 | 446 : 14 |
Tenchtheri. 70 : 2 | 72 : 14 |
Tenchtheris. 79 : 7 |
Tenchtherorum. 77 : 20 | 111 : 19 |
Tenchtheros. 137 : 10 |
tendebant. 162 : 24 | 428 : 25 |
tendere. 46 : 16 | 159 : 23 |
tenderent. 138 : 4 | 260 : 16 |
tenderet. 392 : 11 |
tendi. 326 : 20 |
tendunt. 264 : 19 |
teneat. 176 : 13 | 256 : 20 |
tenebant. 67 : 15 | 119 : 10 | 176 : 15 | 223 : 3 | 255 : 1 | 356 : 10 | 389 : 18 | 396 : 9 | 434 : 14 | 447 : 5 |
tenebantur. 63 : 5 | 81 : 12 | 171 : 9 | 190 : 14 | 236 : 1 | 249 : 18 | 295 : 16 | 310 : 2 | 317 : 26 | 326 : 12 | 349 : 25 |
tenebat. 10 : 9 | 50 : 17 | 63 : 25, 32 | 66 : 6 | 166 : 21 | 167 : 22 | 171 : 6 | 219 : 9 | 221 : 9 | 309 : 34 | 319 : 8 | 330 : 9 | 345 : 22 | 346 : 19 | 404 : 11 | 412 : 12 | 425 : 12 | 432 : 18 |
tenebatur. 157 : 30 | 160 : 29 | 279 : 38 | 342 : 18 | 349 : 21 | 362 : 15 | 408 : 29 |
tenebris. 177 : 3 | 407 : 5 |
tenemini. 275 : 28 |
tenendas. 351 : 11 |
tenens. 358 : 12 |
tenent. 59 : 12 |
tenentur. 274 : 31 |
tenere. 23 : 21 | 28 : 24 | 36 : 7 | 73 : 27 | 81 : 17 | 83 : 9, 28 | 89 : 30 | 103 : 12 | 127 : 3 | 187 : 3 | 218 : 6 | 219 : 1 | 215 : 3 | 275 : 26 | 298 : 20 | 307 : 9 | 309 : 17, 30 | 338 : 32 | 379 : 4 | 434 : 22 | 464 : 19 |
tenerent. 157 : 28 | 167 : 19 | 276 : 35 | 296 : 22 | 350 : 23 | 354 : 23 |
tenerentur. 69 : 3 | 78 : 20 | 248 : 27 | 383 : 9 |
teneret. 14 : 19 | 18 : 3 | 64 : 5 | 310 : 28 | 315 : 16 | 344 : 19 | 381 : 6 |
teneretur. 18 : 22 | 19 : 1 | 24 : 9 | 371 : 14 |
teneri, *verb.* 18 : 26 | 25 : 20 | 50 : 30 | 57 : 8 | 160 : 14 | 162 : 21 | 164 : 36 | 266 : 24 | 290 : 7 | 295 : 7 | 300 : 16 | 397 : 25 | 423 : 36 |
teneris, *nom.* 48 : 4 | 316 : 21 |
terferum. 484 : 14 |
tenes. 405 : 30 |
tenet. 93 : 16 | 378 : 5 | 466 : 8 |
tenetis. 116 : 27 |
tenetur. 346 : 10 |
tentabat. 228 : 5 |
tentandam. 143 : 7 | 315 : 4 |
tentandas. 305 : 30 |
tentando. 191 : 19 |
tentandum. 328 : 3 |
tentans. 308 : 31 |
tentant. 114 : 8 | 178 : 21 |
tentantur. 177 : 36 |
tentare. 58 : 27 | 172 : 15 | 197 : 7 | 255 : 8 | 317 : 11 | 399 : 1 |
tentaret. 364 : 4 |
tentari. 230 : 13 | 355 : 10 |
tentaſſent. 14 : 24 | 27 : 7 |
tentat. 375 : 19 |
tentata. 65 : 23 | 228 : 14 |
tentatam. 229 : 2 |
tentaturos eſſe. 111 : 20 |
tentaturum. 168 : 20 |
tentaverat. 285 : 17 | 314 : 1 |
tentaverunt. 265 : 24 |
tentemus. 464 : 16 |
tentoriolis. 407 : 4 |
tentoriorum. 184 : 15 |
tenuem. 137 : 19 |
tenuerat. 319 : 16 | 334 : 12 | 384 : 30 |
tenuerunt. 351 : 31 |
tenues. 371 : 10 |
tenui. 240 : 32 |
tenuis. 233 : 2 | 367 : 14 |
tenuiſſe. 447 : 14 |
tenuiſſent. 32 : 16 | 100 : 16 | 241 : 20 | 249 : 29 |
tenuiſſet. 438 : 17 |
tenuiſſima. 105 : 4 |
tenuit. 91 : 6 | 110 : 35 | 240 : 30 | 303 : 29 | 309 : 2 |

310: 14| 337: 10|
tenuitate. 148: 39|
tenuiter. 61: 28|
terenti. 484: 10|
teretes. 172: 25|
terga. 38: 8| 64: 31| 65: 20| 85: 35| 86: 15| 179: 9| 240: 8, 23| 241: 21, 24| 254: 1| 277: 6| 311: 32| 318: 27| 334: 14| 355: 22| 417: 12| 422: 15|
Tergeſtini. 192: 6|
tergiverſatio. 389: 21|
tergo. 178: 28| 310: 36| 329: 14| 334: 11, 13| 356. 35| 388: 6| 403: 31| 452: 1|
tergum. 77: 5| 81: 4| 167: 27| 178: 2| 179: 8| 310: 34| 403: 34| 422: 12|
terminum. 410: 4|
terna. 173: 27|
ternæ. 63: 6| 255: 1|
ternas. 327: 14|
ternis. 228: 8|
ternos. 173: 5|
terra. 94: 6| 173: 2, 3| 228: 2| 229: 31| 258: 7, 15| 266: 15| 290: 19| 295: 15| 296: 21| 297: 5| 303: 17| 308: 31| 338: 18| 354: 22| 356. 31| 357: 10| 369: 2| 396: 10| 415: 10| 428: 9|
terræ. 23: 4| 387: 16| 396: 8| 436: 3|
terram. 25: 4| 63: 14| 98: 16| 105: 23| 173: 7| 178: 13| 231: 20| 290: 5| 295: 17| 300: 18| 302: 31| 308: 22| 309: 5| 312: 31, 32| 336: 17| 338: 12| 351: 17, 29| 352: 10| 356: 32| 397: 19| 423: 27, 29| 429: 21| 450: 26|
terrarum. 123: 5| 155: 8| 310: 21| 322: 15| 367: 20| 380: 21|
terras. 175: 22| 470: 21|
Terraſidium. 59: 16|
Terraſidius. 50: 6|
terreat. 101: 28|
terreatur. 244: 19|
terrebant. 318: 20|
terrendi. 239: 24|
terrendos. 178: 1|
terrentur. 208: 13|
terrerentur. 106: 1| 183: 21| 322: 20| 328: 15|
terreret. 162: 33| 380: 13|
terreri. 129: 10| 333: 15|
terreſtres. 293: 10|
terreſtri. 358: 26| 362: 14| 363: 11| 364: 9|
terreſtribus. 295: 27|
terreus. 32: 2|
terris 73: 29|
territandi. 112: 16|
territando. 110: 33|
territari. 168: 5|
territare. 90: 12|
terror. 139: 25| 219: 23| 252: 26| 277: 31| 280: 15| 294: 16| 355: 28| 407: 18|
terrore. 45: 33| 85: 9| 183: 26| 184: 19| 207: 14| 277: 25| 319: 7| 320: 30| 321: 19| 392: 19| 399: 12| 400: 12| 403: 36| 407: 12| 418: 10|
terrorem. 145: 10| 203: 3| 241: 7| 259: 13| 300: 18| 318: 31| 322: 6| 326: 1| 361: 15| 383: 26| 391: 7| 403: 32| 407: 20| 422: 14|
terrori. 169: 28|
terroris. 322: 12| 353: 13| 417: 18|
tertia. 6: 6| 13: 6| 18: 15| 20: 15| 24: 13| 54: 7, 15| 58: 24| 65: 3| 81: 18| 91: 20| 107: 23| 165: 33| 239: 17| 247: 18| 248: 10| 254: 30, 34| 257: 8| 274: 10| 277: 26| 292: 6| 325: 2, 17| 330: 7| 332: 13| 402: 25| 415: 13| 421: 21| 436: 20| 437: 8| 439: 5| 445: 23| 447: 5| 449: 12| 450: 17|
tertiæ. 106: 10| 110: 28| 163: 21| 215: 8| 219: 8| 332: 2|
tertiam. 2: 1| 24: 11| 36: 11, 15| 38: 6| 40: 3| 99: 1| 109: 22| 152: 13| 187: 6| 204: 4| 317: 18| 334: 11| 401: 16| 415: 2, 5|
tertio, *nom.* 108: 13| 146: 12| 155: 8| 164: 10| 239: 28| 254: 21| 307: 16| 309: 14| 436: 14|
tertio, *adv.* 310: 20| 427: 24| 432: 5|
tertium. 6: 18| 74: 4| 94: 6| 99: 16| 133: 18| 357: 28| 360: 33| 370: 6| 389: 26| 394: 1, 13| 398: 15| 418: 30| 429: 17, 21| 440: 27| 445: 10|
tertius. 153: 7| 236: 7|
teruntur. 447: 22|
teſſera. 450: 17|
teſta. 484: 14|
teſtamenta. 28: 26|
teſtamenti. 344: 11|
teſtamento. 344: 8, 10| 362: 26|
teſtatior. 198: 6, 23|
teſtem. 15: 9|
teſtes. 37: 13| 155: 3|
teſtibus. 175: 14| 332: 6| 341: 4|
teſtimoniis. 370: 21|
teſtimonio. 101: 5| 110: 7| 133: 24| 182: 14| 462: 6|
teſtimonium. 33: 12| 203: 8| 314: 12|
teſtudine. 43: 9| 92: 2| 178: 11|
teſtudines. 105: 26, 32| 110: 1|
teſtudinibus. 347: 5|
teſtudo. 259: 2| 265: 16|
tetrarchæ. 380: 17|
tetrarcharum. 381: 11|
tetrarchas. 384: 26|
tetrarches. 380: 15|
tetrarchiam. 384: 33|
tetrarchiis. 286: 4|
tetro. 312: 27|
Teutoni. 25: 26|
Teutonis. 29: 18| 53: 3|
Teutonos. 41: 14|
Teutonum. 175: 16|
texerit. 255: 29|
texerunt. 135: 3| 167: 33|
texiſſe. 404: 25|
texiſſent. 360: 18|
texit. 189: 3| 302: 12| 404: 18|
Thabenam. 420: 18|
Thabenenſes. 420: 12|
Thapſitanis. 422: 2| 429: 8|
Thapſitanos. 421: 27|
Thapſo. 398: 1| 421: 29| 423: 24| 426: 13|
Thapſum. 405: 6| 406: 7| 409: 27| 414: 6| 415: 33| 421: 22| 422: 5, 12| 424: 16, 26|
theatri. 402: 30|
theatro. 272: 2|
theatrum. 346: 19|
Thebas. 315: 9|
Theophane. 297: 11|
Thermum. 219: 1|
Thermus. 219: 4|
Theſſalia. 287: 3| 289: 4| 306: 1| 307: 1| 337: 17| 338: 21| 342: 4| 345: 27|
Theſſaliæ. 325: 18, 20, 24, 31| 326: 11|
Theſſaliam. 306: 4, 13| 307: 3, 6| 326: 15|

Theſſalos. 289 : 2|
Theutomatus: 155: 29 | 161: 30 |
Thorium. 375 : 12|
Thorius. 375 : 22 | 376 : 1 |
Thracia. 288 : 1|
Thracibus. 335 : 1 |
Thrax. 484 : 11 |
Thurior. 300 : 7|
Tiberius. 359: 5| 440: 1, 3 |
tibi. 395: 22 | 405: 20| 460: 4| 461: 13: 14 | 466. 13| 484 : 10 |
Tiburtius. 298 : 8|
Ticida. 405: 5| 406: 5|
tigna. 78 : 9 | 262 : 6 . 8| 263 : 10, 20, 21 | 266 : 4 |
tignorum. 78 : 16| 262: 3 |
Tigorini. 14: 1|
Tigurinus. 13: 10|
timebant. 246: 15| 302: 4| 310: 34| 359: 16 |
timebat. 112 : 11 | 230 : 6 | 247: 30| 323: 10| 390: 15| 398: 13|
timendum. 14 : 22 | 57 : 22 |
timens. 290 : 7 | 294: 14| 303 : 6 | 311: 20 | 318 : 8| 320 : 29 | 321 : 7| 324: 21| 331: 12| 397 : 5|
timentes. 144 : 24 | 196: 18 |
timentibus. 75: 18|
timere. 29 : 5 | 77: 18 | 160 : 34| 193: 5| 196: 21 | 207 : 8| 210: 11 | 302 : 11 | 374 : 12| 446: 15 |
timerent. 51 : 22| 62 : 10| 189: 9| 292 : 19|
timeret. 14: 21| 90: 8| 250: 24 |
timeri. 274 : 23 |
timidè. 67: 24| 102: 20|
timidiores. 67 : 16 | 188 : 5 |
timidius, *adv.* 223 : 23|
timidos. 29: 2| 139 : 4|
timidum. 400 : 2|
timor. 28: 16 | 30 : 19 | 76: 27| 139: 27| 153: 20 | 176: 24| 191: 14| 203: 2 | 273: 24 | 274: 23| 311: 1| 338: 6| 350: 8.
timore. 19: 1. 9| 21: 17| 28: 26| 77: 9, 11| 85: 20 | 91: 16| 102: 31 | 131: 11| 138: 14| 153 : 21| 160 : 19, 26| 175 : 14 | 183 : 16 | 193 : 39 | 194 : 9 | 196: 12 | 198 : 25 | 200 : 22 | 232: 18 | 242 : 31 | 243 : 9 | 244 : 9 | 248: 19| 251: 11 | 268 : 24 | 272 : 5, 29 | 277 : 3 | 304: 8| 307: 4 | 311 : 16 | 318: 31 | 319 : 10 | 336 : 19| 340: 12| 360: 19| 373: 23| 434 : 8| 447 : 2, 15, 21 |
timorem. 29 : 7 | 30 . 7| 64 : 10 | 139 : 30| 186 : 24 | 189 : 33| 233 : 1| 246 : 19| 251 : 1 | 277 : 24| 280 : 24 | 284 : 3| 338 : 12| 350 : 19| 357: 35 | 401 : 27 | 448 : 5 |
timori. 200 : 20 | 249: 9 |
timoris. 28 : 22 | 64 : 3, 7| 109: 10, 17| 112: 18| 116: 14 | 137 : 7| 164 : 17| 165 : 5 | 189 : 12| 233: 5 | 250: 20| 273: 26 | 275 : 1| 279: 16, 41 | 321: 2 |
timuerunt. 302: 10 |
timuiſſe. 31: 7| 335 : 13|
timuiſſent. 29: 23|
tiro. 391 : 38 | 392 : 1| 410: 13 |
Tirocinium. 400 : 1|
tironem. 445: 27|
tirones. 302 : 24 | 303: 10| 400 : 15 | 405 : 10 | 406 : 4 | 417 : 21| 422 : 24 |
tironibus. 406: 2|
tironum. 302: 22| 303 : 8| 306 : 3 | 367: 23| 386: 1, 12| 388 : 1| 390 : 7| 392: 7| 400 : 3 | 413: 4| 445: 2|
Tiſdræ. 424 : 27| 428: 4 |
Tiſdram. 420 : 7|
Tiſdritanos. 429 : 15|
Tiſdro. 402: 11|
Titi. 398: 8| 410: 13 |
Titius. 375 : 1|
Tito. 11 : 28 | 18: 22 | 59: 7 | 99. 1| 103: 17 | 163: 22 | 185 : 4 | 187: 6| 320: 10 |
Titum. 18 : 15 | 45 : 23 | 60 : 25 | 86 : 16 | 104: 7| 113: 2 | 136 : 7| 162: 29| 179 : 30| 180 : 2 | 192 : 2| 202 : 14 | 341: 3| 375: 12 |
Titorii. 190: 9| 104 : 20| 138 : 13 |
Titurio. 44 : 32 | 64 : 35| 81 : 13| 105 : 8| 114 : 4 |
Titurium. 43: 2| 61: 3 | 99: 7| 100 : 27|
Titurius. 44 : 29 | 63: 23| 86 : 20. 101: 9| 102 : 19 | 103: 21| 136 : 1 |
Titus. 51: 25| 59 : 6 | 106: 14 | 191 : 15 | 241: 15 | 298: 4| 372 : 21 | 398 : 9, 16
togatæ. 202 : 11, 14 |
togatam. 192 : 3 |
tolerandæ. 107 : 26 | 184 : 10 |
tolerare. 171 : 31 | 316 : 25 |
tolerarent. 22 : 9|
tolerari. 312 : 25 |
toleraverunt. 175: 18|
tollatur. 137 : 2 | 217 : 10 |
tollendam. 148: 9|
tollendum. 284 : 4|
tollere. 127 : 8 | 198 : 10| 216 : 17 | 263 : 6| 341: 3 |
tollerent. 333: 14|
tolleret. 20 : 1 | 134 : 5 |
tolleretur. 154: 7|
tolli. 31: 25| 297: 15| 305. 22| 375: 5|
tollitur. 373 : 11 | 451 : 32 |
tollunt. 103: 35|
tolluntur. 214 : 1|
Toloſa. 65: 9|
Toloſatibus. 144: 25|
Toloſatium. 11: 24|
tormenta. 44: 16| 159: 34| 222 : 23 | 263 : 13 | 265: 17| 270: 13| 291: 14| 305: 6| 310. 24| 347: 3| 394: 7 |
tormentis. 82 : 16 | 129: 2| 143: 22| 151 : 4 | 177: 4| 197 : 14, 30 | 228 . 8| 259: 21 | 262 : 14 | 264: 12 | 265 : 20 | 311 : 11 | 318 : 20 | 351 : 8| 356: 10 | 357: 17| 420 : 18|
tormento. 188: 23 | 263 : 3 |
tormentorum. 82 : 18 | 258: 13| 259: 5| 266: 18| 348 : 15| 398. 25|
tormentum. 313 : 28 | 315: 15 |
Torquato. 428 : 32|
Torquatus. 293: 20|
torques. 444 : 15|
tot. 60: 20| 97: 29| 98 : 8| 101 : 17 | 147: 13| 152: 7| 159 : 8| 201 : 2 | 256 : 7, 12| 285: 14| 311: 37 | 329: 25 | 400: 6 bis | 439: 30 |

tota. 21 : 4 | 102 : 35 | 141 : 4 | 158 . 38 | 207 : 5 | 212 : 4 | 213 : 6 | 217 : 5 | 254 : 9 | 261 : 10 | 267 : 1 | 268 . 8 | 272 : 28 | 276 : 31 | 279 : 37 | 283 : 3 | 294 : 11 | 305 : 3 | 330 : 14 | 349 : 15 , 20 | 352 : 4 | 359 : 24 | 366 : 27 | 374 : 21 | 439 : 13 | 449 : 24 |
totæ. 61 : 24 | 173 : 7 | 384 : 8 | 439 : 8 |
totam. 110 : 21 | 266 : 14 | 296 : 25 | 317 : 4 |
totis. 10 : 2 | 23 : 6 | 92 : 30 | 169 : 13 | 237 : 2 | 289 : 10 | 304 : 5 |
totidem. 36 : 1 | 41 : 28 | 42 : 2 | 173 : 24 , 26 | 204 : 7 | 255 : 1 | 332 : 3 | 348 : 25 | 364 : 12 |
totles. 384 : 18 |
totis 28 : 25 | 43 : 7 | 50 : 14 | 138 : 8 | 242 : 24 | 247 : 25 | 310 . 39 |
totius. 6 : 2 | 7 : 10 , 13 | 18 : 4 | 23 : 1 , 9 , 20 | 24 : 12 | 32 . 15 | 41 . 22 , 24 , 27 | 48 : 19 | 63 : 15 | 65 : 17 | 84 : 6 | 88 . 21 | 89 : 32 | 110 : 26 | 111 : 14 , 115 : 17 | 118 : 8 , 19 | 121 : 6 | 134 : 12 | 143 : 4 | 146 : 8 | 148 : 19 | 155 : 7 | 167 : 35 | 268 : 7 , 32 | 179 : 15 | 199 : 25 | 234 : 18 | 248 : 20 | 250 : 2 | 266 . 27 268 : 14 | 269 : 18 | 273 : 6 | 279 : 8 | 280 : 10 | 295 : 12 | 309 : 21 | 324 : 22 | 336 : 10 | 380 . 1 , 16 | 384 . 29 | 436 : 2 | 443 : 25 |
toto. 20 : 18 | 95 : 17 | 152 : 8 , 14 | 154 : 6 | 168 : 13 | 172 : 11 | 179 : 26 | 185 : 24 | 193 : 23 | 195 : 13 | 219 : 9 | 246 : 28 | 311 : 38 | 370 : 13 | 404 : 5 | 423 | 30 | 438 : 9 |
totos. 417 : 3 |
totum. 19 : 18 | 28 : 5 | 48 : 20 | 151 : 7 | 172 : 4 | 197 : 8 | 210 : 1 | 254 : 10 | 345 : 31 | 351 : 37 | 374 : 18 | 403 : 25 | 424 : 24 | 446 : 1 |
totus. 115 : 6 | 375 : 9 |
trabes. 53 : 2 | 151 : 14 , 19 | 262 : 9 *bis* | 263 : 17 , 22 , 24 | 434 : 14 |
trabibus. 61 . 26 | 78 : 16 | 152 : 3 , 6 | 229 : 13 | 263 : 1 ,
tractandis. 302 : 29 |
tractu. 346 : 17 |
tractus. 138 : 24 |
tradere. 66 : 4 |
traderent. 37 : 12 |
tradidiſſe. 150 : 9 |
tradidiſſet. 33 : 29 |
traditi. 115 : 3 |
tradita ſit. 73 : 24 |
traditæ ſunt. 208 . 9 |
traditas. 21 : 17 | 22 : 7 | 47 : 3 | 53 : 26 | 54 : 2 |
traditum eſt. 117 : 5 |
tradunt 142 : 26 |
traduntur. 151 : 3 |
traduxiſſe. 13 : 5 |
traduxiſſet. 17 : 13 |
tragula. 103 : 18 |
tragulam. 108 : 9 , 12 |
tragularum. 244 : 28 |
tragulas. 21 : 1 |
tragulis. 448 : 6 |
trahebatur. 350 : 1 |
trahere. 365 : 32 |
traherentur. 484 : 13 |
traheretur. 38 . 17 | 224 : 31
trajectum. 374 : 20 |
trajectus. 80 : 14 |
Trallibus. 341 . 15 |
tranquillitas. 63 : 10 |
tranquillitatem. 98 : 15 |
trans. 4 : 5 | 8 : 17 | 12 : 9 , 18 | 22 : 13 | 26 : 14 | 38 : 8 | 47 : 14 | 55 : 8 | 72 : 18 , 26 | 74 : 8 | 75 : 18 | 77 : 22 , 27 | 79 : 21 | 99 : 4 | 108 : 25 | 111 : 15 | 132 . 4 | 137 : 7 | 139 : 24 | 169 : 8 | 188 : 18 | 242 : 19 | 295 : 2 | 435 : 17 | 438 : 15 |
transalpinam. 141 : 4 | 144 : 4 |
tranſcendebant. 245 : 20 |
tranſcendendæ erant. 249 : 19 |
tranſcendere. 171 : 17 |
tranſcenderent. 311 : 26 |
tranſcenderunt. 320 : 21 |
tranſcurrentes. 245 : 11 |
tranſdant. 252 : 18 |
tranſdatur. 168 : 7 |
tranſdebant. 162 : 14 |
tranſdere. 127 : 2 | 179 : 22 | 224 : 17 | 269 : 1 |
tranſderent. 396 : 21 | 398 : 14 |
tranſderentur. 249 : 20 | 284 : 3 |
tranſdi. 179 : 23 | 204 : 4 | 269 : 2 | 321 : 24 |
tranſdiderant. 368 : 31 |
tranſdiderat. 99 : 23 | 273 : 27 | 363 : 13 |
tranſdiderunt. 175 : 19 | 198 : 18
tranſdidit. 101 : 21 | 308 : 20 , 25 | 362 : 28 | 410 : 19 |
tranſdit. 269 : 4 | 372 : 16 | 373 : 29 | 428 : 16 |
tranſdita. 147 : 6 | 269 : 29 | 415 : 33 |
tranſditæ. 330 : 6 |
tranſditas. 253 : 4 | 204 : 12 |
tranſditi. 398 : 15 |
tranſditis. 46 : 12 |
tranſditos. 189 : 1 |
tranſditum, 159 : 2 | 316 : 3 |
tranſditur. 165 : 27 | 174 : 15 | 349 : 13 |
tranſducat. 33 : 11 |
tranſducatur. 24 : 30 |
tranſducendum. 78 : 8 |
tranſducere. 42 : 14 | 44 : 28 | 79 : 19 | 224 : 18 | 230 : 18 | 314 : 17 |
tranſducerent. 118 : 16 | 157 : 2 | 248 : 19 |
tranſduceret. 26 : 15 |
tranſduci. 239 : 30 | 447 : 17 |
tranſducit. 14 : 3 | 44 : 33 | 117 : 12 | 146 : 25 | 161 : 16 | 166 : 7 | 183 : 20 | 244 : 6 | 248 : 6 | 307 : 37 | 376 : 26 |
tranſducitur. 79 : 2 |
tranſducta. 158 : 9 |
tranſductas. 330 : 10 |
tranſducti. 139 : 19 |
tranſductis. 157 : 13 | 222 : 16 | 435 : 5 |
tranſducto. 190 : 25 | 248 : 7 | 323 : 29 |
tranſductos. 23 : 25 | 41 : 12 | 90 : 14 |
tranſductus eſſet. 247 : 29 |
tranſducunt. 109 : 18 | 247 : 4 |
tranſducuntur. 161 : 13 |
tranſduxit. 123 : 7 | 270 : 15 |
tranſduxerant. 12 : 10 | 247 : 14 |
tranſduxerat. 117 : 9 | 136 : 5 | 187 : 29 | 273 : 12 | 286 : 7 | 308 : 20 | 340 : 9 |
tranſduxerunt. 376 : 3 |
tranſduxiſſe . 193 : 8 |
tranſduxit. 35 : 10 | 164 : 11 | 165 : 20 | 309 : 4 | 434 : 14 |
tranſeant. 11 : 22 |
tranſeat. 64 : 9 |
tranſeundi. 44 : 23 , 25 | 70 : 4 | 158 : 17 | 313 : 16 | 415 : 9 | 446 : 29 |
tranſeundo. 45 : 5 |
tranſeundum. 193 : 8 | 247 : 10 | 360 : 8 |
tranſeundum erat. 303 : 24 |
tranſeundum eſſe. 77 : 16 |
tranſeundus. 365 : 10 |
tranſeunt. 216 . 8 | 247 : 14 , 18 | 272 : 18 |

tranſeuntes. 137 : 11 |
transferente. 377 : 34 |
transferre. 246 : 22 |
transferret. 412 : 2 |
transfert. 114 : 24 | 246 : 10 | 377 : 6 |
transferunt. 216 . 8 |
transfigitur. 106 : 25 |
transfixi. 167 : 13 |
transfixis. 20 : 5 |
transfixum. 106 : 30 |
transfodiebantur. 177 : 10 |
transfuga. 419 : 7 | 439 : 17 | 440 : 24 |
transfugæ : 440 : 14 | 442 : 17 |
transfugerant. 435 : 26 | 437 : 14 |
transfugerent. 441 : 2 |
transfugerit 442 : 21 |
transfugerunt. 441 : 20 , 25 | 444 : 18 | 445 : 9 |
transfugiſſe. 444 : 20 |
transfugit. 437 : 7 , 11 | 440 | 6 | 441 : 14 |
tranſgredi. 408 : 13 |
tranſgredienda erant. 408 : 9 |
tranſgreſſi. 48 : 22 | 161 : 29 | 186 : 30 | 253 : 24 | 394 : 11 | 413 : 21 | 443 : 1 , 6 |
trangreſſus. 153 : 6 |
tranſibant. 13 : 4 | 186 : 29 |
transjeciſſet. 303 : 11 | 372 : 13 |
transjecit. 218 : 16 | 244 : 9 | 346 : 23 | 426 . 1 | 448 : 25 |
transjecti. 177 : 10 |
transjectis. 186 : 18 |
transjectu. 268 : 17 |
transjectum. 88 : 16 |
transjectus. 153 : 5 | 424 : 6 |
tranſierant. 9 : 1 | 45 : 4 | 77 : 4 | 93 : 3 | 140 : 3 | 360 : 18 |
tranſierat. 13 : 7 | 317 : 24 |
tranſierunt. 70 : 3 | 72 : 28 | 300 : 35 | 317 : 18 | 361 : 11 |
transjicere. 428 : 20 | 466 : 11 |
transjiceret. 372 : 1 |
transjici. 263 : 3 |
transjiciebatur. 297 : 21 |
transjicit. 106 : 23 | 200 : 12 | 255 : 9 | 372 : 20 |
transjicitur. 103 : 18 |
tranſiit. 203 : 13 |
tranſilit. 441 : 1 |
tranſilire. 369 : 26 |
tranſire. 11 : 5 | 25 : 23 | 27 : 21 | 32 : 22 | 45 : 3 | 50 : 8 , 10 , 23 | 52 : 15 | 60 : 29 | 72 : 10 , 21 | 77 : 19 , 26 | 78 : 4 *bis* | 109 : 8 , 22 | 116 : 6 , 22 | 117 : 6 | 113 : 3 | 131 : 1 | 144 : 6 | 146 : 23 | 167 : 12 | 171 : 17 | 230 : 4 | 247 : 8 , 29 | 255 : 8 | 276 : 24 | 289 : 6 | 303 : 23 | 357 : 31 | 360 : 12 | 393 : 16 | 420 : 20 | 434 : 12 |
tranſirent. 14 : 5 | 22 : 14 | 24 : 16 | 44 : 22 |
tranſiret. 109 : 13 | 111 : 18 | 324 . 26 | 365 . 14 | 366 : 18 |
tranſiri. 96 : 8 | 157 : 4 | 165 : 8 | 242 : 1 |
tranſiſſe. 23 : 24 | 32 : 24 | 77 : 21 | 100 : 29 | 105 : 9 | 305 : 24 |
tranſiſſent. 14 : 12 | 57 : 5 | 144 : 8 | 187 : 30 | 228 : 11 |
tranſit. 74 : 12 | 246 : 9 | 307 : 28 |
tranſitionem. 444 : 19 |
tranſitu. 111 : 19 | 116 : 6 | 165 : 31 | 353 : 14 | 361 : 3 | 366 : 21 |
tranſitum. 190 : 24 |
tranſitur. 9 : 8 |
tranſituros. 116 : 7 |
tranſiturum. 84 : 17 |
tranſitus. 187 : 28 | 377 : 5 |
tranſlata eſſe. 121 : 9 |
tranſlatum. 145 : 13 |
tranſlaturos. 251 : 22 |
tranſmarina. 349 : 7 | 374 : 16 |
tranſmarinorum. 192 : 12 |
tranſmarinis. 230 : 5 |
tranſmiſſus. 93 : 18 |
tranſmittitur. 167 : 7 |
tranſnare. 242 : 13 |
tranſnarunt. 361 : 9 |
tranſnatare. 38 : 10 |
Tranſpadanis. 329 : 29 |
tranſportabat. 270 : 20 |
tranſportandam. 87 : 8 |
tranſportandas. 81 : 9 |
tranſportandis. 290 : 18 |
tranſportandos. 303 : 9 |
tranſportandum. 78 : 2 | 84 : 1 | 301 : 8 402 : 22 |
tranſportare. 285 : 11 |
tranſportaret. 77 : 31 |
tranſportaretur. 367 : 30 | 397 : 17 |
tranſportari. 167 : 11 | 290 : 17 | 418 : 11 |
tranſportat. 244 : 3 |
tranſportati. 167 : 17 |
tranſportati eſſent. 27 : 18 | 322 : 27 |
tranſportaverat. 84 : 14 | 85 : 33 | 393 : 19 | 406 : 17 |
tranſrhenanis. 77 : 28 | 115 : 17 |
tranſrhenanos. 88 : 20 |
tranſtra. 61 : 25 |
tranſtulit. 319 : 24 |
tranſverſa. 262 . 6 | 354 : 33 |
tranſverſam. 44 : 14 |
tranſverſaria. 266 : 4 |
tranſverſas. 219 : 10 | 262 : 8 |
tranſverſum. 318 : 13 |
tranſvexiſſet. 303 : 14 |
Trebellius. 444 : 17 |
Trebium. 59 : 16 |
Trebius. 59 : 6 |
Trebonii. 260 : 13 | 298 : 12 , 15 |
Trebonio. 95 : 31 | 139 : 10 | 193 : 17 | 265 : 5 | 378 : 26 | 435 : 26 | 437 : 14 |
Trebonium. 69 : 3 | 136 : 9 , 15 | 146 : 14 | 184 : 25 | 187 : 5 | 188 : 6 | 204 . 6 | 235 : 17 | 265 : 10 | 299 : 5 |
Trebonius. 177 : 5 | 258 : 1 , 9 | 265 : 29 | 378 : 22 |
trecenta. 22 : 24 | 402 : 12 |
treceni. 86 : 7 | 137 : 36 | 213 : 14 | 443 : 25 |
trecentis. 91 : 20 | 399 : 2 | 417 : 16 | 425 : 24 | 427 : 5 | 470 : 18 |
trecentorum. 197 : 18 | 230 : 32 | 413 : 13 |
trecentos. 152 : 10 | 226 : 4 | 288 : 6 | 421 : 3 | 426 : 28 |
tredecim. 222 : 6 | 414 : 8 | 435 : 25 | 444 : 15 | 446 : 25 | 447 : 30 |
trepidantem. 414 : 23 |
trepidantes. 362 : 3 |
trepidantius , *adv.* 223 : 22 |
trepidare. 102 : 19 | 422 : 27 |
trepidatio. 383 : 26 |
trepidatur. 133 : 8 |
tres. 1 : 1 | 7 : 12 | 12 : 1 | 13 : 4 | 52 : 23 | 95 : 30 | 99 : 2 | 135 : 23 | 162 : 16 | 167 : 13 | 169 : 32 | 170 : 10 | 235 : 13 | 237 : 7 | 240 : 2 , 30 | 262 : 16 | 308 : 19 | 320 : 3 | 355 : 4 | 364 : 22 | 381 : 20 | 417 : 10 | 437 : 28 | 438 : 32 , 33 | 441 : 22 |
Treviri. 27 : 19 | 50 : 27 | 100 : 1 | 111 : 14 | 115 : 29 | 168 : 10 |
Treviris. 27 : 17 | 89 : 3 , 18 | 114 : 6 , 14 | 117 : 7 , 11 | 199 : 3 , 4 |
Trevirorum. 73 : 16 | 74 : 15 | 88 : 18 | 89 : 6 , 22 | 99 : 2 | 107 : 29 | 108 : 1 | 115 : 7 | 117 : 1 | 134 : 13 | 140 : 26 | 202 : 13 |
Treviros. 60 : 26 | 110 : 17 ,

29 | 112 : 23 | 114 : 22 | 115 : 14, 18, 28 | 117 : 6, 14 | 135 : 17 | 192 : 15 |
tria. 19 : 3 | 22 : 22 | 108 : 1 | 171 : 1, 7 | 176 : 5 | 222 : 14 | 237 : 10 | 286 : 7 | 302 : 5 | 308 : 8 | 342 : 7 | 371 : 23 | 390 : 27 | 396 : 2 | 421 : 32 | 447 : 28 |
Triarii. 333 : 5 | 382 : 22 |
Triarium. 383 : 2 |
Triarius. 289 : 8 |
Tribocorum. 74 : 14 |
Tribocos. 37 : 8 |
tribuens. 367 : 30 |
tribuerat. 90 : 17 | 316 : 35 |
tribuere. 150 : 17 | 158 : 12 | 235 : 4 | 413 : 26 |
tribuerent. 164 : 4 |
tribueret. 14 : 13 |
tribui. 33 : 11 | 322 : 29 |
tribuis. 441 : 4 |
tribuiſſe. 453 : 2 |
tribuiſſent. 381 : 34 |
tribuiſſet. 114 : 2 | 199 : 24 | 293 : 2 | 294 : 22 | 381 : 4 | 446 : 17 |
tribuit. 285 : 8 | 298 : 8 | 324 : 20 | 379 : 21 | 424 : 25 | 426 : 24 |
tribuitur. 210 : 8 |
tribunal. 298 : 12 | 371 : 12 | 373 : 11 |
tribunali. 267 : 11 | 299 : 5 |
tribuni. 101 : 2 | 208 : 2 | 210 : 10, 14 | 211 : 5 | 250 : 29 | 251 : 25 | 252 : 22 | 294 : 23 | 322 : 13 | 323 : 4 | 398 : 8 |
tribunis. 28 : 18 | 62 : 16 | 81 : 26 | 116 : 12 | 149 : 10 | 162 : 3 | 163 : 28 | 167 : 26 | 169 : 11 | 210 : 7 | 211 : 4 | 232 : 6, 16 | 238 : 2 | 268 : 20 | 269 : 8 | 284 : 6 | 335 : 7 | 368 : 10 | 410 : 1 |
tribunitia. 214 : 6, 8 | 215 : 1 |
tribunitiis. 379 : 8 |
tribunitium. 253 : 2 |
tribuno. 268 : 5 |
tribunorum. 206 : 1 | 208 : 3 | 215 : 10 | 249 : 11 | 252 : 30 | 379 : 9 |
tribunos. 31 : 4, 6 | 51 : 20 | 59 : 4 | 103 : 30 | 110 : 6 | 208 : 10 | 216 : 2 | 224 : 5, 27 | 225 : 4, 11 | 247 : 27 | 321 : 18 |
tribunum. 138 : 29 | 160 : 8 | 340 : 17 | 420 : 17 |
tribunus. 58 : 13 | 95 : 16 | 203 : 1 | 212 : 8 | 233 : 9 | 272 : 10 | 375 : 2 | 409 : 33 | 410 : 12 | 437 : 7 |
tribus. 13 : 6 | 45 : 23 | 61 : 31 | 91 : 1 | 105 : 25 | 110 : 20 | 114 : 2 | 136 : 5, 7, 10 | 137 : 19, 33 | 159 : 27 | 167 : 3, 12 | 170 : 20 | 185 : 23 | 187 : 7 | 219 : 3 | 223 : 10 | 226 : 6 | 230 : 17 | 235 : 19 | 236 : 6 | 242 : 35 | 258 : 5 | 262 : 17 | 268 : 15 | 270 : 7, 20 | 314 : 3, 5 *bis* | 324 : 31 | 360 : 31 | 364 : 7 | 382 : 24 | 387 : 4 | 398 : 23 | 407 : 13 | 424 : 26 | 436 : 25 |
tributa. 122 : 1 |
tributis. 269 : 12 | 429 : 5 |
tributorum. 119 : 15 |
tributum. 305 : 5 |
tributum eſſet. 446 : 14 |
tribuuntur. 174 : 16 |
tricenos. 419 : 23 |
tricies. 429 : 13 |
triclinia. 335 : 8 |
tricliniis. 202 : 8 |
tridui. 27 : 25 | 28 : 1 | 72 : 23 | 75 : 8, 9 |
triduo. 21 : 9 | 47 : 13 | 145 : 29 | 150 : 26 | 223 : 12 | 293 : 7 |
triduum. 21 : 6 | 233 : 8 | 309 : 11 |
triennio. 393 : 16 |
triennium. 72 : 16 | 427 : 6 |
trigeſima. 351 : 7 | 366 : 16, 28 | 373 : 14, 18 | 375 : 9 |
trigeſimæ. 364 : 10 |
trigeſimam. 364 : 7 | 366 : 11, 23 | 375 : 3 | 413 : 2 |
triginta. 22 : 22, 23 | 58 : 23 | 77 : 11 | 85 : 32 | 88 : 16 | 94 : 2 | 137 : 11 | 152 : 10 | 158 : 20 | 171 : 31 | 173 : 13, 20, 28 | 222 : 21 | 227 : 19 | 235 : 16 | 242 : 1 | 246 : 17 | 261 : 28 | 267 : 2 | 290 : 22 | 292 : 21 | 309 : 8 | 314 : 13, 15 | 320 : 3 | 321 : 18, 20 | 335 : 19 | 336 : 24 | 338 : 6 | 355 : 30 | 368 : 9 | 373 : 25 | 378 : 1 | 388 : 13 | 390 : 20 | 391 : 5 | 395 : 24 | 397 : 5 | 399 : 6 | 405 : 25 | 407 : 14 | 414 : 27 | 429 : 9 *bis* | 440 : 7 | 443 : 25 | 447 : 26 | 450 : 22 | 470 : 18 |
trina. 195 : 1, 34 |
trinis. 38 : 17 | 110 : 20 | 161 : 29 | 169 : 17 | 365 : 25 | 416 : 9 | 424 : 14 |
trino. 422 : 4 |
Trinobantes. 97 : 2 |
Trinobantibus. 97 : 11 | 98 : 4 |
tripartito, *adv.* 20 : 14 | 92 : 6 | 115 : 23 | 170 : 1 | 194 : 34 | 434 : 14 | 451 : 28 |
triplex. 254 : 35 | 413 : 7 |
triplicem. 19 : 17 | 248 : 8 | 348 : 22 |
triplici. 36 : 10 | 37 : 5 | 76 : 21 | 239 : 6 | 410 : 25 | 422 : 18 |
triquetra. 93 : 13 |
trireme. 271 : 4 |
triremem. 359 : 12 | 414 : 27 |
triremes. 261 : 6 | 300 : 24 | 338 : 20 | 345 : 28 | 370 : 4 |
triremis. 405 : 8 |
triſtes. 25 : 4 |
triſtitia. 25 : 6 | 390 : 7 |
tritici. 267 : 15 | 402 : 31 | 416 : 6 |
trium. 8 : 14 | 48 : 16 | 55 : 2 | 108 : 2 | 171 : 10 | 172 : 24 | 186 : 2, 17 | 239 : 27 | 303 : 8 | 356 : 11, 33 | 387 : 6 |
triumphavit. 395 : 17 |
triumphi. 302 : 9 | 398 : 12 |
triumpho. 461 : 2 |
trucidari. 397 : 24 |
trunci. 78 : 24 |
truncis. 172 : 18 |
tu. 391 : 38 | 395 : 39 | 461 : 5 | 462 : 6, 10 | 484 : 5 *bis* |
tua. 401 : 33 | 405 : 30 | 410 : 9 | 439 : 25, 32 *bis* |
tuæ. 106 : 18 |
tuam. 410 : 8 |
tuba. 49 : 7 | 176 : 37 | 311 : 29 | 332 : 12 |
tubæ. 162 : 2 |
tubarum. 190 : 29 |
Tubero. 230 : 20 | 231 : 13 |
Tuberonem. 231 : 19 |
tubicen. 422 : 34 |
tueamini. 334 : 24 |
tueatur. 237 : 1 |
tuebantur. 119 : 9 | 348 : 19 | 355 : 18 | 356 : 7 |
tuebatur. 271 : 6 |
tuenda. 136 : 22 | 183 : 12 | 255 : 23 |
tuendæ. 305 : 29 | 379 : 24 |
tuendam. 284 : 5 | 308 : 25 |
tuendarum. 349 : 22 |
tuendas. 192 : 4 | 451 : 26 |
tuendi. 134 : 9 | 146 : 17 | 268 : 13 | 308 : 19 |
tuendum. 389 : 16 |
tuentur. 138 : 7 | 269 : 6 |

tuerentur. 253:27|
tueretur. 91:2| 204:5|
tueri. 73:32| 195:14| 263:14| 275:11| 346:1| 394:24| 449:20|
tuis. 181:1| 405:28, 31| 461:6|
tulerant. 198. 23| 374:13| 429:3|
tulerat. 190:15|
tulerunt. 97:20| 265:9| 276:29| 308:2| 313:13| 318:30| 333:22| 338:17|
Tulingi. 20:10|
Tulingis. 8:15|
Tulingorum. 22:22|
Tulingos. 22:8|
tuliſſe. 14:26| 33:21| 217:3| 255:18| 256:19| 269:12|
tulit. 85:19| 89:26| 167:29| 334:1| 341:6| 359:14| 362:18| 409:14| 426:1|
Tullio. 199:18|.
Tullium. 136:6| 180:3|
Tullius. 424:6| 439:23| 440:2|
Tullum. 134:10|
Tullus. 314:2|
tum. *adv.* 16. 6| 21:13| 30:19| 36:19| 37:6| 40:19| 43:10, 12| 52:7| 53:1| 63:17| 66:16| 68:2| 82:24| 85:1| 91:7| 100:6| 102:19| 103:16. 35| 106:5, 12, 21| 108:6, 15| 116:25| 119:10| 135:23| 151:8| 162:8| 164:10| 165:11| 166:16. 21| 193:31| 202:4| 209:11| 241:28| 253:20, 21. 30| 254:3| 259:6| 260:3| 264:16| 268:32| 276:32| 280:1| 294:20| 296:16| 298:9| 307:4, 18| 313:1| 320:16| 322:29| 334:10| 346:11| 354:15| 384:3| 387:23| 392:1, 2, 3| 393:5| 418:25| 419:25| 420:22| 425:30| 426:17| 427:18| 440:18| 452:16| 462:1|
tum, *conjunct.* 41. 25| 57:13| 89:24| 111:11| 134:21| 136:3| 152:4| 165:13| 182:10| 185. 2-| 189:34| 201:7| 242:23 *bis*| 245:16| 247:9| 277:19| 310:9| 311:38| 312:28| 317:8| 320:15| 351:36| 370:16| 399:25| 409:2| 461:2|
tumulis. 435:1| 446:3|
tumulo. 32:5| 52:13| 116:25|
tumulos. 127:6| 435:1|
tumultu. 29:20| 45:15| 116:14| 162:9| 167:1| 297:9| 318:28| 342:14| 399:12|
tumultuari. 167:9|
tumultuariis. 364:13|
tumultuoſius, *adv.* 161:4|
tumultus. 99. 25| 138:9| 215:9| 272:5| 321:2|
tumulum. 34:10| 139:3| 240:4, 7| 241:20, 25| 311:20| 313:27| 443:18, 20|
tumulus. 32:2| 230:32| 382:18|
tunc. 83:16| 105:6| 109:25| 142:17, 26| 146:15| 265:8| 329:2| 340:10| 355:29| 380:16| 382:7, 16| 387:24| 405:31| 443:23| 449:11|
tunicas. 311:3|
tuo. 405:20| 460:1| 461:7|
turba. 277:15|
turbari. 391:27|
turbare. 210:6|
turbati. 264:16|
turbavit. 375:1|
turbida. 399:18|
turbidam. 270:8|
turbulenta. 369. 9|
turbulentiſſimi. 210:9|
Turino. 300:5|
Turinum. 299:12|
turma. 398:27|
turmæ. 193:32| 308:12| 398:18| 403:19| 438:19| 444:15|
turmarum. 308:17|
turmas. 8[illegible]1| 161:3| 185:8| 189:6, 31| 193:21| 308:15| 393:2| 403:31| 420:30| 421:2| 438:20|
turmatim. 189:29| 334:2| 404:14|
turmis. 116:30| 176:26| 179:4| 189:35| 190:4| 391:22| 419:24| 435:15| 443:8|
Turones. 55:11| 143:15|
Turoni. 173:24|
Turonis, 199:19|
turpe. 128:4| 240:12| 364:1| 400:3|
turpem. 274:21| 298:23| 307:27|
Turpionem. 443:35|
turpiſſimæ. 274:15|
turpiſſimam. 174:28| 305:14| 415:25|
turpiſſime. 419:26|
turpiſſimis. 130:8| 358:19|
turpiſſimum. 25:22|
turpiter. 150:14, 29| 176:23| 187:33| 300:32| 351:33|
turpitudinem. 52:8|
turpius, *nom.* 71:24| 101:8|
turre. 438:13| 451:2|
turrem. 263:1, 16| 264:23| 265:25| 438:12| 440:20, 22|
turres. 65:22| 104:30| 105:2. 26, 32| 110:1| 148:34| 149:12| 152:21| 172:11| 186:17, 22| 228:5, 8| 235:14| 258:3| 308:20| 314:20| 355:26| 397:28| 403:1, 4| 426:7| 439:5| 449:12| 452:17|
turri. 106:9| 153:23| 262:8| 263:14, 16| 264:11, 14| 270:3| 403:7|
turribus. 46:7| 54:20| 62:19| 151:7| 154:3| 177:10| 178. 22| 229:15| 259:7| 264:13| 266:15, 19| 268:12| 291:10| 348. 24| 403:29| 424:17| 436:5|
turrim. 53:12, 17| 108:13| 134:8| 261:24| 264:2, 3| 265:22| 308:23| 440:28|
turris. 106:13| 153:4| 197:28| 262:1, 2, 17| 263:3, 5| 264:10, 11, 16, 25| 265:17| 346:3| 440:26|
turritis. 399:6| 404:15|
turrium. 151:10, 11| 152:15, 25| 259:5|
Tuſculus. 393:5|
tuta. 42:16| 148:8| 348:2| 367:26|
tutabatur. 243:17|
tutæ eſſent. 294:26|
tutam. 101:20|
tuti. 259:21|
tuti eſſe. 78:2|
Tuticanum. 321:16|
tutior. 186:20|
tutiora. 416:14|

tutiore.

tutiore. 241 : 11 | 452 : 18 |
tutiores. 131 : 10 |
tutia. 366 : 31 |
tutiſſimam. 204 : 7 |
tutiſſimus. 302 : 10 |
tutius, *adv.* 62 : 9 | 67 : 11 | 274 : 13 | 394 : 6 | 395 : 6 | 400 : 26 | 462 : 7 |
tuto, *adv.* 67 : 11 | 158 : 1 | 207 : 5 | 244 : 7 | 263 : 12 | 297 : 29 | 346 : 13 | 366 : 9 |
tutos. 363 : 9 |
tutum. 52 : 20 | 78 : 4 | 100 : 33 | 193 : 6 | 220 : 6 | 279 : 34, 37 | 342 : 10 | 387 : 16 | 414 : 11 |
tutus. 263 : 26 | 377 : 17 |
tutus erat. 302 : 6 |
tuum. 354 : 7 |
tuus. 395 : 8 | 439 : 24 |
tympana. 341 : 14 |
tyrannis. 304 : 2 |
tyrannos. 379 : 22 |

V.

VAcabant. 301 : 12 | 324 : 2 |
vacabat. 197 : 18 | 254 : 30 |
vacare. 22 : 12 | 72 : 3, 6 | 73 : 33 |
vacaret. 371 : 12 |
vacationem. 122 : 1 |
Vacca, *oppidum.* 419 : 3 |
vacua. 161 : 13 | 199 : 21 | 389 : 32 | 414 : 13 |
vacuam. 57 : 3 | 231 : 16 | 303 : 11 | 346 : 22 |
vacuas. 231 : 11 | 348 : 20 | 414 : 17 |
vacuo. 161 : 27 |
vacuum. 46 : 2 | 285 : 18 | 396 : 21 |
vacuus. 153 : 8 |
vada. 60 : 10 | 61 : 22 | 149 : 24 | 187 : 28 | 353 : 14 | 354 : 5 | 361 : 8 |
vadimonio. 371 : 13 |
vadis. 44 : 28 | 61 : 11 | 62 : 9 | 83 : 1 | 355 : 19 |
vado, *nom.* 9 : 8 | 112 : 34 | 157 : 4 | 165 : 8, 16 | 303 : 23 | 307 : 17 |
vadoſum. 227 : 18 |
vadum. 246 : 18 | 247 : 11 | 248 : 10 | 255 : 7 | 354 : 11 |
vagabantur. 73 : 25 | 245 : 26 | 395 : 3 | 407 : 8 |
vagabatur. 112 : 16 |
vagandi. 194 : 24 |
vagantibus. 414 : 13 |
vagarentur. 6 : 8 | 161 : 8 |
vagari. 67 : 3 | 96 : 24 | 377 : 21 | 396 : 3, 8, 398 : 3 |
vagati. 72 : 16 |
vagentur. 145 : 9 |
vaginam. 106 : 26 |
vagum. 428 : 11 |
valdè. 464 : 13 |
vale. 460 : 3 | 461 : 9 | 462 : 8 |
valeamus. 329 : 17 |
valeat. 16 : 8 |
valebant. 65 : 12 |
valebat. 37 : 5 | 246 : 21 | 310 : 17 | 377 : 3 |
valent. 48. 3 | 168 : 3 | 193 : 37 |
valeo. 444 : 22 |
valere. 41 : 21 | 89 : 25 | 256 : 15 |
valerent. 118 : 11 | 280 : 25 | 352 : 16 |
valeret. 30 : 19 |
Valerii. 34 : 27 |
Valerio. 35 : 1 | 169 : 3 | 312 : 17 |
Valerium. 17 : 22 | 34 : 26 | 230 : 16 |
Valerius. 38 : 16 | 65 : 5 | 230 : 20 | 231 : 12 | 314 : 8 | 448 : 8 |
valet. 88 : 21 |
valete. 465 : 10 |
valetia. 444 : 22 |
valetudine. 105 : 4 | 175 : 30 | 231 : 20 | 285 : 17 | 312 : 26 | 313 : 1 | 318 : 3 | 368 : 20 |
valetudinis. 329 : 27 |
Valgius. 437 : 28 |
vallata. 361 : 16 |
vallaria. 360 : 15 |
valle. 57 : 1 | 186 : 13 | 188 : 19 | 258 : 8 | 273 : 9 | 383 : 19 |
vallem. 57 : 14 | 108 : 25 | 109 : 7, 11, 13 | 197 : 7 | 276 : 27 | 383 : 22 | 384 : 11 |
valles. 249 : 19 | 253 : 24 | 382 : 27 |
valli. 105 : 26 | 318 : 6 | 399 : 26 | 402 : 1 | 423 : 8 |
vallibus. 382 : 20 |
vallis. 102 : 17 | 136 : 20 | 162 : 3 | 172 : 22 | 253 : 18 | 276 : 22 | 277 : 2 | 383 : 4 |
vallium. 312 : 31 |
vallo. 20 : 21 | 43 : 3 | 53 : 10 | 54 : 19 | 57 : 4 | 67 : 20 | 69 : 1 | 97 : 16 | 105 : 19 | 106 : 4, 7, 21 | 109 : 16, 19 | 138 : 3 | 140 : 1 | 159 : 32, 35 | 171 : 18 | 175. 37 | 176 : 35 | 177 : 10 | 179 : 6 | 186 : 15, 21 | 188 : 28 | 223 : 16 | 239 : 13, 28 | 247 : 4 | 254 : 17 | 256 : 27 | 277 : 28 | 307 : 21 | 315 : 15, 18 | 319 : 26 | 320 : 8, 35 | 329 : 1 | 335 : 5 | 361 : 17, 33 | 362 : 8 | 365 : 28 | 383 : 11 | 398 : 19 | 399 : 18 | 422 : 16 | 423 : 11 | 438 : 31 | 448 : 3, 5 |
vallos. 318 : 25 |
vallum. 57 : 33 | 58 : 10 | 64 : 3 | 100 : 4 | 104. 4, 25 | 105 : 33 | 106 : 9 | 109 : 25 | 112 : 17 | 172 : 9 | 178 : 23 | 195 : 2 | 229 : 25 | 251 : 10 | 252 : 11, 26 | 315 : 17 | 318 : 9, 13, 18 | 323 : 30 | 324 : 6 | 334 : 28 | 335 : 15 | 348 : 22 | 394 : 4 | 396 : 4 | 399 : 11, 26 | 406 : 3 | 413 : 30 | 422 : 27 | 442 : 18 | 443 : 7 | 450 : 18 |
vallus. 318 : 5, 7 |
valuas. 341 : 8 |
valuiſſet. 202 : 2 |
valuit. 111 : 6 | 135 : 4 | 178 : 2 |
Vangiones. 37 : 8 |
Varene. 106 : 18 |
Varenus. 106 : 15, 21, 28, 31 |
Vari. 270 : 10 | 271 : 20 | 273 : 4, 10 | 274 : 6 | 276 : 31 | 277 : 6 | 405 : 9 | 415 : 8 |
varia. 306 : 14 | 337 : 29 |
varie. 366 : 16 | 375 : 16 | 413 : 12 |
varietas. 50 : 6 |
varietatem. 152 : 2 |
varii. 50 : 5 |
variis. 174 : 23 | 273 : 24 | 277 : 30 | 360 : 31 |
vario. 241 : 11 |
varios. 349 : 18 |
Varo. 236 : 6 | 272 : 8 | 426 : 28 |
Varro. 236 : 10 | 266 : 21 | 268 : 16, 30 | 269 : 2, 17 | 375 : 28 |
Varrone. 268 : 15 |
Varronem. 297 : 28 |
Varroni. 268 : 11 | 269 : 10 |
Varronis. 268 : 26 | 269 : 17 |

Varum. 219 : 11 | 231 : 14 | 256 : 32, 34 | 257 : 11 | 273 : 3 | 277 : 9, 12 | 280 : 16, 27 | 415 : 4 | 445 : 11 |
Varus. 193 : 20 | 219 : 15, 18 | 225 : 13 | 273 : 8, 11 | 276 : 20 | 277 : 25 | 281 : 2 | 308 : 1 | 405 : 10 | 414 : 2, 14, 24 | 447 : 27 |
vas. 406 : 18 |
vaſa. 248 : 25 |
vaſis. 307 : 28 | 308 : 7 |
Vaſius. 372 : 21 |
vaſtandi. 96 : 21 |
vaſtandis. 96 : 25 |
vaſtare. 192 : 10 | 431 : 6 |
vaſtarentur. 389 : 6 |
vaſtari. 12 : 14 | 87 : 13 | 363 : 15 | 397 : 24 |
vaſtaſſet. 192 : 14 |
vaſtat. 376 : 18 |
vaſtata. 367 : 10 |
vaſtatis. 69 : 6 | 86 : 21 | 97 : 30 | 114 : 19 | 131 : 8 | 140 : 20 |
vaſtatos eſſe. 394 : 26 |
vaſtiſſimo. 60 : 11 |
vaſto. 61 : 19 |
vaticinationibus. 36 : 26 |
Vatiniana. 369 : 16 |
Vatiniani. 369 : 14. 25 |
Vatinii. 368 : 14 |
Vatinio. 199 : 17 | 298 : 5 | 370 : 9 | 390 : 3 |
Vatinium. 297 : 21 | 332 : 7 | 369 : 4 |
Vatinius. 337 : 11 | 368 : 15 | 369 : 6, 16 | 370 : 2 |
uberiora. 243 : 18 |
ubi, *adv.* 10 : 4 | 13 : 4 | 14 : 9, 15 | 15 : 28 | 28 : 27 | 36 : 7, 19 | 43 : 7 | 44 : 9, 10, 24 | 45 : 5 | 51 : 3 | 53 : 18 | 55 : 12 | 58 : 7 | 60 : 9, 13 | 63 : 18 | 64 : 10, 14 | 65 : 5 | 66 : 2 | 67 : 6 | 74 : 15 | 75 : 15 | 79 : 18 | 136 : 1 | 137 : 12 | 145 : 23 | 146 : 29 | 153 : 19 | 154 : 5 | 162 : 34 | 163 : 22 | 167 : 21, 35 | 170 : 8 | 182 : 6 | 188 : 32 | 189 : 3 | 196 : 7 | 199 : 12 | 200 : 14. 16. 19 | 225 : 10 | 235 : 9 | 239 : 10, 31 | 243 : 3 | 248 : 11 | 249 : 31 | 253 : 33 | 255 : 13 | 256 : 27 | 262 : 2, 4, 11 | 263 : 3, 6, 9, 14, 20 | 264 : 7, 21 | 265 : 30 | 266 : 2, 10 | 273 : 26 | 277 : 10 | 278 : 1 | 279 : 41 | 297 : 2, 10 | 300 : 8 | 303 : 25 | 307 : 9 | 309 : 17, 30 | 316 : 19 | 320 : 7 | 334 : 3 | 336 : 16 | 341 : 15 | 346 : 7 | 354 : 4 | 355 : 19 | 359 : 4 | 369 : 2, 11 | 381 : 6, 7 | 398 : 26 | 401 : 19 | 403 : 26, 28, 35 | 404 : 16, 19, 31 | 417 : 1 | 419 : 17, 18 | 420 : 25, 33 | 421 : 3, 23 | 424 : 27 | 425 : 3 | 426 : 14 | 427 : 10, 23 | 428 : 33 | 436 : 12 | 446 : 2 |
uti, *conjunct.* 8 : 9 | 11 : 6 | 22 : 4 | 32 : 7 | 62 : 11, 13 | 67 : 2 | 82 : 13 | 83 : 2 | 91 : 18 | 111 : 24 | 112 : 26 | 116 : 32 | 131 : 17 | 136 : 19 | 141 : 2 | 142 : 18, 24 |
Ubii. 39 : 10 | 72 : 6 | 77 : 27 | 117 : 12 |
Ubiis. 74 : 3 | 117 : 19, 23 |
Ubiorum. 74 : 1 | 79 : 11 | 117 : 18 | 134 : 7 |
Ubios. 75 : 6 | 79 : 20 | 134 : 2 |
ubique. 269 : 4 |
Ucubenſes. 441 : 15 |
Ucubi. 443 : 16 |
Ucubim. 435 : 18 | 436 : 12 | 441 : 11 | 445 : 14 |
ve. 21 : 8 | 26 : 17 *ter* | 129 : 9 | 135 : 18 | 154 : 20 | 196 : 32 | 256 : 32 | 268 : 10 | 296 : 14 | 313 : 28 | 315 : 15 | 322 : 20 | 333 : 4 | 340 : 8 | 346 : 28 | 351 : 2 | 364 : 4 | 378 : 10 |
vectibus. 264 : 5, 10 | 309 : 3 |
vectigal. 305 : 20 | 374 : 17 |
vectigales. 59 : 12 | 72 : 12 | 389 : 25 |
vectigalia. 16 : 23 | 27 : 8 | 235 : 3 | 452 : 25 |
vectigalibus. 429 : 5 |
vectigalis. 98 : 2 |
vectoriis. 91 : 10 |
vecturæ. 305 : 6 |
vecturas. 310 : 5 |
vectus. 281 : 3 | 386 : 21 | 387 : 10 | 414 : 16 |
Vedeliacus. 156 : 8 |
vehemens. 447 : 8 |
vehementer. 27 : 22 | 29 : 9 | 38 : 4 | 66 : 13 | 160 : 34 | 163 : 3 | 165 : 14 | 247 : 23 | 331 : 6 | 369 : 21 | 375 : 1 | 379 : 19 | 418 : 3 | 445 : 27 | 446 : 30 | 447 : 16 | 451 : 1 |
vehementi. 200 : 7 | 433 : 9 |
vehementiore. 378 : 31 |
vehementiſſime. 196 : 8 | 261 : 9 | 297 : 1 | 438 : 12 | 447 : 23 |
vehementiſſimo. 189 : 4 |
vehementius, *adv.* 178 : 4, 25 | 200 : 5 | 253 : 30 | 260 : 3 | 279. 29 |
vehiculo. 451 : 16 |
vel. 9 : 10, 12 | 17 : 26, 27 | 24. 28, 29 *bis* | 73 : 27 *bis* | 77 : 30 | 158 : 14 | 202 : 9 | 255 : 24 *bis* | 260 : 23 *bis* | 301 : 11 | 322 : 11, 12 *bis*, 13 *bis* | 350 : 25 *bis* | 360 : 9, 10 | 367 : 19 | 383 : 8, 9, 24 *bis* | 399 : 27 | 462 : 9 *bis* | 468 : 9 *bis* |
vela. 272 : 16 | 369 : 11 | 409 : 28 |
Velanii. 59 : 13 |
Velanius. 59 : 7 |
Velaunis. 178 : 21 |
velim. 461 : 5 |
velint. 15 : 3 | 33 : 5 | 73 : 26 | 74 : 1 | 100 : 30 | 105 : 15, 17 | 122 : 9 | 131 : 18 | 179 : 22 | 206 : 5 | 326 : 18 |
velis, *nom.* 61 : 27 | 62 : 2, 26 | 369 : 33 |
velit. 26 : 4 | 32 : 18 | 59 : 22 | 64 : 20 | 67 : 29 | 88 : 14 | 103 : 24 | 109 : 21 | 112 : 9 | 117 : 17 | 155 : 27 | 207 : 1 | 318 : 1 |
Vellaunodumi. 146 : 16 | 147 : 24 |
Vellaunodunum. 146 : 10 |
velle. 26 : 1 | 34 : 20 | 77 : 14 | 105 : 7 | 216 : 6 | 218 : 7 | 224 : 35 | 233 : 3 | 256 : 5 | 277 : 10 | 295 : 27 | 375 : 26 | 385 : 2 | 393 : 16 | 435 : 4 |
vellem. 410 : 2 |
vellent. 10 : 14 | 22 : 6 | 23 : 11, 18 | 27 : 3 | 100 : 8 | 103 : 12 | 106 : 11 | 240 : 28 | 251 : 7 | 255 : 13 | 296 : 21 | 298 : 1 | 314 : 13 | 317 : 18 | 358 : 5 | 409 : 1 | 415 : 1 | 425 : 20 | 448 : 20 |
vellet. 14 : 23 | 27 : 14 | 33 : 15, 30 | 34 : 22 | 35 : 14 | 81 : 27 | 136 : 27, 29 | 148 : 28 | 153 : 27 | 158 : 27 | 161 : 17 | 182 : 20 | 183 : 20 | 191 : 23 | 207 : 6 | 216 : 15 | 223 : 2 | 250 : 35 | 254 : 27 | 268 : 8 | 273 : 29 | 277 : 11, 33 | 282 : 1 | 285 : 3 |

290: 3| 297: 6| 300: 20| 310: 26| 315: 14| 324: 30| 332: 1, 4| 344: 7, 15| 349: 10| 383: 7, 25| 406: 1| 408: 12| 411: 18| 425: 29| 445: 22|
Vellocaſſes. 42: 1| 185: 15|
veloci. 418: 2|
velociſſime. 103: 8|
velociſſimi. 36: 1|
velocitas. 133: 21|
velocitate. 200: 16| 380: 14| 384: 10| 416: 34|
velocitatem. 350: 32| 417: 28|
velocitatis. 195: 33|
velut. 25: 10| 64: 21| 186: 9| 189: 26| 191: 23| 359: 25| 382: 19| 402: 30|
venæ. 198: 15|
venas. 350: 22|
venationibus. 71: 10| 130: 4|
venationis. 133: 23|
venatoribus. 133: 15|
vendant. 71: 17|
vendere. 442: 18|
vendidit. 55: 1| 63: 23|
vendit. 386: 17| 429: 20|
venditionem. 427: 1|
venditis. 429: 3, 7|
venditurum. 426: 31|
venerant. 39: 9| 43: 13, 16| 48: 26| 50: 29| 58: 22| 81: 15| 117: 13, 29| 138: 1| 224: 22| 240: 7| 242: 27| 252: 29| 269: 9| 317: 21| 321: 1| 345: 6| 355: 27| 379: 6|
venerat. 51: 13| 97: 4| 162: 22| 165: 23| 166: 1| 187: 1| 193: 9| 216: 5| 225: 1| 250: 26| 267: 9| 273: 12| 288: 7| 307: 29| 326: 2| 379: 27| 386: 14| 389: 27| 415: 5|
venere. 402: 13| 467: 24|
venerint. 375: 10|
venerit. 33: 12| 275: 18|
venero. 465: 9|
venerunt. 32: 4| 73: 21| 76: 16| 80: 29| 85: 30, 38| 86: 20| 89: 9| 92: 9| 100: 3| 132: 1| 147: 9| 277: 34| 337: 3| 433: 12| 441: 30| 449: 20| 450: 12| 465: 3|
Veneti. 59: 9, 27| 174: 2|
Venetiam. 60: 13|
Venetici. 64: 18|
Veneticum. 80: 15|
Venetis. 63: 23| 64: 11|
Venetorum. 63: 15|
Venetos. 55: 3| 59: 7| 61: 7|
veni. 465: 7|
venia. 148: 22| 427: 35|
veniam, *nom.* 115: 1| 200: 22| 358: 2|
veniant. 73: 6| 158: 13| 325: 28|
veniat. 107: 21| 109: 6| 168: 5| 176: 12| 200: 21|
veniatis. 275: 15|
veniatur. 256: 34|
veniebant. 27: 17| 50: 26| 88: 19| 117: 1| 155: 17| 242: 5| 274: 2| 301: 2| 440: 19|
veniebat. 31: 18| 202: 5|
veniendi. 447: 20|
venientem. 231: 19| 301: 7| 369: 10|
venientes. 20: 15, 22|
venienti. 325: 19| 378: 3|
venientibus. 244: 12| 303: 19| 325: 20| 354: 14|
venientum. 280: 17|
venimus. 401: 36|
venio. 387: 23|
venire. 17: 6| 25: 24| 26: 4, 5, 12| 42: 12| 46: 17| 89: 12, 19| 100: 24| 107: 17| 111: 5| 114: 13, 19| 137: 20| 141: 7| 157: 32| 171: 20| 191: 29| 246: 13| 272: 23| 273: 7| 285: 10| 291: 4| 297: 29| 305: 25| 306: 23| 340: 16| 344: 17| 349: 1| 361: 2| 388: 4, 21| 404: 17| 423: 19| 435: 24| 440: 15|
venirent. 35: 7| 52: 28| 77: 17| 437: 13|
veniret. 31: 23| 33: 15| 64: 2| 185: 23| 187: 8| 224: 2| 299: 13| 365: 16| 376: 18| 378: 30| 434: 9|
veniretur. 154: 5|
veniri. 57: 25| 111: 25| 249: 5|
veniſſe. 24: 8| 33: 3, 13| 58: 23, 28| 68: 7| 73: 26| 115: 14, 32| 138: 11| 169: 18| 243: 24| 257: 6| 270: 5| 316: 1| 349: 3| 351: 19| 393: 9| 397: 8| 411: 21| 448: 19|
veniſſent. 24: 14| 75: 14| 97: 27| 107: 29| 114: 22| 144: 5| 147: 3| 150: 2| 164: 28| 268: 13| 306: 1| 339: 11| 344: 26| 409: 19| 436: 30| 438: 28| 442: 2|
veniſſet. 40: 22| 47: 27| 48: 4| 73: 12| 87: 13| 88: 10| 92: 25| 96: 8| 139: 26| 144: 14, 23| 146: 10| 160: 28| 194: 30| 196: 19| 197: 4| 198: 28| 199: 29| 204: 10| 219: 24| 222: 12| 231: 13| 234: 4| 264: 24| 275: 27| 293: 20| 296: 4| 304: 9| 307: 26| 308: 1| 341: 2| 379: 5, 13| 381: 15| 408: 19| 433: 9| 434: 10, 12, 16, 21| 440: 1| 443: 28| 448: 15| 449: 1|
venit. 11: 6| 36: 10| 40: 16| 64: 10| 83: 13| 86: 15| 89: 2| 108: 4| 112: 2| 117: 6| 118: 10| 128: 11| 142: 19| 196: 14| 216: 4| 223: 13| 269: 3| 289: 12| 300: 13| 306: 17| 308: 27| 309: 28| 313: 12| 319: 13| 326: 5| 337: 9, 20| 339: 2| 362: 24| 363: 14| 367: 28| 375: 19| 377: 29| 378: 2, 22| 380: 4, 20| 384: 37| 386: 22| 420: 3| 429: 23| 436: 28| 439: 23| 448: 22|
venitur. 255: 14|
veniunt. 79: 4| 80: 18| 156: 1| 193: 32| 194: 17| 221: 6| 251: 26| 388: 24| 400: 24| 419: 4| 427: 35| 432: 8| 464: 21|
venti. 105: 30| 301: 3| 302: 3| 338: 15| 343: 1|
ventis. 301: 9| 309: 32| 350: 26|
Ventiſponte. 445: 16|
ventitant. 72: 9|
ventitare. 100: 11|
ventitaret. 84: 30|
vento. 62: 8| 81: 12| 83: 16| 91: 6| 105: 28| 265: 15| 301: 19| 338: 3| 352: 5| 370: 10| 386: 20, 23| 405: 6| 409: 18| 414: 32| 433: 10| 470: 20|
ventorum. 62: 1| 397: 26|

ventum, *nom.* 81 : 30 | 260 : 4 | 301 : 10 | 338 : 13 | 401 : 18 | 440 : 29 |
ventum erat. 45 : 26 | 66 : 17 | 245 : 12 |
ventum eſſet. 167 : 4 | 191 : 21 | 298 : 2 | 305 : 23, 323 : 23 | 359 : 10 | 445 : 21 | 448 23 |
ventum eſt. 83 : 24 | 99 : 24 | 140 : 12 | 353 : 4 | 362 : 1 |
ventura. 145 : 15 |
venturi eſſe t. 357 : 14 |
venturos. 23 : 19 | 85 : 5 | 149 . 15 |
venturos eſſe. 101 : 15 |
venturum. 80 : 25 | 89 : 15 | 191 : 19 | 2:3 : 19 | 268 : 31 | 297 : 28 | 459 : 6 |
venturum eſſe. 31 : 24 | 222 : 22 | 238 : 1 |
venturum fuiſſe. 26 : 3 |
venturus ſit. 227 : 2
ventus. 62 . 8 | 63 : 10 | 90 : 21 | 265 : 16 | 302 : 4 | 312 : 7 |
vera. 16 : 21 | 17 : 29 |
Veragrorum. 56 : 11 | 57 : 8 |
Veragros. 56 : 2 |
verba. 46 : 21 | 252 : 21 | 267 : 17 , 19 | 400 : 13 | 401 : 30 | 439 : 23 |
verberaret. 386 : 3 |
verberibus. 196 : 27 |
Verbigenus. 21 : 17 |
verbis. 18 : 5 | 25 : 14 | 207 : 10 | 256 : 30 | 391 : 39 | 395 : 8, 23 | 426 : 28 | 448 : 16 |
verborum. 112 : 25 | 322 : 1 | 329 : 9 |
verbum. 433 : 15 |
Vercingetorige. 145 : 15 | 148 : 23 | 153 : 12 | 156 : 17 | 161 : 2 | 168 : 5 | 177 : 14 |
Vercingetorigem. 145 : 10 | 149 : 12 | 150 : 32 | 154 : 14 | 164 : 31 | 168 . 9 |
Vercingetorigis. 147 : 8 | 153 : 14 | 168 : 17 | 174 : 15 | 177 : 28 |
Vercingetorix. 143 : 3 | 145 : 26 | 146 : 29 | 147 : 23 | 148 : 24 | 149 : 30 | 150 : 26 | 155 : 21 | 156 : 36 | 157 : 6 . 13 , 29 | 163 : 23 | 164 : 6 | 169 : 17 | 170 : 8 , 15 | 171 : 21 , 23 | 173 : 16 | 176 : 37 | 177 : 33 | 179 : 18 , 24 |
vere, *nom.* 114 : 21 |
vere, *adv.* 273 : 3 | 374 : 2 |
verebantur. 313 : 24 | 352 : 10 |
verebatur. 17 : 20 | 89 : 35 | 378 : 7 | 412 : 13 |
vererentur. 29 : 16 | 40 : 5 | 195 : 4 | 196 : 35 | 316 : 7 |
vereretur. 90 : 13 | 198 : 19 |
vereri. 29 : 3 | 31 : 22 | 354 : 5 |
Vergaſillauno. 174 : 14 |
Vergaſillaunum. 177 : 27 | 178 : 9 |
Vergaſillaunus. 179 : 10 |
vergebant. 263 : 1 |
vergebat. 48 : 11 | 240 : 32 |
Vergilium. 421 : 27 | 424 : 20 |
Vergilius. 421 : 23 | 424 : 19 | 428 : 9 |
vergit. 5 : 2 | 79 : 24 | 93 : 16 | 271 : 17 |
Vergobretum. 16 : 1 |
veriſimile. 61 : 29 |
veriſimilia. 432 : 12 |
veriſimilis. 183 : 1 |
veriſſima. 182 : 10 |
veritas. 402 : 4 |
verit. 77 : 13 | 140 : 25 | 154 : 7 | 170 : 10 | 177 : 12 | 188 : 7 | 189 : 11 | 248 : 26 | 320 : 35 | 356 : 35 | 373 : 21 | 408 : 20 | 409 : 27 |
veritos. 144 : 7 |
veritus. 45 : 19 | 73 : 1 | 80 : 11 | 91 : 21 | 99 : 18 | 106 : 22 | 107 : 30 | 108 : 12 | 109 : 29 | 134 : 3 | 146 : 21 | 154 . 15 | 180 : 7 | 224 : 21 | 227 : 14 | 271 : 3 | 290 : 16 | 311 : 27 | 346 : 11 | 365 : 21 | 377 : 12 , 392 : 14 | 404 : 12 |
vernacula. 268 : 16 | 377 : 23 | 437 : 11 | 441 : 14 , 20 , 23 |
vernaculæ. 373 : 12 | 375 : 2 | 435 : 26 |
vernaculis. 373 : 10 | 375 : 10 | 437 : 3 |
vero, *conjunct.* 13 : 5 | 25 : 12 | 32 : 19 | 40 : 19 | 52 : 8 | 53 : 18 | 66 : 16 , 22 | 68 : 2 | 76 : 8 | 83 : 1 | 86 : 14 | 94 : 12 | 103 : 25, 35 | 106 : 30 | 109 : 19 | 111 : 14 | 118 : 14 | 130 : 7 | 133 : 28 | 150 : 7 | 152 : 22 | 158 : 31 | 162 : 8 | 175 : 24 | 191 : 8 | 194 : 14 | 206 : 2 | 208 . 14 | 212 : 7 | 218 : 10 | 224 : 29 | 227 : 4 | 232 : 17 | 233 : 2 | 234 : 23 | 247 : 8, 12, 25 | 249 : 28 | 250 : 15 , 33 | 252 : 8 | 253 : 20 | 254 : 3 | 255 : 18 | 256 : 24 | 261 : 2 , 10 , 29 | 263 : 3 | 265 : 14 | 266 : 28 | 268 : 16 , 32 | 272 : 12 | 274 : 18 | 275 : 16 , 23 | 276 : 15 | 280 : 1 | 293 : 2 | 294 : 7 | 298 : 20 | 301 : 20 | 311 : 34 | 312 : 15 , 26 | 313 : 13 | 317 : 25 | 323 : 19 | 328 : 6 | 330 : 1 | 333 : 21 | 334 : 15 | 335 : 4 | 348 : 9 , 11 | 350 : 0 , 18 , 27 | 354 : 17 | 355 : 24 | 358 : 21 | 360 , 15 | 365 : 16 | 366 22 | 382 : 5 | 407 19 | 420 : 24 |
Verudoctius. 10 . 5 |
Veromanduis. 47 : 16 | 50 : 13 |
Veromanduos. 42 : 1 |
verſabantur. 36 : 3 | 38 : 6 | 345 : 13 | 443 : 22 |
verſabatur. 124 : 3, 7 | 175 : 15 |
Verſaonenſium. 445 : 25 |
verſarentur. 335 : 16 | 371 : 19 |
verſaretur. 52 : 4 |
verſari. 40 : 7 | 50 : 25 | 158 : 26 | 159 : 21 | 365 : 15 , 30 | 368 : 14 | 391 : 36 |
verſatus. 107 : 13 |
verſatus eſt. 357 : 8 |
verſavit. 107 : 3 |
verſum, *prep.* 440 : 16 |
verſus, *prep.* 136 . 8 | 144 : 21 | 145 : 14 | 167 : 15 | 259 : 15 | 307 : 6 | 336 : 4 | 389 : 4 , 18 | 395 : 33 | 396 : 9 | 402 : 26 | 414 : 7, 25 | 422 : 8 | 425 : 2 | 437 : 3 , 4 | 441 : 11 |
verſuum. 122 : 4 |
vertat. 216 : 7 |
vertebant. 417 : 12 |
vertere. 65 : 20 | 240 : 8, 24 | 241 : 21, 24 | 311 . 32 | 318 : 27 |
verterent. 64 : 31 |
verteret. 322 : 34 |
verterunt. 38 : 8 | 85 : 35 | 86 : 15 | 313 : 14 | 334 : 25 | 355 : 22 |
Vertico. 107 : 10 |
Verticone. 108 : 19 |
Vertiſco. 187 : 20 |
vertit. 277 : 6 | 302 : 9 | 392 : 13 |
vertunt. 179 . 9 |
verum, *nom.* 73 : 32 |
veruto. 106 : 29 |
verutum. 106 : 26 |
Veſontionem. 27 : 27 | 28 : 11 |
veſpera. 224 : 4 |
veſperam. 20 : 19 |
veſpere. 280 : 14 |
veſperum. 36 : 22 | 54 : 8 |

112 : 26 | 166: 24 | 208 : 5 | 239: 18 | 390 : 5 | 409: 9 | 419 : 3 |
Veſpillo. 290 : 9 |
veſte. 362 : 19 |
veſtem. 162 : 10 |
veſtiendos. 155 : 25 |
veſtigiis. 133 : 14 | 190 : 21 |
veſtigio. 71 : 22 | 73 : 8 | 153: 8 | 190 : 32 | 261: 21 | 264: 25 | 272 : 16 , 24 | 418: 29 |
veſtimenta. 439 : 11 |
veſtimentis. 407: 3 | 449: 3 |
veſtiti ſunt. 94 : 12 |
veſtitu. 380 : 19 | 412 : 1 |
veſtitum 381 : 12 | 412 : 2 |
veſtitus. 71 : 14 | 179 : 3 |
veſtiuntur. 151 : 17 |
veſtra. 175 : 9 | 275: 31 | 402: 1 | 405 : 12 | 445: 3 |
veſtræ. 163 : 12 | 175 : 8 | 275: 11 |
veſtram. 453 : 14 |
veſtri. 275: 8 , 21 | 392 : 1 | 405 : 13 |
Veſtrio. 415 : 5 |
veſtris. 278 : 33 |
Veſtrius. 415 : 2 |
veſtro. 150 : 28 | 175 : 7 | 332: 35 | 453 : 14 | 464 : 14 |
veſtrûm. 174 : 30 |
veſtrum. 275 : 6 | 376 : 11 | 410 : 16 |
vetarent. 156 : 25 |
vetat. 411 : 19 |
vetera. 319 : 19 |
veterana. 302 : 32 , 27 | 363 : 4 | 384 : 5 | 386 : 12 |
veteranam. 286 : 8 | 381 : 17 |
veteranarum. 19 : 16 | 400 : 9 |
veteranas. 185 : 32 | 348: 20 | 377 : 9 | 393 : 15 | 415 : 22 |
veterani. 300 : 28 | 322 : 2 | 383 : 16 | 396 : 10 | 405 : 9 | 417 : 10 | 423 : 14 | 424 : 3 |
veteranis. 227 : 6 | 287 : 1 | 368 : 28 | 388 : 17 | 390 : 2 | 402 : 20 |
veterano. 349 : 8 |
veteranorum. 303 : 8 | 422 : 23 , 25 |
veteranos. 406 : 2 |
veteranum. 417 : 20 | 424: 24 |
veteranus 392 : 2 |
vetere. 111 : 9 | 279 : 2 | 345: 16 |
veterem. 67: 10 | 142 : 10 | 224 : 38 | 230: 10 | 234 : 30 |
veteres. 32 : 13 | 87 : 4 | 119: 8 | 139 : 8 | 208 : 12 | 209: 4 | 231 : 3 | 259 : 18 | 352 : 15 , 21 | 375 : 22 |
veteri. 381 : 9 |
veteribus. 23: 3 | 27: 23 | 119: 3 | 208 : 8 | 323 : 29 | 324: 1 | 338 : 16 | 379 : 22 | 382: 25 |
veteris. 14 : 10 , 22 | 306 : 14 |
Vettones. 336 : 9 | 337 : 4 |
Vettonum. 236 : 8 |
vetuerat. 49 : 14 |
vetuit. 92 : 4 | 239 : 13 | 323 : 33 |
vetus. 408 : 31 |
vetuſtate. 270 : 16 | 380 : 10 |
vetuſtatis. 185 : 34 | 213: 6 | 363 : 7 |
vetuſtiſſima. 470 : 20 |
vetuſtiſſimum. 380 : 5 |
vetuſto. 397 : 37 |
vexandos. 140 : 5 |
vexare. 396 : 23 |
vexaſſens. 14 : 25 |
vexata. 41 : 14 |
vexati. 194 : 16 |
vexaverant. 77 : 14 |
vexillo. 137 : 36 | 139 : 9 | 332 : 4 | 369 : 12 |
vexillum. 49 : 6 | 445 : 24 |
vi. 9 : 12 | 62: 4 | 63 : 6 | 72 : 20 | 77 : 9 | 123 : 6 | 171 : 11 | 172 : 16 | 215 : 1 | 2,8: 12 | 248 : 6 | 265: 23 | 266 : 13 | 302 : 3 | 311: 4 | 328: 19 | 334: 5 | 362: 10 | 398 : 23 | 400 : 2 | 402: 19 | 409 : 11 | 416 : 4 , 26 | 423 : 2 | 425 : 4 | 431 : 6 , 8 | 433 : 10 |
via. 11 : 13 | 96 : 18 | 115 : 31 | 147 : 2 | 154 : 16 | 435 : 4 |
viæ. 153 : 21 | 243 : 25 |
viam. 27 : 25 | 28 : 1 | 72 : 23 |
viarum. 109 : 5 | 126 : 4 | 165 : 13 | 249 : 38 | 435 : 7 |
vias. 67 : 3 | 117 : 19 | 345 : 23 |
viator. 411 : 18 |
viatores. 73 : 4 |
vibranti. 453 : 17 |
Vibullii. 236 : 4 |
Vibullium. 221 : 11 | 234: 5 |
292 : 11 |
Vibullius. 222 : 2 | 225 : 12 | 293 : 11 | 297 : 9 |
vicatim. 349 : 23 |
vicenos. 122 : 5 |
vicerit. 24 : 19 |
vicerans. 350 : 12 |
vici, *nom.* 57 : 3, 6 | 58 : 30 | 140 : 6 | 361 : 21 |
vicies. 94 : 9 |
vicinitas. 185 : 21 |
vicinitatem. 392 : 16 |
vicinitatibus. 136 : 21 |
vicit. 8 : 16 | 44 : 2 | 69: 6 | 79 : 10 | 149: 2 | 184 : 10 | 305 : 8 |
viciſſe. 30 : 5 | 154 : 21 | 322: 4 | 383 : 17 |
viciſſent. 27: 2 *bis* | 322: 14 |
viciſſet. 26 : 8 |
viciſſim. 136 : 30 |
vicit. 249 : 14 | 308 : 33 | 368 : 21 |
vico. 56 : 11 | 361 : 20 |
vicos. 8 : 11 | 12 : 18 | 22: 10 | 72 : 17 , 26 | 115 : 23 | 148: 1 | 229 : 9 |
victæ. 246 : 24 |
victam. 34 : 8 |
victas. 235 : 3 |
victi. 135 : 13 | 190 : 15 | 256 : 25 | 376 : 24 | 439 : 31 |
victimis. 124 : 8 |
victis. 20 : 35 | 24 : 10 | 27 : 3 | 33 : 2 | 52 : 20 | 58 : 34 | 148 : 11 | 354 : 22 |
victor. 352 : 8 . 361: 15 | 362: 15 | 366 : 34 | 367 : 20 | 370 : 3 , 13 | 384 : 18 |
victorem. 150 : 28 | 229 : 31 | 360 : 28 : 417 : 21 |
victores. 29 : 23 | 33 : 1 | 50 : 23 | 104 : 27 | 138 : 11 | 190 : 20 | 312 : 14 | 453 : 15 |
victori. 360 : 2 | 364 : 1 |
victoria. 14 : 25 | 24 : 29 | 39 : 2 | 64 : 25 , 34 | 67 : 12 | 102 : 38 | 104 : 9 | 105 . 32 | 107 : 31 | 110 : 13 , 31 | 148 : 16 | 150: 16 | 163 : 35 | 176 : 25 , 30 | 275 : 20 | 290 : 2 | 326 : 17 | 327 : 21 | 338 : 8 | 350 : 33 | 361 : 23 | 384 : 12 , 18 , 20 | 393 : 13 | 400 : 5 | 405 : 25 | 422 : 26 | 424 : 10 | 425 : 3 , 15 | 427: 14 | 439 : 25 | 444 : 5 | 464: 17 |
victoriæ. 68 : 3 | 110 : 16 | 150 : 36 | 152 : 24 | 153: 28 | 162 : 4 | 167 : 26 | 169 : 18 | 190 : 11 | 193: 35 | 250 : 34 | 254 : 28 | 325 : 25 | 326 : 22 | 334 : 16 | 335 : 11 | 341 : 8 , 15 | 360 : 14 | 362 : 13 | 365 : 32 | 374 : 10 | 384 : 5 | 399 : 23 | 400 : 4 |

441 : 17, 28 | 442 : 21 | 447 : 9 |
victoriam. 103 : 35 | 104 : 27 | 149 : 32 | 158 : 8 | 163 : 31 | 260 : 17 | 279 : 6 | 321 : 33 | 322 : 15, 32 | 330 : 3 | 332 : 2 | 335 : 22 | 345 : 33 | 354 : 20 | 377 : 34 | 381 : 34 | 382 : 21 | 400 : 8, 24 | 411 : 20 | 422 : 31 | 439 : 30 | 446 : 22 | 464 : 18 |
victorias. 101 : 17 |
victoribus. 24 : 9 | 52 : 20 | 354 : 23 |
victoriis. 65 : 17 | 149 : 3 | 400 : 7 |
victoris. 367 : 30 | 376 : 24 |
victorum. 167 : 32 |
victos. 145 : 28 | 190 : 22 | 255 : 20 | 260 : 12 |
victrice. 359 : 17 |
victrices. 366 : 22 |
victricibus. 352 : 6 |
victu, *nom.* 132 : 11 |
victum, *nom.* 348 : 18 | 405 : 1 | 407 : 7 |
victum, *particip.* 275 : 20 | 374 : 9 |
victuros. 312 : 24 |
victus, *nom.* 24 : 18 | 130 : 11 | 132 : 2 | 249 : 26 | 270 : 1 | 414 : 13 |
victus, *particip.* 290 : 18 |
vicum. 355 : 22 |
vicus. 57 : 2 | 346 : 7 |
videam. 460 : 1 |
videamini. 276 . 13 |
videant. 15 : 12 | 168 : 24 |
videantur. 133 : 4 | 148 : 2, 10 | 150 : 18 | 251 : 21 |
videat. 131 : 7 | 145 : 13 |
videatur. 103 : 27 | 177 : 27 | 182 : 6 | 214 : 9 | 225 : 21 |
videbamus. 94 : 4 |
videbant. 119 : 5 | 139 : 23 | 152 : 25 | 191 : 28 | 249 : 30 | 313 : 4 | 352 : 15, 27 | 390 : 9 |
videbantur. 48 : 15 | 49 : 16 | 104 : 31 | 108 : 16 | 109 : 24 | 157 : 30 | 161 : 9 | 170 : 4 | 175 : 18 | 193 : 29 | 216 : 14 | 248 : 3 | 252 : 4 | 273 : 27 | 298 : 4 | 301 : 3 | 311 : 16 | 337 : 3 | 353 : 18 | 356 : 26 |
videbat. 25 : 20, 24 | 34 : 14 | 39 : 4 | 58 : 29 | 85 : 31 | 90 : 19 | 109 : 30 | 112 : 29 | 144 : 18 | 153 : 26 | 166 : 24 | 186 : 26 | 190 : 24 | 250 : 31 | 276 : 32 | 309 : 23 | 366 : 3 | 379 : 17 |
videbatur. 29 : 19 | 54 : 16 | 58 : 2 | 91 : 27 | 102 : 32 | 140 : 2 | 141 : 6 | 159 : 14 | 198 : 29 | 207 : 2 | 230 : 10 | 249 : 27 | 252 : 7 | 253 : 8 | 255 : 4 | 263 : 10 | 265 : 20 | 279 : 34 | 295 : 30 | 305 : 7 | 310 : 21 | 316 : 13 | 317 : 28 | 321 : 25 | 328 : 19 | 330 : 4 | 350 : 16 | 351 : 25 | 353 : 7 | 354 : 25 | 356 : 9 | 374 : 14 | 375 : 25 | 384 : 36 |
videbere. 461 : 15 |
videbor. 297 : 15 |
videmus. 181 : 7 |
videns. 178 : 3 | 264 : 7 | 423 : 36 |
videntur. 122 : 8 | 461 : 16 |
video. 132 : 7 | 465 : 16 |
videor. 459 : 5 | 468 : 18 |
viderant. 46 : 8 | 139 : 16 | 303 : 16 | 348 : 29 |
videre. 20 : 19 | 264 : 23 | 302 : 9 | 335 : 8 |
viderem. 175 : 3 |
viderent. 23 : 19 | 77 : 6 | 96 : 2 | 149 : 26 | 176 : 20 | 183 : 28 | 186 : 9 | 188 : 30 | 260 : 22 | 345 : 34 | 352 : 8 | 354 : 30 | 356 : 34 | 357 : 27 | 358 : 26 | 442 : 1 | 448 : 5 |
viderentur. 9 : 11 | 30 : 9 | 45 : 27 | 47 : 19 | 49 : 3 | 83 : 27 | 92 : 16 | 102 : 21 | 144 : 18 | 161 : 1 | 164 : 23 | 190 : 12 | 241 : 18 | 243 : 24 | 251 : 25 | 260 : 26 | 266 : 17 | 275 : 15 | 293 : 1 | 295 . 29 | 297 : 22 | 307 : 13 | 311 : 27 | 317 : 15 | 322 : 4 | 345 : 4 | 347 : 5 | 348 : 30 | 350 : 9 | 428 : 18 |
videret. 77 : 17 | 112 : 31 | 114 : 11 | 149 : 32 | 150 : 11 | 162 : 29 | 191 : 30 | 194 : 33 | 195 : 33 | 197 : 5, 20 | 198 : 8 | 199 : 9 | 250 : 6 | 311 : 14 | 360 : 16 | 361 : 17, 35 | 376 : 7, 27 | 379 : 12 | 382 : 27 | 391 : 17 | 423 : 21 |
videretur. 25 : 30 | 45 : 18 | 52 : 25 | 100 : 26 | 107 : 5 | 110 : 32 | 114 : 23 | 134 : 24 | 140 : 11, 17 | 146 : 2 | 156 : 20 | 157 : 9, 25 | 160 : 26 | 163 : 27 | 164 : 17 | 165 : 8 | 170 : 25 | 177 : 31 | 181 : 2 | 198 : 20 | 200 : 17 | 207 : 9 | 218 : 20 | 224 : 10 | 243 : 20 | 261 : 21 | 266 : 3 | 277 : 10 | 279 : 6 | 285 : 7 | 293 : 3 | 294 : 19 | 298 : 23 | 313 : 22 | 319 : 18 | 325 : 5 | 326 : 23 | 327 : 6 | 328 : 3 | 329 : 2 | 335 : 22 | 345 : 2 | 351 : 13, 38 | 358 : 19 | 375 : 23 | 383 : 10 | 400 : 11 | 412 : 22 | 444 : 5 |
videri. 26 : 7 | 68 : 1 | 84 : 32 | 113 : 7 | 208 : 2 | 233 : 2 | 239 : 14 | 254 : 25 | 274 : 4 | 285 : 5 |
videris. 354 : 5 |
viderunt. 45 : 7 | 53 : 12, 18 | 116 : 32 | 153 : 19 | 154 : 7 | 195 : 25 | 223 : 5 | 265 : 31 | 266 : 10 | 411 : 16 |
vides. 276 : 34 |
videt. 138 : 20 | 342 : 13 | 419 : 2 |
videtis. 150 : 29 | 218 : 30 | 329 : 28 |
videtur. 117 : 35 | 118 : 5 | 144 : 10 | 174 : 25, 31 | 220 : 7 | 266 : 9 | 313 : 17 | 333 : 10 | 423 : 13 |
vidissem. 459 : 1 |
vidissent. 50 : 25, 32 |
vidisset. 19 : 2 | 51 : 19 | 162 : 32 | 300 : 27 | 446 : 10 |
vidit. 51 : 11 | 90 : 10 | 334 : 20 | 403 : 31 |
Viennam. 145 : 20 |
vigesima. 306 : 3 | 373 : 14, 20 | 375 : 9 | 383 : 17 |
vigesimam. 413 : 2 *bis* |
vigesimum. 130 : 7 |
vigilantia. 372 : 9 |
vigiles. 195 : 21 | 433 : 16 | 450 : 1 |
vigilia. 13 : 6 | 18 : 15, 18 | 22 : 3 | 30 : 18 | 31 : 11 | 45 : 15 | 54 : 15 | 81 : 18 | 91 : 20 | 98 : 16 | 166 : 1, 27 | 171 : 32 | 177 : 28 | 224 : 33 | 247 : 18 | 248 : 10 | 274 : 10 | 277 . 27 | 278 : 26 | 315 . 2 | 323 : 14 | 324 : 11 | 382 : 30 | 402 : 23, 25 | 406 : 11 | 414 : 15 | 415 : 13 | 416 : 1, 15 | 417 : 1 | 421 : 21 | 433 : 6 | 436 : 20 | 437 : 8, 18 | 439 : 5 | 440 : 25 | 445 : 23 | 448 : 11 | 450 : 17 |
vigiliam. 143 : 1 | 152 : 13 |
vigilias. 268 : 11 |
vigiliis. 102 : 6, 9, 13 | 224 : 25, 34 | 294 : 26 | 312 : 23 |
viginti. 14 : 4 | 22 : 23 | 23 : 26 | 24 : 14 | 31 : 13 | 41 : 30 | 42 : 2 | 62 : 14 | 86 :

26 | 88: 12 | 90: 20 | 104: 30 | 107: 17, 24 | 116: 3 | 148: 13 | 152: 9 | 159: 18 | 168: 33 | 171: 7, 39 | 179: 30 | 180: 6 | 183: 27 | 191: 34 | 222: 8 | 223: 13 | 227: 10 | 244: 3 | 247: 2 | 253: 4 | 267: 15 *bis* | 270: 22 | 272: 13 | 273: 3 | 278: 1 | 285: 11 | 302: 21 | 306: 21 | 310: 30 | 314: 10 | 331: 8 | 333: 1 | 337: 3 | 338: 6 | 345: 4, 29 | 352: 28 | 353: 10 | 386: 9 | 393: 22 | 413: 24 | 414: 6 | 416: 21 | 429: 8 | 438: 32 | 441: 29 | 443: 25 | 449: 16 |
vigore. 390: 11 |
viis. 67: 12 | 96: 22 | 104: 29 | 145: 5 | 229: 10 | 272: 4 | 345: 25 | 348: 22 |
villa. 403: 29 |
villam. 427: 27 |
villas. 389: 29 | 397: 24 | 416: 5 |
villis. 415: 10 | 427: 9 |
vim. 11: 8 | 12: 17 | 14: 24 | 60: 28 | 61: 25 | 66: 8 | 72: 4, 14 | 78: 15, 23 | 90: 29 | 92: 12 | 118: 18 | 126: 5 | 135: 1 | 139: 15 | 156: 16 | 165: 19 | 178: 29 | 250: 13 | 258: 13 | 265: 6 | 289: 4 | 297: 7 | 302: 1 | 315: 10 | 345: 13 | 348: 1 | 340: 26 | 356: 34 | 364: 5 | 379: 3 | 391: 16 | 415: 26 | 417: 5 | 431: 8 |
vimina. 258: 10 |
viminea. 186: 18 | 318: 22 |
viminibus. 54: 13 | 125: 4 | 173: 4 | 244: 1 | 258: 13 | 317: 33 |
vincebant. 310: 36 |
vincendi. 464: 20 |
vincendum esse. 350: 36 |
vincentium. 366: 24 |
vincere. 197: 25 |
vincerent. 140: 16 |
vincerentur. 393: 13 |
vinceretur. 381: 33 |
vinci. 360: 11 |
Vinciano. 384: 24 |
vinclæ. 101: 26 |
vinctum. 199: 3 |
vinctus. 38: 17 |
vincula. 60: 1 | 83: 16 |
vinculis. 7: 15 | 150: 20 |
vinculorum. 198: 25 |
vindicandæ. 174: 9 |
vindicandum. 63: 21 |
vindicatat. 370: 1 |
vindicare. 183: 7 |
vindicarent. 196: 33 |
vindicaret. 225: 6 |
vindicassent. 269: 8 |
vindicavit. 395: 14 |
vindicent. 142: 5 |
vineæ. 258: 14 |
vinearum. 262: 5 |
vineas. 46: 4 | 65: 22, 23 | 148: 34 | 153: 27 | 165: 31 | 197: 20, 24, 25 | 235: 14 | 258: 2 | 435: 20 |
vineis. 46: 7 | 53: 12 | 198: 1 | 264: 2 | 314: 21 | 348: 5 |
vini. 47: 7 | 416: 6 |
Vinici. 468: 10 |
vino. 405: 1 |
vinum. 72: 1 |
violare. 131: 22 |
violarentur. 336: 20 |
violatis. 265: 32 |
violatorum. 135: 23 |
vir. 58: 13 | 75: 25 | 193: 21 | 305: 10 | 332: 13 |
Virdumaro. 164: 11 |
Virdumarum. 159: 21 |
Virdumarus. 158: 23 | 159: 1 | 164: 28 | 168: 17 |
virgiliarum. 406: 11 |
Virgilio. 398: 14, 15 | 405: 6 |
Virgilius. 398: 1 |
virgines. 95: 5 |
virginum. 259: 23 |
virgultis. 64: 22 | 173: 4 |
virgultorum. 188: 34 |
vires. 38: 8 | 71: 12 | 130: 6 | 150: 24 | 163: 16 | 174: 24 | 178: 14 | 193: 37 | 196: 31 | 243: 11 | 248: 3 | 266: 26 | 279: 35 | 316: 10 | 337: 7 |
viri. 106: 14 | 128: 5, 9 | 317: 21 | 355: 2 | 366: 29 | 443: 5 |
viribus. 38: 10 | 53: 15 | 58: 1, 4 | 64: 31 | 68: 2 | 85: 36 | 188: 8 | 200: 12 | 318: 34 | 333: 19 | 348: 21 | 368: 20 | 375: 24 | 391: 17 | 392: 4 | 417: 10 | 421: 7 | 423: 22 | 443: 36 |
Viridomaro. 174: 14 |
Viridovice. 63: 28 |
Viridovicem. 64: 19 |
Viridovix. 63: 25, 32 |
virilitatem. 382: 3 |
viris. 54: 19 | 65: 9 | 211: 4 |
viritim. 171: 35 | 379: 11 |
virium. 153: 19 | 234: 23 |
viro. 51: 8 | 103: 17 | 462: 3 |
virorum. 149: 31 | 376: 24 | 444: 6 |
viros. 244: 26 | 336: 24 | 434: 1 |
virtus. 91: 10 | 105: 33 | 174: 32 | 198: 6 | 204: 8 | 279: 26 | 361: 5 | 368: 14 | 443: 9, 23 | 484: 8 |
virtute. 4: 6 | 6: 1 | 14: 14 | 22: 15 | 24: 1 | 27: 16 | 28: 14 | 29: 16 | 34: 27 | 41: 20 | 44: 8 | 50: 5 | 52: 9 | 54: 20 | 58: 18 | 63: 1 | 64: 29 | 65: 17 | 99: 15 | 102: 38 | 103: 2 | 107: 4 | 110: 4, 11 | 111: 12 | 132: 3, 14 | 139: 12, 21 | 144: 13 | 154: 21 | 162: 6 | 163: 1 | 166: 23 | 178: 3 | 240: 36 | 241: 10 | 245: 4, 25 | 261: 3 | 266: 8, 20 | 269: 10 | 279: 24 | 288: 3 | 301: 14 | 302: 29 | 316: 31 | 320: 11 | 322: 14, 33 | 332: 2, 14 | 351: 36 | 352: 7 | 353: 2 | 354: 2, 16, 26 | 359: 15 | 367: 15, 30 | 368: 21 | 369: 26, 27 | 405: 31 | 410: 14 | 421: 20 | 423: 13 | 435: 29 | 437: 23 | 438: 24 | 439: 15, 32 | 441: 5 | 443: 2 | 444: 7 | 447: 7, 19 | 452: 2 | 453: 17 |
virtutem. 31: 1 | 47: 9, 11 | 52: 11 | 80: 22 | 108: 11 | 110: 6 | 116: 27 | 123: 4 | 150: 14 | 164: 1 | 176: 24 | 200: 2 | 211: 9 | 241: 14 | 245: 13 | 260: 24 | 265: 32 | 274: 8 | 276: 16 | 316 | 36 | 337: 1 | 351: 28 | 355: 2 | 418: 12, 24 | 421: 25 | 428: 17 | 444: 15 | 447: 12, 14 | 453: 11 |
virtutes. 422: 22 |
virtuti. 14: 13 | 53: 26 | 103: 12 | 151: 1 | 164: 4 | 300: 22 | 317: 4 | 355: 2 | 377: 10 |
virtutibus. 32: 23 | 49: 19 |
virtutis. 14: 10 | 37: 13 | 44: 7 | 47: 10 | 50: 28 | 52: 14 | 58: 13 | 106: 18 | 131: 9 | 139: 18 | 157: 26 | 166: 20 | 167: 18 | 174: 31 | 177: 25 | 185: 32, 35 | 199: 7 | 359: 19 | 362: 17 | 439: 25 | 448: 5 |
virum. 362: 1 |
vis, *nom.* 78: 19 | 79: 1 | 133: 20 | 137: 37 | 261: 4, 27 | 272: 24 | 278: 7 | 333: 5 | 351: 4 | 386: 9 | 437: 22 | 484: 7 |
vis, *verb.* 462: 10 |

viſa. 177 : 37 | 299: 15 |
viſa eſt. 34 : 23 | 62: 14 | 106 : 20 | 160 : 27 | 388: 4 | 404 : 23 | 445 : 14 |
viſa ſint, 133: 3 |
viſa ſunt. 45: 28 | 129 : 12 | 465: 8 |
viſæ erant. 91: 16 |
viſæ eſſent. 18: 29 |
viſæ ſunt. 389 : 4 |
viſas. 390 : 28 |
viſendi. 249 : 24 |
viſendum. 373: 18 |
viſi eſſent. 301: 18 |
viſi ſunt. 138 : 2 | 163 : 2 |
viſis. 176 : 8 | 179 : 4 | 193 : 32 | 196: 8 | 307 : 5 |
viſo. 19: 2 | 246: 1 |
viſor. 248: 12 |
viſum, *particip.* 140 : 13 | 153 : 2 | 319 : 33 | 342 : 2 |
viſum erat. 348 : 27 |
viſum eſt. 34 : 26 | 37 : 3 | 73 : 30 | 88 : 17 | 112 : 26 | 130: 14 | 146: 3 | 263: 13 | 317: 16 | 396: 14 |
viſus eſſet. 68: 21 |
viſus eſt. 91: 13 | 147: 8 | 290: 15 |
vita. 30 : 16 | 66: 7 | 124 : 9 *bis* | 128: 8 | 130 : 4 | 136 : 36 | 216 : 18 | 225: 21 | 251 : 20 | 297 : 14 | 350: 28 | 427 : 3, 32 |
vitabant. 245: 28 | 391: 29 | 418 : 2 |
vitæ. 16 : 2 | 71 : 11 | 128 : 1, 9 | 131 : 12 | 147: 4 | 163: 25 | 175 : 3 | 181: 7 | 197 : 13 | 200 : 17 | 225 : 9 | 255 : 30 | 260 : 27 | 261 : 15 | 279: 38, 345: 6, 11 | 374: 7 | 452 : 5 | 462: 6 |
vitam. 140 : 19 | 149 : 34 | 175 : 18 | 198: 23 | 382: 3 | 396 : 12 | 399 : 22 | 405 : 17, 21 | 426: 18, 20, 30 | 440: 20 | 441: 4, 7 |
vitanda. 249 : 8 |
vitandæ. 97: 17 | 297: 2 | 378: 31 |
vitandi. 134 : 28 |
vitandos. 131 : 5 |
vitandum. 135: 4 |
vitare. 51: 10 | 103: 13 | 242: 26 | 271: 19 | 392: 9 | 418 : 26 |
vitarent. 28 : 23 | 250: 2 | 311 : 3 |
vitari. 161 : 19 |
vitaſſe. 252 : 3 | 296 : 7 |
vitaverat. 97 : 6 |
vitavit. 277: 13 | 298: 7 | 325 : 18 |
vitet. 18 : 10 |
vitii. 377: 5 |
vitiis. 302: 28 |
vitio. 254: 8 | 260: 1 | 316: 6 | 322 : 13 |
vinum. 318 : 24 | 440 : 26 |
vitro. 94: 13 |
vivere. 74: 18 | 251 : 17 | 378: 16 |
vivi. 368: 12 | 443: 9 |
vivis. 115: 4 | 119 : 3 |
vivo, *nom.* 156 : 24 | 191 : 3 | 332. 18 | 367: 27 |
vivorum. 408: 22 | 413: 29 |
vivos. 199 : 6 | 403: 23 | 425 : 6 | 428 : 28 | 439: 16 | 441 : 26 | 452 : 10 |
vivum. 179 : 22 | 195 : 26 |
vivunt. 71 : 9 | 94: 12 |
vivus. 179: 11 | 319 : 1 | 384: 17 | 441 : 19 |
vix. 9 : 4 | 52 : 23 | 57 : 31 | 68: 7 | 100: 39 | 109 : 4 | 116 : 17 | 138 : 18 | 154: 13 | 160 : 30 | 161: 32 | 187 : 21 | 188: 4 | 189 : 10 | 190 : 36 | 250 : 22 | 312 : 25 | 325 : 17 | 338: 7 | 366 : 22 | 368 : 20 | 386 : 2 | 397: 37 | 408: 25 | 433: 10 | 435: 16 | 442 : 11 | 443: 10 | 451: 7 |
Ulcillem. 222 : 5 |
ulciſcendi. 104 : 13 |
ulciſcendum. 136 : 33 |
ulciſcerentur. 425 : 14 |
ulciſceretur. 79: 20 |
ulciſci. 15 : 3 |
Ulla, *oppidum.* 377:16 | 434: 10 |
ulla. 45: 27 | 84 : 3, 28 | 98: 7 | 107 : 13 | 137 : 28 | 183: 2, 29 | 191 : 17 | 197: 5 | 199: 3 | 322 : 14 | 348: 12 | 371 : 24 | 397 : 16 |
Ullam. *oppidum.* 377: 14, 18, 23 | 378 : 2, 7 | 433: 1, 22 |
ullam. 25 : 7 | 47 : 12 | 60 : 8 | 71 : 17 | 105 : 16 | 118 : 7 | 266 : 28 | 297 : 3 | 323 : 19 | 379: 7 | 406 : 18 | 408 : 1 | 442: 20 |
ulli. 11 : 7 | 111 : 17 | 183 : 25 |
ullius. 368 : 33 |
ullo. 10 : 6 | 33: 31 | 34: 13 | 45 : 29 | 67 : 12 | 153: 16 | 189: 12 | 196: 11 | 197: 26 | 242: 18 | 244: 9 | 263: 12 | 321 : 20 | 349: 12 | 373 : 23 | 378: 3 | 453: 11 |
ullos. 73: 33 | 351 : 20 |
ullum. 51 : 12 | 58 : 1 | 110: 26 | 157: 25 | 291 : 3 | 297: 20 | 301 : 15 | 357: 27 | 371: 11 | 378: 11 | 387 : 28 |
ullus. 121 : 2 | 312 : 7 | 350: 13 |
ulterior. 413 : 17 |
ulteriore. 10 : 3 | 238. 22 | 266: 21 |
ulteriorem. 10: 1 | 12: 3 | 81 : 18 | 234: 4 | 237 : 1 | 268 : 5 |
ulteriores. 114: 8 | 185: 17 | 296 : 1 |
ulterioribus. 175 : 12 | 177 : 6 |
ulterioris. 12 : 7 | 237. 8 | 370 : 17 | 431 : 2 | 436: 2 |
ultimæ. 68 : 11 |
ultimam. 134 : 6 | 403: 2 |
ultimas. 78 : 1 | 154 : 7 |
ultimi. 106 : 8 |
ultimis. 194 : 18 |
ultimo. 403 : 5 |
ultimos. 392 : 28 |
ultimum. 188: 22 | 210 : 11 | 255 : 22 |
ultra. 35 : 10 | 36 : 8 | 196: 35 | 302 : 5 | 319 : 23 | 354: 11 | 356: 16 | 357 : 15 | 392: 28 | 408: 10, 17 | 439: 13 | 470: 19 |
ultro. 31: 18, 21 | 68: 9 | 76: 8 | 83 : 18 | 100: 6 | 105: 5 | 111 : 24 | 132: 3 | 137: 8 | 174 : 32 | 224 : 12 | 232 : 11 | 253 : 27 | 256: 26 | 259 : 8 | 308 : 3 | 320: 37 | 323: 1 | 325: 21 | 394 : 6 | 401: 25 | 412 : 7 | 422 : 28 | 442: 4 |
ultus eſt. 13 : 16 |
ululatu. 176 : 22 |
ululatum. 103 : 35 |
umbilici. 423 : 27 |
umquam. 31 : 7 | 68: 15 | 96 : 5 | 145 : 8 | 175: 26 | 192: 17 | 332: 9 | 359: 7 | 377: 34 |
una, *nom.* 4 : 5 | 6 : 3 | 10 : 8 |

3| 11: 13| 38: 13| 39: 11| 54: 20| 55: 3| 62: 22| 72: 5. 23| 84: 27| 85: 4| 92: 21| 112: 20| 115: 30| 144: 8| 156: 24| 161: 19| 169: 33| 176: 26| 178: 30| 203: 17| 230: 16| 248: 4| 251: 25| 253: 32| 258: 3| 261: 16, 18| 272: 2| 273: 9| 295: 8, 32| 321: 9| 314: 11| 323: 13| 326: 18| 330: 7| 338: 33| 342: 4| 351: 4, 30| 352: 1, 32| 355: 3| 361: 27| 381: 21| 387: 27| 390: 14| 392: 11| 425: 4| 435: 27|

una, *adv.* 8: 16| 16: 13| 47: 15, 23| 50: 20| 52: 18, 31| 53: 6| 63: 3| 66: 7, 9, 23| 80: 21| 83: 13| 89: 36| 91: 16| 100: 4| 103: 28| 122: 1| 129: 6| 130: 14| 133: 18| 135: 12| 137: 36| 138: 23| 139: 9| 158: 36| 159: 1| 163: 7, 11| 165: 14| 170: 2| 188: 9| 194: 5, 22| 219: 19| 232: 18| 275: 2| 276: 26, 30| 288: 7| 297: 29| 325: 14| 327: 15| 346: 23| 357: 14| 416: 35| 425: 22, 24| 427: 9, 19| 441: 2|

unæ. 344: 31|

unam. 1: 1| 58: 14| 98: 21| 99: 4| 101: 22| 124: 5| 135: 19| 136: 5| 158: 7| 161: 11| 195: 34| 196: 34| 244: 13| 256: 23| 259: 14| 270: 8| 279: 42| 286: 7, 8| 290: 8| 299: 3| 300: 17, 31| 302: 13| 327: 17| 331: 7| 337: 12| 338: 27| 364: 7| 370: 4| 386: 1| 392: 12| 397: 30| 405: 29|

unde. 22: 8, 12| 63: 4| 65: 6| 83: 28| 89: 30| 92: 24| 103: 10| 104: 3| 110: 25| 188: 23| 195: 17| 265: 32| 287: 23| 288: 9| 289: 27| 403: 11| 404: 12| 423: 12| 452: 16|

undecim. 105: 19| 171: 6| 244: 17| 285: 8| 433: 6| 441: 25|

undecima. 59: 12| 107: 15| 191: 24| 306: 7|

undecimam. 183: 11| 185: 2, 33| 186: 5|

undecimum. 441: 9|

undeviceſimanorum. 375: 7|

undique. 6: 3| 8: 2| 18: 29| 43: 8| 45: 10| 56: 9| 57: 2| 58: 22| 63: 29| 68: 4| 80: 7, 15| 83: 23| 92: 25| 96: 4| 106: 1| 111: 23| 112: 14| 114: 11| 121: 7| 137: 2| 154: 8| 163: 18| 168: 8| 176: 14| 177: 11| 185: 11| 187: 19| 189: 25| 193: 36| 194: 2| 196: 8, 13| 197: 8| 198: 10| 208: 7| 226: 3| 246: 8| 250: 17| 261: 1| 272: 4| 298: 6| 310: 17| 312: 6| 333: 14| 347: 3| 360: 16| 377: 17| 382: 19| 400: 23| 443: 3, 21| 451: 17|

Unelli. 174: 2|

Unellorum. 63: 24|

Unellos. 55: 3| 61: 4|

uni. 51: 13| 77: 27| 115: 12| 205: 18| 316: 12| 418: 10|

unicuique. 389: 20|

unis. 73: 28| 396: 2| 416: 4|

univerſa. 196: 31| 414: 16, 24| 448: 4|

univerſæ. 174: 9| 202: 5| 409: 11| 414: 30|

univerſam. 54: 23|

univerſarum. 247: 24|

univerſas. 254: 14| 313: 6| 407: 23| 412: 3|

univerſi. 82: 25| 106: 24| 149: 5| 187: 30| 203: 8| 213: 5| 253: 24| 256: 27| 264: 18, 21| 272: 20| 276: 15| 308: 3| 317: 1| 333: 14, 24| 334: 14| 336: 4| 387: 15| 403: 35| 421: 11| 444: 13|

univerſis. 136: 23| 173: 28| 178: 12| 305: 15| 372: 19| 399: 6| 416: 8| 419: 12| 422: 35| 427: 5|

univerſo. 415: 36|

univerſos. 83: 4| 279: 44| 357: 8|

univerſum. 254: 2| 390: 29| 416: 25|

univerſus. 413: 16|

unius. 157: 5| 183: 14| 234: 18| 240: 3| 271: 6| 303: 8| 321: 15| 326: 24| 473: 12|

uniuſcujuſque. 431: 4|

uno. 14: 5| 18: 29| 20: 4| 25: 5| 33: 4| 42: 3, 9| 49: 2, 5| 50: 3| 62: 27| 64: 33| 71: 8| 76: 10| 81: 30| 83: 34| 96: 7| 106: 31| 145: 31| 148: 12| 160: 35| 167: 8| 172: 12| 175: 5| 176: 31| 177: 36| 189: 2| 224: 13| 241: 30| 256: 16| 265: 16| 273: 26| 275: 12| 291: 15| 295: 20| 299: 14| 311: 12| 314: 2, 5| 322: 17| 348: 7, 31| 350: 18, 26| 355: 10, 15| 388: 8| 392: 28| 399: 8| 401: 20| 404: 26| 405: 10| 413: 23| 418: 28| 420: 21, 29| 427: 5| 473: 2|

unum. 9: 3| 14: 11| 17: 17| 19: 19, 21| 24: 6| 26: 6| 40: 19| 41: 8 *bis*| 42: 11, 15| 51: 3| 52: 30| 53: 23| 63: 18| 64: 30| 77: 20| 79: 15| 83: 10| 93: 13| 102: 3| 104: 6| 105: 16| 106: 23| 108: 3| 112: 29, 33| 117: 20| 127: 5| 133: 5| 139: 11, 31| 145: 25| 148: 21| 155: 7| 168: 9| 177: 27| 178: 6| 183: 3| 184: 29| 185: 14| 189: 32| 197: 16| 200: 20, 30| 222: 11| 242: 24| 250: 22| 251: 6| 263: 2| 270: 10| 276: 35| 280: 11| 285: 12| 292: 24| 295: 12| 297: 1, 7, 19| 300: 14| 303: 29| 318: 22| 322: 18, 21| 328: 17| 352: 16| 360: 31| 370: 24| 372: 10| 381: 15| 409: 34| 417: 12, 15| 419: 10| 424: 14| 440: 16| 443: 35| 464: 19| 484: 10|

unumquemque. 403: 4|

unus. 13: 12| 21: 3| 43: 13| 107: 9| 121: 2| 137: 18, 34| 153: 6| 197: 19| 236: 6| 277: 9| 327: 7| 359: 16| 382: 31| 387: 24| 433: 14| 441: 14, 22|

unuſquiſque. 273: 25|

vobis. 101: 28| 163: 13| 275: 7, 14 *bis*, 22, 24| 276: 11| 325: 35| 405: 16| 453: 12, 16|

vobiſcum. 163: 11| 275: 2|

vocabat. 374: 17| 443: 16|

vocabulis. 245: 15|

vocant. 97: 16|

Theſſalos. 289 : 2|
Theutomatus: 155: 29 | 161: 30 |
Thorium. 375 : 12|
Thorius. 375 : 22 | 376 : 1 |
Thracia. 288 : 1|
Thracibus. 335 : 1 |
Thrax. 484 : 15 |
Thurios. 300 : 7|
Tiberius. 359 : 5| 440: 1, 3 |
tibi. 395: 22 | 405: 20| 460: 4| 461: 13: 14 | 466. 13| 484 : 10 |
Tiburtius. 298 : 8|
Ticida. 405: 5 406: 5|
tigna. 78 : 9 | 262 : 6 . 8| 263 : 10, 20, 21 | 266 : 4 |
tignorum. 78 : 16| 262: 3 |
Tigurini. 14: 1|
Tigurinus. 13: 10|
timebant. 246: 15| 302: 4| 310: 34| 359: 16 |
timebat. 112 : 11 | 230 : 6| 247: 30| 323: 10| 390: 15| 398: 13|
timendum. 14 : 22 | 57 : 22 |
timens. 290 : 7 | 294: 14| 303 : 6 | 311: 20 | 318 : 8| 320 : 29 | 321 : 7| 324: 21| 331: 12| 397 : 5|
timentes. 144 : 24 | 196: 18 |
timentibus. 75: 18|
timere. 29 : 5 | 77: 18 | 160 : 34 | 193: 5| 196: 21 | 207 : 8 | 210: 11 | 302 : 11 | 374 : 12| 446: 15 |
timerent. 51 : 22 | 62: 10| 189: 9| 292 : 19|
timeret. 14: 21| 90: 8| 250: 24 |
timeri. 274 : 23 |
timide. 67: 24| 102: 20|
timidiores. 67 : 16 | 188 : 5 |
timidius, *adv*. 223 : 23|
timidos. 29: 2| 139 . 4|
timidum. 400 : 2|
timor. 28: 16 | 30 : 19 | 76: 27| 139: 27| 153: 20 | 176: 24| 191: 14| 203: 2 | 273: 24 | 274: 23| 311: 1| 338: 6| 350: 8.
timore. 19: 1 . 9| 21: 17| 28: 26| 77: 9, 11| 85: 20 | 91: 16| 102: 31 | 131: 11| 138: 14| 153 : 21| 160 : 19, 26| 175 : 14 | 183 : 16| 193 : 39| 194 : 9| 196: 12| 198 : 25 | 200 : 22 | 232: 18| 242 : 31| 243: 9 | 244 : 9| 248: 19| 251: 11| 268 : 24 | 272 : 5, 29 | 277 : 3 | 304: 8| 307: 4 | 311: 16 | 318: 31 | 319 : 10| 336: 19| 340: 12| 360: 19| 373: 23| 434 : 8 | 447 : 2, 15, 21 |
timorem. 29 : 7 | 30 : 7| 64 : 10 | 139 : 30| 186 : 24 | 189: 33| 233 : 1| 246: 19| 251 : 1| 277: 24| 280 : 24 | 284 : 3| 338 : 12| 350 : 19| 357: 15 | 401 : 27 | 448 : 5 |
timori. 200 : 20 | 249: 9 |
timoris. 28 : 22 | 64 : 3, 7| 109: 10, 17| 112: 18| 116: 14 | 137 : 7| 164 : 17| 165 : 5 | 189 : 12| 233: 5 | 250: 20| 273: 26 | 275 : 1 | 279: 16, 41 | 321: 2 |
timuerunt. 302: 10 |
timuiſſe. 31 : 7| 335 : 13|
timuiſſent. 29: 23|
tiro. 391 : 38 | 392 : 1| 410: 13 |
tirocinium. 400 : 1|
tironem. 445: 27|
tirones. 302: 24 | 303: 10| 400 : 15 | 405 : 10 | 406 : 4 | 417: 21| 422: 24 |
tironibus. 406: 2|
tironum. 302: 22| 303 : 8| 306 : 3 | 367: 23| 386: 1, 12 | 388 : 1 | 390 : 7| 392: 7 | 400 : 3 | 413: 4| 445 : 2|
Tiſdræ. 424 : 27| 428: 4 |
Tiſdram. 420 : 7|
Tiſdritanos. 429 : 15|
Tiſdro. 402: 11|
Tiri. 398: 8| 410: 13 |
Tirius. 375 : 1|
Tiro. 11 : 28 | 18: 22 | 59: 7 | 99: 1| 103: 17 | 163: 22 | 185 : 4 | 187: 6| 320: 10 |
Titum. 18 : 15| 45 : 23 | 60: 25| 86 : 16 | 104: 7| 113 : 2 | 136 : 7| 162: 29| 179 : 30| 180 : 2| 192 : 2| 202 : 14 | 341: 3| 375: 12 |
Titurii. 100: 9| 104 : 20| 138 : 13|
Titurio. 44: 32 | 64 : 35| 81 : 13| 105 : 8| 114 : 4 |
Titurium. 43: 2| 61: 3 | 99: 7| 100 : 27|
Titurius. 44 : 29 | 63: 23| 86: 20. 101: 9| 102 : 19| 103: 21| 136: 1 |
Titus. 51: 25| 59 : 6| 106: 14 | 191 : 15 | 241: 15| 298: 4| 372 : 21 | 398: 9, 16 |
togatæ. 202 : 11, 14 |
togatam. 192 : 3|
tolerandæ. 107 : 26 | 184 : 10 |
tolerare. 171 : 31 | 316 : 25 |
tolerarent. 22 : 9|
tolerari. 312 : 25 |
toleraverunt. 175: 18|
tollatur. 137 : 2 | 217 : 10 |
tollendum. 148: 9|
tollendum. 284 : 4|
tollere. 127 : 8 | 198 : 10 | 216 : 17 | 263 : 6 | 341: 3 |
tollerent. 333 : 14|
tolleret. 20 : 1 | 134 : 5 |
tolleretur. 154 : 7|
tolli. 31: 25| 297: 15| 305: 22| 375: 5|
tollitur. 373 : 21 | 451 : 32 |
tollunt. 103: 35|
tolluntur. 214 : 1|
Toloſa. 65: 9|
Toloſatibus. 144: 25|
Toloſatium. 11: 24|
tormenta. 44: 16| 159: 34| 222 : 23 | 263 : 13 | 265: 17| 270 : 13| 291: 14| 305: 6| 310. 24| 347: 3 | 394: 7 |
tormentis. 82 : 16 | 119: 2| 143: 22| 151 : 4 | 177: 4| 197 : 14, 30 | 228 : 8| 259: 22 | 262 : 14 | 264: 12 | 265 : 20 | 311 : 11 | 318 : 20 | 351 : 8 | 356: 10 | 357: 17| 420 : 18|
tormento. 188: 23 | 263: 3 |
tormentorum. 82 : 18 | 258: 13| 259: 5| 266: 18 | 348 : 15| 398: 25|
tormentum. 313 : 28 | 315: 15 |
Torquato. 428 : 32|
Torquatus. 293. 20|
torques. 444 : 15|
tot. 60: 20| 97: 29| 98 : 8| 101 : 17 | 147: 13| 152: 7| 159 : 8| 201 : 2 | 256 : 7, 12| 285: 14| 311: 37 | 329: 25 | 400: 6 *bis* | 439: 30 |

tota. 21:4|102:35|141:4|158:38|207:5|212:4|213:6|217:5|254:9|261:10|267:1|268:8|272:28|276:31|279:37|283:3|294:12|305:3|330:14|349:15,20|352:4|359:24|366:27|374:21|439:13|449:24|
totæ. 61:24|173:7|384:8|439:8|
totam. 110:21|266:14|296:25|317:4|
toti. 10:2|23:6|92:30|169:13|237:2|289:10|304:5|
totidem. 36:1|41:28|42:2|173:24,26|204:7|255:1|332:3|348:25|364:12|
toties. 384:18|
totis 28:25|43:7|50:14|138:8|242:24|247:25|310:39|
totius. 6:2|7:10,13|18:4|23:1,9,20|24:12|32:15|41:22,24,27|48:19|63:15|65:17|84:6|88:21|89:32|110:26|111:14|115:17|118:8,19|121:6|134:32|143:4|146:8|148:39|155:7|167:35|168:7,32|179:15|199:25|234:18|248:20|250:2|266:27|268:14|269:18|273:6|279:8|280:10|295:12|309:21|324:22|336:10|380:1,16|384:29|436:2|448:25|
toto. 20:18|95:17|152:8,14|154:6|168:13|172:11|179:26|185:24|193:23|195:13|209:9|246:28|311:38|370:13|404:5|423|30|438:9|
totos. 417:3|
totum. 19:18|28:5|48:20|151:7|172:4|197:8|210:1|254:10|345:31|351:37|374:18|403:25|424:24|446:1|
totus. 115:6|375:9|
trabes. 53:2|151:14,19|262:9 bis|263:17,22,24|434:14|
trabibus. 61:26|78:16|152:3,6|229:13|263:1,
tractandis. 302:29|
tractu. 346:17|
tractus. 138:24|
tradere. 66:4|
traderent. 37:12|
tradidiſſe. 150:9|
tradidiſſet. 33:29|
tradit. 115:3|
tradita ſit. 73:24|
traditæ ſint. 208:9|
tradita. 21:17|22:7|47:3|53:26|54:2|
traditum eſt. 117:5|
tradunt 142:26|
traduntur. 151:3|
traduxiſſe. 13:5|
traduxiſſet. 17:13|
tragula. 103:18|
tragulam. 108:9,12|
tragularum. 244:28|
tragulas. 21:1|
tragulis. 448:6|
trahebatur. 350:1|
trahere. 365:32|
traherentur. 484:13|
traheretur. 38:17|224:31
trajectum. 374:20|
trajectus. 80:14|
Trallibus. 341:15|
tranquillitas. 63:10|
tranquillitatem. 98:15|
trans. 4:5|8:17|12:9,28|22:13|26:14|38:8|47:14|55:8|72:18,26|74:8|75:18|77:22,27|79:21|99:4|108:25|111:15|132:4|137:7|139:24|169:8|188:18|242:19|295:2|435:17|438:15|
tranſalpinam. 141:4|144:4|
tranſcendebant. 245:20|
tranſcendendæ erant. 249:19|
tranſcendere. 171:17|
tranſcenderent. 311:26|
tranſcenderunt. 320:21|
tranſcurrentes. 245:11|
tranſdant. 252:18|
tranſdatur. 168:7|
tranſdebant. 162:14|
tranſdere. 127:2|179:22|224:17|269:1|
tranſderent. 396:21|398:14|
tranſderentur. 249:20|284:3|
tranſdi. 179:23|204:4|269:2|321:24|
tranſdiderant. 368:31|
tranſdiderat. 99:23|273:27|363:13|
tranſdiderunt. 175:19|198:18|
tranſdidit. 101:21|308:20,25|362:28|410:19|
tranſdit. 269:4|372:16|373:29|428:16|
tranſdita. 147:6|269:29|415:33|
tranſditæ. 330:6|
tranſditas. 153:4|204:12|
tranſditi. 398:15|
tranſditis. 46:12|
tranſditos. 189:1|
tranſditum, 159:2|316:3|
tranſditur. 165:27|174:15|349:13|
tranſducat. 33:11|
tranſducatur. 24:30|
tranſducendum. 78:8|
tranſducere. 42:14|44:28|79:19|224:18|230:18|314:17|
tranſducerent. 118:16|157:2|248:19|
tranſduceret. 26:15|
tranſduci. 239:30|447:17|
tranſducit. 14:3|44:33|117:12|146:25|161:16|166:7|188:20|244:6|248:6|307:17|376:26|
tranſducitur. 79:2|
tranſducta. 158:9|
tranſductas. 330:10|
tranſducti. 139:19|
tranſductis. 157:13|222:16|435:5|
tranſducto. 190:25|248:7|323:29|
tranſductos. 23:25|41:12|90:14|
tranſductus eſſet. 247:29|
tranſducunt. 109:18|247:4|
tranſducuntur. 161:13|
tranſdunt. 123:7|270:15|
tranſduxerant. 12:10|247:14|
tranſduxerat. 117:9|136:5|187:29|273:12|286:7|308:20|340:9|
tranſduxerim. 376:3|
tranſduxiſſe. 193:8|
tranſduxit. 35:10|164:11|165:20|309:4|434:14|
tranſeant. 11:22|
tranſeat. 64:9|
tranſeundi. 44:23,25|70:4|158:17|353:16|415:9|446:29|
tranſeundo. 45:5|
tranſeundum. 193:8|247:10|360:8|
tranſeundum erat. 303:24|
tranſeundum eſſe. 77:16|
tranſeundus. 365:10|
tranſeunt. 216:8|247:14,18|272:18|

tranſeuntes. 137 : 11 |
transferente. 377 : 34 |
transferre. 246 : 22 |
transferret. 412 : 2 |
transfert. 114 : 24 | 246 : 10 | 377 : 6 |
transferunt. 226 : 8 |
transfigitur. 106 : 25 |
transfixi. 167 : 23 |
transfixis. 20 : 5 |
transfixum. 106 : 30 |
transfodiebantur. 177 : 10 |
transfuga. 419 : 7 | 439 : 17 | 440 : 24 |
transfugæ : 440 : 14 | 442 : 17 |
transfugerant. 435 : 26 | 437 : 14 |
transfugerent. 441 : 2 |
transfugerit 442 : 21 |
transfugerunt. 441 : 20, 25 | 444 : 18 | 445 : 9 |
transfugiſſe. 444 : 20 |
transfugit. 437 : 7, 11 | 440 | 6 | 441 : 14 |
tranſgredi. 408 . 13 |
tranſgredienda erant. 408 : 9 |
tranſgreſſi. 48 : 22 | 161 : 29 | 186 : 30 | 253 : 24 | 384 : 11 | 413 : 21 | 443 : 1, 6 |
trangreſſus. 153 : 6 |
tranſibant. 13 : 4 | 186 : 29 |
transjeciſſet. 303 : 11 | 372 : 13 |
transjecit. 228 : 16 | 244 : 9 | 346 : 23 | 426 . 1 | 448 : 25 |
transjecti. 177 : 10 |
transjectis. 186 : 18 |
transjectu. 268 : 17 |
transjectum. 88 : 16 |
transjectus. 153 : 5 | 414 : 6 |
tranſierant. 9 : 1 | 45 : 4 | 77 : 4 | 93 : 3 | 140 : 3 | 360 : 18 |
tranſierat. 13 : 7 | 317 : 24 |
tranſierunt. 70 : 3 | 72 : 28 | 300 : 35 | 317 : 18 | 361 : 11 |
transjicere. 428 : 20 | 466 : 11 |
transjiceret. 372 : 1 |
transjici. 263 : 3 |
transjiciebatur. 297 : 21 |
transjicit. 106 : 23 | 200 : 12 | 255 : 9 | 372 : 20 |
transjicitur. 103 : 18 |
tranſiit. 203 : 13 |
tranſilit. 441 : 1 |
tranſilire. 369 : 26 |
tranſire. 11 : 5 | 25 : 23 | 27 : 21 | 32 : 22 | 45 : 3 | 50 : 8, 10, 23 | 52 : 15 | 60 : 29 | 72 : 20, 21 | 77 : 19, 26 | 78 : 4 *bis* | 109 : 8, 22 | 116 : 6, 22 | 117 : 6 | 123 : 3 | 131 : 1 | 144 : 6 | 146 : 23 | 167 : 12 | 171 : 17 | 230 : 4 | 247 : 8, 29 | 255 : 8 | 276 : 24 | 289 : 6 | 303 : 23 | 357 : 31 | 360 : 12 | 393 : 16 | 420 : 20 | 434 : 12 |
tranſirent. 14 : 5 | 22 : 14 | 24 : 16 | 44 : 22 |
tranſiret. 109 : 13 | 111 : 18 | 324 . 26 | 365 . 14 | 366 : 18 |
tranſiri. 96 : 8 | 157 : 4 | 165 : 8 | 242 : 1 |
tranſiſſe. 23 : 24 | 32 : 24 | 77 : 21 | 100 : 29 | 105 : 9 | 305 : 24 |
tranſiſſent. 14 : 12 | 57 : 5 | 144 : 8 | 187 : 30 | 228 : 11 | .
tranſit. 74 : 12 | 246 : 9 | 307 : 28 |
tranſitionem. 444 : 19 |
tranſitu. 111 : 19 | 116 : 6 | 165 : 31 | 353 : 14 | 361 : 3 | 366 : 21 |
tranſitum. 190 : 14 |
tranſitur. 9 : 8 |
tranſituros. 116 : 7 |
tranſiturum. 84 : 17 |
tranſitus. 187 : 28 | 377 : 5 |
tranſlata eſſe. 121 : 9 |
tranſlatum. 145 : 13 |
tranſlaturos. 251 : 22 |
tranſmarina. 349 : 7 | 374 : 16 |
tranſmarinarum. 132 : 12 |
tranſmarinis. 230 : 5 |
tranſmiſiſſet. 93 : 18 |
tranſmittitur. 167 : 7 |
tranſnare. 242 : 13 |
tranſnarunt. 361 : 9 |
tranſnatare. 38 : 10 |
Tranſpadanis. 329 : 29 |
tranſportabat. 270 : 20 |
tranſportandam. 87 : 8 |
tranſportandas. 81 : 9 |
tranſportandis. 290 : 18 |
tranſportandos. 303 : 9 |
tranſportandum. 78 : 2 | 84 : 1 | 301 : 8 | 402 : 22 |
tranſportare. 285 : 11 |
tranſportaret. 77 : 31 |.
tranſportaretur. 367 : 30 | 397 : 17 |
tranſportari. 167 : 11 | 290 : 17 | 418 : 11 |
tranſportat. 244 : 3 |
tranſportati. 167 : 17 |
tranſportati eſſent. 27 : 18 | 322 : 27 |
tranſportaverat. 84 : 14 | 85 : 33 | 393 : 19 | 406 : 17 |.
tranſrhenanis. 77 : 28 | 115 : 17 |
tranſrhenanos. 88 : 20 |
tranſtra. 61 : 25 |
tranſtulit. 319 : 24 |
tranſverſa. 262 . 6 | 354 : 13 |
tranſverſam. 44 : 14 |
tranſverſaria. 266 : 4 |
tranſverſas. 229 : 10 | 262 : 8 |
tranſverſum. 318 : 13 |
tranſvexiſſet. 303 : 14 |
Trebellius. 444 : 17 |
Trebium. 59 : 16 |
Trebius. 59 : 6 |
Trebonii. 260 : 13 | 298 : 12, 15 |
Trebonio. 95 : 31 | 139 : 10 | 193 : 17 | 265 : 5 | 378 : 26 | 435 : 26 | 437 : 14 |
Trebonium. 99 : 3 | 136 : 9, 15 | 146 : 14 | 184 : 25 | 187 : 5 | 188 : 6 | 204 : 6 | 235 : 17 | 265 : 10 | 299 : 5 |
Trebonius. 177 : 5 | 258 : 1, 9 | 265 : 29 | 378 : 22 |
trecenta. 22 : 24 | 402 : 12 |
trecenti. 86 : 7 | 137 : 36 | 223 : 14 | 443 : 25 |
trecentis. 91 : 20 | 399 : 2 | 417 : 16 | 425 : 24 | 427 : 5 | 470 : 18 |
trecentorum. 197 : 18 | 230 : 32 | 413 : 13 |
trecentos. 152 : 10 | 226 : 4 | 288 : 6 | 421 : 3 | 426 : 28 |
tredecim. 222 : 6 | 414 : 8 | 435 : 25 | 444 : 15 | 446 : 25 | 447 : 30 |
trepidantem. 414 : 23 |
trepidantes. 362 : 3
trepidantius, *adv.* 223 : 22 |
trepidare. 102 : 19 | 422 : 27 |
trepidatio. 383 : 26 |
trepidatur. 133 : 8 |
tres. 2 : 1 | 7 . 12 | 12 : 1 | 13 : 4 | 52 : 23 | 95 : 30 | 99 : 2 | 135 : 23 | 162 : 16 | 167 : 13 | 169 : 32 | 170 : 10 | 235 : 13 | 237 : 7 | 240 : 2, 30 | 262 : 16 | 308 : 19 | 320 : 3 | 355 : 4 | 364 : 22 | 381 : 20 | 417 : 10 | 437 : 28 | 438 : 32, 33 | 441 : 22 |
Treviri. 27 : 19 | 50 : 27 | 100 : 1 | 111 : 14 | 115 : 29 | 168 : 10 |
Treviris. 27 : 17 | 89 : 3, 18 | 114 : 6, 14 | 117 : 7, 11 | 199 : 3, 4 |
Trevirorum. 73 : 16 | 74 : 15 | 88 : 18 | 89 : 6, 22 | 99 : 2 | 107 : 29 | 108 : 1 | 115 : 7 | 117 : 1 | 134 : 13 | 140 : 26 | 202 : 13 |
Treviros. 60 : 26 | 110 : 17

19 | 112 : 23 | 114 : 22 | 115 : 14, 18, 28 | 117 : 6, 14 | 135 : 17 | 192 : 15 |
tria. 19 : 3 | 22 : 22 | 108 : 1 | 171 . 1, 7 | 176 : 5 | 222 : 14 | 237 : 10 | 286 : 7 | 302 : 5 | 308 : 8 | 342 : 7 | 371 | 23 | 390 : 27 | 396 : 2 | 421 : 12 | 447 : 28 |
Triarii. 333 : 5 | 382 : 22 |
Triarium. 383 : 2 |
Triarius. 289 : 8 |
Tribocorum. 74 : 14 |
Tribocos. 37 : 8 |
tribuens. 367 : 30 |
tribuerat. 90 : 17 | 316 : 35 |
tribuere. 150 : 17 | 158 : 12 | 235 : 4 | 413 : 26 |
tribuerent. 164 : 4 |
tribueret. 14 : 13 |
tribui. 33 : 11 | 322 : 29 |
tribuis. 441 : 4 |
tribuisse. 453 : 2 |
tribuissent. 381 : 34 |
tribuisset. 114 : 2 | 199 : 24 | 293 : 2 | 294 : 22 | 381 : 4 | 446 : 17 |
tribuit. 285 : 8 | 288 : 8 | 324 : 20 | 379 : 21 | 424 : 25 | 426 : 24 |
tribuitur. 210 : 8 |
tribunal. 298 : 12 | 371 : 12 | 373 : 11 |
tribunali. 267 : 11 | 299 : 5 |
tribuni. 101 : 2 | 208 : 2 | 210 : 10, 14 | 211 : 5 | 250 : 19 | 251 : 25 | 252 : 22 | 294 : 23 | 322 : 13 | 323 : 4 | 398 : 8 |
tribunis. 28 : 18 | 62 : 16 | 81 : 26 | 116 : 12 | 149 : 10 | 162 : 3 | 163 : 28 | 167 : 26 | 169 : 11 | 210 : 7 | 211 : 4 | 232 : 6, 16 | 238 : 2 | 268 : 20 | 269 : 8 | 284 : 6 | 335 : 7 | 368 : 10 | 419 : 1 |
tribunicia. 214 : 6, 8 | 215 : 1 |
tribunitiis. 379 : 8 |
tribunitium. 253 : 2 |
tribuno. 268 : 5 |
tribunorum. 206 : 1 | 208 : 3 | 215 : 10 | 249 : 11 | 252 : 30 | 379 : 9 |
tribunos. 31 : 4, 6 | 51 : 20 | 59 : 4 | 103 : 30 | 110 : 6 | 208 . 10 | 216 : 2 | 224 : 5, 27 | 225 : 4, 11 | 247 : 27 | 321 : 18 |
tribunum. 138 : 29 | 160 : 8 | 340 : 17 | 420 : 17 |
tribunus. 58 : 13 | 95 : 16 | 203 : 1 | 212 : 8 | 233 : 9 | 272 : 10 | 375 : 2 | 409 : 33 | 410 : 12 | 437 : 9 |
tribus. 13 : 6 | 45 : 23 | 61 : 3 | 91 : 1 | 105 : 25 | 110 : 20 | 114 : 2 | 136 : 5, 7, 10 | 137 : 19, 33 | 159 : 27 | 167 : 3, 12 | 170 : 20 | 185 : 23 | 187 : 7 | 219 : 3 | 223 : 10 | 226 : 6 | 230 : 17 | 235 : 19 | 236 : 6 | 242 : 35 | 258 : 5 | 262 : 17 | 268 : 15 | 270 : 7, 20 | 314 : 3, 5 *bis* | 324 : 31 | 360 : 31 | 364 : 7 | 382 : 24 | 387 : 4 | 398 : 23 | 407 : 13 | 424 : 26 | 436 . 25 |
tributa. 122 : 1 |
tributis. 269 : 12 | 429 : 5 |
tributorum. 119 : 15 |
tributum. 305 : 5 |
tributum esset.. 446 : 14 |
tribuuntur. 174 : 16 |
tricenos. 419 : 23 |
tricies. 429 : 13 |
triclinia. 335 : 8 |
triclinijs. 202 : 8 |
tridui. 27 : 25 | 28 : 1 | 72 : 23 | 75 : 8, 9 |
triduo. 21 : 9 | 47 : 13 | 145 : 19 | 150 : 26 | 223 : 12 | 233 : 7 |
triduum. 21 : 6 | 233 : 8 | 309 : 15 |
triennio. 393 : 16 |
triennium. 72 : 16 | 427 : 6 |
trigesima. 351 : 7 | 366 : 16, 28 | 373 : 14, 18 | 375 : 9 |
trigesimæ. 364 : 10 |
trigesimam. 364 : 7 | 366 : 11, 23 | 375 : 3 | 413 : 2 |
triginta. 22 : 22, 23 | 58 : 23 | 77 : 11 | 85 : 32 | 88 : 16 | 94 : 2 | 137 : 11 | 152 : 10 | 158 : 20 | 171 : 31 | 173 : 13, 20, 28 | 222 : 21 | 227 : 19 | 235 : 16 | 242 : 1 | 246 : 17 | 261 : 28 | 267 : 2 | 290 : 22 | 292 : 21 | 309 : 8 | 314 : 13, 15 | 320 : 3 | 321 : 18, 20 | 335 : 19 | 336 : 24 | 338 : 6 | 355 : 30 | 368 : 9 | 373 : 25 | 378 : 1 | 388 : 13 | 390 : 20 | 391 : 5 | 395 : 24 | 397 : 5 | 399 : 6 | 405 : 25 | 407 : 14 | 414 : 27 | 429 : 9 *bis* | 440 : 7 | 443 : 25 | 447 : 26 | 450 : 22 | 470 : 18 |
trina. 395 : 1, 34 |
trinis. 38 : 17 | 110 : 20 | 161 : 29 | 169 : 17 | 365 : 25 | 416 : 9 | 424 : 14 |
trino. 432 . 4 |
Trinobantes. 97 : 2 |
Trinobantibus. 97 : 11 | 98 : 4 |
tripartito, *adv.* 20 : 14 | 92 : 6 | 115 : 23 | 170 : 1 | 194 : 34 | 434 : 14 | 451 : 28 |
triplex. 254 : 35 | 413 : 7 |
triplicem. 19 : 17 | 248 : 8 | 348 : 22 |
triplici 36 : 10 | 37 : 5 | 76 : 21 | 239 : 6 | 410 : 25 | 422 : 18 |
triquetra. 93 : 13 |
trireme. 271 . 4 |
triremem. 359 : 12 | 414 : 27 |
triremes. 261 : 6 | 300 : 24 | 338 : 20 | 345 : 28 | 370 : 4 |
triremis. 405 : 8 |
tristes. 25 : 4 |
tristitia. 25 : 6 | 390 : 7 |
tritici. 267 : 15 | 402 : 11 | 416 : 6 |
trium. 8 : 14 | 48 : 16 | 55 : 2 | 108 : 2 | 171 : 10 | 172 : 24 | 186 : 2, 17 | 239 : 27 | 303 : 8 | 356 : 11, 33 | 387 : 6 |
triumphavit. 395 : 17 |
triumphi. 302 : 9 | 398 : 12 |
triumpho. 461 : 2 |
trucidari. 397 : 24 |
trunci. 78 : 24 |
truncis. 172 : 18 |
tu. 391 : 38 | 395 : 19 | 461 : 5 | 462 . 6, 10 | 484 : 5 *bis* |
tua. 401 : 33 | 405 : 30 | 410 : 9 | 439 : 25, 32 *bis* |
tuæ. 106 : 18 |
tuam. 410 : 8 |
tuba. 49 : 7 | 176 : 37 | 331 : 29 | 332 : 12 |
tubæ. 162 : 2 |
tubarum. 190 : 29 |
Tubero. 230 : 20 | 231 : 13 |
Tuberonem. 231 : 19 |
tubicen. 422 : 34 |
tuemini. 334 : 24 |
tuentur. 237 : 1 |
tuebantur. 119 : 9 | 348 : 29 | 355 : 18 | 356 : 7 |
tuebatur. 271 : 6 |
tuenda. 136 : 22 | 183 : 12 | 255 : 23 |
tuendæ. 305 : 29 | 379 : 24 |
tuendam. 284 : 5 | 308 : 25 |
tuendarum. 349 : 22 |
tuendas. 192 : 4 | 451 : 26 |
tuendi. 134 : 9 | 146 : 17 | 268 : 13 | 308 : 19 |
tuendum. 389 : 16 |
tuentur. 138 : 7 | 169 : 6 |

tuerentur. 253: 27|
tueretur. 91: 2| 204: 5|
tueri. 73: 32| 195: 14| 263: 14| 275: 11| 346: 1| 394: 24| 449: 20|
tuis. 181: 1| 405: 28, 31| 461: 6|
tulerant. 198: 23| 374: 13| 429: 3|
tulerat. 190: 25|
tulerunt. 97: 20| 265: 9| 276: 29| 308: 2| 313: 13| 318: 30| 333: 22| 338: 17|
Tulingi. 20: 10|
Tulingis. 8: 15|
Tulingorum. 22: 22|
Tulingos. 22: 8|
tuliſſe. 14: 26| 33: 21| 217: 3| 255: 18| 256: 19| 269: 12|
tulit. 85: 19| 89: 26| 167: 29| 334: 1| 341. 6| 359: 14| 362: 18| 409: 14| 426: 1|
Tullio. 199: 18|.
Tullium. 136: 6| 180: 3|
Tullius. 424: 6| 439: 23| 440: 2|
Tullum. 134: 10|
Tullus. 314: 2|
tum, *adv.* 16: 6| 21: 13| 30: 19| 36: 19| 37: 6| 40: 19| 43: 10, 12| 52: 7| 53: 1| 63: 17| 66: 16| 68: 2| 82: 24| 85: 5| 91: 7| 100: 6| 102: 19| 103: 16. 35| 106: 5, 12, 21| 108: 6, 15| 116: 25| 119: 10| 135: 23| 151: 8| 162: 8| 164: 10| 165: 11| 166: 16, 21| 193: 31| 202: 4| 209: 11| 241: 28| 253: 20, 21. 30| 254: 3| 259: 6| 260: 3| 264: 16| 268: 32| 276: 32| 280: 2| 294: 20| 296: 16| 298: 9| 307: 4, 18| 313: 2| 320: 16| 322: 29| 334: 10| 346: 11| 354: 15| 384: 3| 387: 23| 392: 1. 2, 3| 393: 5| 418: 25| 419: 25| 420: 22| 425: 30| 426: 17| 427: 18| 440: 18| 452: 16| 462: 2|
tum, *conjunct.* 41. 25| 57: 13| 89: 24| 111: 11| 134: 21| 136: 3| 152: 4| 165: 13| 182: 10| 185. 2-| 189: 34| 201: 7| 242: 23 *bis*| 245: 16| 247. 9| 277: 19| 310: 9| 311: 38| 312: 28| 317: 8| 320: 15| 351: 36| 370: 16| 399: 25| 409: 2| 461: 2|
tumulis. 435: 1| 446: 3|
tumulo. 32: 5| 52: 13| 116: 25|
tumulos. 227: 6| 435: 1|
tumultu. 29: 20| 45: 15| 116: 14| 162: 9| 167: 1| 297: 9| 318: 28| 342: 14| 399: 12|
tumultuari. 167: 9|
tumultuariis. 364: 13|
tumultuoſius, *adv.* 161: 4|
tumultus. 99: 25| 138: 9| 215: 9| 272: 5| 321: 2|
tumulum. 34: 10| 139: 3| 240: 4, 7| 241: 20, 25| 311: 20| 313: 27| 443: 18, 20|
tumulus. 32: 2| 230: 32| 382: 18|
tunc. 83: 16| 105: 6| 109: 25| 142: 17, 26| 146: 15| 265: 8| 329: 2| 340: 10| 355: 29| 380: 16| 382: 7, 16| 387: 24| 405: 31| 443: 23| 449: 11|
tunicas. 311: 3|
tuo. 405: 20| 460: 1| 461: 7|
turba. 277: 15|
turbari. 391: 27|
turbare. 210: 6|
turbati. 264: 16|
turbavit. 375: 1|
turbida. 399: 18|
turbidam. 270: 8|
turbulenta. 369. 9|
turbulentiſſimi. 210: 9|
Turino. 300: 5|
Turinum. 299: 12|
turma. 398: 27|
turmæ. 193: 32| 308: 12| 398: 18| 403: 19| 438: 19| 444: 15|
turmarum. 308: 17|
turmas. 85: [illegible]| 161: 3| 185: 8| 189: 6, 31| 193: 21| 308: 15| 393: 2| 403: 31| 420: 30| 421: 2| 438: 20|
turmatim. 189: 29| 334: 2| 404: 14|
turmis. 116: 30| 176: 26| 179: 4| 189: 35| 190: 4| 391: 22| 419: 24| 435: 15| 443: 8|
Turones. 55: 11| 143: 15|
Turoni. 173: 24|
Turonis. 199: 19|
turpe. 128: 4| 240: 12| 364: 1| 400: 5|
turpem. 174: 21| 298: 23| 307: 27|
Turpionem. 443: 35|
turpiſſimæ. 274: 15|
turpiſſimam. 174: 28| 305: 14| 415: 25|
turpiſſime. 419: 26|
turpiſſimis. 130: 8| 358: 9|
turpiſſimum. 25: 22|
turpiter. 150: 14, 29| 176: 23| 187: 33| 300: 32| 351: 33|
turpitudinem. 52: 8|
turpius, *nom.* 71: 24| 101: 8|
turre. 438: 13| 451: 2|
turrem. 263: 1, 16| 264: 23| 265: 25| 438: 12| 440: 20, 22|
turres. 65: 22| 104: 30| 105: 2. 26, 32| 110: 1| 148: 34| 149: 12| 152: 21| 172: 21| 186: 17, 22| 228: 5, 8| 235: 14| 258: 3| 308: 29| 314: 20| 355: 26| 397: 28| 403: 1, 4| 426: 7| 439: 5| 449: 12| 452: 17|
turri. 106: 9| 153: 23| 262: 8| 263. 14, 16| 264: 11, 14| 270: 3| 403: 7|
turribus. 46: 7| 54: 20| 62: 19| 151: 7| 154: 3| 177: 10| 178. 22| 229: 15| 259: 7| 264: 13| 266: 15, 19| 268: 12| 291: 10| 348: 24| 403: 29| 424: 17| 436: 5|
turrim. 53: 12, 17| 108: 13| 134: 8| 261: 24| 264: 2, 3, 265: 22| 308: 23| 440: 28|
turris. 106: 13| 153: 4| 197: 28| 262: 1, 2, 17| 263: 3, 5| 264: 10, 15, 16, 25| 265: 17| 346: 3| 440: 26|
turritis. 399: 6| 404: 15|
turrium. 151: 10, 11| 152: 15, 25| 259: 5|
Tuſculus. 373: 5|
tuta. 42: 16| 148: 8| 348: 2| 367: 26|
tutabatur. 243: 17|
tutæ eſſent. 294: 26|
tutam. 101: 20|
tuti. 259: 21|
tuti eſſe. 78: 2|
Turicanum. 321: 16|
tutior. 186: 20|
tutiora. 416: 14|

tutiore.

tutiore. 241 : 11 | 452 : 18 |
tutiores. 131 : 10 |
tutis. 366 : 31 |
tutiſſimam. 204 : 7 |
tutiſſimus. 302 : 10 |
tutius, *adv.* 62 : 9 | 67 : 11 | 274 : 13 | 394 . 6 | 395 : 6 | 400 : 26 | 462 : 7 |
tuto, *adv.* 67 : 11 | 158 : 1 | 207 : 5 | 244 : 7 | 263 : 12 | 297 : 29 | 346 : 13 | 366 : 9 |
tutos. 363 : 9 |
tutum. 52 : 20 | 78 : 4 | 100 : 33 | 193 : 6 | 220 : 6 | 279 : 34, 37 | 342 : 10 | 387 : 16 | 414 : 11 |
tutus. 263 : 26 | 377 : 17 |
tutus erat. 302 : 6 |
tuum. 354 : 7 |
tuus. 395 : 8 | 439 : 24 |
tympana. 341 : 14 |
tyrannis. 304 : 2 |
tyrannos. 379 : 22 |

V.

VAcabant. 301 : 12 | 324 : 2 |
vacabat. 197 : 18 | 254 : 30 |
vacare. 22 : 12 | 72 : 3, 6 | 73 : 33 |
vacaret. 371 : 12 |
vacationem. 122 : 1 |
Vacca, *oppidum.* 419 : 3 |
vacua. 161 : 13 | 199 : 21 | 389 : 32 | 414 : 13 |
vacuam. 57 : 3 | 231 : 16 | 303 : 11 | 346 : 22 |
vacuas. 231 : 11 | 348 : 20 | 414 : 17 |
vacuo. 161 : 27 |
vacuum. 46 : 2 | 285 : 18 | 396 : 21 |
vacuus. 153 : 8 |
vada. 60 : 10 | 61 : 22 | 149 : 24 | 187 : 28 | 353 : 14 | 354 : 5 | 361 : 8 |
vadimonio. 371 : 13 |
vadis. 44 : 28 | 61 : 31 | 62 : 9 | 83 : 1 | 355 : 19 |
vado, *nom.* 9 : 8 | 112 : 34 | 157 : 4 | 165 : 8 . 16 | 303 : 23 | 307 : 17 |
vadoſum. 227 : 18 |
vadum. 246 : 18 | 247 : 31 | 248 : 10 | 255 : 7 | 354 : 21 |
vagabantur. 73 : 15 | 245 : 26 | 395 : 3 | 407 : 8 |
vagabatur. 112 : 16 |
vagandi. 194 : 24 |
vagantibus. 414 : 13 |
vagarentur. 6 : 8 | 161 : 8 |
vagari. 67 : 3 | 96 : 24 | 377 : 21 | 396 : 3 . 8 | 398 : 3 |
vagari. 72 : 16 |
vagentur. 145 : 9 |
vaginam. 106 : 26 |
vagum. 428 : 11 |
valdè. 464 : 13 |
vale. 460 : 3 | 461 : 9 | 462 : 8 |
valeamus. 329 : 17 |
valeat. 16 : 8 |
valebant. 65 : 12 |
valebat. 37 : 5 | 246 : 21 | 310 : 17 | 377 : 3 |
valent. 48 . 3 | 168 : 3 | . 193 : 37 |
valeo. 444 : 22 |
valere. 41 : 21 | 89 : 25 | 256 : 15 |
valerent. 118 : 31 | 280 : 25 | 352 : 16 |
valeret. 30 : 19 |
Valerii. 34 : 27 |
Valerio. 35 : 1 | 169 : 3 | 312 : 17 |
Valerium. 17 : 22 | 34 : 26 | 230 : 16 |
Valerius. 38 : 16 | 65 : 5 | 230 : 20 | 231 : 12 | 314 : 8 | 448 : 8 |
valet. 88 : 21 |
valete. 465 : 10 |
valetis. 444 : 22 |
valetudine. 105 : 4 | 175 : 30 | 231 : 20 | 285 : 17 | 312 : 26 | 313 : 1 | 318 : 3 | 368 : 20 |
valetudinis. 329 : 27 |
Valgius. 437 : 18 |
vallata. 361 : 16 |
vallatis. 360 : 15 |
valle. 57 : 1 | 186 : 13 | 188 : 19 | 258 : 8 | 273 : 9 | 383 : 19 |
vallem. 57 : 14 | 108 : 25 | 109 : 7, 11, 13 | 197 : 7 | 276 : 27 | 383 : 22 | 384 : 11 |
valles. 249 : 19 | 253 : 24 | 382 : 27 |
valli. 105 : 26 | 318 : 6 | 399 : 26 | 402 : 1 | 423 : 8 |
vallibus. 382 : 20 |
vallis. 102 : 17 | 136 : 20 | 162 : 3 | 172 : 22 | 253 : 18 | 276 : 22 | 277 : 2 | 383 : 4 |
vallium. 312 : 31 |
vallo. 20 : 23 | 43 : 3 | 53 : 10 | 54 : 19 | 57 : 4 | 67 : 20 | 69 : 1 | 97 : 16 | 105 : 19 | 106 : 4, 7, 21 | 109 : 16, 19 | 138 : 3 | 140 : 1 | 159 : 32, 35 | 171 : 18 | 175 . 37 | 176 : 35 | 177 : 10 | 179 : 6 | 186 : 15, 21 | 188 : 23 | 223 : 16 | 239 : 13, 28 | 247 : 4 | 254 : 17 | 256 : 27 | 277 : 28 | 307 : 21 | 315 : 15, 18 | 319 : 26 | 320 : 8, 35 | 329 : 1 | 335 : 5 | 361 : 17, 33 | 362 : 8 | 365 : 28 | 383 : 11 | 398 : 19 | 399 : 18 | 422 : 16 | 423 : 11 | 438 : 31 | 448 : 3, 5 |
vallos. 318 : 25 |
vallum. 57 : 33 | 58 : 10 | 64 : 3 | 100 : 4 | 104 . 4, 25 | 105 : 33 | 106 : 9 | 109 : 25 | 112 : 17 | 172 : 9 | 178 : 23 | 195 : 2 | 229 : 25 | 251 : 10 | 252 : 11, 26 | 315 : 17 | 318 : 9, 13, 18 | 323 : 30 | 324 : 6 | 334 : 28 | 335 : 15 | 348 : 22 | 394 : 4 | 396 : 4 | 399 : 11, 26 | 406 : 3 | 413 : 30 | 422 : 27 | 442 : 18 | 443 : 7 | 450 : 18 |
vallus. 318 : 5, 7 |
valuas. 341 : 8 |
valuiſſet. 202 : 2 |
valuit. 111 : 6 | 135 : 4 | 178 : 2 |
Vangiones. 37 : 8 |
Varene. 106 : 18 |
Varenos. 106 : 15, 21, 28, 31 |
Vari. 270 : 19 | 271 : 20 | 273 : 4, 10 | 274 : 6 | 276 : 31 | 277 : 6 | 405 : 9 | 415 : 8 |
varia. 306 : 14 | 317 : 29 |
varie. 366 : 16 | 375 : 16 | 415 : 12 |
varietas. 50 : 6 |
varietatem. 152 : 2 |
varii. 50 : 5 |
variis. 174 : 13 | 273 : 24 | 277 : 30 | 360 : 31 |
vario. 241 : 11 |
varios. 349 : 18 |
Varo. 236 : 6 | 272 : 8 | 426 : 28 |
Vario. 236 : 10 | 266 : 21 | 268 : 16, 30 | 269 : 2, 17 | 375 : 28 |
Varrone. 268 : 15 |
Varronnem. 297 : 28 |
Varroni. 268 : 11 | 269 : 10 |
Varronis. 268 : 26 | 269 : 17 |

Varum. 219 : 11 | 231 : 14 | 256 : 32, 34 | 257 : 11 | 273 : 3 | 277 : 9, 12 | 280 : 16, 27 | 415 : 4 | 445 : 11 |
Varus. 193 : 20 | 219 : 15, 18 | 225 : 13 | 273 : 8, 11 | 276 : 20 | 277 : 25 | 281 : 2 | 308 : 1 | 405 : 10 | 414 : 2, 14 . 24 | 447 : 27 |
vas. 406 : 18 |
vaſa. 248 : 25 |
vaſis. 307 : 28 | 308 : 7 |
Vaſius. 372 : 21 |
vaſtandi. 96 : 21 |
vaſtandis. 96 : 25 |
vaſtare. 192 : 10 | 431 : 6 |
vaſtarentur. 389 : 6 |
vaſtari. 12 : 14 | 87 : 13 | 363 : 15 | 397 : 24 |
vaſtaſſet. 192 : 14 |
vaſtat. 376 : 18 |
vaſtata. 367 : 10 |
vaſtatis. 69 : 6 | 86 : 21 | 97 : 30 | 114 : 19 | 131 : 8 | 140 : 20 |
vaſtatos eſſe. 394 : 26 |
vaſtiſſimo. 60 : 11 |
vaſto. 61 : 19 |
vaticinationibus. 36 : 26 |
Vatiniana. 369 : 16 |
Vatiniani. 369 : 14, 25 |
Vatinii. 368 : 14 |
Vatinio. 199 : 17 | 298 : 5 | 370 : 9 | 390 : 3 |
Vatinium. 297 : 21 | 332 : 7 | 369 : 4 |
Vatinius. 337 : 11 | 368 : 15 | 369 : 6, 16 | 370 : 2 |
uberiora. 243 : 18 |
ubi, *adv.* 10 : 4 | 13 : 4 | 14 : 9. 15 | 15 : 28 | 28 : 27 | 36 : 7, 19 | 43 : 7 | 44 : 9, 10, 24 | 45 : 5 | 51 : 3 | 53 : 18 | 55 : 12 | 58 : 7 | 60 : 9, 13 | 63 : 18 | 64 : 10, 14 | 65 : 5 | 66 : 2 | 67 : 6 | 74 : 15 | 75 : 15 | 79 : 18 | 136 : 1 | 137 : 12 | 145 : 23 | 146 : 29 | 153 : 19 | 154 : 5 | 162 : 34 | 163 : 22 | 167 : 21, 35 | 170 : 8 | 182 : 6 | 188 : 32 | 189 : 3 | 196 : 7 | 199 : 12 | 200 : 14. 16. 19 | 225 : 10 | 235 : 9 | 239 : 10, 31 | 243 : 3 | 248 : 11 | 249 : 31 | 253 : 33 | 255 : 13 | 256 : 27 | 262 : 2, 4, 11 | 263 : 3, 6, 9, 14, 20 | 264 : 7, 21 | 265 : 30 | 266 : 2, 10 | 273 : 26 | 277 : 10 | 278 : 1 | 279 : 41 | 297 : 2, 10 | 300 : 8 | 303 : 25 | 307 : 9 | 309 : 17, 30 | 316 : 19 | 320 : 7 | 334 : 3 | 336 : 16 | 341 : 15 | 346 : 7 | 354 : 4 | 355 : 19 | 359 : 4 | 369 : 2, 11 | 381 : 6, 7 | 398 : 26 | 401 : 19 | 403 : 26, 28, 35 | 404 : 16, 19, 31 | 417 : 1 | 419 : 17, 18 | 420 : 25, 33 | 421 : 3, 23 | 424 : 27 | 425 . 3 | 426 : 14 | 427 : 10, 23 | 428 : 33 | 436 : 12 | 446 : 2 |
ubi, *conjunct.* 8 : 9 | 11 : 6 | 22 : 4 | 32 : 7 | 62 : 11, 13 | 67 : 2 | 82 : 13 | 83 : 2 | 91 : 18 | 111 : 24 | 112 : 26 | 116 : 32 | 131 : 17 | 136 : 19 | 141 : 2 | 142 : 18, 24 |
Ubii. 39 : 10 | 72 : 6 | 77 : 27 | 117 : 12 |
Ubiis. 74 : 3 | 117 : 19, 23 |
Ubiorum. 74 : 1 | 79 : 11 | 117 : 18 | 134 : 7 |
Ubios. 75 : 6 | 79 : 20 | 134 : 2 |
ubique. 269 : 4 |
Ucubenſes. 441 : 15 |
Ucubi. 443 : 16 |
Ucubim. 435 : 18 | 436 : 12 | 441 : 11 | 445 : 14 |
ve. 21 : 8 | 26 : 17 *ter* | 129 : 9 | 135 : 18 | 154 : 20 | 196 : 32 | 256 : 32 | 268 : 10 | 296 : 14 | 313 : 28 | 315 : 15 | 322 : 20 | 333 : 4 | 340 : 8 | 346 : 28 | 351 : 2 | 364 : 4 | 378 : 10 |
vectibus. 264 : 5, 10 | 309 : 3 |
vectigal. 305 : 20 | 374 : 17 |
vectigales. 59 : 12 | 72 : 12 | 389 : 25 |
vectigalia. 16 : 23 | 27 : 8 | 235 : 3 | 452 : 25 |
vectigalibus. 419 : 5 |
vectigalis. 98 : 2 |
vectoriis. 91 : 10 |
vecturæ. 305 : 6 |
vecturas. 310 : 5 |
vectus. 281 : 3 | 386 : 21 | 387 : 10 | 414 : 16 |
Vedeliacus. 156 : 8 |
vehemens. 447 : 8 |
vehementer. 27 : 22 | 29 : 9 | 38 : 4 | 66 : 13 | 160 : 34 | 163 : 3 | 165 : 14 | 247 : 23 | 331 : 6 | 369 : 21 | 375 : 1 | 379 : 19 | 418 : 3 | 445 : 27 | 446 : 30 | 447 : 16 | 451 : 1 |
vehementi. 200 : 7 | 433 : 9 |
vehementiore. 378 : 31 |
vehementiſſime. 196 : 8 | 261 : 9 | 297 : 1 | 438 : 12 | 447 : 23 |
vehementiſſimo. 189 : 4 |
vehementius, *adv.* 178 : 4, 25 | 200. 5 | 253 : 30 | 260 : 3 | 279. 29 |
vehiculo. 451 : 16 |
vel. 9 : 10, 12 | 17 : 26, 27 | 24. 28, 29 *bis* | 73 : 27 *bis* | 77 : 30 | 158 : 14 | 202 : 9 | 255 : 24 *bis* | 260 : 23 *bis* | 301 : 11 | 322 : 11, 12 *bis*, 13 *bis* | 350 : 25 *bis* | 360 : 9, 10 | 367 : 19 | 383 : 8 . 9, 24 *bis* | 399 : 27 | 462 : 9 *bis* | 468 : 9 *bis* |
vela. 272 : 16 | 369 : 11 | 409 : 28 |
Velanii. 59 : 13 |
Velanius. 59 : 7 |
Velaunis. 173 . 21 |
velim. 461 : 5 |
velint. 15 : 3 | 33 : 5 | 73 : 26 | 74 : 1 | 100 : 30 | 105 : 15, 17 | 122 : 9 | 131 : 18 | 179 : 22 | 206 : 5 | 326 : 18 |
velis, *nom.* 61 : 27 | 62 : 2, 26 | 369 : 33 |
velit. 26 : 4 | 32 : 18 | 59 : 22 | 64 : 20 | 67 : 29 | 88 : 14 | 103 : 24 | 109 : 21 | 112 : 9 | 117 : 17 | 155 : 27 | 207 : 1 | 318 : 1 |
Vellaunoduni. 146 : 16 | 147 : 24 |
Vellaunodunum. 146 : 10 |
velle. 26 : 1 | 34 : 20 | 77 : 14 | 105 : 7 | 216 : 6 | 218 : 7 | 224 : 35 | 233 : 3 | 256 : 5 | 277 : 10 | 205 : 27 | 375 : 26 | 385 : 2 | 393 : 16 | 435 : 4 |
vellem. 410 : 2 |
vellent. 10 : 14 | 22 : 6 | 23 : 11, 18 | 27 : 3 | 100 : 8 | 103 : 12 | 106 : 11 | 240 : 28 | 251 : 7 | 255 : 13 | 296 : 21 | 298 : 1 | 314 : 13 | 317 : 18 | 358 : 5 | 409 : 1 | 415 : 1 | 425 : 20 | 448 : 20 |
vellet. 14 : 23 | 27 : 14 | 33 : 15, 30 | 34 : 22 | 35 : 14 | 81 : 27 | 136 : 27, 29 | 148 : 28 | 153 : 27 | 158 : 27 | 161 : 17 | 182 : 20 | 183 : 20 | 191 : 23 | 207 : 6 | 216 : 15 | 223 : 2 | 250 : 35 | 254 : 27 | 268 : 8 | 273 : 29 | 277 : 11, 33 | 282 : 1 | 285 : 3 |

290: 3 | 297: 6 | 300: 20 | 310: 26 | 315: 14 | 324: 30 | 332: 1, 4 | 344: 7, 15 | 349: 10 | 383: 7, 25 | 406: 1 | 408: 12 | 411: 18 | 425: 29 | 445: 22 |
Vellocaſſes. 42: 1 | 185: 15 |
veloci. 418: 2 |
velociſſimè. 103: 8 |
velociſſimi. 36: 1 |
velocitas. 133: 21 |
velocitate. 200: 16 | 380: 14 | 384: 10 | 416: 34 |
velocitatem. 350: 32 | 417: 28 |
velocitatis. 195: 33 |
velut. 25: 10 | 64: 21 | 186: 9 | 189: 26 | 191: 23 | 359: 25 | 382: 19 | 402: 30 |
venæ. 198: 15 |
venas. 350: 22 |
venationibus. 71: 10 | 130: 4 |
venationis. 133: 23 |
venatoribus. 133: 15 |
vendant. 71: 17 |
vendere. 442: 18 |
vendidit. 55: 1 | 63: 23 |
vendit. 386: 17 | 429: 20 |
venditionem. 427: 1 |
venditis. 429: 3, 7 |
venditurum. 426: 31 |
venerant. 39: 9 | 43: 13, 16 | 48: 26 | 50: 29 | 58: 22 | 81: 15 | 117: 13, 29 | 138: 1 | 224: 22 | 240: 7 | 242: 27 | 252: 29 | 269: 9 | 317: 21 | 321: 1 | 345: 6 | 355: 27 | 379: 6 |
venerat. 51: 13 | 97: 4 | 162: 22 | 165: 23 | 166: 1 | 187: 1 | 193: 9 | 216: 5 | 225: 1 | 250: 26 | 267: 9 | 273: 12 | 288: 7 | 307: 29 | 326: 2 | 379: 27 | 386: 14 | 389: 27 | 425: 5 |
venere. 402: 13 | 467: 24 |
venerint. 175: 10 |
venerit. 33: 12 | 275: 18 |
venero. 465: 9 |
venerunt. 32: 4 | 73: 21 | 76: 26 | 80: 29 | 85: 30, 38 | 86: 20 | 89: 9 | 92: 9 | 100: 3 | 132: 1 | 147: 9 | 277: 34 | 337: 3 | 433: 12 | 441: 30 | 449: 20 | 450: 12 | 465: 3 |
Veneti. 59: 9, 27 | 174: 2 |
Venetiam. 60: 13 |
Venetici. 64: 18 |
Veneticum. 80: 15 |
Venetis. 63: 23 | 64: 11 |
Venetorum. 63: 15 |
Venetos. 55: 3 | 59: 7 | 61: 7 |
veni. 465: 7 |
venia. 148: 22 | 427: 35 |
veniam, nom. 115: 1 | 200: 22 | 358: 2 |
veniant. 73: 6 | 158: 13 | 325: 28 |
veniat. 107: 21 | 109: 6 | 168: 5 | 176: 12 | 200: 21 |
veniatis. 275: 15 |
veniatur. 256: 34 |
veniebant. 27: 17 | 50: 26 | 88: 19 | 117: 1 | 155: 17 | 242: 5 | 274: 2 | 301: 2 | 440: 19 |
veniebat. 31: 18 | 202: 5 |
veniendi. 447: 20 |
venientem. 231: 19 | 301: 7 | 369: 10 |
venientes. 20: 15, 22 |
venienti. 325: 19 | 378: 3 |
venientibus. 244: 12 | 303: 19 | 325: 20 | 354: 14 |
venientum. 280: 17 |
venimus. 401: 36 |
venio. 387: 23 |
venire. 17: 6 | 25: 24 | 26: 4, 5, 12 | 42: 12 | 46: 17 | 89: 12, 19 | 100: 24 | 107: 17 | 111: 5 | 114: 13, 19 | 137: 20 | 141: 7 | 157: 32 | 171: 20 | 191: 29 | 246: 13 | 272: 23 | 273: 7 | 285: 10 | 291: 4 | 297: 29 | 305: 25 | 306: 23 | 340: 16 | 344: 17 | 349: 1 | 361: 2 | 388: 4, 21 | 404: 17 | 423: 19 | 435: 24 | 440: 15 |
venirent. 35: 7 | 52: 28 | 77: 17 | 437: 13 |
veniret. 31: 23 | 33: 15 | 64: 2 | 185: 23 | 187: 8 | 224: 2 | 299: 13 | 365: 16 | 376: 18 | 378: 30 | 434: 9 |
veniretur. 154: 5 |
veniri. 57: 25 | 113: 25 | 249: 5 |
veniſſe. 24: 8 | 33: 3, 13 | 58: 23, 28 | 68: 7 | 73: 26 | 115: 14, 32 | 138: 11 | 169: 18 | 243: 24 | 257: 6 | 270: 5 | 316: 1 | 349: 3 | 351: 19 | 393: 9 | 397: 8 | 411: 21 | 448: 19 |
veniſſent. 24: 14 | 75: 24 | 97: 27 | 107: 29 | 114: 22 | 144: 5 | 147: 3 | 150: 2 | 164: 28 | 268: 13 | 306: 1 | 339: 11 | 344: 26 | 409: 19 | 436: 30 | 438: 28 | 442: 2 |
veniſſet. 40: 22 | 47: 27 | 48: 4 | 73: 12 | 87: 13 | 88: 10 | 92: 25 | 96: 8 | 139: 26 | 144: 14, 23 | 146: 10 | 160: 28 | 194: 30 | 196: 19 | 197: 4 | 198: 28 | 199: 29 | 204: 10 | 219: 24 | 222: 12 | 231: 13 | 234: 4 | 264: 24 | 275: 27 | 293: 20 | 296: 4 | 304: 9 | 307: 26 | 308: 1 | 341: 2 | 379: 5, 13 | 381: 25 | 408: 19 | 433: 9 | 434: 10, 12, 16, 21 | 440: 1 | 443: 28 | 448: 15 | 449: 1 |
venit. 11: 6 | 36: 10 | 40: 16 | 64: 10 | 83: 13 | 86: 15 | 89: 2 | 108: 4 | 112: 2 | 117: 6 | 118: 10 | 128: 11 | 142: 19 | 196: 14 | 216: 4 | 223: 13 | 260: 3 | 289: 12 | 300: 13 | 306: 17 | 308: 27 | 309: 28 | 313: 12 | 319: 13 | 326: 5 | 337: 9, 20 | 339: 2 | 362: 24 | 363: 14 | 367: 28 | 375: 19 | 377: 29 | 378: 2, 22 | 380: 4, 20 | 384: 37 | 386: 22 | 420: 3 | 429: 23 | 436: 28 | 439: 23 | 448: 22 |
venitur. 255: 14 |
veniunt. 79: 4 | 80: 18 | 156: 1 | 193: 32 | 194: 17 | 221: 6 | 251: 26 | 388: 24 | 400: 24 | 419: 4 | 427: 35 | 432: 8 | 464: 21 |
venti. 105: 30 | 301: 3 | 302: 3 | 338: 15 | 343: 1 |
ventis. 301: 9 | 309: 32 | 350: 26 |
Venetiſponte. 445: 16 |
ventitant. 72: 9 |
ventitare. 100: 11 |
ventitaret. 84: 30 |
vento. 62: 8 | 81: 12 | 83: 16 | 91: 6 | 105: 28 | 265: 15 | 301: 19 | 338: 3 | 352: 5 | 370: 10 | 386: 20, 23 | 405: 6 | 409: 18 | 414: 32 | 433: 10 | 470: 20 |
ventorum. 62: 1 | 397: 26 |

ventum, *nom.* 81 : 30 | 260: 4 | 301 : 10 | 338: 13 | 401: 18 | 440 : 29 |
ventum erat. 45 : 26 | 66 : 17 | 245 : 12 |
ventum eſſet. 167 : 4 | 191 : 21 | 298 : 2 | 305 : 23 | 323 : 23 | 359 : 10 | 445 : 21 | 448 . 23 |
ventum eſt. 83: 24 | 99: 24 | 140 : 12 | 353 : 4 | 362 : 1 |
ventura. 145 : 15 |
venturi eſſe t. 357 : 34 |
venturos. 23 : 19 | 85 : 5 | 149 . 15 |
venturos eſſe. 101 : 15 |
venturum. 80 : 25 | 89 : 15 | 191 : 19 | 223 : 19 | 268: 31 | 297 : 28 | 459 : 6 |
venturum eſſe. 31 . 24 | 222 : 22 | 238: 1 |
venturum fuiſſe. 16 : 3 |
venturus ſit. 227 : 2 |
venturus. 62 . 8 | 63 : 10 | 90 : 21 | 265 : 16 | 302: 4 | 312: 7 |
vera. 16 : 21 | 17 : 29 |
Veragrorum. 56 : 11 | 57: 8 |
Veragros. 56 : 2 |
verba. 46 : 21 | 252 : 21 | 267 : 17 , 19 | 400 : 13 | 401 : 30 | 439 : 23 |
verberaret. 386 : 3 |
verberibus. 196 : 27 |
Verbigenus. 21 : 17 |
verbis. 18 : 5 | 25 : 14 | 207: 20 | 256 : 30 | 391 : 30 | 395 : 8, 23 | 426: 28 | 448: 16 |
verborum. 112 : 25 | 322 : 1 | 327 : 9 |
verbum. 433 : 15 |
Vercingetorige. 145 : 35 | 148: 23 | 153 : 12 | 156 : 17 | 161: 2 | 168 : 5 | 177 : 14 |
Vercingetorigem. 145 : 10 | 149: 12 | 150 : 32 | 154 : 14 | 164 : 31 | 168 : 9 |
Vercingetorigis. 147: 8 | 153: 14 | 168 : 17 | 174 : 15 | 177 : 28 |
Vercingetorix. 143: 3 | 145: 26 | 146: 29 | 147: 23 | 148: 24 | 149 : 30 | 150:26 | 155: 21 | 156 : 36 | 157 : 6 , 13 , 19 | 163: 23 | 164: 6 | 169: 17 | 170 : 8, 15 | 171 : 21 , 23 | 173. 16 | 176 : 37 | 177 : 33 | 179 : 18, 24 |
vere, *nom.* 114 : 21 |
vere, *adv.* 273 : 3 | 374 : 2 |
verebantur. 313 : 24 | 352 : 30 |
verebatur. 17 : 20 | 89 : 35 | 378 : 7 | 412 : 13 |
vererentur. 29 : 16 | 40 : 5 | 195 : 4 | 196 : 35 | 316 : 7 |
vereretur. 90 : 13 | 198 : 19 |
vereri. 29 : 3 | 31 : 22 | 354 : 5 |
Vergaſillauno. 174 : 14 |
Vergaſillaunum. 177 : 27 | 178 : 9 |
Vergaſillaunus. 179 : 10 |
vergebant. 263 : 1 |
vergebat. 48 : 11 | 240 : 32 |
Vergilium. 421 : 27 | 424 : 20 |
Vergilius. 421 : 23 | 424 : 19 | 428 : 9 |
vergit. 5 : 2 | 79 : 24 | 93 : 16 | 271: 17 |
Vergobretum. 16 : 1 |
veriſimile. 61 : 29 |
veriſimilia. 432 : 12 |
veriſimilis. 183 : 1 |
veriſſima. 182 : 10 |
veritas. 402 : 4 |
veriti. 77: 13 | 140: 25 | 154: 7 | 170 : 10 | 177 : 12 | 188: 7 | 189: 11 | 248: 26 | 320: 35 | 356 : 35 | 373 : 21 | 408 : 20 | 409 : 27 |
veritos. 144 : 7 |
veritus. 45 : 19 | 73 : 1 | 89 : 11 | 91 : 21 | 99 : 18 | 106: 22 | 107 : 30 | 108 : 12 | 109 : 29 | 134 : 3 | 146 : 21 | 154 . 15 | 180: 7 | 224: 21 | 227 : 14 | 271: 3 | 290: 16 | 311 : 27 | 346 : 11 | 365: 21 | 377: 12 | 392: 14 | 404 : 12 |
vernacula. 268 : 16 | 377: 23 | 437 : 11 | 441 : 14 , 20 , 23 |
vernaculæ. 373 : 12 | 375 : 2 | 435 : 26 |
vernaculis. 373: 10 | 375: 10 | 437 : 3 |
vero, *conjunct.* 13 : 5 | 25 : 12 | 32 : 19 | 40 : 29 | 52: 8 | 53 : 18 | 66 : 16 , 22 | 68 : 2 | 76 : 8 | 83 : 1 | 86: 14 | 94 : 12 | 103 : 25, 35 | 106 : 30 | 109 : 19 | 111 : 24 | 118 : 14 | 130 : 7 | 133: 28 | 150 : 7 | 152 : 32 | 158: 31 | 162 : 8 | 175: 24 | 191: 8 | 194 : 14 | 206: 2 | 208: 24 | 212 : 7 | 218: 10 | 224: 29 | 227 : 4 | 232 : 7 | 233: 2 | 234 : 23 | 247 : 8, 12, 25 | 249 : 28 | 250 : 15 , 33 | 252: 8 | 253 : 20 | 254: 3 | 255 : 28 | 256 : 24 | 261: 2, 10 , 29 | 263 : 3 | 265: 14 | 266 : 28 | 268 : 16 , 32 | 272 : 12 | 274 : 18 | 275 : 16 , 23 | 276 : 15 | 280 : 1 | 293: 2 | 294 : 7 | 298 : 20 | 301 : 20 | 311 : 34 | 312 : 15 , 26 | 313: 13 | 317 : 25 | 323 : 19 | 328: 6 | 330 : 1 | 333 : 21 | 334 : 15 | 335 : 4 | 348 : 9 , 11 | 350 : 10 , 18 , 27 | 354 : 17 | 355: 24 | 358 : 21 | 360 : 15 | 365 : 16 | 366 . 22 | 382: 5 | 407 : 19 | 420 : 24 |
Verodoctius. 10. 5 |
Veromanduis. 47 : 16 | 50: 13 |
Veromanduos. 42 : 1 |
verſabantur. 36 : 3 | 38: 6 | 345 : 13 | 443 : 22 |
verſantur. 124 : 3, 7 | 175 : 15 |
Verſaonenſium. 445 : 25 |
verſaretur. 335 : 16 | 371 : 19 |
verſaretur. 52 : 4 |
verſari. 40 : 7 | 50: 25 | 153: 26 | 159 : 21 | 365 : 25 , 30 | 368 : 14 | 391 : 36 |
verſatus. 107 : 13 |
verſatus eſt. 357 : 8 |
verſavit. 107 : 3 |
verſum, *prep.* 440: 16 |
verſus, *prep.* 136 : 8 | 144 : 21 | 145 : 14 | 167 : 25 | 259 : 15 | 307 : 6 | 336: 4 | 389 : 4 , 18 | 395: 33 | 396: 9 | 402 : 26 | 414 : 7, 25 | 422: 8 | 425 : 2 | 437 : 3 . 4 | 441 : 11 |
vertum. 122 : 4 |
vertat. 216 : 7 |
vertebant. 417 : 12 |
verte e. 65 : 20 | 240: 8, 24 | 241 : 21, 24 | 311 . 32 | 318: 27 |
verterent. 64 : 31 |
verteret. 322 : 34 |
verterunt. 38: 8 | 85 : 35 | 86: 15 | 313 : 14 | 334 : 15 | 355 : 22 |
Vertico. 107 : 10 |
Verticone. 108 : 19 |
Verticu. 187 : 20 |
vertit. 277 : 6 | 302 : 9 | 392: 13 |
vertunt. 179 : 9 |
verum, *nom.* 73 : 32 |
veruto. 106 : 29 |
verutum. 106 : 26 |
Veſontionem. 27 : 27 | 28: 11 |
veſpera. 224 : 4 |
veſperam. 20 : 19 |
veſpere. 280 : 14 |
veſperum. 36 : 22 | 54 : 8 |

112 : 26 | 166 : 24 | 208 : 5 | 239 : 18 | 390 : 5 | 409 : 9 | 419 : 3 |
Veſpillo. 290 : 9 |
veſte. 362 : 19 |
veſtem. 162 : 10 |
veſtiendos. 155 : 25 |
veſtigiis. 133 : 14 | 190 : 21 |
veſtigio. 71 : 22 | 73 : 8 | 153 : 1 | 190 : 32 | 261 : 21 | 264 : 25 | 272 : 16, 24 | 418 : 29 |
veſtimenta. 439 : 11 |
veſtimentis. 407 : 3 | 449 : 3 |
veſtiti ſunt. 94 : 12 |
veſtitu. 380 : 19 | 412 : 1 |
veſtitum 381 : 12 | 412 : 2 |
veſtitus. 71 : 14 | 179 : 3 |
veſtiuntur. 151 : 17 |
veſtra. 175 : 9 | 275 : 31 | 402 : 2 | 405 : 12 | 445 : 2 |
veſtræ. 163 : 12 | 175 : 8 | 275 : 11 |
veſtram. 453 : 14 |
veſtri. 275 : 8, 21 | 392 : 1 | 405 : 13 |
Veſtrio. 415 : 5 |
veſtris. 278 : 33 |
Veſtrius. 415 : 2 |
veſtro. 150 : 28 | 175 : 7 | 332 : 15 | 453 : 14 | 464 : 14 |
veſtrûm. 174 : 30 |
veſtrum. 275 : 6 | 276 : 11 | 410 : 16 |
vetarent. 156 : 25 |
vetat. 411 : 19 |
vetera. 319 : 19 |
veterana. 302 : 22, 27 | 363 : 4 | 384 : 5 | 386 : 12 |
veteranam. 386 : 8 | 381 : 17 |
veteranarum. 19 : 16 | 400 : 9 |
veteranas. 185 : 32 | 348 : 20 | 377 : 9 | 393 : 15 | 425 : 22 |
veterani. 300 : 28 | 322 : 2 | 383 : 16 | 396 : 10 | 405 : 9 | 417 : 10 | 423 : 14 | 424 : 3 |
veteranis. 227 : 6 | 287 : 2 | 368 : 28 | 388 : 17 | 390 : 2 | 402 : 20 |
veterano. 349 : 8 |
veteranorum. 303 : 8 | 422 : 23, 25 |
veteranos. 406 : 2 |
veteranum. 417 : 20 | 424 : 24 |
veteranus 392 : 2 |
vetere. 111 : 9 | 279 : 2 | 345 : 16 |
veterem. 67 : 10 | 142 : 10 | 224 : 38 | 230 : 10 | 234 : 30 |
veteres. 32 : 13 | 87 : 4 | 119 : 8 | 139 : 8 | 208 : 12 | 209 : 4 | 231 : 3 | 259 : 18 | 352 : 22, 21 | 375 : 22 |
veteri. 381 : 9 |
veteribus. 23 : 3 | 27 : 23 | 119 : 3 | 208 : 8 | 323 : 29 | 324 : 2 | 338 : 16 | 379 : 22 | 382 : 25 |
veteris. 14 : 10, 22 | 306 : 14 |
Vettones. 336 : 9 | 337 : 4 |
Vettonum. 236 : 8 |
vetuerat. 49 : 14 |
vetuit. 92 : 4 | 239 : 13 | 323 : 13 |
vetus. 408 : 11 |
vetuſtate. 270 : 16 | 380 : 10 |
vetuſtatis. 185 : 34 | 213 : 6 | 363 : 7 |
vetuſtiſſima. 470 : 20 |
vetuſtiſſimum. 380 : 5 |
vetuſto. 397 : 37 |
vexandos. 140 : 5 |
vexare. 396 : 23 |
vexaſſent. 14 : 25 |
vexata. 41 : 14 |
vexati. 194 : 16 |
vexaverant. 77 : 14 |
vexillo. 137 : 36 | 139 : 9 | 332 : 4 | 369 : 12 |
vexillum. 49 : 6 | 445 : 24 |
vi. 9 : 12 | 62 : 4 | 63 : 6 | 72 : 20 | 77 : 9 | 123 : 6 | 171 : 11 | 172 : 16 | 215 : 1 | 2,8 : 12 | 248 : 6 | 265 : 23 | 266 : 13 | 302 : 3 | 311 : 4 | 328 : 19 | 334 : 5 | 362 : 10 | 398 : 23 | 400 : 2 | 402 : 19 | 409 : 11 | 416 : 4, 26 | 423 : 2 | 425 : 4 | 431 : 6, 8 | 433 : 10 |
via. 11 : 13 | 96 : 18 | 115 : 31 | 147 : 2 | 154 : 16 | 435 : 4 |
viæ. 153 : 22 | 243 : 25 |
viam. 27 : 25 | 28 : 1 | 72 : 23 |
viarum. 109 : 5 | 126 : 4 | 165 : 13 | 249 : 38 | 435 : 7 |
vias. 67 : 3 | 117 : 19 | 345 : 23 |
viator. 411 : 18 |
viatores. 73 : 4 |
vibranti. 423 : 17 |
Vibullii. 236 : 4 |
Vibullium. 221 : 11 | 234 : 5 | 292 : 11 |
Vibullius. 222 : 2 | 225 : 12 | 293 : 11 | 297 : 9 |
vicatim. 349 : 23 |
vicenos. 322 : 5 |
vicerit. 24 : 19 |
vicerunt. 320 : 12 |
vici, *nom.* 57 : 3, 6 | 58 : 30 | 140 : 6 | 361 : 21 |
vicies. 94 : 9 |
vicinitas. 185 : 21 |
vicinitatem. 192 : 16 |
vicinitatibus. 136 : 21 |
vicis. 8 : 16 | 44 : 2 | 69 : 6 | 79 : 10 | 149 : 2 | 184 : 10 | 305 : 8 |
viciſſe. 301 5 | 154 : 21 | 322 : 4 | 383 : 27 |
viciſſent. 27 : 2 *bis* | 322 : 14 |
viciſſet. 26 : 8 |
viciſſim. 136 : 30 |
vicit. 249 : 14 | 308 : 33 | 368 : 21 |
vico. 56 : 11 | 361 : 20 |
vicos. 8 : 11 | 12 : 18 | 22 : 10 | 72 : 17, 26 | 125 : 23 | 148 : 1 | 219 : 9 |
victæ. 246 : 24 |
victam. 34 : 8 |
victas. 235 : 3 |
victi. 232 : 23 | 190 : 25 | 256 : 25 | 376 : 24 | 439 : 31 |
victimis. 124 : 8 |
victis. 20 : 15 | 24 : 10 | 27 : 3 | 33 : 2 | 52 : 20 | 58 : 34 | 148 : 11 | 354 : 22 |
victor. 352 : 8 | 361 : 15 | 362 : 15 | 366 : 34 | 367 : 20 | 370 : 3, 13 | 384 : 18 |
victorem. 150 : 28 | 229 : 31 | 360 : 28 : 417 : 21 |
victores. 29 : 23 | 33 : 1 | 50 : 23 | 104 : 27 | 138 : 11 | 190 : 20 | 312 : 24 | 453 : 15 |
victori. 360 : 2 | 364 : 1 |
victoria. 14 : 25 | 24 : 29 | 39 : 2 | 64 : 22, 34 | 67 : 12 | 102 : 38 | 104 : 9 | 105 . 32 | 107 : 31 | 110 : 13, 31 | 148 : 16 | 150 : 16 | 263 : 35 | 176 : 25, 30 | 275 : 20 | 290 : 2 | 326 : 17 | 327 : 21 | 338 : 8 | 350 : 33 | 361 : 23 | 384 : 12, 18, 20 | 393 : 13 | 400 : 5 | 405 : 25 | 422 : 26 | 424 : 10 | 425 : 3, 15 | 427 : 14 | 439 : 25 | 444 : 5 | 464 : 17 |
victoriæ. 68 : 3 | 210 : 16 | 150 : 36 | 252 : 24 | 253 : 28 | 162 : 4 | 167 : 26 | 169 : 18 | 190 : 11 | 293 : 35 | 250 : 34 | 254 : 28 | 325 : 25 | 326 : 22 | 334 : 16 | 335 : 21 | 341 : 8, 25 | 360 : 14 | 362 : 23 | 365 : 31 | 374 : 10 | 384 : 5 | 399 : 23 | 400 : 4 |

441 : 17, 28 | 442 : 31 | 447 : 7 |
victoriam. 103 : 35 | 104 : 27 | 149 : 32 | 158 : 8 | 163 : 31 | 260 : 17 | 279 : 6 | 321 : 13 | 322 : 15, 32 | 330 : 3 | 332 : 2 | 335 : 22 | 345 : 33 | 354 : 20 | 377 : 34 | 381 : 34 | 382 : 21 | 400 : 8, 24 | 411 : 10 | 422 : 31 | 439 : 30 | 446 : 22 | 464 : 18 |
victorias. 101 : 17 |
victoribus. 24 : 9 | 52 : 20 | 354 : 23 |
victoriis. 65 : 17 | 149 : 3 | 400 : 7 |
victoris. 367 : 30 | 376 : 24 |
victorum. 167 : 32 |
victos. 145 : 28 | 190 : 22 | 255 : 20 | 260 : 12 |
victrice. 359 : 17 |
victrices. 366 : 22 |
victricibus. 352 : 6 |
victu, *nom.* 132 : 11 |
victum, *nom.* 348 : 18 | 405 : 1 | 407 : 7 |
victum, *particip.* 275 : 20 | 374 : 9 |
victuros. 312 : 24 |
victus, *nom.* 24 : 18 | 130 | 11 | 132 : 2 | 249 : 26 | 270 : 1 | 414 : 13 |
victus, *particip.* 290 : 18 |
vicum. 355 : 22 |
vicus. 57 : 1 | 346 : 7 |
videam. 460 : 1 |
videamini. 276 . 13 |
videant. 15 : 12 | 168 : 24 |
videantur. 133 : 4 | 148 : 2, 10 | 150 : 18 | 251 : 21 |
videat. 131 : 7 | 145 : 13 |
videatur. 103 : 27 | 177 : 27 | 182 : 6 | 214 : 9 | 225 : 21 |
videbamus. 94 : 4 |
videbant. 119 : 5 | 139 : 23 | 152 : 25 | 191 : 28 | 249 : 30 | 313 : 4 | 352 : 15, 27 | 390 : 9 |
videbantur. 48 : 15 | 49 : 16 | 104 : 31 | 108 : 16 | 109 : 24 | 157 : 30 | 161 : 9 | 170 : 4 | 175 : 18 | 193 : 29 | 216 : 14 | 248 : 3 | 252 : 4 | 273 : 27 | 298 : 4 | 301 : 3 | 311 : 16 | 337 : 3 | 353 : 18 | 356 : 26 |
videbat. 25 : 20, 24 | 34 : 14 | 39 : 4 | 58 : 29 | 85 : 31 | 90 : 19 | 109 : 30 | 112 | 29 | 144 : 18 | 153 : 26 | 166 : 24 | 186 : 26 | 190 : 34 | 250 : 31 | 276 : 32 |
309 : 23 | 366 : 3 | 379 : 17 |
videbatur. 29 : 19 | 54 : 16 | 58 : 2 | 91 : 27 | 102 : 32 | 140 : 2 | 141 : 6 | 159 : 14 | 198 : 29 | 207 : 2 | 230 : 10 | 249 : 27 | 252 : 7 | 253 : 8 | 255 : 4 | 263 : 10 | 265 : 10 | 279 : 34 | 295 : 30 | 305 : 7 | 310 : 21 | 316 : 13 | 317 : 28 | 321 : 25 | 328 : 19 | 330 : 4 | 350 : 16 | 351 : 25 | 353 : 7 | 354 : 25 | 356 : 9 | 374 : 14 | 375 : 25 | 384 : 36 |
videbere. 461 : 15 |
videbor. 297 : 15 |
videmus. 181 : 7 |
videns. 178 : 3 | 264 : 7 | 423 : 36 |
videntur. 122 : 8 | 461 : 16 |
video. 132 : 7 | 465 : 16 |
videor. 459 : 5 | 468 : 18 |
viderant. 46 : 8 | 139 : 16 | 303 : 16 | 348 : 29 |
videre. 20 : 19 | 264 : 23 | 302 : 9 | 335 : 8 |
viderem. 175 : 3 |
viderent. 23 : 19 | 77 : 6 | 96 : 2 | 149 : 26 | 176 : 20 | 183 : 28 | 186 : 9 | 188 : 30 | 260 : 22 | 345 : 34 | 352 : 8 | 354 : 30 | 356 : 34 | 357 : 27 | 358 : 26 | 442 : 1 | 448 : 5 |
viderentur. 9 : 11 | 30 : 9 | 45 : 27 | 47 : 19 | 49 : 3 | 83 : 27 | 92 : 16 | 102 : 21 | 144 : 18 | 161 : 1 | 164 : 23 | 190 : 12 | 241 : 18 | 243 : 24 | 251 : 25 | 260 : 26 | 266 : 17 | 275 : 15 | 293 : 1 | 295 : 29 | 297 : 21 | 307 : 13 | 311 : 27 | 317 : 15 | 322 : 4 | 345 : 4 | 347 : 5 | 348 : 30 | 350 : 9 | 428 : 18 |
videret. 77 : 17 | 112 : 31 | 114 : 11 | 149 : 32 | 150 : 11 | 162 : 29 | 191 : 30 | 194 : 33 | 195 : 33 | 197 : 5, 20 | 198 : 8 | 199 : 9 | 250 : 6 | 311 : 14 | 360 : 16 | 361 : 17, 35 | 376 : 7, 27 | 379 : 12 | 382 : 27 | 391 : 17 | 423 : 21 |
videretur. 25 : 30 | 45 : 18 | 52 : 25 | 100 : 26 | 107 : 5 | 110 : 32 | 114 : 23 | 134 : 24 | 140 : 11, 17 | 146 : 2 | 156 : 20 | 157 : 9, 25 | 160 : 26 | 163 : 27 | 164 : 17 | 165 : 8 | 170 : 25 | 177 : 31 | 181 : 20 | 198 : 20 | 200 : 17 | 207 : 9 | 218 : 10 | 224 :
10 | 243 : 20 | 261 : 21 | 266 : 3 | 277 : 10 | 279 : 6 | 285 : 7 | 293 : 3 | 294 : 19 | 298 | 23 | 313 : 22 | 319 : 18 | 325 : 5 | 326 : 23 | 327 : 6 | 328 : 3 | 329 : 2 | 335 : 22 | 345 : 2 | 351 : 13, 38 | 358 : 19 | 375 : 23 | 383 : 10 | 400 : 11 | 412 : 22 | 444 : 5 |
videri. 26 : 7 | 68 : 1 | 84 : 32 | 113 : 7 | 208 : 2 | 233 : 2 | 239 : 14 | 254 : 25 | 274 : 4 | 285 : 5 |
videris. 354 : 5 |
viderunt. 45 : 7 | 53 : 12, 18 | 116 : 32 | 153 : 19 | 154 : 7 | 195 : 25 | 223 : 5 | 265 : 31 | 266 : 10 | 411 : 16 |
vides. 276 : 34 |
videt. 138 : 20 | 342 : 13 | 419 : 2 |
videtis. 150 : 29. | 218 : 30 | 329 : 28 |
videtur. 117 : 35 | 118 : 5 | 144 : 10 | 174 : 25, 31 | 220 : 7 | 266 : 9 | 313 : 17 | 333 : 10 | 423 : 13 |
vidiſſem. 459 : 1 |
vidiſſent. 50 : 25, 32 |
vidiſſet. 19 : 2 | 51 : 19 | 162, 32 | 300 : 27 | 446 : 10 |
vidit. 51 : 11 | 90 : 10 | 334 : 20 | 403 : 32 |
Viennam. 145 : 20 |
vigeſima. 306 : 3 | 373 : 14, 20 | 375 : 9 | 383 : 17 |
vigeſimam. 413 : 2 *bis* |
vigeſimum. 130 : 7 |
vigilantia. 372 : 9 |
vigiles. 195 : 21 | 433 : 16 | 450 : 1 |
vigiliæ. 13 : 6 | 18 : 15, 18 | 22 : 3 | 30 : 18 | 31 : 11 | 45 : 15 | 54 : 15 | 81 : 18 | 91 : 20 | 98 : 16 | 166 : 1, 27 | 171 : 32 | 177 : 28 | 224 : 33 | 247 : 18 | 248 : 10 | 274 . 10 | 277 : 27 | 278 : 26 | 315 : 2 | 323 : 14 | 324 : 11 | 382 : 30 | 402 : 23, 25 | 406 : 11 | 414 : 15 | 415 : 13 | 416 : 1, 15 | 417 : 1 | 421 : 21 | 433 : 6 | 436 : 20 | 437 : 8, 18 | 439 : 5 | 440 : 25 | 445 : 23 | 448 : 11 | 450 : 17 |
vigiliam. 143 : 1 | 152 : 13 |
vigilias. 268 : 11 |
vigiliis. 102 : 6, 9, 13 | 224 : 25, 34 | 294 : 26 | 312 : 23 |
viginti. 14 : 4 | 22 : 23 | 23 : 26 | 24 : 14 | 31 : 13 | 41 : 30 | 42 : 2 | 62 : 14 | 86 :

26 | 88: 12 | 90: 20 | 104: 30 | 107: 17, 24 | 116: 3 | 148: 13 | 152: 9 | 159: 18 | 168: 33 | 171: 7, 39 | 179: 30 | 180: 6 | 188: 27 | 191: 34 | 222: 8 | 223: 13 | 227: 10 | 244: 3 | 247: 2 | 253: 4 | 267: 15 *bis* | 270: 22 | 272: 13 | 273: 3 | 278: 1 | 285: 11 | 302: 21 | 306: 21 | 310: 30 | 314: 10 | 331: 8 | 333: 1 | 337: 3 | 338: 6 | 345: 4, 29 | 352: 28 | 353: 10 | 386: 9 | 393: 22 | 413: 24 | 414: 6 | 416: 21 | 429: 8 | 438: 32 | 441: 29 | 443: 25 | 449: 16 |
vigore. 390: 11 |
viis. 67: 12 | 96: 22 | 104: 29 | 145: 5 | 229: 10 | 272: 4 | 345: 25, 348: 22 |
villa. 403: 29 |
villam. 427: 27 |
villas. 389: 29 | 397: 24 | 416: 5 |
villis. 415: 10 | 427: 9 |
vim. 11: 8 | 12: 17 | 14: 24 | 60: 28 | 61: 25 | 66: 8 | 72: 4, 14 | 78: 15, 23 | 90: 29 | 92: 12 | 118: 18 | 126: 5 | 135: 1 | 139: 15 | 156: 16 | 165: 19 | 178: 29 | 250: 13 | 258: 13 | 265: 6 | 289: 4 | 297: 7 | 302: 1 | 315: 10 | 345: 13 | 348: 1 | 349: 26 | 356: 34 | 364: 5 | 370: 3 | 391: 16 | 415: 26 | 417: 5 | 421: 8 |
vimina. 258: 10 |
viminea. 186: 18 | 318: 22 |
viminibus. 54: 13 | 125: 4 | 173: 4 | 244: 1 | 258: 13 | 317: 33 |
vincebant. 310: 36 |
vincendi. 464: 20 |
vincendum esse. 350: 36 |
vincentium. 366: 24 |
vincere. 197: 25 |
vincerent. 140: 16 |
vincerentur. 393: 13 |
vinceretur. 381: 33 |
vinci. 360: 11 |
Vinciano. 384: 24 |
vincire. 101: 26 |
vinctum. 199: 3 |
vinctus. 38: 17 |
vincula. 60: 1 | 83: 16 |
vinculis. 7: 15 | 150: 20 |
vinculorum. 198: 25 |
vindicandæ. 174: 9 |
vindicandum. 63: 21 |
vindicarat. 370: 1 |
vindicare. 183: 7 |
vindicarent. 196: 33 |
vindicaret. 425: 6 |
vindicaſſent. 269: 8 |
vindicavit. 395: 14 |
vindicent. 142: 5 |
vineæ. 258: 14 |
vinearum. 262: 5 |
vineas. 46. 4 | 65: 22, 23 | 148: 34 | 153: 27 | 165: 31 | 197: 20, 24, 25 | 235: 14 | 258: 2 | 435: 20 |
vineis. 46: 7 | 53: 12 | 198: 1 | 264: 2 | 314: 21 | 348: 5 |
vini. 47: 7 | 416: 6 |
Vinici. 468: 10 |
vino. 405: 1 |
vinum. 72: 1 |
violare. 131: 22 |
violarentur. 336: 20 |
violatis. 265: 32 |
violaturum. 135: 23 |
vir. 58: 13 | 75: 25 | 193: 21 | 305: 10 | 332. 13 |
Virdumaro. 164: 11 |
Virdumarum. 159: 21 |
Virdumarus. 158: 23 | 159: 1 | 164: 28 | 168 17 |
virgiliarum. 406: 11 |
Virgilio. 398: 14, 15 | 405: 6 |
Virgilius. 398: 1 |
virgines. 95: 5 |
virginum. 259: 23 |
virgultis. 64: 22 | 173: 4 |
virgultorum. 188: 34 |
vires. 38: 8 | 75: 12 | 130: 6 | 150: 24 | 163: 16 | 174: 24 | 178: 14 | 193: 37 | 196: 31 | 243: 11 | 248: 3 | 266: 26 | 279: 35 | 316: 10 | 337: 7 |
viri. 106: 14 | 128: 5, 9 | 317: 21 | 355: 2 | 366: 29 | 443: 5 |
viribus. 38: 10 | 53: 15 | 58: 1, 4 | 64: 31 | 68: 2 | 85: 36 | 185: 8 | 200: 12 | 318: 34 | 333: 19 | 348: 21 | 368: 20 | 375: 24 | 391: 17 | 392: 4 | 417: 10 | 421: 7 | 423: 22 | 443: 36 |
Viridomaro. 174: 14 |
Viridovice. 63: 28 |
Viridovicem. 64: 19 |
Viridovix. 63: 25, 32 |
virilitatem. 382: 3 |
viris. 54: 19 | 65: 9 | 211: 4 |
viritim. 171: 35 | 379: 21 |
virium. 153: 19 | 234: 23 |
viro. 51: 8 | 103: 17 | 462: 3 |
virorum. 149: 31 | 376: 24 | 444: 6 |
viros. 244: 26 | 336: 24 |
434: 1 |
virtus. 91: 10 | 105: 33 | 174: 32 | 198: 6 | 204: 8 | 270: 36 | 361: 5 | 368: 14 | 443: 9, 23 | 484: 8 |
virtute. 4: 6 | 6: 1 | 14: 14 | 22: 15 | 24: 1 | 27: 16 | 28. 14 | 29: 16 | 34: 27 | 41: 20 | 44: 8 | 50: 5 | 52: 9 | 54: 20 | 58: 18 | 63: 1 | 64: 29 | 65: 17 | 99: 15 | 102: 38 | 103: 2 | 107: 4 | 110: 4, 11 | 111: 12 | 132: 3, 14 | 139: 12, 21 | 144: 13 | 154: 21 | 162: 6 | 163: 1 | 166: 23 | 178: 3 | 240: 36 | 241: 10 | 245: 4, 25 | 261: 3 | 266: 8, 20 | 269: 10 | 279: 24 | 288: 3 | 301: 14 | 302: 29 | 316: 31 | 320: 11 | 322: 14, 33 | 332: 2, 14 | 351: 36 | 352: 7 | 353: 2 | 354: 2, 16, 26 | 359: 15 | 367: 15, 30 | 368: 21 | 369: 26, 27 | 405: 31 | 410: 14 | 421: 20 | 433: 13 | 435: 29 | 437: 23 | 438: 24 | 439: 15, 32 | 441: 5 | 443: 1 | 444: 7 | 447: 7, 19 | 452: 2, 453: 17 |
virtutem. 31: 1 | 47: 9, 11 | 52: 11 | 80: 22 | 108: 11 | 110: 6 | 116: 27 | 123: 4 | 150: 14 | 164: 1 | 176: 24 | 200: 2 | 211: 9 | 241: 14 | 245: 13 | 260: 24 | 265: 32 | 274: 8 | 276: 16 | 316 | 36 | 337: 1 | 351: 28 | 355: 2 | 418: 12, 24 | 422: 25 | 428: 17 | 444: 15 | 447: 12, 14 | 453: 11 |
virtutes. 422: 22 |
virtuti. 14: 13 | 53: 26 | 103: 12 | 151: 1 | 164. 4 | 300: 22 | 317: 4 | 355: 2 | 377: 10 |
virtutibus. 32: 23 | 49: 19 |
virtutis. 14: 10 | 37: 13 | 44: 7 | 47: 10 | 50: 28 | 52: 14 | 58: 13 | 106: 18 | 131: 9 | 139: 18 | 157: 26 | 166: 20 | 167: 18 | 174: 31 177: 25 | 185: 32, 35 | 199: 7 | 359: 19 | 362: 17 | 439: 25 | 448: 5 |
virum. 362: 1 |
vis, *nom.* 78: 19 | 79: 1 | 133: 20 | 137: 37 | 261: 4. 27 | 272: 24 | 278: 7 | 333: 5 | 351: 4 | 386: 9 | 437: 22 | 484: 7 |
vis, *verb.* 462: 10 |

viſa. 177 : 37 | 299: 15 |
viſa eſt. 34 : 23 | 62: 14 | 106: 20 | 160: 27 | 388: 4 | 404 : 23 | 445 : 14 |
viſa ſunt, 233: 3 |
viſa ſunt. 48: 28 | 129 : 12 | 465: 8 |
viſæ erant. 91: 16 |
viſæ eſſent. 18: 29 |
viſæ ſunt. 389 : 4 |
viſas. 390 . 28 |
viſendi. 249 : 24 |
viſendum. 373: 18 |
viſi eſſent. 301: 18 |
viſi ſunt. 138 : 2 | 163 : 2 |
viſis. 176 : 8 | 179 : 4 | 193 : 32 | 196: 8 | 307 : 5 |
viſo. 19: 2 | 246: 1 |
viſos. 248. 12 |
viſum, *particip.* 140: 13 | 153: 2 | 319 : 33 | 342: 2 |
viſum erat. 348 : 27 |
viſum eſt. 34 : 26 | 37 : 3 | 73 : 30 | 88 : 17 | 112: 26 | 130: 14 | 146: 3 | 263: 13 | 317: 16 | 396: 14 |
viſura eſſet. 68: 21 |
viſura eſt. 91: 13 | 147: 8 | 290: 15 |
vita. 30: 16 | 66: 7 | 124: 9 *bis* | 128: 8 | 130: 4 | 136: 36 | 216: 18 | 225: 21 | 251: 20 | 297: 14 | 350: 28 | 427: 3, 31 |
vitabant. 245: 28 | 391: 29 | 418: 2 |
vitæ. 16: 2 | 71: 11 | 128: 1, 9 | 131: 12 | 147: 4 | 163: 15 | 175: 3 | 181: 7 | 197: 13 | 200: 17 | 225: 9 | 255 : 30 | 260 : 27 | 261: 15 | 279: 38, 345: 6, 11 | 374: 7 | 452: 5 | 462: 6 |
vitam. 140: 19 | 149: 34 | 175: 18 | 198: 23 | 382: 3 | 396 : 12 | 399 : 22 | 405 : 17, 21 | 426: 18, 20, 30 | 440: 20 | 441: 4, 7 |
vitanda. 249 : 8 |
vitandæ. 97: 17 | 297: 2 | 378: 31 |
vitandi. 134 : 28 |
vitandus. 131 : 5 |
vitandum. 135: 4 |
vitare. 51: 10 | 103: 13 | 242: 26 | 271: 19 | 392: 9 | 418: 26 |
vitarent. 28: 23 | 250: 2 | 311: 3 |
vitari. 161 : 19 |
vitaſſe. 252 : 3 | 296 : 7 |
vitaverat. 97 : 6 |
vitavit. 277: 13 | 298: 7 | 325: 18 |
vitet. 18 : 10 |
vitii. 377: 5 |
vitiis. 302: 28 |
vitio. 254: 8, 260: 1 | 316: 6 | 322: 13 |
vitium. 318 : 24 | 440: 26 |
vitta. 94: 13 |
vivere. 74: 18 | 251 : 17 | 373: 16 |
vivi. 368: 12 | 443: 9 |
vivis. 125: 4 | 129 : 3 |
vivo, *nom.* 156 : 24 | 191 : 3 | 332: 18 | 367: 27 |
vivorum. 408: 22 | 413: 29 |
vivos. 199: 6 | 403: 27 | 425: 6 | 418: 28 | 439: 16 | 441 : 26 | 452: 10 |
vivum. 179 : 22 | 195 : 26 |
vivunt. 71 : 9 | 94: 12 |
vivus. 179: 11 | 319 : 1 | 384: 17 | 441 : 19 |
vix. 9: 4 | 52 : 23 | 57: 31 | 68: 7 | 100: 39 | 109: 4 | 116: 17 | 138: 18 | 154: 13 | 160: 30 | 161: 32 | 187: 21 | 188: 4 | 189 : 10 | 190: 36 | 250 : 22 | 312: 25 | 325 : 17 | 338: 7 | 366 : 22 | 368 : 20 | 386: 2 | 397: 37 | 408: 25 | 433: 10 | 435: 16 | 442: 11 | 443: 10 | 451: 7 |
Ulcillem. 222 : 5 |
ulciſcendi. 104 : 13 |
ulciſcendum. 136 : 33 |
ulciſcerentur. 425 : 14 |
ulciſceretur. 79: 20 |
ulciſci. 15: 3 |
Ulla, *oppidum.* 377:16 | 434: 10 |
ulla. 45: 27 | 84: 3, 28 | 98: 7 | 107 : 13 | 137 : 28 | 183: 2, 29 | 191 : 17 | 197: 5 | 199: 3 | 322 : 14 | 348: 12 | 371 : 24 | 397: 16 |
Ullam, *oppidum.* 377: 14, 18, 23 | 378 : 2, 7 | 433: 1, 22 |
ullam. 25 : 7 | 47 : 12 | 60: 8 | 71 : 17 | 105 : 16 | 118 : 7 | 266: 28 | 297 : 3 | 323 : 19 | 379: 7 | 406: 18 | 408: 1 | 442: 20 |
ulli. 11 : 7 | 111 : 17 | 183: 25 |
ullius. 368 : 33 |
ullo. 10: 6 | 33: 31 | 34: 13 | 45 : 29 | 67 : 12 | 183: 16 | 189: 12 | 196: 11 | 197: 26 | 242: 18 | 244: 9 | 263: 12 | 321 : 20 | 349: 12 | 373: 23 | 378: 3 | 453: 11 |
ullos. 73: 33 | 351 : 20 |
ullum. 51 : 12 | 58 : 1 | 110: 26 | 157: 25 | 291 : 3 | 297: 20 | 301: 15 | 357: 27 | 371 : 11 | 378: 11 | 387 : 18 |
ullus. 121 : 2 | 312: 7 | 350: 13 |
ulterior. 413 : 17 |
ulteriore. 10 : 3 | 238: 22 | 266. 21 |
ulteriorem. 10: 1 | 12: 3 | 81 : 18 | 234: 4 | 237: 1 | 268: 5 |
ulteriores. 114: 8 | 185: 17 | 296 : 1 |
ulterioribus. 175 : 12 | 177: 6 |
ulterioris. 12 : 7 | 237 : 8 | 370 : 27 | 431 : 2 | 436: 2 |
ultimæ. 68 : 11 |
ultimam. 134 : 6 | 403: 2 |
ultimas. 78 : 1 | 154 : 7 |
ultimi. 106 : 8 |
ultimis. 194 : 18 |
ultimo. 403: 5 |
ultimos. 392: 28 |
ultimum. 188: 22 | 210: 12 | 255 : 22 |
ultra. 35: 10 | 36: 8 | 196: 35 | 302 : 5 | 319: 23 | 354: 11 | 356: 16 | 357: 15 | 392: 28 | 408: 10, 17 | 439: 13 | 470: 19 |
ultro. 31: 18, 21 | 68: 9 | 76: 8 | 83: 18 | 100: 6 | 105: 5 | 111 : 24 | 132: 3 | 137: 8 | 174 : 32 | 224 : 12 | 232 : 11 | 253 : 27 | 256: 26 | 259: 8 | 308: 3 | 320: 37 | 323: 1 | 325: 21 | 394 : 6 | 401: 25 | 412: 7 | 422: 28 | 442: 4 |
ultus eſt. 13 : 16 |
ululatu. 176: 22 |
ululatum. 103: 35 |
umbilici. 423 : 27 |
umquam. 31 : 7 | 68: 15 | 96: 5 | 145: 8 | 175: 26 | 192: 17 | 332: 9 | 359: 7 | 377: 34 |
una, *nom.* 4 : 5 | 6 : 3 | 10 : 3 |

3| 11: 13| 38: 13| 39: 11| 54: 20| 55: 3| 62: 22| 72: 5, 23| 84: 27| 85: 4| 92: 21| 112: 20| 115: 30| 144: 8| 156: 24| 161: 19| 169: 33| 176: 26| 178: 30| 203: 17| 230: 16| 248: 4| 251: 25| 253: 31| 258: 3| 261: 16, 18| 272: 2| 273: 9| 295: 8, 32| 311: 9| 314: 11| 323: 13| 326: 18| 330: 7| 338: 33| 342: 4| 351: 4, 30| 352: 2, 32| 355: 3| 361: 27| 381: 21| 387: 27| 390: 14| 392: 11| 425: 4| 435: 27|
una, *adv.* 8: 16| 16: 13| 47: 15, 23| 50: 20| 52: 18, 31| 53: 6| 63: 3| 66: 7, 9, 23| 80: 21| 83: 13| 89: 36| 91: 16| 100: 4| 103: 28| 122: 1| 129: 6| 130: 14| 133: 18| 135: 12| 137: 36| 138: 23| 139: 9| 158: 36| 159: 1| 163: 7, 11| 165: 14| 170: 2| 188: 9| 194: 5, 22| 219: 19| 232: 18| 275: 2| 276: 26, 30| 288: 7| 297: 29| 325: 14| 327: 15| 346: 23| 357: 14| 416: 35| 425: 22, 24| 427: 9, 19| 441: 2|
unæ. 344: 11|
unam. 1: 1| 58: 14| 98: 21| 99: 4| 105: 22| 124: 5| 135: 19| 136: 5| 158: 7| 161: 11| 195: 34| 196: 34| 244: 13| 256: 23| 259: 14| 270: 8| 279: 42| 286: 7, 8| 290: 8| 299: 3| 300: 17, 31| 302: 13| 327: 17| 331: 7| 337: 12| 338: 27| 364: 7| 370: 4| 386: 1| 392: 12| 397: 30| 405: 29|
unde. 22: 8, 12| 63: 4| 65: 6| 83: 28| 89: 30| 92: 24| 103: 10| 104: 3| 110: 25| 188: 23| 195: 17| 265: 32| 287: 23| 288: 9| 289: 27| 403: 11| 404: 12| 423: 12| 452: 16|
undecim. 105: 19| 171: 6| 244: 17| 285: 8| 433: 6| 441: 25|
undecima. 59: 12| 107: 15| 191: 34| 306: 7|
undecimam. 183: 11| 185: 2, 33| 186: 5|
undecimum. 441: 9|
undeviceſimanorum. 375: 7|
undique. 6: 3| 8: 2| 18: 29| 43: 8| 45: 10| 56: 9| 57: 2| 58: 22| 63: 29| 68: 4| 80: 7, 15| 83: 23| 92: 25| 96: 4| 106: 1| 111: 23| 112: 14| 114: 11| 121: 7| 137: 2| 154: 8| 163: 18| 168: 8| 176: 14| 177: 11| 185: 11| 187: 19| 189: 25| 193: 36| 194: 2| 196: 8, 13| 197: 8| 198: 10| 208: 7| 226: 3| 246: 8| 250: 17| 261: 1| 272: 4| 298: 6| 310: 17| 312: 6| 333: 14| 347: 3| 360: 16| 377: 17| 382: 19| 400: 23| 443: 3, 21| 451: 17|
Unelli. 174: 2|
Unellorum. 63: 24|
Unellos. 55: 3| 61: 4|
uni. 51: 13| 77: 27| 115: 12| 205: 18| 316: 12| 418: 30|
unicuique. 389: 20|
unis. 73: 28| 396: 2| 416: 4|
univerſa. 196: 31| 414: 16, 24| 448: 4|
uniuerſæ. 174: 9| 202: 5| 409: 11| 414: 30|
univerſam. 54: 23|
univerſarum. 247: 24|
univerſas. 254: 14| 313: 6| 407: 23| 412: 3|
univerſi. 82: 25| 106: 24| 149: 5| 187: 30| 203: 8| 223: 5| 253: 24| 256: 27| 264: 18, 21| 272: 20| 276: 15| 308: 3| 317: 1| 333: 14, 24| 334: 14| 336: 4| 387: 15| 403: 35| 421: 11| 444: 13|
univerſis. 136: 23| 173: 28| 178: 12| 305: 15| 372: 19| 399: 6| 416: 8| 419: 12| 422: 35| 427: 5|
univerſo. 415: 26|
univerſos. 83: 4| 279: 44| 357: 8|
univerſum. 254: 2| 390: 29| 416: 25|
univerſus. 413: 16|
unius. 157: 5| 183: 14| 234: 18| 240: 3| 271: 6| 303: 8| 321: 15| 326: 24| 473: 12|
uniuſcujuſque. 451: 4|
uno. 14: 5| 18: 29| 20: 4| 25: 3| 33: 4| 42: 3, 9| 49: 2, 5| 50: 3| 62: 27| 64: 33| 71: 8| 76: 10| 82: 30| 83: 34| 96: 7| 106: 31| 145: 31| 148: 12| 160: 35| 167: 8| 172: 12| 175: 5| 176: 31| 177: 36| 189: 2| 224: 13| 241: 30| 256: 16| 265: 16| 273: 26| 275: 12| 291: 15| 295: 20| 299: 14| 311: 12| 314: 2, 5| 322: 17| 348: 7, 31| 350: 18, 26| 355: 10, 15| 388: 5| 391: 28| 399: 8| 401: 20| 404: 26| 405: 10| 413: 23| 418: 28| 420: 21, 29| 427: 5| 473: 2|
unum. 9: 3| 14: 11| 17: 17| 19: 19, 21| 24: 6| 26: 6| 40: 19| 41: 8 *bis*| 42: 11, 15| 51: 3| 52: 30| 57: 23| 63: 18| 64: 30| 77: 30| 79: 15| 83: 10| 93: 13| 102: 3| 104: 6| 105: 16| 106: 23| 108: 3| 112: 29, 33| 117: 20| 127: 5| 133: 5| 139: 11, 31| 145: 25| 148: 21| 155: 7| 168: 9| 177: 27| 178: 6| 183: 3| 184: 29| 185: 14| 189: 32| 197: 16| 200: 20, 30| 222: 11| 242: 24| 250: 22| 251: 6| 263: 2| 270: 10| 276: 35| 280: 11| 285: 12| 292: 24| 295: 12| 297: 1, 7, 19| 300: 14| 303: 29| 318: 22| 322: 18, 21| 328: 17| 332: 16| 360: 31| 370: 24| 372: 10| 381: 15| 409: 34| 417: 12, 15| 419: 10| 424: 14| 440: 16| 443: 35| 464: 19| 484: 20|
unumquemque. 403: 4|
unus. 13: 11| 21: 5| 43: 13| 107: 9| 121: 2| 137: 18, 34| 153: 6| 197: 19| 236: 6| 277: 9| 327: 7| 359: 16| 382: 28| 387: 24| 433: 14| 441: 14, 22|
unuſquiſque. 273: 25|
vobis. 101: 28| 163: 13| 275: 7, 14 *bis*, 22, 24| 276: 11| 325: 35| 405: 16| 453: 12, 16|
vobiſcum. 163: 11| 275: 2|
vocabat. 374: 17| 443: 16|
vocabulis. 245: 15|
vocant. 97: 16|

vocare. 106 : 11 |
vocaretur. 155: 35|
vocari. 17: 21|
vocaſſe. 341 : 4 |
vocat. 18: 8 | 251 : 15 | 258: 10 | 383 : 25 |
Vocates. 68 : 10|
vocati. 150 : 12|
vocatis. 110 : 33 | 156: 23 | 194 : 3 | 338: 33|
Vocatium. 66: 15|
vocatum. 191: 18|
vocatus ſit. 214 : 12|
vocaverant. 234 : 14|
voce. 46: 16| 82: 23| 101: 27| 214: 11| 256: 27 | 277: 9| 297: 23|
vocem. 25: 7|
vocet. 67: 17| 304: 9 | 312: 23 |
vocibus. 28 : 12, 26 | 53 : 13 | 64 : 2 | 105: 5 | 106: 11 | 137: 29| 181 : 1 | 207: 13| 208: 13| 247: 30| 249: 25|
vociferantibus. 443: 31|
Vocionis. 38: 14|
Vocontiorum. 12: 7|
Vogeſo. 74 : 10 |
Volcæ. 132 : 7|
Volcarum. 168 : 29 | 235: 2 |
Volcatium. 134: 10|
Volcatius. 314: 2|
Volcis. 144 : 24|
volebant. 29 : 3 | 274 : 4 |
volebat. 11 : 19 | 31 : 25 | 56: 6| 59: 1 | 81: 4 | 92 : 6 | 200: 32| 210: 1: 310 : 23 | 368: 4 | 377| 19 | 388 : 2 | 399 .: 20 408: 10|
volent. 465 : 3|
voluerant. 190: 14 | 404: 4 |
voluerat. 187: 23|
voluerint. 355: 17|
voluerit. 18 : 26 | 271 3 19 |
volui. 276: 10| 465: 9|
voluimus. 401: 33|
voluiſſe. 194 : 8 | 332 1 10 | 381 : 25 | 390: 22, 24 |
voluiſſet. 14: 9| 34 : 9 | 313; 16| 316 . 6|
voluiſtis. 453: 8|
voluit. 77: 18| 313: 20| 409: 3| 432: 16|
volumus. 273: 5|
volunt. 64 : 18 121 1 10| 123 : 2 | 175 : 24 | 240: 26 |
voluntarii. 333 : 1 |
voluntariorum. 111 : 27|
voluntas. 266 : 26 | 444: 7 |
voluntate. 10 : 8| 18 : 4| 23 : 10 | 26 : 16 | 28: 21| 33 : 1 | 41 : 27| 100: 17| 198: 18 | 204 : 1 | 216: 1 | 219 : 6 | 223 : 27 | 252 : 31 | 260 : 4 | 268: 18 | 270 : 7 | 275 : 31 | 276 : 17 | 294: 10| 306: 11, 14| 315 : 10 | 359 1 21| 364 : 20 | 375 : 15| 419: 7 |
voluntatem. 17 : 18 | 24: 22 | 71 : 12 | 73 1 9 | 89: 25 | 157 : 14 | 209 : 2 | 219 : 2 | 235 : 4| 296: 9| 339 : 12 |
voluntates. 146: 5| 238: 4| 464: 17|
voluntati. 18: 7 | 219 : 4| 234: 19|
voluntatibus. 219 : 7|
voluntatis. 111 : 7 | 224 : 20 | 328 : 4 | 344 : 22 |
voluptate. 39: 4 | 372 : 3| 401 : 20 |
voluptatem. 39: 2| 374: 10| 461 : 2|
voluptates. 335 : 13|
voluptatis. 93: 12|
Voluſeno. 81: 26|
Voluſenum. 80 : 11 | 191: 19| 200: 7| 317: 14|
Voluſenus, 58 : 13 | 80 1 25 | 139 : 25 | 191 : 22| 199: 36| 200 : 1, 5|
voraginoſo. 446: 9|
vos, 137 : 18 | 163 : 13, 17| 275: 6, 11, 13, 15, 19, 23 *bis*, 26, 30, 33| 276: 2, 8, 10, 11 | 391 : 38, 39 | 405: 13 | 410 : 14, 17| 445: 6 | 453: 5, 8, 9, 15| 464: 13, 22| 465 : 9, 10| 470: 22|
votis. 213: 4 | 354 : 20|
vovent. 124 : 8 |
vox. 149 : 2 |
urbanam. 327 : 10 |
urbanarum. 384 : 36 |
urbanas. 144: 13|
urbani. 298: 12 |
urbanis. 256 1 11 | 379 1 6 |
urbano. 141 : 6 |
urbanos. 424 : 4 |
urbe. 9 : 16 | 28: 18 | 207: 1 | 211: 5| 213: 5 *bis*| 219: 4 | 220 : 1, 4 | 233 : 6 | 234 : 3, 9, 15 | 235 : 5| 260: 28 | 284 : 8 | 285 : 9 | 348: 16 | 349 : 20 | 447 28 |
urbem. 113: 4 | 148 : 19 | 207 1 9 | 210: 14 | 211: 8 | 217 : 1 | 220 : 6 | 232 : 3| 234 : 15 | 260 : 14 | 264 : 22, 26, 27 | 266 1 14 | 268: 22 | 270 : 17 | 272 1 5 | 275 : 10 | 355: 10 | 381 : 6 | 382 : 13| 395: 13| 401 : 4| 429 : 23 | 459: 6| 461: 5 |
urbes. 148: 13| 261: 20| 305: 1 |
urbi. 235: 7| 261 : 19 |
urbibus. 305: 8 | 324 : 19 |
urbis. 157: 16 | 162 : 8 | 170 : 21 | 222: 24| 235: 13, 14 | 260: 23 | 261: 23 | 264 : 17 | 277: 35 | 342: 16| 348: 6, 20, 24 | 349: 20, 25 | 352: 17, 25 | 377 : 17 | 381 : 28 |
urbium. 152 : 4 | 293 1 10 |
urbs. 208 : 10 | 348 : 7, 28 |
urgerent. 388 : 14 |
urgeri. 51: 3, 19|
Uri. 133 : 19 |
urna. 484: 15|
Urſaooem. 444: 21 | 452: 11, 21 |
uſæ. 290 : 20|
Uſcetam. 426 : 13|
uſi. 8 : 16 | 76 : 15 | 115 : 4| 137 : 24 | 242: 32 | 244: 16 | 295: 21| 302: 3 | 326: 7 | 335: 7|
uſi erant. 352 : 23|
uſi eſſent. 273 : 18|
uſi fuerant. 86: 19|
uſi fuiſſent. 400 : 18|
uſi ſunt. 54 : 8 | 357 : 18 |
Uſipetes. 70: 2 | 72 : 13| 137 : 10 |
Uſipetibus. 79: 7|
Uſipetum. 77: 20|
uſitatum. 151 : 6 |
uſos eſſe. 33: 22 |
uſquam. 384 : 35|
uſque. 36 : 22 | 37 : 6 | 63 : 14 | 111: 3 | 138: 3| 148 : 40 | 161: 27| 170: 7 | 171 : 16 | 176 : 28 | 181 : 6 | 188 : 14 | 394: 2, 5 | 395 : 29 | 399: 14 | 403 : 11 | 409 : 16 | 411 : 2 | 413 1 5, 15 | 417 : 2 | 421 : 13 | 438 : 30 | 440 : 26 |

443: 18 | 449: 8 |
uſu. 23: 4 | 36: 27 | 59: 10 | 85: 15 | 90: 15 | 129: 12 | 139: 13 | 145: 15 | 169: 24 | 231: 17 | 313: 8 | 320: 19 | 333: 17 | 345: 4 | 352: 18 | 397: 37 | 406: 18 | 411: 21 |
uſui. 28: 3 | 44: 31 | 46: 5 | 62: 22 | 80: 2 | 82: 17 | 84: 8, 24 | 87: 10 | 146: 20 | 159: 34 | 165: 1 | 223: 20 | 240: 31 | 261: 13, 30 | 266: 7 | 277: 21 | 377: 25 | 402: 19 |
uſum, *nom. ſubſt.* 29: 1 | 60: 2 | 80: 8 | 82: 14 | 105: 22 | 245: 17 | 256: 9 | 266: 18 | 276: 33 | 325: 34 | 328: 12 | 335: 15 | 339: 16 | 345: 20 | 352: 24 |
uſuræ. 305: 14 |
uſuris. 298: 24 |
uſuros. 75: 7 |
uſurum. 293: 2 |
uſus, *nom. ſubſtant.* 29: 20 | 49: 11 | 61: 28 | 62: 27 | 71: 6, 23 | 124: 1 | 132: 12 | 138: 29 | 176, 12 | 243: 27 | 261: 30 | 311: 17 | 328: 15 |
uſus, *particip.* 34: 16 | 43: 15 | 52: 25 | 116: 24 | 309: 30 | 326: 2 | 337: 14 |
uſus erat. 35: 4 | 174: 6 | 187: 23 | 316: 32 |
uſus eſſet. 285: 4 |
uſus eſt. 260: 24 | 398: 11 |
uſus fuerat. 99: 16 | 425: 32 |
uſus ſit. 275: 4 |
uſus ſum. 465: 2 |
uſuum. 224: 16 |
ut. 6: 1, 7, 15 | 7: 4, 7, 14 | 8: 1, 7, 9, 12 | 9: 5, 12 | 10: 8, 12 | 11: 15, 20, 22, 26 | 12: 14 | 13: 2 | 14: 2, 5, 14, 15 | 15: 23 | 17: 26 | 18: 10, 12, 23, 28, 29 | 20: 1, 6, 14, 15, 17 | 22: 10, 15, 25 | 24: 7, 18, 25 | 25: 26, 30, 31 *bis* | 26: 12, 16 | 27: 2 | 28: 4, 5, 7 *bis*, 16, 21, 22, 20 | 29: 5 | 30: 18 | 31: 10, 28 | 32: 3, 6 *bis*, 15, 17 | 33: 16, 19 | 34: 2, 14 | 35: 5, 14 | 36: 6, 14, 26 | 37: 5, 36 | 41: 6 | 42: 17 | 43: 11 | 44: 4, 19, 23 | 45: 10, 14, 18 | 46: 10, 27 | 47: 17, 23, 29 | 48: 6, 13 | 49: 2, 24, 29 *bis* | 50: 1, 6 | 51: 8, 20 | 52: 6, 8, 11, 13, 14, 24, 26 | 54: 6, 7, 10, 14, 15, 18 | 55: 7 | 57: 9, 27, 32 | 58: 21 | 59: 15, 19 | 60: 7 | 61: 8 | 62: 3, 8, 20, 26 | 63: 3, 5, 11, 13 | 64: 1, 3, 25, 30, 35 | 65: 2 | 66: 3, 7 | 67: 28, 29 | 71: 14, 16, 21 | 72: 7 | 73: 3 | 75: 2, 9, 12, 23 | 76: 16, 18 | 77: 17, 29 | 78: 13, 19, 24 | 79: 19, 20 *bis* | 80: 12, 20, 24 | 81: 23, 27, 28 *bis* | 82: 21 | 83: 18, 27, 32 | 84: 26 | 85: 12, 15, 31 | 87: 2 | 88: 6, 22 | 90: 8, 11, 12, 15, 23, 33 | 91: 2, 8, 13, 27 | 92: 7, 15, 18 | 93: 10, 18 | 94: 5 | 95: 7, 25 | 96: 14, 16, 24 | 97: 7, 25 | 98: 8 | 100: 18, 21, 28 | 101: 27 | 102: 10, 20, 28, 32 | 103: 4, 23, 27, 32 | 104: 21 | 105: 5, 13 | 106: 1, 6, 7 | 107: 3, 12, 18, 27, 30 | 108: 9, 11, 12 | 109: 6, 11, 12, 23, 27 | 110: 14, 32 | 111: 7, 13, 18, 23 | 112: 16, 22 | 113: 7 | 114: 5, 21, 23 | 116. 11, 21, 22 | 117: 15, 21, 23, 26 | 118: 15 | 119: 11 | 123: 1 | 124: 3 | 127: 7 | 128: 1, 2 | 131: 6, 12, 18 | 133: 16 | 134: 3, 6, 16, 18, 22, 27 | 135: 22 | 136: 3, 16, 17, 29, 32, 36 | 137: 1, 6, 21 | 138: 3, 14, 25 | 139: 5, 7, 14, 25, 28 | 140: 3, 10, 12, 14, 28 | 141: 1, 3 | 142: 7, 14, 26 | 143: 11, 14, 23 | 144: 8, 23 | 145: 7, 9, 12, 18, 23 | 146: 7, 14 | 147: 3, 4, 26 | 148: 31, 33 | 149: 1, 7, 11, 25, 26, 32 | 150: 18, 34 | 151: 2, 19 | 152: 18, 21 | 153: 28 | 154: 4, 16 | 155: 9, 15, 20, 21, 25 | 156: 2, 28 | 157: 8 | 158: 1, 7, 10, 17, 31, 39 | 160: 5, 7 | 161: 4, 9, 17, 25, 30, 31 | 162: 3, 12, 16, 19, 22, 30, 32 | 164: 21 | 165: 7, 9, 10, 17, 23 | 166: 2, 18 *bis*, 25 | 167: 4, 18 | 168: 5, 6 | 170: 15, 25 | 171: 25, 27 | 172: 1 | 173: 1, 11, 16 | 174: 6, 10 | 175: 30, 36 | 176: 11 | 177: 1 | 179: 2, 4 | 182: 11 | 183: 16 | 184: 30 | 185: 3, 23 | 186: 3, 5, 19, 32 | 187: 6, 29 | 188: 4, 15 | 190: 6, 30, 33, 37 | 191: 8, 22 | 192: 10 | 193: 15, 18, 19, 28 | 194: 2 | 195: 25 | 196: 3, 27 | 197: 10, 11, 23, 34 | 198: 17 | 200: 17, 20 | 201: 4, 11 | 202: 9, 18, 21 | 203: 16 | 206: 1, 2, 6 | 207: 3, 6, 7, 9 | 208: 4 | 209: 2 | 212: 3, 4, 6 | 213: 3 | 214: 6 | 215: 7 | 217: 4 | 218: 5, 8 | 219: 23 | 222: 19 | 223. 7 | 224: 11, 25, 26, 31, 38 | 225: 4, 5, 7, 9 | 228: 9, 12, 17, 18, 20 | 229: 25 | 230: 8, 15 | 231: 14 | 232: 2, 8 | 233: 2 | 236: 2, 9 | 237: 6 | 238: 23 | 239: 16 | 240: 9, 30, 35 | 241: 1, 2, 17, 27, 31 | 242: 14, 28 | 243: 13, 19, 22, 26 | 244: 12 *bis*, 18 | 245: 27 | 246: 8 | 247: 7, 17, 28 | 248: 9, 17 | 249: 4, 20, 30 | 250: 1 | 251: 1, 11, 25 | 252: 7 *bis*, 19, 24 | 253: 21, 26, 29, 30 | 254: 5, 17 | 255: 4, 5, 18, 26 | 256: 11, 13, 17, 21, 24, 25, 28, 31 | 257: 1, 7, 9 | 258: 13 | 259: 17, 21, 24 | 260: 2, 3, 12, 14, 21, 26 | 261: 8, 9, 20, 29 | 262: 3, 10 | 263: 10, 24, 25 | 264: 4, 22, 27 | 265: 4, 26 | 266: 12, 15 | 267: 4, 21 | 268: 16, 21, 23, 29 | 270: 13 | 272: 6 | 273: 13 | 274: 2, 11, 29, 32 | 275: 1, 5, 12, 14, 28 | 276: 7, 14, 23, 35 | 277: 2 | 278: 33 | 279: 3, 5, 7, 16, 24, 25 *bis*, 38, 42 | 280: 4, 13, 14, 15, 23, 24 | 284: 1 | 285: 10 | 289: 6, 12 | 290: 5, 17 | 291: 18 | 292: 19 | 293: 15 | 294: 17, 26 |

295: 4, 13, 19, 20, 29 *bis* | 296: 9, 16, 17, 20, 21, 28 | 297: 25, 26 | 298: 14, 16, 24 | 300: 7, 19, 33 | 301: 7, 10 | 302: 13 | 303: 11, 18, 19, 23 | 305: 13 | 306: 6, 23 | 307: 12, 25 | 308: 18, 29, 31 | 309: 22, 27 | 310: 14, 18, 20, 27, 32 | 311: 4, 5, 23, 26 | 312: 3, 20, 30, 32 | 313: 8, 28 | 314: 15, 19 | 315: 4, 8, 14, 16, 17 | 316: 8, 10, 13, 15, 21 | 317: 5, 14, 25, 32 | 318: 10, 15 | 319: 3, 10, 11, 14, 21 | 320: 16 | 321: 3, 24, 25 | 322: 3, 33 | 323: 4, 16, 26 | 324: 11, 13, 23, 35, 37, 38 | 325: 4, 10, 15, 21, 28 | 326: 5, 17, 22 | 328: 9, 13, 23, 24 | 329: 2, 7, 9, 13, 14, 18, 19, 20, 32 | 331: 6 | 332: 18 | 333: 2, 3, 4, 5, 8, 13, 20 | 334: 6, 17, 20, 24, 29 | 335: 12, 20, 21 | 338: 7, 9, 21, 30 | 339: 11 | 340: 3, 7, 12, 14 | 341: 4, 12 | 344: 12, 18, 19, 21, 29 | 345: 1, 3, 11 | 346: 15, 21 | 348: 4, 6, 8, 9, 20, 30 | 349: 9, 18 | 350: 8, 16 | 351: 1, 13 | 352: 9 | 353: 4 | 354: 13, 28, 33 | 355: 8, 25, 29 | 356: 27 | 357: 19 *bis*, 24, 28, 31 | 358: 8, 11, 17, 18 | 360: 19, 32 | 361: 11, 23 | 362: 1, 5 | 364: 13, 24, 26, 37 | 365: 13, 16, 30 | 366: 17, 20 | 367: 19, 28 | 368: 3, 4, 6 | 369: 13, 21 | 370: 9, 11, 20, 21 | 371: 7, 16, 24 | 372: 7, 16 | 374: 2 *bis*, 20, 22 | 375: 8, 13, 24 | 376: 2, 20 | 377: 2, 16, 20, 30, 34 | 378: 3, 23, 26, 27, 28, 30 | 379: 14 | 380: 6, 20 | 381: 20, 28 | 382: 16, 18 | 386: 2, 4, 5, 14 | 387: 14, 18, 22 | 388: 13 | 389: 2, 6, 10, 12, 20, 24, 30 | 391: 9, 11, 13 | 392: 4, 10, 16, 27 | 393: 4, 9, 12 | 394: 17 | 396: 21 | 397: 15, 21, 34 | 399: 14, 34 | 400: 10, 11, 21, 25 | 401: 30, 36 | 402: 14, 24 | 403: 20 | 405: 26 | 406: 7, 17 | 407: 11 | 408: 15, 29, 31 | 409: 27 | 410: 15 | 411: 2, 18 | 412: 1, 21, 31, 35 | 413: 8 | 414: 21 | 415: 10, 33 | 416: 39 | 417: 1, 20, 21 | 418: 14, 15, 25, 27 | 419: 5 | 420: 15 | 421: 1, 18 | 422: 15, 25 | 423: 25, 26, 32 | 424: 3 | 425: 14, 19, 25, 29 | 426: 8, 9, 12, 30, 31 | 427: 2, 5, 6, 8, 16, 24, 25, 35 | 428: 17, 21 | 432: 2, 14, 16 | 433: 4, 9, 10, 15, 16, 22 | 434: 6, 7, 8, 15, 16, 19 | 435: 5, 12, 13, 16, 22, 30 | 436: 9, 11, 19, 21 | 437: 9 | 438: 23, 31 | 439: 4, 11, 24, 27, 33 | 440: 17, 22, 28 | 441: 2, 15 | 442: 12, 21, 27 | 443: 10, 12, 16, 18, 31 | 444: 1, 5, 10, 11, 19 | 445: 15 | 446: 3, 12, 13, 16, 21, 23, 29 | 447: 4, 9, 16, 19, 22 | 448: 16, 19 | 449: 8, 14 | 450: 7, 15 | 451: 1, 12, 14, 19, 30 | 452: 11, 16, 18, 20 | 453: 8 | 460: 1 *bis* | 461: 4, 6 *bis* | 464: 15, 16, 20, 22 | 465: 4, 6, 17 | 466: 11 | 484: 8 |

utantur. 41: 8 | 105: 17 | 122: 7 |

utar. 461: 6 | 464: 14 |

utatur. 46: 28 |

utebantur. 82: 12 | 169: 11 | 245: 14 : 349: 23 | 443: 28 |

utebatur. 35: 3 | 84: 24 | 296: 2 | 306: 14 | 310: 16 | 311 | 4 | 313: 1 | 318: 4 | 394: 28 | 409: 6 |

utendum. 275: 33 |

uter, *nom. adj.* 106: 15 | 107: 4 | 128: 7 | 434: 18 |

uterentur. 45: 11 | 80: 9 | 239: 1 | 334: 29 | 416: 37 |

utetur. 405: 32 |

uteretur. 18: 1 | 27: 5 | 37: 5 | 66: 14 | 146: 11 | 242: 31 | 325: 22 | 328: 24 | 341: 5 | 412: 1 |

uterque. 33: 23 | 156: 5, 37 | 203: 4 | 239: 1 | 248: 31 | 255: 4 | 273: 10, 23 | 276: 24 | 293: 1, 6 | 303: 21 | 311: 4 | 324: 38 | 349: 9 | 353: 4 | 377: 7 | 380: 12 |

uti, *verb.* 15: 26 | 33: 5 | 34: 9 | 51: 15 | 52: 36 | 59: 12 | 71: 24 | 82: 9, 12 | 87: 6 | 119: 5 | 179: 3 | 187: 21 | 232: 10 | 256: 21 | 276: 34 | 285: 3 | 312: 26 | 27: 21 | 332: 6 | 349: 17 | 350: 4 | 360: 25 | 375: 24 | 393: 21 | 394: 20 | 411: 28 | 412: 1 | 460: 2 | 464: 17 |

uti. 8: 15 | 11: 21 | 15: 4, 8, 19 | 18: 4, 7 | 19: 16 | 22: 5 | 23: 6, 9, 15, 18, 22 | 24: 15 | 26: 20 | 31: 7, 11, 20 | 34: 21 | 35: 11 | 36: 12 | 37: 13 | 40: 1 | 41: 15 | 45: 31 | 49: 29 | 53: 12 | 56: 7 | 64: 9, 20 | 66: 14 | 69: 4 | 73: 13 | 75: 4, 5 | 77: 24 | 78: 1 | 79: 14 | 87: 3 | 89: 21 | 95: 32 | 100: 6 | 102: 19 | 108: 6 | 124: 2 | 129: 8 | 155: 4 | 156: 11 | 157: 9 | 207: 15 | 212: 6 | 217: 13 | 225: 3 | 240: 14 | 247: 15 | 250: 9 | 256: 2 | 265: 16 | 274: 28 | 277: 9 | 278: 4 | 295: 12 | 305: 20 | 315: 35 | 322: 34 | 328: 22 | 338: 28 | 344: 9 | 346: 13 | 367: 23 | 368: 23 | 378: 12 | 394: 9, 16 | 398: 17 | 399: 17 | 413: 6 | 424: 13 | 427: 22, 29 | 436: 23 | 441: 31 |

Utica. 271: 17 | 272: 2 | 278: 3 | 395: 25 | 425: 22 | 426: 11 | 427: 33 |

Uticæ. 271: 2 | 278: 13 | 282: 1 | 395: 7, 34 | 402: 7 | 424: 12 | 428: 11, 13 | 439: 17 |

Uticam. 231: 19 | 271: 10, 26 | 272: 8, 15, 17, 21, 23 | 277: 27 | 389: 4 | 424: 28 | 425: 2, 7, 16, 23 | 426: 7, 12, 19, 24 | 427: 29 | 428: 24 | 429: 7 |

Uticenses. 277: 29 | 425: 15, 17 | 426: 5, 26 |

Uticensi. 416: 21 |

Uticensibus. 425: 8 |

utile. 358: 3 |

utilem. 150: 8 |

utiles. 73: 27 | 410: 25 | 410: 6 |

utili. 174: 6 |

utilitatem. 79: 22 | 152: 4 | 363: 8 | 433: 11 |

utilitatis. 296: 8 | 411: 7 |

utilius, *nom.* 381: 33 |

utimini. 195: 13 |

utimur. 87: 9 |

utinam. 181: 7 | 439: 24 | 484: 7 |

utitur. 279: 23 |

utra. 234 : 23 |
utræque. 261 : 9 | 443 : 34 |
utram. 13 : 3 |
utramque. 72 : 17 | 79 : 3 | 101 : 20 , 25 | 176 : 12 | 179.21 | 256 .30 | 321 : 11 | 361 : 10 |
utraque. 28 : 8 | 38 : 15 | 44 : 13 | 61 : 12 | 78 : 16 | 101 : 16 | 227 : 13 , 17 | 240 : 29 | 244 : 8 | 245 : 20 | 271 : 15 | 309 : 4 | 318 : 21 , 27 | 397 : 3 | 446 : 5 |
utri, *nom. adj.* 107 : 4 | 249 : 37 |
utribus. 242 : 14 |
utrimque. 36 : 32 : 78 : 17 | 160 : 12 | 177 : 4 | 186 : 27 | 191 : 25 | 198 : 5 | 228 : 10 | 245 : 3 | 292 : 18 | 297 : 29 | 298 : 2 | 346 : 16 | 359 : 11 | 366 : 14 | 369 : 15 | 377 : 33 | 391 : 15 |
utrique. 109 : 9 | 156 : 37 | 241 : 17 | 255 : 6 | 257 : 7 | 349 : 10 | 413 : 33 |
utris, *nom. adj.* 353 : 16 |
utriſque. 32 : 3 | 36 : 28 | 37 : 2 | 47 : 16 | 82 : 27 | 144 : 29 | 171 : 11 | 178 : 6 | 238 : 22 | 297 : 27 | 313 : 4 | 398 : 1 , 19 | 409 : 24 | 422 : 21 | 434 : 21 | 447 : 8 , 27 |
utriuſque. 26 : 1 , 2 | 123 : 8 | 237 : 8 | 250 : 14 | 333 : 3 | 412 : 18 |
utrobique. 428 : 3 |
utroque. 44 : 14 | 51 : 11 | 152 : 15 | 156 : 24 | 216 : 15 | 228 : 4 | 241 : 9 | 255 : 15 | 279 : 30 | 338 : 14 | 366 : 15 | 443 : 11 | 447 : 11 | 466 : 10 |
utrorumque. 187 : 27 | 191 : 26 | 413 : 13 | 435 : 24 | 438 : 21 | 443 : 19 |
utroſque. 176 : 24 |
utrum, *conj.* 30 : 18 | 36 : 27 | 39 : 6 | 188 : 4 | 338 : 30 | 374 : 12 |
utrumque. 69 : 1 | 102 : 1 | 103 : 18 | 107 : 3 | 179 : 6 | 274 : 14 | 292 : 16 | 293 : 9 | 348 : 11 | 377 : 34 |
utuntur. 71 : 19 | 93 : 7 , 9 | 124 : 9 | 130 : 10 | 132 : 11 | 134 : 2 | 235 : 15 | 310 : 8 |
Uvalis. 74 : 11 |
Vulcanum. 130 : 3 |
vulgare. 183 : 18 |
vulgi. 18 : 2 | 148 : 24 | 154 : 16 | 160 : 22 |
vulgo, *adv.* 28 : 25 | 40 : 11 | 102 : 32 | 229 : 20 | 251 : 14 | 274 : 3 | 312 : 20 | 317 : 25 | 350 : 5 |
vulgus. 34 : 16 | 73 : 5 | 122 : 8 | 303 : 12 |
vulnera. 21 : 6 | 177 : 4 | 200 : 8 | 240 : 37 | 261 : 5 | 274 : 28 | 279 : 36 |
vulnerabant. 21 : 1 | 197 : 23 |
vulnerabantur. 187 : 33 | 311 : 1 | 391 : 29 | 421 : 9 |
vulnerandis. 361 : 31 |
vulnerando. 190 : 20 |
vulnerantur. 200 : 15 | 240 : 14 | 298 : 7 |
vulnerarent. 38 : 2 |
vulneraret. 112 : 30 |
vulneraretur. 106 : 7 | 314 : 11 |
vulnerari. 198 : 8 | 250 : 28 | 311 : 13 |
vulnerarunt. 424 : 5 |
vulnerat. 372 : 21 |
vulnerati. 176 : 19 |
vulnerati ſunt. 421 : 16 |
vulnerationem. 199 : 30 |
vulneratis. 51 : 6 | 77 : 10 | 104 : 35 | 190 : 26 | 277 : 23 | 299 : 5 | 359 : 27 | 404 : 8 | 417 : 16 | 419 : 27 | 421 : 12 |
vulnerato. 76 : 2 | 161 : 32 | 200 : 13 |
vulneratos. 159 : 33 |
vulneratur. 103 : 21 |
vulneratus. 200 : 16 | 369 : 32 | 370 : 19 |
vulnerere. 36 : 4 | 67 : 12 | 110 : 3 | 191 : 27 | 196 : 11 | 250 : 26 | 252 : 3 | 263 : 12 | 277 : 16 | 318 : 33 | 321 : 20 | 322 : 22 | 329 : 16 | 344 : 27 | 423 : 14 |
vulneribus. 20 : 8 | 36 : 23 | 50 : 7 | 51 : 8 | 52 : 6 | 58 : 12 | 65 : 20 | 76 : 3 | 86 : 13 | 92 : 3 | 100 : 6 | 103 : 14 | 107 : 6 | 138 : 23 | 163 : 10 | 177 : 11 | 197 : 12 | 291 : 12 | 324 : 32 | 335 : 6 | 342 : 7 | 374 : 13 | 392 : 25 | 436 : 23 | 437 : 20 , 25 | 438 : 32 | 439 : 15 | 442 : 26 | 443 : 21 |
vulnerum. 277 : 24 | 374 : 7 |
vulnus. 426 : 3 , 4 |
vultis. 82 : 22 | 101 : 27 |
vultu. 300 : 11 | 425 : 31 |
vultum. 28 : 15 , 23 |
vultus. 223 : 22 |
Uxellodunum. 194 : 28 | 197 : 4 , 9 |
uxorem. 17 : 1 | 169 : 30 | 440 : 9 |
uxores. 38 : 13 | 79 : 14 | 95 : 2 | 128 : 9 | 345 : 7 |
uxoribus. 128 : 5 | 129 : 1 | 175 : 35 | 260 : 15 |
Uzita. 404 : 11 | 412 : 26 |
Uzitæ. 408 : 28 | 411 : 13 | 412 : 12 |
Uzitam. 409 : 24 |

X.

XAntonibus. 173 : 23 |

Z.

ZAma. 427 : 15 , 25 | 428 : 6 |
Zamæ. 429 : 2 |
Zamam. 427 : 10 , 35 | 428 : 2 |
Zamenſes. 427 : 28 |
Zamenſibus. 427 : 21 | 429 : 4 |
Zetta. 416 : 10 |
Zettæ. 419 : 4 |
Ziela. 382 : 17 , 24 |

FINIS.

ERRATA.

Pag. 47. lin. 17. beili, *lege* belli | lin. 27. caſtris, *lege* caſtra.
Pag. 64. lin. 9. tranſe, *lege* tranſeat.
Pag. 66. lin. ult. coſuetudine, *lege* conſuetudine.
Pag. 91. lin. 27. preparaveraot, *lege* præparaverant.
Pag. 143. lin. 6. Gabanitione, *lege* Gobanitione.
Pag. 171. lin. 6. oporrunis, *lege* opportunis.
Pag. 174. lin. 6. atque, *lege* atque.
Pag. 180. liu. 2. Not. 1. Ambivaieti, *lege* Ambivaritl.
Pag. 181. lin. 4. inſquentibus, *lege* inſequentibus.
Pag. 219. lin. 13. mœbus, *lege* mœnibus.
Pag. 259. lin. 8. facie, *lege* facile.
Pag. 266. lin. 28. Maſſiſiliam, *lege* Maſſiliam.
Pag. 268. lin. 30. itinrere, *lege* itinere.
Pag. 272. lin. 19. comcomplevit, *lege* complevit.
Pag. 274. liu. 2. commilironeſqu, *lege* commilitoneſque | lin. 3. nonnull, *lege* nonnulli | lin. 4. quibu, *lege* quibus.
Pag. 276. lin. 13. ratione, *lege* oratione:
Pag. 286. lin. 2. Cicilia, *lege* Cilicia.
Pag. 291. lin. 13 præfectis, *lege* præfectis.
Pag. 313. lin. 7. conconveniebat, *lege* conveniebat.
Pag. 348. lin. ult. conſiliis, *lege* conciliis.
Pag. 349. lio. 19. plebes, *lege* plebs.
Pag. 352. lin. 27. itque, *lege* itaque.
Pag. 359. lin. 2. interea ea, *lege* interea.
Pag. 361. lin. 22. quo, *lege* quod
Pag. 366. lin. 22. reges, *lege* regis.
Pag. 367. lin. 11. ſuſpiciebat, *lege* ſuſcipiebat.
Pag. 379. lin. 23. in in fidem, *lege* in fidem.
Pag. 391. lio. 5. omino, *lege* omnino.
Pag. 429. not. 5. popopulos, *lege* populos.
Pag. 435. lin. 10. proficiſcitut, *lege* proficiſcitur.
Pag. 437. lin. 22. defendebatur, *lege* defendebantur.
Pag. 439. lin. 21. mula, *lege* multa.

LI
E
33

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google